

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele.

Læs mere om fordele og sponsorat her:

<https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

Tidsskrift til kristelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme

Udgivet af

Ansgarius-Foreningen

Redigeret af

G. SCHERZ C. SS. R.

84. Aargang.

K Ø B E N H A V N

FREMMEPROG - TRYKKERIET „ATHENE“

1936.

1. Aktstykker og Meddelelser fra Vikariatet.

Pius XI's Rundskrivelse om det katholske Præstedømme (F. K.) ..	3
Pavens Juletale	27
Nytaarsmodtagelse hos Biskoppen	43
Aarsdagen for Bispevielsen	76
Pastor F. F. Maurer, Rektor ved St. Therese Kirken ..	127
Fastemandat f. Danmarks Apost. Vikariat	177
Biskoppeligt Hyrdebrev	201. 233
Biskop J. Brems: Et Alvorsord om vor Presse	514
St. Knuds Messe den 12. Juli	714
Appel fra Hs. Excellence Biskop J. Brems	723
Biskop J. Brems: Hjælp den danske Mission!	827
Pavens Rundskrivelse »Vigilanti cura« om Filmsteatrene 828. 877.	902. 926
Biskop J. Mangers: Fra Bispemødet i København	832

2. Opbyggelige Indledninger.

Af Pastor *Peter Andreasen*.

Munk og Martyr 1 — Om at sætte over en Flod 25 — Den hellige Jagt 49. 104 — Den hellige Tørst 81 — Livets Lys 105 — Dyd og Daad 129 — Søndagsmessen 153 — Støv og Aske 180 — Næstekærlighedens Gerninger 209 — Christi Stridsmænd 265 — Kærlighedens Lænker 289 — Mater dolorosa 313 — Palmesøndags Buxbomkvist 337 — Hellig Hunger 417 — Mødrenes Dag 441 — Kaldende Klokker 545 — Kærlighed og Fred 569 — Gloria Patri - - 601 — Sacrum convivium 625 — Solen i den nye Pagt 649 — Tab og Vinding 697 — St. Knuds-Bønner 753 — Guds Moders Moder 777 — Lovgiver, Læge og Lærer 801 — Passio sancti Laurentii 825 — Carmen Assumptionis 849 — Miste Gud - miste alt 873 — Herren er min Hyrde 897 — Vor Frue af Bethesda Dam 921 — Jomfru Mariæ Klagesang 945 — Sursum corda 969 — Guds Hus og Himmels Port 993 — En valencisk Spurv 1041 — Euntes docete - Gaa ud og lær ... 1065 — I Korsets Tegn 1143 — Hvad gav Reformationen os? 1169 . 1193 — Den belejlige Tid 1217 — In Conceptione Immaculata B. M. V. 1289.

3. Afhandlinger, større Artikler og Revuer.

<i>Adam, Karl:</i> Jesu ydre Optræden og Skikkelse	973
<i>Belloc, Hilaire:</i> Anna Boleyn	1049. 1071. 1096
<i>Bopp, Linus:</i> Liturgi, Vandringer og Rejser	651
<i>Brière, Yves de la:</i> Kan Kirkens Love tage fejl?	214
<i>Buur, Chr.:</i> Reformationens Begyndelse	1047. 1076. 1099. 1154
<i>C. H.-S:</i>	
Dronning Astrids Giftermaal og Konversion	55
Prædikanten fra Royal Oak	271
De orthodoxe Kristnes Genforening	577
Franz Liszt's Testamente	861
Spaniens haarde Skæbne	1156
<i>Carrel, Dr. Alexis:</i> Mennesket det ukendte	1019
<i>Chesterton, G. K.:</i> Smaaborn og voksne taabelige Folk	368
<i>Civardi, Msgr. Luigi:</i> Den »politiske Katholicisme«	291. 317

IV

<i>Claudiel, Poul</i> : Om at vende den anden Kind til	84
<i>Desbusquoit, A.</i> : Fred med de Mennesker, som har en god Vilje 1330.	1355
<i>Frederiksen, Helge</i> : Papirfabriken og Kirken	982
<i>Friend, H.</i> : Katholsk Aktion i Spanien	1295
<i>Ghéon, Henri</i> : Don Boscos Drøm	423
<i>Göttler, Dr. J.</i> : Strejftog gennem Tidernes Pædagogik	132
<i>Grimand, Ch.</i> (ved A. M. O.) Skilsmisssens Aand. 549. 589. 606.	638
<i>Hansen, Niels, Cand. mag.</i> :	
Krogh-Tonning in memoriam	185
Turgar og Danskernes Plyndring i England ... 295. 327. 347.	380
Ampère	585
Psyko-Analyse	612
Grundtvigs danske Kristendom	1223
<i>d'Harcourt, R.</i> : De siger hvidt og mener sort	188
<i>Hasert, Konstantin</i> : Dyr og Moral. 755. 782.	806
<i>Haugg</i> : Offerets ophøjede Mysterium	603
<i>Holstein-Ledreborg, J.</i> : Fru Alva Myrdals Ideer	419
<i>Hubbard, B. S. J.</i> : Paa en Bjergtur i Alaska	929. 959
<i>Jammes, Francis</i> : Foran den Korsfæstedes Billede	339
<i>Jørgensen, Johs.</i> : Hvad der var afgørende	1123
<i>Küpferle, F.</i> :	
Er Manden Kvinden overlegen?	839
1536—1936	1092
»Lægens Pligt til Svangerskabsafbrydelse«	1101
Kirkeproblemet	1220
<i>Lagier, Msgr. C.</i> : Athanasius' Karakter	451
<i>Lauritsen, Chr.</i> : Den trofaste Hustru	1292
<i>Lésourd, Poul</i> : Pater Delattre's talende Sten	809
<i>Liener, J.</i> :	
Naar troende møder Vantroen	779
Hvorfor dette Præstehad?	875
<i>Lindbergh-Nielsen</i> : Om Sterilisation	698
<i>Mann, Henry Chester</i> : I Dag, naar I hører Guds Røst	454
<i>Maurer, F. F.</i> :	
Til Aaret 1936	5
»Kirken« overfor det moderne Hedenskab	112. 137
En ny Sekt	323
1536 —	394. 421. 450. 515. 547
Men deres Øjne holdtes til —	995
Hvor er de unge Ansigter i Kirken?	1068
<i>Menzinger, A.</i> :	
Den katholske Firmelse i protestantisk Belysning	66
Katholsk Oxfordisme	674
Den grædende Madonna fra Karup	702
Naar Paven helgenkroner	904
Den Reformation, de trænger til	947
<i>Millot, J.</i> : Marias Medvirken ved Christi Forløsningsværk	443
<i>Moser, F.</i> :	
Syner, der talte Sandhed	251
Man kan ikke være forsigtig nok	278. 301
<i>Nielsen, Ellen</i> : Katholske Gejstlige paa Lingvistkongres	948. 970
Førere i Frankrigs kristne Falanks	1200. 1229
Festen for Johannes Jørgensen	1202
<i>Nissen, A.</i> :	
Den katholske Kirke og »Sångerknaben«	155
Racebegejstring paa Afveje	267
Katholsk socialt Arbejde	396
Ernesto Blanco, Opiumsfjenden	609
<i>Olsen, A. M.</i> : Kirken og de spedalske	315
<i>Peillaube, E.</i> : Om at styrke sin Vilje	241. 275

<i>Perch, P. H.</i> : Modersmaalet og Skriftemaalet	10
In effigie	1127
<i>Pichler, A.</i> :	
En katolsk Kolonisor	8. 34
Halvviden — Tro — Viden	28
Et Kronvidne imod Rosenberg — Tyskland	59. 175
<i>Raitz v. Frentz, E.</i> : Stat og Kirke i Italien	517. 557
<i>Rechnagel, P.</i> : Hvorledes svandt de 70 Aar	1114
<i>Reilly, B. O.</i> : Amerikas Katholiker under Valgene	834. 863
<i>Resch, J.</i> : Niels Christian Hansen	951
<i>Rops, Daniel</i> : Der vil altid være Nød	210
<i>Rosenørn-Lehn, E.</i> : Kaptajn Christian Heeschen	654
<i>Scherz, G.</i> :	
Modersmaalet og Skriftemaalet	10
Avisskrøner i Norden	109
Fra Erins grønne Ø	159
Naar »Frisindet« bolttrer sig	218
Paaskekikke fra Land og By	363
Fra stille Aftener	398
Rexisternes gærende Kræfter i Belgien	677
Hvad foregaar der i Spanien?	784
Kirken og Olympiaden	803
Tidens Storme og den franske Catholicisme	812
Rædslernes Front i Spanien	857
Uhyggen i Spanien	881
De Rødes Rasen i Spanien	911
Fra det hjemsogte Spanien	953
Fra den spanske Borgerkrig	979
Løgn og Sandhed om Spanien	1002
En polsk katolsk Højskole efter dansk Mønster	1024
Spaniens Kamp	1026
Paa Vagt mod Gudløshed og Kommunisme	1043
Fra det ulykkelige Spanien	1078
I Kirken og for Kirken	1118
Omkring det legale Fosterdrab	1146
Fra det ulykkelige Spanien	1205
Jul i Bethlehem i 1936	1332
Aarsoversigt for 1936	1346
Rettelser 1937	23
<i>Schindler, Peter</i> : Liturgi og Kirke-Enhed	51
<i>Schmöger, Fr.</i> : En ung katolsk Alpinist	684. 708. 787
<i>Schneider, N.</i> : Pontius Pilatus	345. 378
<i>Segall, Olav</i> : Hvor den gregorianske Sang kæmper haardt ..	922. 967
<i>Steidl, P. D.</i> : Da Stormen fo'r over danske Klostre	908
<i>Tardini, H.</i> : D. K. K. F. Danmarks katolske Kvindeforbund	1150
<i>Thomas af Aquino</i> : Skulde Christus leve midt iblandt Menneskene eller som Eneboer?	293
<i>Thorkilsen, A. M.</i> : Ansgariusforeningens Beretning for 1935	321
<i>Tilskuer</i> :	
»Der Führer« lykønsker Paven	32
Tyske Biskopper om den tyske Afstemning	373
Fra de tyske Katholikers Kamp	686
De tyske Biskoppers sidste Hyrdebrev	957
<i>Universe</i> : Fra Udskejelserne i Belfast	12
<i>Wewers, Steph.</i> : Nye Synspunkter om Christi Passion	342. 375
De helliges Samfund og dets bibelske Grundlag	1195. 1227
Randbemærkninger til Julenattens Evangelium	1316. 1358
<i>Zimmermann, Dr. Fr.</i> : Mandig Fromhed for Mænd	899. 934
<i>Østrup, F. L.</i> : Naar Paven helgenkroner	904

Uden Forfatternavn:

Pergolesis Sang til Guds Moder	325
Røde Rædsler i Spanien	427
Frankrig og Kommunismen	521
Had mod Gud og Mennesker i Rusland	523
Fra Kirkens Trængsler	529
Omkring Chestertons Grav	704
I Franz Xavers Fodspor	975. 1031
Fra den spanske Revolutions Helvede	1052
»Gralsborgen« Montserrats Skæbne	1074
Johannes Jørgensens Skrifter	1137

Fortællinger:*Engel, Dr. J.:*

Herr Adventisten	682
Hos Bibelforskeren	815

<i>Felicitis, Scilio:</i> Blandt Ulvene	405. 429
---	----------

Frässle, E.:

De to Frans Akele	37. 72
Et Offer for det kristne Ægteskab	167. 192. 221

<i>Gaëll, R.:</i> Radioaktivitet	977. 1004
--	-----------

<i>Heilmann, A.:</i> Crucifixus	350
---------------------------------------	-----

<i>Petermann, Margit:</i> Plejefaderen	1321
--	------

<i>Pierre l'Ermite:</i> Løftet	120
--------------------------------------	-----

<i>Rosenørn-Lehn, Erikk:</i> Stormfuglen	1325
--	------

<i>Rubatscher, M. V.:</i> Edelweisz	937. 962. 984. 1007
---	---------------------

<i>Torrund, Jassy:</i> Barmhjertig Tavshed	92
--	----

<i>Ulrich, G.:</i> Mellem to Paaskedage	381
---	-----

Uden Forfatternavn:

Ihukom. Menneske, at du er Støv	243. 276
Morderkvinden fra Jumilla	636

Katholske Missioner:

En Missionærs tragiske Død (<i>A. Nissen</i>)	14
---	----

Den katolske Mission paa Java (<i>A. Nissen</i>)	36. 68
--	--------

Kinesisk Ministerpræsident bliver Munk og Præst (<i>A. Nissen</i>) ..	63
---	----

»Lasarist-Lamaer« besøger Dalai-Lama (<i>K. Marischka</i>) ...	114. 141
--	----------

Christi Missionshær	125
---------------------------	-----

Hvad Missionæren maa huske paa (<i>J. Frässle</i>)	401
--	-----

Missionærens Vanskeligheder (<i>J. Frässle</i>)	526. 561
---	----------

Flyvende Missionær	663
--------------------------	-----

Tilpasning i det fjerne Østen	1198
-------------------------------------	------

De katolske Missioner fra Pius IX til Pius XI (<i>O. Sørensen</i>)	1301. 1360
--	------------

Kirke og Kunst:

Jutlandia docet — (<i>P. Schindler</i>)	247
---	-----

Den Frie Udstilling (<i>G. Scherz</i>)	283
--	-----

Aksel Theilmanns »Adam«	307
-------------------------------	-----

Birgitte Wests »Eva«	334
----------------------------	-----

Relieffet — St. Theresia Kirke	435
--------------------------------------	-----

Nyt fra Maleren Mogens Kai Nørregaard (<i>B. West</i>)	1011
--	------

Niels Steensen:

Er Niels Steensen en Helgen? (<i>G. Scherz</i>)	851
---	-----

Niels Steensen, en stor Lærd og Kristen (*Chr. Lauritsen*):

Fra en frodig og dygtig Præsteslægt	889
---	-----

Brydsomme Barndomsaar	915
-----------------------------	-----

Studenten paa Volden, Forskeren i Amsterdam	964
---	-----

Niels Steensen bliver Dr. med	986
-------------------------------------	-----

Religiøse Problemer	1009
---------------------------	------

Stenos »religiøse Anfægtelser« (<i>J. Wolfisberg S. J.</i>)	1034
---	------

Niels Steensen kommer til Florens	1056
---	------

Niels Steensens Konversion	1160
----------------------------------	------

VII

Festnummer:

P. Rechnagel: Nicolao Stenonis.....	1241
— Niels Steensen 1638—1686.....	1243
Henning Askeby: Anatomen Niels Steensen.....	1246
Steph. Wewers: Niels Steensen i Holland.....	1251
A. Menzinger S. J.: Nicolaus Stenonis som Geolog.....	1254
B. Jensen: Hvad førte Niels Steensen til Kirken?.....	1259
G. Scherz: Konvertiter blandt N. St.s Tidsfæller.....	1263
P. Andreasen: O, i Sandhed hellige katolske Kirker!.....	1266
Joh. Metzler, S. J.: Niels Steensens Confessiones.....	1268
Ved G. Scherz: Hellighedens Ry gennem Aarhundreder....	1273
G. Scherz: Kan Niels Steensen helgenkaares?.....	1277
— Biskoppen.....	1281

Paa Lytterpost:

Katolsk Radio-Gudstjeneste (<i>B. Husson</i>).....	16
— (<i>Ignatius</i>).....	41. 691

Ignatius:

Katolikkerne i Fredericia.....	17
Første Gang katolsk Radio-Gudstjeneste.....	41
Sollhvervsfest — Ein deutsches Krippenspiel — Livets Oprindelse — Katolsk Kirkemusik — Die Mystik — Et Besøg i Roms Katakomber.....	97
Drømmen om København.....	122
Træk af en Hedeegns Historie.....	282
Kristian II paa Sønderborg Slot.....	283
Kirkemusik.....	306
»Mennesker og Mystik«.....	306
Renessancens store Mestre.....	690
Middelalderens økonomiske Theori.....	690
Den senere Middelalderens økonomiske Theorier.....	691
Cirkulære om Radiosagen (<i>H. Højris</i>).....	1180

Presse og Presseudstilling:

Forslag til Bladets større Udbredelse.....	46
I den hellige Ansgars Navn.....	107
Forberedelserne til den katolske Presseudstilling (<i>O. V. S.</i>)....	460

Pressenummeret:

Due Parole circa la Stampa (<i>J. Brems</i>).....	465. 514
Majdronningen og Pressen (<i>A. Pichler C. ss. R.</i>).....	467
Vor Presses Værnehelgen (<i>P. Andreasen</i>).....	469
Presseransagelse i Norden (<i>G. Scherz C. ss. R.</i>).....	471
Katolske Blade i Norden (Statistik).....	474
Den raabende Røst i Ørkenen (<i>A. Menzinger S. J.</i>).....	475
Fra Ugebladets Vej (<i>Johs. Hansen</i>).....	477
Religion — Politik — Presse (<i>J. Holstein-Ledreborg</i>).....	483
Presseret i Stat og Kirke (<i>Chr. Lauritsen</i>).....	486
Katolske Blade i Norden.....	488
Er De en A-Læser? (<i>H. Krusensljørna-Hafström</i>).....	497
Fra »Katholiken«s Dage (<i>Johs. Jørgensen</i>).....	500
Af en gammel Bladsmørers Erindringer (<i>E. Rosenørn-Lehn</i>).....	502
Varden (<i>P. H. Perch</i>).....	504
Lidt dansk Pressehistorie (<i>A. Nissen</i>).....	507
Pressen (<i>Pierre l'Ermite</i>).....	509
Brevkasse.....	511
Et Alvorsord om vor Presse (<i>J. Brems</i>).....	514
Arma veritatis (<i>G. Scherz</i>).....	553
I Presseudstillingens Tegn.....	565
Presseudstillingens Prædiken (<i>G. Scherz</i>).....	627. 657. 679
International katolsk Journalistkongres.....	798

VIII

Fra Presseudstillingen i Rom (O. V. S.)	838
Det første nordiske katolske Presse møde (G. Scherz)	997. 1021
Den katolske Presses Verdenskongres i Rom	1037
Presse-Rundskue:	
<i>Knud Kinzi</i> : Til evig Spot, Spe, Skam og Skændsel	914
<i>Chr. Lauritsen</i> : Reformations-Jubilæet	1033
<i>F. F. Maurer</i> : Paven, Mussolini og en dansk Dame	224
<i>A. Menzinger, S. J.:</i>	
Den katolske Firmelse i protestantisk Belysning	66
Vogt Dig, Pave Pius!	615
Jeg ved det ikke	932
Ordløs — bibellos — salmeløs	1176
Her staar jeg, jeg kan ikke andet. Gud hjælpe mig. Amen	1177
<i>G. Scherz C. ss. R.:</i>	
Aviskrøner i Norden	109
Nicolaus Steno, Danmarks største Biolog	641
Pastor H. Messerschmidts Foredrag om Oxford	642
Protestantisk Reformation i Østrig	790
Grænselandets Kirkesprog	791
En Tur til Æbelholt Kloster	792
Diskussionen om Spanien	1103
Omkring det legale Fosterdrab	1146
Kirkerevolutionens Jubilæum	1159
Bladene om Johannes Jørgensen	1179
Kaj Munk og den katolske Kirke	1232
St. Knuds Mindefest:	
Mindefest i Odense	44. 47. 288. 319. 371
Kong Knud den Hellige (<i>V. Kallan</i>)	53
Kender danske Katholiker Knud den Hellige?	148
St. Knuds festen i Odense (<i>Hovedkomiteen</i>)	288
— — (<i>V. Kallan</i>)	319
— — (<i>Pressendvalget</i>)	371
Et Digt om Kong Knud	384. 439. 535
Forberedelserne til Mindefesten (<i>V. Kallan</i>)	412. 436
St. Knuds festens Program (<i>H. D. T. K.</i>)	532
Mindefesten for Knud den Hellige (<i>J. Resch</i>)	583. 605. 633
Knud den Helliges Død (<i>K. V. Poulsen</i>)	585
Det store Københavnertog	619
St. Knud (<i>A. M.</i>)	635
Danske Katholiker, slut op om Odensestævnet!	665
St. Knuds Fest i Odense	692
St. Knuds Messen den 12. Juli	714
St. Knuds Festen i Odense	715
<i>St. Knuds Mindefest (Festnummer):</i>	
Kong Knud (<i>P. Andreasen</i>)	722
Appel fra Hs. Exc. Biskop Josef Brems	723
En Bøn til den h. Kong Knud	725
Knud Konges ægte Billede (<i>P. D. Steidl</i>)	725
Hvorfor valfarter vi til Odense? (<i>F. Kùpferle</i>)	728
Hvor St. Knud laa begravet (—s—n.)	730
Hvad gemmer de to Helgenskrin? (<i>P. D. Steidl</i>)	732
Vel mødt, Katholiker, til Mindernes By! (<i>V. Kallan</i>)	735
Program	736
Ordets Mænd, Tonens Mænd	738
Og atter blomstrer det gamle Træ (<i>Joh. Hansen</i>)	741
Pilgrimstærd før og nu (<i>G. Scherz</i>)	744
Kantate (<i>E. Rønnow</i>)	747
Katolske Odenseanere efter Reformationen (<i>G. Scherz</i>)	749

IX

Kender du Knud den Hellige? Præmieopgave	750
Praktiske Oplysninger.....	751
Den store katolske Mindefest til St. Knuds Ære (G. Scherz) ..	758
Højmesse i Forums Kæmpehal (B. Jensen).....	762
Ved Stedet, som saa hans Blod (G. Scherz)	764
Det store Festmøde (G. Scherz).....	767
Pressen Dagen derefter.....	771
Hilsen til Korene (J. Hammermüller).....	772
St. Knuds Mindefest	796
Kender du Knud den Hellige?.....	797
St. Knuds Mindefest (Brevkasse)	823
Theater og Film:	
En Skærsommernatsdrøm (Vikar).....	42
De bør forelske Dem (Vikar).....	43
Engelsk Statistik over Biografgængere	78
Filmsensur	127
Mayerling-Dramaet (—z)	226
En kraftig Stopper for Operettefantasien »Episode« (Argus) ...	256
Naar Solen vender (Argus).....	257
Paven og Amerikas Biskopper	298
Moderne Tider (Argus).....	330
Som det kunde have gaaet (P. R.).....	331
Moralligaen censurerer Teatrene!.....	357
Paven og Filmen	540
Fra Moralligaens Aarbog	597
Fra Filmens Verden	622
Ave Maria (Argus).....	1011
Sjette Trækning (Argus).....	1060
Den musikalske Abbé (Argus)	1060
Slutakkord (Argus).....	1082
Allotria (Argus)	1106
Moderskab (Argus).....	1182
Den evige Ild (Argus).....	1183
Noget for Hr. Steincke (Argus)	1183
I Vestfrontens Trommeild (Argus).....	1306
Anthony Adverse (Argus).....	1306

4. Mindre Artikler.

Benzon, Cay: Den katolske Børnehave.....	90
Et Arbejde i Oplysningens Tjeneste	1299
Breninkmeyer, Sv. Adalbert: Forsvar for Paaskens Sakramente ...	367
C. H.-S.:	
Det katolske Midtpunkt i Genf	140
Paven og Amerikas Biskopper	298
Irske Kirkefyrster fordrer Undersøgelse.....	299
Naar Gudfaderens eneste Barn dør	346
Sovjets Kirkefølgelse	400
Motta advarer mod Sovjetrusland	664
Gæst: Mod Racehad, for Kærlighed.....	165
Hansen, Niels, Cand. mag.: St. Ansgars skand.-kath. Liga i New-York ..	245
Om Svigerfar og Svigermor	1225
Holstein-Ledreborg, Jos.: Kimer I Klokker	1319
Højris, H.: Opraab til de katolske Lyttere.....	87
Jensen, B.: Ny Fødselskontrol	1174
Jørgensen, Johs.: Der er rullet nogle Præste- og Munkehoveder ...	855
Traaden ovenfra	1131
Maaneskinnet	1136
Den hellige Frans og Pave Innocens III	1136

<i>Küpferle, Fr.:</i> Forpligter Fadderens Daabsløfter?	181
<i>Lutz, P. A. J.:</i> Den sikreste Vej til Genforening.....	1090
<i>Mosson, Dr. E.:</i> Advent i vore Hjerter	1219
<i>McNabb, Vincent:</i> Adspredthed under Bønnen	1173
<i>Nielsen, E.:</i> Poul Bourget død	31
<i>Nissen, A.:</i>	
Fra Kirkens Urtid	108
Omkring Kong Georgs Død	139
73 moderne Ordenssamfund	164
Christi Ligklæde i Turin	269
<i>Nordentoft, B.:</i> Væk med usund Selskabelighed	183
<i>Pichler, A.:</i> Det tredje Standpunkt endnu intet Standpunkt.....	1231
<i>Rp.:</i> Hvad Vatikanet hører fra Spanien	836
<i>Scherz, G.:</i>	
Foran afgørende Valg i Spanien	119
Frænde er Frænde værst	249
Fosterdrab i Danmark og Rusland	632
Marconis Ægteskab	710
Den sidste Salvelse i Alkazar	1029
Katholsk Klubs Fest for Johs. Jørgensen.....	1204
Gamle Krybber	1324
<i>Schmidt, Prof. W., S. V. D.:</i> Fakta om Racerne	135
<i>Staudacher, K.:</i> Det kirkelige Fastebud	217
<i>Steidl, P. D.:</i> Meneghina	1291
<i>Tilskuere:</i> nazistisk Fremfærd mod Kirken	1298
<i>Universe:</i>	
Hvad det koster at blive Katholik	54
Den ugifte Kvinde	300
<i>Weingartner, Dr. Josef:</i> Dødens Sakramenter.....	1171
<i>William, F. M.:</i> Pintsens Hemmelighed og Jesu Moder.....	575
<i>Volta, Alessandro:</i> Et lærd Mariabarns Trosbekendelse.....	447
<i>Uden Forfatternavn:</i>	
Father Coughlins Program.....	61
Ungtyrkernes positive Gudstro	89
I den hellige Ansgars Navn.....	107
Arvegods fra Før-Reformationstiden	448
Helligaandens Virke i Christi Kirke.....	571
Kan man opnaa alt, blot man har Penge?	614

5. Digte.

Paaskesalme (<i>Peter Andreassen</i>)	361
Hvidesøndag — —	393
Til St. Knud (<i>O. Michaëly</i>)	536
Knud den Helliges Død (<i>Karl V. Poulsen</i>)	585
St. Knud (<i>A. M.</i>)	635
Petrus- og Paulus-Salme (<i>Peter Andreassen</i>)	673
Carmen Assumptionis — —	849
Jomfru Mariæ Klagesang — —	945
Laudes Marianæ — —	1017
Christi Kongs-Salme — —	1089
Thi alle arme Sjæle — — (<i>Johs. Jørgensen</i>)	1113
Til Johannes Jørgensen (<i>Erikke Rosenørn-Lehn</i>)	1117
Confiteor (<i>Johs. Jørgensen</i>)	1125
Allesjælesnat (<i>Johs. Jørgensen</i>)	1133
Et Livs Legende (<i>Peter Andreassen</i>)	1134
Aftensang (<i>Johs. Jørgensen</i>)	1140
Profeten Isaiæ Julebud (<i>P. Andreassen</i>)	1314
Den sidste Dag (<i>P. Andreassen</i>)	1345

6. Nye Bøger.

Aarbøger, udg. af Hist. Samf. f. Aarhus Stift (<i>Niels Hansen</i>).....	642
Adam, Karl: Jesus Christus	973
Aertnys, J. C. SS. R.: Compendium Liturgiae Sacrae (<i>P. J.</i>).....	1303
Aigrain, René: Les Universités Catholiques (—z.)	410
Alkofer, A.: Buch der Klosterstiftungen d. hl. Theresia v. Jesu (—z.)	594
Beermann, Dr. Maria: Mädchenart (<i>P. D. Steidl</i>)	1305
Begtrup, H.: N. F. S. Grundtvigs Danske Kristendom (<i>N. H.</i>)....	1223
Belloc, H.: Oliver Cromwell (—z.).....	20
— Characters of the Reformation	1049
Berg, Ludwig: Christl. Liebestätigkeit in d. Missionsländern (—z.)	868
Bergwitz, Haakon: De søkte de gamle stier (—z.)	1183
Berutti, Ch.: Institutiones Juris Canonici	330
Bitterlich, Roswitha: Schwarz-Weisz Kunst (—z.).....	1010
Bohler, L.: Le Christ au Collège (<i>F. K.</i>).....	617
Bopp, Linus: Liturgie und Lebensstil (—z.).....	651
Boulestaix, C.: Pie XI. et la presse (—z.).....	916
Brière Y. d. I.: L'Église et son gouvernement	214
Brosch, Dr. J.: Das Wesen der Hæresie (<i>F. K.</i>)	712
Brodersen, P.: Er Gud en Virkelighed (<i>A. P.</i>).....	28
Brown, Stephen J.: An international Index of Catholic Biogra- phies (—z.)	124
Buchberger, M.: Lexikon für Theologie und Kirche (<i>C. B.</i>).....	281
Burns: Psycho-Analysis and other aspects of Psychology (<i>Niels Hansen</i>)	612
Cadion, R.: La Jeunesse d'Origène (<i>F. K.</i>)	711
Cambridge, Elizabeth: To Kvinder (<i>C. L.</i>).....	1304
Carrel, Dr. Alexis: Mennesket det ukendte	1019
Chesterton, G. K.: Der heilige Thomas von Aquin (—z.)	123
— The Well and the Shallows (<i>Niels Hansen</i>)....	354
Christiansen, Fr.: Festliches Spanien (—z.).....	714
Claudel, P.: Ways and Crossways	84
Coronata, P. Matt. Conte de: Le Tiers-Ordre Franciscain (<i>P. J.</i>) ..	1303
Coster, G.: Psykoanalyse for Lægfolk (<i>B. J.</i>)	1234
Credo	1363
Crossley, F. H.: The English Abbey (—z.)	889
Dansk socialistisk Presse: Kampen om Gud (—z.)	1211
Den danske Ungdoms Bog (<i>U. C. G.</i>)	282
David-Neel, A.: Mönche und Strauchritter (—z.)	75
Delaporte, A.: Imitation de St. Paul (<i>F. K.</i>)	593
Desbusquoit, A.: Vivez donc en paix	1330. 1355
Dimitriewna, Olga: 18 Jahre Sovjetherrschaft (—z.)	890
Domanig, M.: Frauendichtung der Zeit (—z.).....	92
Dorsaz, A.: Le contrôle rationnel des naissances.....	1175
Duplessy, E.: Le pain des grands. 2. Bind (—z.)	74
Dyle, Lynn: The spirit of Ireland	160
Ehrhard, A.: Urkirche und Frühkatholizismus (<i>A. N.</i>)	108
Ellermann, Mogens: »Geni og Sindsyge« (<i>P. R.</i>).....	534
Ellershorst, E.: Handbuch der Orgelkunde (<i>P. K.</i>).....	1184
Encyclopédie Photographique de l'Art: Le Musée de Louvre I (—z.)	867
Endres, Fr. C.: Die Zahl in Mystik und Glauben der Kulturvölker(—z.)	1305
Engel, Dr. Johannes: Aus dem Leben eines Dorfpfarrers (—z.) ...	682
Erb, Alfons: Zeugen Gottes (—z.)	1334
Fabricius, J.: Dansen om Galgen	1264
Fabricius, L. P.: Kirkehistorie (—z.)	1212
Fanfani, L. I.: De jure parochorum (<i>P. J.</i>).....	1303
Fangen, Ronald: Det nye Liv (<i>A. M. S. J.</i>).....	674
Felicio, Scilio: Unter Wölfen	405. 429
Fellerer, Dr. Karl: Das deutsche Kirchenlied im Ausland (—z.)...	353
Finney: The tiger of the seas (<i>U. C. G.</i>)	592

Frässle, J.: Negerspsyche	401
Freuchen, Peter: Min grønlandske Ungdom (H. K. H.)	592
Friedell: Kulturhistorie (B. J.)	124
Fülop-Miller: Leo XIII und unsere Zeit (A. N.)	169
G. Myriam de: Louyse de Ballon (S. W.)	891
Gaëll, René: Carillons de Lourdes	977. 1004
Garric, Robert: Le message de Lyautey (A. P.)	8. 34
Gay, Francisque: Dans les flammes et dans le sang (P. J.)	1305
Géramb, de, Baron: Général et Trappiste Le Père M.-J. (N. H.)	987
Gerely, Jolán: Gib mir dein Herz (-z.)	145
Germanus P a Corde Jesu: Passionis D. N. J. Christi Prælectiones historicae (P. J.)	1303
Gilson, Étienne: Le Réalisme méthodique (A. P.)	843
Göttler, J.: Geschichte der Pädagogik	132
Goyau, G.: Les Grands Coeurs. (F. K.)	688
Graves, Robert: Claudius og Messalina (B. J.)	1211
Gregersen, Olaf V.: Præstegaardshistorier (P. J.)	1305
Gröber, C.: Das Buch der Mutter (-z.)	225
Grüniger, Fritz: Der Ehrfürchtige (-z.)	305
Guardini, R. (v. P. Andreasen): Hellige Tegn, Tider og Ting (F. K.)	533
Gurian, W.: Der Kampf um die Kirche im dritten Reich (F. F. M.)	98
Haases Haandbøger	99
Hackett, Francis: Frans I (-z.)	1286
Hasert, Konstantin: Das Wunder der Weltordnung	755. 782
Haugg, Donatus: Vom Geheimnis der heiligen Messe	603
Heiden, K.: Adolf Hitler (J.)	818
Hengstenberg, Dr. H. E.: Christliche Askese (F. K.)	773
Herders Bibelkommentar: W. Lauck: Matthäus und Lukas. 2. Bind. — Bartelt, W.: Lukasevangelium. — Cohausz, O.: Apostel- geschichte (-z.)	1142
Hjorth, Joh.: Panterfolket (U. C. G.)	1184
Hubbard, Bernard S. J.: Cradle of Storms	929. 959
Huc, P.: Découverté du Thibet (A. M.)	114
Hvas, Hans: Dyrene derude (U. C. G.)	20
Hækkerup, Rikard: Salmer og Sange (A. M. S. J.)	457
Isager, Dr. K.: Skeletfundene ved Øm Kloster (-z.)	817
Joran, Théodore: Les Féministes avant le Féminisme (-z.)	1337
Julehæfter (-z.)	1335. 1363
Julien, Charl.: Les Cercles d'Etudes Féminins (E. N.)	1285
Jørgensen, Johs.: Pilgrimsbogen (-z.)	1162
Karner, Dr. H.: Die fruchtbaren und unfruchtbaren Tage der Frau (-z.)	305
Karrer, O.: Læs Biblen (-z.)	18
Kjærulff, H. D. T.: St. Teresa (F. F. M.)	869
— Opium for Folket (-z.)	1162
Klimann, A.: Jesus von Nazareth in Kunde u. Urkunde (-z.)	891
Knackfuss, E.: Gottes Bild im Spiegel der Welt (-z.)	169
Kobbé, Carolyn Thérèse: My spiritual pilgrimage (-z.)	1335
Kornerup, Bjørn: Reformationen i Danmark (P. J.)	1306
Kother, S. J.: Vom Geheimnis der Papstkirche (-z.)	644
Krogshus, G.: Alkoholproblemet i skjønlitteraturen (-z.)	194
Kösters, P. L.: Die Kirche unseres Glaubens (F. K.)	1220
Lagici, Msgr. C.: L'Orient Chrétien des Apôtres jusqu'à Photius ..	451
Lama, Fr. Ritter von: Der Weg der Th. Neumann v. Konnersreuth (P. D. St.)	490
Lang, P. Hugo O. S. B.: Der Engel des Herrn (P. J.)	1335
— Christ in unserer Mitte (P. R.)	1338
Laub, Alfred: Nervenkraft durch Gottes Geist (P. D. St.)	966
Leblanc, W.: Erfarungen aus dem Konvert.-Unterricht	1363
Legatbog for Kvinder (-z.)	410
Lésourd, Paul: Les Pères Blancs du Cardinal Lavigerie	809

XIII

Lewandowski, Maurice: André Marie Ampère (<i>N. H.</i>).....	585
Lhomme, P.: Mariage et Fécondité ... (—z.).....	305
Liener, J.: Psychologie des Unglaubens. I. Die Zukunft der Religion (—z.).....	779
Lucey: A prince's progress (<i>U. C. G.</i>).....	592
Lunn, Arnold: Within that City (—z.).....	1285
Lusseau et Callomb: Manuel d'études bibliques (<i>F. J.</i>).....	1303
Lutz, A. J.: Livets Brød (<i>F. F. M.</i>).....	1010
— Kristendommen i Apostlenes Dage.....	1090
Lysander, A.: Kring det heliga Landet (<i>P. J.</i>).....	1305
Ma-lb: Martyrer, Moderne Tortur (<i>F. K.</i>).....	794
Mann, Henry Chester: A Cloistered Company.....	454
Marchand: Une troublante figure Calvin (—z.).....	1338
Matthew, John: The restoration of organs (<i>A. M.</i>).....	867
Maritain, Jacques: Von der christl. Philosophie (<i>A. M.</i>).....	303
McNabb, Vincent: The Science of Prayer (—z.).....	1173
Mendigal, C. L.: Jugendmoral (—z.).....	593
Das vollständige Messbuch der katholischen Kirche (—z.).....	842
Messerschmidt, H.: Oxford og Rom (<i>F. F. M.</i>).....	280
Messner, Dr. J.: Dollfuss (—z.).....	535
Metzger, K.: Katholische Seelsorge der Gegenwart (—z.).....	226
Michael Kardinal Faulhaber (—z.).....	352
Millot, J.: La Mère de la Divine Grace.....	386
Moenius, Dr. G.: Ein römischer Jahr (—z.).....	689
Moretti, A.: De s. functionibus Episcopo celebrante (—z.).....	965
Moser, F.: Der Okkultismus.....	251. 278
Muckermann, Hermann: Von den sieben Sakramenten (—z.).....	917
Mugnier, Fr.: La Compassion de Maria (—z.).....	329
Mührer, N. J.: Det nye Tyskland (<i>r.</i>).....	255
Neiiendam, Michael: Reformations-Historie (<i>F. F. M.</i>) 394. 412. 450.....	515
Norvin, W. og Olsen, A.: Gyldendals Verdenshistorie. 1. Bd. Oldtiden (—z.).....	1337
Noyes, A.: Voltaire (—z.).....	1235
O'Brien: Kærlighedens Byrde (<i>U. C. G.</i>).....	592
Oirik, H.: Abbed Vilhelm af Æbelholt (<i>B. J.</i>).....	146
Otto, Dr. A.: Katholsk Haandbog i Kirkehistorie (<i>G. H.</i>).....	1105
Peillaube, E.: Caractère et Personnalité.....	241. 275
Pinsk, Joh.: Christianity and Race (<i>P. D. Steidl</i>).....	1209
Plovgaard, Karen: Povl Helgesen (—z.).....	1036
Poulsen, Frederik: Fra stille Aftener (—z.).....	398
La psychologie du mariage (<i>N. H.</i>).....	1225
Rachmanova, Alja: Nye Mennesker (—z.).....	1058
Ramsey, A. F.: The Gospel and the Catholic Church (—z.).....	616
Rasmussen, S. T.: Abessinien i Krig (<i>H. S.</i>).....	818
Roland-Gosselin, M. D.: L'amour a-t-il tous les droits? (—z.).....	281
Rops, Daniel: Tod wo ist dein Sieg? (—z.).....	98
— La misère et nous.....	210
Rubatscher, M. V.: Wie der König seine Soldaten warb. 937. 962. 984.....	1007
— Die Schmerzensreiche von Capriani (<i>P. D. St.</i>).....	1291
Rudolf, A.: Abschied von Sowjetrußland (<i>B. J.</i>).....	225
Russel, L.: Writing for the Press (—z.).....	19
Saabye, Susanne: Klosterherberger (<i>Cor. d. M.</i>).....	1163
Sabatini, Rafael: Dobbeltgængerne i Venedig (<i>C. L.</i>).....	1304
Salvagnic, Th.: Jesus de Nazareth, Roi des Juifs (—z.).....	18
Scheeben, M. J.: Die bräutliche Gottesmutter (—z.).....	644
Schelderup, K.: Paa vei mot hetenskapet.....	59
Schilling, Otto: Apologie der katholischen Moral (<i>A. P.</i>).....	1304
Schindler, P.: Den katolske Kirkes Historie.....	99
Schmidt-Pauli, E. v.: Der Heilige Geist (<i>A. D.</i>).....	792
Schmidt, W.: Rasse und Volk.....	135

XIV

Schmöger, Fr.: Heiliges Heldentum (—z.)	684. 708.	787
Schneider, Friedrich: Bildungskräfte im Katholizismus der Welt (P. J.)		1336
Schnitzer, J.: Savonarola (—z.)		145
Schulte, Chr.: Was der Seelsorger vom nervösen Seelenleben wissen muss (—z.)		916
Schuster, B. S. J.: Die Sozial-Lehre (J. H.-S.)		410
Schwerzoff, I.: Borzoi (Corrente del Mare)		843
Sick, I. M.: Karen Jeppe, Armeniernes Ven (—z.)		386
Simon, D. P.: Das Menschliche in der Kirche Christi (—z.)		1234
Sprenger, C.: Conferentiae pro recoll. menstrua (—z.)		965
Staudacher, K.: Gottes Bilderbuch		217
Stemann, I. v.: Praktisches Lehrbuch der dän. Sprache (—z.)		99
Stolpe, Sven: Den kristna falangen		1200
Strunge, M.: Jernskægs Amagerim 1693 (A. M.)		41
Sutherland, Halliday: Laws of Life (—z.)	409.	698
Svensson, Jon S. J.: Nonni erzählt (—z.)		1210
Swift, J.: Gullivers Rejse (U. C. G.)		330
Teodorowicz, Dr. J.: Konnersreuth im Lichte der Mystik und Psychologie (—z.)		866
Ter Haar, Fr. C. SS. R.: De praecipuis hujus aetatis vitiis eorumque remediis		1304
Timmermanns, Felix: Livsglæde (Cor. del Mare)		1306
Thit Jensen: Stygge Krumpen (B. J.)		1104
Thompson, H.: Beda. His Life, Times and Writings (H. K.)		668
Timmermanns, F.: Delphinerne (Cor. d. M.)		19
Tretzger, H.: Wir fragen die Kirche (—z.)		256
Undset, Sigrid: Den trofaste Hustru (C. L.)		1292
Vaissiere, J. de la: La pudeur instinctive (G. Y.)		1059
Wagner, E.: Christusjüngend (—z.)		792.
Watkin, W.: Saint Bernard of Clairvaux (—z.)		304
Wehner, J. S. J.: I gudomens Ijus (—z.)		1210
Weingartner, Dr. J.: Der Christ im Alltag		1171
Wentworth, Patricia: Elias Pauletts Testamente (C. L.)		1304
Wiesner, B. P.: Sex (—z.)		1059
Wilby, N. M.: How to make vestments (—z.)		819
William, Fr. M.: Das Leben Marias, der Mutter Jesu		593
Woinowa, A. J.: Uægte Diamanter (C. d. M.)		843
Zeil, Th. V. G. v: Sacramentum Extremae Unctionis (—z.)		965
— —	Infernus (—z.)	965
Zimmermann, Dr. F.: Lässliche Sünde und Andachtsbeichte (—z.)		793
— —	Männliche Frömmigkeit (—z.)	899. 934
Zimmermann, Fr.: Die Kirchen Roms (A. J.)		409
Yeo, M.: The greatest of the Borgias (—z.)		385

Ungdomslitteratur (ved U. C. G.).

Baadsgaard, A.: Roselil 1057 — Birket-Smith, K.: Knud Rasmussens Saga 1066 — Børnenes Lommebog 1937. 1058 — Duurlov, E.: Stedmoder 434 — Ellis: Skovens Datter 434 — Eurèn, B.: Sikken et Aar 1057 — Gellert, H. N.: Saa rejser vi ud 433. Rejs billig 433 — Haardt: Paa Larvefødder gennem Afrika 1057 — Haggard, R.: Kong Salomons Miner 1058 — Jacobsen, V.: Kap Horn i Sigte 1058 — Judd: Urskovens Gaade 1058 — Linck, O.: Ole Skibsdreng bl. kinesiske Sørovere 1058 — Malot: Frændelos 1058 — Muusmann, C.: De smaa Landstrygere 433 — Pester, J.: Skatten hæves 433 — Petersen, S.: Vandrebogen 1058 — Presskorn-Thygesen: Henni — og de andre 1057 — Ring, B.: Jolle 1057 — Westergaard, A.: Kampen paa Havet 433. Lille Gut 1058 — Winther, E.: Frøken Tankelos 434 — Daamgaard, Erna: Den gamle Købmandsgaard 1235. Lojla kommer til Brokilde 1235. En Højfeldspige 1235 — Duurloo, Ellen: Bodil i den store By 1235 — Fossum, Gunvor: Fie 1235. Fritiden 1236 — Hawsks, Ellison: Ungdommens Elektricitetsbog (J. Wo.)

1234 — Jespersen: Svend, Knud og Valdemar 1236 — Jungsboel: Ispatruljen 1235. Landmands Almanakken 1937 1236 — Meyn, Niels: Kong Simba - Tiger - Klaus Uro 1184 — Pedersen-Sejerbo: Paa Opdagelse 1236 — Rud: Et rigtigt Mandfolk 1235 — Westergaard, Chr.: Strandens Børn 1236 — Vibe: Branden 1235 — Winther, Eugenie: Troldeungerne igen 1235 — Abbot: En lille Kærnepige 1303 — Crass: Det glemte Folk 1303 — Ghobé: Drengepigen 1303 — Hørlyk: Troldebasse 1303 — Julehæfter og -bøger 1303 — Schaffalitzky de Muckadell: Radiotelegrafist Prik 1303 — Shilling: Strandfogedens Forræderi 1303 — E. Heimberg: Piger i Ungarn 1364 — E. Rochau: Solskinspigen 1364 — M. Juel: Ene Høne i Kurven 1364 — Presskorn-Thygesen, N.: Jessies værste Sommerferie 1364 — Alcott, Louisa M.: Polly og Polly klarer det hele 1364 — Mühlen-Schülte: Yngste Lærling 1364 — Farbror Haagen fortæller 1364 — Kristensen, Niels K.: Rasmus fra Radskov 1364 — Mc. Lean: Aanderne dømmes 1364 — Føgeby, S.: Svend Eriks Cirkus 1364 — Meyn, Niels: Lyndetektiverne 1364 — Georg, Anders: Redaktionen slutter 1364 — Vølund, Vidar: Og Spillet ender 1364.

7. Brevkasse.

Modersmaalet og Skriftemaalet (<i>H. Perch, G. Scherz</i>)	10
Lazarus, de spedalskes Patron (<i>B. J., Red.</i>)	358
Moderne Tider (<i>H. Jensen, Argus</i>)	358
Katholiker og Oddfellow (<i>Universe</i>)	390
St. Knuds Mindefest (<i>Katholsk Radioklub</i>)	823
Er Manden Kvinden overlegen? (<i>T. M., Fr. Kùpferle</i>)	839
Reformationsfrimærkerne	871
Brugte Frimærker (<i>K. Ballin</i>)	895
— — (<i>A. Rottier</i>)	920
Skal man staa eller knæle under »Credo«?	992
Holdningen under Højmessens	1038
Om Fosterdrabet (<i>Sofie Dorph-Petersen</i>)	1166
Johannes Jørgensens portrætter (<i>Johannes Lehmann</i>)	1191
Angaaende Titler (<i>H. K.-H.</i>)	1310
Julegaver til Børn (<i>G. H.</i>)	1342
Hjælp til Spanien	1367

8. Fra Hovedstad og Provins.

København og hele Danmark:

En af Ugebladets ældste Læsere 44 — International Bedeuge 47 — Sygeplejeelevskole paa St. Elisabeths Hospital 76. 848 — Den katolske Børnehavn (*Cay Benzon*) 90 — Ridderkorset af St. Gregorius den Stores Orden 127 — Beethoven-Schubert-Schumann-Aften 127. 151. 175. 228 — Provikar P. Schreibers Jordefærd (—) 171 — Er den ny Helligdagslov et Fremskridt? 195 — Oxfordgruppebevægelsen og den katolske Kirke 196 — Fastepredikener og Korsvejsandagten 199. 231 — Exercitier 232 — Firmelse i 1936 257 — Oxford-Rom (*E. M.*) 260. 263 — Takken vi alle skylder 284 — Oxfordmødet i Grundtvigshus (*P. R.*) 307 — »Videnskabens Hyldest til Kirken« 308 — Iklædning og Profes 332 — Fra Redaktionen 359. 415. 439 — Gudstjenesten 359. 391 — Et Digt om Kong Knud 384. 439. 535 — Kor og Solistkoncert 415 — Gudstjeneste Hvide Søndag 415. 567 — Biltur for de gamle 567. — Skilsmissegrund 595 — St. Wewers til Danmark 617 — Det store Københavner tog 619 — Gudstjeneste paa Christi Legems Fest 623 — Gudstjeneste Ugen efter 647 — Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne 671 — Forflyttelse blandt Redemptoristerne 692 — Præstevielse og Primitis 718. 796 — Søndagsgudstjeneste i Sommermaanederne 719. 752 — Bispemøde paa Valbyhus 794. 832 — Kender du Knud den Hellige? (*Pramien*) 797 — Hilsen til Korene 797 — Pauluskredsens Virksomhed (*K. Ballin*) 893 — St. Benedikts

Øltre i Tilbedelsesklosteret 1011. 1109 — Hvad formaar et Sognekirkekor? (*A. M.*) 1012 — Festen for Johs. Jørgensen 1014. (*E. B.*) 1061. 1087. 1111 — St. Matthias Sogns Kirkekor 1039. 1062 — St. Matthias Sogns Kirkekor (*Olav Segalt*) 1084 — Vore Søstre 1061. 1109 — Brug Niels Steensen Mærker! 1087 — St. Josephs Hospitals Sygeplejerskeskole 1140 — Susanne Saabye (1856—1936) (*N. N.*) 1141 — Festen for Johannes Jørgensen 1143. 1167. 1202 — Allesjælesandagter 1143 — Niels Steensen Mærker 1143. 1167. 1286 — Gudstjenesten paa alle Helgens Fest og Alle Sjæles Dag 1143 — Vil De se en god Film? 1167 — Efter Doimnens Stadfæstelse 1185 — En kommunistisk Riddersal 1186 — Jørgen Bendix: Dansk Sangaften 1191 — Det nye St. Annæ Hjem 1191. 1239. 1286 — P. Svensson og Danmark (*N. H. c. m.*) 1340 — Gudstjeneste til Jul 1343 — Nytaarsaften 1367 — Nytaarsmodtagelsen 1368.

St. Ansgars Sogn: En Tak 48 — Eukaristisk Forening for Damer 200 — Menighedspleje 258 — Pontifikal-Requiem for Biskop Johannes von Euch 287 — Fem Sakramenter 458 — Firmelse 440. 670 — Kirkeindvielsesfesten 1015 — Rosenkransfesten 1040.

Rosenkranssognet: Juleindsamling 47 — Menighedspleje 147 — Eukaristisk Forening for Damer 200 — Fest til Fordel for Rosenkrans Kirkens Paramenter 287. — Systue 1144.

St. Annæ Sogn: Elisabeths Hospital 76. 848 — Den sidste Fest i den gamle Sal 151. 174. 227 — Organist Knud Aagaards Jordefærd 434 — Nedbrydningsarbejdet 795 — Den japanske Flyers Jordefærd 892 — Grundstensnedlæggelsen til det nye St. Annæ Hjem 988 — Rejsegilde paa det nye St. Annæ Hjem 1106 — Ministranternes Fest (*A.*) 1185 — Grundstensnedlæggelse paa Amager 1236.

Sakramentsognet: Radiogudstjeneste 16. 24 — En Tak 48 — Fra Redaktionen 48 — En Tak og en Opfordring (*Fr. Ronge*) 76 — Den katolske Børnehaven 90. 458 — Firmelsen 415 — Systue 1112

Jagtvej: Til Vesper i Klosterkirken (*K. S. Th.*) 1186.

St. Josefs Kirke: Eukaristisk Tilbedelse 199 — Provikar Pastor P. Schreibers Jordefærd 171.

St. Antóni, Brønshøj: Sommermarked 439. 567. 623. 647.

St. Andreas Sogn: En Tak 48. 104. 127 — Møde ang. Kirkesagen (*K. E. H.*) 170 — Bazar 175 — Exerцитier 336. 359 — Et nyt Sogn i Lyngby 594. 600 — Kirkesagen i Lyngby 919 — Kirkesagen i Lyngby (*Basar*) 1015. 1039. 1063. 1111 — Menigheds møde 1062. 1112 — Julefest 1311. 1344 — Menigheds mødet 1168 — Julefest 1191.

Rygaard: Exerцитier 311. 336. 360 — St. Teresia Kirke 411 — Rekræten (*En taknemmelig Deltager*) 538. 920. 944. 1064.

Jesu Hjerte K. og St. Knud Skole: Passionsandagt til Ære for Knud Hertug 47 — »Valdemar Enekonge« 47. 80 — 40 Timers Tilbedelse 176. 200 — Den røde Borg ved Søens Rand 692 — En Lærers Afsked (*M. F.*) 369 — »Stærkere end Krudt og Køller« 1064. 1087. (*g*) 1108 — Aandelige Øvelser 1168. 1192 — Naadenovene 1191. 1216.

Academicum Catholicum: Adventsaften (*E. N.*) 21 — P. Paulis Aftener 231 — 40 Aars Jubilæum 463 — »Academicum Catholicum« holder 40 Aars Jubilæum 563 — Jubilæumsfest 617 — Anmærkning (*Alfr. Silcowitz*) 620 — Generalforsamling 644 — I Anledning af en Anmærkning (*A. Løtingu*) 645 — Rekordrusfest 1108 — Møde 1216 — Arne Sørensen i A. C. 1307 — En Berigtigelse (*H. Højris*) 1339.

Ansgariusforeningen: Hvad er Ansgariusforeningen? 107 — Generalforsamling 231. 287. 332 — Beretning for 1935. 321.

Ansgarius-Bonifaciusforeningen: Hvad er Ansgarius-Bonifacius Foreningen? 107 — Kollekt 848. 1016. 1039.

Benediktineroblater: Møder 103. 199. 312.

Bønforeningen for Israels Omvendelse: Møder 200 — Conventus miss. 47. 152. 264. 1087. 1168.

Deutscher katholischer Frauenbund: Fest 151. 176.

D. K. K. F.: Nye Deltagere i Læsekredsen 47 — Aarsfest 80. 128. 151. 175. 228 (*Prof. Dr. med. Petersen*). — Messe 311 — Kvindeligt Ungdomsstævne 464. 539. 543. 568. (K) 620 — Retraite 543 — Højskole 696. 715. (Th.) 752. 800 — Retraite (*Mich & Co.*) 1012 — Landsmøde 1040. 1063. 1087. 1107. 1111. 1112 — Religionskursus 1086 Landsmøde 1150 — Foredrag og Fest i »Borghernes Hus« (—) 1164 — Diskussionsklub 1240. 1287.

Unge katolske Kvinders Værn: Formandens Adresseforandring 232.

Elisabethforeningen: Kollekt 103. 1367 — Katolsk Børnehjælpsdag 311. 336. 416. 1191 — Messe for afdøde Medlemmer 1216.

Jesu Barndomsforening 1307.

Katolsk Kantor- og Organistforening: Møder 47. 152. 335. 944. 1087. 1239 — Generalforsamling 439 — Generalforsamling (*B. Huxson*) 538.

Katolsk Klub: Møder 152. 263. 1064. — Stiftelsesfest 1167 — Fest for Johs. Jørgensen 1204 — Sjølemesse 1239 — Klubften 1287.

Katolsk Ungdomsværn: Stor Ungdomsfest 199 — Generalforsamling 600 — Generalforsamling (*P. J.*) 668 — Festen for de 14-aarige 1213. — Fest 1339.

Katolsk Radioklub: Ungdomsafdelingens Møder 24. 47. 104. 152. 175. 264 — En Tak og en Opfordring (*Fr. Ronge*) 76 — Opraab til de katolske Lyttere 87.

Mariaforening: 175. 199. 333. 387. 392. 416. 463.

Mariakongregationen: Møder 24. 80. 128. 152. 176. 200. 232. 264. 336. 360. 392. 416. 440. 464. 544. 568. 800. 824. 648. 896. 920. 944. 968. 1016. 1040. 1064. 1144. 1168. 1192. 1216. 1287. 1312. — Festandagt (*Paul Maria* —) 1107 — Mariakongregationen »Apostlernes Dronning« (*M. Wissum*) 356. 1016.

S. M. D. M.: Generalforsamling 287. 312 — »De unges Fest« 463 Stiftelsesfest 1016 — Julefest 1344.

St. Ansgars Fond: Indbetalinger 46. 464. 645. 774. 819. 1061. 1107. 1307 — Hvad er St. Ansgars Fond 107.

St. Ansgars Fraternitet: Teateraften 360. 392.

St. Franciskus III Orden: Møder 47. 176. 312. 648. 1062. 1216. 1311.

St. Michaels Klub: Program 24. 48. 80. 128. 176. 232. 287 — Møder 336. 416 — Klubften 1192. 1287.

Vincentforeningen: Generalforsamling 232. 264. 775. 1287.

Fra Provinsen.

Aabenraa: En Kirke i Aabenraa 1143.

Aalborg: Fru Thora Fritsche 70 Aar 1340.

Aarhus: »Tidens Fylde« (*N. M.*) 76 — Katolsk Radioklub for Aaehus og Omegn 80 — Basar (*Joseph Koch*) 263. 312. 544 — Brev fra Aarhus (*B. N.*) 693 — Et Dødsfald (*Jules Arnes*) 870 — Missionsugen 1187 — Tak 1239 — Læsekreds 1239.

Dalum: Brev fra Dalum 844.

Esbjerg: Pastor Messerschmidt i E. 437.

Haderslev: Firmelsen 716 — Skoleindvielse 917.

Haraldsted: Valfarten 567. 670.

Helsingør: Basar 776. 800. 848.

Holbæk: Holbæk Menigheds Silkebanner (*emce*) 99 — St. Elisabeths Hospital 715.

Horsens: Oxford i Horsens (*A. N.*) 148 — Indmeldelse til St. Ansgars Skolehjem 263 — Exercitier 336.

Kolding: Om at bede sig ind i det nye Aar (*H. Schultz*) 44 — Katholsk Kirkegaardsindvielse (*Henricus*) 1188.

Ledreborg: Efter Bilulykken 893.

Maribo: Pater J. P. Klessens 25-Aars Jubilæum (1892) 44 — Fest i Maribo (*G. Strate Nielsen*) 100.

Nykjøbing F.: Fra Redaktionen 48 — Foredrag Pastor H. Messerschmidt 1064 — Foredrag (*C. G. S.*) 1165.

Næstved: St. Elisabeth Søstrene 1083.

Odense: Mindefest for Knud d. Hellige 44. 47. 53. 148. 288. 319. 371 — Salmebog og Menighedssang (*V. K.*) 100 — Knud den Hellige (*Vald. Kallan*) 148 — Forberedelser til Mindefesten (*Vald. Kallan*) 412. 436 — St. Knudsfestens Program 532. 665. 692. 715. 721. 758. 796 — To Billeder 819 — En Tak (*St. K. Hovedkomité*) 845 — Om Lourdes og Jocismen (*S. P.*) 1084 — Reformationen og dens Frugter (*S. Pedersen*) 1308 — Kongregationer i Odense 1365.

Randers: Pastor Osterhammel 75 Aar 941.

Ringsted: En uforglemmelig Dag (*Deltager*) 668.

Roskilde: Exercitier 264 — Christi Legems Fest 647 — Retraiter 720 — Sygeplejeelevskole 1239. — Julekoncerten (*Sten*) 1308 — St. Mariæ Hospital, Sygeplejeelevskole 1312.

Silkeborg: Papirfabriken og Kirken (*H. F.*) 982 — Nyt fra Silkeborg 1309.

Struer: Til Kommunion 988.

Svendborg: Firmelse 694.

Sønderborg: St. Lioba Søstre 774 — Fra Menigheden (*K. B.*) 1014.

Thisted: Er Kirken ikke den sande Internationale? (*Observer*) 941.

Thorshavn: Sinoppskornid 21 — Nyt fra Færøerne 284 — Menighedsbibliotek 1087.

Trørød: Nyt Samlingssted (*Lærer V.*) 171 — En Tak til Trørødhus (*Inger Sinding*) 941.

Vejle: Prokurist Carl Melchior's † (*O. d. C.*) 621.

9. Fra den vide Verden.

Afrika:

»Chocolade« i Marianhill, Natal 22 — Afrika, den frugtbareste Missionsmark 598.

Abessinien: Den kyske Læge i Æthiopia 198

Marokko: Katholsk Liv 942.

Amerika:

Den katolske Kirke — det store Haab 23 — Father Coughlins Program 61 — Kolumbusridderne og Meksiko 78 — W. Hearst om Kirken og Kommunismen 126 — Filmscensur 127 — En Skole mod Kommunismen 172 — Paven og Amerikas Biskopper 298 — Moralligaen censurerer Theatrene 357 — Fra Moralligaens Aarvog 597 — Skilsmisens Farer 718 — Amerikas Katholiker under Valgene 834. 863 — Exercitier, Dollars og Børnekorstog 894 — Kardinal Pacelli i Amerika 1215.

Alaska: Til Alaska 750 — Messe paa den magnetiske Nordpol 870 — Paa en Bjergtur i Alaska 929. 959.

Kanada: Med 120 Efterkommere til Messen 415 — Den hellige Røver 622 — Kirken i Kanada 718.

Meksiko: Calles og Pater Jimenez 46 — Kolumbusridderne og Meksiko 78 — Hvad Meksikos Biskopper kræver 310 — Nogle Lettelser 438 — Meksiko 799 — En Rektors Bekendermod 823 — Gudløshed 871.

Asien:

Den katolske Mission paa Java (A. V.) 36. 68 — Konversion til de katolske Østkirker 78 — En meget vigtig Afgørelse i Østen 820.

Indien: Den kristne Bevægelse 150.

Filippinerne: Filippinerne paakalder Gud 127 — 33. Intern. eucharistisk Kongres 260.

Kina: En Missionærs tragiske Død (A. N.) 14 — Kinesisk Ministerpræsident bliver Munk og Præst (A. N.) 63 — Guds Gadesælger 598 — Katholsk Aktion 943 — Tilpasning i det fjerne Østen 1198.

Europa:

Belgien: Dronning Astrids Giftermaal og Konversion (C. H. S.) 55 — Dronning Astrids Mindekapel 196 — Pater Damian, de spedalskes Apostel, fejres som Belgiens Nationalhelt 541 — Samling i Belgien 566 — Socialismen 669 — Rexisternes gærende Kræfter 677 — Havets Velsignelse i Ostende 894 — »Fredens Venner« 967 — Den store Kongres i Mecheln 1038 — Kæmpekongres 1166.

England: En Basar der gav godt 45 — Engelsk Statistik over Biografgængere 78 — Kritikken mod Mosaikkerne i Westminster 79 — Hvad katolske Skoler sparer for Staten 103 — Omkring Kong Georgs Død (A. N.) 139 — 73 moderne Ordenssamfund (A. N.) 164 — Katholsk Hjelpeaktion for Emigranter 198 — Nye Uroligheder i Skotland 261 — En stor Skolekampagne 335 — »Queen Mary« blev ikke velsignet af en Præst 388 — Anglikansk Kloster konverterer 439 — Chestertons bundløst alvorlige Kristendom 695 — Den katolske Skole 695 — Tingene er ikke, som de var før 717 — Til Dyrenes Beskyttelse 718 — Chesterton om Skilsmisse 821 — G. K.'s Weekly 822 — Fremragende Konvertit 845 — Blandede Ægteskaber 943 — Omkr. d. eng. Konges Abdikation 1366.

Finland: Kirken i Finland 230 — Academicum Cath. i Helsingfors 1365.

Frankrig: Bourget døde med Krucifikset i Haanden 103 — Kardinal Verdier og Valgene 334 — Lourdes i 1935 390 — Korsel hædres i Vendée 414 — Guy de Fontgallands Legeme graves op 438 — Frankrig og Kommunismen 521 — I Presseudstillingens Tegn 565 — De franske, katolske Journalister 595 — Lige for Øjnene af mig 775 — Tidens Storme og den franske Katholicisme 812 — Frankrigs Ungdom 846 — Store Valfarter til Lourdes 967 — Polarforsker Charcot R. I. P. 1062 — Førere i Frankrigs kristne Falanks 1200. 1229 — Napoleon og Messen 1238.

Grækenland: Georg II og Kirken 78.

Holland: Katholicisme og Kommunisme 261 — Hollands Biskopper og Nazismen 357. 669 — I Presseudstillingens Tegn 566 — Nazister i Holland udelukket fra Sakramenterne 622.

Irland: Fra Udskejelserne 12 — Irsk Afholdsforening 125 — Fra Erins grønne Ø (—) 159 — Ny Domkirke i Irland 287 — Irsk Kirkefyрster fordrer Undersøgelse 299 — Studenter anbringer Krucifikser 414 — Missionsiver 595.

Island: Nyt og gammelt fra Island 171.

Italien: Pater Reginaldo Giuliani † 231 — Stat og Kirke 517 — De fattiges og Tiggernes Kommunion 942.

Norge: 25-Aarsdagen for Dr. Krogh-Tonnings Død 174 — Sigrid Undsets Foredrag 414 — Messen i »Fiskernes Kapel« (N. H.) 542 — Hospitalsudvidelse i Drammen 566 — Dødsfald 1015 — Det første nordiske katolske Pressemøde 997. 1021 — Dødsfald 1038 — Nyt Hospital i Hammerfest 1309.

Polen: I Presseudstillingens Tegne 566 — Bispemøde 989 — De polske Biskopper og Kommunismen 1014 — En polsk katolsk Højskole efter dansk Mønster 1024.

Portugal: Portugal genindsætter Korset 356 — Portugal ærer St. Elisabeth 846.

Schweiz: Det katolske Midtpunkt i Genf (C. H. S.) 140 — Dronning Astrids Mindekapel 389 — Motta advarer mod Sovjetrusland 664.

Sovjet: Bidrag à la Kollontai 102 — De bør læses kritisk 126 — Had mod Gud og Mennesker 523 — Fra 896 til 301 799.

Spanien: Foran afgørende Valg (—) 119 — Katolsk Arbejde i Spanien 197 — Situationen i Spanien 229 — Spaniens sidste Valg 285 — Ødelæggelser 309 — Nye Udskejelser 334 — Vandalisme og Kommunisme 413 — Dr. Herrera bliver Præst 596 — Morderkvinden fra Jumilla 637 — Hvad foregaar der? 784 — Rædsler 821 — Hvad Vatikanet hører fra Spanien 836 — »El Debate«s Jubilæum 846 — Der er rullet nogle Præste- og Munkehoveder 855 — Rædslernes Front 857 — Uhyggen 881 — De rødes Rasen i Spanien 911 — Fra den spanske Borgerkrig 979 — Løgn og Sandhed 1002 — Spaniens Kamp 1026 — Den sidste Salvelse i Alkazar 1029 — Fra den spanske Revolutions Helvede 1052 — »Graldsborgen« Montserrats Skæbne 1074 — Fra det ulykkelige Spanien 1079 — Franco og den sociale Orden 1110 — Spaniens haarde Skæbne 1156 — Hvis jeg var i Spanien 1190 — Fra det ulykkelige Spanien 1205 — Nationalisternes Gerninger 1215 — Undermineringen 1238 — Katolsk Aktion i Spanien 1295 — De spanske Martyrer 1341 — Sandheden om Spanien 1366.

Sverige: Sveriges katolske Ungdomsblad 79 — Vadstena (Jonna B. — Sch.) 335. 966 — Nyt Kapel 1213.

Tjekkoslavakiet: Stemninger i Tjekkoslavakiet 125 — International katolsk Radiokongres 335.

Tyrkiet: Ungtyrkernes »positive« Gudstro 89.

Tyskland: »Der Führer lykønsker Paven (Tilskuer) 32 — Fra det nazistiske Tyskland 45 — Et Kronvidne mod Rosenberg 59 — De tyske Biskopper i Fulda 77 — De vidste for meget 79 — Fulda og Tyskland 101 — Fra det tredje Rige 149. 196 — Fra Kulturkampen i Tyskland 173 — Kirkefølgelse i Tyskland 261 — Brydninger i Tyskland 286 — Præsident Amann dikterer paa ny 309 — Ingen Deviseprocesser under Valgkampen 357 — Tyske Biskopper om den tyske Afstemning 373 — Kardinal Schulte og Hitlers Valgtale 388 — Har Domikaneren begaaet Selvmord? 389 — Fra Kirkens Trængsler 529 — Bolschevisme - Nazisme 597 — Symptoner 647 — En ny Kampagne 669 — Biskoppernes Klager 716 — Sædelighedsprocesserne 749. 798 — To Bøger paa Indeks 797 — Biskop von Galens Tale 821 — De »Tyske Kristnes« Omvendelse 822 — Ordensfolk og Klosterskolen 823 — Blusser Kirkekampen op? 895 — Pavens Encyklika blandt forbudte Bøger 895 — Sandheden om Waldbreithach 990 — Biskoppen af Danzigs Hyrdebrev 991 — Ordensfolk fordrives fra Bayerns Skoler 1110 — Kardinal Faulhaber - Rigskansler Hitler 1189 — Det internationale Kirkemusikstævne i Frankfurt a. M. (A. M.) 1213 — Nazistisk Fremfærd mod Kirken 1298 — En Deviseforbryders Jubilæum 1365.

Ungarn: Studenter vil se Korset 356.

Rom og Vatikanstaten: Pius IX's Rundskrivelse om det katolske Præstedømme (F. K.) 3 — Pavens Juletale 27 — »Osservatore Romano« offentliggør 45 — Konversion til de katolske Østkirker? 78 — Propaganda-Kongregationens Virksomhed? 125 — Den store katolske Presseudstilling 285 — Locarno og Vatikanet 355 — Respekt for Traktater 356 — Nye Ordener er tiltrængte 358 — Pavens Sundhedstilstand 437 — Forberedelserne til den katolske Presseudstilling (O. V. S.) 460 — Paven

og den katolske Presse 462 — Generalkapitel for Redemptoristordenen 463 — Den katolske Presseudstilling aahnet 540 — Paven og Filmen 540 — Arma veritatis 553 — Pavens Fødselsdag 595 — Konversionen fra Jødedommen 599 — 100,000 Brudepar modtaget af Paven 621 — Presseudstillingens Prædiken 627. 657. 679 — Nye Kardinaler 645 — International katolsk Lægekongres 694 — Paven og Emigranten 775 — To Bøger paa Indeks 797 — Pavens Encyklika mod den daarlige Film 798 — International katolsk Journalistkongres 799 — Fra Presseudstillingen 838 — Den katolske Presses Verdenskongres i Rom 1037 — Paa Vagt mod Gudløshed og Kommunisme 1043 — Ærkebiskop Constantinis Opraab 1086 — Niels Bohr Medlem af paveligt Akademi 1189 — Nonner som Læger 1214 — Hans Helligheds Befindende 1341.

Østrik: Politisk Catholicisme? 847 — Fyrst Starhembergs Skilsmisse 1085.

10. Aarsberetninger, Kollektur o. a.

Kollekt til de afrikanske Missioner.....	23
Juleindsamlingen	47. 1240
Elisabethforeningens Kollekt	103. 1367
Menighedspleje i Rosenkranssognet	147
Mariaforeningen	199. 333. 387. 392
Vincentforeningens Regnskab	258
St. Vincents Kollekt	264
Menighedspleje i Sakramentsognet.....	308
Mødreforening i Ordrup.....	388
St. Josephs Børnehave.....	458

11. Døde (in memoriam).

Paul Bourget død (<i>E. N.</i>).....	31
Pastor Peter Schreiber død (<i>B. J.</i>).....	131
Broder Peter Bader, S. J. død (<i>Alfred Silcowitz</i>)	146
Krogsh-Torning in memoriam (<i>Niels Hansen</i>)	185
P. Josef Schmidt S. J. † (<i>J. Wo.</i>).....	355
Organist Knud Aagaard in memoriam (<i>A. Mensinger S. J.</i>)	432
Organist Knud Aagaards Jordefærd.....	434
Forfatterinden Fru Lisa Mikaelly †.....	435
Constance Roes † (<i>K. V. Olsen</i>)	539
Gilbert Keith Chesterton er død (<i>G. Scherz</i>).....	661

12. Billeder.

Portrætter:

Andersen Osc.....	504
Andreasen Pastor P.....	489
Assarsson Msgr. B. D.....	494
Augustus Kejser	1316
Bartholin Thomas.....	1245
Benzon Pastor E.....	489
Blasius Gerhard	1246
Boekenooogen Pastor E.....	492
Bourget Poul.....	31
Bossuet J. B.....	1249
Brems Hs. Exc. Biskop Josef	723
Bruckner Anton	305
Carling Msgr. A.....	495
Chesterton G. K.....	661
Christian Louis, Hertug af Schwerin	1271
Claudiel Paul	85. 1201
Claudius, Kejser	1319

Cosimo III Storhertug af Toscana	1257
Coughlin Pater.....	272
Euch Pastor Johs. v.	478
Ekeren P. Leo van	495
Ferdinand II, Storhertug af Toscana.....	1255
Ferdinand v. Fürstenberg Fyrstbiskop.....	1261
Faulhaber Kardinal.....	353
St. Frans af Sales	469
Gamél Pastor Henry	481
Geertz-Hansen Pastor Kjeld.....	738
Giuliani P. Reginaldo	231
Ginneken Pater van	949
Griffenfeld Peder.....	1260
Hansen J. L. V.	478
Hansen Cand. mag & theol. Niels Chr.	480. 951
Heeschen Kaptajn Chr.	655
Holstein-Ledreborg Lensgreve J.	483
Hubbard S. J. Pater Bernard	931
Irgens Msgr. H.	492
Jacobus Dacianus.....	909
Jensen Pastor Bernhard.....	480
Jensen Direktør Henning	738
Johann Friedrich Hertug af Hannover.....	1260
Johansen Pastor Andr.	479
Jørgensen Johannes.....	500. 770. 820. 1115
— — i Orvieto, Septbr. 1935	1122
— — ca. 40 Aar gammel.....	1129
— — Autograf	1133
Karup W. J.	477
Kjelstrup Msgr. K.	493
St. Knud	721
Koch S. J. Pater J.	490
Krogh-Tønning	185
Lenz, Pater Desiderius fra Beuron	1163
Liobasøstre.....	820
Lichtle Pastor J.	742
Liszt Franz	862
Livia, K. Augustus' Hustru	1318
Ludwiczak Anton.....	1025
Lyautey Marskal.....	35
Malpighi Marcello.....	1261
Maritain Jacques.....	1201
Menzinger S. J. Pater A.	494
Messerschmidt Pastor H.	739
Mikaëly Forfatterinden Fru L.	460
Nero, Kejser	1359
Pichler C. SS. R. Pater A.	467
Ronge Pastor Fr.	479
Rosenorn-Lehn Baronesse E.	502
Scherz C. SS. R. Pater Gustav	481
Schreiber Provikar, Pastor Peter	131
Spinoza Baruch	1251
Steensen Niels.....	853
— — (V. Consani).....	1242
— — (Ungdomsbillede)	1244
Steidl C. SS. R. Pater P. D.	727
Tiberius, Kejser	1317
Timmermanns Felix.....	19
Undset Sigrid	1023. 1294
Ramsing Hofdame A. Utke.....	490

de Valera Ministerpræsident	160
Velden H. J. van der	493
Wright Stortingsmand Carl P.	739

Fra Kunstens Rige:

Henrik Susos Syn	82
I. Weirich: Det er fuldbragt	180
S. B. Belham: Jesus Christus	292
Key Willem: Christi Begrædelse	326
E. Steinle: Veronikas Svededug	341
Luca della Robbia: Christi Opstandelse	362
E. Steinle: Sedes Sapientiæ	467
Luca della Robbia: Christi Himmelfart	513
Helligaandens Virke i Christi Kirke	571
R. Schaumann: Christus, Sjælen og Kirken	603
E. A. Benzon: St. Knuds Drab	726
Knud den Hellige modtager Vandringsbrødet	729
G. Reni: Mater dolorosa	946
Fra Angelico di Fiesole: Jesusbarnet	1313
Raffaël: Madonna med Sløret	1315
Pietro Perugino: Barnets Tilbedelse	1323
St. Paulus	1359

Fra Hovedstad og Provins:

St. Thøgers Kapel i Frederikshavn	247
Vinduet i St. Thøgers Kapel	248
St. Knuds Kirke i Odense	319
Krypten i St. Knuds Kirke i Odense	372
St. Teresiakirke paa Bernstorffsvej	411
Relieffet	435
St. Josephs Børnehave	459
Cykleholdet fra »Sølyst«	538
Krypten i St. Knuds Kirke, Odense	731
Helgenskrinene i S. Knuds Kirke, Odense	733
Fyens Forum	736
St. Albani Kirke, Odense	741
Den gamle St. Mariækirke	742
St. Albani Kirkes Indre	743
H. C. Andersens Hus	751
Jyllandstoget bruser frem	758
Mylder paa Stationen	759
Jyderne kommer	759
Processionen forlader St. Albani Kirke	763
Processionen til Fyens Forum	764
Paa Albani Torv	765
Processionen til St. Knuds Relikvier	766
Foran St. Knuds Kirkes Portal	766
De skandinaviske Biskopper	795
Den nye katolske Skole i Haderslev	918
5 Nationer til Messe i Thisted	941
Pastor Bender med sin Bil	989
Paa Kirkegaarden	1109
Fra Grundstensnedlæggelsen til St. Annæ Kirke	1236
Udkast til den nye St. Annæ Kirke	1236
Theatrum anatomicum paa Københavns Universitet	1247
Billede af det Højhovede, N. St. fik til Undersøgelse	1248
Stenos biskoppelige Segl	1258
Facsimile af et Brev af Steno	1269

Fra den vide Verden:

Børnenes Velkomst til den pav. Delegat	22
Indfødte Søstre og Novicer i Procession	22

Jesu Hjerter Monument i de indfødtes Stil	69
»Gudernes Vogter« ved Templet af Seivoe	70
Franciskanerindernes Kapel	71
Dalai Lama	115
Dalai Lamas Residens i Lhassa	116
Et buddhistisk Tempel i Tibet	143
Glenddlough Irland	161
Taarn fra Ardmore, Irland	162
Krucifix i Monasterboice, Irland	163
Hvor Udstillingen forberedes	268
Mindekapellet ved Küssnacht	389
<i>Fra den katholske Presseudstilling i Rom:</i>	
Piniekoglen i Belvederegaarden	409
Indgangen	573
Situationsplan	574
Springvandet i Vestibulen	574
»Vor Frue af Missionerne« af Aur. Mistruzzi	575
Indgangen	628
Da Hans Hellighed aabnede Udstillingen	629
Pave Pius XI	630
Fra Ungdommens Sal	659
Den skandinavisk-baltiske Sal	679
Den danske Afd.	681
Skeletter af spanske Nonner	883
Paa Vej mod Tinderne	930
Kardinal Marmaggi	990
Stavkirke fra Gal i Hallingdal	998
Foran Oslos Bispegaard	999
Paa den gamle Domkirkes Ruiner	1000
Paa St. Halvard Villas Trappe i Sylling	1022
Fra Knud Rasmussens Saga	1057
Propagandakollegiet i Rom	1067
Klostret Kronburg ved Zams i Oberinntal	1163
Nyt Kapel i Visby	1213
Udsyn over Florens	1253
San Lorenzo Kirken i Florens	1255
Palazzo Pitti i Florens	1258
Slotskirken i Hannover	1264
Domkirken i Schwerin	1265
Det Indre af Domkirken i Schwerin	1272
Helligblod-Kapellet i Domkirken i Schwerin	1278
Den katholske Sognepræstegaard i Schwerin	1279
Capella dei Principi	1283

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnementet 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 1.

Søndag den 5. Januar

1936

INDHOLD: Munk og Martyr. — Pius XI's Rundskrivelse om det katholske Præstedømme. — Til Aaret 1936. — En katholsk Kolonisateur. — Modersmaalet og Skriftemaalet. — Fra Udskejelserne i Belfast. — En Missionærs tragiske Død. — Katholsk Radio-Gudstjeneste. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Munk og Martyr.

Det var den første Januar i det Herrens Aar 391. Colosseum, Roms mægtige Amphiteater, var fyldt til Trængsel med støjende, larmende Menneskemasser, der var strømmet sammen for at overvære en spændende Gladiatorkamp, hvortil Deltagerne var hentet langvejs fra. Med Ophidselse og Spænding venter man paa, at det blodige Skuespil skal tage sin Begyndelse. Endelig holder Gladiatorerne deres Indtog paa Arenaen, og Masserne bryder ud i en øredøvende Jubel. Men pludselig bliver der stille; Haandklappene dør hen, og Raabene forstummer. Hvad er der sket? Alle strækker Hals og stirrer. En sortklædt Skikkelse er sprunget ned fra Galleriet og staar nu høj og rank mellem de brynjeklædte, staalklirrende Gladiatører. Det er en Munk, en Munk i en grov, sort Kutte, en Munk, en Eneboer ude fra Albanerbjergenes vilde Skove. — Nu taler han, taler med klar og myndig Røst: »I Herrens Navn, jeg byder jer, hold inde! I Dag er det vor Frelasers Navne-

dag. Blues I ikke ved paa denne Dag at forlyste jer ved Udgydelsen af Menneskeblod?»

Et Øjeblik er der dødsensstille; men saa bryder en rasende Hujen og Skrigen løs fra tusinde Struber. Gladiatorerne styrter sig med dragne Sværd over den dristige Munk, og et Øjeblik efter ligger han livløs og blodig paa det hvide Sand, der farves rødt af det rindende Blod — myrdet af dem, han vilde frelse fra Døden.

Den h. Telemachus døde som Martyr, og hvad han ikke opnaede i sit Liv, udrettede han ved sin Død: i Løbet af kort Tid hørte hine blodige Skuespil op, og Rom blev befriet for Gladiatorernes Skændsel.

Der findes en anden Arena, Alverdens store Arena, hvor Syndens og Satans Lejesvende drager ud til drabelige Dyster og søger at fortrylle og forlokke Jordens Børn med deres forførende Kunster. Der findes en anden og større Telemachus, Guds evige enbaarne Søn, der Julenat sleg ned paa Verdensarenaen for at standse dette Uvæsen, og som paa Aarets første Dag udgød sit første Blod for at naa dette Maal og befri Menneskene fra Dødens og Djævelens Magt.

Og du, hvor staar du i denne Strid? Har du som den hellige Telemachus sluttet dig til Christi Sag, eller hører du til dens Fjender? — Maatte du i det nye Aar, der nu er begyndt, staa paa den rigtige Side, rede til om fornødent — som Christus og den hellige Telemachus — at ofre alt for Kristendommens Sejr over Mørkets Magter, »at vor Guds og Frelzers Naade maa blive aabenbaret for alle Mennesker, den Guds Naade, der belærer os om, at det bør os at forlade Ugudelighed og verdslige Begæringer og leve tugtigt, retfærdigt og fromt i denne Verden i Forventning og saligt Haab om vor store Guds og Frelzers, Jesu Christi, tilkommende Herlighed — Han, som har hengivet sig selv for os, at Han maatte forløse os fra al Uretfærdighed og rense et Ejendomsfolk, nidkært til gode Gerninger«.

(Tit. II, 11—14).

P. A.

— — —

Med denne Indledning paabegynder Pastor Peter Andreasen en Serie Smaatræk fra vore katholske Helgeners Liv i Lighed med Benediktinerpater Bihlmeyers smaa Biografier, som ogsaa vil blive benyttet hist og her.

Red.

Pius XI's Rundskrivelse om det katholske Præstedømme.

Den 24.-12.-35 modtog Pius XI Kardinalernes Lykønskninger til den hellige Jul. I sin Svartale meddelte han, at han midt under de sidste Maaneders mange Bekymringer dog havde haft den Trøst at kunne udarbejde en større Rundskrivelse om Præstedømmet, et Arbejde, der havde fyldt hans Sjæl med Lys og Haab og Fortrøstning. Under denne sin Tale blev Kirkens ærværdige Overhoved helt grebet af Begejstring ved Tanken om denne Encyklikas Betydning og røbede de Motiver, der havde ledet ham under dens Affattelse.

Begivenhederne i Lourdes, hvor 1900-Aarsmindet om Christi Forløsergerning blev afsluttet, havde inspireret ham. Han havde opfattet denne Indskydelse som et Bud fra Gud, og med Glæde vilde han efterkomme dette Fingerpeg fra oven. Derpaa modtog Kardinalerne som de første hver især et Eksempplar af det betydningsfulde Dokument.

Giver man sig til at læse dets Indledning, forstaar man straks, at Pius XI stiltiende imødegaar de Angreb fra visse Kritikers Side, der bebrejdede ham at være en politisk Pave, der ikke tilstrækkelig varetog Kirkens indre Interesser, det religiøse Liv og den aandelige Fremgang. En historisk Vurdering af den Indsats, Paven har gjort i sit Pontifikat f. Eks. til Fremme for Fromhedslivet hos Præsterne og for at dygtiggøre dem til et frugtbart Arbejde under de moderne Forhold, bliver til en glimrende Gendrivelse af de uretfærdige Beskyldninger.

Endnu før den allerførste Encyklika var udkommet (Dec. 1922), siger Paven, havde Kardinalpræfekten for de kirkelige Studier modtaget en apostolisk Skrivelse om Præsternes tidssvarende Uddannelse. Det ene Præsteseminarium efter det andet blev herefter oprettet eller moderniseret. Sit 50-aarige Præstejubilæum benyttede Paven til at overrække Kirkens Gejstlighed et Slags aandeligt Testamente, hvori han viser Vejen til den sunde Fromhed og den sande Kærlighed til Gud og Mennesker. I 1931 fulgte saa en epokegørende og dybt indgribende apostolisk Konstitution: »Deus scientiarum Dominus«, der ordnede de theologiske Studier i hele Kirken paa en Maade, at alle rimelige Krav, som Nutidens Videnskabelighed kan stille, efterkommes.

Den nye Encyklika af 25.-12.35 er nu en Slags Afslutning af alt dette, idet den paa bredeste Basis tegner et Billede af Præstedømmets ophøjede Værdighed; af de Egen-

skaber, enhver gejstlig Person maa være i Besiddelse af, og endelig af de Momenter, der har afgørende Betydning under Præstekandidaternes Uddannelse. Rundskrivelsen slutter saa med en elskende Faders kærlige Ord til hele Verdens Gejstlighed og bebuder en ny Votivmesse til Ære for vor Ypperstepræst Jesus Christus. Den kan læses hver Torsdag, hvis Rubrikkerne ellers tillader det, og den skal være det blivende Minde om det lige afsluttede 1900-aars Jubilæum.

Det ligger i Sagens Natur, at det ideelle Billede af det præstelige Liv, som er tegnet i denne Rundskrivelse, først og fremmest har Bud til Kirkens Klerus. Men ogsaa den katolske Aktion, der omtales to Gange, og alle troende i det hele taget vil kunne glæde sig over den Varme, der gennemtrænger Pavens Ord om en Præsts Opgave og Kald at være »en anden Christus«, som har modtaget sine uudsigelig store Fuldmagter for at kunne være Barmhjertighedens Tjener, Sandhedens og Kærlighedens Apostel og Midleren mellem Gud og Mennesket.

Ikke mindre vil det være en kærkommen Haandsrækning for en Fader og Moder, der nærer det hemmelige Ønske om, at Gud maatte kalde et af deres Børn til Præstestanden, at vide, i hvilken Retning deres Sønners Opdragelse skal gaa, hvis de vil opleve den Glæde, at deres Forhaabninger bliver til Virkelighed. Linien maa føre hen til solid Dyd og grundig Videnskab, skriver Pius XI; deres Dreng maa blive en virkelig Christi Efterfølger ved at kunne give Afkald paa jordiske Goder og Nydelser og ved at øve sig i Sjæleiver og Lydighed. I dette Afsnit af Encyklikaen læses nogle gyldne Ord om den sande katolske Fromhed; og Kapitlet om Præstens Cølibat er ogsaa paafaldende og ejendommeligt ved, at Argumenterne med Forkærlighed er taget fra de græske Kirkefædres Skrifter. Det er sikkert sket med Vilje, for at man ikke kan anføre de gifte Præster i den østerlandske Kirke som et Modbevis.

Rundskrivelsens tredje Del kan gøre een baade bange og glad. Det første, fordi Paven forlanger den største Streng-
hed af dem, der leder et Præsteseminarium, naar det gælder om at afgøre, om en ung Mand kan faa Adgang til Ordinationens Sakramente. I Bevidstheden om deres store Ansvar har hverken Biskopper eller deres Medhjælpere ved Præstekandidaternes Uddannelse Lov til at være bange for i rette Tid at bortvise ikke fuldtud kvalificerede Seminarister. Ja, her er Pius XI streng! Men hvor bliver man ikke jublende glad ved at høre hans Ord om den katolske Families velsignelsesrige Indsats i denne Sag. Hos de fleste Biskopper og Præster, hvis Lov hele Kirken forkynder, siger Paven, har det været saaledes, at deres stærke Tro

og mandige Dyd ligesom var en Arv efter deres Fader, og deres Kyskhed og Fromhed ligesom en Gave, som deres Moder gav dem med paa Vejen frem til Helligdommen.

Det var nu Rundskrivelsens Indhold i store Træk. Forsøger man nogenlunde at blive klar over dens Rækkevidde og Betydning, bør det frem for alt slaas fast, at den danner en logisk og psykologisk Afslutning af Pavens tidligere store Kundgørelser om Øjeblikkets mest brændende Spørgsmaal. Han selv nævner Encyklikaen om Ungdommens kristelige Opdragelse (1929), om det kristne Ægteskab (1929), om den sociale Reform (1931) og om de rette Midler mod den nuværende Krisetilstand (1932).

Man kan imidlertid med fuld Ret ogsaa tilføje de andre Rundskrivelser, hvori Paven behandlede Sonetankens Nødvendighed i vort Fromhedsliv og anviste den en fast Plads i Liturgien de tempore (1925 og 28), samt udtalte sig autoritativt om det katholske Fromhedslivs rette Former (1929). Husker man desuden, at Pius XI i sine 14 Aars Regeringstid 12 Gange har benyttet historiske Mindedage til at skildre store Helgeners Levned og Dyder (Frans af Sales, Thomas af Aquino, Frans af Assisi, Aloysius, Augustinus o. s. v.) og har opmuntret baade Præster og alle Kirkens Børn til at efterligne disse straalende Forbilleder, saa faar man et ganske overvældende Indtryk af den Trofasthed, hvormed netop den politiske Pave, der har sluttet saa mange Konkordater, fremmer Kirkens indre Liv paa alle Maader.

Ja, Pius XI staar for os alle som den gode Hyrde, der fører de ham betroede Faar paa gode Græsgange, og han fortjener vor største og vor dybtfølte Tak. »Herren bevare ham og give ham Livskraft, han gøre ham lykkelig paa Jorden og beskytte ham mod hans Fjenders Had«, skal være vor Bøn i Anledning af den nye Rundskrivelse: »Ad catholici sacerdotii fastigium«.

F. K.

Til Aaret 1936.

Tanker paa Livets Vej.

»Kun dette er sikkert ved Fremtiden: den former sig anderledes, end vi tænker«. Maaske vil denne Sætning finde Tilslutning hos mange Mennesker, maaske ikke. Den, der skriver disse Linier, har i alt Fald fra Dreng af husket paa den og fundet, at den taler sandt, og maaske er det netop denne Uvished, denne hemmelige Frygt for, hvad der mon kommer, som gør, at vi føler Aarsskiftet som

noget højtideligt, alvorsfuldt. Dette gælder baade for det private og det offentlige Livs Vedkommende. Mon du, som læser dette, vil opleve at læse Ugebladets Julenummer 1936? Maaske dækker Jordan dit Legeme, og for dig kan det være aldeles Igegyldigt, om Abessinen eller Italien sejrer, om Verdensfreden sikres eller ej. Thi du staar for Guds Aasyn, og en hel anden Verden, et helt andet Syn paa Tilværelsens store og smaa Ting oprinder da. . .

Om Guds Riges indre Vækst tales i Kirkerne, om den ydre vil vi her sige et Par Ord. Kan man tale om Guds Riges ydre Vækst i vore Dage, især her i Danmark? Vor Kirke lærer, at alle Mennesker, som oprigtigt søger at tjene Gud i Tro og Kærlighed, selv om de desværre er adskilt i forskellige religiøse Samfund, hører med til dette Guds Rige. Om dette Riges Grænser og indre Styrke og ydre Vækst kan vi selvfølgelig ikke vide og heller ikke skrive meget, men vi glæder os over, at det er til, og at ikke alle, der afviger fra vor Kirkes synlige Samfund, simpelthen skulde mangle Guds Naade. Reformatorerne i gamle Dage lærte det omvendte. Paa Ledreborg Slot hænger et stort gammelt Maleri, som fremstiller alle Reformatorer siddende i den himmelske Salighed, der forøges meget ved, at de nedenunder ser Paver og Kardinaler og Munke brænde i Helvedes lyse Luer.

Tiderne har forandret sig! Nu skal Jubilæet for Reformationens Indførelse her i Danmark i Aar fejres — altsaa en Jubelfest, en stor Glædesdag. Hvad ønsker man at jubilere for ved Reformationsjubilæet? Mon fordi man ikke mere har de syv Sakramenter? At man ikke skal skrifte sine Synder? At man ikke længere har den h. Messe og Christi Legems Procession? At man ikke har Kirkebudene? Ja, dette sidste: den bydende, den befalende Kirkes Aag er man maaske glad for at være befriet for ved Kong Kristian III's Paabud. Og deri kan de jo alle enes med Sjællands Biskop eller Minister Stauning — de er alle fri for Kirkebudene, fri for Paven og mange andre Ting. Lad os jubilere. . .

Det kan naturligvis ikke være Hensigten at ville »gaa i Rette« med anderledestroende og agtværdige Mennesker. Vi tror endog, at der vil være Maade med Glæden, og at man nutildags ikke vil falde tilbage til de grove Angreb paa vor h. Kirke, som vi er vant til fra tidligere Perioder i Biskop v. Euclis eller Præfekt Grüders Dage. Tiderne har virkelig forandret sig. Ude i Verden blæses der Storm imod hele Kristendommen; Kirkerne og de mange kristelige Samfunds Tjenere er i flere Lande udsatte dels for Spot og Ringeagt, dels for Fængsel og Legemsstraffe. Er

det nu Tid at jubilere over, at det ene lille Samfund inden for Kristennavnets Rammer ikke harmonerer med det andet, at en Stat som Statsvæsen officielt har skilt sig fra aandelige Forbindelser med de tidligere Trosfæller og Brødre? —

Det Herrrens Aar 1848 har nu alligevel bragt meget godt med Hensyn til den borgerlige Frihed og den aandelige Udvikling. Vi Katholiker glæder os over det Frisind og den gode Vilje, vi saa tit møder her i Landet, og vi vil sandelig bidrage til, at Kristendommens Bud om Fordragelighed og Venlighed imod den enkelte anderledestroende ikke overtrædes.

Der gaar heldigvis en Bølge af Taalsomhed og delvis Forstaaelse gennem Kristenheden. En troende tysk Præst eller Lægmand ser allerede med andre Øjne paa sin katholske Medbroder og Medkristen end før. Kløften, der adskiller, er ikke lige dyb og bred, som forleden en katholsk Præst sagde i »Credo«, hvor Artiklen: »400 Aar efter Reformationen« omtaler en katholsk Biskops Bog over samme Emne.¹⁾ Der gives en Nyorientering i Reformationshistorien, en ny Indstilling overfor mange Ting, man tidligere havde afvist som »katholske«.

Foreløbig vilde det allerede være en Fremgang, hvis Tonen blev en anden i alle Kontroverssager, idet man fra katholsk Side mere anerkender den religiøse Alvor i Protestanternes Fromhedsliv, fra Protestanternes Side grundigere lærer Kirkens virkelige Lære at kende. Thi alt i alt, iberegnet alle menneskelige Skrøbeligheder, er denne Kirke det ældste, største og bedst organiserede Trossamfund i Verdenshistorien, altsaa allerede rent udvortes agtelsesværdig.

Maa jeg ønske, at dette Aar, trods Verdens ydre Kampe, her i Danmark for os Katholiker maa være et Aar i stille Vækst, eller som jeg for mange Aar siden i en Studie over Reformationen²⁾ skrev:

»Vi, som ser, hvilken Magt det Onde har paa Jorden, og hvilke Vanskeligheder det Gode har for at udbrede og holde sig, vi burde som Kristne være aldeles klar over . . . at den sande Reformation ikke bestaar i hidsige Menneskers Forandringer af Troslæren, men fortrinsvis i Troslærens Tilegnelse, i den indre Reformation, vi alle har Behov.«

F. F. M.

¹⁾ Biskop M. Bessons: *Efter 400 Aar, Apres quatre cents ans*, Genève 1934.

²⁾ H. Joachim Rønnow, *Danmarks Riges Kansler*, Roskildes sidste »katholske« Biskop. Udgivet af Ansgariusforeningen 1923!

En kath. Kolonisorator — „Den første Afrikaner“.

Robert Garic kom til at elske Marskal Lyautey paa Grund af hans sociale Bestræbelser. Han forstod, beundrede og elskede Marskallen. Dette begejstrede ham til en smuk Bog: »*Le Message de Lyautey*« (256 S., 7 Frs. 50, Edition Spes, Paris), som danner Basis for nedenstaaende Artikel.

Lyautey, Manden, der egentlig erobrede og organiserede Marokko, blev født i Nancy den 13. November 1854 og døde paa sit Slot Thorey ved Nancy den 27. Juli 1934. Han ønskede at hvile i afrikansk Jord. Efter at Mausoleet i Chellah var færdigt, blev hans Ønske opfyldt Oktober 1935. Bisættelsen fandt Sted under Udfoldelse af det mest højtidelige Ceremoniel og overværedes af Sultanen. I den Tale, som Statsminister Louis Marin holdt, udtalte Ministeren bl. a.: *I hans Øjne var Idealet den mægtigste Stimulans i Livet. For ham bundede de Principper og de Kræfter, der var allermest nødvendige for Tanker og Handling, i den overnaturlige Tro . . . Frankrig havde anerkendt det ypperlige i hans politiske Direktiver og fandt i dem Virkeliggørelsen af sine fornemste Traditioner . . .*« Mens han levede, affattede han selv den Inskription, som skulde staa paa hans Gravmæle: »*Herunder hviler Louis-Hubert-Gonzalve Lyautey, Marskal af Frankrig, 1854—1934, født og død i den katholske Tro. Han elskede Muselmændene som sine Brødre.*«

»Handl, handl, handl.« Dette Raab, der gaar igennem alle hans Ungdomsoptegnelser, synes at være Ledetraaden i hans Liv og at bære ham frem til voldsom Aktivitet. For os staar Lyautey i Dag først og fremmest som Handlingens Mand. Ringen, som straaledede paa hans Finger, mindede ham derom. I den havde han ladet indgravere Shelley's Vers »*The souls joy is in doing*«. (Sjælens Glæde ligger i Handlingen).

Lige fra sin Barndom har han trænet sig op til at ville, at døje, at taale, at holde ud. To Aar gammel styrtede han ved et Uheld ud af Vinduet og paadrog sig en alvorlig Rygskade. Han maatte gaa med Krykker hele sin Barndom. I denne Periode trænede han sit svagelige Legeme op, tvang sig til legemlige Øvelser og genvandt lidt efter lidt sine Kræfter. Senere skrev han: »*Det er Glæde, sand Glæde, at forstaa, befale, skabe.*« Lejligheden hertil fandt han i rigeligt Maal. Øde Egne, nyt Land, Lande, som ventede paa Organisation, og et endnu mere begejstrende Felt: Mennesker at vinde, at indtage. Efter Tonkin Madagascar, efter Madagascar Algier, efter Algier Marokko. Byer rejser sig, øde Egns frugtbargøres, Mennesker nærmes til hinanden, nye Verdener fødes som paa Kommando af den mægtige Ring.

Naar det er nødvendigt, viser han sin Energi i Kampen, saaledes for Eks. da det i 1907 blev paalagt ham at undertrykke Béni-Suassen's Oprør: efter en meget omhyggelig Forberedelse og efter en Manøvre, der regnes for et Mesterværk i Militærkunst, omringer han Stammen og tvinger den i Løbet af 14 Dage til at overgive sig. Selv i den største Fare staar han urokkelig, overfor de vanskeligste Problemer beslutsom. I Juli 1914, med Krigen for Øje, røbede Lyautey hele sit Tilsnit, da han skulde bestemme over Marokkos Nutid og Fremtid. Frankrig havde allerede fritaget ham for Forpligtelsen til at holde ved trods alt; Ministeren opfordrede ham oven i Købet til at rømme det Indre af Landet og trække sig tilbage til Kysten. Størsteparten af Tropperne skulde hjemsendes. Alene maatte han bære Byrden ved at træffe en Bestemmelse, paa Forhaand tage Ansvar for ethvert Uheld. Han hjemsendte Tropperne, og bag den svage Menneskefront, der blev levnet ham, stod han selv, vedblev han med at gaa frem. Frankrig blev i Marokko. Lyautey har to Gange givet Frankrig dette Land: først ved at erobre det, derefter ved at bevare det. De indfødte forblev loyale under hele Krigen. 37000 Frivillige meldte sig til Kampen under de franske Faner.

Den store Soldat vilde imidlertid aldrig fejres som Erobrer. For ham var det om at handle i Fredens Aand. I den Tale, som han henvendte til Præsident Millerand, da han kom til Casablanca den 5. April 1922, sagde han: *»Det maa aldrig glemmes, at vi ikke er kommet her for at erobre. Vi er kommet her som Fredsstiftere.«* Han forstod at gøre tidligere Fjender til trofaste Venner. De kaldte ham »Marokkos hvide Fyrste«, »den første Afrikaner«. Hemmeligheden ved hans Optræden var en ukunstlet hjertelig Imødekommenhed, en tillidsfuld Kærlighed.

I Begyndelsen af sit Liv i Kolonierne, straks da han var kommet til Madagascar, stiftede han Fred i sit Territorium, og den Dag, da Rabezavana underkastede sig, søgte han at finde de forløsende Ord, som kunde vinde Hjerterne. I mere end en Maaned trykkede han dem, tog deres Tropper og Reserver til Fange, drev dem tilbage, og en Dag stiller Rabezavana selv til Overgivelsen. For hans Fødder gentager Fyrsten sin Underkastelsestale foran sine paa Jorden liggende Krigere; han venter ikke andet end at slippe derfra med Livet, og det er alt, hvad man har lovet ham. Men efter at Lyautey har vundet Terrænen, bestemmer han at lade ham beholde sin Frihed, at genindsætte ham i hans Myndighed og betro ham Genopbyggelsen af det Omraade, hvor alle kender og respekterer ham, og Forsoningsarbejdet. Han meddeler ham dette, han indbyder ham til Middag, behandler ham hensynsfuldt og

høfligt; Dagen efter tager han paa en Inspektionstur med ham, han bruger ham som Mellemand for at samle den ulykkelige Befolkning omkring sine Arner og genopbygge det ødelagte. Oprøreren troede at drømme. Dog accepterede han øjeblikkelig, han forstod, han skulde være Lyautey's Forbundsfælle og trofaste Ven.

P. Chaleur fortæller os et smukt Træk i denne Henseende i Tidsskriftet »Maroc Catholique«. En Dag kom en Høvding for Chlenchs-Stammen for at præsentere sig for Marskallen, som til Hest ventede et Stykke borte fra Regimentet. Bøjet og med Besvær kommer en gammel, hvidskægget Mand gaaende. Han nærmer sig Hesten for at kysse Lyautey's Støvler som Tegn paa Underkastelse. I mindre end et Sekund er Lyautey af Hesten og omfavner Høvdingen: »En gammel Mand skal ikke bøje sig for en ung«, sagde han ligefremt. Som en Stormbølge bruste Bifaldet Marskallen i Møde i Marken.

Man forstaar, at han, da han opgav Livet i Kolonierne, fra Marokko modtog de allerstørste Kærlighedsbeviser. Da han laa dødssyg i Fez, hørte han, at en Flok paa 200 Muselmænd, Byens Oulemanere, Doktorer i Islams Lære, Imanere, som fremsiger Bønnerne i Moskeen, og Mokademere, Cheferne for de store Hoteller, var samlede til Bøn i Marmorgaarden, ud til hvilken hans Værelse vendte. Da Bønnen var endt, kom en Mokadem for at bringe ham Marokkos Ønsker om hans Helbredelse. (Sluttet.) *A. P.*

Modersmaalet og Skriftemaalet.

Jeg har ladet mig sige, at ikke faa af vore Præster ved Daaben foruden den latinske Tekst ogsaa læser — eller beder — den danske i en naturlig Forstaaelse af, at ogsaa Modersmaalets Brug er paa sin Plads ved netop denne hellige Handling. Mon det vilde være Skade til, om en saadan Fremgangsmaade blev almindelig?

Men der er et Sakramente — nemlig Bodens — hvor jeg synes, at Brugen af Modersmaalet ved Siden af eller maaske udelukkende vilde være paa sin Plads som en logisk Følge af Bodens Væsen. Naar Skriftebarnet — ifølge Sagens Natur — maa aflægge sin Bekendelse paa Modersmaalet, saa forekommer det mig naturligt — ja logisk — at ogsaa Syndsforladelsen tilsiges Skriftebarnet paa Modersmaalet. Jeg ved, at jeg selv altid med en vis Spænding og Grebthed lytter efter Ordene fra Præstens Mund: deinde ego te absolvo. I Spænding netop efter at høre Ordene (sometider udtales de ganske uforstaaeligt!) af den fun-

gerende Præst. Nu forstaar jeg jo Latinens enkelte Ord, men hvor mange er der ikke, som ikke forstaar!

Vilde det ikke være billigt, nyttigt, ja opløftende og befriende, om den, der paa sit Modersmaal har aflagt *Bekendelsen* ogsaa fik *Frikendelsen* at høre i Modersmaalets »livsalige« Ord?

Og vilde der dogmatisk være noget til Hinder derfor?

P. H. Perch.

At mange Præster foruden den latinske Tekst, som Rituallet foreskriver ved Daabens og Ægteskabets Sakramente eller ved Begravelsen ogsaa i mere eller mindre udstrakt Grad gentager Bønnerne paa Modersmaalet, kan man let overbevise sig om. Da denne Praksis ikke er blevet modsagt af den kirkelige Autoritet, der jo i det liturgiske Sprogproblem har det afgørende Ord, maa den altsaa anses for staaende ved Magt. Derfor er den dog ikke paabudt og afhænger saaledes af de enkelte Præsters Forgodtbefindende. »Til Skade« er den jo sikkert ikke, tværtimod vil ogsaa vi mene, at Oversættelsen af de fleste længere latinske Tekster i Rituallet, saafremt Omstændighederne tillader det, vil øge Andagten. Andre vil maaske henvise til Niels Hansens fortræffelige lille »Sakramentbog«, som gør det meget let og frugtbringende ogsaa for den latinukyndige at følge Rituallets Gang. (Se i øvrigt om »Liturgiske Sprog« i P. Schindlers Liturgi S. 233).

Hvad Skriftemaalets Sprog angaar, fastslaar Kirken Skriftebarnets Ret til at bruge sit Modersmaal under Bekendelsen og Skriftefaderens Pligt til saa vidt muligt at bruge Skriftebarnets Modersmaal ved den efter Bekendelsen følgende Samtale eller Formaning, som rimeligt er. Digteren Leo Weismantel har engang skildret det talte Ords helbredende Magt, naar det gælder at hidføre en Forsoning mellem to ellers gode Venner. Et Brev vil i saa Fald ikke saa let og saa sikkert raade Bod paa Uvenskabet, som naar man, med en vis Tilsidesættelse af sig selv, gaar til Vennen og indleder en Samtale. Weismantel slutter deraf: »Naar Mennesket synder, da sker der dette, at Mennesket ikke mere taler med Gud, at han vender Herren Ryggen og forlader det Sted, hvor han kan møde Gud.« Udsoning med Gud betyder derfor saa meget som at træde hen til ham igen og tale med ham, idet man aflægger sin Syndsbekendelse.«

Dette sker selvfølgelig lettest og bedst paa det Maal, som Mennesket magter bedst. Saa meget mere som det er naturligt, at de Tanker og Begæring, som i Modersmaalets Form blev til Synd, ogsaa paa Modersmaalets Ord igen forlader Sjælen i Syndsbekendelsen; og det vil heller

ikke være saa let at udtrykke sig paa et fremmed Sprog om sjælelige Tilstande, som det selv paa Modersmaalet kan være svært at iklæde præcise Ord. Vi ser derfor, at den kirkelige Lovbog indeholder Bestemmelser (§ 892), der i alt Fald indirekte paalægger de respektive Præster den Pligt selv eller gennem andre at høre de troendes Skriftemaal paa det Sprog, som disse magter. Og i et Dekret fra Pönitentiaren (Dec. 1928), som er rettet til de katalanske Biskopper, betegnes det som et sakrilegisk Misbrug, naar en Præst forhindrer den skriftende i at skrifte paa sit eget Modersmaal (naar dette ogsaa forstaas af Præsterne). I øvrigt behøver vi blot at henvise til Biskoppernes og Præsternes Bestræbelser rundt omkring i Verden for at muliggøre Folks Skriftemaal paa deres eget Sprog.

Derimod tror vi ikke paa Nødvendigheden eller Gavnigheden af at afvige fra den hidtil gældende Praksis at meddele Absolutionen paa Latin.

Dogmatisk er der ganske vist heller ikke noget til Hinder for dette, som det liturgiske Sprog jo i det hele taget er et Gebet, som kun afhænger af den kirkelige Myndigheds Bestemmelser; Orientalerne kender Absolutionen ogsaa paa andre Sprog end Latin. Men vi har for det første ikke lagt Mærke til, at der inden for den katholske Kristenhed findes Trang til at faa Absolutionen paa Modersmaalet, en Trang, som derimod har vist sig for Brudevielsens, Daabens og Begravelsens Vedkommende. Endvidere kan en saa kort Sætning som »*Ego te absolvo*« meget let huskes og forstaas selv af det katholske Barn og bliver en latinsk Glose i Lighed med *Dominus vobiscum*, *Ite missa est*, *Gloria* og saa mange andre, som forstaas af alle. *Last not least* kan der gøres gældende, at Domfældelser ogsaa i den verdslige Ret ofte iklædes et Sprog, som ikke mere bruges i daglig Tale, og at man sikkert med Vilje bibeholder disse Former for efter alle Forhandlinger til sidst at sammenfatte Resultatet præcist og højtideligt. Saa meget mere, naar Dommens Ordlyd altid er den samme. —z.

Fra Udskejelserne i Belfast.

Det store engelske Blad »Universe« rettede før Jul en Henvendelse til sine Læsere om at indsende Bidrag til Hjælp for de Irer, der under Belfast-Udskejelserne, som Myndighederne havde vist altfor stor Overbærenhed med, havde mistet baade Hus og Hjem. Der indkom et saa stort Beløb, at der i Glenard Estate kunde skaffes Boliger til 400 Familier, og 150 Familier, som staar paa Ekspektance-

listen til de nye Huse, der er under Opførelse, blev der skaffet Husly til andet Steds. En af Bladets Journalister har besøgt Familierne og skildrer sine Indtryk i Numret af 20. Decbr.

»Glenard Estate har skabt et helt nyt katolsk Distrikt i Belfast. Jeg besøgte nogle af Flygtningene i deres Huse i forskellige Dele for at se, hvorledes Folk havde brugt de Penge, »Universe« havde skaffet til Veje. Under disse Besøg var jeg ledsaget af en belgisk Journalist, hvis Interesse for Situationen i Belfast var bleven vakt ved at læse »Universe«. Vi besøgte Miss Johnson, som i sin egen Dør blev skudt i Brystet af en Mand, som kom, bankede paa, skød hende og løb sin Vej. Nu er Miss Johnson i Stand til at gaa omkring igen. Hun var bleg, men glad, endskønt hun fortalte, at hendes Nerver siden den Dag var saa daarlige, at hun hverken kunde sove eller spise ordentligt.

Andy's Tragedie.

Saa tog vi hen til Fru McComb, som boede i Gaden ved Siden af. Hendes Mand havde været ansat i Marinen, og hun viste sin belgiske Gæst en Statue af Guds Moder, som hendes Mand havde bragt med hjem fra Antwerpen. Nu er hun Enke. Hendes lille Hus er saa net og skinnende rent, som ønskes kan.

Hendes triste Historie er typisk for det, Katholikerne i Belfast altid har maattet taale. Fru McComb havde en Søn, Andy. Under Forfølgelserne i 1922 var han en lille Dreng. En Sommeraften legede han paa Gaden sammen med en Flok andre Børn. Klokken var henad 9, og Andy forlod de andre for at løbe hjem at spise til Aften. Han var daarlig nok naaet ind i Huset, da der skete en forfærdelig Eksplosion. En Bombe var blevet kastet midt ind imellem de smaa katolske Børn, som Andy lige havde leget med. Fire af dem blev dræbt og mange saaret.

Nogen Tid efter faldt Andy ned fra en Gyng og beskadigede sin Rygrad. Han skulde ligge i en bestemt Slags Seng, som blev anbragt ved Køkkenvinduet. Hele Nabolaget kendte den lille invalide Dreng ved Køkkenvinduet og havde altid et Smil tilovers for ham.

Afvigte September for et Aar siden kom det saa i Belfast til et af disse antikatholske Udbrud, som ofte opstaar uden nogen særlig Anledning. En Aften kom en protestantisk Nabokone løbende ind til Fru McComb og raabte: »For Guds Skyld, luk Skodderne for, de kommer.« Kvinden tænkte paa Andy.

Fru McComb løb ud og lukkede Skodderne for, men hun fik ikke Tid til at fastgøre dem, fordi hun maatte styrte ind i Huset igen for at søge Beskyttelse imod Ska-

ren, som nærmede sig. De kunde ikke faa Døren op, derfor skubbede de en af Skodderne til Side og slyngede en Sten paa 22 Pund ind ad Vinduet.

Den faldt ned paa den invalide Drengs Seng, knuste Rammen, som holdt Sengklæderne oppe, saa de ikke kom i Berøring med den saarede Ryg. faldt ned paa Saaret, som sprang op igen for aldrig mere at læges. Nogle Maaneder senere døde Andy. Ikke tilfreds hermed brød Banditterne ind og knuste og ødelagde Enkens Hus.

Da hun talte om, hvor smukt hun havde faaet sit Hus igen, løb Taarerne ned ad hendes Kinder, og hun sagde: »Nu har jeg ikke Interesse for det mere. Tidligere holdt jeg af at gøre det smukt for Andy's Skyld. Alt gjorde jeg for Andy. Jeg passede ham alle disse Aar og gjorde alt for ham med mine egne Hænder.«

Da vi kom udenfor, udbrød den belgiske Journalist indigneret: »Hvis man ikke selv saa det, vilde man ikke tro det. Saadanne Ting gjorde Tyskerne ikke i Belgien. Tyskerne opførte sig anstændigt i Belgien sammenlignet hermed.«

Han kom med en Bemærkning om Ofrenes Munterhed.

»De er vant til det,« sagde jeg. »Det er sket saa mange Gange før Dem. Næsten alle de Mennesker, vi har besøgt i Dag, hørte De jo, var adskillige Gange blevet fordrevet fra deres Hjem paa Grund af Ildspaesættelse, eller de havde faaet andre af deres Familie og Slægtinge skudt under andre Forfølgelser.«

»Men at de bliver ved med at komme tilbage til disse Huse, disse Gader!« udbrød Belgieren bestyrtet. »De er ikke bange.«

»Aah, jo, de er bange,« svarede jeg. »Men de vilde anse sig selv for Kujoner, hvis ikke de holdt fast ved deres Jord og støttede den katholske Sag i hele dens Styrke i de Distrikter, de altid havde levet i. Kun paa denne Maade kan de undgaa, at Katholikerne i Belfast bliver fejtet fuldstændig bort.«

En Missionærs tragiske Død.

For kort Tid siden indløb der Efterretning fra Kina om, at den katholske Missionær P. Biron var slæbt til Døde. Denne Efterretning henleder Opmærksomheden paa Lolofolkets Land, hvor førnævnte Missionær virkede og satte Livet til. Lolofolket bor i den sydvestlige Del af Kina, og deres bjergrige Hjemstavn er meget svært tilgængelig, hvorfor Folket har bevaret sin Uafhængighed gen-

nem Tiderne. Det bestaar af en Række forskellige Stammer, der er uafhængige af hverandre, men holdes sammen ved Hjælp af en Art Feudalsystem. Selv kalder de sig »Sortknogler«. Deres Slaver, der er af kinesisk Herkomst, har efterhaanden tilegnet sig deres Herrers Sædvaner, Sprog og Religion og forholder sig til Herskerfolket som 10 til 1. Fra Tid til anden foretager Loloerne Røvertog ind paa kinesisk Grund og bortfører Mænd og Kvinder, som de enten sælger eller selv beholder som Slaver. I Begyndelsen af Slaveriet bliver de fængne meget strængt holdte, men hvis de affinder sig med deres Skæbne, bliver de efterhaanden mere imødekommende behandlet. Disse Røvertog, forklarer Loloerne, er en Slags Gengældelse mod Kineserne, som de paa staar i sin Tid har røvet af deres Land og udjaget Folket.

Blandt disse Mennesker har der ikke vist sig nogen katholsk Missionær, før P. Biron fra Pariser Missionsseminariet efter en aarelang Forberedelse i Grænsedistrikterne søgte at komme ind paa Livet af dem. Som en Begyndelse gjorde han sig gode Venner med de ham nærmest boende Stammer og foretog derefter først mindre, saa større Udflugter i Lololandet for til Slut at vove sig ind i Landets Indre. Ofte blev han gæstfrit modtaget, men lige saa ofte maatte han overnatte under aaben Himmel. Aar 1922 gennemstrefede han saaledes de uafhængige Omraader i Landets nordlige Del for, som sagt, til sidst at naa ind i Landets Hjerter. Som Tak for gæstfri Modtagelse gjorde han paa sin Side alt, hvad han formaaede for Loloerne; han uddelte saaledes Lægemedler og tog sig af de syge. Hans Lægevirksomhed gjorde, at han blev bekendt i saa høj Grad, at Omraadets mægtigste Stamme indbød ham til at komme og slaa sig ned hos den.

P. Biron handlede ikke overilet, thi først efter et ti-aarigt Studium af Land, Folk, Sprog og Sædvaner var det, at han bad sine Overordnede om Tilladelse til at bosætte sig blandt Loloerne, og med sin Biskops Velsignelse forlod han i Juli Maaned 1931 sit Distrikt og tog Bolig i Kua-ton-pin paa en Højslette, hvor han i 1600 Meters Højde byggede sig et Hus. Det af Missionæren søgte og bevilligede »Beskyttelsesforhold«, som efter Landets Sædvane var uomgængelig nødvendigt, bestod i Tilstedeværelse af tre »Sortknogler«, der som officielle Bevogtere boede hos Præsten.

Den Dag, Missionæren mistede Livet, befandt der sig af Vagtmandskabet kun én hjemme — de andre to var af tvingende Aarsager paa en længere Rejse. Det var den 20. August Kl. 9 om Formiddagen, da en Lolo med sin Tjener kom til Missionærens Hus og foregav at vilde sælge

Moskus. P. Biron erklærede imidlertid, at han ikke drev Handelsvirksomhed, hvorefter Loloen forsøgte at sælge ham en lille Slave, hvad Pateren ogsaa afslog, men alligevel gav han Vagten Ordre til at gaa ud at se paa, som om han dog maaske kunde tænke sig at handle om Slaven, hvilket han til sidst gjorde for ikke at støde Loloen, eftersom denne tilhørte en Stamme, der var bekendt for sin Vildhed. For yderligere at berolige den uvelkomne Besøger gav P. Biron ham lidt Spiritus og gik derefter ud af Huset henimod en Gruppe Besøgende, der ventede i ca. 50 Skridts Afstand. I dette Øjeblik styrtede der ud fra Tykningen fem Loloer, som bemægtigede sig Paterens Person. De kastede en Strikke om Halsen paa Præsten og bandt hans Hænder paa Ryggen, hvorefter der fra den nærliggende Skov strømmede over 100 Loloer frem, som røvede alt, hvad der havde Værdi i Missionshuset. Pater Biron halede de saa stærkt i Skægget, at han, der af Strikken var berøvet al Bevægelsesfrihed, styrtede om, hvorefter de slæbte den ulykkelige langs Jorden, indtil han efter en ca. 100 Meters Slæbetur kvaltes. Liget blev saa yderligere slæbt ca. en Kilometer væk, hvorpaa det blev berøvet Klæderne. Grunden til denne Udaad maa nærmest søges i Rovlyst i Forbindelse med Haab om Opnaaelse af Løsepenge, hvis da ikke et Rygte om, at det var en Gruppe Kommuniste, som opholdt sig i Landets Indre, der var Anstiftere af Forbrydelsen, talte sandt.

Ved A. N.

Katholsk Radio-Gudstjeneste.

Efter at have arbejdet med Sagen i flere Aar, er det nu lykkedes Katholsk Radioklub at faa bevilget en Udsendelse af en katholsk Gudstjeneste. Denne vil finde Sted Helligtrekongersdag Kl. 8,00—8,45 fra Sakramentskirken.

For de danske Katholiker bliver dette en historisk Begivenhed, idet det bliver første Gang i dansk Radios Historie, at der udsendes en katholsk Gudstjeneste med Prædiken og Bønner.

Med denne Gudstjeneste faar vor Kirke Lejlighed til at knytte Forbindelse med de mange Katholiker, der paa Grund af Sygdom, for lang Afstand eller af anden Grund er afskaaret fra at komme til Kirke.

I denne Sag er der navnlig to, der har gjort en særlig stor Indsats, nemlig: Formanden for de upolitiske Radioklubber, Radoraadsmlem, Hr. Direktør Einer V. Christing, der bragte Klubben over det døde Puukt og fik ar-

rangeret en Forhandling med Radioraadets Repræsentanter og Katholsk Radioklubs energiske Formand, Hr. Ekspeditionssekretær K. Boje-Danielsen, som førte Forhandlingerne og opnaaede det gode Resultat.

Imidlertid gøres der opmærksom paa, at Bevillingen kun gælder den ene Udsendelse, men at der er Mulighed for at faa bevilget to Udsendelser aarlig. Dette afhænger for en Del af, at den planlagte Udsendelse faar et godt Forløb, og at de katholske Lyttere staar samlet om dette Ønske, hvilket vil sige, at Klubben nu faar stor Fremgang. Angaaende det sidste er Bestyrelsen af den Mening, at de mange, mange katholske Lyttere, der hidtil ikke har kunnet se Klubbens Berettigelse, nu maa skifte Anskuelse og derfor ogsaa drage Konsekvensen heraf og slutte op om den katholske Radiobevægelse.

Endelig henstiller Klubben indtrængende til de københavnske Katholiker, at de i stort Tal møder op til Radio-gudstjenesten, saaledes at vi kan præstere en fuldtoneende Menighedssang. — Da Gudstjenesten, som det fremgaar af nedenstaaende Program, ikke er nogen Messe, gøres der opmærksom paa, at der den Dag i Sakramentskirken læses en stille h. Messe Kl. 7¹/₂, altsaa umiddelbart inden Radio-udsendelsen. (Iøvrigt henvises til den officielle Meddelelse fra Sakramentskirken i sidste Nr. af N. U.).

B. Husson.

Sekretær i Katholsk Radioklub.

Paa Lytterpost.

Torsd. 5. Decbr. Kl. 17,45—18,15: Journalist J. Sønderup-Kristensen, Fredericia: »Katholikerne i Fredericia«. I Fredericia, der blev anlagt af Frederik III 1650, blev der 1682 givet Tilladelse til fri Religionsøvelse, bl. a. foranlediget ved Münster-Biskoppen von Galens Hjælp under Svenske-Krigen. Bisp Galens Efterfølger sendte de første to Jesuitpatres til Byen, og han, der samlede Penge ind til Kirker i Nordtyskland, har sikkert ogsaa bekostet Opførelsen af den første Kirke i Fredericia; han skal hertil have skænket 250 Rdl. 1685 blev Grunden købt og 1686 Kirken bygget. Kristian V tilstod to Jesuitpatres Privilegier (Fritagelse for Ejendoms- og private Skatter). De skulde betjene alle Katholiker i Landet og slap ogsaa for at betale Milepenge ved Rejser gennem Byerne. Men Tiden var ikke tolerant, der maatte ikke gøres Propaganda, Prædiken og Undervisning skulde foregaa paa Tysk, Klokke-ringning var ikke tilladt, og Kirken maatte ikke have Vinduer ud mod Vej eller Gade. Indtil 1800-Tallet var Præsterne vistnok udelukkende Jesuitter, og de sidste funge-

rede her til deres Død, efter at Jesuitterordenen var ophævet. I Begyndelsen var Præsterne nærmest Feltpræster for de fremmede Soldater, Menighed var der ikke meget af. I de første 50 Aar var der gennemsnitlig 1 Brudevielse hvert tredje Aar og 1 à 2 Daab om Aaret. 1709 bestod Menigheden af 80 Personer eller 8 Familier, 1767 næppe 40 Personer, 1864 var der 70 indenbys Medlemmer, deraf 15 Børn. 1747 anmeldte en luthersk Provst de katholske Præster for at have »forført« en ung Pige til Katholicismen. De blev dømt til store Bøder og til at miste deres Privilegier. Paa Foranledning af fremmede Magters Gesandter eftergav Kongen dem dog Straffen. Menighedslivet forstyrredes desværre ogsaa af indre Stridigheder. Allerede Pastor Haas (1820—43), der i øvrigt var meget jovial og anset i Byen og nær Ven af Kronprins Frederik (VII), havde Strid med sit Forvaltningsraad, og hans Efterfølger Pastor Meyer var ude for den samme Kalamitet. Dr. Coppenrath (1860—64) indførte Prædiken og Undervisning paa Dansk. I von Euchs Tid (1864—84) blomstrede Menighedslivet op; da blev 200 voksne med 120 Børn optaget som Konvertitter.

Ignatius.

Nye Bøger.

Læs Biblen!

Dertil opfordrer ikke blot Titlen paa *Otto Karrers* lille Skrift (*Læs Biblen*, Kbhvn. 1935, Pauluskredsens Skrifter, 31 S. 0,85 Kr.) men ogsaa de 26 Siders Indhold, som levende og læseligt skildrer de politiske, økonomiske og aandelige Forhold paa den Tid, da det Nye Testamente blev til, og derefter selve dets Tilblivelse og hvorledes det blev samlet. Udrustet med disse Forkundskaber vil man med Velvilje læse Forf.s Formaning til »flittig Bibellæsning«, ligesom »den rette Aand ved Bibellæsning« lettere vil indfinde sig. Skriftets Formaal »at inødekomme Kirkens Ønske om at føre de Kristne hen til Evangelierne« vil saaledes med Lethed blive naaet, og man maa ønske, at mange, der endnu ikke har beskæftiget sig med Bibellæsning maa faa det ihænde.

—z.

Eet »Jesu Liv« i ti Sekler, 25 i to Aar.

Oldkirkens Troende kendte i de første to Aarhundreder intet andet »Jesu Liv« end Evangeliernes. Saa skænkede Tatian omkring Aaret 170 Kirken sit Diatesseron, en Fremstilling, hvor de 4 Evangelier supplerer hverandre. Men igennem saa godt som 10 Aarhundreder faar vi saa ingen selvstændig Bearbejdelse af Jesu Liv mere. Hvor forskellig i vor Tid! I de sidste to Aar har mindst 25 nye Bearbejdelser af Vorherres Liv paa Jorden set Dagens Lys. Et af dem ligger foran os udgivet af *Th. Salvagnic*. (*Jesus*

de Nazareth Roi des Juifs. (Paris 1935 P. Lethielleuy. 532 S. 30 fr.) Poesi, Lærdom og Evne til at opbygge udmærker denne Bog i samme Grad. De gamle Kirkefædres Kommentarer er benyttet med Held, og Bogen tager ogsaa praktisk Hensyn til de sidste Opdagelser i Bibelens Land. Udførlige Indholdsfortegnelser letter Brugen af dette Værk. —z.

Flamsk Kærlighed.

Felix Timmermanns kalder selv sin Bog: *Delphinerne.* (Schønbergske Forlag 1935, 250 Sider. Kr. 4,75): En

Fortælling fra de gode, gamle Dage, og den foregaar da ogsaa paa en Tid, da Menneskene var rene af Hjertet og maatte dø af Kærlighed, hvis de ikke maatte følge deres Hjerters Kalden. Der er en yndefuld Modsætning mellem disse pibesnøgende renhjertede Filosofer, der er Stangæster i »Delphinen«, og de farvestraalende Naturskildringer, der i en ypperlig Oversættelse fuldtud kommer til deres Ret. Jovist! det er en af de gode, gamle Historier om Kærlighed, saadan som Børn og fromme Folk oplever den, og saa er der de nydeligste Vignetter i gammel Stil. Bør læses til en god Pibe

Felix Timmermanns, den kendte katolske flamske Forfatter, er født i 1886.

hollandsk Tobak!

Corrente del Mare.

Raad til Boganmeldere.

Ligesaa faa Bøger der findes paa Dansk om Journalistik og Bladenes Historie, ligesaa mange møder man paa Engelsk. Forlaget A. & C. Black, London W. 1 udgiver f. Eks. en hel Serie af nyttige Bøger for dem, der vil skrive for Radioen, for Børnene etc. »*Writing for the Press*« af *L. Russel* (1935, 150 S. 3 sh 6d) giver en Mængde praktiske Vink for dem, der vil begynde med at skrive for Pressen. Der er Raad for Amatører, for Fotografer til Pressen, for kvindelige Journalister. Som Eksempel anfører vi nogle Vink for dem, der anmelder Bøger. »Læseren ønsker at vide, hvad Bogen drejer sig om. Naar han først ved det, kan han bedre værdsætte dit Syn paa Bo-

gen. I Almindelighed er det en Fejl at spille sit Blæk paa en daarlig Bog, især naar Forfatteren er ukendt og ikke lovende. . . . Ros med Forsigtighed, dadl med Maadehold. Du faar ikke Lov til at skændes paa Tryk, og alene det Faktum, at du længes derefter, vil i den litterære Udgivers Øjne rejse Tvivl om din Dygtighed. Gaa varsomt frem, naar Du behandler a. Seksuelle Emner, b. Politik, c. Religion. Vær retfærdig mod Forfatteren og synder du, da lad det være paa Grund af Ædelmodighed. Ved at fremhæve nogle faa faktiske Fejltagelser i en Bog, som indeholder Tusinder af Fakta, og ved at dvæle med Glæde og altfor længe ved dem, kan man give en udmærket Bog Skin af Værdiløshed.

—z.

»Dyrene derude«.

Saaledes hedder en dejlig Bog, der med Ny Carlsbergfondets Støtte er udkommet paa J. H. Schultz's Forlag. Teksten er skrevet af den kendte Zoolog *Hans Hvass*. Han er ikke nogen genial Skribent — fortæller jævnt og stilfærdigt om alt det, hans trænede Øjne har set paa talrige Ekskursioner i Vorherres fri Natur. Hvor er han velgørende fornuftig, hør blot: »Men tillæg ikke Dyrene højere menneskelige Egenskaber! Talens Brug er Dyrene forment, og at paadette deres primitive Handlinger for meget Heltemod eller Skurkagtighed er vildledende«. Og videre: »Saa haandgribeligt og gaadefuldt er Livet i Naturen, at enhver Tildigting paa Forhaand er overflødiggjort«. Efter denne reelle og gennemsunde Opfattelse ser og opfatter han Naturen, og lige saa ukunstlet meddeler han sine Indtryk til Læseren. Resultatet maa som her blive en yderst læsværdig Bog, der yderligere beriger de »seende« og aabner Øjnene paa dem, der hidtil sløvt har trampet gennem Naturens Herligheder. En ypperlig Medarbejder har han haft: Tegneren Sikker Hansen ledsager Teksten med en lang Række fremragende Tegninger, der paa en udmærket Maade supplerer Teksten. Sikker Hansen er en herlig Kunstner!

Det er en Bog, som enhver vil være glad for, fordi den er en Fryd for Øjet, en Lise for Sindet og en Pryd for enhver Bogsamling. Den koster Kr. 7,50. *U. C. G.*

Den engelske Katholicismes sejge Troskab.

Hilaire Bellocs »Oliver Cromwell« er nu paa Tysk udkommet paa et Schweizer Forlag (Benzinger & Co. Einsiedeln, 1935 344 S. RM. 6,20), et velfortjent Vidnesbyrd om den Interesse, Bogen møder. Den fanatiske Puritaner og Rytterfører, Katholikfjende og Kongemorder er jo i sig selv fængslende Historie og Bellocs Pen skildrer desuden med den størst mulige Forstaelse sin Helts Karakter og Tidens Baggrund. Vi møder en Sandhedskærlighed, som river alle

de Slør fra Cromwells Billede, som fanatisk Had eller blind Kærlighed har lagt over det. Af den Fylde af nye Indtryk, denne Bog meddeler Læseren, fremdrager vi et Citat, som viser, hvor stærk Catholicismen i England endnu var paa Cromwells Tid, midt i den grusomste Forfølgelse, eet Aarhundrede efter Reformationens Omvæltning: »I et Samfund, hvor en katholsk Præst efter Landets offentlige Love, var en Forbryder, som man jagede og dømte til en forfærdelig Død (Præsterne blev som Højforrædere først hængt op i Galgen, derefter, endnu levende, skaaret ned, deres Indvolde blev taget ud og de selv parteret) beløb Antallet paa bekendte katholske Præster i England sig til over 800. Det er det samme, som om der i det nuværende England fandtes 10000 Førere og Organisatorer af et forbudt forbryderisk Samfund, som maatte betragtes som en Kæmpefare for Staten, og mærkeligvis blev taalt. Mere end Halvdelen af disse Præster var Verdenspræster; desuden levede dengang 100 Benediktinermunke, 160 Jesuiter og 40-50 andre Ordensfolk i England.« —z.

Fra Hovedstad og Provins.

Adventsaften i A. C.

Det var den rigtige danske Julepoesi, der skinnede ud fra Lysene paa det festlige Julebord, som A. C. havde indbudt sine Medlemmer til Onsdag d. 18. Dec. Til kære gamle Melodier blev der sunget latinske og danske Julesalmer. I smaa Causerier fortalles der muntert og hjertegribende om Jul i Italien, paa Island, i København, i Belgien. To Digte af Charles Péguy, som Oversætteren havde stillet til A. C.s Disposition, blev oplæst og passede fortræffeligt til den intime Stemning. Sjælden har man i A. C. følt sig saa fast knyttet til hinanden, men Kredens Midtpunkt var da ogsaa vor Biskop, hvis varme Ord og Løfte om at staa A. C. bi i dens Virke gjorde det dybeste Indtryk. — Paa ny erfarede man, hvor godt det danske og det katholske passer sammen, ikke mindst i dette ubeskrivelige, som vi kalder Julestemning. E. N.

Sinoppskornid.

Under denne Titel er der i Thorshavn i December 1935 udkommet første Nummer af et lille Blad, som paa sine 8 Sider skiftevis benytter det danske og færøske Sprog. Redaktør er Sognepræsten Pastor E. Boekenooen. Paa første Side findes »Kom Skaberaand« oversat paa færøsk. Bladet udkommer hveranden Maaned og bliver omdelt gratis.

Fra den vide Verden.

Paa »Chokolade« i Marianhill.

Børnenes Velkomst til den pav. Delegat.

Søster Bernarda af det kostbare Blod, som mange af vore Læsere kender fra hendes Virksomhed paa Bornholm, virker nu i Marianhill, Natal, Sydafrika, og hører ikke blot til Ugebladets flittige Læsere, men sender ogsaa fra Tid til anden interessante Breve til os. I det sidste Brev fra 25. Nov. læser vi bl. a. om Patrenes og Søstrenes 50 Aars Jubilæum i det forløbne Aar. Søstrenes blev holdt i September Maaned; for at give et Begreb om Festens Dimensioner vil vi ikke nu fortælle om de mange højtidelige Gudstjenester, Theater, Møder, den pavelige Delegats Besøg, etc., men vi nøjes med at nævne, hvorledes det gaar til, naar Børnene dernede bydes paa

De indfødte Søstre og Novicer i Processionen.

»Chokolade«. Efter at 1200 af Missionens Børn havde hilst De-
legaten Velkommen, fik de Mad, og der slagtedes 3 Okser og
spistes flere Sække Ris. Det var meget livligt, skriver Søsteren.
Iøvrigt er den store Ferie lige begyndt d. 10. Decbr. Børnene
er blevet sendt hjem. Vejrbeholdringerne er af en lidt an-
den Art end herhjemme. »Hos os bliver det bestandig varmere
— hos Dem koldere! Vi havde allerede 50 Grader i Solen,
40 i Skyggen, De kan tro, der rinder smaa Sveddraaber . . .
I Dag har der været en stærk Storm, som alle Vegne spreder
Tørke, Græshopperne vandrede ogsaa en Times Tid igennem
uden dog at anrette større Skade. Vi har afholdt Processioner
og Valfarter om Regn.«

Den katolske Kirke — det store Haab.

Ifølge »Reichspost« (28. 12) har 29 højere Gejstlige in-
denfor de Forenede Staters Episkopalkirke rettet en Op-
fordring til deres Trosfæller om at slutte sig til den romersk-
katolske Kirke. De erklærer i deres Budskab, at Prote-
stantismen i de Forenede Stater, set fra et kulturelt, moralsk
og religiøst Standpunkt har lidt Skibbrud. Delingen i for-
skellige Grupper af hinanden lignende Trosbekendelser
maatte nødvendigvis føre til en Svækkelse af Kristendom-
mens Forsvar. Rom kunde og skulde være Enhedens og
Modstandens Midtpunkt. — Budskabet, som gengives ud-
førligt af Pressen, har vakt stor Opsigt. Den protestantiske
Biskop af Boston, Konrad, ønsker i en offentlig Erklæring
Genforenings-Bestræbelserne Held, da denne Enighed efter
hans Mening er det eneste Middel til en virksom Bekæmpelse
af Kommunisme og Gudløshed, som udbredte sig
mere og mere. Ogsaa Biskoppen af Texas har udtalt sig
for en Unions-Konference mellem troende af begge Kon-
fessioner. Det eneste, der volder ham Vanskelighed, er
Dogmet om Pavens Ufejlbarhed.

Hellig Tre Konger. Mandag d. 6. Jan.

St. Ansgars Kirke. Kl. 7 og 8 stille Messer. Kl. 10 Pontifikal-
messe med Prædiken.

Jesu Hjerter Kirke. Stille Messer Kl. 6, Kl. 7, Kl. 7½, Kl. 8.
Kl. 10 Levitmesse.

Sakramentskirken. Kl. 7 stille Messe; Kl. 8 Højmesse; Kl. 20
Festandagt.

Rosenkranskirken. Stille Messe Kl. 8. Højmesse Kl. 10. Aften-
andagt Kl. 19½.

St. Annæ Kirke. Kl. 6 og 7 stille Messer. Kl. 10 Højmesse m.
Præd. Kl. 20 Aftenandagt.

St. Knuds Kapel. Kl. 7½ stille Messe.

St. Antoni Kirke. Kl. 9 stille Messe.

Assumptionsklostret. Højmesse Kl. 8½.

Kirkekollekt. I Vikariatets Kirker afholdes **Hellig Tre
Kongers Dag** i Følge pavelig Anordning Kollekt til de afrikanske
Missioner.

Kirkelig Kalender.

Jan. 5. S. Jesu Navns Fest.	Jan. 12. S. Søndag i Oktaven. — Den h. Families Fest.
6. M. Herrens Aabenbarelse.	13. M. Oktav af Epiphani.
7. Ti. 2. Dag i Oktaven.	14. Ti. Hilarius.
8. O. 3. » » »	15. O. Paulus Eremit.
9. T. 4. » » »	16. T. Marcellus I.
10. F. 5. » » »	17. F. Antonius.
11. L. 6. » » »	18. L. Petri Stol i Rom.

Jan. Ugens Messebønner.

5. S. Jesu Navns Fest (65—118); 2. Sæt Bønner: Vigilien til Hellig 3 Kongers Dag (60—97), 3. Sæt Bønner (kun i st. Messer): Telesphorus (70—105). Slutningsevng.: Vigiliens (69—104).
6. M. Hellig 3 Kongers Dag eller Herrens Aabenbarelse (72—107).
7. Ti. 2. Dag i Oktaven (72—107); 2. Gudsmoder (64—101), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
8. O. 3. Dag i Oktaven; som Tirsdag.
9. T. 4. » » » » »
10. F. 5. » » » » »
11. L. 6. » » » (72—107); 2. Hyginus ([5]—[5]), 3. Gudsmoder (64—101).

M.-K. Rosenkranssognet. »Maria Rosenkransdronning« M.: Torsdag d. 9. Januar Kl. 20. Frebg. Allé 74. F. K.: Søndag d. 12. Jan. Kl. 8. — »Stella maris« F. K.: Sønd. d. 5. Jan. 1936 Kl. 8. M.: Mand. d. 6. Jan. Kl. 20. Derefter i Forsamlingsalen. — Jesu Hjerte K. For Mænd F. K.: Søndag d. 5. Jan. Kl. 8¹/₂. — »Immaculata« M.: Tirsdag d. 7. Jan. 16³⁰.

St. Michaels Klub. Da den første Klubaften i Januar med Foredrag af Pater Nøsen »Det indre Livs Vækst«, — falder paa Hellig tre Kongers Dag, bliver det forandret til *Torsdag d. 9. Januar Kl. 20* hos Klubbens Formand, Frk. Anker, Stenosg. 2. Gjæster er hjertelig velkomne. Telf. Vester 7769.

Katholsk Radioklubs Ungdomsafdeling. Lørdag den 4. Januar Kl. 20: Bestyrelsesvalg. Pater K. Pauli S. J.: »Biograf og Teater«. Derefter Kaffe og Film.

Radiogudstjenesten i Sakramentskirken. 6./1. 1936.

PROGRAM:

Prædikant: Sognepræst Fr. Ronge.
Celebrant: Pastor Peter Andreasen.

Salme Nr. 151 (Udsend Din Aand).
Prædiken.
A. W. Mozart: Ave verum (Korsang).
Bøn.
Salme Nr. 105 (En Nat ved Vintertide).
Bøn.
Tantum Ergo (Korsang).
Sakramental Velsignelse.
Salme Nr. 88 (Stille Nat).

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæst til Postvæsenet Torsdag d. 9. Januar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Pøstkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 2.

Søndag den 12. Januar

1936

INDHOLD: Om at sætte over en Flod. — Pavens Juletale. — Halvviden — Tro — Viden. — Paul Bourget †. — »Der Führer« lykønsker Paven. — En katolsk Kolonisator. — Den katolske Mission paa Java. — De to Frans Akele. — Nye Bøger. — Paa Lytterpost. — Theater og Film. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — I Pavens Navn for Pressen. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Om at sætte over en Flod.

Den salige Præmonstratenserkannik Godfred af Kappenberg († 13. Januar 1127) var født af adelige Forældre i Aaret 1097 i Kappenberg i Tyskland. I en tidlig Alder blev han gift og fik overdraget Ledelsen af det nægtige Fædrengods. Men trods sin Ungdom forstod han fuldtud Livets Alvor og var besjælet af en dyb Ansvarsfølelse overfor Gud for alle timelige og aandelige Goder, der var ham betroet.

Da hans Landsknægte engang uden hans Vidende og meget mod hans Vilje havde udplyndret et andet Grevskab, var han ude af sig selv af Sorg, græd og jamrede og gentog bestandig: »Retfærdige Gud, vær mig naadig og straf mig ikke for mine Undergivnes Brøde; thi lod du Retfærdigheden raade, maatte jeg gaa til Grunde, efterdi jeg har forsømt at passe bedre paa mine Krigsfolk.«

Erkendelsen af Livets Alvor og alle jordiske Tings Forkrænkelighed bevægede ham til at omdanne sin Slægts-

borg til et Præmonstratenserkloster og til at give Afkald paa sit i øvrigt lykkelige Familieliv. Netop som han stod i Begreb med at ordne disse Forhold, døde hans Svigerfader, og mange ventede, at Udsigten til at arve den Af-dødes store Rigdomme skulde faa Gotfred til at opgive sit Forsæt — men nej, til alle Forestillinger i saa Henseende svarede han kun: »Hvad Værd har vel al jordisk Velstand? Naar Dødens Time slaar, maa vi jo dog give Afkald derpaa, som min Svigerfader nys har maattet gøre det.«

Ogsaa som Munk viste han, at han til fulde forstod Livets Alvor. Det fortælles, at en Medbroder en Dag beklagede sig til ham over Klosterlivets store Strenghed; men Gotfred svarede ham: »Har du aldrig prøvet at sætte over en Flod? For at lande lige overfor paa den modsatte Bred, maa du drive Baaden et godt Stykke opad mod Strømmen; denne vil da af sig selv tvinge Baaden tilbage, saaledes at du lander paa det ønskede Sted; i modsat Fald vil du lande meget længere nede. Saaledes er det ogsaa her i Livet. Verden er som en strid og stærk Strøm, der vil drive vort Levned's Fartøj bort fra den rette Landingsplads paa Evighedsens Strande; derfor gælder det om ved Klosterlivets Strenghed at gaa imod Strømmen, at vi i Dødens Stund maa komme ret i Havn.«

Hans eget Levned's Fartøj skulde snart glide ind i den rette Havn. Allerede da han var tredive Aar gammel, standsede Døden hans Livsbaads farefulde Sejlads. Men Døden fandt ham vel forberedt. Med Taarer i Øjnene stod Medbrødrene ved hans Dødsleje; men selv under Sygdom og Smerter fandt han trøstende og opmuntrende Ord. »Alt har vi givet Afkald paa«, sagde han, »for at vinde alt. Lad os da ogsaa frivilligt give Afkald paa det jordiske Liv, at vi maa arve det evige.« — Og med et lyksaligt Smil om sine Læber lukkede Guds Helgen sine Øjne i Dødens Blund.

Den salige Gotfred af Kappenberg havde til fulde forstaaet den dybe Sandhed af Apostlen Pauli Ord: »Men det siger jeg Eder, Brødre, Tiden er kort; derfor skulle de, der have Hustruer, være, som om de ingen have; og de, der græde, som om de ikke græde; og de, der glæde sig, som de, der ikke gøre det; og de, der købe, som om

de intet besidde; og de, der gøre Brug af denne Verden, som om de ikke bruge den; thi denne Verdens Skikkelse forgaar.« (I Cor. 7, 29-31.)

Maatte vi — paa Tærskelen til det nye Aar — tage ved Lære af den salige Gotfred af Kappenberg, at ogsaa vort Liv maa være besjælet af samme Alvor, saaledes at vi engang maa kunne dø med samme Fred og Frigjorthed i Sind og Sjæl.

P. A.

Pavens Juletale.

Vi har i vort sidste Nr. allerede bragt en Artikel om den nye Encyklika om Præstedømmet, som Paven udsendte selve Juleaften. Paa Grund af Pladsmangel bragte vi ikke Pius XI's Tale forud for Encyklikaen; vi indhenter det forsømte saa meget hellere, fordi denne Tale i en lidt fordrejet Form er fløjet ud over Verden. Efter at Dekanen for det h. Kollegium, Kardinal Belmonte, havde givet en kort Oversigt over det forløbne Aar, sagde Hs. Hellighed:

»Det hellige Kollegiums Taler har i sin dybtfølte Tale klart optrukket de Veje, hvorpaa Menneskeheden har nærmet sig Julefesten. Der er forskellige Veje; sommetider belyst af guddommelig Kærlighed, men ogsaa sommetider formørkede af tunge, truende Skyer, som allerede synes farvede blodigt røde. Netop det sidste Stykke af Vejen har været overordentlig barskt og stejlt og lover kun lidet godt for Fremtiden. Tværtimod synes den fortrinsvis at være oversaaet med Farer. Denne Vej har Vi gaaet med Bekymring for den truende Fred, ja, endog med Bekymring for en truende Krig. Maatte Gud! bortjage de Rædselsbilleder, som trænger sig ind paa os!

... Nu er vi naaet til Julefesten og hører stadig, om end langt borte fra endnu, det uheldsvangre Raab gjalde over Lande og Folk: »Uden Gud! Uden Gud!« I Dag skingrer dette Raab i Vore Øren uden den Tilbageholdenhed, som Gudsfor nægterne i tidligere Tider endnu tvang sig til. Fortidens Gudsfor nægtere indskrænkede sig til at sige til sig selv: »Der er ingen Gud«. Men i Dag trænger dette Løsen sig ind blandt Folkene, og det fornemmes ikke alene i de Lande, hvorfra det udspringer, men, hvad der er langt mere sørgeligt, det opfanges og efterskriges ogsaa i andre. Særlig i et geografisk set fjernliggende Land, som staar vort Hjerte nært, løfter Kampraabet sig imod

alt guddommeligt, imod alt, hvad der kalder sig Religion og fremfor alt katholsk Religion.

... Men den Hellige Fader har ogsaa hørt Stemmer, som i Kristendommens Navn under Kristendommens Maa-ske bekæmper Kristendommen. De vender sig imod den eneste sande Kristendom, som fortjener dette Navn, og som er den katholske. Man behøver ikke at tænke længe efter for at komme til den Erkendelse, at den sande Kristendom er at finde i den katholske Religion. Thi hvad er der uden for denne eneste Kristendom tilbage af Jesus Christus, hans guddommelige Person og Lære? Kun Efterligning, som dukker op under de mest forskellige Navne, kun Forvrængninger, hvori der saa godt som intet levnes af den sande Kristendom, kun Paaskud, hvormed man vil skjule Forfølgelsen af den eneste sande Kristendom.«

Paven talte derefter om de tunge Sorger, som angik hele Verden og holdt den i Spænding. Indtil for nylig havde det været hans Haab at kunne sige et opmuntrende og glad Ord i denne Time. Desværre var dette hans Haab ikke gaaet i Opfyldelse, hvilket dog ikke var ensbetydende med, at Paven nu var til Sinds at begrave alt Haab.

Halvviden — Tro — Viden.

Franske Revolutionsmænd har afskaffet Gud og bandlyst Ordet »hellig«. Bolschevikkerne har efterabet og overtrumfet deres Religionshad. Ogsaa andre Steder er der Folk, som synes, at der ikke er mørkt nok i Verden. Da Stjernerne — trods Mellerands Ord: »Vi har udslukket Stjernerne paa Himlen« stadig lyser videre, kommer d'Herrer anstigende med Motorsprøjte. Professor *Jørgen Jørgensen* i København har sluttet sig til dette Slukningsmandskab. Man maa lade ham: han rager et Hoved op over de fleste af sine Fæller. Meget vil det ganske vist ikke hjælpe. Stjernerne hænger for højt.

Et af sine Stridsskrifter sendte Professoren til den lærde Stiftsprovst Dr. theol. *Paul Brodersen*, som ogsaa er bevandret i den nyeste filosofiske Litteratur. Denne tog Stridshandsken op, og saaledes kom det til en Brevveksling, der foreligger i Bogen »*Er Gud en Virkelighed?*« (Nyt Nordisk Forlag; Arnold Busch, København 1935.) Ved Enden af Bogen staar de to Brevskrivere trods de langstrakte Drøftelser nøjagtig der, hvor de begyndte. »De kunde ikke komme til hinanden; Vandet var alt for dybt.« Ikke Tale om nogen Brobygning over Afgrunden. Var det ikke udfra de givne Forudsætninger paa Forhaand at vente?

For Jørgensen er »en virkelig Aand et rent og skært X, som maaske ikke engang kan defineres saadan, at der bliver Mening i at antage dets Mulighed«. Naar man med Aandens Midler bortdisputerer Aandens Eksistens, kan man selvfølgelig ikke anerkende Guds Tilværelse.

Ifølge Jørgensen skal det afgørende Ord i dette Strids-spørgsmaal tilkomme Erkendelsesteorien. Han forelægger saamtidig en Erkendelsesteori og et Virkelighedsbegreb, ifølge hvilket den Paastand, at Gud eksisterer, synes meningsløs, naar man ikke »lader Gud indgaa som et (eventuelt hypotetisk) Led i Virkelighedssammenhængen, og det vil jo sige, at man maa identificere ham med en Oplevelse eller et Oplevelseskompleks«. Da blev han altsaa afhængig af Mennesker, en Skabelse af den menneskelige Følen og Erkendelse. Bliver Jørgensens Udviklinger forstaaet paa den Maade, saa begriber man, at Kaj Munk gav sin Omtale af Bogen Titlen: »Gud er ingen »Virkelighed« i den Forstand. Efter hvad han forhen har sagt om Aanden, er det i øvrigt udelukket for Jørgensen, at Gud opleves, erfares. I det højeste kan den Indbildning opstaa, at Gud bliver oplevet. Jørgensen fastholder ogsaa til sidste Side af sin Bog den Anskuelse, at Gudsoplevelse er en »Illusion«. Han anstren-ger sig af alle Kræfter for at overbevise sin Modstander om dette.

Og denne da? Brodersens Standpunkt er vel bedst kendetegnet i hans egne Ord: »Jeg maa fastslaa, at jeg har ikke opstillet nogen Argumentation, der vil slutte fra et eller andet Bevidsthedsindhold som Virkning til Gud som dets Aarsag. Jeg har hele Tiden talt om den Tilkendegivelse af Gud, som er rummet i selve den religiøse Erfaring. I den religiøse Erfaring er man sig bevidst at være i Forhold til Gud. Derfor (sic?) er der ingen anden Vej (bliver der ikke her bevist for meget?) til Overbevisning om Guds Virkelighed end selv at blive delagtig i den religiøse Erfaring. Der findes ingen Forsøg paa „Gudsbeviser“ i mine Breve . . . « (168).

Brodersens stadige Henvisen til Gudsoplevelsen gør ikke det fjerneste Indtryk paa Jørgensen. Han har Medlidenhed med Brodersen som man har Medlidenhed med en syg, der beherskes af en Tvangstanke. Man kan ikke benægte, at Brodersen vanskeliggør sin Stilling i højeste Grad ved principielt at afvise Gudsbeviser og trække sig tilbage til Gudsoplevelsen. Modstanderen udnytter det behændigt: »Det synes mig noget gaadefuldt, hvorledes en saadan »Tilkendegivelse« kan tænkes uden Foraarsagelse« (22). Derpaa følger et andet Hib: »I sig selv beviser saadanne »religiøse Erfaringer« intetsomhelst om Tilværelsens »transcendentale Dybde, hvilket Hr. Biskop Fuglsang-Damgaard meget tyde-

ligt har udtrykt i Ordene: „Den enkeltes subjektive Overbevisning om at have modtaget et Bevidsthedsindhold umiddelbart fra Gud kan paa ingen Maade godtgøre denne Paastands objektive Rigtighed“« (132). Og Brodersen selv ser sig nødsaget til at gøre Forskel paa religiøs Erfaring og religiøs Erfaring, hvor han taler om forskellige Religionsformer, som alle bygger paa religiøs Erfaring (67 ff.). Her træffer vi paa en besynderlig Paastand: »Paa det primitive Trin af Religion kan der vel være levende religiøse Indtryk, men Erfaringen . . . er ikke naaet til Troen paa den ene Gud«. Er Meddelelsen om Ur-Monothemen endnu ikke naaet ind i Stiftsprovstens Studerekammer? Mærkværdigt virker hos den religiøse Erfarings Apostel det misbilligende Sideblik paa »den religiøse Mystiks vage Fornemmelse af den aandelige Magt.« Finder vi ikke hos vore kristne Mystikere den religiøse Oplevelse i sin stærkeste Form? Hvis den var saa ringe at værdsætte, saa vilde det være ganske uforsvarligt at støtte sig paa den religiøse Oplevelse alene.

Ved nærmere Betragtning finder vi, at Dr. Brodersen — trods sin principielle Afvisning — for at befæste sin Stilling anvender Gudsbeviser i noget tilsløret Form.

Den foreliggende Brevveksling er Bevis paa, hvor vigtig en klar Fremstilling af det katholske Standpunkt m. H. t. Religionens Grundsandhed, Guds Tilværelse, er for os. Det glæder os at kunne henvise til et nylig udkommet Værk, der paa grundig Maade tager Stilling til de her omtalte Spørgsmaal: »*The Faith and Modern Science by Reginald J. Dingle* (XII + 196 S. sh. 5. London, Burns, Oates.)

»En Katholik kan ikke hævde, at Troen paa Gud afhænger af en eller anden Oplevelse af følelsesmæssig Art. Deri kan han støtte sig paa Visd. (13, 1) og Rom. (1, 20). Guds Eksistens skal bevises af det synlige Univers' Fakta og ved Forstandens naturlige Lys, saa at ingen speciel Oplysning eller Naade er nødvendig.« Dingle udvikler den h. Thomas' Gudsbeviser og tager deri Hensyn til den moderne Filosofi og Fysik. I særlige Kapitler gaar han ind paa vigtigere Punkter.

Prof. Jørgensen lægger særlig Vægt paa de Indvendinger, der hidrører fra det Ondes Tilstedeværelse i Verden. Disse Indvendinger bliver i Form af en Diskussion mellem Repræsentanter for de forskellige Standpunkter indgaaende drøftet og overbevisende tilbagevist i det udmærkede Skrift: *The Pain of this World and the Providence of God by M. C. D'Arcy S. J.* (150 S. sh. 5. — London, Longmans, Green and Co.) Den, som selv maa kæmpe med disse Problemer eller har andre at oplyse, bør gribe til denne Bog.

A. P.

Paul Bourget †.

Paul Bourget, den store, franske, katolske Romanforfatter, Medlem af Akademiet, er for nylig død, 83 Aar gammel. Han var en af de første, der vendte sig imod 80-ernes overdrevne Videnskabsdyrkelse, idet han i sin berømteste Roman »*Le Disciple*«
viste, hvad der blev de uhyggelige Følger, naar de Theorier, som en Videnskabsmand uden Ansvarsbevidsthed fremsætter for sine Elever, konsekvent omsættes i Praksis. I en lang Række psykologiske Romaner fra den fornemme Pariserverden skildrer han de Ulykker, der følger efter enhver Afvigelse fra Kirkens Bud og Fædrelandets Traditioner (»Vore Gerninger følger os!«). En af de mest kendte er »*Un Divorce*«, Skilsmissen, der bringer uoverskuelige Vanskeligheder baade for Ægtefæller og Børn. Bourget slutter sig til Theorien om, at det er skadeligt for Individet at blive omplantet fra

Paul Bourget.

een Samfundsklasse til en anden, og hævder, at det jævne Gennemsnitsmenneske har en højere moralsk Værdi end den forfinede Verdensmand (»*Le Sens de la Mort*«).

Alle Bourgets Bøger er præget af Tidens Aand: den lidenskabsløse, objektive Undersøgelse af Materialet: Mennesket, dets Hjerte, dets Handlinger. Men de er ogsaa præget af Forfatterens egen Redelighed, hans Retfærdighedsans og Respekt for Pligtens Krav, som man skal helt tilbage til den store, franske Klassicisme for at finde Mage til.

Bourgets Tilbagevenden til Troen var ikke Resultatet af en pludselig rystende Oplevelse. Det var hans Læsning og Erfaring, hans rolige lagttagelse af sin Tid og sit Milieu, der førte ham, Taines Discipel, til den Overbevisning, at den katolske Verdensanskuelse var i fuldkommen Over-

ensstemmelse med Fornuften og den moralske Følelse. Frankrigs Tradition fra Ludvig den Helliges Dage og Kirkens Kristendom var for ham uløseligt forbundne. Frafald herfra var skæbnesvangert for Individ og Samfund og var den egentlige Aarsag til Familielivets Forfald, til Samfunds-uordenen og de mange Forbrydelser, mens der fra den guddommelige Læres Grund spirede en Virksomhed frem, der blev til Velsignelse for alle.

For Bourget kom det altsaa ikke i første Række an paa at undersøge Kirkens Dogmer, for ham var Beviset, om Kirkens Lære gør Mennesket bedre skikket til at leve Livet, deri viser dens Sandhed sig. Man har kaldt dette Synspunkt Pragmatisme, og Kommunisterne har raabt op om »Opium for Folket«. Men det er let at se, at det særlige og noget udvendige i Bourgets Indstilling er farvet af hans litterære Læremestre og ikke skyldes Kirken. En senere Generation har haft en dybere Forstaaelse af Kristendommens centrale Betydning og det religiøse Livs Realiteter, men Bourget var den utrættelige Pionér, fra ham gaar Linien over Mauriac til Claudel, den rige og modne Sommer i fransk katholsk Litteratur — men som ikke vilde være mulig uden det forudgaaende Arbejde med at berede Jordbunden og lægge Sæden deri. Ved E. N.

„Der Führer“ lykønsker Paven.

»Paa Førerens og Rigskanslerens Vegne har den tyske Ambassadør ved den Hellige Stol under Nytaarsaudiensen i Anledning af Aarsskiftet overbragt Hans Hellighed Rigskanslerens og Rigsregeringens Lykønskninger.« Saaledes læser man med fede Typer i »Germania« (1. Jan. 1936), og der tilføjes med lige saa fede Typer, at Paven paalagde Ambassadøren at overbringe Rigsregeringen lige saa oprigtige Ønsker.

Denne Hitlerbilsen ved Nytaarskuren maa sikkert have været samme store Trøst for de tyve Millioner tyske Katholiker, som Kattens Fløjlsputer er for Musen. Hvad mon de Tusinder af katholske Embedsmænd, der paa Grund af deres Overbevisning er blevet kastet ud af deres Stillinger, har tænkt? Eller de katholske Præster og Søstre, som sidder rundt omkring i Rigets Fængsler og Koncentrationslejre? Eller de katholske unge, som er blevet overfaldet, slaaet, straffet eller fængslet i Aarets Løb, naar de vandrede i Grupper eller nægtede at træde ind i Hitlerungdommen? Eller de katholske Aviser, der er gaaet ind i Løbet af det gamle Aar?

Ja, ja, Blod- og Jordprofeten har i det henrundne Aar særdeles »føleligt« vist sin dybe Kærlighed til »den positive Kristendom« og sit Had til »den politiske Katholicisme«:

I Februar blev der i München efter grundig Forberedelse holdt et af de berømte »Valg«, hvor Simultanskolen vandt 25 Skoler, og ca. 20,000 Børn blev unddraget den katholske Skole, som er beskyttet af Konkordatet.

I Marts fængslede Gestapo Ordensfolk, Præster og Søstre i Massevis, rundt omkring i Tyskland, for ganske uforstyrret og uden Modstand fra de raadvilde og værge-løse tilbageblivende Kollegers Side at forberede det store Felttog mod Klostrene, kaldet Deviseprocesserne.

I April udsendte Pressediktatoren Amann sit berygtede Dekret, som uden Hensyn til Privatejendom voldtog den katholske Presse, kastede Hundreder af Journalister paa Gaden, bragte ældgamle katholske Blade til Standsning eller gjorde dem til et billigt Bytte for Nazisternes Koncern.

I Maj begyndte de første Deviseprocesser, som gennem en snedig Propaganda, under Tilsidesættelse af selv de simpleste Retfærdighedskrav, hvad Procesførelse, Referater og Presseanstændighed angaar, skulde diffamere Ordenerne det mest mulige.

I Juli kom det til Nazismens Propagandamøde i Münster, hvor Rosenbergs og Dr. Fricks udfordrende Taler fremkaldte den skarpeste Protest, ikke blot fra Biskop v. Galen, men ogsaa fra »Osservatore Romano«. Og i samme Maaned udstedte Göring sit Dekret mod den »politiske Katholicisme«, et Slagord, som gav Nazisterne Lejlighed til at slaa ned paa alt i og uden for Kirkerne, som ikke passede dem, og til at kaste nye Skarer i Fængsel.

Den 19. August udkom de tyske Biskoppers Hyrdebrev, der, trods dets beherskede Form, var en skarp Protest mod og en bevæget Klage over det nazistiske Tysklands Kirkepolitik.

I Oktober blev Biskop Petrus Legge fængslet, og først Uger efter, og efter en Proces, der ikke engang ved Hjælp af Nazisternes Metoder kunde bevise Biskoppens Skyld, blev han til sidst frigivet.

Ind imellem har der været talløse Fængslinger, store Bøder er blevet idømt, Præsterne er blevet udspioneret, deres Prædikener overvaaget, Foreninger opløst, Formuer konfiskeret, Blade forbudt, Masser af Tvangsendlemmelser gennemført, etc., etc.

Vorherre blev, da han vandrede paa Jorden, hilst af højst forskellige Mennesker: Christus fik Hilsen fra Hyrderne, de hellige tre Konger, Grækerne, Farisæerne, Apostlene, de fromme Kvinder, Petrus, Judas, Herodes, Pilatus

og Soldaterne. Hvem mon Hitler har taget som Forbillede for sin Nytaarshilsen, der skulde bringe Paven en Hyldest fra det Land, Dr. Göbbels i sin Nytaarstale saa poetisk kaldte »den stille Ø Tyskland«? *En Tilskuer.*

Enkath. Kolonisorator — „Den første Afrikaner“.

(Sluttet.)

Lyautey er Koloniens Mand, fordi han er social, hvad han selv ofte betoner. Han var en værdig Elev af den store kristelige Socialpolitiker Grev Albert de Mun. Hans berømte Artikel: »Officerens sociale Rolle i den almindelige Tjeneste«, som udkom i April 1891 i »Revue des deux Mondes«, virkede stærkt helt op til Verdenskrigen. Derfor sætter Oberst Didelet ham i Rang med »Sejrens Ophavsmænd«. General Weygand skriver om ham: »Tro mod sin Ungdoms Idealer, efter at have virkeliggjort dem inden for alle de Poster, han blev kaldet til at beklæde, følte Marskal Lyautey sig med den mest brændende Glød knyttet til dem helt op til sine sidste Aar«. Som Olding tog han endnu Del i en Række sociale Foranstaltninger.

Lyautey er social, fordi han i Bund og Grund er religiøs, en dybt troende Kristen. Som ung Mand skrev han i sin Dagbog: »Glem ikke Evangeliet og Christi Efterfølgelse«. Hele sit lange Liv igennem glemte han ikke dette. I Krigsskolen Saint-Cyr dannede han paa de Muns Initiativ sammen med andre Kammerater en social Kreds, der som Tegn paa Samdrægtighed vedtog en fælles religiøs Praksis. Sin Officerskarriere indviede han i 1875 med en Retræte i La Grande Chartreuse, hvor han især blev ledet af Pater Nicolai, forhenværende russisk Officer, som ud fra egne Erfaringer kunde give ham Besked om det kristne Livs Problemer ude i Verden. Aaret efter kom han igen til Exercitierne. Ligesom Marskal Foch, Marskal Petain og General de Castelnau stødte han paa sin Livsvej paa Forhindringer fra de kirkesjendtlige Regeringers Side. Som Kaptajn vilde han engang trække sig tilbage, fordi der ikke længere var Chancer for en Katholik til at avancere.

De katholske Missioner staar i uvurderlig Gæld til ham for hans Klogskab og hans Sympathi. Gjaldt det om at oprette en ny Sjælesørgerstilling, vidste han at finde Vej og Midler, selv om Regeringen i Praksis havde nedlagt Forbud derimod. Ørkenhelgenen Charles de Foucauld nærede han hengiven Højagtelse for. En Søndagsmesse, som han i Beni-Abbes overværede i det lille Kapel, som Foucauld havde opført næsten helt alene med sine bare Hæn-

der, blev et uforglemmeligt Minde for ham. »Overfor dette Aller, som kun var et Bord af hvidt Træ, overfor disse Præsteklæder, forarbejdet af groft Stof, overfor dette Krucifix og disse Tinkandelabra, overfor hele denne Elendighed, men ogsaa overfor denne begejstrede Præst, som frembar Messe- ofret med en Glød, der fyldte Stedet med Lys og Tro, følte vi alle en religiøs Bevægelse, en Storhed, som vi aldrig før til den Grad havde følt i nogen Domkirke, selv i den mest storslaaede, overfor den mest pompøse Messe.«

Som Generalkommissær for Kolonialudstillingen i Paris i 1931 sikrede han de katholske Missioners Pavillon en fremtrædende Plads og en herlig Udstyrelse.

Hver Søndag maatte der her læses en hel- lig Messe, som Mar- skallen overværede med en stor liturgisk Bog i Haanden. For

denne Handlingens Mand var Bønnen det kontemplative Liv, den mest ophøjede Handling. Ved et Besøg i Oblaternes Klo- ster paa Sion-Højderne i Lorraine sagde han til de unge Obla- ter: »Smaa Munke, I ser paa mig? I siger til Jer selv: det er Ly-

Marskal Lyautey.

autey, en af Frankrigs Marskaller. En Mand, som har til- bragt sit Liv ude i den store Verden, som har set hele Verden, som har haft Kommandoen, som har befalet over et helt Land, og maaske tænker I, smaa Munke, særlig I, som skal til at tage Kutten, og som endnu har Livet for Jer: Aah, hvad maa hans Liv ikke være i Sammenlig- ning med vort! Er det muligt at forblive indespærret i et Kloster, at mumle Bønner, naar Verden er saa stor, saa smuk, og hvori alt det findes, man behøver . . . Og dog, jeg, Lyautey, siger Jer, smaa Munke, Jeres Liv, Jeres Regler, Jeres Bønner, Jeres Ofre, alt dette er lige saa nødvendigt, lige saa frugt- bringende som en hvilken som helst anden Skabnings her nede. Se, alt er ligeligt fordelt, alt er ordnet. Overfor Hand- lingen staar Betragtningen, overfor den ydre Anstrengelse det indre Liv. Overfor Kampen med Elementerne og Menneskene Kampen med sig selv. Livet vilde ikke være andet end usam- menhængende Daarskab, hvis ikke Aandslivet regulerede det.

Er I klar over, hvilken Rolle I spiller her paa Jorden? Er I klar over i hvor høj Grad I er nyttige, I er uundværlige, hvilken vigtig Plads I indtager i Verdensordenen?»

Saadan kunde Lyautey tale, fordi han var en kontemplativ Sjæl. Hans Ungdomsdagbog, hans betragtede Notater bevidner dette. For Eks. læser vi: *»Hvilken Dag har dette ikke været — hvor jeg saa Gud — denne Dag vil jeg regne som Begyndelsen af mit Liv, mit Sjæleliv og mine Tanker.«* Een Sætning vender stadig tilbage: *»Min Gud, hjælp mig til at elske Dig.«* — *Min Søn, siger Gud til mig — sursum corda, løft dit Hjerte og dine Øjne opad: grib med fulde Hænder de Timer, som skænkes dig — hvis du vandrer modigt fremad og forherliger mig, vil jeg være der . . .«*

Efter at være vendt tilbage til Frankrig sagde han dybt bevæget om sin Fødebys Kirke: *»Der er det, jeg føler mig hjemme.«* Hver Gang han kom til Nancy, besøgte han Kirken, hvori han havde modtaget Daabens Naade, som han med stadig ny Iver forøgede. Saaledes maatte det lykkes for denne store Kolonisorator at erobre Himlen og for andre hane Vejen dertil.

A. P.

Den katholske Mission paa Java.

Den, der ved Selvsyn eller gennem Rejsebeskrivelser kender den fortryllende vulkanske Ø, bevarer stedse i Erindringen et fantastisk Billede, der er sammensat af kraftige, men dog harmoniske Farver og Belysninger. Centrum i dette Erindringbillede dannes af den tropiske Plantevækst, som udfolder sig i en Overdaadighed uden Side-stykke.

Otte og tyve Vulkaner, hvoraf elleve er over 3000 m høje, danner ligesom Øens Længdeakse og synes ufladeligt at true med Død og Ødelæggelse, eftersom de uophørlig er i Virksomhed. Grunden til, at der saa godt som aldrig indtræffer nogen Katastrofe, ligger i, at Vulkanerne, sjældne Undtagelser fraegnet, kun udspyer Støvmasser, der spredes ud over store Omraader og virker som en Slags Gødning, der gør Jordbunden ualmindelig frugtbar.

Ogsaa Floderne, der saa at sige alle har en bjergbækagtig Karakter, hjælper med til at frugtbar gøre Landet, idet de under de aarlige Oversvømmelser medfører og derefter efterlader Mængder af Dynd paa Lavlandet.

Blandt Beboerne i dette Land, som Skaberen har understyret saa herligt, er Evangeliets Lys indtil vore Dage kun naaet til en forsvindende Del af Befolkningen, thi af Javas over 42 Millioner er kun ca. 86,000 Katholiker. Grundøn

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

Tidsskrift til kristelig Oplysnings og Opbyggelses Fremme

Udgivet af

Ansgarius-Foreningen

Redigeret af

G. SCHERZ C. SS. R.

83. Aargang.

K Ø B E N H A V N

FREMMEDSPRUG-TRYKKERIET „ATHENE“

1935

1. Aktstykker og Meddelelser fra Vikariatet.

Nytaarsmodtagelsen paa Valbyhus.....	45
Mindedagen den 25. Januar.....	75
Pius XI's Opraab til hele Kirken.....	108
Firmelsen i 1935.....	155
Fastemandat f. Danmarks Apost. Vikariat.....	209
Biskoppeligt Hyrdebrev..... 233. 265. 289.	321
Jubelaarets Afslutning i Lourdes og Danmark.....	348
Udnævnelser.....	370. 1209
Den Hellige Faders Tale for Freden..... 379. 915. 918.	941
Kardinalens Bøn til Maria.....	484
Ærkebiskop Ruiz' Tak og Hilsen.....	589
Ny Sognepræst i Rosenkranssognet.....	628. 676
Forflyttelser.....	914. 1114
Et klart og kraftfuldt Hyrdebrev.....	934
Nye Kapellaner i Rosenkranssognet.....	962
Pavens Fredsønske pr. Radio.....	1132
Fornuftig Bedømmelse af Pavens Fredsarbejde.....	1133
Paven og Søndagens Helligholdelse.....	1134
Det store, hemmelige Konsistorium af 16. Dec.....	1307

2. Opbyggelige Indledninger.

Af Pater A. Pichler C. ss. R.

De vise Mænds Brønd 1 — Den syvende Skabelsesdag 25 — »Gør, hvad han siger Eder« 49 — »Jeg vil — bliv ren« 81 — »Herre, frels os!« 105 — Om Ugræsset og Hveden 137 — Gaa til mit Vinbjerg! 161 — Er du en god Ager? 185 — Jeg er Verdens Lys 212 — »Før Abraham blev til, er jeg« 353 — Skabningens Hosanna 377 — Lumen Christi 402 — »Hvem I forlader Synderne« 433 — Om Guds Godhed 457 — Det forklarede Aasyn 481 — Du alene er Herren! 505 — »Du er ud-gaaet fra Gud« 529 — Naar Trøsteren kommer 553 — Den evige Kær-lighed 578 — Ære være Faderen og Sønnen... 609 — Hvem indby-der? 633 — »Glem ikke alle hans Velgerninger!« 657 — Fra nu af skal I fange Mennesker 681 — »Hvis ikke jeres Retfærdighed er langt større end...« 705 — Den rige Gud 729 — Vogt jer for de falske Profeter 753 — »Husbonden roste den utro Forvalter« 777 — Taarer 801 — Den saligste Jomfru 825 — »Luk dig op!« 849 — Den gud-dommelige Samaritan 873 — »Jesus, forbarm Dig over os!« 897 — Tu solus Dominus 921 — »Jeg er... Livet« 945 — »Sæt dig højere op, min Ven« 969 — Rosenkransen 993 — Tilgivelse 1017 — »Gaa ud og lær alle Folkeslag!« 1041 — »Se, din Konge kommer...« 1065 — »Hav Taalmodighed med mig!« 1097 — »Giv Gud, hvad Guds er!« 1121 — »Herre, kom!« 1145 — Den yderste Dag 1169 — Rejs op dit Hoved! 1193 — Fuld af Naade 1217 — Forløberen 1241 — Den skrøbe-lige Stald - vort Hjem 1267 — Aarsopgørelse 1305.

3. Afhandlinger, større Artikler og Revuer.

Allers, Rudolf: Lidt Seksualpædagogik.....	269
Armfelt, Gustaf: Tolerance i Sverige.....	305
Brens, Joseph, apost. vic.: Kath. Aktion og Mariakongregation 52.	86
Brunnicardi, L.: Dr. Josef Pörner, en katolsk Wienerlæge... 989.	1010

III

<i>C. H.-S.:</i>	
Fra Genforeningens Veje	69
Amerikas Savanarola	193
Den katolske Kirkes Stilling i de baltiske Lande	271
Hvorledes Vor Herre blev korsfæstet	380
En Statskirkes Skæbne	424
Henrettet, fordi han var Kardinal	512
Katolsk Liv paa Verdensudstillingen i Bruxelles	567
Kirken i Mellem-Amerika	620
Det katolske Spanien tænker socialt	885
Herfra og derfra — om Pressen	1071
<i>Conways, B. L.:</i> En Præst optager 6000 Konvertiter	56
<i>Dawson, Ch.:</i> Den moderne Stat — den nye Gud	1196. 1224
<i>Der deutsche Weg:</i> Rusland giver Verden en Lære	828
<i>Enmerich, Anna Katharina:</i> De sovende Venner	391
<i>Garvin, J.:</i> Gudsmoderdyrkelse i den første Tid	296
<i>Germania:</i> Dødsbarakkerne paa Kond-Øen	716
<i>Hansen, Niels, cand. mag.:</i>	
Japans Religioner	113. 151
Spiritisme	328. 388. 420. 444
Forskellig Indstilling	1068
<i>Hello, Ernest:</i> Den hellige Kristofer	685
<i>Holstein-Ledreborg, J.,</i> Lensgreve: Straf	407. 438
<i>Højriis, H.:</i> Danske Kvinders Retsstilling	461. 497. 515
<i>Jensen, Bernh.:</i>	
En Bog om Kirkens Sakramenter	34
Tolerance i Danmark	361
St. Peders Kloster ved Næstved og Herlufsholm	1221
<i>Johnsen, J.:</i> Katolsk Ungdomsværn . 30. 64. 95. 121. 143. 167.	
	197. 222. 248. 278
<i>Junglas, J. P.:</i> Jesu »ariske« Afstamning	1270
<i>Jørgensen, Johs.:</i> Italien — England — Abessinien	1149
<i>Kjelstrup, K.:</i> Tolerance i Norge	335
<i>Küpferle, Fr., S. J.:</i>	
Tegnet, som skal blive modsagt	532. 555
Mester Eckhart og Rosenberg	971
<i>Lauritzen, E.-M.:</i> Skal vi holde Navnedag eller Fødselsdag?	1123
<i>Lindberg, Docent:</i> Nye Guder i Øst og Vest	947
<i>Lindberg-Nielsen, C.:</i> En dansk Prinsesses og eng. Dronnings Konv. .	88
<i>Lindhardt, Robert:</i>	
Hvad Kristenarbejde er	613
Mennesker og Dyr	852
<i>Lorenz, Jacob:</i> Den ubekvemme Katholicisme	755. 790
<i>Ludwig, Minister:</i> Tolerance i Østrig	308
<i>Ludwig, O. V.:</i> Paaskelatteren	404
<i>Lunn, Arnold:</i> Manden, som elskede Negrene	468
<i>McNabb, Vincent, O. Pr.:</i> John Fishers sidste Timer	707
<i>Menzinger, A., S. J.:</i>	
Katolsk og protestantisk Salmesang	243
Moderne Naturvidenskab og Religion	355
Judas-Gaaden	367
Den glade Synder	490
Ronald Fangens Bog	618
Katolsk Kirkemusik gennem 1900 Aar	995
<i>Messagero:</i> Alfredo Rocco	908

IV

<i>Mogensen, J.</i> : Schönstatt	660
<i>Muckermann, Fr., S. J.</i> : Er den katolske Kirke kun Organisation?	668
<i>Müncker, Th.</i> : Vejr, Varme og Moralen	1043
<i>Nagel, Georg</i> : Jesu Hjertes Universitet i Milano	833
<i>Niedermeyer, Albert</i> : Fra en kristen Læges Bekendelser	140
<i>Nielsen, E.</i> :	
Jocismen — den kristne Arbejderungdom	899
Det unge Sverige og Kristendommen	1023. 1053
<i>Nissen, A.</i> :	
Kirken og Abessinien	712
Katholikerne i Saar	860
Hos de dødsdømte	985
Kwango, den katolske Missions Indfaldsdør i Kongostaten 1028.	1085
For 400 Aar siden	1171
<i>Nystrom, H.</i> : Meddelelser om den kath. Kirke og de kath. Kristnes Stilling i Danmark i Slutningen af 1700-Tallet 671. 633.	719
<i>Olsen, A. M.</i> : Septembermyrderierne	1202. 1226. 1253
<i>Pichler, A., C. ss. R.</i> :	
Gustav Adolfs Datter og Greta Garbo	58
Var Thomas More Kætterfølgel?	190
En Stjerne, der faldt ned fra Himlen	331
Manden, som elskede Negrene	468
Den mest elskede af alle Englændere	485
Montmartre og Tyburn	557
Samfundet og Guds Aand	579
Den franciskanske Tankes Magt	636
Hvad Gud aabenbarede i Begyndelsen	803
Det XX Aarhundredes Mythe	830
En kvindelig Banebryder	862
En Forkæmper for kristen Socialreform	1021. 1050
<i>Pierre l'Ermite</i> : Til Mammon!	731
<i>Rechnagel, P.</i> :	
Kardinal Francis Bourne død	28
Viva Christo Rei	127
Sikken en!	488
Hvad Benedikts Sønner vil	875
<i>Rediger, B.</i> , Konsul: Tolerance i Polen	359. 518
<i>Rosenörn-Lehn, E.</i> : Smaa Erindringer om Pater J. P. Nielen, O. P.	639
<i>Scherz, G., C. ss. R.</i> :	
Religionen i Urtiden	4
Den hvide Slavehandel	83
»Vi vil ikke være Nonner«	164
En stor, katolsk Lærd: P. Wilhelm Schmidt	172
En ny »Los von Rom«-Bevægelse i Østrig?	176
Pater W. Schmidt i København	188
Katolsk Ungdomsværns 25 Aars Jubilæum	245
Det vigtigste katolske Presseproblem	311
Læge, Kristen og Apostel	385
Den katolske Kirke i Polen	464. 494
I Pavens Navn for Pressen	508
Freskerne paa St. Elisabeths Hospital	538
Officer, Ingeniør, Bankdirektør og Mystiker	584
Det Allerhelligste tvang ham i Knæ	611
Dragtloven i Tyrkiet	760
Heksepateren	835
Da Kelterne kristnedes	878
Verdens lykkeligste Moder	902
Kominterns bedrøvelige Kongres	929

V

Alt for Afrika, aldrig i Afrika	931. 955
Er Paven Mussolinis Fange?	1074
Fængselsøstrenes Saga	1081
Genforeningens Apostel	1102
Omkring Abessinienkonflikten	1132
Italien — England — Abessinien	1149
Katholiker blandt Grundtvigianere	1175
Den første Teresia-Kirke i Norden	1278
En stor Mand og en stor Kvinde	1285. 1316
Det store, hemmelige Konsistorium af 16. Dec.	1307
Et Tilbageblik paa det henrundne Aar	1310
<i>Schneider, Fr.</i> : Valg af Ægtefælle og eugeniske Faktorer	923
<i>Schrenk, Fr.</i> : Orienten og den katolske Kirke ... 710. 740. 765. 794	
<i>Schultz, Henry</i> : St. Michaels Kirkes Jubilæum	1025
<i>Segalt, Olav</i> : To Munkes Livsværk	60
<i>Sladeczek, H.</i> : Sovjet-russisk Plakatpropaganda	1078
<i>Steidl, P. D.</i> : Danske Bisper i seks Aarhundreder	999
<i>Sørensen, C. V.</i> : Da Th. More og J. Fisher helgenkaaredes	561
Tilskuer:	
Saarafstemningen og Katholikerne	39
Stormvarsler i Tyskland	201
Den tyske Kirkekamp fortsættes	340
Har Ludendorff Ret?	417
De saakaldte Deviseforbrydelser i Tyskland	536
Barometret staar paa Storm i Tyskland	805
Fra Kirkefølgelserne i Tyskland	864
Nazismens »Dom« over Sachsens Biskop	1200
<i>Thomas af Aquino:</i>	
Spørgsmaal besvaret af Theologiens Fyrste	241
Er Himmelportens Aabning en Følge af Daaben?	1125
<i>Thorkildsen, A. M.</i> : Ansargariusforeningens Beretning for 1934	274
<i>Verbist, Senator</i> : Tolerance i Belgien	337
<i>Wevers, Steph.</i> : Ex-Minister Marchant, udtaler sig	664
<i>v. Wiedebach-Nostitz, Alice</i> : Vi Konvertiter	111
<i>Wilk, Karl</i> : En Klippe i Reformationens Hav	733
<i>Yamamoto S. Shinjivo</i> : En japansk Kontre-Admirals Vej	643
Uden Forfatternavn:	
Rædselsgerninger i Asturien	569
Gangsterpolitiker og Radiopræst	951
Et Besøg hos Patriarken af Alexandria	980
En Menighed ser tilbage	1002
Himmelraabende Love i Meksiko	1155
En Biskop for Nazisternes Domstol	1178
Adventsbrev	1219
Fortællinger:	
Profetens Søn (efter <i>Catholic Missions</i>)	12
Den eneste (<i>A. Reimann</i>)	41
De mest forladte Sjæle (<i>Leopold Arthofer</i>)	92
Vor Frue og Hedningepresten (<i>A. M. O.</i>)	119
Fritænkerens Credo (<i>A. Reimann</i>)	149
En Oplevelse i Rom (<i>Hubertus Kraft, Graf Strachwitz</i>)	251
Dit Ægteskab være helligt (<i>C. H.-S.</i>)	313
Fred være med dig (<i>F. Schneider</i>)	426
Moder (<i>Marga Thomé</i>)	520. 542
Hvorfor Engle nedbrød Domkirken (<i>E. Halling</i>)	591
Det gør mig ondt, min Dreng!	623
Ensomhed (<i>L. Arthofer</i>)	697
Hold udl! (<i>A. Reimann</i>)	720

VI

Om Søndagen arbejder vi ikke	744
Paveanekdoter (Leo)	814
Hans »rigtige« Fader (Pierre l'Ermite)	838
Den muntre Kapellan, Ludwig von Haecke	910. 958
Banegaards-Boghandelen (A. Reimann)	1077
En Nat i Sovjets Fængsel (T. Tjernavin)	1104
Tre Historier om Mirakler (Duplessy)	1128
Pauls første og anden Præst	1134
En munter Prædikant	1157
Mirakelsymfonien (K. H. Mohr)	1182
Forsagelse	1229
»Guldklumpen« (E. Rosenörn-Lehn)	1281
Christusbarnets Lillebror (Reimmichl)	1292
Præsten Johannes' Fristelse	1319
Fra Kirkens Fortid (A. Kann):	
Nakskov Kirke	689
Ringsebølle Kirke	736
Taugerup Kirke	759
Halsted Kloster	781
Kippinge Kirke paa Falster	857
Katholske Missioner:	
Den sidste Kamp (C. H.-S.)	7
Hos Bambutierne i Centralafrika (P. Schebesta)	9. 37
Missionslivets Farer (P. Fischer)	17
Skandinaver i Hedningemissioner	23
30 Aar i Afrikas Urskove (C. H.-S.)	215
Abessiniens katolske Mission	254
Hvad en Kvinde udrettede i Kina (A. Pichler)	413. 442
Blodvidner i Brasiliens Urskove	589
Katholsk Missionsvæsen	684
Mandschu-Kuo og den katolske Mission	738
Hvorledes et Naadens Mirakel kom til »Krokodillemund«	767
Den katolske Mission i Santal (A. N.)	883. 906
Alt for Afrika, aldrig i Afrika	931. 955
Missionsproblemer hjemme og ude	1047
Offer for Unionsapostolatet i Kanada	1055
Kwango, den katolske Indfaldsdør i Kongostaten (A. N.)	1028. 1085
Kirke og Kunst:	
Billedhugger Windfeld-Schmidt (P. Rechnagel)	300
Moderne religiøs Kunst i Frankrig (E. Nielsen)	344
Malerinden Sonja Hansen (G. Scherz)	363
Freskerne paa St. Elisabeths Hospital (G. Scherz)	538
Gæsta af Geijerstam (H. v. d. V.)	779
Frk. M. Pulteras Udstilling	1013
Frk. Birgitte West paa Efteraarsudstillingen	1115
Kirkebygninger i vore Dage (P. Rechnagel)	1274
Theater og Film:	
Gustav Adolfs Datter og Greta Garbo (A. Pichler)	58
Lovgivningsmagten bærer Skylden for Forbrydelserne	277
Julias-Gaarden (A. Menzinger)	367
Walt Disneys Foraars-Show (Jyde)	522
International Filmskongres i Berlin (Jyde)	522
»Djævlen er en Kvinde«	575
»Hele Hærens Gavtyv«	575
Ugerevuer (Jyde)	600
Hvad er Verden (Jyde)	601
Fremragende katolsk Indsats (Jyde)	649
Den hellige Fader taler til dig	702
En Kristusfilm i Japan	773

VII

»Verden i Brand« (<i>Argus</i>).....	988
»Fange Nr. 1« (<i>Argus</i>).....	988
Hensigten helliger Midlet (<i>S. P. Fornjotur</i>).....	1008
»En Sjæl efter Døden« (—z.).....	1033
»Gulgatha« (<i>Argus</i>).....	1034
»To Konger« (<i>Argus</i>).....	1034
»Dynamit« (<i>Argus</i>).....	1090
»Bange for Bussemænd« (<i>Argus</i>).....	1090
»Guderne morer sig« (<i>Argus</i>).....	1186
»Inferno« (<i>Argus</i>).....	1186
»Valborgs-Aften« (<i>Argus</i>).....	1234
Paa Lytterpost (<i>Ignatius</i>)	
Oxfordbevægelsen.....	72
Kirken fra Vaabenhus til Kor.....	73
Vore Døbenavne.....	130
Gudstjenestens Liturgi.....	226
50 Jahre Einfluss skandinavischer Litteratur in Deutschland ..	316
Rejseindtryk fra det tredje Rige.....	316
Moderne Naturvidenskab og Religion (<i>A. Menzinger</i>).....	355
Fra Grænseegnen mellem Videnskab og Religion (<i>A. Menzinger</i>)	436
Da Spaniolerne var i Danmark. — Kanadas Indianere nu til Dags. — Et Besøg i Vitskøe Kloster. — Herreklostre i Gudenaadalen... ..	545
Almenskolen bringer Sommer i By. — Klosteret Kronburg. — Thorvaldsens Pavemonument i Peterskirken i Rom..	597
Religion og Konfession.....	627
Den vatikanske Radio i Missionens Tjeneste.....	1060
Nutidsliv i det gamle Pompeji.....	1186
Musik: Mozarts Requiem.....	1186
Skoleudsendelse: Grevefejden.....	1208
Den bedste Rekreation. — Myg og Malaria. — Diakonisserne. — Skovklosters Stiftelse.....	1323
Presse-Rundskue (<i>A. Menzinger S. J.</i>)	
Dødsstraffen.....	32
Sandheden om Døden.....	71
Antikrist-Mystik.....	171
Vore Socialisters Drømmeland.....	196
Guldmager og Missionær.....	197
Pavens Smørbulle.....	225
Dr. Frederik Poulsen og Vatikanet.....	788
Luther og Oxfordgruppen.....	881
<i>(G. Scherz, C. SS. R.):</i>	
Sandheden ved Dødslejet.....	21
Det offentlige Tilsyn.....	594
Jo mere Lov, des mindre Ret.....	596
Omkring Gunnar Engbergs Opraab.....	596
Oxfordbevægelsen er protestantisk.....	913
Med ham fik Spanien en Fremtid.....	913
I Pavens Navn for Pressen:	
I Pavens Navn for Pressen (<i>G. Scherz</i>).....	508
Hver Læser en ny Abonnent.....	547
Katholsk Interesse skal der til.....	628
Vore Sogneblade.....	823
Et Eksempel fra Holland.....	915
Vejen til et billigere Blad.....	966
Kender De —?.....	1015
Valgagitation.....	1063
Zelatricer.....	1119
Vi beder vore Abonnenter.....	1142

VIII

4. Mindre Artikler.

<i>Ballin, K.:</i>	
Pauluskredsen 1934—35	43
Pater Anselm Knipp	448
<i>Bi: Søndage og Fstedage</i>	1147
<i>C. H.-S.:</i>	
Vi Konvertiter	111
Blodvidner i Brasiliens Urskove	589
Religion og Skikke i Abessinien	841
<i>Corrente del Mare: Kirkegang i Utopia</i>	394
<i>The Catholic World: Alles Blod i Alle</i>	646
<i>Daujat, Jean: Orientations</i>	927
<i>Förster, Fr. W.: Frans af Assisi og Verdensnøden i Dag</i>	975
<i>Hafstrøm, H. K.: Landarbejde og katolsk Aktion</i>	625
<i>Hammermüller, J.: En Hyldest til Kirkekorene</i>	310
<i>Hjorth, Enoch: Interview om A. C.s Planer</i>	117
<i>Hlond: Kard. Hlonds Julebudskab</i>	1322
<i>Holstein-Ledreborg, J.:</i>	
Jull	1269
Kapitalisme og Konfession	1320
<i>Hooaert-Sterneaux: Baller</i>	148
<i>Hossu, Mgr.: En mandig Tale mod Barnemordet</i>	339
<i>Jensen, Bernh.: Tolerance i Danmark</i>	361
<i>Kjelstrup, Msgr., K.: Tolerance i Norge</i>	335
<i>Ledit, Joseph: Hvad foregaar der i Rusland?</i>	563
<i>Lucas, H., S. J.: 40 Timers Tilbedelse i København</i>	203
<i>Menzinger, A., S. J.:</i>	
»Credo«	204
En Æresoprejsning for Johannes Døber	1046
Pave Pius XI i svensk Band	1290
<i>Minichtaler, J.: Den hellige Nikolaus</i>	1195
<i>Nissen, A.:</i>	
Rom og Danmark gennem Tiderne	541
Den kroatiskke Ærkebiskops Intervention	692
Kampen mod den katolske Kirke i Tyskland	757
Et socialt Julebudskab	1290
<i>Nørregaard, M. K.:</i>	
Sonetime i Peterskirken Passionssøndag	411
Fransk Beundring af Johs. Jørgensens »Charles de Foucauld«	950
<i>Olrik, J.:</i> »Sølyst« maa holdes oppe	674
<i>Olsen, A. M.:</i> Ridder Kaspar og de arme Sjæle	1108
<i>Perch, H. P.:</i> For tredje Gang i Konnersreuth	905
<i>Pichler, A.:</i>	
Socialminister Steincke om det største socialdem. Fejlgreb	247
Kirkens Stilling til Nutidens sociale Spørgsmaal	811
Om Jøder og Jødehad	1100
<i>Quaedvlieg, J. M.:</i> Opraab til at holde Retræte	739
<i>Rechnagel, P.:</i> Mussolini om Stat og Kirke	15
<i>Ronge, Fr.:</i> Lovgivningsmagten bærer Skylden for Forbrydelserne	277
<i>Ruyter, J.:</i>	
Visne Blomster og levende Gerninger	696
St. Olavs 900 Aars Jubilæum, Olsok i Norge	813
Den nye katolske Kirke i Kristianssand	1153

IX

<i>Sakristanen</i> : Brev fra Nordjylland	840
<i>Scherz, G.</i> :	
Kvindeforbundets 10 Aars Stiftelsesfest	219
Et Ungdoms- og Kvindeproblem	221
Bolchevismen i Meksiko	343
Therese Neumann og det tredje Rige	393
Konversioner	642
Diktator-Asketen om Krigen	954
Katholske Røster om Krigen i Abessinien	1109
Leon Bloy's Brev til sin Brud	1180
Juletræet sat under Debat	1273
<i>Silcowitz, A.</i> : Pater A. Menzinger	769
<i>Spaus, M.</i> : Lægfolks katholske Aktion i al Stilhed	1206
<i>Tilhører</i> : Brudstykker af en aktuel Prædiken i Sakramentskirken	616
<i>Tolv</i> : Et ypperligt Middel	1080
<i>Universe</i> : Kronede Hoveder i Klostre	1126
<i>Wevers, Steph.</i> : Brev fra Holland	565
<i>Wissum, M.</i> : Et Brev om Dalum Kloster	256
<i>Uden Forfatternavn</i> :	
Adskillelsen er en Straf fra Gud	51
St. Elisabethssøstrene i Sverige	449
Et Ønske og en Bøn	535
Kommunistens Klage	764
Har den katholske Kirke overtaget Germanernes hedenske Fester?	787
De, der har været Katholiker	861
En irsk Biskop om Belfastforfølgelsen	888
Tanker om Arbejdsløshed	1019
En By uden Præst	1129
Hvis vi ikke havde frelst Tyskland	1131
Emner til Diskussion	1288

5. Digte.

Vær hilset, Du, vor Moder huld (—i)	460
Hør mig nu, Maria (<i>Eysteín Asgrímsson</i>)	507
Der kommer en Time (<i>P. Andreasen</i>)	1067
Julevise (<i>P. Andreasen</i>)	1266

6. Nye Bøger.

<i>Allers, R.</i> : Sexualpædagogik	269
<i>Ancélet-Hustache, J.</i> : Les soeurs des prisons	1081
<i>Andrade, da Costa</i> : Hvad er Fysik? (<i>U. C. G.</i>)	1233
<i>Andreasen, Dr. P.</i> : Sandhed og Sagn i det gamle Testamente (<i>W.</i>) 745	1233
<i>Arthofer, L.</i> : Zuchthaus (Udg. af E. v. Handel-Mazetti)	92
<i>Austin, Anne</i> : Naomi (<i>Corrente del Mare</i>)	1207
<i>Austin, A., St.</i> : 56 years a missionary in China (<i>A. P.</i>)	413
<i>Avenstrup, Wm.</i> : I Abessiniens Jungle (<i>Argus</i>)	1031
<i>Benedetti, Ivo</i> : Ordo judicialis processus can. (<i>A. P.</i>)	472
<i>Beran, E.</i> : Thomas Morus (—z.)	723
<i>Berdjadjew, N.</i> : Wahrheit und Lüge des Kommunismus (<i>J. H.-L.</i>)	20
<i>Betazzi, R.</i> : Keusches Eheleben (—z.)	890
<i>Billard, A.</i> : Jeanne d'Arc et ses juges (<i>A. P.</i>)	770
<i>Blosius, L.</i> : Speculum Monachorum (—z.)	1163
<i>Bloy, L.</i> : Briefe an seine Braut (—z.)	1180
<i>Bobé, L.</i> : Rom og Danmark gennem Tiderne (<i>A. N.</i>)	541

Brems, Josef, Biskop: Familiens Love — Familiens Lykke.....	816
Brillant, M.: Encyclopedie populaire sur l'Eucharistie (—z.).....	75
Brou, A., S. J.: Cent ans des Missions (A. P.).....	1056
Brunner, August, S. J.: Die Grundfragen der Philosophie (G. J.)..	396
Burg, J. van der: Det bibelske Skriftemaal etc. (A. Menzinger)....	868
Bühler, J.: Die Kultur des Mittelalters (—z.).....	599
Böcker, K.: Den kristne Kirkes Historie (A. Menzinger).....	1113
Cameron, L. C. R.: The Lady of the Leash (H. K. H.)	843
Camm, Dom Bede: The foundress of Tyburn convent (A. P.).....	557
Capello, F. M.: De sacra ordinatione (—z.).....	1163
Carbone, C.: Obiectionum cum. collectio, Bd. 1 og 2. (A. P.) (—z.) 282.	1163
Cathala, M. R.: S. Thomae Aquin in meth. Arist. comm. (—z.)....	1163
Cather, Villa: Døden henter Ærkebiskoppen (Corrente del Mare)..	21
The Catholic Directory 1935 (—z.).....	155
The Catholic Who's Who 1935 (—z.).....	205
Ce qui se passe en Allemagne (J.)	961
Chautard, J. B.: Sjælen i Apostolatet (A. P.)	771
Christliche Kunst (S. Fritz).....	600
Conte a Coronata, M.: De delictis et poenis (—z.).....	1163
Credo (A. Menzinger)	204
Coudenhove, I. F.: Maria Ward.....	1257
Csaba, M.: Was ein erwachsenes Mädchen wissen muss (—z.)....	1012
Curtayne, A.: Saint Brigid of Ireland (A. P.).....	395
Curotto, E.: Monumenta Sapientiae (A. P.).....	179
Dawson: Religion and the modern State.....	1196. 1224
Demain, H.: Mère M. Felicité (A. P.).....	862
Dinesen, Isak: Syv fant. Fortællinger (Corrente del Mare)	1161
Donders, Adolf: Paul Wilhelm v. Keppler (—z.).....	842
Doucère, V.: La mission cath. aux Nouveil. Hebrides (—z.).....	1258
Dumas: Introduction a l'Union intime avec Dieu (—z.).....	1058
Duplessy, E.: The Attack on Lourdes.....	1128
Eppstein, John: Must war come? (—z.).....	1160
Fabricius, J.: Komedianter drog forbi (Corrente del Mare).....	131
— Mariettas Søn.....	1112
Fabricius, L. P.: Danmarks Kirkehistorie, Bd. 1. og 2. (A. N.) 44.	1256
Falk, A.: Verdenshistorie for Folkeskolen (C. Lindberg-Nielsen) ...	746
Fanfani, A.: Catholicism, Protestantism and Capitalism.....	1320
Fangen, R.: En kristen Verdensrevolution (A. Menzinger).....	618
Farago, L.: Abessinien (Corrente del Mare).....	1136
Farbroder Haagen fortæller (U. C. G.).....	1258
Felder, H.: Die Ideale des h. Franziskus v. Ass. (—z)	1297
Fischer, Z.: Wie sieht der Katholik das jüd. Volk? (—z.)	939
Foots, St.: I Gaar begyndte Livet (Niels Hansen).....	1162
Frank, B.: Cervantes (Argus)	1056
Förster, F. W.: Ewiges Licht und menschliche Finsternis (—z.) ..	975
Galster, Kjeld: Carsten Hauchs Manddom og Alderdom (A. P.) ...	451
Garic, R.: Albert de Mun (A. P.)	1021
Gemelli, A.: The Franciscan message to the world (A. P.).....	636
Gillet, H. M.: Saint Bede the Venerable (A. P.).....	868
Giraud, V.: La vie tragique de Lamennais (A. P.)	331
Gorce, P.: Les massacres des prêtres sous la Revolution.(A. M. O.)	1202
Gougaud, L.: Christianity in Celtic Lands	878
Graves, R.: Jeg, Claudius (B. J.).....	1259
Gregory, T. S.: The unfinished Universe (A. P.)	816
Gröber, Dr. C.: Nationalkirche? (—z.).....	257
— Die Jugend zu Christus (—z.)	257
Grønbech, Prof. Villh.: Jesus Menneskesønnen (F. Kùpferle) .. 532.	555
Guldbransen, Trygve: Og bag dem synger Skovene (P. R.).....	1207
Haar, Fr. Ter: De præcipuis hujus ætatis peccandi occasionibus ..	257
Haefeli, Dr. L.: Sprichwörter aus der Zeit Christi (—z.).....	132

XI

Hafstrøm, H. K.: Hvordan de blev Katholiker (A. P.)	257
Harand, I.: Sein Kampf (—z.)	1259
Harrison, M.: Fromhet på Avveie (A. Menzinger)	491
Hartley, O.: Women and the catholic church (A. P.)	817
Hättenschwiller, J.: Lebensbilder kath. Männer und Frauen (—z.)	385
Hello, E.: Heiligengestalten	685
Hertling, L.: Der Himmel (—z.)	723
Hollis, C.: Sir Thomas More (A. P.)	190
Huber, G. S.: Vom Christentum zur Kirche Gottes (A. P.)	74
— Weisheit des Kreuzes (—z.)	626
Høyer, Gudmand: Regensens Pige (U. C. G.)	1185
Ill. dansk Konversationsleksikon (M—l)	178
Jacks, L. V.: Mother Marianne of Molokai	1286. 1316
Jaegen, H.: Das mystische Gnadenleben (—z.)	584
Jaegen-Gesellschaft: Hieronymus Jaegen (—z.)	584
Jesu Barndomsforenings Aarvog 1935 (—z.)	523
Johnsen, J.: Katholsk Ungdomsværn (—z.)	626
Johnson, J.: Nu i November (Corrente del Mare)	1260
Jostock, P.: »Der deutsche Katholizismus und...« (—z.)	428
Julekærtten (—z.)	1232
Julens Hefter (U. C. G.)	1297
Junglas, J. P.: Christus und der deutsche Mensch	1270
Jørgensen, Johs.: Charles de Foucauld (K. M. N.)	950
Kalt, E.: Das Buch der Psalmen (—z.)	1011
Kästner, Erich: Tre Mænd i Sneen (P. R.)	700
Kidd, Mary: Ideal Motherhood (—z.)	939
Kimer I Klokker (—z.)	1232
Kjærulff, H. D. T.: St. Dominicus (A. P.)	987
Koch, A.: Der neue Mythos und der alte Glaube (—z.)	257
Konstantin-Hansen, E.: Smaakapitler af et langt Liv (—z.)	1175
Koren, Dr. H.: Volksbrauch im Kirchenjahr (—z.)	74
Kother, F. X.: Vom Geheimnis der Papstkirche (A. N.)	451
Kruif, Poul de: Dødens Banemænd (H. K. H.)	499
Lama, P. Marianus de: S. August. Doctrina de grat. et præd. (A. P.)	473
Lamping, S.: Menschen, die zur Kirche kamen (—z.)	642
Laros, Dr. M.: Pfingstgeist über uns (—z.)	598
Larsen, H. L.: Træk af Armeniernes Trængsler (—z.)	524
Larssen, Bjørner, A.: Teater og Tempel (—z.)	1111
Lauck, W.: Matthæus- og Markus Evangelium	1011
Lauritsen, P.: Mirakler (L.)	1111
Lavand, B.: Le monde moderne et le mariage chretien (—z.)	395
Lense, E.: Heilige schreiten durch die Zeit (A. P.)	282
Levron, J.: Le diablo dans l'Art (—z.)	598
Lindworsky, J.: Psychologie der Aszese (—z.)	960
Linhardt, R.: Das Leben ruft	613
Loiano, S. a: Institutiones Theol. Mor. I og II Bd. (—z.)	472. 1163
Lorenz, J.: Erinnerungen eines simplen Eidgenossen (A. P.)	755
Lunn, A.: A Saint in the slave trade (A. P.)	468
Lutz, A.: Mennesket og Samfundet (A. P.)	812
— Det kristne Sjælelivs Mysterium (—z.)	1113
Lützeler, H.: Der deutsche Kirchenbau der Gegenwart (—z.)	546
Löhr, A.: Jahr des Herrn (A. P.)	348
McNabb, V.: Saint John Fisher	707
Mager, Dr. A.: Mystik als Lehre und Lehen (A. P.)	227
Marco Polos Rejser (—z.)	1298
Marques-Rivière: L'organisation secrète de la Franc-Maç. (A. P.)	1031
Mauder, M.: Til min Søn — i Fortrolighed (U. C. G.)	1138
Meisner, H.: Katholische Wirklichkeit (A. P.)	771
Menzinger, A.: 5 Pange lingua (Olav Segalt)	98
Metzger, Konrad: Ehe (—z.)	1088

Minichtaler, J.: Heiligenlegenden (—z.)	723
Mioni, Ugo: La comtesse M. Th. Ledochowska (—z.)	931
Moore, Th. V.: Principles of Ethics	1288
Moulard, A.: La vie apost. de la Ven. M. Rivier (A. P.)	817
Muckermann, F.: Heiliger Frühling	668
Müller, Dr. J.: Das sexuelle Leben der Völker (—z.)	473
Müller, N.: Die Völkerkirche im deutschen Volk (—z.)	1033
Müncker, Th.: Die psych. Grundlagen d. kath. Sittenlehre	1043
Niedermeyer, A.: Wahn, Wissenschaft und Wahrheit (—z.)	140
Nissen, Andreas: Danske Bisperækker (P. D. Steidt)	999
Ordo Divini officii recitandi (—z.)	1163
Our Blessed Lady	296
Pentzkow, L. v.: Christine Wasa (A. P.)	58
Picard, M.: Die Flucht vor Gott (F. Kämpferle)	154
Pieper, Karl: Urkirche und Staat (—z.)	396
Piesch, H.: Meister Eckharts Ethik (F. Kämpferle)	972
Prado, G.: Devotionale pii clerici et religiosi (—z.)	1163
Pribilla, M.: Fürchtet Euch nicht (—z.)	1185
Pullich, F.: Religionshistorie (A. P.)	523
Rall, Dr. Th.: Deutsches kath. Schrifttum (—z.)	1260
Red Gools	1324
Reimann, A.: Mitten aus dem Lehen	1319
Riedel, K.: Der Gottesstreiter Michael Pro (—z.)	722
Ritus pro ordinibus conferendis (—z.)	1163
Roche, P. W.: Barnets Bøn til Jesus (—z.)	471
Ronan, Myles, V.: The Irish Martyrs etc. (—z.)	1298
Ross, Hoffmann: Restoration (A. P.)	572
Rubow, Paul W.: Smaa kritiske Studier (A. P.)	545
Rudloff, P. Leo v.: Kleine Laiendogmatik (—z.)	317
S. K. K. F.s Julenummer (—z.)	1232
Sadeleer, Fr. de: 30 Jahre in der afrikanischen Wildnis (C. H. S.)	215
St. Michaels Kirke i Kolding	1002
Schindler, P.: Sakramenterne i den katolske Kirke (B. Jensen)	34
— Som Fædrene bad (—z.)	130
— Vesterledens Munkevæsen	867. 889. 987
2. Del: Religionshistoriske Studier etc.	1247
Schmidt, W.: Ursprung der Gottesidee VI Bd.	5. 804
Schmidt, W. og Koppers, W.: Völker und Kulturen (—z.)	5
Schneider, Fr.: Katholische Familienerziehung	923
Schreyer, L.: Die Gottesgeburt im Menschen (A. P.)	724
Schwegler, P. Th.: Geschichte der kath. Kirche der Schweiz (A. N.)	1299
Schott, A.: Das vollständige römische Messbuch (—z.)	178
Seldes, G.: The Vatican yesterday — to-day — to-morrow (P.)	473
Sick, I. M.: Menneskehjertet (—z.)	1207
Skvogaard-Petersen, C.: Biblen paa de 1000 Sprog	1325
Smidte, T.: Hvor Oprør avles (U. C. G.)	1185
Soiron, Th.: Glaube, Hoffnung und Liebe (A. P.)	396
Smith, R. L.: Two English Saints (—z.)	648
Solowjew, W.: Erzählung vom Antichrist (—z.)	1102
Sonnenschein, Dr. C.: Notizen (Udg. af E. Thrasolt) (A. P.)	281
Sozialer Katechismus (J. Holstein-Ledreborg)	499
Stolpe, Sven: Det svenska geniet	1023
Stonner, A.: Heilige deutsch. Frühzeit. Bd. 1 og 2 (—z.)	347. 1161
Strachwitz, H. K.: Wie ich Priester wurde (—z.)	280
Der Kaplan von Heiligenberg — Der Pfarrer von Heiligenberg	
— Fritz der Messdiener — Speckkartoffeln und anderes —	
Die durchlauchtigste Geburt — Aussprache — Die Edeltanne —	
Die Grossmutter von Plattenhof — Die Brücke der Liebe (—z.)	281
Eines Priesters Weg durch die Zeitenwende (—z.)	1232
Streeter, Can.: Luther og Oxfordgruppen (A. Menzinger)	881

XIII

St. Ansgars Bulletin (<i>Niels Hansen</i>)	258
Therese af Jesus: Hendes Liv (<i>A. P.</i>)	347
Thomas von Aquino: Summe der Theologie (Pustet Verlag):	
1. Bd.: Gottes Leben, etc.	241
29. Bd.: Taufe og Firmung (—z.)	1125
2. Bd.: Die sittliche Weltordnung (Kröner Verlag) (—z.)	472
Thoue, P.: Sur le coeur de Notre Sauveur (<i>A. P.</i>)	428
Tjernavin, Tatjana: Flugten fra Sovjet (—z.)	1087. 1104
Ueber Liebe und Ehe für junge Mädchen (—z.)	227
Une journée chez les moines (—z.)	1137
Ursprung, Dr. Otto: Die katholische Kirchenmusik (<i>A. Menzinger</i>)	995
Valentin, H.: Antisemitismen (<i>A. P.</i>)	1100
Waddington, G.: Principles of Biology (<i>J. Wo.</i>)	1297
Warming, J.: Sociale Breve til Menigheden (<i>A. P.</i>)	581
Weinrich, F. J.: Die Marter unseres Herrn (—z.)	724
Weiser, F.: Walter Klingers Weltfahrt (<i>R. G.</i>)	700
Velde, van de: Frugtbarhed og Sterilitet i Ægteskabet (—z.)	1139
Verden i Gaar — Verden i Dag (—z.)	961. 1161
Wibmer-Pedit, F.: St. Nothburg (<i>A. P.</i>)	699
Wickl: Adventsbetragtninger (<i>J. Wo.</i>)	1233
Wiedebach-Nostitz, A. v.: Um grosse Weiten (—z.)	111
Wilk, K.: Führende Gestalten	733
Vives, L.: Colloquia (—z.)	1163
Voss, R.: Drengen fra Rom (<i>Corrente del Mare</i>)	73
Wöhrmüller, B.: En liden Bog om den gode Vilje (—z.)	451
Yeo, Margaret: Don John af Austria (—z.)	131
Zeil, Th. Gerster v.: Jesus in ore prophetarum	257
— De integritate confessionis	257
— Jus religiosorum 1935 (<i>A. P.</i>)	472

Ungdomslitteratur (ved *U. C. G.*)

Alcott, L. M.: Søskendebørn 648. Rose 699. Rose bliver voksen 938. Rose forlover sig 938 — Andersen, L.: Monsunbørnene paa Tenerife 1088 — Baadsgaard, A.: Børnene paa Matstrup 648 — Bystrøm, D.: En lille Kosak 890 — Bagger-Thomsen: Emigrantens Søn 1031 — Brun, Jørgen: Skypumpen 1032 — Bendix Nielsen, V.: Ingrid; erobreren Verden 1058 — Bentzon, Christy: Nini 1058 — Bræmer, A.: Pierres Penge 1114 — Bangsted, Helge: Vi filmer blandt Eskimoerne 1138 — Berthelsen, E.: Arven 1185 — Berg Madsen og Fingaard: Dansker bl. amerik. Atlanthavsflyvere 1258 — Christmas, W.: Peder Most 1057 — Campe, I. H.: Robinson Krusoe 1089 — Cooper, E. E.: Paa Flugt 1114 — Campbell, Malcolm: For fuldt Drøn 1138 — Capek, K.: En Hundehvalps Liv 1164 — Drastrup, E.: Fordi de udfører saa store Bedrifter 1057 — Dahl, V.: Sonja har Talent 1058 — Disney, Walt: Mikkel³ Mus paa Skattejagt 1089. Røttefangeren fra Hameln 1089. Julemandens Værksted 1233 — Ellis, E.: Den flammende Pil 890. Røde Panter 1233 — Ernst, Poul: Tom Smart 1258 — Grested, Torry: Jean Praggi 1033. Boden betales 1033 — Howard, W.: Fu Chang's Hævn 890 — Hansen, Michael: Kurts Flyvetur 1208 — Hinzelmann, E.: Handelsrejsende Bumle 1258 — Juel, M.: Pjevs i Pension 699 — Jerndorff-Jessen, P.: Mayafolkets Gaade 1032 — Kjær, Kristian: Den lille Røver 699 — Korch, Johanne: Lise fra Skovridergaarden 890. Familiens Yngste 1058 — Kivistö, Ukko: Dreng øver Daad 1031 — Koch, H.: Drengen 1185 — Lawetz, J. Fr.: Eventyret om Jernbanen 647 — Lütken, V.: Spurveskul 1032 — Linck, O.: Ole Skibsdreng paa Verdensrejse 1032 — Lindsay, M.: Kaptajn Scotts Heltefærd 1057 — Lieberkind, Ingv.: Mosen fortæller 1089 — Lassen, S.: Krybskytten 1258 — Munch-Steensgaard: Roskilderidderen 647 — Møller, M.: Helle i England 647. Helle rejser sydpaa 1032 — Meyn, Niels: De ukendtes Klub 699 — Marshall, H. E.: Indien 1032 — Mar-ron Willsie, H.: Nybyggerdrengen 1057 — Munch-Steensgaard: Lykken

XIV

for de kække 1258 — Dyr og Fugle 890 — Ott, Estrid: Mariane og Sammer-Menneskene 1208 — Overs og Jensen: Maalet 1258 — Presskorn, Thygesen, N.: Børnene fra Schweizerhytten 890. Jessie 1258 — Rochau, E.: Brittas store Øjeblik 938. Hanne med det røde Haar 1258 — Ravn, M.: Paa Afbetaling 1089 — Schroll, E.: Svend Trut 648 — Sann, J.: Bogfinken Caruso 1088 — Schaffalitzky de Muckadell, C.: Søløjtnant Erik Viking 1164 — Stokke, Bernh.: Flygtningen 1208 — Stuck, Hans: Fuld Fart 1258 — Togeby, Sig.: Svend Erik som Opfinder 648 — Westergaard, A. Chr.: Raske Dreng 938 — Westermann, Percy J.: San Philipo Skatten 1032 — Willer, E.: Lotte i Urskoven 1033 — Wa-Sha-Quon-Asin: Min Ven Bæveren 1113 — Vibe, J.: Drengene fra Gaden 1208 — Molboerne 1233.

7. Brevkasse.

Dødsstraf — Ægteskab (<i>St. Fink Jensen, A. Menzinger, B. J.</i>).....	101
Tolerance i Sverige (<i>Red.</i>).....	455
A. C.'s Generalforsamling (<i>Red.</i>).....	653
En Efterskrift (<i>Fr. Ronge</i>).....	653
Skændigt (<i>Red.</i>).....	798
Visne Blomster og levende Gerninger.....	799
Blomster ved Begravelser (<i>E. Rosenörn-Lehn</i>).....	847
En Rettelse (<i>Red.</i>).....	872
Valg af Ægtefælle og eugeniske Faktorer.....	967
Navnedag — Fødselsdag (<i>Mary v. d. Fehr, E. Hansen</i>)....	1106. 1215
Kronede Hoveder i Klostret (<i>Kurt S. Thomsen</i>).....	1167
Hvem er kaldet til det mystiske Liv? (<i>A. J. Lutz</i>).....	1151
Krigstank som Alter (<i>Kai Lorinsen, Red.</i>).....	1191
Brugte Frimærker (<i>Carl Lindberg-Nielsen, Red.</i>).....	1214
Et Par Ord om Sofie Holten (<i>E. Rosenörn-Lehn</i>).....	1215
Julegaver til Børn (<i>G. H.</i>).....	1239

8. Fra Hovedstad og Provins.

København og hele Danmark:

Therese af Jesusbarnets første Kirke i Norden.....	100
Prof. Pater Dr. Wilh. Schmidt S. D. V. paa Universitetet.....	133
Katholsk Ungdomsmøde i Grundtvigs Hus.....	155
Et Guldbryllup, som bør huskes.....	156
Exercitier 1935.....	183. 263. 352. 400
40 Timers Tilbedelse i København.....	203
Kender du de første Kristnes Trosliv?.....	230
Hubertus-Kraft Greve Strachwitz.....	230. 263
Bendix' Koncerter .. 230. 283. 319. 370. 1115. 1188. 1209. (for Allerslev)....	1325
Fastepredikener og Korsvejsandagter.....	231
St. Josefssøstrenes Fstedag.....	317
Subdiakonatielse i Valby.....	349
Tolerance i Danmark.....	361
Direktør Helge Jacobsen og moderne Kunst.....	371
Triduum i Anledning af det hellige Aars Afslutning.....	432
Fru Sigrid Undset i Danmark.....	474
Dansk Kunst i Udlandet.....	477
Studerterjubilæum.....	501
Til Videnskabernes Selskabs Kongres.....	524
Pavelig Kammerherre.....	524
Veinodigt! (<i>Niels Hansen</i>).....	525
Den katolske Børnehøve er flyttet (<i>Cay Benzou</i>).....	525

- Pater Nielens Arbejde i Danmark (*P. E. Bartels*)..... 603. 639
 Fra Redaktionen..... 653. 799
 Søndagsgudstjeneste uden for København i Sommermaanederne 655
 Frilufts Christi Legems Processioner rundt omkring..... 675
 Christi Legems Procession paa St. Josefs Hospital (*k. b.*)..... 724
 80 Aar (*Kurt S. Thomsen*)..... 818
 Dr. Alfred Otto S. J. præstevies..... 869. 892
 Fr. Coenen og Fr. Poppe præstevies..... 892
 25 Aars Jubilæum..... 892
 En Kommission — mod Børnebegrænsning..... 976
 Solstraalefortælling midt i Fosterfordrivelsesperioden (*A. J. D.*) 988
 Professorkonkurrencen (*Argus*)..... 1035
 50 Aar som Elisabethssøster..... 1091
 Alle Helgens Fest rundt omkring..... 1095
 Præst i Danmark ved den eucharistiske Kongres..... 1114
 En dansk Prins tog Graabrødrekutten..... 1164
 En Erklæring om Sterilisation..... 1188
 Kalendarisk Oversigt..... 1311
- St. Ansgars Sogn*: Sognepræst Ph. v.^bd. Kettenburg, 60^aAar 45 — Kirkesanger i 40 Aar 46 — Gregoriansk Sang i St. Ansgars Kirke 79. 80. 159. 182. 287. 375. 399 — Fastelavnfest 208. 232 — Orgelkoncert 400. 474 — Foraarsfest 504 — Sjølemesse for Marskal Pilsudski 550 Firmelsen 576 — Sørgegudstjeneste for Dronning Astrid 939 — Kirkevielsesfest 991 — Paa Marthas Vej 1209.
- Rosenkranssognet*: Juleindsamling 80 — Menighedsplejen 260 — Majandagt (*Kongreganist*) 601 — Ny Sognepræst 628. 676 — Aftenunderholdning 919. 943 — Mødeaftener 920 — To nye Kapellaner 962 — Menighedsmøde 1096 — Koncert til Fordel for Paramenter 1143. 1187 — Systue 1144 — Frauts Sieglers Organistjubilum (*J. H.*) 1300.
- St. Annæ Sogn*: Byggesagen paa Amager 103 — Firmelsen begynder 500 — Børnenes første Kommunion 552 — Anneks til St. Annæ Hjem 601 — Christi Legems Procession 676 — Basaren 700. 752. 776. 943. 1015 — Menighedsfest 1143.
- Sakramentsognet*: Menighedsplejen 397 — Guldbryllup (*N.*) 500 — Børnehaven 552 — Kirkevielsesfest 991 — Systue 1095 — Radioudsendelse 1328.
- St. Josefs Kirke*: Tilbedelse 231 — Vielser 818.
- St. Antoni, Brønshøj*: Bortlodning 23 — Sommermarked 455. 527. 575. 607 — Christi Legems Procession 654 — Menighedsmøde 992.
- St. Andreas Sogn*: Exercitier 183. 263.
- Rygaard*: Exercitier 183. 263 — Grundstensuedlæggelse 284 — Re-træte 552. 607. 944. 1040 — Christi Legems Procession 653 — Den første Teresia-Kirke i Norden 1278.
- St. Knuds Skole*: Skolekomedier 48. 79. 99. 103. 1039. 1063. 1090. 1095 — Aarsberetning 676.
- Jesu Hjerte Kirke*: 40 Timers Tilbedelse 203. 232 — Jubilæums-aarets Afslutning 400 — Pater A. Menzinger 769 — Mission for gifte Kvinder 1167. 1192 — Naadenovene til den h. Frans Xaver 1167.
- Academicum Catholicum*: Interview om A. C.s Planer (*H.*) 117 — Sammenkomst 184 — Foredrag 231. 1059 — Generalforsamling 320. 604. 653 — Omkring en kvindelig akademisk Sektion 371 — »Arier-problemer« 376. 452 — Efteraarsfest 1064 — Studieaftener 1119.
- Ansgariusforeningen*: Generalforsamling 207. 231. 262. 263. 274. 282.
- Ansgarius-Bonifaciusforeningen*: Uddeling 1192. 1216.
- Benediktineroblater*: Møde 104. 207. 1096.
- Banforeningen for Israels Omvendelse*: Møder 80. 208. 1096 — Mun-ter Underholdning 134 — Underholdning (*Sekretæren*) 205.

XVI

Deutscher katholischer Frauenbund: Fest 207. 1143. 1167.

D. K. K. F.: Foredragsrække 79. 104 — Raadsmøde i Odense 99 Pensionat for Damer 135 — 10 Aars Stiftelsesfest 136. 183. 219 — Exercitier 183. 263. 891. 892 — Foredrag 287. 320 — Hospitalskreds 231 — Kvindeligt Ungdomsstævne i Trørød 455. 503. 527. 528. 602 (*Gerda*) — Højskole 654. 679. 800. 891. 892.

Unge katolske Kvinders Værn: Oprettelse 1115.

Elisabethforeningen: Generalforsamling 183 — Katholsk Børnehjælpsdag 319. 1167. 1192 — Basar 400. 455.

Hertug Knuds Division: Lykkседler 159 — Spejder- og Ulveudstilling 207. 231.

II Absalons Trop: »Lykkebarnet« 479.

Katolske Pigespejdere: Fødselsdagsfest 1040.

Katolsk Kantor- og Organistforening: Møde 1064.

Katolsk Klub: Pøsegilde 24 — Møde 352. 919. 1016 — En Tale af Grev J. Holstein-Ledreborg 429 — Aarsfest 1168.

Katolsk Radioklub: Ungdomsafdelingens Møder 183. 287. 455. 608. 919. 968. 1015. 1064. 1120. 1168 — Generalforsamling i Aarhus 104.

Katolsk Ungdomsværn: Jubilæumsfest 184. 207. 245. 264 — Generalforsamling 608. 632 — Katholsk Rundskuedag 943. 1013 — De 14-aariges Fest 1143. 1188.

S. M. D. M.: Ekstraordinær Generalforsamling 48. 376. 1304.

St. Ansgars Fond: 576. 632. 872. 1016. 1119.

St. Ansgars Fraternitet: Møde 1168.

St. Franciskus' III Orden: Møder 48. 160. 288. 375. 575. 943. 1039. 1144.

St. Michaels Klub: Program 24. 80. 136. 185. 232. 352. 456. 968. 1095. 1120. 1168. 1216 — Første Underholdningsaften 132 — En Kunstnerinde fortæller 228 — Den aarlige Sjælemesse 1192.

Vincentsforeningen: Generalforsamling 231. 262. 728. 752. 1215 — Kollekt 287. 319.

Fra Provinsen.

Aabenraa: Pater Anselm Knipp (*Knud Ballin*) 448.

Aalborg: Jordefærd 548 — Pastor Oppermanns Primitis 893.

Aarhus: Julespil og Ridderkors 46 — D. K. K. F. i Aarhus 157 — Menighedsliv (*B. N.*) 548 — Christi Legems Procession i Aarhus og Omegn (*B. N.*) 701 — Pater Josef Kochs 25 Aars Jubilæum 869. 940 — Foredrag om »Oxford og Rom« 1189.

Allerslev: Under Protektion af Hs. Exc. Biskoppen 1209.

Bornholm: »Tempelherreerne« paa Bornholm 99 — Dominikanerpater J. Nielen 566.

Dalum: Et Brev om Dalum Kloster 256 — Christi Legems Procession 724 — Dalum i Festens Tegn (*P. Poquet*) 1190.

Farum: Christi Legems Procession 608. 675 — Ungdomsstævne 823. 848. 869 — Jubilæum paa Farumgaard 892. 1171. 1210.

Fredericia: Musikalsk Mission 263. — Den katolske Skole moderniseres 1190.

Frederikshavn: Brev fra Nordjylland 840.

Haderslev: Skoleudstilling 76 — En Tak 1117.

Haraldsted: Valfart 631. 654. 679.

Helsingør: Basar 776.

Hillerød: Hellig Messe 180.

XVII

Holbæk: Lille Søster Anastasia (J. W.) 1036 — Ny katolsk Kirkegaard (*emce*) 1059.

Horsens: Fra Menigheden 181 — En tro Herrens Tjener 259 — Aandelige Øvelser 264. 319 — Christi Legems Procession 451. 631. 679. 725 — »Sølyst« maa holdes oppe 674 — St. Ansgars Skolehjem 1035. 1304 — Firmelse 1116 — Alle Sjæles Andagt 1140.

Hørsholm: Stolemester Møllers 25 Aars Jubilæum 892.

Kolding: Firmelse 604 — St. Michaels Kirke - 50 Aar (*Henry Schultz*) 962. 1025 — Jubilæums Festskrift 988. 1002. 1040 — En Menighed ser tilbage 1002 — Forældremøde (*Gerda Wilger*) 1140.

Maribo: Den travle Menighedssal 76 — Legendespil 133.

Nakskov: Firmelse 628 — Præstejubilæum 819.

Nykøbing F.: Fra Birgittakredsen (S) 548 — St. Hedvigssøstrene 963.

Næstved: Firmelse (R. P.) 650 — Tilbygning til Hospitalet (P. K. H.) 843.

Odense: St. Albani Klub 180 — Menighedsfest 180 — Frk. Margrethe Seedorf in memoriam (*-en*) 701 — En tro Tjener 1013 — Firmelse (V. K.) 1189 — En Pionér i Polaksjælesorgen (M. A.) 1300.

Randers: Firmelse (*Exil*) 1139.

Ringe: Gudstjeneste for Wienerbørnene 940.

Roskilde: Exercitier 183. 263 — Pastor Johannes M. Quaedvlieg 722 — Exercitier for Herrer 799.

Silkeborg: Spejderbasar 943. 1120 — Fra Menigheden 1116 — II St. Michaels Trop 1211.

Skanderborg: Menighedsudflugt til Sommerstævnet 727. 796.

Svendborg: Fra Menigheden 1091.

Thorshavn: Kirken i Juledragt 157 — Nyt fra Thorshavn 820.

Vejle: Katolsk Kvindemøde 133.

Ærø: Wienerbørnene 914.

Island: Den sidste katolske Biskop paa Island 158 — Religiøse Radioudsendelser 822.

9. Fra den vide Verden.

Fra hele Verden :

Lysbilleder paa Filmsbaand til Foredrag 100 — Fredens Genopretter 158 — Den ældste Biskop i Verden 285 — Den hellige Fader maner til Fred 915 — Udvidelseskraft og Ret til Forsvar 918 — Pavens nye Fredstale 941 — Omkring Abessinienkonflikten 1132 — Den katolske Missionshær 182 — Nedstamning fra Aber ren Fantasi 206 — Hvor mange Tertiærer findes der? 206 — Jordemødrenes Kongres 286 — Huset og Kloaken 350 — Børnerigdom og Præstekald 351 — Sigrid Undset Frimærker 430 — Fem Kardinaler taler for Freden 477 — De syges Pintseoffer 607 — International katolsk Lægekongres 678 — International katolsk Conference for Socialvæsen 773 — Krigen truer den katolske Mission 895 — Af en Moders Arbejdsdag 1214.

Afrika :

Hos Bambutiernes i Centralafrika (P. Schebesta) 9. 37 — 30 Aar i Afrikas Urskove 215 — Det hellige Messeoffer paa Atlas 1039 — Kwango, den katolske Missions Indfaldsdør i Kongostaten (A. N.) 1028 — En Fyrstedaab i Urundi 775 — Et smukt Bevis paa Medfølelse 774.

Abessinien: Katolsk Mission 254 — Kirken og Abessinien 712 — Pius XI mod Krigen i Abessinien 820 — Religion og Skikke i Abessinien 841 — Et Besøg hos Patriarken af Alexandria 980 — De underjordiske Kirker i Lalibela 1038 — Katolske Røster om Krigen i Abessinien 1108

XVIII

Madagaskar: En Mindedag for Kirken paa Madagaskar 375.

Amerika:

Brasilien: Blodvidner i Brasiliens Urskove 589.

Equador: Præster udvises 1213.

Kanada: Kolumbusridderne protesterer 1036 — Offer for Unionsapostolatet 1055.

Meksiko: Kristenforfølgelsen 127 — Calles paa et kath. Hospital 284 — Lenin, Lucifer og Satan 318 — Bolchevismen i Meksiko 343 — Calles 488 — Ærkebiskop Ruiz' Tak og Hilsen 589 — Situationen i Meksiko 773 — Grusomhed i Meksiko 919 — Tilbage til før-kristelige Tilstande i Meksiko 1063 — En By uden Præst 1129 — Himmelraabende Love i Meksiko 1155.

Mellem-Amerika: Den katholske Kirke 620.

Peru: Kongernes By 134.

Sydamerika: Freden i Syd-Amerika og Paven 676.

U. S. A.: Kirkesangen gjorde ham til Konvertit 70 — Amerikansk Lærds Konversion 78 — Gloria Vanderbilt opdrages katholsk 135 — Amerikas Savanarola 193 — Et godt Eksempel og den katholske Presse 229 — Ku-Klux-Klan forsvinder 453 — Litteratur paa Baalet 479 — Religion og amerikansk Radio 749 — En aarlig Besparelse paa 250 Millioner Dollars 750 — Katholsk Skolestatistik 774 — Vanskeligheder for Konvertiter 821 — Gangsterpolitikeren og Radiopræsten 951 — Hos de dødsdømte (A. N.) 985 — Baby Nr. 10 000 1092 — P. Coughlin 1327.

Australien og Sydhavsøerne:

En helteddig Missionskaptajn 78 — Catholicismen i Australien 134 — 25 000 Konvertitter paa $\frac{1}{4}$ Aarhundrede 797 — Den katholske Ministerpræsident i Australien 1061 — Australiens katholske Premierminister 1166 — De Spedalskes Fader 1212.

Asien:

Indien: En sjælden Rekord 70 — Birgittinerne og Indien 502 — Jakobiternes Konversion 607 — Frelst fra Jordskelv 651 — En Pariaernes Apostel 684 — Konversion 773 — 3 buddhistiske Konversioner 773 — 17 birmanse Landsbyer bliver katholske 773 — Fare for katholsk Mission i Asien 895 — De jakobitiske Skismatikeres Konversionsbevægelse 1094 — En enestaaende Rekord 1165.

Japan: Japans Religioner 113. 151 — En japansk Kontreadmirals Vej 643 — En Kristusfilm i Japan 773.

Kina: En hel Landsby konverterer 70 — Kinesisk Diplomat bliver Kristen 78 — Hvad en Kvinde udrettede i Kina 413. 442 — Chiang-ke-sheks Syn paa den katholske Kirke 650 — En opsigtvækkende Præstevise 703 — Et hedensk Tempel bliver katholsk Kirke 775 — Kinesiske Franciskanere 797 — Forfølgelsen af Udlændinge tager af 821 — Kina og Kristendommen 871.

Syrien: Paaskebudskab for et lidende Folk 527.

Europa:

Belgien: Verdensudstillingen i Bruxelles 182. 567 — En Prinsesse bliver Liobasøster 262 — Tolerance i Belgien 337 — Dansk Kunst i Udlandet 477 — International katholsk Lægekongres 678 — 5. Internationale katholske Konference for Socialvæsen 773 — Statistik 822 — Jocismen, den kristne Arbejderungdom 899 — Verdens lykkeligste Moder 902 — Jocisternes Kongres i Bruxelles 916 — En pavelig Forrettighed til Kongen af Belgien 965.

England: Kardinal Francis Bourne død 28 — Unionsbestræbelserne tiltager 69 — Kongregation stiftet af en Konvertit. En Konversion i Fængslet 71 — »The Times« om Kirkeforfølgelsen i Meksiko 398 — Euthanasi er Grusomhed mod Sjælen 398 — Det katholske Sandheds-

XIX

selskab 451 — Englands Primas introniseres 501 — Kongejubilæet i England og Katholikerne 526 — Skaal for Konge og Pave 650 — Et Sproggeni 748 — Engelsk Borgmester anerkender katolsk Opdragelse 751 — Katholske arbejdsløse bliver Landmænd 773 — Et Koncil paa Malta 774 — Status over det katolske Skolevæsen 822 — St. Beda som Meteorolog 871 — Engelsk Fascisme 966 — En stor Fest i England 1037 — Omkring Reformationsjubilæet 1060 — Naar Vielsesringen kyskes 1117 — En Gravsten til sig selv 1142 — Fremgang i 1934 1327.

Estland: Den katolske Kirkes Stilling 273.

Frankrig: Guds Veje 23 — Kardinal Andrieu død 229 — En Ex-Admiral som Eremit 285 — Omspændt af Frimurere 285 — Skuespillerinder forlader Verden 374 — En udmærket Tanke 397 — Kardinal Verdiers Felttog for nye Kirker 398 — Ved Marias Helligdom for Verdens Fred 474 — Kardinalens Bøn til Maria 484 — Frankrig og Triduet i Lourdes 502 — Passionsspil i Millionbyens Hjerter 702 — Billisternes Kathedral 703 — Ogsaa en Rekord 727 — Kristusordenen til Præsident Lebrun 772 — Skolen og Livet 775 — Den franske Klerus' Stilling 798 — Den 28. sociale Uge i Frankrig 966 — La grande Chartreuses triste Skæbne 1213.

Holland: Lorenzo Schioppa død 526 — H. P. Marchants Konversion 565 — Den hollandske Konvertit Exminister Marchant udtaler sig 664 — Religiøse Radioudsendelser 822 — Katholicismen i Holland 895 — Katholsk Radioselskab 10 Aar 1141.

Irland: Irlands største kvindelige Komponist Konvertit 159 — »Orangepøbel« i Nordirland 749 — Røster fra Irland og Skotland 785 — Engelske Katholiker hjælper i Irland 870 — En irsk Biskop om Belfastforfølgelsen 888 — Præsident de Valera om praktiserende Katholiker 1037 — Katholikernes Trængsler i Nordirland 1061 — Exerctiebevægelsen 1302.

Italien: Mussolini om Stat og Kirke 15 — Den nye Undervisningsminister 158 — Marconis Bekendelse 630 — Et Koncil paa Malta 774 — Katholsk Studenterforenings Kongres i Bari 917 — Frontsoldaterne beder Paven om Fred 1061 — De gejstlige Opdrageres Virksomhed inden for Balilla 1094 — Den ene bander, den anden spytter 1118 — Italienske Missionærer udvist 1142.

Jugoslavien: Den kroatiskke Ærkebiskops Intervention 692 — Eucharistisk Kongres i Laibach 725 — Konkordat 797. 941 — Gæringen 652.

Lettland: Den katolske Kirkes Stilling 273.

Litauen: Den katolske Kirkes Stilling 272.

Norge: Tolerance i Norge 335 — Norges Dronning paa katolsk Bazar 349 — Biskop Mangers om Oxfordbevægelsen 350 — To nye apostoliske Præfekter i Norge 503 — Fru Charlotte Undset 80 Aar 571 — Passions-spil i Oslo 605 — Katholsk Liv 629 — Kirken i Haugesund 677 — Olsokvalfarten (Fr. Frans) 748 — Lars Eskeland 748 — St. Olavs 900 Aars Jubilæum 813 — Pastor Riesterers 50 Aars Præstjubilæum 870 — Fire glemte nordiske Helgener 870 — Biskop Mangers Bøn for Freden 942 — Gamle Minder fra Oslos katolske Fortid 989 — Pastor Lutz, 60 Aar 1015 — Søstrevirksomhed i Norge 1062 — Ny katolsk Kirke i Kristianssand 1153.

Polen: Universitetet i Lublin 182 — Tolerance i Polen 359. 518 — Den katolske Kirke i Polen 464. 494 — Marskal Pilsudskis Død 549 — En Fritænkter bliver Munk 1094 — En berømt Flyvers Tro 1191 — Kard. Hlonds Julebudskab 1322.

Portugal: Hemmelige Selskaber forbudt 430 — Ny portugisisk Kulturpolitik 478 — Religiøs Radioudsendelse 822 — Diktator-Asketen om Krigen 954.

Rom og Vatikanstaten: Pave Pius XI's Juletale 22 — Præstevielse i

Lateranbasilikaen 47 — Et hemmeligt Konsistorium 318 — Den store Soneandagt i St. Peter 375 — Sonetime i Peterskirken Passionssøndag 411 — Pavemesse i Radioen 476 — Birgittinerne og Indien 502 — Lorenzo Schioppa død 526 — Aarsmøde i Propagandapalæet 527 — Da Thomas More og John Fisher helgenkaaredes 561 — Hospitalskongressen og Sterilisation 573 — Paven om Sterilisation 605 — Skal Pavevalget jægges om? 630 — Freden i Sydamerika og Paven 676 — Sygeplejerskernes Kongres 751 — Konkordat med Jugoslavien 797 — Pius XI mod Krigen i Abessinien (Se ogsaa under Abess.) 820 — Den pavelige Domstols Ægteskabsdomme 821 — Paven i Castel Gandolfo 844 — Alfredo Rocco 908 — Den vatikanske Radio i Missionens Tjeneste 1060 — Ingen skudsikre Rum i Vatikanet 1060 — Er Paven Mussolinis Fange? 1074 — Sanktioner og Vatikanet 1164 — 20 nye Kardinaler skal udnævnes 1211 — Den h. Faders Sundhedstilstand 1302 — Guld til de fattige 1326.

Rumænien: En Appel til Kirkernes Genforening 69 — En mandig Tale mod Barnemordet 339.

Rusland: Den kommunistiske Skoleungdoms Moral 430 — Dødsstraf for Børn 454 — Hvad foregaar der i Rusland? 563 — Marika Stjernstedt om Rusland 651 — Dødsbarakkerne paa Kond-Øen 716 — Kommunistens Klage 764 — Rusland giver Verden en Lære 828 — Ringe Interesse for Gudløshedspropaganda 846 — En Nat i Sovjets Fængsel 1104 — USSR's nye religionsfjendtlige Love 1213.

Skandinavien: Skandinaver i Hedningemissioner 23.

Skotland: En Rekord 351 — Exercitiebevægelsen 1302.

Spanien: Et bemærkelsesværdigt Ministerfald 79 — En Martyrs Død 207 — Eventyr om Spanien 261 — Heltemodige Kammerater 286 — Gil Robles om Spaniens store Time 372 — Lige Ret for alle 373 — Hospital for Fattige i Madrid 375 — Paaske i Spanien 502 — Rædselsgerninger i Asturien 569 — Religiøs Radioudsendelse 822 — En Forening mod Overtro 871 — Det katolske Spanien tænker socialt 885 — Kong Alfonso's Ægteskab 991.

Schweiz: Schweiz's Nationalhelgen hædres 318 — Genfer Antiterror Komite 630 — Man skal have det fra sine egne 1117.

Sverige: Sveriges katolske Blade sluttet sammen 101 — Katolske Skikke i Sverige 286 — Tolerance 305 — St. Elisabethssøstrene 449 — En katolsk Mand 452 — Upsala Jubilæet 677 — Biskop Hammargrens Død 677 — Pastor Meijerinks Jubilæum 677 — »Lykkebarnet« 750 — Birgittinerklosteret i Vadstena 895 — Det unge Sverige og Kristendommen 1023. 1053 — Valfart til Vadstena 1037 — Biskop Søderblom og Dronning Astrid 1093 — Hvor mange er gaaet fra? 1093 — Pius XI i svensk Band 1290.

Tjekko-Slovakiet: En Statskirkes Skæbne 424 — Valgene 606 — Stor Fælleskongres 678. 702. 726. 942 — »Pax Romana« Kongres i Prag 917.

Tyrkiet: Dragtloven i Tyrkiet 760.

Tyskland: Saarafstemningen og Katholikerne 39 — Stormvarsler 201 — Berlins katolske Biskop død 261 — Rosenbergs Mythe 340 — Hvad en Bondealmanak kan bruges til 341 — Hitlers Lilje og Roser 341 — Katholiker støtter Protestanternes Kamp 342 — Lukkede Seminarier i Bayern 342 — Hvad med Klostrene i Tyskland? 373 — Therese Neumann og det tredje Rige 393 — Har Ludendorff Ret? 417 — Hilstrupssøstrenes Formue beslaglagt 430 — Kæmpeprocessioner 453 — Processer i det nye Tyskland 453 — Missionsugen i Berlin 454 — Tyske Katholikers Nordlandsfærd 477 — Hvad Matthiasforbundet vil 477 — Vold mod den katolske Presse 478 — De Tysktroende og Aachens Katholiker 478 — Unge Katholiker i Koncentrationslejr 501 — Situationen i Tyskland 502. 550 — De saakaldte Deviseforbrydelser 536 — Tyske Biskoppers Hyrdebrev 550. 934 — Ingen religiøse Blade i Landaarshjemmene 574

— Agostino Steffanis Mindetavle 606 — Omkring Deviseprocesserne 630
 — Deviseprocesser i »Völkische Beobachter« 652 — Kors nedrives 652
 — Samvittighedsfrihed 703 — Tilfældet Dessauer 749 — Kampen mod
 den katolske Kirke 757 — Fra det tredje Rige 778 — Samvittigheds-
 tvang mod de tyske Katholiker 798 — Barometret staar paa Storm 805
 — Det XX Aarhundredes Mythe 830 — Fra Kirkeforfølgelserne i Tysk-
 land 845. 864. 893. 917. 963. 1062. 1141. 1301 — Katholikerne i
 Saar 860 — For tredje Gang i Konnersreuth 905 — Et klart og kraft-
 fuldt Hyrdebrev 934 — Kan man aflægge Ed uden Forbehold? 965 —
 Kirkeindvielse 965 — Mester Eckhart og Rosenberg 971 — Fra den ty-
 ske Kulturkamp 990 — Vold mod katolske Foreninger 991 — Hitler-
 billeder, Racelov etc. 1014 — Troens Fornyse i Tyskland 1036 —
 Hvorledes det gøres 1037 — Et Tidsbillede fra Tyskland 1038 — Chri-
 stus og Adolf Hitler 1092 — Kulturdokumenter fra det tredje Rige 1093
 — Hvorfor blev Biskoppen fængslet? 1094 — De konfiskerer 1118 —
 De theologisk studerende i Tyskland 1119 — Hvis vi ikke havde frelst
 Tyskland 1131 — Nuntius Orsenigo hos Kultusminister Kerrl 1165 —
 Hitlers Religion 1165 — En Biskop for Nazisternes Domstol 1178 —
 Det gul-hvide Paveflag i Tyskland 1191 — Nazismens »Dom« over Sach-
 sens Biskop 1200 — Fra Nazis Overdrev 1211 — En Konversion 1214 —
 Kirkeforfølgelsen 1301 — Nazismens Bedrifter 1326.

Ungarn: Katholsk Aktion i Ungarn og Søndagens Helligholdelse 1038.

Østrig: En ny »Los von Rom« Bevægelse 176 — Tolerance 308 —
 »Wiener Sängerknaben« paa Verdenstourne 651 — Den h. Fader taler
 til dig 702 — Det gamle Testamente paa et Postkort 751 — Østrigske
 Biskopper om Ungdom og Stat 990 — Et socialt Julebudskab 1290.

10. Aarsberetninger, Kollektor o. a.

Kollekt for afrikanske Missioner	24
Juleindsamlingen	48. 80. 1216
Mødreforening i Ordrup	179
Menighedspleje i St. Ansgars Sogn	228
Mariaforeningen	230
Vincentforeningen for Herrer	258
— — kath. Damer i Rosenkranssognet	260
St. Vincents Kollekt	319
Vincentforeningen for kath. Damer i Sakramentsognet	397
Offentlig Kollekt i alle Kirker	431
Kollekten til Fordel for Vincentsforeningen	432
Kollekt for Hedningemissionen	1064
St. Knuds Skoles Aarsberetning	676
Allerslev Kloster — Kath. Skoledrenge Ferie	1210

11. Døde (in memoriam).

Kardinal Francis Bourne (<i>P. R.</i>)	28
Konsul Rasmus Stjernholm	228
Kardinal Andrieu	229
Lærer C. P. Osterhammel	259
Biskop Nikolaus Bares, Berlin	261
Dr. theol. Bernhard Hansen	372
Jomfru Beckman	429
Pater Anselm Knipp (<i>K. Ballin</i>)	448
Pater Vilhelm Hubert Brouwers	451
Konsul August Schmitz, Malmø	452
Lorenzo Schioppa	526
Sr. M. Constantine, Aalborg	548

Marskal Pilsudski	549
Dominikanerpater J. Nielen	566
Missionær i tre Verdensdele (<i>J. Hoppers</i>)	573
Biskop Hammargren	677
Frk. Margrethe Seedorff	701
Dronning Astrid af Belgien	902
Alfredo Rocco	908
Sr. Anastasia, Holbæk	1036

12. Billeder.

Portrætter:

Pater Schebesta	10
Kardinal Bourne	29
P. Ludvig Günther	31
Pastor Oppermann og Pastor v. d. Stock	47
Dronning Christine af Sverige (Portr. af D. Beck)	59
Kand. Joseph Hoffmann	65
cand. theol & mag. Niels Hansen	67
Dronning Anna af England	89
Artillerikaptajn A. F. Beyer	97
cand. mag. Halfdan Kejser	123
Mogens Ballin	125
Pater Josef Koch S. J.	144
Dir. Chr. Henriksen	168
Murermester A. V. Günther	169
P. Wilhelm Schmidt	173
Baronesse L. Stampe-Charisius	199
Pater L. Günther	249
Fru E. Benson	249
Pastor Grev Strachwitz	252
Biskop Johannes von Euch	279
P. Nøsen S. J.	279
Billedhugger J. Windfeld-Schmidt	302
Jean B. Henry Lacordaire O. Pr.	332
Félicité R. de Lamennais	333
Malerinden Sonja Hansen	364
Abbé Sedilct, curé de Sainte Elisabeth, Paris	365
Moder St. Dominic	415
Kardinal John Fisher	513
Kronprins Frederik og Prinsesse Ingrid	525
Pater Jakob Nielen O. Pr.	566
Pater V. H. Brouwers	573
Direktør H. Jaegen	585
S. Shinjirō Yamamoto	645
Biskop Justin de Jacobis	714
Dronning Astrid	903
Komtesse M. Th. Ledochowska	956
Kardinal Lavigerie	957
Abuna Kyrillos, den koptiske Kirkes Overhoved	980
Msgr. Clemens Storp	1004
Wladimir Solowjew	1103
Abraham a Sancta Clara	1157
»Guldklumpen«	1283
Moder Marianne Kopp	1317
Fra Kunstens Rige:	
Mantegna: Vismændenes Tilbedelse	3
Windfeld-Schmidt: »Knud Lavard«	303
Petrus omvender sine Vogtere og forlader Fængslet	346

Sonja Hansen: »Consummatum est«	366
Mantegna; Korsfestelse	381
St. Bernhard og den Korsfæstede	382
Veit Stoss: Jesus nedtages af Korset	383
A. Dürer: Christus paa Oliehjerget	392
— Christus i Forhelvedet	401
— Herrens Opstandelse	401
Martin de Vos: Den vantro Thomas	435
Della Robbia: Madonna	460
Maria breder Kappen over Dominikanerpræster og Søstre	484
Murillo: Den ubesmittede	508
Fransk Gudsmoder-Statue	531
Jais Nielsen: Elisabeth ofrer sin Krone	539
— Elisabeths Afsked med Ludvig	540
Den Helligaand over Kristus (G. David)	577
Van Eyck: Den Helligaand over Maria	581
Guido Reni: Den Helligaand over Kirken	582
Emil Sutor: XIII Station	600
Steinle: Den mystiske Perse	611
Ignaz Weirich: Jesu Hjerter Statue	634
Den h. Kristofer	687
Marias Sjel bæres til Himlen	782
Korsfæstelsen	783
Murillo: Marias Himmelfart	826
Marias Krøning	857
Moretto: St. Angela Mericia	1172
A. Dürer: Den yderste Dag	1194
H. Memling: Engelen Budskab	1265
Christusbillede af A. Dürer	1271

Fra Hovedstad og Provins:

Titelblad til »Sursum corda«	124
»Vor Frues Bøg«	126
Forslag til »Absalons Gaard«	146
Thorshavn Kirke i Juledragt	157
St. Knuds Kapel og »Vesterhus«	198
St. Knuds Kapels Indre	201
Udsnit af Festen for de Unge	223
Fra Festspillet i Trørød	602
Ringsebølle Kirke	736
Relief i Ringsebølle Kirke	737
Taagerup Kirke	759
Fra Festspillet i Nakskov	819
Alteret i »Vor Frues Kapel«, Frederikshavn	840
Første Hold paa Trørødhus	891
St. Michaels Kirkes nye Marmortavle	1003
Gl. Farumgaard fra Søsiden	1173
Jubilæum paa Farumgaard	1236
Teresia-Kirken, set fra Bernstorffsvej	1279
— Koret	1280
— Orgel-Pulpituret	1280

Fra den vide Verden:

En Efehytte	11
To gamle Pygmæer	37
»Bedste« bemaler sit Barnebarn	38
Shintohelligdom i Kyoto	115
Arbejdssalen i Wiener Neudorfs Kloster	221
Kirken St. Jeanne d'Arc	345
Højalteret i St. Peter	412
Arbejdssal i en Fabrik i Kina	414

»The morning star«.....	414
Præsentandinerne.....	442
Børnehave i Kina.....	443
St. Johannes' Cathedral i Warszawa.....	465
Vor Frue af Czestochowa.....	466
Christi Legems Procession i Warszawa.....	467
Kirke i Starachowice.....	494
Vor Frue af Wilna.....	495
St. Johannes' Kirke i Torun.....	496
Kathedralkirken i Wilna.....	519
Den katolske Kirke med Udstillingshaller, Bruxelles.....	567
Congo Pavillonen.....	568
Celle fra Camaldoli.....	614
Naadekapellet i Schönstatt.....	660
Exercitiehús i Schönstatt.....	661
Den h. Georgs Kirke i Addis Abeba.....	713
Missionærhytte hos Gallastammen.....	715
Den nye Cathedral i Tsi-Tsi-Kar.....	738
Geijerstam: »Immaculata«.....	780
Missionæren besøger en Santal Landsby.....	884
Den katolske Cathedral i Patna.....	907
Konkordatet med Jugoslavien.....	941
Kardinal Verdier aflægger Udenrigsminister Benesh Besøg.....	942
En koptisk Diakon.....	981
Missionsresidens i Kisantu.....	1028
Hjemkomst fra Jagten.....	1029
Frontkæmpere i Colosseum.....	1061
Gidslernes Nedskydning i Grande Roquette.....	1083
Abbedi St. Andre, Belgien.....	1137
Abbedi Mont-César, Louvain.....	1137
St. Ansgars Kirke, Kristianssand.....	1154
Massakre i Chatelet-Fængslet.....	1203
Fængslet i l'Abbaye.....	1227
Ny Kirke i Hönefoss.....	1237
Karmel i Paris.....	1254
Marcello Piacentini: Christ-Konge-Kirke i Rom.....	1275
Michael Kurz: St. Joseph i Memmingen.....	1275
R. Krambeiter: Kirke i Kledering ved Wien.....	1276
Dominikus Böhm: Christ-Konge-Kirke i Küppersteg ved Köln.....	1276
A. Bosslet: Jesu Hjerter Kirke i Marianhiller-Seminarier, Würzburg.....	1277

hertil ligger for det første i, at Indbyggerne næsten uden Undtagelse er Muhamedanere, og Muhamedanere er som bekendt næsten »uomvendelige«. Kun nogle faa Bjergstammer, der lever under meget primitive Forhold, er forblevet tro mod Hindureligionen; for det andet i den protestantiske Propaganda og for det tredje i mange derboende Europæers alt andet end kristelige Livsvandel, der smitter den indfødte Befolkning, hvis stærke Lidenskaber, særlig Spillemani og Sanselighed, derved bliver udløst.

Den indfødte Befolkning er sammensat af tre forskellige Elementer, nemlig Javanesere i Centrum og i Øst, Sundanesere i Vest og Mandresere, der stammer fra Øen Maeura, i Øst. Racemæssig set er der ikke nogen særlig Forskel paa Javanesere og Sundanesere, men de sidste staar kulturelt langt under de første, der er høje, slanke og mørkladne. De er alle i Besiddelse af en medfødt Elskværdighed og Blidhed, der er parret med en fuldstændig Mangel paa Bekymringer for »den Dag i Morgen«, og dette i den Grad, at det har vist sig nødvendigt retslig at forbyde dem at afhænde deres Ejendele, fordi de ellers hurtigst muligt vilde forøde alt bare for at kunne komme til at trælle for deres Laster.

Som vi før bemærkede, tilhører Hovedparten af Øens 42 Millioner Indbyggere i religiøs Henseende Muhamedanismen. Java er saaledes et af Islams største Lands, men mangler for øvrigt i forbavsende høj Grad, det, som ellers er et Kendetegn for Muhameds Tilhængere, nemlig Trosiver og Rettroenhed — ja, de har ikke engang et korrekt Begreb om deres Tros Indhold. Paa Java ser man saaledes kun sjældent de udvortes Andagtøvelser, som man ellers er vant til at se, hvor Islam raader. De troende gaar saaledes kun sjældent i Moskeerne og overholder heller ikke de paabudte Festdage, og i Øens Indre træffer man oven i Købet paa indfødte, der kalder sig Muhamedanere, men som ofrer til Afgudsbilleder. Man kan derfor let forestille sig, hvilke Vanskeligheder den katholske Kirkes Missionsarbejde møder her, hvor Befolkningen hovedsagelig er muhamedansk, og Protestantismen officiel Statsreligion, medens anden offentlig Religionsøvelse er underkastet Indskrænkninger af forskellig Art. (Sluttet.) Ved A. N.

De to Frans Akele.

To af mine Elever har baaret Navnet Akele. Den ene var en Mand i sin bedste Alder, Fader til to Børn; den anden en Drøng. De tilhørte forskellige Stammer. Akele

hed de hjemmefra — det samme Navn knyttede sammen til det intimeste Venskab. Daabsnavnet Frans bar den ældre, medens den unge endnu var Hedning, og da den ældre døde, bad den unge om at faa dette Navn i Daaben.

Den første.

»Hvem af Jer ofrer sig for at undervise i Bomanernes nye Landsby«, spurgte jeg de forsamlede Kateketer. »Det bliver et vanskeligt Arbejde. Det er et vildt Folk, og I ved, Bomane betyder »Hungerhul«, og det er det! Men en tap- per Jæger gaar løs paa vilde Dyr; det viser, at han er Mand. Hvem af Jer kæmper for at naa evig Ære? Lad ham træde frem og overtage Bomane.«

»Fader, kender Du disse Folk? De er ikke som deres Brødre paa denne Side Floden. Djæveln hersker hos dem. Blandt dem findes ingen retskafne Mennesker. Der er saa mange andre Landsbyer, der sukker og længes efter Under- visning; lad os først belære dem, saa vort Antal kan vokse, og vi kan blive stærke her i Landet. Saa følger de smaa Byer efter af sig selv.«

»Tænk paa de mange Børn, der er, hvis de gamles Ondskab afskrækker Jer. Børnene kan I gøre til Engle. Jeg vil have fat i Bomane for Børnenes Skyld; Frelseren er en Børneven. Men tænk nu over det, og den, der slaar til, kan melde sig.«

Om Aftenen ved Solnedgangstid traadte Frans Akele ind til mig.

»Jeg kommer angaaende den Sag fra i Morges; jeg gaar til Bomane. Foran den Korsfæstedes Billede har jeg bedt, og jeg hørte hans Stemme i mit Hjerte: „Gaa og frygt ikke!“«

»Du er en god Kristen, Frans. Din Opgave bliver ikke let blandt disse Folk, som har gjort Oprør mod deres ret- mæssige Høvding, som er flygtet over paa den anden Side Floden og har gjort Oprørsføreren til deres Høvding. Men Du ejer Offersind! Det er ikke Størrelsen af den Ungdoms- skare, som flokkes om Dig, der giver Dig Fortjeneste hos Gud, men han vejer Ofret, som Du bringer ved at betvinge Dine Tilhøjeligheder, og beregner Kærligheden, som til- skynder Dig hertil, og Kærligheden, som stadig siger: „Dig vil jeg, Herre, og Din Ære.“«

Næste Morgen modtog Frans og hans Hustru de hellige Sakramenter; derpaa pakkede han sine Sager i den lille Baad, gik endnu engang ind i Kirken og knælede ned for det store Krucifiks.

»Nu tager vi af Sted, Fader! Giv os Haanden!«

To Uger var gaet. Akele kom tilbage og fortalte: Dag- lig gik jeg op og ned i Landsbyen. Jeg forsøgte at tale med alle Folk, men de vendte mig Ryggen, spyttede og

sagde: »Forlad vor Landsby, Du Hund fra en anden Jord.« Alle Børnene talte jeg til; de sagde: „Vi er bange for de gamle!“ Høvdingen undgik mig. Gaverne, jeg havde med til ham, lod jeg ligge i hans Banza og bad om, at hans Hustruer vilde give ham dem. Fire Dage efter laa de der endnu. „Dyret fra en anden Stamme skal forlade vor Jord“, havde han sagt. Endelig blev nogle Børn siddende hos mig under Trommehytten ved Flodbredden, og jeg fortalte dem om Gud. Saa snart Forældrene bemærkede det, flygtede Børnene. Derfor valgte jeg den Tid paa Dagen, hvor de gamle var i Skoven eller paa Fiskefangst. Nu underviser jeg allerede i to smaa Trommehytter. Jeg lader, som om jeg søger Skyggen; jeg banker rundt omkring paa Trætrommen, som om jeg intet forstaar; saa hører Børnene, at jeg er der; de kommer. Jeg underviser dem. Til at begynde med var der kun to, nu er der allerede 18. Levnedsmidlerne, Du har givet mig, er sluppet op; Tuskvarerne har jeg allesammen i Behold endnu, for ingen vil sælge mig Fødevarer. Jeg er kommet tilbage for at styrke mit Legeme og min Sjæl; saa rejser jeg igen.«

Med en ny Forsyning Levnedsmidler drog Akele tilbage til Bomanc. Tre Dage senere rejste jeg efter for at være ham behjælpelig med at indrette hans lille Hus. Gennem Taletrommen meldte jeg mit Besøg hos Høvdingen. Om han havde hørt mig! Han var forsvundet med de gamle, da jeg kom. Henved 30 Drengene forestillede sig for mig. »Vore Brødre følger alle efter, naar de ved, Du er god«, sagde de. Drengene havde revet deres egne Hytter ned og samlet dem igen til en større Hytte til Akele.

Forgæves ventede jeg paa Landsbyens Høvding, forgæves meddelte jeg ham ved Trommens Hjælp, at jeg var der.

Før jeg rejste hjem igen, spurgte jeg Kateketen:

»Hvad siger Din Sjæl? Vil Du blive her, eller rejser Du hjem med mig?«

»Fader, se paa de Børn! Se i deres Øjne! Hvad siger de! Lad os beholde vor Baba, saa han kan belære os! Jeg bliver hos dem!«

»Aah, ja, Herre, lad os beholde Din Lærer. Ved hans Fødder vil vi blive Guds Børn.«

Tre Uger efter kom Akele igen og fortalte glædesstraalende: »Jeg har talt med Høvdingen; han modtog mine Gaver, bød mig Palmevin og røg Fredspiben med mig. Jeg sagde til ham: „Vi er ikke Fjender. Ingen vil jeg gøre Fortræd, ingen vil jeg bestjæle, mine Fødevarer køber jeg. Jeg har ogsaa min egen Hustru og mine Børn hos mig. Hør selv, hvad jeg lærer, og døm saa! Saa vil Du sige: God er denne Lære, Børnene skal høre den.“ — Jeg er allerede ved at fælde Træer for at opføre Bolig og Skole.«

»Godd, saa kommer jeg til Bomane paa Torsdag med 20 Mand, og saa skal der arbejdes.«

Den fastsatte Dag ankom jeg til Eggen. Men hvor rystet blev jeg ikke. Under et Dække af Løv laa Akele paa Jorden med indfaldne Kinder og forvredne Ansigtstræk, i vanvittige Smerter.

»Legemet brænder, Fader. Hundrede Dyr raser deri. Mit Hoved er som Ild. Mine Fødder er kraftsløse. Jeg kan ikke længere staa. Jeg maa dø.«

»Har Du maaske forløftet dig paa Træerne? Hvad har du spist?«

»Aah, hvad ved jeg. Palmevinen, som jeg i Forgaars fik af Høvdingen, er Skyld deri.«

Øjeblikkelig lod jeg ham bringe til Sengs i Baaden for at rejse tilbage til Missionen. Men først ilede jeg hen til Høvdingens Hylte. I Barzaen sad en Mand, som med en Elefanthale jagede Myggene bort fra sine Saar; ellers var ingen til Stede.«

»Hvor er Din Herre, Høvdingen?«

»Det er tre Dage siden, han rejste, vi ved ikke hvorhen.«

»Det er Løgn! Taletrommen melder enhver af hans Bevægelser i Landet. I vil ikke sige mig det.«

»Du kommer ikke til at se ham«, sagde han sagte, »Høvdingen er et ondt Menneske.«

»Jeg sender Dommerne til Jer. I har forgivet min Lærer!«

Det var paa højeste Tid, hvis jeg vilde redde den syge. Derfor hjemad og videre — thi mine Kundskaber strakte ikke saa vidt. Jeg lod ham bringe til Distriktslægens Hospital; Lægen erklærede straks: »Forgiftning, og endnu i Nat vil Døden indtræde.« Jeg skyndte mig at bringe den døende de hellige Sakramenter, og kort efter at han havde modtaget dem, blev Frans Akele udfriet af sine Pinsler.

Retsapparatet fungerer kun langsomt. Resultatet af den forlangte Undersøgelse var som altid i den Slags Sager — ingen Broder forraader en Broder: »Vi har alle drukket med, og ingen af os er død deraf.« — »Høvdingen er ond«, saaledes havde Manden sagt, men Høvdingen befalede ham: »Forlad min Jord, Du er syg.«

Men der raader en evig Retfærdighed, som ingen kan flygte fra. Sygdommen, som Staklen led af, var en Slags Spedalskhed, den frygtelige Spedalskhed. Den angreb ogsaa Høvdingen, som bukkede under for den. Men hans Efterfølger sagde til mig: »Ja, han forgav din Mand; det ved vi alle. Giv os en anden Lærer. Vi overgiver vor Landsby i dine Hænder.« (Sluttet.) Biskop *Josef Frässle*.

Nye Bøger.

Eet Sogn paa Amager bliver til fjorten.

Taarnbysognepræsten, Pastor Mogens Strunge, har udsendt et lille Skrift, der vil læses med Begær af alle, der interesserer sig for svundne Tider og gamle Skikke. *Mogens Strunge, Jernskiægs Amagerrim* 1693, (Levin & Munksgaard København 1935. 77 Sider. Kr. 2.00). Det er en Faksimileudgave af »Amager-Lands og Indbyggers korte Beskrivelse. Udi efterfølgende Riim forfattet af Michel Hansøn Jernskiæg i Kiøge. Anno 1693 d. 10. Marlii.« Digtet begynder meget fromt med den Helligaands Paakaldelse og ender med en saare gudelig Formaning om at »tage Davids Psalter fat« i Stedet for at »rive Hovedet af Gaasen« og »støde Katten af Tønden«. Imellem disse højtsvævende Yderpunkter bevæger Rimene sig mere jordbundet omkring Amagerbøndernes Dragt og Sæder og det »Koppe-Smør«, den Kaal og de Rødder, hans Torvevogn — »den sikre Horse-Skude« — er pakket fuld med. Jernskiægs Rim ledsages af Pastor Strunges ligesaa fornøjelige som tilforladelige Oplysninger om det særprægede Amager-Folk og Land. Sognepræsten er Amagers, navnlig Taarnby Sogns, Lokalhistoriker, der kender Øen til Bunds og elsker den med Begejstring. Af særlig Interesse for os Katholiker, ikke blot de Amagerkanske, er det, Pastor Strunge skriver om Taarnby Kirke (nærmere herom i Mogens Strunge: »Danske Kirker og Præstegaarde«), en af Danmarks allerældste, skønneste og minderigeste«, der 1936 kan fejre sit 750 Aars Jubilæum, bygget som den er af Absalon. Den har altsaa været katolsk i 350 Aar. Taarnby, Øens ældste og største Sogn, blev i Tidens Løb — vistnok et enestaaende Tilfælde — til elleve Sogne. »Den romersk-katholske Sct. Annæ, Bethelkirken og Salemskirken bringer Tallet paa Kirker i det gamle Taarnby Sogn op paa 14«! A. Menzinger S. J.

Paa Lytterpost.

Mandag d. 6. Januar 1936 er en af Mindedagene i den katolske Missions Historie i Danmark — den Dag blev for første Gang en katolsk Gudstjeneste transmitteret i dansk Radio. Gudstjenesten transmitteredes fra Sakramentskirken, hvis Kantor, B. Husson, er Sekretær i Katholsk Radioklub, hvilken Klub vi kan takke for, at vi nu er naaet saa vidt i offentlig Anerkendelse.

Gudstjenesten var en Andagt, som en Eftermiddagsandagt plejer at være, blot var den henlagt til Tiden Kl. 8—8,45 om Morgen. Den begyndte med Menighedssang: »Udsend din Aand«, som lød kraftigt og godt fra den fyldte

Kirke. Derefter holdt Pastor Ronge en fortræffelig Prædiken om gammelt og moderne Hedenskab, gaaende ud fra Dagens Læsning. Hedenskab har altid ytret sig ved, at Menneskene vendte sig fra den sande Gud og dyrkede de skabte Ting i Stedet — saaledes i gamle Dage og saaledes nu. Hedenskabet førte i Oldtiden til Menneskeofringer og Flerkoneri. Men naar Folk i vort moderne Hedenskab giftes og skilles og giftes og skilles i een Uendelighed, er det saa andet end Flerkoneri? Og naar Kvinderne dræber deres Børn, endnu før de er født, er det saa ikke uhyggelige Menneskeofringer? — Efter Prædikenen sang Koret »*Ave verum*« (ledsaget af Orgelet), og saa had Pastor Andreasen (meget langsomt) en Bøn. Menigheden sang: »*En Nat ved Vintertide*«, og efter endnu en Bøn sang Koret et *Tantum ergo* af B. Husson. (Det burde have været det sædvanlige *Tantum ergo* som Menighedssang. Det vilde netop have været af stor Betydning at vise, at en Menighed kan synge Latin, og at det ikke blot er et særligt uddannet Kor, der synger, medens Menigheden hører uforstaaende til, som det altid hævdes under Omtale af Middelalderens Kirkeliv.) Efter den sakramentale Velsignelse (der egentlig ikke egner sig til Rundkastning) sang Menigheden »*Stille Nat*«.

Det var alt i alt en smuk og værdig Transmission, som vi danske Katholiker kun kan være glade for. (De Ting, der er kritiseret, var kun Smaating, der ikke i væsentlig Grad skæmmede Udsendelsen.) Jeg vil tro, at denne Transmission frister Statsradiofonien til at gentage Forsøget. Det var Begyndelsen; nu glæder vi os til snart at faa transmitteret en Højmesse. — Vi skylder Katholsk Radioklub og De upolitiske Radioklubber Tak, fordi denne skønne Udsendelse kom i Stand — vi Katholiker begynder efterhaanden at faa Borgerret i Danmark. *Ignatius.*

Theater og Film.

Hvad gør »*En Skærsommernatsdrøm*« til en af de smukkeste Filmsforestillinger? Det er Shakespeares Geni, hans tankedybe Komik, der løfter den op i en Sfære, hvis Eksistens saa meget andet Filmsgøgl end ikke aner. (Den, der har gabet sig igennem »*Den store Radioudsendelse*«, kan skrive derom.) Der er endvidere Max Reinhardts glimrende Scenesættelse, der aabner for alle Fantasiens og Poesiens Sluser og lader os yndefuldt opleve paa Billeder, hvad vi som Børn har læst om Alfernes Daus og Skovens mystiske Liv en Maaneskinsnat. Der er dygtige Skuespillere, der ofte præsterer ypperlig Kunst, og en Musik, komponeret og arrangeret af første Rangs Kunstnere.

Den danske Film »De bør forelske Dem«, som for Tiden trækker fuldt Hus, har hentet sin bærende Idé fra Paul Kellers »Ferien vom Ich«, som under Titlen »Ferie fra Jeg« ogsaa kendes af danske Læsere. Det er Synd, at Kellers muntre og rigtige Indfald til kurere moderne Mennesker og deres splittede Sind ved at føre dem tilbage til Naturen ikke gengives lige saa sprællevende i Filmens Bearbejdelse. Med lidt mere Ærbødighed for den sande Digtets Værk og lidt mindre Ærefrygt for Filmsverdenens Klichéer vilde Succes'en ofte blive større og mere ægte. Men derfor er der alligevel meget sundt og godt i Filmen, mere i alt Fald, end Titlen lader formode. Og siden man er begyndt dermed, vil vi gøre opmærksom paa, at flere af Paul Kellers Bøger, f. Eks. »Sohn der Hagar« og ikke mindst »Das letzte Märchen« vilde levere ganske ypperlige Emner til Filmatisering.

Vikar.

Fra Hovedstad og Provins.

Nytaarsmodtagelse hos Hs. Exc. Biskoppen.

Nytaarsdag Kl. 12½ samledes Københavns katolske Sækularklerus, P. Rektor Lucas S. J., de enkelte Sognes Kirkeforstandere og Repræsentanter for Ansgariusforeningen og Katholsk Klub paa Valbyhus for at frembære for Vikariatets Overhyrde deres Ønsker for det nye Aar. Foruden mange gammelkendte Ansigter lagde man især Mærke til de 4 nye Præster, der i Løbet af 1935 var blevet ansat ved henholdsvis Rosenkrans- og St. Ansgars Kirke. Mellem de mange sorte Kjoler stak yderst oplivende den nye pave-lige Kammerherre Landsretssagfører Garth-Grüners smukke røde Uniform en i Øjnene. Provikar Pastor Schreiber hen-viste i sin Tale til de mange Vanskeligheder, Tiden ogsaa indebar for Vikariatet. Ved fælles Arbejde, hvor alle var med og ingen spredt Fægtning fandt Sted, vilde de kunne overvindes ogsaa i det nye Aar, hvortil han ønskede Biskoppen Guds Velsignelse. Hs. Excellence takkede for alle gode Ønsker og fremhævede, at Forholdene i flere Henseender heldigvis havde forbedret sig. En stor Vanskelighed laa dog i, at Rom paa Grund af Krigen og de finansielle Forhold i Europa ikke mere kunde række os en hjælpende Haand. Men ogsaa under Vanskelighederne maatte man være Optimist og følge den gamle Biskops Løsen »Deus juvabit«. Med et »Procedamus in pace« sluttede Biskoppen sin opmuntrende Tale.

Om at bede sig ind i det nye Aar.

Paa Restauranter eller i Hjemmene plejer vi gerne at drikke os ind i det nye Aar. Er det nu ikke langt bedre at bede sig ind i det? Vi gjorde Forsøget her i Kolding

for første Gang, og det bliver forhaabentlig ikke sidste Gang. Menigheden havde fyldt Kirken helt til sidste Plads til denne Natgudstjeneste Kl. 23 $\frac{1}{2}$. Efter Salmen Veni Creator holdt Pastor van Rijckevorsel en gribende Nytaarsprædiken, som henviste til Krisen i dens forskellige Former: den økonomiske, kulturelle, Autoritets- og Ægteskabskrisen, den seksuelle og religiøse Krise. I denne Verden uden Gud og Religion, i denne materialistiske Verden, som er fyldt med Uro og Krigsrygte, de herskendes Hovmod og Folkenes Had og Nød, var den lykkeligst, der havde Troens Lys i sit Indre og kunde bede: Til Dig, Herre, sætter jeg min Lid! Efter Prædikenen var der sakramental Velsignelse, og netop som Klokkeren slog 12, blev den gyldne Monstrans med Altrets Sakramente sat ind under det nye Alters smukke Tronhimmel til Tilbedelse. Den stemningsfulde Gudstjeneste sluttede med et kraftigt rungende *Te Deum*. *H. Schultz.*

En af Ugebladets ældste Læsere.

Den 13. Januar fylder en af vore ældste trofaste Læsere, Snedkermester Bomholt, 80 Aar. Gamle Bomholt, der i de forløbne Aar har arbejdet paa mange katholske Institutioner, blev født i Westphalen og kom i 1884 her til Landet, hvor han gerne tog Del i det kirkelige Lægmandsarbejde som Medlem af Vincentsforeningen og ivrig Kongreganist. Det var især under afdøde Pastor Neuvels Ledelse, at vort Fødselsdagsbarn viede sin Kraft til Menighedslivet. I 1923 mistede Hr. Bomholt sin Hustru og plejes nu af sin Datter, der bor hos ham. Hjertelig til Lykke!

Jubilæum paa Lolland.

Maa det være mig tilladt at meddele Ugebladet, at vor kære Præst, Pater J. P. Klessens O. F. M., den 12. Januar fejrer sit 25-Aars Jubilæum som Sognepræst her paa Lolland. Vi alle, baade gamle og unge, skylder Pastoren meget for al den Opofrelse, Kærlighed og Godhed, han har bevist os i de henrundne 25 Aar. Den præstelige Gerning er ikke en Dans paa Roser — det kan vor nidkære Fader og Sjælesørger nok tale med om. Men det er ikke det, vi skal fremhæve i Dagens Anledning. Igennem disse beskedne Linier vil vi prøve paa at sige Pastoren hjertelig Tak for alt og ønske ham til Lykke.

Gid det maatte være os forundt endnu længe at beholde ham, mindst 25 Aar til, saa vor Menighed kan nyde godt af Pastorens faderlige Vejledning og Omsorg for sin Hjord.

»1892«.

Mindefest i Odense.

Den 7. Juli i Aar er det 850 Aar siden, Kong Knud den Hellige blev dræbt. I den Anledning er der ifølge »Fyns Venstreblad« og »Berlingske Tidende« dannet en Komité,

som skal arbejde sammen med Lokalkomitéer rundt om i Landet for at garantere en storstilet Gennemførelse af Festen. Programmet for Festlighederne er endnu ikke endelig fastlagt, men den foreløbige Plan gaar ud paa følgende: Man har lejet Byens Forum, den store Kæmpehal, som om kort Tid skal indvies. Her læser Hs. Exc. Biskop Brems, assisteret af katholske Præster fra hele Landet, Kl. 10 en Højmesse. Omkring Kl. 14 samles man i St. Albani Kirke, hvor der vil blive holdt en Andagt, hvorefter alle Mindefestens Deltagere i Procession gaar ud til det Sted paa Albani Torv, hvor Mindestenen for Kong Knud den Hellige er nedlagt. Nogen Højtidelighed i selve Domkirken vil der næppe blive, da man venter, at flere Tusinde Katholiker fra hele Landet vil deltage. Om Eftermiddagen paa tænktes igen afholdt et stort Møde i Forum, hvor der vil blive holdt forskellige Taler og sunget en Del Sange.

Fra den vide Verden.

»Osservatore Romano offentliggør

følgende officielle Meddelelse: »Et udenlandsk Blad har offentliggjort en telegrafisk Meddelelse fra Berlin, hvori bekendtgøres, at »den italienske Regering igennem sin italienske Ambassadør har meddelt den tyske Regering, at paa Grund af en Overenskomst mellem Mussolini og Vatikanet vil sidstnævnte stille den Sum, som Indsamlingerne af Peters Penge vil indbringe i Tyskland, til Disposition for den italienske Regering til Indkøb af Varer i Tyskland.«

Vi er i Stand til at benægte denne Meddelelse, som ikke er sand.«

En Basar, der gav godt.

Katholikerne i Liverpool har paa Ærkebiskop Downey's Initiativ afholdt en Basar, hvis Overskud skulde indgaa i et Fond, som er oprettet for Opførelsen af en Kathedral. Overskudet anslaaes til at ligge omkring £ 4.000 (ca. 100.000 Kr.), det vil sige dobbelt saa stort, som Basarkomiteen havde beregnet. Baade Katholiker og Ikke-Katholiker havde sendt Gaver til Basaren. Alene een Mand indsendte 300 £, hvoraf de 100 £ var en personlig Gave, Resten fremskaffet ved Indsamling.

Fra det nazistiske Tyskland.

Endelig er det lykkedes at omstøde en af de uhyrlige Domme, som Deviseprocesserne i det sidste Aars Tid har fældet over saa mange uskyldige Ofre. Stiftsprovst Heisig, der paa Grund af »Devisesimuglerier« var blevet dømt til 3½ Aars Tugthus og 40.000 Mk. i Bøde, har ved en Appel faaet nedsat sin Dom til 7 Maaneders Fængsel og 750 Mk. Bøde, som erklæredes afsonet ved en Undersøgelsesarrest

paa 9 Maaneder. — Paa Grund af det store Antal stedlige Avisforlag, som findes i Aachen, har Præsidenten for Rigspresssekamret i Henhold til sin Anordning af 24/4 1935 og 18/11 1935 besluttet, at Avisen »Echo der Gegenwart« (Aachener Rundschau — Limburger Tageblatt) skulde indstilles fra den 31/12 1935 »for at rense ud i Aachens usunde Forlagsforhold«. Disse »usunde Forlagsforhold« bestaar deri, at det katholske gamle »Echo der Gegenwart« (grundlagt 1848) stadigvæk udkonkurrerede Nazipressen, der altsaa saaledes som Forholdene paa »den stille Ø Tyskland« er, hvor som bekendt 90 $\frac{0}{10}$ af Befolkningen »frit« staar bag, Føreren, ikke kunde klare sig uden et brutalt Forbud.

Calles og Pater Jimenez.

Pater Jimenez, som i sin Tid blev anklaget som den »aandelige Ophavsmand« til Mordet paa den meksikanske Præsident Oregon, og som dømtes til Forvisning til en Forbryderø, blev for kort Tid siden sat i Frihed. Det viste sig nemlig, at det var Calles, som havde givet Befaling til Mordet. Den daværende Arbejdsminister, Morones, havde lovet Morderen 20,000 Pesos for at udføre Udaaden, han lod dog Manden forraade, saa han blev dømt til Døden. Beskyldningen om, at Gejstligheden skulde have været Aarsag til Mordet, er hermed ophævet.

I Pavens Navn for Pressen.

Hovedbogholder M. har sendt os en Nytaarshilsen, som udtrykker sin Tak for og Glæde over Ugebladet i det forløbne Aar, og fremsætter ogsaa et Forslag til Bladets større Udbredelse, som vi lader gaa videre til vore Læsere: »...I Sammenhæng med den Kampagne, som er i Gang til vor Presses Udbredelse, opfordres man til for et Aar ad Gangen at »adoptere« en Læser. Saadan »Adoption« kan praktiseres paa følgende Maader:

1. Ved at tegne et Aars Ekstra-Abonnement.

2. Ved efter endt Læsning at sende Bladet til nogen, hvis Interesse for »Nordisk Ugeblad« man ønsker at vække.

3. Ved at aflevere de læste Blade til sin Sognepræst (f. Eks. hver Søndag) eller andre, der vil paatage sig atter at uddele dem. (Sidstnævnte Maade har jeg alt praktiseret længe).

Paa de to sidstnævnte Maader bliver Nyhederne ganske vist lidt forældede, men det øvrige og vigtigste har jo ligefuld Værdi.

Ved en saadan »Adoption« kunde det tænkes, at »Adoptivbarnet«, naar Aaret var omme, vilde savne Bladet og havde faaet Lyst til at blive »voksen«, d. v. s. selv tegne Abonnement, bortset fra de sikkert faa Tilfælde, hvor pekuniære Vanskeligheder gør sig gældende. Saadanne »Adoptivbørn« er og har vel altid været under Modus 3.»

St. Ansgars Fond (til Udvidelse af »Nordisk Ugeblad«).

Til Ugebladets Fremme	Kr.	10,00
O. Barfred	»	10,00
Send Bidr. til St. Ansgars Fond	»	5,00
For de runde Tals Skyld	»	0,12
	Kr.	25,12

Tidligere indkommet Kr. 3307,88. Ialt Kr. 3333,00

Den Internationale Bedeuge.

Lad os bede.

18. Jan. om, at alle udenforstaaende maa vende tilbage til Christi ene Hjord. Fader vor. Hil dig, Maria.
19. Jan. for Protestanterne i Europa, særlig i Skandinavien.
20. Jan. for Orientalernes Tilbagevenden til den katholske Enhed.
21. Jan. for Anglikanerne i England.
22. Jan. for alle Kristne i Amerika.
23. Jan. for de daarlige og frafaldne Katholiker.
24. Jan. for Jødernes Omvendelse.
25. Jan. for Hedningernes Omvendelse.

Antifon og Bøn.

At alle maa være eel, ligesom du, Fader, er i mig og jeg i dig, at ogsaa de maa være eel i os; for at Verden maa tro, at du har sendt mig (Joh. 17, 21.)

∇. Jeg siger, du er Petrus.

∏. Og paa denne Klippe vil jeg bygge min Kirke.

Herre Jesus Christus, du, som har sagt til dine Apostle: Fred lader jeg eder, min Fred giver jeg eder, se ikke paa mine Synder, men paa din Kirkes Tro, og giv den efter din Vilje Fred og Ænhed, du, der lever og regerer som Gud fra Evighed til Evighed. Amen.

D. K. K. F.s Læsekreds. Nye Deltagere (ogsaa Ikke-Medlemmer af Forbundet) kan fra 1936 optages i Læsekredsen. Tidsskrifterne »St. Olav«, »Credo« og »Fraenland« cirkulerer samt nyere katholske Bøger (skandinaviske, tyske engelske og franske). Kontingentet er 2,50 Kr. aarlig. Indmeldelse (med Angivelse af, om alle 3 Tidsskrifter og Bøger paa fremmede Sprog ønskes) modtages indtil 12. Januar af Bibliotheksassistent Frk. Gudrun Strøm, Sdr. Ringgade 6, Aarhus.

St. Knuds Skolens Elever opfører **Valdemar Enekonige** af John Nielsen i St. Knuds Salen. **Generalprøve** Fred. d. 17. Jan. Kl. 19 (Voksne 50 Øre, Børn 25 Øre). 1. Forestilling Sønd. d. 19. Jan. Kl. 20. 2. Forestilling Mand. d. 20. Kl. 20 (Voksne 1 Kr., Børn 25 Øre).

Jesu Hjerter Kirke. Søndag d. 12. Jan. Kl. 18 Passionsandagt til Ære for den h. Knud Hertug.

Conventus missionariorum hauniensium erit die 14. huj. hora 4^{1/2} ad Immaculatam.

Katholsk Radioklubs Ungdomsafdeling. Lørdag den 18. Jan. Kl. 20: Landsretssagfører H. Koch: »Skæbner fra den danske Krigsmagts Deltagelse i Napoleonskrigene«. Søndag d. 19. Januar: Fodtur.

Katholsk Kantor- og Organistforening. Møde Tirsdag den 14. ds. Kl. 20. Nørrebrog. 27 B². Beretning fra Sangudvalget.

Rosenkranssognets Juleindsamling indbragte 845 Kr. 50 Øre. 56 trængende Familier og enligstillede har taet Hjælp. Alle Bidragydere bedes herved modtage vor hjerteligste Tak.

Komiteen.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 17. Jan. Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Den store katholske Begivenhed i det nye Aar bliver St. Knuds Festen i Odense, 850 Aars Mindedagen for Knud den Helliges Martyrød d. 10. Juli 1086!

Kirkelig Kalender.

Jan.	Jan.
12. S. Søndag i Oktaven. — Den h. Families Fest.	19. S. 2. Søndag e. Epiphani.
13. M. Oklav af Epiphani.	20. M. Fabian og Sebastian.
14. Ti. Hilarius.	21. Ti. Agnes.
15. O. Paulus Eremit.	22. Q. Vincents og Anastasius.
16. T. Marcellus I.	23. T. Raymund af Pennafort.
17. F. Antonius.	24. F. Timotheus.
18. L. Petri Stol i Rom.	25. L. Pauli Omvendelse.

Jan. **Ugens Messebønner.**

12. S. **Den h. Families Fest** (76—123); 2. *Sæt Bønner*: Søndagen (77—112), 3. *Sæt Bønner* Oktaven (72—107).
 13. M. Oklav af Hellig Kongers Dag (83—116).
 14. Ti. Hilarius (784—617); 2. Felix af Noia.
 15. O. Paulus Eremit (785—618); 2. Maurus.
 16. T. † Marcellus I (787—620); 2. Gudsmoder (64—101), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
 17. F. Antonius (788—621).
 18. L. Petri Stol i Rom (788—621); 2. Paulus, 3. Prisca.

Ann. Paa de med † mærkede Dage, kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Rosenkranssognet. »Maria Rosenkransdronning« **F. K.:** Søndag d. 12. Januar i Messen Kl. 8 — **St. Ansgars K.** For Mænd **M.:** Torsdag d. 16. og 30. Kl. 20.

St. Michaels Klub. Torsdag d. 16. Jan. Kl. 20: »St. Michaels Missionskreds«, P. Menzinger, aarligt Møde for Missionskredsens Medlemmer hos Frk. Anker, Stenosg. 2, hvortil alle Klubbens Medlemmer er velkomne.

Mandag d. 20. Jan. Kl. 20: Underholdningsaften paa Vesterhus. med Oplæsning af Professorinde Oda Nielsen. Festligt Samvær.

Tak.

Alle og hver især, som dels ved frivillig indsendte Gaver, dels ved mindre eller større Bidrag i Kirkebøsserne, har været med til at yde Hjælp til vore fattige i Julen, bedes herved modtage en dybtfølt og hjertelig Tak. — Der indkom ialt 1342 Kr. som uddeltes til 93 Familier og enligtstillede og 12 Familier i skjult Nød. St. Ansgars Sogn. Sakraments Sogn. St. Andreas Sogn.

Fra Redaktionen. Ved en Forglemmelse fra Redaktionens Side blev Sakramentskirkens specielle Gudstjenesteorden i Anledning af Radiogudstjenesten d. 6. Jan. ikke optaget i den sædvanlige Liste over Gudstjenester paa Trekongersdagen, saa denne opgav forkerte Klokkeslet for Sakramentskirkens Vedkommende. Idet vi beklager dette, tror vi dog ikke, at denne Fejl har gjort næneværdig Skade, da de rigtige Tider fandtes baade andetsteds i samme Nr. og i Pastor Fr. Ronges Meddelelse i forudgaaende Nr. af N. U. Red.

I den kalendariske Oversigt over 1935, som bragtes i Nr. 52 Aarg. 1935, manglede under 1. Oktober: St. Hedvigs Søstrenes Kliniks Aabning i Nykøbing F.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN), Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Allen, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 9. Januar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Unde. Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 3.

Søndag den 19. Januar

1936

INDHOLD: Den hellige Jagt. — Liturgi og Kirke-Enhed. — Kong Knud den Hellige. — Hvad det koster at blive Katholik. — Dronning Astrids Giftermaal og Konversion. — Et Kronvidne imod Rosenberg — Tyskland. — Father Coughlin's Program. — Kinesisk Ministerpræsident bliver Munk og Præst. — Presse-Rundsæue. — Den katholske Mission paa Java. — De to Frans Akele. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalendar. — Ugens Messebønner.

Den hellige Jagt.

I Begyndelsen af det femte Aarhundrede levede der ude i den syriske Ørken en from, gammel Eneboer ved Navn Makedonius. Allerede som ganske ung havde han trukket sig tilbage fra Verden efter Læsningen af Prædikerens Ord: »Forfængelighedernes Forfængelighed, alt er Forfængelighed! Hvad Fordel har vel Mennesket af al sin Møje, hvormed han plager sig under Solen.« (Præd. 1,2-3).

I 45 Aar havde han levet ude i Ørkenen uden anden Bolig end en Klippehule. Dagen havde han tilbragt i Bøn og Betragtning, og selv om Natten, naar han sov, undlod han ikke at spæge sig med Bodsøvelser, idet han sov i oprejst Stilling, lænende sig op ad den nøgne, kolde Klippevæg.

Da der efterhaanden begyndte at gaa Ry af hans Hellighed, og flere og flere søgte ud til ham i Ørkenen for at hente Raad og Vejledning hos ham og for at anmode om hans Forbøn, saa han sig nødsaget til at skifte Op-

holdssted og drog til de vilde, uvejsomme Skove i Nærheden af Orantes-Floden, for der — fjernt fra alle Mennesker — at forberede sig til Døden.

Medens han opholdt sig der, skete det en Dag, at en højtstaaende Officer med sit Følge under en Klapjagt for vild i de samme Skove og efter lang Tids Omflakken pludselig stødte paa den hellige Makedonius, der knælede i Bøn under et mindreaarigt, mægtigt Cedertræ.

»Sig mig, du Guds Helgen«, sagde Officeren forundret til ham, »hvad i Alverden har bevæget dig til at søge herud i denne vilde og øde Skov? Er du maaske ogsaa faret vild ligesom jeg og mit Følge?»

Den hellige Makedonius saa med et søgende Blik paa den elegante Officer og sagde saa uden at rejse sig fra sin knælende Stilling: »Nej, vild er jeg ikke faret. Med Vilje har jeg forladt den brede, alfare Vej og søgt herud i Vildnisset og Urskoven. Men hvad søger du selv herude?«

»Jeg,« svarede Officeren, »jeg er paa Jagt efter Vildt, jeg søger efter Hjorte, Bjørne og Vildsvin, og under min Søgen efter dem er det, jeg er faret vild.«

»Og jeg«, svarede den gamle Eneboer, »jeg er paa Jagt efter Gud; jeg søger at fange og fastholde Ham, hvis Besiddelse er det eneste sikre Pant paa min Sjæls evige Salighed; og jeg holder ikke op med at søge efter Ham; ved Dag og ved Nat skal min Jagt vare ved, til jeg for evigt kan favne og fastholde ham hisset i Himlen. Og for bedre at finde Ham har jeg søgt herud i Ensomhed, i hvilken Han netop har lovet at ville tale til Menneskets Hjerte.«

Stille og i dybe Tanker gik den fornemme Officer bort med sit Følge; og Sagnet beretter, at han kort efter trak sig tilbage fra Verden for som den hellige Makedonius at søge Gud og sin Sjæls Salighed i Ørkenens og Urskovens Ensomhed.

Og du selv, som læser disse Linier, hvem søger du? Søger og jager du efter denne Verdens forfængelige Goder som hin syriske Officer, eller søger du Ham, der selv har lovet, at hver den, der søger Ham, ikke skal søge forgæves og gaa Fejl af Vejen, men finde Ham — Ham, der er Vejen og Sandheden og Livet.

P. A.

Liturgi og Kirke-Enhed.

Naar Red. har bedt mig om en kort Opsats om dette Emne, forstaar jeg det saaledes, at jeg skal udrede: hvorvidt de i Øjeblikkets protestantiske Kirkeliv opdukkende liturgiske Tendenser har Værdi for kirkelig Genforening. Jeg kan besvare Problemet i to Tempi:

1. Har den protestantiske »liturgiske Bevægelse« nogen Værdi i sig selv?

Set ud fra Liturgi som Fænomen, som Kunst, som Videnskab — Nej!

Ret forstaaet er Liturgi: den Komposition, der skal give Gudstjenestens Indhold Form. Saaledes er Liturgi en Videnskab, fordi der maa kræves Kontinuitet med Fortidens og med fremmede Verdensgenes Liturgi, og det fordrer, at man nøje kender Liturgiens Kilder, Udvikling og Historie, Riternes Vandringer og Opblanding, Symbolernes Mening og Indhold og Forholdet mellem Dogme og Liturgi.

Et saadant Studium er ikke optaget i dansk Protestantisme — og bliver det næppe. Derfor vil protestantisk Liturgi blive Dilettantisme (videnskabelig set) og blot bestaa i, hvad den enkelte Liturg tilfældigt har opsnuget, kan lide og kan faa Menighedsraadet til at acceptere.

Samtidig er Liturgi en religiøs Kunst — endda af saare universel Art; thi ligesom Filosofien skal sammenfatte alle Specialvidenskabernes Erkendelsessummer til et Helhedsbillede, en Verdensanskuelse, skal Liturgien samle Digtekunst, Tonekunst, Formens og Farvens Kunst, Bygningskunst og Plastik til et stort Sammenspil, indordne Elementerne i en Helhed og afstemme Leddene i en bestemt Stil . . . saa Resultatet bliver den fælles, festlige Kultus af Gud.

En saadan Kunst fordrer Viden om alle Tidens Tempelstil, religiøse Lyrik, religiøse Ornamentik, sakrale Stil — og om Kirkens klassiske Frembringelse i Oldtiden og i Østen — en kunstnerisk Fornemmelse, en religiøs Stilsans, en klar Bevidsthed om Lovene for baade det Bærende og det Bevægende, for Stigning og Kulmination . . . som selv

hos os er saare sjælden — og som sletikke findes hos de Andre, ja, som hos de Fleste af dem er i Foragt.

De Bestræbelser, man ser, har en forkert Adresse: man tilstræber lidt mere Glans over Gudstjenesten for at trække og tækkes Folket — men Liturgi har sit Maal i Gud og i hans værdige Dyrkelse!

Er »Gudstjeneste« Menighedens Opbyggelse gennem »Ordet« (Præstens Udlæggelse af Bibelteksten), er Liturgi jo blot en Forstyrrelse; men er »Gudstjeneste« Kultus, er Liturgi en Nødvendighed for ikke at svømme ud i Separatisme, Subjektivisme, Sentimentalisme.

Da protestantisk Gudstjeneste — offentlig tilstaaet — er en Ophbyggelsens Tjeneste, ser jeg ikke, hvad den vil med Liturgi, saafremt denne ikke skal bruges til Trækplaster.

Jeg kan altsaa ikke se, at den protestantiske Tendens mod Liturgi — liturgisk set — har nogen Værdi eller nogen Berettigelse i sig selv.

* * *

2. Men har den nogen Genforenings-Værdi?

Som den er i Øjeblikket — næppe! Hvad Rolle spiller det, at en protestantisk Præst komponerer en »Vesper« af Brudstykker fra vor Højmesse, vort Daabsritual og vor Complét? Eller, at en Kollega behager sig i at skifte fra hvid til rød Messehagel under Højmessen? Eller at man indfører nogle »Svar« eller et Par Minutter »stille Bøn«?

Lad det dog blive klart, at Liturgi er Rammen om Messeofret og Sakramenterne. Rammen kan (efter Tid og Sted) veksle i Bredde og i Stilart, men den er altid kun den af Mennesker skabte R a m m e. Det af Gud givne Indhold (Messen, Sakramenterne) vil man jo ikke have, men har erstattet det med Attrapper og Surrogater — hvorfor saa pynte disse op med forkert sammensatte Brudstykker af v o r R a m m e.

Sæt endda det — aldeles utænkelige — Tankeeksperiment: at alle Protestanter antog den romerske Ri^{tu}s (endda paa Latin!) — var det saa Kirke-Eenhed? Ikke Spor deraf hvis de samtidig nægtede Pavens Ufejlbarehed, Christi Væsensnærværelse i Eukaristien, Forvandlingen i Messen,

Genfødselen i Daaben, Syndsforladelsen i Absolutionen, Lovligheden af Helgendyrkelsen o. s. v., o. s. v.

Jeg tror, at liturgiske Bestræbelser hos Lutheranerne — hvis de nogensinde faar Medbør, hvad de næppe gør — vil virke, som Anglikanernes Liturgi virker: at man over det Ydre, der tilsyneladende forbinder, glemmer det Indre, der absolut skiller: Kirke-Eenheden i Kraft af det fælles, i Pavedømmet koncentrerede Embede, arvet i Den apostoliske Succession — de ufejlbare Dogmer — de gud-givne Love.

Kirkelig Eenhed opnaas kun, hvor Problemerne ikke tilsløres gennem liturgisk Overtræk, fælles Filantropi og Pacifisme, samlet moralsk Aktion og deslige — men hvor Problemerne blottes, klarlægges og drøftes lidenskabsløst og af Sjæle, som vil være »Sandheden tro i Kærlighed.«

Det koster fra protestantisk Side store Ofre af kære Ideer — og det koster fra vor Side Opgivelse af Meget, der ikke er Kirkens, men Folklorens Arv fra andre Tider og andre Lande.

Der er ikke Tegn til, at en saadan Drøftelse er mulig endnu i vor Generation; og muligen vil vore Efterfølgere ikke faa Nogen at føre den med, alt som Splittelsen gør sin Gerning, og Ny-Hedenskabet æder om sig.

Men lad i hvert Fald os aflade med at diskutere Liturgi, naar det var Dogmatik og Kirkehistorie, vi skulde drøfte med vor døbte Modpart for at tilstræbe kirkelig Genforening.

Peter Schindler.

Kong Knud den Hellige.

1086 - 10. Juli - 1936.

I December 1935 nedsattes under Forsæde af Sognepræsten i Odense en Komite til Forberedelse af en storstilet Fest, en katholsk Nationalfest til Ære for Knud den Hellige og til Minde om hans Død i Odense den 10. Juli 1086. Det bestemtes, at Festen skulde holdes i Fyns Forum, der er under Opførelse paa Sortebrødretorv i Odense, og i store Linjer blev Planen trukket op.

Inden man naaede saa vidt, at et brugeligt Udkast var færdigt, havde Dagspressen faaet Nys om Sagen, og i et

Nu var det ude over hele Landet, tidligere end man var forberedt paa det. Imidlertid har Komiteen kun haft Glæde af at erfare den Interesse og Forstaaelse, Planen har mødt, ikke mindst det sidste. —

Ogsaa St. Knuds Domkirke her i Odense paatænker en storstilet St. Knuds Fest paa selve Dagen, d. 10. Juli, Fredag. Vor Fest falder den paafølgende Søndag. I »Fyns Stiftstidende« for 11.-7.-35 stod følgende Overskrift: »Knud den Hellige var ingen Voldskonge. Under Festgudstjenesten i Gaar trak Stiftsprovsten Hovedlinierne op for Knud den Helliges Liv. Kongens Dødsdag er Kirkens Fødselsdag.« Hermed har Stiftsprovst Fog-Pedersen altsaa angivet Linierne for den Fest, der kan ventes afholdt i Aar og til en vis Grad ogsaa givet os en Opmuntring derved, at ogsaa Protestanterne vil tage Del i Forherligelsen af Kong Knuds Minde; maaske vil en og anden af dem kunne forstaa, at vi vil bede ham om hans Forbøn for den Kirke, han gav sit Liv og for det Land, der var hans, og som er vort.

Hans Excellence Biskoppen har vist Komiteen den store Interesse straks, da den første Henvendelse var sket, at udsende Opfordring til alle Sognepræster i Landet om at nedsætte Lokalkomiteer, der allerede nu i Forbindelse med Hovedkomiteen i Odense kunde træffe Aftaler for Forberedelser til det Stævne, der til Sommer skal kaste katholsk og national Glans over Danmark og langt ud over vort Lands Grænser.

For Presseudvalget *Vald. Kallan.*

Hvad det koster at blive Katholik.

Hvad koster det at blive Katholik?*)

For fire Aar siden gik jeg paa Kollegiet for at læse til anglikansk Præst. Da vi lærte den engelske Kirkes Historie, opdagede jeg snart, at denne Kirke begyndte længe, længe efter, at den kristne Æra tog sin Begyndelse. Eftertanke og Bøn førte til, at jeg søgte Undervisning om den katholske Kirke.

Jo mere jeg studerede den katholske Kirke, jo mere tryllebandt den mig. Og Dagen kom, da enhver Tanke om at træde ind som Præst i den anglikanske Kirke svandt bort. Saa kom en Nat fuld af dyb Søgen. Det var ved Skillevejen. Ved Morgengry blev jeg klar over Kaldet til Katholismen, og med dette Kald kom Naaden til at mod-

*) Fra »Universe« 22. 11. 35.

tage det. En Samtale med en Præst sendte mig af Sted paa min Rejse.

Fra Kollegiet rejste jeg 400 miles til mit Hjem. Mine Forældre blev oprørte over Nyheden, jeg bragte. De bebrejdede mig Spild af Tid. Haard og bitter imod Katholikerne gav min Fader mig Valget imellem at have et Hjem og have Fred eller at blive Katholik. Hvis jeg valgte det sidste, sagde han, forbød han mig oftere at sætte mine Ben i mit Hjem.

De vidunderlige Dage med Optagelsen og Konfirmationen kom og gik. Som saa mange andre Konvertitter traadte jeg ind i et Kloster, men det viste sig snart, at jeg intet Kald havde herfor.

I nogen Tid forskaffede jeg mig mit Livsophold ved Husgerning. Men nu maa jeg betale for min Mad. Intet Arbejde. Intet Hjem, og de sidste af mine Sparepenge næsten opbrugt.

Nu er det, Konvertitten gaar videre som i Blinde, men fuld af Mod, klyngende sig til Guds Haand, i Tillid til Ham, fordi han ved, at Han ikke vil forlade et Hjerte, som elsker Ham. Med Troens Gave kæmper han videre uden at agte paa Smerter, arbejdende uden at søge nogen Belønning.

Jeg ved, der er Hundreder af Konvertitter, hvis Lod er værre end min. Alt hvad jeg beder om er, at De vil hjælpe alle Konvertitter ved deres Bøn.

Dronning Astrids Giftermaal og Konversion.

I det belgiske Blad »*Revue générale*« har Kardinal van Roey offentliggjort en betydningsfuld Artikel om Dronning Astrids Giftermaal og Konversion. Ved at konstatere den »Uvidenhed«, som hersker blandt Folk vedrørende denne Sag, og de »Unøjagtigheder« og »Legender«, som verserer i Belgien saavel som i Udlandet, mener Prælaten at hædre den høje afdøde bedst ved onhyggeligt og sandfærdigt at meddele de Kendsgerninger og Fakta, som han i sin Egenskab af Ærkebiskop af Malines personlig kom til at tage Del i. Beretningen er dels skrevet efter Hukommelsen, dels ud fra de Dokumenter, han er i Besiddelse af, uden Tilføjelse af Kommentarer, idet han »simpelt hen lader Kendsgerningerne tale for sig«.

I Begyndelsen af September 1926 bad Dronning Elisabeth Ærkebiskoppen af Malines om at komme til Laeken; hun underrettede ham om, at Prins Leopolds Bryllup med Prinsesse Astrid af Sverige var bestemt, og at deres For-

lovelse snarest vilde blive offentliggjort. Da Prinsessen var Protestant, bad Dronningen Ærkebiskoppen om at foretage det fornødne i Rom, for at det religiøse Bryllup kunde blive boldt efter de kanoniske Regler. Hendes Majestæt tilføjede, at Prinsessen ingen Fordom nærede imod Kirken, at hun var fuldt ud indforstaaet med at underskrive de Fordringer, der i lignende Tilfælde stilledes fra Kirkens Side med Hensyn til eventuelle i Ægteskabet fødte Børns Daab og Opdragelse, og endelig at Prinsessens Forældre havde erklæret, at de intet havde imod hendes Konversion, hvis hun senere skulde ytre Ønske herom.

»Som vor Pligt var, sendte vi Meddelelsen til Rom og bad den hellige Fader give Dispensation for den foreliggende Hindring (blandet Ægteskab) og give os de nødvendige Direktiver med Hensyn til den kirkelige Vielse. Det foreliggende Spørgsmaal hørte ikke direkte til vor Kompetence som Ærkebiskop af Malines.

Forlovelsen fandt Sted i Stockholm den 21. September og blev samme Dag offentliggjort i Bryssel. Da Prins Leopold den 13. Oktober vendte tilbage til Bryssel, overrakte han os det Dokument, som hans Forlovede havde underskrevet den 9. Oktober, og som ogsaa han havde underskrevet, hvorefter hun under Edsaflæggelse lovede: 1) at lade alle Børn af begge Køn, som maatte fødes i Ægteskabet med Prins Leopold Philippe Charles Albert Meinrad Hubert Marie Michel af Belgien, Hertug af Brabant, døbe og opdrage i den romersk-katholske Tro; 2) altid at tillade sin Ægtefælle og sine Børn frit at udøve deres Religion.

Delte Dokument var nødvendigt og tilstrækkeligt for at opnaa Dispensation fra den Hellige Stol.

I enkelte Blade er det blevet paastaaet, at den katolske Kirke som en nødvendig Betingelse for Ægteskabet havde krævet, at Prinsesse Astrid skulde afsvære sin protestantiske Tro. Denne Paastand savner ethvert Grundlag! Hvorledes skulde noget saadant være muligt? Fra et katolsk Synspunkt er en Konversion ikke en simpel Formalitet, men Sjælens fulde Tilslutning til Troen. Men det er jo klart, at Prinsesse Astrid, født og opdraget i et protestantisk Milieu, endnu ikke var i Stand til at foretage et saa betydningsfuldt Skridt.

Efter den katolske Tro tildeles der de døbte Ægtefæller ved Ægteskabet et Sakramente, som sikrer dem de guddommelige Velsignelser og Naadens Bistand. Det er følgelig ikke tænkeligt, og den kanoniske Ret tillader ikke, at man under Paaskud af, at den ene tilhører en anden Konfession, underkaster sig en religiøst supplerende Ritus, som ikke kunde være andet end krænkende for det kristne Ægteskabs sakramentale Natur. At der heri ikke ligger

nogen Intolerance fra den katholske Kirkes Side, som man sommetider behager at sige, viser det modsatte Tilfælde, hvor det drejer sig om en gyldig Daab, meddelt i den protestantiske Konfession: Kirken anerkender fuldt ud Værdien af denne Daab, og langt fra at kræve den gentaget, forbyder den at gøre dette. Derfor var det, at vi ved Hertuginde af Brabants Konversion end ikke tænkte paa at forny eller bøde paa hendes protestantiske Daab, som vi erkendte gyldig. Hvorfor skulde det saa være anderledes ved et katolsk Bryllup over for Protestanter?

Det blev altsaa bestemt, at et rent borgerligt Bryllup skulde finde Sted i Stockholm, og at den kirkelige Vielse skulde foregaa i Bryssel. Imidlertid satte protestantiske Kredse i Sverige sig i Bevægelse for at opnaa en protestantisk Vielse i Stockholm før eller efter den borgerlige. Da dette blev tilbagevist, krævede man, at der i det mindste blev holdt en religiøs Højtidelighed. Dette Krav blev ogsaa tilbagevist, for at der ikke skulde foreligge Skin af protestantisk Bryllup.*) Ceremonien fandt saa Sted paa Slottet i Stockholm den 4. Novbr. Kl. 16. Blandt de tilstedeværende bemærkedes den katholske Biskop Mgr. Müller, saavel som Ærkebiskop Söderblom. Den borgerlige Handling foretoges af Borgmesteren. Samme Aften afrejste den belgiske Kongefamilie, Kronprins Leopold iberegnet.«

Da Prinsesse Astrid indgik sit Ægteskab med Kronprins Leopold, bekendte hun sig altsaa til den protestantiske Konfession. Men hvorledes var hendes Holdning over for den katholske Religion?

»Som Dronning Elisabeth udtalte, nærede Prinsesse Astrid ingen Fordom imod den katholske Kirke. Hun havde endog lovet Kronprinsen at overvære Messen sammen med ham. Men endnu havde hun næsten intet Kendskab til den katholske Tro og Kultus, da hun aldrig havde været i Berøring med Katholiker eller opholdt sig i et katolsk Land. Nogle Dage senere bekræftede Kong Albert over for Ærkebiskoppen Kronprinsessens Sindelag og tilføjede, at han havde Tillid til, at hun en Dag vilde blive Katholik. Kongeparret mente med Rette, at da Konversionen skulde være frivillig og oprigtig, kunde der ikke i Øjeblikket være Tale herom. Derfor bad heller ingen Kronprinsessen forlade sin egen Tro for at træde ind i den katholske Kirke. Hun var ikke udsat for noget Pres fra katolsk Side.

Efter Brylluppet holdt Hertuginde af Brabant det Løfte,

*) For at undgaa enhver Misforstaaelse og forebygge enhver Fejltagelse ved Fortolkningen med Hensyn til Bryllupshøjtidelighedens rent civile Karakter i Stockholm, blev det besluttet, at den udelukkende skulde foretages af en verdslig Embedsmand, d. v. s. Byens Borgmester.

hun af egen Drift havde givet, og overværede regelmæssigt sammen med sin Mand den hellige Messe om Søndagen og paa Fsteddagene, uden at gaa til protestantisk Gudstjeneste. Alle ved, hvor omhyggeligt hun opfyldte den Forpligtelse, hun havde paataget sig: at lade sine Børn døbe og opdrage i den katholske Tro.«

Først i 1928 var det, at den vordende Dronning udtrykte Ønske om at blive undervist i den katholske Tro. Med Hertugen af Brabant som Mellemand bad hun Ærkebiskoppen anbefale en Præst, som kunde vejlede hende i hendes religiøse Søgen. Man valgte Kanniken Dessain, som gennem sine Studier i Oxford var godt inde i protestantisk Tankegang, og hvis Kendskab til det engelske Sprog gjorde ham egnet til at underholde sig med Hertuginde af Brabant, som endnu kun var lidt vant til det franske Sprog.

Kardinal van Roey fortsælder sin Beretning:

»Kannik Dessain kom regelmæssigt op til Kronprinsessen og holdt os underrettet om hendes Sindelag og Fremskridt. Han opgav hende Bøger til Studium, forklarede Ting, hun ønskede Oplysning om, besvarede Spørgsmaal om Vanskeligheder, hun var stødt paa. Han havde fra Begyndelsen Indtryk af at staa over for en Sjæl, som fra Naturens Haand var religiøst anlagt, retlinet og ligetil, og kun ønskede at gøre det gode; hun kendte allerede og troede paa mange Sandheder i den katholske Troslære.

Henimod Paaske 1930 meddelte hun os, efter omløst to Aars Undervisning, at hun havde bestemt sig til at lade sig optage i Kirken: en Beslutning, der var vel overvejet, modnet gennem lang Tid, og hvis Alvor hun til fulde forstod. Ceremonien blev fastsat til første givne Lejlighed, men forskellige Hindringer forsinkede den. Vi selv rejste til Karthago i Begyndelsen af Maj, hvor den eucharistiske Verdenskongres skulde afholdes, og vendte først hjem mod Maanedens Slutning.

Da vi paa Hjemvejen passerede Rom, havde vi den Ære at blive modtaget i Audiens af Hans Hellighed den 20. Maj, og vi havde den store Glæde at kunne meddele ham Hertuginde af Brabants nær forestaaende Konversion. Vi behøver ikke at sige, med hvilken Glæde den Hellige Fader modtog denne Nyhed: Han vilde kun sige os, at han allerede havde haft Lejlighed til at velsigne hende, og at han nu takkede Himlen for den store Gunst, der var opnaaet. Han bad os lade ham vide den Dag, Optagelseshøjtideligheden skulde finde Sted, saa snart dette var bestemt, og han lovede den Morgen at læse den hellige Messe i Kronprinsessens Intention. Fra et Bord i sit private Bibliothek, hvori vi befandt os, hentede han et

pragtfuldt Kunstværk, et kostbart Krucifiks i et Skrin, og gav os det Hverv at overrække den nye Konvertit denne kostbare Gave som Tegn paa hans faderlige Velvilje.«

Som man ved, fandt Optagelseshøjtideligheden Sted den 5. August 1930 i Kapellet i det ærkebiskoppelige Palæ i Malines.

Ved C. H.-S.

Et Kronvidne imod Rosenberg—Tyskland.

Da vi forsøgte at vise, hvilken Vej det officielle Tysklands vilde komme til at gaa under Kulturdiktatoren Rosenbergs, forlød det fra forskellige Sider, at vi saa for sort paa Tingene. Men desværre blev vor Ængstelse atter og atter bekræftet ved nye Kendsgerninger. En Kender, som ingen kan bebrejde at være forud indtaget imod Bevægelsen, belærer dem, som endnu ikke har faaet Øjnene op herfor. I den sidste Bog, som Kristian Schelderup har udgivet: »Paa Vei mot Hetenskapet(*)«, klarlægger Forfatteren indgaaende sine lagttagelser. Titlen dækker endda ikke helt Bogens Indhold. Paa mange Punkter har man overskredet det gamle Hedenskab og er naaet til dens Forraadningsfænomener.

Nogle klamrer sig endnu krampagtigt til Ordene i det nationalsocialistiske Partiprograms Paragraf 24: »Partiet som saadant repræsenterer en positiv Kristendoms Standpunkt.« »Ulvivlsomt en taktisk klog Formulering«, bemærker Schjelderup. »Ved at fremhæve Partiets »kristelige« Karakter har man faaet mange med, som ellers vilde have holdt sig udenfor... Samtidig er Religionsparagrafen rummelig og uklar nok til ikke at binde Partiet. Hvad forstaas overhovedet ved konfessionsløs »positiv Kristendom«? ... Et vittigt Hovede har sagt, at i Virkeligheden er »positiv Kristendom« bare et Fremmedord for »Tysktro« — og denne Udlægning kommer maaske det rigtige Forhold nærmest.« Man behøver kun at tænke paa Rosenbergs Udtalelse: »Vi erkender i Dag, at de centrale Værdier i den romerske og den protestantiske Kirke betegner en negativ Kristendom, som er fremmed for den tyske Sjæl. De staar i Vejen for de organiske Kræfter i Folk af nordisk Race og maa vige Pladsen for disse ved at lade sig omforme til germansk, positiv Kristendom«.

Her staar vi overfor Modsætningen mellem Statens Totalitetskrav og Kristendommens Absoluthedsfordring. »Vi kræver« udtaler Indenrigsminister Frick, »at baade den katolske og den evangeliske Kirke i Tyskland uforbeholdent indordner sig i den nationalsocialistiske Stat og træder

*) Oslo 1935. H. Aschehoug & Co. 142 S.

ind for denne Stat og dens Politik«. Og Robert Wagner, Rigsstalholderen, giver klar Besked om, hvad dette vil sige: »Der findes Folk, som siger: vi staar positivt til den nye Stat og til Parliet, men der er Punkter i vor kirkelige Lære, som staar i Modsætning til den nationalsocialistiske Verdensanskuelse. . . . Det tilkommer ikke os at korrigere vor Anskuelse. Skulde nogen Korrektur være nødvendig, da tilkommer det jer at bringe jeres Dogmer i Overensstemmelse med vort Folks Livslove.« Endnu skarpere udtrykker Reinh. Krause sig: »Nationalsocialismen kræver hele Mennesket, den kender ikke Ordet at adlyde Gud mere end Mennesker.«

En Retning inden for den tyske Protestantisme forsøgte »at tilpasse Kristendommen efter Nationalsocialismens Krav, »fortyske« eller »germanisere« den. Under Kirkevalgene den 23. Juli 1933 greb Hitler selv ind med en Tale i Radioen, hvor han fremhævede Betydningen af de saakaldte »tyske Kristne« som opbyggende Magt i det tredje Rige. Resultatet blev en overvældende Sejr for denne »Trosbevægelse«, »Jesu Brunskjorter«, som man gerne kaldte sig. Paa Nationalsynoden i Wittenberg samme Efteraar blev saa Hitlers »Tillidsmand«, Ludwig Müller, »enstemmig« valgt til Rigsbiskop, »en S-A og S-S-Biskop«, en Biskop, som erklærede: »Nationalsocialismen og Proletantismen er i sidste Instans det samme.«

Den Fiasko, som dette unaturlige Kompromis maatte fremkalde, udeblev ikke. Og det er efter denne Fiasko, at den nationalsocialistiske Stats Modsætning til Kristendommen er blevet særlig stærk.

Stadig mægtigere bliver en Retning, som arbejder hen paa »at drage Konsekvensen af den nationalsocialistiske Verdensanskuelse med dens Lære om »Race« og »Blod« som højeste Værdi, afvise Kristendommen som en fremmed Religion og søge frem til en Religion »af tysk Blod og tysk Jord.« Her staar vi ved det bedste germanske Hedenskab. »Til det tredje Rige hører ogsaa en tredje Religion«, siger man. »Vi kalder os Kristne, men vi er det ikke, og vi vil heller ikke være det«, skriver Grev Reventlow. »I Hagekorsets Tegn og ikke i Golgatas Navn fejrer Tyskland i Dag sin Genopstandelse.« Det lader ogsaa til, at Regeringens Sympathi stadig mere er paa Hedenskabet Side. Paa mange Maader bliver dette begunstiget. Det er betegnende, at medens Ny-Hedningerne har frit Spil til at propagandere den tyske »Religion« over hele Riget, har det en Tid lang været de Kristne forbudt at holde offentlige Møder uden for selve Kirkehuset. Staten er sig antagelig ikke selv bevidst, hvor dybt den allerede stikker i Hedenskabet.

Det er klart, at hele den nationalsocialistiske Kollektivisering

af Mennesket (*Gleichschaltung*), Massesjælen uden personligt Ansvar, Førerprincippet sammen med hele den nationale Begejstring og Overbetoning af Folkets Egenværdi i vid Udstrækning, skaber et Overmod, som nødvendigvis maa regne den kristne Appel til den enkelte som et farligt Fremmedelement. Her bliver der i alt Fald højst Tale om en Religiositet af yderst primitiv Art, en ureflekteret, religiøst betonet Førerkultus i Forbindelse med »Hiller-Altre« og lignende.« (Dog vilde de Primitive sikkert betakke sig for en saadan »Religiositet«.)

Saa forstaar man bedre, hvorledes det kunde komme til den »Trosbekendelse«, som Schwaner's »Germanerbibel« nu spreder over Tyskland: »Jeg tror paa Mennesket, den stormægtige Herre over alle Ting og Magter paa Jord. Jeg tror paa Tyskeren, Guds elskede anden Søn . . .«

Dette turde være tilstrækkeligt. Naar Schjelderup ud fra sin Opfattelse af Kristendommen og sine helt moderne Religionsbegreber trods alt gerne vil finde en ægte religiøs Kærne i Bevægelsen, saa maa han afgøre dette med sig selv. Han selv kan heller ikke undertrykke en stærk Betænkelighed over for den Tanke, hvorvidt den nye Trosflamme er en virkelig Flamme eller bare en Blafren. Hvor meget af alt det kostbare, Tyskland ejer, lægges ikke i Aske ved denne Brand. Det Heltemod, hvormed den katolske Kirke og Bekenderkirken forsøger at bekæmpe denne Brand, aftvinger dog Schjelderup, trods hans Indstilling, ubetinget Beundring.

A. P.

Father Coughlin's Program.

En af vore Læsere i U. S. A. tilsendte os nedenstaaende Grundlag og Grundsætninger i »Nationalsammenslutning for social Retfærdighed« (national union for social justice), det Parti, som den berømte Radioprædikant Father Coughlin hverver for. Fader C. er lige blevet modtaget af Præsident Roosevelt

Da jeg bygger mine Grundprincipper paa den Forudsætning, nemlig at vi er en kærlig Guds Skabninger, skabte for at elske og tjene ham i denne Verden og glædes hos ham for altid i den anden Verden, at hele denne Verdens Rigdom paa Marker, Skove, Miner og Floder er blevet givet os af en mild Fader, tror jeg, at Rigdom, saadan som vi kender den, har sit Udspring fra naturlige Kilder og fra det Arbejde, som Guds Børn anvender paa disse Kilder. Dette vilde altsammen være vort, hvis der ikke havde været nogle slette Mennesker, som paa en haard, grusom og grisk Maade først koncentrerede Rigdommen paa nogle faa Menneskers Hænder og derefter

beherskede Staterne, og sluttelig begyndte at hidse Stat op imod Stat i den frygtelige og katastrofale Handelskrig.

Nedenstaaende skal da være de Grundsætninger for social Retfærdighed, mod hvis Virkeliggørelse vi maa stræbe:

1. Jeg er for Samvittighedens og Opdragelsens Frihed og tillader ikke Staten at diktere hverken mit Gudsforhold eller mit valgte Livskald.

2. Jeg er for, at enhver Borger, som er villig til at arbejde, og som er i Stand til at arbejde, skal have en retfærdig, tilstrækkelig Arbejds løn, som kan sætte ham i Stand til at opretholde og opdrage sin Familie i Overensstemmelse med amerikansk Levestandard.

3. Jeg er for, at de offentlige Værdier, som iflg. selve deres Natur er for vigtige til at være under private Menneskers Kontrol, bør nationaliseres.

4. Jeg er for den private Ejendomsret for al anden Ejendom.

5. Jeg er for Opretholdelsen af Retten til privat Ejendom, men under Kontrol af Hensyn til Almenvellet.

6. Jeg er for Afskaffelsen af det privat ejede Federal Reserve Bank System og Oprettelsen af en statsejet Centralbank.

7. Jeg er for, at man fratager Private Retten til at udmonte og regulere Pengeværdien, og at denne overgives til Kongressen, hvor den hører til.

8. Jeg er for, at en af Hovedpligterne for denne stats-ejede Centralbank er at opretholde Leveomkostningerne uforandret og ordne Tilbagebetalingen af Dollargæld med Dollars i samme Værdi.

9. Jeg er for Produktionsomkostninger plus et rimeligt Udbytte til Landmanden.

10. Jeg er ikke blot for Arbejderens Ret til at organisere sig i Fagforeninger, men ogsaa Pligten for Regeringen, som den arbejdende Mand støtter, til at beskytte disse Organisationer mod de kapitalbesiddende og de intellektuelles Interesser.

11. Jeg er for Tilbagekaldelsen af Ikke-Udbyttegivende Obligationer og derfor en Lættelse i Beskatningen.

12. Jeg er for Afskaffelsen af skattefrie Obligationer.

13. Jeg er for en Udvidelse af den Basis, hvorpaa Beskatningen hviler, i Overensstemmelse med Besiddelsen og Evnen til at betale.

14. Jeg er for en Forenkling af Statsstyrelsen og en yderligere Lættelse i den voldsomme Beskatning af den arbejdende Klasses ringe Indtægter.

15. Jeg er for, at der i Tilfælde af Krig, til Forsvar for vor Nation og dens Frihed, sker en Udskrivning baade af Formue og af Mænd.

16. Jeg er for, at man foretrækker de menneskelige Rettigheders Hellighed fremfor Ejendomsrettighedernes, thi Statens Hovedinteresse skal være de fattige, idet det er vittierligt, at de rige har Midler nok til at sørge for sig selv.

Saadan er mine Idéer. Disse er det fundamentale i den Organisation, som jeg forestiller for Dem under Navnet »National union for social justice«. Det staar nu til Dem at forkaste eller acceptere mine Idéer, at følge mig eller ikke anerkende mig.

Kinesisk Ministerpræsident bliver Munk og Præst.

Det var et sælsomt Øjeblik, da en alderstegen Kineser den 13. August 1933, sammen med flere unge Novicer, lagde sig udstrakt foran Alteret i det flamske Benediktiner-abbedi St. André's Kirke i Lophem for at modtage Diakonvielsen. Hans magre Skikkelser, hvorpaa Alderen havde sat sine umiskendelige Spor, stak saa sælsomt af mod hans ungdommelige Fæller. To Aar senere, paa Apostelfyrsterne Petri og Pauli Fest, da den kinesiske Diakon havde fuldendt sine Studier, blev han i den samme Kirke viet til Præst.

Historien om hvorledes denne Kinas Søn, Lou Tseng Tsiang hed han i sit Hjemland, blev kaldet til Tjeneste for Herrens Alter, har en sjælden, ja poetisk Skønhed over sig. Han stammer fra en kristelig-protestantisk Familie i Schanghaj, og skønt Kineser fra Isse til Fodsaal havde han ladet sig gribe af den »Vind fra Vest«, som i den sidste Generation saa fuldstændig har forvandlet det himmelske Riges Elite. Da den unge Lou havde fuldendt sine Studier med Udmærkelse, betraadte han 19 Aar gammel den diplomatiske Løbebane som Attaché ved det kinesiske Gesandtskab i St. Petersborg, der den Gang stod paa den kejserlige Glans' Højdepunkt. Her føjede Guds Forsyn det saaledes, at han kom under den dobbelte Indflydelse, der blev bestemmende for hans videre Livsskæbne.

Den første, som indvirkede paa ham, var hans Chef, Excellencen Shu, Kinas Gesandt ved Zarhoffet. Denne Mand, en Ikke-Kristen, var baade Vismand og Filosof og hørte til sin Tids og sit Lands mærkeligste Skikkelser. Den Vis-

dom og fortræffelige Sædelære, han indpodede i sin ungdommelige Kollega, dannede Spiren til dennes senere Kald for præstelig Virksomhed. I den sorte Benediktinerdragt talte Lou, nu Dom Petrus Cölestin, senere stadig med Ærefrygt om »sin Læremester Shu«.

Blandt de urokkelige Grundsætninger, som Shu havde bibragt Lou, var bl. a. den, at en Gesandt var forpligtet til altid at sige sit Statsoverhoved Sandheden. Denne Grundsætning, som han altid selv fulgte paa det nøjagtigste, kostede ham til sidst Livet. Han havde nemlig engang tilladt sig at sige Kinas Kejserinde en usminket Sandhed, hvorfor han paa hendes Befaling blev fængslet og derefter henrettet.

Det er derfor ikke vanskeligt at tænke sig, med hvilken Ærefrygt Eleven af en saadan Læremester og Martyr for sin Ærlighed behandlede dennes Minde. Under en af de lange Samtaler med Lou havde Shu engang udtalt et Ord, som man nu med Rette kan betegne som profetisk. Han sagde nemlig: »Naar en af Ægtefællerne efter et lykkeligt, men barnløst Ægteskab dør, hænder det ofte, at den overlevende trækker sig tilbage til et religiøst Samfund. Du, der i saa høj Grad sætter Pris paa Europas Sædvaner, ja, ovenikøbet er gaaet saa vidt, at du har giftet dig med en Europæerinde, kommer rimeligvis ogsaa engang til at indrette dig efter denne Sædvane, og først saa vil din europæiske Forvandling være fuldbyrdet! Dette vil ikke alene blive en Trøst for dig selv, men ogsaa til Nytte for dit Fædreland, der derved vil blive beriget med en Erfaring, som det hidtil ikke har kendt noget til. Hvis dette engang skulde ske, saa prøv det og træd ind i den ældste af alle religiøse Ordner, for derved direkte at drikke af den kristne Tankes Kilde.« Hvilken hemmelighedsfuld sjælelig Forudanselse har mon ledet Shu, da han talte saaledes til Lou Tseng Tsiang, der dengang sammen med sin Brud stod paa sit Livs Dørtærskel?

Hans i St. Petersborg indgaaede Ægteskab blev til hans Livs anden Ledetraad. Hans Hustru var en Belgierinde og Katholik. Efter ti Aars lykkeligt Ægteskab var Lou kommet til den Overbevisning, at hans Hustrus Religion var den fuldkomne Form for Kristendom, hvorfor han selv blev Katholik.

Imidlertid steg han Trin for Trin paa den verdslige Rangstige. Efter at være forflyttet fra St. Petersborg finder vi ham Aar 1907 i Haag paa Fredskongressen som sit Lands Repræsentant. Aar 1911 vendte han tilbage til den russiske Hovedstad som Gesandt for Aaret efter at overtage Stillingen som den kinesiske Republikks Udenrigs-

minister og derpaa, endnu et Aar senere, Ministerpræsidentpladsen. I denne Egenskab var det, at han i Kinas Navn medunderskrev Versaillestraktaten. Aar 1922 tiltraadte han sin sidste verdslige Stilling som Gesandt i Bern. Her var det, at han ramtes af sit Livs store Sorg, i Aaret 1926, da hans elskede Hustru døde; han ledsagede hendes jordiske Rester til hendes belgiske Hjemland og lod hende gravesætte i Laeken. Uden bestemt Hensigt, men drevet af en hemmelighedsfuld Magt, styrede den barnløse Enkemand sine Skridt mod Abbediet i Lophem. Endnu optraadte han omgivet af en orientalsk Adelsmands Luksus, med elegante Kufferter fyldte med manganfarvede Klædebon, med Toiletsager af kostbare Metaller, kort sagt med en moderne og formuende Mands hele Komfort.

Hans Besøg i Abbediet forløb imidlertid under tavs Iagttagelse, i Studie og under Bøn. Hans Excellence afrejste efter nogen Tids Forløb for derpaa afklædt al jordisk Forfængelighed at vende tilbage som ydmyg Postulant. I Oktober Maaned Aar 1927 fandt Iklædningen Sted.

Frater Cölestin skrev ved denne Lejlighed til nu afdøde Kong Albert, hvis Hof han to Gange havde besøgt i diplomatisk Mission, og meddelte denne, at han var indtraadt i Benediktinerordenen. Det var hans sidste Afskedsgestus overfor den Verden, i hvilken han havde spillet en saa fremragende Rolle. Frater Lou havde i sin Ydmyghed ikke stillet Præsteværdigheden som sit Livs Endemaal; det var Abbeden, der bragte det dertil.

»Paa Festen for Mariæ Himmelfart (skrev Dom Petrus Cölestin i et kortfattet, vel for hans Landsmænd bestemt, Erindringsblad) betraadte jeg Kirken, og efter at have modtaget den hellige Kommunion, gik mine Tanker tilbage til mit Fædreland. Mine Bønner gjaldt mine afdøde Forældre, min Læremester Shu og min elskede Hustru. Jeg tænkte paa min oprindelige Plan om at vende tilbage til Kina medførende min elskede Hustrus Lig for ved mine Forældres Grav at bygge mig en Hylte og der, i Mindet om dem, tilbringe min Alderdom. Hvorfor har Gud ikke tilladt dette? I Stedet for har han kaldet mig til Klosterlivet, hvorved han har vist mig en endnu større Velgerning, idet han har tildelt mig den endnu større Naade at bringe mig selv som Offer til vor himmelske Fader Resten af mine Dage . . . Nu føler jeg Trang til at forny dette Offer. Med dybeste Ærefrygt er det, at jeg i Overensstemmelse med den guddommelige Kaldelse forlægger min »Mou Lou« — Lous Eremitbolig — fra Familiegravstedets Plads til Abbediet St. André for her at vie alle mine Tanker og alle mine Bekymringer til Gud; de Tanker og Bekymringer, som jeg oprindeligt havde i Sinde

at hellige mine kære Afdøde. Ved denne lille Opsats kundgør jeg for kommende Slægter Ændringen i den menneskelige Plan, jeg oprindeligt havde udkastet.«

Lous Præstevielse havde samlet en sælsom blandet Gruppe Europæere og Orientalere. Foruden den kinesiske Gesandt i Brüssel, som hans Regering havde beordret give Møde paa dens Vegne, var desuden Kinas Gesandter i Moskva, Paris og Madrid kommet til Stede for at ære deres fremragende forhenværende Kollega paa hans Livs største Dag. Desuden havde Pater Tschang, Professor ved Propagandakollegiet i Rom, Pater Joseph Wang S. J. fra Schanghai og andre kinesiske Præster indfundet sig.

Efter at Vielsesceremonierne og Primizmessen var overstaaet, rettede Dom Petrus Cölestin Lou et Rundtelegram af følgende Indhold til Kinas Presse: »Otte Aars Ordensliv har nu bragt mig til Præsteværdighedens Højde. Under min første hellige Messe bad jeg specielt for mit kære Fædreland, for alle mine Landsmænd, saavel levende som døde og for kommende Slægter . . . Til mit sidste Aanddrag vil jeg ikke ophøre med at anraabe Gud om at lade sin Velsignelse udgydes over hint nye Kina, hvis Opgave det er at forny Regeringsmaaden og genopbygge Landet paa Næstekærlighedens og Retfærdighedens Grundlag.«

Den gyldne Kalk, som Pater Lou skænkede sit Abbedi til Erindring om Præstevielserne, sammenfatter i en af hans Tanker hele hans Livs Kærlighed. Hemmelighedsfulde kinesiske Skrifttegn pryder Offerskaalen, den af Elfenben bestaaende Fod omgives af to Guldfurer: det er den nyviede Præsts og hans afdøde Hustrus Vielsesringe.

Ved A. N.

Presse-Rundskue.

Den katolske Firmelse i protestantisk Belysning.
Den protestantiske Konfirmation fejrer 200 Aars Jubilæum. Dette leder selvfølgelig ogsaa Protestanters Tanker hen paa den katolske Firmelse. I sin Anmeldelse af P. G. Lindhardts »Konfirmationens Historie i Danmark« (»Kristeligt Dagblad«, 8. Jan.) skriver Sognepræst P. Severinsen, Bringstrup: »Vi skal naturligvis begynde med at Luther afviste, og vi afviser Romerkirkens Konfirmation (som i øvrigt ikke blev officielt fastslaaet før 1439, men aa fik sin endelige Regulering). Den var et fraspærret Stykke af Daabs-handlingen, som maatte vente, fordi den var forbeholdt en Biskop. Vi gør Daaben færdig med det samme.«

Vi studser ved at høre, at Firmelsen først skulde være blevet officielt fastslaaet saa sent som i 1439, altsaa paa Kirkemødet i Firenze, der i det bekendte Unionsdekret for Armenierne gjorde Rede for dette Sakramentes Materie, Form, Meddelelse og Virkning. Skulde den fremragende Kirkehistoriker, som Sognepræst P. Severinsen er, ikke vide, at allerede Kirkemødet i Lyon 1274 forelagde Kejser Michael Palæologus en Trosbekendelse, hvori Firmelsen defineres som »et andet,« altsaa fra Daaben forskelligt »Sakramente, hvilket Biskoppen meddeler ved Haandspaalæggelse, idet han salver de døbte.« Firmelsen som særskilt Handling omtales i øvrigt allerede paa Kirkemødet i Elvira 305 og paa adskillige senere Kirkemøder, der bl. a. ogsaa behandler det i denne Sammenhæng interessante Tilfælde, at en, der er døbt som Hæreliker — Novatianer — ved sin Konversion ikke bliver døbt om, men blot modtager Firmelsen, hvilken Novatianerne som bekendt ikke bruger.

Hvad selve Sagen angaar, spiller det imidlertid ingen Rolle, om Firmelsen blev fastslaaet i Aaret 305, 1274 eller 1439. Selv om det da var første Gang, Firmelsen omtaltes, kunde den godt være ældre alligevel. Regnormene blev første Gang beskrevet af Darwin, men turde dog gaa længere tilbage i Tiden.

Daaben og Firmelsen ligner i deres indbyrdes Forhold meget Præstedømmets Sakramente, der, som bekendt, meddeles i forskellige adskilte Trin, der hver for sig har sakramental Karakter, nemlig Diakon-, Præste- og Bispevielsen. Ligesom Bispevielsen er Præstevielsens Fuldendelse, Præstedømmets Fylde, saaledes er ogsaa Firmelsen Daabens Fuldendelse og meddeler den Helligaand ikke blot til Iboen og Retfærliggørelse, men som Pave Innocens (1204) skriver: til »Vækst og Styrke«, altsaa den Helligaands Fylde. Daaben giver Barnekaar, Firmelsen Kristendommens Manddomskraft til modig Bekendelse og ildfuldt Apostolat. Firmelsen blev da heller ikke noget selvstændigt derved, at *»den maatte vente, til der kom en Biskop, der kunde meddele den«*. Allerede dengang, da det var Biskoppen, der meddelte alle Sakramenter, og Firmelsen blev givet umiddelbart efter Daaben, betragtedes den som et særligt Sakramente. At de døbte paa særskilt Vis af Biskoppen fik meddelt den Helligaand, bevidnes klart af Traditionen: Clemens af Alexandria, Tertullian, Hippolyt, Cyprian, Origenes m. fl. Da Daaben og Firmelsen i Oldkirken fulgtes ad, laa det nær kun at omtale den første. Saa meget desto større Interesse har de nævnte Vidnesbyrd, der tydeligt nævner Firmelsen som noget fra Daaben forskelligt.

Daaben og Firmelsen var paa hin Tid ligesom en Dobbelstjerne, der for en grov Betragtning tager sig ud som én, men af det skærpede Øje ses som to. Nu er de to Stjerner kommet paa Afstand af hinanden, saa vi bedre kan se deres Forskel.

Vi kan gaa endnu længere tilbage i Tiden og finder da Firmelsen omtalt i Ap. Gern. 8, 14 ff. Her tales der om Petrus' og Johannes' Haandspaalæggelse i Samaria, hvorved »de, der blot var døbt til vor Herres Jesu Navn, modtog den Helligaand.« Jævnfør ogsaa Ap. Gern. 19, 5-6. Firmelsen er altsaa ikke nogen Misforstaaelse, ikke noget frasepareret Stykke af Daabshandlingen, ikke nogen løsrevet Stump, som Kirken skulde have ophøjet til Sakramente i 1439, men den er et selvstændigt Sakramente, lige saa ægte og lige saa gammelt som de øvrige Sakramenter.

Vi skal ikke komme ind paa det indviklede Spørgsmaal om, hvad Protestanterne forstaar ved deres Konfirmation, kun vil vi til Beroligelse for ængstelige Konvertitsamvittigheder anføre Sognepræst P. Severinsens Udtalelse om, at »man ved uforstandig og uforsvarlig Nidkærlighed vilde gøre et Løfte, en formel Ed' ud af Bekendelsen«. Ved deres Overgang til Katholicismen har Konvertitter altsaa ikke svigtet noget Løfte eller nogen Ed; men selv om Konfirmationen — imod Pasor P. Severinsen — opfattedes som Løfte, vilde det i dette Tilfælde være ugyldigt.

A: Menzinger S. J.

Den katholske Mission paa Java.

(Sluttet.)

Ved vor Tidsregnings Begyndelse fik den indiske Kultur, baade i Form af Hinduisme og senere som Buddhisme, Indpas og holdt sig temmelig eneraadig, indtil muhamedanske Missionærer i det 13. Aarhundrede begyndte en ivrig Propagandavirksomhed, der efter 300 Aars Forløb resulterede i, at saa godt som hele dens Befolkning bøjede sig for Islam.

Ligesom overalt i Indonesien lider Islam ogsaa paa Java under den førslamske Kultus. Hindufyrsterne maatte ganske vist bøje sig for den fra Indien kommende Muhamedanisme, men til Trods herfor er Hindukulturen den Dag i Dag retningsbestemmende med Hensyn til Samfundsorden, Litteratur og Kunst. Javaneserne tilskriver alle Ting, specielt dog Dyr, Sjæl. Dyr som Næsehorn, Tigre og Krokodiller nyder religiøs Dyrkelse hos Folket, der ogsaa tror paa forskellige Guder eller højere Væsener, deriblandt een

ikke nærmere udformet Himmeldud, der anses for alle Tings Skaber.

Den protestantiske Propaganda begyndte i Begyndelsen af det 17. Aarhundrede, da Hollænderne kom til Java. Erobrerne tilintetgjorde den katholske Mission, i hvis Tjeneste baade Verdenspræster, Augustinere, Kapucinere, Karmeliter, Franciskanere, Jesuiter og Theatinere havde virket ivrigt, siden Portugiserne i det 16. Aarhundrede bemægti-

Jesu Hjerter Monument i de indfødtes Stil.

gede sig Sundaøerne. Fra Begyndelsen af strakte denne Missionsvirksomhed sig til alle de polynesiske Øer, og allerede Aar 1518 var det lykkedes nogle portugisiske Købmænd at omvende flere Stammehøvdinge paa Molukkerne og nogle Fyrster paa Celebes til Katholicismen.

Den hellige Frans Xaver opholdt sig Aar 1546 paa Ternate og Amboina, og hans Ordensbrødre grundlagde talrige kristne Menigheder paa de nærliggende Øer (Flores, Lewonamang). Efter 1560 virkede Franciskanerne og Dominikanerne paa Java, hvor de i Panaroekean oprettede en Missionsstation. Mellem 1571 og 1579 satte Jesuiterne yderligere Mandskab ind i Javamissionen og arbejdede paa det kraf-

tigste indtil Forfølgelserne fra Hollændernes Side kom til Udbrud. Det første Offer blev Lægbroderen Egidio de Abreu, som 1624 faldt for Forfølgelsen, der varede til 1807, da Hollands daværende Regent Louis Napoleon gav Missionærerne Tilladelse til at vende tilbage sammen med deres udvandrede Trosfæller.

Som ovenfor bemærket er den hollandske Kultuslovgivning ikke gunstig for den katolske Kirke, selv om der nu

En Statue ved Templet af Sewoe forestillende »Gudernes Vogter«.

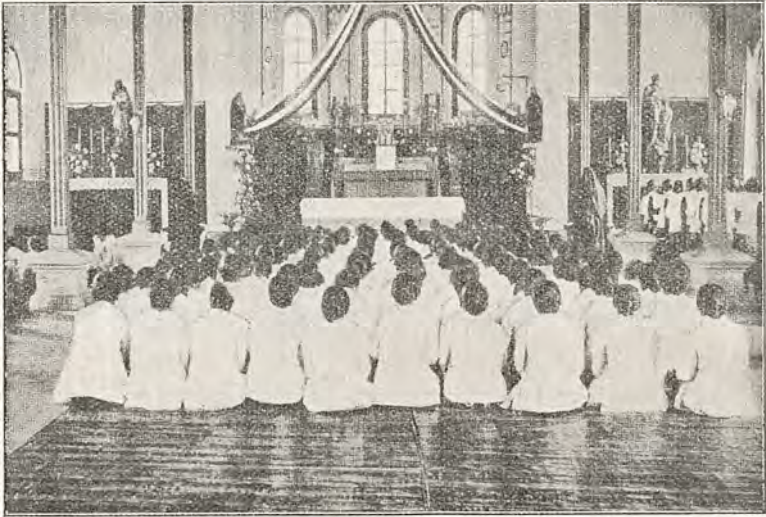
paa Papiret hersker Religionsfrihed. I Kultuslovens § 174 staar der nemlig: »Tilladelse til offentlig Kultushandlinger uden for Kirker maa indhentes hos Øvrigheden« og ifølge § 177 skal alle Kateketer, gejstlige og Missionærer, der vil arbejde paa et bestemt Omraade, først have Generalguvernørens Tilladelse. Disse Bestemmelser udføres i Praksis saaledes, at der af de forskellige Omraader tildeles den protestantiske nogle, den katolske Mission andre. Disse sidste er derved udelukket fra alt Arbejde paa visse Omraader baade paa Java og Sumatra.

Efter Forfølgelserne, der altsaa ophørte i

Aaret 1807, tager den katolske Missions Historie sig i store Træk, som følger:

Den 4. April 1808 landede de hollandske Præster Jakob Nelissen og Lambert Prinsen i Batavia, hvor de havde faaet Tilladelse til at slaa sig ned for at bistaa de europæiske Katholiker, og med Regeringens Understøttelse lagde de Grunden til det apostoliske Præfektur, [der under 20. September 1842 blev ophøjet til et Vikariat. Baade Mangel paa Midler i Forbindelse med de protestantiske Regeringsmyndigheders vilkaarlige Fortolkning af Lovbestemmelserne forhindrede Oprettelse af egentlige Missionsstationer, indtil Jesuiterne Aar 1859 paa ny tog fat og senere fik Hjælp af forskellige andre Ordner og Kongregationer. Den kirkelige

Organisation paa Java er nu i stadig Fremgang og raader over mange blomstrende Foretagender. Midtpunktet for hele Missionen danner det apostoliske Vikariat Batavia og de fire Præfekturer Bandoeng, Poerwokerto, Malang og Surabaya. I Vikariatet Batavia var der den 30. Juni 1933 ialt 47,005 Katholiker, og Missionspersonalet bestod paa denne Dag af 85 udenlandske og 5 indfødte Præster, 386 udenlandske og 86 indfødte Søstre, 1,057 Lærere og 61 Kateketer, som forberedte de 3,585 Katekumener til Daaben. Hvor omfangsrig Organisationen i Vikariatet er, fremgaar

Franciskanerindernes Kapel.

af, at der findes 17 Læreruddannelsesskoler med 563 Kandidater, 282 Folkeskoler med 21,898 Elever, et Præsteseminarium med 81 Studenter foruden andre mindre Anstalter, bl. a. et Missionstrykkeri, hvor 10 forskellige Tidsskrifter trykkes.

Til trods for at den hollandske Stat ifølge Dekret af 6. Februar 1924 rundhaandet understøtter Missionsskolerne, forhindrer Omraadeindskrænkningerne og Mangelen paa virkelig Frihed i Udøvelse af mange Kultushandlinger Missionen i at folde sig fuldstændig ud paa den af Skaberen saa rigt udstyrede Tropeø.

Ved A. N.

De to Frans Akele.

(Sluttet.)

Den anden.

»Nu da min Navnefætter er død«, sagde den lille Akele bedrøvet, »saa lad mig arve hans Kristennavn, naar jeg bliver døbt.«

»Godt, men endnu mere maa du stræbe efter at tilegne dig din Navnefætters Dyder.«

»Jeg skal nok være flittig, for jeg vil ogsaa være Kateket.«

Daabsdagen med dens ophøjede Glæde, Kommuniondagen med dens store Lykke var forbi og et Aar dertil.

Frans Akele, den yngre, var vokset op til at blive en pragtfuld Dreng, opvakt, klog og glødende af Iver for Guds Sag. Længe før Messens Begyndelse knælede han foran Sakristiets Dør, for at ingen anden Ministrant skulde komme ham i Forkøbet. At hjælpe til med at smykke Kirken var hans Glæde. Og hvor længtes han efter de store Fester med deres højtidelige Gudstjeneste foran det i Lys badede Alter, som hans Harpiks-Røgelsesskyer forsøgte at hæve op fra Jorden.

»Fader, nu er det Tid! Nu maa Du give mig en Landsby, hvori jeg selv kan bygge en Kirke, og hvori jeg kan grunde en kristen Menighed for Frelseren. Giv mig Yabangea; der er mange Børn.«

»Frans, der er ogsaa meget Arbejde. Der er flere Tusinde Mennesker og tre Bydele ved to Vande. Børnene vil ikke komme frem og tilbage.«

»Har jeg da ikke Fødder til at gaa paa? Er jeg ikke rap som en Antilope? Jeg gaar. Om Morgenen underviser jeg i Landsbyens øverste Del, om Middagen i den midterste og om Aftenen i dens nederste Del. Midt i Byen rejser jeg Guds Hus, stort nok til de tre Bydele, og smukt, saa alle gerne kommer derhen. Du skal nok blive tilfreds med mig.«

To Maaneder var gaaet. Der kom Efterretning fra Akele. Han skrev: »Meget Arbejde og mange Børn. Jeg kommer hjem til næste Festdag. Gør den smuk, saa Yabangea-Børnene bliver forbavsedede og fortæller deres Brødre derom, naar de kommer hjem.«

Ti Dage før Festen kom de gaaende i Gaasegang, forrest den hvidklædte Kateket og saa de sorte Drengene, den ene bag den anden trods den brede Missionsvej — efter Urskovsskik marcherer de saadan selv paa de bredeste Veje. Hvor rystede de, da de traadte hen foran mig, og det holdt haardt at faa dem til at tage Mod til sig og give mig Haanden til Hilsen. Af Klæder havde de alle kun et af Bark

forarbejdet Lændeklæde, som var sat fast til et Bælte af Skind.

»Hør, Børn! To Dage har I været under Vejs gennem den mørke Skov, saa nu maa I være sultne. Derfor skal I først have noget at spise, og derefter skal I hver have et smukt hvidt Lændeklæde.«

Det kan nok være, de gjorde store Øjne! Hurtigt løb de ned til Lohali for at bade. Til at begynde med stod de stille ved Bredden og stirrede forbavset i det store Vand, som de ganske vist havde hørt om, men som kun faa af dem havde set. De smurte sig ind i Palmeolien, som de bar i en lille Kalabasse ved Bæltet. I Gaasegang gik de efter Badet forbi min Magasindør. Hver fik et Stykke hvidt Tøj, stort nok til et Lændeklæde, og i et Blad en Kop Salt.

»Se«, sagde deres Baba til dem, »I er hans Børn. Naar I sælger dette Salt for Levnedsmidler, faar I Fisk til en hel Uge, og er I mere sultne, kommer I igen.«

Festdagene var forbi, Indtrykket mægligt. Drengene vendte hjem og blev ikke trætte af at tale om alt, de havde oplevet.

»Dine Børns Antal har overskredet de Tohundrede«, skrev Akele snart til mig. »Hver Dag melder der sig nye. Jeg underviser hele Dagen. Kom dog selv engang og se; Din Sjæl vil fryde sig.«

Paa min næste Rejse lagde jeg saa Vejen om ad Yabangea. Et langt Stykke var Børnene løbet mig i Møde og førte mig i Triumf igennem Landsbyen. Meget Materiale laa parat og gav Løfte om et herligt Guds Hus — Stammer, som var slæbt derhen af 150 Drenge. Men de gamle vilde ikke vide noget af mig. Høvdingen var paa Rejse for at købe Hustruer. Jeg blev nogle Dage. Saa tog jeg Afsked. »Paa Gensyn til Jul i Bosoko. Ikke?«

Akele skrev igen: »Fader, Sagerne med Børnene staar meget godt; 280 modtager Undervisning og lærer flittigt. Men Sagerne med deres Forældre staar daarligt. De har hørt, at deres Børn, naar de bliver Kristne, kun maa have een Hustru og ikke maa eje deres Fædres Harem. Herover er der opstaaet store Stridigheder i Landshyen.«

Snart fulgte et andet Brev efter: »Sagerne med de gamle forværrer sig. De slaar deres Børn, naar de vil til Undervisningen. Mange er bange; andre siger: »Slaa saa længe I har Lyst, men denne Vej forlader vi ikke«; andre bruger Mund og siger til de gamle: »I lever som Bukke og Hunde, men vi vil være Mennesker.« Til Jul kan jeg vist ikke komme, fordi Høvdingen har forbudt Børnene at gaa til Missionen. »Jeg dræber alle, som vil gaa«, har han sagt. Derfor bliver jeg her hos Børnene og gør Kirken færdig. Til Jul tager vi den i Brug.«

Julen kom. Omkring 9000 Kristne og Katekumener havde indfundet sig i Basoko for at overvære den højtidelige Midnatsgudstjeneste, for at se Krybben og tage Del i saa mange Brødres Daab. Det var en ejendommelig Festdag. Men Aftenen var endnu ikke naaet!

Træt af det meget Arbejde sad jeg i min Barza, medens en broget Skare i Feststemning bølgede frem og tilbage paa Kirkepladsen. Mit Blik faldt paa Alléen. Hvad er det for et Optog, som dukker frem dernede og kommer nærmere? Sandelig — et Ligtog! Skal det virkelig komme i Dag og forstyrre vor Festglæde? Mængden viger til Side. Folk fra Yabangea. De stiller Baaren paa Jorden, tager Hovedklædet bort. Frans Akele — som Lig! Et Rædselskrig undslipper Mængden. Med Jammer og Graad slutter Dagen.

De unge Mennesker fortæller: »Fader, vi havde Kirken færdig og holdt Andagt ved Midnatstid. Vi sang glade Sange, for det var Jul. Med Stokke i Hænderne kom pludselig de gamle styrtende ind i Kirken og slog os; mange blev saarede. Vi flygtede og skjulte os i Skoven. Oliefaklerne brændte i den tomme, lille Kirke. Vor Baba gik ind og bad alene. Vi saa ham og vendte tilbage, bad og sang igen. Saa kom de gamle endnu en Gang styrtende ind, ødelagde Guds-huset og begyndte igen at slaa os. »Den Lærer, der angriber vort Flerkoneri, skal dø i vor Landsby«, raabte de, og medens de skreg og slog, hvinede en Pil igennem Rummet og traf vor Baba lige i Hjertet. Uden et Ord sank han om. Saa flygtede Børnene, og derpaa flygtede de gamle. Men vi lagde vor Baba paa Baaren, og her bringer vi ham til Dig.«

»I to Frans Akele — I to Navnefætre. Jeres Blod er strømmet i Gudslammets Offerskaal som en ren Gave til Jeres Lands Forsoning. Saa bo nu sammen og gaa sammen i det himmelske Paradis og syng sammen det evige Alleluja!«

Josef Frässle.

Nye Bøger.

En Prædiken til nogle Røvere.

Af Kannik *Eugen Duplessys* frugtbare Forfatterskab anmelder vi her 2 Bind »*Le Pain des Grands*« (P. Tecui, Paris 1935, à 12 fr.), som er en Gennemgang af Tros- og Sædelæren, dog ikke paa almindelig Vis, men idet de enkelte Sandheder og Bud belyses med store Mænds slaende Udtalelser eller med Træk og Anekdoter fra det daglige

Liv. Overflødigt at tale om Nyttens, en saadan Bog har i alle deres Hænder, som paa egne eller andres Vegne interesserer sig for en livlig og levende Fremstilling af vor Tro. Lad os anføre en Anekdote fra første Bind.

En Prædiken til nogle Røvere.

En Bande Røvere, som havde standset en fattig Præst, befalede ham at udlevere sin Pung.

»Jeg har ingen.«

Man undersøgte ham forgæves.

»Vi slipper dig ikke fri, uden at du giver os noget.«

»Jeg har ikke andet end mit Breviar.«

»Godt, saa hold en Prædiken for os, og hvis den er god, saa skal du slippe fri, hvis ikke . . .«

Præsten kunde ikke afslaa det. Men det var saadan sin egen Sag at finde et Emne. Hvordan bære sig ad med at gøre et saadant Auditorium tilpas uden at støde an mod Troslæren?

Han tog sig sammen og begyndte:

»Mine Brødre! Jeres Liv er næsten som en Afspejling af vor Frelzers. Som han er I født i en Stald, ja maaske paa et endnu fattigere Sted. — Som han har I tilbragt Jeres Ungdom med at slakke rundt paa Landevejene. — Som han har I i Jeres modne Alder været de riges Skræk. — Som han vil I komme til at dø i en Galge udsat for Menneskenes Haan og Spot. — Som han vil I stige ned i Helvedet. Kun vil I blive der. — Det er den eneste Forskel, jeg kan se.«

Denne Prædiken var maaske den nyttigste, som vor fattige Præst nogen Sinde har holdt: hvem ved, om den ikke for den ene eller den anden af hans Tilhørere lagde Spiren til en Tilbagevenden til Gud.

En Kvindes Rejse i Tibet.

Det Land og Folk i Asiens Hjerter, som volder Missionen saa store Vanskeligheder, Tibet, som St. Bernhards Munke vil erobre for Christus, har en Kvinde, den i 1878 fødte franske Opdagelsesrejsende og Forfatterinde, *Alexandra David-Neel*, besøgt. 20 Aar gaaenmel gennemførte hun sin første Asienrejse. I sin Bog »*Mönche und Strauchritter*« (Leipzig, Brockhaus. 290 S. Mk. 4) skildrer hun alle de eventyrlige Oplevelser, hun har haft, inden hun naaede den hellige By Lhasa. Hun bor i det berømte buddhistiske Kloster Kumbum. Hun lærer buddhistiske Munke og Lamas at kende. Ofte truet af Døden reddes hun alligevel, mest ved egen Klogskab og Snarraadighed. Sandelig A. David-Neel har ikke for intet faaet Udnævnelse til Ridder af Æreslegionen. Og hendes Bog er spændende! —z.

Fra Hovedstad og Provins.

Aarsdagen for Bispevielsen.

Lørdag d. 25. ds. bliver det 13 Aar siden Hs. Excellence Biskop J. Brems blev bispeviet i Averbode. »Nordisk Ugeblad« ønsker vor Overhyrde fortsat Naade og Kraft til den ansvarsfulde og besværlige Bispegerning.

Til Katholsk Radioklubs Bestyrelse*)

Red. har faaet tilsendt nedenstaaende Skrivelse, som vi slutter os til, især hvor Pastor Ronge appellerer til alle katholske Radiolyttere om at melde sig ind i Katholsk Radioklub.

Fra nær og fjern, fra Indland og Udland indløber der begejstrede Takkeskrivelser for den vel gennemførte Radio-udsendelse fra Sakramentskirken paa Helligtrekongersdag.

Men naar Ret skal være, saa er jeg nødt til at lade Takken gaa videre til dem, som har lagt sig i Selen for at faa den Sag ordnet, nemlig Formanden for katholsk Radioklub og Formanden for upolitiske Radioklubber, D'Herrer Knud Boye Danielsen og Direktør Christing.

Den smukkeste og i Praksis bedst udbyttegivende Maade at vise sin Taknemmelighed paa vilde dog være i et saa stort Antal som muligt at indmelde sig i katholsk Radioklub.

For det er jo indlysende, at jo flere Medlemmer den har, des større Udsigt vil der ogsaa være til, at vore Ønsker, hvad Radioudsendelse angaar, vil kunne blive opfyldte.

Jeg haaber, at kath. Radioklub i den nærmeste Fremtid vil kunne melde stor ny Tilgang. Med Højagtelse

Kbhvn. $\frac{8}{1}$ 1936.

Fr. Ronge.

Sygeplejeelevskole paa St. Elisabeths Hospital.

Fra 1ste Marts er der med Sundhedsstyrelsens Tilladelse oprettet en Sygeplejeelevskole paa St. Elisabeths Hospital i København, Sundby. Uddannelsen varer 3 Aar og bestaar dels i praktisk Uddannelse paa Hospitalet, dels i theoretisk Uddannelse. Lærerne ved denne sidste er to Læger og en Sygeplejerske. Efter endt Uddannelse og bestaaet Eksamen faar Eleverne Statsanerkendelse som Sygeplejersker.

Stillingerne som Elever kan søges af unge Piger af saavel katholsk som protestantisk Trosbekendelse. Alle nærmere Oplysninger kan faas ved Henvendelse til Skolens Tilsynsførende, Overkirurg Frode Rygaard. Ansøgningsblanketter faas paa Hospitalet.

»Tidens Fylde« i Aarhus.

Den 8. December havde vi Familieaften. Først talte Sognepræst Pater J. Koch om Forfatteren R. H. Benseons

Konversion. Emnet var som en lykkelig Illustration til Pastor Messerschmidts smukke og godtbesøgte Forelæsninger i November Maaned om Oxford og Rom.

Saa gik Tæppet op for »Tidens Fylde«, et gribende Mysterispil om Eva og Maria. Vi ser Eva som gammel Kvinde, i pjaltede Klæder; hun længes efter, at Bodstiden endelig maatte være omme. Men endnu engang møder hun Vredens Engel, som paa Guds Ord udgyder Nød og Sorg over Eva og Jorden. Da kommer Jordens Børn, Evas Børn — (fra hver Side stormer der fem Kvinder i blaa Dragt ind paa Eva) — og klager over Synd og Nød i Verden. Da de ser deres Stammoders egen store Nød, vil de trøste hende og selv søge Trøst i Mindet om den svundne og lykkelige Tid i Paradiset. Men det øger kun deres Hjertened, og som et Fortvivlelsens Skrig stiger deres Raab til Gud om Hjælp. Da er det, Vredens Engel i et Syn viser dem Naadens Engel, som bringer Maria det glade Budskab, og Fred og Ro sænker sig i de forknytte Hjerter. Ogsaa Eva faar Fred, hendes Bodstid er forbi; hun har heller ikke længere nogen Opgave henede; villig overgiver hun Moderskabet til en bedre: »Eva kan dø, hvem har vel Brug for mig! Livets Moder, nu har de dig!« Og hun dør i Vredens Engels og Naadens Engels Arme. Stykket var ikke let at spille; men Instruktørens, Pastor Laux's Ihærdighed og de unge Spillees Udholdenhed vandt en stor Sejr. De greb Hjerterne, særlig Eva med sin Inderlighed og Varme.

Stykket blev opført igen paa anden Juledag for Katholikerne fra Landet; og for 3. Gang paa Familieaftenens Juletræsfest Søndag efter Jul. Disse to Gange blev der tilføjet et afsluttende Billede: De 10 Kvinder hilser Maria og den lille Frelser velkommen. Deres sidste Ord er: »Maria skær og skøn, sign os med din Søn«. Da rejser Maria sig og løfter Jesusbarnet højt over Kvinderne, mens de ligger paa Knæ og udstrækker deres Hænder. N. M.

Fra den vide Verden.

De tyske Biskopper i Fulda.

Hele det tyske Episkopat er Torsdag den 9. Januar ganske uventet traadt sammen til en Konference i Fulda. Om Grundene til denne pludselige Indkaldelse til et fælles Bispemøde og om Emnet for Drøftelserne bevares den dybeste Tavshed. — Deviseprocesserne fortsættes paa samme Maade som før. Den 9. Januar idømtes i Kempten en Sognepræst, en Lægbroder og en Lægmand tilsammen over tre Aars Fængsel og ca. 55,000 Mk. i Bøde. — — »I Steudet for som tidligere at spørge efter formel Ret og Uret

maa man i Dag spørge: »Hvad vilde Føreren sige dertil?« Thi Føreren er Folkets Repræsentant og Folket er i sidste Instans altid retfærdigt.« (Ifølge »Deutsche Juristenzeitung«, en Udtalelse af Rigsjuristføreren Frank under et Møde.)

Georg II og Kirken.

I Athen har den katholske Ærkebiskop og hans biskeppelige Medbrødre hyldet Kong Georg II af Grækenland ved en højtidelig Audiens. Kongen forsikrede Kirkefyrsterne, at den katholske Del af Befolkningen i Grækenland fremdeles skulde komme til at glæde sig ved fuldstændig Religionsfrihed. (Grækenland omfatter 3 Ærkebispedømmer, 5 Bispedømmer, et apostolisk Vikariat samt et Ordinariat for saavel den orientalske som den armenske Ritus.)

Konversion til de katholske Østkirker.

En statistisk Oversigt over Konversionsbevægelsen inden for de med Rom forenede Østkirker udviser i Aaret 1934 ialt 25,000 Konversioner til de forskellige østkirkelige Riter. Størst Andel i dette Tal har Jakobitterne (10,000) fra Forindiens Malabarkyst; Missionsarbejdet her fremmedes stærkt, da to jakobittiske Biskopper i 1930 gik over til Moderkirken. Det næststørste Antal Konversioner (9,125) falder inden for de slaviske Østkirker. Hertil kommer saa yderligere 2,279 Malabarere af ikke-jakobittisk Oprindelse, 2,147 ægyptiske Koptere, 850 Syrer, 523 Melkitter og 400 Ætiopere.

Kolumbusridderne og Meksiko.

Kolumbusridderne har atter anmodet Præsident Roosevelt om at protestere imod Religionsforfølgelserne i Meksiko. Ansøgningen, der er paa 5,000 Ord, siger bl. a.: »De Misforhold, som vi i tidligere Henvendelser har anket over, fortsættes, og Indbyggerne i Meksiko, ogsaa amerikanske Borgere, forfølges og berøves de menneskelige og guddommelige Rettigheder, som alle Amerikanere anerkender som givet af Gud og derfor uomstødelige. Ansvarer for, at De Forenede Staters Regering ikke for længe siden har protesteret imod Forfølgelserne i Meksiko, hviler udelukkende paa Præsidenten. De kan ikke flygte fra Ansvarer for at have svigtet de Regler, som er baseret paa vedtagne amerikanske Principper. De kan ikke flygte fra Ansvarer for den Fuldmagt, som den meksikanske Regering og dens Politik har faaet igennem Deres Ambassadør der i Landet.«

Engelsk Statistik over Biografgængere.

»London Films« har gennemført en Undersøgelse af, hvem det er, der hovedagelig besøger Biograferne i England, og der foreligger nu et stort og værdifuldt Materiale herover. Af de indløbne titusinde Svar fremgaar det, at 37,9% af Indsenderne gaar i Biografen een Gang om

Ugen, 27,6 % to Gange om Ugen og 8,24 % kun lejlighedsvis. Rundt regnet er de 60 % af alle Biografgængerne mellem 22 og 45 Aar, 17,3 % mellem 15 og 21, 14,4 % mellem 45 og 60. Af Statistikken faar man ogsaa et udmærket Indblik i, hvilke Mennesker denne Kundekreds for Størsteparten sammensættes af. 22,4 % rekruteres blandt Handelsfolk, 16,7 % blandt Hjemmearbejdere, 15 % blandt Mennesker med selvstændig Stilling. 9,4 % blandt Industriarbejdere, 6,6 % kommer fra Skole og Universitet, 4,55 % er Arbejdsgivere, 4,4 % Pensionister, 4 % Butiksfolk og 1,6 % Embedsmænd inden for Hær og Flaade.

De vidste for meget.

Som Grund for Prælat Dr. Banasch's Fængsling opgiver velinformerede katholske Kredse, at Prælaten havde Statspolitiets hemmelige Befalinger i Afskrift, for saa vidt de angik Kontrollen af det katholske Liv. Der var deriblandt Anvisninger til Rektorerne for de højere Skoler til at overvaage den katholske Religionsundervisning, Politiodren til at forbyde den katholske Ungdomsfører Prælat Wolker at tale, hvorsomhelst han kom, dog lokalt, Reglerne til at overvaage Exercitiehuse etc. Informationerne besad ogsaa nøjagtige Stenogrammer af Deviseprocesserne.

Kritikken mod Mosaikkerne Westminster.

Den engelske Katholicismes Hovedkirke, Westminster Cathedral, et Kunstværk af Rang, og bygget af Bentley, udsmykkes med Mosaikker, et Arbejde, som langsomt føres videre alt efter som der er Midler til Raadighed. For Tiden besørges dette Arbejde af Gilbert A. Pownall, der i særlig Grad nød Kard. Bournes Bevaagenhed, trods det, at der frenkam megen Kritik mod hans Udkast. Nu har en Række førende Mænd, deriblandt Præsidenten for det Kongelige Akademi, Præsidenten for det Kgl. Institut for britiske Arkitekter, Direktøren for Nationalgalleriet henvendt sig til Kard. Hinsley med en skarp, omend i sin Form respektfuld Protest, hvori de henstiller, at Sagkundskaben maatte tages paa Raad ved Cathedralens Udsmykning og Arbejderne ikke overlades til en enkelt Mands Lune. Med Rædsel havde de f. Eks. set de sidste Arbejder paa Hvælvningens Tympanon.

Sveriges katholske Ungdomsblad.

Under denne Titel har Sveriges katholske Ungdom faaet et selvstændigt Organ. Det første Nummer indeholder bl. a. en Hilsen fra Biskop Müller og en programmatisk Udtalelse fra Redaktionen, hvori det bl. a. hedder:

»Det skal blive den Platform, hvorfra denne Ungdom skal kunne kæmpe den gode Kamp for sand kristen Verdensanskuelse, virke for Oplysning af anderledestroende,

Kirkelig Kalender.

Jan.	Jan.
19. S. 2. Søndag e. Epiphani.	26. S. 3. Søndag e. Epiphani.
20. M. Fabian og Sebastian.	27. M. Johannes Chrysostomus.
21. Ti. Agnes.	28. Ti. Agnes.
22. O. Vincents og Anastasius.	29. O. Frans af Sales.
23. T. Raymund af Pennafort.	30. T. Martina.
24. F. Timotheus.	31. F. Petrus Nolascus.
25. L. Pauli Omvendelse.	1. L. Ignatius.

Jan. Ugens Messebønner.

19. S. 2. Søndag e. Epiphani (85); 2. Sæt Bønner: Knud, Konge af Danmark (792), 3. Sæt Bønner: Marius og Lidelsesfæller (793).
20. M. Fabian og Sebastian (794—626).
21. Ti. Agnes (706—628)
22. O. † Vincents og Anastasius (797—629); 2. Gudsmoder (64—101), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107])
23. T. † Raymund af Pennafort (797—669); 2. Emerentiana ([61]—[61]) 3. Gudsmoder (64—101).
24. F. Timotheus (798—630).
25. L. Pauli Omvendelse (799—631); 2. Petrus.

M.-K. Rosenkranssognet. »Stella maris« M.: Mandag d. 20. Jan. Kl. 20. Derefter i Forsamlingssalen. — **St. Ansgars K.** »Det gode Røds Moder« M.: Tirsdag d. 21. Kl. 19¹/₂.

St Michaels Klub. Mandag d. 20. Januar Kl. 20 præc's Underholdningsaften paa Vesterhus, Vestervoldgade 115, med Oplæsning af Professorinde Oda Nielsen. Festligt Samvær.

Danske Kvinders Katholske Forbund afholder sin Aarsfest Torsdag d. 20. Februar 1936 Kl. 19¹/₂ i Handels- og Kontoristforeningen, Nørregade 9.

Katholsk Radioklub for Aarhus og Omegn afholder Fredag den 31. Januar Kl. 20 sin aarlige Generalforsamling i Sangsalen, Ryesgade 26. Dagsorden iflg. Lovene

Oplørrlsen af »Valdemar Enekonge« af St. Knuds Skoles Elever aflieses herved.

imødegaa Angreb fra Modstandere fra andre Lejre og blive til en samlende Kraft for dem, som med Rette tilhører os, men som af Lunkenhed, Svaghed, kanske Menneskefrygt holder sig borte fra os og Kirkens Fællesskab.«

I en Tak henvendt til »Hemmet og Helgedomen« hedder det: »Ungdomsbladets Udgivelse som selvstændigt Organ betyder altsaa intet Brud eller Splittelse, men den naturlige Følge deraf skal kun være, at vore katholske unge efter først at have prøvet sine Kræfter i en egen Avis, siden som katholske Mænd og Kvinder med samme brændende Iver skulde stille sig til Disposition for Arbejdet inden for Forsamlingslivet i en betydelig udvidet Kreds.«

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 16. Januar.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Kårsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bdsste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 4.

Søndag den 26. Januar

1936

INDHOLD: Den hellige Tørst. — Om at vende den anden Kind til, — Opraab til de katolske Lyttere. — Ungtyrkerne »positive« Guds-tro. — Den katolske Børnehavn. — Barnhjertig Tavshed. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Den hellige Tørst.

I den vestlige Del af Bodensøen i Nærheden af Konstanz, hvor Rhinfloden har sine Kilder, ligger det store, berømte »Inselhotel«. Tusinder af Mennesker fra Alverdens Lande gaar ud og ind i dette Hotel mellem Aar og Dag: mondæne Skønheder og moderne Rigmænd indtager deres lukulliske Maaltider i den pragtfulde Spisesal, hvor Vinen perler i funkende Krystalglas og udsøgte Retter serveres for kræsne Ganer. Faa eller ingen af disse blødagtige og forvante Mennesker tænker paa, at hvor dette pragtfulde Hotel nu ligger, laa i Middelalderen et stille, fredfyldt Munkekloster, hvor Sortebrødrene efter den Hellige Dominicus' Regel levede deres forsagende og bodfærdige Liv; kun Guds hellige Kirke og enkelte fromme, troende Sjæle ved og mindes, at i dette Kloster levede den store schwabiske Mystiker og Helgen, den Salige Henrik Suso.

Naar man læser hans Levned, føler man tilfulde den dybe Kontrast mellem Livet i Fortid og Nutid paa dette Sted. Dengang holdtes der ingen straalende Fester paa Øen og ingen overdaadige Maaltider med gylden Rhinskvin og skummende Champagne. — Den Salige Henrik Susos Liv var et Liv

Henrik Susos Syn.

Susos Liv var et Liv levet i Bod og Bøn, i Faste og Forsagelse.

Og dog fandtes der ogsaa paa hans Tid Mennesker, der levede i Fraadseri og Drukenskab, fulde af Kulte og Ligegyldighed for Ham, der er Livets evige Kildevæld, og som selv har sagt: »Dersom nogen tørster, han komme til mig at drikke«. (Joh. 7,37.) For disse Mennesker, der søgte at stille deres Tørst ved Verdens forgængelige Vandkilder uden at søge hen til Ham, der er den Kilde, hvorfra det evige Livs læskende Vandstrømme

vælder frem, for disse Mennesker var det, Henrik Suso gjorde Bod.

I hans Levnedsbetælling fortælles, hvorledes han undertiden flere Døgn igennem afholdt sig fra at drikke saa meget som en eneste Draabe Vand, saaledes at hans Tunge og Gane til sidst var ganske tør og sprukken. Engang, da han i lang Tid havde afholdt sig fra at nyde noget drikkeligt, skete det, at en Draabe Vievand under Asperges før Højmessens i Klosterkirken faldt paa hans Læber, og straks følte han en vederkvægende og forfriskende Smag i

Mund og Svælg. Saaledes belønnede Gud sin bødfærdige Tjener.

Ved en anden Lejlighed, hvor han praktiserede den samme Bodsøvelse, stod han en stjerneklar Aftenstund ved det sprudlende Springvand i den stille Klostergaard og saa ud over Bodensøens dunkle Vande og den blaanende Rhinflod. En Medbroder, der uden hans Vidende befandt sig i Nærheden, hørte ham da sukke dybt og sige: »Herre Jesus, som disse læskende Vande breder sig for mit Øje og risler for mit Øre, saaledes rinder det evige Livs Kildevæld Dag og Nat for tørstende Menneskesjæle. Hvor sørgeligt, at saa uendelig faa af dem gør Brug deraf, men derimod søger at læske sig med denne Verdens Vande, naar Du dog selv har sagt, at den, der drikker af dem, skal tørste igen! Tag mod mit ringe Offer som Bød og Sone for disse stakkels, forvildede Mennesker.«

Efter som Aarene gik, blev denne Bodsøvelse mere og mere smertelig for ham; men alligevel søgte han at udøve den selv i sine sidste Levedage. Da skete det en Nat, at den Hellige Jomfru aabenbarede sig for ham og med et opmuntrende Smil rakte ham en gylden Kalk med køligt, forfriskende Vand, idet hun sagde til ham: »Drik, og vid, at du herefter aldrig skal tørste mere.« — Samme Morgen, d. 25. Januar 1366, medens Solen stod op i Øster og gød sin gyldne Glans over Bodensøens Bølger, lukkede han sine Øjne i Dødens Blund.

Ogsaa i vore Dage gives der Tusinder og atter Tusinder af tørstende Sjæle, der enten ikke ved, hvor det evige Livs levende Vande er at finde, eller ikke vil lade sig læske af dem, men søger at stille deres Tørst ved Syndens beske Kildevæld. — Maatte vi ved Ord og Eksempel, ved Bøn og Bod — i Lighed med den salige Henrik Suso — søge at vise disse stakkels Sjæle hen til Ham, der selv har sagt: »Hvo, som tørster, lader ham komme til mig, og jeg vil give ham Livsens Vande uforskyldt.« (Aab. 22, 17.)

P. A.

Om at vende den anden Kind til.

Fra en Serie Artikler af Paul Claudel (Ways and Crossways, London, 1935, 183 S., 3/6 s.), som Sheed & Ward har udsendt i en billig Ud-gave, bringer vi nedenstaaende aandfulde Forklaring af et hyppigt misforstaaet Herrens Ord som et Mønster paa Forf.s Stil og Skrivemaade, og paa de andre værdifulde Taler og Drøftelser, som findes i denne Bog.

»Hvis de slaar dig, paa den højre Kind, saa vend ogsaa den venstre til!« Alle Pacifister, alle Tolstoyanere, alle Fanatikere har misbrugt denne Tekst og ønsket at hæve den til et obligatorisk Bud, universelt og kategorisk. I Realiteten maa den, for at blive rigtigt forstaaet, sammenignes med andre Steder i Evangeliet, som har den samme oaradoksale, voldsomme, ubøjelige Karakter, en Slags Piske-slag, der rammer vor Sløvhed; Vor Herre er afgjort ikke nogen gemytlig Moralist, nogen »græd-ikke-kære-Børn« Joseph Prudhomme — nogen saadan lempelig Confucius. For Eksempel:

»Tolderne og Skøgerne skal gaa ind i Himmelen før-end Jer.«

»Det er lettere for en Kamel at gaa gennem et Naaleøje, end for en rig Mand at komme ind i Guds Rige.«

»Uden I bliver som smaa Børn, skal I ikke komme ind i Himlenes Riger.«

»Om nogen ikke hader sin Fader og Moder, Hustru og Børn — — kan han ikke blive min Discipel.«

»Lad de døde begrave deres døde.«

»Betragt Liljerne paa Marken; de arbejder ikke, de spinder ikke.«

Og ligeledes: »Denne Slægt skal ikke forgaa, før-end alt dette (Verdens Ende) er fuldbragt.«

Alle disse guddommelige Udbrud maa tages som Henvisning til Ord andre Steder og til Fakta, som de nødvendigvis maa harmoniseres med: f. Eks. bliver Soldater ikke paa nogen Maade i Evangeliet advaret mod deres Kald. Der er rige Mænd mellem Apostlene og Disciplene. En af Lovprisningerne siger: »Velsignede er de rene af Hjerte.« En af Lignelserne anbefaler os ikke alene at udrive et Øje, men forbyder os ogsaa at rykke Ukrudtet op af Marken. En anden priser den tro Tjener, som giver sig til at spekulere med det Talent, han har modtaget; ja selv den brutale Forretningsmand, som selv til daarlige Formaal gør Brug af sin Verdensklogskab. Jesus ærer legemligt Arbejde ved sit eget Eksempel. Familiefølelse anbefales os fra Korsets Top. Talrige Steder fortæller os, at Dommens Dag altid vil være ukendt. I Diskussioner bruger Vor Herre

ofte Skældsord og Trusler. Med en Svøbe af Tovender driver han Købmændene ud af Templet; i sin Kamp med Farisæerne vender han ikke den anden Kind til. Han tager Flugten.

Saaledes ser vi, at de Tekster, som Evangeliets Moral hviler paa, ikke har juridiske Paragraffers Strengthed. Christi Lære svarer aldeles ikke til Kants Kriterium: »Handl altid saadan, at din Handlemaade kan hæves til en universel Lov.«

Tværtimod. Man kan sige, at de tager vor udviklede og sammensatte Natur, netop som den er, og begrænser sig til at gøre Brug af dens forskellige Sider. Alle disse Raad virker paa os ikke som almene og præcise Bud, men som mægtige Tilskyndelser, dunkle, spontane, uforudsete, formløse, ligesom psykologiske Suggestioner, næsten som Frestelser.

Vor Herre talte mange Ord som Sædekorn, der spirer til rette Tid, naar Øjeblikket er inde, under det Sammenspil af Forhold, som bringer dem til Modning. Han er som den om-

Paul Claudel.

sorgsfulde Husbonde, der uddrager gammelt og nyt af sit Forraad, eller som en Læge, der kender Brugen af et Middel, eller hvordan den og den Sygdom forløber; at den og den helbredende Kirtel ikke vil træde i Funktion undtagen under det og det pathologiske Angreb. Livet passerer os forbi og fremkalder i det ønskede Øjeblik — meget til vor hedenske Naturs Sorg — Eksplosionen af de anbragte Patroner. Naturen lever videre i os, men for Fremtiden beriget og koloniseret af en Over-Natur, der naar lige saa dybt, som Naturen selv, af en stadig Garnison af Raad, som altid er rede til Udfald. Det hele under Kirkens Kontrol og ufejlbare Læremyndighed.

I et Hundrede Aar eller saa er Professorers Forsikringer om, at Kristendommen er en orientalsk Lære i Lighed med Buddhismen og Islam, en Resignationens, Fatalismens og Dødens Skole, blevet gnubbet ind i os indtil Væmmelse. Det er uheldigt for dem, at Kirkens Historie fra dens Oprindelse ned til vore Dage tværtimod viser os et Billede af intens Energi, almindelig Foretagsomhed, af aandelig, moralsk og materiel Aktivitet imod Onder og Fejltagelser,

som aldrig er sygnet hen, og som dog ophører, saasnart som Hæresi og Skisma spreder deres dødbringende Indflydelse over en stor Del af Kirkens Domæne. Til dette svarer vore store Aander med Fraser om det »occidentale Temperament«, »den europæiske Pragmatisme«, som paa vidunderlig Vis har været i Stand til at vende Vrangen ud som et Kaninskind og ændre Østens negative Lære fra sort til hvidt og saa fremdeles. Det skal se ud, som om Europa ved Hjælp af en eller anden mærkelig »virtus« i Lighed med Molières »virtus dormitiva« (Søvnens Magt) har skabt Kristendommen. Jeg derimod tror, at Kristendommen har skabt Europa. Man behøver ikke at læse og spekulere meget for at blive overbevist om at den aktive Holdning over for Liv, Tro og Handling er selve Kristendommens Essens.

Naar de spørger Vor Herre: »Hvad er det store Bud?« svarer han med Skriften: »Du skal elske Herren din Gud med dit hele Hjerter, med hele din Sjæl og med hele dit Sind. Og det andet er ligesom dette: Du skal elske din Næste som dig selv.«

Siden disse Evner i os tjener til at elske Gud og udføre hans Vilje, gælder det for det første, at ingen af dem er daarlig, ingen af dem overflødig; at al vor Sjæls og Legemes, Naturs og Følelses Styrke er hellig, kostbar og god, for saa vidt den tillader os at gøre vor virkelige Pligt — og for det andet: at vi ikke blot maa bruge dem alle, men end ikke lade den mindste Del ubrugt, ikke den ringeste Tanke, ikke det ringeste Ord, for vi skal aflægge Regnskab for alt — vi maa strække dem ud til den yderste Evne ligesom Christus paa Korset, til vore Kræfters yderste Grænse og længere endnu. Paa denne Maade opnaar vi i Sandhed — hver paa sin Maade — den gode Viljes Tilstand: quantum potes, tantum aude (hvad du mægter, tør du vove).

Intet er fjernere fra buddhistisk Udslettelse og muhammedansk Fatalisme. Intet i os er ude af Stand til at tjene til vor Frelse. Der er altid noget at gøre.

Derfor er det forkert at foregive, at Kristendommen nogen Sinde har prædikeret, at man ikke skulde sætte sig imod det Onde. Den, som vilde tillade, at man for Øjnene af ham gjorde ondt imod noget Menneske, uden af al Evne og Kraft at hjælpe ham, vilde svigte vor Tros fundamentaleste Bud. Saaledes ogsaa den, som ved en Angribers Udaad maa se den Gud, hvis Billede han er, forringet og bespottet i sin egen Person, saavel som Næsten, hvis Tilflugt han er.

Derfor er den kristne Resignation ikke Buddhistsens Udflugt, som kun lader en tom Skal og et Legeme uden Sjæl

i Fjendens Haand; heller ikke Muhamedanerens Blasfemi, som siger: Det var skrevet; end mindre den opportune Slavaglighed, som hos Kineseren udtrykkes med Sætningen: »Om en mægtig Mand spytter paa dig, tør da ikke Spytet af, for at han ikke skal tro, du væmmes.«

»Vend den anden Kind til«, sagde Christus. Det er en offensiv Bevægelse, fuld af Fare og Trusel, for vi bliver slaet paa Kinden, men vi sigter paa Hjertet. Det er et Modangreb. Ved at vende den anden Kind til, ligedanner vi os med Gud, og af en Angriber af Mennesket gør vi en Angriber af Gud. Saadan, at nu er det ikke os, denne Bølle har slaet. Han slaar Gud, som ufejlbarlig vil svare, svare med sin Retfærdighed eller, som vi haaber, med sin Kærlighed.

Opraab til de katholske Lyttere.

Endelig har de katholske Radioklubber opnaaet en lille Begyndelse paa det, vi har arbejdet henimod i mange Aar: Udsendelse af katholske Gudstjenester. Mange vil vistnok finde, at der var meget, der burde have været anderledes, og at det kun er en meget lille Begyndelse, men det er dog en Begyndelse, og der er Udsigt til, at alle rimelige Ønsker ad Aare vil kunne opfyldes.

Naar denne Begyndelse har kunnet opnaas, skyldes det udelukkende den Omstændighed, at vi har en Organisation, som i Kraft af, at den staar tilsluttet en af de store Landsorganisationer, har kunnet gøre sin Indflydelse gældende i Radoraadet og det endda stærkere end vor Stemmestemtal har givet os Berettigelse til. Vort samlede Medlemstal for Aarene 1933 og 34 var henholdsvis 501 og 420, men heraf var kun henholdsvis 284 og 244 i Besiddelse af Radioapparat og saaledes stemmeberettigede til Radoraadvalg.

Det vil være en uomgængelig Nødvendighed, at langt flere katholske Radiolyttere er med i vor Organisation, og derfor retter jeg herved en indtrængende Opfordring til alle Katholiker, som er i Besiddelse af Radio, om at indmelde sig i Danmarks katholske Radioklubber. For Lyttere, der er bosiddende i Sogne, hvor der findes katholske Lokalklubber, nemlig Storkøbenhavn, Aarhus, Sydsjælland, Roskilde, Ringsted, Nykøbing-Falster, Odense og Eshjerg, er det aarlige Kontingent fra 50 Øre til 1 Kr.; for Lyttere, som er bosiddende andetsteds, er Kontingentet 1 Kr. aarlig. Da det imidlertid er forbundet med betydelig Vanskelighed at opkræve Kontingentet direkte fra disse Lyttere over hele Landet, og de katholske

Radioklubber er baseret paa Lokalklubber, vil der i den nærmeste Fremtid blive rettet Opfordring til en Række Personer i de Sogne, hvor der ikke allerede findes en Lokalklub, om at rette Henvendelse til samtlige bekendte Lyttere i Sognet og anmode disse om at indmelde sig i katholske Radioklubber mod et aarligt Kontingent af 50 Øre. De paagældende vil blive forsynet med Medlemskort, underskrevet af Landsforeningens Kasserer, og som tillige tjener som Kvittering for det aarlige Kontingent.

Det bemærkes, at enhver Lytter ved Indmeldelsen bliver antenneansvarforsikret, idet de katholske Radioklubber allerede for flere Aar siden har tegnet en saadan Ansvarsforsikring og holdt den i Kraft.

Hvis alle katholske Radiolyttere var organiserede, eller hvis de blot var organiserede i samme Omfang som Socialdemokraterne og Indre Mission, vilde vi med Lethed kunne opnaa langt mere, end vi hidtil har opnaaet, og det er derfor af største Vigtighed, saafremt vore katholske Udsendelser skal kunne fortsættes og forbedres, at vi alle er med. Ingen maa svinge. Ethvert Medlemsforhold til andre Radioorganisationer skader direkte vor Sag, hvorfor det maa være en Pligt for os at udmelde os af disse, saafremt vor Kirkes Sag virkelig ligger os paa Sinde. Nu kan ingen længere undskylde sig med, at »Radioklubben har ikke opnaaet andet end lidt Kirkemusik paa en Tid, hvor alle Mennesker sover« (Julemorgen og Nytaarsmorgen). Nej, vi har opnaaet noget, og vi vil opnaa endnu mere.

For de Lytteres Vedkommende, som har Bopæl i Sogne, hvor der findes Lokalklubber, kan Indmeldelse ske følgende Steder:

Storkøbenhavn: Katholsk Radioklub, Vestervoldgade 115, Postgiro 4419.

Aarhus: Maler G. Udengaard, Bülowsgade 52.

Odense: Hr. Th. Siemons, Gerthasminde 11.

Roskilde: Fhv. Stationsforstander Momberg, Klostervang 6.

Sydsjælland: Hr. Frihiof Jensen, Fasanvej 9, Vordingborg, Postgiro 39,705.

Ringsted: Sognepæsten, Postgiro 38,189.

Nykøbing F.: Trafikassistent C. G. Simonsen, Aavej 2.

Eshjerg: Dommerfuldmægtig Højriis, St. Pouls Allé 21, Postgiro 39,764.

I et følgende Nr. af Bladet vil der fremkomme en Fortegnelse over, til hvem Indmeldelse kan ske, for saavidt angaar Lyttere, der bor andre Steder.

Harald Højriis,
Kasserer for Landsforeningen.

Ungtyrkernes „positive“ Gudstro.

Et Billede af det nye Tyrkisk Religion tegner en Medarbejder ved »Kath. Kirchenzeitung«, Salzburg.

Føreren af Ungtyrkerne i Istambul, en ung Doktor i Filosofi, forsøgte af al Kraft at overbevise os om, at den ung-tyrkiske Bevægelse absolut ikke er religionsfjendtlig. »Ganske vist udfører vi ikke længere de ydre Tegn paa Bønsøvelsen«, siger han, »men Tro har vi alle«. Paa Spørgsmaalet, »om de har en positiv Gudstro?«, svarer han: »Tro har vi alle. Vi øver Religionen paa Gymnastik- og Sportspladserne«. »Hvad vil det sige?« Føreren forklarer: »Med de Bevægelser, som Muhammedaneren ‚skulde‘ udføre under Bønnen, har Profeten ‚kun‘ haft Gymnastik for Øje. For at rive Folket ud af den Slaphed, som Heden uvægerlig fører med sig, skal Muhammedaneren flere Gange daglig foretage legemlige Øvelser forbundet med Bøn. Her siger Ungtyrken: »Bede kan jeg andre Steder og ogsaa paa andre Tider, nu gør jeg Gymnastik og driver Sport, og saaledes opfylder jeg Profetens Bud.« Med de mange Afvaskninger havde Profeten kun til Hensigt at fremme den legemlige Renhed. At man i Dag benytter Hagia Sophia til Musæum, retfærdiggør Tyrken med de Ord: »Dette vidunderlige Bygningsværk skal ikke tilhøre hverken Muhammedanere eller de Kristne, men hele Menneskeheden« (frimurerisk Frase?). Herved er dog een Fordel: Mosaikkerne, som i 1453 blev overkalkede, bliver nu vasket rene og gjort synlige igen. Som bekendt maa der i en Moske ikke benyttes Billeder til Udsmykning. For at faa de Fremmede bort fra at mene, at Religionen er udelukket fra det offentlige Liv i Tyrkiet, henviser man til, at der stadig er 500 Moskeer i Istambul, kun nogle enkelte er blevet lukkede grundet paa Forfald. I Skolerne undervises der nu efter Darwins Abeteori i Stedet for efter Profetens Lære. For Tiden er Rusland den tyrkiske Republiks bedste Ven. I Skoler, der ledes af Udlændinge, maa Historieundervisningen kun gives af en tyrkisk Lærer. Katholske Elever modtager Religionsundervisning i den katholske Kirke (for Eks. i St. Georgs Kirken i Lazaristkollegiet). Med en vis Stolthed henviste den tyrkiske Fører ogsaa til, at det nu kun var gamle Folk, man saa i Moskeerne. Koranen er afskaffet. Havde Koranen ikke altid været den største Hindring for Kristendommen? Hvem ved, om Muhammedanerne ikke netop ad denne nye Vej med Tiden kan naa frem til Kristendommen? Om ikke den nu bestaaende Mangel paa Religion engang kan blive erstattet af den katholske Lære? Guds Vej er uransagelig!

Den nye Situation stiller Missionen overfor helt nye Opgaver. Det moderne Tyrki har forkyndt Religionsfrihed. Foreløbig ganske vist kun paa Papiret, thi Muhammedanernes Kristenhad lever videre. Selv om Statsmagten ikke, hvad Besættelse af Embeder angaar, som Tilfældet tidligere var, vilde forfølge Muhammedanere, der var gaaet over til Kristendommen, saa vilde disse kristnede Mennesker dog ogsaa i Dag være udsatte for hele deres Families Had og Fjendskab; blev han som Frafalden myrdet af en af sine Slægtninge, er det endnu et stort Spørgsmaal, om Morderen overhovedet vilde blive straffet. Saaledes er faktisk Sagernes Stilling i Dag, og dertil kommer saa det Forbud, som den tyrkiske Regering har nedlagt imod den kristne Gejstligheds Ordensdragter. Men vi maa ikke glemme, at Tyrkerne betragter sig som Islams ledende Magt, Islams Sværd. De Kristne ansaa dem jo ogsaa for at være Kristendommens Arvefjende. Indtil 1911 (den italiensk-tyrkiske Krig) blev der i Rom ved 40 Timers Bønnen sunget en Oration: »ut gentes Turcarum et haereticorum, quae in sua feritate confidunt, tua virtute conterantur«. Først Pius X afskaffede denne Oration for at vise, at Kirken som saadan ikke var den tyrkiske Stats Fjende. Kan man efter denne Aarhundrede lange Udvikling undre sig over, at Kirken endnu ikke nyder den Anseelse og den Kærlighed i Tyrkiet som for Eks. i Irland eller Polen? Man behøver heller ikke at undre sig særligt over Dragtforbudet. Helt op til den nyeste Tid var det i England forbudt at bære en særlig gejstlig Klædning eller Ordensdragt offentlig. Endnu i 1908 maatte man under den eukaristiske Kongres udelade den store Procession, fordi Kabinettet Asquith under Henvi- ning til de endnu bestaaende Love forbød denne Høj- lidelighed. Hvor kan man saa vente sig andet af de muhammedanske Tyrkere.

Den katholske Børnehavn.

Det har for Sankt Josephs Børnehavn været af afgørende Betydning, at den blev flyttet fra Nivaagade til Poppelgade 6 og derved kom til at ligge i Nærheden af Sognekirke og Sogneskole.

Medens Antallet af katholske Børn tidligere var ret nedslaaende, kan vi glæde vore Venner med at oplyse, at næsten Halvdelen af Børnene nu er fra katholske Hjem.

Der er i øvrigt al Grund til at forvente, at de katholske

Børns Procent fremdeles vil stige, indtil vi efterhaanden opnaar, at det udelukkende er katholske Børn, som samles i Børnehaven. Maaske en og anden kunde hjælpe heri ved at gøre katholske Familier med Smaabørn i Nørrebro-kvarteret opmærksom paa, at vi har vor egen Børnehave.

Dengang Sankt Josephs Børnehave blev startet, var det en stor Opmuntring for os at erfare mange Trosfællers levende Interesse for denne vigtige sociale Virksomhed. Gud ske Lov er der adskillige, som er forblevet trofaste Venner af Sagen og støtter den med aarlige Bidrag. Men for andres Vedkommende gælder det, at de i Tidens Løb synes at være blevet Ofre for en vis »Lunkenhed« i denne Henseende. Muligvis skyldes det dette, at de ikke havde Taalmodighed til at afvente de gode Resultater i Retning af et Flertal af katholske Børn.

Da der imidlertid paa dette Punkt er indtraadt en betydelig Forbedring, haaber vi, at vi i det nye Aar tør regne med et større Antal Bidragydere.

Det er haardt tiltrængt. Som man kan tænke sig, forslaar Stats- og Kommunitilskud samt Forældrenes Betaling langtfra til at dække Udgifterne. Dertil kommer yderligere de ekstraordinære Udgifter, som Flytning og Nyindstallering har foraarsaget.

Børnehavens Leder, Frk. Karen Bonne, røgter sit Hverv med stor Dygtighed. Sammen med sin udmærkede Medhjælper, Fru M. Schmidt, tager hun sig med moderlig Omhu af Børnene. Begge Damer er meget afholdte baade af Børn og Forældre.

Vi tillader os da at bede om lidt mere — helst haandgribelig — Interesse for dette Arbejde, der indgaar som et nødvendigt Led i hele Kirkens opdragende Virksomhed. Som bekendt afhænger Barnets hele Udvikling i væsentlig Grad af de Kaar, under hvilke de er vokset op i Alderen fra 2-6 Aar. Allerede førend Barnet kommer i Skole, maa Grundlaget lægges for Karakterens Dannelse og den religiøse Modtagelighed.

Det er dette, Sankt Josephs Børnehave søger at udrette.

Bidrag modtages med Tak af Kassereren, Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, Kbhvn. N. De kan ogsaa indbetales paa Postkonto Nr. 24045, Kbhvn. N.

Cay Benzon.

Præst, Formand for Børnehavens Bestyrelse.

Barmhjertig Tavshed.

Den ansete katholske Forfatterinde *Maria Domanig* har paataget sig at belyse Kvindernes Indsats i Tidens Digtning (*»Frauendichtung der Zeit«*, Innsbruck, Tyrolia-Verlag, 1935, 226 S., indb. RM. 3,20), ikke blot ved korte biografiske Noter og nøjagtige Fortegnelser over deres Værker, men især ved fortrinligt valgte Eksempler paa Digte og Fortællinger. Nedenfor en Prøve paa den holstenske Forfatterinde *Jassy Torrunds* Kunst, som torherligere Grevinde v. Spee, Enken efter den 1861 i København fødte katholske Viceadmiral Maximilian Grev v. Spee, der, efter en Sejr over Englænderne ved Coronel, sammen med sine to Sønner og største Delen af sin Flaade fandt Døden i Slaget ved Falklandsøerne den 8. Dec. 1914. Glimtvis, i en Menneskeskæbne, ses her ogsaa Krigens bitre Ve, og et Sandhedsproblem stilles til Diskussion.

Lægen staar med Uret i Haanden: »Endnu to Minutter — saa maa jeg gribe ind. Læg alt parat, Søster —.«

Den unge Frue, som Timer igennem har vredet sig i Smerte, hører i sin halvt bevidstløse Tilstand Ordene, dumpt som gennem en Taagevæg. Et Ryk, som faar hele hendes spinkle Legeme til at skælve, farer igennem hende.

Et halvkvalt Skrig: »Aa, min Gud — Luz, hjælp mig!«
Aandeløs Pause — saa — —

»Død og Pine — sikken en Kraftkarl,« brummer Lægen hen for sig.

Som gennem en tæt Taage hører man en klagende Stemme: »Ja, men al den Kalk, De ogsaa har givet mig, Doktor!«

Et Par Minutter gaar. Saa siger Lægen højt og energisk: »Vaagn nu, Fru von Thanner, og se den sunde Dreng, De har faaet — en Pragtdreng.«

»Mirakel — med saadan en Fader!« Den drømmeslørede Stemme lyder allerede lidt mere bevidst, næsten som en sejrrig Latter.

»Og saadan en Moder — al Agtelse,« ler Lægen muntert. »Naa, Gud ske Lov, endelig engang en gemytlig Barselskvinde. Hidtil har jeg kun truffet den jamrende Slags.« Ogsaa Søsteren ler befriet med. Ingen hører Sukket, der lyder fra hin Brønds Dyb, hvor de største Glæder og de smerteligste Sorger bor tæt sammen, Side om Side.

Første Udbrud efter Forløsningen: »For dig, min Luz — vor Dreng — hvornaar vil du faa det at vide?«

Udenfor paa Gangen opstaar en uvant Uro, man hører ophidset Tale. Lægen kaldes bort, giver endnu nogle Instruktioner og forlader Værelset. Ogsaa den assisterende Søster gaar, kun Sygeplejersken bliver tilbage og passer sit Arbejde. Saa ligger den unge Kvinde velplejet og godt i

sin Seng og drømmer stille, lykkeligt hen for sig — indtil en uvant Larm atter opskræmmer hende: Var der ikke en, der skreg? Hun løfter de trætte Øjenlaag. »Hvad er der i Vejen derude, Fru Labuschke?«

»Nu skal jeg se. Sov De nu bare, Frue, jeg kommer straks igen.«

Men hun kom ikke. Den syge laa og døsede. Hun var saa træt og udmattet og vilde ønske, hun kunde sove, sove, bare sove. Pludselig — hvad var det? Var der ikke en, der nævnte hendes Navn? Lød det ikke som en Hulken? Møjsommeligt løftede hun sig op. En frygtelig Angst greb hende. Hendes Hjerter hamrede som vanvittigt — standsede — rasede videre. Med Opbydelse af al sin Kraft rejste hun sig helt op — en brændende Smerte skar igennem hendes Legeme — saa mistede hun Bevidstheden.

Da en fremmed Sygeplejerske en rum Tid efter kom ind for at se til Barselskvinden, laa denne med voksgult Ansigt og kolde Hænder, som en død —.

Lægen bliver hentet — han er ude af sig selv. Han forstaaer straks: en Efterblødning, som kan koste Patientens Livet.

Han gør, hvad han skal, arbejder med en Slags sammenbidt Raseri, som ingen havde tiltroet denne ellers saa ligevægtige Mand.

Men det er heller ingen Bagatel, det er ikke til at holde ud at tænke paa — det er simpelt hen til at skribe over.

Der ligger nu denne Kvinde, møjsommeligt flikket sammen, hun, som om Morgenen saa tappert havde født sin Dreng til Verden. Og om et Par Timer, maaske allerede i Dag, senest i Morgen, maa man støde Dolken i Hjertet paa hende — naar Rædselsbudskabet, som de engelske Aviser bringer, meddeles hende:

»At i Forgaars, den 8. December 1914, havde det store Slag ved Falklandsøerne staaet. Fem af de bedste af vore Skibe ligger paa Atlanterhavets Bund. Henvend to Tusinde tyske Sømænd døde — to Tusinde tyske Mødre og Hustruer berøvet deres Sønner, Mænd, Brødre —«

Nu gælder det om at holde dette ufattelige hemmeligt for Sygehusets mere end hundrede meget syge Patienter. Fremfor alt for Barselspatienterne. Fra Division Spee ligger der fire her, og der er allerede sivet noget ud ved en Uforsigtighed fra en Sygeplejerskes Side. Gud være hende naadig, hvis den lille, tapre Thanner gaar til Grunde derved.

Først Timer efter kommer den syge til Bevidsthed. Ser den fremmede Sygeplejerske. Tænker sig om: »Hvor er Fru Labuschke? — jeg hørte hende græde — hvorfor kommer hun ikke igen?«

»Hun har traadt fejl, forstuvet sin Fod, det Fæl Nu maa hun selv ligge,« siger Lægen kort.

Ursula Thanner saa stift paa ham. En Mistanke vaagne i hende. »Sig mig Sandheden, Doktor — er der sket noget? Har vi — har De Efterretninger fra — vor Krydserflaade? Er min Mand —?« Bønfaldende løftede hun Hænderne. »Aa, sig mig dog, Doktor, lever min Mand — eller er der sket en — —?«

»Der er ikke sket noget!« afskærer Lægen hende barsk. »I det mindste har vi ingen Efterretning.«

Hun vil fare op, men Lægen lægger en jerntung Haand paa hendes Skulder. Hun stirrer vildt: »Hvorfor er De saa stille — begge to?«

»For Pokker!« farer Lægen op, »skal vi maaske synges Halleluja, naar De ligger her og forbløder for os? — Labuschke skal faa det betalt, hvor kan hun forlade en Barselspatient?«

»Doktor, jeg beder Dem —.«

»Vil De nu være saa venlig at ligge ganske stille, eller skal vi have den Festforestilling om igen?« sagde han vredt og samtidig hjælpeløs. »Jeg siger Dem jo: vi ved intet. Det er Dage siden, at Efterretninger er naaet frem. Det sikreste Bevis for, at alt er i Orden.«

Hun troede ham ikke. »Grevinden skal komme. Hvorfor kommer hun ikke i Dag? Aa, kære Doktor, lad Grevinden kalde, gør det, hører De, jeg tror ikke nogen anden end hende.«

»For mig gerne.« Han gik, selv glad for at være uden for Hørevidde.

Det varede længe, inden Grevinden kom. Den syge ventede i feberagtig Spænding.

Endelig, da Skumringen allerede var faldet paa, kom hun. Det var saa mørkt, at man næppe kunde skelne hendes Ansigtstræk.

»Tænd Lys,« bad den syge.

»Nej, lad være med det,« udbrød Grevinden hastigt. »Deres Øjne skal skaanes, kære Barn.« Hun gav kun Lov til, at en lille Natlampe blev tændt og stillet hen i den fjerneste Krog paa Servanten.

Saa traadte hun hen til Sengen. En stor, kraftig Skikkelse i en lys Dragt. »Gud velsigne Dem, kære Barn, og Deres dejlige Dreng. Lægen har fortalt mig, hvor tapper De har været; De har oven i Købet leet. Leet i en saa tung Time — det kommer til at staa i den gyldne Bog.«

»Kære Fru Grevinde, er der ingen Efterretning?«

Den moderlige Kvinde holdt fast om de skælvende Hænder: »Ingen,« sagde hun roligt og beroligende. »Herrene paa Stationen formoder — og saadan er det sikkert

ogsaa — at vor Flaade, for at vige af for den frygtelige fjendtlige Overmagt, har trukket sig tilbage. Et eller andet Sted i Stillehavet ligger de paa Vagt, parat til øjeblikkelig at bryde op, saa snart de har skaffet sig Kul og Ammunition.«

Ursulas Øjne hang ved hendes Ansigt, anstrengte sig for at trænge igennem Tusmørket. Hun lyttede til »Kompagniets Moder«s kære, rolige Stemme, som gød lidt Trøst og Ro i hendes angstfyldte Hjerter. Lettet aandede hun op. Gud ske Lov, der var dog vist ikke passeret noget. Grevinden kom som sædvanlig i sin hvide Dragt, og den røde Koralkæde, som hun havde fra sine Ungpigedage, hendes Mands Forlovelsesgave til hende, bar hun som altid. Intet paa Jorden havde kunnet virke mere beroligende.

Hun anede ikke, hvad det havde kostet denne moderlige Kvinde at tage den hvide Dragt og Korallerne paa netop i Dag. —

Ti Dage i Træk kom Grevinden paa det store Sygehus' Fødeafdeling i sin hvide Dragt, med sit moderlige Smil, med de lysende røde Koraller om Halsen og somme-tider en lille Grankvist stukket i Bæltet — man nærmede sig jo Julen. — — Det var som en Strøm af Godhed, Haab og Livskraft udgik fra hende, saa ikke alene den purunge Officersfrue, som stod hende nær, men ogsaa de tre hende fuldstændig fremmede Barselspatienter fra Underofficersstanden, Kvinder, som enten ventede paa det svære Øjeblik eller lige akkurat havde faaet det overstaaet (medens deres Mænd forblev paa deres Post i det fjerne, ukendte Verdenshav), sugede Trøst, Mod og Haab ved dette ufor-sagte, troende Kvindehjerter.

Ti Dage i Træk gennemførte denne Kvinde (som den unge Officersfrue i et overstadigt Øjeblik i Fredstiden havde døbt »Kompagniets Moder« — et Navn, som nu under Krigen blev udtalt ofte og kærligt og var blevet til en Ærestitel for den ædle, tapre Kvinde), at ethvert Besøg, der kom til Barselspatienterne med smaa Kærlighedsgaver eller Blomster, bar lyse Dragter og lyse Smil. At tusinde kærligt udtænkte smaa Pudsigheder og fonøjelige Julehemmeligheder maatte hjælpe til at tilhyle det frygtelige, det ufattelige: at fem Skibe af den herlige Krydserflaade den 8. December 1914 var blevet ødelagt ved Falklandsøerne, at Hundreder af Sømændshustruer var blevet Enker og deres Børn faderløse.

Ti Dage i Træk holdt hun selv med jernhaard Energi ud paa sin Post i Barmhertighedens hellige Tavshed.

Kun blev hendes straalende blaa Øjne fra Dag til Dag mørkere og mattere af de Taarer, hun græd Nætterne igen-

nem, saa det sekundvis saa ud, som om hun var ved at slukkes af en overmenneskelig stor Smerte. At hun somme-tider pludselig maatte bukke sig for at tage noget op, som slet ikke var der. At der i hendes svære, mørke Haar stadig kom flere og flere sølvhvide Traade.

Den yngste i Divisionen saa det først. Hendes Øjne og Mund spurgte bange: »Endnu ingen Efterretning, Fru Grevinde — stadig ingen?«

»Ikke andet end at de stadig maa krydse ved Chiles Kyst for at opdrive tilstrækkelig Kul og Ammunition.«

Og for tiende Gang fortæller hun om den pragtfulde Afskedsfest, som den tyske Koloni i La Concepcion har holdt for Landsmændene. Officererne var alle i Gala, og Chefen havde udbragt et Leve for den tyske Koloni, og den yngste Officer, Søløjtnant von Thanner, havde udbragt et Leve for Damerne. »Men det ved De jo allerede«, sluttede hun smilende og tillidsfuldt sin Beretning, »og nu op med Humøret, lille Frue, og glæd Dem ved Deres dejlige lille Dreng. Vær rolig for, at hvis der var sket noget, vilde vi allerede for længe siden have faaet det at vide igennem de engelske Aviser.«

Først da alle fire unge Mødre var uden for Fare og med deres nyfødte ved deres Side hurtigt gik Helbredelsen i Møde, først da kom Grevinde Spee, Admiralens Enke, som i Søslaget ved Falklandsøerne i samme Time mistede sin inderligt elskede Mand og to unge, friske Sønner, den yngste næsten endnu kun en Dreng, først da kom den haardeste Prøve paa hendes Tapperhed. Til den ene efter den anden gik hun ind, tog deres unge Hænder i sine egne moderlige og begyndte skaansomt og kærligt at forberede de ængsteligt lyttende paa det usigelig tunge. Bredte sin egen bitre Smerte, sin egen umaalelige Sorg over Mand og Sønner som et medlidende Slør ud over dem og sig selv tillige. Fandt Ord, som Gud selv i denne tunge Time lagde hende paa Læben. Hjælp og trøstede som kun en Moder kan trøste. Tog disse unge Kvindehjerters Smerte med ind i sit eget sønderrevne Moderhjerter. — Da erkendte de klart: for at skaane dem, for at redde deres Liv i den haarde Time, havde denne tapre Kvinde stiltiende baaret sin egen tre-dobbelte Smerte.

Og en af dem, den yngste, moderløse, den lille tapre, som havde faaet den gnavne Læge til at le, bredte nu hulkende sine Arme ud: »Aah, Moder, hjælp mig! Nu er du ikke alene »Kompagniets Moder«, nu er du min, helt alene!«

Paa Lytterpost.

Onsd. 18.-12.-35 Kl. 20—22 fejrede Hedningerne deres **Solhvervsfest**, der naturligvis blev transmitteret ligesom de hedenske Ungdomsfester. »Frihed for Loke saavel som for Thor.«

Sønd. 22.-12. Kl. 13²⁰—13⁴⁰: Sprog for viderekomne, Tysk: »**Ein deutsches Krippenspiel**«, et lille katholsk, meget barnligt Julemysteriespil, oplæst af Lektor H. Moe.

Mand. 23.-12. Kl. 19¹⁵—19⁴⁵: Direktør, Dr. phil. Victor Madsen: »**Livets Oprindelse**«. Gennemført Darwinisme: det blev fremført som et uafviseligt videnskabeligt Resultat, at de højerestaaende Dyrearter alle har udviklet sig af laverestaaende. M. hævdede, at det var muligt, at Liv kan opstaa af livløse Stoffer. Opstaaen af Liv paa Jorden kunde dog ogsaa forklares ved, at visse meget smaa levende Celler er ført hertil fra andre Kloder. »*Liv har eksisteret fra Evighed ligesom de livløse Stoffer.*« Er dette dansk Videnskabs Standpunkt 1935? Et sørgeligt og fortvivlet Forsøg paa at slippe uden om Gud!

Onsd. 25.-12. Kl. 8²⁵: **Katholsk Kirkemusik**. Sakramentskirkens Kor (Dirigent: Kantor B. Husson) sang (med Viggo Even Olsen ved Orgelet) katholske Julesalmer, dels middelalderlige, dels nye. Morgenduelige tog det paa Sengen.

Søndag 5.-1 -36 Kl. 13²⁰—13⁴⁰: Sprog for viderekomne, Tysk: Dr. Victor Waschnitius: »**Die Mystik und die bürgerliche Kultur**«. »*Korstogsidéen havde fremkaldt en religiøs Opblomstring . . . Af større Betydning for den tyske Mystik var Dominikaneren v. Eckhart, der blev anklaget for Kætteri, og hvis Sætninger forkastedes af Paven som kætterske.*« W. oplæste derefter nogle Prøver fra Eckharts Prædikener. (Angaaende Mester Eckhart henvises til Artiklen her i Bladet, forrige Aargang Side 971—74.)

Fred. 10 -1. Kl. 11¹⁵—11⁴⁰: Skoleudsendelse: Adjunkt B. Tengnagel Jørgensen, Jerne: »**Et Besøg i Roms Katakomber**«. Heri omtales Via Appia, »Domine, quovadis?« — Kirken og Legenden, Katakomberne og Vandledningerne. Under Omtalen af Katakomberne fortaltes, at da Kristendommen blev den herskende Religion, blev alle ivrige efter at samle Ben i Katakomberne. »*Det var nok, at en Knogle var blevet gravet op af Roms Jord, for at den kunde anses for hellig. Man kunde altsaa blive begravet som Synder og gravet op som Helgen. Ogsaa Paverne var med i dette . . . Et Rum i Katakomberne skal have været Gravplads for de Paver — eller Biskopper, som de kaldtes — der levede før Aar 300. Der gives forskellige Synspunkter. Den ene godter sig over, at Mennesker kan tage Fejl, den anden glæder sig over Menneskers Evne til at begejstres! Ignatius.*«

Nye Bøger.

Troskampen i Tyskland.

For dem, der vil sætte sig ind i de kirkelige Kampe, som for Øjeblikket føres i Tyskland baade imod den protestantiske Kristendom og den katholske Kirke, giver W. Gurians Bog (*Waldemar Gurian: »Der Kampf um die Kirche im Dritten Reich«*) en god og fyldig Vejledning. Den er ikke skrevet med en let Pen — saa Læsningen er paa sine Steder nok saa tung — men den bringer et rigt Materiale vedrørende baade Udgangspunktet og Forholdet i den staaende Strid. Gurian skildrer Skridt for Skridt, hvorledes det tredje Riges Magthavere søger at gennemføre deres Verdensopfattelse eller Verdensanskuelse, som ikke skal være blot et politisk eller et socialt Syn paa Tilværelsen, men ogsaa paa mange Maader strejfer eller ligefrem griber ind i det religiøse, henholdsvis kristelige Livssyn. Inden for Protestantismen er det efter Gurian »lykkedes Regeringen at skabe et vist Kaos«, og det er vanskeligt at sige, hvordan Tingene staar. Maaske først ad Aare, naar Kampens Støv har lagt sig, vil Situationen være klarlagt.

Ulige vanskeligere er Statens Stilling over for den fast sluttede katholske Kirke, som sidder inde med en ganske anden Autoritet og styres fra et Sted, Magthaverne ikke kan herske over. Her føres Kampen foreløbig ikke saa meget om selve Troen og Gudstjenesten som om Kirkens Indflydelse udadtil, navnlig dens Forhold til Ungdommen og Foreningslivet, der i Tyskland er særdeles stærkt udviklet.

Gurian mener i Slutningen af sin Bog, at Kampen vil bidrage til Enhed i Kristenheden, henholdsvis mellem Konfessionerne indbyrdes, eftersom det ikke kan komme til en Forstaaelse med Nationalsocialismens Krav paa Totalitet, »Ausschliesslichkeit«, hvad der paa Dansk maaske kan gengives med Statens absolute Herredømme i alle Ting. En »Kronik« giver en god Oversigt over de religiøs-kirkelige Begivenheder til 14. Oktober 1935. F. F. M.

Hvad Synden er!

Den unge franske katholske Forfatter *Daniel-Rops* (født 1901) arbejder sig mere og mere frem til en anset Stilling blandt Frankrigs førende Litterater. I sin Roman »*Tod, wo ist dein Sieg?*«, som foreligger paa flere Sprog, bl. a. i en tysk Oversættelse (Verlag der Universitätsbuchhandlung, Freiburg i Schweiz, 1935, 540 S.), skildrer han saa mesterligt en Sjæls Gang gennem Mørket til Lyset, gennem Synd til Forening med Gud, at hans Laure Malaussène sikkert hører til en af den moderne Romans bedste Skik-

kelser. Vi citerer hans Ord om Synden: »*Synden er en Last, et dødt Stof, som allerede bebuder Liget. Sjælen optager den aldrig i sig. Synden kan vokse, kan formere sig som en Kræftbyld, saa det sunde, virkelige Liv næsten smelter sammen til intet, men selv om et Levevæsen er aldrig saa sygt, forbliver det stadigvæk tilstrækkelig Plads til, at Guds Ord spirer derpaa og fordriver al Forraadnelse.*« —z.

For Begyndere i Dansk.

Ingeborg von Stemann, der i en Aarrække har ledet de danske Feriekursus for Udlændinge, har udgivet en »*Praktisches Lehrbuch der dänischen Sprache*« (Gyldendalske Bogh. Kr. 5,50), som vi vil gøre opmærksom paa, fordi vi ofte bliver spurgt om en moderne Lærebog i Dansk, som der jo ikke er Overflod paa, et Savn, som sikkert ikke saa faa i vore Menigheder har følt, hvis Modersmaal ikke var dansk. Bogen er skrevet for Akademikere og Ikke Akademikere, den er affattet særdeles praktisk med særlig Hensigt paa Udtalen og det daglige Omgangssprog. En dansk-tysk Ordfortegnelse er vedføjet. —z.

I Serien Haases Haandbøger,

hvori nylig udkom en Religionspsykologi af Biskop Dr. Fuglsang-Damgaard og en Jødedommens Historie af Overrabbiner, Dr. Friediger, vil i Løbet af et godt Aars Tid udkomme et illustreret Dobbeltbind: *Den katholske Kirkes Historie* af Pastor *Peter Schindler*.

Fra Hovedstad og Provins.

Holbæk Menigheds Silkebanner.

Af gode Venner i Holland — rimeligvis paa Hr. Pastor Wijnens Initiativ — har Menigheden i Holbæk faaet skænket et stort, smukt Silkebanner. Paa himmelblaa Bund toner det hvide Kors frem, og oven over Korset Indskriften: For Christus vor Konge. Paa Siderne af Korset vajer til højre Kirkeflaget og til venstre det danske Flag. I Soklen, der bærer Korset, er indsyet i skønne Farver Holbæk Byvaaben og derunder: Sct. Lucii Kirke, Holbæk. Søndag d. 5. Jan. — Jesu Navns Fest — var Banneret ophængt paa den ene Sidevæg, og Menigheden fik af sin Præst Forklaring paa den Symbolik, der hviler i Banneret. De to Flag kendetegner vort himmelske og jordiske Fædreland, medens Byvaabnet nedenunder er Tegnet paa vor Forbindelse med vor By, men samtidig ogsaa med vort Gudshus: St. Lucii Kirke. Men alt skal samles som i een Sum om det store, det ophøjede og vidunderlige: Korset med Indskriften: For Kristus vor Konge. Arbejdet er smukt udført, og forhaabentlig skal Banneret i mange Aar

blive det Tegn, hvorunder Menigheden i Holbæk Sogn ved de forskellige kirkelige Festligheder skal samle sig.

emce.

Salmebog og Menighedssang.

Søndag den 19. Januar gæstede Pastor Harmer fra Næstved Odense og holdt her i Skolens Sal et meget interessant Foredrag om vor Salmebog. Pastoren paaviste, hvorledes Salmebogen indeholder en værdifuld Samling Melodier af højst forskellig Oprindelse: Koraler, Folkelmelodier, Romancer osv. En af vore smukkeste Salmer til den lidende Frelser skal endda have sin Melodi fra en middelalderlig Kærlighedsvisse. Taleren omtalte videre, hvorledes Klassikerne blev imødegaaet af den kirkelige Sangkritik samtidig med, at Kirkemusikens Perler kunde betyde Menighedssangens Grav. Det vilde være halsløs Gerning at forsøge paa at afskaffe Romancemelodierne i Salmebogen, selv om mange ønsker det; men de Melodier er folkelige, de vil leve videre og komme igen. »Hver Fugl synger med sit Næb og hver Tid med sin Tone. Hver Slægt giver paa sin Maade Udtryk for Tro paa og Tillid til Gud.« Efter Foredraget indledede Kirkekolets Leder en Diskussion: »Brug af danske Salmer eller liturgisk Sang ved Søndag og Helligdages Hovedmesse.« Deltagelsen i Diskussionen var livlig og Interesserne var delte; men som en skøn Afslutning endte den sidste Taler, en varm Tilhænger af danske Salmer, med paa ny at erklære sin Kærlighed til Salmebogen, der var blevet ham saa meget mere kær, som han nu, efter Pastor Harmers Foredrag, var klar over, at ogsaa de danske Salmer bares frem paa Koralmelodiers Vinger.

V. K.

Fest i Maribo.

Pastor Klessens i Maribo fejrede, som tidligere omtalt, Søndag den 12. Januar sit 25 Aars Jubilæum som Præst i Maribo. Unge polske Piger havde smykket Kirkedøren og Indgangen til Præsteboligen med Guirlander, og selve Kirken var smukt pyntet med Laurbærtræer, Blomster og Faner. Før Højmessens blev Pastoren afhentet i Præsteboligen og i højtidelig Procession ført til Kirken. I Dagens Løb modtog Pastor Klessens et Væld af Blomster, Telegrammer og Gaver fra Menighedens Medlemmer samt fra en stor Del af Byens Borgere. Fra de danske og polske Katholikker modtog Pastoren to Pengegaver, som han vil benytte til Kirkens Udsmykning. St. Josefssøstrene forærede 3 Alterduge og en Kommunionssug. Fra en af Menighedens Medlemmer modtog Pastoren et Sølvetui til en Tændstikæske, hvorpaa Kirken og Præsteboligen var indgraveret. Om Aftenen samledes Menigheden med Pastoren i St. Birgitta-

salen til en Fest, hvor fornøjelig Sketch og hjertelige Taler vekslede med hinanden. Jubilaren selv takkede paa Dansk og Polsk for den overvældende Hjertelighed, der var vist ham, og fremhævede, hvor glad han var for sit Arbejde. Han kunde i Dag glæde sig over en god og trofast Menighed, der Søndag efter Søndag gik i Kirke. Festdagen sluttede med fælles Kaffebord. *G. Strate Nielsen.*

Fra den vide Verden.

Fulda og Tyskland.

De tyske Biskopper har efter Fuldakonferencen udsendt et Hyrdebrev om Ægteskabet, og en anden Kundgørelse imod trosfjendtlige Skrifter. Som Apostlenes Efterfølgere føler Biskopperne sig forpligtet til at tilbagevise alle Angreb mod Troen. *»Intet, nej slet intet vil kunne afholde os fra at opfylde denne vor væsentlige Pligt, ej heller i Nutiden, fordi vi derved ikke blot tjener Kirken og Christus Konge, men ogsaa Folk og Fædreland.«* *»Vi har Gang paa Gang, især efter vore Sammenkomster i Fulda, formanet, advaret og ikke nndlaadt noget for at spare det tyske Folk for en Kulturkamp. Alligevel synes Kampen ikke at løje af, men tværtimod med stigende Styrke at rase omkring tyske Menneskers Sjæle.«* Biskopperne forbyder igen Læsningen af disse trosfjendtlige Skrifter, men fralægger sig hver Hensigt om at træde Staten for nær. *»Thi vi ved, at saavel Staten som Partiet maa holde sig til Konkordatsforpligtelserne og selv misbillige, at deres Organer misbruges til Angreb paa Kirken og den kristelige Tro.«* — Forhandlingerne i Fulda skal iøvrigt have drejet sig om de katkolske Foreninger, især Ungdommens. Fra Statens Side forelaa betingelsesvis Forsikringen om at ville afblæse den antiklerikale Kurs i Hitlerungdommen; men da saadanne Løfter flere Gange før er blevet brudt og de ansvarlige Førere ikke blev fjernet, betyder det ikke ret meget. Til Gengæld forlangte Staten saa meget som at Hitlerungdommen erklæres for Statsungdom med et Opdragelsesmonopol, som ogsaa den religiøse Opdragelse skulde underkaste sig. Ogsaa rent kirkelige Anstalter saasom Seminarier skulde udleveres til Staten, som iøvrigt allerede har begrænset Tilgangen af ikke rent-ariske Elementer. — Prof. Hermann Muckermann, der holdt Missions-foredrag i Elberfelde, fik af det politiske Politi Paabud om at forlade Byen. — Rigsstatholder Wagner har paa et Kursus i Sydbaden udtalt: *»Den katholske Kirke maa ikke tro, at vi vil skabe Martyrer. Vi vil ikke vise Kirken den Tjeneste. Vi vil ikke skabe Martyrer, men Forbrydere. Jeg kan forsikre Dem, naar Deviseprocessernes Serie er forbi, vil vi begynde en anden Serie.«* — Ene og alene

gennem et skarpt Angreb fra Indenrigsminister Dr. Frick og et andet i »Völkischer Beobachter«, hvor det hedder, at Kardinalen spyede Ild og Svovl«, har man hørt, at Kard. Faulhaber har protesteret mod Hejsning af Hagekorsfanen paa Kirkerne og mod en kirkefjendtlig Vandreudstilling i Bayern. — Ærkebiskop Dr. Gröber, Freiburg, har i et Hyrdebrev til Gejstligheden saa klart og aabent protesteret mod Nazismens Overgreb mod de tyske Katholiker, at vi, saafremt Pladsforholdene tillader det, vil komme tilbage til dette Dokument. — I Dr. Dix, Biskoppen af Meissens Forsvarers Tale, som offentliggjordes i »Berliner Tageblatt«, der derefter konfiskeredes af Gestapo, stod bl. a. de Sætninger: *»Deviseloven er det mest utilfredsstillende, som overhovedet gives for vor Retsfølelse i Dag.»* og *»Den tyske Historie kender intet Tilfælde, hvor en Biskop blev draget til Ansvar for saadanne Ting.»*

Bidrag à la Kollontai.

Som Agenturet »EIA« i Genf meddeler, sidder den bekendte sovjetrussiske Diplomatrue Kollontai nu som Medlem af Folkeforbundscommissionen, der har med Børneværnet at gøre. I Begyndelsen af den bolschevikiske Revolution var Fru Kollontai Terroristen Dybenkos Veninde, og de Blodsorgier, som dette Par satte i Scene, hører til de skændigste og blodigste i Bolschevismens Historie.

Men Fru Kollontai har ikke indskrænket sig til at propagandere med Eksemplet alene. Gennem talrige Foredrag og Publikationer er hun optraadt som den mest fanatiske Kæmper for Familiernes Ødelæggelse. Hun er altsaa en af dem, der bærer Hovedskylden for den Svøbe, som de vanrøgtede Børn nu er blevet for Landet. Hendes Ofre er de Bander af vanrøgtede Børn, som nu paa Grund af det for nylig udstedte Dekret kan blive skudt ned, et Dekret, som de Wiart hentyder til i en Folkeforbundscommission. Men denne Hentydning blev udeladt i Embedsprotokollen. Folkeforbundets nye Medarbejder er ligeledes Forfatterinde til en ligesaa modbydelig som kynisk Bog: *»Kærlighedens Veje»*. Fru Kollontai fremstiller heri den nye Kvindetype, som hun prædiker. Man ved, at Resultatet af en saadan Propaganda ikke lader vente paa sig. Saaledes har da ogsaa den sovjetrussiske Presse selv sidste Sommer berettet om de frygtelige Resultater, og nu indvælger Folkeforbundet Føreren i den bolschevikiske Kvindebevægelse i Børneværnscommissionen!

»Osservatore Romano« føjer selv følgende Bemærkning til »EIA«s Meddelelse: *»Det er Kendsgerningernes frygtelige Logik. Agenturet »EIA« vender sig paa Grund af denne Udnævnelse med bidende Ironi mod Folke-*

forbundet. Men hvilken Skyld har dette, naar Regeringen i Moskva ikke har noget bedre til Disposition? Efter at Sovjetrusland havde faaet Indpas i Genf, kunde man kun vente Bidrag à la Kollontai.«

Hvad katolske Skoler sparer Staten for.

»Katholske Læreres Sammenslutning« i Liverpool har fornylig afholdt deres Aarsmøde, ved hvilken Lejlighed Ærkebiskop Downey gav følgende interessante Oplysninger: De af Katholikerne i England og Wales opførte Folkeskoler repræsenterer et Tilskud til Statens Opdragelsesbudget paa £ 4.500.000. Hvis Staten skulde erstatte Katholikerne i de anerkendte Mellemskoler, vilde det betyde en Merudgift paa £ 22.000.000. Af katolske Folkeskoler i England og Wales er der for Tiden 1239 med 412.793 Elever. I Aaret 1934-35 aabnedes 24 nye Skoler til 6320 Elever og 27 allerede opførte Skoler blev udvidede til at optage 3611 Elever. Før 1870 var der i England og Wales 99 katolske Skoler med 11.000 Elever. I 1870 steg Tallet til 383 katolske Skoler med 113.490 Elever for i 1914 at stige til 1105 Skoler med 391.867 Elever. Til Sammenligning tjener, at »Church of England« for Eks. i 1902 havde 11.734 Skoler med 2.811.956 Pladser. I 1930 havde Anglikanerne 1535 færre Skoler og 723.537 færre Pladser.

Bourget døde med Krucifikset i Haanden.

Paul Bourget, det franske Akademis Doyen, som for kort Tid siden afgik ved Døden, hensov ifølge Meddelelser i Pariserbladene med en kristen Filosofs Ro med Krucifikset i Hænderne. Paa Montparnasse's gamle Kirkegaard stedte Kardinal Verdier det afsjælede Legeme til Hvile.

Benediktineroblaterne holder deres maanedlige Møde i Rosenkranskirken Torsdag d. 30. Jan. Kl. 20.

Elisabethforeningens Kollekt.

Søndag den 24. Novbr. 1935 indbragte 735 Kr. 87 Øre.	
St. Ansgars Kirke	Kr. 249,12
St. Andreas Kirke.....	» 143,70
St. Annæ Kirke	» 32,89
Biskoppens Kapel	» 4,—
Immaculatakirken	» 12,—
Jesu Hjerter Kirke.....	» 100,—
St. Josefs Kirke.....	» 7,25
St. Knuds Kapel	» 4,66
Rosenkranskirken	» 45,25
Sakramentskirken.....	» 120,—
Tilbedelseskirken	» 17,—

Ialt Kr. 735,87

Alle Elisabethforeningens trofaste Venner bringes vor hjerte ligste Tak.

Styrelsen.

Kirkelig Kalender.

Jan.	Febr.
26. S. 3. Søndag e. Epiphani.	2. S. Kyndelmisse. — 4. Søndag e. Epiphani.
27. M. Johannes Chrysostomus.	3. M. ANSGAR.
28. Ti. Agnes.	4. Ti. Andreas Corsinus.
29. O. Frans af Sales.	5. O. Agathia.
30. T. Martina.	6. T. Titus.
31. F. Petrus Nolasco.	7. F. Romualdus.
1. L. Ignatius.	8. L. 5. Søndag e. Epiphani.

Jan.-Febr.

Ugens Messebønner.

26. S. 3. Søndag e. Epiphani (89); 2. Sæt Bønner: Polycarp (804)-
 27. M. Johannes Chrysostomus (805—637).
 28. Ti. † Agnes (N. M. 806 og [220]); 2. Gudsmoder (64—101), 3. For
 Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
 29. O. Frans af Sales (807—638).
 30. T. † Martina (807—639); 2. og 3. som Tirsdag.
 31. F. Petrus Nolasco (807—639).
 1. L. Ignatius (808—640).

M.-K. Jesu Hjerter K. »Immaculata« F. K.: Søndag d. 26. Jan
 Kl. 8^{1/2}.

St. Andreas Sogn

indbyder Menigheden til Møde i Charlottenlund Palmehave, Tirsdag d. 4. Februar 1936, Kl. 20 præcis.

- 1) Foredrag af Hr. Politivadokat Lotinga;
 - 2) Kirkesagen i Lyngby, Hr. Overportør J. Mogensen.
- Derefter fælles Kaffe bord à 50 Øre. Adgang gratis.

Ordrup d. 18. Jan. 1936. *M. Spaus, Sognepræst*

Katholsk Radioklubs Ungdomsafdeling. Lørdag den 1. Febr. Kl. 20. Pater J. Wolfisberg S. J.: »En moderne Hedningemissionær: Pater Constantin Lievens S. J.« (med Lysbilleder).

Katholsk Boghandel meddeler, at der er foretaget en større Prisnedsættelse paa Forlagets Bøger, gældende til 1. Juli 1936. Det drejer sig om en betydelig Nedsættelse, saa de fleste Bøger og Piecer kommer ned under 1 Kroner Værdi, ofte helt ned til 10 og 15 Øre. Listen over de nedsatte Bøger udsendes i disse Dage. Endvidere udsælges 50.000 Postkort fra 3 Øre pr. Stk. og ca. 2000 større Billeder fra 15 Øre, samt nogle Træfigurer og Krucifikser.

Rettelse. I Stedet for »mindreaarigt, mægtigt Cedertræ« skulde der i sidste Nr. S. 50 staa »ældgammelt, mægtigt Cedertræ«.

Min kære opofrende Hustru

Anna Bentsen

er Søndag d. 19. ds. pludselig afgaaet ved Døden.

Begravelsen foregaar Fredag d. 29. ds. efter Sjølemessen Kl. 9 fra St. Annæ Kirke til Katholsk Sundby Kirkegaard.

Christian Bentsen.

Den afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 23. Januar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Antager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 5.

Søndag den 2. Februar

1936

INDHOLD: Livets Lys. — I den hellige Ansgars Navn! — Fra Kirkens Urtid. — Avisskrøner i Norden. — »Kirken« over for det moderne Hedenskab. — »Lazarist-Lamaer« besøger Dalai-Lama. — Foran afgørende Valg i Spanien. — Løftet. — Paa Lytterpost. — Nye Bøger. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Livets Lys.

Det var Kyndelmisse Morgen i Rom i det Herrens Aar 798. Tung og tæt laa Taagen over den evige Stad; kold og klam svøbte den sig om alt og alle og gjorde det endnu vanskeligere at finde Vej igennem det i Forvejen uvej-somme Forum Romanum, hvorfra den sædvanlige Kyndelmisse-Procession under Sang og Bøn bevægede sig op til Santa Maria Maggiore, der var Dagens Stationskirke. Det taagede Halvmørke var kun oplyst af Processionsdeltagernes brændende Kærter, der af praktiske Grunde var blevet bragt med for lettere at finde Vej gennem det vildsomme Forum. Pludselig brød et heftigt Uvejr løs med Storm og Skylregn, medens et begsort Mørke sænkede sig over By og Land. Kærterne sluktes, og vild Forvirring var ved at udbryde i den tusindtallige Skare. Som saa ofte før troede man, at Verdens Ende var kommet, og Klageraab og Rædselsskrig lød gennem Stormens Su-

sen og Regnens Pisker. Da lød der pludselig en mægtig Røst, som med Kraft og Klang skar igennem Menneskarens Raaben og Naturens Rasen. Det var Simeons gamle Lovsang fra Lukasevangeliet, der lød, og det var Helgenpaven Leo III, der havde istemt Sangen. Alle blev grebne og revet med af hans mægtige, myndige Røst, og snart tonede »Nunc dimittis« i tusindtunget Kor gennem Regn og Storm. — Og Sagnet fortæller, at da man kom til Ordene: »Lumen ad revelationem gentium« — Et Lys til at oplyse Hedningerne — da viste der sig forude et straalende Lysskær, som i fordums Tid for Israels Børn, naar de ved Nattetide vandrede i Sinai Ørken, og dette Lys viste Processionen Vej gennem Taage og Mørke til Guds Moders straalende oplyste Kirke paa Esquilinerhøjen.

Paa Kyndelmissefesten giver Kirken os en brændende Kærte i Haanden, en viet og velsignet Kærte, der er Symbol og Sindbillede paa Ham, der af den hellige Simeon blev betegnet som et Lys til at oplyse Hedningerne — et Symbol, et Sindbillede paa Ham, der selv har sagt: »Jeg er Verdens Lys; hvo, som følger mig, skal ikke vandre i Mørket, men have Livets Lys.« (Joh. 8, 12.) Kyndelmissekærten skal altsaa minde os om Ham, der er det sande Lys, der oplyser hvert Menneske, minde os om Ham, der er Livets Lys, som skinner i Verdens Mørke, i denne Verdens Mørke, hvori vi vandrer som hine Kristne paa Kyndelmisse Morgen i Aaret 798 — lyser og skinner for at vise ogsaa os Vej op til Hans hellige Bjerg og hjem til Hans Vældes Vaaning. Maatte det da ikke gaa os, som Apostelen Johannes siger i Fortalen til sit Evangelium, at Lyset skinnede i Mørket, men Mørket begreb det ikke. — Maatte vi — alle som een og een som alle — fatte og forstaa, hvor vigtigt det er for os at følge Ham, der er Livets Lys, at vi som Simeon i Templet og som den hellige Leo III til enhver Tid med Fred i vort Hjerte kan sige: »Nu lader Du Din Tjener — ifølge Dit Ord — fare herfra i Fred, efterdi mine Øjne har skuet Din Frelse.«

P. A.

I den hellige Ansgars Navn!

Hvad er Ansgariusforeningen?

Ansgariusforeningen blev stiftet i København ^{23/10} 1853 og er saaledes vor ældste katolske Forening. Dens Formaal er ved Udgivelsen af et Tidsskrift samt andre Skrifter og Bøger at fremme den kristelige Oplysning i de nordiske Lande. Aarsbidrag: 5 Kr. Alle kan blive Medlem af Foreningen, Katholiker og Ikke-Katholiker, voksne og Børn. Enhver bør støtte denne vigtige Forening og dens betydningsfulde Opgave, først og fremmest ved at holde Ugebladet, dernæst ved at melde sig som Medlem. Indmeldelser modtages af Bestyrelsens Medlemmer, Redaktionen af Ugebladet og Katolsk Menighedskontor, Bredgade 64, København K. Formand: Kontorchef i Finansministeriet *A. M. Thorkilsen* R. Dbg., H. C. Ørstedsved 31, København V. Telefon Eva 1435.

Hvad er Ansgarius-Bonifacius Foreningen?

Ansgarius-Bonifacius Foreningen er organiseret i 1902 som en Afdeling under Bonifaciusforeningen i Paderborn, efter at der allerede i flere Aar var blevet afholdt Ansgarius-Bonifacius Kollektor i Vikariatets Kirker og Kapeller. Foreningens Formaal er ved Bøn og Almisser at understøtte de katolske Sogne i det danske Vikariat.

Det burde være en Selvfølge for enhver Menighed i Vikariatet at samvirke med denne Forening, hvis Princip er, at Selvhjælp fra de danske Katholikers Side bør være en Betingelse for at kunne forvente Hjælp fra vore Trosfæller uden for Landet.

Vikariatskomitéen for Foreningen bestaar af Sognepræst *Ph. v. d. Kellenburg*, Formand, Bredgade 64; Murermester *A. V. Günther*, Kasserer, Bangertsgade 11; Vikariatets Regnskabsfører *Pastor P. Andreasen*, Nørrebrogade 27 C.

Hvad er St. Ansgars Fond?

I 1934 oprettede Ansgariusforeningen, i klar Erkendelse af, at »Nordisk Ugeblad« trænger til Udvidelse, saafremt det vil opfylde alle den katolske Presses Forpligtelser, St. Ansgars Fond for at forberede og muliggøre en saadan Udvidelse. Fondet har indsamlet over 3000 Kr. I Anledning af St. Ansgars Fest vil vi igen henlede vore Trosfællers Opmærksomhed paa den saa vigtige Pressesag og opfordre dem til at støtte den ved at sende deres Bidrag. Dette er praktisk Helgendyrkelse, der med samme Offersind som St. Ansgar søger at udbrede Troen gennem et vigtigt moderne Middel. Bidrag sendes til Kassereren, Dir. *A. Pruser*, St. Annæ Plads 28. Giro 26,773.

Fra Kirkens Urtid.

Den snart 74-aarige katholske Kirkehistoriker *Albert Ehrhard*, der er almindelig anerkendt som en Autoritet paa den byzantinske Theologis og oldkristelige Litteratuŕs Omraade, har fornylig udsendt en Bog betitlet »*Urkirche und Fröhkatholizismus*« (Verlag der Buchgemeinde Bonn 1935, 328 Sider Tekst og 17 Billeder paa Kunsttrykpaapir, RM. 5,40 indb.). Værket, der danner første Del af en af flere Bind bestaaende planlagt Publikation »*Die katholische Kirche im Wandel der Zeiten und der Völker*«, behandler Urkristendommen og Urkirken og giver her et fængslende Billede af dens Udvikling. Som Prøve paa Bogens Indhold følger et Uddrag af et Afsnit, betitlet »Den katholske Gudstjeneste«. A. N.

»Vi kan takke en hedensk Kilde for, at vi har en første Klasses Efterretning vedrørende Gudstjenesten i katholske Kirkemenigheder fra Begyndelsen af det andet Aarhundrede, idet et Brev fra Plinius den Yngre til Kejser Trajan omtaler to Forsamlinger, som de Kristne i Bithynien plejer at holde, den ene før Morgengry, hvor de afsynger Sange til Christus som Gud, eller, ifølge en afvigende Erklæring, aflægger Bekendelse af ham som Gud; den anden, under hvilken de indtager en uskyldig Spise. Det er almindelig anerkendt, at det er Eucharistien det her drejer sig om. Den ældste Beskrivelse af Eucharistiens Højtideligholdelse findes i Justin Martyrs Apologi paa to Steder, hvoraf det ene drejer sig om Højtideligholdelsen paa Søndage, den anden om Liturgien i Tilslutning til Daabshandling. Om Søndagen begyndte de med Læsning af Evangelierne eller Profeternes Skrifter, til hvilken der saa sluttede sig opmuntrende Tale af Forstanderen. Derefter fulgte Fællesbøn saavel for Kristne som for alle Mennesker paa den hele Jord, hvorefter Deltagerne gav hverandre Fredskysset. Derpaa blev der bragt Forstanderen Brød, Vin og Vand. Han udtalte en Indvielsesbøn over dette, en Bøn, i hvilken han opsendte Lov og Pris til alle Tings Fader ved Sønnens og Helligaandens Navn samt forrettede en lang Taksigelse, hvortil det forsamlede Folk gav sin Tilslutning med det hebraiske Ord »Amen« (= det ske). Efter denne Bøn rækker Diakonen de Tilstedeværende af Brødet, Vinen og Vandet, der er blevet indviet, samt bragte dem, der ikke var til Stede, deraf. Det er ikke, tilføjer Justin, almindeligt Brød eller sædvanlig Drik, men den menneskevoŕdne Jesus' Kød og Blod. Som Bevis herfor henviser Justin til Indstiftelsesberetningen i Evangeliet: »Gør dette til min Ihukommelse, dette er mit Kød . . .«, »dette er mit Blod«. Han meddeler intet om paa hvilken Tid af Døgnet de Kristne om Søndagen var forsamlede

for at højtideligholde Eucharistien. Da han imidlertid kun taler om en eneste gudstjenestelig Sammenkomst, fandt denne rimeligvis Sted i den tidlige Morgenstund, som Tertullian bevidner med Hensyn til Slutningen af det andet Aarhundrede.

I det 3. Aarhundrede fik den eucharistiske Indvielsesbøn en fast Form, i alt Fald i Rom. Hippolyts fra Rom genfundne Kirkeordning bringer Bevis herfor. Den giver ganske vist ikke nogen fuldstændig Beskrivelse af Højtideligholdelsen, men omtaler den kun i Tilslutning til Biskopvielse og Daab, hvoraf den var en Bestanddel . . . Som Dag for Afholdelse af den eucharistiske Højtidelighed angiver Justin Søndagen og retfærdiggør det ved dens Egenskab af Verdenskabelsesdagen og Christi Opstandelse . . . Paaske og Pinse var de eneste almindelige Fester i Kristenheden under Martyrtiden . . . Til Gudstjenestens Afholdelse kunde de Kristne efter Udgangen af det andet Aarhundrede indrette egne Kirkebygninger. Klemens taler utvivlsomt om saadanne i sin Pædagogus, hvor det f. Eks. hedder, at de Kristne skal vise sig ligesaa ærbare i deres Liv, som de bestræber sig for i Kirken . . . Af disse de ældste kristne Kirker eksisterer saa at sige intet mere. De blev for største Delen ødelagt under Diokletians Kristenforfølgelse; det, der blev skaanet, besejrede Tidens Tand med Undtagelse af Cømeterialkapellet over Kallistkatakomben i Rom og sparsomme Ruiner i Afrika og Orienten.

Avisskrøner i Norden.

Krigen i Abessinien har faaet sit Særpræg derved, at man rundt omkring i Verden og ikke mindst i Norden af al Magt har prøvet at spille Pavestolen ud imod Italien. Ikke tilfreds med, at Paven havde fordømt enhver Angrebskrig og ved alle mulige Lejligheder talte Fredens Sag, ønskede man, at middelalderlige Bandstraaler skulde ramme Mussolini, og at Paven sluttede sig til Sanktionerne som Fredens ypperligste Instrument. Da Paven havde andet at gøre end at følge Fantasternes Raad og blande sig mellem saa ivrige Fredsapostle som Litvinov og Konsorter, haglede det ned over ham med alle Slags Insinuationer og Løgne. Paven var Mussolinis Slave, Kirken velsignede Krigen, tendentiøse Billeder om Præster, der læste Messe paa en Tank, udbredtes, i enkelte Aviser blev det endda til, at Præsten velsignede og indviiede Tanken, Paven og Jesuitergeneralen stillede deres Deviser til Mussolinis Raadighed, italienske Ærkebiskopper ofrede deres Guld til Krigenes Fortsættelse.

Den katholske Kirke var henrykt for Udvisningen af de svenske Missionærer etc.

Da Samuel Hoare forbløffede Verden med sit Fredsforslag, blev der en Stund Tavshed; selv de mest naive og godtroende Ofre for den lidenskabelige Pressekampagne tog sig til Hovedet og tvivlede lidt om, at hele Situationen var saa klar og simpel, at Paven blot behøvede at sætte sin moralske Finger paa den politiske Byld for at kurere hele Verden. Der blev underlig stille omkring Sanktionerne og Pavestolen, indtil Røde Kors Bombardementet igen mobiliserede nogle af de krigslystne Fredsvenner, ogsaa mod Vatikanet. Særlig hadefuld mod Kirken har den svenske Presse været; to af de giftigste Blomster, Krigspsykosen har avlet der, oven i Købet i ansete Organer, fortjener at blive fastholdte.

Den ene er et Interview, som »Dagens Nyheter«s Korrespondent i Rom og Turin, Hr. Johan Nilsson, der skriver under Mærket Gianduja, paastod at have haft med en Kardinal i Anledning af Røde Kors Bombardementet. Interviewet stod d. 5. Jan. i »Dagens Nyheter« og næste Dag i det norske »Dagbladet« saml d. 9. Jan. i Norges »Arbejderbladet« og d. 14. Jan. i »Fyens Socialdemokrat«. Vi gengiver Indholdet efter »St. Olav« af 23. Jan.:

»Kardinalen, Guds Stedfortræders højre Haand, var særlig paastaaelig. Han undsaa sig ikke engang for at bruge det sletteste af alle Argumenter: »Krig er Krig«. Og Abessinien trængte til den romersk-katholske Civilisation, de raabte efter den og længtes efter den! Da Korrespondenten indvendte, at det her gjaldt hvide, fremmede Mænd, som var rejst frivilligt ned for at hjælpe de syge og saarede, svarede den enestaaende Hans Herlighed: »Det er sandt, men hvorfor skal hvide Mænd hjælpe de sorte? Negrene er Barbarer og har da ikke Ret til at vente nogen Barmhjertighed.

— Er dette kristelig Lære, Deres Eminence?

Kardinalen rejste sig i sin fulde Højde: »Christus har befalet os at udbrede hans Lære over hele Verden og blandt alle Folk. Men han har ikke sagt noget om de Midler, vi skal anvende.«

Men dette er jo Jesuitisme, siger Journalisten.

Loyolas Devise: »Hensigten helliger Midlet« er en af de fasteste Klipper, Religionen er baseret paa.

Staar Vatikanet helt og fuldt paa Italiens Side?

En Kristen maa altid staa paa Rettens Side!«

Skønt hele Interviewet er sat saa haarrejsende taabeligt sammen og alene ved sit enfoldige protestantiske Frasevalg røber sig som en fordomsfuld Fanatikers Falsum, henvendte man sig alligevel til Hr. Nilsson med Anmodning

om at opgive Kardinalens Navn. Da dette var ham umuligt af »Diskretionshensyn«, som han sagde, udsendte Norges Vikariat gennem Norsk Telegrambyrå et Dementi, hvori det bl. a. hedder: »Vikariatet stempler derfor „Interviewet med Kardinalen“ som et Falsum og anmoder de norske Blade om at optage dette Dementi« . . . hvad de to norske Blade, vi nævnte ovenfor, ogsaa gjorde. Imidlertid havde man fra svensk katolsk Side ogsaa gjort »Osservatore Romano« opmærksom paa dette Falsum, og det pavelige Organ bragte derefter d. 13. Jan. en Tilbagevisning, hvorfra vi tager følgende:

»Selve Indholdet af Interviewet viser, at det er et Foster af fri Fantasi, idet det faar en Kardinal i den hellige romerske Kirke til at hævde Grundsætninger, som staar i direkte Strid med katolsk Lære og Tankegang.

Det er bragt paa det rene, at vedkommende Korrespondent paa et Spørgsmaal om at opgive, hvilken Kardinal han har interviewet, har svaret: »at det ikke drejer sig om en italiensk Kardinal«. Dette Svar alene er tilstrækkeligt til at vise, at Korrespondenten søger at undgaa enhver Konfrontation og tillige at fri sig fra det Ansvar, som hans Publikation indebærer.«

En anden Affære taler vor svenske Kollega »Hemmet og Helgedomen« om, nemlig en Artikel, der tjener til ringe Ære for »Vecko-Journalen:

»Vecko-Journalen«s Nr. 48 indeholder et Aabent Brev til Pius XI, forfattet af Hr. Erik Lindorm. Brevet gaar ud paa, at Paven som Mussolinis Værktøj burde »aandelig isoleres« og stilles uden for den civiliserede Verdens Fællesskab. Som Protest imod dette Brev har de svenske Katholiker udformet en Erklæring, hvori det bl. a. hedder:

»Ærkebiskopperne af Messina og Brindisi har ikke vel-signet Krigen, ej heller skænket noget af Kirkens Ejendom til Krigsøjemed. Derimod har de opfordret Folket til at skænke deres Smykker for at lindre Nøden i selve Landet, som delvis er opstaaet som Følge af Sanktionerne, og som rammer uskyldige, først og fremmest de fattige. Meningerne om Sanktionernes Formaalstjenlighed er som bekendt meget forskellige, ogsaa inden for Sanktionslandene.

Paven burde have banlyst Mussolini, siger Hr. Lindorm — og mange med ham. Men Sagen er langt fra saa enkel, som den i første Øjeblik maaske kan synes at være. Saa kirkelig er Mussolini ikke, at et saadant Skridt skulde kunne formaa ham til at ændre sine Planer, naar end ikke en Trusel om en væbnet Sammenslutning af et Flertal af europæiske Stater, deriblandt mindst to Stormagter, kunde gøre det. For Paven staar jo ingen ydre Magtmidler til

Disposition. Men, indvender man, Paven kunde i saa Fald lyse hele Italien i Band. Det vilde være en Handling af den mest alvorlige Rækkevidde, fuldt jævnbyrdig med en europæisk Krig. Og naar man ser, hvorledes de ledende i Folkeforbundet viger tilbage for de Uhyrligheder, som en europæisk Krig vilde føre med sig, bør man ogsaa forstaa, at Paven hverken kan eller vil tage paa sig det uhørte Ansvar for en saadan Handling, som vilde have i sit Følge ikke alene de alvorligste Konsekvenser for Kirken og dens Organ, men ogsaa vilde slippe alle Faser i en Borgerkrig løs. For øvrigt har han ingen Ret dertil.«

Skønt »Katolska Informationsbyrån«s Medlemmer blev vel modtaget af »Veckojournalen«s Hovedredaktør, Fru Else Nyblom, blev dens Skrivelse dog ikke offentliggjort i Bladet. Da Bladet ogsaa udbredes mere og mere i Danmark, bør vi huske dets Indstilling!

—z.

„Kirken“ over for det moderne Hedenskab.

En Nutids-Betragtning.

I Ugebladets forrige Nummer har A. P. henvist til Udtalelser af den norske Religionshistoriker Kr. Schjelderup i hans Bog: »Paa vei mot Hedenskapet« — Udtalelser, som fra en liberal og paa dette Punkt fordomsfri Side afslører den nye tyske »Verdensopfattelses« inderste Væsen som anti-kirkelig og antikristelig. Fhv. Sognepræst Otto Larsen paapeger netop i en Artikel (»Politiken« 17.-1.-36), at Schjelderup paa ingen Maade sympathiserer med denne Tyskreligion (et nyt Ord, som der dog er Mening i!), men bare anerkender den Kendsgerning, at de tyske aandelige Magthavere med deres nye Lærdomme ogsaa er et Produkt af en »ny Verdens- og Livsanskuelse«.

Den moderne Naturvidenskab, den moderne Historieforskning, den voksende psykologiske Indsigt og, sidst, men ikke mindst, den udprægede Dennesidigheds-Indstilling, som hele det praktiske Nutidsliv har medført, har taget Grunden bort under den gammeldags orthodoxe Kristendom.

Saaledes fhv. Sognepræst O. Larsen og Kr. Schjelderup. Og en af disses Kilder, den bekendte tyske Greve Reventlow, citeres med følgende Udtalelser:

»Det er en Kendsgerning, at det tyske Folk som Helhed ikke længere kan betegnes som kristent.«

Reventlow tænker her specielt paa de kristelige Konfessioner og disses Dogmer. Men det er ikke blot Masserne,

som allerede i Forvejen var fjernet fra al Religion ved Socialdemokratiet og Kommunismen — nu kaldes de jo alle »Marxister« — men det voksende Tal af Tyskere, for hvem Kristentroen ingen Betydning har mere. Og navnlig Ungdommen staar »uden Bitterhed« ligegyldig over for Christus og hans Lære: »Den behøver simpelthen ikke Kirken!« Og O. Larsen slutter sig dertil ogsaa for Danmarks Vedkommende.

Det er store Ord. Hvorledes er nu Kendsgerningerne?

Vi maa her skelne mellem mange Ting for at komme Sandheden nærmere. Enhver, der med aabne Øjne har levet i de sidste Aars Tyskland og bevæget sig inden for Tysklands katholske Menigheder, vil med Forbavselse ryste paa Hovedet ad Grev Reventlows store Ord og hævde netop det modsatte for disse katholske Menigheders Vedkommende. Aldrig nogen Sinde har Gudstjenesten været saa besøgt, har Kirkerne været saa overfyldte som netop i disse Aar! Aldrig nogen Sinde har Deltagelsen i vore Processioner, Valfarter, Majandagter, o. s. fr. været saa stor, somme Steder saa overvældende, som netop nu. Biskopperne bliver hilst med en Ærefrygt, ofte med en Begejstring, som ikke siden Kulturkampens Dage! Og de tyske Katholiker er dog en Tredjedel af hele Folket. Inden for de brede Masser saavel som inden for Intelligensen er det katholske Tros- og Andagtsliv ingenlunde svækket, tværtimod. Ogsaa »Marxismen« har som bekendt fundet sin Modstander netop i de katholske Arbejderes Masser.

Og i Diaspora-Eggen kan en Præst ofte med Beundring se paa den lysende Trosiver og paa de Ofre, saa mange spredtboende Katholiker bringer for at naa den h. Messe og modtage Sakramenterne. Hvor ofte har ikke jeg selv set Ungdommen flokkes omkring Skriftestolen og det baade i og uden Hitler-Uniform — i det Herrens Aar 1935! Og Rigsværnet er endnu mindre »hedensk«. Anderledes, ikke saa synlig, men sikkert til Stede, er Kristentroen hos en stor Del, maaske lidt over den største Halvdel af de protestantiske Kristne. I Westfalen har langt over Fler-tallet af de protestantiske Sognepræster sluttet sig til Dab-lem-Synoden, har flere Steder afvist Rigsbiskoppens Indblanding. Netop for et Aar siden, i Januar, fortalte en højstaaende Prælat, hvorledes de protestantiske Kristne havde nægtet den nys udnævnte Landsbiskop i Münster Anerkendelse, saa hans Pontifikat ikke varede længere end nogle Dage.

Og Ungdommen? Ja, jeg mener her den protestantiske, thi den katholske Ungdom vil absolut som Helhed staa til den katholske Tro, til hvad Lejr end deres politi-

ske Meninger og Begejstring for Øjeblikket hører. Disse politiske Anskuelse er jo endnu dels umodne, dels forstaaelige set ud fra Situationen. Jeg kender unge Mennesker, som er ivrige Medlemmer af Hitler-Jugend og dog overbeviste Katholiker — thi »graa er al Theori«, og vi maa se Tiden an.

Men inden for de Kredse, ovennævnte Grev Reventlow bevæger sig i, iden protestantiske Hitler-Ungdom eller i de protestantiske Intelligens-Kredse, ja, der er Vanskelighederne for Tiden meget større, der staar vist »den nye Verdens- og Livsanskuelse« i Modsætning til »den gamle orthodoxe Kristentro« i manges Hjerter.

Og hvorfor?

Sikkert ogsaa, fordi den af Schjelderup nævnte »Denne-sidigheds-Indstilling« behersker de vide Kredse, som ikke har gjort Alvor af Kristendommen, og deriblandt selvfølgelig i første Række den livs- og kampglade Ungdom, som marcherer i Flok og stamper med Hælene i Gulvet og elsker Uniformer og Flyvemaskiner. Men — »behøver den simpelthen ikke Kirken?« — Derom i næste Nummer.

F. F. M.

„Lazarist-Lamaer“ besøger Dalai-Lama.

Kun faa Europæere har i det 19. Aarhundrede besøgt Lhassa, »Gudernes Sæde«, den buddhistiske Religions store Valfartssted, som ligger 3630 m over Havet og har 20,000 Indbyggere, mest Lamaer eller buddhistiske Munke. I det 16. og 17. Aarhundrede rejste dog ikke saa sjældent Jesuitter til Byen og Dalai-Lamas særprægede Borg, og indtil 1760 bestod der i Tibets Hovedstad en Kapucinermission. I 1845 foretog de franske Lazaristpatre R. E.-Huc og Gabet en farefuld Rejse, som vi fortæller nedenfor efter P. Huc, »*Découverte du Thibet*« 1845—46. Paris. Flammarion, fr. 3,95. 95 S.

Efter en 15 Maaneders vanskelig og farefuld Rejse gennem hele Kina og Tartariet naaede de to Præster i Midten af Oktober 1845 til Kuku-Noor i det nordøstlige Tibet. Der stødte de til Dalai-Lamas store tibetanske Gesandtskab, som ogsaa skulde til Lhassa. Der var 15.000 Yaks, 1.200 Heste, 1.200 Kameler og henved 2.000 Tibetanere og Tartarer, bevæbnede med Sabler, Lanser og Geværer. Et ejendommeligt højtideligt Indtryk gjorde Karavanelederens Bærestol, som blev baaret af to Muldyr. Provinsen Kan-Su havde ovenikøbet sendt 300 kinesiske Soldater og Fyrsterne i Kuku-Noor 200 Tartarer til det »hellige Gesandtskabs« Beskyttelse.

Hver Dag omtrent 3 Timer før Solopgang blev Kara-

vanen vækket ved et Kanonskud. Man stod straks op, spiste i Hast sin Frokost og fodrede Lastdyrene. Naar Kanonskuddet lød for anden Gang, brød man op og drog videre, for først at standse igen ved Middagstid. Om Eftermiddagen slog Karavanen Lejr for at hvile ud, inden den næste Dag igen 3 Timer før Solopgang skulde fortsætte Rejsen. Medens de kinesiske Soldater næsten betød en Fare for Karavanen, viste Tartarerne sig som ægte Soldater. Paa deres hurtige Heste galopperede de forud for Karavanen op ad Bjergene eller fløj ned i Dale og Hulveje for at tage Kampen op med Røvere, som man i mange Tilfælde kunde støde paa. Med et Ord, de vidste, hvorfor de ledsagede det »hellige Gesandtskab«.

Til at begynde med gik alt godt, og de to Præster spurgte allerede sig selv, hvor de Rædsler ved Rejsen gennem Tibet var, som man saa ofte havde talt om. Efterhaanden som Karavanen kom bort fra Kuku-Noor-Egnen, blev Landet vildere og mørkere.

Den tørre og stenede Grund frembragte kun faa forkrøblede Planter, og Egnens melankolske Karakter syntes ogsaa at præge dets Beboere, som kun var faamælte og talte paa en underlig tyk Maade, som gjorde det meget vanskeligt for de udenlandske Mongoler at forstaa dem. Gode Mennesker havde før Rejsen givet de to Præster det Raad at forsyne sig rigeligt med Hvidløg til Værn mod de giftige og forpestede Dunster, som indhyller det berygtede Burhan-Bota. Jo nærmere Karavanen kom til dette Bjerg, desto taknemmeligere blev de for det gode Raad. Men det klarede ikke alle Vanskeligheder. Efter faa Timers Ridt vilde Dyrene ikke længere, eller rettere sagt, de kunde ikke mere. Rytterne steg derfor af og gjorde Turen til Fods. Men længe varede det ikke, saa kunde Menneskene selv heller ikke mere. De blev blegere og blegere, Hjertet bankede voldsomt og uregelmæssigt, og Benene nægtede at bære dem fremad. Karavanen var allerede helt indhyllet i Giftskyer. Det var for-

Dalai Lama.

færdeligt at se, hvorledes Mændene faldt om, rejste sig igen, vaklede et Par Skridt fremad for saa igen at synke til Jorden. For hvert et Skridt svinder Kræfterne, alt drejer rundt for dem, det føles, som skiller Lemmerne sig fra Legemet, og alle gribes af et Ildebefindende, som minder om Søsye. Men alle tager sig efter bedste Evne sammen for at naa frem og faa Dyrene med. Hvile var der ikke Tale om, bare fremad! Naaet halvvejs op til Bjergets Top var en Del af Karavanen ved at fortvivle og søgte Tilflugt i en stor Fordybning, hvor Giftgassen ikke var saa tæt. Der tilbragte de Natten, og uden synderlige Vanskeligheder naaede de den næste Morgen Bjergets Tinde. Om Natten var der nemlig faldet Sne, som fordrev Gassen. Den anden

Dalai Lamas Residens i Lhasa.

Halvdelen af Karavanen, hvori de to Præster befandt sig, tog intet Hvil, men vandrede videre, indtil de ganske udmattede naaede Bjergtinden. Da der paa den anden Side af Bjerget ingen Giftgas fandtes, kunde de roligt hvile ud og vente paa de tilbageblevne Rejsefæller.

Først nu begyndte den vanskeligste Del af Rejsen. Sne, Storm og en bidende Kulde overfaldt Karavanen. Patrene forklarede, at den tibetanske Ørken er den frygteligste, man kan forestille sig. Hver Dag krævede Kulden og Manglen paa Foder sine Ofre blandt Dyrene. Og snart kom ogsaa Turen til Menneskene. Usædvanlig store Rovfugle ledsagede stadig Karavanen og ventede taalmodigt paa de Ofre, som blev tilbage paa Vejen. Dage igennem var det, som vandrede man igennem en uendelig Kirkegaard. Knogler af døde Mennesker og Dyr langs hele Vejen syntes at mane de rejsende: »Pas paa, at det ikke

gaar Jer, som det er gaaet os.« Til al denne Elen-dighed kom nu, at P. Gabet blev meget syg, netop nu, hvor han skulde være dobbelt saa stærk som ellers. Og der var nok to Maaneders Rejse til Lhassa!

Saa snart Karavanen havde overskredet Murui-Ussu-floden, delte den sig, dels fordi Kamelrytterne kunde komme hurtigere frem end Hesterytterne, dels fordi Egnen ikke tillod alle at holde Hvil paa samme Sted. De to Præster sluttede sig til den hurtigst rejsende Afdeling for saa snart som muligt at komme bort fra denne frygtelige Egn, hvor Kulden og Stormene stadig tog til, saa man havde ondt ved at trække Vejret.

En Dag, Patrene var blevet lidt tilbage for at hvile med deres Dyr, fandt de en Mand siddende paa en Sten. Han rørte sig ikke. Gang paa Gang raabte de til ham uden at faa Svar; ubevægelig sad han der. Saa steg P. Huc af Hesten og gik hen til ham. Det var en mongolsk Lama, som Pateren ofte havde set paa Vejen. Han lignede næsten en Voksfigur; med sine halvaabne, glasagtige Øjne stirrede han saa ubeskrivelig aandsforladt frem for sig, at Pateren straks var klar over, at Manden var frossen og derfor opgivet af sine Rejsefæller. P. Huc tog ham med sig for, hvis det var muligt, at frelse ham, men allerede ved næste Hvileplads, hvor de traf sammen med deres øvrige Rejsefæller, døde Manden. Paa samme Maade blev mere end 40 Mennesker ladt tilbage. Ogsaa P. Gabets Tilstand forværredes Dag for Dag. Han havde Forfrysninger i Hænder og Fødder, hans Læber blev blegere og blegere, hans Øjne begyndte allerede at slukkes. Det eneste, P. Huc kunde gøre for ham, var at indhulle ham i Tæpper og binde ham fast til Kamelen.

En Dag blev de to Patre sammen med nogle Købmænd lidt tilbage. Vejen slyngede sig gennem en snæver Dal. Pludselig skreg en af Købmændene: »Soldater, Soldater!« Paa Toppen af det lille Bjerg foran Toget saa man en Rytterskare dukke frem. Hyrder kunde det ikke være, da Egnen var fuldstændig forladt. Hvem var det saa? Røvere? I et Nu var Karavanen omgivet af 28 bevæbnede Ryttere. Der var ingen Tvivl mulig: det maatte være Røvere. Et Øjeblik var de to Præster og Købmændene lammede af Rædsel. Var det muligt for de 18 Købmænd og de to Præster at tage Kampen op med 28 Røvere? Røverne og Købmændene sprang af Hestene. En af Købmændene traadte hen foran Røverhøvdingen for at tale med ham. Af Samtalen forstod de andre intet. Endelig spurgte Røverhøvdingen, idet han pegede paa P. Gabet: »Hvem er denne Mand?« »Det er en Stor-Lama fra Europa. De kan tro mig, hans

Forbøn er næsten almægtig«, svarede Købmanden. Røverbøvdingen lagde begge Hænder paa sin Pande og saa paa P. Gabet, som sad indhyllet i Tæpper paa en af Kamelerne; han lignede ikke saa lidt et af de Afgudsbilleder, som ofte er opstillede i de tibetanske Templer. Saa talte Røverbøvdingen igen lidt med Tibetaneren, gav de andre Røvere et Tegn, alle sprang til Hest og sprængte lige saa hurtigt bort, som de var kommet. Tibetaneren, som havde talt med Røverbøvdingen, raadede sine Rejsefæller til ikke at drage videre, men hvile ud der, hvor de var. Røverne vilde sikkert komme igen, og hvis de saa, at Karavanen ikke var bange, vilde de ikke angribe; men Røverne frygtede ogsaa den europæiske Lamas almægtige Forbøn! Man slog straks Lejr. Næppe var dette gjort, før Røverne igen kom sprængende. Røveren spurgte efter Togets Taler. »Hvad vil det sige, at I ikke er bange, men ganske roligt hviler her, endskønt I ved, vi opholder os her paa disse Højder? Forklar mig det. Hvor mange er I?« — »Vi er 18 Mand, men tager jeg ikke Fejl, er I 27; men tapre Mænd kender ikke til Frygt.« — »I vil altsaa tage Kampen op med os?« — »Jeg vilde gerne sige Ja, hvis vi ikke havde flere syge iblandt os; jeg har jo allerede flere Gange kæmpet imod Koloerne.« — »Hvad siger du? Har du kæmpet imod Koloer? Hvornaar var det? Hvad bedder du da?« — »Det var for fem Aar siden, da Koloerne angreb Tchanak-Kampo, og her har jeg et Minde om denne Kamp!« Og Tibetaneren viste sin Arm, som bar Ar efter et Sabelhug. Da lo Røverbøvdingen højt og spurgte saa igen om Købmandens Navn. »Jeg hedder Rala-Tchembé. Kender du det Navn?« — »Ja, enhver Kolo kender det, det er en tapper Mands Navn!« Saa sprang han af Hesten, tog en Sabel fra sit Bælte og rakte den til Købmanden med de Ord: »Det er min bedste. Vi to har allerede kæmpet imod hinanden. Hvis vi senere træffes, skal det være som Brødre!« Tibetaneren tog takkende imod Sablen og gav til Gengæld Røverbøvdingen en Bue og et meget smukt Pilekogger. Saa snart de andre saa, at Høvdingen havde sluttet Venskab med Karavanen, steg de af Hestene, kom ind i Lejren og drak Venskabsthe sammen med Købmændene.

Det blev Slutningen af Januar Maaned 1846, før Karavanen med de to Præster endelig naaede frem til Budhismens »hellige By«: Lhassa.

(Sluttes.) Ved A. M.

Foran afgørende Valg i Spanien.

Vi husker endnu de overmaade heldige Valgresultater i December 1933, som indbragte Højrepartierne under Gil Robles Førelse 207 Mandater (mod 43 før), medens Centrumsgruupperne under Lerroux fik 167 og Venstregrupperne 99, deriblandt 58 Socialdemokrater. Vi husker ogsaa det blodige Oprør i Asturien, som blev slaaet ned med saa stor Mildhed, at det gik ud over Fastheden. Gil Robles længtes efter Sejren, ikke efter politiske Laurbær, men var rede til at støtte Lerroux' Regeringer, blot Regeringen med fast Haand vilde holde Revolutionen nede og gennemføre de nødvendige Reforme. Men fra den republikanske Regerings Side er der ikke sket ret meget godt, derimod — efter Republikaneren Mauras egne Ord, tyve Gange mere galt end under Monarkiet. Da Spaniens Stavisky Affære, d. v. s. Spillebankskandalen omkring Jøden Daniel Strauss i San Sebastiano, kompromitterede de radikale Ministre Lerroux og Rocha, maatte disse trække sig tilbage og i Oktober 1935 dannedes derefter Kabinetet Chapaprieta, som Ceda, den katholske Folkeaktion, dog endnu var repræsenteret i. Den Mindretalsregering derimod, som dannedes d. 14. Dec. af Portela Valladores, havde dog ikke mere Brug for Landets største Parti. Heldigvis, maa man næsten sige, thi Forbundet med den svage Regering havde kostet Ceda en Del Sympathi blandt Vælgerne. Nu traadte Gil Robles tilbage. Samtlige Regeringsrepræsentanter i Provinsen blev ligeledes trukket tilbage. I Krigsministeriet, som Gil Robles til stor Glæde for Hæren havde været Minister for, erklærede han ved sin Afsked, at han snart vilde vende tilbage. Valgene den 16. Februar skal nu hjælpe ham dertil.

At det nu gælder om at slaa de sidste Rester ned af Revolutionen, der hidtil har fundet hemmelig Støtte i Mænd som Zamora, har Gil Robles selv erklæret som Kampens egentlige Maal: *»Naar Folkeaktionen Gang paa Gang har givet efter og bragt Ofre, er dette sket i Tillid til Statspræsidentens højtidelige Løfte om at nydanne Forfatningen. Saaledes er det endelig kommet til denne sidste Krise, i hvilken den revolutionære Trusel havde sejret, som overfor Muligheden af en Forfatningsreform havde krævet det Katholske Folkepartis Udelukkelse fra Magten«* *»Vi appellerer til den offentlige Mening og beder den om at støtte os med sine Stemmer til at faa Kraft til at rydde alle Hindringer af Vejen og til at tæmme den Revolution, der efter at være besejret paa Gaden, paany har sat sig fast i Statens Institutioner.«*]

Hvad de radikale Venstrepartier angaar, har de

vist ikke altfor store Chancer for at genvinde det engang tabte Terrain. Asturiens blodige Revolter har altfor tydeligt vist, af hvad Art den røde Fred er. Paa den anden Side kan det ikke nægtes, at disse Partier, takket være Zamoras' stilliende Protektorat, har kunnet udfolde en kraftig Agitation. I sine tøjlesløse Pressekampagner kunde de endog gaa over til at beskyldte Gil Robles for Grusomhed i Sammenhæng med Revolutionens Likvidation, ja, det er dette Forhold til Revolutionen, som maa forsyne dem med det meste Agitationsstof. At Rublen ogsaa ruller og den kommunistiske Agitation ikke ligger paa den lade Side, viser en Meddelelse fra Madrid, hvorefter Sikkerhedsvæsenet har opdaget, at »Rød Hjælp«s Fond har anvendt 2 Millioner Pesetas til Propaganda.

Mellempartierne har lidt svært ved at indtage en bestemt Holdning. Det konservativ-republikanske Partis Fører Miguel Maura har dog fornylig holdt en Tale, som tyder paa, at han vil slutte sig til Højrepartierne. De Radikale Fører Lerroix har ganske vist vendt sig imod Regeringen Valladores; dens Stilling under Valgene er dog næppe saa sikker.

Spaniens Fremtid ligger efter alle Solemærker at døme hos Højrepartierne. Gil Robles staar paa det Standpunkt, at Republikkens Præsident Alcala Zamora ved at opløse Cortes har mistet Landets Tillid, og at det nye Parlament maa undersøge Stalsoverhovedets Holdning. Han bebrejder Præsidenten, at denne i Stedet for at kalde Ceda, der havde gjort Landet saa mange udmærkede Tjenester, til Regeringen, havde opløst Cortes. Højrepartierne kalder paa Samling. Stor Sympathi nyder Gil Robles i Hæren. Man arbejder ogsaa med stor Kraft paa en kristelig social Arbejderfront, som skal tælle 200.000 Arbejdere. Ogsaa de monarkistiske Kredse støtter vistnok Ceda, saa man tør haabe paa et godt Resultat og Landets endelige Fornyelse, naar den 16. Februar er vel overstaaet og Revolutionens Bannerførere endelig slaet.

—z

Løftet.

Det var en herlig Aprilmorgen. Alt aandede nyt Liv. Kastanietræernes Knopper begyndte at udfolde sig, og de varme Solstraaler lyste ind i Sygeværrelset til den allerede dødsmærkede lille Dreng.

»I saadant Foraarsvejr dør man ikke,« sagde Moderen beroligende til sig selv, idet hun knælede ned ved Barne sengen. Faderen følte egentlig ogsaa Trang til at bede;

men han vidste ikke rigtig, hvad han skulde sige. Han var en korrekt Verdensmand, som dog tvivlede paa alting, og siden sit sekstende Aar havde han ikke opfyldt sine religiøse Pligter. Men der er dog Øjeblikke, da det gør saa godt at bede, at selv den mest haardnakkede Vantro maa bøje sig. Da han nu saa sin Hustru i dybeste Smerte henvende sig til Gud, sluttede han sig instinktmæssigt til hende, og foran det lille Elfenbenskrucifiks, der ligesom beskyttende hang over Barnesengen, bad Forældrene sammen: »Min Gud, hvis det er muligt, saa tag denne Kalk fra os . . .« I dette Øjeblik følte Faderen Trang til at give Gud et Underpant og paalægge sig selv noget. »Hvis vort Barn igen bliver rask, saa lover jeg dig . . .« han søgte i sine Tanker efter noget, som han kunde love, noget svært noget, som han maatte gøre Vold paa sig selv for at udføre, og hvorved han i nogen Maade kunde gøre sin langvarige, syndige Ligegyldighed god igen. Og med fast Stemme sagde han henvendt til Hustruen: »Hvis vort Barn igen bliver rask, skal du blive lykkelig, for saa vil jeg nu, i dette Aar, atter begynde at opfylde min Paaskepligt.«

Den følgende Morgen kom Lægen; han mente selv, at han denne Gang skulde skrive Dødsattesten; men den lille var i Bedring; Lægen vilde næsten ikke tro sine egne Øjne. Men allerede en halv Snes Dage efter kunde man i Byens Anlæg se en lille, svag Dreng, meget bleg og med store, blaa Øjne, som smilede Foraaret i Møde. Faderen førte ham ved Haanden.

Endnu var Forældrene ikke rigtig kommet sig efter den frygtelige Angst, som havde hærget dem Uger igennem og næsten gjort dem sanseløse. Faderen tænkte nu paa sit Løfte. Hvor var det i Grunden vanvittigt! Aa, de Børn, hvilken Magt har de dog ikke over os! — Heller ikke de følgende Dage lod Tanken om dette Løfte ham have Ro. Foreløbig kunde han dog ikke opfylde det. Han, den højtannede Mand, Videnskabsmand, Universitetsprofessor. Umuligt!

Et saadant Løfte kunde heller ikke være gyldigt. Et Løfte kan kun være forpligtende, naar det er afgivet med klar Forstand. Og han var ikke ved klar Bevidsthed, da han knælede i Dødsensangst for sit Barns Liv. Men han vilde vise sin gode Vilje. Han vilde give Almisser. Fra den Dag havde alle, som bad ham om Hjælp, en god Indtægt derved; han strøede om sig med Drikkepenge o. s. v. Men alligevel, da Paasketiden nærmede sig sin Slutning, tiltog hans Uro. Han havde jo nu engang lovet at opfylde sin Paaskepligt . . . og han skulde vel ogsaa holde det Løfte? Hvem havde han lovet det? Gud . . . ja, men han troede jo ikke paa Gud. Han kunde dog umu-

ligt gaa til Skrifte. Han, knæle i en Kirke, mellem alle mulige Mennesker? Hvad vilde hans Kolleger og deres Fruer sige til det?

Nej, nej, naar man er blevet fyrretyve Aar gammel, saa begynder man ikke igen paa de Dumheder. — Men, drevet af sin indre Uro, kom han dog den sidste Søndagmorgen ind i Kirken. Maaske kunde han finde Lejlighed — en venlig Præst, et tomt Sidekapel. Men pludselig kom atter det fejge Hovmod over ham midt i Kirken. Nej, man vilde finde ham latterlig. Umuligt! Og som en Flygtning forlod han Kirken, og for at gøre en Ende paa Sagen gik han ind i en nærliggende Restaurant og bestilte sin Morgenkaffe. Da han havde spist et Stykke Brød, følte han sig mere rolig. Nu kunde han jo ikke kommunikere; han var ikke længere fastende. Da han forlod Restauranten, saa han sin Dreng komme gaaende paa det andet Fortov sammen med Barnefrøkenen.

Den lille fik ogsaa Øje paa ham og raabte fornøjet: »Far, lille Far, det er...« Længere kom han ikke; en Mælkebil svingede i fuld Fart fra en Sidegade, ramte Barnet, og et Øjeblik efter gik Hjulene over hans Bryst.

I Løbet af et halvt Minut var der samlet et helt Opløb om det forulykkede Barn. Faderen stod som fastnaglet paa det modsatte Fortov og rørte sig ikke. Man maatte med Magt bringe ham hjem. Hans Aand var bleven for mørket. Lige meget hvad man talte til ham om, han afbrød altid Samtalen, saa paa de tilstedeværende med et stift Blik og sagde:

»Min Dreng... jeg har myrdet ham«.

»Du ved jo godt, at det var en Mælkebil«.

»Nej, nej, det var mig. Jeg maa vel nok være den, der ved det bedst«.

Pierre l'Ermite.

Paa Lytterpost.

Fred. 10.-1. Kl. 20³⁶—21⁴⁵: »**Drømmen om København**«, Hørespil af Valdemar Rørdam., I dette smukke Hørespil, der var meget katholsk i sin Tankegang, og hvori gaves forskellige Billeder af Valdemar den Stores og Absalons Liv (og et fantastisk Drømmesynd af det moderne Kbhvn. med Flyvemaskiner etc.), forekom en Del Replikker, der var værd at notere. Her er nogle: Ærkebiskop Eskils Motto: »*Een Gud, een Kirke og eet Folk.*« Da Eskild er træt og fuld af Selvbredelser, udbryder han: »*Sct. Lau-*

rentii Kirke (Lund) er maaske for skøn«, hvortil Valdemar svarer: »Men kan en Kirke, der skal være et Sindbillede paa den usynlige, himmelske Kirkes Skønhed, da være for skøn?« Da Absalon mødes med Valdemar i den nyanlagte Havn, tager han en Mønt frem og siger: »Ser du, Konge, denne Mønt? Paa den er præget en Konge og en Biskop. I 20 Aar bar jeg denne Mønt, der udtrykker mit Livs store Tanke.« Af Absalon tegnes i det hele et meget smukt Billede. Da Valdemar fortæller, at naar han er træt af Kamp og Strid, søger han Hvile i Elskovs Have, svarer Absalon: »Naar jeg er træt af at være Kongens Raadgiver, gaar jeg ind for Kirkens Offeralter og taler med Evighedens Herre.« Hans skønne Forening af utæmmelig Handlekraft og Ydmyghed skildres i de to Replikker: »For mig er Handling Hvile« og »Jeg er nu 50 Aar, men ved intet andet om min Sjæl, end at den er i Guds Haand«. Underligt var det at høre Absalon lyse Velsignelsen over Valdemar med den gammeltestamentlige Velsignelse, som vi bedst kender fra den protestantiske Kirke. Men skønt virkede Munkenes Requiemmesse ved Toves Ligfærd. (Dronning Sofies Mord paa Tove var det ikke nødvendigt at medtage af historiske Grunde, men muligvis af dramatiske.)

(Ved den transmitterede Konfirmationsjubilæumsfest i Sorø Kirke Mand. 13.-1. Kl. 20—21 kaldte Sognepræst Johan Balslev Absalon »det fagreste Skud paa den danske Stamme«.)
Ignatius.

Nye Bøger.

Hvad han selv tænkte om sine Tanker.

En Biografi af G. K. Chesterton bestaar af en Fjerdedel Helgen eller Helt, som skal skildres, og tre Fjerdele Chesterton. Saaledes ogsaa med hans Bog om Sankt Thomas af Akvin (*Der heilige Thomas von Aquin*, Salzburg 1936 A. Pustet 223 S. Mk. 3,60.) uden at dette dog skal opfattes som Dadel. Utvivlsomt forstaaer man »den sicilianske Okse«, der skulde brøle, saa det gav Genlyd over hele Verden, betydelig bedre, naar Chestertons gnistrende Spekulation har indført os i hans Liv og Værk. Man føler sig, som om man var Thomas' fortrolige, saa meget mere, som Ch. ikke blot fejrer den store Lærde, men især søger at forstaa den fuldkomne Helgen. Hvor smukt fremsætter han f. Eks. næsten som en lille Opdagelse, hvad Thomas følte efter endt Kontrovers med Siger af Brabant. »Da hændte noget — det siges, medens Thomas læste den hellige Messe — hvis egentlige Indhold stadig vil forblive en Hemmelighed for Mennesker paa Jorden. Hans Ven Reginald bad ham vende til-

bage til sin Læsning og sin Forfattervirksomhed, og ligesom før nu igen med Interesse beskæftige sig med Dagens Stridsproblemer. Men han svarede med ejendommeligt Eftertryk: »Jeg kan ikke mere skrive.« Det lader til, at man til at begynde med ikke talte videre derom, men saa dristede Reginald sig endnu engang til at røre ved Spørgsmaalet, og Thomas svarede ham med endnu større Bestemthed: »Jeg kan ikke mere skrive. Jeg har set Ting, overfor hvilke all, hvad jeg har skrevet, tager sig ud som Halm.« —z.

Katholske Biografier i Tusindvis.

Pater Stephen J. Brown S. J. har, tilskyndet af sin Gerning ved det store »Central Catholic Library« i Dublin udgivet flere Haandbøger, som er af betydelig praktisk Værdi for Bogvenner. Vi har saaledes faaet hans Oversigt over katolsk Bibliografi og Forlagsvæsen, om katolske Romanforfattere og deres Bøger, om den katolske Ungdomslitteratur og den katolske Missionslitteratur. Foran os ligger nu anden Udgave af »An International Index of Catholic Biographies«, (London 1935, Burns Oates & Washbourne, 287 S. 10/ 6 s.) en yderst nyttig Oversigt over Biografier om Helgener og af anden Grund berømte Mænd og Kvinder. Listen er international og alene derfor ganske enestaaende med Hensyn til Antal af citerede Bøger. For Danmarks Vedkommende er det, da det i Hovedsagen drejer sig om Bøger fra det 19. og 20. Aarh., især Stensen, Zoega og Johannes Jørgensen, der er blevet optaget i Listen. Ellers maa vi nøjes med almindelige Henvisninger under Samlingsværkerne. Maaske vil en senere Udgave i højere Grad opdage det katolske Norden. —z.

Sandhed er det vigtigste.

Der er hidtil kommet tre Hefter af *Friedells Kulturhistorie* (udkommer paa Berlingske Forlag i 24 Storhefter à Kr. 1,50), der udsendes ledsaget af en Mængde meget rosende Udtalelser. Det er umuligt med dette Brudstykke som Grundlag at sige sin Mening om Bogen. Naar første Bind er afsluttet — der bliver tre — skal jeg komme tilbage til den. Allerede nu kan det siges, at det er en interessant og aandfuld Bog, men til Tider saa søgt aandrig, at den virker irriterende. Det er betegnende, at de mange, der har udtalt sig om denne Kulturhistorie, siger, at den er morsom, lærd, storladen, aktuell etc.; men for-gæves søger man en Udtalelse om, at dens Indhold er sandt og rigtigt. Ogsaa for en Kulturhistorie synes dette mig at være et Spørgsmaal af afgørende Betydning, omend Forfatteren maaske vil finde, at det er et ganske pedantisk og flisteragtigt Synspunkt. B. J.

Fra den vide Verden.

Stemningen i Tjekkoslavakiet.

Ærkebiskoppen af Prag, Kardinal Kaspar, fik, da han vendte tilbage fra sin Romerrejse, den mest storslaaede Modtagelse af Gejstligheden og Regeringens Repræsentanter. Endnu for nogle Maaneder siden vilde en saadan Modtagelse simpelthen have været utænkelig i Prag. Til de Deputationer, der var mødt, holdt Kardinalen en Tale; hvori han erklærede, at Paven havde givet ham Ordre til at overbringe Præsidenterne Masaryk og Benesch hans Velsignelse og hans allerbedste Ønsker. I St. Veits Domkirken i Hradschin fandt om Aftenen en Højtidelighed Sted, som Prag endnu ikke har oplevet den. En stor Del af Statens højststaaende militære og civile Embedsmænd deltog i Højtideligheden, som var et særligt Udtryk for den Fred, der nu efter lange Aars Kampe var sluttet mellem Stat og Kirke i Tjekkoslavakiet.

En irsk Afholdsforening.

Det kgl. Theater i Dublin, Byens største Theater, var fyldt til sidste Plads med Delegerede fra alle Egne af Irland, da »Total-Afholdenhedens Pionerforening« afholdt sit aarlige Møde.

Den aandelige Leder, Fr. Flinn S. J., meddelte, at Foreningen ialt talte 250.000 Medlemmer. Der er 620 aktive Centre, hvoraf de 50 blev startede afvigte Aar. 21.981 nye Medlemmer indtegnedes i 1935. Siden 1902 havde St. Frans Xavier Centret optaget 12.500 Medlemmer. I Spidsen gik Lourdes-Centret, som gennemsnitlig indtegnede fem nye Medlemmer om Ugen. Ved individuelle og forenede Kræfter ejede Medlemmerne Magt til effektivt at tage Kampen op med Drukkenskabens Onde og ydede derigennem vidtrækkende social Hjælp og spredte uendelig Velsignelse ud over hele Landet. Det er et Arbejde af stor aandelig og national Betydning.

Christi Missionshær.

I »Osservatore Romano« finder vi en Rapport over Propaganda-Kongregationens Virksomhed. Efter de aller sidste Statistikker strækker Kongregationens Jurisdiktion sig over ialt 498 Missionsterritorier, det vil sige 1 Patriarkat, 28 Ærkedioeser, 72 Diøeser, 4 Abbedier, 261 apostoliske Vikariater, 101 Præfekturer, 29 uafhængige Missions-Territorier og 2 Missionsdistrikter. For Tiden tæller Missionshæren 10.666 Præster, 4.972 Lægbrødre og 20.360 Nonner, som alle stammer fra Europa og Amerika. Disse assisteres af et indfødt Personale paa 5.384 Præster, 2.333 Lægbrødre, 18.144 Nonner, 74.127 Kathekister og 61.750

Lærere. Det giver ialt en Hær paa omkring 200.000 Mennesker, som vier deres Liv til Christus, for at vinde 1.200.000.000 Sjæle for Guds Rige.

De bør læses kritisk.

Sovjets Oplagelse i Folkeforbundet har paa mange Maader sat sine Spor, ikke mindst under Sanktionsforhandlingerne, hvor Litvinov kæmpede for at gøre Sanktionerne saa omfattende som muligt for ad denne Vej at blive Leder af den antifascistiske Blok. Som Medlem af Folkeforbundet er Sovjet ogsaa Medlem af det Internationale Arbejdsbureau, hvis Opgave blandt andet er at indsamle Oplysninger om Arbejdernes Lønninger og Levevilkaar i de forskellige Lande. Hidtil har dette Arbejde for Sovjets Vedkommende været overdraget Schweizeren Trotter. Da denne imidlertid nægtede at lægge det fra Moskva tilsendte offentlige statistiske Materiale som Basis for sine Rapporter, er han nu blevet erstattet af en Mand fra Kövno, Alramson, som udelukkende baserer sine Rapporter paa russiske Kilder. De bør læses med Kritik!

W. Hearst om Kirken og Kommunismen.

Amerikas mægtigste Pressemagnat, William Randolph Hearst, har i samtlige ham tilhørende Blade paa Forsiden offentliggjort et med Kæmpebogstaver trykt Opraab, hvori han opfordrer sine Redaktører til at trykke en Artikelserie om den katholske Kirkes Kampstilling over for Kommunismen. »Denne Holdning,« siger han, »er overordentlig beundringsværdig og minder om de mægtigste og betydeligste Tider inden for den katholske Kirke. Den er et nyt Korstog mod Troens og den sociale Ordens Fjender, som Folket opfordres til at deltage i. Den svarer fuldstændig til hele det pragtfulde Standpunkt, som Kirken i den senere Tid har givet Udtryk for og indtaget overfor de umoralske Films, en Bevægelse, som den ogsaa har faaet andre Kirker til at tage Del i, og hvorved der blev fremtvunget en øjeblikkelig Udrensning indenfor Filmen, saaledes at denne tilpassedes efter den anstændigt-tænkende Menneskeheds Majoritet. Jeg er ganske vist ikke selv Katholik, men Medlem af Episcopalkirken. Men jeg respekterer dette ærlige Mod, denne beundringsværdige Korstogsaand, den stærke Pligtfølelse over for Gud og Mennesker, hvormed den katholske Kirke er traadt op imod den truende kommunistiske Fare. Jeg haaber, at min Kirke og alle Amerikas Kirker vil række den katholske Kirke Haanden for som en uigennemtrængelig moralsk Front at yde Modstand mod den moderne Vantros Angreb paa Love og Frihed, Fred og Orden, Tro og Kultur.«

Philippinerne paakalder Gud.

Ordlyden af Philippinerne nye Forfatning, som Præsidenten for De Forenede Stater lige har afgivet, begynder med Anraabelsen af det guddommelige Forsyn. Øernes Guvernør er en ivrig Katholik. Men trist staar det til med Antallet af Præster paa Philippinerne. Da De Forenede Stater i sin Tid overtog Øerne, maatte den tidligere rent spanske Gejstlighed forlade Landet, endnu før der kunde skaffes blot tilnærmelsesvis Erstatning for den. For at udfylde de Huller, der endnu er den Dag i Dag, maatte Præsternes Antal blive henved 2000 større, end det er nu.

Filmscensur.

Ved et Møde, som Biskopperne i New York afholdt paa »Catholic University of America« blev det vedtaget, at Filmsklassificeringen fremtidig vil blive udført under Titlen »National Legion of Decency list«, og at Films vil blive inddelt i tre Grupper: A. Ikke misbilligede. B. Misbilligede for unge med et advarende Ord selv for voksne. C. Misbilligede for alle.

Pastor F. F. Mauer, der grundet paa Sygdom i flere Aar har opholdt sig udenfor det danske Vikariat, er blevet udnævnt til Rektor ved den nye St. Therese Kirke paa Bernstorffsvej.

Den evige Tilbedelses Klosters Administrator, Fuldmægtig i Socialministeriet, cand. polyt. Helge Sommer, er af den Hellige Fader blevet benaadet med **Ridderkorset af St. Gregorius den Stores Orden**. Dekorationen blev overrakt ved en Festlighed i Klostret Mandag d. 27. Jan.

Søndag d. 2. Febr. Kyndelmisse (Lysenes Indvielse) begynder Gudstjenesten i St. Ansgars Kirke Kl. 9¹/₂; Rosenkransk. Kl. 10 (Fl. 17 Kompletorium). St. Annæ K. Kl. 9³/₄; Sakramentsk. Kl. 10; Jesu Hjerter K. Kl. 10; St. Josephs K. Kl. 9; St. Andreas K. Kl. 9³/₄; Tilbedelseskirken Kl. 8 Kærte-Vielse, Uddeling af Kærterne; St. Knuds Kapel Kl. 9³/₄ (tysk Gudstj.); St. Antoni Kapel Kl. 9

St. Andreas Sogn

indbyder Menigheden til Møde i Charlottenlund Palmehave, Tirsdag d. 4. Februar 1936, Kl. 20 præcis.

- 1) Foredrag af Hr. Politiadvokat Lotinga;
- 2) Kirkesagen i Lyngby, Hr. Overportør J. Mogensen.

Derefter fælles Kaffebrød à 50 Øre. Adgang gratis.
Ordrup d. 18. Jan. 1936. *M. Spaus, Sognepræst.*

Beethoven-Schubert-Schumann-Aften.

I Odd Fellow Palæets mindre Sal vil Hofoperasanger **Jørgen Bendix** akkompagneret af Hofpianistinde **Johanne Stockmarr** give en Sangaften Tirsdag d. 18. Febr. Kl. 20. Det righoldige Program omfatter 6 Sange af Beethoven, 3 af Fr. Schubert og 6 af R. Schumann. Billetter faas hos: Wilhelm Hansen, Sindahl-Pedersen, B. T. Centralen og Politikens Billetsalg.

»Tyrolsk Træskærerarbejde«. To Statuer: Guds Moder med Barnet og den h. Joseph (Højde ca. 125 cm). Naturtræ, er billigt til Salg. Billet mrkt. »Tyrol« til Ugebladets Redaktion.

Kirkelig Kalender.

Febr.	Febr.
2. S. Kyndelmisse. — 4. Søndag e. Epiphani.	9. S. Septuagesima. — Ansgar.
3. M. ANSGAR.	10. M. Oktav af Ansgar.
4. Ti. Andreas Corsinus.	11. Ti. Vor Frue af Lourdes.
5. O. Agatha.	12. O. Serviterordenens syv Grundlæggere.
6. T. Titus.	13. T. Ferialdag.
7. F. Romualdus.	14. F. Valentin.
8. L. 5. Søndag e. Epiphani.	15. L. Gudsmoders Lørdagsm.

Febr. Ugens Messebønner.

2. S. Kyndelmisse (810—641); 2. *Sæt Bønner*: 4. Søndag e. Epiphani (93—128); Slutningsevangelium: Søndagens (94—130).
3. M. Ansgar, Værnehelgen for det apostoliske Vikariat Danmark (821—653).
4. Ti. † Andreas Corsinus (825—657); 2. Ansgars Oktav (821—653).
5. O. Agatha (826—658); 2. Ansgars Oktav.
6. T. Titus (828—659); 2. Ansgars Oktav, 3. Dorothea ([61]—[61]), 4. For Paven ([122]—[107]) i Anledning af Aarsdagen for vor hellige Fader Pave Pius XI's Valg 1922.
7. F. Romualdus (828—660); 2. Ansgars Oktav.
8. L. 5. Søndag e. Epiphani (95—131); 2. Johannes af Matha (829—660), 3. Ansgars Oktav.

M.-K. Jesu Hjerter K. »Kongr. for Mænd« F. K.: Søndag d. 2. Febr. Kl. 8^{1/2}. — **Rosenkranskirken.** »Stella maris« Sønd. d. 2. Febr. Kl. 8. M.: Mand. d. 3. Febr. Kl. 20. Derefter i Forsamlingsalen.

St. Ansgars Kirke. Mødreforeningens Messe læses Tirsdag d. 4. Febr. Kl. 8^{1/4}.

St. Michaels Klub. Mandag d. 3. Februar Kl. 20 Foredragsrække af Pater Nøsen: »Det indre Livs Vækst«. Medlemskort og Gæstekort. Telf. Vester 7769.

Danske Kvinders Katholske Forbund

afholder sin **Aarsfest** Torsdag d. 20. Februar 1936 Kl. 19^{1/2} i Handels- og Kontoristforeningen, Nørregade 9. Komædie, Lotteri, Souper. D. K. K. F. s. Sangbog bedes medbragt. Alle vore Medlemmer med deres Familie og Venner er velkomne. Billetsalget slutter d. 18. Februar. Intet Billetsalg ved Indgangen. Billetter à Kr. 4,25 incl. Skat og Drikkepenge faas:

Frk. H. Zimmermann, Frederiksborgg. 54. Byen 720 y. Frk. C. Thorup, Norasvej 17, Charl. Ordrup 2318. Grevinde E. Scheel, Nordborgg. 6. Øbro 1767 x. Sekretariatet, Kastelsvej 19, Øbro 6108. Katholsk Bogsalg, Stenosg. 3, Vester 3930.

Min inderligste Tak for den store Deltagelse der er vist mig, ved min kære Hustrus Død og Begravelse! Den vil blive staaende for mig som et udsletteligt Minde.

Christian Bentsen.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Afløvet til Postvæsenet Torsdag d. 30. Januar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Anager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 6.

Søndag den 9. Februar

1936

INDHOLD: Dyd og Daad. — Pastor Peter Schreiber †. — Strejftog gennem Tidernes Pædagogik. — Fakta om Racerne. — »Kirken« over for det moderne Hedenskab. — Omkring Kong Georgs Død. — Det katholske Midtpunkt i Genf. — »Lazarist-Lamaer« besøger Dalai-Lama. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Dyd og Daad.

Den store Kirkefader Sankt Ambrosius siger i en Homeli om den hellige Agnes: Hun var en Martyr, og dermed er egentlig alt sagt. Paa samme Maade kan om Sankt Ansgar siges, at naar man har nævnt Ordene Dyd og Daad, har man egentlig sagt alt, hvad der kan siges om Danmarks store Apostel; thi disse to Ord giver ligesom Hovedsummen af hele hans Liv fra hans første Ungdomsaar, til han lukkede sine Øjne i Døden.

De skønneste Dyder, fødte og fostrede efter Sankt Bendts Aand, kendetegnede ham, allerede før han blev voksen; og disse Dyder blev det rige Kildevæld, hvorefter han senere under sin Virksomhed i Norden øste Kraft og Styrke til sit daadrige Liv. Derfor blev hans Værk ogsaa saa stort og skønt og bar saa rige Frugter til timelig og aandelig Gavn og Glæde for vort Fædreland og Folk. Og da Dødens Dør havde lukket sig bag hans daadrige Liv, og han var gaaet hjem til Ham, der er alle Dyders klare Kilde

og sidste Ophav, for dér at høste Lønningen for sit Liv i Dyd og Daad, da fulgte andre i Helgenens Spor, hellige og handlekraftige Mænd og Kvinder, der bragte Guds Kirke Fremgang og Sejr i vort gamle Land. — Og fra det Høje saa Hellig Ansgar med frydefuldt Hjerte, hvorledes Dyd og Daad, Hellighed og Handlekraft blomstrede viden om, saa langt den danske Tunge lød, og danske Snækker for med Christi Kors i viede Bispehænder for at bringe Evangeliets viede Lys videre ud til Lande, hvor Hedenskabets Mørke endnu hvilede tungt og tæt. — Og Lov og Tak vældede frem i Sankt Ansgars Sind ved at se stolte Kirker og store Klostre rejse sig rundt om i Danmarks Land, Kirker og Klostre, hvor samme Tale lød med samme Tro og Tanker som fordem i det fattige Kapel, han selv havde bygget i Hedeby.

Men Seklerne svandt, og Sankt Ansgars Aand gik i Glemme. Dyd og Daad syntes ikke længere at staa saa højt i Kurs som i Ansgars og Absalons Dage; tom Formalisme og verdslig Vinding bredte sig viden om — og Hellig Ansgar sørgede i sin Himmel, sørgede over Forfaldet og over Frafaldet, der fulgte, Frafaldet fra den Kirke, han havde helliget alle sit Livs og Levneds bedste Døgn og Dage.

Men i sin Sorg glemte Hellig Ansgar ikke at bede for det frafaldne Folk, bede som han havde gjort det, medens han færdedes blandt dets Fædre i fordums Tid — og paa ny blev hans Bøn hørt, og lysere Tider med Løfte om Grøde og Glæde begyndte langsomt at gry over Danmarks Land. — Og Hellig Ansgar glædede sig atter i det Høje og glæder sig endnu fra Dag til Dag for hvert Fjed, den gamle Tro, der var hans og vore Fædres Tro, vinder frem i vort Folk og Fædreland. Dog, langt er der igen og længere end langt, før Maalet er naaet, og helt og fuldt vil det aldrig naaes, før vi, der deler Sankt Ansgars Tro, der er Romas og Christi Tro, kan samle vort Liv og Virke i Ordene: Dyd og Daad.

P. A.

Pastor Peter Schreiber †.

I en Alder af godt 77 Aar er Pastor Schreiber, der nu var den ældste af Vikariatets Præster, gaaet bort d. 31. Jan. I over 50 Aar har han virket som Præst. Han var ikke blandt dem, der traadte stærkt frem, han var hverken Taler eller Skribent, men kun Præst. Men det var han ogsaa fuldt ud, og naar en Mand har øvet Præstegering i over 50 Aar, saa har han ved Guds Naade udrettet meget godt blandt sine Medmennesker. Netop det har Pastor Schreiber gjort, ganske i det stille, der stod aldrig megen Blæst om ham. Han gjorde sin Gerning dér, hvor han blev sat, der var aldrig et Øjeblik Tøven, naar han blev sendt til et nyt Sted. Saadan var det i hans Ungdom, og saadan var det ogsaa i hans Alderdom. Ønskede Biskoppen, at han skulde overtage en Post, saa gik han uden at kny stille derhen og gjorde sit Arbejde.

Provikar, Pastor Peter Schreiber.

Og netop paa denne Maade har han været med til at bygge op. Vist kun faa Præster har flyttet saa meget rundt som Pastor Schreiber. I de første tyve Aar af sit Præsteliv, fra 1884 til 1904, har han været ni forskellige Steder. Det kunde se ud, som om det var ham, der var urolig. Men det var netop det modsatte, der var Tilfældet, man kunde bruge ham overalt. Og overalt vandt han Menneskers Tillid. Han var saa støt og rolig og samtidig fuld af Lune og fuld af Kærlighed.

Pastor Schreiber var udgaaet fra Københavns gamle Menighed. Ganske vist blev han født i Schlesien, da hans Forældre var paa et kort Ophold i hans Faders Fødeby.

Men hans Moder var Dansk, og han voksede op i København, søgte som saa mange først St. Ansgars Skole, derefter St. Knuds Skole og endelig Andreaskollegiet, til hvis første Studenter han hørte i 1879. Og det var denne solide Religiositet fra den gamle katholske Menighed i København, der prægede Pastor Schreiber Livet igennem.

Efter Studier ved Propagandaen i Rom blev den afdøde præsteviet d. 8. Marts 1884, og dermed begyndte saa hans Virksomhed rundt omkring i Danmark. Hans første Sognepræsteembede blev Reykjavik 1900—03, derefter Kolding 1905—06, Fredericia 1906—24, Horsens 1924—32. I de sidste Aar var han Præst paa St. Josephs Hospital i København og Provikar.

Som Sognepræst viste Pastor Schreiber sig som en meget praktisk Mand og en dygtig Administrator. Der var altid samlet Penge sammen, naar han forlod et Embede. Og mange vil huske ham som en Mand, der havde Forstand paa alle mulige praktiske Ting, som Præster ellers slet ikke kan have med at gøre. Helt berømt blev han ved sin Brøndboring paa Island. Men mest var han dog det, han skulde være, Sjælehyrden, der gerne vilde hjælpe overalt, hvor det var muligt. Han var den milde Sjælehyrde, der altid var overbærende, men dog en meget bestemt Mand, der aldrig vaklede hverken i sine Meninger eller i sine Handlinger.

Naar en gammel Præst dør, efterlader han sig Minder hos mange Mennesker. Mange vil saaledes i disse Dage tænke paa Pastor Schreiber, og mange baade blandt levende og døde vil vide ham Tak for hans Gerning. Mange vil ogsaa i Fremtiden nyde godt af den. Lad alle os, der har kendt ham og derfor ogsaa holdt af ham, nu og i Fremtiden mindes ham med Kirkens Bøn: Requiescat in pace.

B. J.

Strejftog gennem Tidernes Pædagogik.

Dr. Joseph Göttler har udgivet en »Geschichte der Pædagogik in Grundlinien« (Freiburg i. Br., Herder, 1935², 381 S.), som under en dygtig katholsk Pædagogs Ledelse tillader os en interessant Vandring gennem alle Tidens

og Landes Metoder og Maal med Hensyn til Opdragelse og Selvopdragelse. Hvor vidt en saadan Oversigt spænder, kan nedenstaaende Brudstykker give et Indtryk af.

Theosofi — en gammel Vildfarelse.

Mange moderne Mennesker, som i religiøs Raadvildhed og Rodløshed hengiver sig til theosofiske Fantasier om en med denne Verden identisk Gud, som okkulte Kræfter lader os skue, eller indfanges af Sjælevandringens fornøjelige Gætninger, aner ikke, at der allerede i den førkristelige Tid fandtes lignende Selskaber og Strømninger ovenikøbet med et langt klarere, ædlere og alvorligere Program — dog uden blivende og gavnlige Indflydelse paa Menneskeheden. Dette gælder Jonieren Pythagoras, der levede 580—500 f. Chr. i Syditalien. Hengiven til Sjælevandringstroen vilde han ved Hjælp af Lære og Øvelse (Askese) opnaa Menneskets moralsk-religiøse Inderliggørelse og derved ogsaa Bedring af det offentlige, politiske Liv. Han vilde vænne sine Disciple til en strengt asketisk og religiøst-ceremonielt reguleret Livsordning, han ønskede et Landopdragelseshjem med en Underskole for de ikke-indviede og en Overskole for de egentlige »filoi«, Venner, som dannede det egentlige pythagoræiske Forbund. Spiselove (Vegetarisme), Tavshed, Samvittighedsransagelse, dog ingen Gymnastik, en Undervisning, der til at begynde med fuldstændig var indstillet paa Læreautoritet og Tradition (Lignelser, Læresætninger, religiøs-moralske Digtninger, den purgerede Homer), men ogsaa Matematik og Musik (udmundende i Talmystikken) brugtes som Midler til Maalet: den moralsk-religiøse Uddannelse. Og hvad naaede Pythagoras i Sammenligning med Christus?

Urkristendommen og Dannelsen.

Det blev anset for givet, at en elementær-litterær Uddannelse blev værdsat og plejet, ja det var endog paabudt ved at være tilknyttet al videregaaende religiøs Undervisning i den Hellige Skrift (paa samme Maade som i Jødedommen). Derimod vaklede man i lange Tider i sin Stillingtagen til højere litterær Uddannelse, som i de første tre Aarhundreder næsten udelukkende var henvist til hedenske Forfattere og hedenske Lærere. I Orienten besluttede man sig hurtigere og mere frimodigt til at anvende denne Uddannelse og dens Midler og til at besøge Skolerne, samtidig med, at man i en kristen Lærebygning arbejdede med verdslig Viden, men ogsaa med orientalsk Mystik. Occidenten holdt sig længere afvisende over for den her jo ogsaa overvejende formelle (litterære, retoriske) Uddannelse (Tertullian dog stejlest), indtil Ambrosius, Hieronymus og særlig Augustinus hævdede dette Band.

»Det ene nødvendige« i Højsædet.

Det altbeherskende Værd, det ledende Motiv i Oldkirken, er det Hellige. Læren, den intellektuelle Uddannelse, spiller ganske vist endnu en stor Rolle, men ikke længere den ad rante Vej selv-tilkæmpede Visdom, derimod den, man autoritativt tager imod i Troen. Men da Livet, der leves ud fra Troen, er Hovedsagen, maa Askesen komme til. Herved danner ikke Naturen, men den Naade, som uden Køns, Stands eller Folks Forskel altid staaer beredt, den afgørende Betingelse. Den konsekvente Gennemførelse bringer Sluttethed i Uddannelsesindholdet, endskønt den er sammensat af to Verdener, den kristne og den hedenske. Over for den klassiske Oldtid har den paa den ene Side udvidet sig ved at optage det bibelsk-religiøse og bibelsk-historiske Stof, paa den anden Side har den indsnævret sig ved sin fuldstændige Mangel paa Interesse for legemlig-gymnastisk Skoling (i Stedet herfor træder legemligt Arbejde og Selvtugt), ved fuldstændig at se bort fra æstetiske Hensyn; Musik øvedes endnu kun i religiøs Interesse, som Kirkesang. Ganske særlig indsnævrende virker ogsaa — i hvert Tilfælde i Vesten, ikke saa meget i det græske Østen — den højere Dannelses Sidestillelse med den gejstlige Kaldsuddannelse.

Hvordan med Kvindernes Dannelse?

Udover den for begge Køn fælles religiøs-kirkelige Undervisning fordredes der allerede i denne Periode i talrige Kvindeklostre (allerførst kun hos Benediktinerinderne) en delvis overraskende vidtgaaende, højere Uddannelse, ikke blot for den klosterlige Efterlæggt, men ogsaa for de adelige Døtre, der vendte tilbage til Verden. I Tilslutning til den h. Hieronymus' Anvisning meddelte man overalt elementær Undervisning i Læsning og Skrivning og lærte Psalterets Tekst og Melodi; endvidere alt kvindeligt Haandarbejde. Et Antal Nonner blev ogsaa altid uddannet i Bøgskrivnings-kunsten og Bogmaleriet. Men et meget stort Antal Kloster- og Verdenskvinder bragte det saa vidt, at de kunde læse gammel-klassisk Litteratur, ja de gennemgik et helt Kursus i de frie Kunster og var velbevandrede baade i det latinske og det tyske Sprog.

Reformationens Indsats — nøgternt vurderet.

Den saakaldte Reformation har — ganske vist først kun i Tyskland — givet den pædagogiske Tænken og Handlen en ændret Kurs paa to Punkter. Først har den dæmmet op for Humanismens overvejende æstetiske Dannelsesinteresse og hjulpet med til at fortrænge Unghumanismens Aand, der efterhaanden var blevet helt hedensk; den har igen sat de religiøse Interesser og den kristne Livsopfattelse i For-

grunden inden for pædagogisk Tænken og Skolepraksis. Dette ganske vist ved atter at undertrykke den Selvstændighed, der næsten var blevet gennemført inden for de verdslige Fag, ved at Religionen i Skolerne fra at være et Undervisningsprincip blev gjort til et Undervisningsfag, ved at foretrække religiøs Viden frem for religiøs Handlen, ved at den indtil dette Tidspunkt kun mundtligt paabudte Forklaring af de gamle kateketiske Lærestykker, forøget ved Kontroverslæren blev gjort til Genstand for ordret Udenadslæren.

For det andet har Reformationen overgivet Skolevæsenet til Staten (Landsherren, Byforvaltningen) samtidig med Kirken, her direkte, der indirekte, og bevirket et System, som satte Landets samlede Skolevæsen under Kontrol — Statskirkeskoler — heri inkluderet Universiteterne, som hidtil havde haft egen Forvaltning, og som nu blev Skoler for Embedsmandsuddannelse og Landskristendom (forpligtende alle Professorer overfor det paagældende Lands orthodokse Lære). Det vilde staa i direkte Modstrid med Kilderne at tale om en Nationalisering af det tyske Skolevæsen igennem Reformationen. »Nationalitet og Modersmaal overlades endnu længe til det udannede Folks brede Masse.«

Fakta om Racerne.

Prof. *Wilhelm Schmidt* S. V. D., som ogsaa er kendt i Kbhvn., hører til de Lærde — der er efterhaanden ikke saa faa — som følger Grundsatningen: Vi vide for at ville, og griber ud fra grundigt Forskningsarbejde dybt ind i Livets Praksis. Saaledes har den berømte Ethnolog betydet meget for Familiens Genfødelse. I sin Bog »*Rasse und Volk*« (Salzburg, A. Pustet, 1935. 251 S., indb. RM. 5,70) behandler han nu med Grundighed og Særlighed Raceproblemer saasom: Race og Legeme, Race og Sjæl, Race og Kultur, Race og Folk. Vi forelægger nogle af Forskningsens vigtigste Erkendelser.

»Jeg ved, at jeg intet ved«.

»Negativt maa vi fastslaa, at den nye Racevidenskab paa det mest særegne Omraade, Udforskningen af Menneskets legemlige Egenskaber, hyppigt opviser et højst usikkert og vaklende Grundlag. Men positivt fastslaaes det allerede nu med Sikkerhed, at Omverdenens Indflydelse ved Dannelsen af Racer og deres Kendetegn spiller en langt større Rolle, end man først vilde indrømme, og at disse Indflydelser egentlig bestandig er i Arbejde, hvorfor det stive statistiske Racebegreb (Racen som noget uforander-

ligt) ogsaa maa falde og det dynamiske (Racen som noget skiftende) træde i Stedet.«

»Den vægtigste og dybeste Grund for vor Afvisning af disse Fordringer skabtes ud fra den for os filosofisk saavel som theoretisk sikre Kendsgerning, at Sjælen i dens inderste, egentlige Væsen ikke arves, men skabes som ganske ny af Gud, som en væsentlig fra Legemet forskellig Substans, og at dens højeste Anlæg er saadanne, at den heri ikke behøver Legemet. Vi kan altsaa ikke tale om Sjælens Arvelighed, men kun om Arvelighed af de legemlige Organer og Anlæg, som Sjælen behøver som Redskab til sin Virksomhed. Derfor maa vi ogsaa tilbagevise den Paastand, som taler om Arvelighed af alle aandelige Anlæg.«

Naar Langhoveder bliver Rundhoveder.

»At den biologisk - anthropologiske Fagvidenskab med Hensyn til Race er i det uklare paa meget væsentlige Punkter, traadte slaaende frem, da den almindelige Afrunding af den nordiske Races Langhoveder lidt efter lidt blev bekendt i hele Europa. Fagmændenes Forbavselse over denne uventede Kendsgerning er ægte og kan ikke borthykles. Forlegenheden er saa meget større, fordi der foreløbig ikke er fundet nogen tilforladelig Forklaring paa hele Udviklingen; at Domestikationen (den bevidste Forvandling af Race) kan være Aarsagen, er hidtil kun en fuldstændig uprøvet Hypothese. Den anden vidtrækkende Kendsgerning, som til mange Biologers Misfornøjelse stadig tydeligere viser sig, er Omverdenens store Betydning ogsaa ved Frembringelsen af arvelige Anlæg og dermed ogsaa ved Racens Opstaaen og Forvandling.«

Den nordiske Races bitreste Fjende.

»Intet truer den nordiske Race saa stærkt, som den truer sig selv ved i katastrofalt Omfang at vægre sig imod at avle og opdrage saa mange Børn, som er nødvendige for dens egen videre Bestaaen og Trivsel. En Races første Pligt er at sikre sin egen Bestand for Fremtiden; dette maa siges særlig indtrængende til den nordiske Race. Den maa heller ikke indlade sig paa Eksperimentet med de faa, men udvalgte Børn. For det første er som bekendt Enebørn og to Børn af mange Grunde næsten altid det modsatte af Elitebørn, og for det andet maa den nordiske Race (i Tyskland) ogsaa tænke paa Kvantiteten af dens Bestand, den maa beholde den numeriske Overvægt, hvis den ikke vil bringe dens øvrige Primat i Fare.«

„Kirken“ over for det moderne Hedenskab.

En Nutids-Betragtning.

Har Ungdommen med sin »Dennesidigheds-Indstilling«, har overhovedet dette moderne eller lad os kalde det »nutidige Hedenskab« ikke Behov, ikke Brug for »Kirken«? Ja, vi har i Overskriften rettidigt sat Ordet »Kirke« i Anførselstegn. Artiklen om Schjelderups Bog mener naturligvis med »Kirken« det kirkelige Liv i den i Landet herskende Form. Og her kan jo ikke skrives om, hvad de protestantiske Kirkesamfund kan bringe deres Ungdom og deres Intelligens-Kredse af levende Kristendom. Forhaabentlig kan mange fromme, dybt-kristelige Prædikanter vække ægte Kristenliv inden for deres Kredse.

Men her tales om Kirken, om den hellige, katholske Kirke. Og den kan sandelig bringe baade Ungdommen og de »intelligente Kredse« og Massen alt, hvad der er Kristendom.

Her kunde Schjelderup eller O. Larsen svare: Det er store Ord! Ja — men det er ogsaa store Ting, der ligger bag dem!

Hvad er da Kristendom? Hvad skal den da blandt Menneskeheden? Salige er de fællige i Aanden — de sagtmødige — de, som lider — de, som tror — o. s. v. Der er for det første en Verdens Forskel imellem Evangeliets Tankegang, Værdisættelse — og de almindelige, lad os sige naturlige, i Kød og Blod opvoksende Menneskers Begær og Værdisættelser.

Og det er altsaa Kirkens Opgave at fortsætte Apostlenes Opgave: at lære, at lide og at trøste med Christi Ord: »I Verden vil I have Trængsel, men stol paa mig: jeg har overvundet Verden.« Og hvorledes overvandt han Verden? Foreløbig, for os synligt, ved sin Lidelse, Død og Opstandelse og ved at give os Naade til at tro og følge i hans Fodspor.

Kristendommen skal altsaa være en Gru, en Vederstyggelighed, en Daarskab for »denne Verden«, for dens »Fyrste« og dens Tjenere. Er det saa et Under, at mange unddrager sig Kristendommens Fordringer og falder tilbage til Hedenskab? Saaledes er det moderne Hedenskab opstaaet, allerede gennem flere Generationer, siden Voltaires og andre Vantroens Profeters Dage. Og der behøvedes ikke engang Aand til at vække Trods imod Kristendommens Forsagelseslære, Kød og Blod var og er ogsaa kraftig nok til at knække Christi Aag og raabe: Jeg vil ikke frelses af Dig, jeg er nok i mig selv...

Disse Ord gentages og gentages mange Gange, siden Kristendommen delvis blev blandet eller udvandet, udtynnet, men udbredt i — Kristenheden. Denne sidste er ikke identisk med den første! Dette har her i Danmark allerede Søren Kierkegaard hævdet, og det kan vi sagtens hævde overalt nu til Dags. Derfor skrives disse Linier ikke blot imod Tyskernes Tysktro og Race-Krafttro — den er blot eet iblandt mange moderne Fejdebrev, der aabent tilstilles Kristendommen i de forskellige Kirkesamfund og Kirkens Skikkelse.

Ja, desværre har Kristenheden en vis Medskyld i dette moderne Hedenskab! Ikke som om vor Kirke skælvede for »den moderne Naturvidenskab« eller »den moderne Historieskrivning« eller »den voksende psykologiske Indsigt« — saaledes som Schjelderup og O. Larsen i deres før anførte Udtalelser mener. Paa alle disse Omraader gaar vi med den videnskabelige Sandhed og glæder os over den!

Men Kirken og alle Kirkesamfund, altsaa Kristenheden taget ved dens Personer og menneskelige Indretninger og Begrænsethed, Kristenheden er paa mange Maader og Steder langt fra i Praksis det, som Christus, det, som hans Kirke vilde . . .

Dette er ingen ny Aabenbarelse her i Ugebladet, men maa hævdes over for den af nævnte Forfattere paapegede »Dennesidigheds-Indstilling« af det moderne Menneske. Mange moderne Mennesker omkring os praktiserer ikke Kristendommen, »behøver den simpelt hen ikke«, fordi de med kritiske Øjne har set paa mange saakaldte Kristne, der ikke duer, fordi de synes, der er alt for mange af dem, og fordi de kun ser paa Ydersiden, f. Eks. paa Ting, der sandelig heller ikke har meget med Jesu Bjergprædiken eller Apostlenes Liv og Lære at gøre. Det maa vi indrømme for at forstaa vor Tid.

Dog er disse Grunde, det skal gentages til Trøst for os troende, ikke de eneste for at forklare Tidens delvis afvisende Holdning over for Christi Lære og Kirkens Røst — vi saa jo, hvorledes Natur og Naade fører en Kamp i hvert Menneske, hvori Naturen desværre ofte sejrer.

Men at Kirkefolket i det daglige Liv saa ofte ikke svarer til Kirkens Prædiken, at det konservative Element — som i og for sig bør være et stærkt Element i Kirken — somme Steder bliver et gammeldags Element — det er, for ikke at sige mere, en af Kristenhedens Vanskeligheder over for moderne Mennesker. Der mangler ofte en Bro, der spænder fra Aartusinders Visdom til mange Nutidsmennesker, der kæmper og lider og i dybeste Grund behøvede — »Kirken«.

F. F. M.

Omkring Kong Georgs Død.

I Anledning af Kong Georgs Død har de katholske engelske Blade med Taknemmelighed fremhævet Kongehusets loyale Stilling over for den katolske Kirke. Ærkebiskop Williams prædikede ved en speciel Gudstjeneste i St. Chad Kathedralen i Birmingham Torsdag Aften den 23. Januar og udtalte ved denne Lejlighed bl. a.:

»Som Katholiker genkalder vi med Taknemmelighed i Erindringen, at Kong Georg var den første Soveaen siden 1688, der aflagde Kroningseden i en ny Form, uden den gamle Formulars Fornærmelser mod Rigets katholske Under-saatter. De sytten Millioner Katholiker i England glæder sig over, at deres Hersker for Fremtiden er fri for at maatte aflægge en Kroningsed, i hvis Ordlyd der er en dyb Fornærmelse mod disse Borgeres religiøse Følelser. . . . Det, som i særlig Grad bandt ham til Folkets Hjerte, var den Kendsgerning, at han var en god Hushond og Fader samt en oprigtig religiøs Natur, der elskede sit Hjem, sin Hustru og sine Børn og derved gav det bedste Eksempel paa et godt, kristeligt Familieliv.«

Ærkebiskoppen sigter her til en bestemt mere end 200 Aar gammel Passus, der stammer fra Aar 1701, og som fornærmede den katolske Kirke. Da Edward VII — der vistnok døde som Katholik — blev Konge, forsøgte han at komme uden om disse Ord i Kroningseden uden dog at trænge igennem med sit Ønske — Tiden var endnu ikke moden hertil.

Eden lyder i sin nuværende Form: *»Jeg forsikrer højtideligt og oprigtigt i Guds Navn, jeg bevidner og erklærer, at jeg er en trofast Protestant, og at jeg efter Lovens sande Hensigt vil sikre den protestantiske Succession paa mit Riges Trone samt støtte og hævde Lovgivningens Bestemmelser af alle mine Kræfter i Overensstemmelse med Ret og Retfærdighed.«*

Det er vist ukendt for de fleste, at Kong Georg V, ligesom mange af sine Forgængere, nu hviler paa god katolsk Grund, og dog er dette uomdisputabelt, thi Hvælvingen under St. Georgs Kapel i Windsor, Kongens sidste Hvilested, er bygget dengang, England endnu var et katolsk Land og er konsekreret efter katolsk Ritus. — Saa vidt vides har den afdøde Konge kun en eneste Gang overværet en katolsk Messe, nemlig den 20. Juli 1920, da han var til Stede i Farnborough Abbedi ved en Sjælemesse for Napoleon III' Enke, Kejserinde Eugénie.

»Troens Forsvarer«, der er en af de Titler, som er knyttet til de engelske Kongers Navn, blev givet Henrik VIII

af Pave Leo X som Tak for Kongens Skrift mod Luther, hvori han forsvarede Messen og de syv Sakramenter. Da Georg V i Aaret 1923 besøgte Vatikanbibliotheket kom han til at staa over for det Eksemplar af Bogen, som Kong Henrik sendte Paven. Ligeledes viste man Kongen Henrik VIII's Kærlighedsbreve til Anna Boleyn.

Om den nuværende Konge, Edward VIII, fortælles det, hvor ærbødigt han optraadte for nogle Aar tilbage, da han besøgte Lourdes og overværede Sakramentsprocessionen. Da Velsignelsen lystes over Mængden, knælede ogsaa Edward, dengang Prince of Wales.

A. N.

Det katholske Midtpunkt i Genf.

Naar vi fra Tid til anden har vendt os mod Mangler — store Mangler*) — ved Folkeforbundet, er det selvfølgelig ikke vor Hensigt at angribe selve Institutionen og dens ideelle Hensigter og mindst af alt Samarbejdet mellem Nationerne, som trods alle Skrøbeligheder dog finder Sted og vinder vor hellige Kirkes Bifald. Den katholske Verdens Interesse giver sig udadtil Udtryk bl. a. i Cercle Catholique i Genf, den katholske Forening, som blev stiftet i Aaret 1928, og som omfatter Katholiker af alle Nationer, der enten har fast Bopæl i Genf eller kommer dertil i Embeds Medfør eller paa Studieophold. Cercle Catholique's Maal er at være Centrum for alt katholsk Liv i Genf, at være Samlingspunktet for alle i Genf tilstedeværende katholske Politikere fra alle Stater og af alle Racer, at lette Etableringen og Vedligeholdelsen af den personlige Kontakt dem imellem, og gennem den Hjælp, som Foreningen yder hver enkelt, at fremme det internationale Samarbejde i en ganske bestemt Aand. Trods Foreningens forholdsvis korte Levetid har den allerede ved forskellige Lejligheder vist sig at være det eneste Bindeled mellem Statsrepræsentanter fra forskellige Lejre, og at selv de mest divergerende politiske Anskuelser der fandt et fælles aandeligt Forum.

For at kunne forfølge det Maal, den har sat sig, har Cercle Catholique i Genf oprettet sit eget katholske internationale Oplysningsbureau, som regelmæssigt forskaffer sig et stort Antal Aviser og Tidsskrifter og et rigt Udvalg af anden fra et katholsk Synspunkt set

*) »Tiroler Volksbote« mener, at blandt Folkeforbundets og det internationale Arbejdsbureaus ca. 1000 Embedsmænd er de 70 % Frimurere og 20 % Marxister af forskellig Afskygning.

interessant Litteratur, som velordnet og katalogiseret staar til Medlemmernes Disposition. En egen Oplysningsafdeling hjælper de til Genf ankommende Katholiker til Rette med alle personlige Raad og besvarer overhovedet alle fra Udlandet indløbende skriftlige Forespørgsler. Siden 1929 udgiver Cercle Catholique endog hver Maaned sit eget Oplysningsblad for ogsaa at holde de uden for Genf bosiddende Katholiker à jour med de Spørgsmaal, der maatte interessere dem.

Til at virkeliggøre Foreningens Hensigter tjener især Afholdelsen af Foredrag, Manifestationer og Banketter i Anledning af et af de mange Møder, Kongresser o. s. v., som afholdes i Genf, som for Eks. Folkeforbundsmøderne, de internationale Arbejdskonferencer og lignende.

Anden Søndag efter Folkeforbundsmødernes Begyndelse finder der hvert Aar i den katholske Domkirke, Notre Dame, i Genf en stor Pontifikalmesse Sted, og Onsdagen derpaa samles de i Genf tilstedeværende katholske Politikere regelmæssigt til en Festbanket. I Prædikenen og i den i Anledning af Banketten holdte Festtale tager fremragende Repræsentanter for Kirken saavel som kendte Politikere fra forskellige Lande Ordet og tager Stilling til de netop aktuelle verdenspolitiske Problemer. Sidste Gang var det især De Valera's, den irske Ministerpræsidents Tale, der gjorde dybt Indtryk paa Deltagerne. Idet han viste hen til Grundstenen for al Næstekærlighed, rettede han en glødende Appel til alle Katholiker om ikke at trættes i Kampen for Freden, saa den nationale, religiøse og sociale Fredens Sol endelig engang kunde komme til at lyse for alle Folk.

C. H.-S.

„Lazarist-Lamaer“ besøger Dalai-Lama.

(Sluttet.)

Det, der gør Lhassa saa verdensberømt, er, at Dalai-Lama bor her, »Den levende Buddha«. Han er hele Tibets religiøse og politiske Overhoved, og Buddhisterne sætter ham saa højt, at man roligt kan sige, at hans Magt over dem er almægtig. Dalai-Lama bor i et Palads, som hans Tilbedere har bygget ham paa det saakaldte »Buddhabjerg«, der rager gigantisk op over Sletten. I sig selv er Lhassa ikke nogen stor By, men den besøges fra Tid til anden af mange Buddhatilbedere. Samtidig med de to Missionærer var der saaledes ogsaa mange andre fremmede i Byen: Kinesere, Tartarer og Tibetanere fra de fjerneste Egne. Dog kunde P. Huc og P. Gabet — sidstnævnte overvandt ved Guds Hjælp sin Sygdom — ikke længe forblive

upaaagtede af de indfødte. Men ingen interesserede sig saa meget for de to »Lamas fra Europa« som Kineserne, der i det hele taget holdt skarpt Øje med alle Fremmede der i Byen. Af Omsorg for Dalai-Lamas Sikkerhed og Magt, som man sagde, var der altid en Ambassadør fra Regeringen i Peking ved den »levende Buddha«s Hof; regelmæssigt maatte denne Ambassadør sende Meddelelser til Peking om, hvad der foregik i Lhassa. Denne Ambassadør var ikke sen til at anse de to europæiske Lamas for udenlandske Spioner, der skulde kortlægge Landet og bane Vejen for en fjendtlig Magt. Maaske kunde dette blive farligt for Pekings Magt i Lhassa og i hele Tibet. Dette var Grunden til, at de to Missionærer kort efter deres Ankomst til Lhassa maatte forsvare sig over for den umyndige Dalai-Lamas Førsteminister, der dengang ledede alle Regeringsforretninger. Derefter maatte de underkaste sig endnu et Forhør hos den kinesiske Ambassadør selv. Men saa snart det blev bekendt, at Patrene ikke kortlagde Landet, men kun vilde forkynde en ny Religion, gjorde Ministeren alt, for at de to Fremmede fra Europa skulde befinde sig vel i Lhassa. Han overlod dem et af sine pragtfulde Huse til at bo i, inviterede dem næsten hver Aften til sig i sit Palads, spurgte dem ud om alt muligt og morede sig med dem, som var de gamle Venner. Pekings Ambassadør derimod tænkte kun paa, hvorledes han kunde fordrive de to ubehagelige Gæster.

Det første Patrene gjorde, da de var flyttet ind i deres nye, kongelige Bolig, var at omdanne det største Værelse til et Kapel. Efterhaanden som Regenten (Førsteministerens sædvanlige Navn) viste sig mere og mere venlig over for Missionærerne, voksede ogsaa Folkets Tillid til dem. Hver Dag kom der mange for at se Kapellet og faa Billederne forklarede og for at forhøre sig om den nye Religion. Ogsaa den kinesiske Ambassadørs to Sekretærer kom og studerede ivrigt den katholske Tro. Den ene af dem blev snart overbevist om den katholske Sandhed, men saa længe han var i den kinesiske Ambassadørs Tjeneste, turde han ikke vove det afgørende Skridt over til Kirken.

Patrene lærte ogsaa snart den Mand at kende, som i Lhassa almindeligt gik under Navnet »den kinesiske Eremit«. Han var en ung Læge, som kun forlod sit Hus, naar han skulde tilse sine Patienter. Det mærkelige var, at han kun behandlede fattige Folk. En rig Mands Opfordring fulgte han kun, hvis han stod i Bekneb for Penge. Fra de fattige tog han aldrig imod Penge. Hele sin Fritid benyttede han til sine Studier, som han fordybede sig i til langt ud paa Natten. Han sov kun lidt og spiste kun een Gang om Dagen. Kød rørte han aldrig. Skønt kun 30 Aar

gammel var han allerede helt hvidhaaret, en Følge af hans strenge Livsførelse. Denne »Eremit« kom en Dag ind i Kapellet, medens Patrene bad deres Breviar. Han blev staaende ved Døren, indtil de havde sluttet deres Bøn. Saa spurgte han dem, hvad Billedet »Christi Korsfæstelse« betød. De forklarede ham alt. Da lagde Lægen Armene over Kors paa Brystet, og i næsten en halv Time stod han og betragtede Billedet. Hans Øjne fyldtes med Taarer, saa rakte han Armene ud imod den Korsfæstede, faldt paa Knæ, berørte tre Gange Gulvet med sin Pande, rejste sig og sagde meget bevæget: »Ja, han er den eneste Buddha, som Menneskene maa tilbede!« Saa vendte han sig til Patrene, bøjede sig for dem og sagde: »I er mine Lærere, lad mig være hos Eder.«

Den unge Læge var ualmindelig flittig til at lære den katolske Tro at kende. Men hvad der især var paafaldende, var

den Frimodighed,

hvormed han offent-

ligt bekendte sin nye Tro. Han bar nemlig altid et Kors paa Brystet, og Patrene hilste han med Ordene: »Jesus, Verdens Frelser, forbarm Dig over mig!«

De to Lazarister var ikke tilfredse med at belære Folket, de vilde ogsaa forsøge at forkynde Korsets Religion i selve Regentens Palads. Regenten interesserede sig meget for religiøse Emner. Allerede en af de første Dage sagde han til Patrene: »Kun for et religiøst Formaalets Skyld har I gjort en lang Rejse, og det har I gjort Ret i. Thi Religionen er jo det vigtigste her i Livet. Man ser, at Fransk-mændene og Tibetannerne tænker det samme paa dette Punkt. Vi er jo ikke som Kineserne, der slet ikke bekymrer sig om Sjælen. Dog, I har en anden Religion end vi, og det kommer saa kun an paa, hvilken af disse to Religioner der er den rigtige. Vi vil oprigtigt undersøge begge; er Eders den sande Religion, skal vi gerne følge den, er derimod vor Religion den sande, haaber vi, at I saa til Gengæld vil antage den!« Patrene forklarede ham den katolske Troslære. Hertil sagde Regenten: »Vor Religion lærer ganske det samme som Eders, kun Forklaringen er lidt anderledes. Det er vist langt fra godt, alt hvad I

Et buddhistisk Tempel i Tibet.

har set paa Rejsen gennem Tibet, men I maa ikke glemme, at de talrige Vildfarelser, I har stødt paa, kun stammer fra ulærde Lamas, og at de dannede Buddhister viser dem tilbage.«

Flere Gange gentog Regenten, at den katholske Tro kun paa to Punkter afveg fra den buddhistiske, nemlig i Forklaringen om Verdens Oprindelse og i Læren om Sjælevandringen. Regenten selv var meget afholdt ikke alene i Lhassa, men i hele Tibet, fordi han kendte den buddhistiske Lære bedre end andre.

Da de to Patres var Franskmænd, drejede deres Samtale med Regenten sig ofte om Frankrig og dets »tekniske Mirakler« som Jernbaner, Dampskibe o. s. v., som Regenten endnu aldrig havde set. Under Samtalerne havde Regenten forstaaet, at de to kloge Mænd fra Europa havde et Forstørrelsesglas. Dette vilde han gerne se. Patrene forklarede ham theoretisk Glassets Værdi, men hverken han eller hans Embedsmænd forstod noget heraf. P. Huc spurgte saa, om de ikke kunde finde en Lus. Det var ikke saa vanskeligt, som vi maaske vilde synes. En af Lamaerne, selve Regentens Sekretær, greb ind i sin Klædning og trak et Pragteksempplar af Racen frem. Men saa snart Regenten saa Lusen i Mikroskopet, skreg han op: »Tsong-Kabal — Denne Lus er saa stor som en Rotte!« Saa skjulte han Ansigtet i sine Hænder og sagde: »Den er skrækkelig at se paa, den Lus!« Han vilde fraraade de andre at se i Mikroskopet, men alle trængte paa, og alle vilde se, og alle skreg de op ligesom Regenten ved at se det frygtelige Dyr i Glasset. Da Regentens Sekretær saa, at Dyret ikke rørte sig længere, bad han Pateren om at give det stakkels Dyr fri, hvad han ogsaa gjorde. Da Dyret ikke bevægede sig mere, sagde Regenten til sin Sekretær: »Jeg synes, Din Lus er utilpas; gaa hen og skaf en Medicin til den, ellers kommer den sig ikke!« Til sidst erklærede Regenten: »Eders Jernbaner undrer mig ikke mere. Mennesker, der kan opfinde en slig Maskine (Forstørrelsesglasset), kan jo alt!«

Regentens gunstige Stemning over for Missionærene gav dem god Grund til at haabe, at de i Løbet af kort Tid kunde plante Korset i Buddhismens hellige By. Men den kinesiske Ambassadør taalte ikke, at Regenten og Folkene i Lhassa stadig blev mere og mere modtagelige for den nye Religion fra Vesterledet, og han hvilede ikke, før de to Præster i Slutningen af Marts Maaned 1846 forlod Lhassa paa Grund af Ambassadørens Voldsomheder over for dem.

K. M.

Nye Bøger.

En tapper Reformators Skæbne.

En af de mest tragiske Skikkelser i Kirkehistorien er Dominikaneren Girolamo Savonarola, Firenzes store Profet og Bodsprædikant, der ligesaa vel ved sit eget rene Liv som ved sine vældige og gribende Prædikener traadte i den skarpeste Modsætning til Pavedømmets dybe Forfald under Alexander VI, — og blev brændt 1498 bukkende under for sine Fjenders Had. I de senere Aar har man ydet denne trods alt rettroende katholske Reformator mere og mere Retfærdighed, ja, det har ikke manglet paa Stemmer, som forudsagde ham en lignende Skæbne som Jeanne d'Arc der jo nu er helgenkaaret efter først at have været dømt af nogle af Kirkens Mænd. Den, der har taget sig varmest af Savonarolas Sag er Münchner Universitetsprofessoren *Dr. Joseph Schnitzer*, der i 1924 udsendte to store Bind *Savonarola* (München, Ernst Reinhardt Verlag), hvis første befatter sig med S.s Liv og Gerning, medens det andet er viet til Detail- og Stridsproblemer omkring Profeten. Bøgerne er ligesaa fængslende Læsning som grundig historisk Forskning, der hovedsagelig bygger paa Kilderne, Savonarolas egne Prædikener. Hvorfor blev denne Reformator hængt og brændt paa Baalet? Maaske kun fordi han var blevet Alexander VI's Modstander? Ak, den Slags Opposition slap mange levende fra i den Tid, se Luther, Calvin etc. Men hans Reform havde overvundet Synden i i sit eget Hjerte og ramte skarpt sine Medmenneskers Synd — og det tilgives ikke saa let som Oprør mod en Myn-
dighed. —z.

Veje til et lykkeligt Ægteskab.

»Før eller senere pantsætter enhver ung Pige sit Liv, enten til Gud, Familien eller til Tjenesten for Næsten. I Grunden er de tre Veje een, thi alle maa de føre til Gud.« I sin Bog *»Gib mir dein Herz«* (Paderborn, 1935 Ferd. Schöningh 235 S. RM. 2,40 — 25 %) søger den ansete ungarnske Forfatterinde *Fru Jolán Gerely*, der med sin psykologisk Takt forener solid Viden om Kristendommens evige Grund- sætninger, at vise vor Tids unge Piger Vejen til et lykkeligt Familieliv, Bogen vil udøve en dragende Magt paa enhver ung Pige og smitte med sin sunde Idealisme. Her nogle Sætninger om Problemet: det blandede Ægteskab: *»For mig (siger Eva) er Ægteskabet et uløseligt Sakramente. Ikke for Henrik, hans Konfession udelukker ikke Skilsmisse. Jeg ved ganske vist, at Henrik er et alvorligt og ærligt Men- neske. Og alligevel, hvor tit hører man ikke, at kokette Kvin- der kan fordreje Hovedet paa gifte Mænd! Hvem kan se ind*

i Fremtiden? Det kan ganske vist ogsaa hænde i et katholsk Ægteskab. Men naar begge Ægtefæller holder fast ved deres Tro, er det udelukket. Det er altsaa ikke nok, at begge Ægtefællerne hører til samme Bekendelse. De maa ogsaa begge to være religiøst sindede!« —z.

Den hellige Abbed Vilhelms Minde.

Sidste Efteraar foretog man nogle Prøveudgravninger af Æbelholt Klosters Ruiner, der ligger paa Klostergaardens Jorder i Tjæreby, 6,6 km fra Hillerød paa Vejen mod Frederiksværk. Disse Udgravninger, der agtes fortsat til Foraaret, har givet Anledning til Udgivelsen af et nydeligt lille Skrift om den hellige Vilhelm, Æbelholt Klosters første Abbed. (*Abbed Vilhelm af Æbelholt, Nordsjællands Helgen.* Paa Grundlag af et Foredrag af Professor *Hans Orlík*. Udg. af C. Nordlunds Bogtrykkeri i Hillerød 1936. 16 Sider.) Det kan anbefales enhver, der har Interesse for historiske Minder, og enhver, der vil vide lidt om Danmarks Helgener. Ganske vist var den hellige Vilhelm født i Frankrig, men hans Virke faldt her i Landet, og derfor er det ogsaa her, han bør mindes. Det vil sige, at ganske særligt Katholikkerne bør købe denne Levnedsskildring. Vi maa ikke glemme vore egne Helgener, der stod højt i Ære i vort Land i den Tid, da man ærede Helgenerne. Det lille Hefte er smukt udstyret og forsynet med en Række fortrinlige Billeder. B. J.

Fra Hovedstad og Provins.

Broder Peter Bader S. J. †

Fredag d. 31. Januar døde Broder Bader i Valkenburg, Holland, næsten 86 Aar gammel. Hvem kendte ikke Broder Bader i gamle Dage! Paa det nu nedlagte St. Andreas Kollegium udførte han sin Manddomsgerning, og mange Aargange af Elever har lært den dygtige, flittige og fromme Broder at kende og værdsætte.

Broder Bader indtraadte 30 Aar gammel i Jesu Selskab og kom nogen Tid efter til Danmark, hvor han paa Kollegiet blev en uundværlig Arbejdskraft. Der var ikke den Ting, han ikke havde Forstand paa, og ikke uden Grund kaldtes han »Tusindkunstneren«. Hans Værksted var snart det lille Hus nede i Kollegiets Have, snart Kælderen eller et andet Sted. Han sled i det mange Aar; mangan en Sommeraften kunde jeg se ham arbejde, naar Dagen var blevet ham for kort. Altid viste han et kærligt og venligt Sind. Naar Søndagen kom, kunde man se ham sidde paa sidste Bænk nede i Kollegiets smukke Kirke og vogte Døren.

Det lyder saa underligt, at Br. Bader først nu er død, thi gennem mange Aar var han for os Elever kun den

gamle Mand. Det Smil, man kunde møde hos ham, var dog evigt ungt. Da jeg nu i September Maaned besøgte Br. Bader i Valkenburg, blev jeg straks ført op paa hans Værelse i Husets Sygeafdeling. Da han saa mig træde ind, sagde han ikke et Ord. Han trykkede min Haand saa fast og hjerteligt, som nogen kunde gøre det, og en lille Taare kom frem i hans Øje. Det var Minderne om hans Manddoms kære Hjem i Danmark, der overvældede den tro Tjener. Han var med til at bygge Kollegiet op i de gode Aar, og han var med til at bygge Missionen op her i Landet. — Ære være hans Mindel *Alfred Silcowitz.*

Menighedspleje i Rosenkranssognet.

Regnskab og Aarsberetning for St. Vincentsf. for kath. Damer i Rosenkranssognet 1. Jan.—31. Dec 1935.

<i>Indtægter:</i>	Kr. Ø.	<i>Udgifter:</i>	Kr. Ø.
Kassebeh. 1. Jan. 1935.	28 21	Indkøb til Systuen....	125 67
Aarlige Bidrag:		Fødevarer	241 30
Fra akt. Medlemmer	47 00	Mælkebilletter	33 00
» pass. »	171 00	Brændsel, Sporvogn,	
Kollekten	40 00	Skotøj og Rengøring	18 50
Gaver	52 00	Udgift ved Altemøder	18 96
Legatrente	9 00	Symaskiner repareret.	15 92
Bankrenter	1 22	Kontant Hjælp.....	100 00
Modt. fra Hovedkassen	400 00	Messestip.....	18 00
		Indbet. til Hovedkassen	156 00
		Kassebeh. 1. Jan. 1936.	21 08
	<u>748 43</u>		<u>748 43</u>

Foreningen talte 37 Medlemmer, 11 aktive og 26 passive. I Aarets Løb er 54 Familier og enligstillede blevet understøttet, og der er aflagt 91 Besøg i Hjemmene. — Paa Systuen forfærdigedes 51 nye Klædningsstykker, deriblandt 1 Drengdragt til en Førstekommunikant, desuden har der været en Del Omsyning og Reparation af brugt Tøj. — Af Gaver har vi faaet 185 Brugs- og Beklædningsgenstande, endvidere 5 Sangbøger. — Vi deltog i Retraiten og Fælleskommunionen i Institut Jeanne d'Arc og i den fælles Paa-skekommunion i St. Ansgars Kirke. — Til den fælles Skovtur blev der indbudt 15. Sognepræsten, Pastor N. Th. Hansen, havde henvendt sig til flere Bilejere i Sognet; med sædvanlig Beredvillighed kørte de Deltagerne til og fra Trørød. — I Juni var 3 Smaabørn tre Uger anbragt paa Feriehjemmet, senere tilbragte 14 Skolepiger tre Ugers Ferie derude. — I Februar og November afholdtes Aftensammenkomst i Institut Jeanne d'Arc. Første Gang blev der spillet Lotteri om Smaagevinster; anden Gang underholdt Sognepræsten de tilstedeværende med Oplæsning af nogle af H. C. Andersens Eventyr. Til Slut var der fælles Kaffe bord. I December deltog vi i den fælles Julefest, som afholdtes i Institut Jeanne d'Arc.

Alle, der har ydet Foreningen Hjælp, bedes herved modtage en hjertelig Tak. Pengebidrag, brugte Klædningsstykker, Fodtøj o. lign. modtages med Tak paa Systuen, Boyesgade 8, 1. Sal, om Torsdagen Kl. 13½—16.

Kender danske Katholiker Knud den Hellige?

Kan mon de fleste besvare dette Spøgsmaal bekræftende? Jeg tvivler. Helgener og hellige Personer har ikke været højt i Kurs i Danmark de sidste fire Aarhundreder, og det kan ikke skjules, at den Begejstring, med hvilken danske Katholiker omfatter Helgenkongen, vistnok i meget væsentlig Grad savner Glød og Varme.

Eller, er det maaske saadan, at vi opfatter Mennesket, der var de fattige og faderløses Beskytter, den rene, samvittighedsfulde Kristen, Forkæmperen for alle ædle Grundsætninger? Er det saadan, at vi mærker denne Virkelighed af en stor, stærk Karakter, en hellig Konge, en skarpsindig, modig og retfærdig Hersker? Da forstaar vi ogsaa, at Kong Knud var af det Stof, der maatte skabe en Helgen, og at ikke hans Død alene har gjort ham til det.

Desværre er det saaledes, at Kong Knud den Hellige ogsaa for mange Katholiker er trængt tilbage til Sagnfiguren og til Museumsgenstanden, der forevises for Penge i Odense Domkirkes (Sankt Knuds Kirkes) Krypt.*)

Maatte 1936 betyde et Vendepunkt! Gid danske Katholiker igen maatte lære ham at kende og lære at bede til ham som dengang for Aarhundreder siden, bede til ham for den Kirke, han ofrede sit Liv og sin Død, bede ham om hans Forbøn for Land og Folk. — Maatte han i dette Jubilæumsaar være vort Samlingsmærke i Ordets bogstaveligste Forstand, saa vil Stævnet i Odense den 12. Juli blive en Oplevelse for os allesammen. *Vald. Kallan.*

Oxford i Horsens.

Pastor Messerschmidts tre Foredrag i Horsens den 13., 22. og 27. Januar om den katholske Kirkes Stilling til Oxfordbevægelsen har ifølge Horsens Avisernes Referater været Vinterens store Oplevelse for Byen. De enkelte Foredrag, der alle holdtes i Haandværker- og Industriforeningens Havesal, efterfulgtes især første Gang af en større Diskussion, hvori Foredragsholderens klare Spørgsmaal, om Oxford afviste Ikke-Troende, ikke fik et lige saa klart Svar. Oxfords Tilhængere, der ved det første Møde havde bebudet at ville komme igen, udeblev fuldstændig ved det andet Foredrag paa en enkelt Undtagelse nær, Pastor Holm, hvis

*) Domkirken kan ses uden Betaling, men det koster 1 Krone at stige ned i Krypten (for indtil 5 Personer) og se Relikvierne.

rolige og kærlige Væsen gjorde et særdeles godt Indtryk. Det tredje og sidste Foredrag havde samlet endnu flere Tilhørere end de to første, nemlig omkring 500, tiltrods for at Modparten allerede forinden Mødet havde sagt fra gennem en Erklæring fra sin Hovedtaler Pastor Engsig-Krarup. Under Diskussionen efter Pastor Messerschmidts sidste Foredrag indtraf der for øvrigt en paa en vis Maade saare betegnende Episode, idet en Lærer Gaardmand mødte frem med et langt Citat fra Friedells Kulturhistorie, hvori den katholske Kirkes Forfald og Gejstlighedens Usædelighed i det 16. Aarhundrede skildres. »Den lange Oplæsning vakte en noget pinlig Opsigt blandt de mange Tilhørere. Det var baade et taktløst, uforstandigt og grundløst Forsøg paa at insinuere, at den katholske Kirke i Dag skulde gøre sig skyldig i de samme Fejltrin«, skriver »Horsens Avis« Dagen efter. At Pastor Messerschmidt heller ikke lod den uheldige Lærer dø i Synden, tilføjer vi for Fuldstændighedens Skyld.

A. N.

Fra den vide Verden.

Fra det tredje Rige.

Rigsfinansministeren har bestemt, at ogsaa Messes stipendierne skal være underkastet Skatteafgift. »Osservatore Romano« henviser til, at den frimureriske Antiklerikalisme og den radikal-socialistiske Kulturkamppolitik i Italien i sin Tid fulgte samme Linie. Da disse Messes stipendier er Almisser, hvis Omfang for en stor Del beror paa Givernes fri Skøn og Vilje, er den nye Anordning et Fremstød baade mod Kirkens Hellighed og Frihed. Mod Friheden, da man paa Grund af Beløbets vekslende Størrelse er udleveret til Myndighedernes vilkaarlige Skøn; — husk Deviseprocesserne! — mod Helligheden, fordi Messen derved kommer paa Niveau med Handelsforretninger. — Den i lang Tid forfulgte Pater Spieker S. J., der tidligere allerede har været indsat i en Koncentrationslejr, er igen blevet stillet for en Domstol, som ikke skammede sig ved at idømme Pateren 1 Aar og 3 Maaneders Fængsel. — I L u d e n d o r f f s »Am Quell deutscher Kraft« staar der bl. a.: »Haren er sikkert ikke et tysk Dyr, alene paa Grund af dens pinlige Frygtsomhed. Den er indvandret og nyder Gæstens Ret. Hvad angaar Løven, kan man ganske utvivlsomt fastslaa Træk af germansk Følelsesliv hos den. Man kan vist kalde den en Udlandstysker.« — Stabschef Lutze har for nylig forbudt Sange som Händels: »Tochter Sions freue dich.« — Rigsundervisningsministeren har anordnet, at der ikke maa finde noget Samarbejde Sted mellem Skoler og Sogne-Biblioteker;

disse maa f. Eks. ikke findes i Skolelokaler. — De katolske Kirkeblade i Tyskland, som i Stedet for den katolske Presse, som er blevet kvalt, maa tage Kampen op mod det nye Hedenskab og dets høje Protektorer, har stor Fremgang at opvise: »Sonntagsblatt für die kath. Familie» i München har 106.146 Abonnenter, »Katholisches Kirchenblatt« i Berlin 70.925, Ermländisches Kirchenblatt 92.380, Kath. Kirchenzeitung i Köln 92.380 og Trierer »Paulinusblatt« 92.115.

Den kristne Bevægelse i Indien.

Den store Konversionsbevægelse, som stadig griber om sig i Indien og vækker den ene sociale Klasse efter den anden til Selverkendelse, begynder efterhaanden at foruro lige de kristenfjendtlige Kredse. Saaledes har Mahatma Gandhi i »Harijan« for nylig offentliggjort en Artikel, som gaar imod de kristne Missionærer. Han erklærer, at efter hans Mening »kunde den store og rige kristne Mission yde Indien sand Tjeneste, hvis den inskrænkede sig til rent menneskelige og sociale Arbejder, altsaa hvis den vilde give Afkald paa ethvert Forsøg paa religiøs Omvendelse.« Dette offentlige Opraab har fremkaldt en Mængde Svar. Ærkebiskoppen af Verapoly, Mgr. Attipetty, paatog sig, ligeledes offentligt, i den katolske Kirkes Navn at svare den indiske Folkefører. Han erklærede: »Kirken kan ikke følge det Raad, som Gang paa Gang er givet den, nemlig at indskrænke sig til en social og filantropisk Aktion. Enhver, som ved, hvad Kirken er, ved ogsaa, at dens Hovedopgave bestaar i at omvende Sjælene. Kun derfor bestaar den. Dens store filantropiske Aktion bestaar i at føre Sjælene fra Mørket ind i Lysets Rige, i Guds Rige. Idet den giver Menneskene Christus, giver den dem utvivlsomt samtidig alle de andre Gaver, som kan forbedre deres Skæbne og ovenikøbet deres Velvære; men disse Fordele er kun den kristne Kærligheds Refleksvirkninger.«

St. Ansgars Kirke. Sønd. d. 9. Febr., St. Ansgars Fest: Kl. 10 Pontifikalmesse. Kl. 5 Andagt m. Præd. og Procession m. St. Ansgars Relikvier.

En **katholsk midaldrende Dame** søges til at bo sammen med en noget svagelig Trosfælle paa Vesterbro. Foruden Kost og Logi ydes der en mindre Løn. Henvendelse pr. Brev til Entreprenør Jørgensen, Stenhøjsallé 7, Kastrup.

Danske Kvinders Katholske Forbund.

afholder sin **Aarsfest Torsdag d. 20 Februar 1936 Kl. 19¹/₂** i Handels- og Kontoristforeningen, Nørregade 9. Komædie, Lotteri, Souper. D. K. K. F.s Sangbog bedes medbragt. Alle vore Medlemmer med deres Familie og Venner er velkomne. Billetsalget slutter d. 18. Februar. Intet Billetsalg ved Indgangen. Billetter à Kr. 4,25 incl. Skat og Drikkepenge faas:

Frk. H. Zimmermann, Frederiksborgg. 54. Byen 720 y. *Frk. C. Thorup*, Norasvej 17, Charl. Ordrup 2318. *Grevinde E. Scheel*, Nordborgg. 6. Øbro 1767 x. *Sekretariatet*, Kastelsvej 19, Øbro 6108. *Katholsk Bogsalg*, Stenosg. 3, Vester 3930.

Beethoven-Schubert-Schumann-Aften.

I Odd Fellow Palæets mindre Sal vil Hofoperasanger **Jørgen Bendix** akkompagneret af Hofpianistinde **Johanne Stockmarr** give en Sangaften Tirsdag d. 18. Febr. Kl. 20. Det righoldige Program omfatter 6 Sange af Beethoven, 3 af Fr. Schubert og 6 af R. Schumann. Billetter (à Kr. 4, 3, 2 + Skat) faas hos: Wilhelm Hansen, Sindahl-Pedersen, B. T. Centralen og Politikens Billetsalg og Katholsk Boghandel, Stenosg. 3.

»Den sidste Fest i den gamle Sal«.

Ogsaa i Aar holder vi **Fastelavnsfest paa Amager** paa Fastelavnssøndag d. 23. Februar Kl. 19. Men da det paa Grund af Ombygningen til den nye St. Annæ Kirke bliver den sidste Fest i den gamle Sal, skal det være højtideligere end ellers. I en morsom Præniekonkurrence vil der gives et Overblik over den svundne Tid, Pater Fr. Jaworski vil tale, der synges flerstemmigt, to Sketches opføres, og der bydes Underholdning af forskellig Slags. Da kun et begrænset Antal Billetter udgives, bedes man sikre sig dem i Tide. 1 Kr. (incl. Kaffe og Brød) for Voksne, 50 Øre for Børn. Tlf. Amager 3202.

Fest deutscher Katholiken.

Sonntag den 16. Februar 19 Uhr im Festsaal, Hans Bogbinders Allé 2. Das Programm ist reichhaltig wie gewöhnlich und umfasst u. a.: Mehrstimmigen Gesang, ein Geigentrio, Harmonikaduett, ein munteres Theaterstück »Tante Malchens erste Liebe«, Tombola etc. etc. Karten à 1 Kr. (inkl. Kaffe und Brot) und 50 Øre für Kinder erhältlich bei Fr. Schodek, Vestervoldg. 115⁴ oder pr. Fernruf Amager 3202.

»**Tyrolsk Træskærerarbejde**«. To Statuer: Guds Moder med Barnet og den h. Joseph (Højde ca. 125 cm), Naturtræ, er billigt til Salg. Billet mrkt. »Tyrol« til Ugebladets Redaktion.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

af ung Pige fra Provinsen som Stuepige eller Ene pige d. 1. Marts eller April i Kbhvn.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbh. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

Febr.		Febr.
9. S. Septuagesima. — Ansgar.		16. S. Sexagesima.
10. M. Oktav af Ansgar.		17. M. Ferialdag.
11. Ti. Vor Frue af Lourdes.		18. Ti. Simeon.
12. O. Serviterordenens syv Grundlæggere.		19. O. Ferialdag.
13. T. Ferialdag.		20. T. Ferialdag.
14. F. Valentin.		21. F. Ferialdag.
15. L. Gudsmoders Lørdagsm.		22. L. Petri Stol i Antiochia.

Febr. Ugens Messebønner.

9. S. **Ansgar**, Værnehelgen for det apostoliske Vikariat Danmark (821—653); 2. *Sæt Bønner*: Septuagesima (101—137), 3. *Sæt Bønner*: (kun i stille Messer): Cyrillus af Alexandria (829—669). Slutningsevangelie: Søndagens (103—140).
10. M. Oktav af Ansgar (821—653); 2. Scholastica (830—667).
11. Ti. Vor Frue af Lourdes (831).
12. O. Serviterordenens syv Grundlæggere (834—670); 2. For Paven ([122]—[107]) i Anledning af Aarsdagen for vor hellige Fader Pave Pius XI's Krøning 1922.
13. T. † Ferialdag (101—137), uden Tractus og *Credo*: 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg.
14. F. † Valentin (837); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
15. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([88]—[92]); 2. Faustinus og Jovita (838), 3. Den Helligaand ([120]—[105]).

M.-K. Rosenkranssognet. »Maria Rosenkransdronning« **M.**: Torsd. d. 13. Febr. Kl. 20 i Frbg. Allé 74. **F.-K.**: Sønd. d. 16. Febr. i Messen Kl. 8.

Katholsk Klub holder Klubaften paa Hotel »Phønix« Onsdag den 12. ds. Kl. 20.

Conventus missionariorum hauniensium erit die 11. huj. hora 4½ ad SS. Cor.

Katholsk Radioklubs Ungdomsafdeling. Lørdag den 15. Febr. Kl. 20. Hr. V. Stabel: »Clairvaux« (med Lysbilleder). Kaffe bord og Underholdning.

Katholsk Kantor- og Organistforening. Møde Tirsdag den 11. ds. Kl. 20: Sangsalen, Nørrebrogade 27. B. Husson: Salmemelodiens Historie og Princip.

Det bekendtgøres herved, at vor Rektor Provikar Pastor **Peter C. Schreiber** den 31. Januar dette Aar efter nogen Tids Sygdom stille er afgaaet ved Døden vel forberedt ved Kirkens Sakramenter.

Begravelsen har fundet Sted. Den afdøde anbefales til de trøendes Forbøn.

Kbhvn. d. 1. Febr. 1936.

St. Josephs Hospital.

R. I. P.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN), Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflævet til Postvæsenet Torsdag d. 6. Februar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 7.

Søndag den 16. Februar

1936

INDHOLD: Søndagsmessen. — Den katholske Kirke og »Sängerknaben«. — Fra Erius grønne Ø. — 73 moderne Ordenssamfund. — Mod Racehad, for Kærlighed. — Et Offer for det kristne Ægteskab. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Søndagsmessen.

Det var paa Sexagesima-Søndag i Aaret 303. I den lille By Alitina i Nærheden af Karthago var en Skare Kristne forsamlede i den rige Købmand Emeritus' Hus for at bivaane det hellige Messeoffer, der blev frembaaret af den fromme, gamle Præst Saturninus. De troende, 49 i Tal, havde netop modtaget den hellige Kommunion, og Præsten var i Færd med at synge Postkommunio-Bønnen, hvori han bad Gud om, at Hans Børn ved værdig Vandel maatte tjene Ham, der havde værdigedes at vederkvæge dem med sine hellige Sakramenter; da lød der pludselig Vaabenklirren og tunge Skridt i de tilstødende Værelser; Forhængene blev revet til Side, og en Afdeling af Kejser Diokletians Soldater trængte ind i Værelset, hvori de Kristne var forsamlede, og fængslede alle, baade voksne og Børn. Lænkede blev de ført ind til Karthago for at stilles for Domstolen. De var klare over, at Døden var dem alle vis; men ingen Klagelyd kom over deres Læber; fra

den lille Skare tonede Vers efter Vers fra den gamle Pagts Salmer med Messens Graduale som Omkvæd: »Hedningerne skal vide, at Dit Navn er Gud; alene Du er højt ophøjet over hele Jorden.«

Ved Ankomsten til Karthago blev de forhørt af Prokonsulen Anulinus, der i strenge Ord bebrejdede Saturninus, at han trods Kejserens Forbud havde samlet de Kristne til Gudstjeneste. Men Saturninus svarede roligt og værdigt: »Kejserens Bud kan ikke binde den, Gud byder at handle derimod. Jesus Christus, Guds Søn, har paabudt os at samles i Hans Navn for at fejre Mindet om Hans Død og Opstandelse; og det er en hellig og hævdvunden Skik fra Apostlenes Dage, at dette skal ske om Søndagen; derfor nytter Kejserens Trusler og Forbud intet.«

Fnysende af Vrede befalede Prokonsulen at underkaste den modige Præst de frygteligste Pinsler for at tvinge ham til Lydighed; men intet hjalp. Til alle Trusler og Forestillinger havde han kun ét Svar: »Saaledes lyder Herrens Bud, saaledes har vi lært af Gud.« — Blodig, hudflettet og med sønderbrudte Lemmer drog han omsider sit sidste Suk, idet han hævdede de martrede Hænder mod Himlen og hviskede de dejlige Ord fra Dagens Kommunionssalme: *Introibo ad altare Dei* — Jeg vil gaa frem for Herrens Alter, for Ham, som var min Fryd fra Ungdoms Dage. Matte og kraftsløse sank hans Hænder ned, men hans Sjæl svang sig op over alle Sole og Stjerner for at stedes for Guds gyldne Alter i det himmelske Jerusalem.

Men han blev ikke ene om at drage didop. I Løbet af faa Timer fulgte 49 Martyrers Sjæle efter. Ikke en eneste af de Kristne svigtede deres Tro; selv den lille ti-aarige Messetjener Hilarianus udholdt standhaftigt alle Pinsler, ja, opfordrede endog sine Bødler til at forøge sine Lidelser, idet han sagde til dem: »Skynd jer at pine mig rigtig meget, saa jeg snart kan dø, thi min Frelser har sagt: Lader de smaa Børn komme til mig og formener dem det ingenlunde, efterdi Guds Rige hører dem til.« — Og med et *Deo gratias* paa sine Læber lukkede han sine Øjne i Døden for at gaa hjem til den store Børneven i Himlen.

Og du, du, som i Dag, paa Sexagesima-Søndag, sidder i din hyggelige Stue i det fredelige Danmark og læser disse

Linier, har du samme Kærlighed til Søndagsmessen som hine første Kristne? Vilde du, om fornødent, have været rede til som hine at ofre alt for at overholde Kirkens Bud om Overværelsen af Søndagsmessen? Og er du rede til at gøre det i Fremtiden, idet du siger som Martyr-Præsten Saturninus: »Saaledes lyder Herrens Bud, saaledes har vi lært af Gud«?

P. A.

Den katholske Kirke og „Sängerknaben“.

Da Christus, Guds enbaarne Søn, nedsteget fra Himlen for at bringe den vildfarende Menneskeslægt Sandhedens Vidnesbyrd og Forløsning ved Offerdød paa Korset, belærte sine Disciple, gav han dem ikke en i Paragraffer inddelt Skolebog i sin Tros- og Sædelære ihænde for saa sammen med dem at gennemgaa Kapitel paa Kapitel. Han meddelte tværtimod, paa given Anledning og forsaavidt hans Led-sagere havde tilstrækkelig aandelig Modenhed dertil, sine Apostle de vigtigste Trossætninger og Sædelæren stykkevis. En Gang aabenbarede han dem saaledes, at han var Gud, en anden Gang sin Tilstedeværelse i Eukaristien. Een Gang befalede han at elske sine Fjender, og en anden Gang forbød haa en Fraskilt at ægte en anden i Ægtefællens Levetid. Da Christus var faret op til Himmelen forholdt hans Apostle og deres Efterfølgere sig paa samme Maade. — De ejede al Sandheds Skat, men uddelte den efterhaanden, alt som Lejlighed gaves. —

Dette bør vi katolikere i Nutiden erindre os tiere, end vi faktisk gør, da i saa Fald mange af vore Dages Tvivlsspørgsmaal lettere hæves, og mange Beskyldninger fra Anderledestroendes Side opklares uden Vanskelighed. Saaledes er der i den sidste Tid Gang paa Gang skudt Kirken i Skoene, at den indtil den allernyeste Tid har affundet sig med Kastration af »Sängerknaben« i Italien, for at disse ikke skulde miste deres Sopranstemme. Det er snart i Tidsskrifter, snart i Dagblade, vi møder denne Anklage. Hvad siger Kirkehistorien egentlig til en saadan Beskyldning?

Den, der vil tage Stilling til dette Problem, maa besidde — i alt Fald noget — Kendskab til Kastrationens Historie. Han maa først og fremmest holde Kastration og Sterilisering ude fra hinanden. Dette er to forskellige Ting, der ikke har nogetsomhelst at gøre med hinanden. Hvad Kastration angaar, saa gaar den tilbage til Folkeslagenes graa Fortid. Den anvendtes — især i Øster-

landene — af meget forskellige Grunde og omtales f. Eks. i »Manu's Lovbog«, den berømte Samling gammelindiske Rets- og Sædelæreforskrifter, hvis Sentenser tildels stammer fra Tiden før Hinduernes Ankomst til Indien. Som Bogen nu fremtræder har den sin Oprindelse fra det andet førkristelige Aarhundrede. Manu har Kastration af Manden som Straf for Ægteskabsbrud. Som Straf for sædelige Forvildelser var den heller ikke fremmed for de germanske Folkeslag. Heller ikke den store Kirkelærer Thomas fra Aquino forkaster Kastration brugt som Straf, og i den nye tyske Lovbog er den hjemlet overfor farlige Sædelighedsforbrydere.

Af egoistiske Bevæggrunde er derimod Kastration ejendommeligt for Østerland, hvor Monogami først og mest almindeligt blev opgivet, og Misbruget at have Medhustrer mere og mere udbredt, hvilket i Tidernes Løb greb om sig i uhyggelig Grad og førte til reelt Flerkoneri. En Harems-ejer var saaledes naturligvis aldrig sikker paa sine Slavinders Troskab og maatte derfor have et Vagtmandskab for at overvaage deres Gøren og Laden. Hertil benyttede han unge Mennesker, som han lod kastrere. Denne Eunukinstitution er en Skamplet paa hele Østerlands Historie. Alene det gamle Testamente vover at fordømme denne Indretning, idet Kastrerede forbydes Adgang til Guds Hus (Moses: Deuteronomion 21,1). Kristendommen forkastede selvfølgelig ved sin Lære om Monogami denne Institution, og den germanske Følelse havde ligeledes ikke noget tilovers for Kastration paa dette Grundlag. Da Portugiserne, Spanierne og Italienerne i Renaissancens Dage paa Opdagelsesrejserne blev bekendt med Forholdet, greb Pave Sixtus V ind og erklærede ved Bullen »Cum frequenter« af 22. Juni 1588 Kastration for at være en offentlig-retslig Ægteskabshindring.

Endnu en tredje Art Kastrater stammer fra Østerland, nemlig hedenske Præster i den førkristne Periode, der fungerede ved enkelte syriske, babyloniske og lilleasiatiske Afgudstempler. Disse havde nemlig den religiøse Pligt at kastrere sig for helt at være indviet til Guddommen. Denne Skik havde ogsaa paa enkelte Steder faaet Indpas hos isolerede Urkristne; thi i Aaret 150 efter Christus fortæller den kristne Apologet og Martyr Justinus i sin første »Apologi« (Kapitel 29) om et ejendommeligt Tilfælde af religiøs Kastration, uden dog selv ved Ros eller Dadel at tage Stilling til Sagen. Det drejede sig her om en ung Mand, som havde kastreret sig selv for derved at modbevise de ofte fra Hedningernes Side udslyngede Beskyldninger om, at der forøvedes Utugt ved den kristne Gudstjeneste. — Mere bekendt er den af den berømte kirkelige Forfatter Ori-

genes foretagne Selvkastration. Hans Fader havde lidt Martyrdøden og faaet sin efterladte Formue konfiskeret, hvorfor den unge Origines maatte fuldende sine videnskabelige Studier under store Savn. Han blev snart en søgt Lærer i de kristne Videnskaber ved Skolen i Alexandria. Han manglede imidlertid en Leder i de religiøse Sandheder og kom derfor til en falsk Udlægning af Christi Ord om Jomfruelighed. Under Indflydelse af de østerlandske Omgivelser kastrerede han sig selv, fortæller den kirkehistoriske Forfatter Eusebius fra Cæsarea, for derved grundigt at udrydde Kødets Lyst og uhindret kunne hellige sig sine videnskabelige Studier og desuden samtidig borttage Grunden under ondskabsfulde Rygter, der kunde opstaa af hans Undervisning af kvindelige Elever. Hans Biskop fordømte denne Begrebsforvirring og fik her Tilslutning hos de andre østerlandske Menigheder. Tiltrods for et Liv under de mest heltemodige Afsavn er denne fejrede Mand aldrig regnet med til Kirkens Helgener — og dog var paa den Tid, vi her taler om, Spørgsmaalet om Selvkastrations Tilladelighed for at bevare den sædelige Renhed ikke endnu afgjort af Kirkens Myndigheder. Valesianernes Sekt, der ligeledes er fra det 3. Aarhundrede, lærte, at Kastration af saadanne Bevæggrunde var tilladelig, ligesom ogsaa den af Kejser Konstantin paa Antiochias Patriarkstol anbragte Phrygier Leontius kavde kastreret sig selv for at undgaa ondsindet Sladder. Han blev en Dødsfjende af den hellige Athanasius fra Alexandria og sluttede sig til Arianerne, fordi Athanasius brød Staven over Kastrationsvildfarelsen. Imidlertid havde Kirken selv talt. Paa den store og første almindelige Kirkeforsamling i Nikæa havde Kirkefædrene, der Aar 325 var traadt sammen under Ledelse af den romerske Biskops Legat, Biskop Hosius, straks i Begyndelsen af de kirkelige Afgørelser taget afgørende Standpunkt til Spørgsmaalet ved at bestemme, at for Fremtiden skulde enhver, der havde gildet sig selv, udstødes af Præsteskabet. Dette skulde dog ikke gælde dem, der som Slaver var kastrerede af deres Herre eller som Fange af Barbarer underkastet denne Behandling. De saakaldte »apostoliske Kanones«, der paa samme Tid blev sammenstillet i Østerland, udelukker i tre Aar Lægfolk, der har gildet sig selv, fra Kommunionen. Herved var Spørgsmaalet afgjort. Den store vesterlandske Kirkelærer Thomas fra Aquino erklærer i Overensstemmelse hermed i sin »Summa Theologiæ« (22, 65, 3): »Sjælefredelse kan hjælpes paa anden Maade end ved Kastration, thi Synden ligger i Viljen«, og den ansete Moraltheolog Gury siger i sin »Compendium Theologiæ moralis« (I. n. 403, 10) i Begyndelsen af det 19. Aarhundrede:

»Det er ikke tilladt at kastrere sig for at bevare Ryskheden eller for at overvinde Fristelser.« Kirken forkaster utvetydigt religiøse Kastrationer af denne Art.

Større Vanskeligheder frembyder imidlertid den fjerde Sort Kastrationer, nemlig de, der foretages af kunstneriske Bevæggrunde. Herhen hører Tolerancen med Hensyn til de saakaldte »Sängerknaben« i Italien. Allerede i den hedenske Kejsertid forekom det Misbrug at kastrere Ynglinge for ikke alene at bevare, men ogsaa for musikalsk at forbedre de smukke Drengestemmer. Denne Skik holdt sig tildels under Kristendommen. Den fejrede sin største Triumf i det 16. og 17. Aarhundrede, da Ordet »Kastrat« var ensbetydende med »Sanger«. Disse »Sängerknaben« blev i nævnte Aarhundrede baade anvendt i Kirkemusikkens og den verdslige Musiks Tjeneste. Ja, hin Tids italienske Opera forudsætter ligefrem deres Eksistens, og de blev saaledes ogsaa anvendte ved det pavelige »Sixtinske Kapel«. Da Kirken paa dette Tidspunkt endnu ikke havde taget Stilling til Spørgsmaalet om Kastrerings Tilladelighed af kunstneriske Grunde, skred man ikke ind mod den Opfattelse, der forsvarede Kastration paa dette Grundlag. Hovedaarsagen til bemeldte Uskik stammer fra den overdrevne Beundring, Italienerne nærer for al Kunst og specielt for Musik. Det er naturligvis ikke alene italienske Kunstnere, der lider under den saa almindelige Kunstnersvaghed, at alt bør vige for dem selv og deres Kunst, men det er Italienerne, der i deres Kunstbegejstring har grebet tilbage til den hedenske Kastrationsudskejelse og offentlig forsvaret og fremstillet den som tilladt af kunstneriske Grunde. Hertil kom saa, at ubekymrede Forældre gerne vilde sikre deres Børn en godt betalt og ombejlet Livsstilling; altsaa hensynsløs Vindesyge! Denne Uskik vakte Betænkelighed hos Theologerne, men at faa Spørgsmaalet, der overalt blev lidenskabeligt diskuteret, løst, syntes alt andet end let, og der fandtes andre Theologer, som holdt Kastrering af saadanne Grunde for tilladelig. Den kunstneriske Sympathi med Musikudøverne i Forbindelse med den finansielle Interesse hos »Sängerknaben« bidrog jo ikke til en saglig Behandling af Spørgsmaalet.

Til sidst greb imidlertid den store Lærde paa Petri Stol, Benedikt XIV, ind med et Maatsprog, idet han Aar 1755 fordømte Kastration af »Sängerknaben« (De synodo dioes. I, 11 cap. 7), hvorefter alle katholske Morallærere nu ogsaa staar paa dette Standpunkt. Den fornævnte Jesuit Gury erklærer saaledes i sin »Compendium Theologiæ moralis« (Regensburg 1853. Side 111): *»Det er ikke tilladt at kastrere Drengene, for at de derved skal faa en snukkere Stemme . . . Bevarelse af Sungstemme er ikke af den Belydning, at man*

af den Grund har Ret til at foretage Handlinger, som Naturen misbilliger . . . Specielt er det ikke tilladt at kastrere Drengene mod deres Vilje.»

I og for sig var nu altsaa denne menneskelige Forvildelse besejret; thi Kirken havde jo talt. Den menneskelige Svaghed finder imidlertid altid nye Udveje. Kirken havde af sociale Grunde, i Lighed med Nikæakonciliet's Afgørelse vedrørende kastrerede Præster, ikke udelukket de allerede kastrerede Lægfolk fra deres Virksomhed for ikke at gøre dem brødløse. Dette benyttede samvittighedsløse Forældre og Læger sig af ved, under Paaberaabelse af lægevidenskabelig Nødvendighed, stadig at fortsætte med Kastrering af Drengene og blev heri ikke mindst understøttet af kunstbejstrede Kordirigenter. Paa denne Maade holdt Uskikken sig helt indtil Slutningen af forrige Aarhundrede, selv om den dog lidt efter lidt blev bragt stærkt paa Retur. Til Slut bragte den store Pave Leo XIII Forholdet fuldstændig ud af Verden, da han, ved Dekret af 3. Februar 1902, bestemte, at Kastrater ikke mere maatte anvendes i det Sixtinske Kapel — ligegyldigt om Kastrationen skyldtes en berettiget lægevidenskabelig Grund eller ikke — og at Sopranstemmer kun maatte udføres af ikke-kastrerede Drengene.

Paa denne Maade besvares altsaa Spørgsmaalet, hvorfor Kirken »saa længe« har fundet sig i Sangerkastrationsforholdet. Virkeligheden ser noget anderledes ud, end den ofte bliver fremstillet.

Ved A. N.

Fra Erins grønne Ø.

Den irske Fristats Præsident de Valeras Udtalelse paa Folkeforbundets Delegeretforsamling i 1935 vakte ikke saa lidt Opsigt. Han kunde sige om sit Land: *»Udtrykket praktiserende Katholik, som høres alle Vegne paa Kontinentet, kendes slet ikke i St. Patricks Land. Der er det for enhver Katholik en absolut Selvfølge at opfylde sine religiøse Pligter. Der er man ogsaa overbevist om, at Katholicismen alene kan bringe Nationerne den religiøse og sociale Fred.»*

Paa samme Tid blev Verden opskræmt ved Efterretninger om blodige Forfølgelser, som fanatiske Protestanter i Nordirland havde rejst mod deres katolske Medborgere: 28 døde, 49 haardtsaarede og Hundreder af nedbrændte Huse, Kirker og Kapeller stod paa Tabslisten efter disse for Ulster og den britiske Regering dybt beskæmmende Dage. Og Sagen blev ikke bedre, da man hørte, at der havde været Udskejelser af lignende Art før, og at Juli-

myrderierne heller ikke senere er vejet for en altfor betryggende Tilstand. Hvilken Kontrast mellem de Valeras Forsikring og den blodige Forfølgelse, men saadanne Mod-sætninger er betegnende for hele Irland. De spejler sig endog i Landskabet. I en lige udkommen Bog af *Lynn Dyle* »*The Spirit of Ireland*« (London, B. T. Batsford 1936², 120 S., mange Ill., 7 s 6 d) viser Forf. os paa pragtfulde Billeder det irske Landskabs snart lyse og muntre, snart dystre og fortvivlede Udseende. Og Befolkningen er ikke blot splittet

Ministerpræsident de Valera.

i Katholiker og Protestanter, men denne Spaltning gaar gennem Marv og Ben, indtil Tænkemaaden, indtil Moralen: »Den angelsachsiske Protestant roser sig af sin Sandfærdighed, den keltiske Katholik af sine Sæders Renhed«, siger L. Dyle.

Men vil man forstaa det irske Folk helt, maa man kende dets Historie. Irland ejer en ældgammel Kultur, næst efter Rom og Konstantinopel var Kongeriget Irland det ældste i Europa. Det gæliske Sprog, som til Trods for aarhundredgammel Undertrykkelse endnu Dagen i Dag tales af mange,

er næst efter det græske det ældste europæiske Sprog, over to tusind Aar gammelt, og den irsk-gæliske Litteratur gaar saa langt tilbage som til de første kristne Aarhundreder, medens de irske Love stammer fra det 3. Aarhundrede og er ældre end nogen Lovsamling i Vesteuropa. Hvor højt udviklet Land og Folk engang har været, fremgaar alene deraf, at Irland alene bevarede sin nationale Kultur ved Mødet med Kristendommen i det 5. Aarhundrede. Irland har hævdet sin Uafhængighed over for Romerne, over for Normannerne, og ikke engang den voldsomme Undertrykkelse af Sprog og Kultur, som fandt Sted efter Landets Erobring under Elisabeth, kunde kue den sejge irske Livsvilje. Irske Munke kristnede en stor Del af Fastlandet og var saa ihærdige i videnskabelige Sysler,

at St. Columban f. Eks. fremstillede ikke færre end 300 Afskrifter af det nye Testamente. Irlands Tro flammer endnu den Dag i Dag.

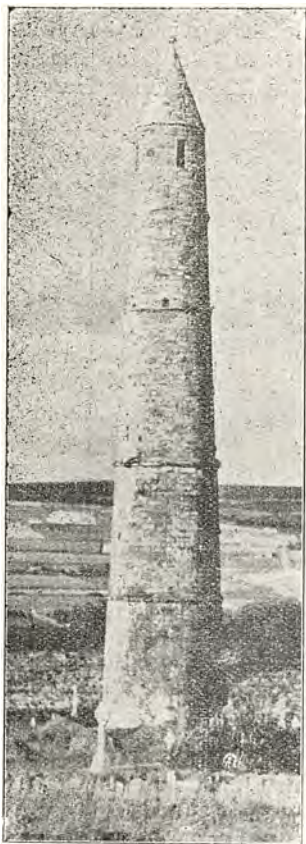
Efter Reformationens Sejr i England skulde Erin blive Martyrernes Øl De engelske Kongers Hære drog hærgende og brændende gennem Landet, og Oliver Cromwell lod sin Fanatismes blodige Bølger skylle hen over det ulykkelige Land. Katholikerne var i hine Dage udelukket fra Regeringen, fra ethvert Haandværk, fra Tjenesten i Hær og

I det sydlige Irland, skjult i Wicklowbjergene, ligger *Glendalough*, Byen med de 7 stille Kirker. Midt i en Klippe, 9 m oven over en Sø, huggede St. Kevin (omkring Aaret 600) sig en Hule. Han vilde leve ensomt, men Guds Røst bød ham at drage længere og længere ud i Dalen, og saaledes blev de andre Kirker til.

Flaade. De havde ikke Krav paa nogen Arv, ej heller paa Skole eller Kirke, og maatte ikke eje mere end nogle Pund i Penge. Naar en Protestant mødte en Katholik paa en Hest, kunde han fratage ham Dyret mod Betaling af en ganske ringe Sum. Man har beregnet, at $\frac{1}{8}$ af Befolkningen har ofret deres Liv for Troen. Og dog kunde Forfølgkerne ikke vinde Sejr over det trofaste irske Sind. Til Trods for at enhver, der fornægtede sin Tro, straks blev modtaget med Hæder og fik sine katholske Slægtnings Formue, til Trods for, at der var udsat 50 £ paa en Biskops, 30 £ paa en Præsts og 10 £ paa en Lærers Hoved, strømmede der fra de nystiftede irske Præsteseminarier i Spanien, Frank-

rig eller Belgien dødsforagtede Skarer til det hjemsøgte Land. Deres Offervilje skyldtes det, at den hellige Messe, der under Dødsstraf var forbudt, aldrig forsvandt fra Erins Jord. »I forfaldne Hytter, paa Klippeblokken af Granit, i den dunkle Grotte blev der om Natten under Folkets over-

Ved mange Kirker rundt omkring i Irland findes Taarne som ovenst. fra Ardmore.

1000 Indbyggere i 1910 8,2, saa var det i 1930 5,7 (medens Danmark f. Eks. i 1929 havde 7.6). Der findes i Irland pr. km² 43 Mennesker, medens det tilsvarende Tal herhjemme er 83. Hvad bærer Skylden for, at Irland, som hører til de klimatisk gunstige Lande og alene ved Agerbrug kunde ernære det firedobbelte af sin nuværende Befolkning, stadig gaar tilbage?

Først og fremmest er det Udvandringen, der har taget Millioner af Irlands bedste Sønner og ført dem over til

vældende Deltagelse fejret Messe. Alle Vegne i Landet staar endnu »Corrog an Affrin«, Messeblokken. En bred Granitblok som et Bord, Jesu Navn ofte indhugget i den, derover et skærmende Klippetag og rundt omkring en grøn Eng... Ingen lille Viraksky svævede over dig, Messens Klippe, ingen mild Orgelklang, intet varmt Skær af det evige Lys. Din Virak var Bjergenes natlige Taage, og Vindens Susen var som en Orgeltone, naar Vinden brødes mod Klippevæggen, og dit evige Lys var Guds Stjerner, som saa ned paa det forpinte Folk.«

Da Forfølgelsen holdt op, var alt, Jorden, Handelen, Dannelsen i Hænderne paa den protestantiske engelske Minoritet. Langsomt rejste Folket sig af sin Elendighed, og kun langsomt kunde der slaas Bro over den Afgrund af Mistro og Antipathi, der var blevet revet op i Løbet af Aarhundreder.

Værst trues Irland i Dag af sociale Svøber, som gør, at Landets Befolkning gaar voldsomt tilbage. Var Befolkningens Antal i 1900 endnu 3.222.000, saa var det i 1930 faldet til 2.945.000, og var Befolkningsoverskuddet pr.

Amerika. Siden Midten af det forrige Aarhundrede er omtrent halvanden Gang saa mange Mennesker udvandret, som den nuværende Befolkning er stor Ægtevielsernes Antal er paa Grund deraf gaaet stærkt tilbage, de naar knapt Halvdelen af det tilsvarende Tal i andre europæiske Lande, Dertil svarer et lavt Fødselstal, 21 for 1000 Indbyggere, skønt Ægteskaberne gennemgaaende er frugtbare. Desuden er Ungdommen i vide Kredse flygtet fra Landet ind til Byerne. Landegnene har siden 1841 mistet over $\frac{2}{3}$ af deres Befolkning, som alle tog til Byerne. I disse Byer findes et stort Proletariat, som ganske vist ikke er fyldt med det øvrige Proletariats Had, men alligevel kender til uhyre stor Elendighed. Dertil kommer de daarlige sociale Forhold, uretfærdig Fordeling af Skatterne, Eksistensen af uhyre Latifundier, ligesom Drukkenskab og Spillelyst har deres Andel i disse Forhold.

Over for disse mørke Sider findes der ogsaa Tegn, der varsler en bedre Fremtid. Fremfor alt er det den dybt rodfæstede katholske Tro, som forlener det irske Folk med stærke Kræfter. Den er ikke det mindste Værn imod Kommunismen, der arbejder stærkt i det prøvede Land! Den irske Karakter har ogsaa en vidunderlig Evne til at rejse

sig og opstaa til nyt Liv, naar man mindst tror det. Hvor uovervindelig syntes ikke den irske nationale Last, Drukkenskaben, og dog har man siden Midten af det forrige Aarhundrede oplevet, at Hundredtusinder frivilligt sluttede sig til Afholdsbevægelsen og at den indruller stadig nye Distrikter i sin begejstrede Armé. Af Landbrugets og Erhvervets Kaar tager ikke blot Regeringen sig, men ogsaa det private Initialiv søger at bandlyse Nøden. Pastor Hayes har i Fjor gjort sig fortjent ved at stifte en Organisation, »Muintir na Tire«, som med gode Resultater tager sig af

Berømt og typisk irsk Krucifiks i Monasterboice fra det 10. Aarh.

Landbefolkningens Opdragelse. Især søger Bevægelsen at skaffe Arbejdsløse Grundstykker, som de kan dyrke op. 300 Familier er paa denne Maade allerede blevet forsynet med selvstændig Gaard, og det er at haabe, at Bevægelsen som saa mange andre vil brede sig i dette haardt prøvede Folk.

—z.

73 moderne Ordenssamfund.

En næsten ukendt Kvindesammenslutning, der er grundlagt 1914 i en Stald i West-End i London, har hjulpet omkring 2000 Ikke-Katholiker at finde Vej til Moderkirken. Disse Troens Budbringere er en ny Form for religiøse S sammenslutninger, specielt stiftet for at imødekomme det moderne Behov. Deres Historie blev for nylig fortalt en Lørdag ved et Møde i St. Peters Hall, Westminster, af Miss Dorothy Gordon, som sammen med nogle ligesindede havde stiftet Organisationen. Af hendes Beretning fremgik, at der efter Krigen var dannet tilsammen 73 lignende Organisationer eller Ordener rundt omkring i forskellige Lande og for Størsteparten i Europa.

»Budbringerne« begyndte som sagt Virksomheden i en gammel ubenyttet Stald, beliggende bag Manchester-Square i London. De bærer en enkelt Kjole af mørkeblaat Serges med et Læderbælte samt en flad Fillhat. »Da vi begyndte Livet i Fællesskab i Stalden«, sagde Miss Gordon, »levede vi af Bønner, Kartofler og andre Grøntsager, eftersom det beskedne Beløb vi tilsammen ejede, kun tillod den mest spartanske Husførelse«.

Hvad deres Virksomhed angaar, saa bestaar denne bl. a. af Foredrag i de offentlige Parker, Undervisning af Børn i Katekismen, specielt af saadanne, der ikke gaar i katolsk Skole, Organisering af Foredrag for Ikke-Katholiker, Afholdelse af Missionsprædikener eller Lægmissioner i Landsbyer, hvor der ikke er katolsk Kirke, i at sørge for konverterede anglikanske Søstre og at tage sig af udtraadte katolske Ordenssøstre. Det har vist sig, at der overalt er stor og stadig voksende Trang til denne nye Type paa S sammenslutning, afpasset efter Tidens Fordring til en Virksomhed, der gaar ud paa at bekæmpe de Hindringer, der i vore Dage er i Verden for at føre et religiøst Liv.

Som foran anført er der i Efterkrigstiden rundt omkring blevet dannet 73 Samfund af lignende Art, hvoraf det første blev grundlagt i Spanien under Navnet »Katekismusdamerne«, der bestaar af i høj Grad selvfor nægtende Kvinder, som ikke bærer nogen speciel Dragt, men fuld-

stændig helliger sig Opdragelse af Børn i Religionens Sandheder. Der er tre saadanne nye Ordener i Spanien, fjorten i Tyskland og to i Østrig, hvilke sidste er grundlagt af afdøde Mgr. Seipel.

I Ungarn er der ogsaa en af saadanne moderne Organisationer, der af Regeringen har faaet overdraget Omsorgen for de kvindelige Fanger i Budapest, medens en anden har overtaget det sociale Arbejde i saa godt som enhver Landsby.

Italien har en ypperlig, tredelt Sammenslutning, bestaaende henholdsvis af Præster, Lægfolk og Nonner. Den er stiftet af Kardinal Ferrari, men lider desværre under finansielle Vanskeligheder, der i høj Grad har begrænset dens Aktivitet og forhindret Vækst og Fremgang.

Frankrig har otte saadanne Sammenslutninger, Czecho-slovakiet to og Belgien og Holland tilsammen seks.

I Kanada arbejder de ved at tage sig af Farmernes og Emigranternes Børn, medens man i England har fem saadanne Organisationer, hvoraf den ene fuldstændig helliger sig Sygepleje.

Polen rummer fem Organisationer. Deraf er en grundlagt af en ung Grevinde, som i en Alder af 22 Aar kom alvorligt til Skade paa en Jagt og derefter besluttede at ofre sig for Arbejdet i Kirkens Tjeneste. A. N.

Mod Racehad, for Kærlighed.

Irene Harand, som, indbudt af Studenterforeningen, i Ugen mellem d. 2. og 9. Februar har gæstet København, fandt, Lørdag d. 8. Febr. Kl. 16 Tid til at indfinde sig i Hofdame A. Ramsings Hjem, hvor en Kreds af Trosfæller med Sympathi lyttede til den østrigske Dames Beretning. Fruens varme Hjerter, der fik startet en Kampagne mod Tidens gudløse Nationalisme og Racehad, hendes klare, plastiske og rolige Fremstilling af sine Ideer vil sikkert vinde mange nye Tilhængere paa denne Foredragsrejse, der skal føre Fru Harand til det øvrige Skandinavien, Holland, Belgien og U. S. A.

Det viste sig, at Fru Harand stammer fra et blandet Ægteskab; Moderen, der var Protestant fra det tyske Siebenbürgen, tog det alvorligt med Børnenes katolske Opdragelse, hun havde lovet, at hun ikke engang vilde tage sin Datter i den evangeliske Kirke, da denne bad derom. Som ung Pige elskede Irene ikke blot sin kathol-

ske Tro, men vilde ogsaa virke for den. Verdenskrigen rystede den fjortenaarige paa det dybeste, hun kunde ikke forstaa, at Mænd kunde skyde Mænd. Da saa Nationalismen og Racehadet — som Fruen i øvrigt forklarede ud fra Mindreværdskomplekser — begyndte at fejre sine Orgier, optraadte hun modigt imod den, afsendte Breve, holdt Foredrag og skrev et Svar til Hillers »Mein Kampf«, betitlet »Sein Kampf«.

Katholicismen og Nazismen holdt Fru H. for uforenelige, især paa Grund af Nazismens Totalitetskrav, som sluger hele Mennesket. Katholiker maa ogsaa være mod Nazismens Kamp mod det gamle Testamente, da vor Tro hvilede paa det. I Grunden var dette Had mod Jøderne ligesaa meget rettet mod Katholikerne. Fruen fortalte, at der i en Konzentrationslejr fandtes tre Jøder, 16 katholske Præster og over tyve Præster fra Bekendelseskirken; det var ikke Jøderne, der blev mest chikaneret, fortalte en af de senere løsladte Jøder selv, men især Katholikerne og de protestantiske Pastorer, samt nogle faa forhenværende Nazister. Saare spændende var det at høre, hvorledes Fruen engang fik en Advarsel fra Tyskland om, at en Gestapospion var paa Vej til hende og vilde indføre sig hos hende som gammel forfulgt Centrumsmand. Advarslen, som var tilsendt paa et Brevkort, viste sig at være en sand Meddelelse, og Spionen kom hurtig tilbage til München igen. Fruen lod ingen være i Tvivl om, at hun skelnede nøje mellem Nazismen og det tyske Folk, som var et Folk som alle andre. I Diskussionen var man ogsaa snart enig om, at Kampen mod den brune Verdensanskuelse ikke kunde støtte sig til Kommunismens røde Hjælp, ja, at Kommunismen i sit Væsen var altfor meget beslægtet med Nazismen. Saare ønskelig vilde en Hjælpeaktion være, der vilde tage sig af de mange Flygtninge paa katholsk og overhovedet troende Side.

Særlig smukke Passus i Fruens Tale var, da hun paa sin klare, varme Maade udtalte, at Menneskene i vor Tid ikke engang opfylder Kærlighedsbudets Forudsætning: Du skal elske din Næste som dig selv. Der var mange Mennesker, som ikke kunde udstaa sig selv. De vilde undslippe sig selv og slaa Tiden ihjel paa Kabaretter, Varietéer, Natklubber etc. De flygtede for sig selv og var bange for deres Indre; der kom ikke fra deres Øjne og Hjerte det lyse, straalende Skær, som vidnede om indre Glæde og Kraft. Hvor kunde man vente af en saadan Slægt, som ikke engang elskede sig selv, at den elskede andre. Det første maatte læres, før det andet kunde øves.

Gæst.

Et Offer for det kristne Ægteskab.

Bladhænget paa Taget af mit lave Hus strakte sig saa langt frem, at det beskyttede mig og mit Arbejdsbord mod Tropesolens Middagsglød. Hedeølgen sitrede i alle Farver over Lohaliflodens dovent klukkende Vande. Intet Blad rørte sig, ingen Fugl smuttede ind og ud mellem Trærnes Grene. Selv de sorte i Landsbyen hvilede i Skyggen af deres Hytter.

Midt i denne Stilhed fornemmer jeg Skridt, der nærmer sig; jeg siger fornemmer, for der høres ikke beskoede Fødders Trin, men den rytmiske Klirren af de Messingspiraler, som er Kvindekønnets Festsmykker paa Arme og Ben, og som slynger sig fra Anklen til Knæet og fra Haandleddet til Albuen. Skridtene kom nærmere; de standsede foran Indgangen til mit Hus. Jeg saa op.

»Kom her hen, Barn,« raabte jeg til den ca. 17-aarige unge Pige. Hun studsede med en Sitren, fulgte min Indbydelse, gik op ad Trappetrinene, stod saa stille og slog tre Gange Hænderne sammen til Hilsen, saa Spiralerne klirrede som Cymbler og svirrede videre.

Foran mig stod en ægte Urskovens Datter; Smykkerne, hun havde taget paa for at ære mig, den hvide, blændede mine Øjne. Kobber og Messing blinkede i Solen fra Hænder og Fødder. Fra Hoved til Fod var Legemet bemalet med ildrød Guldfarve. En hvid Straalekrans af Leopardtænder laa om hendes Hals. Sirlige Elfenbenspinde var som Naale stukket igennem det stærkt krusede Haar, hvorfra smaa Oliebække strømmede ned over Legemet.

»Er du ikke Betachoa, Fordanserinden og Forsangerinden for Børnene i Landsbyen Songoli? Og er du ikke bange i Dag, hvor du for første Gang gaar til en hvid Mand?«

»Jo, Herre, jeg er meget bange, men Sina, min Søster, sender mig til dig. Jeg elsker Sina, hun har samme Fader som jeg, og den samme af min Faders Hustruer er min og hendes Moder; vi er kun os to. Sina er syg; hun sender mig til dig. Du, hvide Mand, skal være Sjælelæge, siger Folkene. Sina er syg, hendes Kød er Ild, og der er ikke mere Vand i hendes Legeme. Kom, hvide Mand, gør Sina rask, for jeg elsker hende; hun er jo min Moders Barn!«

»Betachoa, din Smerte er min Smerte. Jeg kender ikke Sina; du maa vise mig Vej til hende. Vent, jeg henter Medicinen, hun skal have. Ind i Sjælen vil den dog kun trænge, naar Gud hjælper mig.«

Det stod mig straks klart, at det drejede sig om en Lungebetændelse, som fejer saa mange Negre bort, fordi de, grundet paa utilstrækkelig Paaklædning, er alt for udsatte for Temperaturens Svingninger. I Hast samlede jeg derfor sammen, hvad jeg behøvede i dette Tilfælde: Appelsiner, Aspirin, et linned Klæde og et Uldtæppe, greb min Tropehjelms, plukkede et Par guldgule Oranger, tilkaldte en af Missionens Kvinder, som skulde være Sygeplejerske, og begav mig saa paa Vandring ført af Betachoa.

I Gaarden bag Hytten laa Sina paa den fugtige Jord for at finde Kølighed for sit feberhede Legeme, og fra Tid til anden hældte hendes Moder koldt Vand paa hendes Bryst — saaledes plejer Negrene at gøre det og dræber selvfølgelig derved i deres Uforstand den syge.

Min første Handling var da ogsaa at finde en tør Hytte og indrette et Bambusleje med et tykt Lag af Bananblade som Underlag. Herpaa blev Sina lagt. Til Forfriskning og for at væde hendes Tunge gav jeg hende noget af Appelsin-saften og derefter den sukkersøde Blomsterte. Saa fulgte de kolde Omslag paa Brystet, og derover blev Uldtæppet lagt. Derpaa forlod jeg den syge, medens Sygeplejersken blev tilbage for at passe hende efter mine Instruktioner.

Allerede næste Dag kom Betachoa glædestraalende med gode Efterretninger og liggede om flere af de søde Frugter. Anden Dagen kom Sina selv støttet af sin Søster — Negrene er jo ikke som vi: selv Sygdom kan ikke lænke dem til Lejet og berøve dem Friheden. De kravler omkring, indtil Døden fælder dem. Da jeg saa hende, blev jeg først ærgerlig, fordi jeg vidste, at Helbredelsesprocessen blev forstyrret. Saa tænkte jeg, at hun maaske var kommet for, som saa mange af hendes Slags plejer at gøre det, naar de er blevet helbredet, nemlig at bede om Betaling og en Gave. Negrernes Mentalitet er forskellig fra vor! Vi betaler Lægen, fordi han har arbejdet for os og hjulpet os, men Negeren tænker: det er den syges Skyld, at Lægen har faaet Ry som en dygtig Mand, og derfor skal han betale.

Men Sina røbede en ædlere Sjæl; idet hun støttede højre Albue paa sin venste Haand og med Haand og Arm gav sine Ord Eftertryk, sagde hun ikke, som Skik og Brug er hos os: »Mange Tak«, men paa Negervis opremsede hun de modtagne Velgerninger: »Hvide Mand, Guds Læge, du har gjort godt imod mig: dette siger hele mit Væsen mig. Din Sjæl elsker os sorte Børn. Over for mig har du været som en Fader. Jeg var næsten død, men ved din Hjælp lever jeg igen. Det Baand, som knytter min Sjæl til mit Legeme, var ved at briste — du har atter knyttet min Sjæl og mit Legeme sammen. Ild fortærede mit Bryst — du har slukket den ved dine Frugters Sødme.«

»Sina, ikke jeg, men Gud, hvis Arbejde jeg udfører, har givet dig nyt Liv, fordi han elsker dig. Han er din Fader. Sig ham Tak og elsk ham. Gaa og bliv i din Hytte, gør som Sygeplejersken siger, du skal. Naar du retter dig fuldstændig efter hende, maa du hver Dag sende din Søster til mig for at hente Mad til dig, indtil du igen er kommet til Kræfter.« (Fortsættes.) *E. Frässle.*

Nye Bøger.

Leo XIII set med ikke-katholske Øjne.

Ikke-Katholiken *Fülöp-Miller*, der allerede tidligere, nemlig i sit stort anlagte Værk »Macht und Geheimnis der Jesuiten«, har behandlet Katholicismens historiskabende Kraft paa en i høj Grad anerkendelsesværdig Maade, har i sin nye Bog (*Leo XIII und unsere Zeit. Macht der Kirche, Gewalten der Welt.* 215 Sider. Verlag Rascher, Zürich und Leipzig, 1935) givet os et storslaaet historisk Skuespil, hvis Midtpunkt er den store moderne Pave Leo XIII, hvis Ideer og praktiske Retningslinier siden har været bestemmende for Vatikanets Politik.

Med Hensyn til de af Forfatteren anførte og kommenterede Enkeltheder fra Leos Ungdom og Virksomhed som Nuntius maa der hist og her tages Forbehold, ligesom en Theolog sikkert vil finde, at Kapitlet vedrørende »Thomismusk« er utilstrækkeligt. Derimod er Afsnittene om Pavens Socialpolitik og hans Testamente baade glimrende og mesterligt skrevne. Hvad han skriver om Fascisme og Nationalsocialisme træffer lige i Centrum. Alene paa Grund af disse med poetisk Flugt og stor Klogskab udarbejdede Sider fortjener *Fülöp-Millers* nyeste Værk den bedste anbefaling. *A. N.*

»Som Libanons Ceder.«

Eduard Knackfuss, Broderen til den afdøde Maler og Akademiprofessor Hermann Knackfuss, selv Kunstner og kendt som Dominikanerpater Lukas K., har i 1933 skildret sin Vej til Klosteret i en meget læst Bog (*Mein Weg zur Klosterpforte*). P. Lukas har nu paa ny vist sig som en dygtig Forfatter i en Bog, som i selve sin Titel røber Hensigten: at fremstille Troens Sandheder og Moralens Bud i et Klædebon tilvirket af Dagens og Vejens Erfaringer, Tanker, Sindbilleder etc. (*»Gottes Bild im Spiegel der Welt«*, Vechta i Oldenburg, Albertus Magnus Verlag, 255 S., med Forf.s Billeder, RM. 3,60.) Bogens Klarhed røber lige saa meget Disciplen Thomas af Akvin, som Formens plastiske og farverige Art røber Malermunken. Hvor træffende skildres f. Eks. denne Verdens store: *»Omtaaget af Selvforgudel-*

sens forfængelige Dunst, indhyllet i Smigerens Virakskyer; og idet de fra deres forfængelige Æres Top ser ned paa de mange, som bejler til deres Gunst og kaster sig i Støv for dem, har saa mange af denne Verdens store glemt deres Afhængighed af Gud og deres Intethed . . . Og saa har Gud, naar han syntes, at det kunde være nok, ligefrem fældet dem med sin Munds Aande, som Stormen sælder Skovens Kæmpe, saa den bragende styrter til Jorden: »Jeg saa den ugudelige overmaade ophøjet og ragende op som Libanons Ceder, og se, jeg gik forbi, og han var der ikke mere, jeg søgte ham, og han fandtes ikke.« Ps. 36.« —z.

Fra Hovedstad og Provins.

St. Andreas Sogn, Ordrup

afholdt d. 4. Februar i Charlottenlund Palmehave det averterede Menighedsmøde angaaende Kirkesagen i Lyngby. Da Sognepræsten Pastor M. Spaus hød Velkommen, var Salen fyldt til Trængsel af godt 100 Menighedsmedlemmer, og særlig Lyngbyejgnens Beboere var naturligvis talrigt repræsenteret. Pater Wolfisberg, der velvilligt havde stillet sig til Raadighed, da Aftenens Foredragsholder, Hr. Politivadokat Lotinga, var sygemeldt, holdt derefter et interessant Lysbilledforedrag om den belgiske Missionær P. Lievens' heltemodige Arbejde blandt Indiens Befolkning. Kun 37 Aar gammel, udslidt og syg, døde han paa Missionsmarken. Han begyndte sin Menighed med ca. 60 Medlemmer, hvorimod den ved hans Død talte ca. 200.000 — et godt Eksempel til Efterfølgelse. Efter at der var sunget en Fællessang, tog Hr. Overportør J. Mogensen Ordet angaaende Kirkesagen i Lyngby. Hr. Mogensen lod sine Tilhørere forstaa, at i disse Tider, hvor man ikke kunde vente økonomisk Hjælp hverken fra Udlandet eller fra vort kirkelige Overhoved herhjemme, maatte St. Andreas Menighed selv tage Sagen op om Fremskaffelsen af Midler til Opførelsen af et saare tiltrængt Kapel i Lyngby.

Alene i selve Lyngby bor der ca. 70 katholske Kristne, der delvis paa Grund af økonomiske Omstændigheder samt lange Afstande er forhindrede i at kunne opfylde deres Søndagspligt.

Det meddeltes Tilhørerne, at der i den nærmeste Fremtid vilde blive startet en Indsamling til det omtalte Formaal, samt at der til Efteraaret arrangeres en Bazar, hvortil Taleren haabede paa alles Tilslutning og udelte Interesse. Sognepræsten takkede, hvorpaa Forsamlingen afsluttede den vellykkede Aften med fælles Kaffe-bord og Fællessang samt med Ønsket om snarlige Gentagelser af lignende Menighedsaftener.

K. E. H.

Provikar, Pastor P. Schreibers Jordefærd.

Sjælemessen over afdøde Provikar, Pastor Schreiber i St. Josephs Kirke Onsdag d. 5. Februar Kl. 9, som blev frembaaret af Pastor Fr. Ronge, assisteret af Præsterne Poquet og Wegener, havde samlet mange Andægtige, saa Kirken under Sjælemessen var fyldt til sidste Plads. Hs. Excell. Biskoppen overværede Gudstjenesten fra Kirkens Kor; af Byens og Provinsens Gejstlige havde indfundet sig: Præsterne v. Kellenburg, Klar, Küpferle, Menzinger, Sialm, Brems, Lucas, Oppermann, Andreassen, Borghols, Stoez, Pauli, Bender, Boerrigter, Ballin (Sønderborg), Hake (Svendborg), Quaedvlieg (Slagelse), Hoppers (Roskilde), Harmer (Næstved), Jensen (Fredericia), Koch (Aarhus), Ammerlaan (Nykøbing), Martin Braun (Roskilde), Flynn (Helsingør) og Scherz. Efter det højtidelige Requiem traadte Sognepræst Pastor Ronge frem til Baaren og mindedes den afdøde i en kort, hjertelig Tale. Stille og beskeden som Pastor Schreiber havde været i Livet, kunde han ikke tænkes at ville fremsætte andet Ønske ved denne Lejlighed end Ønsket om Bøn. Forbøn havde ogsaa Præster Behov trods deres Stillings ophøjede Væsen, thi Præstens Arbejde var samtidig uhyre ansvarsfuldt, og Mennesket var skrøbeligt. Efter *Libera* blev Kisten af Præster baaret ned til Ligvognen, der langsomt satte sig i Bevægelse hen imod Assistenskirkegaard, fulgt af Præsterne, Hs. Exc. Biskoppen, en stor Skare St. Josephs Søstre, St. Hedvigs Søstre samt mange Lægfolk. Da Vognen kørte ind paa Kirkegaarden, begyndte Sneen at hvirvle ned. Pastor Schreiber blev jordlæst paa sine Forældres Gravsted. Efter at Begravelsesliturgien var forbi, gik Præsterne i sluttet Optog tilbage til St. Josephs Kirke for endnu at sige de sidste Bønner for Kirkens hedengangne Rektor. —z.

Nyt Samlingssted i Trørød.

For at faa Forbindelse mellem de katholske Hjem her paa Egnen blev der i Søndags holdt en Sammenkomst i Trørød, hvor 6 Hjem var repræsenteret. Vor elskværdige Pater, der var til Stede, holdt en lille Andagt og indøvede flere Salmer med os. Forsøget lykkedes saa godt, at vi endes om at samles den 2. Søndag i hver Maaned Kl. 3 paa Bakkevej Nr. 4 i Trørød til lignende Sammenkomster; vi haaber paa stor Tilslutning.

Den 4. Søndag i hver Maaned afholdes der Kl. 9 Messe i »Trørødhus«, som »D. K. K. F.« venligst har stillet til Disposition. Lærer V.

Nyt og gammelt fra Island.

»Credo« indeholder blandt andre udmærkede Bidrag — for kun at nævne S. Undsets historiske Skildring om den

engelske katholske Bekenderfamilie Blundell — en Aars-oversigt over Islands katholske Liv, som kan notere Indvielsen af det nye store St. Josephs Hospital d. 28. August. Bygningen er baade i sit Ydre og i sin Indretning tip-top moderne; der findes Elevator, Røntgenafdeling, moderne Køkken etc., alt i Funkisstil, og det er mest islandske Kunstnere og Arkitekter, der har virket med ved Opførelsen. Arkitekten er *Sigurdur Gudmundsson* og Bygmesteren *Jens Eyjolfsson*. Et meget smukt Krucifiks er lavet af Billedhugger *Rikardur Jönsson*. Man kan forstaa, at St. Josephs Hospital nu indtager Førstepladsen blandt islandske Hospitaler, som alle, ikke mindst Byens og Landets Autoriteter med Førsteministeren i Spidsen, ydede deres uforbeholdne Anerkendelse. En af Aviserne skrev i Anledning af Indvielsen: »*Den katholske Kirke er en mægtig Organisation, og desuden en Organisation, som overalt søger at virke i Næstekærlighedens Tjeneste. Vi Islændere staar i Taknemmelighedsgæld til den for dens utrættelige Bestræbelser for at skænke vort Land Hospitaler.*« Flertalsformen henlyder til et andet Hospital, som er under Opførelse i Stykkisholmur og skal være Virkefeltet for 8 Søstre af »*Marias franciskanske Missionssøstre*«s Kongregation, den samme Orden, som virker paa Færøerne. — Det islandske Vikariat har faaet to nye Præster i Pastor *Martin Vroomen* og Pastor *Eugéne Liedekerken*.

Fra den vide Verden.

En Skole mod Kommunismen.

P. Higgins, Rektor for St. Josephs Kollegium i Philadelphia, har, assisteret af P. Richard McKeon, S. J., aabnet en antikommunistisk offentlig Skole. 1005 unge Amerikanere (fem Gange saa mange, som man havde ventet), meldte sig med Begejstring til denne Skole, som ikke alene underviser i Kommunismens mangeartede Angreb paa de amerikanske Institutioner, men ogsaa træner de unge Mennesker op til at iagtage, tænke og dømme om alle de Fejl, der findes i disse Menneskers Læresætninger. I den Tale som P. Higgins holdt ved Skolens Aabning, udtaler han bl. a.: »*Fra Amerika saavel som fra de fjerneste Kroge af Verden har vor Pater General modtaget dokumenterede Vidnesbyrd om de internationale gudløse Kommunisters Virksomhed. Han staar i Spidsen for 25.000 Medlemmer af Jesu Selskab, og hans Kontor er Centralen for de Oplysninger, der strømmer ind fra alle Egne af Jorden. Paa denne Maade har han lært, at overalt, hvor Mennesker samles, findes »røde« Agitatorer. Vor Pater General har særlig lagt Mærke til den kristne Civilisations Hovedfjende: den internationale gudløse*

Kommunisme. Saa udsendte han det mest gribende Budskab, jeg har læst, til Amerikas Jesuitter: »Læg alt andet Arbejde til Side, væbn Jer til den store Kamp imod Kommunismen.

Fra Kulturkampen i Tyskland.

Søndag d. 2. Febr. fandt i Bayern Skoleindskrivningen Sted, som afgjorde, hvor mange Børn efter Forældrenes Ønske skulde søge de katholske og hvor mange Fællesskolerne i det nye Skoleaar, som begynder efter Paaske: D. N. B. meddeler:

»I Søndags fandt Skoleindskrivningen Sted, en Begivenhed, der samtidig var en Afgørelse for Forældrene i Spørgsmaalet: Bekendelsesskole eller Simultanskole. Af 55.220 Børn, som i det kommende Skoleaar skal besøge Folkeskolerne i München, blev 35.954 indmeldt i Simultanskolerne, altsaa 65,11 $\frac{0}{10}$ medens endnu i Fjor kun 34,55 $\frac{0}{10}$ af Børnene blev indmeldt i Fællesskolerne. Til Bekendelsesskolerne blev anmeldt 19.266 Børn, d. v. s. 34,89 $\frac{0}{10}$ medens denne Procent ifjor var 65,45.« For første Gang har Simultanskolen erobret Majoriteten, og snart vil den katholske Skole i Tyskland være en Saga blot, ligesom den kath. Presse, de kath. Foreninger segnede under Statens brutale Greb. Men det maa man ikke sige, ellers beskyldes man af Nazisterne for at drive Politik! — — Mon ikke, »Der deutsche Weg« ser for mørkt, naar den siger om Ungdomsproblemet i Tyskland:

»Kan man ikke omvende de gamle, saa kan man lade dem uddø. Gør den 17-aarige Ungdom det ikke, saa tager man den 10-aarige. Hvad Muhammedanerne engang har udført i Afrika, det kan beslutsomme Mænd ogsaa gøre i Tyskland. Vi har Beretninger fra Lejre, hvor det er lykkedes i Løbet af et Par Uger at omvende 80 $\frac{0}{10}$ fra Kristendommen til Nationalsocialismen. Men de sidste 20 har, selv om de ogsaa er forblevet tro, dog »faaet deres Knæk« for at bruge et af Göbbels Ord.« Trods Konkordatet! — — »Hvad er Forskellen mellem Førerne i det tredje Rige og den hellige Fader? Jo, den hellige Fader siger, hvad han tror. Adolf Hitler tror, hvad han siger; Dr. Göbbels tror ikke, hvad han siger; Dr. Schacht siger ikke, hvad han tror.« — — Hvor stor Trangen til en omfattende og paa-lidelig Informationstjeneste omkring den nazistiske Kirkeforfølgelse er, ses bedst deraf, at der er udkommet et nyt katholsk og tysk Informationsblad »Kulturkampf«, denne Gang i Paris II, 22, rue St. Augustin. Nazismen, der som bekendt undertrykker den frie Meningsytring i selve Tyskland i den Grad, at et saa forsigtig skrevet Blad som »Michael« igen er blevet forbudt, raser imod alle disse

Blade som »Emigrantpresse« »Løgnaviser« »plumrede Kilder« etc. Men Faktum er, at disse Blade (saasom »Deutsche Briefe« i Luzern eller »Der deutsche Weg« i Holland) fører en idealistisk Kamp: »Kulturkamp.« De overlader Abonnementsprisens Størrelse til Læserens Velvilje og vil under store Ofre (Bladet er maskinskrevet og mangfoldiggjort), kun tjene Sagen og Sandheden. — Da Kirkeminister Kerrl paastod, at det Tredje Rige ikke vanskeliggjorde det religiøse Liv, men tværtimod beskyttede det, skrev »Osservatore Romano« d. 24. Jan. »*Nationalsocialismen beskytter den frie Religionsudøvelse med Arrestationer, Processer, Domsfældelser, som rammer alle og enhver, ogsaa Præster, som i Kirken og fra Prædikestolen belærer Troende om den bestaaende Modsætning mellem den statslige og katholske Moral.*«

25 Aars-Dagen for Dr. Krogh-Tonnings Død.

»St. Olav« indeholder d. 6.-2.-36 en Mindeartikel om den store, norske Theolog og Konvertit Knud Karl Krogh-Tønning, der den 13. Juli 1900 i Aarhus blev optaget i Kirken. Efter Hjemkomsten til Norge udtalte han til St. Josephs Søstrene i Oslo: »*Tak, Søstre, jeg har følt mig som baaret paa Bønnens Vinger, ellers havde jeg aldrig kunnet gaa igennem, hvad jeg maatte gaa igennem.*« Disse Ord hentyder til de ydre og indre Vanskeligheder, den berømte Konvertit mødte paa sin Vej til Moderkirken. Efter Optagelsen udnævnte den romerske Kongregation for Studierne Kr.-T. til Æresdoktor i Theologi og et østrigsk Universitet tilbød ham Stilling som ordentlig Professor i Theologi. Dette afslog han, fordi han vilde tilbringe sine gamle Dage i Norge, og Biskop Fallize bragte ham derefter i Forbindelse med tyske Katholiker, en Forbindelse, som vi bl. a. skylder Bøgerne om »Hugo Grotius« og »Die heilige Birgitte von Schweden«. Dr. Kr.-T. døde den 19. Februar 1911 en Søndag Morgen paa Vejen til St. Olavs Kirke. Skønt han hin Sexagesimasøndag Morgen havde været svagelig, har han næppe anet, at Klokkerne for sidste Gang indbød ham til Kirkegang.

»Den sidste Fest i den gamle Sal«.

Ogsaa i Aar holder vi Fastelavnsfest paa Amager paa Fastelavnssøndag d. 23. Februar Kl. 19. Men da det paa Grund af Ombygningen til den nye St. Annæ Kirke bliver den sidste Fest i den gamle Sal, skal det være højtideligere end ellers. I en morsom Præniekonkurrence vil der gives et Overblik over den svundne Tid, Pater Fr. Jaworski vil tale, der synges flerstemmigt, to Sketches opføres, og der bydes Underholdning af forskellig Slags. Da kun et begrænset Antal Billetter udgives, bedes man sikre sig dem i Tide. 1 Kr. (incl. Kaffe og Brød) for Voksne, 50 Øre for Børn. Tilf. Amager 3202.

Danske Kvinders Katholske Forbund.

afholder sin **Aarsfest Torsdag d. 20 Februar 1936 Kl. 19¹/₂** i Handels- og Kontoristforeningen, Nørregade 9. Komædie, Lotteri, Souper. D. K. K. F. s Sangbog bedes medbragt. Alle vore Medlemmer med deres Familie og Venner er velkomne. Billetsalget slutter d. 18. Februar. Intet Billetsalg ved Indgangen. Billetter à Kr. 4,25 incl. Skat og Drikkepenge faas:

Frk. H. Zimmermann, Frederiksborgg. 54. Byen 720 y. *Frk. C. Thorup*, Norasvej 17, Charl. Ordrup 2318. *Grevinde E. Scheel*, Nordborgg. 6. Øbro 1767 x. *Sekretariatet*, Kastelsvej 19, Øbro 6108. *Katholsk Bogsalg*, Stenosg. 3, Vester 3930.

Beethoven-Schubert-Schumann-Aften.

I Odd Fellow Palæets mindre Sal vil Hofoperasanger **Jørgen Bendix** akkompagneret af Hofpianistinde **Johanne Stockmarr** give en Sangaften Tirsdag d. 18. Febr. Kl. 20. Det righoldige Program omfatter 6 Sange af Beethoven, 3 af Fr. Schubert og 6 af R. Schumann. Billetter (à Kr. 4, 3, 2 + Skat) faas hos: Wilhelm Hansen, Sindahl-Pedersen, B. T. Centralen og Politikens Billetsalg og Katholsk Bøghandel, Stenosg. 3.

Katholsk Radioklubs Ungdomsafdeling. Søndag d. 16. Febr.: Fælleskommunion i 8¹/₂-Messen. (Kaffe i »Den røde Sal«.) Derefter Fodtur.

»**Mar:aforeningen**« vil ifølge sit Formaal ligesom hidtil ogsaa i Aar yde Hjælp til virkelig trængende Førstkommunikanter og Konfirmander, saa vidt det er gør ligt med de meget begrænsede Midler, Foreningen raader over.

Det bemærkes dog udtrykkeligt, at Børnene ved Flid og god Opførsel maa have gjort sig fortjent til en saadan Hjælp; endvidere maa det betones, at man hverken kan skaffe et fuldstændigt Udstyr eller bekoste Luksusvarer i Beklædningsgenstande eller Fodtøj.

Skemaer, som den ansøgendes Forældre eller Værger personligt maa afhente hos undertegnede (Kl. 9—10 Form. og 3—4 Eftm. Onsdag undtagen), maa være udfyldte og afleverede igen **senest** Fredag d. 6. Marts hos Fru Mariboe (Lille Strandvej 1, Hørløp) eller hos Frk. Ronge (Lykkesholms Allé 14 C) eller hos undertegnede. Ikke rettidig afleverede Ansøgninger kan ikke komme i Betragtning.

Bidrag til Foreningens Formaal samt Indmeldelser af nye Medlemmer (Aarsbidrag mindst 4 Kr.) vil i Betragtning af de stadig voksende betydelige Udgifter være særdeles velkomne.

Bredgade 64,
d. 11. Febr. 1936.

Pastor v. d. Kettenburg,
Sognepræst ved St. Ansgar.

Med forventet Tilladelse afholder **St. Andreas Menighed, Ordrup, Bazar** i Begyndelsen af Oktober 1936 til Fordel for Opførselen af en Kirke i Lyngby. Gaver modtages med Tak i Præstegaarden.

Rettelser. N. U. 1936 S. 61 skulde der i Stedet for »helt moderne Religions begreber «staa» helt modernistiske Religionsbegreber.« N. U. 1936 S. 135 skal »det stive *stastiske* Racebegreb« rettes til »det stive statiske R.« og S. 136 bør der staa filosofisk saavel som *theologisk* (i Stedet for »theoretisk«).

Kirkelig Kalender.

Febr. 16. S. Sexagesima. 17. M. Ferialdag. 18. Ti. Simeon. 19. O. Ferialdag. 20. T. Ferialdag. 21. F. Ferialdag. 22. L. Petri Stol i Antiochia.	Febr. 23. S. Quinquagesima. 24. M. Vigilie. — Skuddag. 25. Ti. Matthias, Apostel. 26. O. ASKEONSDAG. 27. T. Ferialdag. 28. F. Gabriel af den smerte-fulde Jomfru. 29. L. Ferialdag.
---	---

Febr. Ugens Messebønner.

16. S. **Sexagesma** (106—146); 2. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
17. M. † Ferialdag (106—146) uden Tractus og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn, 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg.
18. Ti. † Simeon (838—674); 2. og 3. som Søndag.
19. O. † Ferialdag (106—146) uden Tractus og *Credo*; 2. og 3. som Søndag.
20. T. † Ferialdag, som Onsdag.
21. F. † Ferialdag, som Onsdag.
22. L. Petri Stol i Antiochia (838—674); 2. Paulus.

M.-K. Rosenkranskirken. »Maria Rosenkransdrønning« **F.-K.**: Sønd. d. 16. Febr. Kl. 8 i Messen. »Stella maris« **M.**: Mand. d. 17. Febr. Kl. 20. Derefter i Forsamlingssalen. — **St. Angars K.** »Det gode Raads Moder« **M.**: Tirsdag d. 18. Kl. 19^{1/2}. »De Kristnes Hjælp« For Mænd **M.**: Torsd. d. 20. Febr. Kl. 20. Derefter Samvær i Salen Bredg. 67.
Maria-Kongregationerne erindres herved om Fællesmødet i Steensgade 4 Fredag d. 14. Febr. Kl. 20.

40 Timers Tilbedelse i Jesu Hjerter Kirke.

Søndag d. 23. Febr.: Levitmesse Kl. 10; derefter Tilbedelse indtil Aftenandagten Kl. 20 med Prædiken, Bøn og sakramental Velsignelse.

Mandag d. 24. Febr. og Tirsdag d. 25. Febr.: Levitmesse Kl. 8^{1/4}; derefter Tilbedelse indtil Aftenandagten Kl. 20 med Prædiken, Bøn, (Te Deum) og sakramental Velsignelse.

Fest deutscher Katholiken.

Sonntag den 16. Februar 19 Uhr im Festsaal, Hans Bogbinders Allé 2. Das Programm ist reichhaltig wie gewöhnlich und umfasst u. a.: Mehrstimmigen Gesang, ein Geigentrio, Harmonikaduoett, ein munteres Theaterstück »Tante Malchens erste Liebe«, Tombola etc. etc. Karten à 1 Kr. (inkl. Kaffe und Brot) und 50 Øre für Kinder erhältlich bei Frll. Schodek, Vestervoldg. 115⁴ oder pr. Fernruf Amager 3202.

St. Michaels Klub. Mandag d. 17. Februar Kl. 20 Underholdningsaften. Oplæsning af Forfatterinden Fru Ehrencron-Kidde.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 21. Febr. Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN), Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 13. Februar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Pøste) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Kørsaaud (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 8.

Søndag den 23. Februar

1936

INDHOLD: Fastemandat. — Støv og Aske. — Forpligter Fadderens Daabsløfter? — Væk med usund Selskabelighed! — Krogh-Tonning in memoriam. — De siger hvidt og mener sort. — Et Offer for det kristne Ægteskab. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

FASTEMANDAT

FOR DANMARKS APOSTOLISKE VIKARIAT.

I. Fastebudet — som kun tillader een fuldstændig Mættelse, eet mindre Maaltid og om Morgenen en Smule Brød*), men udelukker al anden Spise — gælder for alle Dage af den 40 Dages Fastetid med Undtagelse af Søndagene, desuden for alle Tamperdage og for Vigilie-Fastedagene før Pinse, før Mariæ Optagelse (∴ før den Søndag, Festen fejres offentlig), før Alle Helgen og før Jul. For Vigilierne før Paaske og Jul (∴ Paaskelørdag og Juleaftensdag) gælder den Bestemmelse, at baade Faste- og Abstinenspligt paa disse to Dage ophører fra Kl. 12 Middag. Forpligtede til at faste paa alle de nævnte Dage er enhver, som er fyldt 21 Aar, men endnu ikke har begyndt det 60. Aar. Fastedagene skal hver Gang Søndagen forud forkyndes fra Prædikestolen.

II. Abstinensbudet, som forpligter alle, der er fyldt 7 Aar, til at afholde sig fra at spise Kød, men ikke fra Kød-suppe, gælder for Askeonsdag, Onsdagene i Fastetiden,

*) Theologerne regner indtil 60 Gram.

alle Tamperdage, alle Vigilie-Fastedage (jfr. dog Nr. I) og Aarets samtlige Fredage (jfr. dog Nr. III). De øvrige Dage tillades Nydelsen af Kødspiser med den Indskrænkning, at paa samtlige paabudte Fastedage er det kun tilladt at nyde Kød een Gang, nemlig ved Hovedmaaltidet. De, som paa Grund af Alder eller ved Dispens er fritagne for at faste, er ogsaa fritagne for Abstinenspligten, naar Fastedagen ikke ellers er Abstinensdag.

III. Abstinenspligten bortfalder paa alle paabudte Festedage.

IV. Spiser, der er tilberedt med Flæsk, Fedt eller Blod og enten slet ikke eller kun i uvæsentlig Grad indeholder Køddele, kan nydes hver Dag med Undtagelse af den hellige Langfredag. Paa denne Dag forbydes ogsaa Kødsuppe.

V. Følgende Personer er — undtagen paa Langfredag — aldeles fritagne for Abstinens: a) Militærpersoner i aktiv Tjeneste og, saafremt de fører egen Husholdning, ogsaa deres Hus- og Bordfæller. b) Gæstgivere og Spiseværter og deres Gæster, samt hvem der jævnlig faar Mad fra offentligt Spisested, Handelsbetjente, Svende, Lærlinge, Arbejdere og andre, som er i Kost hos Ikke-Katholikker. c) De af Ikke-Katholikker indbudte Gæster. d) Familienmedlemmer og Tyende i Hjem, hvor enten Mand eller Hustru ikke er Katholik. e) Fattige, rejsende og Kurgæster paa offentlige Bade- eller Kuranstalter.

VI. Alle Sognepræster har, og alle øvrige af Os approberede Skriftefædre meddeles der herved Myndighed til i paakommende Tilfælde — naar det nemlig kræves af andet og mere end blot overdrevent Hensyn til legemligt Velvære — at forandre Faste- og Abstinensbudet for enkelte Troende til en eller anden from Gerning; dog kan kun Sognepræster eller Rektorer gøre Brug af denne Fuldmagt udenfor Skriftemaalet. Sognepræsterne har ydermere Ret til at dispensere en hel Familie ad Gangen.

VII. Eftersom Faste- og Abstinensbudets oprindelige Strenghed for alles Vedkommende er mildnet, skal alle Troende, som er i Stand dertil, i Fastediden nedlægge en Almisse i de Bøsser, som i dette Øjemed anbringes i alle Kirker og Kapeller med Paaskrift: Faste-Almisse. Bøsserne skal anbringes paa et bekvemt og let synligt

Sted. Disse Fastealmisser, som kommer Vikariatets kirkelige Institutioner til Gode, skal indsendes til Vikariatet straks efter Fastetidens Ophør. Er nogen ikke i Stand til at yde en saadan Alnise, skal vedkommende hver Søndag i den hellige Fastetid bede den smertefulde Rosenkrans for Kirkens Anliggender.

VIII. I Overensstemmelse med den kirkelige Lovbogs Canon 1346 og det hellige Tridentiner-Koncils Bestemmelser (S. XXIV de ref. c. 4) forordner Vi, at der i samtlige Sognekirker i Fasteliden holdes en særlig Fasteandagt, bestaaende af Prædiken, Salmer og Bønner; den nærmere Udformning overlades til Sognepræsterne. Disse Andagter skal slutte med sakramental Velsignelse, og Prædikenerne bør omhandle Menneskets sidste Ting, Frelserens Lidelse og Død eller et andet dermed beslægtet Emne. — Paa Søgnedagene i Fasteliden skal den smertefulde Rosenkrans eller andre passende Bønner bedes for Kirkens Anliggender under eller efter Skolemessen.

IX. I de saakaldte lukkede Tider, d. v. s. fra Askeonsdag til Paaske søndag og fra første Søndag i Advent til Juledag incl., maa ingen højtidelige Bryllupper — d. v. s. Messebryllupper — finde Sted. I Faste- og Adventstiden bør de Troende endvidere afholde sig fra Dans og andre støjende Forlystelser.

X. Tidsrummet for Opfyldelsen af det kirkelige Bud om Paaske-Kommunion fastsættes i Kraft af pavelig Fuldmagt at vare fra Palmesøndag til Christi Himmelfarts Dag og for Katholikker, som har særlig langt til Kirke, indtil Anden Pinsedag. I Overensstemmelse med den kirkelige Lovbogs Canon 850 § 3 tilraades det de Troende at opfylde nævnte Paaskepligt i deres Sognekirke, og hvem der har opfyldt den i et fremmed Sogn, skal underrette deres egen Sognepræst om Opfyldelsen deraf.

Dette Fastemandat saa vel som Hyrdebrevet skal oplæses i alle Vikariatets Kirker og Kapeller paa Søndagen *Quinquagesima* og eventuelt de følgende Søndage.

Givet i København paa Hellig Ansgars Fest A. D. 1936.

† JOSEPH,

Titular-Biskop af Roskilde,
Apostolisk Vikar for Danmark.

Støv og Aske.

Der staar et Blomsterglas med friske, røde Roser paa dit Bord. Nys har de aabnet sig med Solens Lys og Stuens Varme. Du har brudt dem i din Have, bragt dem ind i Stuen og stillet dem paa dit Bord for at glæde dig over deres Skønhed og Duft. Men nogle Dage senere er deres Pragt og Duft forsvundet, de er visnede, og de døde Blade drysser et for et ned paa Bord og Gulv. Bedrøvet samler du dem op, tager de blomsterløse Stilke op af Glasset, gaar hen til Kakkelovnen og kaster det hele paa Ilden; og paa faa Øjeblikke er der intet andet tilbage af de duftende, blomstrende Roser end — Støv og Aske.

Som det gik dine Roser, saaledes gaar det med alt, hvad der lever i denne Verden,

med Græs og Blomster, med Træer og Buske, med Planter og Dyr, med alt, der lever og aander, mælende og umælende. Tid og Sted, Maade og Midler kan være forskellige; før eller senere, her eller der, grundet paa dette eller hint bliver alt levende dog reduceret til — Støv og Aske.

De stærkeste Kæmper, de skønneste Kvinder, de pragtfuldste Paladser, de kostbareste Kunstværker — alt forgaar, alle bliver, de til Aske, til Støv og Aske.

Og du, ogsaa du skal engang dele samme Skæbne: Ogsaa du skal engang visne og dø som Roserne i din Stue, ogsaa du skal engang sænkes i Jordens Skød, og medens de tre Skovfulde Støv med deres hule Ekko falder paa din Kiste, skal det lyde hen over din Grav:

Det er fuldbragt! I. Weirich.

*Af Støv er du kommen;
til Støv skal du vorde.*

Forstaar du nu, hvorfor Støv og Aske staar som Symbol paa Forgængelighed og Forkrænkelighed? Ogsaa du skal engang forgaa og blive til Støv og Aske; og for at minde dig herom er det, Præsten ved Fastetidens Begyndelse strør Aske paa dit Hoved, Aske, der stammer fra de engang friske, grønne Grene fra sidste Aars Palmesøndag. Derfor er det, Kirken ved denne hellige Handling siger til dig:

*Ihukom, o Menneske,
at Støv du er
og atter Støv skal vorde.*

Alt skal engang blive Støv og Aske: dit Hus, dit Hjem, din Slægt og Familie, dine Penge og Ejendele, alt og alle, du holder af, du selv, jeg selv og vi alle; jeg, der skriver disse Linier, og du, der læser dem; de, der hader dig, og de, der holder af dig — alle — alt og alle er underkastet Forgængelighedens og Forkrænkelighedens Lov og forgaar — som Støv og Aske. Efter R. Guardini, ved P. A.

Forpligter Fadderens Daabsløfter?

En Skoledreng sagde: »Jeg har aldrig aflagt det Løfte, der kaldes Daabsløftet, derfor er jeg heller ikke forpligtet til at holde det. Og jeg er heller ikke blevet spurgt, om jeg vilde døbes, derfor behøver jeg ikke at bryde mig om Daaben. Det samme gælder om Firmelsen. Jeg har nok af det hele.« To Uger senere døde han pludselig.

Der spørges: Hvilken Betydning (Værdi, Forpligtelse) har Daabsløfterne for den døbte før den højtidelige h. Kommunion? Og hvilken, efter at disse Løfter er blevet fornyet enten ved Firmelsen, højtidelig Kommunion eller ved en lignende Højtidelighed?

Svar:

1. Hvis min Fadder ved Daaben i mit Sted havde lovet, f. Eks. at jeg senere skulde blive Munk eller indgaa Ægteskab, var jeg ikke bundet ved hans Løfte. I den Slags Ting er nemlig enhver sin egen Herre. Men hvis han paa mine Vegne kun erklærer, at jeg vil bekende Troen paa Jesus Christus og adlyde hans Kirke, er Tilfældet et andet. Det drejer sig her om Opfyldelsen af en hellig Pligt,

som paahviler mig ganske uafhængigt af Faderens Løfte, bare fordi jeg er Menneske. Min Samvittighed siger mig jo, at hvis Gud, hele Verdens Skaber og Herre, forlanger noget af mig, er jeg strengt forpligtet til at adlyde hans Befaling. Men nu har Guds Søn, vor Herre og Frelser Jesus Christus, forlangt, at Menneskene efter hans Komme skulde tro hele hans Lære, modtage hans Sakramenter, frem for alt Daaben, der forpligter til at adlyde hans Kirke. Opfyldelsen af dette Krav er et Salighedsvilkaar, d. v. s., efterkommer jeg Befalingen, vinder jeg den evige Salighed, nægter jeg derimod Lydighed, er jeg fortabt for al Evighed.

2. At en anden kan afgive en Erklæring om min Beredvillighed, uden at jeg bliver spurgt, beror paa, at Gud selv har anordnet det saaledes, hvor det drejer sig om smaa Børn. Jeg fik jo det naturlige Liv, hvorved jeg blev Medlem af det menneskelige Samfund og Parthaver i alle dets Goder og Pligter, uden at jeg blev spurgt, om jeg nu ogsaa vilde. Samtidig blev jeg ogsaa Borger i mit Fædreland og begyndte at nyde godt af dets Beskyttelse o. s. v., men maatte ogsaa rette mig efter dets Love, uden at nogen forespurgte, om det behagede mig. Paa en lignende Maade gav Gud mig i sin Naade gennem Daaben det overnaturlige og evige Liv med Arvet til Himlen, men stillede mig samtidig under Gudsrigets Lov, uden først at forhøre sig, om det nu ogsaa passede mig. Som han i det gamle Testamente forlangte Omskærelse den 8. Dag efter Fødslen og dermed Indlemmelse af et lille Barn i sit Ejendomsfolk med Paabud om senere at overholde hele Moseloven, saaledes kræver han i den nye Pagt gennem Skrift og Tradition Barnedaab, d. v. s., at Forældre m. m. har den strenge Pligt saa tidlig som muligt at forskaffe Barnet det overnaturlige Liv, som ganske vist (foruden at være en udsigelig stor Naadegave fra Gud) ogsaa er en Opgave for den døbte. »Jeg behøver ikke at bryde mig om Daaben«, er derfor et Ord, som kun kan siges af et Menneske, der enten er fuldstændig uvidende om de faktiske Forhold, eller i Lighed med alle store Syndere ved Ulydighed og Utaknemmelighed mod den Allershøjeste vil bryde med sin Skaber og Herre. Drengens Argumentation er ganske værdiløs — den er et Selvbedrag.

3. Det saakaldte Daabsløfte, baade før og efter en Fornyelse, er ikke noget Løfte i egentlig Forstand som f. Eks. det Nasirærløfte, Paulus aflagde, men kun en Erklæring om, at man vil adlyde Samvittighedens Bud og Christi Befaling. Ved Fornyelsen af det saakaldte Daabsløfte kunde man ganske vist give det

et egentligt Løftes Karakter, da dette jo afhænger af ens egen fri Vilje. Men hverken de troende eller Theologerne i Almindelighed opfatter en saadan Fornyseelse som et Løfte i egentlig Forstand, og man skulde være varsom med at gøre eller tillade sligt for ikke at mangfoldiggøre Synderne. Brydes nemlig Daabspagten, der er bekræftet ved et egentligt Løfte, saa begaas der to svære Synder, nemlig een mod selve Pagten og desuden een mod det bekræftende Løfte. — Dette Emne kunde uddybes endnu i flere Retninger. Men da det vigtigste er kommet med, kan vi nøjes med de fremførte Synspunkter. F. K.

Væk med usund Selskabelighed!

—

Bedre Barometer til at aflæse Enkeltpersoners og et helt Folks Kulturtrin findes næppe, end Betragtningen af, hvad Slags Underholdning og Selskabelighed Menneskene hengiver sig til. I denne Henseende vil enhver Ven af sund og sand Glæde beklage de mange Ytringer af usund Selskabelighed, som vor Tid har at opvise. Pastor *Benedikt Nordentoft*, Kolding (vi citerer efter *Folkerøsten* ^{11/2}), har paa en meget læseværdig Maade advaret mod visse mislige Forhold herhjemme, en Advarsel, som har Bud til mange.

»Ak! i hvor mange Familier og større Sammenslutninger er den Sang, der »har Lysning og gyder over dit Ars bejd Forklarelsens Skær« ikke døet ud? Vi lever i Radioen-Tid. I mange Hjem staar Klaveret i Skammekrogen; Violinen og Harmonikaen høres sjældent i Smaaamands Huse; det er Kunstsangens Tid; men den gode folkelige Fælles-sang forstummer.

Hvor Sangen dør, svinder ogsaa det muntre spillende Vid og den sorgløse Given sig hen i Glæde paa god og uskyldig Maade. Læg Mærke til, hvor travlt Forældre i vor Tid ofte har med at faa Børnene og de unge selskabelig dresserede, i Stedet for at lade dem faa Lov til at være Børn saa længe som muligt. Samtidig giver man Børnene mere og mere frie Tøjler, saa det let ender med, at Forældrene til sidst slet ikke har Ledelsen mere. Jeg har hørt om Børneselskaber og Selskaber for ganske unge, hvor Forældrene overhovedet ikke sidder med til Bords, saa de unge er uden Kontrol. Man byder stundom Børn og ganske unge Mennesker Cigaretter og stærke Drikke, hvor man tværtimod burde gøre alt muligt for at advare mod Brugen af sligt, som let kan give daarlige Vaner og undergrave Børnenes og de unges Sundhed.

Som om ikke hele Tiden og de paa mange Maader sørgelige sociale Forhold manede til Nøjsomhed og Tarve-

lighed i alle Livsforhold; det vilde visselig ikke gøre Livsglæden mindre, om der vistes større Selvtugt i det selskabelige Samvær, og om der tænktes mere paa dem, der har det fattigt og indskrænket, i Stedet for at inaa nu hyppigst sammenligner opad og kappes om, hvem der kan vise Selskabelighed i den mest raffinerede Form, baade hvad Klædedragt og Mad og Drikke angaar. Hvor ofte faar vi ikke ogsaa gennem Pressen et Indblik i, hvor modbydeligt et mondænt Restaurationsliv stundom kan udfolde sig; og maaske gaar det til Tider lige saa vildt og ubehersket til i private Hjem, naar man er naaet til Desserten.

Det værste af alt er Lørdagsselskabeligheden, naar den ikke holdes inden for de rette Grænser. Hvem kan undres over, at baade ældre og yngre, der om Lørdagen har soldet til langt ud paa Natten, ikke er oplagte til at søge til Kirke Søndag Formiddag, men ligger og døser, medtagne og dvaske.

I gamle Dage rettede man med Rette en skarp Kritik mod de daarlige Tjenestefolk, der levede efter den Rettesnor: »Natten er vor egen«, men i vore Dage giver Overklassen ofte et endnu daarligere Eksempel ved paa sin Vis at leve, som om Natten var vor egen. Sandheden er, at vi alle skal staa Gud til Regnskab baade for vore Dage og for vore Nætter.

Hvorfor kan Selskabeligheden dog ikke begynde tidlig og slutte i anstændig Tid, ikke mindst naar det gælder Børnene og de unge? Mange Mennesker, men især Børn og unge Mennesker, tager jo faktisk baade legemlig og sjælelig Skade, fordi de ikke faar den fornødne Søvn. Det er ikke saa længe siden, at Overlæge Krebs, Aarhus, i »Ugeskrift for Læger« slog til Lyd for at komme Hviledagen i Hu. Er der noget, man trænger til, hævder han, er det Søndagshvilen, saa at Hjertet kan faa en Afslappelse. Overlægen siger, at han tror, at mange Dødsfald af Aareforkalkning i en forholdsvis tidlig Alder vilde udeblive, hvis man lagde Arbejdet til Side om Søndagen.

Særlig naar det gælder Børn og unge vil jeg meget anbefale, at det atter bliver Skik, som det var i gamle Dage, at der ved Indbydelser angives et bestemt Klokkeslæt for Selskabets Afslutning, og at dette Klokkeslæt bliver paa den rigtige Side af Midnat.

Man maa endelig ikke tro, at det er en Sortseer, der har skrevet ovenstaaende; men netop som den, der elsker sund Livsglæde, djærv Tale, Munterhed og Spøg, som den, der ogsaa kan frydsge ved at se ædel og anstandsfuld Dans, muntre Ordsprogslege og en frisk og fornøjelig Dilettantkomedie, har jeg villet advare mod alt det, der vil drage Selskabeligheden ned i det lave eller lade den blive en Hindring for det ene fornødne.«

Krogh-Tonning in memoriam.

Det var den 19. Februar 1911. Foreningen Fidelitas holdt Aftenunderholdning i St. Josefsøstrenes lille Festsal paa Toldbodvej 14. Der var fuldt Hus, og Biskop Johannes von Euch glædede de forsamlede ved at være med til Festen. Der var blevet undertegnede tildelt den Ære og ikke mindre den Glæde — som ikke saa sjældent — at sidde ved Siden af den gamle ærværdige og fornøjelige Biskop. Og

Krogh-Tonning.

da mindes jeg saa tydeligt, hvorledes han lige før Forestillingen sagde til mig, og det var med mærkbar Forandring i Stemmen: »Jeg har noget at meddele Dem, som vil gøre Indtryk paa Dem: Krogh-Tonning er død i Morges.«

Det gjorde et stort Indtryk paa mig, da jeg hørte, at min Ungdoms Vejleder til den katolske Kirke og siden min elskelige og gode, ærværdige Ven ikke længere var blandt de levendes Tal. Hvad Indtryk det vil gøre paa de nuværende Læsere af dette Blad, at Krogh-Tonnings Navn 25 Aar efter hans Død drages frem paa ny, ved jeg ikke. Men een Ting er sikker: er der nogen, der fortjener at

mindes baade for sin Persons og sin Gernings Skyld, saa er det Knud Karl Krogh-Tonning.

Her skal ikke gives nogen Biografi af ham. Noget saadant har jeg selv gjort flere Gange før, i dette Blads Aargang 1901 Side 636 o. s. v. og i Tidsskriftet Varden Aaret før Krogh-Tonnings Død (1910, S. 221—231), hvortil jeg kan henvise, hvis nogen vil opfriske Mindet om ham og har Adgang til disse Fortidsskrifter. Men nogle faa Linier skal her dog følge om hans Liv og Virksomhed og om hans Bøger.

Krogh-Tonning var vistnok den lærdeste og frommeste gejstlige i den lutherske Statskirke i Norge i Slutningen af forrige Aarhundrede. Han begyndte som god Lutheraner, men udviklede sig mere og mere i katholsk Retning. Denne interessante Udvikling, som for hans personlige Vedkommende foregik under store aandelige Brydninger og oprivende Sjælekampe, er frem for alt at følge i hans store Dogmatik, som udkom i fem Bind fra 1885 til 1894. Denne Bog havde den mærkelige Skæbne at blive modtaget med stor Opmærksomhed og Velvilje og til sidst nærmest at blive tiet ihjel. Aarsagen var, at den norske Offentlighed og de førende Theologer ikke kunde finde sig i, at Oslos vistnok mest afholdte og ansete lutherske gejstlige saa aabenlyst nærmede sig den katholske Kirke. I første Bind af Dogmatikken havde han skrevet saaledes: »Al sand kristelig Tro er kirkelig Tro i sin Begyndelse. Men Troen maa ikke være blot Kirketro. Troen maa blive skrifttro; thi her har vi den højeste Aabenbaringsautoritet. Kirken kan fejle, men Skriften kan ikke fejle.« Men i femte Bind lyder det anderledes: »Det maa antages, at Kirken er ufejlbar i alle de Afgørelser angaaende Tro og Moral, der er Salighedsvilkaar. Tog den fejl her, da var den forladt af Kristus og hans Aand.«

Efter at disse sidste Ord var skrevet, hengik der endnu seks Aar, før Krogh-Tonning gjorde det store Skridt og selv blev Katholik. Han var en Fører for flere andre, der før ham blev Katholiker, ogsaa for den, der skriver disse Mindelinier. Der gik ikke saa faa Breve i de følgende Aar mellem Naur Præstegaard i Danmark og Gl. Akers Pastorat i Christiania, som man dengang sagde, og den unge danske Kollega »kom hjem« tre Aar før den berømte norske. En god dansk Præstevén (forresten Fader til nuværende Filosofi-Professor Jørgensen) sagde eller skrev til mig den Gang: »Ja, du er ærlig og god nok, men hvad mener det Amfibium oppe i Norge?«

Hvad han paa denne ikke helt elskværdige Maade udtrykte, tænkte og mente mange med ham. Hvad venter han paa, er han ikke i Hjertet Katholik, hvordan kan han blive

ved med at være protestantisk Præst? Grunden var den, at han ikke endnu kunde blive det. Protestant kan man godt være med mange katholske Anskuelser, men selv en stor Bunke saadanne gør ingen til Katholik; man bliver ikke Katholik, før Guds Aand skænker Naade dertil.

Saa vidt var Krogh-Tonning ikke endnu, heller ikke, da han i 1899 — efter lange, pinlige Forhandlinger om Pensionering — endelig tog sin Afsked. Aaret før saa jeg ham for første Gang. Jeg ringede paa hans Dør i Oslo, og der kom en ældre Mand ud, mager, af et asketisk og smukt præsteligt Ydre, med Brillen for de skarpe, ransagende Øjne; det var Manden, jeg skyldte saa meget. Han stirrede lidt paa mig, saa sagde jeg, hvem jeg var, og saa kyssede han mig paa begge Kinder — saadan var vort første Møde.

Naa, det gaar ikke an at dvæle ved de mange Ting, der var værd at nævne, eller trykke den gamle Artikel i Varden op, selv om jeg nu, med Fare for at synes indbildsk, finder den meget læseværdig. Da Krogh-Tonning efter mange Vanskeligheder havde fundet en passende Bolig for sin Familie, der meget misbilligede det Skridt, han havde taget, skulde han ogsaa finde et Sted for sig selv, hvor han uforstyrret endnu en Gang kunde overveje de store Spørgsmaal, han i saa mange Aar havde kæmpet med. Dette Sted fandt han i Aarhus, hvorhen Jesuitterne indbød ham at komme og tilbringe en Tid hos dem i deres stille Ordenshus. Dette Tilbud passede Krogh-Tonning godt, og han modtog det med Glæde. Hans Overvejelses og Forberedelses Tid blev ikke saa lang, som man havde tænkt sig. Nerverlidelser og Nyresygdom gjorde foreløbig Ende paa yderligere Studium, og han selv saa heri det Tegn fra Gud, han havde ventet paa. En Morgenstund, da Pater Lohmann, som mange af os ældre med Kærlighed mindes, traadte ind i Krogh-Tonnings Værelse, sagde denne: »Jeg kan ikke vente længere, Hr. Pater, jeg maa blive Katholik for at modtage de virkelige Sakramenter.« Og den 13. Juni 1900 blev Lulherdommens største Theolog i Norden optaget i den katholske Kirke.

Henad 11 Aar kom Krogh-Tonning til at leve og virke som Katholik. Et Tilbud om at blive Professor ved et østrigsk Universitet afslog han, han vilde blive i sit Fædreland. Her blev hans Virksomhed væsentlig af litterær Karakter, og en Række fortrinlige og vægtige Bøger saa i Aarenes Løb Dagens Lys. Af de Bøger skal jeg fremhæve to, der kan give dem, der vil lære Krogh-Tonning at kende, et godt Indtryk af, hvordan han skrev, og hvordan han selv var.

Den ene af dem er Kirkeaaaret, som Forfatteren selv betegner som »Foredrag til Lærdom, Formaning og Trøst«.

Det er en Slags Søndagsbog med 4—6 Siders Prædiken eller Betragtning til hver Søndag, i Regelen i Tilslutning til dennes Evangelium. Enhver, som har Taalmodighed til at læse noget godt og dybt og Tid til at tænke over det, vil føle denne Bog som en aandelig Guldgrube.

Den anden Bog er En Konvertits Erindringer, som Navnet antyder en Slags Selvbiografi. Den er, som han selv siger, Billedet af et Menneske, som under lang Modstand til sidst er blevet overvældet af den gamle kirkelige Sandheds Magt. Særlig for den, der ellers ikke kender noget til Krogh-Tonnings Liv og Udvikling, vil hans Erindringer blive en fængslende Læsning.

Og saa var det da i Onsdags 25 Aar siden, jeg i omtalte Aftenstund fik Budskabet om min værdige Vens pludselige Død. Han var paa Vej til Søndagsmessen i St. Olavs Kirke i Oslo, da han segnede død om paa en Bænk, han naaede hen til. De sidste Par Aar af hans Liv havde hans Arbejdskraft været knækket, og hans nærmeste havde længe ventet hans Død, som indtraf ikke længe efter hans 68 Aars Fødselsdag.

Niels Hansen, cand. mag.

De siger hvidt og mener sort.

Naar man som Katholik taler imod Nazismens umulige Kirkepolitik i Tyskland, kan man være dødssikker paa, at enhver vaskeægte Nazist inden for eller uden for det tredje Rige harmfyldt protesterer og paa det bestemteste benægter, at der overhovedet findes noget, som ligner en Kirkefølgelse eller Kulturkamp. Naar vi f. Eks. som katholsk Blad har taget til Orde mod den brutale Undertrykkelse, som den katholske Presse, de katholske Organisationer er blevet udsat for, har vi modtaget Breve fra Nazister, der protesterer mod denne »politiske« Katholicisme. Vi kan dertil kun sige, at vi selvfølgelig her i Bladet ikke bryder os om Nazismens rent politiske Handlinger, derimod nok om det totalitære Partis Verdensanskuelse og især om alle de Handlinger, der retter sig mod Kirken og Kristendommen. Saa meget skylder vi nemlig vore tyske Trosfæller, at vi ikke lader som ingenting, medens Hundreder af Præster sidder i Fængsler, Koncentrationslejre og Tugthuse, og medens den katholske Ungdom kæmper sin heltemodige Kamp mod hensynsløse, hedenske Bestræbelser. Vi kan dog gøre vore Kritikere den Glæde at vise dem, at vort Standpunkt deles af de allerfleste Katholiker Verden rundt, og bringer derfor i Dag en Artikel af den franske Forfatter Robert d'Harcourt (Fra »Orientations«s Februarhefte). Skulde nogen føle sig brøstholden over, at vi i denne Sag citerer en fransk katholsk Forfatter, kan vi ogsaa servere engelske, amerikanske, schweiziske og hollandske Citater, alt efter Behag.

Red.

Det tredje Riges Historie, saa kort den end er, har allerede givet os utallige Lejligheder til at konstatere den rige og klare Brug, man der gør af halve Sandheder eller Usandheder.*) Denne Dygtighed, hvormed man roligt bekræfter det, man ved, er i Modstrid med Kendsgerningerne, denne Dygtighed, hvormed man ledsager en Paastand med en Gestus, som giver den den mest grelle Dementi, alt dette samtidig og tilsyneladende uden Forlegenhed, fik vi et nyt Bevis for ved Kongressen i Nürnberg. Der hørte vi Adolf Hitler i egen Person højtideligt bekræfte sin Respekt for Kristendommen: »Hverken i Dag eller i Gaar,« udtalte Føreren, »har Partiet haft selv den svageste aggressive Hensigt over for Kristendommen.« Samme Dag, under Højtideligheden ved Indvielsen af den store Sal, som er bestemt til at danne Rammen om kommende Tidens Arbejdsdage i Nürnberg, i det Øjeblik, den første Sten til Nationalsocialismens Hus blev lagt, medens Føreren barhovedet, med den traditionelle Hammer i Haanden alvorligt slog de 3 hieratiske Slag, som skal give Livet til den nye Bygning, medens alle Arme raktes frem til den fascistiske Hilsen, medens Artilleriets Kanonsalver tordnede, medens Horst-Wessel-Sangen lød, udførtes en symbolsk Handling: en lille Metalkuffert, hermetisk tillukket, indstøbtes i Fundamentets Cement. Denne lille Kuffert indeholdt to Bøger, bestemt til evigt at vaage over det nationalsocialistiske Hus' Skæbne, to Bøger, som sidder inde med og indeholder det nye Tysklands Aand: »Min Kamp« af Adolf Hitler og »Det 20. Aarhundredes Mythe« af Alfred Rosenberg.

Et betegnende Valg. Man kender den glødende, anti-kristne Aand, som besjæler Rosenbergs Arbejde. Paa dette aandelige Fundament bygges Nationalsocialismens Tempel!

Hvornaar kan man tro paa Førers Ord? Naar han taler, eller naar han haandterer Murskeen? Desværre, det er efter hans Handlinger og ikke efter hans Ord, vi maa dømme.

Disse Handlinger, det er de næsten daglige Arrestationer og Fængslinger af Præster og Ordensfolk; det er den tiltagende Undertrykkelse af katholsk Frihed, som svinder ind og skrumper sammen Dag for Dag som et lille Stykke Chagrinlæder, det er den Rædsel, der hænger over Hovederne paa Funktionærer, der staar tilstrækkelig stolt foragtelig over for den nye Aand i Tyskland til at fortsætte med at sende deres Børn til de konfessionelle Foreninger. Det er Gestapo's Inkquisition, der har skudt sig ind over-

*) For nylig udtalte f. Eks. Hitler ved den myrdede Gruppeløber Gustloffs Begravelse: »At der paa den nationalsocialistiske Bevægelses Vej ikke laa een eneste myrdet Modstander, ikke eet Attentat.«

alt, lige til ind i Kirken, hvor Præsten belures paa Prædikestolen, lige til Skriftestolen, hvor de Raad, som Bods-tjeneren giver under Belæringen, anvendes som Basis for Landsforræderi. Det var for nylig, at de katholske Arbej-deres Forening ved et brutalt Pennestrøg blev forbudt i hele Münster-Provinsen, under Foregivende af, at en ka-tholsk Kurér, som medførte Breve og Instruktioner, der klart afslørede statsfjendtlige Hensigter, var blevet grebet i det Øjeblik, han vilde passere den hollandske Grænse. I disse Papirer paastod den hitlerske Regering endelig at have det længe søgte og i Dag uigendriveligt fastslaaede Bevis for, at det var Mgr. Müllers, Biskoppen af Kölns og alle tyske, katholske Arbejderforeningers Præses' faste Vilje at indgive de katholske Arbejdergrupper en Orientering, som var fjendtlig over for Regeringen og i Modstrid med »tysk Arbejderfront«s Aand. Et Forbud, som der er stor Fare for ikke vil indskrænke sig til Provinsen Münster alene, men ogsaa ved systematisk Udvidelse vil naa samtlige katholske Arbejders Foreninger. Den hitlerske Totalitarisme taaler ingen Hindring paa sin Vej. Den knuser ikke altid Modstanden, endskønt Føreren offentligt har rost sig af at ville »knuse« Modstanden. Den kvæler den, langsomt, støt og sikkert.

Et Tilfælde, som fandt Sted for ganske nylig, viser, til hvilket Punkt af smertelig Ydmygelse man metodisk har bragt den katholske Presse, ikke alene den store daglige Presse af almen Interesse, men ogsaa den Presse, som i allersnævreste Forstand er forbeholdt Diocæsernes religiøse Liv.

Det katholske Kirkeblad i Köln offentliggjorde en Artikel, som skulde afgive Bevis for den Fallit, som Løfterne om Menneskehedens Lykke igennem Teknikken i Fortidens Tyskland, havde spillet. Artiklens Overskrift lød: »Eukaristien og Samtidens Arbejdsverden«. Hverken Titlen eller Artiklens Indhold, som var af ren aandelig Art, syntes at være saaledes, at den kunde tiltrække sig det tredje Riges Lynstraale. Men man skulde lære noget andet. »Rigspressekammeret«, den højeste nationalsocialistiske Instans paa Censurens Omraade, affyrede en alvorlig Dadel imod Bladet, motiveret ved en Artikel, hvori det saa »et skjult Angreb paa nationale Værdier«. Det katholske Blad maatte fremkomme med ydmyge Undskyldninger for den »begaadede Fejl«, og i Haab om at have endnu nogle Ugers eller Maaneders Levetid for sig, lovede det højtideligt, at det i Fremtiden strengt vilde undgaa alle »politiske Sammenligninger«. Slige Kendsgerninger taler for sig selv og gør alle Kommentarer overflødige.

Det, der er saa forfærdeligt i det tredje Rige, er denne Forfølgelse i Detailler, disse ustandselige og stadig talrigere Stik, denne støtte og ubønhørlige Amputation af alle Friheder!

Hvad der ogsaa er saa forfærdeligt, er den Illoyalitet og det Hykleri, som forgifter Luften. Undergravet, udhulet, (Göring har selv brugt Ordet »udhulet«) bevarer Konkordatet sit Ydre. Man krænker det systematisk, og samtidig paaberaaber man sig det. Sønderflænget er det dog bekvemt. Alt Forsvar fra Katholikens Side gøres til et Angreb, der ikke kan taales. Neopaganismens Gudsbespøtere, som dækker hele Tyskland med deres offentlige Foreninger, nyder for Tiden for aabent Tæppe fuld Frihed.

Man taler om »politisk Katholicisme«, og det er kort og godt Katholicismen, man lægger an paa og underminerer. Man paaberaaber sig Partiets Program, Artikel 24, med Hensyn til den »positive Kristendom«, og samtidig offentliggør Hitlertroppernes officielle Organ »Schwarze Korps«, S. S.'s Talerør, de mest giftige Erklæringer for Paganismen og om Krigen mod Korset. Foran de troende Masser stiller man sig op i stolte Attituder som Forkæmpere for Kristendommen imod den marxistiske Atheisme og den sovjet-russiske »Gudløshed«. Og samtidig kommer man med Udtalelser som nedenstaaende, der er pillet ud blandt en Mængde af samme Slags, og som er taget fra et stenografisk Referat af et Møde, som blev holdt i Anledning af en Solhvervsfest i en By ved Rhinen:

»Vi andre, Nationalsocialister, vi ligger ikke paa Knæ; det er denne Jords Arbejde, vi giver os i Lag med. Vort Paradis er paa denne Planet; vi interesserer os ikke for noget derudover. Vi har ikke Brug for Samvittigheds-Direktører eller for Guds-Tolke. Jorden. Her er Partiets Maal. Det er vor faste Overbevisning, at vi ikke har Knæ for at krybe paa dem. Vi føler os tilstrækkelig kraftige til at gaa igennem Verden staaende og oprejste. Vi er ikke Væsener, der klamrer sig til et Haab om en Forløsning. Vi er frie, selvstændige Karle.«

Hvori adskiller disse brutale Erklæringer om Jordmaterialismen sig fra den marxistiske Materialisme, undtagen ved en endnu større Ensidedighed? Den store tyske Økonom Sombart har for at karakterisere Marxismens Komme talt om »Guds Udsettelse i Verden«. Passer dette Ord ikke lige saa fuldt paa de Erklæringer, vi lige har læst er blevet udtalt af Nationalsocialisterne?

Et Offer for det kristne Ægteskab.

(Fortsat.)

Jeg havde fundet taknemmelig Jordbund. Sina adlød og blev rask, og straks efter sin Helbredelse kom hun til Undervisning for at lære at kende og elske den Gud, som havde reddet hendes Liv. Det var ikke let for hende at opnaa denne Tilladelse af sin Fader. Medens Drengene, saa snart de er vænnet fra Moderens Bryst, hurtigt bliver Herre over sig selv, forholder Forældrene sig ganske anderledes over for Pigerne; de lever i stadig Angst for, at de skal undslippe dem, saa de ikke selv faar den længselsfuldt imødesete Købesum for deres Døtre, som en Frier skal ud med. Men Sina forstod at overbevise sin Fader om, at det kun var ved Missionens og Guds Hjælp, at hun endnu var i Live, og endelig tav han, saa hun kunde begynde. Ikke en eneste Dag i de tre Aar, hendes Undervisning varede, svigtede hun. Efter at Eksaminationen havde givet et godt Resultat, meddelte jeg hende paa Opstandelsesfesten det nye Liv i Christus igennem den hellige Daab og gav hende Navnet Elisabeth. Hendes tindrende Øjne vidnede om hendes Lykke og Glæde, og hendes faste Svar overbeviste mig om hendes bestemte Vilje til at bevare Daabens Uskyld, symboliseret ved hendes hvide Daabsklædning, uplettet, altsaa til at føre et i Sandhed kristent Liv og at ville være et Lys paa Vejen mod Gud for sine Legekammerater.

Under hele den hellige Fest stod hendes Søster Betachoa i hedensk Festdragt udenfor og kiggede nysgerrigt ind igennem den aabne Kirkedør. Betachoa havde ganske vist erklæret: »Jeg har een Sjæl sammen med Sina«, men hendes Søsters kærlige Indbydelse til at ledsage hende til Undervisningen lyttede hun ikke efter. »Jeg vil danse og svømme, fange og spise Fisk. Denne Undervisning giver Sult, det gør Fisk ikke.«

Elisabeths kristne Livsførelse var en stor Trøst for Missionæren og virkede meget opbyggende baade paa de Kristne og paa Katechumenerne; elsket var hun af store og smaa. Beskedent, men urokkeligt levede hun efter sin Tro. Hver Søndag traadte hun hen til Herrens Bord. Paa Festdagene hentede hun forsigtigt sin hvide Daabsklædning frem og tog den paa til Messen og den hellige Kommunion; saa pakkede hun den forsigtigt ind igen, saa den ikke blev plettet. Men endnu omhyggeligere vaagede hun over sin Sjæl, at den forblev ren midt i den hedenske Fordærvelse. Bedende hæftede hun sit Blik paa den korsfæstede Frelser; hendes Læber og hendes opløftede Hænder vidnede om indre, glødende Andagt. Under Forlæserens Kors styr-

kede hun sig til Kampen. Den skulde komme, og Elisabeth vil bestaa.

Hun kunde vel være en 13 Aar gammel, en Alder, hvor de sorte Piger kun sjældent endnu er hos deres Forældre. En skønne Dag viste der sig da ogsaa i Landsbyen Songoli en aldrende Mand af Turumbu-Stammen, Mokulo, kendt over hele Landet som Medicinmand og Troldmand og som Ejer af 28 Koner. Han lod sine Bærere gøre Holdt uden for Elisabeths Faders Hytte og lod sine Købeskatte brede ud for ham: 200 blanke Kobberringe, 5 Lanser, 20 Krigsknive, et langt Net, en Ged og en Hund. »Tæl efter, Gamle,« raabte han saa, »siger disse Skatte dig intet? de skal være dine; giv mig i Stedet din Datter Sina til Hustru.« Vurderende havde den tiltalte staaet og set til og tavst overlagt Situationen, havde talt efter, om Antallet af Ringe nu ogsaa passede. I fire Bundter paa hver fem Stykker laa de i en Række; hans tyve »Fingre« (d. v. s. ti Fingre og ti Tær) havde hjulpet ham i Sammentællingen. Efter hver tyve Stykker havde han lagt et Stykke Bananstængel foran sig, indtil der var ti Stængler. Og nu smiskede han tilfreds, klappede i Hænderne af Glæde og raabte: »Det passer! Forretningen er i Orden. Sina! Sina! kom her, her er din Mand! Ud med dig af mit Hus. Nu tilhører du ham. Bort med dig, drag med ham til Turumbuernes By.«

Elisabeth blev ikke lidt bestyrtet. Ganske vist kendte hun sin Stammes Skikke og alle Pigers Skæbne; det stod hende klart, at her havde hun intet at skulle have sagt; den hedenske Fader tillader ikke sin Datter noget Valg. Hun er solgt og bliver ført bort, hvis nødvendigt bliver hun bundet, baaret, slæbt bort. Men hun var sig sin Kristenpligt bevidst. Ofte nok havde hun tænkt over, hvorledes hun skulde finde en Udvej, naar denne onde Time kom. Ved Daaben havde hun taget Afstand fra Polygamien og svoret Gud Troskab. Ogsaa sin Fader havde hun for længe siden betroet dette. Intet havde han sagt og saaledes ladet hende leve i den Tro, at han gav hende Frihed til at gifte sig efter kristen Lov. Nu havde »Forretningen« været alt for fristende, og han havde solgt hende som en Hedning.

Eftertænksomt gav Elisabeth sig at skaffe omkring i Hytten. Medens de to smagløse Forretningsmænd nu bandt Ringene sammen ti Gange tyve og tog rigeligt for sig af den forfriskende Palmesaft, havde Elisabeth langsomt listet sig hen bag de nærmeste Hytter og var saa ubemærket forsvundet ind i den tætte, mørke Urskov. Hun fandt et Mombalitræ, hvis mægtige Rødder voksede højt op over Jorden; under disse Rødder holdt hun sig skjult i dage-

vis. Ingen fandt Stedet undtagen Betachoa, som i al Hemmelighed bragte hende Mad og Efterretninger.

Engang kom Elisabeth ganske tidligt om Morgenen, medens alle endnu sov i Hytterne, listende til Missionen, netop som jeg var ved at lukke Kirken op, og bad om de hellige Sakramenter. »Hvorfor saa tidligt?« spurgte jeg. »Jo, Fader, jeg maa hurtigt tilbage igen.« Før hun forlod Kirken, spurgte hun endnu kort: »Ikke sandt, Fader, en kristen Pige maa under ingen Omstændigheder lade sig tvinge til at ægte en Hedning, der allerede har mange Koner?« — »Ja Barn, det er rigtigt. Dog skal du i Tide med kærlige Ord forklare din Fader dette, saa han aldrig prisgiver dig til en Hedning.« — Hurtigt traadte hun ud af Kirken, thi Dagen var ved at bryde frem. Om det, der var sket, sagde hun intet, ellers havde jeg fundet Vej til Redning, saaledes som jeg senere havde fundet det for saa mange andre.

Fem Dage senere bragte Betachoa Meddelelse om, at den onde Turumbu-Mand var draget hjem igen. Øjeblikkelig ilede Sina hjem for at bringe sin Fader paa andre Tanker.

»Fader, jeg har allerede for længe siden sagt dig, at vi Kristne ikke gifter os paa samme Maade som Hedningerne, men bliver hos vore Forældre, indtil vi bliver store. Fader, lad mig dog faa Lov til at blive hos dig, indtil en kristen ung Mand bringer dig Skatte. Denne Mokulo er et ondt Menneske, han har 28 Hustruer. Nu skal ogsaa jeg, dit Barn, blive hans Hustru, og han skal have Lov til at behandle dit Barn som et Dyr? Til denne Mokulo maa jeg ikke gaa, det vil Gud ikke. Dette har jeg lovet ham paa min Daabsdag.«

Faderen havde allerede grebet Flodhestepisken, og ned over Datteren susede nu Slag paa Slag, efterladende Stribe ved Stribe, Saar ved Saar; saa kastede han hende, badet i Blod, ind i Hytten og bandt Døren til udvendig fra med Lianer. Hvad Elisabeth led, forstaar kun den, som har været Vidne til en saadan Rædselsscene.

(Sluttes.) *J. Frässle.*

Nye Bøger.

Var det Druens Skyld?

»Alkoholproblemet i skjønnlitteraturen«, som G. Krogshus har behandlet i en interessant lille Piece (Trondheim, Globus-Forlaget, 47 S.) indeholder mange Citater i Prosa og Poesi, der viser Digternes personlige og principielle Forhold til Kong Bacchus. Skrevet til Støtte for Antialkoholsbevægelsen kunde en vis Ensidighed ikke undgaas, skønt

den modvirkes og modarbejdes af Livets brogede Virkelighed, som den findes i en Antologi. Et af de bedste Vers stammer fra Forkæmperen for den frie Livsnydelse, Holger Drachmann, der sandelig ikke forsmåede et Bæger Vin. Han siger:

*Du, som blusset, Drue, du,
du, som fyldte mig mit Bæger,
kun ved Mindet mig nu kvæger,
og det Minde har sin Gru.
Skaalen tom og tørre Læber
og mit Bryst med Længsler fyldt;
Vemod sig ved Skaalen klæber —
det har Drue, du, forskyldt.*

Skyder den sidste Linie ikke Skylden over paa den uskyldige? —z.

Fra Hovedstad og Provins.

Er den ny Helligdagslov et Fremskridt?

Vi maa give »Folkerøsten« (11.2.) Ret i, at det Forslag til en ny Helligdagslov, som ligger til Behandling i Rigsdagen er et Bevis for »hvilket Skred der er sket i Befolkningens Opfattelse af Søndagen og den Plads, som Gudstjenesten paa den Dag bør indtage i den offentlige Bevisthed«. Den eneste Paragraf, der endnu tænker paa Gudstjenestens og Helligdagens Fred, skal i Fremtiden lyde: »Paa Folkekirkens Helligdage er offentlige Forsamlinger, offentlige Forlystelser, støjende Øvelser eller Foretagender, derunder Væddeløb og Klapjagt, samt Idrætsøvelser kun tilladt, naar Gudstjenesten ikke derved forstyrres.« Hvilke Bestemmelser i Helligdagsloven fra 1922 skal den derimod træde i Stedet for? Den skal ophæve Forbudet mod at afholde Sammenkomster eller Drikkelag paa offentlige Beværtninger og offentlige Forlystelser overhovedet mellem Kl. 9 og Kl. 16. Den skal muliggøre offentlige Forsamlinger allerede før Gudstjenestens Ophør. Den skal ogsaa frigive Skærtorsdag og Langfredag samt den første Dag af de tre store Højtider for alle verdslige Forlystelser, og berøve det moderne, splittede, nervøse og forjagede Menneske ogsaa disse faa Oaser af Hvile og Samling. Den skal ydermere afskaffe § 5: »Offentlige Forlystelser maa Aftenen før en Helligdag ikke vedvare længere end til Midnat og slet ikke finde Sted Aftenen forud for Juledag, Paaskedag og Pinsedag efter Kl. 6.« — Som man ser, opgiver den danske Stat med den nye Lov et Bolværk mod Tidens hæsblæsende Forlystelsestrang og Søndagsvanhelligelse. Mon det er den solidere Del af Befolkningen, man der vil imødekomme? Og Trangen til sand Glæde?

Oxfordgruppebevægelsen og den katolske Kirke.

Mandag d. 2. Marts Kl. 20 vil Pastor H. Messerschmidt holde et Foredrag over et Emne, som han efterhaanden har behandlet i mange Taler rundt omkring i Danmark, altid under Tilhørernes mest levende Interesse og somme Tider efterfulgt af frugtbar Diskussion mellem Katholiker og Oxfordfolk, skønt disse sidste i Reglen er lidt bange for at diskutere; de vil tros og minder i denne Henseende om flere -ismer i vor Tid: Fascismen, Kommunismen og Nazismen, der heller ikke saa gerne underkaster sig Fornuftens Kritik.

Pastor Messerschmidt holder her i Kbhvn. kun dette ene Foredrag, som bør blive godt besøgt baade af Katholiker, der ønsker en klar Fremstilling af vor Bedømmelse af den nye Bevægelse, som de sikkert har diskuteret med mange; men man burde ogsaa gøre de Venner og Bekendte opmærksomme, som er oxfordinteresserede og gerne vil vide, hvad det ældste kristne Kirkesamfund har at sige til Bevægelsen.

Fra den vide Verden.

Dronning Astrids Mindekapel.

Belgiske Krigskrøblinge og belgiske Krigsinvaliders Nationalforbund har i Küßnacht ved Luzernsøens Bred erhvervet en Grund i Nærheden af det Sted, hvor Dronning Astrid forulykkede, for at rejse et Mindekapel dér. Blandt Schweizerne har der allerede dannet sig en Art Mythe om den unge Dronnings Skikkelse. Brudfolk plejer efter Velsen og endnu i Festdragten at valfarte til Ulykkesstedet og knælende anraabe den unge Dronning om Beskyttelse og Velsignelse for deres unge Ægteskab: Hun staar for Schweizerne som Symbolet paa Moderkærlighed og ægteskabelig Troskab, — Paa en Kongres, som de »belgiske Fritænkere« afholdt i Charleroi, blev der dannet en liberal-socialistisk-kommunistisk Enhedsfront imod Konfessions-skolen. — Domstolen i Bryssel har idømt Avisen »Renovation«, der skælder Belgiens katolske Ministerpræsident, van Zeeland, ud for en »Frimurer«, en Skadeserstatning paa 100,000 Francs.

Fra det tredje Rige.

Torsdag d. 6. Februar Kl. 22 blev Prælat Wolker, den tyske katolske Ungdoms Fører, arresteret. Før ham havde man fængslet Dr. rer. pol. Rousseint, en førende Medarbejder ved de katolske Ungdomstidskrifter, og derefter ca. 40 Gejstlige og Lægfolk (ifølge »Maasbode« skal det ialt være 150), som indtog ledende Stillinger i den katolske Ungdomsbevægelse. Den eneste gejstlige Fører, der er i

Frihed endnu, er Vikar Alfons Brands. Ophidselsen i Rhinlandet er stor, og Kard. Schulte har sendt et Protesttelegram til Rigskansleren, som der dog ikke er kommet Svar paa. Konkordatsforhandlingerne skal indtil videre være afbrudt. — Hitlerungdommen har startet en Kampagne mod »Peterspenning« — — »Osservatore Romano« fortæller om en skarp Protest, som Biskoppen af Münster, Grev Galen, forleden, efter at have oplæst Fulda-Biskoppernes Hyrdebrev nedlagde imod en Artikel: »Krumstav, Kommune og Kejserkrone«, som var bleven offentliggjort i Rigsungdommens Embedsorgan den 25. Januar. Det pavelige Blad spørger til Slut om, hvorledes Hitlerungdommens fornyede Forfølgelser kan bringes i Samklang med Rigskirkeminister Kerrls Erklæring om at ville foranledige, at Hitlerungdommens antiklerikale og antikirkelige Kurs blev ændret. — — Siden Juli 1931 har det tyske Rige tilbagebetalt respektive opkøbt ikke mindre end 13 Milliarder, altsaa 13.000 Millioner RM paa udenlandsk Gæld, og for de 3—4 Mill., som Ordensfolk afbetalte, sidder de i Tugthuset! I Tilslutning til Søndagens Gudstjeneste i Münchens Frue Kirke kom det til demonstrative Sympathitilkendegivelser over for den bayerske Kronprins Ruprecht og Kardinal Faulhaber. Et Forlydende om, at Kardinalen selv vilde bestige Prædikestolen, havde fyldt Kirken til sidste Plads. Hundreder af Besøgende, som ikke kunde komme ind, samledes ude i det Frie foran Kirkeportalen. Kardinalens Tale skildres som en ægte Kapucinerprædiken, hvori han gav Luft for sin Harme over, hvorledes Skolekampen i München var forløbet, over den bayerske Presses Holdning og over Tilsidesættelsen af de kirkeligssindede Katholiker. — — »Menneske, lær af Fiskene! Gedden frier kun til Gedden. Alle Fisk holder deres Race ren. Hos dem findes ingen Krydsninger! Det er Kyskhed!« læses der i de N. S. »Flammenzeichen« — — Bonifatiusforeningen og dens forskellige Aflæggere havde i Aaret 1934 tilsammen en Indtægt af 1 468 858,79 RM., hvilket er en Stigning paa 258 572 RM. i Sammenligning med Aaret i Forvejen.

Katholsk Arbejde i Spanien.

Katholsk Aktion i Spanien har lige udgivet sin Aarsberetning, hvorfra nedenstaaende interessante Kendsgerninger stammer: De fire Hovedafdelinger inden for Katholsk Aktion: Familiefædrenes Forbund, Kvindeforbundet, De unge Mænds Forbund og De unge Pigers Forbund, talte i Slutningen af 1935 ialt 273.000 indskrevne Medlemmer. Propagandaen i Ord og Skrift var i det forløbne Aar yderst aktiv. Der blev uddelt mere end 1 Million Flyveskrifter om sociale Problemer, endvidere 100.000 Eksemplarer af »Katholsk Aktions Katekismus« af Biskoppen af Tortosa

og 170,000 andre Skrifter over vigtige Dagsproblemer. Der fandt 153 Arbejderforsamlinger Sted; 300 Elever besøgte »Arbejder-Socialskolens«; foruden den sædvanlige Præsteuge blev der i alle Dioceses organiseret en Uge »Pro Ecclesia et Patria«. I Madrid stiftede den akademiske Ungdom et Hjem og en udenlandsk Studentercentral, som skal tjene til at hjælpe de i Udlandet rejsende katholske Studenter til Adgang til katholske Kredse.

Den kyske Læge i Æthiopia.

»Die kath. Missionen«s Januarnummer fortæller om den tyske Jesuit Franz Storer, der i det 17. Aarhundrede paa Grund af sin Dygtighed og sine naturhistoriske og sproglige Kundskaber blev udset til at virke i Abessinien, som den Gang var vædet med katholske Martyrers Blod. Genkendt som Præst vilde Døden have været ham sikker; han kom derfor forklædt som armenisk Læge til Landet. Hvad der især vakte Abessiniernes Mistanke, var Paterens kyske Afholdenhed. Den forekom det moralsk lavtstaaende Folk som noget ganske uhørt for en Læge. Til langt ud paa Natten blev han skarpt iagttaget og udspioneret. Han forklarede, at han ejede en Rod — han mente Gudsfrugt —, som gav ham Kraft til at holde sig fri for seksuelle Forsyndelser. Man spurgte ham, om Roden ogsaa voksede i Æthiopia; Svaret var: Nej. Paa Kongens Bøn om at Lægen skulde forære ham denne Rod, svarede denne, at han som Læge var nødt til at behandle mange fornemme Kvinder, og uden denne Rod vilde han udsætte sig for den Fare at fejle. Saa skulde han i det mindste dele Roden med Kejseren, men det afvistes ogsaa; de skulde bede Gud om at plante denne Rod og bevare den i deres egne Hjerter. P. Storer udøvede sit Lægekald med stort Held og fik derfor heller ikke Lov til at forlade Landet. Hans sidste Brev stammer fra 1658, og han døde vistnok 1662, om en naturlig Død eller myrdet eller henrettet, er uvist.

Katholsk Hjelpeaktion for Emigranterne.

Fra England kommer der Meddelelse om, at de katholske Biskopper i 1936 vil indlede en Hjelpeaktion for de flygtede Trosbrødre. — I Luxembourg skriver en højstaaende Gejstlig i Tillæget til »Lux. Wort«, at det er paa høje Tid, at man fra Kirkens Side systematisk tager Emigrantspørgsmaalet op. — Den hollandske Katholicisme har allerede gjort meget for de katholske Emigranter. I forskellige Landsdele bestaar smaa Grupper, som har et aabent Hjerter og aabne Hænder for Flygtningene. Men der mangler en centraliseret Ledelse, der raader for megen Spittelse.

Til de katholske Flygtninge er der i »Der Deutsche

Weg« rettet et Opraab, hvori man dels opmuntrer dem med, at der fra hjælpsomme og handlekraftige Damera og Herrers Side i Udlandet er sat en Hjelpeaktion i Gang, og dels beder dem skrive til Bladet (Adr. Postbus 18, Oldenzaal-Nederland) med Opgivelse af Alder, Stilling, om med eller uden Familie, og en ganske kort Besked om, hvorfor de har maattet forlade Landet, for derigennem bedre at kunne bedømme Omfanget af den Hjælp, der skal ydes.

Fastepredikener.

St. Ansgars Kirke. Hver Sønd. Kl. 17: *Pastor N. Oppermann.*
Jesu Hjerter Kirke. Hver Sønd. Kl. 18: *P. K. Pauli S. J.*
Rosenkranskirken. Hver Sønd. Kl. 17: *P. H. Lukas S. J.*
St. Annæ Kirke. Hver Fred. Kl. 20: *P. J. Wegener S. J.*
Sakramentskirken. Hver Sønd. Kl. 18: *Hs. Excell. Biskoppen.*
St. Andreas Kirke. Hver Sønd. Kl. 17: *P. J. Bender S. J.*
Tilbedelseskirken. Hver Sønd. Kl. 19: *P. P. Schindler.*
St. Antoni Kirke. Hver Fred. Kl. 20: *Pastor C. Benzon.*
Immaculatakirken. Hver Fred. Kl. 19½: *P. P. Boerrigter S. M. M.*
St. Knuds Kapel. Hver Torsd. Kl. 20: *P. J. Amann C. SS. R. Tysk.*

Korsvejsandagt. Torsdag: Jesu Hjerter Kirke Kl. 20 m. Præd. St. Knuds K. Tysk. **Fredag:** St. Ansgars Kirke Kl. 20, Rosenkranskirken Kl. 19½, St. Annæ Kirke Kl. 20, St. Andreas Kirke Kl. 19½, Sakramentskirken Kl. 20, St. Josefs Kirke Kl. 19½, St. Antoni K. Kl. 20, sakr. Velsign. Immaculata K. Kl. 20.

St. Josefs Kirke. Fastelavnssøndag og de to efterfølgende Dage holdes der eucharistisk Tilbedelse fra Kl. 10—20.

Benediktineroblaterne holder deres maanedlige Møde i Rosenkranskirken Torsdag d. 27. Febr. Kl. 20.

Stor Ungdomsfest i »Borgernes Hus«, Rosenborggade 1, Søndag d. 23. Febr. Kl. 20. Pater **P. Nøsen** indleder. Hovedtalen holdes af Pastor **K. Geertz-Hansen**, Horsens. Et Orkester spiller under Ledelse af Hr. **Wunibald Wesch**. Fællessange. Sakramentskirkens Kor synger under Direktion af Kantor **B. Husson**. (Blandet Kor, Damekvartet, Herrekvartet). Hr. **Johannes Jørgensen** læser op: Historier af Rob. Storm Petersen. Billetter à **75 Øre** (købes ikke ved Indgangen) faas hos Portneren, Stenosg. 4, og i Katholsk Boghandel, Stenosg. 3 og gennem Ungdomsforeningerne.

»**Mariaforeningen**« vil ifølge sit Formaal ligesom hidtil ogsaa i Aar yde Hjælp til virkelig trængende Førstkommunikanter og Konfirmander, saa vidt det er gør ligt med de meget begrænsede Midler, Foreningen raader over.

Skemaer, som den ansøgendes Forældre eller Værger personligt maa afhente hos undertegnede (Kl. 9—10 Form. og 3—4 Eftm. Onsdag undtagen), maa være udfyldte og afleverede igen **senest** Fredag d. 6. Marts hos Fru Mariboe (Lille Strandvej 1, Hølp) eller hos Frk. Ronge (Lykkesholms Allé 14 C) eller hos undertegnede. Ikke rettidig afleverede Ansøgninger kan ikke komme i Betragtning.

Bidrag til Foreningens Formaal samt Indmeldelser af nye Medlemmer (Aarsbidrag mindst 4 Kr.) vil i Betragtning af de stadig voksende betydelige Udgifter være særdeles velkomne.

Bredgade 64,
d. 11. Febr. 1936.

Pastor v. d. Kettenburg,
Sognepræst ved St. Ansgar.

Kirkelig Kalender.

Febr.	Marts.
23. S. Quinquagesima.	1. S. 1. Søndag i Fasten.
24. M. Vigilie. — Skuddag.	2. M. Karl den Gode.
25. Ti. Matthias, Apostel.	3. Ti. Ferialdag.
26. O. ASKEONSDAG.	4. O. Casimir. — <i>Tamperdag.</i> *)
27. T. Ferialdag.	5. T. Ferialdag.
28. F. Gabriel af den smertefulde Jomfru.	6. F. Perpetua og Felicitas. — <i>Tamperdag.</i> *)
29. L. Ferialdag.	7. L. Thomas af Aquino. — <i>Tamperdag.</i> *)

*) Faste- og Abstinensdag.

Febr. **Ugens Messebønner.**

23. S. **Quinquagesima** (112—153); 2. *Sæt Bønner:* Petrus Damiani (839—675).
24. M. (Skuddag) **Vigilie** ([1]—[1]); 2. **Gudsmoder** ([90]—[94]), 3. **For Kirken** ([123]—[107]) eller **for Paven** ([122]—[107]).
25. Ti. **Matthias, Apostel** (839—675).
26. O. **Askeonsdag** (117—159); 2. **Om de helliges Forbøn** ([120]—[105]), 3. **For de levende og de døde** ([125]—[120]).
27. T. **Ferialdag** (129); 2. og 3. som Onsdag.
28. F. **Gabriel af den smertefulde Jomfru** ([46]—[47]); 2. **Ferialdagen** (132). **Slutningsevangelium:** **Ferialdagens** (134).
29. L. **Ferialdag** (136); 2. og 3. som Onsdag.

M.-K. Jesu Hjerte K. »Immaculata« **F. K.:** Søndag d. 23. Febr. Kl. 8^{1/2}.

Bønforeningen for Israels Omvendelse.

Den maanedlige Messe ofres Søndag den 23. Februar Kl. 8 i **Rosenkranskirken**. Samme Dag deltager Medlemmerne i de 40 **Timers Tilbedelse** i **Jesu Hjerte Kirke** Kl. 16—17 (vore Bønner og Invocationer bedes og synges), og som altid den sidste Søndag i Maaneden er det Allerhelligste udstillet i **Klosterkirken paa Jagtvej** i Bønforeningens Intention.

Medlemmer af den **eukaristiske Forening for Damer** i St. Ansgars- og Rosenkrans Kirke bedes give Møde i **Jesu Hjerte Kirke** Tirsdag den 25. Februar Kl. 14—15 for i Lighed med forrige Aar at deltage i den **40-Timers Tilbedelse**. *Sekretæren.*

Askeonsdag d. 26. Febr. St. Ansgars Kirke: Kl. 9 **Askevielse og Højmesse**. **Sakramentskirken:** Askeuddeling i Forbindelse med hver af Messerne. Kl. 8 **Højmesse**. **Rosenkranskirken:** Askevielse og Højmesse Kl. 8. — **Immakulatakirken:** Kl. 6²⁰. — I andre Kirker Askeuddeling i Forbindelse med de sædvanlige Messer.

40 Timers Tilbedelse i Jesu Hjerte Kirke.

Søndag d. 23. Febr.: Levitmesse Kl. 10; derefter Tilbedelse indtil Aftenand. Kl. 20 m. Præd., Bøn og sakram. Velsign.

Mandag d. 24. Febr. og Tirsdag d. 25. Febr.: Levitm. Kl. 8^{1/4}; derefter Tilbedelse indtil Aftenand. Kl. 20 m. Præd., Bøn, (Te Deum) og sakram. Velsign.

Oxford—Rom.

Mandag d. 2. Marts Kl. 20 vil Pastor H. Messerschmidt holde et Foredrag: **Oxford—Rom** i Studenterforeningens lille Sal.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 20. Februar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 9.

Søndag den 1. Marts

1936

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev. — Næstekærlighedens Gerninger. — Der vil altid være Nød. — Kan Kirkens Love tage fejl? — Det kirkelige Fastebud. — Naar »Frisindet« bolttrer sig. — Et Offer for det kristne Ægteskab. — Presse-Rundskue. — Nye Bøger. — Theater og Film. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Biskoppeligt Hyrdebrev.

Joseph

ved Guds Barmhjertighed

og

den Apostoliske Stols Naade

Titular-Biskop af Roskilde,

Apostolisk Vikar for Danmark.

Til det Apostoliske Vikariats Klerus og Troende.

Hilsen og Velsignelse i Vor Herre Jesus Christus.

Højtelskede i Herren!

I Fjor saavel som i Forfjor har Vi i Vort Hyrdebrev behandlet den kristne Families Pligter. Atter i Aar vil Vi vende tilbage til Emnet: Den kristne Familie, idet Vi øn-

sker at omtale nogle af de Dyder, der bør karakterisere samme, nemlig: Arbejdsomhed, Forsagelse og Selvfornægtelse, Henflyen til Den Hellige Familie, Kærlighed til Hjemlivet og Fromhed.

I. Arbejdsomhed.

Den Hellige Familie i Nazareth har givet os det skønneste Eksempel paa Flid og Arbejdsomhed. Den Hellige Joseph var Haandværker og arbejdede i sit Ansigts Sved, fra Sol stod op, til Sol gik ned, for at ernære sin Familie og sig selv. Ogsaa Den Hellige Jomfru var Dagen igennem travlt sysselsat med Husførelsens mange Pligter, skønt hun — saavel som Hellig Joseph — var af Kong Davids Hus og Slægt. Og om Vor Frelser beretter Evangelierne, at Han ikke blot blev kaldt for Tømmermandens Søn (Math. XIII, 55), men ogsaa selv var Tømmermand. (Marc. VI, 3.)

Som Den Hellige Familie har arbejdet, saaledes bør ogsaa vi gøre det. Hvorfor, vil man maaske spørge; og vor hellige Moder Kirken svarer os med Den Hellige Skrifts og den mundtlige Overleverings tusindaarige, guddommelige Viden: Fordi Arbejdet er en Bodfærdighedens Pligt, en ærefuld Pligt og en saare nyttig og gavnlig Pligt.

1. Arbejdet er en Bodfærdighedens Pligt.

Allerede straks efter Syndefaldet sagde Gud Herren til Adam i Paradisets Have: »Efterdi du lyttede til din Hustrus Røst og spiste af Træet, af hvilket jeg havde forbudt dig at spise, derfor skal Jorden være forbandet for din Skyld; med Møje skal du leve af den alle dit Livs Dage. Torne og Tidsler skal den bære dig, og du skal æde Markens Urter. I dit Ansigts Sved skal du æde dit Brød, indtil du vender tilbage til Jorden, hvorefter du er taget; thi Støv er du, og til Støv skal du vende tilbage.« (I Mos. III, 17—19.)

Saaledes lød Guds strenge Straffedom over den syndige Menneskeslægt, en Dom, der vel fuldt ud var retfærdig, men ikke derfor mindre tung og trælsom, en Dom, der lagde et Straffens og Bodens Aag paa Menneskenes Børn, for at de ved Arbejdets Møje maatte sone deres Synd og Brøde. Med fuld Føje siger Forfatteren til Sirachs Visdom derfor ogsaa: »Tungt er det Aag, der hviler paa Adams Børn.« (S. V. XL, 1.)

Arbejdet er altsaa paalagt Menneskene som en Sonebod for vore første Forældres Synd i Tidernes Morgen i Edens Have. Men desforuden er Arbejdet ogsaa en Bod paalagt os af Gud for vore egne større eller mindre Synder. Thi Synd begaar vi alle ifølge Apostlen Johannes' Ord: »Derksom vi sige: vi have ingen Synd, da bedrage vi os selv, og Sandheden er ikke i os.« (I Joh. I, 8.) Arbejdets Lov gælder derfor alle, rige som ringe, høje som lave, store som

smaa, unge som gamle, gælder for Barnet i Hjem og Skole under Opvæksten, gælder for den unge Mand paa Kontor og i Værksted, gælder for den unge Kvinde, hvad enten hun er hjemme eller ude blandt fremmede, gælder for Ægtemanden, der skal sørge for Familiens Underhold, og gælder for Hustruen og Moderen, hvem Husets Styrelse og Børnenes Opdragelse for største Delen paahviler. Ogsaa for de rige og velstaaende gælder Arbejdets Lov; behøver de ikke at arbejde for at tjene til Livets Ophold, skal de i alle Tilfælde virke i Næstekærlighedens Tjeneste, og dette saa meget desto mere, jo mindre Arbejdet for det daglige Brød lægger Beslag paa deres Tid.

For at forebygge Misforstaaelser vil det maaske i denne Forbindelse være paa sin Plads at minde om, at der ogsaa gives andre Former for Arbejde end det rent legemlige. Det intellektuelle Arbejde, Studier, videnskabelige Undersøgelser og lignende er ofte mere trættende og udmattende end det rent legemlige Arbejde. Derfor er det forkert at paastaa, at de, der beskæftiger sig med disse Ting, intet bestiller. Læreren i Skolen, Professoren paa Universitetet, Dommeren i Retten, Opfinderen i sit Laboratorium, Direktøren paa sit Kontor, Lægen og Sygeplejersken paa Hospitalet, Præsten i Kirken og i Studereværelset, Missionæren i fremmede Hedningelande — alle er de underkastet Arbejdets Lov og tit under strengere Former end Haandværkeren og Arbejderen, der kan holde Fyraften efter otte Timers Arbejde.

Vel sandt, der har til alle Tider været og gives ogsaa i vore Dage et ringe Faatal af ørkesløse Rigmænd, der intet nyttigt tager sig til. Men deres Lod er saa sandelig ikke misundelsesværdig, plagede som de er af endeløs Kedsomhed og alt for tidlig Livstræthed — en Kedsomhed og Livstræthed, der ikke sjældent har ført til Selvmord eller vilde Udskejelser, rent bortset fra, at saadanne Personer altid er betragtet med Haan og Foragt af alle flittige og stræbsomme Mennesker.

2. *Arbejdet er en værefuld Pligt.*

Omend Arbejdet, som vi har set, er paalagt os af Gud som en Straf for vore Synder, er det dog ingen vanærende Straf. Tværtimod, gennem Arbejdet bliver vi paa en Maade delagtige i Guds Skabergning, fremelsker og opøver i os forskellige Dyder og — sidst men ikke mindst — ved Arbejdet efterligner vi Christi og de Helliges Eksempel.

a) Ved Arbejdet bliver vi delagtige i Guds Skabergerning.

Frugten af det menneskelige Arbejde, hvad enten det drejer sig om legemligt eller aandeligt Arbejde, er nemlig

som Regel Frembringelsen af noget nyt og nyttigt, af noget godt og gavnligt. Dette er f. Eks. Tilfældet, naar Menneskene ved deres Arbejde bringer Naturens Kræfter til at lyde deres Viljes Bud og Befaling. Det samme sker ved Arbejdet indenfor Handelens og Haandværkets, Landbrugets og Industriens, Kunstens og Videnskabens Omraader. Og samtidig forøges og udvikles Menneskets aandelige og legemlige Kræfter; Legemet hærdes, Opfattelsesevnen skærpes, Hukommelsen styrkes og Viljen staalsættes. Men enhver saadan Frembringelse har i sidste Instans Gud til Ophav, eftersom det ifølge Apostlen Pauli Ord er Ham, der virker i os baade at ville og at fuldføre, og følgelig er enhver Form for hæderligt Arbejde en Medvirken i Guds Skabergærning.

Men er Arbejdet en ærefuld Pligt, saa er Dovenskab en tilsvarende vanærende Forsømmelse af denne Pligt. Derfor siger Den Hellige Skrift ogsaa til den dovne: »Gak til Myren, du Dovne, betragt dens Veje, og vord viis! Vel har den ingen Fører, Foged eller Fyrste over sig, og dog bereder den om Sommeren sin Føde og sanker om Høsten, hvad den skal æde. Du Lade, hvorlænge vil du vel sove? Hvor-naar vil du stande op af Søvn? Sov lidt endnu, blund endnu en kort Tid, fold endnu en stakket Stund dine Hænder for at hvile — og se, som en Vejfarende skal Armod møde dig og Fattigdom som en væbnet Mand. Men er du flittig, da skal din Høst være som en Kilde, og Armod skal vige bort fra dig.« (Ordspr. VI, 6—11.)

Ogsaa de hedenske Folkeslag i Oldtiden havde forstaaet, at Arbejdet var en ærefuld Pligt. Derfor skulde f. Eks. Ægypterne hvert Aar fremstille sig for Bestyreren af det Landomraade, hvori de boede, og over for ham gøre Rede for, hvilket Haandværk eller Arbejde de havde udøvet i det forløbne Aar; ogsaa hos Grækerne skulde enhver Fader lade sine Sønner uddanne i et eller andet Fag; i modsat Fald havde disse ingen Forsørgerpligt overfor ham i hans Alderdom.

b. Arbejdet er Kilden til mange Dyder.

Et gammelt Ord siger, at Arbejdet adler, og dette er saare sandt. Arbejdet giver den sande Adel. Ikke den Adel, der bestaar i fornem Oprindelse, nedarvet Formue eller medfødte Evner og Anlæg, men den virkelige Adel, den Adel, der bestaar i Selvovervindelse og Selvbeherskelse. Gennem Arbejdet lærer man nemlig at overvinde sin Mæghed og beherske sine Tilbøjeligheder; derfor lever som Regel den, der arbejder, et nøjsomt og maadeholdent Liv, et Liv besjælet af Pligtfølelse og Punktighed, af Samvittighedsfuldhed og Nøjagtighed. Derfor er et arbejdsomt Menneske næsten altid ogsaa et agtet og æret Menneske.

Men ligesom Arbejdet er Kilden til mange og skønne Dyster, saaledes fostrer Lediggang og Dovenskab allehaande Laster. Med Rette siger Skriften ogsaa: »Lediggang lærer megen Ondskab.« (S. V. XXXIII, 29.) Derfor hedder det ogsaa med Rette i Folkemunde, at Lediggang er Djævelens Hovedpude. Den Hellige Skrift indeholder mange Eksempler, der beviser Sandheden heraf. Tænk f. Eks. paa Kong David, der var en Mand efter Guds Hjerte, saalænge han anspændte sig i Kampen mod Guds og det Godes Fjender, men faldt i svære, sanselige Synder, saa snart han sad ledig og ubeskæftiget i Kongeborgen i Jerusalem. (II Kong. XI.) Det samme var Tilfældet med Salomon, der levede et fromt og gudfrygtigt Liv, saalænge han arbejdede paa Opførelsen af Herrens Tempel, men forfaldt til Synd og Last, da han senere hengav sig til Lediggang. (III Kong. 11.)

Dog, det er ikke nødvendigt at gaa saa langt tilbage i Tiden for at finde Eksempler, der beviser, hvor farlig Lediggang og Dovenskab er. Hvor mangan ung Mand har ikke bragt Sorg og Skam over sine Forældre og sit Hjem paa Grund af Dovenskab? Daarlige Kammerater lærte ham at forsømme sin Pligt og skulke fra sit Arbejde, og den saaledes stjaalne Tid blev anvendt til Udsvævelser og Udskejelser, der tit og ofte trak Uærlighed og Løgnagtighed med sig og resulterede i ødelagt Helbred og en afbrudt Karriere. Hvor mangan Ægtemand og Fader har ikke ødelagt sit Hjem og sin Livsstilling ved at forsømme sit Arbejde og hengive sig til Spil og Drik i daarligt Selskab? Hvor mangan Hustru og Moder har ikke bragt Ufred og Splitelse i Hjemmet ved at forsømme sine Pligter overfor Mand og Børn for at tilbringe Timer og Dage i tom og ørkesløs Samtale med Veninder og Bekendte paa Gader og Restauranter? Hvor mangan ung Kvinde er ikke kommet i Ulykke og gaaet til Bunds i Samfundet, fordi hun foretrak Lediggang for hæderligt Arbejde i sit Hjem eller paa Arbejdspladsen?

Visselig er Lediggang Roden til saare meget ondt, og derfor er det ogsaa med fuld Føje, at vore Dages Socialøkonomer med den største Bekymring ser Fremtiden i Møde paa Grund af den stadig stigende Arbejdsløshed især indenfor de unges Rækker.

c) Ved at arbejde efterligner vi Christi og de Helliges Eksempel.

Jesus Christus, Guds eenbaarne Søn, Han, som er Kongernes Konge og Herrernes Herre, har selv arbejdet i sin Fosterfaders Værksted i Nazareth; og efter dennes Død sørgede Han med kærlig Omhu for sin hellige Moders Underhold. Derfor bør vi heller ikke skamme os ved at arbejde, men tværtimod være stolte af ogsaa paa dette Punkt

at kunne efterligne Ham, der selv har sagt: »Min Fader arbejder indtil nu, og ogsaa jeg arbejder.« (Joh. V, 17.)

Ogsaa de Hellige har arbejdet. Apostlen Paulus fortæller selv i sine Breve, at han tjente til Livets Ophold ved at være Teltmager og fremhæver denne sin Arbejdsomhed som et Eksempel værdigt til Efterfølgelse for de Troende. Og om den franske Konge, Ludvig Den Hellige, beretter Historikerne, at han delte sin Tid mellem Arbejdet for Rigets Vel ved Statsraadsbordet og Betjeningen af de Fattige ved Gæstebordet. Arbejdet har saaledes efter Helgenernes Mening ikke være nogen Nedværdigelse og bør følgelig heller ikke være det i vore Øjne.

3. *Arbejdsomhed er en saare nyttig Pligt.*

Hvor sandt dette er fremgaar klart deraf, at Arbejdet bevarer for mange Fristelser, skænker Velstand og giver et glad Sind.

a) Arbejdsomhed bevarer for mange Fristelser.

Af personlig Erfaring ved vi, at Fristelserne lettest faar Magt over os, naar vi gaar ledige og er ubeskæftigede. Er vi derimod sysselsatte med et eller andet godt Arbejde, vil vore Tanker og vore Følelser som Regel ogsaa være optagne af dette og har ikke Tid eller Lyst til at hengive sig til syndige Begæring eller forkastelige Forestillinger. Som Synd og Last trives bedst i Ly og Læ af Lediggang, saaledes blomstrer Dyd og gode Sæder næsten altid i Arbejdsomhedens sunde og styrkende Sommersol.

b) Arbejdsomhed skænker Velstand.

I sine Ordsprog beskriver Kong Salomon Resultatet af Lediggang og Dovenskab i følgende Vendinger: »Jeg gik over en lad Mands Mark og over et taabeligt Menneskes Vingaard, og se, Tidsler fyldte den ganske, og Nælder dækkede dens Overflade, og dens Stengærde var nedbrudt. Der jeg saa dette, lagde jeg mig det paa Hjærte, og af dette Eksempel annammede jeg en Lærdom, nemlig: Sov lidt, blund lidt, fold og Hænderne nu og da for at hvile, og Armod skal komme over dig som en Vandringsmand og Tiggerens Lod som en skjoldvæbnet Mand.« (Ordspr. XXIV, 30—34.)

Men ligesom Dovenskab skaber Armod, saaledes er Arbejdsomhed Kilden til Velstand. Den flittige og arbejdsomme Mand kan ved Udholdenhed og Stræbsomhed tit og ofte forbedre sine økonomiske og sociale Kaar i Aarens Løb til Gavn og Glæde for sig selv og sin Familie, og saaledes blive en Pryd for det Samfund, hvori han lever — i fuld Overensstemmelse med det gamle, latinske Ordsprog: labor improbus omnia vincet — Energisk Arbejde overvinder alt. —

c) Arbejdsmhed giver et lyst Sind. Den, der arbejder, er i de fleste Tilfælde ved sit Arbejde i Stand til at ernære sig selv og sin Familie. Dette giver en vis Følelse af Selvrespekt og en forstaaelig og tilfredsbringende Følelse af Selvtfredshed, der igen resulterer i et lyst og muntret Sind. Hvilken stolt Følelse af personligt Værd giver det ikke ogsaa at være kendt som en dygtig og søgt Fagmand. Hvilken Følelse af Lykke og Glæde fylder ikke den arbejdsomme og energiske unge Mand eller Kvinde, der ved sit hæderlige og stræbsomme Arbejde er i Stand til at sørge ikke blot for sig selv, men maaske ogsaa for sine gamle Forældre.

Ingen bør derfor skamme sig ved at bære en Arbejders slidte og maaske smudsige Dragt, og ingen har Ret til med Foragt at se ned paa dem, der bærer den, thi den er adlet og helliget af Vor Herre og Frelser selv i Hans Jordelivs Dage i Nazareth, er stedse en Fryd i Hans Øje og er Pantet paa tusinde Goder af timelig og aandelig Art. Derfor bør vi være stolte over og inderlig taknemmelige for at kunne arbejde, og vi bør vise denne vor Taknemmelighed ved bestandig at arbejde i Bodfærdighedens Aand, til Guds Ære og i Naadens Tilstand.

1. Vi bør arbejde i Bodfærdighedens Aand.

Som Bod og Sone er Arbejdet i Tidernes Morgen paalagt Menneskenes Børn af Gud Herren selv; i over Ni Hundrede Aar gjorde Adam selv ved sit Arbejde Bod for Syndefaldet i Edens Have. Som Adams Børn i Syndens Sold bør vi da ogsaa i Lighed med ham paatage os Arbejdets gavnlige Aag og takke Gud, at Han nøjedes med at lægge en saadan Straf paa Menneskene og ikke i retfærdig Vrede tugtede dem, som Han tugtede de oprørske Engle, der blev nedstyrtede til Helvede.

2. Vi bør arbejde til Guds Ære.

Ikke saa sjældent træffer man Folk; der mener, at det er tilstrækkeligt at gøre det Gode, uden at man iøvrigt behøver at gøre nærmere Rede for, hvorfor man gør det. Dette er ganske forkert: Det Gode skal man gøre for Guds Skyld og til Hans Ære. Hvorledes kan vi ellers vente, at Gud skal belønne os for det. Vi maa heller ikke gøre det Gode af Hensyn til Menneskene, hvad enten det er af Frygt for dem eller for at høste Ros hos dem. Farisæerne f. Eks. gjorde meget godt: De bad meget, de fastede og gav Almisser, uden at de derfor fik nogen Løn af Gud derfor, netop fordi de gjorde det for at blive set og rost af Menneskene. Derfor siger Vor Frelser ogsaa om dem: »Sandelig, sandelig siger jeg Eder, de har allerede faaet

deres Løn.« (Math. VI, 16.) Derfor formaner Apostlen Paulus ogsaa saa indtrængende de første Kristne, idet han siger til dem: »Derfor, hvad enten I spise eller drikke, eller hvad andet I gøre, gør det alt til Guds Ære.« (I Chor. X, 31.) Derfor bør vi hver Dag opvække den gode Mening, for at vort Arbejde ikke blot skal skaffe os det daglige Brød, men ogsaa skænke os evig Løn hos Gud, idet vi paa denne Maade efterligner de første Kristne, som ifølge Tertullian altid begyndte deres Arbejde i Korsets Tegn — en Skik, som forresten endnu er meget udbredt i katholske Lande.

Men lige saa nyttigt og nødvendigt det er at have den gode Hensigt, naar vi arbejder, lige saa skadeligt og forkert er det at lade uædle Motiver være Drivfjedren i vort Arbejde. Derfor siger Skriften ogsaa: »Stræb ikke efter at blive rig, men sæt en Grænse for din Havesyge.« (Ordspr. XXIII, 4.) Derfor formanede Vor Frelser ogsaa Skarerne og sagde til dem: »Ser til, at I vogter Eder for al Gerrighed thi ingens Liv bestaar i at have overflødig Gods.« (Luc. XII, 15.) Og denne alvorlige Advarsel blev, som vi ved, paa det kraftigste understreget af Vor Herre og Frelser gennem Lignelsen om den rige Bonde, til hvem Gud sagde: »Du Daare i denne Nat skal din Sjæl kræves af dig; hvem skal saa have alt, hvad du har samlet.« (Luc. XII, 20.) »Saaledes,« følger Vor Frelser til, »gaar det den, der samler sig Skatte her paa Jorden, men ikke er rig i Gud.« (Luc. XII, 21.) Den rette Rigdom, Rigdommen i Gud, erhverver og forøger vi ved at udføre vort Arbejde til Guds Ære, thi da vinder vi Hans Velbehag og Venskab baade for Tid og Evighed.

3. Vi bør arbejde i Naadens Tilstand.

Den Hellige Thomas af Aquin siger i et af sine Skrifter, at al Fortjeneste for Himlen har sin Rod i Sjælens Kærlighed til Gud. Denne Kærlighed forudsætter imidlertid som nødvendig Betingelse den helliggørende Naade, hvoraf følger, at uden denne har selv den største Arbejdsomhed ingen Værdi for Himlen. Det samme belærer Vor Frelser os om i Lignelsen om Vintræet og Grenene, hvor Han siger: »Ligesom Grenen ikke kan bære Frugt af sig selv, uden den bliver i Vintræet, saaledes kunne heller ikke I, uden I blive i mig.« (Joh. XV, 4.) Derfor bør vi efter Helgenernes Eksempel beflitte os paa altid at bevare den helliggørende Naade i vor Sjæl, for at vort Arbejde kan have den rette Værdi i Guds Øjne og tjene Ham til Forherligelse og os selv til Fred og Frelse.

(Sluttet.)

Næstekærlighedens Gerninger.

Den 2. Marts er det den salige Karl den Godes Festsdag. Det bliver da 812 Aar siden, at han — i Lighed med sin Fader, Knud den Hellige — led Døden for oprørske Morderhænder.

Som ganske lille var han blevet bragt til sin Morfader, Grev Robert af Flanderns Hof. Her voksede han op til at blive en af hine fine og ædle Ridderskikkelser, som den katholske Middelalder var saa rig paa. Som mange af hin Tids Riddere havde han kæmpet mod Tyrkerne for at befri det hellige Land; og under dette Korstog vandt han yderligere Ry for Tapperhed og Heltemod. Dog, den mest udprægede Dyd hos ham var Godgørenhed. Denne fik han rig Lejlighed til at udøve, da han i 1119 blev regerende Greve af Flandern. Han begyndte straks med at formindske Folkets Skattebyrder, ja, under en Hungersnød fritog han helt sit Grevskab for Skat, saaledes at han selv og Hoffet maatte lide Nød — til stor Utilfredshed for dette sidstes Medlemmer. I øvrigt indskrænkede han sine og Hoffets Udgifter til det mindst mulige i hele sin Regeringstid for saaledes at have mere at kunne hjælpe de fattige med. Hans Godgørenhed var saa stor, at han ofte uddelte sit eget Tøj til de nødlidende og selv hyllede sig i gamle Pjalter. Og Grev Karl nøjedes ikke med at lade andre uddele Almisserne til de trængende; tværtimod var det hans største Glæde selv at kunne gøre det. Saaledes fortælles det, at han en Dag i Byen Ypern med egne Hænder uddelte 7800 Brød til fattige, sultne Mennesker. En højtstaaende Hofmand gik ved denne Lejlighed i Rette med ham for hans Velgørenhed; men Karl den Gode svarede ham venligt, men bestemt: »Lad mig i Fred! Hvo intet saar i Tiden, har intet at høste i Evigheden.« — I øvrigt havde hans Tjenere og underordnede Embedsmænd intet at beklage sig over, da han altid lønnede dem rigeligt for deres Arbejde, netop for ikke at lede dem i Fristelse til paa uretmæssig Vis at tilvende sig noget af hans Ejendom. Han holdt ogsaa streng Kontrol med, at Arbejdere, Haandværkere og Handlende altid blev betalte med det samme

og fik fuld Betaling for deres Arbejde eller Varer. Men paa den anden Side vaagede han ogsaa omhyggeligt over, at disse kun forlangte rimelige og retfærdige Priser af hans Undersaatter, og straffede enhver, der forsyndede sig herimod, med største Strenghed.

Intet Under, at Grev Karl var elsket af saa godt som alle sine Undersaatter og af dem fik Tilnavnet den Gode. Det var da ogsaa denne hans Godhed, der paa en Maade blev Skyld i hans Død. En gerrig og magtsyg Undersaat ved Navn Bertulf var blevet straffet af Grev Karl, fordi han med Vold havde tilvendt sig St. Donatian-Kirkens Ejendom. Fuld af Hævnlyst stræbte han fra nu af Grev Karl efter Livet og satte lejede Snigmordere paa Vagt for at myrde ham. Hans onde Anslag lykkedes desværre altfor godt. En tidlig Morgenstund i Aaret 1124 faldt Karl den Gode for Snigmorderhaand foran Vor Frues Alter i St. Donatian-Kirken, netop som han var ved at uddele en Almisse til en Tigger.

Den salige Karl den Gode er ikke blot en romantisk Skikkelse i Middelalderens Fromhedsliv; som Medlem af Guds Helgenhær har hans Liv og Levned Bud ogsaa til vore Tider og Forhold; thi ogsaa i vore Dage gælder Næstekærlighedens Lov, Loven om Næstekærligheden virksom i Gerning. Hvor meget vilde ikke være anderledes i vore sociale, økonomiske og politiske Forhold, om alle Arbejdere og Embedsmænd tog ved Lære af Karl den Gode og saaledes efterfulgte Apostlen Paulus' smukke Ord fra Galaterbrevet: »Lader os gøre det gode uden at vorde trætte; thi til sin Tid ville vi og høste Lønningen derfor.« (Gal. VI, 2.)

P. A.

Der vil altid være Nød.

I en opsigtvækkende Bog (*La misère et nous*, Paris, Editions Grasset, 141 S., 12 fr.) har den franske Forfatter *Daniel Rops* skildret Arbejdsløshedens og Nødens Svøbe, som vor Tid hudflettes af. Den flammende Appel, som D.-R. retter til sin Samtid, har Bud til os alle. Nedenfor bringer vi et Afsnit, som befatter sig med de Grunde, man ofte undskylder andres store Nød med, og til sidst en arbejdsløs Mands Skildring af sine bitre Erfaringer.

At have lukket Øjnene op, at have forstaaet, at Nøden eksisterer, og at den stiller os over for et Problem, som kræver hele vor Ansvarsfølelse, det er langt fra nok. Thi Spørgsmaalet er vanskeligt, og Problemer trænger sig paa i Massevis. Og ingen af dem er værdiløse.

Nød har der altid været.

Her er for Eks. »den sunde Sans«'s Tanker. Lige fra Verden blev Verden, eksisterer Nøden. Den kan i Dag ikklædes en anden Form end i den »flagella famis« (Hungerens Svøbe), som Abbederne fra Gembloux taler om: den er dog altid den samme. Menneskeslægtens nedarvede Onde, der maa accepteres som en uundgaaelig Nødvendighed, ligesom Døden.

Til dette Bevis knytter sig forskellige Fornuftsgrunde. Hvis Gud vilde, kunde han saa ikke standse Nøden? Er den ikke et Led i hans dybeste Planer? Synes det ikke, som om Christus selv, i det Øjeblik, hvor den store Synderinde kom og udgød sin kostbare Salve over hans Fødder, i sit Svar til sine Apostle accepterede Nøden som en naturlig Ting for Mennekeheden? Er der ikke i Nøden, betragtet som en social Kendsgerning, som en aaben Vunde i Civilisationens Flanke, en hemmelig Indvielse: minder den ikke om Situationen med Adams Børn, der blev udrevet fra Paradiset? Og endelig, er der ikke i Nøden Spirerne til Dyden? Har Helgenerne ikke meget ofte valgt dens stenede Vej for at naa op til Himlen?

Det er ikke Farisæisme alene, som kommer med disse Grunde. Der er mangt oprigtige Hjerter, som ængstelige ved deres Magtesløshed eller forfærdede over de Slutninger, de kommer til, mener at kunne stive deres svigtende Mod af med saadanne Bemærkninger.

Er Nøden Guds Vilje?

Første Grund: Nøden er eller synes at være villet af Gud. Er dette saa sikkert? Ligger der ikke heri et Forsøg paa at ville befri det menneskelige Samfund for dets Ansvar? Hvis dette er rigtigt, har Samfundet kun at give sig hen til en »Laden staa til«, som bifalder al Uretfærdighed. Den Kristne maa ikke give efter for en Fantasiens Fatalisme; han er ifølge sit Væsen en Mand, som »kæmper med Englen«; hans Sjælsstorhed ligger netop i denne Kamp. Det er, som Bossuet saa rammende siger i sin tredje Langfredags-Prædiken: »Gud vil, at man bekæmper hans Retfærdighed med en ædelmodig Barmhjertighedens Anstrenge, og den yderste Nød fordrer, at Hjertet udfolder sig i en ganske særlig Grad.«

Men er Nøden ikke Syndens Mærke?

Som Datter af det første Menneskes Fejl faar den en ved sin Tilstedeværelse til at mindes det tabte Paradis' Herligheder. Dette Bevis har nøjagtig samme Værdi som den israelitiske Skik at udvælge en Syndebuk. Det er sandt, at denne Tilstand af fysisk og moralsk Forfald, hvori vi ser nogle iblandt os, er som et frygteligt Vidnesbyrd om vor Nød, som er indvortes. Men i saa Tilfælde er det, at man bør spørge: »hvorfor de andre og ikke jeg?« Det nytter ikke, at jeg siger til mig selv: »Det kan ske for mig selv i Morgen.« Jeg tror dog ikke paa denne plausible Hypothese. Nøden, saavel som Døden, er kun for Næsten.

Hvis Nøden er Syndens Mærke, bør den minde os om de forlærdelige Trusler og Forbandelser — om Naaleøjet — og vi kan ikke andet end skælve. Thi hvis jeg accepterer disse Perspektiver, hvis den Elendige for mig er den, paa hvem Gud har lagt sin Haand i uendelig Barmhertighed, fyldt med Løfter, maa man sige med Bossuet: »Se Eders Anklagere.«

Nøden Vej til Hellighed?

Den tredje Indvending skammer man sig næsten ved at svare paa. Man vilde ikke engang tale derom, hvis ikke denne Tvetydighed ofte blev paakaldt som en Maade at retfærdiggøre sig paa. Dem, som siger til os, at Nøden kan føre til Hellighed, maa man ikke uden Vrede svare, at de bevidst eller ubevidst begaar de mest alvorlige Fejltagelser. Først, at det er sandt om Fattigdommen, men forkert om Nøden: den økonomiske Risiko er jo det eneste, der kan tjene til Jordbund for at faa Hellighed til at spire. Hvis der ellers er noget, og hvis trods alt Hellighed fødes, er det, fordi Sjælen var saa stærk, saa foru lbestemt, at den tog imod Nøden og ikke bukkede under for den. Er det nødvendigt at gentage, at der intet er tilfælles mellem den Nød, som man accepterer, vil, ønsker — som den hellige Frans af Assisi, den hellige Alexis, den hellige Benedikt Labre og saa mange andre — og den, som Legemet og Sjælen føler brede sig over en som en uforstaaelig Nødvendighed?

Man handler for hastigt ved at frigøre sig for ethvert Ansvar ved at erklære, at Nøden er ædel, at den har været »Himmelkongens Brud«. Vi kender godt denne Farisæisme, som bestaar i, af andre at forlange en heltemodig Dyd, som man ikke vilde være i Stand til at udføre selv (ligesom visse Mennesker, der af deres Tjenere forlanger en Fuldkommenhed, som de langt fra selv kan give Eksempel paa). Gud alene ved, hvad han med Rette kan vente af en Sjæl; det tilkommer kun Ham at sætte Job paa Mød-

dingen. Det er i alle Tilfælde et Bevis, som Samfundet, Staten (og, som vi ser, især det verdslige Samfund, den verdslige Stat) ikke kan gøre Fordring paa.

Det er muligt, at der altid vil være Nød. Det er muligt, ja, det er ovenikøbet sikkert, at denne Lidelse udspringer fra Forsynets Vilje, det Forsyn, hvis Veje er uransagelige for os. Men uden Oprør, uden Gudsbespottelse, ligesom vi med Menneskets Forstand ikke accepterer Døden —, har vi Ret og Pligt til at bekæmpe denne Kendsgerningernes Tilstand, som vi underkaster os, har vi Ret og Pligt til ikke at acceptere.

Hvad en arbejdsløs fortæller.

»Vil De tillade en, der har kendt Nøden, at give sine Indtryk Form?

I otte Maaneder var jeg i Nød, d. v. s. uden Arbejde, uden Penge, uden Logi, alene, 800 km fra mit Hjem. Jeg skal tilføje, at jeg fra dette Øjeblik ikke ejede nogen Slægtninge mere.

Efter min Mening er dét, man til at begynde med lider mest under: Savnet af et Tilholdssted. Det er mindre haardt at mangle Mad end at tilbringe Dagen alene, midt i Mængden, og ikke have en Krog, hvori man kan skjule sig for de forbipasserende og for Politiet.

Men det første Indtryk af Nød giver man i Klæderne, som ved at sove ude meget hurtigt slides. Saa begynder man at forstaa, at man er skilt fra de andre, som »i det Ydre« ikke længere er vore »lige«.

Jeg synes, at det først er efterhaanden, at Sulden frembringer sine fatalistiske Virkninger. Tre hele Dage har jeg ikke haft noget at spise. De første Timer er meget pinefulde. Men man er behersket af et eneste Ønske: spise. Er Resultatet naaet, er man lykkelig (dette har jeg konstateret hos alle mine Kammerater), saa tænker man ikke paa andet end at sove.

Som Følge af fysisk Afkræftelse vænner man sig saaledes meget hurtigt, jeg kan sige: meget naturligt, til Nøden, og det er derfor, at Størstedelen af dem, som er faldet, aldrig rejser sig igen.

Man indretter sig. Man lider ikke længere under de »Fremmede«s Foragt. Man glider hurtigt over i en Slags Sløvhed, en Tilstand af »Uskyldighed«, som man vil lægge Mærke til hos mange Vagabonder og Landstrygere.

Det er klart, at dette er Nødens naturlige Skraaplan. Nogle reagerer derimod. Jeg tror, at disse kun udgør en meget lille Brøkdel. Jeg taler af Erfaringer fra Toulon, og især fra Marseille, hvor jeg har haft Lejlighed til at iagttage et Antal »Typer«.

Jeg vil ikke give mig Udseende af at være en energisk Mand, fordi jeg har trukket mig ud af det. Det vilde være meget forkert: havde jeg ikke blandt disse ulykkelige trufet en Kammerat, og havde vi ikke gensidig stivet hinanden af, vilde jeg aldrig være kommet paa ret Køl igen.

Der kan siges meget om Emnet Nød, men jeg vil ikke trække Veksler paa Deres Opmærksomhed, og De maa undskylde, at jeg har opfrisket 15 Aar gamle Minder, som jeg ellers aldrig tænker paa.«

Kan Kirkens Love tage fejl?

I en særdeles nyttig Bog har Yves de la Brière fremstillet Kirkens Styrelse (*L'Église et son gouvernement*, Paris, B. Grasset, 1935, 261 S., 12 fr.). Bogens specielle Værdi ligger i Skildringen af Kurien, dens Embedsmænd, dens Ministerier eller Kongregationer og deres specielle Arbejdsomraader, af Kirkens diplomatiske Repræsentation og Vatikanstatens Organisation, ligesom Biskoppernes Magt og den biskoppelige Kuries Organisation drøttes. Men vi vælger som Prøve et principielt Spørgsmaal, nemlig om hvor vidt Kirken kræver at være ufejlbar, naar det drejer sig om dens praktiske, disciplinære Bestemmelser og Love.

»Endnu en særlig Form for Aabenbaring kommer ind under dette Omraade. Det er den virksomme Hjælp, som Sandhedens og Hellighedens Aand yder Christi Kirke ved at forhindre, at den i sine universelle Love, sine obligatoriske Regler foreskriver noget, som er i Strid med Troen, Mora'en, med Evangeliets væsentlige Fordringer. En praktisk Fejltagelse, som blev gjort og paabudt i en saadan Sag, vilde, naar den kom fra et aandeligt Samfunds Site, fra en Opdrager i Hellighed, svare til en officiel og offentlig Udbredelse af en moralsk og dogmatisk Fejltagelse med Hensyn til det Rette og Livsførelsen. Den samme suveræne og guddommelige Mellekomst, som daglig og vedvarende udelukker den dogmatiske Fejltagelse fra den sande Kirkes autentiske Undervisning, udelukker ogsaa den moralske Fejltagelse fra dens disciplinære Lovgivning, dens obligatoriske og universelle Forskrifter.

Denne Beskærmelse er dog ikke positivt garanteret og strengt lovet til hver enkelt af de Handlinger, i hvilke den kirkelige Jurisdiction og selve den pontificale Magt viser sig i hvert enkelt Tilfælde. Men da Kirkens Hellighed hovedsagelig fremgaar af selve Sandheden i de evangeliske Bud og Raad, har den virksomme Indgriben af den guddommelige Magt, som skærmer Kirkens universelle og obligatoriske Forskrifter mod enhver moralsk

Vildfarelse, snarere en negativ Karakter; den garanterer ikke positivt, at de kirkelige Love altid er de klogeste, de forsigtigste, de gunstigste, de mest fuldkomne, der kunde tænkes. Paa dette Felt, hvor Nuancerne og Graderne er utallige, vil Menneskenes Handlinger og de menneskelige Tilfældigheder bevare deres Indflydelse og Præg. Det forskellige Værd, Fortrin og Fejl hos dem, som giver Lovene og dem, der anvender, tolker eller tilpasser dem efter Omstændighederne, frembyder uundgaaelig Muligheder for menneskelige Mangler og moralske Ufuldkommenheder i den historiske Udvikling af et aandeligt Samfund, som har sin Rod i Gud.

Saa meget mere kan der, naar det drejer sig om særlige Tilfælde, om Bedømmelse af Personer og Situationer, paa Grund af den menneskelige Skrøbelighed og de sammensatte Forhold hænde en eller anden uheldig Misforstaaelse, en eller anden Fejltagelse m. H. t. Vurdering eller Betragtning. De strengeste orthodoxe Kirkehistorikere meddeler uden Forlegenhed et stort Antal Eksempler fra Fortidens Annaler. Vi er ikke længere her, som naar det drejede sig om en Definition ex cathedra, paa Ufejlbarehedens Grund. Men denne nødvendige Bemærkning ophæver ingenlunde den disciplinære Pligt til at adlyde, idet vi slaar paa Jurisdictionens og Autoritetens Omraade.

Hvad vilde det ogsaa føre til, hvis Muligheden for en Fejltagelse i Befalingen hos de underordnede skulde avle Retten til ikke at adlyde eller selv bestemme, hvornaar Befalingen forpligtede deres Samvillighed og hvornaar ikke. Midlet vilde være værre end Sygdommen. Der vilde ikke længere være noget Autoritetsprincip. Autoritetsprincippet væsentlige Eksistensberettigelse og hovedsagelige Gode er at frembringe Orden og Kræfternes Samvirken mod et fælles Maal, idet man vælger en Fører, som har formelig og lovlig Myndighed til at bestemme, at kommandere. Saaledes udelukkes Initiativets og Viljens Anarki. Saaledes realiseres paa gavnlig Vis Enheden, den fælles Handling i Samfundenes Liv, de være sig gejstlige eller verdslige. Men for ikke at blive illusorisk fordrer Autoritetsprincippet tvingende, at den Foresatte maa antages at have Ret, at hans lovformeligt udtrykte Vilje erkendes for gyldig og med Lovens Kraft. Ganske vist kan Føreren somme Tider tage fejl. Men det kan de underordnede ogsaa og endnu hyppigere. At give de underordnede Ret til ikke at adlyde, fordi Befalingen synes dem forkert, er det samme som at opløse den hierarkiske Linie, som ogsaa beskytter det sociale Samfund. Føreren, som har Autoritet og Ansvar, skal betragtes som værende i sin Ret og formende den Regel, som de undergivne er forpligtede til at

følge loyalt: Disciplin og Lydighed. At anerkende Friheden for hver enkeltts individuelle Forgodtbefindende vil være en Uorden endnu mere ødelæggende end den mulige Fejltagelse hos Auloritetens Bærer i den eller den af hans Befalinger.

Denne Opfattelse af den hierarkiske Orden paatvinger sig inden for det verdslige Samfund i de naturlige Kravs Navn, naar det gælder de timelige Goder. Saa meget mere maa den gøre sig gældende inden for det aandelige Samfund i de overnaturlige og religiøse Kravs Navn, naar det gælder Kirkens fælles Goder til Fordel for den legitime Ret til at afgøre og befale, som Paven ejer i Kraft af Christi positive Bemyndigelse.

Vi maa tage os i Agt for at glemme, at Pligten til at adlyde de menneskelige Autoriteter, det være sig de mest legitime, de mest ophøjede, altid har selve den guddommelige Ordens klare og bydende Forpligtelser som absolut Grænse. Imidlertid, denne Lære om Retten til Modstand mod aabenbart skadelige og urette Forskrifter, som undertiden finder saa stor Anvendelse paa det timelige Samfunds Grund, den bliver dog for det meste uden for alle reelle, synlige Muligheder, naar det drejer sig om det aandelige Samfunds Omraade. Under de nuværende Forhold kan man i Virkeligheden næppe for Alvor opstille den overdrevne og urimelige Hypothese, at den religiøse Autoritet skulde paabyde os at begaa en aabenbar Synd: et Misbrug, der fra vor Side vilde kræve en absolut Nægtelse af Lydighed. Man kan næppe, naar det drejer sig om de aandelige Spørgsmaal, i hvilke den kirkelige Magt normalt og almindeligvis gør sig gældende, tage sin Tilflugt til Theorien om Magtens Misbrug og Usurpation, eftersom Bestemmelsen af det religiøse Omraades rette Grænser tilkommer Kirkens Læremyndighed. Kun Mødet mellem den geistlige og den verdslige Magt kan i visse Tilfælde, som vi skal se, skabe visse særlige Vanskeligheder. Men, naar alt kommer til alt, i den religiøse Autoritets egne og bestemte Sfære maa de Muligheder for retfærdig Modstand mod »Lovens Majestæt«, som vi nu til Dags saa omhyggeligt maa holde os for Øje, naar det gælder den verdslige Autoritet og en Jacobins Lovgivning, praktisk talt betragtes som uigennemførlige og moralsk umulige.

Den eneste sandsynlige Hypothese er, naar det drejer sig om en religiøs Forskrift eller Beslutning, som, uden at stride mod Moralens objective og sikre Regler, kan synes os smertelig, skadelig eller uheldig. Det synes os da, at den aandelige Autoritet begaar en Fejl. Saa haarde de Ofre, der paalægges den troendes Samvittighed, end kan

være: »Den theologiske Læres Svar er hverken dunkelt eller tvivlsomt«. Selv om den kirkelige Magt kan tage fejl, har den dog Ret til at fordre Lydighed mod sine Forskrifter. Paa Grund af Autoritetsprincippets rette og gavnlige Prærogativer er det den, som maa anses at have Ret, i Overensstemmelse med den almindelige Orden og i det aandelige Samfunds højere Interesse. Den troende adlyder med Fortjeneste i Lydighedens og Troens Aand. Han adlyder, ikke fordi der er Tale om Kirkens Ufejlbarehed, men fordi han anerkender den romerske Biskops Ret til at paalægge ham Ofre og Forskrifter af religiøs Karakter i de moralske Spørgsmaals Navn, over hvilke Paven er øverste Dommer. Det er i saadanne Tilfælde, at den hierarkiske Lydighed i Katholicismen viser sig i sin mest rørende og smertefulde Skikkelse. Hvem kan nævne de mystiske Belønninger, som denne storsindede Opofrelse medfører i den moralske og aandelige Verden, i Sjælenes usynlige Liv og i de helliges Stad!

Det kirkelige Fastebud.

Mange har fundet Naturens Billedbog saa fængslen-
 lende, at de blev rene Naturdyrkere, andre læste og blev
 inderligere Gudsdyrkere. Til de sidste hører *Karl Staudacher*,
 der i »*Gottes Bilderbuch*« (Innsbruck, Tyrolia-
 Verlag, 1935, 467 S., RM. 5,00) har skrevet en omfangsrig
 Bog om religiøs Naturbetragtning. Aaret og Aarslidenre,
 Luft og Vand, Perle og Fisk, Atomer og Ioner etc. aaben-
 barer ham Guds Visdom og minder ham om Religionens
 dybe Sandheder. En Fylde af nye Tanker, friske Billeder
 og Symboler er Resultatet af denne Betragtning, og der
 er ikke Tvivl om, at hvert betragende Sind vil vinde
 Næring ud af disse i Ordets bedste Forstand moderne,
 religiøse Skitser. Nedenfor en aktual Prøve, som sætter
 Kirkens Fastebud i Sammenhæng med Foraarets Vaagen.

Skoling og Staatsættelse af Viljen er Slagord, som maa
 erkendes at være nødvendige i en viljesvag Tid, og dette
 er det, Kirken allerede længe har villet ved sit Fastebud.
 Midlertidig Berøvelse af Kødspiser, hvis overdrevne Nydelse
 man alt længe har erkendt som skadelige, delvis Ind-
 skrænkning i at spise sig mæt, hvilket ligeledes er erkendt
 skadeligt, saaledes som Kirken forlanger det med al for-
 nuftig Hensyntagen, saa ingen berøves noget nødvendigt —
 kort sagt, Kirkens Faste og Abstinens, der er mildnet
 meget, ja, alt for meget, af alt for stort Hensyn til en af
 Kulturen svækket Tid — den, der ikke finder dette Bud
 berettiget, forstaar simpelthen ikke, hvor værdifuld og nød-
 vendig Forsagelsen er, han er aandelig vanslægtet.

Kirkens Fastebud vil kun, at Forsagelsen ikke bliver helt glemt. Den, der er fornuftig og vil dygtiggøre sig, giver Afkald paa langt flere unødvendige Nydelses- og især skadelige Stimulansmidler; og den, der ogsaa giver Afkald paa meget andet, som ikke vilde være skadeligt, men heller ikke er absolut nødvendigt, han spenderer ogsaa en Kunstgødning paa sin Sjæleager, og anvender han denne Gødning rigtigt, saa har han ogsaa særlig stor Nytte af den.

Det er ikke altid let, maaske aldrig behageligt. Men er det da behageligt at køre og bære Gødning, at sprede og fordele den? Og dog er det en daarlige Landmand, der ikke gør dette. I Aarets Løb træffer dette Arbejde ofte paa, om end i det smaa; en Gang om Ugen i det mindste skal Stalden renses, hvis det ikke gøres hver Dag. En Kødfastedag findes i enhver Uge, enkelte Fastedage er ogsaa spredt over hele Aaret, og fire Gange er der en Tamper-Uge med tre Fastedage; men Hovedfastetiden er de seks Uger før Paaske; de indtræffer i Omskiftningstiden fra Vinter til Sommer. Det er, som om Religionen heri vil opretholde en ældgammel Foraars Hungerkur til det legemlige Vel og udbytte denne til sjæleligt Vel. Seks Uger kødløs Kost, dertil det første grønne Gemyse, endvidere kun eet Maaltid om Dagen, og alt dette netop i Foraars-tiden — det har varet længe, inden Lægerne er kommet paa noget lignende under mindre fornuftig Form, tvunget af Følgerne af en stædig Ringeagt for de kirkelige Fastebud.

I en kultursyg, i Nydelse hensygnende Tid, som ikke længere har Kræfter til at staa imod sine Lyster, har Kirken for at spare Katholikerne for at begaa Overtrædelsessynder ophævet de gamle Fastebud paa en lille Rest nær, som endnu netop kan betragtes som et Tegn paa den gode Vilje. Synden kan den jo spare sine Medlemmer for, men ikke for den Skade, som udspringer af Mangel paa Selvovervindelse. Den gode Vilje kan selv Gud ikke spare nogen for, som er i Stand dertil; og saa meget maa man lade blive tilbage for Mennesket at gøre, saa dets gode Vilje ikke hører op; skal han ikke yde noget længere, sover han ind.

Naar „Frisindet“ boltrer sig.

Sjældent har vi hørt Mage til harmfyldt Protest som den, der har lydt i Anledning af Fru E. Hørups Artikler i »Politiken«s Kronik den 18. og 19. Febr.: »Katholicisme og Fascisme« og »Mussolini og Paven«. Alligevel

vilde vi ikke befatte os med dette ondsindede Opkog af slidte Fraser, misforstaaede Citater og fordrejede Kendsgerninger, hvis det ikke var Danmarks mest udbredte Blad, der havde bragt dem, et Blad, som næppe vilde indrømme Halvdelen af Pladsen til et Forsvar, skønt det hele i den Grad er overfyldt med naivt-arrige Paastande uden Beviser, og Forfatterindens underligt springende Logik kommer ind paa saa mange Problemer, at man skulde have den ti-dobbelte Plads til at bringe lidt Orden i denne Tanke-labyrint. Men hvem kan redde sig, naar Frisindets Amazonekorps erklærer den hellige Krig?

Fruen vil jo heller ikke bevise. Hun er tilfreds med at slynge hadefulde og kirkefjendlige Talemaader ud: Præsteskabet er Ormen i Nødden, Kirken er en brandsikker Hvælving over Pengene, Kirken er de fattiges Fjende, Kirken bandlyser den frie Tanke, den er Kapitalismens Forbundsfælle, og hvad alle de radikale og kommunistiske Fraser ellers hedder, som vi kender saa godt fra Rusland og Meksiko og Fruens Meningsfæller i andre Lande.

Her kun et lille Udpluk af de positive Usandheder, som findes i Artiklerne! Ringede Pavens Klokker virkelig til General-Alarmen? Netop ikke, Valikanet dementerede denne Skrøne, og Blade som »Times« var anstændige nok til at bringe Dementien. Har Paven erklæret Krigen for retfærdig? Netop ikke! Pius XI kender ganske vist ogsaa retfærdige Krav paa Italiens Side, men han afviste udtrykkelig Krigen som Middel til at opfylde dem. Har de italienske Biskopper og Præster givet Guld til Kanoner? Nej, de har ofret Gaver for at mildne Nøden blandt den af Krigen haardest ramte italienske Befolkning. Har Paven handlet af Vindesygge, da han afsluttede Lateran-Kontrakten i 1929? Ak, lille Frue, De bør vide, at baade Pius XI, Benedikt XV, Pius X, Leo XIII og Pius IX i to Menneskealdrer har afvist disse dem tilbudte Millionbeløb for en Idés Skyld; ja De selv, Frue, maatte rent ud testamentere for Eks. Deres Honorar for de famøse Artikler til Deres Børnebørns Børn og ikke røre en Øre i levende Live for kun at vise en lille Smule af denne pavelige Frigjorthed over for Penge.

Rent latterlig er Paastanden, at Kirken altid findes »paa den rigtige Side«, naar man kender lidt til Kirkens Kamp lige fra de romerske Kejserforsølgere til vor Tids mægtige Førere, eller Liberalismen, Socialismen, Kommunismen og andre Tidsstrømninger!

Til Fruens Raseri mod Fascismen ønsker vi at sige følgende: Der er sikkert en Del ved Fascismens Theorier og Metoder, som ikke har tiltalt os, skønt Mussolini i sit Forhold til Kirken mere og mere har vist sig som en

Statsmand af Rang. Men vi ønsker ikke at drage i Krig som Fruens Vaabenfælle og frabeder os Æren af at staa Side om Side med visse frisindede Kirkefjender. Fascismen er langt at foretrække fremfor Kommunismen, og den italienske Arbejder har det under det nuværende Styre betydelig bedre end den russiske eller mexikanske. Og naar der nu igen er Kirker, Klostre, Avisredaktioner, Foreningsbygninger i Spanien, der efter »Demokratiet«s Sejr gaar op i Luer — mon ikke med Fruens Velsignelse? — da foretrækker vi alligevel en fast Haand, som holder Sovjets Forbundsfæller nede, ogsaa dem, der befolker Salonerne.

Lad os ikke glemme, at Kirken i Italien gennem Aar-tier er blevet tilsmudset, bekæmpet, nedværdiget, og at alt kristeligt bandlystes af netop de Mennesker, hvis Verdensanskuelser staa Fru H. nærmest. Fascismen har dog ført Krucifikset tilbage til Skolerne, har befæstet det katholske Ægteskab, har garanteret Ungdommens religiøse Opdragelse, har afskaffet en meget uheldig Tilstand mellem Kvirinal og Vatikan. Det er saare kosteligt, at en Aandsfælle af salig Borgmester Nathan nu græder bitre Taarer, fordi Kirken ikke spyr Gift og Galde mod Mussolini, der dog kunde samarbejde med Kirken.

Og — last not least — hvorfor kæmpede d'Herrer Libe-rale og Radikale selv ikke taprere mod den saakaldte Re-aktion? Kirken har dog i det mindste haft Mod til at forsvare sine Grundsætninger og har ikke slaaet af paa sine principielle Fordringer, heller ikke over for selve Musso- lini! Men hvor blev de røde og radikale Elementer af? Ak, d'Herrer Frisindede er i Grunden lette at omvende! Mon vi ikke kunde genkende mange som fanatiske Fascister og Nazister? Som Catholicismens Forbundsfæller er de den daarligst tænkelige Støtte, det maatte den katholske Folke- aktion for nylig erfare ved de spanske Valg. Medens det katholske Parti holdt sin Stilling saa at sige over det hele, smeltede alle de forskellige Afskygninger af Midterpartierne som Sne for den røde Sol. Derfor ingen Bekymring for »de Katholiker, der endnu havde noget i Behold af Troen og Ærefrygten over for Kirken og Pavedømmet«, »hvis sidste Haab dog brast«, da Pavedømmet sluttede Forlig med Fascismen. Det katholske Liv i Italien oplever netop for Tiden en Fornyelsesproces trods alle mørke Profetier fra Fru Hørups Sibyllemund. —z.

Et Offer for det kristne Ægteskab.

(Sluttet.)

For at komme i Besiddelse af Skatten sendte den hjerteløse Fader øjeblikkelig en Kano efter Mokulo og lod Budet sige ham, at han havde indfanget og indespærret hans Kone. Mokulo kom triumferende tilbage, styrtede løs paa Hytten, skar Lianerne over, rev Døren op og kastede sig over det stakkels Barn, der tiggede om Skaansel og raabte »Mamma«. Han greb hende i Struben, traadte paa hende, slog hende, som var det ikke et Menneske, han havde for sig, og slæbte hende ud af Hytten, ud i Gaarden, alt mens han brølede: »Har jeg dig endelig, din liderlige Kvinde! Har jeg ikke købt dig for den lovmæssige Sum? Er du ikke min Ejendom? Hal jeg skal lære dig, hvordan Mokulo behandler sine Koner, naar de ikke vil anerkende mig som Herre. Anden Gang slipper du ikke fra mig! Kristenlæreren har forhekset dig, saa du flygter for mig. Jeg skal rive hans Heksekunst ud af Kroppen paa dig.« Saa halede han hende efter sig hen til en Træstamme, trak hendes Hænder og Fødder omkring den og bandt dem saa fast sammen paa den anden Side, at Blodet traadte stærkt frem paa dem, medens hendes Bryst blev trykket op imod Træstammen:

»Fader, hvor er du?« raabte Elisabeth, »lader du dit Barn behandle paa denne Maade af dette onde Menneske? Fader, ser du ikke, at han vil dræbe dit Barn? Jeg vil ikke vide af denne Mand; jeg er Kristen, jeg maa og vil ikke gaa til ham. Har jeg ikke altid elsket dig og adlydt dig? Saa hjælp dog dit Barn i Dag! Ser du ikke selv, Fader, hvor ond han er? Var hans Sjæl god, vilde han ikke handle paa denne Maade over for dit Barn.«

»Ha! Kvinde,« hvæsede Mokulo, »du er forhekset. De Kristnes Sjælelæge har hekset en Sten ind i dit Bryst, saa dit Hjerte er blevet til Sten over for os Mænd. Men se nu, I Folk af Basoko Stamme! Denne Tryllesten vil jeg hente frem fra hendes Bryst og vise jer den, saa I, Fædre, faar Forstand og ikke lader jeres Børn gaa til denne Undervisning; for ellers faar vi gamle ingen Koner mere, og det er Slut med vort Flerkoneri.«

Faderen havde indespærret Elisabeths Moder og Søster paa Grund af deres fortvivlede Graad. Hans andre Hustruer derimod var tilfredse, at denne Datter, der var veget bort fra den hævdvundne Vej, skulde tvinges tilbage til de hedske Skikke.

Ubemærket havde Mokulo puttet en kantet Sten i Munden og holdt den skjult mod sin Kind, og medens de andre Kvinder holdt den ulykkelige Skabning fast imod Stam-

men, ridsede Mokulo nu med sin savagtig hakkede Kniv hendes Ryg frygteligt op. Et grufuldt Blodaarbejde. Med kun kort Afstand fra hinanden lavede han Snit ved Snit, den ene lille Blodbæk ved Siden af den anden, og i disse Vunder rodede han rundt med sine Fingre og lod, som om han søgte efter Tryllestenen. Forgæves anraabte Elisabeth sin Fader om Barmhertighed: »Fader, er jeg da ikke dit Barn? Har du da slet intet Hjerte for mig? Til dette onde Menneske skulde jeg give mig hen! Herre, Jesus, jeg løj ikke dengang, og jeg lyver heller ikke i Dag. Aldrig skal man sige, at Elisabeth har gjort sit Daabsløfte til Løgn, har løjet over for sin Frelser ved den første hellige Kommunion.« Faderen rørte sig ikke. Polygami kvæler menneskelige Følelser.

Snitrækken fortsattes ned til Nyreregionen. Saa tog Mokulo Kniven mellem sine Tænder og lod ved denne Lejlighed ubemærket Stenen glide ud i sin Haand, trykkede den hemmeligt ind i den sidste Vunde, rodede rundt deri og brummede frem for sig: »Jeg har den, jeg har den!« Han trykkede og rodede, mens Elisabeth skreg i ubeskrivelig Smerte. Til sidst tog han Stenen ud, sprang op, holdt den højt i Vejret, saa hele Menneskeskaren, der var strømmet til, kunde se den, og raabte: »Ser du nu, Gamle? Ser I denne Tryllesten, som har forstenet denne Kvindes Hjerte over for os Mænd? Tag Forstand heraf, I Fædre af Basoko Stammel Dræb hellere jeres Pigebørn end at give dem Lov til at gaa til Undervisning hos denne hvidel Ellers kommer vore Konehytter til at staa tomme. Hvorfor lever I ellers? Gamle, giv mig mine Skatte tilbage! Denne nyttige Kvinde kan du selv beholde. Giv mig mine Skatte tilbage! Jeg køber mig en anden Kone for dem.« Og slentrende gik Skurken sin Vej. —

I samme Time som for tre Aar siden stod Betachoa atter grædende og med opsvulmede Øjne for mig. »Sjælelæge, min Søster Sina, din Datter Elisabeth, kalder dig; hun vil dø. Hun siger: „Bring mig Guds Medicin“,« og Betachoa antydede med et Par halvkvalte Ord det skrækkelige, der var sket. Jeg tog den hellige Olie og Herrens Lege og ilede til Songoli-Landsbyen.

Ubevægelig og blodig, med Ryggen rædselsfuldt flaaet og gennemskaaret, laa Elisabeth i Sandet ved Siden af en stor Blodpøl. Som en vanvittig løb hendes Moder rundt i Gaarden, smed sig paa Jorden, hylede og slog sig paa Brystet. Nogle Kristne var fulgt med mig. Jeg befalede dem at hente Vand og rense Elisabeth for Blod og Sand og ordne et Leje til hende. En Skælven gennemfor hende, hun slog de døende Øjne op og bad: »Lad mig dø saadan. Giv mig de hellige Sakramenter. I Himlen er en god Fa-

der. Jeg gaar til Jesus, til Maria, til min Navnehelgen Elisabeth.« Saa meddelte jeg hende Kirkens Trøst, mens de kristne knælede omkring i det frie; alle Hedningerne, undtagen Elisabeths Moder og Betachoa, var forsvundet. Jeg bad for. Hendes Øjne tindrede mere af Glædes- end af Smertenstaarer, da hun modtog Frelseren. Og efter at have modtaget den sidste Salvelse sagde hun: Det er dejligt, at jeg maa gaa saadan herfra.« Jeg svarede: »Elisabeth, naar du er hos Jesus, glem saa ikke dine Søstre, Pigerne i din Landsby; ogsaa de skal blive Jesu Børn.« Endnu en Gang aabnede hun Øjnene og Munden og bad: »Overlad mig ikke til Hedningerne,« saa sov hun ind, Livstegnene blev svagere. Det lille Lam var faldet blandt Ulve; skrækkeligt havde de tilredt det. Det bringer Herren sit Liv som Soneoffer for sin Hjemstavn's Omvendelse. Og Elisabeths smukke Sjal blev optaget af Jomfruernes og Martyrernes Kor og under Sejrssang ført for Jesu Trone for at modtage Lønnen.

Vi rensede det kostbare Legeme for Jord og Blod og førte det til et kristent Hus. Jeg tog Protokol over det skete og sendte den til Distriktsretten. Mokulo blev grebet og sat i Fængsel. Men dér døde han hurtigt — om det var af Sygdom eller ved Selvforgiftning, ved jeg ikke. Om Natten havde Faderen ved Hjælp af sine Koner taget Elisabeths Lig fra de Kristne for i al Hemmelighed at begrave det i Skoven, endskønt man ellers plejer at begrave Slægtninge i Hytterne. Jeg lod ham sige: »Dommeren vil hænge dig, hvis Liget ikke bliver mig udleveret.« Efter denne Trusel forsvandt han i Skoven for ikke at vise sig i mange Maaneder.

Men vi lagde Elisabeth i Skolesalen, højt over Blomsterhøjen. Hendes hvide Daabsklædning, den, som hun saa omhyggeligt havde værnnet om, havde vi givet hende paa, og den blev nu farvet af Martyrblod. Paa Hovedet havde vi givet hende en Krans af hvide og røde Blomster og i Haanden en frisk Palmegren fra vor egen Jord. Fra alle Sider strømmede vore Kristne og Kathekumener til for at se, for at græde, for at lovprise. Saa bar vi Baaren til Kirken, mens vi sang Salme Nr. 112: »Lover, I Børn, Herren, lover hans hellige Navn. De lave tog han for at sætte dem blandt sit Folks Fyrster. Glæd dig, hellige Kirke, at i det hidtil ubebyggede Land vil du blive Moder til mange Børn.« I Mindetalen til Forsamlingen berømmede jeg Elisabeths Troskab over for sit Daabsløfte, opstillede hende som Forbillede og skildrede hendes Indtog i Himlen. Vi holdt en Takkegudstjeneste, fordi Martyriets Sejrr blev en svag Negerpige til Del. Paa Grund af Tropeheden kan Begravelser ikke udskydes saa længe. Derfor bar vi

straks Liget paa den aabne Baare til Missionens Kirkegaard, overgav det til Jorden og smykkede Graven med Blomster.

Ligesom i Urkirken saaledes aabner ogsaa nu Dydens Eksempel, den heltemodige Død for det kristne Ideal, Hedningernes Øjne. Næste Dag kom Betachoa sammen med 84 Piger: »Vi vil ogsaa være Kristne,« sagde hun, »tag os med i din Undervisning.«

»Ja, Børn, men er I ikke bange for jeres Fædre? De vil dræbe jer, ligesom de har dræbt Elisabeth.«

»Hvis de dræber os, bliver det deres Sag. Det er vi ikke bange for. Vi vil være Guds Børn, som Elisabeth har været det. Vi vil ikke længere være deres Dyr.«

Gamle Mokulo, din Spaadom gaar i Opfyldelse: med Flerkoneriet bliver det paa denne Maade slut; slut med Kvindens Slaveri. Jeres Harem vil tømmes, for I vil ikke finde nogen Pige, som vil lade sig købe. Det er den eneste Vej til at afskaffe Polygamiet; enhver anden svigter.

Trods de gamles mangeartede Chikanerier har Børnene holdt ud. De er blevet Kristne. Elisabeth har vist dem Vej.

Saa blomst da videre paa den himmelske Eng, Elisabeth Sina, kære Barn, du hvide og røde Vidunderblomst, vokset op i min Missionsmarks sorte Muld. Lad din Dyds herlige Eksempel drage mange Negerbørn fra din Landsby Songoli til sig.

J. Frässle.

Presse-Rundskue.

Paven, Mussolini og en dansk Dame. I »Politiken«s Kronik af 19.-2. giver Fru E. Hørup Udtryk for sin Ærgrelse over Pius XI i Særdeleshed og Pavedømmet i Almindelighed. Thi Pavedømmet hører »de rige og mægtige« til, som Jesus netop ikke har holdt sig til, og Pius XI har ført en i Fru Hørups Øjne aldeles forfærdelig Politik.

Paven har efter Fru Hørups Mening anbefalet at aflægge Fascist-Eden og samtidig at bryde den ved given Lejlighed. Han har desuden »kanoniseret« Krigen med Æthiopien. Fruens Anskuelse desangaende kulminerer i den Paastand: »Den katholske Kirke i Italien, den staar og falder med Fascismen som Paven med Mussolini.«

At trættes med Fru E. H. om, hvorvidt den katholske Kirke og Pavedømmet hører »de rige og mægtige« til, er en haabløs Opgave, der for Fruen indeholder altfor mange ukendte X. Men overfladisk set er Kirken heller ikke let at forstaa.

Dog vil Paven aldrig lære at aflægge Ed og bryde den. Ved Eden paakaldes den retfærdige Gud i en ret-

færdig Sag — dens Gyldighed udstrækkes aldrig til umoralske Ting. Princippet er klart, Anvendelsen skal oplyse højest forskellige subjektive Opfattelser i dette brogede og taagede Liv.

Aldrig har Paven »kanoniseret« en Krig. Ved »kanonisere« forstaar vi Katholiker, at nogen erklæres for Helgen. Men til Korstogene har Paven i gamle Dage opfordret de troende og for saavidt erklæret, at de — i en helt anden Forstand — var »hellige«. Naar Biskopper og Nonner i Italien ofrer deres Smykker til Fædrelandet, gør de for Øjeblikket ikke andet, end hvad der svarer til deres subjektive Opfattelse og deres Følelser. Hvis Italienerne havde Fru Hørups Opfattelse af Sagen, vilde de sikkert ikke søre Krig. Og hvis Paven var almægtig, og hvis alle Mennesker var gode — ja, det er slet ikke til at udtænke, hvor dejligt det saa var paa denne ellers saa skrubgale Jordklode . . .

Nu venter Fru E. H. paa, at Kirken i Italien falder med Fasci-men og Paven med Mussolini. Det kan blive en lang Ventetid! —

F. F. M.

Nye Bøger.

Bristede Illusioner.

Forfatteren kalder denne Bog: *A. Rudolf: »Abschied von Sowjetrussland«*, Zürich 1936, 376 S., en »Tatsachenroman«. Han paastaar, at intet i dens Handling er Digt, men at det er en fuldt sandfærdig Skildring af Forholdene i Sovjet-rusland. Det er naturligvis umuligt at sige, hvor meget man kan stole paa det. Mon ikke Læserens egen Indstilling i Forvejen bliver afgørende for, hvad han tror eller ikke tror. Det kan dog siges, at Forfatteren gør et paalideligt Indtryk: han gaar ikke ud paa at fortælle Røverhistorier, men viser, hvorledes en ivrig Kommunist ganske langsomt oplever sit Livs største Skuffelse i Rusland. Sin særlige Interesse har Bogen derved, at den skildrer Arbejdet i de førende politiske Kredse i Moskva. Forfatteren arbejder i Fagforeningernes Administration og ved forskellige Blade. Den store Skuffelse oplever han, da han efterhaanden ser, at de ledende Folk slet ikke er saa store Idealister, som han har troet; da han ser, at den økonomiske Ulighed lidt efter lidt er ligesom i de kapitalistiske Lande, og da han væmmes ved det nye Bourgeoisi. Tre Aar er han om at naa til den endelige Erkendelse og forlader da dybt bedrøvet Rusland.

B. J.

Passer de til hinanden?

I den standende tyske Kirkestrid spiller Ærkebiskoppen af Freiburg, Dr. *Conrad Gröber*, en meget aktiv Rolle. Al-

ligevel er denne Kirkefyrste i Stand til et Forfatterskab, som gør ham til en af de mest skrivende tyske Biskopper. I hans Bog: »Das Buch der Mutter« (Freiburg 1936⁵, Herder, X + 22 S., indb. RM. 3,60 — 25 ⁰/₁₀) laler han med en erfaren Sjælesørgers Livsvisdom om Hustruens og Moderns Problemer, ædelt, enkelt og saare opløftende. Det femte Oplag er det bedste Bevis for, hvorledes hans Ord paa-skønnes af mange. Her er et Citat om Kærlighedens Møde med Livets nøgterne Virkelighed: »Den bengalske Belysning, hvori Livet straaledede for de unge paa deres Bryllupsmorgen, slukkes kun allfor hurtigt . . . Jeg kender ganske vist Mennesker, som uden nogen Mislyd kun talte kærligt og godt til hinanden fra deres Kærligheds første Glød til langt ind i deres høje Alderdom, og som saaledes skabte et Stykke Paradis for sig. Men de er desværre Undtagelser. For det meste maa Omstændigheder og Mennesker først dannes, for at de kan blive til skøn Enighed . . . De bør huske vel: Kun de passer ikke sammen, som ikke kan tilpasse sig efter hinanden.«

—z.

Velsignelsen over de syge.

En praktisk Præst og dygtig Pennens Ridder, Dr. Konrad Metzger, har skrevet »Katholische Seelsorge der Gegenwart« (Innsbruck 1935 Tyrolia-Verlag, 264 S. RM. 4,80), som paa Grund af sine moderne pastorale Problemers Mangfoldighed vil blive læst og diskuteret af mange Præster. Her skildres ikke blot med fin Iagttagelse Præstens Liv, men ogsaa Spørgsmaal fra den moderne Sjælesorg som: Liturgien i Sognet, Menighedspleje, Reklame i Præstens Tjeneste, etc. En smuk from liturgisk Skik, som Forf. slaar til Lyd for, vil vi minde om her: »Vi ser, at vi skal begynde hvert Sygebesøg, selv naar de hellige Sakramenter ikke medbringes, med Kirkens Velsignelse. Saare fin er Bemærkningen, at saavel den syge, som hans Værelse og Seng skal bestænkes ved indviet Vand. Under Velsignelsen skal Præsten lægge Haanden paa den syges Hoved. Denne Handlemaade fra Kirkens Side stemmer ganske overens med Jakobs Ord om de syges Salvelse. Denne Velsignelse vil være af særlig Betydning for svært syge, som rent menneskeligt ikke kan trøstes. Saa tit oplever man, at syge og Paarørende udtrykkelig og gentagende ønsker den.«

—z.

Theater og Film.

»Mayerling-Dramaet« er et typisk Eksempel paa saakaldte historiske Films Sabotage af Historien. Saa godt som alt er forvrænget: Det gamle Habsburgermonarkis store Idé repræsenteres ved en Flok umodne, revolterende Studenter; den gamle Kejser Franz Josephs strenge Pligt-

følelse og dybe Religiositet karikeres ved lidt Pedanteri omkring en Kop Bouillon; den saare stupid udseende Kronprins er ikke andet end en Levemand med lidt frisindet Dilettanteri, heller ikke Baronesse Vetseras Karakter er vist rigtigt legnet, og naar der saa i Grunden kun er nogle Bifigurer som Rudolphs Tjener, man kan sympathisere med, forstaar man, at Produkter af den Slags forbydes i Lande som Østrig og Tyskland, der kender lidt mere til de faktiske Forhold. En tilfældig Filmsregisseur skulde ikke have Lov til at lege Kispus med den historiske Sandhed. Hvis man i det mindste havde udnyttet Emnets dramatiske Muligheder! Skudene i Mayerling var utvivlsomt Afslutningen paa en stor Tragedie, men dog ikke først og fremmest paa Grund af Kærlighedseventyret. Tragisk var det, at en højtbegavet Tronarving — hans Lærer, Feltmarskalløjtnant Latour, sagde om ham: »Jeg har aldrig mødt saa begavet en Mand som Kronprins Rudolph«, Kronprinsen talte over et Dusin Sprog og var fortrinligt orienteret i forskellige Videnskaber, især Naturvidenskaben — der var sin Faders eneste Søn og skulde overtage Riget i en stormfuld Tid, kastede sig ud i et lavt Liv. Tragisk var den forkerte Opdragelse, han fik, tragisk, at man vilde »lade ham rase ud«, tragisk, at han manglede Religionens og Viljens Styrke, og at hans frisindede Omgang ikke kunde byde ham Spor Støtte. Hans forcerede Liv styrede mod en Katastrofe, selv om Mary Vetsera ikke havde krydset hans Vej, ligesom det ogsaa er forkert at betegne hans Ægteskab som ulykkeligt fra Grunden. Sikkert spillede diplomatisk Kunst en stor Rolle ved dette Ægteskabs Indgaaelse, men Forbindelsen var i de første Aar aldeles ikke ulykkelig. Maaske havde den gamle, haardtprøvede kejserlige Fader Ret, da han ved at høre Resultatet af Lægernes Obduktion, der lød paa fremadskridende Paralyse, lidt lettet sagde: »Guds Veje er uransagelige: Maaske vilde han ved den lunge Prøvelse spare mig for en endnu tungere.« — Men Filmen har sikkert ikke Ret! —.

Fra Hovedstad og Provins.

»Den sidste Fest i den gamle Sal«.

Som P. Scherz i sin Indledning fremhævede, behøver denne Parole ikke at være til Hinder for, at St. Annæ Sal, Hans Bogbinders Allé 2, muligvis endnu engang kan benyttes inden Ombygningen, men Aftenen Sønd. d. 23. Febr. var alligevel viet til munter Afsked. Pastor Jaworski fremdrog i sin Tale gode Minder, ikke mindst om afdøde P. Günther. Stormende Munterhed vakte Hr. Hassings folkelige Retorik, der skildrede Menighedsfesternes Begyndelses-

vanskeligheder. De unge Pigers flerstemmige Sange og deres to smaa Sketches »Fælteren fra Amerika« og »Manden, der vilde sige Sandheden« — det var ikke Oxfordmanden — bidrog meget til Festens udmærkede Stemning. De overfyldte Lokaler — mange maatte afvises paa Grund af Pladsmangel — viste tydeligt, at man trænger til en større Sal. Det vilde være beklageligt, om den nye Sal ikke drog Nytte af den Erkendelse, som den gamle Sals sidste Fest har givet.

Jørgen Bendix Aftenen.

Vore musikinteresserede Læsere har sikkert for længst læst de gode Kritikker, som Aviserne bragte om Hofopera-sangerens sidste Koncert Tirsdag den 18. Februar. Anerkendelsen saavel som det gode Besøg var vel fortjent. Vi vil nøjes med at fremhæve en Sang, hvori J. B.s Kunst især kom til sin Ret, nemlig Beethovens »Busslied« med dens gribende Passus:

*Du bist ein Vater der Geduld,
o Gott, verzeih mir meine Schuld!*

Hofpianistinden Frk. Johanne Stockmarrs mesterlige Spil bidrog meget til, at Tilhørerne, hvoriblandt der ogsaa saas Hs. Exc. Biskoppen, ydede Aftenen deres fulde Anerkendelse.

Danske Kvinders kath. Forbunds Aarsfest d. 20. Febr.

Forbundets Ledelse havde haft bange Dage før Festen. Det store Antal katholske Festligheder omkring Fastelavn vilde dog sikkert genere hinanden. Stemningen var derfor meget høj lige fra Festens Begyndelse, da det viste sig, at Tilslutningen — op imod 200 — var langt over dristig Forventning.

Paa Grund af Koncertsangerinde Benna Moes pludselige Sygdom skete der den Ændring i Programmet, at Koncertsangerinde Fru Anna Wille sang begge Sangafdelingerne med fem Timers Varsel. Fruen gjorde med Rette megen Lykke. Den traditionelle lille Komædie var i Aar Gustav Wieds »Skærmysler«. To af Forbundets yngste Damer, Frk. Gertie Arnulf og Frk. Gerda Weiss, var forbavsende sikre i det ældre Rolletag som de smaaskændende ældre Tanter, mens Frk. Beate Perch boltrede sig med Friskhed og indtagende Naturlighed i den unge Nieces Rolle, og Hr. Kiærulff havde den lille Rolle som den gamle Læge og Husven. — Aarsfestens Lotteri med meget fine Gevinster blev i Aar trukket under en »kinesisk Ballet«, opført af to purunge Gratier, Frkn. Toni Cresta og Karen Margrethe Poulsen.

Ved den efterfølgende Souper bød Fru Ramsing Vel-

kommen i muntre Ord, Frk. Carla Thorup holdt en fornøjelig versificeret Tale og oplæste Telegram fra det norske Forbund, Fru Tardini talte for det 11-aarige Forbund, der vilde benytte Skudaaret til at »fri« til os alle, Frk. Gorm Sørensen fortalte om de rige Impulser, Provinsens katholske Kvinder hentede fra Samarbejdet med Ledelsen, Borgerrepræsentant, Frk. Hede vig Matthiesen talte for »Nutidens Tanter«, især for Formanden, Fru Ram-sing, hvis Arbejde hun hyldede i varme Ord, og endelig sluttede Hs. Excellence Biskoppen Talernes Række, idet han fortalte om, hvilken Enighedens Aand der altid var slaaet ham i Møde fra Forbundet, og forklarede, hvor vigtigt det var for vor lille katholske Menighed, at vi staar Skulder ved Skulder. Imens var den gode Mad gledet ned, maaske uden fornøden Opmærksomhed samlet om dens kulinariske Værdier. Men Hovedsagen var naaet ved Taleres og Køkkens forenede Anstrengelser — vi var blevet en stor Familie, der nok skal komme flittigt sammen i Fremtiden.

Prof., Dr. med. Petersen.

Fra den vide Verden.

Situationen i Spanien.

De ulykkelige spanske Cortesvalg d. 16. Febr., der har givet Venstrepartierne, med delvis meget radikale Tendenser, Flertal, skyldes ikke en Svigten fra den katholske Folkeaktions Side, som bevarede sin Styrke, men en Hensmuldøen af de liberale borgerlige Midterpartier, og Monarkisterne. Forhaabentlig føres det stakkels Land ikke ud i Kaos, hvad Sovjets utilslørede Tilfredshed med Valget kunde tyde paa. Den nye Regeringschef Azana har ganske vist garanteret Roen og den indre Fred, men hidtil har denne Fred ført til, at politiske og kriminelle Forbrydere løslades af Fængslerne, og Kirker og Klostre gaar op i Luer. — — I Murcia drog yderliggaaende Venstremænd igennem Byens Gader, stormede Folkeaktionens Foreningsbygning og slog alt deri sønder og sammen. Det samme gjorde de i den katholske Højreavis »Verdal«s Forbundsbygning, som de ovenikøbet ogsaa stak Ild paa. Politiet skred først ind, da Hærværket allerede var forøvet. I Alicante kom det til lignende Begivenheder. Her plyndrede yderliggaaende Bander den katholske Folkeaktions Foreningsbygning samt den katholske Avis »Mas«s Lokaler; til Slut stak de Ild paa det hele. Endvidere satte de et Kloster i Brand. Ogsaa her skred Politiet først meget sent ind. Ogsaa i Landsbyen San Nicolas forsøgte revolutionære Elementer at stikke Klosteret i Brand, men her kom Politiet hurtigt nok til Stede til at sprede Brandstifterne. Under Tumulterne skal en af Brandstifterne være blevet dræbt.

I Granada har Revolutionære forsøgt at storme og sætte Ild paa den katholske Avis »Ideal«s Forlagsbygning. Ogsaa her var Politiet i Stand til at afværge det værste.

I politiske Kredse verserer et Ord, som Ministerpræsident Azana skal have udtalt: »Højre vil jeg gøre det af med ved et halvt Dussin Love. For de yderliggaaende Venstre holder man Civilgarden parat«. — Sovjetbladet »Isvestija« fastslaar, at »Fascisterne ikke sover«, hvad der giver Haab om, at det store Oplysningsarbejde, som Gil Robles har gjort, dog vil bære Frugt. Gil Robles, hvis Tøven maa tilskrives Højres Nederlag, har midlertidigt trukket sig tilbage fra sit Partis Ledelse.

Kirken i Finland.

Som »Die katholischen Missionen«s Februarhæfte meddeler, er der for Tiden 10 katholske Præster, der under Ledelse af den Apostoliske Vikar udøver Sjælesorgen i Finland. Af disse er tre Verdenspræster, de to fødte i Finland, og 7 Ordenspræster, som tilhører den hollandske Provins af Jesu Hjertes Præster. Da Katholikerne mest

er Udlændinge, og da de bor meget spredt, maa Præsterne vie deres Hovedkraft til Vandremissionen, som i Finlands bjerg- og sumprige Egne frembyder mange Vanskeligheder. Sognepræsten af Terijoki Dr. Karling, som har gennemført sine Studier i Rom, udgiver et katholsk Maanedsskrift. Til stor Velsignelse for Finlands Katholiker er de to højere Skoler, som Ordenssøstre leder i Helsingfors og Wiborg. Der hersker i øvrigt Religionsfrihed i Landet. Den første katholske Kirke efter Reformationen rejstes saa tidligt som 1799 i Wiborg. I Hovedstaden tjener

Den katholske Kirke i Helsingfors.

den ved Generalstatholder Bergs katolske Gemalinde rejste Sognekirke som Midtpunkt for 800 Katholiker. I Åbo findes et Kapel i Sognepræstens Lejlighed.

Pater Reginaldo Giuliani.

I de sidste Kampe i Abessinien faldt Pater Reginaldo-Giuliani. Han fulgte Tropperne i Kamp for at hjælpe de saarede og trøste de døende, og det var i det Øjeblik, han gav en falden Officer det sidste Sakramente, at en Skare Abessiniere overfaldt og gennemborede ham. Han havde deltaget i Verdenskrigen som Feltpræst og altid udvist stort Mod. Paa Grund af sin store Tapperhed havde han faaet mange Ordner. Efter Krigen kæmpede han ivrigt mod Kommunismen og stod som en af Fascismens bedst kendte Figurer. Han var den første Feltpræsti Sortskjorte-Divisionerne, som han ikke vilde forlade, da de rejste til Afrika.

Pater Reginaldo Giuliani.

Academicum Catholicum.

Onsdagene den 4. — 11. — 18. og 25. Marts Kl. 20 holder Hr. Pater Pauli. S. J. i Lokalerne, Vestervoldgade 115^b (Vesterhus) følgende Foredragsrække.

1) Det almindelige Præstedømme. 2) Det hierarkiske Præstedømme. 3) Apostlenes Efterfølgere. 4) Biskoppernes Biskop.

Administratores.

Ansgariusforeningen

afholder **ordinær Generalforsamling** Mandag d. 23. Marts Kl. 20 i Forsamlingssalen, Bredg. 67 o. G.

Dagsorden: 1. Formandens Beretning. 2. Kassereren aflægger Regnskab. 3. Valg af Formand og Bestyrelse. 4. Eventuelt.

Immaculatakirken: Fastepredikenerne holdes hver Fredag Kl. 19. Derefter Korsvejsand. med sakr. Velsignelse.

Kirkelig Kalender.

Marts.	Marts.
1. S. 1. Søndag i Fasten.	8. S. 2. Søndag i Fasten.
2. M. Karl den Gode.	9. M. Francisca af Rom.
3. Ti. Ferialdag.	10. Ti. 40 Martyrer i Sebaste.
4. O. Casimir — <i>Tamperdag.</i> *)	11. O. Ferialdag.
5. T. Ferialdag.	12. T. Gregor den Store.
6. F. Perpetua og Felicitas. — <i>Tamperdag.</i> *)	13. F. Ferialdag.
7. L. Thomas af Aquino. — <i>Tamperdag.</i> *)	14. L. Ferialdag.

*) Faste- og Abstinensdag.

Marts. Ugens Messebønner.

1. S. 1. Søndag i Fasten (140—174); 2. *Sæt Bønner*: Om de helles Forbøn ([120]—[105]), 3. For de levende og de døde ([125]—[110]).
2. M. Ferialdag (145); 2. Karl den Gode (842). — *Eller*: Karl den Gode (842—680); 2. Ferialdagen (145); Slutningsevng.: Ferialdagens (146).
3. Ti. Ferialdag (149); 2. og 3. som Søndag.
4. O. Tamperdag (153—181); 2. Casimir (845—684), 3. Lucius I (846—684). — *Eller*: Casimir (845—683); 2. Tamperdagen (153—182), 3. Lucius I (846—684); Slutningsevng.: Tamperdagens (156—183).
5. T. Ferialdag (158); 2. og 3. som Søndag.
6. F. Tamperdag (162); 2. Perpetua og Felicitas (846). — *Eller*: Perpetua og Felicitas (846); 2. Tamperdagen (162); Slutningsevng.: Tamperdagens (164).
7. L. Tamperdag (166—188); Thomas af Aquino (846—684). — *Eller*: Thomas af Aquino (846—684); 2. Tamperdagen (167—188); Slutningsevng.: Tamperdagens (175—194).

M.-K. Jesu Hjerter K. »For Mænd« F. K.: Søndag d. 1. Marts Kl. 8^{1/2}. — **Rosenkranskirken.** »Stella maris« F.-K. Sønd. d. 1. Marts Kl. 8. **M.:** Mand. d. 2. Marts Kl. 20. Deretter i Forsamlingsalen.

Vincentsforeningen for Herrer afholder **Generalforsamling** Søndag d. 8. Marts efter Højmessens i Rosenkranskirken ca. Kl. 11^{1/4} i Forsamlingsalen samme Sted. Aktive og passive Medlemmer bedes venligst give Møde.

St Michaels Klub. Paa Grund af et samtidigt Foredrag forandres Dagen for P. Nøsens Foredragsrække »Det indre Livs Vækst« til *Onsdag d. 4. Marts Kl. 20.* Foredraget afholdes hos Klubbens Formand, Svanosegade 2.

»Unge katolske Kvinders Værn«. Formanden Grevinde Erikk Scheel er flyttet til Nordre Frihavnsgade 26. Telf. Øbro 4453 x.

Af **Exercitier i 1936** er foreløbig anmeldt følgende: **For Herrer i Ordrup**, St. Andreas Kirke d. 8. April Aften til 12. April Morgen. **For Damer: paa Rygaard** d. 7. April Aften til 11. April Morgen. Paa **Rygaard** er endvidere planlagt Exercitier for Damer (Fransk) i Juni, holdt af en Benediktinerpater fra Clervaux, i Juli et Kursus paa Dansk og igen et fransk Kursus i Oktober. I Trørød: For yngre Damer d. 13. Aug. med paafølgende Højskole til 20. Aug. For ældre Damer d. 22. Aug. med paafølg. Højskole til 29. Aug.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET. »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardssvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 27. Februar.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 10.

Søndag den 8. Marts

1936

INDHOLD: Biskoppeligt Hyrdebrev. — Om at styrke sin Vilje. — Ihukom, o Menneske, at du er Støv. — St. Ansgars skandinavisk-katholske Liga i New York. — Jyllandia docet. — Frænde er Frænde værst. — Syner, der talte Sandhed. — Nye Bøger. — Theater og Film. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Biskoppeligt Hyrdebrev.

(Sluttet.)

II. Forsagelse og Selvfornægtelse.

En anden Dyd, der bør kendetegne enhver kristen, katolsk Familie, er Forsagelsens og Selvfornægtelsens skønne Dyd. Den Hellige Familie har udøvet denne Dyd i Hjemmet i Nazareth og dens enkelte Medlemmer ogsaa senere hen under Jesu offentlige Virksomhed, lige til Han lukkede sine Øjne i Døden. Den samme Dyd bør derfor — allerede af denne Grund — pryde enhver god Familie i vore Dage, men iøvrigt ogsaa fordi Gud har Krav paa, at enhver kristen Familie opøver sig i denne Dyd, rent bortset fra, at dens Udøvelse er til stor Nytte og Gavn for Familien og mulig for alle dens Medlemmer.

1. Gud har Krav paa denne Dyd.

»Alle har jo syndet,« siger Apostlen Paulus i Brevet til Romerne, »og dem fattes Ære for Gud.« (Rom. III, 23.) Disse Ord er desværre alt for sande — saa sande, at Salomon med fuld Føje kan sige i Ordsprogenes Bog: »Hvo kan sige, mit Hjerte er rent, jeg er rensset for min Synd.« (Ordspr. XX, 9.) Derfor siger Apostlen Johannes ogsaa: »Dersom vi sige, vi have ingen Synd, da bedrage vi os selv,

og Sandheden er ikke i os.« (1 Joh. I, 8.) Men er det saaledes sikkert og vist, at vi alle er Syndere og har en syndig Natur at strides med, da er det ogsaa ganske givet, at vi bør gøre, hvad vi kan, for at beherske og bekæmpe denne syndige Natur, eftersom Synden er en Fornærmelse mod Gud og en Forhaanelse af Hans hellige Bud og Befalinger. Derfor bør man i enhver kristen Familie opøve sig i Forsagelse og Selvfornægtelse, thi denne Dyd er det bedste Middel til at bekæmpe og tøjle den syndige Natur og de onde Tilbøjeligheder i Mennesket. Børnene bør saaledes opøves i denne Dyd, fra de er ganske smaa, og de Voksne bør udøve den, dels for deres egen Skyld, dels for at kunne give Børnene et godt Eksempel.

2. *Forsagelse og Selvfornægtelse er nyttig for Familien.*

Forsagelse og Selvfornægtelse er det bedste Middel til at beherske de daarlige Tilbøjeligheder i os og til at bevare os paa Guds og det Godes Veje. Ved Udøvelsen af denne Dyd faar vi nemlig Magt over disse daarlige Tilbøjeligheder, saaledes at det bliver os, der hersker over dem og ikke omvendt — i Overensstemmelse med Herrens Ord i I Mosebog, Kapitel IV, Vers 7, hvor Han siger: »Lysten til Synd er i dig, men du skal herske over den.« Hvad der er nyttigt og nødvendigt, godt og gavnligt m. H. t. Spise og Drikke, Hvile og Adspredelse behøver man ikke at nægte sig, men her maa Grænsen ogsaa trækkes, thi ellers forvilder man sig let ud paa Syndens og Lastens farlige Afveje til Skade og Fortræd for Legeme og Sjæl.

Forsagelse og Selvfornægtelse er ogsaa nyttig af den Grund, at vi ved Udøvelsen af denne Dyd vokser i aandelig Styrke og derved lægger en af Grundstenene for al kristen Fuldkommenhed. At Forsagelse og Selvfornægtelse giver Styrke er ganske klart, thi naar vi opøver os selv i at forsage og give Afkald selv paa Ting, der i og for sig er tilladelige, er det lettere at staa imod, naar de slette Tilbøjeligheder i os søger at forlede os til at gøre, hvad der er forbudt af Gud — i fuld Overensstemmelse med Skriftens Ord: »Den, der har Herredømme over sit Sind,, er bedre end den, der indtager en Stad.« (Ordspr. XVI, 32.) Denne aandelige Styrke og Viljekraft er Forudsætningen for og et inægtigt Middel til at opøve sig i de forskellige kristne Dyrer, rent bortset fra, at den fremmer Pligtfølelsen og Samvittighedsfuldheden, skaber Orden og Harmoni i al vor Handel og Vandel og bevirker, at man ikke lader sig rokke af Vanskeligheder og Menneskefrygt eller af andres daarlige Eksempel. Derfor har vor hellige Moder Kirken ogsaa saa helt og fuldt Ret, naar den i Fastetidens Præfation siger til Gud: »Qui corporali jejunio vitia comprimis, men-

tem elevas, virtutem largiris, et praemia — Du, som ved den hellige Faste giver os at kue Lasten og højne Sindet og skænker os Dyd og Løn.«

3. Forsagelse og Selvfornægtelse er mulig for alle.

Desværre er det en meget udbredt Antagelse, at Forsagelse og Selvfornægtelse kun er mulig for Mennesker, der er i Besiddelse af særlig udpræget Dyd og Hellighed. Dette er maaske rigtigt, naar det drejer sig om usædvanlige Former for Forsagelse og Selvfornægtelse, men i det smaa er vi alle i Stand til at udøve denne Dyd, hvadenten det drejer sig om Voksne eller Børn. Disse sidste er f. Eks. udmærket i Stand til at give Afkald paa baade dette og hint m. H. t. Mad og Drikke, uden at deres Helbred og Sundhed lider Skade derved. Ogsaa under Leg og Adspredelser kan Børnene oplæres til at nægte sig selv en eller anden lille Ting, som i og for sig er tilladelig og lovlig. De Voksne bør i saa Henseende give et godt Eksempel ogsaa med Hensyn til Klædedragten, Hjemmets Udstyr, uænders Forlystelser og selskabelige Sammenkomster, thi paa alle disse Omraader er det muligt at give Afkald paa mangt og meget i fuld Overensstemmelse med sund og sand kristelig Ædruelighed og Nøjsomhed.

III. Henflyen til Den Hellige Familie.

I ethvert Hjem, i enhver Familie kommer der Tider og Timer fulde af Sorg og Bekymring, af Lidelse og Modgang. Hvad er da mere rimeligt og naturligt, end at man under saadanne Omstændigheder tager sin Tilflugt til Den Hellige Familie — til Jesus Christus, der i Skriften kaldes for Smerternes Mand, prøvet i Lidelse, til Jomfru Maria, den smertefulde Guds Moder, og til Hellig Joseph, der nødvendigvis har været delagtig i begge Lidelser. Naturligt og rimeligt er det i saadanne Stunder og under saadanne Omstændigheder at ty hen til Den Hellige Familie for dør at hente Trøst og Hjælp, saasandt den romerske Digter Vergil har Ret, naar han siger, at de, der selv er prøvet i Lidelsens Skole, bedst forstaar at bistaa de ulykkelige, fordi de selv har lært Lidelsens tunge Lod at kende. Mangfoldige og mangeartede er de Sorger og Bekymringer, der kan hjem søge en Familie; men som almindelig Regel gælder det vist dog, at alle Familier uden Undtagelse kender til Bekymring for Børnene, til økonomiske Sorger og til Afskedens Smerte.

1. Bekymringen for Børnene.

Den festlige Højtidsstemning, hvormed Ægteskabet som Regel tager sin Begyndelse, plejer sjældent at vare uforstyrret ved Livet igennem. I de fleste Tilfælde gaar det, som der staar i Salomo Ordsprog: »Latteren blandes med

Smerte, og Sorgen har Sæde ved Glædens Grænse.« (Ordspr. XIV, 13.) Denne Sorg og Smerte skyldes tit og ofte Børnene. Allerede før et Barn fødes til Verden, giver det Forældrene Grund til Ængstelse og Bekymring; og selve dets Indtræden i denne Verden er forbundet med legemlige og maaske aandelige Lidelser for Forældrenes Vedkommende. Ogsaa i sin første spæde Alder kan Barnet foraarsage Sorg og Bekymring, hvis det hjemsøges af Sygdom; og selv om det forskaanes derfor, vil Forældrene tit og ofte med ængstelige og bekymrede Blikke stirre ind i den uvisse Fremtid og spørge sig selv, hvorledes det skal gaa deres kære Barn. --- Denne sorgfulde Bekymring har Guds Moder og Hellig Joseph kendt i videste Udstrækning; thi de vidste, hvilken sørgelig Skæbne Barn-Jesus skulde friste, naar Han blev voksen. Derfor vil de ogsaa kunne forstaa og være i Stand til at hjælpe og trøste alle Forældre, der er bekymrede og ængstelige for deres Børns Fremtid.

Naar den første spæde Barndom er til Ende, melder andre, alvorlige Sorger og Bekymringer sig for Barnets Forældre under dets Opdragelse. Karakterfejl, daarlige Tilbøjeligheder, daarlige Kammerater o. m. a. kan være lige saa mange Kilder til Sorg og Bekymring for Forældrene. Og naar Tiden kommer, hvor den unge Søn eller Datter maa forlade Hjemmets skærmende Vægge paa Grund af sin Uddannelse eller sit Arbejde, ængstes Forældrene paany for deres Barns Skæbne blandt fremmede Mennesker i fremmede Omgivelser. --- Sorger og Bekymringer af tilsvarende Art har Maria og Joseph følt, da Herodes stræbte Jesusbarnet efter Livet, og da de med Smerte ledte efter Ham i Jerusalem. Derfor vil de ogsaa forstaa enhver angstet og bekymret Fader og Moder og være i Stand til at hjælpe og trøste som ingen andre. Alle kristne, katholske Forældre bør derfor fra første Færd stille deres Børn under Den Hellige Families Beskyttelse; da har de sikret sig en mægtig Hjælp og Støtte m. H. t. Børnenes Fremtidslykke.

2. Økonomiske Sorger.

Kun faa Familier gaar fri for disse. Selv i de rigeste og i finansiell Henseende bedst stillede Familier kan der pludselig komme uforudsete økonomiske Vanskeligheder, der tvinger dem til at sætte Levefoden ned — ja undertiden bringer dem til Tiggerstaven. De sidste Aars Krisetider har med al ønskelig Tydelighed bevist Sandheden heraf. Ogsaa de mere jævne, borgerlige Familier har deres økonomiske Sorger og Bekymringer, der kan være Aarsag til mange angstfyldte Dage og søvnløse Nætter. Købmanden er saaledes afhængig af sine Kunder, Mesteren af sine Svende og Lærlinge, Arbejdsgiveren af sine Arbejdere, den underordnede Embedsmand af lunefulde Omskiftelser i et politisk

System; alle disse uberegnelige Faktorer kan være Kilde til stadig Bekymring og Ængstelse for en Familie, hvis hele økonomiske Eksistens er baseret paa disse Faktoreres velvillige Indstilling. I Arbejdernes og Daglejernes Familier, hvor man kun lige har til Dagen og Vejen og maaske knapt nok det, er de økonomiske Sorger og Bekymringer selv sagt større og hyppigere, ja tit kan de være daglig Gæst i saadanne Hjem og tyngde baade Voksne og Børn som en knu-gende Mare.

For alle disse økonomiske Sorger og Bekymringer er der Hjælp og Trøst, Raad og Vejledning at hente hos Den Hellige Familie i Nazareth. Dens Medlemmer har ogsaa kendt til Kampen for det daglige Brød; ogsaa de har maattet gaa fra Hus og Hjem for at drage i Landflygtighed i fremmed Land; ogsaa de har maattet arbejde haardt under Afhængighed af fremmede Mennesker. Derfor vil Den Hellige Familie være enhver Families bedste Trøst og Tilflugt ogsaa under saadanne Forhold.

3. *Afskedens Smerte.*

Alle Familier kender til denne Smerte. »Døden holder Vagt ved de Nygiftes Dør og vaager ved den Nyfødtes Vugge,« siger et gammelt, sydlandsk Mundheld. Og det er saare sandt! Før eller senere vil Døden, som ifølge Apostlen Paulus er Syndens Sold, kaste sin sorte Skygge over selv den mest sollyse Familielykke og skille Ægtefæller, der har været knyttet til hinanden i Kærlighed og Troskab, berøve Børnene deres Forældre, eller Forældre deres Børn, eller bringe Adskillelse mellem Brødre og Søstre. Hvem der end gaar bort, og hvem der end bliver tilbage, saa vil Døden dog altid betyde en Adskillelse, og Afskeden paa Dødens Tærskel vil fylde de Efterladtes Sind med Sorg og Smerte. - - Hvor sørger og lider den Moder ikke, som nedbrudt af Sorg bøjer sig over sit elskede Barns afsjælede Legeme! Hvilken Sorg og Smerte gennemtrænger ikke den Mand, der ser sin trofaste Ægtefælles Ansigt stivne i Dødens Kulde! Hvilken navnløs Ve og Vaande tolker ikke den Kvindes Graad, der haabløst hulker ved sin Mands og Forsørgers Dødsleje. De Taarer, der rinder i saadanne Sorgens og Smertens Stunder, er Taarer, der rinder fra blødende Hjerter.

Ogsaa Den Hellige Familie har kendt til Afskedens Smerte og Dødens Sorg. Hvor har Vor Frelser og Hans Hellige Moder ikke sørget ved Hellig Josephs Bortgang! Hvor sørgede Maria ikke hin første Langfredag ved Korsets Fod paa Golgatha! Hvilken Smerte fyldte ikke Vor Frelseres Sind, da Han grædende stod ved Vennen Lazarus' Grav i Bethania! — Derfor er Den Hellige Familie ogsaa den bed-

ste Tilflugt for alle, der rammes af Dødens Sorg og Afskedens Smerte. Og Han, som opvakte Enkens Søn fra Nain, vil atter til de sørgende Efterladte sige sit trøsterige: Noli flere — Græd ikke. Og hun, som ved Korsets Fod sad med sin Søns afsjælede Legeme paa sit Skød, vil gyde Trøst og Fred i de sorgfulde Sind. Og Hellig Joseph, som er alle Døendes særlige Beskytter, vil tage de bortdragende Sjæle under sin stærke Varetægt og føre dem frelst hjem til de levendes Land.

IV. Kærlighed til Hjemlivet.

I Apostlenes Gerninger fortælles, at de første Kristne i Jerusalem var ét Hjerte og én Sjæl; de dannede paa en vis Maade ligesom én stor Familie, der holdt urokkeligt sammen, var lykkelige og glade i hinandens Selskab og fulde af Interesse for og Kærlighed til hinanden. Saaledes burde det ogsaa være i vore Dage i enhver Familie; men desværre er det modsatte alt for ofte Tilfældet nu om Stunder. Og dog er Kærligheden til Hjemlivet en stor og alvorlig Pligt for ethvert kristent Familiemedlem.

For Guds Aasyn og foran Hans Alter har Mand og Hustru med Haand og Mund lovet at elske hinanden og leve Livet sammen i gensidig Kærlighed og Trofasthed. Men hvorledes er det muligt at opfylde dette Løfte uden at elske Livet inden for Hjemmets fire Vægge? Søger Mand og Hustru nemlig stadig uden for Hjemmet, hvadenten det drejer sig om Rejser, Selskaber eller Forlystelser, er Hjemmet intet Hjem længere, men kun et Sted, hvor man fra Tid til anden spiser og sover — et Sted, der er berøvet Familielivets og det hjemlige Samlivs Aand.

Kærlighed til Familielivet er ogsaa en Pligt for enhver Fader og Moder. Disse er nemlig forpligtede til at opdrage deres Børn til Flid og Orden, til Nøjsomhed og gode Sæder. Men hvis Forældrene tilbringer det meste af deres Fritid uden for Hjemmet og overlader Børnene til sig selv eller til Fremmede er dette ugørligt. Børnene bliver ulydige og uopdragne, stiller Krav og Fordringer og kommer let i slet Selskab, hvor de bliver ødelagte i aandelig og moralsk Henseende. Saadanne forsømmelige Forældre burde lægge sig Apostlen Pauli Ord paa Sinde: »Dersom nogen ikke har Omsorg for sine egne . . . da har han fornægtet Troen og er værre end en Vantro.« (I Tim. V, 8.)

Lykkelige de Familier, der har erkendt Pligten til at elske Livet i Hjemmets Skød og trofast stræber at opfylde den. I saadanne Hjem vil der herske en velsignet Fred og Harmoni. Mand og Hustru, Forældre og Børn vil blive knyttet tæt og inderligt sammen i Hengivenhed og indbyrdes Kærlighed, de økonomiske Kaar vil bedres, Børnene blive

velopdragne og dannede, Nøjsomhed og gensidig Taknemmelighed vil blomstre, og Guds frygt og Fromhed besjæle Sindene.

Desværre har det stille, fredfyldte Hjemliv mange og store Fjender i vore Dage. En af de værste Hindringer for Familielivet er Nutidens forcerede og forjagede Liv. Til Lyden af klaprende Maskiner og snurrende Hjul arbejdes der for Højtryk paa Fabrikker og i Værksteder; med Biler, Lyntog og Flyvemaskiner jager Forretningsmændene fra Sted til Sted; paa Kontorer og i Butikker udføres Arbejdet i samme forcerede Tempo. Det gælder om at fremstille, afsætte og tjene saa meget som muligt. Forstaaeligt at man om Aftenen og om Søndagen søger ud til Forlystelsesetablissementer og Restauranter — forstaaeligt, men ikke derfor mindre forkasteligt og forkert. Thi saadanne Adspredelser er ikke blot kostbare, men ogsaa skadelige for ens aandelige og legemlige Helbred, fordi de i det lange Løb virker svækkende og ødelæggende paa Nerverne. Hvor ganske anderledes rekreerende og velgørende vilde det ikke være at hvile ud efter Dagens og Ugens Arbejde under fredelige Forhold i Hjemmets stille Hygge.

Ja, sandelig er en af Familielivets farligste Fjender i Nutiden denne store Forlystelsessyge — en Sygdom og Lidenskab, som systematisk udnyttes af Lederne af vore Dages Forlystelsesliv, der med alle til Raadighed staaende Midler søger at trække alle — især Ungdommen — til sig. Desværre krones disse energiske Bestræbelser i utrolig Grad med Held. Biografer og Theatre, Restauranter og Klublokaler, Selskabssale og Varietéer er overfyldte Aften efter Aften af baade Gamle og Unge, medens de tomme Stuer i Hjemmet henligger i Kulde og Mørke i Stedet for at være Rammen om et sundt og lykkeligt Hjemliv.

En anden og yderst farlig Hindring for et lykkeligt Familieliv er Lysten til at »gøre som alle andre gør«. Slægtninge og Venner, Arbejdskammerater og Bekendte har ingen Interesse for og Forstaaelse af Hjemlivets Værdi og Nødvendighed og tilbringer derfor deres meste Tid udenfor Hjemmet — og saa skammer man sig ved ikke at gøre som dem. Menneskefrygt og falsk Undseelse faar Magt over ens bedre, naturlige Følelser, og man følger de andres daarlige Eksempel til timelig og aandelig Skade og Fortrød for sig selv. — Maatte enhver kristen, katholsk Familie forstaa, hvor farligt det er at gøre, som alle andre gør paa dette Omraade, i Stedet for at følge Guds Røst og sin Samvittigheds Stemme og gøre Hjemmet til Centrum og Midtpunkt for et lyst og lykkeligt Familieliv, til et Arnested for Fred og Glæde, til en Plet, hvor alle gode Dyder gror i Ly og Læ af Guds Velsignelse og Den Hellige Families Varetægt.

V. Fromhed.

»Fromhed er nyttig til alle Ting,« siger Apostlen Paulus, »idet den har Forjættelse for det Liv, som er, og ogsaa for det tilkommende.« (I Tim. IV, 8.) Dette gælder ikke blot for den enkeltes personlige Fromhed, men ogsaa for Fromheden som Familiedyd. Et af de bedste og sikreste Kendetegn paa en Families Fromhed er Søndagens Helligholdelse. Om dette Emne sagde Den Hellige Fader i en Tale af 28. Oktober 1935 følgende: »Man synes at være uvidende om, at Helligdagens Vanhelligelse af Den Hellige Skrift stemples som en svær Synd, der sætter dens Udøvere i Klasse med Gudsbespottere og Gudsfornægttere. I vore Dage synes denne Bespottelse og Fornægtelse at udøves — ikke blot af private Personer — men paa systematisk Vis af Stater og Samfund, der søger at afskaffe den til Gud indviede Helligdag — et Forsøg, der utvivlsomt vil nedkalde Guds Vrede og Straf over saadanne Stater og Samfund.« — Saa vidt Den Hellige Faders Ord, hvortil han yderligere føjede en manende Appel om at formane de Troende til samvittighedsfuldt at helligholde Hviledagen — især ved Opfyldelsen af Søndagspligten.

Efter Den Hellige Faders Ønske, der er og bør være en Lov for enhver Katholik, lægger Vi derfor alle katholske Familier i Vort Vikariat alvorligt paa Sinde, at de opfylder deres Søndagspligt. Desværre modtager Vi Gang paa Gang Klager og Besværinger over, at dette ikke sker — eller sker paa utilfredsstillende Maade, idet Folk enten slet ikke kommer i Messen om Søndagen, eller kommer mere eller mindre forsent og derved foraarsager Uro og Forstyrrelse blandt dem, der er kommet i rette Tid og følgelig har Krav paa ikke at blive forstyrret i deres Andagt og Bøn. Denne hel eller delvise Forsømmelse af Søndagspligten sker som Regel ikke af ond Vilje; den skyldes snarere Ligegyldighed og Sløseri. Undertiden finder man endog forskellige Undskyldninger for sin Forsømmelse — Undskyldninger, som dog i de fleste Tilfælde ingen Værdi har, da Budet om Overværelse af Søndagsmessen er strengt forpligtende, og man følgelig maa have en meget alvorlig Grund til ikke at overholde det. Budet om Søndagens Helligholdelse ogsaa ved at overvære Messen er nu engang Kirkens og dermed Guds Bud, og Overholdelsen af Hans og Hans hellige Kirkes Bud bør altid være vort Livs første og største Interesse; thi hvad gavner det at bære Kristennavn, hvis man ikke opfylder sine Pligter som Kristen. Derfor siger Apostlen Jakob ogsaa i sit Brev: »Vorder Ordets Gørere og ikke blot dets Hørere, idet I bedrager Eder selv . . . ikke den glemssomme Hører, men Gerningens Gører, han skal vorde salig i sin Gerning.« (Jak. I, 22, 25.)

Højtelskede i Herren! Mangt og meget havde Vi endnu paa Hjerte at sige Eder om de Dyder, der bør smykke enhver kristen, katholsk Familie. Det havde været Vort Ønske og Vor Hensigt at omtale Familiens Lydighed overfor Guds Lov, Familiens Tillid til det guddommelige Forsyn og dens hellige og ædle Storhed. Forhold og Omstændigheder, over hvilke Vi ikke er Herre, har desværre gjort dette umuligt for Os; om det vil ske ad Aare, ligger i Guds Haand. — — — Vi slutter da Vort Hyrdebrev for denne Gang med Bøn og Haab om, at I med redebont Sind og al god Vilje vil lytte til og grundigt overveje de Tanker, Vi her har fremsat, at Fred og Lykke maa blomstre i Eders Familier som fordem i Nazareth — Eder selv og Eders Familier til Gavn og Glæde, Den Hellige Familie til Forherligelse og Gud til evig Ære.

Givet i København paa Hellig Ansgars Fest, A. D. 1936.

† JOS. BREMS

Apost. Vikar.

Om at styrke sin Vilje.

I alt for høj Grad forsømmer det moderne Menneske Viljens Opdragelse. Kirkes Askese vil især i Fastetiden raade Bod paa denne Forsømmelse, og Artiklen nedenfor, som efter den franske Psykolog *E. Peillaube* opstiller fire Principper til Viljens Styrkelse, maa derfor kaldes saare aktuel. Skulde den formaa en eller anden til at læse Forfatterens Bog (*«Caractère et Personnalité»*, Paris, P. Téqui, 1935, 224 Sider) om dette og lignende Emner, vilde Læseren gavne sig selv ikke saa lidt. I klare og konkrete Kapitler om Temperament, Karakterens fysiske og aandelige Forudsætninger, om dens Modellering, om Viljens Frihed og Personligheden etc. behandles her mange for Selvopdragelsen yderst vigtige Problemer. Man kender sig selv, sine Anlæg, sit Temperament bedre, naar man lægger Bogen til Side. Og den byder ogsaa den mest spændende Rejsebeskrivelse: I sin egen Sjæls saa vidtstrakte og ofte vilde Egne.

»Bring hver Dag et lille Offer.«

Med Offer menes her en Handling, som man vilde foretrække ikke at gøre, men som man udfører, skønt man helst ikke vilde. Det er saaledes ikke en Handling inspireret af et Lune, af Humøret eller af Følelsen, men en Handling, som er gennemtrængt af Fornuft og Vilje. Det er noget af det allermost nødvendige for den nye Generation, som søger hen imod saa let en Livsførelse som mulig, imod Glæder og Fornøjelser, hvor Forældrene i deres Svaghed giver efter for ethvert af Børnenes Ønsker og saaledes alt for ofte ødelægger Sansen for Ofret. Det drejer

sig ikke om store Anstrengelser; selv de allermindste Ofre har Værdi! De sidder behageligt i en Sporvogn, De overlader Deres Plads til en Dame; deri er der intet hæltemodigt, men der ligger et Offer deri; det er ikke Ofrets Størrelse, der er det væsentligste, men Ofret i sig selv, hvor lille det end maatte være. Vi burde gøre os det til en Regel hver Dag at bringe et lille Offer eller helst flere. Hvis vi om Aftenen, naar vi foretager den Samvittighedsransagelse, som bør danne Afslutningen paa enhver Dag, kan indrømme over for os selv, at vi har bragt et Offer, kan vi ogsaa sige, at Dagen ikke har været spildt; i modsat Fald maa vi sige med Kejser Titus: »Diem perdidit — jeg har mistet en Dag.«

Det Menneske, som hver Dag styrker Fornuftsvanerne ved at ville og ved at renoncere i Smaating, *»vil staa rank som et Taarn, naar alt vakler omkring ham, og naar hans Lidelsesfæsler, der er mindre staalsatte end han, fejjes bort af Pinsler som Avner for Vinden.«*

»Lad os handle lidt, hvis vi ikke kan handle meget, men lad os handle!«

Man skal ikke vente med at handle, til man har smedet sig en Vilje, som er i Stand til at udføre store Ting. I Handling ligger moralsk saavel som fysisk Kraft. Naar man hverken har gode Ben eller tilstrækkeligt Vejr til at bestige et Bjerg i en lige Linie, saa tager man Turen i Zikzak. Der er i det moralske Liv Højder, der overstiger vore Kræfter. En eller anden har fornærmet Dem; De har maaske ikke Kræfter til at være glad, heller ikke til at tilgive, men De har Kræfter til ikke at give Dem hen til Voldsomheder. De er ikke i Stand til at elske; maaske vil De heller ikke hade. Men er De ude af Stand til at berolige Dem, og vil De have Hævn? Det er De i Stand til at vente med til i Morgen. De har ikke Magt over en Lidenskab; dertil vil jeg sige: Naa, ja, ikke i Dag, men saa vent. Gennem disse Udsættelser, som er meget lettere at opnaa end en Renoncieren, naar man til at sejre over voldsomme Drifter. Man kan kun handle lidt, men man skal handle.

De har ikke Sans for litterære Arbejder; skriv Deres Breve, paa denne Maade vækker De maaske den slumrende Energi. De har ikke Lyst til at bede; knæl ned, tag et Krucifiks i Haanden, fremsig nogle Bønner, og Fromheden kommer. Lad os ikke glemme »Gensidigheds«-Princippet i Handlinger og Tanker. Tankerne befaler over Handlingerne, men Handlingerne kalder Tankerne og Følelserne til Live igen. I Praksis maa man anstrenge sig for at opføre sig, som om man var den, man gerne vilde

være. Man udtænker sig et Ideal, man planlægger for Fremtiden en Form for sig selv, som endnu ikke er til, men som man ønsker at blive; og gennem smaa Handlinger begynder man at virkeliggøre sin Plan eller sit Udkast til sin Opførsel. De vil gerne være godgørende; begynd straks paa at udføre nogle meget lette Barmhertighedsgerninger. Gennem de smaa Handlinger gaar man fremad til de meget store.

(Sluttes.)

Ihukom, Menneske, at du er Støv.

Det er paa høje Tid!

Da Ludvig XI, hvem Frankrig kan takke for megen Magt og Anseelse i Verden, mærkede, hvorledes hans Kræfter svandt og hans Legeme afkræftedes, blev han grebet af en vanvittig Rædsel for at dø. Han lod sin Residens strengt bevogte og stærkt befæste for at ikke en eller anden Morder skulde snige sig til ham. I en vid Kreds omkring Slottet lod han lægge Snarer og andre Fælder. Datidens berømteste Læger lod han kalde, og en af disse, som han havde særlig Tillid til, betalte han næsten et helt Aar igennem 1200 Kroner daglig, en enorm Sum efter Datidens Forhold. Men da denne heller ikke kunde bandlyse Ondet, tilkaldte han fra Kalabrien i Syd-Italien den hellige Frans af Paul, som netop havde stiftet en ny Orden, og som havde Ry for at kunne virke Undere. I sin Nød fandt Kongen det ikke under sin Værdighed at kaste sig for Fødderne af denne Helgen og indtrængende bønfulde ham om dog at hjælpe ham med at forlænge hans Liv. *»Jeg har hverken Magt eller Bemyndigelse hertil«, svarede denne, »jeg kan intet gøre til Deres Livs Frelse. Deres Sjælefrelse afhænger af Dem selv, og det er paa høje Tid, at De beskæftiger Dem dermed.«*

Dødens Visitkort.

Hettinger, den lærde Professor ved Würzburgs Universitet og den fromme Præst, holdt om Efteraaret sin første Forelæsning efter Ferien. Da hvirvlede Efteraarsstormen et dødt, gult Blad ind paa hans Manuskript, der laa paa Kathederet foran ham. Han tog det op, betragtede det længe stille og eftertænksomt og sagde saa højtideligt og alvorligt til sine Studenter: *»Mine Herrer, et løst Efteraarsblad. Dødens Visitkort!«* — Nogle Uger senere faldt Sneen paa Hettingers friske Præstegrav.

Smuk eller grim.

Den 16. Januar 1519 laa den »sidste Ridder«, Kejser Maximilian's Lig udstillet i Koret i Kirken i Mels (Inn.) Fire Dage før var han, 60 Aar gammel, efter en ganske kort Sygdom død en salig Død som en kristen Helt. Døende havde han befalet, at hans Lig ikke maatte balsameres. Hans Befaling lød: »Straks efter hans Død skulde man trække hans Tænder ud, klippe hans Haar af, piske hans Legeme, lægge det paa gloende Kul, vikle det ind i en grov Lærredssæk og derover trække en hvid Lærredssæk og derover igen lægge Damask og Atlask. Paa hans Ryg og Bryst skulde hæftes et karmoisinrødt Kors. Een Dag maatte hans Legeme udstilles til Folkets Beskuelse, saa alle og enhver kunde overbevise sig om al jordisk Herligheds Forfængelighed.«

I vor trossfattede og gudløse Tid smiler man ad saadanne Forordninger. Men der ligger et dybt kristent Sind til Grund herfor, og det afgiver Vidnesbyrd om en Kejsers fromme Bodsaaend.

I England laa for nogle Aar siden den berømte Skuespillerinde Anna Oldefried for Døden. Som sidste Ordre sagde hun til de omkringstaaende: »Gør mine Kniplinger og Silkekjoler i Orden. De vil bringe Liv over mit Legeme og mine Træk, naar den naturlige Farve forlader dem. Tanken om at se hæslig ud er mig uudholdelig, selv naar jeg er død.«

Det var hendes sidste Ord, hendes sidste Vilje!

Dødens Time midt i Arbejdet.

E. Pontoppidan, en frugtbar og anset dansk Forfatter i det 18. Aarh., fik en Død midt i sit Arbejde. Om hans Endeligt findes følgende Optegnelse: »Han døde i København i sin Prokantsler-Residents 1764 den 20. December Kl. 4 $\frac{1}{2}$ Eftermiddag og det meget hastigt; thi han var tilforn ikke sengeliggende, havde dog nogen Tid befundet sig slet af en Trykning for Brystet; men da han paa sin Dødsdag sad og skrev, var Dødens Time midt i hans Arbejde kommen. Han mærkede det selv og sagde til sin Frue, som stod ved ham, disse Ord: „Hils mine Venner og siig, jeg dør i Troen til Guds Søn.“ Da disse Ord var udtalte, døde han.«

Inden Forestillingen begyndte.

B. Thorvaldsen vaagnede den 24. Marts efter en urolig Nat, men arbejdede alligevel hele Formiddagen paa en Buste. Om Eftermiddagen spiste han sammen med gode Venner til Middag; han var ualmindelig munter, fortalte Anekdoter, lo ad »Corsarens« Vittigheder og talte om en forestaaende Rejse til Italien. Saa vilde han overvære Forestillingen i Teatret. »Ved Indtrædelsen i Hofparquettet

mødte han Conferentsraad Collin og hilsede paa ham med den sædvanlige Venlighed. Dækket var endnu ikke hævet, da han indtog sin Plads, men pludselig bøjede han sig, som om han vilde tage noget op fra Gulvet. Det næste Øjeblik greb hans nærmeste Omgivelse med Skræk, og saasnart det kunde ske, blev hans Legeme livløst baaret ud i Forhallen.«

(Sluttet.)

St. Ansgars skandinavisk-katholske Liga i New York.

Det er mange Gange i Løbet af de sidste fem og tyve Aar, at undertegnede, baade som Redaktør af dette Blad og senere ogsaa, har bragt Meddelelser om den lille amerikanske Forening, hvis Navn staar over disse Linjer. I Aar skal det atter ske med særligt Eftertryk i Anledning af Foreningens fem og tyve Aars Jubilæum.

Det var den 3. Februar 1910, Frode C. W. Rambusch samlede en lille Haandfuld Nordmænd og Danskere til Foreningens første Møde. Ideen dertil havde han faaet af den udmærkede Præst, afdøde Pastor G. Wang i Bergen, en god Ven af ligeledes afdøde Pastor H. Slump i København, hvem han i mange Henseender, i Nidkærhed, Fromhed, hyggelig Munterhed kunde minde om. Ikke længe efter meldte der sig en Svensker som Medlem, den siden velkendte Gustav Lindner, og senere fandt ogsaa Finner Plads i Ligaen. Første Formand var ovennævnte Frode Rambusch, en Dansker, som efter sin Død fulgtes af sin Hustru, født Juhl, ogsaa en Dansker, der stadig redigerer den aarlige, interessante Bulletin. Den nuværende energiske Formand er omtalte Ægtepars Søn, Viggo Rambusch.

Ligaens Formaal er efter Evne at sprede Interesse for den katholske Kirke blandt Amerikanere af skandinavisk Oprindelse, og den har stedsærlig sørget herfor ved at sprede skandinavisk katholsk Literatur. Foruden Hovedforeningen i New York er der opstaaet to Filialer af den i Wisconsin og Minneapolis. Som Følge af denne udvidede Virksomhed er Foreningen, som altid bar arbejdet med smaa Midler, kommet ud i økonomiske Vanskeligheder. Formanden har derfor rettet en indtrængende Appel til nordiske Katholiker i Hjemlandene om Hjælp under de vanskelige Forhold. Han foreslaar f. Eks., at fem katholske Venner skal slutte sig sammen og sende Foreningen fem Dollars. Vel er vore Penge jo for Tiden temmelig smaa i Sammenligning med de amerikanske, men alligevel

var det jo muligt, at der hist og her kunde findes Katholiker, som var villige til at give Foreningen en Jubilæums-Opmuntring i Form af nogle rede Penge. For en saadan Eventualitetes Skyld skal jeg meddele Navnet paa den Mand, Foreningen har betroet at modtage saadanne Gaver: *Mr. Arthur J. Andersen, 435 76th Street, Brooklyn, N. Y., U S. A.*

Som sædvanlig indeholder Aarbulletinen en Bunke Nyheder fra de nordiske Lande. De fleste af dem kender vi her hjemme, dog synes nogle at være ukendte, især for de Læsere, der i Aarets Løb kun har studeret det danske Ugeblad og ikke andre af de skandinaviske katholske Uge- og Maanedsskrifter. Fra vort eget Land fortælles saaledes følgende Smaating: Pastor Geertz Hansen fra Horsens har holdt Foredrag i Paris for katholske Studerende om sit Fædreland; heri hedder det som et glædeligt Tegn paa Fremgang, at der nu læses Messe i ca. 100 Kirker og Kapeller i Danmark. — En tysk luthersk Professor har udtalt sin Bekymring over, at de nordiske Lande nu mere retter deres Opmærksomhed mod Canterbury end mod Wittenberg, hvad han opfatter som et Overgangsstadium til Rom. — Fra Norge fortælles om en katholsk Dame, der vist ikke er meget kendt i Danmark, Frøken Sigrid Øde. Hun har i over tredive Aar ledet Foreningen til Kvinders Beskyttelse og fik i Juli Fortjenstmedaillen i Guld for sit udmærkede Arbejde, især blandt unge, forhen straffede Kvinder. I Hønefos, ikke langt fra Oslo, er der i November aabnet et moderne Hospital og en lille Teresakirke. De norske St. Franz-Xaversøstre leder det nye Hospital. — Sverige har i August haft Besøg af tolv engelske og skotske Katholiker, som har deltaget i det aarlige Pilegrims-tog til St. Ansgars Kors paa Björkö i Mälaren. Ved Besøget i Vadstena blev Pilegrimmene for første Gang modtaget af Birgittinerinder. Efter mere end tre hundrede Aars Fraværelse er de nemlig i Fjor vendt tilbage til den By, hvor deres Stifterinde oprettede det første Kloster, Ordenens Moderhus. I den Anledning var den svenskfødte Abbedisse fra Rom, Moder Elisabeth, kommen til Stede. Hun er allerede omtalt i dette Blad gentagne Gange for mange Aar siden, da hun var saa syg, at alle mente, hun kun havde faa Aar igen, men hun synes jo endnu at maatte være i Besiddelse af ikke saa liden Kraft.

Der kunde maaske være endnu mere at omtale — Frøken Fanny Laitinen skriver saaledes en Del om Finland, men ikke egentlig kirkelige Nyheder — men nærværende maa vel være nok til at vise, at St. Ansgars amerikanske Bulletin hyder ikke saa lidt af Interesse og Impulser.

Niels Hansen, cand. mag.

Jutlandia docet

— Vi kan lære af Jylland. —

Et Problem paatrænger sig os, alt som Menigheden med den ændrede Byplan spredes fra de gamle, indre Kvarterer til fjernere Forstæder med spredt Bebyggelse og lange Afstande — alt for lange til at Familierne regelmæssigt kan komme i Kirke og Børnene regelmæssigt til Religionstimer: Hvordan faar vi kirkelige Lokaler i Storstadens ideligt voksende Periferi og i kirketomme Kvarterer i den indre By?

Problemet er dobbelt brændende i Tider, hvor vi ikke har Penge til at bygge rigtige Kirker med Præstebolig og Skole, men maa nøjes med en billig Nødhjælp.

St. Thøgers Kapel i Frederikshavn.

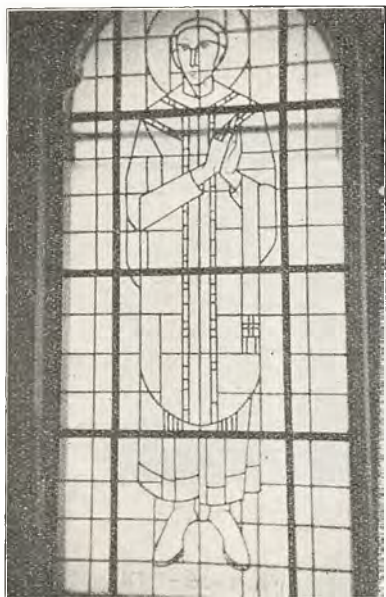
Protestanterne har forsøgt en Løsning: at bygge delvise Kirker: Krypter eller Kirkesale, som senere indgaar som Led i den endelige Kirke.

Løsningen er ikke tilfredsstillende — og for os vil den blive for dyr — Dels véd vi jo endnu ikke, til hvilke Omegnskommuner, Katholikerne flytter, naar det gamle København falder (og det gør det snart!), og Dels har vi ikke Penge at sætte i et saa stort Grundareal, som den fremtidige, endelige og fuldstændige kirkelige Institution vil kræve; viser det sig saa tilmed, at Stedet var uheldigt valgt, kan man maaske ikke sælge Grunden uden Tab, og en Bygning, helliget af Messen, holder vi jo ikke af at sælge.

Det nordligste Jylland har vist Vejen — Aalborg har fundet en Løsning, der ikke er dyrere, end at en eller to normalt velhavende Familier paa egen Bekostning kan oprette »Stationen«, og en lille, men fast Menighed kan drive den, naar Biskoppen lægger Præst til.

Frederikshavn, Hjørring og Sæby har halvanden Snes fastboende Katholiker, som har en jammerlig Forbindelse til den skønne og pompøse Moderkirke i »Hovedstaden«; de besøgte regelmæssigt af Pater Bender, men Messen maatte læses i private Hjem — det var ikke ideelt i Længden.

Saa tog et Par interesserede katholske Familier sig paa at skaffe et Lokale; man lejede en fhv. Barberstue i en Stueetage i Frederikshavn, ændrede Vinduernes Form og lod Kunstneren Hermann Petersen fra Aalborg dekorere

Vinduet i St. Thøgers Kapel.

Træd ind i St. Thøgers Kapel, Vendsyssels interimistiske Helligdom, og nyd Indtrykket af kølig Renhed, retlinjet Eenfold, stilfærdig Harmoni.

Intet forlorent, ingen Pynt, ingen Flitter, ingen Simili, intet forstyrrende eller Øjet bortledende fra det lille, stærke Alter.

Væggene er flødegule, ru og rene; Loftet hvidt med en saare enkel Belysning. Lyset vælder ind fra rundbuede Vinduer, som fornævnte Kunstner har dekoreret ved at male Helgener i blyfarvet Kontur — kun Streg, ingen Farve . . . saa fornemt kan det være at være fattig! Rummet er fyldt med Lys og Klarhed; Inventaret er simpelt og helt rigtigt i Farven, som er neutral.

Rummet; hele Inventaret: Alter, Bænke, Lyslegemer, evig Lampe, Ruder — alt Arbejde af Snedker, Maler, Smed, Glarmester og Elektriker — samt Kunstnerens Materiale og Honorar (der staar og Honorar!) staar i . . . 1000 Kr. godt og vel — og er betalt. Det er da overkommeligt! Den aarlige Leje (paa femaarigt Lejemaal) er 300 Kr. — det kan da klares af en Kreds af Katholiker, som saa maa fordele den maanedlige Spand Kul til Opvarmningen og Benzin til Præstens Bil imellem sig efter Evne og Vilje. Rumligt — Plads til 30—40 Personer — og økonomisk er her skabt en Løsning, der er Columbus' Æg: lige saa simpel som formaals-tjenlig — slet hen genialt!

Altret er kubistisk — en sort Blok med gyldne Lister, gyldent kubisk Tabernakel med en stiliseret Kalk paa Døren, smaa Lys i kubiske gyldne Stager, to fornemt slanke Glas med en Blomst — og saa kun Krucifikset med de to Indskrifter.

Paa et sort Kors er lagt et *Corpus* i lavt Relief, og det er tonet i Freskens milde til Væggen svarende Farver; Korset som Pladerne med Skriftens og Liturgiens Ord er Krydsfinér, krideret og ærligt slaaet op med synlige Jernsøm.

En rolig, værdig Madonna paa Væggen er trukket op med Tempera paa ligeledes krideret Finér og let farvelagt. Paa samme Maade Korsvejens »Stationer« — uindrammede Plader (af Format som et Ark) med Konturbilleder i rolig, redelig Streg; Indholdet koncentrerer og forenkles ved, at Kunstneren har holdt sig til at give kun 2 Figurer paa hver Station — kun paa ganske enkelte 3. Under Pladerne sidder det ganske lille sorte Trækors, slaaet fast med et synligt Søm.

Kapellet er en lille Perle, fordi det forener to Fordringer, vi maa stille til et moderne Kapel: *Funkis* og *Tradition*.

Funkis: Ingen Domkirke i en Barberbutik, men det, det er: indre Kapel, hvis Inventar og Dekoration imorgen (om det skal være) kan flyttes over i et andet Rum eller til en anden By; billigt, reelt, kunstnerisk og ikke forestillende andet, end det er — og helt i Pagt med Saglighed og 1936!

Tradition: Intet »moderne« Paahit, intet bizart eller villet »dansk«; helt byggende paa alle Tidens Kirkestil og totalt i Pagt med den prunkløse Katholicisme, der er os saa kær, fordi den er evangelisk og middelalderlig-oldkirkelig. Her er Løsningen for Lyngby, Gentofte, Ballerup og vore mindre Provinsbyer!

Guds Rige er rykket frem mod Nord! St. Thøgers Bøn lønne dem, der udtænkte dette og realiserede det!

Peter Schindler, Præst.

Frænde er Frænde værst.

»Politiken«s Leder d. $\frac{1}{3}$ har sikkert Ret i at forkaste det nazistiske Sandhedsbegreb, men naar Forfatteren straks derefter nævner Videnskab som Modsætning til Kirken, er han paa Vildspor. Sikkert har Videnskaben maattet kæmpe sig frem, som alt godt, skønt og sandt i Verden, men det var saamænd Videnskab igen, den maatte slaas med. Ikke engang Galileis Eksempel kan ændre noget paa dette Fak-

tum, thi naar Rom forkastede Galileis Syn, det rigtige Syn paa vort Solsystem, optraadte Kirkens Mænd jo paa den Tids Videnskabs Vegne! Bevares, de skulde ikke have næret en saadan Tyrkertro til Videnskaben, de nedværdigede sig ved at forsyne med Troens Autoritet, hvad der kun havde Videnskabens. Men hvor mange Lærde har ikke næret en rentud taabelig Tillid til det, de ansaa for Videnskab! Hvor mange har ikke bandlyst andres gode Meninger i Videnskabens Navn! Lad os anføre nogle Eksempler, som er hentet fra Dr. F. Mosers et andet Sted omtalte Bog.

Harvey's store Opdagelse (Blodkredsløbet) fandt de Samtidige »absurd«, og i 1847 erklærede Parisermyndighederne Jenner's Koppevaksination for en »letsindig Spøg, en Forbrydelse, ja Hekseri«. Galvani erklærede bittert: *»Jeg ser mig angrebet fra to Sider: fra de Lærdes og de Uvidendes, og dog véd jeg, at jeg har opdaget en af de største Naturkræfter.«*

Huygens erklærede Newtons Tanker om en gensidig Tiltrækning imellem Himmellegerne for »absurd«: *»Kun forbauser det mig, at en Mand som Newton har anstillet saa mange besværlige Undersøgelser og Beregninger, som ikke har noget bedre Fundament end en saadan Tanke.«* Lige saa uforstaaende stod Newton i sin Tid overfor Huygens optiske Bølgelære. Samme fuldstændig afvisende Holdning finder vi mellem Newton og Descartes, Spencer og Carlyle. En stor Botaniker, Nägeli, som Mendel meddelte Resultaterne af sine grundlæggende Forsøg over Arvelighed, erklærede disse for videnskabeligt betydningsløst Legeværk!

Ingen ringere end Sir Humphry Davey, Opdageren af Natrium, Kalium, o. s. v. lo ved den blotte Tanke om, at London kunde oplyses ved Gas, thi: hvordan skulde en Lampe kunne brænde uden Væge? Miskendt og bitter døde Opfinderen i Udlandet. Ogsaa Opfindelsen af Jernbanen mødte knusende Afvisning. At sætte Vogne i Bevægelse ved Hjælp af Damp og lade dem løbe paa en Skinne blev erklæret for »absolut umuligt«. Hjulene vilde blive ved med at dreje rundt paa samme Sted. Arago, som man haanlo ad, da han i det franske Akademi vilde diskutere den elektriske Telegraf, haanlo selv paa sin Side ved Tanken om en Jernbane. Da Darwin i 1873 skulde udnævnes til korresponderende Medlem af det franske Akademi, afslog Akademiet dette. Lavoisier foreholdt det det vanvittige i den Paastand, at Luft ikke var noget Element, fordi dette var i Modstrid med alle Fysikers Erfaringer Aarhundreder igennem og med alle kemiske og fysiske Grundsætninger. Til Trods for denne Erfaring lod Lavoisier, som selv var Korrespondent for

Akademiet, sig ikke afholde fra at afvise Opdagelsen af Meteoror som »utroværdig og umulig«. Laplace afviste som Præsident ovenikøbet Diskussionen som »uanstændig og uværdig for et saa berømt Selskab.« Ja, Akademiet afslog at offentliggøre dets egen Kommissions Beretning om Undersøgelsen af den mægtige Meteorregn i Laigle i 1803, fordi denne Kommission bekræftede Fænomenet: oprørt erklærede Akademiet Diskussionen herom for endelig afsluttet. Og tilmed drejede det sig ikke engang om et sjældent forekommende Fænomen: efter de nyeste Beregninger suser ikke mindre end 20 Millioner Meteoror til Jorden i Løbet af 24 Timer. I 1908 faldt i Gouvernementet Jenissei en Meteor paa 825.000 Tons til Jorden, i 1897 i Grønland en paa 36,5 Tons, i 1902 ved Portland i Oregon en Meteor, der var 10 Fod lang o. s. v.

Endnu mere lærerig er i mange Henseender Hypnotismens Historie og de Lærdes Holdning overfor Louise Lateau, den belgiske Bondepige, som indtil sin Død i 1883 ligesom Therese Neumann i Konnersreuth hver Fredag gennemgik Lidelserne fra Golgatha, har de hellige Vunder paa sit Legeme og satte hele Europa i Ophidselse. Virchow fastslog paa Naturforskerens Møde i Breslau 1874 i samme Aandedrag al vor Videns Begrænsning og vort skiftende Syn paa Naturlovene, som kun kan formuleres efter Erfaringen, altsaa efter Sandsynligheden, men forkastede nævnte Fænomen som »absolut umuligt« ifølge naturvidenskabelige og lægekyndige Erfaringer. Med Forargelse afslog han derfor en Opfordring til selv at tage dette »Mirakel« i Øjesyn. Nutildags fremkaldes Stigmata gennem Eksperimenter!

Ved —z.

Syner, der talte Sandhed.

I to store og stærke Bind, »*Der Okkultismus, Täuschungen und Tatsachen*« (München, E. Reinhardt Verlag, 1935), har Dr. F. Moser skrevet et saare betydeligt Værk om Fænomener som Telepati og Telæstesi, Tankeoverførelse og Fjernsyn, om animal Magnetisme o. lign. Et uhyre stort Materiale er her forarbejdet, sigtet og fremstillet klart. Det er et videnskabeligt Arbejde, der ærligt og nøgternt vil skelne mellem Fantasier og Kendsgerninger. Forfatterinden lader med Vilje det hinsides Liv og de spiritistiske Fænomener ligge. Der er heller ikke Tale om en Slags sværmerisk Religionserstatning. (Paa den anden Side røber Omtalen af Konnersreuth og lign. Fænomener, at Forf. næppe ser med en Katholiks Øjne paa dem.) Ogsaa Tendensen forekommer os sund: At se Aandens, Sjælens Magt i mange okkulte Fænomener. Naar vi hidsætter flere Beretninger fra Bogen, sker

dette især for ved enkelte prøvede Kendsgerninger at minde om Muligheden af, at mangt og meget, som Fortiden ansaa for overnaturligt og mirakuløst, skyldes naturlige Kræfters Virken, og at vi maa være forsigtige.

Prof. Zur Bonsen, Münster, skriver i sin Bog: »Das zweite Gesicht«: »Over følgende Begivenheder staar Brevene til min Disposition.« Hans Hjemmelsmand beretter: Den 22.-9.-1906 døde Moderen til en i Batavia boende Ordenssøster (Indsenderens Moder og Søster). Familien gav hende straks Meddelelse om Dødsfaldet. Et Brev til Batavia er 4 Uger undervejs. Men samtidig med, at Meddelelsen maatte indtræffe der, altsaa fire Uger efter, indløb der fra Batavia her til Wellingholzhausen et Brev, som var skrevet uden for den sædvanlige Tid i Brevvekslingen, og som indeholdt Meddelelsen: »Natten mellem d. 22. og 23. Septbr. drømte jeg, at Moder var blevet alvorlig syg i Europa. Grædende og bedende stod jeg ved hendes Leje. Hun blev stadig svagere, hendes Aandedrag kortere; endnu en Gang saa hun med et kærligt Blik paa mig og døde saa roligt og blidt i mine Arme. Jeg græd højt og vækkede derved de andre Søstre, som spurgte, hvad der var i Vejen og vilde trøste mig. Hvis ikke E. (en Søster, som kort i Forvejen var ankommet til B.) havde efterladt jer allesammen hjemme sunde og raske, vilde jeg frygte det værste.« Samme Dag, d. 22.-9., var det værste virkelig sket. I det Røde Hav havde Brevet krydset Dødsmeddelelsen fra Hjemmet. — — —

I »Phantasms« findes følgende Tildragelse, som er sket en Hr. Fr. Wingfield, og som Gurney har efterkontrolleret:

»Bille Isle en Terre, Cote du Nord, France, 20.-12.-1883.

Natten til Torsdag d. 25.-3.-1880 drømte jeg, at jeg laa paa min Sofa og læste, da jeg ved at se op tydeligt saa min Broder Richards Skikkelse sidde paa Stolen ved min Side. Jeg drømte, at jeg talte til ham; som Svar bøjede han dog kun Hovedet, rejste sig og forlod Værelset. Da jeg vaagnede, stod jeg med den ene Fod paa Gulvet, medens jeg endnu havde det andet Ben i Sengen. Jeg forsøgte at tale og nævne min Broders Navn. Indtrykket af Virkelighed var saa stærkt, og hele den drømte Scene saa levende, at jeg gik ind i Dagligstuen for at opsøge ham. Jeg undersøgte Stolen, hvorpaa jeg havde set ham sidde. Saa gik jeg igen i Seng og forsøgte at falde i Søvn for at opleve Synet endnu en Gang, men jeg var for oprevet, for smertelig bevæget af Drømmen, Hen under Morgenen maa jeg dog alligevel være faldet i Søvn, men da jeg igen vaagnede, var Indtrykket endnu saa levende som nogen Sinde — og jeg maa tilføje indtil dette Øjeblik lige stærkt og klart. Min Følelse af, at en Ulykke truede, var saa stærk, at jeg

straks i min Dagbog indførte en Bemærkning om Synet og tilføjede Ordene: »Gud forbyde det!«

Tre Dage senere fik jeg Meddelelse om, at min Broder Torsdag d. 25.-3.-1880 Kl. 8,30 om Aftenen var død som Følge af en frygtelig Kvæstelse. I den sidste Tid havde jeg ingen Efterretning modtaget fra ham og vidste ikke bedre, end at han befandt sig udmærket. Jeg meddelte ikke straks mine Venner min Drøm, fordi ingen af dem desværre var hos mig, men efter at jeg havde modtaget Dødsefterretningen, fortalte jeg Historien og viste Bemærkningen i min Dagbog.«

»W. havde aldrig før haft en saa skrækkelig Drøm som denne eller nogen anden, som havde vækket ham med samme Indtryk af Virkelighed og Smerte,« meddelte han Gurney. Han havde heller aldrig ellers Hallucinationer. Samtidig sendte han mig en Notitsbog, hvori jeg mellem Forretnings- og andre Notater fandt følgende Bemærkning: Syn — Torsdag Nat 25.-3.-1880 RWB. Gud forbyde det. Der var vedlagt et Brev, dateret d. 2.-2.-1884 fra hans Ven, Prins L. Faucigny, hvori han beskrev, hvorledes han Søndag d. 4.-4.-1880 kom til Paris, og W. fortalte ham Drømmen og viste ham Notatet. G. fastslog i »Times« og i »Essex-Independent« d. 30.-3.-1880, at R. W. B. virkelig var død d. 25.-3. Kl. 9 om Aftenen. — — —

Den 7.-12.-1918 Kl. 3,25 om Eftermiddagen forulykkede en Flyverløjtnant O. M'Connel med sin Flyvemaskine. Paa samme Tid Kl. 3,20—3,30 havde hans Kammerat, Løjtnant J. Larkin i Scampton, et Syn. Gennem en Løjtnant Hillmann hørte Faderen herom ved Begravelsen d. 11.-12.; han skrev til L. og modtog d. 22.-12. fra denne en udførlig Beretning, der svarede nøjagtigt til den mundtlige, som H. havde aflagt, endskønt denne hverken havde set denne eller havde været i Scampton. H. bevidnede paa sin Side Rigtigheden af L.s Beretning, som ogsaa en anden Kammerat, G. Smith, skriftligt bekræftede med den Bemærkning, at L. havde fortalt ham sin Oplevelse d. 7.-12. omkring Kl. 3,45, altsaa næsten straks. Han tilføjede: »Jeg kender L. intimt igennem nogen Tid, og endskønt jeg ellers vilde være tilbøjelig til at benægte den Slags, er jeg, da jeg kender L. saa nøje og ved, hvordan han er, absolut overbevist om den Historie, saaledes som han beretter den.«

Om Synet skrev L. bl. a. til Faderen: »Efter at C. havde taget Afsked for at gaa hen til sin Flyvemaskine, tilbragte jeg Aftenen med at skrive og læse ved Kakkelloven. Hvad jeg nu vil berette er overordentligt, men det skete saa naturligt, at jeg ikke tænkte videre derover. Jeg har hørt og læst om saadanne Tildragelser, men maa sige,

at jeg absolut benægtede dem. Jeg hørte altid til de Vantro, beredt til at le disse Ting bort. I hvert Fald var jeg vaagen, læste og røg. Jeg sad som sagt foran Ilden, Værelsets Dør laa vel omtrent 8 Fod bag mig. Saa hørte jeg nogen komme hen ad Gangen. Døren blev støjende aabnet, saaledes som det var D.s Vane. Jeg hørte hans: »Hallo, Dreng«, vendte mig om og saa ham staa i Døraabningen med Haanden paa Haandtaget, i fuld Flyvermundering, men med Matroshuen paa Hovedet (som kun to andre af ganske andet Udseende bar foruden ham). Der var intet usædvanligt at se paa ham. Huen sad skubbet tilbage i Nakken og han lo som altid, naar han kom ind i Stuen og hilste paa os. Jeg svarede: »Hallo, allerede tilbage.« Han: »Ja, jeg kom fint derhen, havde en god Fart.« — Jeg saa hele Tiden paa ham, saalænge han talte. Han raabte: »Paa Gensyn«, slog Døren i og gik sin Vej. Kort Tid efter kom Smith ind til mig. Klokkeren var 3,45. Han sagde: »Jeg haaber Mac (C.) kommer tidligt tilbage, da vi i Aften skal til Lincoln.« Jeg bemærkede: »Han er allerede tilbage; for faa Minutter siden var han her inde.« Han spurgte: »Drikker han Te nu?« Jeg svarede: »Det tvivler jeg om, da han endnu ikke har skiftet Klæder, men efter al Sandsynlighed er han i et andet Værelse.« Jeg gik saa hen for at spise. I L. erfarede jeg om C.s Død, men vilde ikke tro derpaa, da jeg var absolut overbevist om at have set ham Kl. 3,30.« — — —

Umiddelbart efter Verdenskrigen fortalte Pressen om den mærkelige Drøm, som Biskoppen af Grosswardein, Dr. Josef Lanyi, der havde været Ærkehertug Franz Ferdinands Lærer i det ungarske Sprog og stod i et hjerteligt Forhold til Tronarvingen, havde haft. Ærkehertugen blev som bekendt d. 28. Juni 1914 om Eftermiddagen myrdet i Sarajewo. Biskoppen fortæller følgende:

»Den 28. Juni 1914 Kl. 3,45 om Morgenen vaagnede jeg op efter en frygtelig Drøm. Jeg drømte, at jeg om Morgenen gik hen til mit Skrivebord for at se den indløbne Post igennem. Øverst laa et Brev med sort Rand, sort Segl og Ærkehertugens Vaaben. Jeg genkendte straks hans Haandskrift. Jeg aabnede det og saa øverst oppe paa Papiret i himmelblaa Farve et Billede, som paa et Postkort, der forestillede en Gade og en snæver Gyde. Højhederne sad i en Bil; lige over for dem en General, ved Siden af Chaufføren en Officer. Paa begge Sider af Gaden Menneskemasser. To unge Knøse springer frem og skyder paa Højhederne. Brevets Tekst er ordret den samme, som jeg saa i Drømmen: »Deres Højærværdighed! Kære Dr. Lanyi! Meddeler Dem herved, at jeg i Dag sammen med min Hustru i Sarajewo er faldet som Offer for et

Snigmord. Vi anbefaler os til Deres fromme Bøn. Hjertelige Hilsener Deres Ærkehertug Franz. Sarajewo den 28.-6. Kl. 3,45 Morgen.« Skælvende og opløst i Taarer sprang jeg ud af Sengen, saa paa Uret, som viste 3,45. Jeg løb straks hen til mit Skrivebord og nedskrev, hvad jeg havde læst og set i Drømme. Under Nedskrivningen bibeholdt jeg oven i Købet ved nogle af Bogstaverne den Form, som Ærkehertugens Bogstaver havde. — Samme Morgen Kl. 5,45 kom min Tjener ind i mit Arbejdsværelse, saa mig sidde der bleg og med Rosenkransen i Haanden. Han spurgte mig, om jeg var syg. Jeg sagde: »Kald straks paa min Moder og Gæsten. Jeg vil straks læse en Messe for Højhederne, for jeg har haft en forfærdelig Drøm.« Min Moder og Gæsten kom Kl. 6,45. I Gæstens og Tjenerens Nærværelse fortalte jeg hende min Drøm. Saa gik jeg med dem ind i Huskapellet. Dagen hengik i Angst og Bæven, indtil et Telegram Kl. 3,30 bragte Meddelelse om Mordet.«

Saaledes skrev Biskoppen bl. a. til Jesuitpateren Donat i Innsbruck, der bekræftede at eje Brevet, og at det er baseret paa Optegnelser umiddelbart efter Drømmen.

Nye Bøger.

Et ufordægtigt Vidne.

Vil man læse en Bog om det nye Tyskland, som skildrer det tredje Rige i saa rosenrødt Lys, at man næsten glemmer den 30. Juni, Pressetyranniet etc, da maa man gribe til *Niels J. Mührers »Det nye Tyskland«* (Oslo 1935, Aschehoug & Co. 189 S.) Hvad der overhovedet kan siges om Nazismens gode Sider uden at komme altfor meget i Kollision med Fakta, er her kvikt nedskrevet. De mindre opbyggelige Sider kommer ikke saa tydeligt frem. Dette gælder, for at blive indenfor Kapitlet »Kirken«, naar der f. Eks. tales om *»de mange valutasmuglende katholske Ordensbrødre og -søstre, som lod Alliancen med en anden ond Verdensmagt, Mammon, komme frem i Dagen med pinlig Tydelighed«*, en Frase af reneste nazistiske Vand! Lignende Fraser gaar igen, naar der tales om Brüning eller Centrum. Forf.s Sindelag kendetegnes i øvrigt ogsaa ved hans Ord om *»Katholicismens Mor- og Barsedyrkelse«*! Saa meget mere betyder enkelte Udtalelser, som vi ønsker at fastholde til N.s Karakteristisk: *»Alle kan tro, hvad de vil, her er fuld Religionsfrihed, enhver bliver salig paa sin Facon, siger Göbbels og citerer den gamle Fritz. Alligevel er det nok selve Troen, der er Anstødsstenen. Nationalsocialismen er nemlig ogsaa en Religion, som ikke kan undgaa at støde mod de Trosinstitutioner, som har været etableret i Aarhundreder.«*

Var Paulus revolutionær?

»I Apostlen Paulus Arbejde gjaldt »Ordet fra Korset«. Hans Maal var et religiøst og kun et religiøst. Men ogsaa hans Stilling overfor Datidens sociale og politiske Spørgsmaal var langt fra »en international Revolutionærs«, saaledes som A. Rosenberg paa en ganske uforstaaelig Maade brændemærker ham i »Det 20. Aarhundredes Mythus«. Om Statsøvrigheden har han skrevet det berømte Ord: »Enhver er underkastet Øvrighedens Magt, thi der findes ingen Øvrighed, som ikke kommer fra Gud; hvor der bestaar en Øvrighed, er den forordnet af Gud. Den der derfor sætter sig op mod Øvrighed, sætter sig op imod Guds Anordning; derfor maa man underkaste sig dén, ikke alene hvad Straf angaar, men ogsaa for sin Sanrvittigheds Skyld.« (Rom. 13.1-7). Heller ikke de sociale Forhold vil han ændre med Vold: »Blev Du kaldet som Slave, saa gør Dig ingen Bekymring; selv om Du ogsaa kan blive fri, saa vælg hellere at tjene«. (1. Kor. 7,21), og til Timotheus skriver han (1. Tim. 9,1): »Alle, der bærer Slaveriets Aag, skal holde deres Herrer i Ære, for at Guds Navn og Læren ikke skal blive bespottet«.

Ovenstaaende er et af de mange Spørgsmaal, som *H. Trefzger* stiller i sin Bog, »*Wir fragen die Kirche*«, (Innsbruck 1935 Tyrolis, 152 S. RM. 1,80), der kort og klart besvarer dem og dermed løser mange af Tidens Diskussions-Problemer.

—z

Theater og Film.

En kraftig Stopper for Operettefantasien. »Episode«. Ligesom det »store kolde« tidligt og silde er blevet propageret i Verden for at fundamentere Danmarks Ry, maatte den flotte k. k. Ulanofficer uforskyldt finde sig i at blive hængt ud som Reklameskilt for Efterkrigstidens haardt medtagne Wien. Og Himlen skal vide, at han i Realiteten forlængst var uddød. Men adelig var han, forelsket blev han, i Forviklinger kom han, Butikspigen fik han, og hans opskræmte Familie blev udsonet under Akkompagnement af de let melankolske Toner, som i et ustandseligt Væld flød fra Grinzing og Schönbrunn. Og nu kommer denne Film og sætter Tingere saa nogenlunde paa Plads igen, ved at skildre de Trængsler, som den tabte Krig og meget andet havde stødt Østrig ud i. Selvfølgelig — og desværre — kan Filmen ikke give det hele, den maa nøjes med et bestemt omend livagtigt Udsnit. Denne Indskrænkning er dog nok til, at Billedet af Inflationstidens Wien let kan virke en Smule fortegnet, thi det standser nemlig ved den glitrende Overflade, som altid forstaaer at brovte

paa Bekostning af en hel Befolknings dybe og ydmygende Nød. Det er Synd for de talrige danske Hjem, som ved mange Traade bindes til Datidens Wien og derfor med bestemte Fordomme vender deres Opmærksomhed mod Filmen. Alligevel er den kommet som en Befrielse.

Et Par Ord endnu om Filmens Hovedkraft, Paula Wessely. Der er ellers blevet udgydt tilstrækkelig Filosofi over hendes »Type«. Det er tydeligt, at let har hun ikke haft det, fordi hun repræsenterer det »harte«, det bitre i de Wienerpigens Væsen, noget, som slet ikke svarer til Verdens Ønskedrøm om det kvindelige Element i Donau-staden. Ogsaa i saa Henseende betyder Filmen en Fornyelse, hun fik nemlig — og hendes Medspillende ligeledes — en Chance for at vise, at en ond Skæbne nok kunde tage haardt fat paa disse Mennesker og fremkalde en eller anden Skavank, men aldrig fravriste dem deres levende, blodrige og varme Menneskekærlighed. For dermed endelig at vise, hvilken Slægt der lever i den haardt prøvede By, og for at pointere, hvad det er, dette »Wiener Blut«.

Argus.

Naar Solen vender. Det begyndte med en alvorlig Forskrækkelse: en patetisk Omtale af Tirolerbefolkningens »Overtro«. Skulde der stikke den Tendens bag, at ville føre Bevis for de religiøse Højtiders »hedenske Oprindelse? Men saa glider det alligevel. Luis Trenkers ubændige Appetit paa smukke Billeder har skabt en Hyldest til Arbejdsglæden, som simpelthen fik Duften af Skov og Sol til at spredes i Tilskuerrummet. Lad gaa, at Manuskriptet i sin Helted blotter mangen en Brist, og at det frem for alt mangler overbevisende Slagkraft paa mange Steder. Saa meget des mere forbavsende er det kun, at Filmen kan efterlade det besnærende Indtryk. Man føler hele Tiden Manden, der staar bag, det ufordærvede Naturbarn, Tiroleren Luis Trenker. Hjemvendt med de Skuffelser, som den store, bedrageriske Verden har beredt ham, finder han atter sin Plads i Bjergene. Uden Overraskelse for Biografgængerne, der tværtimod kan føle en lille Smule Misundelse ved Synet af det smukke Land, hvor Folkeskikke, Landskab, Sprog og Religion kan gaa op i en saa harmonisk Enhed. Nogle Optagelser af en Procession og en Andagt, foretaget med stor Takt, bidrager yderligere til at afrunde Billedet for den katholske Tilskuer.

Argus.

Fra Hovedstad og Provins.

Firmelse i 1936.

Firmelsens Sakramente meddeles: Anden Paaskedag d. 13. April Kl. 11 i Roskilde. Hvide Søndag d. 19. April Kl. 9

i St. Annæ Kirke. Søndag d. 26. April Kl. 9 i St. Ansgars Kirke. Søndag d. 3. Maj Kl. 9 i Sakramentskirke. Søndag d. 10. Maj Kl. 9 i Rosenkranskirke. Søndag d. 17. Maj Kl. 9 i St. Andreas Kirke. Christi Himmelfartsdag Kl. 9 i Aarhus. Søndag d. 14. Juni Kl. 9 i Svendborg. Søndag d. 21. Juni Kl. 9 i Haderslev. Søndag d. 28. Juni i St. Ansgars Kirke for de voksne. Søndag d. 6. Juli Kl. 9 i Slagelse.

Menighedspleje i St. Ansgars Sogn.

* Regnskab og Aarsberetning for St. Vincentsf. for kath. Damer i St. Ansgars Sogn 1. Jan.—31. Dec. 1935.

<i>Indtægter:</i>		Kr. ø.	<i>Udgifter:</i>		Kr. ø.
Kassebeh. 1. Jan. 1935.		71 83	Indbet. til Hovedkassen		805 75
Aarlige Bidrag:			Indkøb til Systuen		123 71
Aktive Medlemmer..	258 00		Kolonialkort		387 21
Passive » ..	751 00		Brændselshjælp		52 50
Kollekten	40 00		Kontant Hjælp		19 00
Gaver	101 65		Udgift v. Aftenmøder .		48 94
Overført fra Systuen ..	30 71		Porto		29 23
Modt. fra Hovedkassen	270 00		Kassebeh. 1. Jan. 1936.		56 85
		<u>1523 19</u>			<u>1523 19</u>

St. Ansgars Sogn har 34 Medlemmer, 16 aktive og 18 passive. Der er aflagt 152 Besøg hos 43 Familier og enligt-stillede, som er bleven understøttede dels med Naturalier, dels med kontant Hjælp. Fire Aftenmøder med forskellig Underholdning, hvoraf den ene var Fastelavnstfesten, er blevet afholdt. Fælles for de tre Sogne er Retraiten, Paaskekommunionen, Skovturen og Julefesten. I Retraiten, som afholdtes i Institut Jeanne d'Arc, deltog 80. — I Fælleskommunionen 2den Paaskedag i St. Ansgars Kirke deltog 100. — Til Skovturen, der som sædvanlig gik til Trørød, var indbudt 50. — Julefesten blev i Aar afholdt i Institut Jeanne d'Arc, og havde samlet 160 Deltagere.

Paa Systuen arbejder 10 Damer, som møder een Gang ugentlig. Der er forarbejdet 68 Stk. nyt Tøj, og omsyet 82 Stk. til Børn. 10 Beklædningsgenstande er uddelt til voksne, ligeledes 16 Par Fodtøj. — Af Gaver har Systuen modtaget 108 Stk. forskelligt. —

Alle, der har ydet Foreningen Hjælp, bedes herved modtage vor hjerteligste Tak.

Vincentsforeningen f. Herrer. Indtægt og Udgift 1936.

(Beløbene afrundet til hele Kroner.)

Lokalraadet: <i>Indtægt:</i> Kollekt ved 4 Generalmøder	64	
Indvundne Renter	8	72
Kassebeh. 1. Jan. 1935		<u>244</u>
		<u>316</u>

<i>Udgift i 1935:</i>	103
Kassebeholdn. 1. Jan. 1936	<u>213</u>
	<u>316</u>

Konferencerne	Ansgar	Maria	Anna	Joseph		Ialt
<i>Indtægt i 1935:</i>						
Kollekter ved Møderne.	78	101	62	167		408
Fra passive Medlemmer	95	50	18	146		309
Gaver	10	370	250	—		630
St. Antoniusbøssen . . .	443	331	124	186		1084
Kransekort	10	10	10	10		40
Renter	1	—	—	—		1
Fra Lokalraadet	—	50	—	—		50
Ialt Indtægt	637	912	464	509		2522
Kassebeholdn. 1. Jan. 1935	78	8	11	23		120
Balance ..	715	920	475	532		2642
<i>Udgift i 1935:</i>						
Hjælp i Naturalier	294	287	134	80		
» til Klæder	18	—	14	488		
» » Brændsel	0	130	13	5		
Kontant Hjælp	73	120	35	198		
Husleje-Hjælp	42	173	150	67		
Syge-Hjælp	47	10	65	16		
Begravelseshjælp	10	—	10	—		
Nordisk Ugeblad	72	60	27	102		
Sjælemesser	5	—	3	5		
Ferieoph. for Skolebørn	20	—	20	20		
Diverse	68	—	4	40		
Ialt Udgift	649	780	475	498		2402
Kassebeholdn. 1. Jan. 1936	66	140	—	34		240
Balance ..	715	920	475	532		2642
Medlemsantal						
Aktive Medlemmer	3	5	8	5		21
Passive do.	7	12	10	12		41
	10	17	18	17		62
Bibliothekerne						
Antal Bind	452	—	Annex St. Jos. 594	1556	—	
Udlaan	380	—	155	612	—	

Oxford — Rom.

D. K. K. F., Arrangørerne af Pastor Messerschmidts Foredrag Mandag d. 2. Marts, havde næppe ventet en saa overvældende Tilslutning, kun en Brøkdæl af de interesserede naaede at faa Plads i Studenterforeningens lille Sal. Forsamlingen, hvoriblandt mange Katholiker, mange Oxfordfolk og en Del mere ubestemmelige, lyttede til Pastor Messerschmidts Ord i dyb Tavshed, ofte stærkt grebet. Pastor Messerschmidt gjorde klart og indtrængende Rede for det Standpunkt, som man fra katholsk Side maatte indtage over for Oxford, og som udførligere er fremstillet i Pauluskredsens Brochure: at et Liv efter de absolute Krav ikke kan skilles fra den kristne Tro, og at man tvivler om, at Oxfordbevægelsen som saadan virkelig bygger paa Troen paa Christus som Guds Søn, da den synes at vinde Folks Tilslutning paa, at man kan leve efter Absoluterne ogsaa uden Tro.

Nogle faa Spørgsmaal bagefter fra et Par Oxfordtilhængere viste imidlertid, at det, Oxford kalder Absoluter, for os Katholiker nærmest er et selvfølgeligt Minimum, hvorfra vi synes, der er milelangt til den absolute Uselviskhed. Mange af Tilhørerne bevidnede, at de havde Troen og ogsaa mente, at Oxford byggede paa den. Et Par Fanalikeres uanbragte Angreb paa Romerkirken ud fra de sædvanlige Skrøner vakte Munterhed og Uvilje ogsaa hos Oxfordtilhørere. En Dame forargedes over, at man kunde tro, det var nødvendigt at blive fuldkommen for at blive salig. Man fik et levende Indtryk af, at selv de centrale religiøse Begreber blandt Folk er i den vildeste Forvirring, og saa maa enhver Diskussion blive haabløs. Tilbage bliver den Mulighed, at en og anden ærlig Sjæl dog er gaaet hjem i hvert Fald med et Indtryk af katholsk Mentalitet, som den gav sig Udtryk i Pastor Messerschmidts Ord. — Forhenværende Oxfordfolk fortæller, at de allerede er mange, som har forladt Bevægelsen i Fortvivlelse over dens fuldkomne Indholdsløshed. E. N.

Fra den vide Verden.

Den 33. Internationale Eucharistiske Kongres

vil blive afholdt i Filippinernes Hovedstad, Manila, i Tiden fra d. 3.-7. Febr. 1937. Allerede nu ruster de europæiske Skihfsartsselskaber til Fællesrejser til den fjerne Øgruppe Øst for Kina. Norddeutscher Lloyd meddeler, at der d. 27. December 1936 vil afgaa Selskabets 13.367 Brutto Register-Tons Dampner »Stuttgart«, der d. 31. Januar 1937 ankommer til Manila. Hjemrejsen paabegyndes d. 13. Febr., og man vil være tilbage i Bremen d. 21. Marts. For eventuelle

skandinaviske Deltagere i Kongressen vil »Stuttgart« vistnok frembyde de bedste Rejsemuligheder. Medlemmer af Gejstligheden og rejsende, som anmeldes gennem kath. Organisationer kan faa en betydelig Rabat, og Rejsen vil kunne gøres for den forholdsvis billige Pris af Kr. 930.

Nye Uroligheder i Skotland.

I Edinburgh har der fundet alvorlige anti-katholske Demonstrationer Sted. »Skotsk Lourdes Forening« holdt Møde i en Forsamlingsaal. En Skare paa henved 500 Fanatikere samlede sig under Mødet udenfor og overfaldt Mødets Deltagere, da disse skulde begive sig paa Hjemvejen. Da Ærkebiskoppen, McDonalds Vogn ankom til Mødet, styrtede Skaren frem imod den. Beredent Politi beskyttede Excellencen, som var ledsaget af to Præster. Henved 30 Børn fra St. Catherine's House of Mercy, som blev ledsaget til Mødet af en Nonne, maatte døje alle Slags Forulempelser fra de anti-katholske Mænds og Kvinders Side. To Brødre fra Sognets Kirke blev ligeledes trængte og forhaanede af Skaren.

Katholicisme og Kommunisme.

De hollandske Kommunisters officielle Organ »Tribunen« giver et talende Bevis for den Kendsgerning, at Catholicismen og dens Klerus er en væsentlig Hindring for Kommunismens Udbredelse. Det meddeler, at det i de katholske Provinser Limburg og Brabant i Holland trods alle Anstrengelser ikke er lykkedes at hævde sig over for Klerus' stærke Indflydelse og raader derfor til i disse Provinser at undgaa enhver Krænkelse af de religiøse Følelser og hellere i al Stilhed »undergrave dette Bolværk«.

Kirkefølgelsen i Tyskland.

Arrestationen af de katholske Ungdomsførere fortsættes stadig over hele Tyskland. Ialt er nu mere end 200 Ungdomsførere blevet sat fast. — Den 9. Februar udtalte Biskoppen af Münster, Grev v. Galen, i en Prædiken i St. Viktor Domkirke i Xanten: »Hvor mange Katholiker, Præster og Lægfolk, er ikke blevet angrebet og udskældt i Aviser og Forsamlinger, fordrevet fra Kald og Stilling og taget til Fange og mishandlet uden Dom. Lederen af det biskoppelige Efterretningsvæsen i Berlin, Domkapitular Dr. Banasch, hensmægter allerede i Maaneder i Fængsel, og man har ikke engang meddelt Biskopperne, hvad man beskylder ham for. Den af Biskopperne ansatte Fører for de katholske Ungdomsforeninger i Tyskland, Mgr. Ludwig Wolker, er for tre Dage siden blevet arresteret, og hvor længe vil det vare, inden han kan bevise sin Uskyldighed for en uafhængig tysk Domstol? — Der findes i de tyske Lande friske Grave, hvori Støvet hviler af dem, som det

katholske Folk regner for Troens Martyrer, fordi deres Liv bevidner deres trofaste Pligtfølelse mod Gud og Fædreland, Folk og Kirke, og det Mørke, der er bredt over deres Død, bliver ængsteligt bevogtet. Og hvor tynger ikke det sværeste Samvittighedsstryk paa Embedsmænd og Funktionærer, paa Forældre og Lærere, som bliver stillet overfor Spørgsmaalet: at vælge mellem Troskab mod Gud og deres kristne Samvittighed og deres Velvilje og Gunst, som deres Stilling og ovenikøbet deres Livsunderhold er afhængig af.«

Den badensiske Særret i Mannheim har idømt den katholske Sognepræst Franz Sattelmann fra Plankstadt ni Maaneders Fængsel. — Af Ober-Landsretten, Köln, blev en Sognepræst straffet, fordi han i Kirken under Guds-tjenesten opfordrede Menigheden til at give Gaver til Anskaffelse af en Messehagel. — En Prædiken af den 4. Maj 1935 førte den 33-aarige katholske Vikar Wilhelm Oberhaus fra Clemens-Kirken i Hombruch for Særretten i Dortmund, og han blev idømt tre Maaneders Fængsel. — I Processen mod den fra Siegen kendte tidligere Vikar Heinrich Rupieper har Paderborns Landsrets store Strafkammer nu afsagt Dom, hvorefter Anklagede blev idømt en samlet Straf paa syv Aars Tugthus. — »S. A.« skriver: »Der findes Svinehunde, som højt og tydeligt med den foreskrevne løftede Haand brøler: »Heil Hitler« og samtidig bider Tænderne sammen over alle Slags grove Gemenheder. Men disse Fyre skal vide, at vi ogsaa overvaager dem mellem Tænderne.« — — Biskoppen af Berlins tidligere Administrator og Lederen af den biskoppelige Oplysningstjeneste, Domkapitular Dr. Banasch, som blev arresteret den 22.-11. ifjor under Deviseprocessen mod Biskoppen af Meissen sigtet for Højforræderi, er atter blevet løsladt. Dette skal være sket paa Hitlers personlige Intervention. Man har altsaa holdt en uskyldig Mand fængslet i 3 Maaneder! Den »personlige Intervention« kom lovligt sent. — Hvorledes Børnene blev taget fra den konfessionelle Skole? Man sparede ikke paa Trusler, man gav Børnene Udmeldelsesblanketter fra Kirkeskolerne med hjem. I enkelte Tilfælde maatte Børnene sendes tre Gange hjem med saadanne Sedler for at tvinge Forældrene til at skrive under. — »Westdeutscher Beobachter« angriber »Osserv. Rom.« for Tyskfjendtlighed. — Rigspropagandaministeren har forbudt de »religiøse Uge- og Sogneblade at tage Stilling til politiske Spørgsmaal«. D. v. s. man har fundet det Løsen, under hvilket de religiøse Blade skal kvæles! — — Den 73-aarige Sognepræst Dr. Albert Fritsch fra Hellefeld i Arnsberg-Kredsen, stod anklaget for Dortmunds Særret. Han indrømmede, at han

havde anvendt Alfred Rosenbergs Skrift »Til vor Tids Mørkemænd« som Udgangspunkt for flere af sine Prædikener. — — Provst Joseph Boemer fra Provstekirken i Arnsberg er blevet idømt en Pengebøde paa 150 RM. samt 7 Maaneders Fængselsstraf for Forseelser imod Prædikestolsparagraffen. — — Den 8. Februar lige før Kl. 8 blev Kapellan Thomas i M. Gladbach arresteret af Kriminalpolitiet og overført til Politifængslet i Spatzenberg. — Kl. 8 Messen, som Kapellanden skulde have læst, maatte bortfalde.

Aarhus. BASAR i Aarhus. Som det er Skik og Brug, kalder Aarhus Menighed hver andet Foraar sine Medlemmer og Venner sammen til den store Basar til Bedste for sit Arbejde for Børnene og blandt de unge i Byen og paa Landet. Basaren holdes den 5. og 6. April i Forsamlingssalen, Ryesgade 24. At det er et Arbejde, der kræver og fortjener Støtte, kan enhver regne ud, der en Gang har kørt en Tur i »Distriktet« og opdaget, at det dækker ca. 3000 Kvadratkilometer, hvor Børn og unge paa 100 forskellige Steder skal modtage Undervisning og faa Del i de h. Sakramenter! Og i Byen har vi bl. a. St. Klemens og Dronning Dagmars Trop, som med store Forventninger — og Planer — ser Basarens Resultater i Møde!

Mon De ikke kunde hjælpe os lidt? Køb en Lodseddel! Salget er begyndt. Mange Tak forud! *Joseph Koch, Sognepræst.*

Horsens. Da det nye Skoleaar begynder den 1. April, vilde det være bedst at indmelde nye Elever til St. Ansgars Skolehjem allerede i Slutningen af Marts Maaned. Prospekt sendes paa Forlangende. *Forstanderen.*

Oxford og Rom.

Pastor H. Messerschmidts Foredrag vil blive gentaget Mandag d. 9. Marts Kl. 20 i »Grundtvigs Hus«. Fri Adgang.

Katholsk Klub holder Klubaften paa Hotel »Phønix« Onsdag den 11. ds. Kl. 20.

Min kære Mand

Pens. Skibsfører ved D. S. B.

Jens Pedersen

er afgaaet ved Døden d. 1. Marts 1936 styrket ved vor hellige Kirkes Naademidler.

H. Lomholdt Pedersen.

R. I. P.

Den afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

en kvindelig, eller mandlig Hus-assistent.

Plads søges:

af ung Mand (gift) som Chauffør, Portner, Gaardmand, Bud eller Kusk.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paategning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

Marts.	Marts.
8. S. 2. Søndag i Fasten.	15. S. 3. Søndag i Fasten.
9. M. Francisca af Rom.	16. M. Ferialdag.
10. Ti. 40 Martyrer i Sebaste.	17. Ti. Patriek.
11. O. Ferialdag.	18. O. Cyrillus af Jerusalem.
12. T. Gregor den Store.	19. T. JOSEPH.
13. F. Ferialdag.	20. F. Ferialdag.
14. L. Ferialdag.	21. L. Benedikt.

Marts. Ugens Messebønner.

8. S. 2. Søndag i Fasten (173—192); 2. Sæt Bønner: Johannes af Gud (848—686).
9. M. Ferialdag (177); 2. Francisca af Rom (849). — *Eller*: Francisca af Rom (849—686); 2. Ferialdagen (177); Slutningsevng.: Ferialdagens (179).
10. Ti. Ferialdag (181); 2. 40 Martyrer (849). — *Eller*: 40 Martyrer (849—687); 2. Ferialdagen (181); Slutningsevng.: Ferialdagens (183).
11. O. Ferialdag (185); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. For de levende og de døde ([125]—[110]).
12. T. Ferialdag (189); 2. Gregor den Store (850). — *Eller*: Gregor den Store (850—688); 2. Ferialdagen (189); Slutningsevng.: Ferialdagens (191).
13. F. Ferialdag (194); 2. og 3. som Onsdag.
14. L. Ferialdag (199); 2. og 3. som Onsdag.

M.-K. Rosenkranskirken. »Maria Rosenkransdronning« **M.:** Torsdag d. 12. Marts Kl. 20 i Frbg. Allé 74. **F.-K.:** Søndag d. 15. Marts i Messen Kl. 8.

Vincentsforeningen for Herrer afholder **Generalforsamling** Søndag d. 8. Marts efter Højmessen i Rosenkranskirken ca. Kl. 11¹/₄ i Forsamlingsalen samme Sted. Aktive og passive Medlemmer bedes venligst give Møde.

Conventus missionariorum haunlensium erit die 10. huj. hora 4¹/₂ ad s. Josephum. (Nota bene: electio novi præsidis.)

Katholsk Radioklubs Ungdomsafdeling. Lørdag d. 7. Marts Kl. 20 indleder Hr. H. D. T. Kiærulff en Diskussion om »Militarisme«. Gæstekort à 25 Øre.

I Roskilde holdes Exerctierne: For Damer: 1. Hold d. 22.—26. Juli. 2. Hold d. 29. Juli—2. August. For Herrer: d. 5. August—9. August.

St. Vincents Kollekt.

I St. Ansgars-, Sakraments-, Rosenkrans- og Jesu Hjerter Kirke holdes Kollekten d. 3die Søndag i Fasten (15. Marts) til Fordel for Vincentsforeningen for katolske Damer (katolsk Menighedspleje). Vi lever stadig i en knugende Krisetid, som ogsaa mærkes føleligt i vor Forening, hvor Indtægterne formindskes ved Bidragydernes svigtende Evne. Vi beder derfor instændigt om Støtte til vort Arbejde ved denne Kollekt, for at vi derigennem kan komme vore nødlidende Trosfæller til Hjælp. *Styrelsen.*

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 5. Marts.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvoluf) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 11.

Søndag den 15. Marts

1936

INDHOLD: Christi Stridsmænd. — Racebegejstring paa Afveje. — Christi Ligklæde i Turin. — Prædikanten fra Royal Oak. — Om at styrke sin Vilje. — Ihukom, o Menneske, at du er Støv. — Man kan ikke være forsigtig nok. — Nye Bøger. — Paa Lytterpost. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Christi Stridsmænd.

I Aaret 320 havde den fra Kejser Marcus Aurelius' Tid saa berømte 12. Legion »legio fulminatrix« slaaet Lejr ved Sebaste i lille Armenien. Den 1. Marts lod Legionens Hærfører Lysias oplæse et Dekret fra den daværende Kejser Licinius gaaende ud paa, at alle Soldaterne under Dødsstraf var forpligtede til at ofre til Afguderne, da det var kommet Kejseren for Øre, at der fandtes mange kristne Soldater i hans Hær. Da Dekretet var læst op, traadte 40 af de tapreste og dygtigste Soldater frem fra Rækkerne og erklærede, at de ikke vilde ofre til Afguderne, eftersom de var kristne. Med alle mulige Midler prøvede Lysias at overtale dem, men da intet hjalp, befalede han, at de skulde piskes til Blods, lænkes og kastes i Fængsel. Flere Dage tilbragte nu disse modige Soldater i Fængslet uden Mad eller Drikke. Endelig blev de paany kaldt frem for Hærføreren, paany opfordret til at opgive deres kristne Tro, og paany nægtede de at gøre dette. Til alle Opfor-

dringer svarede de kun: Umuligt! Hvad vi har formaaet, har vi gjort i Kejsereus Tjeneste for vort jordiske Fædrelands Vel; men være utro i den højeste Kejsers Tjeneste og skade vort himmelske Fædreland hverken kan eller vil vi.

Opfyldt af Vrede dømte Lysias dem alle 40 til at dø Kuldedøden. Vinteren var da endnu paa sit højeste. Alt var dækket af Is og Sne, og Temperaturen laa mange Grader under Frysepunktet. Lysias lod nu hugge en Vaage i en Dam udenfor Byen, og i denne blev de 40 Soldater anbragt, efter at man først havde berøvet dem alle deres Klæder. For at gøre Straffen mere raffineret, blev der lige i Nærheden beredt et varmt Bad for dem af Soldaterne, der vilde fornægte Christus og ofre til Afguderne.

Denne grusomme og samtidig raffinerede Straf formaede dog ikke at kue de tapre Soldater. I flere Dage holdt de standhaftigt ud; opmuntrede og trøstede hinanden og blev bestandig ved med at bede: Herre, vi er Dine 40 Krigere! Aldrig er det sket, at en enkelt Fjende har overvundet 40 romerske Soldater; lad det da heller ikke ske, at den onde Fjende faar Magt over nogen af os. Fyrretyve i Tal er vi draget i Kamp mod ham; lad os alle 40 sejrige drage hjem til Dig for af Din Haand at erholde Ærens Sejrskrans og Livets Krone.

Endelig den 10. Marts var deres Lidelser tilende. Sejrrige bukkede de under for den bidende Kulde, der ikke havde formaaet at svække eller slukke deres brændende Kærlighed til og Trofasthed overfor Gud. Hærføderen befalede, at deres martrede Legemer skulde brændes og Asken strøs ud i Søen; men de kristne fik dog Held til for gode Ord og Betaling at faa overladt en Del af den. I Cæsarea stedte de Martyrernes forkullede Rester til Hvile og byggede en skøn Kirke, som blev indviet til deres Minde.

Og Guds hellige Kirke mindes dem den Dag i Dag, og mindes dem ikke blot for at hædre og hylde dem, men ogsaa for at minde os om, at vi, der ved Firmelsens hellige Sakramente blev slaaet til Riddere i Christi Stridshær, i Farens og Fristelsernes Timer, i Modgangens og Forfølgelsernes Tider bør vise samme heltmodige Standhaftighed og haardnakkede Udholdenhed, samme brændende Kærlig-

hed og ubrødelige Trofasthed overfor vor kristne Tro som hine heltemodige Blodvidner fra Urkirkens Dage, at vi som hine Mænd er tro indtil Døden og arver Livets Krone. (Joh. Aab. 2,10). P. A.

Racebegejstring paa Afveje.

Racetheori, eugeniske Ægteskabshindringer, Sterilisation, Fødselskontrol og Euthanasi er i vore Dage Slagord, der er indpodet i os af Videnskaben for, som det siges, ved deres Indførelse i Praksis at frelse Menneskeslægten fra Tilintetgørelse. Imellem Talsmændene for disse »velgørende og gavnlige« Forebyggelsesmidler findes der ikke saa faa Læger og mange Biologer som f. Eks. *Alexis Carrel*, der indtager en Førerstilling blandt sidstnævnte. Han staar paa det Standpunkt, at Videnskaben paa sit nuværende Stadium allerede er i Stand til med godt Resultat at gribe ind i Dannelse af baade Legeme og Aand, idet den Enkelte bliver ledet til at udvikle sine Kræfter i den rigtige Retning og det ikke alene ved Forandring af sociale Forudbetingelser. Han spørger om, hvad man skal gøre med daarlig begavede Individuer, som er en uhyre Belastning for Resten af Befolkningen. Der er jo utvivlsomt ingen Grund til at kæmpe for at bevare overflødige og skadelige Led, der forhindrer de normales Udvikling, men hvilken Vej skal det menneskelige Samfund slaa ind paa overfor saadanne? Carrel svarer selv paa sit Spørgsmaal følgende: Hvorfor skal der ikke sørges for Anstalter, hvor de Led af det menneskelige Samfund, der maa anses for skadelige, likvideres paa en menneskelig og økonomisk Maade?

Amerikaneren *Popenoe* foreslaar at sterilisere i det mindste en Tiendedel af de ca. 4,8 Millioner aandssvage, der findes i U. S. A. for at forhindre deres Forplantning. Som bekendt findes der ogsaa i Tyskland et stort Antal Repræsentanter for denne Teori, og *dér er hidtil mere end 16.000 Borgere blevet underkastet Operation, og heraf alene i det lille Thüringen 1234 af en Befolkning paa noget over 1 $\frac{1}{2}$ Million Indbyggere*. Heldigvis er der baade i Tyskland og Amerika ligesom i England Læger, der har protesteret mod dette og samtidig bevist, at Sterilisation absolut ikke kan fremstilles som hævet over al Diskussion set fra et videnskabeligt Synspunkt. I Italien hæver der sig ligeledes i vore Dage paa ny en hel Række af betydningsfulde Stemmer mod Anvendelse af et saa dybtgaaende Indgreb, saaledes af den bekendte Lærer i Fysiologi, Milano-Professoren Foà, som

for nylig har offentliggjort en Artikel vedrørende Sterilisation set fra et ethisk Standpunkt.

I første Linie gør han opmærksom paa, at den tyske Lov allerede i U. S. A. har en Forløber, eftersom Staten Indiana all siden Aar 1907 har en saadan, der siden yderligere er indført i 25 af de andre Stater, hvoraf imidlertid otte igen har afskaffet den.

Resultatet var alt andet end opmuntrende, eftersom ingen af de arvelige Sygdomme, for hvis Skyld Sterilisering blev indført, i mindste Maade har været i Tilbagegang siden.

Tværtimod har en forfærdelig og antisocial Forbryderverden udviklet sig i U. S. A. til Skræk for Menneskeheden til Trods for at den syv og tyve aarige Anvendelse af bemeldte Lov skulde have bevirket det modsatte. Professor Foà fremhæver særligt bl. a., at f. Eks. den arvelige Blindhed slet ikke har taget af. Hvad angaar Aandsvaghed paaberaaber Forfatteren sig Arbejder af *Jennings*, der har anstillet vidtgaende Undersøgelser vedrørende biologisk Arvelighed i de forenede Stater. Det er konstateret, at hvis man vil nedbringe Totalantallet af aandssvage, der p. T. udgør en Tusindedel af Befolkningen, til en Titusindedel, saa maatte der hertil fordres ikke mindre end otte og tres Generationer d. v. s. **to til tre tusind Aar.**

Af de førnævnte faa Eksempler fremgaar det med tilstrækkelig Tydelighed, at Midlet, som man i vore Dage foreslaar, er milevidt fra blot tilnærmelsesvis at kunne løse Problemet, særlig naar man betænker, hvor nær beslægtet mange Former for Sindssyge er med Geni og højeste Form for Begavelse. Den fremragende tyske Psykiater *Bunke* betoner, at man vilde komme til i høj Grad uønskede Resultater, hvis man gaar for overdrevent frem, eftersom Følgen saa vilde blive, at **Menneskeheden sandsynligvis efter faa Generationer kun vilde komme til at bestaa af middelmaadige Bureaukrater.**

Professor Foà erklærer derimod med stort Eftertryk, at man mere end hidtil bør beskæftige sig med Milieuets Indflydelse, fordi særlig i Ungdomsalderen visse mindre ønskelige Karakterudtryk endnu er tilgængelige for Indvirkning og Forandring, hvorfor man i første Linie bør rette sin Opmærksomhed paa at faa de Betingelser, under hvilke Individet lever, forbedret for at skaffe Grundlag for at lede det ind paa en sundere Vej.

Professor Foà beskæftiger sig derefter med den nye tyske Lov og betoner, at dens Komplicerthed alene, til Trods for dens tilsyneladende matematiske Eksakthed allerede i mange Tilfælde har bevist, at dens Anvendelse i al

Almindelighed er umulig. Tænk bare paa visse Sygdommes Arvelighed. Her er man jo nødt til ikke alene at maatte rydde et Barn, som har arvet en Sygdom, men ogsaa hans sunde Søkende af Vejen, fordi disse jo er en overordentlig Fare for de kommende Slægtled. En saadan Gennemførelse af Lovbestemmelsen, hvorved fuldstændig sunde Mennesker bliver udryddede, er jo baade monstrøs og praktisk umulig. *Rudin*, der uden Tvivl er en af de kraftigste Forkæmpere for Sterilisation i Tyskland, har i det lange Løb heller ikke kunnet frigøre sig for disse Følgeslutninger, hvorfor han har udarbejdet et empirisk System, der gaar ud paa at undersøge Sundhedstilstanden hos det størst mulige Antal af et sygt Menneskes Slægtninge for derved at komme til Kundskab om arvelige Sygdommes Fremskridt og Spring. Han mener derved at kunne komme til Klarhed over, hvor stor Grad af Sandsynlighed der er for Sygeligheds Indtræffen ved en bestemt Sygdom med Hensyn til Befolkningens sunde Sønner. Han indrømmer ganske vist, at *hans Methode ikke giver ham andet end en Sandsynlighedsprognose*. Foà betoner fuldstændig rigtigt, at det er absolut umuligt alene paa Grund af en Sandsynlighedsprognose at fatte en saa alvorlig Beslutning som at sterilisere et menneskeligt Væsen.

Hvor stor Faren i Virkeligheden er, beviser

Australiens og New Zeelands Historie.

Som bekendt blev nemlig disse to Kolonier i Begyndelsen anvendt af Englænderne til at skaffe sig af med deres Forbrydere og andre mindre værdifulde Medlemmer af det menneskelige Samfund. Hvad kom der saa egentlig ud af dette? Resultatet blev saamænd, at der af dette Udskud af Menneskeslægten udviklede sig *en i høj Grad civiliseret Befolkning*, der nu bestaar af aandelig højtstaaende og hæderlige Familier.

Ved A. N.

Christi Ligklæde i Turin.

Af de mere end 40 bekendte »Christi Ligklæder« har man i Almindelighed altid kun anset eet for ægte, nemlig det, der siden Aar 1578 opbevares i Slotskapellet i Turin; dog har der ogsaa dér hersket Tvivl, særlig efter at U. Chevalier udførlig behandlede Spørgsmaalet i 2 Bøger, udgivne henholdsvis 1899 i Chambéry og 1900 i Paris. Chevalier nægtede Ligklædets Ægthed, og hans Grunde er vist ikke gendrevne endnu. Nu har den tjekkiske Konnersreuth-Forsker Dr. med. R. W. *Hynek* taget sig af Sagen i en Bog, der ogsaa foreligger paa Tysk ved Professor Ant. Kul-

hanek (*Der Martertod Christi im Lichte der modernen medizinischen Wissenschaft. Entdeckung des wahren Porträts Christi.* Verlag: Pressverein »Egerland« in Eger. 140 S. Pris: RM. 2,20.)

Efter en Indledning og et sig dertil sluttende Kapitel om den gennem Aarhundreder herskende Længsel efter at besidde et sandfærdigt Billede af Frelseren fortæller Doktoren i korte Træk Turin-Ligklædets omskiftende Historie og giver derpaa en Beskrivelse af dets Udseende med blotte Øje samt Tekstiltfagmanden Tomossis af Stofundersøgelsen indvundne Resultat. Forfatteren omtaler derefter Secondo Pias interessante Opdagelse Aar 1898 ad fotografisk Vej, der gav til Resultat, at Aftrykket paa Ligklædet med fuldstændig Nøjagtighed svarer til et fotografisk Negativ. Pias Opdagelse vakte stor Opstandelse og delte de interesserede i to hinanden bekæmpende Lejre: pro et contra. I sidstnævnte kæmpede endog ikke saa faa Præster, medens Hovedmanden for Forsvarspartiet, Biolog-Professoren Paul Vignon fra Paris, i sit Skrift »*Le saint Linceul de Turin*« sammenstillede en Mængde, særligt eksperimentalt, Materiale, og desuden belyste de forskellige Problemer i Sagen samt imødegik de fremsatte Indvendinger. Aar 1931 blev der dannet to videnskabelige Kommissioner; en italiensk under Ledelse af Turin-Kardinalen Fossati og en fransk med Kardinal Verdier fra Paris i Spidsen. Resultatet, som begge Kommissioner samstemmende kom til, men hvis nærmere Begrundelse vi ikke her skal komme ind paa, gik ud paa, at Vignons og andres Mening, hvorefter Aftrykket var fremkommet ved en kemisk »Fernwirkung«, var den mest antagelige og allersandsynligste.

Dr. Hynek gaar ind paa alt, hvad der indtil Dato er skaffet til Veje ved Hjælp af moderne fotografiske Metoder, og sammenfatter saa Resultatet i følgende:

1. Legemets Aftryk paa Ligklædet er, naar Blodpletterne undtages, et fuldstændigt Negativ og ikke frembragt af Menneskehænder.

2. Ved Forstørrelse er det klart bevist, at ethvert Spor af Farvestof eller Penselstrøg, mulige Tegninger eller derunder liggende Skitser er udelukket.

3. Lys- og Skyggespillet paa Aftrykket har ingen Steder skarpe Grænser, men viser en ejendommelig »Udflydning«.

4. De nøjagtigt afgrænsede Blodpletter har udpræget Karakter af Aftryk fremkaldt ved Berøring. De er intensive og mest udpræget af alt paa Aftrykket.

5. Aftrykket viser nøjagtige og fuldkomne anatomiske Proportioner, der baade forraader Personlighedens Fysiognomi og Race, og skamskændes hverken af Svulster eller Næsebrud.

6. I Aftrykkets Skygge, altsaa i den væsentlige Del af Helheden, er Vævningen i det hellige Ligklæde fuldstændig ubeskadiget.

7. Aftrykkets Negativ viser ikke alene paa beundringsværdig Maade den ydre Form af Forløseraasynet, men ogsaa det hovedsagelige: hans Sjæl udtrykker sig i det. Dette er af afgørende Betydning.

Længere henne i Bogen, der for øvrigt ledsages af elleve fotografiske Reproduktioner, imødegaar Forfatteren alle hidtil fremsatte Indvendinger mod Ligklædets Ægthed, medens Resten af den 140 Sider store Bog hovedsagelig tager Klædet under Behandling i dets Egenskab af historisk Dokument for Korsfæstelsens Grusomhed. A. N.

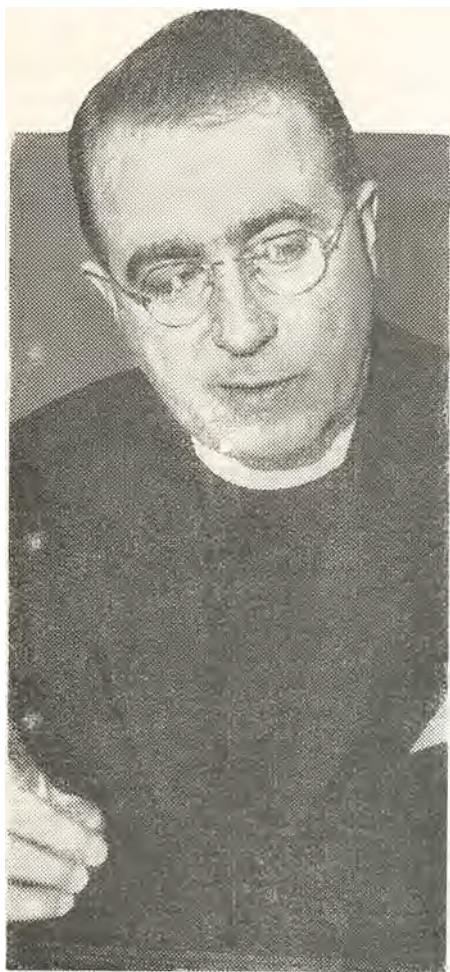
Prædikanten fra Royal Oak.

Ved det kommende Præsidentvalg i U. S. A. vil den katholske Præst P. Coughlins Union for social Retfærdighed være en af de mægtigste Faktorer. Vi har tidligere talt om baade Paterens Person og Program og bringer nu nedenfor supplerende Oplysninger om hans Indsats.

Hver Søndag Eftermiddag Kl. 4 taler P. Coughlin fra Prædikestolen i den lille Theresias Kirke i Royal Oak til de amerikanske Radiolyttere: man kan sige til det amerikanske Folk. Thi naar han taler, lytter alle Farmerne ude paa Vestens vidtstrakte Sletter og Beboerne i Østens Kæmpebyer, Arbejderne i Staalværkerne og Automobilfabrikerne og Vekselererne i Wallstreet, Ungdommen paa Sportspladserne, Gæsterne i de fornemme Kredse, Hvide og Sorte, Katholiker og Protestanter, Millionærer og Tiggere; men frem for alle er det i Borgerne i de smaa Byer ude paa Landet, dem som danner det amerikanske Folkelegemes Rygrad, at Prædikanten i Royal Oak har sine mest trofaste Tilhængere. Præsten ved den lille Landsbykirke ved Detroit er i Dag uomtvistelig Amerikas mest populære Taler, og hans Prædikener om Statens og Samfundets nødvendige Nydannelse, om den kristne Samfundslære, om *Rerum Novarum* og *Quadragesimo Anno*, hvori han skaanselsløst lægger Kapitalismens, Socialismens og Liberalismens Sygdomssymptomer blot, begynder at grave sig ind i Amerikas Ansigt og at bringe det politiske Systems gamle Klikevæsen ud af Ligevægt.

Dette apostoliske Arbejde har udviklet sig fra en ganske uanselig Begyndelse. Som ung Præst begyndte P. Coughlin efter sin Biskops Ordre at bygge en Kirke i Omegnen af Detroit, Byen, der er blevet verdenskendt gennem Ford-

Fabrikkerne. Med Besvær og under store Ofre faar han opført en bekedent Bygning, som han indvier til den hellige Theresia og i Folkemunde hurtigt kommer til at hedde »Den lille Blomsts Helligdom«. Men alle Anstrengelser

Pater Coughlin.

har været forgæves, Messe og Prædiken holder han for tomme Bænke. Der indfinder sig daarligt nok tyve Mennesker, og det tilfredsstillende ikke hans Iver. Han erkender, at han maa naa Menneskene i deres Hjem, naar de ikke vil komme til ham; og en Dag i Slutningen af sin Prædiken forklarer han de faa Tilhørere, at han fra nu af vil tale til dem gennem Radioen. Det er de ikke indforstaaet med; de vil se deres Præst tale. Saa gaar han til en lille Senderstation, lejer en Sender og stiller den op paa Prædikestolen.

For ni Aar siden begyndte P. Coughlin sine Foredrag over denne lille Sender, som han lejede for en Time. Dette er nemlig muligt i Amerika; dér er Sendere private Foretagender. Forsøget fik overraskende Resultater. Der indløb Gaver og Anerken-

delsesskrivelser, som snart blev saa talrige, at yderligere Sendere maatte tages i Brug. Lytternes Tal voksede i store Spring, og dette viste sig bedst i den gigantiske Post, der indløb. Vi har allerede engang tidligere her i Bladet omtalt dette. Allerede i 1927 var 25 Sekretærer beskæftigede med at besvare hans Post. For Tiden naar Prædikenerne fra Royal Oak ud til 50 Millioner Ra-

diolyttere over 35 store Sendere, og med Besvarelse af Posten er 150 Sekretærer beskæftigede. 13 Millioner af P. Coughlins Tilhængere har sluttet sig sammen i »National-Unionen for social Retfærdighed«, og deres Bidrag bestrider Omkostningerne ved Senderleje og Kontorhold. P. Coughlin er i Dag Fører for en vældig Aandsbevægelse, og han er en frygtet Modstander for alle det offentlige Vels Fjender.

Hans Ord er tilstrækkelige til at byde de Mægtige at standse og influerer selv paa Kongressens og Præsidentens Beslutninger. At den frygtede Kritiker finder de skarpeste Modstandere inden for Finans- og Handels-Kredse, som han griber forstyrrende ind i, siger sig selv. Men hverken Trusler eller Bagvaskelser eller Angreb gennem Pressen kan hindre P. Coughlin i at sige, hvad han holder for Ret, og til at fordømme, hvad han holder for Uret. Og Biskoppen, Mgr. Gallagher, beskytter sin modige Præst. Da en af dem, der følte sig truffet, telegraferede til Biskoppen: »Bring denne Kætter til Tavshed«, svarede Biskoppen: »Vis mig først Kæteriet«.

Og P. Coughlin er sikker paa sine Tilhængere. Da et lille Senderselskab, som fandt denne Prædikants Frimodighed betænkelig, engang tilsendte sine Lyttere en Rundskrivelse med Forespørgsel, om man ikke skulde indstille Udsendelserne, indløb der 137.000 Breve, som energisk fordrede Foredragenes Fortsættelse. Men dette er kun en lille Prøve paa, hvor højt skattede Udsendelserne fra Royal Oak er. Efter særlig betydningsfulde Foredrag indløber der i en Uge ofte indtil een Million Breve, Takke- og Anerkendelsesskrifter, hvilket beviser den mægtige Virkning disse Prædikener gør. De rige Bidrag, som for det meste er vedlagt saadanne Skrivelser, anvender P. Coughlin til yderligere at udvide sin Virkesfære. Og Fords Landsmand og Nabo gør det paa ægte amerikansk Vis. Den lille gamle Kirke er for længe siden blevet for lille til at rumme den Skare af Besøgende, som i store Masser valfarter til Royal Oak. For kort Tid siden blev den sat paa Hjul og overført til et Nabogrundstykke for at gøre Plads for en ny Kirke, som skal kunne rumme flere tusinde Mennesker. Det korsformede Kæmpetaarn, som allerede er færdigt, rager højt op over den med Murlinder omgivne Rundbygning, der ligner en Fæstning og ogsaa skal være »Det Godes Fæstning«. Om Natten, naar den øverste Del af Taarnet, belyst af Lyskastere, synes at svæve mellem Himmel og Jord som et flammende Kors, faar Vandringsmanden Indtryk af en næsten overjordisk Vision. Fra dette »Korsets Taarn« eller »Turris fortitudinis« taler P.

Coughlin nu til Amerika. Kirkens Rundbygning, som man endnu arbejder paa, indeholder en Indretning, som vil give de kommende Foredrag et dramatisk Præg. Til højre og venstre i det for de Troende bestemte Rum er opstillet to Prædikestole, den ene for »Djævlens Advokat«, den anden for »Troens Forsvarer«. Prædikenerne bliver altsaa om-dannede til Vekseltale, til Aandens Tvekamp, ligesom Disputaterne ved Middelalderens Universiteter. Det vil sikkert kun forøge Interessen for Prædikenerne.

Hele dette Stovværks jævne Stifter, P. Coughlin selv, skildrer en Besøgende, Pietro P. Carbonelli, i »Corriere della sera« som »en middelhøj Mand, bestemt og energisk i Ord og Bevægelser. De graablaa Øjnes Udtryk røber en betagende Personlighed, som er Kendetegnet for store Organisationsformer. Hans Stemme er sagte, bestemt, overbevisende. Hans Ideer er retlinede, let fattelige, gennemtrængte af Fællesskabsaanden.«

»Med hele vor Kraft vil vi fortsætte med at kæmpe imod Kapitalismens Vildfarelser, mod den opløsende, trælbindingende Kommunisme, til Sejr for den sociale Retfærdigheds kristne Grundsætninger.« Saaledes siger han, og man tror paa ham. P. Coughlin er i Dag 45 Aar gammel. Han blev født 1891 i et fattigt Hjem. Faderen var Matros, men blev Sakristan ved sin Fødebys Domkirke; Moderen var Syerske. I sin Ungdom var han den flittigste Student og den ivrigste Sportsmand. Efter at have fuldendt sine Forstudier traadte han ind i Basilianer-Kongregationen, blev Præst 1915 og derefter Doktor i Filosofi; med hele Videnskabens Udrustning og med den kristne Samfundslæres veldefinerede Programpunkter fører han i Dag an i en social og moralsk Massebevægelse for at virkeliggøre en gennemgribende Nyordning. Det kommende Præsidentvalg vil allerede staa i Skyggen af denne mægtige Bevægelse.

For Europa og især for den katolske Verden er det, der sker derovre, af stor Betydning, om end paa en anden Maade. P. Coughlins Resultat og Virken er et enestaaende Eksempel paa en ren aandelig, i fuld Frihed og med absolut Loyalitet tilkæmpet Sejr. Her sejrer en Ide kun gennem — Ordet. Og saadanne Sejre — det tør vi sige med Stolthed og uden at blive modsagt — kan den katolske Ide bringe til Veje.

Ved C. H.-S.

Om at styrke sin Vilje.

(Sluttet.)

»Gør dit Nervesystem til en Forbundsfælle«.

En engelsk Filosof, Huxley, sammenligner os med Skakspillere. Vi spiller med en Partner, som er ubarmhjertig, som drager Fordel af alle vore Fejl, som intet tilgiver os; denne Partner er vort Nervesystem. Det overvaager uafbrudt Spillet; hvis De er distræt, er han det aldrig og begaar aldrig nogen Fejl. Derfor er det af den største Vigtighed at gøre sit Nervesystem til en Forbundsfælle.

For at naa dette, grib til en klog Hygiejne. Ernæringen spiller en meget vigtig Rolle. Hvis Organismen ikke faar tilstrækkelig Næring, bliver den blodfattig og stiller sig tvær over for de Befalinger, som Viljen dikterer; faar den for megen Næring, bliver den ulydig, og den sanselige Appetit tager Overhaand; behandles den uden Kontrol, faar den Nykker, bliver lunefuld og uordentlig i sin Funktion. Almindeligvis spiser man alt for meget, især alt for meget Kød. Der findes Naturer, som særlig trænger til at overvaages. Det er de yderliggaaende Naturer. For meget Kød, for megen Vin, for meget Spiritus er endnu ikke selve Uafholdenhedens Tyranni, hvis man i det mindste vil være kysk og fredsommelig. Resultatet vil alligevel være voldsomme Reaktioner, et Overmaal af Drift og Svaghed ved i yderste Tiltælde at sige nej. De flegmatiske Naturer, som reagerer alt for langsomt, trænger derimod til en rig og stimulerende Ernæring.

Men hverken Hygiejne eller fysisk Kultur, hverken Aandedrætsøvelser eller Luft eller Solkur er tilstrækkelige til at sikre sig Overherredømmet over Nervesystemet, hvis man ikke drager Omsorg for hertil at føje et indre disciplineret Liv, som er i Stand til at koncentrere sig, til at frigøre sig for Adspredthed ude fra, til at overvinde Fejghed og Slaphed. Naar vi lader os lede af Nerverne, er det ofte, fordi vi mangler den levende Kraft, som et stort Ideal giver; derved befrier vi de sygelige Spirer, som er i os, og disse angriber vor Sundhed ved selve Roden. Der er en intim Forbindelse mellem nervøs Degeneration og Mangel paa moralsk Ideal. Det er alle Psykoterapeuters Følelse; de aandelige Værdier bidrager uhyre meget til den legemlige Hygiejne.

»Lad enhver Følelse gaa over til en Handling«.

De Vanskeligheder, som Følelseslivet kan foraarsage, er ikke mindre skadelige for Viljen end de, der foraarsages af Nerverne; Sentimentalitet er Viljekraftens Fjende, den er slap, afmægtig, intet for Handlingen. Misbrug af Romanlæsning og Theaterstykker, Misbrug af Musik, naar

man da ikke er i Stand til ved denne at føle en intellektuel Glæde, kan føre til en Fordærvelse af Følelsen: Den sentimentale Drømmer søger kun Sindsbevægelser, han henlever sit Liv prisgivet sit Følelshavets Tidevande uden nogen Sinde at modnes til en mandig Handling; det er en af de mest foragtelige Karakterer. Som Jean-Jacques Rousseau, der opmuntrede alle franske Mødre til selv at amme deres Børn, men som sendte sine egne til Hittebørnshjemmet. Vi ligner ham mere eller mindre, »naar vi bliver begejstrede for et abstrakt Ideal, som vi derefter ikke vil kendes ved i de konkrete Tilfælde, hvor de ubehagelige Enkeltheder udvikler sig. I denne usle Verden tilhylles ethvert Ideal, hvor det skal realiseres, af Omstændighedernes Simpelhed; men ulykkelig den, som kun kender det i ren og abstrakt Tilstand.« *) Det er absolut ikke tilstrækkeligt at have smukke Principper, gode Følelser, straalende Hensigter, Begejstring eller Veltalenhed; man maa forstaa at drage Fordel deraf for at kunne handle med Fasthed, for at kunne forme sin Karakter og udvikle sin Vilje: det er det moralske Fremskridt, som tæller. De har følt Glæde; i Stedet for at føle den som en Egoist, udvid denne Følelse til en god Handling: det væsentligste er at flygte fra træg Sentimentalitet, og derfor er det nødvendigt at lade Følelsen blive til Handling.

E. Peillaube.

Ihukom, Menneske, at du er Støv.

(Sluttet.)

Kun et stakkels Menneske!

Midt under den grufulde Verdenskrig døde Kejser Franz Josef af Østrig. Hans sidste Fart var rystende. Først blev den døde Monark overført til Wiener Hofburgs Ligkapel og derefter til Stefans Domkirken. Endnu syntes han at være Herskeren med den mægtige Magt. Under Geværtraadte Borgervagten hen til Kisten. Under højtideligt og alvorligt Ceremoniel ledsagede Hofstaten og de højeste Embedsmænd og Officerer den døde Kejser til Kirken. Endnu syntes Manden i Kisten at byde over alle. Men snart fulgte et brat Fald. Fra Stefans Domkirken gik det den korte Vej til Kapucinerkrypten, Habsburgernes Hvilested. Her hørte Herligheden op, det var ingen Kejser, der blev begravet, men et stakkels Menneske. Tre Gange bankede Hofmarskallen med sin Stav paa den laasede Port. Og tre Gange spurgte Vægteren i Kapucinerkullen, hvem der bankede udenfor, Og der blev meldt: Udenfor venter hans apostoliske Majestæt, den mægtige Hersker over Østrig-

*) W. James, Précis de Psychologie.

Ungarn, den gode Landsfader. Men ubønhørligt lød Svaret: Ham kender jeg ikke. Først da Beskeden lød: »Udenfor er din Broder, der havde flere Synder end Haar paa sit Hovede«, blev Porten aabnet, og den stille sovende i Pragtkisten blev lukket ind.

Ja, hvad er et Menneskeliv, ogsaa Kejserens og Herskerens? Isaias giver dig det rigtige Svar: »Alt Kød er som Græs, al dets Herlighed er som Blomsterne paa Marken. Græsset tørrer hen, Blomsterne visner«. (Is. 40.6.7)

En hvid Rose.

Om Kannikerne i Halberstadt fortælles følgende Sagn: Den Kannik, som efter menneskelig Beregning var den første, der skulde dø, fandt paa sin Plads i Koret en hvid Rose. Og den, der fandt den, kunde godt gaa hen og forberede sig til Døden. Dette gik saa længe, indtil engang en ung Domherre, som kom tidligere ind i Koret end de andre, fandt Rosen paa sin Plads. Ganske stille lagde han den hen paa Naboens Plads. Nyttede det ham noget? Med eller uden Rose døde han ogsaa. Varselsrosen blev borte. Men Domherreerne døde dog, ja uddøde endogsaa.

En hemmelighedsfuld, dyb Kløft.

I mange Klostre findes en dybsindig Skik. Naar et Medlem af den store Ordensfamilie dør, stilles et Kors, Dødens og Livets Tegn, paa hans Plads i Spisesalen. Dette Kors holder saaledes en meget gribende Tale til alle. Det siger: Her sad han, levende, sund og frisk, igennem saa mange Aar, spiste og drak med os og lyttede med til Læsningen. Vi rakte ham Skaalene, sommetider var det hans Tur til at bære Maden rundt. Med ham delte vi Glæde og Sorg. Og saaledes gik det Dag efter Dag, Aar ud og Aar ind. Det var, som skulde det vare evigt.

Pludselig mangler han. Han er syg, føler sig utilpas, Sygdommen antager en alvorlig Karakter, han modtager Dødssakramenterne. Han dør. Nu er han skilt fra os. En anden vil indtage hans Plads. Hvor er han? Vi haaber paa et godt Sted. Dog er der opstaaet en hemmelighedsfuld, dyb Kløft mellem ham og os. Han er død, men Korset siger os: han lever! Og den hellige Tro bygger en endnu mere hemmelighedsfuld, men trøsterig Bro over denne hemmelighedsfulde dybe Kløft.

En lille Stund.

Lad mig til Slut fortælle Dig om nogle Mennesker, hvorledes de døde. Deres Navne vil næsten alle være Dig bekendt:

Generalstabschef v. Moltke holdt ved en Sørgehøjtid Mindetalen over den afdøde Generalfeltmarskal v. d. Golz. Efter Talen gaar han til sin Plads, falder sammen og er død.

Lord Kitchener, Englands største Militærhjerne under Verdenskrigen, rejser en Dag med store Fuldmagter og Planer til Rusland. Maaske var det ikke kommet til den russiske Revolution, hvis Planerne var blevet virkeliggjort. I Nattens Mulm og Taage synker Skibet. Endnu den Dag i Dag ved man ikke af hvilken Grund. Men indtil i Dag er hans Lig ikke blevet fundet, endskønt der var udsat en Præmie paa 350.000 Mark.

En bekendt *Rigsdagsdeputeret Gröber*, en af de første Katholikkførere, gaar den 21. November 1919 til Rigsdagen. Da han hører, hvorledes et Arbejde er blevet forsinket, udbryder han spøgende: »Vi har jo Tid nok«, saa sortner det for hans Øjne, og faa Øjeblikke efter synker han død sammen.

Hans schwabiske Landsmand, *Biskop v. Keppler* af Rotenburg, staar foran Alteret, kan ikke afslutte den hellige Messe, bryder sammen, han bæres bort — kort Tid efter er han Lig.

Kardinal v. Bettinger i München havde en Morgen besøgt den pavelige Nuntius. Kort Tid efter fandt hans Tjener ham død ved Siden af Lænestolen i hans Arbejds-værelse.

For nogle Aar siden kunde man i Aviserne læse om en forfærdelig Bjergulykke. En Professor fra Innsbruck havde forvildet sig i en Hule, og det var ham umuligt at finde Udgangen. Man fandt ham død, og den største Fortvivlelse prægede hans Ansigt. Lyset var nedbrændt, Provianten opbrugt. Hvad maa denne stakkels Mand ikke have gennemgaaet i dette yderste Mørke og denne Forladthed, med hvilken Længsel har han ikke stirret igennem Mørket, hvor har hans Raab om Hjælp ikke genlydt i Bjergværkets Gange!

Man kan ikke være forsigtig nok.

Den troende, oplyste Katholik er saa modtagelig for Mirakler og overnaturlige Begivenheder, at hverken Evangeliets eller andre godt bekræftede vidunderlige Tildragelser volder ham Besvær; og han er dog saa skeptisk, at han langtfra anerkender, hvad maaske store Masser, hele Trosretninger højer sig for med sværmerisk Hengivenhed. Han vil ikke saa let stole paa Følelsen, men forlange Beviser. Denne den katholske Skepsis og Forsigtighed vil de efterfølgende Eksempler give Næring. De viser, at mangt og meget, som man ved første Øjekast vilde føre tilbage til overnaturlig Indgriben og en højere Tilskikkelse, formentlig maa kaldes Tilfælde eller Øjenbedrag.

En Kunsthandler sendte engang en Kæde, et Arvestykke, til en Slægtning i Amerika. Derovre blev det stjaalet fra hende. 25 Aar senere faldt en Amerikaner, der var kommet i Pengeforlegenhed, det paa et Hotel i München til Kunsthandleren, som tilfældigvis var til Stede, og som han ellers ikke kendte noget til. — —

Under den Ophidselse, som Krigens Udbrud fremkaldte, bortkom en Film med Familieoptagelser, som et stort Firma i Strassburg havde faaet til Fremkaldelse. To Aar senere dukkede den op ved Bad Soden; den var dobbelt belyst; Filmen, der var taget ved Badestedet, forestillede den samme Familie, kun med Børnene i to forskellige Aldre. Familien havde købt og benyttet Filmen i Frankfurt, og den maa paa en eller anden Maade være kommet ind i Stormagasinet nye Filmspakker og trods Tid og Afstand kom den igen Ejerinden i Hænde.

Til yderligere Belysning vil vi bringe to Eksempler fra Flammariön (1917, I, S. 229/233): Beskæftiget med at skrive sit Værk om Atmosfæren, særlig med Kapitlet om Vindens Styrke med Tilføjelse af mærkelige Eksempler, rev Stormen Vinduet i hans Arbejdsværelse i Paris op og førte Bladene bort over Trætoppene. Heflige Regnskyl fulgte med. Nogle Dage senere fik han Bladene fra Trykkeriet, som laa mere end 1 km borte: dets Bud havde, da han tilfældigt passerede forbi, taget dem op i den Tro, at han havde tabt dem paa Henvæjen, hvorfor han ikke sagde noget i Trykkeriet derom, da han afleverede dem. Først senere blev dette opklaret.

Det andet Eksempel er endnu mærkeligere. Den engang saa ansete Digter Dechamps var som Barn indbudt til Middag hos en H. de Fontjibu i Orleans. Man skulde have Plumbudding, en Ret, som er meget lidt kendt i Frankrig. 10 Aar senere saa Dechamps i Vinduet i en Restaurant i Paris en Plumbudding og forlangte et Stykke. »Bestilt«. Hans skuffede Ansigtstudtryk bevirkede, at Tjeneren spurgte en anden Gæst: »H. de Fontjibu, vil De have noget imod at dele Deres Budding?« Den Tiltalte var Dechamps' tidligere Vært. Aar efter blev Dechamps indbudt til en ægte Plumbudding og gjorde i Forvejen leende Værtinden opmærksom paa, at H. de Fontjibu i alle Tilfælde vilde være med i Selskabet. Bordet, hvorpaa Buddingen tronedes, var fuldt besat. Man begyndte at spøge over H. de Fontjibu, da Døren pludselig gik op, og Tjeneren meldte: H. de Fontjibu — en Olding slæbte sig med Besvær ind og gik rundt omkring Bordet, som om han søgte efter nogen. Da han nærmede sig, genkendte Dechamps ham. Gaaden blev hurtigt løst. H. de Fontjibu var indbudt som Gæst i

samme Hus, men havde taget fejl af Etagen. Jeg kunde anføre andre ikke mindre mærkværdige Tildragelser.

Hallucinationer og Illusioner kan ogsaa let føre vild. Hallucinationer er »*en Følelse lige saa ægte og sand, som var en virkelig Genstand for Haanden. Genstanden er der kun tilfældigvis ikke.*« Aarsagen er altsaa en ren subjektiv, som den Hallucinerede dog ikke erkender som saadan, thi han mangler et Kriterium til at fastslaa Bedraget. Saaledes hørte Dickens »tydeligt hvert Ord«, hans Romanfigurer talte, hvad der i Begyndelsen forbavsede ham meget, indtil han erkendte, det var Sansbedrag. I Drømme, under Hypnose og ved Hysteri spiller Hallucinationer en stor Rolle. Vi skal anføre tre lærerige Eksempler; det første paa en suggereret Hallucination. Hos mange Mennesker kan denne meget let fremkaldes. De to andre Eksempler er paa spontan Hallucination i vaagen Tilstand, hvilket dog er sjældnere.

Bernheim befalede en ung Dame, naar hun vaagnede op, at se en suggereret Rose i sin ene Haand. Endskønt han derpaa sagde til hende, at den kun var indbildt, og hun benyttede alle Kontrolleringsmidler, kunde hun »absolut ikke erkende« dette og erklærede: »Hvis De vilde vise mig en virkelig Rose ved Siden af, vilde jeg ikke kunne skelne dem fra hinanden«. Hun var fuldstændig vaagen og et dannet Menneske, slet ikke lettroende og absolut ikke hysterisk, kun meget let at suggerere og hallucinere.

F. Moser. (Sluttet.)

Nye Bøger.

Oxford og Rom.

Det nyeste Skrift, *Pauluskredsen* har udsendt, er Pastor H. Messerschmidts Indlæg imod den saa meget omtalte Oxford-Bevægelse (Oxford og Rom. 1936. 30 S.). Det var paa Tide, at der ogsaa paa Tryk fra katholsk Side svarede lige saa venligt som bestemt paa det Spørgsmaal: Hvorfor gaar I ikke med til noget saa godt som at vinde hele Verden for Renhed, Ærlighed, Uselvskhed og absolut Kærlighed? Forfatteren svarer herpaa netop det, en katholsk Præst er nødt til at sige uden at ville saare. Med Rette peger han paa et lignende Tilfælde for nogle Aar tilbage, da Ærkebiskop Söderblom og andre velmenende protestantiske Theologer forment, at den katholske Kirke dog vel kunde gaa med til noget saa godt som »i Liv og Arbejde« at samles med dem.

Sikkert kan vi Katholiker i forekommende praktiske Tilfælde arbejde med Protestanter i Kærlighed til Gud og Næsten, og sikkert er det et af Kirkelivets Formaal, at vi

arbejder paa Renhed, Ærlighed, o. s. fr. Men Pastor Messerschmidt viser i sit Skrift om Oxford baade de dogmatiske og praktiske Vanskeligheder, der vilde opstaa ved, at vi Katholiker sluttede os til Oxford. Det minder mig for Resten om, hvordan engang en Officer i Frelsens Hær i al Tro skyldighed mente, at den katholske Menighed burde slutte sig til Frelser-Hæren — uden altsaa at ane Dybden, Længden og Bredden af Katholikernes Kristendom. *Mærkeligt for Resten, at det til syvende og sidst altid bliver »Pave« eller »Maria«-Kirken, der igennem alle Sekler frelser den oprindelige Christustro fra Ødelæggelse og bekender Ham som: »Gud fra Gud, Lys fra Lys, sande Gud fra sande Gud.«*
F. F. M.

Har Kærligheden altid Ret?

Til de fortræffelige, franske Seriebøger hører *»Les réponses catholiques«*, hvori der er blevet besvaret saadanne Spørgsmaal som: Hvem har brændt Jeanne d'Arc? Hvordan forene Autoritet og Frihed? Hvad er det religiøse Liv? Moralprofessoren ved Institut Catholique M.-D. Roland-Gosselin har nu stillet det Spørgsmaal: Har Kærligheden altid Ret? Kan den være en Synd? (*L'amour a-t-il tous les droits? Peut-il être un péché?* Paris, E. Flammarion, 130 S., fr. 5,50). Forf. besvarer Spørgsmaalet, idet han henviser til een Kærlighed, der midt i en Verden fuld af Egoisme og Lidenskab, dog fejrer Kærlighedens herligste Triumfer: Det er den Kærlighed, »som hader Synden, men midt i det allerdybeste Had forstaar at bevare den reneste og ømmeste Barnhøjthed for Synderen«. Men inden der sluttes med denne Erkendelse, har den lille Bog fortalt os mange dybe Tanker om Syndens og Kærlighedens Væsen, om Gud, alle Tings Maal og om Mennesket, som vil sætte sig i Guds Sted.

—z.

Lexikon für Theologie und Kirche,

redigeret af Dr. Michael Buchberger, Biskop af Regensburg, er naaet til 7. Bind. (Herder & Co. Med 8 Tavler, 17 Kortskitser og 120 Illustrationer.) Jeg behøver næppe at bemærke, at det syvende Bind staar paa Højde med alle de foregaaende. Hver Gang man tager et nyt Bind af dette Lexikon i Haanden, henfalder man i Beundring over den Fylde af Lærdom, som hver eneste, nok saa lille Artikel indeholder. Alt siges saa kort som muligt, og der er en Mængde Henvisninger og Kildeangivelser, hvorved den, der vil studere et af disse Emner faar en højst værdifuld Hjælp.

Dette Bind rummer usædvanlig mange Emner af nordisk Interesse, allesammen forfattet af Historikeren, Dr. J. Metzler S. J., der som bekendt er Specialist i skandinaviske Spørgsmaal. Saaledes finder vi en stor Artikel om

Norge og om de nordiske Missioner. (I hvilken vi f. Eks. faar at vide, at Danmark efter Kirkeomvæltningen faldt ind under denne Betegnelse indtil 1868, da det fik sit eget apostoliske Præfektur.) Endvidere findes Artikler om den norske Jesuit, Laurentius Nielsen, der fødtes i Oso ca. 1538 og døde i Wilna 1622. Der er Artikler om Olaf I og II, om den hellige Nils Hermansson, der opdragede Birgittas Sønner, og den salige Nikolaus fra Aarhus (»hellig Niels«), Søn af Kong Knud Magnusson. Jeg nævner endnu: Odense og Oslo. C. B.

»Den danske Ungdoms Bog.«

Paa Hirschsprungs Forlag er udkommet en Bog med ovennævnte Titel. Den er skrevet af en Række kendte Mænd, der hver behandler et af Dagliglivets Problemer. Meningen er, at disse Artikler skal stimulere de unges Videlyst, saa at de paa egen Haand arbejder videre med Problemerne. Det er ikke noget ringe Maal, man har sat sig, og selv om vi jo nok tør holde noget paa, at Bogen vil blive læst en Del mere end de sædvanlige Gavebøger i Pragtbind — f. Eks. »Adam Homo« og »Hjortens Flugt« — der for de fleste kun betyder saa og saa mange Centimeter Bogryg i Reolen — tror vi dog ikke, det gaar saa let at vække Ungdommens Interesse.

Der er flere udmærkede Afsnit i Bogen, som Ungdommen med Glæde og Interesse vil læse. Til disse hører desværre ikke de to, der burde være de centrale: Afsn. om Religionen og Hjemmet. Til Trods for alle de smukke Tanker og Ord er det første blevet til en ikke alt for opmuntrende Prædiken og det andet til en tør Udredning, der næppe vil interesse de unge. Det er selvfølgelig forfærdelig vanskeligt at skrive til Nutidens Ungdom netop om disse Emner — men hvor vilde nogle faa hjertevarme Ord have gjort godt! Tør vi saaledes ikke spaa Bogen nogen absolut Sukces, kan vi da i det mindste prise Forlaget for det behjertede Forsøg. U. C. G.

Paa Lytterpost.

Fred. 17. 1. Kl. 11,15—11,40: Skoleudsendelse. Viceskoleinspektør C. C. Boel, Horsens: »Fra den jydsk Lynghede. **Træk af en Hedeegns Historie.**« Heri omtales Karup, »Jyllands største Valfartsby . . . Vi ved, at i den katholske Tid tilbad Folk Helgener . . . Billedet af Jomfru Marie i Vor Frue Kirke havde samme helbredende Kraft som Kilden . . . Saa kom »Reformationen«, og Folk troede ikke mere paa Helgener.« Mon disse Viceskoleinspektørens Udtalelser om »Helgentilbedelse« og »den katholske Tid« (som om Skandinavien m. m.s Frafald fra Kirken gjorde Ende paa Katholi-

cismen) just bidrager til den Opfattelse, at det danske Folk er Verdens bedst oplyste? — Omtale af »Reformationen« og Folks Holden op med at »tro paa« Helgener var saa summarisk, at den alene af den Grund var nær ved at være usand; det kunde ogsaa have været interessant at høre om Myndighedernes Anstrengelser for at standse Valfarterne til Karup. — I øvrigt var Foredraget godt.

Onsd. 29. 1. Kl. 10,15—10,45: Skoleudsendelse. Lektor Th. A. Müller: »**Kristian II paa Sønderborg Slot.** Hvad Blochs Maleri fortæller. Hvad Slotsregnskaberne viser.« Selv om M. tydeligt nok tilstræbte Objektivitet (»at skifte Sol og Vind lige«), viste dog forskellige Udtalelser, at han ikke helt havde frigjort sig for den gamle Forherligelse af »Kristiern den Blodige«. »*Hans blodige Gerninger var ikke anderledes end saa mange andre paa den Tid. En italiensk Forfatter anbefalede Ordbrud og Vold; hvis det lykkes, roses Fyrsten derfor; hvis det gaar galt, dadles han. Det gik galt for Kr. II, og derfor dadles han . . . De mange Smaaherrer inden for Adel og Gejstlighed undertrykkede Bønder og Borgjerne.*« (En uretfærdig Bedømmelse, i det mindste af Gejstligheden; selv om der var et Par Bisper, der var nogle haarde Hunde over for deres Bønder, kan delte ikke generaliseres til at omfatte hele den højere Gejstlighed; tværtimod havde de Bønder, der tjente paa Kirkegodset, det betydelig bedre end de, der tjente Adelen og Kongen.) »*Han var, trods de blodige Episoder i hans Liv, grebet af Tidens religiøse Tanker.*« (Skulde Forklaringen paa hans slette Gerninger ligge i Luthers Forkastelse af Gerningernes Betydning?) Kr. IIs Trofasthed mod Dyveke ogsaa efter hans Bryllup omtaltes som en smuk Egenskab. (»*Han lod sig ofte lede af sit gode Hjerte*«) . . . »*Fængslet siges at have været et Helvede, som den hellige Inquisition ikke kunde have lavet værre.*« (Den spanske Inquisitions Fængsler var en Slags Koncentrationslejre, som Fangerne fik Lov at forlade om Dagen for at passe deres Arbejde og undertiden i nogle Dage for at deltage i Familiefester.) . . . »*Baade Frederik I og den milde Kristian III havde gerne givet ham fri.*« (Besynligt at kalde Kr. III, der erobrede Danmark paa en højst blodig Maade, nedsænkede de jydsk Bønder i den grusomste Trældom og paatvang det danske Folk en ny Religion, for »den milde«!)
Ignatius.

Fra Hovedstad og Provins.

Paa »Den Frie Udstilling«,

som havde Fernisering d. 7./3., var ogsaa en katholsk Kunstner repræsenteret, Maleren Wils har udstillet 5 Billeder, deriblandt en »Bebudelse«, som ikke blot ved den gode Plads, den har faaet, men ogsaa ved Billedets Fortrin

tiltrækker sig Opmærksomhed. Det virker netop i Modsætning til Omgivelsen, som er saa godt som blottet for religiøse Emner, dobbelt andægtigt og minder ikke saa lidt om middelalderlige Billeder, der kom fra et fromt Hjerte og fandt Vej til fromme Hjerter. Desuden er der udstillet: Skuespillerinden Else Sidenius, Studenten, et Dameportræt og »Nature morte«.

—z.

Takken vi alle skylder.

Til Efteraaret fylder Digteren Johannes Jørgensen Støvets Aar. De maa være faa og sjældne blandt os, som ikke i deres religiøse Liv har modtaget rige Impulser. Mange skylder ham Tak for en afgørende Vending i deres Tilværelse.

For mig har han været en faderlig Ven. Derfor har jeg turdet bede ham paa sin Fødselsdag være det yngre katholske Slægtleds Gæst ved en Fest, vi vil forsøge at gøre saa smuk som muligt. Og Johannes Jørgensen har uden Betænkning sagt ja.

Nu kan jeg ikke andet end tro, at der umaadelig mange, som gerne vil »være med«, ikke blot ved at komme til Stede, men ogsaa »være med« i Planlæggelsen, i Arrangementet af det meget, vi vil glæde Johannes Jørgensen med. Ogsaa blandt dem, der selv er kommet op i Aarene, men forstaar, at vi selvfølgelig alle er fælles om denne Hyldest.

Maatte jeg bede disse takskyldige Venner af Johannes Jørgensens Digtning henvende sig til mig, om de har Ideer eller anden Bistand at byde. Saa er vi alle fælles om at bringe den Tak, vi alle skylder.

H. D. T. Kiærulff, Bredgade 69 A
Tlf. Palæ 1429 v (bedst Kl. 15-16).

Nyt fra Færøerne.

»Dimmalætting«, Amtstidende for Færøerne, har haft et Interview med den katholske Læge Erik Lyng, som efter 10 Aars Ophold paa Færøerne nu kommer her til Danmark som Kredslæge i Kalundborg. Dr. Lyng, der er Tuberkulosespecialist, har paa Færøerne haft rig Lejlighed til at gøre interessante Studier i sit Speciale, og han mener, at Grunden til, at disse Øer hjemses saa haardt af denne dødelige Sot, ikke alene maa søges i Ernæringen, som særlig om Vinteren ikke er vekslende og vitaminrig nok, men ogsaa i Færingernes Aversion imod Sanatorier og deres manglende Kendskab til og Forstaaelse af Sygdommens Smittefare, Forhold som i den forløbne 10-Aars Periode har forandret sig kendeligt, hvilket følgende Statistik viser: I 4-Aars Perioden 1924-27 døde aarlig gennemsnitlig 31 Mennesker paa Færøerne af de forskellige Former

for Tuberkulose; 1928-31 døde 32,5 og i 1932-35 21 Personer. Trods Befolkningstilvæksten en betydelig Nedgang. — Færøerne har nu paa Dr. Lynges Initiativ faaet en Tuberkulosestation, der arbejder støt og godt, takket være Lagtingets Forstaaelse af Sagens Alvor og Nødvendighed. — Hos Franciskanersøstrene i Thorshavn aabnes den 1. August 1936 et 5 Mdrs. Dagskursus i Husholdning. Der vil blive givet Undervisning i praktisk Husgerning og Haandarbejde. Alle Oplysninger om Pris m. m. faas ved skriftlig eller personlig Henvendelse til

Franciskanersøstrenes Skole, Thorshavn.

Fra den vide Verden.

Spaniens sidste Valg.

Statspræsidenten Alcala Zamorra skynder sig nu efter Valgets Udfald med at skære de Traade over, som Lerroux-Gil Robles Regeringer efter Sejren af 1933 har knyttet med Vatikanet. I en Skrivelse har Præsidenten meddelt Paven, at den spanske Minister ved den Hellige Stol er bleven kaldt tilbage. Derved bliver muligvis ogsaa den modus vivendi truet, som man under den sidste Regering enedes om, og som afskaffede en Del af de kirkefjendtlige Love mod Ordensfolk. Muligvis vil den nye Regering dog ikke gaa altfor uforsigtigt frem ved Tanken om, at den trods Flertal af Cortesmandater dog ikke har Folkets Flertal bag sig. Det har nemlig vist sig, at der ifølge det mærkværdige spanske Valgsystem var 25,000 Stemmer nødvendige til at vælge en Højremand, medens Venstre kun behøvede 17,000 til et Mandat. Sammensætningen af Cortes er som bekendt saaledes, at de 473 Mandater fordeles med 135 til Højreblokken, 65 til Centrum, 263 til Venstrepartierne og 10 til baskiske Nationalister. Medens Venstrepartierne iøvrigt efter Sejren allerede er kommet i Klammeri, erklærer Gil Robles, at det katholske Folkeparti vil føre en fornuftig men ikke systematisk Opposition.

Den store katholske Presseudstilling

aabnes d. 12. Maj paa Pave Pius XI's Fødselsdag. Arbejdet i Pignagaarden skrider hurtigt frem, og der staar allerede tre Ovenlyshaller, som skal huse Udstillingens store Afdelinger. Ogsaa for store Repræsentationssale er der sørget. Over 70 Stater fra alle Kontinenter vil være repræsenteret; der mangler hverken Japan eller Fidji Øerne og de politiske Forhold vil ikke engang forhindre Meksikos Deltaelse. Kun Sovjetrusland og Tyskland mangler helt. Rusland er slet ikke blevet indbudt, da det ikke har noget at udstille; de tyske Katholiker maa ikke deltage for Pro-

Hvor Udstillingen forberedes.

pagandaministeriet. Fra Danmark sendes det forlangte Materiale i disse Dage ned til Rom. Det bestaar i Hovedsagen af indbundne Aargange, grafiske og statistiske Diagrammer, Fotografier og Eksemplarer af Bladene.

Brydninger i Tyskland.

Det nazistiske Kvindeblad »Die deutsche Kämpferin« klager over, at Ungdommen alt for meget tænker paa at

nyde Livet og siger bl. a.: »Det er uforeneligt med den ærlige Vilje til Raceforbedring, at Brugen af berusende Giftarter har naaet et Omfang som aldrig før, at Alkoholmisbrug, som skaffer Prostitutionen Kunder, er meget udbredt...« — — Fasteliden er begyndt med svære Lidelser for Therese Neumann i Konnersreuth. — — Ærkebiskop Dr. Gröber af Freiburg har overfor Kirkeminister Kerrl protesteret mod, at alle Embedsmænd skal have været Medlemmer af Hitlerungdommen og siger, at Forordningerne i den senere Tid havde hos Katholiker vakt den Formodning, at det er nok at være katholsk organiseret for at betegnes som en Folkefjende. Hitlerungdommen er i sine Forbund inde paa at afkristne Ungdommen og drage den bort fra Kirken. Han konstaterer et Brud paa Konkordatet. — — I de tyske Biskoppers Hyrdebreve læser vi bl. a.: »Naar derfor en Biskop forkynder Troen imod Vranglæren, naar han klarlægger de kirkelige Grundsætninger, naar han forsvarer de katholske Skole- og Opdragelsesprincipper, »saa er dette ikke politisk Magtstræb, ikke Herskesyge, men en Tjeneste, han gør Folket og Udøvelsen af en god Ret.« »Det er i Virkeligheden en sand Ødelæggelseskamp, der føres imod vor hellige kristne Tro.« — »Kirkens Modstandere og Religionens Fjender lader intet uforsøgt og ubenyttet for at sprede Tvivl blandt Folket, for at løsne de troendes Tilknytning til deres Præster, Biskopper og den hellige Fader i Rom.«

Ny Domkirke i Irland.

Irlands politiske Hovedstad er Dublin, men dens religiøse Hovedstad er Armagh, hvor Irlands store Apostel St. Patrick engang levede og ogsaa vilde dø. I de sidste 100 Aar har Armagh igen været Sædet for den katholske Primas af Irland. Mgr. Crolly var den første, som efter 300 Aars Forvisning kunde overflytte Bispesædet fra Drogheda til Armagh. Hans Forgænger, Dr. Patrick Curtis, havde sluttet Venskab med Hertug Wellington under Napoleonskrigene i Spanien, hvor han dengang var Rektor ved det irske Kollegium i Salamanca, og han kunde takke dette Venskab for, at han for første Gang i sin Biskopkirke maatte ophænge en Klokke til at kalde Ierne til den hellige Messe. Hidtil havde man maattet tage til Takke med en Klokke, som en Mand gik Gade op og Gade ned med og ringede paa.

I 1873 blev en Kathedralkirke opført, som dog ikke mere tilfredsstillende Ønskerne om en værdig katholsk Nationaldomkirke. Kard. Mac Rory har nu nedlagt Grundstenen til en ny stor Kirke.

Skoleforeningen S. M. D. M. afholder ordinær **Generalforsamling** Tirsdag den 24. Marts Kl. 19³⁰ paa Skolen, Boyesgade 8 A.

Dagsordenen: 1. Formanden og Sekretæren aflægger Beretning. 2. Kassereren fremlægger Regnskabet. 3. Indsendt Forslag (visse Lovændringer). 4. Valg af Formand og Kasserer og Supplering af Styrelsen. 5. Eventuelt.

Løtare Søndag den 22. Marts Kl. 20 opføres i St. Knuds Sal, Stenosgade 4 B **til Fordel for Rosenkranskirke's Paramenter** Vaudevillen »Abekatten«, desuden en Sketsch og eventuelt Sang af Skuespiller Poul Møller.

Billetter à 1 Kr. (incl. Garderobe og Program) faas hos Sognepræsten, Boyesgade 8^a samt i Katn. Boghandel (Tlf. V. 3930) og hos Portneren, Stenosgade 4 A.

St. Michaels Klub. Mandag d. 16. Marts Kl. 20: Oplæsning af Forfatterinden Fru Astrid Ehrencron-Kilde (som blev forhindret sidste Gang) og Frk. Ingeborg Maria Sick. Vesterhus, Vestervoldgade 115. Gæstekort faas hos Formanden, Tlf. Vester 7769.

St. Ansgars Kirke. Tirsdag d. 17. Marts Kl. 8^{1/4} Pontifical-
Requiem for Biskop Johannes von Euch.

Ansgariusforeningen

afholder **ordinær Generalforsamling** Mandag d. 23. Marts Kl. 20 i Forsamlingssalen, Bredg. 67 o. G.

Dagsorden: 1. Formandens Beretning. 2. Kassereren aflægger Regnskab. 3. Valg af Formand og Bestyrelse. 4. Eventuelt.

Kirkelig Kalender.

Marts. 15. S. 3. Søndag i Fasten. 16. M. Ferialdag. 17. Ti. Patrick. 18. O. Cyrillus af Jerusalem. 19. T. JOSEPH. 20. F. Ferialdag. 21. L. Benedikt.	Marts. 22. S. 4. Søndag i Fasten. 23. M. Ferialdag. 24. Ti. Gabriel, Ærkeengel. 25. O. MARIAS BEBUDELSE. 26. T. Ferialdag. 27. F. Johannes af Damascus. 28. L. Johannes af Capistrano.
--	--

Marts. Ugens Messebønner.

15. S. **3. Søndag i Fasten** (208—205); 2. *Sæt Bønner*: 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. *Sæt Bønner*: For de levende og de døde ([125]—[110]).
16. M. Ferialdag (213); 2. og 3. som Søndag.
17. Ti. Ferialdag (218); 2. Patrick (852). — *Eller*: Patrick (852—689); 2. Ferialdagen (218); Slutningsevng.: Ferialdagens (220).
18. O. Ferialdag (222); 2. Cyrillus af Jerusalem (852). — *Eller*: Cyrillus (852—695); 2. Ferialdagen (222); Slutningsevng.: Ferialdagens (224).
19. T. Joseph (853—693); 2. Ferialdagen (227). Slutningsevng.: Ferialdagens (229).
20. F. Ferialdag (231); 2. og 3. som Søndag.
21. L. Ferialdag (238); 2. Benedikt ([53]). — *Eller*: Benedikt ([53]—[53]); 2. Ferialdagen (238); Slutningsevng.: Ferialdagens (245).

M.-K. Rosenkranskirken. »Maria Rosenkransdrønning« **F.-K.:** Søndag d. 15. Marts i Messen Kl. 8. — »Stella maris« **M.:** Mandag d. 16. Marts Kl. 20. Derefter i Forsamlingsalen. — **St. Ansgars K.** »Det gode Raads Moder« **M.:** Tirsdag d. 17. Marts Kl. 19^{1/2}.

St. Knudsfesten i Odense.

For at lette de københavnske Lokalkomiteers Arbejde med Forberedelserne til Sankt Knuds Mindefest har Hovedkomiteen i Odense anmodet Hr. Lærer H. D. T. Kiærulff om at tiltræde Hovedkomiteen.

Da Hr. Kiærulff har stillet sig imødekommende, har man hermed opnaaet, at der i København er en Mand, med hvem Lokalkomiteernes Medlemmer kan træde i direkte Forhandling, og som herved vil være i Stand til at meddele alle Oplysninger vedrørende Forberedelserne, og til hvem alle Meddelelser, der kan være af Betydning for Tilrettelæggelsen af Agitationsarbejdet, vil indløbe.

Hovedkomiteen.

Under Henvisning til ovenstaaende Meddelelse beder jeg de københavnske Lokalkomiteers Ledere telefonisk sætte sig i Forbindelse med mig, saa vi kan aftale Møde om hurtig Paabegyndelse af Agitation og Opsparing. Da Aabningen af »Sparekasser« ikke let kan ske for hurtigt, bedes Sognepræsterne høfligst om snarest at udpege Ledere af Lokalkomiteer.

8.—3.—36.

H. D. T. Kiærulff.

Palæ 1429 v (bedst Kl. 14—15).

FREMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 12. Marts.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Bogladér og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂ - 14¹/₂.

Nr. 12.

Søndag den 22. Marts

1936

INDHOLD: Kærlighedens Lænker. — Den »politiske Catholicisme«. — Skulde Christus leve midt iblandt Menneskene eller som Eneboer? — Turgar og Danskernes Plyndringer i England. — Paven og Amerikas Biskopper. — Irske Kirkefyrster fordrer Undersøgelse af Religionsuralighederne i Belfast. — Den ugifte Kvinde. — Man kan ikke være forsigtig nok. — Nye Bøger. — Paa Lytterpost. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Kærlighedens Lænker.

Højt over den romerske Campagnes frugtbare Marker med deres grønne Vinbøje og hvidkalkede Huse boede i Midten af det sjette Aarhundrede en Eneboer ved Navn Martin. Hans Bodsøvelser og Selvplagerier grænsede undertiden til det utrolige og uappetilige. Men stadig var han utilfreds med sig selv, han syntes ikke, han blev bedre og frommere, til Trods for al sin Bod og Spægelse. Især længtes han tit tilbage til den Verden, han Aar tilbage havde forladt for i Ensomhed og Fattigdom helt at hellige sig til Gud. Da denne Længsel snarere tiltog end aftog med Aarene, blev han efterhaanden saa bange for, at han en skønne Dag skulde give efter for den, at han lod en Smed komme og bød ham lave en Jernlænke, hvormed han kunde lænkes til Klippevæggen i den Hule, hvori han boede. Lænket til Klippen tilbragte han nu flere Aar af sit Liv i stadig Bøn og Faste, medens de troende langvejs fra valfartede til Massico-Bjerget, hvor han boede, for at se denne Selvplager og bede om hans Forbøn.

Ikke langt fra Massico-Bjergtet, hvor Eneboeren Martin sad lænket, laa Montecassino. Her boede ogsaa i det sjette Aarhundrede en Bønnens og Bodens Maud, den hellige Benedikt, Helgenen med det vidtskuende Blik og det vidtfavnende Hjerte, det vesterlandske Munkevæsens Fader og Benediktinerordenens Stifter. Ogsaa han havde i sin Ungdom forladt Verden for bedre at finde Gud. Ogsaa han spægede og fornægtede sig selv, men hans Spægelse og Selvfornægtelse var af en ganske anden sund og sober Natur end Eneboeren Martins. Fuld af Fryd og salig Glæde og besjælet af en brændende Kærlighed til Gud faldt det ham aldrig svært at have forladt Verden og dens Vellyst. Intet var ham kærere end Christus, som der staar i hans Munkeregul; og for helt at besidde Ham var han rede til med Glæde at ofre alt. Derfor behøvede han heller ingen Jernlænker for at afholde sig fra at forlade Montecassino og vende tilbage til Verden.

En Dag horte St. Benedikt om Martin paa Massico-Bjergtet og om hans Jernlænke. Forundret og forfærdet lod han straks sende Bud til ham og sige: Martin, Martin! Hvortil denne Lænke af Jern, hvormed du lænker dig til en forgængelig Klippe? Lænk dig selv med Kærlighedens gyldne Lænker til Christus, den evige Klippe, og du vil aldrig behøve at frygte for, at du skal blive fristet til at forlade Ham!

Og du, kære Læser, du, som læser disse Linier, med hvilke Lænker søger du at forhindre dig selv i at forlade Christus og Hans hellige Kirke? Søger du sukkende og stønnende at forhindre dig selv i at falde fra ved Hjælp af Budene og Trældomsfrygtens tunge, uudholdelige Jernlænke? eller har du — som den hellige Benedikt — lænket dig selv til Christus og Hans Kirke med Kærlighedens gyldne, rosensmykte Lænker — ihukommende Apostlen Pauli dejlige Ord i Brevet til de Romere: I modtog jo ikke en Trældomsaand atter til Frygt, men en Sønneudkaarelsens Aand, i hvilken I raabe Abba — Fader. (Rom. VIII, 15.)

P. A.

Den „politiske Katholicisme“.

Naarsomhelst en Diktator ønsker at slaa den katholske Kirke ned, har han i en eller anden Form præget Slagordet: »den politiske Katholicisme« og under dette Løsen søgt at berøve Kirken baade Ejendom og Indflydelse i det offentlige Liv, ikke saa sjældent med naive eller lunkne Katholikers Approbation. I en Tid, som er særlig rig paa Sammenstød mellem Statsmagten og Kirken — se Meksiko, Tyskland, Rusland — kan det være paa sin Plads at gøre Rede for, hvor vidt Kirken har med Politik at gøre. Vi følger her en saa udmærket Kilde som Msgr. *Luigi Civardi* og hans »*Manuale di Azione Cattolica*«, en Haandbog, som paa Grund af sin grundige Viden og klare Form samt Emnets Aktualitet har naaet det 7. Oplag alene paa Italiensk. Ingen ringere end *P. Martindale* har nu oversat første Bind paa Engelsk. (*A Manual of Catholic Action*, London 1935, Sheed & Ward, 247 S., 6 s.). Denne engelske Udgave vil ogsaa sætte ikke-italienske kyndige Skandinaver i Stand til ved *Civardi*s Haand at lære Katholsk Aktions Ide og Maal, Lægmandsapostolatets Forhold til den kirkelige Øvrighed, til sociale og politiske Problemer, at kende. En yderst praktisk Haandbog, som især lægger Vægt paa det principielle.

1. Liberalismen nægter Kirken al Myndighed i politiske Sager, fordi den med et skarpt Snit adskiller Politik fra Moral og Religion og forfægter en saakaldt »politisk Amoralisme«. Ifølge denne Theori maa menneskelig Aktivitet, som udfolder sig i det politiske Liv, ikke underkastes nogen som helst ethisk Principers Kontrol. Politiske Love er hverken moralske eller umoralske, men uden for Moralens, fordi de ved Hjælp af streng Logik, og derved undraget menneskeligt Valg, udledes af Nytteprincippet. Hvis dette er saaledes, slutter Liberalismen, at selve Religionen, som praler af at være Moralens Hersker og Vogter, absolut intet har at gøre med Politik. Deraf følger, at Religionen skal forvises til Kirkens mystiske Tusmørke, medens det offentlige Livs solbeskinnede Marker skal ligge vidt aabne for Politik, fri for Doktrinernes metafysiske og religiøse Lænker. Følgelig kunde Kirken nok faa Tilladelse til at udstede Love og afsige Skønsdomme i Sager af ren religiøs eller moralsk Karakter, men maa aldrig trænge ind i det politiske Liv. Gjorde den dette, vilde det være at gaa udenfor dens egentlige Kompetences Grænser.*)

*) Den 16. Juli 1923 sagde en berømt Politiker, *Raymond Poincaré*, fransk Præsident, i Kammeret: »*Guds Stat overlader vi til Paverne; men vi skal ikke give dem Lov til at komme uden for dette Domæne*«, og Guds Stat var for alle sande Liberale Kirken, Skuepladsen for ren religiøs Virksomhed. Med Hensyn til disse Forbindelser mellem Religion og Politik havde visse Katholiker, som i Almindelighed var kendt som

2. Bag denne de Liberales og Autonomisternes Adskillelses-Theori ligger en dyb Misforstaaelse, som skyldes Sammenblanding af Begreberne: Adskillelse og Forskel. Vi indrømmer villigt, at Religion og Politik er forskellige fra hinanden, d. v. s., de er ikke een og den samme Ting, da hver har sin egen Natur og sit særlige Endemaal. Derfor maa Kirken og Staten hver i sin specielle Egenskab betragtes som souveræn og uafhængig. Men vi kan ikke indrømme »Adskillelse«, som er en ganske anden Ting; thi denne bestaar ikke kun i Mangel paa Identitet, men i Mangel paa enhver Enhed, fysisk eller moralsk, d. v. s., den indeslutter absolut gensidig Uafhængighed og Mangel paa al Kontakt og Slægtskab. Herom sagde Leo XIII (Encyklika »Sapientiae Christianae«): »Kirken saavel som Staten har hver sin egen Suverænitet: og saaledes, at den ene ikke adlyder den anden i den Administration, der sorterer under den. Men heraf maa absolut ikke sluttes, at de burde være adskilte, end sige staa fjendtligt overfor hinanden.«

Vi kan let vedgaa, og gør det ogsaa, at to Ting kan være forskellige og dog ikke adskille. Legeme og Sjæl for Eksempel er to forskellige Elementer i Mennesket af forskellig og i Sandhed modsat Natur, idet den ene er aandelig, den anden materiel. Men er de derfor adskilte? Absolut ikke. Saa langt fra, at deres Adskillelse vilde betyde Død! For altsaa at bevise, at Religion og Politik er adskilte, maa vi først bevise, at der intet Slægtskab er imellem dem, intet Kontaktpunkt, ingen Mulighed for Mellemkomst. Men netop dette vil de Liberale aldrig være i Stand til at bevise. For at Religionen, især dens moralske Side, staar i Forhold til Politikken kan aldrig skjules. Vi mener selvfølgelig »Politik« som saadan. For der er forskellige Slags Politik, som vi skal vise. *) (Sluttet.)

Autonomisti, meget nær de samme Ideer som de Liberale. De blev ledet af Don R. Murri omkring Begyndelsen af dette Aarhundrede. De fordrede, at Paven og Biskopperne kun skulde have Indpas paa rent religiøse Omraader, men aldrig paa politiske eller social-økonomiske. I sin »Rivista di Cultura« skrev Murri: »Enhver Gruppe af Borgere kan visse-ligen organisere sig med økonomiske, juridiske eller politiske Maal for Oje, men kirkelige Myndigheder maa ikke paa nogen Maade blande sig med dem.« Dette er en af den sociale, nye Tids Fejltagelser. Samtidig viste der sig ogsaa i Frankrig en autonomistisk Strømning, repræsenteret ved »Sillon«, en mægtig demokratisk Ungdomsorganisation, grundlagt af Marc Sangnier. Pius X fordømte den, men ulig Murri gjorde dens begejstrede Grundlægger og Forsvarer ikke Oprør imod Kirken.

*) Religion er ikke alene en harmonisk Samling af dogmatiske Sandheder, heller ikke kun liturgiske Riter; den er ogsaa en Lovbog af moralske Regler angaaende Menneskets Pligter over for Gud og Næsten. Det er især under dette sidste Synspunkt, at den kan komme i direkte Kontakt med Politik.

Skulde Christus leve midt iblandt Menneskene eller som Eneboer?

Det sidst udkomne Bind af A. Pustet Forlagets tyske Thomasudgave omhandler en Del af Christi Liv (*Thomas v. Aquin, Christi Leben*, Salzburg 1935, 323 S.). Det ligner med Hensyn til Udstyr og Inddeling sine Forgængere. Selve Emnet gør dog Bogen langt mere tilgængelig for den almindelige Læser, ja, ligefrem til den lødigste Betragtningbog, især for Fasteliden, hvad nedenstaaende Prøve kan bevidne. Vi behøver vist næppe at gøre vore Læsere opmærksom paa, at Thomas af Aquino plejer at indlede med mulige Indvendinger mod et Problem, derefter siger sin Mening om Sagen for til sidst at løse Vanskelighederne.

1. I sin Livsførelse maatte Christus ikke alene vise sig som Menneske, men ogsaa som Gud. Men nu er det ikke værdigt for Gud at leve iblandt Mennesker, thi i Dan. 2, 11 hedder det: »... undtagen Guderne, som ikke lever iblandt Mennesker«; og hos Aristoteles: Den, der lever alene, »er enten et vildt Dyr«, nemlig naar han gør dette paa Grund af sin Vildskab, »eller han er en Gud«, naar det er for at betragte Sandheden, at han lever saaledes. Herefter synes det ikke at have været værdigt for Christus at leve midt iblandt Menneskene.

2. Medens Christus vandrede omkring i forgængeligt Kød, maatte Han føre det mest fuldkomne Liv. Det mest fuldkomne Liv er det kontemplative (I - II, 182, 1 og 2; Bd. 23). Men nu er Ensomhed den vigtigste Belingelse for et kontemplativt Liv: »Jeg vil føre dem ud i Ørkenen og tale til deres Hjerter« (Os. 2, 14). Det synes altsaa, som om Christus burde have ført en Eneboers Liv.

3. Christi Livsførelse maatte være fuldstændig ensartet, thi i Ham skulde det mest fuldkomne altid straale klart. Nu opsøgte Christus af og til de stille Steder for at flygte fra Menneskene, hvorfor Remigius (Isidor) skriver: »Som vi læser, havde Christus tre Tilflugtssteder: Skibet, Bjerget, Ørkenen. Snart skjulte han sig her snart der, naar Mængden trængte ind paa Ham.« Han burde altsaa altid have levet en Eneboers Liv.

Paa den anden Side hedder det i Bar. 3, 38: »Derefter blev Han set paa Jorden, og han omgikkes Menneskene.«

Svar: Christi Livsførelse maatte svare til Menneskevordelsens Hensigt, som førte ham ind i Verden. Men Han kom ind i Verden:

1. for at forkyndé Sandheden, thi Han siger selv: »Der-til er jeg født, og derfor er jeg kommet til Verden, for at vidne om Sandheden« (Johs. 18, 37). Derfor maatte Han

ikke skjule sig og føre en Eneboers Liv, men maatte optræde offentligt og prædike offentligt. Derfor siger Han til dem, som vil afholde Ham derfra: »Ogsaa for de andre Byer maa jeg forkynde det glade Budskab, thi dertil er jeg udsendt« (Luk. 4, 42 f.).

2. for at befri Menneskene fra deres Synder: »Christus Jesus kom til denne Verden for at redde Synderne« (1. Tim. 1, 15) og Chrysostomus skriver: »Endskønt

Jesus Christus. S. B. Beham.

Christus kunde være blevet paa eet Sted og kunde have kaldt alle til sig, for at de kunde høre hans Prædiken, gjorde Han det ikke; thi Han vilde give os et Eksempel, for at ogsaa vi skal drage omkring og opsøge de faretruede, som Hyrden det fortabte Faar og Lægen den syge.«

3. »for at vi igenem Ham kan faa Adgang til Gud«. (Rom. 5, 2.) Og saaledes svarede det til Hans Menneskevordelses Hensigt, at Han paa venskabelig Maade omgikkes Menneskene for at indgyde dem Tillid til at komme til Ham. Derfor hedder

det om Ham: »Da han satte sig til Bords i Huset, kom mange Toldere og Syndere og satte sig til Bords med Jesus og Hans Disciple« (Mat. 9, 10). Hieronymus udlægger dette saaledes: »De saa, hvorledes en Tolder omvendte sig fra sine Synder til et bedre Liv og havde fundet Lejlighed til Bod. Derfor mistvivlede heller ikke de om deres Frelse.«

Ad 1. Gennem sin Menneskehed vilde Christus aabenbare sin Guddom. Derfor omgikkes Han paa Menneskevis med Menneskene og aabenbarede dem sin Guddom, idet Han prædikede, virkede Mirakler og førte et Liv i Uskyldighed og Retfærdighed iblandt dem.

Ad 2. Det kontemplative Liv staar i og for sig højere end det virksomme, som beskæftiger sig med legemligt Arbejde. Men hint virksomme Liv, hvor man gennem Prædiken og Belæring meddeler andre, hvad man har set under Kontemplationen, staar endnu højere end et rent kontemplativt Liv; thi et saadant Liv foudsætter allerede

Betragtningens Fylde. Derfor har Christus valgt et saadant Liv.

Ad 3. »Christi Gerning er vor Lære«. Som Eksempel for Prædikanterne til ikke altid at optræde offentligt, trækker Herren sig af og til tilbage fra Mængden. Det skete, som vi læser, af tre Grunde: Sommetider for at pleje den legemlige Ro. Derfor hedder det hos Mark. 6, 31, at Herren sagde til sine Apostle: »Følg mig til et roligt Sted og hvil lidt ud. Thi de fandt ikke engang Tid til at spise, saa stor var den Mængde Mennesker, der kom.« Sommetider ogsaa for at bede: »Paa hin Tid begav Han sig op paa et højt Bjerg for at hede og tilbragte hele Natten i Bøn med Gud.« (Luk. 6, 12.) Hertil bemærker Ambrosius: »Om Dydens Bud underviser Han os igennem Sit Eksempel.« Men sommetider for at belære os om, hvorledes vi skal vige uden om Menneskenes Gunst. Derfor siger Chrysostomus til det Sted, hvor det hedder: »Da Jesus saa Mængden, steg Han op paa et Bjerg« (Matt. 5, 1): »Der-ved, at Han ikke hvilede sig paa en Bys Markedsplads, men paa en ensom Bjergskraaning, lærte Han os ikke at gøre noget for Menneskenes Skyld og at trække os tilbage fra Travlheden, især naar man skal tale om det eneste fornødne.«

Turgar og Danskernes Plyndringer i England.

Det vil ofte gaa saadan, at naar man har opnaaet en lille Smule Kendskab til Historiens Gang og Begivenheder og paa denne Basis vil studere videre, opdager man, at meget af det, man stolede trygt paa som Sandhed, ganske mangler historisk Grundlag. Hvor ofte har vi f. Eks. ikke i Danmarks Historie læst om de herlige, modige Vikinger, der udbredte Fædrelandets Ære paa saa mange Have, og saa viser det sig, hvis man blot faar lidt nærmere at vide om deres Tog til de fremmede Lande og deres Bedrifter der, at der maaske aldrig har været en saadan Samling af Banditter og Mordere som de danske Vikinger, der myrdede og plyndrede og brændte blot for Lysts Skyld. Nutidens Bolsjevikker kan næsten kaldes for hyggelige Familiemennesker i Sammenligning med disse vore Vikingeforfædre!

Naar dette fremdrages her, er Grunden den, at Ugebladet har faaet en lille, fortrinlig Bog tilsendt (*Vera Barclay: Saints of these Islands*. 250 S. 2 sh. 6 d. Sheed & Ward. London 1935), der for en Del handler om ovennævnte

uhyggeelige Emne. Den fremtræder som Fortællinger, særlig beregnede for Spejdere og Fodsportsmænd, og fortæller i ti Kapitler om udmærket Mod, Dygtighed og Fromhed, udstivet under de fem strenge Aarhundreder, der gik forud for Normannernes Erobring af England i 1066. I Stedet for en mere almindelig Anmeldelse af Bogen skal her gives et af de interessanteste Afsnit, hvori just Danskernes Ødelæggelser er et Hovedemne. — — —

Efter at det store Kongerige Mercia i Øst-England havde antaget den kristne Tro, rejste der sig store, herlige Klostre rundt omkring, som blev det kristne Englands Ære og Pryd lige ned til Henrik den Ottendes Dage. Og de undgik Danskernes Plyndringer længere end mange andre. Og da Faren til sidst kom, mødte man den modigt. Vi vil følge Beretningen herom i Selskab med en ung, haabefuld Dreng Turgar, vi skal høre om det Hjem, han levede i, og lytte til de skrækkelige Historier fra Kystlandet om alt det, man maatte lide af Plyndringer og Mord.

Turgar var, da vor Fortælling henimod Slutningen af 800-Tallet begynder, en Dreng paa ti Aar. Han var en flink, kraftig og i Forhold til sin unge Alder modig Dreng og desuden smuk, af denne iøjnefaldende Skønhed, som synes at have særpræget mange unge Angel-Sachsere. Den havde allerede et Par Hundrede Aar tidligere gjort Indtryk paa Pave Gregor den Store, da han løskøbte de angelsachsiske Ynglinge paa Slavetorvet i Rom, og gør i vor Historie Indtryk paa en dansk Jarl, saa han ikke kan faa det over sit Hjerte at dræbe den unge Turgar.

Denne havde, som saa mange andre Drengene, fundet sig en Skole og et Hjem i det herlige Croyland Abbedi. Det var bygget paa en Ø i en Sø ved Moserne i Lincolnshire, nær Grænsen mod Grevskabet Cambridge. Turgar maa ofte have hørt Beretningen om dets Grundlæggelse ved St. Guthlac, oprindelig Røverridder og siden Eneboer, som byggede sin Hytte paa dette øde Sted med Kragerne og Fiskene som sine eneste Venner. Det var dengang omtrent Hundrede Aar siden, og det store Kloster, der rejste sig over hans Grav, havde faaet flere Gaver, Kostbarheder, Jordegodser og Privilegier fra de forskellige Konger end nogen anden Klosterstiftelse i Landet. Foruden det pragtfulde Abbedi med dertil hørende Kirke besad Croyland et stort Antal rige Godser i mange Miles Omkreds. Iblant de særlige Privilegier, Croyland var i Besiddelse af, var der to, der havde gjort det berømt. Det ene var, at alle Pilegrimme, som drog til St. Guthlacs Skrin, var baade paa Henrejsen og Hjemrejsen fritagne for alle Skatter, Afgifter og Told, naar de blot havde St. Guthlacs Mærke

fæstet til deres Hue eller Kappe. Og det andet bestod i, at enhver, der flygtede enten for sine Fjender eller for Lovens Haandhævere og naaede Croyland, var fri og frelst overalt paa Klosterets Grund fra enhver, der vilde holde ham Fortræd. Der kunde han leve i Fred og Sikkerhed, fiske i Klosterets Floder og jage i dets Skove, og hvem som helst der forfulgte ham der, selv om det var en Lovens Tjener, mistede til Straf den højre Fod. I hine Dage, da de mægtige underkuede de svage, da Domstolene tit var uretfærdige, og de strengeste Straffe eksekveredes med utilbørlig Hurtighed, var disse Kirkens Fristeder en overordentlig gavnlig Institution, der ofte gav uskyldige Mennesker Tid til at opnaa Retfærdighed. Og Croyland var det mest privilegerede af alle hellige Steder i Landet.

Blandt de Skatte, Abbediet rummede, var der vidunderlige Juveler, Klædninger, Kors, Alterkalke af det pure Guld, et Alter, dækket med Guldplader, og talløse andre Gaver fra Konger og taknemmelige Flygtninge.

For de fattige i hele Egnen var Abbediet den store Kilde til Hjælp og Trøst, hvad enten der var Hungersnød, Sygdom, Fare fra Fjender eller aandelig Nød paa Færde. Det har været et dagligdags Syn for Turgar og hans Legekammerater at se Baaden sejle frem og tilbage over Søens stille Vande; snart var det Pilegrimme, der blev færget over, saa var det fattige Folk i deres Fiskerbaade, saa en hel Flaade af kongelige Yachter med en Konge om Bord, der vilde bede ved Helgenskrinet, saa et Skib, hurtigt roet af livegne, for det førte en Adelsmand, der flygtede for en hævngherrig Fjende, saa en sortklædt Skare Munke fra et Nabokloster, der kom for at deltage i en Fest eller Procession og bagefter spise med Munkene ved deres gæstfrie Bord. Alt var fredeligt og trygt; disse klare Vande, der bragte saa mange Venner til dem, holdt ogsaa Fjenderne borte. Abbedens Mænd paa Søens anden Bred vilde ikke tillade Baade at sejle af Sted, der førte Mænd med onde Hensigter.

Derfor har Drengene sikkert uden Ængstelse hørt paa Fortællingerne om Danskernes Grusomheder. For det var Ting, der hændte langt borte og ikke kom til dem, der boede trygt paa en Ø, omgivet af de beskyttende Moser. Og man var baade i England og Frankrig blevet vant til til disse Plyndringer som noget, der hørte sig til, som en Torden, der er forfærdelig, men af og til maa komme. Det var som en Svøbe i Guds Haand, man bøjede sig for, men alligevel bad om at blive skaanet for, som det lød i de franske Litanier: »Fra Normannernes Rasen fri os, Herre Gud!« (Fortsættes.) Ved *Niels Hansen*, cand. mag.

Paven og Amerikas Biskopper.

De amerikanske Biskoppers Kamp for den gode Film er velkendt. For kort Tid siden har Kardinal Pacelli i et Telegram oversendt den pavelige Anerkendelse af den amerikanske katholske Filmsbevægelse. Telegrammets Ordlyd er i det væsentligste følgende:

»Helt igennem overbevist om Filnens Magt og om, hvor yderst nødvendigt det er at fortsætte Bestræbelserne for at rense og forbedre den, griber den Hellige Fader Lejligheden til at lykønske de amerikanske Biskopper til de pragtfulde Resultater, som allerede er opnaaede ved den beundringsværdige Aand og den Solidaritet, som besjæler alle Dioceses. Idel Hs. Hellighed udtaler sin Anerkendelse overfor Præsterne, Ordensfolkene og de troende, opmuntrer han dem til vagtsomt og med utrættelig Iver stadig at værne Familien, Nationen og Ungdommen mod moralsk Forgiftning.«

Til denne Meddelelse føjer »Filmkureren« en Beretning af Clifford Howard om den amerikanske Filmsbevægelse, taget fra det internationale Filmslæreinstituts officielle Tidsskrift »Intercine«. Nedenfor giver vi et Resumé:

I Begyndelsen af Sommeren 1934 stod den amerikanske Film overfor en af de vanskeligste Situationer, som dens i øvrigt i Forvejen ikke rosenbestrøede Vej havde været ude for, en Situation som baade med Hensyn til Karakter og de eventuelt katastrofale Følger stod uden Sidestykke i Filmens Historie. Under den romersk-katholske Kirkes Ledelse aabnede det bedre amerikanske Publikum et Felttog, som gik over til Boykot, mod Hollywood. Større end det mægtige Indtryk, som dette pludselige Felttog fremkaldte i hele Landet, var dog Bestyrtelsen i Hollywood; det var, som om en fjendtlig Granat var faldet ned i en Fæstning, man hidtil havde anset for absolut uindtagelig.

Den 24. Maj 1934 aabnede Kardinal Dougherty, Ærkebiskop af Philadelphia, officielt Korstoget imod den daarlige Film. I et Brev til sit Bispedømme anførte han alle de Grunde, som uvægerligt gjorde Felttoget til en moralsk Pligt. Samtidig blev alle Kirkens Tilhængere og særlig Ungdommen opfordret til at slutte sig til »Moralens Liga« og til at boykotte de Biografer, der drejede daarlige Films. Tilslutningen var uhyre, Appellen blev næsten enstemmigt fulgt, Bevægelsen bredte sig ikke alene til den katholske Kirke, men rev alle store religiøse og verdslige Organisationer med sig.

Den umiddelbare Følge var en betydelig Nedgang i alle Biografers Antal af Besøgende. Mange Steder maatte forskellige Biografer endogsaa lukke. Men lige saa brat

viste Virkningen sig i selve Hollywood. Efter at den første Bestyrtelse over det uventede Angreb var overstaaet, traf Filmsindustriens Førere deres Modforholdsregler. Uden Tøven besluttede de at sætte enhver personlig Indstilling til Side og foretage en Produktionsomlægning. Naar Hollywoods økonomiske Eksistens kun kunde opretholdes ved at anlægge et højere moralsk Niveau, saa maatte man jo bøje sig herfor og bringe ethvert Offer.

Det er vanskeligt at sige, hvor mange Millioner de store Anstrengelser, som blev foretaget, har kostet for at opfylde de Fordringer, som »Moralens Liga« stillede. Eet staar dog fast, at en hel Række kostbare Films, som laa færdige til Fremførelse, er blevet kasserede, at andre er blevet forandrede og beskaarede, og at Films, der netop var i Arbejde, er blevet forandrede og lagt om. Færdige Drejebøger, som skulde drejes, er blevet underkastet væsentlige Forandringer. Stykker og Bøger, som var erhvervet til Filmalisering, er blevet lagt paa Loftet. Films, der allerede var sendt til Udlaan, blev tilbagekaldt og ovenikøbet delvist drejet om. Med andre Ord: Hollywood har »gjort rent Bord«. Nu har man kun at afvente og se, om alle disse Forholdsregler er Tegn paa varig, ægte Forbedring.

Ved C. H.-S.

Irske Kirkefyrster fordrer Undersøgelse af Religionsurolighederne i Belfast.

Kardinal Mac Rory, Irlands Primas, og Biskoppen af Down og Connor, Dr. Magean, fordrer i deres Fastemandat paa ny Undersøgelse af Aarsagerne til de blodige Religionsuroligheder, som fandt Sted sidste Aar.

Dr. Magean henviser til, at i Løbet af de sidste fire Aar, nemlig i 1932, 1934 og 1935, har der i Belfast tre Gange fundet store Udskejelser Sted, hvorved der er foraarsaget Vold baade imod Mennesker og Ting. Sidste Aar rantes hvert eneste Sogn i Belfast paa et eneste nær af disse Udskejelser.

Tusinder af Borgere var blevet tvunget til at forlade deres Arbejdspladser. Tusinder havde man fordrevet fra deres Hjem og berøvet dem deres Rettigheder til at leve og fortjene til det daglige Brød.

Begge Kirkefyrster forlanger Indsættelse af en edsvoren Komité for at faa Sandheden for Dagens Lys. Nordirlands Ministerpræsident Lord Craigavons Paastand om, at Meddelelserne om Katholikforfølgelserne i Nordirland er usande

og ondsindede Efterretninger, som savner enhver Begrundelse, vilde ved en saadan Undersøgelse vise sig at være forkert.

»Vi kan ikke glemme,« erklærer Kardinal MacRory, »at hvert Aar i Juli Maaned er Katholikernes Liv i ligesaa stor Fare som i Forfølgelsestiden.« (Denne Sammenligning tager Sigte paa Retsløsheds-Erklæringen og Massefølgelserne mod Katholikerne og deres Religion under Penal Laws, som havde Gyldighed i flere Aarhundreder.)

Kardinalen henviser endvidere til, at der i mange Dele af de seks Grevskaber og ogsaa i Sydirlend under Dæknavnet »Forenet Front« bestaar en skjult kommunistisk Bevægelse. Kardinalen beskriver denne Bevægelse som et Forsøg paa under Patriotismens Maske at indsmugle Kommunismen i Irland. I nogle Lande, fortsætter MacRory, retter den »Forenede Front«s Virksomhed sig imod Fascismen, i andre imod Krigen, men i Irland foretrækker den at opstille sig som republikansk, idet den formoder paa denne Maade at kunne vinde Landets Ungdom. Kardinalen beklager sig til Slut over, at Filmsforretningen er i Hænderne paa ikke-irske Selskaber. Ved C. H.-S.

Den ugifte Kvinde.

»Paa Knæ og tak Gud for en god Mands Kærlighed!« Over dette Udbrud filosoferer Brigide de Vine, »Universe«, paa følgende Maade:

Jeg giver Dem Ret i, at man skal være taknemmelig for en god Mands Kærlighed! Men jeg gaar absolut imod den Tro, at en Kvindes Liv skulde være til ingen Nytte, hvis hun forbliver ugift.

Paa Bordet foran mig ligger det Brev, som har fremkaldt disse Betragtninger. Det kommer fra en Kvinde, som har en god Indtægt og et absolut interessant Arbejde: »Men jeg føler,« skriver hun, »at mit Liv er fuldstændig tomt og unyttigt. Jeg tror, at den Kendsgerning, at jeg fyldte 40 Aar i December og nu er »lagt paa Hylden«, er Grunden hertil.«

Naar jeg hører en Kvinde tale saaledes, ved jeg ikke, hvad jeg skal gøre: jamre med hende — eller ryste hende rigtig grundigt op. Tænker jeg saa efter, kommer jeg for det meste til det Resultat, at de Kvinder, som virkelig forlæner at rystes op, er 1) Mødrene, som opdrager deres Døtre til at tro, at det vigtigste her i Livet udtrykkes ved det beredne Politis Motto: »Snup Manden«; 2) Pseudo-psyko-analytiske Artiklers Forfattere, som elsker at frem-

stille den ugifte Kvinde som en Bunke af ubehagelige Nødvendigheder, Undertrykkelser, Komplekser, og hvad ved jeg.

En kynisk fransk Forfatter bemærkede engang: »Ingen vilde nogen Sinde blive forelsket, hvis han ikke havde læst derom.« Om Sandheden i dette Ræsonnement tvivler jeg; men jeg er sikker paa, at mange Kvinder vilde være helt lykkelige selv som ugifte, hvis de ikke følte sig overbeviste om, at den ugifte Stand var ensbetydende med Ulykke.

De klogeste Ord, jeg nogensinde har læst om den ugifte Kvinde, stod i en Artikel som Fr. Bede Jarrett skrev kort før sin Død. Artiklens Overskrift lød: »Kaldelsen til Ægteskabet«, og den stod i Tidsskriftet af »Det helligste Hjertes Kloster«; hvis det var muligt, vilde jeg ønske, jeg kunde give enhver ung Pige, som forlader Skolen, en Afskrift af den. »Een Ting, som vi kan være sikre paa her i Livet, er, at vi har et bestemt Arbejde at udføre, medens vi lever« — saadan begynder Artiklen. Den fortsætter med en Betragtning over Kaldelsen til Klosterlivet og Ægteskabet; saa kommer en Henvisning til »det stadig voksende Antal af Kvinder, som er kaldet til at leve Livet ene«.

Hvorfor har det ensomme Liv faaet Plads i Fuldkom-mengørelsen af den Verden vi kender? For Fr. Bede Jarrett laa Svaret i de Lejligheder, det frembød til den mest ophøjede Uselvskhed. Moderens Interesse maa koncentrere sig om Hjemmet: Klosterfolk tænker mest paa det, der berører Klosteret. »Men den ugifte Kvinde har et langt videre Virkefelt for sit Arbejde og sin Kærlighed, hvis hun bryder sig om at se det, hvis hun indser, at ogsaa hun er bestemt til at udføre et Arbejde inden for Guds sindrige Plan. Forstaar hun at styre sit Livsskib den vanskelige Vej mellem Interesse og Indblanding, kan hendes Sympathi omfatte alle, som trænger til hende«. Og hvem gør ikke det i en Verden af Sorg og Forvirring.

»Det, der faar hendes Liv til — og med en vis Ret — at synes ensomt, kan blive Anledningen til at komme i Kontakt med en talløs Skare af Sjæle. Fordi hun ingen har, har hun hele Verden«.

Man kan ikke være forsigtig nok.

(Sluttet.)

Sir David Brewster kendte en Dame, som ofte havde Spøgelses-Hallucinationer, hvorom han fortæller i sine »Breve om naturlig Magi« til W. Scott. De var saa kraftige, at intel kunde overbevise hende om Bedraget, før positive Beviser var tilvejebragt. Engang kom hun ind i sin Dagligstue og saa til sin Forbavselse sin Mand, som

kort i Forvejen var gaaet ud, staa foran Kaminen. Han saa alvorligt og eftertænksomt paa hende uden at svare paa hendes Spørgsmaal. Hun satte sig ved Vinduet, højest to Fod fra ham, og spurgte ham en Stund efter, hvorfor han ikke sagde noget. Derefter gik Skikkelsen hen til det Vindue, der var i den modsatte Ende af Værelset, og gik saa tæt forbi hende, at hun undrede sig over hverken at kunne høre hans Fodtrin eller føle en Strejfen af hans Klæder. Ved Vinduet forsvandt Skikkelsen. Hun søgte efter den overalt og blev til sidst klar over, at det var et Bedrag. Men Synet havde varet i fem Minutter, og selv de Genstande, der laa bag Skikkelsen, var blevet skjult af denne, og dette Syn blev i Ro og Mag iagttaget ved fuldt Dagslys.

Engang var Hallucinationen om en Kat saa stærk i hendes Mands Nærværelse, at hun vilde overbevise ham om dens Objektivitet og slog efter den med Ildrageren, jagede rundt i Værelset efter den, o. s. v. .

Ogsaa Illusioner kan let føre til Vildfarelser. Ogsaa de kan bedrage. Men her ligger dog en objektiv Virkelighed bagved. Den bliver kun udtydet forkert. Illusion er altsaa »en Fejltagelse i Iagttagelsen, ikke noget Bedrag af Sanserne, men af Intellektet, der fortolker det forkert, som disse leverer.« Derfor er dens Indtræffen knyttet til det perifere Sansapparats Tilstedeværelse. Blinde har ingen Synsillusioner.

Det ældste Eksempel stammer fra Aristoteles: Krydser man to Fingre og triller en tynd Genstand, for Eks. en Ært, imellem dem, synes denne dobbelt. Et opvarmet Pengestykke synes lettere end et koldt; lukker man for Eksempel Øjnene og lægger et koldt Pengestykke og to varme paa Overfladen af Haanden, synes de lige tunge. (Preyer).

W. Scott fortæller om, hvordan en af Byrons Venner efter hans Død en Aften var beskæftiget med en Artikel om ham og pludselig ganske tydeligt saa ham staa mellem gamle Vaaben, Møbler, o. s. v. i Hallen, der var klart oplyst af Maanens Straaler. Han lagde Mærke til den vidunderlige Nøjagtighed baade i Klædedragt og Holdning. Et Skærnbrædt med en Overfrakke og et Sjal havde fremkaldt Illusionen.

Hvor mærkværdigt og stærkt Sansetiagttagelsen kan modificeres under Indbildnings Tryk ses ved Krystalpaladsets Brand 1866/67. Da Menageriet blev ødelagt af Ilden, antog man, at Chimpanse var omkommet. Med spændt Opmærksomhed saa Folk det ulykkelige Dyr i Dødskamp oppe under Taget gøre Forsøg paa at klatre over Jernstængerne, som det havde naaet. I den største Ophidselse

fulgte man denne Kamp. »Man var ved at forgaa af Angst«, skriver en Avis. Men i Virkeligheden var det kun et sønderflænget Forhæng, som Fantasien havde forvandlet til en Abe. (Turke).

Kilden til Bedrag er især Taskenspillerkunster. Hvor vidt disse kan gaa, beviser Tilfældet Brødrene Davenport, samt den nye Tids sensationelle Demaskering af berømte »Medier«. Paa en meget indviklet Maade lod de sig i Publikums Paasyn lænke, udførte saa ved »Aandernes« Hjælp de »overnaturlige Ting« i deres »Kabinet« og befriede sig til Slut i en Haandevending for alle Lænker. »Denne momentane Frigørelse for Lænkerne var simpelt hen vidunderlig og absolut umulig at forklare«, skriver Maskelyn (S. 189/192) »indtil jeg engang, da et Stykke af Vinduesdraperiet tilfældigvis faldt ned i et kritisk Øjeblik, kom paa Sporet af Hemmeligheden. Efter nogle Maaneders Forløb lykkedes det mig at udføre det Davenportsk Kunststykke, deres Mørkeseancer. Ligheden med Originalen var saa slaaende, at der ikke var andet for Spiritisterne at gøre end at erklære os for Medier, som fandt det nyttigere at fornægte »Aandernes« Medhjælp.

Med hvilken Lethed et Bedrag kan lykkes fremgaar af Turkes Beretning (S. 32) om en af Cumberlands Seancer: Hans Hovedhensigt var at demaskere Spiritismen, hans Speciale.

Ved Gasbelysning satte han sig ved et Bord imellem to Herrer, forbandt deres Hænder med sine egne, lod dem konstatere, at dette virkelig var sket, og bad dem saa lukke Øjnene. Paa hans Spørgsmaal, om de endnu følte Berøringen af hans Hænder, svarede de uden Tøven Ja. Men i Mellemtiden havde han fjernet den ene Haand og lod den anden gøre dens Arbejde. Saa benyttede han den frie Haand som Aandehaand, berørte for Eks. begge Herrens Hoveder med den og gav den ene Hat paa. Derefter forbandt han atter ubemærket Hænderne. Naar de aabnede deres Øjne, var de overbeviste om, at det i alle Tilfælde ikke kunde være Cumberland, hvem det saa end havde været, der havde berørt dem og sat Hatten paa deres Hovede. Bedraget var altsaa fuldstændigt. *F. Moser.*

Nye Bøger.

»Som en Konge behandler sin Minister.«

Det er en Vederkvælgelse at fordybe sig i *Jacques Maritain's* store Tanker. (*Von der christlichen Philosophie. Übertragen und eingeleitet von Balduin Schwarz. Verlag Anton Pustet, Salzburg-Leipzig 1935, 212 Sider M. 3,50.*) For den,

der kommer fra vore Aviskronikers Døgnfilosofi — den filosofiske Kost, de fleste nøjes med — maa det være som at komme fra en skummel Hule ud i det fri med høj Himmel over sig, hvor alt ligger klart og solbelyst, og Øjet naar til de fjerneste Horisonter.

Det, det drejer sig om i Bogen, er selve Filosofiens Væsen, altsaa »Filosofiens Filosofi«. Efter en Afregning med nogle modstaaende Theorier, der tjener til at vise, at der her ligger et Problem, følger Problemets Løsning i den h. Thomas' Aand: Filosofien er efter sin Natur — *l'ordre de spécification* — en selvstændig Disciplin, men efter sin Tilstand — *l'ordre d'exercise* — i mange Henseender afhængig af og henvist til Aabenbaringen og Theologien. Særlig værdifuld er Drøftelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt Filosofien er *ancilla* (Tjener) *theologiae*. »Filosofien tjener Theologien til at drage Følgeslutninger, ikke af filosofisk, men af theologisk Art . . . Filosofien bliver behandlet af Theologien ikke som en Trækvinde, men omtrent som en Konge behandler sin Minister . . . Idet Filosofien staar i Theologiens Tjeneste, har den sin Bolig ikke blot hos sig selv, men ogsaa hos Theologien. Dér har den det bedre end hos sig selv . . . Denne Berøring med Theologien er Grunden til den skolastiske Filosofis vidunderlige Vækst, dens Renhed og Dybde.« Den tyske Udgave af Bogen har den Fordel, at den er forsynet ikke blot med en Indledning om Maritains Indsats i kristelig Filosofi, men ogsaa med vejledende Anmærkninger og Tilføjelser. A. Menzinger S. J.

Abbed Gerards Øjne.

Gamle Pastor E. Ortved burde, hvis han endnu var i Live, have anmeldt det auselige Værk, som Universitetet i Manchester for nylig har udsendt som Nr. 69 af en historisk Serie, thi her har *Watkin Williams* skrevet om St. Bernhard af Clairvaux og hans Orden (*Saint Bernard of Clairvaux*, Manchester University Press 1935, XXXVIII — 423 S., Ill. Kart. 25 s.) Han vilde have glædet sig over den Kærlighed og Sympathi, hvormed Forf. behandler sin Helt og Helgen og hans store videnskabelig-grundige Apparat og Arbejde, som hver Side vidner om. Men næppe helt tilfreds vilde han have været med, at hans eget Værk »*Cisterciordenen og dens Klostre i Norden*«, som jo er banebrydende, i alt Fald hvad Ordenens skandinaviske Historie angaar, ikke er blevet benyttet. Derfor er Norden dog ikke blevet helt glemt, men der henvises til det første Kloster i Sverige, Alvastra ved Vetternsø, opkaldt efter Stifterinden Dronning Alvilda, som bad St. Bernhard om Munke. Ligeledes omtales det svenske Kloster Nydala. Hvilket dybt Indtryk St. Bernhards Munke gjorde paa Nordboerne, ses bl. a. af de

Ord, som en svensk Høvding udtalte om Nydalas første Abbed Gerard: »Naarsomhelst jeg føler, at Abbed Gerards Øjne hviler paa mig, skælver jeg for, at mit Hjertes skjulte Tanker og Hemmeligheder er aabne for ham.« Og da samme Abbed rejste tilbage til Clairvaux og døde der, sagde den svenske Konge, at »Hans eget Kongerige og Land var ikke værdige til en saa stor Hæder, at saa hellig en Mand laa jordet inden for dets Grænser.« —z.

Bruckner, den ærbødige.

Denne Titel giver *Fritz Grüninger* den østrigske Kirkekomponist, der hviler i St. Florian under Stiftskirkens mæglige Orgel, som Mesteren selv saa ofte havde spillet sine herlige symfoniske Bønner paa. (*Der Ehrfürchtige*, Herder, Freiburg 1935, 162 S., Ill., indb. RM 2,80.) Titlen er udmærket valgt til denne Livsskildring i folkelig fortællende Form, thi intel er saa karakteristisk for den ydmyge og beskedne, geniale Domorganist Anton Bruckner som hans Ærefrygt over for Kunsten og dens Mestre, — skønt selv stor og anerkendt Komponist turde han næsten ikke sætte sig i R. Wagners Nærværelse — og især over for Gud og Evighed. Bruckners dybt religiøse Sind, som inspirerede hans Musik og omsatte Lyst og Smerte til genial Bøn, fremhæves med Rette. Vi hører, at Biskop Rudigier i mørke Timer, naar han ikke syntes at kunne bede, opfordrede Domorganisten til at spille for at finde Vejen til Gud ved hans Kunst. Vi ser, at Br.s store Skuffelser, hans tredobbelte forgæves Friens bliver til h. Messer, »for Værkets Skyld giver han Afkald paa Verden«; hans Helbredelse efter en Sygdom, der havde bragt ham til Sindssygens Rand, udløstes i et vidunderligt Benedictus. Dette ydmyge og dog saa frugtbare Levnedsløb har meget at forkynde for visse Strømninger i vor Tid, som erklærer Stolthed og Hovmod for gode Dyder. —z.

Anton Bruckner.

Det kommer an paa Hensigten!

Ugebladet har før henvist til de katholske Skrifter, som befattede sig med Ogino-Knaus's Opdagelse af Kvindens periodiske Frugtbarhed, som kan være af saa stor Betydning for mange Ægteskaber. Om samme Emne har P. Lhomme udgivet en ny Piece »*Mariage et Fécondité selon*

les exigences de la loi morale« (Paris, P. Tequi, 1935. 55 S., 2 fr.). Medens Methodens Fremlæggelse og Forklaring i Piecen ikke er forskellig fra den i andre Skrifter, fortjener den moralske Vurdering af dens Benyttelse at fremhæves: »Den periodiske Afholdenhed (efter denne Methode) er i sig selv tilladelig; men skønt den, hvad selve Sagen angaar, er i Overensstemmelse med Naturens Love, kan den dog være subjektivt syndig, paa Grund af de udøendes Hensigt. — Udøvelsen af den periodiske Afholdenhed forudsætter alvorlige, vægtige og gode Grunde, der ogsaa stemmer overens med Naturlovene og Guds Vilje. Ægtefællerne har aldrig Ret til i deres *Hensigt og positivt* at udelukke selve Ægteskabets første Formaal . . . Det er klart, at alle Beregninger, som stammer fra Forfængelighed, Egoisme, Sanselighed, Magelighed, Havesyge og Mangel paa Offervilje etc., ikke blot ikke undskylder denne periodiske Afholdenhed, men gør den skyldig.« — Dr. *Herbert Karner* har udsendt et Skrift »*Die fruchtbaren und unfruchtbaren Tage der Frau*« (Wien, W. Maudrich, 1935. 86 S., ill., RM. 3.—), som vi henviser til i denne Sammenhæng, fordi det behandler det omtalte Emne saa eksakt og klart for den ikke faglærte, at ikke blot de, der af praktiske Grunde interesserer sig for Emnet, vil glæde sig over denne letforstaaelige Skildring, men enhver Læser grihes af Beundring for Naturens vise Indretning og dybe Hemmeligheder, som Videnskabens sidste Opdagelser har lært os at kende paa dette Omraade.

—z

Paa Lytterpost.

Kirkemusik. Torsd. 27. 2. Kl. 20—22,15: Torsdagskoncert; bl. a. Kyrie og »Et incarnatus est« af Fr. Schuberts Messe i Es-Dur. — Lørd. 29. 2. Kl. 10—11,15: Johan Skjoldborgs Bisættelse fra Aalborghallen sluttede med Mozarts Ave verum. Kirkemusik kan bruges til meget.

Sønd. 1. 3. Kl. 18,20—18,50: Bibliothekar Julius Clausen: »**Mennesker og Mystik**«. Foredraget handlede ikke om kristen Mystik, men om Storsvindleren Cagliostro, der spekulerede i det 18. Aarhundredes Trang til Okkultisme. Den Understøttelse, han fandt hos »den naive, godtroende Mand« Kardinal Rohan, omtaltes — og Slutningen paa hans eventyrlige Tilværelse: »*Han blev arresteret af Inquisitionen, da han søgte at oprette ægyptiske Frimurerloger i den hellige Stad. Hele hans Synderegister — eller om trent da — blev gravet frem under Processen; men det interesserede nu Pavemagten mindre. Han blev dømt — til livsvarigt Fængsel — blot for at have stiftet hemmelige Loger.*«

Ignatius.

Fra Hovedstad og Provins.

Oxfordmødet i Grundtvigshus.

Mandag d. 9./3. holdt Pastor Messerschmidt for anden Gang sit Foredrag om Oxford-Rom i Grundtvigs Hus.

Salen var fuldt besat, og alle fulgte med Interesse Pastorens Foredrag, hvis Indhold vi før har refereret.

Belært af sørgelig Erfaring indledede Dirigenten, Landsretssagfører Garth-Grüner, med at anmode dem, der bag-efter vilde rette Spørgsmaal til Foredragsholderen, om at holde sig strengt til Sagen. Det var der nu praktisk talt ingen, der gjorde, undtagen et Par enkelte, der takkede Foredragsholderen og dybt gav Udtryk for deres Bifald uden i øvrigt at stille noget Spørgsmaal. Der er derfor ingen særlig Grund til at referere, hvad de andre sagde, eftersom de i bred Almindelighed fandt Lejlighed til at overvælde Foredragsholderen med Spørgsmaal om alle Livets Gaader samt Krav om at faa dem opklaret straks. Da den sidste ærede Taler absolut nægtede at holde sig til Sagen, mens der paa samme Tid opstod en folkelig Prædikant i Baggrunden, som ikke var til at standse, før han blev smidt ud, hævdede Dirigenten Mødet, idet han mente, at det frie Ord blev misbrugt.

P. R.

Aksel Theilmanns »Adam«.

Henter man sit Syn paa Kunstudstillinger kun fra Avisernes Referater, maa man nøjes med Brudstykker og det, som har særligt Bud til én, glemmes maaske helt. Saaledes har vi endnu ikke set Billedhugger Aksel Theilmanns pragtfulde »Adam« omtalt nogetsteds, skønt denne fuldkomne Mandsskikkelse, der med raske Skridt tager sit Kongerige, Jorden, i Besiddelse og samtidig ganske overvældet med hævet Arm og Haand næsten beskærmer sig mod den Fylde af Lys og Erkendelse, som strømmer ind paa ham, er godt placeret i Indgangshallen ovenpaa. De katholske Besøgende maa i hvert Fald ikke glemme at fryde sig over, at katholsk Kunst er saa udmærket repræsenteret paa Charlottenborgs Foraarsudstilling, og at Billedhugger Theilmanns Evner udvikler sig saa absolut i den rigtige Retning. Allermest vilde vi ønske, at de, der raader over Kirkers Udsmykning, ved Selvsyn maatte overbevise sig om, at vi i Theilmann har en Kunstner, der tilbyder en ogsaa af Of-
fentligheden anerkendt Kunnen, som det vilde være Synd at lade forblive ubenyttet. Paa dette Omraade drejer det sig jo ikke alene om Solidaritetsfølelse, men ikke mindst om Kendsgerningen, at en Kunstner, der er fortrolig med den katholske Tanke og er Mester i sit Fag selvfølgelig er at foretrække fremfor den, der kun lejlighedsvis fordyber sig i katholsk Kirkekunst.

»Videnskabens Hyldest til Kirken.«

Museumsdirektør Dr. Frederik Poulsen er i Anledning af sin 60 Aars Fødselsdag blevet interviewet af *Kristeligt Dagblad* og har bl. a. fremsat følgende mindeværdige Ord: »Ja, jeg delte dengang det frisindede Europas Tro paa, at Kirken og Dumheden var saa ømt forenet, at det kun gjaldt at besejre den første for at udrydde den sidste

Men Tilværelsens Fakta tvinger den tænksomme til at opfatte Problemerne lidt mindre firkantet

Jeg bekender, at jeg langt bedre nu end for 30 Aar siden kan deltage i Videnskabens Hyldest til Kirken og jeg kan ikke slutte mig til Tesen om, at Religion er Opium for Folket, tværtimod har den ofte hidraget til Ophjælpning og Opdragelse af Mennesker og Folkeslag.« Bedre sent end aldrig, og i øvrigt blandt saa mange intetsigende Udtalelser paa diverse Fødselsdage en af de bedste!

Menighedspleje i Sakramentssognet.

Regnskab og Aarsberetning for St. Vincentsf. for kath. Damer i Sakramentssognet 1. Jan.—31. Dec. 1935.

Indtægt:	Kr. Ø.	Udgift:	Kr. Ø.
Kassebeh. 1. Jan. 1935.	31 14	Urtekram	299 00
Aarsbidrag:		Mdl. kontant Hjælp	56 00
Aktive Medlemmer	171 00	Div. kontant (Syge, Brændsel etc.)	110 52
Passive "	165 00	Aftenmøder	122 99
Tilsk. fra Hovedkassen	450 00	Systuen	156 83
Indsamlet ved Møder,		Indbet. til Hovedkass.	191 00
Kollekt	78 20	Kassebeh. 31. Dec. 1935.	4 59
Kontante Gaver, Bøssen	45 59		
	<u>Kr. 940 93</u>		<u>Kr. 940 93</u>

Foreningen talte 14 aktive, 29 passive Medlemmer. 39 Familier og enligstillede er blevet understøttet, dels med Naturalier, dels med kontant Hjælp. Der er aflagt 161 Besøg. Den anden Torsdag i Maaned, i Vinterhalvaaret, er der Vincentsmøde Kl. 1. Hver Torsdag er Systuen aaben fra 1 til 4, hvor Menighedens Damer samles og forfærdiger en hel Del Tøj til Børnene i Sognet. Til Børn er uddelt 215 Beklædningsgenstande, til voksne 41 Stk. Af Gaver har Foreningen modtaget: 1 stor Pakke Klæde og 2 store Pakker Hvidevarer og kulørt Lærred. 12 Par Fodtøj. 20 forskellige hjemmestrikkede Nyttegenstande, samt en Del brugt Tøj. — Foruden Julefesten, Skovturen, Retræten og Paaskekommunionen, som afholdes sammen med St. Ansgars og Rosenkranssognet, er der afholdt flere Aftenmøder i Sognet.

Alle, der har ydet Foreningen Hjælp, bringes herved en hjertelig Tak.

Fra den vide Verden.

Ødelæggelser i Spanien.

En Skare paa 300 Tilhængere af Folkefronten i Madrid har atter foraarsaget store Ødelæggelser i Spaniens Hovedstad. En Officer blev haardt saaret af Stokkeslag; en Tilskuere, der var kommet med antimarxistiske Udtalelser, blev dødeligt saaret af talrige Dolkestik. Redaktionsbygningen for det af Primo de Rivera stiftede Blad »La Nacion« og to ved denne Bygning beliggende Huse blev stukket i Brand og nedbrændte fuldstændig. Politiet indtog helt igennem en passiv Holdning. Herefter drog Brandstifterne til St. Ludwigs Kirke, som ligeledes gik op i Luer. I Byens Centrum greb de røde Demonstrationer imidlertid kraftigt om sig. Ved 9-Tiden om Aftenen stod St. Ignatius-Kirken pludselig i Flammer. Bygningen, der stammede fra det 18. Aarh. og rummede uvurderlige Kunstskatte, styrtede kort efter sammen i det fraadende Flammehav. Kun rygende Ruiner er nu tilbage af de to Kirker. Under Slukningsarbejdet blev flere Brandmænd saarede. Ogsaa Isabella-Kirken blev antændt og styrtede ogsaa i Grus. Efter at have stukket Ild paa endnu en Kirke holdt Mængden op med deres Ødelæggelsesarbejde, og hen imod Midnat var der efterhaanden blevet nogenlunde Ro i Byen. — En Række fremragende Højremænd er bleven fængslet — Lovene imod Katholikerne, som Azana-Regeringen vedtog i 1931/33, men som Regeringen Robles-Lerroux satte ud af Kraft, skal atter bringes til Anvendelse. 5300 Søstre og Præster, der underviser i Skolerne, skal ifølge Ministeraadets Beslutning i Løbet af Aaret fordrives fra deres Stillinger.

Præsident Amann dikterer paa ny.

Ødelæggelsen af den katolske Presse har øjensynlig ikke givet den forønskede Tilvækst til den nazistiske Presse. Vore tapre Trosfæller har foretrukket hellere at undvære Dagspressen og nøjes med den kirkelig-religiøse Presse, som har taget et mægtigt Opsving. Men Præsidenten for Rigspressekammeret, Max Amann, er ogsaa denne Situation voksen. Han har dikteret en ny Lov, som bl. a. siger: »Det kan ikke tillades, at den saaledes fra Dags- og Ugeaviserne udelukkede Type endnu finder en Erstatning i de kuffessionelle Tidsskrifter, at den, ganske vist med Udeladelse af den politiske og berettende Del, byder paa almindelig underholdende eller almindelig belærende Stof.

Derfor forordner vi følgende for Diöcesanpressen:

Denne Presse maa kun og udelukkende tjene til Offentliggørelse af kirkelige Bekendtgørelser, Meddelelser fra Kirkeniveauet, religiøse Mindeartikler fra Kirkens og Diöcesets Hi-

storie, Behandling af dogmatiske Spørgsmaal og Spørgsmaal angaaende kirkelig Ethik, Betragtninger og Fremstillinger fra Kirkens Liv og Helgenernes Liv, religiøse Betragtninger. Søndagsbetragtninger, Legender, Kirkemusik og Kirkekunst.«

— Forbudet imod, at konfessionelle Tidsskrifter behandler verdslige Emner, er blevet udvidet til ogsaa at gælde Annoncedelen. Kirkebladenes Annoncedel var i den senere Tid blevet stærkt forøget, hvilket har vakt den nationalsocialistiske Presses, respektive Rigspressechef Amanns, Misundelse. Da de nationalsocialistiske Blade foruden deres specielle Hververe har hele det mægtige Parti-Propagandaapparat i Ryggen, er det umuligt for katholske Tidsskrifter paa nogen Maade at tage Konkurrencen op.

Der gives ikke mere den katholske Bog, som ikke er farlig for det 3. Rige. Ifølge Meddelelse i »Børshbladet for tyske Boghandlere« har Myndighederne beslagnet følgende Bøger: Karl Thieme: »Christliche Bildung in dieser Zeit« (Forlag Benzinger, Einsiedeln), P. Bonaventura: »Vom Hötel ins Kloster« (Canisiusforlaget i Schweiz), Pastor Dr. E. Breit: »Der Jungmann im Arbeitsdienst« (Forlag J. Berker, Kevelaer). Endvidere er følgende Bøger af P. Friedrich Muckermann blevet forbudt af det hemmelige Statspoliti: »Heiliger Frühling«, »Vom Rätsel der Zeit« og »Der Mönch tritt über die Schwelle« (Kösels Forlag i München).

Den Mand, der »af Føreren har faaet Ordre til at overvaage NSDAP's baade aandelige og verdensanskuelige Opdragelse«, Rigsleder Alfred Rosenberg, har forkyndt en ny Bog, »Gestaltung der Idee«, hvoraf et Kapitel om »Videnskabens Frihed« lige er blevet offentliggjort: »Saaledes som den politiske Sejr kun blev tilkæmpet ved aldrig at gaa paa Forlig, saaledes vil ogsaa Nationalsocialismens kulturelle Sejr kun blive kæmpet ved indre Urokkelighed. Vi fordrer hele Mennesket!«

Hvad Meksikos Biskopper kræver.

De mexikanske Biskopper har, efter at de forgæves under 23. November f. A. havde henvendt sig direkte til Republikkens Præsident, for nylig gennem et aabent Brev, rettet til Republikens udøvende Magt, stillet følgende Fordringer, der er ordnet i syv Punkter, nemlig:

1) at Katholikerne paa ny sættes i Besiddelse af de Kirker, der er konfiskerede eller lukkede siden 1914, eftersom det er uomdisputabelt, at de Kirker, der endnu staa aabne for Gudsdyrkelse, er utilstrækkelige til at rumme de mere end 16 Millioner Katholiker, der findes i Republikken Meksiko.

2) at Katholikernes frentidige Andragender om Aabning af nye Kirker imødekommes i alle Tilfælde, hvor Nødvendigheden er evident ifølge stedlig Overvejelse og Forlangende.

3) at den Aktion til Nedsættelse af Antallet af autoriserede Præster, der, skønt rejst af Lovgivningsmagten i disse Stater, er et Brud paa Artikel 130, tilbagekaldes og »lokal Nødvendighed« herefter respekteres, og Katholikerne høres.

4) at der lages de nødvendige Skridt til, ved Autorisation af Seminariernes Eksistens og Virksomhed, at udvirke Ophævelse af antikonstitutionelle Dekreter, Ordre og Cirkulærer, der har virket som Basis for Lukning af katholske Seminarier overalt i Republiken i Modstrid med Artikel 130.

5) at Katholikerne faar tilbagegivet de til Kirkerne hørende Annex-Bygninger, saa at Præsterne kan tage Ophold her og varetage deres Embeder derfra.

6) at Undervisningsministeren bliver instrueret om at forhindre Lærerne i at beskæftige sig med at udbrede antireligiøse Værker som en Del af deres Lærergerning, og at ydermere antireligiøse Plakater, Inskriptioner og Propaganda undertrykkes i Skoler og Opdragelsesanstalter.

7) at hvilken som helst udøvende Forbundsmyndighed forhindres i at anvende noget Barn i antireligiøst Felttog eller Propaganda eller giver Personer eller Sammenslutninger Tilladelse til at gøre saadant ved at bruge til Raadighed staaende Midler som Radio, Presse, offentlige Foredrag o. s. v.

Meddelelse fra Vikariatet. Resterende **Ansgarius-Bonifatius Kollekt**er bedes indbetalt snarest til det Apostoliske Vikariats Sekretariat, Nørrebrog, 27 C paa Giro 27286.

Katholsk Børnehjælpsdag.

Smaa bedende Hænder rækkes ud mod vore Trosfæller med Bøn om at glemme de daarlige Tider, men ikke os! —

Det er vor egen Basar Palmesøndag d. 5. April fra 9—19 og Mandag d. 6. fra 10—15 i Bredgade 69 St. o. G. Børnene har Ret. — Giver Basaren et godt Udbytte bereder den vore forældreløse og daarligt stillede Børn en sorgløs Barndom, under betryggende Forhold, som forhaabentlig i Fremtiden vil bære god Frugt; der-til vil sikkert den store Børneven give sin Velsignelse. Særlig i Aar glæder vi os til stort Besøg. — Vi fejrer nemlig Fødselsdag. Basaren fylder 70. — Gratulanter modtages begge Dagene med et venligt Smil og aabne Arme.

For **Danske Kvinders Katholske Forbund** læser Hs. Excellence Biskoppen Messe i det biskoppelige Kapel Onsdag d. 25. Marts Kl. 8 $\frac{1}{2}$. Medlemmerne opfordres indtrængende til at give Mode.

Styrelsen.

Exercitier for unge Kvinder.

Nedenstaaende Mariakongregationer indbyder herved unge Kvinder til lukkede **Exercitier i Assumptionsklostret**, Rygaard, Bernstorffsvej 54, Hellerup fra Tirsdag d. 7. April Kl. 19 til Paaske-lørdag den 11. Form. Deltagelse bedes meldt til Frk. Marie Wis-sum, Strandboulevard 105 $\frac{1}{2}$, Kbh. Ø, senest den 4. April.

»Apostlenes Dronning«.

»Maria Rosenkransdronning«.

»Den ubesmittede Undfangelse«.

»Fredens Dronning«.

Kirkelig Kalender.

Marts.	Marts-April.
22. S. 4. Søndag i Fasten.	29. S. Passions søndag.
23. M. Ferialdag.	30. M. Ferialdag.
24. Ti. Gabriel, Ærkeengel.	31. Ti. Ferialdag.
25. O. MARIAS BEBUDELSE.	1. O. Ferialdag.
26. T. Ferialdag.	2. T. Frans af Paula.
27. F. Johannes af Damascus.	3. F. Marias syv Smerter.
28. L. Johannes af Capistrano.	4. L. Isidor.

Marts.

Ugens Messebønner.

22. S. 4. Søndag i Fasten (247—218); 2. *Sæt Bønner*: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. *Sæt Bønner*: For de levende og de døde ([125]—[110]).
23. M. Ferialdag (252); 2. og 3. som Søndag.
24. Ti. Ferialdag (257); 2. Gabriel (855); Slutningsevng.: Gabriels ([84]). — *Eller*: Ærkeengelen Gabriel (855—690); 2. Ferialdagen (257); Slutningsevng.: Ferialdagens (259).
25. O. Marias Bebudelse (858—697); 2. Ferialdagen (262); Slutningsevng.: Ferialdagens (265).
26. T. Ferialdag (270); 2. og 3. som Søndag.
27. F. Ferialdag (274); 2. Johannes af Damascus (860). — *Eller*: Johannes af Damascus (860—699); 2. Ferialdagen (274); Slutningsevng.: Ferialdagens (276).
28. L. Ferialdag (281); 2. Johannes af Capistrano (863), 3. Om de helliges Forbøn. — *Eller*: Johannes af Capistrano (863—702); 2. Ferialdagen (282) 3. Om de helliges Forbøn; Slutningsevng.: Ferialdagens (283).

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 24. Marts Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Benediktineroblaterne holder deres maanedlige Møde Lørdag d. 21. Marts Kl. 20 i Rosenkranskirken. Iklædning og Løfte-aflæggelse.

Skoleforeningen S. M. D. M. afholder ordinær **Generalforsamling** Tirsdag den 24. Marts Kl. 19¹⁵ paa Skolen, Boyesgade 8 A.

Dagsordenen: 1. Formanden og Sekretæren aflægger Beretning. 2. Kassereren fremlægger Regnskabet. 3. Indsendt Forslag (visse Lovændringer). 4. Valg af Formand og Kasserer og Supplering af Styrels. n. 5. Eventuelt.

Aarhus. Vor Basar er — paa Grund af Lockouten — udsat til Søndag d. 3. og Mandag d. 4. Maj.

Min kære trofaste Mand, Forgylder

Wilhelm Wildt,

sov stille hen den 15. Marts, 76 Aar gammel.

Ida Wildt, f. Østerbye.

Begravelsen har fundet Sted.

Den afdødes Sjæl anbefales til de troendes Forbøn.

R. I. P.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 19. Marts.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 13.

Søndag den 29. Marts

1936

INDHOLD: Mater dolorosa. — Kirken og de spedalske. — Den »politiske Katholicisme«. — St. Knuds-Festen i Odense. — Ansgariusforeningens Beretning for 1935. — En ny Sekt. — Pergolesis Sang til Guds Moder. — Turgar og Danskernes Plyndringer i England. — Nye Bøger. — Theater og Film. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Mater dolorosa.

I en af sine Bøger fortæller den hellige Alphonsus af Ligouri, Redemptoristordenens fromme og lærde Stifter, om en ung Mand, der havde for Sædvane hver Aften paa Hjemvejen fra sit Arbejde at standse en Stund og bede en Bøn foran et Billede af den smertefulde Gudsmoder. Som alle Italiensfarere ved, findes der et stort Antal af saadanne Madonnabilleder i alle italienske Byer. Paa disse Billeder er Gudsmoder som Regel fremstillet med Hjertet gennemboret af syv Sværd. Nu skete det en Dag, at den unge Mand havde været saa ulykkelig at begaa en svær Synd. Da han paa Vej hjem om Aftenen som sædvanlig standsede foran Billedet for at bede en Bøn, syntes han ganske tydeligt at se Marias Hjerte gennemboret — ikke af syv, men — af otte Sværd. Gang paa Gang talte han efter, men der blev stadig ved med at være otte og ikke som ellers syv Sværd. Da forstod han, at det ottende Sværd, der havde gennemboret Marias milde Moderhjerter, var den svære Synd,

han havde begaaet samme Dag; og fuld af Sorg og Skam skyndte han sig ind i den nærmeste Kirke for med Anger og al god Vilje at skrifte sin Synd.

Og vi, hvor ofte har ikke ogsaa vi ved vore Synder forøget den smertefulde Gudsmoders Lidelser. Apostlen Paulus siger i et af sine Breve, at vi ved vore Synder paa ny korsfæster vor guddommelige Frelser. Deraf følger, at vi ved saadanne Lejligheder ogsaa forøger og fornyer Hans hellige Moders Lidelser og ligesom tvinger hende til paa mystisk Vis at genopleve de frygtelige Timer ved Korsets Fod hin første Langfredag paa Golgatha. Og naar vi ved Dødssynden har tilintetgjort den helliggørende Naades overnaturlige Liv i vor Sjæl, da sørger Guds hellige Moder over os, som hun sørgede og græd, da hun Langfredag Aften sad med sin elskede Søns afsjælede Legeme paa sit Skød. Da fylder Sorgen og Smerten hendes Sind og Sjæl, hin Sorg og Smerte, Profeten varslede om i den gamle Pagt, da han med gudbenaadet og gudbeaandet Seerblik skuede ind i Fremtiden og saa den smertefulde Gudsmoder ved Korsets Fod, hin Sorg og Smerte, som vor hellige Moder Kirken lader Jomfru Maria tolke saaledes med Profetens egne Ord: »O, alle I, som gaar forbi paa Vejen, stands en Stund og se, om nogen Smerte lignes kan ved den, jeg lide maa.«

Saa stor og stærk, saa frygtelig og forfærdelig er den Sorg og Smerte, vi ved vore Synder bereder Guds hellige Moder. I Sandhed, haarde som Sten maa vi være og kolde som Is, om vi ikke røres til Medlidenhed over disse Lidelser og Smerter og beder med Digteren:

*Moder, Kærlighedens Kilde,
O, hvor gerne jeg dog vilde
Dele Smertens Kval med dig.*

Maatte vi alle af ganske Hjerte, Sjæl og Sind bede saaledes paa Mindedagen for Marias syv Smerter — ja, ikke blot da, men hele vort Livs og Levnedes Sum af Døgn og Dage — for derved at mildne og mindske Gudsmoders Smerter, i Stedet for at forny og forøge dem ved vor Syndighed og Slethed, at hun aldrig skal fortryde, at hun Langfredag under Korset samtykkede i at blive vor og Alverdens milde, medlidende Moder.

P. A.

Kirken og de spedalske.

Pater Damiens Hjemkomst til Belgien minder os om alle de andre heltemodige Mænd og Kvinder, som af Kærlighed til Gud ofrede sig for de spedalskes Pleje. Spedalskheden, der, som bekendt, fik Indpas i Europa gennem Korstogene, var Middelalderens frygteligste Svøbe; men den gav den katholske Kirke Lejlighed til at vise sin opofrende Barmhertighed paa den mest beundringværdige Maade.

Forfatteren Huysmans skriver i sin Levnédsskildring af den af Lidelser hjemsøgte h. Lidwina, at Spedalskheden mangler i den Række af Lidelser, hun maatte gennemgaa. Han antager, at Grunden hertil er den, at Spedalskheden vilde have modarbejdet Herrens Planer og umuliggjort, at Lidwinas Hellighed var blevet aabenbar for Verden. »Sikkert er det«, skriver han, »at hvis Lidwina var blevet angrebet af Spedalskhed, var hun blevet ført afsides, saa at sige levende begravet; ingen havde kunnet besøge hende; hun vilde være forblevet ukendt, og det Eksempel, Gud ønskede, hun skulde give, vilde for stedse være blevet skjult.«

Dette er rigtigt. For at forhindre den videre Udbredelse af Spedalskhedens Smitte vidste Middelalderen intet andet Middel end ved Lov at befale, at de spedalske skulde isoleres. Statutterne fra Synoden i Troyes (1430) angiver til de mindste Enkeltheder Vilkaarene, som gjaldt for denne Isolering. Naar den spedalske var ført til sit Hus, oplæste man for ham følgende Deklaration: »Min Ven, du ved, og det er sandt, at Forstanderen for St. Lazarus' Hospital . . . har erklæret dig for spedalsk; derfor forbyder jeg dig at overtræde eller krænke følgende Bestemmelser: 1) saa længe du er syg, maa du ikke gaa ind i noget andet Hus eller sove om Natten i noget andet Hus end i dit; du maa heller ikke gaa ind i Møllen; 2) du maa ikke se ned i Brønde eller Kilder, og du maa kun spise hjemme hos dig selv; 3) du maa ikke gaa ind i noget Retslokale; 4) du maa ikke gaa ind i nogen Kirke, saa længe der er Guds-tjeneste; 5) naar du taler med nogen, maa du ikke staa saadan, at Vinden blæser imod den, du taler med; 6) naar du beder om Almisser, skal du rasle med din Skralde; 7) du maa ikke gaa langt bort fra dit Hus uden at være iført din Overtræksklædning, som skal være af Vadmel og være ufarvet; 8) du maa ikke drikke af anden Skaal end din egen; 9) du skal have din egen Brønd eller Kilde foran dit Hus, og du maa ikke øse af nogen anden; 10) foran dit Hus skal du have en Skaal fastgjort paa en lige Stok; 11) du maa ikke gaa over nogen Bro eller Gangbræt

uden at have taget dine Handsker paa; 12) du maa ikke gaa saa langt bort noget Sted hen, at du ikke kan komme tilbage til dit Hus og sove dér om Natten, medmindre du har Tilladelse af din Sognepræst eller af Biskoppen; 13) hvis du, efter at have faaet Tilladelse, gaar langt bort, maa du have dit Licensbrev fra Sognepræsten eller Biskoppen med dig.

Kirken anerkendte Gyldigheden af de spedalskes Ægte-
skab til Trods for, at den modsatte Mening gav sig Udslag i visse Skikke. Men frem for alt elskede Kirken dem.

Dette fremgaar af, at der i det 13. Aarhundrede i Europa var omtrent 19.000 Spedalskhedshospitaler, hvor den kristne Barmhjertighed, repræsenteret af St. Lazarusordenen, modtog den spedalske, som før var overladt til sig selv i sit Hus. De modtog de spedalske, som var blevet forskudt af deres Paarørende og nu gik til Grunde paa Byernes Gader og Torve, til Rædsel for alle andre Mennesker. Selve deres Navn stammede fra Jesu Christi Ven, til hvem det første Spedalskhedshospital (beliggende i Nærheden af Jerusalem) var indviet: St. Lazarus, hvis Navn i det middelalderlige Sprog var blevet til St. Ladre; »spedalsk« hed i middelalderligt Fransk »ladre«.

Hvis man rigtigt vil forstaa, hvor stor Kirkens Kærlighed til de spedalske var, og hvor heroiske Helgenernes Handlinger var, maa man betragte alt dette med hele Middelalderens Lokalfarve som Baggrund og huske, med hvilken Rædsel Spedalskheden ellers betragtedes.

Den hellige Kong Ludvig af Frankrig var en Langfredag i Compiègne; barfodet besøgte han Kirkerne, og han uddelte Penge til de fattige, han mødte. Da kom der ogsaa en spedalsk paa den anden Side af Vejen; han svingede ivrigt med sin Skralde, før at Kongen kunde tage sig i Agt og ikke komme ham for nær. Men Kongen gik tværtimod over det snavsede og kolde Vand i Rendestenen til den stakkels spedalske, gav ham en Almisse og kyssede hans Haand. Og de, som var til Stede, gjorde Korsets Tegn og sagde: »Se, hvad Kongen gjorde! Han kyssede en spedalsks Haand!«

Den h. Elisabeth af Ungarn forbandt en lille, spedalsk Dreng, vaskede ham og lagde ham til Hvile paa sin egen Seng. Da Hertugen, hendes Ægtefælle barsk løftede Tæppet op, saa han i Stedet for den spedalske et Ansigt: Jesus, den korsfæstede.

Den samme Barmhjertighed udvises i vore Dage af de Ordensfolk, mandlige og kvindelige, som har viet sig til Plejen af de spedalske. Jeg har kendt en Ordenssøster, som døde paa Trinidad, hvor hun plejede de spedalske. Hun var dygtig til Tegning. Jeg har en lille Sepiategning

af hende; den forestiller en ung Pige, angrebet af »Løve-spedalskhed«; hun ser ud til tidligere at have været en Skønhed; paa den meget realistisk udførte Tegning er hun et rent Monstrum at se til. En af Catholicismens største moralske Sejre er den, at have faaet Mænd og Kvinder — som risikerer ikke blot Døden, men et Liv, der er værre end Døden — til at elske disse stakkels, skræk-indjagende Væsener.

Ved A. M. O.

Den „politiske Catholicisme“.

(Sluttet.)

En fundamental Forskel.

1. Selve Ordet »Politik« er yderst dunkelt; det har i Sandhed mange Betydninger. Før vi derfor gaar videre, maa vi nøjagtigt definere, hvad vi forstaar ved det. Ordet »Politik« (af polis: By, Stat) betyder abstrakt taget: Viden-skaben, som lærer, hvorledes Folket skal styres; taget konkret betyder det: selve Handlingen at styre. I mere udstrakt Betydning kan vi kalde hele Samlingen af Hand-linger, som hører ind under en Nations offentlige Liv, for »Politik«. Taget i denne Betydning skal vi se, at Politik ikke alene er en Ret, men en Pligt. Hvorledes det end forstaas, saa har Politik et vidt udstrakt og sammensat Omraade, som alt efter Synsvinklen tillader forskellige Ind-delinger. Vi har saaledes Indenrigs- og Udenrigspolitik, lov-givende og udøvende, Kirke-, Skole-, Jordbrugs-, Fiskal- og andre Kategorier Politik. Her vil vi kun betragte Politik i dens Slægtskabsforhold til Religionen; og under denne Synsvinkel er der to forskellige Slags »Politik«.

Selvfølgeelig er der en Politik, som intet har at gøre med Religion eller Moral. Denne kan kaldes Politik i snævr-este eller teknisk Forstand. Det er klart, at Kirken ikke beskæftiger sig med denne — men forbliver udenfor og over den. Men der er ogsaa en Politik, som vedrører ethiske Principper og religiøse Interesser; vi kan kalde den »et Kapitel af Moralen«, en Politik, »som berører Alteret«, som Pius XI sagde (i sin Tale til de katolske unge Mænds internationale Pilegrimsfærd den 20. September 1925). Og denne falder naturligvis ind under Kirkens Competence.

2. Forskellen er af radikal Betydning. Det var ikke vil-kaarligt eller af rent og skært Nyttehensyn, den blev brugt i Diskussionen. Den er fast baseret paa Tingenes Realitet. Det behøver man ikke at være særlig klartskuen for at se.

Thi enhver kan se, at indenfor Politikens vidtstrakte Felt eksisterer der Omraader, hvor ren teknisk Aktivitet udfoldes, og Spørgsmaal behandles, som i sig selv ikke

berører moralske Principper eller religiøse Interesser. Parlamentet kan saaledes diskutere fri Handel og Beskyttelse i det uendelige, »ententes cordiales« eller internationale Alliancer, Vælgersystemer og selv Regeringsformer, uden at Religionen i Troens eller Moralens Navn behøver at paalægge Lovgiverne denne eller hin Stilling overfor disse Problemer. Saadanne Spørgsmaal har intet direkte eller nødvendigt Slægtskab med ethiske Regler, og derfor kan enhver udarbejde dem paa den Maade, der synes ham bedst for de offentlige Interesser. Vi sagde »nødvendigt og direkte«, for selv i disse tekniske Spørgsmaal kan Moralens komme ind, men tilfældigt, af tilfældige Grunde. At bygge et Hus er f. Eks. et udpræget teknisk Foretagende, som udføres i Henhold til Byraadets Love. Men hvis dette Hus skal tjene et umoralsk Øjemed, f. Eks. Prostitution, vil Moralisten med Rette føle sig kaldet til at dømme om, hvorvidt et saadant Foretagende er tilladt.

Enhver Form for Regering er saaledes tilladt i sig selv vis-à-vis Moralens. Men ved Misbrug eller andre tilfældige Grunde kan en særlig Form hindre Opnaelsen af det fælles Bedste, hvilket skulde være enhver Regerings Maal; saa maa Moralisten slutte, at den maa fordømmes. God i sig selv bliver den »per accidens« (indirekte) slet.*)

3. Men Side om Side med politisk-tekniske Spørgsmaal rejser sig indenfor det vidt omspændende offentlige Liv, som vi kan kalde politisk-moralsk, nogle, som har direkte og nødvendig Berøring med Ethik, og som befinder sig enten i Harmoni eller i Modstrid hermed. Dette er alle de Spørgsmaal, som ikke kan se bort fra selve Menneskets Natur og Endemaal; saadanne, som har Forbindelse med Ægteskab og Familie, Skole og Opdragelse, offentlig Moral, Ejendomsret eller Ret til Foreninger o. s. v. Dette forhindrer dog ikke Tilstedeværelsen af et Felt, som udelukkende er forbeholdt »Tekniken« i den praktiske Løsning af saadanne Spørgsmaal. Der er ogsaa Spørgsmaal, som vi kan kalde politisk-kirkelige, fordi de direkte tager Sigte paa Forholdet mellem Kirken og Staten, og den offentlige Gudsdyrkelse.

*) Saaledes belærer Leo XIII' Encyklika (»Au Milieu« til Katholikerne i Frankrig 16. Februar 1892.) »Enhver Form for Regering er god, for saa vidt den forstaar, hvorledes den skal gaa lige frem mod Maalet, d. v. s. det fælles Bedste, for hvis Skyld sociale Myndigheder er oprettede. — Katholiker, som alle Borgere, har fuld Frihed til at foretrække den ene Regeringsform frem for den anden, netop fordi ingen af disse Former i sig selv er i Modstrid med Fornuftens Love eller den kristne Læres Grundsætninger.« Derfor erklærer Kirken sig ligegyldig overfor en absolut eller demokratisk Regeringsform. Men den kan ikke forblive ligegyldig, naar f. Eks. Absolutisme gaar over i Tyranni eller Demokrati i Pøbelherredømme. Her gør selve Maalet for den sociale Autoritet Udslaget; Ethikken kaldes i Marken og sammen med Ethikken Kirken.

St. Knuds-Festen i Odense.

Der er fra forskellige Sider indløbet Anker over, at Ugebladet hidtil har været mindre forsynet end ønskeligt med Stof om Sommerens store katholske Begivenhed, Knud den Helliges Jubilæumsfest i Odense. Komiteens Presseudvalg vil søge at raade Bod herpaa.

Hovedkomiteen blev oprettet i Eftersommeren 1935, men man traadte først rigtig i Virksomhed i Vinter.

Hvad der foreløbig ligger fast.

Forum kommer til at danne Rammen om Festens to store Begivenheder, Pontifikalmessen og Festmødet. Alteret og Tribunen bliver rejst i den prægtige Kuppelsal. Den store Ovenlyskuppel har en Spændvidde paa 42 Meter og er den største Kuppel i Danmark. Det er en Festsal af Rang. Bliver Kuppelsalen med dens 3000 Pladser ikke stor nok, og det mener adskillige, den ikke gør, saa er der kun en Mur mellem den og den tilstødende rektangulære Sal. Denne Mur kan ved en særlig Indretning med de 17000 kg forsvinde op i Taget, hvorved fremkommer et samlet Rum med Plads til 4-5000 siddende Personer. Her bliver altsaa Pontifikalmessen celebreret, den første store katholske Manifestation for Festdagen.

Den næste kommer til at foregaa i det fri. —

Paa Albanitorv.

Hvor Stenen i Stenbroen markerer Stedet, hvor Knud fandt sin Død foran Alteret, vil blive rejst en Talerstol og her indledes med en Tale den Begivenhed, der sikkert for mange Katholiker vil betyde Dagens største Oplevelse, Besøget ved hellig Knuds Relikvier i Domkirkens Krypt. Dette vil finde Sted under Hensyntagen til eventuelle derom fremsatte Ønsker eller Krav fra ikke katholske Autoriteters

St. Knuds Kirke i Odense.

Side; men det vil forme sig som en fortsat Forbidefileren, for at Tiden, der er beskaaret denne Valfart, skal kunne slaa til. Stiftsprovsten, der selv agter at fejre Sankt Knud paa selve Dagen, den 10. Juli, stiller sig meget imødekommende overfor vor Fest.

Eftermiddagsfesten

i Forum vil sikkert hidkalde mange udenforstaaende. Det bliver den store nationale Mindefest med Taler af gejstlig og læg. Et Orkester paa en Snes Mand vil besørge den musikalske Underholdning, og selv om denne Fest vil komme til at strække sig over ca. 2½ Time, vil Stoffet blive saa afvekslende, at Tiden vil føles altfor kort.

Der vil formentlig midt paa Dagen blive en Pause paa 3 Timer, saa de, der første Gang kommer til Odense, kan naa baade at spise og at faa set nogle af Byens mange Seværdigheder af Kirker og Klostre og H. C. Andersen-minder ikke at forglemme.

Aftenfesten, der afholdes, efter at de tilrejsende er taget af Sted, bliver af en mere privat Natur for Fynboerne og for dem af Gæsterne, der ønsker at overnatte i Odense.

Der vil blive indsat **Særtog** fra København og fra Randers, og Festen vil blive anlagt med Hovedbegivenhederne inden for det af disse Tog satte Tidsrum for Ankomst og Afgang.

Hovedkomiteen, hvis Formand er Sognepræsten, Pater Deutscher, har fuldt op at gøre — Korrespondancen strømmer til og fra Grosserer Melchior, den flittige Sekretær. Programudvalget under Lærer Ebbesen har travlt med Tilrettelæggelsen af de enkelte Programpunkter og faa dem samlet i det trykte Hele, der som et smukt Hefte med Sange og alt Festen vedrørende saa snart som muligt vil blive udsendt til Lokalkomiteerne tilligemed Festtegnet. Kassereren, Driftsleder Czogalla, ser med Bekymring, hvorledes Budgettet vokser, medens Kassens Bund stadig er lakeret og blank, uden Ridser eller andet, der dækker dens Blankhed. Han mener dog som alle Komiteens Medlemmer, at vor Sag er i de bedste Hænder. —

Danmarks Martyrkonge ønsker at samle sine Tropper og holde Revue i Odense, og som han udaandede foran og gav sit Liv hen for Alterets Sakramente, vil vi danske Katholiker sætte alt ind paa, at denne Dag kan blive en storstilet Hyldest til Eucharistien under den hellige Messe og den efterfølgende sakramentale Velsignelse.

V. Kallan.

Presseudvalget.

Ansgariusforeningens Beretning for 1935.

Ved Ansgariusforeningens Generalforsamling, Mandag den 23. Marts 1936, aflagde Formanden, Kontorchef A. M. Thorkilsen, følgende Beretning:

Nordisk Ugeblad har med 1935 fuldendt sin 83. Aargang. — Der er udkommet 52 Numre med et Sidetal af 1328 + XXIV samt 143 Billeder, hvilket er 24 Sider og 6 Billeder flere end foregaaende Aar, og Bladet har saaledes slaet sin egen Rekord fra i Fjor, hvor Bladet ellers havde det største Sideantal, der nogensinde var forekommet.

Abonnementantallet er opretholdt endda med en Tendens til Stigning og viser allsaa, at det store Arbejde, der har været gjort for Bladets videre Udbredelse, ikke har været spildt.

Abonnementsprisen var uforandret 3 Kr. Kvartalet, indbefattet Porto. Bladet er som sædvanligt blevet udsendt til Bibliotheker, Dagblade og Tidsskrifter i Ind- og Udland i ialt 70 Eksemplarer, ligesom det findes opslaaet i Udhængsskabe ved Københavns Sognekirker, Jesu Hjerter Kirke, St. Josephs Hospital og ved de fleste af Provinsens Kirker.

Annoncetillæggene, som er forpagtet til Direktør A. Silcowitz, har givet en Nettoindtægt af 4500 Kr., idet Direktør Silcowitz selv afholder alle Udgifter vedrørende Annonceexpeditionen, derunder ogsaa Omkostningerne til Papir og Trykning af Annoncetillæggene.

Kalenderen 1935, redigeret af Organist Kurt Thomsen, udkom i et Oplag paa henvend 1700 Eksemplarer og gav et Overskud paa 185 Kr. eller lidt mere end i det foregaaende Aar.

Sognebladene, der udkommer som 4-sidede Blade med egne Artikler, udkommer hver Uge i henvend 2000 Eksemplarer, som fordeles i de fleste Sogne over hele Vikariatet.

Bogforlaget blev i det sidste Aar forøget med 2 Skrifter, idet der blev udgivet:

»*Danske Bisperækker*« (100 Sider) ved Observator A. Nissen i et Oplag af 1100 Eksemplarer samt »*Katholsk Ungdomsværn*« ved Joh. Johnsen. Sidstnævnte Skrift er et Særtryk af en Række Artikler i Nordisk Ugeblad, skrevet i Anledning af Ungdomsværnets 25 Aars Jubilæum. Da Skriftet blev tildelt Ungdomsværnets Medlemmer gratis, ydede denne Forening et Tilskud paa 40 Kr. til Udgivelsen, ligesom der refunderedes et Beløb paa 180 Kr. som Andel i Trykningsomkostninger for Artiklerne i Ugebladet.

Som tidligere meddelt i Ugebladet, har Paven indbudt

til en stor katholsk Presseudstilling, der aabnes i Maj i en af Vatikanets store Gaarde »Piniegaarden«. Udstillingen omfatter katholsk saavel Dagspresse som periodisk Presse, og 70 Nationer har anmeldt Deltagelse. For Missionsomraadernes Vedkommende har Propagandakongregationen paataget sig Arrangementet, og her igennem har vi modtaget Indbydelse til at deltage.

Vi har sendt en smukt indbundet Aargang af Ugebladet dertil samt en Del løse Numre, dels til Belysning af Bladets Udvikling og dels Numre af særlig Interesse. Af Sognebladet har vi ligeledes sendt en indbunden Aargang og løse Numre samt udfyldt Spørgeskemaer vedrørende »Katholiken«, »Kirkelige Bekendtgørelser« og Sognebladene. Endvidere har vi ladet fremstille grafiske Tabeller over Ugebladets Udvikling med Hensyn til Abonnent-, Side- og Billedtal gennem Aarene. Endelig har vi sendt Billeder af Ansgariusforeningens Bestyrelse samt af Bladets Redaktør og faste Medarbejdere, ligesom vi ogsaa har sendt Prøver af vort Propagandamateriale. Vi mangler nu blot at sende Billeder af vore vigtigste katholske Bygninger samt et Danmarkskort med Oversigt over de katholske Stationer. Med alt dette vil altsaa Ansgariusforeningen repræsentere Danmark paa Udstillingen i Rom under et Dannebrog og et Billede af vor Overhyrde Biskop Jos. Brems.

Naar vi har været i Stand til at præstere et saa udføreligt Udstillingsmateriale, skyldes det i væsentlig Grad Redaktøren og Grosserer Nystrøm, Frøken Tove Marker og Fru Holmer Schmidt m. fl., som har paataget sig at udføre dette store uegennyttige Arbejde. Bestyrelsen er alle disse megen Tak skyldig, hvilken Tak jeg paa Foreningens Vegne beder alle de vedkommende modtage.

Der blev paa en af de sidste Generalforsamlinger anket over, at Beretningen var tør og meget tynd. Den her aflagte Beretning adskiller sig hverken i Form eller Indhold synderlig fra de senere Aars, men bag de maaske noget tørre Tal og Oplysninger ligger et meget stort, støt og maalbevidst Arbejde, som kun den, der har haft med saadant at gøre, forstaar Omfanget af. Men alt dette gør Bestyrelsen med Glæde for Guds og Kirkens Skyld uden Skygge af timelig Vinding, idet vi altid har det gamle Ord »Omnia ad Dei gloriam«, alt til Guds Ære, for Øje, skønt det gør et stort Skaar i vor Glæde, naar vi undertiden ser den Mangel paa Forstaaelse af Foreningens og Bladets Betydning, som mange Gange bliver lagt for Dagen, saa at Bladet maa undvære den Støtte, som det fortjener, og som vi kunde ønske, at det skulde have.

Vi ved, at det Rige, som er splidagtigt med sig selv, ikke kan bestaa, men vi ved ogsaa, at Enighed gør stærk,

og naar vi alle er enige, saa kan vi med Fortrøstning gaa det nye Aar i Møde og arbejde videre paa Foreningens Formaal, først og fremmest paa den Opgave, saa fyldestgørende som muligt at gøre Ugebladet, den katholske Kirkes officielle Organ her i Landet, til et Tidsskrift til kristelig Oplysning og Opbyggelses Fremme, altsammen i St. Ansgars Aand og til Guds større Forherligelse.

En ny Sekt.

En græsk Filosof's Mening om, at »alt er flydende«, kunde godt passe som Overskrift over den politiske Udviklings, over Verdensanskuelsernes (Filosofiens) og Religionernes Historie. Heldigvis har vi baade i Naturen og paa Tænkningens Omraade visse faste Holdepunkter, og heldigvis kan vi ud fra vor Tros Sandhed roligt se ud over Tidernes religiøse Stemninger.

Men vi er nødt til at tage Stilling til dem, for saa vidt disse Stemninger kan bruse ind og vælte sig over den Klippegrund, vi staar paa. Thi der er ingen Forjættelse om, at ikke mange kan rives med, overvældes af disse Bølger, hvis de ikke i Farens Stund klynger sig til Kirken og ikke letsindigt udsætter sig for Fristelser.

Thi enhver ny Sekt indholder for dem, den vil vinde, noget dragende, noget fristende. Det er underholdende og belærende at se dette belyst ved et Eksempel fra Nutidens religiøse Kampe.

Vi lægger Mærke til, at en Splittelse, en Sekt-Dannelse, næsten altid foregaar ved, at Talsmanden eller Føreren lokker, frister med Ting, som appellerer til en vis Kreds' Higen, visse Folks skjulte Ønsker, som nu slaar ud i lyse Luer. Dernæst hører dertil store, uklare Ord, nye Begreber, som ikke skal gennemtænkes, fordi de skjuler Giften under smukke eller ufarlige eller tvetydige Betegnelser.

Lad os nu se, hvorledes den tyske Trosbevægelses Hovedtalsmand, Wilh. Hauer, lokker sine Folk. Han har for Resten ogsaa faaet Svar paa Tiltale fra katholsk Side, bl. a. i Februar-Numret for »Die christliche Frau« fra cand. mag. I. Dieck, som jeg med Glæde her henviser til.

Efter W. Hauer er »enhver Religions Kærne og Spire« Troserfaringen«. Denne sidste defineres (forklares) som »vort inderste Væsens Grebethed af den dybeste Virkelighed« (letzter Wirklichkeit), »at blive draget ind i den Eviges skabende Fællesskab.«

Nu ved vi altsaa, hvad Tro er! Eller finder Læserne allerede her ud af dette Ordskvalder, Urigtigheden af det,

der her skjules? Vort katholsk-kristelige Begreb om Tro forudsætter Aabenbarelsen. En Kristens Tro er ikke først og fremmest Erfaringer eller Følelser af noget guddommeligt, men ren og skær Lydighed over for Gud, der har kaldet ham til at tro alt, hvad Han gennem Profeterne og Christus har fremstillet som Trosindhold.

Ud fra W. Hauers »Tro«, som for Resten indeholder Troen paa »die Gegenwärtigung des ewig Wirklichen im Weltall«, har ethvert Folk, enhver Race sin egen Tro, som er bestemt efter vedkommende Races Særhed. Den kristelige Tro gælder selvfølgelig ikke for den tyske Trosbevægelse, thi Kirken er jo »lille-asiatisk-semitisk«. Tysk-Troen tror ikke paa Christi Lidelse, Død og Opstandelse, men paa »Oplevelsen af den sidste Virkelighed«, paa »den inderste Grebethed af Tilværelsens Oprindeligheds-Magter«, o. s. v.

Ja, det er ikke let at gengive de nye Trosartikler i dansk Sprog. Men hvad der er let at paavise, det er Hauers Lyst og Evne til store Ord, som ikke klart kan gennemtænkes, men er Udtryk for Lidenskab eller for den nye Tyskhedssygdом. Man bør huske paa, at Tiden eller Tidsstemningen i mange Kredse af det nye Tyskland er en god Jordbund for Hauers »Tro«. Ligesom i Renaissance-tidens Omvæltning Middelalderens Askese og Aandsfrihed mange Steder maatte vige for en Legemskultur, en For-gudelse af jordiske Kræfter — samtidig med, at »Folket« mistede den politiske Frihed, og den enevældige Fyrste Machiavellis »Principe« kom til Vejrs — saaledes centraliseres nu Statsmagten, og Kristendommens svindende Indflydelse viger for Boksekamp og Racekultur.

Derfor vil Hauers tyske Trosbevægelse hovedsagelig gribe de unge Mennesker inden for den tyske Protestantisme, som jo allerede længe har levet vel meget paa Talemaader og vel lidt paa Askese. Kampen — baade den imod denne tyske Trosbevægelse og den imod Hitlers Statskirke, som ikke maa blandes sammen — har nu udskilt en Del fromme, kristentroende, frie Menigheder, den saakaldte Bekendelseskirke. Da Aviserne ikke tør bringe meget om denne, maa vi se Tiden an.

For Resten forudsætter denne nye Sekt, altsaa den tyske Trosbevægelse, at man ikke tager det saa nøje med Kendsgerningerne, men er helt opfyldt af Race-Lidenskab. Saaledes gøres Kristendommen foragtelig ved at betegne den som »lille-asiatisk-semitisk«. Enkelte Talsmænd har for Resten for at redde Jesus-Skikkelsen i deres Farver ladet ham være en Slags Germaner. Hvorfor ikke? Maaske fortælles der os endnu, at han var født i Berlin. Andre derimod vil slet ikke have noget med Jesus-Skikkelsen at

gøre, thi de indser med Rette, at han manglede den præj-siske Sabel . . .

Er Kristendommen semitisk? Et Sted maa Frelseren dog være kommet fra, og et Folk er paa en ganske forbavsende Maade blevet udvalgt til, at »Folkenes Forventning« maatte vise sig i dets Midte. Men allerede Profeten sagde om ham, at han vilde blive forkastet af sit Folk, at de jødiske Ofre i Templet skulde vige for et rent (Mad)-Offer, der skulde frembringes paa alle Steder og alle Tider. Det var aldeles imod den jødiske Nationaltanke.

Herren korsfæstedes af sit »eget Folk« for at blive alle Folks Frelser, og Apostlene fulgte ham i Martyriet, fordi hverken Synedriet i Jerusalem eller Verdens stolte Magthavere vilde vedkende sig deres Budskab. Og vi, i det Herrens Aar 1936, kan netop deri se et Bevis for vor Tros Sandhed, at den er et »Modsigelsens Tegn« den Dag i Dag — altid under nye Paaskud. F. F. M.

Pergolesis Sang til Guds Moder.

Den 16. Marts 1736, altsaa for 200 Aar siden, fandt en tragisk Kunstnerskæbne sin Afslutning i Franciskanerklosteret Pozzuoli ved Neapel. Giovanni Battista Pergolesi, som lige var fyldt 26 Aar, og som var kommet til Klosteret for gennem de fromme Munkes Pleje at finde Helbredelse for sine Lidelser, udaandede denne Dag sit unge, haabefulde Liv. Det blev ham ikke forundt at høste Frugten af sit herlige Talent. En gaadefuld Sygdom kastede sine dunkle Skygger over hans arbejdsrige Tilværelse.

Kun faa paalidelige Data kender vi fra dette Kunstnerliv, der brændte af glødende Skabertrang. Men som det under saadanne Omstændigheder næsten altid er Tilfældet, er der vokset en desto rigere Legende op om denne elskelige Skikkelse. Her vil vi dog kun tale om de historiske Kendsgerninger. Pergolesis Vugge stod i Jesi nær den adriatiske Havneby Ancona. Som 16-aarig (1726) kom den begavede unge Mand til Neapel, der engang var Musikverdens Opera-Eldorado, og blev i Conservatorio dei Poveri Elev hos saa anerkendte Mestre som Gaetano Greco, Francesco Durante og Francesco Feo. Allerede i denne Studietid komponerede den unge Tonekunstner Oratorierne »Den hellige Josefs Død« og »St. Vilhelm af Akvitanias Omvendelse«. I Klosteret San Agrello blev Stykkerne opført 1731 med det komiske Mellemspil, som dengang var almindeligt, men disse Værker saavel som nogle efterføl-

gende Operaer slog ikke særlig an. I Fyrst Stigliano fandt Pergolesi nu en Velynder, for hvem han skrev nogle Trio-sonater, som senere er blevet meget berømte. Fyrst Stigliano tog Initiativet til, at Byen Neapel gav Komponisten Ordre til at komponere en højtidelig Messe, som man havde lovet Byens Værnehelgen i Anledning af et Jordskælv. Det stort anlagte Værk var skrevet for to 5-stemmige Kor og Dobbeltorkester og gjorde Pergolesis Navn berømt i Neapel. To Kompositioner med samme Tendens fulgte snart efter. Heldet, som havde svigtet Dramatikeren Pergolesi ved hans

Christi Begrædelse. Willem Key.

tidligere Arbejder, meldte sig nu. Hos den unge Komponist havde man bestilt en Opera, som skulde opføres den 28. August 1733 i Anledning af Kejser Karl VI's Hustru, Elisabeth Christine's Fødselsdag. Efter Dattidens Skik var der ogsaa ved denne Lejlighed indlagt et Stykke med munter Musik og munter Handling i de to Pauser mellem de tre Akter. Nu viste det sig, at Pergolesis alvorlige Opera »Il

prigionier superbo« kun fik en kølig Modtagelse, men det komiske Intermezzo »La serva padrona« faldt til den Grad i Publikums Smag, at man forlangte det gentaget som selvstændigt Stykke. Denne muntre Operas Triumf bredte sig snart over hele Italien. Da Pergolesi allerede havde ligget langt over ti Aar i sin Grav, greb »La serva padrona« ligefrem retningsangivende ind i Operaens Udvikling.

Hele denne Udvikling skulde Pergolesi dog ikke opleve. Efter »La serva padrona« fulgte flere andre Værker af samme Art, deriblandt ogsaa det første Arbejde »Maestro di musica«, som for faa Aar siden atter blev opført paa Scenen. Men Successen fra »Pigen som Herskerinde« kom ikke igen. Særlig smerteligt berørte det den ærgerrige Mester, der allerede dengang led af en snigende Svindsot, da en alvorlig Opera, som han skrev for Rom, og som han selv

troede fuldt og fast paa, »L'Olympiade« efter en Tekst af Metastasio i 1735 ganske ufortjent blev tilbagevist. Krænkelserne over dette Uheld forværede Pergolesis Sygdom. Endnu før »Olympiade«s Opførelse fik den syge Mester — uvilkaarligt kommer man til at mindes, hvordan Mozarts »Requiem« blev til — fra Ærkebroderskabet Cavalieri della Veraine de'Dolori i Ordre at komponere en ny »Stabat Mater«, som skulde erstatte Alessandro Scarlatti's. Ligesom Mozart fik ogsaa Pergolesi sit Honorar — 10 Dukater — udbetalt forud. I Klosteret Pozzuoli, som Mesteren tyede hen til for at søge Helbredelse for sin Sygdom, tilbragte Pergolesi sine sidste Dage med at sætte Musik til Jacoponi da Todi's berømte Sequensord. I Ordets egentligste Forstand var dette ikke et Kirkeværk, han her skrev; den meget intime Komposition til »Stabat Mater« er kun en jævn, inderlig Samtale mellem Gudsmoderen, en Komposition, som ser bort fra al rig Instrumentation og kunstfærdig Satskunst, og som ved sin Enkelhed taler som Hjerter til Hjerter.

Turgar og Danskernes Plyndringer i England.

(Fortsat.)

Det var netop hundrede Aar tidligere, i Aaret 793, at det første danske Røvertog var kommet til England. Folket i Northumbrien saa nu en underlig udseende Flaade af lave Baade med sorte Sejl, der nærmede sig deres Kyster. De var bemandede med vildtudseende fremmede med langt, stridt, rødt Haar, runde Skjolde, Metalhjelme med Horn, saa de lignede Dyr eller Djævle. De havde Spyd i Hænderne og raabte til dem i et uforstaaeligt Sprog, idet de med Tegn viste, at de ønskede at lande. Der var ingen Soldater langs Kysten, der kunde yde nogen Modstand, kun Fiskere, Landmænd og Munke, der ingenting formaaede, saa Baadene sejlede lige ind til Kysten, og de fremmede vadede i Land. De prøvede ikke paa at handle, men stormede hen ad Landevejene mod Kirkerne og Klostrene. De syntes næsten berusede af Henrykkelse, da de saa alle Kirkens Rigdomme, der bogstavelig laa uden nogen Beskyttelse. Ingen gjorde Modstand, saa Barbarerne plyndrede alt, hvad de brød sig om, lemlæstede og myrdede Præsterne og Munkene og vendte tilbage til Baadene med de blodige Arme belæssede med Guld, Alterkalke, Pengeposer, kort sagt: alt, hvad der var af nogen Værdi.

Folkene var slagne med Rædsel. Hvorfor havde de

fremmede opført sig saaledes? De var ikke Englands Fjender, og ingen havde gjort dem noget. Sagen var den, at i det 8. og 9. Aarhundrede var Halvøen Jylland, de store, danske Øer og Skandinaviens Kyster udstykket mellem et stort Antal uafhængige Høvdinger, hvis eneste Beskæftigelse var Krig, og som ikke ejede anden Rigdom end den, de kunde vinde ved Sværdet. Kun den ældste Søn kunde arve efter Forældrene, de andre maatte klare sig selv, som de kunde, fik maaske en Baad eller to til at drage ud med paa deres Røver- og Plyndringstog. Det mest uhyggelige ved disse Tog var dog, at de ikke nøjedes med Byttet, saa rigt og indbringende det ogsaa var, men syntes at have en ren djævelsk Glæde i at myrde, tilmed under de græseligste Pinsler. Naar de havde tømt Kirker eller Klostre for deres Rigdomme, var de ikke tilfredse, før de havde set dem gaa op i Luer. Først holdt de sig til de nordlige Egne af England, men senere drog de mere og mere sydpaa, og i over to Hundrede Aar var England og størstedelen af Frankrig Hovedstedet for deres Plyndringer.

Northumbrien led saaledes først og længst under Danskernes Grusomhed. Mod Syd fik de senere denne grundigt nok at mærke. Men Midt-England, hvor Turgar boede paa Croyland, var længe i Sikkerhed. Dog, Forholdene forandrede pludselig, og man fik ogsaa her at mærke, at de mange forfærdelige Historier fra andre Steder kunde blive uhyggelig Virkelighed for dem selv.

Mens Ødelæggelserne fortsattes i Northumbrien, trængte fem danske Konger, opsatte paa at opnuse nyt Bytte, ind over Lincolnshires Grænser. Det store Kloster i Bartney var det første, der mødte sin Skæbne: Plyndring, Nedsabling af Munkene, Ild. Derfra drog de videre til Witham; men deres Rygte gik foran dem. Mændene i Lincolnshire begyndte hurtigt at samle en Hær for at slaa Danskerne tilbage. Herom fik man ogsaa nys i Croyland, og Abbeden, der straks var klar over Situationens Alvor, samlede 200 vaabenføre Mænd blandt de livegne paa Klosterets Godser, og da han vidste, hvor meget en god Ledelse betød, befalede han Munken Tolins, engang en udmærket Officer i Mercias Hær, at træde i Spidsen for Klosterets Soldater. Turgar og hans Kammerater har sikkert ønsket, at de kunde være med, for de kendte ikke uden gennem Fortællinger, hvor frygteligt det var at møde Danskerne.

Den engelske Hærs første Angreb var heldigt. Tre af de fem danske Konger blev dræbt, og de forbavtede Danskere trak sig tilbage for at samle større Stridskræfter. Nu troede Englænderne maaske, de havde gjort nok, eller ogsaa var de grebne af Skræk ved Tanken om, hvilken frygtelig Gengæld Danskernes vilde øve, fordi deres Konger var dræbt,

for den engelske Hær begyndte lige saa stille at svinde hen: i Ly af Mørket deserterede 6000 af Mercias Soldater og listede af Sted til deres Hjem. De to Tusinde, der blev tilbage, som Munken Tolins nu tog Anførslen over, tilbragte Resten af Natten i Bøn og kommuniserede før Daggry. Da Solen stod op, besatte de deres Poster. Soldaterne fik Ordre til at hindre Danskerne i at trænge igennem, men maatte ikke angribe. Atter og atter stormede Danskerne frem, men den engelske Forsvarslinje holdt, og ved Solnedgang trak Fjenden sig tilbage. Den modige, lille Skare stormede nu frem under begejstrede Raab. Men Danskerne, der paa den Maade havde faaet dem ud af deres faste Stillinger, gjorde uventet om. De var mange flere end Mercias Soldater, som de nu, hvor de havde dem paa aaben Mark, nedhuggede til sidste Mand.

Imidlertid var Munkene i Croyland samlede i Kirken, hvor de anraabte Gud om Hjælp og Beskyttelse. Man sang Matutin, og Nattens Stilhed hvilede over den store Søs Vande. Pludselig lød der Raab fra utaalmodige Sendebud, der meddelte det sørgelige Budskab om Nederlaget. Hvad det vilde betyde for Croyland, var ingen i Tvivl om. Danskerne vilde nu uden at møde Modstand marchere mod det store Abbedi, hvis vaabenføre Mænd oven i Købet alle sammen var dræbt.

(Fortsættes.) Ved *Niels Hansen*, cand. mag.

Nye Bøger.

Hvor stor var ej Marias Vel

Ud fra den i og for sig rigtige Tanke, at Marias Smerte under Jesu Lidelse var stor som Havet, har Forfattere og Kunstnere skildret Gudsmoders Optræden under Korset ikke helt svarende til det Maal af Sjælsstyrke, som Maria sikkert har ejet. Som om hun kun ved et Mirakel overlevede sine Smerter, som om Tro og Haab næsten var veget fra hende, en jamrende, skrigende, afmægtig Gudsmoder har man anbragt ved Korsets Fod. Theologiprofessoren *Fr. Mugnier* har nu i en Bog »*La Compassion de Maria*« (Paris, P. Lethielleux 1935 201 S., 15 fr.), i et historisk dogmatisk og i et mere asketisk opbyggeligt Af-snit skildret Marias Smerte under Jesu Forløsning baade gribende og samtidig uden Overdrivelse. Mange smukke Citater fra Middelalderen og den nyere Tid, mange klare Redegørelser og Skildringer kunde vi ønske at fremføre her, men vi vil nøjes med et af de sarteste Udtryk for Mariaandagten, Henrik Susos Bøn til Maria »den smertefulde Gudsmoder«: *Hvem skænker mine Øjne saa mange*

Taarer, som jeg har skrevet Bogstaver, for grædende at kunne skildre Vor Frues uendelige Smerter og bitre Taarer? O rene og ædle Dronning over Himmel og Jord, lad dog paa mit Stenhjerte falde en af de brændende Taarer, som Du udgød ved Korsels Fod under dit inderligt elskede Barns grusomme Lidelse, at det maa blive rørt og kaster sine Blikke paa Dig; thi denne indre Lidelse er af en saadan Art, at ingen kan begribe den, hvis han ikke selv har prøvet den.» —z

Kirkeretten staar fast.

Paverne vil ikke saa gerne, at den kirkelige Lovbogs Paragraffer forandres, medmindre det er absolut nødvendigt. Freiburgprofessoren *Christoph. Berutti* O. P. (*Institutiones Juris Canonici* Vol. I *Normae Generales*, Torino, 1935 Marietti 180 S. L. 12) skriver derom i denne sin klare Indledning til et større kirkeretligt Værk: »Den Pavelige Kommission har ganske vist givet nogle autentiske Fortolkninger til Kanones' Forskrifter, der enten udvider eller indskrænker dem, og de kunde for saa vidt rimeligt indflettes i selve Lovbogen. Men den Hellige Stol har hidtil ikke udsendt en ny Udgave af den kirkelige Lovbog med autentiske Interpretationer, den har ikke engang udgivet en autentisk Indholdsfortegnelse over disse nævnte Løsninger.*) Da Benedikt XV i 1917 indsatte den Pavelige Kommission til autentisk Fortolkning af Lovbogens Paragraffer, blev der i samme *Motu proprio* ogsaa fastslaet Fremgangsmaaden ved en eventuel Forandring. Den er af en saadan Art, at en Forandring vanskeliggøres. Hidtil er der derfor ikke sket nogen Tilføjelse eller Forandring til den kanoniske Rets Codex.«

Gullivers Rejse.

Chr. Erichsens Forlag har — foranlediget af den sovjetrussiske Film om Gullivers forunderlige Rejse til Lilliput — fundet Anledning til paa ny at optrykke en Del af Jonathan Swifts udødelige Satire. Bogen fremtræder i et festligt Udstyr med Fotografier fra den russiske Marionetfilm. Den er ikke bearbejdet, men kun forsynet med Noter og fremtræder altsaa egentlig ikke som nogen Børnebog — saa meget mere som Sproget og Oplysningerne i Noterne og Indledningen er alt for »voksne«. Det er ikke uinteressant at faa oplyst, at Swift var en af Datidens konservative Salon-Kommunister — eller var han mon?
U. C. G.

Theater og Film.

Moderne Tider. Hvem vil forsværge, at Chaplin maake sidder hjemme i Hollywood og med et svedent Smil indkasserer den rige Høst af banale Grublerier over hans

*) En saadan er dog udkommet, efter at *Berutti* udsendte sin Bog.

»Motiver« af social og anden Art, som Verdenspressen fabrikkerer paa det løbende Baand, hver Gang en Film af ham er paa Trapperne. Ganske vist, da den saa først rullede over Lærredet i København, udeblev Betænkelighederne ikke, men Redaktionerne havde blæst saa voldsomt i Forreklamens Horn, at de var nødt til endnu en Gang at støve de ormstukne Chaplin-Superlativer af. Men skulde det forholde sig saaledes, at Chaplin selv er overbevist om at have en Mission — i denne Film: at tolke Verdens Tømmermænd efter den rusagtige Tilbedelse af de tekniske Fremskridt — saa maa han skyndsomst tænke om igen. For saaledes, som han griber Sagen an, har han kun Bud til de Mennesker, der har et stort gabende Hul paa det Sted, hvor de skulde have en Sjæl eller bare en lille Rest af Tro. De øvrige kan nemlig ikke have Gavn af at se dette Problem behandlet med en fad Pessimisme, som Chaplin har kandiseret med sin noksom bekendte Sentimentalitet, som for Resten Gang paa Gang uhjælpeligt gaar i Baglaas. Hvad mener man f. Eks. om Indbrudstyve, som udfører deres vovede Haandværk, »kun« fordi de er sultne, men som alligevel haandterer Skyderen med en Virtuositet, der kunde faa de bedste Skytter i Mesterskabsklassen til at blegne. Og saa fremdeles. Paa sin sjette Bryllupsrejse har Chaplin bebudet, at han vil holde op. Bare han kunde naa at lave en Parodi over sine Tusinder af Fortolkere, den vilde give ham en Chance for sidste Gang at være morsom som i gamle Dage, meget gamle Dage. *Argus.*

Som det kunde have gaaet. Betty-Nansen-Theatret maa prises for at opføre et Skuespil med en Smule Idé i. Oven i Købet et Skuespil, der ikke med flade Ben trasker hen ad de eengang traadte Fodspor.

Men ellers er det — særlig for et Menneske, for hvem Kristendom ikke er noget fuldkomment nyt, en skrap Overgang at overvære.

Rent kunstnerisk er det den daarligst mulige Naturalisme og den ligesaa daarlige Symbolisme blandet sammen paa den daarligst mulige Maade.

Idéen er den, at hvis Menneskene vare goere, vilde Livet forme sig bedre. Nøjagtigere: Hvis de i Stedet for at begaa Forbrydelser omvendte sig og blev Oxfords, vilde den være betydelig hyggeligere, end naar de forfører Konen og kværker Manden.

Man ser, hvorledes Forbrydelsen sker — og ind imellem Scener, der viser, hvorledes det vilde forme sig, hvis de implicerede ihukom det himmelske og omvendte sig. For Grete Bendix synes Omvendelse at gestalte sig i vandkæmmet Haar, ret op og ned i Sofaen og farveløs Ked-

sommelighed. Vi protesterer. Hæftigt. Saa illuderer hun bedre som den gamle Finansmands yngre, købte, utro og afslørede Hustru — ikkes Familieforhold! Men baade det ene og det andet er sat op paa en saa raa og brutal Maade, at man nærmest væmmes. Det røber, at en Kunstners Fingre aldrig har været i Nærheden af dette Værk.

Scener paa en Prædikestol og Prædiken paa en Scene — Æv! Nej, Ronald Fangen — saadan gaar det aldrig i Verden — og saadan kan det aldrig gaa. Kristendom er ingen aandelig Mirakelkur.

Og saa kan vi jo slutte med den obligate Ros af Skue-spillerne paa Værkets Bekostning.

Bedre Lykke næste Gang.

P. R.

Fra Hovedstad og Provins.

Ansgariusforeningens Generalforsamling.

Det var igen en yderst fredelig Generalforsamling, som Mandag d. 23. Marts afholdtes i Salen Bredgade 67. Bestyrelsen var mødt med Undtagelse af Pastor Bernhard Jensen, Fredericia, og Assistent Johs. Hansen, som stadig ligger syg. Mødet begyndte Kl. 20,20 og afsluttedes ca. 20 Minutter derefter. Blandt de ca. 20 af Ansgariusforeningens Medlemmer, der havde givet Møde, saas Pastor v. d. Kettenburg, Pastor Oppermann, P. Nøsen og Bender. Formanden, Kontorchef A. M. Thorkilsen, oplæste efter at have anmodet Sagfører A. Nielsen om at være Dirigent, og efter en kort Bøn, sin Beretning, som findes andetsteds i Bladet. Da ingen ønskede Ordet til Beretningen, fremlagde Kassereren, Hr. A. Prüser, Regnskabet og gjorde opmærksom paa enkelte mindre Forandringer i Regnskabet og den ikke ringe Forøgelse i Papirudgift og Trykningsomkostninger paa henholdsvis 300 og 700 Kr. Afbetalingen paa Gælden var i Aar 720 Kr. Hvad selve Status angaar, er den i Aar omtrent den samme som i Fjor. Heller ikke til Regnskabet ønskede man at tage Ordet, og ligesom der enstemmig var blevet givet Decharge for Beretning og Regnskab, foregik ogsaa Nyvalg af Formand og Bestyrelse enstemmigt. Hele den afgaaede Bestyrelse med Formanden i Spidsen blev genvalgt og tog imod Hvervet. Under »Eventuelt« bad Pastor v. d. Kettenburg om Ordet og foreslog, at A. F. skulde genoptrykke to fortrinlige gamle Pjecer af Msgr. Ségur: »Fortrolige Svar« og »Aftentimer for det katolske Folk« omend omarbejdet. Formanden lovede at drøfte Forslaget inden for Bestyrelsen. Med en Tak til Dirigenten hævedes Mødet.

—z.

Vilse, Iklædning og Profes.

Søndag den 15. Marts meddelte Hs. Exc. Biskoppen Diakonatsvielsen til Hr. Fr. Grobetz fra Auslandsseminar

St. Paul i Münster og til Hr. W. Nölke fra Liesborn i Westfalen. De hellige Ceremonier fandt Sted i Biskoppens Kapel i Valby.

Onsdag d. 18. Marts var der stor Fest paa St. Josephsdal, Strandvej. I Overværelse af 9 Gejstlige og efter Biskoppens meget personligt prægede Tale om Klosterkaldets Skønhed og Naade ikklædtes 6 Postulantinder, 9 Novicer aflagde de første Løfter, medens 7 St. Josephs Søstre bandt sig ved de evige Løfter.

»Mariaforeningen« (stiftet 1855).

Den lille Annonce, der i sidste Maaned var indrykket et Par Gange i »Ugebladet« (d. 16. og 23. Febr.), har for saa vidt nok haft en Virkning, som der indkom ikke færre end 37 Ansøgninger om Klædningsstykker og Fodtøj til 10 Førstkommunikanter og 21 Firmebørn.

Men: til Gengæld synes Læserne desværre allesammen at have overset eller dog ikke taget Hensyn til den Del af Teksten, som indeholdt en indtrængende Opfordring til at melde sig ind i Foreningen som bidragydende Medlem (4 Kr. aarligt) eller til at støtte Foreningens Virksomhed med en særlig Gave. Thi der er hverken sket nogen Indmeldelse eller blevet sendt en eneste Gave! Og dog var det jo udtrykkelig blevet fremhævet, at en saadan pekuniær Hjælp var — med Henblik paa de stadig voksende Udgifter — særdeles velkommen.

Maaske var denne Vending alt for lemfældig og beskeden og gjorde som Følge deraf ikke noget Indtryk. Derfor ser Foreningens Bestyrelse sig nødsaget til at forny sin Appel til »Ugebladet«s Læsere. En kort Redegørelse vil bedre end en lang Artikel belyse vor kritiske Situation og forhaabentlig bevirke, at samtlige indkomne Andragender kan bevilliges; thi ellers vil man være nødsaget til at udskyde nogle af dem. *Og dette maa ikke ske!* Thi Nøden er stor i mange Hjem, netop i den f. T. herskende Arbejdsløshed, som gør det til en Umulighed for de paagældende Forældre at skaffe deres Børn en sømmelig Paaklædning til de forestaaende smukke og saa betydningsfulde Højtider, der er Mærkedage for Børnenes hele fremtidige Liv.

I Fjor (1935) var der i alt 25 Børn, der fik Klædningsstykker for 724,50 Kr., og 17 Par Sko for 244,65 Kr., en samlet Udgift paa 969,15 Kr.!!!

I Aar har 31 Børn meldt sig; Omkostningerne alene for Habitter og Kjoler er anslaaet til 747,50 Kr. Der-til kommer saa yderligere Prisen for 20 Par Skotøj (ca. 300 Kr.!) Men — Kassebeholdningen er kun paa ca. 750 Kr. Der mangler altsaa rundt 300 (tre Hundrede) Kr. for at kunne tilvejebringe Balance i Regnskabet!

En videre Kommentar turde være overflødig!

Skulde der mon ikke findes en »Rentier Danielsen«?

Paa Bestyrelsens Vegne:

Bredgade 64
22. Marts 1936

Pastor *v. d. Kellenburg*,
Sognepræst ved St. Ansgar.

Birgitte Wests »Eva«.

Hvor der er »Adam«, kan »Eva« ikke være ret langt borte. Det burde vi have husket paa! Vi er blevet gjort opmærksom paa, at der foruden Aksel Theilmanns »Adam« findes endnu et katolsk Kunstværk paa Charlottenborg-Udstillingen: Birgitte Wests Kalkmaleri »Eva fristes af Slangen«. Paa Grund af Billedets lidet iøjnefaldende Placering havde vi overset det i Fernisagens Folkestimmel. Maleriet viser, hvor overraskende frisk og yndefuldt det ældgamle Motiv kan fremstilles af en Kunstnerinde, for hvem det Gamle Testaments Billeder betyder mere end blot Motiv. Man føler særlig Trang til at fremhæve det smukke Udtryk i Evas Ansigt. Billedet er holdt i lyse, lette Farver, og hele Teknikken viser, hvor højt Kunstnerinden er naaet paa Kalkmaleriets Omraade. L.

Fra den vide Verden.

Nye Udskejelser i Spanien.

Siden Venstrepartiernes Sejr i Spanien har Landet været i bestandigt Oprør og trods den strenge Pressecensur kommer stadig nye Efterretninger om de afskyeligste Voldsgerninger. Saaledes har Urostifterne nu igen ødelagt flere Kirker. I Yecla i Provinsen Murcia nedbrændte 7 Kirker, i Eguin gik ogsaa nogle Kirker og Kapeller op i Luer, i Vigo dræbtes to Medlemmer af Højrepartiernes ved Revolverskud, i Macche dræbtes et Medlem af den katolske Folkeaktion. I Polanco blev en Kirke af stor historisk Værdi Flammernes Rov etc. etc.

Kard. Verdier og Valgene.

Med Henblik paa de i Frankrig forestaaende Valg har Ærkebiskoppen af Paris, Kardinal Verdier, udstedt følgende Forordning:

1. Vi ønsker, at vore Præster holder sig borte fra Valgmøder.

2. Vi ønsker, at Lokaler, der oprindeligt er bestemt til den katolske Aktions Møder, udelukkende anvendes i den oprindelige Bestemmelses Øjemed og ikke benyttes til andre og støjende Møder.

3. Vort, d. v. s. Præstens, Virkefelt er inden for Troen, den kirkelige Lære, den kristne Kærlighed og Omsorgen for de nødlidende.

International katolsk Radiokongres.

Fra 4—7 Maj afholdes en international katolsk Radiokongres i Prag. Kardinal Kaspar vil aabne Kongressen med en Messe. I Tilslutning hertil vil Kongressens Deltagere blive højtideligt modtaget af Byen. Hovedemnet for Foredragene bliver: »Katholikernes Forhold til Radioens Verdensmission«, og Foredragene vil blive transmitteret over alle internationale Sendere.

Vadstena —

Ja, hvem kender ikke det Navn; der staar en Klang af gamle Tider og stærke Sjæle ud fra Vadstena. Kirken staar som paa Granitfundament rolig og fornem, bevidst og ydmyg i al sin Vælde, — Slottet staar paa samme Maade, roligt og sikkert, tungt og massivt — uden dog at virke massivt — man fornemmer dets Mening, at det fuldt ud ved, hvad det betyder for Stedet.

Selve Byen ligger som et Pust fra de gode gamle Tider. Nu er den dækket af Sne, og Wetteren er islagt og hvid, Klokker fra Slæder høres her og der, men Luften er høj, og Solen skinner, og om faa Dage er det Jævndøgn, saa gaar det fremad, og det aarlige Eventyr begynder fra Syd til Nord. Saa kommer Drømmen om Ferie, og hvor monstro man faar mest ud af sin lille Pengepung, af Sol, af Lys og Luft og lidt at have at tære paa Resten af Aaret. Jeg slaar et Slag for Vadstena, og nu vil jeg berette noget, som maaske ikke alle ved, og som maaske for adskillige er en glædelig Overraskelse — der er virkelig atter et rigtigt Birgitekloster i Vadstena, det er næsten nyfødt og altsaa endnu meget lille, men det har et Kapel, hvor der baade er Husrum og Hjerterum, og saa har Søstrene Rum i deres Herberge og vil være meget glade for Gæster — kortere eller længere Tid. Endnu skal jeg tilføje, at Søstrene har udsmykket Klosterhjemmet rigtig »trevligt«, som Svenskerne siger, og der ligger meget i dette lille Ord.

Jonna B.—Sch.

En stor Skolekampagne i England.

Ærkebiskop Hinsley har startet en Kampagne for Oprettelse af katolske Skoler inden for sit Dioces. Grunden hertil er, at en Diocesankommission har konstateret, at ikke mindre end 25 $\frac{0}{10}$ af alle katolske Skolebørn i Dag opdrages i ikke-katolske Skoler. Hans Eminence vil forsøge at sætte en Stopper herfor og vil igennem et specielt Hyrdebrev opfordre sine Trosfæller til at deltage i en Indsamling for at opnaa de første 100.000 Pund Sterling, saa Arbejdet straks kan sættes i Gang.

Katolsk Kantor- og Organistforening. Tirsdag den 31. ds. Kl. 20: Møde i Sangsalen, Nørrebrogade 27. O. Segalt: Den danske Folkeviser.

Kirkelig Kalender.

<p>Marts-April.</p> <p>29. S. Passionssøndag.</p> <p>30. M. Ferialdag.</p> <p>31. Ti. Ferialdag.</p> <p>1. O. Ferialdag.</p> <p>2. T. Frans af Paula.</p> <p>3. F. Marias syv Smertes.</p> <p>4. L. Isidor.</p>	<p>Apr.</p> <p>5. S. Palmesøndag.</p> <p>6. M. Ferialdag.</p> <p>7. Ti. Ferialdag.</p> <p>8. O. Ferialdag.</p> <p>9. T. SKÆRTØRS DAG.</p> <p>10. F. LANGFREDAG.</p> <p>11. L. PAASKELØRDAG.</p>
--	---

Mts.-Apr. Ugens Messebønner.

29. S. **Passionssøndag** (286—237); 2. *Søt Bønner:* For Kirken eller for Paven ((123, 122)—[107]).
30. M. Ferialdag (291); 2. som Søndag.
31. Ti. Ferialdag (295); 2. som Søndag.
1. O. Ferialdag (300); 2. som Søndag.
2. T. Ferialdag (305); 2. Frans af Paula (872). — *Eller:* Frans af Paula (872—704); 2. Ferialdagen (305), Slutningsevng.: Ferialdagens (307).
3. F. Ferialdag (310); 2. Marias syv Smertes (867), Slutningsevng.: Festens ((89)). — *Eller:* Marias syv Smertes (866—243); 2. Ferialdagen (311—244), Slutningsevng.: Ferialdagens (312—249).
4. L. Ferialdag (314); 2. Isidor ((42)). — *Eller:* Isidor ((41)—[42]); 2. Ferialdagen (314), Slutningsevng.: Ferialdagens (316).

M.-K. Rosenkranskirken »Stella maris« **M.:** Mandag d. 30. Marts Kl. 20. Derefter i Forsamlingssalen. — **St. Ans-gars K.** »Det gode Raads Moder« Fælleskommunion Paaskemorgen Kl. 6 i Stedet for Palmesøndag.

Husk Exerцитier for unge Kvinder

7.—11. April paa Rygaard!

St. Michaels Klub. Onsdag d. 1. April Kl. 20 Møde (Pater Nøsens's Foredragsrække) afholdes i Formandens Hjem Stenogade 2.

Husk St. Elisabeth Foreningens Basar. Palmesøndag d. 5. April og Mandag d. 6. April. Gaver til Basaren modtages med stor Taknemmelighed af Pastor v. Kettenburg, Bredgade 64, Fru A. Osterhammel, Frederiksborggade 54³ og Frk. S. Stratbøcker, Jægersborgallé 19).

Exerцитier for Herrer

vil finde Sted i St. Andreas Præstegaard i den stille Uge fra Onsdag den 8. April Kl. 20 til Paaskesøndag Morgen den 12. April. Vederlaget er 10 Kr. Anmeldelse med nøjagtig Adresse bedes i god Tid sendt til P. M. Spaus, Kollegievej, Charlottenlund.

Exerцитier for unge Mænd

paa Sølyst ved Horsens i den stille Uge. Fra Onsdag Aften i den stille Uge til Langfredag Aften holdes Exerцитier paa Sølyst, be-regnet særlig for unge Mænd. Foredragene holdes af Pastor Kj. Geertz-Hansen. Indmeldelse skal ske snarest hos Br. Forstander. Pris 8,00 Kr., alt iberegnet.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Afløvet til Postvæsenet Torsdag d. 26. Marts.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 14.

Søndag den 5. April

1936

INDHOLD: Palmesøndags Buxbomkvist. — Foran den Korsfæstedes Billede. — Nye Synspunkter om Christi Passion. — Pontius Pilatus. — Naar Gudfaderens eneste Barn dør! — Turgar og Danskernes Plyndringer i England. — Crucifixus. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Palmesøndags Buxbomkvist.

I smaa, beskedne Landsbyhaver og i de Dødes stille Have vokser den grønne Buxbom. Vaar og Vinter, Sommer og Høst kan skifte og svinde. Aarets Blomsterflor fra Vintergæk og Krokus til Asters og Juleroser kan fødes og falme — Buxbomplanten staar dog lige frisk og frodig, uberørt af Sol og Sne, af Blæst og Byger. Haardfør og standhaftig er den grønne Buxbom, haardfør og standhaftig som den støtte Bonde og den arbejdsvante Daglejer, i hvis smaa, beskedne Haver den vokser, haardfør og standhaftig som Tanken om og Troen paa, at hine, der slumrer i Jordens sorte Skød under den grønne Buxbom, engang skal gaa frem til Himlens Herlighed og Salighedens lyse Sol og Sommer.

Og Buxbomplanten er nøjsom og beskeden, nøjsom og beskeden i sin Vækst og Væren. Den kræver ingen nænsom Pleje, ingen kunstig Værnen, ingen vanskelig Planten og sindrig Poden. Nøjsom og beskeden, tilfreds og taknemmelig

med sine Kaar gror den, hvor den plantes, gror i gøld og mager Jord og gror i godt og grødemættet Muld, gror i Sol og gror i Skygge, gror og forbliver dog bestandig nær ved Jorden uden hovmodig Higen efter at konkurrere med Buske og Træer.

Buxbomplanten har ogsaa sin egen Duft, en frisk og kølig Duft, en Duft, der minder om klare Kildevæld og sølvblank Dugg ved Sommertid paa slagne Enge, en Duft, der ikke er tung og parfumeret som Syrenens og Levkøjens eller let og flygtig som den kunstigt drevne Drivhusroses og den eksotiske Kaktusblomsts. Buxbomblomstens Duft er i nøje Overensstemmelse med dens Vækst og hele Væremåde, med dens Voksested og Brug, en stilfærdig og beskeden Duft, en varig og vedholdende Duft, en behagelig og forfriskende Duft.

Har du nogen Sinde tænkt over alt dette? Hvis du har det, da vil du ogsaa have forstaaet, hvorfor vor hellige Moder Kirken paa Palmesøndag lægger en viet og velsignet Buxbomkvist i vore Hænder og anbefaler os at tage den med hjem og gemme den Aaret igennem. Buxbomkvisten skal minde os om Sandheden af Digterens Ord:

*Paa det jævne, paa det jævne,
ikke paa det himmelblaa,
der har Livet sat dig Stævne,
der skal du din Prøve staa.*

I det jævne, stilfærdige, dagligdags Liv, dér er det, vi skal staa vor Prøve; dér er det, vi skal være udholdende og standhaftige, stærke og haardsføre som Buxbomkvisten — og dog uden at kræve nogen særlig Hensyntagen og speciel Omsorg, uden at vente rosende Ord og beundrende Omtale derfor. Jævn og stilfærdig, beskeden og bramfri skal vor Vandel være, taknemmelig og fordringsløs med frisk og kølig Duft af alle gode Dyder — som Christi Færd var det, saa sandt Digteren har Ret, naar han siger om Ham, at

*Han gik med Smil sin stille Gang,
og kun hvor Synd gik frækt i Svang,
han sukked dybt og bæved.*

Den viede Buxbomkvist fra Palmesøndag skal minde os om alt dette Aaret rundt, hver Gang vi ser paa dens

beskedne Løv bag Krucifikset ved vor Seng eller over vort Arbejdsbord. Østerlands Palmer og Sydens Olivengren har deres egen dybe, rige Symbolik. De minder Sjæl og Sind om Martyrdødens Herlighed og Helgenlivets rige Væld af Sjælens Salighed i Gud ved Aandens Salvelse. Dog, sligt et Liv og saadan Død falder det kun i de færrestes Lod at faa, medens det jævne, stilfærdige, beskedne Kristenliv er muligt for os alle. Derfor er det, vi modtager Buxbomkvisten, der symboliserer dette Liv, og derfor er det, vi alle modtager den, og derfor bør vi modtage den med Bøn om, at Buxbomkvisten maa staa som Udtryk for vort eget Liv, og med Ønsket om, at vi alle engang ined Palmesøndags beskedne, fordringsløse Buxbomkvist i vore Hænder maa tælles blandt Martyrernes og Helgenernes Skare, der for Guds Trone med Palmer og Olivengrene i deres Hænder lovsynger Livets og Dødens Drot med Skriftens Ord fra hin første Palmesøndag i Jerusalem:

Hosianna, Du Davids Søn!

Velsignet være Han, som kommer i Herrens Navn.

Hosianna i det høje!

P. A.

Foran den Korsfæstedes Billede.

»Den skønneste Prædiken, som nogensinde er blevet holdt om Christi syv Ord paa Korset«, er den franske Digter Francis Jammes' (f. 1868) Bog »*Le Crucifix Du Poète*« (Paris, 1936, P. Lethielleux, 96 S., 10 fr.) blevet kaldt; har man læst nedenstaaende Prøve, Bogens Slutningsbøn, vil man gerne slutte sig til denne Ros; her føles, tænkes og tales, som det moderne Menneske kun har altfor megen Grund til at føle, tænke og tale paa Langfredag. Vi skylder Msgr. K. Kjelstrup Tak, fordi han vilde oversætte disse dybt gribende Linier til »N. U.«

I denne Udlændighed, o Herre, er den Kristne ligesaa ensom som den gamle Tobias, da han under sit Fangenskab jordede sine døde. Hvor er vel den talrige Familie, som holdt sammen fra Vuggen til Graven? Hvor er Børnene og Børnebørnene, til hvem man kan smile i Afskedens Stund?

Var det da virkelig vor Bestemmelse, at vi skulde blive saa spredte og skilte — vi, der dog er Mennesker af samme Herkomst? Var det ikke en tilstrækkelig haard Prøve for et Faderhjerter at se nogle dø i Ungdommens Vaar og

andre drage bort til fjerne Egne for at gøre dit Navn kendt, selvom de derved udsatte sig for Døden paa Retterstedet og før Pinebænkens Rædsler?

Hvorfor, ak hvorfor disse snævre Boliger, denne usle, forkomne Tilværelse, der af sig selv fremkalder Tuberkulosen, endog før den begynder at vise sig stærk og gærende i de Værksteder, som med Remme og surrende Hjul lænker en Menneskeslægt, der afkræftet og uden Idealer søger Glemsel i Lasten og Næring i Alkoholen?

I mørke og taagede Nætter er vi stødt paa unge Mennesker i Sekstenaarsalderen, hvis magre, forkomne Legemer laa bøjedede over Cyklestyret. De veg til Siden for de tunge Autobusser og drog saa videre for at kæntre i Grøfter, hvor Fordærvelsen havde tilhuse. Stakkels Dreng og stakkels Piger! Herre, hav Medlidenhed med dem, men hav især Medlidenhed med os, som er de egentlig skyldige! Mon deres Fald med alle de frygtelige Følger vilde være blevet saa dagligdags og almindeligt, hvis vi ikke selv havde prisgivet os et Fremskridt, hvori man ikke har ladet dig tage nogen Del, du vor tornekrone Høvding? Man har ikke engang fundet det Umagen værd at forvise dig fra Samfundet. Man har simpelthen ikke tænkt paa dig. Samfundet behandler dig, som om du ikke eksisterer. Og dette er Grunden til, at vort Samfund er et afsjælet Legeme, lemlæstet og uden hin Kraft, der har sin Rod i din Opstandelse. Thi ogsaa den har vi forkastet eller fornægtet.

Kan unge, kristne Piger, som længes efter et Hjemts kærlike Ly, ikke længere, fattige som de er, række deres Haand til Mænd, der har besluttet sig til at vandre med dem paa dit Evangeliums sikre og skønne Vej?

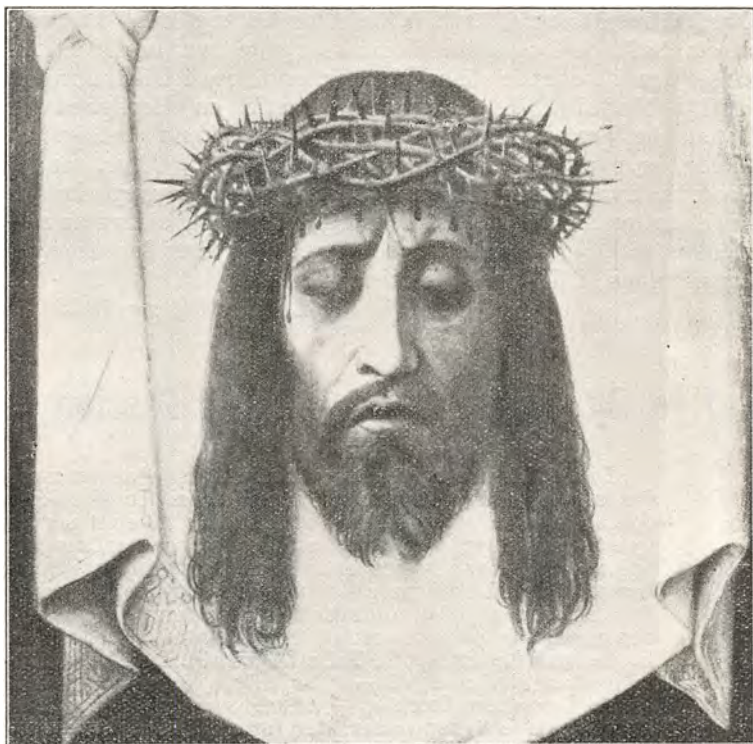
Hvad skal der vel blive af disse unge Mænd, som søger deres aandelige Næring i Filmens ophidsende og demoraliserende Billeder? Maa de ikke nødvendigvis blive Kynikere og Psykopater? Gud er borte! Sjælen er borte! — O Jesus, hvor det er sørgeligt! Hvorfor har du forladt os? Ak, jeg ved det — det er, fordi vi har forladt dig. Kom dog tilbage!

Ja, kom tilbage! Befri os for dette djævelske Mareridt, disse bevingede Uhyrer, opblæste af morderiske Gasarter — disse Uhyrer, der forbereder sig paa i de kommende Krige at forgifte endog det ufødte Barn.

Lad os høre, hvorledes vi skal reagere mod saa uhyggelige Tilstande, tilvejebringe Ro og Orden i et Samfund, der er blevet bragt i den Grad ud af Ligevægt og gjort saa usikkert, at det Brød, som kloge og forudseende Mænd og Kvinder af den ældre Slægt havde opsparet, bliver revet dem ud af Munden under en uventet Dyrtdid? Og maa

virkelig den unge Kvinde rives bort fra sit huslige Arbejde for ved Telefonen, paa Kontoret eller i Fabrikken at tjene den Del af de huslige Udgifter, som hendes Mand ikke kan skaffe hende?

Og disse sælsomme filosofiske Systemer, disse af Selvmord og Perversitet stinkende Lærdomme, der forkyndes af Dæmoner i Menneskeskikkelse, som kun har kold Foragt for dit Kærlighedsværk, o Jesus, eller møder det med

Veronikas Svededug.

E. Steine.

krampagtigt Raseri — hvorledes kan de tilintetgøres og deres fascinerende Vaaben, der i Virkeligheden er skrøbeligere end Sæbebobler, knuses til Støv og Aske?

Skal vi da virkelig modløse opgive Kampen — fordi du synes at nøle, naar vi kalder dig til Hjælp? Vil du for at straffe Verden tillade, at den gaar sin Undergang i Møde uden at række den og os alle en hjælpende Haand?

Korsfæstede Christus, du som alene er vor Frelse — jeg ved, at i mindre end et Øjeblik kan du skænke os den Redning, vi bønfalder om, og genoprette alt i Harmoni med det guddommelige Tyngdepunkt.

O Gud, hvad er det saa vi har Behov?

Vi fattes dig selv.

Vi har fremdeles Brug for Korset, vi trænger til dit Kors, o Jesus. Vi har dit Kors og dig selv Behov.

Vi trænger til at faa det plantet i vort Hjerte, for at det dér kan fæste Rødder, og for at det kan bære Blade, Blomst og Frugt til den evige Høst. Tilhøjre og tilvenstre, foran og bagved dets tvende Veje og Vinkler, ser vi de jomfruelige Liljer, endnu dryppende af Daabens hellige Dug, Oliventræerne, hvis Olie blander sig med Balsamtræets Saft, de bugnende Kornaks og de svulmende Drueklaser fra de eucharistiske Marker, endeløse i Udstrækning, altid i Modning og til enhver Aarstid en Herlighed for Østens og Vestens Lande, hvor Høstens Mænd, betagne af Glæde, synger deres jublende Hymner. Og hør, under Kirkens hvalte Buer bruser Orgelet, og den gregorianske Koral løfter sig til en Takkens og Tilbedelsens Lovsang — medens du, o Kristus, ved Præstens Hænder fornyer Langfredags Offer paa Kirkens Alter.

La Chandeleur 1933.

Nye Synspunkter om Christi Passion.

Christi Lidelse er ligesom Christi Person den samme for alle de efter hinanden følgende Slægter — i Gaar og i Dag og til evige Tider. Det er derfor ikke ret mange nye Synspunkter, der kommer frem hvert Aar, naar vi oplever Passionsliturgien eller hører Fastetidens Prædikanter. Der vil kun være Forskel i den Styrke, hvormed den enkelte mystisk oplever Forløsergningen, eller i den praktiske Sans, hvormed Prædikanten anvender sit Emne paa de skiftende Tidens Forhold. Den lærde Bibelforsker derimod vil — især udrustet med den moderne Granskers Værktøj — oftere være i Stand til at fremdage nye Synspunkter, der fører til en dybere Forstaaelse af de hellige Skrifter. Saaledes har *Josef Pickl* ydet et vægtigt og saare interessant Bidrag til at forstaa Verdenshistoriens mest rystende Drama (*»Messiaskönig Jesus. Ein Tatsachenbericht aus seiner Zeit«*. Kösel & Pustet, München 1935/2). Pastor *St. Wewers* offentliggør herom i hollandske Aviser og »Nord. Ugeblad« følgende:

Josef Pickl vandt frem til sine mærkværdige Resultater paa Bibelforskningens Omraade paa en højst ejendommelig Maade. Ikke med Opgraverens Spade i Haanden. Ej heller ved Hjælp af Kikkerten i et Musæum. Forfatteren gjorde sin Opdagelse paa Krigsskuepladsen. Da han i Aarene 1914—18 som Feltpræst gennemkrydsede Balkan, kom han — navnlig i Makedonien — i levende Berøring med en Befolkning, der i mangt og meget mindede ham om

Palæstina-Befolkningen, saaledes som den maa have været, forinden den som Helhed blev udryddet af Romerne i Aarene 70—78 efter Christus. Navnlig det mærkelige Røvervæsen i denne Egn tiltrak sig Forfatterens Opmærksomhed. Og hvad han der lærte af den Slags »levende Billeder«, førte han bagefter over paa Studiet af den jødiske Historiker Flavius Josephus' Værker. Derfra stak han saa igen over til det nye Testamente, overbevist om at have fundet om end ikke en ny Kilde saa dog en passende Nøgle til at trænge længere ind i Forstaaelsen af mangen en Beretning, navnlig angaaende Lidelseshistorien. Mange Skriftsteder traadte tydeligt frem under den nye Belysning, og paa andre Punkter kom der mellem adskillige isolerede Hændelser i Evangeliet en Sammenhæng til Syne, der nok har været tydelige for Evangeliets første Læsere, men som var gaaet tabt for os, der staar saa langt borte fra de omtalte Begivenheder. Pickl siger et Sted: »*Retssagen mod Jesus som Messias-Konge har hele den jødiske Frihedsbevægelses (fra 8—73 e. Christus) vulkanske Bjergkæde til Baggrund*«. Inden jeg nu gaar over til at gengive nogle Enkeltheder, vil jeg endnu blot tilføje, at Pickls Fremstilling ligesom enhver anden Rekonstruktion har et hypotetisk Islæt, saa det staar Læserne frit at tage alt det Forbehold, de selv vil.

Optakten til Lidelsesdramaet.

Da Jesus traadte frem med sin Lære, levede blandt Folket i Palæstina Haabet om Befrielse fra Romernes Aag. Det Haab knyttedes til den forventede Messias. I Galilæa hyldedes oven i Købet den Opfattelse, at Guds Rige maatte fremskyndes med Vold. Disse Voldsmænd kaldte sig selv Zeloter, d. v. s. Stridsmænd for Guds Sag, mens Romerne nærmest betragtede dem som Banditter (paa Græsk »Lestes«, hvad Pickl helst gengiver med »Freiheitsbandenleute«).

Paa Grund af denne Agitation saa Jesus sig nødsaget til at være varsom med at kalde sig Messias. Saa snart han ved sin Lære og sine Undergerninger tiltrak sig Folks Opmærksomhed, stod disse straks parat til at bruge ham til deres eget Formaal. Saaledes skete det efter Brødets Mangfoldiggørelse ved Søen Genezareth, at der fra Frihedsbevægelsens Side blev gjort et Forsøg paa at vinde Jesus for Sagen og at udraabe ham til Anfører i Kampen mod det romerske Styre. Jesus var afvisende og pegede hen paa et aandeligt og evigt Liv, som han vilde føre Menneskene op til. Mængden trak sig skuffet tilbage fra ham. Senere hen, i Anledning af Løvsalsfesten, var det Jesu egne Slægtninge, der opfordrede ham til at drage til Jerusalem i Spidsen for Valfartstoget. Igen holdt Jesus sig tilbage. Nu

viste det sig, at der blandt Galilæerne var blevet planlagt en meget grundig Omvæltning, der skulde finde Sted i Hovedstaden. Paa tre forskellige Steder kom Oprøret da ogsaa til Udbrud, nemlig paa Litostratos lige foran Pilatus' Borg Antonia, i Tempelforgaarden og ved Silve-Brønden uden for Byens Mure. Men det lod til, at Pilatus i god Tid var kommet under Vejrs med Sammensværgelsen. Det lykkedes ham straks at undertrykke Opstanden. Anføreren Barabbas sammen med to andre Voldsmænd var blevet taget til Fange; mange andre havde fundet Døden.

Da Jesus midt i Festugen kom til Byen, var Uvejret trukket over. Over for den skuffede Mængde traadte Jesus nu frem som Verdens sande Lys; over for de vildledte fremstillede han sig som den gode Hyrde. Da nogen kom for at beklage sig over, at Pilatus havde blandet Galilæernes Blod med Tempelofrenes, gav han dem til Svar: »Der- som de ikke kommer til Besindelse, skal de alle omkomme ligesaa!« Fra deres Side var det atter et Forsøg paa at vinde ham for Frihedssagen; fra hans Side blev det atter besvaret med Afslag.

For hver den, der vilde se, maatte det staa klart, at Jesus fra Nazareth ikke vilde have med denne oprørske Bevægelse at gøre. Forløsningen, som han vilde gennemføre, var af en anden og fredsommeligere Art, ligesom hans Rige ikke skulde være et jordisk og nationalt Rige.

Efter mange Irettesættelser fra Mesterens Side havde Apostlene efterhaanden fundet frem til denne aandelige Messias-Opfattelse, endskønt de dog ikke kunde finde sig i helt at skrinlægge alle de medfødte Forhaabninger om et jordisk Kongedømme.

Farisæerne og Sadducæerne, der hverken sympathisere med den galilæiske Frihedsbevægelse eller med Jesu omvæltende religiøse Anskuelse, saa deres Fordel i at forveksle Jesus med de øvrige galilæiske Frihedsmænd. Det var den bedste Maade at faa deres Modstander kompromitteret paa over for den romerske Magt. Det var da ogsaa under det Løsen, at Ypperstepræsten Kaiphas i et vigtigt Raadmøde indledte Kampen mod Jesus: »Det er bedre, at eet Menneske dør, frem for at hele Folket omkommer.«

Saaledes skulde Jesus ved sine religiøse Modstanderes Rænker blive indviklet i en politisk Opstandsbevægelse, som han misbilligede. Menneskeligt talt skulde det blive skæbnesvangert for ham. Religiøst set blev derved hans Forløsningsdaad, der efter Faderens Raadsbeslutning netop skulde bestaa i Lidelser og Død, fremskyndet.

(Sluttes.) *Steph. Wevers.*

Pontius Pilatus.

Saa ofte den katholske Kristne i den Apostoliske Trosbekendelse beder . . . Crucifixus etiam pro nobis sub Pontio Pilato — som er korsfæstet for os under Pontius Pilatus — bliver han erindret om Jesu Christi ulyksalige og fejge Dommer Pontius Pilatus, den Mand, som det blev givet at udtale og lade fuldbyrde den skæbnesvangre Dødsdom paa ham, som vi erkender som vor Frelser. Han har derfor Krav paa Del i den Interesse, som Jesu Christi Historie har. At Interessen allerede tidlig har samlet sig om ham saavel som om alle andre Personer, der figurerer i den kristne Frelsehistorie, ses af de Sagn og Legender, der har spundet sig om hans Navn.

Den historiske Pontius Pilatus var Landshøvding i Judæa. Han var Nummer fem i de romerske Prokuratorers Række og udøvede sit Embede gennem ti Aar, efter vor Tidsregning fra Aar 26 til 36. Tacitus omtaler ham lejlighedsvis ganske kort i sin Beretning om de Grusomheder, som Nero forøvede mod de Kristne. »Den, fra hvem dette Navn stammer (Kristennavnet)«, siger han, »Christus, er under Tiberius' Regering henrettet ved Prokuratøren Pontius Pilatus.« Vedrørende dennes nærmere Embedsførelse faar vi Besked af de jødiske Forfattere Philo og Flavius Josephus, hvoraf den ene var hans samtidige, den anden noget yngre. Begge omtaler ham meget ilde. Jødiske Sædvaner og Anskuelser tillige med jødiske Forrettigheder traadte han uden Skaansel og Forstaelse under Fødder, hvorved han fremkaldte Oprør og Uroligheder, som han undertrykte med samme hensynsløse Voldsomhed, som han havde fremkaldt dem med.

Straks ved sin Embedstiltræden viste han sig for Jøderne fra denne Side. Billedforbudet efter Moseloven: »Du skal ikke gøre dig noget Billede eller Lignelse o. s. v.« blev forstaaet af de Skriftkloge saaledes, at billedlige Fremstillinger overhovedet var forbudt. Derfor stødte ethvert Forsøg paa at indføre saadant i Judæa paa den heftigste Modstand. Allerede Herodes den Store havde erfaret dette, og som Regel tog ogsaa den romerske Forvaltning Hensyn til Folkets Billedhad. De i selve Landet prægede Mønter bar heller ikke noget Billede og den romerske Kohortes Felttegn, der ellers var prydet med Kejserens Billede, blev paa jødisk Grund ført omkring uden dette Billede. Pilatus tog derimod intet Hensyn til denne jødiske Fordom. Han lod de Tropper, som han havde bestemt til at besætte Jerusalem, drage ind ved Nattetid med Kejserbilleder og ofentlig stille dem op. Ikke saa snart havde Folk faaet Øje

paa Billederne, før det i store Skarer drog til Cæsarea og bad Landshøvdingen atter fjerne Billederne. Pilatus gav imidlertid ikke efter, fordi han opfattede en Bortfjernelse som en Fornærmelse mod Kejseren. Da Jøderne alligevel i dagevis vedblev at bestorme ham med deres Bønner, arrangerede han en Sammenkomst paa Væddeløbsbanen, hvor han lod de intet ondt anende Forsamlede omringe af Soldater med dragne Sværd og truede med at hugge dem ned, hvis de ikke i Ro forføjede sig hjem. Dette Forsøg paa at gøre Jøderne bange strandede dog. De kastede sig med blottede Nakker ned foran Pilatus og bedyrede, at de hellere vilde modtage Dødsstødet end indvillige i noget, der stred mod deres Lov. En saadan Haardnakkethed havde han ikke ventet; han gav efter, Billederne blev fjernet fra Jerusalem og bragt til Prokuratorens Residens i Cæsarea.

Selv om Pilatus ved dette sit første Sammenstød med Jøderne undlod at stille Sagen paa Spidsen, betød dette ikke, at han havde i Sinde at give efter, hvad ogsaa noksom fremgaar af senere Begivenheder. Han indlagde saaledes senere en ny Vandledning i Jerusalem og anvendte Tempelskatten dertil, hvad der fremkaldte Misfornøjelse hos Befolkningen, der i store Mængder omringede den just i Byen tilstedeværende Prokurator, hvem de højlydt beklagede sig til og tilmed udstødte Trusler mod. Pilatus havde imidlertid taget sine Forholdsregler til at berolige Folket, ganske vist paa en egen Maade: en Afdeling Soldater klædt i jødisk Dragt og under Overklædningen bevæbnede med Knut havde paa hans Befaling blandet sig med Mængden. Da de Forsamlede ikke efterkom Pilatus' Befaling om at gaa fra hverandre, faldt Soldaterne over den værgeløse Mængde og mishandlede baade skyldige og uskyldige i Flæng, saa at ikke saa faa satte Livet til paa Grund af Mishandling, eller fordi de omkom i Trængslen. Paa denne Maade fik han genoprettet »Roen«.

(Sluttes.) *N. Schneider.*

Naar Gudfaderens eneste Barn dør!

Er der en mere gribende Dag end Langfredag? Dagen fuld af Lidelse og Smerte, af Blod og af Vunder. Det er, som maatte Himlen tildækkes paa denne Dag. Den Dag slukkes alle Lys. Vievandskarret er tomt. Klokkerne slummer. Dyster Dødsnat ruger over Kirken, Vinduerne er skjult under sorte Forhæng, ingen Blomster, ingen Glæde, ingen brændende Kærte paa Alteret.

Foran Alteret er Præsten i sort Messehagel; med An-

sigtet mod Jorden, paa de nøgne Gulvfjæle, ligger han og betragter i stum Andagt Vor Herres Jesu Christi Død.

Det skønneste og mest hjertegribende ved Langfredags-højtiden er det hellige Kors' Afsløring og Tilbedelse: »Fra dette Træ er Glæden kommet til hele Verden«. Præsten som staar ved det nederste Altertrin til højre løfter det hellige Kors, som er indhyllet i violet, højt op over Folket og blotter den ene af Herrens udsprede Arme, og han siger til Folket de gribende Ord: »Se det Korsets Træ, hvorpaa Verdens Frelser hang«. Og hele Menigheden knæler ned og hilser den korsfæstede Herre Christus: »Kom, lad os tilbede!« Tre Gange synger Præsten de gribende Ord ud over Mængden, stadig en Tone og et Trin højere, indtil Korset med det hellige kronede Hovede og den af Lansen gennemborede aabne Side tredje Gang utilsløret bliver synligt for al Folket. I Kirkens Kor nedlægger saa Præsten Korstegnet og kysser Herrens Fodvunder, og med ham og efter ham træder saa alle derhen, Messetjenerne, Kirkeforstanderne, Menighedens Ældste, efter hinanden knæler de stille ned, bøjer sig og kysser Vunderne paa Herrens Fødder. Og den ældgamle tusindaarige Korshymne: »Vexilla regis prodeunt« bryder i denne Stund Stilheden, og sejrrikt bruser igennem Gudshuset: »Nu stævner frem vort Kongeflag«.

Men herefter fører de den døde Frelser paa Korset igennem Kirken for at lægge den Herre Christ i Graven. Og Menigheden istemmer Middelalderens Passionssalme, Medlidenhedens Hymne, der fornemmes af Sjælene som den bitreste Klage: »O Sjæleangst, o Hjertekval« — Er der da ikke Grund til at klage? — Gudfaderens eneste Barn — bliver haaret til Graven! —

Ved C. H.-S.

Turgar og Danskernes Plyndringer i England.

(Fortsat.)

Men der var ingen Panik, alt blev foretaget i Ro og Orden. Alle Abbediets Sølv- og Guldsager blev samlet og sænket i Søen. De kostbareste Skatte, som Skøder og andre Dokumenter, blev sammen med Relikvier og Juveler fra Helgenkrinene bragt om Bord i Baade. Dem fik de yngre Munke Ordre til hurtigt at ro over Søen med og skjule et eller andet Sted dybt inde i Skovene. Den brave, gamle Abbed gik ud fra, at naar Danskerne ingen Kostbarheder kunde finde og ikke stødte paa unge Munke, vilde de ikke lægge Haand paa de gamle Munke, af hvilke

nogle var over hundrede Aar, eller paa rene Drengene. Naar de ikke fandt noget, der var værd at tage eller indlade sig i Kamp med, vilde de roligt rejse videre, og hans kære Abbedi vilde være i Behold. Saa lidt forstod de i Mercia, hvilke Fjender det var, deres Naboer i Northumberland i saa mange Aar havde haft at kæmpe med.

Mørke Skikkelser ilede frem og tilbage, Baade lagde til, blev pakket fulde og gled stille bort igen. Og medens de saaledes arbejdede, begyndte Sagens rette Sammenhæng at gaa op for Munkene. Rundt om, hinsides Søen, lik Himlen et uhyggeligt rødt Skær af Landsbyer, der blev stukket i Brand af Danskerne, den ene efter den anden. Snart saas Flamme, der steg højt op paa Himlen, og fjerne Raab om Hjælp sammen med Krigshyl fra den sejrende Fjende lød svagt hen over Søen. Dagen begyndte at gry, og de to Skarer Munke saa med Sorg hinanden i Øjnene. De gav hinanden Fredskysset, hvorpaa de yngre Mænd i et Antal af tredive hurtigt roede bort med deres kostbare Ladning. Med rolig Værdighed skred de gamle Mænd ind i Kirken og indtog deres vante Pladser, Drengene fulgte efter med store, forundrede Øjne, og den gamle Abbed begyndte at synge Messen, som om intet usædvanligt kunde ventes.

Men efterhaanden trængte uhyggelige Lyde udefra ind gennem den rolige Sang. Ingen rørte sig — hvor kunde der være tryggere at dvæle end i Guds Hus foran det hellige Alter i Gudslammets Nærværelse? Messen nærmede sig sin Slutning, og den gamle Abbed havde selv modtaget det helligste Sakramente. Men til flere skulde Herren ikke komme under Sakramentets Slør, men aabenbart som den, der gennem Martyrdødens Port kaldte dem ind til sin Glæde. For den danske Høvding Osketul styrtede ind i Kirken. Med lange Skridt ilede han op i Koret og greb Abbeden, slæbte ham ned ad Altertrinene og afhuggede hans Hoved, mens andre Danskere myrdede de øvrige i Koret. De gamle Munke og Drengene blev ført udenfor, men da ingen vilde røbe, hvor Skatten var gemt, eller hvor de unge Munke var draget hen, blev de alle skaa-selsløst dræbt.

Alle — undtagen een: den unge Turgar. Da han saa sin kære Lærer Lithwin blive slæbt hen i Refektoriet, var han fulgt med, og da Munken der blev stukket ned af danske Dolke, raabte Turgar højt, at nu maatte de ogsaa gerne dræbe ham. Men da Sidroc, en dansk Jarl, saa Drengen staaende med flammende Øjne ved sin gamle Vens Lig, blev han saa grebet af hans Skønhed, at han trak Munkedragten af ham, kastede en dansk Kappe over ham og befalede ham at holde sig i hans Nærhed, saa vilde han ikke komme til noget ondt.

Turgar gjorde, som det blev ham befalet, og var saaledes Vidne til alt det, som fulgte paa. Danskerne stormede rundt i Abbediet og sprængte hvert eneste tænkeligt Skjulested i Haab om at finde hemmelige Skatte. Da de ingenting fandt, knuste de Marmorgravene og Helgenskrinene, spredte de helliges Ben og gennemrodede Støvet for at finde Ringe og Alterkalke, der maaske var lagt ned til de begravede. Tre Dage brugte de dertil, men deres Anstrengelser var forgæves; saa stak de Ild forskellige Steder i Abbediet og lod dette brænde ned.

Derpaa marcherede Barbarerne mod Medehamsteade (nu Peterborough). Dette var et meget rigt Abbedi med et ypperligt Bibliothek, hvis Mage kun fandtes faa Steder i England; Bygningen selv var et glimrende Eksempel paa saksisk Arkitektur.

Befolkningen i Omegnen var strømmet sammen til Abbediet for at søge Tilflugt der, og et Forsøg paa at yde Modstand mod Danskerne blev gjort. Først syntes dette at lykkes. Men snart stormede Fjenden ind. Soldaterne huggede Befolkningen ned, men Munkene blev gemt til Kong Hubba, der tørstede efter at hævne sin Broder, der ved det første Angreb var blevet dræbt af en Sten. Med egen Haand myrdede han Abbeden og 83 Munke. Saa blev det store Bytte delt, og Abbediet stukket i Brand, og det brændte de følgende fjorten Dage.

Danskerne drog videre mod Huntingdon og førte deres Bytte med sig paa Vogne. Ved Overfarten over en Flod var to af Jarl Sidrocs Vogne ved at synke. Under den derved opstaaede Forvirring benyttede Turgar Lejligheden til at flygte. Han undslap ogsaa ubemærket og kom til en Skov, hvor han trampede om i Mørket hele Natten. Da Dagen brød frem, saa han for sig Søens velkendte Vande; men paa den lille Ø, hvor Croylands Taarne og Mure før rejste sig, saas nu kun forkullede Ruiner, hvorfra der hist og her steg smaa Røgsøjler op i den friske Morgenluft. Men saa fik han en pludselig Glæde, for ud fra Øen stødte en Baad, roet af de unge Munkes kraftige Arme. Da alt var roligt, var Munkene vendt tilbage med de Skatte, de havde bragt i Sikkerhed. Nu var Turgar atter blandt sine elskede Brødre, og det var med Spænding, at de samledes om den store Dreng og hørte ham fortælle om alt det, han saa underligt havde været Vidne til.

Munkenes første Opgave var at give deres gamle Abbed og de øvrige Munke en kristen Begravelse. Dernæst holdt de et Kapitel og valgte en Munk ved Navn Godric til Abbed. Saa kom der Sendebud fra Eneboere i Nærheden af Peterborough med Meddelelse om de store Myrderier, der havde fundet Sted der. Saa drog de derover og gravede

en vældig Grav uden for Kirken, hvori de lagde de myrdedes Legemer, og ovenpaa samlede de en stor Dyngge Sten, hvorpaa en kort Beretning om Munkenes Martyrdød blev indgravet. Lige over for alt dette, paa den anden Side af Landevejen, rejste de et stort Krucifiks. Hvert Aar, paa Aarsdagen for deres Død, kom Godric tilbage, oprejste et Telt og blev der i to Dage for at læse Messer og holde andre Andagter for alle de faldne.

Danskerne var nu langt væk og hærgede Kent, Sussex og Wessex, men der mødte de endelig den Modstand, der skulde frelse England.

Imidlertid arbejdede det lille Munkesamfund i Croyland med Iver paa at bygge Abbediet op paa ny. Men et andet tungt Slag skulde snart ramme dem. Det meste af Abbediets Jordegods blev konfiskeret af Kongen af Mercia, som paastod, at han behøvede det for at faa Midler til Forsvar mod Danskerne. Og senere blev det paalagt Klosteret at betale en Skat paa tusinde Pund Sølv. Dette forarmede i den Grad Klosteret, at selv efter at have solgt alle sine Skatte var det ude af Stand til at underholde Munkene, saa Godric maatte sende de fleste af disse til andre Abbedier og kun kunde beholde seks, blandt hvilke var Turgar. I 941 døde Godric. Snart efter døde to gamle Munke, og to andre forlod dem, saa nu var Turgar tilbage med kun to Kammerater. De tre blev i det gamle Hjem i Mindet om de mange, der var gaaet bort og med et ukueligt Haab om bedre Dage. Længe maatte de vente, og meget ondt maatte de døje, men endelig lysnede det.

(Sluttet.) Ved *Niels Hansen*, cand. mag.

Crucifixus.

Min Fortælling er flere Aarhundreder gammel, og Handlingen gik for sig i England.

Lord Meffons blev Offer for kongelig Magtfylde og Grusomhed, og en frygtelig Dom blev fuldbyrdet paa ham, idet den først 35-aarige Mand skulde se sit Liv rinde draabevis ud i livsvarigt Fængsel. — Og det rædselsfulde blev til Virkelighed.

Kun et svagt, dæmpet Lys — sparsomt udgydt af den gode Moder Sol — stjal sig ind i den kvalme, kolde Celle, der skulde være hans Bolig, indtil Forløseren »Død« hentede sit Offer.

En dump Fortvivlelse bemægtigede sig straks Fangen, der tavs og grublende sad med Hovedet begravet i Hænderne. Frydefulde Dage, solbeskinnet Ungdom laa som en

opslaaet Bog foran ham. Han skulde aldrig mere se den blaa Himmel og den straalende Sol lyse. Levende var han dømt til at dø.

Som en haardtsaaret Løve hævdede Lord Meffons sig nu for i frygteligt Raseri at udgyde sit Hjertes Bitterhed. Hans kraftige Næver ruskede i Celledøren, — men Svaret var kun et svagt Suk fra Egetræsdøren. Fra hans forpinte Hjerter gjaldede Skrig efter Frihed, Lys, Fædrenejem, Familie, — som Torden i Nattens Mulm. Til Slut brød Taarenes Strøm frem fra hans brændende Øjne. Taarer virker ofte forløsende og hæver tit indre Spænding. . . Maaneder havde slåbt sig hen. Aaret var ved at rinde ud. I Lord Meffons Sjæl spirede langsomt, lidt efter lidt et indre Foraar frem. Ispanseret om Hjertet var smeltet, og Himmelblomsterne Taalmodighed, Gudstillid og hellig Resignation begyndte at dufte og lyse i Lord Meffons Sjæls Have.

Og det var kommet saaledes:

En Dag havde han bedt Fangevogteren om en Mejsel, en Anmodning, der i Begyndelsen stødte paa den heftigste Modstand. Til Slut opfyldte dog den menneskevenlige Opsynsmand hans Hjerteønske, — En Mejsel! — Under usigeligt møjsomt Arbejde maatte nu dette Instrument hjælpe til at virkeliggøre, hvad der havde modnet sig i Fangens Sjæl og der baaret ædel Frugt. — Fra Morgen, naar den første Solstraale, der i Forbigaaende strejfede Lord Meffons tidlig graanende Hoved, brød frem, og indtil den sidste sendte Dagens Afskedshilsen, mejslede, mejslede og mejslede han paa Væggen. Bøn og Suk ledsagede Mejselslagene, medens det stadig blev lysere og venligere i den hidtil saa dunkle Hvælving. Og stadig tydeligere og højtideligere lyste fra den sorte Væg: Den Korsfæstedes Billeder i Legemstørrelse. Det ophøjede Aasyn, indrammet af den tunge Tornekroner, syntes med særlig Mildhed og Godhed, omend smertefuldt at skue ned paa Fangen. Den Korsfæstedes Arme, hvis Hænder var gennemboret af tykke Nagler, bredte sig ud for i Kærlighed at favne Beskueren. Men fra Øjnene flød bitre Smertens Taarer, søgende efter Hjertets Medfølelse. I timevis kunde Lord Meffons sidde eller knæle ubevægelig foran Korsbilledet. Han sammenlignede sine Lidelser med den Korsfæstedes og fandt at hine himmelvidt overgik hans egne; og som Solen efter et Uvejr langsomt, lidt efter lidt viser sig i sin straalende Pragt og forvandler alt omkring til Guld, Lykke og Skønhed, saaledes udstraalede der ogsaa hine Dage fra Fangens blaa Øjne en opklarende Straale. Fred lejrede sig over den før saa sorgbetyngede Pande. En Slags Ekstase i Gud. . . Alt tyktes ham som et Under. Christus levede. Skuede ned paa ham med sine Forløserøjne, der trængte ind i

hans Sjæls dybeste Afgrund. Hans Mund hviskede Trøstens Ord, meddelte saa mildnende Balsam, at ikke alene ethvert Sjælesaar beledes i ham, men ogsaa lod Trangen til Bøn vokse saaledes i ham, at han daglig utallige Gange raabte mod Himlen: »Korsfæstede Frelser fri mig for mig selv og giv mig dig!« — »Tjeneren skal ikke have det bedre end Mesteren!«.

Han levede i og talte til Billedet, der i Tavshed skuede ned fra Væggen. Og dog var det i Grunden kun hans eget Jeg, som han efterhaanden havde faaet mejslet ud af den haarde Sten.

— Hans eget Jeg, opbygget af Guds Naade, og hans egen, faste, staalhaarde Vilje. Hans eget Jeg, som han gav Liv ved at fordybe sig i sin Forlørsers blodige Passion. I Billedet laa i Sandhed den forunderlige Bortsmeltning af alt bittert og barskt, som hans Sjæl havde maattet gennemgaa i ensomme Nætter, og den Hær af Smerte, som hans Frelser i sin Tid havde taalt.

Gennem tyve Aar havde de snævre Cellevægge skuet ned paa Fangen. En skøn Dag aahned de jernbeslaaede Egetræsdøre sig paa vid Gab. — Lord Meffons blev sat paa fri Fod. — Døden havde hentet Kongen, og dennes Efterfølger beordrede Frigivelsen.

Men det herlige Krucifiksbillede bar Lord Meffons stedse i sit Hjerte i sit Livs Efteraar. Aldrig fik det Lov til at forsvinde af hans Sjæl eller blot utydeliggøres. Det mærkværdige Fangehul med det saa ejendommelige Korsbillede blev siden forvandlet til et Kapel, hvor bedende og Pilegrimme hentede Kraft og Trøst foran hint Krucifiks, der paa en saa besynderlig Maade var fremkommet af en Martyrs Sjæl. —

*Som Gud vil!
En Nar, som ej vil!
Han maa bære det dog.
Blir det ikke en Vinge,
saa blir det et Aag.*

Den, der er i Samklang med sit Kald, med sine Medmennesker, med sig selv og med Gud, har fundet Lykken.
A. Heilmann.

Nye Bøger.

Tidens Røst er Guds Røst.

Kardinal Michael Faulhaber, det tyske Epikopats mest fremragende Skikkelse, hører til de Kirkefyrster, der lige saa meget hædrer Purpuret, som de selv hædres af det. Den lille Bog, som Præsteforeningen i Münchens Ærke-

diocese har udgivet i Anledning af Kardinalens Bispejubelæum, beviser det. (*Michael Kardinal Faulhaber 25 Bischofsjahre*, München, Kunstanstalt A. Huber, 111 S., rigt ill.) Ved Hjælp af korte, prægnante Kapitler og en Fylde af smukke Billeder faar vi her en Oversigt over Faulhabers Liv, fra hin Stund d. 5. Marts 1869, da han som en Bagermesters Søn fødtes i Nedrefranken, indtil vore Dage. Studenten, Sjælesørgeren, Universitetsprofessoren, Biskoppen, Feltprovsten, Ærkebiskoppen og Kardinalen, Taleren og Organisatoren, alle fortæller de om et virksomt og frugtbart Liv. Det Afsnit, som omfatter de os mest interesserede Leveaar, Aarene under Hitlerstyret, er dog saa godt som ikke omtalt, let forstaaeligt, skønt Historien maaske engang vil regne dem til Kirkefyrstens største Indsats. Ved sin mandige Optræden mod Tidens Onder har han jo bedst efterlevet sit biskoppelige Valgsprog: *Vox temporis, vox Dei*, som Kardinalen selv fortolker saaledes: »*Han (Biskoppen) maa ikke ved at skue tilbage til Dagen i Gaar blive til en Stenstøtte som Lots Hustru, der forstenedes ved at se tilbage. Han maa ikke fortabe sig ved at se hen til i Morgen og for lutter Fremtidsdrømme og Stratosfæreflugter flygte for Nutidens Opgaver. Raabet fra Dagen i Dag er Guds Kaldelse til Dagens Opgaver.*» —z.

Kardinal Faulhaber.

Tyske Salmer i danske Salmebøger.

»Deutschtum und Ausland« hédder en Serie af Publikationer, der udgives af Univ.-Prof. Dr. *Georg Schreiber* i Münster. Den har drøftet saa almentvigtige Emner som »Religion und Muttersprache« (Prof. *Grentrup*). Et vægtigt Bidrag er ogsaa det sidste Hæfte 59/60: »*Das deutsche Kirchenlied im Ausland*« af Univ.-Prof. Dr. *Karl Fellerer* (Münster 1935, Aschendorffsche Verlagsbuchhandlung, XII-366 S., RM. 10,70). Undersøgelsens Objekt er ganske vist kun den tyske, katholske og evangeliske Kirkesang, men dens Skæbne forfølges i tyske Menigheder udenfor Hjemlandet og hos andre Nationer, i Europa saavel som under saa fjerne Himmelstrøg som ved Zulukaffernes Kraale eller

Ewe-Folkets Løvhytter ved Guldkysten. Alle Bearbejdelser og Oversættelser i engelske, franske, hollandske, nordiske, amerikanske m. fl. Sangbøger tages med. For Danmarks Vedkommende har den tyske Kirkesang ikke blot spillet en Rolle i Sønderjyllands tyske Menigheder og Grupper eller i den tyske St. Petri Menighed i Hovedstaden, men vi læser, at den officielle danske Salmebog indenfor Folkekirken tæller, bl. 675 Salmer og Sange, 153 fra Tysk oversatte. Forholdet for den katholske Salmebogs Vedkommende er desværre ikke taget med. Oplysningen om den tyske Salmebog, der bruges i St. Knuds Kapel er forældet, idet der nu, med al Frihed i øvrigt, benyttes: Gesang- und Gebethuch für das Provikariat der Nordischen Missionen Deutschlands, Münster 1924. Vi behøver ikke at sige, at en Bog som dette uhyre flittige Samler- og Kritikerarbejde byder en Fylde af almeninteressante Oplysninger om Kirkesangen.

—z.

Ved Sandhedens Brønd.

40 af sine Artikler om forskellige Emner af etisk, social og religiøs Natur har *G. K. Chesterton* samlet og udgivet i: *The Well and the Shallows* (London 1935, Sheed and Ward, 277 S., 7 sh. 5 d.). Meningen med den mærkelige Titel er vistnok, at han belyser sine Emner ud fra det Livssyn, man erhverver ved at stirre ned i den katholske Sandheds dybe Brønd i Modsætning til de mange lave, stillestaende Damme med det uklare, usunde Indhold. Hans Stil er som altid vittig og overraskende, og hans Argumenter overbevisende og klare. Ikke saa faa af disse *essays* hentyder dog til saa specielle engelske Forhold og Begivenheder, at danske Læsere ikke altid er i Stand til at følge med i alle Enkeltheder. De interessanteste er vistnok dem, han har kaldt sine seks Konversioner, hvori han omtaler Ting, Begivenheder, Oplevelser, som vistnok vilde give Stødet til, at han var blevet Katholik, hvis han ikke i Forvejen havde været det. En af disse Grunde er den anglikanske Kirkes Stilling til Fødselsbegrænsning og Skilsmisse, dens Magtesløshed overfor den mest negative Protestantisme hos dens egne Prælater, f. Eks. Dean Inge og Biskop Barnes, dens elendige Ærbødighed overfor Videnskabens saakaldte sidste Resultater o. s. v. Hans Sammenligninger og Billeder er ofte højest slaaende og originale. Han fortæller, at han i sin spæde Barndom ofte legede med sit Dukketeater. Naar en Komædie sluttede rigtig højtideligt, eller et overjordisk Væsen skulde vise sig, havde han et rødt Pulver, han kunde stikke Ild paa, saa der fremkom et herligt, rødt Lysskær over det hele. Den Fornøjelse, den Oplevelse kan Nutidens smaa Børn ikke

længere have. De har set alt for meget rødt Lys i de store Byers Butikker og i deres Gadereklamer. Men desuden viste Dukketeateret smaa Billeder af store Ting, men Lysreklamerne viser store Billeder af smaa Ting. Nutidens Dreng vil snart opdage, at de Ideer, som er knyttede til det fine, røde Lys i Byerne, og de Mænd, som satte det højt paa Husenes Tage, uadskillelig hænger sammen med usselt Pengepugeri eller elendig Luksus. — Saadanne Sammenligninger og Billeder er karakteristiske for G. K., som han ofte kaldes, og giver hans Bøger meget af deres friske Særpræg.

Niels Hansen, cand. mag.

Fra Hovedstad og Provins.

P. Josef Schmidt S. J. †.

I Valkenburg, de tyske Jesuiters theologiske Fakultet, døde den 23. Marts P. Josef Schmidt. Han var født den 26. Juli 1854 i Rhinlandet. Allerede i Begyndelsen af Firsene var han i nogle Aar Lærer ved St. Andreas Kollegium i Ordrup. Som Præst fik han fra 1890 sin Virksomhed anvist i Stenosgade, København, hvor han var Lærer i Skolen, Skriftefader og Prædikant; han underviste ikke faa Konvertiter og var to Gange Rektor for St. Knuds Stiftelse: 1899—1905 og atter 1912—15. Under Verdenskrigen overtog han midlertidigt Sognepræstens Embede i Esbjerg (1916—1920), hvorfra han flyttede til St. Ignatius Kollegium, Valkenburg, som han 1906—12 havde forestaaet som Rektor. Her virkede han endnu i en Aarrække med aldrig svigtende Ro og Præcision som den studerende Ordensungdoms aandelige Vejleder og Skriftefader, indtil tiltagende Svagelighed og nu Døden kaldte ham bort fra sit utrættelige Arbejde. — P. Schmidt var en helt overnaturligt indstillet Præst, hvis hele Sjæl var fyldt med Evigheds-tanker, hvis hele Energi konsekvent anvendtes i Guds Riges Tjeneste. R. I. P.

J. Wo.

Fra den vide Verden.

Locarno og Vatikanet.

I den udenlandske ikke-katholske Presse har det været antydnet, at Kirken, d. v. s. Repræsentanterne for Vatikanet, skulde have gjort deres Indflydelse gældende under de Møder, Folkeforbundet for Tiden afholder i London i Anledning af Locarno-Konflikten. Foranlediget heraf oplyser Vatikanet, at disse Meddelelser er grebet ud af Luften: Vatikanet er hverken direkte eller indirekte interesseret i disse rent verdslige og politiske Affærer. Naar højstaaende kirkelige Personer i disse Dage har udtalt sig om Begivenhederne — f. Eks. som den franske Biskopunion, der opfordrer til

Bøn for Freden, eller en tysk Overhyrde fra Rhinlandet sender et af de sædvanlige Høflighedstelegrammer, som udveksles mellem kirkelige og verdslige Øvrigheder — saa er saadanne Udtalelser af ganske privat Natur.

Studenter vil se Korset.

Da Universitetet i Szeged i Ungarn aabnede sit Undervisningsaar, ønskede en hel Del af Studenterne, at Korset atter skulde ophænges i Universitetets Læsesale som Symbol paa den i Ungarn herskende kristelige Kultur. Et andet Parti derimod ønskede ikke Korset ophængt igen. Da man absolut ikke kunde blive enige, henvendte man sig til Universitetets Senat, som henviste Ansøgerne til Kultusministeriet, som imidlertid sendte dem tilbage igen til Universitetsmyndighederne. Da der stadig ingen Ordning kom paa Spørgsmaalet, hængte man om Natten hemmeligt Korset op i Salene, men den næste Nat blev Korsene lige saa hemmeligt fjernede igen. Efterhaanden kom Budapesterbladene under Vejrs med Konflikten, og bag Studenterne, der ønskede Korset ophængt, stod snart hele den offentlige Mening. Endelig fandt Universitetsraadet paa en Udvej. En af de Professorer, som stemte imod Korsets Ophængning, blev sendt paa Ferie, og paa denne Maade lykkedes det dem at opnaa Flertallet ved Afstemningen.

Respekt for Traktater.

Det vatikanske Organ »Osservatore Romano« omtaler i en Artikel den alvorlige Situation, Europa staa overfor i Øjeblikket, en Situation, som er fremkaldt ved, at nogle Regeringer og Folk betragter Traktater som ukrænkelige, medens andre Regeringer og Folk anser deres Rettigheder og Interesser for at være øverste Lov. I Artiklen hedder det bl. a.: »Det er uomtvisteligt, at internationale Forbindelser ikke kan undvære Principper, ukrænkelige Love . . . Inden for Statens indre offentlige Retsaffærer er dette Princip en Del af Loven, garanteret af Staten. I internationale Affærer hviler den helt igennem paa den Pagt, som er garanteret ved gensidig og ukrænkelig god Tro. Intet andet Princip, ingen anden Magt kan over for Civilisationen staa som Garant for Retfærdighed og Sikkerhed.«

Portugal genindsætter Korset.

En af de Reformere, som det portugisiske Undervisningsministerium har foretaget, er gennem en Lov, som næsten enstemmigt blev vedtaget af Nationalforsamlingen, at forordne, at Korset skal anbringes i ethvert Klasseværelse i alle Skoler. Loven bestemmer yderligere, at Korset skal hænge lige over Lærerens Plads »som Symbol paa den kristne Opdragelse«, som Konstitutionen har vedtaget.

Moralligaen censurerer Teatrene.

Den af den amerikanske Klerus startede »Moralens Liga«, som kan fremvise saa straalende Resultater paa Filmens Omraade, har nu ogsaa udstrakt sin Virksomhed til Teatrene. I flere Byer, bl. a. i Chicago, Detroit og Oklohamas, blev et Teaterstykke boykottet grundet paa Uanstændighed. I Teaterkredse finder Bevægelsen samme stærke Genlyd som i Filmkredsene i sin Tid. Fra alle Sider kræves der nu en strengere Censur. — — I en Radiotale har Præsident Roosevelt manet Borgerne indenfor alle Konfessioner til at tage Del i den verdensomspændende Troskamp imod Vantroen og Hedenskaben. Han erklærede: »I Dag drejer det sig ikke om denne eller hin Tro, men om Troen i det hele taget: Tro og Vantro staar i Dag overfor hinanden. Religionen trues. Den truende Fare fordrer, at Du og jeg, uanset alle konfessionelle Grænser, rækker hinanden Haanden til fælles Aktion.«

Hollands Biskopper og Nazismen.

I sit Fastehyrdebrev erklærer Biskoppen af Roermond, at han med Bekymring ser paa »en Bevægelse, som man vel maa kalde djævelsk, da igennem den Kærligheden til Kirken, Agtelsen for Præsterne, Hengivenheden for den gejstlige Øvrighed, Troskaben til vor Katholske Aktion og vore Idealer stadig undergraves mere og mere.« Med stor Bestemthed maner Biskoppen til endnu mere Sammenhold og Samarbejde: » . . . Ikke alle har forstaaet at fornemme denne Stemme i det gode. Saaledes advarede vi for Eks. allerede for et Par Aar siden mod nye Strømninger og Bevægelser, som bringer Farer for Sjælene og Kirken med sig. Særlig advarede vi sammen med Nederlandenes samlede Episkopat mod Nationalsocialismens Bevægelse i vort Land. Desværre kan vi ikke sige, at denne Advarsel lydigt er blevet fulgt af alle vore Børn. Derfor vil vi endnu en Gang gentage denne Advarsel . . . Vi overdriver ikke, naar vi siger Eder, at daglig trænger det bekymrede Spørgsmaal ind paa os: om Tiden ikke er inde til at gaa over til strengere Forholdsregler.« — Det vil interessere vore Læsere at høre, at Pastor E. Fiedler efter Indbydelse fra Foreningen »Geloof en Wetenschap« har holdt nogle Foredrag i Holland, som fremkaldte Protest fra katholsk Side og Bifald fra nazistisk.

Ingen Deviceprocesser under Valgkampen.

I Anledning af Valgkampagnen i Tyskland har Rigspropagandaministeriet udtrykkelig overfor den tyske og saaledes ogsaa overfor den udenlandske Presse erklæret: »Konfessionelle Vanskeligheder, Deviseprocesser, o. s. v. kan ikke interessere nu og skal forbigaaes.« Enhver, der

kender Nationalsocialismen, ved, at i denne Sætning skal Trykket lægges paa Ordet »nu«.

Nye Ordener er tiltrængte.

Propaganda-Kongregationen har givet Udkast til et Forslag til Grundlæggelse af nye Ordensinstituter for Kvinder, som vil vie deres Liv hovedsagelig til Sygeplejen, Barselsplejen og Spædbørnsplejen i Missionslandene. Grundet paa manglende Hygiejne er Dødeligheden blandt Spædbørn i Missionslandene meget stor. De respektive Regeneringer er meget interesserede i Sagen, og ikke-katholske Sekter har ogsaa hele deres Opmærksomhed henvendt paa dette Problem. Søstrene, der vil vie sig til denne Gerning, skal have Certifikat som uddannede Sygeplejersker. Aspiranter i de nye Instituter bestenite for Hjælp til Barselskvinder og Spædbørn skal besøge Universitetskursus, før de aflægger de evige Løfter.

BREVKASSE

Lazarus, de spedalskes Patron.

Maa jeg lige gøre opmærksom paa, at den St. Lazarus, som Lazarusordenen var opkaldt efter, og som var Patron for Spedalskhusene, ikke er »Jesu Christi Ven«, Marthas og Marias Broder, men derimod den fattige Lazarus, Herren nævner i Lignelsen om den rige Fraadser. *B. J.*

Ogsaa den Lazarus, som var »Jesu Christi Ven«, var Patron for de Spedalske og der. s Huse, omend maaske ikke saa almindeligt som Lignelsens Lazarus saa dog med større Ret. *Red.*

Moderne Tider.

Apropos »Argus« Anmeldelse af Chaplin. Mon ikke »Argus« er gaaet i samme Fælde som de øvrige Anmeldere, der mener, at Chaplin har et Budskab, andet end det han altid har haft, at skaffe os et Par Timers Morskab med sine barokke Løjer? Saa behagelig fri for Lummerhed og »sex«. Og er det ikke lidt søgt at tale om »Sjæl« og »Rest af Tro« i denne Forbindelse? Eller at blande Anmeldelse sammen med de Optrædendes Privatliv.

Det sidste er — i et katholsk Blad — næsten det mest forbavsende. *Henning Jensen.*

1) Hele Anmeldelsen søgte kun at paavise Chaplins meningsløse Vaklen mellem hans oprindelige Urkomik — forøvrigt ogsaa Savnet af den — og de Tendenser en aarelang, uvederhæftig Filmskritik har paaduttet ham.

2) Mistanken om et »Budskab« er paa den anden Side fuldt ud berettiget: Chaplin har nemlig fremsat højteoretiske Betragtninger over Begrebet Komik, (cf. Füllop-Millers Bog om amerikanske Film) og han maa finde sig i en Kritik paa samme Plan.

3) Blandt alt det, der er groet op omkring Chaplin, spiller hans ægteskabelige Konflikter en særdeles sjofel Rolle. Er det »Privatliv«? Fremturer de Damers og Herrers søjelige Presse ikke i et ustandseligt Brøl for at endog den sidste Vraa i Verden indvies i deres usmagelige Affærer. Der ligger ingen hyklerisk Dom i at fremdrage det eller nogen »Sammenblanding«, men kun en Paavisning af Metoder, som i Anmeldelsen af bestemte Grunde maatte blive lidt koncentreret og langtfra streng nok. *Argus.*

Gudstjenesten

Palmesøndag (= P.S.), Skærtorsdag (= S.T.), Langfredag (= L.F.).
Paaskelørdag (= P.L.).

St. Ansgars Kirke. P.S. 9¹/₂ Pontifikal-Palmevielse Proc., Højm. Lidelseshist. 17 Fastepræd. — S.T. 9 Pontifikalm. de h. Oliers Indvielse, Proc. 15 foretager Biskoppen den højt. Fodtøvætning. 17 And. m. Præd. — L.F. 10 Pontifikal-Gudstjeneste. 17 And. m. Præd. — P.L. 7 Ildens og Paaskelysets Indvielse etc. Hvd. 8¹/₂ Højm. m. Vesper.

Jesu Hjerter Kirke. P.S. 9¹/₂ Palmevielse og Proc. 10 Højm. m. Oplæsning af Lidelseshist. 18 Fastepræd. og And. — S.T. 7 Levitm. m. Proc. Tilbedelse hele Dagen. 18 Præd. og And. — L.F. 10. Lit. Gudstjen. 18 Præd. og And. — P.L. 7 Ceremonierne, hvd. 8 Levitm. **St. Knuds Kapel.** P.S. 8¹/₂ Sangmesse m. Lidelseshist. — S.T., L.F. og P.L. ingen Gudstjen.

Den evlge Tilbedelses Kirke. P.S. 9 Palmevielse, Proc., Højm. m. Præd. 19 Fastepræd. — S.T. 9 Højm. m. Proc. — L.F. 9 Præsanktifikatm. 19. Fastepræd. — P.L. 7 Liturgisk Gudstj.

Immaculatakirken. P.S. 7 st. Messe, 9¹/₂ Palmevielse, Procession. 10 Højm. 14¹/₂ Vesperand. — S.T. 7 Højm. 18—19 Hellig Time. — L.F. 7 Gudstjen. 14¹/₂ Korsvej. — P.L. 6 Lit. Gudstjen. 7 Højm.

Sakramentskirken. P.S. 8 st. Messe. 9¹/₂ Palmevielse, Højm. m. Oplæsning af Lidelseshist. 18 Fasteand. m. Præd. — S.T. 8 Højm. 18 Sakraments- og Gethsemane-And. m. Præd. — L.F. 9 Præsanktifikatm. 18 And. m. Præd. P.L. 7 Paaskelysets og Døbevandets Indvielse, hvd. 8¹/₂ Højm. m. Vesper.

St. Antoni Kirke. P.S. 8 st. Messe 10 Palmevielse og Højm. — S.T. 7 Højm. — L.F. 10 Gudstj., 18 And. m. Præd. — P.L. 7 Gudstj.

St. Josefs Kirke. P.S. 9 Palmevielse og Højm. 15 And. — S.T. 6¹/₂ Højm., Tilbedelse hele Dagen. 19¹/₂ And. — L.F. Præsanktifikatm. 15 Korsvej. — P.L. 6 Ildens og Paaskelysets Indvielse, hvd. 7¹/₂ Højm.

Rosenkranskirken. P.S. 8 st. Messe. 10 Palmeindvielse, Højm. m. Oplæsning af Lidelsesh. 17 Præd. og And. — S.T. 7 Højm. 17 Præd. og And. — L.F. 10 Gudstjen. 17 Fastepræd. P.L. 7 Gudstjen. ca. 8¹/₂ Højm.

St. Teresia Kirke. Onsdag 16¹/₂ Matutin. S.T. 7¹/₂ Højm. 16¹/₂ Sørge-Matut. — L.F. 7¹/₂ Præsanktifikatm. — P.L. 6¹/₂ Ceremonierne ca. 7,15 Højm.

St. Annæ Kirke. P.S. 6, 8 og 11¹/₂ st. Messe. 9¹/₂ Palmevielse Højm. m. Lidelseshist. 18 And. — S.T. 8 Højm. 18 And. m. Præd. — L.F. 10 Gudstjen. 18 Korsvej m. Præd. — P.L. 7 Ceremonier, ca. 8¹/₂ Højm.

St. Andreas Kirke. P.S. 9³/₄ Palmevielse, Højm. m. Oplæsning af Lidelseshist. 17 Fastepræd. og And. — S.T. 8 Højm. 19 Andagt. — L.F. 10 højtld. Gudstjen., Præsanktifikatm. 18¹/₂ Præd. og And. — P.L. 7 Ceremonierne, hvd. 8¹/₄ Levitm.

St. Hans Kapel (Hørsholm). S.T. 9 Højmesse.

Paaskekommunionen. Med Palmesøndag begynder Tiden for den pligtmæssige Modtagelse af den hellige Kommunion.

Exercitier for Herrer

vil finde Sted i St. Andreas Præstegaard i den stille Uge fra Onsdag den 8. April Kl. 20 til Paaskesøndag Morgen den 12. April. Vederlaget er 10 Kr. Anmeldelse med nøjagtig Adresse bedes i god Tid sendt til P. M. Spaus, Kollegievej, Charlottenlund.

Redaktøren takker alle d'Irr. Gejstlige og de ærværdige Forstanderinder for den Interesse, de har vist ved at indsende Billeder af Kirker og Hospitaler til Brug ved Presseudstillingerne.

Kirkelig Kalender.

Apr.	April.
5. S. Palmesøndag.	12. S. 1. PAASKEDAG.
6. M. Ferialdag.	13. M. 2. PAASKEDAG.
7. Ti. Ferialdag.	14. Ti. 3. PAASKEDAG.
8. O. Ferialdag.	15. O. i Oktaven.
9. T. SKÆRTØRS DAG.	16. T. i Oktaven.
10. F. LANGFREDAG.	17. F. i Oktaven.
11. L. PAASKELØRDAG.	18. L. Hvide Søndag.

April. Ugens Messebønner.

5. S. **Palmesøndag** (319—251).
 6. M. Ferialdag (354—287); 2. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
 7. Ti. Ferialdag (358—289); 2. som Mandag.
 8. O. Ferialdag (373—297); 2. som Mandag.
 9. T. **Skærtorsdag** (392—306).
 10. F. **Langfredag** (404—319).
 11. L. **Paaskelørdag** (433—348).

NB: Teksterne til Liturgien paa *Skærtorsdag*, *Langfredag* og *Paaskelørdag* er udkommet som Særtryk af Messebogen; til *Langfredag* alene foreligger et særligt Hefte; begge faas i Kath. Boghandel, Stenosgade 3, Kbhvn. V.

M.-K. Rosenkranskirken »Stella maris« **F.-K.:** Palmesøndag d. 5. April Kl. 8. — **Jesu Hjerter K.** For Mænd **F.-K.:** Søndag d. 5. April Kl. 8 $\frac{1}{2}$.

Exercitier for unge Kvinder.

Nedenstaaende Mariakongregationer indbyder herved unge Kvinder til lukkede **Exercitier** i **Assumptionsklostret**, Rygaard, Bernstorffsvej 54, Hellerup fra Tirsdag d. 7. April Kl. 19 til Paaskelørdag den 11. Form. Deltagelse bedes meldt til Frk. Marie Wissum, Strandboulevard 105¹, Kbh. O. senest den 4. April.

»Apostlenes Dronning«. »Maria Rosenkransdronning«.

»Den ubesmiltede Undfangelse«. »Fredens Dronning«.

Husk, at vi alle mødes Palmesøndag paa Elisabethforeningens Basar!

Skoleforeningen St. Ansgars Fraternitet
Teateraften, 2. Paaskedag

den 13. April, samt Tirsdag den 14. April Kl. 20 opføres

»**GENBOERNE**«

i Sankt Knuds Skoles Festsal, Stenosgade.

Billetter à 1 Kr., kan købes hos Portneren, Stenosgade 4 A, Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, eller hos Foreningens Medlemmer.

Ung kath Mand i Tyverne, gift, som i en Del Aar har været Sygeplejer paa katholske Høspitaler i Amerika, søger en Stilling som Plejer, Portør eller Altmuligmand. Modtager gerne Fabriks- eller Lagerarbejde, taler Tysk og Engelsk. Billet nrkt. »Sygeplejer« sendes til Redaktionen.

FREMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 2. April.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditions kontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ - 14 $\frac{1}{2}$.

Nr. 15.

Søndag den 12. April

1936

INDHOLD: Paaskesalme. — Paaskeskikke fra Land og By. — Forsvar for Paaskens Sakramente. — Smaabørn og voksne taabelige Folk. — Odensefesten for Knud den Hellige. — Tyske Biskopper om den tyske Afstemning. — Nye Synspunkter om Christi Passion. — Pontius Pilatus. — Turgar og Danskernes Plyndringer i England. — Mellem to Paaskedage. — Et Digt om Kong Knud. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

PAASKESALME

(O filii et filiae)

*Syng højt, Guds Børn, i allen Land,
af Gravens Skød vor Frelsermand
i Morgengry gik frem for sand.
Halleluja, Halleluja.*

*I Solens første, gyldne Flom
til Graven Magdalene kom
med Kvindeskaren tro og from.
Halleluja, Halleluja.*

*Belært af Magdalenes Ord
paa snaren Fod ad dugvaad Jord
Disciple to til Graven fo'r.
Halleluja, Halleluja.*

*Johannes var saa snar paa Fod,
at Petrus langt han bag sig lod
og først ved Klippegraven stod.
Halleluja, Halleluja.*

*En Lysets Engel skøn og skær
forkynder højlydt hver især:
Opstanden er Vor Frelser kær.
Halleluja, Halleluja.*

*Blandt Vennerne foruden Mod
ved Aftentid Vor Frelser stod,
og dem sin Fred Han efterlod.
Halleluja, Halleluja.*

*Men Thomas var af Vantro fuld;
den Tale var for underfuld,
at Christ var standen op af Muld:
Halleluja, Halleluja.*

*Kom, Thomas, se de dybe Saar,
som end i Fod og Hænder staar
og dér, hvor Frelserhjertet slaar.
Halleluja, Halleluja.*

*Mod Vunderne paa Christi Bud
Sankt Thomas rakte Haanden ud
og hvisked saa: Du er min Gud.
Halleluja, Halleluja.*

*Hvor saligt uden Syn at tro,
thi derved fanger Sjælen Ro
og evig Løn i Himmelbo.
Halleluja, Halleluja.*

*Thi prise vi med Sjæl og Mund
i Paaskefestens Højtidsstund
Vor Frelser kær af Hjertens Grund.
Halleluja, Halleluja.*

*Og takke Ham med Bøn og Sang,
at ogsaa vi af Jordens Fang
som Han skal stande op engang.
Halleluja, Halleluja.*

Paaskeskikke fra Land og By.

Paaske i Rom.

Glædens Fest præger allerede Paaskelørdag By og Borger. Hvor ser Butiksvinduerne festlige ud! Spindelvævet fejdes ubarmhertigt bort. Vældige Skinker og Flæskesider svøbes i Sølvpapir og hænger i tætte Rækker langs det lave Loft. Ind imellem samles Pynteæg til Kæmpedruer. Foran Butiksdøren hænger lange Rader af Salamipølser,

Christi Opstandelse.

Luca della Robbia.

nydeligt pyntet med Buksbom, Oljekviste og Urter. Ostene, store som Møllesten, danner sande Bjergdrag, medens de dejlige Chiantiflasker er som hele Monumenter. Unge Piger kommer frisk Olje i den lille Lerlampe foran Madonna-billedet. Henimod Middagstid kommer Præsten, iført Rochet og Stola og ledsaget af Ministranterne, som bærer Vievandskarret. Han velsigner Spise og Drikke og beder Paaskebønner over Huset og dets Beboere. Børnene faar Billeder, og Husfaderen lægger en Almisse i Vievandskarret.

Første Paaskedags Morgen fyldes Peterskirkens Rum med Repræsentanter for al Verdens Nationer. Der sidder en spansk Kapellan ved Siden af to gamle, magre amerikanske Præster. Her er franske Pilegrimme med de blaa Baskerhuer i Hænderne, ved deres Sider deres Koner i

lange, tunge Slør. De unge Seminarister i krebsrøde Talarer er Germanikums Elever. De to yppige Damer, som en portugisisk Prælat forklarer Kirkens Statuer for, er kommet fra Sydamerika. Negre og Kinesere fra Propagandakollegiet blander sig med Abessiniere fra det æthiopiske Kollegium.

Vatikanet har i Dag Brug for alle sine Gardister for at holde Orden paa Menneskemængden. Der er Svejtsergardister i Galauniform med Hjælm og Panser. Saaledes saa de ud, da de endnu kæmpede for Paven. Palatingarden er romerske Bagere, Slagtere, Skomagere, som i Dag gør Ærestjeneste. Langt strammere er Nobelgarden, bestaaende af romerske, adelige Officerer. Henimod Kl. 9^{1/2} ankommer Hans Hellighed. Utallige Lys tændes paa Piller og Buer. Mængden udbryder i Jubelraab og Haandklap. Foran Paven paa Bærestolen skrider i de herlige liturgiske Klæder hele Hierarkiet og Pavens Hofstat. Saa begynder Paaske-Højmessens ved Pavealteret under Kuplen.

Men ogsaa uden for Petersdomen venter en tusindtallig Mængde. Naar Paveinessen er forbi, og Portalerne aabnes, og Masserne paa Pladsen blandes med Skaren fra Kirken, bliver et Tæppe hængt ud paa Loggiaen oven over Portalen. Saa viser Paven sig, stormende hilst af Menneskemængden. Der bliver ganske stille, og Menneskene blotter deres Hoveder og knæler ned. Og Højttalerne ved Obeliskken hører Velsignelsen ud over Folk og Land — urbi et orbi, over Byen og Jordkredsen!

Paaskeild i Bjergene.

Efter gammel schwabisk Skik maatte man ikke saa en Paaskelørdag, fordi man skulde lade Jorden, hvori Christus havde ligget, være i Fred (Bocknang, Heidenheim). Hvor dybt fornemmes ikke her den Hellighed, som ogsaa blev Jorden til Del ved Herrens Begravelse!

For vort kristne Folk fandtes ingen kun naturlig Paaskeild. Naturligt og overnaturligt er smeltet sammen til en selvfølgelig Enhed. Dette gav Paaskeilden senere Udtryk for i den ydre Skikkelse. I Steiermark blev der nogle Steder rejst taarnhøje Trækors, hvis Bjælker var dækkede med befyldte Pander. Det brændende Paaskekors lyste milevidt over Land. Paaskenattens »Baal« var ligeledes et dybt religiøst Symbol. Paa Bjergskraaninger henlagde man Risnipper bundet saaledes sammen, at de i Flammeskrift gengav enten Christi eller Jomfru Marias Navnetræk eller havde Form som den eucharistiske Monstrans.

Men den egentlige folkelige Opstandelsesfest afholdes om Eftermiddagen. Ogsaa her blev det religiøse Mysterium forevigt i Bondedramatik. Først var alle Vinduer dækkede

med sorte Sørgedraperier, saa Kirkens Indre henlaa i Tusmørke, kun oplyst af den farvede Lyskugle ved den hellige Grav, hvor de bedende laa i tætte Skarer. Alle venter i dybeste Tavshed. Præsten vandrer til den hellige Grav, tager Monstransen ned og vendt mod Folket synger han tre Gange, hver Gang en Tone højere: »Frelseren er opstanden«. Næppe nok færdig med at synges disse Ord den tredje Gang flyver alle de sorte Draperier ned fra Vinduerne, og det straalende Sollys vælter ind i den før saa dystre Kirke. Trompeter og Orgel sætter smeldende ind, og udenfor Kirken dundrer Kanonerne, saa Kirkeruderne klirrer derved. I højtidelig Procession og med vajende Faner drager man syngende ud af Kirken, ud til Foraaret.

Paaskeæg, Paaskehare, Paaskelam.

Lige som Paaskeæggene er den sædvanlige Paaskeespise, saa fandtes og findes der for Resten endnu bestemt Paaske-Bagværk. Det ligger nær at forstaa, at en meget brugt Form for Bagværk er Paaskelammet. I Rhinlandet og sikkert ogsaa i andre Dele af Tyskland er det almindeligt at lave denne Form, om ikke i andet saa i Fedt. I Westfalen laver man det af en Sukkerblanding og forærer det til Stedets Sognepræst og andre Personligheder, men fortrinsvis til Gejstlige. Det Paaskelam, som kendes helt tilbage til den gamle Tid, var en Kirkeafgift og blev tidligere regelmæssigt tilberedt til de Gejstlige efter den hellige Messe, en Skik, som kan spores helt op til Reformationstiden. Paaskelammet fremstilles paa de gamle Modeller for det meste med Paaskefanen, som det holder med det ene løftede Forben, og med en Glorie om Hovedet. Men mange andre morsomme Paafund føjes ofte til: f. Eks. en Paaskehare, som leger paa en Eng, eller symbolske Figurer fra Lidelseshistorien, som f. Eks. Hanen, Templet, o. s. v. Alt dette bliver med en Skabelon trykt ned i Dejgen som med et Stempel. Ofte fremstiller man ogsaa Paaskelammet halvplastisk ophøjet paa en Paaskekage. Men til sidst blev det fremstillet helt plastisk. Da dette imidlertid var meget vanskeligt, tilføjedes ikke andre Attributioner end Sejrsfanen. Hyppigere forekom det, at man formede en Fløjte med i Bagværket.

Fra dette Paaskelam gaar man saa over til andet Dyrebagværk, først og fremmest til »Paaskeharen«, som jo endnu den Dag i Dag overalt formes i Dejj og Chokolade. Gamle folkemedicinske Receptbøger foreskrev, at en i Marts Maaned, særlig paa en Fsteddag og specielt paa en Langfredag, nedlagt Hare gjorde sund, smuk og frugtbar. Derfor brugte man i Middelalderen at anvende Harekød til Paaskemaden.

Alle disse Brød og Spiser blev tidligere til Paasken eller i den stille Uge kirkeligt velsignet. Men denne Skik er i

Dag næsten helt gaaet af Brug. Kun i Egnen omkring Zülpich og den nederste Erft har den holdt sig. I Langendorf ved Zülpich kommer Præsten før Paaske til ethvert Hjem og foretager Velsignelsen af baade Salt og Vand. Ligeledes gaar han ud i Staldene og velsigner Kvæget. I Merzenich, som hører ind under det samme Sogn, foregaar Velsignelsen efter Paaske. Præsten fra Füssenich fortæller, at der paa Egnen blev Husene, Brød, Salt og Vand velsignet i den stille Uge. Men andre Steder paa den samme Egn er denne Skik fuldstændig ukendt, ogsaa i selve Zülpich.

Paasken i et orthodox Land.

I Bulgarien holdes Fastetiden meget strengt, men naar Midnatsmessen Paaskenat er endt, viser Paaskekærten, som alle kirkebesøgende holder i Haanden, Vej til en munter Morgen. Den, der en Gang fra St. Alexander-Newski-Domkirken har set den gyldne Strøm af de mange Tusinde Kærter, som flimrer ned ad Kirkens Trapper og først fylder den store Plads og derpaa fordeler sig over hele Byen, vil aldrig glemme dette Syn. Medens alle Landets Kirkeklokker kimer, tilraaber man alle, Slægtninge og Bekendte: »Hristos woskressjje« (Christus er opstanden), og man faar til Svar: »Istina woskressjje« (Han er i Sandhed opstanden). Med dette Ønske og Tilraab indledes »Paaske morgen-Maaltidet«, hvor hele Familien er samlet. Saa faar man Kosonak, en Slags Kage, og brogede Æg, som bliver fordelt mellem Børnene. Naar man har spist sig rigtig mæt, sover man Resten af Natten for at være rustet til Paaske-maaltidet om Søndagen. Selvfølgelig mangler en lille Lamme-steg ikke paa et bulgarsk Paaskebord.

Paaskedagens Eftermiddag gaar med Besøg hos Familien. Paa Landet er der en særlig »Ceremoni« herfor. Indtil Slutningen af det første Ægteskabsaar maa den unge Kone, ledsaget af sin Mand eller sin Svigermoder, aflægge Besøg først hos sine Gudforældre, saa hos Forloverne og til sidst ogsaa hos sine egne Forældre. Den unge Kone skal være iført en smuk, broderet Kjole, og til alle bringer hun som Gave farvede Æg og sommetider ogsaa en stegt Høne. Denne Ceremoni kalder man »Fornægtelse« eller »Valfart«. — Meningen er, at hun skal bede de ældre om Tilgivelse for Forseelser og Krænkelser, som hun i tidligere Aar maatte have gjort sig skyldig i. Den ugifte Landsbyungdom har særlige Skikke i de tre Paaskedage. Til en speciel Melodi danses Runddansen »Horo«; under de knudrede Piletræer rejses Gynger, hvori den unge Mand gynger sin udkaarne, og overalt prøver man Æggenes Styrke, d. v. s. den, hvis Æg bliver trykket i Stykker af den andens, kan vente, at den anden i Løbet af Aaret vil faa Overtaget over ham.

Ved —z.

Forsvar for Paaskens Sakramente.

Skriftemaalet har den opstandne Frelser skænket sin Kirke. Men det bliver ikke for alle det Fredens Instrument, Herren havde villet give. En Indvending mod det: Der bekendes altid de samme Synder, drøfter *Sr. Adalbert Breninkmeyer* i »*Briefe an Wellleute*« (Paderborn, F. Schönigh 1935, 141 S., indb. RM. 2,80), hvor han i øvrigt i Brevform kort og praktisk diskuterer de fleste gængse Vanskeligheder, som vi møder i vort Kristenliv: Løn moral, Faste, Skilsmisse, Underholdninger, Indeks etc.

Mod det hyppige Skriftemaal indvendes ofte, at det ikke er til nogen særlig Nytte, fordi vi jo ofte, mod vor bedste Vilje, stadig gør os skyldige i de samme Fejl, til Trods for de bedste Forsætter. Denne Indvending er imidlertid i Virkeligheden ubegrundet. For bedre at forstaa dette vil vi foretage en Sammenligning med en Kunstners Liv. Det er en bekendt Sag, hvor stort Maal af Udholdenhed, Flid, Arbejde og Øvelse, der er nødvendigt for til sidst at opnaa et fejlfrit Resultat. Tusinde Gange mislykkes det og naas først, naar Mennesket i et og alt har indstillet sig paa at faa det saa længselsfuldt imødesete Resultat frem. Det samme gælder Sjælelivet, ogsaa Sjælen lider under Træghedens Lov og maa kæmpe mod baade ydre og indre Hæmninger af forskellig Art, som først maa overvindes inden det tilstræbte Resultat naas. Selv om den gode Vilje er til Stede, saa gaar det alligevel ikke af sig selv, thi baade Flid og Udholdenhed er nødvendige for at besejre de stadig tilbagevendende Vanskeligheder. Ganske bortset fra sin psykologisk-pædagogiske Værdi faar vi i Bodens Sakramente i Kraft af Guds Vilje Styrke mod vore Svagheder, og det er i Sjælelivet det livsfornyende Element, der genskaber det tabte eller styrker det svækkede overnaturlige Liv. Det er derfor godt for vort Sjæleliv at skrifte selv om vi af Erfaring ved, at vi stadig falder tilbage i de samme Synder, thi den menneskelige Vilje er desværre vakkelvorn, og selv det fasteste Forsæt smelter mange Gange som Sne for Solens Straaler, naar heftige Fristelser kommer i Vejen eller Aarvaagenheden slappes. Derfor er der absolut ikke nogen som helst Grund til at negligere Skriftemaalet; tværtimod bør vi paa denne Maade, som Gud selv har anvist os, søge Kraft og Modgift mod vore menneskelige Svagheder. Selvfølgelig maa man ikke opfatte Skriftemaalet som en Art Fripas til at føre et behageligt Liv, da en saadan Viljesindstilling jo er absolut uforenelig med oprigtig Anger over Synden. Syndsbekendelsen skal være kort og klar, og uden Vidtløftighed skal vi bekende alle begaaede Dødssynder efter Art og Antal uden

at fortabe os i Skildringer, der er uvæsentlige. Dette gælder særlig Synder mod det sjette Bud, da Blufærdigheden ikke maa sættes paa Spil ved langtrukne Detailmeddelelser, medens man paa den anden Side ikke maa være saa undselig, at vort Anklagemateriale bliver ufuldstændigt. I dette Tilfælde er det Skriftefaderens Pligt at supplere det manglende ved Spørgsmaal for at undgaa, at Skriftemaalet bliver ugyldigt. Ubehageligheden ved den Slags Spørgsmaals Fremkomst maa man altsaa tilskrive sig selv. Det er en Selvfølge, at et Skriftemaal ikke skal bestaa af en Opremsning af vore formentlige Dyder eller af Synder, som vi ikke har begaaet — men kun i Bekendelse af vore egne og ikke af vore Medmenneskers Synder. Det er forkert at gøre et af os aflagt Skriftemaal til Genstand for Underholdning med andre; thi derved kan man let komme til at gøre Uret mod sin Skriftefader, der jo ikke kan komme til at forsvare sig og begrunde, hvorfor han var nødt til at stille dette eller hint Spørgsmaal. Samtaler om aflagte Skriftemaal er som oftest en Vanhelligelse og Nedværdigelse af Sakramentet. Den Gave, som Gud har skænket os i Bodens Sakramente, er saa stor, at Skriftemaalet altid bør staa for os i den taknemmelige Kærligheds Lys til Trods for, at vi ikke dér høster særlig Ros. Dette — Skriftemaalet — er jo ikke indstiftet i den Hensigt at berømme vore Dyder eller smigre for vor Egenkærlighed. Naar ens Skriftefader, efterlignende den Almægtiges Barmhertighed, er mild og overbærende mod os, saa lad os i ydmyg Skamfuldhed takke Gud herfor i Bevisthed om, at vi har forljent noget helt andel.

Smaabørn og voksne taabelige Folk.*)

Jeg haaber, at det ikke er et Udslag af hemmeligt Overmod, naar jeg begynder med at paastaa, at jeg ikke i særlig Grad er overmodig, eller hvis jeg var det, at saa min Religion vilde hindre mig i at være stolt af min Stolthed. Ikke desto mindre er der for os, som har lært den klare katholske Filosofi at kende, en meget stor Fristelse til intellektuel Stolthed, naar vi ser os om i det Virvar af vrøvlagtig og værdiløs Filosofi, der omgiver os paa alle Kanter. Der er alligevel ikke mange Ting, der ligefrem fylder mig

*) I Tilslutning til den Anmeldelse af G. K. Chestertons sidste Bog: *The Well and the Shallows*, som for nylig er givet her i Ugebladet, bringes nu i Oversættelse et af de smaa essays i den udmærkede Bog.

med personlig Foragt. Jeg føler f. Eks. ikke Foragt for en Atheist, for han er ofte blot et snæversynet, bornert Menneske, hvis ensidige Logik fører ham til en taabelig Slutning. Jeg føler heller ikke Foragt for en Bolchevik, for han er et Menneske, der er blevet drevet til et lignende negativt Resultat ved et Oprør mod absolute Forurettelser. Men der er en bestemt Type Mennesker, for hvem jeg ikke kan nære anden Følelse end Foragt. Og det er den populære Forkæmper for, hvad han eller hun ganske meningsløst betegner som Fødsels-Kontrol.

Jeg foragter først Betegnelsen Fødsels-Kontrol, fordi det er et flovt, upaalideligt og fejgt Ord. Det er ogsaa et ganske meningsløst Ord; men det bruges for at indsmigre sig hos dem, som vilde gyse tilbage for Sagen, hvis den blev nævnt ved sit rette Ord. Den Fremgangsmaade, disse Kvaksalvere anbefaler, kontrollerer nemlig ingen Fødsel. Det eneste, den kan gøre, er at hindre, at der overhovedet bliver nogen Fødsel at kontrollere. Den kan f. Eks. ikke kontrollere det Barns Køn, der skal fødes, hvilket i mange Tilfælde kunde være af ikke ringe Betydning for Forældrene. Den kan heller ikke bidrage det mindste til, at det bliver sunde Børn, der kommer til Verden, medens svage og uduelige udelukkes. Normale Mennesker kan, hvad Fødsel angaar, kun gøre eet: frembringe Børnene; de andre kan ogsaa kun eet: forhindre, at der fødes Børn. Men disse Mennesker ved udmærket godt, at det kan være risikabelt at skrive det ligefremme Ord Fødsels-Forhindring mangt et Sted, hvor de skriver det hykleriske Fødsels-Kontrol. De ved lige saa vel som jeg, at der vilde gaa en Gysen gennem mange Mennesker, hvis de anvendte Ordet Fødsels-Forhindring, hvis det blev fremhævet i Overskrifter, udraabt fra Talerstole, bredt ud alle Vegne i Annoncer som mangan Kvaksalver-Medicin. De vover ikke at bruge det rette Navn, for det lyder daarligt, naar man averterer med det. Derfor bruger de et hævdvundet og meningsløst Ord, for at Kvaksalvermedicinen skal lyde mere uskyldig.

For det andet foragter jeg Fødselskontrollen, fordi den er en flov, upaalidelig og fejg Ting. Den er ikke engang et Skridt hen ad den sølede Vej, man kalder Slægtsforbedringen (Eugenik); den er slet og ret en Nægtelse af at ville tage det første og mest nødvendige Skridt hen ad Slægtsforbedringens Vej. Har denne Bevægelses Tilhængere Ret, er det ganske klart, hvorledes de bør handle; men de vover ikke at tage Konsekvensen af deres Principper, ja ikke engang at udtale det. Er den Moral uberettiget, som Kristendommen saa mange Aarhundreder har prædiket og hævdet, fordi den hviler paa en vis hemmelighedsfuld Grundvold, saa har de absolut Ret til at se bort fra al

Forskel mellem Mennesker og Dyr og handle derefter. De behøver ikke at snyde sig frem med det flove og fejge Kompromis, man har kaldt Fødsels-Kontrol. Ingen anvender det paa Katten. Den selvfølgelige Fremgangsmaade for Slægtsforbedringens Tilhængere vil være at optræde over for Smaabørn, som man gør over for Killinger. Lad blot alle Smaabørn blive født til Verden — vi kan jo drukne dem, vi ikke synes om. Det vilde være virkelig og fornuftsmæssig Slægtsforbedring; for vi kunde saa udvælge de bedste eller i hvert Fald de sundeste og ofre de saakaldte uegnede. Jeg kan ikke se nogen Indvending derimod undtagen den moralsk-religiøst begrundede Indvending, vi retter mod Fødselsforhindringen. Ved denne slattede Kompromis er det meget vel muligt, at vi ofrer de vel egnede og kun beholder de uegnede. De Fødsler, vi forhindrer, kan være Fødsler af de bedste og smukkeste Børn, de, vi tillader, kan være af de svageste eller værste. Og det er sandsynligvis netop Tilfældet; for den modbydelige Uvane hindrer især unge, kraftige Forældre i at sætte Børn til Verden i de bedste Aar og faar dem til at opsætte det til senere, svageligere Aar. Før jeg ser en virkelig dygtig Foregangsmand og Leder komme frem med et godt, modigt, videnskabeligt begrundet Forslag til at drukne Smaabørn, vil jeg ikke slutte mig til denne Bevægelse.

Men der er en tredje Grund til min Foragt, meget dybere, men derfor ogsaa meget vanskeligere at gøre rede for; fra den udspringer saa at sige alle mine Grunde til at være, hvad jeg er, eller hvad jeg forsøger at være. Maaske kan jeg bedst forklare, hvad jeg tænker paa, naar jeg siger saaledes: min Foragt koger over og bliver ligefrem til daarlig Opførsel, naar jeg hører den almindelige Tankegang fremsat, at Folk ønsker at undgaa Fødsler, fordi de vil have deres »Frihed« ubeskaaret, saa de kan gaa i Biografen eller købe en Grammofon eller en Højtaler. Naar jeg hører dette, faar jeg Lyst til at behandle saadanne Mennesker som en Dørmatte, fordi de tror, de bliver »fri« ved den Slags Erhvervelser. Nej og atter nej! Ved disse Ting lænker de sig fast til det mest tyranniske og mekaniske System, der nogen Sinde er blevet taalt af Mennesker. Biografen er en Maskine, der ruller et bestemt Antal Billeder op paa Lærredet; de udtrykker ofte de tarveligste Millionærers Opfattelse af, hvad der er de tarveligste Millioners Smag og Interesse. Grammofonen er en Maskine, der gengiver de Melodier, som visse Firmaer og Butikker har ment, det var mest fordelagtigt at sælge, Radioen er bedre, men ogsaa den er præget af det fælles moderne Mærke for dem alle tre: Modtagerens Afmagt over for det, der bydes ham. Man kan ikke give sit Bifald eller Mishag til Kende over for

Skuespilleren, der optræder i Filmen; Grammfonen kan man ikke anmode om at bruge pænere Udtryk, hvis de støder en; og en hel Forsamling kan ikke overdøve Radioen, især ikke naar der er en kraftig Højtaler. Det er alt sammen central Mekanisme, der giver Menneskene, hvad deres Herrer finder passende for dem.

Men et Barn er selve den personlige Friheds Tegn og Sakramente. Det er en ny, fri Vilje, der lægges til de mange andre frie Viljer i Verden; det er noget, Forældrene frit har besluttet at ville bringe til Verden, og som de frivilligt er enige om at ville beskytte. De mærker tydeligt, at al den Glæde, et Barn skænker (den kan tit være meget betydelig), kommer fra dette selv og fra dem og ikke fra nogen anden. Det er blevet til og kommet til Verden uden Indblanding fra nogen Herres eller Chefs eller Mesters Side. Barnet er en Skabning og et Bidrag; det er deres eget skabende Bidrag til Skabningen. Det er ogsaa en langt skønnere, underfuldere, morsommere og mere forbavsende Ting end nogen af de flove Historier eller skingrende Jazzmelodier, som Maskinerne udsender. Hvis Mennesker ikke længere kan føle, at et Barn er noget saadant, har de mistet Evnen til at bedømme de vigtigste Ting og derved al Evne til at se Verden under den rigtige Vinkel. Folk, der foretrækker de mekaniske Forlystelser for et saadant Mirakel, er sløve, ja i Slavelænker. De foretrækker selve Livets Bærme for dets friske, oprindelige Kilder. De foretrækker de sidste skæve, udpinte, forslidte, indholdsløse Rester af vor døende kapitalistiske Civilisation for Livets sunde Virkelighed, den Virkelighed som er al Civilisations eneste Fornylse. Det er dem, der holder fast ved dens gamle Slaveris Lænker; det er Barnet, der staar rede til at træde ind i en ny Verden. *G. K. Chesterton.*

Odensefesten for Knud den Hellige.

Samtlige Dagblade i Odense har fra første Færd lagt Interesse for vor forestaaende Fest for Dagen, og at man venter sig noget stort, fremgaar af følgende, der stod i »Fyns Venstreblad« for 25. Marts.

Den store katholske Fest. I Juli Maaned skal der som bekendt i Odense holdes en stor katholsk Mindefest for Knud den Hellige. Den katholske Kirke paa Albanitorv tages i Brug, og der rejses ogsaa et Alter i Forum. Fra hele Norden kommer katholske Kristne paa denne Dag til Odense, og i de katholske Blade er der i det sidste halve Aar gjort en meget stor Propaganda for denne Mindefest, der i Størrelse sikkert bliver en af de mest omfangsrige, der i flere Hundrede Aar har været afholdt inden for et Trossamfund i Norden.

Indenfor Turistforeningen for Danmark er man ogsaa opmærksom paa Begivenheden, og saavidt jeg erfarer er der Mulighed for, at et af de store Filmsselskaber, der laver »Uge-Revyer« til hele Verden, vil sende en Filmsfotograf til Odense den Dag, Mindehøjtideligheden for Knud den Hellige finder Sted. Hvis Fotografen faar nogle gode Billeder af den højtidelige Begivenhed, vil Billederne blive indlagt i en Ugerevy, som derefter kommer til at gaa i Billedteatre over hele Verden. Det vil sige, at ca. 120 Millioner Mennesker faar Billederne fra Odense at se, og det er jo en meget stor Turistpropaganda, der ligger heri.

Mogens Lichtenberg har fortalt, at det ikke er ualmindeligt, at man henleder Filmsselskabernes Opmærksomhed paa store Begivenheder herhjemme, men man gør det naturligvis kun, naar Begivenheden er af et saadant Format, at man kan forsvare det. Filmsselskabernes Ledere skal nemlig vide, at naar Danmark sen-

Krypten i St. Knuds Kirke i Odense.

der Bud, saa er der noget at komme efter. Selskabet betaler saa selv Fotografens Rejse, men naar først han er kommet til Danmark, ledsages han af en Mand fra Turistforeningen, der fører ham rundt og giver gode Raad. Man vil jo gerne — hvad der er yderst forstaaeligt — gøre noget for en Mand, hvis Billeder senere vil vandre Verden over! Saaledes var der udenlandske Filmfotografer i Danmark, da Bondetoget var paa Christiansborg, og ogsaa Sommerstævnet i Ollerup er blevet indlagt i en Ugerevy, som blev vist Kloden rundt.

Nu bliver det jo saa de forskellige Komiteers Opgave at sørge for, at Resultatet kommer til at svare til Forventningerne. Det skal dog for en Ordens Skyld tilføjes, at Fyns Venstreblad ikke er inspireret fra Hovedkomiteens Presseudvalg, idet man her, selv om vore Forventninger ogsaa er højt stemte, ikke mener at kunne sætte ind med fuld Musik, før Programmets Hovedpunkter er fastlagt.

Presseudvalget

Tyske Biskopper om den tyske Afstemning.

»Vi ved, at Valgene har hensat mange af eder i en smertelig Samvittighedskonflikt, fordi det kunde se ud som om Deltagelsen i Valget betød en Billigelse af de kirke- og kristendomsfjendtlige Forholdsregler og Ytringer, som har opfyldt os med Sorg og Smerte i de senere Aar. For at gøre det muligt for eder at stemme med et »Ja«, erklærer vi tyske Biskopper, at naar vi giver vor Stemme til Fædrelandet, betyder dette ikke Billigelse af Ting, som vor Samvittighed ikke kunde tage Ansvar for.«

Denne Erklæring fremkom efter et fra Rigsregeringen fremsat kategorisk Ønske og under Henviisning til den officielle protestantiske Kirkes yderst nazivenlige Op-
raab. Bekendelseskirken har derimod nægtet at udtale sig om Afstemningen. Hvor lidet tilfreds Nationalsocialismen var med Biskoppernes Ord, fremgaar af, at de ikke blev offentliggjorte i Nazibladene, men kun oplæstes i alle katolske Kirker. Biskopperne vil, som de selv siger, dermed ikke influere paa rent politiske Spørgmaal, men kun vejlede Samvittighederne, som følte sig foruroligede. Kan man allerede ud af denne Erklæring læse sig til den stærke Reservation, som Biskopperne efterhaanden har indtaget over for Nazismen, saa taler den modige Biskop af Münster, v. Galen ganske anderledes klart og bestemt: I en af sine Pastepredikener i St. Urbans Kirke i Buer sagde Biskoppen:

»Der er en stor Bekymring og Byrde, vi tyske Katholiker gerne vilde forelægge for Føreren, den Bekymring, som ogsaa tyngede paa den ældgamle Feltmarskal Hindenburg paa hans Dødsleje, for det tyske Folks, dets Børns, dets Fremtids Skyld: at Christus prædikes i Tyskland! Endnu forkyndes Christus i Tyskland. Men Christus haanes ogsaa skammeligt i Tyskland. — Medens vi kæmper for den ydre Anerkendelse af vort Folks Ære, vanæres vort Folk i sit Inderste ved de frygtelige Blasfemier, hvormed Gud ustraffet bespottes i tyske Lande, der indskrænkes de tyske Katholikers Frihed i deres eget Land til at imødegaa i Ord og Skrift dem, som vil nedsætte og frarøve vor Ungdom Sjælens helligste Goder, Troen paa den evige, overnaturlige Gud, Haabet paa Forløsningen: Jesus Christus. Man indskrænker for tyske Katholiker i deres eget Land de ved en Traktat anerkendte Rettigheder til at opretholde deres kirkelige Foreninger og Forbund og de prøvede Institutioner, hvori vor Ungdom og de voksne kan opøves i tro Pligtfuldelse mod Gud og Fædreland.

Kender Føreren og Rigskansleren denne vor Bekymring

for utallige tyske Mænds og Kvinders sjælelige Nød og Trængsel, hvis Samvittighed kues, hvis Tro fornærmes og hvis Ære krænkes? Kender han alle de Fornærmelser og den Mistænkeliggørelse mod Kristendommen og den hellige, katolske Kirke, som han selv tilhører ved Daaben, mod det af Christus indstiftede Overhoved, Paven, mod Biskopper og Præster, mod katolske Institutioner og Foreninger, som trykkes og udbredes, som paanødes og paatvinges Deltagerne i Forsamlinger og Kursus?

Véd Føreren, at Mænd fra Bevægelsens Rækker fører og stimulerer denne Kamp mod Kristendommen i Taler og i Skrifter, som udsendes og anbefales af Partimyndigheder? At denne Kamp endog føres i Forsamlinger, i Fag- og Standspressen, som er bestemt for alle Medlemmer af en Branche? At Kristendommen endog i de af Rigsungdomsledelsen udgivne Skrifter betegnes som væsensfremmed og fjendtlig for tysk Væsen og gøres foragtelig, saa Ungdommen tilskyndes til Utroskab mod Gud, Christus og hans Kirke?

For at frelse vort Folk fra at synke ned i en »værdiløs, religiøs Nihilisme«, beder vi Føreren om »at genoprette Bekendelsesfriheden og Udøvelsen af den katolske Religion igen i deres fulde Omfang.

Det er en oprørende Indskrænkning af denne Frihed, naar man mistroisk overvaager alle offentlige katolske Manifestationer, forbyder alle ikke fra gammel Tid i Hævd værende Processioner, Valfarter og Trosmanifestationer. Det er en Fornægtelse af Friheden, naar man tilintetgør den katolske Presse.« Biskoppen protesterer mod Opløsningen af de katolske Arbejderforeninger for et halvt Aar siden: »Man har ikke engang stillet de Mænd for Retten, endsige overbevist eller dømt dem, som den Gang med Navns Nævnelser offentlig beskyldtes.« Vi maa aabent udtale det. Den »Krise af religiøse Stridigheder, som Føreren ønskede at se den nationale Bevægelse bevaret for, er alligevel kommet over vort tyske Folk. Den tynger svært paa alle ægte Kristnes Samvittighed, som det Gang paa Gang aabent og skjult bebrejdes, at den kristelige Tro og Troskaben mod Christi Kirke staar i Modsætning til den nazistiske Verdensanskuelse.« Da Prædikenen blev holdt før Valget, opfordrede Biskoppen Gang paa Gang sine Tilhørere til at skrive deres Klager paa Stemmesedlerne. De Tilfælde af kirkefjendtlige Ytringer af forskellig Art, som Biskoppen henviser til, kunde suppleres paa mange Maader: Nuntius Orsenigo har paa ny maattet protestere mod Undertrykkelsen af den katolske Presse og Foreningerne. Biskop v. Galen advarede mod at læse de kirkefjendtlige Skrifter af Hitlerungdommen. Indsamlinger foranstaltet for

Førstkommunikanter er blevet chikaneret og næsten umuliggjort. Flere og flere Tilfælde nævnes, hvor katholske Ordenssøstre er blevet sagt op fra offentlige Hospitaler, medens de private Hospitaler chikaneredes. *En Tilskuers.*

Nye Synspunkter om Christi Passion.

(Sluttet.)

Situationen tilspidses under Paaskefesten.

Vinteren var gaaet. I den mørke Aarstid, da Vejene i Palæstina paa Grund af Regnfald er ufremkommelige, holdt Folk i Provinsen sig indendørs. Der plejede ikke at være mange fremmede i Jerusalem i Anledning af Tempelindvielsesfesten (December). Jesus havde været der, og de faa tilstedeværende havde — ogsaa paa utallige fraværendes Vegne — rettet det brændende Spørgsmaal til ham: »Hvor længe endnu vil du holde vort Sind i Spænding. Dersom du er Messias, saa sig det rent ud til os!« — Resultatet havde været det sædvanlige. Jesus havde benyttet Lejligheden til at pege paa sin aandelige Opgave. Nu holdt den lyse Aarstid sit Indtog, og den første travle Fest — Paaskefesten — nærmede sig. Det lod endda til, at Travlheden vilde blive større end nogen Sinde. Hvad mon der gærede i disse Skarer af Pilegrimme, hvis Sind stedse bevægede sig imellem to Poler: Kærlighed til Gud og Had mod Undertrykkerne? Sikkert var det, at der blandt de galilæiske Pilegrimme befandt sig en Del Tilhængere af den voldsomme Frihedsbevægelse. De vidste, at deres Kammerater i Anledning af Paaskefesten skulde henrettes. I denne let fængelige Mængde spredtes Nyheden om Jesu opsigtvækkende Opvækkelse af Lazarus fra Døden, og i et Nu slog Begejstringen ud i lys Lue. Samtidig lod Jesus for første Gang til at ville finde sig i Folkets Hyldest. Han syntes nemlig, at Øjeblikket var kommet til offentligt at tilkendegive, at han virkelig var den forjættede Messias. Det kunde ikke forhindres, at mange Voldsmænd havde deres egne Hensigter, da de spredte deres Kapper ud for ham. Ej heller, at Farisæerne atter fandt Grund til Forargelse. Derimod syntes de romerske Legionærer ikke, at denne Messias, der kom ridende ind i Staden paa et Æselsføl, var saa megen Staahej værd.

Det var Sadducæerne og Farisæerne, der atter stak Hovederne sammen. Det blev omsider besluttet at skaffe Jesus af Vejen ved at lade ham snigmyrde paa Banditternes egen Manér et Sted borte fra Fests kuepladsen. Men lige da de stod paa Nippet til at hæve Mødet, kom Judas til dem med det rystende Bud, at Jesus sammen med sine

Mænd var i Færd med at træffe de sidste Forberedelser til at udraabe Messias-Kongedømmet. Det maatte vel vække Bestyrtelse. Saa var man nødt til straks at gribe ind og til at gaa frem paa en mere direkte Maade. Pilatus blev advaret — Følgen var, at Jesus ved Oliehaven pludselig saa sig omgivet af Tempelvagten bistaet af Militær. Men nu beredte Jesus dem alle den største Overtaskelse. Hans Apostle, der mente, at Øjeblikket var kommet til at slaa til og fremme Messiasrigets Tilblivelse med Vold, saa sig afvæbnet ved hans strenge Irettesættelse. I Stedet for at støtte deres Indgriben ved sin Undermagt, anvendte Jesus blot denne Magt til at gøre godt, hvad Petrus lige havde forbrudt. Desto kraftigere virkede nu ogsaa hans Protest imod den Maade, hvorpaa man var draget ud imod ham. Som om man havde med en »Lestes« (Røver, Forkæmper for den politiske Frigørelse) at gøre. Mens han aldrig havde gjort andet end fremdrage religiøs Belæring. Den romerske Officer stod befippet dér. Han indsaa, at der hverken var Grund til at arrestere Jesu haandgangne Mænd eller føre Jesus hen til Prætoriaborgen. Det hele var nærmest blind Alarm. Nu maatte Jøderne selv se, hvad de vilde foretage sig. Det var Malchus, Tempelpolitiets Høvding, der førte Jesus som Fange hen til Ypperstepræstens Bolig.

Den efterfølgende Retssag maatte nu bringe for Dagen, at Jesus alligevel var en Fare for det offentlige. I et indledende Forhør prøvede Ypperstepræstens Svigerfader, Annas, at faa noget ud af Fangen, faa noget om hans Planer at vide. Jesus nægtede at have næret skjulte Hensigter. For Kaiphass' Domstol talte de slet instruerede Vidner bl. a. om, at Jesus havde planlagt et Anslag mod Templet, Byens strategiske Hovedpunkt. Derimod indrømmede den anklagede, at han kaldte sig for Messias og endda i uendelig større Betydning, end man plejede at tillægge ham, nemlig at han kaldte sig: Guds Søn. I denne Indrømmelse fandt Jøderne det fornødne Materiale til at udlevere Jesus til den romerske Domstol. Efter den natlige blinde Alarm viste Pilatus sig meget tilbageholdende. Oven i Købet syntes han, at hans planlagte Henrettelse af Oprørerne, der jo skulde være til Skræk og Advarsel, var nok til at bringe Folk i Spænding, saa enhver unødvendig Pirren maatte undgaas. Undersøgelsen slog fast, at Jesus ikke havde været til Sinds at afstedkomme en Omstyrtelse af det herskende Styre. Det eneste, som kunde lægges ham til Last, var, at han, ved Palmesøndag at tage imod Folkets Hyldest, havde givet Anledning til en farlig Demonstration. Derfor blev han idømt korporlig Revselse. Men just, da Dommen skulde udføres, traadte en Massedeputation frem

for Pilatus. Romeren var straks klar over, at det var galilæiske Røvere, der i Anledning af Festen kom for at ansøge om Benaadning for deres Fører Barabbas. Nu gjaldt det for Pilatus om at opfange Vinden og dog at styre i egen Retning. Han kom dem da ogsaa i Forkøbet og stillede Folket over for Valget mellem Barabbas og Jesus. Helst vilde han benaade den sidste, da det stod ham klart, at Freden truedes mindre af en religiøs Forkynder end en politisk Agitator. Folket tøvede. Barabbas' Venner holdt paa Barabbas; dog ogsaa blandt dem var der ikke faa, der Palmesøndag havde ladet sig rive med af Begejstring og havde tiljuble Manden fra Nazareth som Befrier. Det var Præsterne og Farisæerne, der tog Initiativet. Endskønt de som bekendt ikke sympathiserede med den politiske Frihedsbevægelse, gav de sig nu til at overbevise Mængden om, at man fra Jesu Side ikke havde noget at vente i Retning af Frigørelse. Hele hans Holdning, baade ved Arrestationen og senere foran Domstolene, tydede derpaa. Det var mindst tredie Gang, at Folket saa sig skuffet af Jesus. Palmesøndagens Begejstring slog da ogsaa om til Had. Saa maatte Jesus for Folkets Skyld gerne blive fæstet paa Korset i Stedet for Barabbas.

Mens denne sidste efter seks Maaneders Fængsel steg ned ad Trapperne og blev modtaget af Folkemængden med vilde Glædesraab, blev Pilatus' første Dom over Jesus eksekveret. Da Dommeren for at vække Folks Medlidenhed fremviste den hudflettede Religionsforkynder og samtidig erklærede, at han ingen Skyld fandt hos ham, protesterede det jødiske Raad mod Løsladelsen. Nu var d'Herrer endelig sikre paa, at Folkemængden stod paa deres Side. Nu eller aldrig skulde der gøres en Ende paa deres religiøse Modstander. Saa kom de frem med en ny Anklage. Jesus havde for deres Domstol paastaaet at være Guds Søn. En Messias, der holdt sig for Guds Søn i egen Person, kunde da vel aldrig taale Kejserens Herredømme over sig. Saa dersom Pilatus slap ham løs, handlede han i Strid med den romerske Magt, som det netop var hans Opgave at forsvare. Med denne snørklede Anklage lykkedes det Sandhedrins Medlemmer at faa den romerske Landshøvding mør. Han svigtede, omend han protesterede mod at paatage sig noget som helst Ansvar for det her udgydte Blod. Det tog Jøderne paa sig: Raadsherrerne og det af dem ophidsede Folk.

Gribende er Pickl's Skildring af Jesus, døende mellem de to korsfæstede »Lestes«, hvoraf den ene bliver ved at rase over denne Messias-Konge, der i Stedet for at skaffe umiddelbar Frelse beder for sine Fjender, mens den anden

kommer til Besindelse og beder Jesus om at blive optaget i hans tilkommende Messias-Kongerige.

Alt dette og meget mere findes i Pickl's fortrinlige Bog. Dermed bliver ikke blot mange Enkeltheder af Lidelseshistorien sat i dens historiske Ramme, men samtidig (omend uvilket og ubevidst, siden Forfatteren ikke mæler et Ord derom), gendrives den moderne jødiske Forfatter Joseph Klauseners Paastand om, at Skylden for Jesu Henrettelse ikke skulde hvile paa det jødiske Folk og Fari-sæerne, men udelukkende paa Sadducæerne og det romerske Styre.

Steph. Wevers.

Pontius Pilatus.

(Sluttet.)

Endnu mere karakteristisk for Pilatus er det, som Philo meddeler efter et Brev fra Agrippa. Vi saa før, at det var mislykkedes for Landshøvdingen at faa Kejserbilleder indført i Jerusalem, hvorfor han saa sig om efter en Erstatning herfor. Han hittede nu paa følgende: Ikke saa meget for at ære Tiberius som for at ærgre Jøderne lod Pilatus nemlig paa Herodes' kongelige Palads indenfor den hellige By ophænge forgyldte Skilte (af den Slags, man plejede at ære Guderne med), hvorpaa der hverken var Billeder eller andet, som var forbudt efter Loven, men kun Navne paa dem, der havde stiftet disse, og dem, til hvem de var dediceret. Paa Folkets Anmodning tog nu Kong Herodes' Sønner og de fornemste i Byen sig af Sagen og anmodede Pilatus om at afstaa fra denne Nyhed. Pilatus, der var stolt, ubøjelig og ikke let at bevæge til noget, modsatte sig haardnakket denne Anmodning, men foruroligedes dog, da man betydede ham, at man agtede at forebringe Kejseren Anmodningen gennem et Gesandtskab, hvis han ikke gav efter. Dette, hedder det nu i bemeldte Brev, opbragte ham saa meget mere, som han frygtede for, hvis Gesandtskabet virkelig kom af Sted, at dette ogsaa vilde klage over hans øvrige Optræden, specielt over de hos ham ved Hjælp af Penge købte Retsafgørelser, hans skandaløse Undertrykkelser, voldelige Overfald og andre Lovkrænkelser, saasom Henrettelse af uskyldige og øvrige Grusomheder. Han var derfor i Vildrede med, hvordan han bedst skulde gribe Sagen an. At fjerne Skiltene var et Tegn paa Svaghed foruden, at han derved, hvad han jo heller ikke satte særlig Pris paa, imødekom Jøderne. Da disse imidlertid blev klar over denne hans indre Stilling til Sagen, nøjedes de med at tilstille Tiberius et i meget maadeholdne Vendinger affattet Bønsskrift og opnaede

ogsaa, hvad de vilde: Skiltene blev fjernet fra Jerusalem og ophængt i Augustustemplet i Cæsarea.

Pilatus blev dog stadig som Prokurator i Judæa, men til Slut gik det galt, og Stødet, der fik Stenen til at rulle, kom fra Samaria. Det var en samaritansk Folketro, at Moses havde begravet de hellige Redskaber paa Bjerget Garizim, og en skøn Dag opstod der en samaritansk Profet, der tilbød sine Folkefæller at vise dem de hellige Sager, hvis de vilde samles med ham paa Bjerget Garizim. Denne Bekendtgørelse lokkede en stor Mængde Samaritanere til den ved Garizims Fod liggende Landsby Tirathaba; derfra agtede de i festligt Tog at bestige Garizim. Pilatus havde imidlertid besat de til Garizim førende Veje med Soldater, der angreb Processionen, hvoraf mange blev slaet ned, de øvrige taget til Fange, og af disse lod Pilatus oven i Købet de fornemste henrette. Da Samaritanerne ikke i mindste Maade havde haft Oprør af nogen Art i Tankerne, henvendte de sig til Syriens Statholder, Vitellius, for at faa deres Ret. Da Vitellius fandt deres Klage begrundet, betroede han en af sine Venner at forestaa Regeringen i Judæa og sendte Pilatus til Rom, for der at staa til Regnskab hos Kejseren for de af baade Jøder og Samaritanere forebragte Beskyldninger.

Saa langt rækker Beretningerne om Pilatus hos Philo og Josephus. De danner en udmærket Illustration til hans Optræden overfor vor Forløser Jesus Christus. Thi de viser os en romersk Embedsmand, der ikke alene delte sine samtidiges Had mod og Foragt for Jøderne, men ogsaa overgik dem deri og ved sin daarlige Samvittighed var i Hænderne paa dem, som han hadede og foragtede saa grundigt. Hans Embedsførelse var skamskændet af Udpresninger og Voldsomheder af enhver Art, af uskyldigt henrettedes Blod, saa at han nødvendigvis maatte falde i Unaade i Rom, naar hans Virken blev set efter i Sømmene. Dette var det Punkt, som Jøderne kunde holde ham fast paa, naar de vilde sætte et eller andet igennem. Vi har set, det var med god Grund, at han var bange, idet allerede den første Appel til Kejseren bevægede ham til Tilbagetog, den anden styrtede ham.

Vi forstaaer efter det foranstaaende nu bedre hans Stillingtagen til den mod Jesus indledede Proces. Om Pilatus hører vi i den bibelske Historie endnu kun, at han, for at forhindre, at Jesu Lig blev stjaalet, bevilligede en Vagt ved Graven. At han ikke undgik sin med Frygt imødesete Skæbne, som han vilde undgaa ved at domfælde Jesus, men kort Tid efter blev stævnet for Kejserens Domstol, har vi allerede set. Vedrørende Undersøgelsens Resultat er os intet bekendt. Kirkehistorikeren Eusebius og andre paa-
staar, at han endte sit Liv ved Selvmord. *N. Schneider.*

Turgar og Danskernes Plyndringer i England.

(Sluttet.)

I det øvrige England var der i de Aar sket mange Ting. Meget af det, som Danskerne havde ødelagt, blev bygget op igen, Kirker og Klostre rejste sig atter, og Borge og Fæstninger blev anlagt paa de mest udsatte Steder. Værre var det endnu, at Landets egne Indbyggere var sunket til et lignende Standpunkt som de fremmede, der plyndrede dem; Lovløshed, Barbari og Hedenskab var trængt ind alle Vegne. Men jo længere Freden varede, desmere lykkedes det de dygtige Konger, der fulgte hinanden paa Tronen, ikke alene at bringe deres egne Undersaatter tilbage til Kristendom og Kultur, men ogsaa at paavirke de danske Vikinger, der stadig blev ved at komme, saa de bøjede sig for Landets overlegne Kultur og Religion.

I 946 besteg Edred Englands Trone, og det var under hans Regering, at det begyndte at lysne for Croyland. En Dag, da Turgar og de to gamle Munke gik i deres daglige Arbejde ude paa Marken, saa de en prægtigt klædt Rytterskare nærme sig; det var aabenbart en fornem Adelsmand, der var paa Rejse. Da de hørte, at den brave, venlige Mand i Spidsen for Skaren var Kongens Kansler, Turketel, paa Vej til York i Kongens Ærinde, bad de ham tilbringe Natten i Abbediet. Turketel sagde med Glæde ja hertil, da han hørte, at det var til Ruinerne af det berømte Croyland-Abbedi, han saa uforvarende var kommet. Munkene førte ham til deres Kapel, hvor de viste ham St. Guthlacs Skrin og fortalte ham hele Klosterets sørgelige Historie. Turketel lyttede til alt med største Interesse. Munkene ilede saa til deres Køkken og beredte saa festligt et Maaltid for deres uventede Gæster, som det paa nogen Maade var dem muligt.

Næste Dag tog Turketel Afsked, men lovede at fortælle Kongen om alt, hvad han havde hørt og set, og snart at komme tilbage. Hvorhen han kom, talte han om Croyland og de tre gamle Munkes Høflighed og Gæstfrihed; han beskrev den enestaaende Maade, de stadigvæk klarede sig paa, efter at Abbediet for saa mange Aar siden var blevet brændt og plyndret af Danskerne. Fra den Tid kaldte alle Klosteret for »gæstfri Croyland«, og Munkene gjorde, hvad de kunde, for at det skulde svare til sit Tilnavn.

Turketel overtalte Kongen til at tage sig af Croyland, og Edred gav ham frie Hænder til at skride til Genoprettelsen. Men Turketels Begejstring blev saa stor, at han bestemte sig til selv at søge Optagelse blandt Croylands

Munke. Skønt Kongen var meget misfornøjet med at miste sin dygtige Kansler, maatte han dog til sidst give efter for Turketels Ønske; men han forlangte, at han skulde være Abbed, og var selv til Stede, da han blev indsat som saadan. Og med Tømmer fra de kongelige Skove, Sten fra Kongens Stenbrud og Guld fra hans Skatkammer skred Arbejdet paa Croylands Gjenoprettelse godt og hurtigt fremad.

Et stort Dokument blev udfærdiget i London, hvori først den Historie, Turgar havde fortalt, blev nedskrevet, og derefter blev alle Abbediets gamle Rettigheder højtideligt stadfæstet. Mange hellige og lærde Mænd meldte sig som Munke, og snart fejredes atter den hellige Gudstjeneste i sin fulde Glans.

Turketel blev en baade vis og praktisk dygtig Abbed. Da han til sidst blev for gammel til at varelage sine aktive Pligter, satte han sig til Ro for at skrive Croylands Historie. Turgar, som nu var en meget gammel Mand, huskede tydeligt Abbediet fra sine stormfulde Barndomsdage og alle de Begivenheder, hvori han havde spillet saa bevæget en Rolle, og ved hans Hjælp fik Turketel sit Arbejde færdigt.

Der var endnu to andre Virksomheder, han ofrede Resten af sine Kræfter: Omsorgen for de gamle Munke, hvis Liv i det nye Kloster blev lyst og lykkeligt, og for de smaa Drengene, hvem han daglig besøgte i Skolen, ledsaget af en Tjener, som bar en Kurv med Figner, Nødder, Æbler, Pærer, Rosiner og andre smaa Foræringer. De gamle Munke fik daglig en lille, god Ting fra Abbedens eget Bord, og en, som havde naaet den høje Alder af 168 Aar, fik hver Dag et lille Besøg af Abbeden, som læste højt for ham af Breviaret.

Og saa blev da til sidst Turgar og hans Abbed kaldt til den sidste Hvile, men deres Arbejde levede videre efter dem, og Croyland blev atter et af de berømteste Abbedier i England.

Ved *Niels Hansen*, cand. mag.

Mellem to Paaskedage.

Jørn-Karlen — sidder paa Grøftekanten og ser i det Fjerne Folk gaa til Kirke. Jørn-Karlen? Nej — saadan sagde man dengang; nu maa man snarere sige: Jørn, Landstrygeren — og der findes Folk i Landsbyen, som knytter et endnu hæsligere Ord til hans Navn! Ja. Jørn sidder paa Grøftekanten og ser Folk gaa til Kirke ovre paa Vejen med de mange Kirsebærtræer. Og hører Klokkerne ringe

over de aftenstille Marker, først hans egen Landsbyklokke og saa, naar den forstummer, langt borte den lyse Klokke fra Birkenwerder. Og tænker: Sidste Paaske gik jeg til Kirke med Folkene fra »Lindenhof«, med Bonden, Madmoderen og med Martha, den unge Tjenestepige. Og sad ved Siden af Martha paa Kirkebænken og hørte sammen med hende Præsten prædike om Død og Opstandelse.

Nu tier ogsaa Klokken i Birkenwerder. Nu breder Stilheden sig over det tasmørke-slørede Landskab — og saa begynder en Solsort at slaa et eller andet Sted. »For et Aar siden slog Solsorten ogsaa«, tænker Landstrygeren videre, »da Martha og jeg paa Hjemvejen sad Haand i Haand nede ved Bækken«. Og saa vandrer hans Tanker den Vej, som de siden dengang har vandret de Hundreder af Gange. Han mindes den Paaskelørdagften, da Husbonden stolt viste sit nye Ur frem — en springende Hest staar indgraveret paa Kapslen, og det synes Jørn saa godt om, og han betragter det saa længe, saa Bonden til sidst leende spørger: »Naa, agter Du at beholde Uret med det samme?« Og han mindes Middagen Paaskesøndag, da Bonden vel tilfreds læner sig tilbage i Stolen og vil trække sit Ur op — og ikke finder det i Lommen — og staar op og gaar ind i Soveværelset for at lede efter det — og kommer tilbage og spørger med saadan en underlig Klang i Stemmen: »Jørn, Du har vel ikke set mit Ur?« Hundrede Gange har han siden gennemlevet alt dette: dette første Spørgsmaal — og Marthas forskrækkede Blik — og denne Søgen og Søgen — uden at finde det. — Og Hvisken — og mistroiske Bemærkninger — og forvirrede Svar — og Skænderi — og overalt kun Udflugter og Trækken paa Skuldrene — og til sidst — Flasken — Landevejen.

Ovre paa Kirkevejen gaar Folk atter hjemad — en fremmed Vandringsmand kommer fløjtende forbi Jørn og kaster et Pengestykke til ham.

Aftenen tilbringer Landstrygeren i Værtshusets mørkeste Krog, Natten i Laden.

Næste Morgen — med høj, solmættet Luft og Lærkers Triller oppe under Himmelhvælvet — strejfer Jørn omkring mellem Gaardene: Veje og Stier er nysejede, grønne Kviste pryder Husdørene, i de endnu soraarsgrønne Frugthaver leder Børnene efter skjulte Paaskeæg. Jørn ænsrer ikke, hvor han gaar, men der er noget, der faar ham til at bøje snart af til højre, snart til venstre, og pludselig staar han ved »Lindenhof«s Hegn! Forskrækket dukker han sig ned og spejder omkring Hjørnet — netop som de kommer ud: Bonden og hans Kone med den lille Klaus — og Martha, Tjenestepigen — og den nye Karl. Han taler indtrængende til Martha, men hun giver ham kun korte Svar og ser

alvorligt frem for sig. Og nu opdager hun Jørn og ser ufravendt over til ham og svarer ikke længere Karlen, saa denne til sidst mismodigt slendrer sin Vej.

Bonden og hans Kone har imens ført den lille Klaus, der utaalmodigt spræller for at komme løs, hen til Havens Hegn: »Naa, søg saa Klaus. Paaskeharen har gemt farvede Æg til dig.« Saa stavrer den lille, buttede Knægt af Sted, søger i Græsset, bøjer sig og raaber jublende: »Et rødt Æg, Mor!« — »Mon der skulde være flere — søg videre, Klaus.« Barnet maser sig ind i Hegnet, smilende og stolte ser Fader og Moder til. »Et blaåt Æg«, hører de fra Buskadset og endnu et jublende Raab, og saa stolprer den lille Mand, saa hurtigt han kan, tilbage til sin Fader med de tykke, smaa Hænder fulde af de brogede Æg og rækker ham leende alt det, han har fundet — men bliver forskrækket, fordi Fader pludselig retter sig og bliver staaende stum uden at ville se paa det smukke, røde Æg. Stum staaer Bonden der — og Landstrygeren bag Hegnet ser ham vende sig langsomt om mod sin Kone og Pigen — nu skriger Pigen op og peger over imod ham — nu skriger de alle tre op — Landstrygeren dukker sig dybere og vil snige sig bort. Saa holder et Tilraab ham tilbage: »Jørn!« Og endnu en Gang og højere raaber Martha: »Jørn!« Nu vinker oven i Købet Bonden — »De vil forære mig et Maaltid Mad, fordi det er Festsdag«, tænker Landstrygeren skamfuld — og skubber sig usikkert langs Hegnet — og saa dog igennem den lille Laage.

Bonden kommer imod ham: »Jørn«, siger han og ser saa bort, »tilgiv mig!« Og saa sandelig rækker han Landstrygeren — Tyven, Haanden! Forlegen, hjælpeløs, ser Jørn sig omkring — saa falder hans Blik paa noget, Bonden holder i den anden Haand — paa Uret med den springende Hest! »Bonde —?« mumler Jørn — og den anden forsøger et undskyldende Smil: »Klaus fandt det lige nu, da han ledte efter Æg — det maa være faldet ud af min Lomme for et Aar siden — ned i Kvaset — da jeg gemte Paaskeæggene forrige Aar.« »Bonde —«, stammer Jørn igen, og saa til den unge Pige, der nærmer sig: »Martha —«.

Og i dette Øjeblik begynder Paaskeklokkerne at lyde, den dybe Landsbyklokke og langt borte den lyse Klokke i Birkenwerder. »Nu er det Tid at gaa i Kirke«, skynder Bondekonen, »du gaar da igen med os, ikke Jørn?« Karlen har Taarer i Øjnene af Lykke, af Skam: »I Kirke — i disse Pjalter?« — »Du tager min Jakke paa«, siger Bonden bestemt, og du og Martha sidder paa Kirkebænken imellem min Kone og mig!« —

Jørn, Karlen, kan ikke andet end nikke stum, og lykkelig tavs gaar han saa ogsaa med Martha henad Kirke-

vejen. Lette Foraarsskyer haster hen over dem, Klokkerne toner ud over Markerne — den dybe Klokke fra Landsbyen og den lyse Klokke fra Birkenwerder. *G. Ulrich.*

Et Digt om Kong Knud.

**Nordisk Ugeblad aabner Aarets store Mindefestligheder.
Vil De gratis til Odense og hjem igen?**

Komiteen for Aarets store St. Knudsfest i Odense har allieret sig med »Nordisk Ugeblad« og »Katholsk Ungdom«. Gennem store Konkurrencer, der aabnes i Dag, vil man slaa til Lyd for det store Stævne.

Her i Bladet gælder Kappelstriden at skrive et Digt om vor Nationalhelgen. Vi er mange, der ejer en lille poetisk Aare. Og selv om den ikke strømmer med det allerfornemste Digterblod, er det heller ikke fornødent. Naar Begejstring for et stort Emne befrugter et beskedent Talent, kan der komme fortræffeligt lyrisk Afkom.

Hvordan skal Digtet være?

Digtet skal være paa højst 20 Linier. Det er en ypperlig Øvelse at vænne sig til Korthed. Ellers er man ganske frit stillet og kan skrive i sangbare Rytmer eller ikke, ganske som man vil.

Digtet maa være religiøst eller nationalt, historisk eller aktuelt, som man selv ønsker det, og det maa ogsaa være det altsammen paa een Gang. Blot St. Knud er Digtets Genstand.

Det vil blive bedømt af sagkyndige Folk, som Redaktionen udpeger. Det maa være os i Hænde (Redaktionens Adresse: Hans Bogbinders Alle 2, Kbhvn. S) senest d. 27 April, og Konkurrencens Resultat bliver offentliggjort i vort Nummer for 17. Maj.

Vi forbeholder os Ret til at offentliggøre Digtene, baade de præmierede og aandre. Sandsynligvis vil præmierede Digte i en eller anden Form blive fremført ved Odensefesten.

Hvad gælder Kappelstriden?

De 4 (fire) bedste Digte præmieres med gratis Rejse til Odensefesten (Tur-Retur). Bor man i en By, hvorfra Fællesrejse arrangeres, modtager man Fribillet til denne. Bor man ikke et saadant Sted, faar man Dobbeltbillet fra nærmeste Station til Odense, eventuelt til nærmeste katholske Menighed og derfra Fribillet til Fællesrejse.

Øg lad os nu se, at de lyriske Begavelser er mange, at Glæden over Helgenkongen er stor, og Lysten til at deltage i Odensefesten levende — saa fyldes nemlig vor Post med Digte hver eneste Dag.

Nye Bøger.

Hvad kan man blive?

Hvad kan man blive, naar man er Barnebarn af en illegitim Pavesøn og Søn af en illegitim Datter af en Ærkebiskop? Man kan blive en Helgen og saaledes føre Bevis for, at Hellighed kan spille Arveligheden mangt et Puds. Det samme kan siges om Omverdenens Indflydelse: »Ingen vilde have holdt det for muligt, at Jesuiternes anden General, der blev kanoniseret Helgen, først var Hertug og intim Ven af en Kejser, Vicekonge i en spansk Provins, en lykkelig Ægtemand og Fader til otte Børn.« Og dog var det Tilfældet med Frans af Borgias, som *Margaret Yeo* lige har udgivet en Bog om (*The greatest of the Borgias*, London, Sheed & Ward 1936 315 S., indb. 7s6d). Født i 1510 blev Frans 12 Aar gammel sat til at være Page hos den vanvittige Dronning Johanna. 1528 blev han optaget i Kejser Karl Vs Hus og Følge og steg hurtigt til Tillids- og Hædersposter. Med 29 Aar Vicekonge af Katalonien og lykkelig gift, blev han to Aar efter sin Hustrus Død Jesuit og kaaredes til sidst til Ordenens højeste Embede. Efter at Frans havde sagt Verden Farvel og kastet sig for en Jesuitrektors Fødder, skrev denne til Ordenens Ledelse: »Denne Afrejse har været til stor Opbyggelse, ligeledes disse Tegn paa Glæde og Henrykkelse hos Hans Højhed Hertugen over at forlade Ægypten, og hele hans Afsked med sine Børn, sine Vasaller, sine Landejendomme. Vi er helt beskæmmet, naar vi sammenligner hans og vor Forsagelse af denne Verden, vor Fejghed og hans Mod, vort lave Sind og hans Højmod.« Naar man læser M. Yeos Bog, besjæles man af lignende Følelser, som er Resultatet af hendes glimrende Tids- og gribende Sjæleskildring. —z

Karen Jeppe, Armeniernes Ven.

Ingeborg Maria Sick har paa Gyldendals Forlag udgivet en ny Bog om Karen Jeppe, Armeniernes Ven (Kbhvn. 1936, 100 S., 2,75 Kr.). Skildringen af denne Landsbylærerdatter, der paa Trods af et skrøbeligt Helbred og tusinde andre Vanskeligheder ofrede 30 Aar af sit Liv for at redde Armenierne fra Tyrkernes Voldsherredømme, er det skønneste Vidnesbyrd om, at en nok saa vanskelig Gerning kan lykkes, naar en rank og ukuelig Vilje sætter sig et Maal.

Det er ingen Maalestok for Karen Jeppe's Arbejde, at hun nogle Aar før hun døde blev belønnet med Guldmedaillen. Det var kun ret og rimeligt, hun fik denne Æresbevisning, men hun skal maales med en ganske anden

Alen. Karen Jeppe's stærke Vilje og varme Hjerte, hendes Glød for den Gerning, hun sled sig op i, hendes jyske Usentimentalitet og ø-danske Redelighed leder Tanken hen paa en anden stor Kvinde: Den hellige Katerina af Siena.

Ingeborg Maria Sick's Bog om Karen Jeppe vil interessere alle, der spændt følger Kampen mellem Muhamedanisme og Kristendom, som bliver mere og mere aktuel paa Missionsmarken. Smukkere Mindesmærke kunde ikke rejses for den Kvinde, hvis Legeme nu hviler i hint fjerne Land, hvor hun udførte sin Livsgerning. L.

Panteren af Staouéli.

Generalvikaren af Versailles, Msgr. J. Millot, forklarer i en Majbog »*La Mère de la Divine Grace*« (Paris P. Téqui 1936e 238 S. 10 fr.). Læren om Maria som Naadens Midlerinde; men Forf. nøjes ikke med en theologisk-praktisk Redegørelse for denne Trossandhed, han viser ogsaa Guds Moders Indflydelse paa Kirke, Familie, Ungdom, Synderen og de døende. Efter hver af de 32 dogmatisk-asketiske Læsninger fortælles der et Eksempel paa Mariadyrkelse fra det praktiske Liv. Nedenstaaende lille Beretning fortælles af en fransk Kaptajn Blanc.

»Det var i 1840. Vore Soldater, som havde lejret sig i Staouélis Omegn i Algier, blev bestandig holdt i Op-hidselse af Sjakalernes og Hyænerne Hulen, ofte over-døvet af Panterens endnu mere frygtindgydende Mjaven. En Dag forlod en Kvinde, der i længere Tid havde været Enke, sin Hytte paa et Højdedrag i Nærheden af Lejren. Den stakkels Kone gik ned til Staouéli-Sletten for at hente noget Grønt til sin Ged. Medens det ene Barn laa ved hendes Barm, fulgte det andet, en Dreng paa 12—13 Aar, efter hende, bevæbnet med en Riffel af den Slags, som Regeringen havde uddelt til Kolonisterne i Algiers Opland, for at de kunde forsvare sig. Moderen vilde ikke saa gerne, at Drengen skulde tage det gamle Gevær med, der maaske for et Aar siden var blevet ladt; men Drengen gav ikke efter og fik til sidst sin Vilje.

Da den lille Familie var kommet ned til Staouéli-Sletten, lagde Moderen sit Spædbarn fra sig i det grønne Græs og gav sig selv til at meje af Græsset, hvad hun kunde naa, hvorefter hun bandt det til et stort Bundt. Hun havde allerede taget sin Byrde paa Hovedet og sit lille Barn paa Armen for at vende tilbage til Hytten, da hendes store Dreng udstødte et Rædselsskrig.

Moderen vendte sig om og med sit Blik fulgte hun Drengens udstrakte Haand; hun saa et vældigt Panterhoved, som ragede op over en Busk 20 m fra hende. Hendes Dreng tog sin Riffel og vilde skyde, men hun forhindrede ham i at gøre det, idet hun haabede, at det frygtelige Rov-

dyr vilde lade dem slippe uden at angribe. Idet hun presser sit Barn til sit Bryst gør hun nogle Skridt.

Panteren har imidlertid taget sig sammen og kaster sig i et vældigt Spring over den lille Gruppe. I samme Øjeblik udstøder Drengen igen et Skrig, et Brag høres, Moderen falder paa sine Knæ og i en Situation nærmest som en dødsdømt, der venter det dræbende Hug, udraaber hun: »Jesus, Maria«. Da, efter et forfærdeligt Øjeblik, fyldt med Rædsel, kaster Drengen sig om sin Moders Hals og raaber: »Se, Mor!«, og idet hun ser i den angivne Retning, opdager hun kun nogle faa Skridt fra sig Rovdyret henstrakt i hele sin Længde og uden Liv.

I samme Øjeblik, hvor det graadige Dyr styrtede sig mod Drengen, havde denne uden at løfte Geværet, uden at sigte, affyret et Skud, og Kuglen var gaaet — lige igennem Panterens Hjerte. Moderen vendte tilbage til Byen, som udsendte en lille Ekspedition til Stedet anført af den unge Helt; paa et Muldyr bragte man den døde Panter til Byen, et af de største Eksemplarer af den farlige Rovdyrfamilie.

»Jeg skylder min Frelse,« sagde denne Kvinde, »disse to Ord: Jesus Maria, som jeg udtalte i den yderste Nød.«

»Det var hendes Overbevisning,« sagde Kaptajnen, der fortalte denne Episode. »Og det er ogsaa min,« tilføjede han.

Fra Hovedstad og Provins.

»Mariaforeningen«

har haft den Glæde, som Følge af Opraabet, at modtage følgende Gaver:

Hr. Grosserer Henning Jensen	Kr. 25,00
Hr. Harald Willumsen	» 5,00
Hr. cand. jur. Joh. Lose	» 25,00
Fru A. Damm	» 10,00
Under Mærket: M. B.	» 4,00
Uden Mærke	» 6,00

Ialt Kr. 75,00

Desuden har indmeldt sig som Medlemmer:

Højærv. Pastor Niels Hansen, Pastor N. R. M. Oppermann, Hr. cand. jur. Joh. Lose, Fru V. Loehr, Fru Grosserer N. Fr. Petersen (Vejle), Hr. Redaktør A. Silcowitz, Frk. K. Schmidt, Hr. Slagtermester C. Andersen.

Idet der herved bringes de ovenfor nævnte en hjertelig Tak, udtales tillige Haabet om endnu flere Bidrag og Indmeldelser, thi der mangler endnu stadig smaa 200 Kr. til at dække Udgifterne med.

København K., Bredgade 64,
d. 31. Marts 1936.

P. B. V.
Pastor v. d. Kellenburg,
Sognepræst ved St. Ansgar.

Aarsberetning og Regnskab f. Mødreforen. i Ordrup.

<i>Indtægter.</i>	<i>Udgifter.</i>
Kassebeholdning $\frac{1}{4}$ 35 27 83	Messer..... 35 50
Kollekter 67 98	Indkøb til Systuen 126 35
Kontante Gaver 354 60	Tilskud til et Sæt Kom- munionstøj 25 00
Indkomm. v. Salg af Tøj 15 00	Betalt for et Barn paa Børnehjem..... 150 00
Renter 0 73	Konting. til D. K. K. F. 10 00
	Forsendelse af Pakker. 2 65
	Kassebeholdning $\frac{1}{12}$ 35 116 64
466 14	466 14

Foruden kontante Gaver har Foreningen modtaget en stor Pakke udmærkede Rester til Skjorter og Kjoler samt en Del nyt og brugt Tøj. Der er uddelt 179 Stk. nyt og 91 Stk. brugt Tøj, 54 Par Strømper og en Del Fødtøj. I Aarets Løb er der sendt Lykønskning til 8 Mødre i Anledning af et Barns Fødsel samt læst Messe for de nyfødte Børn. Alle, der har bidraget med Gaver eller Arbejde, bringes herved en hjertelig Tak.

*Fra den vide Verden.***Kard. Schulte og Hitlers Valgtale.**

I Rhinlandet blev bl. a. 5 af de over hundrede Ungdomsførere, som blev fængslet samtidig med Msgr. Wolker, løsladt i Februar Maaned. Disse Gejstlige er i disse Dage paa ny bleven anholdt.

Endvidere meddeles det, at Kardinal Schulte af Köln var blevet inviteret til at deltage i Hitlers Valgforsamling i Köln af Byens Overpræsident Terboven, men havde svaret Nej. Ved denne Lejlighed skulde Kardinalen have udtalt sin Frygt for, at man efter Folkeafstemningen muligvis vilde skærpe Kampen mod Kirken. — »Maasbode« beretter, at dette ubehagelige Afbud til Valgforsamlingen over for Offentligheden af Nazister blev motiveret med, at Hs. Excellence var blevet »syg«.

»Queen Mary« blev ikke velsignet af en Præst.

»Universe« er i Stand til fra autentisk Kilde at demontere Historien om, at »Queen Mary« skulde være blevet velsignet af en katolsk Præst den Aften, Stabelafløbningen fandt Sted.

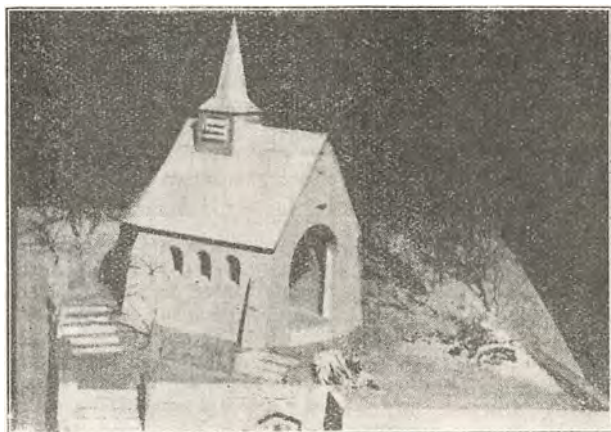
Den Præst, som man satte i Forbindelse med Skibets Velsignelse, fortalte sidste Uge »Universe«s Repræsentant Aarsagen til Rygtets Opstaaen:

»Det er ikke Sandhed, naar man siger, at jeg havde den Ære at velsigne »Queen Mary«. Jeg er tilfældigvis personlig Ven af nogle af de ledende Mænd, som byggede

Skibet og forsynede det med Maskiner. De inviterede mig til at overvære Stabelafløbningen. Aftenen før den store Begivenhed, da de alle var meget nervøse for, hvad der kunde ske, spurgte jeg, om jeg maatte anvise dem, hvilke Bønner de kunde tilføje til deres almindelige Bønner for at vinde den himmelske Faders almægtige og trygge Vel-signelse. Dette samtykkede de beredvilligt i og var den næste Dag glade for at have handlet derefter.«

Dronning Astrids Mindekapel.

Dér, hvor forrige Sommer et af Verdens mest tragiske Ulykkestilfælde fandt Sted, som hensatte et helt Folk, ja hele Europa i Sorg og Vemod, ved Vejen mellem Merli-

Mindekapellet ved Küssnacht.

schachen og Küssnacht i Schweiz, staar der i Dag et Kors omgivet med Blomster, som det fromme Folk smykker Stedet med. Lige overfor har Foreningen af Krigens Saarede og Invalider i Bryssel købt en Grund for at rejse et Kapel. Man har allerede for nogle Uger siden paabegyndt Arbejdet. Vort Billede viser en Model af det lille Mindekapel, som skal rejse sig dér i Løbet af Sommeren.

Har Dominikaneren begaaet Selvmord?

Schweizerbladet »Neues Volk« kommenterer i sit Til-læg af 10. Marts Nazibladenes Meddelelse, som havde følgende Ordlyd: »Dominikanermunken Thomas har begaaet Selvmord i Fængslet i Oldenburg. Thomas, der som Pro-kurator beklædte en ansvarsfuld Stilling inden for sin Or-den, blev sidste Efteraar idømt Frihedsberøvelse for en længere Tid som Følge af en mod ham ført Devisepoces. Samtidig idømtes hans Kloster store Konfiskationer. Under

Fængslingen gennemgik den ulykkelige Munk tiltagende sjælelige Kriser. Fængselsforvaltningen fjernede alle Genstande, som kunde bruges til Selvmord. fra ham; men i et ubevogtet Øjeblik tog Pater Thomas sin Kuttesnor, som han havde faaet Lov til at beholde til sine Andagtsøvelser, og hængte sig paa Cellens Gitter.«

Denne »Snor« optræder her som Forræder. Dominikanerne bærer overhovedet ingen Snor omkring Livet, men et slift, bredt Læderbælte, der slet ikke kan knyttes sammen. Naar Pateren blev fundet hængende i en Snor, saa har de skyldige ikke fjernet alle Genstande, der kunde anvendes til Selvmord (forefandtes saadanne Genstande overhovedet undtagen Kniven og Gaslen til Middagen?), men de har forsællig bragt en »egnet« Snor og sandsynligt ikke givet den aandelig sunde og dygtige Pater Snoren i Haanden, men derimod lagt den om hans Hals. Det er ikke umuligt, at Himlen i det Øjeblik fik en Martyr mere.

Lourdes i 1935.

»Osservatore Romano« beretter i sit Nummer af 30-11-35 om det medicinske Konstateringsbureaus Virksomhed i Lourdes i Aaret 1935. Ialt blev tilsammen 790 Læger (deraf var 305 Udlændinge), der havde begivet sig til Byen, modtaget i Bureauet og sat ind i dets Virksomhed. Lægeforeningen i Lourdes fik i Aarets Løb 444 nye Medlemmer og tæller nu 2217 Læger, der tilhører 21 forskellige Nationer. Bureauet har 1935 haft 46 nye Helbredelsestilfælde til Behandling. Fire af disse blev afvist paa Grund af Sygdommens Vedvaren, og af de 42 resterende fik kun tre Prædikateret »højstsandsynligt uforklarligt paa naturlig Maade«.

BREVKASSE.

Katholiker og Oddfellow.

I det engelske katholske Blad »The Universe« for 6. ds. læser jeg følgende:

»Katholik hædres af Oddfellows.

Mr. J. P. Murphy er blevet udnævnt til Provincialforstander af den uafhængige Oddfellowordens (Manchester Unity) Ulverton Distrikt, og en Katholik opnaar saaledes for første Gang Distriktets øverste Embede.

Naar man ved, hvor strengt det her i Danmark hævdes, at en Katholik ikke maa tilhøre Oddfellow-Ordenen, virker denne Meddelelse forbløffende. Er den ærede Redaktion maaske i Stand til at give mig en Forklaring. *Deres ærbødige Abonnent.*

Vi har henvendt os med en Forespørgsel til »Universe«s Redaktør, som har svaret nedenstaaende:

Saavidt mig bekendt afviger Organisationer som »Buffaloes« og Oddfellows« fra hinanden i de forskellige Lande, og de stedlige Kirkemyndigheder tillader og forbyder Medlemskab alt efter deres Karakter. I England er disse Foreninger intet andet end ven-

skabelige Velgørenhedsforeninger og absolut ikke hemmelige Selskaber. Jeg tror, det samme er Tilfældet i De Forenede Stater. Jeg formoder, at disse Organisationer internationalt ikke er kædet sammen, saaledes at, hvad der for en af Organisationerne er harmløst i et Land ikke nødvendigvis behøver at være det i et andet.

Med Højagtelse *H. J. Dr. Dean*. Redaktør.

Gudstjenesten i Paaskedagene.

1. Paaskedag = 1. P. — 2. Paaskedag = 2. P.

St. Ansgars Kirke. 1. P. 6 Korsets Optagelse. Procession, Levitm. og Præd. 8 st. Messe. 10 Pontifikalm. og Præd. 17 Festand. — 2. P. 7 Messen bortfalder. 8½ st. Messe. 10 Højm. Ingen Aftenand.

Jesu Hjerter Kirke. 1. P. 6, 7, 7½ st. Messe. 8½ Sangm. m. Præd. 10 Levitm. m. Præd. 11½ st. Messe m. Præd. 19½ Festand. 2. P. 6, 7, 7½, 8½ st. Messe. 10 Højm. 19½ Festand.

St. Knuds Kapel. 1. P. 8½ Sangm. m. Præd. 10 Højm. m. tysk Præd. — 2. P. 8½ Sangm. m. Præd.

Den evige Tilbedelses Kirke (Jagtvejen). 1. P. 9 Højm. m. Præd. 18 Festand. — 2. P. 7½ Sangm. 18 Festand.

Immaculatakirken. 1. P. 6½ Korsets Optagelse. Kommunionuddeling uden Højm. 9 Højm. 15 And. — 2. P. Højm.

Sakramentskirken. 6 Korsets Optagelse, Procession og Højm. 8 st. Messe. 10 Levitm. m. Præd. 18 Festand. — 2. P. 8 st. Messe. 10 Højm. og sakr. Velsignelse. Aftenand. bortfalder.

St. Antoni Kirke. 1. P. 8 st. Messe. 10 Højm. m. Præd. 2. P. 9 Højm.

St. Josefs Kirke. 1. P. 6 Korsets Optagelse og Messe. 9 Højm. m. Præd. 15 Festand. — 2. P. 7½ st. Messe. 9 Højm. 14½ And.

Rosenkranskirken. 1. P. 6 Korsets Optagelse, Præd. Sangm. 8 st. Messe. 10 Levitm. m. Præd. 17 Festand. — 2. P. 8 st. Messe. 10 Højm.

St. Teresia Kirke. 1. P. 8½ Højm. 11 st. Messe. 17 sakr. Velsignelse. 2. P. 8½ Messe. 17 Velsignelse.

St. Annæ Kirke. 1. P. 7 Korsets Optagelse, Sangm., Fælleskomm. 9 Børnegudst. 10 Højm. m. Præd. 18 Festand. — 2. P. 8 og 9 st. Messe. 10 Højm. m. Præd. 18 Festand.

St. Andreas Kirke (Ordруп). 1. P. 6 Korsets Optagelse. Højm. m. Præd. 8 st. Messe. 10 Højm. m. Præd. 17 Festand. — 2. P. 8 st. Messe. 10 Højm. 17 Festand.

St. Hans Kapel (Hørsholm). 1. P. og 2. P. 9 Højm.

St. Nikolai Kapel. 1. P. 9 Højm. m. Præd., sakr. Vels.

St. Pauls Kirke, Taastrup. 1. P. 10 Højm. m. Præd. 16½ And.

N.B. Ligesom i Fjor vil der Paaskesøndag under Messerne i de fem københavnske Sognekirker i Stedet for den sædvanlige Kollekt blive afholdt en offentlig Indsamling til Bestridelse af Kirkernes Udgifter til Lys.

Katolsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

flink ung Pige fra Provins, som Husassistent (ved København).

af ung Pige, gerne i Forretning; gift ung Mand som Portner eller Chauffør; Dame som Husbestyrerinde, helst hos Præst. (Alle velanbefalet).

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paategning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbh. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

April.	April.
12. S. 1. PAASKEDAG.	19. S. Hvide Søndag.
13. M. 2. PAASKEDAG.	20. M. Ferialdag.
14. Ti. 3. PAASKEDAG.	21. Ti. Anselm.
15. O. i Oktaven.	22. O. Soter og Cajus.
16. T. i Oktaven.	23. T. Georg.
17. F. i Oktaven.	24. F. Fidelis af Sigmaringen.
18. L. Hvide Lørdag.	25. L. Marcus. — <i>Bededag.</i>

April. Ugens Messebønner.

12. S.	1. Paaskedag (546—392).
13. M.	2. Paaskedag (550—396).
14. Ti.	3. Paaskedag (555—401).
15. O.	i Oktaven (559—405); 2 For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
16. T.	i Oktaven (563—408); 2. som Onsdag.
17. F.	i Oktaven (568—410); 2. Anicetus ([9]—[9]).
18. L.	Hvide Lørdag (572—412); 2. som Onsdag.

M.-K. Rosenkranskirken »Stella maris« M.: Tirsdag (NB. ikke Mandag) d. 14. April Kl. 20. Derefter i Forsamlingsalen.

**Skoleforeningen St. Ansgars Fraternitet
Teateraften, 2. Paaskedag**

den 13. April, samt Tirsdag den 14. April Kl. 20 opføres

» GENBOERNE «

i Sankt Knuds Skoles Festsal, Stenosgade.

Billetter à 1 Kr., kan købes hos Portneren, Stenosgade 4 A,
Kath. Boghand., Stenosg. 3, eller hos Foreningens Medlemmer.

Marlaforeningen har med stor Glæde og Taknemmelighed yderligere modtaget følgende Gaver:

Fra Frk. B. Fog	Kr. 25,00
Fru Henriette Rasmussen	» 10,00
Fru H. Marcussen	» 5,00
Fru Th. Marcher	» 50,00
Fru Politinspektør M. Schepelern-Larsen. »	5,00
Mrk. »corde palpitante«	» 4,00
Frk. S. Damm	» 5,00

I alt Kr. 104,00

Alle Bidragydere takkes hjerteligst! Nu mangler der endnu kun smaa 100 Kr. Men de kommer vel sikkert endnu; det haaber vi da tillidsfuldt!

Bredgade 64.
d. 5. April 1936.

P. B. V.
Pastor v. d. Kellenburg.

Rettelse: I Omtalen af »En ny Sekt« blev 3 Trykfejl overset: S. 323 skal det ikke hedde »Tidens religiøse *Stemninger*, men *Strømninger*«. Endvidere maatte ikke »Middelalderens Aandsfrihed«, men Aandsfinhed vige. S. 324 skal det hedde »Favør« i Stedet for Farver.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Afleveret til Postvæsenet Onsdag d. 8. April.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 16.

Søndag den 19. April

1936

INDHOLD: Hvidesøndag. — 1536. — Katholsk socialt Arbejde. — Fra stille Aftener. — Sovjets Kristenforfølgelse. — Hvad Missionæren maa huske paa. — Blandt Ulvene. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalendarer. — Ugens Messebønner.

HVIDESØNDAG.

*Saa milde Minder ved Paasketid
gaar frem fra vort Hjertes Gemme
og taler tyst om en Højtid blid,
vi aldrig evner at glemme.*

*De Minder taler med milde Ord,
der gør, at vi fast maa græde,
om Hvidesøndag ved Herrens Bord
med Barnets Renhed og Glæde.*

*De taler tyst om en Fryd og Fred,
som aldrig os gaar af Minde,
om end vi drager saa langt af Led,
og Aar og Dage de svinde.*

*Du Mindehær fra en svunden Tid
tal tyst med din milde Stemme,
gør atter Sjælen saa barneblid
og lær os igen at nemme.*

*At Hjertets Renhed er bedste Pryd,
hvormed vi os selv kan smykke,
thi Hjertets Renhed er Christi Fryd
og Pant paa vor egen Lykke.*

*Saa slet vi vogted hin dyre Skat
og ødte den uden Tanke;
til Straf vi maatte i Syndens Nat
saa længe, saa længe vanke.*

*Dog, rund og rig er Guds Naades Magt,
og Vejen vi fandt tilbage;
men ak, vor Uskyld var ødelagt,
vor Uskyld fra svundne Dage.*

*Saa vogt da, Herre, hver Barnesjæl,
som her Dig i Dag annammer,
til Livet slutter bag Kistens Fjæl,
og endt er Sorrig og Jammer.*

PETER ANDREASEN.

1536.

Michael Neiiendam har hos G. E. C. Gad udsendt en »folkelig genfortalt« Reformationens-Historie. I »Berlingske Tidende«s Omtale af dette Jubilæums-Skrift samler *Henning Kehler* sine Indtryk i flere interessante Udtalelser. Han roser Bogens Udstyr, kalder den »høflig« og »leveringsdygtig«, kundskabsrig og uden udfordrende Tanker. I det hele er Hovedkarakteren: »et Elevarbejde til og med Kryds og Slange«. Men *Kehlers* Tanker er dog ikke *Neiiendams*. »Hvis *M. Neiiendam* af og til har følt nogle Suk trænge sig frem ved Tanken om alt det, Reformationen satte over Styr, som Middelalderen besad, saa har han undertrykt dem.«

Saaledes altsaa fra *Neiiendams* egne Rækker. Vi Katholiker vil gerne anerkende, at Bogen ikke indeholder de hvasse Angreb fra den gamle Tid, at Bogen er »kundskabsrig«, for saa vidt den vedrører de lutheranske Kildeskrifter, og for saa vidt den skelner mellem Synd og Aflad, mellem Tilbedelse og Paakaldelse i Moderkirkens Lære og venligst indrømmer nogle gode Sider ved Kirken og dens Overhyrder.

Men er Neiiendams Skrift virkelig et Skridt videre hen imod en konfessionel Forstaaelse? En lille Sætning har gjort Indtryk paa mig. N. skriver: »Ingen vil nægte den katholske Kirke Kristennavnet.« — Altsaa videre er vi dog ikke naaet, end at en Prædikant i en lille luthersk Folkekirke naadigst ikke nægter den Kirke Kristennavnet, som er hans Moderkirke, den Kirke, som sendte sine Biskopper og Præster og hellige Jomfruer og øvrige Martyrer ind i Amfiteatrets Dyrekampe, og hvis første Leder, Klippe- manden fra Tiberias, døde i den Neronske Cirkus ved Vatikanets Fod...

Paa første Historieside i Neiiendams Bog læser vi, at der paa Pavetronen vel fandtes uselviske og trosglødende Personligheder, men ogsaa »Paver, der var flinke til at fremme deres Formaal med Intriger, Gift og Dolk«.

Tænk om man paa første Side af en Bog om Danmark vilde skrive: Danskerne er dygtige i Landbrug, men ogsaa flinke til at fremme deres Formaal med Mord og Kvælningsforsøg?

Her skal kun fremhæves Neiiendams fejlagtige Syn fra Begyndelsen af, hans »proton psoidos«, som Grækerne sagde. Thi for at bedømme et Folk som Helhed behøves først og fremmest Oversigt over, hvad der er Hovedsagen. Iblandt over halvtredje Hundrede Paver, hvoraf en stor Del Helgener, Martyrer, lærde og elskelige Skikkelser, findes der altsaa enkelte faa Judas'er og nogle ubetydelige og svage Personligheder. Er dette ikke netop et Bevis for, at Kirkens guddommelige Kraft ikke kommer fra dens Overhyrder? Og hvor mange har mon været »flinke« til Gift og Dolke? Det stricte Bevis vilde falde vanskeligt.

Man vil aldrig forstaa den katholske Kirke eller give et objektivt Billede af dens Væsen, hvis man paa første Side af en Kirkehistorie straks fremhæver »daarlige Paver« og lægger dem som Modvægt i Vægtskaalen imod »gode Paver«, som der desværre — tilsyneladende desværre for den protestantiske Opbyggelse — jo gives nogle af. Kirken skal helst være saa sort som mulig, for at Reformatorerens »lyse« Skikkelser kan fremhæves des mere. — En ogsaa i Nutidspolitik kendt Propaganda.

Neiiendam har for Resten i Bogen et Sted, som jeg saa godt forslaar. Det er der, hvor han skriver: »Den katholske Kirke er Religionshistoriens interessanteste og mest sammensatte Problem« (S. 12); og han kunde godt have tilføjet: Og jeg forstaaer heller ikke meget af dette Problem.

Dette fremgaar ogsaa tydeligt af hans Omtale af den sen-middelalderlige Katholicisme: 1) Djævlens i Mineskakten,

2) St. Michaels Sjølevejning, 3) Djævlens paaminder Kvinder om ikke at snakke for meget under Gudstjenesten (Titlen er vist forkert, thi hvorfor skulde Djævlens det?). Saa kommer 4) et Mariabillede, 5) et af Kippinge Kirke (den eneste Kirke i den danske Middelalder?) og til sidst Dürers: Melankoli. Disse 6 — seks — Billeder skal give Læserne en Forstaaelse af sen-middelalderlig Katholicisme!

Er disse Billeder da ikke fra Middelalderen? Jo, de er. Bringer de os en Forstaaelse af Kirken i Middelalderen? Nej, absolut ikke. De er kun et Udpluk »in majorem Lutheri gloriam« (til Luthers større Ære) — til Fordel for det, Bogen gør Propaganda for — Lutheranismen. Tag Dürers Billede: Melankoli. Dette skal altsaa efter Michael Neiiendam ligefrem være typisk for det sen-middelalderlige Menneske. Hvorfor glemmer Neiiendam — for bare at fremdrage nogle af Dürers Arbejder — hans Apostle? Hvorfor ikke hans største og vistnok bedste Billede: Allehelgenbilledet?

Fordi Neiiendam gør noget lignende som hans Trosfader M. Luther gjorde det med Bibelfortolkningen: han lagde sin egen Lære i Biblen og plukkede det ud, han vilde. Hensigten i denne Historieskrivning er dog alt for tydelig. Det er som ovenfor med Paverne: Forholdet mellem indbyrdes forskellige Ting indenfor den store Møderkirke er fremstillet fordrejet. Det kan ogsaa gøres ad fotografisk Vej, for Eks. en løbende Mand bagfra kan få en Kæmpefod, medens Kroppen synes ganske lille i Perspektivet. Det er Perspektivet, det kommer an paa.

I en efterfølgende Artikel vil vi se paa Neiiendams Fremstilling af Reformationens Indførelse i Danmark.

F. F. M.

Katholsk socialt Arbejde.

I det internationale Arbejderbureau's Aarvog for 1934 ydes der den katholske Kirke den mest uskrømtede Anerkendelse med Hensyn til dennes sociale Virksomhed. Aarbogen betoner saaledes særligt den katholske Kirkes Bestræbelse for at sikre den moralske Socialordning Forrangen over for den økonomiske. I Overensstemmelse med de Grundsætninger, der er nedlagt i Rundskrivelsen »Quadragesimo anno«, har f. Eks. det franske kristelige Arbejderforbunds Kongres 1934 forlangt oprettet en Professionsorganisation, der tillod Menneskene herved at opfylde deres Bestemmelse paa det individuelle, familiære og sociale Omraade og derved opnaa deres Evighedsmaal. Naar denne

Værdi-Rangforordning staar bevidst for en, saa maa man ogsaa anerkende den sociale Betydning, rent religiøse Foranstaltninger som f. Eks. den eucharistiske Kongres i Buenos Aires har haft; thi ved saadanne Kongresser ser man tydelig den store moralske Indflydelse, som Kirken udøver paa sine Tilhængere. Fuldstændig paa Linie med den ovenfor antydede katholske Socialopfattelse var ogsaa det Thema fastlagt, som de franske Katholikere »Sociale Uge« fra 1934 havde valgt, nemlig: Social Ordning og Opdragelse. Ogsaa for den kristelige Arbejderungdom, hvis Hovedøjemed er at genvinde Arbejdermasserne ved Hjælp af de kristne Arbejderes Apostolat, gælder Grundsætningen: Moralreform er Forudsætning for Reform af de sociale Tilstande. Aarbogen behandler ydermere den sociale Betydning af Kampen, som Katholikerne i U. S. A. fører for den moralske Fornyeelse af Biograf, Radio og Theater og betegner de i den Henseende opnaaede Resultater som »et socialt Nyopbygningsværk«. Af de i Løbet af Aar 1934 udstedte biskopelige Rundskrivelse fremhæver Aarbogen specielt det amerikanske Episcopats Kollektivskrivelse, der udtalte sig for de Rooseveltiske Reformer og tilsagde Katholikernes loyale Medvirkning ved Gennemførelsen.

Denne ubetingede Anerkendelse af vor katholske Kirkes praktiske sociale Virksomhed har vi kun Grund til at tilægne os med den største Tilfredshed, eftersom ingen af de ledende Personligheder i denne verdensomspændende internationale Organisation — saa vidt vi da ved — staar i den katholske Lejr.

Ogsaa fra Frankrig lyder i den nyeste Tid Røster, der priser den opbyggende sociale Virksomhed. Der har Forbundet af katholsk Arbejderungdom, som for ti Aar siden blev kaldt til Live af fire unge trosivrige Arbejdere, i dette korte Tidsrum udviklet sig i saa høj Grad, at det for nylig har vist sig i Stand til at købe et stort syvetages Hotel til Brug for sin Forbundscentral. Forbundet tæller nu over 1000 Filialforeninger og ca. 100.000 Medlemmer. Den øverste Etage i den nye Forbundsbygning gennemgaar for Tiden en Forvandling, idet der indrettes et Kapel.

Ogsaa i Belgien arbejder den kristne Arbejderungdom af al Kraft i social Virksomhed, hvorfor den for nylig ogsaa har faaet Ungdomsdommeren Paul Wets mest ubetingede Ros. »Jeunesse ouvrière chrétienne«s nationale Arbejde har, saaledes skriver Wets bl. a., hævdet sig glimrende ved med Kraft og Begejstring at have optaget Kampen til Gunst for den arbejdsløse Ungdom. Det er ham en sand Glæde at kunne bevidne denne Bevægelse sin Hyldest, ikke som en Naadessag, men som dens Ret. »Den kristelige Arbejderungdom«s Virksomhed (den omfatter ca. 80.000

unge Arbejdere) har ikke mindst gjort sig bemærket ved at have taget Initiativet til at føre den arbejdsløse Arbejderungdom rundt paa Værksteder og Industriforetagender, ved at fungere som Engageringsbureau og ved at sørge for, at Ungdommen faar den fulde Nytte af sin Fritid ved at fremskaffe Ungdomshjem, der staaar aabne for enhver ung arbejdsløs, samt desuden skaffe dem baade materiel og moralsk Hjælp. »Den kristelige Arbejderungdom« har desuden stillet sig i Brechen for forlænget Skoletid, Indretning af faglige Fortsættelseskursus og for Forhøjelse af Arbejdsløshedsunderstøttelse til Familiefædre, der har arbejdsløse Børn under 18 Aar. Den kristelige Arbejderungdom raader desuden over en interessant Presse og over et eget Blad »Den unge arbejdsløse«. Den udsender Flyve- og Stridskrifter, der er skrevne paa indtryksfuld Maade og derhos giver Offentligheden Oplysning om alle de bedrøvelige Tildragelser, der er hændt Arbejderungdommen, og som er kommet til Skribentens Kundskab. Paa til Steder er der indrettet Arbejdslejre, og ved sin Propaganda, sine Møder og Kongresser har »den kristelige Arbejderungdom« holdt Modet oppe hos de unge Mennesker, der er betroet dens Forsorg. Desuden er den særlig bekendt for med største Eftertryk at kunne bekæmpe den menneskelige Hang til Modløshed, Efterladenhed og Fortvivlelse. De unge besidder en glødende og overbevisende Tro, de er sande Lægmandsapostle, der som et af deres Hovedformaal har helliget sig Kampen mod Troens maaske farligste Fjende: Arbejdsløsheden.

Ved A. N.

Fra stille Aftener.

»Det er Journalistik, Forsøg paa gennem Genfortælling at give den jævne Læser Indtryk af de Rigdomme, Beskæftigelsen med gamle Tidens Historie og Aandsliv rummer«, siger Frederik Poulsen, hvor han i sin sidste Bog præsenterer os for sine stille Afteners Læsefrugter. (*Fra stille Aftener*, Gyldendalske Boghandel 1935, 166 S. Kr. 6,75 Journalisten har haft Held med sig: med en vidunderlig Smidighed og Alsidighed, med en Rigdom af Anekdoter, Billeder og plastiske Skildringer fortæller han om sit Stof. Alene Kapitler som »Om Træning af Heste for 2300 Aar siden«, eller »Naar Pompejis Vægge faar Mæle« vidner ypperligt herom.

Bogen røber en stærk Interesse for religiøse Emner. Der findes Kapitler om den hellige Frans, om det ældste Evangelium, om Oldkristendommen og deus Ud-

bredelse; i »Menneskeheden og Gudedynastierne« opspores nogle af de smukkeste græske Vidnesbyrd om græsk Fromhed, og i »Livets Riddertjeneste« kommer Forfatteren ind paa katolsk Askese. Denne religiøse Interesse er ganske vist Skønaandens og Religionshistorikerens og fortætter sig ingen Steder til Erkendelse af Religion som den absolutte Livsmagt. Man maa i det hele taget ikke glemme, at »det er Journalistik«, ellers bliver man, naar man for nogle Uger siden har læst Fødselsdagsbarnet Frederik Poulsens smukke Ord: *»Jeg bekender, at jeg langt bedre nu end for 30 Aar siden kan deltage i Videnskabens Hyldest til Kirken«*, temmelig maalløs ved nu i Bogen at læse:

»Evigty lyser denne Sandhed gennem alle Religionskifter, at de største Fremskridt er vundet fjernt fra Templer og Kapeller, ikke af Menneskene, naar de lyttede til Gudernes Stemmer«.

Hvad der siges om det ældste Evangelium og Oldkristendommen er tysk rationalistisk Bibelkritik og uden videre Interesse. Det viser kun, hvor hjælpeløs man staar overfor Kristendommen, naar man maa erklære Petri Vision af den Korsfæstede som Kristendommens Rod. En Halucination skal være Kilden til den største religiøse Udvikling!

Der er nogle Steder som vi gerne vil fremhæve, enten paa Grund af deres Urimeligheder eller deres gode Form.

Til de første hører (S. 122): *»Den almindelige Katholiks Forhold til Gud er den Dag i Dag af samme forretningsmæssige Karakter som de antike Folks til deres Guder. Man synder, man gør Bod, synder igen og passer blot paa til sidst at faa Sakramentet«*. — Som Karikatur sikkert er ganske god Skildring af skrøbelige Menneskers Adfærd. Men i Almindelighed et Bevis paa, at Religionshistorikere, der kun er religiøse Skuespillere — *»Den moderne Religionshistoriker maa have lidt af den samme Evne som Skuespilleren, der indlever sig i Rollen, oplever den fremmede Personlighed paa godt og ondt, samtidig med at han naturligvis stadig forbliver sig selv, bevarer et lille, klart og kritisk Hjørne i Hjernemassen«* — ikke gør Fyldest. Det lille Hjørne kunde vi godt tænke os lidt udvidet uden den ringeste Frygt for den sande Religions Skæbne, — tværtimod — men iøvrigt digter Livet alligevel bedre end Skuespilkunsten!

Er det sandt, at *»det faldt ingen ind før Jesus at tale om, at en stor Synder under visse Omstændigheder kunde staa Guds Hjerter nærmest«*? Hos Isaias siger Gud: *»Hele Dagen breder jeg mine Hænder ud efter det vantro Folk, som vandrer efter sine Tanker paa en Vej, som ikke er god«*. (65, 2). *»Du forbarmer Dig over alle og Du er overbærende mod Menneskenes Synder for Bodens Skyld.«*

Visd. 11, 24. Et Dogme om, at det skulde være forbudt at bede for en Vantro, kender vi ikke.

Naar Forfatteren mener, at den hellige Theresias »aut pati aut mori« — enten lide eller dø — er Udslag af Pessimisme, er han paa Vildspor og maa derfor bagefter se i den store spanske Helgenindes virksomme Liv en Slags Modsætning, hvad der er saadan en rigtig moderne religionshistorisk Konstruktion, som kun er en Sæbeboble for den virkelig troende.

Smukt er et Ord om Dogmerne (S. 157):

»Jeg bekender, jeg har en hemmelig Forelskelse i katolsk Dogmatik, den himmelske Jura; Dogmet er som Loven prøvet Liv, et Forsøg paa at besvare alle de Spørgsmaal, som Liv og Død og Evighed stiller den Tænkende, og Svarene er som et Fakkelløb, hvor Faklerne vandrer fra det ene Hold Vismænds Hænder til det næste Slægtleds Vise.«

Naar jeg tænker paa, hvor ofte jeg indprenter min Superior, at Smør er absolut at foretrække fremfor Margarine, og at Appelsiner alene for deres Vitaminers Skyld aldrig burde mangle paa et Klosterbord, uden at det gør synderligt Indtryk paa ham, er jeg lidt skeptisk med Hensyn til Dominikanernes overdaadige Køkkenparadis i Jerusalem — saafremt de altsaa til daglig skulde være saa vel forplejede — men derfor morer det mig alligevel at læse:

»Jeg har i min Ungdom engang været tre Uger i Kloster, betalende Gæst i et Dominikanerkloster i Jerusalem. En Tid, jeg altid mindes med Glæde, men stærkest staar Fastedagene, Fredagene, i min Erindring. Vi maatte savne Kød de Dage, ja vel, men Klosterets elskelige Kokke opbød al deres vidunderlige Kogekunst for at trøste os: dejlige Postejer, frisk fangede Fisk, Hummere fra Jaffa — Hummere er nemlig ikke rigtigt Kød — forsonede os med Skæbnen. Resultatet blev, at vi længtes efter Fredag, skønt vi saamænd levede dejligt ogsaa de andre Ugedage.«

—z.

Sovjets Kristenforfølgelse.

I det engelske Maanedsskrift »The Month«s Februarhefte læser man nedenstaaende Artikel, underskrevet Joseph Ledit:

Den Hellige Fader, den eneste af alle Verdens Statsmænd, som kender Verden i dens Helhed, og som ved at betragte den ud fra et religiøst Synspunkt ser Tingene i deres fulde Udstrækning og vurderer dem efter deres sande Værdi, har i sin Juletale til Konsistoriet erklæret, at den antireligiøse Bevægelse langt fra at tage af i Voldsomhed tværtimod bliver kraftigere og kraftigere og breder sig mere og mere baade i den gamle og i den nye Verden. Siden

dette er Tilfældet, er det klart, at det er vor Pligt som Kristne at sætte os op imod denne Bevægelse med fornyet Kraft, Forstaaelse og Energi. Thi selv om dens Virksomhed for Tiden viser sig mindre paa Overfladen, saa dækker den sig under mange Former og arbejder i det skjulte; dens Propaganda er blevet langt mere underfundig, og den har forstaaet at maskere sig saa godt, at selv nogle inden for Elitens Rækker har ladet sig fange af den. F. Eks. har Bevægelsen forstaaet at udnytte det fælles og dybe Ønske om Fred, som besjæler alle Folk. Afvigte December har Bevægelsens snedige Propagandister i Lourdes organiseret en Kongres for »Sovjet-Ruslands Venner«, og det lykkedes den at samle et Antal mere eller mindre kendte Personer, som blev inviteret for at beundre den sovjet-russiske Regerings uhøjelige Fredsvilje, saa de ikke skulde fæste Lid til de onde Rygter, som Regeringens Fjender udsprede i Udlandet om Religionsforfølgelserne i Rusland.

De modsatte Rygter er omhyggeligt sat i Omløb for at lette de finansielle Operationer mellem Sovjetregeringen og de fremmede Magter og for at forøge Sovjets Indflydelse i Genève. — Imidlertid har Aaret 1935 været et af de frygteligste for Katholikerne i Sovjet-Rusland. Orthodoxe og Protestanter har ogsaa lidt meget, men de Oplysninger, jeg disponerer over, vedrører hovedsagelig Katholikerne.

I 1934 var der endnu henved 30 Præster til at besørge Sjaelesorgen blandt de polske Katholiker i Ukraine. Af disse havde nogle og tyve deres Arbejde i de gamle Distrikter Zitomir og Kamieniec. Nu (November 1935) er der kun 4 tilbage. I April 1935 udførte 26 Præster Sjaelesorgen blandt de tyske Katholiker i det tidligere Tiraspol Diöces. For nylig er alle paa tre nær blevet arresteret. Samme Aar blev P. Jerome Cierpienko og P. Sabudzinski arresteret i Sibirien, P. Wargidze i Kaukasus og P. Wierzbicki i Tambov. Alle er de blevet idømt haarde Straffe, og nogle af dem til 10 Aars Forvisning til Solovki-Lejren.

C. H.-S.

Hvad Missionæren maa huske paa!

I sin Bog »*Negerpsyche*« (Herder Freiburg, VI + 189 S. RM. 2,80.) skildrer J. Frässle Missionærens Vanskeligheder alene ved at forstaa de indfødte. Nedenfor en Prøve.

Europæerne drager af Sted til Afrika. At Menneskene der har en anden Hudfarve, ved de, det ser de ogsaa straks; men at der i denne sorte Verden tænkes paa en ganske anden Maade end i deres Hjemstavn, falder dem ikke ind. Negrene skal tænke som Europæren, ellers kal-

der han dem for Æsel, Abe, Kamel, dumt Negerpak og meget andet af samme Slags, han skælder dem ud, pisker dem, saa Gud maa sig forbarme, indtil de endelig, værge-løse overfor denne væbnede Magt, udbryder: »Europæeren er syg i Hovedet«, d. v. s. han er forrykt.

Ogsaa den sorte gør sig sine Tanker.

»Hvorfor er Europæerne kommet til vort Land for at pine os? Vi har dog ikke gjort ham noget ondt?«

»De kommer, fordi de sulter hjemme«, eller »de er blevet forstødt af deres Brødre paa Grund af en ond Ger-ning, saaledes som ogsaa vi forbander onde Stammebødre«.

»Naar vi gør noget, saa gør vi det for at drage Fordel derved, Han kommer i alle Tilfælde ikke for at gøre godt imod os.«

»Europæerne er hvileløse som Sommerfugle, der suger overalt. De er som Græshopper, der springer rundt alle Steder, bortæder alt og ikke lader noget tilbage. Den hvides Moder er Begærlighed«.

»Tag jer i Agt, Brødre: de bærer Klæder, fordi de er fulde af Saar, som de maa skjule eller skjuler for at smitte os«.

»De er hvide, for deres Hjemstavn hedder Mputu, d. v. s. Nattens Land. I Mørke bliver Planterne hvide.« (Ogsaa vi Europæere dækker for Eks. Salat til for at den kan blive hvid.) »Maaske lever de meget i Vand, som jo ogsaa gør vore druknede hvide, eller hos Aander, som er hvide«.

»At Europæerne bryder ind i vort Land og siger: »Vi har set jeres Jord, derfor tilhører den nu os« — det er jo tilstrækkeligt Bevis for, at de ingen Retsbegreber har, sær- lig, at de intet forstaar om Ejendomsretten. Snyltegæster er de, store Tyve og Røvere, Uretfærdighedens Fædre, Uret- tens Beskyttere«.

»Mange af os har været Slaver hos Arabere; hos dem havde vi det haardt: Arbejde, Prygl, ja Døden var vor Lod; men vi fik i det mindste Maven fyldt. Nu er vi blevet Europæerslaver; ogsaa hos dem er vor Andel Arbejde, Prygl og Død. Men det værste er dog, hos dem er vore Maver altid tomme; de giver os intet at spise, vi dør af Sult. Saa vilde vi hellere være blevet ved med at være Arabernes Slaver«.

»Europæerne maa være rige, og dog er de umættelige! De skriver en Seddel til deres Hjem, og som Svar indtræf-fer en Sending af Stoffer, Salt, Tobak, o. s. v. Men i Stedet for at nyde deres Rigdom og nyde Livet i Fred og Ro, skraber de hvileløst ogsaa vort Lands Skatte til sig og fører dem paa deres Skibe til deres Hjemstavn. Betaler nogle af dem vort Arbejde, saa sker dette dog kun med

daarlige Stoffer, der er som Moskitonet oversmurt med Farve; de gode Stoffer beholder de til sig selv«.

»Daarlige Mennesker maa de være, Europæerne, ikke alene fordi de udplyndrer os, gør os til Slaver og betaler Arbejdet daarligt, men meget mere fordi de lægger Hænder paa vore Kvinder, men ikke køber dem for Alvor og tager dem med til deres Hjem, naar de vender tilbage dertil, men derimod lader dem ligge, afblomstrede, paa vore Gader. Tror de, vi vil eje en Kvinde, som har udlevet sig med Europæere og er blevet gjort syg af dem?«

Den, der ikke indlever sig i Negrenes Tankeverden, begaar Fejlgreb, saaledes som Stanley gjorde det. Han kom til Kongo, hørte overalt Taletrommen, som i alle Landsbyer forkyndte: »Brødre, i vort Land viser der sig en Mand af hvidt Kød«. Paa ægte europæisk Vis tænkte Stanley straks paa Krigstrommen, og da han saa Mændene løbe sammen inde paa Strandbredderne med deres Lanser i Hænderne, skælvede han, vejrede Krig og skød. Ak, det var jo kun Æreslanserne, og Trommerne havde kun lydt, for at man skulde komme og se de hvide.

Af sand barnagtig Frygt har mange Europæere forbudt de indfødte at vise sig for dem med Lanser, et Forbud som med Rette vakte de indfødtes Foragt, Had og Opsætsighed imod dem, medens Mod og Tillid fra deres Side vilde have vakt de indfødtes Tillid.

Trommemeldingen kom dengang ogsaa til Basako-Stammens Konge, Mojimba. Straks sammenkaldte han Stammens Ældste og Lærdeste og holdt Natten igennem Raadslagning med dem. — »Brødre — hvad kan det betyde — en Mand af hvidt Kød?« De Ældste svarede: »Konge, har Du glemt, hvad vore Fædre har berettet? Skaberen har ikke dannet det første Menneske af brunt, men af hvidt Ler, og da Mennesket steg op af Floden, Fødsleens Vande, og i Taknemmelighed bøjede sig for sin Skaber og talte: »Jeg takker Dig, Du er min Herre«, da var det ikke sort, men hvidt«. De Lærde sagde: »Vore Børn fødes lyse af Hudfarve, og hvis en af vore drukner og ligger fire Dage i Vandet, er hans Hud ikke længere sort, men hvid. Da alt Liv stammer fra Vandet, og ogsaa de sorte bliver lyse deri, saa maa Manden af det hvide Kød, som kommer til os, være en af vore druknede, som i Vandenes Rige har genfundet Livet og vender hjem til os igen.« Da sprang Kong Mojimba op: »Det er Kwakwa, min Broder, som druknede for seks Regnperioder siden! — Op, Brødre, smyk jer, rust Kanoerne. I Festskrud vil vi møde ham«.

Da nu Stanley bøjede ind i Lohali-Floden, kom 52 Kampkanoer med festsmykkede, syngende Roere glidende ned ad Strømmen. Men da Fartøjerne ordnede sig i Halv-

kreds omkring Stanley, som bag Skjolde havde forskanset sig inde paa Strandbredden, og da Mændene brød ud i vilde Jubelhilsner, da knaldede Stanleys Geværer, og døde styrtede mange Sangere over Bord. Ikke som Velkomsthilsen, men som et Angreb havde Stanley opfattet Modtagelsen.

»Det er ingen Broder«, raabte Kong Mojimba, »det er den værste Fjende, der nogen Sinde har betraadt vor Jord«.

Dette er Forklaringen paa, at man saa ofte, naar jeg kom til en ny Landsby, spurgte mig: »Er Du ikke Broder til vort Folks Mordere? Din Hud forraader Dig!«

Kommandanten, som ledede Gummikrigen ved Lohalis nedre Løb, sagde i 1907 til mig: »Havde jeg dog blot for Aar tilbage kendt dette Folk, som jeg kender det i Dag! Ikke et Skud havde jeg løsnet imod det; ikke med Soldater og Geværer var jeg trængt frem, men med Tuskvarer og Salt; derved havde jeg opnaaet langt flere Produkter og vundet mig Venner i Stedet for Fjender.« Men det var for sent. Utallige havde forblødt paa Grund af Europæernes Uforstand og den for deres Race karakteristiske Begærlighed.

En ung Missionssøster havde til en Christi Legemsprocession smykket de kristne Pigebørn ved at stikke blaa Blomster i deres Haar. Fra Nabolaget styrtede straks en Masse Mænd frem med Kurve fulde af Kobberringe og Knive, og allerede langt borte fra raabte de: »Det er godt! Vi køber dem alle!« — »Hvad er der i Vejen?« spurgte jeg og skyndte mig efter dem hen til Pigeskolen, hvor de smykkede Børn stod. Nogle af de vilde havde allerede kastet Kobberringene og var begyndt at slæbe Børnene bort. Med Stokken maatte jeg drive dem bort og rive Pigebørnene ud af deres Hænder. Søsteren havde ikke vidst, at den blaa Blomst i en Kvindes Haar er Tegn paa, at hun er til Salg.

Af de her anførte Eksempler vil man tydeligt se, at enhver Nyankommen begaar Fejltagelser, naar han ikke har en erfaren Lærer ved sin Side, hvad desværre sjældent er Tilfældet, eller naar han i Selvklogskab med Vilje giver Afkald paa hans Raad. Altid og overalt forudsætter han, at Negrene tænker og dømmer som han selv, og paa denne Maade gør han sig forhadt og ødelægger følgelig sit Værk. Derfor giver en hvid Missionsbiskop enhver nyankommen det Raad: »Døm ikke, før det første Aar er gaaet, saafremt De vil være lykkelig og spare Dem selv for mange Bekymringer.« Men ogsaa senere kan man endnu tage fejl. Man ærgrer sig over Negrenes »Dumhed«, dér hvor man selv tænker dumt og handler dumt, idet man tror sig i sit gamle Fædreland.

Den unge Missionær kommer til det Indre af Afrika og

bilder sig en utrolig Masse ind — først paa Grund af de store Ofre han har bragt ved at forlade sit skønne Fædreland for at omvende Hedningerne; han venter, at de sorte ved hans Ankomst vil drage ham i Møde i Taknemmelighed. Men hvor bliver han skuffet, krænket, bitter, naar intet af alt dette sker! De indfødte kender ikke hans skønne Fædreland, og de aner intet om hans blødende Hjerte, de mener, han kommer som de andre Europæere for at spise deres fattige Høns og Æg; tror, han vil fratage Ungdommen Førerskabet og saaledes gøre dette ringere, eller at han vil præparere Børnene til Kanonføde, udlevere dem til Statsmyndighederne, hvor de bliver uddannet til Soldater, som skal undertrykke de hjemlige Stammer. Og hvor maa den Mand, der bærer et saa langt Gevandt, dog være fuld af Saar! Andre gaar efter de fjendtligsindede Europæeres Ord og betragter Missionæren som en »vild fra Europa«, da ingen Soldater med Geværer ledsager ham, og ingen skinende Knapper pryder hans Dragt. Trang til at høre hans Lære føler de ikke; de har jo deres egen Religion, som de gaar mere op i end mangan Europæer i sin Kristendom. Hvor han vil betræde en ny Landsby, forhindrer Mændene med deres Lanser ham mange Steder i at gaa i Land, Kvinderne kaster glødende Træstykker ned i hans Baad; og lykkes det ham dog at komme i Land, saa forbyder Høvdingen sine Undersaatter at sælge ham Fødemidler og at gaa til hans Undervisning, thi »denne Undervisning er daarlig; den bringer Ruin over hans Harem og Kvinderne Friheden«.

Blandt Ulvene.

Moderne Helgenbiografier hører ofte til den mest spændende Lektüre. Saaledes ogsaa *Scilio Felicis »Unter Wölfen«* (Freiburg i. Br. 1935, VI — 176 S. RM. 2.—), som fortæller om Pater Linus af Parma og hans fromme Eventyr i Karitas' Tjeneste, hans Oplevelser blandt Parmas Bærme, i Proletar- og Anarkistkvarterer, i Tugthuset og Forbedringshuset, i stinkende Barakker og Lastens og Elendighedens Huler, blandt Forbrydere, Skøger og Samfundets Bundfald. Med uendelig, ægte franciskansk Kærlighed omfatter han dem alle og vinder ved sin urokkelige Tro paa det gode i Mennesket de mest forhædede Forbrydertyper. Af Bogens første Kapitel vil vore Læsere kunne slutte sig til hele dens Stil.

Det var i Parma paa en af de stormende Oprørsdage i Begyndelsen af vort Aarhundrede. Hele Formiddagen var Arbejderne gruppevis vandret igennem Byen og havde med ildevarslende, truende Miner forlangt, at Forretningerne øjeblikkelig skulde lukke.

Fra alle de dystre Elendighedens Gyder strømmede om Eftermiddagen Hundreder og atter Hundreder til Fæstningsvoldene, hvor der skulde afholdes et stort Møde. Ud af denne Mængde af ophedede Hoveder stak ikke saa faa ægte Forbryderansigter.

Politiet, som med isnende Ro og faste Skridt marcherede gennem Gaderne, maatte staa for hvasse Hentydninger, selv frække Trusler fløj gennem Luften.

»Saa længe I kun bliver angrebet med Ord,« havde Politidirektøren indskærpet sine Folk, »forholder I jer roligt. Men kommer det til Haandgemæng, gør I hensynsløst Brug af Vaabnene.«

Det var næppe at vente, at Oprøret vilde forløbe glat. Men paa een Gang taarnede sorte Skyer sig op bag Bjergene, trak mere og mere saanmen, lejrede sig tæt oven paa hinanden og formørkede Himlen over Byen. Efter en trykkende Lummerhede en forrygende Storm. Saa Lyn paa Lyn imellem de mægtige Tordenskralds stadige Rullen. Først faldt nogle enkelte tunge Regndraaber. Saa styrtede Regnen ned, som havde Himlen paa een Gang aabnet alle sine Sluser over Byen. I alle Retninger styrtede Demonstranterne af Sted for at finde beskyttende Ly. — Saa snart Uvejret var forbi, skulde Massemødet finde Sted.

Men Uvejret efterfulgtes af en fin Støvregn, som varede ved hele Dagen til langt ud paa Natten. De hede Hoveder blev afkølede, Glæden ved Oprøret løjede af. De fleste gik hjem. Krostuerne fyldtes med politiserende Svirebrødre. Men den store Demonstration blev udskudt til bedre Tider.

Tropperne, som var holdt i Beredskab, kom til Ro i deres Kaserne. Karabiniererne var paa Strejftog i Byen. Disse Karabinieri er de mest udsøgte Gendarmer i Italien, udvalgte, smukke Skikkelser i smukke Uniformer, en Politigruppe med militær Organisation.

To og to som altid under Tjenesten marcherede de gennem Byens Gader, der nu laa stille hen. Fra Skænkestuerne hørtes endnu Dagens Larm, nu dog for det meste kun som skraalende Sang. Gaslygterne tegnede mat Gendarmernes Skygger paa den massive Stenbro, spejlede sig udvisket i nogle Vandpytter og malede flygtige Lyspletter paa de vaade Husmure.

Det var allerede over Midnat. Skænkestuerne var lukkede. De sidste Lys i Vinduerne slukkedes. Som uddøde laa de mørke Gader. Dryppende Draaber fra Tagrenderne udmaalte Tiden med ensformig Regelmæssighed som et Urs Tikken.

Pludselig hørte de to Gendarmer, som foretog Runden i et af Byens mest berygtede Kvarterer, en mistænkelig Lyd: forsigtige, famlende Skridt, Lyden af Klæder, der

bevægede sig, en undertrykt Klynken og en ømt beroligende Mumlen.

Begge Karabiniererne blev staaende. Fra Halvmørket traadte ud i Lygternes Skær som et Spøgelse Skikkelsen af en Munk i sid Kappe, Hættlen trukket helt ned over Panden og klaprende Sandaler paa de nøgne Fødder.

Øjeblikkelig strakte Karabinierne deres Vaaben frem og raabte: »Holdt! hvem der?«

Den spøgelsesagtige Fremtoning blev staaende og vendte Ansigtet mod dem, der havde raabt, et Ansigt med uregelmæssige Træk og to mørke, dybe Øjne, der brændte som Ildsluer.

»Hvem er De?« spurgte en af Betjentene.

»En Franciskaner,« svarede det gaadefulde Væsen roligt.

»Ja, det kan jeg se,« bemærkede Karabinieren. »Hvad bestiller De saa sent paa disse Kanter?«

»Jeg gaar hjem!«

»Det var ogsaa paa høje Tid. Deres Kutte passer daarligt i disse Lastens Smugkroge. Det vilde være klogere i det mindste at lade Ordensdragten blive hjemme, naar man begiver sig ud paa saadanne Udflugter.«

»Hvad skal det sige?« spurgte Munken og rettede sig stolt.

»Det skal sige, at man i det mindste skal bevare Skinnet — De forstaar mig dog, Pater!«

Franciskanerens Ansigt, som i Lygteskæret syntes som mejslet i Sten, fik et mildt Udtryk, og Anelsen af et medlidende Smil gled hen over det. Saa rørte noget sig under hans Kappe, og man hørte en Hulken som fra et Spædbarn, der bliver forstyrret i Søvn.

Gendarmen lyttede og forandrede Tonefaldet i sin Stemme: »Ej, ej, det bliver bedre og bedre. Luk engang den Kappe op!«

Med den højre Haand trak Pateren Kutten, hvis ene Flig han havde slaaet op over den venstre Skulder, til Side og viste den lille Byldt, som han saa omsorgsfuldt bar ved sit Bryst.

Gendarmen vilde gribe efter den, men Pateren traadte tilbage og hviskede: »Aa, væk det ikke,« og med sin grove, knoklede Haand afdækkede han forsigtigt Spædbarnets lille, blege Ansigt.

»Hvad skal det betyde,« spurgte Ordenshaandhæveren forlegent og bryskt.

»Det betyder,« svarede Munken med skælvende Stemme, »at derovre i et af de triste Huller, som kaldes Menneskebolig, nøjagtigere sagt i Nr. 31, var dette lille, uskyldige Barn ved at omkomme som en lille Fugl i en Rede, som Moderen har forladt.«

»Hvor vil De bringe det hen? spurgte Gendarmen.

»Hvorhen? Det ved jeg ikke selv endnu; men Gud vil vise mig en Vej, thi han forlader ikke de uskyldige.«

Gendarmen var bragt ud af Fatning. Han saa paa sin Kammerat, som stod tavs ved Siden af ham, og hans Blik spurgte: hvad er her at gøre? Den anden trak paa Skuldrene. Ordensmanden fik med en høflig Haandbevægelse den Besked: »De kan gaa videre, Pater.«

Præsten kastede atter den ene Ende af sin Kappe over Skulderen og bar som en elskende Moder det i Pjalter indhyllede Barn videre. Langsomt maatte han gaa, og forsigtigt famlede han sig frem i Mørket langs Husrækkerne.

De to Gendarmer saa mistroisk efter ham.

»Hvad mener du om denne Historie?« afbrød den ene Stilheden.

»Det er mig en Gaade.«

»Hvis nu det hele er fræk Svindel?«

»Vi burde naturligvis have taget ham med til Vagten. . . «

»Og vi har ikke engang spurgt om, hvad han hed.«

»Nej, det er jo ogsaa sandt!«

»Hvad nu?«

»Vi forhører os straks i Nr. 31, om hans Meddelelser er rigtige.«

»Ja, vi maa have Klarhed.«

(Sluttes.)

Nye Bøger.

Formeringens Hemmeligheder.

Baltimoreprofessoren Pearl har i et sindrigt Eksperiment paavist et vigtigt Princip for Livets Udfoldelse. Han tog et Antal Mælkeflasker af ens Størrelse og Form og lagde i hver af dem ens store Stykker af Bananmasse som Føde for en bestemt Art Fluer. Derefter kom han i den første Flaske ét Par Fluer, i den næste to Par, i den tredje tre Par og saaledes fremdeles lige til den sidste Flaske, hvori der blev sat 50 Par Fluer. Fluebefolkningen i Flaskerne blev talt hver Dag, og Resultatet af denne Tælling var saare overraskende. Den relative Frugtbarhed af den første Flaskes enkelte Fluepar var højest, nemlig 21 pr. Dag. Hunnerne i Flasken med de 50 Par talte pr. Dag knapt nok en eneste ny Flue, skønt der var rigeligt af Føde. Fluebefolkningens Vækst og Tilbagegang var altsaa afhængig af Befolkningstætheden. — — Denne og lignende Livslove forelægger den engelske Konvertit og Læge *Halliday Sutherland* i sin nyeste Bog *Laws of Life* (London, Sheed & Ward 1936 282 S., 6s indb.) som i Løbet af en Maaned maatte trykkes i 2. Oplag. Bogens Succes skyldes dens Fylde af aktuelle Problemer: Ægteskabsproblemer, Knaus-Ogino-Me-

thoden, Alkoholmisbrug, Arvelighed, den næste Krig etc; men ogsaa den konkrete, slaaende, med enkelte Træk og Eksempler rigt udstyrede Stil, der trods sin tilsyneladende aforistiske, journalistisk lette Art dog hviler paa et saa solidt Grundlag som den katholske Moral. — z

Konstantin den Store og Pius XI.

Professor *Franz X. Zimmermann* har skænket os et ypperligt Billedværk: »*Die Kirchen Roms*« (München, R. Piper Verlag, 1935, 282

fotografiske Fremstillinger, 343 Sider, RM. 7,50), som byder Rompilegrimmen lige saa meget som Kunsthistorikeren, og det til en i Forhold til de ganske fortrinlige Illustrationer særdeles billig Pris. Denne Fylde af kunstneriske og historiske Minder

kunde virke forvirrende, hvis ikke Ud-giverens klare, grundige Oversigt i Begyndelsen og hans forklarende Bemærkninger til hvert Billede i Slutningen af Bogen ledede den rigtige Forstaaelse og dybere Nydelse. Som et Eksempel paa de mange med Omhu udvalgte Illustrationer bringer vi

Piniekoglen i Belvederegaarden.

»Piniekoglen«, som i Aar vil blive Vartegnet for den store Presseudstilling, der jo skal finde Sted i den Del af Belvederegaarden, som har faaet Navn efter det gammelromerske dekorative Stykke, som selv Dante omtaler i »Inferno«, og som tjente som Springvand, idet Vandet sprang op af Koglens Skæl. Mange interessante Enkeltheder fra denne historisk saa mættede Jordbund, der har set 4 Apostle, kunde i øvrigt nævnes. Men det vilde føre for langt. Vi kan dog ikke afholde os fra at nævne Prof. Zimmermanns Paamindelse om, at den nuværende Pave som Bygherre i Rom, hvad Extensiteten angaar, kommer lige efter Konstantin den Store, som for 1500 Aar siden prægede Byen med sine sakrale Bygninger

kort efter, at Kristendommen havde faaet frie Kaar i 313. Til de i Rom nu bestaaende 401 Kirker, 201 Kapeller og 67 Oratorier har Pius XI føjet ikke færre end 20 nye Kirker, 4 Kapeller og 16 forskellige Oratorier eller Kultsteder, selvfølgelig i de Dele af Byen, hvor der ifølge dens Vækst var opstaaet Mangel paa nye Kirker. A. I.

Hvem ønsker et Legat?

Jespersen og Pio har udsendt en saare nyttig lille Bog »*Legatbog for Kvinder*« (Kbhvn. 1936, 48 S., Kr. 1.00), som sikkert vil interessere mange, fordi den indeholder en Fortegnelse med Vejledning over 412 Legater, som kan søges af Enker, ugifte Kvinder og Børn. I Fortegnelsen er de Legater ikke taget med, som ikke har almindelig Betydning, fordi der knyttes ganske særlige Betingelser til dem saasom, at man skal være Medlem af et bestemt Trossamfund, Sogn eller lign. Det drejer sig altsaa om Legater tilgængelige for alle. Vejledningen letter den søgende Arbejdet ved at fatte de Legater sammen, som er bestemt for visse Grupper, for Eks. Lærere, Sygeplejersker, Trængende i Almindelighed etc. —z

Katholske Universiteter i Øst og Vest.

Alle de gamle Universiteter har engang været katholske; først Reformationen løsrev dem fra Kirken, i alt Fald i de protestantiske Lande, og i det 19. Aarhundrede blev de alle Statsinstitutioner. Men Kirken vilde ikke give Afkald paa den højeste Lærdoms Instituter, hvor hele Forskningen foregik paa Troens Grundlag, og derfor har den nyeste Tid set frie, katholske Universiteter rejse sig rundt omkring i Verden. I Dag findes saadanne frie, kath. Universiteter foruden i Rom, i Løwen, i Beyruth, Santiago, Washington, i Indiana, Quebec, Shanghai, Peking, Tokio, Lublin, Nijmegen og Salzburg foruden de franske i Paris, Lille, Angers, Lyon og Toulouse samt flere Fakulteter andre Steder. Om disse kath. Universiteter skriver *Renè Aigrain* i »*Les Universités Catholiques*« (Paris Editions, A. Picard, 1935, 79 S.). En udmærket Oversigt, som byder de vigtigste Oplysninger om disse Højskole Grundlæggelse og Udvikling. —z

En god Bog, men en lærd Bog

er »*Die Sozial-Lehre. Nach Leo XIII und Pius XI unter besonderer Berücksichtigung der Beziehungen zwischen Einzelmensch und Gemeinschaft von Johann Baptist Schuster S. J.*« (Freiburg in Breisgau 1935, Herder & Co.).

Den er ikke allemands Læsning. Den kræver i alt Fald humanistisk Dannelse for at kunne læses med Udbytte.

Forfatteren gaar ikke ind paa de enkelte Spørgsmaal i Leo den XIII.s og Pius den XI.s sociale Encyclicaer; men han søger at forklare det filosofiske Grundlag for disses

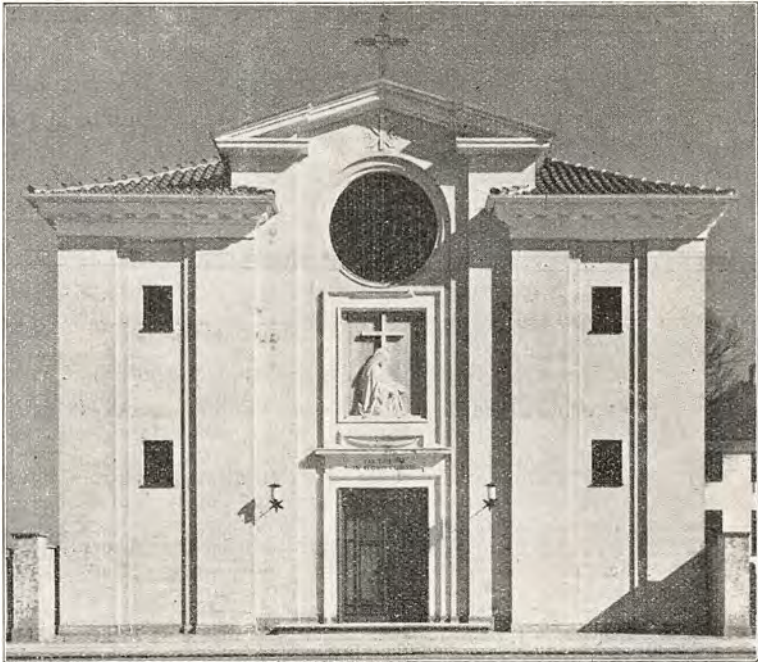
Theorier. Navnlig beskæftiger Bogen sig med Forholdet mellem Individ og Samfund. Særlig bemærkelsesværdig og interessant er Kapitlet om det subsidiære Princip. Det vil paa Dansk sige saa meget som Princippet om den gensidige Hjælp. Grundlaget for elhvert Samfund, fra det mindste, Familien, til det største, Staten, er Styrke gennem gensidig Støtte. Følgen heraf er, at Samfundsvirksomheden skal yde de enkelte Led Støtte og Hjælp; men paa den anden Side ikke maa sønderslaa eller opsluge dem. Grunden til Samfundenes Fortrinsstilling for den enkelte er, som Aristoteles siger, den, at det er et højere Gode, naar ikke blot et enkelt Menneske kan opnaa Dyd og Lykke; men et stort Antal i det ordnede Samfund.

Bogen er meget anbefalingsværdig; men — det er Studium, ikke Læsning. J. H.-L.

Fra Hovedstad og Provins.

St. Teresia Kirke paa Bernstorffsvej.

Da St. Teresia Kirke indviedes i December, var Relieffet over Indgangen endnu ikke færdig. Nu er det blevet sat op. Billedhugger Aage Nielsen-Edwin har Æren for Arbejdet, og det forestilller St. Teresia med Korset.

Forberedelserne til Mindefesten i Odense.

Lederen af Sankt Albani Kirkekor har af Hovedkomiteen faaet overdraget den Del af Arrangementet, der angaar Sangen. Han har i den Anledning korresponderet med Formanden for katholsk Kantor- og Organistforening, Hr. Organist Hammermüller. Resultatet af Forhandlingerne tegner til at skulle blive følgende:

Naar Gejstligheden holder Indtog i Forum, istemmer Koret »Ecce Sacerdos« af Hammermüller under Komponistens Direktion. Hele Missa de Angelis synges af alle og Credo III ligeledes. Dirigent for Koral-Proprium bliver Hr. Organist Segalt, Lærer ved Sankt Knuds Skole i København. De bevægelige Dele af Messen synges choraliter af et forud indøvet Mandskor, Ecce Sacerdos og Offertoriet af et firestemmigt blandet Kor. Endvidere synges »Store Gud«, Nr. 279, og Salmen til Knud den Hellige, Nr. 244, samt »Tantum ergo«, Nr. 1.

Sangen ledsages af et Blæseorkester.

Bemærkelsesværdigt er, at Organist Hammermüller i højere Grad end de fleste andre vil kunne glæde sig over at deltage i denne Jubilæumsfest. Den betegner nemlig et Jubilæum for ham selv, idet han ogsaa dirigerede Koret ved 800 Aars Festen i Odense i 1886.

Mindefesten bliver ikke noget særligt for Odense eller for København, den skal være en Fest for alle danske Katholiker, og derfor er der

Bud til alle katholske Kordirigenter i Danmark med Opfordring til saa snart som muligt at meddele til undertegnede, hvor mange af Korets Sangere, der kan tænke sig at deltage i Korsangen i Odense paa Festdagen. Jeg udbeder mig gerne specificeret opgivet, hvor mange af hver enkelt Stemme. Noderne vil derefter blive tilstillet d'Hrr. Dirigenter, saa snart de foreligger her.

Der er en Mulighed for, at der til Eftermiddagsfesten vil blive sunget et »Tu es Petrus« i Forbindelse med en Tale for Paven.

Programmer med Sangtekst er under Udarbejdelse.

Udgiverne af den nye, katholske Sangbog har bedt mig lægge et godt Ord ind for den. Jeg gør det med største Glæde ved denne Lejlighed, saa meget mere som den er i høj Grad anbefalelsesværdig. Jeg kan allerede nu meddele, at den vil blive benyttet ved Aftenfesten, og jeg vil samtidig opfordre alle katholske Sangere til i Tide at lære Nr. 77, Tekst af Johannes Jørgensen og Musik af Hammermüller, Melodien staar i Sangbogens Tillæg. Med forventet Samtykke hos Digteren vil jeg foreslaa, at der i tredje Vers anden Linie synges »sin By« i Stedet for »vor By«, for at Bispe-sangen med samme Begejstring kan synges af ogsaa Ikke-Københavnere.

Et Forlydende vil vide, at Johannes Jørgensen allerede er ved at gøre sin Rejsekuffert klar til Sommerens store Begivenhed. Det er jo ogsaa et Jubilæumsaar for ham. Danske Katholiker kan glæde sig til Gensynet.

Vald. Kallan.

Fra den vide Verden.

Vandalisme og Kommunisme i Spanien.

Som bekendt blev den verdensberømte Gudsmoders Statue fra Himmelfartskirken i Elche, Spanien, et Bytte for Flammerne under nogle kommunistiske Optøjer i Madrid den 26. Februar. Statuen, som stammer fra det 13. Aarhundrede, og som var en af Hovedfigurerne i de aarlige Mysteriespil i Elche, var verdensberømt som et Kunstværk af uvurderlig Værdi og sjælden Skønhed. Ikke alene troende fra alle Lande, men ogsaa Kunstkere sørger over dette Tab. En Professor skriver i »Times«: »Ødelæggelsen af denne Statue er et uerstatteligt Tab.« Han nævner Legendens, som fortæller, at Statuen i Maj 1266 blev skyllet i Land ved Middelhavets Kyst sammen med Manuskriptet til et til Musik overført liturgisk Drama. Siden dengang blev Mysteriespillet paa en kort Afbrydelse nær hvert Aar opført i Elche. »Spillet og Statuen var saa smukke,« erklærede han, »at de alene var en Rejse til Spanien værd.«

Spaniens Undervisningsminister Domingo har udsendt en Rundskrivelse, som forbyder Religionsundervisning i Statsskolerne. Rundskrivelsen forbyder endvidere, at Lærerne tilhører nogen som helst Kongregation eller Selskab. I Jatiba og Benivedra i Valencia-Provinsen blev Ordensskolerne lukkede. I Beniopa blev Præstegaarden beslaglagt til Fordel for et Arbejdsanvisningskontor. I en anden Landsby blev Sognepræsten med Vold sat ind i et Tog med Opfordring til at rejse saa langt bort som muligt. I flere Byer blev Embedsmænd, som sympathiserede med Katholikerne, afskediget uden Varsel, endskønt de var valgt ved Folkeafstemning. I Gandia beslaglagde Magistraten et Palads, som tidligere havde tilhørt Jesuiterne. Under Af-syngelse af Internationale blev det røde Flag hejst. »I Folkets Navn« lukkedes alle Ordensskoler i Byen, og der blev sendt Ansøgning til Regeringen om at stille verdslige Lærere til Disposition. De fordrevne Nonner blev optaget i katholske Hjem.

Under en Audiens, som var tilstaaet det spanske pave-lige Kollegium, talte den Hellige Fader om »Spaniens nu-værende Golgatha«. »Men,« ytrede han, »naar man nævner Golgatha, kan man ikke lade være at tænke paa den via lucis, som svarer til via crucis.« Han opmuntrede de unge Præster til i deres Hjerter at holde den præstelige

Aandsflamme levende, den Flamme, som engang vilde være medvirkende til deres Fædrelands Befrielse.

Sigrid Undsets Foredrag.

Sigrid Undset holdt Sønd. d. 29. 3. Foredrag i Ringeby Konmuneelokale om »Religiøst Liv i katolsk Tid«. Foredraget, som var arrangeret af Byens historiske Forening, havde samlet en meget stor Tilhørerskare; særlig Lærerståden og Sognets Gaardbrugere var godt repræsenterede. I over to Timer holdt Fruen Forsamlingen fængslet ved at skildre det Liv, som udfoldede sig paa det religiøse Omraade i den Tidsalder, som saa ofte bliver fremholdt som en »mørk Tidsperiode« i vor Historie. Det grundige Kendskab, som Fruen sidder inde med om vor Middelalderhistorie, forbavsede vist mange. Men de fleste Tilhørere fik nok den Opfattelse af hendes Foredrag, at det gennem hendes Studie af Kirken i Middelalderen var paa sin Plads, at hun havde fundet Vejen hjem til Moderkirken. Foredraget fik livligt Bifald. Fruen har tidligere holdt samme Foredrag i de historiske Foreninger i Vågå og Lom. *St. Olav.*

Korset hædres i Vendée.

Loven af 1905, som fastslaar den franske Stats Adskillelse fra Kirken, forbyder bl. a. ogsaa, at religiøse Genstande bliver ophængt i Statsbygninger. Borgmesteren i en lille By i Vendée har imidlertid uden Hensyn til Loven ved en højtidelig Ceremoni ladet et stort Krucifix ophænge i Raadhusets Hal. »Jeg haaber«, erklærer han højtideligt, »at, saa længe vi og vore Efterfølgere lever, vil Jesus, som i Dag har indtaget sin Æresplads i vor Menigheds Midte, blive ved at være Kongen, der bliver elsket og æret af alle.« Dette Eksempel opmuntrede mange andre Byer i samme Provins til straks at gøre det samme.

Studenter anbringer Krucifikser.

Som fornylig meddelt havde Studenterne ved Universitetet i Dublin i Tilslutning til Jesuitpater Martindales Exercitier ophængt Krucifikser i alle Universitetets Høresale. Den engelske Presse bringer nu Enkeltheder om denne Tildragelse, som har vakt almindelig Opsigt. Paa Initiativ af nogle Medlemmer af den katolske Aktions Ungdomsafdeling havde Studenterne i al Hemmelighed og meget omhyggeligt forberedt deres Plan. Krucifikserne blev købt af egne Midler, Stiger og det fornødne Værktøj blev i Smug bragt til Universitetet og skjult i et tomt Rum. En Lørdag Aften, da Bygningen var fuldstændig tom, blev Planen udført. End ikke Rektors Værelse blev forbigaaet. Følgende Resolution blev forelagt ham fra Universitetets Studenterraad: »Studenterne i Dublins Universitet føler almindelig Tilfredshed med Genanbringelsen af Krucifikserne i Høresalene og

Lokalerne. Det er deres Ønske, at de Foresatte kommer til at forstaa, at Handlingen ikke er nogen Insubordination imod dem, da det ikke falder ind under Statutterne at meddele en saadan Tilladelse; havde dette været Tilfældet, vilde en saadan i al Ærbødighed være blevet indhentet.»

Med 120 Efterkommere til Messen.

Paa sin 100-Aars Fødselsdag gik Moise Duroché, en fransk-kanadisk Farmer fra Quebec, fulgt af 120 direkte Efterkommere ind i Landsbykirken Ste Rose for at overvære Messen. Paa Brystet bar han en Guldmedaille, som Landbrugsministeren havde overrakt ham som Belønning for 80 Aars Arbejde med at opdyrke Jorden. Efter Messen var Herr Durocher med til en fornøjelig Middag, og senere sad han i fire Timer og saa paa Folkedanse, der blev opført til hans Underholdning.

Meddelelse fra Vikariatet.

Man gøres herved opmærksom paa, at Firmelsen i Sakramentskirken finder Sted Søndag d. 10. Maj og ikke som tidligere ved en Feiltagelse meddelt d. 3. Maj.

»Nordisk Ugeblades Redaktion lakker de første Deltagere, som allerede har sendt os Bidrag til vor **Digtkonkurrence** i Anledning af St. Knuds Fest i Odense, og haaber paa fortsat Interesse, saa Konkurrencen bliver en klar Demonstration af Poesiens Strømme, der flyder gennem det katholske Danmark.

Da »Nordisk Ugeblades Nr. 19 for den 10. Maj udgaar som et Fest- og Pressenummer i Anl. af den internationale katholske Pressekongres i Rom og derfor ikke vil indeholde almindeligt Nyhedsstof, bedes alle Meddelelser, som ellers skulde optages i dette Nr., indsendt saa tidligt, at de kan komme med i det foregaaende Nr., d. v. s., at de maa være Redaktionen i Hænde senest den 27. April.

Paa Gr. af Redaktørens Bortrejse bedes alle Annoncer til de hvide Blade indtil videre indsendt til Ekspeditionen, Bredg. 64, K., medens alt andet som sædvanligt adresseres til Redaktionen, Hans Bogbinders Allé 2, S.

Kor- og Solistkoncert

til Fordel for Frank-Andersen Fonden.

Onsdag d. 22. April 1936 Kl. 20 i St. Knud Skoles Festsal, Stenosg. 4 B.

Medvirkende: Hr. **Operasanger Georg Leicht.**

Herrekoret »**Orpheon**« (34 Sangere).

Dirigent Hr. Andreas Okroj.

Hvide Søndag.

St. Ansgars Kirke. 7 st. Messe. 9 højt. Messe m. Børnenes første h. Komm. 11 st. Messe. 17 Festand. m. Præd.

Sakramentskirken. 7 st. Messe. 9 højt. Messe m. Børnenes første h. Komm. 17 Festand. m. Præd.

Rosenkranskirken. 8½ Børnenes første h. Komm. 10 st. Messe. 17 Festand. m. Præd. og Te Deum.

St. Annæ Kirke. 6, 7 og 11½ st. Messe. 9 Prælatmesse m. Firmelse. 16 Andagt.

St. Antoni Kirke. 8 st. Messe. 9 Sangm. m. Børnenes første h. Komm. 20 Andagt m. Præd.

St. Knuds Kapel. Gudstjeneste Kl. 8½.

Kirkelig Kalender.

April.	Apr.-Maj.
19. S. Hvide Søndag.	26. S. 2. Søndag e. Paaske.
20. M. Ferialdag.	27. M. Petrus Canisius.
21. Ti. Anselm.	28. Ti. Paulus af Korset.
22. O. Soter og Cajus.	29. O. JOSEPH, KIRKEN VÆRNEHEJGEN.
23. T. Georg.	30. T. Catharina af Siena.
24. F. Fidelis af Sigmaringen.	1. F. Philip og Jacob.
25. L. Marcus. — <i>Bededag.</i>	2. L. Athanasius.

April. Ugens Messebønner.

19. S. **Hvide Søndag** (575—414).
 20. M. † Ferialdag (576—414) uden *Credo*: 2. Gudsmoder ([90]—[94]),
 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
 21. Ti. Anselm (879—712).
 22. O. † Soter og Cajus (879—713); 2. og 3. som Mandag.
 23. T. † Georg (880—713); 2. og 3. som Mandag.
 24. F. Fidelis af Sigmaringen (881—714).
 25. L. Marcus, Evangelist (882—715); 2. Bededagen (595—435). —
 Hvor der holdes *Bønprocession*, læses i Forbindelse med
 denne *Bededagens Messe* (594—434); 2. Marcus (882—715).

M.-K. Rosenkranskirken. »Maria Rosenkransdronning« **M.:**
 Torsdag d. 23. April Kl. 20 i Frbg. Allé 74. Søndag den
 26. April **F.-K.:** i Messen Kl. 8.

St. Michaels Klub. *Mundag d. 20. April Kl. 20* sidste
 Underholdningsaften og Klubmøde i denne Saison. Oplæsning og
 festligt Samvær. Vesterhus, Vestervoldgade 115. Gæstekort. Telf.
 Vester 7769.

Elisabethforeningens Basar.

Følgende Numre blev udtrukne paa Basaren. Uret 104. — The-
 bordet 265. — Lampen 19. — Pudevaarene 91. — Sofapuden 96.
 — Dugen 58. — Dukke Elisabeth 74. — Dukkeseng 31. — Maleriet
 51. — Vesterledens Munkevæsen 75. — Spegepølsen 75. — Basaren
 indbragte Kr. 2951, 10 Øre. Alle Elisabethforeningens gode tro-
 faste Venner, som ved Gaver og personligt Besøg har bidraget
 til Basarens velykkede Resultat, bedes herved modtage vor hjerte-
 ligste Tak.

Pastor v. d. Kettenburg.
Frk. F. Stratbocker.

Fru A. Osterhammel.
Frk. H. Zimmermann.

Mariaforeningen har med Glæde modtaget som Gaver:

Fra Fru S. Sass	Kr. 10,00
» Th. T.	» 2,00
Som Medlem har indmeldt sig Hr. Grosserer cand. pharm. Th. Fallesen-Schmidt, Aarsbidr....	» 10,00

Hjertelig Tak! Ialt Kr. 22,00

P. B. V.

Pastor v. d. Kettenburg.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIE »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 16. April.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 17.

Søndag den 26. April

1936

INDHOLD: Hellig Hunger. — Fru Alva Myrdals Idéer. — 1536. — Don Boscos Drøm. — Røde Rædsler i Spanien. — Blandt Ulvene. — Organist Knud Aagaard in memoriam. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Hellig Hunger.

Den 29. April døde i Rom en af Middelalderens største Helgeninder, den hellige *Catharina af Siena*. Hendes aandelige Vejleder, *den salige Raimundus af Capua*, fortæller om hende, at hun altid var besjælet af en stærk og hellig Længsel efter at modtage Vor Herre og Frelser i den hellige Kommunion. Denne Længsel var til Tider saa stor og stærk, at den kunde give sig rent fysiske Udslag. Hendes Ansigt var da blegt og lidende; hendes Hænder dirrede; og Sveden perlede frem paa Panden, medens heftige Smerter gennemtrængte hele hendes Legeme. Men alt dette var kun ydre Udslag af den altfortærende Længsel, som i saadanne Stunder opfyldte hendes rene, hellige Sjæl. Desværre var den hyppige Kommunion ikke almindelig i hine Tider, ja, den daglige Kommunion var ganske ukendt. Derfor maatte den hellige *Catharina af Siena* ofte vente baade Dage og Uger, før hendes Længsel efter den sakramentale Frelser kunde blive stillet. Ved saadanne Lejligheder følte

hun sig til en vis Grad trøstet og styrket blot ved at se og tale med en Præst, idet hun tænkte paa, at denne om Morgenens havde holdt Herrens hellige Legeme og Blod i sine indviiede Hænder.

Stor var hendes Lykke og Taknemmelighed, da Pave Gregor XI gav hende Lov til — »for hendes Trøsts Skyld« som det hedder i Tilladelsen — at indrette et Huskapel og der ansætte en Præst, der hver Dag kunde læse den hellige Messe for hende og meddele hende Kommunionen. Samme Præst fik ogsaa Lov til at ledsage hende paa hendes Rejser og læse Messen for hende paa et Rejsealter.

Hendes Lykke og Taknemmelighed over denne store, personlige Gunstbevisning kendte ingen Grænser, og hver Dag velsignede hun i sit Hjerte Paven, fordi han med en kærlig Faders dybe Forstaaelse af sine Børns Behov havde opfyldt hendes Sjæls højeste Ønske og stærkeste Trang.

Og vi — vi moderne Katholiker af 1936 — har vi nogensinde husket at sige *Pius X* Tak, fordi han gjorde Adgangen til Herrens Bord saa let for os, at vi, om vi ønsker det, hver Dag kan nærme os det og dér modtage Vor Herre og Frelser? Har vi skønnet paa og skattet dette enestaaende Privilegium og efter Evne gjort Brug af det til Gavn og Velsignelse for vore Sjæle og saaledes efterfulgt den hellige Catharina af Sienas Eksempel? Eller hører vi maaske til hine halv- eller hellunkne Katholiker, der kun en sjælden Gang — ja maaske kun én Gang om Aaret, naar vi nemlig tvinges dertil af Kirkens Bud om Paaskekommunion, nærmer os til Herrens Bord. Eller har vi maaske ikke engang fattet det Forsæt i Paasketiden at gaa til den hellige Kommunion, men med koldt Blod tænkt paa at sætte os ud over Kirkens Bud og Befaling?

Om det skulde være saaledes fat med nogen af os, maatte vi da tage ved Lære af den hellige Catharina af Siena, efterfølge hendes skønne Eksempel og ikke blot i Paasketiden, men ogsaa ellers tit og ofte i Aarets Løb modtage Vor Herre og Frelser i Alterets allerhelligste Sakramente og saaledes stille Hans egen hellige Hunger og Længsel efter at forenes med os i den hellige Kommunion.

Gør vi dette, da vil ogsaa vi — som Catharina af Siena — erfare Sandheden af Bjergrædikenens Ord: »Salige ere de, som hungrer, thi de skulde mættes« (Luc. VI, 21.)

P. A.

Fru Alva Myrdals Ideer.*)

Storbyen, det, at Menneskene har samlet sig i store Lejre, hvor de ikke blot bor klods op ad hverandre, men i flere Lag over hverandre, det har selvfølgelig skabt Problemer, som tidligere Tider har været ukendte med. Det er ikke blot Arbejde og Mad, der kæmpes om i disse menneskelige Myretuer; men Lys og Luft og Plads til at røre sig paa kan der ikke engang blive i tilstrækkelig Maal til alle. Det er navnlig Børnene, det kommer til at gaa ud over. De Børn, der gaar i Skole, kan endda til Nød klare sig. De kommer ud i andre Omgivelser en Del af Døgnet, og deres Tanker optages af Skolegerningen og Samværet med Kammerater. De har Lejlighed til at tumle sig i Fri-kvartererne og paa Vejen til og fra Skole. Værre er det for de smaa Børn, der hele Døgnet rundt er henvist til en enkelt lille Stue eller en skummel Baggaard. En Slags menneskelige Kaninstalde. Det er daarlige Forhold, som har Følger paa mange Omraader ud over de umiddelbare Virkninger, som det har paa Børnenes aandelige og legemlige Sundhed. Værst er det der, hvor baade Fader og Moder har deres selvstændige Erhverv. Der maa Børnene i mange Tilfælde gaa for Lud og koldt Vand. En nærliggende Konsekvens er Begrænsning af Børnenes Antal eller deres fuldstændige Udelukkelse paa den ene eller anden Maade.

Det er disse Tilstande, som Fru Alva Myrdal behandler i sin nye Bog.

Fruen kræver som et Middel mod disse Misforhold, at der skal oprettes Legepladser og Barnekamre i stor Stil under kyndig Ledelse, for at Forældrene skal kunne anbringe deres Børn dér i den Tid, de ikke selv kan eller ønsker at beskæftige sig med dem. Her faar Børnene den

*) Stadsbarn. En bok om deras fostran i storbarnkammare av Alva Myrdal. Stockholm. Kooperative förbundets bokförlag.

nødvendige Pleje og en fælles Opdragelse sammen med Børn af forskellige Samfundsklasser. For at Planen skal kunne realiseres, hævder Fruen, er det nødvendigt, at Samfundet, Stat og Kommune tager Haand om Sagen.

Ved første Øjekast synes alt dette godt og rigtigt, og som en Nødhjælp er det det ogsaa; men kun som en saadan, ikke som Princip.

Fejlen er den, at Forfatteren synes at anse de herskende Tilstande paa dette Omraade som noget uundgaaeligt, noget, man maa affinde sig med som det normale og forbedre ved en helt ny Konstruktion af Samfundet, saa at Forældrene uforstyrret kan leve deres eget Liv, medens Børnene i større eller mindre Grad overtages af det offentlige. Dette rummer en Fare for Familiens Opløsning. Ægteskabet reduceres til en Slags blot og bar Elskovsinstitution, medens dets Formaal bør være Familien i sin Helhed. Familien, der skal være Samfundets Grundvold, opsuges af Staten og overlader sin vigtigste Funktion, Børneopdragelsen, til denne. Børnene selv opdrages efter Standardmetoden til Maskindele i Samfundsmaskineriet, ganske vist med Hensyntagen til individuelle Ejendommeligheder, men uden Hensyn til det hjemlige Kulturniveau og til Religionen. Religionen er der i det hele taget ikke levnet nogen Plads i det her foreslaaede System. Ikke paa et af de mange Billeder i Bogen af saadanne Barnestuer har jeg fundet et Kors eller et Christusbillede eller lignende. Den eneste Bemærkning, der berører det religiøse, er den, at: »Den daglige Morgenkontrol med Barnets Sundhedstilstand burde der findes Tid til; den er virkelig meget nødvendigere end den saa godt som overalt forekommende Morgenbøn, som for disse smaa Børn i bedste Tilfælde*) bliver en tom Ceremoni.« Et bemærkelsesværdigt Standpunkt, naar der er Tale om Børn paa indtil 7 Aar.

Hele Problemet er stillet paa Hovedet. Maalet maa være at skaffe den fattige Del af Bybefolkningen større og billigere Boliger og at gøre Familiens Eksistens uafhængig af Moderens udendørs Arbejde, saa at Børnene kan blive i Hjemmet og opdrages i Familien. For saa vidt dette ikke

*) Udhævelsen af mig.

kan naas, da maa man som en Nødhjælp, men kun som en saadan, gribe til fælles Opholdssteder; men disse vil altid bedst være af privat Art og under Ledelse af religiøse Organisationer.

Store aabne Pladser og Parker, der er forbeholdt Børnene, er en Sag for sig og har ikke, og bør ikke have, noget med fælles Opdragelse at gøre. Hvor de private Midler ikke slaar til, maa det offentlige hjælpe; men uden derfor at tiltage sig nogen Myndighed ud over Ordenens Opretholdelse.

J. H.-L.

1536.

(Sluttet.)

Om saa den danske Reformation's Historie bliver nok saa »folkelig« fortalt, behøver den da ikke at indeholde Urigtigheder om vor h. Kirkes Historie. Jeg synes, det er nødvendigt at klargøre nogle af Michael Neiiendams Misforstaaelser — ikke fordi jeg tror, at en Provst i Folkekirken og ovenikøbet kgl. Konfessionarius tager Hensyn til saa lille en Præst og skulde forandre sine Meninger, med hvilke han, ligesom saa mange andre gode Lutheranere, er opvokset. Men for Ugebladets Læsere og maaske ogsaa for enkelte selvstændigt tænkende Læseres Skyld, der søger Sandheden, er det dog en god Gerning at arbejde imod Misforstaaelsernes Vækst.

Ikke fordi vi vil Personerne til Livs eller fremme unødvendige aandelige Stridigheder. Vi enkelte Katholiker er jo henvist til Guds Barmhjertighed og Naade ligesom alle skrøbelige Adamsbørn. Men vi skal ogsaa være glade for vor Tro og i al Venlighed oplyse om vor Kirkes Skønhed og Sandhed. »Veritatem in caritate« — Fremme Sandheden paa en kærlig Maade, formaner St. Paulus os (Eph. 4, 15).

Ja, den h. Apostel Paulus! Dette Navn fører os til at omtale en af Neiiendams værste Misforstaaelser af vort katholske Trosliv. »En Røst var forstummet i Forkyndelsen af Evangeliet — Paulus«. Saaledes skriver i det Herrens Aar 1936 en dansk Præst om den h. Kirkes Lære, i det mindste i Middelalderen. Men da Kirkens Lære jo nu som dengang, navnlig om den h. Paulus, er ganske den samme, saa har vi altsaa det Fænomen, tør jeg nok sige, at den hellige katholske Kirke har glemt den h. Paulus, eller misforstaaet den h. Paulus, eller er paa Kant med selveste den h. Paulus! — —

Det gør samme Indtryk paa mig, som hvis en — lad os sige tysk eller fransk Forfatter — vilde skrive, at man i Danmark ikke talte Dansk, eller at det danske Sprog »Røst var forstummet«. Hvem i Alverden har da givet os den h. Paulus? Maaske Joh. Hus, eller Wiclif, eller Zwingli, eller Luther, eller Henrik VIII, eller Christian III's Theologer? Alle var de Religionsstiftere, og alle var de uenige, næsten paa det ene Punkt nær, at de alle vilde den almindelige Kirkes Lære til Livs. Og denne Kirkes Lære og Praksis, Liturgi og Askese (Dydslivets Øvelse) er bygget paa og gennemtrængt af den h. Paulus' Ord og Tanker. Men naturligvis ogsaa af den h. Petrus' og den h. Jacobus' Tanker, thi vor Kirke anerkender Biblen i sin Helhed. Den har ikke som Reformatorerne klippet nogle tilsyneladende passende Bibelsteder ud og vragnet f. Eks. Jacobusbrevet, som jo slet ikke passede til Luthers nye Trospaafund.

Den forældede Bebrejdelse fra Luthers Tid om, at Kirken havde skjult Biblen, er gendrevet af nyere, ogsaa protestantiske, Forskere.

»Tager man alt dette (Beviserne) sammen, saa kan man i Virkeligheden ikke længere sige, som det var den gamle Polemiks Mening, at Biblen havde været en for Theologer og Lægfolk lukket Bog. Jo mere man beskæftiger sig med Middelalderen, jo mere opløser denne Legende sig til intet.«*) Et Eksempel paa, hvorledes Luther »friserer« et Skriftsted til det modsatte af, hvad den h. Paulus havde ment, findes i nedenfor nævnte Skrift i Kapitlet: »Om et Kristenmenneskes Frihed«.

Michael Neiiendam skulde helst vogte sig for at kaste med Sten, naar han sidder i et Glasbus, og det baade med Hensyn til Forstaaelsen af den h. Paulus og med Hensyn til »Djævle- og Heksetroen«, som han bebrejder Senmiddelalderen.

Hvem har da skrevet mere om Djævle end Morten Luther og Reformatorerne? I hele Kirkehistorien findes der ikke Mage. Og netop Senmiddelalderens betydelige Forfattere — en Tauler, Suso, Thomas af Kempen — staar højt over Luthers og Reformatorerens Skænderier.

Hvem har brændt Hekse? Dog ikke den kristelige Oldtid og Senmiddelalder saa meget som Reformations- og Efter-Reformationstiden, altsaa Lutheranismens Blomstringstid. —

»Uro, Uvished, Utryghed er de Træk, der præger det

*) Kropatschek: Das Schriftprincip der luth. Kirche. Citat fra mit Skrift: »Tanker om Reformationen«. Ansgar-Forlag 1917.

senmiddelalderlige katholske Menneske«, oplyser Hr. Neiiendam os om. Han er for saa vidt lovlig undskyldt, som jo hans egne Kirkefædre har forkyndt det samme, og saa kan han jo ikke tro andet. Tausens spotske Ord til Datidens Folk: at de løber »fra Rom til St. Jacob«, »fra Kippinge til Ry« og: »I fandt dog ikke Eders Sjæls rette Føde« har gjort Indtryk paa ham.

Og naar han og andre lutherske Præster hører om vore Dages Jubilæums-Aflad og om de mange, der tager til Rom for »ved Pavens Forbøn«, som han et Sted skriver, at faa Aflad — og hvis han vilde se de store Pilegrimstog til Lourdes, Kevelaer, Maria Zell o. s. v., vilde han maaske tilføje: Og vore Dages Katholiker lever i Uro, Uvished og Utryghed og »ved ikke, hvorledes de skal finde en naadig Gud«...

Saa forkerte Anskuelser kan man altsaa faa, naar man ser paa Kirkens Fromhedsliv udefra. Mon derimod vi andre, naar vi ser den ringe Kirkegang hos Lutheranerne, vilde sige, at disse ikke behøver en naadig Gud eller ikke lever i »Uro og Utryghed«, men i den ved Morten Luther skabte dybe Fred og salige Frelsensvished? *Difficile est satyram non scribere* — med andre Ord: Vi kunde her let tage Spydet ud af Hr. Neiiendams Haand, men vi vil ikke skrive en hel Apologetik.

Disse Urigtigheder om vor h. Kirke maatte dog i al Korthed paatales for Sandhedens Skyld. De er meget afgørende for Reformationens Bedømmelse i Principerne. Derimod er dens Skildring i Enkeltheder noget andet og nok saa broget, og her kan vi mødes med Jubilæums-Skriftets Forfatter i saare mange Ting. F. F. M.

Don Boscos Drøm.

Henri Ghéon hører til vor Tids bedste Forfattere af Helgenbiografier. Efter at være trængt ind i Sognepræsten af Ars' »Hemmelighed«, har han ogsaa opdaget: »*The Secret of Saint John Bosco*« (oversat til Engelsk af F. J. Sheed, London, Sheed & Ward, 1935, 203 S., indb. 6 sh.) »En Helgen igen?« spørger De lidt skuffet. »Ja, en Personlighed igen«, svarer jeg. Saaledes ser Ghéon paa sin Opgave, især i en Tid, hvor han efter Forkrigstidens overdrevne Subjektivisme nu ser Personligheden kvalt. »Individualisten er blevet en Bolshevik eller Nazi«. Skønt denne Biografi ikke er den første, vi læser om Don Bosco, fængsles man dog af den midtpunkt-søgende Fremstilling. Nedenfor en Prøve og et Bevis:

»En Drøm?« spørger Athalie. Skal jeg bekymre mig om en »Drøm«. Der er Tider, hvor det vilde være klogt. Det er en Fejltagelse ikke at se andet i vore Drømme end en

Digression af vort bevidstløse Selv. Skønt optrævlede og genordnede er de vævet af de samme Traade, som vort Liv og vort Væsen er sammensat af. I dem finder vi sammenblandet Minder fra i Gaar og Minder fra vor allerfjerneste Fortid, betydningsfulde og fuldstændig intetsigende Ting, vore Sorger, Haab, Angst, Illusioner, vore mest intime Impulser, tilfredsstillede eller undertrykte. Der er i dem et mystisk Element, som er i os, men dog ikke er os. Virkeligheden føres over til andre Vidder eller maales efter en anden Maalestok, logisk eller usammenhængende — og intet er mere usammenhængende end Logik, der frit kan gaa saa langt ud den vil — plausibel eller utrolig. Sommetider er Drømmene som et Spejlbillede, en Malstrøm, hvori vi stiger eller synker, vore Sanser modtager intet, kun vor Sjæl er modtagelig. Sommetider viser de sig som en Materialisation, mere solid og overbevisende end de Genstande, vi kan gribe med vore Hænder, og under disse Forhold glæder vort Legeme sig derved eller lider. Tilfældigt maaske; men oftere en Reaktion over for noget, der har gjort et alt for stærkt Indtryk paa og stadig dirrer dybt i os. Men er det tilfældigt, kan det rettes, er det en Vibration, kan den sættes i Bevægelse af En i os, men tydeligt adskilt fra os.

Theologien lærer os, at Engle — gode og onde — har fuldstændig Magt over Tingene, hvis Gud vil det. Derfor kan de let sætte Hjerneceller i os i Bevægelse, hvis Funktion er forbundet med en speciel Følelse, et specielt Billede eller Tanke, saa vi bilder os ind, at vi bliver fristede eller belærte. Jeg siger ikke, at dette ofte sker. Men det er muligt, og det er ikke usandsynligt. Og det er indlysende, at Gud lige saa let kan skabe en Virkelighed, som under Søvn fylder vore Tanker i Form af en Drøm, som han kan skabe en Vision for vore vaagne Tanker. Det er under Drømmens Form, at Gud valgte at lede Don Bosco lige fra hans tidligste Barndom til hans Død. Vantroen i Dig vil sikkert finde en fuldstændig naturlig Forklaring: Don Bosco, der var helt gennemtrængt af sit Kald til Præsteembedet, opfandt Billeder, som begunstigede denne Følelse — ubevidst naturligvis, men uundgaeligt.

Hans første Drøm begynder med Virkeligheden. Han er nær ved Huset i en temmelig stor Gaard, hvor en Masse Børn løber rundt; for saa vidt kun en Forstørrelse af hans daglige Liv. Nogle ler, andre leger, mange bander. Ogsaa dette kender han fra det virkelige Liv. Don Bosco kan ikke taale en saadan direkte, forsættelig og offentlig Fornærmelse mod Gud. Han styrter frem for at faa dem

til at tie, han raaber op, han løfter de knyttede Hænder. Dette er stadig normalt; det er den Maade, hvorpaa han altid reagerer, varmblodigt, revet med. Saa meget af hans Drøm er rene og skære dagligdags Begivenheder; han gennemlever kun intet en Episode med de andre Dreng, som efter hans Syn indtræffer alt for ofte; selv i Drømme er han Troens Forkæmper.

Medens han paa dette Punkt af Drømmen slaar løs af alle Kræfter, viser der sig »en Mand i sin bedste Alder, smukt klædt«. En hvid Kappe skjuler hele hans Legeme, og hans Ansigt straal, saa man ikke kan taale at se derpaa. Denne Person kalder ham ved Navn, befaler ham at stille sig i Spidsen for den uregerlige Flok og tilføjer dette Raad:

»Det er ikke med Slag, men med Medlidenhed og Barmhertighed, du vil blive Venner med dem. Begynd straks at belære dem om Syndens Hæslighed og Dydens Belønning.«

Forvirret og overvældet er det Giovannis første Tanke at sige Nej; han er kun et stakkels, uvidende Barn, ude af Stand til at tale om Religion til Dreng i hans egen Alder. Disse, som ikke længere ler, slaas eller bander, har samlet sig omkring Manden.

»Ser du ikke,« mumler Barnet, »at du forlanger det umulige?«

»Det, som forekommer dig umuligt,« svarede den mærkelige Mand, »vil du, hvis du vælger det, gøre muligt ved Lydighed og Studium.«

»Hvor og hvorledes skal jeg faa den Viden?«

»Jeg skal give dig en Herskerinde, under hvis Ledelse alene man kan blive viis, og uden hvem al Viden er Daarskab.«

»Men hvem er du, som taler saaledes?«

»Jeg er Himlens Søn, som din Moder lærer dig at hilse tre Gange om Dagen.«

»Min Moder har forbudt mig at have noget at gøre med Mennesker, jeg ikke kender. Sig mig dit Navn.«

»Spørg min Moder om mit Navn.«

Ved disse Ord nærmer en Kvinde sig, majestætisk at se paa, iført en Kaabe, der lindrer, som om den var sammensat af lutter straalende Stjerner. Kvinden gør Tegn til ham om at komme nærmere. Mere og mere overvældet gaar John hen til hende. Hun tager ham kærligt ved Haanden: »Se!« siger hun til ham.

Alle Børnene er forsvundet; i deres Sted knurrer en Flok vilde Dyr omkring dem: vilde Geder, Tigre, Ulvehunde, brune og hvide Bjørne. —

»Dette er din Mark, den Mark, du skal arbejde i. Gør dig ydmyg, stærk, kraftig, og det Mirakel, jeg lige nu vil

gøre lige for Øjnene af dig ved at forvandle disse vilde Dyr, skal du selv gøre over for mine Børn.«

Giovanni saa igen, og nu saa han kun en stor Flok Lam, som trængtes og sprang rundt omkring Manden og Kvinden. Paa dette Punkt af Drømmen begyndte John at græde og bad hende forklare ham det nærmere, for han forstod ikke, hvad det betød.

Hun lagde sin Haand paa hans Hoved og sagde: »Naar Tiden er kommet, vil du forstaa.«

Saa vækkede en stærk Larm Giovanni; Drømmen var forbi.

Han kunde ikke falde i Søvn igen; hans Ansigt og hans Hænder gjorde ondt; han følte endnu de Slag, han havde givet og selv havde faaet under den indbildte Kamp. De to mystiske Personer kunde han heller ikke faa ud af sin Tanke. Om Morgenen kunde han ikke holde Drømmen for sig selv, men fortalte den først til sine Brødre, saa til sin Moder og selv til sin gamle Bedstemoder i Haab om at finde en Antydning af Mening i den.

»Du skal være Faarehyrde,« sagde Joseph.

»Eller Røverkaptajn,« sagde Antonio.

»Maaske bliver han Præst,« foreslog hans Moder.

»Drømme skal du ikke hæfte dig ved,« var den gamle Bedstemoders kloge Mening.

Mere blev der ikke sagt. Men ustandselig tænkte Drengen derpaa, ikke som paa en af Drømme smykket Fantasi over en vaagnende Interesse, men som en Kalden eller et Budskab, som han endnu ikke kunde forklare, men som han maatte se at finde en Forklaring paa, koste hvad det vilde. Denne Drømme-Profeti skulde blive gentaget mange, mange Gange, uddybet med mange Enkeltheder, som hver især skulde blive til Virkelighed i Fremtiden. Det var en Periode i hans Liv, det overnaturliges første særlige Mellemskomst.

»Jeg vil gerne være Præst,« betroede han sin Moder, »jeg har længe haft den Tanke.«

Bekendelsen var lettere at komme frem med, siden hun havde tænkt den som en mulig Udlægning af hans Drøm.

»Det vil ikke blive let. Og hvorfor vil du være det? Ved du overhovedet det?«

»Det ved jeg. Jeg vil saa gerne vie mit Liv til Børnene. Jeg skal faa dem til at elske mig. Jeg skal arbejde for deres Sjæle.«

Røde Rædsler i Spanien.

At Spanien har faaet den røde »Velsignelse« over sig, ses ikke blot af de daglige Meddelelser om brændte Kirker og Klostre, om myrdede Partifunktionærer og Præster, men det er ogsaa statistisk blevet fastslaaet i selve Cortes. De sidste Efterretninger gaar ud paa Massearrestationer. I denne Situation vil et Tilbageblik over de sidste Aars Udvikling være vel anbragt. Den monarkistiske Deputerede Calvo Soletto oplyste Lørdag den 18. April, at Spanien i Tiden fra den 16. Februar til den 2. April havde været ude for 199 Overfald, deraf 58 paa Partibureauer, 2 paa offentlige og private Forretningshuse, 33 paa Privatboliger og 30 paa Kirker. Endvidere er der begaaet 178 Brandstiftelser, nemlig 12 paa Partilokaler, 45 paa offentlige og private Forretningshuse, 15 paa Privatboliger og 106 paa Kirker. Af Kirkerne nedbrændte 56 til Grunden. I øvrigt har der i de seks Uger fundet 11 Generalstrejker, 169 større og mindre Strejker, 39 Skyderier og 85 Ildangreb paa private Personer og 24 Bombeattentater Sted, hvorved i det hele 74 Mennesker er blevet dræbt og 345 Personer saaret mere eller mindre haardt.

Ved politiske Valg lader Spanierne sig mindre lede af ideologiske Synspunkter end af egne praktiske Erfaringer. Efter at det radikal-socialistiske Regime i Aarene 1931—33 havde bragt de store Folkemasser bitre Skuffelser, blev den Førerstilling, som Socialisterne, Kommunisterne og Frimurerne, Forkæmperne for en haardnakket, hensynsløs Venstrepolitik, indtog, gennembrudt ved Cortesvalgene i November og December 1933. I Oktober 1934 danner den radikale Fører Lerrox en ny Regering sammen med den af Gil Robles ledede CEDA (Confederacion Española de Derechas Autonomas); der blev tilstaaet disse forenede katholske Højrepartier tre Ministerportefeuller. Da handlekraftige og maaltbevidste Katholiker kom ind i Regeringen, syntes Udfaldet af Kampen mellem de sociale Opbygningskræfter og de revolutionære Omstyrtningsideer at være endelig afgjort. Man tvivlede ikke paa, at det Ønske, Katholikerne nærede, nemlig at den revolutionære kirkefjendtlige Forfatning af 1931 vilde blive afskaffet, hurtigt skulde gaa i Opfyldelse. Statspræsident Alcala Zamora, som, til Trods for at han var praktiserende Katholik, dog stadig støttede Venstrepartierne, nægtede desværre Gil Robles, der var blevet ham for mægtig, Ministerpræsidentskabet og anmodede i December 1935 den tidligere Radikale, Portela Valladares, om at danne et nyt Kabinet, som skulde forberede Nyvalgene. Alle højresindede Provins-

gouvernører blev afsat, Hundreder af kommunale Myndigheder opløstes og erstattedes af mere føjelige Elementer, deriblandt talrige Venstre-Tilhængere, og der rejstes alle tænkelige Hindringer for at hæmme Højrepartiernes Valgpropaganda. Katholikkøreren Gil Robles beskyldte af denne Grund Statschefen for Forfatningskrænkelse og brændemærkede ham og Ministerpræsidenten som Medskyldige med de Partier, der stillede sig uden for Valg og Lov. Nu opløste Alcala Zamora Cortes og begyndte en heftig Valgkampagne. Da Venstrepartierne sluttede sig sammen til en Folkefront, blev deres Stilling overordentlig stærk, endskønt de stod uden noget fælles Program.

Situationens Alvor bevægede Kardinal Goma y Tomás, Ærkebiskop af Toledo, Primas af Spanien, til i Slutningen af Januar at udsende et Hyrdebrev med vigtige programmatisk Anvisninger af social og politisk Karakter. Kirkefyrsten mindede om, at Paven atter og atter formanede til at holde Katholicismens Værd højt i alle Lande og sikre det katholske Liv ny Blomstring og Frugtbarhed. Deraf følger, at naar Religionen trues af den sociale og den politiske Ordning, maa Farerne afvendes ved Hjælp af sociale og politiske Midler. For at opnaa dette trænger man først og fremmest til en sluttet fælles Optræden af alle Religionens Venner. »Enighed frem for alt, over alt, med alt og for enhver Pris.« Der maa kæmpes for den kirkelige Ret inden for Staten, for Skolens Fornyelse, for Helligholdelsen af Familien. Enigheden maa være stærk, højmodig og parat til Handling. Og videre siger Kirkefyrsten: »Det nye Regime i Spanien har bestaaet i 5 Aar uden at have stabiliseret Statskibet og tilvejebragt Aandsfreden. For Spaniens Katholiker er Religionen den eneste og den dybeste Kilde, hvorfra sand Fædrelandskærlighed udspringer. Katholikerne maa ikke glemme, at deres første Pligt — ogsaa i Politik, er at beskytte Guds Ret i Samfundet. Kirken har intet stillet op imod de forskellige politiske Partier. Statsborgerne har saaledes Lov til at støtte ethvert Parti, hvis Program ikke taler imod Kirkens Lære om Stat og Religion. Katholikerne opfordres til at bede for Staten og formaner til i deres politiske Aktion at holde sig borte fra al Vold og Fjendskab. Hyrdebrevet slutter: »Man har gjort sig voldsomme Anstrengelser for at skille os fra Gud. I vore Lovbøger staa endnu Bestemmelser ved Magt, som afviger fra Jesu Christi Ret i Spanien. Men vor Herre, Jesus Christus er vor Frelser og Beskytter. Gid Spanien maatte vende tilbage til Ham og frit og offentligt omfavne Hans Kors. Gid dette Kors vilde brede sine Arme ud over vore Skoler, vore Familier, vore Døde. Med dyb Sorg ser vi ligesom Apostlen, at dette Kors endnu har mange Fjen-

der iblandt os: inimicos crucis Christi. Men i langt det overvejende Antal Tilfælde drejer det sig mere om Programfordringer, Vildfarelser af politiske Grunde, ubevidst undertrykte Sjæle, end om Sjælefyndskab og Hjertehad. Lad os arbejde over for vore Modstanderes Anstrengelser paa at give nyt Liv til vor gamle Tro i den spanske Aand . . .«

Cortes-Valgene den 16. Februar og den 1. Marts sikrede de forenede Venstrepartier et absolut Flertal, selv om ogsaa deres samlede Stemmeantal ikke naaede Højreblokkens; den vanvittige Valglov begunstiger de stærkeste Grupper alt for meget. I Provinsen Jaen talte man 127.000 Venstrestemmer, 124.000 Højrestemmer og 10.000 Stemmer for Primo de Riveras Parti; som den talmæssigt stærkeste Gruppe tilfaldt der Venstre 10 af de 13 Mandater. Paa samme Maade mistede de borgerlige Partier nogle Dusin Mandater. Højrepartierne bibeholdt deres stærke Flertalsstilling i hele Mellem- og Nordspanien undtagen i Madrid, Bilbao og de asturiske Kulbækkener. I to Valgkredse valgtes Gil Robles med stort Stemmeftertal. Hans Parti, den katholske Folkeaktion, forblev med 104 Pladser den stærkeste Gruppe i Parlamentet. Men Haabet om, at den betydeligste spanske Politiker med de nye Cortes vilde gennemføre sit Fædrelands kristne og sociale Opbygning ud fra en mægtig Overleverings Kilder, er ikke gaaet i Opfyldelse. Den tidligere Ministerpræsident, Kulturkæmperen Azana, dannede et nyt Kabinet af Venstrepolitikere. Tusinder af politiske Fanger blev givet fri, deriblandt Forbrydere af værste Slags. Mange Steder begyndte igen de Voldshandlinger, hvormed Omvæltningen i 1931 skæmmede sig selv; den kommunistiske Hob førvede igen vandalske Udskejelser imod Kirker og Klostre. Venstrestyret med dets barbariske Følger viser, hvilket mægtigt religiøskulturelt Arbejde der endnu skal udføres, hvis de spanske Katholiker skal blive i Stand til at rejse Dæmninger, der er stærke nok til at standse den marxistiske gudløse Strøms truende Stigen.

Blandt Ulvene.

(Sluttet.)

Energisk gik de ind i den snavsede, ildelugtende Gyde. Ved Skæret fra en Lommelygte fandt de det opgivne Nummer, gav Døren, der kun lige var lukket til, et Puf og kom ind i en skummel Opgang, gik igennem den og naaede en faldefærdig Trappe, som de gik op ad.

Paa første Afsats faldt der en Stribe Lys ud af Spræk-

kerne paa en skæv Dør. To haarde Slag med Geværkolben rungede gennem Huset.

Straks hørtes en raa, arrig Stemme:

»Hvem banker?«

»Politiet — luk op.«

Knurrende Banden, slæbende Skridt og Lyden af en rusten Laas, der blev drejet op. Forsigtigt aabnedes Døren. Foran de to Karabinierer stod en ung Mand med ligblegt Ansigt under en Krans af kulsort Haar.

»Hvad skal det sige paa den Tid af Natten?« sagde han barsk som en, for hvem saadanne Besøg ikke var fremmede.

Uden at svare traadte Gendarmerne ind i Værelset, som blev svagt oplyst af en Petroleumslampe. Et Blik var nok til at overbevise dem om den Fattigdom, der herskede i dette Rum, og med den Sikkerhed, som Erfaringen i Tjenesten havde givet dem, stillede de deres Spørgsmaal:

»Hvorfor er De ikke i Seng endnu?«

»Fordi jeg ikke trænger til at sove.«

»Hvorfor ikke?«

»Den, der er Fortvivlelsen nær, kan ikke sove.«

Gendarmerne slog en mildere Tone an:

»Hvad er der da i Vejen?«

Den unge Mand stod lænet op til Væggen, Hovedet var sunket ned paa hans Bryst, Hænderne holdt han paa Ryggen, som var han bundet til en Marterpæl.

»Jeg føler det«, svarede han med et bittert Smil og stadig med Øjnene mod Gulvet, »jeg føler det som en, der ikke i rette Tid har gjort en Ende paa det hele med to velrettede Revolverskud.«

»Det vilde være . . .«

»Det vilde være . . . aa, ikke noget af Betydning. Kvinden, som boede sammen med mig, er løbet fra mig. For hende gør det mig ikke ondt. Den Slags drives af Skæbningen og kan ikke andet. Der hjælper hverken Gud eller Djævel. Ingen kan holde paa dem. Men den, det rammer, maa bære det. Egentlig skulde jeg slet ikke jamre over, at hun gik sin Vej. Meget snarere over, at jeg tog hende. — Fra mig kunde hun løbe bort, det var endda forstaaeligt, men forlade sit Barn, sit eget Barn, et Spædbarn paa seks Maaneder! — Nej, ikke engang et vildt Dyr kunde handle saaledes!«

Skrigende af Raseri bed han sine Fingre til Blods.

»Hvor er den lille?« spurgte Gendarmerne.

»Pater Linus har taget det med sig, ellers vilde man i Morgen tidlig have fundet os døde begge to, mig og Barnet.«

De to Gendarmere spurgte videre:

»Hvem er Pater Linus?«

»Det er den Mand«, svarede den ulykkelige noget roligere, »som vi udstødte kan takke for, at vi overhovedet endnu tror paa en Gud. Han er Trøster og Ven for alle os, der maa leve her i dette Helvede.«

»Hvor bor han?«

»I Klosteret Mariæ Forkyndelse.«

Nu vidste de, hvad de vilde vide.

Endnu et sidste Spørgsmaal:

»Stævner De ikke Deres Kone?«

»Nej, nej, nej«, fór Manden forfærdet op, »jeg vil aldrig se hende mere, ikke engang i Retten.«

De sagde ham nogle trøstende Ord, formanede ham til at være rolig, raadede ham til at gaa i Seng og gik saa ved den elektriske Lommelampes svage Skær atter ned ad Trappen.

Pater Linus maatte banke flere Gange paa en Dør, før der viste sig en Kvinde ved Vinduet. Opskræmt af sin dybeste Søvn var hun gnaven over, at man gjorde hende Ulejlighed saa sent om Natten. Men næppe havde hun genkendt Pater Linus' Stemme, før hun skyndte sig hen til Døren og lukkede op. Uden at sige et Ord traadte Munken ind i det fattige, men propre Køkken, lod sin Kappe glide ned fra sine Skuldre og rakte smilende den mærkelige lille Byldt hen til den forbavsede Kvinde:

»Julie, se hvilken kostbar Gave Herren sender Dem.«

Da Kvinden saa Spædbarnet, saa hun først fuldstændig uforstaaende paa Præsten. Hvad i Alverden havde han nu igen for? Hun kendte ham allerede igennem mange Aar og vidste, at han var uberegnelig og somme Tider ligefrem ubesindig, naar det gjaldt om at gennemføre et Næstekærlighedens Værk.

Den natlige Gæst lod hende ikke længe forblive i det Uvisse: »Moderen er løbet bort fra denne lille Pige. Saa tog jeg Barnet med mig. Til Klosteret kan jeg ikke bringe det, hvem skulde pleje og passe det der? Jeg ved, De har et godt Hjerte, og jeg beder Dem om at tage Dem af dette lille Pus. I Morgen kan Resten ordnes. Kan De nægte denne arme lille Skabning den Kærlighedsgerning at yde den saa haardt tiltrængte Hjælp?«

Nej, Julie kunde ikke sige Nej til Pater Linus, han som engang havde frelst hendes Familie fra Skændsel og Ødelæggelse ved sin uegennyttige, handlekraftige Hjælp.

Saa tog hun da den stakkels lille, befriede den for de snavsede Pjalter, gav den med bløde Moderhænder rene Klæder paa og lagde den i Seng.

Pater Linus lagde Armene over Kors paa Brystet, løftede sit Blik mod Himlen til en stille Takkebøn og vandrede saa let og lykkelig hjem til sit Kloster.

Paa den ensomme Vandring talte han med Gud ud af hele sin enfoldige, franciskanske Sjæl:

»O Herre, hvor meget godt har Du tillænkt mig i denne onde Nat! Men hørte Du ogsaa, hvad de to Gendamer sagde? — De troede først, jeg var en slet Fyrl...»

Han traadte i en Vandpyt, saa Fødder og Kutte blev fuldstændig overstænkedede.

»Det kan renses i Morgen tidlig med en Børste«, fortsatte han sin Enetale, »... men at de troede, at jeg var paa Afveje. — Naa ja, det var nu ikke uberettiget, at de tænkte ondt... en Franciskaner, som midt om Natten lusker omkring i de mest berygtede Kvarterer... O Herre, sig mig, skal jeg virkelig nu blive klogere?«

Organist Knud Aagaard

in memoriam.

Jesu Hjerter Kirkes Organist er død. Den 3. Juli 1937 vilde han have kunnet fejre 25 Aars Organist-Jubilæum ved denne Kirke, idet han blev ansat 3. Juli 1912, da hans Forgænger Frk. Betty Pechule gik i Kloster. Dengang var Pater Bannwart Dirigent. Jeg har arbejdet sammen med Hr. Aagaard siden 1920 og har i denne Tid lært ham at kende som Mønster paa en pligtopfyldende og samvittighedsfuld Kirkemusiker. Skønt han havde en lang Vej til Kirken, kom han i al den Tid ikke en eneste Gang for sent, altid i god Tid til at kunne træffe de smaa Aftaler, der er nødvendige før Gudstjenesten. Naar han sad ved Orglet, kunde Dirigenten være rolig. Han havde tilegnet sig en suveræn Sikkerhed i at ledsage saavel Salmer som Koral og flerstemmig Sang. En streng-kirkelig Stilretning prægede hans Spil, saa man ikke behøvede at være bange for nogen Sinde at høre noget mindre lødigt, endsige ukirkeligt. Hr. Aagaard ejede i høj Grad Improvisationens sjældne Gave. Hans velopbyggede og kontrapunktisk gennemførte Efterspil var det en Nydelse at høre paa, saa de tit i Stedet for at tjene som »Udgang« snarere holdt Folk tilbage i Kirken. Dertil var han noget af en Orgelbygger, der kendte Instrumentets indviklede Mekanik ud og ind og var i Stand til saavel at rette forekommende Forstyrrelser i en Haandevending som at give kyndig Vejledning ved Anskaffelser af Orgler.

Hr. Aagaard betragtede sit Embede ikke som et Haandværk, men gik til det med Glæde og Kærlighed. Orgelspil var for ham en Gudstjeneste. Derfor skulde der meget til

for at melde Forfald. Skønt stærkt forkølet kom han endnu i det barske Paaskevejr til de anstrengende Guds-tjenester, indtil han anden Paaskedag maatte give op. Han faldt paa sin Post. Vi, der har omgaaedes ham i mange Aar baade i Koret og i »Katholsk Kantor- og Organistforening«, værdsatte ham som en god Kammerat, hvis Ord og Hjælpsomhed man kunde stole paa. Han var besindig i sin Tale, og aldrig har jeg hørt et nedsættende Ord om andre komme over hans Læber.

Men fremfor alt var Hr. Aagaard en from Organist. Ikke blot derved, at han levende tog Del i det liturgiske Liv hele Kirkeåret igennem, ogsaa den regelmæssige og hyppige Modtagelse af Sakramenterne, der jo for Organister er forbundet med særlige Vanskeligheder, var for ham en Hjertesag. Derfor traf Døden ham dog ikke uforberedt, skønt den kom saa brat.

Der er mange, der staar i Taknemmelighedsgæld til den Afdøde, fremfor alt Jesu Hjerter Kirkes Dirigent og Kor og saa de mange, der plejer at overvære denne Kirkes Guds-tjenester, som han gennem 24 Aar forskønnede ved sit smukke og værdige Orgelspil. R. I. P.

A. Menzinger S. J.

Nye Bøger.

Ungdomslitteratur.

Købmandsskolens Rejseleder *H. N. Gellert* har skrevet en frisk og fornøjelig Bog: »*Saa rejser vi ud* —.« Den er udkommet hos Chr. Erichsen og omhandler 3 Rejser, som Hr. Gellert har foretaget med de unge. Den giver mange smaa praktiske Vink om, hvordan man rejser bedst og billigst, er ledsaget af en Vrimmel af gode Fotos og i øvrigt skrevet paa et soigneret og korrekt Dansk og er saaledes en helt igennem anbefalelsesværdig Bog. Den koster 3 Kr.

Fra samme Forlag har vi ogsaa faaet tilsendt Jan Pester: »*Skatten hæves*« samt de sidste Numre af det bekendte Børneblad »*Fritiden*«. Det udkommer 2 Gange om Maanedens.

Af samme Forfatter er endvidere udkommet »*Rejs billig*« (75 Øre), en kort og klar Oversigt over forskellige gode og billige Rejser. Den skal nok blive studeret af rejselystne.

Samme Forlag har udgivet en Række Børnebøger i straalende Omslag. Af Carl Muusmann foreligger »*De smaa Landstrygere*«, en spændende og elegant fortalt Historie om et Rigmandsbarn, der røves af Markedsgøglere. En udmærket Bog (Kr. 2.—). Det samme Prædikament kan tildeles »*Kampen paa Havel*« af A. Chr. Westergaard (Kr. 1,50). Den behandler Verdenskrigen til Søs og byder paa spæn-

dende og sund Læsning. Af den uopslidelige Ellis er udkommet »*Skovenes Daller*« (Kr. 1—). Forf. har et meget stort Publikum og har ærlig og redelig fortjent en længere Ferie. Ellen Duurloo har begaaet »*Stedmoder*« (Kr. 1—), en lidt tung, men velskreven Fortælling om en lille moderløs Piges Kamp mod sin Stedmoder, som hun dog til sidst lærer at holde af. Endelig foreligger »*Frøken Tankeløs*« af den norske Forfatterinde Eugenie Winther (Kr. 1.50). Et tankeløst Pigebarn stikker hjemmefra og naar efter forskellige Eventyr til Balearerne, hvor den traditionelle lykkelige Slutning udspilles. Underholdende og harmløs Læsning.

U. C. G.

Fra Hovedstad og Provins.

Organist Knud Aagaards Jordefærd.

Sjældent for ikke at sige aldrig har St. Annæ Kirke set Mage til hjertelig og oprigtig bedrøvet Deltagelse, som da Organist ved Jesu Hjerter Kirke og Overassistent hos B. & W. Knud Aagaard Søndag den 19. April Kl. 2¹/₄ stedtes til Hvile fra St. Annæ Kirke til Katholsk Sundby Kirkegaard. Kirkens Skib var lige saa overfyldt som Pulpituret, og Ligtoget fyldte mindst den halve Længde af Højdevej, da det efter Ceremonierne i Kirken bevægede sig ad den i denne Stund solbeskinnede Vej til Graven. Baade den afdødes nærmere og fjernere Familie, hans Arbejdskammerater, Organistforeningen, mange Præster og Søstre, Jesu Hjerter Kirkes Kor, Kongregationen og Menigheden vilde vise ham den sidste Ære. Det var den afdødes gamle Ven, Pater Fr. Jaworski, Næstved, der forrettede Begravelsen. P. Jaw., der havde kendt Hr. Aagaard, siden han som Dreng kom til Katzelsdorf, hvor han fik sin store Interesse for Sprog og Musik, mindedes den afdødes Fromhed og Arbejdsiver og trøstede selv dybt bevæget den af det pludselige Dødsfald saa haardt ramte Familie. Derefter sang Jesu Hjerter Kirkes Kor under Pater A. Menzingers Ledelse Etts: »Lux æterna«. Ved Graven sang Koret til sidst »In paradysum deducant te« — choraliter. Mange Øjne duggedes, da Kisten sænkedes ned, og kun langsomt spredtes den store Mængde af deltagende efter Jordfæstelsen. I St. Annæ Menighed vil hans Begejstring for Kirken og Kirkens Anliggender og hans tragiske Død — Hr. Aagaard var efter nogle Dages Influenza og 2—3 Dages Lungebetændelse Natten mellem Onsdag og Torsdag i Paaskeugen afgaaet ved Døden — efter et kort Aars lykkeligt Ægteskab mindes længe. Den afdøde efterlader sig en ung Enke, Ingeborg f. Mathiesen, samt to Døtre og en Søn af første Ægteskab.

R. I. P.

Relleffet paa Rygaard.

Det for nylig i Assumptionsklosterets Kirke opsatte Relief af St. Teresia af Jesusbarnet. Billedet er taget, medens Relieffet endnu var i Ler, derfor Brædde-Bagbeklædningen. Det er udført i Kunststen, en Blanding af knust Sten og Cement, meget smukt og særdeles vejrbestandigt.

Forfatterinden Fru Lisa Mikaëly †

Efter lang Tids Svagelighed afgik d. 15 ds. Forfatterinden Fru Lisa Mikaëly (født d. 25 Dec. 1858) ved Døden paa St. Josephs Hospital vel forberedt ved Kirkens Sakramenter.

Fru Mikaëly, som maaske ikke var saa godt kendt for de yngre nulevende Katholiker, hørte til nogle af St. Ansgars Menigheds ældste Medlemmer. Hun nedstammede fra en indvandret oprindelig katholsk Familie og søgte som ganske ung tilbage til sine Forfædres Kirke, idet hun blev optaget i Kirken af daværende Præfekt v. Euch.

Af hendes ret omfattende litterære Produktion af Romaner og Noveller maa særlig fremhæves hendes 3-Binds Roman-Cyklus »Generalindens Miniature«, »Tornerose«,

»Fremmed Blod« og »Dragende Magter« samt Romanen »Irma-Margrethe Moritz« der sammen med adskillige Ungpigebøger skaffede hende en stor og begejstret Læsekreds ikke mindst blandt den kvindelige Ungdom. Smukt siger »Berl. Tid.'s« Nekrolog: »Med beundringsværdig Ro tog Fru Mikaëly de Tilskikkelser, som Livet bragte hende; og hun var et meget særpræget, men fint og elskeligt Menneske, som altid havde Tanke for andres Ve og Vel. Efterretningen om hendes Død vil vække Vemod, ikke blot i den snævrere Vennekreds, som hun havde knyttet til sig med stærke Baand, men ogsaa hos alle, med hvem hun var kommet i Berøring, og som havde lært hendes ualmindelige menneskelige Egenskaber at kende.«

Fru Mikaëly var en dybt troende Kristen og overbevist Katholik, og hun vilde gerne have virket for Kirken ved at give sine Bøger et vist katholsk Islæt, men dette blev som oftest kritiseret af Forlæggere og Redaktører, hvorfor det tit blev strøget i de endelige Udgaver.

Forberedelserne til Mindefesten i Odense.

Af Festprogrammet kan nu oplyses følgende:

Hans Excellence Biskoppen holder selv Prædiken under Pontifikalmessen.

Gejstligheden vil formentlig blive ført i en festlig Procession fra St. Albani Kirke til Forum — 6 Minutters Vej gennem Byen.

Biskoppen har anmodet *Pastor Osterhammel*, Randers, om at tale ved Festmødet. *Pastor Osterhammel*, der selv er Odenseaner, nærer en stor Kærlighed til sin Fødeby og uden Tvivl ogsaa den rette Begejstring for Heltekongen som enhver rigtig katholsk Odenseaner. Han er vore katholske Præsters Nestor.

Den anden Hovedtaler ved Festmødet bliver *Direktør Henning Jensen*, Aarhus. Hans Navn er vel kendt inden for den katholske Offentlighed. I Særdeleshed vil Ungdommen med Begejstring minde ham fra Sommerstævnet 1935.

Selve Optakten til Eftermiddagsfesten angives af *Pastor Kjeld Geertz-Hansen*, Horsens, fra en Talerstol, der bliver rejst paa Albanitorv ved Stensætningen, der til Minde om Knud den Helliges Død af Odense Byraad i 1911 blev nedlagt i Stenbroen. *Pastor Geertz-Hansen* vil her med en Tale indlede Valfarten til Kong Knuds Relikvier i Domkirkens Krypt. Det kan tilføjes, at Politimester Seldorff har overladt os fri Raadighed over Torvet til Festen, — om man saa ønskede at holde Gudstjeneste ude paa Albanitorv. (Der var saaledes intet til Hinder for, at man kunde indlede med en Sakramentsandagt ved et

Alter paa Trappen til St. Albani Kirke og med sakramental Velsignelse herfra!)

Odense Turistforening har ved dets Formand, Fotograf Nørmark, lovet at udarbejde en Tryksag omhandlende de største Seværdigheder i Odense. En saadan vil blive lagt iuden i Festprogrammet.

V. Kallan.

Pastor Messerschmidt i Esbjerg.

Torsdag den 16. April holdt Pastor Messerschmidt sit Foredrag om Oxford og Rom paa Hotel Royal i Esbjerg. Foredraget havde samlet 200—250 Tilhørere, vel en Del færre end ventet, maaske et Vidnesbyrd om, at Oxford har kulmineret (jfr. Ollerup-Mødet). Da Oxford-Tilhængerne var fuldstændig udeblevet, drejede den efterfølgende Diskussion sig hovedsagelig om Spørgsmaalet: Katholicisme — Protestantisme. Fra katholsk Side indledede Dr. Perch, Tistrup, der paa den ene Side fremhævede »den stille Reformation«s Betydning, paa den anden Side omtalte de mange Fordomme mod den katholske Kirke, der for en stor Del skyldes Skolebøgernes fejlagtige Fremstillinger. Af protestantiske Indlæg i Debatten lagde man særlig Mærke til Trafikkontrollør Tjørnehøjs rolige og besindige Ord og nogle hvasse Udfald fra socialistisk og kommunistisk Side.

Drøftelserne gav Anledning til mange Spørgsmaal og Paastande: Har Helgenerne gjort mere godt, end de behøver, for at blive salige? Anerkender den katholske Kirke ikke-katholske Præster? Paven har velsignet Krigen i Abessinien! Anser den katholske Kirke en Ikke-Katholik for Kristen? Kan en Ikke-Katholik blive salig? o. s. v. De to sidste Spørgsmaal virkede temmelig forbløffende, og Diskussionen gav i det hele taget et tydeligt Indtryk af, hvor vanskeligt det er for Katholiker og Protestanter at komme paa Talefod med hinanden paa Grund af de sidstes fuldstændige Uvidenhed om, hvad Katholicisme er.

Fra den vide Verden.

Pavens Sundhedstilstand.

Den Hellige Fader deltog i den stille Uge Skærtorsdag og Langfredag i den højtidelige Gudstjeneste i det Sixtinske Kapel og modtog indtil sent Lørdag Aften de Pilegrimstog, der var kommet til Rom i Anledning af Festdagene, men paa hans Lægers indtrængende Raad gav han Afkald paa at celebrere Paaske-Højmessen i St. Peter. De Rygter, som i den Anledning blev udspreedt om den Hellige Faders Sundhedstilstand, er som allerede saa ofte i de sidste Maaneder stærkt overdrevet. Ganske vist er det rigtigt, at den Hellige Fader i længere Tid har følt Be-

sværlighederne og Trætheden, som følger med hans høje Alder; det passer ogsaa, at Lægerne under disse Omstændigheder har raadet ham til at skaane sig og ikke udsætte sig for de usædvanlig store legemlige Anstrengelser, som en Højmesse i Peterskirken fører med sig. Men dette er ikke til at undre sig over hos en Mand, som snart har fuldendt sit 79. Leveaar og endnu daglig klarer sin fuldt besatte Arbejdsdag, og der er i alle Tilfælde ikke Anledning til alarmerende Bekymring.

Nogle Lettelser i Meksiko.

For kort Tid siden meddeltes det, at to Kirker i Meksiko atter var blevet aabnet. Denne Meddelelse blev naturligvis modtaget med en Del Skepsis. Men nu er der ikke alene indløbet Bekræftelse herpaa, men ogsaa Enkeltheder, som giver Meddelelsen yderligere Betydning.

Kirkernes Genaabning synes nemlig at være sket paa Forbundsregeringens Foranledning. Ganske vist bekræftes det ogsaa, at en Ændring i Loven om Indskrækning af Præsternes Antal ikke er forbundet med Kirkernes Genaabning. Det drejer sig kun om, at der bliver givet de troende Lejlighed til at bede deres Bønner der, hvor Messen tidligere blev celebreret. Kirker, som allerede er blevet beslaglagt af Regeringen, maa ikke genaabnes. Fra Staten Sinaloa, hvor to Kirker blev genaabnede, meddeles, at Trængslen af troende var saa stor, at kun en ringe Procentdel kom ind. I Campeche aabnede Befolkningen Kirken uden særlig Tilladelse dertil fra Myndighedernes Side. En Modforholdsregel blev ikke truffet. I Tuxpan havde de troende ansøgt Magistraten om, at deres Kirke maatte blive genaabnet; Ansøgning blev ikke besvaret. Saa aabnede de selv Kirken, og man blev endog tvunget til at udlevere de Genstande, som var blevet beslaglagt af Myndighederne, Klokker o. s. v. I Comez Palacio i Staten Durango blev en af de største mexikanske Domkirker genaabnet. I Ensenada i Nedre-Kalifornien kunde der straks celebreres en Messe, da en Præst var til Stede.

Guy de Fontgallands Legeme graves op.

I den franske By Die opgravede man for nylig i Biskoppen af Valencias Nærværelse de jordiske Rester af den i 1924 afdøde 11-aarige Dreng Guy de Fontgalland, som har Ry for Hellighed. 2.250.000 Katholiker fra hele Verden har underskrevet en Ansøgning om hans Saligkaaring, som er blevet sendt til Hans Hellighed. Endskønt en Saligkaaringsproces som bekendt først kan indledes 10 Aar efter den paagældendes Død, har den Hellige Fader i dette Tilfælde ligesom ved den hellige Teresia af Jesusbarnet gjort en Undtagelse. Ved Opgravningen var den lille Greves

Moder til Stede. Da Kisten blev aabnet, fastslog man, at Huden var gulnet, men Haar, Øjenbryn og de vidt aabne blaa Øjne havde ikke forandret sig; ogsaa den øvrige Del af Legemet var temmelig uskadt.

Anglikansk Kloster konverterer.

Det lille anglikanske Samfund i Mount Olivet Klosteret nær Farnham, Surrey, blev i Tirsdags modtaget i Kirken af Fr. Anthony Low O. P. af Hellig Korsklosteret, Leicester. I fire Aar havde Fr. Low været i intim Føling med dette lille Samfund, som nu skal leve efter Benediktinernes Regler.

Majandagten.

St. Ansgars K. Kl. 20 (Sønd. 17). *Jesu Hjerte K.* Kl. 19 $\frac{1}{2}$ m. Præd. (Sønd. 19 $\frac{1}{2}$). *Rosenkrans K.* Kl. 19 $\frac{1}{2}$ (Sønd. 17). *St. Annæ K.* Kl. 20 m. Præd. (Sønd. 20). *Sakraments K.* Mand. Onsd. Fred. efter Messen Kl. 8. Tirsd. Torsd. Lörd. Kl. 20 (Sønd. 18). *St. Andreas K.* Kl. 19 $\frac{1}{2}$ (Sønd. 17). *St. Antoni K.* Tirsd. og Fred. Kl. 20. Sønd. Kl. 18.

Vil De gratis til Odense og hjem igen?

Vor Konkurrence om de bedste Digte om vor Nationalhelgen St. Knud i Anledning af Odensefesten (se Nord. Ugebl. af 12. April) har bragt os en Række gode Bidrag, som vi takker for. Vi gør opmærksom paa, at Konkurrencen slutter den 27. April! Hvem der vil være med, maa skynde sig!

Sommermarked i Brønshøj.

Søndag d. 7. Juni aabnes ligesom i Fjor et »Marked« paa Terrænet omkring Sankt Antoni Skole. Der bliver et lille Friluftsteater, hvorfra ydes forskellig Underholdning, Boder med alskens Herligheder, »Landsbykrø« o. s. v.

Indtægten gaar til Fordel for Arbejdet i Sankt Antoni Menighed. Denne unge Menighed trænger til at faa fast financier Grund under Fødderne.

Naar der allerede nu gøres opmærksom paa dette »Marked« er Grunden den, at vi endnu mangler nogle Gevinster til den store Lodseddel, som agtes udsendt den 1. Maj. I øvrigt vil vi være taknemlige for enhver Gave til Sommermarkedet og ethvert Tilbud om Medvirken, specielt med Hensyn til Afsætning af Lodsedler.

Om alt dette bedes man henvende sig til Pastor C. Benzou, Frederikssundsvej 225, Brh. Bella 1700.

Katholsk Kantor- og Organistforening. Generalforsamling Tirsdag den 28. ds. Kl. 20 i Sangsalen, Nørrebrogade 27.

Vort Nr. d. 10. Maj, der i Anledning af den internationale Pressekongres i Rom udgaar som Dobbelt- og Pressenummer, der baade med Hensyn til Udstyr og Indhold, vil være særdeles smukt og interessant. I Løssalg vil det koste 50 Øre. Det vil i høj Grad egne sig som Agitationsnummer, og vi beder d'Herr Sognepræster og andre interesserede om at udbrede det saa meget som muligt. Det kan i Forvejen bestilles ved Henv. til Ekspeditionen, Bredg. 64, Kbhvn. K.

Kirkelig Kalender.

Apr.-Maj.

26. S. 2. Søndag e. Paaske.

27. M. Petrus Canisius.

28. Ti. Paulus af Korset.

29. O. JOSEPH, KIRKENS
VÆRNEHELGEN.

30. T. Catharina af Siena.

1. F. Philip og Jacob.

2. L. Athanasius.

Maj.

3. S. 3. Søndag e. Paaske. —
Joseph, Kirkens Værne-
helgen. — Korsets Gen-
findelse.

4. M. Monica.

5. Ti. Pius V.

6. O. Oktav af Joseph.

7. T. Stanislaus.

8. F. MARIAS BEBUDELSE.

9. L. Gregor af Nazianz.

April.-Maj.

Ugens Messebønner.

26. S. 2. Søndag e. Paaske (580—419); 2. Cletus og Marcellinus
(875—718), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).

27. M. Petrus Canisius ([158]).

28. Ti. Paul af Korset (885—719); 2. Vitalis.

29. O. Joseph, Kirkens Værnehelgen (890—422); 2. (kun
i stille Messer): Petrus (889—723).

30. T. Catharina af Siena (890—724); 2. Oktaven (891—422).

1. F. Philip og Jacob (894—725).

2. L. Athanasius (897—728); 2. Oktaven (891—422).

M.-K. Rosenkranskirken. »Stella maris« M.: Mandag d. 27.
April Kl. 20. Derefter i Forsamlingsalen. F.-K.: Søndag
d. 3. Mai Kl. 8. »Maria Rosenkransdronning« F.-K.: Sønd. d. 26.
April i Messen Kl. 8. — Jesu Hjerte K. »Immaculata« F.-K.: Søn-
dag d. 26. April Kl. 8½.

**St. Ansgars Kirke. Lørdag den 25. April, den større
Bededag:** Efter Messen Kl. 8¼ Bønprocession.

Søndag den 26. April. Kl. 7 og 11 st. Messe. Kl. 9 Prælat-
messe og Firmelse. Kl. 16 Andagt m. Præd.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

ung Pige eller Kone ved huslig
Hjælp fra fra Kl. 11—3 (god Løn
og Frokost.

af ung Pige, gerne i Forretning;
gift ung Mand som Portner eller
Chauffør; Dame som Husbesty-
rerinde, helst hos Præst. (Alle
velanbefalet).

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-
tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbh.n. K.
Telf. Byen 8626.

Min kære Mand, Organist ved Jesu Hjerte Kirke,
Knud Aagard

døde den 16. April 1936.

Paa Børns og egne Vegne.

Ingeborg Aagaard.

Den kære afløde anbefales til de troendes Forbøn.

FREMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 23. April.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 18.

Søndag den 3. Maj

1936

INDHOLD: Mødrenes Dag. — Marias Medvirken ved Christi Forløsningensværk. — Et lærd Mariabarns Trosbekendelse. — Arvegods fra Før-Reformationstiden. — 1536. — Athanasius' Karakter. — I Dag, naar I hører Guds Røst. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Mødrenes Dag.

I sine »Bekendelser« har den store Kirkefader og Helgen, den hellige Augustin, tegnet os et forunderligt skønt Billede af sin Moder, den hellige Monica, hvis Fest vi fejrer d. 4. Maj. Hver eneste Linie i denne Beskrivelse — især i Kapitterne 10—13 i niende Bog — er skrevet med en god og kærlig Søns hele og fulde Hengivenhed for sin inderligt elskede Moder. Man læser mellem Linierne hans Sjæls brændende Ønske om at rejse et smukt og værdigt Eftermæle over hende, hvis trofaste, udholdende Forbøn havde betydet saa uendelig meget for hans egen Omvendelse og Helliggørelse. Dybt rørende er især Bønnen til alle hans Medbrødre om at mindes hans afdøde Moder ved Herrens Alter — dobbelt rørende, naar man husker paa, at hun af Kirken æres som Helgeninde, og at der i Rom over hendes Grav er bygget et stateligt og stilfuldt Kapel, hvor Alterens Sakramente opbevares og den hellige Messe daglig læses.

Mange Gange har jeg knælet i Kapellet foran hendes Grav, og aldrig har jeg været alene derinde. Mødre, unge og gamle, sorgnedbøjede og bedrøvede, med sorte Slør over de bøjede Hoveder, har knælet ved Siden af mig og grædt og bedt for deres vildfarne Sønner og Døtre, idet de i Tankerne har husket paa den gamle Biskops Ord til Monica om hendes egen vildfarne Søn: »En Søn, der har kostet en Moder saa mange Taarer og saa mange Bønner, kan ikke gaa fortabt.« — Og som den hellige Monica blev bøn-hørt, saaledes er utallige Mødre, der har knælet i Graad og Bøn for deres Børn ved hendes Grav, blevet bøn-hørte. De mange Marmortavler og Votivgaver, der smykker Væg-gene i hendes Kapel i Rom, taler deres tavse, men tyde-lige Sprog i saa Henseende. Som Guds Moder er de skib-brudnes Havn og Syndernes Tilflugt, saaledes er den hel-lige Monica blevet Tilflugt og Havn for Syndernes og de skibbrudnes nedbøjede og bedrøvede Mødre. Og dette er hun blevet — ikke blot for sørgende Mødre i den hellige Stad — men for Tusinder og atter Tusinder af fromme og gode Mødre Alverden over, Mødre, hvis Hjerter er tyngede af samme Sorg som den, der i saa mange og lange Aar opfyldte hendes eget Hjerte. Hvilken Trøst og Lise maa det ikke ogsaa være for saadanne Mødre at kunne hen-vende sig til én, der vil være i Stand til at forstaa dem saa helt og fuldt, fordi hun selv er blevet prøvet i samme Sorgens og Lidelsens Skole som de.

Det er i de sidste Aar blevet Skik og Brug rundt om i forskellige Lande at højtideligholde en bestemt Dag som »Mors Dag«. Denne i sig selv smukke og gode Tanke kunde med en vis Berettigelse overføres paa det religiøse Omraade ved at fejre d. 4. Maj, Monicas Festsdag, som en »Mødrenes Dag«, idet man paa denne Dag ikke blot som hidindtil nøjedes med at mindes hende i den hellige Messe, men ogsaa derved, at Mødrene — og blandt disse i særlig Grad de, der havde erfaret hendes Forbøns Magt eller maatte have speciel Brug for den — overværede Messen paa hendes Festsdag og gik til den hellige Kommunion for saaledes at takke og ære hende og bede om hendes virk-somme og velsignelsesrige Værn og Varetægt ogsaa i Frem-tiden. En saadan Mødrenes Monica-Dag vilde utvivl-

somt bære større og rigere Frugter og tjene til mere Gavn og Glæde i aandelig og religiøs Henseende end den i øvrigt meget smukke Mors Dag.

I Rom er den hellige Monicas Kapel fyldt til Trængsel af bedende og taknemmelige Mødre paa hendes Festdag. Maatte vore danske, katholske Mødre følge dette smukke, opbyggelige Eksempel til Ære for Gud og St. Monica, til Trøst og Glæde for dem selv og til Værn og Frelse for deres Sønner og Døtre.

P. A.

Marias Medvirken ved Christi Forløsningsværk.

Majmaaned leder vor Opmærksomhed hen paa hende, der stod Vor Frelser nærmest, og som ingen anden har taget Del i alt det, Han har gjort til vor Forløsning. Om denne Medvirken ved vor Forløsning handler nedenstaaende Linier, der er taget af den for nylig her i Bladet omtalte Maj-Bog af J. Millot: »La Mère de la Divine Grace«.

Gud har villet, at hele Forløsningen skulde fuldbyrdes ved Maria, med Maria, i Maria. Den kristne Overlevering har vedkendt sig denne Marias fremherskende Plads i Guds Plan, idet den har givet hende Navne som: den nye Eva, de genfødtes Moder, Medhjælperke ved Forløsningen. Dette sidste Navn minder vor Moder om hendes inderlige Forening med vor Frelser, om det Heltemod og de Smerter, der er forbundet med hendes Kærlighed til os, og om den Plads, hun har udfyldt ved Erhvervelsen af Guds Naade.

Efter at have sagt, at hun er Guds Moder, kan vi hilse hende med en endnu herligere Paakaldelse.

Naar vi kalder Maria for Christi Medhjælperke ved vor Forløsning, sidestiller vi hende ikke med vor Forløser.

At gøre dette vilde være Afgudsdyrkelse!

Jesus Christus alene har betalt vor Gæld, og han alene har købt os fri fra Lovens Forbandelse, idet han blev forbandet for os, som St. Paulus siger.

Vi har allerede sagt det, og vi kan ikke ofte nok gentage det: Der er kun een Verdensforløser. Der er i Ordets strengeste Betydning kun een Midler mellem Gud og Menneskene: Jesus Christus, den levende Guds Søn. Det er fra ham og fra ham alene, at al Naade, al Styrke, al Fortjeneste, al Tilgivelse, al Trofasthed rinder ud over Men-

neskeheden som fra sin Kilde. Saa ophøjet, saa fuldkommen en Skabning end kan være, er den det dog kun i Kraft af Christi Godhed. Al overnaturlig Glans er kun en Refleks af hans overvældende Værdighed; al Sjælsstyrke er kun en Afglans af hans Hellighed; al Bøn har kun Virkning i Kraft af hans Blod; alle gode Gerninger har kun Værdi ved hans Offer.

Dette er katholsk Lære i al sin strenge Nøjagtighed, og Kirken vilde udelukke hver den fra sit Samfund, der vilde formindske denne vigtige Sandheds Kraft. Og dog

Jesus Christus har selv villet knytte sin Moder til sit Forløsningsværk.

Det er Jesus, som i sin Iver for at forherlige sin Fader har villet, at Soningen paa ethvert Punkt skulde svare til Fornærmelsen, og at Evas Forsømmelse skulde følges af den nye Evas Genoprettelse.

Det er Jesus, som i sin Kærlighed til sin Moder har villet, at hun skulde blive den tapre Medarbejder paa hans store Værk og saaledes med Ham og som Han gennem Lidelsen erobre den Kongemagt over Verden, som han ønskede at dele med hende.

Det er Jesus, som i sin Kærlighed til os vilde, at den, der var Moder til Hovedet, ogsaa skulde blive Moder til Lemmerne, og at vi saaledes ogsaa skulde have en Moder i det overnaturlige Liv, som han lod os indtræde i, en Moder, til hvem vi kunde gaa med fuld Tillid.

Guds Ord lod sin Genløsning af os afhænge af Marias Medvirken, og Maria samtykkede med fuld Bevidsthed og frivilligt og tog sin Del af Smerterne ved Verdens Forløsning.

Maria har frivillig samtykket i at være Christi Medarbejder ved vor Forløsning.

Det at blive Guds Moder maatte for Maria paa een Gang være en Kilde til Glæde og Ære, men ogsaa en Aarsag til usigelig Angst og til overordentlige Smerter, og derfor kunde hun ikke betræde denne Smerternes Vej uden at vide, hvad der ventede hende, og uden paa Forhaand at underkaste sig.

Guds Søn maatte have dette Samtykke for at paatage sig Kød. Hverken hans eller hans Moders Ære kunde gaa uden om dette, og han nedlod sig derfor til at bede derom ved et Sendebud.

Der kom saaledes i Aarhundredernes Løb en Dag, hvor Menneskeslægten's Forløsning blev gjort afhængig af Marias Læber; i den Grad har det været nødvendigt, at Maria har ønsket dens Frelse.

Hvad vilde hun svare paa denne Forkyndelse af den Højestes Vilje? Englene havde deres Øjne fæstede paa

hendes Læber, de hellige Patriarker og Profeter ventede fra deres mørke Fangenskab paa hendes Ord, som man efter en hed Sommerdag i de varme Lande kan sukke efter Regn. Al Skabningen sukkede som i Fødselsveer i Forventningen om hendes Svar.

Marias Læber var trofaste som hendes Hjerte, og Ærkeenglen kunde sammen med hendes ydmyge Svar: »Det ske mig efter dit Ord« medbringe til Himlen Forsikringen om, at Menneskene ikke skulde gaa til Grunde.

Det er dette ædelmodige Samtykke udgaaet fra den ydmygste Jomfrus Hjerte og Læber, som i Himlens Straaleglans greb Guds Ord og nedsænkede det til Jomfruens Skød, hvor den Helligaand iklædte det vor menneskelige Natur.

Maria har medvirket til Naadens Erhvervelse derved, at hun har givet Forløseren et Legeme at ofre.

Guds Naade, som er Grunden til vor Frelse, kommer fra Gud til os alene ved Jesus Christus. Det er ikke Maria, der har fremskaffet denne Naade, men det er hende, der har givet Gudsønnen Menneskenaturen. Desuden har Maria samtykket i at medvirke til Naadens Erhvervelse paa en endnu inderligere Maade.

St. Augustins Ord om dette Punkt er meget klare: »Christi Kød er Marias Kød«.

Det Legeme, som lider paa Korset, er det samme, som er blevet dannet af hendes rene Blod, og som hun efter Forsynets Vilje har givet Vækst paa samme Maade, som Mødre ellers gør det. Det er hendes Mælk, som har næret det i dets jordiske Tilværelses første Maaneder. Det er hendes moderlige Omsorg, som i saa mange Aar tilbereder og giver ham den Føde, som Josef har tjent i sit Ansigts Sved.

Kirken synger det ofte i sine Hymner, og særlig naar Christus i Hostiens Skikkelse er blevet udstillet paa vore Altre, opfordrer den os til at bøje os og hilse det sande Legeme, der er født af Jomfru Maria: »Ave, verum corpus natum de Maria Virgine«.

Hvor denne Betragtning dog paa storslaaet Maade hæver den Rolle, som Maria har i Menneskeslægtens Forløsnings Værk.

Guds Helgener, der holdt inderlige Betragtninger foran Jesu Kors, adskilte ikke Moderen fra Sønnen. De huskede paa denne benaadede Skabning, som havde lovet Frelseren at lide, da hun gav ham sit Legeme, og som havde bidraget saa virkningsfuldt til Betalingen af vor Gæld til Guds Retfærdighed.

Maria har medvirket til Naadens Erhvervelse ved at ofre sig selv med Jesus.

Kun paa aandelig Maade har hun udgydt sit Blod, idet hendes Sjæl har lidt de forfærdeligste Kvaler, men om det var blevet forlangt af hende, havde hun ogsaa paa legemlig Maade hengivet sit Blod.

Den Dag, hun havde fremstillet Jesus i Templet, havde den hellige, gamle Simeon forudsagt hende de usigelige Smerter, som skulde overvælde hende: »Dette Barn er sat til Fald og Oprejsning for mange. Det er sat som et Tegn, der skal modsiges, og din egen Sjæl skal et Sværd gennemføres.«

Dette Ord blev et Sværd, som gennemtrængte hendes Sjæl. Den dødeligste Angst bemægtigede sig hendes Hjerte og fjernede sig aldrig derfra. Denne Erindring gav alle hendes Glæder en Bitterhed, som knuste hendes Lykke.

Altid stod hun Ansigt til Ansigt med denne Tanke, som uden Ophør skulde forurolige hende: »Min egen, kære Søn vil en Dag blive Genstand for et stort Offer. Disse smaa Hænder, som jeg stille trykker i mine, vil blive gennemført af spidse Nagler. Denne Pande, som jeg kærligt kysser, vil blive kronet med Torne, dette Ansigt, som jeg elsker, vil blive blodigt og forhaanet.«

Gud tillader i sin Visdom ikke, at vi paa Forhaand faar Kundskab om de Lidelser, vi skal gennemgaa. Hvad Maria angaar, saa skulde det ikke være saaledes. Hun skulde efter Guds Plan virkelig gøre den højeste Sum af Fortjenester. Hun skulde paa Forhaand smage den Smerternes Kalk, som Gud havde forbeholdt hende.

Og hvorledes gik det i Virkeligheden? Hvem kan udgrunde den umaadelige Lidelse, som bemægtigede sig hende, da hun, der stod ved sin kære Søns Kors, kunde smage sin Lidelses Vanære og beruses af Korset og af Jesu Blod. Disse Ord er Kirkens egne, idet den paa Marias syv Smerternes Fest lader os synge: »Fac me cruce inebriari et cruore Filii«: Lad mig beruses af Korset og af din Søns Blod.

Kan en Moder blive kaldet til at fuldbringe et Offer større end dette? Og dog tøver Gud ikke med at forlange det af hende, idet han kender hendes fuldkomne Anlæg for hengivent at underkaste sig Guds Vilje. Maria ofrer altsaa sin Søn til Gud for Verdens Forløsning, og hun forener sig saaledes paa det inderligste med det hellige Offerlams Hensigter.

Man forstaar nu, hvor ophøjet hendes Rolle er ved Golgatas Kors. Hun var til Stede dér som Præsten ved

Alteret, usigeligt større end alle andre Vidner til dette Verdens største Drama og tog alene nøjagtig Vare paa de store Ting, der fuldbyrdedes for hendes Øjne. Jøderne og Hedningerne saa i Jesus kun en Mand, som de hadede og foragtede, de galilæiske Kvinder saa kun en retfærdig, som man lod lide en grusom Død. Alene Maria saa, som Repræsentant for hele Kirken, Gud selv, der led for Menneskene.

Men man forstaar ogsaa alle hendes Hjertes Lidelser ved at samtykke i dette Offer. Det er den højeste Grad af Heltemod. Det er den Pris, for hvilken hun er blevet vor Moder; det er i denne Smerte hun har født os: vort Liv har kostet hende meget mere end hendes eget Liv, det har kostet Maria hendes eneste Søns Liv.

Et lærd Mariabarns Trosbekendelse.

Volta (1745-1827), den elektriske Strøms berømte Opdager, hørte daglig den hellige Messe og bad daglig sin Rosenkrans. Men han var ikke blot selv en from praktiserende Katholik, han underviste ogsaa Børnene i Katekismen. Paa Festdagene gik han til den hellige Kommunion, og hver Lørdag lod han hjemme foran Marias Billede en lille Lampe brænde til Guds Moders Ære.

I Begyndelsen af Aaret 1815 kom en Præst til en dødsyng og vilde give ham Dødssakramenterne. Denne viste ham bort med de Ord: »Jeg vil ikke skrifte, Religionen er kun for det uvidende Folk. En Lærd klarer sig ogsaa uden Religionen«. Præsten forsøgte at overbevise ham om, hvor nødvendig Religionen var, og henviste blandt andet til Volta, som var en stor Lærd, samtidig med at han var en from Katholik. Da mente den syge, at naar Volta virkelig var religiøs og ikke bare viste sin Tro i det Ydre, saa vilde ogsaa han omvende sig og skrifte. Præsten henvendte sig til Volta og bad ham om at skrive et Par Linier til den syge. Og Volta skrev egenhændigt:

»Jeg forstaar ikke, hvordan nogen overhovedet kan tvivle om min Tros Oprigtighed og Urokkelighed; jeg bekender mig til min Tro, som ikke er nogen anden end den romersk-katholske, apostoliske Tro, som jeg er født og opdraget i, og som jeg baade i mit Indre og i mit Ydre bekender mig til. I Udøvelsen af gode Gerninger, som man med Rette kan vente af en Katholik, har jeg — desværre — ofte forset mig; mange Synder anklager jeg mig for; men ved Guds særlige Naade har jeg, saa langt jeg kan

huske tilbage, aldrig forset mig imod Troen. Hvis mine Forseelser og mine Fejl maaske har givet Anledning til, at man tiltror mig Vantro, erklærer jeg, for at gøre dette godt igen og i enhver god Hensigts Interesse, hvad jeg er beredt til altid at fremhæve, om det saa skal koste nok saa store Ofre, at jeg altid har regnet denne hellige katholske Religion for den eneste sande og ubedragelige og ogsaa nu regner den derfor. Den kære Gud skylder jeg evig Tak, at han har skænket mig en saadan Tro, i hvilken det er min faste Vilje at leve og dø, og det er mit urokkelige Haab, at jeg igennem den maa blive delagtig i det evige Liv. Ganske vist betragter jeg Troen som en overnaturlig Gave fra Gud, dog har jeg ikke forsømt de menneskelige Midler for stadig mere at styrke mig i Ham og hæve enhver Tvivl, som kunde dukke op og forvirre mig.

Troens fundamentale Sandheder har jeg studeret indgaaende, har læst Apologeternes og Modstandernes Værker, har overvejet Grundene for og imod og derved faaet saa talende Beviser, som gør Religionen troværdig ogsaa for en naturlig Aand, saa meget, at hvis man endnu ikke er ødelagt af Synd og Lidenskab, kan en fra Naturens Haand stort tænkende Sjæl ikke gøre andet end omfavne den og elske den. Give Gud, at min Trosbekendelse, som jeg er blevet anmodet om, og som jeg med Glæde aflægger, som jeg har skrevet egenhændigt og forsynet med min egenhændige Underskrift, efter Forgødtbefindende maa blive forevist enhver, fordi jeg ikke skammer mig ved Evangeliet. Gud give, at denne min Trosbekendelse maa bære rige Frugter.

Milano, 6. Januar 1815.

Alessandro Volta.

Arvegods fra Før-Reformationtiden.

En protestantisk Læser har i Anledning af en Artikelserie i Ugebladet »Schönere Zukunft« om de katholske Dogmers Livsværdi tilskrevet Forfatteren et Brev, hvori det hedder:

»Til Afhandlingen »Vor Frue, som taler vor Sag og gaar i Forbøn for os« vilde jeg gerne aflægge Dem det Vidnesbyrd, at Deres Udviklinger bekræfter det, som Hjerter dunkelt aner og føler. Det er rigtigt, at den dybt troende Protestant har en utilfredsstillet Længsel efter Gudsmoder. En aarhundredlang Rationalisme har vel tildækket den; men den lever alligevel og venter paa sin Opstandelse. — I os troende Protestanter lever endnu, dybt skjult

i vort Indre, katholsk Arvegods; engang imellem bryder det frem som gylden Glans, glider og synker derefter hemmeligt ofte i Dybet igen, uforstaaet. Hvad er der i mig, siden Længselen efter Moder Maria een Gang om Aaret driver mig til Domkirken i . . . , og jeg derfra tager den Vished med mig hjem, at hun engang vil redde det sjæleligt sønderrevne tyske Folk for Christus? Hvorfor er den gamle Kirkes Helgener, den h. Frans af Assisi, den h. Elisabeth og de mange andre Helgener ogsaa mine Helgener? Og saadan kunde jeg endnu stille mange Spørgsmaal til mit eget Jeg. Altid lyder Svaret: »Det er det gamle Arvegods fra Før-Reformationstiden, og ingen kan rive det ud af Sjælene. . . Europas Hjertefolk, som engang gennem sin aandelige Kraft, sin dybe Fromhed og Troskab af Forsynet blev kaldet til Fører for Vesterlandene, staar i Begreb med at miskende Grundlaget for sin Storhed, idet det vil afsværge sin kristelige Fortid. I denne Nød gives der kun een Redning: Gudsmoders Forbøn! Hun udstraaler sin uendelige Godhed og Barmhjertighed over alt og omgiver os ogsaa med varm Kærlighed der, hvor Troens underfulde Verden blev lukket for os af en rationalistisk Tid. . .

Jeg vilde gerne slutte disse Betragtninger med at hen-vise til, at alle Protestanter ubevidst lovsynger Maria, Moderen, i en af de skønneste og inderligste Salmer: »I Skriften er der sunget alt om en Rosenart« af *Michael Prætorius*. Med Inderlighed og dyb Tro synger i den hellige Julenat den protestantiske Kristen i alle Kirker, i Hjemmet og overalt denne herlige Salme med den vidunderlige Melodi, hvori det da videre hedder: »Den Rose, som vi mene, Esajas skuet har; Maria er den rene, som Himmelblomsten bar. Af Herrens Naadepagt et Barn hun for os fødte i Jomfruenheds Pragt.« Da *Michael Prætorius* endnu var Student ved Universitetet i Frankfurt a. d. Oder, havde en Studiekammerat fra Rhinlandet ofte sunget denne Salme fra Før-Reformationstiden for ham. Begge førte de et stille, tilbagetrukket Liv. Melodien forblev i *Prætorius* Sjæl Aar igennem, indtil den, da han var bleven Hofmusikus i Wolfenbüttel, en Vinternat formede sig til denne herlige Sang. I Slotskirken i Wolfenbüttel sang den sig straks ind i Menighedens Hjerte, og saa bredte Melodien sig ud over Verden lige til denne Dag.«

1536.

(Fortsat.)

Den danske Reformations Historie, som Michael Neiiendam nu har skrevet til Hæder for Jubilæumsdagen den 30. Oktober 1936, indeholder i sine første Kapitler desværre saa mange skæve Opfattelser af Moderkirken, at vi var nødt til at paapege disse.

Men i de følgende Kapitler, som fortsætter Reformationens historiske Udvikling her i Danmark, er Forfatteren ganske anderledes kyndig, end naar han bevæger sig imellem Paver, der er »flinke« til Mord, eller Sen-Middelalderens »melankolske« Folk. — I Skildringen af den reformatoriske Bevægelses enkelte Afsnit, Herredagene, af de mere fremtrædende »Reformatorer« saasom Hans Tavsens, Vormordsen, Peder Laurensen og andre, af Kongerne og af Danmarks Biskopper — kan vi mødes.

»Prælater og Klerke har taget Verdens Magt, Ære, Rigdom og Vellyst, men deres Liv har været uden Arbejde, Kors og Modgang. Men alt dette er Guds strenge Dom og Vrede.« o. s. v. . .

Disse bitre Ord, som Peder Laurensen — lad os haabe: »besjælet af en kristelig Lidenskab for Sandheden«, som Neiiendam skriver — med mange andre djærve Bebrejdelser udslynger imod Kirkens Ledere i Danmark, var aldeles ikke uberettigede. Det var en Skandale, saaledes som det saa ud iblandt Rigets Overhyrder. I et Skrift: »Joachim Rønnow, Danmarks Riges Kansler, Roskildes sidste „katholske Biskop“«, udgivet af Ansgariusforeningen 1923, er det fra katolsk Side for længst paavist, hvorledes i hine Dage helt verdslige Mennesker kunde opnaa de højeste kirkelige Embeder — ikke altid Bispevielsen og den pavelige Anerkendelse, men dog Kongens eller Domkapitlets Medhjælp til at tage Styret. Om det saa var Bisperne paa Børglum eller i Ribe eller i Viborg eller i Odense — ingen undtagen Aarhus' gamle Biskop Ove Bilde svarede nogenlunde til de Krav, man maa sætte til en Biskops personlige Skikkethed og Værdighed. Joachim Rønnow var dog vist den værste af alle paa Grund af sin komplet verdslige Tankegang — bortset fra øvrige Fejl. Thi endog hans Iver for at støtte Kannikkerne, for at beholde de katolske Ceremonier, var Led i hans fortvivlede Kamp for at bevare Bispedømmets verdslige Magt. I sit Indre har denne Prælat overhovedet ikke erfaret Tidens gejstlige Kamp — hverken en Paul Helgesens Smerte over Kirkens Nederlag eller Hans Tavsens Fryd over »Evangeliet«s Sejr.

Paul Helgesen! Denne Karmelitermunks store lyse Skikkelse staar manende midt i al denne frygtelige Aandskamp, i denne ophidsede Tid.

»Naar Luther og hans Eftersnakkere fortolker Skriften med Ord, der modsiger hinanden, behøver man netop Kirkens Fortolkning. Præstedømme og Klosterliv er ikke endt, fordi der findes onde Præster og Munke, thi Misbrug ophæver ikke den rette Brug, men del, som er brudt, skal forbedres og bruges bedre end forhen« o. s. v. Her gengiver M. Neiiendam udmærket Kærnen i Helgesens og for Resten i hele den katholske Kristenheds Forsvar imod »Reformatorerne«.

At Neiiendam har grebet dybere i Forstaaelsen af en af Danmarks bedste og mest intelligente Mænd fra hin Tid, end hans Trosfæller i de gamle Reformationshistorier har turdet eller skønnet, skal være hans Ros. Paa dette Punkt betyder denne nye folkelige Historie et lille Fremskridt. Neiiendam skriver med Rette: »I en saadan Krisetid er de lærde og fromme Humanister ilde stedt. De vil øve Ret og Skel, men Folkemængden hører dem ikke. Først naar den store Tummel er endt, tilkommer det Historikerne at give dem den Ret, de aandeligt har Krav paa.«

Bravo! — Og »Tummel« er en udmærket Betegnelse for Reformations-Bevægelsen. Folkemængden — »Tidens Strømning« — er det ikke, som om vi ser en Stormflod stige og brøle og til sidst i skummende Raseri vælte sig over de delvis ødelagte Dæmninger og oversvømme det gamle Land? —

Der er nogle Kapitler endnu i Jubilæumsskriftet, som vil interessere, og som vi vil beskæftige os med.

(Fortsættes.) F. F. M.

Athanasius' Karakter.

Den østlige Kristenhed har i Msgr. C. Lagier, Generaldirektøren for »L'Oeuvre d'Orient« og Broder til A. Lagier, som har skrevet om den franske Revolutions Kirkehistorie, og til Pater Camille Lagier, Ægyptologen, fundet en begejstret Ven, der nu har udgivet sine Studier i Bogen: »L'Orient Chrétien des Apôtres jusqu'à Photius« (Paris, Au Bureau de L'Oeuvre de l'Orient, 1935, 469 S., 4 Kort). Hensigten er at vække Læserens Beundring for den kristelige Orients aandelige Skønhed og Fylde og at ryste ham dybt ved Skildringen af dens Ulykke ved Skisma og Splittelse. Forfatteren naar, hvad han vil, ikke mindst i de glimrende indflettede Skitser om Østens store, kristne Personligheder: Athanasius, Chrysostomus, Basilius, Theodora o. s. v. Naar man har læst Bogen, staar der for ens Tanke et straalende og broget Billede af en engang stor, kristen katholsk Verden, som forhaabentlig faar sin Opstandelse efter Ruinernes Aarhundreder.

Vi vælger som Prøve en Karakteristik af den store, græske Kirkelærer, den h. Athanasius (295—373), Biskop-

pen af Alexandria, Arianismens frygtesløse Modstander, som flere Gange blev afsat, forfulgt og levede i Landflygtighed. (Fest: 2. Maj.)

Det er værd at lægge Mærke til, at Voldsomhed absolut ikke var denne Stridsmands Fremgangsmaade. De stærke behøver ikke at ægges ved Drukkenskab og Hidsighed; en rolig Kraft er dem nok. Det gode Humør forlod maaske aldrig denne Biskop, som i mere end et halvt Aarhundrede stod midt i en haard Kamp. Hans Begejstring nærredes af hans Kærlighed til Gud og Dogmet, af de smukke Resultater, hans Fremstød kunde opvise, af det interessante Spil, der var isprængt en frygtelig Ironi, af en beregnet Strategi, hvis heldige Udfald gav ham rigelig Erstatning for alle Anstrengelser. En Dag under Konkiliet i Tyrus i 335 stod Athanasius anklaget for et Tribunal, hvor saa kendte Personligheder som f. Eks. Historikeren Eusebius af Cæsarea var til Stede, og forlenede Situationen med en bevæget Alvor. Man beskyldte ham for at have ladet Biskop Arsénius myrde. Han lod dem diskutere denne Anklage, indtil han selv syntes, at nu var det nok, og saa lod han Biskoppen, som man mente var død, træde ind. Heri laa der en fornøjelig Hævn over hans højtidelige og lidenskabelige Fjender.

Under hans fjerde Landflygtighed, medens Forfølgerne var i Hælene paa ham for at bemægtige sig hans Person, sejlede Patriarken i en let Baad op ad Nilen, hvis Vande flød saa langsomt, saa de næsten syntes at staa stille. Pludselig hørte han den taktfaste Rytme af Aareslag bag sig. Julians Udsendinge forfulgte ham. Biskoppens Ledsagere begyndte allerede at ængstes, men han sagde til dem: »Lad nu blot mig!«. Roligt vendte han om, roede ned ad Strømmen og sejlede dem i Møde. Da han passerede Baaden med dem, der søgte efter ham, raabte de til ham: »Har du set Athanasius?« — »Jeg tror, jeg har set ham,« svarede han og forandrede sin Stemme. — »Er han langt væk?« — »Nej, han er tæt ved, I kan maaske indhente ham,« og saa fortsatte hver Baad sin Vej i modsat Retning af hinanden.

Om Foraaret 363 forstærkede Julian sine Drabanters Tal og belejrede virkelig Ørkenen. Der kom et Øjeblik, hvor Biskoppen og hans Venner, Munkene, ikke længere havde Haab om at undslippe den rasende Kejsers Angreb. En Aften sad de to landflygtige, Abbed Theodorus og Munken Pammon, og talte alvorligt sammen. Pludselig gav Theodorus sig til at le, og han meddelte Ærkebiskoppen, at netop i det Øjeblik, den 26. Juni 363, var den frafaldne Julian blevet dræbt i Persien. I disse Ørkener narrer Fata Morgana ofte de rejsende; men i dette Tilfælde, som de mest paalidelige Historikere beretter om, skete Dramaet

virkelig i Persien, hvor Julian mistede Livet, og Synet var ingen Illusion. Gud viste de to Eneboere i Ørkenen en Scene, som udspillede 500 Mil derfra paa Mesopotamiens Sletter.

Vi har endnu ikke tilstrækkelig fremhævet de Baand, som knyttede det alexandriske Patriarkats Orthodoxi til de Helgeners orthodoxe Hengivenhed, som befolkede de sandede, vejløse Landomraader og ufrugtbare Bjerge, som man kalder Ørkenen. Skrev ikke Antonius, den store Eneboer, hvis Anseelse var lige saa stor som Kejserens, i 336 til Constantin til Gunst for Athanasius? I August 338, før den anden Landflygtighedsperiode, bevægedes Metropoliten af Alexandrien af et mærkeligt Syn: Eneboeren Antonius var inden for hans Mure; han havde forladt sin Hule for at støtte den forfulgte Biskop med sin Tillid. I to Dage kunde Folk paa Gaden, Handelsmændene ved Havnen og Matroserne iagttage denne Asket; efter denne Begivenhed, ja, længe efter, talte man om Eneboeren, om hans Tunika af Palmeblade, om Faareskindet, som dækkede hans Skuldre.

Patriarken af Alexandrien hentede en Del af sit Mod, sin Tillid og sin uforanderlige Glæde ved Forbindelsen og det intime Samkvem med de ægyptiske Eneboere. Ser man bort fra Djævlens Fristelser, er Aandsro og Munterhed en Vane hos Klostermunkene og Eneboerne. Under Guds Øjne regner Munkene ikke Dagens Bekymringer og Nattens Drømme for noget. Deres Sjæle minder om den begunstigede ægyptiske Himmel, hvor Skyerne er som lette Slør, der ikke standser Solens Straaler.

356 døde Antonius, 100 Aar gammel. Biskop Athanasius testamenterede han sin meget slidte Kappe og Maatten, hvorpaa han havde sovet i Hulerne eller i Stjernerens Skær. — — —

Mindst tyve Sider skulde der til for blot nogenlunde at omtale vor Helgens Skrifter. Her kan vi kun flygtigt nævne dem.

Hans Apologier, som er Kamparbejder, og hans »Historie om Arianerne«, som er bestemt for Munkene, hentyder til Kampen. Ofte er Hentydningerne direkte og præcise som Sabelhug. Hans Taler mod Hedenskaben, mod Arianerne og over Ordets Legemliggørelse er en af de kostbareste Skatte, vi har faaet som Arv efter den orientalske Kirkes Fædre.

Da han efter sin femte Landflygtighed kom tilbage til det patriarkalske Palads i Alexandrien, skrev han en Levnedsskildring over sin bedste Ven, Eremitten Antonius. Hans lærde Pen skildrede bedre end noget andet denne Helgen, hvis Skikkelse Tiderne igennem har tryllebundet de troendes Hengivenhed.

Kan man sige, at alle de Kilder, hvoraf de første Aarhundreders berømte Personligheder udsprang, for stedse er udtørrede i Orienten? Nej, vi tror, at vi en Dag i Lille-Asien og i Ægypten vil genfinde Mænd, som, bistaet af deres Forfædre, ved deres aandelige Storhed vil anklage deres Tidsfæller.

I Dag, naar I hører Guds Røst.

Træk og Skildringer som dem, vi bringer nedenfor, findes der mange af i *Henry Chester Mann's »A Cloistered Company«* (London, Burns, Oates & Washbourne, 1935, 196 S., indb. 6 sh.). Bogen indeholder nemlig en Række Essays om Munkelivet, især om Cisterciensernes og Kartheusernes, som fremsætter yderst lærerige og oplysende historiske Enkeltheder om dette Emne. Munkecellens Historie er lige saa spændende som Kapitelsalens, fordi vi følger de Personer og Slægter, som har oplevet dem. Forfatteren forstaar at bruge det virksomste Middel til Ophbyggelse: at vise Guds Haand i det enkelte Menneskes Liv og i Tidens Gang.

En Dag i Aaret 1395 forlod et Selskab af unge Mennesker Bologne for at tage paa Jagt ude paa Landet: cassia hed den Jagtsport, de drev, et elastisk Ord, som dækker et Jagtbegreb lige fra Rævejagt til Spurveskydning. Hen under Aften faldt det ind med Orkan og et saadant Regnskyl, at de maatte søge Ly i et nærliggende Kartheuserkloster. Snarere end at stilne af voksede Orkanen, og da Mørket brød frem, tog de unge Mennesker med Glæde imod Munkenes Gæstfrihed for Natten. En af dem blev vækket af sin dybeste Søvn ved, at en stor Klokke ringede. Det var over Midnat, men da han havde hørt noget om Munkeskikken at synge Morgenmesse inden Daggry, stak han i Klæderne og løb ned i Kirken for at se, hvad det var. Tomt. Ikke en Sjæl at se; ikke et Lys i den bælgmørke Kirke, naar lige undtages den lille flimrende Lampe foran Alteret. Han gav sig til at le indvendig, da han havde gjort denne Opdagelse, og vendte tilbage til Gæstefløjen, hvor han vækkede Nickolaus Albergati, den 20-aarige Leder af Jagtselskabet: »Ved du hvad, Nick; disse snu gamle Munkel de ringer med deres Klokke om Natten for at faa Folk til at tro, at de staar op for at synge, men det er kun for at vende sig om paa den anden Side og snorke videre. Jeg har lige været nede i Kirken, og der var ikke en Sjæl at se!« Han gjorde sig lystig over det formodede Trick, gik saa i Seng og faldt igen i Søvn. Men Nickolaus, som nu engang var blevet vækket, sov mindre fast end før, og en lille Times Tid senere blev han atter vækket af Klokkeringing. Denne Gang var det ham, der gik ned i Kirken

for at undersøge Sagen. Da han kom derind, kunde han lige akkurat i det svage Skær fra det lange mørke Lys, der brændte foran den kæmpestore Forbeder midt i Koret, skelne Munkene i deres hvide Dragter, da de gik ind i deres Kirkestole for at begynde Messen. Den første Klokke havde ringet for at mane dem til at staa op og bede Matutin og Laudes af Vor Frues Officium i deres Celler, før de gik ned i Kirken ved den anden Klokkeringning. Nickolaus blev. »Kom, lad os tilbede —« sang en enkelt Stemme ud fra Tusmørket, og Koret sluttede sig til denne glade Opfordring: »I Dag, naar I hører Hans Stemme —«; noget syntes at gribe Nickolaus, og Gud følte meget nær. Saa kom de langtrukne Salmer, og Bønnens gyldne Bold blev ligesom kastet fra den ene Side af Koret til den anden, rørte kun Jorden ved Tertsen i hvert Vers, for saa at springe endnu mere sikkert over den verdslige Tankes Net. Munkene holdt op et Øjeblik, og som om de var trætte af Legen, »satte de sig at spise og drikke« den Forfriskning, der blev sat for dem i Paterens Prædiken og Homili, og »rejste sig for at spille« paa Sjælens Harpe og Violin og istemme det majestætiske responsorium. Da ved det første Skær af Morgengryet Klokken ringede en Gang til, og Laudes begyndte, saa vidste Nickolaus, at Gud havde kaldet ham til at blive Kartheuser, og han adlød den himmelske Stemme. Han blev iklædt i det samme Kartheuserkloster i 1396 og blev i 1407 valgt til Klosterets Prior. Blev saa Biskop i sin Fødeby i 1417 og udnævnt til Kardinal med Tilnavn af det hellige Kors i 1426. Han var en utrættelig Legat, snart her, snart der. Han døde i Siena den 10. Maj 1443 og blev efter eget Ønske begravet ved Kartheuserklosteret i Florens, hvor hans Relikvier efter hans Saligkaaring blev overført til det smukke Kapel, under hvis Alter de hviler i biskoppelig Dragt, og hvor Mindet om ham ogsaa fejres den 10. Maj under stor Højtidelighed.

Men naturligtvis, hvis han ikke var taget paa Jagt den Dag, hvis det ikke var faldet ind med Regn, og hvis han ikke havde søgt Ly i Kartheuserklosteret, og hvis Nickolaus' Ven ikke havde gjort sig skyldig i en ubetænksom Dom, og hvis — og hvis — saa vilde Nickolaus Albergati maaske aldrig være blevet en Kartheuser og en Helgen. Men det er den Maade, Gud arbejder paa og giver sine Kald.

Lad os tage et mægtigt Skridt fra Bologna til Köln og springe et Aarhundrede over. Thomas Winckelmann, som blev født i Lübeck omkring 1525, havde den triste Ære at være det sidste Barn, som modtog Daaben efter katolsk Ritual der i Byen, da Dagen derpaa var blevet fastsat til Byens Konversion til Lutheranismen med Tyskernes kendte

disciplinerede Regelmæssighed. Tyve Aar senere finder vi Thomas i Köln, hvor han studerer Jura; hans Tro synes at være levet op igen ved Ankomsten til den katholske By, — hans Tro, ja, men ikke de gode Geringer, for han levede et vildt Liv. Enhver, som har blot den mindste Smule Kendskab til en tysk Universitetsby, ved, at der er et vist Slægtskab imellem Studenter, Øl og Larm; eller bedre udtrykt maaske, at de følger hinanden i logisk Rækkefølge. En Aften meget sent blev Thomas Winckelmann og hans Venner endelig til sidst smidt ud af deres Stamølkro og begav sig usikkert paa Vejen hjemad. De befandt sig i et snævert, bugtende Stræde, som efter al Sandsynlighed har syntes mere bugtet, end det virkelig var. Det hed St. Martinstrædet og førte forbi St. Barbaras Kartheuserkloster. Et lykkeligt Indfald! De vilde gaa ind og vække de tavse gamle Munke med en Sang eller to. Og saa »til Lyden af Harpe og andre Instrumenter«, fortæller Krønikeren os, »teende sig som denne Verdens Børn gør, raabende, dansende, syngende« kom de til Klosteret. Der skimtedes et svagt Lys i Kirkens slanke, smalle tyskgothiske Vinduer, som vendte ud til Strædet. Ølserenaden begyndte. Munkene var alt for optaget til at lægge Mærke dertil: man kunde næsten sige, at Bladet vendte sig imod Forstyrrelserne. Pludselig hørte Thomas igennem Kattemusikken paa Gaden Munkenes alvorlige Te Deum: Matutin var omtrent forbi. Som i et Lynglimt saa Thomas i sit Indre Modsætningen imellem Munkenes Beskæftigelse og hans egen; den højtidelige, enkle Sang og deres lette Viser, Djævlens Messe og Guds Messe. Ramt i Hjertet skyndte Thomas sig saa godt han kunde alene hjemad, og da han havde sovet sin Ølrus ud, meldte han sig næste Dag som Postulant ved Kartheuserklosterets Port.

Saadanne pludselige Kaldelser bliver udsat for mange Fristelser, og Thomas Winckelmann fik sit rigelige Maal af Besværligheder, inden han i 1548 aflagde Løfterne. Han udviklede sig til stor Fuldkommenhed, steg fra Embede til Embede inden for sit Kloster og blev til sidst i 1566 valgt til Prior, og næste Aar udnævnte Kapitlet ham til Provinsvisitator. Berøvet Brugen af sit ene Ben gik han de sidste faa Aar af sit Liv omkring paa Krykker, og Døden indhentede ham den 31. August 1575 i Koblenz under en Visitatsrejse. Ad Flodvejen blev hans Lig bragt hjem, og han blev begravet hos sine Munke, der saaledes ved Graven stadig kunde mindes denne fuldkomne Munk.

Men hvis nu Thomas ikke var gaaet i Ølkroen den Aften — ?

Nye Bøger.

Ny protestantisk Salmesamling.

Lige saa svært som det er at skrive en Salmebog, lige saa let er det at kritisere den. Selv om der ikke skulde findes ligefrem Forsyndelser mod Musikens Love at hænge sig i, kan man lade sin Bedømmelse være dikteret af et forudtaget Standpunkt eller ogsaa blot af Smagen. Overfor Hækkerups Salmer («*Salmer og Sange*». 31 Melodier til nye og ældre Tekster komponerede af *Rikard Hækkerup*, i Kommission hos O. Lohse. — København 1936.) behøver man ikke at stille sig paa et Laub'sk Standpunkt — da vilde Bogen unægtelig komme til kort — man maa nøjes med det rent musiktekniske.

Det første, man lægger Mærke til, er en Ensformighed i Rytmen, der virker søvndyssende eller, hvis man ikke vil lade sig vugge i Søvn, irriterende. Straks i første Salme »Advent« er det lykkedes Komponisten i en Melodi paa 12 Takter 10 Gange at bringe den samme rytmiske Figur. Som om Komponisten gjorde det af Princip, præger lignende stædige Gentagelser de fleste af de 31 Sange. Da Sangene ikke er nummererede, er det for omstændeligt at anføre Eksempler, men det mest afskrækkende er vel »Kirkeklokken« I: 16 Gange i Træk en Ottendedel plus en Fjerdedel i en Sang paa kun 9 Takter — heldigvis ikke flere!

I adskillige Sange er der en forstyrrende Uoverensstemmelse mellem Tekstrytme og Takt, som let kunde være undgaaet. I »Krist glæde din Sjæl« er det dog ikke Komponistens Ubehændighed, men Digterens Lunefuldhed, der er Skyld i anden Takts akavede Rytme. Første Vers har nemlig »din Sjæl« paa samme Sted, hvor 2. Vers har »lidet« og 3. »samles«. Disse tre Vers kan umuligt gaa paa samme Melodi.

Ensformigheden viser sig ikke blot i Rytmen, men hvad der næsten er værre, ogsaa i Melodierne. »Stille, frostklar Morgen« med sine evindelige Sekundtrin er saaledes nærmest en Skalaøvelse. I andre Sange gentages trods deres Korthed det samme Melodiled flere Gange. Harmoniseringen er fri for Overraskelser af nogen Art, stundom ubehjælpelig og et Par Gange fejlagtig.

Hvad Teksterne angaar, udtrykkes i »Hvor glade er dog vi, som véd« temmelig uforbeholdent den protestantiske Frelsesvished. I »Advent« hører vi om en »uforfærdet Kilde«! I »Englesangen« er der Tale om en kendt Julesalme, man véd blot ikke hvilken. »Lad vaje højt vort Kongeflag« af Grundtvig henføres til Venantius Fortunatus. Det er dog kun de første Ord af *Vexilla regis*, der har inspireret Dig-

teren til en helt fri Digtning om Korsets Banner. I »Landsbykirken« passer det »slanke Spir, der blev Sognets Samlingsmærke«, daarligt til den danske Landsbykirkes massive Taarn med sine takkede Gavle. Men gennemgaaende er Teksterne bedre end Melodierne, som ingen Steder udtrykker Ordenes Følelsesindehold. Efter alt dette turde Bogen være uden Interesse for os Katholiker.

A. Menzinger S. J.

Fra Hovedstad og Provins.

I St. Ansgars Kirke

skete Søndag den 26. April det for en Kirke ret enestaaende, at der i den paa den ene og samme Dag blev administreret ikke færre end fem af de syv Sakramenter. Der var Barnedaab, Bodens og Allerens Sakramente meddeltes, Biskoppen firmede efter Prælatmessen 36 Børn, og endelig fandt om Eftermiddagen en Ægtevielse Sted. Den ærværdige, gamle Kirke var saaledes et smukt Eksempel paa det katholske Gudshus som Midtpunktet i de Kristnes Liv.

— I øvrigt er St. Ansgars Kirke en af de meget faa Kirker, hvor alle syv Sakramenter har været meddelt, idet den sidste Salvelse den 21. Oktober 1920 inde i Kirken blev givet til et Medlem af Menigheden, der døde under Gudstjenesten, og Præstevielsen har som bekendt gentagne Gange været meddelt i Kirken.

St. Josephs Børnehavn.

Der er Underskud paa Aarsregnskabet, og endda et ret betydeligt Underskud. Vil det sige, at vi ikke tør regne med, at denne Institution fremtidig kan bære sig? Paa ingen Maade. Forklaringen ligger i de ekstraordinære og store Udgifter, Børnehavens Flytning fra Nivaagade til Poppelgade og Installeringen i den nye Lejlighed paaførte. Disse Udgifter vender ikke tilbage.

Nu er det vort Haab, at vore Venner vil hjælpe os til at skaffe denne kedelige Gældspost ud af Verden, saa at Børnehaven ikke kommer til at slæbe rundt med denne Klods om Benet i de følgende Aar.

Vi beder Dem tænke paa de mange, rare Penge, som Stat og Kommune yder Børnehaven. Byrden hviler altsaa langt fra helt paa katholske Skuldre. Men vi maa hjælpe med, om det betydningsfulde sociale Arbejde skal fortsætte og bære Frugt.

Bidrag modtages af Børnehavens Kasserer, Murermester A. V. Günther, Bangertsgade 11, København N., Postgiro-Konto Nr. 24,045.

Cay Benzon,

Præst, Form. for Børnehavens Bestyrelse.

Regnskab for Tiden 1. Apr. 1935—1. Apr. 1936.

	Indtægt:	Udgift:
Statens Tilskud	1300 00	
— — , ekstraordinært.....	350 00	
Børnene indbetalt.....	1409 10	
Renter i Banken pr. 30.-6.-35.....	1 10	
Kommunens Tilskud.....	800 00	
Solgt en Ovn.....	50 00	
Gage til Lederen.....		1800 00
— - en Medhjælper.....		790 00
— - en Vikar i Ferien.....		15 00
Husleje.....		660 00
Rengøring og -Materialer.....		271 31
Vask.....		24 05
Mælk.....		237 41
Brændsel.....		89 10
Kogegas og Belysning.....		54 34
Nyanskaffelser og Reparationer.....		53 93
Til Børnenes Arbejder.....		56 85
Flytning og Indretning af de nye Lokaler i Poppelgade 6.....		1080 13
Brandassurancepræmie.....		3 00
Dækket Underskud 1.-4.-34—1.-4.-35.....		73 98
	<hr/>	
	3910 20	5209 10
Medlemmer.....	509 00	
Gaver.....	219 00	
Underskud.....	570 90	
	<hr/>	
	5209 10	5209 10

St. Josephs Børnehave.

Forfatterinden Fru Lisa Mikaëly,
født $25/12$ 1858; — død $15/4$ 1936. .
Se i øvrigt N. U. Nr. 15, S. 435.

Fra den vide Verden.

Forberedelserne til den katolske Presseudstilling.

Over hele Verden vil Katholikernes Interesse i de kommende Maaneder være rettet mod den store, katolske Presseudstilling, der om faa Uger vil aabnes i Vatikanbyen.

Udstillingen vil faa en helt igennem katolsk Karakter, idet den er tænkt at skulle repræsentere det katolske Liv i de forskellige Lande saaledes, som det genspejler sig i den katolske Presse. Den vil paa mange Maader hæve sig over de andre Udstillinger, som tidligere har fundet Sted i Vatikanstaten.

Det samlede Antal af Blade, Aviser og Tidsskrifter, som mere end 50 Nationer udstiller, er endnu ikke offentliggjort, men at det ikke er et lille Tal, det her drejer sig om, fremgaar tydeligt af enkelte Nationer Deltagelse. Saaledes vil f. Eks. Frankrig udstille Eksemplarer af sine 51 katolske Dagblade, 200 Ugeblade, 2000 Tidsskrifter og henved 10.000 Menighedsblade. Canada vil udstille sine 200 Dagblade, Ugeblade og Tidsskrifter, som for største Delen er skrevet paa Engelsk og Fransk, men ogsaa enkelte paa Tysk, Italiensk, Polsk og Ukrainsk.

Af Udstillingens Størrelse faar man dog et ganske godt Indtryk ved at betragte de Bygninger, som skal rumme den. Hele Udstillingen dækker et Grundareal paa 7000 m², hvoraf de 6000 m² befinder sig i Bramantes Piniegaard.

Det siger sig selv, at det ikke var en let Opgave at opdele disse store Arealer paa en saadan Maade, at der

blev baade de tekniske og æsthetiske Krav fyldestgjort. Da kun faa allerede eksisterende Saloner (1000 m² i den saakaldte Chiaramonti-Afdeling) kunde benyttes, har det været nødvendigt at konstruere store Haller. Dette Arbejde er i de sidste Maaneder blevet udført ved Hjælp af et stort Antal Arbejdere og — hvad der særlig bør fremhæves — meget mere hensigtsmæssigt end ved den store Missionsudstilling, der i 1925 fandt Sted paa samme Plads. Bygningerne er Staalskeletbygninger med Vægge dannet af moderne Byggematerialer, hvilket har muliggjort et hurtigere Arbejdstempo og senere ogsaa vil tillade en hurtig Nedrivning.

Ved denne Udstilling har man særlig taget Hensyn til de æsthetiske Krav, noget, man stærkt savnede ved Missionsudstillingen. Bortset fra, at en af Bramantes herlige Søjleportiko i Piniegaarden og den berømte Niche med Piniekoglen er indgaaet som organisk Led i Udstillingen, har — som det fremgaar af hidtil offentliggjorte Skitser — ogsaa de moderne Arkitekter gjort deres bedste for at udsmykke de store Saloner, der til Dels maaler 500—800 m² i Gulvflade. Selv om hele Udstillingen kommer til at danne en arkitektonisk Enhed (den lokale Ledelse ligger i Hænderne paa Vatikanstatens Arkitekt Prof. G. Ponti), saa har man dog overladt Udsmykningen af de forskellige Nationers Pavillioner til Arkitekter i de resp. Lande, der allerede ved tidligere Lejligheder har vist, at de magter at løse Opgaver, som den Slags specielle Udstillinger kræver, f. Eks. ved den internat. Bogudstilling i Paris, Kolonialudstillingen m. fl.

Selvom kun de — helt eller delvis — katholske Lande har deres egne nationale Saloner, har dog ogsaa Missionslandene gjort deres bedste for at lade deres nationale Særpræg træde frem. Mange har indsendt det dekorative Materiale i en slig Fuldkommenhed, at det kunde opstilles i Løbet af ganske faa Dage. Men ogsaa vore skandinaviske Lande kan være forvissede om, at Udstillingsledelsen vil præsentere deres Presse paa en værdig Maade.

Det maa betragtes som en meget god Forhaandsreklame, at forskellige Lande (bl. a. England, Argentina) før Afsendelsen af Udstillingsmaterialet har afholdt nationale Udstillinger, delvis ogsaa ved at give et Overblik over Landets katholske Boglitteratur. Paa denne Maade har mange af dem, for hvem det er umuligt at komme til Udstillingen i Rom, faaet Anledning til i hvert Fald at danne sig et Billede af deres egen nationale katholske Presse. Men der kan sikkert ventes en stor Tilstrømning af interesserede fra alle Verdens Kanter. Det franske Udvalg har allerede for nogen Tid siden i Fællesskab med den Katholske Ak-

tion planlagt den første Fællesrejse, der vil indtræffe i Rom paa Aabningsdagen den 12. Maj (den Hellige Faders Navnedag!). Ligeledes vil ogsaa et Selskab fra Østrig indfinde sig i Rom paa samme Dag. I Forbindelse med Udstillingen vil der blive afholdt flere Kongresser. De katolske Journalister vil have deres internationale Møde i denne Tid, desuden Selskaberne, der er kendt under Navnet: »La Bonne Presse«. Endvidere vil l'Office Catholique Internationale du Cinématograph«, som har sit Hovedsæde i Louvain, i Forbindelse med Presseudstillingen foranstaltet en særlig Udstilling; denne vil udelukkende være reserveret for de Blade, der, som »Osservatore Romano« regelmæssig offentliggør Meddelelser om Filmen, saavel dens tekniske som dens kunstneriske Side, men især dog moralske og instruktive Standard (Et betydeligt Bidrag kan her især ventes fra Amerika).

Saalænge Udstillingens Porte endnu er lukket, er det selvfølgelig umuligt at give en nøjagtig Beskrivelse af dens forskellige Afdelinger. Men efter hvad de vatikanske Blade meddeler, har den hellige Fader allerede flere Gange aflagt Udstillingen sit Besøg og hver Gang udtalt sig meget rosende om det i de enkelte Mellemlum naaede Resultat.

Det er den hellige Faders Mening, at Udstillingen ikke alene skal repræsentere sig som et Træ med et imponerende Væld af Blade, men at den ogsaa skal frembringe Frugter. I et Brev, som Paven før Arbejdets Paabegyndelse har rettet til Arbejdsudvalgets Leder, paapeger han som saadanne Frugter bl. a., at Udgiverne, ved Benyttelse af de bedste allerede opnaaede Resultater sætter alt ind paa at forbedre deres Blades Fremstillingsteknik og Organisation, og at Katholikerne slutter sig endnu tættere sammen for at støtte deres Presse, saa at selv det mindste katolske Blad, der planter Sandhedens Tegn i en Omgivelse af Vantro og Fordomme, med endnu større Frugtbarhed kan hjælpe ham at virkeliggøre hans Yndlingsvalgsprog: »Pax Christi in Regno Christi — Christi Fred i Christi Rige«.

O. V. S. Rom.

Paven og den katolske Presse.

Over for Repræsentanter for de store franske Presseforetagender »La Croix« og »Bonne Presse« henviste Vor hellige Fader i en Audiens af 10. April til Pressens ophøjede Opgave og store Ansvar. Bl. a. fremhævede han, at alene Undladelsen af at anvende Pressens Magt ellér ogsaa Forsømmelighed i dens Anvendelse betyder et stort Ansvar. — Er der ikke mange, der gør sig skyldige i en saadan Forsømmelse?

Generalkapitel for Redemptoristordenen.

Den 26. April traadte i Rom Redemptoristernes Generalkapitel sammen, efter at der var gaaet 15 Aar, siden det sidste blev afholdt. 31 Provinser og Vice-Provinser har sendt deres Repræsentanter fra alle Verdensdele for at drøfte Spørgsmaal angaaende Ordenens indre Disciplin og ydre Arbejder i Sjælesorgen. Naar Generalkapitlet er sluttet, antagelig efter en 3 Ugers Tid, foretages de nødvendige Forandringer i Personalstanden, som Ordenens Huse i København, Odense og Næstved næppe vil forblive uberørt af.

En lille Rettelse.

Hr. Vald. Kallan skriver i sidste Ugeblad i Forbindelse med de forestaaende Højtideligheder i Odense, at Pastor Osterhammel er vore katholske Præsters Nestor. Dette er imidlertid ikke rigtigt. Nestor er Pastor G. Schmiderer, som er født i 1860 og ordineret i 1883, medens Pastor Osterhammel er født 1861 og ordineret 1887. Johs. H.

Academicum Catholicum

fejrer **Onsdag den 27. Maj** Foreningens 40 Aars Jubilæum Kl. 20 præcis i Lokalerne i »Vesterhus«, Vester Voldgade 115.

Hr. Pastor Bernhard Jensen indleder med et Foredrag om »Katholsk Kirke- og Aandsliv i Danmark paa Reformationens Tid«.

Derefter Punchegilde.

Pris for Deltagelse 2 Kr., der opkræves ved Indgangen.

Deltagerne anmodes om at møde i **Festdragt**.

Tegning til Deltagelse bedes indtrængende foretaget ved Henvendelse til *Formanden, Politadvokat Aage Loting, Borgmester Jensens Allé 9* (Telf. Øbro 7541) senest Lørdag den 23. Maj.

Administratores.

St. Ansgars Kirke. Tirsdag den 5. Maj Kl. 8 $\frac{1}{4}$ læses den helige Messe for Mødreforeningen.

S.M.D.M. »**De unges Fest**« afholdes Onsdag den 6. Maj 1936 Kl. 20 $\frac{1}{4}$ i Forsamlingssalen, Boyesgade 8 A. Smørrebrød, Øl, Kaffe og Underholdning til kun 1,50 Kr. *Styrelsen.*

Mariaforeningen har med stor Taknemmelighed og Glæde yderligere modtaget som Gaver:

Fra Hr. Pastor B. Hake (Svendborg).....	Kr. 5,00
» Inge Maria Kann (Maribo).....	» 5,00
» Skotøjshdr. N. L. Petersen	» 20,00
» Hr. Grosserer Vald. Larsen	» 50,00

Ialt Kr. 80.00

Vort Hjertesuk har altsaa ikke været forgæves! Det har endog vakt Ekko baade i Jylland, paa Fyn og paa Lolland. Med hjertelig Tak og Bøn om ogsaa fremtidig at bevare Mariaforeningen i velvillig Erindring.

København K. Bredg. 64.
d. 21. April 1936.

P. B. V.
Pastor v. d. Kettenburg.
Sognepræst ved St. Ansgar.

Kirkelig Kalender.

Maj.	3. S. 3. Søndag e. Paaske. — Joseph, Kirkens Værnehelgen. — Korssets Genfindelse.	Maj.	10. S. S. 4. Søndag e. Paaske.
4. M. Monica.		11. M. Ferieldag.	
5. Ti. Pius V.		12. Ti. Nereus, Achilleus, Domitilla og Pancratius.	
6. O. Oktav af Joseph.		13. O. Robert Bellarmin.	
7. T. Stanislaus.		14. T. Bonifacius.	
8. F. MARIAS BEBUDELSE.		15. F. Johs. Bapt. de la Salle.	
9. L. Gregor af Nazianz.		16. L. Ubalde.	

Maj. **Ugens Messebønner.**

3. S. **Joseph, Kirkens Værnehelgen** (890—422); 2. Korssets Genfindelse (900—731), 3. Søndagen (583—422); Slutningsevng.: Søndagens (585—426).
4. M. Monica (904—734); 2. Oktaven (891—422).
5. Ti. Pius V (905—735); 2. Oktaven (891—422).²
6. O. Oktav af Joseph (891—422); 2. Johannes Evangelists Martyrium (905—736); Slutningsevng. (906—736). — *Eller: Johannes Evangelists Martyrium* (905—735); 2. Oktaven (891—422).
7. T. Stanislaus (907—737).
8. F. **MARIAS BEBUDELSE** (858—697); p. Gr. af Paasketiden tilføjes der to *Alleluja* til *Introitus* og eet *Alleluja* til *Offertorium* og *Communio*, og i St. f. *Graduale* og *Tractus* læses *Alleluja-Versene*. 2. *Sæt Bønner: Ærkeengelen Michaels Aabenbarelse* (1089—931), Slutningsevng. (1094—900).
9. L. Gregor af Nazianz (908—738).

M.-K. Jesu Hjerter K. f. Mænd **F.-K.:** Søndag d. 3. Maj Kl. 8^{1/2}. — **Rosenkranskirken.** »Maria Rosenkransdronning« **M.:** Torsdag d. 14. Maj Kl. 19^{1/2} i Forbindelse med Majandagten. — Bestyrelsesvalg. — **F.-K.:** Søndag den 17. Maj Kl. 8.

Kvindelig Ungdomsstævne i Trørød.

Søndag den 24. Maj.

Nærmere Program følger.

Sangbog for danske Katholiker

bestilles og tilsendes gennem **D. K. K. F.s Sekretariat** Kastelsvej 19, Øbro 6108.

St. Ansgars Fond (til Udvidelse af »Nordisk Ugeblad«).

M.	Kr.	10,00
Rambusch	»	15,00
	Kr.	25,00

Tidligere indkommet Kr. 3333,00 I alt Kr. 3358,00

St. Knuds Skole (Stenosgade 4).

Eksamenberettiget Forberedelses-, Mellem- og Realskole.

Katholske Elever, som ønskes optaget i 1. U.-Kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos Rektor for St. Knuds Stiftelse.

FREMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 30. April.

SUA SANCTITAS PIUS PP. XI
HS. HELLIGHED, PAVE PIUS XI.

EXC^{us} ac R^{mus} JOSEPHUS BREMS, Vicarius Apostolicus Daniae.
Episcopus titularis Roskildensis, 1923.

Hs. Excellence Biskop JOSEPH BREMS, Apostolisk Vikar for Danmark,
Titularbiskop af Roskilde, 1923.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nr. 19

Søndag den 10. Maj

1936

Due Parole circa la Stampa.

Non esiste persona cui non cada sotto lo sguardo l'incremento, sempre più forte, che, in questi ultimi tempi, la stampa assume in ogni paese. Numerosi giornali, moltissimi settimanali, infinite effemeridi sono sorti dovunque: alcuni di essi si spengono dopo corta vita, ma, immediatamente, altri ne prendono il posto, avidi di guadagnare le simpatie del pubblico.

La pleiade di pubblicazioni quotidiane e periodiche, con l'apparente missione di coltivare le intelligenze e i cuori, dovrebbe, a prima vista, attirare il compiacimento e l'entusiasmo di ogni persona colta, ma, purtroppo, non è così: la stampa, nella sua avidità di riuscir gradita alle masse dei suoi lettori, calpesta, spesso, quella linea di rettitudine, di serenità e di giustizia che è fondamento essenziale di ogni lettura buona ed onesta.

Troppo spesso giornalisti, scrittori in genere e poeti, nella ricerca di aumentare il numero dei loro lettori, accarezzano il basso gusto e gli istinti malvagi del pubblico. Troppo spesso essi informano la loro attività ad argomenti che accarezzano le vanità, fomentano le passioni. Di qui le riserve, ampiamente giustificate, di coloro che della missione della stampa hanno una concezione nobile ed alta.

Queste riserve, se giuste quando si parli della stampa in generale, sarebbero biasimevoli se venissero applicate alla stampa cattolica.

Grazie alla vigilanza e al controllo superiore della Chiesa, non esistono motivi per ritenere che la stampa cattolica si muova verso false direzioni —: la stampa cattolica è un organo della Chiesa, e la Chiesa, — in virtù delle Divine promesse del Suo Fondatore che ha detto che lo Spirito Santo la dirigerà e le sarà al fianco nella con-

fessione della verità piena ed intera —, è fondamento di verità.

E', per questo, nostro assoluto dovere sostenere ed appoggiare con tutte le nostre forze la causa della Stampa Cattolica. In questo modo noi sosteniamo ed appoggiamo il comandamento di Nostro Signore Gesù Cristo, rivolto agli Apostoli di spargersi per il mondo e predicarvi la Sua dottrina a tutte le genti. E', per questo, che la Santa Chiesa in persona della Sua più alta Autorità, si è dedicata in tutti i tempi, — nei tempi nostri in modo speciale —, a sostenere la Stampa Cattolica.

Conseguenza attuale di questi sforzi della Chiesa è il desiderio e la volontà del Santo Padre di raccogliere in Roma, in quest'anno, una esposizione di tutta la stampa cattolica.

Con forze modeste Noi cerchiamo di veder rappresentata all'Esposizione Internazionale della Stampa Cattolica nella Città del Vaticano anche la stampa cattolica danese. Ciò avverrà nel modo più completo che ci è possibile. Ma dobbiamo riconoscere che i risultati raggiunti nella raccolta del materiale che viene esposto, sia per quantità come per qualità, non ci offrono motivo di orgoglio. Non vogliamo che queste parole suonino critica ai nostri giornalisti: Riconosciamo infatti, pienamente, lo zelo, senza tregua, che accompagna la loro attività: Sappiamo quanti sforzi essi compiano per soddisfare il Nostro pubblico cattolico. La unica cosa di cui non possiamo rallegrarci è che i Nostri fedeli dimostrano di non comprendere pienamente l'importanza della stampa cattolica, quella dei suoi insegnamenti, della sua influenza e che, come conseguenza, essi non sostengono come sarebbe loro dovere, la nostra stampa cattolica.

E' Nostro desiderio e speranza che risultato pratico dell' Esposizione Internazionale della Stampa Cattolica in Roma, — per quanto riguarda il Vicariato Apostolico di Danimarca —, sia un raddoppiamento nello zelo dei cattolici danesi rivolto a sostenere moralmente ed economicamente la nostra stampa cattolica. In questo modo i fedeli concorreranno a prevenire ed a realizzare la volontà del Santo Padre, mentre, nello stesso tempo, favoriranno gli interessi spirituali del loro prossimo nonchè i proprii.

Copenaghen. Aprile 1936.

† *Joseph Brems*

Vescovo titolare di Roskilde,
Vicario Apostolico di Danimarca.

Majdronningen og Pressen.

Pater A. Pichler C. SS. R.,
Forf. af forrige Aars litterært-
opbyggelige Indledninger.

I det lauretanske Litani hilser vi den hellige Jomfru som Apostolens Dronning. Maleren E. Steinle har fremstillet hende som Kirkelærernes Lærer. Saa tør vi vel ære hende som den katolske Presses Beskytterinde.

Pressearbejde er Apostolat i det gode eller det ondes Tjeneste, i Sandhedens eller Bedragets Tjeneste, i Idealernes eller Idolernes, i Christi eller Antikristens Tjeneste. Pressen er en Lærer, der har Tilhørere og Elever viden om. Den er Folkeopdrager eller Folkeforfører, Befordrer af Folkets aandelige Sundhed eller dets aandelige Forraadnelse. Den enten bekender: »Wichtig ist was nichtig ist« eller omvendt: »Nichtig ist was wichtig ist«. Mange venter af Pressen det daglige Brød for Aand, Karakter og Følelse. A. von Droste-Hülshoff siger om dette:

„Sedes Sapientiae“ af E. Steinle (Maria underviser Kirkelærerne).

Og kun med indre Frygtsomhed
 Jeg ser den Magt, som Pennen dølger,
 For langsomt i dens sorte Fjed
 Tilhyllet Liv og Død den følger.

Heine betegner sine Læses Liv som Gerningens Skygger af hans Tanker. Det gav Johannes Jørgensen Stødet til den gribende Lignelse »Skyggen«.

Man maatte være blind, om man vilde benægte den katholske Presses store Betydning for de udødelige Sjæles og Guds Riges Interesser. Men det er ogsaa Frelserens Moders Interesser. De kristne Skribenters Penne staar derfor i Marias Tjeneste. Skulde de da ikke kunne regne med Guds Moders særlige Velsignelse? A. Pichler C. SS. R.

Dansk Presses Udvikling i „Nordisk Ugeblad“s Levetid.

I 1850 havde vi i Danmark kun 8 Blade, som udkom 6 eller flere Gange om Ugen. Men 1871 var der allerede 41. Saa kom Kampen mellem Venstre og Højre, og Socialdemokraterne træder til, og i 1892 kan vi notere 175 Aviser, i 1901: 206 og i 1925 allerede 273. Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet udgiver en »Indenrigsk Avisfortegnelse« over de Blade, som forsendes gennem Postvæsenet. Ifølge denne forsendtes der af Dag- og Ugeblade i Danmark:

I 1924 294.

I 1929 300.

I 1934 302.

Hvad det samlede Oplagstal angaar, da var det:

omkring 1850	ca. 30/40.000	Eksemplarer pr. Dag.
1901	» 516.000	— » —
1925	» 1.154.000	— » —

Paa en almindelig Søndag i 1936 flyver der — naar Bilagene regnes som særskilte Blade — ca. 1.527.000 Københavnerblade ud.

Under hele denne vældige Presseudvikling i det 19. Aarh. har vi Katholiker ikke magtet mere end at redde vort Ugeblad igennem, ofte med Nød og næppe, flere Gange truet af Undergang, en Tid kun som Fjortendagsblad. Hvis de faa Hundrede Abonnenter fra Ugebladets Start i 1853 relativt havde taget Del i dette kolossale Opsving, da vilde dette Festpressenummer, hvad Omfang og Udstyr angaar, ikke være en Undtagelse, som Kassereren ser med bekymrede Øjne paa, fordi Omkostningerne til det endnu ikke er dækkede!

Vor Presses Værnehelgen.

I sin berømte Bog »Philothea« skriver den hellige Frans af Sales: De Sjæle, der elsker Gud, kan aldrig høre op med at tænke paa Ham, aande for Ham, sukke efter Ham og tale om Ham. Ja, de vilde gerne, dersom det var dem muligt, præge Jesu milde og velsignede Navn dybt i alle Menneskehjerner her paa Jorden(II,13).

Uden at vide eller ville det har Frans af Sales ved disse Ord givet os et Billede af sig selv og af hele sit Liv; thi som hos faa var Kærligheden til Gud og den deraf flydende Kærlighed til Næsten de to altoverskyggende Ledemotiver i al hans Handel og Vandel. Hvad enten man læser hans

Levnedsløb eller fordyber sig i en af hans mange dybsindige og fromme Bøger, mærker man bestandig, hvorledes han — beskeden og ydmyg — selv søger at træde i Baggrunden for at give Gud Æren for alle Ting. Selv de haardeste Angreb og de voldsomste Beskyldninger fra anderledes tænkes og troendes Side formaaede ikke at ændre denne hans Holdning. Af Naturen var han dog ingenlunde stiltfærdig og tilbageholdende. Tværtimod, han fortæller selv i et af sine mange Breve, at det havde kostet ham 20 Aars Selvtugt og Disciplin at naa saa vidt. Men Hovedsagen er, at han naaede dette Maal, og derved blev og forbliver han det store efterfølgelsesværdige Forbillede for alle troende til alle Tider — og derfor er han ogsaa blevet gjort til Værnehelgen for hele den katholske Presse Verden over. Thi hvis det paa noget Omraade gælder om først at søge Guds Ære og lade sine egne private Meninger og Ønsker, Følelser og Fornemmelser ude af Betragtning, er det her.

Pressen — den katholske Presse i alle Tilfælde — har nemlig til Opgave gennem Døgnets flygtige Tryksager og ved Hjælp af dets mobile Sprog at forklare og forsvare, udlægge og fortolke Kristentroens altid gyldige og evigt

St. Frans af Sales,
Pressens Værnehelgen.

gældende Sandheder. Vel sandt, dette finder stedse Sted under behørig Kontrol fra Kirkens Side, men ikke desto mindre bliver der alligevel stort Spillerum saavel m. H. t. Udtryksmaade og Fortolkningsform som ogsaa m. H. t. Fremstillingsmethoder og Forsvarsmidler. Her er det da, det gælder om at være paa sin Post og huske paa, for hvem det er, der arbejdes, og glemme, hvem det er, der arbejder. Saarede Følelser, uretfærdig Kritik, misforstaaet Iver, hyklerisk Ros, hensynsløs Tilsidesættelse — intet af alt dette bør gøre Indtryk eller øve Indflydelse paa den, der sætter Pennen til Papiret for at arbejde i den katholske Presses og dermed i den katholske Kirkes og i Christi Tjeneste. Det altovervejende og altovervindende Spørgsmaal maa være: Hvorledes vil jeg bedst være i Stand til at fremme Sandhedens Sag og Guds Ære.

Ud fra dette Synspunkt skal og bør hele Frans af Sales Virksomhed som Forfatter og Skribent ses, og derfor staaar han ogsaa med fuld Føje som alle katholske Skribenters og Journalisters store, lysende Forbillede og Værnehelgen. Derfor fortjener han ogsaa med Rette at nævnes i dette Pressenummer, der netop har til Opgave i saa vide Kredse som muligt at sprede Kundskab om og Kærlighed til vor danske, katholske Presses uegennyttige og opofrende Arbejde for Christi og Hans hellige Kirkes Sag i vort Folk og Fædreland. Følger vor Presses Medarbejdere og Redaktører — ogsaa i Fremtiden — den hellige Frans af Sales Eksempel, har vi Lov til at haabe paa lyse og lykkelige Kaar for Sandhedens Sejr i Ansgars og Absalons Land, thi da er vor Presse lagt i Hænderne paa Mænd og Kvinder, der kæmper med de rette Midler for at naa det rette Maal — thi da kæmpes der til Guds Ære, kæmpes i Frans af Sales Aand og under hans Velsignelse og Varetægt.

Peter Andreasen.

Pressens Magt.

Litteraturen stræber efter at blive en Slags Rædselskabinet, en besynderlig Udstilling af Sygdomme og Saar, og jo mere usmageligt det hele er, des mere nydes det. Gustave Droz.

En daarlig Bog.

Man læser ikke en daarlig Bog uden at faa Forvirring i sin Aand og Pletter paa Hjertet, og de Pletter forsvinder vanskeligt, selv om man vasker dem; nogle af dem gaar aldrig bort. Henri Lavedan.

Pennen.

Den spidseste Dolk, den fordærveligste og mest holdbare Gift, det er Pennen — i snavsede Hænder. Louis Veillot.

Presseransagelse i Norden.

Om en Sned Aar — her lidt mindre, der lidt mere — kan de nordiske Katholikker fejre Hundredeaarsjubilæet for Trosfrihedens Indførelse. I Danmark ophævedes Religions tvangen 1849, i Norge kom Dissenterloven 1845, og i Sverige opnaaedes delvis Frihed 1860. Det ligger nær at spørge: *Hvorledes har vi benyttet det første nogenlunde frie Aarhundrede efter Reformationen?*

Nybyggere maa kæmpe haardt for Livet! I dybeste Ærbødighed mindes vi de Præster og Lægmand, der i det 19. Aarhundrede maatte føre Ploven hen over stenhaard Jord. *De har ikke kæmpet forgæves.* Veget er vidt omkring det fanatiske Had, der staaer nu Respekt om den katholske Kirke; ca. 50 Gudshuse har paa ny rejst sig i gamle Danmark alene, katholske Ordener har optaget deres Virksomhed i Sjælesorg, Sygepleje og Skole, og betydelige Mænd og Kvinder er gaaet over til Kirken. Selv Protestantismen kunde ikke unddrage sig den katholske Indflydelse: Klosterlængsler, Allesjælesandagter, Liturgiens og Kirkemusikkens Sejre, Interessen for Eksercitetanken og højkirkelige Bestræbelser taler derom.

Og alligevel, *hvad har vi naaet?* Vi danske Katholikker ligger i Spidsen med 26.000 og er dog knapt 1 % af Befolkningen. I Sverige tæller de 4.300 og mangler saaledes endnu næsten alt i den første Procent paa 60.000. De ca. 3000 norske Katholiker udgør ikke mere end 0,1 % af Landets Befolkning. Ja, vi er en lille bitte Flok, der med Nød og næppe klarer de daglige Udgifter og med stort Besvær bevarer sine Skolers Børn, sine Foreningers Medlemmer, sine Menigheders troende. Men naar der nu er blevet nedlagt Millioner af Penge i alle Slags kirkelige Bygninger, naar Hundreder af Mænd og Kvinder, gejstlige og læge, efter usigelige Ofre for Troens Skyld er gaaet i Graven, uden at vor praktiske Magt er saa meget som en Folketingsmand værd, ligger der saa ikke her et Problem, der maner til alvorlig Eftertanke?

Vi har dog den *upperste Verdensanskuelse* til at generebre de intelligente nordiske Folkeslag for Christi Rige! Vi bekender den fulde Kristentro! Vi holder paa Biblen, den hele uforvanskede Bibel! Vi tilbyder ikke et Sammensurium af følelæssvangre, halvt fordøjede religiøse Tanker, men tilfredsstiller netop det tænkende Menneske. Vor moralske Tugt kunde dæmme op for Tidens Tøjleshed. Pavernes sociale Programmer vinder stadig flere praktiske Tilhængere ude i den store Verden.

Ydermere har vi en *stor katholsk Fortid i Ryggen!* For os og med os staaer St. Ansgar, Nordens Apostel! Paa vor

Side kæmper alle de hellige Martyrkonger! Det var vore katolske Forfædre, der byggede Nordens Domkirker. En Saxo Grammaticus, en Absalon, en Dronning Margrethe, de islandske Historikere, Christin Lavransdatters Slægt og Samtid, Nidaros', Upsalas, Lunds Stifts store Bisper og Ærkebiskopper staar alle paa vor Side! Troens gyldne Tidsalder var vore Fædres knejsende Taarn, og hvad der kom bagefter, blev ikke engang Reformatorerne og deres Sønner saa forfærdelig stolte af, set med Troens Øjne!

Hvorfor er vore Fremskridt alligevel saa smaa! Blandt andre Grunde, fordi *vi ringeagter Propagandaens Magt*. Enhver moderne Forretningsmand ved, at Varens Kvalitet alene ikke gør det, den maa kendes viden om, ellers raadner selv de dejligste Appelsiner i de bombesikreste Kølehvælvinger. Masserne kender simpelthen ikke den katolske Sandheds Skønhed! Det er ligefrem komisk, at forholdsviis mange Skandinaver konverterer — i Udlandet eller henter den stærkeste Impuls derfra. Først bagefter opdager de vore Kirker, Bøger, Tidsskrifter og Præster herhjemme! Hvad vilde man i Grunden sige om en Vejviser, som man ikke ser, før man har læst derom i Baedeker?

Man kan mene om *Oxfordgruppen*, hvad man vil, men ingen vil benægte dens Kæmpemøder, dens talrige Erobring, og at den har fanget Offentlighedens Øre. Er det selve dens Budskabs Indhold, der forklarer den dragende Magt? Vi Katholiker kan nu engang ikke lukke Øjnene for visse sekteriske Tilbøjeligheder, denne farlige guidance, denne Karikatur af Skriftemaal. Men de har den glimrende organiserede Propagandatjeneste. Med bidende Ironi kunde en Oxfordmand tilbagevise vore Ord om Klippen, fordi den gøres saa usynlig, at Tusinder drukner rundt omkring i det fraadende Hav uden at ane dens Eksistens.

I. B. Lundstedts »Sveriges periodiske Litteratur«, hvor alle svenske Dagblade og Tidsskrifter i det 19. Aarhundrede er registrerede, læser vi, at de svenske Baptister i det 19. Aarhundrede udgav hele 8 periodiske Skrifter, Methodisterne 5, Adventisterne 3, Unitarerne 2. Derimod kender Forfatteren ikke et eneste katolsk Blad siden Trosfrihedens Indførelse indtil 1900 i Sverige; der fandtes heller intet. Var det nu, fordi der var saa faa Katholiker, eller er der saa faa Katholiker, fordi man ikke vurderer Bladenes Betydning ret højt? Konfessionsstatistikken fra 1920 siger os, at der fandtes i Sverige:

Baptister	7.265	(de selv regner med 61.000)
Methodister	5.452	(de selv regner med 17.000)
Jøder.....	6.469	
Katholiker	3.425	
Adventister	37	

I alt Fald udgiver Sekterne Blade, selv naar de har saa faa Tilhængere som Adventisterne!

Lad ingen indvende, at vi dog ikke kan gøre Propaganda som Frelsens Hær, at Forretningsreklamen i Religionen er alt for smart. Vi længes aldeles ikke efter Dommer Rutherfords Laurbær, skønt vi selv i saadanne Tilfælde vil hævde, at Livet faar altid mere Ret end Døden. Men vi har jo ikke engang udbygget eller benyttet et saa ligetil Middel, der i høj Grad er lyst i Kuld og Køn af baade Kirke, Stat og Samfund, som Stormagten »Pressen«.

Norden er *Mæcenernes Land*. Der testamenteres store Summer til velgørende Øjemed, til Handel og Industri. Og saa katholske Formaal har fundet rundhaandede Velgørere. Men intet er mere betegnende for, hvor lidt man tænker paa det periodiske trykte Ords Betydning, end, at der ikke fandtes en eneste katholsk Mæcen i de nordiske Lande, der sikrede i alt Fald eet af de vigtigste Blade en vis Frihed for økonomisk Tryk, saa det trygt og med stor Slagkraft kunde tjene Missionen indadtil og udadtil. Der ofres til Kirker, Skoler, Hospitaler, men sjældent eller aldrig finder den fromme Ærgerrighed paa at sikre og udfolde Kirkens Fremtid ad Pressens Vej. De, der læser dette og endnu har en Smule tilovers for vor hellige Kirke, men ikke finder det Umagen værd at holde »Nordisk Ugeblad« eller melde sig ind i Ansgariusforeningen eller afse noget til St. Ansgars Fond, skønt de godt kunde, maaske endda i større Maalestok, bør huske Pave Pius X's store Ord:

„Man bygger forgæves Kirker og opretter Skoler og Missioner, dersom man ikke samtidig forstaar at bruge den katholske, ærlige og oprigtige Presses Angrebs- og Forsvarsvaaben“.

G. Scherz, C.S.S.R.

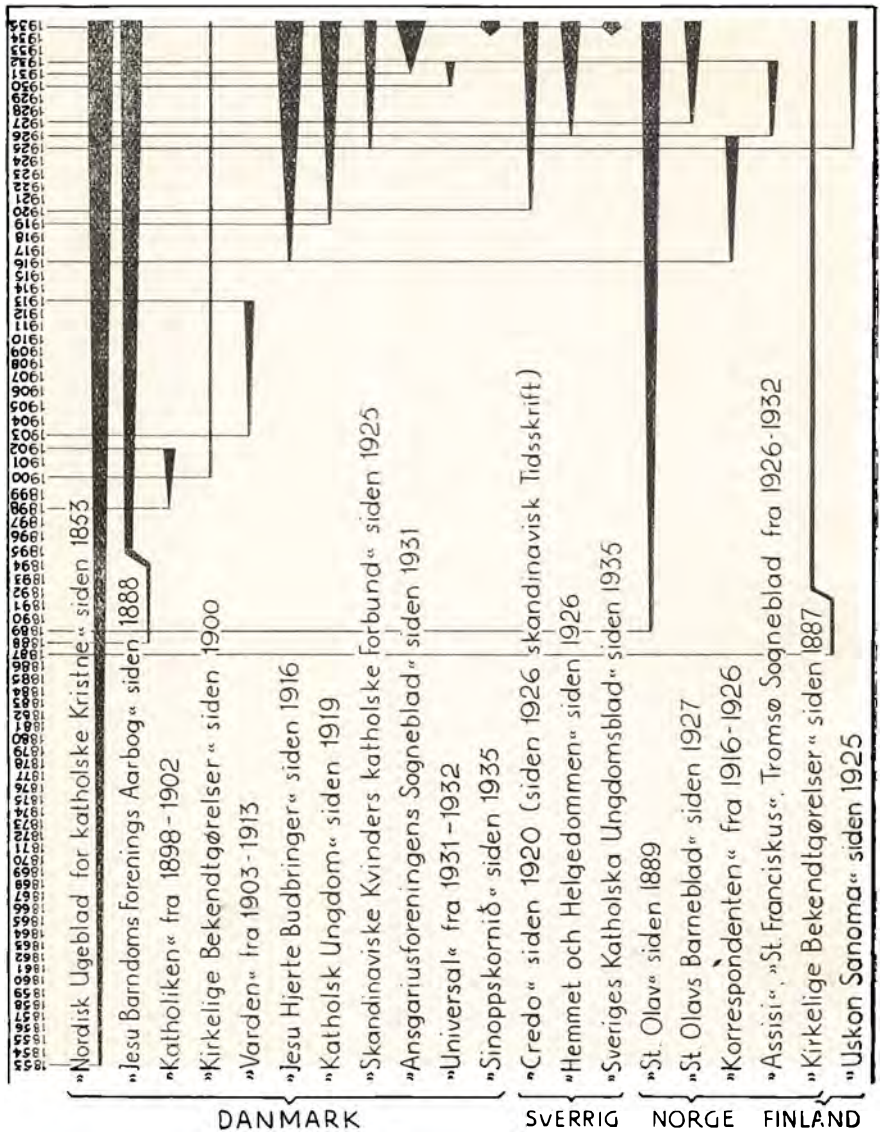
Den daarlige Presse.

Er Avisen sekterisk eller umoralsk eller begge Dele paa een Gang, altsaa positiv slet, den, som krænker det katholske Dogme, det katholske Hierarki, den katholske Moral eller paa hvilken Maade den ellers arbejder, enten brutalt eller lumskt, om den fordærver ved sine Idéer, eller den suggestioner ved Eksemplet, om den forleder ved sine Annoncer eller sine Reklamer: altid er den en ugudelig Filosof, en skandaløs Reporter, en skamløs Romanforfatter, en Financier uden Skruler. De slette Avisers Tal er legio som Djævelen i Evangeliet.

Med lukkede Øjne.

En Dame spurgte den bekendte Pater Monsabré, om hun kunde læse en nylig udkommen Bog, hvis Moral var noget tvivlsom. Svaret lød: »Ja, Frue, med lukkede Øjne!«.

Katholske Blade i Norden.

Ovenstaaende grafiske Fremstilling viser, hvor mange katolske Blade der er eller har været i Skandinavien, og i hvor lang Tid de blev udgivet. Stregernes Tykkelse henviser til de enkelte Blades Udvikling, uden at vi dog dermed kan eller vil opgive deres indbyrdes Styrkeforhold. Dertil skulde vi have mere nøjagtige Opgivelser, end der staar til vor Disposition.

„Den raabende Røst i Ørkenen“ eller: Hvorfor en Presse-Verdensudstilling?

Skønt den katholske Presse holder Verdensudstilling, er den at ligne ved den raabendes Røst i Ørkenen. *Osservatore Romano* (18.3.36) kalder den »den lille Hjord, som ikke skal frygte«. Man behøver blot at se paa Pressens Salgssteder paa Banegaarde, i Kiosker, paa Hoteller o.s.v. for at faa et Begreb om, hvor overmægtig den ikke-katholske Presse er, og i hvor høj Grad den stiller den katholske i Skyggen. Vi er til Dels selv Skyld i dette mislige Forhold — som jo desværre ogsaa kan iagttages i katholske Lande — ved ikke at forlange katholske Blade. Husk det, naar du kommer til Udlandet! Og udtryk din Forbavselse og Indignation over ikke at kunne faa det katholske Blad eller Tidsskrift, du forlanger!

Er man lille, skal man ikke gøre sig endnu mindre, men helst klatre op i Zakæus' Morbærfigentræ, for at Folk kan lægge Mærke til en. Og det saa meget desto mere, som man, skønt uanselig i det Ydre, som den katholske Presse, er stor, rig og overlegen i Aand og Tanke. Det er ud fra denne Bevidsthed om aandelig Værd, den katholske Presse vover at holde Verdensudstilling.

Hvad er den katholske Presse midt i al det babylonske Virvar af Blade, med hvert sin Farve, med hvert sit Standpunkt eller Ikke-Standpunkt, men alle mere eller mindre med Løgnens Stempel? Med Løgn mener jeg ikke forhadte Døgnensationer, der i Morgen dementeres, men disse Blades Livsfilosofi, deres Verdensanskuelse, anvendt paa Behandlingen af religiøse, filosofiske og moralske Spørgsmaal. Ligesom store Omraader af den moderne Kultur, Politik, Kunst og Videnskab, saaledes er ogsaa Journalistiken i vid Udstrækning behersket af en Aand, der ikke er Guds. Hvor den kaster sig op til at være Vejleder i aandelige Spørgsmaal, finder vi den ofte inspireret af denne Verdens Fyrste. Han staar som den usynlige Magt bag det kristendomsfjendtlige Dagblad, bag det frigjorte Magasin med sit lumre Billedstof og sit slibrige Indhold. Han indblæser sine »Medarbejdere«, hvordan de skal tænke og skrive om Kirken, om Paven, om Skolastik, Inkquisition, Reformation, Revolution, Ægteskabsmoral o.s.v. Han hjælper dem med at fremsætte det usande og umoralske paa en bestikkende, aandrig og formfuldendt Maade; han laaner dem alle Sprogets Blomster for at dække over Hulheden og Tomheden; han hvisker dem Fraser i Ørene, der fascinerer og tager Vejret fra Læseren. Saaledes bliver det, der skrives om aandelige Emner, orienteret i antikirkelig eller kri-

stendomsfjendtlig Aand; alt er ensrettet, hælder til én Side, ligesom Vejtræerne ved Kysten under Paalandsvindens Tryk.

I alt dette Løgnens Apostolat staar den katholske Presse ikke blot som den angrebne Part, men med et aldeles positivt Særpræg. Den er fremfor alt *Sandhedens Organ*. Den har Del i Kirkens Ufejlbarhed, ikke som om den var garderet mod Fejltagelse i hvert enkelt Tilfælde — men den har i Kirkens Læremyndighed en Rettesnor, som den kan følge i alle Spørgsmaal, og i Kirkens Aarvaagenhed en frimodig Dadler og Revser, der hindrer Pressen i at ture frem i Usandhed eller blive Offer for udstrakt og almindelig Vildfarelse. Vi har altsaa Garanti for, at den katholske Presse i det hele og store forkynder Sandheden, at den er et Sandhedsorgan, ja i Pressens Verden det eneste Sandhedsorgan. End ikke det bedste ikke-katholske Blad kan gøre den katholske Presse denne Forrangsstilling stridig. Ligesa tilidsvækkende er den katholske Presses Særpræg paa det *moralske Omraade*. Vore katholske Blade er kemisk rene for det Giftstof, som i stærkere eller svagere Koncentration findes i den »moderne« Presse. Paa dette Omraade konstaterer vi med Glæde, at ogsaa adskillige ikke-katholske Presseorganer bestræber sig for at holde alt bort, der kunde vække Anstød, og at forsvare det, der styrker Samfundsmoralen.

Til Sandhed og Renhed kommer endnu et tredje og enestaaende Særpræg. Den katholske Journalistik er mere end anden Journalistik en »Verdenspresse« i dette Ords dybeste Forstand. Selv om den selvfølgelig ogsaa tjener nationale Interesser, vil den dog aldrig gaa op i det nationale. Der gaar en Undertone af *Universalitet* igennem den, som er Genlyd af Kirkens folkeomfattende *Katholicitet*. I den katholske Presse vil Ordet altid være frit for Fred og Forstaaelse mellem Folkeslagene. Den vil altid betragte *Kærligheden* som sit Program.

Det er ud fra dette absolute *Sandheds-, Renheds- og Kærlighedsprivileg*, at den katholske Presse paa Pavens Bud rejser sit Hoved og viser for hele Verden, hvad den vil og evner. *Osservatore Romanos* 75 Aars Jubilæum er kun den ydre Foranledning, der har fremkaldt den store Tanke om en katholsk Presseudstilling i den katholske Verdens Midtpunkt.

A. Menzinger S.J.

Ikke helt den samme.

Der er ingen af os, som ved at søge til Bunds i sin Samvittighed ikke vil anerkende, at hvis han ikke havde læst det eller det Værk: et Digtl eller en Roman, et Stykke Historie eller Filosofi, vilde han ikke være helt den samme, som han nu er. Paul Bourget.

Fra Ugebladets Vej.

Hvad vor ældste Forening udretter.

Ansgariusforeningen er med sine 83 Aar ikke blot danske Katholikers ældste Forening, men samtidig det af vore Foretagender, der gennem sin Virksomhed naar videst om. Ugebladet, som den har udgivet siden 20. Oktober 1853, vandrer jo hver Uge ind i katholske Hjem hele Landet over, ja, langt ud over Rigets Grænser. Men Bladet naar til endnu videre Kredse ved, at det sendes til en Række af Landets største Blade, ligesom det ogsaa findes paa mange Bibliothekers Læsesale baade i Hovedstad og Provins. Ogsaa en Del Blade og Institutioner i Udlandet modtager Ugebladet. Baade Redaktion og Ekspedition faar mange Henvendelser, som viser, at Bladet modtages med Taknemmelighed, samt at det læses og ikke blot lægges hen paa en Hylde.

Vore Udhængsskabe.

En særlig Form for Ugebladets Virksomhed udgøres af Udhængsskabene. Forslag om at opsætte saadanne Skabe fremstattes allerede i 1897, men først i 1902 oprettedes de første, mærkeligt nok ikke i København, men i Aarhus og Odense. Aaret efter fik Hovedstaden et ved St. Annæ Kirke, i 1906 opsattes Skabe ved St. Ansgars Kirke, Jesu Hjerte Kirke og St. Josefs Hospital; derefter fulgte i de kommende Aar Rosenkranskirken og de fleste større Provinsbyer. Det er meget sjældent, at disse Skabe lider Overlast, men det er dog hændt nogle Gange, at Glassene er slaaet itu, og en enkelt Gang er et Skab blevet helt splintret af berusede natlige Sviregaster.

W. J. Karup. Medstifter af Bladet, redigerede de første 2 Nr.

Kammerater paa Vejen.

Ugebladet har i Tidernes Løb haft tre Aflæggere. Først »Katholiken«, der fra 1898—1902 fulgte som gratis 8-sidet Bilag, redigeret af Johannes Jørgensen. Med en saadan Digter og Skønaand som Redaktør var det meget interessante Blad stærkt litterært præget, men førte samtidig en kraftig Polemik til alle Sider. I 1912 begyndte Udgivelsen af et »Katholsk Kirkeblad«, et 2- eller 4-sidet Blad med Særtryk af særlig egnede Artikler fra Ugebladet. Hen-

Pastor Johs. v. Euch,
Redaktør 1860—64, død
som Biskop 17.3.1922.

sigten var, at Bladet skulde uddeles gennem Foreninger og ved Kirkedørene, og i Løbet af nogle Aar udsendtes en Del Numre i Oplag paa 1000 Eksemplarer. Men der var ingen rigtig Interesse for dette Foretagende, og det hændte, at de tilsendte Blade blev liggende paa Skrivebordene rundt om og aldrig blev omdelt. Ugebladets daværende Redaktør, Niels Hansen, sagde eller skrev herom: »Dette er altsaa, som saa meget andet, strandet paa Ugidelighedens Sandbanke.« Saa er der langt mere Interesse for Sognebladene, der begyndte at udkomme i 1931 som 4-sidede Blade, først som Særtryk af Artikler fra Ugebladet, senere med selvstændige Artikler.

Annoncebryderier før og nu.

Der kunde skrives et helt Kapitel — der vilde blive alt andet end kedeligt — om Annonce-Omslagene. Disse Omslag, der danner en uundværlig økonomisk Støtte for Bladets Udgivelse, fremtræder første Gang i Aaret 1905. De første Aar var Omslagets Farve afvekslende blaat, rødt og grønt, indtil man blev staaende ved den gule Farve, der er bibeholdt indtil nu. Indtil 1916 var Foretagendet paa forskellige Hænder, sidst under Tidsskriftet »Varden«. Indtægterne af Annonce-Omslagene var ikke synderlig store, men til Gengæld skaffede de Ansgariusforeningen de forfærdeligste Kvaler og Bryderier paa Halsen. Et af Medlemmerne maatte engang for at klare en Vanskelighed aftage et større Parti Øl fra en Annoncør! Efter mange Genvordigheder gik Virksomheden til sidst helt i Staa, og for at gøre Ødelæggelsen komplet viste det sig, at den Dame, som var Inkassator, havde forbrugt de for Annoncerne inkasserede Beløb. Man var netop ved at søge en ny og bedre Ordning, da Direktør A. Silco-witz tilbød at overtage Forpagt-

J. L. V. Hansen, Red. 1864—83,
var i 22 Aar Præst i Folke-
kirken, konverterede 1863,
død 30.6.1884.

ningen af Annonce-Omslagene, et Tilbud, der blev modtaget med Glæde. Med stor Dygtighed har A. Silcowitz nu i 20 Aar ledet Annonce-Afdelingen, og mens denne, Aaret før han overtog den, kun gav en Indtægt paa 500 Kr., giver den nu en kontraktmæssig Afgift paa 4500 Kr.

Med til at skabe katholsk Litteratur.

Næst efter at udgive Ugebladet har Ansgariusforeningen til Opgave efter Evne at udgive katholsk Litteratur. Det er mangfoldige Bøger og Smaaskrifter, Foreningen har udgivet i de mange Aar siden sin Oprettelse, meget af det har været til megen Glæde og Nytte. De fleste af Skrifterne er nu ganske forsvundet, desværre ejer Foreningen ikke en fuldstændig Samling af sine Udgivelser, der er aabenbart ingen, der har tænkt paa at opbevare en saadan for Eftertiden. Der forefindes end ikke en nøjagtig Fortegnelse over de udgivne Skrifter, selv om de fleste kendes, men forhaabentlig vil det lykkes at fremskaffe en saadan.

Ved Siden af at udgive egne Skrifter har Ansgariusforeningen ved Lejlighed ogsaa støttet andre litterære katholske Foretagender. Saaledes ydedes adskillige Gange større Beløb som Tilskud til det udmærkede Tidsskrift »Varden«, der redigeredes og udgaves af den højt begavede, men meget ejendommelige Personlighed Oskar V. Andersen. Det i sin Tid højt ansete Skrift kæmpede stadig med økonomiske Vanskeligheder og sygnede hen, indtil Udgivelsen standse- des, efter at det havde kostet sin Udgiver en Formue. Ved Oprettelsen af Katholsk Boghandel i Stenosgade var Ansgariusforeningen til stor Støtte og ydede et kontant Laan til Leje af Butikken, der aabnedes i 1914. Endelig skal nævnes, at Foreningen i 1921 udgav en islandsk katholsk Bønnebog; Midlerne

Pastor Andr. Johansen, Red. fra 1883 til sin Død 24.4.1905. Præst ved St. Ansgars Kirke.

Pastor Fr. Ronge, Redaktør fra 1905—09, nu Sognepræst ved Sakramentskirken, København.

Cand. mag. & theol.
Niels Chr. Hansen, Red. fra
1.1.-1910—15.5.-1921. Forhv.
Sognepræst i Folkekirken. Kon-
verteret i 1897, nu Lærer ved
Realskolen i Thisted.

hertil fremkom ved en Gave be-
stemt til dette Øjemed.

Under Foreningens Forlags-
virksomhed hører ogsaa Kalen-
deren, der er udkommet siden
1883. Dengang fulgte den gratis
med Ugebladet, hvornaar man
begyndte at sælge den for sær-
lig Betaling, vides ikke. 1923
blev efter derom fremsat For-
slag udgivet en Lommekalen-
der, men den slog slet ikke an
og solgtes kun i ganske faa Eks-
emplarer, hvorfor den da heller
ikke udkom mere end denne
ene Gang.

Fra 1911 til 1934 er ud-
kommet 7 Udgaver af Katholsk
Aarbog. Da der altsaa er flere
Aar imellem hver Bog, gik man
ved sidste Udgave i 1934 over

til den mere passende Benævnelse »Katholsk Haandbog.«
Denne nyttige Bog er med sine mange Oplysninger til stor
Gavn, ikke blot i Øjeblikket, men vil ogsaa i Fremtiden
faa Betydning som historisk Materiale.

Til adskillige Menighedsbibliotheker, Skoler og Hospi-
taler samt den katholske Forening for Skandinaver i New
York er der skænket Bøger fra Ansgariusforeningens eget
Forlag. Ligeledes til Benyttelse for katholske Fanger paa
saa triste Steder som Vridsløse
og Horsens.

Hvis Kirkebøssen vilde fortælle.

I St. Ansgars Kirke paa Væg-
gen foran Skriftestolene under
Orgelpulturet hænger to grønne
Bøsser, hvoraf den paa Epistel-
siden samler ind til Ansgarius-
foreningen, mens den paa Evan-
geliesiden bærer Paaskriften: »Til
Kirkens Tarv«. Oprindeligt har
begge Bøsser tilhørt Ansgarius-
foreningen, og da disse er op-
hængt allerede i 1854, er de alt-
saa lige saa gamle som Forenin-
gen selv. Hvornaar den ene
Bøsse er overgaaet til det andet
Formaal, vides ikke. Graadige

Pastor Bernhard Jensen,
Red. fra 15.5.-1921—1.4.-30.
Nuv. Sognepræst v. St. Knuds
Kirke i Fredericia.

Hænder har i Fjor brækket Bøssen løs fra Væggen og bortfjernet den, uden vistnok at faa større Udbytte. Det blev meldt til Politiet, og nogen Tid efter fik vi Bøssen igen. Nogle Arbejdere, der rensede op i St. Jørgens Sø, havde fundet den der. Imidlertid var der blevet lavet og op-hængt en ny Bøsse; det er alt-saa ikke den gamle fra 1854, der hænger der mere. Bøssernes Indhold er meget vekslende; i hine Tider, da Landets Mønt taltes i Rigsdaler, Mark og Skilling, er laveste Beløb 7 Rdl. (1860), me-dens det største er 65 Rdl. (1865). I Aaret 1875 indførtes den nye Møntfod med Kroner og Øre; det Aar indsamlede Bøsserne 45 Kr., næste Aar 40 Kr. og følgende igen 60 Kr. Fra 1878 til 1929 have Tallene ikke for Haanden, men i de følgende Aar ligger Beløbet omkring 60—70 Kr., et Aar var der dog kun 15 Kr. Disse Tal kan jo nok fortælle lydhøre Øren et og andet om Offerviljen i gamle Dage under smaa Forhold og i vore Dage.

Men desuden fortæller Bøssen en smuk, lille Historie om trofast Kærlighed. I 1860 fandtes i Bøssen 6 Rdl. under Mærket »Lykkeligt Ægteskab«. Dette gentog sig hvert Aar indtil 1870, og hver Gang forhøjedes Beløbet med 1 Rdl. Da Beløbet i 1868 androg 14 Rdl., og Mærket denne Gang

Pater Gustav Scherz C. SS. R. Redaktionssekret. fra Efteraar 1932, udn. til Red. 1.-1.-1933.

Pastor Henry Gamél, Red. fra 1.-1.—2.-12.-1932. Han afløste Pastor Cay Benzon, hvis Billede findes andetsteds i dette Nr.

lød: »Med Tak for et 14-aarigt Ægteskab«, ses det alt-saa, at der blev givet 1 Rdl. for hver Bryllupsdag. Samme Aar fandtes 3 Rdl. »Med Tak for et sundt og vel-skabt Barns Fødsel«. Som nævnt ophørte disse Gaver med 1870. Hvorfor, og hvem, der var det lykkelige Ægtepar og Barnet, se, det fortæller Bøssen ikke noget om, men umuligt er det jo ikke, at »Barnet« endnu vandrer om imellem os og maaske endda er et af vore kendte Navne. Og lad os ogsaa haabe, at der endnu findes lykkelige Ægteskaber, som netop i deres Lykke tænker paa den katolske Presses Tarv.

Er du Medlem af Ansgariusforeningen?

Hvorfor nu nævne alt dette og saaledes fordybe sig i det forbigangne. Det er godt af og til at standse paa Vejen og se sig tilbage for at lære af Fortiden, se, hvad der er naaet og udrettet, og derefter vandre videre. Ansgariusforeningen er saa gammel, at den har en lang, interessant Historie, ærværdige Traditioner og sin egen særegne Form. Foreningen samler sig udelukkende om sine specielle Opgaver og holder ikke Møder eller Sammenkomster ud over den aarlige Generalforsamling, hvor Bestyrelsen aflægger Beretning og Regnskab, medens Medlemmerne kan fremsætte Kritik og Forslag og foretager Valg af Bestyrelsen. Dog deltog Foreningen i det katholske Pressestævne i Horsens i 1930 og afholdt selv et Pressemøde i St. Nicolaj Kirkesal i København i 1933. Medens det første kun gav meget ringe Resultater, var det andet til stor Gavn. Ugebladet og Bogforlaget er ikke en Forretning, der drives for at give pekuniært Udbytte, men selvfølgelig maa Foretagendet kunne svare sig, og jo bedre det svarer sig, des mere kan der udrettes. Derfor beder Ugebladet stadig om flere Abonnenter, og Foreningen om større Tilgang af Medlemmer.

Ansgariusforeningen og Ugebladet har været medvirkende til Kirkens Opvækst, og vi sik dem i Arv fra Fortiden. En Arv, der nok er værd at udnytte og forvalte, saaledes at den kan fortsætte Udviklingen og overgives til en rigere Fremtid.

Johs. Hansen.

Hvem ejer den danske Presse?

En Del Aviser ejes og udgives af Partier, f. Eks. Socialdemokraten», som tilhører Fagforeningerne. »Berlingske Tidende« ejes af et Interessentskab, som omfatter alle Medlemmer af Familien Berling. Andre Blade udgives af Aktieselskaber, saasom »Dagens Nyheder«, »Politiken« og »Kristeligt Dagblad«. Af det samlede Dagsoplag paa 1.154.300 (i 1925) ejedes:

35,5 % — 409.900 af Aktieselskaber,
19,6 % — 226.700 af Foreninger, Andelselskaber etc.,
44,9 % — 517.700 af Privatpersoner.

Læg Mærke til, at den danske Presse mangler Kæmpe-trusts; Pressens økonomiske Magt er i Hænderne paa mange, paa Folkets brede Kredse, og saaledes paa en sund Basis. Men lad os ikke glemme, at den er en Stormagt, rent økonomisk set, (et Eksempel fra vort Naboland: Da »Svenska Tidningsutgivareföreningen« for ikke saa længe siden købte sit Papirforbrug for 1936—37, drejede det sig om 100.000 Tons til en Værdi af 20 Millioner Kroner!), og at denne Kapitalstyrke tillader den at udfolde Aandens

(Fortsættes Side 485.)

Religion - Politik - Presse.

Lensgreve J. Holstein-Ledreborg.

Politik og Presse er i Danmark uadskillige. Bortset fra den rene Fag- og Sportspresse, findes der saa godt som ikke noget Dagblad, der ikke er partipolitisk præget.

Vil man derfor gøre sig de enkelte Blades Stilling til Religion og Politik klar, saa vil dette kun kunne lade sig gøre ved at undersøge de politiske Partiers Stilling til Religionen. Dermed er Svaret ogsaa givet.

Det konservative Folkepartis Kirkeparagraf lyder ifølge Partiets Program af 22.2.16. saaledes: »Partiet ønsker, at Folkekirken, saa længe den i

Overensstemmelse med Grundloven opretholdes, bevares paa den evangelisk-lutherske Bekendelses Grund.«

Man ser, at der heri er en Klausul, nemlig Muligheden for ikke at opretholde Folkekirken. Denne Klausul er nu faldet ud. Jeg tillægger den ikke væsentlig Betydning. Det er jo nemlig ikke saaledes, at man ved Indmeldelse i et Parti sværger til alle Partiets Programpunkter. Man tilslutter sig kun dets Hovedprincipper. Dersom en Katholik altsaa vilde slutte sig til det konservative Folkeparti og ikke lagde Skjul paa, at han tilhørte den katolske Kirke, saa vilde det for hans Vedkommende være en Selvfølge, at han ikke billigede Partiets Kirkepolitik og det mentale Forbehold vilde være tilstrækkeligt for hans Samvittighed, uden at han behøvede yderligere at manifestere det.

Partiet Venstres Program er i denne Henseende analogt.

Ogsaa for Skolens Vedkommende er de to Partiers Programmer næsten enslydende, idet de begge kræver den grundlovsmæssige Skolefrihed, Stats- og Kommunistøtte til Privatskolen samt Religionsundervisningens Bibeholdelse.

Det radikale Venstres Program adskiller sig derved fra de to nævnte Partiers, at de kræver Kirkens Adskillelse fra Staten. Man kan ogsaa som Katholik se forskelligt paa dette Spørgsmaal. Man kan paa den ene Side mene, at vi ikke har nogen Grund til at ønske, at den lutherske Kirke skal have nogen Fortrinsstilling her i Landet; men paa den anden Side kan man befrygte, at det offentlige Liv ganske vil blive berøvet det religiøse Præg.

Hvad Skolen angaar, saa vil ogsaa det radikale Venstre, at den private Skole skal understøttes af Staten; men det ønsker Religionsundervisningen gjort til et frit Fag i den offentlige Skole.

Det radikale Parti kræver almindelig borgerlig Ægteskabsstiftelse, og selv om denne ikke udelukker den kirkelige Vielse og saaledes ikke kan siges at vende sig direkte mod Kirken, saa skulde jeg dog tage meget fejl, om ikke Hestehoven her stikker frem.

Der er dog ikke noget i disse tre Partiers *Program*, der kunde gøre det betænkeligt for en Katholik at slutte sig til dem.

Anderledes stiller det sig med det socialdemokratiske Partis Program. Der er tre Punkter paa dette Program, som er egnede til at gøre en troende Katholik mindst talt forsigtig i sin Tilslutning til dette Parti.

Det første Punkt er, at Religionen er en Privatsag. Dersom det skal forstaas saaledes, at alle Religioner overfor Partiet og Staten, er lige gode, saa er der hertil intet at indvende; men Paragrafen er i saa Tilfælde ret overflødig, da vi jo har fri Religionsøvelse efter Grundloven, og Meningen vilde da være bedre udtrykt paa samme Maade som i det radikale Program, ved Kravet om Kirkens Adskillelse fra Staten. Dersom det imidlertid skal forstaas saaledes, og det er vistnok den rigtige Opfattelse, at al Religion skal være bandlyst fra det offentlige Liv, saa er Paragraffen af en saadan Art, at den maa kræve absolut Afstandtagen fra en Katholiks Side.

Det andet Punkt er Socialdemokratiets Stilling til Skolespørgsmaalet.

Programmet kræver, at Staten skal overtage hele Skolevæsenet, saaledes at en Støtte til de private Skoler maa anses for udelukket. Selv om man ikke heraf tør slutte, at man ligefrem vilde forbyde de private Skoler, saa vilde disse dog næppe kunne bestaa i Konkurrencen med Stats-skolerne. Hvilken Tendens, der skal være herskende i de socialdemokratiske Statsskoler, fremgaar deraf, at Religionsundervisningen skulde være udelukket.

Det tredje Punkt er Ophævelsen af Ejendomsretten til Produktionsmidlerne. Det er altsaa ikke Ejendomsretten som saadan, som Princip, der angribes; men det er Produktionsmidlerne, altsaa alt, hvad der kan tjene til at frembringe Værdier, der overtages af Staten. Men dette betyder, at den enkelte kun beholder en Brugsret, selve Ejendomsretten inddrages af Staten.

Kirken hævder imidlertid den fuldstændige Ejendomsret og støtter sig heri baade til det syvende og det tiende Guds Bud. Det katholske Standpunkt staar i saa Henseende i direkte Modsætning til det marxistiske.

Dette er ikke periferiske Programpunkter, men Partiets Hovedprincipper, og en blot og bar mental Restriktion vil her ikke være tilstrækkelig.

Det er her ikke muligt at komme ind paa de mindre Partiers Stilling i religiøs Henseende, kun saa meget skal være sagt, at det eneste positivt religionsfjendtlige Parti, ikke blot i enkelte Punkter, men som Grundlag for hele Livsanskuelsen, er det kommunistiske Parti, der dog foreløbig er uden Betydning.

Saaledes, som Partiernes Stilling er i denne Henseende, saaledes er ogsaa Pressens.

Uden i Almindelighed at komme ud i aaben religionsfjendtlig Agitation, er den radikale og socialdemokratiske Presse dog paavirket af fritænkerisk Indflydelse. De lokale Forhold gør sig dog her stærkt gældende og, som naturligt er, er det navnlig den herhen hørende Hovedstadspresser, der er præget af denne Tendens. Det kommer af det Publikum, de forskellige Blade henvender sig til, og som i Provinsen har en anden Indstilling i saa Henseende end i Hovedstaden.

Det skal til Slut siges til vor Presses Ros, at den saakaldte Smudspresser synes at være uddød, eller dog at føre en meget obskur Tilværelse. *J. Holstein-Ledreborg.*

(Fortsat fra Side 482.)

Vinger, — for eller imod Christus. Paa hvor skrøbeligt et finansielt Grundlag hviler ikke vore katholske Blade! Hvor vigtigt vilde det ikke være at skaffe dem en solid Kapitalbasis. Har du ydet dit Bidrag til St. Ansgars Fond?

Pressen og de politiske Partier.

»Gredsteds Bureau« i Aarhus undersøgte 1921, hvor stor en Presse Rigsdagens enkelte Partier disponerede over. Her er Resultatet, som dog ikke mere er helt paalideligt. (For Eks. er den radikale Presse gaaet tilbage, og de fem tyske Blade har sluttet sig sammen til een Avis). Men et Overblik faar man alligevel. Der fandtes:

72 konservative Blade	Oplag 448.000
86 Venstre-Blade	— 396.000
56 radikale	— 375.000
61 socialdemokratiske	— 165.000
3 uafhængig socialistiske	— 22.000
5 tyske	— 17.000
20 upolitiske	— 230.000

De forskellige Partiblade har deres egne Pressebureauer, som forsyner dem med Stof; Bladenes Journalister er sluttet sammen i særlige Foreninger, f. Eks. »Den radikale Venstrepresser«, »Socialdemokratisk Presseforening« etc.

(Fortsættes Side 487)

Presseret i Stat og Kirke.

Det er indlysende, der maa være en vis Kontrol med, hvad der trykkes. Hverken det kirkelige eller det verdslige Samfund er tjent med, at f. Eks. utugtige Tryksager udbredes; de kan konfiskeres, og den ansvarlige — i Reglen Forfatteren — straffes.

Men Statens og Kirkens Form for Kontrollen er væsensforskellig: Grundloven hjemler, at enhver er berettiget til paa Tryk at offentliggøre sine Tanker, dog under Ansvar for Domstolene, og den tilføjer, at Censur ingensinde paa ny kan indføres.

Den danske Presselov af 3. Januar 1851 bestemmer, at Ansvaret for et Skriffs Indhold paahviler: 1) Forfatteren, 2) den ansvarshavende Redaktør, 3) Udgiveren, 4) Bogtrykkeren, men altid kun een af dem — i den nævnte Rækkefølge. Paa hvert Skrift maa Bogtrykkerens og Trykkerstedets Navn findes. Enhver, der føler sig angrebet i et periodisk Skrift, kan forlange optaget, at han har indgivet Klage og eventuelt Dommens Udfald. Hvis der er rejst Sag i Henhold til Presseloven, kan der nedlægges Forbud mod Udbredelsen af Skriftet.

Den kirkelige Lovgivning derimod fastsætter en egentlig Bogcensur. Kirkens Kontrol er baade en forudgaaende (Censur, Tilladelse) og efterfølgende (Forbud, Indeks), Statens en efterfølgende. Saavel Lægfolket som Gejstligheden er undergivet den kirkelige Censur, i hvert Fald for saa vidt angaar religiøse Bøger.

Forskellig fra Censuren er den blotte Tilladelse til at offentliggøre et Arbejde. Saaledes skal Lægfolk have Tilladelse til at skrive i Blade, der bekæmper den katholske Religion eller Sædeligheden. Om Gejstligheden gælder det, at den i Almindelighed, ogsaa hvis den skriver Bøger om verdslige Emner, skal have fornødent Samtykke hertil.

Hvis et Skrift har et Indhold, for hvilket man drages til Ansvar, er Kredsen af de Personer, som maa tage Hensyn dertil, langt videre efter den gejstlige end efter den verdslige Ret. Efter kanonisk Ret gælder en saare omfattende Regel: Hvis en Bog er forbudt, maa den ikke udgives, ikke læses, ikke opbevares, ikke sælges, ikke oversættes eller blot udlaanes. Dette Forbud gælder ifølge Sagens Natur f. Eks. ikke-katholske Udgivelser af Biblen eller af Bøger, som forsvarer Overtro, Magi og Spiritisme, eller som omtaler Duel, Selvmord eller Skilsmisse som tilladeligt.

Overtrædelse af Kirkens Forbud er Synd, og man ifalder Ekskommunikation, a) naar man (bevidst) læser

Bøger, hvori Frafald, Hæresi og Skisma forsvares principielt, b) naar det drejer sig om Bøger, som Paven selv i en Apost. Skrivelse med Navns Nævnelse har forbudt. I vort protestantiske Danmark maa de kirkelige Forskrifter om Bogforbud sikkert haandhæves med en vis Varsomhed, da man ellers maatte skille sig af med mange af de Bøger, der betyder Kulturværdier for Nationen.

For at beskytte Pressens Frihed har Redaktører og Redaktionssekretærer efter Retsplejeloven Ret til at nægte at afgive Vidneforklaring om Kilden til en Artikel, der ikke er forsynet med Forfatternavn. Om Vidner gælder det ellers som Helhed, at de kan tages i Forvaring af Politiet i indtil 6 Maaneder, hvis de nægter at afgive Vidneforklaring, ligesom en beediget falsk Forklaring kan straffes med Fængsel indtil 8 Aar.

Helt fritaget for Vidnepligten angaaende en Artikels Ophavsmand er de paagældende Presse mænd dog ikke, idet Forklaring skal afgives, hvis Sagen angaar en Forbrydelse, der kan medføre højere Straf end Hæfte, eller hvis den Tavshedspligt, der paahviler nogen i offentligt Hverv, er blevet brudt.

Den kanoniske Ret har næppe en lignende Regel. Redaktøren af nærværende Blad vilde saaledes sikkert overfor de kirkelige Myndigheder være pligtig til i givet Fald at meddele Navnet paa Forfatteren til en Artikel.

Man hører ofte fra protestantisk Side den Paastand fremsat, at det maa være utaaleligt med disse Censur- og Forbudsforanstaltninger. Er man opdraget i et protestantisk Land, kan Reglerne ogsaa synes strenge. Men har man faaet et Indtryk af, hvor megen daarlig Læsning der udbredes, og hvor megen Fordærvelse der kan ligge skjult i en uskyldigt udseende Bog, der maaske tilmed er videnskabeligt camoufleret, forstaar man Kirkens Standpunkt.

Chr. Lauritsen.

(Fortsat fra Side 485.)

Man er klar over: Det gode Program alene gør det ikke, der skal ogsaa en stærk Presse til! Vor hellige Kirke har sikkert Verdens bedste Program for denne Verden og den anden; men til hvad Nytte, naar det ikke kommer Masserne for Øren? Vorherre siger: »Hvad jeg siger eder i Mørket, tal det ud i Lyset. Hvad der er hvisket eder i Øret, raab det ud fra Tagene.« (Matth. 10,27). Et Herrens Ord, som kunde skaffe os mange Abonnenter og mange Medlemmer af Ansgariusforeningen, hvis det blev efterlevet!

Katholske Blade i Norden.

„Kirkelige Bekendtgørelser“

er det officielle biskoppelige Organ til Vikariatets Gejstlighed, et Fagblad, der udgives og redigeres af Hs. Excellence og Biskoppens Sekretær og tilstilles gratis. Formatet er 13×19 cm, Sidetallet forskelligt alt efter Behov. De enkelte Numre udkommer i tvangfri Rækkefølge, for det meste flere i Løbet af et Aar. Her offentliggøres Hyrdebrevne, pavelige Anordninger, Vikariatets statistiske Oplysninger etc. Hvad Oplaget angaar, hører det til de mindste af vore Blade, ca. 150 Eksemplarer trykkes for Vikariatets nuværende og fremtidige Præsteskab. Det er lige saa gammelt som vort Aarhundrede, idet det første Nummer udkom 1. Januar 1900 under Biskop v. Euch. Siden er der udkommet 120 Hæfter (i 5 Bind), som paa 1984 Sider bragte 817 forskellige Numre af Forordninger og Oplysninger. Medens der i Biskop v. Euchs Leve- og Bispetid udkom 81 Hæfter med tilsammen 1242 Sider og 470 Numre, beløb de henholdsvis Tal under vor nuværende Overhyrde sig til: 39 Hæfter, 347 Numre og 742 Sider. — Langt tidligere end herhjemme har man i Norge udsendt saadanne »Kirkelige Bekjendtgørelser«; de udkom første Gang i 1887; de blev et vægtigt Middel til og Dokument for Biskop Fallize's Organisation af Norges Vikariat.

„Katholsk Ungdom“.

Fra 1916—18 udgav Pater *L. Günther, S. J.*, »Ungdomsvennen« paa »Katholsk Ungdomsværn«s Vegne som Fællesorgan for Værnet og de katholske Ungdomsforeninger. Bladet udkom i Oktavformat, først med 16 Sider hvert Kvartal, men siden Januar 1918 som Maanedsblad med 8 Sider. Kvartalsbladet kostede 50 Øre, Maanedsbladet Kr. 1,48 pr. Aargang. Som en erfaren, klog og forstaaende Ven talte Pater Günther til Ungdommen gennem oplysende, formanende, fortællende Artikler i en let, afvekslende og munter Form. Fra og med 1919 udkom »Katholsk Ungdom« to Gange om Maaneden som trespaltet og seks-sidet Blad. Den første Aargang under Pastor *P. Schindlers* Redaktion havde et Format omtrent som »B. T.«. Allerede i 1920 overtager »Danmarks Katholske Ungdoms Forbund« Bladet. Indtil 1927 var Pater *J. Koch, S. J.* Redaktør, fra 1928 Pastor *Cay Benzon*, siden 1934 sammen med Lærer *H. D. T. Kiærulff*. Sideantallet skifter mellem 12 og 16 Sider, som dog for de sidste Siders Vedkommende i hvert Nummer delvis optages af Annoncer. Formatet er nu 22×29 cm. Bladet indeholder meget fortællende Stof og lægger stor Vægt paa gode Illustrationer. Finansielt klarer man sig ved en i egen Regning overtaget Annonceafdeling, ved Basarer, o. s. v. foruden Abonnementet, 5 Kr. pr. Aar.

„Sognebladet“.

Begyndelsen til Sognebladet gaar saa langt tilbage som til 1912, hvor der udsendtes et Slags Flyveblad for hele Landet. I de følgende Aar udsendtes der i alt 20 Numre med et varierende Oplag paa indtil flere Tusinde. I Tyverne holdt man imidlertid helt op med disse uregelmæssigt udsendte Blade, som man jo heller ikke kunde bygge et organiseret regelmæssigt Fordelingssystem paa. Først i 1931 begyndte man at udsende Sogneblade hver Uge; paa 4 Oktavsider bragtes nogle Stykker af samme Uges »Nordisk Ugeblad«, saa Udgiften ved egen Sats sparedes. Siden 1933 redigeres Sognebladet dog ganske uafhængigt af »Nordisk Ugeblad« omend af samme Redaktør. Det indeholder i Reglen et Skriftsted: »Søndagens Tekst«, et større

„Kath. Ungdom“s Red.
Pastor C. Benzon.

Pastor P. Andreassen,
Jesu Barndomsf. Dir.

opbyggeligt Stykke, flere mindre Stykker af oplysende og opbyggelig Art, Spørgsmaal og Svar etc. Hensigten er frem for alt ved et lille Blad, der koster 3 Øre, at give Sognene Lejlighed til at komme i Forbindelse med alle Sognebørn. Bladet leveres i det ønskede Antal til Sognepræsterne, der foretager Fordelingen efter et af dem organiseret System. For hvert Sogn trykkes der et særligt Hoved med Titelkliché, med Oplysning om lokale Gudstjenester, Møder o. s. v., og der findes for Tiden 18 forskellige Hoveder. Bladets Oplag er 2000, dog abonnerer endnu ikke alle Sogne paa det.

„Jesu Barndomsforenings Aarbog“

hører maaske ikke i egentlig Forstand til den periodiske Litteratur. Men det lille Hæfte, som siden 1888 hvert Aar glæder Tusinder af Børn med sine smaa Fortællinger, Skitser og Billeder, har udvist et periodisk Sejghed, som mange større Kolleger savnede. Det har endvidere ydet større Arbejde, end man skulde tiltro dets bløde smaa Skuldre, nemlig som Organ for den Indsamling til Fordel for Hedningemissionen, der har sendt mange Tusinder til Foreningens Hovedledelse og dermed til de katolske Missioner. Det udsendes gratis i et Oplag paa flere Tusinde til de smaa Medlemmer og Ikke-Medlemmer. Den nu-

værende Redaktør, Pastor *P. Andreasen*, har moderniseret det ikke saa lidt, hvad Indhold og Udstyr angaar. Redaktionens Sæde er Nørrebrogade 27 C.

„Jesu Hjertes Budbringer“

blev i 1916 grundlagt af Pater *Ignatius Schmid*, S. J., med Støtte af Sr. Josefsøster Margrethe M. Krohn i Norge. Ligesom de mange andre Jesu Hjertes Budbringere rundt omkring i Verden skal ogsaa det danske Blad fremme Andagten til Jesu eucharistiske Hjerte. De første seks Aar udkom Budbringeren kun 4 Gange om Aaret med tilsammen 128 Sider, fra 1922—28 blev det til 6 Gange om Aaret med tilsammen 216 Sider, og fra 1929 blev det Maanedssblad med i alt 480 Sider om Aaret. Budbringeren udgives af Præsterne af Jesu Selskab i Aarhus; for Tiden

Budbringerens Redakt.
Pater J. Koch S. J.

Redaktør for Kvindeligaens Blad, Hofdame
A. Utke Ramsing.

er Pater *J. Koch* Redaktør; det er Organ for Bønnens Apostolat og det Eucharistiske Korstog. Siderne for Børnene i de første Aargange har udviklet sig til en særskilt lille »Børnenes Budbringer«, som følger med hver Budbringer og bringer opbyggelige Fortællinger og Artikler, smaa Biografier og underholdende Stof, saasom Gaader etc. Begge Bladene er meget udbredte, ikke blot i Danmark, men ogsaa i Norge. »Den lille Budbringer«s Oplag øgedes yderligere ved, at den siden 1932 ogsaa fordeles uafhængig af Hovedbladet, saa den nu har naaet 2000-Tallet. Abonnementsprisen er Kr. 3,25 pr. Aar.

„Skandinaviske Kvinders Katholske Forbund“

er den katholske Kvindeligas Medlemsblad i Norden og er udkommet siden 1925. Efter at det først under Titlen: »Medlemsblad for Danske Kvinders Katholske Forbund« alene udsendtes til Danmarks katholske Kvinder, valgte man i 1929 den ovennævnte Titel, og samtidig indrømmedes der det svenske og norske katholske Kvindeforbund tilsammen 6 Sider for deres specielle Stof, der besørgeres af de enkelte Landes særlige Redaktører, medens det fælles og internationale Stof besørgeres af Dan-

marks og hele Bladets Hovedredaktør, Hofdame A. *Utke Ram-sing*. Bladet tager sig af katholske Kvinders Interesser, bringer Artikler om Kvindeproblemer og Efterretninger fra den katholske Kvindeverden. Indtil nu er der udkommet 25 Numre i alt. Numrenes Sideantal varierer mellem 10—24 Kvartsider. Omkostningerne bæres af Kvindeligaen. Bladet har ogsaa Sider for den kvindelige Ungdom.

„*Universal*“

var maaske det mest originale katholske Blad i Norden. Det begyndte at udkomme i Marts 1931 og ophørte allerede i December 1932. Det var »*Universalt*«, for saa vidt Programmet lød paa »alt, hvad der fortjener at kendes i Kirke og Verden saavidt det er muligt« — og Bladet var afvekslende og levende skrevet — men ogsaa fordi Artiklerne tryktes paa forskellige Sprog: til Dansk, Tysk og Polsk kom snart baade Esperanto, Fransk, Svensk og Engelsk. Bladet fik tilsyneladende en god Modtagelse: det første Nummers 4 Sider blev til baade 6, 8, 10 og 12, og Oplaget var, i alt Fald i December 1931, Julenumret, 3500 og i September 1932 paa 3000. Alligevel maatte det endnu samme Aar melde Pas. »*Universal*« udkom i et Format af ca. 30×45 cm, med tre Spalter og med et Nummer hver Maaned. Som Udgiver fungerede Jesu Hjerter Præsternes Orden, Redaktionen passedes af Pater L. Wolff af samme Kongregation. Økonomien beroede vistnok for en stor Del paa Annoncerne, der i det første 4-sidede Nummer optog den sidste Side, men i de følgende Numre udvidedes stærkt, saa der i Marts 1932 udkom et 4-sidet Tillæg: »*Universal-Reklame*«.

„*Sinoppskornid*“ (*Sennepskornet*)

hedder det nyeste Blad paa det nordiske katholske Pressetræ. Det udgives af Sognepræsten i Thorshavn, E. *Boekenoogen*. Der er hidtil udkommet to Numre hvert paa 8 Sider i Oktavformat indeholdende: Digt, Fortælling, apologetiske og kateketiske Smaastykker o. s. v. Det er Meningen at lade Bladet udkomme 4—6 Gange om Aaret. Abonnementsprisen er Kr. 1,00 om Aaret. Er Bladet saaledes Nordens yngste og vistnok billigste Skud, saa er Oplaget dog ingenlunde lille: det spredes gratis i et Antal af 5000 Eksemplarer i alle færøiske Hjem, og Sproget er baade Dansk og Færøisk. Det er Præsterne selv, der trykker Bladet.

„*St. Olav*“

skylder Biskop *Fallize* sin Tilblivelse. Før sin Udnævnelse til Norges apostoliske Præfekt havde Biskoppen været Redaktør af »*Luxemburger Sonntagsblatt*«, ja senere endog Grundlægger af »*Volksblatt*«. Allerede Aaret efter Biskoppens Udnævnelse udkom »*St. Olav*« 6. April 1889. Msgr. Kjelstrup skriver herom:

»Fallize var nemlig den fødte Journalist . . . Under hele sin Virketid i Norge vedblev han da ogsaa at være en af »St. Olav«s regelmæssigste og mest trofaste Medarbejdere. Han skaffede Bladet dets eget Trykkeri, hvorved han ogsaa muliggjorde en efter Forholdene rig katholsk Forlagsvirksomhed.«

Det siger sig selv, at den erfarne Bladmands Haand og Pen straks fra Starten prægede Bladet. De 8 Kvartsider aabnede et stort, næsten for stort Perspektiv, idet der foruden en opbyggelig, dogmatisk eller apologetisk Artikel og en Fortælling ogsaa brugtes en stor Del af Pladsen til ganske almindelige Efterretninger fra Ind- og Udlandet, for Eks. om »en Ildebrand i et Pakhus«, eller en Bemærkning om, at »Prins Wilhelm af Preussen er udkaaren til at blive den hollandske Kronprinsesses Husbond«. Dette har jo forandret sig lidt i Tidernes Løb. Sidetallet

Pastor E. Boekenoogen,
»Sinopskornid«s Red.

»St. Olav«s Redaktør
Msgr. H. Irgens.

og Formatet er stadig det samme, og mange ypperlige Artikler og stadig læseværdige Bidrag har Bladet bragt. Om de trælsomme Kaar, hvorunder vore Blade ofte maatte arbejde, fortæller »Jubilæumsartiklen« efter 25 Aars Eksistens. Med Tilfredshed noteres Abonnenternes stigende Tal, men Underskud er der, som fra først af dækkedes af Biskoppen. Man har ingen egen Redaktør, men Sognepræsten ved St. Olavs Kirke er ogsaa Redaktør. Redaktørernes Navne er ikke opført i »St. Olav«s 15 første Aargange. Siden 1906 har der været skiftet 12 Gange (alle Præster): *O. Offerdahl*: 5/10-1906—4/10-1907; *K. Kjelstrup*: 27/10-1911; *O. Offerdahl*: 31/12-1912; *H. J. van der Velden*: 23/9-1921; *K. Kjelstrup*: 20/6-1924; *P. Ugen*: 1/9-1929; *H. Irgens*: 30/10-1930; *F. Krijn*: 31/12-1930; *Dr. W. Wijn*: 1/3-1932; derefter Msgr. *H. Irgens* indtil nu.

»St. Olavs Børneblad«

er nærmest en Broder til »Børnenes Budbringer« i Danmark. Det var paa Msgr. *J. O. Smil's* Initiativ, det første Nummer udkom 1/9-1927, ligesom det ogsaa var ham, der bekostede det. Nu bestrider St. Josef-Søstrene i Norge Udgifterne og redigerer Bladet, som med 16 Sider i lille Oktavformat udsendes en Gang

om Maanedene, Sommermaanederne dog undtaget. I den første Tid havde det kun 8 Sider uden Omslag og var et Kvartalsskrift. I 1929 fik det Omslag og begyndte at udkomme 6 Gange aarligt, og siden 1930 har det haft sin nuværende Form. Medens Oplaget almindeligvis er paa 600, byder Julenumret ikke blot paa 32 Sider, men udkommer ogsaa i et større Oplag paa 1100. Udgifterne dækkes delvis af Abonnementet, af Annoncerne i Julenumret, af Indtægten ved smaa Bortlodninger en Gang imellem samt gennem gode Venners Bidrag. Noget Tilskud har Bladet derimod aldrig faaet.

„*Samhold*“ og „*Korrespondenten*“.

Det havde længe været et dybtfølt Savn, at man i Norge ikke havde et katolsk Ungdoms-Organ. Gennem en Aarrække havde man i Oslos Katholske Ynglingeforening afhjulpet dette Savn

H. J. van der Velden,
Redaktør af „Korrespondenten“.

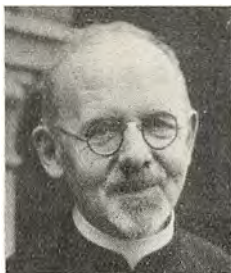
Msgr. K. Kjelstrup,
Redaktør af „Samhold“,
fhv. Red. af „St. Olav“.

ved et hektograferet Blad: »Samhold«, redigeret og udgivet af Foreningens daværende Leder Msgr. K. Kjelstrup, men da Redaktøren forflyttedes fra Oslo, holdt ogsaa »Samhold« op med at udkomme. Den nye Foreningsdirektør, Pastor H. J. van der Velden, udsendte 1916 en Fortsættelse af »Samhold« under Navnet »Korrespondenten«. Saa overtog Trykker Cornelius Lie, dengang Formand for Ynglingeforeningen, i 1917 St. Olavstrykkeriet, og man tog nu Mod til sig og udgav Bladet rigtig trykt og som Organ for alle katolske Ynglingeforeninger i Norge d. 1/1-1917. »Vi anser det for absolut nødvendigt, at Samfølelse mellem de katolske unge Mænd regelmæssigt styrkes ved Korrespondance mellem Lederen og Foreningen paa den ene Side og Medlemmerne indbyrdes«; saaledes lød Indledningen i første Nummer. Bladet, som udkom hver Maaned og kostede 1 Kr. om Aaret, fik en overmaade velvillig Modtagelse og økonomisk Støtte. Landets og Udlandets katolske Ungdom mødtes paa »Korrespondenten«s Grund. Flere forhenværende ikke-norske Medlemmer af de katolske Ynglingeforeninger sendte Breve fra

Krigsskuepladsen. Det, der førte til Bladets Ophør i 1924, var: Pastor van der Veldens Forflyttelse fra Oslo, manglende Interesse; daarlige Tider meldte sig, og den økonomiske Støtte udeblev. Altsaa en typisk Pressedød!

„Assisi“, „St. Franciskus“ og „Vor Frue menighet Tromsø“.

Det var Franciskanerpatrene i Arendal, Norge, Pater Ladislaus Hol og Pater Leo van Ekeren, der den 6. April 1930 startede først »Assisi«, et katolsk Oplysnings- og Opbyggelsesblad baade for Katholiker og Protestanter. Bladet var paa 4 Sider, i Format $15\frac{1}{2} \times 23\frac{1}{2}$ cm, og udkom hver 15. i Maaneden i et Oplag paa 300; det sendtes rundt til næsten alle katolske Menigheder i Norge. — »Skt. Franciskus« startedes af samme Patre 1/1-1932 og udkom derefter hver første i Maaneden. Format, Udstyr og

„Credo“s danske Red.,
Pater A. Menzinger S. J.

„Credo“s Chefredaktør,
Msgr. B. D. Assarsson.

Oplagets Størrrelse var ligesom »Assisi«s. P. Hol var ansvarshavende Redaktør. Dette Blad havde Bud til Tertiärerne, det bragte mange Oplysninger om den tredje Orden og dens Stifter, en Katekismus for Tertiärerne, o. s. v. Af økonomiske Grunde maatte »Assisi« 15/11-1934 ophøre, og en halv Maaned derefter fulgte »Skt. Franciskus« sin Kollega i Døden. — *Sognebladet i Tromsø*, hvis Navn ogsaa staar over dette Afsnit, udkom fra 1924 til 1932, uden at vi kan opgive nærmere angaaende Format, Oplag, Indhold, Sidetal o. s. v.

„Credo“.

I 1920 fik det katolske Sverige sit første Tidsskrift, idet Maanedsskriftet »Credo« blev startet paa den nuværende Redaktørs og Herr P. Lindbloms Initiativ. Det skulde repræsentere den katolske Kirkes kulturelle og intellektuelle Interesser og samtidig tjene som et Menighedsblad for de svenske Katholikker. Med og fra 1/1-1929 udskiltes Programmets sidste Del og henvises til det Blad, som vi straks skal omtale, men »Credo« vilde fra nu af alene være »den katolske Tankes Talerør i vort Lands religiøst og intellektuelt betonedede Kredse«. Da denne Op-gave ikke kunde løses af de svenske Katholiker alene, laa det

nær at gøre det til et katholsk Talerør for hele Norden. I dette Øjemed fik det foruden Hovedredaktøren, Msgr. B. D. Assarsson, (Stockholm, Götgatan 58 A) ogsaa Redaktører i de andre nordiske Lande: Danmark (*P. A. Menzinger, S.J.*, Stenosgade 4, København), Norge, Finland og Island. Paa Listen over Medarbejdere findes ogsaa Nordens ypperste katholske Penne saasom *Sigrid Undset* og *Johs. Jørgensen*. Bladet udkommer hver Maaned med 24—28 Sider i tospaltet Oktavformat, i et Oplag paa ca. 600.

„*Hemmet och Helgedomen*“.

Paa den nuværende Apostoliske Vikar, Msgr. Johannes Erik Müller's Initiativ grundlagdes i 1926 et Kirkeblad for de svenske Katholikker; indtil 1929 udkom det een Gang om Maane-

„Uskon Sanoma“s Red.
Msgr. A. Carling.

P. Leo van Eekeren
O. F. M. Se Afsnittet
om „Assisi“ etc.

den, siden hver 1. og 15. i Maaned, i Sommermaanederne dog kun een Gang. Paa 8 trespaltede Sider i Folioformat findes der opbyggelige Artikler, Efterretninger fra Menighedslivet, fra Udlandet og Fortællinger. Økonomisk staar Bladet under Vikariatets Kontrol og støttes af det. Som Redaktør fungerer ogsaa Msgr. Assarsson, og Redaktionens Sæde er ligeledes: Götgatan 58 A, Stockholm. Hvad Afsætningen angaar, sker den dels til Abonnenter, og Prisen er Kr. 4,50; men for at alle Vikariatets Katholikker kan faa noget katholsk at læse, gives det ogsaa delvis gratis bort. Oplaget er paa 1600 Eksemplarer.

„*Sveriges Katholska Ungdomsblad*“.

Efter at »Hemmet och Helgedomen« i 1935 havde overladt nogle Sider til Ungdommen, blev der med Januar 1936 udsendt et selvstændigt Ungdomsblad i Kvartformat paa 8 Sider og med et særligt Omslag, der benyttes til Annoncer og skifter Farve med hvert Nummer. Det er et Maaqedblad, hvis Hovedformaal er sammen med den begejstrede katholske Ungdom at kæmpe for Kirken og at tage sig af den mere ligegyldige katholske Ungdom. Det er tospaltet og illustreret ligesom »Credo« og »Hemmet

och Helgedomen«. Redaktionens Hovedsæde er Engelbrekts-
gatan, Stockholm 6 B. Oplaget er ligesom »Hemmet och Helgedo-
men« 1600, og det sendes ikke blot til Abonnementer, men uddeles
ogsaa delvis gratis. Økonomisk ansvarlig er det svenske Vika-
riat.

„*Solglimtar*“

var et Blad, som Fru Dr. L. Sundstrøm udgav i Aarene 1916
—18, det udkom som et Maanedblad. Formatet var omtrent som
vor Budbringers, Sideantallet varierende, og hvad Prisen an-
gik, ser jeg af en Annonce i »Ungdomsvennen«, at Hæftet ko-
stede 10 Øre, skønt de fleste Eksemplarer fordeltes gratis. Un-
dertitlen kalder Bladet en »Samling af goda tankar« og karakte-
riserer dermed »Solglimtar« som et lille katholsk Tidsskrift, der
ville forelægge forskellige Tanker fra den katholske Verden for
Læserne.

„*Uskon Sanoma*“.

Paa den Apost. Vikar Msgr. Buckx' Initiativ startedes 1925 et
katholsk finsk Tidsskrift ved Navn »Uskon Sanoma« (Troens
Budbringer), som man længe havde savnet. Et Oplag paa tusind
Eksemplarer blev trykt og gratis fordelt. Redaktionen bestod af
Msgr. A. Carling, Provikar L. Holtzer og Sekretæren Pastor E.
Hartwijk; Bladet blev trykt i Lakti, distribueret fra Helsingfors,
og Hovedredaktøren boede i Terijoki. Indholdet svarede til Bla-
dets Titel: der fandtes dogmatiske, asketiske, liturgiske og apo-
logetiske Artikler, i Stil og Form bestemt for Iele del katholske
Folk. Baade Præster og Lægfolk har været Medarbejdere, alle
paa Finsk. Bladet udkom hver anden Maaned. Fra Begyndelsen
havde Msgr. Buckx gjort Bladet til Organ for Bønnens Aposto-
lat, og 8 Sider af 24 blev viet til de maanedlige Intentioner etc.
Siden 1931 udgav man et større Julenummer med 40—48 Sider.
Prisen var først 20 finske Mark og er nu 25; Siden 1936 er U.S.
et Maanedblad med 16 Sider, hvoraf Halvdelen er viet til Bøn-
nens Apostolat, til Mariasiden og Børnesiden. Oplaget er 500.
Af Abonnementer er der 300, hvad der ikke kan dække Omkost-
ningerne, hvorfor Vikariatet maa træde til. — Siden 1930 har
Foreningen *Fidelitas* i Helsingfors udgivet »*Vox Romana*«, et
Julenummer, hvis Omkostninger blev dækket ved Annoncer og
Abonnement. Numret, som i de sidste Aar ogsaa har indeholdt
værdifulde Bidrag fra udenlandske Forfattere, tryktes i 500 Eks-
emplarer.

Om at faa 9 for 1.

»Kald den tilbage, den ubønhørlige, moderne Sandhed:
Ej Pressen, og du ejer alt«. Hvis Katholikerne igennem tre-
dive Aar havde ofret 10 af de 100 Kirker, der er bygget, til
Grundlæggelsen af en virkelig Presse, saa kunde man ikke
tage de 90 andre fra dem.«

Er De en A=Læser?

Denne her Idé med at inddele Folk i A-B-C o.s.v.-Mennesker er slet ikke daarlig. Mon ikke adskillige i den senere Tid har vænnet sig til at sove lidt mere, ryge lidt mindre, holde sig lidt mere i Ro hjemme, spare lidt paa usund Luksus for at kunne rette Ryggen og henregne sig selv til A-Menneskene.

Men nu over for vor aandelige Habitus! Ja, P-Menneskene nytter det ikke at skrive om, for de læser ikke dette! P-erne er dem, der lader staa til — lader fem være lige — og maaske lige paa Dødslejet kan svinge sig op til et akut Tilfælde af — højest G-Mennesker. Lad os nøjes med at se paa dem, der i alt Fald tør regnes med under de tre første Bogstaver i Alfabetet — og da man altid skal vise Respekt for den store Flok, saa lad os begynde med C-Menneskene. Det er altsaa dem, der i aandelige Sager forholder sig venligt passive. Hvordan denne Passivitet tager sig ud f. Eks. med Hensyn til Søndagspligten, kunde der skrives meget om. C-Mennesket, der lige akkurat overholder sin Paaskepligt og ellers benytter enhver Undskyldning til at »holde Sengen« Søndag Formiddag, ligefra »nervøs Træthed« efter en langtrukken Lørdagsbasseralle til den »optrækkende Forkølelse«, der sikkert vil blive værre, hvis man staa op og gaar ud i »Morgenkulden« Kl. 9¼ Søndag Formiddag, hvorimod Helbredet præcist indfinder sig til Frokosttid Kl. 12.

Her skal vi kigge lidt paa C-Menneskets Indstilling over for Pressen. Naturligvis er vedkommende ogsaa en C-Læser. Han »læser den Avis, der passer ham«, selv om han i et ærligt Øjeblik godt kan indrømme, at det er en daarlig Avis med en tarvelig Tendens. Den »passer ham« og dermed Basta. Hvordan nu med den katholske Presse? Jo, da han engang er blevet spurgt, om han vil holde de katholske Blade, siger han ja, for husk paa, han er *venligt* indstillet. Af og til i et ledigt Øjeblik kigger han i et af dem — — faar netop Held til at se en Artikel, der er mere velment end velskrevet (og dem leverer vi desværre af og til et Par Stykker af!) — han smiler overbærende og en Smule lettet. Der er altsaa ikke noget der, man burde interessere sig for. Bevares! Man støtter den gode Sag, men læse det — — og det Blad, han foragteligt smider i Papirkurven, har andre anvendt deres karrigt afmaalte Fritid og større eller mindre Evner paa at gøre saa godt, som de nu kunde. Og saa maa de endda være glade for, at der ikke sker andet, for adskillige C-Læsere har for Skik, hvis de tilfældigvis støder paa et eller andet, der ikke passer dem, straks at sige Abonnementet af. Det Abonnement, som en

A-Læser maaske har slidt tyve Trapper for at faa tegnet! Altsaa: C-Læsernes Kendetegn er den fuldkomne Mangel paa Interesse og Vilje til at tænke udover Øjeblikkets Indskydelse.

Nej, saa er B-Læserne ganske anderledes! Det er dem, der passer deres religiøse Pligter — Ære være dem, for dem er der ingen, der kan sætte en Finger paa: De ved, at Brød skal hentes hos Bageren, Sko hos Skomageren og katholsk Tankegang i de katholske Blade. De ved, hvad der staar. Man kan høre dem i det, og de faar aldrig under mg. De læser end ikke ukritisk. De forstaar at vurdere, og synes de, de har læst noget Sludder, er de ikke bange for at gribe Pennen og gøre Indsigelse eller bringe nye Oplysninger. De er den katholske Presses uundværlige Venner. De glædes over det gode, de finder, og de bærer over med Fejl og Mangler, og de betragter det som en ligesaa naturlig Pligt at være Abonnenter som at betale Skat og gaa i Kirke.

Kan man naa højere? Bliver der noget tilbage til A-Læserne?

Masser!!

Der er samme Forskel paa en A- og en B-Læsers Forhold til Pressen som mellem et Menneskes Forhold til sit Barn og sin Hund. Man kan holde inderlig meget af en Hund. Man giver den god Mad, man sørger for dens Forplejning og betaler Hundeskat for den. Man ofrer Tid paa at tage sig af den, og er den syg, er man ked af det. — Men et Barn! Der bliver det pludselig en *Hjertesag*. Barnet skal ikke blot have Ernæring, men den *rigtige* Ernæring, koste hvad det vil af Penge og Anstrengelse. Barnets Anliggender er ikke blot en Interessesag, men en *Hjertesag*. Er der Tale om Sygdom, saa har Sindet ikke Ro hverken Nat eller Dag, til det er rask igen, og Barnet skal *vokse* — vokse sig stort og stærkt, og man venter, at det til Gengæld gør sine Forældre Ære.

Og saadan ser de altfor faa A-Læsere paa den katholske Presse. Nogle giver den Næring. De skriver selv. De nøjes ikke med det sædvanlige: Det kunde jeg godt have tænkt mig at skrive lidt om. De bliver end ikke fornærmede, hvis Redaktøren af en eller anden Grund af og til maa afslaa et Indlæg. *De bliver ved*, fordi det er dem en *Hjertesag*. Andre arbejder for Pressens Udbredelse. Der er Solstraalehistorier nok om gamle, kærlige Mennesker, der uegennyttigt gaar Trappe op og Trappe ned for at skaffe Abonnenter og endda udsætter sig for mange mindre høflige Afslag. Andre laaner deres Eksemplarer ud — sætter dem under Diskussion — *bruger* dem, og atter andre, der hverken har Tid eller Skriveevne, tegner en Annonce selv

eller anbefaler andre at gøre det. For Hjertebarnet *skal* trives — *skal* vokse — — —

Kære B-Læser! — Naar De nu har vist saa stor Energi, da det gjaldt Deres legemlige Velfærd, kunde De saa ikke tænke Dem ogsaa at blive en A-Læser. Saa gavner De Dem selv — De gavner Kirken — De arbejder i den hellige Faders Hensigt! Her gælder det gamle Ordsprog i den omvendte Orden: Har man sagt B, maa man ogsaa sige A.

Holger Krusenstjerna-Hafstrøm.

De danske Avisers store Oplag.

Hovedstadsbladene møder med de største Tal, som for de fleste Avisers Vedkommende er underkastet en halv-aarlig Kontrol og Revision. Her er de vigtigste Blade! (Bogstaverne i Parentes henviser til Bladenes politiske Farve: R: Radikal — K: Konservativ — V: Venstre — S: Socialdemokratisk):

Berlingske Tidende	107.379	— K.
Berlingske Aftenavis	31.393	— K.
Ekstrabladet	42.583	— R.
Kristeligt Dagblad	10.727	— Upol.
Politiken	134.986	— R.
Aalborg Stiftstidende	14.974	— V.
Fyns Tidende	21.789	— V.
Jyllandsposten	24.856	— K.
Vestkysten	19.446	— V.
B. T.	35.146	— K.
Dagens Nyheder	45.473	— K.

For Hovedstadens øvrige Avisers Vedkommende anslaaes Oplagene til at være:

Socialdemokraten	ca. 66.000	— S.
Aftenbladet	ca. 45.000	— Upol.
Børsen	ca. 4.000	— Upol.

Af de større Aviser i Provinsen har:

Aalborg Amtstidende	ca. 15.000	— V.
Aarhus Stiftstidende	ca. 11.500	— V.
Aarhus Stiftstidende	ca. 12.000	— K.
Horsens Folkeblad	ca. 10.500	— V.
Næstved Tidende	ca. 10.130	— V.
Fyns Stiftstidende	ca. 12.000	— K.
Fyns Socialdemokrat	ca. 7.000	— S.
Fyns Venstreblad	ca. 14.000	— R.
Sorø Amts Tidende	ca. 11.500	— V.
Nakskov Tidende	ca. 6.500	— V.
Roskilde Dagblad	ca. 5.600	— V.

(Fortsættes Side 501.)

Fra »Katholiken«s Dage.

Johannes Jørgensen, „Katholiken“s Redaktør.

Kære Hr. Redaktør.

De ønsker nogle Ord af mig om længst afdøde »Katholiken«^{*}). Hvad skal jeg sige — der er gaaet en Meneskealder siden! Og jeg kan end ikke tage Bladet frem og se de fem Aargange igen — jeg ejer intet Eksemplar af det.

Jeg husker kun, at det var lykkelige Tider den Gang — så lykkelige som »Tider« nu kan være under den omskiftelige Maa-
ne. Jeg var i min før-

ste Nidkærhed — og, om end den Ild, som brændte i mig, ikke altid var en hellig Flamme, men ofte nok, altfor ofte (jeg har selv set og sagt det siden) en meget jordisk Harmes Lue — saa var det dog ikke alene Polemikeren, som førte Pennen i det lille 8-sidede Blad. De milde Minder fra Italien steg frem for mig, naar jeg sad i mit Arbejdsrum, med Skrivebordet helt ind under Vinduet (og saa jeg op, saa jeg Korset paa Rosenkranskirken staa gyldent mod den blaa Luft), og jeg skrev om Cottolengo (et Essay, som jeg siden brugte i min Bog om Don Bosco), jeg skrev Bogen om Colombini (den, der den Gang ofte kom i mit Hjem, sagde til mig: »Biagia, det er jo Deres Hustru — og selv vil De være Giovanni Colombini!« — Ak, hvor lidet lykkedes det . . .)

^{*}) »Katholiken« udkom paa Biskop v. Euchs Initiativ første Gang d. 19. Juni 1898, sidste Nr. udkom d. 28. Dec. 1902. Under Johs. Jørgensens Udenlandsrejser redigeredes Bladet af cand. theol. & mag. Niels Hansen og Pastor J. Frederiksen. Bladet fulgte med »Nordisk Ugeblad«, hvis Oplag i den sælles Vandrings Tid steg med ca. 150 Abonnenter. Johs. Jørgensen omtaler ogsaa denne Periode i »Mit Livs Legende«.

Jeg skrev Bogen om Colombini — Den hellige Ild — som (havde jeg nær sagt) Feuilleton i »Katholiken«. Og jeg skrev den (dette er en Bekendelse, som vil trøste mangen Levnedsskildrer, som ikke har Penge til at gøre Studierejser for), jeg skrev den uden at kende Siena anderledes end fra Bøger og Billeder! Den italienske Lokal-farve havde jeg fra Assisi og fra La Rocca. Og maaske er hin lille »Legende fra det gamle Siena« blandt alt, jeg har skrevet om Italien, det reneste Udtryk for Landets inderste Karakter.

Men havde jeg ikke haft Tvangen over mig til hver Uge, ene, at fylde »Katholiken«s 8 Sider, vilde »Den hellige Ild« maaske aldrig være blevet skrevet.

Assisi, 13. Marts 1936.

Johannes Jørgensen.

(Fortsat fra Side 499.)

Ifølge »Dansk Provinspresse« (1925) har de 144 Dagblade, der udkommer i Jylland, følgende Oplag:

39	Dagblade under	2.000
48	— mellem	2.000 og 4.000
34	— mellem	4.000 og 8.000
23	— over	8.000

(Denne sidste Gruppe udgjorde næsten de 44 % af det samlede Oplag). Den danske Provinspresses samlede Oplag udgør ca. 680.000. Af de sidste 23 havde de 13 over 12.000 Abonnenter.

Af de katholske Blade er der saa godt som intet, som naar op over de 2000, i alt Fald hvad betalende Abonnenter angaar. Og dog burde vi under Hensyn til, at Danmark producér 1 Avis for hver 2,9 Indbygger, og vi er over 25.000 Katholiker, kunne komme op paa ca. 7—8000 Abonnenter!

Enighed gør stærk.

Naar man ser bort fra det Tilløb til Trust, som C. Ferslev (1856—1910) gjorde, den Mand, der herhjemme brugte de første Rotationspresser, de første Følge-, Hæfte- og Sættemaskiner og 1873 grundlagde »Aftenposten«, 1874 »Nationaltidende«, 1889 overtog »Dagens Nyheder« og 1891 »Dagbladet«, har vi ikke egentlige Trusts her i Danmark. Men grundet paa økonomiske Interesser, af Propagandahensyn, som Følge af den tekniske Udvikling, søger de store Aviser at samle flere og flere Blade i deres Forlag, og de mindre bliver Aflæggeraviser med fælles almindeligt Stof, men under særlige Titter og med særligt lokalt Stof.

(Fortsættes Side 503.)

Af en gammel Bladsmørers Erindringer.

Baronesse E. Rosenørn-Lehn.

For 27 Aar siden debuterede jeg i Roskildes lokale Blade med en Artikel om Christi Legems Fest, som det Aar (1909) for første Gang fejredes her i Byen. Karakteristisk for Pressens Holdning dengang er den lille redaktionelle Undskyldning, hvormed et af Bladene indledede Artiklen: »Nedenstaaende Artikel, der, som man ser, er skrevet af en katholsk Kristen, er tilsendt os med Anmodning om Optagelse. Uagtet vort Blad jo ikke kan være Organ for de forskellige Trossamfund, har vi dog ikke fundet tilstræk-

kelig Grund til at nægte Optagelse af den velskrevne Skildring, som jo ikke udfordrer til Imødegaaelse.« Mange Aar efter fortalte en af Byens ansete Borgere mig, at den Artikel havde givet Stødet til, at han blev Katholik.

Derefter blev det Tradition igennem ca. 20 Aar, at jeg hver Sommer fik en forberedende Artikel om Christi Legems Fest optaget i Bladene, indtil Festen var blevet en hævdvunden Institution i Byens Liv. Det blev Indledningen til det udmærkede Forhold til den lokale Presse, som jeg igennem den lange Aarrække har kunnet glæde mig ved. Der fremkommer jo nu og da direkte og indirekte Angreb paa den katholske Kirke og dens Lære, og med en loyal Retfærdighedssans, jeg mange Gange maatte beundre, optog Roskildebladene mine Forsvar og Gensvar.

Ikke mindre loyalt handlede Hovedstadsbladet »København«. Hos dets Redaktør, H. Witzansky, havde, uden at jeg vidste det, Pater Blois S. M. M. banet Vejen; han var engang kommet op til Redaktøren med Lommerne fulde af »La Croix«, havde væltet hele Bunken ud paa Redaktørens Bord og sagt: »Kan De ikke gøre noget, skrive noget om alt dette her?« Det drejede sig dengang om Religionsfølgelsen i Frankrig. Det var aldrig blevet til mere, men den unge Pater havde gjort et godt Indtryk, Redaktøren havde ogsaa læst Bladene, han bragte, og da jeg nogle Aar derefter (1914) kom, fik jeg en venlig Modtagelse og Lov til at skrive alt, hvad jeg vilde, i »København«. Det var undertiden polemiske Indlæg, men mest Bidrag til Rubrikken »Af Dagens Krønike«, hvoraf jeg bløt skal nævne en Serie betitlet »Den franske Folkesjæl«.

Nu, hvor andet Arbejde lægger Beslag paa min Tid og mine Tanker, og min Journalistvirksomhed derfor er kommet mig paa Afstand, ser jeg vel klarere de Mangler, der har hæftet ved den. Om den har været til Nytte (ud over ganske enkelte Tilfælde som det ovenfor nævnte), ved jeg ikke. Skulde jeg begynde forfra, tror jeg, at jeg mindre vilde lægge Vægt paa Polemik og mere paa Skikkelser og Foreteelser, hvorved Læseren føres ind i katholsk Atmosfære.

Lad mig slutte med et Ord af Kardinal Manning: »Bevisførelse alene kan aldrig forberede (til Modtagelsen af Sandhed), men Klarhed (Evidentia) er Sandheden, der ser ud af Skyen og gør sig selv synlig som Lys.«

Erikke Rosenørn-Lehn.

(Fortsat fra Side 501.)

»Socialdemokraten« er med sine 61 Aflæggerblade i Provinsen det mest talende Eksempel herpaa. Et andet er »Vestkysten«, som alt efter Stedet hedder: »Esbjerg Avis«, »Ribe Folkeblad«, »Tønder Avis«, etc. (ialt 7 Aflæggere).

Eller en anden Form for Koncentration! »Berlingske Tidende«s Trykkeri besørger ikke blot »Berlingske Aftenavis«, »B.T.« og »Søndags B.T.« med hver sin egen Redaktion, men ogsaa »Radiolytteren«, »Populær Radio« og »Hus og Frue«. »Dagens Nyheder« har paa samme Maade: »Søndagstillæget«, »Lytteren« og »Ugeromanen«. »Politiken« har »Ekstrabladet«, »Magasinet« og »Lytterbladet«.

Sammenslutning og Koncentration paa Pressens Omraade er et Tidens Tegn! Naar selv Blade med Millionbeløb i Ryggen saa vidt muligt undgaar spredt Fægtning og samler alle Kræfter til den store Ydelse, hvor meget mere trænger saa ikke vi Katholiker til gensidig Støtte, vi, der ganske vist har Katholicismens Stormagt i Ryggen, men presse-mæssigt kun repræsenterer den paa Halvdelen af den Plads som »Berlingske Tidende« indrømmer sine »Kulørte Sider«!

Reklamens og Annoncernes Rolle i dansk Presse.

De færreste gør sig en Forestilling om Annonce- og Reklamevæsenets voldsomme Udvikling især i de sidste 15—20 Aar. »Dansk Reklameforening«, der blev stiftet 1924, har haft fuldt op at gøre. Der findes henvend 120 Annonce- og Reklamebureauer, saasom: »Danske Erhvervs Annoncebureau«, »C. V. Duvantier«, »Gutenberghus Reklamebureau« o. s. v., hvis Magt ikke kan opgives i Penge og Kapital, da de fleste er paa private Hænder. I 1933 indeholdt de københavnske Aviser 47.153.750 mm Annoncer, og Provinspressen havde i samme Aar 124.783.250 mm. Og ligesom de større og mindre Blade lever af Annoncerne,

(Fortsættes Side 506.)

»VARDEN.«

Osc. Andersen, „Varden“s Red.

I Aaret 1895 ansaa de danske katholske Akademikere sig for talstærke nok til med Udsigt til et heldigt Resultat at danne en katholsk Studenterforening. Og Forhaabningerne om, at et A.C. (Academicum Catholicum) skulde vise sig at have Livskraft, slog godt nok til, saa godt, at A.C. endda kunde skyde Sideskud fra Stammen. Saadan var bl. a. A.C.'s paa de danske Lægfolk beregnede Foredragsrækker — og det litterære Tidsskrift »Varden«, der — omend under beskedne Former — skulde være et Sidestykke til de bestaaende

større protestantiske eller liberale: »Tilskueren« og »Dansk Tidsskrift«.

Cand. phil. *Oscar V. Andersen*, som var ivrigt Medlem af A.C., tilbød for egne Penge at starte Tidsskriftet og — paa Basis af de litterære Penne inden for A.C. — at være Tidsskriftets Redaktør. Planen blev ført ud i Livet i 1903.

Efter katholske Forhold var »Varden« anselig. Det udkom med et stort Nummer hver Maaned, det typografiske Udstyr var første Klasses, og Indholdet baade broget og solidt, og det har igennem sin 11-aarige Bestaen bragt mange vægtige Indlæg i Tidens Debat og mange Oversættelser fra katholsk udenlandsk Litteratur. Dette sidste kunde vel kaldes Tidsskriftets Specialitet. — Oscar V. Andersen var en dygtig Sprogmand og især ivrig spansk og fransk interesse- ret og kastede sin Kærlighed paa den provençalske Digterskole, som stod under Førerskab af *Frédéric Mistral*, hvis Hovedværk, det bredt anlagte episke Digt *Mirèio*, Andersen oversatte og lod udkomme paa »Vardens Forlag« i en ren bibliofil Udgave. Andre Bøger paa samme Forlag og af samme Oversætter var *Clemens Bretano*: »Af en vandrende Peblings Levnedsbog« (Tysk), *Stijn Streuvels*: »Julebarnet« (Flamsk), *François Dezeuzes*: »Plageaanden« (Fransk), *Kees Meekels*: »Blomsterflor« (Hollandsk). Som man vil se en betydelig Indsats i et bevidst katholsk Aandsarbejde i det protestantiske Danmark. En fast Rubrik i »Varden«s Numre var Theater- og Boganmeldelser. Takket være ogsaa et ivrigt og dygtigt Medarbejderskab fra Clerus' Side blev mange theologiske Spørgsmaal af almen Interesse grundigt og videnskabeligt belyst i »Varden«, og man ved, at »Var-

den« af den Grund blev læst og ogsaa holdt af ikke saa faa protestantiske Gejstlige. Man kan kort og godt sige, at intet menneskeligt var Tidsskriftet fremmed, men Tidsskriftets katholske Linie blev altid holdt, det flød ikke ud, og »Varden« har utvivlsomt ydet et værdifuldt Bidrag til at udbygge hos de anderledes troende Kendskabet til katholsk Livsanskuelse og hos Katholikerne Tilliden til, at selv den danske Minoritet kunde hævde sig paa det aandelige Omraade.

Det saa virkelig ud til, at dette dristige Foretagende var konsolideret — det begyndte i Aaret 1909 endog at udkomme med et Nummer hver 14. Dag. Men naturligvis kunde »Varden« ikke i den Forstand betale sig; det var økonomisk afhængig af Redaktørens Offersind, og det var paa den anden Side ikke i Stand til at betale sine Medarbejdere. Disse begyndte i nogen Grad at svigte — og Redaktøren maatte afbalancere dette ved at udvide sit personlige Medarbejderskab. Altsaa skrev han flere og flere af Artiklerne selv, men da hans litterære Evner kun omfattede et ret begrænset Felt, begyndte »Varden«s Fysiognomi efterhaanden at stivne. Man kunde næsten sige, at det stivnede i det provençalske — Bladet mistede foruden Medarbejdere nu ogsaa Abonnenter. Man forsøgte at omdanne »Varden« til et Aktieselskab, og som saadant levede det videre i tre Aar — men nu var ogsaa Redaktøren blevet træt, og i 1913 saa »Varden«s sidste Aargang Lyset — de sidste Aars Skumring blev til Nat.

Træt og skuffet over, at hans ideale Anstrengelser ikke havde givet nogen rigtig fuldmoden Frugt, lod Oscar V. Andersen »Varden« gaa ind. Dermed rystede han endog Landets Støv af sine Fødder og rejste først til det Syden, fra hvis Litteratur han selv havde hentet saa mange — man kunde maaske sige *for* mange Impulser — han tog til Provence og gjorde en Slags Pilegrimsfærd til Mistrals, Roumanilles, Dezeuzes og de andre større eller mindre provençalske Digteres Steder. Derfra gik Rejsen til Spanien (ogsaa fra den spanske Litteratur havde han oversat bl. a. *Armando Valdes*: »Don Fernandos Penge«), og saa slog han sig endelig ned paa Malorca. Her har hans originale, noget kantede Personlighed aabenbart befundet sig vel, thi han levede her i næsten ti Aar — indtil sin Død i 1925.

Som Minde om Oscar V. Andersen og hans Medarbejderes Gerning i den danske katholske Presses Tjeneste staar nu paa mange katholske Reoler — men ogsaa paa Protestanters — den anseelige Række af »Varden«s Aargange — i Oktavformat, i deres karakteristiske Omslag: en smuk olivengrøn Tone med de tre nordiske Helgenkongers Sigiller i kraftigt rødt — og det kan den Dag i Dag have Interesse at gribe tilbage til disse gamle Aargange og faa auten-

tisk Besked om Ting, der rørte sig i Aarhundredets Begyndelse paa Aandslivets Omraade i Danmark, forsaavidt det havde Berøring med det katholske.

Set paa Baggrund af de relativt smaa skandinaviske katholske Forhold — thi Tidsskriftet var i Virkeligheden interskandinavisk — for selv om dets Sæde var i København, saa havde det dog Medarbejdere baade i Sverige, i Norge og paa det fjerne Island — var »Varden« en Bedrift. — Og at den paa den anden Side ikke var et Kunstprodukt — men et naturligt Udslag af det katholskes baade Trang og Ret til at gøre sig gældende, ses jo allerede deraf, at der ikke gik lang Tid efter »Varden«s Ophør, inden dens Afløser og Fortsætter saa Lyset i »Credo«s Skikkelse, selvom Hovedsædet København nu blev afløst af Stockholm.

Med en vis Stolthed har Nordens ca. 35.000 Katholiker Lov til at se hen til den store katholske Presseudstilling, som i Aar i Maj Maaned vil blive aabnet i Rom, thi at vi — foruden med andet — kan deltage med to Tidsskrifter — de seksten Aargange af »Credo« og de elleve Aargange af »Varden« — er ikke noget ringe Udslag af den nordiske Katholicismes Evner og Energi paa det publicistiske Omraade. Hvis den nordiske Presseafdeling i Rom bliver ordnet med det rette Haandelag, behøver vi ikke at drukne i Mængden — og heri kan da et langt og trofast og dygtigt Arbejde i den gode Sags Tjeneste se sin Belønning.

P. H. Perch.

Fortsat fra Side 503.)

saaledes forstaar de ogsaa at benytte sig af Reklamen til Støtte for deres egen Udbredelse. Man hverver pr. Telefon, man sender Agenter ud, man fanger Publikums Opmærksomhed ved Konkurrencer, Præmier o. s. v.. Et herværende Aftenblad brugte et af de sidste Aar alene til Propaganda 160.000 Kr.

Her sender vi venlige Tanker til dem af vore Læsere, der uden Vederlag hjælper os med at udbrede »Nordisk Ugeblad«: den nidkære gamle Dame for Eks., der hver Uge sælger sine 16 Eksemplarer, den anden, som betaler for 5 Abonnenter, den unge Mand, som hver Uge cykler rundt og inkasserer 25 Øre hos »sine« Abonnenter! Vi takker ogsaa dem, der støtter os ved at tegne Annoncer, ved at købe hos Annoncørerne.

Hvad Tidsskrifter og Ugeblade betyder.

Kørte Aviserne med Bilens Fart, saa benyttede Tidsskrifterne Flyvemaskine! De 26 Tidsskrifter omkring 1800 herhjemme var i 1915 blevet til 788, i 1924 til 1094, i 1929 til 1250 og i 1934 til 1355!

(Fortsættes Side 508.)

Lidt dansk Pressehistorie.

Efter at Menigmand her i Landet siden Bogtrykkerkunstens Opfindelse havde maattet nøjes med at faa Nyheder gennem mere eller mindre tilfældige, og særlig tyske Flyveblade, hvis Indhold ikke saa meget drejede sig om vigtige politiske Efterretninger som Rygter om Varsler og foregivne Mirakler, der opfordrede til Bod og Verdensforsagelse, og Regeringen sine Nyheder ved Hjælp af faste, betalte Korrespondenter rundt omkring i Udlandet, skabte Christian IV's Postordning 1624 Muligheden for Udbredelse af det, vi nu kalder Aviser. Ved Privilegium af 29. Juni 1634 fik Boghandleren Joachim Moltke og Bogtrykkeren Melchior Martzan, der begge var indvandrede Tyskere, Ret til at udgive en ugentlig Avis. Deres Tanke var fra Begyndelsen, at Avisen skulde skrives paa Dansk for at kunne faa tilstrækkelig Udbredelse i Befolkningen. Dette blev dog ikke til Virkelighed, og den tyske Avis, som de to privilegerede Mænd udsendte, blev aldrig til andet end et visst og forkrøblet Skud, der nærmest maa betegnes som en Overgangsform fra Flyvebladet til den regelmæssige Avis, selv da andre Bogtrykkere havde arvet Moltkes og Martzans Privilegium. Intet kunde trives eller udvikle sig i de trange Tider omkring det syttende Aarhundredes Midte, da Pest og Krige afvekslende hærgede vort Land, og nogen dansk Avis fremkom ikke før Christian V's Dage, naar man ser bort fra Anders Bordings danske Mercurius, der rettelig har sin Plads ikke i Pressens, men i den danske Digterkunst Historie.

Den egentlige Grundlægger af den danske Presse er Daniel Paulli, der var Søn af den kongelige Livlæge Simon Paulli. Aar 1672 fik han Bevilling til alle Postdage at lade trykke og sælge ekstraordinære Relationer, hvori han foruden de almindelige politiske Nyheder fra Udlandet vilde meddele Vekselkurser og Priser paa Varer og andet om Handelen paa fremmede Steder, som kunde være nyttigt at vide for Købmandsstanden herhjemme. Paulli udgav baade tyske og danske Aviser; det er imidlertid kun de sidste, der har Betydning i Pressens Historie, idet der her ikke alene er givet Meddelelser fra Udlandet efter dér udgivne Blade, men ogsaa fandtes stadige Underretninger om de indrepolitiske Begivenheder og andre Nyheder. Beretningerne fra Slagmarkerne i den skaanske Krig er saaledes baade udførlige og talrige, hvorfor de uden Tvivl har fundet en stor og stærkt interesseret Læsekreds. Da en anden Avisudgiver optraadte som Konkurrent til Paulli, bevirkede dette, at der baade blev livligt Røre og Friskhed over denne den danske Presses første Blomstringstid, men efter

kort Tids Forløb indtraf der en Slappelse og Hensygnen, og hvad der udkom af danske Aviser ved Overgangen fra det 17' til det 18' Aarhundrede var overmaade tarveligt. Johannes Laverentzens Kjøbenhavnske Postrytter er saaledes kun et tyndt Uddrag af udenlandske Blade, hvorfor den heller ikke, saa lidt som andre af den Tids danske Pressefrembringelser, var i Stand til at hævde sig i den økonomiske Konkurrence med de tyske Aviser. Først da Wielandt Aar 1719 fik et Privilegium til at udgive en fransk Ugeavis og siden ved Arv kom i Besiddelse af »Københavns Postrytter«, hvorved han blev Herre over hele den daværende danske Presse, gik det støt fremad, særlig efter at hans Arvtager Ernst Heinrich Berling byggede videre paa den lagte Grundvold. Han og hans Efterkommere i Familien udgav deres Blade under forskellige Navne indtil Aar 1833, da Navnet »Berlingske politiske og Avertissementstidende« indførtes, et Navn, der først for nylig er afkortet til »Berlingske Tidende«. Den ældste danske Avis uden for København er »Aalborg Stifttidende«, der begyndte at udkomme Aar 1767. Først langt ind i det 19' Aarhundrede begyndte de danske Aviser at udkomme daglig. Den ved Grundloven af 1848 afskaffede Censur gav yderligere Aviserne Vind i Sejlene, ligesom de politiske Begivenheder i 70erne og 90erne i forrige Aarhundrede frembragte en ny Pressebølge, særlig i demokratisk Retning.

A. Nissen.

(Fortsat fra Side 506.)

Om hvilket Sprog taler ikke Oplagstallene! Postvæsenet, som jo kun distribuerer en Del af Bladene, befordrede:

omkring 1800	250.000	Eksemplarer.
— 1864	750.000	—
1884	4.000.000	—
1915	40.000.000	—
1924—25	57.200.000	—
1928—29	64.000.000	—
1933—34	76.600.000	—

Det er især Fagbladene, der har bidraget til denne Udvikling, men Ugebladene, Magasinerne o.s.v. holdt Trit eller ilede forud, hvad Oplag og Udstyr angaar. »Hjemmet« havde 1935 et Gennemsnitsoplag paa 213.904. »Illustreret Familie-Journal« paa henvend $\frac{1}{2}$ Million. »Tempo« paa 33.518. Et Sportsblad som »Idrætsbladet« har 8806. Da der er 992.000 Husstande i Danmark, vil det sige, at der i 1933 kom 253 postbesørgede Blade pr. 100 Husstande, heraf 40 Dagblade og 213 andre Blade.

Man hører sommetider Klage over, at »Nordisk Ugeblad«s Abonnementspris, Kr. 3,— pr. Kvartal, er for høj.

(Fortsættes Side 511.)

PRESSEN.

Jeg mødte Djævlens paa Hjørnet af Rue Bayard. Han var i stiveste Puds: graa Overfrakke, blød Flip, ulasteligt pressede Benklæder, Richelieu Sko, stokrose-farvede Sokker.

»Hvad laver du her?« siger jeg til ham — for vi siger du til hinanden.

»Jeg holder Øje med din Kongres.«

»Den gør dig altsaa lidt urolig —?«

»Aa, meget lidt,« grinede han sarkastisk. Men bag hans lyse Skildpaddemonokel opfangede jeg Løgneren i hans Blik.

Han giver sig til at spadsere ved Siden af mig. »Skynd jer, lige saa meget I vil — jeg har jer i Saksen allesammen — jeres Fortællinger morer mig — jeres Ønsker glæder min slunkne Mave. Ser I denne Næve?« Han viste mig sine knoglede Fingre. — »Den har bundet et Bind for Katholikernes Øjne, saa det ikke er gaaet op i et kvart Aarhundrede. — Ah, jeg forstaar at knytte Knuder — —«

Nervøst viste han med sin Stok hen paa nogle forbipasserende. »Se — den fikse Herre — han har mit Bind for Øjnene — det er en Katholik — er du med: — en Katholik! Men han abonnerer paa en af mine Morgenaviser; og desuden sender han hver Aften Bud efter en trosfjendtlig Avis. Han læser den, smider den i Papirkurven, og derfra vandrer denne Avis videre og holder sin Prædiken i hele Huset, lige til Køkkenet — Bindet!«

Nogle Skridt længere fremme gaar en ung Dame forbi os. »Ser du hende der? Hun gaar til Messe. Men dog er hun min trofaste Abonnent og ofrer tre Sous paa mig hver Dag. — En Vanddraabe! vilde en af dine blindede Katholiker sige. Men du ved godt, at selv om en Vanddraabe intet er, saa er hele det frygtelige Ocean kun sammensat af disse smaa Vanddraaber. Det er for denne døbttes og hendes Liges tre Sous, at jeg her midt i Byens Hjerter bygger mig disse Paladser, som er mine Paladser, forsynet med Sættemaskiner og Rotationspresser og med Specialledninger forbundne med Verdens Hovedstæder! Denne kristne Kvinde har ogsaa Bindet for Øjnene!«

Vi kommer til en Kiosk. Satans Øjne lynner: »Tæl dine Blade! — Tæl de andre!« udbryder han.

Jeg tæller: En, to, tre, fire, fem — — det var alt!

»Men tæl nu mine!« Hans Stok gaar stødvis fra det ene Blad til det andet. »Mit det her paa Grund af dets ledende Artikel! — Mit det der paa Grund af dets Feuilleton! — mit dette paa Grund af dets Annoncer! — mit dette paa Grund af dets Billeder! — Og dette — og dette —!« Ved Tallet tre og fyrrer lader han Stokken falde.

Og det var sandt. Af forskellige vægtige Grunde talte de hvert Djævlens Sag.

En Præst gaar forbi. —

Med en mærkelig Opmærksomhed følger han Præsten med Øjnene: »Selv han — bærer Bindet —. Se, han er drivvaad af Sved — han har lige holdt en Prædiken — en smuk Prædiken! Han har visseligen ikke skaanet mig, den Karl! Hans Slutning paa Prædiken var især studeret. Men han henvendte sig til fire Hundrede Mennesker, som var overbeviste i Forvejen. Men jeg! — du har lige set min Kiosk — se nu engang, hvor den »trækker«.«

Klokken var fem om Eftermiddagen. Menneskene drev som en bred Strøm ned ad Gaden hen imod Banegaardene. Kontorfolk fra alle Kontorer, Arbejdere fra alle Fabrikker kom forbi Kiosken; Ekspeditricerne kunde ikke folde Aviserne hurtigt nok sammen — hvert femte Minut forsynede hæsblesende Cyklebude dem med tunge Pakker, endnu vaade af Tryk-sværten.

Satan strækker sin magre Haand ud og siger stolt: »Mit Kød, det der! — Og Præsten, som gaar forbi, ser ikke, at der mellem min Prædiken og hans er samme svimlende Afstand som mellem de tunge Kanoner og Mitrailleuser og Fortidens Armbrøst! Nej, han ser ikke — læg Mærke til det, Pierre — han ser ikke med rædselslagne Øjne paa min Kiosk — den Kiosk, som hver Dag, ja næsten hver Time paa Dagen stjæler Sjælene fra ham, selv de smaa Børns Sjæle — alle forløste ved den Andens Blod.«

Denne Præst ogsaa med Bindet for —!

Djæveln bliver urolig: »Aah, et Øjeblik,« siger han. — »Jeg blev bange for — Naar jeg saa Nonnerne blive jaget bort fra Skolerne, naar man stjal Kirkens Formuer og Ejendele, sagde jeg til mig selv: Pas paa! — Ruinerede Katholiker vil faa Brug for Masser af Penge! Sult faar selv Ulve til at forlade Skoven. De kan ikke andet end lægge Mærke til alle de enorme Summer, som Jubol, Globéol, Gadum, Gibbs, Pink o.s.v. ofrer til Pressen; de vil sige til sig selv: Men hvis jeg ogsaa benyttede denne Presse til mine Arbejder? Hvis jeg ogsaa betjente mig af Aviserne? Hvis jeg nu kunde opnaa en virksom Majoritet inden for disse »Dagblade«, som alle Mennesker læser? Hvis jeg ogsaa besteg denne gigantiske Tribune for at raabe al min Elendighed ud — og hvem ved! — maaske kunde Stemningen vende sig, for Folket tilhører den, som taler til det! Det var i den Grad antydet, at — ja — jeg tilstaar det, jeg, Satan, blev bange! Hvad vilde mit Kejserrige have været, hvis Katholikerne med deres Ideal, deres frodige Apostolat og den Andens Velsignelse havde vendt Pressens frygtelige Vaaben imod mig? Saa fordoblede, tredoblede jeg Bindet — og Uvejret drev over. Blidt resignerende ribbede Katholikerne sig een Gang til for alt, og Pressen forblev min — med sin Indflydelse og sin Mission.«

Satan retter med en stolt Bevægelse paa sin Monokel. »Jeg Mørkets Engel, jeg har intet Bind for Øjnene, og jeg ser klart, aa, saa klart! Jeg forsøger særlig det, som Katholikerne aldrig har følt — mit prægtige Vaabens Stolthed! Og min Avis — hvor mange Gange har jeg ikke favnet den, naar visse store Aftener var til Ende! For den er det mest virksomme i min Stemme. Denne Stemme høres lige fra Døren i min Redaktion — den springer som en Kat fra Kiosk til Kiosk, den taler ind i alle Hovedstæders Kvarterer. Den trænger ind paa alle Banegaarde — den tager Toget — alle Togene — Skibet — alle Skibene. Paa sin Vej gaar den ind i alle Skoler; den gaar fra By til By, fra Landsby til Landsby, fra Flække til Flække, fra Kro til Kro, fra Hytte til Hytte, den standser ikke, før der ikke er een eneste Sjæl mere at tage. Den mobiliserer selv Børnene. Jeg har ogsaa selv mine Pager — betaler oven i Købet ogsaa deres Huer! Men denne almindelige Konfiskation, den kender Katholikerne ikke — Bindet! —«

Vi kommer til Døren ind til et Theater bygget af Træ, hvor Kongressen afholdes. Satan viser mig det med et Udtryk af den dybeste Foragt i Øjnene: »Der —«

Men jeg ser Goliath lige ind i Ansigtet og siger: »Foreningen er alt for lille endnu.«

Han svarer med en Gudsbespottelse.

Og jeg fortsætter: »Trods den frække Sandhed i den alt for reelle Triumf tror jeg, aa Satan, paa Sejren ved Ham, der har det evige Livs Ord, jeg tror, at en Dag vil det løses — Bindet — en Dag vil Aanden blæse — og saa endelig vil Katholikerne se klart, aa, den Dag — den Dag.«

Pierre l'Ermite.

Brevkasse.

Ved Redaktionen noget om Pater Depozzos Skæbne? Han var jo en af Medstifterne af »Nordisk Ugeblad«.

I N. U. af 11. Juni 1933 finder vi følgende, som er taget fra Wilhelm Karups Livserindringer:

»I Efteraaret 1853 stiftede jeg Bekendtskab med en Præst af Jesu Selskab, Pater Depozzo, som i nogen Tid opholdt sig i København for at assistere Pastor Grüder under Koleræpidemien. Med denne talentfulde Mand underholdt jeg mig daglig om de Skridt, der burde gøres for at fremme de kristelige Interesser i Skandinavien. Resultatet af disse Samtaler blev, at Pastor Grüder, Pater Depozzo og en Del Lægfolk stiftede »Ansgariusforeningen« til kristelige Interessers Fremme i Norden.«

Endvidere har vi fra Pater A. Menzinger S. J. modtaget følgende supplerende Oplysninger: Puoz er en gammel Slægt fra Seth i Graubünden. Den har sit Navn efter det biskoppelige Len: Puoz, som den besad i det 13. Aarh. Johann Fidel Depuoz er født den 22.-1.-1817, blev Præst 1851. Efter at være udtraadt af Jesuiterordenen blev han Direktør for Kostskolen Löwenberg ved Schlenis (Graubünden). I 1862—65 var han Professor ved Præsteseminariet i Chur. Derefter grundlagde han i Ilanz en Real- og Industriskole for Piger; denne Skole eksisterer endnu under Navnet: St. Josefs Institut. Han planlagde ogsaa Oprettelsen af et Hospital i Ilanz, men dette blev først til Virkelighed i 1913. Han døde 1875.

Den gode Presse.

Ethvert Væsen i fysisk og moralsk Forstand, Enkeltpersoner, Familier, Stater, Foreninger og Grupper af alle Slags, kort sagt, all, som tænker, taler og handler i den menneskelige Sfære, er forpligtet til, enhver efter sin Natur, at bekende det kristne Dogme og overholde de kristne Skikke, hvilket gøres paa to Maader: en negativ og en positiv Maade. Avisen bør, sidcn det er den, vi taler om, hverken krænke Dogmet eller Moralen: det er den første Maade. Den skal udbrede og forsvare begge — det er den anden Maade.

Fortsat fra Side 508.)

Kan være, at enkelte ikke kan afse disse Penge i disse Krisetider, men kan det store Flertal undskyldes hermed i et Land og en Tid, hvor Underholdningsblade af ofte ret tvivlsom Værdi har sande Kæmpeoplæg?

Maj. Kirkelig Kalender.

10. S. 4. Søndag e. Paaske.	17. S. 5. Søndag e. Paaske.
11. M. Ferialdag.	18. M. Venantius. — <i>Bededag.</i>
12. Ti. Nereus, Achilleus, Domitilla og Pancratius.	19. Ti. Petrus Cælestinus. — <i>Bededag.</i>
13. O. Robert Bellarmin.	20. O. Bernardin af Siena. — <i>Bededag.</i> — Vigilie.
14. T. Bonifacius.	21. T. CHRISTI HIMMEL- FARTS DAG.
15. F. Johs. Bapt. de la Salle.	22. F. i Oktaven.
16. L. Ubald.	23. L. i Oktaven.

Maj. Ugens Messebønner.

10. S. 4. Søndag e. Paaske (587—427); 2. Sæt Bønner: Antoninus (908—739), 3. Sæt Bønner: Gordian og Epimachus (908—739).
11. M. † Ferialdag (587—427) uden <i>Credo</i> ; 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
12. Ti. † Nereus, Achilleus, Domitilla og Pancratius (909—741); 2. og 3. som Mandag.
13. O. Robert Bellarmin ([41]—[42]).
14. T. † Bonifacius (911); 2. og 3. som Mandag.
15. F. Johannes Baptist de la Salle (911—742).
16. L. † Ubald (912—755); 2. og 3. som Mandag.

Abonnér paa „Nordisk Ugeblad“!

3 Kr. pr. Kvartal. Bestilles enten hos Postvæsenet eller paa Menighedskontoret, Bredg. 64, Kbhvn. K. Telf. Palæ 3762.

Meld Dig ind i Ansgariusforeningen!

Aarskontingent Kr. 5. Indmeldelser modtages paa Menighedskontoret som ovenfor.

Send Dit Bidrag til St. Ansgars Fond

til Udvidelse af „Nordisk Ugeblad“. Bidrag modtages af Kassereren Hr. A. Prüser, St. Annæ Plads 28. Giro 267 73.

INDHOLD:

Biskop Joseph Brems: Due Parole circa la Stampa	465
A. Pichler C. SS. R.: Majdronningen og Pressen	467
Peter Andreasen: Vor Presses Værnehelgen	469
G. Scherz C. SS. R.: Presseransagelse i Norden	471
Katholske Blade i Norden (Statistik)	474
A. Menzinger S. J.: „Den raabende Røst i Ørkenen“ eller: Hvorfor en Presse-Verdensudstilling?	475
Jobs. Hansen: Fra Ugebladets Vej	477
J. Holstein-Ledreborg: Religion - Politik - Presse	483
Chr. Lauritsen: Presseret i Stat og Kirke	486
Katholske Blade i Norden	488
Holger Krusenstjerna-Hafstrøm: Er De en A-Læser?	497
Johannes Jørgensen: Fra „Katholiken“s Dage	500
Erikke Rosenørn-Lehn: Af en gammel Bladsmørers Erindringer ..	502
P. H. Perch: „Varden“	504
A. Nissen: Lidt dansk Pressehistorie	507
Pierre l'Ermite: Pressen	509
Brevkasse	511

FREMMEDESPROG-TRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflæret til Postvæsenet Onsdag d. 6. Maj.

R^{OM}US Episcopus JOHANNES von EUCH, Vicarius Apostolicus Daniae.
Episcopus titularis Anastasiopolitanus 1892. + 1922. [Praefectus Apostolicus 1884-1892].

Biskop JOHANNES von EUCH, Apostolisk Vikar for Danmark.
Titularbiskop af Anastasiopolis 1892. + 1922. [Apostolisk Praefekt 1884-1892].

Rmus Præfectus Apostolicus HERMANNUS GRÜDER 1868-1883

Apostolisk Præfekt, Msgr. HERMANN GRÜDER 1868-1883

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 9 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Unde. Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 20.

Søndag den 17. Maj

1936

INDHOLD: Et Alvorsord om vor Presse. — 1536. — Stat og Kirke i Italien. — Frankrig og Kommunismen. — Had mod Gud og Mennesker i Rusland. — Missionærens Vanskeligheder. — Fra Kirkens Trængsler. — St. Knuds festens Program. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalendar. — Ugens Messebønner.

Christi Himmelfart,
af Luca della Robbia.

Et Alvorsord om vor Presse.

I alle Lande og i alle Befolkningslag har Pressen i de sidste Aartier fundet stadig større og større Udbredelse. Aviser og Ugeblade, Maanedsskrifter og Magasiner er skudt frem som Paddehatte. Vel sandt, mange af dem maa gaa ind igen efter kortere eller længere Tids Forløb, men andre dukker straks op i Stedet for. Oplysning og Belæring, Underretning og Viden bliver ved denne vidtforgrenede, righoldige og mangeartede Presses Hjælp spredt viden om blandt Klasserne i alle Lande. Ved første Øjekast skulde man mene, at ethvert dannet og kultiveret Menneske maatte hilse Pressens stadig større Udbredelse med Glæde og være begejstret for dens oplysende og belærende Arbejde. Dog, dette er langtfra Tilfældet, og Grunden til denne Reservation er for største Delen at søge deri, at Pressen i sin Iver for at hverve stedse flere og flere Læsere er gaaet paa Akkord med de Principper, der til enhver Tid maa gælde for sund og sand Oplysning, Belæring og Underholdning. Alt for ofte indeholder Pressen, hvad Folk gerne vil høre, hvad der smigrer deres Forfængelighed og giver deres Lyster og Lidenskab frit Spillerum. Derfor er denne reserve-rede Holdning hos mange især af den ældre Generation fuldt ud berettiget og forstaaelig.

Men ligesaa forstaaelig og berettiget denne Holdning kan være, naar det drejer sig om Pressen i al Almindelighed, ligesaa forkastelig og forkert er den, naar det drejer sig om den katholske Presse. Thi her behøver vi — takket være det kirkelige Overopsyn — ikke at nære Frygt for at blive vildledt eller paavirket i daarlig Retning, saasandt den katholske Presse staar som Organ og Udtryksmiddel for Kirken selv, den, som er al Sandheds Støtte og faste Grundvold i Kraft af Christi Forjættelse om Helligaandens Bistand, der skal vejlede den til Sandhedens hele og fulde Erkendelse. Derfor kan og bør vi trygt støtte og af al vor Magt fremme den katholske Presses Sag, thi derved hjælper vi med til at efterkomme Christi Bud og Befaling til Apostlene om at gaa ud i Alverden og prædike Hans Lære for alle Folkeslagene. Derfor har Kirken og dens øverste Myndighed ogsaa til alle Tider og ganske særlig i vore

Dage bestræbt sig for at fremme den katholske Presse. Et Udslag af disse Bestræbelser er Den Hellige Faders Ønske og Bud om en stor, international, katolsk Presseudstilling i Rom i Aar. Efter Evne har Vi søgt ved denne Lejlighed at repræsentere den danske katholske Presse saa fyldigt som muligt. Desværre maa Vi sige, at Vi langt fra er tilfreds hverken med Kvaliteten eller Kvantiteten af det til Udstillingen indsamlede danske, katholske Pressestof. Dette maa dog ikke forstaas saaledes, at Vi ønsker eller agter at lægge de enkelte Blades Redaktører noget til Last i denne Forbindelse. Det er tværtimod Vor faste Overbevisning, at de efter bedste Evne bestræber sig for samvittighedsfuldt at opfylde deres Hverv og udfylde deres Plads. Hvad vi derimod er utilfredse med, er den Omstændighed, at de troende alt for ofte synes at mangle tilstrækkelig Forstaaelse af den danske, katholske Presses store Betydning som Middel til Oplysning, Belæring og Opbyggelse, og at de paa Grund af denne manglende Forstaaelse i alt for ringe Grad støtter vor katholske Presse. —

Det er derfor Vort Ønske og Vort Haab, at det praktiske Resultat af Presseudstillingen i Rom for Danmarks Apostoliske Vikariats Vedkommende maa blive, at de troende i Fremtiden efter bedste Evne yder vor katholske Presse al den Støtte og Hjælp, de formaar, saavel i moralsk som økonomisk Henseende; thi derved virker de troende med til at opfylde den Hellige Faders Ønske og Vilje, gavner deres Medmennesker og gavner og glæder sig selv.

København, Valby, April 1936.

† *Joseph Brems,*

Titularbiskop af Roskilde.
Apost. Vikar for Danmark.

Ovenst. er den danske Oversættelse af den indledende Artikel i N. U.s Pressenr. af 10. ds.

1536.

(Fortsat.)

Hvem bærer Skylden for Reformationens Ødelæggelser — eller hvilke Grunde forklarer os dens Opstaaen? Man kunde lige saa godt spørge: hvem bærer Skylden for en stor Oversvømmelse, for en Stormflods Ødelæggelser? Naturligvis maa de Mennesker, der bosætter sig tæt ved Søen eller Floden, som bringer Farer, i Forvejen bygge Dæmninger eller paa anden Maade sikre deres Huse, inden Uvejret raser . . .

Men det kan man godt sige. Biblens Ord om at være aarvaagne, Biblens Ord om de dovne Hyrder eller dem, som hellere klipper deres Faar end giver dem god Føde — vil altid blive sande, men deres Sandhed indses først bagefter. Det var en ny Tid, med nye berettigede Krav, der vilde frem. Men straks at skelne mellem gode nye Ting og onde nye Ting har aldrig været hverken Mængdens eller Autoriteternes Sag. Den ene Part higer efter nyt, den anden vil helst konservere, beholde.

Saa vanskeligt dette Ombrud kan være i social og politisk Henseende, saa let — skulde man tro — kunde disse Tillempler til den nye Tids Krav være paa det religiøse eller kirkelige Omraade. Thi her gælder det ikke en Ødelæggelse af Kristendommens Sandhed, en Omvæltning af den apostoliske Tradition — skulde man altsaa som Kristen tro — men kun en Afskaffelse af virkelige Misbrug, — ikke en Trosforandring, men en Sædernes Forbedring.

Man skulde tro, at dette var saa let at indse for fromme Mennesker, der elskede Frelseren og hans ene hellige Kirke. Men nej! Biskopperne og adskillige Kirkens Mænd var ikke saa fromme og kloge, at de kunde give Afkald paa deres Rigdomme og indføre en Sædernes Forbedring — og Reformatorerne og deres Hjælpere i Fyrste- og Borgerstanden var ikke saa ydmyge og kloge, at de skaanede selve den fra Apostlene nedarvede Troslære og noget af dens »Emballage«. Bogen om »1536« taler ofte om Guds enfoldige Ord »uden Emballage«. Det var det, Reformatorerne havde bragt det danske Folk — og de protestantiske Folk i Europa.

Et andet Sted skriver M. Neiiendam derimod: »... om der bruges flere eller færre Lys, Messehaugler eller Processioner, er hverken noget Plus eller Minus for Evangeliet, naar blot dette har frit Løb. Hvad der ikke direkte er forbudt i Skriften er tilladt«. (S. 131.)

Altsaa, Herr Neiiendam, hvorfor tale om »Emballage« paa det ene Sted som noget uevangelisk, som noget, der skjuler »Guds rene Ord« — og paa det andet Sted som noget, der er tilladt, som noget der kan afhænge af Sædvane og Smag? Det er dog en Selvfølge, at 1500 Aars Kirkeliv maatte præge Gudstjenesten, og hvorfor saa kaste alt væk som »Emballage?« For Eks. blev ved denne saakaldte »evangeliske Udrensning« ogsaa udrenset Sygesalvelsens h. Sakramente og Forbindelsen med den apostoliske Succession. Det er ikke det samme, om man ved en Hovedrengøring f. Eks. fjerner slidte Tæpper eller — Lysanlægget...

Om den »apostoliske Succession« har Neiiendam ment at burde tilføje nogle Advarsler, for at hans trofaste

Læsere ogsaa paa dette Punkt, hvor adskillige Protestanter havde andre Meninger, maa styrkes i deres lutherske Tro paa, at denne Succession ingenting betyder. »*Den historiske Begrundelse for, at det katholske Bispeembede skulde kunne føres tilbage til Apostlen Peter, er yderst tvivlsom, thi der foreligger intet Bevis for denne Paastand*«. (S. 108. Fremhævelsen her.)

For det første blander Michael Neiiendam her Biskopernes Forbindelse med Petrus henholdsvis med den Apostoliske Stol, Jurisdiktionsspørgsmaalet — sammen med Præstedømmets Sakramente. Dette sidste gaar ikke tilbage til Petrus, men til Apostlene som Helhed og deres Mester Jesus Christus, som højtideligt gav dem Fuldmagten til at løse og binde efter at have aandet paa dem og sagt: »Mig er given al Magt baade i Himlen og paa Jorden o. s. v.« (Matth. 28, Mark. 16, Luk. 24, Johs. 20.) At der her meddeltes en særdeles aandelig Magt af Herren, bevist ved alle Evangelisters Vidnesbyrd med lidt varierende Ord — det erklærer Neiiendam for at være »*for en religiøs Betragtning ganske uaandeligt*«. (S. 109.)

At dette Herrens Ord blev opfattet baade af Apostlene og hele Kirken i 1900 Aar som en særdeles Fuldmagts-Overdragelse, er altsaa »for en religiøs Betragtning ganske uaandeligt«.

Det hører med til Livets store Gaader, hvorledes alle Oldtidens store og hellige Mænd, alle Middelalderens lyse Skikkelser — selv den h. Thomas af Aquin, Bernard af Clairvaux, Frans af Assisi — alle kan have haft en »uaandelig Opfattelse«, bare fordi nogle tyske »Reformatorer« ikke vilde have Præstedømmet og heller ikke kunde bruge det i deres nye Skriffortolkning. F. F. M.

Stat og Kirke i Italien.

Det er indlysende, at Verdenskrigens mægtige Rystelser og den for Italien i kolonial Henseende utilfredsstillende Fredsslutning med efterfølgende sociale og parlamentariske Kriser, hvilket tilsammen førte ud i Fascismen, ogsaa paa det kulturelle Omraade maatte give Anledning til Omvæltninger og Forandringer. Da Mussolini med sine Fascister tiltog sig Magten, var der mange alvorligt bekymrede Aander, som paa Grund af il Duces socialistiske Fortid nærede Frygt for, at meget deraf maatte smitte af paa Regeringens Kulturpolitik, og at desuden sikkert ogsaa nye Vildfarelser i Verdensanskuelsen vilde gøre sig gæl-

dende sammen med den totalitære Statsidé, som nu blev løftet paa Skjolde. I Virkeligheden laa der over det fascistiske Italiens kulturpolitiske Vejkryds i de første Aar en tæt Taage, saa det var umuligt at se, hvilken Vej man sluttelig vilde slaa ind paa. Nu og da hævede der sig frem af den Omridsene af Aandsarbejdere, som havde sagt den politiske Liberalisme Farvel for saa meget ivrigere at hælde den frisindede Verdensanskuelse om paa nye Læderflasker, hvis berusende Vin skulde smage en ny, højstemt fædrelandssindet Ungdom lifligt. Det er de Aar, i hvilke Hovedmanden for den nyidealistiske Retning i den italienske Filosofi, Giovanni Gentile, i Hegels og Fichtes Spor skabte en fascistisk Statstheori og (1923) optraadte som Skaber af den fascistiske Undervisningsreform. Ogsaa i de tre følgende Aar finder vi Senator Gentile, baade da han var Undervisningsminister, og da han ikke var det, som en meget indflydelsesrig Person, hvad angaar Fascismens aandelige Holdning. Hans Stilling til Problemet Stat og Kirke kom vel tydeligst frem i hans Aabningstale ved Begyndelsen af det Akademiske Aar i Oktober 1926 ved Universitetet i Bologna. Forelæsningshemaet hed: »Det religiøse Problem i Italien«. Gentile erklærede bl. a.: »Det mest følsomme Punkt med Hensyn til Forholdet mellem Religion og Videnskab er maaske det, der angaar Forholdet mellem Stat og Kirke. Staten har sin Lovmæssighed i sig selv og realiserer derfor sin egen fuldstændig suveræne ethiske Karakter. I samme Grad fremmer Staten Kirkens Frihed, som den af dennes religiøse og sædelige Indhold danner et Redskab til Højnelse og Udbredelse af sit eget Væsen. Men af denne Grund maa Staten holde Kirken under sin Suverænitetets Opsyn. Forsoning mellem Stat og Kirke er et alt for tvetydigt Ord til, at vi kan lade det passere. Naar den religiøse Bevidsthed efter vor Mening udspringer af Modsigelsen mellem Troen og Tankeverdenen, saa vilde man tjene dens Genoplivelse i Italien daarligt ved at ville udsone to Begreber, der staar i et evigt Modsætningsforhold til hinanden. Udsoningen vilde hverken fra et religiøst eller fra et politisk Standpunkt være nyttig. Den religiøse Samvittighed maa netop ikke hvile i en sorgløs Tro.«

Naar man overvejer disse Tanker, som Gentile fremsatte, og som »Osservatore Romano« dengang afviste som utaalelige og fejlagtige, i deres mulige Tilbagevirkning paa Programmet for Forholdet mellem den fascistiske Stat og den katholske Kirke, undres man over, hvorledes disse opdæmmede Vande af uforenelige Modsigelser mellem Kirke og Stat, Modsigelser, som angik begge inderste Væsen og Forholdet mellem Tro og Videnskab, i Konkor-

datet af 19. Februar 1929 har fundet en helt anden Kanalisering, som paa bedste Maade kan forliges med den katolske Lære. Efter aarelange Overvejelser af den indrefascistiske Udtalelse, om der til den autoritære Stat ifølge dens Væsen hører ikke blot en ny Livsførelse i den unge Generation og et reformeret Statsbegreb, men ogsaa en Verdensanskuelse, som behersker hele Livet, blev det sidste Postulat, Doktrinet om Verdensanskuelse, forkastet. Men hint antog ikke straks skyggeagtige Former, traadte tværtimod lejlighedsvis atter frem paa Scenen, hvad man paa ingen Maade kan undre sig over, da Fascismen ikke blot vil være et Regeringssystem, men ogsaa en aandelig Bevægelse, der til en vis Grad endog indeslutter i sig en Livsopfattelse. For sidste Gang dukkede det store Tvivlsspørgsmaal op i Sommeren 1932, da Mussolini skrev Artiklen »Fascismo« i »Enciclopedia Italiano di scienze, lettere ed arte«, Spørgsmaalet, om han foruden at være en banebrydende Reformator af den italienske Statstanke, en social og politisk Organisator af usædvanligt Format, tillige vilde være Grundlæggeren af en Verdensanskuelse. Ordet Verdensanskuelse forekommer vel ikke, ordret oversat, i det italienske Sprog, og naar det omskrives til Italiensk, tilføjes som oftest til Forklaring det tyske Udtryk i Parentes. Opsigtsvækkende maatte denne Artikel af il Duce i det kæmpemæssige, inoderne italienske Konversationsleksikon være, naar man antog, at il Duce deri havde opstillet en til alle Tider gældende Kodeks over fascistisk Stats- og Samfundsopfattelse, i hvilken hver Sten nødvendigt maatte tjene til Symmetri og til Støtte for det hele. Paa en saadan statspolitisk Dogmatisering af sine Anskuelser har Benito Mussolini dog aabenbart ikke tænkt. Mange Sætninger i denne Artikel, der er saa rig paa dybe Indblik og nye Formuleringer, forraader dette, selv om ogsaa enkelte Steder lader erkende en Akcentforskydning over for de sidste Pavers Statslære. Den udenlandske katolske Presse registrerede samme dengang, ganske vist med den meget betydelige Indskrænkning gennem et imødekommende Udtryk af Mussolini selv over for en prominent romersk Theolog, at han ikke var nogen Theologiprofessor. Anderledes var i mange Tilfælde Indstillingen hos »liberale« udenlandske Blade, som straks kaldte Paven i Skranken til Fordømmelse af Mussolinis Sætninger, saaledes frem for alle »Le Temps« af 19. Juli 1932. Kun for de indviede var »Osservatore Romano«s Tavshed til disse Ting forstaaelig, og den beroede paa ingen Maade paa en billig Opportunisme. Den Hellige Stol var i Septemberoverenskomsten 1931 blevet enig med Mussolini i Stridsspørgsmaalet angaaende den Katolske Aktion. Il Duce havde

derved utvivlsomt givet Beviser for sin Forstaaelse af Kirken og for sin loyale Indstilling i Forhold til Konkordatet. Paa dette hans Sindelag, som allerede i Efteraaret 1926 gav en bemærkelsesværdig Optakt i en Takskrivelse til Præsidenten for den italienske Katholske Aktions Centralbestyrelse, Colombo, kunde man ikke mere tvivle, selv om enkelte Udtalelser i den omtalte Artikel i »Enciclopedia Italiano« uvilkaarligt var kommet ind paa et Sidespor. Men eet turde disse utvivlsomt gøre Fordring paa: selv om Rangforordningen af de sædelige og religiøse Værdier i hin Artikel ikke efter Kirkens Lære kunde approberes, saa faldt der dog fra mange af il Duces Udviklinger — f. Eks. over den sædelige Indstilling til Livet og over det fascistiske Regimes Religionspolitik, der ikke skulde være bundet til Hensynet til det rent hensigtsmæssige — et velgørende Lys over det nye Italiens Førers Grundintentioner. Man kunde med Rette vente af ham, at hans dybtgaaende praktiske Erkendelse af Folkets Moral, som eksempelvis bevirkede, at han var klar over, at den katholske Religion fremmede den ægteskabelige Frugtbarhed, efterhaanden vilde føre ham endnu dybere ind i Katholicismens Tankeverden. Desuden indeholdt Enciclopedia-Artiklen ingen Sætninger, der i og for sig var saa dybt forankret i metafysiske Forudsætninger af afvigende Art, at man deraf havde kunnet udtrække en religiøst farvet fascistisk Verdensanskuelses Begreb. En Analogi til den af Pius XI den 29. December 1926 fordømte »Action Française« forelaa kun ved en øjeblikkelig, overfladisk Betragtning. I øvrigt kan man sandelig ikke bebrejde det kirkelige Læreembede, at det har vist sig lunkent ved den midlertidige Fare for Vranglære fra Fascisnens Side. Paven havde i de to Konsistorialtaler af 14. December 1925 og 20. December 1926 »i Overensstemmelse med Pligten til apostolisk Aarvaagenhed« advaret mod en Statsforfatning, der ikke er i Overensstemmelse med katholsk Opfattelse og i en af »Osservatore Romano« af 24. Januar 1927 offentliggjort, til Kardinalstatssekretær Gasparri rettet officiel Skrivelse henvist til de to Konsistorialtaler. Ogsaa under Konflikten angaaende den Katholske Aktion i Sommeren 1931 og allerede før, over for visse fejlagtige Udlægninger af Betydningen af Lateranoverenskomsten eller enkelte Bestemmelser i denne, gik Pius XI, alt efter som Sagen forholdt sig, berigtigende eller reklamerende frem. Saaledes blev den 25. Januar 1930 to Bøger, der var udkommet paa det af Staten protegerede romerske Forlag Liktørøkskerne, sat paa Indeks, nemlig Missiroli: »Date a Cesare — La politica religiosa di Mussolini con documenti inediti« og Ignotus: »State Fascista, Chiesa e Scuola«. (Fortsættes.) *E. Railz v. Frenzt* (Rom).

Frankrig og Kommunismen.

»Antiklerikalismen er ingen »Eksportvare«, har Gambetta sagt. For det meste driver den franske Republiks Magthavere en anden Kulturpolitik i deres Kolonier end i Moderlandet. Denne Modsætning træder særlig frem ved den Maade, hvorpaa Regeringen og Myndighederne behandler Ordenerne og Kongregationerne i selve Frankrig og i Kolonierne. Her sætter Myndighederne i Reglen den katolske Kirkes Tjenere højt, og det mangler samtidig ikke paa religiøse og nationale Foranstaltninger. Den Begivenhed i denne Retning, som vel har gjort mest Indtryk, har fundet Sted i Dakar den 2. Februar, hvor Paris' Ærkebiskop Kardinal Verdier i sin Egenskab af pavelig Legat foretog den højtidelige Indvielse af Kathedralen. Dakar er med sine 12,000 Katholiker Indgangsporten til hele det franske Vestafrika, et Omraade, der er otte Gange saa stort som Frankrig selv, og hvor Kolonisationen har ydet det mest forbavsende. Den nye, herlige Kathedral er tænkt som et Pantheon, et fransk Mindesmærke over 200,000 døde Franskmænd, som har gjort sig fortjent i Afrika baade paa Religionens og Civilisationens Omraade. Før sin Afrejse udtalte Kardinal Verdier: »Min Tilstedeværelse vil først være et Bevis for, at Franskmændene, baade hvide og farvede, danner en eneste Familie. Det franske Minde-Mausoleum, som vi opretter i Kathedralen i Dakar, vil være en Anerkendelsens og Beundringens Tribut til Civilisationens og Religionens Pionerer paa afrikansk Grund. Men dette er ikke den væsentligste Hensigt med min Rejse. Jeg er ogsaa Pavens Legat. Den Hellige Fader vil give de sorte samme Bevis paa Agtelse og Ære, som han giver vore Brødre i de europæiske Lande, naar vi aflægger dem et Besøg. Hermed viser vi Vest- og Ækvatorialafrikas Befolkning, at vi betragter dem som vore Brødre.« Ved Afrejsen og under Rejsen, ved enhver Lejlighed, blev der vist Kardinalen den højeste militære Ære. Under Konsekrationen var han omgivet af 10 Biskopper: Generalguvernør Brévié mødte som Repræsentant for den franske Regering og General Gouraud som Koloniministerens Repræsentant.

Hvor glædelig end denne religiøs-nationale Fest er, saa kan det dog ikke for Alvor paastaas, at den er karakteristisk for den loyale Forbindelse mellem Kirke og Stat i Frankrig. Der er den kulturelle Laïcisme stadig den mægtigste. I Januar Maaned blev Lavals Regering styrtet, fordi denne energiske og maalbevidste, temmelig højresindede Statsmands Anseelse stadig voksede. I hans Sted kom Ministe-

riet Sarraut, støttende sig til den venstre-borgerlige Gruppe, til Socialisterne og Kommunisterne. Den franske Enheds- og Folkefront, d. v. s. Socialisternes og Kommunisternes fagforeningsmæssige Sæmmensmeltning, og del, at deres Partier slog sig sammen med de Radikale, er Moskvas Værk. Frankrig, en af de mest konservative Nationer, løber Fare for at blive et Offer for den gudløse Kommunisme, hvis Centrumsorgan, Komintern, er meget tilfreds med de Resultater, der hidtil er naaet paa fransk Grund.

Angaaende Udfoldelsen af den kommunistiske Propaganda offentliggør Ærkedioæset Paris' kirkelige Organ »Semaine religieuse« en officiel Erklæring, udsendt af det kirkelige Kontrolraad, om Kommunismen og Katholicismen. Af de syv Punkter fremhæver vi det vigtigste:

1. Kirken, det moralske Livs Vogter, har givet os en klar Lære om, hvorledes den samfundsmæssige Virksomhed og det sociale Liv skal organiseres efter Retfærdighedens og Menneskekærlighedens Love.
2. Katholikerne maa lade sig gennemtrænge af og udbrede denne Kirkens sociale Lære. Derved undgaar de selv Faren for at antage Theorier, som paa visse Maader kan være storhjertede nok, men som i sig selv bærer Opløsningens Kim for det menneskelige sociale Liv.
3. Blandt Kommunismens Tilhængere findes Mennesker med oprigtige Hensigter. Selv de, som er stivnede i Hædet, maa ikke opgives af vor broderlige Kærlighed. Dog er Kommunismen en Lære, som forstyrrer de nødvendige moralske Sandheder og Værdier i Menneskeheden.
4. Især maa man ikke glemme, at Kommunismen udtrykkelig tilstræber at erstatte vor Tids Civilisation med et atheistisk og materialistisk socialt Liv. Ifølge Lenin er enhver religiøs Idé en Rædsel. For dem, som lader sig indfange af Marxismen, findes intet Liv hinsides, findes intet andet for Menneskeheden end en Stræben efter jordiske Nydelser, og selv de helligste personlige Friheder indordnes under det formentlig kollektive Almenvæl.
5. Kommunismen, i hvert Tilfælde i Frankrig, betragter det i sin Propaganda i Dag for nyttigt ikke at lægge Vægten paa Bekæmpelsen af Religionen, men at optræde som Retfærdighedens Forkæmper. Men da der hidtil ikke er blevet ændret det mindste i Læren, da man i overdaadig Fylde uddeler Brochurer og Bøger, som hverver for Omvæltningen, og Skrifter ikke blot over den samfundsmæssige materialistiske Organisation, men ogsaa imod Religion, Familieliv, Familiemoral o. s. v., maa man uvægerlig komme til den Slutning, at der kun ligger Taktik bag det fra Tid til anden forkyndte tilsyneladende Maadehold.

6. Katholikerne maa vaage over, at den Interesse, som det ene eller det andet kommunistiske Resultat kan vække, og Næstekærligheden over for Personer ikke fører til en Slags Venlighed over for Vildfarelser, der hører til de allermost fordærvelige.

Paa Grund af den passive Stilling, som den franske Regering for Tiden indtager, vinder det Arbejde, som katolske Kræfter gør, baade i Landets politiske og sociale Liv, mere og mere Betydning. I Slutningen af Januar Maaned blev der i det af General de Castelnau redigerede Organ »Fédération Nationale Catholique« offentliggjort et aldeles udmærket Reformprogram, som vi bringer i et af de følgende Numre.

Had mod Gud og Mennesker i Rusland.

Msgr. d'Herbigny, Ærespræsident for det pavelige orientalske Institut i Rom, holdt i Slutningen af Marts i London et opsigtvækkende Foredrag om den djævelske Maade, hvorpaa Religionsforfølgelserne blev ført i Sovjetrusland. Msgr. d'Herbigny kender Rusland ud og ind, og hans Arbejde i den russiske Mission, som den Hellige Stol har lagt i hans Hænder, er hele Verden over blevet fulgt med levende Interesse. Prælaten fortalte:

»Dantes Helvede« er for intet at regne i Sammenligning med denne Forfølgelses Rædsler, som har deres Udspring i den dialektiske Materialisme, hvorpaa hele Bolschevismen er bygget op. For et aandeligt Ideal er der ingen Plads, heller ikke for nogen som helst religiøs Tanke og ikke engang for Samvittigheden. Forfølgelsen bliver mulig igennem den uindskrænkede Magt, hvormed Regeringen kontrollerer Borgernes Handel og Vandel. Over 90 % af det russiske Folk er Bønder, og kun 10 % er Byboere. I Byerne var det let at tvinge Folk til at afsvære deres Tro, idet man simpelthen nægtede dem Boligkort, Arbejdskort og Levnedsmiddelkort. Alt staar under Statens Kontrol, og den, der ikke skriftligt vil forpligte sig til at arbejde for den kæmpende Atheisme, er hjemfalden til Hungerdøden. Disse skriftlige Erklæringer optrykkes i Børnenes Lærebøger sammen med gudsfjendtlige og trosfjendtlige Digte. Paa samme Maade tvinges Børnene til at bekende sig til Bezbozniki, Gudsfjenderne. Ogsaa de maa underskrive en Erklæring og faar saa en Legitimation for, at de hører til de »kæmpende Atheister«. Saa tvinger man dem til at underskrive en Ansøgning om at oprette en »Anti-Gudskrog« i deres Klasse; at ville opdrage Børnene til at leve

efter Kirkens Tro er en dobbelt Forbrydelse fra Forældrenes Side. Dette er ikke gamle Legender, men saaledes gaar det virkelig til i Øjeblikket i Rusland. I Landsbyerne maa man slutte sig til »Sovkos«, Gudsfjenderne, for at opnaa visse Begunstigelser, uden hvilke man maatte sulte ihjel. Der bliver fastsat en Dag, hvor hele Landsbyen højtideligt afsværger sin Tro, og ingen kan holde sig borte fra denne Ceremoni, hvis han ikke vil udsætte sig for at komme til at sulte ihjel eller blive forvist til en Koncentrationslejr. Hver enkelt maa paa denne Dag underskrive Frafaldserklæringen. Altsaa er det intet Under, at Yarislavsky kan offentliggøre lange Lister over frafaldne, betitlede »Vore Sejre«. Præster og Biskopper er skarevis blevet arresterede og forviste med det Resultat, at vi i Dag i Ordets dybeste Forstand oplever en »religio vastata« (hærget Religion) i Rusland, saaledes som Malachias har profeteret det. I hele Russisk-Asien findes der i Dag een eneste katholsk Præst. Paa et Omraade, der er 40 Gange saa stort som Frankrig, findes overhovedet ingen katholsk Præst og ingen Kirke. I Ukraine findes nu en katholsk Præst, som er gammel og blind. I Kiew ingen. I Odessa ingen, og saaledes er det i alle Ruslands store Byer, hvor der findes en stor katholsk Befolkning, som absolut ingen Muligheder har for at faa deres aandelige Behov tilfredsstillet. I Moskva og Leningrad stiller Forholdene sig — af Hensyn til Turisterne — noget gunstigere. Men selv dér findes i Dag kun een katholsk Præst, hvor der tidligere var 40. De faa endnu aabne Kirker er bogstavelig talt altid overfyldte. Lad os takke Gud for de trofaste Sjæle, som ikke bøjer sig for nogen Forfølgelse, som hellere vil lide Hungerdøden, Forvisning og Død end knæle ned for Satan. At praktisere Troen er ganske vist theoretisk sel tilladt i Rusland, men enhver Propaganda er strengt forbudt; og selv personlig Fromhed betragtes som »Propaganda« og kan føre til Arrestation, naar man kan bevise, at denne Fromhed skyldes andres Paavirkning. For kort Tid siden er der blevet indført et nyt System under Slagordet: »Dræb dem ikke, lad dem sulte ihjel. Myrd dem ikke, men kvæl dem systematisk ved Tvangsforholdsregler.« Dette System bestaar i en barbarisk Behandling i Fængslerne. Mistænkte nægter man i ugevis Søvn, idet de Dag og Nat udsættes for det allerskarpeste Lys, indtil de bliver fuldstændig forvirrede og møre.« Msgr. d'Herbigny sluttede sit Foredrag med en Advarsel om, at den sovjet-russiske Drøm om et Verdensherredømme er en Trusel for hele Menneskeheden, en Kendsgerning, som bekræftes i Meksiko, Syd-Amerika, Spanien og andre Lande.

Men løsriver man Menneskeheden fra Gud, og afskaffer

man Dekalogens første tre Bud, er der snart heller intet tilbage af de resterende syv og af Menneskeligheden. Den 8. April var det 600 Aar siden, en af Historiens frygteligste og mest berygtede Tyranner, den mongolske Erobrer Timur Tamerlan blev født. Han lod engang nedslagte 100.000 Fanger, der generede ham under et Felttog. I det moderne Sovjetrusland, som emancipationsgale Kvinder og umodne Studenter somme Tider holder op for os som et Eksempel, findes der dog Mage til saadanne Blodmennesker. En af dem er den kendte ungarske Jøde Bela Kun, der efter at hans forbryderiske Diktatur i Ungarn var brudt sammen, flygtede til Moskva, hvor han blev modtaget med fuld Honnør. Om hans Meriter skriver »Osservatore Romano« ifølge en Korrespondance fra Warszawa: Han fik overdraget Gennemførelsen af de talrige Straffeekspeditioner i Sovjetstaten og udmærkede sig ved en saa bestialsk Grusomhed, at den endog forbløffede Dzierjowsky, Tschekaens Grundlægger. Sammen med Woroschiloff, Kommandanten over den røde Arme, undertrykkede han Bondeoprøret ved Tamboff, hvor hele Landsbyer ved Artilleriild jævnedes med Jorden, og Befolkningen bogstaveligt blev udryddet. Kun et eneste Hus blev skaanet i hine Egne, og det tilhørte Familien Tschitscherin, altsaa Sovjetudenrigsministerens Familie. Alt andet blev skudt sønder og sammen eller sprængt bort med Dynamit. Fordi Bela Kun gennemførte dette Arbejde saa dygtigt, fik han snart en anden Opgave, nemlig at »ordne« den 75000 Mand store Wrangel-armé i Krim, som, stolende paa Sovjetsregeringens Løfte om Amnesti, havde nedlagt Vaabnene. Deres Forhaabninger blev frygteligt skuffede. En særlig Kommission, som Bela Kun var Formand for, indførte et Rædselsregime i Krim. I Løbet af 2 Maaneder blev 40.000 Wrangelsoldater stillet for Geværløbene, og Resten sendtes til Sibirien. Nu arbejder denne revolutionære Sadist i Spanien, hvor Sovjets Agitation for Tiden spores mest. Kan man vente sig et roligere, lykkeligere og retfærdigere Europa, saa længe Sovjetmagtens Mænd er »salonfähig« i Vestens Diplomasaloner?

Det kommunistiske Tidsskrift »Molodaia Gwardija« (Ung Garde) røber paa ny, at Resultaterne af de Gudløse Kamp paa ingen Maade er tilfredsstillende, naar det skrives:

»Trods alle Bestræbelser for at udrydde Troen i Sovjetrusland findes der for Tiden mindst endnu 40.000 forskellige religiøse Sogne. Hvis man regner med gennemsnitlig 20 Sjæle pr. Sogn, giver dette 800.000 troende, som aktivt gør Propaganda for Religionen, 40.000 Sogne, som disponerer over nogle Lokaler, nogle Kor og nogle meget virksomme Prædikanter. Det er en Magt. Thi de, der gør sig til Agenter og Forsvarere for Religionen, er ikke alle

Poper, Munke, Nonner og Storbønder, men ogsaa Millioner af Bønder arbejder dels enkeltvis, dels kollektivt, og en stor Masse Arbejdere staar i Forbindelse med Troen, hvis Indflydelse stadig er forholdsvis stærk iblandt Folket, og det sker meget hyppigt, at den Stærkeres Ret gør sig gældende over for de Gudløse, særlig i Østrusland.«

Missionærens Vanskeligheder.

Det er ikke første Gang, vi giver Ordet til Kongo-Missionæren *J. Frässle*, for fra kyndig og veltalende Mund at høre om Missionens Arbejde i Afrika. I de følgende Artikler lytter vi igen til dette erfarne Troens Sendebud, som indvier os mere i Missionslivet end Beretninger om den rent historiske Udvikling.

Finder den unge Missionær Kristne, som en ældre Missionær allerede har undervist, saa møder disse ham ganske vist med en venlig Hilsen, men meget Væsen gør de ikke af ham: de kender nemlig kun den »gamle«, deres »Fader«, som har gjort dem til Guds Børn; thi disse Folk kan nu engang ikke bringes bort fra det patriarkalske System, da dette er Skaberens Verdensorden. Derfor viser Negrene taknemmelig Ærefrygt for den gamle Missionær, mens de overser den unge og siger: »Han er dum endnu«, indtil aarelangt, dygtigt Arbejde har overbevist dem om, at han elsker dem og er en Mester.

Mangen ivrig Missionær tænkte: »Jeg skal nok vinde dem; med Spæk fanger man Mus«, troede at kunne indvirke paa dem ved Gaver. Saadan gør ogsaa du: Du pakker din Kuffert ud og giver rigelige Gaver bort. Selvfølgelig tager de imod dine Gaver, undersøger dem grundigt, vender og drejer dem og giver dem saa videre til andre Hænder og siger: »Hvis disse Ting var noget værd, vilde han have solgt dem og ikke foræret dem bort.« Siden du nu engang er begyndt med at vise dine Ting, vil de ogsaa se alt og have alt, for det er Stammeskik. Og skynder du dig ikke, siger de: »Er det en Fader, som forholder sine Børn noget?« Først forsøger de at aabne dit Hjerte med smigrende, oven i Købet indtrængende Talemaader; saa falder de over dig med de Skældsord, som virker bedst inellem Brødre, f. Eks.: »Din Gnier!« — »Du har et Hjerte af Sten!« Da du ikke giver alle noget, kalder de dig uretfærdig og partisk og beskylder dig for at have onde Hensigter. Maaske har du allerede første Dag gjort hele din Eksistens og din Virken umulig. Dine Gaver beholder de afgjort ikke; de tjener som Tusksvarer for Mad. Jeg kender en Biskop, som endnu tænkte europæisk og i kærlig

Barmhjertighed indforskrev 900 Sengetæpper til de forældreløse Børn og forærede dem disse: »I Aften kommer jeg,« tilføjede han, »for at se jeres smaa Senge.« Om Aftenen Kl. 10 fandt han hele Ungdommen siddende ude paa Gaden, hvor de kogle og spiste Fisk, men Sengetæpperne saa han intet til. »Hvor har I gemt jeres Tæpper?« — »Dem koger og spiser vi.« De havde omsat alle Sengetæpperne i Fisk. Kun det, der skal betales, har Værdi i Negrenes Øjne og forbliver i hans Besiddelse. Den kostbareste Rosenkrans er Dagen efter i andre Hænder, hvis den er en Foræring; den tarveligste følger ham Livet igennem indtil Graven, hvis den er købt. Til Gavn baade for Folket og for Missionen forlanges det, hvad Missionsbiskopperne nu endelig ogsaa har foreskrevet: »Intet maa foræres bort, kun til syge; den, der vil have noget, maa bringe Levnedsmidler eller yde Arbejde derfor.« »Fattige« kan man ikke tale om i et Land, hvor Floder og Skove er et stadig fyldt og for alle tilgængeligt Lager.

Du tror, at Devotionalier maa danne en Undtagelse, og dem har du foræret bort. Kristne og Daabselever kommer af denne Grund i vildt Oprør og skynder sig at protestere herimod hos Missionens Rektor og at rakke dig grundigt til hos ham. Din foresatte staar virkelig raadvild, fordi du offentligt har stødt an mod Missionens Praksis: Medaljer og lignende er nemlig ingen Gave og ingen Belønning, men Katekumenatsmærker. Efter seks Maaneders Postulat, i hvilket Tidsrum deres Livsforhold bliver undersøgt og ordnede — om polygame, frie, solgte eller Slaver, ugifte, rigtigt gifte eller ikke o. s. v. — bliver de værdige optaget i det egentlige Katekumenat. Disse Daabselever bliver saa ført ind i Kirken, afsværges Hædningetroen og den hedenske Umoral og lover fremtidigt Morgen og Aften at komme til Undervisning og Bøn og at leve som Kristne. Saa modtager de Kirkens første Velsignelse, og som synligt Tegn paa deres Stand hænger Præsten dem en indviet Medalje om Halsen samtidig med, at han under Trusler om Udelukkelse formaner dem til at bære denue Medalje aabenlyst om Halsen indtil deres Daabsdag, for at de kan lære offentligt at bekende deres Tro og lide for den — og det maa de! $2\frac{1}{2}$ Aar efter denne Højtidelighed indtræffer saa for dem, som bestaar Prøven paa Moral og Kundskab, den for Daabseleven og Missionæren saa lykkelige Daabsdag, som skaber gode, tapre Kristne, naar de kirkelige Forskrifter angaaende Daabsforberedelsen er blevet fulgt.

Selv om ogsaa den unge Missionær i en eller anden Bog har læst og lært det afrikanske Samtalesprog, saa forstaar han dog endnu ikke Stammesproget, som de Folk taler, han skal arbejde iblandt; forstaar endnu mindre de

to Dusin fonetiske og de talrige stumme Tegn, som alle sammen ikke lader sig skrive, men som altid ledsager, ja, oven i Købet erstatter Bantu'ernes Tale; forstaar ikke de tusinde blomstrende Talemaader, Sproget er sammensat af, de talrige konventionelle Tegn, som jeg ovenfor har givet blot et eneste Eksempel paa. Endnu mindre forstaar han det hemmelige Sprog, som Mændene lærer i Skoven ved Mandbarhedsfesten, og som hverken Kvinder eller Børn forstaar noget af, for »Kult og Politik kommer kun Mændene ved«. Du kan ikke engang finde ud af det Øgenavn, de har givet dig, for at de kan tale om og le ad dig, naar du selv er til Stede. Men du ler hjerteligt sammen med dem over den dig ubekendte Mand, som de synger om under deres Arbejde, og som de gør sig lystige over — og det er dog dig, det gaar ud over.

I Bøgerne læser man, at Negersprog ikke skal være ordrige, at de kun bestaar af $\frac{1}{6}$ af vort Ordforraad. Disse Folk behøver heller ikke mange af de Ord, som vi har, fordi de ikke behøver at kalde Ting, de ikke kender, ved Navn. Men gaar vi med dem ud i Skoven, paa Floderne eller til deres Syngesteder: hvilken Rigdom af nye Ord lyder da ikke i vore Øren, og hvilket rigt Udvalg af Udtryksmaader ejer de ikke: f. Eks. 12 Fremtidsformer, alt efter som det drejer sig om en øjeblikkelig indtrædende — senere indtrædende — kun een Gang forekommende eller en varig — Fremtid. Og alle disse Omstændigheder kan udtrykkes ved en eneste indskudt Stavelse, som vi maatte omskrive med lange Sætninger. Abstrakta indeholder deres Sprog ganske vist kun faa af, netop fordi deres Tankeverden bevæger sig i Kamp med Naturen og i Kamp med det materielle Behov. Med Sætninger som: »Retfærdigheden belønnes af Gud«, skal man ikke trætte en Negerhjerne, men derimod sige: »Gud belønner det retfærdige Menneske.« Paafaldende er Mangelen paa særlige Farvebetegnelser; de kender kun lyst, mørkt og grelt, for kun saadan viser Naturen i Urskoven sig. Ogsaa Sansefornemmelser indesluttet i Udtrykkene: »behagelig« eller »ubehagelig«, til hvilket Ord de som Forklaring tilføjer: »for Øjet«, »for Øret«, »for Tungen«, »for Følelsen«, »for Lugten«. Gradsbøjninger udtrykkes ved Omskrivninger: f. Eks. »han overgaar sin Broder i Fedme, Størrelse, Styrke«, eller ved at trække den betonedde Stavelse længere ud og samtidig forhøje Tonefaldet, ved Gentagelse af det vigtigste Ord og ved Minespil. Mangelen paa et specielt Ord for de to Køn kommer man, hvor det er nødvendigt, uden om ved at tilføje Ordet »mandlig« eller »kvindelig«; saaledes hedder f. Eks. »Søster«: »kvindelig Broder«, »Tante«: »kvindelig Onkel«, »Dreng og Pige« hedder: »mandligt og kvin-

deligt Barn«. Da Tælling sker efter Fingrene, er Negrenes Grundtal 5 og 20 (vore Grundtal er 10 og 100); vi Europæere glemmer nemlig, siger Negrene, at vi har 20 Fingre, fordi vi skjuler de 10, som vi kalder Tæer, i Skoene, men Negeren ser sine. Tallet 8 udtrykkes med 5 og 3. Alt hvad der overskrider 20×20 er »meget« eller »ikke til at tælle«. Tæller han paa Fingrene, saa betegner de bøjede Fingre Tallet, ikke som hos os de strakte Fingre; 8 angives følgelig paa den Maade, at den ene Haand er knyttet, og paa den anden er tre Fingre bøjede. Et Slag med den højre Haand paa det højre Ben betyder 2×5 , med begge Hænder paa begge Fødder betyder 20, begge Hænder slaaet mod hinanden betyder »alle«.

Vi Europæere regner os selv for Tænkere; men vi har ikke engang Orden i vore Navneord; vi siger f. Eks. et Hoved — en Finger, en Hund — et Faar, et Bord — en Bænk. Hos Negrene i det indre af Afrika inddeles alle Navneord i 9 Klasser, som kendes ved den Forstavelse, der er speciel for hver Klasse, men forskellig i Enkelttal og Flertal. Til den første Klasse hører Hovedord, som betegner levende Væsener og deres levende Dele; til den anden Ting fra Planteverdenen; den tredje betegner Ting, som vi ikke ved, om de er levende eller ej; den fjerde, hvad Mennesket har udført med sine Hænder; den femte, hvad han ellers har udført; den sjette, Ting, som ikke har Plads andre Steder; den syvende er Abstrakta; den ottende de substantiviske Infinitiver; den niende Stedsbetegnelser. Til lægsord og Stedord faar Hovedordets Forstavelse, hvorved Talen faar en egen Klangfarve; det betonedede Udsagnsord faar i Talen en egen Stedordsforstavelse, som svarer til Navneordets ovenfor nævnte Klasser.

Urskovbeboernes Sprog er rigt paa lyse Vokaler; »u« og »o« holder de ikke af, og »ch«-Lyden kender de overhovedet ikke. Hvis jeg f. Eks. vilde døbe en »Ursula«, vilde der rejse sig almindelig Protest: »Huhu« og »rr« siger kun Vildsvinet, saadan taler et Guds Barn ikke; det Navn vil vi ikke have.« De taaler heller ikke to Konsonanter eller to Vokaler lige efter hinanden, og »r« erstattes af »l«: »Klara« bliver altsaa til »Kalala« og »Rosa« til »Losa«.

(Fortsættes.)

Fra Kirkens Trængsler.

I et Hyrdebrev, som Ærkebiskop Gröber, Freiburg, lod oplæse i samtlige Kirker i sine Diocenser Hvide Søndag, hedder det bl. a.: »Vi ved jo, at vi lever i en religiøs splittet og vulkansk Tid, hvor man ikke alene mange Ste-

der stiller de voksne overfor de største sjælelige Ofre og Afgørelser, men desværre ogsaa Børnene. Thi medens vi Præster og Biskopper indvier de unge Mennesker til den guddommelige Børneven, bestræber andre sig for gennem Ord og Skrift med utvetydig Maalbevidsthed og voksende Sejghed, langsomt, men vedholdende at fylde dem med Kulde og Modvilje mod Ham og Hans Tro. De vil ikke længere have, at Christus skal herske over det tyske Folk.«

Ogsaa Ærkebiskoppen af Köln, Kardinal Schulte, har offentliggjort en ny Advarsel imod de nationalsocialistiske Ungdomsorganisationer. Men trods Biskoppernes Advarsler fortsætter man »Hvervningen« for Statens Ungdom under Former, der kommer meget nær op ad direkte Tvang. Ligesom ved Valgene søger de enkelte Ungdomsførere at overgaa hinanden i deres Meldinger om Rekordtal. Baden havde lige akkurat faaet meddelt, at 98% af Ungdommen mellem 10—14 Aar havde sluttet sig til det national-socialistiske Ungdomsforbund, da Saar-Pfalz Distriktet indsendte den triumferende Melding, at man dér havde vundet 98,2% inden for samme Aldersgrænse.

Den nationalsocialistiske Presse i Würtemberg beretter sejrstolt, at rundt regnet 94% af Børnene i Paasken er blevet indmeldt i Statens Fællesskole, og at der herefter over for 43 Klasser i de katolske Konfessionsskoler staar 659 Klasser i Statens Fællesskoler.

Ifølge Artikel 21 i Rigskonkordatet er Religionsundervisningen et befalet Undervisningsfag i Fagskolerne. Alligevel har de nationalsocialistiske Byforvaltninger afskaffet Religionsundervisningen. En Rundskrivelse udsendt af Rigs- og præsiske Minister for Videnskab, Opdragelse og Folkeuddannelse dadler ganske vist dette aabenlyse Konkordatsbrud, men der tilføjes, at en fuldstændig Gennemførelse af Konkordatets Bestemmelser ikke har været mulig grundet paa de dermed forbundne finansielle Byrder, som i saa Fald maatte paalignes de skolesøgende, og at der ikke skal foretages nogen Ændring med Hensyn til Religionsundervisningen, før hele dette Anliggende er blevet endelig ordnet.«

I samtlige Skoler i Hamburg skulde Eleverne besvare et Spørgeskema angaaende deres Forhold til Hitlerungdommen. De, der endnu ikke var Medlemmer, skulde angive Grundene til, at de endnu ikke var indtraadt i Organisationen. Endvidere skulde Børnene udtale sig om, hvorvidt deres Hjem, Skole eller Stilling lagde dem Hindringer i Vejen i Udøvelsen af deres Arbejde inden for Hitler-Organisationen, om de tilhørte nogen anden, for Eks. kirkelig Organisation, og om denne paa nogen Maade influerede paa deres Tjeneste inden for Hitler-Ungdommen.

Katholske theologiske Studenter har hidtil officielt været fritaget for Arbejdstjenestepigten. Denne Undtagelse har dog allerede i længere Tid ikke været praktiseret som Følge af Tvang fra de underordnede Instansers Side, og nu har Rigsopdragelsesministeren generelt forordnet, at de katholske theologiske Studenter fremtidig er underkastet Arbejdstjenestens Bestemmelser for Studenter ved de tyske Højskoler.

For nogen Tid siden er den tidligere Præsident for Centrumpartiet i Saarbrücken, Sognepræst Bungarten, blevet arresteret, efter at Hitlerungdommen og Medlemmer af »Tyske Pigers Forbund« i civil Paaklædning havde stormet hans Hus og mishandlet ham med den Motivering, at han den 29. Marts havde undslaaet sig ved at gaa til »Valg«.

I Viersen (Nederrhinen) har en katholsk Arbejderforening oprettet en Koloni for sine Medlemmer. I det Valgomraade, hvortil denne Koloni hører, er der ved den saakaldte Folkeafstemning den 29./3. blevet afgivet 33 Anti-Hitler-Stemmer. Fra nationalsocialistisk Side blev der derfor ved Indgangen til den katholske Arbejderkoloni anbragt en stor Plakat, hvorpaa der stod: »Pas paa! I denne Gade bor 33 Folkeforrædere.« En Opfordring til Katholikforfølgelse?

Dortmunder Særretten idømte en katholsk Præst fra Blankenstein (Ruhr) 500 Mark i Bøde i Stedet for Fængselsstraf, fordi han i en Udtalelse om den katholske Ungdom havde nævnt »Ungdommens Lidelser« for deres Tros Skyld.

Ud fra den katholske Solidaritetsfølelse og uden at ville blande sig i Tysklands interne Anliggender har de katholske Ungdomsforbund i Holland, Schweiz, England, Frankrig, Spanien, Portugal, Belgien, Kanada og Tjekkosllovakiet sendt en Sympatitilkendegivelse til Tysklands unge, som trods Undertrykkelse og Forfølgelse forbliver trofaste imod den katholske Sag. Hensigten er ogsaa at gøre hele Verden opmærksom paa de Uretfærdigheder, som den katholske Ungdom og dens Førere er udsat for i det tredje Rige.

I en meget interessant og belærende Artikel i »Neue Züricher Zeitung« af Hugo Rotmich læser man følgende: »Fra paalidelig Kilde ved vi, at Adolf Hitler, da han blev spurgt om sin Stilling til de tyske Kirkekampe, har svaret, at hans Venner, som jo maatte vide det, havde sagt ham, at man om 150 eller 200 Aar overhovedet ikke længere vilde tale om Kristendom.« Han selv, der er østrigsk Katholik hjemmefra, men som vel sagtens allerede længe har staaet uden for en praktisk Deltagelse i sin Kirkes Liv og Tro, fælder ingen Dom i dette Spørgsmaal. Saa meget mere bestemmende for ham er hans Venners Dom, og disse mener altsaa, at der endnu vil hengaa et Aarhundrede, og saa er Kristendommen forbi. En Religion til Nedbrydning.

St. Knudsfestens Program.

Hs. Excellence Biskoppen har nu godkendt Programmet for den store St. Knudsfest i Odense d. 12. Juli.

Ved 10-Tiden drager en gejstlig Procession fra St. Albani Kirke til Fyns Forum. Forhaabentlig vil alle Nordens Biskopper være til Stede. Kl. 10¹/₂ begynder i Forum Pontifikalmessen, hvorunder Biskop Brems prædiker. Der sluttes med sakramental Velsignelse og Te Deum.

Lidt før Kl. 3 samles Deltagerne paa St. Albani Torv. Ved Mindestenen for St. Knud holder Pastor Geertz-Hansen en Tale, og forhaabentlig vil de københavnske Spejdes Orkester kunne spille til St. Knudssalmen.

Spejderne under Ledelse af Assistent Fausbøll hjælper derefter med at arrangere Defileringen i St. Knuds Kirkes Krypt forbi Helgensarkofagen. Dette Punkt paa Programmet kræver megen Orden og praktisk Sans. Bliver Forbidefileringen tilfældig og uordentlig, kommer den til at tage saa megen Tid, at hele det yderligere Program bliver slaaet itu. Men følger enhver Spejdes Anvisninger, bortelimineres de lange Ventetider, og hele Programmet holder.

Kl. 5¹/₄ er Deltagerne atter samlet i Forum. Orkesteret spiller Niels W. Gades: »Efterklange af Ossian«. Derefter byder Pastor Bernhard Jensen velkommen som Mødets Dirigent. En Festhymne i Dagens Anledning bliver sunget, og Pastor Hubert Messerschmidt holder første Festtale. Herefter opføres af Elever fra St. Knuds Skole i København en Kantate, hvis Tekst skyldes Lærer Rønnow, mens Organist Segalt er dens Komponist. Pastor Osterhammel holder anden Festtale, og Orkesteret spiller Pilegrimscoret af Tannhäuser. Endelig holdes tredje Festtale af Direktør Hennig-Jensen, og Orkesteret spiller et Potpourri »Danske Toner«. Der sluttes med, at hele Forsamlingen staaende synger »Kongernes Konge«.

Og hermed er det officielle Program slut. De fjernereboende maa skynde sig til Togene.

Hvad Fortæringen angaar kan man meddele:

Kommer nogen saa tidligt til Odense, at de vil kommunikere i en Morgenmesse i St. Albani Kirke, kan de faa gratis Morgenkaffe paa Skolen, hvis de i god Tid giver Besked gennem deres Lokalkomité.

Mellem Messen og Mødet paa Torvet er den store Spise- og Hvilepause, fra Kl. ca. 12¹/₂ til lidt før 3. Lokalkomitéen vil snart være i Stand til at sælge Spisebiller til forskellig Slags Fortæring paa bestemte Restaurationer. Derved opnaas, at Maden staar paral, naar man kommer.

Ønsker man at spise sin medbragte Mad, kan det ske i den katholske Skoles Sal.

Mellem Valfarten til St. Knuds Kirkes Krypt og Eftermiddagsmødet vil der være Tid til endnu en Gang at spise.

Mange vil gerne benytte Lejligheden til at se sig lidt om i Odense. Dette vil kunne ske i en af de to Pauser — Turistforeningen er Fører, saa man er sikker paa, at man faar det rigtige at se. Deltagelsen i en saadan Rundtur er selvfølgelig en frivillig Sag.

Jyderne har allerede bestilt deres Ekstratog. Det udgaar fra Aarhus med Tilslutning fra Randers, Pindstrup og eventuelt Aalborg. Aarhus rejser Kl. 6,50 (Pris Kr. 8,00), Horsens Kl. 7,45 (Kr. 5,50), Vejle Kl. 8,25 (Kr. 4,00), Fredericia Kl. 8,50 (Kr. 3,00). Koldingenserne skal af med Kr. 3,90. Børn overalt halv Pris. Jyderne er i Odense Kl. 9,50 og afrejser nøjagtigt 10 Timer senere Kl. 19,50.

Overalt i Landet sælges nu Emblemer, og fra de fleste Byer arrangeres Fællesrejser. Man henvender sig herom til sin Sognepræst — i København samles dog alle Storbysens Traade hos Pater Bender, Stenosgade 4, Vester 2628.

H. D. T. K.

Nye Bøger.

Kirkens Symboler.

Det er almindelig kendt, at den katholske Kirke i stor Udstrækning benytter Symboler, der ikke blot taler til den menneskelige Erkendelse, men ogsaa til Hjertet og Viljen og derved fremkalder Stemninger, der rummer en Rigdom af hellige Følelser, Ønsker og Beslutninger. Den rette Brug af Symbolerne bliver et fyldigere Udtryk for det oversanselige og aandelige, end blotte Begreber og Ord kan være det. Naturligvis har Kirken brugt dette fortræffelige Middel lige fra først af. Nu i vore Dage, da den kan se tilbage paa en snart totusindaarig Tradition, konstaterer den med hellig Stolthed, at den i sit Billedsprog har frembragt Kunstværker af klassisk Skønhed. Man behøver f. E. kun at tænke paa Gudstjenesten i den stille Uge eller paa de Ceremonier, hvorved Sakramenternes Naade meddeles de troende.

Men Forstaaelsen af hellige Tegn og Ting har ikke altid været lige levende. Ja, i hvert Slægtled kan man gøre den lagttagelse, at den enkelte Katholiks aandelige Udvikling er naaet til et ganske afgørende Punkt i det religiøse Liv, saa snart Symbolbevidstheden er vaagnet hos ham og Symbolernes dybere Forstaaelse og deres rette Udnyttelse er bleven til en Virkelighed. Der er saaledes

stor Forskel mellem en Kristen, der ligesom kan lægge hele sin Sjæl med al dens Lys og Varme ind i de hellige Tegn, og en anden, der uforstaaende og følelsesløs tager Del i en Gudsdyrkelse, der hele Tiden og alle Steder foruden Ord benytter Tegn og Handlinger som levende Udtryk for overindividuelle og aandelige Værdier.

Her giver nu Pastor Andreasens Bearbejdelse af Guardianis Bog (*Romano Guardini, »Hellige Tegn, Tider og Ting«*. Dansk Bearbejdelse ved Peter Andreasen. Paulus-Kredsens Skrifter. April 1936.) meget tiltalende og fine Oplysninger. Den holder sig fuldstændig fri for saadanne Forklaringer af de kirkelige Symboler, som ikke svarer til vor Tids kritiske Smag. (Ældre Tider kunde tit glæde sig over meget søgte og kunstlede Fortolkninger.) Hvem der læser Bogens 75 Sider, eller rettere sagt i stille Timer betragtede fordyber sig i deres Indhold, vil faa en stærk Fornemmelse af, hvor store pædagogiske Værdier i flere Retninger det lille Skrift gemmer i sig, og med inderlig Tilfredsstillelse opdage, hvor rig paa Skønheder den Verden er, hvori den katholske Kirkes Liturgi bevæger sig og fører sine Børn ind.

Denne lille handelige Bog vil sikkert blive hilst som en kærkommen Gave af alle dem, der ønsker at gøre deres Overværelse af Kirkens Liturgi m. m. til en indre, aandelig Deltagelse i de hellige Handlinger. F. K.

Geni og Sindssyge.

En nem lille Bog af *Mogens Ellermann* (H. Hirschsprungs Forlag), der indeholder en kort Beskrivelse af Sindssygens Udbrud og Forløb hos Malerne Vincent van Gogh, Ernst Josephson og Carl Frederik Hill samt Sprogforskeren Rasmus Rask. Som Indledning omtales Strindberg (»Inferno«) og Billedværker og Skulpturer frembragt af uøvede sindssyge.

Bogen giver et meget godt Begreb om de typiske Træk ved Forløbet af den Sindssygdом, som kaldes Schizophreni. Josephson og Hill staar som typiske Eksempler; men angaaende van Gogh, som reklamerer paa Titelbladet, er Stoffet noget maaget. Forfatteren synes at have lidt af manglende Kendskab til van Goghs Produktion og hele Kunstretning. De for Schizophreni karakteristiske Træk, Perseverationen, som Ellermann mener at se i hans Malerier, kan nemlig lige saa godt skyldes den Tendens til Ornamentering og Forenkling, som er typisk for den Kunstretning, som van Gogh repræsenterer. Naar de ornamentale Træk saa stærkt træder frem efter 1888, saa er det givet, at det skyldes Paavirkning af Gaugin, denne Kunstretnings Fører, men det er ingenlunde givet, at det skyldes Sygdommen, skønt den — muligvis — kan have medvirket. De opløsende Tendenser, som Forfatteren vil se i de gen-

givne Billeder, maa der sættes et stort Spørgsmaalstegn ved. En Stilisering kan godt blive lidt outreret hos en Maler, uden at han derfor er Schizophren. At der bliver mere Dimension i en Mand, der arbejder med Problemerne, end i en anden Charlottenborgudstillen, er en Selvfølgelighed.

Der er Grund til at nævne dette, fordi van Gogh staa i Interessens Brændpunkt. Men Materialet her er saa tyndt, at det er ubrugeligt til nogen Dom. Den Anke kan fremføres mod Bogen i sin Helhed. Man faar et Begreb om, hvad Problemet drejer sig om; men man skal vogte sig for at bygge paa det. Om Tiltens Problem, Geni i Forhold til Sindssyge, siger den saa godt som intet, og den er for saa vidt misvisende, som man kun faar lidt at vide om de navngivne Genier og deres mer eller mindre eventuelle Schizophreni.

P. R.

Dr. Dollfuss og Valfarterne.

Husmandssønnen Engelbert Dollfuss, den saa tragisk myrdede østrigske Forbundskansler, var en med sin Hjemstavns religiøse Skikke praktisk fortrolig Katholik. Saaledes kunde han under en Valfart af Mænd til Mariazell i 1933 sige: »*Det er ikke en Akt af Høflighed eller politisk Klogskab, at jeg i Aar har taget Del i Mændenes Valfart, men Valfarter hører ogsaa hos mig til Livets Vaner.*« Og et Aar senere udtalte han: »*Gennem Aarhundreder er vore Fædre gaaet paa Valfart af Trang til at finde sjælelige Kursteder og at gøre godt, hvad der er fejlet i Løbet af Aaret. Saaledes maa ogsaa vi gøre Valfartsøvelsen levende igen for at ransage os selv og blive bedre Mennesker. Da vil Naadens Sted igen bringe Naade og Velsignelse over vort Fædreland.*« Disse Ord bringes her ikke blot som en tidlig Opfordring til vor nationale Valfart til Ringsted, — men ogsaa som Anbefaling for den Bog, hvorfra de er hentet: *Dr. Johannes Messner, Dollfuss* (Tyrolia, Innsbruck 1935, 159 S., RM. 3,20) som i Billede og Skrift tegner et meget indtagende Billede af Dollfuss som Menneske og Statsmand, skønt eller maaske netop fordi alt, hvad der tangerer Persondyrkelse, som den afdøde hadede, er udelukket. Den lille tapre, fromme og klartskuede Mand behøvede det jo heller ikke! Hans Værk og hans Taler vidner baade her og i Historien for ham.

—z.

Fra Hovedstad og Provins.

N. U. Præmie-Konkurrence.

Som Indledning til St. Knuds Festlighederne i Odense havde N. U. i Nr. 12 indbudt til en Præmie-Konkurrence om det bedste Digt til Ære for vor Nationalhelgen. Digtet skulde være paa højst 20 Linier og have St. Knud til Genstand, ellers var Digteren frit stillet. Fristen for Ind-

leveringen udløb den 27. April. Præmien bestod i en gratis Rejse til Odensefesten (Tur-Retur) for de fire bedste Bidrag.

Deltagelsen kunde have været større, idet der kun indløb 14 Digte. De blev bedømt af to litteraturkyndige Mænd, der hver for sig uden at have konfereret med hinanden udpegede de samme Digte som de fire bedste. — Vinderne blev saaledes: *O. Michaëly*, København, — Hr. *Karl V. Poulsen*, Horsens, — Frk. *Anna May*, København, og *Maurilia Burla*, Ordrup. — Disse fire Digte vil blive offentliggjort her i Bladet; det første findes nedenfor.

Redaktionen bringer dem, der har vist deres Interesse for vor Nationalhelgen ved at deltage i Konkurrencen, den bedste Tak.

Til St. Knud, Konge og Martyr, Danmarks Værnehelgen.

*Lig den forjættende lyse Vaar,
saa Christi Tro over Norden gaar;
Bisp som Stormand frem den bære,
og Kirkens Tarv er Kongens Ære.
Morgengry over Danmark!*

*Hellige Konge! skabt af din Aand
var Volmers Rige i Absalons Haand,
fra Vesterhav til Estlands Høje,
med Klosterbo og Kirkefløje.
Solklar Dag over Danmark!*

*Se, Martyrkonge, din Hjertesag
vel fejgt vi svigted paa Prøvens Dag.
Men hvad vi vidløst lagde øde,
vi atter bygge vil med Møde.
Bygevejr over Danmark!*

*Naar Danmarks Dag, den gaar paa Hæld,
og lider det mod den sidste Kvæld,
da — Helgenkonge — vi dig bede,
at du ved Herrens Haand vil sprede
Aftensol over Danmark!*

O. Michaëly.

Mariakongregationen »Apostlenes Dronning.«

Søndag den 24. ds. vil Mariakongregationen »Apostlenes Dronning« fejre sit 25 Aars Jubilæum.

Kongregationen tog sin Begyndelse ved en Eftermiddagsandagt i Immaculatakirken den helligste Trefoldigheds Fest, den 11. Juni 1911. Efter en Tale af Kongregationens første Præses, Hr. Pastor von d. Kettenburg, meldte sig en Del unge Piger fra de kvindelige Ungdomsforeninger i København og da særlig Foreningen »Læticia« som de

første Aspiranter. En stor Del af Medlemmerne i de første Aar var forhenværende Elever fra Mariahjemmet.

I Begyndelsen holdtes Møderne een Søndag i hver Maaned, senere den første, tredje og femte Mandag i Maaned, i St. Josefssøstrenes Kapel, Toldbodvej 14, fra 1915 Østerbrogade 7 D. I Tilslutning til Kongregationsandagten holdes der den tredje og femte Mandag en selskabelig Sammenkomst i Salen, hvorved der kan knyttes saa mangt et Venskabsbaand til Gavn for Livet. — Fælleskommunionen holdes den første Søndag i hver Maaned i St. Ansgars Kirke, hvor Kongregationen ogsaa deltager i de forskellige Processioner.

Kongregationens eucharistiske Sektion ofrer en ugentlig Kommunion for det Formaal, der bestemmes for hver Maaned, f. Eks. hyppig Kommunion, Værdsættelse af Lidelsen, Respekt for Autoriteten. — Missionssektionen samler smaa maanedlige Bidrag til Fordel for Hedningemissionen; — indtil nu har Sektionen købt 20 Børn i Afrika. — Kongregationen ejer et lille Bibliotek, der er bleven til ved forskellige Gaver.

I alle de 25 Aar har Pastor von Kettenburg været Kongregationens ihærdige Præses. Dens Præfekter har været Frkn. Martha Hansen 1911—13, W. Siegler 1913—17, S. Monnet 1917—20, Marie Wissum 1920—33, Karen Utenthal 1932—34 og Marie Wissum fra 1934.

Blandt Minderne fra de henrundne Aar maa nævnes Kongregationsfanens festlige Indvielse den 30. April 1923 og særlig Besøget i Stockholm samme Aar, efter Indbydelse af den derværende Mariakongregation »Auxilium Christianorum«. Besøget blev i det følgende Aar gengældt af svenske Kongreganister, som deltog i Valfarten til Haraldsted og en Kongregationsfest i Vesterhus.

St. Josefssøstrene, som i hele Kongregationens Levetid har givet den Husly med stor Gæstfrihed og paa mange Maader har ydet den en virksom Støtte, samt Kongregationens nuværende og tidligere Organister bringes herved en hjertelig Tak.

Paa Jubilæumsdagen, Søndag den 24. Maj Kl. 8 har Kongregationen Fælleskommunion i St. Ansgars Kirke, og Kl. 19^{1/2} er der Kongregationsandagt i St. Knuds Kapel, Vestervoldgade 115, med paafølgende Fest i Salen.

Alle aktive og passive Medlemmer, som er udgaaet fra »Apostlenes Dronning«, indbydes herved. Deltagelse i Festen bedes meldt til undertegnede, Strandboulevard 105¹, Kbhvn. Ø. Telf. Øbro 4751.

Marie Wissum
Præfekt.

Cykleholdet fra »Sølyst« paa Besøg hos Gorm og Thyra i Jellinge.

Retræten paa Rygaard.

Med disse Linier vilde jeg gerne give Udtryk for min Taknemmelighed for de aandelige Øvelser paa Rygaard. Maatte vi aldrig glemme Pater Wolfisbergs Vejledning til Betragtning og Bøn og den Inderlighed, hvormed Pateren lærte os at kende og elske Gud.

Mange kan maaske daarligt tænke sig at benytte Heligdage i den stille Uge til en Retræte, men en smukkere Forberedelse til at modtage den opstandne Frelser kan man ikke tænke sig. Den Oplevelse, at vi sammen med Søstre kunde deltage i den stille Uges Ceremonier, forhøjede Andagten. — Maatte der næste Aar blive endnu langt flere unge Piger, der paa Rygaard ved saadanne aandelige Øvelser forbereder sig til deres Paaskekommunion.

En hjertelig Tak til Højærv. Pater Wolfisberg, de venlige og opofrende Søstre og til Frk. Wissum, der skaffede os denne uforglemmelige Oplevelse.

En taknemmelig Dellager.

Generalforsamling i Katholsk Kantor- og Organistforening.

Tirsdag, den 28. April, holdtes den ordinære Generalforsamling, som indledes af Formanden, Hr. Organist Jos. Hammermüller, med en smuk Mindetale over det fornylig afdøde Medlem, Hr. Organist K. Aagaard.

Af Formandens Beretning om den forløbne Sæson fremgik, at Foreningen to Gange havde haft de københavnske Sognepræster som Gæster. Paa det ene Møde drøftedes forskellige liturgiske Spørgsmaal, paa det andet et Forslag til Sangregulativ for Kirkeskolerne. Dette sidste Forslag var udarbejdet paa Grundlag af Ministeriets nye Cirkulære om Sangundervisningen i Stats- og Kommuneskoler, dog

med særlig Hensyntagen til gregoriansk Koral og Korsang. — I øvrigt var Formaalet med disse Møder at indlede et nærmere Samarbejde mellem Gejstlighed og Kirkemusikere.

Af Foredrag havde Formanden holdt et om »Direktion og Repertoire«, Kantor B. Husson et om »Salmemelodiens Historie og Princip« og Organist Segalt et om »Den danske Folkevise«.

Foreningens Abonnement paa Tidsskrifter var, takket være et aarligt Tilskud fra de københavnske Sogne, forøget betydeligt, saaledes at Medlemmerne nu var i Stand til at følge de kirkemusikalske Strømninger i Europa.

Ved Besættelsen af det ledige Organistembede ved Sakramentskirken havde Foreningen medvirket ved Indsamling af Ansøgninger.

Efter Beretningen rettede Pater Menzinger paa Foreningens Vegne en Tak til Bestyrelsen for det gode Arbejde, som var blevet gjort. Navnlig gjaldt Takken Foreningens initiativrige Formand, Hr. Organist Hammermüller, som paa en saa fortrinlig Maade havde ledet Foreningen i den begivenhedsrige Sæson.

B. Husson, Sekretær.

Constance Roes †.

Constance er død.

Hvem er Constance? vil de spørge, der ikke har haft deres Gang i Biskoppens Hus, og man kan svare: en robust, rødmosset, tung Flamlænderinde, stædig, myreflittig, temperamentsfuld og af en urokkelig Trofasthed mod sit Herskab.

Ingen Mand evner at vurdere en Husmoders Værd, og intet bedømmes mere overfladisk end husligt Arbejde. Lad være, at Constance ikke alt for sjældent lod sit flamske Sind blusse som en Bavne uden Hensyn til hvem eller hvor, men aldrig har Biskoppen haft en mere tro Tjenerinde, og ingen har lagt mere Tjeneste og Offer i sit Arbejde end Constance i Biskoppens Hus.

En tro Tjenerinde — kan der siges noget mere rosende om et Menneske? Frygtløs kan hun træde frem for Herren, vor Gud, den eneste, der evner at skille Skal fra Kerne — af hans Mund vil hun faa høre den største af alle Forjættelser: »Gaa ind til din Herres Glæde«. *K. V. Olsen.*

Kvindeligt Ungdomsstævne i Trørød.

Søndag den 24. ds. afholder Danske Kvinders Katholske Forbund i Trørød et Stævne for katholske unge Piger med Messe, Fælleskommunion, Taler af Pater Pauli S. J. og Fru Ellis Tardini, Opførelse af et Lystspil m. m. — Der henvises til Annoncen paa næstsidste Side af dette Nummer. — Samme Sted findes D. K. K. F.s Indbydelse til den aarlige Retraite og Højskole.

Fra den vide Verden.

Den katolske Presseudstilling aabnet.

Tirsdag den 12. ds., den Hellige Faders Navnedag, Kl. 10,45 aabnedes den internationale katolske Presseudstilling i Vatikanet, i Nærværelse af Kardinalerne, det diplomatiske Korps, Medlemmerne af Malteserordenen, Vatikanstatens Guvernør, den pavelige Hofstat, det romerske Prælatur, Formændene for de enkelte nationale Komiteer og Repræsentanter for selve Udstillingen. Paven lyste Velsignelsen over Udstillingen og gik gennem dens enkelte Afdelinger, hvorefter de indbudte Gæster tog Udstillingen i Øjesyn. En udførligere Redegørelse for selve Udstillingen følger senere.

Paven og Filmen.

Den internationale Filmspresses Kongresbestyrelse og flere Delegerede, som for Tiden er samlede til Møde i Rom, blev den 22. April modtaget i Audiens hos Pave Pius XI, og den Hellige Fader benyttede Lejligheden til at henvise til det uhyre Ansvar, Filmsproduktionen har overfor Millioner af Menneskesjæle.

Det maatte aldrig forekomme, sagde Paven bl. a., at en Film forhaanede eller fordærvede det smukkeste, saresteste og ædleste i det unge Menneskehjerte. Naar den Hellige Fader tænkte paa, hvilke Ødelæggelser der kunde anrettes igennem Filmen, kunde han græde, og ethvert Menneske med Hjerte og Forstand maatte græde med ham. Dette sagde han ikke alene i Religionens Navn, men ogsaa i Familiernes, Staternes og Folkenes Navn, hvis moralske Interesser maatte være ham magtpaaliggende. Religionens og Kirkens Fremtid beredte ikke Paven nogen Ængstelse; selv om han selvfølgelig skulde varetage deres Interesser, havde Religionen og Kirken dog en guddommelig Forjættelse, som Staterne, Nationerne og Folkene ikke havde. Den katolske Kirke havde bestaaet i 2000 Aar og udviste dog efter saa lang Tids Forløb hverken Træthed eller Svaghed. Men hvor mange Familier, hvor mange Folk, hvor mange Stater var ikke allerede gaaet til Grunde i Tidernes Løb! Stadig maatte man være vaagen overfor den Forgiftningsproces, som saa mange Millioner Sjæle daglig og hver Time blev underkastet igennem Filmen. Det var en aandelig Forgiftning, en Tilsløring af de rene og ædle Idéer; et sandt Attentat imod den menneskelige Vilje, mod den svage Menneskevilje, som i Forvejen maatte kæmpe saa haardt for at forblive tro imod sin Pligt.

Filmene nu til Dags vilde ikke være det, de nu er, hvis Pressen fra Begyndelsen af samvittighedsfuldt og alvorligt havde ledsaget dem i deres Udvikling, hvis Films-

pressen altid pligtro havde udøvet sit Hverv efter Dydens, Sandhedens og Relfærdighedens Retningslinier og havde uddelt sin Ros og Dadel efter disse uundværlige Forudsætninger. Hvis det altid havde været saadan, vilde meget have været vundet, og megen Ulykke vilde have været afværget. Paven sluttede med at ønske, at Fremtiden vilde bringe en Vending til det bedre, og udtrykte sine bedste Ønsker for Filmspressen, som han fulgte med største Tilidsfuldhed.

Pater Damian, de spedalskes Apostel, fejres som Belgiens Nationalhelt.

De fleste af os kender Bogen »En Apostel« af Johannes Jørgensen. Denne Apostel er den belgiske Præst og Missionær Joseph de Veuster, i Ordensstanden kaldt Pater Damian, og af hele Verden kendt under sit Hædersnavn: de spedalskes Apostel paa Molokai. Frivillig havde denne Præst tilbragt 16 Aar paa de spedalskes Ø Molokai i Sandwich-Archipelet for at være disse Staklers aandelige Fader og Sjælehyrde, indtil han smittet af den samme skrækkelige Sygdom hengav sit Liv for dem, den 15. April 1889.

Da Budskabet om hans Død naaede Europa, blev han alle Vegne fejret som en Helt og Martyr, ogsaa uden for den katolske Kirke. Det anglikanske Blad »Church Times« gik saa vidt at erklære ham for kanoniseret af hele den moderne Kristenhed. Hans Fotografier solgtes i Tusindvis, og Politiet maatte ikke blot i London, men ogsaa i Landets andre store Byer sprede de Mængder, der samlede sig foran Bogladerne, hvor Billedet var udstillet. — Og hvad saa man paa dette Billede? Man saa en dødssyg Mand, liggende paa et tarveligt Leje i en ussel Hytte, sammenføjet af Brædder. Ansigtet bar Præg af lange Lidelser og var ligesom Hænderne, der laa oven paa Tæppet, angrebet af frygtelige Saar. — Dette Billede fortrængte i hine Dage alle Fotografier af smukke Danserinder og stærke Bokser fra Londons Boghandlervinduer, og Tusinder af Mennesker sikrede sig det. Det forretningstravle, forlystelsesstraalende London højede sig nogle alvorfulde Øjeblikke for hint Billede af en Smertens Mand, og Prinsen af Wales stillede sig i Spidsen for en Komite, hvis Formaal var paa den værdigste Maade at hædre Pater Damians Liv og Gerning.

Den 3. Maj i Aar blev denne Næstekærlighedens Martyr ved den belgiske Regerings Foranstaltning bisat i Kathedralen i Louvain. Basunernes Klang meldte Ankomsten af Skoleskibet »Mercator«, der havde hentet Kisten med Heltens jordiske Levninger fra hans Grav paa Molokai. Den belgiske Arbejderungdom havde lejet tre Skibe for at

sejle »Mercator« i Møde. Udskibningen fandt Sted i Nærværelse af den belgiske Konge, Kardinal van Roey, den pavelige Nuntius og talrige Medlemmer af Regeringen og det diplomatiske Korps. I en storslaet Procession, hvori ogsaa en Afdeling Militær, Repræsentanter for Regeringen samt Stats- og Kommune-Myndigheder deltog, blev Kisten overført til Kathedralen.

Johannes Jørgensens Bog om denne »Apostel« vil kunne fortælle os mange gribende Træk fra denne heltemodige Præsts Arbejde blandt de spedalske.

Messen i »Fiskernes Kapel«.

Den engelske Journalist, Forfatter og Tegner Pater F. Anson, foretog sidste Sommer en Rejse gennem Norge og Sverige. Om sit Ophold i Lillehammer fortæller han i *The Universe* følgende:

Efter en kort Rejse langs Bredderne af Søen Mjøsen naaede vi *Lillehammer*, en nydelig By mellem træbevoksede Højdedrag, Sommer og Vinter fyldt med Turister af alle Slags. Her findes ingen katholsk Kirke, Messe læses af og til paa en første Sal over en Butik af Dominikanere fra Oslo.

Vi opholdt os i Lillehammer paa Marias Optagelses Fest, og takket være Venlighed fra Friluftsmusæets Styrelses Side kunde vi overvære en Messe i en førreformatorisk Kirke, som aldrig har været brugt til protestantisk Guds-tjeneste. Paa Musæets Grund findes nemlig et ældgammelt Trækapel, indviet til Vor Frue og St. Olav — det kaldes gerne »Fiskernes Kapel«, fordi det engang laa nede ved Mjøsens Bred. Det blev konsekreret 1459 af Biskop Gunnar af Hamar, men da Lutheranerne efter Reformationen ikke brød sig om det, tjente det i lange Tider til Forraads- hus og Lade. For nogle faa Aar siden blev det taget ned og flyttet til sin nuværende Plads. Friluftsmusæet rummer for øvrigt endnu to andre førreformatoriske Kirker, af hvilke den ene endog stammer fra det 11. Aarhundrede.

Fra Musæets Side var der hverken sparet Tid eller Møje for at smykke Kapellets Indre til den festlige Lejlighed. Paa det gamle Alter stod et udmærket middelalderligt Billede af Vor Frue, forgyldt og farvelagt. Paa begge Sider af det var der anbragt Kobberlysestager, mange Hundrede Aar gamle. Trævæggene, der er bygget af utilhuggede Tømmerstokke, var dækket med kostbare Tapeter, og paa Gulvet laa Tæpper og Maatter, som kunde fylde en Kender med Misundelse. Iblandt Menigheden, der fyldte det lille, mørke Kapel, var Fru Sigrud Undset, den berømte Skribent, hvis Romaner har bidraget saa meget til at kaste Lys over Norges katholske Fortid og sprede Kendskab til den katholske Tro blandt hendes Landsmænd.

I Middelalderen var Religion og Kunst nøje forbundet i Norge. Det lille Kapel viser, hvor meget skønt de forstod at faa ud af deres store Skoves Træer i den fjerne Fortid. Kapeller af den Art findes spredt over hele Landet. I Byernes Kirker blev Størsteparten af udskaarne og malede Ting samt andre Kunstsager stjaalet paa Reformationstiden, ikke saa meget af Uvilje mod selve Genstandene som af Berigelsesgrunde. Der er dog levnet saa meget, at det kan vise os, at Norges Andel i den kristne Kunst i Middelalderen ikke har været saa ringe. N. H.

Kvindeligt Ungdomstævne

Søndag den 24. Maj 1936.

Alle vi unge indbydes ligesom sidste Aar til Stævne i Trørød (Trørødvej 39) i den skønne Maj Maaned. Lad os komme i hundredvis og syng Jomfru Marias Pris under de lysegrønne Bøge. Vi trænger til at føle Fællesskabet i Tro, Livssyn ved glad og festligt Samvær — og alvorlig Drøftelse.

PROGRAM

Kl. 7³⁰ Tog fra Hovedbanegaarden til Vedbæk. Kl. 9 Messe med Fælleskommunion. Morgenmaallid indtages. Kl. 11³⁰ Fru Ramsing byder velkommen, derpaa Tale af Pater Pauli S. J. Frokost-pause. Kl. 15 Lystspil: »Skærmysler« af Gustav Wied. — Tale af Ellis Tardini. Frit Samvær. — Spisepause. Kl. 19³⁰ Sakramental Velsignelse. Kl. 20 Illumination af Haven og Baal. — Baaltale.

Festtegn à 25 Øre faas ved Sognekirkerne og i Katholsk Bog-salg og forhandles tillige af de tilsluttede Foreningers Formænd. Husk at tage Sangbogen med og en vældig Madpakke til hele Dagen. Drikkevarer faas billigt hos Skovløberen, som har sat en Mængde Borde op. Kom saa allesammen — med godt Humør og Foraar og Ungdom til Fest. *Festkomitéen.*

D. K. K. F.s aarlige Retraite og Højskole finder Sted i Trørødhus for unge Piger fra 13. August—20. August. Leder: Pater Flynn.

For Damer fra 22.—29. August. Leder: Pastor Messerschmidt. Tilmeldelse til Trørødhus pr. Vedbæk inden 1. August.

Oscar Andersens Legat »Varden«.

En Legatportion (600 Kr. aarlig) er ledig fra 1. Juli d. A. og kan søges af katholske kvindelige eller mandlige studerende. Ansøgningsskema og nærmere Oplysninger faas hos A. Silcowitz. Studiestræde 27-29.

St. Knuds Skole (Stenosgade 4).

Eksamenberettiget Forberedelses-, Mellem- og Realskole. **Katholske Elever**, som ønskes optaget i 1. U.-Kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos Rektor for St. Knuds Stiftelse.

Gode, solrige Værelser til week-end samt for kortere eller længere Tid hos St. Vincentssøstrene, Helsingør, Nygade 8. Fuld Pension. Telf. Helsingør 1511.

Maj. Kirkelig Kalender.	
17. S. 5. Søndag e. Paaske.	24. S. i Christi Himmelfarts Oktav.
18. M. Venantius. — <i>Bededag.</i>	25. M. Gregor VII.
19. Ti. Petrus Cælestinus. — <i>Bededag.</i>	26. Ti. Philip Neri.
20. O. Bernardin af Siena. — <i>Bededag.</i> — <i>Vigilie.</i>	27. O. Beda den Ærværdige.
21. T. CHRISTI HIMMEL- FARTS DAG.	28. T. Oktav af Christi Himmelfart.
22. F. i Oktaven.	29. F. Maria Magdalene af Pazzi.
23. L. i Oktaven.	30. L. Vigilie til Pintse (Faste- og Abstinensdag).

Maj. Ugens Messebønner	
17. S. 5. Søndag e. Paaske (590—430); 2. <i>Sæt Bønner</i> : Erik, Konge af Sverige (912—745), 3. <i>Sæt Bønner</i> : Pascalis Baylon (913—744).	
18. M. Bededag (594—434); 2. Venantius (914—748). — <i>Eller</i> : Venantius (914—748); 2. Bededagen (595—435); Slutningsevng.: Bededagens (596—436).	
19. Ti. Petrus Cælestinus (915—745); 2. Bedagen (595—435), 3. Pudentiana (915—[67]). — I Forbindelse med <i>Bønprocessionen</i> læses Bededagens Messe (594—434); 2. Petrus Cælestinus (915—746), 3. Pudentiana.	
20. O. Vigilie til Christi Himmelfart (598—438); 2. Bernardin af Siena (916—746), 3. Bedagen (595—435). — <i>Eller</i> : Bernardin (916—746); 2. Vigilien (591—431), 3. Bededagen (595—435); Slutningsevng.: Vigiliens (598—438). — I Forbindelse med <i>Bønprocessionen</i> læses Bededagens Messe (594—434); 2. Bernardin (916—746), 3. Vigilien (591—431); Slutningsevng.: Vigiliens (598—438).	
21. T. Christi Himmelfarts Dag (600—439).	
22. F. i Oktaven (600—439); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).	
23. L. i Oktaven (600—439); som Fredag.	

M.-K. Rosenkranskirken. »Maria Rosenkransdrønning« F.-K.: Søndag den 17. Maj Kl. 8. — »Stella maris« F.-K.: Torsdag d. 21. Christi Himmelfarts Dag Kl. 8. — **St. Ansgars K.** »Det gode Raads Moder« M.: Tirsdag d. 19. Maj Kl. 19¹/₂.

St. Ansgars Kirke. Mandag, Tirsdag og Onsdag før Christi Himmelfarts Dag er der hver Dag Bønprocession efter Messen Kl. 8¹/₄.

Aarhus. Ungdomsbasaren i Ryesgade 24. Udtrukne Numre: Serie A: 132 — 595 — 1095 — 1300 — 52 — 419 — 475 — 1390 — 900 — 1219 — 1165 — 829 — 1416. — Serie B: 465 — 549 — 160 — 717 — 591 — 21 — 391 — 367 — 685 — 173 — 213 — 206 — 647 — 467. — Serie C: 655 — 310 — 120 — 297 — 715 — 507 — 328 — 414 — 244 — 03 — 36 — 454. — Dukken 2 A — Dukkehuset 27 — Dukkespisestel 62 — Armbaand — 43. — Entré Søndag A 16. Entré Mandag 41.

N. U.s Læsere kan faa deres Gevinst udleveret indtil 25. ds.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæst til Postvæsenet Torsdag d. 14. Maj.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorér, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13^{1/2}—14^{1/2}.

Nr. 21.

Søndag den 24. Maj

1936

INDHOLD: Kaldende Klokker. — 1536. — »Skilsmisssens Aand.« — »Arma veritatis«. — Stat og Kirke i Italien. — Missionærens Vanskeligheder. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Kaldende Klokker.

I Byen Villareal i Spanien levede i det sekstende Aarhundrede en from og hellig Franciscanermunk ved Navn Paschalis Baylon. Ydmyg og beskeden, som det sømmede sig en Lægbroder, levede han sit stille, tilbagetrukne Liv inden for Klosters Mure og delte sin Tid ligeligt mellem samvittighedsfuld Opfyldelse af sit Hverv som Portner og inderlig Bøn og Betragtning.

Paa samme Tid levede i Villareal en tilsyneladende from og godgørende Mand, hvis Navn ikke skal nævnes her. Ofte kom han til Klosters Port for at tale med Paschalis Baylon og medbragte altid rige Gaver i Form af Penge og Naturalier. Men til Trods for al sin Godgørenhed var han en Synder, en stor Synder, der i det skjulte vandrede paa Syndens og Lastens onde Veje. I flere Aar havde han nemlig staaet i et ulovligt Forhold til en fornem, gift Dame i Villareal og havde paa det groveste bedraget dennes Husbond, rent bortset fra, at han havde

begaaet en lang Række Sakrilegier ved Gang paa Gang uværdigt at modtage de hellige Sakramenter.

Da vilde Skæbnen, at den bedragne Ægtemand en Dag tilfældigt opdagede dette Forhold, og opfyldt af Vrede og Hævngerrighed lejede han hemmeligt en Snigmorder, der ved Nattetid skulde overfalde og myrde Ægteskabsbryderen og hans egen troløse Hustru, naar de næste Gang mødtes i den nærliggende Skov, hvor de plejede at sætte hinanden Stævne.

Dagen før dette natlige Møde var den hellige Paschalis Baylon opfyldt af en mærkelig Uro. Rastløs og hvileløs vandrede han frem og tilbage mellem Klosterporten og Kirken. Han havde ligesom en Anelse, en Forudfølelse af, at noget frygteligt og forfærdeligt var paa Færde, uden at han dog kunde blive klar over, om det var Klostret eller en af dets Velgørere, der svævede i Fare. Tusinde Bønner og Hjertesuk steg i Dagens Løb fra hans forpinte og betyngede Hjerter op for Guds Trone, uden at han derfor fik Ro og Fred i sit Sind. Denne Uro og Frygt voksede, efterhaanden som Dagen svandt; og da Mørket var faldet paa og Klosterporten lukket for Natten, var det ham umuligt at gaa til Ro, hvorfor han bad sine Foresatte om Tilladelse til at tilbringe Natten i Kirken foran Alterens Sakramente. Til langt ud paa Natten kæmpede han i brændende Bøn med Gud for at afværge den frygtelige Fare, han instinktmæssigt følte mere og mere truende nær. — Da faldt der pludselig Fred og Ro over ham; Angsten og Frygten forsvandt, og en tryk og ydmyg glad Følelse af at være bøn-hørt, af at have sejret i sin Jakobs-Kamp med Gud, sønkede sig i hans Sjæl. Glad og taknemmelig lagde han sig paa sit Leje og faldt straks i Søvn.

Samme Nat havde den syndefulde Ægteskabsbryder sat den troløse Hustru Stævne paa deres sædvanlige Mødested. Med Hjertet fuldt af forbryderisk Lyst og syndig Attraa begav han sig derhen kort efter Midnat. Da var det pludselig, som han hørte en Klokke kalde bag ved sig med milde, vemodige Toner, saaledes som Klokkerne ringer, naar man i Syden steder de døde til Hvile. Stærkere og stærkere, mere og mere vemodsfyldte lød de klare Klokke-toner for hans Øre. Forgæves søgte han at fjerne sig fra

dem, forgæves prøvede han at lukke Ørerne til for dem. Deres Toner lød bestandig stærkere og mere indtrængende. Uro og Ængstelse begyndte at fylde hans Sind. De syndige Tanker og Lyster forsvandt, og hans Sjæl fyldtes med tunge Tanker om Synd og Skam, om Død og Dom. Ulykkelig og fortvivlet opgav han sit forbryderiske Forsæt og vendte tilbage til sit Hjem. — Og forunderligt — jo længere han fjernede sig fra det aftalte Mødested, desto svagere lød Klokketonerne for til sidst helt at dø bort.

Efter at have tilbragt Resten af Natten i Graad og Anger begav han sig om Morgenen hen til Klostret og bad Portneren om at maatte tale med en Præst. Saa snart Paschalis Baylon saa ham og hørte hans Ønske, stod det ham i et Nu klart, at det var for denne Mands Sjæl, han i Nattens Timer havde kæmpet i Bøn med Gud, og fuld af Lykke og Glæde takkede han endnu engang Gud for den vundne Sejr.

Og vi — har vi aldrig hørt disse kaldende, manende Klokketoner i vort eget Liv, naar vi vandrede paa Syndens og det ondes Vej. Sikkert har de lydt for vor Samvittigheds Øre ved en eller anden Lejlighed. Og ogsaa for vort legemlige Øre lyder de daglig gennem Kirkeklokkernes Toner, lyder for os om Morgenen og minder os om, at vi bør indvie Dagen og dens Virke til Guds Ære — og lyder for os om Aftenen for at minde os om, at ogsaa Natten og Mørkets Timer bør være viede til Lysets og Livets Gud. Maatte de da ikke lyde forgæves, men med deres fredfyldte Toner virke med til at frelse vor Sjæl fra Synden og Syndens Sold, som er Døden og Dommen. P. A.

1536.

Afsluttende Tilbageblik.

»Evangeliets lyse og klare Dag« brød jo ind over Danmark den 30. Oktober. »Pavedømmets Mørke« var forbi. Der fulgte ganske vist et langt og besværligt Arbejde med at faa Folket til at indse det. Det norske Folk — uheldigvis den Gang anset for nærmest som et dansk Krongodseje — fik bare at lystre Kongebud, og Islænderne med, skønt disse ikke havde saa let ved at hilse »Lyset«.

Neiiendam indrømmer, at »den, der vandt mest ved Reformationen, var Kongen. Han fik Kronens Gods føleligt forøget til Rigets Forsvar, og han blev Kirkens drabeligste Mand«.

Det fortjente Christian III, thi det var h'am, der holdt det hele sammen. Biblens »klare og enfoldige Ord« vilde næppe have dannet et luthersk Kirkesamfund, ikke Bugenhagens eller Palladius' Anstrengelser. Det var som med de tyske »evangeliske« Kirker, hvor Fyrsterne tog fat baade paa Godset og Troslæren. Det var som i England, hvor den tykke Henrik VIII tog fat. Overalt fandtes der smidige Hoftheologer, der ligefrem var Akrobater i at tyde Biblens »klare« Ord efter den politiske Vejrhane paa Slotstaget. Begge Konger havde jo to gode Ting i denne Verden: Penge og Soldater. —

Og den katholske Kirke, dækket med Skrøbelighed, havde ingen aandeligt stor Forsvarer efter Poul Helgesen; den gik saaledes ikke under med Ære.

Men lige saa lidt man her i Landet kan forstaa den franske Revolution eller den nye »Bevægelse« i Tyskland alene ved de Taler, der holdtes og holdes om Frihed og Lighed — lige saa lidt forstaas Reformationen ved de smukke Ord om Frihed og Evangelium og Frelsensvished. Disse Ord er Alrapper, Kulisser, som skjuler den uhyre Lidenskab, der pulserer bagved og i det væsentlige gik ud paa en social, en materiel, en politisk Forandring og en kirkelig — om jeg saa maa sige Forenkling — men den var ikke Sagens Kærne, kun dens Tændstik.

»Sandheden« er saa langt fra altid let at finde i sociale Brydningstider, og maaske findes den kun i Brøkkele paa begge Sider ved saa mange private, folkelige og ren konfessionelle Mellemværender.

Men havde man fra begge Sider kunnet være imødekommende, kunde Kirken have sagt: vær saa god, her har du Pengene og Jordegodset — og Staten: vær du rolig for, at jeg ikke krænker din Lære og Forfatning — saa vilde efter al Formodning »Evangeliets lyse og klare Dag« have været mindre stormfuld og uklar og det danske Folk aandeligt rigere.

Thi »de Troens Frugter man havde ventet, syntes kun at gro sparsomt«, indrømmer Jubilæumsbogens Forfatter. Det var sandelig ikke Lys altsammen, som Neiiendam ærlig indrømmer. »Dybe Skygger fulgte med.«

Det var sikkert et gigantisk Arbejde for Palladius og de øvrige »Superintendenten«, snart af Vane atter kaldt »Biskopper«, at indføre Reformationens tarvelige Guds-tjeneste i Stedet for Kirkens ældgamle smukke Liturgi.

Paa den anden Side var der mange virkelige Forbedringer, der kom i Følge med »Statsomvæltningen«, thi saaledes tør vi vel kalde Reformationen politisk. Og i Mellemtiden er denne Omvæltning med mange af Tiden krævede Forandringer og Forbedringer jo indført overalt, med det gode delvis af Kirken selv, dels med Vold og Magt udefra. Grundtanken i hele Michael Neiiendams Forsvar for Lutheranismen — den, der gaar gennem hele Bogen og navnlig kulminerer i Slutnings-Kapitlet: »Vor evangeliske Arv« — er den, at Luther har afdækket Biblen for al »Emballage«, og deri ligger Reformationens Berettigelse, om det saa var det alene.

Ordet Emballage forekommer oftere i Bogen og maaske har Forfatteren yndet dette Billede. Der staar Luther og tager en større Papæske i Haanden. Han aabner Laaget, fjerner adskilligt Savsmuld og Papir og sel der ligger jo den dejlige Bibelbog, aldeles som et nyfødt Barn i Vuggen. Æsken havde staet i en mørk Krog et Steds paa Loftet, hvor ingen maatte komme. Thi Moderen var bange for, at man skulde finde Bibelbogen, og havde fyldt Børnenes Fantasi med Eventyr og Skræmmebilleder. Men sel nu havde Morten, den nysgerrige Fyr, faaet Øje paa Æsken, fjernet Emballagen, aabnet Bibelen og fundet »Frelsensvished«, som Moderen jo helst ikke vilde, at Børnene skulde finde . . .

Hvor længe vil dette Eventyr fortælles oplyste, protestantiske Læsere? Saa længe der skal angives en tvingende Grund for, at hele Folkeslag her i Norden er blevet løsrevet fra Moderkirken.

Selvfølgelig gives der kirkelige Indretninger og Skikke, som med Rette falder ind under Betegnelsen Emballage, og som derfor ved given Lejlighed kan og skal forandres eller fjernes. Det er vi alle enige om. Men her bruges desværre Ordet saaledes, at Reformations-Skriftets Læsere ingen klare Begreber faar for de Ødelæggelser, Stormen 1536 har skabt: flere Sakramenter og Enheden faldt. *F. F. M.*

„Skilsmisens Aand.“

I en i Fjor udkommen Bog »Foyers brisés« (Paris P. Téqui, 10 fr.) drøfter Forfatteren, Abbé *Charles Grimaud*, det omfattende og dystre Emne om Hjemmene, der led Skibbrud. De første Afsnit handler om de Prøvelser, der følger med en af Ægtefællernes Død. Derefter behandles Skilsmisseproblemet, den »Skilsmisens Aand«, der ogsaa i de nordiske Lande har faaet en saa forfærdende Ud-

bredelse. Forfatteren begynder med at gøre Rede for den moderne Opfattelse af Ægteskabet. En meget stor Del af vore Dages Mennesker har en saadan aandelig Indstilling, at de betragter dette som et almindeligt Kontraktforhold, der kan ophæves, naar en af Parterne ønsker det, og denne Opfattelses Sejrsgang regner de for et af Tidens største Fremskridt; det »gammeldags« Syn paa Ægteskabet som en livsvarig Forbindelse findes efter deres Mening kun hos Bagstræbere. Som en Smitte har disse fordærvelige Tanker gennemtrængt Samfundet, og det i den Grad, at Mennesker, selv kristne Mennesker, som for deres eget Vedkommende aldeles ikke kunde tænke sig Skilsmisse, dog godkender den i Princippet og hos andre. I Virkeligheden er det jo saadan, at ingen mere undrer sig over, at et Ægteskab ophæves, og ingen forarges over, at et Ægteskab ophæves, og ingen forarges over, at en af de fraskilte (eller begge) indgaar en ny Forbindelse. Ja, i Tilfælde, hvor der vitterligt er en absolut skyldig og en absolut uskyldig Part, gør Folk i deres Optræden over for dem ingen Forskel.

Aarsagerne til denne den offentlige Menings Frontforandring, som er blevet fuldbyrdet i en relativt kort Periode, er forskelligartede. Forfatteren paapeger særligt den maalbevidste og systematiske Paavirkning fra visse Klikers Side, en samvittighedsløs »Presses tendentiøse Skriblerier« — det er ganske forbløffende, hvad den kritikløse Masse kan sluge raat, naar blot det »staar paa Tryk,« for ikke at tale om, naar den ved de idelige Gentagelser faar det hamret ind i Bevidstheden — endvidere daarlige Romaner, som spekulerer i Folks slette Tilbøjeligheder. Visse sociale Forhold (Boligforhold) tæller ogsaa med. Sidst og ikke mindst maa fremhæves den ugudelige Ægteskabs- og Skilsmissegivning, som falskeligt giver det utilladelige et Retmæssighedens Stempel og derved hos mange henvejrer og forflygtiger alle etisk-religiøse Hensyn.

Efter disse indledende Betragtninger skildrer Forfatteren i særlige Afsnit de Ulykker, som »Skilsmisssens Aand« fører med sig eller kan føre med sig i ethvert Ægteskab.

»Skilsmisssens Aand«

er fordærvelig ved Valget af Ægtefælle.

Hvem der er gennemtrængt af Skilsmisssens Aand, staar i en frygtelig Fare for at blive en Ægteskabets Galejslave. Den unge Mand eller den unge Pige, som gaar ind i Ægteskabet med den Tanke, »at man jo altid kan blive skilt fra sin Ægtefælle, naar man er træt af ham eller hende... at Loven er der, for at man skal benytte sig af den... at Lovgiverne nok har vidst, hvad de gjorde« — har alle Chancer for at gøre et daarligt Valg.

Der er ingen Sag saa vanskelig som den at vælge sin Ægtefælle. Hvis man betænker sig længe, før man bestemmer sig for Farve og Snit til en ny Dragt, har man da ikke langt stærkere Grunde til at betænke sig paa at drage et andet Jeg ind i sit mest intime Liv og først træffe sin Afgørelse, naar det kan ske med velberaad Hu, efter moden Overvejelse?

Saadan gør da sædvanligvis ogsaa de, der gifter sig for Livstid. Da den Forbindelse, som de vil indgaa, er uopløselig, sørger de for at skaffe sig alle mulige Garantier. Det gælder om ikke at tage fejl: en Fejltagelse vilde være uoprettelig. I kristne Familier gør man derfor alt muligt for at skaffe sig paalidelige Oplysninger om Vedkommendes Familie, Helbred, Opdragelse, Forstand, moralske Egenskaber, Arbejdsomhed, Tro. Man vil vide, om hans Stilling er saadan, at han kan forsørge en Familie. Hvis disse Spørgsmaal ikke kan besvares tilfredsstillende, afbrydes Underhandlingerne; men i modsat Tilfælde ved Forældrene saavel som de vordende Ægtefæller, at der er en solid Grundvold at bygge Ægteskabet paa.

Den moderne Skilsmisssens Aand bryder sig derimod ikke om disse Garantier. Hvad skal de ogsaa til? Man kan jo faa sin Frihed tilbage, naar man vil. Da Forbindelsen ikke behøver at være af Varighed, kan en mulig Fejltagelse jo oprettes, hvad Øjeblik det skal være. Lad os derfor bare tage den til Ægtefælle, som nu behager os; vi behøver ikke at gøre os Skrupler. Om Valget har været godt eller daarligt, vil Tiden vise!

Saadan ræsonnerer nu til Dags næsten alle. Og denne Daarskab kalder man Visdom! I den Grad har en vildført offentlig Mening forfalsket Realiteterne. Man tager ikke mere i Betragtning — paa den ene Side den frygtelige Række af Sorger og af fysiske og moralske Lidelser, som følger med Bruddet paa dets forskellige Stadier — og paa den anden Side de Rettigheder, som de eventuelle Børn har over for deres Forældre! Thi den Magt, en Mand har over sin Hustru og en Hustru over sin Mand, er givet dem med Henblik paa de menneskelige Væsener, som fremgaar af deres Forbindelse, og som har en stadig og ufortabelig Ret over for Forældrene til Hjælp og til Opdragelse. Men disse fundamentale Ideer er forsvundet bag Horisonstens Taage, og man er uden at bekymre sig om Ansvarets gaet over til den midlertidige ægteskabelige Forbindelse. Man ræsonnerer som saa: »Vi tager den, der i Øjeblikket behager os,« og derved er Ægteskabet blevet et Lotteri. Naar man køber en Lodseddel, faar man derved en Chance for at vinde; vinder man ikke, kaster man Lodsedlen bort. Saadan bærer man sig ogsaa ad, naar man i Ægteskabets

Lotteri har faaet en Nytte; man frigør sig uden videre for den Kvinde, som ikke svarer til Forventningen. For dem, der ikke er gennemtrængt af Skilsmisssens Aand, ligger Sagen helt anderledes. For dem er Ægteskabet ikke et Lotteri, men en fast Anbringelse. Man viser Omhu, naar man køber et Hus, et Stykke Jord, en Obligation, fordi man derved vil skaffe sig en sikker Indtægt, og man kaster aldrig sine Dokumenter i Papirkurven. Paa samme Maade er det med den, der har taget en Hustru for Livstid; han faar aldrig Lyst til at forstøde hende.

De moderne hedenske Principper for Ægteskabet forklarer den forargelige Maade, hvorpaa mange unge Mennesker indleder deres Ægteskab. En ung Mand træffer paa Kontoret, i Værkstedet, ved Universitetet, i Biografen, paa et Bal en ung Pige, hvis friske, kønne Ansigt behager ham, eller hvis fejende Væsen bedaarer ham. Han har næppe gjort hendes Bekendtskab, før han spørger hende: »Hvad, om vi giftede os?« En Aften, han kommer hjem til sine Forældre, fortæller han, at han har forlovet sig. Forældrene, som øjensynligt er lidt gammeldags, spørger: »Kender du hende? Er hun et alvorligt Menneske? Flittig? Hvordan er hendes Familie? Hvordan er det med hendes Religion?« Den unge Mand, som er ligeglad med alle disse Ting, svarer, at det er godt alt sammen, og det er noget, som Forældrene ikke skal bekymre sig om; han ved, hvad han gør. Gaar man ham haardere paa Klingen, svarer han rent ud, at det er ham og ikke Forældrene, der skal giftes, og nu skal de lade ham have Fred. Da Forældrene er erfarne Folk, og da de ængstes ved Tanken om den Forbindelse, deres Søn vil indgaa, trænger de dog atter ind paa den unge Fusentast og taler til ham om den Elendighed, der følger med et ulykkeligt Ægteskab; men det gør ikke Indtryk paa ham; han svarer i Overensstemmelse med de moderne Principper, at »Kærligheden retfærdiggør alt, og hvis han har taget fejl, kan han altid gøre Forandring; men i Øjeblikket er det godt, som det er.« Bedrøvede til Døden tier Forældrene og trækker sig tilbage for at begræde deres knuste Lykke, for de havde tænkt sig, at de i deres Alderdom skulde nyde godt af en elskelig Svigerdatters Hengivenhed og Omsorg; de havde altid ment, at naar deres eneste Søn giftede sig, vilde han give dem en Datter. Nu kan de kun leve i den sørgelige Forventning, at den Dag vil komme, snart maaske, da dette Hjem, hvor Mand og Hustru passer saa daarligt sammen, vil synke i Grus til største Ulykke for deres Barn og maaske for det Barn eller de Børn, som skal have den sørgelige Skæbne at være fremgaaet af denne uharmoniske Forbindelse.

Saadanne Tragedier foregaar, ikke blot nu og da eller hist og her som forhen — for unge Galninge har jo altid eksisteret — men altid og overalt i de afkristnede Kredse; Antallet af Ægteskabets Galejslaver tager til, og de civile Myndigheder har faaet godt at bestille med at løse Ægteskabets Lænker for dem.

(Fortsættes.)

„Arma veritatis“,

»Sandhedens Vaaben« eller
den katholske Presses Verdensudstilling i Vatikanet.

Da »Osservatore Romano«s Chefredaktør, Grev Dalla Torre Mandag d. 11. Maj indbød den romerske Presses og Verdenspressens Repræsentanter til at tage Resultatet af 2 Aars forberedende Arbejde i Øjesyn, vilde ingen have set paa de nydeligt flisebelagte eller linoleumklædte Gulve, paa de pragtfulde Blomsterdekorationer og de af et nyt Materiale, »Celotex«, lavede Vægge og Lofter og kunstnerisk udførte Indskrifter og Ornamenter, paa Skabene med Aviser og Tidsskrifter etc., at det hele endnu for et Par Dage siden tilsyneladende var et truende Kaos. Men at det var saaledes, kunde bl. a. undertegnede bevidne, der Lørdag d. 9. Maj betraadte Udstillingens Grund gennem Porta Angelica og af de vældige Udstillingsmærker — der i store Bogstaver tilraaber »Arma veritatis«, Sandhedens Vaaben, overskygget af et Kors — førtes op til Piniegaarden, ind gennem Sala Fontana, hvor et fuldt rigget Bronceskib danner et vidunderligt Springvand med tusind Straaler fra Master og Sejl.

De store Landes Sale var da ganske vist allerede færdige eller nær ved Fuldendelsen. Deres Materiale var blevet samlet og bearbejdet, ja for det meste allerede udstillet i Hjemlandet, af de første tekniske og kunstneriske Kræfter ved Hjælp af Kapitaler, der gik op i de 10 og 100 Tusinder. Men i Gangene, i de mindre Sale, Udstillingen selv havde overtaget, og, hvad der interesserer os mest, i den lille Sal, hvor en stor, den halve Væg dækkende, Cirkel med Danmarks, Norges, Sveriges, Estlands, Litauens, Finlands Flagfarver røbede, at man her havde samlet de fleste baltiske Blade, saa det endnu broget ud. Som bekendt havde Biskopperne i de nordiske Lande faaet Anmodning fra Udstillingens Missionsafdeling om at samle Materiale om deres respektive Landes katholske Presse, lade Aargange af Blade indbinde, sende Fotografier etc. Hele Materialet laa nu hulter til bulter i Salen eller var hængt op i umu-

lige Kombinationer, hvor det ikke spillede nogen stor Rolle, om Finland sorterede under Litauen, eller et svensk Blad opførtes under Danmark. En Del Materiale manglede. Jeg kunde ikke mere opdage Pastor B. Jensens Billede, hvis nøgternt ransagende Blik maaske ogsaa vilde have været en alt for stor Bebrejdelse for denne Forvirring; ingen Steder saas Budbringerens store Statistik, og Salens Arkitekt og hans Arbejdere, der kun magtede italiensk, stod raadløse over for Opgaven. Heldigvis havde Udstillingens udmærkede pressetekniske Vikar for Msgr. Monti, Dr. De-gasperi, Dagen i Forvejen bedt Propagandakollegiets nordiske Elever, respektive deres Rektor Parente, om at hjælpe til, og baade Danskeren Sørensen, Nordmændene Taxt og Tønnesen og Svenskeren Höberg var begyndt med at skille Vandene ad.

Nu blev Arbejdet fortsat under Arkitekterne Ponti og Carbones Overledelse og to andre Kunstneres specielle Assistance i den baltiske Sal. Selvfølgelig slog Lørdagen ikke til, hverken hos os eller de andre, og det ryglødes snart, at den Hellige Fader havde dispenseret, saa Søndagen ogsaa kunde staa i Travlhedens Tegn. Men ogsaa i Skuffelsens, thi efter at Materialet henimod Aften var nogenlunde fordelt eller ophængt, kom den sidste Inspektion. Arkitekt Carbone var tilfreds, men Ponti forkastede det halve. De grafiske Fremstillinger var ham for lidt kunstneriske, Dannebrog passede heller ikke i hans Plan, og uden at spørge ret meget, om man fik et træffende Billede og en konkret Fremstilling af de virkelige Presseforhold, var man frem for alt betænkt paa at gennemføre det, man ansaa for kunstnerisk forsvarligt. Som Arkitekt G. Ponti sagde: Den hellige Faders Øje skulde ikke falde paa noget mindre smukt, naar han passerede gennem Salene paa Tirsdag. Man lovede os dog efter Aabningen at tage fat paa Arbejdet igen, noget, som for Resten vil ske over hele Linien.

Skønheden sad ogsaa i Højsædet, da Udstillingen forevistest Mandag d. 11. om Eftermiddagen for Journalisterne. I Vestibulen fanges man som sagt straks af det inuntert plaskende Sejlskibsspringvand. Saa gaar man op i Atrium, hvor den hellige Frans af Sales' Billede kæmpestort lyser en i Møde fra Vinduet. Man møder Skønheden især i Pavesalen, hvor Tronen er rejst mellem store hvide Søjler, og Væggene prydes af Raffaels store Tapeter, bragt hid fra Vatikanet. Med fuldendt Takt arbejdede man, da det gjaldt at tilpasse den nye Bygning til Bramantes Arkitektur, som Piniegaarden i Forvejen er berømt for. Paa den Hellige Faders Forslag blev den store Sal indrettet saaledes, at man fra Pave-Tronen kan se baade den store Broncekogle og Hvælvingen ovenover. Med stor dekorativ Sans og en

Fylde af Opfindsomhed er der især i de enkelte Nationers Sale, hvor Kunstnere som Kl. Holzmeister har arbejdet med, sørget for, at alt Materiale er fordelt hensigtsmæssigt og skønt. Især gjaldt dette de Dele, hvor Arkitekterne ved Hjælp af Indskrifter, Farver, Plastik og Rumfordeling havde præget Salene, Gangene, det høje Loft etc.

Vi vil i en anden Artikel komme tilbage til selve Udstillingens Enkeltheder og vil derfor her nøjes med at fremhæve dens Idé og Hensigt. Den skulde staa i Missionens Tjeneste efter den hellige Faders Ønske og vise, hvorledes den katholske Sandhed gennemtrænger de forskellige Mentaliteter og Racer, og vise Kendetegnene paa, i hvilken Grad dette er sket. Belæring skal disse Sale yde baade for Journalisterne og Læserne, for alle Katholiker, og Udstillingen skal ikke blot sige, hvorledes den katholske Presse er, men ogsaa, hvorledes den skal være. Alt skal til sidst føre til det besteinte Forsæt at samle alle Kræfter til et effektivt Fremstød for den katholske Presse.

Tirsdag d. 12. Maj, Pavens Navnedag, skulde Udstillingen aabnes. Der var trykt to Slags Adgangsbilletter til Højtideligheden, røde til Staa-pladserne udenfor og gul-hvide til Siddepladserne inden for Pavesalen paa Udstillingen. Fra Kl. 9 begyndte Gæsterne at strømme til, vejledet af pavelige Kammerherrer i deres guldsmykkede Uniformer. 23 Kardinaler tog efterhaanden Plads paa Stolene paa begge Siderne af Pavens Trone, deriblandt Kard.-Statssekretær Gasparri, mange Biskopper, de forskellige Ordensgeneraler, Journalister fra mange Lande og de nationale Komitéers Medlemmer, Malteserordenens Stormester Fyrst Chigi Albani og hele det diplomatiske Korps, Patriarkerne fra Konstantinopel og Alexandria. Det pavelige Hof og Kongregationernes høje Funktionærer var fyldigt repræsenteret. Ogsaa Landsretssagfører Garth-Grüner saa vi gøre Tjeneste. Særlig interessant var det selvfølgelig at se de mest prominente Navne fra den katholske Verdenspresse og katholske Universiteter samlet. P. Gemelli fra Milanos Jesu Hjerte Universitet, ligeledes Journalisthøjskolens Direktør i Lille, Paul Verschave, Van Houche fra Jocistpressen, Dr. Vetter fra »*Pax Romana*«, Dr. Funder »Reichspost«, Msgr. Devoghel fra Belgien, Mons. Comskuypers fra »*Maasbode*« og saa mange andre, at Navnene alene vilde fylde mindst tre Sider af Ugebladet. Det vilde for Resten være en praktisk Skik, hvis alle Gæster ved saadanne Lejligheder bar et Skilt med Rang, Navn og Nationalitet, saa man lettere kunde nyde en saadan Forsamling af Rang og Kultur.

Ved 11-Tiden kom Hans Hellighed fra den bagved liggende Braccio nuovo (vatiskaniske Museer) og blev mod-

laget med Haandklap, medens alle rejste sig. Paven takkede hjerteligt, idet han løftede sine Arme og lyste Velsignelsen over Forsamlingen. Næppe havde Hans Hellighed sat sig, før Grev Dalla Torre nærmede sig Tronen og oplæste en Tale: Han henviste til, at Pavedømmet havde givet Udstillingen sit Motto: *Inerranti Veritatis Magistro, Veritatis arma deduntur* (Den aldrig svigtende Sandhedslærer overgives Sandhedens Vaaben). Journalister fra europæiske og amerikanske Nationer havde indfundet sig, ligeledes fra Asien, Afrika og Oceania. »Ingen undlod at følge Appellen, med Undtagelse af Brødrene fra Tyskland, som dog med os er inderligt forenede i Aanden. Lad os i dette Øjeblik opofre Smerten over deres Fraværelse til Gud, for at de kristelige Friheder igen maa oplive hine glørværdige Traditioner, som i Dag vilde have givet et vidunderligt Eksempel paa Tro, Lærdom og Organisation til Forsvar for Kirkens og Fædrelandets Storhed.« (Da Greven udtalte disse Ord, hørtes der et bekræftende Udbrud fra den Hellige Fader.) Udstillingen med sine 72 Sale dannede et Kors, som med sine Arme omfattede alle Nationer, et Tegn paa den Tro, der giver Arbejdet i Missionerne, i den katholske Aktion, i hele det religiøse Liv Frugtbarhed. Under vældige Vanskeligheder var denne Udstilling blevet til, og dens Eksistens kunde nu være en Tak til alle dem, der havde arbejdet med, Universiteterne, de romerske Kongregationer, de 35 Ordener, de forskellige Landes Repræsentanter, de italienske Myndigheder og Vatikanets tekniske Værksteder.

Derpaa tog den Hellige Fader Ordet, idet han dog ogsaa holdt sig til et Manuskript. Pius XI talte med kraftig Stemme, hvilket ved den temmelig lange Tale var ikke saa lidt anstrengende. Paven takkede Gud, der lige havde ladet ham opleve »La Bonne Presse«s skønne Kongres, medens »Oss. Rom.«s Jubilæum endnu var i Vente, at han nu fik Lov til at aabne denne Verdensudstilling, der ikke blot i theologisk, men ogsaa i geografisk Forstand var katholsk. Han takkede alle, der havde hjulpet med, men især »den væsentlige Del«. »Og den væsentlige Del er I, kære Sønner, I, katholske Journalister fra 45 Nationer i Europa og Amerika, fra 53 Lande i Afrika, Asien og Oceanien, som er kommet for at hejse eders Flag og præsentere eders Vaaben, Sandhedens Faner og Vaaben.« To Lande savnede Paven med Smerte: »Det ene, jeg kalder det det overmaade store og overmaade prøvede Rusland — fordi et i Sandhed rasende Had mod Gud, allerede har ødelagt og kommer endnu mere til at ødelægge alt, hvad der hører til Religion og specielt den katholske.« Det andet er Tyskland, som især er os bekendt og dyrebart, fordi man der stik imod al Relfærdighed og Sandhed, ved en kunstig foregivet Identifi-

kation og Sammenblanding af Religion og Politik ikke vil tillade, at der eksisterer en katholsk Presse. Det ene saavel som det andet Sted gør man den katholske Presse den Ære at frygte dens Styrke og Viljekraft.« Paven sendte til begge disse Lande sin smertelige Hilsen. Derpaa lykønskede Paven Udstillingens Medarbejdere til deres Arbejdes Omfang og Kvalitet. Med indtrængende Kraft vendte Pius XI sig mod Kommunismen. »Den første, største og mest almindelige Fare er sikkert Kommunismen i alle dens Former og Styrkegrader.« Udførligt skildrede han, hvorledes den truede det offentlige og personlige Familieliv, og opfordrede Journalisterne til særlig at løfte deres Røst mod den. »Sig, elskede Sønner, at I har set alle forløstes fælles Fader, Christi Stedfortræder, dybt optaget af og med Smerte opfyldt over denne overvælttes store Fare, som truer hele Verden«. »Sig, at den fælles Fader ikke ophører med at advare mod denne Fare, som mange, altfor mange, synes at ignorere!« Paven anbefalede saa Foreningen til Troens Udbredelse og Missionsiveren overhovedet og sluttede saa, idet han over for Tidens Gudløshed bad den tillidsfulde Bøn: »Herre, bliv hos os, thi det bliver Aften og Dagen hælder allerede.«

Efter Talen meddelte Pius XI Velsignelsen og gik saa gennem den tætfyldte Sal, velsignende til højre og venstre. Paven havde et frisk Udseende, hvortil ganske vist Talens Anstrengelser, der farvede hans Kinder røde, kan have bidraget sit.

—z.

Stat og Kirke i Italien.

(Sluttet.)

Naar man kaster et Blik tilbage over den lykkeligt overvundne Spænding mellem det fascistiske Regime og den Hellige Stol, synes Udbyttet af den endelige Udsoning mellem begge saa meget mere sikkert og velsignelsesrigt. Spejdere for Italiens kulturpolitiske Historie i de sidste syv Aar vilde undertiden gerne opnuse, om Bilæggelsen af Meningsforskellighederne og Misforstaaelserne skulde bero paa en Slags Paulusoplevelse hos il Duce, eller om denne modvilligt og kun for at undgaa større Skade havde strøget Sejl over for Svarens aandelige Verdensmagt. Ingen af Formodningerne svarer til Sagens virkelige Forhold. Det vilde erfaringsmæssigt være aldeles fejlagtigt at skille den Hellige Stols Aarvaagenhed fra en storsindet pastoral Visdom og Taalmodighed, der ikke vil foregribe en muligt gunstigere Udvikling. De højeststillede inden for Vatikanet har vel aldrig nogen Sinde forudsat, at det nye Italiens Fører, der ifølge sin Tænkemaade og sin aandelige Udvikling kom

fra Venstresocialismen, i sin Hjerne havde et filosofisk og theologisk Verdensbillede som en Kirkehistoriker eller en Lærer i philosophia perennis. Men Mussolini udstraalede siden sin første Parlamentstale om Roms Betydning som Midtpunkt for en Verdensreligion en saa oprindelig og træfsikker Erkendelse, at Forhandlingerne med ham om Løsningen af det romerske Spørgsmaal satte de vatikanske befuldmægtigede i Forbavselse. Hvilken Indflydelse Italiens katholske Tradition, den skærpede Jagttagelse af Omverdenen har haft paa ham, eller om det er hans sunde Menneskeforstand, der intuitivt bevarede ham for de sidste Vildfarelser, er vanskeligt at bedømme. Sikkert maa den geniale Statsmand have sat den elementære Kendsgerning rigtigt ind i sit Regnestykke, at Forkyndelsen af et nyt fascistisk Credo som Erstatning for Religion vilde have splittet og lammet de indre Kræfter i Nationen, som han magtfuldt vilde sammenfatte udadtil. Desuden har il Duce, der sikkert selv først og fremmest er en Energiens og Handlingens Mand, en fin Følelse og oprigtig Højagtelse for Personlighedernes religiøse Prægning. Hans Ord, at Francesco Pacelli er en fremragende Italiener og tillige en fremragende Katholik, er karakteristisk herfor. Uvilkaarligt bliver man mindet om en Udtalelse af Goethe om Alessandro Manzoni, hvori Olympieren fra Weimar til sin højeste Ros af Manzonis Mesterværk »I promessi sposi« føjede den Vurdering: »Han er en ægte Katholik, rig paa Dyder«. Uden den dybe Forstaaelse af Kristendommens Væsens-elementer og den katholske Religion var det Konkordat, om Mussolini afsluttede med Kirken, aldrig blevet livfuld Virkelighed.

Ved Fascismens Fremkomst var det italienske Folk, som har et naturligt Anlæg for Godhed og for sjælelig Ligevægt, der væsentligt var blevet forhøjet gennem Aarhundreders kristelige Kultur, dog i stor Udstrækning under Indflydelse af Frimureriet, som var herskende baade paa de centrale Poster i Regeringen og paa de underordnede Poster. Efter Verdenskrigen var desuden Venstresocialisterne gaaet fremad baade i Propagandakraft og i Fordringer. Fascismen erklærede dem begge Krig paa Kniven og ironiserede samtidig over den individualistiske, antikristelige »Liberalisme«, der kun var indstillet paa Personens eget eller den snævrreste Kreds's Velbehag. Som Ministerpræsident greb Benito Mussolini personlig ind med praktiske Foranstaltninger. Han forbød f. Eks. for at hemme libertunistisk Pebersvendeliv, at Ungkarle for Fremtiden udnævntes til Præfekter og opfordrede de ugifte Præfekter til at indgaa Ægteskab. Medens de antiklerikale Regeringer i tidligere Tid ikke ugerne begunstigede Præster, der havde

sat sig ud over den kirkelige Disciplin og indgaaet borgerligt Ægteskab, hørte dette nu op efter il Duces Befaling, selv for de sjældne Tilfælde, hvor man efter Konkordatets Ordlyd kunde nære juridisk eller forvaltningsretlig Tvivl. Mussolini oplattede de Præster, som havde forbrudt sig mod den kirkelige Disciplin, som et beklagelsesværdigt Særfænomen, der ikke var gavnligt for Folket.

Skønt Eftervirkningerne af den materialistiske og vantro Ungdomsopdragelse ikke saa hurtigt kunde overvindes, indførte Fascismen, jo mere den udviklede sig i sin Stifters Aand, Disciplin og Højagtelse for den italienske Kulturs traditionelle Værdier i »Kunst, Religion, Videnskab«. Som Følge deraf traadte i Stedet for den Bagvaskelse og Forhaanelse af Gejstligheden og Religionen, der ofte var ledsaget af Proklamation af Vantro og af Kynisme i Pressen, ordnede og normale Tilstande. Nogle Gange angreb Mussolini endog Religionens Modstandere med deres eget Vaaben: Satiren. Saaledes spottede han i sin Kamertale af 12. December 1930 den tidligere Fest for Roms Indtagelse af Piemonteserne den 20. September som »en i den sidste Tid frimurerisk, unyttig og ynkelig Parade.« Ved dette Eksempel bidrog il Duce væsentligt til at gøre det af med Menneskefrygt, som forhen havde hvilet som en Blyvægt over mange Stænder. Medens det tidligere kunde hænde, at det skadede en Officer i hans Karrière, at han gik til Messe, faldt denne Hindring nu straks bort. Nu vilde det tværtimod ikke anses for at være heldigt, hvis en højtstaaende Officer ikke regelmæssigt mødte til Gudstjenesten. Den fascistiske Regering indførte ved en Lov af 11. Marts 1926 en ordnet Sjælesorg i Hærens Afdelinger, og for ikke længe siden kom hertil et kongeligt Dekret om Indførelse af en Grundliste over Hjælpepræster og Reservepræster for Militæret. For Tiden er af 2000 Feltkapellaner 3 Riddere af Tapperhedsmedaillen i Guld, 108 Riddere af Tapperhedsmedaillen i Sølv, medens 258 har faaet tildelt Tapperhedsmedaillen i Bronze fra Verdenskrigen. Indtil 1926 var Sjælesorgen blandt Soldaterne, navnlig i Tiden før Krigen, enten uregelmæssig eller ledsaget af lidet opbyggelige Foreteelser.

Den Højagtelse, som vistes den katholske Religion og dens Gudstjeneste fra Statsmyndighedernes Side, gjorde et varigt Indtryk paa Menigmand. Smagen for den religionsfjendtlige Propaganda tabte sig, og Sansen for Fædrenes Religions Værdighed og Skønhed vaagnede paa ny. Kirkerne fyldtes igen; den indre Tvedragt i Familierne tabte sig, og mange Steder mildnedes de sociale Modsætninger. Som man kunde vente, mødte Regeringens energiske Socialpolitik undertiden i Kredse, der var noget tilbage, Dadel

for at være alt for socialistisk. I alvorlige Katholikers Rækker kunde Bebrejdelsen mod Mussolini for Statssocialisme ikke finde Genklang, og mutatis mutandis har vidtskuende Hoveder inden for den italienske Catholicisme tilkendt Mussolini det samme Svar i denne Sag som den fejrede Konvertit og Ærkebiskop af Westminster, Kardinal Manning: »Hvad der forekommer eder at være Socialisme, er for mig ren Kristendom!«

For Ungdommens Opdragelse var det særlig nyttigt, at Fascismen i Stedet for Materialismen i Undervisningen satte et andet Ideal end Livsnydelse og Klassehad. Fascismen ophøjede til aandeligt Ideal Kærligheden til og Offervilligheden for et stort og agtet Fædreland, Sausen for Opfyldelsen af en Opgave for Fædrelandet, selv om der derved maatte bringes Ofre for Familien og Nationen. Dette Ideal har erobret Ungdommens Hjerter og har med denne Begejstring bortskyldt den gølge Materialisme, som havde skaffet sig Indpas i Lægskolen efter frimurerisk og socialistisk Recept. Regeringen har derved trofast overholdt Artikel 36 i Konkordatet, hvis første Afsnit lyder saaledes: »Italien anser Undervisningen i den kristelige Lære i den Form, som den har faaet gennem den katholske Overlevering, som den offentlige Undervisnings Grundvold og Krone. Derfor indvilliger det i, at den Religionsundervisning, som nu meddeles i de offentlige Folkeskoler, udbygges videre i de højere Skoler efter Læreplaner, som den Hellige Stol og Staten bliver enige om.« Loven af 2. Juni 1927 om Oprettelsen af det nationale Balilla-Ungdomsforbund ordner i Artiklerne 36—40 tilstrækkeligt Religionsundervisningen og Sjælesorgen paa de forskellige Alderstrin og efter Rang i Statens Ungdomsorganisationer. Ved denne Regulering er paa den ene Side det frygtede Spøgelse »kirkelig Monopolisering af Ungdommen« blevet manet bort, og paa den anden Side er der garanteret en anden Platform for en ordnet Sjælesorg ved Siden af Religionsundervisningen i Skolen. Kun fuldkomment Ukendskab til Tingene vilde deri kunne spore en Opdragelse til at blive Hængehoveder. Hvor fjern denne Skygge er, fremgaar af en Udtalelse, der for nylig i en opsigtvækkende ledende Artikel i »Neue Züricher Zeitung« af 21. Februar 1936 blev lagt Pius XI i Munden og vel ogsaa er faldet i lignende Form: »Der vilde ikke være noget vundet, selv om alle Balillas i Morgen i Stedet for Geværet vilde bære en Processionskærte; thi det kommer ikke an paa Liturgien, men paa Religion, ikke paa Udvendighed gennem den ydre Optræden, men paa Bevidsthedens Tilstand. Kirken behøver sande Katholiker, der vil indestaa for Religionen og ogsaa er rede til at kæmpe for den.«

Samtidig med, at den fascistiske Regering sanktionerede Undervisningsfriheden, anerkendte den ogsaa de private konfessionelle Skoler og gav det katholske Jesu-Hjerte Universitet i Milano officiel Anerkendelse; dette kan glæde sig ved at staa i høj Anseelse hos Regeringen og ved det kongelige Hof. — Tilbage er nu at oplyse om Løsningen af det romerske Spørgsmaal i den overordentlige Rækkevidde, det har, historisk og kirkehistorisk. Det har saavel for den Hellige Stol som for Italien hidtil kun været til Velsignelse. Man kan ikke undlade at omtale den aandelige Forberedelse hos Fascismen til denne epokegørende Afgørelse. Ualmindelig belærende herom er det tredje Bind af den endegyldige Udgave af Arnaldo Mussolinis Skrifter og Taler »La Conciliazione«. (U. Hoeplis Forlag, Milano 1935.) Af il Duces afdøde Broders Artikler og Taler fremstaar der for denne et smukt Mindesmærke om fornemt statspolitisk og religiøst-kirkeligt Sindelag. Den fascistiske Regering vaager omhyggeligt over, at det lykkelige Fredsforhold til den katholske Kirke ikke atter skal blive for mørket ved menneskelig Kortsynethed og Ildesindethed. Det vilde være i høj Grad skadeligt for Nationens ydre Kraftudfoldelse, hvis Samvittighedsfriheden i Landet paa ny blev undertrykt, og der ikke blev tilstaaet Kristendommen den Andel i den enkeltes, Familiens og Almenhedens Livsudformning, som tilkommer den.

Missionærens Vanskeligheder.

(Fortsat.)

Europæerne skælder Negrene ud for at være dumme, dovne og snavsede; de sorte beviser, at det er os og ikke dem, der er dumme.

»I Europæere koger jeres Fisk i Vand. Saa forsvinder jo alt det velmagende og al Kraften i Vandet. Hvor kan I dog ødelægge jeres Fisk saadan?«

»Vi skyder og fisker kun saa meget, som vi behøver til Livets Ophold, og saa spiser vi det op, for at det ikke skal fordærves og blive spist af Myrerne. Jeres Kødforraad fordærves, I maa kaste det bort eller give det til Dyrene.«

»Skaberen har givet Dyrene deres Fødder, for at de kan søge deres Føde; men I tilkaster Dyrene Menneskenes Føde, det er slet handlet.«

»Ikke engang Tobaksrygning forstaar I. I blæser jo Røgen ud igen og forbrænder omsonst Tobak hele Dagen. Vi tager 3-5 Drag om Morgenen, drikker Røgen helt ned i Maven for at stille Sulten og hører op, naar den er stillet.«

Du kalder de sorte upraktiske, fordi de hører deres Byrder, og saa laver du dem en Vogn, som de kan lægge dem paa. De forsmaar din Maskine og siger: »At bære er vort Folks Skik; den er vi født med, og ved den holder vi evigt fast. O, Europæer, hvor er du dum! Til din tunge Maskine maatte vi jo først lave en bred Vej, som vilde koste en Masse Arbejde, og som maatte holdes ved lige. Tager vi din Vogn og lægger vor Last paa den, saa synker den dybt ned, naar Jorden er blød. Er vi naaet til Maalet og kan lægge vor Byrde fra os, saa hører Arbejdet jo dog ikke op. Vi maa slæbe Vognen tilbage igen. Men bærer vi Byrden, saa er vi vor egen Herre; overalt kan vi komme igennem, vi løber hurtigere for at naa Maalet saa hurtigt som muligt, og er vi naaet frem, saa er vore Hænder frie: tomme og lette vender vi tilbage.«

Du paatvinger ham din tunge Økse og mener, at Træet hurtigere falder for de tunge Slag. Dine Arbejdere viser den fra sig: »Saadanne lange Slag forvrider Lemmerne, skader Organismen, gør træet i dagevis, driver Sveden og Livskraften alt for ødselt ud, fremkalder en vældig Sult, som, hvis man vil stille den, igen tvinger til meget Arbejde. Vi bliver ved vore smaa og lette Økser; behold du din.« Deres Økse er flad, og dens Sider løber spidst til foroven. Denne Spids kiles ind i et knortet Skaft, og for hvert Slag kommer den til at sidde fastere; Æggen er knivskarp; Slagene falder hurtigt efter hinanden og fordrer kun Bevægelse af Underarmen: hurtigere end vi er de ved Maalet.

Mange Europæere staar fremmede over for de indfødtes lave Hytter, som kun er i Hovedhøjde; »af sundhedsmæssige Hensyn« vil de foreskrive større, ligesom en Kommandant gjorde, der lagde hele Landsbyer i Aske, fordi man ikke efterkom hans Befaling. For at Europæeren ikke skulde blive alt for ophidset og plage dem yderligere, føjede Negrene ham og byggede Huse efter de opgivne Maal. Men i et Hjørne af hvert Hus lavede de en gammeldags lav Hytte, og deri sov de. De har Grunde herfor, som Europæeren ikke tænker paa: disse stakkels Mennesker ejer ingen Klæder, Sengetøj eller Moskitonet, saaledes som Europæerne. Rygende Ild maa beskytte dem, og denne holdes mere virkningsfuldt og billigere ved lige i en lille end i en stor Hytte. I en lille Hytte er man ogsaa mere beskyttet imod Nattens Kølighed. Er Europæerens Moskitonet gaet itu, saa er det ogsaa kun Røg, der redder ham fra de naturlige Plageaander, hvis Stik fremkalder Malariafeber.

»Hvor er de ildelugtende,« hører man Europæeren sige. De lugter netop af den natlige Røg. Men ogsaa Negeren siger: »Uha, hvor Europæeren lugter ilde, de lugter af harsk Fedt, fordi de ikke bader tilstrækkeligt.«

Det er Grunden, hvorfor Negre tror, at de har Lov til at kalde os snavsede. De anlægger kun deres Landsbyer ved rindende Vand. Efter det andet Hanegal staar de alle op fra deres Lerleje for at tage deres Morgenbad i Floden. Før de gaar i Seng, tager de deres Aftenbad, koldt i Floden eller varmt ved Siden af Hytten, idet de hælder varmt Vand over sig. For at Sandet ikke skal gøre deres Fødder snavsede mere, betjener de sig efter dette Bad af en Slags Sandaler. Men Hovedbadet tager de, naar Solen staar i Zenith. Efter dette Bad ser man dem paa Flodbredden ligesom Ænder fedte sig ind med en sort Olie, som de i opvarmede Skaale har opsamlet fra Palmefrugtens Kærne.

»Vi har iagttaget jer, Europæere: I renser ikke jeres Tænder efter Maaltidet, saaledes som vi gør det, men I løber hele Dagen rundt med Madrester imellem Tænderne, og derfor lugter I ud af Munden.«

De vrider sig af Latter, hvis man pudser Næse, naar de ser paa det. »Hvorfor gemmer I dog paa Næsevandet? Hvad vil I med det? Hvor er I smudsige Mennesker.«

Dovne, kalder Europæerne de sorte, og disse siger det samme om os. »Europæeren arbejder kun med Munden, men vi med Hænderne og hele Kroppen. Han siger: 'Jeg har lavet Gummi'; men det er os, han har jaget ud i Skoven, det var os, der maatte klatre op i Lianerne, gøre Indsnittene, opfange Gummimælken, lade den løbe sammen til Klumper, skære denne Gummi, tørre den og bringe den til Europæeren. Han siger: 'Jeg har bygget et Hus, en Landsby.' Hvad har han da gjort? Han har kun givet Befaling om, hvordan han vilde have det, han raabte og slog. Men vi maatte lave hans Mursten, fælde og tilpasse Stainmerne, skære Bambus og Blade, o. s. v., kort sagt, det er os, der har bygget Huset! Europæeren er en Pralhans og en Løgner.«

(Fortsættes.)

Fra Hovedstad og Provins.

»Academicum Catholicum« holder 40 Aars Jubilæum.

Den 27. Maj 1896 mødtes 16 katolske Herrer paa Søpavillonen for efter en forudgaaende Indbydelse, under skrevet af Pastor *Anton Neuvel*, stud. mag. *Oscar Andersen* (den senere Udgiver og Redaktør af »Varden«), Løjtnant *Behnke*, cand. phil. *Johs. Hoffmann* og stud. med. *Sven Aage Rasmussen* (senere Godslæge og Æresmedlem af A. C.), at drøfte Mulighederne for Oprettelsen af en Forening for katolske Akademikere. Oprettelsen af en saadan blev vedtaget paa Mødet. Fra det første beskedne Medlemstal lykkedes det »Academicum Catholicum« at arbejde sig frem, saaledes at Foreningen i Dag tæller ca. 110 Medlemmer.

Dens første Administratores var Forfatteren, Prof. *Johs. Jørgensen* og Godslæge *Sven Aage Rasinussen*, og blandt de senere Administratores i Aarenes Løb kan nævnes Løjtnant *Behnke*, nuværende Læge *d'Auchamp*, cand. mag. *Niels Hansen* (nu Adjunkt i Thisted), Pater *Menzinger*, S. J., (der gennem en lang Aarrække var en af A. C.s flittigste og mest interesserede Støtter), Ingeniør *Gotfred Wissum*, Pastor *Knud Ballin* og Fuldmægtig i Magistraten *Enoch Hjorth*, der ligeledes har gjort en stor Indsats i Foreningens Liv. Blandt tidligere Administratores maa ogsaa nævnes Læge *P. Perch*, Tistrup, der tillige var den første Rus, for hvem der festedes i A. C., nemlig samme Aar som Foreningen blev stiftet.

Blandt A. C.s første Medlemmer kan nævnes Observator *Pechüle*, Læge *Bravi Bertini*, cand. mag. *Halfdan Kejser*, Pastor *von Kettenburg*, Pater *Amand Breitung* (senere Æresmedlem af A. C.), Pater *Esser*, begge af S. J., Arkivar *West*, Pastor *Ronge* — samt som eneste Ikke-Akademiker, *Mogens Ballin*, hvem man ønskede at vise denne særlige Udmærkelse paa Grund af hans store Indsats for Katholicismens Sag i Danmark.

Efter i nogle Aar kun at have virket indadtil begyndte A. C. omkring Aarhundredskiftet at henvende sig til Offentligheden gennem en Række Foredrag, som i de dengang aandeligt stærkt bevægede Tider, modsat vore Dages materialistiske Sløvhed, formaaede, i hvert Fald ved et Par enkelte Lejligheder, at samle saa meget som 5—600 Tilhørere, baade Katholiker og Ikke-Katholiker. Dette gav Stødet til Oprettelsen af den særlige »Katholske Højskole«, der fandt en begejstret og offervillig Leder i *Mogens Ballin*, og igennem en Aarrække virkede denne Højskole som Katholicismens Talerstol udad mod Offentligheden og bidrog sikkert i ikke ringe Grad til det voksende Antal Konvertiter, som prægede den første Snes Aar af det nuværende Aarhundrede. Ogsaa en anden Gren af A. C.s Virksomhed fortjener at mindes, nemlig »Katholsk Oplysningsbureau«, der i en Aarrække gjorde en vigtig Indsats og fandt en utrættelig og fremragende Leder i Arkivar *West*.

Foreningens nuværende Administratores er Politivadokat *Aage Lotinga* (Formand), Bankassistent Frk. *Dagmar Bech-Hansen* samt Musæumsassistent *Svend Heding*.

Døden har i de forløbne Aar gjort en rig Høst blandt A. C.s Stiftere og Medlemmer fra de første Aar. Samtlige Underskrivere af Indkaldelsen til det grundlæggende Møde har lukket deres Øjne, og fremragende Medlemmer som Observator *Pechüle*, cand. mag. *Halfdan Kejser*, Pater *Breitung* og *Mogens Ballin* samt Arkivar *West* har gjort dem Følgeskab. Endnu staar Pater *Menzinger* og Læge

Perch i A. C.s Rækker, og forhaabentlig vil deres Nærværelse som A. C.s særlig indbudte Gæster paa Jubilæums-Aftenen den 27. Maj i Aar knytte Baandet mellem Fortid og Nutid. Begge har de vist det sande, trofaste Sindelag ved gennem disse lange Aar at forblive i Medlemmernes Rækker.

Blandt A. C.s »store« Aftener i de senere Aar bør særlig fremhæves de pompøse Mindefester for St. Thomas af Aquino og St. Augustinus. De nuværende Tider er ikke lette for Foreningsliv. Mødetræthed, Ligegyldighed og maa-ske ogsaa det haarde Arbejde, der nu til Dags kræves af den akademiske Ungdom for at naa frem i Kampen for Tilværelsen, skaber store Hindringer. Alligevel har A. C. indtil denne Dag forinaaet at holde Arbejdet i Gang, selv om man paa Grund af de lige anførte Forhold har anset det for klogest atter i nogen Tid — ligesom da A. C. var nyistiftet — at arbejde indadtil. Forhaabentlig kommer den Dag dog inden alt for længe, hvor A. C. atter kan hellige sig de større Opgaver og paa ny tage Kampen op udadtil — den Kamp for Romerkirken og imod Tidens grove Materialisme og andre uhyggelige Fænomener, som før eller senere bliver Løsenet.

Det bør naaske bemærkes, at Forfatteren, Pastor *Schindler*, lige har lagt sidste Haand paa en Biografi af afdøde Mogens Ballin, som sikkert vil være af historisk Interesse, ikke blot for gamle og nuværende Medlemmer af A. C., men for enhver, der er interesseret i Dansk Aandsliv omkring Aarhundredskiftet, hvorfor der allerede nu bør slaas til Lyd for dette Værk.

Selve 40 Aars Jubilæet højtideligholdes ved en Fest i A. C.s Lokaler i »Vesterhus« Onsdag den 27. Maj om Aftenen, hvor Pastor *Bernhard Jensen*, Fredericia, vil indlede med et saa aktuelt Foredrag som »Katholsk Kirke- og Aandsliv i Danmark paa Reformationens Tid«.

Fra den vide Verden.

I Presseudstillingens Tegn.

I Anledning af Verdenspresseudstillingen i Rom har man i Frankrig gjort et Overslag over Landets katholske Presse, og man er kommet til følgende Resultater: 54 Dagblade, 200 Ugeblade, 2000 Tidsskrifter og over 10,000 Sogneblade. Særlig den katholske Ungdomspresse har i den senere Tid gjort meget store Fremskridt i Frankrig. Den katholske Arbejderungdoms Organ (*Jeunesse Ouvrière catholique*), som i Stiftelsesaaret 1927 havde et Oplag paa 300 Eksemplarer, tæller i Dag 100,000 Abonnenter. Den katholske Landungdoms Filialforeninger er steget fra 474

til 680! Deres Blad »La jeunesse agricole« udkommer i et Oplag paa 35.000 Eksemplarer. Den akademiske Ungdom stiftede 57 nye Filialforeninger, og 200 nye er ved at dannes. Af nye Foreninger stiftedes »Foreningen for den kath. Marineungdom« med en Central i Paris og to Underafdelinger, en for Fiskerimarinen og en for Handelsmarinen.

I Polen udgør de katholske Dagblades Oplag 200,000; dertil kommer 70 Foreningsblade med $\frac{1}{2}$ Million i Oplag, 18 Kirkeblade med $2\frac{1}{2}$ Million i Oplag og 23 videnskabelige og theologiske Tidsskrifter i et Oplag paa 30,000.

Det Lotteri, som blev arrangeret for at financiere den hollandske Afdeling paa Presseudstillingen i Rom, har gjort stor Lykke. Der blev solgt 50,000 Lodsedler til 1 Gylden Stykket. — Tilskyndelsen til dette Lotteri stammer fra den hollandske Nationalkomité for den internationale katholske Presseudstilling i Rom.

»Schildwache« skriver: »Katholikerne i Ungarn læser 84,000 katholske og 188,000 antikatholske Aviser. De køber 9000 katholske og 16.000 antikatholske Ugeblade. De køber 10,000 katholske Underholdningsskrifter og 25,000 antikatholske. Med andre Ord: det katholske Ungarn gør ligesom vi andre: de betaler de Aviser, som hver eneste Dag forhaaner dem.«

Hospitalsudvidelse i Drammen.

Den 15. April holdtes en Aabningshøjtidelighed i St. Josefsøstrenes udvidede Hospital i Drammen. Indvielsen havde fundet Sted i Stillehed forrige Aar. St. Josefsøstrene kom til Drammen i 1899, hvor de begyndte med ambulans Sygepleje og Undervisning i Sprog. I 1903 aabnede de deres første Hospital i en lille Villa med Plads til 12 Senge, men allerede i 1907 udvidede de til 50 Senge. Nu er en yderligere Udvidelse og Modernisering fuldendt, saaledes at Hospitalet er tip-top moderne med eget Vaskerianlæg og Strygestue, helt moderne flisebeklædt Køkken, fuldt moderne Operationsstue holdt i grønt o. s. v.

Samling i Belgien.

De tre belgiske Ungdomsforeninger, den vallonske Forening »Katholsk Ungdomsgarde« og Brysslerforeningerne »Katholsk Ungdomsgarde« og »Esprit nouveau« (ny Aand), som hidtil har arbejdet hver for sig, er nu blevet slaet sammen til een Forening under Navnet »Katholsk Ungdomsfront«. Maalet er stadig det samme: at virkeliggøre den belgiske katholske Ungdoms Idealer. »Esprit Nouveau«s Organ, der udkommer to Gange om Maanedene, er valgt til Enhedsfrontens Organ og skal hovedsagelig tjene Propagandaarbejdet, som ogsaa har Bud til den ikke-katholske Ungdom. — — Ved sidste Samling har det belgiske Kam-

mer — uden Diskussion — vedtaget et Lovforslag til Værn for den offentlige Moral ved Forbud imod offentlige Udstillinger, Salg, Udbredelse og Fremvisning af Ting, der virker anstødelige og umoralske. Forslaget skyldes hovedsagelig den katolske Ungdoms energiske Arbejde.

Rettelse: I N. U.s Pressenummer af 10. ds. vil Oplaget for Aarhus Stiftstidende være at rette til 23 000 og for Fyns Stiftstidende til 19 000.

Sommermarkedet i Brønshøj

holdes Søndag den 7. Juni til Fordel for *Arbejdet i Sankt Antoni Menighed*. Vi vil være meget taknemmelige for Gaver til vore Boder. Vi beder ogsaa om, at man vil mærke sig Dagen og eventuelt lægge Skovturen om ad Brønshøj.

Fra »Markedsteatret« bliver der Underholdning hele Dagen: A. Okrojs Stryge-Ensemble spiller, Johannes Jørgensen (»Johs«) synger til Lirekasse, Frk. Antonia Cresta danser, Hurtigtegneren Hr. Baldrian Fusentast tegner, Fru Helga Knøfeler synger til Harmonika, der opføres Børnekomedie, en Række Sketchs, o. s. v.

Kl. 20 er der *Festandgt.* Derpaa *Illumination* af Festpladsen. Gaver og Bidrag modtages med Tak af Pastor C. Benzon, Frederikssundsvej 225, Bella 1700.

Valfarten til Haraldsted bliver Søndag den 21. Juni. Sorg for i Tide at reservere Dagen til Danmarks eneste Pilegrimsfærd. Valfarten udgaar fra Sankt Knuds Kirke i Ringsted ved 10-Tiden. Ved Ankomsten til Ruinen i Haraldsted læses Messe. Derefter et Par Timers Hvil. Tilbagekomst til Ringsted ved 6-7-Tiden. Det anbefales at deltage i Valfarten i Forenings- eller Menighedsgrupper.

Menighedens Bilejere

bedes venligst køre vore gamle til Trørød d. 8. Juni. Turen er en Oplevelse for dem, derfor svigt os ikke. — De Hrr. Sognepræster tager med Glæde mod eventuelle Tilbud. — En hjertelig Tak til de Bilejere, som kørte for os i Fjor, vi haaber paa et »glædeligt Gensyn«, men trænger yderligere i Aar til flere Befordringsmidler. Pastor v. d. Kettenburg, Bredg. 64³, Palæ 58. Pastor Fr. Ronge, Nørrebrog. 27 C, Nora 570 y. Pastor N. Hansen, Boyesg. 8, Eva 1949.

St. Knuds Skole (Stenosgade 4).

Eksamenberettiget Forberedelses-, Mellem- og Realskole. **Katolske Elever**, som ønskes optaget i 1. U.-Kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos Rektor for St. Knuds Stiftelse.

Gode, solrige Værelser til week-end samt for kortere eller længere Tid hos St. Vincentssøstrerne, Helsingør, Nygade 8. Fuld Pension. Telf. Helsingør 1511.

Husbestyrerinde i katolsk Præstegaard i Slagelse søges straks eller senere. Henvendelse til: Katolsk Pastorat, Slagelse. Telf. 645.

Biskop von Euchs Husholderske

Fru Marie Pedersen

er efter en længere Tids Svaghed og et kort Sygeleje roligt død i Herren paa Dalum Kloster Mandag den 8. Maj, 85 Aar gammel.

R. I. P.

Kirkelig Kalender.

Maj.	Juni.
24. S. i Christi Himmelfarts Oktav.	31. S. 1. PINTSEDAG.
25. M. Gregor VII.	1. M. 2. PINTSEDAG.
26. Ti. Philip Neri.	2. Ti. 3. PINTSEDAG.
27. O. Beda den Ærværdige.	3. O. Tamperdag. *)
28. T. Oktav af Christi Himmelfart.	4. T. i Oktaven.
29. F. Maria Magdalene af Pazzi.	5. F. Tamperdag. *)
30. L. Vigilie til Pintse (Faste- og Abstinensdag).	6. L. Tamperdag. *)
	*) Faste- og Abstinensdag.

Maj. Ugens Messebønner

24. S. i Christi Himmelfarts Oktav (604—444); 2. Sæt Bønner: Oktaven (600—439).
25. M. Gregor VII (916—751); 2. Oktaven (600—439), 3. Urban I (917—752); Kirkebønnen for Urban *Da, quæsumus* findes i den ny Messebog S. 908 og ikke S. 907, som fejlagtigt angivet.
26. Ti. Philip Neri (917—752); 2. Oktaven (600—439), 3. Eleutherius (918—[5]).
27. O. Beda den Ærværdige (919—754); 2. Oktaven (600—439), 3. Johannes I ([9]—[9]).
28. T. Oktav af Christi Himmelfart (600—439); 2. Augustin af Canterbury (920—755).
29. F. † M. Magdalene af Pazzi (922—757); 2. Ferialdagen (604—444), 3. Gudsmoder ([90]—[94]); Himmelfartens Præfation (519—38).
30. L. Vigilie til Pintse (607—447).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

M.-K. Rosenkranskirken. »Stella maris«. M.: Mandag d. 25. Maj Kl. 19¹/₂ i Forbindelse med Majandagten; Afslutning. Derefter i Forsamlingssalen. — St. Ansgars K. »Apostlenes Dronning« F.-K.: Kl. 8. Kongregationsandagt i St. Knuds Kapel, Vestervoldgade 115, med paafølgende Fest i Salen. — Jesu Hjerter K. »Immaculata« F.-K.: Søndag den 24. Maj Kl. 8¹/₂.

HUSK Ni-Dages-Andagten til den Helligaand!

Se N. U. 1929 S. 366.

St. Ansgars Kirke. Pintsældag Kl. 7¹/₂ Daabsvandets Indvielse, c. 8¹/₄ Højmesse. 1. Pintsedag Kl. 10 Levitmesse. Kl. 20 Andagt m. Procession. De voksnes Firmelse finder i Aar først Sted Søndag d. 28. Juni.

Kvindeligt Ungdomsstævne i Trørød

Søndag den 24. Maj.

Alle unge Piger bedes give Møde. — Festetegn 25 Øre.

Husk at tage Sangbogen med. Se Opraabet i sidste Nummer.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflereret til Postvæsenet Onsdag d. 20. Maj.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 22.

Søndag den 31. Maj

1936

INDHOLD: Kærlighed og Fred. — Helligaandens Virken i Christi Kirke. — Billeder fra den katholske Presseudstilling i Rom. — Pintsens Hemmelighed og Jesu Moder. — De orthodoxe Kristnes Genforening med den katholske Kirke. — Mindefesten for Knud den Hellige. — Ampère. — »Skilsmisssens Aend.« — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Kærlighed og Fred.

I Overensstemmelse med den Hellige Skrift fremstilles Gud Helligaand i Kirkens Kunst og Liturgi snart under Skikkelse af en Due, snart i Form af glødende Ildtunger. Som saa ofte paa det religiøse Omraade er — ogsaa i dette Tilfælde — disse ydre Symboler de bedste og mest ram-mende Udtryksmaader for Helligaandens Væsen og Virk-somhed, saa sandt Duen er Fredens og Ilden Kærlighedens Sindbillede. Ifølge sin Oprindelse — som Frugten af Fa-derens og Sønnens gensidige, guddommelige Kærlighed — er Gud Helligaand nemlig den personificerede Kærlighed, og da en Persons Virke svarer til hans Væsen og Væren, er den Helligaands Virksomhed først og sidst Kærlighed, Kærlighed — og dennes skønneste og kosteligste Frugt: Fred. Derfor er Kærlighedens Ild og Fredens Due de bedste og mest træffende Sindbilleder, under hvilke Gud Helligaand kan fremstilles.

Denne Kærlighedens og Fredens Virksomhed har Gud Helligaand udøvet saavel i Kirken som i de enkelte Men-

neskehjertes siden sit første Komme til Jord hin første højhellige Pintsemorgen i Nadversalen i Jerusalem. Apostlenes Gerninger, Pauli Breve og Kirkens Historie gennem nitten Hundrede Aar indeholder tilsammen utallige Vidnesbyrd om Sandheden heraf. Og den Dag i Dag er Helligaandens Virksomhed den samme som fordem, saa sandt Kirken ogsaa i vore Dage staar som den eneste virkelige og virksomme Udøver af og Budbringer om den sande og sunde, varige og virkelige Kærlighed og Fred, saavel mellem de forskellige Nationer og Folkeslag som ogsaa mellem og i de enkelte Menneskesjæle og Menneskehjertes.

Vel sandt, Resultatet af denne Gud Helligaands Virksomhed svarer — især i vore Dage — ikke altid til den bevirkende Aarsags Natur og Virksomhed; men Skylden herfor kan og bør ikke tillægges Guds gode Helligaand, som intet højere Ønske har end at virke Kærlighed og Fred. Skylden, Ansvarer herfor bærer alene vi, som desværre alt for ofte lægger Ham Hindringer i Vejen — med eller mod vor Vilje — for Udøvelsen af Hans velsignelsesrige Virksomhed i Guds Kirke og i de enkelte Menneskehjertes. — Ransager vi vor Samvittighed godt og grundigt, maa vi sikkert indrømme, at dette saare ofte har været og desværre stadig er Tilfældet, idet vi har fulgt og følger vore egne Ønsker og Tilbøjeligheder i Stedet for at rette os efter Gud Helligaands Dragelser og Tilskyndelser.

Maatte den tilstundende, hellige Pintsefest minde os om det gode og gavnlige, det nyttige og nødvendige i og af at følge Gud Helligaands Advarsler og Formaninger, Opmuntninger og Tilskyndelser, at Kærlighed og Fred maa fylde vort eget Sind og følge i Kirkens Fodspor paa dens Vandring gennem Slægter og Sekler, at Kirkens skønne Ønske og Bøn fra Pintsedagens Messe maa gaa i Opfyldelse baade for dens eget og for vort Vedkommende: Kom Helligaand, opfyld Dine troendes Hjerter og antænd i dem Din Kærligheds Ild.

P. A.

Helligaandens Virken i Christi Kirke.

B. Kühnens Kunstanstalt, efter G. P. Hax.

Bedre end mange Ord viser ovenstaaende Billede Helligaandens Virksomhed i Guds Rige, baade i Himlen og paa Jorden.

Fra Ham, der ved Jesu Daab viste sig i en Dues Skikkelse, udgaar der Strømme af Liv og Lys: Naadens Liv og Sandhedens Lys. Dette Liv gennemstrømmer Himlens Engle, der uafsladelig synger deres tilbedende: Hellig, hellig, hellig er du, Hærskarernes Herre; Himmel og Jord er fulde af din Herlighed.

Oplyst af den Helligaand har Profeterne, Apostlene og Evangelisterne talt og skrevet, derfor Evangelisternes Symboler: Engel og Løve, Okse og Ørn omkring Duens Skikkelse.

Ved de syv h. Sakramenter helliggør Gud Helligaand vore Hjerter med den helliggørende Naade; dette antydes ved de syv Hjerter inde i de Naadestrømme, der fra Gud Helligaand i Himlen gaar ned til Jorden.

Sammen med den helliggørende Naade nedsænker Helligaanden Evnerne til de overnaturlige Dyder i vore Hjerter, og da særlig de tre guddommelige Dyder: Tro, Haab og Kærlighed; derfor de tre Engle med Symbolerne paa Tro, Haab og Kærlighed, nemlig Kors, Anker og Hjerte.

Ved sine syv særlige Naadegaver, Visdoms og Forstands Gave, Raads og Styrkes Gave, Kundskabs, Fromheds og Guds frygts Gave har Gud Helligaand i Kirken frembragt utallige Helgener. Al Dyd og Fuldkommenhed, al Hellighed er denne Helliggørers Værk. — Hans største Værk blandt Kirkens Helgener er Maria, Jesu Moder, Helligaandens Brud, undfangen uden Arvesyndens Plet. I Maria er Visdommens Gave legemliggjort, de andre seks Gaver er anskueliggjort ved de Helgener, der omgiver hende: Petrus og Paulus, Johannes Ev. og Jakobus, Johannes Døber og Stephanus.

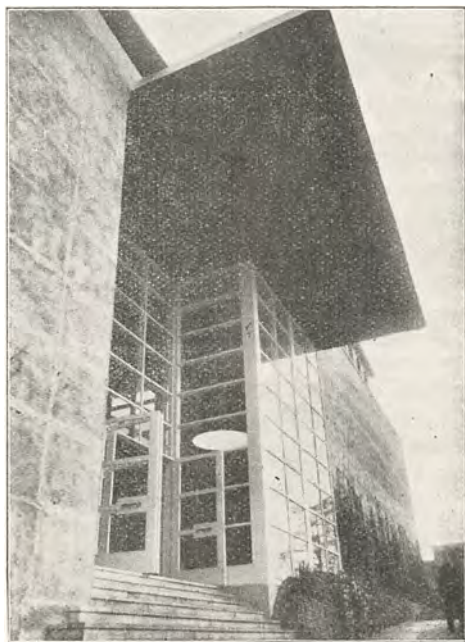
Endelig helt nede, bygget paa en Klippe, ombrust af Havets Bølger, staar urokkelig, i majestætisk Skønhed, Christi Kirke, vor hellige, katholske Kirke, urokkelig netop derved, at Gud Helligaand styrer den, sendt af dens guddommelige Stifter paa den første Pintsefest: »at han evindeligt maa blive hos eder, Sandhedens Aand.« Helligaanden er den katholske Kirkes Sjæl og Livsprincip; uden ham var Kirken gaet til Grunde for længe siden.

Hvad vi skylder Gud Helligaand for hans Virken baade i Kirken og i vort eget Hjerte, siger de Engle, der yderst omgiver Duens Skikkelse: den første øverst til venstre minder os om Skriftens Ord: »Ved I ikke, at I er Guds Tempel, og at Guds Aand bor i eder?« (1. Cor. 6, 19.) — Englen til højre formaner os: »Bedrøv ikke Guds Helligaand!« (Ef. 4, 30.) Englene forneden minder om de Bønner, hvormed vi med Kirken ofte skal paakalde Helligaanden: »Gud Helligaand, forbarm dig over os!« og »Kom, Helligaand, opfyld dine troendes Hjerter.«

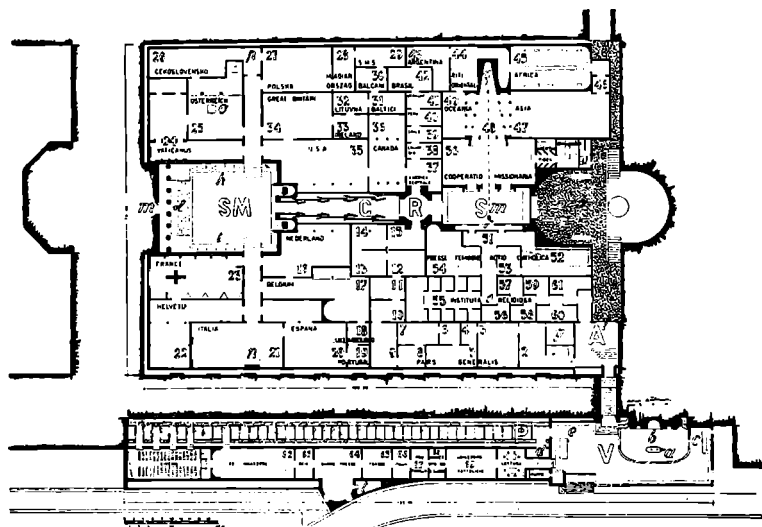
Med inderlig Taknemmelighed vil vi da særlig paa den hellige Pintsefest sige med de Skriftord, der staar anført under dette herlige Billede:

»Guds Kærlighed er udgydt i vore Hjerter ved den Helligaand, som er blevet givet os.« (Rom. 5, 5.)

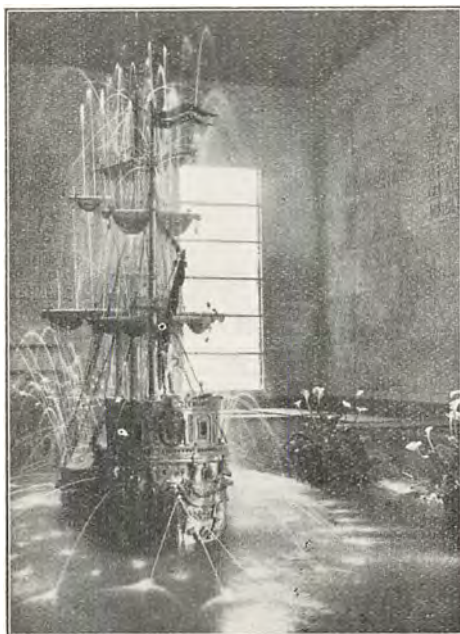
Billeder fra den katholske Presseudstilling i Rom.

Indgangen til Udstillingen.

Situationsplan over Udstillingen. Indgangen er ved V. Gennem Entréen A og Lokalerne 1—15 kommer man til Rotunden K. Til venstre for den er Pavesalen SM. Med Nummer 16 begynder de egentlige Udstillingssale, en for hvert Land. Den danske Udstilling findes i Sal 31 sammen med de andre baltiske Lande: Norge, Sverige, Estland, Litauen og Finland.

Springvandet i Udstillingens Vestibule (på Situationsplanen ved a, til højre for V): et fuldt rigget Bronceskib med tusind Stråler fra Master og Sejle!

»Vor Frue af Missionerne«, af Aur. Mistruzzi.
Denne herlige Statue staar i den asiatiske Afde-
ling Nr. 48, ved q paa Situationsplanen.

Pintsens Hemmelighed og Jesu Moder.

Den Helligaand kom ikke alene ned over Petrus og de øvrige Apostle, men over enhver af de tilstedeværende for at oplyse dem. Saaledes hørte ogsaa Maria, Jesu Moder, til dem, som blev opfyldt af den Helligaand, og hans Komme frembragte ogsaa i hendes Hjerter vidunderlige Virkninger.

Ganske vist var den Helligaand allerede før paa en særlig Maade kommet ned over Maria, dengang da hun blev Jesu Moder. Men nu opfyldte han hende paa en ny Maade og til et nyt Kald. Han udrustede Maria til det sidste Afsnit af hendes Liv, hvor dette ikke mere var knyttet til Jesu Liv, men til hans Værk. Ligesom Apostlene fik

ogsaa Maria ny Indsigt i Betydningen af Jesu Liv, og dermed fik hun ogsaa nye Oplysninger om sin egen Stilling til Jesus og hans Værk. Disse blev givet hende med Henblik ikke blot paa Fortiden, men endnu mere paa Fremtiden, nemlig af Hensyn til hendes Stilling som Jesu Moder blandt de troende.

Den Forandring, som den Helligaand bevirkede i Apostlene, og den, som han fremkaldte i Maria, havde ogsaa en Uddybning af Forholdet mellem Maria og Apostlene til Følge. — Nu, da Apostlene og Maria var blevet opfyldt af den Helligaand, kom de, i levende Tro og i begejstret Hengivenhed for Jesu Værk og deres Arbejde for det, for hver Dag hinanden nærmere. Dermed var ogsaa det Øjeblik kommet, da Maria skulde optræde som Vidne for hin Tid i Jesu Jordeliv, for hvilken overhovedet ingen foruden hende kunde aflægge Vidnesbyrd, fordi hun alene vidste noget om denne Tid.

Til hvem fortalte Maria først om hine Begivenheder, hun ikke kunde meddele uden at aabenbare Jesu Menneskevordelse, som hun hele sit Liv havde bevaret som Hemmelighed? Man tager vel ikke fejl, naar man antager, at hun først betroede alt til Johannes, som Jesus døende havde overgivet hende til Søn. Han, som Jesus elskede mest, fik som den første at vide, hvorledes Maria var blevet Moder til Guds enbaarne Søn. Johannes's Sjæl var i den Grad blevet Jesu og Marias Aand lig, at han var moden til at faa den Hemmelighed at vide, hvilken efter Jesu Død kun hans Moder kendte.

Hvor højtideligt et Øjeblik var det ikke, da Maria fortalte »sin Søn« Johannes om den Time, da Engelen bragte hende det glade Budskab: og »Ordet« blev Kød. Denne Hemmeligheds Aabenbarelse gjorde et saa dybt Indtryk paa Johannes, at hele hans Viden om Jesu Liv ordnede sig om denne Hemmelighed. Han gjorde den da ogsaa til Midtpunktet i sit Evangelium, som han skrev en Menneskealder senere. Denne hans Indstilling begyndte allerede i hin Time, da Maria aabenbarede ham sit Livs Hemmelighed.

Med Maria hensank han i Tilbedelse af Jesus Kristus, den evige Faders evige Søn, som var kommet til denne Verden og var blevet Marias Søn. I dette Øjeblik var Je-

sus Maria og Johannes aandeligt saa nær, at man ikke kan beskrive det. For dem begge var Troen en Virkelighed, for hvilken Verden blegnede.

Hvad Maria aabenbarede »sin Søn« Johannes som den første, blev senere Fælleseje for alle troende. Maria, som havde holdt sig i Baggrunden, medens Jesus levede, blev nu et moderligt Vidne for Jesu Guddom. I det lauretanske Litani hilses Maria som Morgenstjerne. Morgenstjernen forkynder den kommende Dag og forsvinder, naar Dagen er brudt frem. Saaledes lyste Marias Naade som Morgenstjerne før Jesu Fødsel. Ogsaa Miraklerne ved Jesu Fødsel kastede deres Glans tilbage paa Moderen. Men da Jesus selv optraadte, tænkte man ikke mere paa Maria, ligesom Stjernerne taber deres Glans paa Middagshimlen. Men naar Solen er gaaet ned, kommer Morgenstjernen endnu engang — blot kaldes den nu Aftenstjernen. Saaledes begyndte Maria, efter at Jesu jordiske Liv var afsluttet, endnu engang at lyse som »Jesu Moder«.

F. M. Willam ved René von Poquet.

De orthodoxe Kristnes Genforening med den katolske Kirke.

Langsomt, men sikkert skrider Arbejdet paa Genforeningen af de orthodoxe Kristne med den katolske Kirke frem. Dels er Arbejdet nu blevet betydeligt lettet ved, at den saakaldte orthodoxe Kirke ikke mere har nogen Støtte i Staten, hvortil den før var lænket; men paa den anden Side er der endnu mange Fordomme at overvinde, og der skal slaas Bro over saa mange indre Forskelligheder, før Genforeningens Naadetime kan siges at være kommet. I det følgende skal der gøres Rede for disse indre Forskelligheder.

Grunden til Kirkesplittelsen.

I de første kristne Aarhundreder, da hele Verden blev regeret fra Rom, fandtes der i hele Kirken ikke et Menneske, som havde angrebet den romerske Kirkes Primat og dermed Kirkens Enhed. Saa kom den Tid, da Verdensriget blev delt, og da Konstantinopel blev Østens Hovedstad, medens Rom forblev Vestens. Folkevandringens Tid kom, da germanske Folkestammer væltede ind over Italien og ødelagde Roms Verdensrige. Den Tid kom, da Rom politisk set var uden Betydning, medens der stadig fandtes

en Kejser i Konstantinopel. Men i Rom blev Paven ved at herske.

Mere og mere forstaaer Kejserne nu at gøre sig Østens Patriarker (Biskopper) underdanige og ophidse dem imod Rom og Pavens Forrangsstilling. Rom som Midtpunktet for det religiøse Liv blev dem for generende. De vilde selv have Magten inden for Kirken, ja henfaldt til det Højhedsvanvid at ville grunde en national Kirke. Som om Gud kun var til for eet Folk! Som om Gud lod sig sin Kirke foreskrive! Der opstod et Spændingsforhold mellem Rom og Konstantinopel, og dette strammedes yderligere ved opdukkende Trosstridigheder.

Man skriver Aar 1054. Pave Leo IX vil bilægge Stridighederne. Han sender sit Gesandtskab til Konstantinopel for at pleje fredelige Forhandlinger med Patriarken Cerularius. Men denne utilnærmelige og herskesyge Patriark viser de pavelige Legater bort, forbyder dem endog at frembære det hellige Messeoffer og ophidser hele Folket imod Paven. Intet Under, at Forhandlinger under disse Omstændigheder ikke kommer i Gang.

Saa nærmer sig den skæbnesvangre 16. Juli. Den pavelige Legat, Kardinal Humbert de Silva Candida, fremlægger paa Alteret i Sofiakirken i Konstantinopel en meget skarp Bandbulle imod Cerularius og hans Tilhængere og rejser tilbage til Rom. Fred og Endrægtighed skulde han bringe, men da han rejser derfra, var der sket det Brud, som indtil den Dag i Dag skiller Østens og Vestens Kristne fra hinanden.

Cerularius veg ikke tilbage. Tværtimod. Han formastede sig til at overtage Pavens Reltigheder og lyste Paven og alle, der stod trofast ved hans Side, i Band. Dermed havde Cerularius og med ham hele Østen sagt sig løs fra den ene sande Kirke.

Og hvad var Grunden til Adskillelsen? Var det Trosstridigheder? Disse spillede ganske vist en vigtig Rolle og blev skubbet i Forgrunden under Forhandlingerne. Men i Virkeligheden kom de dog først i anden Række. Nej, som en orthodox Theolog ganske rigtigt siger: »I Forgrunden stod Østens og Vestens Nationalisme, en mærkelig Sammenblanding af Politik og Religion, en fordærvelig Higen efter høje kirkelige Embeder.«

Skilt fra Overhyden skulde Østerlands Kristne lidt efter lidt splittes. I Dag omfatter den orthodoxe Kirke omtrent 160 Millioner Tilhængere (den katolske Kirke er med sine 352 Millioner Tilhængere det største Religions-samfund i Verden). Den er splittet i 20 selvstændige Enkeltkirker, som dog, hvad Troen angaar, er væsentlig ens. Ved den orthodoxe Kirkes lange Adskillelse fra den ka-

tholske er mange Forskelle i Tidens Løb udjævnet, men mange nye er ogsaa dukket op. Men hvis vi i Dag drager en Sammenligning imellem de to Samfunds Lære, konstaterer vi — bortset fra Fornægtelse af Primatet — at Overlevering, Hierarki og Tro næsten er forblevet ens, og at Sakramenterne, som jo er Grundvolden for Kirkens Væsen, for en stor Del endnu stemmer overens.

De første Trosstridigheder.

Paa den Tid, Trosspaltningen fandt Sted, var det særlig to Lærepunkter, man var i Strid om. Det første drejede sig om Helligaandens »Udgang«. Latinerne, der var mere dybt tænkende og udrustede med klarere Begreber, paa-stod, at Helligaanden udgik »fra Faderen og fra Sønnen«, medens Grækerne lærte »fra Faderen gennem Sønnen«. I Dag er denne Lære ikke længere saa væsentlig en Hindring for en Genforening. De orthodoxe, som vender tilbage til Moderkirken, maa naturligvis tro, at Helligaanden udgaar »fra Faderen og fra Sønnen«, men de behøver ikke at udtale dette i Trosbekendelsen. Ja, selv naar den hellige Fader frembærer Messeofret efter græsk Ritus, udelader han Tilføjelsen »og fra Sønnen«.

Det andet Stridens Punkt, som dengang fik Bølgerne til at gaa højt, gik ud paa, om der til den h. Eucharisti skulde anvendes syret eller usyret Brød. Orientalerne mente, at da Christus havde to Naturer, den guddommelige og den menneskelige Natur, maatte ogsaa Brødet bestaa af to Elementer: Mel og Syre. — Tiden er mange Gange den bedste Læge. I vor Tid har man vænnet sig til, at Katholikerne efter den latinske Ritus anvender usyret og de orthodoxe og Katholikerne efter den unerede Ritus syret Brød.

Først henved et Hundrede Aar efter den store Splittelse kom nye Stridspunkter til. De første inden for denne nye Lære var en nødvendig Følge af den skete Adskillelse: man benægtede, hvad man aldrig tidligere havde voget at drage i Tvivl: Pavens Overhøjhed over hele Kirken. Dette er saa meget mere at beklage, naar man ved, hvorledes netop Østens Kristne i Begyndelsen paa den smukkeste og mest trofaste Maade underkastede sig Pavens Afgørelser. Talrige gamle Dokumenter afgiver Vidnesbyrd herom. Nu anerkender Orientalerne Kirkens Ufejlbarehed, men benægter Pavens. Deres kirkelige Overhoved er Patriarken i Konstantinopel, der dog kun nyder en Æresforrang.

Det andet Stridens Punkt inden for den nye Lære berører Skærsilden, som de orthodoxe fornægter. Dog kender de ligesom vi Messen og Forbønnerne for de afdøde. Men de orthodoxe tror ikke paa en Sjælens Renselse efter

Døden. — Om Livet efter Døden hersker der i det hele taget stor Uklarhed blandt Orientens Kristne. Ganske vist stilles hver enkelt Sjæl straks efter Døden for en særlig Domstol, men alle Sjæle, baade fordømte og frelste, forbliver i et Mellemstadium indtil Dommens Dag. Først efter Dommens Dag gaar de frelste Sjæle ind til den evige Salighed og de fordømte til den evige Straf. Da den orthodoxe Kirke imidlertid paa den anden Side kender Helgendyrkelsen, indvikler den sig i haabløse Selvmodsigelser. Hvorfor i Alverden æres Helgenerne, hvorfor anraaber man om deres Forbøn, naar de endnu slet ikke er naaet til Saligheden? Tilmed er Helgendyrkelsen blandt dem betydelig stærkere udviklet end inden for den katholske Kirke. De troende lever i langt inderligere Fællesskab med deres Helgener. De er omgivet af dem. Med Keruber og Serafer ofrer de i Messen i Fællesskab med den forklarede Kirke. Ja, mere endnu, de er selv Sindbilleder paa Keruberne. Den kerubiske Lovsang i Messen begynder saaledes: »Vi, som paa hemmelighedsfuld Maade selv repræsenterer Keruberne og tilsynger den livsvækkende Trefoldighed den trefoldige, hellige Hymne.«

Sakramenterne.

Ligesom den katholske Kirke holder ogsaa de orthodoxe Kristne paa de syv Sakramenter. Kun faa Theologer har i den nyere Tid under Protestantismens Indflydelse opgivet denne Lære. Naar undtages Ægteskabets Sakramente, er Forskellen i Sakramentlæren kun af ren ceremoniel Natur.

Daaben sker hos de orthodoxe ved at dukke Daabsbarnet ned under Vandet. I de ældste kristne Tider blev Daaben kun meddelt paa denne Maade. Den h. Thomas af Aquin foretrækker endnu at meddele Sakramentet ved Neddykning.

Den h. **Firmelse** meddeles straks efter Daaben. Saaledes er det ogsaa hos Katholikerne efter den unerede Ritus. I den katholske Kirke maa kun Biskoppen firme; Præster kun i særlige Tilfælde med pavelig Tilladelse. Hos de orthodoxe saavel som hos de unerede Katholiker maa enhver Præst firme. Han salver Firmandens Pande, Øjne, Næse, Mund, Øren, Bryst, Hænder og Fødder.

Den h. **Kommunion** uddeles baade hos de orthodoxe og de unerede under Brødets og Vinens Skikkelser. Ifølge den kanoniske Kirkeret (can. 866 § 1) er det tilladt Katholiker efter den romerske Ritus at modtage den hellige Kommunion efter den unerede Ritus under begge Skikkelser, ligesaa vel som det er tilladt de unerede at modtage den hellige Kommunion efter romersk Ritus.

I denne Sammenhæng skal ogsaa nævnes noget om den hellige Forvandling: efter den katholske Lære sker Forvandlingen i det Øjeblik, Præsten over Brødet, respektive Vinen, udtaler de Indstiftelsesord, som Christu udtalte i Nadversalen: »Dette er mit Legeme«, »Dette er mit Blod, en ny og evig Pagts Kalk, Troens Hemmelighed, hvilket skal udgydes for eder og for mange til Syndernes Forladelse.«

Hos de orthodoxe hersker der Uenighed om den hellige Forvandling. Ogsaa de kender Indstiftelsesordene. Men efter de fleste Theologers Lære sker Forvandlingen først ved den Bøn, som følger efter Indstiftelsesordene: »Velsign, Herre, det hellige Brød og gør dette Brød til din Christi kostbare Legeme! Velsign, Herre, den hellige Kalk, og gør Indholdet af denne Kalk til din Christi kostbare Blod! Velsign det, Herre, idet du forvandler det ved din Helligaand. Amen.« Andre Theologer igen betragter denne Bøn kun som en Fortsættelse af Forvandlingen. Atter andre holder fast ved, at Forvandlingen sker ved Udtalelsen af Indstiftelsesordene. Bønnen efter Forvandlingen er efter deres Mening intet andet end en Forbøn for de troende, at de ved den hellige Kommunion maa blive delagtiggjort i den Helligaands Naadegaver.

I øvrigt findes i Messebønnerne i den romerske Liturgi lignende Anraabelser. For Eks. ved Oftringen: »Kom, Helliggører, almægtige evige Gud, og velsign dette Offer, som er beredt til dit hellige Navn«. Eller Bønnen umiddelbart før den hellige Forvandling: »Gud, vi beder dig at gøre dette Offer velsignet — — at det maa blive for os din højtelskede Søn, vor Herre Jesu Christi Legeme og Blod.«

De væsentlige Bestanddele i Bodens Sakramente er: Anger, Syndsbekendelse, Absolution og Bod. Skriftestole kender de orthodoxe ikke. De skrifter staaende. I Modsætning til den katholske Kirke lærer de orthodoxe, at ogsaa alle timelige Syndestrafte eftergives ved Skriftefaderens Absolution. Den katholske Afladslære forkastes af de orthodoxe, selv om de dog delvis anerkender Nødvendigheden af en Fyldestgørelse.

Den sidste Olie skal meddeles af syv eller tre, kun i Nødstilfælde af een Præst, som i saa Fald beder Bønnerne for de syv Præster og skal salve i de syv Præsters Navn. Sakrametet meddeles i Hjemmene og i Kirken. Heraf fremgaar, at det ogsaa kan meddeles sunde.

Daab, Firmelse og Præstevielse meddeler Sjælen et uudslætteligt Mærke. Efter de nye orthodoxe Theologers Mening giver Firmelsen og Præstevielsen ikke dette Mærke. Derfor kan de ogsaa, ganske vist kun i usædvanlige Til-

fælde som Frafald eller Afsættelse, meddeles samme Person mere end een Gang.

I den katholske Kirke lever de gejstlige efter latinsk Ritus i Cølibat, men efter den orthodoxe Ritus maa de gejstlige gerne indgaa Ægteskab før de lavere Vielser. Der viser sig ogsaa her stærke Bestræbelser for at indføre Forpligtelsen til at leve i ugift Stand. (I Galicien er dette allerede indført i tre eller fire Bispedømmer.) Præsten skal helt og udelt skænke sig selv til Christus og i Christus og gennem Christus til alle Mennesker.

De orthodoxe Verdenspræster er næsten alle uden Undtagelse gifte, medens Ordenspræsterne lever i Cølibat. Biskopper tages kun fra Ordenspræsternes Rækker.

Efter katholsk Lære er det Ægtefolkene selv, der meddeler sig Ægteskabets Sakramente, efter Orthodoxsien meddeler Præsten det. Ægteskabet er ikke uopløseligt. Ved Ægteskabsbrud — i Tidens Løb er der kommet en Række andre Skilsmissegrunde til — bliver Pagten opløst, og de tidligere Ægtefolk kan indgaa et nyt Ægteskab. Dette Standpunkt staar i skarp Modsætning til den katholske Opfattelse af Ægteskabet, som i det ufejlbare Læreembedes Erklæring udtrykkes ved: »Hvis en hævder, at en Ægtefælle kan indgaa et nyt Ægteskab, medens den anden Ægtefælle lever, skal han være udelukket af Kirken.« Men til de orthodoxe troendes Ære maa siges, at indtil før Krigen gjorde man — i det mindste Landbefolkningen — næsten aldrig Brug af Tilladelsen til Skilsmisse.

Maria-Dyrkelsen er inderlig og levende inden for de orthodoxes Kreds. Man behøver kun at gennemse Messeformularerne for at blive klar over, hvor ofte Guds Moder anraabes som Forbederinde, og hvor ofte der bliver tænkt paa hende som medvirkende ved det hellige Offer.

Ukendskab til de orthodoxe har i den forløbne Tid bidraget meget til, at Jordbunden for en Genforening ikke er blevet tilstrækkelig forberedt. Først i de sidste Aar spores en glædelig, voksende Interesse for vore i Troen adskilte Brødre i Østen. Det er den hellige Fader selv, som atter og atter henviser til, at alle Katholiker skal gøres bekendt med Østerlands Kristne og derved komme til at forstaa disse og ansføres til inderlig Bøn om Genforening.

Ved gensidig at lære at forstaa hinanden, ved sand kristen Næstekærlighed og fremfor alt ved vor Bøn kan og skal vi bestræbe os for at forberede den Dag, da Østerlands Kristne med Glæde vil vende tilbage til den ene Kirke.

Efter Berliner Kirchenblatt, ved C. H.-S.

Mindefesten for Knud den Hellige.

Den 10. Juli vil det være 850 Aar, siden Knud den Hellige led Martyrdøden i Trækirken paa Albani Torv i Odense, og den 12. Juli vil Danmarks Katholiker og med dem mange andre baade herfra og fra fremmede Lande fejre denne store Mindedag i Fællesskab i Odense. Programmet for disse Festligheder er nu spredt over hele Landet, og alle kender det.

Formaalet med disse Linier er at fremdrage et Billede af Danmarks Nationalhelgen, saa at han kommer til at staa i den rette Belysning i Folkets Bevidsthed. — Man har jo i den nyere Tid forsøgt at fremstille Knud den Hellige som en Voldskonge; ja, man er gaaet saa vidt at gøre det i Lærebøger for den danske Ungdom (Danmarkshistorie). —

Hvad der vil blive skrevet her, hviler paa en Fremstilling af Knud den Hellige i »*Danmarks Riges Historie*«s 1. Bind (hele Værket omfatter 6 Bind), skrevet af *Professor Johannes C. H. R. Steenstrup*. Naar man lader denne Kilde tale, undgaar man Bebrejdelsen for, at det, der siges om St. Knud, bærer Præg af ensidig — af katolsk Opfattelse.

Som Grundlag til Forstaaelse af Kong Knud og hans Handlemaade paa flere Omraader skal det slaas fast og maa ikke tabes af Syne — for ikke uretfærdig at dømme ham som Voldskonge —: Tiderne i det 11. Aarhundrede var anderledes indstillet end i det 19. og 20. Aarhundrede! Det gælder for alle Forhold. Tag kun eet Eksempel, som enhver kan forstaa, og som ligger lige for vore Øjne: Vej- og Færdselsforholdene! I ikke mindre Grad gælder det ogsaa m. H. t. Retsfølelse og Retsforholdene: Usikkerhed, Røveri og Plyndringer udefra, Vold, Mord og Lovløshed i selve Landet — det var Tidens Tegn. Landet trængte da til en Konge, som kunde værne det mod ydre og indre Fjender. »En stærk Kongemagt (skriver Prof. Steenstrup) maatte have til sin første Opgave at skabe Fred og Ro for Borgernes Virken. Paa Isøremødet var det netop blevet ytret, at hvad Landet trængte til, var en Konge, som kunde vogte Landet mod Vikinger. Derfor vilde den øvede Stridsmand og Hærfører Knud være den rette Fyrste. Denne Tillid blev ikke skuffet, thi Knud rensede de danske Farvande aldeles for Sørøvere, og Frygt for hans Vaaben holdt de vendiske Plyndrere hjemme.« I selve Landet var der Drabsmænd og Voldsmænd, som gjorde Livet usikkert og farefuldt; de fandt i Knud den stærke og haarde Haand, der skulde standse deres Haandværk. »Ogsaa paa Land-

jorden var der (under Kong Knud) Fred for Drabsmænd og Voldsmænd. Enhver Tyv og Røver straffedes med Døden, og Knud bød, at Borgerne skulde lade deres Dør ulaaset og deres Hest være ulænket; hvis noget alligevel blev røvet og ikke atter bragtes til Stede, vilde han selv give Erstatning derfor.« Kan man derfor kalde ham for Voldskonge?

»Et meget betegnende Billede fra Kong Knuds Tid op-ruller Knytlingasaga for os ved sin Fortælling om Egil. Han var af fornem Slægt; stærk af Lemmer og øvet i allehaande Idræt og Vaabenbrug tilbød han Kong Knud sin Tjeneste. Omend betænkelig ved Egils djærve Vikingenatur overdrog Knud ham Stillingen som Kongens Høvding paa Bornholm. Den nye Høvding viste snart, at Krigerhaandværket var hans Lyst. Han hærgede gennem den hele Sommertid løs paa Vender og Sørøvere. Under en haard Kamp med den vendiske Høvdings Skib fældede Egil ham; Kampen var blodig, Egil var Afmagt nær af Træthed. I Vandtønderne var mere Blod end Vand. Egil raabte: Jeg kan vel drikke ligefuldt — og drak tre store Slurke. — — Kong Knud fik Nys om det og paalagde ham snarest mulig at skrifte den svære Synd for Præsterne og faa Bod derfor. Dette lovede Egil, og Knud forbød ham at fortsætte den hedenske Skik med Ufred og Rov. Da Egil ikke havde skriftet eller søgt Bod, fratog Kongen ham hans Embede. »Et stort og rigt lastet norsk Købmandsskib var sejlet gennem Øresund til Bornholm, men derefter var hvert Spor af det tabt. Knuds Mistanke var vakt; han sejlede til Bornholm, og Egil maatte bekende for Knud, at han havde taget Mandskabet til Fange, røvet det ind-ladede Gods og brændt Skibet saavel som alle Fangerne. Og Kong Knuds Dom lød: Jeg vil ikke gøre mig til Nidding over for Gud ved for Gave at dømme uretfærdigt; Døden var alt fortjent ved eet Menneskes Mord, nu har Egil myrdet saa mange og siden levet af det stjaalne. Saaledes blev da Egil og hans Mænd straffede paa Liv og Lemmer.«

Ovenanførte er et meget betegnende Billede fra Kong Knuds Tid. Skal han derfor kaldes for Voldsmænd? Ja, dersom vi lægger Aanden fra 1936 som Grundlag for Retsforholdene, hvor Folkets Repræsentanter Gang paa Gang frikender dem, der er Skyld i uskyldige, værgeløse Børns Død, eller hvor et ungt Menneske eller Barn næsten ikke maa dadles, endnu mindre straffes — ja, da kan man forstaa, at Kong Knud betegnes og skildres som Voldsmænd.

»Knud var af Ydre stærkt bygget og anselig, alle agtede hans Evner, han havde en fyrstelig Fremtræden og Evne til at tale og byde.« »Han var en skarptskaaren Karakter og Personlighed, hvor der savnedes Varme og Lune« især

efter vor moderne Opfattelse. Men netop denne stærke Personlighed, ifølge hvilken han med eet Slag vilde naa sit ideale Maal: at skabe en mægtig Kirke og et stærkt Kongestyre, var Aarsag til, at han ikke altid var mild og klog nok i sin Fremgangsmaade. »Han, som dog havde vist kristelig Mildhed mod de fattige, ufri og fremmede, havde været hensynsløs i Kampen for sit høje Maal.« — Det høje Maal, mod hvilket han havde sigtet, var Retfærd mod alle. »Knud lettede Adgangen for ufri til at erhverve sig fuld Frihed, idet han bød, at de, som fik Frelse skænket af deres Herre, eller som købte sig fri, ogsaa skulde anses for fuldfri. Fremmede, som kom til Landet, skulde endvidere have lige Ret med Landets Borgere, og derfor glædede Udlændingene sig ogsaa ved at kunne drage med deres Varer, hvorhen de vilde.«

(Om Knuds kristelige Liv og hellige Død skal der berettes i to andre Artikler.)

Fra N. U.s Præmiekonkurrence.

Knud den Helliges Død.

*Slagene drøner mod Kirkeporten,
Økser og Sværd gennem Luften suser.
En Skare vil ind, det er vrede Bønder.
De raaber paa Kongen: Død over Tyrannen!
Saa splintrer de Porten, Trævæggene ramler;
men Kongsmænd med blinkende Vaaben dem møder
med rappe Parader, de hugger og støder.*

*Inde for Altret knæler Kong Knud.
Han skrifter for Præsten, bekender hver Brøde,
nyder det hellige Vandringsbrød.
Bønderne raser. En Sten rammer Kongen,
Blodstrømmen væder hans saarede Tinding;
Et blinkende Spyd gennemborer hans Side.
Han segner til Gulv, breder Armene ud,
og efter et Afskedsblik til sin Broder
han skuer mod Altret, befaler sig Gud.*

Thorsted v. Horsens, den 25. April 1936.

Karl V. Poulsen.

Ampère.

Mange af dem, der Gang paa Gang benytter det Ord, der staar som Overskrift over disse Linier, som et dagligdags Udtryk i deres Fag, tænker ikke paa, ja, ved maa-ske knap, at Ordet egentlig og oprindeligt er Navnet paa:

en fremragende fransk Videnskabsmand og god, katolsk Kristen. Han var samtidig med vor store Landsmand H. C. Ørsted og ligesom denne en af Stormændene inden for Elektricitetens Verden, men døde allerede den 10. Juni 1836. Da der saaledes i Aar er gaaet 100 Aar siden hans Død, vil hans Minde blive fejret ved forskellige Lejligheder og paa mere end een Maade. En af disse sidste er Udsendelsen af en smuk, lille Bog*), der er blevet Ugebladet tilsendt, og af hvilken der i det følgende skal gives nogle karakteristiske Uddrag.

Ampère blev født 1775 i Lyon i Frankrig. Hans Far var en velstaaende og meget dannel Købmand, som tog sig ivrigt af sin begavede Søns Opdragelse. Tidlig opdagede han dennes ganske forbavsende matematiske Evner. Før Drengen hverken kunde læse eller skrive, morede han sig med at løse udviklede Regneopgaver ved Hjælp af Smaasten og Bønner.

Det var et frygteligt Slag for André-Marie, da hans Far blev henrettet under den store franske Revolutions Rædselsherredømme. Det varede længe, før han rettede sig efter dette frygtelige Slag, der førte ham lige til Vanvidets Rand. For øvrigt blev hans Liv en Kæde af store Sorger, økonomiske Vanskeligheder og bitre Skuffelser. Han giftede sig i 1799, men dette yderst lykkelige Ægteskab opløstes allerede fem Aar efter ved hans unge Hustrus Død. En Søn, hun efterlod sig, blev en dygtig Mand, men voldte sin Far store Bekymringer og Skuffelser. Hans andet Ægteskab blev ulykkeligt og endte med Separation.

Nogen Trøst for de mange Skuffelser, Familielivet bragte ham, fandt han i Venskab med flere dygtige Mænd. Her maa især fremhæves hans Venskab med den kendte Fysiolog Bredin, da det hvilede paa et kristeligt Grundlag. De havde begge haft den Ulykke at miste Troen, men gennem en betydningsfuld Brevveksling støttede og styrkede de hinanden, saa de atter kæmpede sig igennem til en kristen Overbevisning.

Ampère vakte først større Opsigt ved en Artikel, i hvilken han fremsatte den matematiske Theori om Spil. Han paaviser heri videnskabeligt, at en Spillers Chance for at tabe altid er større end for at vinde. Den omtalte Artikel er et af de banebrydende Arbejder angaaende Sandsynlighedsberegning.

Senere viede Ampère sine mægtige Aandsevner til fysisk-elektriske Undersøgelser. Samtidig med Ørsted, hvis Opdagelser lagde Grunden til Elektro-Magnetismen,

*) Maurice Lewandowski: André-Marie Ampère. La science et la foi. (Paris. Grasset. 1936. 135 p. 7,50 fr.).

fremsatte Ampère sine Theorier, der blev grundlæggende for Elektro-Dynamiken. Her er ikke Stedet for nærmere Udredning heraf, kun maa det fremhæves, at i 1881 blev Videnskabsmænd i Paris enige om at hædre Ampères Minde ved at betegne den elektriske Enhed med hans Navn, hvilket den ogsaa altid siden har baaret.

Den før omtalte Bog af Lewandowski gaar kun meget lidt ind paa den videnskabelige eller biografiske Side af Ampères Liv, men lægger saa meget mere Vægt paa at skildre hans aandelige Kampe og hans Fred og Hvile i den katholske Tro. Engang, da hans Ven Bredin var i en svær aandelig Nød, skriver Ampère saaledes til ham: »For at Sjælen kan blive vasket ren for sin Brøde ved Jesu Christi Fortjenester, maa man vel forstaa, at det er efter guddommelig Anordning, denne Renselse foregaar; hvorfor skulde saa ikke dette indre Mirakel være ledsaget af de ydre Tegn, som giver os Vished herom og alene kan skænke Synderen Fred? Og kan dette ydre Tegn træde tydeligere frem end gennem det Embede, som Guds Kirke har betroet sin Tjener? Hvilken Mening vilde der ellers være i de Ord, som Apostlene hørte af deres guddommelige Mester: »Hvad I binder paa Jorden, skal ogsaa være bundet i Himlen, og hvad I løser paa Jorden, skal ogsaa være løst i Himlen«? Saaledes forstod allerede Oldtidens Kristne dette Ord, det ser vi grant ved de første Aarhundreders offentlige Bod, som Synderne maatte gennemgaa, inden de fik Afløsning ved Kirkens Præster.«

Men Bredin tøvede stadig med at gaa til Skrifte og fandt paa alle Slags Udflugter og Opsættelser. Atter skriver Ampère til sin Ven, advarer ham og opmuntrer ham. Han minder ham om, at vel er Troen en Gave fra Gud, men er ogsaa samtidig en menneskelig Handling: at ville tage imod Troens Gave er den eneste Betingelse for at faa Adgang til Guds Kirke, hvis Dør altid staar aaben for de smaa og ydmyge. »Du er dog ligesom jeg blevet kaldt til Skriftemaalet, denne Barmhertighedens Domstol. Men Ordene *Time Jesum transeuntem et nunquam regredientem* (frygt Jesus, der gaar forbi og aldrig vender tilbage) har ikke genlydt i dine Øren. Du havde jo allerede tænkt paa Valget af en Præst, men du har betænkt dig, du har opsat det, og Jesus Christus er gaaet forbi. Denne Tanke knuger mig. Er du katholsk i den Forstand, jeg forstaa dette Ord, eller vil du skille dig fra den eneste Kirke, al Sandheds Grundvold paa Jorden? Far vel, gid Herren vil føre dig tilbage paa sine Skuldre, som den gode Hyrde i Evangeliet bærer det vildfarne Lam tilbage.«

Hvor inderligt og dybt Ampères kristne Liv bundede, viser to smaa Aktstykker fra hans egen Haand. Det første

er en Bøn, han har nedskrevet Dagen før sin Hustrus Død: »Min Gud, jeg takker dig, fordi du har skabt mig, genløst mig og oplyst mig med dit guddommelige Lys ved at lade mig fødes i den katholske Kirkes Skød. Jeg takker dig, at du har kaldt mig tilbage til dig fra mine Vildfarelser, og jeg takker dig, at du har tilgivet mig dem. Jeg forstaar, at du vil, at jeg kun skal leve for dig, at hele mit Liv skal være helliget dig. Vil du tage al Lykke paa denne Jord fra mig? Derover er du Herre, o min Gud, mine Forbrydelser mod dig har fortjent en saadan Revselse. Men maaske vil du endnu i din Barmhjertighed høre min Røst. „Synderen er værdig til mange Svøbeslag, men Barmhjertighed vil dog omgive den, der haaber paa Herren“, hedder det i Skriften. Jeg haaber paa dig, o min Gud, men jeg underkaster mig din Dom, hvordan den saa end bliver; jeg vilde selv have foretrukket Døden. Men jeg fortjente ikke Himlen, og du vilde ikke nedstyrte mig i Helvede. Vær saa naadig at komme mig til Hjælp, saa at et Liv, der har været fyldt med Smertes, maa erhverve mig en god Død, som jeg slet ikke har gjort mig værdig til. Herre, Barmhjertighedens Gud, vær saa naadig at forene mig i Himlen med dem, du har tilladt mig at elske paa Jorden.«

Det andet Aktstykke, hvortil der blev hentydet, er en andægtig Betragtning, nedskrevet femten Maaneder efter den foregaaende Bøn, hvori han søger at erhverve sig Lys, Styrke og Trøst. Han skriver heri: »Stol ikke paa dine Aandsevner, de har saa ofte bedraget dig. Hvordan kunde du overhovedet stole paa dem? Da du anstrengte dig for at blive Filosof, mærkede du jo allerede, hvor indholdsløse de aandelige Evner er, der bestaar i en vis Lethed til at frembringe glimrende Tanker. Nu, du arbejder paa at blive en Kristen, mærker du da ikke, at ingen aandelige Evner har Værdi uden de, der kommer fra Gud? Aanden, som fjerner os fra Gud, Aanden, som vender os bort fra det sande Gode — hvor gennemtrængende, hvor blændende, hvor egnet den end er til at skaffe os forgængelige Goder — er kun en Skuffelsens og Forvildelsens Aand. Vor Aand er kun skabt til at føre os til Sandheden og til det højeste Gode. Denne Verdens Skikkelse forgaar. Hvis du søger din Næring i dens forgængelige Goder, vil du forgaar ligesom den. Men Guds Sandhed varer evindeligt; hvis du nærer dig ved den, vil du blive som den. Min Gud, hvad er alle disse Videnskaber, alle disse Fornufts slutninger, alle disse vidtfavnende Tanker, som Verden beundrer i begærlig Nyfigenhed? I Sandhed intet andet end Tomhed! Bliv dog alligevel ved med at studere, men med Ro og Sindighed! Arbejd i Bønnens Aand. Studér denne Verdens Ting, det er dit Kalds Pligt; men betragt den kun med eet Øje;

lad dit andet Øje stadig være rettet mod det evige Lys. Lyt til de Lærde, men hør kun efter med det ene Øre. Lad dit andet Øre altid staa aabent for, hvad din himmelske Ven vil tale til dig. Skriv kun med den ene Haand. Med den anden hold dig fast ved Guds Klædebon ligesom et Barn, der holder sig fast ved sin Fars Frakke. Ellers vil du ufejlbarlig komme til at knuse dit Hoved mod en eller anden Sten. Jeg vil altid prøve paa at huske, hvad St. Paulus siger: »Brug denne Verden som de, der ikke bruger den.« At min Aand, naar den drager herfra, maa forblive forenet med Gud og Jesus Christus, det er mit første og sidste Haab. Velsign mig, min Gud.«

Som allerede nævnt er det i Juni Maaned Hundredaarsdagen for Ampères Død. Man vil sikkert mindes Dagen paa forskellig Maade i hans Fædreland. Her i vort Ugeblad er den altsaa fejret ved denne lille Artikel.

Niels Hansen, cand. mag.

„Skilsmisens Aand.“

(Fortsat.)

Skilsmisens Aand

hindrer den gensidige Forstaaelse mellem Ægtefællerne.

Skilsmisens Aand, som har vist sin fordærlige Indflydelse ved Valget af Ægtefælle, vil fortsætte sit ødelæggende Værk, idet den vil være til Skade for deres gensidige Forstaaelse.

Det er en psykologisk Kendsgerning, som til fulde er konstateret, at man tappert tager imod det uundgaaelige; man bærer det, man værner sig til det, og til sidst føler man det ikke mere som nogen Lidelse, medens man tværtimod ikke vil finde sig i selv de mindste Ubehageligheder, som man ved kan undgaas. F. Eks. kunde Soldaten i Løbegravene le over de usle Forhold, hvorunder han levede, og de overmenneskelige Ofre, der forlangtes af ham; men kom han hjem paa Orlov, kunde han blive rasende, hvis Middagsmaden ikke var færdig paa Minuttet, eller den ikke var efter hans Smag.

Denne naturlige Reaktion vil ogsaa automatisk gøre sig gældende i det huslige Liv. Et Par Ægtefæller, som føler sig solidt sammenknyttede ved deres religiøse Principper, ved, at de fælles Vanskeligheder er uundgaaelige; derfor tager de dem med roligt Sind. De vil endog være stolte over de til Tider heroiske Ofre, som deres Samliv paalægger dem, og der vil komme en Dag, da de slet ikke mere føler disse Ting som Ofre.

Derimod vil de Ægtefæller, som er forenede »i Fri-

hedens Aand«, faa tusinde Vanskeligheder at bære fra hinandens Side, fordi de uophørligt faar den Tanke, at alle de Ubehageligheder, de nu har, kunde de slippe for, og at det i alt Fald ikke er deres Mening at ville finde sig deri i det uendelige. Saaledes forklares den gensidige Utaalssomhed mellem Ægtefæller, som kun regner deres Hjem for provisorisk.

Enhvert Hjem, selv det bedst grundfæstede, har sine mørke Dage. Manden kan f. Eks. om Morgenens have haft Ærgrelser ved sit Arbejde: han kan have faaet en Røffel af sine overordnede; utilfredse Kunder kan være gaaet fra ham og have knaldet Døren i efter sig; en Debitor kan have nægtet at afgøre sit Mellemværende med ham o. s. v. Den unge Ægtemand kommer da hjem i daarligt Humør. Saa træffer det sig netop saadan, at hans Kone den Formiddag er noget tilbage med sit Arbejde; hun har maaske været paa Visit og passiaret for længe, — kort sagt, Frokosten er ikke, som den skulde være. Manden, i Forvejen forstemt, føler ved denne Forsømmelighed, som kommer ham uventet, Vreden stige op i sig; det glipper for hans Nerver, og han kommer med nogle heftige Udbrud. Den unge Kone svarer igen; nu bliver hun ærgerlig; hun bryder ud i Hulken; Frokosten bliver en ren Tragedie, og man skilles uden at sige Farvel til hinanden.

Hvordan bliver nu Følgerne af en saadan Scene i et Ægteskab, der er grundet i Uopløselighedens Aand, og i et Ægteskab, der er hærget af Skilsmisens Aand? Følgerne vil blive vidt forskellige de to Steder. I det første vil Ligevægten ganske af sig selv vende tilbage; i det andet vil Disharmonien blive skarpere.

Den unge kristne Ægtemand, for hvem den Mulighed at skilles fra sin Hustru slet ikke eksisterer, har i Virkeligheden, saa snart han har lukket Døren efter sig, kun den ene Udvej at føle Samvittighedsnag. I bedrøvet og angerfuld Sindsstemning begiver han sig til sit Arbejde. Atter og atter vender den Tanke tilbage hos ham, hvor haardt og hensynsløst han optraadte, og efterhaanden som hans Nerver falder til Ro, antager hans Taabelighed større og større Dimensioner for ham. Han tæller Timerne og Minutterne til det Øjeblik, da han atter kan kaste sig i sin Hustrus Arme. Hun paa sin Side overvælder sig selv med Bebrejdelser, fordi hun i Stedet for at glatte ud svarede skarpt. Hun anklager sig selv, fordi hun ved sin Mangel paa Præcision fremkaldte denne Scene, og fordi hun ikke forstod at berolige, men tværtimod ophidsede sin Mand. . . Naar han saa kommer om Aftenen, tidligere end ellers, ender den forbigaaende Konflikt som oftest i Ømhedsbeviser, og to Hjerter føler Fred og Lykke.

Helt anderledes vil det let gaa i et Ægteskab paa kort Sigt. Den unge Mand her vil da ogsaa, idet han gaar tilbage til sit Arbejde, gøre sig Regnskab for, i hvor høj Grad han har fejlet; men for ham bestaar Fejlen ikke i, at han har voldt denne Kvinde Sorg, men deri, at han har giftet sig med denne Kvinde, og saa vil han gaa og gentage for sig selv, »at det ikke netop var saadanne Tjenester, han ventede af hende; at han havde drømt om en blid og føjelig Karakter, og at han sandelig var blevet skuffet, og at, naar det kom til Stykket, var der andre, som bedre svarede til hans Ønsker...« Straks dukker der op i hans Bevidsthed Billedet af den eller den unge Pige eller maaske af en gift Kone, som er ulykkelig i sit Ægteskab og godt for hans Skyld vil lade sig skille; maaske ogsaa af en, som allerede er skilt fra sin Mand, og som han mener vilde passe ganske anderledes for hans Temperament. Saa falder ogsaa lidt efter lidt hans Nerver til Ro, dog ikke i Tanken om Anger og Genoprettelse over for Hustruen, men i Begæret efter den, som engang skal indtage hendes Plads.

Hustruen lader efter Mandens Bortgang ogsaa sine Tanker arbejde. Hun lader alle de haarde, grusomme Ord passere Revue for sig. Hun siger til sig selv, »at hun ikke vil blive ved at taale saadanne Fornærmelser; hun har ikke giftet sig for at være Slavinde, og hun havde rigtig nok drømt om Samlivet paa en helt anden Maade.« Saa stiger ganske naturligt frem for hendes indre Syn Billedet af en Ven, der er saa mild og god og altid ser paa hende med saa ømme Blikke... Hun vinder ogsaa sin Ro tilbage, ikke i Kærligheden til sin Mand, men i den allerede spirende Tilbøjelighed for en Redningsmand.

Naar Ægtefællerne saa mødes til Middag, er Harmonien ikke genoprettet. Man taler sammen uden Hjertelighed. De to Veje, som en Tid løb parallelt med hinanden, har nu taget hver sin Retning og naar før eller senere hver sit Maal, ved Hjælp af Skilsmisse.

Denne Historie gentager sig Tusinder af Gange under forskellige Former. De kristne Ægtefæller, hvis Liv er psykologisk normalt og støttes ved Naadens overnaturlige Hjælp, finder i en Troskab, der ikke formørkes af nogen Sky, al den Lykke, som Jordelivet kan skænke dem, hvorimod de hedensk indstillede Ægtefolk, som kun søger Tilfredsstillelsen af deres afsindige Ønsker, uden for alle menneskelige Regler og uden den guddommelige Hjælp, vander ad Veje, der gennem Brist og Brud fører til sviende Smerter, og deres Liv, som er uden al Liflighed, gaar over i en Evighed uden Fred.

(Fortsættes.)

Nye Bøger.

Hos Gyldendal er udkommet *Kate O'Brien: »Kærlighedens Byrde«*. Vi præsenteres her for en Gangs Skyld for en Bog, der foregaar helt i et katolsk Milieu, og hvori katolsk Troslære spiller en overordentlig stor Rolle. At referere Indholdet er næppe Ulejligheden værd — dertil er det for almindeligt. Af stor Virkning er dog Skildringen af den dødssyge Mor, der kæmper en i Sandhed heroisk Kamp for at holde Liv i sig selv af Hensyn til sin syge og degenerede Søn, der uden sin Mor vilde gaa ynkeligt til Grunde. Slutningen er unægtelig overraskende: en af Hovedpersonerne skyder sig! Det havde man ikke ventet af en Bog, der aander saa megen ægte Fromhed som denne. For det er vel ikke Meningen, at man skal betragte Bogen som et Indlæg, ja en Protest mod Ægteskabets Uopløselighed?

Af en helt anden Støbning er to engelske Nyheder fra Burns, Oates and Washbourne, London: *Finney: »The tiger of the seas«* og *Lucey: »A prince's progress«*. Den første er en rigtig Søroverbog spændende fra først til sidst; den indeholder alt det til denne Genre nødvendige i Retning af skjulte Skatte paa øde Øer o. s. v. Den anden beretter om en ung Prins, som søger sig en Brud. Selvfølgelig finder han hende ogsaa, men først efter at mange Farer og Anstrengelser er overstaaet. Bogen er smukt illustreret og virker tiltalende ved hele sin Eventyrstemning. U. C. G.

Et godt Emne i tvivlsom Behandling.

Peter Freuchen: Min grønlandske Ungdom. Gyldendal 1936. 235 Sider. Det var jo i sig selv noget dristigt at sende en Grønlandsbog ud, lige efter at Knud Rasmussens prægtige Værk var udkommet; men lad gaa med det, hvis det var en Digter eller i alt Fald en Forfatter af Format, der gik sin gamle Fælle i Bedene; men her er det som først at høre Kaptajnen berette om Skibets Oplevelser og bagefter høre det samme set med Matrosens Øjne. Freuchen ved en Masse om Eskimoerne og fortæller ofte baade morsomt og interessant derom — men Glæden derover kvæles Gang paa Gang ved hans Simpelhed og slet indhyllede Praleri. Hans Nedrakning af den afdøde Wulff, hans Behagen-sig i Skildringen af alt, hvad der er uappetitligt, hans Fotografi af sin grønlandske Svigermor og Svoger, begge nøgne til Bæltestedet, og hans ubændige Had til Missionærerne, der kan forklares ud fra hans Raseri over, at de ikke vil give hans hedenske Hustru, som han ikke var viet til, en kristen Begravelse, gør, at man lægger Bogen fra sig med et Beklagelsens Suk over, at denne Bog ikke blev til, hvad den kunde have været: et frisk nyt Bidrag til Grønlandslitteraturen. H. K.-H.

Den h. Vincents af Pauls Aand.

Hvis man med nogle faa Ord skal sige, hvad den lille værdifulde Bog: *A. Delaporte, Imitation de St. Paul* (Ses Maximes et ses Exemples. 3. Édit. Paris 1936. Pierre Téqui. Rue Bonaparte 82) indeholder, saa bør man kalde den Nøglen til Forstaaelse af den h. Vincents af Pauls store Personlighed. Den oplyser nemlig om de Grundsætninger, der ledede denne den kristne Kærligheds verdenskendte Apostel. Den viser, hvilke overnaturlige Kræfter det var, der gjorde ham til den Organisator og Banebryder, som han faktisk var i det 17. Aarhundredes kirkelige Liv. Bogen er skrevet paa en saadan Maade, at den kan læses af baade store og smaa, bare de er franskkyndige. Den er en ren Velsignelse i en Tid, da Egoisme og Nydelsessyge behersker Sindene. De forskellige kristne Dyder fremstilles saaledes, at man uvilkaarlig føler sig grebet, løftet og styrket. Det er nu heller ikke underligt, siden Maksimerne stammer fra en Mand, der i den Helligaands Kraft udtaler sig om de Veje, man bør gaa i det daglige Liv, hvis man vil naa frem til den indre Fred og Glæde, som Jesus Kristus har lovet dem, der elsker ham. F. K.

En ny Bog om Marias Liv.

Den berømte folkelige Forfatter *Franz Michel William*, hvis Bog: *das Leben Jesu im Lande und Volke Israel* — i Løbet af tre Aar har opnaaet fem Oplag med 33 Tusinde Eksemplarer og allerede er oversat paa ti forskellige Sprog, har nu som Fortsættelse til Jesu Liv skrevet en ny og ligesaa interessant Bog om Marias Liv (*Das Leben Marias, der Mutter Jesu*. Verlag Herder, Freiburg. 598 S. Indb. 6,40 RM., for Udlandet minus 25 %). — Byggende paa Biblen og Tidens kulturelle Forhold opruller Forfatteren Marias Liv saa let forstaaeligt, anskueligt, ja spændende, at vort Forhold til Jesu Moder for hver Side bliver mere personligt. Samtidig faar vi et dybere Indblik i Marias inderlige Forhold til Jesu Forløsergerning og til hans fortsatte Liv i Kirken. Side 575 i dette Nummer bringer vi som Prøve et Afsnit om, hvilken Virkning den Helligaands Komme havde hos Jesu Moder.

Katholsk Sædelære.

Det har ofte sine store Vanskeligheder, naar man vil gøre Katekismusundervisningen saa interessant, at Børnene eller de unge i højere Skoler opmærksomt følger med. Efter endt Skolegang er de moralske Begreber hos de unge derfor ofte meget mangelfulde og uklare. For at bøde paa denne Mangel har Pater L. Mendical ud fra aarelang praktisk Erfaring skrevet en ved mange Eksempler fra det praktiske Liv forklaret Sædelære, særlig beregnet for Ung-

dommen. *C. Ludvig Mendigal, Jugendmoral.* An Beispielen erläuterte praktische katholische Sittenlehre. 164 S. Verlag Benziger & Co. Einsiedeln-Köln. Indb. 3,30 RM. (for Udlandet minus 25 %). Principperne er saa klare og kortfattede som muligt, desto fyldigere er Eksemplerne. Hele det moderne Liv er taget med: Arbejdslivet med Arbejdernes og Arbejdsgivernes gensidige Forpligtelser, Arbejdsløn, Fagforening, Strejke, Lockout m. m. Bogen vil sikkert virke banebrydende og være en god Hjælp for alle, der har med Undervisning og Opdragelse at gøre.

Hvad Lydighedens Løfte kræver.

Pater A. Alkofer O. Carm. Disc. har efter den spanske Udgave oversat og udgivet paa Tysk 2. Bind af »*Sämtliche Schriften der h. Theresia von Jesu*« (hele Værket vil omfatte 6 Bd.). Det er »*Das Buch der Klosterstiftungen der h. Theresia von Jesu*« (München, J. Kösel & Fr. Pustet, 1936, 418 S., Shirt., RM. 7.80). Bogen er ikke blot værdifuld som historisk Kilde til den spanske Helgenindes Liv, men ogsaa som psykologisk Dokument, som fortæller om Theresias hellige Klogskab, naturlig jævne Art og friske Virkelyst. Hvor kendetegner det hende ikke, naar hun over for en Karmelitpater afviser hver Hentydning til hendes Hellighed: »*De maa vide, min Fader, at man i mit Liv har udtalt tre Lovord om mig. Man har sagt, at jeg var klog, hellig og smuk. Jeg troede, at jeg var klog og smuk; en stor Forfængelighed. Men naar man sagde til mig, at jeg var fuld af Dyd og hellig, erkendte jeg altid det bagved liggende Bedrag . . . Aldrig har Ros af den Art gjort mig forfængelig.*« Følgende Formaning viser, hvor langt Lydighedens Løfte strækker sig: »*Derfor skal ogsaa de undergivne vel huske, at de ikke maa udføre en Handling, som er en svær Synd, end ikke naar det bliver paabudt dem.*« —z.

Fra Hovedstad og Provins.

St. Andreas Sogn, Ordrup.

I Følge biskoppelig Skrivelse af den 19. ds. er der oprettet et nyt Sogn i Kongens Lyngby af Navn: Hellig Knud Lavards Sogn; som Kirkeforstandere er der med Sognepræsten udnævnt de Herrer H. Holler, St. Andreas Menighed, samt G. Brems og C. Darwin, Hellig Knud Lavards Sogn. En Grund er erhvervet midt i Byen lige overfor Jernbanestationen, og forhaabentlig vil der i Løbet af kort Tid blive indrettet et Kapel i den paa Grunden værende Bygning.

St. Andreas Kirkes mange Venner og Velyndere bedes venligst have Hellig Knud Lavards Kapel i velvillig Erindring

og indbydes til Festgudstjenesten i St. Andreas Kirke paa Hellig Trefoldigheds Fest den 7. Juni Kl. 10.

NB. Bemærk Indsamlingens Gironummer: 274 04, Katholsk Kirkesag, Lyngby.

Skilsmissegrund.

I »Berl. Tid.« af 22. 3. finder vi:

»Grusomhed er som bekendt en af de mest anvendte Skilsmissegrunde i U. S. A. . . . og den antager i alt Fald i Skilsmissemønstolens Annaler de mærkeligste Former.

Chaplin blev i sin Tid skilt fra Mildred, fordi han havde nægtet at give hende et Juletræ, en anden Filmskuespiller blev skilt, fordi han ikke vilde vælge Tapeter til sin Kones Haarfarve — og nu har Mrs. Benjamin F. Skelly i San Francisco opnaaet Skilsmisse fra sin Mand, fordi han ved en Familiebegravelse havde knebet hende for at standse hendes Udbrud af Sorg.

Fra den vide Verden.

Pavens Fødselsdag.

Den 31. Maj er det vor Hellige Faders 80. Fødselsdag, idet han paa denne Dag fylder 79 Aar. I denne Anledning ventes der i Rom mange Pilegrimstog, der foranstaltes af den Katholske Aktion som en Hyldest til dens Stifter. Paven vil paa Fødselsdagen sammen med Kardinalkollegiet overvære en Pontifikalmesse i Peterskirken og derefter fra Kirkens ydre Loggia lyse Velsignelsen urbi et orbi — over hele Jordkredsen. — Der bliver sikkert mange, der paa denne Dag ofrer den h. Kommunion for vor Hellige Fader.

Irlands Missionsiver.

En irsk Statistik, som lige er blevet offentliggjort, viser, at i alt 12.600 Irer virker som Missionærer Verden over, deraf 10.000 i engelsktalende Lande og 2.600 i hedenske Lande. De første bestaar af 3.000 Præster, 6.000 Nonner og 1.000 Lægbrødre, de sidste af 400 Præster, 2.000 Nonner og 200 Lægbrødre.

De franske, katholske Journalister.

De franske, katholske Journalister fejrede for nylig deres 50 Aars Foreningsjubilæum ved en Jubilæumsmesse i Pressens Skytshelgens, den h. Frans af Sales's, Kirke i Paris. Den katholske Journalistforening tæller 380 professionelle Journalister og 180 litterære Medlemmer. Foreningens Program omfatter en Pensionsplan for Medlemmerne, financier Støtte, Lettelser under Rejser, en aarlig Valfart til Montmartre, en maanedlig Messe, en maanedlig Frokost og en aarlig Requiemmesse for de afdøde. Notre Dame's

berømte Taler, Fr. Janvier, som i 25 Aar har været For-
 eningens Kapellan, holdt Talen, og Kirkens Præst, Mgr.
 Loutil, berømt Verden over under Navnet Pierre l'Ermite,
 læste Messen. I Banquetten deltog foruden Repræsentanter
 fra Regeringen og Akademiet ogsaa tre Kardinaler.

Den spanske katholske Fører og Redaktør Dr. Herrera bliver Præst.

»The Universe« af 13. Marts 1936 meddeler, at Dr. Angel Herrera, en af de betydeligste katholske Lægmandsførere i dette Aarhundrede, har besluttet sig til, i en Alder af 50 Aar, at blive Præst. Dr. Herrera, der allerede for flere Aar siden af det spanske Episcopat blev udnævnt til Lægmandsfører for den Katholske Aktion, har, som det nævnte Blad melder, besluttet sig til dette Skridt, først og fremmest fordi han er kommet til den Overbevisning, at en grundigt skolet Klerus er en nødvendig Forudsætning for, at den Katholske Aktions Virksomhed skal føre til et tilfredsstillende Resultat. Han vil derfor efter Afslutning af sine Studier sammen med nogle yngre theologiske Professorer oprette et Institut i Madrid for navnlig at sætte Præster og Theologer ind i den Katholske Aktions Opgaver. Dr. Herrera, som er født 1886 i Santander, og som fuldendte sine Studier hos Jesuitterne i Valladolid, har allerede udrettet overordentlig meget i sit Liv. For ca. 30 Aar siden stiftede han en Ungdomsgruppe, »Katholske Propagandister«, hvis Opgave det skulde være, midt i den liberale Katholicismes Tidsalder, modigt at træde i Skranken for Troen over for hele Verden og navnlig virke propagandistisk ved Fuldkommengørelse og Udbredelse af den kristelige Presse. Da nu i 1910 det kort forinden grundede Dagblad »El Debate« stod foran et Sammenbrud, lykkedes det Dr. Herrera at bevæge en Gruppe Katholiker i Bilbao til at erhverve Bladet og overdrage det til »Propagandisterne«. Herrera selv blev Chefredaktør og senere ledende Direktør for hele Foretagendet. Allerede under Verdenskrigen blev »El Debate« et af de førende Blade i Madrid og er nu et af de største katholske Bladforetagender i hele Verden. I Tilknytning til »El Debate« udgives der en Række førende Provsblade, og i Bladets Bygning har Dr. Herrera grundet en »Højskole for katholsk Journalistik«, hvor de unge katholske Journalister faar en mønstergyldig Uddannelse. Fra den Kreds, der har sluttet sig om »El Debate«, er ogsaa den politiske Folkebevægelse »Accion Popular« med sin Fører Gil Robles udgaaet. I de sidste Aar har Dr. Herrera dog holdt sig borte fra partipolitisk Virksomhed for helt at vie sig til de Opgaver, som »Katholsk Aktion«, hvis Lægpræsident han var, bød ham. Det skyldes hans

utrættelige Virksomhed, at den Katholske Aktion i Spanien, trods mangfoldige Hindringer, dog har kunnet gøre Fremskridt. Hans Kamp gjaldt frem for alt Genoprettelsen af den sociale Retfærdighed. Dr. Herrera vil gennemføre sine theologiske Studier i Freiburg (Schweiz).

Bolschevisme — Nazisme.

Foranlediget af de mange Fængslinger af Gejstlige, der i de sidste Uger er foretaget i det tredje Rige, sammenligner »Osservatore Romano« disse Handlinger med National-socialismens Kæphest om at være Bolschevismens skarpeste Modstander. Under Henvisning til den lange Liste over Domfældelser, som er karakteristisk for den i det tredje Rige herskende Aand, skriver det vatikanske Organ:

»Netop her aabenbarer den dybe Tvetydighed sig, Grundfejltagelsen, der skjuler sig i Modsætningen mellem disse to Anskuelse, der tværtimod marcherer fremad Arm i Arm for at ødelægge det eneste Bolværk, som er i Stand til at hindre et moralsk, politisk og samfundsmæssigt Kaos, nemlig Kristendommens Principper, Lære og Moral. Det er kun i Formlerne og Ordene, Forskellen ligger. Den Kløft, som skiller disse to, slaar en fælles aandelig Livsopfattelse Bro over. Hvad enten man kalder den gudløs eller religiøs, begge tilbæder de Stoffet. Deres Opfattelse af Stat, af Forhold mellem Stat og Enkeltperson, in mellem Stat og Familie, stemmer overens. Midlerne til at virkeliggøre denne politiske Filosofi, lige fra Regeringsprogrammet indtil den politimæssige Handling, Partiets Diktatur eller, om man vil, Partiets organiserede Ide, som behersker Lovgivningen og Retsplejen, Øvelseslejrene, Fabrikkerne, Skolerne, Hæren og Embedsstanden, dette Partis Ligestillelse med Statsmagt, med Begreberne om Folk og Fædreland, og Følgeslutningerne: at den, der ikke stemmer overens med de herskende Ideer, gaar imod Staten og følgelig er Lands- og Højforræder, som maa overantvordes til Tschekaens og Gestapos Tugt, *alle disse Ting, Begreber saavel som Midler, udgaar fra en fælles antikristelig Anskuelse og stemmer for begge Partiers Vedkommende fuldstændig overens.*«

Fra Moralligaens Aarboeg.

Den amerikanske »Legion of decency« — Moralens Liga — har lige udsendt sin første Aarboeg og vedføjet den første Nationalliste over løbende Film. De Resultater, denne Liga har naaet, fremgaar overraskende tydeligt af Publikationerne. Nationallisten er blevet sammenstillet under Ledelse af New-Yorks Ærkedioecesraad og Ligaens Bestyrelse. Som Basis har man benyttet Indberetningerne, som de enkelte Dioecesers katholske Filmsselskaber har indsendt. Listen er paa 4 Spalter inddelt som følger: 1) Films, som

absolut maa forkastes, 2) Films, der delvis maa tilbagevises, 3) Films, som kun bør ses af voksne og 4) absolut dadelfri Films. I alt tog man Stilling til 225 Films. Der var kun 3, der kom ind under den første Kategori, 38 under den anden, 62 under den tredje og 122 under den fjerde Kategori. Endnu for tre Aar siden viste Nationallisten næsten det modsatte Forhold. Trods alle Bagvaskelser og onde Profetier har Ligaen altsaa virkelig arbejdet med godt Resultat; ogsaa den af dens Fjender forudsagte skadelige Tilbagevirkning paa Filmsfrebringelserne er udeblevet.

Tager Kirken sig af U. S. A.s Negre?

Missionscentralen for Negrenes Omvendelse i Amerika offentliggør en Statistik, hvoraf man ser den Fremgang, der de sidste 50 Aar har været i de forenede Stater ved Indførelsen af Kristendommen blandt Negre og Indianere. For 50 Aar siden fandtes der ikke mere end 15 Kirker for Negrene i Amerika; 15 Præster besørgede Sjælesorgen. Kun faa Skoler stod til Disposition for Børnenes Opdragelse. I Dag findes der 221 Kirker, 240 Præster, 189 Skoler, 15 Vajsenhuse, 7 Internater, 3 Industriskoler, 49 højere Skoler, et lille og et stort Seminarium. Over 35,000 Børn undervises og opdrages i disse Anstalter af henvend 1.000 Ordensfolk fra 35 forskellige Kongregationer og 200 farvede Lærerinder.

Guds Gadesælger.

Takket være den Iver og Veltalenhed, som en omvandrende Købmand i Ris, Joseph Kao, har udvist, er det østlige Distrikt i Ichang i Provinsen Hupeh, som hidtil har været en meget gold Trosager, blevet en Jordbund, hvor mange Konversioner spirer frem. En Nat, da Købmanden ikke kunde finde noget Natlogis, fandt han Husly hos Landsbyens Kateket, som arbejdede for de belgiske Franciskanere, hvem dette Distrikt er betroet. Efter at han er blevet omvendt og døbt, fortsætter han med sin lille Forretning; han gaar fra Hus til Hus, men nu snakker han ikke alene om Prisen paa sine Varer, nu taler han ogsaa om Forløsningens Økonomi og prøver at omdanne sine Klienter til kristne Aspiranter. Hans Apostolat har allerede baaret Frugter, og en stor Skare nyomvendte giver os Lov til at nære det allerstørste Haab.

Afrika, den frugtbareste Missionsmark.

Propagandakongregationens Aarvog giver en saare glædelig Oversigt over den Fremgang, som de afrikanske Missioner har at opvise. Udtrykt i Tal tager den sig saaledes ud: Afrika havde i Regnskabsaaret 1932/33 i de Distrikter, der staar under Propagandakongregationen, 4,945,665 Katholiker, deriblandt 249,841 nyoptagne, desuden fandtes

1,937,587 Katekumener. Sat i Forhold til Verdensmissionen betyder det, at tre Femtedele eller 71,8% af alle nyomvendte falder paa Afrika, kun 17% findes i Kina og 8,7% i Indien. Medens der i Afrika kun lever $\frac{1}{3}$ af alle Missionskristne, falder der paa det sorte Kontinent dog mere end $\frac{2}{3}$ af alle Verdens Katekumener. Dette er saa meget mere iøjnefaldende, som Udviklingen egentlig først i de senere Aar tog denne voldsomme Fart. I 1918 havde Asien f. Eks. omtrent ligesaa mange Katekumener som Afrika.

Konversionen fra Jødedommen.

I »Etudes« har Pater Bonsirven foretaget nogle interessante Studier over Konversioner fra Jødedommen til den katholske Kirke. Han er kommet til det Resultat, at der gennemsnitlig om Aaret gaar 1700 Sjæle over til Moderkirken. Deraf ses det, at de politisk usikre Tider indvirker stærkt paa Tilgangen. Ungarerne kunde i 1917 notere 432 Konversioner og i 1919, da en stor antisemitisk Bølge slog ind over Landet, steg Antallet til 4226; i Løbet af af de derpaa følgende 5 Aar sank saa Tallet ned til 243, og siden 1924 er det igen i Stigning. Ydre Aarsager er vel i mange Tilfælde Drivfjederen til Konversioner, som kun sker som en ren ydre Trosvekslen for at tjene de verdslige Interesser, hvorfor der ogsaa er mange Tilbagefald, naar Forholdene igen har bedret sig. Men i mange Tilfælde fremskynder disse Aarsager ogsaa en allerede længe gærende Omvendelsesproces og fører til Udøvelsen af en længe udskudt Beslutning. Wien kan i Tiden fra 1910 til 1934 opvise i alt 5355 Jødekonversioner.

Oscar Andersens Legat »Varden«.

En Legatportion (600 Kr. aarlig) er ledig fra 1. Juli d. A. og kan søges af katholske kvindelige eller mandlige studerende, Ansøgningsskema og nærmere Oplysninger faas hos A. Silcowitz, Studiestræde 27-29.

»Credo«s Maj-Nr. indeholder bl. a. følgende Artikler: Det nordiska Biskopsmötet om Credo (m. Fot. af de nordiske Biskopper). — Herrens Moder (*J. Gerlach*). — Religion-opium for folket (*B. Stockmann*). — Confutatio Lutheranismi Danici 1530 I (*A. Menzinger*). — Se Cud (*O. Thrup-Olsen*). — Lütke Namcnsen (*P. D. Steidl*).

Sommermarkedet i Brønshøj Sønd. d. 7. Juni bringes i Erindring.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

en Kone eller Pige til Husgering hos en Præst.

Plads søges:

af ung Pige, gerne i Forretning, gift ung Mand som Portner eller Chauffør; Dame som Husbestyrerinde, helst hos Præst. (Alle velanbefalet).

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbh. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

Juni.	Juni.
31. S. 1. PINTSEDAG.	7. S. H. Trefoldigheds Fest. — 1. Søndag e. Pintse.
1. M. 2. PINTSEDAG.	8. M. Ferialdag.
2. Ti. 3. PINTSEDAG.	9. Ti. Primus og Felician.
3. O. Tamperdag. *)	10. O. Margarete af Skotland.
4. T. i Oktaven.	11. T. CHRISTI LEGEMS FEST.
5. F. Tamperdag. *)	12. F. i Oktaven.
6. L. Tamperdag. *)	13. L. i Oktaven.
*) Faste- og Abstinensdag.	

Maj-Juni. Ugens Messebønner.

31. S. 1. Pintsedag (616—456).
 1. M. 2. Pintsedag (621—461).
 2. Ti. 3. Pintsedag (624—465).
 3. O. Tamperdag (627—468); 2. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
 4. T. i Oktaven (632—470); 2. Franciscus Caracciolo (929—761).
 5. F. Tamperdag (633—471); 2. Bonifatius (931—763).
 6. L. Tamperdag (637—473); 2. Norbert (933—765).

M.-K. Rosenkranskirken. »Maria Rosenkransdronning« M.: med Optagelse af nye Medlemmer Torsdag den 4. Juni Kl. 20 i Frbg. Allé 74. F.-K.: Søndag d. 7. Juni i Messen Kl. 8.

St. Ansgars Kirke. 1. Pintsedag Kl. 10 Levitmesse Kl. 20 Andagt m. Proc. Tirsdag d. 2. Juni Kl. 8 $\frac{1}{4}$ Messe for Mødreforeningen.

Katholsk Ungdoms Værn afholder ordinær Generalforsamling i Vesterhus, Vestervoldgade 115, Onsdag d. 10. Juni Kl. 20 pr. — Dagsorden: 1) Formandens Beretning. 2) Kassereens Beretning. 3) Valg: a) 3 Medlemmer af Bestyrelsen, som gaar af efter Tur, b) Suppleanter og c) Revisorer. 4) Eventuelt. Mulige Forslag, som ønskes optaget paa Dagsordenen, bedes sendt til: Lærer Johnsen, Evaldsgade 8¹, N. — senest d. 2. Juni.

Efter den ordinære holdes en ekstraordinær Generalforsamling med eneste Punkt paa Dagsordenen: Den af sidste ordinære Generalforsamling vedtagne Ændring i Lovens § 8, 1. Stykke: »... en Bestyrelse bestaaende af mindst 5 Medlemmer«. 3. Stykke: »Valgperioden er 2 Aar. Generalforsamlingen bestemmer hvert Aar, hvor mange Medlemmer — ud over de 5, der er Bestyrelsens Minimum«.

St. Andreas Sogn, Ordrup. Hellig Trefoldighedsfest den 7. Juni afholdes der Fest- og Takkegudstjeneste i St. Andreas Kirke i Ordrup i Anledning af Oprettelsen af Hellig Knud Lavards Sogn i Kongens Lyngby.

St. Knuds Skole (Stenosgade 4).

Eksamenberettiget Forberedelses-, Mellem- og Realskole. **Katholske Elever**, som ønskes optaget i 1. U.-Kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos Rektor for St. Knuds Stiftelse.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Aflæst til Postvæsenet Torsdag d. 28. Maj.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemert 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 23.

Søndag den 7. Juni

1936

INDHOLD: Gloria Patri . . . — Offerets ophøjede Mysterium. — Mindefesten for Knud den Hellige. — »Skilsmisss Aand.« — Ernesto Blanco, Opiumsfjenden. — Psyko-Analyse. — Kan man opnaa alt, blot man har Penge? — Presse-Rundskue. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Gloria Patri . . .

Til de første Bønner, vi lærte i Hjemmet og Skolen, hører Lovprisningsbønnen til den treenige Gud: Ære være Faderen, Sønnen og den Helligaand; som det var i Begyndelsen, saa nu og altid og i al Evighed. Amen. Tusinder og atter Tusinder af Gange har vi bedt denne Bøn, siden vi første Gang lærte at fremstamme den uden ret at forstaa den dybe, religiøst dogmatiske og aandeligt opbyggelige Mening, der ligger i disse Ord. Intet Under, at vi som Børn ikke evnede at fatte denne Mening; men har vi lært at forstaa den og indrette vor Færd efter den, nu vi er voksne?

Har vi ret for Alvor fattet og forstaaet, at den treenige Gud, Fader, Søn og Helligaand, har Ret til og Krav paa Ære, d. v. s. Tilbedelse, Hyldest og Lovprisning fra Alskabningens Side? Har vi erkendt, at saaledes var det i Begyndelsen, i Tidernes Morgen, hvor Himlene forkyndte Guds Pris, og Firmamentet besang Hans Vældes Værk? Alt det skabte, fra det største til det mindste, fra

Himlens Kloder til Havbundens Sandkorn forenede sig da til et tusindtunget, énstemmigt og fuldtonende, harmonisk Te Deum laudamus.

Og som det var i Begyndelsen, saaledes skulde det ogsaa være nu. Ogsaa vi skulde i Tanke og Tale, i Handel og Vandel bidrage til og være delagtige i denne Forherligelse og Lovprisning af Gud i fuld Overensstemmelse med St. Bendts skønne, gamle Valgsprog: At Gud maa blive herliggjort i alle Ting, eller — som den hellige Ignatius af Loyola saa smukt har udtrykt det: Alt til Guds større Ære. Er disse to store Helgeners og Ordensstifters Valgsprog ogsaa vort, og bestræber vi os for at efterleve det fra Dag til Dag, fra Time til Time? Eller er det kun tomt Mundsvejr, naar vi beder om, at Gud maa blive æret »som i Begyndelsen, saa nu«?

Og staar det os klart, at denne Hyldest og Lovprisning af Gud skal være ved alle vort Livs Dage, saa sandt vi beder: som det var i Begyndelsen, saa nu og altid? Har vi bestræbt os for, og har vi den gode Vilje til at indrette vort Liv efter disse Ord? Er vi klar over, at det bør os at ære og forherlige Gud, ikke blot en stemningsfuld Stund under den hellige Messe eller ved Aftenandagten, men alle vort Livs og Levneds Sum af Døgn og Dage? Har vi forstaaet, at vi følgelig er forpligtede til altid og overalt og under alle Forhold at tænke, tale og handle saaledes, at vi derved ærer og priser Gud og aldrig vanærer Ham selv og Hans Navn, Hans Lære eller Hans Kirke i mindste Maade.

Først naar vi har forstaaet dette og søger at leve vort Liv i Overensstemmelse med denne Forstaaelse, først da kan vi med hel og fuld Alvor og Oprigtighed bede vor Barndoms gamle Lovprisningsbøn til den treenige Gud — først da vil vi med det rette Sindelag kunne fejre den hellige Trefoldigheds Fest — og først da tør vi gøre os Haab om engang at være med til at virkeliggøre Bønnens Slutningsord, om at Gud maa blive æret — i al Evighed. Amen.

P. A.

Offerets ophøjede Mysterium.

I en smuk og let haandlerlig Bog har *Donatus Haugg* beskrevet sin Ny-Opdagelse for det kristne Folk — den hellige Messe. (*Vom Geheimnis der heiligen Messe*, München 1936, J. Kösel & Fr. Pustet, 155 S., RM. 2,80.) Med stor Dygtighed indføres vi i Messeofrets Ide og Liturgi-ens Gang. Hauggs Bog maa vurderes som et værdifuldt Bidrag til den liturgiske Bevægelses ypperste Maal: at lade det kristne Folk opleve den hellige Messe. Nedenfor et lille Kapitel om Ofrets Ide:

Lucian, den tapre Martyr-præst fra Samosata, sad i Nikomedien fængslet sammen med andre Kristne. Grusom Tortur havde han allerede gennemgaaet: hans Legeme havde man hudflettet, havde lagt ham paa mange spidse Skaar, og saaledes hensmægtede han nu i Fængslet med hele Legemet dækket af Saar. Inden han skulde tilkæmpe sig Martyriets Palmer, vilde han dog endnu engang frembære det hellige Offer for at stille sin egen og sine Medkristnes Længsel; vilde endnu engang som Præst og Offer-gave vie sig til sin Herre og Ypperstepræst Jesus Christus. Men hvorledes skulde han oprette et Alter, naar alt var taget fra ham? Hverken Bord, Stol eller Seng var for Haanden. Saa faar han en Tanke: Selv om han ogsaa er lænket med Jernkæder og ikke kan rejse sig fra Gulvet, saa kan hans blottede Bryst jo tjene som Offeralter, saa skal hans Legeme være Korporale for Christi Kalk. Paa denne Maade har han sammen med sine Medfanger — ligeledes Kristne og Blodvidner, lænket med Jernkæder — fejret det hellige Offer: Mindet om Christi Død. »Mit Bryst er Alteret, og I er Templet for det hellige Offer.« Hvilke Følelser har mon besjælet og opfyldt denne Martyrpræsts Hjerte under den sidste hellige Messe før hans Hjemgang til Gud? Nu vidste han det, og hellig Glød gennemstrømmede ham: nu faar jeg Lov til helt at være hostia Christi: Jesu Offerbrød og Offerlegeme. Nu er jeg ikke blot Christi

R. Schaumann fremstiller smukt de tre, som medvirker v. hver Kommunion: Christus, Sjælen og Kirken.

Præst, ikke blot Christi Haand, men Christi Hostie og Christi Alter!

Der er noget ganske mærkværdigt ved Ofret. Et Pust af Utilnærmelighed og præstelig Ensomhed svinger med i dette glødende Ord. Sagte aabner sig Hjertets helligste Kamre og lader det bedste og helligste strømme ud: Hjerterblodet. Det drypper i en Kalk. Altid er der en dyb Fure over de ofrendes Aasyn, deres Pander straalere hvidt, deres Kinder gløder af indre Bevægelse og hellig Ophidselse, deres Gevandter er lange Alber, og deres Hænder bærer Saarmærker, usynlige Kærlighedens Stigmata, og omhyller en hvide Hostie paa den gyldne Paten.

Hellig Ærefrygt nærer vi for de store Ofre, Livets Ofre:
For Moderen, som døende skænker sit Hjerdebarn Livet . . .

For Soldaten, som med Blod og Saar giver sit unge Liv hen for Fædrelandet . . .

For Kaptajnen, som redder alle og selv som sidste Mand forlader det synkende Skib og maaske finder Døden i Bølgerne . . .

For Søsteren, som skænker Christus sin Ungdoms Blomst, som helt ofrer sig for de syge og først finder Ro, naar hun selv ligger paa Dødslejet . . .

For Præsten, som altid er beredt til at tjene Sjælene og til draabevis at forbløde for dem . . .

For Missionæren, som forlader Hjem og Sikkerhed for at dø i et vildt, fremmed Land under ensomme Palmer . . .

Vi staar foran de store Ofre. Og omkring ethvert Offersted, omkring ethvert Alter er en Zone af hellig Tavshed. Over Kalkene, fyldte med helligt Hjerterblod, staar i flammerød Skrift: »Hellige for Herren«.

Vi taler ikke om Messen i al Almindelighed, men om Messeofret. Den, der vil opfatte Jesu, den nye Pagts, hellige Offer i sin Urform — paa Korset — og i dets uafbrudte Gentagelse — paa Alteret — maa derfor tage Ordet »Ofre« helt alvorligt og bevidst. At deltage i den hellige Messe er ikke en almindelig Andagt, men en ophøjet Offerhøjtid. At ofre er mere end at bede. At ofre er Gaver, Hengivelse, Indvielse til Gud; Bønnen er kun en Samtale med Gud. Der er samme Forskel som mellem den tilfældige, venskabelige Samtale med sine Medmennesker og den belingelsesløse Tjenen og Hengivelse til dem, med Hjerter og Sjæl, med Blod og Kraft, med Formue og Liv.

Mindefesten for Knud den Hellige.

Kong Knud sigtede stadig mod det høje, ideale Maal: den stærke Kongemagt skulde Haand i Haand arbejde med en velordnet Kirke for Statens Opgaver og for Kristendommens Sag. »Under Knuds Regering (skriver Professor J. Steenstrup) mærker man fra første Færd, hvorledes Kongemyndigheden gør sig gældende med sikker Tro paa, at den alene er i Stand til at skabe en stærk Statsbygning, et anset Rige og en mægtig, velordnet Kirke«. I sin Iver for at skabe et anset Rige, en stor, mægtig Kirke, og øve Retfærd, »har Kong Knud ved mangt et Lovbind overskredet sin kongelige Magtfylde... og har villet trodse igennem, hvad der senere kun blev naaet gennem et Aarhundredes langsomme Vækst.«

Kong Knud var en tro Søn af sin Kirke. Professor Steenstrup skriver: »Han vilde tillige gennemføre den strenge Overholdelse af de kirkelige Bud og stille den danske Præstestand under den kanoniske (-kirkelige) Rets almindelige Vilkaar. Derfor paabød han i Kraft af sin kongelige Myndighed, at enhver under Straf af Bøde skulde overholde de store Højtider og befalede Fastetider, saaledes som de holdes i hele Kristenheden. Han bestemte, at den, som gjorde sig skyldig i Helligbrud, skulde straffes med Bøde af Præsterne, samt at Tvistemaal mellem gejstlige indbyrdes skulde behandles ved gejstlig Ret.« »Men et af Kirkens store Bud naaede Knud ikke at gennemføre, nemlig Pligten til at give Tiende. Overtalelser hjalp i den Henseende lige saa lidt som det Middel, han nu greb til, at unddrage Befolkningen kongelige Begunstigelser. Et saadant Aag for sig og Efterkommere som Tienden vilde Folket ikke paatage sig. Man vedblev at betale for hver enkelt kirkelig Handling, og det havde Udseende af, at Guds Hjælp og den kirkelige Naade var at faa for Betaling.« (Steenstrup.) — Kong Knud var besjælet af den bedste Hensigt for Kirkens Vel og Anseelse, han vilde ogsaa have bevaret Kirken for mangt og meget, som Betalingen for hver enkelt kirkelig Handling (f. E. for Sygebesøg) har ført med sig. Hvo tænker ved Knuds Hensigt — at ville gennemføre Pligten til at give Tiende — ikke paa vor Pligt til at betale Kirkeskat? Men Folket vilde ikke paatage sig denne Forpligtelse — og det var vel Hovedgrunden til Oprør mod deres Konge. —

»Knud havde saaledes med glødende Lidenskab arbejdet for den kristne Tro og end mere for Kirken. Der er ikke Tvivl om, at han i sin hele Virken følte sig i høje Formaalets Tjeneste, og at han var dybt grebet af Kirkens

Lære« (Steenstrup). Han selv var gennemtrængt af det, som han krævede af andre; han selv levede et strengt Liv efter Kirkens Lære; det var hans Overbevisning, at han maatte leve saaledes som Christi Discipel. Professor Steenstrup udtrykker Knuds Kristendomsliv lidt ejendommeligt og ikke uden Fordom (man mærker, at der mangler Forstaaelsen!): »Men hans Tilegnelse af Troen var præget af det haarde Formvæsen(!) og den yderliggaaende Askese, som netop var oppe i Tiden.« — »Knud overholdt nøje Fastetiderne, og naar om Fredagen Omgivelserne troede, at han drak Vin, var der kun Vand i hans Krus, Retterne gav han til de omkringsiddende eller fattige, medens han selv nød det tørre Brød med Salt.« Ligesom Fstedagenes Tal var betydeligt større paa Kong Knuds Tid end i vore Dage, saaledes var det ogsaa Tilfælde med Fstedagene. Naar Kong Knud da saa nøje holdt Fasteliderne og Aarets Fstedage til Minde om sin Frelsers Faste og Lidelse — paa mindst en Fjerdedel af Aarets Dage — saa vidner det om, at han i Tro og Gerning var sig bevidst at være en Christi Discipel og et syndigt Menneske, der skulde gøre Bod for sine Synder, en Askese, som ikke netop var oppe i hans Tid, men som var apostolisk Overlevering. Ud fra denne Kristendomsopfattelse kan vi ogsaa forstaa, hvad Prof. Steenstrup skriver: »Det var paa den Tid fromme Fyrsters Skik til Guds Ære« (— og som Bod for deres Synder —) »at smage Svøben, Kejser Henrik III lod sig piske af sine Præster, og Knud lod sig paa samme Maade tildele Slag i sine Kapellaners Paasyn.« — J.

„Skilsmisens Aand.“

(Fortsat.)

Skilsmisens Aand

opmuntrer til forbudte Kærlighedsforbindelser.

Naar den Tvist, der er Begyndelsen til Disharmonien mellem to Ægtefæller, som er gennemtrængt af Skilsmisens Aand, er en saa alvorlig Sag, er det, fordi den baner Vej for utilladelige Kærlighedsaffærer. Den unge Ægtemand mener at have Lov til at elske en anden Kvinde end hende, der er hans Kone, den unge Hustru en anden Mand end ham, hun er gift med. Saa ondskabsfuld er »Frihedens Aand« inden for Ægteskabet: den dræber Kærlighed med Kærlighed.

Gud har indstiftet det uopløselige Ægteskab, fordi der til det er knyttet den stedsevarende Mission at sætte Børn i Verden og opdrage dem. Den højeste Lovgiver kendte til Bunds det menneskelige Hjerte, der var saaret af Arve-

synden. Han vidste, at for at opretholde den gensidige Dragning mellem to Hjerter var det nødvendigt at berøve dem enhver Mulighed for at tiltrække andre Hjerter. Derfor er det, at Gud, ved at frakende den ægteskabelige Kærlighed blot Skygge af provisorisk Karakter, har omgærdet den med det mest solide Værn, med en Mur, som ingen anden Kærlighed skal kunne gennembryde.

Dette Forsvar for Hjerterne, hvorved et Ægteskab bliver en uindtagelig Fæstning, er blevet ødelagt af Skilsmisens Aand, saaledes at enhver, som nu angriber et Hjem, kan gaa af med Sejren og blive dets Herre. Nu er Hjemmets Værn nedbrudt. Hustruen kan sige til sig selv, at hvis en Kvinde, der er dygtigere, mere intrigant og navnlig mere fordærvet end hun, krydser hendes Mands Vej, saa er det forbi med hendes Magt. Og hun vil jo da ikke gerne, at hendes egen Rolle skal være udspillet saa hurtigt. Saa tænker hun, at hun selv vil være den dygtige, den intrigante, den fordærvede . . . hun skal nok vide at holde fast paa sin Mand — og saa er Moralen alvorligt i Fare i de Ægteskaber, hvor de slette Princippers Smitte har faaet Indpas.

Men hvad nytter alle hendes Kunstgreb i Længden? Hun bliver ældre, og Manden søger »nyt Foraar«; thi Forandring fryder. Han gaar efter sit Instinkt og gør sig ingen Skrupler. Selv om den Kvinde, der behager ham, er gift, føler han ikke Samvittighedsnag ved at bede hende forlade sit Hjem og sine Børn. Loven tillader jo saadant, og det hænder, at man end ikke viger tilbage for at skaffe Vidner paa det begaaede Ægteskabsbrud, hvis man der- ved kan fremme Sagen.

Er dette ikke den lige Vej til Last og til den dybeste moralske Elendighed? Disse Fristelser, som de, der er besat af Skilsmisens Aand, bukker under for, fører de ikke snarere til Taarer end til Smil? Men Ødelæggelsesværket fortsættes. Man tager ikke fejl, naar man tilskriver Skilsmisens Aand største Parten af alle de moderne Skamløsheder i Theater- og Biografforestillinger, i Litteraturen, i Nøgenkulturen: Blufærdigheden er ikke mere en Dyd, men en generende Vedtægt.

Foruden de mange Ægteskaber, som hvert Aar gaar til Grunde, er der talrige, som lumskeligt undermineres, og som, selv om det ikke kommer saa vidt som til aabent Brud, saares grusomt. Utroskaben er ikke mere en Forbrydelse, ja, ikke engang en Fejl, men snarere en Sejr over Uopløselighedens Tyranni, en retmæssig Frigørelse — hvis man da ikke ligefrem betragter den som en Sportssejr, som man praler af, endogsaa over for sin egen Kone; hun har jo intet at fordre af den Grund — uden Skilsmisse.

Skilsmisens Aand vækker bittert Had.

Alle disse Familiedramaer, disse Kærlighedsintriger forløber ikke uden heftige Sindsbevægelser. Ved ethvert Brud søger den ene Part sin Fornøjelse paa den andens Bekostning, den stærkeste knuser den svageste, den rigeste foragter den fattigste. Den af de to Ægtefæller, som er den krænkedes Part, føler i sit Hjerte en frygtelig Bitterhed, uudslukkeligt Had og Nag.

Kærligheden, især naar den er levende, er skinsyg. Et vist lille Kvantum af Skinsygens Lidenskab er ingen Skade til; den gør Ægtefællerne tilpas aarvaagne og hjælper dem til at afvise de Fristelser, som kunde melde sig. Men naar f. Eks. en Hustru opdager, at en Konkurrent er ved at træde i hendes Sted, og at denne Konkurrent i den moderne ægteskabelige Friheds Navn i Morgen maaske vil tage hendes Plads; og at hun selv, Stakkel, bliver nødt til at forlade det Hjem, hvis Dronning hun mente at være, saa kan man forstaa, hvilken instinktiv Afsky denne Sjæl føler for Forbrydersken, som vil tilrane sig hendes Lykke. Hun reagerer ved heftig Vrede, ved Nag, baade mod sin tidligere Ægtefælle, mod hans nye Kone og mod de Børn, som fremgaar af deres Forbindelse.

Den ulykkelige Hustru eller Mand — for det kan jo ogsaa være Manden, der er Ofret, drager sin Familie og sine Venner med ind i dette Had. Ubarmhjertigt bagtaler den krænkedes Ægtefælle hele den Kreds, som har stødt ham eller hende fra sig. Snart staar to fjendtlige Klaner mod hinanden, og saaledes opstaar uforgængeligt Nag.

Skal der saa føres Skilsmisseproces, og hver af Parterne fremlægge sin Sag for Domstolen, bliver det endnu værre. Det er jo ikke altid, man her vil rykke helt ud med Sproget, og saa tildænger man sin Modstander med alt, hvad man ellers kan finde paa af nedsættende. Intet Middel er for simpelt; det gælder kun om at lægge al Uret over paa Modparten, saa Dommen saa meget som muligt kan blive i ens egen Favør . . . Saaledes faar agtværdige Kvinder, hæderlige og retsindige Mænd deres Liv trukket i Skarnet. De kæmper da imod af al Magt, forsøger at parere ved at sige, hvad de ved om den uretfærdige Angriber — og det hænder, at de ogsaa handler efter det bekendte Ord: »Lyv, lyv, noget bliver der altid hængende!« De falske Anklager er saa meget mere vægtige, som det ofte er umuligt for hæderlige Folk at give uomstødelige Beviser for deres Urigtighed; der er sjældent andet Forsvar muligt end at nægte og nægte. Alle saadanne Skilsmisseprocesser er meget smudsige. Naar en ung Jurist ved Begyndelsen af sin Karrière skal sætte sig ind i den Slags Affærer, maa det kvalme for ham, naar han skal læse

disse Indlæg fra Skilsmissekandidater, i Gaar Ægtefæller, i Dag Modstandere. Ingen Roman indeholder værre Skamløsheder end mange af disse Vidnesbyrd.

En saadan Opræden tilgives naturligvis ikke let. Den fraskilte bliver ofte tillige et skuffet, modløst, hadefuldt Menneske, hadefuldt mod Familien, Samfundet, Menneskeslægten, Ægteskabet, hvilket sidste kun har bragt ham eller hende Elendighed og Ulykke. Saaledes synker Menneskeheden ned, naar den er faldet tilbage til Hedenskabet.

Hvor er disse Folk dog fremmede for Hjemmets blide Glæder, som udrinder af Overholdelsen af de guddommelige Forskrifter! I et Hjem, som er indrettet paa at bestaa varigt, elsker man hinanden og hjælper hinanden. Man ved, at man for Livstid hører sammen i fælles Virke. Børnene kommer og vokser til, trygge for de kommende Dage. Lykkelige Hjem, der er bygget paa en Klippe, og hvor Livet smiler og Lyset straalere! Hvor Hjerterne nyder den højeste Lykke: Freden i den rene Kærlighed! (Sluttet.)

Ernesto Blanco, Opiumsfjenden.

For noget over tredive Aar siden begyndte en enkelt Mand, der baade var fattig og uden Forbindelser, en energisk Kamp mod narkotiske Gifte, Opium, Kokain, Heroin etc., og derved tillige mod en mægtig, pengestærk Industri og utallige Forhandlers Udspekulerthed og Brutalitet, en Kamp, der efter sit Væsen desuden bekrigede korrumpere Embedsmænd, Bestikkelse og Mangel paa Oplysning samt en Millionhær af ubevidst sygelige og efter Gift graadige syge, der var hjælpeløst fortabte. Dette Menneske, Ernesto Blanco, forlangte den Gang — for tredive Aar siden — en Lov, der internationalt regulerede og kontrollerede berusende Giftes Produktion samt forhindrede Overproduktion. Først for tre Aar siden blev Loven til Virkelighed, og Blanco er den, der hovedsagelig har faaet drevet nævnte Lov igennem.

Den, der beskæftiger sig med dette Problem, vil stadig faa Ernesto Blanco nævnt som den, der har den største Sagkundskab paa dette Omraade. Blanco, der er Spanier, løb som Dreng hjemmefra og fristede nogle Aar Livet som Skibsdreng for derefter at forsøge sig i andre Næringsveje, indtil han noget over tyve Aar gammel kom til Kina, hvor han arbejdede paa forskellige Steder og endte som kinesisk Søtoldembedsmand i Shanghai.

Paa denne Tid var Ind- og Udførsel af Narkotica endnu fuldstændig tilladt og gik uhindret for sig. (I Fredsbetin-

gelseerne efter den saakaldte Opiumskrig, som Kina tabte mod England, maatte Kina forpligte sig til at finde sig i Opiumsindførsel). I Embedsmedfør saa Blanco daglig store Mængder Opium blive indført, og under Rejser, han ofte foretog ind i Landet, saa han Millioner slappe og modstandsløse selvforgiftede Mennesker. Det gik hurtigt op for ham, hvilken forfærdelig Fare den uhæmmede Gift-Produktion var, ikke alene for det uordnede og forvirrede Kina, men ogsaa for de øvrige Lande i Verden, og han besluttede at optage Kampen mod denne Pest med alle Midler.

Toldembedsmanden Blanco helligede sig nu i sin tjenestefrie Tid Virksomheden som Skribent. Han forfattede vægtige Afhandlinger mod den vanvittige og selvmorderiske Giftmisbrug, og han lærte sig selv med sammenbidt Energi Kinesisk for at kunne holde oplysende Foredrag. Han rejste til de fjerneste og mest fortabte Egne i det udstrakte Rige for at indsamle Kundskaber og Erfaringer; han søgte at komme i Forbindelse med det nye Kinas indflydelsesrigeste Mænd og forelagde dem praktiske Forslag til Ondets Afhjælpning. Dr. Sun Yat Sen optog med Glæde Blancos Ideer i sit Program, og han blev adspurgt som sagkyndig i alle Spørgsmaal vedrørende narkotiske Gifte. Giftforhandlerne derimod prøvede at købe ham, og han undgik med Nød og næppe flere planlagte Mordforsøg eller andre oprivende Eventyr. Paa den Tid blev baade Handel med og Nydelse af Opium straffet med Døden i Kina, hvilket for øvrigt er blevet genindført for nogle Maaneder siden. Misbruget tog af, men det forsvandt ikke, thi Kina formaede ikke at værges sig mod Produktionen og Indførslen. Til sidst blev man klar over, at de narkotiske Gifte var et internationalt Problem, og at Produktionen som Følge heraf maatte underkastes international Kontrol.

Dengang var det nærmest en fantastisk Plan, men Blanco tog uforstyrret fat paa at faa den virkeliggjort. Paa Grund af den Forgiftningsfare, der truede hvert Land og hver Race, gik hans Hovedbestræbelse ud paa at stille en international Kampfront mod denne Last paa Benene. Afhandlinger og en omfattende Korrespondance bragte det til sidst saa vidt, at nogle Amerikanere, Europæere og Kinesere Aar 1909 traadte sammen i Shanghai som den første internationale Opiumkonference, dog uden officiel Regeringsanerkendelse. Aar 1912 traadte den anden Opiumkonference sammen i Haag, og denne Gang var de Delegerede Repræsentanter for deres respektive Landes Regeringer, hvorfor Afgørelserne, hvis Formulering skyldtes Blanco, havde autoritativt Præg. Det var Blancos første store Resultat af hans knap tiaarige Kamp.

Før der imidlertid kunde foretages noget afgørende, brød Krigen ud; efter dennes Afslutning blev det det nygrundede Folkeforbund, der fik overdraget at sørge for Giftspørgsmaalets Regulering. Blanco, der imedens havde genoptaget Kampen mod Misbruget i Kina, hvor han havde faaet stillet en vældig Organisation paa Benene, samtidig med at han havde faaet Kinas Ungdom over paa sin Side, blev som sagkyndig hentet til Genève.

Her led han sit Livs største Skuffelse, thi vel blev der stadig forhandlet, og det vidt og bredt, men virkelige Forholdsregler kom der ikke ud af al den megen Tale. Derimod fik Kokain og Heroin Indpas i Ægypten, hvor over 600 000 Personer af den 12 Millioner store Befolkning gik til Grunde ved disse Giftstoffer paa mindre end tre Aar. Folkeforbunds-kommissionens daadløse Talen blev til sidst Amerikas Delegerede for grovkornet, hvorfor han meldte sig fra, hvorefter hans Land for sit eget Vedkommende afgjorde Sagen ved uden videre Omstændigheder at forbyde baade Indførsel af narkotisk Gift og Produktion af Heroin. Senere forlod ogsaa Kineserne Kommissionen med den Beslutning selv at prøve at løse Spørgsmaalet for eget Vedkommende. Under alt dette arbejdede Blanco som en gal. Han udarbejdede Memoranda, sammenstillede gruppvækkende Statistiker samt forelagde klare og gennemførlige Planer uden andet Resultat end videre endeløse Taler, Kommissionsmøder o. s. v.

Blanco gav derfor Aar 1928 Afkald paa Løn, Stilling og Rang og demissionerede, ikke for at opgive Kampen, men for paa sin resolute Maade at tage fat for sig selv. Det eneste, der var opnaaet i Folkeforbundskommissionen, — men ganske vist ogsaa til Gengæld særlig grundigt — var, at man var kommet til Klarhed over, hvilken Kæmpefortjeneste denne Gifthandel indbragte. I Makedonien levede hele Byer af den, og i Kina og Ægypten døde Millioner Mennesker af Giften.

Blanco blev i Genève, men som Privatmand, og Privatmanden Blanco har i de senere Aar opnaaet vigtigere og betydningsfuldere Resultater end Folkeforbundets Afdeling for narkotiske Gifte. De illegale Fabrikanter og Forhandlere har ogsaa næret større Frygt for Blanco end for Folkeforbundet, thi hvad Blanco vidste og var kommet til Kundskab om, lyder helt usandsynligt. Han havde Kontakt med kompetente Politimyndigheder i omtrent ethvert Land; han kendte Handlernes Veje og Smuthuller, som om han var en af deres egne; han havde Rede paa Smuglernes Forbindelser og hele det udviklede Apparat, der var i Funktion, og hos ham løb alle Traadene fra store Kamporganisationer mod Giften sammen. Al denne Viden og hele

den umaadelige Sum af Erfaring blev til det yderste og ubønhørligt anvendt i Kampen mod Giftmisbruget og for at fremtvinge en Verdenslov, der indskrænkede Produktionen.

For ikke fuldt tre Aar siden saa Blanco det betydningsfuldste Resultat af sin Kampagne naaet, men for øvrigt var Slutspurten, hvis man kan benævne de sidste Uger før Lovens Vedtagelse med dette Navn, temmelig rig paa Sindsbevægelse. Landenes Ratifikationer, der inden en bestemt Tid skulde være indløbet til Genève, indgik kun langsomt, særlig udeblev de længe fra Stormagterne England, Frankrig og Tyskland. Blanco telefonerede, telegraferede, bearbejdede Pressen, mobiliserede Organisationer og benyttede sig af sin Kontakt med Politi, Ministre, Politikere o. a., medens Folkeforbundssekretariatet forholdt sig musestille. Da der netop paa det paagældende Tidspunkt herskede politisk Omstyrtning og Omforandring i Tyskland, troede ingen, at dette Land havde Tanke for at ratificere Overenskomsten. Tysklands Ratifikation kom alligevel og efterfulgtes øjeblikkelig af baade Frankrigs og Englands.

Der er noget gribende i al den Eventyrlighed, der ikke blev sat ind uden Maal og Mening, men i en stor Idés Tjeneste, og det af en enkelt Mand, hvem alt havde sammensvoret sig imod, saasom Ukyndighed og Mangel paa Oplysning, Havesyge og mægtige Pengemidler i Forbindelse med hele det bureaukratiske Apparats Sendrægtighed. Russell Pascha, den engelske Politiguvernør i Ægypten, der ansaas for en af de mest energiske Giftforhandler-Jægere, sagde engang om Blanco: han vil rimeligvis hurtigere opnaa at faa al Røggift ud af hele den øvrige Verden end jeg af Ægypten, og det til Trods for, at Russell Pascha raadede over en Aarsindkomst paa nogle Millioner Pund og kommanderede over et stort og godt uddannet Politikorps foruden en hel Flyvemaskineeskadre, og Himlen véd hvad mere. I Sammenligning hermed havde Blanco absolut intet, og dog vandt han.

Ved A. N.

Psyko-Analyse.

Der er sikkert mange, der kun har højst uklare Forestillinger om, hvad Psyko-Analyse er. Dette er heller ikke saa underligt, eftersom Betegnelsen efterhaanden er kommet til at omfatte ret forskellige Begreber. For at raade lidt Bod paa Forvirringen har det udmærkede engelske Litteratur-Selskab, *Catholic Truth Society*, udsendt en lille Pjece*)

*) Burns: *Psycho-Analysis and other Aspects of Psychology*. (London, Januar 1936.)

herom, som sædvanlig paa 20—30 Sider og til en Pris af to pence.

Ordet Psyko-Analyse bruges mest om den af Østrigeren Freud grundlagte Helbredelsesmethode over for Hysteri og nervøse Lidelser. Dens Værdi er stadig meget omtvistet, men, som Ærkebiskop Downey med Rette fastslaar, er der saa meget af Interesse i den, at Katholiker absolut maa prøve paa at være med i Udformningen af den. Vi har saa ofte i Fortiden været bagefter og ladet nye Opdagelser og Tanker helt blive formet i vantro, materialistisk Aand. Saaledes bør det ikke ogsaa gaa med Psyko-Analysen.

Særlig interessant er, hvad Forfatteren fortæller om Forstaaelsen af Børnenes Sjæleliv. Vor Holdning over for vore Børn er ofte højst uheldigt paavirket ved vore egne ubevidste Fordomme og ved gale Opdragelsesmetoder, som vore Forældre har bibragt os. For Eksempel kan Angsten for at se vore egne Fejl gentage sig i vore Børn, fremkalde dem hos disse, fordi vi stadig sidder paa Udkig efter dem og derved suggererer dem frem ved selve vor Forventning. Der var en Moder, der som Barn havde været slem til at stjæle; hun blev rædselsslagen, da hun opdagede et ganske harmløst Forsøg hos sin lille Søn paa at tilegne sig noget, men ved sine idelige Paamindelser opnaede hun kun at faa Vanen til at vokse hos ham, især da den lille Fyr snart mærkede, at han herigennem havde et udmærket Middel til at tage Kommandoen fra sin Moder. Der findes endnu hos enkelte Mennesker den gamle, taabelige Fordom, at ubønhørlig Strengthed er det eneste Middel at gribe til, naar et Barn bestandig er stridigt og ulydigt. Der kan være mange Grunde dertil, og en Del af dem kan Barnet være uskyldigt i, f. Eks. daarligt Helbred, Mangel paa kærlighedsfuld Forstaaelse o. s. v. Den Anskuelse, at et Barns Vilje skal brydes, er ligefrem modbydelig; thi et Menneskes Vilje er af afgørende Betydning, naar det gælder om at stræbe efter det gode og modstaa det onde — men et Menneske, hvis Vilje allerede i Barndommen er blevet brudt, kan ikke ventes at kunne bruge den i Kampen for det gode. St. Paulus ser paa denne Sag paa samme Maade, naar han udbryder (Col. 3, 21): »I Fædre, ophids ikke jeres Børn til Harme, for at de ikke skal blive modløse.« Det kan ske, at et Barn ikke klarer sig saa godt i Skolen, som man efter dets Evner havde Grund til at vente, og saa skyldes det maaske Frygten for den Straf, der er at vente hjemme, naar det ikke gaar godt. Være endnu er det naturligt, om et Barn faar Prygl i Skolen, fordi det ikke klarer sig ordentligt, og saa Grunden er, at Barnets Evner ikke slaar til.

Disse og flere andre gode Bemærkninger er at finde i

det lille Hæfte. Skulde nogen have Lyst til at stifte nærmere Bekendtskab med det eller endog blive Subskribent paa alle *Catholic Truth Society's* smaa 2 pence Hæfter, skal her til Slut Selskabets Adresse gives: 38—40, Eccleston Square, London, S. W.¹. *Niels Hansen*, cand. mag.

Kan man opnaa alt, blot man har Penge?

Det er almindelig kendt, at Ægteskabet efter Bibelen og den katholske Kirkes Lære og Praksis er uopløseligt. Alligevel kan man somme Tider høre, at der »sagtens kan findes en Udvej, blot man har Penge og gode Forbindelser i Rom«. Hvor uberettiget en saadan Paastand er, vil fremgaa af det følgende.

Der gives ingen kirkelig Instans, der kan opløse et gyldig indgaaet og fuldbyrdet Ægteskab mellem Kristne. Men Kirkens øverste Domstol (kaldet Rota) kan efter nøjagtige Undersøgelser og efter faststaaende Principer ved formel Rettergang afgøre, om Ægteskabet er gyldig indgaaet eller ikke. Er det da maaske en saadan Ugyldighedserklæring, der kan faas, blot man har Penge og gode Forbindelser? Heller ikke. Kendsgerningerne viser:

1) Den kirkelige Domstols Afgørelser fastslaar langt oftere de omhandlede Ægteskabers Gyldighed end deres Ugyldighed; og det endda i saa indviklede Tilfælde, at underordnede Domstole havde ment at skulle træffe en anden Afgørelse.

2) Omkostningerne er ikke større end almindeligvis ved andre Domstole.

3) Enhver kan faa fri Proces, hvis hans Biskop bevidner, at vedkommende ikke kan bestride Omkostningerne.

Et slaaende Bevis herpaa bringer den franske Jesuitpater Yves de la Brière i sin for nylig udkomne Bog: »L'Église et son Gouvernement« (Kirken og dens Regering). Forfatteren har paataget sig det store Arbejde at undersøge alle de Ægteskabsprocesser, Rotaens Domstol har haft i 1929 og 1930; Resultatet af disse Undersøgelser er følgende:

I Aaret 1929 har Rotaen truffet Afgørelse i 58 Ægteskabssager. I de 30 Tilfælde blev Omkostningerne betalt, i 28 Tilfælde havde Klageren fri Proces. I de 20 Tilfælde blev Ægteskabet erklæret for ugyldigt, i 38 Tilfælde derimod blev Sagen afvist og Ægteskabet erklæret for gyldigt. Af de 20 Ugyldigheds-Erklæringer vedrørte de 12, altsaa Flertallet, Sager med fri Proces. Af de 30 be-

talte Processer, hvor den klagende Part altsaa »havde Penge«, blev det kun de 8 — altsaa kun 26,6 % — hvor Klageren fik Medhold, medens det i de 28 gratis førte Processer blev 12 — altsaa 42,8 % — hvor Sagen blev afgjort til Gunst for den klagende Part.

I Aaret 1930 traf Domstolen Afgørelse i 52 Ægteskabs-sager; heraf var Halvdelen uden Vederlag for Omkostningerne. I de 14 Tilfælde blev Ægteskabet erklæret for ugyldigt, i 38 Tilfælde blev Sagen afvist og Ægteskabet erklæret for gyldigt. Af de 14 Ugyldigheds-Erklæringer vedrørte de fem betalte Processer, 9 derimod — altsaa Flertallet — Sager med fri Proces. Med andre Ord igen: af de 26 betalte Processer gav kun 5 — altsaa 19,2 % — den klagende og betalende Part Medhold, medens det for de gratis førte Processers Vedkommende var 9 af 26 — altsaa 34,6 % — hvor Sagen endte til Gunst for den klagende Part. Det er altsaa slet ikke »saa let« at faa et Ægteskab erklæret for ugyldigt, »blot man har Penge«.

Presse-Rundskue.

»Vogt Dig, Pave Pius!« I »Nyt Dagblad« af 26. ds. er *I. C. Willesen* bekymret baade paa Katholikernes og Pius XI's Vegne. I en Artikel »Vogt Dig, Pave Pius!« udmaler han med stærke Farver de forfærdelige Virkninger, det efter hans Mening vilde have, om Paven eller hans Kardinal »satte Abessiniens røvede Krone paa Victor Emanuels Hoved«. Han forudsiger, at denne »Judashandling« vil fremkalde en »Løs fra Rom-Bevægelse, hvortil der ikke før har været Mage«, og formaner Paven til »at vende om i ellefte Time«. *I. C. Willesen* forudsætter som givet, at Pius XI for Alvor tænker paa at føje Mussolini. Det er Madame Tabouis i »Oeuvre«, Paris, 20. ds., der har lanceret denne Meddelelse til Europas Presse — og saa kan der ikke være Tvivl.

Undertegnede er ikke i Stand til at dementere dette Rygte ved autentiske Meddelelser fra Rom. Hvem kan beskæftige sig med alle de mere eller mindre taagede Orakelsprog, som den snakkesalige Pythia fra Paris udsender Dag for Dag! Men saa meget kan der dog siges, at kun et hysterisk Sind kan tage Madame Tabouis Udtalelse alvorligt og tale om Massefrafald og Pavedømmets Undergang i den Anledning. Selv om det værste skete, og en Pave gav sig Blottelser, nedværdigede sig til Nepotisme, salvede en Usurpator, som Pius VII gjorde i 1804, tvunget dertil af Napoleon, ja, selv om en Pave gav Forargelse

som Alexander VI, vilde vi Katholiker deri ikke se nogen Grund til Frafald. Vi vilde sørge og græde og gaa med bøjede Hoveder, men i øvrigt vilde alle Fejl i denne Retning kun minde os om, at det kun er i Afgørelser om Troen og som Kirkens øverste Lærer, at Paven har Ufejlbarhedens Privilegium; i alle andre Ting kan han fejle. For Øjeblikket eksisterer dog Paveskandalen eller Faren for den kun i sensible Folks Fantasi. Hver ubildet Tilskuers maa, ved et Tilbageblik paa hele den æthiopiske Konflikts Udvikling, tilstaa, at Pius XI, skuende ud over Tiden fra Vatikanets høje Varde, baade har handlet klogt og samvittighedsfuldt. Hvis han derimod havde fulgt alle de journalistiske Hedesporer, som ogsaa i skandinaviske Aviser uden Sans for Komik tilbød Vatikanet deres Raad, hvilke Krumspring havde den Hellige Fader ikke maattet gøre i de forløbne Maaneder! Vi kan trygt ignorere Madame Tabouis' sensationelle Pressemeddelelse og endnu mere trygt stole paa Pave Pius XI's Indsigt og Samvittighed. I dette som i andre Tilfælde!

A. Menzinger S. J.

Nye Bøger.

Den romerske Kirkes Primat.

Pastor F. F. Maurer har i sin Omtale af Neiiendams Bog om den danske Reformation paavist, — og H. Kehler har gjort det samme i Berl. Tid. — hvor lidt lutherske Theologer herhjemme forstaa den katholske Kirke og dens Betydning. Hvor forskelligt, naar man slaar op i anglikanske Bøger, som f. Eks. i »*The Gospel and the Catholic Church* af A. F. Ramsey (London 1936 Longmans, Gree & Co. 237 S.) Selvfølgelig afviser vi Forf.s Hovedargument, at Evangeliets Katholicisme skulde være forskellig fra den katholske Kirkes, der skulde have undertrykt Bispens Magt til Fordel for Paven. Men Forf. citerer dog med Sympathi Malines-Konferencernes Sætninger, saaledes som den anglikanske Ordfører Dr. Kidd opstillede dem. Han anerkender altsaa: 1. At den romerske Kirke er blevet stiftet af Petrus og Paulus, de to Apostelfyrster af Omskærelsen og Hedningerne, og at den saaledes er den eneste Bispestol i Kristenheden, som man ved er grundlagt af to Apostle. 2. At det romerske Bispesæde er det eneste apostoliske, som kendes i Vesten. 3. At Biskoppen af Rom er Vestens Patriark, eller, som Augustinus sagde om Pave Innocents I, »den vestlige Kirkes Præsident« 4. At han har et Primat blandt alle Kristenhedens Biskopper, saaledes, at der uden Forening med ham, ikke er Mulighed for en genforenet Kristenhed.«

Mellem dette og det katholske Standpunkt er der ganske vist stadigvæk en stor Kløft, — som man ogsaa opdager Resten af Bogen, hvor Forf. gør sig Umage for at se Kirkens Enhed garanteret i alles Tro paa Christi Død og Opstandelse — men alligevel, hvor langt er denne Tankegang ikke fra det mere eller mindre bevidste lutherske Pavehad, som endnu findes hos mange især danske protestantiske Theologer!

—z

Christus, Ungdommens Ideal.

L. Bohler, O. F. M. *Le Christ au Collège*. Paris 1936. Pierre Téqui. Rue Bonaparte 82. (7 fr. 50)

I 15 Aar har Forfatteren af dette pædagogiske Skrift samlet sine Erfaringer i et fransk Petit Séminaire, der forbereder til det theologiske Studium og Præstedømmet. Hans Speciale er Spørgsmaalet om, hvad der skal ske, for at »Christus kan vinde Skikkelse« (Gal. 4, 19) i den opvoksende Ungdoms Sjæle. Problemets forskellige Sider drøftes i 16 Kapitler. Altid er vor guddommelige Frelser Midtpunktet, altid opstilles de vigtigste Principper og lige saa ofte opfordres alle, baade Elever, Lærere og Forældre til at sigte saa højt som muligt. Pius XI's nyeste Encyklika om det katholske Præstedømme blev en Bekræftelse og Godkendelse af de Tanker, som Franciskanerpateren Bohler havde gjort sig til Talsmand for i sin Bog: »Christus i Skolen.«

F. K.

Fra Hovedstad og Provins.

P. Wewers til Danmark.

Vor Medarbejder, Pater St. Wewers, skriver til os fra Nijmegen, at han som Korrespondent for en Del af den hollandske katholske Presse vil overvære Festlighederne i Odense. Til P. Wewers Venner og Bekendte kan vi meddele, at Pateren kommer fjorten Dage i Forvejen, saa der eventuelt vil være Lejlighed til at indbyde ham til Foredrag, Møder etc. — I Begyndelsen af Juli, vistnok d. 3.—7. Juli, kommer der 350 Katholiker hertil fra Holland med Skibet »Marnix van Sint Adelgonde«. I August vil der i Anledning af den sprogvidenskabelige Kongres i København ogsaa møde Repræsentanter fra Nijmegen, deriblandt en Professor, der for Sprogets og Omgangens Skyld søger et pænt Hjem i København, hvor han som paying guest kan bo hele August Maaned igennem.

Academicum Catholicum's 40 Aars Jubilæumsfest.

Den ualmindelig store Tilslutning til »Academicum Catholicum's« 40 Aars Jubilæumsfest den 27. Maj tilkendegav paa en glædelig Maade, hvor god Grobund og hvor gode Fremtidsmuligheder A. C. endnu har, trods de van-

skelige Tider for alt Foreningsliv og trods det, at et saa stort Antal af Foreningens Medlemmer er spredt over hele Landet.

Da Formanden, Politiadvokat *Lotinga*, indledede med at byde Velkommen, var Foredragssalen i »Vesterhus« tæt fyldt. Blandt de tilstedeværende var Aftenens Hædersgæster, Dr. *P. Perch* og Pater *Menzinger*, og i øvrigt var Gejstligheden fyldigt repræsenteret ved Vikariatets Sekretær, Pastor *Peter Andreasen*, d'Herrer Patres *Nøsen*, *Pauli*, *Küpfelerle* og *Wolfsberg* samt Pastor *Schindler* og Dom *Wolfgang v. Czerning* fra Beuron. Hans Excellence Biskoppen var desværre paa Grund af en Embedsrejse til Belgien forhindret i at være til Stede, men viste sin varme Interesse for Foreningen ved gennem Vikariatets Sekretær, Pastor *Peter Andreasen*, at lade oplæse en Hilsen til A. C. med sin biskoppelige Velsignelse, og yderligere indløb der i Aftenens Løb et særligt Lykønskningstelegram fra Hans Excellence, afsendt fra Belgien.

Pastor *Bernhard Jensen* holdt derefter et Foredrag om »Katholsk Kirke- og Aandsliv i Danmark paa Reformationens Tid«, og i Kraft af sin store historiske Viden og Evne til nøgternt og klart at trænge til Bunds i Problemerne lykkedes det Foredragsholderen at oprulle for Tilhørerne et levende og stærkt Billede af den katholske Kirkes aandelige Indsats i Danmark indtil Reformationen, ligesom han udtrykkeligt paaviste, hvorledes mange af de Mænd, der blev Reformationens Førere og Organisatorer herbjemme, i Virkeligheden kun blev dette paa Grundlag af, hvad de havde lært i Romerkirkens Tjeneste.

Derefter begyndte den lettere Del af Aftenens Program, nemlig Punchgildet, hvor der herskede en munter og festlig Stemning.

Ingeniør *Gotfred Wissum* talte for »Academicum Catholicum« og ridsede i en ualmindelig klart bygget Tale Linierne op for Foreningens Liv og Virksomhed siden dens Stiftelsesdag den 27. Maj for 40 Aar siden.

Pastor *Schindler* talte for Københavns Universitet, og Museumsassistent *Svend Heding* for Aftenens Æresgæster, idet han tillige mindedes de mange, som var døde efter en trofast Indsats i Foreningens Liv. Pater *Menzinger*, der jo selv igennem en Aarrække har været Formand for Administratoren, talte ligeledes for A. C. . Dr. *Perch* satte Lystigheden særlig i Vejret ved at berette forskellige muntre Anekdoter fra Livet i A. C. i gamle Dage, og endelig talte Byretssekretær, cand. jur. *Lauritzen*, for Nicolaus Stenos Minde — en meget aktuel Tale, hvor man netop i disse Dage drøfter Planerne om at rejse denne Danmarks berømte Søn et Mindesmærke.

Imellem Talerne blev der sunget et Par Sange af Pastor *Peter Andreasen* og Politadvokat *Lotinga*, og Dagen var ved at gry, da de sidste af Deltagerne i Festen tænkte paa at finde Vejen hjem.

Det var, kort sagt, en Jubilæumsfest, som tjente til at vække lyse Forhaabninger for de næste 10 Aar, indtil A. C. fylder de 50.

Det store Københavnertog.

Man har ventet længe paa Meddelelser om Københavns Deltagelse i den store St. Knudsfest i Odense den 12. Juli. Vilde København svigte?

Vi kan nu fortælle, at alt er parat til en ganske overordentlig Indsats fra Kbhvns. Side. Der er bestilt et Ekstratog, som utvivlsomt vil kunne samle mindst 500 Københavnerne, foruden 2-300 Fstedeltagere fra andre sjællandske Byer.

Dette Tog — kaldet »Det store Københavnertog« — bliver ikke et blot og bart Transportmiddel. Ved dets Hjælp begynder Københavnerne Festlighederne allerede ved Afrejsen hjemmefra og holder ud i Feststemningen lige til den sene Hjemkomst. Der sørges nemlig for Højtaleranlæg i Toget, og takket være det kan Rejsen faa sit eget særlige Festprogram, præget af københavnsk Katholicismes gode Humør.

Der var maaske mange, som havde tænkt sig at tage til Odense i Bil eller paa Cykel. Det vil de opgive, naar de forstaar, at hele Festligheden faar man kun med, hvis man tager med Toget.

Her præsenterer vi saa »Det store Københavnertog«s Køreplan og Billetpriser:

	Ud (læses nedad)	Hjem (læses opad)	Billetpris Tur/Retur
København ...	7 ⁰³	3 ¹²	Kr. 9,90
Roskilde	7 ³⁷	2 ³⁰	» 8,25
Ringsted	8 ⁰⁶	2 ⁰⁵	» 6,40
Slagelse	8 ³⁵	1 ³³	« 4,85
Korsør	9 ¹⁵	1 ⁰⁰	» 3,85
Odense	ca. 11 ⁰⁰	23 ⁰⁰	—

Man bemærker, at Toget naar Odense Kl. ca. 11⁰⁰. Hovedkomitéen har været saa elskværdig at udskyde Tidspunktet for Messen lidt, saa Københavnerne fuldtud kan naa at opfylde deres Søndagspligt.

Hjemrejsen er sat til Kl. 23⁰⁰, saa at Københavnerne kan faa Aftenmødet i Forum med. Kan nogle sjællandske Provsboere ikke vente saa længe, kan de tage det ordinære Tog 19¹² fra Odense — hvis de i god Tid har udtrykt Ønsket derom.

Københavnerne i Yderdistrikter kan ved Hjemkomsten blive transporteret i Bil til deres Bopæl for en ringe Penge — hvis ogsaa de husker at sige til i god Tid.

Billetsalget aabnes Søndag den 7. Juni. Billetter kan købes ved alle Kirker og i de fleste Foreninger.

Det fraraades indstændigt, at nogen Københavner eller Sjællænder arrangerer privat Udflugt til Odense. »Det store Københavner tog« er meget billigt, og det hører med til Festen.

Alle Oplysninger gives af disse tre Telefoner: Vester 2628 (Pater Bender), Amager 2256 x (Assistent Fausbøll) og Nora 6106 (Redaktør Kiærulff). *H. D. T. K.*

En Anmærkning til A. C. s Jubilæumsartikel.

Dette er ikke for at kritisere, men kun for at berigtige. —

I A. C.s Jubilæumsartikel i N. U.s Nr. 21 staar der, at samtlige Underskrivere til Indkaldelsen af A. C.s grundlæggende Møde er døde. Dette er ikke rigtig, da Herr Behnke stadig er i de levendes Tal. — I samme Artikel staar der Johannes Hoffmann, det skal være cand. Josef Hoffmann. — Artiklen skulde jo ogsaa indeholde lidt om A. C.s Historie de 40 Aar. — Der er nævnt forskellige Navne. Det er mærkværdigt, at Pastor Bernhard Jensens Navn ikke er nævnt, der har været Formand for A. C. i mange Aar. Han har holdt Foreningens 25 Aars Jubilæum og Johannes Jørgensens Digterjubilæum i A. C. — Brødrene Mikas Navne bør nævnes, da de i en Menneskealder uløseligt har været knyttet til A. C.

Med Tak for Optagelsen *Alfr. Silcowitz.*

Ungdomsstævnet i Trørød.

Endelig kom den med Længsel ventede Dag — Regnen silede ned, men vi drog alligevel af Sted — Vejret maatte da blive godt, naar D. K. K. F. byder til Stævne, og ganske rigtigt, da vi traadte ind i det lille, skønne Kapel, straaled Solen. Efter Pater Pauli's smukke Tale, sang vi Credo for derefter at nærme os Herrens Bord. Efter Morgenmaaltidet samledes vi i Haven, hvor Fru Ramsing bød os velkommen og talte om, hvor stor Betydning det har, at vi katolske unge Piger mødes for derved at styrke vor Tro. Efter nogle faa Ord om Ægteskabet gav Fru Ramsing Ordet til Pater Pauli, der mindede os om, at vi er genfødte af Vand og den Helligaand. Ved Daaben gør Gud vor Sjæl til sin Ejendom og meddeler os derved et Mærke, som ikke kan fjernes. Som den h. Paulus siger: »I er Christi aabne Brev, ikke skrevet med Blæk, men med den levende Guds Aand, ikke paa Stentavler, men paa Hjertets Kødtavler. Lad os da leve et Liv som fuldblods Katholiker.«

Frøken Ellis Tardini holdt derefter en opflammende Tale til os og opfordrede os til at tage fat inden for Forbundet. Derefter blev der raabt et trefoldigt Leve for Trø-

rødhus »Skærmydsler« af Gustav Wied gjorde stormende Lykke. — Hvilke dygtige Skuespillere vi dog har. — Efter den festlige Andagt samlede vi i Haven, der var smukt illumineret, og medens Mørket sænkede sig, hyggede vi os om det lille Baal, hvor Tale og Sang vekslede.

Ja, denne Dag blev for os alle en uforglemmelig Oplevelse. Næste Aar maa vi mødes igen, mange, mange flere.

*I Arbejd og Fest
er Trørød bedst.*

K.

Prokurist Carl Melchiors, Vejle †.

»Hr. Melchiors er død!« Som en Ild udbredte denne triste Nyhed sig i Sognet og vakte dyb Sorg og Medfølelse med hans unge Enke og hans smaa Børn. Kun en Uge var han syg, en Hjerneblødning gjorde en Ende paa hans virksomme Liv. Carl Melchiors var en Søn af den nu afdøde Slagtermester Melchiors i Randers. Han var en »Melchiors«. Hvo, som har kendt de gamle Melchiors i Randers, forstaar Betydningen af disse Ord. Ligesom Faderen var Carl ikke blot en trofast Søn af vor h. Kirke, men han var en virksom Katholik, der aldrig har forsømt en Messe eller en Andagt. Han forstod Pavens Ønske om »Lægmands-Apostolat«; og hvor han kunde, rakte han Præsten en hjælpsom Haand. Han glædede sig over ethvert Fremskridt, Kirken gjorde i Danmark, han var Sjælen i at organisere Fester og Møder i Sognet. Bad man Carl Melchiors om en eller anden Tjeneste, da vidste man, at Svaret altid var: »Det vil jeg gerne, Hr. Pastor«. Han hørte til den Slags Sognebørn, som kun bereder deres Præster Glæde. Hans pludselige Død er derfor et stort Savn for St. Norberts Menighed i Vejle, og skal Sognets Historie engang skrives, saa skal Carl Melchiors Navn staa deri med gyldne Bogstaver. Han var en trofast Mariadyrker, han var med til at stifte Mændenes Mariakongregation »Fredens Dronning«, og aldrig forsømte han et Kongregationsmøde. Han døde i Marias Maaned paa en Kongregationsdag. Vi, der var til Stede ved hans Dødsleje, var Vidne til en blid og rolig Død. Han var klar over, at han skulde dø, med fuld Bevisthed og stor Fromhed modtog han de sidste Sakramenter. Han udaandede Tirsdag den 26. Maj Kl. 10^{1/4} om Formiddagen. Gud give sin trofaste Tjener, ved Moder Marias Forbøn, den evige Hvile!«

O. d. C.

Fra den vide Verden.

100.000 Brudepar modtaget af Paven.

Siden den italienske Regering for tre Aar siden har indført en Nedsættelse af Billetpriisen for de Brudepar, der

vil gøre deres Bryllupsrejse til Rom, er ikke færre end 100.000 Brudepar blevet modtaget i Audiens af vor Hellige Fader. Der er blevet fastsat en særlig Tid til disse Modtagelser, og Paven holder fast ved dem, selv om alle andre Audienser paa denne Dag er blevet aflyst. Hvert Brudepar faar af ham en Rosenkrans, en Bønebog, en Medaille og en særlig Velsignelse. Det kan ske, at Paven paa een Dag modtager 500 saadanne Brudepar.

Den hellige Røver.

Som bekendt findes der i Helgenkalenderen en eneste, som Christus selv har helgenkronet, nemlig Røveren paa Korset. Der findes ogsaa en eneste Kirke, som har valgt ham til dens Skytspatron, nemlig Kanadas største Bødskirke, som ligger i Nærheden af Kingston. Paa en af dens Hjørnestein findes følgende Indskrift: »For at den korsfæstede Christus's Hjerter hurtigere og mere rede til Hjælp maa bøje sig ned til Forbryderne, som krænkede Loven og skal gøre Bod derfor, har James Vincent Clearly, Ærkebiskop af Kingston, den 20. Juli 1892 i »Den gode Røver«s Navn nedlagt Grundstenen til denne hellige Bygning.« Kirken besøges af talrige tidligere Straffefanger.

Nazister i Holland udelukket fra Sakramenterne.

Søndag den 24. Maj blev der i alle katholske Kirker i Holland oplæst et fælles Hyrdebrev fra Landets samtlige Biskopper, hvori det bl. a. hedder:

»For to Aar siden har vi i et Hyrdebrev advaret eder mod de farlige aandelige Strømninger i vor Tid, særlig paa det indre-politiske Omraade. Skønt vor Skrivelse var tydelig nok, har der dog været dem, der ved sofistiske Fortolkninger har misbrugt vore Ord. Den Kendsgerning, at de Farer, vi dengang viste hen til, i Mellemtiden er blevet langt større, gør det for os til en Pligt nu atter at henvende os til eder. — Det er vor helligste Overbevisning, at Kirken i vort Fædreland ved en national-socialistisk Sejr vilde lide stor Skade, og at Kirkens velsignelsesrige Arbejde for en stor Del vilde blive umuliggjort. Derfor erklærer vi som eders Sjælehyrder i dyb Bevidsthed om vort Ansvar, at de, som støtter og fremmer dette Parti, ikke mere kan faa Adgang til de h. Sakramenter.

Den Lydighed, som I, elskede i Herren, saa tit har vist i vanskelige Forhold, giver os den Tillid, at I ogsaa nu vil adlyde eders Biskoppers Røst.«

Fra Filmens Verden.

De japanske Censurmyndigheder har i det forløbne Aar paa indførte Films af egen Produktion skaaret i alt 3000 Meter bort, hvorpaa der var indspillet Kyssescener eller Omfavnelser. Yderligere 7000 Meter faldt som Offer for den

japanske Censurs Saks, fordi man fandt, de kunde indvirke skadeligt paa de japanske Biografgængeres moralske Følelser. — I Frankrig har man for nylig for første Gang drejet en Film, der optager Scener af Klausurlivet i et katolsk Nonnekloster. Filmen skal indsættes i »De Indelukkede«. Med særlig kirkelig Tilladelse filmede Operatøren i Klosteret »Den gode Hyrde« i Angers Billeder af Nonnernes Trosliv og daglige Arbejde samt en kirkelig Iklædningshøjtidelighed. Filmen er blevet meget godt modtaget af den franske Presse paa Grund af dens høje kunstneriske Niveau.

Christi Legems Fest. Torsdag d. 11. Juni.

St. Ansgars Kirke. 7 og 8 st. Messe. 10 Levitm. og Proc. 20 And. Hver Aften i Oktaven 20 And.

Jesu Hjertes Kirke. 6, 7, 7¹/₂, 8¹/₄ st. Messe. 10 Højm. 19¹/₂ Festand. I hele Oktaven And. 19¹/₂.

Immaculatakirken. 9 Højm. 16 Proc. i Haven (udsættes i Tilfælde af daarligt Vejr til følgende Søndag paa samme Tid.)

Den evige Tilbedelseskirke (Jagtvejen). 8 Højm. 18 And. m. Te Deum.

Sakramentskirken. 6¹/₂ og 7¹/₄ st. Messe. 8 And. m. Præd. 10 Højm. 20 Festand. — Paa Hverdage i hele Oktaven sakr. Velsignelse efter 8-Messen og And. 20.

St. Antoni Kirke. (Husum) 8 st. Messe.

St. Josefs Kirke. 6¹/₂ st. Messe. 9 Højm. 15 And.

Rosenkranskirken. 6¹/₂ og 8 st. Messe. 10 Højm. 19¹/₂ And. m. Præd. — I hele Oktaven hver Morgen 8¹/₄ Sangm. m. sakr. Velsignelse. Hver Aften 19¹/₂ And.

St. Annæ Kirke. 6, 7 og 9 st. Messe. 10 Højm. m. Præd. 20 And.

St. Andreas Kirke (Ordrup). 6¹/₂ og 8 st. Messe. 10 Højm. 19 And. — I hele Oktaven hver Aften 19¹/₂ And. m. sakr. Velsignelse.

St. Knuds Kapel. Messe 7¹/₂.

Sommermarked i Brønshøj.

Til Fordel for Arbejdet i Sankt Antoni Menighed.

Søndag d. 7. Juni 1936, Frederikssundsvej 225.

Markedet omfatter Salgsboder, Tombola, Fiskedam, Lykkehjul, Markedskro, Markedsteater m. m. Kroen byder paa Kaffe, Te, Sodavand, Øl, Lagkage, Smørrebrød etc. Desuden findes en Bod med varme Pølser. Festtegnet, som giver Adgang, koster 25 Øre for voksne, 10 Øre for Børn.

Markedsteatrets Program:

Kl. 12—13 **A. Okrojs Stryge-Ensemble** giver Koncert. 14 »**Himmel-Telefonen**«. Sketch, som udføres af Sankt Antoni Skoles Elever. 14.15 »**Suppe paa en Pølsepind**«, Sketch. 14.25 »**Fine Forbindelser**«, Sketch. 14.35 »**Overtro**«, Sketch. 14.45 Stryge-Ensemblet musicerer. 15 **Johannes Jørgensen jun.** (»Johs») synger til Lirekasse og læser op. 15.30 Stryge-Ensemblet musicerer. 16 **Antonia Cresta** stepper, a) Cloc-Step, b) Valse-Step. 16.30 »**Tilid**«, Sketch. 16.40 »**Den grønne Hat**«, Sketch. 17 **Hurtigtegneren**, Hr. Baldrian Fusentast. (Publikum tegner med). 18 Fru **Helga Knøfeler** synger til Harmonika. 1. Afd. 18.30 »**Den rigtige Kur**«, Sketch. 19 Fru Helga Knøfeler. 2. Afd. 20 Festandagt i Kirken. 21 Gevinsterne trækkes. Auktion. Illumination. Dans.

Kirkelig Kalender.

Juni.	Juni.
7. S. H. Trefoldigheds Fest. — 1. Søndag e. Pintse.	14. S. Søndag i Christi Legems Oktav.
8. M. Ferialdag.	15. M. i Oktaven.
9. Ti. Primus og Felician.	16. Ti. i Oktaven.
10. O. Margarete af Skotland.	17. O. i Oktaven.
11. T. CHRISTI LEGEMS FEST.	18. T. Oktav af Christi Legems Fest.
12. F. i Oktaven.	19. F. JESU HJERTES FEST.
13. L. i Oktaven.	20. L. i Oktaven.

Juni. Ugens Messebønner.

7. S. **Hellig Trefoldigheds Fest** (644—477); 2. *Søvl Bønner*: 1. Søndag e. Pintse (645—478); Slutningsev.: Søndagens (648—481).
8. M. Ferialdag (649): 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg; uden *Gloria* og *Credo*; alm. Præf.
9. Ti. † Primus og Felician (934); 2. og 3. som Mandag.
10. O. † Margarete, Dronning af Skotland (936—766); 2. og 3. som Mandag.
11. T. **Christi Legems Fest** (652—483).
12. F. i Oktaven (652—483); 2. Johannes af S. Facundo (940—771), 3. Basilides, Cyrinus, Nabor og Nazarius.
13. L. i Oktaven (652—483); 2. Antonius af Padua (941—772).

M.-K. Rosenkranskirken. »Maria Rosenkransdronning« F.-K.: Søndag d. 7. Juni Kl. 8. — **Jesu Hjerte K.** »f. Mænd« F.-K. Søndag d. 7. Juni Kl. 8¹/₂.

Christi Legems Fest i Sakramentskirken d. 11. Juni. Kl. 6¹/₂ stille Messe. Kl. 7¹/₄ stille Messe. Kl. 8 Andagt med Prædiken (af Hr. Pastor *B. Jensen*), som udsendes pr. Radio. Kl. 10 Højmesse. Kl. 20 Festandagt.

St. Nicolai Kapel. Christi Legems Procession Søndag 14. Juni Kl. 16 ad Villavejene ved Kapellet. Linierne 10, 18 og 20 til Toftegaardsplads og derfra Rutebil ad Vigerslev Allé til Stoppested 11' Prædiken i Haven ved Pastor N. Oppermann.

St. Knuds Skole (Stenosgade 4).

Eksamenberettiget Forberedelses-, Mellem- og Realskole. **Katholske Elever**, som ønskes optaget i 1. U.-Kl. til Sommer, bedes indmeldt snarest hos Rektor for St. Knuds Stiftelse.

Min kære Mand, vor altopfrende Fader
Prokurist **Carl Melchior**
døde fra os i Dag.
Veje, den 26. Maj 1936.

Alma Melchior og Børn.

Den afdødes Sjæl anbefales til de troendes Forbøn.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæret til Postvæsenet Torsdag d. 4. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 24

Søndag den 14. Juni

1936

INDHOLD: Sacrum convivium. — Presseudstillingens Prædiken. — Fosterdrab i Danmark og Rusland. — Mindefesten for Knud den Hellige. — Morderkvinden fra Jumilla. — »Skilsmisens Aand.« — Presse-Rundskue. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Sacrum convivium.

Hver Gang den hellige Kommunion uddeles uden for Messen, beder Præsten St. Thomas af Aquinos skønne Antiphon fra det romerske Breviar: O sacrum convivium — O hellige Maaltid, i hvilket vi modtager Christus og fejrer Mindet om Hans Død, fyldes med Hans Naade og erholder Pantet paa vor Salighed i Himmelen.

Hvor ofte har disse Ord ikke i en tidlig Morgentime lydt hen over vore bøjede Hoveder, medens vi har knælet ved Kommunionbænken efter at have modtaget vor sakramentale Frelser i vort Hjertes Gemme! Men har vi i disse stille Højtidsstunder ogsaa rigtig tænkt over Meningen med disse Ord og overvejet deres dybe, religiøse og dogmatiske Indhold? Har vi forstaaet, at den hellige Kommunion er et Mindemaaltid til Ihukommelse af Herrens Lidelse og Død — i Overensstemmelse med vor Frelasers milde, vemodige Ord fra Skærtorsdag Aften: Dette gør, saa ofte I det gør, til min Ihukommelse; eller som Apostelen Paulus

siger det til de første Kristne — og dermed til os: Hver Gang I nyder dette Brød og drikker denne Kalk, forkyn-
der I Herrens Død indtil hans Genkomst (I. Kor. 11, 26).
Golgathas Kors med vor lidende, døende Frelser bør føl-
gelig rejse sig for vor Sjæls Øje, hver Gang vi nærmer os
til Hans Nadverbord, hvor han fornyer sin Offerdød, »sker
til Tidens Ende det, de Tolv Han bød«. — og med den
h. Ignatius af Loyola bør vi i saadanne Øjeblikke bede:
passio Christi confortata me — Christi Lidelse styrke mig.

Og Han, hvis »naglestungne Hænder Naaden over Ver-
den sender«, vil da ogsaa i hint mystiske Mindemaaltid
virkeliggøre Kirkens løfterige Ord om, at her fyldes Sjælen
med Hans Naade, saasandt vi her modtager Ham, der er
den evige, uudtømmelige Kilde til al helliggørende og under-
støttende, til enhver indre og ydre Naade i Himmel og
paa Jord. Derfor har Digteren ogsaa saa helt og fuldt
Ret, naar han siger:

*O ty til Allrets Sakrament,
dets Naadestrøm jer kvæger,
det Mannabrød fra Himlen sendt
hussvaler jer og læger.*

Og denne naaderige Husvælelse og Lægedom bliver os
ikke blot til Del en enkelt Gang i vort Liv, men hver ene-
ste Dag, saa længe »gennem Jordens Ørken gaar vor Pil-
grimsfærd«. — I Sandhed, uden Maal og Maade, uden
Gærde og Grænse er vor sakramentale Frelseres Kærlighed
til os i denne Hans allerhelligste Hjertes dyreste Gave og
skønneste Skænk; hvor Han uden smaalig Beregning om
Lov og Løn giver og skænker os sig selv og al sin Rig-
doms Væld af Fryd og Fred, af Lægedom og Lise, indtil
Livets Aften stunder til, og Dødens Natteskygger gør det
mørkt omkring os. Og selv da forlader Han os ikke, thi
selv da og netop da

*i hin store, bange Time,
da al Livets Prægt forgaar,
ikkun Dødens Klokker kime,
Sjælen snart for Dommen staar.*

selv da staar Han os bi — og staar os bi paa dobbelt
Vis, dels i Kraft af Kirkens Ord om, at hver værdig Kom-

munion, vi har modtaget, har været og er os et Pant paa vor Salighed i Himmelen, dels ved selv at komme til os i vor Dødsstund og skænke os sig selv som Vandringsbrød til Lise og Trøst paa vor Vandring gennem Dødens Nat og Gravens mørke Skygger. Som en forjættende, løfterig Sol vil vor Frelzers hvide Hjerte, som Robert Hugh Benson engang har kaldt Alterens Sakramente, lyse paa vor Vej under vor sidste Vandring og vise os Vej hjem til Ham selv, hvor

*vi uden Slør skal skue
Ham med forklaret Sans
og evigt frydes der
udi Hans Aasyns Glans.*

P. A.

Presseudstillingens Prædiken.

Paa Vej ned til den vatikanske Presseudstilling fik jeg fat i »Schönere Zukunft«s Nummer af 3. Maj og læste der med stor Interesse den kendte ungarske Presseapostel, Pater Adalbert Bangha, S. J.'s Artikel: »Die Predigt der vatikanischen Presseausstellung«. (Hvad den vatikanske Presseudstilling prædiker). Pater Bangha forudser, at denne Udstilling af Alverdens katholske Aviser og Tidsskrifter, Presseforetagender og Pressesucceser ikke vil mangle Vidnesbyrd om ufortrødent Arbejde og spændt Energi, men, siger han, »Helhedsindtrykket vil sikkert ikke være tilfredsstillende og begejstrende for dem, som kender de faktiske Forhold og forstaar at maale vore katholske Presse-resultater med den fjendtlige eller farveløse Presses Maalestok.« Efter P. Bangha's Mening skulde Udstillingen nærmest have Karakter af en alvorlig Samvittighedsransagelse holdt af hele den katholske Verden i Fællesskab.

Saaledes var det ogsaa i Virkeligheden! Ransagelsen foregaar under de skønneste og behageligste Former: Som fremhævet før har mange Landes dygtigste Kunstnere stillet deres Evner til Disposition, saa det mangfoldige og ofte ret tørre Stof har fundet den nydeligste Iklædning, som de Billeder, vi har bragt i de sidste Uger, giver Indtryk af. Men det hele skal ikke betragtes som noget færdigt; der arbejdes og suppleres videre ogsaa efter Aabningen. Sammenligningen med den ikke-katholske Presse viser for det meste, der hvor den er gennemført, at den katholske Presse staar langt tilbage. Det skorter tit paa System og Organisation, paa Sammenslutning og Initiativ netop

fra de Faktorerers Side, som er mest kaldet til at føre an, og det er virkelig, saaledes som P. Bangha skriver: »Udstillingen tilsigter ikke forfængeligt Selvbedrag og vildledende Praleri, men tværtimod en indskærpende, næsten rystende Opfordring til Selvprøvelse, til Ransagelse af Grundene til vor Tilbagebliven, til Vedgaaelse af skæbnesvangre Forsømmelser.«

Lad os dog fremhæve, at den Ransagelse bør og kan staa i Optimismens og ikke i Resignationens Tegn, fordi

Indgangen til Presseudstillingen.

Til venstre ses Udstillingens Titel paa 6 Sprog. Bagved øjnes det øverste af Bramantes Hvælving over Piniekoglen.

der findes saa megen god Vilje, og fordi flere ganske ypperlige Præstationer viser, at der kan naas meget. Vi nævner i det følgende en Række af disse Resultater, i Flæng og uden større Sammenhæng end Udstillingens lokale Samling selv frembyder, da en grundig Gennemgang af hele Materialet vilde overskride dette Blads Rammer.

Den eneste tyske Indsats.

Som bekendt fik den tyske katolske Presse, for saa vidt den overhovedet endnu har holdt Stand overfor den systematiske nazistiske Undertrykkelse, gennemført under Slagordet: Adskillelse mellem Religion og Politik, ikke Lov til at lade sig repræsentere paa Udstillingen. Fraværelsen var saa konsekvent gennemført, at man for Eks. i

Jesuiternes Sal — de større Ordener havde deres egne Afdelinger — forgæves ledte efter »Stimmen der Zeit«. Paa eet Omraade har tysk Videnskab og Organisation dog fejret en Triumf: De første Sale, som fremstiller Pressens tekniske, økonomiske og redaktionelle Forhold i Almindelighed, blev indrettet efter Dr. J. H. Krumbachs Planer, og Münchner-Skolen har saaledet enten ved direkte Repræsentanter eller sine italienske Elever øvet afgørende Indflydelse paa den smukke og instruktive Afdeling. Kun eet

Da Hans Hellighed den 12. Maj aabnede Udstillingen i Overværelse af hele det pavelige Hof og den katolske Verdens Presserepræsentanter.

interessant Eksempel, Fordelingen af Udgifterne i en mellemstor Presseinstitution! Der beregnedes:

19	$\frac{0}{0}$	Udgifter til Redaktionen,
8	$\frac{0}{0}$	» » Annoncering og Propaganda,
10,5	$\frac{0}{0}$	» » Ekspedition og Distribution,
10,5	$\frac{0}{0}$	» » hele Administrationen,
18	$\frac{0}{0}$	» » Fremstillingen,
27	$\frac{0}{0}$	» » Fremstillingsmateriale.

Selvfølgelig findes der mange andre Statistikker, der med større eller mindre Præcision oplyser om Forholdene. Saaledes anslaaes Aviserne i de fem Verdensdele til følgende Tal: Europa: 24.700; Afrika: 600; Amerika: 17.199; Australien: 983; Asien: 5.800.

Hollandia™ docet.

Den store Sal, der rummer den hollandske Presse, frembyder baade kunstnerisk og journalistisk set en af Udstillingens ypperligste Vues. Vægmalierier forestillende Petrus Canisius og Kardinal van Rossum minder om Hollands store katholske Sønner. Iøjnefaldende og letforstaaelige grafiske Fremstillinger indfører i Hollands rigt udviklede katholske Pressevæsen. I dette Land er for Eks. Kravet: For det katholske Barn den katholske Skole, blevet til Virkelighed; Staten finansierer den frie katholske Skole;

Pave Pius XI, ledsaget af »Osservatore Romano«s Chefredaktør, Grev Dalla Torre, beser de enkelte Sale efter Presseudstillingens Aabning.

en Mængde gedigne Tidsskrifter for Børn, Forældre og Lærere understøtter ogsaa Skolearbejdet. Institutioner som det katholske Universitet i Nijmegen eller Handelshøjskolen i Tilburg eller andre Skoler med Universitetsrang er Centrer for Udgivelsen af de mange videnskabelige Tidsskrifter. Sjælesorgen er godt organiseret i Sognene, som højest omfatter 5000 Sjæle og støttes af en Mængde Diöcesan- og Sogneblade.

En yderst aktiv og dygtig apologetisk Presse tager sig af Anderledestroende. »Het Schild« ligger i Spidsen, og dets Abonnenttal paa over 10,000 vidner om, at det er værdsat blandt Katholiker og Ikke-Katholiker. Mange Konversioner har Bladet givet Stødet til. Dets berømte »Vragenbus« (Spørgeskassen) har stadig meget at gøre i Oplys-

ningens Tjeneste. Desuden findes der Ugebladet »De Ba-zuin« med et Oplag paa 20.000, hvoraf knapt Halvdelen er betalende Abonnenter; den anden Halvdel faar Bladet gratis, og af disse er igen over Halvdelen Protestanter. Siden Februar 1934 udgives »Op Korte Golf«, som med stort Held henvender sig til de troende Protestanter. Med Posten eller ved særlige Propagandister uddeles det gratis og tæller et Oplag paa 9.000. Maanedsbladet »Goed Volk«, der dyrker den populære Apologetik, cirkulerer i 125.000 Eksempl., skønt det ikke har bestaaet længere end siden 1930. Rent apologetiske Blade virker saaledes sammen med en Pater van Ginneckens eller Pater Hendrichs Konferencer for Anderledestroende, sammen ogsaa med Landets dygtigste Propagandist: den katholske Radio.

Ogsaa Hollands højt udviklede Missionsarbejde — Landet udsender over 5000 Præster, Brødre og Søstre til Missionerne, d. v. s. 11 % af hele det katholske Personale, som staar under Propagandakongregationen, — støtter sig til en righoldig Missionslitteratur og Presse, et Værk som især skyldes Kard. van Rossums Nidkærlighed og Energi.

Men stoltest hævder sig den katholske hollandske Dagspresse. Af i alt 85 nederlandske Dagblade tilhører ikke færre end 32 Katholikerne. Deriblandt findes to store nationale Blade og et Dagblad for den katholske Arbejdersstand. Grundsætningen: I enhver katholsk Familie en katholsk Avis, er, som Statistikken viser, virkelig gennemført, og de Blade, som saaledes kommer i katholske Hænder, kan tage det op med hele den øvrige Presse. Det interessante er, at denne heldige Udvikling egentlig først har taget Fart siden Aarhundredskiftet; man ser for Eks., at de religiøse og kulturelle Tidsskrifter i Dag er 130, medens de omkring 1900 kun var 15.

Det katholske Englands Bidrag.

Man har ikke Indtryk af, at den engelske og nordamerikanske Sal fremhæver sine Blade tilstrækkeligt. Saa betydelige Blade som »The Tablet« eller »The Sign« forsvinder næsten, og den, der ikke i Forvejen kender dem, bliver sikkert ikke af Udstillingen gjort opmærksom paa deres Betydning. Den engelske Sal interesserer os herhjemme ikke blot paa Grund af lignende Diasporaforhold, men ogsaa fordi Presseudviklingen omtrent falder sammen med den katholske Kirkes Frihedstid i Danmark. Medens det første Ugeblad i England grundlagdes 1840, og der i 1855 fandtes 11 Publikationer, steg Tallet i 1915 til 165, i 1925 til 268 og i 1935 til 347. Langt den største Plads indtager Sogne- og Skolebladene, idet Forholdet er omtrent saaledes:

- 8 Ugeblade og Ugeaviser.
- 77 Maanedstidsskrifter.
- 151 Sogneblade.
- 103 Skoleblade.

Ugebladene spredes dog med et Oplag 250.000, hvad der giver en temmelig høj Udbredelsesprocent, naar man regner med ca. 3 Mill. Katholiker, uden at dog de hollandske Resultater naas, som vi omtalte ovenfor. Sammenlignet med de forskellige religiøse Retningers Presse er den katolske Presse i England alligevel den største. (Fortsættes.) z—

Fosterdrab i Danmark og Rusland.

Man har i længere Tid vidst, at den sovjetrussiske Regering planlægger en Reform af sin Ægteskabslovgivning, da den hidtidige Ægteskabspolitik har haft meget uheldige Følger. Folkekommissærernes Raad har lige offentliggjort det nye Lovudkast, for at det kan bedømmes af Offentligheden, inden det kommer til Forhandling. Flere Punkter betyder en gennemgribende og radikal Forandring af Sovjets Familiepolitik, uden at man dog tilskyndes af moralske Motiver. Saaledes indeholder en Paragraf Forbud mod Svangerskabsafbrydelse undtagen i Tilfælde, hvor Svangerskab medfører Fare for Kvindens Helbred. Overtrædelse af dette Punkt skal føre store Bøder og svære Fængselsstraffe med sig. Mødre med mange Børn skal have Støtte fra Staten, dog først fra det ottende Barn af. Alimentationspengene forhøjes føleligt for det Tilfælde, Forældrene lever adskilt, og Overtrædelser rammes ogsaa her af strenge Straffe. Man haaber ogsaa at kunne modarbejde den truende Tilbagegang i Fødsler ved at uddanne Jordemødre, indrette Hjem for Fødende og for Børn. Ogsaa Skilsmissen skal gøres vanskeligere.

Medens et Land, som i flere Aar har prøvet en uheldig Frihed paa disse Omraader, nu vender sig bort fra sin løse Praksis, fordi Frihedens Frugter har været altfor bitre, oplever man, at de skandinaviske Lande i vidt Omfang vil legalisere Fosterdrabet, som indtil nu, i alt Fald i Danmark, overhovedet har været forbudt og strafbart, omend Svangerskabsafbrydelse paa medicinsk Indikation i Praksis kunde udføres uden Frygt for Tiltale. Justitsministeriets Svangerskabskommission, som bestaar af 8 Kvinder og 9 Mænd, de fleste Læger, og en Præst, har afgivet en Betænkning, som foreslaar Svangerskabsafbrydelse gjort lovlig i stor Udstrækning. Den skal f. Eks. tillades af eugeniske Grunde, naar der er Fare for, »at det ventede

Barn skal være arveligt belastet med Sindssygdом, Epilepsi og bestemte fysiske Lidelser, der maa anses for uehlbredelige.« Ogsaa den sociale Indikation skal komme til Hæder: »Naar et Svangerskab eller det ventede Barns Fødsel medfører Fare for en varig og betydelig Foringelse af den svangre Kvindes personlige, familie- og samfundsmæssige Stilling, og denne Fare ikke kan afværges paa anden Maade.»

Mon et Samfund, som i den Grad forsynder sig mod Livets vigtigste Love og lovfæster Fosterdrabets uhyggelige Praksis, vil kunne løse de mange andre sociale, politiske og kulturelle Kriser, som Verden rystes af, og bringe Orden i Forholdene, alt imedens man springer ud i et elhisk Kaos? Vi tror det næppe. Naar Guds Lov trædes under Fødder, hvor kan man saa forlange menneskelige Vedtægter respekteret? —z.

Mindefesten for Knud den Hellige.

At Kong Knud var en hellig Mand, fremgaar allermest af den Maade, hvorpaa han tog imod Døden i St. Albans Kirke i Odense. —

Maaske lidt mere hensynsløst end det var klogt, vilde han gennemføre de kirkelige Reforme. »Knud har holdt igen paa enhver kongelig Naade, naar man ikke kom hans Ønsker i Møde, og enhver vidste, at om man tilstod hans Fordring om Tiende eller anden fast Afgift til Kirken, vilde hans Gunst kunne faas. I Sommeren opholdt Knud sig i Vendsyssel for paa sædvanlig Maade at røgte de kongelige Hverv . . . Som en brusende Bølge var Oprøret gaaet hen over Jylland.« Han flygtede gennem hele den jydskе Halvø og naaede til sin Kongsgaard i Odense. Han havde sine Brødre Erik, Svend og Benedikt ved sin Side og endvidere et Følge af trofaste Huskarle. Kongsgaarden var uden Grave eller Volde. Oprørerne stormede nu frem mod Kongens Bolig.

»Ved Vespertid gik Kongen, ledsaget af Bryden, fra Kongsgaarden over i den nærliggende St. Albans Kirke. Det var en Bygning af Bjælkeværk; man maatte haabe paa, at Oprørerne ikke til den øvrige Brøde vilde lægge den at besmitte det hellige Sted med Blod. Knud lod paa ny Skarerne vide, at han vilde stille Borgen og Gidsler for, at han vilde gøre alle Undersaatler Ret og Skel, og han tilbød sin Ed paa, at for Fremtiden aldrig nogen uskyldig med hans Vilje skulde omkomme. Men det var Kongens Død, som Skarerne higede efter. Først søgte de at stikke Ild paa Kirken, men et Regnskyl slukkede Branden. Vel lykkedes det at sprænge Døren, men bag ved den stod

Knuds tapre Mænd og hindrede Adgangen med Sværd i Haanden . . . Andre forsøgte at bryde Væggen ved Kirkens Østende, og det lykkedes dem virkelig at støde en Bjælke ind, som faldt mod Alteret og væltede Skrinene med St. Albans og St. Oswalds Ben og Korset ned paa Gulvet.« —

»I skiftende Hold traadte Knuds Krigere til Forsvar for Indgangen, medens de, som hvilede, ved Alteret styrkede sig ved Bøn og ved Nydelse af Nadverbrødet«.

Og Kongen selv? Han vidste, at det var ham, som Oprørerne stræbte efter; at det var hans Liv, det gjaldt. Det var en Time fuld af Alvor; og Knud viste sig da som en ægte Herrens Discipel, som en, der skulde ofre Liv og Blod for de Rettigheder, han havde kæmpet for. Han knælede i Ydmyghed og skriftede; han bad om sine Synders Tilgivelse og modtog sin Frelsers Legeme og Blod til Kraft og Styrke for den tunge Time, der ventede ham. Og medens han derefter ved Alterets Fod — knælende og med udstrakte Arme — bad for dem, der forfulgte ham, og befalede Gud sin Sjæl, ramte en Sten ham over Øjenbrynet, saa at han faldt om paa Kirkegulvet; Stenen blev slynget gennem Vinduet; snart fulgte et Spyd efter, der borede sig ind i Kongens Side — og saa døde Knud. »Endnu holdt hans Mænd Stand en Stund, men da friske Kræfter udefra stadig tog fat, bukkede de omsider under, ja trampedes til Døde af de fremstormende Fjender. Og da disse naaede til Alteret, hvor Kongens Lig laa med udstrakte Arme, lemlæstede de det yderligere« (Steenstrup). Endnu i Dag kan det ses paa Kong Knuds Relikvier, at en Sten har truffet ham paa venstre Tinding, hvor der findes et Brud paa Hjerneskillen, og at han liggende paa Kirkegulvet maa være blevet gennemboret af en Lanse bagfra i Bækkenpartiet. —

I den nuværende St. Albans Kirke findes et St. Knuds Kapel med 3 herlige, farvede Vinduer: det ene forestiller Kong Knud, medens han modtog Alterens Sakramente; det andet, medens han med udstrakte Arme knæler foran Alteret i Bøn; Oprørsskaren staar ved Vinduet og kaster Sten og Spyd efter Kongen, medens Korset og Lysestagerne vælter ned paa Gulvet; det tredie viser Kong Knud i himmelsk Herlighed siddende paa en Kongetrone. Ovenover disse Billeder svæver Engleskarer, hvoraf nogle bærer Spyd og Sten, andre derimod en Krone, Martyrkronen, som de holder rede til at sætte paa hans Hoved. Gennem Kamp og Strid — ved at ofre Liv og Blod — til Martyrdødens Krone! Som Knud den Hellige lever han gennem Aarhundreder, og aldrig skal Mindet om hans hellige Død kunne slettes i det kristne Danmarks Bevidsthed.

Og naar vi nu den 12. Juli i tusindvis skal samles i

Odense, naar vi hin Søndag Eftermiddag vil staa paa samme Sted, hvor St. Albans Kirke har staaet, og hvor Knud har hengivet Liv og Blod, og naar vi bagefter vil drage forbi hans Helgenskrin og fromt betragte hans hellige Relikvier — — — da vil vi føle os i Samfund med ham, da vil de 850 Aar ikke være Hundreder af Aar, nej, da vil vi være ham ganske nær i Tid og Sted. Da vil vi med Ord og Hjerte sige (af Festhymnen):

*Du Daners Drot, med Martyrkronen skøn,
lyt til vor Røst paa Rytmens Tonestige:
»Knæl du med os i Andagt for Guds Søn,
Bed for dit Folk hos Gud; beskyt dit Rige.«*

Mindefesten i Odense skal være en Hyldingsfest for Danmarks Nationalhelgen og et Led, hvorved vi knytter Fortiden og Nutiden sammen. Og derfor skal enhver, der paa nogen Maade kan komme, lytte til vor Opfordring: *Vi mødes i Odense den 12. Juli!* Paa denne Dag vil vi i store Skarer flokkes omkring de hellige, ærværdige Steder i St. Albans og St. Knuds By! —

»Præsterne og nogle tro Tjenere jordede Kongen og hans Broder Benedikt hver paa sit Sted inde i Kirken; de sytten faldne Hirdmænd fik en fælles Grav i dens Forhal.« (Steenstrup.) N. N.

Fra N. U.s Præmiekonkurrence.

St. Knud.

*Danmark, Danmark, hvad har du dog gjort,
dengang du sendte i Døden bort
din store og ædle Kong Knud?
Han ønskede jo kun dit eget Vel,
han vilde frelse hver enkelt Sjæl
og vise den Vejen til Gud.*

*Dengang han havde udgydt sit Blod
i Bøn for dig ved Alterets Fod,
forstod du, han var den rette.
Da kom der Storm over Danmarks Hus,
og mangt og meget blev lagt i Grus,
de hungrige blev ej mætte. — — —*

*Dog bad Kong Knud for Danmarks Land
som Christ for sine Fjender.
End hører han hver Kvinde, Mand,
som nu til ham sig vender.*

*For Danmark da i Bøn vi gaar
til dig, foruden Lige,
at Hedenskab ej Magten faar
I Danmarks gamle Rige.*

A. M.

Morderkvinden fra Jumilla.

Den franske Journalist Pierre Francois Arminjon har lige i Lyon udgivet en Brochure: »La terreur rouge« (Den røde Rædsel), hvori han har nedskrevet sine egne Iagttagelser i Spanien tillige med Samtaler, han har haft med Øjenvidner til og Ofre for de marxistiske Udskejelser, som talrige Byer i Spanien bliver Ofre for efter Venstres sidste Sejr. Sejrherrenes første Handling var jo at løslade Fangerne fra Fængslerne! Brochuren er en frygtelig Anklage imod den Røde Terror og dem, der staar bag den, dem, som med deres Ophidsen imod »Fascisterne« — alt, som ikke vil danse efter deres Fløjte betegner Marxisterne og Bolschevikkerne for »Fascister« — vakte de vildeste Instinkter hos Pøblen. Et Afsnit i Bogen skildrer Tildragelser fra Jumilla, som Arminjon selv har været Vidne til:

»I Jumilla — som for øvrigt i alle Spaniens Provinsbyer — blev Byforvaltningen fordrevet og erstattet af en lokal Sovjet, som straks „i Embeds Medfør“ systematisk foranstaltede saakaldte „røde Dage“.

Fra dette Øjeblik var ingen længere sikker paa sit Liv. Fra Morgen til Aften drog de af Kommunisterne ophidsede Masser larmende og plyndrende gennem Gaderne. Aldrig vil jeg glemme det forfærdelige Syn, da to unge Mennesker, som jeg kendte godt, Pedro Cutillas og Antonio Martinez, blev halshuggede paa aaben Gade. Hele mit Liv igennem vil jeg bebrejde mig, at jeg intet kunde gøre for at redde dem. Men hvad kunde jeg udrette, ene mod to eller tre Tusinde løsslupne Menneskedyr?

De to unge Mennesker, som man — senere er det fastslaaet absolut med Urette — mistænkte for at have skudt paa Socialister, var blevet fanget af Civilgarden og blev ført til Fængslet igennem de urolige Gader. Ulykken vilde nu, at Eskorten stødte paa en stærk Gruppe Demonstranter, som straks gav sig til at raabe: „Dræb Fascisterne! Dræb Fascisterne!“

Jeg fik lige akkurat Tid til at redde mig ind i det nærmeste Beboelseshus. Fra et Vindue kunde jeg følge de grufulde Scener, som nu udspilledes. Mængdens vilde Hyl lokkede stadig større Masser af røde Oprørere til, som var i Færd med at plyndre Lejlighederne i de omliggende Gader, terrorisere Beboerne, kaste dem til Jorden og pine dem. Tre Fjerdedele af disse Mennesker var drukne og frembød det mest modbydelige Syn.

„Det er Fascister“, hylede man fra alle Sider. I Mængden fandtes Kvinder, som brølede som vilde Dyr og ophidsede til Mord. Medens Pøbels Anførere forhandlede

med Garden, som nægtede at udlevere Fangerne, styrtede Kvinder sig over de ulykkelige. De kunde ikke sætte sig til Modværge, da de var lænkede med Haandjern.

Hvad der nu skete, kan næsten ikke gengives. Megærrerne rev Haaret af de ulykkeliges Hoveder, spyttede dem i Ansigtet, kradsede dem i Øjnene og skar deres Kinder i Stykker med Knive. Der opstod en mægtig Larm, som oven i Købet overdøvede Kvindernes Hysten. Garden maatte vige for den stadig voksende Menneskemængdes truende Holdning.

De to unge Mennesker blev kastet til Jorden og trampet med Fødder. Alle vilde mishandle Ofrene. Man sloges om at naa frem til Fangerne. Men disse var snart kun to blodige Kroppe under Forbrydernes Fødder. En Kvinde, som havde revet Jakken og Skægget af en af „Fascisterne“, anstrengte sig for at blive hørt i Larmen og brølede af sine Lungers fulde Kraft: „Hent en Økse fra Slagteriet, jeg skal selv ordne dem!“

Næppe havde hun udstødt dette Brøl, før Mængden kom i Bevægelse. Nogle Mænd banede sig Vej og løb hen til en nærliggende Slagterbutik. Faa Minutter senere kom de tilbage med en Økse og flere store Slagterknive. De røde Anførere opfordrede derpaa Mængden til at gaa lidt tilbage. Midt i Gaden dannede man en aaben Plads paa nogle Kvadratmeter, hvor man saa de to Ofre ligge halv-nøgne og svømmende i Blod. Blodrusen havde grebet Menneskene, som daarligt nok kunde holdes paa Afstand af dem, der skulde „holde Orden“.

Kvinden — jeg ser hende stadig for mig: stor, brun, med blodoversprøjtede Klæder og strittende Haartjaver — greb Øksen og begyndte med en gruopvækkende Vildskab at hugge løs.

Hvor ofte hun huggede? Jeg ved det ikke — et Øjeblik efter var begge Hovederne og begge Legemerne kun en uformelig, blodig Masse.

Hylene fordobledes. Bifaldet voksede. Knyttede Næver løftedes og forvredne Munde brølede: „Død over Fascisterne!“

Oversprøjtet med sine Ofres Blod blev Mordersken baaret i Triumf igennem Byen. Masserne styrtede sig over Ligene, alle vilde de have et Stykke med sig. Lige i Nærheden boede en gammel Præst. En eller anden raabte hans Navn, og straks drog Mængden hen til hans Hus. Hvad de foretog sig? Ingen vidste det. Men kort Tid efter saa jeg brølende Mænd styrte ud af Huset og vise Pøblen Oldingens Hovede. Ogsaa ham havde man^u halshugget med Øksen.

Alt dette skete Mandag den 16. Marts 1936.«

„Skilsmisens Aand.“

(Sluttet.)

Skilsmisens Aand træder Børnene under Fødder.

De, som vil have mest at beklage sig over, naar Talen er om Skilsmisens Aand, er dog Børnene. Hvis de var gamle nok til at forstaa og til at forsvare sig, til at møde frem med en Sagfører og anklage for Domstolene Desertørerne, som lader dem i Stikken, vilde de troløse Forældre faa haarde Domme. Og hvis Børnene havde Stemmeret og Lovgivningsmagt, vilde aldrig nogen Skilsmisellov blive vedtaget af noget Parlament. Men ak! Baade fysisk og intellektuelt er Børnene de svage, de uvidende og ude af Stand til at gøre noget. Man har bedraget dem.

Hvis man ikke frivilligt havde spredt Taage over de mest indlysende Sandheder, vilde saadanne Ulykker ikke ske. Gud vil ikke, at et menneskeligt Væsen skal fødes uden for Ægteskabet. Han har givet meget alvorlige og nøjagtige Bud, for at den unge Mand og den unge Pige skal bevare Kyskhed lige til deres Ægteskab og ikke give Livet til smaa, vilde, ulykkelige Væsner, der ingen Familie har, men staar uden Tilflugtssted og Støtte i Samfundet.

Den højeste Herre vil tværtimod, at i Ægteskabet skal det lille Væsen finde alt, hvad det behøver, for at vokse og udvikle sig trygt, baade fysisk, intellektuelt, moralsk og religiøst. Derfor gør Gud Familiehjemmet til et fast og stadigt Ly, og han vil, at Ægtefællerne altid skal være paa deres Post som Opdragere og forpligtede til at sørge for Barnet paa alle Maader. Hvis man husker paa, at de unge Mennesker, som gifter sig, naar de er en Snes Aar gamle, endnu i 60 Aars Alderen kan være optaget af at faa deres yngste Børn sat i Vej, saa forstaa man, hvilken Visdom der ligger til Grund for den guddommelige Mesters Befaling om, at Ægtefællerne til deres Død skal forblive paa den Post, hvor de hører til. Den guddommelige Lovgiver, den algode, har samtidig med, at han skænkede Menneskehjertet dets sande Tilfredsstillelse, gjort sig til Børnenes Vogter og Forsvarer; men Mennesker træder i deres Egoisme, som endogsaa giver sig Udslag gennem Lovgivningen, Børnenes Rettigheder under Fødder paa en grusom Maade.

Hvor Ægteskabets Uopløselighed respekteres, og hvor de lave Lidenskaber, som kunde krænke det, holdes i Tømme, dér er der et Børnenes Paradis! De vokser op, de vokser i Tal, og deres Opdragelse er den bedst mulige. Aldrig har de oplevet de forfærdelige Dramaer, som kun alt for mange af Nutidens Børn er Vidne til, ja, Deltagere i som afmægtige og fuldstændig negligerede Ofre.

Hvilken Ulykke kommer der ikke over Børn af fraskilte

Forældre? Disse har Loven paa deres Side, og Børnene er smaa, forladte Væsner, forældreløse, skønt deres Forældre lever! Deres Glæde, deres Sorgløshed og deres Tryghed er dem berøvet. Tit har de ikke noget blivende Sted, og naar de bliver voksne, staar de ene i Verden.

Hvis man bruger sine Øjne, kan man ikke undgaa at se, hvor ødelæggende den lovfæstede Skilsmisseinstitution er for Børnene. Først og fremmest er Skilsmisssens Aand i sig selv antinatalistisk. Ægtefæller, som kun er gift »paa Tid«, frygter for at faa Børn. Hvilken lovbeskyttet Usædelighed kan det ikke føre til for Folk, der ikke vil nægte sig selv nogen Tilfredsstillelse og skyder ethvert Ansvar fra sig?

Trods alt kan det dog hænde, at Barnet kommer. Maaske nærer den ene af Ægtefællerne det himmelige Ønske, at Ægteskabet skal vare livsvarigt, og haaber da, at Barnet eller Børnene vil blive det Baand, som holder sammen paa det. Det lille Væsen kommer til Verden. En lille Broder eller Søster følger maaske efter; men disse smaa kan ikke hindre, at der kommer Sammenstød, bitre, skarpe, grusomme Sammenstød, vakt af Skilsmisssens Aand. Hvad skal der blive af de smaa? De aner ikke selv, hvilken Ulykke der lurder paa dem. De smiler til den Moder, som afskyr dem, og til den Fader, som ikke ved, hvad han skal gøre med dem. Saa falder Dommen en Dag. Moderen vil have sin Frihed, og hun har ikke gjort Fordring paa dem. For øvrigt er Dommen i Mandens Favør, og han skal ogsaa beholde Rollingerne. Da han, som alle andre Mænd, ikke forstaar sig paa at tage sig af dem, vil han skille sig af med den Byrde. Han har maaske en gammel Moder og en rar Tante, som tager dem til sig; saa deler man dem og forsøger at opdrage dem, saa godt man kan.

Imidlertid bestemmer Faderen sig til at begynde Livet paa ny, som det hedder. Han vil gifte sig igen. Hans Kone giftede sig jo allerede Dagen efter Skilsmisssens med ham, der var Aarsagen til Bruddet! . . . Og nu kan Børnene sige, at de hverken har Fader eller Moder. Hvad skal der blive af dem? For Forældrene er de kun til Besvær, ja, undertiden ligefrem frastødende, fordi de minder dem om den Skændighed, de begik ved at lade dem i Stikken. Saa skiller man sig af med dem, som man bedst kan, overlader dem til fremmede, som opdrager dem for Betaling. Man maa kalde dem lykkelige, hvis de falder i Hænderne paa retskafne Folk. Men i alle Tilfælde gaar disse smaa Stakler glip af Barndommens Glæder; de kender ikke til at sidde paa Skødet af deres elskede Moder. Heller ikke naar de vokser op, kommer de til at kende Familielivets Glæder, fornøjeligt Samvær med Søskende og Fætre og Kusiner i Ferierne, Hjemlivets Hygge, de rene Glæder ved

at oplæres og udvikles til at leve et ægte kristeligt Liv. De er som forvildede, de mangler Retningslinierne, for mange af dem ligger Livet som en Ørken.

Skilsmisens Aand bringer sine Ofres evige Liv i Fare.

De troløse Ægtefæller, som saa grusomt ofrede deres Børn, tænkte i deres Daarskab ikke paa den Fare, som de udsatte deres egen Sjæl for. Ved det ubetænksomme Skridt, de har foretaget, kommer de tit ind i en Labyrint, som de ikke kan redde sig ud af, og Enden paa det hele bliver for manges Vedkommende den evige Fortabelse.

Lykkelige de, som forstaar, hvor Faren er, og vogter sig for den. De har Klogskab nok til at vide — hvad enten det er med eller mod deres Vilje, at de har forladt Hjemmet — at de, retmæssigt knyttede til det for bestandigt, er ude af Stand til at indgaa et nyt Ægteskab. Det er de kloge. De bilder sig ikke ind, at de ved at underkaste sig nogle intetsigende Ceremonier kan blive gift igen. De bliver i deres Ensomhed. De fleste af dem, som følger denne Retningslinie, den sunde Fornufts og Troens Retningslinie, har været Ofre for en lastefuld, slet og uligevægtig Ægtefælle, som har paaført dem Skilsmisens Skam. De har i deres Hjerter ikke bifaldet den kyniske Lovs Forskrifter; men de har maattet bøje sig derfor, og de har svoret at ville forblive tro mod Guds Bud. Disse ædle Sjæle staar ikke i Fare for den evige Fortabelse. Tværtimod, de kan i deres lidelsesfulde Ensomhed, i Kærlighed til Gud og ved Modtagelsen af de hellige Sakramenter, naa en høj Grad af Fuldkommenhed.

Men de andre? De, som har søgt Skilsmisens for at benytte sig af alle de Friheder, som den giver? De, som har skyndt sig, saa snart de efter de borgerlige Love var fri, med at indgaa en ny Forbindelse? De er kommet ud paa et frygteligt, glat og slibrigt Skraaplan.

Lad os nu betragte disse ulykkelige, som har giftet sig igen, stiftet et Pseudo-Ægteskab. Det gaar ofte saadan, at deres andet Forsøg lykkes langt bedre end det første. De Fortrædeligheder, der fulgte med Omvæltningen, de tusinde Vanskeligheder ved Skilsmisens Gennemførelse, Udgifterne og Ydmygelserne har gjort det af med Ønsket om ny Skilsmisse. Selve Skilsmisens har overvundet Skilsmisens Aand. Nu vil Ægtefællerne godt bringe de Ofre, som de før ikke vilde paalægge sig, og som sandsynligvis havde afværget Bruddet i deres første Ægteskab. Og saa, selv om det gaar lidt op og ned, holder deres Ægteskab Nummer to. Man tager Forholdene, som de er, og Sjælene svejses sammen lidt efter lidt; Børnene, som fødes, hjæl-

per til at knytte Baandene fastere, og man tvivler ikke længere om, at man vil være hinanden tro til Døden.

Men her kommer den store Vanskelighed: Hvordan bliver denne Død? Saa længe man lever, lever man uden Gud; thi de fraskilte og atter gifte er jo udelukket fra Modtagelsen af Sakramenterne. De er Syndere; de hænger ved deres Synd; de vil ikke angre. De vil nok indrømme, at de har begaaet en Synd; men de vil ikke gøre Fejlen god igen, og saa er der jo ingen Tilgivelse for dem; thi Betingelsen for Absolution er den sande Anger, hvilken indbefatter det faste Forsæt om Forbedring.

Saa melder Døden sig. Som Kristne af Opdragelse eller maaske kun af Frygt for, hvad der kommer efter dette Liv, bestemmer Ægtefællerne sig til at lade Præsten kalde. Hans Svar er ufravigeligt: »For at opnaa Tilgivelse maa De give Slip paa Deres Synd, d. v. s., De maa skilles; De maa i det mindste højtideligt forpligte Dem til at skilles, saa snart den syge Ægtefælle er uden for Livsfare.«

Nu lyder der et Smertensudbrud fra dem begge: »Skilles? Aldrig!« For at skilles maatte de jo fornægte hele deres Liv og kaste deres Børn ud i det uvisse — thi nu, da Forældrene er blevet tro mod hinanden, forstaar de, lovlig sent, Barnets Rettigheder, som de før havde traadt under Fødder — deres økonomiske Stilling vilde forringes; deres gensidige Forpligtelser maatte de svigte, og de vilde vanære sig selv over for andre Mennesker, som plejede at betragte deres Ægteskab som mønsterværdigt og agtværdigt . . . Derfor lyder ogsaa Raabet: »Skilles? Aldrig!« fra deres Sjæles Dyb.

Man forstaar de Ord, som en Lærer plejede at sige til de unge Mennesker ved deres Afsked fra Kollegiet: »Jeg haaber, at I ikke vil begaa nogen Dumhed i jeres Liv; men skulde det ulykkeligvis ske, at I kom ind i noget forkert, saa begaa dog aldrig den Fejl at gifte jer igen efter Skilsmisse. Det er en Situation, som maaske frembyder nogle Fordele i Livet, men det er den mest sørgelige Situation, naar man skal dø!«

Ved A. M. O.

Presse-Rundskue.

Nicolaus Steno, Danmarks største Biolog. I »Politiken«s Kronik af 25.-5.-36 skriver Nobelpristageren Prof. *August Krogh* om Niels Steensen og foreslaar at hædre denne Danmarks store Søn i Anledning af hans 300 Aars Fødselsdag d. 11. Januar 1938. Den begejstrede Hyldest til Stenos Forskertrang og Forskerevner kulminerer i Sætningen: »Han spændte i sine Undersøgelser over et videre Om-

raade end de fleste, og han ydede overalt det fremragende.» Prof. Krogh peger paa, at Danmark endnu mangler et synligt Vidnesbyrd om den Ærbødighed, som skyldes ham, og foreslaar at rejse et Monument i Nørre Allé, hvor der efterhaanden danner sig et Centrum for dansk biologisk Forskning med Tilknytning af Geologien og Mineralogien. »Her bør Statuen rejses, saa at de studerende ikke mindre end de arbejdende Forskere stadig kan have Stenos ædle Skikkelse for Øje som et Memento om at yde det bedste, og der bør til sin Tid i Muséerne tilvejebringes Specialudstillinger, der illustrerer Stenos Opdagelser og Resultater, ligesom et større Antal af hans Afhandlinger bør gøres tilgængelige paa Dansk.«

Pastor H. Messerschmidts Foredrag om Oxford. I »Tidehverv«s Majnummer findes der en udførlig Artikel betitlet: »Oxford set med katholske Øjne«, hvori V. Filskov skriver om Pastor Messerschmidts Stilling til Oxfordbevægelsen. Artiklen anerkender hans klare Forstaaelse af Problemerne og siger bl. a.: »Der maa for hele den officielle Kirke være noget beskæmmende i, at en katholsk Præst belærer den om, hvad den ægte og oprindelige Lutherdom er.« Forf. mener: »Det klogeste for den lutherske Kirke vilde derfor have været at indtage det samme Standpunkt over for Oxford som den katholske Kirke, nemlig at betragte Bevægelsen som en religiøs-ethisk Bevægelse blandt Kristne.« —z.

Nye Bøger.

Klosterlæger i Øm.

Det er snart gennem mange Aar, at Aarhus' historiske Samfund har sendt Ugebladet sine indholdsrige Aarbøger. Det er ikke uden Grund, thi Aarbøgerne indeholder ofte, især i de talrige Artikler om middelalderlige Forhold, ikke saa faa Ting af speciel Interesse for dette Blads Læsere. Dette er ogsaa Tilfældet i Aar. (*Aarbøger*, udgivne af *Historisk Samfund for Aarhus Stift*. XXIX. 1936, 188 Sider.) Heraf skal særlig fremhæves, hvad Dr. med. Kr. Isager skriver om Resultaterne af sine Studier over de talrige Skeletter, der stadig graves op paa Øm Klosters gamle Kirkegaard.

Efter at have gjort opmærksom paa, af hvor stor Betydning disse Gravfund har været for at give os et godt Kendskab til den da levende Befolknings Legemsbygning og Raceforhold, fortsætter Dr. Isager saaledes:

»Det, som gør Gravene i Øm særlig betydningsfulde, er de Oplysninger, de giver om Sygdomsforhold i Middelalderen og om Klosterets Betydning som Pleje- og Behandlingssted for de saarede, for syge og for hjælpeløse. Det,

som allerede de første Fund antydede, at der i og fra Klosteret er ydet Lægehjælp, er yderligere blevet bekræftet ved det sidste Aars Fund. De gamle Ben fortæller om alvorlige Knoglebrud og svære Kamplæsioner, som er behandlede der, og for flere af disse Tilfælde er Resultatet et saadant, at det forudsætter en kyndig Behandling. Vi har fra sidste Aar en Mand, paa hvis Hovedskal der er Mærker efter en Hjernesvulst, og hvor man for at hjælpe ham har udført en Trepanation (Opmejsling). Rigtignok er Manden død meget snart efter Operationen; Lidelsen var for vidt fremskredet til, at han kunde reddes. Operationen synes at være vel udført. En tilsvarende Operation finder man udført paa en anden Patient; ogsaa her er Døden fulgt i Tilslutning til Operationen; men ogsaa denne Operation saavel som en tredje, hvor Udfaldet har været bedre, synes udført efter de Forskrifter, som man finder i de fremragende kirurgiske Lægebøger, som i 12. og 13. Aarhundrede udkik fra de berømte Lægeskoler i Italien.

Der kastes herved et helt nyt Lys over Lægekunstlens Standpunkt i Danmark paa den Tid.

Henrik Harpestreng og et Par andre Lægebøger fra den Tid tydede jo nok paa, at vi her i Norden ret tidlig havde tilegnet os noget af den Ophlomstring, som medicinsk Videnskab i Italien da udfoldede; men disse Bøger, der væsentlig giver Recepter og Urtebehandling, gav dog et ret fattigt Indtryk. Fundene i Øm giver os derimod næsten haandgribelige Beviser for, at der her i Jyllands Hjerte har levet Folk, som har haft et grundigt Kendskab til den nyeste italienske Kirurgi, baade til dens Theori og til dens praktiske Udførelse.

Og egentlig er der heri intet underligt. Vore Kirkebygninger fra denne Tid fortæller om Bygmestre, som ikke stod tilbage for de bedste i Kulturlandene. Fra Krøniken ved vi, at Munkene, allerede da de kom til Øm, i Kanalbyggeren, den kunstfærdige Broder Martin, havde en fremragende Ingeniør. Abbed Gunner er ikke blot en ualmindelig Personlighed, men samtidig i Lærdom en Mand af Verdensformat. Hvorfor skulde vi da ikke ogsaa dengang have haft Læger, som havde tilegnet sig den Tids højeste Viden; der var jo Brug for dem.«

Saa vidt Dr. Isager. Det er virkelig velgørende i Jubilæumsaaret for Reformationens Indførelse fra Tyskland fra ganske neutral Side at faa at vide, hvilke Centre for Kultur de danske Klostre har været, og hvor store Velgørere de gamle Munke i snart sagt alle Henseender var. Det var en yderst tvivlsom Vinding for vort Fædreland, da de gamle Klostre blev kongelige Len og Herregaarde!

Niels Hansen, cand. mag.

Kirkens Lære om Maria.

Matthias Joseph Scheeben, som døde 1888, er dermed ikke steget ned i Glemselens Grav, men hans spekulative, originale, theologiske Tænkning parret med dyb, inderlig Fromhed har sikret ham en stærk Indflydelse paa de efterfølgende Dogmatikere og religiøse Skribenter. Bevis derfor er ogsaa Bogen »*Die bräutliche Gottesmutter*« (Freiburg i. Br., Herder, 1936, 202 S., RM. 3,50), som *Carl Feckes* har stillet sammen af hans dogmatiske Haandbog. Er Scheebens Navn — han er blevet kaldt den nyere Tids største Mariolog — Garanti for, at vi i denne Bog kan øse af Kirkens klare og sikre Lære om Maria, saa har Udgiveren den Fortjeneste, at han har fremlagt de forskellige tankedybe Afsnit om Maria og Skriften, hendes Moderværdighed, Naadefylde, ubesmittede Undfangelse, hendes Medvirken ved Forløsningen og Mellekomst ved Naadens Fordeling paa et Sprog, som undgaar Originalens ofte alt for besværlige og vanskelige Konstruktioner. Vi har her et udmærket Kompendium om Maria, som er lige langt fra fromme Overdrivelser som fra deres Mening, der ligesom Protestanterne kun betragter Maria »*som Jorden, hvorfra den første Adam er blevet taget, ikke som en Person, der stod i det inderligste gensidige Samkvem med Christus.*« — z.

Magt og Penge i Kirken.

Under denne Titel har Pauluskredsen udsendt en Brochure paa 22 trykte Sider, som er en Oversættelse af tre Kapitler i Pater *Kother S. J.s* Bog »*Vom Geheimnis der Papskirche*«. Det er nogle apologetiske Problemer, der drøftes: Er Kirken kun et Magtsystem, som ikke kender højere Maal end at herske over Sjælene? Er Pavestaten en Nødvendighed eller nærmest et Vidnesbyrd om Kirkens verdslig-politiske Indstilling? Hvad om Kirkens Rigdom og maa Penge overhovedet nævnes i Forbindelse med Kirken? Paa disse Spørgsmaal giver P. Kother jævne og praktiske Svar, som mange maaske kunde give sig selv, men samlet og illustreret af nogle Eksempler som i denne Pjece, er de dog et lettere tilgængeligt Vaaben og hurtigere Hjælp i vort daglige Forsvar for Kirken. — z.

Fra Hovedstad og Provins.

Academicum Catholicums Generalforsamling.

Academicum Catholicum afholdt Onsdag d. 3. Juni sin ordinære Generalforsamling i Lokalerne Vesterhus. Formanden, *Politiadvokat Lotinga*, aflagde Beretning om det forløbne Aar, der — paa Trods af de mange Vanskeligheder, med hvilke alt Forsamlingsliv maa kæmpe i Nutiden — var gaaet over al Forventning godt og havde kulmine-

ret i 40-Aars Jubilæumsfesten med den uventet store Tilslutning. Formanden fremhævede den varme Interesse, *Hs. Excellence Biskoppen* i stedse stigende Grad har vist »A. C.«, og hvor magtpaaliggende *Hs. Excellence* finder det, at der stadig her i Vikariatet i Tider som disse, hvor den aandelige Kamp føres paa alle Fronter med saa skarpe Vaaben som næsten aldrig før, eksisterer en Forening af katholske Akademikere, som kan gøre deres Indsats i denne Kamp i den »Katholske Aktion«.

Til Administratores genvalgtes Politiadvokat *Lotinga* og nyvalgtes Cand. jur. Sekretær i Socialministeriet *Erik Odgaard* samt stud. med. *Kristen Bøggild* — alle enstemmigt.

I Anledning af en Anmærkning.

Det er med største Beklagelse, at jeg gennem Hr. *Alfr. Silcowitz's* Indlæg i »N. U.« Nr. 22 for i Aar erfarer, at jeg og de andre Administratores i A. C., der forberedte 40-Aars Jubilæet, fejlagtigt har haft den Opfattelse, at Hr. *Behnke* var død. Jeg kan som Undskyldning kun fremføre, at vi forhørte os hos forskellige mangeaarige Medlemmer af A. C. og derefter kom til dette Resultat.

Skulde disse Linier komme Hr. *Behnke* for Øje, skal han igennem dem vide, at havde Administratores vidst, at han endnu levede, havde han været selvskreven paa Hædersgæsternes Plads!

P. A. C.s V. *Aage Lotinga*.

St. Ansgars Fond.

Vi har haft den Glæde at modtage til St. Ansgars Fond:

K. Bisgaard, Horneby Kr. 10,00

A. M. Olsen » 10,00

En lille Skærv til Ugebladet med hjer-
telig Tak for alt godt, det bringer . . . » 3,00

Kr. 23,00

Tidligere indkommet Kr. 3358,00

Ialt . . . Kr. 3381,00

Idet vi takker vore offervillige Venner for deres Bidrag, benytter vi Lejligheden til igen at henlede alle vore Læserses Opmærksomhed paa vort Fond, som vil være af største Betydning ved »Nordisk Ugeblad«s Udvidelse. Maatte alle, især i dette Pressens Aar, give deres Skærv til dette vigtige Formaal! Mon de mere aktivt indstillede blandt vore Læsere ikke kunde hjælpe os med at bære Agitationen ud i Familier, Sammenkomster etc.?

Fra den vide Verden.

Nye Kardinaler.

Den hellige Fader vil den 15. Juni afholde et hemmeligt Konsistorium, hvor han vil tildele Præfekten for det vatikanske, apostoliske Bibliothek, Msgr. Giovanni Marcati,

og Propræfekt ved samme Bibliothek, Msgr. Eugen Tisserant, Kardinalpurpuret.

Den 18. Juni finder et offentligt Konsistorium Sted. Ved denne Lejlighed vil Pius XI give Kardinalhatten til Kardinal Frederico Tedeschini, som den 13. Marts 1933 blev udnævnt in pectore og den 16. December i Fjor blev Kardinal, samt til Wiens Pronuntius Enrico Sibilia, Francesco Malmaggi og Luigi Maglione, som blev udnævnt den 16. December i Fjor, samt til de to førstnævnte Kirkefyrster.

Symptomer i Tyskland.

Münchens Stadsskoleraad Bauer, som stod forrest i Kampen imod Konfessionsskolen under den Propaganda, der ved Aarets Begyndelse blev iværksat for Indmeldelse i Fællesskolerne, har for nylig i en nationalsocialistisk Lærersforsamling erklæret, at man var i Færd med Udarbejdelsen af en Rigslov, som skulde ophæve Konfessionsskolerne. — Ifølge Forordning fra Statspolitiet i Bayern skal enhver Præstekonference i Forvejen anmeldes til Politiet. — Det tyske Zeppelin-Rederi i Friedrichshafen har, grundet paa et »Utal« af Protestskrivelser, anset det for nødvendigt i en Meddelelse til Pressen at gøre en Undskyldning, fordi Pater Schulte har læst en hellig Messe under »Hindenburg«s Tur til Nordamerika. For det første var Pater Schulte ikke Gejstlig om Bord, han fløj ikke med efter Zeppelin-Selskabets Indbydelse, men var betalende Passager, for det andet læste han ikke daglig, men kun een Gang den hellige Messe, og for det tredje vilde enhver Repræsentant for andre kristne Bekendelser ligeledes have faaet Tilladelse til at holde en Gudstjeneste. Hvem har mon foranlediget dette »Utal« af Protestskrivelser? — De katolske Studenterhuse er blevet Maalet for »Straffeekspeditioner«, hvis aandelige Ophavsmand er det nationalsocialistiske Studenterforbund med en frafalden katolsk Korporationsstudent, Derichsweiler, som Anfører. I Köln er de katolske Korporationer »Rheinland«s og »Grötenburg«s Hjem blevet overfaldet og fuldstændig udplyndret. — Ifølge en Forordning fra Episkopatet vil Tysklands samlede katolske Ungdom paa Trefoldighedssøndagen (7. Juni) aflægge en højtidelig Trosbekendelse til den treenige Gud.

Valfarten til Haraldsted bliver Søndag den 21. Juni. Sørg for i Tide at reservere Dagen til Danmarks eneste Pilegrimsfærd. Valfarten udgaar fra Sankt Knuds Kirke i Ringsted ved 10-Tiden. Ved Ankomsten til Ruinen i Haraldsted læses Messe. Derefter et Par Timers Hvil. Tilbagekomst i Ringsted ved 6-7-Tiden. Det anbefales at deltage i Valfarten i Forenings- eller Menighedsgrupper.

Oktavugen efter Christi Legems Fest.

St. Ansgars Kirke. Torsdag d. 18. Juni 20 Proc. — And. hver Aften i Oktaven 20.

Jesu Hjertes Kirke. I hele Oktaven 19 $\frac{1}{2}$ And. Sønd. d. 14. Juni st. Messe 6, 7, 7 $\frac{1}{2}$. Sangm. 8 $\frac{1}{2}$. Levitm. 10. And. m. Præd. Proc. 19 (ikke 19 $\frac{1}{2}$).

Immaculatakirken. Proc. i Haven finder, i Tilfælde af daarligt Vejr om Torsdagen d. 11. Juni, Sted den følgende Sønd. Kl. 16.

Sakramentskirken. Søndagen i Oktaven Levitm. 10. Efter Messen udstilles det allerhelligste Sakr. indtil And. 18. — Paa Hverdage i hele Oktaven sakr. Velsignelse efter Messen 8. And. 20.

Rosenkranskirken. I hele Oktaven hver Morgen 8 $\frac{1}{4}$ Sangm. m. sakr. Velsignelse. Hver Alten 19 $\frac{1}{2}$ And.

St. Annæ Kirke. Sønd. d. 14. Juni 6 og 8 st. Messe. 9 $\frac{1}{2}$ Højm. m. Proc. i Hospitalets Have. 20 And.

St. Josefs Kirke. Sønd. d. 14. Juni 6 st. Messe. 9 Levitm. og Proc., 3 And.

St. Andreas Kirke (Ordrup). I hele Oktaven hver Aften 19 $\frac{1}{2}$ And. Sønd. d. 14. Juni 6 $\frac{1}{2}$ og 8 st. Messe, 9 Højm. Procession i Kollegiets Have, ca. 11 $\frac{1}{4}$ st. Messe. 19 $\frac{1}{2}$ And.

St. Knuds Kapel. Sønd. d. 14. Juni: Sangm. m. Præd. 8.

St. Nikolaj Kapel. (Strøbyvej 2, Hvidovre) Sønd. d. 14. Juni 9 $\frac{1}{2}$ Højm. 16 Proc. og Præd.

St. Antoni Kirke. Sønd. d. 14. Juni Procession efter Højmes- sen Kl. 10.

St. Teresæ Kirke (Rygaard). Torsdag d. 18. Juni Proc. i Haven Kl. 17.

Festprogram til Søndagen den 14. Juni i Roskilde.

(Christi Legems Procession).

Kl. 7 stille Messe, Kl. 9 Højmesse og Procession ad Frederiksborgvej og rundt til 3 Altre i St. Mariæ Hospitals Have. (Hefter med Processionssalmer å 10 og 15 Øre). I Processionen synges 2 Sæt, Side 14—20. Kl. 12 Middagspause. Lejesalen staar til Disposition for udenbys Deltagere. Her kan medbragt Mad nydes. Kaffe, The og Sodavand faas billigt.

Kl. 14 $\frac{1}{2}$ Foredrag i Festsalen af Pastor Bender og en Tale af Hr. Lærer Kiærulff om »Familien Larsen til Reformations- jubilæum og St. Knudsfeste. Kl. 17 Festandagt i Kirken.

Sommermarkedet i Brønshøj. Følgende Numre er udtrukne: Den store Lodseddel: 881—1158—86—1672—327—1836—1281—1365—233—1699—841—1697—1195—1533—337—1311—492—513—1970—197. De øvrige Bortlodninger: A 94, B 3, C 16, D 52, E 94, F 33, H 44, K 52. Gevinsterne bedes afhentede hos Passor Benzon inden 1. Juli.

En Portion af Kozlowski's Familielegat for ubemidlede, ugifte Kvinder eller Enker af de katolske Menigheder i København og Frederiksberg er blevet ledig. Ansøgninger maa indsendes inden 1. Juli d. A. Skemaer faas paa Menighedskontoret, Bredgade 64 (Kl. 13—16, Lørdag 13—14, Mandag lukket) og afleveres i lukket Konvolut samme Sted.

Kbhvn, d. 9. Juni 1936.

Forvaltningsrådet for St. Ansgars Menighed.

Rettelser og Tilføjelser til Listen over Provinsens Søndags- gudstjeneste i Sommermaanederne bedes indsendt til Red. senest d. 15. d. M. (Se N. U. 1935 Nr. 25, Side 655).

Kirkelig Kalender.

Juni.	Juni.
14. S. Søndag i Christi Legems Oktav.	21. S. Søndag i Jesu Hjertes Oktav.
15. M. i Oktaven.	22. M. Paulinus.
16. Ti. i Oktaven.	23. Ti. i Oktaven. — Vigilie.
17. O. i Oktaven.	24. O. JOHANNES DØBERS FØDSEL.
18. T. Oktav af Christi Legems Fest.	25. T. Jesu eucharistiske Hjerte.
19. F. JESU HJERTES FEST.	26. F. Oktav af Jesu Hjertes Fest.
20. L. i Oktaven.	27. L. Vigilie.

Juni.

Ugens Messebønner.

14. S. Søndag i Christi Legems Oktav (658—490); 2. Oktaven (652—484); 3. Basilius den Store ([38]—[39]).
15. M. i Oktaven (652—483); 2. Vitus, Modestus og Crescentia (943—774), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
16. Ti. i Oktaven (652—483); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
17. O. i Oktaven (652—483); som Tirsdag.
18. T. Oktav af Christi Legems Fest (652—483); 2. Ephræm Syrer (945), 3. Marcus og Marcellianus (946—776).
19. F. JESU HJERTES FEST; den ny Messe (fra 1929) til denne Fest findes ikke i Messebogen, men er udgivet i Særtryk af »Jesu Hjertes Budbringer«, Ryesg. 26, Aarhus, og faas ogsaa i Kath. Boghandel, Stenosg. 3, Kbhvn. V. Pris 10 Øre.
20. L. i Oktaven, Messe som Fredag; 2. Silverius ([5]—[5]), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).

M.-K. St. Ansgars K. »Det gode Raads Moder« M.: Tirsdag d. 16. Juni Kl. 19¹/₂.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 28. Juni Kl. 9 agter Hs. Excellence Biskoppen at meddele Firmelsens hellige Sakramente til voksne. De, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om snarest muligt at melde sig der, hvor de er blevet optaget, og at overvære det offentlige forberedende Foredrag i St. Ansgars Kirke Søndag d. 21. Juni Kl. 15.

Le lundi 15. Juin, à 5 h, Ouverture de la Retraite des dames prêchée en Français par le R. P. Mossong, Benedictin de l'Abbaye de Clervaux.

St. Franciskus' III Orden holder Møde den 19. Juni Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Min kære Mand,
 Manuduktør Kay Berggreen
 døde vel forberedt og efter et langt, smertefuldt
 Sygeleje den 27. Maj.

Benedicte Berggreen.

R. I. P.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 11. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalel (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 25.

Søndag den 21. Juni

1936

INDHOLD: Solen i den nye Pagt. — Liturgi, Vandringer og Rejser. — Kaptajn Christian Heuschen. — Presseudstillingens Prædiken. — Gilbert Keith Chesterton er død. — Flyvende Missionær. — Motta advarer mod Sovjetrusland. — Danske Katholiker, slut op om Odensestævnet!!! — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Søndagsgudstjeneste uden for København i Sommermaanederne. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Solen i den nye Pagt.

Som en sjælden naturlig og forunderlig harmonisk Afslutning paa den første, den festlige Del af Kirkeaaaret fejrer Kirken Jesu Hjertes Fest — Festen til Ære for Jesu allerhelligste Hjerte. Fra Jul til Pintse har Guds hellige Kirke — og vi med den — fejret Mindet om de vigtigste Begivenheder og Tildragelser i vor guddommelige Frelser Jordeliv, det Liv, der havde sit Udspring i Hans Guddomshjertes grænseløse Kærlighed til en falden og syndig Slægt. Derfor er det saa rimeligt og naturligt at afslutte Kirkens skønne Kæde af Mindefester ved at hylde og hædre, takke og tilbede hint guddommelige Hjerte, hvis uudgrundelige Væld af Kærlighed og Godhed vi har at takke for, at de Begivenheder, hvis Minde vi fejrer, fandt Sted. — Og sjældent harmonisk falder Festen til Ære for Jesu Hjerte netop i Aarets skønneste og rigeste Tid, i Solens og Sommerens Tid, saa sandt vor Herres Jesu Christi Hjerte er det nye Testamentes gyldne Sol, der randt i Bethlehem i Østerled

ved Vintertid og bragte Jordens Børn den nye Pagts forjættede Skærsommer med gyldne Dages Liv og Lykke og med lyse Nætters lune Luft og stjernesmykte Ynde.

Som Vaarens favre Maj er Jesu Moders Maaned, saaledes er med Føje Sommerens Juni Jesu Hjertes Højtidsmaaned; thi vel er Guds hellige Moder i Treenighedens underfulde Frelseplan at ligne ved Morgenens Stjerne, der tindrende lyser i Øst og bebuder den kommende Dag; men Solen, der bragte os Dagen, der aldrig faar Ende, er Jesu Hjerte, »hin Sjælesol, der gaar aldrig ned.«

Og som alt, der lever, gror og giver gylden Grøde i Sommersolens Varme, saaledes vokser Dyd og Daad og Hellighed og Højmod i hint velsignede og varme Straaleskær, der vælder ud — velsignende og varmende — fra Jesu Christi Hjerte, hint Hjerte, der med Rette af Kirken kaldes »Kærlighedens luende Ild« og af Digteren betegnes som »Solen i den nye Pagt.«

Men ak, for Tusinder og atter Tusinder af Mennesker er Jesu Hjerte endnu ikke blevet Livets Lys og Sjælens Sommersol! Med lukkede Øjne og bøjede Hoveder vandrer de med sløvet Syn og svækket Sans ad Lastens dunkle Vej og Syndens mørke Stier, medens Svamp og vilde Vækster vokser op i Sjæl og Sind. Derfor synes det os stundom, og med Rette, som om Sorgens sorte Skyer dækker Jesu Hjertes gyldne Sol, og med Føje sørger vi i slige tunge Tider med vor Frelzers Hjerte og søger med vort eget Hjertes Varme at forjage Sorgens triste Taageskyer fra hint Hjerte, der er og bør være alle Hjerters Konge og Midtpunkt, som Himlens Sol er Dagens Konge og det astronomiske Midtpunkt i vort eget Solsystem.

Af bedste Evne vil vi derfor fremfor alt gøre dette, naar vi nu i disse Dage sammen med vor hellige Moder Kirken fejrer Jesu Hjertes Fest og ogsaa ellers alle vort Levnedes Døgn og Dage, at Han, som Oldkirkens Fædre har kaldt for »lumen de lumine« — for Lys af Lys — maa være og vorde Lyset i vort eget Liv og blive og forblive det for alle Dage baade her og hisset. P. A.

Liturgi, Vandringer og Rejser.

Linus Bopp viser i sin nyeste Bog »*Liturgie und Lebensstil*« (Freiburg i. Br., Herder, 1936, 188 S., RM. 3,50), hvor uendelig rig Liturgien er, og hvorledes den, rigtig oplevet og øvet, paa bedste Maade præger menneskeligt Samkvem, Kærlighed og Ægteskab, Modersmaal, Familiens og Folkets Liv, Arbejde og Hvile. Kun faa aner den liturgiske Rigdom, og man maa være Forf. taknemmelig, at han paatager sig at aabne sine Medmenneskers Øjne for denne hellige Verden. Nedenfor bringer vi en Prøve, som viser, hvorledes Liturgien besjæler Vandring og Valfart, et Eksempel, som jo er aktuelt i Anledning af vor nationale Valfart til Haraldsted og Odense. —z.

Livet er Vandring. Derfor er Enkeltvandringer og Enkeltrejser ikke udelukkende Nyttrejser, der er til Dels ogsaa en højere Mening i dem. Det har altid været paafaldende, hvorledes de gamle Vismænd, Profeter og Sibyller var Vandringsmænd. Og Skønlitteraturen har villigt grebet Motivet: Helgenerne og Vismændene er Vandringsmænd. Johannes Climacus (død omkring 649), som i sin »Himmelstige« ogsaa lovsang den hellige Vandren, ser i Valfarter et Symbol paa Udvandringen fra Verden og Tiden op til Gud og et Middel til fuldstændig Uegennyttighed, rolig Forsagen af al Bekvemmelighed og Nydelse. »Skøn er Nøjsomheden, men dens Moder er Vandringen.« Ganske vist kender den erfarne Munk ogsaa en »Vandringsdjævel«, og han ved, at man kan tage sin onde Begærlighed med paa »Udflugten«. Man ved, at Ungdommen gerne vandrer, vel sagtens ogsaa af fysiologiske og psykologiske Grunde; den i Legemet ophobede Kraft søger Afløb, den unge Sjæl hungrer efter Oplevelser; men ogsaa en metafysisk Trang skjuler sig bag denne Alder, som jo overhovedet er meget stærkt metafysisk indstillet. Den indre Uro mod det evige ytrer sig ogsaa i den ydre Uro og Ustidighed. I dette Jordliv er vi Pilegrimme, Vandringsmænd, fjernt fra Gud (2. Kor. 5,6). De Kristne har derfor gerne vandret og valfartet; dette var for dem ogsaa Symbolet for den jordiske Vandring og Valfart mod Himlen. Med Forkærlighed foretog de Valfarter til Ind- og Udlandets store Helligdomme, først og fremmest gerne til det hellige Land og til Rom, det nye Zion. Derfor finder vi allerede i de allerældste Tider de Kristne paa Rejse. Mange vilde komme paa Spor af Overleveringer og saaledes samtidig tjene den kristne Videnskab, særlig dog ogsaa fremme Menighedernes Enhed indbyrdes og først og fremmest med Rom, Kirkens Midtpunkt, Enhedspunkt og Hjerte. Derfor overbragte de saa ogsaa samtidig konsekreret Brød eller i det mindste indviet Brød (Eulogi) som Tegn paa Enhed i Christus. Selv søgte de aandeligt Ud-

bytte af deres Rejser, eller Christi Kærlighed drev dem til at udbrede den kristne Tro. De søgte Christus og bar ham i rigere Fylde med sig hjem, eller de bragte Christus ud i det Fjerne som Missionærer og Sendebud. Allerede Ignatius af Antiokia (død omkring 107) bad paa sin Dødsfart til Rom i et Brev (7. Kap.) Biskop Polycarp af Smyrna om at skikke et Sendebud til Antiokias forladte Menighed; og han mente, at man godt kunde kalde denne »Gudsløber« og saaledes vel ogsaa »Gudsbringer«, ligesom han kaldte sig selv en »Gudsbærer«.

Denne nyttige Hensigt parres senere med en anden: man gør Valfarter for at sone eller erhverve sig Naade eller for begge Deles Skyld. Man stræber altsaa efter ved de hellige Steder at opnaa Estergivelse for Skyld og Straf, den Trøst, en lettet Samvittighed giver, og en Forbedring af Livsvandelen. Det gaar saa vidt, at selv Nonnerne i det mindste i deres Tanker vandrer og valfarter; derfor fremstilles de forskellige hellige Steder symbolsk i deres Klostre, og hvor det lod sig gøre, skaffede de sig den Aflad, som man ved den hellige Faders Gunst kunde vinde ved at opsøge disse Steder. Særlig Tyskerne laa Vandretangen i Blodet.

Hvad yder nu Liturgien til Beroligelse, Klarlæggelse og Aandeliggørelse af denne Trang? Naar vi iagttager de liturgiske Kendsgerninger, maa det først nævnes, at Kirken indflettede fælles Valfarter i den egentlige Gudstjeneste. Endnu i Dag har vi Friluftsp processioner paa Markusdagen og paa Bededagene; dertil kommer den pragtfulde Christi Legems Procession og de lokale og kirkelige Patroners Processioner, forskellig for hvert enkelt Sted. Ogsaa ved Kyndelmisse og paa Palmesøndag finder vi saadanne processionsagtige Udfoldelser. Under Processionsform føres den indviede Eucharisti paa Skærtorsdag til den saakaldte hellige Grav, og Opstandeshøjtideligheden Paaskelørdag-aften foregaar ogsaa under Processionsform. Bemærkningen »statio«, som i Messebogen er føjet til ved mange Dagsfester, røber den gamle Skik med Stationsvalfarter, som udgaar fra et fælles Samlingspunkt til den egentlige Højtidskirke. Aarhundreder igennem drog man i Form af en Fællesprocession hver Søndag efter Bestænkning med Vievandet til de tilstødende Klosterbygninger eller ud paa den omkringliggende Kirkegaard. Endelig foregik Messens Begyndelse, Overbringelsen af Evangeliebogen, som symboliserer Christus, til Læsepulten (Ambo — Lettner), Offergangen og Kommunionsgangen under enhver eucharistisk Gudstjeneste under processionsagtige Former, som ikke alene havde praktisk, men ogsaa symbolsk Betydning.

Men Liturgien søger ogsaa at gøre noget helligt ud af

Enkeltpersoners Rejse; særlig tog man en højtidelig Afsked med Pilegrimmene, ligesom man atter modtog de hjemvendte under liturgiske Former. Der fandtes nogle Messeformularer særlig bestemt for den eucharistiske Højtidelighed, før en Rejse blev paabegyndt, og Velsignelser, som blev foretaget uden for selve den højtidelige Messe. Og endnu indeholder Missale i det mindste een Formular »for Pilegrimme og rejsende« og Ritualen en »Velsignelse af Pilegrimme og rejsende«, som ogsaa bedes af rejsende Gejstlige, dog med Udeladelse af Slutvelsignelsen. Efter deres Indhold hører ogsaa Velsignelsen af Jernbaner og Waggoner her ind under. Endelig er der i 1931 tilføjet en speciel Velsignelse for Bjergbestigere og deres Redskaber.

Allerede de gamle Sakramentarer (Gelasianum og Gregorianum) indeholder Messebønner for rejsende, Bønner, som ikke blot findes brudstykkevis i vor Tids Rejsemesse, men som er blevet Kærneindholdet i den kirkelige Rejsevelsignelse, som meddeles uden for den eucharistiske Højtid. Indholdet af de forskellige Rejse-Velsignelsesbønner gaar ud paa at bede om, at Gud vil sende en ledsagende Engel, som f. Eks. Raphael, der saa trofast og lykkeligt ledsagede Tobias, at Gud vil give den rejsende en hel Engleskare som Følge, nej, hele den triumferende Kirke skal ledsage den rejsende overall, med Maria i Spidsen, alle Engle og Ærkeengle, Patriarker og Profeter, Apostelfyrsterne, de øvrige Apostle, Martyrerne, Bekenderne og Jomfruerne. Som Helgener for rejsende nævnede man særlig de hellige tre Konger, hvis Navne og Billeder jo ogsaa fandtes paa saa mange Gæstgivergaardes Skilte. Endvidere anraabte man foruden saa mange andre, særlig den h. Gertrud og den h. Julian, den gæstevenlige. Samtidig med Anraabelsen af den triumferende Kirke paakaldte man ogsaa Christus, Kirkens Hoved, som Rejseledsager, »alle Tidens Konge«, »Vejen, Sandheden og Livet«, Gud, som hverken »Sted eller Tid kan skille fra sine Skabninger. I en Rejsemesse til Ære for de hellige tre Konger kaldes Gud for de rejsendes »sande Sol, sande Stjerne og sande Lys.«

Under særlige Højtideligheder fik Pilegrimmene overrakt Rejsetasken og Vandringsstaven som Symbol paa, at de var Pilegrimme, og som Legitimation under Rejsen. Derfor nød de under deres Vandringer særlig Beskyttelse og særlige Forrettigheder, saa langt Kirkens og den kristne Kejsers Magtomraade rakte. Der findes ogsaa en særlig Højtidelighed ved Overgivelse af Korset til Pilegrimmene til Jerusalem.

I ad os nu se lidt paa det aandelige Indhold af denne Liturgi. Drejer det sig om Nytte-Rejser, beder Kirken om timeligt Held, saaledes som det ogsaa blev den h. Tobias

til Del. Jordiske Goder kan og skal jo være Midlet til at naa de evige. Bodsvalfarterne er egentlig ogsaa saadanne Rejser. Bodspilegrimmene kan opnaa Tilgivelse for deres Synder, finde den nye Vej, som Christus er, og Udholdenhed til at vandre ad den og vende hjem som bedre Mennesker, saa de ikke oftere afviger fra Guds Vej. Alle Pilegrimme kan det blive forundt at faa deres Tro forøget og deres Haab styrket. Pilegrimmene skal altid have den Tanke for Øje, at Rejsens Vej skal være saa uplettet som muligt; thi enhver Rejse indeholder i sig baade Farer for Legeme og Sjæl. Derfor gaar Salme 118 altid igen i de forskellige Velsignelsesformularer: *Beati immaculati in via, Salig den, der vandrer Vejen med uplettet Fod og efter Herrens Lov.*

Kaptajn Christian Heeschen, en Landsmand i Kanada.

Hvor Atlantens Bølger slaar mod Nova Scotias Kyst, sidder en gammel Sømand i Solskinnet uden for sit Hus og spejder med klare, blaa Øjne ud over Havet. Skibe kommer, og Skibe gaar; hans Blik følger dem, og de østgaaende, som forsvinder bag Horisontens Runding, faar hans Tankes Hilsen med til det fjerne Fædreland paa Jordens anden Halvkugle: Danmark.

Christian Heeschen er født i det gamle »Kongens København« inden for Voldene den 10. November 1856, saa i Aar fylder han firs; men endnu er hans Gang spændstig som en Ynglings, og hans Sind er let og lyst. Muntert fortæller han om sit Livs mangeartede Oplevelser. Han var Kadet i den danske Marine, tog Officerseksamen, men valgte at fare til Koffardis for at se sig om i Verden. Paa engelske, kanadiske og amerikanske Skibe sejlede han »rundt om hele Guds Skammel«, først som Styrmand, senere som Kaptajn.

Engang, da han som purung var forhyret med et Skib, hvor Tilværelsen var uudholdelig, saa han sit Snit til ubemærket, medens Skibet slæbtes ud af New Yorks Havn, at springe over Bord og svømme i Land; der stod han nu uden en Øre og uden andet Tøj end de vaade Klæder, han havde paa, men med frisk Mod paa nye Eventyr. Med en Bark fra Nova Scotia tog han Hyre til Halifax, hvor han blev i tre Aar og tog Styrmands- og Skippereksamen.

Derefter (det var i 1881) begyndte den unge Sømands egentlige Langfarter paa alle Verdenshave, hvor han op-

levede saadanne »Hverdagsbegivenheder« som Tyfoner, Skibbrud, Tropevejr, Orkan ved Haiti, hvor Skibet gik til Bunds, o. l. . . . En Gang eksploderede Skibets Krudtmagasin, hvorved fjorten Mand af Besætningen omkom; Kaptajn Heeschen selv blev slynget et godt Stykke bort gennem Luften og kom til Skade, saa han fik en kronisk Hjertefejl; men han holdt ud paa sin Post, til han havde faaet det synkefærdige Skib bragt i Dok . . . En anden Gang førte han en af Regeringens Dampere, der var udsendt for at lede efter et forsvundet Skib med 900 Passagerer om Bord. I en forrygende Snestorm stod Kaptajnen paa Kommandobroen atten Timer i Træk med Forfrysninger i Ansigt, Hænder og Fødder, men henved halvfems Sømil fra Øen Sable fandt de Skibet, de søgte — hvad brød man sig saa om sine personlige Lidelser!

En Tid lang gjorde Kaptajn Heeschen Tjeneste i den engelske Hær (deltog i et Par mindre Krige), en Tid i den kanadiske — »som nysgerrig Københavner«, siger han selv; »for der er ikke noget Sted i Verden, hvor der er noget paa Færde, uden at man jo der finder en Dansker, især en Københavner! Alt dette var, som Københavnerne plejede at sige, noget Sjov. Men jeg kom dog frem i Livet, og da jeg dengang var gift og havde Kone og flere Børn, saa maatte jeg jo, som de siger hjemme, lægge Hovedet i Blød for at skaffe Udkommet.« Kaptajnen beklædte da i en længere Aarrække forskellige administrative Stillinger i New York, Charlottetown og Halifax; det sidste Sted nyder han nu sit Livs velfortjente Otium — en for sin Retskafenhed og aldrig svigtende Elskværdighed anset og højagtet Mand.

Om den Tildragelse i hans Liv, der har den største Evighedsbetydning for ham, nemlig hans Konversion, maa man helst høre ham selv fortælle:

»I 1875 opholdt jeg mig henved tre Maaneder i Rom. Hver Morgen gik jeg til Messe i St. Peters Kirke, og det gjorde et dybt Indtryk paa mig. I mange Aar blev jeg

Kaptajn Chr. Heeschen.

ved at gaa til Messe, og det paa mange Steder i Verden: Afrika, Syd- og Nordamerika, spansk Vestindien, Kanada og Staterne.

Efterhaanden blev jeg mere og mere klar over hele vor hellige Religion; kun paa eet Punkt var jeg ikke klar, og skønt jeg i en Periode af mange Aar udspurgte mange derom, kunde jeg aldrig opnaa andet end et let henkastet eller ligegyldigt Svar. Dette Punkt var: Skærsilden.

Husk vel paa, at jeg forlod Hjemmet som en ren, men en letsindig Dreng; selv maatte jeg søge Vejen til vor Frelasers Kors.

Men Guds Haand (til Guds egen, naadige Tid) ledte mig til at faa mine Øjne aabnet. Det gik saaledes til:

En Dag hørte jeg, at der skulde holdes en Gudstjeneste paa Helligkors Kirkegaard, og bestemte at ville overvære den. (Jeg var dengang Officer, og det var henimod Slutningen af Verdenskrigen.) Jeg red derud, fik fat paa én til at holde min Hest og gik saa ind paa Kirkegaarden.

Indtil da havde jeg kun Begreb om Himmerige og Helvede, men kunde slet ikke forstaa Nødvendigheden af Skærsilden eller Meningen dermed.

Gudstjenesten begyndte, Monsignor Kelly, nu Biskop af Oklohama, prædikede; som et Lyn saa jeg da Meningen, jeg i saa mange Aar havde søgt. »Søg, og du skal finde.« Jeg kunde have raabt »Eureka!« — jeg har fundet det!

Kort Tid efter blev jeg optaget i Kirken af min mangeaarige Ven Monsignor Maurice Mc'Donald, Rektor ved St. Dunstans Basilika i Charlottetown.

Min Konversion bragte mig den rigeste Glæde, men ogsaa den største Sorg, for den blev Aarsag til, at min Hustru og mine tre voksne Børn forlod mig. Jeg har lidt haardt og bittert for min Tro, men jeg er maaske netop derfor kommet til Erkendelse af dens store Værdi. Jeg vilde ikke for al Jordens Eje undvære den.

Gud har været meget god imod mig hele Livet igennem, og jeg har i alle Maader haft Heldet med mig (et Par Kugler i Kroppen var jo ikke saa farlige, eftersom jeg blev helbredet igen). Jeg har set meget, lært meget og prøvet meget, og nu sidder jeg og ser tilbage med Taknemmelighed og Glæde paa et rigt, bevæget Liv, hvor jeg i de mindste Enkeltheder og Tildragelser ser Guds vise, algode Styrelse. Hans hellige Navn være lovet.«

I Overensstemmelse med hele Kaptajn Heeschens ridderlige Karakter er den dybe Kærlighed, han nærer til Guds hellige Moder. Der er »tændt i mig en Kærte, som skal brænde evigt til Guds Moders Ære«, skriver han.

Ved Siden af Kaptajns Brev, som jeg her har citeret, ligger der foran mig en hel lille Samling Digte, maskin-

skrevne paa løse Blade, men en bedre Skæbne værd. De er naturligvis alle paa Engelsk, som jo er Kaptajns andet Modersmaal. Ud af hver Linie stiger der en Duft af Renhed og Fromhed, hist og her isprængt en Kraft og Humor, der fryder Hjertet. Den lille, danske Dreng, der altid søgte Gud og fandt hans Spor blandt Blomster og Fugle, vel sagtens paa Københavns gamle Volde, i Kirsebærgangen eller Frederiksberg Have; den vidtbefarne Sømand, der mødte Guds Storhed under alle Himmelstrøg, paa det aabne Hav, i Storm og i Stille; den gamle Mand, saa ung i Sind, med den Bøn paa Læben: »Gid Gud vil lade mig blive ved med at være en Dreng!« — glad ved Livet, glad ved Naturens Skønhed som en Dreng, med et Barns Godhed mod alle, baade dem, der ler, og dem, der lider.

Og saa er Slutakkorden i disse Digte denne: Naar Gud, mit Livs store Skipper, kalder, saa svarer jeg tillidsfuldt og lydigt: »Javel, her er jeg!«

Med Interesse følger Kaptajn Heeschen den katholske Kirkes Fremgang i sit Fædreland, som han kun een Gang siden sin Ungdom har gæstet (1907). I det Brev, han sendte mig sidste Jul, sluttede han med at ønske Velsignelse over »alle Guds Børn i Danmark«; som Genhilsen vil maaske en og anden dansk Katholik bede et »Hil dig, Maria« for vor gamle Landsmand og Trosfælle.

Erikke Rosenørn-Lehn.

Presseudstillingens Prædiken.

(Fortsat.)

February is the Catholic Press month

er en af Overskrifterne i de Forenede Staters Sal (Februar er den katholske Pressemaaned), som straks minder os om, at ogsaa den katholske Presse i Reklamens Land er sig Propagandaens Magt bevidst. En effektiv Statistik forkynder, hvad Katholicismen der i det hele taget har naaet. De 20.523,000 Katholiker — den samlede Befolkning beløber sig til 127 Mill. — med deres 30,250 Præster har rejst

18,344 Kirker,
10,429 Skoler,
669 Hospitaler,

og der udkommer i U. S. A. ialt 4631 Publikationer med et fælles Oplag paa 8.990,657 Eksemplarer.

Men Landets største og stolteste Bidrag til den katholske Presses Udvikling er sikkert *The N. C. W. C. News Service*, et katholsk Pressebureau af anseligt Format (1312 Massachussets Avenue, N. W. Washington D. C.) Det be-

gyndte sin Virksomhed d. 11. April 1920, efter at tre Faktorer havde fundet hverandre til et frugtbart Samarbejde. Fra Verdenskrigens Dage havde man det saakaldte N. C. W. C., d. v. s. *National Catholic War Council*, en Organisation, som havde taget sig af katholske Anliggender i Krigens Tid og efter dens Slutning kaldtes *National Catholic Welfare Council* med den Opgave at danne et Centralorgan for hele den amerikanske Katholicisme under Biskoppernes Ledelse. I 1920 stiftedes saa et Pressedepartement, hvortil den Nyhedstjeneste overgik, som den katholske Journalist- og Ud-giverforening *Catholic Press Association* (C. P. A.) i Forvejen og siden 1912 havde forsynet i alt 23 katholske Blade med. Under Ledelse af en Biskop som Formand og en katholsk Journalist som Direktør udviklede dette Bureau sig saa godt, at det nu betjener 104 Kunder, der repræsenterer 418 forskellige Publikationer, udgivne ikke blot i U. S. A., men ogsaa i 19 andre Lande. Der sendes hver Uge til disse Blade ca. 50,000 Ord (55 Spalter) samt et udmærket Billedmateriale. Stoffet, som udsendes, omfatter ikke blot Nyheder fra hele Verden, men ogsaa underholdende og oplysende Stykker for Ungdom, Kvinder, Børn, biografiske Artikler om fremragende katholske Personligheder, Artikelserier fra kendte Forfattere, saasom Hilaire Belloc. Bureauet tog fremragende Del i Moralligaens Kamp mod den dekadente Film, ligesom det ydede den største Indsats, hvor det gjaldt om at oplyse og mobilisere den offentlige Mening mod det gudløse Rusland og Meksiko. Ogsaa Februar som Presse- og Propagandamaaned organiseres af dette Institut. Resultaterne af 15 Aars Arbejde ses ikke blot i Abonnementvæksten, der for mange Avisers Vedkommende var over 60 %, men særlig maa det fremhæves, at de katholske Blade, der var tilsluttet N. C. W. C., alle, paa eet nær, kom igennem den amerikanske Pressekrise i Aarene 1930-35, ja, der blev oven i Købet grundlagt 15 nye Blade, saa man forstaar, at Methodisterne kunde opfordre sine Medlemmer til at »adoptere det katholske journalistiske System.«

Det katholske Pressebureau i Polen.

Ogsaa det katholske Polen har indset Nødvendigheden af en organiseret Nyhedstjeneste, og den 1. Maj 1927 blev der i Warszawa stiftet »*Kap*« (Det polske katholske Pressebureau). Programmet lød paa at forsyne Ind- og Udland med paalideligt katholsk Nyhedsstof, forsvare Kirken i Polen mod Angreb, alt i intimt Samarbejde med den katholske Aktion og de kirkelige Myndigheder. To Gange om Dagen udsendes der Bulletiner paa Polsk til de 208 Abonnenter, som Bureauet i 1936 betjente i Indlandet: d. v. s.

ca. 90 % af hele den polske periodiske Presse. Men hver Maaned informerer en særlig Bulletin paa eet af de tre Hovedsprog ogsaa den øvrige Verden om polske katolske Forhold, og i 1936 sendtes Efterretningerne til ca. 90 Blade, fordelt over 22 Lande i og uden for Europa. En særlig Afdeling forsyner ogsaa med Illustrationer og katolsk Billedstof. I øvrigt hører Polen dog næppe til de førende Lande inden for den katolske Presseverden. Som man ved, er det først for nylig blevet besluttet at udgive et ka-

Fra Ungdommens Sal. Paa venstre Side har den italienske Ungdom symbolsk fremstillet sit Samarbejde med Biskop og Pave. Lige foran svinger en Jocist Hammeren = Pressen.

tholsk Dagblad, og af den periodiske Presse bestaar langt den største Del af Blade, som udelukkende dyrker Opbyggeligheden.

En ærlig Sammenligning.

Paa store Vægtavler har de tjekkoslovakiske Katholiker tegnet deres statistiske Oplysninger, som er uforbeholdt ærlige og omfattende, hvor de sammenligner den katolske og ikke-katolske Presses Stilling. Hvad egne Trykkerier angaar, er Forholdet mellem den katolske og ikke-katolske Presse 1:40, blandt udgivende Selskaber er det 1:50 og blandt udøvende og uddannede Journalister 66:901. De mønstergyldige grafiske Fremstillinger belyser i øvrigt Forholdet i alle Retninger. Hvad Dagspressen angaar, erfarer vi, at der blandt den slaviske Del af Befolkningen

staar et samlet katholsk Oplag paa 350,000 over for et samlet ikke-katholsk paa 4.700,000, og blandt Tyskerne er Forholdet 75,000 og 1.225,000. Medens de katholske Slaver under Hensyn til Befolkningsandelen skulde have 77 % af alle Dagblade, har de i Virkeligheden kun 7 %, og de tyske Katholiker burde i Forhold til deres Tal have 93 % af alle Blade, medens de andre i Virkeligheden har fulde 95 %. Hvad Tidsskrifterne angaar, staar et samlet Oplag paa 2 Mill. over for et samlet ikke-katholsk paa 8,5 Mill., og over Halvdelen af de katholske Blade er udelukkende religiøs-opbyggelig Presse. Jeg har talt med en af Udstillingens Arrangører, som fandt det betænkeligt og alt for nedslaaende at offentliggøre saadanne sammenlignende Tal, men mon ikke de fleste vil synes om denne Ærlighed, mon den ikke vil være banebrydende og vejvisende for andre Nationer, mon den ikke vil tvinge de ansvarhavende i Landet til at rejse Presseproblemet til effektiv Behandling?

Presse og Kunst fra Østrig.

Med Rette fremhævede Greve Dalla Torre den østrigske Udstillings høje Standard og roste dens kunstneriske Leder, Prof. Klemens Holzmeister. I en ny, fornem Voksteknik er Vægttavlerne blevet udført, man vilde ogsaa benytte Lyseffekter, men fik ikke Lov dertil, formentlig fordi den Hellige Fader ikke ønskede andet end saglig og enkelt Værdighed, maaske ogsaa af Hensyn til Omkostningerne. Den utvivlsomme Fremgang i det katholske Liv i Østrig, især siden Verdenskrigen, fremgaar tydeligt af Sammenligningen mellem Tilstanden i

	1930	1935
Bladenes Personale	655	1564
Personalets Lønninger	2.116,000	6.348,000 Sch.
Papir	1.247,746	8.112,283 Tons
Sættemaskiner	1	86
Trykkemaskiner	83	401

Glædeligt og af stor Interesse er den Fremgang, som Arbejderpressen opviser, fordi den viser, at det nye Østrigs vigtige indrepolitiske Problem, Erobringen af Arbejdermasserne, gør sikre Fremskridt, trods alle de mørke Skildringer, som vi for Eksempel lige har læst i »Politiken«, hvor *Merete Bonnesen*, af Smerte over hendes marxistisk-kommunistiske Venners Fald i Wien, ser de sorteste Syner. Her nogle Tal: Den katholske Arbejderpresses Oplag

	den faglige	den kulturelle
1897 . . .	—	5,000
1919 . . .	20,000	10,000
1936 . . .	165,000	60,000

Andre glædelige Fænomener inden for den østrigske katolske Presse er »Schönere Zukunft«, der med sine 20,000 Abonnenter overhovedet er det største katolske tyske Tidsskrift af denne Art, den »Österreichische Woche«, der som illustreret Bilag til flere Aviser naar et Oplag paa 200,000 hver Uge, ligeledes »Wiener Kirchenblatt«, som regner med en Læsekrede paa ca. 700,000. Sammenligningen med den ikke-katolske Presse saa vi dog ikke gennemført, en beklagelig Mangel her og andre Steder.

(Sluttes.) —z.

Gilbert Keith Chesterton er død.

Vaaren i Aar har foruden daarligt Vejr bragt hele Serier af store Ulykkestilfælde: Flyvekatastrofer i Tyskland, Holland og Skandinavien, Togkatastrofer i Østrig og Italien, Ulykken i Bulgarien og den frygtelige Drukneulykke i Tjekkosllovakiet. Nu er England blevet ramt af en stor national Ulykke, G. K. Chestertons pludselige Død, en Sorg, som hele den øvrige Verden, især den katolske, deler med Englænderne. En Aandens Stormand er død, en Kirkens og Kristendommens Mand, som førte sin blanke, blinkende Kaarde saa mesterligt som faa! For to Aar siden modtog Chesterton sammen med H. Belloc Gregoriusordenens Udmærkelse; man syntes næsten, det var at forklejne ham at behænge ham med Ordener: Han, Digteren, Journalisten, Redaktøren, Filosofen, Kritiker, Politiker, Taler, Essayisten, Biografen kendtes og værdsattes i Forvejen af hele Verden.

Chesterton blev født 1874 i Kensington, London, og allerede i Skolen, først i St. Pauls School og senere paa King's College, indbragte hans litterære Præstationer ham offentlig Udmærkelse. Disse udprægede og enestaaende litterære Evner tvang ham snart ind paa Journalist- og Forfattervejen. Da han i 1922 gik over til den katolske Kirke — 10 Aar efter sin Broders Konversion og 4 Aar før Hustruens — fandtes hans Navn for længst blandt Landets og Verdens ypperligste Skribenter, grundet paa en ganske enestaaende, alsidig og genial Produktion. Herhjemme er Chesterton blevet introduceret af Johannes Jørgensen, der i Januar 1910 skrev en Artikel om ham i Nationaltidende. Først derefter udkom Harald Nielsens Artikler om den »moderne Reaktionær«, der efterfulgtes af Johannes Jørgensens polemiske Indlæg, som paaviste den religiøse Grundtone i Chestertons Forfatterskab, ligesom J. J. ogsaa var den første herhjemme, der opdagede »Orthodoxy«s Værdi. Senere har som bekendt Henning Kehler oversat Bogen til Dansk (Fritænkeri og

Retroenhed), og endnu senere har Sigrid Undset oversat en anden af Ch.s ypperligste Bøger, *The everlasting man*. Ch.s Detektivhistorier er i de senere Aar ofte blevet gengivet i Bladene, især i Berlingske Tidende.

For Kirken og Kristendommen har Ch. været mere værd, end en hel Armé betyder for et Land i Krig. Naar den engelske Katholicisme nyder saa stor Anseelse i sit Hjemland, skyldes det i høj Grad ogsaa Ch.s Indsats. Saa

G. K. Chesterton.

broget og mangfoldigt hans Forfatterskab end var, det omfattede jo Noveller og Romaner, dramatiske og lyriske Bøger, Biografier og apologetiske Skrifter, Rejsebeskrivelser og Kritikker, alle Vegne opdagede man, især efter hans Konversion,

hans Verdensanskuelse, hans katholske Syn paa Tingene. Han var med sine talløse Paradokser, sin glimrende Stil, sin gnistrende Munterhed den mest fængslende Prædikant, man kan tænke sig. Den katholske Grundtone i hans Digte, siger en Kritiker, er saa haandgribelig, at mange af dem kunde synges i Kirken. Og Ch. var en Prædikant, der omvendte. Hans Apologi har virket mere

end hele Bibliotheker af den tilsvarende Faglitteratur. Latterlighedens Vaaben har ingen svunget mere effektivt mod Tidens Brøst end han.

At opregne alle hans Bøger vilde føre for vidt. Maaske vil der senere være Lejlighed til en udførligere Vurdering af den afdøde. Vi maa dog nævne to Biografier, som maaske vil blive glemte i andre Nekrologer, skønt Ch. ogsaa i dem naaede det ypperlige; det er hans Skildringer af Frans af Assisi og Thomas af Aquino.

I et af sine Digte spørger Ch., hvad der mon blomstrer i en Primulas lille gyldne Kalk, og han svarer i Digtets sidste Vers: »Den almægtige hviler deri, Cherubim og Serafim, og de synger i Dag og til evig Tid Adonai Elohin«. Maatte den geniale Kristen, der med et overbevisende-klart Øje saa og opdagede det evige alle Vegne i denne Verden, nu saa meget klarere skue den Gud, som han har tjent saa trofast og med alle sine Evner! R. I. P. —z.

Flyvende Missionær.

Missionsforposterne i Nord-Kanada vil endnu i Sommer komme til at staa i Forbindelse med hinanden ad Luftvejen, idet P. Paul Schulte, O. M. I. har udarbejdet Planerne hertil i de Forenede Stater, før han ombord paa Zeppelinere »Hindenburg« vendte tilbage til Europa.

P. Schulte er Stifter af og Præsident for MIVA, en Organisation, som forsyner Missionerne hele Verden over med alle Slags moderne Transportmidler.

I næste Maaned agter han at vende tilbage til New-York ombord paa en Damp, som skal medtage to 6-Personers Junker-Maskiner. Den ene af disse vil blive ført af P. Schulte selv, den anden af en Lægpilot. Han vil selv for et Aar overtage Ledelsen af Arbejdet i Kanada, fortæller han i et Interview i Lakehurst, New Jersey. Han vil arbejde i Egnen omkring Hudson Bugten, Chesterfield Inlet og MacKenzie Floden i Nord-Kanada.

Ideen til at »motorisere Missionerne« fik P. Schulte, da han hørte om en af sine Missionskammerater, der dødssyg i dagevis blev baaret gennem Junglen for at faa Lægehjælp, men som døde før Ankomsten til Bestemmelsesstedet. Med Flyvemaskine vilde hele Turen have taget 2½ Time.

P. Schulte er en blond, blaaøjet Kæmpe, 6 Fod høj og meget stærk. Altid smiler han. Altid arbejder han. Han er født i Magdeburg, men kom som Dreng til Westfalen, hvor hans Moder endnu bor.

I 1914 var han endnu kun en Skoledreng, men han meldte sig ved Hæren og kom til at kæmpe i det berømte Kejserinde Augusta Grenader Regiment inden for den prøjsiske Garde i Frankrig, Rusland, Tyrkiet og paa Balkan.

Under Krigen blev han flere Gange dekoreret for Tap- perhed. To Gange blev han saaret saa alvorligt, at han Dage igennem svævede mellem Liv og Død. Men han kom sig saa fuldstændigt, at han i Krigens sidste Aar blev Fly- ver i den tyske Flyvereskadre.

Men P. Schulte selv vil ikke tale om, hvad han har gjort under Krigen. Vil man høre derom, maa man gaa til hans Venner. Det er ikke alene Ydmyghed og Beske- denhed, der faar ham til at tie, men ogsaa Minderne om al den Sorg, Krigen bragte ti' ham selv. Hans to Brødre, Franz og Leo, blev dræbt — og begge ligger de begravede i fremmed Jord.

Fire Aar efter Krigen — i 1922 — blev denne tidligere tyske Soldat og nu Christi unge Soldat præsteviet i Hün- feld nær Fulda. Tre Aar derefter blev han som Præst sendt til Berlin-Lankitz.

Og saa, fortæller NCWC's Pressebureau, skete der en vidunderlig Ting. Han opdagede, hvorledes han kunde anvende sine Erfaringer som Krigspilot i Kirkens Tjeneste.

Han besøgte Tempelhofer-Flyvepladsen i Berlin, og hans Hænder dirrede efter endnu en Gang at føle Styregrejterne lystre hans Greb. Men han tog sig sammen med en Kraftanstrengelse: Han var Præst! Men Tankerne pressede paa, og lidt efter lidt saa han klart, hvor hans Arbejde laa: han skulde bruge Flyvemaskinen i Missionens Tjeneste. Det var en vanvittig Ide.

Det varede næsten to Aar, inden han fik endelig Tilladelse af sin Superior til at tage det uhørte Skridt at blive flyvende Missionær.

Hvor ædelmodigt Tilladelsen blev givet, ses bedst af de Ord, Kardinal Schulte, Ærkebiskoppen af Köln, udtalte i et Interview i Januar 1927 om den flyvende Præst: »Kære P. Schulte, af hele mit Hjerte velsigner jeg dig og dit Arbejde. Jeg haaber, at din Ide vil spredes over hele Jorden.«

Nogle Maaneder senere blev MIVA stiftet.

I flere Aar arbejdede P. Schulte i Afrika som flyvende Missionær. Den Velsignelse, der var over hans Arbejde der, haaber han vil følge ham i Nord-Kanada nu i Sommer.

Han har været i to private Audienser hos Paven, i Februar 1932 og afvigte Oktober. Ved denne sidste Audiens sagde Hans Hellighed: »Det er ikke nødvendigt at forsøge at gøre mig begejstret: Jeg er begejstret. Selvfølgelig skal moderne Transportmidler anvendes i Guds Tjeneste. Alle moderne Opfindelser eksisterer kun for at tjene det overnaturlige Liv. For der staar skrevet: »Ethvert Væsen skal tjene Gud.« Det Arbejde, du nu udfører, er godt, er nødvendigt.«

Fra »Universe«.

Motta advarer mod Sovjetrusland.

I det schweiziske Nationalraad har den katolske Forbundsraad Motta indtrængende advaret sit Land imod at genoptage den diplomatiske Forbindelse med Rusland.

Han benægter hver Nødvendighed. Ruslands Andel i Verdens Udenrigshandel er forsvindende lille. I Aaret 1935 har et lille Land som Schweiz, paa $4\frac{1}{2}$ Mill. Indbyggere, haft en Udenrigshandel, der er større end det umaalelige Ruslands med sine 160 Millioner Indbyggere. Den russiske Udenrigshandel er sygnet fuldstændig hen. I 1935 beløb den sig alt i alt til kun 1650 Millioner Guldfrancs, medens den schweiziske Udenrigshandel mødte op med et Tal, der overskred 2 Milliarder.

Belgien anerkendte sidste Aar Sovjetunionen. Handelsresultaterne blev dog en Skuffelse, hvad Ministerpræsident Zeeland har erklæret offentligt. Ligesom Schweiz har heller ikke Holland anerkendt Sovjetunionen og agter heller ikke at gøre det. Og dog overstiger dette Lands Handel med Rusland betydeligt Belgiens Handel. 1933 anerkendte de Forenede Stater Sovjetunionen. Anerkendelsen blev anbefalet af Bankerne og andre Forretningskredse. Maalet blev ikke naaet.

Vilde den russiske Regering i Øjeblikket være i Stand til at give Afkald paa direkte eller indirekte at støtte den kommunistiske Propaganda? Det kunde Sovjetregeringen ikke, selv om den lovede det. Men i vore Øjne er den kommunistiske Propaganda en Forbrydelse, ganske vist en Forbrydelse, som vor Lovgivning endnu ikke har fastlagt og straffet som saadan, men dog en Forbrydelse. Endnu i Dag er Sovjetunionen uadskillelig fra 3. Internationale.

Imellem Sovjetunionen og det kommunistiske Parti bestaar en delvis Personernes Identitet og en forvirrende Interessernes Solidaritet. Moskvas Indflydelse arbejder overalt. 3. internationale svinger Brandfaklen i Vesteuropa og fejrer der Forbindelsen mellem Kommunismen og Anarkiet. Moskvas Indflydelse arbejder, hvor den kan, ined Dannelsen af Folkefronten. Den faar de franske Kommuniste til at acceptere Militærkreditter og de schweiziske til at afslaa dem. Den kommunistiske Taktik kender alle Former og alle Afskygninger. Den søger at opflamme Revolutionerne i Brasilien, Argentina, Uruguay og andre af Syd-Amerikas Stater. Holland, Portugal og Jugoslavien ligesom Syd- og Mellemamerikas 20 Republikker handlede derfor ligesom Schweiz.

Ved C. H.-S.

Danske Katholiker, slut op om Odensestævnet!!!

Med hurtige Skridt nærmer den 12. Juli sig, hvor danske Katholiker skal fejre St. Knuds Mindefest! Festen bør blive en Milepæl i den danske Katholicismes Historie!

Disciplin allerførst!

Hertil bør alle danske Katholiker hjælpe! Lykkes Festen, er det til alles Ære, mislykkes den, er det til Skam for alle. Men denne sidste Mulighed regner vi kun med paa Papiret!

Det vigtigste Løsen er Disciplin! Maaske ligger netop den Søndag lidt ubekvemt for dine private Planer; men vor Martyrkonge valgte jo heller ikke af egen Vilje sin Døds-

dag ved Midsommertide. Maaske er du utilfreds med Togtiderne, Mødets Program etc. Husk, at den Slags bedst ansættes af dem, der er sat til at overse det hele. Den enkelte kan ikke gøre bedre for det fælles Bedste end at tegne sin Plan efter den Ramme, der er lagt for ham.

Særtoget for alle, der ikke er sære!

For Københavns og Sjællands Vedkommende vil det være af største Betydning, at alle, der paa nogen Maade kan, benytter *Særtoget Kl. 7,03*. Komitéen har jo bestilt det i Tillid til, at der mindst vil komme 500 Passagerer med. Særtoget vil let kunne naas af de fleste. Fra Helsingør afgaar f. Eks. Toget 5,3¼ (ad Nordbanen), fra Rungsted Toget 6,21, fra Maaløv Toget 5,56; de naar alle Københavnertoget.

Særtoget frembyder andre Fordele! Man kan inden Tilbagereisen Kl. 23,00 deltage i Aftenmødet i Odense og samles om Kaffebordene i Forums store Sal (Prisen for Kaffe og Kager bliver 1 Kr., der betales ved selve Mødet). Ved Tilbagekomsten til København — stadig med Særtoget — vil der være sørget for, at alle hurtigt befordres hjem i Nærheden af deres Boliger. Toget standser i *Valby*, paa *Hovedbanegaarden* og føres igennem til *Østerport*. Ved de to sidstnævnte Stationer holder »Ringbilen« parat til at køre ad følgende 4 Ruter:

Fra Hovedbanen:

- 1) *Vesterbrogade — Frederiksberg Allé — Allégade — Smallegade — Peter Bangsvej — Sønderjyllands Allé til Linie 14's Endestation i Vanløse.*
- 2) *Farimagsgade — Nørrebrogade — Frederikssundsvej til St. Antoni Kapel, Frederikssundsvej 225.*
- 3) *Vesterbrogade — Strøget — Højbroplads — Knippelsbro — Torvegade — Amagerbrogade til Sporvejens Endestation i Sundby.*

Fra Østerport St.:

- 4) *Strandvejen — Ryvangen — Gersonsvej — Hartmannsvej — Jægersborg Allé til Lynqby Station.*

Der er kun een Fællespris for Bilerne, hvor man end staar af, *kun 40 Øre*. Man bedes tegne sig forud hos Billetsælgerne, ellers risikerer man, at der ingen Plads er. Tegningen er bindende.

Beslut Dem nu hurtigst muligt til at tage med og køb Billetter omgaaende. Derved letter De Arbejdet for Arrangørerne!

Mange vil sikkert gerne hjælpe fattige Trosfæller til at deltage i Festen. Køb derfor en Billet og forær den til en, der ikke har Raad, eller til Komitéen, *Stenosgade 4; Pater*

Bender vil saa sørge for, at den rette kommer til at gøre Brug af den. Vi er allesammen Lemmer paa eet Legeme. Lad os vise vor Forstaaelse heraf.

Det sidste Nyt fra Odense.

I Programmet er der foretaget to Forandringer: Pontifikalmessen er udsat $\frac{1}{2}$ Time, da Ekstratoget fra København først naar Odense ved 11-Tiden.

Da Hr. Pastor Osterhammels Sundhedstilstand er vaklende, har Pastoren trukket sig tilbage fra Talerrækken, og i Stedet for ham taler under Festmødet Hr. Stortlingsmand Carl P. Wright, Oslo. Efter sikkert Forlydende vil Johannes Jørgensen deltage i Stævnet.

I Tiden fra 2.—13. Juli er der i Korinth paa Fyn samlet Pigespejdere fra 28 Lande til Jubilæumsstævne. Af dem er der mellem 300—400 katholske Spejdere. Disse vil da i Ekstratog komme til Odense og tage Del i Festen. Blade i forskellige Lande har udbedt sig Billeder og Oplysninger for at gøre sine Læsere bekendt med St. Knuds Mindefest. »Osservatore Romano« har ligeledes Efterretning om samme. »Die Woche«, det store tyske Ugeskrift, har udsendt en Repræsentant til Odense for at tage Billeder fra Odense, St. Knuds Kirke og St. Knuds Helgenskrin. Er Interessen stor i Udlandet — saa er den ikke mindre i selve Danmark. Flere Lokalkomiteer har sendt Bud efter flere Festtegn, og Salget af disse her i Odense er meget livligt.

Det er da godt, at Odense ejer det store dejlige Forum, hvor godt 4000 Mennesker kan følge den hellige Messe. Alteret vil staa paa den store Tribune, hvor der ogsaa er Plads til 60 Sangere og Kirkefyrsterne. Ikke een behøver at være bange for ikke at kunne følge den hellige Handling.

Til Ekstratogene vil der møde nogle fra Menigheden, der vil vise Vej til Forum. De, der ankommer enkeltvis paa Hovedbanegaarden, skal følge Sporvejslinien til venstre til Nørregade, hvorfra den første Vej til venstre (Skulkenborg) fører til Forum. Rutebilerne kan standse foran St. Albani Kirke, Albanitorv, hvorfra der vil opgives dem deres respektive Parkeringspladser, vistnok ved selve Forum.

Skulde nogen ikke være i Besiddelse af Festtegn, kan de faas i St. Albani Skole, Adelgade 3.

Medbragt Mad kan afleveres og vil gratis blive opbevaret i Skolen. Alle Deltagere samles i Forum og skal helst være paa Pladsen dér senest Kl. 10 $\frac{1}{2}$.

Billige Spisesteder opgives i Festprogrammet, som delvis tilstilles Lokalkomiteerne, delvis kan købes i Forum før Højmassen. Lokalkomiteerne anmodes om at returnere de Billetter, der sandsynligvis ikke vil kunne sælges, til Hovedkomiteen senest den 6. Juli, da der vistnok bliver Brug for dem her i Odense.

Nye Bøger.

En Beda Bog.

Ikke blot det katolske England, men ogsaa det protestantiske fejrede i Fjor 1200 Aarsdagen for den hellige Beda den Ærværdiges Død. Den foreliggende Bog, (*Beda. His Life, Times, and Writings*. Edited by Hamilton Thompson. Oxford University Press. Humphrey Milford, London 1935. XVI og 277 S., 15 sh.), der er tænkt som et Minde-skrift for den hellige, er skrevet af en Række Universitets-professorer og udgivet paa Foranledning af den anglikanske Biskop af Durham, i hvis Katedralkirke Beda har fundet den sidste Hvile.

I ni Afhandlinger skildrer de enkelte Forfattere den hellige Bedas Liv og Værk med stor Grundighed og Kendskab til Kilderne. Den historiske Side er behandlet i de to Kapitler: »The Age of Bede« og »Northumbrian Monasticism«. Bogen henvender sig nærmest kun til Theologer og Historikere af Fag. Paa enkelte Steder vilde en Katholik gøre en afvigende Opfattelse gældende eller bringe en anden Fortolkning. I sit Forord til Bogen hævder den anglikanske Biskop en direkte Forbindelse mellem Beda og den anglikanske Kirke. Det er typisk for den anglikanske Indstilling, og der er skrevet saa meget om det Emne, at det ikke kan betale sig, at komme nærmere ind derpaa. Bogen præsenteres i det fine Udstyr, som Oxford University Press er berømt for.

H. Kossmann S. J.

Fra Hovedstad og Provins.

Katholsk Ungdomsværn

afholdt ordinær Generalforsamling i Vesterhus Onsdag d. 10. Juni. — Hr. Sparekassefuldmægtig Johs. Mohn valgtes til Dirigent. — Formanden og Kassereren aflagde Beretning. Blandt Aarets Begivenheder maa særlig fremhæves Festen for de 14-aarige med Hans Excellence Biskoppen som Hovedtaler, og med usædvanlig stor Tilslutning. Genervalg fandt Sted af Formand, Kasserer og Sekretær, og ligeledes genvalgtes Frøken Endresen og Frøken Grüner som Suppleanter — d'Herrer Fuldmægtig Johs. Mohn og Kontorchef P. Westh-Hansen som Revisorer. Derefter afholdtes den ekstraordinære Generalforsamling, hvor de paa den ordinære Generalforsamling i 1935 forestaaende Lovændringer endelig vedtoges.

P. J.

En uforglemmelig Dag.

Torsdag den 11. Juni holdt Ringsted Menighed sin første Christi Legems Procession efter 28 Aars Forløb. De tre Altre var smukt pyntede. Menighedens nye Sogne-

præst, Pastor Cortenraad, bar det Allerhelligste. Processionen gik gennem den smukke Præstegaardshave og St. Joseph Søstrenes Have. Unge Piger fra Roskilde glædede os med deres smukke Sang. Processionen, som havde 200 Deltagere, blev filmet. En hjertelig Tak til Pastor Cortenraad for den skønne Fest.

Deltager.

Fra den vide Verden.

En ny Kampagne i Tyskland.

Den store Sædelighedsproces mod de saakaldte Franciskusbrødre — der ikke er Franciskanere — er vist beregnet som Erstatning for Deviseprocesserne, der nu har mistet deres Sensationskraft. Nu vil man paa anden Maade bringe den katholske Klerus i Vanry. Statsadvokatens Anklager er for Størstedelen baseret paa Aandssvages Udsagn. Vi vil ikke nægte Muligheden af, at enkelte Brødre kan have forbrudt sig. Men den Omstændighed, at 267 Ordensmedlemmer beskyldes, og 109 er blevet fængslet, giver noget at tænke paa. Den nationalsocialistiske Presse reklamerer dog vidt og bredt med disse Processer. Deres Bestræbelser gaar først og fremmest ud paa at generalisere de enkelte Tilfælde — om hvis Art og Omfang man som sagt ikke er i Stand til at dømme, da det tredie Riges Retsvæsen mere tænker paa »Folkets Gavn« end paa Saglighed og Upartiskhed — og vække det Indtryk, at man ikke sidder til Doms over enkelte Mennesker, men over et System og Praksis inden for den katholske Kirkes Klostre og Ordensvæsen. Man har givet det Udseende af, at sædelige Udskejelser af enhver Art saa at sige hørte til Dagsordenen inden for denne Kongregations Huse, og at de kirkelige Myndigheder havde dækket over et saadant Uvæsen.

Socialismen i Belgien.

Det belgiske socialistiske Parti, som efter de for nylig afsluttede Valg er blevet det stærkeste, offentliggør i sit Hovedorgan »Le peuple« et Opraab, hvoraf man kan slutte, at Kampen imod Konfessionsskolen (den frie Skole) er Hovedpunktet paa deres Program: »Socialismens Fremtid«, hedder det, »hvilér først og fremmest paa den frie Skoles Nederlag«.

Hollandske Biskopper og Nazismen.

Trods den Bekendtgørelse, som det hollandske Episkopat har udsendt, og hvori meddeles, at alle de Katholiker, som arbejder for Nationalsocialismen, udelukkes fra Sakramenterne, har det saakaldte »Katholikraad«, som er blevet stiftet af agitatoriske Grunde inden for det hollandske na-

tionalsocialistiske Parti, dog deltaget i et ekstraordinært Møde, som Partiledelsen foranstaltede i Utrecht. De tilstedeværende Partifunktionærer erklærede, at de trods Biskoppernes Forbud vilde forblive paa deres Pladser inden for Bevægelsen. Den nationalsocialistiske Deputerede for Nederlandenes første Kammer, Grev de Marchant et d'Ansembourg, som nedstammer fra Limburger-Landets katholske Adel, og som gentagne Gange havde afgivet højtidelig Erklæring om at trække sig tilbage fra det nationalsocialistiske Parti, hvis Biskopperne forlangte det, har endnu ikke taget Konsekvenserne af Episkopatets Bekendtgørelse.

Valfarten til Haraldsted.

Sjællændere! Fordi I skal fejre Knud den Hellige i Odense d. 12. Juli, bør I dog ikke glemme Sjællands Værnehelgen af samme Navn, Knud Lavard. I kan mageligt overkomme begge Dele. For øvrigt gives der kun een rigtig Valfart i Danmark med Bøn og Sang ud ad Landevejen, nemlig den, der Søndag den 21. Juni udgaar fra Sankt Knuds Kirke i Ringsted Kl. 10.30.

Her er nogle praktiske Oplysninger om denne Pilegrimsfærd

Det billige Søndagstog gaar fra København Kl. 6,26 og er i Ringsted Kl. 7.49. Billetprisen er Kr. 3,20.

Der gaar i øvrigt Eksprestog Kl. 8.20; det er i Ringsted Kl. 9.24. Pris Kr. 4,80 foruden Hurtigtogsbillet.

Kl. 9.45 er der stille Messe i Sankt Knuds Kirke. Kommunion kan uddeles, naar det ønskes.

Der gøres opmærksom paa, *Valfartssangbogen er udsolgt*. I Stedet vil derfor »*Sangbog for danske Katholikere*» blive brugt. (Pris: Kr. 2,25). Husk endelig at tage den med!

Ved Ankomsten til Ruinen i Haraldsted ca. Kl. 12,30 læses stille Messe. Pilegrimmene opfordres til at bede Ministrantsvarene med og recitere i Kor sammen med Præsten: Kyrie, Gloria, Credo, Sanctus og Agnus Dei. Derpaa er der Hvil indtil Tilbagevandringen, som begynder Kl. 16. Ankomst til Ringsted Kl. 18.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 28. Juni Kl. 9 agter Hs. Excellence Biskoppen at meddele **Firmelsens** hellige Sakramente til voksne. De, som endnu ikke har modtaget dette Sakramente, anmodes om snarest muligt at melde sig der, hvor de er blevet optaget, og at overvære det offentlige forberedende Foredrag i St. Ansgars Kirke **Søndag d. 21. Juni Kl. 15.**

En Portion af Kozlowski's Familielegat for ubemidlede, ugifte Kvinder eller Enker af de katholske Menigheder i København og Frederiksberg er blevet ledig. Ansøgninger maa indsendes **inden 1. Juli d. A.** Skemaer faas paa Menighedskontoret, Bredgade 64 (Kl. 13—16, Lørdag 13—14, Mandag lukket) og alleveres i lukket Konvolut samme Sted.

Kbhvn., d. 9. Juni 1936.

Forvaltningsraadet for St. Ansgars Menighed.

Søndagsgudstjeneste uden for København i Sommermaanederne.

	Messe. Kl.	Højmesse. Kl.	Andagt. Kl.
Aabenraa	9 ¹ / ₄	16
Aakirkeby (Jernbanegade)	10	18
Aalborg (Kastelvej)	6 og 8	10	15
Aarhus (Ryesgade 26)	7 og 8	10	19
Assens (Nørregade 3)	10
Dalum Kloster	6 ¹ / ₂	10	17
Ebeltoft: ... 2. Sønd. i de ulige Mdr.	10
Esbjerg (Nørregade)	7	10	19
Faaborg (Rasmussens Hotel): 2. Sønd. i Md.	10
Fredericia (Sjællandsgade)	7	9 ¹ / ₂	14
Grenaa: ... 2. Sønd. i de lige Mdr.	10
Haderslev	7	9 ¹ / ₂
Hadsten (Teknisk Skole): 4. Sønd. i Md.	10
Helsingør (Nygade 8)	8	10
Holbæk (Kastanievej 19)	9 ¹ / ₂
Holmegaards Glasværk, 2. Sønd. i Md.	9
Hvidovre (St. Nicolai Kapel, Strø- byvej 2), hver Sønd.	9 ¹ / ₂ m. Præd.
Horsens (Nørregade 19)	7 ¹ / ₂	10
Hørslølm	9
Kolding (Alhambravej)	7 ¹ / ₂	9 ¹ / ₂	19
Køge (Elisevej)	8	10	17
Ledreborg	9 ¹ / ₂
Mariho (Ny Østergade)	8 ¹ / ₂	10	polsk
Nakskov	9 dansk	10 ¹ / ₂	polsk 19 ¹ / ₄
Nyborg (Stella Maris, Vindingevej)	10
Nykøbing F.	8	10
Næstved	8	10
Odder (Holsteinsgade 29): 2. og 4. Sønd. i Md.	10
Odense (Torvet 7)	8	10
— (St. Josephs Hospital)	6
Pindstrup: ... 1. og 3. Sønd. i Md.	10	14 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade)	7	10	20
— 2. Sønd. i Md.	8	11	20
Ringsted (St. Knudsgade)	8	10
Roskilde (St. Olgade)	8	10	17
Rudkøbing	10
Rønne (Østergade 59)	10	18
Silkeborg (Vestergade)	7	10
Slagelse (Frederiksgade)	8	10	19 ¹ / ₂
Svendborg (Havnegade 1)	8	10
Sønderborg (Kongevej 27): Alle Søndage undt. 1. Sønd. i Md.	10
Taastrup (2. Sønd. i Md.)	10
Tønder (Statsskolens Aula) 1. Sønd. i Md.	10
Vejle (Blegbanken)	7	9 ¹ / ₂
Vordingborg (Hotel Valdemar, 1. Sal): Sidste Sønd. i Md.	10

Kirkelig Kalender.

Juni.	Juni-Juli.
21. S. Søndag i Jesu Hjertes Oktav.	28. S. 4. Søndag e. Pintse. — Petrus og Paulus.
22. M. Paulinus.	29. M. PETRUS og PAULUS.
23. Ti. i Oktaven. — Vigilie.	30. Ti. Pauli Ihukommelse.
24. O. JOHANNES DØBERS FØDSEL.	1. O. JESU DYREBARE BLOD.
25. T. Jesu eucharistiske Hjerte.	2. T. Marias Besøgelse.
26. F. Oktav af Jesu Hjertes Fest.	3. F. Leo II.
27. L. i Oktaven. — Vigilie.	4. L. 6. Dag i Petri og Pauli Oktav

Juni. Ugens Messebønner.

21. S. **Søndag i Jesu Hjertes Oktav** (662—497); 2. Aloysius (948—778), 3. Jesu Hjertes Oktav (Særtryk, se forr. Nr.); Jesu Hjertes Præfation (smst.).
22. M. Paulinus (951); 2. Jesu Hjertes Oktav; Jesu Hjertes Præfation.
23. Ti. i Jesu Hjertes Oktav (som paa Festen); 2. Vigilien (954—781), 3. Gudsmoder ([90]—[94]); Slutningsevng.: Vigiliens (955—781). — *Eller*: Vigilie til Johannes Døbers Fødsel (953—780); 2. Oktaven, 3. Gudsmoder; Jesu Hjertes Præfation.
24. O. Johannes Døbers Fødsel (957—782); 2. Oktaven; Jesu Hjertes Præfation.
25. T. Jesu eucharistiske Hjerte ([179]); 2. Vilhelm (961), 3. Johannes Døbers Oktav (957). Jesu Hjertes Præfation.
26. F. Oktav af Jesu Hjertes Fest (som paa Festen (Særtryk)); 2. Johannes og Paulus (961—787), 3. Johannes Døbers Oktav (957—783).
27. L. Vigilie til Petrus og Paulus (968—790); 2. Johannes Døbers Oktav (957—783), 3. Gudsmoder ([90]—[94]). — *Eller*: 4. Dag i Johannes Døbers Oktav (957—783); 2. Vigilien (968—790), 3. Gudsmoder, Slutningsevng.: Vigiliens (970—791).

St. Antoni Kirke, Brønshøj. Sønd. d. 21. Juni. Stille Messe Kl. 6¹/₂, Højmesse Kl. 9. De følgende Søndage indt. 9. August incl. er der om Søndagen kun een Messe, nemlig Højmesse Kl. 9.

 Vor kære Søster
Suzanne Monnet
 døde stille og roligt den 3. Juni 1936, styrket ved
 Kirkens Sakramente for de døde.
 Paa Familiens Vegne,
Ingrid Monnet.

Begravelsen har fundet Sted.
 Den afdøde anbefales til de troendes Forbøn.
 R. I. P.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Aflereret til Postvæsenet Torsdag d. 18. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvarfalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 26.

Søndag den 28. Juni

1936

INDHOLD: Petrus- og Paulus-Salme. — »Katholsk Oxfordisme.« — Rexisternes gærende Kræfter i Belgien. — Presseudstillingens Prædiken. — Herr Adventisten. — En ung katholsk Alpinist. — Fra de tyske Katholikers Kamp. — Nye Bøger. — Paa Lytterpost. — Fra Hovedstad og Provin. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

PETRUS- OG PAULUS-SALME

(Aurea luce...)

*Med gylden Glans og røde Røders Purpur-Pragt
har Livets Gud Alverden klædt i Lysets Dragt
og tjældet Himlens Hvalv i Solens Straaleskær
til Pris for Fyrsterne i Romas Martyrhær.*

*Paa Korsets Kongestol den ene Livet lod;
for Bøddelsværdet randt den andens Martyrblod.
Nu hyldes hisset de i Himlens høje Raad,
mens Roma evigt mindes deres Dyd og Daad.*

*O, højst lykkelig Stad i Jordens Jubelaar,
som smykt med slige Heltens Blod for stedse staar!
Ved ingen Kejser blev dig slig en Glans til Del,
som hines Død forlenede dig fuld og hel.*

*Du, Hjordens Vogter, Himlens Vægter, hør vor Bøn:
vort Værge vær paa Livets Vej i Lys og Løn
og løs vor Sjæl, i Syndens svære Lænker lagt,
at vi maa mærke Kraften af din Nøglemagt.*

*Og du, som bragte Verden Bud om Sandheds Sol
og fylked Hedningfolket om din Lærestol,
med stille Sind vi lytte til din Vidsoms-Røst,
at ogsaa vi maa høre med til Herrens Høst.*

*Thi prise vi af al vor Magt med skellig Grund
den hellige Trefoldighed i allen Stund
og takke tusindfold for hine tvendes Fest,
hvis Liv og Lære er vort eget Levnedes Læst.*

Peter Andreasen.

„Katholsk Oxfordisme.“

Vi afviser »Oxfordismen«. Den er ikke blot en Modesag, der lever paa Reklame og Sensation — et »Udvorteshedens Spektakel« vilde Søren Kierkegaard sige (han brugte Glosen om den unge Grundtvigianisme) — men Oxfordismen er en Vildfarelse, en Sekt. Dens Leg med Guds Førelse, dens misforstaaede og karikerede Skriftemaal og fremfor alt dens principielle Ligegyldighed eller Ringeagt over for Dogmerne tvinger os til at sige Nej til denne Bevægelse — til Trods for dens tilsyneladende gode Frugter. De viser kun, at den er Medicin for Protestantismen, men ikke derfor Sundhedsdrik for Katholiker.

Saa meget mærkeligere er det, at en af de nyeste Oxfordbøger, Ronald Fangens »Det nye Liv«, paa mange Steder taler helt eller næsten helt katholsk. Udtalelserne, der næppe gør Bogen mere oxfordsk, er dels Kritik af protestantiske Synsmaader, dels Tankegange, der udgiver sig for at være oxfordske, men i Virkeligheden er katholske.

Katholicismen lægger Vægt paa Gerningen, Menneskets Medvirken med Naaden; Protestantismen lærer, at Mennesket kun forholder sig modtagende til Frelsen, som udelukkende er Guds Gerning. R. F. tager Afstand fra den protestantiske Passivitet og kræver Helliggørelse, »Det, at vi uden ham intet kan gøre, betyder ikke, at den Kristne skal være passiv. Det virkelige Kristenliv begynder, naar

Aanden driver til at leve det. Det er Handling« (S. 18). Ved Handling tænkes ikke blot paa det oxfordske Vidnesbyrd: »Er Vidnesbyrdet alt, vi har at gøre? Nej! Rigtignok møder man dem, der siger, at vi kun er modtagende, frelst een Gang for alle, og de gode Gerninger betyder intet for Gud. »Det«, siger R. F., »er farlig Tale, farlig, fordi den fornægter det kristne Liv, Væksten, Helliggørelsen« (S. 21). Det er noget henimod Blasfemi at tale om Guds Naade, om det fuldbragte Frelsesværk, som om det var en Sovepude« (S. 55).

R. F. paapeger endnu andre Grunde til Protestantismens Passivitet. Dens eskatologiske Indstilling med Christi nære Komme i Vente medfører, at man »hengiver sig til en Slags passiv Forventningstilstand« (S. 65). Andre Protestanter er »optaget af at tænke paa den Naadetid, som venter dem efter Døden, og som de een Gang for alle har faaet Adgang til ved Troen. Ogsaa her resulterer det i passiv, uforpligtet Kristendom. Det kan blive noget af en kristen Last« (69).

Medens altsaa Protestantismen gør Mennesket uvirksomt, bestaar det kristne Liv efter R. F. i Stræben efter Fuldkommenheden — eller for at tale oxfordsk, i Virkeliggørelsen af Absoluterne — hvilket Pastor Messerschmidt med Rette kaldte et »Slag i Ansigtet paa Luther«.

Side 87 afviser R. F. den protestantiske Opfattelse af »Følelsen som ægte og eneste Pant paa, at vi har faaet Del i det kristne Liv.« Han kalder dette Krav til Kristendommen for »from Egoisme og østerlandsk Mystik.«

En Prøvesten paa katholsk Tankegang er Spørgsmaalet: Petrus. Der vover R. F. sig langt ud! Han har et helt Kapitel om Simon Peter«. Petrus »er den første blandt Disciplene« (S. 79), »deres Ordfører ved alle mulige Lejligheder; Mesteren holder paa ham i tykt og tyndt og udnævner ham til sin Kirkes Grundvold, kalder ham en Klippe.« »Her staar vi over for hemmelighedsfulde Ting; for var der noget, Petrus efter alt menneskeligt Skøn ikke var, saa var det netop en Klippe. Men Jesus kaldte denne vankelmødige: Klippe, og om det ikke var sandt, saa blev det sandt, for Mesteren gjorde det til Sandhed«. »Saaledes som Peter ophøjede Christus ikke nogen anden af sine Disciple«. — »Saa kommer det Døgn i Petri Liv, som vi helst springer over: Passionsdøgnet.« »Men i det Døgn, da Frelseren døde for Verdens Skyld, døde ogsaa Peter fra sig selv. Og som Frelseren opstod, blev ogsaa Peter født paa ny. Det var en ny Peter, som mødte den opstandne Christus. Den vankelmødige var blevet til Klippe. Nu kunde Christus bygge paa ham.« »Der findes i denne Verden intet større, mere gribende end de tre Vers i Johannes-

evangeliets sidste Kapitel, hvor Christus giver Peter den store Missions- og Sjælesørgeropgave.« »Peter havde faaet den dybe Kærlighed til Frelseren; Christus selv havde skabt den i ham. Og dermed blev det gaadefulde Paradoks bogstavelig sandt: Simon Peter blev Klippen. Nu kunde han staa frem paa Pintsedagen og grundlægge Christi Menighed paa Jorden, vogte hans Lam og hans Faar.«

Det Perspektiv, denne Skildring aabner, peger ikke mod Oxford, men mod Rom!

Jeg sanker endnu et Par katholske Aks fra Bogens Sider. S. 118: »Jeg har den største Respekt for store Theologer, Jeg tror, at den rigtige Theologi er en hellig Forskning, og jeg er inderlig taknemmelig, hver Gang jeg gennem det, jeg læser, faar større Kundskab og dybere Forstaaelse af Kristendommen. Vækst i kristen Erkendelse er uadskillelig fra Vækst i kristent Liv.«

S. 120: »Den sande Kristendom er den, der har befriet sig for Individualismens Kvælertag og skaber et levende Fællesskab i kristen Frihed og Kærlighed.«

S. 123: »Sektvæsenet, Isolationstrangen, sidder dybt i de fleste Kristne. At miste Blikket for det universale i Christi Budskab er en Synd. Det er sikkert, at de, som i Dag fornægter Kristendommens universale Adresse, ikke har Sans for det, som hører Guds Rige til.«

S. 125 bringer en klar Bekendelse af Christi Guddom: »Guds Søn og Menneskesøn i en og samme Person — det er Christi Hemmelighed.«

Endnu et Træk kunde paapeges — om ikke som katholsk, saa dog som visende bort fra Protestantismen. Det er den Vægt, som R. F., og i øvrigt Oxford i det hele taget, lægger paa »Vidnesbyrdet«. Hvad man end kan mene om disse forvandlede Menneskers Bekendelser, en Ting er givet, at Vidnesbyrdet indtager den Plads, der ellers i Protestantismen tilkommer Prædikenen. Et Brud paa Princippet om Prædikenens Førsteplads! Ensbetydende med Prædikenens Afskaffelse! —

Der findes i R. F.s Bog endog et Kapitel om eller rettere med veritabel Helgendyrkelse — desværre ikke den katholske, men en Kanonisation i levende Live af Frank Buchman. Men dette uheldige Afsnit skal ikke gøre Skaar i Glæden over Bogens mange katholskfarvede Udtalelser, der ikke er mindre paafaldende ved, at Ordet »katholsk« ikke nævnes i Bogen saa meget som en eneste Gang.

A. Menzinger, S. J.

Rexisternes gærende Kræfter i Belgien.

Ogsaa en neutral Tilskuer maa med Spænding følge det sejrige Fremstød, som har bragt de belgiske Rexister 21 Repræsentanter i Parlamentet og saaledes med eet Slag gjort dem til Landets fjerdestørste Parti. Og saa maa der oven i Købet ligge mere bag de 21 Mandater, thi disse alene kan ikke forklare den Ophidselse, som Sejren har afstedkommet i Pressen. 21 Mandater er dog trods alt ikke nok til at udøve bestemmende Indflydelse, naar Partiernes Stilling er følgende: (Tallene i Parentes fra det gamle Parlament.)

Katholsk Union.....	63 (79)
Liberale	23 (24)
Socialister.....	70 (73)
Flamske Nationalister	16 (8)
Kommunister.....	9 (3)
Rexister.....	21 (0)

Det nye Partis Fører Léon Degrelle er 28 Aar gammel; han studerede i sin Tid Filosofi og Jura i Løwen, men har aldrig taget en Eksamen. Efter flere Aars Studium traadte han ind i et Bogforlag, hvis Ledelse han senere har overtaget. Karakteristisk er Degrelles store Talerevner.

Léon Degrelle har endnu for nogle Aar tilbage arbejdet sammen med den Katholske Union paa socialt og kulturelt Omraade. Fra denne Tid stammer Navnet, som er en Forkortelse af Bevægelsens Løsen: »Christus Rex noster« (Christus vor Konge).

Det var de yngre Medlemmer af Partiet, der flokkedes om Degrelle, og som med Ungdommens hensynsløse Idealisme begyndte at udforme deres egne Ideer om Samfundets Fornyelse. Parlamentarismens Magt og især Misvækst skulde kraftigt beskæres. Regeringens Autoritet skulde styrkes. De politiske Partiers System afviste man og ønskede et korporativt System bygget op paa de pavelige, sociale Encyklikaers Tanker.

Degrelles voldsomme Agitation kastede sig ogsaa over al Slags virkelig og formentlig Korruption. Katholikernes politiske Stilling i Belgien har i de sidste Aartier været vel underbygget. Ved en ypperlig Organisation og enig Optræden har de øvet afgørende og gavnlige Indflydelse paa Samfundet, hvorsomhelst de vigtige Problemer afgjordes, for Eks. paa Skolen. En Krisetid, som den vi lever i, maatte dog ogsaa udsætte dette Partis Prestige for Rystelser. En Række finansielle Sammenbrud ramte Personer

og Institutioner, som stod Partiet nær, Tilfælde, som let kunde udnyttes i Valgkampen, skønt Partiet i øvrigt selv var begyndt at rense ud blandt alle mindre paalidelige Elementer.

Til aabent Brud mellem Partiet og den unge Opposition kom det i September i Fjor, da Degrelle stormede det katholske Partis Aarsforsamling i Courtray og forlangte Partiformanden Statsminister Paul Segers Tilbagetræden. Segers derpaa følgende Proces imod Degrelle sluttede med en Redegørelse fra Dommerens Side, som ikke var ugunstig for Rexisternes Udrensningsaktion, og Forvirringen øgedes, da Degrelle ogsaa beskyldte andre førende Personligheder for Bestikkelse og ikke helt sobre finansielle Forretninger. For at bekæmpe Splittelsen i egne Rækker saa de belgiske Biskopper sig nødsaget til i sidste Efteraar at forbyde Gejstlige og Ordensfolk at staa i Forbindelse med Degrelle. Kampen fortsattes heftigere end før, og Rexisterne vandt frem, men endnu før Valget var det tvivlsomt, om de unge og gamle ikke alligevel vilde marchere som eet Parti til Valget. Forhandlingerne førte ikke til noget Resultat, Degrelle fortsatte sin voldsomme Kampagne, hans eminente Talegaver forstod at sætte Ild i Masserne, han fandt Slagord som »Banksters« for at brændemærke de med Bankerne allierede Politikere, og trods det, at han forlangte Entré ved sine Valgmøder, noget ganske uvant i Belgien, var disse overmaade godt besøgt.

Set fra et katholsk Standpunkt er det beklageligt, at den Katholske Union har mistet sin Førerstilling blandt Partierne til Fordel for Socialdemokraterne, eller at Mænd som van Zeeland maatte opgive deres Stillinger. Den hæmningsløse Kritik af alt og alle er heller ikke paa sin Plads. Men Rexisterne vil i øvrigt i alle kulturelle Spørgsmaal gaa med Unionen, saa Valgets Udfald næppe betyder nogen Svækkelse for den rent religiøse Stilling. Rexisterne er bestemte Modstandere af Marxismen, uden at man derfor maa blande dem sammen med Nazisterne. I deres Blade »Rex« og »Le Paysreel« stiller de sig meget kritisk over for Hagekorsbevægelsen. Degrelle har utvivlsomt store Planer, og han tvivler selv ikke om at kunne udføre dem. Efter Valget udtalte han: »Vi vil erobre hele Landet, derfor vil vi heller ikke samarbejde med nogetsomhelst andet Parti. Vi vil inden for 6 Maaneder fremtvinge Kamrets Opløsning for saa at vende tilbage med 60 Mandater og overtage Magten.« Alt dette er foreløbig store Ord. Tiden maa afgøre, om Bevægelsens store Løfter om at afhjælpe den sociale Nød, ordne Sprog- og Skolestriden, vil blive indfriet.

Presseudstillingens Prædiken.

(Sluttet.)

Hvor Kvinder udbreder Pressen.

Her skal ikke tales om den Sal, der rummer Kvinde-
ligaens Blade fra alle Lande (hvor vi ogsaa har opdaget
D. K. K. F.s Blad), og som meget smukt har den kathol-
ske Familie og den kvindelige Ungdom som Hovedemner
at samles om. Vi

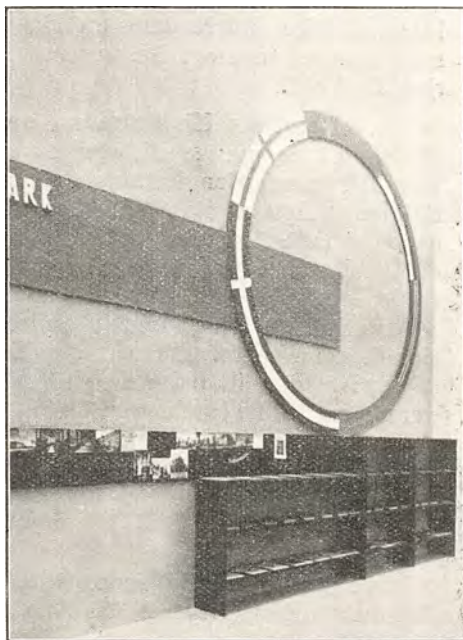
tænker her nærmest
paa Augustinusvær-
ket i St. Maurice i
Schweiz, som i 1906
blev grundl. af Kan-
nik *Louis Cergneux*
af Abbediet *St. Mau-
rice* med den gode
Presses Udbredelse
som Formaal og et
særligt kvindeligt
Personale, som lever
alene for denne Op-
gave. Blandt andre
periodiske Publikation-
er udgiver dette
Selskab i 300 Sogne
af det franske og ty-
ske Schweiz de res-
pektive Sogneblade
med et ugentligt Op-
lag paa 80,000. I

1917 oprettedes der
en Filial i Lugano,
»Tipografia *La Buona
Stampa*«, hvor de

større Aviser og Tidsskrifter i Tessin trykkes, bl. a. det
mest udbredte Dagblad »*Giornale del Popolo*«. Siden 1926
virker Værkets Personale ogsaa i »*Impremerie Sierroise*« i
Siders, Wallis, hvor der trykkes »*La Patrie Valaisanne*«.

Et Dagblad i Lommeformat.

Spanien er stærkt repræsenteret, og man kan ikke an-
det end optimistisk haabe paa Fornuftens, Ordenens og
Kristendommens Sejr i dette gammel-katholske og nu saa
haardt hjemsogte Land, naar man staar over for saa mange
Beviser paa handledygtig Idealisme. Naar man paa »*El
Debate*«s Væg læser, at Bladet har fem Udgaver om Dagen,
eller et andet Sted, at »*Ya*« udkommer tre Gange om Da-
gen, er de basunblæsende Engle, der under Moltoet: »In

En Del af den skandinavisk-baltiske Sal
med Nationalfarverne.

omnem terram exivit sonus eorum« (Deres Lyd naar Al-verden) ikke blot et Fantasibillede, men glædelig Virkelighed. Ved Siden af den store, tunge og tykke Festudgave, som »Gazeta del Norte« har udsendt i Anledning af Udstillingens Aabning, finder man ogsaa en ganske lille Ud-gave, »El Siglo Futuro«, mindre end vor Budbringer. Bladet har nemlig taget et af sine repræsentative store Numre med Billeder, Artikler, Telegrammer, Ungdoms-, Kvinde- og Børneside etc. og fotograferet hver eneste Side ned i et Format ikke større end en Haand. Det ser fikst ud, og man faar uden stort Besvær et vægtigt Indtryk af Bladets rige Indhold.

Belgiens Kirketaarne og deres Forsvar.

Blandt de mange Billeder og symbolske Fremstillinger, som illustrerer den katholske Presses Opgave og Maal, har Belgien valgt at male sine berømte Kirketaarne paa Væggen og lade Aviserne optræde som disse Taarnes Vogtere og Beskyttere. At dette Forsvar ikke mangler Slagkraft, røber de Tal, som oplyser, at blandt Ugebladene er der 316 katholske over for 298 andre. Med Landets idelige nationale Kampe for Øje var den Statistik meget interessant, som viste den flamske og vallonske Presses Styrke. Ifølge denne er Bladenes daglige Oplag fordelt saaledes:

		flamsk	vallonsk
Katholiker	937,000	542,200	394,800
kath. fjendtlig ..	563,000	91,800	462,700
Indifferent	700,000	303,000	398,000

Det katholske Belgiens store Presseorganisation er St. Paulus-Værket (Bryssel, 36 Rue de l'Industrie).

Pressen, der blev til under Valfarten.

Man kan godt forstaa, at »La Croix«, det store, franske katholske Organ, og hele det Udgiverkoncern, som staar for det og for mere end 30 andre katholske Publikationer, har faaet sin egen Sal. Alene Billederne: Den store Redaktionsstab, Administrationens Haller, de vældige Rotationsmaskiner og andet moderne Udstyr samt den anseelige Bilpark, der kører Papirmasserne ind og ud i Bladets flotte Bygning, vidner om det store Resultat, der er naaet. Denne Presseinstitution, der for over et halvt Aarhundrede siden blev grundlagt af Assumptionspatrene Fr. Picard og Bailly, beskæfter i Dag i sin Central — et Hus med 6 Etager — over 1000 Personer. De 36 Publikationer, Forlaget udsender, tæller aarligt over 300 Mill. Eksempl., de trykkes paa 12 helt moderne Rotationsmaskiner, som i Løbet af et Aar sluger 9000 Tons Papir og 100 Tons Trykfarve. Dette Hele voksede frem af den mindst mulige

Begyndelse. Assumptionisterne vilde oplive Valfarterne, hvorom den franske Statsmand Thiers havde sagt: »Valfarterne hører ikke hjemme i vor Tid.« For at faa Valfarterne til Rom, Jerusalem og Lourdes i Gang stiftedes »Pélerin«, hvoraf senere »La Croix« udgik. Pater Bailly valgte efter en Valfart til det hellige Land »Korset« som Avisens Titel: »Sæt et Kors paa Bladet, det vil drage alt hen til Jesus Christus.« Det lykkedes ogsaa, og »Bladet for en Sou, som til at begynde med var Bladet uden en Sou«, udviklede sig storartet. La Croix har nu 300,000 og Pélerin 700,000 Abonnementer.

Nordiske og baltiske Stater.

Den lille Sala XXXI omfatter Tidsskrifter og Blade fra Skandinavien og nogle Østersøstater. Danmark har faaet Plads ved Siden af Cirklen med de nordiske og baltiske Flag og mellem Salens Ind- og Udgang en mindre Væg, som benyttes til Ansgariusforeningens Publikationer: »Nordisk Ugeblad« og »Sognebladene«, som man ser det paa hosstaaende Billede. Det blev lovet os, at ogsaa det statistiske Materiale, vi havde samlet, skulde blive anvendt, naar Udstillingens egne Kunstnere saa hurtigt som muligt efter Aabningen havde gennemset det. Pladsen ved Siden af Flagene havde vi reserveret til de andre danske Blade, men Arkitekten syntes aabenbart, at de Fotografier af katholske danske Kirker og Institutioner, vi havde sendt ned, var vigtigere end at give en god Oversigt over vore Publikationer, og vi maatte ogsaa her stole paa Løftet om at finde paa et bedre Arrangement efter Aabningen. Materialet, som var stillet til Disposition, var ganske vist ogsaa særdeles smaat, især for »Katholsk Ungdom«s Vedkommende, og det vilde være ønskeligt, at eventuelle Suppleringer blev sendt ned til Hr. O. Sørensen, Propagandakollegiet, der har paataget sig at holde Øje med Arbejdet.

En Del af Presseudstillingens danske Afd. med »Sognebladet« foroven og »Nord. Ugeblad«s Numre og Billeder forneden.

Særdeles ønskeligt vilde ogsaa Numre eller hele Bind af »Katholiken« og »Varden« være, som man desværre endnu ikke har kunnet skaffe tilveje. Paa de to andre Vægge har Norge, Sverige, Finland og 3 baltiske Stater faaet Plads.

Det er umuligt blot tilnærmelsesvis at omtale alle de andre Sale, skønt de naturligvis indeholder mange lige saa vigtige og interessante Bidrag, fremlagt i en ofte pragtfuld og original Ramme. Vi behøver blot at henvise til Pavestatens egne Blade, til Italien, Luxembourg etc. De specielt interesserede maa henvises til de Kataloger, som delvis allerede er udkommet og sikkert endnu vil udkomme i større Tal, inden Udstillingen slutter i Oktober. —z.

Herr Adventisten.

Den schlesiske Sognepræst Dr. *Johannes Engel* har vundet sin store Læsekreds — hans Bøger er udkommet i alt i 130,000 Eksemplarer — ved sin Fortællekunst. Han fortæller let, flydende og konkret, han fortæller i den omend ikke paatrængende, saa dog uvægerlig fastholdte Hensigt at yde solid, religiøs Belæring og Opmuntring. Saaledes ogsaa med hans nyeste Bog: »*Aus dem Leben eines Dorfpfarrers*« (Paderborn, Ferd. Schöningh, 220 S. RM. 3,20), hvor han i korte Kapitler, der er lige saa mange afsluttede Historier, fortæller om en Sognepræsts Oplevelser paa Prædikestolen, i Konvertitundervisningen, paa Kirkegaarden, i Samkvem med alle Slags Mennesker etc. Særlig frisk, underholdende og munter er en Serie Ungdomsoplevelser paa Seminariet. Nedenstaaende Kapitel som Prøve.

Mange Adventister har jeg kendt i Tidens Løb, men ingen saa høflig som ham, jeg nu vil fortælle Dem om.

Det var for nogle Aar siden ved et Kursted. I Pensionen, hvor jeg boede, bankede det en Dag paa min Dør. Ind traadte en Herre med den obligate Dokumentmappe under Armen og den obligate Hilsen: »Tillader De —«. Min Flip røbede dog straks for ham, at han stod overfor en »Sort«, og han blev mindst en Centimeter længere i Ansigtet; saa mumlede han et langstrakt: »Aah-aah, undskyld, men jeg er paa Tur, gaar fra Hus til Hus og spreder gode Bøger, og jeg vidste ikke, at her boede en Præst.« — »Bevares! Men se, gode Bøger er ogsaa min Passion. Værsgod, vil De ikke sidde.«

Nu kom den store Demaskering. De gode Bøger, han tog frem, røbede straks for mig, at jeg havde at gøre med en Adventist. Der var Bøger af L. R. Conradi, en Slags Missionsdirektør: »Forudsigelser og Verdenshistorie«, 12. Oplag, 195.000, »Seeren fra Patmos«. »Seeren ved Babels Hof«, »Profetisk Udsyn«, »De syv Segl brudt«, o. s. v. . .

Ogsaa Profetinden Ellen G. White var repræsenteret: »Den store Kamp mellem Christus og Satan«, »Patriarker og Profeter«, »Vejen til Christus« og »Det tusindaarige Rige«, »Den fuldstændige Tro«, »Christus og den romerske Kirke?« o. s. v. . .

Jeg bladede i Bøgerne. »Jeg ser, at De stadig i vid Udstrækning beskæftiger Dem med Forudsigelser. Jeg troede, at De havde haft temmelig meget Uheld dermed?« — »Undskyld, hvorledes det?« — »Naa, jo, De ved jo, hvorledes de bestemt havde forudsagt Verdens Undergang og Christi Genkomst til den $^{21}/_3$ 1843, saa blev det til den $^{21}/_3$ 1844, og saa til den $^{21}/_{10}$ 1844, og De husker nok, at talrige Adventister dengang indstillede alt Arbejde, holdt op med at dyrke Jorden og afventede Christi Komme i Telte, som de havde bygget ene og alene med dette Formaal for Øje, hvor skuffede de gik hjem igen, og hvor Adventistprofeterne knurrede, fordi intet skete.«

Mørke Skyer lejrede sig om Adventistens Pande. Øjnene skød Lyn. Jeg frygtede Uvejret. Men han beherskede sig og sagde: »Undskyld, men vi er da oftere fremkommet med meget sande Profetier, saaledes som De kan læse i denne Bog (»Forudsigelser og Verdenshistorie«), for Eks. Napoleons Ophøjelse og Endeligt, Ruslands Historie, o. s. v. efter Daniel, Kapitel 10 og 11«. — »Kæreste Menneske, det har De ikke forudsagt; disse Forudsigelser er for en stor Del fremkommet længe, længe før, end der fandtes Adventister, men De har senere lagt denne Mening i Daniels Ord, men jeg indrømmer, at det er gjort ganske fikst.

Jeg faar fat i et Skrift imod Pavedømmet. »Hvad har De i Grunden imod Paven? De er saa elskværdig at betegne ham som en Antikrist, ja oven i Købet som »Dyret« i den hemmelige Aabenbaring?«

»Undskyld, Paven er Skyld i, at man i Stedet for den bibelske Sabbat nu imod Guds Bud helligholder Søndagen.« — »Hvilken Pave er Skyld i det, om jeg tør spørge?« Adventisten bliver lige saa tavs som et Skolebarn, der ikke kan sin Lektie. »Jeg forsikrer Dem for, at Søndagens Helligeholdelse gaar helt tilbage til den urkristne Tid, at den antydes i Evangelierne (Johs. 20, 11, 26), i Apostelgerningerne (20, 7), og i Korintherbrevet (I, 16, 1). og ogsaa nævnes hos de ældste kristne Forfattere. Netop for de første Kristne var Herrens Opstandelse paa en Søndag den største kristne Tildragelse. Derfra Søndagens Helligeholdelse. Jeg synes, det er lige stift nok, at De forhaaner Overhovedet for 300 Millioner Katholiker her i Verden, og saa ovenikøbet tilbyder Katholikkerne Deres Skrifter.«

Herr Adventisten blev bleg som et Lagen. »Undskyld«, sagde han, »De har vel gjort Adventisterne til Deres Spe-

cialstudium. Saa kan jeg vel trække mig tilbage«. Han pakkede sine Pakkenelliker sammen og gik.

»Anbefaler mig.« — »Paa Gensyn«, sagde jeg smilende.

Om Eftermiddagen saa jeg ham virkelig igen i Kurhaven, ved Kronekilden. Han satte et Ansigt op, som om han havde bidt i et surt Æble. Jeg maatte redde Situationen, drak ham til i en god Slurk »Kronekilde« og sagde: »Undskyld, Videnskaben skal krones.«

Siden har vi aldrig truffet hinanden.

En ung katholsk Alpinist.

»*Heiliges Heldentum*« (Tyrolia-Verlag, Innsbruck 1935, 336 S., Mk. 4,20) er en Samling korte, levende fortalte Biografier over katholske, ofte hellige Mænd og Kvinder, som en Kateket, Friedrich Schmöger, fortæller til Brug ved Religionsundervisningen. Ungdomshistorierne er derfor Artiklernes længste Afsnit, og uden skematisk Vilkaarlighed paavises saa vidt muligt i hvert Liv Betydningen af den katholske Opdragelses Hovedpunkter: Bøn, Offer, Sakramenter. Men Bogen, som omfatter baade gammelkendte Helgenskikkelser og Fromhedsliv fra de senere Aar, kan ogsaa opbygge og oplyse modne Mennesker. Vi vælger som Eksempel en ung Mands Liv, som vist endnu ikke er blevet skildret i Ugebladet:

I Pollone, ikke langt fra den italienske By Turin, kom Lørdag den 6. April 1901 en lille Dreng til Verden, som Giorgio Frassati, netop som man i Kirken atter hørte Paaskens Alleluja tone. Det var en dejlig Dreng med mørke Øjne, Hudfarven solbrun som en lille Araber, et smukt lille Ansigt og næsten altid et Smil om Læberne, saa alle, der saa ham, maatte synes om ham. Ganske vist vilde hans Moder hellere have haft en Pige, fordi hun kort i Forvejen havde mistet en lille Datter, Edda, men da hun hørte, det var en Dreng, sagde hun blot:

»Gud velsigne ham!«

Saa snart den lille Dodo (det er hans Kælenavn) kan løbe rundt paa egen Haand, begynder alle de kaade Streger, Drillerier og Skænderier, som nu engang er knyttet til en rigtig Dreng. Forskellige Tilbøjeligheder viser, at det engang med Tiden kan blive galt nok, hvis ikke den lille Drengs Vinger stækkes allerede i Barndommen. Levende er han som en Stormvind, stædig som et Æsel, at inddele sin Tid kender han overhovedet ikke til, og med Ordenssansen er det ogsaa kun slet bevendt. Hans Kammerat under Læsning og Leg er hans Søster, og her er der selvfølgelig rig Lejlighed til Skænderier, og gaar det ikke paa anden Maade, afgør vor Dodo simpelthen hele Affæren

med Næverne. Og dog holder han meget af sin Søster, er altid straks god igen, og atter og atter har han Søsterens Navn, Luciana, paa Læberne. Mest oprørt bliver han, naar der bliver snydt under Legen, saa bliver han fuldslændig vild og slaar løs, saa det hviner i Toldene. Man kunde næsten sige, at en hellig Vrede griber ham, for Løgn og Uretfærdighed kan han absolut ikke taale. Man har aldrig blot en eneste Gang grebet ham i en Usandhed, selv om han derved havde kunnet redde sig for Straf. Det er for Pier Giorgio en Selvfølge, og derfor mener han, at det ogsaa maa være det for andre. Hans Barndomstid er smuk, hans Fader er rig, har et smukt Hus, en vidunderlig Have, er Redaktør af Bladet »Stampa« i Turin og bliver senere italiensk Gesandt i Berlin. Han har altsaa alle Betingelser for at henleve en dejlig Barndom, kan lege, lærer at ride, er ofte ved Havet, hvor han hurtigt lærer at svømme, ro og sejle, kort sagt, han kunde have faaet alt, hvad hans Hjerte begærede. Men hans Forældre er heldigvis strenge med ham og hans Søster næsten lige til deres sekstende Aar, for Børnene skulde ikke opdrages til indbildske, stolte, uarbejdsdygtige Mennesker.

Hvad Moderen siger er alt for Dodo; og Moderens Ord er en Lov. En Dag ser hans Tante ham gaa ganske alene ind i Huset, tage sin lille Frakke af og stille sig hen i en Krog; hverken Faderen, Moderen eller Søsteren er at se noget Sted. Tanten siger:

»Dodo, hvorfor stiller du dig dog der i Krogen?«

»Det har Mor sagt, jeg skal, fordi jeg har været uartig over for Barnepigen, og naar Mor har sagt det, gør jeg det.«

Et godt Hjerte havde vor lille Vildkat. Han var god mod alle, men særlig imod de fattige og forladte. Blot han hørte Ordet »forældreløs«, kunde han begynde at græde, saa meget holdt han af sin egen Fader og Moder. Han kan vel have været en 5 Aar gammel, da han en Aften kom løbende ind til sin Moder i Natdragt med Taaerne strømmende ned ad Kinderne; med et Blik fuldt af Angst og Medlidenhed saa han op paa hende og sagde, som om han havde opdaget noget ganske nyt: »Mor, Jesus var forældreløs.«

Familien Frassati's Stuepige kan fortælle meget om Drengens Kærlighed til de fattige. Ofte har han tiggat sin Fader om noget, naar en Tigger stod udenfor og bad om en Almisse. — Men var Dodo en lille Djævel under Leg og Sport, saa var han til Gengæld en lille Engel i Kirken. Der var der ikke noget, der hed at kigge sig omkring; Jesus var jo deroppe i Tabernaklet, saa snakker man ikke — nu er jeg i Kirke, saa vedrører de andre ikke mig.

Forældrene opdrager ogsaa deres Yndling til altid at sige, hvad han tænker og fremfor alt ikke føre overflødig Tale. Det var jo meget godt, men i Skolen har han gennemgaaet meget af den Grund, naar det drejede sig om Stile. Han mente, at her gjaldt det samme: ingen overflødig Tale, og derfor er hans Stile meget korte, næsten i Telegramstil, og spørger man ham: hvorfor saa korte, Pier, svarer han slagfærdigt: der staar jo alt, mere er ikke nødvendigt. Skal han skrive et Brev paa Skolen eller hjemme, saa er disse Breve ogsaa saa korte som Postkort. Som det gik i Folkeskolen, saadan gik det ogsaa i Mellemkolen. »Stilen« var hans Smertensbarn. Det viser ogsaa hans Udtalelse, da han var færdig med Gymnasiet og skulde paa Højskolen: »Gud ske Lov, ingen Stile mere — Professoren, som til Slut gav mig en god Karakter i Stile, skal man rejse et Mindesmærke, for han har fortjent det — ikke jeg.«

(Fortsættes.)

Fra de tyske Katholikers Kamp.

Som tidligere meddelt her i Bladet har de tyske Biskopper indgivet forskellige Klager til Rigskansleren, særlig vil man huske Biskoppernes store Klage efter Fulda-Konferencen i August 1935, hvor man henviste til den aabenlyse Krænkelse af Konkordatet, og hvori Klaring af Forholdet mellem Kirke og Stat i det 3. Rige blev tilstræbt. Indtil i Dag er der ikke indløbet Svar paa nogen af Klagerne.

Medens man tidligere bevilligede Karitasforbundet en hel Uge til dets Indsamling, maa det i Aar nøjes med to Dage. I Opraabet til Karitasmødet opregner Berlins katolske Kirkeblad af 7. Juni det tyske Karitasforbunds Virkesteder. Forbundet underholder følgende Institutioner: 1405 Sygehuse, 152 Anstalter for Krøblinge, blinde, døvstumme og andre Invalider, 333 Helbredelses- og Rekreationssteder for Mødre og Børn, 1118 Alderdoms- og Sygehjem, 859 Vajsenhuse og Opdragelseshjem, 4600 Asylter, Børnehaver og Børnehjem.

Det sidste Offer for den nationalsocialistiske Tilintgørelseskamp imod den katolske Tidsskriftspresse er Standsorganerne. Det største af dem, »Kettelerwacht« (tidl. »Westdeutsche Arbeiterzeitung), de katolske Arbejderforeningers Organ, som for nogle Dage siden maatte indstille Udgivelsen, udkom til Slut i et Oplag paa 150,000 Eksemplarer.

De tyske Redaktører har fra Rigspropagandaministeriet

modtaget en Instruktion, hvorefter »Sædelighedsprocesserne« imod katholske gejstlige skal offentliggøres »saa iøjnefaldende som muligt«. Aviser, der ikke efterkommer denne Instruktion, vil der blive truffet Forholdsregler imod. Medens Forbrydelserne i enhver Retsstat undersøges og dømmes af de dertil bestemte Justitsorganer, har man i det 3. Rige bestemt en »Særkommmando af Gestapo« til at lede Undersøgelserne i Sædelighedsprocesserne mod Ordensfolk — man husker Gestapoens Metoder! — ligesom Processen gennemføres af en Særdomstol fra Berlin. Hvad de aandssvage Vidner angaar, har de faaet tilsikret fuld Straffefrihed som ikke ansvarlige for de respektive usædelige Handlinger, men deres Udsagn erklæres i øvrigt for paa-lidelige nok.

Vi berettede i sin Tid om Arrestationen af den katholske Sognepræst i Rosenberg (Württemberg), Franz Joannis, som blev beskyldt for »i rundt regnet 50 bestemt konstaterede Tilfælde« at have forgrebet sig paa mindre Skolepiger. Vi gjorde dengang opmærksom paa, at Arrestationen skete paa Foranledning af Landsbyens politiske Fører, og at Hitlerpressen særlig understregede Præstens »politiske Fortid« — han var Medlem af Centrumspartiet — De foregivne misbrugte Børns Forældre havde, som de national-socialistiske Aviser selv meddelte, kort efter deres Sognepræsts Arrestation sammenkaldt til et Protestmøde, hvor de tilkendegav deres Opbragthed over den politiske Leders Optræden. Processen kom til Behandling den 3. Juni i det store Strafkammer i Stuttgart. Anklagen lød paa »45 utugtige Forbrydelser over for Børn sammen med 44 utugtige Forbrydelser over for Elever i Alderen fra 6 til 14 Aar.« Vidner var udelukkende Piger mellem 9 og 14 Aar; hverken Forældrene eller Lærerne blev afhørt. Paa Anklage-myndighedernes Forespørgsel erklærede Pastor Joannis ikke at have skriftet de Handlinger, han blev anklaget for, da hans Samvittighed ikke havde trykket ham. Han bestred ogsaa, saaledes som de tyske Aviser melder, »de umoraliske Bevæggrunde« til sin Optræden. For øvrigt havde han »tilstaaet uden Indskrænkning«. En mærkelig »Tilstaaelse for en »Sædelighedsforbryder«! Dommen lød paa 8 Aars Tugthus og 5 Aars Ærestab; endvidere blev det anordnet, at han for bestandig skulde tages i Forvaring af det offentlige med den Begrundelse, at det drejede sig om en »farlig Sædelighedsforbryder og en farlig Vaneforbryder«.

Den Række af Fornærmelser mod Korset, som i den sidste Tid har fundet Sted i Sydvest-Tyskland, og som minder stærkt om Meksiko, har foranlediget Ærkebiskop Gröber af Freiburg i Breisgau til i et aabent Brev til sine Diöcesaner at udtale: »Vil man paa lov- og kulturstridende

Maade, saaledes som det desværre oftere sker i det tyske Fædreland, saare os Katholiker i, hvad der er os dybest og mest helligt, eller drive os til at forløbe os til i bitter Ophidselse at gribe til Selvhjælp eller faa os til at gaa over til ubeherskede Handlinger, som man igen kan benytte imod os?» Han udtrykker derpaa Haabet om, at Statsmyndighederne snarest vil gribe ind »for at forhindre den Slags og lignende Skændselshandlinger«. »Eller skal der hos os langsomt udvikle sig Tilstande, som minder om Rædslerne i Spanien eller maaske oven i Købet Meksiko? Staar vi Katholiker da i vor Tro og i Formen for dens Bekendelse som fredløse i mange Tyskeres Øjne, og eksisterer Lovparagraffer lige saa lidt for dem som de beskyttende Artikler i det tyske Konkordat?» Hvor stor den Skuffelse er, som Ærkebiskoppen har lidt, han, som hørte til dem, der troede paa Muligheden af et Samarbejde mellem Kirke og Stat, fremgaar tydeligt af disse faa Citater.

Paa Christi Legems Dag blev det fra Prædikestolen i talrige katholske Menigheder Tyskland over meddelt, at det hemmelige Statspoliti havde forbudt Afholdelsen af de sædvanlige — selvfølgelig fuldstændig upolitiske — Menighedsfester, fordi det drejede sig om »verdslige« Foranstaltninger! — Et Regeringsdekret har gjort det umuligt for de katholske Embedsmændsforeninger sluttet at deltage i Christi Legems Processionen. — Hundredtusinder af unge, tyske Katholiker fulgte sidste Trefoldighedsfest Biskoppernes Indbydelse til den højtidelige Bekendelse af deres Tro paa Gud. I Münster forsøgte Politi, SA- og SS-Folk at sprede Masserne, medens de paa Dompladsen hyldede deres modige Biskop Grev v. Galen. Politiet skal have brugt Gummiknipler og Motorsprøjter.

En Tilskuer.

Nye Bøger.

Kardinal Mercier.

I Samlingen »*Les Grands Coeurs*« (Flammarion, Paris) har den berømte Forfatter *G. Goyau*, Medlem af det franske Akademi, udgivet Kardinal Merciers Biografi *Le Cardinal Mercier* (1935). Herhjemme er Belgiens Primas bedst kendt som sit Fædrelands Nationalhelt. Uforfærdet forsvarede han under Verdenskrigen sit Folk mod de tyske Besættelsestropper. Bogens anden Del skildrer Kardinalens Holmgang med de militære og civile Myndigheder paa den tyske Side samt hans endelige Sejr. Det er interessant at se, at Belgiens Absalon møder Fjenden ikke blot med kirkelige og politiske Vaaben, men ogsaa med filosofiske. Denne Omstændighed henleder uvilkaarligt Tankerne paa Merciers

store Betydning som Lærer i Filosofi, før han blev Ærkebiskop af Malines. Bogens første Del behandler da ogsaa hans Indsats i denne Videnskabsgren, men efter min Mening ikke udførligt nok. Det var nemlig Professor Mercier, der gav sig i Lag med at løse den Opgave, som Leo XIII i 1879 havde stillet den kirkelige Videnskab: at forsøge en Synthese af den katholske Kirkes traditionelle Filosofi og den moderne Forsknings Resultater. Han udviste herunder en saadan Dygtighed, at han blev en Banebryder og Organisator af Rang og fik en stor Indflydelse paa Nyskolastikens Udvikling, takket være hans Tankers Klarhed, hans vidtspændende aandelige Interesser og store Evne til at sondre det ædle Metal fra Slaggerne i den moderne Forskning. I Bogens tredie Del interesserer os navnlig Kardinalens Arbejde for en mulig Genforening af den engelske Højkirke med Rom. Som bekendt lykkedes det ikke at gennemføre denne Plan. Ogsaa paa andre Omraader strandede flere storslaaede Fremstød. Det lidet, der er antydnet her, er imidlertid nok til at give en Anelse om, hvilken stor Førerskikkelse Desiré Mercier har været i flere Retninger: han var Foregangsmand i Videnskaben, Mester og Mønster for den gejstlige Stand, Organisator paa Socialvidenskabens Omraade og Fædrelandets tro Søn og heltemodige Forsvarer. At læse hans Biografi, skrevet af G. Goyau, bliver til en virkelig aandelig Berigelse. F. K.

Høsten fra eet Aar i Rom.

Den, der aldrig har været i Rom, vil føle en brændende Længsel efter det evige Rom, og den, der har haft den Lykke at have gæstet det gamle romerske Imperiums og Kristenhedens Hovedstad, vil ydmygt bekende, at han kender kun lidt af Tiberstaden, naar han har læst *Dr. Georg Moenius' »Ein römisches Jahr«* (Innsbruck, Tyrolia 1936, 228 S. indb. RM. 7). Peter Hamm i denne Bog er Rompilegrimmen par excellence, Typen paa det nordiske Sind, som søger og oplever Roms Kunst og Historie, kristne og hedenske Minder, som kender alle de smaa Træk og Historier, der fortælles af de ærværdige Bygninger og Billeder og med et uendeligt følsomt Øje ser alle de Stemningsnuancer, som Hverdagsliv og Højtid, St. Peter og Pantheon, Paven og Tiggeren, Kvinder og Børn, Kirker og Katakomber og saa mange, mange andre Enkeltheder paa Roms herlige Billede byder paa. Turister køber saa gerne Kort og Billeder til Minde om besøgte skønne Steder, men det levende Ord udtalt af en Ordets Mester er nu alligevel den største Kunstner, som maler og mejsler bedre end de dygtigste Billedhuggere og Malere.

Paa Lytterpost.

Torsd. 19.-3. Kl. 10,15—10,45: Skoleudsendelse: Adjunkt J. A. Bundgaard: »Værker af **Renæssancens store Mestre**«, 1. To Udtalelser af Interesse her: »I *Middelalderen havde Materiet en anden Hensigt end nu: det maledes til en bestemt Plads — Alteret — og til Guds, Jomfru Marias eller en anden Helgens Ære . . . I Oldtiden havde private Folk Malerier paa deres Vægge, i Middelalderen var det kun Kirken, der havde denne Interesse.*« Til Skolerne var udsendt et Hefte med 15 katholske Billeder, bl. a. 5 Gudsmoder-Billeder.

Fred. 29.-5. Kl. 19,30—20 fortsatte Dr. phil. Arnold Fraenkel efter smaa to Aars Pause sine Foredrag om Socialøkonomi. Han talte denne Gang om **Middelalderens økonomiske Theori** og udtalte bl. a.: »I *Middelalderens tidlige, mørke Aarhundreder holdt man sig strengt til, hvad Bibelen og Kirkelærerne lærte ang. de økonomiske Spørgsmaal. Der var kristne nok, som hellere gav end tog . . . Retten hvilede ikke paa et quasi-videnskabeligt Grundlag, men paa selve Bibelen, fortolket af de hellige Kirkefædre*« Pave Clemens I, Tertullian, den h. Ambrosius (»der udtrykker sig som i Dag en kommunistisk Agitator«; de taler alle mod den personlige Ejendomsret), den h. Augustinus (»*Al Forretning er i og for sig af det onde*«) omtaltes. »*Der krævedes ikke ringe Mod af andre Kirkefædre, som Leo den Store, for at gaa imod disses Opfattelse.*« Hertil er der at sige: Kirkefædrene forkastede ikke den personlige Ejendomsret »Privatejendommen«, men protesterede kun mod den individualistiske Fortolkning af Ejendomsretten, som praktiseredes i Romerriget og støttedes af Romerrettens Definition: jus utendi et abutendi, der gjorde Mennesket til absolut, ansvarløs Besidder af jordisk Guds. Kirkefædrene lærer at Ejeren er ansvarlig over for Gud, og at Ejendomsretten skal begrænses af den sociale Retfærdighed og af Kærlighedens Bud.

Det er kun Sekterne: Apostolikerne, Humiliaterne, Brødrene fra Lyon o. s. v., der har angrebet selve Ejendomsretten. Naar enkelte Kirkefædre bruger alt for kraftige Udtryk, maa de forstaas dels som rhetoriske Vendinger, dels paa Baggrund af de himmelraabende sociale Forhold i det sen-romerske Samfund, og altid i Sammenhæng med deres øvrige Udtalelser og Skrifter, i hvilke de bl. a. indskærper det 7. Bud. Selve Pligten til at give Almisse, som de understreger, forudsætter Privatejendom! Thomas af Aquin opfatter Privatejendommen som Len, der skal forvaltes efter Lensherrens, d. v. s. Guds Vilje og Hensigt.

Fredag 12.-6 Kl. 19,25—20: Samme: »**Den senere Mid-**

delalders økonomiske Theorier. «Doktoren udtalte bl. a.: »Thomas af Aquin og de fleste Moralister med ham tillod at tjene paa Handel, men ikke at købe op; Formaålet maatte ikke være at samle Gods, men at leve standsmæssigt, Resten kunde man give til de fattige. Standen mentes bestemt af Gud« . . . »Kirkeretten blev af stor Betydning for det økonomiske Liv. — Hvor meget end jus canonicum optog i sig af Romerretten, paa to Omraader holdt den dog sin Stilling: 1) Læren om den retfærdige Salgspris, der udelukker, at man tager saa meget for en Vare, som man kan faa (man kendte da ikke en Vares Bylleværdi, da man ikke havde en bestemt Værdimaaler, men kun dens Brugsværdi: Hvad Raamaterialerne havde kostet, og hvad Arbejdet skulde betaales med, for at Arbejderen kunde leve standsmæssigt, bestemte Prisen) og 2) Forkastelse af Renter af laant Kapital. Ved Korstogstiden begyndte man dog at faa Brug for Begrebet Anlægs kapital og dermed for Renter af Laan. Allerede Thomas af Aquin tillod, at man tog Erstatning for Risiko ved Laan, senere Theologer endog for Tab ved ikke selv at kunne tjene ved Pengenes Brug. Men Laanet var i den første Tid rentefrit, Renterne indtraadte først ved Overskridelse af Betalingsterminen. Først i det 16. Aarh. gik man med til Renter straks fra Laanets Begyndelse. Jøder og rige Mænd følte sig dog hævede over disse Regler. I England havde Jøderne Ret til at udlåne til en Rente af $43\frac{1}{3}\%$ p. a. Nogle sydfranske Pengemænd, der optraadte som pavelige Købmænd, havde endog Lov at tage 60% . . . Det man da kaldte Guds Lov, nu Naturlov, er Udtryk for den Vildfarelse, at man kan give uforanderlige Love for alle de foranderlige Tider.« Rentespørgsmaalet hænger sammen med Spørgsmaalet om Pengenes Natur, der er undergaaet en Forvandling. I Middelalderen var Pengevæsenet nærmest af statisk Art, saa at kun i Undertagelsestilfælde Rentetagen kunde synes at være berettiget. Siden har Pengemarkedet antaget dynamisk Natur, med ubegrænsede Chancer, men ogsaa dertil svarende Risiko. En Lov, der som Forudsætning har Tingenes foranderlige Natur, kan ikke være ment som absolut, uforanderlig *lex naturalis*.

Torsdag 11.-6., Christi Legems Fest, Kl. 8—8,52: **Den 2. katolske Gudstjeneste**, Transmission fra Sakramentskirken, der er blevet vor Radiokirke (desværre runger Prædikenen hult i det høje Rum, og Udsendelsen forstyrres af Sporvognene udenfor). Efter Salme Nr. 156 talte Pastor Jensen smukt og inderligt om den hellige Eucharisti, paa een Gang en inanende Opmuntring til Menigheden og en letfattelig Lektion for eventuelle ikke-katolske Lyttere om det centrale i Katholicismen, Grunden til at vi bygger de store Domkirker og gør dem saa smukke,

vi kan. Efter Sacris solemniis og en Bøn fulgte sakramental Velsignelse (en lang Stilhed, desværre uden Ministrantklokker) og til sidst Salme Nr. 171. En smuk og god Udsendelse.

Ignatius.

Fra Hovedstad og Provins.

Forflyttelser blandt Redemptoristerne.

Senere end sædvanligt kom denne Gang Udnævnelserne hos Redemptoristerne i København, Odense og Næstved. De bragte ingen Forandringer for Næstveds Vedkommende. Derimod byttede St. Annæ Kirke i København og St. Albani Kirke i Odense deres respektive Sognepræster, saaledes, at P. Richard Freitag bliver Sognepræst i Odense, og P. Henrik Deutscher Sognepræst ved St. Annæ Kirke Kbhvn. De nyudnævnte vil ikke tiltræde deres Embeder før efter St. Knuds Festen.

Den røde Borg ved Søens Rand.

St. Knuds Skole har igen udsendt sin Aarsberetning, et smukt udstyret og illustreret Hæfte med udførlige Oplysninger om Skolens Maal og Undervisningsplan, om Skolen og Hjemmet, Ordensreglerne, Optagelse og Udskrivning etc. Af Beretningen fremgaar, at 14 Elever bestod Realeksamen i Fjor og 19 Mellemskoleeksamen. Lærerstabten bestaar af ialt 20 Patres, Scholastikere, læge Lærere og St. Josef Søstre, og ialt har 219 Elever besøgt Skolen i det forløbne Skoleaar. Skolens Kronik fortæller med berettiget Stolthed om Teatersuccessen paa Skolescenen og om den nye Sløjdsal. Skolens Værnehelgen St. Knud vil blive hædret ved Odensefesten, hvor Elever vil synge den af Lærer Rønnow digtede Kantate, og efter Sommerferien vil der ogsaa blive afholdt en særlig Mindefest.

St. Knuds Fest i Odense.

Forberedelserne til Festen d. 12. Juli gaar deres støtte Gang, og mange Steder fra meldes der om god Tilslutning. Næstved meddeler saaledes, at der kommer 120 Deltagere fra Sydøstsjælland.

Vi har set de første Mærker, som er udført af Andersen og Bruun og præsenterer sig udmærket. Kong Knud sidder iført en rød, gylden Dragt, med Sceptret i den ene og Rigsæblet i den anden Haand paa en Trone, flankeret af 2 Søjler paa 2 Løver. Indskriften er: Knud den Hellige 1086—1936. Mærkerne faas for 2 Øre hos Komiteen.

Et klogt Raad! Selv om De køber Billetten først efter den 1. Juli, meddel straks med det samme til Deres Sognepræst, at De skal med, og bestil Billetter allerede nu.

Brev fra Aarhus.

I Aarets to første Maaneder var Radioklubben Vært. Den 19. Januar ved en Ungdomsfest, hvor Maleren og Kunstneren A. Andersen læste fornøjeligt op efter H. C. Andersen.

Fastelavnssøndag, hvor E. Bøghs »Fastelavnsgildet« gik over de skraa Brædder, havde man ventet stort Rykind fra Horsens. Men de vældige Snebjerge, som paa den Tid fandtes her i Landet, var dog for høje for de ellers sejge Jyder. Spillet gled med Humør og Festivitet over Scenen. En Svingom sluttede Fornøjelserne, og man gik ind i Fastetiden.

Efter Paaske var Spejderne Værter. Drengene d. 19. og Pigerne d. 23. April. Begge Dage var der stort Besøg. Man fejrede 3-aarig Stiftelsesfest, og Taler, Sange og Underholdning afløste hinanden. Humøret — ja — Spejderhumør skal ses, kan ikke beskrives. Den 3. og 4. Maj løb saa den udsatte Bazar af Stabelen. Tager man i Betragtning, at det grimme Spøgelse (Lockouten) tog sin Part af det kære Mammon, kan 2000 Kr. siges at være et godt Resultat. Stemningen var som paa varme Markedsdage. Christi Himmelfartsdag havde vi saa Besøg af Hs. Excellence Biskoppen. Ca. 80 Sjæle modtog Firmelsens Sakramente. Biskoppen appellerede til at holde ud i Kampen for vor Tro.

Trinitatissøndag oplevede man katholsk Folkeliv i Pindstrup, Christi Legems Procession paa Landet, ad Landevej og gennem Landsbyen. Danske og polske Sange vekslede til Ære for Altrets Sakramente. I saadanne Øjeblikke føler man sig hensat til sydligere Breddegrader eller til Danmarks Storhedsperiode i Middelalderen.

Torsdag d. 11. Juni gik Aarhusianerne i Procession i Hospitalets Have. Som sædvanlig havde Søstrene pyntet Gangene smukt. I Aar var det nyt, at et Blæseorkester ledsagede Salmesangen. Pater Laux opfordrede i en inderlig Tale til at sætte hele vort Hjerte og alle vore Kræfter ind paa at prise Christus, Kongen i Altrets Sakramente, og mindede ogsaa om Missionsugen til Efteraaret.

Til Slut skal omtales, at Kirkens Indre gennemgaar en Restauration. Vi venter i Spænding paa Resultatet og aner allerede mere Lys i Rummet. Biskoppen sagde i sin Tale, at hvis alle Katholiker havde været trofaste, havde vi været dobbelt saa mange Trosfæller her i Landet. Det er sørgeligt at vide det, men glædeligt er det paa samme Tid at se en Del nye Sjæle slutte sig til Kirken. Ikke faa har banket paa Kirkedøren, ogsaa nogle, som har maattet gaa gennem Slud og Kulde, inden de naaede Alterets Fod, for at aflægge det evige Løfte om ubrydelig Troskab i Liv og Død. — Et unam sanctam catholicam. B. N.

Firmelse i Svendborg.

Atter er Svendborg Menighed en stor Oplevelse rigere, idet Biskoppen igen har besøgt vor Menighed og meddelt Firmelsens Sakramente til ca. 40 Medlemmer Søndag den 14. Juni. Allerede Lørdag Eftermiddag var Kirke og Præstegaard smykket med Flag og Blomster.

Søndag Morgen var flittige Hænder ved at lægge den sidste Haand paa Værket. Kl. 9 hentede hvidklædte Piger Biskoppen og Præsterne fra Præstegaarden (paa saadanne Dage er vor Kirke for lille). Ved Biskoppens Indtræden i Kirken sang Menigheden »Sacerdos et Pontifex«. Derefter kom den højtidelige Messe og Biskoppens Prædiken; alle lyttede med største Andagt til Biskoppens faderlige Ord til Ungdommen.

Efter Højtideligheden i Kirken samledes hele Menigheden i Salen. Hurtig fik vi Plads i den festligt smykkede Sal ved de lange Kaffeborde, og højt var Humøret, ikke mindst da Biskoppen kom til Stede, og alle fik Lejlighed til at hilse paa Hs. Excellence. — Om Eftermiddagen forlod Biskoppen igen Svendborg. Vi haaber, at vi snart igen faar en festlig Sammenkomst med vor Overhyrde, nu, da vi er i Besiddelse af den længe savnede Forsamlingssal. Svendborg Menighed har jo snart 50 Aars Jubilæum.

Svendborgenser.

Fra den vide Verden.

International katolsk Lægekongres.

Katholske Læger afholdt deres internationale Kongres i Aar i Wien i Tiden fra 28. Maj til 2. Juni. Kongressen indledes med en Fælleskommunion. Aabningshøjtideligheden overværedes blandt andre Notabiliteter af Wiens Ærkebiskop, Kardinal Innitzer, og Præsidenten for Caritas Catholica, Mgr. von Tongelen; Tyskland, Østrig, Belgien, Spanien, Frankrig, England, Holland, Ungarn, Italien, Polen og Schweiz havde sendt Repræsentanter. Paa Kongressens første Dag behandlede Emnet »Eugenik og Sterilisering« i følgende Foredrag: Kastrering set ud fra et kriminelt, socialt og moralsk Standpunkt; Sterilisering set ud fra et eugenisk Standpunkt; Sterilisering for Videnskabens og Moralens Domstol.

Dr. Zawisch oplæste Kongressens principielle Afgørelse i Spørgsmaalet: Eugenik og Sterilisering. Lægevidenskaben maatte tilbagevise Steriliseringen som Middel til at dæmme op for Arvesygdomme, thi det Trin, vor Tids Lægevidenskab befandt sig paa, tillod ikke at stille en kun halvvejs sikker Arveprognose. Men bortset herfra medførte Steriliseringen store Farer i psykologisk og befolknings-politisk Henseende. Den af Sundhedsmyndighederne lærte Fødsels-

indskrænkning gik i lige Linie over det af Staten ordnede d. v. s. anerkendte Fosterdrab. Lægevidenskaben maatte tage Afstand fra at blive sat til at udføre Bøddeltjeneste overfor den enkelte og Folket. De eugeniske Bestræbelser som saadanne kunne bekræftes. Men det maatte blive Katholsk Aktions Sag at gribe aktivt ind og ikke kun staa som passive Tilskuere.

Paa Kongressens anden Dag behandlede man lægevidenskabelige Spørgsmaal med Henblik paa Missionerne. Næste Aar vil de katholske Læger foretage en fælles Valfart til Rom.

Chestertons bundløse, alvorlige Kristendom.

I »St. Olav« (^{18/6}) skriver Sigrid Undset om den afdøde engelske Forfatter bl. a.

»Mange gode Kristne, i alt Fald udenfor den katholske Kirke, har haft vanskeligt ved at begribe, hvor bundløs alvorlig Chestertons Kristendom var — faktisk er jo for ham Gud det eneste, som er fuldt Alvor, de enkelte Sjæles Rejse mod Døden og det, som ligger bag det eneste absolut rystende Drama, og alle øvrige Problemer i den skabte Verden og i Menneskesamsfundene er Støv og Stjerner, som hvirvler i Vinden fra Evigheden. Det vil ikke sige, at han ikke var brændende optaget af hvert hvirvlende Støvgran og hver dansende Stjerne — hvor er de menneskelige Problemer og sociale Konflikter, som han ikke har skrevet om, straalende, fyrig, con amore, eller af Pligtfølelse og ærlig medmenneskelig Deltagelse, ikke altid lige brilliant —? Men han saa dem i det Lys, som han taler om i et af sine Digte — den uudsigelige Vision af Lys, ejet et Øjeblik og svundet, saa hverken Billede eller Minde bliver tilbage i Sjælen, bare Lykken i Hjertet bliver tilbage. Men han beder om igen at faa et Glimt af dette Glimt, saa han kan tænde en lillebitte Gnist med det for de Mennesker, som kommer efter ham —«.

Den katholske Skole i England.

Forslaget til den nye Skolelov i England, som blev saa stærkt bekæmpet af Katholikerne og Anglikanere, fordi det rammer Konfessionsskolerne ubeskriveligt haardt, har været til 3. Behandling i Underhuset. Under en efterfølgende Debat anerkendte en katholsk Deputeret den Imødekommenhed, Regeringen havde vist overfor Konfessionsskolernes Indvendinger; men han maatte dog endnu engang fremhæve, at Katholikerne i alt Fald var urokkelige i deres Krav om katholske Lærere for katholske Børn i katholske Skoler. Undervisningsministeren erklærede, at Afgørelsen i saadanne Tilfælde vilde afhænge af Lokal-Myndighedernes gode Vilje; men han haabede, ja han tvivlede ikke om, at denne gode Vilje vilde være til Stede.

Kirkelig Kalender.

Juni-Juli. 28. S. 4. Søndag e. Pintse. — Petrus og Paulus. 29. M. PETRUS og PAULUS. 30. Ti. Pauli Ihukommelse. 1. O. JESU DYREBARE BLOD. 2. T. Marias Besøgelse. 3. F. Leo II. 4. L. 6. Dag i Petri og Pauli Oktav.	Juli. 5. S. 5. Søndag e. Pintse. 6. M. Oktav af Petrus og Paulus. 7. Ti. Cyrillus og Methodius. 8. O. Elisabeth af Portugal. 9. T. Ferialdag. 10. F. Syv Brødre samt Rufina og Secunda. 11. L. Gudsmoders Lørdagsmesse.
---	---

Juni-Juli.

Ugens Messebønner.

28. S. **Petrus og Paulus** (971—792); 2. 4. **Søndag e. Pintse** (666—501), 3. (kun i stille Messer): **Irenæus** (964); Slutningsevangelium: **Søndagens** (668—502).
29. M. **Petrus og Paulus** (971—792).
30. Ti. **Pauli Ihukommelse** (976—796); 2. **Petrus**, 3. **Johannes Døbers Oktav** (957—783).
1. O. **Jesu dyrebare Blod** (978—798); 2. (kun i stille Messer): **Johannes Døbers Oktav** (957—783).
2. T. **Marias Besøgelse** (980—799); **Processus og Martinian.**
3. F. † **Leo II** (983—790); 2. **Petri og Pauli Oktav** (972—792), 3. **Gudsmoder** ([90]—[94]); Slutningsevangelium: **Oktavens** ([54]—[54]).
4. L. † 6. **Dag i Oktaven** (983—805); 2. **Gudsmoder**, 3. **For Kirken eller for Paven** (123, 122)—[107].

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 28. Juni fejres Apostlene Petri og Pauli Fest. Kl. 7 og 11 st. Messe, **Kl. 9 Prælatsmesse og Firmelse**, Kl. 17 Andagt.

8 Dage paa Højskole.

Danske Kvinders Katholske Forbund lader afholde en 3-Dages lukket **Retraite** for ældre paa Trørød og derefter nogle Dages fornøjeligt Samvær i Dagene fra 22.—29. August. Retraiten ledes af Hr. Pastor Messerschmidt. Sangbogen bør medbringes. Pris paa Sovesal: 2 Kr., to- og tre Sengestuer: 3 Kr. og Eneværelse 4 Kr. pr. Dag. Tilmeldelse maa ske snarest til Sekretariatet, Trørødhus pr. Vedbæk. Styrelsen.

Lørdag d. 4. Juli Kl. 8 læses en stiftet Messe for fhv. Sygeplejerske *Frk. Anna Bono* i St. Andreas Kirke i Ordrup.
C. Thorup, fhv. Plejemoder.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 25. Juni.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 27.

Søndag den 5. Juli

1936

INDHOLD: Tab og Vinding. — Om Sterilisation. — Den grædende Madonna fra Karup. — Omkring Chestertons Grav. — En ung katholsk Alpinist. — Marconis Ægteskab. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Søndagsgudstjenesten uden for København i Sommermaanederne. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Tab og Vinding.

Den 6. Juli 1535 led den engelske Lordkansler Thomas More Martyrdøden i London, fordi han nægtede at anerkende den engelske Konge som Kirkens Overhoved.

Kort før han blev henrettet — saaledes fortæller hans egen Svigersøn W. Roper — besøgte hans Hustru Alice og hans Yndlingsdatter Margareta ham i Fængslet, hvor han fristede en ussel Tilværelse mellem Utøj og alskens Kryb. Under Taarer og Bønner tiggede og tryglede hun sin Ægtefælle om at anerkende Kongens kirkelige Overhøjhed. »Hvorfor,« sagde hun til ham, »vil du ikke aflægge den Ed, som saa mange andre ansete og højstaaende Mænd har aflagt? Tænk paa mig og dine Børn! Tænk paa din Frihed og Fremtid! Tænk paa det elendige Liv, du fører her! Tænk paa dit dejlige Hjem i Chelsea, hvor du kan faa alt, der kan skaffes for Penge!« — Længe sad Thomas More stille og hørte paa sin Hustru med de udtærede, lænkede Hænder fredeligt foldede i sit Skød. Men

da hverken Bønner eller Bebrejdelser syntes at nytte, raabte hun til sidst: »Ved Gud i Himlen, jeg begriber ikke, hvad du finder saa tiltalende og tillokkende i dette smudsige Fangehul, at du ikke vil ombytte det med alle de Goder, der tilbydes dig!« Da først tog Thomas More til Orde og sagde blidt og stille til hende: »Kære Alice, sig mig engang, er jeg ikke Gud ligesaa nær her i dette fattige Fangehul som i mit pragtfulde Hjem i Chelsea? Visselig er jeg det, og det er det eneste, der er af Betydning for mig. Og ét skal du vide, at jeg foretrækker at være lænket paa Legemet og undvære min timelige Frihed fremfor at lænkebinde min Sjæl og miste min Samvittigheds Frihed. Og hvad nytter mig et skønt og smagfuldt Hjem her paa Jorden, hvis jeg for at beholde det mister mit evige Hjem? Eller hvad Gavn og Glæde har jeg vel af at bevare min jordiske Familie og mine kæres Kærlighed, hvis jeg af den Grund sætter min Barneret hos Gud over Styr og fortaber Hans Kærlighed i Tid og Evighed?«

Længe stod Alice More og saa paa sin højsindede, heltemodige Husbond, saa knælede hun stille ned med Armene om hans Hals og Hovedet gemt ved hans Bryst. Ofret, der krævedes af hende, var stort, men ikke for stort, thi som sin Husbond havde ogsaa hun nu forstaaet Sandheden og Skønheden af vor guddommelige Frelasers Ord: »Enhver, der forlader Hus, eller Brødre, eller Søstre, eller Fader, eller Moder, eller Hustru, eller Børn, eller Agre for mit Navns Skyld, skal faa hundredefold igen og arve det evige Liv.« (Matth. XIX, 29.)

Maatte vi af Martyr-Helten og Martyr-Helgenen Thomas More lære det samme: at vi — som han — maa erfare den evigt gyldige og altid gældende Sandhed af vor Frelasers Ord om de hundrede Fold og det evige Liv. P. A.

Om Sterilisation.

Den engelske, katholske Læge *Halliday Sutherland* har i sin opsigtvækkende Bog, »*Laws of Life*«, som »N. U.« har omtalt før, bl. a. fremlagt Videnskabens Syn paa Sterilisation, som Hr. cand. mag. *Lindbergh-Nielsen* nedenfor gengiver i Uddrag.

Af Menneskehedens alvorlige Sygdomme er kun to arvelige, nemlig den sjældne Blødersygdom og Sindssyge. Tuberkulose nedarves ikke, Kræft og Syfilis lige saa lidt.

Paa Middelfart Sindssygehospital har Overlæge Fritz Lange (død 1907) foretaget en interessant Undersøgelse. Han fandt, at 70 Patienter stammede fra 44 Familier. I de fleste af disse Familier var der kun konstateret 1 Tilfælde af Sindssyge, men fra andre Familier var 2, 3 eller endog 4 Personer indlagt paa Hospitalet. Al denne Sindssyge var en Arv fra sindssyge Forfædre. Iblandt disse 70 Personers Forældre, Onkler, Tanter, Fætre, Kusiner og Bedsteforældre fandt Dr. Lange ikke mindre end 358 Tilfælde af Sindssyge eller Nervesygdom. Sammenlagt med de omtalte 70 giver det 428 Tilfælde af Sindssyge eller Nervesygdom i Løbet af 3 Generationer. Hvis Bedsteforældrene til disse 70 Patienter ikke havde giftet sig, eller hvis de var blevet steriliserede, hvilken Sum af menneskelig Elenighed vilde da ikke være undgaaet, og hvilken Pengebesparelse for Staten!

Dr. Lange stod netop i Begreb med at offentliggøre disse Kendsgerninger, da han heldigvis for Sandheden kom i Tanke om sine Patienters sunde Slægtninge. I Stedet for at offentliggøre sine Resultater helligede han 10 Aar af sit Liv til Undersøgelser vedrørende de 70 Patienters sunde Brødre, Søstre, Fætre, Kusiner, Onkler og Tanter. Det lykkedes ham at skaffe sig nøje Oplysninger om Medlemmerne af 28 af de 44 Familier. I disse 28 Familier fandt han ved Siden af almindelige, jævne Folk: 2 Ministre, 1 Gesandt, 3 Biskopper, 8 Præster, 3 Admiraler, 3 Generaler, 3 Højesteretsdommere, 4 Rektorer, 9 Universitetsprofessorer, 23 Dr. phil.'er, 20 Digttere, 15 Malere, Billedhuggere eller Arkitekter, 9 Musikere eller Komponister, 8 Skuespillere, 2 Opfindere, 18 Forfattere samt 2 Personer, hvis Stillinger ikke kunde meddeles uden samtidig at røbe de paagældendes Identitet, foruden et stort Antal Rigsdagsmænd, Byraadsmedlemmer, Læger, Lærere, Forretnings- og Embedsmænd. Hvis Bedsteforældrene i disse 28 Familier ikke havde giftet sig, eller hvis de var blevet steriliserede, vilde megen Sindssyge være undgaaet, men det vilde ikke have opvejet Tabet af saa mange udmærkede Mænd. —

Ved Sterilisation menes en Operation, som ødelægger Evnen til at avle Børn, uden at Muligheden for kønsligt Samliv ophæves, en Operation, som er let at udføre paa Mænd, vanskeligere paa Kvinder.

Blandt Tilhængerne af Sterilisation holder nogle paa, at den skal være frivillig, andre vil anvende tvungen Sterilisation.

De mest yderliggaaende vil endog have alle dem steriliseret, som modtager Hjælp af det offentlige.

Andre vil indskrænke Sterilisationen til at omfatte aandsvage. Bortset fra alle moralske Overvejelser overser Talsmændene for denne Forholdsregel en alvorlig social Fare. Hvis aandsvage Piger blev steriliserede og sluppet løs i Samfundet (i Stedet for at blive anbragt paa Anstalter), vilde de øjeblikkelig blive farlige Befordrere af Kønssygdomme.

Man kan dog ikke lukke Øjnene for den høje Fødselsprocent af uægte Børn, fødte af aandsvage Piger. Det bedste Middel til at sænke denne høje Fødselsprocent vilde være en Skærpelse af Straffeloven mod de Mænd, der drager Fordel af aandsvage. Har en Mand Samleje med en Pige under 16 Aar, bliver han straffet. Men en aandsvag Persons Intelligensalder er altid under 16. Alt hvad der behøves, er derfor en kort Tilføjelse til Loven om, at en Mands Samleje med en Pige, som han bevisligt vidste var aandsvag, under alle Omstændigheder er strafbart.*)

I 1932 undersøgte man i England Forældre og Søkende til 19,034 aandsvage Børn og fik følgende Resultat:

Intet andet Medlem af Familien var aandsvagt i 1598 Tilfælde.				
en Broder eller Søster var aandsvag.....	i	244	—	
to Søkende var aandsvage.....	i	60	—	
tre — — —	i	21	—	
fire — — —	i	8	—	
fem — — —	i	3	—	

Kun 14 Forældre var aandsvage, og kun 40 Forældre, 17 Søkende og 19 andre nære Slægtninge havde været sindssyge.

Naar to tilsyneladende sunde, normale Mennesker gifter sig, kan ingen af dem vide, om maaske ikke den ene, uden at ane det, overfører daarlige Egenskaber til Afkommet. Det vil først vise sig, naar et Barn er blevet født.

Mindst 50 Procent af de aandsvage er Børn af Forældre, som tilsyneladende er normale Mennesker. Men hvem vilde have uvovet at forestille sig, at over 50 Procent af Børn af aandsvage vilde blive normale? Og dog er dette sidste nu bevist.

I London har man intelligensprøvet 669 Børn, hvis Fader eller Moder var aandsvag. Børnene blev efter In-

*) Her i Danmark har Justitsminister Steincke for nylig alvorligt indskærpet Straffelovens § 222: »Den, som har Samleje med et Barn under 15 Aar, straffes med Fængsel indtil 12 Aar.« — Efter den danske Straffelovs § 217 straffes »den, som uden for Ægteskab skaffer sig Samleje med en Kvinde, der er sindssyg eller udpræget aandsvag ... med Fængsel fra 3 Maanedes til 8 Aar.« *Oversættelens Anmærkning.*

telligens delt i 4 Grupper: aandssvage, Sinker, normale og udmærket begavede.

Ved Undersøgelsen konstateredes følgende:

Af Børn under 6 Aar var 3 % aandssvage, 23 % Sinker, 73 % normale, 1 % udmærket begavede.

Af Børn mellem 7 og 13 Aar var 14 % aandssvage, 31 % Sinker, 52 % normale, 3 % udmærket begavede.

Af Børn over 13 Aar var 37 % aandssvage, 12 % Sinker, 51 % normale, 0 % udmærket begavede.

Tages de tilgængelige Tal for hele England, viser det sig, at af 1802 Børn af aandssvage Forældre var 16,9 % aandssvage, 23,4 % Sinker, 58,4 % normale og 1,1 % udmærket begavede.

Disse 2 Undersøgelser viser da: 1) *at de aandssvage hyppigst stammer fra tilsyneladende aandeligt sunde Forældre, og 2) at de aandssvage i den ene Generation bidrager meget lidt til Aandssvaghed i den følgende.*

Tager man alt dette i Betragtning, tør man nok paastaa, at det er umuligt at opretholde Kravet om tvungen Sterilisation af aandssvage.

Mod frivillig Sterilisation kan der gøres forskellige Indvendinger: 1) hvis den skal være virkelig frivillig, vil Samtykke ikke blive opnaaet; 2) fremhæves det, at aandssvage er saa let paavirkelige, at de kun altfor let vil blive overtalt, og at deres Samtykke i Virkeligheden er meningsløst, da de er ude af Stand til at forstaa, hvad de bliver anmodet om at samtykke i.

Vilde man endelig lade en aandssvags Sterilisation være afhængig af hans Værges Billigelse, kunde det ikke siges at være foreneligt med Kravet om fuld Frivillighed. Værgen for en normal mindreaarig Person kan ikke bortskænke sin Myndlings Formue. Skulde han da kunne lade en aandssvag Myndling, der altid er aandeligt mindreaarig, sterilisere? Hvilken Urimelighed!

En tredje Indvending kan gøres: Hvordan vil man hindre, at den saakaldte »frivillige« Sterilisation bliver gjort tvungen for de fattige og hjælpeløse. Over for dem frembyder der sig af sig selv to Fremgangsmaader:

1) Lokale Myndigheder kunde nægte Understøttelse til blinde, tuberkuløse eller arbejdsløse Ægtepar, som nægtede at underkaste sig Sterilisation, og praktisk talt vilde det være umuligt at hindre denne Tvang, hvis Operationen blev legaliseret.

2) Udskrivning fra Sindssygehospitaller kunde gøres afhængig af, om den paagældende vilde lade sig sterilisere, som det sker i Amerika. Selv om denne Praksis misbilliges fra oven, kan den vanskelig forhindres effektivt. De,

der har Myndighed til at udskrive sindssyge fra Hospita-
lerne, har en stor Magt og kan ikke hindres i at tage
en Patients Villighed til at underkaste sig en Operation i
Betragtning, naar de træffer Afgørelse om Udskrivning
eller ikke.

*Og er Sterilisationen een Gang udført, kan det tage
Skridt ikke gøres om.* Her er et af de sørgeligste Tilfælde,
jeg nogen Sinde har kendt.

En ung Mand var blevet gasforgiftet i Krigen og fik
Pension af Staten. Hans Tjenesteudygtighedspas lød paa
Lungetuberkulose, men en senere foretaget Røntgenunder-
søgelse viste, at han ikke led af Tuberkulose. Det, han led
af, var i Virkeligheden Lungefibrosis, fremkaldt af Gassen.
Da jeg fortalte ham, at der ikke var Tegn paa Tuberku-
lose, blev han meget modfalden. Jeg forklarede, at det ikke
vilde indvirke paa hans Pensionsret. Han havde Krav paa
Pension paa Grund af Fibrosis, og han vilde kunne nyde
denne Pension meget længere, end hvis den første Diag-
nose havde været rigtig.

»Det er frygteligt!« udbød han, og saa fortalte han.
Som forlovet havde han læst eugenisk Litteratur, og da
han ikke ønskede at overføre Tuberkulose paa sine Børn,
gik han til en Kirurg, som uden videre ved en Operation
steriliserede ham. Det var kun en ubetydelig Operation,
men den kunde aldrig gøres ugjort. Selv om Manden
havde haft Tuberkulose, behøvede for øvrigt hans Børn
ikke derfor at blive smittet.

Sterilisation er ikke et Universal-Middel. Mange aands-
svage passer bedst til Aandssvageanstalterne, hvad enten
de er steriliserede eller ej. Den hjælpeløse Idiot er ikke
mindre hjælpeløs, naar han bliver steriliseret. Den aands-
svage med forbryderiske Instinkter bliver ikke mindre for-
bryderisk ved Sterilisation. Og Sædelighedsforbryderen be-
holder sine Tilbøjeligheder, hvad enten han bliver sterili-
seret eller ej.

Den grædende Madonna fra Karup.

I »Østsjællands Folkeblad« 13. Juni imødegaar P. Men-
zinger to Indlæg af Sognepræst Hansen-Lavind, Enderslev.
(Østsjællands Folkeblad af 3. og 4. Juni 1936, P. M.s Svar
vil sikkert interessere vore Læsere.

»Afladskræmmerne, hos hvem man for Aagerpris kunde
købe sig Syndsforladelse ikke blot for Synder, man havde
begaæet, men ogsaa for dem, man vilde begaa.« Jeg beder
Pastor Hansen-Lavind om at nævne et eneste Afladsbrev,

der berettiger til at skrive saaledes, blot et eneste, der ikke udtrykkeligt siger, at Afladen kun tilstedes »contritis et confessis«, d. v. s. dem, der har angret og skriftet deres Synder. Kun angaaende Afladen for de afdøde havde som bekendt enkelte Theologer paa Reformationstiden den fejlagtige Opfattelse, at der krævedes ikke Naadens Stand. At Kirken »truede med den evige Skærslue«, bærer formodentlig Sætternissen Skylden for. Ham skal vi ikke diskutere med!

Men saa omtaler H.-L. en Aflad paa 39,245,120 Aar, som »Kardinalen« af Mainz — han var kun Ærkebiskop — skal have udstedt. Albrecht af Mainz var ingen Helgen, men denne monstrøse Aflad har han dog ikke paa sin Samvittighed. Kæmpetallet skyldes »Helligdomsbogen« fra Halle Stift, som Afladen var givet til. I Afladsbullen af 13. April 1519 er der »kun« Tale om en Aflad paa 4000 og nogle Aar. Denne besynderlige Aflad var endnu ikke stor nok for Udgifveren af Valfartskirkens Helligdomsbog. Han udvidede den i Reklameøjemed til at gælde — ikke som det hed i Bullen — den samlede Relikvieudstilling, men hver af de 8175 (!) Enkeltrelikvier alene for sig, hvad der giver den svimlende Sum af 39 Millioner Aar.

I Tillid til en dansk Smædeviser fra Reformationstiden gaar H.-L. ind for den grædende Madonna fra Karup.*) »Præsten«, fortæller Peder Smid i Visen, »har boret Huller i Billedets Øjne, og mens Synderen knæler foran hende, gaar Pateren om bag ved og hælder Vand i hendes Hoved. Det var ufatteligt, saa længe og saa godt Madonna kunde græde — for Penge.« Der fandtes grædende Madonnabilleder med udhulede Hoveder og Rør til Øjnene. De skyldtes dog ikke Bedrag, men blot Middelalderens naive Smag for realistisk og drastisk Kunstfremstilling. Karups Gudsmoderbillede hørte dog næppe til de grædende Madonnaer. Det fandtes senere paa Avnsbjerg og beskrives ret nøje af Erik Pontoppidan i hans Danske Atlas (IV, Side 496), men der siges aldeles intet om, at det var indrettet til at græde.

Men H.-L. tror paa Smædevisen. Desværre har J. Oskar Andersen gjort en Opdagelse, offentliggjort i Kirkehistoriske Samlinger, V. Række, 4. Hefte 1907, der fuldstændig gør det af med Smædevisens Troværdighed. Den danske Vise er efter J. Oskar Andersen en versificeret Oversættelse af en tysk Pamflet fra 1523—24: »Ein Gespräch zwischen 4 Personen von der Wallfahrt im Grimmental«. For at live danske Læsere op, gøre det hele mere hjemligt og Pole-

*) Se derom Niels Hansens Artikel i »N. U.« 1916, Side 627—632, 652.

miken saa meget mere overbevisende, har den danske Oversætter ikke undset sig for at indsætte ikke blot danske Stednavne, men ogsaa danske Personnavne i de Historier, den tyske Original havde fortalt som tyske.« Altsaa noget lignende som Niclaus Manuels Satire »om den syge Messe«. »Han har saaledes ikke haft stærke Skrupler med Hensyn til, hvad der kan være tilladt i en Polemik. Det er altsaa ikke Karup-Valfarten og Misbrugen med Madonnabilledet dér, der har givet Anledning til.... Samtalen om Tidens kirkelige Brøst, men Grimmental og den paastaaede Grund til Pilegrimsrejsen derhen. Fremdragelsen af den tyske Original er ikke nogen Kompliment til den danske Forfatters Redelighedssans. Der hørte en god Portion Dristighed til for at optræde med Digtets Lokalisering af tyske Historier under kendte, danske Navne netop i selve de angivne Steders Nærhed.« Derfor antager J. Oskar Andersen ogsaa, at Oversættelsen er publiceret i det østlige Danmark, i København i Anledning af Herredagen 1530, ligesom andre mindre Smædeviser fra denne Tid. »Vi kan desværre«, slutter J. O. Andersen, »ikke tyde Peder Smids Anonymitet, men han er maaske ogsaa bedst tjent med, at den vedbliver at dække ham.«

A. Menzinger.

Omkring Chestertons Grav.

I Anledning af Chestertons Død har Ærkebiskop Hinsley sendt følgende Linier til »G. K.«s Weekly, det Blad, som den afdøde udgav:

»Vi har mistet en Mand, en stor Mand af enestaaende Styrke, en Mand fuld af Mod og Overbevisning. G. K. — under det Navn kendte alle og enhver ham — var en gløddende Katholik, en Frihedens Elsker, en sund Filosof, en meget betydelig Troens Forsvarer og en dristig, ren Humorist. Han vil blive smertelig savnet i Tider som vore, hvor Mænd af St. Thomas Mores Støbning hører til Sjældenhederne. Alle, der har faaet det engelske Sprog i Arv, staar i stor Gæld til G. K. Chesterton for hans mesterlige kunstneriske Arbejde. Nogle vil sikkert betale ham tilbage med mange Ord som Tak. Men hans Venner og Kammerater inden for den stridende Kirkes Rækker vil hovedsagelig huske, at han støt kæmpede den gode Strid og opretholdt Troen. For alle disse vil Ord uden Bøn synes en pauver og tom Tak for hans usvigelige Loyalitet.

G. K. C.'s Konversion.

En Ven af Chesterton fortæller i »Universe« følgende Erindring: Under et af mine sjældne Besøg i London mødte jeg Chesterton uden for Victoria Station og fortalte ham, at jeg den foregaaende Aften havde været til et Møde for Videnskabsmænd, og at en kendt Skribent synlig forlegent havde spurgt mig: »Hvorfor gik dog Chesterton over til Deres Kirke?« Hvortil jeg havde svaret: »Jo, ser De, jeg kunde jo godt sige Dem den virkelige Grund hertil, men den vilde De dog ikke kunne forstaa.«

»Hvilken Grund vilde De saa have givet ham?« spurgte Chesterton. »Guds Naade,« svarede jeg. G. K. Chesterton, som kendte Manden, der havde spurgt, brast i den for ham saa karakteristiske Skoggerlatter, og idet han klappede mig paa Skulderen, sagde han: »Glimrende, glimrende.« I den Hyldest, som min spørgende Ven bringer Chesterton i en anden Avis, ser jeg, at han stadig ikke kan forklare sig: »Hvorfor en saadan Elsker af engelsk Frihed »gik over til Rom.«

Chestertons Valfart til Lourdes og Lisieux.

Hans egentlige Konversion fandt Sted i 1922, hvor han blev optaget af Fr. John O'Connor ved et midlertidigt Kapel, som var tilknyttet Jernbanehotellet. Redaktionssekretær E. J. Macdonald ved Chestertons Weekly har i »Universe« skrevet om sin Chef: »I de Aar, der fulgte efter, rejste han uhyre meget, holdt Forelæsninger i Amerika, besøgte Rom, Jerusalem og Frankrig — Resultaterne af disse Rejser nedskrev han bl. a. i »What I saw in America«, »The new Jerusalem« og andre Arbejder, — foruden at han fortsatte sine andre Arbejder, bl. a. Stiftelsen og Udgivelsen af »G. K.'s Weekly, som sidste Aar kunde fejre sin 10-aarige Fødselsdag. I 1934 blev han sammen med Mr. Belloc hædret af den Hellige Fader med St. Gregors Ordenen med Stjerne.

Hans sidst fuldendte Arbejde var hans Autobiografi, som nu er i Trykken og er beregnet at udkomme i denne Maaned.

Til Slut en personlig Erindring. Nogle Dage før hans Død, ganske kort Tid efter at være vendt hjem fra en Automobiltur i Frankrig, havde jeg den Lykke at besøge ham i Beaconsfield.

Han talte om sit sidste Besøg ved Relikvieskrinet i Lisieux (han blev for øvrigt begravet fra St. Theresias Kirke) og i Grotten i Lourdes, og lige som vi skulde tage Afsked, sagde han: »Jeg har et Digt i Hovedet. Det vil jeg skrive til »G. K.«, saa snart jeg føler mig lidt bedre. Det er om St. Martin af Tours, som virkelig var Distributismens

(Ch.s sociale Systems) Skytshelgen. Han gav ikke Tig-
geren hele sin Kappe, men holdt fast ved en retfærdig For-
deling af alle Ejendele.« Digtet blev aldrig skrevet: hvor
meget skrev han ikke, som vi trængte saa haardt til, men
hvor meget maatte han lade uskrevet!

Hilaire Belloc om sin afdøde Ven.

»Jeg tror, det var et Særkende for denne store Mands
Aand, at han — ulig næsten alle sine samtidige (og sær-
lig dem blandt hans samtidige, som kalder sig Agnostikere,
eller hvad det nu altsammen hedder), at han aldrig gav
Følelsen Lov til at tage Magten over Fornuften. Gennem
Fornuften blev han ikke alene ledet, men ogsaa bevæget,
som en Passion nu engang kan bevæge Mænd.

Det var hans Lod at leve i en Tid og paa et Sted,
hvor Fornuften var blevet saavidt glemt, at en stadig Paa-
beraabelse af den syntes underlig og næsten absurd i hans
samtidiges Øjne: de kaldte det »Paradoks«. Og ved denne
deres Holdning maa vi dømme dem. Det var denne Hen-
givenhed for den klare Fornuft, som gav ham Evnen til
usvigelig nøjagtigt at opdage Motiv og Forvikling, og som
i Diskussion gjorde ham til en Overbevisningens Mester i
Debatten.«

»Father Brown.«

En irsk Præst, bosiddende i Bradford, Pastor John O'Con-
nor, er Originalen til G. K. Chestertons berømte Opdager-
skikkelse »Father Brown«. Det var »Father Brown«, som
i 1922 optog Chesterton i den katolske Kirke. Skønt
baade Pastor O'Connor og Chesterton selv har fortalt, hvor-
ledes »Father Brown« blev til, er der dog stadig lidt My-
stik herover, fordi deres Versioner varierer.

Pastor O'Connors Version gaar ud paa, at Inspirationen
kom til Chesterton, medens de gik en Tur sammen hen
over en af Yorkshires Heder, hvor O'Connor havde fortalt
Chesterton om sine Erfaringer.

Chesterton siger, at Inspirationen kom »efter en Sam-
tale, hvori han havde fortalt mig om nogle særlig uhygge-
lige Forbrydelser, som han kendte; derefter blandede vi
os med det øvrige Selskab, og jeg hørte en ung Mand fra
Cambridge sige til en anden: „Han kender en Masse Ar-
kitektur; men jeg kunde aldrig tænke mig at leve i et
Kloster paa den Maade, uden noget som helst Kendskab
til, hvad det er galt her i Verden.“ Ironien i denne
Sætning gav Stødet til, at jeg skabte alle disse taabelige
Historier.«

Først efter at have læst ikke saa faa af Historierne om
»Father Brown«, opdagede Pastor O'Connor Ligheden med
sig selv. »De Træk, jeg genkendte«, fortalte han for nogle

Aar siden til »Universe«s Korrespondent, »var »Father Brown«s næsten excentriske Paraply og hans Vane altid at bære Pakker i brunt Papir. Jeg plejede at have saadan en Paraply, og jeg gik ogsaa meget ofte med den Slags Pakker.«

I »Heaton Review« i 1934 forklarede Chesterton, at han ikke fremstillede »Father Brown« nøjagtigt som Pastor O'Connor, fordi han maatte »tage Fortællingens groteske og dramatiske Handling i Betragtning«. Han skrev: O'Connor ser ikke ud som en Nar. Det er kun Forfatteren (en listig og lavtænkende Mand, som Stevenson sagde, og han burde jo vide Besked), som for Overraskelsens Skyld finder det passende at fremstille den dygtigste Mand i Fortællingen som en Nar.«

Pastor O'Connor blev født for 66 Aar siden i Clonmel, Irland. Som Præst har han virket i Halifax, Leeds, Keighley og Heckmondwike samt i Bradford. Han er Forfatter og Digter. Han »holder af at lytte til Musik og at lære Børn gregorianske Sange«. Da han blev spurgt, hvordan det føltes at være kendt som Originalen til »Father Brown«, svarede han: »Det føles som en mægtig praktisk Spøg, som ingen Fortræd gør. Jeg har aldrig forsøgt at leve som han, saa det forøger Spændingen.«

Chesterton blev hans Apostel.

Et ualmindelig smukt Vidnesbyrd om den afdødes Indflydelse aflægger Henning Kehler i »Berlingske Aftenavis« d. 26. Juni:

»Mig har Læsning af Chestertons Bøger ikke bragt til at tro paa Chesterton — men til en anden Tro, til Troen. Jeg har lært mere om Livets Maal og Mening ved at læse i Chestertons Bøger end ved at læse i det Nye Testamente. Det kommer naturligvis af, at Chestertons Forfatterskab for sit væsentlige Indhold er det Nye Testamente, udsat for en Filosofi og stilistisk instrumenteret af et Menneske i Nutiden, et Menneske, som kommer mig ved paa en Maade, som hverken *Paulus* eller *Augustin*, *Thomas Aquinas* eller *Luther* kan komme mig ved. Chesterton er min Apostel — og jeg vilde være grænseløs illoyal og utaknemmelig, hvis jeg ikke satte ham over alle de andre. Jeg kan slet ikke forestille mig mit Liv, hvis det skulde mangle, hvad han har givet mig og betyder for mig. Og for at ende denne Artikel, der lige saa gerne kunde være blevet den Bog, som jeg aldrig vil faa skrevet om Chesterton, vil jeg citere, hvad en af hans Venner, en Skolekammerat, skrev forleden i et engelsk Tidsskrift: „Det ved jeg, at Verden vil aldrig blive den samme, nu Chesterton er borte“.«

En ung katolsk Alpinist.

(Fortsat.)

Omkring de 13 Aar bliver den lille Dodo til Pier Giorgio, det vil sige, det drengede, de evige Skænderier med Søsteren og de forskellige gale Streger hører op. Langsamt vil han se at blive en »Mand«. Der er ganske vist noget, som er Drivfjederen til, at han bliver som forandret: den daglige hellige Kommunion, som han lige fra den øverste Gymnasieklasse næsten altid modtager lige til sin Død. Hver Dag Frelseren i Hjertet, saa maa det dog sagtens kunne gaa, saa maa man dog blive et andet Menneske, særlig naar man (hvad jo egentlig er en Selvfølge) tager den daglige Kommunion alvorligt. »Jeg formaar alt i Ham, der styrker mig«, siger en stor Apostel, og netop denne Apostel Paulus bliver senere hans Yndlingshelgen. — Pier Giorgio er ligesom Kærnen i Familien; han bliver efterhaanden sin Faders, sin Moders og sin Søsters Stoltthed. Han er en ivrig Sportsmand, han svømmer, bogstavelig talt som en Fisk, rider, hans Hest hedder Parsival, sejler, ogsaa i Orkan, spiller Fodbold, naar han har Tid — men eet elsker han dog over alt og kommer han til at elske højere og højere — Bjergbestigning — hans elskede Bjerge er alt for ham. Sommer og Vinter er han i Bjergene, allerede som Dreng begynder han at staa paa Ski og om Sommeren at klatre rundt. I Bjergene er han i sit Element. Frygt, Angst eller lignende kender han ikke til, endskønt han senere foretager Ture og Bjergbestigninger, som absolut ikke er ufarlige. Gang paa Gang siger han til sine Venner og Kammerater: »Bjergene, Naturen er det bedste jeg ved, der er jeg min Skaber nærmest.« Og hvor ofte har han paa en Bjergtinde eller i en Sæterhytte selv i andres Nærværelse bedt paa sit Modersmaal eller paa Latin, altid fuld af Tak og Glæde over alt det herlige, han faar Lov til at se. Han kender ikke til at skamme sig; naar han for Eksempel maa overnatte i Værelse sammen med et Par Kammerater, saa knæler han ned foran sin Seng og beder sin Aftenbøn, hvad enten de andre første Gang forbavses eller ej. De kan tænke, hvad de vil, det varer ikke længe, saa vil de forstaa ham. Og baade de mandlige og de kvindelige Studenter forstod ham meget hurtigt. Først kommer Gud og saa Fornøjelser, andet findes ikke for ham. Selv om det ogsaa mange Gange er faldet uhyre svært, saa skal de ud af Sengen, han lader dem ingen Ro. Saa i et Kapel eller en Kirke — hellig Messe og hellig Kommunion — ofte allerede Klodden 3 om Morgenen — han ministrerer selv for Præsten (efter at have lagt sin Isstok, Rygsæk og sit Reb fra sig), saa

en hastig Frokost, og saa ud og op i Bjergene. Engang kom han med en meget smuk Udtalelse: »Naar man færdes i Bjergene, maa man altid have en god Samvittighed, for man ved aldrig, hvordan det kan gaa.« Men staa han saa paa en Bjergtinde og ser al den Pragt og Herlighed, saa jubler han mange Gange saa højt, at de andre næsten bliver forskrækkede derved.

I Turin er han ogsaa Medlem af en katholsk Studenterforening. Med Liv og Sjæl gaar han op deri, lige saa tappert og kækl som i Bjergene. — Det viser han engang i Rom i Aaret 1921. Den katholske Ungdom afholder en stor Kongres, men den italienske Regering var dengang endnu helt under Frimurernes Herredømme og indstillet imod Pave og Kirke. I Roms gamle Arena, Colosseum, skal læses en hellig Messe, og henved 40-50.000 katholske Studenter skal overvære den. Denne Arenas Jordbund er hellig, thi den er indviet med Tusinder af Martyrs Blod. Tidligt om Morgenen den 4. September rykker de frem med deres Faner, Pier Giorgio bærer sin Forenings Fane. Da de naar frem til Colosseum, er hele Arenaen omringet af Politi, og det forlyder: Grundet paa den offentlige Orden er den religiøse Højlidelighed forbudt. Saa larmer de unge Mennesker, fordi de uden nogen som helst Grund bliver drevet fra hinanden, og for Størsteparten slaaet ned — de fleste er endnu fastende (de vil jo modtage den hellige Kommunion under Messen) — de fleste slaar sig saa igennem til St. Peterskirken og overværer i Stedet en Messe der. Saa gaar det igen i ordnede Rækker til de vatikanske Haver, hvor den Hellige Fader, Benedikt XV, holder en Tale. Pier Giorgio holder stadig sin Fane trykket tæt ind til sig, han afleverer den ikke, ikke for alt det, om saa det skal koste hans Liv. Efter den Hellige Faders Tale vender Studenterne tilbage fra de vatikanske Haver, og atter staa Politiet der og skal paa Regeringens Befaling opløse Toget. Men hvordan skal det gaa at opløse et Tog paa 50.000 Studenter! Pier Giorgio bærer sin Forenings »Cesare Balbo«s trefarvede Fane, med begge Hænder holder han fast paa den, da en Betjent vil rive Fanen til sig, slaar løs med Geværkolben og knækker Fanestangen, men Pier Giorgio beholder Fanen i sine Hænder og bliver saa sammen med andre fortrængt til en Gaard og arresteret der. En Betjent opskriver straks hans Personalier: »Hvad hedder De?« »Pier Giorgio Frassati«. »Faderens Navn?« »Alfredo.« »Hvad er Deres Fader?« »Italiensk Gesandt i Berlin«. Betjenten blegner, undskylder sig og siger straks: »De er selvfølgelig fri og kan straks gaa«. Men Pier svarer kort og fyndigt: »Jeg gaar, men kun med mine Kammerater. Bliver de ikke givet fri, bliver jeg ogsaa.« Man snak-

ker frem og tilbage: »Nej, jeg bliver«. Svar: »Godt, De kan gaa med Deres Kammerater« — og Fanen tager han ogsaa med. »Aldrig angribe, men være tapper«, det er hans Valgsprog. — Nødværge er tilladt. Og hvad gør hans Kammerater og han som Svar paa disse Mishandlinger? De heder en Rosenkrans for dem, der har slaaet dem. Et herligt Forbilled!

(Sluttes.)

Marconis Ægteskab.

Et Ægteskabs Gyldighed afhænger som bekendt først og fremmest af de to Parters Viljesakt til Ægtekontrakten eller Konsens. Denne Konsens kan ogsaa være mangelfuld eller ugyldig — med og uden Kontrahenternes Skyld —, og Can. 1086 peger paa de Forbehold, som vilde gøre et udadtil rigtigt indgaaet Ægteskab ugyldigt: idet en af Kontrahenterne nemlig hos sig selv udelukker: at ville indgaa et virkeligt Ægteskab, eller Retten til Samliv, eller en væsentlig og nødvendig Egenskab af Ægteskabet. Noget af det vanskeligste er nu eventuelt at bevise et stille Forbeholds Eksistens. Dr. jur. W. Lohmann har nu i et Skrift paa 66 Sider, »*Der innere Vorbehalt gegen Wesensbestandteile der Ehe nach katholischem Kirchenrecht*« gjort dette Problem til Genstand for en Afhandling (Dortmund, Druck Walter Strassburger, 1936), hvis første Halvdel meget dygtigt redegør for den theoretiske Side af Problemet og derefter — i en yderst interessant anden Del — forelægger alle de enkelte Tilfælde, i hvilke den romerske Rota har beskæftiget sig med det indre Forbehold i sine Ægteskabsprocesser siden 1918. Blandt de Processer, der saaledes drøftes, vil især Marconis Skilsmisseproces have større Interesse, hvorfor vi i Korthed gengiver den her.

I Aaret 1903 lærte Wilhelm Marconi, Radiotelegrafiens Opfinder, Beatrix O'Brien at kende paa Øen Brownsea og anholdt om hendes Haand. Han fik et Afslag med den Motivering, at Frøkenen ikke følte tilstrækkelig Kærlighed til ham. Et Aar senere traf de atter hinanden paa Brownsea; Marconi gentog sit Frieri, denne Gang med Held. Vielsen fandt Sted den 16. Marts 1905 efter anglikansk Ritus i den anglikanske St. Georgs Kirke i London. Deres Ægteskab blev ulykkeligt, og i 1918 blev Ægteskabet endelig opløst. Beatrix knyttede Forbindelse med en anden Mand, hvilket foranledigede Marconi til at indsende en Skilsmissebegæring til Civiltribunalet, og den 12. Februar 1924 blev Begæringen bevilget.

Derefter indgav Marconi, der var katolsk døbt og havde

en katholsk Fader, men som var blevet opdraget anglikansk, idet hans Moder bekendte sig til den engelske Højkirke, Klagemaal om Ægteskabets Ugyldighed for den ærkebiskoppelige Ret i Westminster, for at have Mulighed for atter at indgaa Ægteskab inden for den katholske Kirke. Klage-maalet blev begrundet med, at Ægteskabet kun var indgaaet under den ufravigelige Betingelse at kunne skilles, saa snart det viste sig, at Ægteskabet vilde blive ulykkeligt. Den 27. Oktober 1926 afsagde den ærkebiskoppelige Ret sin Ugyldighedskendelse over Ægteskabet. Dommen appelleredes derefter pligtmæssigt til Rota i Rom.

Der blev virkelig afgivet Bevis for, at Ægteskabet var indgaaet under den Betingelse, at en Skilsmissebegæring skulde indgives, hvis Ægteskabet skulde blive ulykkeligt. Til Bevisførelsen mødte Ægtefolkene og forskellige Slægtninge som Vidner. Ogsaa Rotaen saa sig derfor nødt til at erklære Ægteskabets Ugyldighed. —z

Nye Bøger.

Kirkens første store Lærde.

Medens man ellers navnlig maa beundre de verdenskendte franske theologiske Leksika, som samler alle Forskningsresultater i en lettilgængelig Form, er *R. Cadiou, La Jeunesse d'Origène. Histoire de l'école d'Alexandrie au debut du IIIe siècle* (G. Beauchesne. Paris 1935) et Eksempel paa de majsommelige Specialundersøgelser, som egentlig først muliggør de førnævnte sammenfattende Fremstillinger. Kirke- og Kulturhistorikere, Lærere i Filosofiens og Dogmernes Historie vil have deres Glæde ved at læse denne Undersøgelse af den yngre Origenes's Liv og videnskabelige Arbejde. Hørte man ikke om andet end denne Mands Person, var man rigt belønnet, siden han jo var den kristne Kirkes første Videnskabsmand med Verdensry, den store Skriftfortolker og Lærer i Dogmatik m. m. Men faktisk bliver Bogen om ham en interessant Redegørelse for hele det videnskabelige Liv, der rørte sig omkring Aar 300 i Aleksandria. Den By var Midtpunktet for det kirkelige Liv i Ægypten. En Mangfoldighed af Efterretninger fra den kristne Oldtid oplyser os om, at her var Betingelserne for, at en theologisk Videnskab kunde udfolde sig, gunstigere end i nogen anden By inden for det romerske Rige. Kongehuset havde sørget for imponerende Bibliotheker og Skoler, og Købmændenes Handel satte Byen i Forbindelse med alle Lande omkring Middelhavet. Saaledes var Aleksandria Sæde for flere filosofiske og andre Skoler, hvor baade Hedninger, Jøder og Kristne dyrkede hellenistisk Videnskab, og hvor

til Gengæld f. Eks. det Gamle Testamente gjorde sin Indflydelse gældende paa den filosofiske Tænkning. Midt i disse aandelige Strømninger stod den højtbegavede Origenes med sin Forkærlighed for dybsindig Spekulation og modtog stærke Impulser, hvorved han blev den store Banebryder for kirkelig Videnskab. Han var en saa enestaaende frugtbar Skribent, at han overgik alle sine Forgængere, og at ingen Theolog dengang kunde unddrage sig hans Indflydelse. Men der var næppe heller nogen anden, hvis Virksomhed blev saa omstridt som hans, fordi hans Tilbøjelighed til allegorisk Skriftfortolkning og hans Forsøg paa at forlige Platos Filosofi med Kristendommen førte ham ud i mange Anskuelser, som er afvigende fra den kristne Tro og Lære. — Cadiou fremtrykker Billedet af denne interessante Periode i Aandshistorien ved Hjælp af et indgaaende Kildestudium. Hans Forskningsresultater vil næppe kunne omstødes af senere Tidens Undersøgelser, undtagen maaske paa de Steder, hvor vi endnu mangler de kritiske Udgaver af Datidens Litteratur, eller hvor nyt Materiale skulde kaste nyt Lys over Forholdene. P. K.

Hvad er Hæresi?

Med stor Interesse og Udbytte har jeg læst *Dr. J. Brosch's* Undersøgelse *Das Wesen der Hæresie*, som paa Basis af vore ældste Kilder, det Nye Testamente og de apostoliske Fædre, vil fremstille Hæresiens eller Vranglærens Væsen set med Oldkirkens Øjne. Paa denne Maade bliver Bogen en Afregning med baade Harnacks Dognehistorie o. a. og endnu mere med W. Bauer, som i 1934 udsendte et Skrift med Tittlen: »Rechtgläubigkeit und Ketzerei im ältesten Christentum«, hvori Forfatteren til Tider stiller Tingene ligefrem paa Hovedet.

I Bogens første Del hører vi om Hæresi som et Fænomen, vor guddommelige Frelser har forudsagt, og som af Forsynet benyttes til at lutre, prøve og oplive Christi sande Disciple samt tvinge den kirkelige Myndighed til at forkynde Aabenbaringens Sandheder i klart formulerede og utvetydige Sætninger eller Dogmer. Anden Del behandler Hæresiens Oprindelse. Her nævnes Vranglærernes Egoisme, Subjectivisme og Hang til Sofismer samt mangelfuld Tro, der sætter menneskelige Paafund over Guds Aabenbaring. Men der eksisterer endnu en anden Aarsag, der efter Oldkirkens bestemte Opfattelse er medvirkende, naar Vranglære sniger sig ind. En hadefuld Fjende saar Klinte blandt Hveden paa Herrens Mark. Det er naturligvis den faldne Engel, der menes (Mt. 13, 39). I den afsluttende Del læser vi saa om de Forholdsregler, Oldkirken traf mod Hæresiens opløsende Tendenser. Over for de nye Ideer

hævdede Kirken den Lære, som den fra Begyndelsen havde haft og bevarede som en ukrænkelig Arv efter Christus og Apostlene. Desuden paaberaabte den sig det Autoritetsprincip, som havde behersket Christi Kirke lige fra dens første Dage. En klassisk Formulering havde dette Princip allerede faaet paa Apostelmødet i Jerusalem. Om Fredsforstyrrelserne og de falske Brødre i Antiokia sagde nemlig de forsamlede Apostle: »Vi har hørt, at nogle Mænd, som kom fra os, men ikke havde nogen Bemyndigelse fra os, har forvirret jer med deres Tale og foruroliget jeres Sjæle« (Apg. 15, 24). Den rette Lærer er altsaa bemyndiget af den kirkelige Autoritet! Ved Hjælp af Autoritetsprincippet i Forbindelse med Kærlighedens indre Aand og den Helligaands Bistand har Apostlene og deres retmæssige Efterfølgere bevaret den Troens Skat uforfalsket, som er givet os een Gang for alle.

Dette er i korte Træk de Spørgsmaal, som Dr. Brosch klarlægger i sin lille Bog. Hvem vil nægte, at de i Betragtning af vore Dages utallige Sekter er af aktuel Interesse og stor Betydning?
F. K.

Johannes af Korset.

Sheed & Ward, 31 Paternoster Row, London E. C. 4 har udgivet en Bog, der er værd at bide Mærke i. »St. John of the Cross« by Fr. Bruno O. D. C. 10 sh 6 d. Bogen er skrevet af en den h. Kirkelærers Ordensbrødre, som derfor har Forudsætninger for at kende ham bedst. Et mangeaarigt Studium ligger gemt i Bogen; dog er det ikke blot den kolde, nøgterne Historiker, der taler her; ærlig Beundring og dyb Kærlighed har ført Forfatterens Haand, da han sad og skrev paa denne Biografi.

I en Verden, hvor saa mange prøver paa at løbe fra Korset, hvor det tynger alle Vegne, er det gavnligt at læse saadan en Bog. Mangen en vil faa dybere Forstaaelse af Navnet Johannes af Korset. Vi vil opdage, at netop det, den enkelte kommer til at opleve, at taale — og i Johannes' Liv var det Korset — skal præge hans Virken, skulde sætte ham i Stand til at hjælpe andre ved sit Eksempel, ved sin stille Liden, ved sit Ord og, som her, ved sine Værker.

Hvor mange af os nøjes ikke med at læse, hvad uforstaaende og udenforstaaende Mennesker skriver om os, om vore egne. Lad os engang begynde at læse det, vore Folk har at sige, og vore Øjne vil opdage mangen en Skønhed, der nu ligger skjult under en Dynge af forudfattede Meninger, som blev paaduttet os af ikke helt uheldige Fortolkere.

Sproget er let læseligt, og i øvrigt vil man hurtigt læse sig ind i Forfatterens Sprog.
K. Pauli S. J.

En Rejse til Spanien.

Der gives Rejsebøger, som erstatter selve Rejsen. »*Festliches Spanien*« af Fr. Christiansen (Leipzig, Bibliographisches Institut 1935, 314 S., 137 Billeder, indb. RM. 5,80) er en af dem. Ja, de allerfleste vilde ikke faa saa meget ud af en Rejse til Spanien, som denne Forfatter, der med lige saa stor Varme som Sandhedskærlighed her skildrer Spaniens Folk, Landskab, Nationalskikke, Tyrefægtninger, Processioner, Danse, Digte, Talemaader og Ordsprog, altsammen illustreret med mange fortræffelige og originale Fotografier. At man her staar over for en skarp og grundig lagttager ses bl. a. af hans Skildringer af de spanske Danse — et af hans Yndlingsemner — og af Tyrefægtningen, som en Række Kapiller handler om. Naar man har læst disse sidste, forstaar man, at Forf. ikke er særlig venlig stemt over for den Farisæisme, der ikke kan brokke sig nok over den spanske Grusomhed, der dog paa ganske anden Vis er forenet med Mod, Intelligens, Snarraadighed, Smidighed og Dødsforagt end de Former for Dyr- og Menneskeplageri, der ofte foregaar uden for Spanien, ogsaa i vestlige og nordlige Lande. Husk Mennesket, som lod sig skyde ud af en Kanon i Tivoli! »*Hvad virker mon mest skadeligt paa Sindet, Biografernes og Teatrenes Sensations- og Detektivstykker, den sminkede og friserede Scenedød eller den alvortlige, virkelige, blodigsande Kamp, del levende Bevis for Mod og Koldblodighed over for et Dyr med et frygteligt Væрге?*« »*Er maaske den hos Kulturfolk saa afholdte Boksning mindre raa? Eller Forlystelsesskydningen efter levende Duer, som udføres saa glørværdigt i Monte Carlo, at den heldigste og mest følelseløse Morder hædres med en paa-faldende Marmorplakette med Guldindskrift. Eller er den »ædie« Jagt mere menneskelig, hvor man fra et sikkert Skjul knalder det udmattede, værgeløse Vildt ned? . . . Eller naar Hundene faar Bugen sprættet op ved Vildsvinejagter, hvor bliver da vor Afsky af?*« —z.

Fra Hovedstad og Provins.

Fra Vikariatet.

St. Knuds-Messen den 12. Juli.

I Anledning af 850 Aars Dagen for St. Knuds Martyr-død i Odense forordner Vi herved, at alle Præster i alle Vikariatets Kirker og Kapeller Søndag den 12. Juli 1936 — i Stedet for Dagens Messe — skal læse St. Knuds-Messen fra den 19. Januar, tanquam Missa votiva solemnis pro re gravi et publica simul causa cum Gloria, Com. Dom., Credo, Præf. Trin. et ult. Ev. Dom. — De S. Joan. Gualb. nihil in Missa.

Samtidig giver Vi herved Tilladelse til, at d'Hrr. Sognepræster og Rektorer efter eget Skøn paa denne Dag lader en stille Messe træde i Stedet for den sædvanlige Højmesse.

København, d. 24. Juni 1936.

† Jos. Brems,
vic. ap.

8 Dage paa Højskole.

Alle, som en Gang har tilbragt disse berømte Dage paa Trørødhus, har det inderlige Ønske hvert Aar at kunne vende tilbage dertil. Desværre lægger vort daglige Liv med alle dets Pligter sig stundom hindrende i Vejen, men vi, som har oplevet den Berigelse og Glæde, kan ikke ivrigt og indtrængende nok anbefale andre at deltage deri. —

I Aar ledes Retræten for de ældre af Hr. Pastor Messerschmidt, som ved sine Foredrag »Oxford—Rom« i Vinter overalt har samlet en overvældende stor Tilhørerskare, og vi bør ogsaa fylkes om ham her, hvor han gennem sin Viden og store Indsigt vil styrke os i vort Trosliv. —

De mange, der kun kender Trørødhus af Navn, bør i Aar sætte hinanden Stævne paa denne skønne Plet; de vil ikke fortryde det.

Th.

St. Elisabeths Hospital i Holbæk

har udsendt sin Aarsberetning, hvoraf det fremgaar, at Hospitalet i Aarets Løb har haft 429 Patienter, hvoraf 250 var Kvinder. Sygedagenes Antal beløb sig i alt til 16,899. Hospitalet har i alt 51 Sengepladser, og den daglige Gennemsnitsbelægning i 1935 har været 46,29. I Aarets Løb er Hospitalet blevet udvidet med en Tosengsstue. I April afsluttedes der en Overenskomst med Centralbibliotheket i Holbæk, ifølge hvilken Patienterne kan laane Bøger paa dette Bibliothek. Efterspørgslen har ikke været ringe, idet der i Løbet af et Aar blev udlaant i alt 1957 Bind.

St. Knuds Festen i Odense.

Jyderne vil have det særlig bekvemt i deres Særtog til Odense. Som man meddeler os, vil der være Spisevogn i Særtoget fra Aarhus, baade om Morgen og paa Hjemturen. De, der ikke naar at spise Aftensmaden i Odense, vil sikkert være glade for denne Nyhed.

Endvidere skal vi endnu engang indskærpe, at de, der vil hjem med et senere Tog, skal meddele det ved Køb af Billetten, saa de kan faa den særlige Rejsehjemmel, der er nødvendig.

Vi undlader ikke at gøre d'Hrr. Sognepræster opmærksom paa, at eventuelle Forandringer med Hensyn til Gudstjenesten d. 12. Juli bør være Redaktionen i Hænde helst Søndag d. 5. Juli og *allersenest Mandag d. 6. om Formiddagen*, saafremt det kun drejer sig om smaa Meddelelser, da Ugebladet for 12. Juli udgaar en Dag tidligere end ellers.

Firmelsen i Haderslev.

Søndagen den 21. Juni 1936 maa med Rette betegnes som en Mærkedag i Haderslev Menigheds Historie.

I pragtfuldt Vejr førtes Hs. Excellence Biskop Brems præcis Kl. 10 af hvidklædte Piger og under Klokkeringning fra Præstegaarden i Procession ind i Kirken, hvor Firmanderne knælende dannede Spalier, og hvor henved et Par Hundrede Mennesker var forsamlede. Sognepræsten, Pastor Jaworski, foretog den kirkelige Modtagelsesceremoni, hvorefter straks fulgte Prælatmessen ledsaget af latinske, danske og tyske Sange. Vel forberedte blev alle Firmanderne under den h. Messe ført til den h. Kommunion ledsaget af Fadderne. Dette saa gribende Øjeblik blev gjort endnu festligere ved Harmoniums- og Cellotoner, spillet af d'Herrer Musikhandler Hartmann og Fuldmægtig Christensen.

Efter Messen talte Hs. Excellence til de henved 50 Børn, der nu skulde modtage Firmelsens hellige Sakramente. Især opmuntrede Biskoppen til at bede daglig, for at vi kan erholde den Kraft og Trøst, vi trænger til for at kunne vandre den lige Vej gennem Verden efter vor hellige romersk-katholske Tro.

Hs. Excellence fortsatte: »Hvis alle Katholiker her i Landet havde holdt deres Løfte og ikke havde glemt at bede, vilde vi i Dag her i Danmark være 50.000 Katholiker, medens vi nu desværre kun er 26.000, det vil sige, at henved 50 % er faldet fra. Deriblandt mange Børn, der virkelig har faaet en rigtig god Opdragelse, men som, da de blev ældre og selvstændige, glemte at bede og derfor ikke har kunnet holde Stand i Fristelsens Time. Derfor, kære Børn, glem aldrig, hvad Eders Biskop i Dag lægger Eder paa Hjertet: »Bed, saa gaar I ikke tabt for Himlen.«

Efter Højtideligheden takkede Hs. Excellence uden for Præstegaarden den om ham forsamlede Menighed for den smukke Modtagelse. Alle, der deltog i den smukke og store Begivenhed, vil sikkert i lang Tid tænke paa denne Dag, til hvis festlige Forløb særlig Sognepræsten, Pastor Jaworski, Lærer Schrørs og Søstrene havde bidraget saa meget. W.

Fra den vide Verden.

Biskoppernes Klager i Tyskland.

Regeringspræsidenten for Nedre-Bayern og Øvre-Pfalz har udstedt et Forbud mod fremtidig Flagning med kirkelige Faner fra Privathuse. — Propagandaministeriet har forbudt Fremførelsen af en Kulturfilm om Lourdes, som et Düsseldorf-Firma har fremstillet.

I Anledning af en Mandsprocession, som Trefoldigheds-søndagen bevægede sig fra Michaelskirken til Liebfrauen-

domen i München, holdt Kardinal Faulhaber en Prædiken, hvori han kom ind paa at tale om de sidste Maaneders Former for Kulturkamp. Bl. a. fremførte han: »Jeg ved, der hviler et tungt Tryk paa jeres Sjæle: Mindet om den voldelige Maade, hvorpaa Forældrene ved den sidste Skoleindskrivning i München, oven i Købet under økonomiske Trusler, blev trængt til at foretrække Fællesskolen for Bekenderskolen. Og nu kommer den officielle Meddelelse om, at 600 Søstre, der er Lærerinder, i de nærmeste Maaneder — og med Tiden samtlige Søstre — skal fjernes fra de offentlige bayerske Skoler; Lærerinder med de bedste Eksaminer og Vidnesbyrd, som har ydet deres Bedste i Arbejdet med at opdrage Ungdommen efter de statslige Skoleplaner, skal miste deres velerhvervede Rettigheder overfor Staten og Retten til at udøve deres Kald. Da spørger Folket sig: »Er vi Katholiker da lovløse og fredløse? Og skal Forældrenes Vilje angaaende Børnenes Opdragelse da inlet gælde mere?«

I Anledning af den nye Kampagne mod Kirken under Form af sensationelt oppustede Sædelighedsprocesser mod Gejstlige udtaler Kardinal Faulhaber: »Hvem af Eder, der er uden Synd, han kaste den første Sten!« og Kardinalen føjer meget sigende til: »Blandt det jævne Folk spørger man sig, om der da i Folkets øvrige Lag kun findes tutler moralske Mønsterdrenge?«. (sitliche Musterknaben.)

Foruden Ærkebiskoppen af Freiburg henvender nu ogsaa Biskoppen af Rottenburg, Dr. Sproll, sig i et Hyrdebrev til sit Diöces med Protest imod den systematiske Forhaanelse af Korset. I Hyrdebrevet meddeles, at Natten mellem den 8. og 9. Maj blev 3 Vejkors ødelagt; et Stenkrucifix blev løftet ned af sin Sokkel og fuldstændig knust, ligesom man samme Nat med en Strikke forsøgte at vælte en Statue af Johannes Nepomuk. Natten derefter blev et svært Jernbetonkors, som var cementeret næsten een Meter ind i en Klippe, revet op, væltet og ødelagt. Flere Personer maa have været med til at udføre hver enkelt af disse Skændselsgerninger, som har fundet Sted i forskellige Distrikter inden for Diöceset.

Tingene er ikke, som de var før.

Kapellanen ved Walton Fængslet i Liverpool, Pastor J. I. Lane, illustrerede forleden dette ved en lille Historie:

Et gammelt »Udskud«, som han besøgte i hans Celle, udtrykte sin store Bekymring for de forskellige Ting, som blev anvendt i Fængslets Kapel. Pastor Lane forsikrede ham, at de var fuldstændig sikre i Sakristiets Skab. »Lige meget, Herr Pastor«, svarede han, »jeg vilde føle mig lykkelig, hvis jeg vidste, de var laasede inde. Tingene er ikke, som de har været. Vi faar en helt anden Type Mennesker herind nu til Dags.«

Kirken i Kanada.

Den katolske Kirke i Kanada har lige udsendt sin Aarbog, »Le Canada ecclésiastique«, som viser en mægtig Fremgang for Katholicismen der. Kanada ejer i Dag 49 gejstlige Distrikter, nemlig 12 Ærkedioeser, 28 Dioceser, 7 apostoliske Vikariater, et Abbedi nullius og et ruthensk Dioces. Den hellige Stol repræsenteres ved en apostolisk Delegat. Det kanadiske Hierarki bestaar af 54 Ærkebiskopper og Biskopper, deriblandt 1 Kardinal. Hertil kommer 11 Missionsbiskopper og 3 apostoliske Præfekter. Den katolske Befolkning omfatter for Tiden 4.458.458 Sjæle, d. v. s. omtrent 110.000 flere end i Fjor og 350.000 flere end i 1931. Disse fordeles over 4756 Sogne eller Missioner (93 flere end i Fjor), og Sjælesorgen besørages af 7884 Præster.

Til Dyrenes Beskyttelse.

Dom Ambrose Agius O. S. B., har ved et Møde i London foreslaaet, at der med de gejstlige Myndigheders Samtykke blev arrangeret en Søndag om Aaret, hvor man i Prædikenen hele England over fremsatte det katolske Syn paa »Dyrenes Beskyttelse.« — Han motiverer sit Forslag med, at »Dyrene er Guds Gave til os for at hjælpe os til at leve efter hans Vilje og frelse vor Sjæl.« Og videre siger han: »Vivisektion under Kontrol og med Resultater, der svarer til Handlingen, overskrider ikke Menneskets Ret, og hvad Tyrefægtningerne angaar, saa er der en Lov imod disse.« — Dom Agius oplyste, at der havde dannet sig en Studiekreds med det Formaal at gøre Katholikernes Syn paa »Dyrenes Beskyttelse« almindelig kendt.

Skilsmisens Farer.

I New-York holdt en Embedsmand inden for den øverste Statsdomstol en offentlig Tale, hvori han paa den mest indtrængende Maade gjorde de amerikanske Borgere opmærksomme paa Følgerne af at afkristne Familielivet. Han erklærede, at Amerika var det Land i Verden, der mødte med det største Antal Skilsmisser. Statistisk var det fastslaaet, at de fleste Forbrydere stammede fra splittede Ægteskaber; at afkristne Familielivet betød altsaa ikke alene en frygtelig Fare for Folket, men ogsaa en økonomisk Skade for hele Nationen; thi Forbryderne kostede Nationen aarligt 2 Milliarder Dollars, d. v. s. 22.800 Dollars pr. Minut! Kun den katolske Kirke fordømte Skilsmisser, og endskønt han ikke selv var Katholik, vilde han for hele Offentligheden sige, at den var Nationens sidste Støtte.

Præstevielser og Primitives. Søndag d. 19. Juli vil Hs. Exc. Biskoppen i St. Ansgars Kirke præstevie Diakon Fridolin Grobetz. Den følgende Dag vil den nyviede Præst læse sin første hellige Messe i St. Josefs Kirke.

Søndagsgudstjeneste uden for København i Sommermaanederne.

	Messe. Kl.	Højmesse. Kl.	Andagt. Kl.
Aabenraa	9 ³ / ₄	16
Aakirkeby (Jernbanegade)	10	18
Aalborg (Kastelvej)	6 og 8	10	15
Aarhus (Ryesgade 26)	7 og 8	10	19
Assens (Nørregade 3)	10
Dalum Kloster	6 ¹ / ₂	10	17
Ebeltoft: ... 2. Sønd. i de ulige Mdr.	10
Esbjerg (Nørregade)	7	10	19
Faaborg (Rasmussens Hotel): 2. Sønd. i Md.	10
Fredericia (Sjællandsgade)	7	9 ¹ / ₂	14
Grenaa: ... 2. Sønd. i de lige Mdr.	10
Haderslev (Mariegade 8)	8	10
Hadsten (Teknisk Skole): 4. Sønd. i Md.	10
Helsingør (Nygade 8)	8	10
Hillerød (Lejdersdorff Hotel): 1. Sønd Md.	10
Holbæk (Kastanievej 19)	9 ¹ / ₂
Holmegaards Glasværk, 2. Sønd. i Md.	9
Hvidovre (St. Nicolai Kapel, Strø- lyvej 2), hver Sønd.	9 ¹ / ₂ m. Præd.
Horsens (Nørregade 19)	7 ¹ / ₂	10
Hørsholm	9
Kolding (Kralundsgade 2)	7 ¹ / ₂	9 ¹ / ₂ m. Præd.
Køge (Elisevej)	8	10	17
Ledreborg	9 ¹ / ₂
Maribo (Ny Østergade)	8 ¹ / ₂	10 polsk
Nakskov	9 dansk	10 ¹ / ₂ polsk	19 ¹ / ₄
Nyborg (Stella Maris, Vindingevej)	10
Nykøbing F.	8	10
Næstved	8	10
Odder (Holsteinsgade 29): 2. og 4. Sønd. i Md.	10
Odense (Torvet 7)	8	10
— (St. Josephs Hospital)	6
Pindstrup: ... 1. og 3. Sønd. i Md.	10	14 ¹ / ₂
Randers (Ladegaardsgade)	7	10	20
— ... 2. Sønd. i Md.	8	11	20
Ringsted (St. Knudsgade)	8	10
Roskilde (St. Olsgade)	8	10
Rudkøbing	10
Rønne (Østergade 59)	10	18
Silkeborg (Vestergade)	7	10
Skuldelev: 3. Sønd. i Md.	10
Slagelse (Frederiksgade)	8	10	19 ¹ / ₂
Svendborg (Havnegade 1)	8	10
Sønderborg (Kongevej 27): Alle Søndage undt. 1. Sønd. i Md.	10
Taastrup	9 ³ / ₄
Tønder (Statsskolens Aula) 1. Sønd. i Md.	10
Vejle (Blegbanken)	7	9 ¹ / ₂
Vordingborg (Hotel Valdemar, 1. Sal): Sidste Sønd. i Md.	10

Kirkelig Kalender.

Juli.	Juli.
5. S. 5. Søndag e. Pintse.	12. S. 6. Søndag e. Pintse.
6. M. Oktav af Petrus og Paulus.	13. M. Anacletus.
7. Ti. Cyrillus og Methodius.	14. Ti. Bonaventura.
8. O. Elisabeth af Portugal.	15. O. Henrik.
9. T. Ferialdag.	16. T. Vor Frue af Bjerget Karmel.
10. F. Syv Brødre samt Rufina og Secunda.	17. F. Alexius.
11. L. Gudsmoders Lørdagsmesse.	18. L. Camillus af Lellis.

Juli. Ugens Messebønner.

5. S. 5. Søndag e. Pintse (670—504); 2. Sæt Bønner: Antonius M. Zaccaria (984—806), 3. Sæt Bønner: Petri og Pauli Oktav (972—792).
6. M. Oktav af Petrus og Paulus (988—809).
7. Ti. Cyrillus og Methodius (990—812).
8. O. † Elisabeth, Dronning af Portugal (992—813); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
9. T. † Ferialdag (670—504) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn, 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg; alu. Præfation.
10. F. † Syv Brødre samt Rufina og Secunda (993—814); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
11. L. † Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Pius I ([5]—[5]), 3. Den Helligaand ([120]—[105]).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

M.-K. Rosenkranskirken. »Stella maris« F.-K. Søndag d. 5. Juli Kl. 8. — Jesu Hjerter K. »f. Mænd« F.-K.: Søndag den 5. Juli Kl. 8^{1/2}.

St. Andreas Kirke. I Sommermaanederne er der om Søndagen: Kl. 6^{1/2} og 8 st. Messe. Kl. 10 Højmesse m. sakr. Velsignelse. Aftenandagten bortfalder.

Tre lukkede Retraiter i Roskilde.

I. For unge Damer: Fra Onsdag Aft. d. 22. Juli til Sønd. Morg. den 26. Juli.

II. For ældre Damer: Fra Onsdag Aft. d. 29. Juli til Sønd. Morg. d. 2. Aug.

For Herrer: Fra Onsdag Aft. d. 5. August til Søndag Morg. d. 9. August. Retraiten begynder Onsdag Aften Kl. 7^{1/2} med Andagt og Indledningstale. Christi Efterfølgelse bedes medbragt. Prisen for de 3 Dage er 5 Kr. Deltagerne bringer kun de aller-nødvendigste Toiletsager med. Det er tilladt at tage anderledes-troende med, naar dette anføres ved Tilmeldelsen. I Fald yngre Damer af Hensyn til Tidspunktet foretrækker at deltage i de ældres Hold eller omvendt, vil en saadan Indrømmelse kunne ske. Tilmeldelse sendes til Sognepræsten i Roskilde.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflæret til Postvæsenet Torsdag d. 2. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

84. Aargang

Officielt Organ for den katolske Kirke i Danmark

Nr. 28

Søndag den 12. Juli

1936.

INDHOLD: Omslagsbillede: St. Knuds Kirke i Odense (Foto: Lomborg, Odense). — Sankt Knud, Konge og Martyr. — Kong Knud. — Appel fra Ha. Exc. Biskop Josef Brems. — En Bøn til den h. Kong Knud. — Knud Konges ægte Billede. — Hvorfor valfarter vi til Odense? — Hvor St. Knud laa begravet. — Hvad gemmer de to Helgenskrin? — Vel mødt, Katholiker, til Mindernes By! — Program til St. Knuds Mindefest. — Ordets Mænd, Tonens Mænd. — Og atter blomstrer det gamle Træ. — Pilegrimsfærd før og nu. — Kantate. — Katolske Odenseanere efter Reformationen. — Fra den vide Verden. — Kender du Knud den Helige? — Praktiske Oplysninger. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

SANKT KNUD, KONGE OG MARTYR

KONG KNUD

Synges ved Radioudsendelsen
Søndag den 12. Juli Kl. 8,45—9,30

*Med hellig Id og Sværd i Haand
Knud Konge trofast kæmped,
og aldrig efter Urets Aand
sin Rettergang han lemped.*

*Sig bøje maatte store, smaa,
og lyde Landets Love,
i Ridderborg og fattig Vraa,
paa Sø og salten Vove.*

*Dog strengest han for Kirken stred,
dens Frihed, Magt og Ære,
med aldrig mindsket Nidkærlighed,
alt efter Gregors Lære.*

*Den Kamp ham voldte Folkets Had
paa Herredag og Tinge;
men Danmarks Bønder rundt i Rad
ham mægted ej at tvinge.*

*Saa vog de ham en Julikvæld
til Vespersang og Psalter,
og Blodet væded Tavl og Tjæld
paa Sankt Albani Alter.*

*Dog i vort Folk og Fædreland
han glemmes ingensinde;
fra Vuggen og til Gravens Rand
ham priser Mand og Kvinde.*

Peter Andreasen.

Appel fra Hs. Exc. Biskop Josef Brems,

St. Knuds Mindefests Protektor. _____

Danske Katholiker bør den 12. Juli 1936 i Tusindvis strømme til Odense!

Det skylder vi den Mand, der med hellig Trosiver og ukuelig Energi blev Kristendommens og Kirkens Banner-

bærer her i Landet og udløste saa mange sunde Kræfter, at der snart oprandt en Nationens og Troens Storhedstid for Danmark, nemlig hin katholske Middelalder, om hvis stærke Konger og fromme Biskopper vor Historie fortæller, og hvis himmelstræbende Kirkespir endnu forkynder hine fjerne Slægters dybe Tro.

Vi kan fejre vor Helt og Helgen ganske anderledes trygt og uforbeholdent, end Verden fejrer sine Førere! Thi vel var Knud Konge streng og ubøjeelig, men mest imod sig selv! Vel forfulgte han ubønhørligt sine Maal, men uden Skygge af Egennyttel! Han vilde kun Danmarks Vel og Kristendommens fulde Sejr. Hvad han lærte, øvede han selv, han kæmpede mod det onde efter Sejren over sig selv.

Vi fejrer i St. Knud Tegn og Pant paa, at dansk og katholsk kan indgaa den ypperligste Forening. Ja, den Mand, hvis jordiske Levninger vi vil defilere forbi, kan i Grunden kun forstaas af os. Han var jo Katholik, som vi er Katholiker, han saa i Rom Kristenhedens Centrum, ligesom vi med Disciplin og Ærbødighed ser op til Christi Stedfortræder; han skriftede sine Synder saa klart og nøgternt, som det katholske Skriftemaal forlanger det; og da han styrkede sig til sit Livs sidste Rejse knælede han foran det Vandringsbrød, hin Eucharisti, som ogsaa vi haaber vil være vor Tillugt, »naar vor sidste Stund oprinder.«

St. Knud var Danmarks Værnehelgen i Middelalderen og er det endnu! Han vil ikke blot med Velvilje se paa vor Pilegrimsfærd, men Kampens Mand, som han var, og udpræget Viljemenneske vil han ogsaa i Evigheden gaa foran os og være med til at fremme den hele og fulde Kristentros Sag her i Landet! Lad da ved hans Skrin de inderligste Bønner stige op for Danmarks Fred og Lykke, for Kirkens Fremgang herhjemme. Lad os love os selv at stride den gode Strid, som han gjorde det.

Men lad os gøre det i vor Tid, med vor Tids Midler, i vor Tids Sprog, for vor Tids Mennesker. I et Aar, som efter vor Hellige Faders Ønske skal være et Presseaar, maa vi, der ærer St. Knuds Minde og vil fremme hans Livs store Sag, især huske paa, at vi ikke mindst bør gøre det ved Pressens moderne Midler. Det vilde være en værdig og herlig Frugt af St. Knuds Mindefest, om den blev Signalet til en rivende dansk katholsk Presse-Udvikling i en stejl Resultaternes Kurve, og vi saaledes med St. Knuds ubøjeelige Kraft virkeliggjorde St. Knuds Maal i det 20. Aarhundrede!

† Jos. Brems

ap. Vikar.

En Bøn til den h. Kong Knud.

O du værdige Herre og Martyr, hellige Knud, som var Konge i Danmark og blev dræbt i Odense af dine Undersaatter, fordi du vilde, at de skulde leve retfærdigt efter Loven og tjene deres Guds retfærdigt. Der, hvor du blev dræbt, i St. Knuds Kirke, fremsprang en Kilde. O du værdige Martyr, hellige Kong Knud, bed for mig, at jeg maa komme i et godt Levned, før jeg dør, saa jeg stadig tro maa leve i den hellige Kirke og paa min sidste Tid maa finde, at Djæveln ingen Magt faar over mig, og maa komme i den evige Glæde med dig evindeligt. Amen.

Bed for os, hellige Martyr, Kong Knud — At vi maa blive værdige til at faa Jesu Christi Naade.

O almægtige Gud, du har givet den hellige Kong Knud den Naade, at han har levet et dydigt Liv efter din Vilje og vilde regere sine Undersaatter i Danmark efter din Lov og dine Bud, hvorfor han led den bitre Død. O hellige Knud, bed for os, at vi i Dag maa holde din Højtid saaledes, at vi maa blive værdige til at komme i dit Vensteb i Himmerige. Amen.

Dansk Bøn fra Middelalderen, ved Johs. H.

Knud Konges ægte Billede.

Naar Seersken fra Dülmen for godt hundrede Aar siden i sine Syner skuede Danmark, kaldte hun det altid for St. Knud Konges Land. Og Danmark var St. Knuds Land. Hele Middelalderen igennem saa man med Ærefrygt op til ham, valfartede til hans Grav, paakaldte hans Forbøn og fejrede til hans Ære hans to Fester — 10. Juli og anden Søndag efter Paaske. Middelalderens Breviarer og Messeformularer — som Forfatteren af denne Artikel i 1908 har udgivet paa Tryk — vidner herom.

Men saa kom den Tid, hvor man satte en Ære i at sønderhugge Altre, tildække Kalkmalerier og tage Glorien af Helgenernes Hoveder. Og denne Tid forsøgte at lave et nyt Billede af St. Knud, at skildre ham som Tyrän; forskellige af Ugebladets Læsere fik denne Anskuelse indpodet fra Barndommen, saa de endnu med blandede Følelser ser hen til Martyrkongen.

St. Knuds Drab. Maleri af C. A. Benzon i Fyens Stifts Musæum.
Foto: Lønborg, Odense.

Knud den Hellige var en stor Konge, en af Danmarks største.

For at forstaa hans Personlighed maa vi give en Karakter-skildring af ham. Knud havde faaet et kolerisk Temperament i Vuggegave, et Temperament, om hvilket allerede St. Augustin siger, at det kun bevæger sig i store Skridt. Dette Temperament kendetegner en ubøjelig Vilje; hvad en Koleriker erkender som det rigtige, gennemfører han, koste hvad det vil. Kolerikeren er derfor begavet med en rig Forstand, medens Hjertet ofte maa tie. En stor Del af vore Helgener, maaske Størstedelen, hører til denne Gruppe.

St. Knud besad Temperamentets Lys- og Skyggesider. En Mand af hans Støbning var ogsaa stærkt tiltrængt for at højne Landets Sæder og Kultur og give dem et mere kristeligt Præg. Kirkens større Anseelse, Søndagens Helligholdelse og en mere human Behandling af Trællene og de svage var Hovedpunkterne i hans Program. Ve dem, der

overtraadte hans Love og Bestemmelser. Hans Gavebrev til Lunds Domkirke fortæller, hvorledes han plejede at straffe Stormændene, der vovede at trodse ham. Ikke imod de undertrykte, svage og fattige var Knud en streng Konge, men imod de ulydige Stormænd og Storbønder, og denne Strenghed var nødvendig. Men at Knud ogsaa kendte sine Svagheder, viser hans store Bodsaaend. Svøbeslagene, som han lod sig give af de to Hofkapellaner for sine Forseelers Skyld, er et talende Vidnesbyrd om, hvorledes han bekæmpede Karakterens Udvækster og haarde Kanter: en vis Stivsindethed og Vrede.

Hans Gemalinde, den unge og smukke Adele fra Flandern, var ham en stor og trofast Hjælp i hans Selvkontrol. Hun var i Modsætning til Kongen en livsglad Natur, hvad vi bl. a. kan slutte os til af hendes andet Ægteskab i Syditalien. Derfor finder vi ogsaa Faderens Karaktertræk mildnede hos Sønnen, der ellers i saa meget baade i Liv og Død lignede sin Fader. St. Albani Kirke besidder en lille Relikvie af

Karl den Gode. Da P. Pio holdt sine Foredragsrejser i Belgien til Fordel for den nye St. Albani Kirke, blev Relikvieskrinet i Brügge aabnet i hans Nærværelse (som det er fortalt i min Bog om Knud den Hellige, Side 232).

Naar vi nu skal fejre vor Nationalhelgens Fest, skal vi se hen til hans religiøse Indstilling og Tankegang.

Vi ser her en Mand, der kunde være et Eksempel for os alle ved sin daglige Deltagelse i den hellige Messe, ved sin nøjagtige Overholdelse af Kirkens Fastebud og ved den Bodsaaend, hvormed han søgte at sone sine Fejl. Men frem for alt er Knud et Mønster for os ved sin Hengivenhed for Kirken. For Kirken og dens Ære vilde han leve og arbejde, for Kirken og dens Ære døde han ogsaa.

Pater P. D. Steidl C. SS. R.

P. D. Steidl C. SS. R.

Hvorfor valfarter vi til Odense?

Ja, vi har jo flere Grunde dertil, og den ene kan være vægtigere end den anden. Men siden jeg læste i Berlingske Søndagsavis (21./6. 36. S. 19) de Ord: »Af et Professor-Emne, der introducerer sig, *belæres vi nu om, at Knud den Hellige var aldeles ikke hellig, men en temmelig brutal Herre, og den eneste Forklaring paa hans Helligkaaring er, at Kongemagten saa en Fordel i at have en hellig Konge...*«, mente jeg først og fremmest at maatte sige: Tag til Odense som en kraftig Protest mod den Æresfornærmelse, som en af Danmarks ædlestes Skikkelser er blevet Genstand for netop i vore Dage! Tag til Odense og vis derved, at du tror Christi ufejlbare Kirke mere end en ung Mand, der føler Trang til at overraske Verden med sensationelle Paastande! Med den Helligaands Bistand har Kirkens øverste Hyrde og Lærer højtidelig erklæret, at Kong Knud virkelig hører til Martyrernes hellige Skare og har faaet Del i sin Frelseres evige Sejrsfest. Desuden kan ethvert fornuftigt Menneske regne ud, at den strenge kirkelige Undersøgelse af alle Forhold, inden en Kanonisation finder Sted, i Aaret 1101 havde et ganske anderledes fyldigt historisk Materiale om Danmarks store Konge til sin Raadighed end Videnskaben i vore Dage. Derfor virker de lige anførte krænkende Ord saa irriterende paa den uhildede Læser.

Men ogsaa bortset fra denne Æresoprejsning, vi skylder Kongerigets Værnehelgen, er der jo meget andet, der indbyder til denne Valfart. Jeg mener, at vi skal opsøge St. Knuds Gravsted, fordi vi danske Katholiker ikke vil staa tilbage for vore Trosfæller i andre Lande. Det er jo en ældgammel, almindelig Skik i hele Christi Kirke at hædre store Mænd og Kvinders Minde. Denne Tradition vil vi vedligeholde som en dyrebar Arv og derved vise, at vi er Børn af samme Moder og opfyldt af den samme Aand, som Katholikerne lige fra Apostlenes Dage var besjælet af. Ganske vist ved vi, at Valfarter kan have ret forskellig Værdi, alt efter som Udførelsens Art og de Motiver er, som bestemmer et saadant Foretagende. Men det er jo den Slags Ting, som vi fuldstændig er Herre over og har i vor egen Haand.

Hvis vi f. Eks. drager til Odense med Glæde og Taknemmelighed i Hjertet for, hvad Gud har skænket vort Land i Martyrkongen Knud, saa gør vi noget, som ligner meget hine Valfarter til Jerusalem, som Guds Lov foreskrev i den gamle Pagt, og som vor Frelser ved sit eget Eksempel satte Hellighedens Segl og Stempel paa.

Vi gør noget, som ikke blot er godkendt, men ligefrem anbefalet af vor hellige Kirke, fordi en saadan Valfart er en overordentlig højtidelig Hyldest til Gud Fader, der fra Evighed af har udvalgt Kong Knud til Martyriets Ære; og til Guds Søn, der ved sin blodige Død paa Korset maatte fortjene ham denne Sejrskrans; og endelig til Gud Helligaand, som ved sit Lys og sin Kraft stod ham bi, indtil Blodvidnesbyrdet for kristelig Dyd og Retfærdighed var aflagt.

Den sidste Grund, jeg gerne vilde gøre gældende, er nærmest en Spaadom. Det er nemlig min faste Overbevisning, at det gaar med Mindefesten i Odense, som det gik med Landsmødet paa Ledreborg i 1926 til Ære for St. Ansgar og med den eucharistiske Kongres i 1932. Uforglemmelige er de Minder, jeg i de nævnte Aar tog med hjem, og endnu stadig vaagner Glæden paa ny, naar jeg genkalder i min Erindring, hvad jeg dengang saa, hørte og følte. Saaledes vil ogsaa Odense-Mødet ganske sikkert give mægtige Impulser, der virker som en Opdrift i vort religiøse Liv. Medens de daglige Hændelser ellers nærmest drager nedad, vil Synet af Kong Knuds Levninger og Erindringen om hans Liv og Gerning føre til en Aandens Fornyelse og vække i os Mod, Kraft og Lyst til Udholdenhed i Lighed med den Troskab mod Gud og Samvittigheden, som er St. Knuds store Ære og Pryd.

Saa lad da Rejsen til Fyns Hovedby være en Bekendelse til Christi Blods Kraft, der aabenbarede sig i Hellig Knuds Lidelse og Død for Retfærdighedens Skyld. Bekender vi paa denne Maade vor Frelser for Menneskene, vil han ogsaa vedkende sig os for sin himmelske Fader. Men lad den samme Rejse, hvis den skulde blive anstrengende, i nogen Grad ogsaa blive en Efterligning af

Knud den Hellige modtager Vandringsbrodet. Vindue i St. Albani Kirke.

den Bodsiver, hvorved Hellig Kong Knud i sin Tid søgte at opnaa den Karakterstyrke og det Herredømme over den menneskelige Svaghed og Frygt, som er Forudsætningen for at kunne blive et Blodvidne for den kristne Tro eller en anden overnaturlig Dyd. F. K.

Hvor St. Knud laa begravet.

Odense Bys Oprindelse er ukendt og fortaber sig i Oldtidens Mørke. Navnet betyder i sin oprindelige Form Odins Helligdom, men det blev en helt anden Helligdom, der efter de gamle Guders Fald skulde lægge Grunden til Byens Ry og store Anseelse. Selv om Byen var af Betydning og havde Bispesæde, Kongsgaard og Møntsted, saa oprinder dens Stortid dog først med det dystre Drama, der udspilledes Sommerdagen den 10. Juli 1086: Mordet paa Kong Knud.

Om St. Albani Kirke, foran hvis Alter Kong Knud myrdedes af Oprørerne, vides ikke andet, end at det var en Bygning af Bjælker, som Kongen selv havde ladet rejse over et Relikvieskrin med de jordiske Levninger af den hellige Alban, hvilke han havde hjembragt fra et Krigstogt til England. Da Kong Knud flygtede ind i Helligdommen, var det næppe nogen Sinde faldet ham ind, at han selv engang skulde komme til at hvile i Helgenskrin og faa rejst en stor, prægtig Kirke over sig. Men Liv og Historie følger sig jo ofte ganske anderledes, end selv en i Odense født Eventyrdigter kan finde paa.

Ikke længe efter Drabet slog Stemningen mod Kongen fuldstændig om, der rejstes en Bevægelse for at faa ham helgenkaaret, og allerede 1100 blev Kong Knud kanoniseret. Omtrent paa samme Tid stiftede Erik Ejegod i Odense et Kloster for Benediktinermunke, som snart blev et af Landets betydeligste og mest ansete Klostre. Dette Klosters Kirke blev den hellige Kong Knuds Gravkirke, idet hans Lig, der først var begravet i St. Albani Kirke, overflyttedes til den nye Kirke, der ligesom Klosteret kom til at bære hans Navn. Og det er denne Kirke, som den Dag i Dag løfter sine røde Mure over Odense som St. Knuds Kirke, Fyens Domkirke gennem otte Aarhundreder.

Ganske vist har Kirken i Tidernes Løb gennemgaet adskillige Forandringer. Størstedelen af Klosterbygningerne, som den har været sammenbygget med, er efter Reformationen nedrevet, hvorved Kirken er blevet mere frit beliggende. I Middelalderen havde Kirken intet Taarn, men kun et Spir over Koret. Taarnet er først rejst under Christian III, men er, ganske interessant, bygget af Mursten

fra en nedrevet St. Albani Kirke, der var bygget som Af-løser for den førnævnte Albani Kirke af Træ. Men ellers staar Bygningen i det Ydre ganske som den fuldførtes efter en ødelæggende Brand i Aaret 1247.

Kirkens prægtige Indre har i Aarhundrederne efter Reformationen været Genstand for adskillige Forandringer, der efterhaanden ganske ændrede dets Udseende. Men ved en gennemgribende Restaurering i Aarene 1868—74 førtes Kirkerummet tilbage til sin oprindelige Skikkelse. Det var navnlig gaet ud over Kirkens største Ejendomme-

foto: Lønborg, Odense.

Krypten i St. Knuds Kirke, Odense.

lighed, Krypten, der et halvt Aarhundrede efter Reformationen blev brudt ned og hogstavelig talt jævnet med Jorden. Hvælvingerne blev revet ned, Korets Gulv, som laa over disse, sænkedes i Højde med Kirkens øvrige Gulv, og Rummet fyldtes med Jord. Som Tiden derefter gik, glemtes det efterhaanden fuldstændigt, at Krypten havde været der, og det voldte stor Overraskelse, da man ved ovennævnte Restaurering fandt Spor af den. Paa Grundlag af de Fund, der gjordes, blev Krypten derefter genopbygget.

Koret, der som nævnt ligger over Krypten, og derfor har meget højt liggende Gulv, hvortil en bred Trappe fører op, beherskes ganske af den pragtfulde Altertavle, der er et rigt og storslaaet Billedskærerarbejde i gothisk Stil. Den er nu slet ikke bestemt for St. Knuds Kirke, men blev af Kong Hans' Dronning, Christine, skænket til Graabrødrenes

Klosterkirke i Odense, hvor den opstilledes i 1521. Da denne Kirke blev nedrevet 1805, solgtes Allertavlen ved Auktion til en anden af Byens gamle Kirker, Vor Frue Kirke, hvorfra den 1885 førtes til sin nuværende Plads.

I Krypten ligger begravet Kong Hans med sin Dronning Christine og Christian II med sin Dronning Elisabeth. Heller ikke disse Begravelser er oprindelige i St. Knuds Kirke. De tre førstnævnte blev begravede i førnævnte Graabrødrekirke; ved dennes Nedbrydelse blev Ligene samlet i en stor Blykiste og gravet ned i et Hjørne af St. Knuds Kirke. Nogle Aar senere fik de atter hver sin Kiste og indsattes i en Gravhvælving, hvorfra de endelig efter Kryptens Genrejsning nedsænkedes i Grave i dennes Gulv. Hertil flyttedes saa ogsaa i 1883 Dronning Elisabeth, som indtil da havde hvilet i en Klosterkirke ved Gent.

-s-n

Hvad gemmer de to Helgenskrin?

Til dem, der grundigst har sat sig ind i alle Problemer vedrørende St. Knuds Liv og Eftermæle, hører utvivlsomt Pater *P. D. Steidl*. Foruden Paterens Bog »Knud den Hellige« vidner derom flere af hans øvrige Skrifter, som han med utrættelig Flid i de korte Stunder, som Arbejdet i Skole og Sjælesorg levnede ham, har skrevet. Der er det latinske Skrift »*Officium et Missa in honorem Sancti Canuti*«, en udmærket Oversigt over Middelalderens liturgiske Dyrkelse af St. Knud i Messe og Breviar. Der er det mindre Skrift »*St. Albans Helgenskrin*« (1908) foruden Artikler og Foredrag, som St. Albani Kirkes Bygherre har skrevet og holdt ved forskellige Lejligheder. Pater Steidl stiller sig yderst venlig og villig til Disposition, da vi i Anledning af St. Knuds Festen forelægger ham nogle Spørgsmaal angaaende de Relikvier, som vore Pilegrimme vil se i St. Knuds Kirkes Krypt.

HVILKEN MEDFART FIK KNUDS JORDISKE LEVNINGER?

»Martyrkongen er først blevet bisat i St. Albani Kirke og siden i 1100 overført til den Stenkirke, som Knud selv havde paabegyndt, og som 200 Aar senere blev erstattet med den nuværende St. Knuds Kirke. Et kostbart Skrin, hvortil ogsaa Dronning Edel havde sendt Gaver, gemte de hellige Relikvier og stod paa Højaltret eller et andet Alter under Munkenes Varetægt. Her stod det gennem hele Middelalderen, højt æret af fromme Pilegrimsskarer. Saa brød Reformationens Storm ind over Landet, og de kongelige Plyndringer af Kirker og Klostre standsede heller ikke

foran St. Knuds Kirke. Den sidste Prior, Christian Poulsen, maatte tage Sølv fra Skrinet og give det til Kristian III. Saa hører man intet mere til St. Knuds Relikvier — maaske har Prioren gemt dem for gridske Hænder — indtil de atter blev fundet i 1582, da en Arbejder under Kirkens Restaurering stødte paa det indmurede Skrin. Knap hundrede Aar derefter fik Biskoppen af Münsters Gesandt Lov til at se Relikvierne og eventuelt at tage, hvad han ønskede. Siden er Skrinet flere Gange blevet aabnet, bl. a. af Kristian VIII, da han endnu var Prins, i 1833. En meget

Helgenskrinene i St. Knuds Kirkes Krypt i Odense.

grundig Undersøgelse lod Ministeriet foretage i 1874, og Kommissionen fastslog ved denne Lejlighed, at Knud led Døden i en Alder af mellem 35—50 Aar. Han maa have været over Middelhøjde og meget kraftigt bygget. Paa St. Knuds Hovedskal fandtes i den venstre Tinding et 6—7 cm langt Brud. Siden den Tid staar Skrinene i St. Knuds Kirkes Krypt, hvor de altsaa vil ses under Festen.«

HVEM LIGGER I DET ANDET SKRIN?

Som mange af vore Læsere ved, har der længe staet Strid om, hvem der laa i den anden Kiste, som ogsaa er opstillet i Krypten; nogle Lærde holdt paa Knuds Broder Benedikt, der jo faldt samme Dag, medens P. Steidl i sit Skrift »St. Albans Helgenskrin« henvendte sig til Myndig-

hederne og paaviste, at det maatte være St. Albans Relikvier. Han henstillede at skænke dem til den nye St. Albani Kirke, hvor de egentlig hørte til. Paa vort Spørgsmaal, om Pateren holder fast ved dette sit 1908 hævdede Syn, svarer P. Steidl:

»I mine Skrifter har jeg anført »Breviarium Othiniense«, ifølge hvis klare Ordlyd St. Albans hele Legeme hvilede i Odense. Altsaa holdt ved Middelalderens Slutning alle i Odense og i Danmark det andet Relikvieskrin for St. Albans. Det kan ogsaa godt have været Tilfældet. I Danmark er der heller ikke fremkommet noget, som kunde afkræfte det gamle Breviars Beviskraft, men vel i Udlandet. Thi her har man fundet flere Eksempler paa, hvor Middelalderens Kilder paastod at eje en Helgens hele Legeme, medens man kunde paavise, at der kun kunde være Tale om betydelige Relikvier (for Eks. i Innichen, som nu hører til Italien). Derfor er Breviarets Udsagn alene ikke afgørende. Vi kan ikke sige med Sikkerhed, at det andet Relikvieskrin i Odense er St. Albans, men kun, at man i hele Middelalderen har anset det for St. Albans. Men tager man Hensyn til Matthæus Parisiensis Fortælling om Munken Egwinds Relikvierov, til Ælnoth, »Elogiet« og til Dokumentet af 20. Marts 1183, er der stor Sandsynlighed for, at det andet Relikvieskrin alligevel er St. Albans.«

NIDKÆR VEN AF ST. KNUD.

P. Steidl synes, at den Mand bør fremhæves ved en Lejlighed som denne, der gjorde saa meget for at udbrede Andagten til den hellige danske Konge. »Her skal der paa ny gøres opmærksom paa den Mand, som i den nyere Tid har gjort mest for Knud den Hellige, nemlig Konvertiten Christian Payngh. Ved Konciliet i Trient, hvor Ensartetheden i Liturgien blev fastslaaet, kunde ingen Repræsentant fra Skandinavien tage Del, og derfor fik de skandinaviske Helgener heller ingen Plads i Romernes Martyrologium, Breviar og Messebog med Undtagelse af den h. Birgitta, der jo var verdenskendt. Men Christian Payngh hvilede ikke, før St. Knuds Navn blev indført i Martyrologiet, et Officium fastsat til hans Ære og et Kapel indviet til hans Minde. Men Payngh begik den samme Fejl, som før hans Tid blev begaaet af andre, han forvekslede Knud den Hellige og Knud Lavard og smeltede dem sammen til een Person. Denne Forveksling finder vi ogsaa i Gildeseglene og andetsteds. Christian Payngh har ogsaa selv malet to Billeder af St. Knuds Martyrdød, begge stukket af Balliu.«

P. D. Steidl C. SS. R.

Vel mødt, Katholiker, til Mindernes By!

Vel mødt til Hjertet af Danmark. — Velkommen, og lad det nu straks staa os klart, at Odenses Kirker, dens Parker og Torve, dens Gader og Stræder, dens Aa og dens Jord blev viet og signet, før løsslupne Slægter brutalt trampede ned, hvad Ansgar og Rimbart saa fromt havde plantet.

Følg med gennem Byen; den vil selv fortælle . . .

I sit Vaaben viser den Knud Konge — staaende — pansret som Kirkens Beskytter.

Se **Gadernes Navne**: Klostervej og Klosterbakke — Munkemose, Munkevænge — Klaregade, Nonnebakke — Sankte Hans og Benedikt — Alban, Anna, Gertrud, Jørgen. — Torvet hist — de sorte Brødræs; her er Torvet for de graa; og paa Vejen hen til Forum staar et Gadenavn: »Klavs Berg«.

Stil Dig foran Banegaarden. Se igennem Kongens Have **Slottets** gule Mure. Der laa forud Johanittermunkenes — **Graabrødrenes Kloster**, det fornemste af Odenses 6 Klostre. I Slottet staar Klosters gamle Mure. **Hospitalet ved Graabrødretorv** er indrettet i Graabrødre Kloster, og **Sankt Hans Kirke** i Nørregade er Klosterkirken. — Gaa derhen og nyd dens Symfoni af takkede Gavle; se dens udvendige Prædikestol — efter sigende for de spedalske, der ikke maatte komme ind i Kirken. Se hist og her i Munkestenene et I H.S. — Den megen Ridsen og Kradsen i Stenene rundt omkring kunde tyde paa, at der ogsaa har været andre smaa Mærker, som senere Tider har fundet uønsket. Til denne Kirke lod Kong Hans's Dronning, Christine, den lybske Billedhugger, Klavs Berg, udføre den Altertavle, der nu befinder sig i Domkirken.

Klosteret stiftedes 1279 af Erik Klipping.

Vi gaar hen til Albanitorv. Stolt knejser **Sankt Albans** Taarn ved Kirkens skønne gotisk-romanske Facade, og hør saa fra Torvet Kirkens Klokker Søndag Formiddag. Det er en Oplevelse!

Kirken blev indviet 1908.

Mens vi er paa Torvet, hvor de gamle historiske Kirker laa, dvæler vi et Øjeblik ved **Stensætningen** i Torvets Stenbro. Der led Knud Døden foran Alteret i St. Albani Kirke. Der henne staar hans prægtige Monument, »**Sankt Knud**«, der gemmer hans Relikvier. Denne Gotikkens Perle blev grundlagt 1267 og stod færdig i sin nuværende Skikkelse under Biskop Gisico 1301.

Sankt Knuds Benediktinerkloster der er i Forbindelse med Kirken, er stiftet af Erik Ejegod omkring 1100. Den

(Fortsættes Side 740.)

Fyens Forum.

Foto: Weisholt jun.

PROGRAM til

St. Knuds Mindefest i Odense

Søndag den 12. Juli 1936

Kl. 9,50 ankommer Jyderne til Odense — Københavner-
toget ankommer Kl. 11.

Kl. 10,45 Hs. Exc. *BISKOP J. BREMS* og Præsterne be-
giver sig fra St. Albani Kirke til »Fyens Forum«.

Under Indtoget synges »Ecce sacerdos« af et blan-
det Kor fra Kbhvn., under Ledelse af Komponisten
J. Hammermüller, ledsaget af et Blæserorkester.

Kl. 11,00 **Pontifikalmesse i »Fyens Forum«.**

Alle synger (Koral) under *O. Segalls* Ledelse:
Kyrie — Gloria — Credo — Sanctus — Agnus Dei.

Et Herrekor fra København synger (Koral):
Introitus — Graduale — Communio.

Et blandet Kor synger

J. Hammermüllers Offertorium: »Gloria et honore«.

Efter Evangeliet synger alle: »Udsend Din Aand«.
Prædiken af **Hs. Exc. Biskoppen**.

Efter Pontifikalmessen: Te Deum
(6 Vers af Salme Nr. 278).

Tantum ergo. —

Sakramental Velsignelse.

Til Slut: »Paa Kongestol du sad, o Knud«
(Salme Nr. 244).

Kl. 15,00 **Eftermiddagsmøde paa Albani Torv.**

- 1) 4 første Vers af: »Paa Kongestol du sad, o Knud«.
- 2) Pastor **Kjeld Geertz-Hansen**, Horsens, taler.
- 3) 3 sidste Vers af: »Paa Kongestol du sad, o Knud.«
- 4) Procession til *St. Knuds Kirkes Krypt og St. Knuds Relikvier.*

Spejdernes Orkester spiller under dette Møde.

(For at sikre en smuk og værdig Forbifærelse bedes alle gaa to og to og i øvrigt nøje følge Ordensmarskallernes Anvisninger.)

Kl. 17,15 **Festmøde i »Fyens Forum«.**

- 1) *N. W. Gade:* »Efterklange af Ossian«.
- 2) Mødet aabnes af Pastor **Bernhard Jensen**, Fredericia.
- 3) Festhymnen afsynges med Musikledsagelse.
- 4) 1. Taler: Pastor **Hubert Messerschmidt**, Sønderborg.
- 5) Kantate, udføres af St. Knuds Skoles Drengeskole, København.
- 6) 2. Taler: Stortingsmand **Carl P. Wright**, Oslo.
- 7) *R. Wagner:* Pilegrimskor af »Tannhäuser«.
- 8) 3. Taler: Direktør **Henning Jensen**, Aarhus.
- 9) *H. I. Larsen:* »Danske Toner«.

Mødet slutter med »Kongernes Konge«
(Fællessang med Musikledsagelse).

Musik ved Regimentsorkesteret,
Dirigent: *Chr. Jensen.*

Kantaten er skrevet af *Emil Rønnow*, København, og sat i Musik af Dirigenten: *Olav Segall.*

Kl. 20,30 **Aftenmøde i »Fyens Forum«.**

Selskabeligt Samvær og Underholdning.

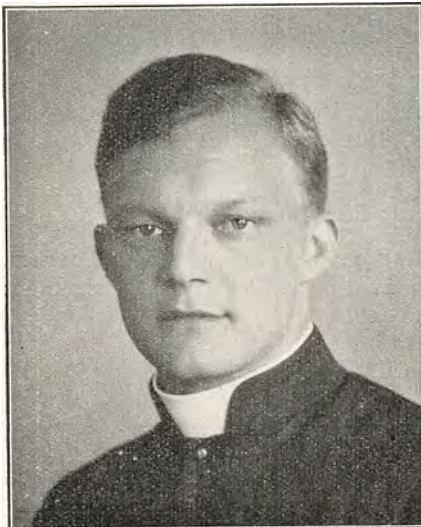
Fælles Kaffebord à Kr. 1,— (inkl. 2 Stkr. Brød).

»Der er et yndigt Land« — (4 Vers).

Ordets Mænd,

Direktor Henning Jensen, Aarhus.

Pastor Kjeld Geertz-Hansen.

Medens den eucharistiske Kongres i København havde lidt internationalt Præg og endda en sort Biskop, *Chulaparambil*, var med, vil Odensestævnet næsten udclukkende samle danske Katholiker med Hs. Exc. Biskop *Brems* og Provikar Pastor *Flynn* i Spidsen. Vi alle kender Talerne og kan forudsige, med hvilken saglig Ro Pastor *B. Jensen* vil lede Forsamlingen, eller vi er spændte paa, om Pastor *H. Messerschmidt* ogsaa vil drøfte Oxfordgruppen, og hvorved Dir. *H. Jensen* denne Gang vil fængsle sine Tilhørere. Blandt Musikkens Mænd medvirker Hr. Organist *O. Segalt* vistnok første Gang ved saa stor en Lejlighed, medens Hr. *J. Hammermøller* er en saa gammel Kending, at han d. 12. Juli kan fejre 50 Aars Jubilæum: Han medvirkede i 1886, da 800 Aars Mindefesten fejredes i Odense, som Organist, medens St. Ansgars Kirkekor dengang under Dirigent *Michaelson* udførte Festens musikalske Del.

Men ukendt vistnok for de fleste danske Katholiker er Stortingsmand *Wright*, den anden Taler under Festmødet. Maa vi præsentere Stor-

Tonens Mænd.

tingsmanden for vore
Læsere:

Carl P. Wright er født i Porsgrunn den 12. September 1893. Han konverterede 1913 som den første i sin Familie — senere blev hans Moder, f. Gulbranson, optaget i Køge af Pastor Maurer 1918, og hans Fader, den kendte Forretningsmand og danske Konsul i Porsgrunn, Alfred P. Wright, blev optaget i 1921 efter Hustruens Død. Af Stortingsmand Wrights Familie er desuden blevet optaget hans Fætter Mgr. Irgens og hans to Mostre Fru Minister Irgens og Fru Kammerherreinde Dahll.

Stortingsmand Wright blev meget tidligt politisk interesseret og som ganske ung indvalgt i Porsgrunns Bystyre, hvor han nu i en Aarrække har været Borgmester. Han har ogsaa ydet en betydelig Indsats paa katolsk Aktions Omraade. Ved Stortingsvalgene 1933 blev han valgt til Suppleant for Byerne i Telemarkens Amt, og siden Januar d. A. har han fungeret som Stortingsmand.

Foruden at være almindelig agtet og anset er Stortingsmand Wright i ganske ualmindelig Grad afholdt af alle, som

Stortingsmand Carl P. Wright, Oslo.

Pastor Hubert Messerschmidt,
Sognepræst i Sønderborg.

kommer i Berøring med ham, paa Grund af hans elskværdige Væsen, gode Hjertelag og store Hjælpsomhed. I sit smukke Hjem i Porsgrunn, hvor han bor i en gammel Patriciergaard, som er fredlyst af Staten som en velbevaret Prøve paa Datidens Byggekunst, udfolder han en stor Gæstfrihed, som ikke mindst hans Trosfæller nyder godt af. Ogsaa hans glimrende Evner som Taler og ikke mindst som Festtaler er ofte kommet katholske Emner til Gode, og der hersker i norske katholske Kredse megen Tilfredshed med, at netop han skal tale ved den store Fest i Odense.

(Fortsat fra Side 735.)

bedste, samlede Oversigt over Klosteret og Kirken har vi fra Klosterbakken.

Ikke langt herfra ligger Nonnebakken. Fordum laa her en Borg; men ca. 1150 grundedes paa Bakken et **Benediktinerindekloster***, der Aar 1200 flyttedes til Dalum, det nuværende **Dalum Kloster**, der er i Hedvigsstrenes Besiddelse — dog ikke i den gamle Skikkelse.

Dominikanerne havde deres Kloster paa Nordsiden af Sortebrødretorv, der hvor nu **Fyens Forum** ligger. Faa Minutter herfra, i Overgade, ligger **Vor Frue Kirke**, Odenses ældste Kirke.

Dronning Christine oprettede et **St. Claræ-Kloster**. Dets Rester findes i og ved Bispegaarden i Klaregade.

Mon de mange, der daglig indtager deres Eftermiddagskaffe paa »Prior«, tænker paa, at de dér befinder sig i **Priorgaarden**, Residensen for Faaborg Helligaandsklosters Prior?

Endnu skal nævnes »**Munke Mølle**«. I over 800 Aar har den bestaaet under dette Navn. Den begyndtes omkring 1100 af Brødre fra St. Knuds Kloster. Med Kraft fra Odense Aa har den haft Plads tæt ved Klosteret. Nu drives Munke Mølle som et af Landets fineste og mest moderne Møllerier ved Odense Havn; men sin Herkomst tro har Møllen en Munkegang med et meget smukt Mosaikvindue, der forestiller den hellige Benedikt af Nurcia. Han bærer en opslaaet Bog med Ordene: »Ora et labora«, og nedenunder læser man »Anno 480—543«.

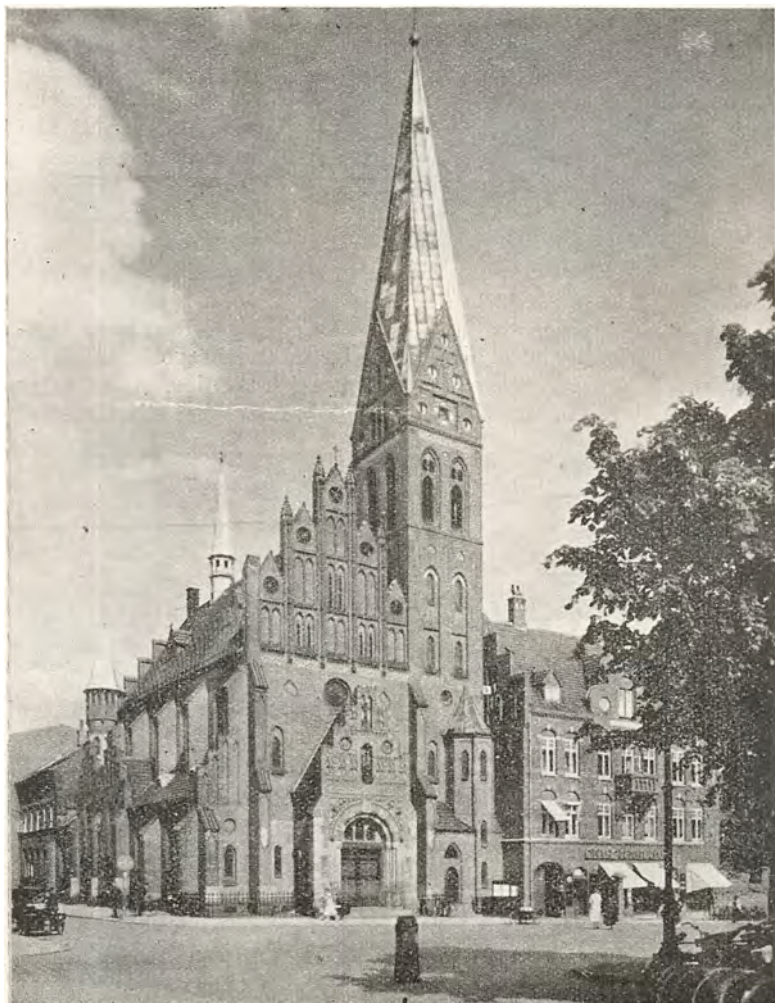
Naar Danmarks Katholiker nu mødes i Odense, staar vi i den danske Middelalders mest katholske By, og naar en hellig Messe nu læses paa Sortebrødretorv, er det intet nyt for Stedet — kun en Fornyelse. V. Kallan.

*) (Hvor Klosteret laa paa Nonnebakken, er nu Hedvigsstrenes Børnehjem.)

“Og atter blomstrer det gamle Træ.

Odense-Menigheden efter Reformationen.

Det katolske Odense af i Dag er jo unægtelig af noget mindre Format end for fire Aarhundreder siden. Dengang var det Biskop og Domkapitel, Benediktinere, Dominikanere og Johanniter, der prægede Kirke- og Klosterliv. Nu er det nogle faa Præster af Redemptoristernes Orden og en lille Skare St. Hedvigssøstre og St. Josefssøstre, der bærer det katolske Liv.

St. Albani Kirke i Odense. Foto: Lønborg, Odense.

Paator J. Lichtle.

Odense nuværende Menighed er oprettet som selvstændigt Sogn i 1867, ældre endnu er kun København og Fredericia. Indtil da blev Odense, og Fyen i det hele taget, besøgt af Præsterne fra Fredericia. Det var den senere Biskop *v. Euch*, som dengang var Sognepræst i Fredericia, der fik Sognet rejst og sat i Gang. Den første Sognepræst var *Johann Lichtle*, som virkede der i tyve Aar. Begyndelsen var saa ringe og fattig, som tæn-

kes kan: et lille bitte Kapel, indrettet bogstavelig talt i et Glashus, nemlig i et forhenv. fotografisk Atelier. Aaret efter lykkedes det dog at leje et større Værelse, hvortil Kapellet

Den gamle St. Mariæ Kirke i Odense, 1870—1906.

St. Albani Kirkes Indre.

Foto: Weisholt jun.

flyttedes. Følgende Aar igen købtes en Bygning paa Albani Torv, og dermed fik Menigheden ikke alene fast Bund under Fødderne, men kom endda til at staa paa historisk Grund. Ikke blot laa Bygningen, hvori der indrettedes en Kirke,

»St. Mariæ«, og en Skole, tæt ved det Sted, hvor Knud den Helliges Albani Kirke havde ligget og ganske nær St. Knuds Kirke, men den laa paa den gamle katholske Bispegårds Grund.

1898 skulde Biskop v. Euch have en ny Sognepræst til Odense og henvendte sig til Pastor *H. Diesel*, der i sin Tid havde været Præst ved St. Ansgars Kirke i København, men senere blev Redemptorist og nu opholdt sig i Østrig. Pastor Diesel mente sig imidlertid for gammel til atter at rejse til Danmark og begynde paa en ny Geining, men han foranledigede et Par andre Redemptoristpatre sendt herop, og disse to var Præsterne *G. Schmiderer* og *P. Steidl*. Der var allerede Planer fremme om at bygge en rigtig Kirke til Afløsning af St. Mariæ Kirke, der nærmest var en lavloftet Kirkesal, da det rygtedes, at man havde i Sinde at ekspropriere den uanselige Bygning, som Bystyret fandt at være en Mispryd for Albani Torv. Det var da Hensigten her at bygge Odense nye Teater, og Menigheden skulde i Stedet have overladt en Grund nede ved Aaen. Men da en Arkitekt erklærede, at Grunden var saa sumpet, at den vilde sluge store Pengesummer alene til Fundamenter, der kunde bære en Kirke, blev der sat Fart i Kirkeplanerne oppe paa Torvet. St. Mariæ Kirke blev revet ned, og i 1906 lagdes Grunden til St. Albani Kirke, der nu løfter sit slanke Spir over Odense.

I 1901 kom St. Josefsøstrene til Glumsø, hvor de paa Hjallesvej oprettede et Hospital, der senere er blevet betydelig udvidet, og endelig kom i 1906 St. Hedvigsøstrene, der oprettede et Børnehjem.

Men endnu maa nævnes Dalum Kloster, der ligger ved Faaborg Landevej ca. 4 km Syd for Odense og i 1906 købtes af St. Hedvigsøstrene, som her har indrettet et Hvilehjem. Dette Kloster er oprindeligt stiftet omkring Aar 1200 som Kloster for Benediktiner-Nonner. De nuværende Bygninger er rigtignok ikke de oprindelige, de laa paa den anden Side af Vejen ved Kirken, der staar endnu. Dog er den ene Fløj fra Middelalderen og har hørt med til Klosteret, hvis andre Bygninger længst er jævned med Jorden.

Johs. H.

Pilegrimsfærd før og nu.

DA VORE FÆDRE VALFARTEDE TIL ST. KNUD.

De Tusinder, som den 12. Juli vil defilere forbi St. Knuds Kiste i Krypten, er i Ordets alleregentligste Forstand i Slægt med de Hundredtusinder, som i Middelalderens Aarhundreder valfartede til St. Knuds-Domen. 850 Aar eller 25 Generationer, er saa stort et Tidsrum, at man efter Slægtforskernes Beregninger roligt

kan gaa ud fra, at alle Danske har Forfædre blandt de mange, der i Troens Aarhundreder besøgte Naadestederne. Ja, vistnok flyder der endog i mange noget af St. Knuds Blod! At Helligdommen i Odense i den katholske Tid blev besøgt af talrige Pilegrimsskarer, fremgaar tydeligt af Munken Ælnoths Beretning, der fortæller, at der efterhaanden hvert Aar kom store Skarer fra nær og fjern, baade fra Landets Adel og fra selve Folket, der paakaldte St. Knuds Forbøn og efterlod Beviser paa deres Andagt og Kærlighed til den hellige Konge. Kong Knuds Dronning, den for sin Skønhed og Klogskab berømte Edel, der efter sit første Ægteskab var blevet Hertug Roger af Apuliens Gemalinde, kunde ikke selv foretage den lange Rejse til Danmark, men sendte kostbare Gaver for at hædre Kong Knuds Minde og smykke hans Hvilested. Dronningen fulgte her ikke blot sit Hjertes Impuls, men ogsaa den katholske Tradition, thi hvad har Folket ikke ofret paa Valfartsstederne i Aarhundredernes Løb? Hjerter af Sølv eller Guld, Ringe og Kæder, Brudekjolen og gamle Mønter, Billeder og Lys, Votivtavler og Statuer!

MODERNE VALFARTER.

Det moderne Menneske, som ofte har glemt de gamle religiøse Folkeskikke, allermest i det protestantiske Norden, aner ikke, hvor meget Hjerte tidligere Seklers Mennesker, især paa Landet, lagde i en saadan Valfart, hvilken personlig og særpræget Oplevelse den var for dem. Selv den katholske Verden kender nu for det meste kun de store Valfarter, der karakteriserer vor Tid i mere end een Henseende. De verdensberømte Valfartssteder Lourdes, Trier, Padua, Loreto og Rom trækker Millioner til sig. Og hvor arrangeres ikke disse Pilegrimstog efter alle Turismens Kunstregler? Særtog holdes i Dag beredt (snart vil det være Lyntog), der kan tage Hundreder, ja, Tusinder med! Der er en særlig Valfartsforening eller Valfartskomité, som træffer Forberedelserne. Kirkernes Døre, Plakater og den katholske Presse indbyder til at være med! Der er gejstlige og verdslige Ledere af Pilegrimsfærden. Der er med andre Ord Tempo og Teknik over disse Valfarter, og selv om dette maaske ikke kan være anderledes i vor hastende Tid, vil mange dog beklage, at gammeldags religiøs Inderlighed, Samling og Tilknytning til Naturen er gaaet tabt, og alle bør arbejde for, at det ægte, fromme Valfartssind ikke bliver slaaget ihjel af det ydre, adspredende Apparat.

ET VERDENSBARN MØDER PILEGRIMME.

J. W. Goethe har skildret Valfarten til Einsiedeln i »Dichtung und Wahrheit«, og selv om Digteren, alt for dybt rodfæstet i denne Jord, ikke har Sans for Valfarternes egentlige Hensigt og Maal, ser han dog det menneskeligt-smukke i dem. Han siger i øvrigt om Valfartstanken: »*Det maa vække til alvorlig Meditation, at en enkelt Gnist af Moralitet og Guds frygt her har tændt*

en stadig brændende, lysende lille Flamme, hvortil troende Skærer under store Vanskeligheder valfarter for ogsaa at tænde deres lille Kærte ved denne lille Flamme. Hvordan det saa end er, saa tyder del paa en grænseløs Trang hos Menneskene efter det samme Lys, den samme Varme, som disse første har næret og nydt med den dybeste Følelse og den sikreste Overbevisning.» Meget malerisk skildrer Digteren Processionen til Ære for St. Rochus ved Bingen ved Rhinen: »Processionen kommer op ad Bjerget i ordnede Rækker som de andre. Forrest de mindste Dreng, Mændene bagefter. Baaret den h. Rochus i sorte Fløjls-Pilegrimsklæder og en lang guldbræmmet Kongekaabe af samme Stof, hvorunder en lille Hund, holdende Brødet mellem Tænderne, kikker frem. Straks derefter mellemstore Dreng i korte, sorte Pilegrimskutter med Muslinger paa Hætter og Kraver og Stave i Hænderne. Saa træder alvorlige Mænd, som hverken kan regnes for Bønder eller Borgere, til. Efter deres vejrbidte Ansigter at dømme, troede jeg, det maatte være Søfolk. Mennesker, som hele deres Liv igennem omhyggeligt driver et farligt, betænkeligt Haandværk, hvor der maa tages klogt Hensyn til hvert eneste Minut.»

OGSAA OLYMPIADEN VAR EN PILEGRIMSFÆRD.

I det græske Olympia, hvor alle Grækenlands Stammer samledes til Festsspillene, var Dyst og Leg ogsaa tænkt som Hyldest til Guderne, især til Zeus. Vandringen til Olympia var altsaa en Slags Pilegrimsfærd for at glæde Guderne ved Legene, for at takke dem og give sig ind under deres Beskyttelse, et Vidnesbyrd om, at Valfarterne er et almenmenneskeligt religiøst Udtryksmiddel, som Kristendommen ganske vist, i Lighed med saa mange andre Skikke, døbte og forældede. Om der nu ved de olympiske Lege i Berlin, paa hele Olympiadens Vegne og officielt vil frembæres en Hyldest til Gud, — tvivler jeg om; sandsynligvis vil al religiøs og kristen Tale være bandlyst for igen at vise, at de moderne afkristnede paa det religiøse staar langt tilbage for de gamle Hedninger, der ganske aabent gav Udtryk for, at hele det menneskelige Liv maa tjene Guddommen.

BRUDEVIELSER PAA VALFART.

Jeg gad vide, om der ikke ogsaa ved dette Stævne vil være unge, katholske Hjerter, der mødes her for første Gang og senere beslutter sig til at grundlægge et kristent Hjem. Valfarternes Historie er ikke fattig paa Eksempler, hvor Mennesker, der ellers aldrig vilde have lært hinanden at kende, mødtes paa Pilegrimsfærd, saa de med større Ret end mange bevidnede, at Vor Frue eller Helgenerne havde lagt deres Hænder sammen. At Valfarten er Bryllupsrejse, og Bryllupsrejse bliver til Valfart, er der i alt Fald mange Eksempler paa. Hvem har ikke hørt om de Tusinder af Brudepar, som valfartede til Rom og blev velsignede af Paven selv. Det er meget hyppigt, at Vielsen henlægges til Guds

KANTATE:

Den danske Konge staar for Kirkens Alter
med Vemodsdraget om den stærke Mund.
Han ved, at Livets Kamp er snart til Ende,
nu nærmer sig den sidste, svære Stund.

I

Hans Maal er naaet, nu kan Døden komme,
han ræddes ikke for den snare Død.
Han har jo kæmpet Kampen til Guds Ære
og vandret frem den Vej, som Herren bød.

Nu segner han, og højt i Kirken lyder
en Sejrsjubel gennem Fjendens Skrig,
mens Kirkens Præster samler sig i Stilhed
og knæler ned ved Helgenkongens Lig.

II

Tiden svandt, og Folkets Brøde
maatte hele Landet bære;
men hvor Helgenkongen døde,
rejstes Kirken til hans Ære.

Storinen kom, og onde Dage
lagde Kirkens Bygning ode.
Tanken saa med Sorg tilbage
mod den store Tid, der døde.

III

1. Kor:

Sig os, der lever i Travlhedens Tider,
er mon den Konge og Helgen, der døde,
mere for os end et henvejret Minde,
mer end et Blad i Historiens Bog?

2. Kor:

Slægt, der er fostret i Tvivl og i Tvedragt,
du, der kun tænker paa Glans og paa Glimmer,
ilde du dominer en henfarene Storhed;
tror du, at Solen, der synker i Natten,
svinder for stedse i Natnorkets Gemme?
Tror du, at den, der har levet og kæmpet
og som har ofret sit Liv til Guds Ære,
synker for stedse i Glemselens Dyb?

1. Kor:

Tiderne veksler, Tankerne ændres.
Hvad der var stort i de henrundne Dage,
taber sin Glans for de senere Slægter.
Kirken, der een Gang hersked' som Herre,
segned' og svandt og blev ussel og fattig.

2. Kor:

Slægt, der kun lytter til tvivlende Stemmer,
lær af de store, henfarne døde,
lær af de lyse Helgeners Skare,
de, der gav Livet for Livet at vinde,
at, om end alting paa Jorden maa falde,
ejer dog Kirken den evige Livskraft,
der kan bestaa i de vekslende Tider.

IV

Herrens Veje ingen kender;
ofte tror vi os forladt,
ofte krænker onde Hænder,
hvad der var vor bedste Skat.

Men hvert Liv, der til Guds Ære
levet blev i Tro og Bøn,
det vil ogsaa Frugter bære,
det vil een Gang faa sin Løn.

Kirken, der var brudt og knækket
og i tunge Lænker lagt,
blev paa ny til Live vækket
og stod frem med nyfødt Magt.

Efter Nedgangstid og Farer
lyder atter Messens Ord,
og de andagtsfulde Skarer
samles om Guds Alterbord.

Men i Glæden ej de glemmer
dem, der saaed' Sæden ud,
og et Kor af unge Stemmer
hilser dig paa ny, Sankt Knud.

E. Rønnow.

(Fortsat fra Side 746.)

Moders Valfartssteder. I Mariastein i Tyrol vies hvert Aar henved 70 Par, og ved et saa berømt Valfartssted i Montserrat i Spanien spiller Brudefærden en endnu større Rolle.

LIVETS VALFART TIL GUDS HELLIGE BJERG.

Fr. Hettinger skildrer i »Welt und Kirche« hvilket Indtryk det gjorde paa ham, da han sammen med fromme Skarer steg op til Bjerghelligdommen Andechs i Tyrol: »Da den sidste store Valfartsdag gryede, steg jeg sammen med den bedende Skare op til Helligdommen. Da Dante træder ind i det himmelske Paradis, sammenligner han sin Forbauselse og Henrykkelse med den Pilegrims, der har vandret lange Veje og nu staar i St. Peters Helligdom og ser sig glædedrukken omkring.

 Og som en Pilegrim, der sit Løfte gælder,
 fornøjer sig ved Templet at beskue,
 og alt i Tanken om dets Pragt fortæller.

Hvor træffende det Billede er, som den store Digter har anvendt, erfarede jeg ved denne Lejlighed. Andagt, Glæde, Beundring lyste ud af saa mange Ansigter, gav dem, omend furet af Sorger og brunede af Solen, et Udtryk af Adel og forlenede Landmændenes Sind, som gennem Arbejdet med den haarde Jord var blevet haardt, en vis Blødhed og Varme.

Siden Kristendommens Begyndelse har man allerede ofte sammenlignet Kirken med en Ark; dette Billede traadte særlig levende frem for min Sjæl paa denne Morgen. I Morgendæmringen løftede der sig fra begge Søerne mod Øst og Vest store, tykke Taager, der vuggede som Havets Bølger og vældede ind over Landet. Kun Helligdommen rankede sig højt deroppe, bestraalet af Morgensolens Glans. Det var et saare rigtigt Billede af vort Liv. Lykkelig den, hvem et helligt Bjerg altid vinker, hvortil han kan se op, hvorhen han gerne vilde flygte fra denne dystre Jord, hvor Livets Byrder vejer tungt paa os og saaledes hurtigt besudler alle vore Idealer og lægger dem sønderknuste for vore Fødder.« —z.

Katholske Odenseanere efter Reformationen.

Vi maa ikke glemme, at Odense ogsaa i Intolerancens Tid, altsaa før 1848 fostrede store katholske Mænd, som St. Knuds Aand levede videre i. Her bør frem for alt nævnes den kendte Anatom *Jakobus Benignus Winsløv*, der fødtes d. 17. April 1669 i Odense, hvor hans Fader var Præst ved Vor Frue Kirke. Han vandt sig et verdensberømt Navn. Det var Bossuets Skrifter, som fik Bugt med Winsløvs haardnakkede Modstand mod den katholske Tro, der var saa absolut, at han engang maatte forlade Slotskapellet i Versailles, da han, som kun var kommen for at se den franske Konge, ikke vilde bøje Knæ under For-

vandlingen. Winsløv blev optaget i Kirken, bosatte sig i Frankrig og døde 91 Aar gammel i 1760.

Den berømte Dominikaner *P. H. Krattmann* var vist ligeledes født i Odense; hans egentlige Navn var *Bertel Eriksen*. Birkerod fortæller, at han selv har set en Fortegnelse af 200 danske Katholiker, der alle, tilskyndet af *P. Krattmanns* rastløse Nidkærhed, i Paris sluttede sig til Moderkirken. Ogsaa Winsløv havde fundet en stor Støtte i ham. *P. Krattmann*, der døde i Aaret 1704, udgav ogsaa en Bønehog og en Katekismus paa Dansk, »for de Danske som vil antage den katholske Tro i Paris udi Frankrig.«

Endelig bør det nævnes, at den mest navnkundige af alle danske Konvertitter, *Niels Stensen*, til Dels stammer fra Odense, idet hans Mor var født her. *Niels Stensen* bør især mindes i Aar, ikke blot fordi han er den berømte Geolog og Anatom, hvis Genialitet Verden mere og mere faar Øje op for, men fordi han — vi vil selvfølgelig ikke foregribe Roms Dom! — var en helt igennem hellig Skikkelse, som i sig selv synes værdig til at blive helgenkaaret, og det i Aar er 250 Aar, siden *Niels Stensen* døde. Medens Verden ærer Videnskabsmanden i ham, burde vi gaa i Gang med at fremme hans Ære i Kirken. »Nordisk Ugeblad« vil i den nærmeste Fremtid komme tilbage til dette ypperligste Skud paa den efterreformatoriske Catholicisme herhjemme.

G. S.

Fra den vide Verden.

Sædelighedsprocesserne i Tyskland.

De sensationelle Meddelelser, som desværre ogsaa den udenlandske Presse kritikløst har videregivet, angaaende »276 Franciskus-Brødre, der er sat under Tiltale for Sædelighedsforbrydelser«, viser sig ikke at være nær saa sensationelle, som man først havde haabet at kunne gøre dem. Ifølge paalidelige Meddelelser, der er indløbet til den Hellige Stol, udgør Antallet af de anklagede Lægbrødre ikke 276, men derimod 43, hvoraf de 27 er fuldstændig uskyldige. Af de resterende 16 er Halvdelen ikke mere i Kongregationen. 5—7 Tilfælde regnes for absolut mistænkelige. Selv om Kurien dømmer Gejstliges og Ordensfolks sædelige Forseelser meget strengt, henvises der dog til et meget vigtigt Punkt, som alle Neurologer ved Besked med. Mange Aandssvage, Halv- eller Helidioter, den Slags syge, som Franciskus-Brødrene i Waldbreitbach plejer, er saa tøjlesløse i seksuel Henseende, at de forsøger at forlede Plejerne personligt til slige Ting. Lejlighedsvis sker det, at de ganske unge Lægbrødre, som endnu ikke har tilkæmpet sig den tilstrækkelige Karakterstyrke, bukker under for disse specielle Farer.

Kender du Knud den Hellige?

Præmieopgave.

Lad os se, hvor meget vi kender til Danmarks Martyrkonge og Værnehelgen! Her er nogle Spørgsmaal vedrørende St. Knuds Person, Familie og Liv! Kan du besvare dem? For den rigtige Besvarelse udsætter »Nordisk Ugeblad« en **Præmie paa 10 Kr.** Man behøver blot at sende Svarene, tydeligt forsynet med Navn og Adresse, til Redaktionen, Hans Bogbinders Allé 2, senest Fredag d. 17. Juli. De nedenfor trykte Spørgsmaal maa vedlægges, selv om man besvarer dem paa et andet Stykke Papir.

- 1) Hvad hed Knud den Helliges Fader?
- 2) Efter hvem opkaldtes Knud den Hellige?
- 3) Hvorfra hentede Knud den Hellige sin Brud? —
Hvor gammel var hun, da hun kom til Danmark?
- 4) Hvad hed Knud den Helliges Børn?
- 5) Var St. Knud høj eller lille af Skikkelse?
- 6) Hvorfor blev Blod-Egil hængt?
- 7) Paa hvilken Dag i Ugen dræbtes Kong Knud?
- 8) Hvorfor har Knud den Hellige Ciboriet i sin Haand paa mange af Middelalderens Billeder?
- 9) I hvilke katholske danske Bøger oplyses man om disse Spørgsmaal (mindst to)?

Til Alaska.

Den verdensberømte »Gletscher-Præst«, Pater Bernard Hubbard S. J., vil i Juli og August Maaned foretage en Ekspedition til Alaska ombord i en Flyvemaskine, som P. Schulte fra Miva vil føre. For Øjeblikket er P. Hubbard i St. Clara, Kalifornien, hvor han er i Færd med at udruste Ekspeditionen. Bl. a. omgaas han med Planer om at optage en Eskimofilm. Af disse Folk har han allerede en Samling paa 40.000 Billeder, som er taget i Løbet af 10 Aar.

Praktiske Oplysninger.

1. **Oplysningskontor** og Salg af Fests tegn: Skolen, Adelgade 3-5.

2. **Ankomsten:**

Ekstratogene modtages af Menighedsmedlemmer, der viser Vej til »Forum«. De, der ankommer *enkeltvis* paa Hovedbanegaarden, skal følge Sporvejslinien til venstre til Nørregade, hvorfra den første Vej paa venstre Haand (Skulkenborg) fører til »Forum«.

Rutebilerne kan standse foran St. Albani Kirke, hvor de respektive Parkeringspladser, vistnok ved selve »Forum«, vil blive anvist.

Alle Deltagerne samles i »Forum« og skal helst være paa Plads der senest Kl. 10,30.

3. **Gode og billige Spisesteder:**

»Fyens Forum«s Restaurant — Restaurant Franck-Andersen, Vestergade — Prior-Caféen, Vestergade 1.

De, der har været til Kommunion i St. Albani Kirke, kan faa *gratis Kaffe* i Skolens Festsal.

Medbragt Mad kan spises i Skolen.

Medbragte Madkurve kan gratis deponeres paa Oplysningskontoret.

I *Særtoget fra Aarhus* findes *Spisevogn* baade paa Ud- og Hjemturen.

4. **Seværdigheder i Odense:**

	aabent	Entré	
		Voksne	Børn
H. C. Andersen-Musæet	10—18	50 Øre	25 Øre
Odins Taarn	9—24	50 —	25 —
— — 2. Etage		1 Kr.	50 —
H. C. Andersens Barndomshjem	11—17	25 Øre	15 Øre

H. C. Andersens Hus med Mindchallen.

Kirkelig Kalender.

Juli.	Juli.
12. S. 6. Søndag e. Pintse.	19. S. 7. Søndag e. Pintse.
13. M. Anacletus.	20. M. Hieronymus Æmiliani.
14. Ti. Bonaventura.	21. Ti. Praxedes.
15. O. Henrik.	22. O. Maria Magdalene.
16. T. Vor Frue af Bjerget Karmel.	23. T. Apollinaris.
17. F. Alexius.	24. F. Vigilie.
18. L. Camillus af Lellis.	25. L. Jacob den Ældre, Apostel.

Juli. Ugens Messebønner.

12. S. **Knud, Konge af Danmark** (792—625); 2. *Sæt Bønner*: 6. Søndag e. Pintse (673—508), Trefoldigheds Præfation; Slutningsevangelie: Søndagens (675—510).
13. M. † Anacletus (996—818); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
14. Ti. Bonaventura (996—818).
15. O. † Henrik, tysk-romersk Kejser (996—830); 2. og 3. som Mandag.
16. T. Vor Frue af Bjerget Karmel (997—819).
17. F. † Alexius (1000—822); 2. og 3. som Mandag.
18. L. † Camillus af Lellis (1001—823); 2. Symphorosa og hendes syv Sønner.

Gudstjenester den 12. Juli.

Sakramentskirken. Under Højmessen Kl. 10 Festprædiken om St. Knud; under den umiddelbart derpaa følgende Andagt gentager Koret med Vikariatets Billigelse den om Morgenen i Radioen sunge Passio St. Kanuti fra det middelalderlige Odense-Breviar og Sekvensen fra det sønderjydske Missale 1486.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 12. Juli Kl. 10: Sangmesse m. Præd.

Slagelse. Stille Messer Kl. 6¹/₂ og 7. Højmessen bortfalder.

Svendborg. Stille Messe Kl. 7. Højmessen bortfalder.

Gudstjenester i Vestsjælland.

Slagelse: Frederiksg. 7. Kl. 8 og 10.

Kalundborg: Møllestræde 2. Kl. 10 den 2. Sønd. i Md.

Skelskør: Banegaarden Kl. 10 den 3. Sønd. i Md.

Gørlev (ved Aagaard): Kl. 10 den 1. Sønd. i Md.
Kl. 7¹/₂ den 2. Sønd. i Md.

8 Dage paa Højskole.

Danske Kvinders Katholske Forbund lader afholde en 3-Dages lukket **Retraite** for ældre paa Trørød og derefter nogle Dages fornøjeligt Samvær i Dagene fra 22.—29. August. Retraiten ledes af Hr. Pastor Messerschmidt. Sangbogen bør medbringes. Pris paa Sovesal: 2 Kr., to- og tre Sengestuer: 3 Kr. og Eneværelse 4 Kr. pr. Dag. Tilmeldelse maa ske snarest til Sekretariatet, Trørødhus pr. Vedbæk. Styrelsen.

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Onsdag d. 8. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 29.

Søndag den 19. Juli

1936

INDHOLD: St. Knuds-Bønner. — Dyr og Moral. — Den store katholske Mindefest til St. Knuds Ære. — Højmessen i Forums Kæmpehal. — Ved Stedet, som saa hans Blod. — Det store Festmøde. — Pressen Dagen derefter. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

St. Knuds-Bønner.

Herre Jesus Christus, Livets og Dødens udødelige Drot — i Himlens Højkor som paa Kirkens Alterbord — vi takke Dig i denne Stund af Hjertens Grund for Din store Martyr, Hellig Knud Konges fromme Liv og skønne Martyrdød. Med levende Tro paa Din Læres Sandhed og Ufejlbarhed og med brændende Iver for Din Kirkes Vækst og Virke havde Du fyldt hans Sjæl fra hans Ungdoms Vaar, og i hans Manddoms Sommer forundte Du ham at besegle sin Tro og Nidkærlighed ved at ofre Liv og Blod for Dit Riges Sag. Med Hæder og Ære har Du derfor ogsaa kronet ham og givet ham Plads blandt Helgener og høje Fædre i Din Himmels Glans og Herlighed. — Sekler er svundet, og Slægter er segnet siden da; men aldrig skal hans Minde gaa i Glemme, hvor danske, katholske Hjerter slaa for Kirkens Vel og Danmarks Tarv. Derfor beder vi Dig ogsaa, Herre Jesus Christus: Se naadigt ned til os, hans Fæller i Troen og Frænder efter Sprog og Stamme.

Skænk os ved hans Forbøn Sjæls og Legems Velfærd og gengæld os ikke efter vore Fædres og vore egne Synder. Skaan vort Folk og Fædreland for alskens Nød og Fare og giv os alle — i Lighed med Knud Konge — at leve et fromt og nidkært Liv i Opfyldelse af Din hellige Vilje, dø en salig Død og hisset samles med ham og Alle-Helgen i Himmelens Herlighed, dér hvor Du med Fader og Helligaand raader og regerer i al Evighed. Amen.

Hellig Knud Konge, du vort Folks og Fædrelands himmelske Vogter og Værner, med Fryd og Glæde mindes vi paa denne Dag din Kærlighed til Christus og Hans Kirke, en Kærlighed, som intel kunde kue og intet kølne. Du kunde i Sandhed sige med Apostlen Paulus: Christi Kærlighed tvinger mig! Denne hellige Kærlighed var det, der tilskyndede og tvang dig til at ofre alle dine Evner og alle dine Kræfter for Christi Kirkes Ophøjelse og Udbredelse i vort gamle Fædreland. Med hellig Undren mindes vi ogsaa dit fromme, gudhengivne Liv og din skønne frejdige Martyrdød og takker dig af Hjertens Grund for det underfulde Eksempel, du derved har givet os, dine Landsmænd og Fæller i Troen. — Men vi beder dig ogsaa, at du i din Herlighed i Himlen ikke vil glemme vort Land og Folk, men stedse staa os naadigt bi med din mægtige Forbøn for Guds Trone. Bed al Naadens Gud, at Han vil vogte og værne vort Folk, saa langt som danske Hjerter slaa, og gamle Danmark elskes. Beskærm og beskyt vor jordiske Herre, din retmæssige Efterfølger paa Danmarks Kongestol, og hele Kongens Hus. Lad Fred og Endrægtighed raade hos høje og lave og forund os alle at fatte og forstaa, at evig Fred og varig Lykke for Folk og Fædreland kun er at finde i den hellige katholske Kirke, hvis trofaste Søn du i fordums Dage var her paa Jorden, og hvis Fryd og Pryd du stedse er i Himmeriges Rige. — Hør os da, naar vi endrægtige og med hellig Andagt bede til dig og sige som vore Fædre i fordums Tid:

*O Danmarks Martyrkonge, Knud,
Du Daners vise Styrer,
Bed for dit Folk til Fredens Gud
Om Sejrens Ærespalme:*

Og før fra Jordens Mørke ud
Til Naadens Lys
Os, Evns Børn.

Ø Bed for os, hellige Knud Konge.

R At vi maa vorde værdige til Christi Forjættelser.

Lader os bede!

Forund os, Herre, at blive hjulpne ved Hellig Knud Konges Bønner, og giv os paa værdig Vis at fejre hans Fest, at vi, som han, maa slaa vor Lid til Dig i Liv og Død. Ved Christum, Din Søn, vor Herre. Amen. P. A.

Dyr og Moral.

»Das Wunder der Weltordnung« er en gammel Bog af Konstantin Hasert; i 7 Oplag har den vist sin Duelighed til at give Naturens Svar paa Spørgsmaalene om Verdens og Livets, om Menneskets og Sjælens Oprindelse. Oskar Katann har sammen med andre Lærde besørget en Nyudgave, der tager Hensyn til Naturvidenskabens nyeste Resultater. (Graz, Styria 1936. 452 S. RM. 7,50.)

Den inderste Forskel mellem Dyr- og Menneskesjælen er Selvbestedmelsen og Selvbeherskelsen. Mennesket kan tilskynde sig selv til Aktivitet. Selv naar der ikke foreligger nogen Aarsag til Glæde eller Vrede, kan Mennesket sætte sig selv i Stand til at erindre en Spøg, som det har oplevet for Aar tilbage, kan endnu engang udmale sig alt og le deraf eller kan bryde ud i Skældsord over en Fornærmelse, som det for lange Tider siden har været ude for. Kun en forhaandenværende Tilskyndelse, som melder sig ude fra, faar Dyret til at ytre Glæde eller Vrede. Man ser aldrig en Hund springe af Glæde eller gø eller arrigt vise Tænder uden en tilstedeværende Aarsag (Knickenberg). Gennem Hjernen (i Drømme) eller ved et ydre Tegn (Association) kan Dyret blive mindet om noget forbigangent, men det er ingen selvstændig, frivillig Husken. Naar Hunden genkender efter Ugers og Maaneders Forløb, saa er dermed ikke sagt, at dens Herre har levet en Uge eller en Maaned i dens Bevidsthed. Dyret bestemmes ganske af de øjeblikkelige Omgivelser.

Menneskenes og Dyrenes Handlinger har alle det samme fysiologiske Forløb. Først maa en ydre Genstand gennem synlige Billeder eller Lyde vække Sanseorganerne og Følelsesnerverne. Genstanden bliver saa i Hjernen erkendt af Sjælen, og Ønsker bliver vakt, og derved sættes Tungens eller Føddernes Bevægelsesnerver i Funktion. Men hos Men-

nesket ligger der endnu noget imellem Iagttagelserne og Svarene, mellem Erkendelsen og Ønsket, nemlig Efter-tanken og den frie Afgørelse, Selvb est em m e l s e n. Mennesket skal ikke give et bestemt Svar paa et bestemt Spørgsmaal, det kan tie eller svare helt anderledes, det skal ikke fare op i Vrede ved en Fornærmelse, det kan tie og undertrykke Følelserne. Det kan handle mod og ud over sin Natur, det kan forblive standhaftigt over for al Tiltale og Modsigelse, over for Løfter og Trusler, det kan rase imod sin Natur ved Umaadehold, naturstridige Laster og Selvmord. Ogsaa Menneskets talløse Sygdomme i Mod-sætning til Dyrets nøgterne Sundhed og den lunefulde Sær-egenhed over for det retlinede Instinkt viser, at Mennesket ikke blot styres af Sanselivet som Dyrene. Mennesket er uberegneligt igennem dets Selvb est em m e l s e. Enhver Usand-hed og Forstillelse hos Mennesket er et Bevis for, at dets Sjæl hersker over Naturdriften.

Hos Dyret naar Sanseindtrykket til Hjernen gennem Følelsesnerverne, erkendes straks som nyttigt eller skadeligt, og gennem ganske tilsvarende Ønsker bliver Nerverne fra Hovedet til Halen uden videre sat i Funktion, saa man altid kan forudsige, at ved dette Syn eller ved denne Lyd vil Dyret handle saadan eller saadan. Det følger hver Gang den i Øjeblikket stærkeste Paavirkning. Den irriterende Stueflue følger i den Grad den øjeblikkelige Tilskyndelse, at den, om den saa hundrede Gange jages bort eller bræn-der sig, dog stadig flyver hen til Varmen eller Lyset. Bliver Hunden irriteret, skal den knurre og gø; bliver den slaaet, skal den hyle, og naar den er sulten og ser Kød, kan den ikke frivilligt afholde sig fra at æde. Men ser man ikke ofte, at en Hund staar ubeslutsomt overvejende imellem forskellige Tillokkelser, for Eks. om den skal løbe efter en anden Hund eller følge sin Herres Kalden? Ganske vist stiller Mennesket sig det Spørgsmaal: Skal — skal ikke? Men har vi Ret til ogsaa at formode denne Tanke hos Dyret? Det venter kun et Øjeblik, indtil den ene eller den anden Tilskyndelse bliver stærk nok eller klar nok. Hun-den følger, fordi den bestemte Kommando kun udløser den tillærte Handling, d. v. s. fordi den ikke kan andet, ellers kunde den jo oftere modsætte sig og unddrage sig Straffen. Dyret kan ikke skjule Følelserne, det kan ikke lyve eller hykle. Dets Mine er altid Sandhed; aldrig logrer en Hund venligt med Halen, naar den nærmer sig en Mand og agter at bide ham (Knickenberg). Rovdyrenes Luren er ingen egentlig Forstillelse, thi den, der ser Dyret, erkender straks, hvad det har for; lige saa lidt har vi Ret til at tale om Falskhed hos Katten; Rævens saakaldte Listighed er kun en Instinkthandling, derfor kan den heller ikke

fornægte denne Optræden. Der gives en lille Bille, som trækker Følehornene og Benene til sig i Fare og forbliver ubevægelig, »død«, om man saa ogsaa brænder, stikker eller skærer den; men den bliver kun igennem sin Natur en Tid lang lammet ligesom i Stivkrampe eller Hypnose; derfor gør ogsaa enhver af den Slags Biller det samme. Ja, Instinktets Tvang er saa stærkt, at mange Sommerfuglelarver kan spinde sig til Døde, hvis man gentagne Gange ødelægger deres Spind. Løver, Ørne, Høns og andre ofrer somme Tider deres Liv i Forsvaret for deres Unger, men kun i den bestemte Tid, hvor Driften til at opretholde Slægten er mægtigere end Selvopholdelsesdriften. Et Dyr gør eller forlanger aldrig noget imod sine naturlige Anlæg. Mennesket kan vænne sig til eller af med alt, men Katten kan ikke lade være med at fange Mus. Bogfinken spiser om Sommeren i Parringstiden kun Insekter og Larver, men om Efteraaret og Vinteren kun Korn, og hvis man i Fangenskab om Sommeren giver den selv de allerbedste Korn, rører den dem ikke, men sulter hellere; thi paa Grund af den fysiologiske Tilstand forekommer Korn den fremmed om Sommeren. Dyrene i det frie æder aldrig noget skadeligt og ikke mere, end de kan taale, om de saa har aldrig saa stort et Forraad. Linné paastaar, at Køer af alle de Urter, der er tilgængelige for dem, vælger 276 Slags, derimod lader de 218 staa; Heste tager 262 Urter og rører ikke 212 Slags, og Faar holder af 387 Slags Urter, men spiser ikke 141 Slags o. s. v. Et Dyr begaar aldrig frivilligt Selvmord. Naar en Skorpion, der er i Fare, slaar rasende om sig med sin Brod, og derved kommer til at stikke sig selv, begaar den dog ikke Selvmord, endskønt den ikke er immun over for sin egen Gift. Naar det er sandt, at en Hund sulter ihjel paa sin Herres Grav, saa er det dog kun paa Grund af Forandringen i den gennem lange Tider tilvante Levemaade eller dens uovervindelige Afhængighed af sin Herre, som overgaar Næringsdriften. Naar Duer og Katte og Hunde vænnes til at være sammen i et Bur, saa bliver kun een Naturdrift undertrykt af de andre, nemlig ved Angsten for Prygl og manglende Foder. En saadan Selvbeher-skelse har Vægten ogsaa, naar den tungere Skaal faar den lettere til at stige. Hvis Dyrene havde mere end blot en Bevidsthed om deres øjeblikkelige Tilstand og mere end Naturdrift, nemlig Selvbestemmelse og Selvbevidsthed, saa vilde intet Faar lade sig klippe, Svinene vilde bryde ud, saa snart de saa, at et blev slagtet, og det vilde ikke netop være den strengest holdte Lænkehund, der vilde være sin Herre mest hengiven.

Da Mennesket kan handle imod og over sin legemlige Natur, maa dets Sjæl være af en ganske anden Slags end

Stoffet; den maa staa over Kræfterne i dette Stof, den maa være et selvstændigt Væsen. Men Dyrenes Sjæl derimod, som altid kun handler i Overensstemmelse med den legemlige Natur, maa være fuldstændig afhængig af Stoffet, og selv om den ikke i sig selv er Stof, kan den dog ikke være et selvstændigt Væsen. Saaledes er Menneskets og Dyrets Sjæl af hel anden Art, væsentlig forskellig. (Stuttess.)

Den store katholske Mindefest til St. Knuds Ære.

Jyllandstoget bruser frem.

Det var en straalende Sommermorgen, der Søndag d. 12. Juli stod op over Albani-torv i Odense, som indrammet af Domkirken og Albani Kirke skulde blive en herlig Skueplads for en af Danmarks største katholske Fester siden Reformationen, ja,

overhovedet en af de største religiøse Fester herhjemme. Værdigt viste Danmarks Katholiker, at de er i Pagt med hele den danske Fortid, at de er deres Fædres ægte Sønner, at de gamle nationale Minder har deres bedste Venner inden for Kirken, den Kirke, der har sit Midtpunkt i Rom og dog saa helt og holdent erobrer Menneskers Hjerter af alle Lande og Nationer. St. Knud fik en Mindefest, saa stor som ingen anden har givet ham her i Landet og maaske heller ikke kunde give ham. En jævn Mand af Folket, der stod ved Siden af Skrивeren af dette, udbrød: »Hvilken Konge eller Fyrste kan dog rose sig af, at han i den Grad lever videre efter 850 Aars Forløb?« Ja, St. Knud lever endnu i katholske danske Hjerter, og Festen d. 12. Juli garanterede for, at han vedblivende vil leve, ogsaa naar de Rester af hans Knogler, som vi saa under Processionen, for længst er smuldret hen.

Det straalende Vejr.

Her skal der kun tales om Rammen omkring Festdagens mange brogede Punkter og Indtryk. Himlen gav sin Velsignelse ved et straalende Vejr, der var over al Forventning dejligt; fra den tidligste Morgenstund indtil Aftenrødens gyldne Straaler modtog os efter endt Festmøde,

bød det paa straalende Solskin, kun velgørende afbrudt af nogle Skyer, naar Varmen blev lidt for stærk, f. Eks. da man ventede paa Albanitorv. Ja, langt ind i Natten fulgte Heldet os, og hvis Jyderne paa Hjemturen har haft det lige saa fornøjeligt i den

Mylder paa Stationen.

lyse Sommernat som Københavnerne, der især om Bord paa Færgen til Spejderorkestrets smukke Toner nød den milde Luft og Turen over Store Bælt, da var denne Nat en af de korteste, mange har gennemvaaget (Dagen derpaa hører ikke mere med til Festreferaterne!).

Gæstfri Værter.

Odensemenigheden var en venlig og gæstfri Vært, og Festkomiteen sørgede under Pater J. Resch's utrættelige Ledelse paa det venligste og bedste for de mange Gæsters Tarv og Ønsker, ligesom man i St. Albani Kirke og Forum med Begejstring dannede en festlig Ramme omkring Dagens Begivenheder. Hvor smukt var ikke St. Albani Kirke pyntet, især St. Knuds Kapel! Her kunde man fejre den egentlige Fest i største Samling og Andagt, mere end i Torvets Vrimmel eller Forums Hal; her flokkedes Menigheden fra den tidlige Morgen omkring Kommunionbænken, og Andægtigheden under Messerne beviste,

Jyderne kommer.

at Kirkens Præster kunde være tilfreds; de fortalte ogsaa, at 773 af Menighedens ca. 1200 Medlemmer havde været til deres Paaskekriftemaal. I Anledning af Festen har Menigheden af Fru *Abrahamsen* faaet en Fane foræret — efter Billedhugger *A. Theilmanns* Udkast, der i møttede og kraftige Farver fastholder Martyrkongens Helteskikkelse. Det er os ikke muligt at nævne alle de Navne, der har været med til at forberede Festen og med glade Miner saa, at deres Arbejde havde baaret Frugt. Vi nøjes med at nævne Kriminalbetjent *Kallan*, Hr. *Czogalla*, Driftbestyrer *Hansen*, Hr. *Melchiors*, Lærer *Ebbesen* m. fl. i selve Odense. I København var Hovedarbejdet blevet gjort af *P. J. Bender*, Redaktør *Kiærulff* og Hr. *Fausbøll*.

Pastor Wewers
gør Studier i Marken.

Hvem der var der!

Hele Odense By stod ved vor Fest i St. Knuds Mindes Tegn. Her mødte man en Gruppe Præster i Soutane eller sort Tøj, der kom Præmonstratensere i hvid Dragt, og her Msgr. Olrik i sin violette Dragt. De fleste af vore Søstre var repræsenterede, og St. Hedvigs Søstrenes violette Slør vekslede med St. Josef Søstrenes sorte og St. Elisabeth Søstrenes graa. Endog to Liobasøstre, der lige er kommet til Sønderborg, var til Stede. Mandlige og kvindelige Spejdere viste deres Uniform, de sidste kom delvis fra Lejren i Korinth, hvorfra der endog kom brasilianske unge Piger i hvide Dragter. Hvem der var af Præsterne? Foruden Provikaren, Pastor *Flynn*, der kom i Biskoppens Sted, og Stedets Sognepræst *P. H. Deutscher*, skal vi nævne Msgr. *J. Olrik*, Horsens, *B. Jensen*, Fredericia, *J. Dutschke*, Assens, *Fr. Brinkmann*, Dalum, *B. Hake*, Svendborg, *C. Benzon*, Brønshøj, *H. Messerschmidt* og *K. Ballin*, Sønderborg, *C. Jaworski*, Haderslev, *Th. King*, St. Josefs Kirke, Kbhvn., *Kj. Geertz-Hansen*, Horsens, *A. J. Vollaerts*, Rosenkranskirken, *N. R. M. Oppermann*, St. Ansgar, Kbhvn., *E. Brentegani*, Aalborg, *L. Van den Bergh*, Nykøbing F., *G. Rupp*, Horsens, *J. Koch*, *J. Lanx* og *J. Stäubli*, Aarhus, *J. Bender*, *A. Menzinger*, *P. Nøsen*, Kbhvn., *J. Hoppers*, *J. Mesters*, *M. Braun*, Roskilde, *J. M. Quadvlieg* og *J. Hock*, Slagelse, *Fr. Vervoort*, Nyborg, *O. Ballin*, Esbjerg, *K. Harmer*, Næstved, *J. Resch*, *G. Schmiderer* og *P. Steidl*, Odense, *R. Poquet*, *G. Scherz*, St. Annæ Kirke, Kbhvn., *Hjorth*, Kolding, i alt ca. 40 Præster. Desuden var der flere Skolastikere fra Stenosgade og fra Münster i Westfalen 5 Dia-

koner, som forbereder sig til deres Tjeneste i Vikariatet. Af gejstlige Repræsentanter fra de andre skandinaviske Lande kunde vi kun fastslaa: Sognepræsten fra Helsingborg, Pastor *J. Theeuwes* og den fhv. Major, nu Pastor *G. Huys* fra Holland. Men der var nogle læge Repræsentanter: Dr. *Elisabeth v. Eichwald* Finland, Aabo, *Fru Rambusch*, U.S.A.

Særtog fra Øst og Vest.

I de tidlige Morgentimer var der allerede mange Pilegrimme at se paa Torv og Gader, men helt og holdent prægedes Byen af os efter Særtogenes Ankomst. Først kom Jyderne, næsten helt programmæssigt, Kl. 9,55 og marcherede med deres Præster gennem Byen til St. Albani Kirke og Forum. Det var en statelig Skare, der fyldte Perronerne og myldrede ned ad Nedgangene. I alt kom der vist nok over 600, deriblandt mange fra Vejle og Horsens. Københavnertoget ankom 10 Minutter forsinket Kl. 11,20, og dets ca. 650 Deltagere maatte skynde sig til Forum, hvor de indtraf under Pastor O. Ballins Prædiken. Desuden ankom der fra Næstved ca. 130 ved 9-Tiden, og mindre Grupper kom pr. Bil eller Bane fra den tidlige Morgenstund. Et af de første Tog bragte Sangerne fra København, der i Løbet af Formiddagen skulde holde endnu en Prøve sammen med Sangergrupperne fra Provinserne. Falstringernes Pilegrimme ankom Dagen før ved Midnatstid. Fra og til Banegaarden var der hele Dagen igennem, paa nær Timerne omkring Middag, en travl Samfærdsel, som først hørte op, da Særtogene havde forladt Fyns Hovedstad og bragt Deltagerne til deres respektive Hjemstavn, hvor de med Hurraraab tog Afsked med Rejsefællerne. Da Særtogs-Københavnerne naaede hjem, var den lyse Morgen allerede brudt frem over Hovedstaden. Men de, der var taget med 7,32-Toget, kom heller ikke tidligt hjem; de havde to Timers Forsinkelse.

Hvad der var trykt.

Det trykte Ord var baade før og under Kongressen i fuld Aktion. Rundt omkring ved Kirkerne har vi set de store og smaa, gule og regnbuefarvede Plakater, der opfordrede til Deltagelse. En smuk Gave til Festen var Programmerne, der var sat nydeligt sammen og solgtes som varmt Brød. Det samme kunde Komiteen melde om Festtegnene, der til sidst slap helt op. Af Mærkaterne var der trykt altfor faa, kun 10.000, og de var slet ikke mere til at faa. »Nordisk Ugeblad« havde udsendt et Festnummer, som tilsyneladende faldt i manges Smag og blev solgt godt baade i Særtogene og under Festen, hvad der ogsaa skyldtes vore dygtige Damers Ihærdighed. Ligesom Odense Komiteen havde ladet fremstille et Kort med kombinerede

Fremstillinger fra Odense til Minde om Festen, saaledes havde Ansgariusforeningen trykt tre Prospektkort, forestillende St. Albani Kirke, St. Knuds Drab og Hs. Exc. Biskoppen. Sammen med Hr. Ørsted fór P. Bender ustandselig omkring med Filmsapparatet for at fastholde de festlige Stunder paa Strimlen.

Venlig Deltagelse og Assistance.

Jeg tror, at ligesom Odense var glad for sine Gæster, saaledes var disse begejstret for den Venlighed, de mødte. Politiets Ordenstjeneste var baade fast og elastisk og sørgede for, at vore Processioner og Forsamlinger kunde foregaa uden ringeste Forstyrrelse og i harmonisk Udfoldelse baade paa Vejen fra og til Forum, under Albanimødet og paa Vejen til St. Knuds Kirke. Hvilken Imødekommenhed St. Knuds Kirkes Mænd viste os, fremgaar af et andet Referat, og at vore ikke-katholske Medborgere i Odense satte Pris paa Festen, fremgik tydeligt af den Interesse, hvormed flere af dem modtog Indbydelsen til Festmødet i Forum. En Journalist fra et fynsk Blad, der baade Formiddag og Eftermiddag var mødt op for at referere, sagde: »Det var en dejlig Fest«, og han følte sig vel tilpas alle de Timer, han var med. Mon Festligheder af denne Art, hvor man mødes i fælles Minde fra Fortiden, ikke nærmer ellers adskilte Lejre? Men ogsaa vore egne Spejderes Indsats maa nævnes, og naar en ung Spejder klagede over, at man havde saa meget mod Spejderne, kan han trøste sig med de mange andres Paaskønnelser, som baade de og hele Festen fik og fortjente. —z

Højmessén i Forums Kæmpehal.

Ved 11-Tiden udgik Præsternes Procession fra St. Albani Kirke til Forum. I Spidsen blev baaret St. Knuds Fane, og derefter fulgte Pigespejdere fra forskellige Lande. Ca. 30 Præster deltog i Processionen, som afsluttedes af Provikaren Pastor Flynn, der skulde holde Messen, ledsaget af to assisterende Præster, Pastor Jensen og Hake. Langs Processionens Vej havde der samlet sig mange nysgerrige.

I Forum var den store runde Hal fyldt, den øvrige Del fyldtes først senere, da Københavnerne, hvis Tog var forsinket, ankom midt under Prædikenen. Men saa var der ogsaa ca. 4000 Mennesker til Stede.

Indtoget i Forum var festligt. Et stort Kor under Organist Hammermüllers Direktion sang til Orkesterledsa-

gelse »Ecce Sacerdos«. Derefter fulgte den højtidelige Levitmesse ved et stort Alter, der var rejst paa en høj Tribune, hvor ogsaa Koret og Præsterne havde Plads. Mens Koret sang Messens bevægelige Dele, blev de faste Dele sunget af hele den store Forsamling, og det var en skøn Sang, som i Reglen Missa de Angelis. Det var glædeligt at høre, hvor godt vi efterhaanden kan disse Melodier.

Efter Evangeliet talte Pastor *Jan Ballin* fra Esbjerg. Han skildrede St. Knud som Manden med den faste Tro, der var bygget paa en klar Erkendelse, og som blev fastholdt med en stærk Vilje. Som Tro-

ens Mand skulde han være det store Eksempel for os. Som han maatte vi kunne værne den mod alle Angreb og opfylde alle dens Krav. Kravene var ofte store, det kunde være svært at være Katholik, men intet skulde kunne holde os fra at opfylde dem. St. Knud var et Eksempel paa Selvfornægtelse. Saa mange Gange i sit Liv vandt han den største Sejr, Sejren over sig selv. Han var en Bønnens og Bødens Mand, som en svag Slægt og en slap Tid maatte se hen til med Beundring. Han levede et rent Ungdomsliv, og han levede som en Kristen i sit Ægteskab. Saaledes skulde vi bevare hans Billede i vort Sind og bede ham hjælpe os til at følge ham.

Da Levitmassen var til Ende, blev det hellige Sakramente udstillet i Monstransen, og saa lød Te Deum »Store Gud, vi love dig« festligt gennem det mægtige Rum. Derefter Tantum ergo og sakramental Velsignelse, og saa gik Processionen tilbage til St. Albani Kirke.

Dette var Odensefestens første Del. Den blev gennem-

Processionen forlader St. Albani Kirke.

Processionen til Fyens Forum i Vestergade.

ført paa den smukkeste Maade. I den rette Stemning og Glæde spredtes de mange Deltagere over Byen med Forventning om nye Oplevelser Dagen igennem. B. J.

Ved Stedet, som saa hans Blod.

Der var god Tid til et ordentligt Middagshvil efter Høj-messen i Forum. Inden Klokken var eet, stod Forums mægtige Rundhal, som lige havde genlydt af Koralerne højtidelige Rytmer, tom, og henved 4000 Mennesker med det rød-hvide Pilegrimsmærke spredtes i Odenses Gader paa Jagt efter baade vaadt og tørt.

Det vilde være Synd at sige, at Albani Torv i Mellemtiden var tømt for de rød-hvide; dem saa man alle Steder i Odense; men efter at Talerstolen var rejst ved Stensætningen til Minde om St. Knuds Drab, samlede en større Flok, og fuldtallig var Skaren, da St. Albani Kirkes skønne Klokker Kl. 15 kaldte til Friluftsandagt til Knuds Ære. For 50 Aar siden har den sidste katholske Andagt været holdt paa dette Sted, men selv den mest fantasiløse kunde ikke undgaa at mindes Forskellen mellem Mødet dengang og Mødet i Dag. Før var Baggrunden et lille beskedent Kapel, nu løftede St Albani Kirke sit slanke Spir mod Himlen. Dengang nogle Hundrede Deltagere, i Dag flere Tusinder. Dengang en Katholicisme, der mere var Ønske, i Dag en, der efter Talerens Ord, var »en Realitet«.

Da Spejdernes Vimpler og Kirkefanerne havde taget Opstilling omkring Mindestedet, og Menneskemængden stod fylket deromkring, satte Spejderorkestret i, og Mængden sang »Paa Kongestol du sad, o Knud«. Saa besteg Pastor Kjeld Geertz-Hansen Talerstolen og holdt med kraftig Stemme, som kunde høres til den yderste Periferi (en Højttaler var besynderlig nok ikke installeret) Pilegrimstalen.

»Vi staar paa hellig Grund« begyndte Taleren med at fremhæve, hellig, fordi der i fordums Tider her havde rejst sig en Trækirke, fordi Knud Konge havde vædet den

Paa Albani Torv.

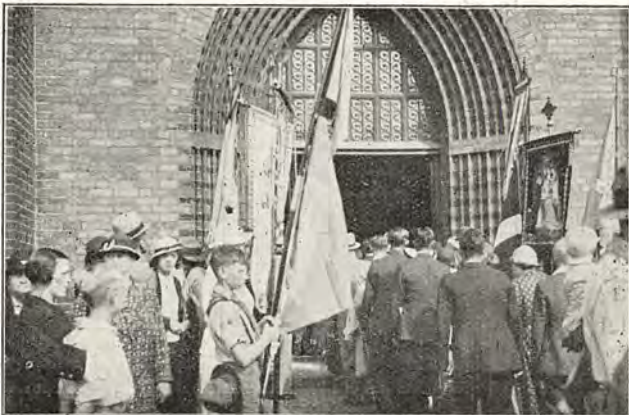
med sit Martyrblod. I korte, kraftige Streger tegnedes Knuds Billede, hans Dyder og hans Kamp for en hellig Kirke og sand Kristendom. Da mistede Knud sit Liv, men vandt det igen, thi da førte han sine Ideer til Sejr. Vel kom der en Tid, der søndrede Helgenskrinene, og det danske Folk forblev ikke tro mod Knuds Tro, men ogsaa her gjaldt, at Martyrernes Blod var Kristendommens Sæd. Vi oplever, at Moderkirken igen er en Realitet i vort danske Fædreland. St. Albani Kirke var Vidnesbyrd om, at Arbejdet bar Frugt. Vi var samlede paa denne Dag, ikke først og fremmest af historisk Interesse eller theologisk Liebhabereri, men for at bekende den Tro, som Knud havde bekendt. Om lidt skulde vi gaa i Pilegrimsgang, og da skulde vi bede om, at den Kirke, der engang blev forraadt, atter maatte respekteres af det danske Folk, som St. Knuds

Processionen til St. Knuds Relikvier.

Kirkes skønne Rum skulde minde om den Tid, da der var én Tro i Landet. Til sidst opfordrede Taleren Mængden til at blotte Hovederne, i eet Minuts Tavshed løfte Sjælen til Bøn for Danmarks Frelse. Andagtsfuldt stod Folk og bad, hvorefter Pastor Geertz-Hansen sluttede: O, du Danmarks Konge og Martyr, Knud du herlige Styrer, bed for os og før os fra Dødens Skygger til Himlens Lys, os dine Børn. Amen.

Samlet og stille havde man lyttet til Talen. Nogle klapede efter den! Odense Politi havde igen med Takt sørget for Ro og Orden. Sporvognene gled stille og næsten uden at forstyrre forbi. Det var et festligt og andægtigt Billede, denne Friluftsandagt paa en af Danmarks skønneste Pladser, med St. Albani Kirke i Baggrunden og St. Knud

Foran St. Knuds Kirkes Portal.

paa Siden. Efter Slutningssalmen ordnede Spejderne hurtigt Processionen, og to og to drog man nu i ca. 1¹/₂ Time hen til Domkirken. Der tog Fanerne Opstilling foran Portalen, Pilegrimsrækken drog ind under de herlige gotiske Hvælvinger. Kirkens Værge var velvilligst mødt frem, paa Alteret brændte 10 Lys, stille bevægede Rækkerne sig ned gennem Midterskibet, drejede foran Højalteret ned til Krypten, hvor P. Resch ordnede Forbidefileringen ved St. Knuds og St. Albans Skrin. Mange bøjede Knæ, betegnede sig med Korstegnet, rørte ved Glasset, og alle saa med grebet og fromt Sind paa hine Relikvieknogler, som engang var en heltemodig og from Konges Redskaber, da det gjaldt at leve og dø for Christus og hans hellige Kirke. Hundreder og atter Hundreder drog forbi Danmarks Nationalhelligdom — men Gud alene ved, hvor mange Bønner for Danmarks Land og Kirke der steg op til Guds Trone i denne Stund. —z.

Det store Festmøde.

Til *N. W. Gades* snart vemodige, snart klangfuldt pompose »Efterklange af *Ossian*« — det udmærkede gamle Regimentsorkester udførte denne og de efterfølgende musikalske Ydelser, ledet af Musikdirektør *Chr. Jensens* kunstnerisk sikre Haand — begyndte det store Festmøde i »Fyens Forum« Kl. 17,25. Nede i Salen sad en festligt stemt, forventningsfuld Mængde; Præsterne havde indtaget deres Pladser paa Tribunen. Publikum, ca. 2000, fyldte kun den runde Sal, saa Hejsevæggen ikke behøvede at hæves. (Mange var taget hjem med de tidlige Aftentog.)

Da Musikkens Toner var døet hen, og Tilhørerne havde takket med kraftigt Bifald, stod Pastor *B. Jensen* foran Mikrofonen. Paa Komitéens Vegne fremsførte han en Tak for den overvældende Deltagelse. Et Skaar i Festens Glæde havde det været, at Biskoppen paa Grund af Sygdom ikke kunde være til Stede. Maatte Hs. Excellence snart igen være iblandt os. Desværre havde ogsaa Stortingsmand *Wright* sendt Afbud grundet paa de politiske Forhold i Norge. Følgende St. Knuds Eksempel gik ogsaa vore første Tanker til Rom, til den h. Fader, men da Paven, i Stedet for Hurraraab ved katholske Fester ønskede en Bøn for sin Person, bad Pastor *Jensen*, medens Forsamlingen rejste sig: Herren bevare ham og give ham Fred i hans Dage. Paa et Hyldesttelegram, som Komitéen havde afsendt om Formiddagen, var der indløbet Svar fra Rom:

Summus Pontifex obsequium pietatis plenum fidelium othiniae tecum congregatorum dilexit vobisque augescentem virtutum fulgorem precatus benedicit. Cardinalis Pacelli.

Hs. Hellighed glædede sig ved den ærbødige Hyldest fra de troende, som er samlet med Dig i Odense, sender sin Velsignelse og beder om straalende Fremgang i alle Dyder. Kardinal Pacelli.

Ogsaa Hs. Majestæt Kongen havde svaret paa Forsamlingens ærbødige Hilsen. Fra Marselisborg var der indløbet følgende Telegram:

»Min hjerteligste Tak og Genhilsen. Christian R.«

Fra Vikariatet var der som Svar paa Komitéens Hilsener og Ønsker om Biskoppens Helbredelse indløbet:

»Hans Excellence Biskoppen takker for de gode Ønsker. Beklager meget ikke at have kunnet være til Stede, men glæder sig af Hjertet over Festens udmærkede Forløb.

Peter Andreasen, Vikariatssekrelær.«

Desuden havde flere andre sendt deres bedste Ønsker og Hilsener: Biskop Mangers fra Oslo:

»Norske Katholiker sender danske Trosfæller hjertelige Hilsener og Gratulationer til St. Knuds Fest.

Biskop Mangers.«

Fra Oslo havde Stortingsmand Wright telegrafisk motiveret sin Fraværelse:

»Den for mig innkalle suppleant kan ikke møte, hvorfor jeg blir nektet å reise på grunn av viktige møter i Stortinget lørdag og mandag. Jeg beklager derfor meget ikke å kunne komme til Odense søndag. Men jeg håper, at de vil forstå mine grunner, som jeg ikke er herre over. Får jeg lov til å uttale de beste ønsker for det store minnemøte søndag.

Wright.«

Efter at Forsamlingen med Orkesterledsagelse begejstret havde sunget Festhymnen: *»Hil dig, du Daners ædle Fyrste, Knud«*, traadte Pastor H. Messerschmidt, hilst af Bifald, op paa Talerstolen. *»Danske Katholiker!«* begyndte Pastoren, *»Mindehøjtiden for vor Konge og Martyr holdes først og fremmest i Haabet om, at Danmarks Folk igen maa blive det, det var.«* Om dette Haab talte Pastoren. I og for sig virker Menneskelivet og Historiens Gang ikke opmuntrende paa et saadant Haab. I vort Liv bliver det, i Modsætning til Naturen, kun een Gang Vaar. Livet er som en Sang, der kun synges een eneste Gang. Saaledes ogsaa med Folkens Liv. Kultur er gror op, modnes, ældes og forfalder. Og alligevel er det sket for vore Øjne, hvad der ikke er hændt før. Et Rige, som blev knust, rejser sig atter, Kirken, den Kirke, som kom til os med Ansgar, forsvaredes af Knud og blev styret af Asser og Absalon. Denne Kirke

var engang mod al Forventning sunket i Grus. »*St. Peters Skygge forlod os. Den evige Lampe blev slukket, den nye Pagts Offer forbudt, Kirken jaget af Landet.*« Ingen kunde vente, at den vilde rejse sig igen. Og alligevel blev den genrejst; Gud har gjort saa store Ting imod os, at vi tør haabe paa store Ting igen. Han kræver hertil vor Medvirken, som dog efter sin Art er tilpasset et Riges Medlemskab. Et Rige — som f. Eks. Danmark — tilhører man med Blodets, Hjertets Baand. Som vi har Rod i Danmark, saaledes ogsaa i Guds Kirke. Hvis dette er Tilfældet, da kan Stormene suse rundt omkring os, Skoven vaande sig, og Egen rykkes op, Gud giver dog vor Have Vækst. Han vil atter rejse sit gamle Hus, lægge vore Fædres Bønner paa deres Børns Læber, saa Danmark bliver, hvad det var. Da vil Flagets rød-hvide Dug være et Symbol for os, idet alt er ompændt, favnet og velsignet af Christi hel-lige Tegn.

Efter at Pastor Messerschmidt med ligefrem profetisk Kraft havde raabt sin Tales Slutning ud over Forsamlingen, samlede St. Knuds Skoles Elever oppe paa Tribunen, og Kantaten, Festens poetiske Højdepunkt og store musikalske Præstation, opførtes under Komponisten *O. Segalts* Ledelse. Minderige Toner indledede Kantatens første Del:

»*Den danske Konge staar for Kirkens Alter
med Vemodsdraget om den stærke Mund,*«

der blev sunget i en Slags Korallrhythmer. En smuk Sats, maaske hele Kompositionens bedste Stykke, tolkede Kantatens Nr. 2, »Tiden svandt —«. Tredje Del fremførtes som Talekor, der forbavsede ved sin Sikkerhed, især for de sølvklare Sopraners Vedkommende. Den jublende, lyse Afslutning gav rigtigt Udtryk for Teksten:

*Efter Nedgangstid og Farer
lyder atter Messens Ord;
og de andagtsfulde Skarer
samles om Guds Alterbord.*

En sand Orkan af Bifald lønnede de smaa Kunstnere og var en enstemmig Anerkendelse, som baade Korets Lærer, *P. Menzinger*, Digteren og Komponisten kan glæde sig over.

Pragtfuldt tonede »Tannhäuser«s Pilegrimskor ud i Forums Kæmpehal, hvorefter Teaterdirektør *Henning Jensen* holdt en af sine fængende Taler, der i saa fremragende Grad forener katholsk Alvor med Scenens og Retorikkens Kunst og helst skulde lydfilmes. Kosteligt skildrede Taleren, hvorledes han for 20 Aar siden for første Gang satte sin Fod i en katholsk Kirke, St. Albani Kirke i Odense,

og hvorledes Prædikenen dér Søndag Formiddag gav Stødet til hans Konversion. Her et kort Udpluk af Talens Tanker: Statsradiofonien havde igen vist sin Mangel paa Sans for Aktualitet, ellers vilde dette Møde blive hørt over hele Danmark. — Direktøren fortalte, hvad han vilde have hvisket i Mikrofonen, og gjorde det saa glimrende, at Tilhørerne Gang paa Gang blev revet med til Bifaldsstorme. Han Tale var en blændende Satire, der forsvarede den »mørke Middelalder«, Kong Knuds Tid, som har skabt

Johannes Jørgensen.

Storværker, mod hvilke Lillebæltsbroen kun er et lille Gangbræt. Sammenligningerne: Moderne Biler—Gamle Stimmænd, St. Knuds Tiende og vor Tids 40 % Skat m. fl. var saare rammende. Kraftigt opfordrede Direktøren til den Form for Katholsk Aktion, som alle kunde yde: deres Kirkeskat; og begejstret og varmt tog han sig af den katholske Presses Sag. Et brusende Bifald slog Taleren i Møde, da han sluttede med en Bøn til St. Knud,

der kendte sit Maal og sine Midler og skulde forlene os med Begejstringens Ild, og med et Leve for Kongen (Kong Christian stod . . .).

Johannes Jørgensen trykkede hjerteligt Talerens Haand og besteg derefter selv Talerstolen. Kraftigt Bifald bruste ham i Møde, og først efter at Digteren med afværgende Håndbevægelser havde bedt derom, blev der langsomt Stilhed. J. J. fortalte, hvorledes det engang i Antwerpen under et Gymnastikstævne, som ogsaa Niels Bukh deltog i, hændte ham, at han ikke kunde holde Taarerne tilbage ved Klangen af de danske Toner og Sange. Ogsaa i Dag var det gaet ham saaledes, da han havde hørt disse Toner i sit Fædreland, ja, »i mit alleregentligste Fædreland«, paa Fyen. Ingen var vist rejst længere til dette Stævne end han, over 2000 km. Digteren pegede i Tilslutning til den forr. Talers Opfordring til Kath. Aktion paa den Ak-

tion, der var den vigtigste, Eksemplets Magt, som virker ved det, man er. En ung Journalist havde spurgt ham, hvorledes man blev til noget. Svaret var, at man ganske uvilkaarligt bliver til noget, ligesom Træet vokser uden at kende sin Idé. Strindberg sagde engang: Man bliver ikke, hvad man vil, men man bliver, hvad man kan. Enhver virker ikke saa meget ved, hvad han gør, men ved det, han er. St. Franciskus forstod dette, da han sendte sine Brødre ud, for at de skulde prædike, og sagde til dem, at een Prædiken kunde de altid holde: Eksemplets. I Franciskaner-Reglen foreskrives derfor ogsaa, *ut omnes prædicent exemplo*, at alle bør prædike ved deres Eksempel. Den bedste Katholske Aktion er den, man ikke ved noget om. Og saa vil man høste Frugt af sit Liv, mere end man vidste af efter Salmens Ord: »Kast Brød paa Vandet, og du vil finde det lang Tid efter.« Den engelske Dame, der gik til Undervisning hos en Biskop, kunde ikke beslutte sig til Konversion, ikke før hun havde set Biskoppen bede. J. J. sluttede med et Eksempel af sin egen Erfaring: Der var en ung, dansk Maler af jødisk Familie, der i 1892 drog til Paris for at studere fransk Kunst, og han tog senere til Firenze og Rom, Mogens Ballin. En Dag fik han Lyst til at lære Munkene i Fiesole at kende, og han gik ud til dem. Han begyndte at forhøre sig om katholske Ting og blev selv Katholik. Siden kunde hans Indflydelse spores vidt omkring i Skandinavien, hvor han har lært os Franciskus at kende, han, der selv blev Medlem af Tredje Orden.

Med hjerteligt Bifald hyldede de danske Katholiker deres berømte Trosfælle. Klokken var blevet 19,15, og Uroen tog til, da mange maatte forlade Mødet for at naa deres Tog. *H. J. Larsens »Danske Toner«* afsluttede stemningsfuldt Festmødet, og kraftigt satte Mængden ind, da Orkesteret til sidst intonerede »Kongernes Konge«. —z

Pressen Dagen derefter.

»*Jyllandsposten*« skriver om »den hidtil største katholske Messe i Danmark«, at det var »en national-katholsk Fest af imponerende Dimensioner«

»*Socialdemokraten*« taler om »Propaganda-Demonstration i Odense« og forsyner i sit Referat Teaterdirektør Henning Jensens »causerende Foredrag, hvori han beklagede, at Statsradiofonien ikke havde villet transmittere Festen« med et Udraabstegn.

»*Nationaltidende*«, der jo paa Festens Dag udkom med et nyt Hoved, bragte et udførligt Referat og fastslog straks, at Mindefesten var »et storslaaet og imponerende Skuespil« »Stem-

ningen bevægede sig fra den højeste Glæde over Festen til den dybeste Inderlighed ved Valfarten til St. Knuds Kirke, den protestantiske Domkirke.«

»Politiken« havde ogsaa et fyldigt Referat med de almindelige Oplysninger. Om Talen paa Albani Torv hedder det »Ordføreren var den unge Pastor Geertz-Hansen fra Horsens, som i agitatoriske Ord talte Katholicismens Sag«.

»Berlingske Tidende« talte om et »enestaaende middelalderligt Skuespil«, da »Tusinder af Mennesker knælede ved Martyrkongens Kiste i St. Knuds Kirke«. Talerne refereres forholdsvis udførligt, og der henvises til den venlige Modtagelse, Pilegrimmene fik i den protestantiske Domkirke. »Da Pastor Geertz-Hansen havde talt, marcherede Deltagerne i Mindehøjtideligheden til St. Knuds Kirke, hvor Kirkens Værge, Boghandler Weisshaupt, tog mod de katholske Gæster«.

Odense-Aviserne bragte fyldige og venlige Referater med mange Billeder.

Fyns Venstreblad.

dvæler ved den »malende Procession med mange Tusinde Deltagere« og meddeler, at Forbidefileringen varede over en Time. Vi fremhæver tre Iagttagelser, Bladet gjorde: »Fra Raadhuset, fra Diskontokassen, fra Konsul P. A. Kruuses Forretning, vagede Dannebrog, men det var en flagløs Overgade, Processionen maatte vandre igennem for at komme til Fyns Forum.« — — — Om Forsamlingen i Forum: »Her sad københavnske Forretningsmænd, der lige havde parkeret deres store Vogne uden for Forum ved Siden af smaa, bredskuldrede Fodermestre fra Lolland-Falster, her sad unge og gamle mellem hinanden, alle med Øjnene fæstnet paa Allret med de lange, brændende Lys.« — — — Foruden Msgr. Olrik har Bladet lagt Mærke til »Pastor Oppermann, der har været Journalist i 4 Aar. I 2 Aar var han Redaktionssekretær paa Langelands Folkeblad, og det var fra Rudkøbing, han kom paa Præsteskolen i Rom«.

Fyns Stiftstidende.

bragte et saare stemningsfuldt og afrundet Referat, som begynder med et Vers, som tilskrives Knud den Hellige: »Solen skinner saa klar om Dag, alting giver hun god Styrke, det er nu kommet saa vel i Lag, at borte er Natten hin mørke!« Ligesom Talerne faar en grundig Omtale, saaledes dvæler Bladet ogsaa ved »Processionen til St. Knuds Kirke, et meget stemningsfuldt og gribende Optrin, hvor to og to fulgtes ad, stille og højtidsstemte, og begav sig ned i Krypten for at holde en stille Andagt ved Kongehelgenens Kiste. Det var en Procession, der talte adskillige Tusinde Mennesker, og som vakte stor Opmærksomhed og levende Interesse.«

Fyns Tidende.

udmærkede sig ved sit gode Billedstof paa Forsiden og inde i Bladet og erkender, at »Festen for Kong Knud den Hellige var

katholsk og dansk.« Der dvæles især ved Pastor Ballins Prædiken, der refereres udførligt. Johannes Jørgensen var »mere graa end nogen Sinde, endnu lidt medtaget i Stemmen og Kroppen af et Anfald af Kighoste.«

Fyns Socialdemokrat's

Referat er signeret »Canutus Apostala«, men røber med sine mange fejlagtige Opfattelser ikke, at Korrespondenten nogen Sinde har tilhørt den katolske Kirke. Medens en Katholik kan se Guds Hus alle Vegne, hvor Altret rejses, finder Bladet: »*Mystik og Dagslys staar ikke godt til hinanden. Og derfor var der Klang af Disharmoni i den katolske Mindefest for Knud den Hellige her i Byen i Gaar. Lyset i Forum var alt for skarpt og sagligt, saa man som Ikke-Katholik maatte savne den dulmende Betagelse, der ellers præger en af »Moderkirken«s Messer, naar Rummet er dunkelt og mættet med Røgelsesduft.*« For Mørskabs Skyld citerer vi en tilgivelig Forveksling af den sakramentale Velsignelse og Forvandlingen: »*Præsten, der celebrerer Messen, faar under Transsubstantiationen Stolaen lagt over Skuldrene, mens han knæler foran Monstransen med Hostien, der i dette Øjeblik forvandles til Jesu Legeme. Der høres ingen anden Lyd end Præstens Mumlen, som tre Gange skal afbrydes af en kimende Klokke. Den tredje Gang, Klokken kimer, forkynder den, at nu er Underet sket og Forvandlingen fuldbyrdet.*« — »*Messedrengene sad fromme og artige med deres solbrændte Ansigter vis à vis Præsterne.*«

Medens Pastor Ballin og Geertz-Hansen slipper godt, faar stakkels Pastor Messerschmidt følgende Salut. Hans »*opraabliggende Tale*« »*ejede intet af det, der gjorde Pastor Ballins Prædiken og Pastor Geertz-Hansens Tale til Exempler paa det, der er den katolske Gejstlighedens Styrke, Aand og Viden.*« Og endelig er der »*Franciskanermunken Johannes Jørgensen, der synes at blive mere og mere sydlandsk i sit Temperament, som hans loyale Kærlighed til hans andet Fædreland, Italien, og Italiens specielle Kultur er stigende.*«

Nye Bøger.

Kristelig Askese.

Karakteristisk for Dr. H. E. Hengstenbergs Bog (*Christliche Askese. Eine Besinnung auf christliche Existenz im modernen Lebensraum. Regensburg Pustet, 1936*) er to Ting. For det første er den skrevet af en Lægmand, ikke af en Præst. For det andet behandles Emnet ud fra et filosofisk Synspunkt. Det, som Troen og den theologiske Videnskab har at sige om den kristne Askese, forudsættes som noget givet, og med virkelig beundringsværdig Skarpsindighed og dyb Forstaaelse klarlægges Askesens Berettigelse, ja, Nødvendighed og Velsignelse for de menneske-

lige Evners rette Udfoldelse. Der er navnlig taget Hensyn til moderne Forhold og vor Tids Problemer. Det nye Hedenskabs mange Angreb paa Kristendommens Fordringer angaaende Livsførelsen har øjensynligt kaldt Filosofen Hengstenberg, der tilhører den fænomenologiske Skole, frem. Mesterligt paaviser han, hvilken Plads Askesen i katholsk Forstand (d. v. s. den, som sand Kristendom ikke kan være foruden, slg. Mt. 16. 24 ff.) indtager, og hvorledes den bliver en Kilde, hvoraf vi øser den Kraft, der sætter os i Stand til at faa det fulde Udbytte af vort kortvarige jordiske Liv. Dette Udbytte er en aandelig Rigdom ikke blot for den enkelte, men ogsaa for Familielivet og hele det menneskelige Samfund.

Forfatteren er Psykolog og Metafysiker samtidig. For alle dem, der søger til Bunds i Tingene, og som vil komme til Klarhed over det kristne Fromhedslivs dybeste naturlige Rødder og højeste Maal, er Bogen en enestaaende Hjælp. Jeg kender i hvert Fald ikke noget Sidestykke til den paa Tysk. Men naturligvis, opleder man, som det sker her, de religiøse Fænomeners sidste Aarsager, og vil man forstå alle Enkeltheder som Led i en stor Sammenhæng, bliver Læsningen ikke noget let Arbejde, endsiges Tidsfordriv, men et Studium, som dog lønnes med mange nye Erkendelser og store aandelige Glæder. F. K.

Fra Hovedstad og Provins.

St. Lioba-Søstre i Sønderborg.

Fra Sønderborg har vi modtaget den glædelige Meddelelse, at Benediktinerinderne af den hellige Lioba med denne Maanedes Begyndelse er vendt tilbage til Sønderborg — en tysk og en dansk; den tyske afløses af en anden dansk om tre Maaneder.

St. Ansgars Fond.

Vi har haft den Glæde at modtage yderlige Bidrag til det saa vigtige St. Ansgars Fond til Udvidelse af »N. U.«

Nykøbing: Til Ugebladets Fremme	Kr. 5,00
Fru Marker	Kr. 10,00
En Gave fra Sønderborg	Kr. 5,00
Hans Jensen	Kr. 10,00
Paa Albanitrappen	Kr. 20,00
	Kr. 50,00

Vi takker vore Venner hjerteligt for deres ægte katolske Sindelag, der øver katolsk Aktion ad Pressens Vej.

Tidligere indk. Kr. 3381,00

Ialt Kr. 3431,00

Fra den vide Verden.

Paven og Emigranterne.

Den hellige Fader har modtaget den Apostoliske Protototar Mgr. Dr. Rudolf Zhanel, der er Protektor for de til Frankrig emigrerede tjekkiske Katholiker, i en særlig Audiens. Paven meddelte Mgr. Zhanel sin særlige apostoliske Velsignelse for den fyldestgørende Hjælp, som denne Organisation havde ydet den katholske Emigration i Paris saavel i Sjælesorgen som i verdslig Henseende. Særlig ønskede Paven en nøjagtig Beretning om den tjekkiske Hjælpeorganisations Samarbejde med den stærkt øgede katholske Emigration fra andre Lande, f. Eks. fra Spanien og Tyskland. Paven mindedes i denne Forbindelse ogsaa det apostoliske Arbejde, som var blevet udført af Kardinal Verdier i Paris og Biskop Claptel, som ikke alene havde indgydt de mange paa fransk Grund havnede hjemløse Katholiker nyt Livsmod og Troskraft, men ogsaa havde lettet Emigranter fra andre Konfessioner og andre Lande Tilværelsen ved deres Indgriben. Under den meget hjertelige Audiens betonedede den hellige Fader gentagne Gange sin Forstaaelse og Medfølelse med alle de Katholiker, som grundet paa ændrede politiske Forhold var tvunget til at leve i Landflygtighed for Troens og dens Udøvelses Skyld. Kommunismen, Marxismen og den nye Tids irreligiøse Nationalisme har skabt mange katholske Martyrer.

Lige for Øjnene af mig.

Den officielle Lægekommision i Lourdes meddeler, at af de 88 Tilfælde, som sidste Aar blev underkastet Prøve, er hidtil 14 blevet bekræftet som »overnaturlig Helbredelse«. Blandt de ikke-katholske Lærde, som i det forløbne Aar har været levende interesseret i de Tilfælde, der var til Undersøgelse, befandt sig ogsaa den berømte Læge Dr. *Alexis Carrell*, som i 1931 fik Nobelprisen for sine Kræftforskninger. Han har allerede været flere Gange i Lourdes. Efter ugelange Studier har han nu offentliggjort sine Erfaringer og lagttagelser i det amerikanske Blad »The American«. Bl. a. skriver han: »Jeg tror paa mirakuløse Helbredelser. Aldrig vil jeg glemme den rystende Oplevelse, da jeg saa, hvorledes en stor kræftagtig Gevækst paa en Arbejders Haand skrumpede ind lige for Øjnene af mig og kun efterlod et lille Ar. Forstaa det kan jeg ikke; men jeg kan ikke tvivle paa det, jeg har set med mine egne Øjne.«

Vincentforeningen for Herrer afholder **Generalforsamling** Søndag d. 19. Juli efter Højmessens i Sakramentskirken ca. Kl. 11¼ i Forsamlingssalen samme Sted. Aktive og passive Medlemmer bedes venligst give Møde.

En Rosenkrans af Koraller med Guldkors er fundet ved Festen i Odense den 12. ds.
Elisabeth Andersen, »Hafniahus«, St. Clemensstorv 8, Aarhus

Kirkelig Kalender.

<p>Juli. 19. S. 7. Søndag e. Pintse.</p> <p>20. M. Hieronymus Æmiliani. 21. Ti. Praxedes.</p> <p>22. O. Maria Magdalene. 23. T. Apollinaris. 24. F. Vigilie. 25. L. Jacob den Ældre, Apostel.</p>	<p>Juli-August. 26. S. Anna, Jomfru Marias Moder. 8. Sønd. e. Pintse.</p> <p>27. M. Pantaleon. 28. Ti. Nazarius, Celsus, Victor I og Innocents I. 29. O. Olav, Konge af Norge. 30. T. Abdon og Sennen. 31. F. Ignatius af Loyola. 1. L. Petri Fængsel.</p>
--	---

Juli. Ugens Messebønner.

19. S. **7. Søndag e. Pintse** (680—512); 2. *Sæt Bønner*: Vincents af Paul (1003—825).
20. M. Hieronymus Æmiliani (1003—825); 2. Margarete.
21. Ti. † Praxedes (1007); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
22. O. Maria Magdalene (1008—830).
23. T. Apollinaris (1011—835); 2. Liborius.
24. F. Vigilie ([1]—[1]); 2. Christine ([61]—[61]), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
25. L. Jacob den Ældre, Apostel (1014—839); 2. (kun i stille Messer): Christopher.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 19. Juli: Kl. 7 st. Messe. Kl. 8 Prælatmesse, i hvilken Hs. Exc. Biskoppen meddeler Præstevielsens Sakramente til Diakon Fridolin Grobetz. Kl. 10 Sangmesse m. Præd.

Gudstjenester:

Sønderborg: Stille Messe Kl. 8 — Højmesse Kl. 10 — Aftenandagt Kl. 20. (Gudstjenesten bortfalder aldrig om Søndagen.)

Tønder (Tønderhus): 1. Søndag i Maanedn, Kl. 10.

Skærbæk: 3. Søndag i Maanedn, Kl. 10.

Basar til Fordel for syge og fattige i Helsingør afholdes af St. Vincents Søstre, Nygade 8, den 26. og 27. Juli. Gaver modtages med Tak af Søstrene.

Til Lourdes.

Katolsk dame søger reisefølge til Lourdes ca. 15. august. Særdeles billig reise ordnes.

Billet merket: »Til Lourdes« i St. Olavs Ekspedission, Akersveien 5, Oslo.

Rettelser: I vort Festnummer af 12. Juli har indsneget sig to Trykfejl: S. 744 skulde der staa »St. Joseph-Søstrene kom til Odense« i Stedet for Glumsø; S. 735 stod det ifølge en Sammenblanding ikke klart, at St. Hans Kirke var Johannitermunkenes Kirke, og at Dele af deres Kloster findes i Slottet, medens Graabrødrenes Kloster er noget for sig selv.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæst til Postvæsenet Torsdag d. 16. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 30.

Søndag den 26. Juli

1936

INDHOLD: Guds Moders Moder. — Naar troende møder Vantroen. — Dyr og Moral. — Hvad foregaar der i Spanien? — En ung katolsk Alpinist. — Presse-Rundskue. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Guds Moders Moder.

I den saakaldte Maria Antiqua Kirke i Rom — en af den evige Stads ældste og mest interessante Maria-Kirker — findes i højre Sideskib et Billede af største Interesse saavel i kunstnerisk som i dogmatisk Henseende. Billedet, der sandsynligvis stammer fra Begyndelsen af det ottende Aarhundrede, forestiller Jomfru Maria med Jesusbarnet og til højre og venstre for hende henholdsvis den hellige Elisabeth med Johannes Døberen paa sit Skød og den hellige Anna med Jomfru Maria i sine Arme. Den gamle, kristne Kunstner har ved denne anachronistiske Fremstilling paa rammende Maade udtrykt Kirkens og Kristendommens høje Opfattelse af Moderværdigheden i al Almindelighed og af hine tre's i Særdeleshed, og samtidig har han gjort Rede for, hvilken Plads disse tre Mødre indtager i Kirkens Helgendyrkelse, og hvorfor de indtager denne Plads. Paa Grund af sin høje Alder er dette Billede tillige et udmærket Bevis for, hvorledes ikke blot Guds

Moder og St. Elisabeth, men ogsaa Guds Moders Moder, den hellige Anna, fra ældgammel Tid har været dyrket i den katholske Kirke.

Vi staar derfor paa sikker historisk Grund — med Aarhundreders ærværdige Traditioner bag os — naar vi den 26. Juli fejrer den hellige Annas Festsdag og ifølge Kirkens Opfordring frydes i Herren ved at fejre St. Annae Fest, ved hvis Højtid Englene glæde sig og prise Guds Søn. Og Guds Engle — og vi med dem — priser netop paa denne Dag Guds Søn, saa sandt al Hellighed og Hæder, al Værdighed og Velsignelse, der blev hellig Anna til Del, har sin Rod og Oprindelse i Christi Guds Søns Menneskevordelse. Thi netop derfor blev hun salvet af Gud med Glædens Olje, smykket af Gud med Naadens Ynde og velsignet af Gud i al Evighed, som der staar i Festmessens Graduale, netop fordi hun skulde føde hende til Verden, der selv var fuld af Naade og al guddommelig Naades Moder i Tid og Evighed. Derfor lægger Kirken hende ogsaa Kong Davids skønne Ord fra den gamle Pagt i Munden: »Mit Hjerte svulmer af liflig Tale; jeg kvæder min Sang for Kongen«.

Med hellig Anna og med hele Guds Kirke paa Jord vil vi derfor ogsaa love og prise Christus vor Konge og takke Ham og Hans himmelske Fader paa St. Annae Fest for det evige Forsyns underfulde Raadslutninger til Menneskeslægtens Frelse og Forløsning fra Død og Dom — Raadslutninger, der allerede bar Frugt og Grøde i hellig Annae fromme, gudvelbehagelige Liv og i hendes ubesmittede Undfangelse af den ubesmittede undfangne Guds Moder. Paa skønneste Maade er denne Lov og Tak til Gud udtrykt i en gammel Præfation fra den ambrosianske Ritus i Milano, en Præfation, der desværre ikke findes i den romerske Messebog, men som vi alligevel med fuld Føje har Lov til at gøre Brug af paa St. Annae Fest, fordi den paa værdigste Vis tolker de Følelser, der bør besjæle os alle paa denne Dag. Det hedder i denne Præfation:

Værdigt er det og ret, billigt og fremmer vor Frelse, at vi altid og over alt takke Dig, hellige Herre, almægtige Fader, evige Gud, Du som har højnet og hædret den hellige Anna med Din himmelske Naade og Gunst. Længselsfuldt bad

hun om Livsens Frugt og blev naaderigt bøn hørt af Dig, der forundte hende at føde Maria, den højeste Jomfru, Himlens og Jordens Dronning og Havets straalende Stjerne, af hvis gyldne Glans er rundet Verdens Sol, Din Søn og vor Herre, Jesus Christus, Gud og Menneske, ved hvem al Himlens Majestæt og alle dens mægtige Hærskarer evindeligt love Dit hellige Navn.

P. A.

Naar troende møder Vantroen.

»Denne Bog vil hverken gøre modløs eller oprejse,« skriver J. Liener i Fortalen til sit Standardværk »*Psychologie des Unglaubens*«, som er første Bind af »*Die Zukunft der Religion*« (Innsbruck, Tyrolia 1935, 266 S., RM. 7,20—25 %) og skal efterfølges af et Bind, som mere positivt skal fremlægge Troens Taktik, om den skal sejre. Det første Bind redegør saa objektivt som muligt og med en suveræn Beherskelse af Emnet, at vor Tid har fjernet sig fra Troen, hvad Grundene er dertil, hvilke Erstatninger man har søgt efter m. m. Med utrolig Omhu og Flid, med den fineste religiøse Sans har Forfatteren iagttaget moderne Menneskers Stilling til Troen, deres Længsel efter den, deres Vanskeligheder ved at antage den. Med spændt Interesse følger man de enkelte Kapitler om Fundamenternes Vaklen, Arbejdernes Frafald, Videnskabens Stilling og Eksempel, Følelsens Betydning, dogmefri Kristendom, Livsglæden etc. Fra det sidste Afsnit, som taler om, hvorvidt de troende selv kan være delvis Skyld i Vantroens Magt, henter vi nogle Udpluk, som kan vise Bogens Tankegang.

Vi mod Verden, Verden mod os.

Lige fra Begyndelsen har det været Kristendommens Væsenkendetegn at være i Modstrid med Verden. En vis Fjernhed fra Verden er ogsaa væsentlig for den kristne Livs-Følelse. Den, der vil forblive trofast over for den kristelige Livsopfattelse, kan, selv om han staar saa venligt som muligt over for det jordiske Liv, dog aldrig helt slippe Bevidstheden om, at vi kun maa betragte os som fremmede, som landflygtige i denne Verden. Trods al Overbærenhed over for Menneskenes Svagheder, Daarskaber og Syndighed kan han ikke sige sig løs fra den Overbevisning, at Verden ligger i det Onde, og at hans Adfærd i denne Tid maa være bestemt af Skriftstedet: »Ren, pletfri Fromhed for Gud Faderen er det, at bevare sig uplettet af Verden.«

I Tider, hvor en stor Del af Menneskene er sunket ned i en slem Jordbundethed, og hvor Folkenes store Masser vender sig bort fra Kristendommens Aand, kan man ikke

forbavses, hvis en Kristens Modvilje mod denne Verdens Fremfærd og Bekymringen for at blive revet med ind i dens larmende Daarskab bliver særlig stor. Saa kalder man ham en livsflgtende Verdensforræder, som er for fejg til at leve og virke som Menneske iblandt Mennesker, som beskylder Størsteparten af Menneskeheden for Forvorpenhed og hovmodigt afsondrer sig fra dem. Man hader ham.

En aabenlys Trossikkerhed og Trostroskab, som kan bevares midt i alle Farer, virker paa mange vildledte som en nagende Samvittighedsbebrejdelse, som de af alle Kræfter gør sig Umage for at undertrykke. Dertil er den gamle prøvede Grundsætning værd at lægge sig paa Sinde: »Nedsæt, for at du ikke skal nedsættes.« Man sørger for et Bevis for, at den religiøse Maade at leve Livet paa og betragte Verden paa er ringere, er latterlig, og sparer ikke paa ved Spot, Haan, Karikatur at slaa dette Indtryk fast. Den fromme maa finde sig i at være Genstand for den irreligiøses Had, selv om han ikke har givet mindste Anledning hertil uden netop den, at han er from.

Vrængbilleder af Fromhed.

Saa længe man maa hade Fromhed, har man ikke overvundet den. Noget betydningsløst hader man ikke. Enhver Religionsmodstander ved, at Latterliggørelse altid har vist sig at være det mest virkningsfulde Vaaben. Det, enhver Religionsven derfor maa være allermest paa sin Post overfor, er en latterlig Optræden i sit religiøse Liv. At enfoldige Mennesker stadig Gang paa Gang giver deres Fromhed Udtryk i en Slags frastødende Vrængbilleder, hører til de Kendsgerninger i Livets barske Virkelighed, som man rolig maa bøje sig for. Men de skadelige Virkninger, som en saadan Optræden fremkalder, maa man absolut ikke underkende. For ikke saa faa betyder det et stort Offer at bruge de Former inden for det religiøse Menighedsliv, som ved taabelige Forvrængninger blev prissgivet Latterligheden.

Af denne Grund forstaar man ogsaa de energiske Bestræbelser, man i de sidste Aar særlig inden for den dannede Verdens religiøse Kredse har gjort sig for at komme bort fra de overleverede religiøse Udtryksformer og antage helt nye, som det store Flertal af Kirkegængere endnu staar uforstaaende og raadvilde overfor.

Det vilde være det rene Vanvid at anbefale en ødelæggende Nyhedssyge og berøve dem, der er forblevet tro imod Kirken, de Ting, de ikke kan undvære, og derved ryste deres Tillid, — — — Men sund, ægte Fromhed finder altid de tilsvarende og tidssvarende Udtryksformer for Religionen.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 30.

Søndag den 26. Juli

1936

INDHOLD: Guds Moders Moder. — Naar troende møder Vantroen. — Dyr og Moral. — Hvad foregaar der i Spanien? — En ung katholsk Alpinist. — Presse-Rundskue. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Guds Moders Moder.

I den saakaldte Maria Antiqua Kirke i Rom — en af den evige Stads ældste og mest interessante Maria-Kirker — findes i højre Sideskib et Billede af største Interesse saavel i kunstnerisk som i dogmatisk Henseende. Billedet, der sandsynligvis stammer fra Begyndelsen af det ottende Aarhundrede, forestiller Jomfru Maria med Jesusbarnet og til højre og venstre for hende henholdsvis den hellige Elisabeth med Johannes Døberen paa sit Skød og den hellige Anna med Jomfru Maria i sine Arme. Den gamle, kristne Kunstner har ved denne anachronistiske Fremstilling paa rammende Maade udtrykt Kirkens og Kristendommens høje Opfattelse af Moderværdigheden i al Almindelighed og af hine tre's i Særdeleshed, og samtidig har han gjort Rede for, hvilken Plads disse tre Mødre indtager i Kirkens Helgendyrkelse, og hvorfor de indtager denne Plads. Paa Grund af sin høje Alder er dette Billede tillige et udmærket Bevis for, hvorledes ikke blot Guds

Moder og St. Elisabeth, men ogsaa Guds Moders Moder, den hellige Anna, fra ældgammel Tid har været dyrket i den katholske Kirke.

Vi staar derfor paa sikker historisk Grund — med Aarhundreders ærværdige Traditioner bag os — naar vi den 26. Juli fejrer den hellige Annas Festsdag og ifølge Kirkens Opfordring frydes i Herren ved at fejre St. Annae Fest, ved hvis Højtid Englene glæde sig og prise Guds Søn. Og Guds Engle — og vi med dem — priser netop paa denne Dag Guds Søn, saa sandt al Hellighed og Hæder, al Værdighed og Velsignelse, der blev hellig Anna til Del, har sin Rod og Oprindelse i Christi Guds Søns Menneskevordelse. Thi netop derfor blev hun salvet af Gud med Glædens Olje, smykket af Gud med Naadens Ynde og velsignet af Gud i al Evighed, som der staar i Festmessens Graduale, netop fordi hun skulde føde hende til Verden, der selv var fuld af Naade og al guddommelig Naades Moder i Tid og Evighed. Derfor lægger Kirken hende ogsaa Kong Davids skønne Ord fra den gamle Pagt i Munden: »Mit Hjerte svulmer af liflig Tale; jeg kvæder min Sang for Kongen«.

Med hellig Anna og med hele Guds Kirke paa Jord vil vi derfor ogsaa love og prise Christus vor Konge og takke Ham og Hans himmelske Fader paa St. Annae Fest for det evige Forsyns underfulde Raadslutninger til Menneskeslægtens Frelse og Forløsning fra Død og Dom — Raadslutninger, der allerede har Frugt og Grøde i hellig Annae fromme, gudvelbehagelige Liv og i hendes ubesmittede Undfangelse af den ubesmittede undfangne Guds Moder. Paa skønneste Maade er denne Lov og Tak til Gud udtrykt i en gammel Præfation fra den ambrosianske Ritus i Milano, en Præfation, der desværre ikke findes i den romerske Messebog, men som vi alligevel med fuld Føje har Lov til at gøre Brug af paa St. Annae Fest, fordi den paa værdigste Vis tolker de Følelser, der bør besjæle os alle paa denne Dag. Det hedder i denne Præfation:

Værdigt er det og ret, billigt og fremmer vor Frelse, at vi altid og over alt takke Dig, hellige Herre, almægtige Fader, evige Gud, Du som har højnet og hædret den hellige Anna med Din himmelske Naade og Gunst. Længselsfuldt bad

hun om Livsens Frugt og blev naaderigt bønhørt af Dig, der forundte hende at føde Maria, den højeste Jomfru, Himlens og Jordens Dronning og Havets straalende Stjerne, af hvis gyldne Glans er rundet Verdens Sol, Din Søn og vor Herre, Jesus Christus, Gud og Menneske, ved hvem al Himlens Måjestæl og alle dens mægtige Hærskarere evindeligt love Dit hellige Navn.

P. A.

Naar troende møder Vantroen.

»Denne Bog vil hverken gøre modløs eller oprøjs«, skriver J. Liener i Fortalen til sit Standardværk »*Psychologie des Unglaubens*«, som er første Bind af »*Die Zukunft der Religion*« (Innsbruck, Tyrolia 1935, 266 S., RM. 7,20—25 %) og skal efterfølges af et Bind, som mere positivt skal fremlægge Troens Taktik, om den skal sejre. Det første Bind redegør saa objektivt som muligt og med en suveræn Beherskelse af Emnet, at vor Tid har fjernet sig fra Troen, hvad Grundene er dertil, hvilke Erstatninger man har søgt efter m. m. Med utrolig Omhu og Flid, med den fineste religiøse Sans har Forfatteren iagttaget moderne Menneskers Stilling til Troen, deres Længsel efter den, deres Vanskeligheder ved at antage den. Med spændt Interesse følger man de enkelte Kapitler om Fundamenternes Vaklen, Arbejdernes Frafald, Videnskabens Stilling og Eksempel, Følelsens Betydning, dogmefri Kristendom, Livsglæden etc. Fra det sidste Afsnit, som taler om, hvorvidt de troende selv kan være delvis Skyld i Vantroens Magt, henter vi nogle Udpluk, som kan vise Bogens Tankegang.

Vi mod Verden, Verden mod os.

Lige fra Begyndelsen har det været Kristendommens Væsenkendetegn at være i Modstrid med Verden. En vis Fjernhed fra Verden er ogsaa væsentlig for den kristne Livs-Følelse. Den, der vil forblive trofast over for den kristelige Livsopfattelse, kan, selv om han staar saa venligt som muligt over for det jordiske Liv, dog aldrig helt slippe Bevidstheden om, at vi kun maa betragte os som fremmede, som landflygtige i denne Verden. Trods al Overbærenhed over for Menneskenes Svagheder, Daarskaber og Syndighed kan han ikke sige sig løs fra den Overbevisning, at Verden ligger i det Onde, og at hans Adfærd i denne Tid maa være bestemt af Skriftstedet: »Ren, pletfri Fromhed for Gud Faderen er det, at bevare sig uplettet af Verden.«

I Tider, hvor en stor Del af Menneskene er sunket ned i en slem Jordbundethed, og hvor Folkenes store Masser vender sig bort fra Kristendommens Aand, kan man ikke

forbavses, hvis en Kristens Modvilje mod denne Verdens Fremfærd og Bekymringen for at blive revet med ind i dens larmende Daarskab bliver særlig stor. Saa kalder man ham en livslygtende Verdensforræder, som er for fejg til at leve og virke som Menneske iblandt Mennesker, som beskylder Størsteparten af Menneskeheden for Forvorpenhed og hovmodigt afsondrer sig fra dem. Man hader ham.

En aabenlys Trossikkerhed og Trostroskab, som kan bevares midt i alle Farer, virker paa mange vildledte som en nagende Samvittighedsbebrejdelse, som de af alle Kræfter gør sig Umage for at undertrykke. Dertil er den gamle prøvede Grundsætning værd at lægge sig paa Sinde: »Nedsæt, for at du ikke skal nedsættes.« Man sørger for et Bevis for, at den religiøse Maade at leve Livet paa og betragte Verden paa er ringere, er latterlig, og sparer ikke paa ved Spot, Haan, Karikatur at slaa dette Indtryk fast. Den fromme maa finde sig i at være Genstand for den irreligiøses Had, selv om han ikke har givet mindste Anledning hertil uden netop den, at han er from.

Vrængbilleder af Fromhed.

Saa længe man maa hade Fromhed, har man ikke overvundet den. Noget betydningsløst hader man ikke. Enhver Religionsmodstander ved, at Latterliggørelse altid har vist sig at være det mest virkningsfulde Vaaben. Det, enhver Religionsven derfor maa være allermost paa sin Post overfor, er en latterlig Optræden i sit religiøse Liv. At enfoldige Mennesker stadig Gang paa Gang giver deres Fromhed Udtryk i en Slags frastødende Vrængbilleder, hører til de Kendsgerninger i Livets barske Virkelighed, som man rolig maa bøje sig for. Men de skadelige Virkninger, som en saadan Optræden fremkalder, maa man absolut ikke underkende. For ikke saa faa betyder det et stort Offer at bruge de Former inden for det religiøse Menighedsliv, som ved taabelige Forvrængninger blev prisgivet Latterligheden.

Af denne Grund forstaar man ogsaa de energiske Bestræbelser, man i de sidste Aar særlig inden for den dannede Verdens religiøse Kredse har gjort sig for at komme bort fra de overleverede religiøse Udtryksformer og antage helt nye, som det store Flertal af Kirkegængere endnu staar uforstaaende og raadville overfor.

Det vilde være det rene Vanvid at anbefale en ødelæggende Nyhedssyge og berøve dem, der er forblevet tro imod Kirken, de Ting, de ikke kan undvære, og derved ryste deres Tillid, — — — Men sund, ægte Fromhed finder altid de tilsvarende og tidssvarende Udtryksformer for Religionen.

Ungdommelig Kærlighed.

Mennesker, som staar fremmede over for Religionen, og Mennesker, som efterhaanden igen søger en Tilnærmelse til Religionen, er i Regelen overfølsomme, stiller alt for overdrevent høje Fordringer og bliver meget let skuffede i deres Forventninger. De er ligesom purunge Mennesker, som kun sjældent finder, at en Opdrager eller en Lærer er tilstrækkelig begejstret, grebet, interessant eller ideel, men som paa Grund af en eller anden ydre Bagatel, som tiltaler dem, kommer i Fyr og Flamme over en hul Frase-mager og Charlatan og kan finde alt hos ham pragtfuldt. I denne Tilbøjelighed til Overdrivelse i deres Dom ligner de unge Mennesker, der er i Færd med at udvikle sig til Personligheder. Men de har ogsaa et skarpt gennemtrængende Blik for Svagheder og Mangler fælles med dem. De kender ikke til tilgivende Overbærenhed. Enhver Lærer og Pædagog kan tale med derom; men han finder sig i det; thi saaledes har det altid været.

Meget passende vilde her en Opræden være, som kunde udtrykkes omtrent paa følgende Maade: Betragt kun alle Fortidens og Nutidens Mangler og Svagheder, Synder og Forargelser, som heller ikke Kirkens guddommelige Stiftelse er fri for, da den er et Samfund af fejlende Mennesker! Tæl dem kun alle sammen, vi nægter intet deraf! Prøv at yde fuldkomment Opdragelsesarbejde! Hvis det lykkes Jer, eller allerede er lykkedes Jer, vil vi ikke forholde Jer den behørig Ærefrygt.

I den aabenlyse Bekendelse af Kendsgerningerne ligger der en betvingende Værdighed, overfor hvilken Spotten plejer at forstumme. Saa begynder man at ane og erkende, at ikke alene Kendsgerningen om Mangler, men ogsaa Kirkens aabenbare Overlegenhed er uimodsigelig.

Hvad det kommer an paa.

Det første og det sidste Spørgsmaal ved alle Religioner er Spørgsmaalet om dens Sandhed, ikke om dens opdragende og kulturelle Værdi, ikke om dens Skønhed og dens Trøst. Den, der vil tjene Religionen, maa optræde med aabenlys Sandfærdighed, maa med pinlig Omhu undgaa selv det allersvageste Skin af Illusionskunst. Han maa skelne skarpt mellem Bibelord og mellem Legender og mirakel-syge Folks taabelige Fortællinger. Letkøbte, belærende Eksempler, som ikke er blevet sikkert bekræftede, maa han hellere give Afkald paa, særlig naar de stiller store Krav til Tilhørernes Naivitet og Trosvilje. Af et lettroende, illusionssygt Menneske tager man ikke imod nogen Forklaring paa Religionens Sandhedsspørgsmaal. Den, der vil skabe Gudstro hos vor Tids tvivlesyge Mennesker igennem Beret-

ninger om nye Mirakler, saaledes som disse altid dukker hyppigere op i urolige Tider end ellers, røber en foruro-ligende Mangel paa Verdensindsigt. En sensationslysten, mirakelsyg Fromhed, der er ligeglad med Kritik og Kendsgerninger, virker lige saa frastødende som en modernistisk Tvetydighed i Bekræftelsen af væsentlig katholsk Troslære.

(Slattes.)

Dyr og Moral.

(Fortsat.)

Igennem Religionen staar Mennesket uforlignelig højt over Dyret. I Religionen ordner Mennesket sin Stilling til Guddommen, som det med sin Sjæl hengiver sig til. Menneskets Forstand stræber efter at lære Gud og Hans Forhold til Verden og Mennesket at kende, Menneskets Vilje føler sig forpligtet over for Samvittigheden og de moralske Krav, Menneskets Følelse udtrykkes i Bøn og Offer, som det kunstnerisk forskønner. Religionens Historie viser os en uhyre Rigdom af religiøse Fremstillinger og Skikke, som dog har visse Grundtræk fælles, saaledes som den nyere Forskning stadig klarere bringer det for Dagen. Paa den anden Side viser Psykologien, efter at den amerikanske Psykolog W. James begyndte med sine Forskninger, Mangfoldigheden i de religiøse Oplevelser.

Mennesket lægger med Religionen en Trang for Dagen, som er Dyrene fuldstændig fremmed. I dets Opræden viser Dyret hverken Gnist af Religion eller Moral. Ikke Religion, da vi ikke hos Dyr ejer noget Holdepunkt for nogen som helst Erkendelse af et guddommeligt Væsen. Naar man somme Tider har talt om Hundens religiøse Holdning over for dens Herre (E. Hartmann), saa mangler selve Religionsbegrebet, for hvilket Forhold til Guddommen er ejendommeligt. Højest kan der menes en vis Holdning hos Dyret over for Mennesket, f. Eks. Afhængighedsfølelsen over for Herren, for saa vidt denne Følelse viser Lighed med Menneskets Holdning over for Gud. Husdyret er sikkert i Stand til at føle Hengivenhed, Kærlighed og Frygt, men disse Følelser er lige saa lidt religiøse, som et Barns Frygt for eller Kærlighed til dets Fader er af religiøs Natur.

Man kan heller ikke tale om et Dyrs moralske Op-træden over for Herren eller over for andre af dets Slags. Moralsk Op-træden er selv hos Mennesker kun til Stede, naar Mennesket med Fornuft og af fri Vilje udfører en Handling dikteret af Samvittigheden, men ikke naar det kun af Vane udøver Hengivenhed. Men hvorledes skulde der hos Dyret kunne være Tale om en fri Vilje? Ch. Darwin har ganske vist talt om en Dyr-Samvittighed, som

han vilde aflede fra Forældrestinktet og Forsørgerdriften; men han har næppe betænkt, at der i Begrebet Samvittighed ligger en Selvbedømmelse, som ikke paa nogen Maade kan paavises hos Dyret, fordi vi ikke kan komme i Besiddelse af Erfaringer i saa Henseende. Thi i vore Betragtninger kommer vi aldrig gennem Tegnet paa den dyriske Frygt ud i dybere, bevidste Tilværelsesregioner. Ogsaa i denne Retning gjorde W. Köhler Forsøg med sine Chimpanser. Resultatet af hans Bestræbelser var, at Aberne altid kun adlød hans Bud i hans Nærværelse. Deraf fremgaar, at de ingen Samvittighed har, men i deres Handlinger kun lader sig lede af Frygten for Straf. Naar allerede Angsten for Piskeren er Samvittighed, saa har Hunden religiøs Anger, naar den skjuler sig for sin Herre, efter at den har stjaalet et Kødben. Men frygter den Synden i Tyveriet? Den har samme Angstfølelse, naar den gør en Fejl i Dressuren; Tyren gumler roligt videre efter at have spiddet sin Vogter. Hvis den blinde Naturdrift skulde være Religion, saa havde ogsaa Myren en kristen Pligtbevidsthed ifølge Haeckel. Og hvis det skulde være Dyd, at man ikke overskrider Naturens Grænser og lever efter den sanselige Nytte, saa maatte alle Dyr være fromme, for de beruser sig ikke, lyver ikke og sørger for deres Unger. Hunden tillader ikke nogen fremmed at nærme sig dens Herre eller dennes Ejendele; hvis man paa menneskelig Vis betegner dette som Troskab og Ædelmodighed, saa maa man kalde dens Adfærd over for andre Hunde paa de offentlige Gader for den mest gemene Umoralitet. Hvorledes kan dette forenes? Vilde det ikke være bedre og rigtigere at bruge Ordet Vedholdenhed i Stedet for »Troskab« om det, der maa sættes i Forbindelse med en Vane. Har disse Tilfælde af Tjenesteforhold og Troskab ikke mere Lighed med hypnotisk Tvang?

Ogsaa Dyrenes »ægteskabelige Kærlighed« i Parrings-tiden er kun menneskelig Poesi. Enhver Hun ser ligegyldigt paa Hannernes Kamp; hvis f. Eks. den lille Skarabæus bliver overfaldet af en anden Han, imens den slæber sin Skarnpille af Sted, saa venter Hunnen, den følges med, roligt paa Kampens Udfald og vandrer videre med Sejrherreren; at Gudstilbederen (Hunnen) efter Befrugtningen gerne æder Hannen »af Kærlighed« kan heller ikke regnes for et Eksempel paa ægteskabelig Kærlighed. At ogsaa Hun-Edderkoppen holder saa meget af Hannen, at den bogstavelig talt »godt kan æde ham«, er en almindelig Kendsgerning. Hvis en lille Fuglehun's Mand bliver fanget under Udrugningstiden, saa tager hun straks beredvillig en anden Mand. De fleste Par bliver kun sammen under Rugetiden; mange skilles straks efter Parringen, fordi deres

videre Samvirke ikke længere er nødvendig, som f. Eks. hos Fugle, hvis Unger forlader Reden straks efter Udklækningen. De holder altsaa ikke af hinanden som Individier, men hver især søger kun det andet Køn for Videreforplantningens Skyld. Det er derfor ganske utilladeligt, saaledes som Wundt gør det, at tale om en »ethisk Følelse«, der holder Dyrene sammen, da det udelukkende er Driften. Bortset herfra saa maatte disse ethiske Følelser være ganske overordentlig forskellige. For findes hos nogle et strengt Engifte, saa findes hos andre Arter Sæsongifte eller Polygami, hyppigt ogsaa fuldstændig Uregelmæssighed, saa der overhovedet ikke kan ansættes noget fælles moralsk Synspunkt. Dyrenes Opførsel er indstillet efter, hvad der er nødvendigt for Udrugningen og Ungernes Pleje. Blandt Pattedyrene findes ikke en eneste Han, der bekymrer sig om sine Unger. Trækfuglene lader deres sidste Kuld sulte ynkeligt og viser i det hele taget større Hengivenhed for deres Æg end for deres Unger. Hvis en Fugl under Fodringen fjernes fra Ungerne og spærres inde med en anden Fugl, saa fodrer den med Iver denne saa længe, som den ellers vilde have fodret sine egne Unger, oven i Købet selv om den anden Fugl ikke vil tage imod det. Altsaa ogsaa Kærligheden til Ungerne har kun Skin af menneskelig Kærlighed.

(Sluttes.) C. Hasert.

Hvad foregaar der i Spanien?

Cortesvalgene d. 16. Februar og i Marts sikrede de forenede Venstrepartier det absolute Flertal, skønt de i og for sig havde samlet færre Stemmer end Højre; den vanvittige spanske Valglov begunstiger altfor meget de stærke Grupper. I Provinsen Jaen f. Eks. fik Venstre 127,000 og Højre 124,000, medens Primo de Riveras Parti opnaaede 10,000; alligevel tildeltes der Venstrepartierne 10 af 13 Mandater! Saaledes forfordeltes Højre flere Steder uden at have mistet sin stærke Stilling i Nord- og Central-Spanien, naar lige undtages Madrid, Bilbao og det asturiske Kulbækken. Gil Robles blev ogsaa med stort Flertal genvalgt i to Kredse, og hans Parti, den katholske Folkeaktion, er stadig med dets 104 Mandater den stærkeste Gruppe i det spanske Parlament. Man maa heller ikke glemme, at Venstrepartierne forenede Folkefront kun fik Sejren paa Grundlag af et forholdsvis moderat Program, som først efter Kampen blev radikaliseret, d. v. s., de radikale Socialister, Kommuniste, Syndikalister og Anarkister kunde nu ganske aabent tale om Oprettelse af bolshevikisk Styre.

Under Ekstremisternes Tryk blev Tusinder af politiske Fanger, deriblandt ogsaa arge Forbrydere, løsladte, og Følgerne viste sig snart. Voldsgerningerne fra 1931 gentog sig, man brændte og ødelagde Kirker, Klostre, katholske Institutioner, Redaktioner, Drabenes og Mordenes Tal blev Legio. Føreren for de spanske Monarkister, den saa bestialske myrdede Calvo Soletto, der var en af Spaniens dygtigste Politikere og ligesaa ivrigt forfægtede Religionsfriheden, som han energisk optraadte mod Kirke- og Klosterstormerne, afslørede ved et Cortesmøde i Maj alle de Forbrydelser, som de radikale havde forøvet i Marts Maaned, uden at Regeringen, der i øvrigt øver en haardhændet Censur og uden Hensyn til Lov og Ret arresterer Hundreder af sagesløse Højremænd, medens Morderne faar Lov at passere, kunde benægte det. Af Plyndringer noteres: 58 offentlige Monumenter, 72 offentlige og private Bygninger, 33 Privatlejligheder, 36 Kirker, ialt 199. Brandstiftelser: 12 offentlige Monumenter, 45 offentlige og private Bygninger, 15 Privatlejligheder, 106 Kirker, hvoraf 56 er nedbrændt til Grunden, ialt 178. Endvidere noteres: 11 Generalstrejker, 169 Mytterier, 39 Skydninger, 85 Overfald, 345 saarede og 74 døde. Gil Robles, den store katholske Fører, meddelte ligeledes konkrete Tal i et Cortesmøde i Juni. Siden 16. Februar har man haft: Dræbte af politiske eller sociale Motiver 269, saarede 1287; Attentater 353; ødelagte Kirker 170; forsøgte Brandstiftelser 251; Hærværk paa Bladredaktioner 128; brændte Bladbygninger 10; Generalstrejker 212; partielle Strejker 138. I de skarpeste Vendinger har Gil Robles Gang paa Gang gjort Regeringen opmærksom paa sin Pligt: *»Hvis Ministerpræsident Azana ikke er i Stand til at holde Folkefrontens marxistiske Forbunds-fæller i Tømme, vil det være vor Pligt at beskytte vort Land imod at falde i Kommunisternes Hænder, om vi saa løber Fare for at dø under Gadekamp.«*

Men Azana, der jo imidlertid er blevet Spaniens Statspræsident, og hans Fæller vil og kan maaske heller ikke gøre ret meget. Azana er Kulturkampens Mand og har aldrig vist Venlighed over for Kirkens Krav. Han stod og staar under de radikale Ekstremisters Indflydelse og havde hverken Kraft eller Mod til at gaa frem mod aabenlyse Mordere og Brandstiftere. I et Interview, som Ministerpræsident Azana har tilstaaet det sovjetrussiske Blad *»Is-vestia«*s Korrespondent i Madrid, udtaler han, at han haaber inden ret længe at kunne aflægge et Besøg i Moskva, og han tilføjer: *»Kommunisterne er vore oprigtige Forbunds-fæller, og Regeringens Fjender findes kun paa højre Fløj.«* Han er en af dem, der bærer mest Skyld for den stadig mere anarkistiske Tone, som høres fra Pyrenæerhalvøen

og har ført til de mange Udskejelser, selv om en Mand som Largo Caballero er den egentlig drivende onde Aand. Den forhenværende Statspræsident Alcala Zamora er derimod Typen paa den tøvende Statsmand, der kan være gode Venner med selve Djævelen. Zamora er for sin egen Person en praktiserende Katholik og gjaldt ellers for en moderat Statsmand; men ved sin Vaklen, sin svage Eftergivenhed blev han ikke saa lidt Skyld i den nuværende Udvikling, og man kan forstaa, at han ikke fik én Stemme fra Folkeaktionens Side, da han styrtedes som Præsident.

Den dybeste Grund til Revolterne og den evige Uro er sikkert de store sociale Uretfærdigheder og Mangler. I et Hyrdebrev, som Spaniens Primas, Kardinal *Tomay Gomes*, Ærkebiskoppen af Toledo, udsendte i Januar, pegedes der energisk paa, at det ikke blot var Religionen, der skulde fornyes i mange Hjerter, men naar Religionen er truet fra social og politisk Side, skulde der ogsaa sociale og politiske Midler til at kurere Samfundet. Gil Robles selv har næsten ikke andre end sociale Tanker. Han har erklæret, at den katholske Folkeaktion kun har Fremtiden for sig, hvis den indtager en energisk social Holdning. Han maatte i givet Tilfælde skille sig ud fra de altfor konservative Grupper. »Spaniens konservative Klasser maa være klare over, at enten maa de frivilligt udlevere en hel Del af det, de ejer, eller de maa uigenkaldeligt forsvinde.« De kristelige Fagforeninger, der paa en Kongres i Madrid forleden har sluttet sig sammen, betoner i deres Program, at den nuværende Fordeling af Goderne er socialt uretfærdig. En Nyordning, den korporative, maa skabes, og Familien igen sættes i Højsædet.

Men lige saa klart er det, at der er mørkere Kræfter ved Arbejdet, Kræfter, som ikke forklares af Nøden alene og heller ikke direkte tilsigter at afhjælpe den. Det er dem, der faar deres finansielle Midler og deres Direktiver, ja, hele Organisationsmetoden og Propagandasystemet fra Moskva. At man i disse Kredse ikke har redelige Hensigter, men kun benytter den sociale Nød til at fremme sine egne lyssky Planer, ses bl. a. af Venstreregeringens Skolepolitik i det forløbne Halvaar. Disse Herrer vil hellere have Analfabeter end katholske Skoler. »*Osservatore Romano*« offentliggør en Liste over de katholske Skoler, der blev lukkede, endskønt man ikke er i Stand til at erstatte dem med andre. I Santa Cruz de Mudela blev, til Trods for at 800 Fædre protesterede, alle Byens katholske Skoler lukkede. I Guadalajara blev det Søstrene forbudt at fortsætte med Undervisningen, og Byens fattige Børn er dermed uden Skole. Lignende Aktioner meldes andre Steder fra. I Sallent har Børnene ikke haft Under-

visning siden de gejstlige Læreres Uddrivelse, saa Forældrene protesterede, ligesom i Huescar. Byen Toledo skulde som Erstatning for de undertrykte katholske Institutioner i det mindste oprette 14 statslige, men Kommunen erklærede, at den af finansielle Grunde saa sig ude af Stand dertil. I Statens Skoler i Madrid mangler man Plads til flere Tusinde Børn, der hidtil har nydt godt af gejstlige Personers Undervisning. I Antequera skulde Byen bygge 20 Skoler i Stedet for de lukkede katholske, men havde ikke Raad dertil, og endnu værre er det i Salamanca, hvor der som Følge af den røde Terror skulde rejses 40 Skoler — men ingen kan gøre det. Det er Barbariet, der rykker frem i Venstrepartiernes Spor, i Skolen, saa vel som paa Gaden.

Det er forklarligt, at man i vide Kredse raaber paa den stærke Mand. En anset Personlighed skal — vi følger her »La Croix« — forleden have udtalt: *«Uroen i Regeringens Skød, Uroen i Parlamentet og Uroen i Landet, alt har den samme Aarsag: Den absolutte Mangel paa Autoritet.»* Maatte det lykkes at befri det ulykkelige Land for Anarki og Bolchevisme, der truende løfter sit blodrøde Banner over det. Maatte Mænd som Gil Robles have Lejlighed og Beslutsomhed til at gribe ordnende ind i dette Kaos. Ved Sotelos aabne Grav erklærede Føreren for den Katholske Folkeaktion, at han vilde afbryde alle Forhandlinger med den nuværende Regering. Maatte den fascistiske Bevægelse blandt Ungdommen, som siges at omfatte mindst 90% af Universitetsungdommen, gaa frem paa Veje, der ikke fjerner den fra Kristendom og Kirke! —z.

En ung katholsk Alpinist.

(Sluttet.)

Han kommer igen hjem til Turin og Pollone; alle tiljubler ham paa Grund af hans Mod; men han smiler kun og tænker: lad dog være med at tale derom, det var jo en Selvfølge. Stolthed kender han ikke til, endskønt han er af fornem og rig Familie og kan tillade sig langt mere end de fleste andre. Han spiller aldrig fin, men er altid kun den gode Kammerat. Sommetider, naar der ikke er nogen hjemme, laver han og hans Kammerater selv Mad, selvfølgelig dækker de ikke op med en hvid Dug, jævnt og lige til, ogsaa uden Dug, hvis det skal være, det smager jo akkurat lige saa godt. Heller ikke paa Gaden skammer han sig for at bære alt muligt: mægtige Blomsterbuketter, alle mulige Pakker, en stor Kuffert, eller hvad det ellers maatte være. For sine fattige gør han alt, gaar til de mest

snavsede Hjem og Baghuse — det gør altsammen ikke noget — det er jo for de andre. I Menneskenes Øjne vil han ikke gælde for noget, men for Gud saa meget som muligt. Paa Hjemvejen fra Session, hvor han var blevet mønstret til Militærtjenesten, møder han en Præst fra Pollone; lidt smigrende siger denne til ham: »De bliver en flot Officer«. »Det falder mig ikke i Drømme ind«, svarer Pier, »jeg vil være menig Soldat, ikke engang Underofficer. Jeg vil leve blandt Alpejægerne for at lære deres Sjæl at kende, for at erfare, hvad de trænger til.« Kraften til saadan Ydmyghed og Beskedenhed saavel som til alt andet, der er svært og bittert, henter han sig altid i Kirken foran Tabernaklet, i Bønnen. En Dag er hans Forældre meget bekymrede for ham; Klokken er 11 om Aftenen, og Giorgio er endnu ikke kommet hjem. — De venter og venter. — Klokken bliver 12 — den bliver 1 — ingen Efterretning. — Henved Klokken 2 om Natten hører de Nøglen blive sat i Døren, og Pier kommer hjem saa roligt, som om intet var sket. Faderen tager lidt paa Vej over for ham og siger: »Hør, du kan blive ude baade om Dagen og om Natten, det er der ingen, der siger noget til — jeg stoler paa dig. Men kommer du senere hjem end sædvanlig, saa telefoner dog i det mindste og giv Besked om, naar du kommer.« Med straalende Øjne ser Giorgio paa sin Fader og siger ganske roligt: »Far, der hvor jeg var, er der ingen Telefon.« Til Klokken halv to om Natten havde han nemlig været i Kirken foran Tabernaklet — og der findes jo ingen Telefon. Saa siger Faderen God Nat til sin Dreng, gaar til sit Værelse og glæder sig.

»Min Pier, — min Stolthed!«

Slagfærdig er han, naar det er nødvendigt, for han ved jo altid, hvad han vil. En Dag kommer han efter den hellige Kommunion ud af Kirken og har ved en Forglemelse endnu sin Rosenkrans i Haanden. Paa Trappen møder han en bekendt, en ung Mand.

»Hvad, Pier Giorgio, er du blevet til en Bedebroder?« driller den anden.

»Nej, men jeg er blevet ved med at være en Kristen,« lyder Svaret.

En anden Gang siger en til ham: »Hvor du er god.«

Han svarer: »Spørg min Mor, om jeg er god.«

Ikke at gøre noget ud af sig selv, men være meget, det vil Pier Giorgio Frassati. Fordi han virkelig er god, bliver han selvfølgelig ogsaa ofte udnyttet og pumpet meget for Penge. Hvor meget han har laant ud, skænket bort eller brugt til gode Formaal, ved kun Gud og han selv. Mange har ikke fortjent hans Hjælp, men selv om ogsaa han hører dette, bliver han ikke vred, men tæn-

ker kun: Jeg mente det jo godt, næste Gang vil jeg være lidt mere forsigtig. Engang kommer en ung Student til ham, græder og jamrer: Han kunde ikke studere videre, ikke betale Gebyrerne længere, o. s. v. Han skulde bruge 1000 Lire. Pier laaner ham dem. Men hvad ser han? Et Par Dage senere gaar han sammen med en Ven paa Gaden, saa kommer denne Student gaende, ulasteligt paa-klædt (i et Sæt helt nyt Tøj) med et Par Damer og nogle Venner, lystig og fidel. Pier ser det, det giver et Stik i hans Hjerte, men han siger ganske kort og smilende til sin Ven: »Du, se engang derovre, der gaar mine tusinde Lire.« Aldrig saa han en Centesimo af de tusinde Lire. Stakkels gode Giorgio.

Ofte har saadanne bitre Erfaringer trykket ham ned, saa maa han tage alle sine Kræfter til Hjælp for tappert at gaa videre, og naar det virkelig ikke gaar længere, saa over i Kirken foran Tabernaklet, og saa gaar det igen, omend tungt. Stadig holder han sig sin Yndlingshelgens Ord for Øje: »Bonum certamen certavi — jeg maa kæmpe den gode Kamp.«

Men det sværeste venter endnu paa ham. Det var den 30. Juni 1925. Han besøgte nogle Venner og klagede ved Afskeden over Smerter i Ryggen og over Træthed. Det var Forløberen til den Sygdom, der skulde fælde ham, som Lynet fælder Egen. Trods alt er han glad og munter som altid. Om Aftenen bliver han overfaldet af en meget stærk Hovedpine, og næste Dag ligger han med høj Feber. Samme Dag dør hans elskede Bedstemoder, i Dødskampen endnu styrket ved sin Yndlings høje, andægtige Bøn, han, som selv, uden at vide det, laa og skulde dø. Næppe har hun lukket sine Øjne, saa begynder den frygtelige Nat for Pier Giorgio. Sove kan han ikke — til at bede er han næsten ogsaa for svag — kun eet kan han: vente, holde tappert ud og taale! Smerterne bliver stadig større, Lægerne konstaterer: en sjældent forekommende Sygdom, som for det meste angriber kraftige, unge Mennesker og river dem bort, en Rygmarvslammelse, som er meget smitsom. Moderen forlader ham ikke mere; hun sætter sig ved hans Seng og forsøger at trøste ham.

»Stakkels Mor,« stønner han, »skal jeg nu ogsaa gøre dig denne Sorg.«

Endnu en Gang kommer en Læge og undersøger ham — og dér sidder Moderen som ramt af Lynet, for hun erkender: min Giorgio er fortabt. Telegrafisk lader Faderen et Hjælpemiddel (et Serum) komme fra Paris, Lægerne kæmper med alle Midler, men Lammelsen skrider videre frem. Saa kalder Pier endnu paa sin Søster, Luciana, og giver hende to Ordre til sine fattige — saa atter Stilhed.

En Præst kommer; Giorgio skrifter og modtager det hellige Vandringsbrød, og Præsten viser op mod Himlen og siger ganske kort til ham: »Mod, Pier Giorgio!«

Han kan allerede ikke mere gøre Korsets Tegn. Hans Arme er lammede; frygteligt — et ungt Menneske, kraftigt og sundt — 24 Aar gammel. Saa siger han sagte: »Tilgiv mig, o Herre!«

Klokken tre om Morgenen bliver det helt galt. Præsten kommer igen, giver ham den sidste Olie og den pavelige Velsignelse og siger saa: »Giorgio, din Sjæl er skøn, Jesus elsker dig saa højt.« Da glider et straalende Skær over hans Ansigt, som stod Solen op. Hans Forældre, hans Søster, Slægtninge og bekendte, alle knæler omkring hans Seng og beder. — Faderen er lige ved at skringe: Giorgetto bello — min dejlige Dreng, bliv hos os, — men stille græder ogsaa han. Moderen kærtegner sin Dreng og hvisker til ham: »Jesus, Maria, Josef.« Præsten beder Dødsbønnen, og ved Ordene: »Lad min Sjæl fare hen i Fred«, udaander Giorgio sin rene Sjæl. Da bliver alt stille, ganske stille i Dødsværelset — en ung Kriger har sejret.

Fr. Schmøger.

Presse-Rundskue.

Protestantisk Reformation i Østrig? I et Roskildeblad læser vi — som i flere andre Provinsblade — at der blandt Østrigs Befolkning er mange, som slutter sig til Protestantismen, og at dette afføder en streng Forfølgelse fra Romerkirkens Side. Vi har før engang her i Bladet dokumentarisk sammenlignet Tolerancen overfor protestantiske Mindretal i katholske Lande, som f. Eks. Østrig, med Tolerancen i protestantiske Lande, som f. Eks. Sverige, og i alle Tilfælde viste det sig, at de katholske Lande var langt forud. Dette gælder specielt ogsaa Østrig, hvor Protestanterne nyder Statsunderstøttelse og inden for Regeringen er relativt bedre repræsenteret end den katholske Majoritet. At tale om Forfølgelse for Troens Skyld i Østrig er det glade Vanvid. Vel er det rigtigt, at en Del nominelt katholske Mennesker har meldt sig ud af Kirken, men med Tro har dette intet at gøre, derimod med Politik, Nationalisme og Nazisme, idet det er almindelig kendt, at den i Østrig paa Grund af sine Voldsgerninger forbudte Nazisme søger og ofte finder et Skalkeskjul hos protestantiske Pastorer, som ikke undser sig for at optage »Konvertiter«, der i Virkeligheden kun kommer i Chauvinismens Navn, lige som det var Tilfældet med den gamle Los-von-Rom-Bevægelse. Sikkert er det beklageligt, at Katholiker er kom-

met saa langt ned i deres religiøse Niveau, at de benytter Frafaldet som en national Demonstration, men naar man paa den anden Side betegner den Slags Nyerhvervelser som »protestantisk Reformation«, da maa man være ondsksfuld for at kunne sige »Til Lykke«! Men al den Tale om Forfølgelse er maaske kun tænkt som Stimulans til Kirkekollekter!

Grænselandets Kirkesprog. I en udmærket Artikel, der vidner om grundig historisk Viden, tager Redaktør *Franz v. Jessen* i Dagens Nyheder d. 9. Juli til Genmæle mod en anden Artikel i samme Blad af 5. Juli, »Kirkelivet i Grænselandet«, hvor Pastor *N. A. Jensen* bl. a. udtaler: »... Sproget binder, det hellige Sprog mest. Altsaa løsner det ogsaa. Reformationen blev Sydslesvigs nationale Ulykke, da uforstandigt Styre førte Tysk til Kirke. Der er vist Kirker, hvor der aldrig har lydt dansk Tale: Latin til Reformationen, Tysk siden.« Redaktøren peger paa, at Reformationen lagde Kirkelivets øverste Magt i Fysternes Hænder, der saa gjorde det af med Dansk som Kirkesprog. Moderkirken havde saa afgjort virket for Modersmaalet, ogsaa i disse Egne, at de lutherske Præster i Sønderjylland endnu en rum Tid efter Kirkeomvæltningen maatte vandre i de katholske Præsters Fodspor og bruge Folkets Maal. Vi citerer den interessante Udtalelse, fordi den netop i 1936 er aktuel og gør det af med Legenden om Reformationen som Modersmaalets Protektor: »Den nye lutherske Gejstlighed i Slesvig fulgte den fra Moderkirken overleverede Brug — hvad den ogsaa var nødt til, hvis den ikke vilde jage Menigheden fra Kirken. Thi det er en Vildfarelse, som hidrører fra tidligere Tiders tendentiøst polemiske Historieskrivning, at Latin skulde være den romersk-katholske Kirkes eneste Gudstjeneste-Sprog. Før som efter Reformationen foregaar overalt i Verden, hvor Romerkirken ejer et Gudshus, Allertjenesten paa Latin, og fra den tidligste Barnealder er Menighedens Medlemmer gjort fortrolig med den hellige Handlings Forhold til Ordene og de hellige Ords Forhold til Handlingen. Men Gudstjenestens øvrige Indhold, deraf de trende Hovedbestanddele: Bønnen, Skriftemaalet — som er Allergangens Forudsætning — og Prækenen er uløselig knyttet til Menighedens Modersmaal. Hr. Pastor *N. A. Jensen* vil vist uden Vanskelighed indrømme, at den Tanke er absurd, at der før Reformationen eller efter denne Begivenhed, i katholske Kirker skulde være bleven bedt til Gud, taget til Skrifte eller holdt Præken paa noget som helst andet end den levende Menigheds eget Sprog.

Hermed er ogsaa sagt, at før Reformationen har der i Sydslesvigs som i alle andre Kirker mellem Kongea og Ejder lydt Dansk, Plattysk, og Frisisk. Den tidligere saa ofte gentagne Paastand, at Reformationen »satte Modersmaalet i Guds-

tjenestens Højsæde», er netop for Sønderjyllands Vedkommende bundfalsk. Det modsatte er Tilfældet: Reformationen drev det sønderjydske Folks Modersmaal ud af Kirkerne og satte Tysken i Gudstjenestens Højsæde.«

En Tur til Æbelholt Kloster. I »Nordsjællands Venstreblad« af 17. Juni henvises der i en Artikel »Mindedag for Skaberen af Æbelholt Kloster« til dette Klosters Ruiner som et lønnende Sted for Udflugter: »Endnu den Dag idag, 400 Aar efter Reformationens Indførelse, kan det betale sig at valfarte til Æbelholtkloster; thi de nyere Udgravninger paa Klostergaardens Jorder giver den Besøgende et ganske godt Indtryk af Klosters Størrelse. Der er vidtstrakte Fundamentrester og betydelige Murrester af Klosterkirken, navnlig Korrundingen, Rester af en lang Søjlegang, en ældre og en yngre Bagerovn, Teglovn m. m.

Tag fra Hillerød med Rutebilen til Ullerød Skole og tag det Par km Spadseretur derfra til Klostergården, eller tag direkte dertil med Frederiksværk-Rutebilen, eller tag Bil eller Cykle som Befordring, ligemeget, Turen kan lønne sig, for saa vidt som Æbelholtklosters Ruiner endnu er interessante at se.

—z

Nye Bøger.

Helligaandens Spor.

Den lille Bog af Elisabeth von Schmidt-Pauli: *Der Hellige Geist, die Liebe Gottes Spuren im All.* (Fr. Pustet, Regensburg 1937 8°, 190 Sider. Hæftet 2,80 RM, indb. 3,80 RM.) taler for sig ved sit fine Ydre. Mange og gode Ting om den Helligaand samledes i den, kendte og lidt kendte Steder af den Hellige Skrift, af Kirkefædrene og de store Theologer. Særlig godt er den i Titlen antydende og i Teksten atter tilbagevendende Fremvisning af den Helligaands Spor paa de forskellige Trin af den Verden, der omgiver os og som genspejler sin trefoldige Skaber i Hans Trefoldigheds og Hans Enheds Mysterium. Desværre er Bogen ikke skrevet saa klart, som man kunde ønske. Det synes forstaaeligt, naar man husker, hvor vanskeligt Emnet er, Sproget siger tit ikke mere end tørre theologiske og filosofiske Begreber, hvis dybere Betydning udbyttes kun af den, der har gjort sig fortrolig med disse Begreber. A. D.

Fuldkommenhed i Børnesjæle.

»Christusjüngel« hedder en Bog, udgivet af Ernst Wagner (Freiburg i Br., Herder, 1934, indb. RM. 5,60), som i 4 korte Fortaler anbefales varmt af P. Jon Svensson S. J., og hvem skulde være bedre i Stand til at bedømme, om en Bog skildrer rigtig katolsk Ungdom for rigtig katolsk

Ungdom! Under 4 Overskrifter: »Raske Dreng«, »Christi Stridsmænd«, »Smaa hellige Piger« og »Guds Veninder« fortælles der henholdsvis om Dreng og unge Mænd, om smaa og større Piger, som alle efter faa, men yderst frugtbare Leveaar kaldtes hjem til Evigheden. Der træffer vi saa heroiske Børn som den lille Pige Dan i Annam, der end ikke fornægtede sin Tro, da hendes egen Far i sin Forpinthed traadte paa Korset; der er smaa Dreng, der heltemodigt bekæmper Fjenden i deres eget Bryst; der er unge Mænd som Meksikaneren Joachin, der frygtesløst ser ind i Riflernes Munding, som paa Calles' Befaling skulde ende hans unge Liv, og der er unge Piger som Margrit Lekeux, den altopofrende belgiske Lærerinde. Ingen bedre Krans og Krone kan en Verdensanskuelse fremvise end Serier af saadanne hellige Levninger, som paa hver Side forkynder, at de er Frugten paa et godt Træ. —z.

Svaghedssynder og Skriftemaalet.

Forskellen paa den tilgivelige Synd eller Svaghedssynd og Dødssynd kan ikke betones stærkt nok baade over for ængstelige Sjæle, der overdriver de mindre Synders Betydning og over for de mere letsindige Fugle, der undervurderer de svære Synders absolute Modsætning til Guds Helighed og Vilje. Dr. Franz Zimmermann giver nu i sin Bog »*Lässliche Sünde und Andachtsbeichte*« (Innsbruck, Tyrolia Verlag 1935, 148 S., RM. 3,40) en værdifuld Analyse af Begrebet »mindre Synd«, en klar Redegørelse, som støtter sig til Thomas af Aquins Lære. Ypperlige er især de sidste Kapitler, som drager Konsekvensen af de første Erkendelser. Med Eftertryk gøres der her opmærksom paa de mange Midler, en Kristen har til Udslettelse af tilgivelige Synder: Kærlighedsakter, Messe, Sakramentalier og Sakramenter, og et særligt Kapitel om Devotionsskriftemaalet belyser grundigt dette for det katholske Fromhedsliv saa vigtige Problem. »*Det ligger i den nyere Kommunionpraksis' Retning at trænge Devotionsskriftemaalet tilbage ved Eucharistien*«, fordi Kommunionen selv sletter den mindre Synd. »*Vi maa i alt Fald bekende os til den Grundsætning: Bedre at skrifte sjældnere og gaa tiere til Kommunion end undlade den hyppige Kommunion paa Grund af det sjældne Skriftemaal*.« Forf. siger ganske vist, at »*Hvem der kommunikerer uden Skriftemaal, handler godt; hvem der skrifter og kommunikerer, kan handle bedre*.« Men han gør ogsaa opmærksom paa, at man ikke kan skære alle over samme Læst, at Kirken i de første Aarhundreder hyldede en anden Praksis, at Nyten er individuelt forskellig, og at Devotionsskriftemaalet i alt Fald maa gaa Haand i Haand med mere egentlig Sjælesorg og Sjæle-Ledelse, der absolut undgaar Skabelon baade fra Skriftebarnets og Skriftefaderens Side. —z

Mod Adventisternes Hærværk.

Martyrer, Moderne Tortur, af *Ma-Ib* (København 1936, Richard Steenbecks Bogtrykkeri, Forfatterens eget Forlag) er en Bog, hvis Titel ikke røber, at de 160 Sider er et skarpt Opgør med Adventisterne herhjemme, baseret paa et nøje personligt Kendskab til dem og en Del Dokumenter og Breve fra anden Side. Ogsaa vi Katholiker har for nogle Aar siden været nødt til at tage Stilling til denne Sekts Angreb og afvise dens ganske uretfærdige og uhyrlige Beskyldninger mod vor h. Kirke og især mod Pavedømmet. I sin for saglig Belæring utilgængelige Fanatisme kan den nemlig ikke fatte, at Kirkens øverste Hyrde, med Christi Mildhed og Autoritet tillige, er som en Fader i en stor Familie; i Adventisternes Øjne kan han kun være en Tyran og ikke andet. — *Ma-Ibs* Bog giver i en let læselig og aldrig kedelig Fremstilling et Begreb om, hvorledes i det adventistiske Samfund nogle faa kristne Sandheder blandes med ellers ophævede jødiske Forskrifter om Sabbathvile, Tiende m. m. og et tredje Element, som er stærkt fremtrædende, nemlig Reformer paa Hygiejnens Omraade. Bibelfortolkningen er tit ganske absurd. Naar Sektens uoplyste og sværmeriske Prædikanter gav sig til at spaa om Verdens nærforestaaende Undergang, har Kendsgerningerne flere Gange afsløret dem som falske Profeter. I Bogens første Kapitel dvæler Forfatteren ved det ulogiske i Sektens religiøse System og paaviser, at de ledende Mænd ligner Vendekaaber i Spørgsmaalet om dens Hovedbud: Sabbathvile. Med større Udførlighed hæfter Kritikken sig saa ved de haardhændede Metoder, hvormed de evindelige store Pengeindsamlinger gennemføres, og ved den hensynsløse Behandling, som den enkelte kan blive Genstand for. Eksemplerne er taget navnlig fra jydsk Byer og Skodsborg Sanatorium. — At Adventisterne hører til dem, som vor guddommelige Frelser (Mt. 7, 15 ff.) advarer imod, har vi altid vidst, men at saa mange godtroende Sjæles paa-faldende Offervillighed misbruges i et saadant Omfang, stod os ikke saa klart. Forholdene kunde nok trænge til en nærmere Undersøgelse gennem rette Vedkommende for at faa konstateret, om den herskende Uretfærdighed er saa omfattende, som den skildres i *Ma-Ibs* Bog. Bogen koster Kr. 3,50 og faas hos Fru *Hjartarson*, Nærum. F. K.

Fra Hovedstad og Provins.

Bispemøde paa Valbyhus.

Bispegaarden gæstedes i Ugen efter d. 18. Juli af de skandinaviske Kirkeprovinsers øverste Ledere, som var forsamlet til et Møde, hvortil ogsaa Rom havde udsendt en Repræsentant. Hs. Exc. Biskop J. Brems kunde byde

De skandinaviske Biskopper paa Bispegaardens Havetrappe i Valby.
Biskop J. Brems, Biskop Mangers (Norge), Ærkebiskop Costantini,
Biskop Cobben (Finland) og Biskop Müller (Sverige).

Velkommen til Biskop Müller fra Sverige, Biskop Mangers fra Norge, Biskop Cobben fra Finland. Fra Propagandakongregationen var ingen ringere end Ærkebiskop Msgr. *Celsus Benignus Ludvig Costantini* kommet til Stede. Msgr. C. har i mange Aar paa fremragende Sted og med de bedste Resultater arbejdet i Kina (Peking), hvorfra han først i 1933 vendte tilbage til Rom for snart efter at blive ansat i Propagandakongregationen, som ogsaa Danmark hører ind under.

Nedbrydningsarbejdet paa St. Annæ Kirke
paa Amager paabegyndtes i Begyndelsen af Juli Maaned og fortsættes hurtigt. Koret indtil Kommunionbænken er ikke mere. En Skillevæg af Brædder er blevet rejst der, hvor før Trinene gik op til Kommunionbænken. Foran

Væggen staar Altret, og den gamle Kirke er blevet ganske lille og uanselig. Prædikestolen og Sidealtrene er fjernet. Menigheden maa i denne Overgangstid indrette sig bedst som den kan; da der læses fire Messer er der dog Lejlighed for enhver til at opfylde sin Søndagspligt. Paa Hverdage læses Messen Kl. 8 i St. Elisabeth Hospitalets smukke Kapel. Det har ikke manglet paa Overraskelser, da man nu for Alvor begyndte paa at bygge. Da Tilbudene indløb, viste det sig, at man selv i gunstigste Fald, naar man regnede med de laveste Tilbud, vilde komme til at mangle ca. 50.000 Kr. De kommende 18 Maaneder betyder altsaa for Kirkens Bygherrer ikke økonomisk Fredstid, og medens den ene Haand rejser Muren, rækkes den anden frem til Penge for Mureren. Forhaabentligt ikke forgæves!

Præstevielse og Primits.

Søndag d. 19. Juli oplevede vi en under vore Himmelsstrøg forholdsvis sjælden sakramental Ceremoni: Diakon *Fridolin Grobetz* modtog i St. Ansgars Kirke af Hs. Exc. Biskop *J. Brems'* Haand Præstevielsens Sakramente. Dagen derefter celebrerede den nyordinerede Præst sin første hellige Messe i St. Josephs Kirke. Kl. 9 modtoges Celebranten af Kirkens Præster Pastor *L. Brems* og *Th. King*. Fra Kirkens Port ledsagede de ham til Altret. Under Højmessens assisterede to af Primitiantens Kolleger fra Münster. Festprædikenen blev med stor Kraft holdt af Sognepræst *Klappheck* fra Duisburg-Hamborn. Prædikanten talte om Præsteembedets hellige Opgave og henvendte sig ikke blot til den nyindviadede Præst, men ogsaa til dennes Moder og Familie, der var kommet til Stede. Efter Messen meddeltes Primitsvelsignelsen.

St. Knuds Mindefest

afsluttedes ved Aftenmødet i Fyens Forums Selskabslokaler, hvor der ved 8½-Tiden indfandt sig henved 1000 Mennesker, medens Værten ikke havde regnet med flere end nogle hundrede. Naa, det gjorde jo kun Længslen efter Kaffe større! Talernes Parade hyldede alle dem, der havde gjort sig fortjent for Festen, og sagde Tak. Pater *J. Resch* talte for Provikaren Pastor *Flynn*, Hr. *Kallan* rettede Komiteens Tak til alle dem, der havde bidraget til, at Festen blev saa skøn, Han fremhævede bl. a. Hr. *Hammermüllers* Indsats og rettede ogsaa en særlig Tak til Fru *Rambusch*, der kom fra Amerika og var rejst endnu længere end Professor Johannes Jørgensen. Kun altfor snart maatte Særtogenes Passagerer sige Farvel til deres venlige Værter, og det katholske Odense kunde indbyrdes drøfte alle den minderige Dags Begivenheder.

Kender du Knud den Hellige?

Vor Præmieopgave har vakt Interesse, hvad de indløbne Svar tyder paa. Det er tilsyneladende ikke saa faa, der har læst en Levnedsskildring af St. Knud, enten før eller i Anledning af Konkurrencen. De fleste Besvarelser var rigtige, naar man ser bort fra, at den ene maaske glemte at nævne Edeles Alder, og en anden kaldte Knuds Datter for Ingrid i Stedet for Inger. Kun om Spørgsmaalet: Hvorfor holder Knud den Hellige Ciboriet i sin Haand paa mange af Middelalderens Billeder? var der divergerende Meninger; f. Eks. fordi han bar stor Omsorg for Alterens helligste Sakramente, eller fordi han, efter at være ramt i Panden af en Sten, lod Blodet flyde i det hellige Kar. De rigtige Besvarelser er: 1. *Svend Estridsen*. 2. *Efter Knud d. Store*. 3. *Fra Flandern. 18 Aar*. 4. *Inger, Cæcilie og Karl*. 5. *Høj*. 6. *For Sørøveri*. 7. *Fredag*. 8. *Fordi han under saa vanskelige Forhold modtog Kommunionen i sin Dødstime*. 9. *Niels Hansen: »Vore Helgener« og P. D. Steidl: »Knud den Hellige«*.

Blandt de rigtige Løsninger blev udtrukket som Vinder:
M. Kallan, Finsens Allé 4¹, Odense.

Præmien udbetales ved Henvendelse til Redaktionen, Hans Bogbinders Allé 2, København S.

Hilsen til Korene.

Vore Kirkekor og deres Ledere har ved St. Knudsfesten i Odense ydet deres betydelige og væsentlige Bidrag til Liturgiens Festivitas paa en fremragende Maade, der skyldes den udmærkede Forberedelse i hvert enkelt Kor og den offervillige Begejstring, hvormed de løste deres ophøjede og smukke Opgave. Det viste sig, at vore Kirkekor her i Landet indtager et ualmindelig højt Standpunkt, som fortjener den største Anerkendelse. Jeg beder derfor alle de kære Sangere modtage min hjertelige Tak for den musikalske Dygtighed, hvormed Koralsangen i Forening med den hele Forsamling og mine to Korstykker »Ecce sacerdos« og »Gloria et honore« blev udført, ledsaget af Byens udmærkede Blæserorkester . . . altsammen til Guds Forherligelse og den danske Kirkes Ære. *Joseph Hammermüller*

Kordirigent.

Fra den vide Verden.

To Bøger paa Indeks.

Det hellige Officiums høje pavelige Kongregation har under Mødet den 10. Juni fældet Dom over to Bøger, som Pastor Georg Sebastian Huber har skrevet: »Vom Christentum zum Reiche Gottes« (Regensburg 1934), og »Weisheit des Kreuzes« (Regensburg 1935), og sat begge Arbejderne paa Indeks over forbudte Bøger. Paven har bekræftet det hellige Officiums Dekret og beordret dettes Offentliggørelse.

Pavens Encyklika mod den daarlige Film.

Oprettelsen af Moralligaer i alle Lande i Lighed med den glimrende amerikanske Organisation, hvor Medlemmer af Moralligaen aflægger Løfte om ikke at besøge nogen Biograf, som fremfører farlige eller tvivlsomme Film, anbefales af den hellige Fader i en ny Encyklika over Film — »Vigilanti cura«. Biskopperne anmodes om at udnævne en Inspektionskomité og gøre Præster og troende bekendt med denne Komité's Dom. »Nordisk Ugeblad« bringer Encyklikaen snarest.

International katolsk Journalistkongres.

Fra 24.—27. September afholdes i Collegium Angelicum den 2. internationale Kongres inden for »Union internationale de la presse catholique«. Efter en Fællestur igennem den katolske Presseudstilling vil Unionens Leder, Grev Dalla Torre, aabne Kongressen, hvorefter Mødets Ærespræsident, Kardinalstatssekretær Eugenio Pacelli, vil holde en Tale. Søndag den 27. September vil Kongressens Deltagere blive modtaget i højtidelig Audiens af den h. Fader.

Fra Sædelighedsprocesserne.

I Münster har der som bekendt for nogen Tid siden ogsaa været ført en »Sædelighedsproces« imod forskellige Franciskusbrødre fra Aandssvagehjemmet Maria-Lindenhof. Hovedvidnet, en 16-aarig aandssvag ung Mand, havde under Forundersøgelsen anklaget nogle Brødre paa det alvorligste. Paa Forsvarerens energiske, vedholdende Anmodning blev »Vidnet« under Hovedforhandlingen konfronteret med den grovest anklagede Broder. Han sagde til den aandssvage: »Har jeg gjort det imod Dig, som her paastaas?« Forlegent svarede Drengen: »Ja«. Igen spurgte Broderen: »Dreng, har jeg virkelig gjort dette med Dig? Jeg skal sige Dig, hvorledes Du er kommet til denne Beskyldning. Det var dog Chauffør Kafka, den slemme Knægt, som sagde til Dig, at Du skulde anklage os alle sammen paa denne Maade.« Hvorpaa Drengen svarede — naturligvis til Statsadvokatens største Bestyrtelse — ordret: »Ja, saadan er det! Nu maa jeg tilstaa, at jeg har løjet for Ræltten. Broderen er aldrig kommet mig for nær!« — Der var intet andet for Domstolen at gøre end frikende den anklagede Broder. Men samme Dag tog man dem alle sammen — der var seks — i Beskyttelsesarrest.

Under en af Koblenz-Processerne havde en Aandssvag ligeledes rejst alvorlig Anklage mod en Broder. Det lykkedes Forsvareren at konfrontere dem. Broderen sagde til den Aandssvage: »Kender Du mig overhovedet?« »Et undseligt »Nej« var Svaret. Broderen spurgte videre: »Paa hvilken Anstalt har Du da været?« »Paa den og den An-

stalt« lød Svaret. Derpaa sagde Broderen til Relten: »Jeg kan bevise, at jeg overhovedet aldrig har været i den Anstalt.« Pinlig Tavshed blandt Dommere og Anklagere. Kun det aandssvage Vidne vovede en undselig Bemærkning: »Faar jeg nu ogsaa den Chokolade, der blev lovet mig, fordi jeg har udtalt mig?« *»Der deutsche Weg«.*

Fra 896 til 30!

»I 1917 var Antallet af Præster i Sovjetrusland 896, i Dag er dette Antal reduceret til — 30! Hvad er der blevet af de 866?«

Dette Spørgsmaal rejste John McCormack fra Massachusetts under en katholsk, amerikansk Kongres, og han opfordrede Sovjetregeringen til at vise i Handling, at dens Løfte om mere Religionsfrihed for den russiske Befolkning ikke kun var Talemaader ved at frigive alle de katholske, protestantiske og jødiske Præster, der hensmægter i et sandt Martyrium i de russiske Fængsler.

Meksiko.

Statsskoleinspektøren i den meksikanske Stat Colima har meddelt Lærerne, at den antireligiøse Erklæring, som for nogen Tid siden blev dem tilsendt, nu maatte underskrives, saafremt de vilde undgaa en Afskedigelse. Erklæringen lyder: »Jeg erklærer, at jeg vil bestræbe mig for at fremme Udryddelsen af enhver religiøs Ide — jeg vil gennemføre den revolutionære Bevælgelses sande Værk, hvorved den romerske Klerus's fordærvelige Arbejde skal tilintetgøres efter saa længe at have udnyttet dem, der lod sig lede bort fra den sande Vej til Friheden grundet paa giftige og fordærvelige Forlokkelser. Jeg tror, at jeg ejer den nødvendige Kraft til at gennemføre denne Kamp, som skal føre til fuldstændigt at befri de Sjæle, som er slavebundet af Dogmer og religiøse Fordomme.« — Regeringen i Staten Oaxaco har truet de Forældre, som ikke har indmeldt deres Børn i den socialistiske Skole, med de yderste Strafforholdsregler. — I San Antonio i den nordamerikanske Stat Texas fandt en Sammenkomst Sted mellem meksikanske Prælater for at drøfte Aabningen af et Præsteseminarium for meksikanske Studenter i De Forenede Stater. Den Slags Seminarier er som bekendt forbudt i Meksiko.

Den berømte amerikanske Filmsskuespiller Ramon Novarro, som er en troende Katholik, gav Korrespondenten ved et engelsk Blad nogle meget interessante Meddelelser om Religionsforfølgelserne i Meksiko. En af hans Søstre, som tilhører »De Barmhjertige«s Orden, lever skjult i Meksiko. Alle denne Ordens Søstre, fortalte han, bærer nu civile Dragter. Mange bor hos katholske Familier. Næsten ingen af deres Klostre eller Kirker eksisterer mere. Han

Kirkelig Kalender.

Juli-August.

26. S. **Anna, Jomfru Marias Moder. 8. Sønd. e. Pintse.**
 27. M. Pantaleon.
 28. Ti. Nazarius, Celsus, Victor I og Innocents I.
 29. O. Olav, Konge af Norge.
 30. T. Abdon og Sennen.
 31. F. Ignatius af Loyola.
 1. L. Petri Fængsel.

August.

2. S. **9. Søndag e. Pintse.**
 3. M. Genfindelsen af Stephans Relikvier.
 4. Ti. Dominicus.
 5. O. Maria i Sne.
 6. T. Christi Forklarelse.
 7. F. Cajetan.
 8. L. Cyriacus, Largus og Smaragdus. Vig. til Laurentius.

Juli-August.

Ugens Messebønner.

26. S. **Anna, Jomfru Marias Moder** (1017—841); 2. *Sæt Bønner:* 8. Søndag e. Pintse (680—515); Slutningsevng.: Søndagens (682—517).
 27. M. Foregaaende Søndags Messe (680—515); 2. Pantaleon ([15]—[16]), 3. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]); alm. Præfation. *Elter:* Pantaleon ([15]—[16]); 2. Søndagen (680—515), 3. Om de helliges Forbøn.
 28. Ti. † Nazarius, Celsus, Victor I og Innocents I (1018—842); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Elter frit Valg.
 29. O. Olav, Konge af Norge (1021—843); 2. Martha ([67]—[67]), 3. Felix II og Lidelsesfæller (1020—844); Slutningsevng.: Marthas (1046—871).
 30. T. † Abdon og Sennen (1021); 2. og 3. som Tirsdag.
 31. F. Ignatius af Loyola (1022—845).
 1. L. Petri Fængsel (1024—847); 2. Paulus, 3. De machabæiske Brødre.

Basar til Fordel for syge og fattige i Helsingør afholdes af St. Vincents Søstrene, Nygade 8, den 26. og 27. Juli. Gaver modtages med Tak af Søstrene.

8 Dage paa Højskole.

Danske Kvinders Katholske Forbund lader afholde en 3-Dages lukket **Retraite** for ældre paa Trørød og derefter nogle Dages fornøjeligt Samvær i Dagene fra 22.—29. August. Retraiten ledes af Hr. Pastor Messerschmidt. Sangbogen bør medbringes. Pris paa Sovesal: 2 Kr., to- og tre Sengestuer: 3 Kr. og Eneværelse 4 Kr. pr. Dag. Tilmeldelse maa ske snarest til Sekretariatet, Trørødhus pr. Vedbæk. Styrelsen.

fortæller, at det vilde være en skændig Bagvaskelse, hvis man vilde paastaa, at den katholske Kirke i Meksiko blev forfulgt paa Grund af dens Rigdom. Ethvert Øjenvidne maatte bekræfte, at Kirken var helt forarmet, og Forfølgelserne blev jo ogsaa ved, endskønt Staten havde tilvendt sig det lidt, den ejede.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 23. Juli.

Kender du Knud den Hellige?

Vor Præmieopgave har vakt Interesse, hvad de indløbne Svar tyder paa. Det er tilsyneladende ikke saa faa, der har læst en Levnedsskildring af St. Knud, enten før eller i Anledning af Konkurrencen. De fleste Besvarelser var rigtige, naar man ser bort fra, at den ene maaske glemte at nævne Edeles Alder, og en anden kaldte Knuds Datter for Ingrid i Stedet for Inger. Kun om Spørgsmaalet: Hvorfor holder Knud den Hellige Ciboriet i sin Haand paa mange af Middelalderens Billeder? var der divergerende Meninger; f. Eks. fordi han bar stor Omsorg for Alterens helligste Sakramente, eller fordi han, efter at være ramt i Panden af en Sten, lod Blodet flyde i det hellige Kar. De rigtige Besvarelser er: 1. *Spænd Estridsen*. 2. *Efter Knud d. Store*. 3. *Fra Flandern, 18 Aar*. 4. *Inger, Cæcilie og Karl*. 5. *Høj*. 6. *For Sørøveri*. 7. *Fredag*. 8. *Fordi han under saa vanskelige Forhold modtog Kommunionen i sin Dødstime*. 9. *Niels Hansen: »Vore Helgener«* og *P. D. Steidl: »Knud den Hellige«*.

Blandt de rigtige Løsninger blev udtrykket som Vinder:
M. Kallan, Finsens Allé 4¹, Odense.

Præmien udbetales ved Henvendelse til Redaktionen, Hans Bogbinders Allé 2, København S.

Hilsen til Korene.

Vore Kirkekor og deres Ledere har ved St. Knudsfesten i Odense ydet deres betydelige og væsentlige Bidrag til Liturgiens Festivitas paa en fremragende Maade, der skyldes den udmærkede Forberedelse i hvert enkelt Kor og den offervillige Begejstring, hvormed de løste deres ophøjede og smukke Opgave. Det viste sig, at vore Kirkekor her i Landet indtager et ualmindelig højt Standpunkt, som fortjener den største Anerkendelse. Jeg beder derfor alle de kære Sangere modtage min hjertelige Tak for den musikalske Dygtighed, hvormed Koralsangen i Forening med den hele Forsamling og mine to Korstykker »Ecce sacerdos« og »Gloria et honore« blev udført, ledsaget af Byens udmærkede Blæserorkester . . . altsammen til Guds Forherligelse og den danske Kirkes Ære. *Joseph Hammermüller*
Kordirigent.

Fra den vide Verden.

To Bøger paa Indeks.

Det hellige Officiums høje pavelige Kongregation har under Mødet den 10. Juni fældet Dom over to Bøger, som Pastor Georg Sebastian Huber har skrevet: »Vom Christentum zum Reiche Gottes« (Regensburg 1934), og »Weisheit des Kreuzes« (Regensburg 1935), og sat begge Arbejderne paa Indeks over forbudte Bøger. Paven har bekræftet det hellige Officiums Dekret og beordret dettes Offentliggørelse.

Pavens Encyklika mod den daarlige Film.

Oprettelsen af Moralligaer i alle Lande i Lighed med den glimrende amerikanske Organisation, hvor Medlemmer af Moralligaen aflægger Løfte om ikke at besøge nogen Biograf, som fremfører farlige eller tvivlsomme Film, anbefales af den hellige Fader i en ny Encyklika over Film — »Vigilanti cura«. Biskopperne anmodes om at udnævne en Inspektionskomité og gøre Præster og troende bekendt med denne Komité's Dom. »Nordisk Ugeblad« bringer Encyklikaen snarest.

International katolsk Journalistkongres.

Fra 24.—27. September afholdes i Collegium Angelicum den 2. internationale Kongres inden for »Union internationale de la presse catholique«. Efter en Fællestur igennem den katolske Presseudstilling vil Unionens Leder, Grev Dalla Torre, aabne Kongressen, hvorefter Mødets Ærespræsident, Kardinalstatssekretær Eugenio Pacelli, vil holde en Tale. Søndag den 27. September vil Kongressens Deltagere blive modtaget i højtidelig Audiens af den h. Fader.

Fra Sædelighedsprocesserne.

I Münster har der som bekendt for nogen Tid siden ogsaa været ført en »Sædelighedsproces« imod forskellige Franciskusbrødre fra Aandssvagehjemmet Maria-Lindenhof. Hovedvidnet, en 16-aarig aandssvag ung Mand, havde under Forundersøgelsen anklaget nogle Brødre paa det alvorligste. Paa Forsvarerens energiske, vedholdende Anmodning blev »Vidnet« under Hovedforhandlingen konfronteret med den grovest anklagede Broder. Han sagde til den aandssvage: »Har jeg gjort det imod Dig, som her paastaas?« Forlegent svarede Drengen: »Ja«. Igen spurgte Broderen: »Dreng, har jeg virkelig gjort dette med Dig? Jeg skal sige Dig, hvorledes Du er kommet til denne Beskyldning. Det var dog Chauffør Kafka, den slemme Knægt, som sagde til Dig, at Du skulde anklage os alle sammen paa denne Maade.« Hvorpaa Drengen svarede — naturligvis til Statsadvokatens største Bestyrtelse — ordret: »Ja, saadan er det! Nu maa jeg tilstaa, at jeg har løjet for Retten. Broderen er aldrig kommet mig for nær!« — Der var intet andet for Domstolen at gøre end frikende den anklagede Broder. Men samme Dag tog man dem alle sammen — der var seks — i Beskyttelsesarrest.

Under en af Koblenz-Processerne havde en Aandssvag ligeledes rejst alvorlig Anklage mod en Broder. Det lykkedes Forsvareren at konfrontere dem. Broderen sagde til den Aandssvage: »Kender Du mig overhovedet?« »Et undseligt »Nej« var Svaret. Broderen spurgte videre: »Paa hvilken Anstalt har Du da været?« »Paa den og den An-

stalt« lød Svaret. Derpaa sagde Broderen til Retten: »Jeg kan bevise, at jeg overhovedet aldrig har været i den Anstalt.« Pinlig Tavshed blandt Dommere og Anklagere. Kun det aandssvage Vidne vovede en undselig Bemærkning: »Faar jeg nu ogsaa den Chokolade, der blev lovet mig, fordi jeg har udtalt mig?« *»Der deutsche Weg.«*

Fra 896 til 30!

»I 1917 var Antallet af Præster i Sovjetrusland 896, i Dag er dette Antal reduceret til — 30! Hvad er der blevet af de 866?«

Dette Spørgsmaal rejste John McCormack fra Massachusetts under en katholsk, amerikansk Kongres, og han opfordrede Sovjetregeringen til at vise i Handling, at dens Løfte om mere Religionsfrihed for den russiske Befolkning ikke kun var Talemaader ved at frigive alle de katholske, protestantiske og jødiske Præster, der hensmægter i et sandt Martyrium i de russiske Fængsler.

Meksiko.

Statsskoleinspektøren i den meksikanske Stat Colima har meddelt Lærerne, at den antireligiøse Erklæring, som for nogen Tid siden blev dem tilsendt, nu maatte underskrives, saafremt de vilde undgaa en Afskedigelse. Erklæringen lyder: »Jeg erklærer, at jeg vil bestræbe mig for at fremme Udryddelsen af enhver religiøs Ide — jeg vil gennemføre den revolutionære Bevægelses sande Værk, hvorved den romerske Klerus's fordærlige Arbejde skal tilintetgøres efter saa længe at have udnyttet dem, der lod sig lede bort fra den sande Vej til Friheden grundet paa giftige og fordærlige Forlokkelser. Jeg tror, at jeg ejer den nødvendige Kraft til at gennemføre denne Kamp, som skal føre til fuldstændigt at befri de Sjæle, som er slavebundet af Dogmer og religiøse Fordomme.« — Regeringen i Staten Oaxaco har truet de Forældre, som ikke har indmeldt deres Børn i den socialistiske Skole, med de yderste Strafforholdsregler. — I San Antonio i den nordamerikanske Stat Texas fandt en Sammenkomst Sted mellem meksikanske Prælater for at drøfte Aabningen af et Præsteseminarium for meksikanske Studenter i De Forenede Stater. Den Stags Seminarier er som bekendt forbudt i Meksiko.

Den berømte amerikanske Filmsskuespiller Ramon Novarro, som er en troende Katholik, gav Korrespondenten ved et engelsk Blad nogle meget interessante Meddelelser om Religionsforfølgelserne i Meksiko. En af hans Søstre, som tilhører »De Barmhertige«s Orden, lever skjult i Meksiko. Alle denne Ordens Søstre, fortalte han, bærer nu civile Dragter. Mange bor hos katholske Familier. Næsten ingen af deres Klostre eller Kirker eksisterer mere. Han

Kirkelig Kalender.

Juli-August.

26. S. **Anna, Jomfru Marias Moder 8. Sønd. e. Pintse.**
 27. M. Pantaleon.
 28. Ti. Nazarius, Celsus, Victor I og Innocents I.
 29. O. Olav, Konge af Norge.
 30. T. Abdon og Sennen.
 31. F. Ignatius af Loyola.
 1. L. Petri Fængsel.

August.

2. S. **9. Søndag e. Pintse.**
 3. M. Genfindelsen af Stephans Relikvier.
 4. Ti. Dominicus.
 5. O. Maria i Sne.
 6. T. Christi Forklarelse.
 7. F. Cajetan.
 8. L. Cyriacus, Largus og Smaragdus. Vig. til Laurentius.

Juli-August.

Ugens Messebønner.

26. S. **Anna, Jomfru Marias Moder** (1017—841); 2. *Sæt Bønner:* 8. Søndag e. Pintse (680—515); Slutningsevng.: Søndagens (682—517).
 27. M. Foregaaende Søndags Messe (680—515); 2. Pantaleon ([15]—[16]), 3. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]); alm. Præfation. *Eller:* Pantaleon ([15]—[16]); 2. Søndagen (680—515), 3. Om de helliges Forbøn.
 28. Ti. † Nazarius, Celsus, Victor I og Innocents I (1018—842); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
 29. O. Olav, Konge af Norge (1021—843); 2. Martha ([67]—[67]), 3. Felix II og Lidelsesfæller (1020—844); Slutningsevng.: Marthas (1046—871).
 30. T. † Abdon og Sennen (1021); 2. og 3. som Tirsdag.
 31. F. Ignatius af Loyola (1022—845).
 1. L. Petri Fængsel (1024—847); 2. Paulus, 3. De machabæiske Brødre.

Basar til Fordel for syge og fattige i Helsingør afholdes af St. Vincents Søstrene, Nygade 8, den 26. og 27. Juli. Gaver modtages med Tak af Søstrene.

8 Dage paa Højskole.

Danske Kvinders Katholske Forbund lader afholde en 3-Dages lukket **Retraite** for ældre paa Trørød og derefter nogle Dages fornøjeligt Samvær i Dagene fra 22.—29. August. Retraiten ledes af Hr. Pastor Messerschmidt. Sangbogen bør medbringes. Pris paa Sovesal: 2 Kr., to- og tre Sengestuer: 3 Kr. og Eneværelse 4 Kr. pr. Dag. Tilmeldelse maa ske snarest til Sekretariatet, Trørødhus pr. Vedbæk. Styrelsen.

fortæller, at det vilde være en skændig Bagvaskelse, hvis man vilde paastaa, at den katholske Kirke i Meksiko blev forfulgt paa Grund af dens Rigdom. Ethvert Øjenvidne maatte bekræfte, at Kirken var helt forarmet, og Forfølgelserne blev jo ogsaa ved, endskønt Staten havde tilvendt sig det lidt, den ejede.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN),
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 23. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvarartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 31.

Søndag den 2. August

1936

INDHOLD: Lovgiver, Læge og Lærer. — Kirken og Olympiaden. — Dyr og Moral. — Pater Delattre's talende Sten. — Tidens Storme og den franske Katholicisme. — Hos Bibelforskeren. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Lovgiver, Læge og Lærer.

Den anden August fejrer vi den hellige Alphonsus af Liguoris Fest. Som faa andre Helgener fra den nyere Tid har Sankt Alphonsus Krav ikke alene paa vor hele og fulde Beundring, men ogsaa paa vor udelte Taknemmelighed. Denne Helgens Betydning bestaar nemlig ikke blot deri, at han levede et fromt og helligt Liv til Opbyggelse for sine Omgivelser og til Eksempel for Eftertiden. For at forstaa den hele og fulde Værdi af hans Liv og Virksomhed maa man huske paa den uhyre Fortjeneste, han har indlagt sig ved sine moraltheologiske og opbyggelige Værker og ved Grundlæggelsen af Redemptoristpatrenes Orden. Hans Virksomhed som videnskabelig og opbyggelig Forfatter er med Rette af Kirken blevet belønnet ved at give ham den høje Ærestitel af: doctor Ecclesiae — Lærer og Lovgiver, og hans uvurderlige Indsats i Sjælesorgen dels ved sit personlige Virke, dels ved sit Ordenssamfunds Arbejde gør ham med Føje berettiget til Navnet: animarum medicus — Sjælenes Læge.

I en tung og træls Tid — haade moralsk og religiøst set — i en Tid, hvor baade Laxister og Jansenister forvirrede Sjælene med deres modstridende moraltheologiske Lærdomme, i en Tid, hvor Verdslighed og Forlystelsessyge raadede vidt og bredt, i en Tid, hvor Ulydighed og Opsætsighed mod den gejstlige og verdslige Øvrighed sad i Højsædet mange Steder — i en saadan Tid og under saadanne Forhold var det, den hellige Alphonsus af Liguori — og hans Orden efter ham — udøvede sin velsignelsesrige Virksomhed, en Virksomhed, der har baaret og bærer de rigeste og skønneste Frugter den Dag i Dag.

Med klar og rigtig Forstaaelse af Menneskenaturens indviklede Krinkelkroge og psykologiske Komplekser formede han sine sunde og humane Moralprinciper, der som gylden Norm vil gælde i al Sjælesorg til Tidernes Ende, Moralprinciper, hvis praktiske Anvendelse vi selv har nydt godt af ved Løsningen af moralske Konflikter og Vanskeligheder i vort eget Liv.

Men den hellige Alphonsus af Liguori var ikke blot en stor Moraltheolog, han var ogsaa en stor Helgen og Asket, og som saadan har han udgivet en lang Række dybt religiøse, opbyggelige Bøger og Skrifter, hvis rige Fromhed og stærke Inderlighed Gang paa Gang faar Læseren til at tænke paa den hellige Bernhard af Clairvaux. I hvor høj Grad han ved denne sin Forfattervirksomhed har fornyet og forøget det katholske Andagts- og Fromhedsliv — især med Hensyn til Guds Moder og Alterens Sakramente — kan vanskeligt udtrykkes i Ord.

Og endelig var den hellige Alphonsus en kløgtig og skarpsindig Forsvarer af den skyldige Ærbødighed og Respekt over for den verdslige og gejstlige Øvrighed. Her kom hans juridiske Uddannelse ham i rigt Maal til Gode blandt andet i Kampen mod de saakaldte Tannucianere, Statspræsident Tannuccis Tilhængere, der stærkt angreb Kirkens og Pavens Myndighed og Overhøjhed.

Og sidst, men ikke mindst, var den hellige Alphonsus af Liguori den store Ordensslifter, der med fuld Forstaaelse af nyere Tidens Krav og Behov stiftede en Orden, hvor det religiøse Ordensliv paa fuldkommen Maade er parret med Sognearbejde og Sjælesorg. Med beundrings-

værdig Trofasthed over for sin hellige Stifter har denne Orden allerede gennem flere Sekler videreført og tusindfold udvidet og forøget den hellige Alphonsus' tredobbelte Virksomhed som Lovgiver, Læge og Lærer — og naar vi derfor den 2. August fejrer den hellige Alphonsus af Liguoris Fest, skal vor Hyldest og vor Tak gælde ikke blot ham, men ogsaa hans Orden, der i Sandhed har vist sig sit Navn værdigt ved at være en Frelsens Orden for talløse Sjæle.

P. A.

Kirken og Olympiaden.

Vort Syn paa Legemspleje og Sport.

Naar Sporten i vor Tid ofte fjerner sig fra Aandspleje og Kristendom, vil Kirken paa sin Side derfor dog ikke fjerne sig fra Sporten; den vil altid og alle Vegne hævde, at den sande Kristendom ogsaa giver Legemet, hvad der er Legemets. Ja, vort Syn paa Legemet, paa Idrætsøvelser og olympiske Lege er tværtimod det fornemst tænkelige. Vi ved, at Legemet som en Del af vort Væsen maa være med til at løse Menneskets Livsopgave. Vi ved, at Jesus Christus selv har villet antage et Legeme, og at han ikke vilde skilles fra det, da han opfor til Himlen. Kirkens Sakramenter tager ikke mindst Hensyn til det legemlige i Mennesket, og kendt er Apostlens Ord, som indprenter os Ærbødighed for Guds Tempel: »Ved I ikke, at I er Guds Tempel?« Hvosomhelst en Vranglære, som Manichæernes eller Nyplatonikernes, nægtede Legemets og Sansernes Rettigheder, blev den straks brændemærket som Hæresi. Hele vor Askese tilsigter jo aldeles ikke at dræbe Legemet og dets Kræfter, men den vil kun bevare den Harmoni, som Gud har udtænkt i Begyndelsen. Det vegetative Liv staar under det sensitive, og Kød og Sanser skal underkaste sig Fornuftens Herredømme. Man har derimod ikke Lov til at nedbryde Legemets Kræfter ved overdrevne Bodsøvelser, og at lemlæste sig selv vilde være svær Synd.

Saaledes har det altid været.

Fremsætter vi her maaske en Lære, der først er blevet til i vore Dage paavirket af Millionernes Legemsdyrkelse og Sportsbegejstring? Aldeles ikke! Straks den første kristelige Lærde i større Format, Klemens af Alexandria, der i det 2. Aarhundrede gav sig til at formæle sin Tids Kultur med Kristendommen, siger: »En anstændig Kraftøvelse i Sundhedens Interesse er smuk og mandig«, og han opfordrer

til Jagt, Fiskefangst, Gymnastik, Brydning, Boldspil og lign. Vil man kalde Middelalderen for legemsfjendtlig, da modsiges man af dens ypperligste Repræsentanter. Middelalderen var en Tid, hvor ikke blot Ridderne forstod sig paa alle ædle Idrætter, selv vore Biskopper og Præster var den Gang ofte de dygtigste til Tidens ridderlige Legemsøvelser og til at føre Vaaben. Hvem tænker ikke paa Absalon i Spidsen for Vendertogene eller paa hin Abbed Jens, hvis Skelet nu Dr. Kr. Isager har fundet i Øm Kloster. Man kunde ikke tyde de svære Saar, som hans Armknogle udviste, før man læste, hvad Klosterkrøniken skriver om hans Optræden under Striden mellem Kong Erik og hans Broder Abel, da Klosters Heste blev røvet af nogle Tyske: *»Og da Hr. Abbed Jens, for at bringe Hestene tilbage, forfulgte dette fremmede Pak, blev han af disse omtalte Røvere taget, slaet til Jorden og alvorligt saaret i venstre Arm.«*

At der for Resten ogsaa i vor Tid kan være dygtige Idrætsfolk i Klostrene og gejstlige Anstalter, kan man overbevise sig om, naar man besøger Propagandakollegiet i Rom og dets Tennis- og Fodboldpladser, eller tænker paa Søster Anna Joachim af Dominikanerindernes Orden i Amerika, som i Verden var Dønmærfuldmægtig og anset Idrætskvinde: Hun styrede selv sin Flyvemaskine og har vundet elleve Tennispokaler.

Hun har mange Sportsbrødre og -søstre rundt omkring i Verden, der er lige saa gode Idrætsfolk som praktiske Kristne. Da de schweiziske Bobsældekørere i Garmisch-Partenkirchen under de olympiske Vinterlege trænede flittigt, bad de den Præst, der skulde læse Søndagsmessen Kl. 11, om han ikke kunde begynde noget senere; de maatte træne først og kunde ikke komme tidligere af Sted. Men hele den hellige Messe vilde de overvære. (De kunde jo ogsaa have kommet ved Evangeliet, men det vilde de ikke!) Selvfølgelig blev deres Ønske opfyldt. *»De schweiziske Bobsældekørere vandt Guld- og Sølvmedailen«,* læste man senere i Aviserne.

Rekordløberens Konversion.

Den amerikanske Neger og Rekordløber *Ralph N. Metcalfe*, som deltager i Olympiaden i Berlin, er Konvertit. I en kort Konversionsberetning beskriver han, hvor lykkeligt et Øjeblik det er for en Sportsmand at vinde en Sejr, og han fortsætter saa: *»Hverken Hæder eller Gunstbevisninger eller noget som helst andet, som blev mig til Del, fordi jeg tilfældigvis havde Held som Hurtigløber, kan dog sammenlignes med den i Sandhed glædelige Oplevelse, det var, da jeg for første Gang helt forstod Lykken at være Katholik. Jeg har fundet en ny Lykke i min Religion og en saadan*

Trøst i mine Bønner, som jeg ikke drømte om.« Metcalfe er nu praktiserende Katholik, og hans Sport er saa langt fra en Hindring for hans Trøst, at de legemligt og aandeligt tværtimod paa det heldigste supplerer hinanden: »*Katholicismen har aabnet Øjnene paa mig. Den har meddelt mig ny Livsglæde, Trøst og Kraft. Jeg stoler baade under Sport og Studium, i min fysiske og aandelige Stræben paa Bønnen. Mit Ønske og min Bøn gaar derhen, at jeg stedse maa bevare Troskaben mod Kirken.*«

Hvad Fodboldspilleren imponeredes af.

En anden Amerikaner og Konvertit, *Knute Rockne*, der imidlertid er omkommen ved en Flyveulykke, var Fører for et Fodboldhold, mest katholske unge Mænd, der tog det alvorligt med deres Søndagspligt alle Vegne, hvor de kom, selv under vanskelige Forhold. Dette blev af afgørende Betydning for *Rockne*, der var en »*Kun-Sportsmand*«. Han beskriver, hvorledes han en Nat ikke kunde falde i Søvn af Nervøsitet over den næste Dags Match og gik ned i Hotelentreen. I Morgentimerne saa han da, at hans Spillere forlod Hotellet for at gaa til Messen. »*Efter eet eller to Minutter kom de sidste skyndsomt ud af Elevatoren og gik henimod Døren. Jeg standsede dem og forhørte mig, om de ogsaa skulde til Messe, og de bekræftede det. Jeg besluttede straks at ledsage dem. De unge Mænd anede næppe, hvor dybt et Indtryk deres Iver og Fromhed gjorde paa mig. Da jeg saa lagde Mærke til, hvorledes de gik til den hellige Kommunion, og da jeg tænkte paa, at de ofrede flere Timer af Sønnen, blev jeg for første Gang klar over, hvor stor en Magt Religionen var i disse unge Menneskers Liv. I hin Time erkendte jeg Lyset og saa, hvad jeg egentlig altid havde manglet i mit Liv. Snart havde jeg den store Glæde sammen med min Trop at knæle ved Kommunionbænken.*«

En ung Idrætsdyrkers Bøn.

Et Eksempel paa hjertelig Forening af Tro og Sport og aktuel især i vor Tid er en ung Sportsmands Bøn i Sandringham Palace!

*»Lær mig, o Herre, at iagttage Spillet's Regler,
Lær mig at være beskeden, og, naar det gaar skævt, ikke
at jamre.*

Hjælp mig at skelne mellem ægte Følelse og Frase.

*Tillad ikke, at jeg selv udtaler eller hører paa letkøbt Ros.
Hvis det er Din Vilje, at jeg skal lide, saa indgyd mig den
Aand, Ædelvildtet har, der sniger sig bort og taaler
i Tavshed.*

*Lær mig at sejre, naar Kraften gives mig dertil, og naar jeg
ikke kan sejre, saa hør frem for alt min Bøn og
lad mig bære Nederlaget med Værdighed.*«

En Sportslærers Tanker.

Eller hvem kender Bønnen, som Sportslæreren for den ungarske Højskole for Legemsøvelser beder:

Almægtige Gud!

I Din ophøjede Nærværelse ser jeg ind i min Sjæl og prøver mig i Skæret af det store Hverv, som Du har kaldet mig til. Mennesker vil jeg opdrage for Fædrelandet, Menneskeheden, Guds Rige. Jeg føler, hvor stor Opgaven er, føler min Svaghed. Kraftens Gud, staa mig bi med Din Naade. Giv, at jeg maa være værdig til mit Kald, og at jeg som et levende Eksempel for den Ungdom, der er blevet mig betroet, maa repræsentere de store Ideer, til hvis Tjeneste jeg har tilbudt mig selv. Skænk mig Agtelse og Kærlighed til den Ungdom, som bliver mig betroet, Arbejdsglæde, Udholdenhed, Begejstring og Offervilje, saa jeg kan blive en værdig Arbejder for Fædrelandets Fremtid.«

Gudstjenester under Olympiaden.

Et stort Antal af de tilmeldte olympiske Kampdeltagere tilhører den over hele Jorden udbredte »Kristelig Forening for unge Mænd«. Det »Evangeliske Olympia-Udvalg« vil tage sig af dem og sørge for, at de Ønsker, som de engelske og amerikanske Sportsorganisationer har ytret, bliver opfyldt, idet »Ungdomsforbundet for energisk Kristendom« i Nærheden af Rigssportspladsen har rejst et Telt, som til Morgen- og Aftenandagterne kan rumme 2500 Mennesker. Naar Protestanterne fra alle Lande forener sig i Berlins Domkirke til en Aabningsgudstjeneste, og senere paa Rigssportspladsen, vil Katholikerne ved en Aabningsgudstjeneste i St. Hedwigs Kathedral og Dagen efter i den olympiske Landsby nedbede Guds Velsignelse over sig. Biskoppen vil selv celebrere begge disse Gudstjenester. I øvrigt vil der paa de 3 Olympia-Søndage rundt omkring i Berlins katolske Kirker blive holdt Gudstjenester med engelske, franske, polske, spanske og italienske Prædikener, og i Hindenburghaus i Döberitz er der en Gudstjeneste særligt for Sportsfolk.

Ved —z.

Dyr og Moral.

(Sluttet.)

Jo højere et Udviklingstrin et Dyr staar paa, jo mere er det i Stand til at nyde Livet med sine Sanser, men Nydelsessygen og Egoismen er Grundkarakteren hos hele Dyreverdenen, og dette ganske særlig hos de menneskelignende Aber. Her gælder kun Kampen for Tilværelsen: »Æd og bid den, der staar ved Siden af dig og æder.« Hvorledes skulde der i et saadant Sansevæsen pludselig

kunne opstaa ganske modsatte Bestræbelser som Forsælgelse, Ydmyghed, Sygepleje, end sige Tanken om en hinsides Gengældelse og Frygten for en usynlig Gud? Alt dette er intet Middel i Kampen for Tilværelsen. Derfor kan man heller ikke godt tale om Lidenskaber hos Dyr, endskønt de er i Stand til at føle Affekter. Naar Hunden ikke glemmer Prygl og af og til bider, beviser dette kun, at den betragter det Menneske, der har slaaet den, som en Fjende, men ikke at den øver Hævn. Brødnid hos Dyr er ikke egentlig Misundelse, men kun hensynsløs Egoisme, derfor træder denne Følelse heller ikke frem hos planteædende Dyr, saa længe der er Foder nok for Haanden, og denne Følelse er mest udviklet hos Dyr, som ved List eller Magt maa tilkæmpe sig Kødspiser. Og hvis et Dyr, i Stedet for at forsvare sin Plads og kæmpe for Føden, undtagelsesvis vilde begynde paa at være eftergivende og beskeden, vilde dette mærkværdige Væsen hurtigt blive knust af de andre Kæmpere for Tilværelsen. Styrke og Snuhed maa sejre, Taalmodighed og Ærlighed maa gaa til Grunde. Og dog har man bragt det saa vidt, at man har talt om »Kærlighedstjenester«, som Dyr skulde kunne øve over for hinanden, f. Eks. naar en Hest lugter til en anden, eller naar Aber renser hinanden for Utøj. Men Dyret holder af at slikke, og Aberne æder deres Fangst. Naar f. Eks. Aber »adopterer« andre unge Dyr, ogsaa Hunde og Katte, saa ligger der deri en Lejlighed for dem til at finde Anvendelse for deres saa stærkt udviklede Plejeinstinkt over for Unger, og ethvert moralsk Begreb forsvinder, naar f. Eks. en Høne under visse Omstændigheder ogsaa tager til Takke med en Sten for at tilfredsstille Instinkt. Ligesom en Hund viser en vis Hengivenhed over for Herren, eller Katten over for det Hjem, den opholder sig i, saaledes skal ogsaa Dyrenes individuelle Hengivenhed over for hinanden forstaaes; særlig hos Høns ser man, at Dyr af samme Køn hyppigt gaar sammen, æder sammen og søger Foder sammen, hviler og sover ved Siden af hinanden. Men saadanne »Dyrevenskaber« skyldes kun en Tilpasning og Vane. B. Schmidt fortæller, hvorledes et Faar, der var vokset op sammen med en Hund, til Slut ogsaa i Tøjret løb frem og tilbage med den. »Dyrenes gensidige Hjælp« i Kampen støder man ikke alene paa hos de statsdannende Insekter; den skal ogsaa forekomme i Ulykkestilfælde, men indskrænker sig til Dyr, hvis Forsorg for Ungerne strækker sig over en vis Tid. Naar det sociale Samvirke (at pleje Ynglen, slæbe Bytte hjem og forsvare) netop er saa udpræget hos Insekter, som f. Eks. hos Myrerne, staar vi over for instinktive Handlinger.

Endskønt vi ikke tilkender Dyrene mere ophøjede Be-

væggrunde og Følelser, da disse kun kan være til Stede i Forbindelse med Fornuften, saa vil vi dog paa ingen Maade frakende dem, at deres Sjæleliv udsættes for visse Affekter og Følelser. En Hund kan være glad, bevæget og bedrøvet, den føler Skræk og Angst, Hengivenhed og Had, Misundelse og Raseri, Lyst og Ulyst. Ofte ytrer Følelserne, der, f. Eks. hos Katten, hurtigt slaar om, sig i Udtryksbevægelser, enten i Øjnene, med Halen eller overhovedet i Legemets Holdning, og heri adskiller det syge Dyr sig fra det sunde. Dyret leger ogsaa, selv naar det er træt, det har altsaa Lystfornemmelse ved sine Evner. Det har en udviklet Efterlignelsestrang (f. Eks. Myren), Hjordens Drift, Trang til at leve i Flokke, hvilket hænger sammen med en vis Førerstilling (f. Eks. hos Gæs, Murmeldyr, Gemser). Dyret har ogsaa individuelle Forskelle og viser inden for samme Art forskellig Begavelse, hvad Evnen til at lære angaar. Da det ogsaa samler Erfaringer, som er nyttige for det i Livet, kan vi heller ikke frakende det Bevidsthed. Hvis vi vil skaffe os Adgang til Dyrets Sjæleliv, maa vi tage vort Sanseliv, naar det er mest blottet for Forstandsarbejde, med paa Raad og tage Instinktets særlige Rolle og forøgede sanselige Anlæg i Betragtning.

»Dyrets sjette Sans er Instinktet, Menneskets sjette Sans er Fornuften.« Dette er et gammelt rammende Ord for Forskellen mellem Dyr- og Menneskesjælen. Rovdyrene viser ubændige Lidenskaber i Forbindelse med Hurtighed og Kraft; man forestille sig kun, at de kunde tilfredsstille deres Begær efter Behag. Hvorledes skulde Mennesket kunne komme op ved Siden deraf? Og vilde hele Dyreverdenen ikke ødelægge sig selv? Men Dyrets Begær er reguleret af Instinktet. Dyret begærer, men det maa begære, hvad der tjener det selv og alt til bedste. Mennesket har de samme frygtelige Lidenskaber og finder stadig nye Midler til at ophidse og tilfredsstille dem. Maa Menneskets Begær saa ikke ogsaa reguleres, for at ikke hele Menneskeheden skal blive forvandlet til Rovdyr og uddø som Følge af Mord og Utugt? Menneskets Begær er reguleret ikke igennem et ufejlbart Instinkt, men gennem Fornuften. Mellem Begæret og Fornuften staar Menneskets frie Vilje, det kan lade Fornuften herske over Lidenskaberne eller omvendt. Mennesket kan udarte, Dyret ikke. Hvis Mennesket kun følger sit Begær, ødelægger det sin Natur og bliver grusommere og mere modbydeligt end Dyrene, thi dets Begær er frit og ubegrænset; og naar Mennesket lader Fornuften faa Magten over Drifterne, lever det ifølge Naturens Orden som Menneske. Lige saa nødvendigt som Instinktet er for Dyrets Behov, lige saa nødvendigt hører Fornuften med til Menneskets Begær.

K. Hasert.

Pater Delattre's talende Sten.

Paul Lesourd's »Les Pères Blancs du Cardinal Lavigerie«. (Paris, Bernh. Grasset, 1935, 333 S., Frs. 15, —) hører til de Bøger, som man helst vilde forelægge Lærerne Kapitel for Kapitel: Først Kardinal Lavigeries Kongstanke og Livsværk, saa hans »Orden af de hvide Fædre«s Udbredelse, de hvide Fædres Organisation og Træning, hvorledes de virker som Missionærer, Lærere, Videnskabsmænd, Læger, Opdagere, Bogtrykkere og Sprog-mænd. Selv en tør Liste over alle de Publikationer, som Arkæologen P. Delattre har udsendt, kan hensætte en i Beundring, thi den tæller ikke færre en 233 Numre. I den Serie af Monografier over store Munkeordner og religiøse Samfund, som Forlaget B. Grasset udgiver, er denne Bog sikkert en af de interessanteste. Vi kan kun gengive et Par Beretninger fra denne kæmpestore Virksomhed, men disse Udpluk lader os dog ane Missionslivets brogede Virkelighed i de hvide Fædres Afrika.

Naar man taler om Missionær-Arkæologer, er det mod de Hvide Fædre, man straks retter sin Tanke for at finde den bedste Type*) og iblandt dem særlig mod P. Delattre (1850-1932), som viede 56 Aar af sit Liv paa Karthagos »Genopbyggelse«.

Spurgte man P. Delattre om, hvad det var, der vakte Kaldet som Arkæolog i ham, svarede han ligefremt: »Kardinal Lavigerie sagde til mig: Pater Delattre, De skal være Arkæolog, og lydigt er jeg blevet det.« — Dette var Sandhed. P. Delattre var blandt de første Hvide Fædre, som Kardinal Lavigerie i 1875 installerede i Nærheden af det Sted, hvor den hellige Ludvig døde i Middelalderen. Det var 6 Aar før Oprettelsen af det franske Protektorat over Tunis. Af Karthago var der ikke andet tilbage end et Navn, som ikke engang kunde anvendes paa nogle Ruiner, som dengang laa under Jorden, og som ingen endnu tænkte paa at udgrave og samle, men som Arabernes Plove somme-tider førte med op til Overfladen. P. Delattre plejede de syge, som kom til ham, eller som han selv besøgte i deres fattige Boliger.

Det var under Udøvelsen af dette apostolske og barmhjertige Arbejde, at han begyndte sin arkæologiske Karriere. Kardinal Lavigerie havde henledt hans Opmærksom-

*) Ved Siden af P. Delattres Navn maa ogsaa sættes Navnet paa en anden Hvid Fader, *P. Huguenot*, som har gjort den algirske Forhistorie eminente Tjenester ved at samle et betydeligt Antal slebne Flintsten, som sætter Beboerne i Nord-Afrika i Forbindelse med dem, som arbejdede paa samme Maade ved Cros-Magnou eller ved Solutré. Kollektionen af Flintsten, Hakker, Køller, Pilespidser, o. s. v., som P. Huguenot samlede i Egnen omkring Ouargla, var en af de mest interessante forhistoriske Samlinger paa Missionsudstillingen i Vatikanet i 1925.

hed paa alt det, denne historiske Jordbund maatte indeholde. Han havde paalagt ham at forsøge at afdække nogle Rester af det gamle Karthago. »En Dag«, saaledes fortalte P. Delattre mig, da han i 1930 førte mig rundt i Ruinerne — »en Dag kort efter min Ankomst kom en Araber for at hente mig til en saaret. Da jeg passerede Karthagos Ringmur viste en Flok Børn mig nogle Mønter, som jeg tog imod. Nogle Skridt længere fremme opdagede jeg et lille Stykke Marmor, hvorpaa der stod: Euge — En ung Araber, som havde lagt Mærke til den Interesse, hvormed jeg undersøgte Stykket, sagde: »Interesserer det Dig? Det er Marken fuld af!«

»Jeg køber det hele«, svarede jeg.

Saaledes fik jeg mine første 14 Stykker med Inskription. Vi havde dengang i St. Ludvig et Hjem for forældreløse. Jeg tog Børnene med ud paa den paagældende Mark og lovede dem en Belønning for alle de Stykker, de bragte mig. Jeg fik saaledes 1400 Stykker med Inskription uden at have gjort et eneste Spadestik. Kardinal Lavigerie købte straks hele Terrænet. Der blev foretaget regulære Udgravninger, som førte til Opdagelse af Tusinder af kristne Inskriptioner.

Rivalerne var Udsendinge fra de videnskabelige Selskaber i England, Italien og Tyskland, som med Iver gennemgik og udgravede Ruinerne, berigede deres respektive Landes Samlinger og Musæer. Det lykkedes uden Besvær P. Delattre at faa Araberne til at reservere ham alt, hvad de fandt. Ligeledes fik han Afstøbningerne og Kopierne af Inskriptionerne eller af de mærkværdige Genstande, som man fandt skjult i Husenes Indre, og sommetider endog i Møskeerne.

For at sammenfatte og vurdere P. Delattre's Arbejde og Udgravninger i Karthago kunde man ikke gøre noget bedre end henvende sig til P. Lapeyre, som levede sammen med P. Delattre, og som af sin General-Superior blev forflyttet til Karthago for at blive dennes Efterfølger som Chef for Lavigerie-Museet og for Udgravningerne. P. Lapeyre fortæller:

P. Delattre gravede først paa den saakaldte Juno-Høj, derefter i Byrsa, Doumes og Bordj-Djdid; her opdagede han de allervigtigste Begravelsespladser, som de første Kristne i Karthago havde anlagt.

Det er Løsøret fra disse Grave, som i Mangel af virkelig nøjagtige Tekster er det eneste, som kan give os nogen Idé om den karthagiske Civilisation. I disse Ting ser man den mægtige Indsats, som P. Delattres Arbejder har gjort for Forstaaelsen af Nord-Afrikas Oldtidshistorie. Ham kan vi takke for, at vi ved, at Karthagos første Kunst-

ner søgte deres Inspiration i Ægypten og i Grækenland. Man ser det af de Ting, som ofte i flere Eksemplarer findes i Lavigerie-Museet: Keramiken, som er den af alle Industrier, vi bedst kender, vidner umiskendeligt om ægyptisk og græsk Paavirkning; Guldsmedearbejderne er for det meste i ægyptisk Stil. Blandt de allersmukkeste Udgravninger fra de karthagiske Grave skal vi nævne fire pragtfulde anthropoide Sarkofager, særlig Baal-Præstinden Arisat's, det eneste Eksempel i Verden af karthagisk Kunst; vrængende Masker, korinthiske Vaser fra det 7. og 6. Aarhundrede før Christus, Pottemagerarbejder fra Campanien og Apulien, mange forskellige Slags Lamper, Broncekander, Elfenbensgenstande og Mønter med Grave-ringer eller Skulpturer i det allersmukkeste Arbejde, ægyptiske Glasvarer, o. s. v. o. s. v.

Hvad det romerske Karthago angaar, saa skyldes et meget stort Antal vigtige Udgravninger P. Delattre: de gejstlige Dommeres og Kejserefs Funktionærers Kirke-gaarde; Scorpionus's rige Villa paa Højen mellem St. Monique og Bordj-Djiddid; Genstande, som viser hen til Ceres-Dyrkelsen, og som synes at bevise, at der paa dette Sted maa have ligget et Tempel af denne Gudinde.

Men det er især det kristne Karthago, som han saa at sige har faaet til at genopstaa for vore Øjne, med dets Amfitheater, hvor de Kristne saa ofte blev kastet for de vilde Dyr, og dets endnu smukkere Basilikaer (P. Delattre udgravede 5 af de vistnok 22), hvoraf den ene, den store Basilika, i sin Confessio opbevarede de hellige Legemer af Karthagos mest berømte Martyrer, den h. Perpetua og den h. Felicitas. I denne Basilika prædikede den h. Augustinus mange Gange.

Af de tre Basilikaer, som de Troende i deres Hengivenhed havde indviet til deres allerstørste Biskop, den h. Cyprian, synes det, som om P. Delattre har fundet de to: den, som var lagt tæt ned til Havet, og den, som blev rejst over selve hans Martyrsted.

Det er ogsaa ham, man kan takke for Opdagelsen af Bir-el-Knissias Basilikaen (maaske den h. Agilés's Basilika, som Ferrandus, Diakonen i Karthago, taler om i sin Levnedsskildring af den h. Fulgentius, Biskop af Ruspe), og Damous-el-Karita Basilikaen. Sidstnævnte var et af de vigtigste Monumenter i det kristne Karthago. (Det var i disse Ruiner, at P. Delattre fandt en Statue af en Jomfru fra de første kristne Aarhundreder; han kaldte den »Vor Frue af Karthago«, og P. Lapeyre fortæller, at det var en af hans sidste Glæder, da han hørte, at den h. Ritus-Kongregation havde godkendt en Messe til Ære for »Vor Frue af Karthago«. Han elskede at celebrere sin Messe foran »Vor

Frue af Karthago«s Alter i Karthagos Domkirke, og ved Foden af dette Alter gav Mgr. Lemaitre Tilladelse til, at P. Delattres jordiske Rester blev stedet til Hvile.)

I 250 forskellige Afhandlinger skriver P. Delattre om sine Udgravninger, og mange af dem er blevet gjort til Genstand for Omtale i Videnskabernes Akademi.

Alt imens P. Delattre med Iver viede sig til Karthagos Ruiner, som han holdt saa meget af, og som han elskede at føre sine Gæster rundt i, mens han fortalte om de forskellige Etaper under Udgravningerne og de forsvundne Monumenters Historie, saa var og blev han dog Missio-næren. P. Lapeyre fortæller:

»Tro imod Kardinal Lavigeries Ordre arbejdede han paa at vinde de indfødtes Hjerter igennem sin Barmhjer-tighed. Det lykkedes ham saa godt, at Muselmændene, baade fattige og rige, snart viste ham den allerstørste For-trolighed; skarevis kom de til ham for at bede ham om Tjenester eller Raad, og de regnede ham for deres Fader. Fader var han ogsaa for sine Sognebørn. Som Kapellan og senere som den første Ærkepræst ved St. Louis saa han Sognet i Karthago fødes og vokse. Stor var hans Glæde, da Pave Benedikt XV i 1915 ophøjede Hovedkirken i Rang med en Basilica minor.

Tidens Storme og den franske Catholicisme.

Kardinalstatssekretær Pacellis Lykønskings-Telegram til Ærkebiskoppen af Paris, Kard. Verdier, hvori Pius XI roste den franske Kirkefyrstes »lykkelige Intervention«, der ved sin »indtrængende Appel har banet Vejen for en retfærdig Forstaaelse af de sociale Problemer og for Hjerternes og Aandens Beroligelse« har fortalt den katholske Verden om de franske Biskoppers heldige Initiativ under den sidste Tids voldsomme sociale Rystelser i Frankrig.

Man stod over for en uhyre kompliceret Situation. Levevilkaarene for Arbejderne trænger til en Forbedring, deri er alle enige. Kard. Verdier har nu, d. 5. Juni, udsendt et socialt Opraab, som henviser til Leo XIII og Pius XI's sociale Encyklikaer, der vilde have sparet Verden for mange Rystelser, hvis de var blevet Rettesnor for Udvik-lingen. I den nuværende uheldige Udvikling, som alle er medskyldige i, mindede Kardinalen om Christi Ord: Hvo, som er uden Synd, kaste den første Sten. Hellere skulde alle kaste sig over Arbejdet for Højnelse af de sociale Kaar. »Arbejdsgiverens og Arbejderens, By- og Landbefolkningens, Moralisternes, Præsternes og de troendes Pligt er det resolut at arbejde paa Løsningen af det vanskelige sociale Problem«.

Kardinalen forlangte en Atmosfære af Fred og Brodersind, som de sagkyndige kunde arbejde i; egne og personlige Interesser maatte træde i Baggrunden. Lignende Op- raab rettede de øvrige franske Biskopper til deres Hjord og især til Arbejderne, som opfordredes til at melde sig ind i de katholske Fagforeninger »C. F. T.« (*Confederation Francaise des travailleurs chreliens*) og i Jocisternes Rækker.

De forskellige Appeller talte især om Kommunismens Fare. Saaledes siger Msgr. Dubourg, Biskop af Marseille: »Det er nødvendigt at skelne mellem Kommunisterne og Kommunismen. Kommunismen i hvilken som helst Form er en Lære, der er absolut uforenelig med Katholicismen. Dens Grundsætninger med Hensyn til Familie, Religion og Ejendom er blevet fordømt af Kirken. Den Hellige Fader har lige for nylig og indtrængende mindet derom. Vi maa bekæmpe Kommunismen. Men Kommunisterne er ligesom vi selv Guds Børn: de er vore Brødre, vi elsker dem og vil fri dem ud af Vranglere og det onde.«*)

Der er al Grund til at advare mod Kommunismen, ikke mindst i Frankrig, hvor den truende viser Tænder. Ved Valgene d. 26. April og 3. Maj gik Kommunisterne frem fra 10 til 70 Mandater, foruden 10 uafhængige Kommuniste. Det socialistiske Parti erobrede 49 Pladser og er nu med 145 Deputerede Kammerets største Parti. Til delte mægtige Opsving inden for de radikale Venstrepartier har Sovjetpagten sikkert bidraget ikke saa lidt, idet Venskabs- og Forsvarstraktaten mod Bolschevismen gjorde selve Sovjet lidt mere tiltrækkende og mindre farlig i sløve Øjne. Kommunisterne lagde desuden ogsaa direkte an paa at vinde de franske katholske Arbejdes og Intellektuelles Gunst. Det hændte ikke sjældent, at Kommunisterne under Valget citerede pavelige Encyklikaer, idet de dog tilføjede, at man desværre hørte saare lidt af dem paa katholske Prædikestole. Ved den katholske Ungdoms Fest, som overværedes af mange Kardinaler og Biskopper og ca. 50,000 Jocister, havde Kommunisterne rejst en Triumfbue med Velkomsthilsen. I Fabrikerne kunde Præsterne gaa ind og ud, og de katholske Arbejdere, som for en stor Del ogsaa deltog i Strejkerne, blev behandlet saa hensynsfuldt, at Kommunisterne tav under deres Bordbøn og ikke istemte deres Sange, før den katholske Arbejder havde gjort sit Korstegn. Maaske mener den ene eller anden af de røde Førere det virkelig ærligt, men for det meste er det kun lumsk Taktik, og Piben vilde sikkert faa en anden Lyd, hvis Sovjet virkelig kom til Magten. Frimureren, Socialist-

*) Det hellige Officiums Kongregation har lige sat Tidsskriftet »Terre nouvelle«, som arbejdede paa en Tilnærmelse mellem Kirken og Kommunismen, paa Indeks.

føreren og Jøden Léon Blum er næppe den rigtige til at afværge den sociale Revolution, og i givet Fald vil han sikkert ikke blive Kirkens og Kristendommens Protektor. Saaledes er Situationen i Frankrig for Tiden ikke uden store Farer for Kirken. De store Masser er ikke grebet af den Fornyelse, som gør sig gældende i Overklassen, og naar man læser de Tal, som Pressen for nylig offentliggjorde om de franske Skoler, kan man ane, hvor mange Ruiner den religionsløse Æra efterlader. Af de ca. 80,000 Folkeskoler i Frankrig er nemlig ca. 69,000 Statsskoler, altsaa uden Religionsundervisning, og kun 11,000 konfessionelle katolske, og de 5,2 Millioner Elever, som besøger Skolerne, fordeles saaledes, at der er $4\frac{1}{2}$ Mill. til Statens og kun 900,000 til de katolske Skoler!

Desuagtet vilde det være forkert at hengive sig til en trøstesløs Pessimisme, da det katolske Liv i Frankrig opviser saa mange fortræffelige, opbyggelige og lyse Tegn.

Den danske protestantiske Præst i Paris nævnte forleden i en københavnsk Avis, hvor storslaaet et Arbejde der udførtes af de franske Præster i Paris' Forstæder. At fremme især denne nidkære og opofrende Klerus' Opdragelse er de franske Biskoppers Kongstanke; som de sagde ved sidste Aarskonference i Marts: *»Vi skal vaage over, at den gejstlige Aktion løsriver sig fra alt, som kunde forfalske den i Massernes Øjne, som er allfor tilbøjelige til at tilskrive dem jordiske og timelige Maal, der ikke kan være deres, nemlig Præsternes.«* I Begyndelsen af Juli henledtes igen Opmærksomheden paa Præsternes Stilling til Politik, og Biskopperne indskærpede: *»Gejstligheden maa ikke forsømme sin Borgerpligt, men alligevel omhyggeligt undgaa at slutte sig til politiske Partier. Troende Katholiker skal hele Tiden være betænkt paa, at Kirken og den Katholske Aktion bør staa uden for og over Partierne. Den katolske Aktions Førere skal ikke samtidig være Førere, Repræsentanter og Propagandister for et politisk Parti. Præster, der som gamle Frontkæmpere hører til Ildkorsbevægelsen, behøver ikke at træde ud, men de maa afholde sig fra enhver aktiv Virksomhed.«*

Ogsaa andre Lyspunkter er der! Prof. Dr. Otto Forst de Battaglia skrev forleden i Reichspost: *»Der er intet at mærke (i Frankrig) af den mørke, fanatiske og indskrænkede Antiklerikalisme i det 19. Aarhundrede. At overbeviste Katholiker alle Vegne indtager den første Rang, er en Kendsgerning, der ikke kan benægtes, hvor det kommer an paa Ydelse, Forstand, Karakter og Vilje og ikke paa Penge og Massens Gunst, at der ikke ses ned paa disse udmærkede katolske Mennesker, at den katolske Verdensanskuelse ogsaa tages alvorlig af Modstanderne og behandles med tilbørlig Agtelse.«* Denne katolske Elite arbejder paa at vinde

Samfundet igen for Christus og det hverken med eller imod Staten, man bruger Skrift og Tale, Oplysning og et eksemplarisk katholsk Liv, der bygges op bl. a. paa Exercitier, Sakramenternes hyppige Modtagelse etc. Man har en mægtig Ungdomsorganisation, som virkelig arbejder. Man ejer en katholsk Presse, som delvis er den verdslige Presse jævnbyrdig og stadig gør Fremskridt, som det blev fastslaaet paa »La bonne presse«s Kongres i Rom og paa Presseudstillingen. En hel Del Tidsskrifter, som ikke er direkte katholske, ledes og redigeres dog af positive Katholiker, f. Eks. »Revue des deux mondes«, »Revue hebdomadaire« og »Revue universelle«, og det samme Forhold findes hos førende Dagblade saasom »Figaro« og »Écho de Paris«. Ligesom i sin Tid det tyske Blad »Die junge Front«, inden Forbudet, udviklede sig til et stort Ugeblad, saaledes ogsaa med Dominikanernes »Sept«, som har taget et vældigt Op-sving i Løbet af de to sidste Aar. —z.

Hos Bibelforskeren.

I 1930 maatte jeg søge Kur ved et stort bayersk Bad. Da Søstrenes Hus allerede var fuldt besat, anbefalede man mig for nogle Dage at søge Kvarter hos en katholsk Familie. Venlige, rare Mennesker, hvor jeg ellers havde det udmærket. Kun viste det sig allerede den anden Aften, at Moderen og Datleren var blevet smittet af Bibelforskningens Ideer. Dette gav Anledning til en temmelig skarp Ordduel.

»Maaske vil Pastoren være saa venlig i Aften at spise allerede Kl. 6½. Jeg skal til et Møde,« sagde Værtinden.

»Ej, ej, til et Møde? Tør man spørge, hvad det er for et?« Nølende kom Svaret: »Ja, vi har Bibeltimer i Aften.« — »Hvad bestiller De dog dér som »god Katholik« (saaledes havde hun lige i Forvejen betegnet sig selv)?« — »Jo, jeg er blevet inviteret, og jeg befinder mig saa godt dér. Vi har jo ingen Bibel og ingen Bibeltimer, hvor man kan høre noget om Tidens Spørgsmaal.« — »Saa-aa, ingen Bibel? Jeg kan nævne Dem en hel Række billige katholske Udgaver af det nye Testamente — og ingen Bibeltimer? Saa skulde De engang komme til mit Hjemsted og Søndag Eftermiddag høre mine Bibeltimer i den kristne Lære. De vilde forbavs over at se, hvorledes mine Skolebørn selv kan slaa ethvert Bibelsted op, for saa bagefter at høre Forklaringen. Deres Kapellan her holder jo ogsaa Bibeltimer, det hørte jeg under et Besøg i Præstegaarden.«

»Kapellauen har for ganske nylig holdt en Prædiken

om Helvedet. Men der kan ikke findes et evigt Helvede. Det har Bibelforskere bevist.«

»Naa, saa har de vel en helt ny Bibel? I den Bibel, som igennem 1900 Aar er blevet æret som Guds Ord, staar udtrykkeligt om den evige Pine, den evige, uudslykkelige Ild, og Ormen, som ikke dør.« (Matth. 25; Mark. 9 . . .)

»Disse Steder vil man udlægge for os i Aften eller næste Gang.« — »Udlægge, nej, man vil omlægge dem, udslette dem, saaledes som man fordrejer saa mange andre Steder, trækker dem ud som Gummi og river dem ud af deres Sammenhæng. Ingen har nogen Sinde i den Grad misbrugt Biblen som netop »Bibelforskerne.« — »Hvem skal vi da holde os til ved Bibelforskningen?« — »Frelseren siger det udtrykkeligt: »Den, der hører eder, hører mig, den, der foragter eder, foragter mig.« Kirken har Sandhedens Aand, som i Evighed bliver hos den (Johs. 14). Hos denne Kirke bliver Christus indtil Verdens Ende. Og De, De er en frafalden, hvis De holder Dem til saadanne Forsamlinger i Stedet for at holde Dem til Deres Kirke.«

»Men, Hr. Pastor, De vil da ikke benægte, at Bibelforskerne udfolder en beundringsværdig Iver for igennem Biblen at føre Menneskene tilbage til Gud.« — »At de udfolder stor Iver, benægter jeg ikke. Men at de igennem Biblen fører Menneskene tilbage til Gud, benægter jeg ubetinget. Netop derfor er de saa farlige, fordi de under Forgivende af ivrig Bibelforskning og trofast Bibeltro rækker ved Kristentro.« — »Nej, ved De nu hvad, Hr. Pastor, det har jeg virkelig endnu ikke mærket noget som helst til. Bibeltimerne er altid meget opbyggende og opløftende.« — »Ja, ja, vent De nu bare. De farlige Piller drysser man over med Sukker. Jeg siger Dem det klart og tydeligt: Bibelforskerne benægter den hellige Trefoldighed, Christi Guddom, Sjælens Udødelighed. Deres Flyveblade, som udbredes blandt Millioner, vrimler med Bagtalelser mod Kirken, Pavedømmet, Sakramenterne, Helgendyrkelsen. Det er de rigtige Ulve i Faarepelsen, og Katholiker er somme Tider saa taabelige at løbe lige ind i disse Ulves Huler.«

»Hr. Pastor, De gør mig jo helt uhyggelig ved Sagen. Russell, Bibelforskningens Stifter, var dog en ædel Karakter, en Menneskehedens Velgører.«

»Russell var grebet af en mægtig Iver. Deri skulde han være et Forbillede for os Katholiker. Rundt regnet har han holdt 30,000 Prædikener og udbredt mere end 50,000 Bogsider om sine religiøse Ideer, og paa en Maaned har han ofte dikteret mere end 1000 Breve. Men hans mægtige Arbejde virkede ikke fremmende for Kristendommen, men derimod ødelæggende, ikke opbyggende men derimod nedbrydende. Et alvorligt Fald medførte en Nerverlidelse, som

gav sig Udslag i en vanvittig Selvoervurdering. Uden Kendskab til Theologi og Filosofi har han fyldt sine Skrifter med haandgribelige Fejltagelser. Og hans Efterfølgere? Det er gennem Processer bevist, at disse Sekter faar store Summer fra kristenfyndtlige Organisationer til Fremme af deres Formaal. Jeg siger det aller engang, det er retsligt bevist. For enhver Kristen har denne Bevægelse hermed faaet Dødsstødet. Altsaa, Fru L., gaar De til dette Møde i Aften eller ej?»

»Herr Pastor, jeg er ganske maalløs. Jeg vil tænke over det.«

Jeg takkede Gud, at han havde givet mig denne Lejlighed til at finde et forvildet Faar. Jeg bad for hende og lod i Dagens Løb mange Ord falde om det »tusindaarige Rige«.

Om Aftenen gik hun ikke.

Hun bragte mig selv min Aftensmad. Vi fik Æg med Tomat. Jeg syntes, at Tomaterne var lovligt stærkt krydrede, og sagde venligt: »Fru L., har Tomaterne ikke faaet lidt rigelig Salt og Peber?« Hun svarede smilende: »Netop som Deres Tale i Dag om Bibelforskningen.« Men jeg brummede eftertænksomt: Peber og Salt, bevares, somme Tider er det en helsebringende Kur. *Johs. Engel.*

Nye Bøger.

Hvad Øm Kloster brugte sin Rigdom til.

Dr. Kr. *Isagers* Undersøgelser af Øm Klosters gamle Kirkegaard — af hele Begravelsespladsen, der tjente Klosteret i Tiden 1172—1560, er kun $\frac{1}{16}$ afdækket — har cand. mag. *Niels Hansen* før omtalt i »Nordisk Ugeblad« (14. Juni 1936). Nu kan vi henvise alle interesserede — alle danske Katholiker burde findes blandt dem — til Doktorens Bog »*Skeletfundene ved Øm Kloster*« (Kbhvn., Levin & Munksgaard 1936. 167 S., mange Illustr., Kr. 8.—). Dette Kloster maa have haft en ganske fremragende kirurgisk og medicinsk Klinik, hvor mange forskellige Former for Sygdomme behandlede, ofte med forbavsende gode Resultater. Den nøgterne videnskabelige Skildring er især i den danske Reformations Aar et saare oplysende og aktuelt Forsvar for Klostrene. Naar man f. Eks. læser, at Øm Kloster havde to Gæstehjem og to Sygehuse, at det havde Forpligtelse til at tage imod baade Kongens og Bispens Gæster (Dronning Margrethe kom engang med 1000 Ryttere foruden tilhørende Fodfolk og Løbere, Riddere og Klerker og blev der i to Dage), endvidere at Klostrene var forpligtet til daglig at optage vejfarende, syge og nødlidende, da tager

Bebrejdelserne mod middelalderlige Klostres Rigdomme sig temmelig naive ud. Læsningen af denne Bog kan kun øge Respekten for de gamle Munke og deres Præstationer, og naar Dr. Isager maa bekende, at han helt og holdent blev indfanget af sit Emne, saa vil hver Læser snart kunne sige det samme.

—z.

Tragedien om Kongernes Konge.

»Politiken« sendte sin Korrespondent i saa god Tid til Abessinien, at han naaede at faa hele »Krigen« med fra dens haabløse Begyndelse til dens bitre Ende, og det samlede Resultat findes i *Sven Tillge Rasmussen: Abessinten i Krig* (Hagerup, 1936, 176 S.). Det er Eventyret om den unge Mand, der drog ud i Verden for at lære at gyse, i moderne Klædebon. Rejsens Strabadser i sumpede Egne og uvejsomme Bjerghøjder gør intet Indtryk paa ham. Kold og nøgtern som den ægte Journalist af i Dag skildrer han Kejserens fortvivlede Forsøg paa at bringe sine vilde Folk ind under civiliserede Forhold og hans latterlige Tyrkertro paa, at Løfter og Traktater fra hvide Mænd er til at bygge paa. Der er ingen Tvivl om, at denne Bog giver et vægtigt Bidrag til Forstaaelsen af det Land og Folk, som i det sidste Aar har holdt hele Verdens Interesse fangen.

H. S.

Hitlers religiøse Indstilling.

En meget udbredt og interessant Bog om den tyske Diktator er *Konrad Heidens »Adolf Hitler, das Zeitalter der Verantwortungslosigkeit«* (Zürich, Europa Verlag 1936, 450 S., Fr. 6). Ud fra Bøger, Taler, Aviser, Handlinger og et meget grundigt Kendskab til kendte og skjulte Kilder søger Forf. at give os et kritisk Billede af den Mand, der griber saa dybt ind i Samtidens Udvikling i og uden for Tyskland. Maaske skærer den kritiske Kniv somme Tider for dybt, maaske er Forf.s Sympathi for enkelte af de forfulgte for ensidig: der findes og fandtes ogsaa andre end Jøder og Kommuniste, det gik ud over! Men en Fylde af biografiske Smaatræk og Kendsgerninger, den psykologisk forstaaende Undersøgelse af Karakteren og nøgterne Vurdering af Personligheden, fri for al Mystik og Legendedannelse gør, at man ikke lægger Bogen fra sig uden værdifuld Forøgelse af sin Viden om Nazismen og dens Førere. Os interesserer især, hvad Heiden mener om Hitlers Stilling til Religion: »Hvis en Skriftefader engang kunde faa fat i denne Adolf Hitlers dybeste Samvillighed og spørge ham, hvem der havde budt ham, det skrøbelige Kar, at gaa paa denne stejle Vej, vilde han uden Tøven svare: den Atmægtige. Han tror paa det guddommelige, dog sikkert ikke paa Kirkens Gud. Han holder sig borte fra Gudstjenester. Nyhedenskabels Pro-

tektion fra de tyske Myndigheders Side, Rosenbergs kulturelle Indflydelse, Kirkens Trængsler, gaar sikkert tilbage til ham.«
Om Rosenberg mener Forf.: »Hans Kamp mod Kristendommen repræsenterer Partiets officielle Politik.« J.

For flittige Kvindehænder.

Til Paramentforeninger, Missionskredse, Kvindekongregationer, til dem, der vil forære en Kirke eller en Præst Alter- eller Messeklæder, anbefaler vi *Noel Macdonald Wilbys Bog »How to make vestments«* (London, Burns, Oates & Washbourne, 1936, 82 S., 2 s. 6 d.). Fromt og dygtigt Kvindesind har her skrevet en lille Haandbog for katholske Paramentsyrsker, der vil fremstille enkle, jævne Messehagler, Stolaer, Alber etc. Kort og praktisk beskrives hvert præsteligt Klædningsstykke, dets Tilskæring, Materiale, Syning, og en Del Skitser giver udmærkede Mønstre, ligesom der siges, hvor man kan bestille færdige Mønstre. Denne Vejledning hjælper maaske ikke til at lave de store, kunstfærdige Paramenter, som henrundne Tidens Kvinder, ofte af ædleste Byrd, skænkede Kirkerne, men der gives jo mange Kirker, Altre, Tabernakler hjemme og ude, som endnu mangler det vigtigste og nødvendigste, og flinke Hænder kunde raade Bod derpaa selv uden større Forudsætninger. Vi henviser i denne Sammenhæng ogsaa til et nyt tysk Tidsskrift »*Kirchliche Textilkunst*« (Freiburg i. Br., Christophorusverlag, 1936, RM. 6 pr. Aargang), som udgives af »*Verband Deutscher Paramentenvereine*« og har sat sig det Maal ved Modeller, Artikler og praktisk Vejledning at fremme helt moderne kirkelig Vævekunst. —z.

Fra Hovedstad og Provins.

St. Ansgars Fond.

St. Knuds Mindefest har bragt os nogle kærkomne Bidrag, som vi takker for og haaber vil efterfølges af andre.

Mange Bække smaa gøre en stor Aa . . .	Kr.	13,50
For et større Blad. Tove M.	»	5,00
Kortenes Overskud	»	43,52
	Kr.	62,02
Tidligere indkommet	»	3431,00
I alt	<u>Kr.</u>	<u>3493,02</u>

To Billeder fra Odense.

Fra St. Knuds Mindefest i Odense bringer vi endnu ovenstaaende Billeder. Paa det ene ses Digteren Johannes Jørgensen uden for Fyens Forum lige efter Festmødets Slutning. Det andet Billede viser Danmarks yngste katholske Ordensfolk, St. Lioba Søstrene fra Sønderborg, der

naaede at komme med til Festen, efter at de først kort i Forvejen var kommet til Danmark. Søsteren til venstre er Gertrud Ballin, nu Søster M. Birgitte.

Fra den vide Verden.

En meget vigtig Afgørelse i Østen.

Propagandakongregationen har lige offentliggjort to Skrivelser, som indeholder Beslutninger, der er af historisk Interesse for den katholske Kirke i Østen. Visse Ceremonier, som i Kina finder Sted til Ære for Konfucius, den kinesiske Tros- Morals- og Stats-Læres Stifter, og i Japan til Ære for Jinja, gælder samtidig som nationale Ceremonier, som ingen indfødt kan holde sig borte fra uden at krænke den nationale Pligt. Da det oprindeligt drejede sig om rent religiøse Ceremonier, kom de kinesiske og japanske Katholiker, som maatte deltage i dem, i Konflikt med deres Samvittighed. Den Erklæring fra begge Regeringerne om, at disse Ceremonier ikke længere skulde gælde som religiøse, men som rent patriotiske, gjorde Problemet endnu vanskeligere. Biskopperne i Manschukuo indkaldte saa forrige Aar til et Møde for indgaaende at beskæftige sig med dette Spørgsmaal. Resultaterne og Beslutningerne indsendte de saa til Propagandakongregationen, der nu bestemmer, at de kinesiske og japanske Katholiker maa deltage i visse Stats- og patriotiske Ceremonier, som bliver afholdt til Ære for Konfucius, henholdsvis Jinja. Bl. a. tillades det ogsaa, at Billedet af Konfucius bliver ophængt i Missions-skolerne, naar Myndighederne fordrer det. Men det er ikke tilladt at sætte et Alter med Lys og Røgelse op foran Billedet, da disse Ceremonier har en alt for religiøs Karakter.

Den hellige Fader har bifaldet, at Problemet løses paa denne Maade.

Chesterton om Skilsmisse.

En Amerikaner fortæller i en amerikansk Avis om sit Møde med den for nylig afdøde Forfatter G. K. Chesterton. Ved denne Lejlighed spurgte han ham, hvad han tænkte om Problemet Skilsmisse. Chesterton svarede: »*Jeg er Katholik, altsaa eksisterer dette Problem ikke for mig Hvis jeg ikke var Katholik, saa vilde jeg blive det alene paa Grund af Skilsmisseproblemet. Saaledes som det bliver behandlet nu til Dags, betyder det en Fare for hele Verdens sociale Struktur. Se dog engang paa Ægteskabet som en Kontrakt, simpelt hen en Kontrakt. Hvis man kunde bryde en Handelskontrakt lige saa let som en Ægteskabskontrakt, saa vilde Handelsverdenen meget snart blive til Kaos.*«

Rædsler i Spanien.

Borgerkrigen i det ulykkelige Spanien gaar sin Gang, og det er endnu ikke til at forudse, hvilket Udfald den vil faa. Men saa meget kan der allerede nu siges, at Kirken og dens Mænd lider usigeligt under de blodige Rædsler. Talløse Kirker er gaaet op i Luer, og Præster og Ordensfolk er blevet dræbt, ofte paa den mest bestialske Maade. I en af de Kirker, som blev stukket i Brand, blev ifølge en Meddelelse fra Paris en Præst brændt levende. I et Kloster, som man stormede, blev Munkene massakrerede; en Munks afhuggede Hoved blev endog under Jubelhyl baaret gennem Gaderne. I Barcelona stak Anarkisterne Ild paa St. Annæ Kirke, efter at de havde knust en Kristusstatue og opført Danse paa Altrene. Naar man saa læser, at alle disse grufulde Skændselsgerninger udføres af Regeringens Tilhængere, uden at denne kan eller vil gribe ind, naar man hører, at denne Regerings Politibetjente udførte det dyriske Mord paa S. Coteló, kan man kun nære det Ønske, at en saadan Regering hurtigst muligt maa forsvinde.

Biskop v. Galens Tale.

Den store Takkeprocession i Münster, som hver Juli samler Tusinder af troende, oplevede i Aar en af den modige Biskop Grev v. Galens store Taler. Regeringen havde forbudt Embedsmændene at deltage i Processionen, og for at umuliggøre Mængdens Hyldest til Biskoppen, havde Politiet afspærret Domkirkepladsen med Tove. Grev v. Galen udtalte bl. a.: »Hvis nogen tror ved ydre Magt, ved Strikke eller Politiforholdsregler at kunne skille jer fra mig eller mig fra jer« (langvarige Tilraab) — »jeg takker jer for, at I ved jeres Tilraab bekræfter dette over for mig! — Hvis nogen tror ved ydre Magt at kunne skille os fra hinanden, saa tager de højlig fejll!« — En Religionsstatistik over

Berlins Befolkning viser efter den sidste Folketælling, at mere end 3 Millioner Berlinere er Protestanter, henved 440,000 tilhører den romersk-katholske Kirke, omkring 22,000 andre Religionssamfund, og henved 160,000 er Jøder. Mere end 600,000 bekender sig ikke til noget Religionssamfund.

»G. K.s Weekly«,

afdøde G. K. Chestertons bekendte Ugeblad, vil blive fortsat af hans bedste Ven og mest trofaste Medarbejder, Historikeren og Forfatteren Hilaire Belloc.

De »Tyske Kristne«s Omvendelse.

Rigsledelsen inden for de »Tyske Kristne«, de protestantiske Nationalsocialisters Organisation, af hvis Kreds Rigsbiskop Müller er udgaaet, og hvorfra den religiøse Forvirring inden for den evangeliske Lejr oprindelig udgik, offentliggør en Bekendtgørelse i syv Punkter, hvori den erklærer, at de fra nu af positivt antager det gamle Testamente, at de ubetinget holder fast ved den reformatoriske Bekendelse, og at de lige saa bestemt tilbageviser alle mythiske Elementer, som fra visse Sider er blevet indført i Protestantismen som Bestræbelser for at skabe en national Kirke. Det tyske Folks Deling i to Hovedkonfessioner maa tages som en historisk Kendsgerning. En Forening af disse to Konfessioner vilde være en Uting. Det Kirkeudvalg, som staar paa Bekenderkirkens Side, har billiget denne de tyske Kristnes nye These. Formanden, Zöllner, har sammen med de tyske Kristnes tidligere Fører, Rehm, afgivet en Erklæring, hvori det fastslaas, at man fra nu af ikke længere kan tale om, at de tyske Kristne forfægter en Vranglære, men at de tværtimod har fundet tilbage til den ægte evangeliske Kristendom.

Ordensfolk og Klosterskoler.

Henved 30 Ordensfolk er atter blevet løsladt. Deres Løsladelse er foregaaet i al Stilhed. Rigspropagandaministeriet har udtrykkeligt forbudt Pressen at offentliggøre Løsladelsen, ja, Gestapo har oven i Købet foreskrevet mange af Ofrene for deres Vilkaarlighedsjustits deres fremtidige Opholdssted. Mange maa, skønt løsladt uden Proces og uskyldige, ikke vende tilbage til deres tidligere Virkekreds.

De bayerske Biskopper har udsendt et Hyrdebrev, som trods Regeringens Forbud blev oplæst fra alle Prædikestole. Biskopperne siger bl. a.:

»Det katholske Folk har for nylig gennem Dagspressen med største Bestyrtelse erfaret: Alle Klosterlærere skal fjernes fra vore offentlige Folkeskoler i By og Land, og allerede i de nærmeste Maaneder skal man begynde med at erstatte 600 Klosterlærekræfter. Resten skal erstattes i

Løbet af 3 Aar. Vi kan næppe tro, at man i det nye Folkefællesskabs Tegn vil udstede en saa haard og knugende Undtagelseslov mod tyske Kvinder i Ordensdragt. Ordenssøstrene har i 100 Aar virket saa velsignelsesrigt og med saa gode Resultater i vore Skoler, at de overalt har vundet sig Børnenes Hjerter, Forældrenes Tillid, hele Folkets Højagtelse og Statens Anerkendelse.

I Statsskoleopsynsmyndighedernes Arkiver ligger Hundreder af embedsmæssige Bevisprotokoller fra gammel og nyere Tid, som aflægger et uomstødeligt Vidnesbyrd om, at Klosterskolerne, hvad Undervisning og Opdragelse angaar, hører til de bedste Skoler i Landet.« — Det vil næppe hindre de brune Magthavere i at udrydde dem alligevel.

En Rektors Bekendermod.

Rektor for Nationaluniversitetet i Byen Meksiko, Don Luis Chico Goerne, har givet et efterfølgelsesværdigt Eksempel paa Uforfærdethed: Ved et Studentermøde erklærede han offentligt: »Jeg er Katholik! Der findes Katholiker, som ikke har Mod til at gøre denne Bekendelse. Jeg har det, og jeg gentager: Jeg er Katholik.« Øreløvende Bifald afbrød ham. Da det havde lagt sig, fortsatte han: »Jeg erklærer, at jeg er Katholik, det vil sige, min Lære er Kærlighedens Lære, det er Christi Lære! Nu spørger jeg Dem, Studenter, skal jeg nedlægge mit Embede?« Et rungende Nej var Svaret. Med et Stemmemajoritet af 40:20 modtog Rektoren et Tillidsvotum fra Universitetsraadet.

BREVKASSE

St. Knuds Mindefest.

Hr. Redaktør!

I Anledning af, at Hr. Direktør Henning-Jensen ved Festmødet i Fyns Forum den 12. Juli, ifølge Ugebladets Referat, skal have udtalt, at Statsradiofonien som sædvanlig manglede Aktualitetssans, ellers var Mødet blevet transmitteret, tillader Katholsk Radioklub sig at anmode om at faa følgende Berigtigelse optaget:

Grunden til, at Festmødet ikke blev transmitteret skyldes hverken Statsradiofoniens manglende Aktualitetssans eller Katholsk Radioklubs Mangel paa Initiativ, men ene den Omstændighed, at Festkomiteen, efter først at have henvendt sig til Klubben med Anmodning om at gennemføre Transmissionen, i Slutningen af April Maaned skriftligt meddelte, at den paatænkte Transmission var opgivet. Som Følge heraf besluttede Klubben paa anden Maade at markere Dagen i Radioen, og en Udsendelse af gammel Kirkenusik med Tekster fra det gamle St. Knuds Offi-

Kirkelig Kalender.

August.

2. S. 9. Sønd. e. Pintse.
3. M. Genfindelsen af Stephans Relikvier.
4. Ti. Dominicus.
5. O. Maria i Sne.
6. T. Christi Forklarelse.
7. F. Cajetan.
8. L. Cyriacus, Largus og Smaragdus. Vig. til Laurentius.

August.

9. S. 10. Sønd. e. Pintse.
10. M. Laurentius.
11. Ti. Tiburtius og Susanna.
12. O. Clara.
13. T. Hippolyt og Cassian.
14. F. Vigilie.
15. L. MARIAS OPTAGELSE.

August.

Ugens Messebønner.

2. S. 9. Søndag e. Pintse (684—519); 2. Sæt Bønner: Alfons Maria Liguori (1026—849), 3. Sæt Bønner: Stephan (9)—(9)).
3. M. † Genfindelsen af Stephans Relikvier (1029—852); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
4. Ti. Dominicus (1029—852).
5. O. Maria i Sne (1030—853).
6. T. Vor Herres Jesu Christi Forklarelse (1030—854); 2. Xystus, Felicissimus og Agapitus.
7. F. Cajetan (1033—857); 2. Donat.
8. L. Vigilie til Laurentius (1036—859); 2. Cyriacus, Largus og Smaragdus (1035—858); 3. Gudsmoder ([90]—[94]). — Eller: Festen (1034—858); 2. Vigilien (1037—859), 3. Gudsmoder. Slutningsev.: Vigiliens ([10]—[10]).

M.-K. Rosenkranskirken. »Stella maris« F.-K. Søndag d. 2. August Kl. 8. — **Jesu Hjerter K.** »f. Mænd« F.-K.: Søndag den 2. August Kl. 8^{1/2}.

Tak. For de mange Lykønskninger, Blomster og Gaver, der kom ti Aar for tidligt, takker jeg hjerteligst, især for Bidragene til en ny mere up to date Messebog og til andre nødvendige Nyanskaffelser til Kirken.

Kbhv. 40 Aars Dagen for min Præstevielse.

Fr. Ronge, Sognepræst.

I et Lægehjem i Odense kan en ikke for **ung Dame eller Sygeplejerske**, faa en Stilling fra 1. Oktober eller 1. November. Vedkommende maa være villig til foruden at hjælpe i Konsultationstiden, ogsaa at hjælpe lidt med i Huset. Der holdes Kokke-Enepige. Svar bedes sendt til Ugebladets Redaktion.

cium blev foreslaaet Statsradiofonien og med Glæde accepteret af denne. I øvrigt var denne Udsendelse bekendtgjort i samtlige Radioprogrammer med Angivelse af den særlige Anledning.

For en Fuldstændigheds Skyld skal tilføjes, at der ikke kan lægges Hr. Direktør Henning-Jensen noget til Last, da han umuligt kunde vide noget om Sagens rette Sammenhæng.

Ærbødigst

Katholsk Radioklub.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN), Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 30. Juli.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 32.

Søndag den 9. August

1936

INDHOLD: Passio sancti Laurentii. — Hjælp den danske Mission! — Pavens Rundskrivelse »Vigilanti cura« om Filmtheatrene. — Fra Bispemødet i København. — Amerikas Katholiker under Valgene. — Hvad Vatikanet hører fra Spanien. — Fra Presseudstillingen i Rom. — Er Manden Kvinden overlegen? — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalendar. — Ugens Messebønner.

Passio sancti Laurentii.

(En Homili af Pave Leo den Store; 440—461.)

Med rasende Had, højtelskede i Herren, med rasende Had stræbte de hedenske Myndigheder at øde Christi udvalgte Lemmer — og dette deres Had var med velberaad Hu fortrinsvis rettet mod hine, hvem den gejstlige Værdighed vidstes at være forundt. Opfyldte af dette Had lod de gudløse Forfølgere da ogsaa Laurentius gribe, vel vidende, at han ikke blot var en Altrets Tjener, men ogsaa Fordeler af Kirkens Forraad til de fattige. Med snedig List lovede de sig selv et dobbelt Bytte ved denne Fængsling, eftersom de haabede at faa ham til at forraade Kirkens Forraad og Formue og saaledes samtidig faa ham til at fornægte sin Troskabsed til sin Herre og Frelser.

Væbnede med Begærligheds og Falskheds fule Vaaben kaster de sig over deres Offer og kræver af Alterbordets kyske Tjener, at han skal udlevere dem Kirkens Forraad og Formue. Men Laurentius har alt forinden med rund og

gavmild Haand uddelt alt til de fattiges talløse, men hellige Skare, at de kunde fødes og klædes. Med frejdig Hu lader han sine Bødler forstaa dette og forklarer, at han paa værdig Vis har værnet Kirkens Goder mod Vanhelligelse ved at lade dem komme de fattige og trængende til Gode.

Dirrende af Vrede over at være fravristede deres attraaede Rov og opflammede af Had mod Kristendommen, der tillod en saadan Anvendelse af denne Verdens Goder, søgte de dernæst at fravriste Laurentius hans dyreste Skat, eftersom de ikke mægtede at berøve ham andet. Med Haan og haarde Ord byder de ham at fornægte Christus og søger at kue og knække hans modige Standhaftighed med Magtbryndens grusomste Midler. Men alt er forgæves! Dog, deres Grusomhed er ingenlunde tilfredsstillet; og da alt andet er prøvet, strækker de til sidst hans martrede og forpinte Legeme ud paa en gloende Jernrist og byder, at han langsomt skal brændes til Døde paa denne. Og for at gøre Pinen længere og stærkere lader de nu og da Laurentii Legeme vendes og drejes paa Risten over de gloende Kul.

Men trods alt mægter du ikke at sejre, o raffinerede Grusomhed! Thi vel gaar Legemet til Grunde under dine Pinslers Mængde og Styrke, men Laurentii Sjæl stiger op mod de himmelske Høje, og omsonst brænder dit Baal med dets Glød og Brand. Stærkere var hans flammende Kærlighed til Christus end dit af glødende Had antændte Baals Flammer og Glød. Heftigere luede Laurentii Kærligheds Ild til Christus, heftigere end dit Marterbaals brændende Luer. Med dit Had, o Forfølger, forfulgte du Guds Martyr, med dit Had forfulgte du ham og var saaledes med egen Haand med til at forøge hans Herlighed i Himlen. Ja selv Pinslernes Marterredskab blev mod din Vilje til en Sejrens Ærestrone for Guds Tjener Laurentius.

Derfor ville vi alle, Højtelskede i Herren, derfor ville vi alle frydes og glædes paa Dagen i Dag formedelst Laurentii dyre Død og takke Gud Herren i det høje, Han som leder sine Helgen ad sin Visdoms Veje og i hine har skænket os alle et mangefold virksomt Værn og velsignet Eksempel. Og vel har Han ved hines Liv og Død herliggjort sit Navn i den vide Verden; men fra Solens Opgang til dens Nedgang har ingen af hine forlenet Hans Navn med

saa gylden en Glans og en Skønhed saa skær som Laurentius. Og Roma har vundet ved ham et Ry, som ej staar tilbage for hin Berømmelse, Jerusalem vandt ved St. Stefan. Amen.

P. A.

Hjælp den danske Mission!

Jeg anbefaler ganske særligt dette Opraab.

København, d. 29. Juli 1936.

† **Jos. Brems**

Ap. Vikar.

Naar det danske Vikariat Søndag d. 16. August offentligt og højtideligt fejrer Festen for Marias Optagelse i Himmelen, vil der i alle Kirker og Kapeller blive optaget Kollekt til Fordel for de mest trængende kirkelige Institutioner i Vikariatet, den saakaldte Ansgarius-Bonifacius-Kollekt.

Af en af Talerne ved St. Knuds-Festen i Odense blev det fremhævet, at Kirken omend den ikke er af denne Verden saa dog i allerhøjeste Grad er i denne Verden, og at den derfor behøver timelige Hjælpemidler, ogsaa Penge ganske direkte, om den skal kunne udøve sit Apostolat. Ugebladet vil med disse Linier gerne endnu engang understrege dette for sine Læsere og gøre det netop med Henblik paa den forestaaende Kollekt. Øjeblikkets Valutapolitik i flere af de Lande, hvorfra vor Mission plejer at modtage økonomisk Hjælp, har gjort Situationen vanskeligere for Vikariatet, end den vel nogen Sinde tidligere har været. Vi maa klare os selv og det endda paa et Tidspunkt, hvor nye store Opgaver er forestaaende som Kirkebygning paa Amager, Opførelse af en dansk Skole i Haderslev, Opførelse af Kirke, Skole og Præstegaard i Sønderborg. Genoptagelse af Missionen paa Langeland — for blot at nævne noget.

Lad os derfor med Henblik paa disse Omstændigheder huske Søndag den 16. August at bringe en saa stor Gave med til Kirken, som det overhovedet er muligt for os at afse, saa denne Indsamling kan give et større Resultat end nogen af de tidligere. Gud, som i al Ting ser paa vor gode Vilje, vil gengælde enhver glad Giver. I Øjeblikket,

hvor Millioner af vore katholske Medkristne forfølges og mange af dem maa bringe Livet som Offer for deres Tro, maa vi, som lever i Frihed og Fred, ikke kvie os ved at bringe et Offer af det, som kun er os betroet til god Forvaltning. Vi bør som Kristne, der virkelig er gennemtrængte af katholsk kristent Offersind og Offervilje, give i Glæde og Taknemmelighed over saadan at tage Del i det Kirkens Apostolat, som aldrig hører op. Kirken skal stadig videre ud, flere og flere Sjæle skal vindes. Gud har ikke nok før alle er frelste. Saa bør vi heller ikke slaa os til Ro med mindrel!

Pavens Rundskrivelse „Vigilanti cura“ om Filmstheatrene.

Til de Forenede Staters ærværdige Ærkebiskopper og Biskopper samt alle andre Overhyrder, der har Fred og Forbindelse med den Apostoliske Stol.

Pius XI sender Hilsen og den apostoliske Velsignelse til sine ærværdige Medbrødre.

Med vaagent Øje, saaledes som det apostoliske Embede kræver det af Os, følger Vi ethvert rosværdigt Foretagende, hvortil Biskopperne og hele det kristne Folk giver det første Stød. Det var derfor den største Glæde for Os at blive underrettet om de gode Resultater, der allerede er opnaaet, og de Fordele, der yderligere kan ventes som Frugt af den fremskuende Foranstaltning, som I for over to Aar siden har truffet, og hvis Gennemførelse I ganske særligt har lagt i Hænderne paa »Sømmelighedsligaen«, som skulde aabne et helligt Korstog og tage Kampen op mod Filmkunstens moralske Forfald og Misbrug.

Denne Underretning giver Os den gunstige Lejlighed, som Vi længe har ventet paa, til vidtløftigere at udtale Os om dette Emne, der staar i nøjeste Forbindelse med hele Kristenhedens Moral og Religion. Men først vil Vi ønske eder til Lykke med det dygtige Arbejde i Kirkens Tjeneste, som den nævnte Liga under eders Ledelse og efter eders Avisninger har faaet udført, bistaaget som den var af de troendes energiske Hjælp. Vi takker saa meget desto hellere, jo større de Bekymringer var, hvormed Vi hele Tiden maatte iagttage denne Kunstens og Filmsindustriens

Fremgang — det var rigtignok »store Skridt ved Siden af Vejen« — der havde til Følge, at Alverden i levende Billeder kunde se Fejl, Synder og Forbrydelser.

FØRSTE DEL: HISTORISK OVERSIGT.

1. Pavens tidligere Direktiver.

Saa ofte der frembød sig en passende Lejlighed dertil, ansaa Vi det for en af de Pligter, Vort høje Embede paa-lægger Os, ikke blot at opfordre Biskopper og andre gejstlige, men overhovedet alle rettænkende og velmenende Mænd og Kvinder til med stor Opmærksomhed at beskæftige sig med dette alvorlige Problem.

Allerede i Vor Rundskrivelse »*Divini illius Magistriæ*« om Ungdommens Opdragelse udtalte Vi Vor Beklagelse over, at »den Slags virkningsfulde Publikationsmidler (d. v. s. Filmen), som kunde være til megen Gavn for Undervisning og Opdragelse, hvis de brugtes paa den rette Maade og efter sunde Principper, desværre ofte tjener til at ægge lave og syndige Drifter og tilfredsstillende ublu Vindesyge.« (A. Ap. Sed. 1930. Nord. Ugebl. 1930, S. 415.)

Endvidere gav Vi Direktiver i August Maaned 1934, da Vi modtog en Deputation fra det Internationale Samfund for Filmspressen, idet Vi holdt en Tale om Filmstheatrenes stigende Betydning i vore Dage og deres tiltagende Indflydelse, baade hvor det gælder om at vinde Menneskene for det gode og for det onde. Desuden gjorde Vi ved denne Lejlighed opmærksom paa den absolutte Nødvendighed af, at Filmstheatrene følger samme Regel og Lov, som behersker al ægte Kunsts store Gave, nemlig at den ikke maa krænke og haane den kristne Moral, end-sige den almenmenneskelige Ethik. Al ædel Kunst har jo den Bestemmelse og naturlige Tendens at højne og forædle Menneskets moralske Personlighed. Derfor maa den naturligvis selv være i Overensstemmelse med Moralens Principper. Til sidst anbefalede Vi under den fremragende Forsamlings Bifald — endnu den Dag i Dag mindes Vi den med Glæde — som en nødvendig Pligt en Reform af Filmstheatrene i moralsk Henseende, saaledes at alle Tilskuere føler sig opmuntret til en pletfri Livsførelse og virkelig Selvopdragelse.

Ogsaa for nylig, i April Maaned dette Aar, ved en Audiens, som Vi med Glæde tilstod nogle Herrer fra forskellige Lande, der var samlet til en Kongres i Rom for at drøfte Filmspressens Opgaver, fremhævede vi paa ny Problemet store Betydning og appellerede igen, ikke blot i Religionens Navn, men ogsaa paa det borgerlige Samfunds og dets moralske Velfærds Vegne, til alle forstandige Menneskers Indsigt og opfordrede til i Pressen og paa enhver

anden Maade at arbejde for, at Kinotheatrene i stadig større Omfang maatte gøre deres Indflydelse gældende til Fremme for sund Oplysning og Karakterens rette Udvikling, og ikke længere til Menneskenes moralske Ødelæggelse.

Dog er Sagen jo af saa stor Vigtighed, navnlig naar man tænker paa Forholdene i vore Dages Samfundsliv, at Vi anser det for et af Tidens Krav, at Problemet behandles paa ny og mere indgaaende i denne Rundskrivelse, idet Vi giver de for Øjeblikket tiltrængte Retningslinier, ikke blot for eder, ærværdige Brødre, men for alle katholske Biskopper i hele Verden. Det er jo en bydende Nødvendighed, at der sørges for og arbejdes hen paa, at alle Fremskridt i Videnskab og Teknik, som Menneskene i Tidens Løb med Guds Naade og Hjælp har gjort, ogsaa faktisk bruges til Guds Ære, Sjælenes Frelse og Christi Riges Fremgang, for at vi alle, som der staar i Kirkebønnen, »maa vandre gennem de timelige Goder saaledes, at vi ikke mister de evige«. (3. Sønd. e. Pintse.)

Men nu er det jo en Kendsgerning, som er slaaget fast ved almindelig Erfaring, at Filmsindustrien blev desto skadeligere for Moral og Religion, jo mere beundringsværdige de Fremskridt var, som den gjorde.

2. De amerik. Katholikers rosværdige Anstrengelser.

Saaledes maatte ogsaa Direktørerne for Filmsindustrien i de Forenede Stater i Amerika indrømme, at de havde det personlige Ansvar for denne Udvikling, ikke blot over for de enkelte Borgere, men ogsaa over for hele det menneskelige Samfund. I Marts 1930 gav de nemlig af egen Drift det højtidelige Løfte, at de i Fremtiden vilde værne om Filmspublikums Moral. Denne Erklæring blev efter fælles Aftale afgivet skriftligt og offentliggjort i Pressen. Specielt lovede de dengang, at de aldrig mere vilde fremvise Billeder, som kunde sænke Tilskuernes moralske Niveau, ej heller gøre Nar af den Naturlov, som staar skrevet i Menneskets Samvittighed, eller ægge nogen til at krænke den.

Men skønt man altsaa tog denne rosværdige Beslutning, viste det sig dog, at de ansvarlige Mænd og Filmsfabrikanterne, trods de givne Løfter og Garantier, enten ikke var i Stand eller ikke havde Lyst til at efterkomme deres Forpligtelser. Af denne Grund fik deres Beslutning næsten ingen Virkninger, og Last og Synd blev fremdeles fremført i Filmstheatrene, saaledes at alle samvittighedsfulde Mennesker for det meste var udelukket fra at kunne overvære disse Forestillinger og i dem søge en ærbar og tilfældelig Adspredelse.

I denne kritiske Situation var I, ærværdige Brødre, blandt de første, der søgte Veje og Midler, hvorved den eder betroede Hjord kunde sikres mod den overhængende Fare. I stiftede »Ligaen for Sømmelighed«, der ligesom en hellig Korsridderhær skulde give de gode Forsætter og Principper Liv og Virkelighed og føre dem til Sejr i Overensstemmelse med den naturlige og kristne Moral. Meningen var slet ikke at ville skade Filmsindustrien. Tværtimod gik I ud paa at frelse den fra den Undergang, som alle Skuespil trues af, hvis deres Kunst bliver umoralsk.

Den af Eder udkastede Plan fandt den velvilligste Tilslutning hos de troende, som staar under eders Omsorg. Millioner af Katholiker i de Forenede Stater paatog sig gerne de Forpligtelser, som »Ligaen for Sømmelighed« havde foreslaaet, og lovede ikke at ville overvære en eneste Filmsforestilling, som krænkede de kristne Sæder og Leveregler. Med inderlig Glæde kan Vi her udtale, at Vi saa Folk og Biskopper hos eder i et saa endrægtigt Samarbejde angaaende denne Sag, at det er uden Sidestykke ellers i den nyere Tid.

Ikke blot Katholiker, men ogsaa udmærkede Protestanter og Jøder samt ikke saa faa andre sluttede sig ligeledes til eders Fremstød og understøttede eders Anstrengelser for, at Filmstheatrene skulde rette sig efter den ægte Kunst og Moralens Love. Det er Os en stor Trøst i det nuværende Øjeblik at kunne sige, at det udmærkede Felttog alt nu kan opvise værdifulde og gavnlige Resultater. Det er nemlig blevet meddelt Os, at Filmkunsten som Følge af eders Aarvaagenhed og under Presset af den offentlige Mening har forbedret sig ikke saa lidt. Laster og Forbrydelser fremvises ikke mere saa hyppigt som før; Misgerninger bifaldes og tiljubles ikke saa meget mere; og de falske Grundsætninger for Livsførelsen prædikes ikke mere med den tidligere Dristighed for den modtagelige og let bevægelige Ungdom.

Naar man i disse Kredse har spaaet, at Filmsforestillingernes kunstneriske Værdi vilde dale som Følge af Ligaens energiske Indgriben, saa har Kendsgerningerne vist det modsatte. For der blev efter Evne ogsaa arbejdet for, at Filmsskuespillene fulgte den bedste Kunsts Regler, Ja, det skete, at baade ældre Værker af klassiske Forfattere og nyere originale Stykker af Rang kunde blive fremført.

Heller ikke Filmsindustriens Aktionærer har af den antydende Grund lidt Tab. Ogsaa dette havde nemlig nogle uden skellig Grund forudsagt. Det gik i Virkeligheden saaledes, at ikke saa faa, der blev borte fra Filmstheatrene fordi de var en Haan paa Moralen, igen jævnligen besøgte

Forestillingerne, saa snart de fik Lov til at se Stykker, der ikke kunde skade de gode Sæder eller den kristne Dyd.

Da I begyndte dette hellige Korstog, ærværdige Brødre, var der nogle, der ytrede, at denne Kamp mod Umoral og de deraf ventede Resultater kun vilde være af kort Varighed og snart ebbe ud igen. For i samme Grad som eders og Katholikernes Aarvaagenhed blev mindre, vilde Filmsfabrikanterne uhindret og efter Behag kunne vende tilbage til deres tidligere Metoder. Man gennemskuer let de Grunde, disse kan have for at fremvise anstødelige, af eder forbudte Stykker, der pirrer de lave Drifter. Fremstillingen af Billedserier, der gengiver Menneskers ædle og rosværdige Bedrifter paa en kunstnerisk fuldendt Maade, kræver naturligvis stor Dygtighed, meget Arbejde, rig Erfaring og undertiden betydelige Udgifter. Derimod er det for det meste forholdsvis let at lokke visse Mennesker og Menneskeklasser i Theatret til Filmsforestillinger, der vækker Lidenskaberne og kalder de onde Drifter til Live, som slumrer i det menneskelige Hjerte.

Derfor bliver det nødvendigt, at alles fælles Aarvaagenhed og Energi faar Filmsfabrikanterne til at forstaa, at »Ligaen for Sømmelighed« ikke har iværksat sin Kamp for snart at holde op igen og blive forsømmelig, men tværtimod for at Folkets ærbare Underholdning og Adspredelse til enhver Tid og under alle Omstændigheder efter Evne sikres. Biskopperne i de Forenede Stater i Amerika vil altid kunne findes i Spidsen for denne Kamp.*)

Fra Bispemødet i København.

Biskop J. Mangers har efter sin Hjemkomst modtaget »St. Olav«s Redaktør og i et længere Interview fortalt om Bispemødet i København, Msgr. Costantini og Mødets Beslutninger. Vi gengiver nedenfor det Afsnit, som har mest Betydning for hele det katholske Norden.

»Vi mødtes dernede, vi fire Biskopper med Ærkebiskoppen, og Planen om et Præsteseminarium — oprindeligt udtænkt af Kardinal van Rossum — forelaa fuldt færdig. Kun enkelte Ændringer blev foretaget, som alle var de mest glædelige Beviser paa Msgr. Costantinis forstaaende Lydhørhed for de lokale Forholds Krav.«

»Vil Deres Højærværdighed meddele Detailler — altsaa Mødets Resultat?«

*) Den pavelige Rundskrivelse har tre Dele; de to sidste følger senere. 2. Del handler om Filmens kulturelle Betydning, mens den 3. giver Direktiver for Katholikerne i hele Verden. F. K.

»Ja. — De skal faa dette Kommuniké til Offentliggørelse«. Biskoppen giver os det — det er paa Latin, men Redaktøren oversætter det som følger:

»København, den 20. Juli 1936.

De højærværdige Biskopper Jos. Brems, Apost. Vikar af Danmark, Joh. Müller, Apost. Vikar af Sverige, Jak. Mangers, Apost. Vikar af Oslo, Vilh. Cobben, Apost. Vikar af Finland, kom sammen i København med Hs. Exc. Ærkebiskop Costantini, Generalsekretær for Propagandakongregationen, for i Fællesskab at raadslaa om Oprettelsen af en Forberedelsesskole til Præsteseminarier. Enstemmigt blev følgende Bestutninger taget:

1. *Det gælder et Seminarium minus (Latinskole) i Overensstemmelse med den kirkelige Lovbog (can. 1353—64) for Elever, som giver gode Forhaabninger om, at de vil blive skikkede og forberedte til at træde ind i Seminarium majus (Præsteseminarium). Der er ikke Tale om Seminarium majus, eftersom de nævnte Overhyrder haaber, at Propagandakollegiet til sin Tid vil modtage ovennævnte Elever for der at fuldføre de theologiske Studier. Der maa lægges den største Vægt paa, at Eleverne erhverver sig gode Kundskaber i Latin.*

2. *Denne Forberedelsesskole betragtes som Diöcesan, stillet under den stedlige Overhyrdes Jurisdiktion (can. 1357), men i Overensstemmelse med can. 1354 vil denne Skole modtage Elever fra Overhyrderne i Europas nordiske Lande (Sverige, Norge, Finland og Island.)*

3. *Præsteskolens Ledelse betros til det danske apostoliske Vikariats Sekulargejstlighed.*

4. *Denne Skole skal aabnes til næste Aar i November Maaned.*«

Endvidere indeholder Dokumentet en Del praktiske Forholdsregler — det er Meningen at føre Eleverne op til Studentereksamen og ansøge Staten om Eksamensret.

»Dette er da en betydningsfuld Etape i Kirkens Historie, Deres Højærværdighed?«

»Ja, sikkert. Og Ærkebiskoppen bad os derfor ogsaa varmt anbefale Skolen til vore Præster og andre interesserede, saa man i de respektive Vikariater holder et vaagent Øje med de Drengene, som tegner til at være egnede til at besøge den. Hvilket jeg selvfølgelig for mit Vedkommende gør med største Glæde.«

Amerikas Katholiker under Valgene.

Nedenstaaende Oversigt fra »The Tablet« indeholder saa mange aktuelle Oplysninger om amerikansk Katholicisme, at Red. ønsker at forelægge den for vore Læsere, uden dog selv at dele alle Forf.s Synspunkter.

Katholikerne i De Forenede Stater udgør i alt 20 Millioner af en Befolkning paa 120 Millioner. Disse 20 Millioner kunde blive en mægtig Faktor i en Nation, som har Tilbøjelighed for »Blok«-Interesser; at de ikke er det, skyldes Splittelse paa Omraader, som ikke er direkte religiøse. I rolige Tider, naar Spørgsmaalene, der skal afgøres, snarere drejer sig om »Veje og Midler« end om Principper, har denne Splittelse sine Fordele, men i Overgangstider, hvor Principper staar paa Spil, er den farlig. Retter man Blikket mod Rusland, Tyskland, Italien og Meksiko og det ustadige Amerikas Fremtid, er en katholsk Enhed — i politisk Forstand — ønskelig, men den eksisterer ikke.

Inden for enhver Gruppe, lige fra det yderste Højre til det yderste Venstre, saafremt den kan forliges, kan man finde Katholiker med deres Tro. Men rimeligvis hører Størsteparten af Katholikerne til Demokraterne, og den, der i det offentlige Liv stærkest viser dette, er den mest kendte Katholik *Alfred E. Smith*, en Demokrat, som dog nu lidt ironisk klassificeres som en »Konservativ«, og som er en af Roosevelts og New Deal's ivrigste Modstandere. I den anden Ende af Listen kan vi placere *P. Charles E. Coughlin*, Radio-Præsten, som hver Søndag øver sin Indflydelse paa Millioner af Mennesker, Katholiker, Protestanter og Jøder af det brede Lag. Han forkynnder katholsk Filosofi tilsat med lidt økonomisk Dilettantisme og er mere radikal end Roosevelt. Han er *persona non grata* i Ærke-diocæserne New-York, Boston og Philadelphia — Catholicismens faste Borg — men han er ikke blevet bragt til Tavshed af Biskoppen af Detroit, sin kirkelige Overordnede. De dannede Katholiker sympatiserer ikke med ham, men han er mange andres Afgud. Har man med disse blodrige Skikkelser karakteriseret Yderlighederne (der er nogle Katholiker af Navn, som indrømmer at være Socialister, og nogle udmærkede, som er fuldblods Torier, men dem behøver vi ikke at regne med), kan man se bort fra Personligheder. Disse hvileløse, deprimerende, politisk-gærende Aar har overbevist Katholikerne om, at »social Relfærdighed« er det allervigtigste; *Rerum Novarum* og *Quadragesimo Anno* er paa alles Læber, endskønt ingen har læst dem. Indeholder »*The new deal*« saadan Retfærdighed, eller indeholder den i sig Fascismens og Kommunismens Sæd?

Læser man ganske upartisk den katholske Presse, d. v. s. »*The Catholic World*«, »*The Commonweal*«, »*America*« og »*The Sign*«, ser man, at Meningerne i overvejende Grad falder ud til Fordel for »*The new deal*«. Misbrug havde sneget sig ind og blev taalt i det kapitalistiske Plutokrati, som beherskede Regeringen, før Roosevelt kom; merkantile og finansielle Rigdomme uden mindste Ansvar havde hidført Forhold, som ikke kunde bringes i Samklang med den mest almindelige sociale Retfærdighed. Det kapitalistiske System staar afgjort i daarligt Lys, og Kræfter er i Arbejde for at reformere det. Men der er en afgjort Tendens hen imod at forveksle Menneskets Misbrug under Systemet med selve Systemet; Landet er svirrende fuldt af Gisninger, hvori ogsaa Katholikerne tager livlig Del. Roosevelts Standpunkt er baseret paa den almindelige Theori: en Mand er mere værd end »Udbyttet«, og selvfølgelig ønsker ingen Katholik at benægte en saadan Stilling, og der er Haab om, at en mere kristen, social Ordning vil blive Resultatet af de nuværende »reformatoriske« Forsøg. Kort sagt, »*The new deal*«s Idealer, for saa vidt som de er baseret paa den menneskelige Faktor fremfor den materielle, kan accepteres af Katholikerne. Spørgsmaalet, der skal afgøres, er Midlerne, ved hvilke dette kan naas,

Der er mange, som, uden at tage Parti i Kampen for »social Retfærdighed«, tvivler om Klogskaben i meget af den nuværende Lovgivning og med Ængstelse ser Budgetter, der ikke balancerer, og en ødsel Politik, som »gaar paa Pumperne« uden at give noget Resultat. Offentlige Midler er blevet forødt, den nationale Kredit er blevet alvorlig strammet, uklog økonomisk og finansiell Politik følger i hinandens Spor, og private Initiativer er blevet undertrykt af Uvisheden. Roosevelt er kendt for sine altid højtlyvende Udtalelser, men forstandige Mænd bemærker, at han næsten aldrig er konkret, og den Situation, han staar overfor, kræver mere og mere et bestemt konkret Program, for alle kan se, at vi ikke ved Ubestemthed kan »slaa os Vej« ud af Depressionen. Der er ogsaa mange, som, alt imens de hælder til den »sociale Retfærdighed«, er Tilhængere af De Forenede Staters Konstitution, og som ikke ser særlig gunstigt paa Roosevelts summariske Adfærd over for den. De er ikke — saaledes som han selv øjensynligt er det — overbeviste om, at Retfærdigheden eller Lykken er umulig inden for de nuværende konservativt tolkede Grænser. Et stort Antal Katholiker deler sig for og imod »*The new deal*«, alt eftersom deres Ideer om social Retfærdighed er radikale eller konservative. Det skulde synes en ligefrem Sag at anvende

de pavelige Encyklikaer i denne Situation og følge det Parti, hvis Maal og Politik ligger nærmest op ad disse Encyklikaer, men de Resultater, man kommer til, er milevidt forskellige, alt eftersom man anvender dem paa Staten eller Forbundsstaterne. Dog vil vi mene, at ligesom den katholske Presse hælder imod den New Deal, saaledes gør efter al Sandsynlighed Størsteparten af Katholikerne det.

(Sluttet.) *B. O. Reilly.*

Hvad Vatikanet hører fra Spanien.

Kardinal-Statssekretariatet ligger inde med rystende, paalidelige Beretninger om Massenedskydning af katholske Ordensfolk, Franciskanermunke og Søstre, som udelukkende helligede sig Sygeplejen og det karitative Arbejde. Endvidere indløber flere og flere Meddelelser om Kirkers og Klostres Brande, paasat af Røverbander og Terrorister, som aabenbart udnytter den almindelige Forvirring til Fordel for deres anarkistisk-kommunistiske Særaktioner. Betegnende er, at Regeringstropper og spanske Embeds-Regeringskommisærer rigoristisk gennemfører Sekularisering og Beslaglæggelse af Klostre, Kirkeskoler og katholske Foreningshuse under Paaskud af Tvangsbeslaglæggelse til Lasaratter og Kaserner. Modsetter kirkelige Portnere eller Sogneforstandere sig, gøres kort Proces ved at fængsle gejstlige og Lægfolk. Utallige er ogsaa de Mishandlinger, Legemsbeskadigelser og Trængsler, som gejstlige, Nonner og troende udsættes for fra den røde Hordes Side, hvad enten det drejer sig om de saakaldte »regulære Regeringstropper« eller bevæbnede irregulære bolchevikiske »Aktionsskarer« og andre terroristiske, militærlignende Sammenlutninger, som i Dag truer overalt i Spaniens Gader og Landsbyer, hvor ikke Modrevolutionens langt mindre talrige Tropper er til Stede og holder deres beskyttende Haand over Kirken og de stedlige Organisationer.

Det vilde føre for vidt at nedskrive den forhaandenværende Liste over brandlidte eller ødelagte Kirkegodser og Præstegaarde, især da en saadan Liste desværre allerede i det Øjeblik, den indtræffer i Rom, er ufuldstændig. Daglig indløber nye Rædselsefterretninger, og daglig faar man ogsaa i Vatikanet Indtryk af et vildt tiltagende Kristenhad og en barbarisk Kristenforfølgelse.

Den Skade, som Kirken i aandelig og materiel Henseende har lidt i disse Rædselsdage, er uoverskuelig, da den stadig tiltagende bolchevikiske Radikalisering gaar Haand i Haand med Borgerkrigens Blodbad. Mere og mere

bestyrkes de toneangivende Kredse i Vatikanet i det Indtryk, at den spanske Venstreregering gennem yderliggaaende bolchevikiske Elementer allerede er til den Grad terroriseret, at den ikke formaar at gøre Modstand imod denne radikale »Aktionssovjet«s Ønsker om Kirkefølgelse.

Endvidere forklares det os, at der i Øjeblikket ikke foreligger nogen som helst Mulighed for Vatikanet til at intervenere. Den diplomatiske Forbindelse med Madrid, ogsaa med det neutrale Udlands Mellekomst, er meget stærkt indskrænket og uregelmæssig, hvilket i yderligere Grad har vanskeliggjort det for Vatikanets Delegerede at komme i Føling med Regeringen. Eventuelle Centralanvisninger fra Madrid naar næppe heller ud til Provinsernes lokale Myndigheder. Paa den anden Side maa Kirken af saavel principielle som taktiske Grunde afslaa Forbindelse med de modrevolutionære Førere og Ligaer, endskønt disse Kræfter ubetinget er kirkevenlige. Alle Meldinger om en Forstaaelse mellem sydkastilianske Tropper eller mellem Kirkemyndighederne i Navarra og Rom er opdigtede og bidrager kun til at skaffe Modstanderne et om end urigtigt Materiale for »den spanske Gejstligheds politiske ,Tagen-Parti«. Derfor antager man oven i Købet i Rom, at disse Paastande under Kirkevenskabels Maske lanceres i det godtroende Udland i den internationale Bolchevismes Interesse for at puste til Forvirringen og Kirkefjendskabet.

Derimod er det rigtigt, at den italienske Regering paa den mest loyale Maade har taget imod en Opmuntring fra Vatikanet til de italienske Krigs- og Transportskibe, som befinder sig i de spanske Farvande, og som drager Om-sorg for Befordringen af den udenlandske Civilbefolkning, om efter bedste Evne ogsaa at have deres Opmærksomhed henvendt paa forfulgte Ordensfolk, lige meget hvilket Land de tilhører, og give dem Mulighed for at redde sig om Bord paa Skibene og naa Italien. Paa samme Maade kunde engelske og franske Skibe, som inden for snævrere Rammer er bestræbte paa at yde fremmede Magter Hjælp, redde Troens Martyrer i Spanien fra personlige Forfølgelser og Dødsfare. Desværre er dette ifølge Sagens Natur kun muligt ved Havnepladserne og ikke i det Indre af Landet, saaledes at ogsaa disse Rednings-Forholdsregler er ganske utilstrækkelige. En Vej ud af denne Nød findes ikke i Øjeblikket.

»Fandtes der, som i Middelalderen, en Korshær eller en pavelig Hær og Flaade, saa kunde Spaniens Skæbne i vor Tid maaske i Løbet af faa Dage tage en afgørende Vending, og Befolkningen atter finde Fred — men som Forholdene nu er, har Kirken kun sin Bøn og sit Haab«

Rp.

Fra Presseudstillingen i Rom.

Hr. O. Sørensen, som har paataget sig at varelage den danske Afdelings Interesser paa den kath. Presseudstilling i Rom, indtil den lukker engang i Efteraaret, sender os nedenstaaende Bidrag.

Under Overskriften: »Den vatikanske Udstilling og Studiet af Pressevæsenet« bragte »Osservatore Romano« den 5. Juli en Artikel, der tydeligt viser, at den danske Afdeling paa Udstillingen til Trods for sit ringe Omfang og sin Nøgternhed alligevel har tiltrukket sig de Fagkyndiges Opmærksomhed. Bl. a. hedder det i Referatet: *»Stort er Antallet af Smaaskrifter, som belyser en enkelt Kategori eller enkelte journalistiske Organisationers Aktivitet: f. Eks. »Presse jociste«, »De Maasbode«, »De Leidsche Courant«, »Gaceta del Norte« fra Bilbao og et særdeles rigt illustreret Hæfte af »Nordisk Ugeblad« der kommer i København.«*

Disse faa Linier kan Nordisk Ugeblad af flere Grunde være glad for. For det første er N. U.s Særnummer opført blandt faa andre Skrifter, der er udvalgt af et »stort Antal«, og dernæst anføres det sammen med Publikationer, der er udgivet af de vigtigste og største katholske Presseforetagender i Europa. At dette ikke er sket, fordi N. U. kan maale sig med disse Udgaver m. H. t. Organisation, Propaganda, Abonnental o. s. v. siger sig selv. Det som har forbavset de Fagkyndige er sikkert den Omstændighed, at et forholdsvis lille Blad har set sig i Stand til at udsende et Særnummer i Anledning af Aabningen af en international Presseudstilling, og dette endda med en teknisk Fuldkommenhed, der f. Eks. ikke staaar tilbage for det i Omfang mindre Hefte, som er udgivet af Hollands største katholske Avis »De Maasbode«. Det er bare beklageligt, at Særtrykkets Indhold med de mange Oplysninger om de skandinaviske Landes katholske Presse, som det sikkert har kostet ikke saa ringe Umage at faa samlet, paa Grund af det danske Sprogs ringe Udbredelse kun er tilgængeligt for en meget begrænset Læserkreds.

Ogsaa andetsteds i Referatet fremhæves Danmark, i Forbindelse med de andre skandinaviske Lande. Som det allerede refereredes i N. U., havde Udstillingsledelsen udsendt Spørgeskemaer til alle Verdens Lande for at indhente Oplysninger til den Bibliografi over den katholske Presse, som skal udsendes til Efteraaret. Mange Svar er allerede indløbet, og om disse hedder det: *»Selv om de indkomne Svar ikke alle er af samme Værdi og tildels mangler den nødvendige Fuldkommenhed, — enkelte Landes Indberetninger mang-*

ler endog helt — saa maa det dog fremhæves, at mange af de udsendte Oplysninger ligefrem kan kaldes en Mønstring af den katholske Presse, som man i Forvejen ikke engang havde drømt at skulle modtage; enkelte af dem fortjener endda at blive trykt. De vigtigste Beretninger er indkommet fra Europa: Italien, England, Irland, Polen, Belgien, Danmark, Tyskland, Bulgarien, Sverige, Norge, Luxembourg, Jugoslavien, Østrig, Finland, Danzig, Ungarn, Holland, Estland, Malta. (Saa følger de øvrige Kontinenter).«

Undertegnede, som har haft Lejlighed til at gennemgaa hele det fra Danmark indsendte Materiale, kan bevidne, at de foroven anførte Ord: en »Mønstring af den katholske Presse,« træffende karakteriserer det Materiale, som med megen kritisk Sans er samlet paa 30 store maskinskrevede Ark, og som tjener til at illustrere den danske katholske Presses Stilling inden for Danmarks øvrige Presse. Foreløbig er en Del af dette Materiale udstillet i den sidste Sal af Udstillingens almindelige Afdeling ved Siden af Bibliografierne over den katholske Presse for at kunne benyttes i Publikationer og for at vidne om, i hvilken Grad selve Presseudstillingen hidrager til den katholske Presses Bibliografi, der skal udgives til Efteraaret, vistnok inden den internationale Pressekonference finder Sted i Rom,

O. V. S. Rom.

Er Manden Kvinden overlegen.*)

Spørgsmaal.

»I Anmærkning til Pauli 1. Brev til Korintherne 11,3 staar der: »Christus staar over Mænd, Mænd over Kvinder. Strengt taget er Manden i Almindelighed Kvinden overlegen i fysisk, intellektuel og moralsk Henseende.« — Jeg vil ikke diskutere, om der er Overlegenhed i fysisk eller intellektuel Henseende, men naar Overlegenheden ogsaa udstrækker sig til at gælde Moralen, staar min kvindelige Forstand stille. Moralen angaar Menneskets Forhold til Gud, skulde det ikke være uafhængigt af dets Køn? Jeg synes heller ikke, at de Mænd, jeg ser rundt omkring mig, er saa store Dydsmonstre, jeg ser, at det er et Flertal af Kvinder, som opfylder deres religiøse Pligter, og hvis man, maaske ud fra en vis forstandsmæssig Overlegenhed, vil slutte til en tilsvarende moralsk, da vil jeg mene, at det vist sjældent er de største Begavelser, der er de frommeste Kristne.«

Tove M.

*) Spørgsmaalet som blev indsendt til Sognebladet krævede et udførligere Svar, som vi derfor bringer i N. U.

Svar.

Man glæder sig, naar man opdager, at der er dem, som med Eftertanke læser det Ny Testamente, navnlig dets vanskeligere Dele, Apostlenes Breve, og at Tankerne sættes i Bevægelse ved de Fodnoter, som findes til Baronesse Rosenørn-Lehns Oversættelse. Man kan ogsaa let forstaa, at T. M. drager et enkelt Punkt frem og stiller et forbavset Spørgsmaal om Ordet »*moralsk*«, som mod al Forventning virkede paa hende som en Gaade. For den dybeste Grund til Forundringen bør vistnok søges i den Omstændighed, at der røres ved et Emne, som drøftes ivrigt i vore Dage. Skønt jeg nu personlig holder meget af en frugtbar Diskussion, bliver der dog denne Gang med Hensyn til Kærnen i den fremsatte Anke ikke nogen videre Mulighed for en saadan, siden Indvendingen *beror paa en sproglig Misforstaaelse, ikke nogen særlig Uoverensstemmelse* mellem Indsenderen og Baronessen.

Erstatter man nemlig de i Anmærkningen brugte gængse filosofiske Udtryk med jævne Ord, saa kommer den paa-talte Sætning til at lyde saaledes: »Strengt taget er Manden i Almindelighed Kvinden overlegen i legemlig Kraft, i videnskabelig (navnlig analyserende) Tænkning og i *Viljens Styrke (uden Hensyn til, om den anvendes til det gode eller onde)*. I Virkeligheden er der altsaa her slet ikke Tale om en moralsk Bedømmelse af nogen som helst, men kun en Henviisning til den Kendsgerning, at Gud, der har givet Mand og Kvinde forskellige Opgaver her i Livet, ogsaa har udstyret dem forskelligt baade i legemlig og aandelig Henseende.

Den daglige Erfaring har jo i umindelige Tider vist, at Manden er mere skikket til at træffe de fornødne Forholdsregler, hvor det drejer sig om saa store Ting som f. Eks. Ledelse af Jernbanevæsnet; at gennemføre vanskelige og indviklede Opgaver (tænk paa Lillebæltsbroen eller andre beundringsværdige tekniske Bedrifter), og at give sig i Lag med brydsomme og farefulde Foretagender (lad mig kun minde om Verdenskrigen). Disse Karakteregenskaber er stærkt iøjnefaldende hos Mændene og *tvinger til at antage en vis Overlegenhed i legemlig og aandelig Henseende*. Men naar man saaledes paastaar Tilstedeværelse af de nævnte Fortrin, der ytrer sig i en ganske bestemt Retning, nægter man derved paa ingen Maade, at Kvinden er Manden overlegen i andre Henseender. Hun er nemlig betydelig mere omhyggelig end han paa mindre og mere over-skuelige Omraader; (jeg nævner som Eksempel Ledelsen og Bevarelsen af et hyggeligt Hjem). Kvinden er endvidere i Almindelighed meget taalmodigere under Lidelser og i Mod-

gang end Manden. Hun er ogsaa fredeligere og derfor mere egnet til at virke forsonende, dér hvor Mænd kun kan yppe Strid. Disse kvindelige Fortrin er meget værdifulde og uundværlige, men de gør ikke saa stærkt Indtryk paa den almindelige Bevidsthed som Mændenes.

Det var nu det, der skulde udtrykkes ved Fodnoten til 1. Kor. 11,3. Man spørger da uvilkaarligt: Hvordan kan det være, at den virkede saa irriterende paa Tove M.? Jo, det hele beror paa en *Uklarhed i Brugen af Ordet »Moral«*. Naar Tove M. nemlig siger, at »Moral angaar Menneskets Forhold til Gud«, er det kun en Del af Sandheden. Moral er jo ellers Indbegrebet af de Principper og Regler, hvorefter de menneskelige Handlinger, Ønsker og Tanker bedømmes som sædeligt gode eller slette, ligemeget om disse Handlinger er rettet mod Gud eller Menneskene eller den handlendes egen Person. — Heller ikke den Opfattelse er helt rigtig, at Menneskets Forhold til Gud skulde være uafhængigt af dets Køn. Ganske vist er baade Mand og Kvinde uden Forskel kaldet til at blive Guds Børn og Arvinger og Christi Medarvinger, men da Gud har givet de to Køn forskellige Opgaver, bør Kvinden i mangt og meget vise sit Barnesind overfor Gud paa anden Maade end Manden. — Hovedaarsagen til Misforstaaelsen ligger imidlertid i, at Ordet »moralsk«, som Anmærkningen bruger, idet den *fuldstændigt ser bort fra, om Viljen handler godt eller slet*, for Indsenderen er det samme som »*moralsk god*«, altsaa Modsætningen til »*umoralsk*«. Det er nu rigtignok een af de Betydninger, som Ordet »moralsk« har paa Dansk, men langt fra den eneste. Hvis man slaar op i den store Ordbog over det danske Sprog, finder man flere andre, deriblandt ogsaa den, som anvendes i Fodnoten.

Saa snart altsaa Tove M. gaar ind paa Baronessens Tankegang, falder alle Vanskeligheder, og saa kan den kvindelige Forstand, der maatte staa stille, forhaabentligt komme i Gang igen. Til Bemærkningerne om, at en Del af Mændene ikke er synderlige Dydsmønstre, og at en Flerhed af Kvinder opfylder deres religiøse Pligter bedre end Mændene, kan jeg kun sige: Det er ogsaa min Mening, og jeg skammer mig for saa vidt over mit Køns Mangel paa Troskab mod Gud. Men paa den anden Side maa jeg dog gøre opmærksom paa, at heller ikke denne Iagttagelse beviser noget mod Rigtigheden af Anmærkningen til 1. Kor. 11,3, da ogsaa den forudsætter den sproglige Misforstaaelse af Ordet »moralsk«.

F. K.

Nye Bøger.

En ny komplet Messebog.

Et nyt Bevis for den liturgiske Bevægelses Sejrgang har vi i »*Das vollständige Messbuch der katholischen Kirche*«, som indeholder alle Messetekster paa Latin og Tysk, bearbejdet af Benediktinerne i Ilbenstadt. Oplaget har allerede naaet de 40,000! (Dülmen, Verlag Laumann, 1936, 1376 S., indb. i Kunstlæder RM. 9,—). Straks fanges Øjet af det ydre Udstyr: Papir, behagelige Typer, ædel liturgisk Kunst i Billederne. De korte Forklaringer, der er strøet ind i Messerne, er ganske fortræffelige, især er den med historiske og liturgiske Noter spækkede indledende Ordo Missæ et Mesterstykke. Dette, samt at der lægges Vægt paa, at den bedende ikke behøver at blade og søge ret meget rundt, men finder Bønnerne samlet under eet, berettiger Bogen til Titlen: »Folkets Messebog«, en Titel, som ogsaa flere andre Ændringer appellerer til: Den fortløbende Sidetælling, den Omgruppering, som lader Helgenfesternes fælles Messetekster staa foran det, som er særligt for hver Fest. Den, der kender den store »Schott«, vil her maaske savne den systematisk overskuelige Indledning. Vi har her en Messebog, som ikke er mere liturgisk, end at den baade i Ydre og Aand præsenterer sig som en andægtig Bønnebog. —z.

Tænkningens Grundlag.

Poul Brodersens og Jørgen Jørgensens Ordskifte i deres Brevveksling om Religion og Videnskab drejer sig hovedsagelig om erkendelsestheoretiske Spørgsmaal og viser følgende, hvilke Aandskampe der staar paa i vor Tid. Den, der paa en eller anden Maade indlader sig paa en idealistisk Erkendelsestheori, bortriver Grunden under Fødderne paa Natur- og Aandsvidenskaberne, paa Metafysikens og paa den sunde Menneskeforstands Anskuelser. Saaledes ogsaa, naar det drejer sig om Religion. Kraften i Følgeslutningerne maa netop, hvis man da ikke vil blive stikkende paa Halvvejen, føre til, at man betragter den for Bevidstheden staaende hinsidige Verden som Foster af en ukritisk Fantasi, henholdsvis som »tilløjet« (Nietzsche).

Étienne Gilson gør nu i sin Bog *Le Réalisme méthodique, Collection Cours et Documents de philosophie* (VI + 102 S., P. Tequi, Paris VI, rue Bonaparte 82) paa en forfriskende Maade op hermed. Han besvarer klart og aabent først og fremmest Spørgsmaalene: Under hvilke Betingelser er en realistisk Filosofi mulig? Hvilke er Idealismens skjulte Kilder og de hemmelige Veje, den gaar for umærkeligt at trænge sig ind i de Systemer, som har besjælet de mest udprægede realistiske Ideer? Hvorledes lærer Aanden at

modstaa de idealistiske Tillokkelser og genfinde Realiternes sande Mening? Dybe, klare Tanker fremsættes her paa en saa levende Maade, at det er en Nydelse at læse denne Bog.

A. P.

Rusland i Søgelyset.

Tusind Sider Rusland set med en Tyskers og to Russeres Øjne. Den tyske Doktors Bog: *Theodor Kröger: »Den glente Landsby«* (Jespersen & Pio, 361 S., Kr. 7,50) bliver vi ret hurtigt færdig med. Vi faar bekræftet, hvad vi vidste i Forvejen, at det uvidende, russiske Bondefolk i Czartiden var primitivt baade i sin Fromhed, menneskelige Godhed og umenneskelige Grusomhed. Det er som Barnet, der kan le af Fryd over den mindste Ting og et Øjeblik efter rive Ben og Vinger af en levende Flue. Hvis den gode Doktor havde været mindre optaget af sin egen tyske Heltepositurs Beskrivelse, var Billedet af Russerbønderne nok blevet endnu klarere. Som det er, faar vi en udmærket skrevet Robinsonade fra Sibirien og ser samtidig til vor Rædsel, at en kultiveret tysk Akademiker i hjerteløs Grusomhed kan maale sig med den russiske Musjik. I en Landsby er der udbrudt Pest, og sammen med Russerne omringer han Landsbyen, stikker den i Brand og skyder ubarmhjertigt de Mænd, Kvinder og Børn ned, som ikke »frivilligt« lader sig indebrænde i Husene. Dette foregaar i Krigstiden lige før Revolutionen.

I *Igor Schwesoff: »Borzoï«* (Berlingske Forlag, 353 S., Kr. 7,50) er vi naaet til Revolutionens Gennemførelse. Den unge Danser er af »kapitalistisk« Oprindelse og maa nu søge at holde sig paa sit tidligere Niveau gennem Kunsten. Men skønt Kunstnerne ogsaa i Rusland er privilegerede Folk, er Færerne for en »Burgøjsler« utallige, og Intrigernes Tal er legio. Paa den ene Side er han »intellektuel« og hades og foragtes som saadan af Kommunisterne — paa den anden Side elsker enhver Russer Kunsten lidenskabeligt, saa han maa taales; men de talløse Intriger piner og nedbryder ham, til det endelig lykkes ham at flygte over Grænsen. Glimrende fortalt — ikke til at glemme.

Og saa den tredie: *A. J. Woinowa: Uægte Diamanter* (Gyldendal, 321 Sider, Kr. 6,75). Uægte Diamanter! Ja, om man blot kunde glemme den! Hele Sovjets Sjel blottes som et betændt, stinkende Saar. Hovedpersonen er et Monument af Gemenhed, Ondskab og sygelig Trang til at pine sine Medmennesker, medens »den kollektive Tanke«s bitre Frugter serveres i skarp Sovs for Læserne. Det fremgaar med al ønskelig Tydelighed, at den kollektive Ide i sig selv er dræbende for enhver menneskelig ædel Følelse. Ganske vist er der enkelte Sjæle, som er stærke nok til at give Afkald paa Individets Ret, men i deres Besiddelses-

løshed er de blottede for Forstaaelse af deres Medmenneskers Retsfølelse, der mere bestaar i Retten til at føle Ansvar over for ens Medmennesker, end Retten til materiel Besiddelse. Med Ejendomsrettens Afskaffelse følger Ansvarsfølelsens Undergang. Den besiddelsesløse Kollektivist har intet Ansvar. Det taber sig opefter — ingen kan lægge Hænderne paa den ansvarlige, og Magtbrynde, uhæmmet Hævnerrighed og kold Følelsesløshed over for andres Lidelser er de giftige Frugter af Systemet. Enhver, der let-sindigt eller af Uforstand flirter med Kollektivismens Ide, burde læse denne Bog — og sammen med de to andre giver den i alt Fald en Ide om, hvorledes det staar til bag den røde Grænse. *Corrente del Mare.*

Fra Hovedstad og Provins.

Brev fra Dalum.

Kære Ven!

Atter oplevede jeg fire dejlige Uger i mit elskede Dalum Kloster. Glæden var stor ved at gense Søstrenes og Pensionærernes kendte Ansigter, som jeg i Aarenes Løb har lært at holde af.

Een manglede dog denne Gang — gamle Fru Marie Petersen, som i mange Aar havde været den gode, hjælpsomme Aand i den gamle Bispebolig i Bredgade, og som nu i over 12 Aar havde tilbragt en lykkelig Alderdom i de omsorgsfulde Søstres Varetægt i Dalum.

Efter kun 8 Dages Sygdom i Foraaret havde Vorherre taget hende til sig. Trods sine 85 Aar forsømte hun aldrig, selv ikke paa de strengeste Vinterdage, den hellige Messe. Kl. 4½ kunde man høre Vækkeuret, og før Kl. 6½ sad hun paa sin faste Plads i Kirken. Hvor mange Bønner har hun vel ikke opofret i sine daglige, lange Tilbedelsestimer, navnlig for dem, der trængte i saa høj Grad til Forbøn: vore kære Præster. Ikke faa af dem, der blev sendt til Provinsen og maatte begynde paa bar Bund — i enhver Retning — kan fortælle om hendes Hjælpsomhed, hendes Omsorg. Ære være hendes Minde!

Ogsaa den herlige, uforlignelige Kong Knuds Fest i Odense var det mig forundt at opleve; du kan tro, der var Indvandring i Dalum Kloster i de Dage. Hver lille Krog var taget i Brug, Liggestole slaet op for de unge, som jo var mere end taknemmelige for blot at faa Tag over Hovedet. Dage igennem sled de gode Søstre i det for at hygge for de ventede Gæster. Det var jo en Sorg for dem, at Biskoppen, der havde ønsket at bo paa Dalum, ikke kunde komme. Baade Spisesalen og den store Dagligstue blev festligt pyntet til de mange Middagsgæster,

hvor iblandt ogsaa befandt sig vor snart gamle Skjald Johs. Jørgensen. — — Straks da jeg kom, hørte jeg til min store Glæde, at du efter de sidste Aars store Sorger havde besluttet dig til at opgive dit nu ensomme Hjem og flytte derover for at henleve dine Dage i Ro og Fred — i Mindernes Verden. Til Lykke! Maatte du der finde Erstatning — om muligt — for det, du mistede!

Din trofaste *Tante Emmy*.

En Tak.

Da St. Knudsfesten her i Odense nu er overstaaet og delvis afviklet, vil vi gerne rette en Tak til vor katholske Presse og dens Mænd for det Arbejde og den Interesse, der er blevet udvist først for at bringe Oplysning om Festen ud i alle katholske Hjem og dernæst ved at bringe Deltagerne den rette Aand til en saadan Valfart.

Dernæst en Tak til alle Lokalkomiteer for deres Arbejde, som sikkert ikke har været mindst besværligt, et Arbejde, hvis Frugter viste sig ved det store Besøg.

En særlig Tak retter vi til de forskellige Kirkekor og deres Ledere — især ogsaa til Hr. Organist J. Hammermüller — for deres Medvirken før og ved Festen. Sangen var et værdifuldt Bidrag til Festen og til Opbyggelse for alle. — Til stor Gavn for Festen var St. Knuds Skoles Medvirken ved den smukke Kantate, som baade Forfatteren, Hr. Rønnow, Komponisten, Hr. Segalt og Skolens Elever havde megen Ære af.

Til Slut en Tak til alle og enhver, Præster og Lægfolk, før de Ofre, ikke mindst økonomiske, de har bragt for at gøre St. Knudsfesten saa værdig som mulig, baade i Aand og Antal.

St. Knuds Mindefestens

Odense, d. 31. Juli 1936.

Hovedkomité.

Fra den vide Verden.

Fremragende Konvertit i England.

Ligesom for at udfylde den Plads, som for kort Tid siden blev tom ved den store katholske Konvertit G. K. Chesterton's Død, er for nogle Uger siden en af de mest fremragende Repræsentanter for ikke-katholsk Aandsliv i England, J. Lewis May, gaaet over til den katholske Kirke. Katholikernes Agtelse og Beundring har han allerede erhvervet sig ved et glimrende Værk om Kardinal Newman. Han er Stifter og engelsk Udgiver af et engelsk-fransk Tidsskrift, og han har oversat den franske Fritænkere Anatole France's Arbejder — et Bevis for, hvor lang hans Vej til Katholicismen har været.

»El Debate«s Jubilæum.

Det verdenskendte katholske Blad »El Debate« et af Spaniens største Blade, har for nylig fejret 25 Aars Jubilæum. I denne Anledning udgav det et Særnummer paa 40 Sider. Det indeholdt bl. a. et kort Overblik over Bladets Historie. Den første Redaktør var Herrera, som først for kort Tid siden opgav Arbejdet for at forberede sig til Præstekaldet. Under hans Ledelse udviklede det sig fra at være et ganske lille Blad til at blive en af Europas mest betydelige Aviser. Den daglige Udgave er paa 12—14 Sider. Søndagsnumret gennemsnitlig paa 24 Sider. Ved særlige Lejligheder udkommer Særnumre, for Eks. for nylig et Nummer paa 40 Sider om det spanske Landbrug, ledsaget af talrige Illustrationer. Endvidere offentliggør »El Debate« i Madrid et Aftenblad »Ya« (Nu), forskellige Familie- og Børne-Tidsskrifter og tre Provinsblade. Forlaget har ogsaa et mægtigt Efterretningsbureau og en Journalist-skole. Desværre ser det ud til, at de røde Rædsler i Madrid ogsaa er gaaet ud over dette store Foretagende.

Portugal ærer St. Elisabeth.

I Coimbra indlededes i Begyndelsen af forrige Md. Festlighederne i Anledning af Dronningen af Portugal, den h. Elisabeths 600-Aars Jubilæum. Patriarken af Lissabon, Kardinal Cerejeira, deltog deri som pavelig Legat. Paa Bane-gaarden blev han modtaget med alle de Æresbevisninger, der tilkommer et Statsoverhoved. For Regeringen var mødt den portugisiske Indenrigsminister, Repræsentanter for Republikken Portugals Præsident, for det pavelige Nuntiat, talrige andre gejstlige og verdslige Honoratiore og to Garderkavalleriregimenter. En Pontifikalmesse, som overværedes af samtlige Æresgæster, blev celebreret i Kirken, der hører til det gamle Santa-Cruz Kloster.

Frankrigs Ungdom.

I Pintsen fejrede Frankrigs katholske Ungdom sin Jubilæumskongres. 40.000 unge Katholiker fra alle Dele af Frankrig og fra 22 fremmede Lande havde indfundet sig i Paris. 10 Kardinaler og 32 Biskopper var blandt Gæsterne. I Notre Dame-Kirken sang man et Te Deum, og Jubilæumsmessen, celebreret af Kardinal Dougherty, Ærkebiskop af Philadelphia, Fælleskommunion i en af Paris' største Parker, Møder, Taler, forskellige Festforanstaltninger med pragtfulde Optog og Talekor, kendetegnede den ydre Del af denne store Begivenhed, en mægtig og betydningsfuld Mærkepæl i Frankrigs Kirkehistorie. Udsprunget af den Ed, hvormed seks unge Mennesker for 50 Aar siden i et beskedent Værelse i Paris tilsvor Christus, deres Herre og Konge, Troskab, raader Frankrigs katholske

Ungdomsbevægelse i Dag over en Hær paa 200.000 unge Stridsmænd, som utrætteligt, maalbevidst og velsignelsesrigt arbejder i alle Dele af Landet og blandt alle Samfundsklasser. Ogsaa Civilmyndighederne bærede Begivenheden ved deres Deltagelse. Republikkens Præsident Albert Lebrun og Udenrigsministeren, Flandin, modtog flere af Kardinalerne. Festlighederne kulminerede i den lige saa pragtfulde som hjertelige Modtagelse, som Byen Paris beredte Frankrigs katolske Ungdom og dens Gæster i det festligt smykkede Raadhus. Under Festmaaltidet holdt Byen Paris' Borgmester, Chiappe, en meget bemærkelsesværdig Tale, hvori han bl. a. udtalte: »Deres Bevægelse kender jeg godt, for jeg er Stadsraad i det Distrikt, hvor deres Centralsæde ligger, saa jeg har personligt kunnet fastslaa Deres uhyre Indflydelse. Deres Lære om kristen Kærlighed giver Dem uendelige Muligheder for at forsone Klasserne og Folkene.«

»Politisk Catholicisme i Østrig?«

Ved Pax-Romana Kongressens Generalforsamling d. 30. Juli i Klagenfurt udtalte Forbundskansleren bl. a. følgende, som har Betydning over for forskellige Fantasier som bl. a. »Socialdemokraten« af 2. Aug. har hengivet sig til i sin Kronik: »I Østrig bestaar der allermindst Anledning til at tale om politisk Catholicisme, for vi har — hvad vore Venner i Udlandet maaske ikke altid ved — en Katholsk Aktion, som er fuldstændig skilt fra Fædrelandsfrontens politiske Organisationer og som af Princip overhovedet ikke beskæftiger sig med Politik. I vore samtlige Repræsentationer findes der principielt og ifølge Anordning fra selve de østrigske Biskopper, en Anordning, som blev udstedt for Aar tilbage, ikke en eneste Repræsentant af Gejstligheden. Enhver, som kender dette Land og dets Befolkning og har en Anelse om dets Historie og Udvikling, vil forstaa, at man ikke kan se bort fra Østrigs katolske Grundlag, fra Østrigs katolske Grundfarve. Dette skammer vi os ikke ved, men det har heller ingen Skade af. Vi paanøder ingen vor Overbevisning, og vi vogter os især for at blande Trosproblemer med Politik.«

»Den konfessionelle Fred løber paa ingen Maade nogen som helst Fare hos os. Gang paa Gang og stadig har de Ansvarshavende sagt: Det glæder os at gaa Haand i Haand med andre Konfessioner, særlig med de udpræget troende Protéstanter, hen imod et fælles kristeligt Maal. Det er Usandhed at paastaa, at der officielt eller uofficielt gøres nogen Forskel her.

Men hvad vi maa og vil frabede os er, at man paa den ene Side anvender det konfessionelle Spørgsmaal som Camouflage for urene politiske Motiver for paa den anden Side at tale om politisk Catholicisme.«

Kirkelig Kalender.

August.

9. S. 10. **Sønd. e. Pintse.**
 10. M. Laurentius.
 11. Ti. Tiburtius og Susanna.
 12. O. Clara.
 13. T. Hippolyt og Cassian.
 14. F. Vigilie.
 15. L. **MARIAS OPTAGELSE.**

August.

16. S. **Joachim.** — 11. **Sønd. e. P. — Marias Optagelse.**
 17. M. Hyacinthus.
 18. Ti. 4. Dag i Oktaven.
 19. O. Johannes Eudes.
 20. T. Bernhard.
 21. F. Johanne Francisca.
 22. L. Oktav af Marias Optagelse. — Vigilie.

August.

Ugens Messebønner.

9. S. 10. **Søndag e. Pintse** (687—522); 2. *Sæt Bønner*: Johannes M. Vianney ([47]—[47]), 3. *Sæt Bønner*: Romanus (1037—859).
 10. M. Laurentius (1038—860).
 11. Ti. † Tiburtius og Susanna (1041). 2. Om de helliges Forbøn ([120]), 3. Efter frit Valg.
 12. O. Clara ([66]—[67]).
 13. T. † Hippolyt og Cassian (1042); 2. og 3. som Tirsdag.
 14. F. Vigilie (1043—868); 2. Eusebius ([47]—[47]), 3. Den Helligaand ([120]—[105]).
 15. L. Marias Optagelse i Himlen (1044—868).

Søndag den 16. August afholdes Kollekt for Ansgarius-Bonifacius-Foreningen.

St. Thereses Kirke. Lørdag d. 15. August efter den sædvanlige sakramentale Velsignelse er der Procession i Klosterets Have. — Fra d. 15. Aug. er der igen en stille Messe Kl. 11 om Søndagen.

St. Ellsabeths Hospitals Sygeplejeelev-Skole. Paa Grund af, at to af de Elever, der havde meldt sig, er traadt tilbage, er der endnu Mulighed for at optage andre i deres Sted. Uddannelsen, som varer i tre Aar, bestaar baade i praktisk Hospitalsgering og Theori og afsluttes med Eksamen, der giver Eleverne Statsanerkendelse som Sygeplejersker. Alle nærmere Oplysninger kan faas ved Henvendelse til Skolens tilsynsførende Overkirurg Frode Rygaard. Ansøgningsblanketter faas paa Hospitalet.

St. Vincents Søstrenes Basar, Helsingør, 27. - 7. - 36. Lodtrækningens 50 Øres Numre (gule Sedler) Kaffestellet 142 — Slumretæppet 84 — broderet Vægtæppe 492 — Dukke Lise 700 — Dukeseng 227 — Sofapuden 546 — 5 hl Koks 725 — Skinken 530 — Limonadestellet 108 — elektrisk Varmeovn 27. — 25 Øres Numre (grønne Sedler) hollandsk Dukke 2943 — Sofapuden 2917 — Dukeseng 9 — Bordlampen 410 — Skibet 1159 — 5 hl Koks 673 — Maleriet 2907 — Slumretæppet 1392 — Medicinskab 813. — Det grønne Slumretæppe paa de orangefarvede Sedler 211. — Theodugen paa de blaa Sedler 62. — Dukke Else (10 Øres grønne Sedler) 763.

FREMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
 Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 6. August.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13--16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 33.

Søndag den 16. August

1936

INDHOLD: Carmen Assumptionis. — Er Niels Steensen en Helgen? — Der er rullet nogle Præste- og Munkehoveder. — Rædslernes Front i Spanien. — Franz Liszt's Testamente. — Amerikas Katholiker under Valgene. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Carmen Assumptionis.*)

Pilegrimmen spørger:

*Sig os, Guds Moder, hvi stiger du op mod de straalende Stjerner?
Stedse du være i Tanken os nær, om du ogsaa dig fjerner!*

*Sig, hvad betyder hin Skare, som kommer med Kors og
med Kærter?*

Syngende drager de fremad med Jubel i Øjne og Hjerter.

*Midnattens Skygger maa vige for Fakler, der lyser og luer!
Sig os, Guds hellige Moder, hvorledes slig Hyldest dig huer?*

*Stjernerne tændes paa Himlen, og Løgterne lyse fra Tage.
Frem vælder Mindernes Hær om svundne Storhedens Dage.*

*Roma, du Konsulers Datter, som fordem af Verden var fejret,
græder du nu, efterdi du af Fjendernes Hær er besejret?*

*) Middelalderlig Hymne fra det 11. Aarhundrede. Brugtes i Rom under den natlige Procession til Santa Maria Maggiore, hvor Mariae Optagelsesfest fejredes. I denne Procession bares to ældgamle Billeder af Christus og Jomfru Maria.

Hvem har at krænke dig vovet, du Jordkredsens straalende
 Moder?
 Sig, hvi din Taarestrøm rinder lig Tøbrudets svulmende Floder?

Fryd dig, o Moder, paany og lad Taarer og Tungsind forsvinde;
 Glæden ved Livet og Haabet om Lykken skal atter du finde.

Sank dine Mure i Gruset, og ligger dit Forum end øde,
 døbt i Martyrernes Blod skal du atter staa op fra de Døde.

Grundet du blev af en Vildmand, som udgik fra
 Bjergskovens Rande.
 Fastere nu skal dig grunde en Fisker fra Jødelands Strande.

Hin har besudlet dit Aasyn med Skændsel og tælløse Vunder;
 denne dig tvætter og læger for stedse ved Daabsvandets Under.

Petrus og Paulus skal vogte din Hjord ved Livsaligheds Vande,
 at du paany som en Pryd for al Jordkredsens Riger maa stande.

Romas Svar:

Hvi skal jeg mindes om Glæder, der svandt, og om
 henrundne Dage?
 Aldrig dog kommer min mistede Magt og min Hæder tilbage!

Skøn har jeg været af Aasyn blandt Jordkredsens
 straalende Riger;
 senere blev jeg et Kryb, fra hvis Nærhed man ængsteligt viger.

Mættet af Spise og Drik har ved Nat jeg mig udklædt
 som Skøge,
 søgte som Bolerske smudsigt min Magt at forny og forøge.

Herren jeg haaned og lovsang med Vellyst de skændigste
 Synder;
 vildt har jeg levet, og intet er løvnet af Fortidens Ynder.

Grædende sidder jeg nu med mit Hoved i Støvet nedbøjet,
 angrende ræddes jeg ved, hvad mig fordum saa højligt fornøjet.

Stor var min Glæde, men større er Sorgen, som daglig
 mig fylder;
 Forsynets Veje dog klarligt jeg ser og ærbødigt dem hylder.

Nær er min Skaber med Hænderne udstrakt til Fred og
til Frelse;
 vogtet og værnet af Ham skal jeg genvinde Sundhed og Helse.

Hisset jeg skuer Hans Billed med Øjnene straalende store
 i Processionen, som langsomt gaar op mod Maria Maggiore.

Skønt er Hans Aasyn, for hvilket al Jorden sig ydmygt
skal bøje,
 naar Han paa Skyerne vældeligt kommer til Doms fra det høje.

Knæene alle sig bøje i Støvet langs Gader og Stræder;
 gamle og unge ved Synet af Frelserens Billed sig glæder.

Højt nu det stander paa Altret i Højkorets hvælvede Bue,
 medens til højre Hans Moders ærværdige Billed jeg skue.

Duftende Røgelse stiger som blaanende Skyer mod Himlen.
 Lovsangens liflige Toner højtideligt lyder fra Vrimlen.

Oder fra Grækenland blandes med romerske Salmer og Sange;
 Sønnen og Moderen værdeligt hylles med Hymner fuldmange.

Kyrie toner fra tusinde Struber, mens Timerne svinder.
 Snart vil den gryende Dag vælde frem fra Abruzzernes
Tinder.

Frydefuldt ville vi fejre Mariae velsignede Minde,
 at i sin mægtige Forbøn hos Gud hun glemmer os ingensinde.
Peter Andreasen.

Er Niels Steensen en Helgen?

»Nordisk Ugeblad«s lille Henvisning til 250 Aars Dagen for Niels Steensens Død, d. 6. Dec. 1936, og til denne vor berømte danske Naturforskere dybt kristelige Livsførelse, der var en Helgenkrone værd, har givet Genklang i Landet. Danske Katholiker, som man drøfter Problemet med, er som Regel straks med og nærer ingen Tvivl om Steensens ualmindelig fromme Vandel. Men ogsaa andre Steder interesserer man sig for Tanken; i »Fyns Venstreblad« af 19. Juli og 25. Juli skrives der yderst sympathisk om Niels Steensen, og hans Liv, især i de senere Aar, kaldes »et Mønster paa Fromhed og Opofrelse«. Bladet meddeler det

som en Kendsgerning, at danske Katholiker nu vil søge at faa Niels Steensen helgenkaaret. Dette er, som vi alle ved, ikke Tilfældet endnu, men burde der ikke gøres noget i denne Retning?

Vi tænker her ikke lige straks paa Helgenkaaring eller Kanonisation i egentlig Forstand, denne Kirkens officielle Bekræftelse paa en Guds Tjeners Hellighed her paa Jorden og hans Salighed i det hinsides Liv, som har til Følge, at vedkommende optages paa Listen eller Kanon over Kirkens Helgener og faar Del i dennes offentlige Dyrkelse. Til denne højtidelige Hædersbevisning er der en lang Vej. Biskoppen paa det Sted, hvor vedkommende døde, maa undersøge hans Skrifter og føre en informerende Proces om hans Ry, hans Dyder i Almindelighed og eventuelle Mirakler. Beatifikationsprocessen, der saa paabegyndes i Rom, kan vare mange Aar, og kortere bliver Tiden ikke, naar der skal skrives til den egentlige Helgenkaaring. Saa er der slet ikke taget i Betragtning, at Resultatet selvfølgelig afhænger af Guds Forsyn — tænk paa Miraklerne, der skal godtgøre Forbønnens Magt —, ligesom Kirkeretten jo allerede under Diöcesanprocessen lægger Vægt paa, at det Ry af Hellighed, som forlanges bevist, ikke maa frembringes ved *»menneskelig Kløgt og Iver«*, men skal være spontant opstaaet mellem agtværdige Personer uden at tabe sig ned gennem Tiderne.

Men den officielle Kanonisation er jo ikke det vigtigste ved vor Helgendyrkelse, som anderledestroende maaske er tilbøjelige til at mene. Lidt dristigt vil jeg næsten betegne den som en Biting. Det væsentlige, det afgørende er, om der foreligger store og heroiske Dyder, *»om det er sikkert, at der foreligger Troens, Haabets og Kærlighedens guddommelige Dyder, om der findes Kærlighed til Næsten og Kardinaldyderne Klogskab, Retfærdighed, Maadehold og Styrke etc. i heroisk Grad«*. Er det en kristen Personlighed, som ægger til Efterfølgelse? Sprudler en Kraftens Kilde i Evigheden, som Menneskene i højere Grad end hidtil burde drikke af? Har vi en Guds Tjener, der i særlig Grad kan strække sin Haand ud over Omraader af Menneskelivet, over Mennesker og Lande, som hidtil har maattet undvære denne Hjælp? Der gives ogsaa en privat Andagt til en Guds Tjener, og Spørgsmaalet er blot, om der findes saa mange Holdepunkter for den i Steensens Liv, at dette bliver mere end en stor Naturforskers Levned, der fra Tid til anden bringes i velvillig Erindring af Kongresser eller Bøger, at det er en Stjerne, hvis Glans viser Evighedssøgerne Vej, en Sol, der varmer Hjerterne endnu i sene Dage.

Vi tror, at Niels Steensen bør være en saadan straalende Stjerne for danske katholske Hjerter, ikke blot en flygtig

Erindring. Naar den store ædle Naturforsker imponerer Verden og Videnskab, der sikkert vil fejre ham tit i de to kommende Aar indtil 300 Aars Dagen for hans Fødsel, d. 1. Jan. 1938, da maa vi slet ikke glemme dette indtagende Livsbillede, den unge Lærde frembyder, først som Student i København, siden paa Studierejser, i Samkvem med Tidens største Aander. Vi maa beundre hans straalende Intelligens, der med sine Opdagelser iler forud for Aarhundreder og dog var saa ydmyg, saa inderlig from og henvendt paa Skabelsens Herre og Mester, at hans Forelæsninger og Bøger bestandig peger paa ham, fra hvem alt skønt kommer. »Lad os ikke blive hængende ved det sanselige, men med Tankens Blik skue ud gennem Legemets Øje som igennem en Kongeboligs Vinduer, ud paa denne den dejligste Eng, i hvilken der er en Mangfoldighed af Blomster paa hver Plet, thi hver Enkeltthed er et Vidunder«, formaner han, thi

Niels Steensen.

»Skønne er de Ting, vi ser, skønnere de, vi forstaar, men langt de skønneste de, som vi ikke fatter.«

Vi har Grund til at huske Konvertitens Gang til Kirken, som har gjort det dybeste Indtryk selv paa Ikke-Katholiker. »Steensens Omvendelseshistorie«, siger A. Thomsen, »er i høj Grad betagende; her er det ikke den trætte, der søger Hvile, den udlevede, der giver alt op, eller den døende, der falder sammen. Det er en Mand, der staar paa Højdepunktet af sin Virksomhed — Steensen havde just i hine Aar lagt Grunden til den videnskabelige Geologi — en Mand, anset for en af Europas største, der vovede at opgive alt for at vinde det, der nu var blevet alt for ham. Han kastede alt bort, Ære, Magt Guld, for at ende i en Fattigdom og Usselhed, der ellers ikke er de katholske Biskoppers sædvanlige Lod.« Naar A. D. Jørgensen kalder hans Omvendelse for en af den katholske Kirkes største Triumfer, har danske

Katholiker saa Lov til at glemme denne Kristendommens Sejr?

Men mest Næring vil den katholske Andagt finde i Steensens sidste Livsafsnit, som fortæller om Præsten og Asketen, der forsager Verden, om Skriftefaderen og Sjælesørgeren, der erobrer Hjerterne for sin Mester, om Theologen, der ved det talte og skrevne Ord kæmper for Guds Rige. Ovennævnte A. Thomsen skriver ved Tanken paa Niels Steensens Sjælsstorhed netop som Præst og Biskop: »Saa konsekvent han tidligere i Videnskaben havde ført sin Methode igennem og var naaet til Problemerkens Bund, saa alvorlig førte han nu sin Kristendom ud i alle Yderligheder. Han adlede Armod og Usselhed, han opfyldte til Punkt og Prikke den oprindelige Kristendoms Bud . . . Man kan sørge over det, Videnskaben her tabte, men man maa beundre den, der virkelig formaaede at drage alle Konsekvenser, ubetinget og i alle Retninger. Præsenterer Dødens Guder Resterne af et Liv kan alle, men kaste alt, hvad der er stort og dygtigt, hen for dem, dertil kræves der ikke blot det dygtige og store, men ogsaa en Personlighed af et helt andet Stof end det, vi Mennesker — baade de store og de smaa — nu almindeligvis er gjorte af.« Kan det undre os, at Folk efter Niels Steensens Død og ved hans Baare udtalte: »Gud give, min Sjæl var i Paradis, lige saa vist, som hans er det«?

At lære dette fromme Liv mere og mere at kende, maa derfor være en Opgave, som danske Katholiker bør lægge sig paa Sinde, alt som det øvrige Land ruster sig til at fejre Anatomen, Biologen og Geologen Niels Steensen. I dette hans Fromhedsliv ligger der en Skat, vi ikke tør lade ligge uænset. Vi begejstres mellem Aar og Dag ved saa mangen en Biografi om udenlandske katholske Førerskikkelser og Helgener, og det er kun godt, men vi har sandelig ogsaa Pligt til at hæve vor egen Rigdom.

For nu at gribe Sagen saa praktisk an som muligt og sprede saa megen Kendskab til en af Danmarks største og helligste Sønner, vil »Nordisk Ugeblad« i Tilslutning til de fortræffelige Biografier, som vi i Forvejen ejer, bringe regelmæssige korte Skildringer paa knapt en Side fra Niels St.s Liv, helst i hvert Nummer af Bladet Resten af Aargangen 1936. Endvidere vil vi om en Maaned Tid udsende Mærkater med Steensens Billede. Saa-danne Mærkater, som katholske Breve og Kort kan bære ud i Alverden, vil sikkert indprente Niels Steensens Billede og Navn i Tusinder af Hjerter, og mon ikke denne ædle, kristne Skikkelse fortjener det mere end f. Eks Hans Tavsens, hvis Billede nu kommer til at staa paa Reformationsfrimærkerne? Endelig vil vi i Anledning af 250 Aars Dødsdagen udsende et særligt Nummer af »Nordisk Ugeblad«

(Skribenter er velkomne!) vistnok d. 6. December, som skulde indeholde saa meget og saa vidtspændende Stof om Niels Steensen som muligt.

Vi beder alle danske Katholiker om at støtte vore Bestræbelser, især henvender vi os til dem, dette store danske Navn har særlig Bud til. Niels Steensen er vore Konvertiters Mand! Han har Lov til at lægge Beslag paa den katholske Akademikers Interesse! Hans Billede bør findes paa vore Hospitaler og hans Ry især udbredes af vore katholske Læger! Hvad de finansielle Udgifter angaar, som dette Arbejde jo ogsaa kræver, da vil vi foreløbig dække dem ved at sælge Mærkaterne for en billig Penge og bruge eventuelle andre Gaver dertil. Maatte det være os forundt at fremme en Sag, der er, næst efter Gud, til Niels Steensens Ære og endnu mere til Gavn for dem, der vælger ham som Fører!

—z.

Der er rullet nogle Præste- og Munkehoveder.

Saaledes staar det at læse i »*Social-Demokraten*« for den fjerde August.

Det er dog ikke i en ledende Artikel — nej, det er i en fra Spanien hjemvendt dansk Dames Fortælling om, hvad denne har oplevet dernede under Revolutionen. Det er en brav dansk Dame, som med stor Sindsro udtaler sig saaledes:

»Der er rullet nogle Præste- og Munkehoveder i den senere Tid« — og de fortjente, efter den danske Dames Mening, ikke bedre. Og Motiveringen er den gammelkendte, men aldrig forslidte — »Kirken har altid forsøgt at holde den store Befolkning nede«. Hvad dette »nede« vil sige, defineres nøjere — »Præsterne har gennem Aarhundreder præket for Folket: ‚Du skal tro, men ikke vide‘. Nu hævner det sig.« Desuden har Præsterne »altid stillet sig paa Kapitalens Side«.

Forhaabentlig ved den hjemvendte danske Dame Betsked med, hvad hun udtaler sig om. At Præsterne i Spanien — ligesom Præsterne i Danmark — har præket Kristendom for Folket (»Du skal tro«) er selvfølgeligt. Om de har tilføjet »men ikke vide« — derom kan jeg ikke

dømme. Jeg har aldrig været i Spanien, kan end ikke spansk.

Saa er der det med at »stille sig paa Kapitalens Side«. Jeg har læst noget lignende i danske socialdemokratiske Blade om Præsterne i den danske Folkekirke. Men jeg diskuterer heller ikke dette Spørgsmaal.

Det, som interesserer mig, er Tankegangen i den brave danske Dames Beretning. Hun er absolut uden nogen Medlidenhed med de Præster og Munke, hvis Hoveder hun har hørt rulle. Ogsaa Nonnerne, tilføjer hun, er det i enkelte Tilfælde »gaaet ud over« — men »deres Stilling er noget bedre, fordi Folkefronten kan bruge dem som Sygeplejersker.« Man lægge Mærke til Ordet »bruge dem« — som om Talen var om Slaver, i hvert Fald om 2den Klases Mennesker, der maa være glade til.

Samme Dag som dette Interview havde staaet i »Social-Demokraten«, bragte »Berlingske Aftenavis« en Samtale med en anden fra Spanien hjemvendt Dansker — Ingeniør N. Michelsen. Ogsaa han havde oplevet Rædselsdagene i Barcelona. »Bevæbnede Kvinder huserede«, fortæller han, »og Kirkerne blev brændt . . . I Kirkerne lavede de store Baal af Bohavet. *Jeg har overværet to Tilfælde af den Art. Præsterne smed de ind i Ilden og lod dem brænde levende. Nonnerne fik en endnu frygteligere Død*« — man aner med Gru, hvilken.

For en socialdemokratisk Betragtning er sligt kun *Løn som forskyldt*. Der er ingen Medlidenhed med Præsterne, som brændes levende, eller med Nonnerne (en Kvinde skulde dog, der mere end nogen, kunne føle Medlidenhed). Men nej — lad kun Hovederne rulle — det er jo *kun* katolske Præster og Munke, som mister dem — lad kun Nonnerne dø i Skændsel — det er jo *kun* katolske Søstre!

Thi Katholiker — staar uden for Love. De er (som paa Neros Tid) Menneskeslægtens Fjender. »De Tider skal komme, da enhver, som dræber eder, skal mene at gøre Gud en Tjeneste.«

Svendborg, St. Dominicus's Fest, 1936.

Johannes Jørgensen.

Rædslernes Front i Spanien.

Mange modstridende Efterretninger naar os fra Spanien, men eet er desværre gruopvækkende sandt og sikkert, at der paa den saakaldte Regerings Side har raset og endnu raser de vildeste og laveste menneskelige Instinkter, og at de især, og med et ubeskriveligt Had, vender sig imod Kirken. Det vilde være en Forbandelse for Folk og Kirke i Spanien, hvis denne »Regering« fik Lov til at blive siddende, og de inderligste Ønsker maa ledsage de tapre Mænd, der optog Kampen mod den kommunistiske Stormflod.

Inden vi bringer nogle af de rystende Skildringer om Mord, Voldtægt, Brandstiftelse og alle Slags Forbrydelser i Sovjetstjernens Tegn, nogle principielle Ord! Vi kan holde os til to Artikler af Folketingsmand *Rasmus Hansen* (»*Socialdemokraten*« 2. og 3. Aug.: »*Mussolinis Methode og Borgerkrigen i Spanien*« og »*I Skæret fra Borgerkrigen i Spanien*«, samt Lederen »*Sympathi for Spanien*« d. 2. Aug.), der er et Eksempel paa den specifik røde Taage, hvormed visse Kredse ynder at lægge Helgenglorie om ganske gemene og barbariske Forbryderes Pande. Hensigten er klar nok! Den jævne, danske Arbejder, der i Grunden slet intet har tilovers for de mørke Magters Rasen dernede, kan kun vindes ved, at man forplumrer Kendsgernerne. Han bør vide følgende:

1. Den spanske siddende »Regering« er aldeles ikke et almindeligt demokratisk Styre, men røbede straks fra første Færd sine kommunistiske Tendenser, endog meget kraftigt. Folkefrontens yderst knebne Sejr i Foraaret skulde have manet til en forsigtig og forsonlig Politik, saafremt man havde ønsket et ærligt Demokrati; faktisk havde Højre jo samlet langt flere Stemmer! *CEDA*, Landets største Parti, var absolut rede til Medarbejde, og dets Fører, *Gil Robles*, erklærede, at han hverken ønskede Diktatur eller Fascisme, men Arbejde paa Forfatningens Grundlag. De kommunistiske Elementer fik dog snart Overtaget. Deres Plyndringer, Brandstiftelser, Drab og Grusomheder af al Art har siden kendetegnet Regeringens Vej. Den myrdede *Calvo Sotelo* og *Gil Robles* har Gang paa Gang bevist dette i selve Cortes. (Se »*Nordisk Ugeblad*« S. 784.) Hvorledes straffede Regeringen Forbryderne? Saaledes som i *Calvo Sotelos* Tilfælde, hvor der efter hans Mord rejstes en Terrorbølge mod — Ofrene! Hvad andet kunde man ogsaa vente af en Statspræsident som *Azana*, der har udtalt: »*Kommunisterne er vore oprigtige Forbundsfæller*«, og som længtes efter at aflægge Besøg i Moskva.

2. Det er lemlæstet og kvalt Sandhed, naar Folketingsmanden saa smaat undskylder alt det grufulde, der er øvet mod Kirken, med en Henviſning til dennes og Gil Robles Partis Modſtand mod en fornuftig ſocial Reformpolitik. Man lytte blot til den Erklæring, ſom Gil Robles har afgivet allerede efter Sejren i 1933: *»Vi vil oven paa de marxistiske Udskejelſer, ſom har forøget Arbejdsløshed og Elendighed, igen bygge op. Dog vil vi opretholde Beskyttelſe for Arbejderne, ja udvide den; vi vil gengive det ærlige Arbejde ſit Adelspræg. Vi vil skabe Familieløn og Familieejendom, vi vil udvide Forsikringslovgivningen og forøge de ſmaa Ejerers Tal . . . De konſervative Lag maa ikke mene, at vi efter Opnaeſen af Magten vil tjene deres Egoiſme. Vi maa ſige det til enhver, at det er smukt at kalde ſig Kristen, men det betyder fremfor alt at være Kristen, d. v. s. at viſe Retfærdighed og kristen Kærlighed.«*

Her er dog ærlig Viljel Findeſ den ogſaa i R. H.s Forklaringer? Hver Mand ved, at Venſtres Nederlag i 1933 skyldtes deres dilettantiske og radikale Agrar- og Religionspolitik. R. H. derimod opdager ſtolt den velkendte Fræſe, at Sejrherrens *»mest virkningsfulde Agitation utvivlsomt er foregaaet i de katholske Skrifteſtole«*. (For Reſten, hvis ſaa var, en menneskeligere Kampmethode alligevel end den, ſom skjuler ſig bag *»Socialdemokraten«*s Camouflage [d. 2. Aug.]: *»I det hele taget har den frivillige Borgerhær vundet uhyre i Disciplin (!) og Kæmpeevne i de ſidſte Dage.«*) R. H. kender kun Venſtres omfattende Skolelovgivning paa Papiret, men vogter ſig klogeligt at røbe, hvor mange Tituſinder af Børn der fik fordrevet deres katholske Lærere af den oplyſningſtørſtende Regering, ſom ikke kunde ſkaffe dem andre Skoler! R. H. *»regner med, at Kirken ved Revolutionens Udbrud i 1931 ejede en Tredjedel af Spaniens nationale Formue«*; den troende Læſer behøver jo ikke at vide, at Forholdene for længſt har forandret ſig og denne Formue bl. a. beſtod i de Skoler, Høſpitalet og Kirker, der nu gaar op i Luer efter Aarhundreders trofaſt Tjeneste for Folket. Og hvorfor den farisæiſke Bebrejdelse, at Formuen er *»væſentligt tilvejebragt ved Gaver«*? Det er dog i alt Fald en ærligere Ejendomserhvervelse end den røde ved Hængning og Hærgning, ved Voldtægt paa Nonner og Mord paa Præſter! R. H. ſiger: *»I Stedet for at modtage, ſkulde den katholske Kirke være med til at yde!«* Oversat paa ærligt Menneskeſprog hedder det: Det røde *»Demokrati«* har i 1932 førſt ved en Maſſe Undtagelſeslove berøvet Kirkens Mænd al Eksiſtensmulighed, men ikke nok dermed myrder det nu raſkvæk løſ.

Men lad os nu hellere give Ordet til de nøgne Kendsgerningers Sprog, ſom det omtales i Spanien.

Det lader til, at de frygteligste Massakrer har fundet Sted i Katalonien, specielt Barcelona, hvor en Boghandler endog var Vidne til, hvorledes de døde paa den katholske Nonnekirkegaard blev gravet op og stillet offentligt til Skue op ad Kirkemuren. Mest ilde stedt var de katholske Gejstlige og Klostersøstrene; de røde Mordbanders koncentrerede Had gik ud over dem paa en Maade, som man vægrer sig ved blot at antyde paa Papiret. En Montør, som redede sig endnu i sit blaa Arbejdstøj, maatte se paa, hvorledes Nonnerne blev overhældt med Petroleum og brændt levende. Alle Nonner i Salesianerklostret Monte Tibidado blev dræbt under de grufuldeste Pinsler. De blodberuste Terrorister veg ikke tilbage for at skænde Graven: Af langt over 100 Kirker i Barcelona er knapt en eneste tilbage!

Til »*Times*« er indløbet Beretning om mange Mord paa Præster, udøvet af Kommunisterne: Pater Pares, som for egen Regning opretholdt en Privatskole i Bydelen omkring den store Domkirke til »Den hellige Familie«, var, da Urolighederne brød ud, flygtet hen til sine Sognebørn. Ved en fingeret Meddelelse blev han lokket herfra, og næste Dag blev hans Lig afleveret til Byens Ligkapel. — En Lægbroder, som gjorde Tjeneste i et af Barcelonas største Hospitaler, beretter, at 16 af hans Kolleger er blevet myrdede af Kommunisterne. — I Nærheden af Barcelona, i det kendte *Badalona* Kloster, blev 40 Ordensfolk arresterede, to blev straks dræbt, tre saarede. De andres Skæbne er ukendt. En eneste af alle disse Munke, Pater *Costes*, som er amerikansk Statsborger, naaede Grænsen, da det amerikanske Konsulat i Barcelona befriede ham og bragte ham til Flygtningenes Skib i Konsulatets Vogn. — Amerikanerinden *Ruby Beach*, som befandt sig i Barcelona, da Revolutionen brød ud, har over for en af »*Catholic Times*« Korrespondenter erklæret, at hun har set røde Bander, som slog en Præst i Jorden, skar Arme og Ben af ham, sprættede hele hans Legeme op og hængte hans Lig paa en Gudsmoder-Statue. — »*Daily Mail*«s Korrespondent beretter, at en Flygtning, som hørte hjemme i Vigo, var Vidne til, hvorledes Kommunisterne dér slæbte Præsterne ud paa Gaden, skød dem ned og lod dem ligge. En gammel Præsts ærværdige Hoved, som var frygteligt tilredt, blev hængt op foran Døren til et Værtshus. — »*L'Intransigeant*« offentliggør en Meddelelse, som en Franskmand, M. Bernus, har givet dem, ifølge hvilken et Antal Jesuitpatres er blevet halshuggede; Hovederne har man paa Sølvfade gennem Gaderne; en hujende Pøbelhob fulgte efter.

I Madrid har man allerede beslagnet over Halvdelen af alle Kirker, samtlige Klostre og Kirkeskoler, de Forlag, hvor regeringsfjendtlige Blade udkom, endvidere alle Byg-

ninger, der tilhørte Højrepartierne, kort sagt, alt Gods, som tilhørte »det republikanske Regimes Fjender.« Betegnende er, at Regeringen har tilegnet sig den samlede Højrepressen i Madrid, d. v. s. syv store Blade, uden Godtgørelse og overgivet dem til de marxistiske Partier. De spanske Kirkestormeres Rasen forekommer overfladisk set ganske ubegribelig. Gejstligheden selv har ikke givet nogen som helst Anledning dertil, da den forholder sig fuldstændig neutral. I de fleste Bydele i Madrid arbejder Gejstligheden i Frontlinien med at pleje de saarede og begrave de døde. Knælende paa Barrikaderne har de midt i Kugleregnet ydet de døende aandelig Bistand og anlagt de første nødvendige Forbindinger. Mange Gejstlige er blevet skudt ned under Udøvelsen af deres Embede.

Fra den spanske By Vich meddeles: »... Straks efter Komitéens Konstituering begyndte Stormen og Sekvestrationen paa Klostre og Præstegaarde. Først blev Klausursøstrene af Davallades's Kloster stormet og sat i Brand. Kirken og Klosteret ødelagdes totalt. I Klosteret »Els Saitz delle Coll Non« trængte Mænd og Kvinder ind, hentede Sengelinned, Klædningsstykker og Inventar, brændte for Folkets Øjne de liturgiske Genstande og stak Kloster og Kirke i Brand. Klokkeren fire om Eftermiddagen brændte samtlige Kirker og Klostre i Vich, Kirkerne Tercera Regla, Carmen, Santa Clara, Mercet, Domkirken og Bispepaladset. Hospitalernes og Børnehjemmenes Nonner blev jaget bort fra deres Arbejdssteder, alle deres Ejendele blev beslaglagt ... Hen imod Aften blev Kapucinerklosteret tillige med Kirken stukket i Brand og Fængslet aabnet.«

En Englænder, James Hanlon, fortæller: »Jeg blev Vidne til en Gadekamp i Malaga. Kommunisterne stormede ind i Kirkerne og kastede alt, hvad der kunde flyttes, ud paa Gaderne, hvor det blev brændt. Lysestager og Kalke kastede de henimod Mængden, som sloges om dem. Skrigende og hylende bar de Billeder og Statuer gennem Byen, og for at spotte over disse Trossymboler, havde man sat Gryder og Potter paa Statuerne. Børn dansede som berusede midt i Optoget, og mens deres Øjne lyste af Vanvid, skød de paa alle, som mistænktes for at være Fascister og Katholiker.«

En Belgier fortæller i Antwerpenbladet »*Métropole*«: »Jeg har hørt en Tale af en politisk Fører for Folkefronten, Sekretær for Anarkisternes Forbund. Han udtalte: ,I den øjeblikkelige Situation maa man sætte alle Skrupler angaaende Kunstskatte og moralske Værdier til Side. Dræb jeres Far, jeres Mor, jeres Børn! Tilintetgør alt, for at Friheden og Revolutionens Triumf kan rejse sig af det udgydte Blod.«

Ja, man kan jo forstaa de Mænd, der har rejst sig til en fortvivlet Kamp for Fædreland og Kristendom, og som efter et Citat i »The Tablet« skal betragte denne Borgerkrig som et Korstog. —z.

Franz Liszt's Testamente.

Den 31. Juli 1886 — altsaa for 50 Aar siden — døde den berømte ungarske Klaverspiller og Komponist Franz Liszt. Det er her ikke Hensigten at vurdere dette rige Kunstnerliv fra den musikalske Side, ej heller at skildre hans Ungdoms Forvildelser, men vi kan ikke dy os for at henvise til den Hjertensgodhed og dybe Religiositet, der prægede denne geniale Natur. Altid var han rede til at yde og hjælpe.

Særlig glad var Mesteren for at stille sin Kunst i Velgørenhedens Tjeneste. Hans Glæde ved at give var ubegrænset. Han har spillet og spillet: for sine Landsmænd i Ungarn, da de var blevet hjemsøgt af store Oversvømmelser, for de brandlidte i Hamburg, for de skadelidte i Lyon, for nødstedte Tyskere i Grækenland og for Børnehaverne i Budapest, for Beethoven-Mindesmærker i Wien og Bonn. Indbringende Koncerter gav han ogsaa til Fordel for Domkirken i Köln.

De taknemmeligste Tilhørere.

For at overvære en stor Koncert i Berlin var der engang kommet to Studenter fra Leipzig. Men alle Billetter var forlængst udsolgt. Saa gaar de til Mesteren selv for at faa to. Men Mesteren beklager ikke at kunne hjælpe dem, da han har overdraget sin Sekretær hele Billetsalget, og der allerede var udsolgt. »Men, hvis De har Tid en lille Times Tid, saa sæt Dem ned. Saa skal jeg spille lidt for Dem, for at De dog ikke skal være kommet forgæves til Berlin.« — Og han spillede for dem en Times Tid med samme Inderlighed som ved nogen stor Koncert. Og lige saa kunstnerisk, som han to Dage senere spillede for sin syge Elev, Peter Cornelius, som havde længtes saa stærkt efter at høre Liszt spille.

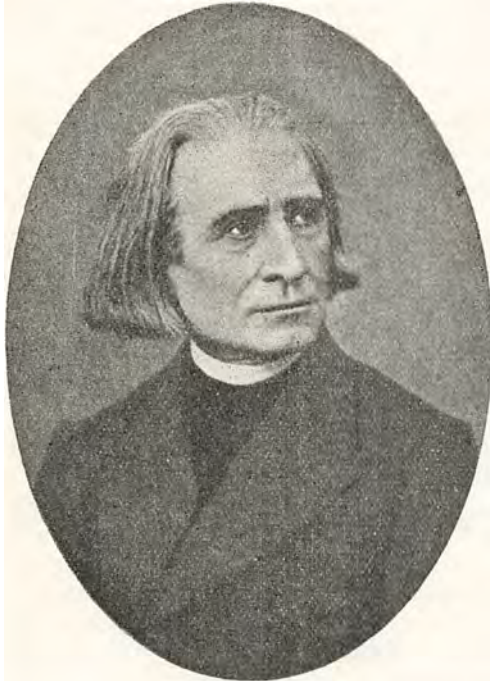
Liszt og Tyven.

Igennem længere Tid var der forefaldet Pengetyverier i Liszt's Hjem. Endelig en Dag greb Tjeneren Tyven, som netop ved Hjælp af en eftergjort Nøgle tilvendte sig Penge fra Skrivebordet. Til største Forbavselse viste det sig, at Tyven var — en af Liszt's ældste Venner! Liszt kom netop til, oversaa straks Situationen og, skønt rystet i sit Inder-

ste, bevarede han sin Ro og skældte Tjeneren ud: »Men Mischka, hvad gaar der af Dem? Vil De øjeblikkelig slippe Hr. X! Jeg har jo selv givet ham Nøglen for at hente nogle Penge til mig!« — Saaledes dækkede han ved sin Aandsnærværelse den utaknemmelige Ven, og over for Verden holdt han ogsaa den ydre Forbindelse vedlige med ham, endskønt Tildragelsen var en bitter Skuffelse for hans Godhed.

Kunstnerens Testamente.

1865 modtog Liszt ogsaa de lavere Vielser. — Hans Testamente viser hans Hjertes Fromhed.

Franz Liszt.

14. 9. 1860,
Weimar.

Jeg nedskriver dette den 14. September paa den Dag, hvor Kirken fejrer Korsets Ophøjelse. Navnet paa denne Fest rummer for mig en glødende og hemmelighedsfuld Følelse, som har mærket hele mit Liv [som et Saarmærke.]

Ja, »Jesus Kristus paa Korset«, den dybe Længsel efter Korset og Korsets Ophøjelse: det var altid mit sande indre Kald: jeg har følt det helt ind i Hjer-

teroden siden mit 17. Aar, hvor jeg under Taarer ydmygt bad om at faa Lov til at komme ind paa Seminariet i Paris: den Gang haabede jeg, at det skulde blive mig forundt at leve Helgenernes Liv og maaske selv dø Martyrdøden. Saaledes skulde det dog ikke være, men aldrig — trods de Forseelser og Forvildelser, jeg har gjort mig skyldig i, og som jeg har følt oprigtig Anger og Sønderknuselse over — er Korsets guddommelige Lys helt blevet mig berøvet. Til Tider har dette guddommelige Lyses Glans oven i Købet helt overstraalt mig. Jeg takker Gud derfor og vil dø med Sjælen heftet til Korset, vor Forløsning, vor højeste Salig-

hed, og for at bekende min Tro ønsker jeg før min Død at modtage den katholske, apostoliske og romerske Kirkes hellige Sakramenter og derved opnaa Tilgivelse og Forladelse for alle Synder. — Amen. —

Jeg takker med Ærbødighed og inderlig Kærlighed min Moder for hendes stadige Beviser paa Godhed og Kærlighed. I min Ungdom kaldte man mig en god Søn; særlig Fortjeneste kan vel ikke tilregnes mig herfor, thi hvorledes vilde det have været muligt ikke at være en god Søn mod en saa trofast opofrende Moder? Hvis jeg skulde dø før hende, vilde hendes Velsignelse følge mig i Graven.

Min Datter Cosima testamenterer jeg Tegningerne af Steinle, forestillende min Skytspatron, den hellige Franciskus af Paulo: han vandrer paa Bølgerne med Kappen udbredt under sine Fødder, i den ene Haand holder han et Stykke glødende Kul, den anden er løftet enten for at besværges Stormen eller for at velsigne det faretruede Skib, Blikket er rettet mod Himlen, hvor det forløsende Ord: »Caritas« lyser i en Glorie. — Denne Tegning har altid staaet paa mit Skrivebord. Ved Siden deraf staaer et gammelt Ur i udskaaret Træ med 4 Glas, som ogsaa er bestemt for min Datter Cosima. — —

Og nu knæler jeg endnu en Gang ned for at bede: Til os komme Dit Rige; ske Din Vilje, som i Himlen saa og paa Jorden; forlad os vor Skyld, som og vi forlader vore Skyldnere, og frels os fra det onde. Amen. F. Liszt.

Skrevet den 14. September 1860 paa Festen for det hellige Korsess Ophøjelse.

Efterskrift.

... Jeg ønsker en ganske enkel Begravelse, uden Pomp og Pragt, og, hvis det er muligt, helst ved Nattetide. Gid det evige Lys maa lyse for min Sjæl! C. H.-S.

Amerikas Katholiker under Valgene.

(Sluttet.)

Det er den kollektive og centraliserende Tendens i »The New Deal« i Forbindelse med dens Ødelæggelse af de konstitutionelle Sikkerheder, som faar Katholiker af Mr. Smith's Slags til at være saa bitre Modstandere af den til Trods for de gode Punkter, den indeholder. Den har fremkaldt et forfærdeligt Bureaukrati, som strækker sine Fangarme helt ind i Borgernes private Liv, og aabenlyst søger den at naa sine Maal gennem en meget stærk central Regering. Amerika har en medfødt Mistillid til en saadan Regering, og vi har set, at Nationens Grundlæggere gjorde deres

yderste for at gøre den umulig: dette er Grunden til Administrationens konstante Stormløb imod Konstitutionen, saaledes som forklaret af Højesteret. Naar Maalet ifølge Roosevelt er »mere Velstand for alle« og ifølge hans katolske Hjælpere: »social Retfærdighed«, saa er saadanne Restriktioner yderst generende, men en stærk central Regering kan nu engang gøre mere. Rusland, Tyskland og Italien er Eksempler derpaa. Det staaende amerikanske Svar: »det kan ikke ske her«, er ikke overbevisende; Spørgsmaalet: Hvad kommer saa?« staar altid aabent.

»Hvad kommer saa« er Tidens Spørgsmaal. Novembervalgene er vigtige, men de er kun et Skridt frem ad den Vej, vi ikke kan se Enden paa. Formodningerne er ganske vist talrige, og at de to Ord: Kommunisme og Fascisme lurser i Vandskorpen, kan ingen benægte. Officielt spiller Kommunismen ingen stor Rolle paa den amerikanske Scene — den er begrænset til nogle faa udenlandske Agitatorer — og Fascismen eksisterer ikke; men det officielle Syn paa Sagerne svarer ikke altid til Virkeligheden. De professionelle Kommuniste er yderst aktive, og deres Ideer har gennemtrængt en Masse Mennesker, som ikke officielt hører til Partiet. Rundt regnet er der mere end 10 Millioner Arbejdsløse i de Forenede Stater, der er et endnu større Antal end dette, som lever af en Løn, der ligger under det normale Underholds Niveau, Hundredetusinder af dovne og udannede Mennesker stoler paa Regeringens Uddelinger af Livets Fornødenheder. Disse faar de fra Skatteyderne, men betragter det som deres »Ret«. Ja, saa længe Regeringen kan blive ved med at understøtte disse Masser, kan *status quo* opretholdes, men de finansielle Midler er presset langt ned, og Inflation maa ikke lades ude af Betragtning i dette Billede. Roosevelts »Reform«-Lovgivning har ikke faaet den materielle Velstand til at vende tilbage, den, som alene kan lyse op i Mørket. Et mægtigt Antal af de Mennesker, der til November vil stemme for »The New Deal«, vil ved den allermindste Udæskning give deres Stemme til Kommunismen. Deres Standpunkt er ikke fast, mange Aars Genvordigheder og Arbejdsløshed er resulteret i Hvileløshed og Utilfredshed, og den Reform-Tone, som de, der har Magten, anslaar, og deres stadige Løfter om Velstand og Formue, har skærpet Appetitten hos dem, »der ingenting har«. Fascismen er en Fare som en Reaktion efter disse Fangarnes Greb, men efter al Sandsynlighed vilde en Bastardform dominere. At denne vilde være voldsom og grufuld, ødelæggende for Friheden og fjendtlig overfor Kristendommen, er der ingen Tvivl om.

Det katolske Arbejde for »social Retfærdighed« er et

Forsøg paa at tilbyde de ikke-kristne et konstruktivt Alternativ, at faa Folket bort fra Kommunismen, at beskytte deres egne misfornøjede Elementer imod den. I og udenfor Sæsonen fremsætter Biskopper, Præster, Lærere og Lægløse i den kommunistiske Filosofi og den Svig, den indeholder, og dog har den slaaet kraftig Rod. Den katholske Splittelse for og imod »The New Deal« er motiveret ved denne Skygge. Nogle vil sige, at Roosevelts Administration maa blive smidt ud, og at man maa opretholde Konstitutionen, »som den er,« for at dæmme op for den totalitære Stat og de Onder, den vil føre med sig; andre vil fremhæve, at Regeringen maa være »liberaliseret«, og at den nye skal hjælpe med til at afvende en voldsom Revolution. Til dette kan siges, at er det først naaet saa vidt, vil det være vanskeligt at standse den. Kirken er selvfølgelig klar over Faren. Heri er ikke indbefattet en alvorlig Fare for en kommunistisk Stat eller en fascistisk Stat i 1938 eller 1940 eller maaske i 1950, skønt Muligheden herfor rykker nærmere Aar for Aar (mange mener, det vil blive en socialistisk Stat i 1940, hvis Roosevelt genvælges), men Tiderne, som kommer, tegner ildevarslende. Hvis disse Meninger udelukkende var baseret paa privat Bedømmelse, vilde man maaske tøve med at sætte dem paa Tryk, men det er de ikke. For faa Uger siden meddelte Kardinal Hayes, Ærkebiskoppen af New-York, Firmelsens hellige Sakramente i en Klosterskole. Over Kirkebygningen vajede Stars and Stripes i smuk Forening med de pavelige Farver, Kirkens Pragt og Stilling stod klar for enhver. 30 smaa Piger i blændende Hvidt fyldte Kapellet, og medens han saa ned paa disse smaa Piger, sagde han til dem: »Hæft Jer ikke ved den Sikkerhed, der omgiver Jer, men bed om, at I virkelig maa blive Christi gode Soldater, for I vil vokse op til at blive Kvinder i en Verden, som vil forfølge Jer for Christi Skyld.« Saa talte han om de romerske Martyrer og om vor Tids Martyrer i Rusland, Tyskland og Meksiko og mindede de smaa Tilhørere om, at Turen maaske ogsaa vilde komme til dem. Hans Ord var ikke til at tage Fejl af, de var ikke allegoriske, de henviste ikke til de tavse Konflikter, som altid vil bestaa imellem Verden og Aanden; de indeholdt virkelig legemlig Forfølgelse, paa samme Maade som vore Forfædre led under Elisabeth og Cromwell, som vore Trossøller i Dag lider i Rusland og Meksiko.

Saadanne Udtalelser vinder i Styrke, naar man betænkter, at Kardinalen har sin Haand paa sit store Ærkebispedømmes Puls og paa Situationen i hele Kontinentet, og ogsaa naar man betænkter, at det almindelige Emne ved en saadan Lejlighed — bortset fra det aandelige Forhold — er Lyk-

ønskning til at leve i en fri og frihedselskende Nation, stor, lykkelig og fredfyldt. Men nej, »I er Christi Stridsmænd«, sagde han, »og maaske vil I komme ud for at bevise dette med Jeres Blod.« Hvad Kardinalen sagde til Børnene, gentog en Præst noget senere i en lille Forstadskirke til en Forsamling af Kontorfolk, Stenografer, Arbejdere og deres Hustruer: »Naar Forfølgelsen kommer, jeg kan ikke sige hvornaar, men vær sikker paa, at alle, selv de ældste iblandt Jer vil opleve den, gid I maa være stærke nok til at lide for den Tro, der bor i Jer, for Svæklinge vil der ikke være Plads.« Dette er kun Eksempler paa en Undertone, som engang imellem kommer til Overfladen. Amerikas Katholiker gaar ikke rundt og hvisker om Forfølgelse; tværtimod, de er optaget af det daglige Liv, af Valgene, som staar for Døren, og social Retfærdighed. Ikke engang om det bestaaende Livs »sociale Retfærdighed« er der megen Enighed, og som nævnt før er der ingen politisk Enhed. Maaske vil den komme, naar, som P. *Henry St. John O. P.*, siger, den hedenske Naturalismes og Kristendommens Kræfter overalt samles som to mægtige Hære for at gaa imod hinanden i en frygtelig Kamp for Verdens Sjæl.« Og Amerika staar nærmere overfor denne Kamp end England og savner dette Lands medfødte Udholdenhed.

B. O. Reilly.

Nye Bøger.

Konnorsreuth i en ny Fremstilling.

Ærkebiskoppen af Lemberg, Dr. *Josef Teodorowicz*, fortæller, at han under sine aarlige Ophold i Kurstedet i Marienbad, som kun ligger en Times Bilkørsel fra Konnersreuth, ofte var blevet opfordret til at beskæftige sig med i en Bog: Therese Neumann, men han vilde ikke, fordi han nærrede en vis Skepsis og ogsaa var bange for at blive forstyrret i sit Livsværk, en Bog om Jesu Liv. Men det gik ham, som det er gaaet saa mange: den af Nazisterne myrdede Dr. Gerlich, Kapellan Fahsel, afdøde Pastor H. Gamél: Konnersreuth slap ham ikke mere, efter at han først havde lært det at kende. Han undersøgte, sammenlignede, studerede Mystik og Psykologi, læste Venners og Fjenders, vantro og troendes Beretninger, skrev alt ned, til at begynde med kun for sig selv, men til sidst heldigvis i en udmærket Bog, som rager op over mange Publikationer om samme Emne, »*Konnorsreuth im Lichte der Mystik und Psychologie*« (Salzburg 1936, A.Pustet, 535 S., RM. 7,80). Bogen fanger ens Interesse fra første Kapitel. Grunden? Ypperlig Evne til at skildre, Klarhed, Kær-

lighed til de smaa konkrete Træk, ærlig Diskussion med alle, som har drøftet Sagen før, og en sammenlignende Fremstilling, der gør de enkelte Kapitler om Ekstase, Stigmatisation, Visioner, Sprogkundskaber eller Afholdelse fra Næring til smaa Haandbøger over de enkelte Emner. Kort: Bogen om Konnersreuth! —z.

Naar Orgler repareres.

Der findes ca. 18 Orgler i Vikariatet; deraf er de 8 ude i Provinsen. Orglet, ogsaa kaldt Instrumenternes Dronning, er en difficil Mekanisme; og naar det ikke passes, vil det snart være sørgeligt at se til og endnu sørgeligere at høre paa. Her i Byen behøver man blot at ringe til Orgelbyggeren, naar der er noget galt med Orglet. Men hvad skal man gøre paa Steder, hvor ingen Orgelbygger staar til Raadighed? Der er man ofte nødt til at hjælpe sig selv, indtil Orgelbyggeren kan komme og foretage et grundigere Eftersyn. Da vil man — lidt engelsk Sprogkundskab forudsat — med Glæde gribe til *John Matthews* Bog *The restoration of organs* (London: Office of »Musical Opinion«, 13. Chichester Rents, W. C. 2, 1936, 136 S.), der, uden at komme ind paa moderne Orgelproblemer, giver fyldig Besked om alt, hvad der har med Pasning og Istandsættelse af Orglet at gøre.

A. Menzinger S. J.

En Kunstens Bibel, et Verdensmusæum i Bogform.

Foran os ligger det første Bind af »*Encyclopédie Photographique de l'Art*«. Naar engang, efter nogle Aars Forløb, det sidste Bind er udkommet, vil Verden være beriget med et Kæmpemusæum paa Tryk. »Tel«-Forlaget agter nemlig — og for det første Binds Vedkommende er Viljen allerede blevet til Virkelighed — at offentliggøre alle Musæers Kunstskatte i kunstnerisk fuldendte, originale Fotografier, samlet i store Bind. Louvre Museet, det righoldigste, skal danne Grundlaget, og 8 Bind fra den ældste Tid til vore Dages Kunst skal delagtiggøre Verden i dets Skatte. Det første Bind, Ægyptens og Mesopotamiens Kunst, viser straks den høje Standard. Værket vil sikkert baade i kunstnerisk og historisk Henseende — Kunstens Mindesmærker er jo i Regelen ogsaa de vigtigste Fund for Historikeren — være af største Betydning. Men ogsaa for Religionen vil det have sin store Interesse, fordi en saadan Samling tydeligere end den bedste Prædiken viser — selv i Afgudsdyrkelsens Dyretilbedelse eller lignende — at Mennesket er et religiøst Væsen; derom taler Ægyptens Mumier og Gudestatuer lige saa bestemt som Mesopotamiens Steler og Teglstenskrifter. Da hvert Bind paa ca. 500 Billeder kun koster 95 fr. eller 12 fr. pr. Hefte, er Værket forholdsvis billigt.

Paris Éditions »Tel«. (1936, 336 S., 24 × 31 cm.) Le Musée de Louvre, I.

Heroisk Kærlighed i Missionerne.

En ung Missions søster har modtaget et Brev fra sine Foresatte, som hun er jublende henrykt over: »*I Dag har jeg modtaget en stor Nyhed: Jeg skal til de spedalskes Hospital i Japan. Jeg kan ikke udtrykke mit Hjertes Følelser, min Trøst og min Glæde! Ti Gange gennemlæste jeg Brevet, som bragte mig det glade Budskab. Jeg kunde jo ikke gøre Krav paa en saadan Udmærkelse! Hvor stor en Naade, at Gud udvalgte mig!*« — Dette er eet af de Hundreder af opbyggelige Træk, Citater, der sammen med oplysende Statistiker og grafiske Fremstillinger gør *Ludwig Berg's »Christliche Liebestätigkeit in den Missionsländern«* (Freiburg, Herder 1935, 215 S., RM. 3,—) til en lige saa fængslende som opbyggelig og oplysende Oversigt over den katholske Karitas' store Bedrifter i Missionslandene. Forf. har haft Adgang til Propagandakongregationens Arkiver, og Bogen er til Dels Resultatet af dennes Beslutning om hvert Aar at lade et Missionstema behandle saaledes, at det giver Genlyd i alle Nationer som et levende Missionsbillede, og tjener som en Kildesamling for alle missionsinteresserede. Her fortæller Missionslægen og Missions søsteren, her staar vi snart over for Tropesygdomme og Spedalskhed, snart over for Isørkenernes Rædsler eller Kolera. Her oplever man, hvordan Oversvømmelser, Tørke, Hungersnød, Jordskælv og Krig raser, men alle Vegne møder man ogsaa hans Sendebud, der har sagt: »*Derpaa skal man kende, at I er mine Disciple, at I elsker hverandre!*« —z.

Den hellige Teresa af Avila.

H. D. T. Kjærulff skriver i »St. Teresa«. (Paulus-Kredens Skrifter, Juni 1936): »*Vel er hun (— den hellige Therese —) ikke egnet til at males i sentimentale Kulører, men det skyldes hendes storladne menneskelige Karakter. Hun er blandt katholske Helgeninder den mangfoldigste Sjæl, spændende fra Skælmeri til Viljens Ubønhørighed, lydig og dristig paa een Gang, afgrundsdyb i sine mystiske Skrifter, lun og drilsk i sine Breve, elskelig og hvas i sin Tunge, bedst tilpas i sin Celle og med Uro i Sjælen efter virksom Færden langt omkring — et eneste uomstødeligt Dementi af alle letkøbte Forestillinger om kvindelig Natur. Denne virkelige Teresa skildres ikke i den vanlige Stil for Helgenbiografier....*« Denne sidste Sætning har vi her understreget, thi det er lykkedes Forfatteren at undgaa »den vanlige Stil for Helgenbiografier« og dog heldigvis ved sin egen indre Glød bringe danske Læsere en Helgenbiografi, ikke blot en Samling af Morsomheder og kritiske Bemærkninger, hvori det rent menneskelige Element vilde beherske det religiøse og den overnaturlige

Side. Der er nemlig en vis Fare ved Biografier: at fremhæve det, Forfatteren henholdsvis har Forkærlighed for paa Hovedsagens Bekostning. Lærerig er Kjærulffs Omtale af Professor Grønbechs Bog: »Teresa de Jesus.« Han skriver: »Udenforstaaende anser det gerne for karakteristisk katholsk at have faaet sin hele religiøse Opfattelse fra Kirken. Det er tilgiveligt, men galt« o. s. v. . For en »Udenforstaaende« maa sandelig en Personlighed som en h. Therese af Jesus være vanskelig at forstaa. Her sidder Kjærulff inde med en solid Viden. Dertil gør Aand og Sprog, at hans Bog nok skal blive læst og gøre Indtryk.

I næste Oplag vil det gavne at forklare os Ordet: »Ekstase« og at kalde Helgeninden Teresa de Ahumada, ikke y (spansk — og), thi hun valgte med flere Søskende et af Moderens Navne ligesom for Eks. den h. Franz »de Xavier« gjorde.

F. F. M.

Fra Hovedstad og Provins.

En Lærers Afsked.

Hr. Lærer Rønnow vender ikke mere tilbage til St. Knuds Skole, hvor han i 26 Aar har øvet sin Gerning som Lærer og Opdrager. Denne Meddelelse vil blive modtaget med Sorg af de Drengene, der fra Feriens mange Glæder vender tilbage til Skolen og de daglige Pligter; og de »gamle« Drengene, der nu er uden for Skolens skærmende Mure og ude i Livet, vil mindes de mange fornøjelige og interessante Timer, de har tilbragt hos Hr. Rønnow. Men Sygdom er hver Mands Herre, og den tvinger altsaa nu Hr. Rønnow til at standse op efter en lang Aarrækkes fortjenstfulde Gerning. Af enhver Elev vil Hr. Rønnow blive savnet, dybt savnet. Hans Lune og Humør vil blive savnet; men først og fremmest vil man savne ham som den store Dygtighed, han var. Hvor var ikke hans Historietimer interessante! Hvilket Fond af Viden han dog sad inde med i dette Fag. Hos Hr. Rønnow førtes vi ind i Kunstens herlige Rige, Malerkunstens farvestraalende Pragt og Billedkunstens Skønhed og Ynde. Vi lærte vort Lands store Digtere og vort Modersmaal at kende til Bunds. Mange lyse og glade Minder har vi faaet, og vi haaber, at Hr. Rønnow, nu da han forlader Skolen, ogsaa kan tage mange gode Minder med sig, selv om hans Gerning paa Skolen ikke har været lutter Leg. Tit har de slemme Drengene ærgret og plaget ham — (men hvor findes den Skole, hvor Eleverne ikke driller Lærerne?) — men, Hr. Rønnow! De kender Drengene. De ved, at trods alt agter og ærer vi Dem og holder af Dem, skønt vi viser det modsatte. Saadan er Drengene!

Hr. Rønnow var fuldstændig besjælet af Skolens Aand og netop derfor vil han blive savnet af Kolleger og Elever — men aldrig glemmt. Thi trods sin store Beskedenhed har han alligevel sat sig selv et Minde, et Minde der vil bestaa, saa længe vor gamle Skole bestaar, nemlig den skønne Skolesang, som han har skrevet. Lad da denne smukke Sang blive St. Knuds Skoles Elevers Farvel til Hr. Rønnow!

*Du røde Borg ved Søens Rand,
der knejser saa stolt og kækt,
i Tidens Kamp du holder Stand
og leder den unge Slægt.
Med faste, sikre Hænder
de svage Blus du tænder,
der engang højt skal slynge
en Glans om vort Fædreland.*

Niels Frederiksen.

Et Dødsfald i Aarhus.

Et meget kendt Medlem af den katholske Menighed i Aarhus, Sprog- og Musiklærer *Carl Nyholm*, er Mandag d. 3. August afgaaet ved Døden paa St. Josephs Søstrenes Hospital i Aarhus, efter nogen Tids svær Sygdom.

Nyholm var et meget interesseret og trofast Medlem af Menigheden. Han var Konvertit og gaaet over til Moderkirken fra Unitarernes Kirkesamfund. Han elskede Kirken og alt det, dens var, med den mest uselviske Kærlighed, og der skete ikke noget af Betydning i Menigheden, uden at Nyholm paa een eller anden Maade havde Del deri. Især interesserede Forestillingerne i Menighedssalen i Ryesgade ham overmaade, og han optraadte flere Gange, baade som Forfatter og Skuespiller, og en anerkendende Anmeldelse i »Ugebladet« for nogle Aar siden, var ham en meget stor Glæde. Som Menneske var han trofast og redelig, og han blev aldrig træt af at fortælle, hvor meget Moderkirken betød for ham.

Hans Venner vil mindes ham i Kærlighed.

Ære være hans Minde.

Jules Arnes.

Fra den vide Verden.

Messe paa den magnetiske Nordpol.

»Nordpolens Biskop«, Mgr. Turquetil, har for nylig modtaget en traadløs Meddelelse fra Pater Peter Henry, som for 14 Maaneder siden ledsaget af nogle Eskimoer startede en Ekspedition efter den magnetiske Pol paa Halvøen Boothia og siden havde været forsvundet. Meddelelsen siger, at de alle befinder sig vel, og at han — som første Præst — har naaet den magnetiske Pol. Han har til Hensigt at blive der flere Maaneder.

Gudløshed i Meksiko.

St. Vincentsforeningens Aftenskole i den meksikanske By Puebla er efter Ordre fra Regeringen i Staten Macienda blevet lukket med den Begrundelse, at der fandtes religiøse Genstande i Bygningen. Skolens Ledere havde faaet Anvisning om at rømme Bygningen i Løbet af otte Dage. I St. Vincentsforeningens Skole fik Arbejderhustruer gratis Undervisning i Syning, Madlavning, Skrivning og Læsning. Det er den sidste gratis Aftenskole der i Byen, alle andre lignende Institutioner er allerede for længst blevet lukkede af Myndighederne.

Et i Byen Meksiko beliggende Kapel, kendt under Navnet »Guadalupe Eremitboligen«, er blevet beslaglagt og stillet til Økonomiministerens Disposition som Pakhus. — I Ciudad Juarez er de Kirker, der for nylig var blevet aabnede, atter lukkede efter Borgmesterens Ordre, og enhver Gudstjeneste er forbudt. Fire Præster, som af Forbundsregeringen havde faaet Tilladelse til at vende tilbage til Ciudad Juarez, fik Meddelelse fra Guvernøren om, at de gerne maatte opholde sig i Byen, men ikke virke. En Besværing herover til Forbundsregeringen kom ubesvaret tilbage.

BREVKASSE.

Reformationsfrimærkerne.

Hr. Redaktør!

Forleden rettede jeg en Forespørgsel til Generaldirektoratet for Postvæsenet, om der vedblivende kunde faas almindelige Frimærker i Stedet for Reformationsfrimærker. Jeg begrundede min Forespørgsel ved at bemærke, at jeg som Katholik ikke ønskede at benytte disse Frimærker, og at jeg var overbevist om, at ingen Katholik ønskede at bruge dem. Endelig anmodede jeg om Tilladelsen til at offentliggøre Generaldirektoratets Svar i eet af vore katholske Tidsskrifter, for at der ikke behøvedes at rette flere Forespørgsler af denne Art til Generaldirektoratet.

I Dag modtog jeg saa Svaret, hvoraf jeg her gengiver Kopi.

Ministeriet for offentlige Arbejder.

Generaldirektoratet for Post- og Telegrafvæsenet,

B. No. 1593 B.

København V., den 8. August 1936.

I Anledning af Deres i Skrivelse af 31. f. M. rejste Spørgsmaal, om der vedblivende paa Postkontorerne kan faas de almindelige Frimærker i Stedet for de nye Reformationsfrimærker, som nu vil blive udsendt, skal man meddele, at sidstnævnte Frimærker, der paaregnes at skulle vare ca. $\frac{1}{2}$ Aar, sælges jævnsides med de almindelige Frimærker, og at disse normalt vil kunne faas.

Man har intet at erindre imod, at denne Tilkendegivelse offentliggøres som af Dem ønsket.

E. B.

(sign.) Holmblad.

(sign.) J. Wolff.

Dr. M. R.

Kirkelig Kalender.

August.	August.
16. S. Joachim. — 11. Sønd. e. P. — Marias Optagelse.	23. S. 12. Sønd. e. Pintse.
17. M. Hyacinthus.	24. M. Bartholomæus.
18. Ti. 4. Dag i Oktaven.	25. Ti. Ludvig, Konge af Frankrig.
19. O. Johannes Eudes.	26. O. Zephyrin.
20. T. Bernhard.	27. T. Joseph af Calasanz.
21. F. Johanne Francisca.	28. F. Augustin.
22. L. Oktav af Marias Optagelse. — Vigilie.	29. L. Johannes Døbers Hals-huggelse.

August. Ugens Messebønner.

16. S. **Marias Optagelse i Himlen** (1044—868); 2. *Sæt Bønner*: Joachim (1048—873), 3. *Sæt Bønner*: 11. Søndag e. Pintse (661—526); Slutningsevng.: Søndagens (693—528).
17. M. Hyacinthus (1049—874); 2. Marias Optagelses Oktav (1044—869), 3. Laurentius's Oktav (1049—875), 4. Mod Forfølgere og Ugerningsmænd. *)
18. Ti. Foregaaende Søndags Messe (691—526); 2. Oktaven (1044—869), 3. Agapitus (1050—876), Gudsmoders Præfation. — *Eller*: Oktaven (1044—869); 2. foregaaende Søndag (691—526), 3. Agapitus.
19. O. Johannes Eudes ([46]—[47]); 2. Oktaven (1044—869).
20. T. Bernhard (1050—878); 2. Oktaven (1044—869).
21. F. Johanne Francisca Fremiot af Chantal (1051—878); 2. Oktaven (1044—869).
22. L. Vigilie til Bartholomæus ([1]—[1]); 2. Oktaven (1044—869), 3. Timotheus, Hippolyt og Symphorian (1052—880), Gudsmoders Præfation. — *Eller*: Oktav af Marias Optagelse (1044—869), 2. Vigilien ([2]—[2]), 3. Timotheus, Hippolyt og Symphorian; Slutningsev.: Vigiliens ([3]—[3]).

*) I Anledning af de ulykkelige Tilstande for Kirken i Spanien har Hs. Excellence Biskoppen foreskrevet følgende: »Bøn mod Forfølgere og Ugerningsmænd«, der indtil videre skal læses hver Dag efter de andre af Rubrikkerne foreskrevne Bønner i Messen.

Kirkebøn. Herre, vi beder dig, knus vore Fjenders Overmod og tiltintgør med din Højres Kraft deres Trods. Ved vor Herre.

Stillebøn. Herre, lad os ved denne Hemmeligheds Kraft saavel worde rensede for vor egne Synder som befriede for vore Fjenders Efterstræbelser. Ved vor Herre.

Slutningsbøn. Gud, du vor Beskytter, se i Naade ned til os og forsvar os mod Fjendernes Farer, for at vi udfriede af enhver Trængsel maa kunne tjene dig i Frihed. Ved vor Herre.

St. Antoni Kirke. Gudstjenestetiderne om Søndagen er fra d. 16. Aug. atter: Stille Messe Kl. 8, Højmesse Kl. 10.

Paa Grund af min fremskredne Alder ønsker jeg at **sælge min Pension** »Quisisana«, Refsnæs, Kalundborg.

Adresse: Frøken Steenberg. Telf. 685, Kalundborg.

Paa Grund af Pladsmangel fortsættes den pavelige Encyklika i næste Nr.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 13. August.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditions kontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 13-16). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 34.

Søndag den 23. August

1936

INDHOLD: Miste Gud - miste alt. — Hvorfor dette Præstehad? — Pavens Rundskrivelse »Vigilanti cura«. — Uhyggen i Spanien. — Niels Steensen, en stor Lærd og Kristen. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Miste Gud — miste alt.

En af den franske Middelalders fineste og mest tiltalende Skikkelser er Helgenkongen, Ludvig IX. Allerede fra de første Barneaar var han blevet opdraget i Tugt og Herrens Formaning af sin fromme Moder, Dronning Blanca. Han fortalte ofte senere, at hans Moder frem for alt havde lagt ham paa Sinde altid at vogte sig for Dødssynden, idet hun Gang paa Gang havde sagt til ham, at hvor meget hun saa end elskede ham, vilde hun hellere se ham død end vide hans Sjæl besmittet med en eneste Dødssynd. At disse hans Moders Ord havde gjort det stærkeste Indtryk paa ham og var blevet en gylden Leveregel for ham, kan ses af følgende lille Beretning, der stammer fra hans trofaste Ven og Vaabenbroder Johannes de Joinville.

En Dag — saaledes fortæller denne — sad Kongen og jeg selv i fortrolig Samtale med nogle Præster og Ordensfolk. Samtalen drejede sig om religiøse Emner, og i denne Forbindelse spurgte Kongen mig: Sig mig engang, Johannes, kan du give mig en Forklaring paa, hvad Gud er? Deres

Majestæt, svarede jeg, Gud er det højeste og bedste Væsen, som tænkes kan. Vel svaret, sagde Kongen, men sig mig nu: Hvad vilde du foretrække at følgende to Onder: at være spedalsk eller at miste Gud ved at begaa en Dødsynd?

Da jeg vidste, hvor dybt Kong Ludvig hadede Usandfærdighed, svarede jeg uden Belænkning: Hellere vilde jeg miste Gud 30 Gange ved at begaa Dødssynder end miste min Sundhed ved at blive spedalsk. Du Taabe, svarede Kongen, hvorledes kan du dog faa dig selv til at sige noget saadant? Forstaar du da ikke, at Dødssynden i sig selv er den værste Form for Spedalskhed, som tænkes kan, saa sandt en Sjæl, der er i Dødssyndens Tilstand, ligner Djævelen i Helvede. Naar Legemet dør, hører den legemlige Spedalskhed op, medens den aandelige vil vare ved, saa længe Gud Herren har Sæde i sin hellige Himmel. Foretræk derfor altid alskens legemlig Sot og Syge, selv om de medfører den legemlige Død, fremfor Dødssyndens Spedalskhed i Sjælen, efterdi denne fører den aandelige Død med sig i Evigheders Evighed.

Saaledes tænkte og talte Frankrigs fromme Konge. — Og vi — tænker og taler vi ogsaa saaledes, eller er vor Tanke og Tale i saa Henseende af samme overfladiske Art som Johannes de Joinvilles? Lykkelige vi, om vi har fattet og forstaaet den dybe Lære i Kong Ludvigs Ord og bestræbt os for at leve vort Liv derefter og saaledes gjort de gamle Ord fra vor Barndoms Katekismus til vore egne:

Miste Penge — miste noget;

Miste Ære — miste meget;

Miste Gud — miste ALT!

Er disse Ord blevet den gyldne Regel for vort eget Liv som de var det for Kong Ludvig, behøver vi aldrig at føle os fattige og forladte og vil som Job være i Stand til med Taalmodighed og Sindsro at bære denne Verdens Omskiftelser og mangehaande Tilskikkelser i Bevidstheden om, at vi trods alt i vort Eje har hin kostelige Skat, hvis Værd er uvurderlig, hvis Skønhed er uforgængelig og hvis Eje ene skænker Sjælen Fryd og Fred i Tid og Evighed. Derfor havde den gamle Tobias ogsaa saa helt og fuldt Ret, naar han formanede sin Søn og sagde til ham:

»Lyt, min Søn, til min Munds Ord, og præg dem dybt i dit Hjerte: Hav Gud i din Sjæl alle dit Livs og Levnedes Døgn og Dage, og vogt dig for nogen Sinde at samtykke i Synd og foragte Herren din Guds Bud. Lad dit Liv være en varig Lovprisning af Gud, og bed Ham om stedse at vogte dine Fjed paa Livets lyse Vej«. (Tob. IV.) P. A.

Hvorfor dette Præstehad?

Den bestandige Kulturkamp.

Et Menneske, som ingen hader, skal man kun med et vist Forbehold prise lykkeligt. Det er ikke let muligt at hade den ubetydelige, den viljeløse, den helt igennem føjelige og bøjelige. Derimod vil den tapre Forkynder og Forfægter af en Ide, han, der ikke viger tilbage for den pligt-mæssige Modstand over for Fejltagelser og Fordærvelse, uvægerlig ogsaa vække Had.

Kristendommens Præst adskiller sig væsentligst fra en Naturreligions Præst derved, at han ikke alene er Beskytteren og Fuldbyrderen af ældgamle religiøse Skikke, som er blevet til i Folkene selv, men ogsaa derved, at han er det glade Budskabs Forkynder over for Menneskene, og som Følge deraf er og maa være den, der stiller Fordringer til Menneskene. Som Følge af hans Kald paa-hviler der ham ogsaa den væsentlige Pligt at drage Omsorg for, at den Lære, han forkynder, bliver til Virkelighed: i Troen paa den og i Udøvelsen af den ude i Livet. Ellers vilde Religionen ikke være et Anliggende, som berørte det inderste i Mennesket, ikke være Livets og Kulturens Helhed. Den kan ikke nøjes med »Sakristiet«, hvis den skal svare til sit Væsen og sin Bestemmelse.

Kristendommens Præst staar derfor i en uafbrudt »Kulturkamp« i den Forstand, at han ustandselig maa kæmpe for Virkeliggørelsen af et bestemt Kulturideal, en bestemt Livs- og Verdensopfattelse. Som Religionens Tjener er han ingen Fuldbyrder af den naturlige Folkevilje, saaledes som denne plejer at finde Udtryk i en Naturreligion, men som Repræsentant for en Kulturreligion (i hans Tilfælde samtidig en guddommelig Aabenbarings Religion) maa han optræde med en bestemt Kulturvilje imod Menneskenes instinktive Vilje. Derfor er han en Kampens Mand, Modsigelser hører med til hans Kald. Den, der frygter eller hader denne Modsigelse, maa holde sig borte fra dette Kald. Den, der vil forbinde borgerlig Magelighed og Idyl dermed, bliver ikke fri for de smertelige Følger, som en Undervur-

dering af Præstens Opgave, som et Forræderi imod den drager med sig.

Kristendommens Præst maa altid være beredt til at vække Fjendskab og Had imod sig, paa anden Maade kan han ikke forblive tro imod sin Sendelse. Thi de Fordringer, hans Religion stiller, griber dybt ind i det offentlige og det private Liv. Saadan maa det være, ellers kunde den ikke svare til sin Bestemmelse. Trods den største personlige Mildhed og Beskedenhed, vil Præsten aldrig helt kunne redde sig fra at blive hebrejdet for at være herskesyg og magtbegærlig, hvis han tro imod sin Pligt tragter efter at opnaa Kristendommens Virkeliggørelse ogsaa i Statens Love, i Skolelovene, Ægteskabslovene o. l. Alle, som denne aandelige Magt staar i Vejen for, ser sig nødt til at undergrave Ærbødigheden for Præstens Embede og Person, som støtter den.

Skuffet Kærlighed.

Dette Maal er det ikke vanskeligt at naa. Thi Modsætningen mellem det ideale Præsteskab og dette Ideals Virkeliggørelse igennem et Menneske kan aldrig helt overvindes, somme Tider er den uudholdelig stor. Det i vor Tid saa stærkt udbredte Præstehad vil kun den tilnærmelsesvis kunne forstaa, som er klar over, hvor stor Nutidsmenneskenes Længsel er blevet efter et ideelt Forbillede, og hvor stort Hadet kan blive paa Grund af skuffet Kærlighed og Foragt for et Menneske, som har vist sig uværdig til den Højagtelse, der er vist ham. Det Menneske, der kæmper for sin moralske og religiøse Fuldkommengørelse, vil opleve det ubdragelige Bevis, at der findes moralsk og religiøst højtstaaende Mennesker, selv i Nutidens onde Forfaldstider. Synet af et ideelt Menneske, som allerede er naaet frem til det Maal, han længes efter, strammer ham op, fordi han føler sig styrket i sin Tro paa, at det ogsaa kan naas af ham, og dette er en trøsterig Hjælp ud over Uheld.

Men Menneskene længes desuden ogsaa efter en Tilfredsstillelse af deres Trang til at kunne højagte og beundre Medmennesker, i hvis Personlighed de ser deres højeste Ideal virkeliggjort. Lige fra Barnsben næres deres Tillid til, at de først og fremmest i Præsten vil se deres Forventninger opfyldte. Det er klart, at naar saa højtspændte Forventninger lider Skuffelse, kan dette føre til en sjælelig Forvirring og Rystelse og til, at Troen for et Stykke Tid eller for bestandigt gaar tabt. Det store Ansvar, men ogsaa den store Tragik, der hviler over Præstekaldet, bliver tydeligt aabenbart under saadanne Overvejelser, thi de Fordringer, som man stiller til Præstens Fuldkommenhed er

selvfølgelig meget store. Saa højtspændte er Forventningerne ofte, at deres Opfyldelse er yderst vanskelig for ikke at sige umulig, fordi medfødte eller ved Vane dybt rodfæstede Karakteregenskaber i Reglen kun i en vis Grad kan overvindes. Man kan nu ikke vente paa dem, som er hævet over enhver menneskelig Utilstrækkelighed.

Dræber Lægen de fleste Mennesker?

Der hersker ingen Tvivl om, at ingen redder saa mange Medmenneskers Liv som Lægen, men sommetider ogsaa, at der mod ingen rettes saa mange Bebrejdelser for Skyld i Menneskers alt for tidlige Død, som netop mod Lægen. Naar det drejer sig om Livet, vilde man ønske, at Kunsten for at redde det aldrig svigtede. Og naar det drejer sig om Religionens hellige Gode, stiller man i Almindelighed den strenge Fordring, at dens Præster aldrig svigter.

Spørger man rundt omkring om Grundene til, at Religionen prisgives, faar man uhyggelig ofte det Svar, at det er slette Erfaringer med Præsterne, der er Skyld deri. Den dybere Bevæggrund er Mennesket sig sjældent bevidst. De nævner gerne de nærmeste og mest forstaaelige og skyder Skylden over paa fremmede Personer uden at betænke, hvor denne deres Begrundelse er forfejlet. Thi Religionens Sandhed bliver ikke i allermindste Maade berørt af, om den forkyndes af værdige eller uværdige Mennesker, om dens af Tiden betingede Udtryksformer er vindende eller frastødende, om den anerkendes af et Flertal eller kun af et Mindretal. Sandheden retter sig ikke efter Menneskenes Dom, det er derimod Menneskenes Pligt at søge den, anerkende den og tjene den.

J. Liener.

Pavens Rundskrivelse „Vigilanti cura“ om Filmtheatrene.

*ANDEN DEL: FILMENS STORE BETYDNING I DET MØ-
DERNE FORLYSTELSESLIV OG DENS MORALSKE
VIRKNINGER I FOLKETS BREDE LAG.*

1. Den nødvendige Adspredelse bør være passende, sund og moralsk uangribelig.

Alle og enhver kan indse, at de Adspredelser, som skal virke oplivende paa Legeme og Sjæl, og for hvilke den moderne Tid har fundet forskelligartede Former, er en virkelig Nødvendighed for alle de mange, som bliver træt af deres Forretninger og tynges af Livets Bekymringer.

Men disse Forlystelser bør svare til Menneskets Værdighed og derfor i moralsk Henseende være sunde og uangribelige. Ja, de bør ligefrem have den positive Tendens at ville vække ædle og smukke Følelser. For uden al Tvivl kommer endog et ellers stort og mægtigt Folk i alvorlig Fare, hvis det i Hviletiden hengiver sig til Fornøjelser, der svækker dets sikre Sans for Sømmelighed, Ære og Moral og giver Anledning til Synd, navnlig hvor det drejer sig om Ungdommen.

2. Filmens rivende Udvikling og umaadelige Indflydelse.

Som alle ved, indtager Filmstheatrene en meget frem-skudt Plads blandt de moderne Forlystelsesmidler, da de har faaet Indpas hos alle Folk. Det er næppe nødvendigt at minde om, at mange Millioner Mennesker daglig over-værer deres Forestillinger, at Filmstheatrenes Antal i alle Lande, hos højt- eller kun halvt-civiliserede Nationer, stadig tager til, og at de er den mest populære Form for Adspredelse og Oplivelse, ikke blot i de riges Kredse, men ogsaa i alle andre Samfundslag.

Desuden kan man for Tiden ikke finde noget andet, der gør saa stærkt Indtryk paa Masserne som netop Filmen. Dette beror til Dels paa, at Billederne paa Lær-redet er saa levende og lysende, til Dels ogsaa paa Stykkernes lette og folkelige Karakter, eller paa ydre Om-stændigheder.

Den store Magt over Sindene har nemlig sin Grund i, at Filmkunsten som sit Sprog benytter Lysbilleder, der vækker stærke Lystfølelser uden at volde Sanserne videre Besvær. Ikke engang primitive Mennesker, der enten ikke kan eller ikke vil svinge sig op over den haandgribelige Erfaringsverden til højere Erkendelser eller ud fra Aarsa-gerne ved Slutninger finde Virkningerne,*) føler nogen An-strengelse ved at se en Film. At læse eller høre et Fore-drag kræver altid en vis Opmærksomhed og aandelig An-strengelse. Denne Ulejlighed fritager Kinematografen fuld-stændig sit Publikum for, og gennem Øjet vækker den de stærkeste Lystfølelser ved sine Billedserier. Endnu større bliver denne Magt i Tonefilmen. For i denne forstaas Skue-spillet's Indhold og Gang meget lettere, og Stykkets Hand-ling ledsages af Musikkens Toner, saaledes at man bliver stærkt betaget af det.

Lægges der, ganske vilkaarligt, endnu Danse og de saa-kaldte Varietéer i Mellemakterne, kan Sindene komme i

*) Rundskrivelsen taler her om Mennesker, der ikke benytter de mange specielle Erfaringer, de gør, til at finde almengyldige Regler, og som ej heller ud fra almengyldige Sandheder slutter til de enkelte Tilfælde.

saa voldsom Bevægelse, at de lave Drifter vaagner og i hurtigt Tempo vokser sig store.

3. Ondt og godt ved Filmen.

Af den Grund er Filmstheatrene ligesom Skoler, hvor man lærer Ting, der mere end ren Tænkning kan opildne de fleste Mennesker lige saa vel til det gode som til det onde. Den rette Orden forlanger naturligvis, at de hjælper til at fremme gode Tanker og Ønsker i de Kristnes Hjerter og bestemt siger nej til alt det, der svækker og ødelægger den aandelige Sundhed og den gode Samvittighed.

Af Erfaring ved alle, hvor stærkt daarligere Filmsforestillinger virker paa Tilskuernes Sind. Naar de forherliger Lidenskab og Vellyst, er de den nærmeste Lejlighed til Synd. Ungdommen lokker de bort fra Retskaffenheden og fører den ud paa Afveje. Liv og Livsførelse fremstiller de i falsk Belysning. De tager Glansen af al Stræben efter Fuldkommenhedens Ideal og svækker Modet dertil. Kysk Kærlighed kvæler de, Respekten for Ægteskabets Hellighed ligesaa, og Familielivets dyrebareste Baand sønderriver de. Desuden er de i Stand til at fylde baade enkelte Mennesker og hele Samfundsklasser, Nationer og Racer med Fordomme og Vildfarelser.

Paa den anden Side kan Filmstheatrene selvfølgelig ogsaa udøve en meget gavnlig Indflydelse paa de besøgende, hvis blot de retter sig efter den gode Kunsts Regler. De giver nemlig ikke blot den fornødne Adspredelse, men ogsaa Kraft og Lyst til at stræbe efter det ideelle. De kan meddele meget nyttige Kundskaber. De formaar at anskueliggøre de store Begivenheder i Fædrelandets og andre Rigers Historie samt Naturskønhederne baade hjemme og ude. De præsenterer Sandhed og Dyd i en vindende Skikkelse. I de enkelte Samfundsklasser, Nationer og Racer er de i Stand til at skabe eller i det mindste at fremme Interessen for gensidig Kendskab og Velvilje. De kan træde i Skranken for Retfærdighed og begejstre alle for Retskaffenhed og Dyd og endelig give en Haandsrækning til Oprettelse af en ny og retfærdigere Samfundsorden.

4. Filmens Tiltrækningskraft paa Mængden og navnlig paa Ungdommen.

Disse af Os her meddelte lagttagelser faar naturligvis endnu større Vægt ved den Omstændighed, at Filmskunsten ikke henvender sig til enkelte Borgere, men saa at sige til Folkestimmen, og det under saa gunstige Omstændigheder med Hensyn til Tid, Anledning og Sted, at de med største Lethed kan opflamme den indre Glød og begejstre baade til ondt og godt. Denne glødende Begejstring kan

blive til ligefrem almindelig Ophidselse og hin meningsløse Fanatisme, som Erfaringen kan fortælle om.

Filmens levende Billeder fremvises jo for Tilskuere, der sidder i Theatrets Halvmørke, og hvis Viljeskraft og aandelige Evner for det meste er svækket af Træthed. Desuden behøver man ikke at gaa langt for finde et saadant Theater. De ligger saa tæt op til Husene, Kirkerne og Skolerne, at de nu er blevet en mægtig Faktor ved Udformningen af Samfundslivet.

De Begivenheder og skiftende Forhold, som man kan se i Filmstheatrene, fremstilles endvidere af Mænd og Kvinder, som foruden Naturens Gaver ogsaa ejer Kunstnerens Træning og raader over saa raffinerede Midler, at de undertiden har en ganske særlig Evne til at lokke Ungdommen hen til Syndens Lyst. Desuden benyttes nu ogsaa Musikkens Toner, Theatersalenes Luksus, hensynsløs Realisme i den dramatiske Handling og alle de vanvittige Pirremidler, som Slagordene »Nyhed« og »Afveksling« kræver. Dette er nu Hovedgrunden til, at disse Skuespil virker saa fortryllende og fængslende paa Børn og unge. Netop i den Alder, da Ansvarsbevidstheden vaagner og udformes, da Sans for Retfærdighed og Retskaffenhed skal udvikle sig, da Forstaaelsen for Menneskets mangesidige Pligter arbejder sig frem i Sjælene, og ideel Stræben vil sætte sit Præg paa og gennemtrænge hele Livsførelsen, netop da er det altsaa, at Biografen gør sin Indflydelse gældende og har sit stærkeste Tag i Mennesket!

Aa, hvor gør det ondt, naar man maa se, at denne store Magt over Sindene under de nuværende Forhold altfor ofte bruges til at skade og ødelægge! Hver Gang Vi derfor overvejer den sørgelige Skæbne, som de Børn og de unge gaar i Møde, hvis Uskyldighed og Kyskhed bringes i Fare af disse Theatre, kommer Vi i Tanke om vor Herre Jesu Christi forfærdelig strenge Trusel mod Ungdommens Forførere: *»Den, som forarger en af disse smaa, der tror paa mig, for ham var det bedre, at der blev hængt en Møllesten om Halsen paa ham, og at han blev sænket ned i Havets Dyb.«* Mt. 18, 6.

5. Tilsyn med Filmstheatrene.

I vore Dage er det altsaa en bydende Nødvendighed at være aarvaagen og af alle Kræfter at arbejde for, at disse Forestillinger ikke bliver Skoler for Forførelseskunst, men derimod en god Hjælp til Menneskenes rigtige, aandelige og moralske Højnelse.

I denne Sammenhæng fortjener det at bemærkes — og Vi gør det med stor Tilfredsstillelse — at en Regering, ud fra den foruroligende Iagttagelse, at Filmskunsten paa-

virkede Folks Moral i meget høj Grad, nedsatte særlige Udvalg. De bestaar af agtværdige Medlemmer, der blev udtaget af Familiefædrenes og Husinødrenes Kreds, og deres Opgave er det nøje at undersøge og træffe Bestemmelse om, hvad der kan offentliggøres i denne Genre. Og Vi ved ogsaa, at man flere Gange har formaaet Filmkunstens Repræsentanter til at filmalisere de bedste nationale Prosaforfatters og Digteres Værker.

Naar det nu er ganske særlig paakrævet, at netop I, ærværdige Brødre, har et vaagent Øje og kontrollerer den nordamerikanske Filmsindustri, som er blevet saa mægtig og stor samt toneangivende ogsaa for andre Lande, saa er det dog alle katholske Biskoppers Pligt med forenede Kræfter at vaage over denne nu ganske almindelige og saa virkningsfulde Form for Adspredelse og Belæring. Gør den Skade ved at angribe Moral og Religion og Kristendommens Bud, bør dette være Grund nok for eder til at forbyde den Slags daarlige Stykker, og I maa ikke forsømme noget, naar det gælder om efter Evne at afværge alt, hvad der drister sig til at krænke eller kvæle den moralske Finfølelse i Befolkningen.

Dette er ikke blot en Pligt for Biskopperne, men for alle Katholiker, ja, for alle retsindige Mennesker, hvem Familielivets, Fædrelandets og hele det menneskelige Samfunds Ære og Lykke ligger paa Hjerte.

Lad os nu undersøge og forklare, hvori denne Aarvaagenhed og Kontrol bør bestaa. (Sluttes.)

Uhyggen i Spanien.

Dybt rystet staar man overfor det forfærdelige, som sker nede i Spanien. Hvor har moderne, fremskridtstolte Mennesker dog ofte fældet haarde Domme over Inkquisitionens og Hekseforfølgelsernes Tid, og her sker der langt værre Ting i Frihedens og Demokratiets Navn, i Socialismens og Nationalismens Navn, Myrderier uden Proces og uden Forhør, grusomme Massehenrettelser, en Medalje eller et lille Kors er nok til at blive skudt — og liberale eller socialistiske Aviser herhjemme finder det maaske ganske i sin Orden.

Fra visse Sider vil man forklare det frygtelige Kirke- og Præstehad som en forstaaelig Reaktion mod »Kirkens Rigdom«, »Kirkens Undertrykkelse af Folket« eller mod de »altfor mange Munke og Nonner i Spanien«. Altsammen Fraser, der intet har med Sandheden at gøre. Der findes i Spanien færre Ordensfolk end i de fleste andre europæiske

Lande. Selv i Monarkiets rolige Dage var der ikke flere end ca. 50000 i alt, d. v. s. 26 for hver 10000. Ifølge »Stateman's Year Book« var de tilsvarende Tal for Belgien 52, for Frankrig 47, for England 30, for Tyskland 29 og for Irland 27. Paastanden om Kirkens fantastiske Rigdomme underbygges af let forstaaelige Grunde aldrig med konkrete Tal og Beregninger, ellers maatte man jo fortælle Folk, hvor meget af denne Rigdom, der er Kirker og Kunstskatte, som alle og enhver nyder godt af, man maatte fortælle, hvor mange Skoler, Hospitaler og andre Institutioner der bliver underholdt deraf, og hvor fattigt lønnet Gejstligheden gennemgaaende er. Eller hvis Kirken virkelig havde staaet i Vejen for en fornuftig Jordpolitik er det jo ikke til at forstaa, at hele Provinser af Bønder har sluttet sig til Nationalisterne, medens Kirkehadet nærmest dyrkes af de Egne, de Kommuniste og Syndikaliste, som har deres nogenlunde sikre Løn i Byerne, derimod ikke ret meget at gøre med Jorden og dens Fordeling. Der snakkes om Undertrykkelse gennem Kirken, men der røbes ikke, hvorledes den gik for sig i et Land, som havde sit Parlament, og hvorfor denne mægtige, undertrykkende Kirke ikke kunde forhindre de mange Forfølgelser, som kendetegnede Spaniens Kirkehistorie lige siden Napoleons Tid.

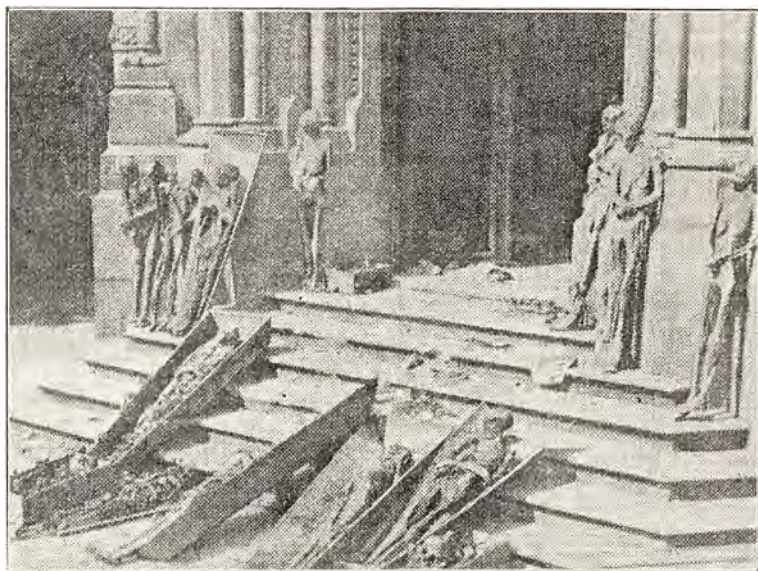
Nej, Rædselsgerningerne i Spanien har samme Far som de i Sovjetrusland, hvor man jo i de sidste 15 Aar har myrdet Tusinder af Præster, hvorfra man kaster Ufredens Brand i saa mange Hjerter, der ellers maaske havde ført et ganske tilfreds og godt Liv. Lad os i det følgende igen referere nogle af de Skændselsgerninger, som Folkefronten har gjort sig skyldig i. Den hellige Fader har protesteret mod dem hos den saakaldte Regering i Madrid, uden at dette hjalp.

Kommunistiske Ophidselsesmetoder.

At der mange Steder i Spanien hersker Tilstande, som maa betegnes som anarkistiske, fremgaar af Beretningerne om Indtagelsen af Byen Albacete, som ligger i Nærheden af Valencia. Der blev der foretaget en formelig Klapjagt paa Mænd, som var kendte som Monarkister eller »Fascister«. Enten blev de skudt eller mejet ned paa Stedet med Høtyve og andet Værktøj. Som Paaskud tjente bl. a. den latterlige Fabel, at en Adelsmand fra Albacete havde indforskrevet elektriske Stole fra Amerika for at dræbe Socialister og Kommuniste deri. Endvidere udbredte man det Rygte, at Monarkisterne i Hvedenegene paa de lige høstede Marker havde skjult Bomber for at dræbe de uskyldige Bønder. Hverken Bomber eller elektriske Stole fandt man. Men bagefter kunde Sagen jo ikke ændres: Folkefrontens Modstandere var allerede mejet ned.

Kvinderne mest hadefulde.

En Specialkorrespondent fra »Times«, som indtil Maa-nedens Begyndelse boede i Madrid, beretter fra den øst-spanske Havneby Valencia, som staar under Folkefrontens Hærdømmme, at det var betegnende, at de saakaldte »intellektuelle« Kvinder, som stod i Folkefrontens Rækker, for Eks. Stifterinden af Madrids »Mønsterfængsel« Vik-toria Kent, af Begivenhederne blev trængt næsten helt i Baggrunden. Radikale Proletarkvinder har indtaget deres Pladser, særlig den bekendte asturiske kvindelige Agitator

Skeletter af spanske Nonner — et af de forfærdeligste Billeder fra den spanske Borgerkrig — som de røde har gravet op fra en Klosterkirke-gaard i Nærheden af Barcelona og stillet op ved Kirkens Indgang. Kister, Hjerneskalder og hensmuldrende Levninger ligger i en Bunke neden for Trappen. — Et uomstødeligt Vidnesbyrd om »Regerings«troppernes Vildskab i Spanien.

Dolores Ibarruri. Afdelinger af kvindeligt Militær er blevet organiseret af hende, og bevæbnede Kvinder ses overalt. Med Henblik paa deres specielle Vildskab og Religionshad forstaar man Azanas ulyksalige Bemærkning: »España ha dejado de ser catolica«, d. v. s. »Spanien har hørt op med at være katholsk«. Fru André Corthes, som kender Spa-nien nøje, fortæller om en Samtale med den kommuni-stiske Fru Libertad, Blanco Ibanez' Datter, som sagde: »Man maa forbyde, undertrykke Skriftemaalet. Vi er kun 2—3 Dusin Kvinder i Spanien, Resten er en Flok af Kvindfolk

som dirigeres af Præsterne. Hvis Skriftemaalet blev undertrykt, vilde de stemme anderledes.« Hun skælder paa Processionen og Klokken. »Klokkerne hvordan kan de genere dem?« »Deres Lärm« raabte Libertad hadefuldt »deres afskyelige Klang, der runger i Ørene paa en, hindrer en i at arbejde og sove«

Nonnernes Skæbne.

I den hollandske katholske Presse beretter den nederlandske P. Dominigo van Hout, som er flygtet fra Spanien, nedenstaaende Enkeltheder om Vanhelligelse og Nonners frygtelige Martyrium: »I Riquelmo sandt følgende Sted: Mænd og Kvinder fra det røde Folkemilitær belejrede et nærliggende Nonnekloster. Da Nonnerne om Natten forsøgte at flygte over Klostermuren, blev flere af dem grebet af uniformerede og bevæbnede kvindelige Soldater, som rev Klæderne af dem og jagede dem nøgne ind blandt Vagtposterne. Senere blev de stukket til Døde med Skosyle og lange Naale af de blodtørstige Kvinder. To af de grusomt mishandlede Nonner kendte jeg godt. Morgenen efter saa jeg selv de blodige Lig.

I Carlet benyttede røde Militærtropper en Kirke til Dansesal. Efter Ballet fandt et sanseløst Drikkegilde Sted, hvorunder der foregik de forfærdeligste Vanhelligelser. Indviede Hostier blev serveret de Drukne som Dessert. Øjenvidner har fortalt mig, at Kommunisterne bar indviede Hostier sat paa Naale som Distinktioner. Paa Kirkemuren blev Hostier opklæbde, saa de dannede det kommunistiske Partis Initialer U. H. P. Forskellige Steder saa jeg Skeletter af opgravede Ordensfolk, paalhæftede Sedler med gemene Sætninger og med Cigaret mellem Kæberne.«

De døde graves op.

En Englænderinde Frk. Margaret O'Sullivan, som har boet over 12 Aar i Barcelona og endnu var i den katalanske Hovedstad under det nationale Oprør, fortalte for nogle Dage siden til en Korrespondent fra det store engelske Ugeblad »The Universe« følgende Enkeltheder om de spanske Venstreradikales sataniske Had imod den katholske Kirke: »I Gaderne saa jeg ved Husene Skeletter af Ordensfolk, som kommunistiske Bander drev Spot med. Ved forskellige afsides liggende Nonneklostre lagde man Børnelig ud, for at det skulde se ud, som om Nonnerne havde levet i Utugt. Forskellige Breve med løgnagtigt Indhold blev slaet op paa Klostermuren til Nonnerne.«

Had mod Eucharistien.

En af »The Universe« særlig udsendt Korrespondent, som er ankommet til London fra Barcelona, fortæller om den røde Folkehærs frygtelige Sakrilegier under Plyndrin-

gen af Barcelonas Kirker og Klostre. Man spyttede paa indviede Hostier, kastede dem paa Gaden og trampede paa dem. Da Priorinden for et fransk Kloster i Lloret de Mar hørte, at Kommunisterne nærmede sig, og da der ingen Præst var til Stede, aabnede hun selv Tabernaklet og uddelte den h. Kommunion til sine Medsøstre og de Lægfolk, der var til Stede. For at forebygge Vanhelligelse havde alle tilstedeværende kommunikeret flere Gange. Hun selv modtog den Aften seks Gange den h. Kommunion. De røde var som djævlbesatte.

Ærkebiskop Hinsley om det røde Barbari.

Stor Opsigt har en Erklæring fra Ærkebiskoppen af Westminster vakt i den engelske Offentlighed. I denne Erklæring hedder det bl. a.:

»Den spanske Tragedie fylder os med Sorg og Bekymring. Vi læser om Massemord og om Nedmejning af Præster og Nonner. Kirker og Klostre er blevet nedbrændt. Denne Terrors Maal synes at være Nedbrydning af Kristendommen og Ødelæggelse af Kulturen. Lad os opløfte vore Hjerter i Bøn til Gud for dette grusomme Anarkis Ofre. Vor Smerle er saa meget større, som de troende i Spanien som saadanne er uskyldige i den mordeiske Broderkamp, som kun udnyttes til deres Forfølgelse. Tragedien er os maaske endnu nærmere, end vi tilsyneladende tror, og vi bør tænke over, at vort eget Hus er i Fare, naar Naboen's Brandmur staar i Flamme.«

En Kamp mellem Christus og Kommunismen.

I et Brev til »Daily Mail« siger Alfred Denville, et katolsk Medlem af Parlamentet:

»De nydelige Hyklere i vort skønne Land, der var parate til at rejse Helvedet under Tysklands Kampagne mod Jøderne, har ikke løftet en Haand eller mælet et Ord som Protest imod den langt værre Behandling, Katholikerne i Spanien udsættes for. — — —«

»Det er en Kamp mellem Christus og Kommunismen.«

Kristelig Kultur mod rødt Anarki.

Annie O'Brien skriver i »Universe«: »Barcelona er i Klørne paa Mænd, der som Gale er besatte af Djævelen. Revolutionen er en Krig mellem Kristendommen og Kommunismen.

Hver eneste Kirke i Byen er praktisk talt lagt i Ruiner. Der ses ingen Præster eller Nonner. De iblandt dem, der ikke er blevet taget til Fange eller skudt, har for længst aflagt deres Ordensdragt og holder sig skjult. Jeg har hørt, at der nogle faa Steder celebreres Messe i dybeste Hemmelighed. Men de Røde har gjort deres bedste for fuldstændig at smide det helligste Sakramente ud.«

Nemesis.

Efter at de Røde havde besat San Salvador Kirken i Ayamonde fandt man Liget af en Mand iført Præsteklæder. — En af de Røde var trukket i Præstens Klæder, havde entret Prædikestolen og stod og holdt en Spotteprædiken.

En anden Rød kom ind i Kirken, og da han troede, at Manden var en virkelig Præst, skød han ham ned.

Folkefrontens Bidrag til spansk Kultur.

Professor Cook, Direktør for Musæet for de skønne Kunster i New York, som indtil for nylig opholdt sig i Barcelona sammen med to andre Professorer, beretter følgende til »New York Herald Tribune«:

»Med Undtagelse af Domkirken og Pedralbes Kloster er alt ødelagt i Barcelona. Sankt Anna Kirken paa Catalogna-Pladsen med dens vidunderlige Søjlegange og Miguel Bohera's Grav er nedbrændt. De berømte Altertavler fra det 15. Aarhundrede af Vermejo, Spaniens berømteste gotiske Maler, er forsvundet. Sankt Maria del Mar, det reneeste Kunstværk i katalonsk Gothik er en Ruinhob. Kostbare Altertavler blev ødelagt. Af San Petro de las Puellos staar kun Murene tilbage. Den gotiske El-Pino-Kirke ligger i Ruiner; Bethlehemskirken paa Rambla er nedbrændt. Merced, Santa Madrona og Carmen er ødelagt, Escolapsios, San Augustin og Carmelitas-Klostrene er ødelagt, og Klosteret Plaza de Blasco de Garay er ødelagt. Det ærkebiskoppelige Palæ er plyndret og nedbrændt. Dette er den største Kunstkatastrove, Spanien nogen Sinde har oplevet.«

I Domkirken i Saragossa opdagede man en Bombe bag Statuen af den berømte Gudsmoder del Pilar, som er kendt under Navnet Filarica. At Bomben ikke er eksploderet, betragtes af de troende som et Mirakel.

Massemyrderier.

»Daily Mail«s Pariser-Korrespondent beretter, hvad engelske Øjenvidner har fortalt ham: »Præsterne halshugges ikke dusinvis, men skarevis. Jeg saa, hvorledes en Præst i en af de største Kirker i Madrid blev overfaldet og slaet ned af de Røde ved Alterets Fod. Efter usigelige Torturer og Lemlæstelser bar en ung Fyr hans Hovede paa en Stang ud paa Gaden og spidde det paa et Gitter.«

I Valencia blev Nonnerne fra et Kloster skudt ned rækkevis. En Englænder der i 17 Aar har levet i Barcelona, var Øjenvidne til, hvorledes 20 Præster, der havde søgt Beskyttelse i en Karmeliterkirke, blev mejet ned med et Maskingevær. Som sidste Terrorakt meldes om de Rødes

Besættelse af Escorial, som det hedder sig paa Regeringens Befaling. De 111 Augustinere, som bebor Klosteret, der hører til Escorial, blev ført til Madrid paa fire Autobusser. Deres Skæbne er ukendt.

Dødsmarchen.

Fra den nordspanske Bispeby Huesca berettes, at talrige Gejstlige er blevet myrdet i Aragon. Præsten i Abrego, Don Jacio Sallilas, blev haardt saaret af flere Revolverskud og døde paa Vej til Hospitalet. Præsten i Lascasas, Don Nicolas Castet, blev paa Vejen fra Præstegaarden til Kirken skudt ned af Medlemmer af den røde Hær. Morderne lagde den endnu levende Gejstlige paa en Bunke Brænde, som de overhældte med Benzin og stak Ild paa. Don Paolino Rejon, en gammel og næsten blind Præst i Torres, blev dødeligt saaret af flere Bajonetstik. I Gurea de Gallejo myrdede anarkistiske Bander Stedets Sognepræst, Don Felix Feber, sammen med dennes Ven, en Apotheker, og to andre af Landsbyens Beboere. I Ebro blev Pastor Don Anselmo skudt i Skriftestolen af en Kommunist.

En Kartheusermunk fra Montalègre har for Redaktøren af »Republique du Sud Est« skildret sine Medbrøders Lidselsvej og Død. Den 20. Juli bemægtigede Kommunisterne sig de 24 Fædre og 13 Brødre og tvang dem til at marchere til Badolona, der ligger nogle faa Kilometer fra Barcelona. Før Afrejsen spurgte Kommunisterne efter de Overordnede. Prioren og Prokuratoren, en Franskmand, meldte sig straks, hvorefter de af bevæbnede Kvinder blev ført bort i en Bil. 400 Meter fremme saa Munkene Priorens Lig i en Grøft. Prokuratoren, der kun var saaret, og blev bragt til et Hospital, fortalte senere, at man havde tvunget dem til at forlade Bilen paa dette Sted, hvorefter en af Kvinderne havde skudt Prioren ned og saaret Prokuratoren haardt og ladet ham blive liggende som død. Under den videre March spurgte Kommunisterne efter flere Overordnede, hvorpaa Superioren og den ældste Munk meldte sig. Ogsaa disse blev ført 200 Meter bort, hvorefter de blev skudt i Ryggen, men heldigvis kun saa de blev saarede. Paa den videre Fremmarch blev Sanatoriets Gejstlige, en ung fransk Præst og en ung Kartheuser, hentet ud af Kolonnen og knaldet ned. Til sidst blev Kolonnen læsset paa en Autobus og bragt til Badalonas Rådhus. De seks Franskinænd, 3 Patres og 3 Brødre blev saa reddet af det franske Konsulat og bragt om Bord i et fransk Krigsskib. Aviserne spørger, hvorfor Frankrig ikke har protesteret imod, at en fransk Ordensmand er blevet myrdet.

Spanske Biskopper retleder.

Kan en Katholik være neutral overfor de to Parter i den spanske Borgerkrig? Der kan maaske være Tale om en vis formel Neutralitet, da det under det herskende Kaos kan være svært at sige, hvor den legale Regering er. Men det er givet, at Sindets Neutralitet er udelukket i en Kamp, hvor den ene Part paa det inderligste har allieret sig med Kommunisten og Anarkisten, som igen har kastet deres Had paa Ordenens fasteste Bolværk: Den katholske Kirke. Vi beklager sikkert paa det dybeste de umenneskeligt haarde Kampmetoder, som ogsaa Militærpartiet er henfaldet til, men vi glemmer ikke, at det først er sket, efter at Regeringspartiets Tilhængere havde huseret som vilde Dyr, der stiller sig uden for Lov og Ret.

Naar vor Biskop paalægger alle Præster at bede Bønnen »Mod Forfølgere og Ugerningsmænd«, naar der bedes »Knus vore Fjenders Overmod«, er der vel ingen, der tænker paa Nationalisternes! Det er godt, at de spanske, baskiske Biskopper umuliggør alle Forplumringsforsøg i denne Retning ved at vejlede deres Katholiker, de gode katholske Baskere, der dog paa Grund af deres Autonomibestræbelser for en stor Del havde sluttet sig til Folkefronten. Biskopperne beklager i deres Hyrdebrev først hele den morderiske Broderkamp og siger derefter: *»Men det, der foruroliger og forskrækker os mest som den hellige Kirkes Prælater, er den Kendsgerning, at vore Sønner, som elsker deres Kirke saa højt, og hvis Lære de følger, har gjort fælles Sag med Kirkens erklærede og bitre Fjender, at de forener deres Kræfter med Kirkefjendernes, at de har sluttet deres Aktion sammen, og at de med alle mulige Vaaben, glødende af Raseri, angriber deres Modstandere, som er deres Brødre.*

Det, vi erklærer som forbudt, grænser til det uhyrligste, fordi dette moderne Uhyre er Marxismen eller Kommunismen: et Uhyre med 7 Hoveder, diametralt modsat Kristendommen i dens religiøse, politiske og samfundsmæssige Lære. Og naar den Hellige Fader i sine allernyeste Dokumenter udslynger sin Bandstraale imod Kommunismen, advarer alle offentlige Magter, selv de ikke-kristne, imod den og dømmer den som Ødelægger af alt, der er værdigt til at bære Navnet Civilisation, saa betyder denne Kendsgerning, at man rækker Kommunismen Haanden paa Slagmarken, og dette i Spanien og i det saa helt igennem kristne Land Biscaya og Navarra, en Vildfarelse, som kun kan være opstaaet i illusionsrige Hjerner, som er lukkede for Sandhedens Lys.« Ved —z.

Niels Steensen, en stor Lærd og Kristen.

1. Fra en frodig og dygtig Præsteslægt.

Niels Steensens mødrene Slægt kender vi kun lidt til. Moderen selv, Anna Nielsdatter, var født i Odense, men ejede Bod og Bolig paa Hjørnet af Klareboderne og Købmagergade. Hun var gift fire Gange; Niels Steensen var Frugt af hendes andet Ægteskab.

Langt mere ved vi om Sværdsiden, som uden Undtagelse levede og virkede i skaanske Præstegaarde. Da vi træffer en af Forfædrene, Niels Pedersen, 1557 som Præst for Kviinge og Gryt Sogn i Skaane, og denne da allerede havde en Søn, Peder Nielsen, Niels Steensens Bedstefader, der elleve Aar senere ansættes som Faderens Hjelpepræst, er det slet ikke udelukket, at ovennævnte Pastor Niels Pedersen i sin Ungdom har oplevet den katholske Tid, ja, at han paa en eller anden Maade stod i nærmere Forbindelse med katholsk Theologi og Præstedømme. En Farbroder til Niels Steensen, som arvede Præstekaldet i Kviinge efter Faderen og Farfaderen, fik af sin Biskop i 1611 det Vidnesbyrd, at han i Lærdom og berømmelig Vandel var ypperst blandt Gänge Herreds Præster. Hans tre Døtre blev Stammødre til talrige skaanske Præster; en af dem giftede sig med Peder Jacobsen Winsløw, der var Præst ved Vor Frue Kirke i Odense og i 1668 blev Fader til den lærde Anatom og Konvertit Jacob Benignus Winsløw, en anden stor katholsk Dansker, der blev landflygtig paa Grund af sin Overgang til Kirken og bosatte sig i Frankrig, hvor han døde 1760, 91 Aar gammel.

Kun Niels Steensens egen Fader, Sten Pedersen, brød ud af Præsterækken, flyttede til København og blev en dygtig Forretningsmand, lige anset for sit Arbejde i Guldsmedeværkstedet og Vinboden og, naar det gjaldt at røgte Byens kommunale Anliggender. Vi ser altsaa en dygtig, anset Slægt, hvor Medlemmerne rager op over de fleste Kolleger baade i Lærdom og Vandel, og medens man paa den ene Side ikke undervurderer den Arv, som Niels Steensen har faaet af denne Slægt, kan man ikke nok beundre Guds Forsyns Veje, der førte Slægtens ædleste Spire tilbage til den Kirke, hans Forfædre et Aarhundrede i Forvejen havde forladt.

Nye Bøger.

Hellige Ruiner fra Reformationens Tid.

De britiske Øer i Middelalderen var oversaaet med herligt byggede Klostre. Man maa tage til England, har allerede Chateaubriand sagt, vil man lære Munkevæsenets Magt og Betydning at kende. Nu er det kun Ruinerne, der er

tilbage fra mange Klostre, og hvem kender dem ikke, disse romantiske, efeubekransede, graa Ruiner med de fine spidse Buer, de mægtige Portaler eller Stumper af Søjler og Piller, som fortæller om svundne Dages arkitektoniske Skønhed, der dannede saa vidunderlig en Ramme omkring Korsang og Kapitel, omkring Aandens og Haandens Arbejde, omkring Gæstfrihed og Karitas. Man maa være *F. H. Crossley* taknemmelig, fordi han nu har givet os en Oversigt over alle de gamle Bygninger og Ruiner i sin Bog »*The English Abbey*« (London, B. T. Batsford 1935, 114 S., 130 Fotogr., flere Kort, indb. 7 sh. 6 d). Det værdifuldeste er de pragtfulde Billeder, som giver et rigtigt Indtryk af den Fylde af Klostreruiner og delvis konserverede Bygninger, der endnu findes i England trods Reformationens henynsløse Hærgen. Men ogsaa Teksten vil interessere, fordi den levende skildrer Klosterlivets Gang: de forskellige Funktionærer, selve Bygningen, Gudstjenesten og det daglige Liv, Klosters Betydning for Kunst og Videnskab, for Munkenes indre og ydre Liv samt for den store Verden udenfor. Forf. ser ikke just alle Vegne Lys, tværtimod; saa meget mere vejer da hans Dom om Klostrenes Ophævelse: »*Med hvilken som helst Grunde man end maatte undskylde Klostrenes Undertrykkelse, den brutale Maade, som den blev gennemført paa, kan ikke tilgives. Ordensfolkene blev fordrevet fra deres Huse, Renegaterne blandt dem fik nogle smaa Begunstigelser, medens de, der vægrede sig ved at svigte deres Grundsætninger, blev hængt og lagt paa Stejle og Hjul. Uvurderlige Kunstens og Videnskabens Skatte fra 5 Aarhundreder blev i Kaadhed ødelagt og spredt; de illuminerede Manuskripter blev solgt til Kræmmerne og andre som Papir til at svøbe Smør i; disse Bygninger, som repræsenterede Middelalderens fineste arkitektoniske Præstationer, blev revet ned. Hvad der kunde sælges, blev solgt, og Munkenes Ejendom blev delt mellem hine Sjakaler, som slikkede Støvet for en ødsel Monark. De Mennesker, som havde en virkelig Fordel ud af det hele, var Kommissionærerne, som først modtog Abbedernes Gaver mod Løfte om fortsat Eksistens og senere Bestikkelsessummer fra Sjakalerne, som lurede paa at kunne dele Byttet.*«

En Kvinde oplever Sovjet.

Olga Dimitriewna, en russisk Diplomats Datter og Docent ved Petersburger Universitet har indtil 1935 levet i Rusland, fra 1924 til 1931 lærte hun ovenikøbet de russiske Fængsler og Koncentrationslejres Rædsler at kende. I en Bog »*18 Jahre Sowjetherrschaft*« (Wien 1936 W. Braumüller 224 S., RM. 3.—) skildrer hun først sin egen Lidelsetid, som hun for det meste tilbragte paa den berygtede Solowski-Ø. Lad os med et eneste Træk karakterisere

Grusomheden: En invalid Kone med kunstige Ben, som havde faaet Lov til at besøge sin Mand paa Solowski-Øen og benyttede denne Lejlighed til at aftale og gennemføre et Flugtforsøg sammen med ham, blev grebet og sammen med sin Mand henrettet. »Vore Vogtere fortalte leende, at det var saa »frygtelig komisk«, da man for Henrettelsen tog de kunstige Ben fra hende...« Resten af Bogen indeholder autentiske Skildringer af Tilstandene i Sovjetparadiset. Skulde nogen tvivle om det berettigede i, at den Hellige Fader forleden forbød enhver Form for katolsk Samarbejde med Kommuniste, da bør han læse denne Bog!

—z.

I den hellige Thereses Fodspor.

Louyse de Ballon (*Louyse de Ballon — Myriam de G.*, med et Forord af *Garrigon-Lagrange O. P.* og Tegninger af *M. Frey*, *Desclée de Brouwer*, Paris) levede i Savoie (Frankrig) i Begyndelsen af det 17. Aarhundrede og nedstammede fra en Slægt, som talte baade den hellige Bernard og den hellige Frans af Sales blandt sine. Hun gjorde for Bernardinerinderne i Frankrig, hvad den hellige Therese af Avila havde gjort for Karmeliterinderne i Spanien; hun blev en klosterlig Reformator! Bogen, der her er blevet skrevet om denne beskedne og (i Ordets egentligste Forstand) ærværdige Skikkelse, er et videnskabeligt Værk, der bygger paa alt det, der er blevet nedlagt i gamle Dokumenter og nyere Publikationer, og dog er det samtidig en behagelig og let læselig Historie. Opbyggeligt er det — og burde det for enhver alvorlig Kristen være — at faa Indblik i den sande Surdejgs stille Virken i den Tid, da den uheldige Spaltning inden for den kristne Kirke af fremfusende Politikere og ubesindige Theologer blev gennemført. Særligt Bud har denne Bog til Præster og Ordensfolk, men i øvrigt til alle dem, der for Alvor stræber efter i Praksis at tage Evangeliets Konsekvenser. Her er Højdeluft for Sjælen. S. W.

Beviser for Jesu Christi Eksistens.

Sandheden om Vorherres Eksistens er en af Kristendommens Grundpiller, og det er kun rimeligt, at *Andreas Klimann* i vor Tid, som ofte netop søger at rokke Fundamentterne, giver sig til at ramme den saa fast som muligt i Bogen »*Jesus von Nazareth in Kunde und Urkunde*« (Wiesbaden, Mathias-Grünwald-Verlag 1936 208 S. RM. 3,50). Ved sin indtrængende, helt igennem pastorale Tone, ved sin omfattende Fremstilling, som ikke blot beskæftiger sig med de jødiske og hedenske Forfatteres Vidnesbyrd, men ogsaa kommer ind paa alle moderne Indvendinger mod Jesu Spaadomme og Undergerninger, paa Fakirkunst, Mag-

netisme, Hypnose og Suggestion, etc. lykkes det Forf. med mange Hammerslag at sænke Herrens Billede dybt ned i vor Bevisthed. Hvor praktisk er f. Eks. den Kendsgerning forklaret, at vi kender relativt faa skrevne Vidnesbyrd om Jesus uden for Evangelierne! Simpelthen fordi Bøger overhovedet var sjældne i hine Dage, fordi mange, især de paa daarligt Materiale, er forsvundne i Tidens Storme, fordi Tidens store Kulturfolk ikke kunde ventes at interessere sig særligt for en religiøs Skikkelse inden for det lille og tildels foragtede Jødefolk.

—z

Fra Hovedstad og Provins.

Den japanske Flyvers Jordefærd.

Torsdag d. 6. August styrtede et lille Sportsaëroplan ned i Kastrup Lufthavn efter en altfor dristig Manøvre og knustes fuldstændigt. Flyveren, den unge 22-aarige Student William Nabuyuki Yamamoto, blev i frygtelig kvæstet Tilstand — Brystkassen var knust, hans ene Haand var skaaret af, og der konstateredes et stort Kraniebrud — kørt til Sundby Hospital, hvor han 4 Timer efter døde uden at være kommen til Bevidsthed. Yamamoto, der som Deltager i Olympiadeflyvningerne vilde til Stockholm, maa have været en dygtig Flyvesportsmand, han har gennemført mange Rejser, bl. a. en Flyvning fra Færøerne til Island. Han stammer fra en anset japansk Familie, hans Fader var Sagfører, hans Moder er Englænderinde og lever sammen med hans Søster i Tokio.

Saa snart Døden var indtraadt, havde det herværende Generalkonsulat i Forbindelse med det japanske Gesandtskab i Stockholm truffet Aftale med Filipkirken om en religiøs Højtidelighed med efterfølgende Ligbrænding. Fra Tokio indtraf der imidlertid en Ordre, der resulterede i en Henvendelse til St. Annæ Kirke om katholsk Begravelse, dog med Ligbrænding. Da dette ifølge Kirkens Love ikke lod sig gøre, men da man paa den anden Side kunde gaa ud fra, at den dræbte sikkert ikke havde ønsket Ligbrænding, at hans Slægtninge heller ikke ønskede den som Katholiker, da de telegrafisk havde ønsket en katholsk Begravelse, at man derimod ikke kunde gøre noget imod Gesandtskabets Dispositioner, og under Hensyn til de usædvanlige Forhold, vilde man gaa med til en katholsk Højtidelighed før Ligbrændingen, dog uden Forbindelse med denne. Men ikke engang dette var nødvendigt, da der igen indtraf en Ordre fra de katholske Slægtninge, at den afdøde skulde balsameres, modtage den katholske Kirkes Velsignelse og overføres til Tokio.

Den kirkelige Højtidelighed fandt Sted Tirsdag d. 11. Aug. Kl. 10 i St. Annæ Kirke, som jo for Tiden er meget lille. Mange Flyvere gav deres Kollega den sidste Ære. Pater H. Deutscher talte om det pludselige Dødsfald, som havde Bud til enhver. Efter den sidste Salme bar Flyverne Kisten ud til Vognen, og Følget opløste sig. Fra Hamborg havde Generalkonsulatet sendt Hr. Isak Suido.

Efter Bilulykken ved Ledreborg.

Den store Bilulykke d. 8. August, hvorved Lensgreve J. Holstein-Ledreborg og hele hans Familie blev kvæstet, vil heldigvis efter alt at dømme ikke føre varigt Men for de tilskadekomne med sig. Lensgreven, der sammen med Lensgrevinden og Datteren Birgitte er indlagt paa St. Mariæ Hospital i Roskilde, er ved at overvinde Hjernerystelsens Følger og Læsionerne i det ene Ben. Lensgrevinden og Komtesse Birgitte, som fik syet Overlæben sammen, er i god Bedring. Det samme kan siges om den unge Grev Knud, der har været værst medtaget og lidt det største Blodtab. Han har paa Roskilde Amtssygehus gennemgaaet en Næseoperation, der er forløbet heldigt, saa der ikke vil være synlige Følger efter Ulykken. Ogsaa de to mindste Børn har det efter Forholdene godt.

Pauluskredsens Virksomhed.

I Anledning af den Begivenhed, at Pauluskredsen en af de første Dage i September udsender Bog Nr. 25*) i Serierne, tillader vi os at gøre Redaktionen opmærksom paa dette lille Jubilæum. Det kan roligt siges, at Pauluskredsen med Glæde kan fejre dette lille Jubilæum, idet den Tilslutning, vi haabede paa i Begyndelsen, ogsaa har vist sig at være særdeles trofast, saa vi uden Støtte fra nogen som helst Side har kunnet gennemføre de første fem Serier fuldkommen programmæssigt.

Det skal dog fremhæves, at vi sikkert ikke havde eksteret i Dag og haft en saa god Udbredelse, om ikke den katholske Presse havde vist os saa stor Imødekomenhed. Vi benytter derfor ogsaa denne Lejlighed til at sige Redaktionen hjertelig Tak for Deres hidtidige Hjælp. Vi haaber, at vi ogsaa i Fremtiden kan regne med Deres Interesse og navnlig, at vi paa vort Felt kan supplere og styrke det Arbejde, De gør for den katholske Tankes Grundfæstelse i de nordiske Lande.

Hvad Fremtiden angaar, saa henviser vi til Noten; den

*) Der udsendes til Efteraaret: A. J. Lutz O. P., »Livets Brød« (ca. 80 Sider, Bogladepriis Kr. 1,00). P. Schindler: »Mogens Francesco Ballin« (ca. 250 S. ca. Kr. 5,50).

kommende Serie, som i Kvantitet overgaar alle tidligere Serier, vil sikkert ogsaa bringe Læserne mange gode Timer og megen Fordybelse i vor Kirkes Lære og i katholsk Religiositet. Den lave Subskriptionspris i Forhold til Bogledeprisen taler jo tilstrækkeligt til enhver Katholik om omgaaende at tegne sig som Subskribent paa Serie VI og følgende Serier.

Forbundens Skuffer er fulde af Manuskripter. Der er talrige gode Ideer og Planer for Fremtiden. Der skal blot nævnes Emner som: Klosterkald — Er Gud en Virkelighed? af Pater Lutz. — Afsluttende Bibelhefter om det Gl. Testamente. — St. Thomas af H. D. T. Kiærulff. — Aktuelle theologiske Spørgsmaal af Pastor Messerschmidt. — Biografi om Kard. Newmann, Ritualbogen etc. etc.

Knud Ballin.

Fra den vide Verden.

Exercitier, Dollars og Børnekorstog.

Ordenssamfundene i den brasilianske Storby Sao-Paulo meddeler, at Forholdene tvinger dem til at bygge et nyt Exercitiehús. I de tre Karnevalsdage er Antallet af Mænd, der i de sidste Aar har ønsket at deltage i Exercitierne, steget med rundt regnet 2000 aarlig, saa de Huse, Jesuiterne Benediktinerne og Franciskanerne ejer, ikke kan rumme disse Masser. — Det amerikanske Nationalbureau for Trospropaganda i New-York har sat sig for at forhøje dette Aars Gave fra de amerikanske Katholiker til Generalraadet i Rom til 2 Millioner Dollars, d. v. s. med 300% i Forhold til Summen forrige Aar! — I den amerikanske Stat Indiana har den katholske Ungdom i Alderen fra 10—18 Aar dannet et Børnekorstog til Fremme for ren, moralsk Litteratur. 60.000 Børn har allerede indtegnet sig. Medlemmerne forpligter sig til ikke at læse nogen Bog, noget Tidsskrift eller nogen Avis, som indeholder umoralske Historier eller Forbryderhistorier; ikke at røre ved nogen Avis eller noget Tidsskrift med anstødelige Billeder; ikke at se nogen umoralsk Film, ikke at høre nogen umoralsk Radioudsendelse; med alle til Raadighed staaende Midler at støtte den katholske Presse og Liturgi.

Havets Velsignelse i Ostende.

Ved det internationale Søbad Ostende indviede man d. 12. Juli Havet. Dette foregaar ved nogle af de mest imponante folkelige Ceremonier, som hviler paa en ældgamme Tradition, og som selvfølgelig, da de finder Sted midt i Højsæsonen, hidkalder store Skarer af internationale Gæster. Før Havet velsignes, afholdes en stor historisk Pro-

cession, den saakaldte »Omgang«, et sandt Triumftog. Processionen bestaar af et stort Antal historiske Grupper, f. Eks. »Petri Kaldelse«, som fremstilles af 44 unge Mænd og 20 Fiskere fra Galilæa; endvidere »Petri Trosbekendelse«, »Petri Fornægtelse«, »Martyrerne Petrus og Paulus« og mange andre. Hele Byen er smykket med Guirlander og Faner. Til Gadeprocessionen og Havets Indvielse slutter sig en Vandprocession, som faar et særlig storslaaet Præg ved, at talrige Skibe deltager deri.

Blusser Kirkekampen op?

»Allgemeine evangelische und lutherische Kirchenzeitung« beskæftiger sig med NSDAP's kirkepolitiske Maal og siger bl. a.:

NSDAP's næste vigtige Kamp kommer til at gælde Opgøret med Kirken. Naar de olympiske Lege og dette Aars Partidag er forbi, vil hele Bevægelsen til »Vinterkampen 1936« begynde. Vi vil da sælge os som Maal at føre den nationalsocialiske Propaganda ind i netop de Kredse, som stiller de kirkelige Autoriteter over Statens. I dette Opgør vil det vise sig, hvor hver Partifælle staar.«

Pavens Encyklika blandt forbudte Bøger.

Tilknyttet Göbbels Rigskulturkammer har der igennem længere Tid bestaaet et saakaldt »Rigsorgan til Fremme af tysk Litteratur«, som udøver en meget vidtrækkende Censur over tysk Bogproduktion. Enhver ny Bog censureres med Hensyn til dens »positive, forbeholdne eller negative« Stilling til Nationalsocialismen. Den nyeste Liste fastslaar, at ingen katolsk Bog er fundet værdig til at optages paa Listen. Men man forbavses højlig over paa Listen under »forbeholdne« at finde en Bog, indeholdende Pavens hidtidige Rundskrivelser, som et katolsk Forlag fornylig har udgivet.

BREVKASSE

Brugte Frimærker.

Til Redaktionen af Nordisk Ugeblad.

Siden Genforeningen af Nordslesvig med Danmark i 1920 er der gjort en Række offervillige Forsøg paa at komme i Forbindelse med det store Antal Katholiker som bor i de to udstrakte Sogne: Haderslev og Sønderborg Sogn. Vanskeligst er Sønderborg Sogn indstillet med Henblik paa det store Antal Katholiker, som bor paa Vestkysten. Byerne Tønder og Skærbæk er Samlingsstedet for Katholikerne, men ligger henholdsvis 80 og 110 km fra Sognekirken i Sønderborg. Det er derfor forbundet med meget store

Kirkelig Kalender.

August.

23. S. 12. Sønd. e. Pintse.
 24. M. Bartholomæus.
 25. Ti. Ludvig, Konge af Frankrig.
 26. O. Zephyrin.
 27. T. Joseph af Calasanz.
 28. F. Augustin.
 29. L. Johannes Døbers Halshuggelse.

Aug.-Sept.

30. S. 13. Sønd. e. Pintse.
 31. M. Raymund Nonnatus.
 1. Ti. Ægidius.
 2. O. Stephan, Konge af Ungarn.
 3. T. Ferialdag.
 4. F. Ferialdag.
 5. L. Laurentius Justiniani.

August.

Ugens Messebønner.

23. S. 12. Søndag e. Pintse (694—530); 2. Sæt Bønner: Philip Benitus (1053—883), 3. Sæt Bønner: Mod Forfølgere og Ugerningsmænd (se forrige Nr.); denne Bøn for Kirken i Spanien bedes indtil videre hver Dag efter de foreskrevne Bønner.
 24. M. Bartholomæus, Apostel (1053—884).
 25. Ti. † Ludvig, Konge af Frankrig (1056—887); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
 26. O. † Zephyrinus (1059—888); 2. og 3. som Tirsdag.
 27. T. Joseph af Calasanz (1059—888).
 28. F. Augustin (1060—890); 2. Hermes.
 29. L. Johannes Døbers Halshuggelse (1062—891); 2. Sabina.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Jesu Hjerter K. »Immaculata« M.: Tirsdag d. 1. Sept. Kl. 16¹/₂. — »For Mænd« M.: Torsdag d. 3. Sept. Kl. 20
F.-K. Søndag den 6. Sept. Kl. 8¹/₂.

Udgifter at holde Gudstjenesten i lejede Hotelværelser og at besøge de mange Katholiker, der bor indtil 50 km fra de to nævnte Samlingssteder. En regelmæssig Religionsundervisning for Børnene og regelmæssig Besøg hos Familierne er derfor næsten udelukket for Sognejstligheden. Hs. Excellence Biskoppen ser sig ikke i Stand til at støtte Landmissionen udover dette, at sende et tilstrækkeligt Antal af Præster til Sognet. Ved Midler fra Ansgarius-Bonifacius-Foreningen samt ved store Tilskud fra Præsterne selv har det været muligt at holde nogenlunde regelmæssig Gudstjeneste, men skal denne Gudstjeneste fortsættes og Børnene reddes for Kirken, saa maa vi bede andre Mennesker om Hjælp. Vor beskedne Bøn skal kun gælde brugte Frimærker, sjældne, som ganske almindelige, der af en Fagmand bliver solgt til Fordel for Vestkystens Katholiker.

Idet vi haaber, at Redaktionerne selv vil interessere sig for denne Opgave og evtl. ogsaa vil interessere Deres Læsere, sender vi de venligste Hilsener. Knud Ballin, Kapellan.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
 Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
 Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 20. August.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemen 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 11-14). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 1/22-1/23.

Nr. 35.

Søndag den 30. August

1936

INDHOLD: Herren er min Hyrde. — Mandig Fromhed for Mænd. — Pavens Rundskrivelse »Vigilanti cura«. — Naar Paven helgenkroner. — Da Stormen fór over danske Klostre. — De rødes Rasen i Spanien. — Presse-Rundskue. — Niels Steensen, den store Lærde og Kristen. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Avertisscmenter. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Herren er min Hyrde.

Den hellige Rosa af Lima, hvis Fest fejres den 30. August, døde i Lima i Peru d. 24. August 1617. I hendes Levnedbeskrivelse læses følgende enkle, men smukke Tildragelse fra hendes Barndomsaar:

Allerede som ganske lille viste den hellige Rosa af Lima Tegn paa Frygtksomhed og overdreven Skyhed. Denne Svaghed var en Arv fra Moderen, der selv var af en frygt- som og ængstelig Natur, hvilket blandt andet viste sig ved, at hun aldrig turde færdes uden for Hjemmets skærmende Vægge efter Mørkets Frembrud og selv indendørs var opfyldt af Frygt og Angst, hvis hun skulde tilbringe en Aften eller en Nat alene i Huset. Denne nedarvede Svaghed var den hellige Rosa kun fri for, naar hun hengav sig til Bøn og Betragtning. Hun nærde da ingen Frygt for at opholde sig selv paa mørke og ensomme Steder.

Nu skete det en Aften, at Rosa forblev usædvanlig længe ude i den lille Løvhytte i den fjerneste Del af sine Forældres Have, hvor hun havde indrettet sig et lille Bede-

kammer. Aftenens Tasmørke var allerede ved at vige for Nattens dybe Mørke, og hun var stadig ikke vendt tilbage til Huset. Hendes Moder begyndte at blive ængstelig, og da hun ikke turde gaa alene ud i Haven for at lede efter Datteren, bad hun sin Mand om at gøre sig Følgeskab.

Da Rosa hørte deres Skridt i det fjerne, afsluttede hun straks sin Bøn, rejste sig og gik dem i Møde. I samme Nu, som hun paa Afstand saa sin Moder trygt og tillidsfuldt komme sig i Møde i den mørke Have med sin Mands Arm i sin, slog en Tanke ned i hende, en Tanke, der som ved et Trylleslag forjog al Frygt og Ængstelse af hendes Sind og fyldte det med en Tillid og Tryghed, som aldrig senere forlod hende.

Se, sagde hun til sig selv, der kommer Moder mig i Møde uden Frygt og Ængstelse, hun, som ellers aldrig tør vove sig ud i Haven efter Mørkets Frembrud. Og hvorfor er Moder ikke bange for at færdes her i Aften? Fordi hun ved, at Fader ledsager hende, og følgelig føler sig tryk under hans Beskyttelse og Varetægt. Og jeg — har jeg da ikke ogsaa en Fader, som beskytter og beskærmer mig, en Fader, som med Kærlighed vaager over mig og aldrig forlader mig et eneste Øjeblik? Og denne Fader er ikke et svagt og dødeligt Væsen, saaledes som min jordiske Fader, hos hvem Moder alligevel føler sig tryk. Hvor meget mere har jeg da ikke Grund til at være rolig og frimodig, eftersom jeg ved, at min evige Fader i Himlen bestandig værner mig med sin Almagtshaand og med Kærlighed vaager over hvert af mine Fjed.

Paa sin barnlige, enfoldige Maade havde den hellige Rosa af Lima forstaaet den dybe Sandhed om Guds Allestedsnærværelse, hin Sandhed, som David saa skønt har udtrykt i den 22. Salme:

Herren er min Hyrde, mig skal intet fattes;
til liflige Græsgange har han ledet min Fod.
Skal jeg end vandre blandt Dødens Skygger,
vil jeg intet frygte, thi Du er med mig;
Din Kæp og din Stav skulle trøste mig.

Maatte ogsaa vi i Farens og Fristelsens Stunder komme denne Sandhed i Hu og bede, som vor hellige Moder Kir-

ken gør det hver Aften i Kompletoriebønnen: In manus tuas, Domine, commendo spiritum meum — i Dine Hænder, Herre, befaler jeg min Aand, thi Du er min Frelse, o Sandheds Gud.

P. A.

Mandig Fromhed for Mænd.

En rigtig Diskussionsbog er »*Männliche Frömmigkeit*« af Dr. Franz Zimmermann (Innsbruck, Tyrolia 1936, 160 S., RM. 2,60). Forf. peger paa den faretruende Feminisering af det religiøse Liv, fremkaldt af og stadig mere førende til Mandens Fjernelse fra Kirke og Kristendom. Og dog bør Manden ogsaa paa det religiøse være Fører efter Naturens og Guds Vilje, og hvor denne Orden tilside-sættes, truer aandelig Død. I vor Tids to store katolske Iæer, den liturgiske Bevægelse og den Katholske Aktion, ser Z. den sidste Redning. Utvivlsomt kan en eller anden skarp Formulering i Bogen ægge til Modsigelse — hvorfor f. Eks. kalde det Overlegenhed, naar det i Grunden drejer sig om forskellige vigtige Kønsopgaver; men langt, langt tiere vil man slutte sig til Forf.s sunde Ideer og ved Læsning af denne Bog faa vigtige Impulser til en sund Udvikling af offentlig og privat Fromhed og Andagt. Nedenfor nogle Afsnit som Prøve! —z.

Manden i Guds Rige.

Skal vort Folk atter kristnes, kommer vi ikke uden om den mandlige Fromhed. Denne maa være og blive den første og vigtigste Opgave for alle, hvem Folket og Guds-riget ligger inderligst paa Hjerte. Det nytter ikke meget, at Kirkerne er fyldt med Kvinder, naar Livet ude omkring, som formes af Mænd, gaar kristendomsfremmede eller maaske endog kristendomsfjendske Veje. Det har altid avlet stor Skuffelse, naar man har gjort Kvinden til Religio-nens Midtpunkt og derved har opnaaet et glimrende Kirke-besøg og talrige Kommunioner. Nutiden afgiver tilstræk-kelig mange Eksempler paa, at der, hvor man finder et blomstrende religiøst Liv blandt Kvinderne, har dog hele det øvrige Liv udviklet sig indtil Kirkeforfølgelse. Imod denne Fare gives kun eet Middel: en intens Stræben efter igen at vinde Manden for hans Fromhedsliv, for at han ud fra sin religiøse Holdning ogsaa i Livets andre Forhold kan hjælpe til med at oprette Christi Rige paa Jorden.

Forskellige Opgaver.

I Kønnenes Forhold til hinanden, saaledes som dette giver sig Udtryk i den forskellige sjælelige Disposition, finder vi Hensigten med Kønnene. Manden er skabt til at begynde, Kvinden til at fuldbringe, Manden er indstillet

paa Ideen, Kvinden paa dens Virkeliggørelse, Manden lærer, Kvinden værner. Hun modtager Ideen fra den Mand, hun elsker, og fører den ud i Livet under hans Ledelse og Betænksomhed. Hun er i Stand til at danne sig et Indtryk af det modtagne, hun er udholdende i at gennemføre det, i det konkrete, derhjemme, fuld af Interesse for det smaa og nærliggende. Hendes Interesse, hendes Villen er bestemt af den Maade, hun erkender paa. Ideen gaar fra Manden til Kvinden, ikke omvendt. Mandens Vilje er indstillet paa at skabe og forme det Fjerne, Kvindens paa at modtage, paa at have, paa det nærliggende.

Aktiv Fromhed.

Det kan slet ikke være saa svært at vinde Manden for Fromhedsfællesskabet. Forudsat den religiøse Indstilling skal man kun føre ham ud af hans Ensomhed og stille ham overfor Fællesopgaver, som han kan forme og gennemføre som Leder af det hele eller en Del deraf. I Stedet herfor bliver han stadig henvist til sin private Fromhed, til at helliggøre sig selv, til at redde sin Sjæl, saaledes som man prædiker for ham, uden at bringe sin Sjæl i dybere Kontakt med de andres Sjæle. Man maa vise Manden den religiøse Ide i dens dybe Forankring i Fællesskabet og vise hans religiøse Indstilling Vejen til at virke i Fællesskabet. Manden vil ikke kun være Tilhører og Tilskuer, den kun modtagende Stilling ligger ikke for ham. Hans Nydelse og Liv er Aktivitet, d. v. s. Trang efter at udløse sig selv i Arbejde.

Fromhed i Hjem og Familie.

Med den mandlige Fromheds Forfald forfalder ogsaa den hjemlige religiøse Skik. Det er i høj Grad beklageligt at se, hvorledes den familiære Fromhed er forsvundet ogsaa i Familier bestaaende af religiøse Mennesker. Manden praktiserer et religiøst Liv, Kvinden opfylder sine religiøse Pligter, Børnene er i religiøse Foreninger, og det hjemlige religiøse Liv er i den Grad fattigt, at der ikke findes nogen fælles Bøn, at der ikke engang bedes en Bordbøn i det hjemlige Fællesskab. Og hvor man forsøger igennem Kvinden at vække en allerede svunden Skik til Live, ser man Gang paa Gang, at dette ikke lader sig gøre uden Manden. I denne Funktion er han udstyret med en velsignende Magt over sine egne.

Hvorledes denne hjemlige Gudstjeneste skal formes, er et Spørgsmaal for sig. Vi har en Mængde Bønnebøger, men saa vidt mig bekendt ingen, hvori man har fundet Plads til den hjemlige Fromhed. Maaske tages denne Sag engang op, og der bringes fælles Morgen- og Aftenandagter, fælles Bordbøn, fælles Festandagter i Overensstemmelse med Kirke-

aaret, Julenatsandagter og Krybbeandagter, Paaskevevsig-
nelser, Bønner for de afdøde, ved forskellige Familiebegi-
venheder o. s. v. Religiøse hjemlige Symboler som Vievand,
indviet Salt, de hellige tre Kongers Tegn over Husdøren
som Husindvielse, Kyndelmisssens indviiede Lys, Blomster
til Christi Legemsalteret o. s. v. kan alle tilrettelægges for
den hjemlige Højtideligholdelse.

Manden og den katholske Aktion.

Naar man i en lille Bog om den katholske Aktion læser:
»Men i den katholske Aktion skal ikke alene Kvinderne,
men ogsaa Mændene kende deres Pligt«, saa vil jeg sige,
at Manden er kaldet til Aktionen, medens Kvinden derimod
er den medkaldede, den til Medhjælp i Aktionen medkaldede.
Det vilde fra Begyndelsen af være en mislykket Aktion,
hvis vi ogsaa i den katholske Aktion vilde finde de nu-
værende Tilstande inden for det religiøse Liv. Derfor kan
det i den katholske Aktions Interesse ikke betones tilstræk-
kelig stærkt, at Aktionen maa bygges op paa det mandlige
Arbejde, at Ledelsen og Planlæggelsen maa være forbeholdt
Manden. Dette ligger ikke alene i Interessen for Aktionen
Resultater, men ogsaa i Interessen for at genvinde den
mandlige Verden for det religiøse, for Gudsrigets Tanke.

Der findes jo ingen anden, som i Kraft af sine Anlæg
har større Kald til den katholske Aktion end Manden. Til
Ideens Fakkeltærer har Gud bestemt Manden og udrustet
ham dertil paa en enestaaende Maade. »Manden belærer«,
siger Aristoteles. »Mulier in ecclesia taceat«, siger Apostlen
Paulus: »Kvinden skal tie i Kirken«.

Liturgi og Mand.

Liturgien med dens afmaalte Udtryk repræsenterer netop
de Følelser, som Manden kan føle med i, nemlig Ærefryg-
ten, Følelsen af Ophøjethed, Forbavselse, Følelsen af egen
Lidenhed og Afmagt, at bede om og at tage. Ingen lummer
Intimitet, ingen Svælgen i uendelige, usande Følelser, ingen
sygelig Arbejden sig ind i Selvtilintetgørelse, ingen ømme
Samtaler i forelskedes Jargon, saaledes som privat From-
hed ikke sjældent synes at foretrække. Lader man blot
engang Paaskeangenen, Messens Præfation eller en eller
anden Oration fra Messen indvirke paa sig, kan man
bedømme, hvorledes Liturgien i Udtryk for de højeste
ekstatiske Følelser forbliver mandig i højtidelig Kølighed
og sand Friskhed, fri for al Lummerhed og Svulmen, fri
for kvindeligt Ømhed og barnligt Koketteri. (Sluttes.)

Pavens Rundskrivelse „Vigilanti cura“ om Filmstheatrene.

III DEL. DIREKTIVER FOR KATHOLIKERNE HELE VERDEN OVER.

I Den ideelle og den praktiske Løsning af Spørgsmaalet.

Hele Problemet om Filmsindustrien vilde set fra et moralsk Synspunkt finde en aldeles grundig og heldig Løsning, hvis det var muligt at skabe en Filmsproduktion, som holdt sig Kristendommens Grundsætninger efterrettelig. Derfor vil Vi aldrig holde op med at paaskønne de Mænd og Kvinders Arbejde, der allerede har viet sig denne Kunst eller i Fremtiden vil vie sig den med det bestemte Formaal at ville være virksomme for, at Filmstheatrene for Alvor stiller sig i den sunde Opdragelses Tjeneste og har Kristendommens Idealer for Øje. Men dette bør ske ikke paa Dilettanters Vis, men med Benyttelse af Teknikens Metoder og Fagkundskab, for at hverken Kraft eller Penge maa gaa til Spilde.

Men da Vi er fuldkommen klar over, hvor talrige og store de Vanskeligheder er, navnlig af økonomisk Art, der hindrer en veltilrettelagt Udførelse af Tanken, og da det desuden er aldeles nødvendigt, at alt, hvad der skal fremkomme i denne Genre, holder sig til den Lov, at Religion, Moral og det borgerlige Samfunds Vel ikke maa lide Skade, er Biskopperne nødte til at tage sig af alle de Films, som overhovedet forevises for et kristent Publikum.

2. Ansvarsbevidstheden bør øges.

Indtrængende formaner Vi derfor alle katholske Biskopper, i hvis Lande der findes Filmsproduktion, men frem for alt formaner Vi eder, Ærværdige Brødre i Nordamerika, til ganske vist med faderlig Kærlighed, men ogsaa eftertrykkeligt at lægge de troende, som paa en eller anden Maade arbejder med i Filmsindustrien, paa Sinde, at de endelig skal være sig deres Pligt og det Ansvar bevidst, som de har i deres Egenskab af Katholiker. Efter Evne skal de sørge for, at de Billedserier, som de enten selv fremstiller eller hjælper med til at fremstille, er i Overensstemmelse med de sunde Principper og de rette Normer. Der er jo ikke saa faa Katholiker, som er medvirkende i denne Kunstindustri enten som Instruktører eller Direktører, som Forfattere eller Skuespillere. Men det er beklageligt, at deres Optræden ikke altid svarer til deres Tro og deres Idealer. Derfor er det Biskoppernes Sag at

minde dem om, at hele deres Gøren og Laden absolut maa være i Overensstemmelse med retskafne Menneskers og gode Kristnes Samvittighed.

Som paa andre kirkelige Omraader vil Biskopperne ogsaa paa dette uden al Tvivl finde deres bedste Medhjælpere blandt dem, der staar i den katholske Aktions Rækker. Vi kan i denne Rundskrivelse ikke undlade paa ny at opmuntre disse til ogsaa i Filmsspørgsmaalet at yde deres energiske og aldrig svigtende Bistand.

3. Biskoppernes Paamindelser til Filmsverdenen.

Det er sikkert formaalstjenligt, at Biskopperne fra Tid til anden minder Filmkunstens Repræsentanter om, at Biskopperne som for alt andet, der hører ind under deres Embede, ogsaa bærer Omsorg for de forskellige Former for uskyldig Adspredelse. Det er jo Gud selv, der har paalagt dem det Hverv at give Direktiver for de troendes moralske Liv ogsaa i deres Hviletider. Det hellige Embede, som de beklæder, kræver nemlig, at de aabent og uforblommet gør opmærksom paa, at umoralske Theaterstykker nedbryder en Nations indre Kraft. Af denne Grund berører deres Bestræbelser i saa Henseende ikke blot Katholikernes Interesser, men hele det theatersøgende Publikum.

Men I, Ærværdige Brødre, har ganske særlig Adkomst til at forlange af Filmsforfatterne i de Forenede Stater, hvad de selv af egen Drift har lovet, idet de vedkendte sig deres Ansvar overfor Offentligheden.

Alle andre Biskopper i hele Verden skal opbyde alt, hvad de formaar, for at gøre det indlysende for Filmsindustrien, at en saa betydningsfuld og verdensomspændende Indretning som Filmen kan gøre sig meget fortjent ved at hæve baade den enkelte og hele det menneskelige Samfund op til et højere Trin i Kultur og Moral.

Eller drejer det sig maaske kun om at afværge Ulykker? Hvorfor skal Kinotheatrene kun bruges som Tidsfordriv? Nej, med deres vidunderlige Virkekraft kan og skal de berige deres Tilskuere med aandelig Oplysning og begejstre dem til det gode i alle Retninger.

4. Boykotning af daarlige Films.

Efter at have givet disse almindelige Retningslinier, anser Vi det nu, i Betragtning af Spørgsmaalets store Alvor, for praktisk at gaa nærmere ind paa Enkeltheder og give nogle formaalstjenlige Anvisninger.¹ Først og fremmest skal de enkelte Biskopper sørge for, at de dem betroede Kristne følger de nordamerikanske Katholikers Eksempel og hvert Aar paa ny lover, at de aldrig vil overvære en Filmsforestilling, der angriber den kristne Tro og Moral. Dette Tilsagn og Løfte vil navnlig kunne aflægges og mod-

tages i Kirker og Skoler. Biskopperne skal dertil sikre sig Familiefædrenes og Husmødrenes værdifulde Bistand og Hjælp. Disse har jo i denne Sag særlige Forpligtelser. Desuden skal den katholske Presse træde til. Dens Opgave bliver det omhyggeligt og paa en frugtbar Maade at paa- vise den Velsignelse, dette hellige Korstog bringer.

Men skal dette højtidelige Løfte gennemføres med Held, er det aldeles nødvendigt, at Offentligheden nøje er underrettet om, hvilke Films der er tilladt for alle, hvilke med visse Forbehold, og hvilke der er skadelige eller ligefrem slette. Denne Nødvendighed medfører, at der med korte Mellemrum offentliggøres trykte specificerede Lister over de forskellige Filmsarter, saaledes at de let kan komme til alles Kendskab.

Det vilde jo være ønskeligt, at man kun opstillede en eneste Liste for alle Verdensdele, da alle Mennesker med Hensyn til Moralen staar under en og samme Lov.

Men siden det drejer sig om Theaterstykker, der gør deres Indflydelse gældende i alle Samfundsklasser, hos ikke-dannede og dannede, hos de smaa og de store i Samfundet, saa er det uden Tvivl umuligt, at Bedømmelsen af en Film bliver ens alle Steder. For i de forskellige Lande er Ejendommelighederne og Livsvanerne ret uensartede. Derfor er det ikke praktisk at opstille en og samme Liste for alle og for hele Verden. Men hvis der i hver enkelt Nation udgives en klassificeret Liste, som ovenfor nævnt, saa skal denne benyttes som almengyldig Rettesnor.

(Sluttes.)

Naar Paven helgenkroner.

I flere meget sympathisk virkende Artikler har Dr. *F. L. Østrup* i »Kristeligt Dagblad« skildret tre Konversioner fra Jødedommen til den katholske Kirke: *M. Th. Ratisbonne* og hans Broder *Marie Alphonse* og *Fr. M. P. Libermann*. I Tilslutning dertil skrev Dr. Østrup nedestaaende Artikel, som vi gengiver, fordi en Protestant her skildrer et katholsk Emne sjældent klart og fordomsfrit, saa man ligefrem kan kalde det for et Mønster paa saglig Fremstilling. Vi føjer dertil Pater *A. Menzingers* supplerende Oplysninger.

For ikke saa længe siden fortalte »Kristeligt Dagblad« sine Læsere om tre Jøder, om hvilke det ventedes, at Paven snart vilde helgenkroner dem. Maaske det kunde interessere Læsere at høre lidt nærmere om, hvad saadan Helgenkroning betyder, og hvorledes den sker.

Det var først ved Slutningen af det første Aartusinde efter Christus, at Paven højtideligt forlenede nogen med

Helgennavnet. Den første, der nød den Ære, var Biskop Ulrich af Augsburg. Magyarerne havde været nær ved at indtage Augsburg, men Staden var blevet frelst fra Undergang af Kejsers Otto den Første. Efter Krigens Ophør satte Biskop Ulrich al sin Kraft ind paa at lægge de Saar, den havde slaaet, og fik den hele Tilstand baade i aandelig og i materiel Henseende mægtigt højnet; Kraften til denne Virksomhed fik han fra sit skjulte Liv i Bøn og Faste. Han døde 973 og blev erklæret for Helgen 993.

I det følgende Aartusinde har Paverne fra Tid til anden fejret Mænds eller Kvinders Ihukommelse ved samme Erklæring. Der findes i alt ca. 170 helgenkronede.

Forinden nogen kan æres paa denne Maade, bliver hans hele Liv og Gerning underkastet en særdeles skarp Prøve for en Slags Domstol, der er nedsat. Der udnævnes en saakaldet »Djævelens Advokat«, der skal pege paa alt, hvad der kan kaste Skygge over hans Liv, forringe hans Fortjeneste og saaledes tale imod Helgenkroningen. Og en saakaldet »Guds Advokat« skal være i Stand til at gen-drive ham. Det er ikke smaa Fordringer, der stilles. Den paagældende skal have udvist alle Dyder i heroisk Grad. Og det skal bevises, at han har det. Hvis Kendelsen gaar ud paa, »at det ikke staar fast, at Dyderne er blevet øvet i heroisk Maal«, saa er »Processen«, som hele Fremgangsmaaden kaldes, dermed sluttet, og der bliver intet af Helgenkroningen.

Et Trin paa Vejen til denne er Saligprisningen eller Beatifikationen, hvorved Paven foreløbig erklærer den paagældende salig (beatus) og værdig til at paakaldes og gøres til Genstand for særlig Ære, ofte kun i en enkelt Egn. Selve Helgenkroningen eller Kanonisationen foregaar i Peterskirken i Rom med stor Højtidelighed. Paven erklærer, at den paagældende er at indoptage i Helgenernes Tal; han er sanctus (hellig); og en af Kardinalerne læser en Messe til den nye Helgens Ære. Og med Værdigheden som Helgen følger, at han anerkendes som saadan i hele den katolske Kristenhed; at han maa paakaldes i Kirkebønerne; at der maa bygges Kirker og Altre til hans Ære; at hans Billede med Glorie eller Krone maa anbringes i Kirker; og at en Dag i Aaret maa betegnes som hans særlige Mindedag. Man ser derfor ogsaa i adskillige Almanakker Helgennavne anførte saaledes, at en Helgens Navn er anført ud for den Dag, der er blevet hans.

Tidsafstandene mellem en Helgens Død og hans Anerkendelse som Helgen kan være meget forskellige. Ikke sjældent er der gaaet Aarhundreder, før Kirken har udtalt sin endelige Dom. Jeanne d'Arc er vist den, for hvem det største Aaremaal maatte hengaa, nemlig 490 Aar. Hvorimod

Frans af Assisi blev erklæret for Helgen 2 Aar efter sin Død. Og ganske enestaaende er det, at Antonius af Padua kun skulde vente eet Aar.

Helgenernes Skare udviser højst forskellige Aldre; de fleste af dem blev mellem 50 og 70 Aar gamle; en enkelt blev 100 Aar; den yngste af dem kun 18 Aar. Ligeledes har de været af højst forskellig Stand; der findes blandt dem Fyrster, Bønder, Købmænd, Hyrder og endog en stakkels Tigger (Benedict Labre, helgenkronet 1881). 30 af dem er Kvinder.

Hvad skal vi nu fra et protestantisk Standpunkt mene om saadan Helgenkroning? Vi vil gerne vise dem fuld Tillid, der har prøvet disse helliges Liv og Gerning, og vi er rede til med dem at bøje os i den dybeste Beundring for de helliges Opofrelse og Selvfornægtelse, og vi synes, det er smukt, at saadanne, som tit har været ringeagtede i Verdens Øjne, ja, hadede og forfulgte, faar deres Oprejsning i Kirken. Men vi kan dog ikke andet mene, at det, vi beundrer, altsammen har været indesluttet under Synd, og at selv den største Helgen ikke kan blive frelst paa anden Maade end ligesom Røveren paa Korset, helt og ganske af Naade. Vi vil gerne sige om Helgenernes Liv og Gerning: ja, dette er herligt, vidunderligt for Menneskers Øjne. Men spørges der, hvorledes det tager sig ud for Guds Øjne, da tier vi. Og vi mener, at skulde der svares paa det Spørgsmaal, vilde selv den skarpeste Undersøgelse, Mennesker kunde stille an, komme til kort. For ogsaa deres Sind, Vilje og hele Dømmekraft, som skulde undersøge og afgøre, var indbefattet under Synd.

Men een Ting vil vi gerne indrømme. Vi finder, at Begrebet de helliges Ihukommelse er saadan et mageløst smukt Begreb. Hvor er det smukt, at Kirken stadig føler sig paa inderligst Maade forbundet med dem, der er gaet forud, smukt, at dens Medlemmer med trofast Sind ser hen til dem, der har været store i Ydmyghed og Selvfornægtelse, og af dem drages til at vandre i deres Fodspor. Og vi kan blive lidt forstemte ved, at i mange af vore Kirker blev Billederne af den Slags store, vel mest paa Reformationstiden, ombyttet med Billeder af Borgmestre, Herremænd, Sognepræster og andre brave Borgere.

F. L. Østrup.

Helgenkaaring.

Maa det være undertegnede tilladt at gøre en kort Bemærkning til Dr. phil. F. L. Østrups Artikel: »Naar Paven helgenkroner« (Kr. Dagblad 29. Juli), der er velgørende fri for de gængse Misforstaaelser om Helgendyrkelsen og kommer katolsk Tankegang saa meget i Møde, som det er muligt for en Protestant.

Naar der i Artiklen siges, at ogsaa Helgenerne har været »indesluttede under Synd« og »ikke kan blive frelst paa anden Maade end Røveren paa Korset, helt og ganske af Naade«, vil Helgenerne selv være de sidste til at bestride dette. I Feldkirch (Vorarlberg) opbevares der i den h. Fidelis af Sigmaringens Celle — Fidelis var Kapuciner og døde som Martyr i Grauhünden 1622 — et Brev, som han faa Maaneder før sin Død havde sendt til Pave Gregor XV og underskrevet med: *Fidelis, maximus peccator, mox esca vermium* (F., en meget stor Synder, snart Ormenes Føde). Det, der gjorde det dybeste Indtryk paa mig, var ikke Spaadommen i de sidste Ord, men Selvbekendelsen i de første. Han maalte sine Dyder, ikke med Farisæernes Maalestok, men saa sig selv i den trefold hellige Guds ubønhørlige Lys og fortærende Lue. Han behøvede ikke at lyve for sig selv, men kun sammenligne sit Levned med den rige Naade, der var blevet ham til Del, for at finde, at hvor langt han end var naaet, saa manglede han endnu langt mere. I dette guddommelige Lys saa han ogsaa sine Fejl ganske anderledes, end vi plejer at se dem. Dette Lys var som en Solstraale, der falder ind i en mørk Stue og viser Støvet i Luften, der synes os saa ren.

Alligevel er der Forskel mellem Røveren paa Korset, der omvendte sig i sidste Øjeblik, og en Helgen, der maa-ske en lang Aarrække har øvet heroisk Dyd og Selvførelse. For mange Helgeners Vedkommende faar vi det Indtryk, at de har overvundet Synden saa meget, som det er muligt for et Menneske med Guds Naades Hjælp. De naaede under alle Livsforhold til uden Vaklen og Tøven at vælge det fuldkomneste og fuldføre det med en Fasthed og Sikkerhed, der grænsede til Selvfølgelighed — som om der hverken var Kamp eller Modstand. De nærmede sig den Idealtilstand, som Gud havde for Øje, da han skabte de første Mennesker, og som var virkeliggjort i Paradiset, da der herskede den fuldkomneste Harmoni i Menneskenaturen, og de lave Drifter uden Modstræben adlød Viljen.

Vi støder her paa en Grundforskel i katolsk og protestantisk Opfattelse af Menneskenaturen. Protestantismen deler ikke vort lyse Syn. Den betragter Menneskenaturen som bund- og grundfordærvet. Vi mener, at Guds Naades Kraft og Forløsningens Frugter netop viser sig derved, at mange Kristne virkelig overvinder det onde i Menneskenaturen og bliver gode helt igennem, Guds kostelige Hvede paa Kirkens Ager, Sæd, som bærer hundredfold Frugt.

Det er rigtigt, at »selv den skarpeste Undersøgelse, Mennesker kunde stille an, kommer til kort«, hvor det drejer sig om at erkende et Menneskes Værdi i Guds Øjne. Derfor er Helgenkaaringen heller ikke nogen menneskelig

Dom, men en Udøvelse af Kirkens ufejlbare Læremyndighed, der har Forjættelsen om den Helligaands Vejledning. Selv om denne Dom lyder modsat Helgenernes Selvførdømmelse, tvivler vi ikke et Øjeblik om, paa hvilken Side Sandheden findes. Uden denne dybe Ydmyghed var de ikke Helgener.

At Helgenkaaring ikke er nogen menneskelig Dom, ses ogsaa tydeligt af, at den ikke kan tænkes uden Mirakler, hvad enten det er Mirakler, virkede paa Helgenens Forbøn efter Døden, eller ogsaa hele Helgenens Liv har været et Mirakel, som f. Eks. Jeanne d'Arcs. Disse Mirakler er at betragte som den Stemme fra Himlen, der siger: Dette er mit elskede Barn, i hvem jeg har Velbehag. Hvor den Stemme ikke har lydt, vil Kirken ikke skride til Kanonisation.

A. Menzinger.

Da Stormen fór over danske Klostre.

Jacobus Dacianus og Lütke Namensen.

Da der i 1907 i »Varden« offentliggjordes en Artikel om *Jacobus Dacianus**), kunde et københavnsk Middagsblad ikke modstaa Fristelsen til at gøre Grin med det hele, som om det var historisk Nonsens, der hørte hjemme i en Utopi.

Men Jacobus Dacianus har faaet saa fast Jordbund under sine Fødder, at der slet ikke mere kan tvivles om hans Eksistens. Tilstrækkelige Beviser herpaa kan findes i »Historisk Tidsskrift« 9. R. VI og i forskellige Numre af »Credo«.

Desværre lykkedes det ikke at faa hans Manuskript til Laans. De meksikanske Bibliotheker holdt det ikke engang for Umagen værd at svare paa Forespørgslen derom. Og i de europæiske Bibliotheker findes kun fotografiske Gen- givelser af hans Navnetræk. Da der bestod stor Sandsyn- lighed for, at Jacobus Dacianus er identisk med Jacobus Gottorpius, af hvem der i »Diplomatarium Flensburgense« og andetsteds findes nogle Breve, var Undertegnede paa Raadhusets Arkiv og i Kunstmusæet i Flensborg paa Jagt efter de tabte Originaler. Skønt al Eftersøgen var forgæves, lønnedes Arbejdet alligevel rigeligt, da der derved fandtes

*) Da Jacobus Dacianus eller Jacob af Dacia maaske ikke er kendt af alle vore Læsere, vil vi kun bemærke, at det drejer sig om en dansk Prins paa Reformationstiden, der baade var en fremragende Humanist, han magtede Græsk, Latin og Hebraisk, og from Søn af den hellige Franciskus. Da Danmark vendte sig fra Kirken, kom han til Spanien og derfra som Missionær til Meksiko, hvor han døde. Red,

en fjerde hidtil ukendt Autograf af Jacobus Dacianus, hvis Ordlyd blev meddelt i »Credo«. Og naar man sammenligner Jacobus Dacianus's og Jacobus Gottorpius's Haandskrift, er der ingen Tvivl mere om, at det er en og samme Person.

Ved Siden af Jacobus Dacianus er der en anden Graabroder fra Reformationstiden, som desværre er alt for lidt kendt her i Landet, skønt han har haft stor Betydning for sin Tid. Det er

Lütke Namensen. Vel er Lütke vistnok født i Flensborg og har tilbragt den største Tid af sit Liv i Flensborg. Men han hørte til den danske Ordensprovins, og da de fire holstenske Klostre dannede et eget tysk Kustodi, sluttede Lütke sig ikke til dem, men forblev ved den danske Moderprovins. I Landflygtighedens Tid blev han endda af sin Provincial Jacob af Gottorp udnævnt til Viceprovincial for de landflygtige danske Medbrødre. Han optraadte ogsaa som

Jacobus Dacianus.

Prædikant imod Reformatorerne i Ribe, og fordi disse ikke paa anden Maade kunde opnaa noget, fremførte de Klage for Kongen imod hans antireformatoriske Prædikener. Fordrevet fra Ribe søgte han Tilflugt i Nysted. Men ogsaa dette sidste Asyl for Graabrødrene blev efter et Aars Forløb lukket. Amtmanden Jacob Rantzau maa ikke have været en særlig begejstret Ven af Reformationen, thi han udstedte et glimrende Anbefalingsbrev for den landflygtige Graabroder. Næsten et Decennium levede han hos sine tyske Medbrødre i Schwerin, for hvem han var en ikke ringe Støtte. Men snart blev det lige saa galt dernede som her hjemme, hvorfor han bad Kongen om Lov til at

vende tilbage. Tilladelsen blev ogsaa givet under den Betingelse, at han ikke maatte bære Ordensdragten. For at ordne dette Samvittighedsspørgsmaal foretog han en Rejse til Fods til Koblenz, Speyer og Worms, hvor han haabede at finde flere danske Medbrødre, der kunde give ham et godt Raad, og højere Foresatte, der kunde vejlede ham. De bestyrkede ham kun i hans Forehavende, saa at han forblev i Flensborg lige til sin Død, det vil sige over 30 Aar.

Lütke havde sat sig et stort Maal. Ifølge hans Overbevisning var Reformationen kun en forbigaaende Storm, og derfor gjaldt det om at forberede den nye Tid. Hans Forældre var meget rige, og de stillede hele Formuen til hans Disposition. Ved Hjælp af den vilde han grundlægge en højere katholsk Skole, hvad der efter mange Kampe ogsaa lykkedes ham. Han forfattede selv Undervisningsplanen for sin Skole. Mandag og Torsdag Kl. 9 skulde der læses den hellige Skrift paa Hebraisk og Kl. 1 de samme Dage holdes hebraiske Sprogøvelser. Tirsdag og Fredag Kl. 9 skulde den hellige Skrift læses paa Græsk og om Eftermiddagen indøves græsk Grammatik, og Lørdag skulde der Kl. 9 om Formiddagen og Kl. 1 om Eftermiddagen holdes latinske Forelæsninger i Theologi, »efter den almindelige kristelige Kirkes Læreres Fortolkning«. I et særligt Skrift forklarer Lütke denne Bestemmelse endnu mere udførligt, saa der slet ikke kan bestaa nogen Tvivl; thi han siger: »Catholice alt.«

Den 19. Juli 1566 konfirmerede Kongen hans Skolestiftelse, men under den Belingelse: *»Dog skal det være Os og bemeldte Raad i Flensborg til hver Tid forbeholdt efter lærde Mænds Raad at ordne og forbedre Lectiones og Disciplin i nævnte Skole.«*

Lütkes Skole blev verdenskendt, og Geudeville betegner den i sin *»Atlante historico«* som Danmarks andet Universitet. Dog, saa vidt naaede den aldrig, thi Lütkes Skoleplan blev ikke overholdt. I Stedet for katholsk Dogmatik, der skulde gennemgaas hver Onsdag og Lørdag, indførtes andre Discipliner, saa Lütkes Skole blev til Byens Gymnasium. Skolen var i 1566 vel blevet anerkendt som en katholsk Lærestanstalt, men under en saadan Betingelse, at Anerkendelsen indeholdt Dødsdommen. Dette forbitrede Stifterens sidste Leveaar i højeste Grad, og endnu kort før sin Død protesterede han gennem en kejserlig Notar paa det kraftigste derimod.

For sin Skole samlede han i Aarenes Løb et stort Bibliothek, der nu opbevares paa Flensborg Kunstmuseum. Det indeholder Bøger fra Graabrødrekløstrene i Ribe og Horsens, fra andre Kløstre og fra Private; endog Ma-

gister Hans Tausens Navn findes i to af dem. Det maa beklages, at dette righoldige Bibliothek hidtil ikke er blevet tilstrækkeligt udnyttet til historiske Granskninger.

Sin Fritid benyttede Lütke til skriftlige Arbejder, der alle er skrevet paa Plattysk og samlede i et tykt Bind, der nu findes paa Flensborg Latinskole. Manuskriptet begynder med »Christi Efterfølgelse«, men det indeholder ellers skarpe Udfald imod Reformatorerne, hvoraf de fleste er taget fra Wizel. Ogsaa poetisk forsøgte Lütke sig, og der findes mange Vers og Rim af ham, især i Manuskriptets fjerde Del.

Hele Lütkes Liv og hans Værk er gennem 10 Kapitler udførligt omtalt i »Credo«s Hæfter for 1936.

Jeg slutter med Lütkes Omdigtning af Luthers Salme: »Ach Gott im Himnel sieh darein«, en Salme, der fra katholsk Side (Leisentrit 1567; Neyss 1625; Corner 1631, etc.) gentagne Gange har faaet sin Modtekst:

1. Vers: *Ak, Gud i Himlen se hened,
Dig over os forbarme.
Hvor har dog Luther brudt Folkets Fred,
Bedragne er de arme.
Dit Ord har han ej rigtig lært,
Vist simple Folk den Vej forkert,
Der skal til Salighed føre,
Der skal til Salighed føre.*
2. Vers: *Dengang enhver til Kirken gav
For at forøge Guds Ære.
Hans Kælder var jo fuld deraf,
Han kunde sig vel ernære.
Nu intet han giver, intet han har,
Hans Kvæg er dræbt, hans Lade bar,
Derfor, o Herre, se hened,
Derfor, o Herre, se hened.*

P. D. Steidl.

De rødes Rasen i Spanien.

Naar man ved, at russiske Radiosendere direkte opfordrer til at myrde saa mange Præster og Søstre som muligt, kan man forstaa, at deres Disciple i Spanien svømmer i uskyldigt Blod; alligevel rystes man Gang paa Gang over de Bestialiteter, som Mennesker kan udføre.

Menneskelighed taales ikke.

Saaledes fortæller et Øjenvidne i »Sunday Express«, at man i Valencia tvang Nonnerne til at danse fuldstændig afklædte paa Gaden for en hujende Pøbelhob. Forstanderinden for Klosteret, en Søster paa 70 Aar, faldt om

paa Jorden. Da en ung Officer dækkede hende til med sin Kappe, stillede hans egne Soldater ham op ad en Mur og skød ham i begge Øjnene. — Ifølge en Meddelelse i »Echo de Paris« led et større Antal Nonner en smertefuld Død ved, at man bandt dem sammen med en Traad, som man satte i Forbindelse med en elektrisk Ledning. Mr. Wilfred J. Howard fra Brixton fik et Brev fra sin Svigerinde, som opholdt sig i Barcelona, hvori hun bl. a. skildrer, hvorledes man gennemborede en Præsts Legeme med et Kors, inden man hængte ham.

Ingen kan gøre sig noget Begreb herom.

Bernard Malley skriver til »Universe« fra Hendaye ved den fransk-spanske Grænse: »Jeg er lige kommet fra Madrid. Ingen i England gør sig Begreb om, hvordan denne diaboliske Krig i Spanien er. De af Kirkens Tjenere, der har frelst deres Liv, er kun faa, undtagen i de Egne, der er besat af den hvide Hær. Hvis denne Hær giver op, vil Enden blive ubeskrivelig rædselsfuld.«

Til »Daily Mail«s Reporter fortæller Fru James Delaney fra Dublin, som havde besøgt nogle Venner i Barcelona, at hun sidste Uge saa en Præst blive pryglet af Mængden. »Da han syntes at være bevidstløs«, sagde hun, »bandt de ham til en Vogn med et Tov rundt om Fødderne. Saa kørte de af Sted, og trak ham efter sig hen ad de toppede Brosten.« Da Vognen kørte forbi mit Vindue, saa jeg nogle Legemer ligge bag i Vognen, og jeg formodede, det maatte være andre Præster, da et Pigebarn, som stod paa Trinet, var iført en Præstehat. Da Vognen svingede om Hjørnet, saa jeg Præstens Hovede slaa imod Fortovet.«

Deres Tidsfordriv.

»At sønderslaa Hovedet paa en døende Præst, at voldtage en Kvinde, ikke meget mere end et Barn, og saa gennemhulle hende med Maskingevær-Kugler — det er Tidsfordriv for de Dyr, der strejfer omkring under Kommunismens Navn«, siger Mr. Wyatt Hayward, som efter i mange Aar at have drevet Forretning i Madrid lige er vendt tilbage til England. »Snese af Mænd jager en Person, som man mistænker for at nære Sympathi for Modstanderne, og naar de til sidst har slaaet Ofret til Jorden, skyder de ham, river ham i Stumper og Stykker og hænger Benene op paa Kirkerne.« Mr. J. D. Logie fra Sydenham, Formanden for »British residents emergency committee« ved det engelske Gesandtskab, fortæller til »Daily Mail«; »5000 Minearbejdere fra Asturien bragte hver en Kasse Dynamit. De begik de forfærdeligste Grusomheder, ofte

flaaede de Huden af deres Ofre og jog gennem Gaderne svingende med Huden, hvor Kødets hang ved.

Salesianernes Skoler.

»Messaggero« i Rom offentliggør Enkeltheder om den Skæbne, der har ramt Salesianer-Ordenens Institutioner i Spanien. Det store Hus i Sarria, som blev besøgt af 500 Elever, blev ødelagt, og Præsten, Fr. Sergio Cid, blev myrdet. Salesianernes Hus og Kirke i Barcelona, som havde 700 Elever, er brændt ned til Grunden, og Kirken og Instituttet paa Tibidabo, Højen hvorfra man ser ud over Cataloniens Hovedstad, har lidt samme Skæbne. Kollegierne i Alcoy, Alicante, Gerona, Mataro, Valencia og Villena er blevet konfiskerede, og Ordenens Præster i Valencia er blevet arresterede. Intet Nyt om deres Skæbne er indløbet. I Madrid blev fire Kollegier for Drengene og to for Piger lagt i Aske; Personalets Skæbne er ukendt. Institutterne i Bilbao, Corunna, Santander, Vigo, Alcala, Malaga, Moron og Ronda er ogsaa gaaet op i Luer. I Ronda blev Kollegiets Direktør, Fr. Antonio Terrero, og Fr. Enrico Canut myrdede, og samme Skæbne led Direktøren i Moron, Fr. Giuseppe Fernandez og hans Assistent, Fr. Giuseppe Blanco.

Bundet til Jernbaneskinnerne.

En Østriger, som i 28 Aar har boet i Spanien, og som var ansat som Chauffør hos en Vekselerer, er det lykkedes at komme hjem til Østrig over Italien. Til en Medarbejder af »Reichspost« har han fortalt noget af det, han har oplevet under Borgerkrigen: Først fastslaar han, at Avisernes Beretninger om de spanske Rædselsgerninger staar langt tilbage for den ufattelig grufulde Virkelighed. I et Nonnekloster i en af Madrids Forstæder blev næsten alle Nonnerne skudt; en af dem, som Folket elskede paa Grund af hendes Godgørenhed, blev bundet til Jernbaneskinnerne og kørt over af et Tog, som man skaffede til Veje. I den almindelige Blodrus kunde det ske, at 200 Røde Kors Søstre, som de Røde selv havde fordret sendt til et stort Hospital, og som gik i ordnede Rækker gennem Gaderne, pludselig blev udsat for Maskingeværrild og mejet ned. Den Vekselerer, hos hvem den flygtede Østriger var ansat, blev skudt straks ved Oprørets Begyndelse, fordi han vægrede sig ved at udlevere store Pengesummer, som de plyndrende Bander vilde have.

En, der blev kureret.

»Petit Parisien«s specielle Medarbejder i Burgos har haft en Samtale med den bekendte spanske Forfatter Unamuno, som Socialisterne hidtil altid har reklameret med som en af deres egne, men som imidlertid nu er traadt over

paa Nationalpartiets Side, og som begrundede sit Standpunkt med, at Overgangen er sket, fordi den nuværende Kamp i Spanien repræsenterer Kulturens Kamp med Barbariet. »Et Massevanvid har hjemsøgt Menneskeheden. Nogle ulykkelige Analfabeter taler med Begejstring om Rusland: man maa spørge sig selv: hvad skulde disse Mennesker, som intel ved om deres eget Land, kunne forstaa af Rusland. I Spanien er det ikke engang Kommunismen, men derimod Anarkiet, som stræber efter Herredømmet. Det spanske Sprog kender fra ældgammel Tid Begrebet »desperado«, et Ord, som betegner et Menneske, som ikke formaar at tro paa noget og derfor har mistet alt Haab. Saadanne Mennesker er det, som i Dag nedbrænder Kirker og Klostre.« Paa Pariser Korrespondentens Spørgsmaal, om det er sandt, at Unamuno har givet sit Bidrag til en Pengeindsamling foranstaltet af Nationalisterne, svarer denne bekræftende, at han har stillet 5000 Pesetas til Disposition for den nationale Sag.

Presse-Rundskue.

Til evig Spot, Spe, Skam og Skændsel. Dr. theol. *Alfred Th. Jørgensen* er i Anledning af Opgøret i Spanien kommet med en Udtalelse (Berl. Tid.s Kirkeside 16.-8.-36), som fortjener at optegnes til evig Amindelse:

»I øvrigt er det vanskeligt at placere sin Sympathi i denne sørgelige Strid. Medens Regeringen præges stærkt af sovjetvenlige Elementer, maa man i de nationale Rækker, Fascisterne, nærmest se en ren katholsk Bevægelse, i sine praktiske Virkninger i mange Retninger præget af den gamle, middelalderlige Overtro.«

For en Kristen er det vanskeligt at »placere sin Sympathi« mellem andre Kristne og dem, der brænder Kirker, Præster, Nonner etc. og forhaaner Korset og alt, som minder om Kristendom, blot fordi hine Kristne tilhører en anden Konfession! Det er, hvad man kalder protestantisk Tolerance. Heldigvis er Hr. A. Th. Jørgensens Udtalelse næppe Udtryk for den almindelige Mening inden for den danske Protestantisme; men at dette overhovedet kan tænkes og siges! — Hvor maa det ogsaa være trist at være Kristen og mene, at langt den største Del af Kristenhedens Religion er Overtro! Denne »Overtro« kaldes »middelalderlig«. (A. Th. Jørgensen har heldigvis en moderne Religion!) Men — den er fra »Oldtiden«, den er 1900 Aar gammel. Dette med den »middelalderlige Overtro« er dog ikke saa mærkværdigt — det har vi hørt før. Men at en Dr. theol. kan være i Vildrede med sin Sympathi i den nuværende spanske Strid, det er — mildest talt —

mærkværdigt. Det kom uhyggeligt á propos Johannes Jørgensens Artikel samme Dag i »Nordisk Ugeblad« med Ordene: »Enhver, som dræber Eder, skal mene at gøre Gud en Tjeneste.« Det er ikke Marxisterne, der mener det; de skænker ikke Gud en Tanke. Men Dr. theol. A. Th. Jørgensen er altsaa ikke langt fra at mene, at Marxisterne gør Gud en Tjeneste ved at myrde Katholiker.

Knud Kinzi.

Niels Steensen, den store Lærde og Kristen.

Brydsomme Barndomsaar.

Drengen Niels Steensen var en ægte Københavner med K., idet han blev født paa Hjørnet af Købmagergade og Klareboderne. Det er nu 298 Aar siden. Han stammede fra et velhavende Borgerhjem. Faderen var Guldsmed og Vintapper.

Alligevel har den lille Niels's Barndom næppe været altfor sorgløs. Dengang kneb det mere med at holde Liv i Smaabørn end nu om Stunder, og vi ved med Sikkerhed, at Drengen var alvorlig syg i hvert Fald i Alderen fra 3 til 6 Aar. Niels kom til Verden, da Faderen var en moden Mand. Han døde, da Drengen var 6 Aar gammel. Der var flere Søkende, deriblandt en Halvbroder Johan, som var 24 Aar ældre end Niels. Johan blev Part i en alvorlig Proces, efter at han i en Duel havde saaret en Embedsmand, der døde 4 Uger efter. Han blev dog frikendt for Tiltalen og blev siden Sognepræst i Skaane. Baade Johan og Niels har sikkert været alvorlige Børn, født, som de var, i alvorlige Tider, og født, førend Holberg indpodede Nationen det danske Grin. Og den lille svagelige Niels er blevet endnu mere præget af Alvor end sine jævnaldrende, da han paa Grund af sin Sygdom i den tidlige Barndom udelukkende var henvist til Omgang med voksne. Heldigvis stod han Sygdommen igennem og blev indskrevet som Elev i Vor Frue Skole, der nu hedder Metropolitanskolen, den Skole, hvorfra saa mange af vore bedste danske Drengene er blevet Studenter.

Niels har næppe været nogen fremmelig Dreng, handicappet, som han var, af Sygdom. Han blev først Student, da han var 19 Aar. I vore Tider er det jo en pæn Alder at blive Student i, men naar man ved, at hans jævnaldrende og gode Ven, den senere Griffenfeld, blev Student allerede som 12-aarig, synes Niels at have været en ren Efternøler. Forklaringen maa vel søges i hans Svagelighed og i, at hans Skolegang forsinkedes af forfærdelige Epidemier. Da han var 16 Aar, var København saa pesthærgt, at der alene under denne Epidemi døde 9000 Mennesker. Byen havde dengang vistnok ca. 30,000 Indbyggere — altsaa en By paa Størrelse med Horsens — og Dødeligheden har saaledes været forfærdende. Det er intet Under, at disse Begivenheder har sat deres Præg paa Niels's unge, modtagelige Sind. Lykkeligvis blev han ikke selv revet bort af Pesten, og et Par Aar efter Epidemien demitteredes han som Student fra Vor Frue Skole.

Anton Lauritsen.

Nye Bøger.

Pius XI og Pressen.

Til Presseaarets nyttigste Frembringelser hører »*Pie XI et la Presse*« (Paris, Bonne Presse 1936, 334 S., 12 fr.), en Samling Erklæringer vedrørende Pressen, som Pavestolen har udsendt i den nuværende Hellige Faders Regeringstid. Tre Forfattere. *C. Boulestaix*, *Thomas d'Hoste* og *L. Meyer*, har samlet alle skriftlige og mundtlige Ytringer af Kirkens øverste Lærer og de romerske Kongregationer og inddelt dem i forskellige Kapitler: Om den daarlige Presse, den katholske Presse, Ungdommens Presse, Journalisternes Mission, deres Forbilleder, Patroner, og til sidst de Fordømmelser, der er faldet over Tidsskrifter som »*Action Française*«, »*Jednota*« eller Bøger. Flere Indholdsfortegnelser og Oversigter letter Brugen af dette Værk. Af den Fylde af Citater, Bogen indeholder, fremhæver vi Pavens Ord til Biskop *Rinaldi* af *Rieti* i 1927, der fortalte Hs. Hellighed om Diocesets Ugeblad, som omfattede 110 Sogne og udkom i 12,000 Eksemplarer. Paven opfordrede til at støtte denne Presse af alle Kræfter og sagde: »*Excellence, bliv ved dermed, bliv ved, bliv ved! Det er det bedste apostoliske Værk, man kan udføre!*«

Naar Sindets Sygdomme kureres.

En af vor Tids mest erfarne og lærde Sjælesørgere, *P. Chrysostomus Schulte* O. M. Cap. har i sin nyeste Bog »*Was der Seelsorger vom nervösen Seelenleiden wissen muss*« (Ferd. Schönigh, Paderborn 1936, 364 S., RM. 3,30) givet Præsterne en eminent praktisk Bog om nervøse Sjælelidelser saasom Tvangssymptomer, sygelige Depressioner, nervøs Udmattelse, Hysteri og psykopatisk Mangel paa Hæmninger. Den dygtige Karakterisering af Sygdomstyperne alene overbeviser straks om Vigtigheden af nøjagtige Kundskaber paa dette Omraade, paa hvilket der kan gøres ubodelig Skade, og en ens Behandling af tilsyneladende lignende Symptomer kan føre til de mest overraskende forskellige Resultater. Støttet til den moderne Psykologis og Psykoterapis Metoder og paa Basis af mange Iagttagelser og Eksempler fra sin egen Erfaring viser Forf., hvorledes sjæleligt syge Mennesker skal behandles. For Samarbejdets Skyld og for at undgaa eventuelle Fejl er der til Slut indrømmet en Faglæge Ret til at fremsætte kritiske Bemærkninger, som ikke er de mindst interessante. Lægen giver snart Forf. Ret f. Eks. i at fremhæve, at religiøse Sindsforstyrrelser i Reglen kun er en Følge af i Forvejen eksisterende Anlæg, der hos socialt interesserede vilde føre til sociale Forstyrrelser, eller der benægtes en Paastand, saasom at vor Tids Afkristning

skulde have ført til flere Sindssygdomme. Om det drejer sig om hysteriske Personer, der bryder sammen under en Prædiken, eller om hæmningsløse unge Mænd, altid vil Sjælesørgeren genkende Typer, han selv støder paa i sit Arbejde, og Bogen lærer ham at behandle dem rigtigt.

—z.

Menneskelivet og Sakramenterne.

At Bogen »*Von den sieben Sakramenten*« (Freiburg, Herder, 1936, 188 S., RM. 2,—) stammer fra *Hermann Muchermann's* Pen og Tanke, opdager Læseren snart. Man genkender det ædle, aldrig forslidte Sprog (f. Eks. i Kapitlernes Overskrifter: Genfødsel, Ilddaab, Forløsende Kærlighed, Dødsvielse etc.); man genkender Biologen, der med kyndig Haand peger paa alle de fine Traade, som fører fra det naturlige Liv og dets Love til Naade og Overnatur; og alle Vegne er vi midt i vor Tid, det er en aktuel Sandhed, der forkyndes, aktuelle Fejltagelser, ikke mindst i det tredje Rige. Kraftigt og overbevisende, som Præst og Videnskabsmand viser M. os Kirkens ophøjede Frelsens Midler! »*Der gives intet Dokument i Verden, der findes ingen Gruppe af Dokumenter paa hele Jordkredsen, som i den Grad arbejder for Opfyldelsen af Naturoddenen, som alt det, der er udgaaet fra Kirken og dens Organer. Hvem griber ind i Naturens underfulde Orden? Er det maaske de Familier, der bygger et vægte kristeligt Ægteskab op? Er det ikke langt snarere dem, der gør Oprør mod Kristendommen?*« En Bog, som kan gælde som Mønster paa Forening af Kirkens gamle Lære med Nutidens Form og Forskning!

—z.

Fra Hovedstad og Provins.

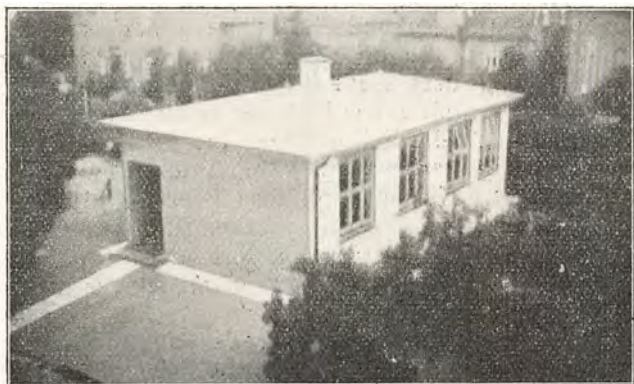
Skoleindvielse i Haderslev.

Siden 1928 har den katholske Skole i Haderslev haft til Huse i Præsteboligen. Onsdag d. 19. August indviede Hs. Excellence Biskoppen en ny moderne Skolebygning, en Pavillon med lyse, luftige Klasseværelser, og hermed træder den katholske Skoleundervisning i Haderslev ind i en helt ny Fase, idet der officielt er oprettet en dansk og en tysk Skoleafdeling. Ved den danske Afdeling er ansat Kommunkolærerinde Frøken *Hoffmann* og ved den tyske Lærer *Schrörs* fra Nordtyskland.

Skolen toges i Brug ved en stilfuld Højtidelighed under Biskoppens Forsæde. Blandt Gæsterne saas Stiftamtmand *Lundbye*, Amtsskolekonsulent *Mortensen*, Skolekommissionens Formand, Direktør *Sophus Thomsen*, Kredslæge *Lauritsen*, Overlærer *Aug. Hansen* af Skolekommissionen og Murermester *Günther*. Borgmesteren havde maattet sende

Afbud. Blandt de Indbudte var ogsaa Dr. Keller, Formanden for »Der deutsche katholische Schulverein«, som desværre var forhindret i at komme til Stede. Dr. Keller sendte telegrafisk sine Lykønskninger.

Efter at Sognepræsten, Pastor *Kasimir Jaworski*, havde budt velkommen, tog Biskoppen Ordet og indledede med at sige: »Sognepræsten bad om et nyt Klasseværelse; men jeg svarede: Nej, jeg bygger en ny Skole!« Biskop *Brems* betonedede, at Skolens Formaal var at give Eleverne de sædvanlige gode Skolekundskaber og ikke mindst Kendskab til Modersmaalet. Her var en dansk og en tysk Afdeling, og Biskoppen nærkede fuld Tillid til den ansatte tyske Læ-

Den nye kath. Skole i Haderslev.

rer. Biskoppen betonedede, at Skolens Opgave yderligere var at opdrage fuldt loyale danske Borgere baade i den tyske og den danske Afdeling. Biskoppen udtalte de bedste Ønsker for Skolen og den katolske Menighed i Haderslev.

Stiftamtmand *Lundbye* gav Udtryk for Skoledirektionens Tak, fordi Biskoppen var kommet til Stede. Han takkede Biskoppen for, hvad han havde gjort for Skolen. Paa Menighedens Vegne talte Filialbestyrer *Wysoglund*. Med Rejsningen af denne Skole er et længe næret Ønske gaet i Opfyldelse. Han bad Bygherren, Biskop *Brems*, modtage en Tak for den store Interesse og den personlige Indsats, Biskoppen havde ydet med Hensyn til Rejsningen af denne Skole.

Amtsskolekonsulent *Morlensen* ønskede til Lykke som Skolens Tilsynsmand. »Naar jeg besøger Skolerne og betragter Barneansigterne, kan jeg straks se, hvorvidt Barnet føler, at Skolen er et Sted, hvor der er godt at være. Naar jeg har besøgt Skolen her, har jeg altid fundet Glæde i Barneansigterne, og dette Indtryk vil sikkert blive forstærket, naar Børnene nu tager den nye Skole i Besiddelse.

At Børnene er glade for Skolen, er i Almindelighed et Barometer for Skolens Kvalitet, og de Lærerkæfter, der er knyttet til Skolen her, vil være en Borgen i samme Retning.

Vi har her i Landet Ret til at opdrage Børnene i Forældrenes Aand. Det danske Princip er Frihed til at bygge egne Skoler.« — Taleren rettede en Tak til Biskoppen, fordi han saa resolut havde fuldført denne Sag.

Endvidere blev der talt af Arkitekt *Græber*, Haderslev, der paa egne og Haandværkernes Vegne takkede, fordi de havde faaet Lov til at opføre Skolen, samt af Murermester *Günther*, København.

Kirkesagen i Lyngby.

Lyngby kalder! Tanken om St. Knud Lavards Kapel paakalder Opmærksomheden! Tiden for Tankens Realisation bør fremskyndes! — Derfor disse Linier med Bud til alle, som maatte have Interesse for Sagen.

Det er en hellig Sag; det er Arbejde for Gud og for hans Kirke. — Tanken har faaet Hs. Excellence Biskoppens Velsignelse.

Siden det indledende Møde i »Charlottenlund Palmehave« i Februar Maaned har flittige Hænder paa forskellig Maade arbejdet med Sagen. Vi har haft den Glæde allerede at modtage en Del Kontanter, som har sat Komitéen i Stand til foreløbig at sikre sig en godt beliggende Ejendom i Lyngby, og desuden har Damekomitéen modtaget adskillige smukke Gaver til den Basar, som agtes afholdt den 3./4. Oktbr. d. A. i »Charlottenlund Palmehave«, og til den Lodtrækning, som vil finde Sted samtidig. — Vi modtager stadig med Glæde saavel store som smaa Gaver til Basaren, og Gaverne kan sendes til St. Andreas Præstegaard; — eller hvis De blot vil ringe til Ordrup 986, da skal vi gerne lade Gaven afhente.

Det er vort Haab og Ønske, at det Arbejde, der allerede er gjort for St. Knud Lavards Kapel i Lyngby, maa bære rig Frugt, og vi henstiller til alle vore Trosfæller at skænke Sagen fortsat Interesse, saa Basaren kan blive en »stor« Dag og lægge Grunden til Sagens videre Udvikling.

Vi skal gennem en fornyet Meddelelse her i Bladet gøre nærmere Rede for Enkelthederne ved Basaren og Lodtrækningen.

Indtil da overgiver vi Sagen til Deres Velvilje, og vi takker paa Forhaand!

Komitéen.

Vi takker hjerteligt for de hidtil modtagne kontante Bidrag, i alt Kr. 2,431,45, og Bidrag kan fremdeles fremsendes gennem *Postgiro-Konto Nr. 27,404.*

Kirkelig Kalender.

Aug.-Sept.	Aug.
30. S. 13. Sønd. e. Pintse.	6. S. 14. Sønd. e. Pintse.
31. M. Raymund Nonnatus.	7. M. Ferialdag.
1. Ti. Ægidius.	8. Ti. Marias Fødsel.
2. O. Stephan, Konge af Ungarn.	9. O. Gorgonius.
3. T. Ferialdag.	10. T. Nicolaus af Tolentino.
4. F. Ferialdag.	11. F. Protus og Hyacinthus.
5. L. Laurentius Justiniani.	12. L. Marias Navns Fest.

August.

Ugens Messebønner.

30. S. 13. Søndag e. Pintse (699—534); 2. Sæt Bønner: Rosa af Lima (1066—895), 3. Sæt Bønner: Felix og Adauctus, 4. Sæt Bønner: Mod Forfølgere og Ugerningsmænd (N. U. Nr. 33. S. 872); denne Bøn for Kirken i Spanien bedes hver Dag efter de foreskrevne Bønner i Messen.
31. M. Raymund Nonnatus (1067—896).
1. Ti. † Ægidius ([53]—[53]), 2. Tolv Brødre (1024—847), 3. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]).
2. O. † Stephan, Konge af Ungarn (1068—902); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
3. T. † Ferialdag, foregaaende Søndags Messe (699—534) uden Gloria og Credo; 2. Om de helliges Forbøn, 3. For alle afdøde troende (1140—[113]), 4. Efter frit Valg.
4. F. † Ferialdag (699—534); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
5. L. † Laurentius Justiniani (1069—903); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjelemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Jesu Hjerter K. »For unge Mænd« M.: Mandag d. 7. Sept. Kl. 20, F.-K. Søndag den 13. Sept. Kl. 8¹/₂.

St. Annæ Kirke. Paa Grund af de snævre Pladsforhold under Byggeriet læses der om Søndagen midlertidig ogsaa Messe Kl. 11¹/₂.

I Tiden fra Tirsdag den 20. Oktober Kl. 17 til Lørdag den 24. Oktober efter Messen holdes en **lukket Kloster-Retræte for Damer** i Assumptionsklostret paa Rygaard. Opholdet koster 10 Kr., alt iberegnet. Salmebogen medbringes. Anmeldelse sker ved Henvendelse til Rektoren i Stenosgade eller Forstanderinden paa Rygaard.

Brugte Frimærker. *Kast ikke* Deres brugte Frimærker bort! De kan bruges til et godt Fornaal. Alle brugte Frimærker, baade danske og udenlandske, modtages med Taknemmelighed af *Pastor Aug. Rottier*, Katholsk Præstegaard, Drammen (Norge).

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæveret til Postvæsenet Torsdag d. 27. August.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 11-14). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 1/22-1/23.

Nr. 36.

Søndag den 6. September

1936

INDHOLD: Vor Frue af Bethesda Dam. — Hvor den gregorianske Sang kæmper haardt. — Pavens Rundskrivelse »Vigilanti cura«. — Paa en Bjergtur i Alaska. — Presse-Rundskue. — Mandig Fromhed for Mænd. — Edelweiss. — Nye Bøger — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Vor Frue af Bethesda Dam.

Den ottende September fejrer Kirken Mariæ Fødselsfest. En gammel Overlevering, der er bevidnet af den hellige Johannes af Damascenus, og som er blevet i høj Grad bestyrket ved nyere Tidens arkæologiske Undersøgelser, vil vide, at Jomfru Maria blev født i selve Jerusalem tæt ved Templet og i Nærheden af Bethesda Dam, hvormed der er Tale i Johannes-Evangeliet V, 2 ff. Fra Evangelierne ved vi, at Vandet i denne Dam havde en undergørende og lægende Kraft, fordi en Engel fra Tid til anden steg ned fra Himlen og bragte Vandet i Oprør. Der var derfor ogsaa altid fuldt af syge og lidende Mennesker i Buegangene omkring denne Dam, der var som en »salus infirmorum« — som en lægende Kraftkilde for Sot og Syge.

Der ligger en dyb og rig symbolsk Betydning i, at Jomfru Maria, de syges Helse, som hun kaldes i det lauretanske Litani, blev født netop ved denne Dam. Det var ligesom et Varsel, en guddommelig og profetisk Forudsigelse om hendes Liv og Virke saavel paa Jorden som i Him-

len. Thi i Aartusindernes Løb har Jomfru Maria i Sandhed været som en Bethesda Dam, hvor utallige syge har genvundet Sundhed og Helse for alskens — aandelig saavel som legemlig — Sygdom; og Grunden hertil tør blandt andet ogsaa søges deri, at hun fra sin Fødsel af har været vant til at se de syge og lidende ved Bethesda Dam og saaledes lært at ynkes over deres Lidelser og lært at frydes og glædes med dem over deres Helbredelse. Disse Indtryk og Oplevelser fra de første Barneaar i den hellige Annas og Joachims Hjem har utvivlsomt præget sig dybt i Jomfru Marias Erindring og bidraget deres til, at hun til alle Tider blev alle Slægters »salus infirmorum« paa timelig og aandelig Vis.

Ogsaa vi har sikkert i de henrundne Aar af vort Liv nydt godt af Jomfru Marias hjælpsomme og virksomme Medynk med legemlig og aandelig Sygdom og Lidelse. Ogsaa for os har hun sikkert været en lægende og helsebringende Bethesda Dam, ogsaa i vort Liv har hun utvivlsomt vist sig som den milde og medynksfulde »Vor Frue af Bethesda Dam«. Derfor bør vi ogsaa d. 8. September paa hendes Fødselsfest, paa den Dag, hvor hun for første Gang saa Dagens Lys ved Bethesda-Dammens undergørende Vande i Jerusalem, af ganske Hjerter takke hende og sammen med hende takke Guds Forsyn, der paa underfuld Vis har ladet os nyde godt til Legeme og Sjæl af hin — overfladisk set saa ubetydelige — Omstændighed, at Jomfru Maria blev født ved Bethesda Dam i Jerusalem. — Og hver Gang vi i det lauretanske Litani paakalder hende under Titlen »De syges Helse«, vil vi tænke paa hendes Fødested og mindes hende som — Vor Frue af Bethesda Dam.

P. A.

Hvor den gregorianske Sang kæmper haardt.

Kirkemusik i Østrig.

Mens vi her i Landet kun til en vis Grad kan tale om Tradition paa Kirkemusikens Omraade og derfor har forholdsvis let ved at indordne os under de sidste pavelige Forskrifter, stiller det sig ganske anderledes med et gammelt katholsk Land som Østrig. Maaske det kunde

have nogen Interesse at se, hvorledes det staaer til med den liturgiske Sang i dette Land en Menneskealder efter Pave Pius X's »Motu proprio« om Kirkemusiken i 1903.

Det var i Østrig, de saakaldte Wienerklassikere, særlig repræsenteret ved Navnene Haydn, Mozart og Beethoven, levede og virkede. Hvad er da naturliggere, end at denne Musik efterhaanden fandt Vej ind i Kirken. Saaledes er det gaaet i enhver Periode og i samtlige Kunstarter i Tidens Løb. Nu er det imidlertid navnlig denne Wienerklassiske Stil, den kirkelige Lov bandlyser, og det er klart, at det er et haardt Slag for det Folk, hvis nationale Musik det er. Grunden til, at det gaar haardest ud over netop den Stilart, ligger ligefor: I denne Stil lægges nemlig Hovedvægten paa Instrumentalmusiken, der ifølge kirkelig Lov netop ikke maa være fremtrædende, men skal træde tilbage for den menneskelige Stemme. Endvidere: Komponistens personlige Stemninger og Følelser kommer i den Art Musik i Forgrunden og hindrer Menigheden i at være aktiv deltagende, mens Idealet efter de kirkelige Bestemmelser er Menighedens Medvirken i Sangen.

Østrig er det Land, som har haft de største Vanskeligheder at kæmpe med, hvor det gjaldt at hævde de nye kirkemusikalske Synspunkter. At Omstændighederne navnlig har virket hæmmende paa Udbredelsen af gregoriansk Sang, er i og for sig let forstaaeligt. Østrig er da ogsaa i denne Henseende tilbage i Forhold til Tyskland og ganske særlig i Forhold til Vesteuropa.

Adskillige af Kirkemusikens Mænd i Østrig har dog forstaaet den og grebet den store Tanke: Her gælder det ikke min personlige Mening, ej heller nationalt Eje. Det gælder Gudstjenestens Renhed og Symbolet paa den katolske Kirkes Enhed. Og derfor gaar det fremad. En af de betydeligste og mest fremtrædende Forkæmpere i denne Sag er Prof. Dr. Fr. Kosch, der virker baade ved Tale og Skrift. Det er fra en af hans Artikler, nedenstaaende Oplysninger er taget.

Man havde i Østrig ikke just glemt gregoriansk Sang. Faste- og Adventstiden kunde som Bodstiden stadig nyde godt deraf, ja ligefrem berettigede dens Eksistens. Da Vatikana-Udgaven kom frem, opstod der (som alle andre Steder) store Vanskeligheder. Dog, i denne Henseende var det en Lykke, at gregoriansk Sang var blevet forsømt, da saaledes den tidligere »Medicæa« ikke havde naaet at slaa Rod. Man behøver altsaa ikke at lære paa ny, at lære om. Kirkekorene kendte ikke Melodierne; i Seminarierne blev de slet behandlet, og selv i Abbedierne sang man dem sjældent. I et enkelt Abbedi, i Seckau, der hørte til Beuron-Kongregationen, var Forholdene noget bedre. Ligeledes

var man en Del videre i St. Gabriel (Mödling), der navnlig søgtes af tyske Studerende. Saaledes var det Medlemmer fra St. Gabriel, der ved den eucharistiske Kongres i Wien 1912 udførte en gregoriansk Højmesse, den eneste gregorianske ved denne Lejlighed.

Man faar et udmærket Billede af Fremgangen ved at sammenligne Kongressen 1912 med Tallene fra »Der allgemeine deutsche Katolikentag« ligeledes i Wien 1933. Mere end Halvdelen af samtlige Festgudstjenester i Domkirken fejredes med gregorianske Melodier, udført af Klerke fra Wiens Præsteseminarium. Af disse Gudstjenester celebreredes endog to Højmesser af Kardinaler. Det vækker til Eftertanke — altsaa egner gregoriansk Sang sig dog alligevel til Fest! Det viser endvidere, hvorfra Fremgangen kommer og maa komme, Præsteseminarieerne — Gejstligheden. De fleste Præsteskolere har Lærere i gregoriansk Sang, Lærere, som er uddannet musikalsk, videnskabeligt og teknisk. Baaede Klagenfurt og Linz har sikret sig. I Salzburg underviser Benediktineren Dr. Drinckwelder og i Wien Dr. Fr. Kosch. I Wien findes ligeledes Seminariet for Burgenland (ved Ungarn). Her har man fra første Færd lagt stor Vægt paa gregoriansk Sang. Man foreskrev saaledes en Eksamen i Theori. Hver Søndag sang Klerkene i St. Michaels Kirke Introitus og Communio ved Højmassen og Vesperen om Eftermiddagen.

Prior Dr. Peichl har i »Schotten«-Abbediet i Wien med stor Udholdenhed gennemført, at der efter gammel Munkeskik udelukkende synges gregoriansk Sang ved Gudstjenesterne. Disse Eksempler fra Gejstligheden har haft stor Indflydelse paa Kirkekorene. I Wien er det almindeligt, at man Aftenen før Søn- og Helligdage offentliggør, hvad der skal synges ved Højmassen den følgende Dag. Af disse Programmer fremgaar det, at der vel endnu synges mest instrumentale Værker, men de viser dog en vis Stræben hen imod de liturgiske Fordringer. Man synger saaledes ofte Introitus og Communio.

Lærerige og værdifulde for Udbredelsen er Radioudsendelser af Messer, der enten helt eller delvis synges gregoriansk. Radio Wien udsender flere Gange om Aaret gregoriansk Sang med Foredrag. — Ogsaa Grammofonen er taget i Brug i Udbredelsesøjemed, idet Koret fra St. Gabriel (Mödling) og Benediktinerinderne fra Nonnberg ved Salzburg har indsunget nogle Stykker paa Grammofonplader.

Ved den omtalte »Katholikentag« 1933 i Wien gjorde man et Forsøg med en af Folket sunget gregoriansk Højmesse. Det synes at have sine Vanskeligheder i Byer med flere Kirker, da Menigheden ikke har en fast Sammensæt-

ning. I mindre Byer og paa Landet, hvor det er de samme Mennesker, der bestandig indfinder sig i den samme Kirke, er der mere Grøde i Foretagender af den Art. Mange Præster gør et stort Arbejde, navnlig paa Landet. I Klosterneuburg arbejdes der for liturgisk Liv, hvilket indirekte maa føre til Indførelse af gregoriansk Sang.

I et katholsk Land som Østrig er Forholdene for Studium af Kirkemusik selvsagt bedre end her til Lands.

1933—34 foranstaltedes bl. a. Kursus i gregoriansk Sang. I Eisenstadt, den vigtigste By i Burgenland, afholdtes et Kursus paa fire Uger paa hver 30 Arbejdstimer. Hensigten var at forberede Skolelærere til Kantorgerningen. Der var 40 Deltagere. Tilegnelse af liturgiske Kundskaber var her en væsentlig Del af Arbejdet. — I Sommeren 1934 holdtes i Feldkirch i den modsatte Del af Landet, Vorarlberg, et Kursus med 10 Deltagere. Det varede en Uge med seks daglige Arbejdstimer. Det gjaldt her Tilegnelsen af Theori og Gennemgang af en Del Melodier, der særlig egner sig til at synges af Folket. Biskop Dr. Waitz udmærkede dette Kursus ved sit Besøg. Mest Anvendelse finder »Liber usualis« (Desche). Som Hjælpemiddel i theoretisk Henseende tjener navnlig den os danske saa vel bekendte Benediktinermunk P. Dom. Johner's Bøger, ikke mindst hans Forklaringer af Graduale og Kyriale. Endvidere findes i tysk Oversættelse (ved Dr. Kosch) en Lærebog, forfattet af Dom. Lund O. S. B. (Montserat i Spanien), der giver Grundlaget for Syngemaaden i Abbediet »St. Pierre« i Solesmes (Frankrig). Denne Bog er ligesom den »Solesmes'ske« Syngemaade ret udbredt i Seminarierne.

I Østrig plejes den ideelle Kirkemusik, som det ses, mange Steder. Naar det alligevel kun gaar langsomt frem, er det baade paa Grund af Traditionerne i Folket, og fordi det ikke mangler paa Modstandere, som gaar direkte imod og kommer til Orde i Pressen. Hvad Gejstligheden angaar, frygter man for, at Besøget ved Højmesse skal tage af. I Musikkredse er man bange for at tabe Forbindelsen med den overleverede hjemlige Musik. Begge disse Indvendinger fremsættes dog vist med Urette. Saa langt fra at tømme Kirkerne vil den gregorianske Højmesse langt snarere vinde andre religiøse Kredse for Højmesse, de nemlig, som nu søger den stille Messe for at kunne følge det liturgiske, Offerhandlingen. De vil herefter være i Stand dertil ved Højmesse. Alvorlig Pleje af gregoriansk Sang vil sætte Frugt i alle kirkelige Arbejder. Hvad angaar Angsten for at sætte noget til med Hensyn til den nationale Musiks Værdier, da kommer det i kirkelig Henseende i anden Række, men bortset derfra vil de verdslige Koncert-

opførelser af denne Musik nok bevare den fra Forfald. Kirken selv forlanger ingenlunde, at gregoriansk Sang skal være eneherskende, men Maalet maa være at give den egentlige liturgiske Sang Førstepladsen, baade naar det gælder at vurdere, og naar det gælder at udføre Kirkemusik.

Olav Segall.

Pavens Rundskrivelse „Vigilanti cura“ om Filmstheatrene.

5. Filmscentraler og S sammensætningen af deres Personale. (Sluttet.)

Derfor bliver det uundgaaeligt, at Biskopperne opretter en fast Tilsynscentral for hele Landet. Den har da den Opgave at fremme Produktionen af gode Films og klassificere de alt eksisterende paa den ovennævnte Maade samt offentliggøre Bedømmelsen for Præster og Lægfolk. Dette Tilsynsarbejde kan med Held overdrages til den katholske Aktions Centralraad, der, som bekendt, staaer under Biskopperne. I hvert Fald bør een Ting staa fast: hvis dette Tilsyn skal være effektivt og organiseret paa den rette Maade, bør der kun være een Central for hver Nation, og den bør kun være undergivet en eneste ansvarlig Ledelse.

Dog kan hver Biskop i sit Stift i Tilfælde af, at tilstrækkelig vægtige Grunde skulde tale derfor, gennem sine specielle Diöcesankomiteer haandhæve en strengere Opfattelse, alt eftersom de stedlige Forhold i vedkommende Egn gør det nødvendigt. Han kan altsaa forbyde en Film, som paa den almindelig nationale Liste er tilladt, fordi denne kun skal opstille de Normer, der gælder for hele Nationen.

Tilsynscentralen skal endvidere tage sig af de Filmstheatre, som findes i Sogdenes Menighedshuse eller i de katholske Foreningers Lokaler, og paase, at disse kun benytter reviderede og godkendte Billedserier. Organiseres og ledes disse Theatre paa den rette Vis, kan man derigennem sikre sig følgende Fordel: da de nemlig ofte er gode Kunder for Filmsindustrien, kan de kræve, at Filmsfabrikanterne leverer saadanne Skuespil, som fuldt ud svarer til vore Ønsker, og Billederne kan saa fremvises ikke blot ved katholske Foranstaltninger, men ogsaa for andre.

Vi forstaaer meget godt, at Oprettelsen af en saadan Central stiller ikke ringe Fordringer til de troendes Arbejds-

kraft og Pengepung. Men alligevel, Filinsspørgsmaalets store Vigtighed og ikke mindre Nødvendigheden af at beskytte det kristne Folks moralske Sundhed og hele Nationens uplettede Navn opvejer mere end nok disse Udgifter og Anstrengelser. For slette Films er som en meget farlig Byld, der svækker vore Skolers og den katholske Aktions, ja selve Sjælesorgens Arbejde og Arbejdsresultater og bringer dem ligefrem i Fare.

Endvidere skal det bemærkes, at denne Central absolut skal være sammensat af Mænd, som baade er sagkyndige paa Filmskunstens og Industriens Omraade og tillige gode, praktiserende Katholiker. Desuden skal en af Biskoppen udpeget Præst staa som Formand i dette Udvalg.

Venskabelig Forbindelse mellem de forskellige Nationers Centraler og gensidig Udveksling af Oplysning, man har faaet, og Erfaringer, man har gjort, vil være meget gavnlig og uden Tvivl gøre deres Revisionsarbejde mere virkningsfuldt og ensartet. Ganske vist bør der her tages tilbørlig Hensyn til Forholdenes og Landenes forskellige Karakter. Paa denne Maade bliver det saa muligt ved hele den katholske Presses Bistand at opnaa en beundringsværdig Enhed i Opfattelsen, Bedømmelsen og Behandlingen af dette Spørgsmaal.

De nævnte Centraler vil ligeledes have stor Nytte af de Forsøg og Erfaringer, man har gjort i De forenede Stater i Nordamerika, og ikke mindre af det Arbejde, Katholiker i andre Lande har paataget sig i Filmskunstens Verden.

For det Tilfælde, at det skulde vise sig, at Medlemmerne af denne Central trods bedste Vilje og Hensigt, paa Grund af den menneskelige Skrøbelighed engang imellem kommer ind paa et galt Spor, skal Biskopperne, som kloge og gode Hyrder, med de mest gennemgribende Midler raade Bod paa Fejlene. Og for efter Evne at værne om Centralens Anseelse og gode Navn, kan de forstærke den ved et eller andet Medlem, der udmærker sig ved større Dygtighed, eller ogsaa erstatte dem, der øjensynligt ikke helt er skikket til at varetage deres betydningsfulde Hverv, med andre, absolut kvalificerede Personer.

Hvis de katholske Biskopper paatager sig deres Del af den Opgave, i Overensstemmelse med de her meddelte Normer at vaage over Filmstheatrene, — Vi tvivler ikke om, at de gør det, siden Vi nøje kender deres apostoliske Iver, — vil de ganske bestemt kunne vise det dem betroede Folk en stor Velgerning ved at beskytte dets moralske Upaaklagelighed i Hviletiderne og ved Adspredelserne. Det er ogsaa ganske sikkert, at de vil vinde alle kloge og forstandige Mænds Bifald og ivrige Understøttelse, baade blandt Katholikerne og dem, der ikke deler vor Tro, og hver især

af dem vil gøre sit til, at den internationale Stormagt, som Filmskunsten efterhaanden er blevet, begynder at være virksom for Menneskenes højeste Idealer og træde i Skranken for den rette Livsførelse.

For at nu disse Vore Ønsker og Forhaabninger, som stiger op af en Faders Hjerte, maa vinde i Kraft og Styrke, paakalder Vi i Mellenntiden Guds Naades Hjælp. Et Pant paa denne skal være den apostoliske Velsignelse, som Vi af ganske Hjerte lyser over eder, Ærværdige Brødre, og hele den Gejstlighed og det Folk, som er betroet til hver især af eder.

Givet i Rom, ved Sankt Peter, den 29. Juni 1936, paa de hellige Apostle Peters og Pauls Fest, i vort Pontifikats femtende Aar.

PAVE PIUS XI.

* * *

Det er vist ikke af Vejen nu, da denne Rundskrivelse er offentliggjort i Ugebladet, at henlede Læsernes Opmærksomhed paa nogle Omstændigheder, der kaster Lys over vor øverste Hyrdes Karakter og Virksomhed.

1. Encyklikaen om Filmen udkommer nemlig samtidig med, at der holdes Presseudstilling i Rom. *Presse og Film er jo to af de vigtigste Propagandamidler* i den moderne Verden, baade til Gavn og til Skade for vor Slægt. Pius XI er den første Pave, der paa en saa praktisk og overlegen Maade tager autoritativ Stilling til disse Hovedfaktorer i Nutidens aandelige Strømninger.

2. Det er saa velgørende at se, hvorledes Pius XI *dømmer om moderne Adspredelsesmidler*, og hvor positiv og fremmende hans Kritik er. Der er ikke Tale om pessimistisk Klynken over Verdens Daarskab og Elendighed, men om en Vejledning, der, besjælet af den kristelige Optimisme, overvinder det onde ved det gode og forsøger at vise den moderne Teknik Vejen til de højeste og glædeligste MaaL: at være virksom til Guds Ære og Menneskenes sande Vel.

3. Jeg tager vist ikke meget fejl, naar jeg paastaar, at Encyklikaen »*Vigilanti cura*« ikke blot med Hensyn til det behandlede Emne er et lille Mesterværk, men ogsaa med Hensyn til *den sproglige Form*. Paa mønsterværdig Vis skrives der paa klassisk Latin om en saa vanskelig Genstand som Filmskunst og Filmsteknik i det 20. Aarhundrede.

F. K.

Paa en Bjergtur i Alaska.

Fra Alaska meddeles her, at den bekendte »Gletscher-Præst«, Pater Bernard Hubbard, under den Ekspedition, han for Tiden gennemfører, nær havde sat Livet til. Indfødte Fiskere, som sejlede ned ad Twin Glacier Floden, saa ham niidt i Strønhvirvlerne klyngende sig til en Stenblok. Baade han og hans Ledsagere, der fandtes halvdøde paa Strandbredden, var blevet revet med af det rivende Isvand, da deres Baade knustes mod en Klippe. Dette er P. Hubbards første Ulykkestilfælde i hans utrættelige Præste- og Forskergerning i Alaska, der kun afbrydes af hans store Foredragsrejser i U. S. A. Hvad man skal beundre mest, disse Foredragsturneer, hvor han f. Eks. i en Vinter paa 237 efter hinanden følgende Dage holdt 258 Foredrag med Lysbilleder for et Publikum paa i det hele 286,000 Mennesker, eller disse Rejser sammen med dristige unge Mænd, hvor han har mødt Døden hundrede af Gange: i Flyvemaskiner, i smaa Baade, med Hundespand, til Fods, paa Bjergskrænter og Klippevægge, paa Ture ned i Vulkaner eller hen over Gletschere, altid rede til at kaste sig over et farligt Hverv, naar det bare kan gavne hans Mission. P. Hubbards Held tilskrives ikke mindst hans Andagt til Guds Moder, som han hæver sine Øjne til fra Bjerge, Gletschere og Kratere, og som han fra Naturens Ensomhed sender sit »Hil dig, Maria« til. Det vil sikkert interessere vore Læsere at høre fra denne moderne Jesuit, en af de dristigste katolske Pionerskikkelser i vore Dage, som er saa berømt i Amerika. Han har selv i en Bog »*Cradle of storms*« (London 1936, George G. Harrap, 269 S., 8 sh. 6 d. Mange Illustr.) skildret sine Oplevelser, hvorfra vi tager hans Skildring af en Bjergbestigning.

Stedet, vi kamperede paa, var ideelt til vort Formaal. Dagen havde været varm og solfyldt, saa Jordens Overflade var godt tørret. Vi spredte vort Telt ud; det var lavet af let Ballonsilke; og saa gik vi i Gang med at skære Stave til af Elletræerne; hellere end at se os om efter lige Elletræer, et Udtryk, som næsten er en Modsigelse, anvendte vi en Opfindelse, som Ed Levin havde gjort paa Teltstavenes Omraade. Han havde omhyggelig valgt Længder af Duraluminiumsrør af forskellige Diametre. Duraluminium er meget let og stærkt, og vi fandt ud af, at Stænger tilstrækkelige til fem Telte var lettere end to almindelige Træstave til eet Telt. Vi havde eet stort Telt, 8 × 10 Fod, og to mindre af den Slags, som i den amerikanske Hær er kendt under Navnet »Pup«-Telte. Et af dem brugte Ed og Ken til at sove i, Resten af os brugte det store Telt. Margie havde et »Pup«-Telt helt for sig selv og fik Lov til at strejfe om, som hun lystede. De andre Hunde blev lænkede i Læ af Elletræerne.

Det gode Vejr blev ved, selv efter at vi havde indrettet

Paa Vej mod Tinderne.

vor Hovedkamperingsbasis, saa vi var i Stand til at starte vor første Bjergbestigning straks ved Begyndelsen af vor Tur. Bjergbestigning i Ordets egentligste Betydning er ikke netop at spadsere op ad en skraa Overflade til en given Højde, se sig lidt omkring og saa vende tilbage til sit Udgangspunkt. Bjergbestigning er Kongen blandt al Sport, og den har krævet flere Ofre end al anden Sport tilsammen. I Alperne, hvor den har udviklet en anerkendt Teknik og fordrer Dygtighed og Træning, har man den vanskelig Kløft eller Tinde for Foden smaa Tavler, stiftede til Minde om dem, som forsøgte og

fejlede, og som betalte deres Fejltrin med deres Liv. Der er dem, der gyser ved at læse om den første Bestigning af Matterhorn, de dristige Forsøg ved Everest eller overhovedet om at besejre det højeste Punkt paa Moder Jord. Saa er det, at Læseren lejlighedsvis begynder at faa en Mistanke om, at der fordres noget mere end Gadesko og Spadsrestokke. Fuldstændig som en Tennis-, Baseball- eller Fodboldspiller finder sin egen særlige Spillemaade, saaledes udvikler en erfaren Bjergbestiger sin egen Stil og Maade at klatre paa, en Maade, der afviger fra de gængse Principper og Standardudstyret.

Efter 25 Aars Bjergbestigning i saavel den gamle som i den nye Verden har jeg opbygget saadan et System for mig selv. Bjergbestigning i Alaska er vidt forskellig fra Bjergbestigning i Europa. Foruden alle de andre Farer kan man risikere, at pludselige og voldsomme Storme forvandler et ellers sikkert Foretagende til et dødbringende. Derfor er den allerførste Forberedelse, man gør, at studere Egnens Vejrforhold for i det mindste at skaffe en fornøftig Chance for at kunne bestige Bjergene i Sikkerhed. Mange af Alaskas Bjerge er af en saadan Karakter, at de fordrer Afvigelser fra det Standard-Udstyr, som ellers bruges overalt. F. Eks. bruger Alpebestigerne sædvanligvis et nærmest tykt Hampereb, som man let kan gribe om med

Haanden. Nu er Klippeformationerne i Alperne for Størstedelen af blød Kalksten, medens den fremherskende Formation paa Alaska-Holvøen er en haard, skør, vulkansk Klippe, og her vilde den Type Reb, man bruger i Alperne, temmelig hurtigt blive skaaret over og briste. Derfor bruger vi et tyndt flettet Reb, noget i Retning af Snoren til en Trækrude, med et Indlæg af tynde Kobberwire, saa selv om Rebet skulde briste, vilde Kobberwirene være mere end tilstrækkelige til at bære en Mands Vægt. Skoene er et individuelt Smagsspørgsmaal. Vi foretrækker nærmest de lagskafte Læderstøvler uden Spigre og Hestekosøm. Soin Erstatning bruger vi de almindelige Alpeklammer, kaldet Klatrejern, der ligner to Hesteko, der er føjet sammen. Disse kan spændes tæt fast paa vore Sko. Vi bruger en schweizisk Rem, der har den Egenskab, at jo vaadere den bliver, des tættere slutter den.

Til Klatrebor bruger vi et tyndt 8-kantet Stykke Værktøjsstaal, som er spidst i den ene Ende; men det har ikke den sædvanlige Ring i den anden, for den Ring har aldrig voldet mig andet end Besvær. Dette Klatrebor drives, naar det er nødvendigt, ind i Bjergvæggen og giver Bestigeren et fast Holdepunkt enten for Hænder eller Fødder. En anden Undtagelse, vi har fra de gængse Regler, er, at vi ikke bærer Borene i en Rygsæk paa Ryggen eller stukket ned i Bæltet. Jeg kender adskillige Ulykkestilfælde fra Alperne, som skyldes, at Borene blev baaret paa en af disse to Maader:

de greb fat i frem-springende Klipper og forarsagede, at Bestigerne mistede Balancen og faldt. Vi stikker vore Bor ind i Støvleskaftet langs med Benene. Naar de sidder her, hindrer de ikke vore Bevægelser, er aldrig i Vejen og er altid lette at faa fat i. Mindst 90 %

af Uheldene og Ulykkerne under Bjergbestigning skyldes Beskadigelser af Hovedet, saa til vort Standard-Udstyr har altid

Pater Bernard Hubbard S. J.

hørt en let Fodboldhjelm. Det er forbavsende, hvor meget en saadan Hjælm kan tage af for et haardt Slag fra en nedstyrtende Klippeblok. Frostene faar Fjeldene til at briste og falde ned blokkevis uden Varsel, og Frostene arbejder haardt i Alaska. Saadanne mekaniske Sikkerheder som disse plus den skarpe, fysiske Træning, der gaar forud, forklarer maaske, hvorfor der i alle disse Aar med Opdagelser og Bjergbestigning aldrig er tilstødt noget Medlem af vort Selskab blot det mindste Ulykkestilfælde.

Til Gletscherarbejde er vor Udrustning noget anderledes. Enhver af os er iført en Slags Flyverdragt, der er todelt (vor »Vindjakke«), forarbejdet af det letteste, sejgeste Materiale, man kender, Grenfell Klæde, som baade er vandtæt og varmt. Da det er let, er en saadan Dragt ogsaa let at bære, naar den ikke bruges, og dens Varme sikrer os behageligt paa Isen, naar vi ikke gaar. Vore Isstokke er af den sædvanlige Tyroler-Type, konstrueret lidt tungere og stærkere, og Hovedet i begge Ender er skærpet.

Jeg tror nu, som jeg altid har troet, at hvis man helt igennem er vel udrustet, er der intet sikrere end Bjergbestigning, lige saa vel som der ikke er noget mere farligt, hvis man baade er uerfaren og daarligt udstyret.

Saa stille og smukt var Vejret den første Morgen i vor Lejr, at vi celeberrerede den hellige Messe i fri Luft. Sjældent har jeg haft mit Alter i mere inspirerende Omgivelser. Sneen, som dækkede de skarpe Bjergkamme, som svævede over os, syntes hvidere end ellers, og Fjeldene, som ragede op paa alle Sider af vor cirkelformede Lejrplads, syntes som lige saa mange Kirketaarne, der strakte deres Fingre op imod Himlen.

Efter en fornøjelig Frokost, som bestod af Caribou, Lever, Pandekager og Chocolate, fik vi vort Klatreudstyr frem og startede. Faa Timer senere befandt vi os ved Foden af Muslingeclippen, og nu da vi stod lige neden for den, forekom den os ikke nær saa stejl, som den paa Afstand syntes at være. En Isklippe halvvejs oppe var det eneste Sted, som vilde kræve virkelig teknisk Øvelse.

(Sluttet.)

Presse-Rundskue.

»Jeg véd det ikke.« Jeg véd det ikke«, svarer Domprovst Skovgaard-Petersen (Berl. Tidende 16.-8.) en »raadvild« paa Spørgsmaalet om, hvorvidt Døden kan siges at være kommet ind i Verden ved Syndefaldet, siden den dog vittterligt har hærget i Dyreverdenen længe før Menneskets Skabelse.

Spørgsmaalet hentyder til Rom. 5, 12 (»Ved ét Menneske kom Synden ind i Verden, og Døden ved Synden«), og C. Sk.-P. giver den rigtige Forklaring, skønt han kalder den for: »hvordan jeg selv affinder mig med det«: nemlig, at Ordet Verden ikke betyder den synlige Verden overhovedet, men som i mange andre bibelske Sammenhæng netop Menneskeverdenen.

C. Sk.-P. mener dog at skulle gaa til Bunds i Vanskeligheden ved at anføre et andet Skriftsted, som Spørgeren ikke havde tænkt paa, men som det efter hans Opfattelse »vil være vanskeligt, for ikke at sige umuligt helt at forlige den anførte Løsning med.« Det drejer sig om Rom. 8, 20—21: »For Skabningen er underkastet Forfængelighed; ikke med sin egen Vilje, men ifølge hans Vilje, som lagde den ind derunder; dog med Haab, fordi ogsaa Skabningen selv skal frigøres fra Forkrænkelighedens Trældom til Guds Børns Herligheds Frihed.«

Det betyder efter C. Sk.-P., »at Forkrænkeligheden (altsaa bl. a. Døden)« — udhævet af mig — »bredte sig i Naturen paa Grund af Menneskets Fald«, hvilket »Syn paa Sagen synes at stride mod den Kendsgerning, at Døden herskede i Naturen længe før Menneskets Fald.« C. Sk.-P. »ser ingen rimelig Udvej ud af denne Klemme.«

Stedet er imidlertid saa dunkelt, fuldt som det er af stærke Personifikation og højtstemte Vendinger, at det allerede af denne Grund ikke kan gøres gældende over for beviselige Kendsgerninger. Den rimeligste Forklaring er vel den, som allerede Tertullian har fremsat. Han forstaar Udtrykket »Forfængelighed« eller »Forkrænkelighed« ikke som C. Sk.-P. om »bl. a. Døden«, men om den Nedværdiggelse af de skabte Ting, der skyldes det faldne Menneskes Misbrug af dem. Har ikke Mennesket efter Syndefaldet forvendt Skabningens naturlige Bestemmelse: at være et Middel for Mennesket til at opnaa sit evige Maal, til det modsatte — ved at tvinge de fornuftløse Ting til at trælle for hans Nydelsessyge og Lidenskaber? Er Mennesket ikke gaaet saa vidt at vise Skabningen den Dyrløse, der alene tilkommer Gud? Det var ikke med Skabningens gode Vilje, den skulde tjene som Redskab til Synd. Den ligesom stritter imod og protesterer. Men denne Tvangsstilling er »ifølge hans Vilje, som lagde den (Skabningen) ind derunder«, d. v. s. Gud vil, at Skabningen, som solidarisk knyttet til Mennesket, ogsaa paa en Maade skal dele hans Forbandelse.

Stedet har altsaa ikke noget med Døden at gøre, og vi maa ikke forestille os Tilstanden før Syndefaldet, som den er fremstillet paa Joakim Skovgaards Paradisbillede — »Adam giver Dyrene Navn« — i Viborg Domkirke, hvor en Høg sidder i Træet og gnasker paa en Figen, og Bjør-

nen græsser ved Adams Fødder. Nej, i den fornuftløse Verden herskede Kampen for Tilværelsen. Kun Mennesket var ved et særligt Privilegium ophøjet over den, indtil Døden ved Synden ogsaa fandt Vej til ham. Men dermed begyndte en ny Form for Forkrænkelighed ogsaa for den øvrige Skabning, idet den, der hidtil i alt havde adlydt Guds Vilje, skulde underkastes Menneskets Synd og tjene Formaal, der var stik imod dens Natur og Bestemmelse. Maaske maa vi ved Skabningens Forkrænkelighed ogsaa tænke paa »denne Verdens Fyrste«, der betjener sig af Skabningerne, som dog er Guds Værker, til at lokke Menneskene til Synd.

— Saa meget vi maa anerkende Stiftsprovstens Redelighed og Ærlighed ved aabent at bekende: »Det véd jeg ikke« i Stedet for »at drukne Problemet i en Slags Lærdoms-Taage«, turde denne Indrømmelse dog kunne være undgaaet, som ovenstaaende Fortolkning af Stedet forhaabentlig har vist.

A. Menzinger S. J.

Mandig Fromhed for Mænd.

(Sluttet.)

Præster i Romanerne.

Paa lignende Maade forholder det sig i vor Litteratur, hvor Rollerne fordeles saaledes, at de troende synes kvindeligt, de andre mandligt sminkede. Vilde vi ikke komme Sandheden nærmere ved at vende Forholdet om? Præsteskikkelserne i vore Romaner er i langt det overvejende Flertal svagelige, sygelige, aldrende, ængstelige, forsagte, nedtrykte, snerpede Skikkelser eller smægtende, verdenssyge Eksemplarer, naar de skildres som gode Præster. Kan man saa undre sig over, at Folket forestiller sig den gode Præst som en Kastratype og dermed reducerer de religiøse Mennesker over hele Linien. Den gode Præsts krybende, slappe, energiløse, salvelsesfulde, jomfrunalske, fejge, forslagne Karrikatur er kun en overdreven Fremstilling af den religiøse Mands Kvindagtiggørelse, som man i bedste Fald betegner som en anima candida, en enfoldig Sjæl, d. v. s. som et stort, naivt Barn.

Et Vrægebillede af St. Aloysius.

Flertallet af vore opbyggelige Helgenskildringer er indstillet paa den Type af en skæv, sammenskrumpet Mand, en forfærdelig Fortegning af Kendsgerningerne. Blandt disse Mænd er den hellige Aloysius værst medtaget, og i denne Forvrængning fremstilles han som den mandlige Ungdoms Forbillede. Man fortæller om en jomfrusart

Skamfølelse, der fik ham til at besvime i Skriftestolen og til ikke at holde af at se paa sin Moder, en mimoseagtig Sarthed, som ikke kan bestaa i den haarde Verden og flygter til det verdensfjerne Kloster og der offer sig unge Liv. Hertil kommer Billederne af Drengen pyntet med en flæset Halskrave, hengivent høgende sig forover, eller som Novicen i Jesu Selskab, med et blegt Ansigt og med Øjne som en verdenssyg. Hvis man ikke kan være from paa anden Maade, har Karrikaturtegneren Ret.

Heldigvis er den historiske Helgen helt anderledes. Hans Dagbøger, hvori skildres en Modtagelse ved Hoffet, viser os, at Prinsen af Gonzaga ikke altid gik med lukkede Øjne, men ogsaa kunde holde dem aabne for Verdens Ting uden at blive uheldig. Hans Kaldelse til Fredsmægler mellem stridende Fyrstefamilier, til Bilæggelse af en Ægte-skabsskandale med hans regerende yngre Broder, er ganske uforenelig med Billeder, der taler om Verdensfjernhed. Hans Ledelse som Novice gav hans Medbrødre Indtryk af her at staa over for Ordenens fremtidige General. Det er utænkeligt, at den hellige Ignatius's Kammerater skulde kunne se deres vordende General i et saa feminint Menneske, der svageligt vender Verden Ryggen. Hans strenge Askese var ikke meningsløs Spægelse, men en fornuftig Diæt, hvorigennem han efter den Tids medicinske Anskuelse forsøgte at behandle en svær, smertelig Blærelidelse, som han havde paadraget sig ved et Ulykkestilfælde i koldt Vand.

Hvordan ser St. Josef ud?

Den feminine Form for Hellighed har ogsaa Billedkunsten antaget. Hvad faar for Eks. en Kunstner til at fremstille Herrens hellige Plejefader som en gammel Mand? Efter det, vi kender til ham, ligger det nær at formode, at han ikke døde gammel, siden han ikke nævnes efter Herrens offentlige Optræden; han kan ikke have været meget over de halvhundrede Aar. Naar han fremstilles som en gammel Mand med Barnet paa Armen, rammer dette absolut ikke det rigtige. Som Beskytter for sin Søn og sin Søns Moder vilde Gud sikkert vælge en beslutsom, kraftig, dygtig Mand, hvilket ogsaa ligger nær at antage efter det Haandværk, den Hellige øvede. Paa Billederne staar den hellige Josef som en gammel, godmodig Mand, med hældende Hoved og trætte Øjne bag den hellige Jomfru, ligesom en beskeden Tjener, om hvem man ikke vilde formode, at han var Marias Brudgom.

Englenes Karakter.

Denne Maade at kvindagtiggøre paa gaar ogsaa ud over Englene; disse Skabningens mægtigste Væsener om-

gives med Kvindegevandter og fremstilles med Kvindelegemer og Kvindeansigter eller fornedres til flyvende Dukker og Legetøjsfigurer, kvindagtiggjorte og barnagtiggjorte. Har den hellige Skrift ikke altid, hvor den taler om Englesyner, set paa disse som unge Mænd? I deres Fremtræden laa ikke henrivende Ynde, men en Herlighed, som forskrækkede. Derfor siger ogsaa Pinsk med Rette i en Afhandling: *»Hvem giver . . . religiøse Skribenter og Malere Ret til at se bort fra denne Kendsgjerning og til at forandre disse Aander til Dukker og gøre deres ophøjede og mægtige Virken til spøgefuld Leg? Det er en, omend ofte ubevidst, men faktisk tilstedeværende, anmassende Frækhed, saaledes som man nutildags i mange Tilfælde omgaas Englene i Ord og Billeder.«*

Jesus efter Tidens Smag.

Dette Træk med at kvindagtiggøre det religiøse har heller ikke gjort Holdt foran Herrens Skikkelse. Det har skænket os hine allerede sødladne Opbyggelsesbøger og de følsomme Christushoveder, som ikke kan imponere den rigtige Mand, allermindst den unge Mand. De sjerne, sværmeriske Øjne, Ansigtets sarte Linier, den korte Overlæbe og den halvaabne Mund, det velplejede Skæg, alt saa helt anderledes, end Liturgien og de hellige Skrifter viser os Herren. Liturgien tiltaler ham med Ordet »Herre« uden Tilføjelser som »kære Frelser«, »sødeste Brudgom« o. s. v. Han er Herren, den højeste Grad af Mandighed. Herredømmet er hans Kendetegn. Han lever og hersker som Konge med Faderen og Helligaanden fra Evighed til Evighed. I denne Herskerkraft ser Liturgien ham. Og hvor Herren optræder i Billedet som den gode Hyrde, er det i den Forstand, at Herskerne er Hyrder for deres Folk, og det skal ikke forstaas som en forelsket, kvindagtig Hyrde i fransk Rokkokostil.

I Evangelierne findes ikke et Ord, som man kan tillægge disse fortegnede drømmende Læber. Evangeliernes Ord er helt og fuldt Herrens Ord fulde af Højhed, Værdighed og Alvor, fulde af mandig Djærvhed og Frihed, uden al fad Sødladenhed. Disse Billeder passer ikke paa Tabor mellem Moses og Elias, ikke foran Kaiphas eller Pilatus, ikke til Samtalen med Kvinden fra Sychar, ikke med Lazarus's Grav og ikke i de Hosanna-raabende Skarer paa Oliebjerget.

Edelweiss.

Maria Veronika Rubatscher (født 1900 i Innsbruck), for længst kendt som et stort poetisk Talent, har givet os en ny og meget særpræget Bog, »smaa Historier om et stort Mysterium«, under Titlen: »*Wie der König seine Soldaten warb*« (Innsbruck 1936, F. Rauch, 104 S., indb. RM. 2,30). De smaa Fortællinger skildrer, hvorledes Kong Christus hverver sine Soldater, Præsterne, d. v. s., hvorledes Længslen efter Præstekaldet kan blive vakt i unge Sjæle. Saa mangen en Brydning i Menneskehjertet skildres med nænsom og fin Pen, saa mangt et Offer der bringes med blødende og alligevel stærkt Hjerte. Den sidste Fortælling, som ogsaa ser Kaldelsen dybere end de andre, er

Edelweiss.

Solstraalerne voksede sig længere og bredere paa Morgenhimlen: Lys i Lys over de sorte, skarpt-takkede Bjergkamme, gigantiske Takker paa Hs. kgl. Højhed og Maje-stæt Solens gothiske Krone.

»Kongen vaagner«, hviskede Skovene.

Et dybt Aandedrag, en Opflammen, en Jubel gik gennem Naturen, med tusind Stemmer, med tusind Farver.

Med jomfruelige Hænder, ringbesat med Duggens Perler, rakte Skabningen sin Konge og Opretholder Morgenfriskhedens af Skyer og Taage skummende Bæger. Alle Væsener drak deraf: Fugl og Hare, Blomster og Græs, de klatrende Skovranker, de høje Graner og — Elfrida, Münchnerbarnet.

Hun gik op ad Bjerget, op imod Solen og Forløsningen.

Alt gled af hende. Ellers hvilede det som en Klippeblok paa hende: Ufreden i Familien, den nervenedbrydende Ensformighed i hendes strenge Arbejdsliv, Storbyens Larm, Efterkrigstidens Elendighed blandt Folket.

Nu endelig fik hun en hel Uge Lov til at være Meneske, ikke altid kun en Maskine blandt Maskiner. Længe nok havde hun været det, og vilde hun igen blive det. Hun vilde ikke tænke derpaa, og maatte dog. I skrigende Modsætning til Alpernes Skønhed og Frihed stod det trange og mørke Billede, hun lige kom fra: et koldt, nøgternt Hjem paa en første Sal i en Bagbygning. De to Vinduer vendte ud imod et Kulmagasins sortgraa Mur. Ikke Antydning af rent Lys, ikke en Haarsbredde blaa Himmel eller jagende Skyer. Moderen haard og uheldelig bitter af mange Slag og Afsavn. Og Faderen — Elfrida gøs i sin rene og anelsesfuldt beklemt Sjæl for det, hun skulde og ikke kunde kalde Fader.

Hæslige Scener oprulledes for hendes indre Blik, raa Optrin, raa Ord, en smertelig Viden om den menneskelige Vildfarelses dybeste Afgrunde; den vaagnende Bevidstheds

første Minder, i Tavshed baaret Sjælekval Barndommen igennem og den første Ungdomstid, uden Sol de sidste Indtryk før hendes Afrejse til Bjergene i Tyrol.

Det var bittert. Bitrere endnu var den Tanke, at der for hende ikke fandtes noget Haab, nogen Udfrielse.

Aar efter Aar, endeløse lange Aar igennem, havde det været saaledes, vilde det blive saaledes.

Hun væmmedes ved Livet. Atter forekom det hende uudholdeligt som i saa mangen mørk Time før. Hun blev grebet af den vanvittige Lyst: at stikke af, flygte, drage ud i den vide Verden, ryste alt af sig, aldrig mere vende tilbage til Hjemmet, som ikke var noget Hjem for hende. Med sine rappe Hænder og ved Jernslid tømre sig et nyt fattigt, men fredfyldt Hjem et eller andet Sted ude i det Fremmede med dets tusinde Døre, i det grønne, i Solen.

Gang paa Gang følte hun det, som kunde hun nu ikke længere holde sig selv tilbage, mestre sig selv, som maatte hun følge denne Trang, denne den stormende begærende Ungdoms Lokken og Længsel, denne orkanstærke Udlængsel.

Engang efter et af de hæslige Optrin havde hun allerede i al Hemmelighed om Natten pakket sin Kuffert, men som i Skæret af Lynene paa Sinai Bjerg stod atter for hendes oprevne Sjæl med Flammeskrift det ophøjede, betingelsesløst hellige, bindende: »Du skal — —« — det fjerde Bud. Saa vidste hun, at hun maatte holde ud hos Far og Mor, indtil den af Gud sendte Befrier kom. For hende var det, det troede hun, for hende var det Døden. For hendes Søstre havde det været den Mand, de havde skænket deres Kærlighed.

Med samme Bitterhed som hos Askepot gnavede Billedet sig ind i den ensomme Sjæl: Billedet af hendes Søstre.

De var saa helt anderledes end hun: smukke og muntre, et henrivende ombejlet Kløverblad.

I den Tid, hvor de blomstrede op til deres særprægede Skønhed, bar den tidligere saa skønhedsforladte Bagbygning det fristende Navn: »Dreimäderl-Haus«.

En Guldsmed forelskede sig dødeligt i den yngste, spurgte kun lidt om Herkomst og Medgift og friede til hende. Fremmed var han kommet til Byen, og engang han skulde gaa over Mariapladsen, var han lige ved at blive kort ned af en Bil. Bag den forskrækkede Mand klang en sølvklar Ungpigelatter, ikke i mindste Maade skadefro, men fuld af Ynde og Friskhed. Da han vendte sig om, saa han ind i to straalende blaa Øjne, i to rosenrøde Kinder med dybe Smilehuller, i et saa smukt Ansigt, at han i al Hemmelighed fulgte den fattige Prinsesse Lattermild, forfulgte hende, indtil han havde fanget hende i sit Guldnet og kunde føre hende bort med sig til det Fremmede.

Den anden havde en hæderlig Mester ført hjem, en Brygger, der var afholdt og tykmavet som hans smaa Fade, den inkarnerede Gemytligbed fra Hofbräukeller.

Den tredje havde en Flyverløjtnant — Flyvertekniker civil — erobret i Flugten. Arbejdsløshed og Samfundskrise havde knust Lykken for dem alle tre.

Kun Elfrida var blevet tilovers. Alt gik nu ud over hende, uden Udsigt til Forandring. Hvem vilde finde hende, hende, for hvem der ikke fandtes anden Vej end paa Hverdagene til Værkstedet og om Søndagen i Kirken? Hvem vilde begære hende, den uanselige, som skjulte alt sit Værd i sit Inderste og i sit Ydre ikke bød paa andet end et farveløst Ansigt med for tidligt indfaldne Kinder og lidenskabsløse graa Øjne, der var røde og løb i Vand af den megen Syning ved daarligt Lys. Og dog var ogsaa hun en Kvinde, som længtes efter at opfylde og fuldende sit Væsens Bestemmelse. Og dette svagelige, opløbne legemlige Hylster, blottet for Ynde, indeholdt en Sjæl, som hungrede efter Kærlighed, Hengivenhed og Moderlighed.

Sjældent var dette blevet hende saa ubønhørlig klart bevidst som paa denne Morgenvandring i Bjergene. Thi alt omkring hende gav Udtryk for denne ene Længsel. Den klang hende i Møde fra Fuglenes lokkende Kalden. Den duftede fra hver en udsprungne Blomst. Den gav det kravlende lille Dyr dets vidunderlige Driftsklogskab. Den var den guddommelige, livsbevarende Lov, som skabte og opretholdt al Skønhed ved Vejen, i Højderne, i Dybderne.

Hensunket i sine Betragtninger, bedrøvet og samtidig lykkelig, gik den ensomme Vandrer af Sted. Jo højere hun steg, jo mere Bjergenes Krans udvidede sig, des mægtigere Udsyn fik hun over Dolomitterne, Bjergtinderne og Gletscherne.

Lidenskabeligt elskede hun Bjergene. Aarevis havde hun længtes efter dem. Det eneste Lys i Natten var for hende Udsynet fra Liebfrauens høje Taarne til de fjerne blaa Alper.

Nu stod hun midt i dem, der, hvor de var skønnest: mellem Dolomithjerger og Gletschere, under den blaa sydtyrolske Himmel, og for første Gang glædede Elfrida sig ved Livet.

Hvor længe hun havde vandret, vidste hun ikke. Hun vilde ikke vide det. Hun saa ikke efter Ur og Sol, og brød sig ikke om sin sultne Maves Knurren. Drømmende Længsel strømmede ind over hende, drev hende fremad, op imod Højderne, hvor man havde sagt hende, at Edelweissen voksede.

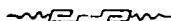
Inderligt som Bjergene elskede hun denne hemmelighedsfulde, fristende Blomst, som allerede havde drevet saa mange i Døden.

Sindbillede paa hendes Sjæl, Udtryk og Maal for hendes Længsel var denne mystiske Blomst. I dens Band, i Længslen efter at eje den, vandrede hun op imod vejløse, ukendte Ødemarker, stejlt op ad stræbende Fjeldvægge. Hun mærkede ikke, at tunge Uvejrsskyer trak sammen omkring hende, at Tordenen rullede, at Sülheden før Stormen gjorde alt levende ængsteligt. Kun hun frygtede ikke, flygtede ikke. Hun stormede Stormen i Møde. For Stormen i hendes Bryst var det en Lykkefølelse at stride og kæmpe med selve Stormen og vinde Sejren.

De første tunge Regndraaber styrtede ned. Da plukkede hun jublende de første Edelweissstjerner.

Med de blege Blomster paa Brystet stred hun sig gennem Orkanen med Lynene flammende omkring sig, gennemblødt af den styrtende Regn, gennemblæst af Stormen, med en dødelig Sygdomskim i sit sarte Ungpigelegeme.

(Fortsættes.)

Nye Bøger.

Da Anmelderen for ca. 35 Aar siden ved et Besøg gennemstuderede Pastor Heidens Privatbibliothek i Fredericia, karakteriserede denne sit eget Bibliothek saaledes: »Der findes mange gode Ting deri, men ogsaa mindreværdige. Skylden for disse sidste bærer udelukkende Anmelderne, der ofte anbefaler en Bog, som ikke burde anbefales, og saa hopper man paa den.« Naar jeg nu skal anmelde *Der Weg der Therese Neumann von Konnersreuth 1898-1935.* (Fr. Ritter von Lama. 206 Sider. Verlag »Alsatia« Colmar (Elsass). 2 Mark [16 Fr.]), vil jeg gøre det med de Ord: »Hvis du kan, køb den; her hopper du ikke paa Limpinden.« Og da jeg selv i 4 Dage har opholdt mig i Konnersreuth, og jeg allerede gennem 7 Aar har læst »Konnersreuther Sonntagsblatt,« bilder jeg mig ind at kunne fælde en nogenlunde kompetent Dom i Sagen. Saa vidt jeg kender Konnersreuth-Litteraturen, er foreliggende Bog den bedste, der hidtil er kommet paa Markedet om dette Emne. Bogen behandler i 24 Kapitel Therese Neumanns Liv og alle dermed i Forbindelse staaende Fænomener i et let forstaaeligt Sprog. Hvilket Kapitel der er det smukkeste, er vel en Smagssag; jeg selv synes bedst om det, hvori der skildres hendes Evne til straks at kunne bestemme Relikvierne, naar hun har faaet dem i Hænderne.

P. D. Steidl.

Era Hovedstad og Provins.

Er Kirken ikke det sande Internationale?

I Thisted findes vistnok vor mindste katolske Menighed. Der læses kun Messe nogle faa Gange om Aaret, og Kirken er en Stue i et privat Hjem. Men alligevel var

5 Nationer til Messe i Thisted.

ved Messen forleden Søndag ikke færre end fem Nationer repræsenteret. Vi ser det tydeligt paa hosstaaende Billede, hvor de fem Personer, naar vi begynder ved den store Huggeblok, repræsenterer: Irland, Polen, Norge (Højskoleforstander Lars Eskeland, den berømte Konvertit), Tyskland (Pastor Bender, Aalborg) og Danmark. *Observer.*

75 Aar.

Tirsdag d. 8. Sept. fylder Sognepræst i Randers, Pastor *M. Osterhammel* 75 Aar. »Nordisk Ugeblad« sender herved Pastoren en hjertelig Lykønskning.

En Tak til Trørødhus!

Alter i Aar har Trørødhus stillet sig til Disposition for unge Piger. I Solskin og smukke Omgivelser har de unge Piger haft Lejlighed til at opleve en Retraite under Pastor Flynn's Ledelse, som sikkert sent vil glemmes. Vi retter derfor den varmeste Tak til Pastoren for de tre naadefulde og indholdsrige Dage, der blev skænket os. Vi haaber, at denne Retraite maa blive til megen Gavn og Velsignelse, især naar Farer og Fristelser møder os. Ogsaa en Tak til Pastor Kelly for de gode og interessante Foredrag i Højskoledagene, og til Fru Ramsing, der saa venligt tager imod os Aar for Aar, og ikke blot sørger for det materielle, men ogsaa forstaaer at oplyse og belære os i vor katolske Tro.

Retraiten sluttede med højtidelig Messe, hvorefter der fulgte en Række Dage med Udflugter og frit Samvær.

Maatte dette være et Opraab til alle danske katholske unge Piger om engang at prøve at deltage i en saadan Re-traite, det vil sikkert blive til største Velsignelse baade for dem selv og deres Omgivelser. Det maa og skal ikke være saadan, at Trørødhus har Pladser ledige, men at alt er optaget.

Lad derfor jeres Valgsprog, unge, danske Piger, blive:

I Arbejd' og Fest,

Trørødhus er bedst.

Inger Sinding.

Fra den vide Verden.

De fattiges og Tiggernes Kommunion.

»Osservatore Romano« fortæller: Paa Milano-Ærkebiskoppens, Kardinal Schusters Initiativ, har Milanos fattige og Tiggere holdt en Fælleskommunion. Kirken Corpus Domini blev valgt til denne Højtidelighed.

Allerede for nogle Aar siden bestemte Kardinal-Ærkebiskoppen, som særlig føler sig kaldet til at være »De fattiges Fader«, at der hver Søndag i denne Kirke skulde celebreres en Messe specielt for de fattige og Tiggerne. I Aar vilde han indbyde dem til at kommunikere i Fællesskab efter Paaskebudet. Det var et rørende Syn: Mere end 1000 fattige og Tiggere forsamlede sig i Kirken, hvor 27 Præster hørte Skriftemaal, medens Kardinalen selv celebrerede Messen og uddelte den hellige Kommunion. Efter Messen blev de inviteret ned i Kirkens Krypt, hvor de fik udleveret Fødevarer.

Katholsk Liv i Marokko.

Det apostoliske Vikariat i Marokko har lige offentliggjort en Beretning over Catholicismens Stilling der i Landet. Vikariatet er inddelt i 3 Kredse: Rabat, Casablanca og Fez, Klerus bestaar af i alt 84 Præster, deriblandt 64 Franciskanere, 4 Salesianere, 1 Kapuciner og 17 Verdenspræster. I Aaret 1908 fandtes der kun 5 spanske Franciskanere. Hertil kommer endvidere 25 Skolebrødre og 281 forskellige Nonner fordelt i Skolerne og paa Sygehusene, Størsteparten Franciskanerinder og 19 Klarisser. I 1908 fandtes der kun 5 Kirker i Marokko; disse blev ledet af de ovennævnte 5 spanske Franciskanere. 1912 byggede de to Kirker til. Fra dette Tidspunkt at regne gjorde Catholicismen hurtige Fremskridt. I 1927 var Kirkernes Antal steget til 39, i 1933 til 105 og i 1935 til 158. Katekismusskolerne er i samme Tidsrum steget fra 5 til 30, deraf er de 9 bestemt for Drengene, de 11 for Piger og de 10 for smaa Børn. Endvidere leder Franciskanerne et Institut for religiøse Studier; til dette Institut er knyttet et ethnografisk Museum. 3064 Elever besøger det. En lignende Udvikling spores inden for Karitetsarbejdet. Endnu i 1908 eksisterede ikke én ene-

ste Anstalt i Marokko. I Dag findes der 25 for Europæere, nemlig 3 Sygehuse, 6 Børnehaver, 5 Vajsenhuse, 3 Arbejdshuse, foruden Apotheker o. s. v. 41 Anstalter er bestemt for de indfødte, bl. a. et Sygehus, hvor 11.148 syge blev plejede i Aaret 1934/35; endvidere et Spedalskheds-Sygehjem, 2 Fødselsklinikker og 5 Vajsenhuse. — Foruden disse Anstalter er der oparbejdet en glimrende organiseret katolsk Aktion, som omfatter talrige Foreninger: for unge Mænd og Kvinder, Kateket-, Karitas- og Kino-Foreninger for ikke at tale om Presse- og Bogforeninger. En udmærket Avis, »Maroc Catholique« vidner om det høje Niveau, det aandelige Liv har i det katolske Marokko.

Blandede Ægteskaber.

I et Hyrdebrev for dette Aar, som Mgr. McGrath, Biskop af Menevia, England, har udsendt, skriver Hs. Excellence bl. a.

»Vi ønsker at tilføje, at efter Instruktioner givet til vor hengivne Klerus, antager vi ikke længere Ansøgninger om den nødvendige Dispensation ved et blandet Ægteskab, medmindre den ikke-katolske Part af sin Sognepræst er blevet oplyst om Christi Guddom, Kirkens Autoritet, det kristne og katolske Ægteskabs sakramentale Karakter og den katolske Parts Pligter og Rettigheder i et saadant Ægteskab.«

Katolsk Aktion i Kina.

I den kinesiske By Tien-tze-shan døde for kort Tid siden højt op i Aarene en Kristen, der var almindelig bekendt for sin Godgørenhed. Da Familien efter Begravelsen var i Færd med at ordne hans Efterladenskaber, fandt man en Notesbog, hvoraf det fremgik, at Oldingen siden sin egen Daab havde døbt omtrent 1000 Hedningebørn. Missionærerne vidste intet herom. —

En lige saa sjælden som smuk Begivenhed fandt Sted i Tientsin-Fængslet. 80 Straffefanger modtog Firmelsens Sakramente af den apostoliske Vikar i Tientsin. I Tilknytning til denne Højtidelighed blev der celebreret en hellig Messe, hvor 150 Straffefanger var til Stede, og hvoraf de 130 modtog Kommunionen. Mange af Fængselsbestyrelsens Medlemmer og andre af Byens og Statens Myndigheder overværede denne egenartede Gudstjeneste. Disse Straffefangers Konversion skyldes næsten udelukkende den Gerning, nogle Medlemmer af den katolske Aktion i Tientsin har udført, idet de aarevis med Fængselsmyndighedernes Tilsladelse har arbejdet paa Fangernes Omvendelse.

Kirkelig Kalender.

Aug.	Sept.
6. S. 14. Sønd. e. Pintse.	13. S. 15. Sønd. e. Pintse.
7. M. Ferialdag.	14. M. Korsets Ophøjelse.
8. Ti. Marias Fødsel.	15. Ti. Marias syv Smerter.
9. O. Gorgonius.	16. O. *)Cornelius og Cyprian. — Tamperdag.
10. T. Nicolaus af Tolentino.	17. T. Frans af Assisis Saarmærker.
11. F. Protus og Hyacinthus.	18. F. *)Joseph af Cupertino. — Tamperdag.
12. L. Marias Navns Fest.	19. L. *)Januarius og Fæller. — Tamperdag. — Vigilie.

*) Faste- og Abstinensdag.

Sept.

Ugens Messebønner.

6. S. 14. Søndag e. Pintse (702—538); 2. Sæt Bønner: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg, 4. Mod Forfølgere og Ugerningsmænd (Se N. U. Nr. 33. S. 872).
7. M. † Ferialdag (702—538) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg, 4. For alle afdøde troende (1140—[113]), 5. »Mod Forfølgere og Ugerningsmænd«.
8. Ti. Marias Fødsel (1069—903); 2. Adrian, 3. »Mod Forfølgere og Ugerningsmænd«.
9. O. † Gorgonius (1072); 2., 3. og 4. som Søndag.
10. T. Nicolaus af Tolentino (1073—911); 2. »Mod Forfølgere og Ugerningsmænd«.
11. F. † Protus og Hyacinthus (1073); 2., 3. og 4. som Søndag.
12. L. Marias Navns Fest (1074—907); 2. »Mod Forfølgere og Ugerningsmænd«.

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

M.-K. Rosenkranskirken. »Maria Rosenkransdronning« Ældre-afdelingen M.: Torsdag d. 10. Sept. Kl. 20 og Yngre-afdelingen samme Dag og Tid i Frbg. Allé 74. Begge Afdelinger F.-K.: Søndag d. 13. Sept. Kl. 8.

Katholsk Kantor- og Organistforening. Møde Tirsdag den 8. ds. Kl. 20 i Sangsalen, Nørrebrogade 27. Organist Jos. Hammermüller: Særlige Standsproblemer.

I Tiden fra Tirsdag den 20. Oktober Kl. 17 til Lørdag den 24. Oktober efter Messen holdes en **lukket Kloster-Retræte for Damer** i Assumptionsklostret paa Rygaard. Opholdet koster 10 Kr., alt iberegnet. Salmebogen medbringes. Anmeldelse sker ved Henvendelse til Rektoren i Stenosgade eller Forstanderinden paa Rygaard.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflleveret til Postvæsenet Torsdag d. 3. Septf.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 11-14). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 1/22-1/23.

Nr. 37.

Søndag den 13. September

1936

INDHOLD: Jomfru Mariae Klagesang. — Den Reformation, de trænger til. — Katholske Gejstlige paa Lingvistkongres. — Niels Christian Hansen. — Fra det hjem søgte Spanien. — De tyske Biskoppers sidste Hyrdebrev. — Paa en Bjergtur i Alaska. — Edelweiss. — Niels Steensen, en stor Lærd og Kristen. — Nye Bøger — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Jomfru Mariae Klagesang.*)

Mariae Klage:

*Uden Ophør har jeg grædt i Nattens Timer,
og af tunge Taarers stride Strøm er vaade mine hvide Kinder.*

*Ensom sidder jeg foruden Trøst og Lise,
svigtet og forladt af alle mine Venner.*

*Haan og Had jeg møder, hvor jeg end mig vender,
onde Ord, der stinger Sjæl og Sind som stinde Torne.*

*Sku, o Herre, fra det høje, se og kend min Kummer;
stil en stakket Stund mit Hjertes Kval og Kvide.*

*Fjendehærens Sværd er vendt imod min Strube,
og i Hjemmets Skød har Døden sanket kostbart Bytte.*

*Spottende de lytter, naar i Sorg jeg sukker;
Kulde og Foragt de skænker kun min kranke Skæbne.*

*) Fra det romerske Breviar paa Festen for Mariae syv Smerter (15. September).

*Derfor sidder jeg ved Byens Port med bøjet Hoved;
Sæk og Aske er min Klædning alle Dage.*

Mater dolorosa.

G. Reni.

Sjælens Svar:

*Hvem skal jeg dig ligne ved, du Sorgens Datter?
Hvo har vel din Lige set i svundne Sekler?*

*Stor som Havets Vælde er din Sorg og Smerte,
uden Maal og Maade al din Jammers Mængde.*

*Hænderklappende og hovedrystende forbi dig
Mængden drager;
spottet og foragtet sidder du med Sorg i Sinde.*

*Sig os, siger de, er det al Jordens Dronning,
hun, hvis Ynde fordum var en Fryd for hele Verden.*

*Visselig har Herren i sin Vælde øvet, hvad Han tænkte;
opfyldt er Hans Skæbneord fra fordums Dage.*

*Uden Skaansel er du knust, en Fryd for dine Fjender;
vilde Horders Vældes Horn er rejst paa Sions Høje.*

*Derfor rinder dine Taarers Strøm som Flod ved Foraarslide.
uden Ophør taler dine Øjnes tavse Sprog til Herren i det høje.*

Peter Andreasen.

Den Reformation, de trænger til.

Pater A. Menzinger har i Østsjællands Folkeblad af 3.-9. knyttet nogle Bemærkninger til Biskop Rosendals Tale i Kirkeligt Centrum, som vi gengiver nedenfor.

Det er ikke første Gang, der er blevet rejst Krav om en dybere Reformation end Luthers. Vi husker Ditlef Nielsens og afdøde Professor Kromanns voldsomme Agitation for en »ny Reformation«, der skulde føres tilbage ikke blot til Bibelen alene, men bag om Bibelen til den »historiske Jesus« — en Lægmandsprædikant, der lige saa godt kunde have ladet være med at eksistere. Naar Biskop Rosendal rejser det samme Krav om at »gaa længere tilbage end Luther«, er Meningen selvfølgelig en anden. Men han gør — hvis man kan stole paa Referatet — alligevel Bibelkritiken den Indrømmelse, at Evangelierne, som »først er blevet samlet 400 Aar efter Christi Fødsel«, har eksisteret i et Tidsrum paa mindst »75 Aar, som Videnskaben ikke kan give Besked om«. Med andre Ord: Evangelierne skulde have ligget ubeskyttet hen i 75 Aar, i hvilket Tidsrum de muligvis har været udsatte for Forvanskning og Forfalskning.

Det er ikke rigtigt, at Evangelierne først blev samlet 400 Aar efter Christus. Fra den Tid stammer de ældste Afskrifter. Men vore fire Evangelier var kendte og anerkendte længe før. De har overhovedet aldrig været fuglefri. Ved deres Vej op gennem de første to Aarhundreder staar som nidkære Vogtere Mænd som Ignatius Martyr og Polykarp, begge Disciple af Apostel Johannes, og fremfor alt Polykarps Discipel, Irenæus, altsaa den unge Kirkes mest indflydelsesrige Mænd, knyttet til hinanden ved fælles Ærefrygt for de hellige Bøger. For dem var Evangelierne en dyrebar Skat, som de søgte at give videre uforfalsket og uforkortet, som de havde faaet dem af Apostlene. Evangelierne har altid været fredede og altid været i Kirkens Varetægt.

Biskop Rosendal roser Luther, fordi »han skar alt andet bort end Daaben og Nadveren«. Det, som han skar

bort, var Overleveringen. Han vilde have »Bibelen alene«. Men hvad er den nøgne Bibel, Bibelen uden Overleveringen? Den er som en Fisk uden Vand, som en Fugl uden Luft, som et Træ uden Jord. Selve det, at den er Guds Ord i hele sin Udstrækning, og at netop disse Bøger hører til Skriften, véd vi kun af Overleveringen.

Og med de to lutherske Sakramenter er det saa som saa. Daaben som Barnedaab har Luther kun kunnet fastholde ved en dobbelt Modsigelse, thi »Bibelen alene« tier om den, og »Troen alene« forbyder den. Og hvad er Nadveren uden det særlige Præstedømme? Ord, ligesaa kraftløse og meningsløse, som om jeg vilde sige til en værkbruden: Staa op og gaa!

Kun to Sakramenter? Vi indrømmer, at fuld Klarhed om Sakramenternes Antal og Indstiftelse faar vi først gennem Overleveringen. Men -- for blot at nævne Bodens Sakramente — hvad mente Jesus (Jo. 20, 23) med: »Hvem I forlader Synder o. s. v.«, et Skriftsted, som til Trods for dets Klarhed i den Grad ignoreredes af Protestanterne, at ikke engang Biskop Fuglsang Damgaard i sin Pjece om det private Skriftemaal nævner det.

Nej, det, Protestantismen trænger til, er ikke en Fortsættelse af Reformationen, en endnu større Isolering af Biblen og en endnu fuldstændigere Løsrivelse af Troen alene fra Gerningerne, men den indre Udvikling, der mere og mere fører tilbage til de Standpunkter, Luther har forladt, og som den norske Konvertit Krogh-Tonning (død 1911) kaldte for »den stille Reformation«. A. Menzinger S. J.

Katholske Gejstlige paa Lingvistkongres.

Ved den nylig afholdte 4. internationale Lingvistkongres i København, som aabnedes d. 27. Aug. i Hs. Majestæt Kongens Nærværelse, var der blandt Deltagerne ogsaa en halv Snes katholske Gejstlige, hvoraf flere meget fremragende Navne i den internationale Sprogforskning: Pater A. Pohl og Pater J. Simon fra Bibelinstitutet i Rom, Professor E. von Schwartz fra Budapest, Mgr. J. Schrijnen og Professor J. van Ginneken fra det katholske Universitet i Nijmegen. Ingen af de spanske indbudte var kommet. En af dem, Abbé A. Griera fra Barcelona, var efter at have holdt sig skjult nogle Dage i en Kælder blevet reddet om Bord paa et fransk Krigsskib; nu besluttede Kongressen at hjælpe den nødstedte Kollega — alle var med, selv en radikal fransk Professor, og det var en pæn Sum, der blev sendt pr. Flyvemaskine ned til Pyrenæerne, hvor Abbé Griera opholder sig.

Kongressens mest populære Ansigt var ubetinget Professor *van Ginneken*. Overalt, hvor han viste sin imponerende Skikkelse og udfoldede sit rige, spillende Lune, vandt han alles Sympathi — man maatte uvilkaarlig tænke paa Chester-ton. Professoren er Delegeret for *Academie des Sciences, Amsterdam*, og for den hollandske Regering. Med stor Elskværdighed indvilliger han i at fortælle Ugebladets Læsere lidt om sit Universitet:

— Det katolske Universitet i Nijmegen blev grundlagt i 1923 ved Hjælp af en foreløbig Indsamling blandt de hollandske Katholiker, som indbragte 2 Mill. Kr., og man arbejder praktisk talt uden Støtte fra Staten. Der er tre Fakulteter: theologisk, filosofisk og juridisk. Universitetet staar paa lige Fod med de andre i Landet. Af de ca. 700 studerende er ca. 50 Protestanter, og de finder sig udmærket til Rette ved de katolske Professorers Undervisning. I den forløbne Tid siden 1923 har

Pater van Ginneken.

Nijmegen-Universitetet allerede opnaaet en betydelig Indflydelse i det hollandske Samfund. — Omtrent 15 af Professorerne er Lægfolk, dertil kommer en Snes gejstlige: Jesuiter, Dominikanere, Franciskanere, Redemptorister og Verdenspræster. Jeg var selv den 6. Rector magnificus og docerer nu Germanistik. I Løbet af en Aarrække vil der ogsaa, stadig ved private Gaver, blive oprettet et statsvidenskabeligt og et medicinsk Fakultet. Hovedvægten ligger i Øjeblikket paa Filosofi og Litteratur. Ogsaa det tilknyttede Bibliothek er grundet ved Gaver og Arv.

— Hvad er Professorens Indtryk af den københavnske Kongres?

— Den har i Modsætning til de foregaaende været stærkt præget af Landet. Ved den forrige Kongres, der fandt Sted i Rom, var min Universitetskollega, Mgr. Schrijnen, Præsident. Sprogforskningen staar højt her i Danmark, tænk blot paa Otto Jespersen, og Professor Viggo Brøndal

vil jeg regne blandt Øjeblikkets tre mest fremragende Forskere paa Sprogfilosofiens Omraade.

— Hvorledes er Deres Kollegers Holdning over for katolske Gejstlige?

— Der er ikke Tale om, at vi nogen Sinde føler os generet af vor Katholicisme i Samarbejdet. Mange Forskere er revolutionære i deres Arbejde, det er jeg ogsaa selv. Synet paa Videnskabens Maal og Midler har jo ændret sig en Del i vor Tid, Materialismen er gennemgaaende forladt, og dermed bl. a. ogsaa den hidtil saa berømte Levy-Brühls Theori om det primitive Menneske. Man betoner nu mere det metafysisk-spiritualistiske — det er absolut lettere at forene den nuværende Opfattelse med en katolsk Verdensanskuelse. I øvrigt ønsker vi Katholiker jo ikke at foretrækkes frem for de andre, vi vil blot stilles paa lige Fod med dem, og det bliver vi i Dag, takket være den Foredomsfrihed, der har afløst det Religionsfjendskab, som man i intellektuelle Kredse følte sig forpligtet til for 50 Aar siden. Men der er allerede en ny Materialisme paa Vej frem: den amerikanske Behaviorisme.

— Hvad anser Professoren for Deres specielle Opgave som Katholik under Deres Arbejde?

— Den største Betydning ligger i det Faktum, at man er der — être sans agir — være der uden at gøre Propaganda.

— Et »Apostolat de la présence« altsaa, som man siger i Frankrig, et Tilstedeværelsens Apostolat?

— Ja . . . ja, det kan man nok kalde det. Det er umaadelig vigtigt, at der er katolske Forskere, men det er ikke nødvendigt, at de er gejstlige.

Professorens Ansigt har hidtil afspejlet de forskellige Stemninger, fra kølig Fornemhed til straalende Elskværdighed, nu og da med et Stænk af ironisk Lune — han gaar ikke af Vejen for »une petite méchanceté« over for sine Kolleger! Nu bliver han meget alvorlig og taler indtrængende.

— Sagen er, at vi gør de andre misundelige. Hvad var Hemmeligheden ved Frelserens Indflydelse paa Mennesker? Paa Peter og Johannes f. Eks.? De blev betaget af hans Personlighed, blev misundelige, de vilde selv ligne ham, selv blive som han.

Med disse Ord slutter Professoren og viser os dermed, at han midt i sit videnskabelige Arbejde altid har det for Øje, som er det centrale for en Præst og en Præst af Jesu Selskab: at føre Sjælene til Christus — omnia ad majorem Dei gloriam.

E. N.

Niels Christian Hansen.

15. September 1866—1936.

Hvis jeg ikke saa det sort paa hvidt, vilde jeg ikke tro det. Tallene er rigtige, de bedrager ikke; men Mandens Ydre bedrager. Vel har det, der gik hen over denne Mands Hoved, sat sine Spor netop paa hans Hoved, men af en Støvets Mand findes der saare lidt hos *Niels Hansen* (under dette Navn er han kendt, i det mindste i det lidt ældre katholske Danmark). Jeg tror, at den 70-aarige endnu den Dag i Dag kunde gaa de lange Ture paa 30-40 km, vi gik for 30 Aar siden med hinanden, men han maatte da søge sig en anden Ledsager; jeg kunde ikke mere følge ham.

Kære gamle Ven i Thisted paa Villa »Fjordblink«! Jeg vil ikke sige; kære Ven fra gamle Dagel Vort Venskab blev med hvert Aar, der gik, mere og mere fast, ja trofast, det gik fra min Side over til et ærbødigt Venskab — ja, jeg kom i Tidens Løb til at se op til Dem med dyb Ærbødighed. Kære gamle Ven! Hvad vil De sige til disse Linier her i Deres gamle Ugeblad — det har været en Nydelse at læse det af Dem fra 1910 — 1920 redigerede Ugeblad —?

De vil træde Deres Beskedenhed — ja hele Deres Væsen for nær. Men, er der et Menneske i Danmark, som holder sig til den nøgterne Sandhed, og som plejer at sige Sandhed — selv om det en Gang imellem gør ondt at høre den, — ja, saa er det Dem. Og da maa ogsaa De høre Sandheden, thi det er Sandhed. hvad jeg skriver.

Niels Hansen er Jyde, født i Aalborg — »Kronjyde«. Det har han aldrig hverken kunnet eller villet nægte. Da N. H. 1920 som Lærer ved Thisted komm. Realskole vendte tilbage til Jylland, fandt han sig hjemme hos de jyske Børn, dem elskede han for deres mange Dyder, som han ikke har fundet hos de københavnske. Hans Fader var Overdyrlæge i Aalborg, en Æresskikkelse, dygtig, højtanset over hele Danmark, ikke mindst paa Landbohøjskolen i Kbhvn., en flittig Mand, der til Trods for Blindhed i sine sidste Leveaar blev ved med at skrive videnskabelige Afhandlinger. Mon ikke Faderens Flid og hans glade Sind midt under Alderens Hjemsgølgelser ofte har

Niels Hansen, cand. mag.

været et opmuntrende Eksempel for Sønnen til utrætteligt Arbejde og aldrig svigtende Udholdenhed under Livets svære Kampe?

N. H. tog 1889 theologisk Embedseksamen og var fra 1891—1897 Sognepræst i Ribe Stift. Da gik han over til den kath. Kirke og fik Stilling som Lærer ved St. Annæ Kirkeskole i Sundby, som han grundlagde og ledede indtil 1908 — under de fattigste Kaar og de største Vanskeligheder, som kun en Karakter som N. H. ikke bukkede under for. Overgangen er et Udtryk for N. H.s ærlige Natur, en Ærlighed, for hvilken man maa tage Hatten af; det var et Skridt ind i et offerfuldt Liv, hvor der ikke ventede ham gode Stillinger eller store Pengegaver, men en uanselig Lærergerning ved en ny fattig Kirkeskole. Mon N. H. ikke har tænkt som sin gode Ven, den store norske Konvertit Krogh-Tonning, ved hvis Værker N. H. fandt Vejen ind i den kath. Kirke, der engang udtalte: Vor Herre ved, at jeg for Sandhedens Skyld har forladt en god og sikker Stilling; han er almægtig, han har vel Midler nok til at sørge for mig? Saaledes har N. H. i sin dybe Tro til sin Frelser vel ogsaa tænkt, og Tilliden beskæmmede ham ikke. Store har Ofrene og forskellige Vanskeligheder været, især i den første Tid. En stor Børneflokk og smaa Indtægter tvang ham til at slide Dag og Nat i Skolen, ved Privatundervisning og i Købmandsskolen; først skulde Børnene have deres Mad — og til sidst tog han, hvad der var tilovers. Forestillinger fra min Side hjalp ikke.

Hans ædle Hustru og Børnenes gode Moder, der for nogle faa Uger siden er gaaet over i Evigheden, fulgte ham jo ikke ind i Kirken. Hvad da med Børnenes Opdragelse? Ad hvilken Vej skulde de da gaa? N. H. tog denne vigtige Sag med Ro, Klogskab og i Tillid til sin Frelser. Pigerne besøgte den franske Skole, Drengene St. Knuds Skole. En Dag kom Knud og Poul hjem og fortalte Moderen, at de havde været til Skrifte! Til Skrifte!! Hvad var det, I har skrifte? At vi har været uartige, u lydige og har bedrøvet dig, Mor! — Naa, da er Skriftemaalet noget godt — sagde Moderen. Tiden gik sin Gang, og alle Børnene blev Katholiker, og er det endnu, og de har hverken beredt Kirken eller Forældrene nogen Skam. Det var Deres Værk, gamle Ven, og til Lykke med dette Resultat!

Den bedste Ven, N. H. fandt som Katholik, var gamle Biskop Johs. von Euch. Det er vanskeligt at sige, hvem af dem der havde den største Agtelse for den anden; maaske agtede de begge hinanden lige højt. Kan De huske, kære Ven, de mange Søndag-Eftermiddage, De tilbragte i de hyggelige Værelser i Bredgade 64 hos Deres bedste Ven,

som De endnu stadig husker med Glæde og med Vemod taler om?

I Aaret 1908 forlod N. H. Sundby og flyttede til Charlottenlund, hvor han blev Adjunkt ved St. Andreas Kollegiet. Der var han i nærmeste Nærhed med sine to Venner: Pastor L. Günther og cand. mag. H. Kejser, som N. H. skattede meget højt. Dér gennemlevede han nogle af sine lykkeligste Aar: men saa blev Kollegiet nedlagt i Aaret 1920, og derfra stammer en dyb Skuffelse, som N. H. aldrig rigtigt kunde overvinde; han maatte tiltræde den lange Rejse til det fjerne Thisted, da der ikke syntes at være Plads i noget andet Herberge.

N. H. har foruden sin 10-aarige Redaktørvirksomhed ogsaa paa anden Maade befattet sig med litterære Arbejder: Fra Henrik VIII's Dage, Vore Helgener, Kard. Newmans Søndagsbog stammer fra hans Pen. Men lige saa stort er hans Arbejde med den ypperlige Oversættelse af Bibelhistorien, med Udgivelsen af vor Messebog, hvis første Udgave stammer fra Kejser, Johannes Jørgensen og Niels Hansen, medens den anden Udgave alene er hans Værk, som mange skylder ham megen Tak for.

N. H.s Liv er fuldt af Ofre, Kampe og Arbejder for sin Familie og for vor Kirkes Vækst; han er et Eksempel for mange iblandt os. Vi skylder ham Tak for mangt og meget — og derfor vore bedste Ønsker for Dagen og for Fremtiden. Maatte vor Herre give ham et langt og lyst Otium i hans Børns Kreds. Det er vore Ønsker!

Tak og til Lykke!

Josef Resch.

Fra det hjemsøgte Spanien.

Heltemodige Martyrer.

»Osservatore Romano« af 29. August offentliggør en Beretning om Mordet paa 40 Medlemmer af Claretianerordenen, som havde en Filial i Barbastro. Øjenvidner til det skete er to Alumner i Ordenen, to unge Mennesker, som blev fængslede sammen med de senere myrdede, men som undgik Døden, fordi de var Argentinere. Da Kommuniststormen begyndte, samlede der sig ogsaa foran Claretianerklosteret en rasende Folkehob, som krævede Død over Beboerne. Lokalkomiteen modstod dog først Truslerne og nøjedes med at indespærre Ordensfolkene og Biskoppen af Barbastro i et Scolopianerkloster. Den 2. August blev Claretianernes Superior, to andre Præster og en Scolopianerpræst bortført og skudt. Den 9. August blev Biskoppen

og flere Ordensalumner myrdede. Den 13. August blev yderligere 20 Alumner dræbt i en Kugleregn fra Kommunisternes Side. Der var endnu 20 tilbage, deriblandt en ung nyviet Præst. De blev myrdede den 14. August. Om disse sidstnævntes sidste Dage fortæller de to argentinske Alumner, som undgik Blodbadet: »I Fængslet bad man, vi skriftede alle, idet vi forberedte os til Døden og læste Martyrernes Biografier. Vi var alle glade i længselsfuld Forventning om at dø for Christus. Fra Fængslet naaede de fangne til Henrettelsesstedet. Paa Gaden sang og jublede de: »Leve Christus, Kongen«. Der var en saadan Glæde blandt disse Martyrer, da de blev ført til Døden — vi beretter her navnlig om den sidste Gruppe paa 20 — at en ung Knøs, som kom gaaende, gav Tegn til, at man skulde lade Bilen med Fangerne holde, og bad, om han maatte være med i deres Selskab. — Da de unge Ordensfolk blev ført til Henrettelsen, raabte nogle af Bødlerne, idet de rev dem i Ordensdragten: »For denne her, for denne her dræber vi Jer.« Hvorpaa vore svarede: »For denne her, for denne her dør vi gerne.«

Hvor staar Gil Robles?

Oven paa nogle af de ret usandsynlige Rygter om, at Gil Robles skulde have erklæret sig neutral i den øjeblikkelige spanske Kamp, kommer der nu andre lidt mere troværdige Efterretninger, om at Gil Robles fra Portugal er ankommen til Burgos. Paa Vejen dertil havde han en Samtale med General Mola i Valladolid. Paa et Spørgsmaal, om han fuldtud sluttede sig til Francos og Molas nationale Rejsning, svarede han: »Jeg staar paa Spaniens Side, og Spanien er her.«

Biskoppers og Præsters Skæbne.

Ifølge autentiske Meddelelser har hidtil fem Biskopper fundet Døden under de spanske Rædsler: Biskopperne af Jaen, Lerido, Segorbia, Siguenza og Barbastro. Sidstnævnte blev paa Vejen hjem til sin Bolig overfaldet af en Skare Kommuniste og skudt ned, medens Biskoppen af Siguenza blev brændt levende. Hvad Skæbne der har ramt Biskoppen af Barcelona, ved man endnu intet om. Overhyrden for Madrid befandt sig ved Revolutionens Udbrud ikke i Hovedstaden, men opholdt sig paa Ferie i den nordlige Del af Landet og blev saaledes frelst. En lignende lykkelig Omstændighed reddede Kardinalen af Toledo, der var rejst til en anden By for at foretage en Bispevielse.

Generalforst. for de barfodede Karmeliteres Orden har fra en udenlandsk Magt faaet officiel Meddelelse om, at Ordensens Hus i Barcelona er fuldstændig tilintetgjort, og at

Prioren samt 14 Patres er blevet myrdede af Kommunisterne. Samtidig er 6 Verdenspræster, der boede i Klosteret, blevet skudt.

En Dominikanerpater, som for nogle Dage siden ankom til Rom, fortæller, at af Beboerne i Dominikanerklosteret i Barcelona er 5 Patres blevet myrdede af Folkefrontens Tilhængere, deriblandt ogsaa to Professorer fra Collegium Angelicum i Rom, P. Candido Fernandez og P. Joseph Garcia Diaz, som nogle Dage før Borgerkrigen brød ud, var rejst til Barcelona paa Rekreation.

Flygtninge fra Omegnen af Barcelona beretter, at kommunistiske Horder paa deres Brand- og Plyndringstog ogsaa medførte Børn, som de voksne ophidsede til at tage Del i Vanhelligelserne i Kirkerne og Klostrene.

En Franskmand, som var med i Ledelsen af et stort Værk i Madrid, gav i »Le Temps« en Skildring af Situationen i den spanske Hovedstad, som med sine Rædsler minder om Dantes »Helvede«. I Morgendæmringen drager Mordbander igennem Gaderne og henter deres Ofre ud af Husene. En Morgen saa Franskmanden 17 Præster ligge myrdede ved Siden af hinanden paa Fortovet; det var »Jagtudbyttet« blot en eneste Nat! Og Franskmanden fortsætter med at sige, at dette antireligiøse Had maa føres tilbage til Pressen, der fra Borgerkrigens første Dage kom i Bolchevikernes Hænder og uafsladelig udsendte falske Meldinger for at hidse Folket op imod Præster og Ordensfolk.

Man bød indtil 100 Pesetas for en Præsts Hoved, og hvis det drejede sig om Præster, som havde udmærket sig ved særlig Iver især i deres Arbejde blandt Arbejderne, steg Summen indtil 3000 Pesetas pr. Hoved. Landsby-Sjælesørgerne, som var flygtet op i Bjergene og Skovene, jagede man »som Harer«, som man plejede at sige. Ordensfolk, som havde viet deres Liv til at pleje Barcelonas Aandssvage og Sindssyge, særlig fra de fattige Familier, Mennesker, som i deres Hospitaler havde viet sig til Menneskehedens Elendighed, Mennesker, som havde aabnet Skoler og Bispisninger for de fattige, blev alle fordømt som »blodsugende Parasiter« og sat paa de dødsdømtes Liste.

Og det skete, at man, før man dræbte disse Renhedens Engle, mishandlede dem ganske ubeskriveligt. Der er her sket Ting, som vi foretrækker at tie med, da de er en Skam for Menneskeheden.

Men der blev ikke alene gjort Jagt paa Præster og Ordensfolk. Talrige velhavende og fattige Borgere, som ikke sympatiserede med de anarkistiske og kommunistiske Ideer, blev slaet ned som Hunde. Sommetider var det tilstrækkeligt at give en Præst, en Nonne eller en anden

stakkels dødsdømt Husly for selv at blive udleveret til Dødsstraffen.

De mystiske Millioner i Klostrene.

Politikens Korrespondent, *Andreas Vinding*, har foruden nogle ret værdifulde Skildringer ogsaa sendt Beretningen: »Hvordan Livet leves i Revolutionens Madrid« (26. Aug.). Efter en lille Solstraalefortælling om en kommunistisk Forfatterinde, der havde faaet det Hverv at »fordele« en spansk Rigmands private Garderobe, d. v. s. 2000 Silkeskjorter fra Paris, flere Tusind Par Strømper, 1000 Pyjamas etc., og som end ikke beholdt et eneste Stykke til sig selv, skønt hun baade trængte dertil og saa forførdelig gerne vilde tage en Silkeskjorte — oh den skønne Franciskussjæl midt i de røde Massakrer! — fortælles der i fuld Alvor om Kæmpeformuer, man har fundet i Klostre, Kirker og hos de gejstlige, i alt 400 Millioner Pesetas, i danske Kroner ca. 240 Millioner! Alene hos Vincentinerinderne skulde man have fundet 100 Millioner (60 Mill. Kr.) i Penge og lige saa mange Millioner i Kostbarheder. Enhver, der kender lidt til Ordensvirksomhed, kan sige sig selv, at disse Tal ikke er andet end Fantasier, beregnet paa at ophidse Masserne og undskyldte deres Bestialiteter. Der er Tendens i Avisernes Referater, og sandelig ikke til Fordel for Kristendommen! Men somme Tider er Paastandene saa latterlige, at de afslører sig selv!

Røde Rædselsgerninger.

Radio Burgos har givet en Liste over de Rædselsgerninger, som de Røde har udført i de sidste Uger. Der meddeltes bl. a.: »Sognepræsten af Cebrosos (Avila) blev syet ind i en Sæk og hængt op paa en Bjælke. Senere blev han flere Gange dykket ned i en Balje med kogende Vand, til han bukkede under for det grusomme Martyrium. — Biskoppen af Siguenza blev af den røde Pøbel slåbt gennem Byens Gader; haardt saaret af mange Knivstik blev han til sidst brændt levende. — Sognepræsten af Roblegardo blev dræbt ved Knivstik. Hans Vikar blev tvunget til at overvære Mordet og blev helt vanvittig af Angst og Rædsel. — I flere Landsbyer i Andalusien blev Børn af højresindede Forældre myrdet og deres Lig hængt op paa offentlige Bygninger. Mange andre Børn blev grusomt lem-læstede.

De Rødes Meningsfæller i Europa.

I en opsigtvækkende Leder hudfletter »Osservatore Romano« de Rødes vesteuropæiske Meningsfæller, fordi de endnu ikke har taget til Orde over for Folkefrontsregeringen i Madrid og fordømt deres spanske Meningsfællers af-

skyelige Menneskeslagterier og vanvittige Brutalitet. Madrid-regeringens Ansvar for disse Udskejelser er i Dag enstemmigt fastslaaet. De spanske Rædselsgerninger viser i Dag med sjælden Indtrængenhed, hvorhen hin atheistiske og anarkistiske Lære fører, som paastaar, at alt gammelt først maa nedbrydes, før en ny Samfundsorden kan bygges op. De spanske Begivenheder har revet den sidste Maske bort fra Ansigtet af den kristne Civilisations Fjender. Offentligt praler de spanske Anarkister af at have løst det religiøse Spørgsmaal ved at ødelægge samtlige Kirker. (Den sovjet-russiske Funktionær Nin, der opholder sig i Spanien, har udtalt: »Vi har mange Problemer at løse i Spanien, og de republikanske borgerlige har ikke beskæftiget sig med disse Løsninger. Vi har løst Problemet med Kirken, idet vi ikke har ladet en eneste Kirke blive tilbage.«) I Barcelona talte man endogsaa om at sprænge alle Fabrikker i Luften. Men lige saa lidt som den økonomiske Krise vil blive løst hermed, lige saa lidt har den Verdensanskuelsernes Krise vundet ved Kirkernes Ødelæggelse. Tilintetgørelse er endnu ikke Opbygning.

Ved — z

De tyske Biskoppers sidste Hyrdebrev.

Store, opsigtvækkende Overskrifter fortalte i sidste Uge Dagbladene Læsere, at man i det 3. Rige stod over for et kirkepolitisk Kursskifte af større Udstrækning. Man læste om Biskoppernes »opsigtvækkende Hyrdebrev«, om »Forsoning mellem Katholiker og Nazister«, om »Den katholske Kirke ved Hitlers Side i Kampen mod Kommunismen«, om den katholske Kirkes Gang til »Canossa« og andre mere eller mindre fantasifulde Titrer med Udraabstegn. Kampen mod Katholikerne i Tyskland skulde være afblæst, den infame Justitskomedie med Sædelighedsprocesserne skulde være standset, fængslede Præster være løsladt etc.

Alle disse Efterretninger er forhastede og savner saa godt som ethvert Grundlag. Naar den tøjlesløse Propaganda mod de katholske Ordener og Kirken var mindre stærk i de sidste Uger, skyldtes det efter alt at dømme de olympiske Lege. De vældige Pengebøder, som er ved at ruinere hele Ordensprovinser, er endnu ikke eftergivet. Koncentrationslejrene og Fængslerne har ikke sluppet deres Ofre. Det eneste, som er sket, er, at de tyske Biskoppers Hyrdebrev efter den sidste Konference i Fulda frit kunde oplæses fra Prædikestolene,*) at endog Kirkebladene kunde bringe det, og at selv Görings Organ »Essener Nationalzeitung«

*) Imidlertid har det vist sig, at Hyrdebrevet ogsaa er blevet beslægtet, fordi det tog sig af de forfulgte Ordensfolk.

eller »Hamburger Fremdenblatt« bragte Dele af det med saare anerkendende Omtale. Sikkert et lille Fremskridt, men foreløbigt ikke mere end en saare sart Spire til et bedre Forhold. Biskoppernes Hyrdebrev betyder frem for alt ingen Frontforandring fra Kirkens Side; det paahviler jo Angriberne at standse deres fjendtlige Handlinger. Hyrdebrevets skarpe Afvisning af Kommunismen og Bolschevismen er for Katholiker og katholske Prælater saa selvfølgelig, at man kan finde lignende biskoppelige og pavelige Udtalelser i Snesevis, især i den senere Tid. At Kirken vil støtte enhver i Kampen mod den røde Gudløshed er kun naturligt. Desuden henvises der til den kommunistiske Fare kun for med desto større Kraft at forlange Religionsfreden genoprettet i selve Tyskland. Hyrdebrevet begynder netop med en Henvisning til den store kirkelige Nød i det 3. Rige:

»Foran denne ærværdige Grav (St. Bonifatius's i Fulda) frembar vi hele vor Tids bitre Trosnød, alle de knugende og stadig voksende Bekymringer, vi nærer for vore unges Opdragelse og deres verdensanskuelige og moralske Dannelse, hele den smertelige Sorg over de svære Tab, som vi atter har lidt i de forløbne Maaneder paa de forskellige Omraader inden for det rent kirkelige og ydre katholske Liv. Men foran denne hellige Grav frembar vi ogsaa den urokkelige Beslutning med ukueligt og offerglad Mod, som det sømmer sig for os Biskopper som Apostlenes Eftersølgere, i hele det tyske Folks Interesse at værne og beskytte de os gennem den naturlige og positive Lov sikrede Rettigheder og Friheder.« Energisk henviser Biskopperne til den nazistiske Anskuelses Svaghed i Kampen mod Kommunismen: *»Her hjælper ikke Verdensanskuelser, som udelukkende resulterer i Blod og Tidens Karakter, men kun Overbevisninger, som holder Stand over for alt Slags Vejr, fordi de hviler i Gud, den Hellige og Evige, og binder for al Evighed.«*

Hvor lidt Hyrdebrevet smager af »Canossa« ses bedst af dets 2. Del, hvor Biskopperne aabent og uden Omsvøb peger paa alle de Uretfærdigheder, som med Regeringens Billigelse eller paa dens Tilskyndelse trænger det kirkelige Liv tilbage. *»Vi tyske Biskopper begriber ikke, at man ogsaa i vort Fædreland og vort Folk stadig mere og mere indsnævrer Kristendommens og Kirkens Virkekreds og til sidst begrænser den til selve Kirkerummet.*

Vi kan ikke begribe, at man endnu stadig lægger vore katholske Foreninger Hindringer i Vejen for deres velsignelsesrige Virksomhed eller overhovedet umuliggør deres videre Bestaaen.

Vi kan ikke begribe, at man stadig forbyder Medlemmer af de kirkelige Foreninger, helt ned til Ungpigekongregationerne, Dobbeltmedlemskabet, og oven i Købet hist og her

truer med at berøve gode Familiefædre og deres Paarørende det daglige Brød, saafremt de ikke løser sig fra deres hidtidige Forbindelse med de katholske Foreninger.

Vi kan ikke begribe, at man stadig forkorter Godgørenhedens barmhjertige, velsignende Arm og fortrænger de katholske Søstre fra Sygesengene og Børnehaverne.

Vi kan ikke begribe, at den katholske Presse begrænses til det rent kirkelige og religiøse igennem Forordninger, som hos Folket maa vække den Formodning, at Hensigten er overhovedet at bringe den katholske Presse til Undergang.»

Til sidst besværges Biskopperne de ansvarlige Ledere: »I Betragtning af de rystende Tildragelser i Spanien beder og besværges vi alle dem, som holder vort Folks Skæbne i deres Hænder, og deres Samvittighed ikke at overhøre vore Hyrdeord, som kommer fra de oprigtigste tyske Hjerter, men ved hurtigst mulig Genoprettelse af den ved Konkordatet garanterede religiøse Fred at grundfæste den tyske Enighed og magtfulde Sluttedhed og gennem de kristne Kraftkilder styrke vort Folk til dets store Fremtidsopgaver.«

Man maa haabe, at denne Appel maa blive hørt!

En Tilskuers.

Paa en Bjergtur i Alaska.

(Sluttet.)

George, Nick og Ben valgte Pladserne, hvorfra de kunde filme hele Klatringen ved Hjælp af Telephoto-Linser. Medens de trak de tunge Kameraer i Stilling, satte Ken, Ed og jeg Klatrejernene fast paa vore Støvler og gik op ad de stejle Sneskraaninger. Da vi kom til Isklippen, rebede vi os sammen, og jeg gik forrest, da jeg havde mest Erfaring i Bjergbestigning. Tre Mand udgør en ideel Kombination, naar det drejer sig om at klatre op ad et Isbjerg, hvor der maa hugges Fodtrin i Isen, og Sammenlænkning med Reb er nødvendig. Henved 15 Fod Reb adskiller Klatrerne fra hinanden. Den første Mand vælger Vejen, hugger Trinene og gør Sikkerhedsprøverne. Medens den sidste Mand holder sig selv i Reserve, skal den mellemste Mand følge i den førstes Fodspor og forholde sig saaledes, at han altid i Tilfælde af et Fald kan være Ankermanden.

De, som læser om Fald under Bjergbestigning, maa se paa disse Fald paa den rigtige Maade — og dette er sandt, ogsaa hvad angaar at gaa rebet sammen. Ved Bestigning af Fjeldklipper reber vi sjældent sammen, for hvis en Mand falder, vil han sandsynligvis trække alle de andre med i Tilintetgørelsen. Men naar vi baner os Vej op ad et Isbjerg, reber vi, fordi den midterste Mand i Gruppen

altid staar paa et solidt gravet Istrin og saaledes er forberedt paa at svinge Lederen, hvis han skulde falde. Man maa forstaa, at et Fald under en Bestigning af et Isfjeld lige saa godt kan ventes som en Rutschetur paa en Baseball-Bane. Manden, der staar øverst paa et Isbjerg, kan ventes at falde, hvad Øjeblik det skal være; ellers vilde Forsigtighedsreglerne med at rebe være unødvendige.

Der laa Masser af løs Sne paa Isoverfladen, hvor vi klatrede, og den, der var vor bedste Ven, naar der skulde fotograferes — den stærke Sol — blev vor værste Fjende under Opstigningen. Dens varme Straaler opløste Overfladen som en Honningkage og gjorde den saa svag, at hele Laviner kunde gaa løs ved den mindste Berøring. Jeg var næsten naaet op til Overhænget, som markerede Klippe-toppen, og havde plantet min Isstok, da et af de løse Stykker slap, lige hvor jeg stod. Jeg havde gratuleret mig selv til, at jeg havde klaret Isfjeldet uden et Uheld, da Grunden forsvandt under mig saa pludseligt, at jeg daarlig nok fik Tid til at raabe Varsko til Ed. Men den stoute Fyr var vaagen, og han masede sine 235 Pund Muskelkraft op ad Fjeldvæggen, da jeg rullede forbi. Den eneste Maade at falde paa er at falde smidigt og lade Sikkerhedsmanden arbejde sig i Sving, saa Kraften tages af Faldet. Det lyder let og ser svært ud, men i Virkeligheden er det en meget uskadelig Manøvre, naar den udføres rigtigt. Det eneste Chock er, at man snapper efter Vejr; en 200 Punds Mand, der falder 20 Fod, mister for det meste Vejret. (Det engelske Pund=453 g.) Men der er Masser af Luft omkring, saa man faar hurtigt sit eget Vejr igen.

»Hele Overhænget var løst«, undskyldte jeg mig, da Ed trak mig op til Isstadet, hvor han stod forankret.

»Men hvad vil De nu gøre?« spurgte Ken, som stod plantet nogle faa Fod under os. »Resten af Overhænget er fuldstændig paa samme Maade, hvor De saa end prøver.«

»Jeg tror, jeg vil prøve Iskanten denne Gang«, svarede jeg, idet jeg pegede paa en lang Iskant, som laa lige under Overhænget. Kravlede man langs denne, kunde man arbejde sig op til Toppen. Første Gang havde jeg undgaet den, fordi jeg mistænkte den for at være usikker, men nu maatte den prøves.

Nogle faa Huller blev hurtigt huggede i Isfjeldets Overflade, og fra dem snoede jeg mig ud paa Iskanten. Jeg konstaterede saa, at det slet ikke var nogen Iskant, men en Bunke sammenføjet Sne, som var frosset fast paa selve Klippen. Jeg rejste mig forsigtigt og plantede mig fast imod den solide Is. Og det var ikke et Sekund for tidligt. Den løse Sne, der næsten var blevet haard som Is, revnede og

rev sig løs. Ken var lige neden under. Den faldende Klump rev ham bort fra Klippen, og ned faldt han med hele Rebets Længde. Men Ed var paa sin Post og holdt, saa Ken snart blev trukket op igen uskadt.

Da jeg følte, hvor usikker Sneen var, holdt jeg mig tæt ind til Isvæggen under Resten af Klatreturen og fandt snart et Sted, hvor jeg kunde hæve mig op over Toppen til en god plan Strækning paa Gletscheren. Jeg plantede mine Klatrejern fast i Isen og holdt krampagtigt fast, imedens Ed arbejdede sig op langs med Rebet, og Ken snart fulgte efter. Fra det Sted, hvor vi nu befandt os, til Toppen af Rundkredsen var det en velpakket Snemark, saa det var kun et Spørgsmaal om udholdende haard Klatring uden nogen særlig Fare.

»Naa, saa naaede vi op«, udbrød jeg, da vi alle tre var kommet op paa den knivformede Kant, som dannede Toppen af den store Muslingskal.

Da vi kikkede ud over Kanten, saa vi næsten 2000 Fod lige ned til en dyb, bred Kløft, som syntes at stamme fra en udbrændt Vulkan. Dalen, hvor vi kamperede, var skjult for vore Blikke, men fra det udmærkede Sted, som vi havde naaet her paa Toppen af Rundkredsen, saa vi en Samling af Bjergtaarne hæve sig, hvis Lige jeg aldrig har set andetsteds. Det mindede om den store Kölner Domkirke. Smaa Taarne hang paa Siden af større, som saa igen smeltede sammen til en eneste majestætisk Gruppe med en eneste skarp Tinde over dem alle. Denne pegede op imod Himlen i en gothisk Climax af vulkanske Klipper, som et hvilket som helst andet Sted i Verden vilde være et enestaaende Under — endskønt det i det næsten ukendte Alaska — Vidundernes Land — simpelthen kun var et Under mere. Vi var uden Tvivl de første, som saa det, og vi frydede os saa inderligt, som kun Opdagere kender det, naar deres haarde Arbejde bliver kronet med en saadan Belønning. Jeg kunde ikke lade være med at gentage en Sætning, som en kær, gammel Præst kom med for mange Aar siden, da vi sammen besteg Tyrols Alper. Vi to stod netop i en lige saa inspirerende Skønhed som denne, da den hvidhaarede Veteran, som havde udført mangan dumdristig Daad i sine Dage, dramatisk pegede paa de knudrede Bjerglinder: »Moder Jords stenede Hænder«, sagde han ligefremt, »foldede i Bøn til Gud, deres Skaber«.

Efter i nogen Tid at have nydt det straalende Syn, der omgav os, udpegede jeg for Ken og Ed alt, hvad der var værd at lægge Mærke til ud fra et geologisk Standpunkt. Vi var mere end tilfreds med den Hurtighed og Lethed, hvormed vi havde naaet vort første Maal. Det varslede godt for Resten af Sommeren, siden vi nu var

kommet forud for vor Plan, og Vejret stadig var godt. Nedturen var en Gliden og Rutschen hele Vejen til Isklippen, som vi nu behandlede mere varsomt. Men vi havde samme Held med at komme ned, som med at komme op.

B. Hubbard.

Edelweiss.

(Fortsat.)

Ved at samle alle sine svindende Kræfter holdt Elfrida sig oppe endnu et Par Uger efter at være vendt tilbage til sit gamle Liv.

En kold Oktobermorgen følte hun sig mere elendig end nogensinde, men hun vilde, hun maatte holde ud. Allerede om Lørdagen havde Faderen soldet hele Ugelønnen op. Hvoraf skulde de leve, naar hun ikke tjente noget??

Med den yderste Selvovervindelse holdt hun sin Opmærksomhed henvendt paa Arbejdet, hun sad med i Hænderne. Det var en fin Natkjole af Battist, maaske til en vordende Brud.

Stadig arbejdede de flittige Fingre, da Elfridas febevilde Aand ikke længere vilde bøje sig ind under den bydende Vilje, men gik sine egne Veje — sælsomme Veje — højt oppe paa Bjergene — over grønne Sætre gennem stille kølige Skove — forbi højstammede Graner og Dværgfyrrertræer i Edelweissens vidtstrakte, solbeskinnede Rige — der oppe lyste og vinkede de kære Stjerner. Hun maatte op til dem. Saa forsvandt Grunden under hende. Hun faldt. Endnu klamrede hun sig til noget fast, rundt, glatpoleret. I Faldet og i det Mørke, der pludselig omgav hende, forekom det hende, at det var hendes Bjergstok — saa gled hun ud i det bundløse.

I den graa, skybløde Nat, der omgav hende, hørte hun Stemmer — eller var det Bjergbækkens Brusen? — Saa blev det helt stille og helt mørkt, en lang, lang Nat.

Da Elfrida vaagnede op, laa hun i hvide Puder i en hvid Sal med mange Senge. —

Hospitalet — dette ene Ord opfattede det eneste lyse Øjeblik — saa blev det igen mørkt som i Graven.

Da hun igen kom til sig selv, laa hun alene i et lille hvidt Værelse. Solstraalerne dannede gyldne Ringe paa det spejlblanke Gulv. Ligesom langt borte fra lød Storbyens hendøende Larm.

Elfrida vaagnede.

Med Besvær forsøgte hun at famle sig til Rette. Det gik ikke. Træt lukkede hun Øjnene. Ganske sagte aabnedes Døren. En Søster med hvidt Forklæde kom lydløst ind — greb hendes Haand — satte sig ved hendes Seng. —

Søsteren vilde hjælpe hende med at tænke, vilde sige hende, hvorledes hun var kommet herhen, hvad der skulde ske med hende — og Søsteren sagde hende det nænsomt og skaansomt. Elfrida stod overfor en stor Operation. Det gjaldt Liv og Død. Hun maatte være forberedt paa alt.

Da gled et straalende Skær hen over den dødssyges blege smalle lille Ansigt. En lysende Glæde bragte Liv i de livløse Øjne.

Saaledes straalere Barneøjne foran Døren ind til Juletræet.

Da man kom med den lille Vogn, som kan faa selv tapre Hjerter til at skælve, rettede Elfrida sig op i impulsiv Glæde. Denne lille hvide Vogn, som blev passet af hvidklædte Portører og hvidklædte Søstre, og som rullede saa lydløst hen over Gangenes matblanke Linoleum, den førte hende, det haabede hun da saa inderligt inderst inde, til den sidste Station i hendes glædesløse Liv, hendes livslange Lidelser.

Men Lægerne forbavsedes, da de saa et saa ungt Menneskebarn give sig hen til Operationsbordets Marmor med en saadan Ro og Munterhed.

Medens Kirurgens skarpe Kniv trængte dybt ind i det tilsyneladende livløse Legeme skete noget mærkværdigt.

Elfridas Sjæl trak Bjergskoene paa og vandrede, vandrede ind i hendes Længslers Land.

Da hun stod midt deri blev hun forbavset og jublede:

»Aa, hvor er det dejligt!«

Himmelstræbende Dolomithjerger voksede for hendes Blik lige ind i Bozens blaa Himmel. Højt oppe lokkede storstjernede Edelweiss. Der maatte hun op. Hvem var det, der holdt fast paa hende? Hvem var det, der med jernhaarde Greb omsluttede hendes Led?

»Lad mig nu faa Lov til at komme op til Edelweissen? Ser I dem da ikke, de kære smaa Stjerner?« bad den bedøvede indsmigrende, jublende. —

Lægerne og de vordende Læger, de unge Medicinere, som stod omkring den berømte Kirurgs Operationsbord, lyttede og undrede sig — mest, og mest grebet, den yngste af dem alle, Kurt Enders.

For knapt et Aar siden var han efter store indre Kampe og endnu stadig vaklende sprunget fra Theologien over til Medicinen. For første Gang stod han i en Operationsal. Han havde indstillet sig paa det forfærdelige, han denne Morgen skulde blive Vidne til, det første store Indgreb i et menneskeligt Legeme, den fortvivlede Kamp mellem Liv og Død. Og nu skulde han opleve, hvorledes der ud af det forfærdelige, af Blod og gabende Vunder, blomstrede et herligt Under: Edelweiss-Blomsten, som ogsaa han elskede

og ofte i dumdrigt Vovemod havde hentet ned fra de stejle himmelstræbende Fjeldsider i de øvre-bayerske Alper. En Buket af de skønneste Sjerner havde han staaende paa sin Studenterhybel paa Liebfrauentom. Den vilde han bringe den unge Syge. Og han vilde gaa til hende — saa snart det lod sig gøre.

M. V. Rubatscher.

(Fortsættes.)

Niels Steensen, en stor Lærd og Kristen.

Studenten paa Volden, Forskeren i Amsterdam.

Niels Steensens Barndom og Skoletid var præget af Sygdom og Alvor, og heller ikke hans Studentertid skulde blive lys. Da han havde studeret Anatomi et Par Aar ved Universitetet i København, blev han konfronteret med det alvorligste Angreb, der nogen Sinde er rettet mod Danmark som selvstændig Stat: Karl Gustavs Belejring af København. Vi ved, at Steensen aktivt deltog i Kampen, idet han var indrulleret i Studenternes Korps til Byens Forsvar. Hans Stedfader var Borgerkaptajn og deltog ogsaa med Hæder i Kampen mod Fjenden, og efter al Sandsynlighed har Niels Steensen — hvad enten nu Krigerens Haandværk har tiltalt ham eller ej — gjort sin Pligt paa de københavnske Volde. Dog nævner Niels Steensen ikke selv sin Deltagelse i Forsvaret: det laa ikke til ham at omtale sig som Helt. Maaske har hans skrøbelige Helbred hindret ham i fuld aktiv Fronttjeneste. Vi har ikke sikre Efterretninger derom.

Efter Belejringens Ophør rejste han til Amsterdam for at fortsætte sine naturvidenskabelige Studier. Nu om Stunder synes vi maaske, det var et mærkeligt Sted at studere. For os staaer Amsterdam mest som en Handelsby. Men Sagen var, at Danmark og Holland dengang stod hinanden meget nær, og at de to Landes Folkekarakter var og stadig er nær beslægtet; tilmed var Amsterdam en Storstad i Sammenligning med Byen ved Øresund; Kunst (Rembrandt), Filosofi (Kartesius og Spinoza) og Digtning (Vondel) havde hjemme der. Mange unge Danskere søgte da ogsaa til Byen »ved Amstel og Y« for at studere. Her var det, Steensen gjorde sin første betydningsfulde anatomiske Opdagelse: Kanalen, der fører fra Splytkirtelen ved Øret til Mundhulen. Han omtalte glædestraalende Fundet for sin Lærer, Blasius. Desværre opførte denne sig som en Tølper: Først forsøgte han at indbilde sin Elev, at han ved Kluntethed under Dissektionen havde lavet Kanalen, og senere prøvede han paa enhver Maade at tilrane sig Æren for Fundet.

Vi behøver ikke at være store Psykologer for at forstaa, hvorledes denne lurvede Optræden fra en anset Professors Side har indvirket paa den kun 22-aarige Students Sind, og vi forstaa, at Steensen forlod Byen i Sorg og Harme. Dog har han stadig Uretten med ædelt Sind. Siden blev det fuldstændig dokumenteret, at Steensen og ikke Blasius havde opdaget Kanalen, der den Dag i Dag betegnes som ductus Stenonianus, Steensens Gang.

Saaledes stod den unge Danskers Skæbne stadig i urolige Stjerners Tegn. Ja, uroligt var hans Levnedsløb, uroligt og fuldt af Omskiftelser. Og dog er vi endnu kun i hans Livs Legendes første Bog. Niels Steensen skulde opleve Livets Herlighed ved Fyrstehoffet i Florens, og han skulde smerteligt føle sit Fædrelands Forfølgelse i Form af perfide Angreb fra lutherske Theologer. Først i sit Livs 11te Time, da han som den falligste blandt de fattige endog havde bortskænket Tegnet paa sin biskoppelige Værdighed, Krumstaven og Bisperingen, for at afhjælpe Nøden i sit nordtyske Bispedømme, først da fandt hans urolige Hjerter helt Fred. »Guds helligste Navn være velsignet i Livet og i Døden«, saaledes skrev han Dagen før sin Død, pint af de voldsomste legemlige Smerter og udtæret og kraftesløs af Sygdom og Savn. Chr. L.

Nye Bøger.

Theologiske Skrifter.

Det alsidige og yderst produktive Forlag *Marietti, Torino*, har tilsendt os nogle latinske Bøger, som vi kun kan karakterisere ved deres Titler og Forfattere. Kapucineren Pater *Thomas Vill. Gerster v. Zeil* har i Aar udsendt, med særligt Henblik paa St. Bonaventuras Lære, en theologisk praktisk Afhandling om de syges Salvelse (*Sacramentum Extremæ Unctionis*, 79 S., 4 Lire) og en dogmatisk Traktat om Helvedet (*Infernus*, 176 S., 7 L.), en fyldig og klar Oversigt over Kirkens Lære om den evige Fordømmelse og Indvendingerne derimod. — Til Brug ved Præstens Maanedssrekollektion har *C. Sprengers* udgivet *Conferentiae pro recollectione menstrua* (1936, 468 S., L. 8), en gedigen Vejledning til præstelige Dyder. — Med sit Cereemoniale »*De sacris functionibus Episcopo celebrante — assistente — absente*« (1936, 260 S.; L. 12) begynder *A. Morelli* Udgivelsen af et Værk om de biskoppelige Riter, hvis foreliggende første Dæl om de mere almindelige Regler og Begreber straks røber den overlegne Fagmand, der forelægger en omfattende og grundig Viden, som helst henviser til Kilderne, alt i den kortest mulige Form. Alene

dette indledende Bind giver en Fylde af Oplysninger om den liturgiske Ret. Prælaternes Privilegier og Pligter paa de hellige Steder, Kirkens Bestemmelser om Musik, hellige Kar m. m. — Karmelitpateren *Chrysogonus af det allerhelligste Sakramente* byder i en forholdsvis lille Haandbog »*Asceticae et Mysticae Summa*« (1936, 470 S., L. 10) Askens og Mystikens Grundtræk, især følgende St. Johannes af Korset og den hellige Theresia. Baade de theoretiske Afsnit og den historiske Oversigt over de forskellige Skoler og Retninger indfører udmærket i det aandelige Livs hellige Videnskab. —z.

Nervehelse ved Aandens Kraft.

Alfred Laub, Sognepræst i Luzern, som selv i flere Aar har været stærkt nervøs, har taget Nerveidelserne til sit Specialstudium. Hans Bog »*Seelenabgründe, Fehlentwicklung und Heilbehandlung des Charakters*« er jo meget kendt. Men ved denne Anmeldelse skal der gøres opmærksom paa en anden Bog af samme Forfatter, der allerede foreligger i 7. Oplag: »*Nervenkraft durch Gottes Geist. Studien und Erfahrungsfrüchte*« (Herder, Freiburg, 231 S.). Bogen beskriver i 22 Kapitler i et Sprog, der er forstaaeligt for den jævne Mand, de forskellige Nerveidelser og deres Helbredelsesmetoder, i to Kapitler behandles f. Eks. de søvnløse og de seksuelt irritable. Kun et Par Sætninger skal her fremhæves til Bogens Karakteristik.

1) »Kun meget sjældent findes der blandt nervøse Mennesker dumme« (S. 25). »Alle nerveidende er næsten uden Undtagelse dybt tænkende og dybt følede Mennesker, derfor kan de helbredes« (S. 34). Laub begrunder sin These med Nerveelægen Dubois's Ord: »Hvis det drejer sig om hine beskedne Psychoser, der er bekendt under Navnet Neurastheni, Psychotheni, Hypochondri og Melancholi, er Psychotherapien almægtig.«

2) Side 143: »Den vidtskuende og erfarne Dubois paa-
staar, at 90 % af alle Maveidelser er af nervøs Natur. Vi
tør derfor gaa ud fra, at der ved Fordøjelsesforstyrrelser i
de fleste Tilfælde er Tale om en sjælelig Forstemthed, kort
sagt: Nervøsitet.«

3) Side 123: »Enhver hysterisk er nerveidende, men
enhver nerveidende er ikke hysterisk.« P. D. Steidl.

Fra den vide Verden.

Valfarten til St. Birgittas Stad.

Vadstena stod Søndag d. 30. Aug. i Valfartens Tegn. Efter den danske til Odense kom den svenske til den lille herlige Stad Vadstena. Busser fra mange forskellige Ste-

der ankom med andægtige Katholiker. Vejene er lange i Sverige og en 7-8 Timers Rejse ingen Sjældenhed. Den svenske Primas H. E. Biskop Müller celebrerede Messen, som blev holdt i Sta. Birgitta-Systrarnas Have, assisteret af et Sangkor fra Norrköping. Det var stiligt og smukt, og Vejrguderne viste sig temmelig naadige, idet Regnen først kom, efter at Messe og Gæsternes derpaa følgende Lunch var endt, alt i fri Luft. Der var mange glade Ansigter, som nød Havens Rosenflor og den friske Blæst, der fik alle Flag og Vimpler til at smelde, men forbød Alterlysene at brænde.

Om Eftermiddagen var der to Gange Andagter, Birgitta-Systrarnas Kapel er jo ikke af de meget store, men da der fandtes Hjerterum, gik ogsaa dette meget godt.

Til næste Aar haaber vi at se flere danske, én er for lidt.

Jonna B-Sch.

Store Valfarter til Lourdes.

»Et Tegn paa Himlen« kalder »La Croix« den 64. franske Nationalvalfart til Lourdes, som netop har fundet Sted — som en Modsætning til den spanske Borgerkrigs-terror; Antallet af Deltagere var ualmindelig stort (40.000), som fem Dage i Træk sendte deres Bønner op mod Klippen, hvor Guds Moder viste sig for 78 Aar siden; ualmindelig stort var ogsaa Antallet af syge, hvis Tilstand bedredes, og Antallet af Helbredelser, som Lægebureauet har lagt til Side til videnskabelig Prøvelse og Iagttagelse.

Til de tidligere Krigsdeltageres internationale Lourdes-Valfart, som finder Sted i September, er der indtil nu sket følgende Anmeldelser: Portugal 3000, Italien 2000, Belgien 1000, Tyskland 600, England 400, Østrig og Ungarn 300, Ægypten 250, Polen 250; Kanada, Jugoslavien, Tjekko-Slovakiet har anmeldt Delegationer uden at opgive Antallet af Deltagere. I alt vil 12 Lande blive repræsenteret. »Universe« har alene gennem Samlerlister skaffet Omkostningerne dækkede for 250 ubemidlede Krigsdeltagere.

»Fredens Venner.«

Kardinal van Roey, Ærkebiskoppen af Mecheln, har offentliggjort et Opraab, hvori han advarer Katholikerne imod den internationale Fredskongres, som skal finde Sted i Bruxelles i September. Det er blevet bekendt, at Kommunerne og Fritænkerne vil udnytte denne Kongres til deres eget Formaal.

Rettelser. I Nr. 36, Side 925, Linie 21 f. o. bedes »Desche« rettet til »Desclée« (det kendte Forlag i Tournai i Belgien) og i Linie 26 »Lund« til »Suñol«.

Kirkelig Kalender.

Sept.	Sept.
13. S. 15. Sønd. e. Pintse.	20. S. 16. Sønd. e. Pintse.
14. M. Korsets Ophøjelse.	21. M. Matthæus, Apostel og Evangelist.
15. Ti. Marias syv Smerter.	22. Ti. Thomas af Villanova.
16. O. *) Cornelius og Cyprian. — Tamperdag.	23. O. Linus.
17. T. Frans af Assisis Saarmærker.	24. T. Maria, de fangnes Befrielse.
18. F. *) Joseph af Cupertin. — Tamperdag.	25. F. Ferialdag.
19. L. *) Januarius og Fæller. — Tamperdag. — Vigilie.	26. L. Cyprianus og Justina. — I konsekreerede Kirker: KIRKEVIELSESFEST.
*) Faste- og Abstinensdag.	

Sept. Ugens Messebønner.

13. S. 15. Søndag e. Pintse (706—542); 2. Sæt Bønner: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Sæt Bønner: Efter frit Valg, 4. Sæt Bønner: »Mod Forfølgere og Ugerningsmænd«. Denne Bøn for Kirken i Spanien bedes hver Dag efter de øvrige foreskrevne Bønner i Messen (Se N. U. Nr. 33, Side 872).
14. M. Korsets Ophøjelse (1074—912).
15. Ti. Marias syv Smerter (1077—916); 2. Nicomedes (1077—915).
16. O. Tamperdag (717—553); 2. Cornelius og Cyprian ([24]—[24]), 3. Euphemia, Lucia og Geminianus (1078—917). — Eller: Cornelius og Cyprian ([23]—[24]); 2. Tamperdagen (717—553), 3. Euphemia, Lucia og Geminianus; Slutningsevangel.: Tamperdagens (720—555).
17. T. Frans af Assisis Saarmærker (1079—917).
18. F. Tamperdag (722—556); 2. Joseph af Cupertin (1080—918). — Eller: Joseph af Cupertin (1080—918); 2. Tamperdagen (723—556); Slutningsev.: Tamperdagens (307—832).
19. L. Tamperdag (725—558); 2. Januarius og Lidelsesfæller ([31]—[31]), 3. Vigilien til Matthæus ([2]—[2]), Slutningsev.: Vigiliens ([3]—[3]). — Eller: Vigilien ([1]—[1]) med Evang. (1082—920); 2. Festen ([31]—[31]), 3. Tamperdagen (725—558); Slutningsev.: Tamperdagens (732—561). — Eller: Festen ([30]—[31]); 2. Tamperdagen (725—558), 3. Vigilien ([2]—[2]); Slutningsev.: Tamperdagens (732—561).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

M.-K. St. Ansgars K. »Det gode Raads Moder« M.: Tirsdag d. 15. Kl. 7^{1/2}.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Formiddagsplads med Værelse paa en Præstegaard.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paategning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhvn. K. Telf. Byen 8626.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 10. Sept.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 11-14). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 1/22-1/23.

Nr. 38.

Søndag den 20. September

1936

INDHOLD: Sursum corda. — Katholske Gejstlige paa Lingvistkongres. II. — Jesu ydre Optræden og Skikkelse. — I Frans Xavers Fodspor. — Radio-Aktivitet. — Fra den spanske Borgerkrig. — Papirfabrikken og Kirken. — Edelweiss. — Niels Steensen, en stor Lærd og Kristen. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Brevkasse.

Sursum corda.

Den 18. September fejrer Kirken den hellige Joseph af Cupertinos Fest. I Kirkebønnen paa denne Dag hedder det:

Gud, Du som har villet drage alt og alle opad mod Din Søn ved at ophøje Ham fra Jorden, forund os naadig at vi ved Din seraphiske Bekender Josephs Fortjenester og Forbillede maa hæve os op over alle jordiske Begæringer og naa op til den samme Din Søn.

Til Grund for denne Kirkebøn ligger en Række historisk vel funderede Beretninger fra den hellige Joseph af Cupertinos Liv. Til de mest bemærkelsesværdige af disse Beretninger hører følgende, der er beedigede af troværdige Øjenvidner fra hans egen Samtid, det 17. Aarhundrede.

En Pintsesøndag stod den unge Pater Joseph paa Prædikestolen og holdt en begejstret og flammende Prædiken om Gud Helligaand, der i Skikkelse af lysende Ildtunger kom ned over Apostlene i Jerusalem. Under Prædikenen kom en Lægbroder ud fra Sakristiet med et brændende

Lys i Haanden for at stille det paa Alteret. Ved dette Syn var det, som om den unge, nidkære Prædikant blev henrykket i Ekstase. Baaret af usynlige Hænder hævede hans Legeme sig op over Prædikestolens Rand og svævede gennem Kirkerummet op mod den lysende Kærte paa Alteret.

En anden Beretning fortæller, hvorledes han engang med nogle Medbrødre kom ind i en lille, fattig Landsbykirke for at aflægge et Besøg foran Alterets Sakramente. Der var imidlertid hverken Lys eller Lampe af nogen Art, der kunde angive, hvor Sakramentet befandt sig. Skuffede og nedslaaede stod de i Begreb med at forlade Kirken, da den hellige Joseph af Cupertino pludselig udstødte et højt Fryderaab. Forbavsede saa hans Ledsagere paa ham og saa ham pludselig blive hævet op fra Jorden og svæve gennem Rummet med udbredte Arme henimod Tabernaklet paa et Sidealter; og ved nærmere Eftersyn viste det sig, at Alterets Sakramente virkelig befandt sig paa dette Sted.

I øvrigt skete det ofte, at han under Bøn og Betragtning foran Krucifixet i sin Celle blev henrykket i Aanden og følte sig løftet op mod sin korsfæstede Gud og Herre, medens han atter og atter gentog: Jesus, Jesus, drag mig opad mod Dig; jeg mægter ikke længere at udholde Livet i denne Verden. Drag mig didop, hvor Du selv er.

Naar vor hellige Moder Kirken har lagt saa megen Vægt paa disse Beretninger, at den paa dogmatisk Vis har udtrykt dem i den førnævnte Kirkebøn, er det for at minde os om Nødvendigheden af, at ogsaa vi hæver os op over alt, hvad jordisk er, og med Sind og Sans fæster Bo i det høje og hellige og saaledes efterkommer den skønne Opfordring i Messens Præfation: sursum corda — Hjerterne opad.

P. A.

Katholske Gejstlige paa Lingvistkongres. II.

En anden celeber Gæst paa Kongressen var som nævnt Jesuitpateren, Professor Alfred Pohl fra det pavelige Bibelinstitut i Rom, Specialist i sumerisk Kultur. Med stor Begejstring fortæller Pateren om Institutet og dets Virksomhed:

— Det er første Gang, Bibelinstitutet som saadant er blevet officielt indbudt til den internationale Lingvist-

kongres, det var ikke Tilfældet ved den sidste, der fandt Sted i Rom for 4 Aar siden. Men de nordiske Forskere Professor Nyberg og Docent Ravns Interesse for vort Arbejde var blevet vakt, da vi traf hverandre ved en orientalsk Kongres i Göttingen i Fjor. Professor Nyberg har endog i Sinde at sende en ung protestantisk Sprogforsker ned for at studere ved vort Institut; ellers besøges det mest af katholske Gejstlige, der er færdige med deres theologiske Studier. Vi har 20 Professorer, deriblandt en Franciskaner, men ellers er vi mest Jesuiter og bor sammen i vort eget Kollegium. Institutet udgiver 3 egne Tidsskrifter: 1) »Biblica«^{*)}, som er strengt videnskabeligt, udgaar i 1000 Eks., 2) »Verbum Domini«, et mere populærvidenskabeligt, udgaar paa Latin i 1100 Eks. og 3) »Orientalia«.

Pater Pohls Øjne straalere, da han fortæller om, hvordan Institutet blev til:

— Det er kun 26 Aar gammelt. Pave Pius X blev klar over, at med den fremtrængende rationalistiske Bibelkritik var et Bibelinstitut en tvingende Nødvendighed — men man havde hverken Penge eller Materiale dertil! Da begyndte den hellige Fader sammen med Pater Fonck en Række Novener til Jesu Hjerter. En Dag spurgte Paven: »Hvor mange Novener har vi nu?« — »99« var Svaret. Endnu var der intet Resultat. Men efter den 100. Novene kom der pludselig Gang i Foretagendet, en fransk Pater kom med Tilbud om Støtte fra en rig Familie, og i Løbet af to, tre Maaneder var alt færdigt. Nu staar Institutet der med sin Indskrift: »Verbum Domini manet in æternum«, og Pius X skænkede det en Jesu Hjerter Statue, som nu har sin Plads i Forhallen. En Aflægger af Institutet er for 8 Aar siden grundet i Jerusalem, det tager sig lige for Tiden især af Udgravningerne ved det døde Hav.

— Kunde Professoren ikke fortælle os Lægfolk lidt om den sumeriske Kultur? — Sumererne boede i Ur i Kaldæa, Abrahams Land, men mange Hundrede Aar før hans Levetid. Man diskuterer for Øjeblikket, hvorvidt de er indfødte der eller indvandrede fra Egnene ved det kaspiske Hav. Allerede 3800 f. Chr. staar deres Kultur i fuld Blomstring, omkring 2500 f. Chr. erobres Landet af Semiterne. Sumererne dør som Folk, men deres Sprog bevares af Semiterne som Kultsprog. Ved de to Racers Blanding opstaar der en Kulturættensance, og vi faar en fornyet Blomstring. Paa denne Tid hersker Præstekongen Gudæa, hvoraf Glyptotheket her i København har en udmærket bevaret Statue. Først langt senere, sandsynligvis mellem 1900 og 1800 f. Chr. ligger Abrahams Tid.

*) Findes i Det kgl. Bibliotheks Tidsskriftssamling.

— Hvorfra har man Oplysninger om alt dette?

— Der er fundet ca. 20.000 Tavler med Kileskrift, der ligger fordelt paa Alverdens Musæer og venter paa at blive tolkede; men der er Mangel paa Forskere — og Penge. I den ældste Periode betegner et Kiletegn et helt Ord, senere en Stavelse og til sidst en Lydgruppe. De fleste Indskrifter omhandler økonomiske Forhold: man har f. Eks. nøjagtige Arbejdslistes fra Værksteder, Møller og Spinderier, hvorfra man kan faa alt at vide om de mindste Enkeltheder i Virksomheden. Der fandtes noget saa moderne som en stærkt udviklet Kapitalisme med meget høje Renter, ofte i Korn. Man har fundet flere Leksika, trykt paa Voksplader ved Hjælp af Tegn, indridsede i en Cylinder af Halvædelsten; der er ca. 400-600 Tegn, og man finder heri, fra 2300 f. Chr., Eksempler paa maaske den ældste Begrebsdannelse, idet et bestemt Tegn ud for det opførte Ord f. Eks. angiver, hvad Materiale Genstanden er af. Regnekunsten stod højt, man havde Brøker med Potensnævner, ja, man kendte endogsaa Logaritmer. De astronomiske Maalinger er beundringsværdige, trods de mangelfulde Instrumenter; man har konstateret Tilfælde, hvor Fejlen ikke oversteg et Sekund. At Kunsten stod højt, forbavser os maaske mindre, og dog maatte al Sten til de pragtfulde Skulpturer indføres. De vidunderlige Hymner staar ikke tilbage for vor moderne Poesi. Skønne Paradismyter har de haft, og fra o. 2200 f. Chr. er der bevaret en episk Digtning, en Slags Kulturhymner, som fremviser en ejendommelig Kompositionslighed med Bibelens Genesisberetning: Gentagelserne, Parallelerne, Symmetrien, alt efter overordentlig fint udarbejdede Regler. Vi kalder denne Udtryksmaade primitiv, fordi den virker saadan paa os, men det er i Virkeligheden et eensidigt og snævert Syn, der er bestemt af vor europæiske Opfattelse.

— Føler De Dem generet i Deres Forskerarbejde ved de kirkelige Forskrifter?

— Aldeles ikke. Vi kommer ad historisk Vej mere og mere til samme Resultater som Kirken ad anden Vej, f. Eks. m. H. t. Retningslinierne for Fortolkning af 1. og 2. Kap. i Genesis.

— Der tales meget om den europæiske Kulturkrise. Hvad mener Professoren herom?

Pater Pohl ryster paa Hovedet. — Alle Kulturer opstaar, blomstrer og forsvinder. Saadan er Verdenshistoriens Rytme.

Men over Bibelinstitutets Port staar der: »Verbum Domini manet in æternum.«

Jesu ydre Optræden og Skikkelse.

Den tyske Theolog *Karl Adam*, der i Aar fylder 60, hører til det katolske Tysklands mest ansete Forfattere, især siden den Verdenssucces, som hans tit oversatte »Das Wesen des Katholizismus« blev. (Den findes ogsaa i en udmærket dansk Oversættelse, som desværre endnu ikke har fundet sin Forlægger). Til Adams mest udbredte Bøger hører hans »*Jesus Christus*« (Augsburg 1935, Haas und Grabherr, 328 S., RM. 8,—). Den foreligger nu i 4. Oplag, og Udgaver paa Fransk, Engelsk, Hollandsk og Italiensk er for længst udkommet, medens andre er under Forberedelse. Bogen skildrer Christus og Christusproblemerne for det moderne dannede Menneske, og ingen kan læse for Eks. Forf.s pragtfulde Tegning af Christi viljestærke og maalbevidste Karakter uden at blive dybt grebet. Maaske gør vi bedst i at citere den protestantiske svenske Ærkebiskop *Eidem's* Dom: *Jeg har læst denne Bog i Nattens rolige Timer med stor Interesse og dybt grebet. Efter min Mening er ogsaa dette Arbejde en stor Gave til alle Kristne af forskellige Konfessioner, og den vil være til Velsignelse.* — Nedenfor bringer vi en Prøve, som sikkert kan interessere alle, fordi dette Stykke skildrer, hvorledes Forf. forestiller sig vor Frelses ydre Skikkelse og Optræden, støttet som altid paa suverænt Herredømme over Skriftens Tekster.

Jesu ydre Fremtoning maa have været overordentlig indtagende og vindende, ja tryllebindende. Naar en Kvinde af Folket ganske umiddelbart bryder ud i Lovprisningen: »*Saligt det Liv, der bar Dig, og de Bryster, Du har diel*« (Luk. 11,27), saa forraader Jesu korrigerende Svar: »*Endnu mere salige de, der hører Guds Ord og lever derefter*« (Luk. 11,28), at Kvinden ved Siden af Jesu aandelige Fortrin dog ogsaa har set paa det legemlige. Naar senere Origenes og i Tilslutning til ham græsk-ægyptiske Munke har tilkendt Jesus en hæslig eller i hvert Tilfælde ubetydelig Skikkelse, saa gjorde de dette af dogmatisk-exegetiske Grunde, fordi Profeten Isaias havde forudforkyndt om Gudstjeneren, at Han hverken vilde have Skikkelse eller Skønhed. Hvad Profeten forudsagde om Jammerbilledet af den lidende Christus, der blev slæbt gennem Jerusalems Gader, det henværte de uden videre paa Hans menneskelige Skikkelse overhovedet. Senere voksede denne deres Udlægning frem af deres hellensk-nyplatoniske Betragtningssmaaade, som saa paa Legemet, ethvert Legeme, som noget, der ikke skulde være, som noget undermenneskeligt, som Sjælens Fængsel, og ligefrem frygtede de smukt byggede Legemer som et forføderisk Djævelværk. Derfor kunde de heller ikke andet end tilskrive Forløseren et hæsligt Legeme. De evangeliske Vidnesbyrd fører i den modsatte Retning. Det mægtige Indtryk, som Jesus straks ved sin første Optræden gjorde paa det almene Folk, særlig paa de syge, paa Synderne og

Synderinderne, var, saa meget det end var baaret af aandelig og religiøs Kraft, dog sikkert for en Del en Virkning af Hans betagende ydre Fremtoning, som drog enhver ind i sin Tryllekreds og holdt dem fast deri. Især maa Jesu Øjne have virket paafaldende, Hans brændende, vækkende, straffende Blik. Han siger jo ogsaa selv: »Dit Legemes Lys er Dine Øjne. Er Dit Øje sundt, vil hele Dit Legeme blive oplyst« (Matth. 6,22). Det er betegnende, at Markus ikke sjældent, naar han beretter om et betydningsfuldt Ord fra Herrens Mund, bruger Vendingen: »og Han saa paa dem og talte«. (Smgl. Mark. 3,5.34; 5,32; 8,33; 10,21.23.27.)

Med denne ydre smukke Skikkelse forbandt sig i Jesu Fremtoning Indtrykket af det sunde, mandigt kraftfulde, disciplinerede. Efter Evangeliernes enstemmige Vidnesbyrd maa Jesus have været en yderst arbejdsdygtig, hærdet og kærnesund Mand. Alene herved adskiller Han sig fra andre betydelige Religionsstiftere. Muhammed var en syg Mand, arveligt belastet, ødelagt i sit Nervesystem, da han oprullede Profetens Fane. Buddha var en nedbrudt, forlevet, udlevet Mand, da han forlod Verden. Om Jesus hører vi aldrig, at Han har været hjemsøgt af nogen som helst Sygdom. Alle de Lidelser, der kom over Ham, var Kaldslidelser, Savn og Ofre, som Hans Messiassendelse lagde paa Ham. Hans Legeme maa have været ualmindelig hærdet. Derpaa tyder allerede Hans Vane med ganske tidligt om Morgenen at give sig i Kast med sin Opgave. »Og om Morgenen stod Han meget tidligt op og kom til et øde Sted, hvor Han bad« (Mark. 1,35). »Ved Daggry kaldte Han sine Disciple til sig og udvalgte tolv af dem« (Luk. 6,13). Samme sunde, friske, uberørte Sind aander Hans lyse Glæde over Naturen. Særlig elskede Han Bjergene og Søen. Efter et anstrengende Dagsarbejde steg Han gerne op i de ensomme Højder, eller Han lod sig endnu sent om Aftenen ro ud paa Genezarethsøens glitrende Vande, ind i Nattens Stilhed. (Smgl. Mark. 4,35: 6,32.) Vi ved endvidere, at hele Hans offentlige Liv var et Vandreliv, en Vandren gennem Hans Hjemlands Bjerge og Dale, en Vandren fra Galilæa til Samaria og Judæa, ja helt hen til Egnen omkring Tyrus og Sidon. (Matth. 15,21.) Og Han foretog disse Vandringer med den mest enkle Udrustning, saaledes som Han ogsaa vilde have det af sine Disciple: *Tag intet med paa Vejen, hverken Stav eller Taske, hverken Brød eller Penge*« (Luk. 9,3). Derfor var ogsaa Sulten og Tørsten ofte Hans Følgesvende. Med Rette henviser man til, hvorledes Hans sidste Vandring fra Jeriko til Jerusalem under disse Omstændigheder var en forbausende Præstation. I den mest glødende Sol, hen ad en Vej uden Anelse af Skygge, maatte Han overvinde en Stigning paa mere end 1000 Meter over de mest øde og vildsomme

Fjelde, en Vandring paa seks Timer. Og det mest forbavsende var: Jesus var ikke træt. Endnu samme Aften tog Han Del i et Festmaaltid, som Lazarus og hans Søster beredte Ham. (Smgl. Johs. 12,2.) Langt den største Del af Jesu offentlige Liv foregaar overhovedet ikke i det hyggelige Hjem, men i den frie Natur, udsat for Vejrligets lunefulde Indfald. Hans Fødested og Hans Dødssted ligger jo ogsaa udenfor menneskelig Beboelse. Mellem Stalden i Bethlehem og Golgathas Høje fuldendes et Liv, der var mere hjemløst og mere fattigt end Fuglenes Liv i deres Reder og Rævenes i deres Huler. Gik Han ind i Huse, saa var det hos Bekendte og Venner. Han selv ejer ikke det Sted, hvortil Han kan læne sit Hovede. (Smgl. Matth. 8,20.) Man kan ikke tvivle om, at Jesus mange hundrede Gange har overnattet i det Frie, og at Han ikke mindst fra disse Tider var saa fortrolig med Markens Liljer og Himlens Fugle. Kun et kærnesundt Legeme var saadanne Fordringer voksent. Dertil kom, at dette Vandreliv var opfyldt af Arbejde og Møje uden Lige. Markus betoner det Gang paa Gang: de havde ikke Tid til at spise. (Smgl. Mark. 3,20; 6,31.) Til langt ud paa Natten kom og gik de syge. (Mark. 3,8.) Og med de syge kom og gik lumske Modstandere, Farisæere og Sadducæere. Der stod Ord mod Ord, Aand mod Aand. Der var ophidsende Stridstaler, farlige Kampe og Spændinger. Hertil kom saa de trættende Forklaringer til Hans egne Disciple, den tunge Byrde, som deres Uforstand og Egenkærlighed lagde paa Ham. Enhver sygelig eller blot svagelig Konstitution havde maattet give op eller bryde sammen. At Jesus aldrig og ikke noget Sted har givet op, selv ikke i de mest ophidsede og mest farlige Situationer, at Han for Eks. midt under en rasende Storm paa Genezareth Sø roligt sov videre paa sin Pude, indtil Hans Disciple vækkede Ham, og at Han saa, revet ud af den dybe Søvn, straks er klar over Situationen og overlegent mestrer den — alt dette beviser, hvor fremmed et fremfusende, ophidset Væsen maa have været Ham, hvor stærkt Han beherskede sit Sanseliv, hvor kærnesund Han var.

I Frans Xavers Fodspor.

Den sjæleivrige Læge, Dr. Heinrich Hahn fra Aachen, en af Stifterne af Franz Xaver-Foreningen til Udbredelse af Troen, har vist, hvad en Lægmand, hvis Hjerte gløder af Sjæleiver, er i Stand til at udrette, og Tusinder af Sjæle kan takke hans i Troens Aand udførte Arbejde for deres evige Frelse.

Dr. Heinrich Hahn blev født i Aachen den 29. August 1800. Hans Ungdomsaar faldt netop i de triste Revolutionstider. Midt i denne trøstesløse Forvirring, som satte sit Præg paa alle Forhold, var Familien Hahns Hus som en ved stærke Mure beskyttet Borg, hvori uforstyrret og trofast praktiseret Gudsfrygt havde til Huse. Faderen, Johann Hahn, gjaldt med Rette for at være en dybt troende Mand. Betegnende for Faderen er det Svar, han som 86-aarig gav sin Søn, da denne nærede Betæneligheder ved at modtage Valget som Deputeret, da han i saa Fald for længere Tid maatte bosætte sig i Berlin: »Tag kun af Sted. Det gør ikke noget, hvis jeg dør. I Himlen kan jeg bedre bede for Dig.« — Moderen, der drev en Manufakturforretning, var en usædvanlig from og pligtopfyldende Kvinde, som viede al sin Fritid til sine Børn.

I Aaret 1824 nedsatte Dr. Hahn sig som Læge i Aachen, hvor hans Næstekærlighed snart fandt et meget stort Arbejdsfelt. Som Fattiglæge skulde han tilse den halve By, men ogsaa paa mange andre Maader blev der gjort Brug af hans Tjeneste; navnlig lagde de mauge Udlændinge, som søgte Helbredelse ved de berømte varme Kilder i Aachen, stærkt Beslag paa ham. Trods sin store Praksis fandt han Tid til at beskæftige sig med forskellige litterære Arbejder, som gjorde hans Navn kendt og skattet inden for Lægekredse, og som indbragte ham den Ære at blive korresponderende Medlem af flere videnskabelige Selskaber.

Da Koleraen i 1822 grasserede i Aachen, var han næsten hver Nat baade 3 og 4 Gange ude i Sygebesøg, ogsaa hos de mest fattige og forladte; og han gik ikke af Vejen for at give en Haandsrækning selv til det mest ubehagelige Arbejde. Han fandt i det hele taget stor Trøst i uden noget som helst Vederlag, kun for Christi Skyld, at pleje de fattige. Ofte sagde han, at de fattige skulde være de sidste syge, han tilsaa her paa Jorden; og saaledes blev det ogsaa: under sin sidste Sygdom slæbte han sig paa Besøg hos dem, saa længe det overhovedet var ham muligt.

Den 17. Februar 1829 giftede han sig med Barbara Odilia Kantzeler. Deres ved Naaden indviiede og forklarede Lykke varede hele Livet og udover Graven. De fik 10 Børn, som alle hang ved Forældrene med en vidunderlig Hengivenhed, og Forældrene paa deres Side stod sammen om at opdrage de dem ved Skaberens Kærlighed betroede Sjæle til gode Statsborgere og endnu bedre Kristne. Dr. Hahn forstod at forene Mildhed og Bestemthed under Udøvelsen af denne en Faders første Pligt. Særlig vaagen var han overfor sine Børns Omgang med fremmede Børn. Hans Fritid tilhørte helt og fuldt Familien, og i Familiens Skød, omgivet af sine Børn, følte han sig først rigtig i

sit Es; han legede med de mindre, underviste de større og søgte især at bibringe dem en klar Forstaaelse af Religionslæren og den store Kærlighed og Begejstring for den hellige Kirke.

Engang i 30-Aars Alderen fandt han under et Sygebesøg hos en Ven et Hæfte af »Aarbøger for Troens Udbredelse«, som blev udgivet i Lyon, liggende paa Bordet. Da han maatte vente lidt, gav han sig til at læse i det. Indtil dette Tidspunkt havde han kun hørt meget lidt om Kirkens daværende Missionsarbejde. Saa meget mere grebet blev han, da det under Læsningen mere og mere gik op for ham, hvorledes Apostlenes Efterfølgere ligesom i vore Dage drog ud over hele Verden for under ubeskrivelige Strabadser at bringe Hedningerne det glade Budskab om Christi Rige. Gennem Sognepræsten for den nærliggende belgiske Menighed Montzen, hvor »Foreningen til Troens Udbredelse« allerede var stiftet, lod han sig straks optage, og snart hørte han til de ivrigste Læsere af »Aarbøgerne«. Men samtidig opstod hos ham det mest brændende Ønske efter at se denne Forening indført i Ærkedioecetet Köln; hvad han kunde gøre hertil, skulde blive gjort, og med Glæde foretog han de indledende Skridt for at virkeliggøre sit Ønske.

(Sluttes.)

Radio-Aktivitet.

Under Titelen »*Carillons de Lourdes*« har René Gaeli udsendt en Bog (Paris 1936, P. Téqui, 210 S., fr. 12,50) som i Form af smaa Skitser, dramatiske Optrin og korte Fortællinger forsøger at forklare os Oplevelsen: Lourdes. Det er ganske jævne, dagligdags Hændelser og Samtaler, der her noteres, men taget fra Livet belyser de paa mangfoldig Vis, hvilke Spor det store Valfartssted sætter i moderne Menneskers Sind, de troendes saavel som Tvivlernes. Nedenfor fortæller Forf. en af sine Oplevelser.

Det var under et Møde i en By i Sydvest-Frankrig, hvor en Annonce om en Konference om Lourdes ikke alene havde kaldt mange troende til, men ogsaa nogle Lærere og Underlærere, som var bestemt paa skaanselsløst at demaskere det, som de kaldte »Miraklets store Farce«.

De havde, om jeg saa maa sige, »proppet deres Hjerner« med disse foregivne Argumenter. Suggestion, Hysteri, ukendte Kræfter, alt sammen Fejl i Diagnostikken. De havde skrabet Bunden paa den Skuffe, hvori Zola fordem havde ophobet det reaktionære og antedeluvianske Fritænkeris »Lad-det-være-hvad-det-være-vil«.

En af de mest ondsksfulde havde klogt udtænkt at foryngre Maaden; han havde skilt sig ud fra sine Kamme-

rater, trods Risikoen for at lide et afgjort Nederlag, og var mødt frem med fuldt moderne Skyts.

»Alt, hvad De fortæller os«, erklærede han, »er meget interessant, og det vilde være uærligt at benægte det. Men Deres Mirakler fra Lourdes — sande Roman-Mirakler — er ikke Mirakler sendt fra Himlen; det er simpelthen Videnskabens Underværker«.

»Naa«!

»Ja, og jeg kan bevise det: de forbavsende Helbredelser, som De lige har fortalt os saa gribende om, skyldes ikke Jomfruen, men simpelthen Radio-Aktiviteten i Grottens Vand«! —

Radio-Aktivitet! Dette Ord, som faldt ned midt iblandt Tilhørerne, fik Folk til at løfte Hovederne og tændte en levende Nysgerrighed i alles Blikke.

Nogle Sekunders Tavshed.

Mange saa hen paa mig, forbavsede over, at jeg stadig stod op efter at have faaet dette mægtige Ord paa en Ting, som de ikke kendte, men som syntes dem saa meget mere kæmpemæssig, slynget lige i Ansigtet!

Ophavsmanden, som mente at have tilføjet mig et knock-out, og som fandt Øjeblikket gunstigt til fuldstændigt at gøre det af med mig, gentog sit Kølleslag, og han fortsatte skarpt:

»Ja, den Radio-Aktivitet, som helbreder de syge paa Kurstederne, hvor man foretager sig alt muligt andet end at bede til Jomfruen! Og jeg kunde godt lide at vide, hvad Deres Tro kan finde at svare paa denne menneskelige, beviste, demonstrerede, uomstødelige Sandhed. Det er ikke Gud, der helbreder i Lourdes, det er Radium! Alle Læger vil kunne sige Dem det, og alle Lærde er parate til at bevise Dem det.

Og imens han sagde dette, rakte han Armen op imod Himlen, som om han ved denne Bevægelse vilde kalde alle Universets Læger sammen i en fælles Mobilisering for at tilintetgøre mig.

Jeg forblev haardnakket tavs.

»Svar dog, saa svar dog« lød den utaalmodige Hvissen bag mig fra Bureauets Medlemmer, alle dybt-tænkende Mennesker, men Kujoner.

En løjerlig Latter brød ud i Baggrunden af Salen, hvor en halv Snes Lærere lavede et Spektakel, som var de blevet betalt derfor.

»Mine Damer og Herrer, jeg vilde gerne svare min meget ærede Modstander, men jeg tilstaar, at jeg befinder mig i en meget stor Forlegenhed, for jeg ved ikke«

»Aah, han ved ikke«, hylede en halv Snes Munde, som foregav at smile, men som i Virkeligheden kun skar Grimasser.

»Jamen, saa lad mig dog tale ud! — Jeg ved absolut ikke, hvad det er — det — hvordan var det, De kaldte det — Radio — ?«

»Radio-Aktivitet«, gentog Ophavsmanden, »hvad-behager, ved De ikke det? Men det er dog Videnskab«.

»Muligt, men da jeg er absolut uvidende om Betydningen af det Ord, som er alt for kompliceret for min Opfattelse, vilde jeg være Dem uendelig taknemmelig, hvis De vilde forklare mig det«.

»Men alle kender den dog — «

»Desværre er jeg ikke alle!«

»Jamen selv i Forberedelsesskolen — «

»Netop fordi De kommer fra den, beder jeg Dem belære mig stakkels uvidende og hele denne Forsamling, som er lige saa uvidende som jeg«.

Læreren forblev tavs over for alle de spørgende Blikke og syntes at døje ondt ved at se Rollerne saa hurtigt og saa fuldstændigt ombyttede.

Ordføreren forstod og holdt med det mest opmuntrende Smil fast ved min Anmodning om en Forklaring:

»Vi lytter ærbødigt«.

Forstyrrelsen blev nervøs.

»Hvis De ikke engang ved, hvad Radio-Aktivitet er — «
Hele Salen raaber:

»Nej, sig det, sig det, hvad er Radio-Aktivitet?«

Modsigeren løfter Skuldrene, men lader dem næsten lige saa hastigt synke igen, knust under Vægten af det Ansvar, som Forsamlingen overvælder ham med.

»Forklar Dem dog, Lejligheden er gunstig, giv Foredragsholderen en Lektion«. (Sluttes.)

Fra den spanske Borgerkrig.

Azanas Løfte.

Ifølge Meddelelser i Bladet »Jour« fra Burgos er 114 af Escorials Augustinermunke uden forudgaaende Dom blevet skudt trods et formelt Løfte fra Republikkens Præsident Azana, som tidligere har været Elev hos disse Fædre. Azana havde nemlig erklæret, at saa længe han var ved Magten, havde de intet at frygte. Som man ser: et tomt Løfte, thi Præsidenten var ikke i Stand til at holde det. Det er kun et nyt Bevis paa, at den spanske Republiks første Mand ikke har mindste Tøddel af Autoritet.

Er de Rebeller?

Biskoppen af Southwark, Mgr. Amigo, havde for nogen Tid siden advaret de engelske Katholiker imod den Maade,

hvorpaa visse Dele af den engelske Presse talte om de spanske »Oprørere«. Biskoppen tilføjede: »Gud ske Lov er jeg en Oprører i samme Forstand. De kæmper for Guds Kirke.« Af denne Grund blev Biskoppen skarpt angrebet i nogle Aviser og af nogle Deputerede inden for Labourpartiet og betegnet som »Fascist«. Biskoppen har paa ny klart og tydeligt erklæret, at han ikke tog politisk Standpunkt til Sagen, og at han saavel i den abessinske Konflikt som i den spanske Borgerkrig altid var traadt i Skranken for Orden og Retfærdighed. »Men principielt maa enhver Nation sætte sig op imod en Regering, som gør sig skyldig i alvorlig Uretfærdighed og ikke længere er i Stand til at opretholde den offentlige Orden. I Spanien er Beviserne paa saadanne Uretfærdigheder og Svagheder saa overvældende, at man maa forbavses over, hvor blinde de er, der benægter dem.«

Naar den røde »Oplysning« spredes.

Til Rom er indløbet detaillerede Meddelelser om Tabene blandt de »Kristelige Skolebrødre«. Ordenen ejede i Spanien 120 Skoler med rundt regnet 32.000 Elever. 33 Brødre er blevet myrdede. I Buona Nova ved Barcelona blev de Bygninger, der tilhørte Ordenen, besatte af Kommunisterne, hvorved 7 Brødre blev skudt. Hvilken Skæbne der har ramt Husets andre Medlemmer, vides ikke; to flygtede til Frankrig. I Noncada, ligaledes i Nærheden af Barcelona, blev 5 Brødre skudt sammen med 4 Præster og 40 Civilpersoner. I Madrid blev samtlige Brødre i det derværende Institut myrdede. Ved et Overfald paa Huset i Grignon blev 10 Brødre massakrerede og 54 saared, deriblandt Provincial-Visitatoren. Om disse mangler man enhver Efterretning. Blandt de myrdede befinder sig ogsaa Pater Santiago, en af den spanske Klerus's mest fremragende og velkendte Personligheder, som var højt skattet af alle sine Elever.

Eksempler paa menneskelig Grusomhed.

En Korrespondent til »Daily Mail« fortæller ved sin Hjemkomst fra Spanien: »I hele Katalonien er der indført et Spionagesystem for at finde de faa Præster og Ordensfolk, som hidtil har undgaaet Blodbadet. En af de blodigste Scener, jeg oplevede, var Overtagelsen af et Hotel i Barcelona, hvori Nationalister og Munke havde forskanset sig. Enkeltvis blev de drevet ud, og i det Øjeblik, hver enkelt traadte ud paa Gaden, fik han et Slag i Hovedet med en mægtig Hammer, af den Slags man anvender ved Gadebrolægning; efter at Ofret var brudt sammen, blev der trampet saa længe paa ham med Fødderne, indtil han ikke længere gav Livstegn fra sig. Jeg saa en kvindelig

Kommunist paa een Gang skyde seks Nonner ned.« — Det franske Kirkeblad »Croix du Midi«, offentliggør følgende Beretninger fra Flygtninge: »I Landsbyen Castelnau-de-Carcolse blev Præsten, Pater Tort, fuldkommen afklædt, derefter rettede man et Maskingevær ind paa ham og begyndte at gennemhulle hans Krop nedenfra og opefter: Tærne, Fødderne, Anklerne, Læggene o. s. v. Langsomt gled Mordvaabnets Munding stadig højere op indtil Underlivet. Saa lod man ham ligge. — I Los Abellanes drev man den fuldstændig afklædte Landsbypræst gennem Garderne, idet man stadig kastede Sprængbomber mellem Benene paa ham. Da han alligevel naaede til Kirkegaarden, begravede man ham levende.

Ingen kan beskrive det!

En engelsk Forretningsmand, F. G. Sturup, som har levet 25 Aar i Spanien, gav ved sin Ankomst til London følgende Beretning til en af »Universe«s Korrespondenter: »Som jeg hører, har man fra forskellige Sider rettet Bebrejdelser mod Deres Blad for Overdrivelse af Rædselsgerningerne i Spanien. Af egne Erfaringer kan jeg kun sige saa meget: der findes ikke det Blad, som vilde kunne skildre de Rædselsgerninger, der er blevet forøvet over for Nonnerne —«. En fransk Retslærd, Joseph Barthelemy, hvis Meninger er bestemmende for Offentligheden, skriver i »Temps«: »De kirkeskændende og morderiske Furier i Spanien har absolut kun een Hensigt. Biografer, Theatre, Caféeer og Danselokaler ødelægges ikke; men man nedbrænder Kirker, man dræber Præster. Det er det barbariske men systematiske Forsøg paa at gøre endelig op med det religiøse Spørgsmaal. Og lige saa klart maa det staa for os: Lykkes det virkelig at udrydde Kirker og Præster og ogsaa den opvoksende Klerus, som man ligeledes tilintetgør ved Massemord paa unge Seminarister, saa er ogsaa hele den vest-europæiske Kultur rokket.«

Troen bliver stærkere.

I den sidste Uge af August har Vatikanets Radiosender paa forskellige Sprog udsendt Beretninger om »den religiøse Aands straalende Opvaagen«, som har overrasket selv Katholikerne. Udsendelsen lød:

»Medens Kirker og Klostre i nogle Egne stikkes i Brand, ser man i andre Egne Menneskemasser anraabe Gud om Naade og om den gode Sags Sejr; medens paa den ene Side Præster og Ordensfolk myrdes, kysser man paa den anden Side ganske aabenlyst deres Hænder som Tegn paa Højagtelse og Ærbødighed; medens nogle forbander Gud, raaber andre begejstret: »Leve Christus! Leve Spanien!«

En ung Knøs, ikke fyldt 16 Aar, som stod i Begreb

med at melde sig ved Fronten for at kæmpe imod de Røde, sagde ved Afskeden til sin Moder: »Moder, bed ikke om, at jeg maa komme tilbage, men bed om, at Kommunitismen maa blive tilintetgjort, og at Gud, Herren, ikke længere maa blive krænket i Spanien. Derfor giver jeg gerne mit Liv.« Og dette er ikke, som man maaske kunde tro, blot et enkelt Tilfælde. Man kunde nævne mange, hvor Familier med Glæde har givet indtil fem Sønner til Kampen for Troen. Drengene paa 14 og 15 Aar, hvis Forældre ikke vilde give dem Lov til som frivillige at kæmpe i de Hvides Rækker, har indtrængende tigget deres Forældre om Lov til at gaa og har til Slut faaet Forældrenes Billigelse og Velsignelse. Mange af dem er draget ud for aldrig mere at vende hjem.

Fra Pampelona meldes, at 20 Præster en hel Nat igennem uophørlig hørte Skriftemaal i Kvartererne der. Mange skriftede paa aaben Gade eller under Pladsens Træer. Ogsaa i Salamanca er der en almindelig Tilbagevenden til Gud. Der har en militær Befalingsmand opfordret dem, der ikke kæmpede, til at støtte Tropperne med deres Bønner; thi, som han udtrykte sig: »Bønnen styrker ikke alene Sjælen, men ogsaa Legemet.« I Cadiz hører man paa Gaderne Raabet: »Leve Christus, Kongen!« Og i Kasernebedes: »Hil Dig, Maria«, og selv paa Gaderne samles Soldaterne til »Angelus«-Bønnen. En General bad Bønnen sammen med Soldaterne, og mange gråd af Bevægelse.«

Ved —z

Papirfabrikken og Kirken.

I Anledning af, at det i Aar er 25 Aar siden, Biskop v. Euch gav Ordre til at paabegynde den katolske Kirke i Silkeborg, har Helge Frederiksen i *Silkeborg Avis* af 31. Aug. skrevet en Artikel om Kirkens Tilblivelse; vi gengiver Artiklen nedenfor.

Papirfabrikken i Silkeborg er den indirekte Aarsag til, at Silkeborg fik en katolsk Kirke, thi en Aften læste den katolske Præst i Horsens i Avisen en poetisk Skildring af, hvorledes de bøhmiske Piger fra Silkeborg Papirfabrik roede om paa Langsøen i de lune Sommeraftener og sang deres Hjemlands smukke Sange. Præsten anede da straks, at disse bøhmiske Piger anlagelig var Katholiker, og en Rejse til Silkeborg bestyrkede ham i Troen, thi ogsaa Papirmesteren og Salsmesteren med Familier var Katholiker. Den nidkære Præst tog saa Aar igennem til Silkeborg, hvor han i en Stue, Fabrikken overlod ham, hver Maanedag holdt en katolsk Gudstjeneste.

Saaledes begyndte det, og Fortsættelsen var, at »Den kristne Kærlighed«s Søstre fra Paderborn købte den tidligere Birkedommerbolig i Sikeborg og fik denne indrettet til Kapel og Skole (1898).

I Sommeren 1911

gav imidlertid den katholske Biskop for Danmark Ordre til, at der i Silkeborg skulde bygges en »liden Kirke vor Frue dyre til Ære«, og i Foraaret 1912 tog man fat paa Arbejdet.

Vor Frue Kirke er noget for sig selv saavel i Arkitektur som Indretning.

Et Hovedhensyn har det været at give Kirken de bedste Lysforhold, d. v. s. at bygge saadan, at Lyset vældede rigtigt ind, saa det ikke generer Kirkefolket, men samler sig dér, hvor Kirkens naturlige Midtpunkt er: Altret.

Detle søgte man her at opnaa ved at sætte Vinduerne i smaa Udbygninger, der gaar ud i rette Vinkler, hvorved alt Lys kommer ind skraat bagfra og samles mod Altret.

Nogle ualmindelig smukke Glasmalerier

bryder Lyset gennem de blyindfattede Ruder. Motivet paa alle Ruderne er Trosartiklerne. Paa denne Maade frembragte Udbygningerne smaa Trekanter paa Taget, men derved er dette blevet lettet og er meget rankt, hvilket atter har medført, at hele Tagetagen er kommet Kirken til Nytte, saa den synes betydelig højere, end den i Virkeligheden er, med det buede, hvidtede Loft.

De smukke, røde Mursten, som Kirken er opført af, saavel Skib som Taarn, der har kamtakket Gavl, er ogsaa brugt indvendig som et Led i Kirkens Udsmykning. Alter, Prædikestol, Kommunionbænk og Døbefont er saaledes udført i røde, haandstrøgne Sten med grønne Fuger, hvorimod Tabernaklet er af hvidt Marmor og forgyldt indvendig.

Kirkens indvendige Prydelser,

Kirke stolene, Klokkerne og til Dels Orglet er Gaver fra Menighedens Venner.

Senere er det meste af Væggene i Kirkens Indre blevet forsynet med store Malerier direkte paa Væggen, alle med forskellige bibelske Motiver.

Over Hovedaltret hænger en trefløjet Altertavle, der ligeledes er forsynet med Motiver hentet fra den hellige Skrift.

Søndag den 8. December 1912 blev Kirken indviet ved en højtidelig og sruk Gudstjeneste, hvor Silkeborg-Menighedens første Præst, Pastor Ronge, København, talte, medens Præsterne, Kerff, Horsens, og Schreiber, Fredericia læste Messerne. Den daværende Præst i Silkeborg, Pastor Frederiksen, ledede Sangen ved Orglet.

Kirken, der kan rumme ca. 200 Mennesker, er opført efter Tegning af Pastor J. Frederiksen, og Arbejdet er udført af følgende: Murermester J. P. Nielsen, Tømrer N. P. Nielsen og Blikkenslagermester Nickelsen. Indvendige Træarbejder af Snedkermester Ramsing. Orglet er fra Winther, København, og de smukttonende Klokker fra en kendt Klokkestøber i Lübeck. *Helge Frederiksen.*

Edelweiss.

(Fortsat.)

Han kunde ikke tage Øjuene bort fra hendes Ansigt, der hinsides alle det sønderskaarne Legemes Kvaler lyste og smilede i den gletscherklare Friskhed oppe i Edelweissblomsternes Højder. Sælsomt greb det ham i Sjælen, som næppe nok var faldet til Ro efter Stormen og Længslerne, dette ubeskrivelig skønne Smil, saa Kurt Enders glemte at følge de skærende Hænder i de glatte, blodige Gummihandsker.

Selv han, den koldblodige Kirurg, blev rørt og grebet, ligesom af Kærlighed og Ærefrygt for den unge Arbejderske, hvis Sjæl længtes efter Viddernes rene Blomster, hvis Legeme den uberørte Jomfrueligheds Liljer adlede. Han brændte efter at redde denne unge Pige, som han maaske — hvem ved hvor ofte — var gaaet forbi paa Gaden uden at have bemærket.

Med en Faders Kærlighed, med den erfarne Kirurgs Sikkerhed gik han op i sin Opgave for at redde Elfrida.

Med sin Edelweiss af Elfenben paa Brystet og med sin Buket Edelweiss fra Karwendel i Haanden kørte Kurt Enders med Sporvognen inde fra Bycentrets Larm, gennem Forstadens mere tomme Gader, ud til Hospitalet.

Ærbødigt og samlet, som betraadte han et Gudshus, gik han ind i Stue 9, gik langsomt hen til Sengen, hvor den syge laa uden at røre sig, og forfærdedes ved, hvad han saa.

Lysen over Elfridas Ansigt var forsvundet, var gaaet under i dette mørke Livs frygteligste Nat.

»Hvorfor har I reddet mig?«

Det var alt, hvad hun svarede paa hans Forestilling og hans Fortælling om, hvordan han kendte noget til hende og hendes Kærlighed til Edelweissen.

Endnu engang raabte hun til ham, endnu engang brød det frem af Dybet af hendes Kval og Forladthed, lidenskabeligt, fjendligt, modløst bittert:

»Hvorfor har I reddet mig, I Læger, naar I ikke kunde give mig andet end et Liv mere elendigt end Døden?«

Med de kraftesløse Arme rakte den fortvivlede ud efter ham, trak ham med ned til sig, ganske tæt ind til sin Mund. Ængsteligt hviskede hun til ham:

»Sig det ikke til nogen — ikke til Søsteren — ikke til Lægen — han var her — Faderen — drukken — som altid«.

»Han slog mig — og bandede mig — mig og min Sygdom«.

»Moder har ikke mere at lave Mad af. Ikke et Kvint Mel, ikke en Smule Fedt«, sagde han og begyndte at rode — der i mit Natbord — i Skuffen. »Du har Penge — maa have det — kom med dem — ellers skærer jeg Halsen over paa mig selv — paa mig og paa hende —.«

»Aah, hvor han hader hende, sin Hustru, min Moder«.

»Sig det ikke til nogen«, hulkede og bad den syge igen. Hendes Stemme var nu ikke mere end en Hvisken.

»Saadan var det altid — og vil det altid være — Dag og Nat — den ene Dag efter den anden — Aar ud og Aar ind — frygteligt — frygteligt — frygteligt — hvorfor har I reddet mig?«

Rædslen gennemrystede Elfrida. Hendes magre Fingre greb efter Edelweissbuketten, omklamrede den, plukkede den i Stykker og strøede Stjernernes Sæd ud over de hvide Betræk.

»Kæreste, farligste af alle Blomster —« gyste det i hende — den besøgende saa hun slet ikke mere — »hvor mange har Du ikke lokket i Døden — lykkelige — frie — livshungrende —.

I Aanden saa hun det, hendes feberhede Hænder maledet det — Faldet i Dybet — fra Edelweissens Bjergtinde — taarnhøjt — redningsløst —.

»Jeg har den — jeg har den — lille Stjerne — jeg kommer! Der hjælper ingen Kniv mere!«, jublede den ulykkelige.

Et vanvittigt Smil lyste i det Ansigt, der i Forgaars paa de tusinde Smerter Marmor var blevet forklaret af et ganske fredfyldt Smil.

Om Natten fandt den vagthavende Søster Elfrida forblødende sig. Hun havde revet Forbindingen af det frygtelige Saar.

Time efter Time holdt de trofast ud i det smalle Værelse ved den hvide Seng, hos den livstrætte, som Døden forsmaaede: Edelweissbuketten i dens uforanderlige Skønhed og Kurt Enders, som havde hentet den fra Bjergene.

I denne Time, i »Himmelfarts«-Værelset, ved den hvide Ungpigeseeng, kæmpede han sin store Kamp. Vildt tumlede den 22-aarige unge Mand i sin Ophidselse med de Ord, den unge Pige havde sagt:

»I Læger, hvorfor har I reddet mig, naar I ikke kunde give mig andet end et Liv frygteligere end Døden.«

Det var den Klage, der lød fra utallige, den Anklage, som alle, der havde lidt Skibbrud i Livet, rettede imod dem, der havde avlet dem, født dem, genfødt dem til dette Liv og dets vanvittige Elendighed.

Lægen havde reddet Legemet. Hvis ikke en Sjælelæge greb ind — med samme Hengivenhed, Klogskab og Godhed — var der paa Jorden en ulykkelig mere, som i de mørkeste Timer forbandede Kirurgens Hænder.

Da vidste han, som endnu stadig stod paa Skillevejen, hvad Vej han skulde gaa: Mere end Livet var Sjælen, og mere end Legemerne led og hungrede Sjælene i Tidens alt kvælende Nød.

Hvor grusomt var ikke dets grusomme Segl præget ind i det unge Ansigt, som stadig laa uden Blik, uden Bevidsthed i Morgensolen. Hvad skulde han sige til hende, naar hun endelig slog Øjnene op, aabnede Munden, naar hun begyndte at tænke og allerede ved den første Tanke druknede i sit Livs Smerte?

At hendes Flugt fra Livet var Egenkærlighed og Fejghed? At hun havde arbejdet sig saadan ind i denne indskrænkende Egenkærlighed og Fejghed, i Bitterhed og Haabløshed, saa hun kun saa Tornene paa Livsvejen og ikke den store og velsignende Opgave, som stod midt deri, og som gjorde Livet, hun havde fattet Lede ved, værd at leve? —

(Sluttes.)

Niels Steensen, en stor Lærd og Kristen.

Niels Steensen bliver Dr. med.

Efter den bitre Oplevelse i Amsterdam rejste Niels Steensen til Leyden, og omkring ved denne Tid skrev han sin Doktordisputats om Mundens Kirtler. Samtidig gjorde han yderligere anatomiske Studier, f. Eks. paaviste han Taarernes Betydning for Øjet og tog Livet af den gamle Formodning, at Taarerne udpresses af Hjernen. Niels Steensen var ikke nogen almindelig Kandidat til Doktorgraden; medens andre Videnskabsmænd i Reglen har Besvær med at gøre blot et Par mindre Opdagelser til Støtte for deres Doktorgrads Antagelse, saa lyner Steensens Arbejder af nye iagttagelser. Man kan ikke undertrykke et Suk, naar man bliver sig Forskellen bevidst mellem den Aand, der saa suverænt, saa legende let, gjorde sine Opdagelser, og os smaa cand. et eller andet, der kun med Slid og Besvær klarede os igennem vort vel tilrettelagte Studium og saa at sige kravlede os til en ordinær Embedseksamen, hjulpet

frem af Manuduktører, Legater og Studievejledninger! — Men medens Fædrelandet i Reglen har kunnet bruge os smaa Bedsteborgere i beskedne Stillinger, saa flakkede Danmarks unge Søn, det største Geni, der er født i Danmark, ensom og fattig rundt i Europa, uden at man tilbød ham det Embede, han var selvskreven til: Professorstillingen i Anatomi ved Københavns Universitet.

Paa den Tid træffer han Schumacher i Holland. Maa-ske har de to jævnaldrende Borgersønner kendt hinanden fra Barnsben; de boede jo begge i Købmagergade. Schumacher var et glimrende Hoved, men vilde ikke være Videnskabsmand. Han kastede sig ud i Politik og naaede — adlet under Navnet Griffenfeld — til den højeste Stilling og fik, som vi ved, et tragisk Endeligt i et ussel Fængsel. — Hvad havde ikke disse to unge Mænd kunnet udrette for Danmark, om deres Evner var kommet til fuld Udfoldelse! I disse skønne Linier giver Historikeren A. D. Jørgensen et Indtryk af Steensens og Griffenfelds gribende Skæbner:

»De to kom som et svalepar i den tidlige vår, før Nordens nætter er bleven milde og lyse; den ene var bly og beskeden, og da man ikke havde husrum for ham, drog han atter bort til Sydens mildere himmel; den anden var dristig og snar og tog, hvad man ikke vilde give; men de forraadte hans søvn og satte ham i bur. Således gik de sjældne evner tabt for fædrelandet.

Christen Lauritzen.

Nye Bøger.

General og Trappist.

Général et Trappiste Le Père Marie-Joseph Baron de Géramb (1772—1848). (Paris 1935. Sixième édition. 1935. 340 p. 10 fr.)

Sjette Udgave er udkommen af Baron, General og Trappist-Abbed Géramb's interessante Biografi. Som ung tog han ivrigt Del i Krigene mod de franske Revolutionsmænd og steg højt paa den militære Rangstige. Napoleon den Første fik ham i sin Magt, og han kom til at sidde i Fængsel i seks Aar. Efter Fængselstiden, flere Aar efter hans Hustrus Død, søgte han Optagelse i et Trappistkloster. I 1830 lagde han stort personligt Mod for Dagen ved sin faste Optræden over for en Flok Oprørere, der var kommet for at plyndre Klosteret; Munkene blev nok jaget væk, men Klosteret blev sparet for Plyndringens Rædsler. I 1833 rejste han til Rom, hvor han blev Ordenens General-Prokurator. Han vandt i den Grad Agtelse og Fortrolighed hos Pave Gregor XVI, at denne udnævnte Géramb, som ikke var Præst, til titulær

Abbed med Ret til at bære Ring og Brystkors, et Privilegium uden Præcedens.

Abbed Gérard skrev ikke saa faa opbyggelige Værker, som er udkommet i mange Oplag og blevet oversat paa fremmede Sprog. Hvor kendt og skattet han endnu maa være, er nærværende indholdsrige Bog, der, som nævnt, nu foreligger i sjette Oplag, et talende Vidnedsbyrd om. Den er skrevet i saa naturligt og let forstaaeligt Fransk, at der ikke kræves store Sprogkundskaber for at have Fornøjelse af den.

N. H.

Fra Hovedstad og Provins.

Grundstensnedlæggelse til det nye St. Annæ Hjem.

Mens Arbejdet paa Støbningen af Fundamenterne til den nye Kirke skrider godt fremad, blev den 2. September Grundstenen til det nye St. Annæ Hjem ved Englandsvej velsignet og nedlagt ved Pater Bruno Marx, Provincialforstander for Redemptoristernes østrigske Provins. Denne Udvidelse af vort katholske Alderdomshjem blev nødvendig for at kunne efterkomme de stadige Forespørgsler, særlig efter mindre Værelser, og for at kunne nedlægge Annekset i Dronning Elisabeths Allé. Det nye Hjem, der bliver indrettet med moderne Bekvemmeligheder, vil omfatte godt 30 Værelser, baade mindre og større, til Beboelse for de gamle. Hjemmet vil antagelig staa færdigt til Benyttelse i Marts Maaned.

Til Kommunion i Struer.

Vi bor 3 Kilometer uden for Holstebro ad Vejen til Ringkøbing.

I dette Efteraar er det lige præcis 4 Aar siden, vi blev »opdaget« af Pastor P. Bender, Aalborg. Og lige siden »Opdagelsen« har vi nu regelmæssig hver 3. Maaned modtaget et Brevkort med følgende Ordlyd:

Kommer i Morgen til Struer og er ved Ringkøbingvej Kl. 7½.
Venlig Hilsen P. Bender.

Saa bliver der Travlhed i Hjemmet. Min Hustru og vore 2 Dreng, og sommetider ogsaa jeg selv, skal være parat, naar Pastor Bender om Morgenen Kl. 7½ holder med sin Bil udenfor og trutter efter allerede at have kørt 133 Kilometer.

Dette Brevkort fra P. Bender er nemlig mere end en Ordre; det er en Lov, som efterkommes. Kun een Gang maatte Pastoren finde sig i at blive tilsidesat, det var i Sommer, da Pastoren havde berammet Kommunion i Struer, et Par Dage før Mindefesten for Knud den Hellige holdtes;

da blev Odense foretrukket, men ellers kan Pastor Bender samle en hel lille smuk Menighed i Struer.

Det er altsaa blevet Tradition i de 4 Aar vi har kendt Pastor Bender, at han henter os i sin Bil og kører os de 18 Kilometer til Struer, hvor der i Fru Smith Knudsens hyggelige Hjem efterhaanden samles foruden Fruen og hendes 2 Døtre, 3 Familier fra Holstebro, 2 Familier fra Lemvig og Omegn, en Familie fra Struers Opland samt et Par unge Mennesker fra Struer.

Pastor Bender med sin Bil.

Efter Gudstjenesten, naar alle de fastende Mennesker samles ved Fru Smith Knudsens Kaffebord, gaar Snakken, og hvad tales der om? Om Vestkysten, som altid skal være Stedbarn. Lyntog blev den narret for, og Kirker faar den heller ikke. Man læser i »Nordisk Ugeblad« at der indvies en Kirke her og et Kapel der, men næsten allesammen i Nærheden af København, eller i hvert Fald saa langt fra Vestkysten at der er en hel Dags Rejse til nærmeste Kirke. Den mest aggressive er Fru Politimester Küse, Lemvig, som ogsaa for det meste er med i Struer.

Efter endt Diskussion og Kaffedrikning kører Pastoren os tilbage til Holstebro, og efter Middagen her kører Pastor Bender atter de 133 Kilometer tilbage til Aalborg.

C. Lager.

Fra den vide Verden.

Bispemøde i Polen.

I Chestochowa fandt den højtidelige Indvielse af Polens første biskoppelige Plenarsynode Sted i Nærværelse af Kardinal Marmaggi, Pavens Legat, og Undervisnings- og Kul-

tusministeren M. Swietoslawski. Kardinal Marmaggi er den tidligere apostoliske Nuntius i Warszawa. Billedet viser Kardinal Marmaggi, Pavens Legat, der passerer forbi Æreskompagniet, efter hans Ankomst til Banegaarden i Czestochowa.

Sandheden om Waldbreitbach.

Fulda-Bispekonferencen har ogsaa beskæftiget sig med Tildragelserne hos de saakaldte Franciskus-Brødre i Waldbreitbach og taget Stilling til Sagen overfor visse Blades tendentiøse Forvanskninger. I den udførlige Erklæring betoner Biskopperne, at de fordømmer Fejltrin, der er sket, lige saa strengt som den verdslige Ret.

Efter at have fastslaaet, at de dømte ikke var Medlemmer af Franciskanerordenen, hedder det i Beretninger: Bortset fra et enkelt bedrøveligt Tilfælde har ingen Præst staaet for Retten i Processen mod Franciskanerbrødrene. Derfor støder det an imod Sandhed og Retfærdighed, naar de anklagede og dømte i Pressen betegnes som Ordensgejstlige, og naar Beskyldninger rejses imod hele Præstestanden. Vi maa paa det bestemteste og skarpeste tilbagevise alle mod Præstestanden rettede Fornærmelser og Forhaanelser i Sammenhæng med Processerne i Koblenz eller med andre Fejltrin.

Ogsaa Brødrene af Waldbreitbach, hedder det videre i Erklæringen, har ikke altid og heller ikke nu i Flertallet vist sig som Folkeskændere. De staar i et meget vanskeligt og ogsaa for Moralen meget farligt Kald. De har at gøre

med Mennesker, som i enhver Retning, ogsaa i moralsk Retning, er unormale og sygelige. Der hører megen Offer-aand til for at vie sig til saadanne stakkels vanrøgtede og til Dels ogsaa ondsindede Menneskers Pleje. Brødrene fra Waldbreitbach har i Krigen og under Krigen fuldt og helt gjort deres Skyldighed. 25 Brødre er blevet paa Ærens Mark.

Saa følger en anskuelig Fremstilling af den frygtelige Fortræd, som de ophidsende Beretninger og de vedføjede hæslege Spottebilleder har anrettet først og fremmest blandt Ungdommen. Beretningen slutter med en alvorlig Formaning: »Situationen i Verden er saa alvorlig, at vi paa det mest indtrængende advarer imod vedblivende at føre den skarpe Kamp imod den kristne Tro og den katholske Kirke og at benytte selv statslige Indretninger i denne trosfjendtlige Hensigt. Vi Biskopper, vor trofaste Klerus og det katholske Folk har intet inderligere Ønske end det tyske Folks Fred og Enighed og følgelig Ende paa en Kamp, som umuligt kan blive vort Fædreland til Nytte og Velsig-nelse«. Som Aviserne allerede har meddelt, faldt denne nøgterne og ærlige Drøftelse af Sædelighedsprocessen de nazistiske Magthavere i den Grad for Brystet, at de beslaglagde Hyrdebrevet.

Biskoppen af Danzigs Hyrdebrev.

»Osservatore Romano« gengiver den 31. Juli det Hyrdebrev, som Biskoppen af Danzig, Mgr. O'Rourke, har udsendt til sit Stift, og hvori Biskoppen omtaler de hidtil resultatløse Forhandlinger, som siden December Maaned i Fjor har været ført mellem Kirken og de verdslige Myndigheder i Danzig angaaende de katholske Ungdomsorganisationer. Det hedder bl. a.: »I Anledning af den store Sportsfest i Danzig har Senatoren for Statsskolevæsenet ment at maatte rette et særlig skarpt Angreb mod vor katholske Ungdoms Sportsforening »Deutsche Jugendkraft«. Han har forbudt alle Elever at være Medlem af »Deutsche Jugendkraft« og truet dem, der ikke bøjede sig for hans Anordning, med Tvangsopdragelse og legemlige Straffe . . .« »Men det staar klart for os alle, at vor og næste Generation kommer til at gaa igennem en særlig haard Tid i Kampen mellem Kristendommen og Nyhedenskab. Vi maa derfor styrke og oplyse vor Ungdom, for at den kan tage denne kommende Kamp op . . .«

Kirkelig Kalender.

<p>Sept. 20. S. 16. Sønd. e. Pintse.</p> <p>21. M. Matthæus, Apostel og Evangelist.</p> <p>22. Ti. Thomas af Villanova.</p> <p>23. O. Linus.</p> <p>24. T. Maria, de fangnes Befrielse.</p> <p>25. F. Ferialdag.</p> <p>26. L. Cyprianus og Justina. — <i>I konsekrede Kirker:</i> KIRKEVIELSESFEST.</p>	<p>Sept. 27. S. 17. Sønd. e. Pintse. — <i>I konsekrede Kirker:</i> KIRKEVIELSESFEST.</p> <p>28. M. Wenceslaus.</p> <p>29. Ti. MICHAEL, ÆRKE- ENGEL.</p> <p>30. O. Hieronymus.</p> <p>1. T. Remigius. — <i>I konsekr. Kirker:</i> Dag i Oktaven.</p> <p>2. F. Værneenglenc.</p> <p>3. L. THERESÉ AF JESUS- BARNET.</p>
--	---

Sept. Ugens Messebønner.

20. S. **16. Søndag e. Pintse** (710—545); 2. *Sæt Bønner:* Eustachius og Lidelsesfæller ([28]—[28]), 3. *Sæt Bønner:* »Mod Forfølgere og Ugerningsmænd« (N.U. Nr. 33, Side 872). Denne Bøn for Kirken i Spanien bedes hver Dag indtil videre (undtagen paa Duplex-Fester af 1. Klasse) efter de øvrige foreskrevne Bønner i Messen.
21. M. Matthæus (1083—920).
22. Ti. Thomas af Villanova (1085—928); 2. Mauritius og Lidelsesfæller.
23. O.† Linus (1086—929); 2. Thecla, 3. Om de helliges Forbøn.
24. T. Maria, de fangnes Befrielse (1087—929).
25. F.† Ferialdag (710—545); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
26. L.† Gudsmoders Lørdagsmesse ([90]—[94]); 2. Cyprian og Justina (1087—930), 3. Den Helligaand ([120]—[105]). — *I konsekrede Kirker:* KIRKEVIELSESFEST ([77]—923).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

Anm. Paa de med † mærkede Dage kan Præsten efter frit Valg læse Sjælemesse og andre Votivmesser, hvorfor man paa disse Dage ikke kan regne med, at de her angivne Messer læses.

BREV KASSE

Skal man staa eller knæle under »Credo«?

Naar der i stille Messer bedes »Credo« i min Sognekirke, staar enkelte op, medens de øvrige dels knæler dels sidder; — hvad er det rigtigste?

Svar: Ifølge den romerske Messebogs Rubrikker vil det være mest korrekt at knæle under »Credo« i stille Messer. I *Missale Romanum*, Rub. XVII, n. 2, hedder det nemlig ordret oversat: I stille Messer knæler de tilstedeværende hele Tiden, selv i Paaske-tiden, undtagen naar Evangeliet læses.

FREMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN)
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflævet til Postvæsenet Torsdag d. 17. Sept.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 11-14). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 1½2-1½3.

Nr. 39.

Søndag den 27. September

1936

INDHOLD: Guds Hus og Himmelens Port. — »Men deres Øjne holdtes til, saa de kendte Ham ikke«. — Det første nordiske katholske Pressemøde. — Løgn og Sandhed om Spanien. — Radio-Aktivitet. — Edelweiss. — Niels Steensen, en stor Lærd og Kristen. — Nye Bøger. — Theater og Film — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Guds Hus og Himmelens Port.

Guds Hus og Himmelens Port . . . disse Ord lød første Gang fra Patriarken Jacobs Læber, da han vaagnede op efter det natlige Syn, han havde haft paa Vandringen fra sin Hjemstavn i Chanaan til sine Fædres Land i Chaldæa. Besjælet af Frygt og Bæven ved Tanken om Guds vældige Majestæt, der havde aabenbaret sig for ham, udtalte Jacob disse Ord uden at ane, at de skulde blive Kirkens Tilbedelses- og Taksigelseshymne fra Sekel til Sekel, fra Slægt til Slægt og med fuld Føje anvendes af denne i deres bogstaveligste Betydning paa den aarlige Kirkevielsesfest, paa Kirkebygningens aarligt tilbagevendende Indvielses- og Fødselsfest. Thi om mere end noget andet Sted gælder det, at Kirkebygningen er Guds Hus og Himmelens Port, Bolig og Vaaning for den evige, almægtige Gud — og Port til Himmelens Herlighed for en falden og syndig Slægt.

I Kirkerummets hvalte Højkor, bag Tabernaklets gyldne Fløje, under Alterbrødets hvide Dække dvæler Alltets almægtige Gud og Herre og fylder hele Kirkehuset med en

Atmosfære af Hellighed og Højhed, af Stilhed og Fred, der lisende og lægende, helsende og helligende fylder Sjæl og Sind ved Dag som ved Nat, stemmer det til stille Andagt og respektfuld Alvor og besjæler alle med Bevidstheden om og Erkendelsen af, at her er i Sandhed *Domus Dei* — Guds Hus og Hans Vældes viede Vaaning.

Og Kirkerummet er *Porta coeli* — Himmelens Port — er det, har været det og vil til alle Tider være det for os Mennesker. Thi Himmelens Fripas er Guds uforskyldte Naade og de i Kraft af denne udførte gode Gerninger; men Naadens Kildevæld rinder først og sidst rigt og rundt inden for Kirkerummets skærmende Mure — først for at tvætte vor Sjæl i Daabens livsalige Vande og senere for at rense os ved Angerens Taarer i Bodens Domstol, styrke os ved Firmelsens Salvelse og nære os ved Nadverbordets naaderige Højtidsmaaltid. Og hvis unge Hjerter fandt, at »det var saa yndigt at følges ad«, da var det ogsaa i Kirkerummet, de fik fornøden Naade til at leve Livet sammen i Kærlighed og Troskab. Og følte den unge Mand eller den unge Kvinde sig draget af Herrens Ord om at forlade alle Ting, fornægte sig selv og følge Ham efter, da var det ogsaa under Kirkens Hvælvinger, de sagde Verden Farvel og kaarede Christus til deres Sjæles Brudgom i Tid og Evighed. Og naar Livets Lampe sluktes mellem Dødens dybe Skygger, lød fra Kirkens Højkor Kirkens Bøn til Christus i det høje om at lede Sjælen hjem til Evighedens lyse Land.

Fra Vuggen til Graven — fra Ungdom og til Alder graa — er Kirkerummet saaledes Himmelens sikre Port — Porten til Faderhuset med de mange Boliger — Porten, vi uden nogen Fortjeneste eller Værdighed fra vor Side har faaet Lov at betræde, og som vi derfor af ganske Hjerter, Sjæl og Sind paa Kirkevielsesfesten bør takke Gud Herren for, Ham, i Kraft af hvis grænseløse og uforskyldte Kærlighed Kirkebygningen er og forbliver: *Domus Dei* et *porta coeli* — Guds Hus og Himmelens Port. P. A.

„Men deres Øjne holdtes til, saa de kendte Ham ikke“. (Luc. 24, 16.)

Et Bidrag til nogle religiøse Gaader.

Det er ikke Meningen med disse Linier at ville løse kirkelige Verdens- eller Nutidsgaader. Der findes ganske vist netop for Øjeblikket gruelig mange Gaader baade i Spanien, Rusland, Tyskland, Danmark og saa videre.

Og dertil kommer jo endnu Troshemmelighederne i sig selv, som vi her slet ikke skal komme ind paa. Men Meningen med denne Betragtning er allerede naaet, naar vi bliver forundrede. — Ikke over Begivenhederne i Spanien.

»Har de forfulgt mig, vil de ogsaa forfølge eder«, har Herren sagt. »Og naar det sker, saa skal I mindes, at jeg har sagt det forud«. (Johs. 16.) Ja, ligesom Herren oplyste Disciplene paa Vejen til Emmaus om Lidelsernes Betydning: *»Maatte da ikke alt dette ske, og Christus saatedes gaa ind i sin Herlighed?«*

Bagefter er det altid lettere at se Spaadømmenes Sandhed eller Usandhed. Og naar det gaadefulde i Kirkens, i den enkelte Kristnes Liv pludselig træder mere frem, da er det Troens Tid, da gælder det Herrens Ord: »Salige de, som ikke ser og dog tror.« Da muliggøres Troens Kamp og Evighedsværdi, dens store Løn i Himlen. Hverdagslivet sløver, Hverdagslivet frister til Magelighed, til at tvivle paa det Overnaturlige. Derfor er det ganske godt, at der af og til kommer noget, der aldeles ikke er hverdagsagtigt. Man skulde tro, at en god Statsborger, som betaler Skatter og søger at leve efter Lovene og endda interesserer sig for sin Næstes Vel, for sociale Forbedringer, o. s. v., vilde blive beskyttet, ja hædret af Staten. Men nej, han skal ud af Bestillingen, hvis det er Skolegerning i katholsk Aand, hvis det er Sygepleje efter Jesu Ord, hvis det er at handle efter Herrens Befaling om at ihukomme Natten, da han blev forraadt og holdt Nadver med sine Disciple. . . .

Nej, nej, det skal ikke ske! I visse Stater er alt ellers tilladt — men ikke uhindret katholsk Præstegerning, uhindret Ungdomsopdragelse, Sygepleje, Oplysning om Troens Sandhed i Aviser eller Bøger — nej, det ikke! — —

At man i Spanien gaar endnu videre og myrder fromme Lægfolk, Nonner, Præster, at man skyder en jævn Arbejder, fordi — ja, fordi man har fundet noget saa statsfarligt som et Krucifiks og et Mariabillede hængende i hans Soveværelse, det er jo kristelig set slet ingen Gaade! Det

er kun et Spørgsmaal, om disse Banditter, der plyndrer Kirkernes og Privatfolks Eje og ifører sig Messehagler og driver Spot med Gudstjenesten, om disse vil kunne undskyldte sig paa Dommens Dag med de ovenfor citerede Skriftord: »Men deres Øjne holdtes til...«? Thi disse Menneskers Øjne var maaske oplyste af Djævlens Lys, og de var ikke »holdt til.« — — —

Men nu gaar vi over til vort kære Danmark og forundrer os over adskillige Folk, hvis »Øjne er holdt til.«

Hvis her i Landet en dannet Mand vilde tale om — lad os sige: Indien, eller et andet politisk, geografisk Omraade, vilde man kunne gaa ud fra, at Vedkommende har sat sig ind i Spørgsmaalet, at han ved Besked med det, han taler om.

Dette behøves ingenlunde her i Landet, naar man vil tale om den katolske Kirke.

Saa oplyste Blade som »Politiken« og »Social-Demokraten« bringer fra Tid til anden Artikler, der — ikke af Ondskab, men af ren Uvidenhed — omtaler vor Kirke eller dens Aand eller dens Styrelse, som om den var et ukendt Folk i Afrika. Jeg husker, at der i Sommer fandtes en Artikel i »Social-Demokraten«: »Et fornuftigt Menneske besøger Lourdes.« Allerede Titlen vakte min Opmærksomhed ved dens Selvgladhed. Thi den forudsætter, at vi Katholiker jo ikke er fornuftige Mennesker. Men dette socialdemokratiske — og altsaa fornuftige Menneske — besøgte Lourdes og overværede blandt andet »Altergangen« hos de tilstedeværende ufornuftige sunde og syge Katholiker. Den bestod deri, at Hostien i Monstransen velsignende blev løftet over Mængden! Det var altsaa den katolske Altergang. Og ingen ler.....

I »Kristeligt Dagblad« har Overlæge, Dr. med. Schou forleden fremsat en Række Ønsker om Samarbejde med (protestantiske) Theologer og deres Uddannelse. Her kommer Overlægen, som sikkert er et højst agtværdigt Menneske, til at bebrejde Lutheranismen, at den har fjernet for meget af de ydre »Symboler«, for Eks. Evighedslampen i Kirkerne, og Skriftemaalet. Overlægen mener vel, at Evighedslampen hjælper paa Stemningen..... Ellers er hans Tankegang og Fordring helt naturlig og katolsk.

Om Savnet af Skriftemaalet har ogsaa andre alvorlige Læger udtalt sig paa lignende Maade. Og navnlig en norsk Læge, Dr. Wettlesen, har udtalt et kraftigt Ord om, at: »I Middelalderen byggede man Skrifteskole, i Nutiden Galehuse.....« Ja, det er meget sandt. Men Dr. Schou ønsker derfor dog ingenlunde Catholicismen tilbage. Gudbevares! Han siger: »Selvfølgelig skal vi ikke tilbage til Rom... Luther greb det centrale, da han slog fast, at vi

frelses ikke ved Kirken men ved den direkte personlige Forbindelse med Jesus Christus.« — —

Saaledes skriver en paa sit Omraade sikkert dygtig og dannet Mand i 1936! Saa lidt kender han Moderkirkens Væsen! Og Indien ligger i Afrika. . . .

Lægens Udtalelser fremkom forleden i Anledning af det kommende Reformations-Jubilæum. Efter Dr. Kapers Udtalelser bliver det storartet. Baade med Optog paa Gammel- og Nytorv, Theater og Festgudstjeneste. Hvilken Fryd og Jubel! Hvis Dr. Kaper vilde faa *Leo Trotzky* herved og forkynde, at han paa Statens Bekostning, maaske med Pistol og Økse i Haanden, vilde overføres fra Østerbro gennem Byen til Hovedbanegaarden paa et bestemt Tidspunkt — saa vilde hele København, og Sjælland maaske med, staa paa Strøget i Fryd og Jubel. Men vilde disse Festsdeltagere af den Grund kunne siges at dele Trotzky's Meninger? Og hvad Anelse har Menneskemasser, der vil overvære Byens eller Statens Reformationsfest, om, hvad det er, de fryder sig over? Mange, vistnok de fleste, har aldrig læst den virkelige Luther.

»Men deres Øjne var holdt til, saa de kendte Ham ikke«. (Luc. 24, 16).

»Vi vil ikke fornærme de katholske Danske, men. . .« siger Borgmesteren i »Berl. Tidende«. Vi Katholiker faar da Lov til at være med til at betale Gildet. »Staten vil bidrage«, lover Dr. Kaper, som sikkert er et højst agtværdigt Menneske.

»Undskyld at jeg lige træder Dem paa Tæerne«, sagde en Mand, da han vilde frem i Menneskevrirmlen, »men jeg vil ikke gøre Dem ondt.« — — F. F. M.

Det første nordiske katholske Presse møde.

Professor *J. Østrup* har i »*Nationaltidende*« (27.-8.) skrevet »Om disse Kongresser«, som holdes rundt omkring i Verden ved Sommer- og Vintertid. Han forsvarer disse Møders Nødvendighed, fordi de muliggør og letter »*Organisationen af Forskningsarbejdet, hvor det oversteg en enkelt Mands eller et enkelt Lands Kræfter*«. Han henviser til den Betydning, »*del personlige Bekendtskab*« har mellem Fagfæller, og endelig til »*Farerne ved den vidtdrevne nationale Isolering*« i vor Tid, som modarbejdes ved enhver Styrkelse af de internationale Baand, der befæster den mellemfolkelige Forstaaelse, især, da vor Tids Videnskabsmænd jo ikke mere har et enkelt Fællessprog, det latinske, som i hine Dage, da de alle udgjorde »*nærmest en stor, samlende Familie*«.

Stavkirke fra Gol i Hallingdal.

Deltagerne i det første nordiske katolske Pressemøde, som med de nordiske Biskoppers Billigelse og efter Mgr. *H. Irgens* Indbydelse afholdtes i Oslo Bispegaard fra den 10.—14. September, vil nu efter Mødets ualmindeligt heldige Afholdelse kunne opregne endnu flere Fordele, f. Eks. den katolske Begejstring, som et saadant Samvær tænder og forøger blandt den periodiske Presses temmeligt isolerede Mænd i Norden; en Fylde af Ideer og Tilskyndelser fra Fagfæller, der arbejder med de samme Vanskeligheder og under

lignende Kaar; Kendskab til katolske Institutioner og Personligheder i det Land, hvor Kongressen afholdes etc.

Hensigten med Mødet var at opnaa intimere Samarbejde mellem de katolske Pressefolk i Norden, at drøfte fælles Interesser og udveksle Meninger og Erfaringer, at drøfte Muligheden af en samlet skandinavisk Tilslutning til det internationale katolske Presseforbund.

De enkelte katolske Tidsskrifter var repræsenterede ved følgende: »Credo« og »Hemmet och Helgedomen« ved Mgr. *B. D. Assarson*; »Katholsk Ungdom« ved Pastor *C. Benson*; »Sveriges Katolska Ungdomsblad« ved Pater *B. Fens* O. Pr. og Hr. *H. Näsmark*. »Jesu Hjerter Budbringer« ved Pater *J. Koch* S. J. Kvindeligaens Blad ved Fru *A. Utke Ramsing*; »St. Olav« ved Redaktøren Mgr. *H. Irgens* og Redaktionssekretæren Fru *E. Dithmer-Vanberg* samt Bladets faste Medarbejdere: *Lars Eskeland*, Mgr. *Dr. K. Kjelstrup*, Pater *A. Lutz* og Fru *Sigrid Undset*; »Nordisk Ugeblad« ved Pater *G. Scherz* C. SS. R.

Hvad der blev talt om.

De af Mgr. *Irgens* med baade Fasthed, Elasticitet og Takt ledede Arbejds møder var beregnet paa korte indledende Foredrag med god Tid til efterfølgende Diskussion,

og Metoden slog udmærket an; mange nye og gode Ideer og Tilskyndelser af enhver Art saa Dagens Lys. Diskussionen efter Mgr. Assarsons Indledning om »Skandinavisk Samarbejde« f. Eks. bragte saa forskellige Emner paa Tale som Bladkoncentration, Korrespondance i de skandinaviske Lande, Udveksling af Billeder og Klichéer, Behandling af Skandalestof som Chiniqui, fælles Artikler fra Fagmænd, internationale Bureauer, Sogneblade m. m. Det vilde føre for langt endog kun at antyde Diskussionens Gang, men vi vil dog ikke undlade at referere Titlerne paa Indledningerne. »Hvad ønsker den katholske Kvinde af Pressen« var Fru A. Utke Ramsings kraftige Indlæg for Kvindesagen; Lars Eskeland skildrede med hele sin rige Erfaring og Forstaaelse som Normand og Katholik — han ytrede forresten: »hele den norske Bondestand tænkte heltud katholsk i min Ungdom« — »Hvad ønsker katholske Mænd af Pressen«? Klangfulde og fængende lød hans Ord om Mandsidealet, der var født i Vikingetiden og forædlet af Kristendommen. Vanskeligheden for Manden ved at lyde og Faren for ved Mangel paa Autoritet, til sidst at henfalde til Nazismens eller Kommunismens Yderligheder. Mgr. Kjelstrups hele milde og afklarede Syn laa i hans Indledning om »Den katholske Presses Forhold til anderledestroende«, et Emne, som han, der havde beredt Vej til Moderkirken for over 200 Konvertiter, deriblandt mange kendte Navne, i særlig Grad magtede. Pater A. Lutz' Foredrag om »Presse og Politik« var en udmærket Redegørelse for de to Magters indbyrdes Forhold; man fulgte Pateren med levende Interesse, baade naar han tog Afstand fra den Mening, at »Verden

Foran Oslos Bispegaard.

Fra venstre: L. Eskeland, Mgr. Irgens, S. Undset,
Mgr. Assarson, Fru Ramsing, P. Fens, Pastor Benzon,
Hr. Næsmark, P. Koch.

*hører Djævelen til» eller fremsatte Principper som: »Evan-
geliet indebærer baade en Politik og en Moral«. »Den saa-
kaldte Realpolitik er saa virkelighedsfjern som muligt«,
naar den udelukker Gud. »Vor Politik er: Vi sætter det
evige i Højsædet«. P. Scherz indledede over »Hvilket Stof
bør et katolsk Blad indeholde i Norden i Dag?« som efter-
fulgtes af en livlig Diskussion. Pater Kochs Foredrag:
»Sandhed i Kærlighed« blev holdt som en Slags Betragtning
og i Bispegaardens Kapel. Pastor Benzon talte om »Gejst-
lighed og Lægfolk, katolsk Aktion gennem Pressen«, medens
Sveriges katolske Ungdomsredaktør, Pater Fens, besvarede
Spørgsmaalet: *Hvad bør den katolske Presse give Ungdom-
men?«*. St. Olavs Redaktør, Mgr. Irgens, fremlagde til sidst
Planerne om et: »Nordisk Katolsk Presseforbund«, baade
Statuter og Organisation blev der lavet et foreløbigt Udkast
til, ligesom en eventuel Tilslutning til det i 1927 stiftede
Bureau international des journalistes catholiques blev taget
under Overvejelse. Fru Dithmer-Vanberg, der kender Bladli-
vet fra mange Aars Erfaring, pegede til sidst paa »*Presse-
livets Farer*«.*

Det katolske Norge før og nu.

Ind i mellem Foredrag og Diskussioner blev Tiden yderst omhyggeligt udnyttet til at lære Norges katolske Fortid og Nutid at kende. De fleste Gæster var indlogeret paa selve den rummelige Bispegaard paa Akersvejen og færdedes saaledes dagligt i dette katolske Centrum, som sammen med den højtragende St. Olavskirke, Vor Frue Hospital samt St. Joseph Institut danner et stateligt katolsk Komplex. Herfra foretoges i de frie Eftermiddagstimer Besøg ved Oslos katolske Fortidsminder. Det var en ejen-

Paa den gamle Domkirkes og Dominikanerkirkens Ruiner.
I Baggrunden den protestantiske Bispegaard.

dommelig betagende Følelse under Lars Eskelands Førelse fra den straalende Septemberdags Lys at træde ind i den gamle røgsværtede Stavkirke fra Gol i Hallingdal eller en anden Gang under Hr. Ivar Ruyters kyndige Vejledning at vandre rundt paa Domkirkens og Dominikanerklostrets gamle Ruin, som Oslo By for mange Penge havde ladet genrejse, efter at den for en Jernbanes Skyld først var blevet fjernet.

Men ogsaa Norges unge Efterreformationskatholicisme har sat ædle Skud. Til de mest interessante Indtryk hørte Besøget i St. Katharinas Hjem hos Dominikanerinderne, som leder et Pensionat for unge Piger. De venlige, smilende Søstre i deres lyse Dragter og i et smukt nybygget Hus, som baade paa Gange og i det ikke helt færdige Kapel er smykket med vidunderlige Frescomalerier af Dominikanermaleren Couturier meddeler den besøgende Indtryk, vakte lige saa stor Begejstring som den Aftenandagt — Kompletorium — der holdtes i St. Dominikus, Kirken med de smukke moderne Linier og smykket med ovennævnte Malers Fresker.

Norges herlige Natur saa vi et smukt Udsnit af, da vi Søndag d. 13. tog til Hønefoss, hvor Stedets Præst i den lille Trækirke opofrede Højmessen for afdøde Pressefolk og Velgørere for den katholske Presse i Norden, medens Mgr. Irgens holdt Prædikenen for den tætpakkede Menighed. Vejen førte langs Tyri-Fjord og de skovklædte Bjerge omkring denne; Søens stille Vande, Baade roende ud til de smaa Holme midt i Spejlfladen, Udsigten til fjerne solbeskinnede Højdedrag, alt var som skabt til at erobre Gæsternes Hjerter, hvortil kom en overstrømmende Venlighed fra Søstrenes Side under Middagsopholdet paa det yndigt beliggende Hønefoss Hospital. Paa Hjemvejen holdt vi en Eftermiddagsandagt i Sylling, hvor Norges katholske Patriark — i alt Fald af Udseende — den fra Processen mod Marta Steinsvik — o, Don Quichote, du har theologiske Gengangere! — kendte Pastor Riesterer, modtog os venligt. Iøvrigt vilde det føre for langt at tale om alle de skønne Minder fra Kongressen, om den yderst vellykkede Sammenkomst hos Fru Dithmer-Vanberg, hvor Stemningen førte til en Række Taler, der vil huskes længe. Eller om den sidste Aften, hvor den kunstdyrkende Frk. Marie Knudtzon havde bedt Mødedeltagerne til sig paa Villa »Maria», Slemdal, eller den anden Aften, hvor vi var sammen med Oslos Gejstlighed og førende katholske Lægfolk. (Sluttet.)

Løgn og Sandhed om Spanien.

Den »lovlige Regering«.

Katholikerne, siger »Universe«, vilde gøre vel i at lægge Mærke til de uomtvistelige Kendsgerninger, som officielt blev meddelt Cortes før Borgerkrigens Udbrud, at der i Spanien i de fire første Maaneder af Regeringens Arbejde fandt over 100 Generalstrejker Sted og over 200 Lokalstrejker; over 1500 Mennesker blev dræbt eller saaret under politiske Uroligheder, over 400 Kirker blev beskadiget eller ødelagt, og Tusinder af Katholiker blev fængslet uden Grund. Saa meget om »Regeringen«.

Pater Rubini fortæller.

Ikke mindre end 400 Præster og Ordensfolk er blevet myrdet af de Røde i Barcelona under Borgerkrigens fem første Dage, fortæller Fr. Florindo Rubini, Kamillianerfædrenes italienske Generalpræfekt, som med Nød og næppe undslap Døden. Fr. Rubini visiterede Ordenens Huse i Spanien, da Borgerkrigen brød ud. Han blev arresteret i Vich, anklaget for at »have modarbejdet og skudt paa Troppe«, men det var umuligt for Retten at finde den mindste Skyld hos ham. Hans Løsladelse skyldes den italienske Konsuls Indgriben.

I Barcelona blev Kamillianerkirken besat af de Røde, medens Messen blev celebreret. Lægfolkene blev beordret ud, og Ordensfolkene blev arresteret. Dagen efter blev det tilstødende Karmelitterkloster besat. I Klosteret dræbte de Røde med Økser 13 Karmelitterpræster, 5 Verdenspræster og 6 Lægfolk. I et Hus, hvor en gammel Kvinde laa for Døden, blev der posteret en rød Vagtpost, som skulde gribe enhver Præst, der kom for at berette hende. Heldigvis havde den syge modtaget de sidste Sakramenter, Dagen før Borgerkrigen brød ud. Efter at de Røde havde dræbt Brødrene i St. Dominicus's Kloster, gravede de de allerede jordede Legemer op for at »skaffe Plads« til Præsterne, som de var paa Jagt efter. I al Hemmelighed gav Fr. Rubini betingelsesvis Absolution til Hundreder af Ofre, der blev dræbt af de Røde.

Montserrats Munke.

Benediktinerne i San Anselmo, Rom, har ikke kunnet skaffe Oplysninger om 150 Munke fra det berømte Montserrat-Kloster; de flygtede, da de Røde begyndte det almindelige Slagteri paa Præster og Ordensfolk. Deres Abbed, Dom Marcet, tilbød sit Liv i Haab om at redde Resten. Et Hundrede Mand rettede deres Bøsseløb imod ham. I sidste Øjeblik blev der givet Ordre til at vente. Venlig-

sindede udenlandske Embedsmænd intervererede, og Abbeden og 35 Munke flygtede til private Huse, særlig i Barcelona. Men nu er Privathuse allerede i nogen Tid blevet undersøgt fra Kælder til Kvist i Haab om at finde Præster eller Ordensfolk. Ofrene blev skudt ned, saa snart man fandt dem. I andre Tilfælde anvendte man den Praksis ved Midnatstid at føre Ofrene ud paa Kirkegaarden og skyde dem der. I Barcelona bliver der ophængt Plakater, som meddeler: 1 Kg. Domherre-Kød: 3 Pesetas; 1 Kg. Præstekød: 2 Pesetas; 1 Kg. Nonnekød: 1 Peseta.

Falske Rygter.

»Daily Telegraph« meddelte for nogen Tid siden, at den meget kendte katholske Pædagog, Dr. Maria Montessori, skulde have udtalt, at Kirkerne i Barcelona af Oprørerne blev brugt til Ammunitionsdepoter. Denne Udtalelse har foranlediget talrige Blade Verden over til heri at finde en Undskyldning for de Rødes Grusomheder over for Klerus i Spanien.

Den tidligere Redaktør af »Catholic Herald«, Donald Attwater, har i den Anledning offentliggjort følgende Brev:

»I Deres Meddelelser citeres et Brev, i hvilket jeg udtaler, at Dr. Maria Montessori erklærer, at Kirkerne i Spanien er blevet brugt som Arsenaler for Anti-Regeringstropperne. Denne Meddelelse fremkommer fra min Side som Følge af et Interview, »Daily Telegraph« havde med Dr. Montessori for en 3 Ugers Tid siden.

Dagen efter Brevets Offentliggørelse bekræftede samme Blad, at Dr. Montessori som Svar i en privat Korrespondance skrev: „Jeg har ikke erklæret til nogen, at Kirkerne i Barcelona blev brugt som Ammunitionsdepoter.“

Det er derfor min Pligt at fremkomme med en Undskyldning over for Dr. Montessori for at have givet en fejlagtig Fremstilling af Forholdene, og over for Deres Læsere for at have vildledt dem, hvilket jeg gør med Glæde. Det kunde dog være interessant at vide, hvorledes den kategoriske originale Bekræftelse, som vildledte mig, kunde blive trykt i »Daily Telegraph«. — Donald Attwater.«

Aanden i Nationalisternes Rækker.

Følgende Løfte vidner om den Aand, der hersker blandt de spanske Nationalister: »I Døde, der faldt paa Ærens Mark, vi hilser Jer! Vi hilser Jer og siger: Døden kan ikke skille os, lige saa lidt som Livet kunde skille os. Jeres og vor Frelse danner et Kors, som vil redde os; thi vort Hjerte, som vi har opofret, støtter sig til vor Frelsers Kors. Sammen marscherer vi med Korset, paa Korset, for Korset! Med det indviede, myrdede, forladte Spaniens Kors. Med Korset i Arm spærrer vi Vejen for

Vanhelligelse og Barbari. Med Korset, som er Opstandelsen og Livet, med Korset, som er Lidelse men ogsaa Berømmelse. Med Korset, som igen vil hæve sig over vore Kirker, til vor Frelse og til Jeres Frelse, I, som er døde for det! Med Korset, som vore Mødre, vore Hustruer, vore Søstre bærer paa Brystet. Med Korset, som vi ønsker at bringe hjem til Skolerne, bringe hjem til vore Børns Pander og ind i deres Sjæle.«

Paven taler til Flygtninge.

I en Tale, som Paven holdt til spanske Flygtninge, vendte Hs. Hellighed sig mod den Tendens at gøre Kirken ansvarlig for alle Fejl, idet man samtidig indskrænker dens Indflydelse. Talen sigtede ogsaa tydeligt til Tyskland. »Men hvad skal den katholske Kirke gøre, naar man stadig modarbejder dens velgørende Indflydelse paa Familien, paa Ungdommen, paa Folket, altsaa netop der, hvor den er vigtigere og mere nødvendig gennem dens Nærværelse og dens Embede som Moder og Lærer?

Hvad kan Kirken gøre, naar og hvor den katholske Presse hæmmes paa enhver Maade, medens al Frihed forbeholdes en Presse, som synes at have den Ordre og den Opgave at forvirre alle Ideer og sværte Religionen lige indtil Prædiken af en ny Slags Kristendom og Religioner af ny Prægning?

Hvad kan Kirken gøre, naar saadanne Hindringer, særlig naar det gælder Ungdommen, næsten gør det umuligt at opfylde de religiøse Pligter, som Kirken paalægger til det indre og det aandelige Livs Værn og Røgt, medens en almindelig Overhaandtagen inden for Umoralen allerede i saa mange Sjæle synes at have kvalt enhver Sans for Skamfølelse og Værdighed, for Samvittighed og Ansvar?«

Ved — z

Radio-Aktivitet.

(Sluttet.)

Jeg maa indrømme, at under disse Omstændigheder var jeg fuldstændig blottet for Medlidenhed med den stakkels Djævel, som havde rodet sig ind i Radio-Aktivitetens Vildnis som en Flue i et Edderkoppespind.

»Men vil De ikke forklare Dem. (Tavshed.) De kan ikke. (Tavshed.) De ved det ikke. For det er klart, at hvis De vidste — «

Han forsøgte at redde Situationen.

»Jeg vil ikke fornærme Dem — «

Jeg bøjede mig taknemmeligt. »Det er meget elskværdigt af Dem, men her drejer det sig ikke om at overdrive

Elskværdigheden. Jeg har forklaret Dem, hvorledes de vidunderlige Helbredelser er sket i Lourdes. De foregiver at kunne modsige mig, og jeg ser ikke noget som helst ubehageligt i, hvad De paa Deres Side kan have at sige om, hvorledes de ikke er sket. Men siden De har fremsat dette famøse Ord »Radio-Aktivitet« i Diskussionen, bør man ikke lade det falde, og jeg vil forsøge at tilfredsstille den Nysgerrighed, som De saa uforsigtig har vakt hos vore Tilhørere. Ved Radio-Aktivitet forstaar man«.

Saa fulgte et lille Kursus i Radium, Gasudstraalingen, de begrænsede Virkninger o. s. v., og jeg tilføjede:

»Men naar alt kommer til alt, kan jeg, kære, ærede Modstander, ikke se, hvad Radio-Aktiviteten, som De saa venligt vil tillægge Grotlevandet, har at gøre her«.

»Det er jo dette Vand, De tilskriver Deres foregivne Mirakler«.

»Aah, det kan jeg bestemt sige Nej til. Og de 300 Tilhørere, som er til Stede her, tager jeg som Vidner paa, at De her virkelig begaar den forfærdeligste Fejltagelse«.

»Men for Eks. de Kendsgerninger, som De lige har fortalt os om — «

»Naa, ja?«

»Dem tilskriver De Lourdes-Vandet«.

»Aldrig i Livet!«

»Nej, det er for galt«.

»Det, der er for galt, alt for galt, er, at De ikke engang har hørt efter, hvad jeg har sagt«.

»Jeg?«

»Ja, De!«

Spændingen er paa Bristepunktet. Man kunde have hørt en Knappenaal falde.

Jeg henvendte mig til en kvindelig Tilhører, hvis Opmærksomhed jeg havde lagt Mærke til: »For en halv Times Tid siden, Frue, fortalte jeg om, hvorledes Claire Paquignons, der laa for Døden af Tuberkulose, er blevet helbredet«.

»Ja«.

»Sagde jeg, at hun var blevet helbredet i Badet?«

»Nej«.

»Paa hvilket Sted rejste hun sig?«

»Paa Rosenkranspladsen, under Sakramentsprocessionen«.

»Tak. Og De, min Herre, husker De Tilfældet Ernestine Guilloteau?«

»Ja, det »levende Skelet«, som blev helbredet i Grotten«.

»Ja, men ikke under et Bad, altsaa uden det mirakuløse Vands Hjælp«.

»Der var ikke tale om Bad«.

»Rigtigt«.

»Og De, Herr Lærer, som protesterer der nede for Enden af Salen, var De saa elskværdig at høre paa mig,

da jeg beskrev Tilfældet Julianne Hazard, som var syg af en Rygmarvslidelse?»

»Jeg tror, jeg husker det«.

»Bekræftede jeg ikke, at hun følte sin Sygdom forsvinde under Velsignelsen af de syge?»

»Det er muligt«.

»Det vil sige, det er sikkert. Altsaa«, henvendte jeg mig til min Modstander, »hvad vil De nu stille op med Deres Historie om Radio-Aktivitet?»

Han brægede med mat Stemme:

»Men jeg siger Dem, den findes i Vandet«.

»Og da De er kommet herhen for at finde den, selv om den ikke eksisterer, saa ser jeg, at De er blevet stikkende i Vandet«.

Stakkels Mand! Han var faldet i lige til Halsen, og han viste sig tilmed at være en meget daarlig Svømmer. Jeg forsøgte at redde ham, men stivsindet Dykker, som han var, nægtede han at gribe den Redningsplanke, jeg rakte ham.

Det var i denne ubehagelige Situation, at han fik den Lektion, som han saa ærligt havde fortjent paa Grund af sin udfordrende Indbildskhed.

»Det sker uden Tvivl ogsaa, at uhelbredelige helbredes i Badet efter at være dykket ned i det mirakuløse Vand. Men De overser, at Videnskaben aldrig har noteret, at en alvorlig Lidelse pludselig er forsvundet ved Radiums Paavirkning, selv om dette Stof er anvendt intenst. Resultaterne har altid været ubestemmelige, meget ringe og næsten altid skuffende«.

»Endelig har denne Radio-Aktivitet i Lourdes-Vandet, som De tilskriver forunderlige Helbredelser, en meget, meget stor Mangel: den kan ikke vise sig, for den findes ikke!»

»Hvem har sagt Dem det?» brød en Underlærer ufor-sigtigt ind.

»Videnskaben! min Herre, som De lige havde i Sinde at give Monopol paa Undersøgelserne til Fordel for Deres Fantasi. Analyserne er foretaget af en Specialist. Han har intet fundet, ikke ringeste Spor af Radium, ikke mere Radium end jeg — til min store Beklagelse — har kunnet finde Gran af Logik eller Sandhed i Deres Indvending«.

Efter en Skuldertrækning, en meget uelegant Bevægelse, bestemt paa at skjule Nederlaget, søgte mine Modstandere hen imod Døren.

Den oprømte Forsamling ledsagede dem ikke med Hyssen.

Men da Mødet saa brat var blevet hævet, istemte denne tilstedeværende Skare, som endnu dirrede efter de Vidundere, den lige havde hørt om, et enstemmigt »Ave Maria«, som fulgte de besejrede, der bukkede under i en Kamp, hvor de havde villet lægge Haand paa den ubesmittede Jomfrus kongelige Kaabe.

R. Gaëll.

Edelweiss.

(Sluttet.)

Salvesesfulde Prædikanter og Skriftefædre vilde sikkert have talt saaledes, vilde i mange smukke Ord have bevist den utilfredsstillende Kvindesjæl, at Moderlighed, Uselvskhed var en Tapperhed, der gav Livsmod og overvandt Smerterne.

Men Kurt følte i sin varme og ubetyngede Menneskelighed: her var et eneste Ord for meget. Her var der kun eet: han maatte række den synkende Haanden og sige til hende: »Stakkels kære Søster! Lad mig være din Broder! Sammen vil vi tvinge Livet!«

Salvede Hænder maatte det være, Hænder, der havde givet alt jordisk fra sig, maatte det være, og før Lærerne faar Magt til at udtale og opfylde saadanne Ord, maa de ligesom Profetens Hænder renses med glødende Kul.

Talløse Skarer ventede paa ham og raabte til ham igennem denne ene, at han var dem mere end Legemets Læge.

Og Kurt rejste sig og gik ud, gik efter Lyden af de Klokker, der kaldte til Præstevielsen.

To mægtige knyttede Hænder strakte sig op imod Himlen, Fruekirkenes vælske Kupler.

»Ikke de store og mægtige, de sorgløst nydende, har bygget jer, men de smaa, de trælsomt og nøjsommeligt slæbende, de, som staar ved Ambolten, og slaæet og traadt paa selv er blevet til Ambolter«, tænkte Kurt Enders, der kom fra en af disse fattige og smaa.

Højt over Gaderne og Gyderne, som endnu bar Navnene paa disse Middelalderens Haandværkere og Kirkebygmestre, voksede Domkirken op foran ham, og Varehusene, Kaserneerne, som er bygget til Penge, Fornøjelser, Elendighed, Paladserne, som havde tilhørt eller tilhørte Tidernes mægtige, alt var dog kun Dvæрге over for Domkirken.

Mere samlet end ellers traadte Kurt ind i det mægtige Kirkeskibs dæmpede Lys. Langt fremme, paa den anden Side af den bølgende Menneskemængde, i Solopgangen strømmede Lyset ind gennem de mangefarvede Vinduer og fyldte det høje Kor.

Der laa de unge Mænd, der skulde indvies, paa det purpurfarvede Tæppe, i tre Rækker, den ene ved Siden af den anden, hvide og slanke, alle ens, alle i saa dyb og inderlig Bøn, som man kun beder den een Gang i Livet: foran det største Offer og foran den største Naade.

Vejene hertil havde været lige saa forskellige som Livet selv i dets mærkelige Brogethed.

En havde Kongen kaldt i det tidligste Morgengry. En ved Middagstid, en da Haaret allerede var blevet hvidt.

Fra Fattigdom og Rigdom, fra Bjergene, fra Bøndernes grønne Marker, fra Storbyens Stenørken, gennem mange Slags Farer og Kampe, Hjertenød og Ungdomsovermod havde Han ført dem hver eneste en hen ad hans særlige lille Sti, op ad Bjerget, ned ad Bjerget. Nu laa de der paa een Slette, og Kirken, Moderen, foldede Hænderne over dem, nedkaldte Himlen med alle dens Helgener over dem.

Tre Gange velsignede Biskoppen dem, der laa paa Jorden.

»At Du vil velsigne disse Udvalgte — «

»At Du vil velsigne og helliggøre disse Udvalgte — «

»At Du vil velsigne, helliggøre og indvie disse Udvalgte — «

Paa hver enkelt's Hoved lagde han sine Hænder, han og enhver af de tilstedeværende Præster.

I dobbelt Ring stod de. De strakte de salvede Hænder ud over dem, der skulde salves, og nedbad Velsignelsens Fylde over dem.

De velsignede Oldinges Hænder sitrede. De var allerede Himlen nærmere end Jorden og vidste gennem mange Aars Lidelser og Velsignelser om Naadens Fylde, men ogsaa om Præstelivets Ofre. Derfor velsignede de saa kraftigt og inderligt, som Fædre velsigner.

Men de unge velsignede, som Ven og Broder vilde velsigne, hvis dette endnu var Skik i vor sjælløse Tid. Den ængstelige kiggede hen til sin Nabo og maalte, om han ikke holdt Hænderne enten for lavt eller for højt. Dybere end de andre holdt de smaalige og de tunge Hænderne, højere de livsglade og livskloge i de gyldne Aar, men højest Himmelstormeren.

Saaledes velsignede enhver paa sin Maade.

Over de purpurbeklædte Trin lige op til Alteret vandrer de menneskelige Ejendommeligheder med deres Fortrin og Brist. Her munder de ud i den guddommelige Ligheds- og Fuldendelses stille Hav.

Derfor beder Kirken, den store Forbederinde, saa meget og saa inderligt over disse dens kæreste Sønner. Derfor velsigner den med hele sin Velsignelses Fylde dem, der skal velsigne saa mange, lige fra den første Velsignelse i Kirken til den sidste Velsignelse ved Graven.

Ved sin Fyrstes Hænder korslægger den saa Stolaen over deres Bryst. Den lader Messeklædningen glide ned over de unge Skuldre og salver deres Hænder, salver dem til den Allerhøjestes Præster. »Veni Creator« synger Koret, bønfalder Sjælene.

Kurt Enders sank i Knæ, foldede Hænderne over Edelweissen ved sit Hjerte og bad:

»Adsum!

Her er jeg Herre!

Send mig!«

V. M. Rubatscher.

Niels Steensen, en stor Lærd og Kristen.

Religiøse Problemer.

Lad os gaa let hen over den Periode, da Arieren Steensen i Holland studerede Mathematik hos Jøden Spinoza, ligesom jeg ikke nærmere skal komme ind paa hans Besøg i Danmark i 1664, men blot bemærke, at Danmark ikke forstod sin Besøgelsestid; Niels Steensen blev vraget som Professoremne for Mathias Jakobsen, der blev protegeret frem af sin almægtige bartholinske Slægt; dermed var danske Døre atter stænget for Niels Steensens videnskabelige Løbebane, og paa ny søgte han syd paa; denne Gang til Italien.

Steensen var nu 28 Aar. Trods sin Ungdom havde han set meget af Verden og lært mange Mennesker at kende. Lutheraneren Steensen havde diskuteret med Deisten Spinoza og var i Nederlandene blevet fortrolig med kalvinsk Kristendom, ligesom han selvfølgelig ogsaa havde truffet Katholiker; men hans Syn paa religiøse Bevægelser var nærmest den videnskabeligt indstillede dannede Mands Forsøg paa at dele Sol og Vind lige mellem de forskellige Konfessioner. Men han nøjedes ikke blot med at sammenligne Troslærdommene. Han forsøgte at konstatere deres moralske Indflydelse paa Tilhængerne. Og derved gjorde han, som han siger, den Iagttagelse, at medens der findes daarlige Mennesker baade blandt Katholiker og Protestanter, findes der kun virkelig fromme Mennesker, Helgener, inden for den katholske Kirke.

Diskussionen om Alterens Sakramente var heller ikke Steensen fremmed. I Danmark sagde man, at Eukaristien ikke maatte tilbedes som Christi Legeme og Blod — denne katholske Opfattelse var jo efter den gængse Lære paa Bjerget et Præstepaafund — Calvins Tilhængere lærte, at Brødet og Vinen var et Symbol paa Christi Legeme og Blod, og Luther selv havde udtalt sig i Retning af, at man »i, med og under« Brødets og Vinens Skikkelser modtog Christi Legeme og Blod, uden at han nærmere havde forklaret, hvad han mente med dette dunkle Udtryk.

Men ved sin Ankomst til Italien overværede Steensen en Christi Legems-Procession, og denne Oplevelse satte hans Sind i stærke Svingninger:

»Nu gælder det for mig at træffe en Afgørelse. Enten er denne Hostie blot et simpelt Stykke Brød, og da er de Daarer, som tilbeder den — eller Christi sande Legeme er virkelig til Stede her, og hvorfor tilbeder jeg ham da ikke ligesom de andre?« Chr. L.

Nye Bøger.

Om Alterets Sakramente.

Serie VI i Paulus-Kredsens Skrifter bringer som Nr. 1 en lille Bog af den kendte Dominikaner P. Lutz om Alterets Sakramente. A. J. Lutz, O. P.: »Livets Brød«. I 15 Kapitler gennemgaas den katholske Lære og Praksis med al den Viden om Dogmatikken og Fromhedslivet, Forfatteren er i Besiddelse af. Ja, der er meget mere Dogmatik i disse smaa Kapitler, end man ellers vil finde i den Slags religiøse Opbyggelsesbøger, og derfor for hver Mand en Kilde til rig Belæring. Maaske kunde Betegnelsen »tilgivelige Synder« i Fremtiden vige for »smaa eller mindre Synder«, thi selv om begge Udtryk ikke er helt tilfredsstillende, saa er Udtrykket »tilgivelige« alligevel uden nærmere Forklaring stødende i Sprogbbruget.

F. F. M.

Barn og Kunstnerinde.

Da den nu 16-aarige *Roswitha Bitterlich* i Foraaret holdt Udstilling i Wien, blev en af de besøgende Akademiprofessorer, som var kommet for at overbevise sig, om Rygtet om den unge Vorarlberger Piges fænomenale Begavelse talte sandt, spurgt, hvad han syntes om *Roswithas* Tegninger; han svarede uden Betænkning, at selve Akademiet kunde lære af hende. Mange andre synes at være af samme Mening, ellers vilde Europas Dagblade ikke have skrevet saa rosende om hende som nu *Johannes Jørgensen* forleden i Berlingske Aftenavis, og Amerika vilde ikke have tilbudt at føre hendes Arbejder i en Vandreudstilling rundt gennem de vigtigste Byer. I en Bog i Kvartformat *Roswitha Bitterlichs Schwarz-Weiss Kunst*, som er udkommen i Innsbruck (1936, Fel. Rauch. 148 S. med 75 Ill. og forklarende Tekst paa de tre Hovedsprog. RM. 6.—) kan man nu beundre den unge Kunstnerindes vidtspændende Fantasi, hendes Tanke- og Magt, hendes Magt over de mest forskellige Stilarter og Former. Religiøse Emner, Eventyr, Dyreliv, sociale og historiske Emner omfatter dette Kunstnersind. Der er nydelige Tegninger fra hendes femte Leveaar! Man forstaar Indledningens Ros: »Hendes Kunst er som et Krystal, hvori Livets, Sjælens og Teknikens Problemer spejler sig og bliver afklaret. Hun tegner tunge gotiske Folder med samme Lethed, hvormed hun ifører sine Fantasier kinesiske Stilformer. Tidens og Landes Stilarter danner ingen Hindring for hendes Maade at udtrykke sig paa. Ligesom hun magter Sproget i sine Digte, saaledes ogsaa Farven i Oliemalerier og Akvareller samt Pensel og Griffel«.

—z.

Theater og Film.

Ave Maria. Smuk Titel, ikke sandt? I sit bløde Tonefald smutter den gnidningsløst ind i det modtagelige Øre. Men skulde den paa sin Vej naa længere op, kører Benævnelsen fast som den store Gaade. Hjernecellernes Virksomhed behøver aldeles ikke resultere i en almen Protest mod en dygtigt lavet, underholdende Film, men kun søge at løse det Spørgsmaal, hvorfor den er opkaldt efter »Ave Maria« og ikke efter en af den anselige Række forslidte Operatravere, som Gigli smelder ud over det taarevædede Publikum. Ganske vist, Forfatteren har tegnet en Genforsikring, for Filmens Helt gaar virkelig i Kirke. Til en stille Messe for tomtfejede Bænke, men med Røgelse og Korsang! Længe før Hanen har galet. Og paa Pulpituret staar den fejrede Sanger og understøtter den hellige Handling med en populær Arie af Gounod. Efter denne Afsporing begriber man Valget af den besnærende Titel. Den kan ikke skyldes andet end den ulyksalige Mentalitet, som ved ihærdige Gentagelser har faaet »Mors et vita« og »Ave Maria« rangeret op i en Særklasse af fortyndet Cafémusik. *Argus.*

Fra Hovedstad og Provins.

St. Benedikts Døtre i Tilbedelsesklosteret.

Fredag d. 4. September ankom til Klosteret paa Jagtvejen tre Benediktinernonner fra Chiemsee, som under P. Wolfgang Czernin O. S. B.s Ledelse skal søge at knytte Tilbedelsessøstrenes nu over 20-aarige kontemplative Ordenssamfund til den kvindelige Gren af St. Benedikts Orden. Som bekendt har Søstrene paa Jagtvejen indtil nu dannet et Klosterfællesskab, som ikke stod i nærmere Forbindelse med andre lignende Konventer andre Steder og det er vist denne Isolation, der skal overvindes, samtidig med at Søstrenes strenge Isolering fra Omverdenen mildnes og der ogsaa muliggøres en Arbejdsindsats udadtil. Som Følge af de første trufne Forandringer, er den evige Tilbedelse blevet begrænset til Timer om Eftermiddagen og Taleværelsets Klausurgitter er faldet.

Nyt fra Maleren Mogens Kaj Nørregaard.

Hos Overretssagfører Heise, Ny Vestergade 1, har Maleren Mogens Kaj Nørregaard aller i Aar faaet samlet en Del af sine Sortkridtstegninger og Pasteller fra Italien, en smuk lille Udstilling, som fortjener Opmærksomhed. For den, der har fulgt Mogens Nørregaards Produktion fra Aar til Aar, vil denne Udstilling ikke blot vidne om en stadig større Sikkerhed i Behandlingen af Materialet, Pastel og

Sortkridt, men ogsaa en forøget Følsomhed i Nuanceringen, uden at Helheden i Billederne har mistet noget i Fasthed. Med sikker dekorativ Sans er Moliverne valgt og fastholdt paa Papiret i velafvejede Kompositioner, der væsentlig er Landskaber fra San Cataldo, intet virker tilfældigt i Billederne, og dog er den naturlige Friskhed bevaret. Der er i dem alle en yndefuld Betonning af fjern og nær, som enkelte Steder kan minde om japansk Landskabskunst. — Særlig at fremhæves fortjener et Motiv med en Bjergskraaning med Byen og Katedralen set bag en opbunden Vinstoks vrede Grene; det er overordentlig fint i sin dekorative Virkning.

Et Mandshoved i Sortkridt viser, at Maleren ogsaa har godt Greb paa Portrættegning.

Man maa ønske Mogens Nørregaard til Lykke med denne skønne Samling Arbejder, som i sig selv er en fin Indsats i Landskabskunsten, og som lover godt for Fremtiden.

Birgitte West.

Retræte paa Trørødhus.

Lørdag d. 22. August fyldtes D. K. K. F.s Ferie hjem i Trørød med forventningsfulde Damer, der fra hele Landet var kommet sammen for at deltage i den lukkede Retraite. Pastor Messerschmidt, som vi havde lært at kende fra Odensefesten, fra Foredrag om Oxford — og nogle af os fra mange tidligere Lejligheder, skulde lede den, og vore Forventninger blev ikke skuffede. Aldrig skal vi glemme disse Dage, vi tilbragte sammen borte fra denne Verdens meningsløse Jag og Ufred. Vi er Pastor Messerschmidt inderlig taknemmelige for disse gode Dage i Retraiten og for de to Foredrag om aktuelle Emner, vi fik de paafølgende Dage, det første om katholsk Førelse i Forhold til den Betydning, Oxfordfolkene lægger i Ordet, det andet om Misundelse og Jalousi som Grunden til Splid i vore egne Kredse, som kun kan overvindes ved at overvinde det egocentriske i os og at ville Christi Vækst i alle. En fornøjelig Udflugt til Nordsjælland og Festligholdelse af St. Augustins Dag afsluttede de rige Dage i Trørødhus, Ferie hjemmet for Børnene og Samlingssted og Hjem for alle Medlemmer af katholske Kvinders Forbund, som vi takker hjerteligt for disse uforglemmelige Dage. Nu er de forbi, men næste Aar vil Trørødhus atter aabne sine gæstfri Porte til Berigelse og Glæde for os. *Nick & Co.*

Hvad formaar Sognekirkekor?

I nær Fremtid — 10. Oktober — kommer St. Matthias-sogns Kirkekor fra Berlin hertil for at give en Koncert i Nikolaj Kirkesal. I Sammenligning med Thomanerkoret, Wienerdrenge-Koret, for ikke at tale om Aachener Dom-

koret, der stammer fra Karl den Stores Tid og muligvis vil gæste København til næste Aar, er St. Matthias-Koret et nyt Kor. Det har bestaaet i 50 Aar, men blev efter Verdenskrigens Virvar reorganiseret af Dr. *Wilhelm Schosland*, som nu har ledet Koret i 17 Aar. Koret staar altsaa endnu i sin Ungdoms Begejstring og Foretagsomhed, København-Koncerten er Korets første udenlandske Koncert. Jeg har ikke hørt Koret, men efter de tyske Presseudtalelser om dets tidligere Optræden at dømme turde det kunne hævde sig med Ære selv i en saa kritiklysten By som København. Da det er et almindeligt blandet Kor, Damer og Herrer, er det maaske ikke saa flatterende som et Drengekor, men det, der interesserer os Katholiker og gør os i Forvejen venligt stemte og forventningsfulde er, at det drejer sig om et katholsk Sognekirkekor. Dets Præstationer vil ikke blot være en Maalestok for Bedømmelsen af det katholske Berlins Kirkeemusik, men ogsaa give Anledning til Sammenligning med vore hjemlige Forhold. Maaske vil en eller anden stemmebegavet katholsk Tilhører føle det beskæmmende i ikke at have meldt sig ind i et af vore egne Kor endnu, der i saa høj Grad sukker under Mangel paa Tilslutning. Ved St. Matthias-Korets Opførelse vil vi kunne opleve, hvorledes fælles Begejstring og katholsk Offervillighed formaar at skabe et Mønsterkor til Guds Ære og Menighedens Opbyggelse, et betydningsfuldt Led i den katholske Aktion, som vi alle bør være med i. Hvorfor skulde sligt ikke ogsaa være muligt i København? Hvorfor skal vore Kor være spinkle »Solo-Kvartetter«, afhængige af enkelte faa Sangere?

Koncerten hyder paa et udsøgt a capella Program. Der vil dog ogsaa blive Lejlighed til at høre nogle Solosange for Alt med Orgel, sunget af Dirigentens Hustru, Fru *Marianne Schosland*. Programmets Numre er udelukkende Kompositioner fra det 15.-17. Aarhundrede. Italien, Spanien, Nederlandene, Tyskland er repræsenterede, selv Danmark er kommet med Sange af Mogens Pedersen. Særlig berømmes Koret for sin fremragende Udførelse af den gregorianske Koral, hvad jo uden Tvivl er den bedste Anbefaling for et katholsk Kirkekor. Det turde være en Selvfølge, at enhver musikinteresseret Katholik møder til denne Koncert.

A. Menzinger S. J.

Fra Menigheden i Sønderborg.

Tirsdag den 8. September blev den kath. Menigheds nye Bygning smykket med fem store Kranse. Huset, som skal rumme Kapel, Præstebolig, Søsterbolig og Udlejningslejligheder er nu rejst. Til Jul skal det være færdigt til Indflytning. Ved Rejssegildet talte Arkitekt Brix og Sognepræsten

takkede, hvorpaa en af Arbejderne i et Leve for den katolske Menighed ønskede den stor Fremgang, saa de projekterede Bygninger, Kirke og sociale Institutioner, snart kunde følge efter. Han ønskede, at Guds Velsignelse maatte hvile over det Arbejde, som Haandværkerne ved deres Hænders og Hjernes Arbejde kun kunde lægge Grundlaget til. — Søndag den 13. September blev en stor Dag for Menigheden, idet der om Morgenen fejredes Takkefest for Høsten, hvad der havde fyldt Kapellet til sidste Plads; desuden overværede Menigheden en Barnedaab. Om Aftenen holdtes paa Sønderborghus efter en kort Andagt i Kapellet det første Menighedsmøde, som samlede 37 Mennesker. Efter at Sognepræsten havde budt velkommen, viste Kapellanen Lysbilleder fra Palæstina. Senere paa Aftenen talte en af Søstrene til Mødrene og Oplæsning og Grammofonmusik samt hyggeligt Samvær udfyldte Resten af Aftenen, der var præget af en meget god Stemning. — Postbudet har været flittigt med at bringe Frimærker til Sønderborg. Alle, navnlig de, der ikke har villet modtage Tak, da Tilsendelse var anonym, bedes her modtage vor bedste Tak. Vi kan dog bruge mange endnu.

Knud Ballin, Præst.

Festen for Johannes Jørgensen.

Vor store Digter, som den 6. November fylder 70 Aar, vil blive hyldet ved en Fest i Ingeniørforeningen Søndag den 8. November. Af Programmet kan foreløbig nævnes, at Lektor, mag. art. *Emil Frederiksen* holder Festtalen og Operasanger *Gunder Knudsen* synger Sange af Johannes Jørgensen, som han selv har skrevet Musik til. Han akkompagneres af Harpespillerske, Frk. *A. Baldouin Dahl*.

Man bedes derfor i Tide mærke sig Dagen.

Mere fyldige Oplysninger snarest.

Fra den vide Verden.

De polske Biskopper og Kommunismen.

Biskopperne, der for første Gang siden den polske Republiks Bestaaen samledes i Czenstochau til et Nationalkoncilium, har udsendt et fælles Hyrbrev, som indtrængende advarer de troende imod den kommunistiske Fare. Biskopperne protesterer paa det skarpeste imod Religionsforfølgelserne i Spanien, som de sammenligner med de første Kristenforfølgelser. »Hvor mange Helligdomme,« skriver Biskopperne, »lægger ikke den af satanisk Had nærede Ild i Aske lige for vore Øjne paa et Vink af Magthaverne i Kreml?« Den snigende og grusomme Propaganda, som ledes af de russiske Kommuniste, gør sig ogsaa gældende i Polen. Derfor vender Biskopperne sig ogsaa imod alle dem, »som ganske vist ikke direkte vil

Kommunismen, men som af Mangel paa Grundsætninger eller af Had imod Religionen sympatiserer med disse Grusomhedens og Vildskabens Horder.« Ligesaa afgjort fordømmer Biskopperne Folkefrontsbevægelsen, der kun for saa vidt har noget med Folket at gøre, som den vil føre det ind i det værste sociale og økonomiske Slaveri. Biskopperne opfordrer indtrængende de troende til at forsvare deres Tro og deres Fædrelands Sikkerhed.

Dødsfald i Norge.

Stifterinden af »Norske Kvinners katolske Forbund«, Frk. Kristine Heggen, er død. Den katolske Kirke tilhørte hun lige fra sin tidligste Ungdom, og med Liv og Sjæl gik hun op i Menighedsarbejdet, inden for hvilket hun havde mange Tillidshverv. Hendes fine Intelligens og store Hjertevarme gjorde hende til et selvskrevet Midtpunkt for en stor Venneskare, og hun efterlader sig en tom Plads, som det vil blive vanskeligt at faa udfyldt. R. I. P. —

Paa Grund af Pladsmangel sluttes Artiklen »I Frans Xavers Fodspor« først i næste Nr.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 27. Sept. fejres **Kirkevielsesfest.** Under den højtidelige Messe Kl. 8 udstilles det allerhelligste Sakramente og forbliver udstillet hele Dagen indtil Kl. 21. — Kl. 10 Levitmesse m. Præd. Kl. 15 og 17 reciterer de gejstlige Breviarbønnerne. Kl. 20 Festandagt m. Præd. og *Te Deum*. — Fælles Bedetimer: Kl. 14—15 Den eucharistiske Forening. Kl. 15—16 Rosenkransbroderskabet og Mariakongregationen »Apostlenes Dronning«. Kl. 16—17 Mariakongreg. »Det gode Raads Moder« og »Fidelitas«. Kl. 17—18 St. Josephs Gilde. Kl. 19—20 Mariakongregationen for Mænd.

Kirkesagen i Lyngby.

Nu nærmer Tiden sig for Basaren i »Charlottenlund Pålmehave«. — Lørdag den 3. Okt. Kl. 14 aabner vi Dørene og glæder os til at se vore Venner give Møde, betragte de smukke Ting, der er udstillet, og gennem Køb vise Kirkesagen og Virkeliggørelsen af Tanken med St. Knud Lavards Kapel i Lyngby deres Interesse. Foruden de egentlige Basarboder vil der være Tombola med mange rare Gevinster, og de smukke Lokaler vil indbyde til at tilbringe en Stund ved Basaren. — At der er Servering i Lokalerne nævnes kun for en Fuldstændigheds Skyld. — Søndag d. 4. Oktober aabner Basaren Kl. 11, og Søndag Aften finder den store Lodtrækning Sted, hvortil der paa forskellig Maade er solgt og vil blive solgt Lodsedler à 25 Øre. — Paa Lodsedlen staar nævnt en ringe Del af de mange værdifulde Gevinster, som kan vindes, og Lodsedlen giver ogsaa Oplysning om Tidspunkt for Basaren etc. —

Køb Lodsedler! De faar derved en Chance og støtter samtidig den gode Sag! *Komitéen.*

Barnefrøken. En dannet, ikke for ung Dame søges til paa en Herregaard at passe nogle mellemstore Børn. Maa have pædagogisk Erfaring og fine Anbefalinger fra lignende Stillinger. Familiær Stilling og god Løn.

Fru Grüner, Ll. Svenstrup, Ringsted.

Kirkelig Kalender.

Sept.-Okt.	Okt.
27. S. 17. Sønd. e. Pintse. — <i>I konsekrede Kirker:</i> Kirkevielsesfest.	4. S. 18. Sønd. e. Pintse. — Rosenkransfest.
28. M. Wenceslaus.	5. M. i Therese af Jesusbarnets Oktav.
29. Ti. MICHAEL, ÆRKE- ENGEL.	6. Ti. Bruno.
30. O. Hieronymus.	7. O. Rosenkransfest.
1. T. Remigius. — <i>I konskr.</i> <i>Kirker:</i> Dag i Oktaven.	8. T. Birgitta.
2. F. Værneenglene.	9. F. Dionysius, Rusticus og Eleutherius.
3. L. THERESE AF JESUS- BARNET.	10. L. Oktav af Therese af Je- susbarnet.

Sept.-Okt. Ugens Messebønner.

27. S. 17. Søndag e. Pintse (714—549); 2. Sæt Bønner: Cosmas og Damian (1088—930), 3. Sæt Bønner: Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 4. Sæt Bønner: »Mod Forfølgere og Ugerningsmænd« (se N. U. Nr. 33, Side 872).
I konsekrede Kirker: **Kirkevielsesfest** ([77]—923); 2. Søndagen (714—550), 3. (kun i stille Messer): Cosmas og Damian (1088—930); Slutningsev.: Søndagens (715—551).
28. M. † Wenceslaus (1089—931); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg. — *I konsekrede Kirker:* 2. Oktaven ([77]—923), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
29. Ti. Michael (1089—931).
30. O. Hieronymus (1091—934). *I konsekrede Kirker:* 2. Oktaven ([77]—923).
1. T. † Remigius ([34]—[34]); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg. — *I konsekrede Kirker:* 6. Dag i Oktaven ([77]—923); 2. Remigius ([34]—[35]), 3. Gudsmoder ([90]—[94]).
2. F. Værneenglene (1093—898). — *I konsekrede Kirker:* 2. Oktaven ([77]—923).
3. L. Therese af Jesusbarnet, Værnehelgen for alle Misionslande (194). — *I konsekrede Kirker:* 2. Oktaven ([77]).

M.-K. Jesu Hjerter K. »Immaculata« F.-K. Søndag den 27. Sept. Kl. 8^{1/2}.

Maria-Kongregationernes Fælles-Festandagt afholdes: Søndag d. 11. Oktober 1936 Kl. 20 i St. Ansgars Kirke. Alle Kongreganister er hjerteligt velkomne! —

De 4 Kongregationer i St. Ansgars Sogn.

Søndag den 5. Okt., Rosenkransfesten, afholdes Kollekt for Ansgarius-Bonifaciusforeningen.

S.M.D.M. Skoleforeningen afholder **Stiftelsesfest** Tirsdag den 29. Sept. Kl. 19³⁰ i Boyesgade 8 A. Smørrebrød, Øl og Kaffe: 1,50 Kr.

Alle forhenværende Elever fra St. Mariæ Drengeskole er velkomne. Styrelsen.

FREMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN) Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 24. Sept.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 11-14). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. ½2-½3.

Nr. 40.

Søndag den 4. Oktober

1936

INDHOLD: Laudes Marianae. — Mennesket det ukendte. — Det første nordiske katolske Pressemøde. — En polsk katolsk Højskole efter dansk Mønster. — Spaniens Kamp. — Den sidste Salvelse i Alkazar. — I Frans Xavers Fodspor. — Presse-Rundskue. — Niels Steensen, en stor Lærd og Kristen. — Nye Bøger. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Laudes Marianae.*)

*Vide blandt Jordkredsens Lande et Sted jeg mig søgte til Bolig,
søgte og fandt det til sidst i Den Højstes hellige Rige.*

*Alltets almægtige Skaber lod lyde sin bydende Stemme;
Han, som mig skabte, tog Bo ved mit Hjerte og sagde:*

*»Jacob skal være din Vaaning, og Israels Land skal du arve;
Rod skal du slaa blandt mit Folk og dets Fyrster
til Tidernes Ende.«*

*Dannet jeg blev af Den Eviges Tanker i Tidernes Morgen;
yndefuld stod jeg for Almagts Trone, før Stjernerne fødtes.*

*Sekler skal svinde, og Slægter skal segne saa vide;
evigt og uden Forandring jeg selv skal Ham tjene med Blide.*

*Trygt bag Jerusalems Taarne og Tinder jeg troner;
fast uden Maade og Maal er min Magt og min
Myndigheds Mængde.*

*) Fra det romerske Breviar paa Mariae Rosenkransfest (d. 7. Oktbr.).

Rod har jeg fæstet i Herrens højt hædrede Rige;
 hellige Hærskarers Vælde bestandig staar Vagt ved
 min viede Vaaning.

Slank som en Ceder paa Libanons Tinder jeg knejser,
 stolt som Cypressen paa Sions de urgamle Høje.

Højt jeg mig hæver mod Himlen som Palmer i Cades,
 rankt som et Rosentræ røgtet i Jerichos hegnede Haver.

Liflig jeg er som en Løn, der er plantet ved Vandbækkens
 Bredder,
 skøn som et fuldvoksent Oljetræ hist i Gethsemane Have.

Krydret jeg dufter som Balsam og kostbart Kaneltræ;
 fjernt man fornemmer min Duft som den fineste Myrrha.

Fostret jeg har ved mit Hjerte den evige Kærligheds Fylde,
 fostret og født den alvidende Almagt og Verdens Fortrøstning.

Naadens og Sandhedens Skatte jeg rummer i rigelig Mængde;
 Livs og Lyksaligheds Lid og Forhaabning jeg holder i Hænde.

Fuld af Fortrøstning enhver i min Nærhed tør komme;
 rundt og med rigelig Haand vil jeg mætte enhver,
 der mig søger.

Kvægende mildt er mit Væsen som Honning fra Bjergenes Høje,
 læskende blidt som krystalklare Vande fra Bjergflodens Kilder.

Hvo, der min Sødme har smagt, maa evindeligt
 efter mig hungre;
 hver, der er læsket af mig, vil i Evighed tørstende
 efter mig tragte.

Ingen, der lyder min Lov, vil beskæmmes, saa længe
 han lever;
 alle, som tjener mig trofast, skal rigeligt lønnes i Livet
 og Døden.

Peter Andreasen.

Mennesket det ukendte.

En betydelig Bog.

At Dr. *Alexis Carrels* Bog »*Mennesket det ukendte*« (Kbhvn. 1936, Gyldendal, 269 S., Kr. 6,75) i Løbet af kort Tid er blevet en af Bogmarkedets store Succeser, er et glædeligt Tegn paa, at sunde Kræfter ogsaa trænger op til Overfladen. Den franskfødte 63-aarige geniale Videnskabsmand, der i 1906 knyttedes til Rockefeller Institutet i New York og i 1912 modtog Nobelprisen i Medicin, viser sig her som en første Rangs Skribent; og har han ved sine Opdagelser frelst manges Liv, da er hans Bog nu et dygtigt Forsøg at bevare vor Kultur for Undergang. Bogen vil i Grunden ikke være andet end en Samling af de moderne, sikre videnskabelige Erkendelser. »I denne Bog har han forsøgt at gøre Rede for det kendte og at holde det strengt ud fra det antagelige. Og samtidigt at indrømme Eksistensen af det ukendte og det, hvortil det ikke er muligt at faa Kendskab«. Carrel har virkelig Respekt for alle Erfaringer, ogsaa moralske, mystiske og mirakuløse. Den alsidige Fagmand sprænger her Specialiseringens Lænker og tegner et Helhedsbillede. Det er ikke fra Skabningens lavere Riger, han henter sit Emne; men Skabningens Konge, Mennesket, med Legeme og Sjæl, saa intimt for os alle og dog saa ukendt, skrives der om, og det af en, der ikke kan betragtes som Pralhals, naar han siger: »Han kender Bønder, Proletarer, Kontormennesker, Handlende, Finansmænd, Fabrikanter, Politikere, Statsmænd, Soldater Professorer, Lærere, Præster, Landarbejdere, Bourgoiser og Aristokrater. Paa sin Livsbane har han stødt paa Filosofer, Kunstnere, Digtere og Videnskabsmænd. Og ogsaa paa Genier, Helle og Helgener«. En Bog som denne, der egentlig kun vil skildre Menneskenaturen, gør ogsaa Troen en vældig Tjeneste, thi hele vor Tro og Moral hviler jo netop paa den rigtig forstaaede menneskelige Natur. Forf. frygter, der hvor han omtaler religiøse Fænomener, at han hverken vil »tilfredsstille Videnskabsmænd eller religiøse Mennesker«, og selvfølgelig vil alene den sammentrængte Form tillade Kritik af den ene eller anden Sætning eller Tankegang, men siden Carrel i høj Grad, ogsaa der hvor han taler om Religion, kun henholder sig til Fakta, vil den velvilligt indstillede Læser gerne følge ham. Derom nogle interessante Eksempler.

Den materielle Kulturs Fallit.

»Man høster ikke nogen Fordel ved at forøge Antallet af mekaniske Opfindelser. Det vilde maaske være lige saa godt, om man ikke lagde saa megen Vægt paa Fysikkens, Astronomiens og Kemiens Opdagelser. Den rene Videnskab

gør os sandelig aldrig direkte nogen Skade. Men naar dens betagende Skønhed dominerer vort Sind og slavebinder vore Tanker i det døde Stofs Verden, bliver den farlig. Mennesket maa nu vende sine Tanker mod sig selv og mod Aarsagen til sin moralske og intellektuelle Uegnhed. Hvad kan det nytte at forøge vor Kulturs Komfort, Luksus, Skønhed, Format og Virvar, hvis vor Svaghed forhindrer os i at benytte det til vor egen Fordel. Det er da virkelig ikke Umagen værd at blive ved med at arbejde videre paa en Leveform, der medfører, at de store Racers ædleste Elementer demoraliseres og forsvinder. Det vilde være bedre at beskæftige os inere med os selv end at bygge hurtigere Dampere, bekvemmere Automobiler, billigere Radioapparater og Teleskoper til at undersøge Arten af fjerne Stjernetaa-ger. Hvilket virkeligt Fremskridt er naaet, naar vi ad Luftvejen kan tage til Europa eller til Kina paa et Par Timer? . . . Der er ikke Skygge af Tvivl om, at mekaniske, fysiske og kemiske Videnskaber ikke er i Stand til at give os Intelligens, moralsk Disciplin, Ligevægt i Nerverne, Sikkerhed og Fred«.

De moralske Helte.

»Den katholske Kirke har i sin dybe Forstaaelse af menneskelig Psykologi givet de moralske Virksomheder en meget højere Rang end de intellektuelle. De Mennesker, som den ærer over alle andre, er hverken Førere for Nationer, Videnskabsmænd eller Filosofer. Det er Helgenerne og Helgeninderne — det vil sige dem, der paa heroisk Maade er gaaet Dydens Vej. Naar vi iagttager Indbyggerne i den ny By, forstaaer vi fuldtud Moralfølelsens praktiske Nødvendighed. Intelligens, Viljestyrke og Moral er meget nær beslægtede. Men Moralfølelsen er vigtigere end Intelligens. Hvis den forsvinder fra en Nation, begynder hele den sociale Struktur langsomt at sygne hen. Inden for biologisk Forskning har man ikke hidtil tillagt moralske Virksomheder den Betydning, de fortjener. Moralfølelsen maa studeres paa en lige saa positiv Maade som Intelligensen«.

Mirakler i Lourdes.

»I alle Lande og til alle Tider har Folk troet paa Mirakler, paa en mere eller mindre hurtig Helbredelse af de syge paa Valfartsstederne, paa visse hellige Steder. Men efter Videnskabens store Fremstød i det nittende Aarhundrede er denne Tro fuldstændig forsvunden. Det blev almindelig anerkendt, ikke blot at der ikke eksisterede Mirakler, men ogsaa at der ikke kunde eksistere Mirakler. Eftersom de termodynamiske Love gør stadig Bevægelse umulig, forhindrer de fysiologiske Love Miraklerne. Saaledes er de fleste Lægers og Fysiologers Stilling stadig. I Betragtning

af de Kendsgerninger, man har iagttaget i Løbet af de sidste halvtreds Aar, holder dette imidlertid ikke Stik. Det medicinske Bureau i Lourdes har meddelt meget vigtige Tilfælde af mirakuløs Helbredelse. Vor nuværende Opfattelse af Bønnens Indflydelse paa patologiske Lidelser er baseret paa en Iagttagelse af Patienter, der er blevet helbredet næsten øjeblikkeligt for forskellige Angreb, som Tuberkulose i Bughinden, Koldbrand, Benbetændelse, vædskende Saar, Lupus, Kræft o. s. v. Helbredelsesprocessen skifter kun lidt fra det ene Individ til det andet. Tit mærker man en akut Smerte. Og saa en pludselig Følelse af at blive helbredet. Paa nogle faa Sekunder, nogle faa Minutter, højst nogle faa Timer, heles Saarene, de patologiske Symptomer forsvinder, og Appetiten vender tilbage. Sommetider forsvinder de funktionelle Forstyrrelser, før de anatomiske Lidelser helbredes . . . Den eneste Omstændighed, der er nødvendig for at Fænomenet kan finde Sted, er Bøn. Men det er ikke nødvendigt, at Patienten selv beder, ikke engang at han har nogen religiøs Tro. Det er nok, at der er nogen omkring ham, der befinder sig i en Tilstand af Bøn. Den Slags Kendsgerninger er af stor Betydning . . . De aabner en ny Verden for Mennesket«.

Det første nordiske katolske Pressemøde.

(Sluttet.)

Fru Sigrid Undset

overværede Kongressens første Møde, og det var selvfølgelig for alle en Glæde at kunne hilse paa den berømte Forfatterinde. Ovenpaa de Rygter, man havde hørt om Fru Undsets svagelige Helbred, virkede hendes Fremtoning, da hun betraadte Klublokalet i Oslo Bispegaard og trykkede de tilstedeværendes Hænder, nærmest frisk og rask. I Førstningen syntes man, at der stod et Pust af Norges kølige Højfjeldsluft om hendes Skikkelse, hendes ranke Holdning og tilbageholdende Tavshed. Men naar hun paa sit klingende Norsk begynder at forklare sit Syn paa et Emne, klart, decideret og som oftest med Forkærlighed for en Paradoks, eller naar hun smaasludrende staar i en Gruppe ved Vindueskarmen, fandt man let og uden større Vanskelighed Vej til den Sigrid Undset, man kender fra hendes Bøger eller mere aktuelt fra — Tidens Tegns Lørdagsnummer d. 12. September, hvor Bladet bragte en Artikel fra Fru Undsets Haand under Titlen: »Den stærkeste Magt«. Efter en kort skitseret Skildring af de politiske og religiøse Brydninger før Stuarternes Fald, Brydninger, som bekræftede og illustrerede Lord Falklands i Artiklen citerede Ud-

Paa St. Holvard Villas Trappe i Sylling.
P. Bechaux O. Pr., Pastor Riesterer,
L. Eskeland.

talelse: »De som hatet biskoppene hatet dem verre en djevelen, og de som elsket dem elsket dem ikke så høit som sin middagsmat«, faar S. Undset Lejlighed til en Række dybsindige og højt aktuelle Betragtninger. Jeg kan ikke dy mig for at citere nogle af dem! »All snakkel om at kjærlighet er sterkere enn hat, at det gode alltid seirer til slutt og så videre er simpelthen pjatt — når talen er om naturlig kjærlighet og rent menneskelig godhet«. »Han, (den, som handler af Kærlighet til noget), kan umulig eie den fanatisme og

ensidighet som er styrken hos alle som kjemper, drevet af hat til virkelige, bestående ting, mens de reserverer sin kjærlighet for fremtidsbilleder, som enhver kan utmale sig efter sine begreper om fullkommenhet«. »All kjærlighet er individualistisk betonet«. »Å la sit eget jeg gå op i en gruppe-sjel eller masse-sjel er for de allerfleste mennesker en berusende oplevelse«. »Det er frykten og hatet og oprøret over vårt jordlivs kår som driver det naturlige menneske til de største kraftutfoldelse«. »De farligste fristelser kommer ikke fra de aktive, opblussende begjær, »kjøttets lyster«, men fra kjøttets ulyster, dets treghet og tunghet, vår tilbøielighet til å bli vane-dyr. Det almindeligste er ikke at et menneske vender sig fra Gud, fordi det elsket ett eller annet som det vil erobre — det er meget almindeligere at det lar sig holde tilbake av en kjærlighet som har erobret det. Det er likesom det ler vi er gjort av lokker oss, — om vi kunde synke tilbake i leren igjen og hvile i den gode, skapte verden. Gud får heller vente på oss, enn vi skal vente paa middagsmaten. Det er frykt og fare og savn som holder oss våkne og aktive, så lenge vi lever paa et helt naturlig plan. Da Gud blev menneske gjorde han vår menneskenatur til ett med sin guddom, rykket dens treghet og tyngde op til forening med den ufattelige kraft hvorved alt er skapt. Hvis ikke vår naturlige godhet og vår naturlige kjærlighet til sannhet blir gennemtrent av den kjærlighet og den sannhet som er synonyme for Skaperens kraft ligger vi likevel under

for den ene eller den andre av de syv dødssynder. Og den syvende og siste er den verste — Accidia, ugideligheten.«

Lars Eskeland.

Norge er den herlige norske Natur, Norge er den Kultur og Historie, man møder paa Bygdø, men Norge er sandelig ogsaa at finde i en Mand som Lars Eskeland, ja nærmere end andre Steder. Som bekendt kom denne berømte Højskolelærer for over 10 Aar siden tilbage til Moderkir-

Sigrid Undset.

ken; bedre Bevis for at norsk og katolsk hører sammen, kan vore Trosfæller i Fjordenes Land ikke finde end denne Mands Konversion. Hans Ansigt kan forekomme en som mejslet af Fjeldets Granit, hans Tale — Landsmaalet er for Resten ikke saa svært at forstaa, naar det høres som naar det læses — kan sommetider være tung, langsom og overvejende, sommetider saa voldsom, at man tænker paa Fjeldskred; men alle Ord og Handlinger kommer fra et trofast Hjerte, fra et dybt, varmt Gemyt. Gribende var det for alle, da Lars Eskeland i en kort Tale bekendte sin Kærlighed til sit Folk. Det var ingen overfladisk Hurra-Patriotisme, ingen letkøbt og forloren national Frase, det var Bekendelse af en mægtig Lidenskab, en ren Flamme, højt blussende over saa mange saakaldte nationale Følelser, som mere minder om osende Talglys. Det blev ganske stille i den lige saa muntre Forsamling, da han bekendte, hvordan dette at være sit Folks Mand, betyder at paa tage sig hele dets Fortid, selv dets Synder og Fejl.

Vi maa afslutte dette i Forvejen alt for lange Referat og vil gøre det med en hjertelig Tak til vore norske Trosfæller, der har arrangeret alt saa fortræffeligt og har gjort den katolske periodiske Presse i Norden en stor Tjeneste.

—z.

Følgende Komuniké blev udsendt gennem »Norsk Telegrambureau, Mandag d. 21. Sept.

Nordisk Katholsk Presseforbund stiftet.

I Dagene 10.—14. September afholdtes i Oslo et Møde af danske, svenske og norske katolske Pressefolk til Drøftelse af fælles Interesser. Man vedtog at oprette et Nordisk Katholsk Presseforbund tilsluttet den

verdensomspændende *Union Internationale de la Presse Catholique*. Som Formand valgtes Mgr. H. Irgens, Oslo med Mgr. B. Assarsson, Sverige, Redaktør af »Credo«, og Pater G. Scherz, Danmark, Redaktør af »Nordisk Ugeblad«, som Bestyrelsesmedlemmer. Formanden er rejst til Rom for at deltage i den internationale, katolske Pressekongres, som holdes 24.—27. September i Forbindelse med den katolske Presses Verdensudstilling i Vatikanet.

En polsk katolsk Højskole efter dansk Mønster.

Sammen med et Selskab af Professorer og Studenter fra Universitetet i Warszawa med Pædagogikprofessoren Dr. Nawrocyynski i Spidsen ankom d. 22 September Pastor *Anton Ludwiczak* fra *Dalki* (Gnesen) til København, som den polske Præst kender fra tidligere Besøg, ligesom han er fortrolig med det danske Sprog og kender Danmark, især Grundtvig og Højskolebevægelsen grundigt. Pastoren er nemlig selv Leder af en Højskole i *Dalki*, som han har indrettet tilskyndet af danske Forbilleder; gerne svarer han paa vore Spørgsmaal, da vi opsøger ham i Grundvigshus, hans Opholdssted her i Byen.

Hvorledes kom Pastoren til at grundlægge en Højskole efter dansk Mønster?

Ja, ser De, det gaar tilbage til Tiden før Verdenskrigen, til vor nationale Trængselstid, da jeg af Foreningen for polske Folkebibliotheker rundt omkring i det gamle Tyskland blev sat til at rejse rundt og tage mig af de polske Landarbejdere. Gennem tyske Bøger blev jeg opmærksom paa Grundtvigs og Kolds Bestræbelser og under Indtryk af, at de voldsomme prøjsiske Germaniseringsbestræbelser, til dels naaede deres Hensigter med vor Ungdom, slog det ned i mig: Mon Du ikke kunde standse dette nationale Frafald, som jo ogsaa var farligt for Polakkernes Religion, ved at faa de unge til saadanne polske Højskoler.

Kom De dengang allerede til Danmark?

Først kom jeg i Forbindelse med Lektor Frk. I. Steinnann, som var mig til stor Hjælp; men Verdenskrigen gravsatte snart mine Planer, i alt Fald foreløbig. Da vi efter Krigens Afslutning havde faaet Land og Frihed, var jeg dog ikke sen til at gennemføre dem og kom ogsaa i 1922 til Danmark, hvor jeg besøgte flere Højskoler saasom Askov, Vallekilde og Frederiksborg og lærte mange Højskolens Mænd at kende.

Er der Forskel paa Dalki-Højskolen og de danske Forbilleder?

Jeg har stræbt at efterligne det danske Forbillede saa tro som muligt. Vi tager de unge i Alderen mellem 18 og 25, og de fleste kommer fra Landbefolkningen, ca. 80 %. Medens der til unge Piger reserveres de 4 Maaneder fra Maj-August, møder de unge Mænd i fem Maaneder fra November til Marts. Hvad Fagvalg og Undervisningsmetoder angaar, med Hensyn til Sang og Betydningen af det talte Ord, er vi helt grundtvigiansk indstillet. Dog meddeles der ogsaa en direkte Religionsundervisning f. Eks. Foredrag i Dogmatik og lignende.

Har De kunnet konstatere stor praktisk Nytte som Følge af dette Højskoleliv?

Jeg tror, Nytten er ikke ringe, baade for Oplysning og Karakterdannelse. Ja, der er ingen Tvivl om, at Opholdet paa Dalki har haft den heldigste Indflydelse paa mange. I Øjeblikket har vi ganske vist kun ca. 30 Elever, men vi har været oppe paa 60, ja, jeg havde en Tid en Højskole Nr. 2. De unge Mennesker, som kommer ud og iøvrigt ved aarlige Sammenkomster bliver i Forbindelse med Højskolen, danner en god Surdej blandt den øvrige Ungdom. De kommer i Reglen til at indtage en vis Førerstilling i deres respektive katolske Foreninger og spreder saaledes yderligere Højskolens Tanker og Aand.

Finder De, at den katolske og grundtvigianske Opdragelses Ideal kan forenes?

Jeg har hørt nogle Højskolefolk her i Danmark ytre Tvivl, om Højskolens Frihedsaand kan forliges med den katolske Kirkes Disciplin, men der var i det mindste een, der forstod, at de to ikke generede hinanden, det var gamle Holger Begtrup paa Frederiksborg Højskole. Han sagde: »Jeg kender den polske Historie, det er en skøn Historie, men ogsaa en sorgfyldt Historie. Polen er et religiøst Land og et patriotisk Land, og paa disse to Kræfter som Søjler kan de trygt rejse Højskolens Bygning.

Til Slut spørger vi med Henblik paa de polske Biskoppers fornylig udsendte Hyrdebrev mod Kommunismen, om denne for Tiden er en Fare for Polen.

Jeg tror ikke, den vilde have de samme Chancer hos os som i det orthodoxe Rusland. Nationen er jo helt igennem katolsk. Det polske Folk er i hurtig Udvikling. Medens vi for 10 Aar siden havde 27 Mill. Mennesker, findes der i Dag 33 Mill. Af dem er 67 % Polakker. Kom-

Anton Ludwiczak

munismens Chancer har maaske engang været større. Nu er Faren ikke saa overhængende. Jeg husker, hvad en Franskmand forleden sagde til mig efter en Rejse i Polen: »Hos jer er jo alt katholsk.« Radioen udsender Gudstjenesterne. De ledende Mænd findes ved alle større religiøse Fester. Hvilken vældig Succes var ikke forleden den nationale Valfart til Czenstochau. Over 40.000 tog Del i den. Saaledes kunde man opregne mange Beviser for, at Kirken ikke sover. Derfor maa man dog ikke tage det alt for let med Faren, den er der sikkert, naar man er Nabo til Gudløshedens Land.

—z

Spaniens Kamp.

Verdens stolteste Ordensgeneralforstander.

P. Ph. Maroto, der er flygtet til London, erklærer, at mindst 100 af hans Orden, Claretianerne, er blevet myrdet, men deres Martyrmod var saa storslaaet, at han var baade den mest bedrøvede og mest stolte Ordensgeneral i Verden. Rørende er de Afskedsbreve af Martyrer, som Pateren foreviser, f. Eks.: »I. H. S. Leve Christus, Kongen! Hvis Gud kræver mit Liv, giver jeg ham det villigt. Jeg opofrer det for min Orden og for Spanien. Jeg dør roligt, thi jeg har modtaget de hellige Sakramenter. Jeg tilhører intet politisk Parti, fordi dette er forbudt af vore Ordensregler. Jeg anerkender den lovmæssige Autoritet. Jeg tilgiver mine Fjender. Lev vel Fader og Brødre! Leve Jesus Christus! Leve Troen!« Pater Maroto fortæller videre, at man fra alle Sider over for ham har bekræftet, at den religiøse Begejstring over alt er steget til lidenskabelig Ekstase. Alle beherskes af to Ord: Spanien og Christus. Alle bærer Jesu-Hjerte-Billedet, ogsaa General Queipa de Llano. I Sevilla alene blev der i Løbet af ti Dage fordelt 10.000 Jesu-Hjerte Ordensbaand blandt Soldaterne, som bærer dem paa Brystet eller paa Huen. I Kirkerne og Kasernerne høres uafbrudt Skrifte. Hele Spanien er som indhyllt i en Atmosfære af den mest glødende religiøse Iver. I Saragossa er Processionen forbi Helligdommen for Guds Moder af Pilar, over for hvilken der som bekendt for nogle Uger siden blev forøvet et Attentat, ikke et Øjeblik standset. Daglig drager Soldater og Borgere forbi Statuen, som der blev slynget 50 kg Bomber imod uden at beskadige den.

Gil Robles og General Molas Ord.

Den tidligere Fører for det katholske Folkeparti, Gil Robles, som for Øjeblikket opholder sig i Lissabon, erklærer i et Presseinterview: »Det er en meget stor Fejltagelse,

naar man siger, at den spanske Borgerkrig er en Kamp mellem Fascismen og Demokratiet. De kan tro mig, at min Dom er kompetent, for jeg er personlig blevet bekæmpet af visse Elementer indenfor Fascismen. Jeg kan forsikre Dem, at i Spanien kæmper Kommunismen imod de nationale Kræfter og Traditioner«.

General Mola har i Burgos holdt en offentlig Tale for at besvare to Spørgsmaal, som atter og atter bliver stillet ham, nemlig: Hvordan vil Spanien være i Morgen? Hvilken Regering vil det have? Han erklærer: »Spanien i Morgen kan ingen forestille sig, som ikke tager den dybe Evolution i Betragtning, som Spanien har gennemgaaet i de sidste Aar. I Sandhed, der er en Vilje, som behersker os alle, nemlig Viljen til at skabe et enigt, stærkt, katolsk Spanien og give det den Plads i Verden, som det havde i dets katolske Kongers Tid«.

Paven advarer Verden.

I sin Tale til de spanske Flygtninge d. 16. Sept. udtalte Hs. Hellighed bl. andet: »Det kan kun siges, at en satanisk Forberedelse har tændt den Flamme af Had og vild Forfølgelse i det nærliggende Spanien, som aabenbart er blevet forbeholdt den katolske Kirke og den katolske Religion, som værende den eneste virkelige Hindring, der ligger i Vejen for de Kræfter, som allerede fra Rusland til Kina og fra Meksiko til Syd-Amerika har afgivet Prøve paa ødelæggende Angreb mod enhver Slags Orden.

Det er ikke overflødigt, ja det er snarere belejligt og nødvendigt og vor Pligt at advare alle imod den Lumskhed, hvormed Herolderne for Ødelæggelseskrafterne søger at finde Jordbund for en mulig Tilnærmelse og et muligt Samarbejde blandt Katholikerne, og dette paa Basis af en ydre Forskel mellem Ideologi og Tilegnelse, mellem Tanker og Handling, mellem økonomisk og moralsk Orden. Denne Lumskhed er yderst farlig, og dens Hensigt er ren og skær den at bedrage og afvæbne Europa og Verden til Gunst for et uforanderligt Hadets, Tilintetgørelsens og Ødelæggelsens Program, som truer dem.«

En uforglemmelig Friluftsmesse.

Paa en stor Mark ved Valladolid overværede 30.000 Mennesker en Friluftsmesse for dem, der var blevet dræbt i Borgerkrigen, fortæller et Øjenvidne ved sin Ankomst til Lissabon.

»Det var et uforglemmeligt Syn«, sagde han, »da alle Kirker var nedbrændt, blev Messen celebreret i fri Luft«.

Tropperne var samlede i Forgrunden med Befolkningen i Ring bag Feltpræsten, som læste Messen.

Da et Valdhorn lød, faldt 30.000 Mennesker paa Knæ.

Efter at Messen var blevet læst for de faldne Helte, blev der afsunget en gribende Krigshymne, og Tusinder af Arme blev løftet til Hilsen.

Saa marcherede Tropperne bort i tre lange Rækker; pjaltede og ubarberede Tropper, dækkede med Krigens Støv, Mænd fra Skyttegravene og Mænd fra Guadarrama-Bjergenes isnende Bjergkamme drog af Sted fulgt af Befolkningens begejstrede Hyldest.

Hjælp til de saarede og nødlidende.

Rundt omkring i Verden indsamles der Penge og Medikamenter til Borgerkrigens ulykkelige Ofre. General Cabanellas erklærer, at baade Soldaterne og de civile trænger haardt til dem, og at deres Fremskaffelse som oftest er et Spørgsmaal om Liv eller Død. Det engelske, katholske Blad »Universe« har derfor startet en Indsamling, som gav et saa godt Resultat, at Bladet kunde sende Medikamenter, Serum, kirurgiske Instrumenter, Beklædningsgenstande etc. for over 2000 £ af Sted til de nationale Tropper. — Da ogsaa vi er blevet spurgt om, hvorhen man kunde sende en Gave til dette Formaal, meddeler vi hermed Adressen: »Universe«, Medical Fund, 184 Strand, London, W. C. 2. I øvrigt er ogsaa den danskfødte Fru Daphne Jacobsen Garcia V. de Paladini, rede til at være behjælpelig ved at faa sendt Gaver til de rigtige Steder. Fruens Adresse er: Ordrup, Dyrehavevej 16, Tlf. Ordrup 4613.

Biskoppen af Jaen's Martyrium.

Ikke alle de Forbrydelser, som den kommunistiske Pøbel har begaaet i Spanien, kan Regeringen i Madrid gøres ansvarlig for, i nogle Tilfælde maa de forvirrede indrepolitiske Forhold bære Skylden. Men Regeringen vil ikke kunne anføre en eneste formildende Omstændighed, naar den engang skal staa til Regnskab for Biskoppen af Jaen's Martyrdød.

Paa Foranledning af Krigsministeriet blev Kirkefyrsten arresteret i sit Palæ for under streng Bevogtning at blive overført som Gidsel. Da Toget holdt i Vilaverde et lille Stykke uden for Madrid, bestormede en kommunistisk Horde Banegaarden. Alle Rejsende blev udplyndrede, uden at Vagten traf mindste Anstalter for at beskytte dem. De var saa fejge, at de forlod den Waggon, hvori Biskoppen sad sammen med sin gamle Moder og sin Søster, saa de alle hjælpeløst var prisgivet Pøblens Forgodtbefindende. Forgæves søgte den 80-aarige Moder og Søsteren at beskytte Biskoppen imod Kommunisterne, der ved Synet af den gejstlige Klædning som rasende Djævle kastede sig over Biskoppen. Biskoppen blev bogstavelig talt hakket i Stykker og brændt. Heller ikke hans gamle Moder eller hans Søster blev skaanede.

Intet er overdrevet.

José Perreloy Pou, Biskoppen af Vich ved Barcelona, der ved et Mirakel undgik Martyrdøden, celebrerede for kort Tid siden i Krist-Konge-Kirken i Rom en højtidelig Sonemesse for de Rædselsgerninger, der var begaaet i Spanien under den blodige Revolution. Biskoppen var endnu saa sjæleligt oprevet, at han ikke var i Stand til i Enkelt-heder at tale om, hvad han havde oplevet. Men sin Prædiken sluttede han med følgende Ord: »Sig til alle, at intet, absolut intet af, hvad Aviserne indtil Dato har berettet om de spanske Ødelæggelser, er overdrevet, men at ofte noget endnu mere umenneskeligt, endnu mere naturstridigt, har taget Skikkelse i den røde Revolutions Mænd og Kvinder, Ting som endnu ikke er offentliggjort. Hvor maa Gud elske vort Folk, naar han har udvalgt det til at lide saa meget«.

Ved —z

Den sidste Salvelse i Alkazar.

Verden jubler over, at Alkazars tapre Forsvarere er blevet frelste efter en heltemodig Kamp og et udholdende Forsvar, som end ikke Dynamitsprængninger kunde faa Bugt med. Nedenfor bringer vi efter »Germania« (20.-9.) en Skildring af de syges Salvelse i den belejrede Fæstning.

Det vil høre til Historiens største Heltegerninger, hvorledes Alkazars urokkelige Forsvarere har lagt et næsten haabløst, men derfor saa meget større Heltemod for Dagen, ikke alene Mændene, men ogsaa deres Hustruer og Børn, alle med den sikre og langsomme Død for Øje. Derfor vil det interessere vore Læsere at høre, hvorledes de sidste Dage i Alkazar er gaaet. Den 10. September begav Toledos røde Kommandant, General Rojo, sig som Underhandler til Alkazar for endnu en Gang at opfordre Besætningen til at overgive sig imod Løfte om frit Lejde. Han fik det enstemmige og stolte Svar, at de Indespærrede, der fra mange andre Tilfælde vidste, hvor lidt man kan bygge paa disse Modstanderes Ord, ikke fordrede Livet, men en Præst. To Dage senere ankom Kannik Camarasa fra Madrid, en Mand, som var parat til lige saa modigt her at udføre sit sikkert ikke ufarlige Kald. Den franske Journalist, Louis Delapré, oplevede Præstens Ankomst, og han har i »Paris Soir« skildret sine Indtryk af de rystende Begivenheder, som vi hermed gengiver:

»Klokken er 9 om Morgenen. Midt inde i Toledo stiger en granvoksen Mand med graat Haar ud af en Regeringsbil. Han er iført mørkeblaat Tøj, men han bevæger sig deri med en vis Forlegenhed, som om han ikke var vant

til den Slags Klædedragt. Denne hemmelighedsfulde Person er Don Enrico Vasquez Camarasa, en Kamik fra Madrid, berømt for sine fyrige og smukke Prædikener. Han nærmer sig Posthuset, hvor Krigskommissionen holder til, og hvisker et Par Ord til Vagtposten. Denne ser paa ham med grænseløs Forbavselse og fjerner sig saa hurtigt for at afgive Melding til sin Foresatte. Don Enrico Vasquez Camarasa gaar ind i Bygningen og forlader den igen faa Minutter efter ledsaget af Oberst Barcelo, Løjtnant Sediles og en politisk Kommissær. Vagtposten har sørget for, at Nyheden allerede løber Byen rundt og lokker Menneskene ud af Husene; Folkene følger den lille Gruppe. Gennem de snoede Gyder nærmer man sig Kapucinerbarrikaden. Kun Obersten, Løjtnanten og Præsten gaar over den stenfylde Plads op imod Alkazar svingende en hvid Fane. Skydningen er forstummet, den usædvanlige Stilhed har noget rystende og højtideligt over sig.

Paa Alkazars Ruiner viser en Mand sig. Hans Uniform er omhyggeligt børstet. Man føler, at han gør sig den største Umage for at se ud som enhver anden. Men under hans Skæg taler hans indfaldne Kinder, hans fremstaaende Kindben, hans feberhede Øjne et alt for tydeligt Sprog. Langsomt stiger Løjtnant Varela ned ad Ruinerne. Omtrent 10 Meter fra Underhandlerne bliver han staaende og venter i Tavshed. Saa siger Oberst Barcelo: »Giver De os Deres Ord paa, at De vil respektere Don Enrico Camarasas Liv og ikke vil gøre Forsøg paa at holde ham tilbage hos Dem.« Varela svarer ikke, han vender sig kun lidt om imod Alkazar. Og fra Ruinerne lyder en Stemme: »Kommandanten giver Dem sit Ord.« Derpaa bøjer Don Enrico sig for Folkefrontofficeren og gaar langsomt op imod Alkazar. I sin venstre Haand holder han et Lommetørklæde og Snoren af en Sæk, som skjuler de hellige Genstande, i sin højre Haand et stort forgyldt Krucifiks. Varela binder ham for Øjnene med Lommetørklædet, og idet han tager Præstens Haand, fører han ham til det underjordiske Helvede, hvor saa mange Mennesker kæmper deres Dødskamp.

Timer gaar. Et Par Minutter før Middag viser Don Enrico Camarasa sig igen, alene. Stadig holder han i sin venstre Haand det hvide Lommetørklæde og Lædersækken, i den højre Haand det forgyldte Krucifiks. Men det er ikke den samme Mand, som Timer forinden gik ind. Denne Mand er Aar ældre, hans Læber skælver, hans Ansigt er ligblegt. Han vakler næsten, da han naar hen til Oberst Barcelo. Denne griber hans Arm for at støtte ham. Don Enrico vil intet berette om, hvad han har set dernede. Men hans Ansigt bærer ligesom kort forinden Komman-

dant Rojo's Ansigt Genskin af det forfærdelige, han har mødt. Man ved kun, at han har meddelt Dødssakramenterne til et Dusin Saarede og til Hundreder andre Menne-sker, levende, men som dog befinder sig i Dødens Hænder. Ogsaa to nyfødte har han døbt, nyfødte, der ligeledes er viet Døden, thi deres Mødres udtørrede Bryster kan ikke holde dem i Live. Stilheden, som har ledsaget hele denne Scene, sønderflænges af et Skud. Beskydningen af Alkazar er atter begyndt.«

Ved —z

I Frans Xavers Fodspor.

(Sluttet.)

Hvor ren den Iver var, der var Drivfjederen under dette Arbejde, ses bedst af den Omstændighed, at han ikke lod sig afskrække af alle de Vanskeligheder, han havde at overvinde, inden han kunde naa sit Maal. Først i Aaret 1841 lykkedes det ham at faa Sagen ordnet tilfredsstil-lende, og med den gejstlige og verdslige Øvrigheds Til-ladelse at nedsætte et Forvaltningsraad for »Xaveriusfor-eningen«, som man i Tyskland kaldte Foreningen for Troens Udbredelse. I samfulde 40 Aar var Dr. Hahn For-eningens Sekretær. Gud alene ved, hvor mange nye, store Byrder og hvor meget tidsspildende Arbejde han paalagde sig selv under Udførelsen af dette Hverv. Til Gengæld havde han den Glæde at se, hvorledes Xaveriusforeningen i Tyskland hurtigt voksede op til at blive en herlig Blomst og i Løbet af forholdsvis kort Tid fik Indpas i alle Diø-ceser. »Aarbøger for Troens Udbredelse« udkom i en tysk Udgave i mere end 10.000 Eksemplarer, en Kendsgerning som bedst beviser det store Opsving, Foreningen tog, og det varede ikke længe, før man blev nødt til ogsaa at ud-give en polsk Udgave for Diøceserne Posen og Kulm. — I Januar 1854 gjorde Dr. Hahn Centralraadet i Lyon op-mærksom paa, at dette Værk ogsaa burde indføres i Østrig. Endskønt denne Plan havde den apostoliske Nuntius i Wien som Talsmand, lykkedes det dog ikke Doktoren at faa den gennemført, hvorfor han selv foretog en længere Rejse til Østrig uden dog at opnaa det ønskede Resultat.

Dr. Hahns mangeartede aktive Arbejde for Missionen var ham dog ikke nok, hvorfor han besluttede sig til og-saa som Forfatter at gaa ind derfor. Han fattede saa den Plan at skrive det betydelige fem Bind stærke Værk: »De katholske Missioners Historie fra Christus indtil den ny-este Tid«. Gang paa Gang truede Kræfterne med at svigte under dette overmenneskeligt store Arbejde, da han næsten hver Aften arbejdede derpaa til langt ud paa Natten — om

Dagen havde han jo fuldt op at gøre med sin Lægegerning. Men Gud, for hvem han havde paabegyndt dette Arbejde, skænkede ham den Naade, at han blev i Stand til lykkeligt at fuldende det i 1865. Hele Nettoudbytet ved Salget af disse Bøger havde Doktoren i Forvejen tiltænkt det katholske Hospital i Berlin, saa hans slidsomme Arbejde samtidig var et aandeligt og legemligt Barmhjertighedsværk.

Hvor store katholske Forsamlinger var til Stede, navnlig ved de tyske Katholikers Generalforsamlinger, var han altid virksom for at fremme Xaveriusforeningens Sag. Endnu ved den 21. Generalforsamling, som fandt Sted i Aachen i September 1879, holdt den ærværdige Olding et sidste Foredrag om Xaveriusforeningen, som han af hele sit Hjerte anbefalede til de tyske Katholikers Omsorg og Kærlighed.

Hele hans Sjæleiver og hans Hjertevarme havde deres Udspring i hans levende Tro. Med Tak bekendte han, at han aldrig havde vaklet i Troen. Hans Valgsprog var: »Jeg tror, fordi Kirken er Sandhedens Fundament«. De Naadekilder, som Dr. Hahn øste af i sit Trosliv, var Alterets helligste Sakramente og den allersaligste Jomfru Maria. I mere end 50 Aar tilhørte han Sakramentbroderskabet, som var tilsluttet St. Foilanskirken i Aachen; han var først et ivrigt Medlem indenfor dette Broderskab, senere blev han dets Præsident. Allerede fra sine bedste Manddomsaar modtog han hver Søndag den hellige Kommunion; da han blev ældre, nærmede han sig flere Gange om Ugen Herrens Bord. Fra sit Barndomshjem havde han medbragt den Skik, at han hver Dag bad Rosenkransen med sin Familie.

I Begyndelsen af 1880 blev han syg, og en langvarig, smertefuld Leversygdom førte ham Skridt for Skridt mod Døden. Hans Families kærlige Pleje og store Hengivenhed var ham til stor Trøst og Opmuntring i denne svære Tid. »Guds Kærlighed har tilladt denne lange Sygdom«, udtalte han, »for at min Datter kan faa Lejlighed til at udøve den barnlige Kærligheds Pligter.«

Da hans Sygdom i September 1881 gav Anledning til Ængstelse, og da han ikke længere kunde modtage Frelseren i Kirken, bad han om, at han maatte modtage den hellige Kommunion i sit Hjem. »I Dag er dette Hus vederfaret Velsignelse,« skrev han derefter til sin Datter, som var Søster i Blumenthal. Senere modtog han hver Lørdag de hellige Sakramenter. Hver Morgen overværede den syge i Tankerne den hellige Messe, og saa længe hans Tilstand tillod det, lod han Dagens Messe læse højt for sig paa Latin. I Løbet af Dagen var det hans store Glæde, naar

der blev læst højt for ham af »Katholske Missioner« og »Aarbøger for Troens Udbredelse«. Han sagde, at Missionærernes Lidelser og Vanskeligheder hjalp ham til lettere at bære sine egne Lidelser. Hver Aften maatte man bede for ham det Ord, som skal have været det sidste, der har lydt fra Franz Xaver's Læber: »Paa Dig, Herre, har jeg haabet; jeg skal i al Evighed ikke blive gjort til Skamme.«

I den sidste Uge, hvor Dr. Hahn levede, følte han ganske særlig Længsel efter den hellige Kommunion, og da hans Børn frygtede, at han ikke vilde leve Lørdagen over — hans sædvanlige Kommunionssdag — underrettede de hans Skriftefader, som Torsdag Aften den 9. Marts hørte hans sidste Skriftemaal og gav ham Vandringsbrødet. Den sidste Olie havde han efter eget Ønske allerede modtaget. Efter den hellige Handling velsignede han alle sine Børn, saavel de tilstedeværende som de fraværende. Dagen efter besøgte hans Skriftefader ham igen. Den døende hilste ham med de Ord: »Jeg er ved Vejs Ende.« »Nej,« svarede Præsten, »ikke ved Vejens Ende, men ved dens Begyndelse — ved Begyndelsen af den evige Løn. De mange Hedningesjæle, som De har reddet, vil komme Dem i Møde.« Efter Midnat Lørdag den 11. Marts 1882 begyndte man at læse Dødsbønnerne. Den syge var ved fuld Bevidsthed og kysede Gang paa Gang den korsfæstedes Billede. Ved »Fader vor« ved den femte Vunde, Sidevunden, overgav Dr. Hahn uden egentlig Dødskamp sin skønne Sjæl til Jesu Christi Hjerter.

Han fulgtes til Graven af en næsten uoverskuelig Meneskeskare; i mange Kirker og Kapeller blev der læst højtidelige Sjælemesser for ham, og hele Byen kappedes om at vise den afdøde den sidste Ære.

Presse-Rundskue.

Reformations-Jubilæet. Pressens Meddelelser om Reformations-Jubilæet giver Stof til Eftertanke. Borgmester Kaper pointerer, at de religiøse Modsætninger mellem Folkekirken og den katholske Kirke ikke tilsigtes uddybet, men at Reformationens Indførelse skal fejres som en historisk Begivenhed, og at Festlighederne skal indledes med en Højtidelighed i St. Nikolaj Kirkesal — Hans Tausens gamle Kirke — hvor kgl. Konfessionarius Provst Neiiendam vil tale om Reformationens sociale Betydning.

Virker det ikke lidt forstemmende paa vore lutheranske Medbrødre, at den Kirke, i hvilken Hans Tausen holdt sine protestantiske Prækener, nu ikke længere bruges som

Kirke, og er ikke Emnet, den kongelige Konfessionarius skal tale over, Reformationens sociale Betydning, noget perifert, naar 400 Aars Dagen for Trosskiftet skal fejres?

I Slotskirken, forlyder det videre, skal afholdes en Kirkefest, der vil forme sig som en Messe paa Reformationstiden, og denne Messe skal sendes paa Tourné — ja, saaledes skriver virkelig »Berlingske Tidende« for 4. September. At den Gudstjeneste, der her omtales, ikke har Væsenslighed med den katholske Messe, saaledes som den blev læst i Oldkirken og i Tiden indtil Reformationen og saaledes, som den læses den Dag i Dag Verden over i alle katholske Kirker, er vel ingen, der læser dette Blad, i Tvivl om.

Samtidig med at vi anerkender den forsonlige Tone, der anvendes over for os i Omtalen af den Begivenhed, der nu skal fejres, erindrer vi os Niels Steensens Ord, at de, som er optraadt for at prædike Bod og Omvendelse, har haft Held med sig og er blevet Kirkens Forkæmpere, medens de, som har villet reformere Læren, har vist sig at være Kættere og Vildfarne. Gid dette Jubilæum maa bidrage sit til en stedse redeligere og grundigere Behandling af de Problemer, der skiller danske Protestanter fra danske Katholiker, saa at Festen ikke blot bliver en Slags religiøs Børnehjælpsdag med Messetourneer, Kirkeilluminationer og Skuespil paa Fjællebodstheater, hvilke Herligheder Borgmester Kaper ogsaa laver os, men at Begivenheden især maa give den danske Menigmand Anledning til at tage Stilling til det Problem, som danner Basis for hele Jubilæet: »Tilhører jeg den hellige almindelige Kirke.« C. L.

Niels Steensen, en stor Lærd og Kristen.

Stenos »religiøse Anfægtelser«.

Jeg sidder og læser en kort Artikel om Niels Steensen i 20. Bd. af Berlingske Tidendes Leksikon. Under Mærket H. O. skriver Dr. Harald Okkels meget smukt og anerkendende om Steno. Ting, man kender, glider ens Øje let henover; men med eet standser Blikket ved en Sætning, der faar mig til at studse. Har jeg set rigtigt? Staar der virkelig »religiøse Anfægtelser«?

Hele Artiklen om igen! Jo, det staaer der; Misforstaaelse er udelukket: Niels Steensen kunde ikke rigtig trives ved Københavns Universitet, fordi »hans Sind i de senere Aar var optaget af religiøse Anfægtelser«.

For at være helt sikker paa, at det ikke er mig, der tager fejl, slaar jeg op i »Ordbog over det danske Sprog« Bd. I, Spalte 581, hvor der gives en lang Forklaring af

Glosen »Anfægtelse«. Deraf fremgaar, at et Sind med religiøse Anfægtelser er opfyldt af Uro, Usikkerhed og Tvivl. Sindet er vaklende. Den herskende Stemning er Ængstelse for muligvis at have taget fejl, Ængstelse for at klynge sig til et Fantasifoster i Stedet for Virkeligheden. Kort: en pinefuld, en ynkværdig Tilstand, en Sjælens Sygdom, der ikke kan blive ved at bestaa, men enten maa føre til Døden, det er Vantro, eller til Helbredelse: fast og klar Tro.

* * *

Men hvad siger nu Kilderne om Niels Steensens religiøse Liv? For det er vel af Kilderne, vi maa lære Manden at kende. Og hvad siger de Forskere, som har øst direkte af Kilderne, saasom Plenkers, A. D. Jørgensen, Metzler?*)

I Steensens Liv er der rigeligt med Angreb fra protestantisk Side; men alle disse Udfordringer svarer han paa med en Ro, Værdighed og Saglighed, som vidner om hans overlegne Aand.

Der er ligeledes Plads for religiøse Tvivl; men disse »Anfægtelser« førte den klart tænkende Forsker bort fra Lutherdommen og ind i den katholske Kirke. Længe tøvede han med at tage det afgørende Skridt; men efter at han den 4. November 1667 havde aflagt den katholske Trosbekendelse, har vi ikke Gnist af Bevis for, at han siden har lidt af »religiøse Anfægtelser«. Derimod har vi alle ønskelige Indicier for det modsatte: Glæde i Troen, Sikkerhed, Klarhed og den rolige, frygtløse, afklarede Bedømmelse af Hændelser, Forhold og Personer, som oftest viser sig særlig iøjnefaldende hos Mennesker, der har fundet Fred.

Men saa maa jo H. O. have taget fejl; saa har han tilføjet Steensens Minde Uret.

Dette var vist alligevel ikke hans Hensigt. Hvorfor taler han saa om »religiøse Anfægtelser«? Ja, jeg spørger bare. Og Spørgsmaalet synes mig at have en vis Interesse.

Skulde det ikke være, fordi nogle mener, at religiøse Rørelser kun kan skyldes »Anfægtelser«? Det ligevægtige Sind er nærmest religions- og gudløst, mens stærkt følelsesbetonede, uligevægtige Mennesker er »religiøse«. Dette kan der maaske inden for Protestantismen være et Gran Sandhed i, da Følelsen jo spiller en langt mere afgørende Rolle især i luthersk Protestantisme. Men over for en Katholik som N. St. gaar det ikke an at maale med protestantisk

*) Læs om Niels Steensen: Johannes Metzler, Niels Steensen, Kbhvn. 1928 (2 Kr.). Faas i Katholsk Boghandel, Stenosgade, Kbhvn., og i alle Boglader.

Alen. Steensen kunde ikke blive Katholik, før han med Guds Naade havde overvundet alle den Slags »religiøse Anfægtelser«, før han havde vundet frem til Klarhed og Sikkerhed.

Dermed skal ikke være sagt, at en Katholik ikke ogsaa kan være udsat for Tvivl og Anfægtelser; men Katholiken Steensen var det bestemt ikke, saa vidt vi af Kilderne kan dømme om hans religiøse Liv. *J. Wolfsberg S. J.*

Nye Bøger.

Povl Helgesen — en Roman.

Danmarks Katholiker kan ikke uden Blusel tænke paa de Biskopper og Prælater, der paa Kirkerevoltens Tid repræsenterede den katholske Kristenhed herhjemme; men vi kan dog ogsaa med Glæde pege paa, at den gamle Kirke har fostret Reformationstidens betydeligste Skikkelse, Karmelitermunken Povl Helgesen. Hvor rager han højt op over sine samtidige, ved sit Klartsyn, ved sit ubændige Mod overfor disse »Øjenskalke« af daarlige Biskopper og Tyrannen Kristian II, hvor aabent byder han det gode nye velkommen, men hvor ubønhørligt skiller han alt forvirret og raaddent fra, selv om hans Samtidige i store Masser lod sig indfange deraf, hvor tragisk er hans haabløse Kamp mod Stormfloden, som uden Hensyn til Fornuft og Ret simpelthen skyllede hen over Landet druknende al Modstand. Vi ved ikke, hvad der tilsidst blev af Povl Helgesen, han forsvinder stille, men den protestantiske Legende, der hundrede Aar senere vilde vide, at »Vendekaaben« havde endt sine Dage som den nye Læres Tilbænger, kan vi alle kun smile ad. Vi maa nu være Forfatterinden *Karen Plouggaard* saare taknemmelige for at hun i sin lige udkomne historiske Roman »*Povl Helgesen*« (Hasselbalch, 1937, 230 S. Kr. 6.00) skænker os et troværdigt Billede af denne Kirkens Bannerbærer og skildrer baade Drengens Vækst og Mandens Bedrifter saa paalideligt, som de sparsommelige historiske Kilder tillader. Det er en Retfærdighedsakt; vi maa paaskønne, naar Forf. lader Mester Svend, Povls Lærer, sige til ham: »*Hvilken Skanse du end vælger dig at kæmpe fra, saa tror jeg, at du vil stride til det sidste for den Sag eller den Høvding, du har svoret Troskab.*« Naar P. H.s Ydre kendetegnes for os som »*Rank og byrdig, uden munkelig Ygmyghed*«, er Sætningens sidste Paastand maaske ikke helt at lide paa, men den første Del faar en psykologisk Begrundelse: »*En Mand, der holder sine Lærlinges Hjerter i sin Haand, som man siger, at du gør, en Mand, der farer frem med Tugtens Ris, som du gør, mod Konger og Bisper, han maa være til at*

se paa. Ved din Frimodighed vilde der forlængst være blevet digtet Nidviser om dit Udseende, hvis du havde været skøvskuldret eller rundrygget. Noget andet er, at man slet ikke har den Frimodighed, du er i Besiddelse af, hvis ens Legeme er behæftet med Skavanker, der kan peges Fingre ad.« Forf. siger i Forordet, at hun udelukkende vil skildre Begivenhederne, som hun mener de maatte tage sig ud, set med P. H.s Øjne. Det er kun rimelig efter at man i henved 400 Aar næsten udelukkende har set paa dem med Modstandernes Øjne. Men iøvrigt er hans Synspunkter saa klare, at de kun kan vinde ved at blive konfronteret med de andre ligesom hans imponerende Personlighed kun kan blive mere plastisk og dramatisk, naar den vises Ansigt til Ansigt med det andet Partis Mænd og Meninger. Men vi Katholiker kan ikke være andet end glade for Bogen, som fortjener den bedste Anbefaling. Vi gør opmærksom paa, at P. H.s Oversættelse af den tyske Theolog Stagefyr's Bog kendte under Titelen »Danmarks Riges Biskopper og Prælaters christelige og retsindige Gensvar til de lutheranske Artikler« i sin Tid blev udgivet af Arkivar West og faas paa Menighedskontoret.

—z

Fra den vide Verden.

Den katholske Presses Verdenskongres i Rom.

I Angelicums store Aula i Rom aabnede Hs. Eminence Kardinal-Statssekretær Pacelli den 24. September den katholske Presses Verdenskongres i Rom. I sin Aabningstale sagde Kardinalstatssekretæren: »Vi kaster et bedrøvet Blik paa Tyskland. Vi føler en oprigtig og dyb Smerte over, at denne Kongres ikke har en eneste embedsmæssig Repræsentant fra den tyske katholske Presse. Efter de tyske Biskoppers sidste Hyrdebrev er det ikke til at forstaa, at den katholske Presse i Tyskland bliver skræmt, indespærret og hindret i dens Apostolat i Kampen imod Bolschevismen. Man maa næsten antage, at det bevidst er Hensigten at vie den katholske Presse i Tyskland til Undergang.« Da »El Debate«s romerske Korrespondent, Don Vinola under et af Møderne, begyndte sin Beretning om den journalistiske Skole, der var indført ved dette Blad, kom det til en hjertelig Sympathitilkendegivelse for Spaniens forfulgte Katholiker. Don Vinola berettede, at der indtil Borgerkrigens Udbrud bestod to Kursus, et 1-aarigt Kursus til Uddannelse af unge Mennesker med Universitetsuddannelse, og et 5-aarigt Kursus, hvori 15-aarige kunde deltage. Der undervistes i Religion, Apologetik, Spansk, fremmede Sprog, Politik, Økonomi, Trykning og Redaktionslære samt praktiske Øvelser. I Aaret 1926 havde Sko-

len 24 Hørere, i 1932 396 Kandidater, hvoraf 103 blev optaget. I disse faa Aar udgik der fra denne Skole: 67 Redaktører for spanske eller latin-amerikanske Blade og 5 Ledere af Aviser.

Den store Kongres i Mecheln.

»En Triumf for den katolske Tro, en Trosapotheose, en Oplevelse uden Sidestykke i Belgiens Historie og Kirkehistories Annaler«, saaledes betegnes den 6. Katholikkongres, som afholdtes i Mecheln 10.—14. Sept. En Oplevelse, som er en Protest imod en antireligiøs og antikristelig Magts ødelæggende Rasen, et Vidnesbyrd om Kirkens uovervindelige Magt og den kristne Tros folke- og klasseforsonende Mission. 6000 Mennesker tog Del i Studiekonferencerne. 200.000 Mennesker deltog i den store stiledede Slutningshøjtidelighed paa Koekelberg. Blandt Æresgæsterne saas foruden fem Kardinaler talrige verdslige Autoriteter, bl. a. den belgiske Ministerpræsident, næsten alle belgiske Ministre og tidligere Ministre, Senatorer, Deputerede, Regeringspræsidenter, Diplomater, Borgmesteren af Mecheln. Kulminationen under Slutningshøjtideligheden dannede Udførelsen af Festspeilet »Credo«, der var forfattet af P. Boon og blev spillet af Ungdommen paa en Friluftsscene. Først senere vil Frugterne af denne ene-staaende Manifestation vise sig, men allerede nu siger den til Verden: »Ved Opbyggelsen af en ny Verdensorden maa Du regne med disse 200.000.«

Dødsfald i Norge.

Den ogsaa i Københavns Musikverden kendte Fru Inga Lærum Liebich er 72 Aar gammel afgaaet ved Døden. For 2 Aar siden kunde den Afdøde fejre et tredobbelt Jubilæum: samtidig med sin 70 Aars Fødselsdag fejrede hun 50 Aars Jubilæum som Komponist og 30 Aars Dagen for sin Optagelse i Kirken. Oslopressen har omtalt den Afdøde med stor Respekt. R. I. P.

BREVKASSE

Holdningen under Højmesse.

Med megen Interesse har jeg set Deres Svar paa Spørgsmaalet om, hvorvidt man i stille Messer skal staa eller knæle under Credo. Jeg har hidtil i stille Messer om Hverdagen, hvor der jo som Reglen kun er faa Tilstedeværende, saa det ikke kan genere dem, der følger en anden Regel, staaet op under Gloria, Credo og Præfatio, men efter at have set, hvad Missale Romanum foreskriver, gør jeg det selvfølgelig ikke mere. Da Deres Svar imidlertid udtrykkelig angiver kun at vedrøre stille Messer, beder jeg Dem venligst i Ugebladet meddele, om det samme ifølge Missale Romanum gælder for Højmesser, eller om det i disse maa anses for korrekt at rejse sig i de af mig oven for anførte Tilfælde. *Dir. H.*

Saavidt vi kan se, eksisterer der ingen officielt fastslaede liturgiske Regler for Menighedens Holdning under Højmesse. Dog gives saadanne Regler for Korets Vedkommende, og retter

man sig efter dem, da vil det i Overensstemmelse med *Rubricae generales Missalis Romani XVII, 3—7* for Menighedens Vedkommende være den mest liturgiske Maade at overvære Højmesse på som følger:

Under Asperges, Kyrie, Gloria, Kirkebønnerne, Evangelium, Credo, Prælation, fra Forvandlingen til Celebrantens Kommunion, Slutningsbønnerne, *Ite missa est*, Slutningsevangelium: *staa*.

Under Trinbønnen, fra Sanctus til Forvandlingen inclusive, under Menighedens Kommunion, Velsignelsen: *knæle*.

Under Epistel, Graduale m. v., Offertorium, Kommunionvers: *sidde*.

NB. Hvis Celebranten sidder ned, medens Kyrie, Gloria og Credo synges af Koret, er det mest liturgisk, at ogsaa Menigheden sidder ned. I saa Tilfælde knæler man ikke ned, naar Ordene »Et incarnatus est« synges i Credo, men bøjer sig blot forover ligesom Celebranten. Dog bør man — i Lighed med Celebranten — knæle ved disse Ord i de 3 Julemesser, paa Mariæ Behudelse samt paa alle andre Søn- og Festdage, hvis Celebranten ikke sidder ned under Credo.

En streng Overholdelse af disse Regler vil dog sikkert virke revolutionerende paa enkelte Steder, og saa længe de ikke er bestemte Forskrifter, bør Takt og Tone og Hensynet til stedlig Skik eller Sognepræstens Ønske og Afgørelse sikkert ogsaa regulere Menighedens Holdning.

Kirkesagen i Lyngby — Basaren i Charlottenlund.

Kirkesagen i Lyngby er Anledningen, Basaren i »Charlottenlunds Palmehave« den 3. og 4. Okt. d. A. er en Følge af det Arbejde, der er gjort for Sagen, og et Kapel i Lyngby, hvor Christi sande Kirke igen kan forkyndes, er Maalet for de Kræfter, der sættes ind! — Vi haaber paa at mange vil finde Vej til Charlottenlund paa Lørdag og Søndag, »Palmehaven« ligger jo umiddelbart ved S-Banen for dem, der kommer fra København. — De festligt smykkede Lokaler vil indbyde Dem, og de mange smukke Gaver, som Basaren rummer og har »til Fals«, vil lokke Dem. — Husk saa, at hver lille Ting, De maatte faa Lyst til at købe, er et Plus til det Fond, der skal skabe det paatænkte Guds Hus i Lyngby! — Tombolaen paa Basaren vil ogsaa have Interesse, og mange vil blive »heldige«. Endelig er der **Lodtrækningen Søndag Aften**, hvortil vi sælger Lodsedler à 25 Øre.

Gud er med os; det véd vi! Vi fik Syn for Sagen forleden, da en stor Pengegave blev skænket til Kirkefondet. Det samlede Indskud er derigennem bragt op paa den anseelige Sum af ca. 12.000 Kr. — Vi takker igen hjerteligst alle dem, der tænker paa os, og nævner blot for en Fuldstændigheds Skyld, at Kirkefondets Postgiro-Nr. er **27.404**. Komitéen.

Søndag den 5. Okt., Rosenkransfesten, afholdes Kollekt for Ansgarius-Bonifaciusforeningen.

St. Matthias' Sogns Kirkekor

fra Berlin, som kommer her til Byen den 9. Oktober, vil den 10. Oktober give en Koncert i Odd-Fellow Palæet. Koret har ogsaa lovet at synges under Højmesse i St. Knuds Kapel Søndag den 11. Oktober Kl. 10.

Kirkelig Kalender.

Okt.	Okt.
4. S. 18. Sønd. e. Pintse. — Rosenkransfest.	11. S. Marias Moderværdig- hed. — 19. Sønd. e. Pintse.
5. M. i Therese af Jesusbarnets Oktav.	12. M. Ferialdag.
6. Ti. Bruno.	13. Ti. Edvard, Konge af Eng- land.
7. O. Rosenkransfest.	14. O. Callistus I.
8. T. Birgitta.	15. T. Therese.
9. F. Dionysius, Rusticus og Eleutherius.	16. F. Hedvig.
10. L. Oktav af Therese af Je- susbarnet.	17. L. Margarete M. Alacoque.

Okt. Ugens Messebønner.

4. S. Rosenkransfest (1099—935); 2. Sæt Bønner: 18. Søndag e. Pintse (734—563); 3. Sæt Bønner: Frans af Assisi (1097—938). Slutningsevangelie: Søndagens (735—564). *)
5. M. † Dag i Therese af Jesusbarnets Oktav ([194]); 2. Placidus og Lidelsesfæller ([28]), 3. Gudsmoder ([90]).
6. Ti. Bruno (1098—939); 2. Thereses Oktav ([195]).
7. O. Rosenkransfest (1099—935); 2. Marcus (1099—940); 3. Sergius, Bacchus, Marcellus og Apulejus (1099—940).
8. T. † Birgitta (1102—941); 2. Thereses Oktav ([195]).
9. F. † Dionysius, Rusticus og Eleutherius (1102—941); 2. Thereses Oktav ([195]), 3. Gudsmoder ([90])—[94]).
10. L. Oktav af Therese af Jesusbarnet ([194]); 2. Frans Borgias (1106). — Eller: Frans Borgias (1106—943); 2. Oktaven ([195]).
- *) Som sidste Sæt Bønner hver Dag: »Mod Forfølgere og Uger-
ningsmænd« (N. U. Nr. 33, S. 872).

M.-K. St. Ansgars K. »De Kristnes Hjælp«. **F.-K.:** Søndag d. 4. Okt. Kl. 8. Kl. 17 Andagt og Deltagelse i Processionen (Rosenkransfest), de første 3 Rækker tv. i Kirken er reserverede vor Kongregation. — **Jesu Hjerter K.** »f. Mænd« **F.-K.** Søndag d. 4. Okt. Kl. 8^{1/2}. — **Rosenkranskirken.** »Maria Rosenkransdronning« **M.:** Torsdag d. 8. Okt. Kl. 20. Ældreafdelingen i Rosenkranskirken, Yngreafdelingen i Kapellet, Frbg. Allé 74. **F.-K.** Søndag d. 11. Okt. Kl. 8 for begge Afdelinger. — »Stella maris« **F.-K.** Søndag den 4. Oktober under Messen Kl. 8.

St. Ansgars Kirke. Søndag d. 4. Okt., **Rosenkransfest.** Kl. 17 Festandagt m. Rosenkransbøn, Præd. og Procession.

Danske Kvinders Katholske Forbund

afholder Landsmøde Søndag d. 25. og Mandag d. 26. Oktober.
Kl. 8.30 Messe i Jesu Hjerter Kirke. Kl. 10.30 Tillidsmandsmøde, Stenosg. 4. Kl. 20 Generalforsamling i St. Knuds Sal. Mandag d. 26. Okt. Kl. 7.30 Offentligt Møde med Foredrag af Pastor Hubert Messerschmidt.
Fuldstændigt Program i næste Nr.

FREMEDSPROG-TRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflævert til Postvæsenet Torsdag d. 1. Okt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 11-14). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 1/2-1,3.

Nr. 41.

Søndag den 11. Oktober

1936

INDHOLD: En valencisk Spurv. — Paa Vagt mod Gudløshed og Kommunisme. — Reformationens Begyndelse. — Anna Boleyn, Kvinden i den engelske Reformation. — Fra den spanske Revolutions Helvede. — Niels Steensen, en stor Lærd og Kristen. — Nye Bøger. — Theater og Film. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Kirke- lig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

En valencisk Spurv.

Den niende Oktober fejrer den spanske Kirke den hel- lige Ludvig Bertrands Fest. Om denne, Ny-Granadas store Helgen, der døde som Dominikanerpater i Valencia d. 9. Oktober 1581, berettes blandt andet følgende lille Træk, der ikke kan andet end vække til alvorlig Eftertanke, især med Henblik paa de voldsomme Begivenheder, der har fundet Sted i Spanien de sidste Uger og Maaneder.

Den hellige Ludvig Bertrand fik en Dag Besøg af en højtstaaende, spansk Prælat, mod hvem der var blevet rettet visse uretfærdige Beskyldninger, der havde medført, at han var blevet berøvet sit Embede og sin høje Værdig- hed. Prælaten kom til Sankt Bertrand for at hente Trøst og Raad, og Helgenen søgte da ogsaa i fuldt Maal at yde ham begge Dele. Idet han gik ud fra Rom. XI, 33, talte han langt og længe til Prælaten om Guds uransagelige Domme og om Hans usporlige Veje, lovpriste Korsets kummerfulde, men kongelige Vej og talte om de retfærdiges Lidelser, fra hvilke Herren til sin Tid og i sin Time vil

vide at redde dem (Ps. XXXIII, 20). Dog — al hans Tale og Trøst syntes at være omsonst. Prælaten var stadig modløs og bedrøvet; han følte sig forraadt af Menneskene og forladt af Gud. Begge sad de nu en Stund, hver opfyldt af sine egne Tanker, da de paa en Gang blev revet ud af deres Betragtninger ved Lyden af noget, der faldt ned for deres Fødder. Det var en stakkels forpjusket Graaspurv, der havde maattet lade Livet for en tankeløs Drengs Skud. Ved Synet af den døde Fugl mindedes de begge, Munken og Prælaten, Christi trøsterige Ord fra Bjergprædikenen: »Sælges ikke to Spurve for en Penning? Og ikke en af dem falder til Jorden uden Eders himmelske Faders Vilje. Frygt derfor ikke, I er meget mere værd end mange Spurve« (Matth. X, 29 f. f.). — Den lille valenciske Graaspurv blev et himmelsk Sendebud, der bragte Tillid og Trøst til den modløse og bedrøvede Prælats Hjerter.

Mangen Prælat og Præst, mangen Lægbroder og Nonne i Sankt Bertrands Fædreland har sikkert i de forløbne Uger og Maaneder været besjælet af lignende Følelser som dem, der opfyldte hin Prælat, hvorom der lige er berettet. Modløshed og Bedrøvelse har sikkert opfyldt Tusinder og atter Tusinder af Gejstlige og klostergivne Mænds og Kvinders Hjerter rundt om i Spanien i den sidste Tid. Og ogsaa blandt de Troende har Tvivl og Bedrøvelse sikkert slaaet Rod i Sjæl og Sind, og man har undrende og raadvild spurgt sig selv og andre, hvorledes vel Gud kunde tillade en saadan Hærtid at gaa hen over et gammelt katolsk Land. Ogsaa vi har sikkert stillet os selv det Spørgsmaal mangan en Gang, naar vi i den sidste Tid har aabnet Morgenavisen og læst om Mord og Vold, om Brand og Hærværk, der trodser enhver Beskrivelse. Der kan for en uhildet Tilskuere ikke være Tvivl om — mindst af alt efter Pavens Tale til de spanske Flygtninge — hvor Hovedansvaret for de frygtelige Forbrydelser ligger. Men det er ikke Skyldspørgsmaal, der skal drøftes her. Det vigtigste, alle Kristne i al Almindelighed, og vi Katholiker i Særdeleshed, kan og bør være enige om er at bede om hin Fred og Endrægtighed mellem Fyrster og Folk, hvortil vi bestandig opfordres af vor hellige Moder Kirken — og saa i øvrigt slaa vor Lid til Hans almægtige Forsyn og

Forsorg, der har Omsorg for selv den mindste og usleste Spurv under Himlen, visse paa, at Han i Kraft af sine uransagelige Domme og formedelst sine usporlige Veje vil vide at vende det onde til det gode til Gavn og Glæde, til Fryd og Fred for Kirkens forfulgte og betrængte Børn — i Overensstemmelse med Salmens sande og trøsterige Ord:

*Vandrer du ad Veje trange,
fæster Sorgen hos dig Bo,
pines du af Trængsler lange.
giv da kun din Sjæl til Ro.
Ti og taal og mindes blot:
alt, hvad Herren gør, er godt.*

P. A.

Paa Vagt mod Gudløshed og Kommunisme.

Et Forlydende, som i de sidste Uger er gaaet igennem den katholske Presse, har vakt stor Opsigt. I vatikanske Kredse antager man, at den Hellige Fader ikke vil lade sig nøje med sine gentagne Advarsler mod Kommunismen, men har til Hensigt, særlig i de af Bolchevismen truede Lande, gennem Vatikanet at lade indlede et almindeligt Samarbejde mellem de kompetente Kirkemyndigheder, et Samarbejde, som skal træffe systematiske Forholdsregler til Afværgelse af den aandelige og politiske Kommunisme samt andre anti-kirkeligt indstillede Verdensanskuelser. Saadanne Forholdsregler skulde holde sig fjernt fra enhver Døgnpolitik og betragte den indre-katholske Afværgelse af vildfarende Anskuelser og Handlinger som den vigtigste Opgave. Men det vilde ogsaa være godt, om hele Befolkningen i de paagældende Lande i videst muligt Omfang samtidig i Ord og Skrift atter og atter blev gjort opmærksom paa den katholske Kamp imod Bolchevismen.*)

Vi vil brænde alle Kirker.

Af indre- og ydre-politiske Grunde giver Ruslands Propagandaapparat det i den senere Tid Udseendet af at Sovjets grusomme Religionsforfølgelse skal likvideres; Fæno-

*) I denne Sammenhæng bør man lægge Mærke til Kardinal E. Paccellis pludselige og usædvanlige Rejse til De Forenede Stater, som Pius XI's Statssekretær fornylig tiltraadte. Officielt drejer det sig om et Privatophold og om Kardinalens Ferie, men det benægtes ikke, at dette Besøg efter Pavens eget Ønske ogsaa har kirkepolitiske Formaal, bl. a. Studium af de amerikanske Katholikers Forsvarsmetoder mod Bolchevismen og i det hele taget Studium af Amerikas Metoder til at paavirke Mæsserne ved Hjælp af tekniske Midler.

mener som f. Eks. den sindssvage Ægteskabslovgivnings Revision skal putte lettroende Læsere Blaar i Øjnene. I Virkeligheden fortsættes Religionspolitiken som hidtil.**)

Lad os se bort fra de blodige, umenneskelige Forbrydelser i Spanien, som jo til Dels er organiseret fra Moskva. Ogsaa i Sovjetparadiset selv er i de sidste Uger Kirker blevet lukket eller forvandlet til Danselokaler, og flere store religiøse Kunstværker er blevet ødelagte. En Specialkommission fra Moskva tiltraadte først fornylig en Inspektionsrejse for at fastslaa, hvor vidt Planen om Kirkernes Ødelæggelse rundt omkring var blevet gennemført. De Gudløses »religiøse« Program, som gaar ud paa, at alle Kirker inden Slutningen af 1937 skal være demolerede, staar stadigvæk ved Magt ligesom alle de forskellige antireligiøse Love fra Bolchevismens værste trofsjendtlige Tid. Ved Magt staar ogsaa Lenins for Kommunismen saa karakteristiske Ord: *»Religion er Opium for Folket«* eller *»Vor Propaganda indbefatter nødvendigvis ogsaa Propagandaen for Atheismen«* eller *»Vi maa bekæmpe Religionen. Dette er Materialismens og overhovedet Marxismens A B C.«* Jaroslowski, de sovjetrussiske Gudløses Fører, sagde endnu fornylig til sine gudløse Celler: *»Vi vil antænde alle Kirker i hele Verden til et uhyre Flammemaal. Vor Atheistbevægelse er blevet en uhyre Magt, som udrydder enhver religiøs Følelse. Denne Bevægelse er en af de vigtigste Grene inden for den antireligiøse Klassekamp. Vi maa sætte Tempoet yderligere op i vort religionsfjendtlige Arbejde, som undergraver den gamle Verdens Fundamenter. Alle Konfessioners Religionstjenere skal vide, at ingen Gud, ingen Helgen, ingen Bøn kan frelse den kapitalistiske Verden fra Undergang...«*

Magelige Hypoteser.]

Hvem kan undres over, at Kirken derfor stærkere end nogen Sinde hæver sin Røst og advarer mod den Gudløshedens Pest, der allerede har grebet store Lande og truer alle andre. I Øst og Vest, i Syd og Nord træder Kirkefyrtænderne frem for at advare. Kardinal *Bandrillart* holdt fornylig i Karmeliterkapellet i Paris i Anledning af Aarsdagen for de 120 salige Karmelitermunkes Død, der i September 1792 blev myrdet, en Tale, hvori han pegede paa den særegne Kendsgerning, at hine Rædselsgerninger dengang fuld-

*) Sovjets Indenrigsfolkekommissionariat har fornyligt offentliggjort statistisk Materiale, hvoraf der bl. a. ses følgende: I Aaret 1935 blev der alt i alt lukket 14 000 Bygninger, som tjente til Gudstjeneste (Kirker, Kapeller, Synagoger og Bedehuse); de 4 000 af dem betegnes som »forfaldne«, medens Resten blev spærret »paa Grund af Mangel paa religiøs Interesse fra Befolkningens Side«. Ved Retten er der blevet ført Processer mod 3687 Gejstlige, og 29 Præster blev dømt til Døden. Der siges dog intet om, hvor mange der dræbtes eller vansmægtede i Koncentrationslejrene uden Dødsstraf.

byrdedes indenfor et Folk, der repræsenterede Blomstringen af den Tids Kultur, inden for et Folk, hvis Kristendom i alt Fald for de store Massers Vedkommende endnu var levende. Under Henvisning til de frygtelige Forbrydelser i Spanien, et Land, hvis katolske Tro altid havde været særdeles stærk, spurgte han, hvorledes saadanne Udskejelser kunde ske saa at sige fra i Dag til i Morgen. Kardinalen vendte sig imod dem, som vilde gøre de blodige Begivenheder i 1792 og nu i Spanien til spontane Forbrydelser og forklare dem som uundgaaelig Reaktion mod politiske og sociale Misforhold. Saadanne Paastande var ham en alt for magelig Hypotese. Et Folk kan ikke uden Overgang gaa over fra den ydre Civilisation til det rene Barbari. Dette vilde hverken svare til Forholdene eller Menneskenes Natur. Dette vilde Raseri er organiseret Raseri og forudsætter virkelig Forberedelse, og det var Moskva, som sendte sine Bud. Paa Spørgsmaalet, om lignende Ting kunde ske i Frankrig, svarede Kardinalen med Ja. Det kunde ikke nytte at være blind for Faren.

Er Rom Kommunismens Ven?

I Begyndelsen af September og i Tilslutning til deres Hyrdebrev mod Kommunismen tilbageviste de tyske Biskopper visse tendentiøse Beskyldninger fra Nazisternes Side, som om Vatikanet havde ladet det mangle paa energisk Kamp mod Gudløshed og Bolchevisme. Berlins Biskop, Greve *Konrad v. Preysing*, meddelte bl. a., at den Hellige Fader havde indskærpet ham under hans sidste Audiens i Rom, at enhver Forbindelse og enhver Kontakt med saadanne Kredse absolut var forbudt for Katholiker, og at de kirkelige Myndigheder skulde bekæmpe dem energisk. Den myndige Biskop af Münster, Greve *Galen*, sagde fra Prædikestolen, at Kirken i de sidste 50 Aar Gang paa Gang havde fordømt Socialisme og Kommunisme som Hæresier, og længe før Nazismens Herredømme, da Socialister og Kommuniste endnu dannede et parlamentarisk Flertal, havde den forbudt at slutte sig til disse Partier. Biskop v. *Galen* spurgte forresten: »Hvis det er sandt, at Kommunismen i Tyskland siden 1933 er overvunden og udryddet indtil Roden, hvorfor skulde de tyske Biskopper da i deres Hyrdebreve advare mod Farer og Vranglærdomme, som forlængst er undertrykte i Tyskland?«

Kommunist og Kristen ligesom Vand og Ild.

En flamme Protest mod Kommunismens »Velsignelser« har den ukrainske Metropolit Grev *Andreas Scheptyckyj* rettet til sine Diöcesaner. Han kender Bolchevismen fra den Tid, da han selv var interneret i Kursk. En Kommunist kan ikke være Kristen. Kommunist og Kristen er lige-

som Ild og Vand, de kan ikke bestaa samtidig. Ærkebiskoppen kalder den saakaldte »Folkefront« for Kommunismens Skalkeskjul. Bolchevikerne kaldte sig selv Kapitalismens Fjender, men de havde opdyrket den krasseste Kapitalisme. Om deres Religionshad udtalte Ærkebiskoppen: *»Kommunisterne er gudløse. I deres Kamp mod Gud er de sikkert yderst konsekvente i at gennemføre deres Program. Det er saa meget mere paafaldende, som de i Almindelighed er troløse, deres System er bygget op paa den kontinuerlige, alsidige og systematiske Løgn.* Deres System er blevet til en materialistisk, hedensk Religion, som gør Lenin og hans Fæller til Halvguder, et System, som hviler paa Bedrag, Vold, Terror, de svages Undertrykkelse, Barnets Demoralisering, Kvindens Fornedrelse, Familiens Tilintetgørelse, Bondestandens Trældom og hele Landets Elendighed. Det er vanskeligt at forstå, hvad Kommunisterne egentlig vil opnaa, thi 19 Aars Erfaring har hidtil vist os, at Bolchevikerne, da de snakkede om Frihed, mente Slaveri, da de talte om Velstand, indførte Sult, de skabte en Ordning, hvor det er forbudt at have en egen Mening.« Hyrdebrevet taler om de Millioner, der under Sovjetstyret døde af Sult i Ukraine, og om de Strømme af Blod, som flyder alle Vegne, hvor Kommunisterne faar Magt.

Vor Bøn paa Christi Kongefest.

Lignende Kundgørelser og Hyrdebrev har det katolske Folks Førere udsendt rundt omkring i Verden. Vi har før i Ugebladet talt om de polske Biskoppers Hyrdebrev mod Kommunismen; i Jugoslavien blev der den 27. September oplæst et antikommunistisk Hyrdebrev fra alle Prædikestole. Ved en Partikongres, som Slovakernes Fører Pastor Hlinka fornylig afholdt i Pystian, blev der ogsaa opfordret til den mest ubetingede Kamp mod Kommunismen.

Denne Bevidsthed om Kommunismens Fare og denne Viden om, at hele den katolske Verden kaster Handske til Tidens farligste Bevægelse, skal vi nu have for Øje, naar vi Søndag den 25. Oktober paa Christi Kongefest følger den Hellige Faders og vor Biskops Opfordring og tager Del i Bønnens Kampagne mod den moderne Gudløshed, som den internationale katolske Kvindeliga Verden over skal starte paa Christi Kongefest. Hs. Excell. Biskoppen har i denne Anledning givet Ordre til, at det Allerhelligste d. 25. Oktober skal udstilles Dagen over i alle Vikariatets Kirker og Kapeller. Tilbedelsen skal saa vidt muligt foretages af kvindelige Katholiker, som direkte eller gennem lokale Foreninger er tilsluttet Danmarks Katholske Kvindeforbund. En højtidelig Soneandagt med Indvielse til Kristus Konge skal om Aftenen afslutte denne Tilbedelse, og ved denne Lejlighed skal Formanden for en af de lokale

Kvindeforeninger bede en Indvielsesbøn til Gudsmoder for Medlemmer af Kvindeligaen. Maatte dette Bønnens Korstog, som i Aar vil præge Christi Kongefest, opnaa, hvad Verden saa inderlig længes efter: Fred og Orden og Befrielse for alle de uhyggelige ødelæggende Kræfter, som truer selve Kulturens og Kristendommens Grundpiller. —z

Reformationens Begyndelse.

Fhv. Skoledirektør Chr. Buur har i »Folkeskolen« skrevet en fortrinlig Artikel om Reformationens Begyndelse, som paa Grund af sin nøgterne Opregning af de nøgne Kendsgerninger fortjener at blive fremhævet nu, hvor saa mange rent lyriske Fraser vil lyde fra Prædikestol og Talerstol, rent bortset fra, at den kommer fra ikke-katholsk Side. *Red.*

Vor Tid er Opfindelsernes Tidsalder; men hvis 19. og 20. Aarhundredes Opfindelser har dannet Epoke, saa kan man roligt sige, at Tiden omkring 1500 var Opdagelsernes Epoke. Opdagelsen af Søvejen til Indien, af den ny Verden og først og fremmest af, at Jorden er en rund Kugle, beboet paa alle Sider, og ikke en Flade med en af Gud og hans Engle beboet Himmel over og en Djævlbolig under, dannede et Skel i Verdenshistorien, i Menneskers Opfattelse af deres Tilværelse, som der aldrig før var kommet og aldrig siden er kommet Mage til. Disse Opdagelser i Forbindelse med den nye Bogtrykkerkunst, der holdt sit Indtog i Danmark lidt før 1500, og den mægtige fra Sydeuropa kommende Genfødsel af den klassiske Litteratur, gik som en Flodbølge over hele Vesteuropa, befrugtende Menneskeaaender og givende Liv til Videnskab og Kunst. Renæssancen berørte ikke alene de Lande, som senere blev protestantiske, tværtimod, den havde stærkest Indflydelse i Sydeuropa, som forblev katolsk. Ej heller var det en pludselig opdukket Strømning. Den havde sine Kilder mindst et Par Menneskealder tilbage i Middelalderen, hvad bedst godtgøres ved Henvielse til Skolevæsenets Udvikling i Slutningen af Middelalderen. Skolerne florerede i 15. Aarhundrede i hele den katolske Verden. I Tyskland fandtes baade højere og lavere Købstadskoler, som besøgte af indtil 1000 Elever, og hvad Danmark angaar, kan man henvise til Peder Palladius' Meddelelse om, at der gik 900 Elever i Roskilde Skole og 700 i Ribe, da han før Reformationen var Elev. — Universiteter oprettedes: i 14. Aarh. 10, 4 italienske, 1 fransk, 1 spansk, 2 østrigske, 1 tysk, 1 polsk, og i 15. Aarh. 25 Universiteter, deriblandt København og Upsala. Det er dokumenteret, at Antallet af danske Studerende ved tyske Universiteter var

stærkt stigende i Slutningen af 15. og Begyndelsen af 16. Aarh. Fortegnelsen over Studenter ved Københavns Universitet før Reformationen er tabt. Lærelyst har det da ikke skortet paa i Slutningen af Middelalderen, og vel blev der fældet haarde Domme over Undervisningens Kvalitet, daarlige Skolebøger og urimelig Strengthed fra Lærernes Side; men det er almindeligt i Brydningstider at laste det bestaaende og prise det, man ønsker at gøre Propaganda for. Her i Landet er det almindeligt at henvise til Chr. Pedersens Bog (1531) »Om Børn at holde til Skole og Studium«, hvori han dadler sin Barndoms Skoles Lærere. Som Modsætning dertil kan anføres Peder Palladius' Ord, at han og hans Kammerater lærte med Lyst og Leg.

Sikkert nok er det, at Reformationens voldsomme Bevægelse lagde Skoler og Universiteter fuldstændig øde, saaledes at Kongen maatte oprette begge Dele paany, man kan roligt sige; uden at Forholdene blev bedre, snarere tværtimod. De lærde Skoler var i Virkeligheden i de to efter Reformationen følgende Aarhundreder i en temmelig miserabel Forfatning. Naturligvis udgik der mange udmærkede Mænd fra dem; men de økonomiske Forhold var slette, Rektorer skiftede ustandseligt — ved Aarhus Skole var der i Begyndelsen af 17. Aarh. i Løbet af 10 Aar fem Rektorer, og Inventar og Undervisningsmateriel var under al Kritik. Der var ingen Skoleborde i Odense Skole i Slutningen af 17. Aarh., Disciplene skrev paa deres Knæ, og Aarhus Kathedralskole havde ikke 10 Bøger i sit Bibliothek. — Aarhus Domkirkes Bibliothek, oprettet i Slutningen af 12. Aarh. og forøget af den sidste katholske Biskop, den brave Ove Bille, solgtes 1654 som »mutilerede« Bøger. Saaledes behandlede Protestantismen Middelalderens Kulturværdier.

Det var under Skolernes daarlige Forhold ikke alene hos os, men ogsaa i andre protestantiske Lande forstaaeligt, at Jesuiternes Skoler, som Datidens skarpeste Hoved, Lord Bacon, raadete til at besøge, drog Elever til sig, saa Christian IV fandt sig foranlediget til at forbyde, at hans Undersaatter gik i katholske Skoler. — Engelske Pædagoger kalder 17. Aarh. Skolernes »dark age«.

Man behøver derfor ikke flere Præmisses for at fastslaa, at hverken den højere Skole eller Universitet har nogen Anledning til at fejre Reformationens Indførelse. Der var ligesaa gode Købstadskoler før som efter 1536, d. v. s. inden Lutheranerne havde ødelagt dem, og Latin var fremdeles Hovedfag eller omtrent eneste Fag, hvad iøvrigt under Datidens Forhold ikke skal lastes. Det var jo Verdenssproget, Kulturens Sprog, Videnskabens Sprog. — Universitetet synes heller ikke at have nogen Anledning til at

juble i Anledning af, at Kongen genoprettede det, efter at Kirkeomvæltningen havde lagt det øde, og han havde konfiskeret de Midler, hvorved det havde eksisteret. Der er al mulig Grund for Københavns Universitet til at mindes sin Oprettelse — saaledes 1879 og 1929, men Reformationen og Christian III. skylder det ingen Taknemmelighed.

Universitetets Aarsfest burde henlægges til 1. Juni, som i den Kalender, der er trykt foran i Hans Thomissøns Salmebog af 1569, har Bemærkningen Universitetets Oprettelse (1. Juni 1479). (Fortsættes.)

Anna Boleyn, Kvinden i den engelske Reformation.

Hilaire Belloc har i sin nyeste Bog: »*Characters of the Reformation*« (London, Sheed & Ward, 1936, 342 S. med 23 fint tegnede Portrætter af J. Charlot, indb. sh. 10/6) med sin velkendte historiske Portrætkunsts kraftige og sikre Streger opridset Billederne af 23 Mænd og Kvinder, der under eller umiddelbart efter Kirkeomvæltningens Gennemførelse, paa kirkeligt, politisk, militært eller filosofisk Omraade har grebet ind i Udviklingen. Der er Kvinder som Katharina af Aragonien, Anna Boleyn, Mary Tudor, Dronning Elisabeth; blandt Mændene møder vi saa almindeligt kendte Navne som Henrik VIII, Pave Klemens VII, Gustav Adolph, Richelieu, Pascal og Descartes, og andre, der har spillet deres Roller mere i Baggrunden, som William Cecil, Thomas Cranmer og Stephan Gardiner. Belloc er her som Historiker den store Kætterhammer: han knuser Afguder, som historiske Fordomme har sat i Højsædet, og tegner Sandheden — især ved at analysere Karaktererne — saa klart og skarpt, at den ikke saa let glemmes igen. Billeder som Kejser Ferdinand II, der nær havde genforenet Europa i Troen, og hans Modspiller Richelieu, den katholske Kardinal, der hjalp Protestantismen til Sejr, Dronning Elisabeth, som hun virkelig var, og de Mænd, der egentlig dominerede hende, er ypperlige Eksempler paa historisk Portrætrensning. Vort Eksempel er Henrik VIII's første illegitime Hustru.

Anna Boleyn er Krumtappen i den engelske Reformation. Det var igennem hende, at det politiske og sociale Fænomen kaldet det protestantiske England kom ind i Verden.

Aarsagen til Bevægelsen var hun selvfølgelig ikke, endnu mindre Aarsagen til det endelige Resultat. Utallige Aarsager strømmede sammen og udvirkede Resultatet. Men Bevægelsen vilde ikke være blevet startet, vilde ikke være blevet ført mod det Maal, den til syvende og sidst endte ved, havde ikke Anna Boleyn hersket saa fuldstændigt over Kongen af England, saa hun til sidst tvang ham til at

bryde med Kristendommens Enhed; og skønt Henrik forblev intimt knyttet til den katholske Lære og Praksis lige til sin Død, saa var der, da han een Gang havde brudt med Enheden — d. v. s. med Pavedømmet — en Breche i Dæmningen, og Floden var rede til at bryde igennem.

Anna Boleyn var ikke alene ikke Aarsagen til den store Sag, endnu mindre var hun den, der inspirerede den. Af alle de Medspillende var hun — naar lige undtages Kong Henrik selv — den, der var mindst opfyldt af en bevidst Hensigt om at naa et saadant Resultat. Den Person, der maa siges at være den inspirerende, den Hjerne, som udtænkte og planlagde de første Miner til den store Eksplosion og gennem økonomisk og religiøs Politik skabte Muligheden for et heldigt Udfald, var Thomas Cromwell.

Anna var altsaa hverken Aarsagen til eller Aanden i den første Bevægelse bort fra Katholicismen. Men hun er, hvad jeg allerede har sagt, Krumtappen. Fordi hun var, som hun var, og gjorde, hvad hun gjorde, er England, hvad England er i Dag.

Derfor er det af den største Betydning for Historien at forstaa, hvad denne Kvinde i Virkeligheden var og den virkelige Plads for hendes Handlinger paa Baggrund af hele Tiden. Lige fra hendes Dage og op til vor Tid er det af hele den nationale Tradition og af enhver Historiker blevet anset for givet, at hun stod ved den engelske Reformations Vugge, men senere har der rejst sig Kræfter for at svække eller fremkalde Tvivl om denne stærke Tradition og for ad andre Veje at forklare Striden mellem Henrik og Rom og den endelige Virkning af den. Denne Anstrengeelse for at erstatte sand Historie med forkert er Del af vor Tids almindelige Skepsis, der for det meste er parat til at antage alt nyt, fordi nye Usandheder som Regel lyder mere maleriske end gode, gamle Sandheder. Et vægtigere Motiv er desuden at lade Oprindelsen til Religionsforandringen i England se lidt mindre uædel ud, end den i Virkeligheden var. Det er derfor, at for Eks. Professor Pollard, den mest bevandrede i alle Enkeltheder i denne Tidsperiode i England, søger at fastholde den fantastiske Teori, at Henriks Forsøg paa at blive af med sin Hustru ikke stod i Forbindelse med Anna Boleyn, men med større Statsanliggender, og at han, allerede mange Aar før han mødte Anna Boleyn, havde tumlet med Planer om at blive Katharina af Aragonien kvit. Tanken er ikke alene fantastisk, men vild; den har ingen Chance for at blive akcepteret uden for England, og jeg tror ikke, den vil blive akcepteret selv i England undtagen af dem, der er haardt i Bekneb for Materiale til at renvaske Henrik VIII's Karakter.

Nej, Anna er og vil altid være blandt de første med-

virkende Aarsager til Katastrofen. Det er derfor det rigtigste at forsøge at forstaa hende og den Virkning, hun gjorde, saa godt vi kan.

Anna Boleyn var en Howard. Det er det første, vi maa bide Mærke i i Forbindelse med hende, og det er saa meget vigtigere at fæstne sig herved, fordi Historikerne ikke paa langt nær har lagt den Betydning i dette Kardinalpunkt i hendes Stilling, som de burde. Hun var en Howard igennem sin Moder, som var en Datter af den gamle Greve af Norfolk, Sejrherr fra Flodden, og som var Søster til hans Søn Thomas, den tredje Greve af Nordfolk, som spillede en stor Rolle under hele Henrik VIII's Regeringstid.

Howards var Halv-Royalister. De havde en noget anden Karakter end alle de andre store, engelske adelige, skønt Familien ikke var særlig gammel, og Grunden til denne deres særlige Karakter var, at de stod som Repræsentanter for en yngre Gren af Plantagenet-Familien, som var det sande kongelige Blod i England. Den største af Plantagenet-Kongerne, Edward I, en af Hovedfigurerne i Middelalderens Glansperiode, St. Louis, Alphons af Castilien's og St. Dominikus' Samtidige, havde en ung Søn, Thomas, almindeligt kaldet Thomas af Brotherton. Han gav ham udstrakte Godser, Titel af Norfolk og den arvelige Stilling som Jarl-Marskal af England — d. v. s. Føreren for den bevæbnede Styrke i England. Denne Thomas' Familie endte snart med en kvindelig Arving, som ægtede en Mowbray, hvorefter hendes Mand optog Titlen Jarl-Marskal og hele den yngre Plantagenet-Generations Tradition.

Mowbray's endte paa deres Side snart med en kvindelig Arving, som ægtede en velhavende Mand af lovlig Afstamning, men som allerede ejede Land i Øst-Anglia. Denne Privatmand hed Howard, og hans Søn optog Thomas af Brothertons og den yngre Plantagenet-Linies Tradition. Han var arvelig Jarl-Marskal af England gennem dette Ægteskab, og han blev gjort til Greve af Norfolk — Grevetitlen var paa den Tid ensbetydende med quasi-kongelig og blev kun givet til dem, der var af kongeligt Blod eller repræsenterede en Linie af det. Paa Anna Boleyns Tid var Howards Ægteskab ind i det kongelige Blod allerede mere end et Aarhundrede gammelt.

Denne Howard, som saaledes blev Greve af Norfolk, fik først sin Titel 30 Aar før Henrik VIII kom paa Tronen, og endskønt de under Navnet Howard og gennem den mandlige Linie ikke var særlig betydningsfulde, havde de dog stor Betydning som Repræsentanter for den fortsatte Tradition af Jarl-Marskallatet og det yngre Plantagenet-Blod og gennem Ægteskabet og den dermed følgende Forbindelse med Kongen.

Denne første Greve af Norfolk havde kæmpet imod Henrik VIII's Fader, og hans Titel var blevet ham frataget, men den blev givet tilbage til hans Søn — den Søn, som var Sejrherrn fra Flodden, som jeg allerede har nævnt — og som blev kaldt den anden Greve af Norfolk; Titlen blev igen arvet af hans Søn, alter en Thomas, tredje Greve af Norfolk, Anna Boleyns Onkel.

Anna Boleyn kommer saaledes til Henrik VIII's Hof gennem Howard-Forbindelsen.

Hendes Fader, Sir Thomas Boleyn, var en meget velhavende Mand, socialt ikke nær paa Højde med sin Hustru, men gennem sin Moder af en meget betydningsfuld Familie, den irske Ormonde-Familie. Fra Faderens Side nedstammede han fra Londons store Købmænd. Han havde stort Talent, særlig som Diplomat, og blev ved mange Lejligheder brugt af Regeringen.

(Fortsættes.)

Fra den spanske Revolutions Helvede.

Mgr. Dr. K. Kjelstrup sender os en Beretning om en norsk Kvindes Oplevelser i Barcelona under Terroristernes Voldsstyre. Beretningen er taget fra »Christianssand Tidende«.

For nogen Tid siden kom en norsk Forretningsmand, som i en Aarrække har drevet Forretning i Barcelona, hjem til Norge. Han havde naattet flygte over Hals og Hoved ombord paa et engelsk Krigsskib, da han erfarede, at man stræbte ham efter Livet.

Hans Hustru, som Kommunisterne havde rekvireret til Hjelpearbejde, blev tilbage sammen med den yngste Søn, en Dreng paa 2-3 Aar. For et Par Dage siden kom ogsaa disse til Norge efter at have gennemlevet den spanske Borgerkrigs uhorste Grusomheder.

Hun fortæller:

»Efter at Strejken og Urolighederne havde varet i tre Uger, hørte jeg en Dag en Samtale mellem vor Husassistent og en af hendes Venner, en Arbejder. Han sagde: Alle Arbejdere i Barcelona er bevæbnede. Jeg spurgte: Hvorfor? Han svarede: Jo, fordi vi skal begynde med lidt Revolution.

To Dage efter, det var en Torsdag Aften, hørte vi de første Geværsalver. De kom fra Byens Kirker, hvor Kommunisterne skød de første Præster ned midt under Guds-tjenesten. Udryddelseskrigen mod Gejstligheden var begyndt — senere kom saa Turen til Borgerskabet.

En eller to Dage efter var jeg om Aftenen ude at købe noget Mad. Paa min Tur passerede jeg tre brændende Kirker. Præsterne blev overhældt med Benzin i Ansigtet og paa Hænderne og levende brændt.

Vi hejste et norsk Flag paa vort Hus, og fra det norske Konsulat fik vi et Skilt, som fortalte, at det var Nordmænd, der beboede Huset. Vi følte os nu saa nogenlunde trygge. For en Sikkerheds Skyld fjernede jeg dog Malerier og Kunstgenstande samt Christusfigurer og alt, som kunde lede Tankerne hen paa Kirke og Gejstlighed.

En Dag fik vi Besøg af 3-4 bevæbnede Kommuniste, som kom og rekvirerede mig til Hjælpearbejde i et af Kommunisternes Kvarterer, et stort ærværdigt Nonnekloster, som var omdannet til Ammunitionsfabrik, Depot, Sygehus og alt muligt, efter at Nonnerne — hundredevis af Nonner — var skændet og brændt. Jeg havde intet Valg. Nægtede jeg, vilde jeg risikere at dele Skæbne med Nonnerne.

Kommunisterne sagde til mig: »De har at følge med«. Jeg svarede dem, at jeg var under det norske Konsulats Beskyttelse, og at der vajede et norsk Flag paa vort Hus. De svarede mig med en brutal Latter — og jeg havde intet andet at gøre end følge med — som Tusinder andre Kvinder af Borgerskabet havde maattet gøre det.«

Vi spurgte Fruen, hvorfor hun ikke sammen med sin Mand forsøgte at slippe bort. Hun svarede, at hun ikke turde løbe en saadan Risiko. Hver Dag Kl. 6 om Morgenen blev hun hentet af 3-4 bevæbnede Kommuniste. I Nonneklosteret arbejdede hun fra Kl. 6-6¹/₂ om Morgenen til Kl. 1 om Natten.

Kommunisterne vilde have, at hun skulde overnatte i Nonneklosteret, men hun bad og tryglede for sin lille Dreng, som var hjemme, og fik saa Tilladelse til at sove i sit Hjem. Kl. 1 om Natten blev hun saa eskorteret gennem Gaderne til sit Hjem, og Kl. 6 om Morgenen blev hun igen hentet til Nonneklosteret.

Hendes Arbejdstid strakte sig altsaa over 19 Timer. Da Fruen er en fremragende Kender af Kunst og Kunstindustri, blev hun bl. a. sat til at vurdere Kunstskatte og Kunstgenstande, som Kommunisterne havde ranet fra Kirker og Klostre.

»Hver Nat, naar jeg kom hjem ved 1-Tiden, gik jeg i Gang med at pakke mine Kufferter. Huset blev bevogtet, men kun undersøgt een Gang, og Kommunisterne fandt øjensynligt ikke noget mistænkeligt, for de gik igen straks efter. Hver eneste Nat, medens jeg arbejdede med at pakke Kufferterne, lød Geværvalverne op til mig fra Gaden. Alle vore Naboer var brændt, skudt eller flygtede. Kun i et af Husene i Nabolaget holdt endnu en Husassistent til.

10 af min Mands bedste Venner blev dræbt i disse Dage. Der var bl. a. Læger, Officerer og Forretningsfolk. Borgerskabets Huse blev systematisk undersøgt og plyndrede. De herlige Paladser i og omkring Byen blev taget i Be-

siddelse af Kommunisterne, tilsvinede og ødelagte. Adelen, som ikke var flygtet, blev helt udryddet.

En Dag kom fire Kommunistere paa Besøg hos Bageren lige over Gaden. De bragte en Baare med sig og bad ham lægge sig ned. »Jeg er ikke syg«, sagde Bageren. »Du har at parere Ordre«, svarede Kommunisterne. Bageren lagde sig ned paa Baaren, og i det samme knaldede fire Geværer — saa bar de ham bort. Ved Santa Cruz Hospitalet saa jeg Kommunisterne kappe Hovedet af tre unge Piger.

Da Udryddelseskrigen mod Gejstligheden tog til, forsøgte mange at skjule sig, andre forsøgte at forandre deres Udseende og slippe bort paa den Maade, men jeg tror aldrig, det lykkedes. En Præst, som troede, han havde forandret sig til det ukendelige, fik Arbejde bag Disken i en Kolonialforretning. Han blev genkendt, slæbt ud paa Gaden og dræbt. Daglig saa jeg Præsterne blive skudt ned paa Gaderne. En Dag blev 18 Præster skudt ned paa een Gang.

Borgerskabet lærte efterhaanden. Der gik saaledes ikke mange Dage, før alle Mennesker, som nødvendigvis maatte forlade deres Hjem for at skaffe sig Mad, gik klædt i Pjalter, jo mere pjaltet des bedre.

Man saa ikke en Mand med hvid Flip eller Slips, man saa ikke en Kvinde med Hat paa Hovedet. — Selv gik jeg barbenet og med Sjal om Hovedet.

Pludselig hørte man et Raab i Gaden: »Han er Fascist«. Der blev peget og gestikuleret mod en bestemt Person. Han blev grebet af Panik og satte i Løb. I næste Sekund laa han paa Maven paa Gaden, gennemboret af Geværkugler. Det var en Scene, som gentog sig mangfoldige Gange om Dagen.

Jeg husker en anden Scene. Det var fra Nonneklosteret, hvor jeg arbejdede. En 20-årig ung Mand var rekvireret ligesom jeg. En Dag arbejdede vi to i et mindre Rum i Klosteret. Den unge Mand var paa Randen af et Sammenbrud. Han havde ikke sovet i flere Nætter. Der stod en Divan i Rummet. Han kaster sig paa den og siger, at han maa hvile et Øjeblik. »Det er all right«, siger jeg — jeg skal tage Dit Arbejde i Mellemtiden.

Kommunisternes Vagt kommer ind, ser den unge Mand paa Divanen og spørger, hvad det skal betyde. »Jeg er syg« siger han. »Staa op«, siger Kommunisten. I samme Øjeblik bliver han skudt gennem Brystet. »Jeg dør — jeg vil se Mor« siger han, og saa er det forbi.

Morderen vender sig imod mig og siger: »Du saa ikke dettel« »Nej, jeg saa ikke dette«, svarer jeg. Havde jeg sagt jo — vilde jeg være gaaet samme Vej...

Jeg saa Hundreder af Mennesker blive skudt ned. Jeg

saa Kvinder blive skændet og brændt. Da jeg rejste fra Barcelona, var der ikke en Kirke, som ikke var ødelagt. Mange var brændt helt ned, mange stod halvvejs i Ruiner, og af en Del stod det ydre temmelig urørt, medens hele det indre var ødelagt. De Kirker, der stod tilbage, blev benyttet til Spillebuler og Forlystelsessteder.

Jeg saa Kirker, hvor Væggene var dækket med Kvindekroppe, Nonner, som var halshugget eller brændt og saa naglet op i Række og Rad langs Kirkens Facade. Jeg saa, hvorledes de kom i hujende Processioner ned ad Gaderne med Præsternes Hoveder paa Bajonetspidserne, hvorledes de legede og lo og slog til hinanden f. Eks. med en afrevet Haand. Det hele er en Gru og en Rædsel og et Vanvid, som er ubeskriveligt — og dog, det som maaske gjorde mest overvældende Indtryk paa mig, det var at se, hvorledes de mange Kristusstatuer var ødelagt, efter at man først havde drevet Løjer med dem. Et Sted saa jeg saadan en Kristusstatue lagt paa en Baare og skudt gennem Panden.

Jeg kunde fortælle Timevis, Dagevis om dette Helvede. — I den store, herlige Park Monjuick, hvor Barcelona-udstillingen var i 1929, søgte mange af Borgerskabet Tilflugt. De gravede sig ned i Huler derude og holdt sig skjult. Om Natten kom saa gerne deres Hustruer eller Slægtinge med Mad til dem. Men Kommunisterne opdagede snart dette Tilholdssted og begyndte deres Klapjagt. Hver eneste Dag blev der skudt 10—20—30 Mennesker herude. Der blev hældt Benzin over deres Ansigt og Hænder og saa sat Ild til. Efter at de var aflivede, blev de hængt op i et Træ med en Plakat paa Brystet. Paa Plakaten stod der: »Saaledes dør en Forræder.«

Efter at have gennemlevet dette Helvede i 8 Dage, blev jeg klar over, at jeg ikke vilde kunne klare det længere, og jeg forstod, at min eneste Redning var at se at slippe bort for enhver Pris, selv om jeg blev bevogtet Nat og Dag.

Det lykkedes mig at sætte mig i Forbindelse med det norske Konsulat. Om Morgen Kl. 10 sendte Konsulatet en Bil udrustet med det norske Flag og Konsulatets Mærke til et nærmere aftalt Sted. Under Paaskud af, at jeg skulde hente Te i en Forretning, lykkedes det mig at slippe bort og faa det nødvendige Forspring — og sammen med min lille Dreng kørte vi saa direkte til Kajen, hvor vi gik om Bord i en tysk Baad, som førte os til Genua sammen med 2500 andre Flygtninge. Men det var kun med Nød og næppe, vi slap igennem til Baaden, da Kommunisterne havde deres Folk paa Kajen.

»Hvorfor rejser De fra Barcelona?« spurgte Kommunistkontrolløren.

»Fordi min Dreng er syg«, svarede jeg.

»Hvor er Deres Mand?«

»Han er hjemme.«

»Hvad er Deres Mand?«

»Han er Arbejder«.

Til sidst slap jeg igennem — men først efter at de havde taget alle Værdipapirer og Penge fra mig. Turen til Genua tog tre Dage. Den var rædselsfuld i den overfyldte Baad, men vi var da borte fra Revolutionens Helvede.

Niels Steensen, en stor Lærd og Kristen.

Niels Steensen kommer til Florens.

Niels Steensen vilde ikke have været Prins Hamlets Landsmand, om hans Konversion til den katholske Kirke var sket i umiddelbar Fortsættelse af hans Møde med Christus i Alterens Sakramente den Sommerdag i Aaret 1665 i Livorno. Der skulde gaa mere end to Aar, inden han blev optaget i Kirken. Dels maatte han grundig sætte sig ind i Kirkens Lære, inden han tog det afgørende Skridt, og dels havde han maaske en Forudfølelse af, at naar han først helt havde valgt Gud, vilde hans Liv blive en stedse fortsat og stedse strengere Bodsvandring.

Det er intet Under, om Steensen har betænkt sig paa at drikke den Kalk, Gud havde tiltænkt ham, det unge Geni, der ikke blot gjorde straalende videnskabelige Opdagelser, men ogsaa tog Del i Selskabslivet og saa langt fra var noget Hængehoved eller Professortype af den Slags med Spindelvæv i Haaret. Det Ungdomsmaleri, der hænger i Uffizierne i Florens, viser ogsaa tydeligt nok, han ikke har staaet tilbage, hvor Ungdom samledes: De store, udtryksfulde Øjne, den stærke, buede Næse, den følsomme Mund, den runde, energiske Hage og de kraftige Øjenbryn giver Indtryk af en Mand, der ogsaa kunde gøre sig gældende uden for de videnskabelige Kredse.

Hans første Maal i Italien var Florens, hvor han vilde deltage i St. Hans Festen. Florens blev hans jordiske Lykkes By. Her glemte han sin Barndoms og sin første Ungdoms tunge Oplevelser — i hvert Fald blev de for en Tid trængt i Baggrunden — her mødte han aandsbeslægtede Personligheder, og her blev han indført ved det her-tugelige Hof og modtog af Fyrsterne en Understøttelse, der rigeligt dækkede hans Behov.

Om Kvinder har interesseret ham?

Den unge Nordbo har næppe været blind for kvindelig Ynde, og han har vist heller ikke været fremmed for Tan-

ken om at leve et lykkeligt Familieliv. Han har sikkert drømt om at blive kaldt hjem til København, faa et Embede ved Universitetet og dermed blive i Stand til at sikre sig og Familie et rigeligt Udkomme. Men Steensens Livsbane blev en helt anden. Forsynet havde udset ham til noget større end at ende sine Dage som kgl. dansk Embedsmand.

C. L.

Nye Bøger.

Bøger for Ungdommen.

Chr. Erichsens Forlag har udvidet sine Rammer til ogsaa at omfatte Bøger for den voksne Ungdom. Udkommet er: *Presskorn-Thygesen: Henni — og de andre; Eurén-Berner: Sikken et Aar; Barbra Ring: Jolle; Anna Baadsgaard: Roselil.* Der er ingen Grund til at give en nærmere Omtale; de er alle friske og let læste Bøger, som nok skal finde sin taknemmelige Læsekreds. De koster 2 Kr. Stykket. I Lauge Koch-Serien er udkommet: *Kaj Birket-Smith: Knud Rasmussens Saga* (Kr. 3.—) og *Haardt og Audouin-Dubreuil: Paa Larvefødter gennem Afrika.* Den første skal nok blive solgt, saa sandt som Knud Rasmussens Navn klinger som en Fanfare for dansk Ungdom. Den er som alle Bøger i denne Serie i et smukt Udstyr med gode Fotografier. Den anden, der fortæller om Citroën's Bilekspeditioner gennem Afrika, virker til Trods for det meget udmærkede Stof, Forfatterne har haft at raade over, alligevel lidt ensformig, men har

· Fra »Knud Rasmussens Saga«.

man Tiden for sig, glider den alligevel, ikke mindst takket være de udmærkede Billeder. Den koster Kr. 3.50. Endvidere har Forlaget udsendt et nyt Oplag af *Chr. Westergaards: Lille-Gut*. Den Mand er en Mester i at skrive for Smaabørn. Vi har faaet tilsendt Børnebladet »Fritiden«s Aarsgave for i Aar, nemlig *Malot: Frændelos* og *S. Petersen og Fabricius: Vandrebogen*. Næste Aar byder man paa »Altmulighogen« og »Onkel Toms Hytte«. Vi kan vist trygt skrive under paa Forlagets egne Ord: »Ak ja, Børnene har det ikke værst i vore Dage«. Endelig er paa samme Forlag udkommet »*Børnenes Lomnebog 1937*«. Den bringer som sædvanlig en Række spændende Artikler og skal ogsaa nok i Aar blive en Sukces. Den koster 85 Øre.

Paa Martins Forlag er udkommet 4 Børnebøger. Den ene er en god gammel Kending: *Rider Haggard; Kong Salomons Miner*. Jeg er glad for det pæne, nye Eksempplar, jeg har faaet; det gamle var læst ihjel. De andre er: *Judd: Urskovens Gaade; Olaf Linck: Ole Skibsdreng blandt kinesiske Sørovere* og *Viggo Jacobsen: Kap Horn i Sigte*. Jeg giver saa absolut Prisen til den sidste — den er helt rigtig og fortjener en smuk Sukces. Den første er mig et Nummer for fantasifuld — jeg tror ikke, den vil »fænge« rigtigt. De Drengene, der fulgte Ole Skibsdreng paa hans forrige Rejse, skal ogsaa nok med denne Gang; men jeg syntes nu bedre om den forrige Bog. Bøgerne koster 2 Kr. Stykket. U. C. G.

Menneskefabrikken.

Igen en dansk Oversættelse, som man ønsker den størst mulige Udbredelse! *Alja Rachmanova's* Navn er i sig selv Anbefaling nok for dem, der har fulgt lidt med i Verdenslitteraturen i de sidste Aar. Indtil 1930 var hun saa temmelig ukendt, nu er hendes Bøger alene paa Tysk trykt i 360 000 Eksemplarer, og de er oversat paa ialt 11 Sprog. Født i Rusland i 1899 oplevede A. R. baade Czardømmet, Verdenskrigen og Sovjets Magt indtil 1925. Hendes Dagbog fra 1916—27 danner Grundlaget for hendes berømteste Værk, en Trilogi, hvis første Bind er: »Studenten, Tscheka und Liebe«. Hendes nu paa Dansk udkomne Bog: *Nye Mennesker* (Jespersen & Pio, 1936, 312 S., Kr. 6,50) fortjener at blive »bestseller« som Aarets bedste Roman om det nye Rusland. En ung Kommunist er saa forrykt begejstret over »Menneskefabrikken«, det kollektive Samfund, som kun en Mand kan være det. Men den Kvinde, han elsker, kuldkaster med uendelig Sejhed i det daglige Liv alle hans gale Ideer. Han ender selv som Kontrarevolutionær, og naar han et Sted i Bogen angstfyldt udbryder: »Kvinden, som vi har befriet, vil engang fravriste os alle Kommunismens Sejre«, saa tror man ham paa hans Ord. Hvilket tanketomt, brutalt, umenneskeligt, forløjet Opspind

Kommunismen er, fortæller denne Bog paa hver eneste Side, simpelt hen ved i plastiske og kraftige Farver at male Mænd og Kvinder i det nye Rusland. Forfatterinden har ikke blot ført en spændende Dagbog, men hun ejer en Kunstners sikre Magt over Form og Komposition. Med vor egen uforbeholdne anbefaling, i alt Fald til voksne og modne Læsere, forbinder vi Ønsket om, at vore Katholiker i Pave Pius XI's Aand maatte anbefale denne fængslende Læsning ogsaa til andre og bidrage til, at Bogen bliver en stor Sukces i Danmark. —z

Blufærdighed og Renhed.

J. de la Vaissiere prøver i »*La pudeur instinctive*« (Juvisy, Les Éditions du Cerf, 1935, 155 S., 10 fr.) at besvare et af de vanskeligste psykologiske Spørgsmaal: om Blufærdighedens Væsen og Egenskaber. Forfatteren betegner B. som Seksualinstinktets Tøjle, der er medfødt og universel. og peger klart paa Forskellen mellem Kyskhed og B. »*Den ene har sit Sæde i Sjælens høje Lag, den anden hører til Sanselivets Maskineri. Den instiktive B. hjælper, det er dens Fortjeneste, godt med ved Dydens Udøvelse: er den mindre udviklet, kan Dyden ogsaa bestaa uden den, men vil i Reglen blive indviklet i svære Kampe.*« Det ligger maa-ske i Sagens Natur, at Problemet ikke kan klarlægges til Bunds, men den moderne Psykologis Indvendinger synes Bogen dog at tage for let. I øvrigt citerer Forf. selv i Slutningen af Bogen den tyske Pædagog L. Auer, der efter en Professors lange og lærde Foredrag om Opdragelse til Renhed blev spurgt om sin Mening og svarede paa sin bayriske Dialekt: »*Alles dös is nix*«, idet han forklarede: »*Renheden er en Blomst, der vokser frem af Opdragelsen i sin Helhed, af hele det kristne Liv, levet dybt og personligt. For at faa Blomsten, maa man dyrke hele Planten.*« G. Y.

Om Skaberens store Befaling.

Vor Tid, der er trængt ind i saa mange af Naturens Mysterier, har ogsaa grundigere og mere omfattende kunnet konstatere, med hvilken Visdom Skaberen har sørget for, at hans Befaling »Bliv frugtbare og mangfoldige« bliver opfyldt i Dyre- og Planteriget som i Menneskenes Verden. Det er dog netop inden for Forplantningslivets Litteratur, som dyrkes af saa mange ukaldede Hænder, ikke altid let at vide, hvad der er Fakta og hvad Fantasi. Man maa derfor være glad for den lille Haandbog »*Sex*« (London, Thornton Butterworth 1936, 256 S., 2 sh. 6 d.) af B. P. Wiesner, som ganske nøgternt samler alle de biologiske Resultater, den moderne Videnskab paa dette Punkt er kommet til, og som enhver maa regne med, der vil bygge sit og andres Liv paa Naturens Grundvold, som jo ogsaa Naadens Bygninger kan og maa rejses paa. —z

Theater og Film.

Sjette Trækning. Lad Maalestokken blive hjemme for ikke at komme for Skade at overvære en Farce fra Filmens Barndom. Hvor megen Overbærenhed maa der ikke være i det danske Publikum, siden det stadig kan finde sig i Udfordringer mod de elementæreste Smagsbegreber. Er det virkelig morsomt at høre Eder og Kraftudtryk i Munden paa en Kvinde, hvis Præstationer aldrig har det mindste med Skuespilkunst at gøre. Og saa vil Filmen oven i Købet skabe sig moderne. Ja, hvorfor ikke. Den anvender dertil en vis Næbbethed, som søger sit højeste Udtryk i noget saa revolutionært som Læbestifter og Teltlejr, der danner Rammen omkring en erotisk Ruskomsmusk og med dertil hørende drivvaad Sentimentalitet. For slet ikke at tale om en enkelt Scene, som aldrig burde have snydt sig gennem Censors Saks. En nedværdigende Succes. *Argus.*

Den musikalske Abbé. Ham kunde vi nu sagtens have været sparet for i »Ungarsk Rhapsodie«, uden at Handlingen havde lidt nævneværdig Skade. Har Franz Liszt da virkelig været en saadan opdrejet Saltstøtte, der bliver sat til at spille firhændigt og til at kysse Damerne paa Haanden som en Hofmarskal? Og hvis Billedet dermed ikke er falsk, saa rører det i et Strejf det forargelige, naar vi paa et hængende Haar ser ham blive indviklet i nogle Operetteløjer. Ellers bringer Filmen som et Fantom et Udsnit af Biedermeiertiden, saa nær i Afstand og dog saa fjern. Med den uforlignelige *Paul Hörbiger* i Rollen af en temperamentsfuld Musiker, som liver op i det intrigante Berlin med sin katholske Hilsen og sine friske Lader. Det østrigske Landskabs ægtefødte Søn i Sind og Væremaade, og ikke mindst i Talens Guld. *Argus.*

Fra Hovedstad og Provins.

Johannes Jørgensen Festen.

Søndag den 8. November Kl. 20.

Det er ganske vist Ungdommen, som har taget Initiativet til at holde Festen for vor store Digter, men til at deltage indbydes alle Trosfæller i alle Aldre. Selv om Ingeniørhusets elegante og moderne Lokaler er særdeles rummelige, er der naturligvis Grænser for, hvor mange der kan blive Plads til. Derfor vil det være tilraadeligt allerede nu at bestille Billetterne.

Vi gentager, at Lektor *Emil Frederiksen* holder Festtalen, og kgl. Operasanger *Gunder Knudsen* synger, akkompagneret af kgl. Kapelmusicus *A. Baldouin Dahl*. Vi kom-

mer til at høre Digterens skønne »Føraars-Evangelium«, »Den evige Sne«, »Arkturus«, »Sænk dit Hoved« og »Gule Tulipaner«. Endvidere vil fem af vore Unge recitere Johannes Jørgensen-Digte. En Prik over I'et bliver sagtens *Antonia Cresta's* Dans, der skal illustrere Stemningsbilledet »Sommernatten«. Fødselsdagsbarnet har saa selv lovet at tage Ordet.

Den afsluttende »muntre Afdeling« byder paa Optræden af Digterens Navn, kaldet »Johs«, en Sangkvartet med lystige Viser, Spejdersange m. m.

Billetten koster *Kr. 1,50*. Der bliver Lejlighed til efter Festen at indtage en Forfriskning eller, om man ønsker det, at deltage i et Smørrebrødsbord, ved hvilket Johannes Jørgensen er Æresgæst. Til dette kan man indtegne sig samtidig med, at Billetten bestilles. Prisen er *Kr. 4,00*.

Bestillingerne modtages af: Pastor C. Benzon, Bella 1700, Frk. Beate Perch, Øbro 4294 u, Kantor B. Husson, Øbro 6700, Assistent H. Valeur Fausbøll, Amager 2256 x. C. B.

St. Ansgars Fond.

Der stilles ikke saa faa Fordringer til katholske Lommer i vort Land, og det er ofte beundringsværdigt, hvor mange Velgørere inden for vor ikke altfor store Menighed der følger Appellen til at støtte religiøse, karitative, sociale Foranstaltninger. Lad os med alt det ikke glemme den katholske Presse og St. Ansgars Fond, som skulde hjælpe med til at virkeliggøre en af vort Vikariats største Opgaver: Udvidelse af »Nordisk Ugeblad«.

E. Petersen	Kr.	5,00
»Joseph«	»	10,00
Levninger	»	2,35

Ialt Kr. 17,35

Tidligere indkommet *Kr. 3493,02* I alt *Kr. 3510,37*

Vore Søstre.

Onsdag d. 30. September begravedes fra St. Elisabeth Hospitals Kapel i Sundby Sr. M. Herthula, som fire Dage forinden var afgaaet ved Døden efter en lang og smertefuld Operation. Sognepræst P. H. Deutscher holdt Sørge-gudstjenesten og talte efter Rekviemmessen alvorligt om Dødens Prædiken og Søsterens nidkære og fromme Virke. Hvor mange Venner den Afdøde havde haft, ikke blot blandt Søstrene, men ogsaa blandt Læger og Patienter, viste de mange, der overværede Messen. Hvor meget og hvor heroisk Sr. Herthula maa have lidt i de senere Aar, har først Operationen bragt for Dagen. R. I. P.

Den 24. September fejrede Assumptionsøstrene paa Rygaard Sr. Dypnas 50 Aars Profes Jubilæum. Søsteren

stammer fra Irland og har været med blandt de første Assumptionssøstre, der kom til Danmark. Hun har i alle de mange Aar trofast og opofrende tjent sin Herre og sine Medmennesker. Pater Kelly, der prædikede i Dagens Anledning, kunde vise Jubilaren den særlige Opmærksomhed, at benytte hendes irske Modersmaal. Blomster, Gaver og Lykønskninger strømmede Dagen igennem ind, ikke mindst fra Skolens gamle Elever.

Fra den vide Verden.

Polarforsker Charcot. R. I. P.

Denne berømte og her i Danmark højt ansete Forsker og Videnskabsmand, som forliste ud for Reykjavik, var Søn af en berømt men vantro Læge fra sidste Aarhundrede. Men Sønnen af den vantro var en troende Katholik.

Hver Søndag overværede han sammen med sin Hustru og sine to Døtre Messen i Johannes Døberens Kirke i Nenilly ved Paris. Der boede han, naar han ikke var paa Grønlandsfærd.

I Vinter blev der en hel Maaned igennem holdt Mission i denne Kirke. Dr. Charcot hørte Prædikenerne hver Aften — han, der var Medlem af Académie de Medicine og Videnskabernes Selskab. Ved Midnat-Messen i Fjor var det atter Dr. Charcot, der i Spidsen for Sognets Mænd gik til Alters. — R. I. P. Efter »Universe« 25.-9.-36.

St. Matthias-Kor

fra Berlin giver Lørdag d. 10. Oktober Kl. 20 en **Koncert i Odd-Fellow Palæets** mindre Sal. Baade Koret og dets Dirigent, Dr. Wilh. Schosland, har faaet særdeles rosende Omtale i den tyske Presse. Paa Programmet finder vi baade gejstlig og verdslig Musik. Folkeviser og gregoriansk Koral. Det omfatter ikke blot de store kendte Navne som Orlando di Lasso, J. S. Bach og Palæstrina, men ogsaa mindre kendte som Pitoni, Arcadelt, Schütz eller Mogens Pederson.

Billetter à 1 og 2 Kr. plus Skat og Garderobe faas i Borups Musikforlag, Bredg. 31, i Politikens Billetsalg paa Raadhuspladsen og i B. T. Centralen paa samme Plads.

St. Franciskus' III Orden holder Møde Fredag d. 16. Okt. Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Katholsk Aktion indbyder sine Trosfæller i St. Andreas Menighed, Lyngby, Brede, Nærum og Holte til

Menighedsmøde i Charlottenlund Palmehave
Onsdag d. 18. Novbr. 1936 Kl. 20 præc.

Hs. Excellence Biskop Josef Brems vil komme til Stede.

Menighedens Julefest afholdes i Charlottenlund Palmehaves store Sal Søndag d. 27. Decbr. 1936. Nærmere Meddelelse vil følge.

Pensioneret Lærer, Akademiker, som i mange Aar har dimitteret i Latin, Dansk og Tysk til Studententer- og Realeksamen, søger Beskæftigelse i København eller Provinsen. Henvendelse under Adresse: Fru Albrechtsen, Ejgaardvej 20 B, Charlottenlund (Telefon Ordrup 1103).

Danske Kvinders Katholske Forbund.

5. Landsmøde i København.

Søndag d. 25. og Mandag d. 26. Okt. 1936.

Søndag d. 25. Okt.

- 8.30 Messe og Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke, Stenosg. 4. (Se det tilsendte Cirkulære om den fra den Hellige Fader forordnede Bodsdag.)
- 9.30 Kaffe i »Hallen«, Vesterbrogade 35. Næstformanden indbyder de tilreisende Formænd og Tillidsmænd. Andre Deltagere betaler 85 Øre pr. Couvert.
- 10.30 Tillidsmandsmøde i Salen, Stenosg. 4. Styrelsen, Formænd og Tillidsmænd giver Møde.
- 13.30 Frokost hos Fru Signe Berling, Jens Kofodsgade 1. Indbudt er: Styrelsen og de tilreisende Formænd og Tillidsmænd.
- 19.00 Sakramental Velsignelse i Jesu Hjerter Kirke. Hs. Excellence Biskoppen taler.
- 19.45 **Generalforsamling** i St. Knuds Sal. Hs. Excellence Biskoppen har tilsagt sin Nærværelse.

Mandag d. 26. Okt.

- 8.30 Messe i det biskoppelige Kapel, Bjerregaards Sidevej 1, Valby. Linie 6 og 15 gaar direkte dertil. Efter Messen Kaffe i »Hallen«, Vesterbrog. 35. Styrelsen indbyder tilreisende Formænd og Tillidsmænd.
- 11.30 Besøg paa Nationalmuseet (den middelalderlige Samling) under Dr. phil. Poul Nørlunds kyndige Ledelse.
- 19.30 **Offentligt Møde** i Borgernes Hus, Rosenborggade 1. Foredrag af Pastor Messerschmidt: »Kampen mod de Gudløses Front«. Alle er velkomne, baade Mænd og Kvinder. Fremsatte Resolutioner vedtages. Derefter Fællesspisning, Smørrebrød, Øl, Kaffe. 3 Kr. 50 Øre pr. Couvert med Betjening. Billetter faas i Katholsk Bogsalg samt i Sekretariatet, Kastelsvej 19 indtil **Lørdag d. 24. Okt. incl.**
- Sangbogen bedes medbragt.**

Basaren i Charlottenlund.

Vi takker alle vore Venner hjerteligst for den Interesse, der blev vist »Kirkesagen i Lyngby« i de to Dage, vi nu har holdt Basar. Tak til alle dem, der købte ved Boderne og skænkede de forskellige Lotterier etc. deres Interesse! — Det var os ogsaa en stor Glæde, at Hs. Excellence Biskoppen beærede Basaren med sit Besøg. — Det var to udbytterige Dage!

Paa de gule Lykkesedler blev følgende Numre udtrukket:

4, 102, 148, 181, 287, 342, 369, 400, 463, 530, 618, 649, 689, 856, 929, 1113, 1122, 1187, 1383, 1582, 1634, 1789, 1817, 2047, 2095, 2118, 2614, 2644, 2657, 2823, 3096, 3148, 3173, 3302, 3441, 3472, 3504, 3782, 3841, 3987, 4091, 4157, 4204, 4247, 4255, 4543, 4642, 4755, 4880, 4916, 4983.

Dukkevillaen blev vundet paa Nr. 18, Dukkestuen 41, Baby Dukken 7, Dukke »Helen« 25, Dukkevuggen 49, Kakkeltbordet 62. Det sorte Silketøj 15, Tedugen 44.

Paa det amerikanske Lotteri blev Dukke og Vogn vundet paa Nr. 96. Løber og Pølle 26.

Gevinsterne bedes afhentet inden 1. Novbr. d. A. hos Bogholder Holder, Eivindsvej 15, Charlottenlund (hver Dag mellem Kl. 16 og 19). Lødsedlerne er eneste Legitimation. *Komitéen.*

I Hvilehjemmet »Bellis« i Taastrup, der ledes af Cisterciensersøstre fra Allerslev, er nogle Pladser ledige for ældre Damer straks eller til Okt Flyttedag. Pensionspris fra 100 Kr. maanedlig. Nærmere ved Henvendelse til Priorinden, Telf. Taastrup 374 eller til Hjemmets Administrator, Telf. Glostrup 48.

Kirkelig Kalender.

Okt.	Okt.
11. S. Marias Moderværdighed. — 19. Sønd. e. Pintse.	18. S. Lucas, Evangelist. — 20. Sønd. e. Pintse
12. M. Ferialdag.	19. M. Petrus af Alcantara.
13. Ti. Edvard, Konge af England.	20. Ti. Johannes af Kenty.
14. O. Callistus I.	21. O. Hilarion.
15. T. Therese.	22. T. Ferialdag.
16. F. Hedvig.	23. F. Ferialdag.
17. L. Margarete M. Alacoque.	24. L. Raphael, Ærkeengel.

Okt. Ugens Messebønner.

11. S. **Marias Moderværdighed** ([197]—[158]); 2. *Sæt Bønner*: 19. Sønd. e. Pintse (737—566); Slutningsevng.: Søndagens (739—567). *)
12. M. Ferialdag (737—566) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de helles Forbøn ([120])—[105]), 3. Efter frit Valg.
13. Ti. † Edvard, Konge af England (1106—943); 2. og 3. som Mandag.
14. O. Callistus I (1106—944).
15. T. Therese (1107—945).
16. F. † Hedvig (1108—945); 2. og 3. som Mandag.
17. L. Margarete M. Alacoque (1108).

*) Som sidste Sæt Bønner hver Dag: »Mod Forfølgere og Ugerningsmænd« (N. U. Nr. 33, S. 872).

M.-K. St. Ansgars K. »De Kristnes Hjælp«. Søndag d. 11. Okt. Kl. 20: Deltagelse i Kongregationernes Festandagt. — **Rosenkranskirken.** »Maria Rosenkransdronning« F.-K.: Søndag d. 11. Okt. Kl. 8. Begge Afdelinger.

Maria-Kongregationernes Fælles-Festandagt afholdes: **Søndag d. 11. Oktober 1936 Kl. 20 i St. Ansgars Kirke.** Alle Kongreganister er hjerteligst velkomne! —

De 4. Kongregationer i St. Ansgars Sogn.

I Tiden fra Tirsdag den 20. Oktober Kl. 17 til Lørdag den 24. Oktober efter Messen holdes en **lukket Kloster-Retræte for Damer** i Assumptionsklostret paa Rygaard. Opholdet koster 10 Kr., alt iberegnet. Salmehogen medbringes. Anmeldelse sker ved Henvendelse til Rektoren i Stenosgade eller Forstanderinden paa Rygaard.

Katholsk Klub holder Klubaften paa Hotel »Phønix« Onsdag den 14. ds. Kl. 20.

Nykøbing F. Søndag den 25. ds. taler Hr. Pastor H. Messerschmidt paa Hotel Baltic Kl. 19,30 om »Oxford og Rom«. Efter Mødet Diskussion. *Birgittakredsen.*

St. Knuds Skole. Søndag d. 18. Okt. Kl. 19,15 opfører Skolens Elever: **Stærkere end Krudt og Kaller.** Skuespil i 5 Akter. Billetpriser: Voksne 1 Kr. og Børn 25 Øre. Generalprøve Fredag d. 16. Okt. Kl. 19. Voksne 50 Øre. Børn 25 Øre. Indtægten tilfalder Jesu Barndomsforening.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x. Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 8. Okt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 11-14). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 1½-1¾.

Nr. 42.

Søndag den 18. Oktober

1936

INDHOLD: Euntes docete - Gaa ud og lær... — Hvor er de unge Ansigter i Kirken? — Anna Boleyn, Kvinden i den engelske Reformation. — „Gralsborgen“ Montserrats Skæbne. — Reformationens Begyndelse. — Fra det ulykkelige Spanien. — Theater og Film. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Euntes docete — Gaa ud og lær...

I det pavelige Propagandakollegium i Rom, hvorfra mange af vore ældre og yngre Præster er udgaaet, hænger en lang Række Billeder af unge Præster med den korte, men talende Indskrift: *missi ad fidem propagandam* — sendt ud for at udbrede Troen. Disse lakoniske Ord dækker ikke blot over en lang Aarrække af Arbejde og Studier, Ofre og Afsavn fra hine unge Præsters Side, men ogsaa over en utrolig og uforlignelig økonomisk Offervillighed fra den Institutions Side, der Aar efter Aar udsender en lang Række af unge Præster — *ad fidem propagandam* — for at udbrede Troen.

For at værne om de vordende Præsters Helbred og Sundhed, der er af den største Vigtighed i Studieaarene, har Propagandakongregationen erhvervet en af de smukkeste og i sanitær Henseende bedst beliggende Grunde i Rom og har her rejst et mægtigt Bygningskompleks af stor arkitektonisk Skønhed, udstyret med alle moderne Bequemmeligheder. Rundt om Kollegiet ligger en stor, smuk

Park med Palmer og Pinjer, Stenege og Oliventræer, med skyggefulde Alléer og store Sportspladser. Indvendig er Kollegiet holdt i lyse, venlige Farver, der gaar igen saavel i de store luftige Sale som i de rummelige og smagfuldt udstyrede Elevværelser. Der findes ingen skumle Kroege eller usunde Kamre uden Lys og Luft. En Atmosfære af gennemført Renhed og frodig Sundhed hviler over hele Kollegiet og over hver Del og Ting i det. I Sandhed, et skønt og ideelt Opholdssted for vordende Præster og en ideel Ramme om deres theologiske Studier og religiøse Liv. Og som Kollegiebygningen saaledes er ogsaa det til dette hørende Universitet udstyret: en stor, moderne og monumental Bygning med lyse og luftige Forelæsningsale, store, brede Korridorer og praktisk udstyrede Laboratorier med en Rigdom af videnskabelige Værker og nyttige Haandbøger.

Men det følger af sig selv, at hele denne storslaaede Ramme ikke har kunnet konstrueres uden mægtige Penge-midler. Millioner og atter Millioner har Propagandakongregationen ofret for at kunne opdrage og uddanne sine vordende Præster fra Alverdens Lande under saa gode og sunde Kaar. Kun ved tusinde Ofre og højhjertede Gaver fra tidligere Elever, kun ved en uforlignelig Redebonhed fra den gamle, ærværdige Kardinal van Rossums Side i Forening med de Troendes Rundhaandethed Verden over har det været muligt at skabe dette Kollegium, der af Hans Hellighed Paven for nogle Aar siden ved dets Aabning meget karakteristisk blev betegnet som »la città di Propaganda« — Propaganda-Staden.

Men Kollegiets daglige Drift koster ogsaa mægtige Summer. Flere Hundrede Theologer fra Missionslandene Verden over modtager her i seks til otte Aar hele deres Underhold og Uddannelse gratis. De enkelte Missioner er nemlig som Regel for fattige til at kunne bekoste disses Uddannelse, og saa maa Propagandakongregationen træde til. Men man gør sig knapt noget Begreb om, hvilke kolossale Summer der er nødvendige for i Aarevis at skaffe Føde og Klæder, Underhold og Betjening til flere Hundrede Mennesker. Hertil kommer de store Udgifter til Professorlønninger og Studiebøger, Lys og Varme samt Administrations- og Rejse-

Propagandakollegiet i Rom.

udgifter. Alt dette belaster aarligt Propagandakongregationens Budget med flere Millioner, hvis Tilvejebringelse kun er mulig ved rundhaandet Gavnildhed og højsindet Offervillighed hos Katholikerne Verden over. Men denne offervillige Gavnildhed har heller ikke ladet vente paa sig; og de Troende har derved vist, at de havde og har den rette Forstaaelse af den alt overvældende Værdi og den aldeles afgørende Betydning, Propagandakollegiet i Rom har — dette Kollegium, der engang af afdøde Kardinal van Rossum meget betegnende blev kaldt: *il cuore palpitante delle Missioni* — Missionernes bankende Hjerte.

Naar vi derfor paa Søndag fra Prædikestolen bliver opfordret til ogsaa herhjemme at yde vort Bidrag til Tro-

ens Udbredelse, vil vi gøre det — og gøre det med rund og gavmild Haand — i Bevidstheden om, at vi derved blandt andet ogsaa bidrager til at opretholde og videreføre den Institution og det Kollegium, der er af den allerstørste Betydning for at virkeliggøre Vor Frelasers Afskedsord til Apostlene, de Ord, der som Motto staar over Indgangs-porten til Propagandakollegiet i Rom: *Euntes docete omnes gentes* — Gaa ud og lær alle Folkeslagene. *P. A.*

Hvor er de unge Ansigter i Kirken?

En lille Mindeobelisk til »Reformationen«.

»Lad os græde, hvis vi kan«, sagde en gammel luthersk Præst forleden ved Menighedskonventets Møde i K. F. U. M.

Den unge Biskop Malmstrøm og Stiftsprovst Scharling var Ledere ved en Diskussion om Ungdomssagen inden for det lutherske Kirkesamfund herhjemme. Der taltes frem og tilbage. »Man er bekymret, fordi Ungdommen tager Afstand fra Kirkens Arbejde.«

Og Provst Bjerring, Dybbøl, »gik lige til Sagen« i følgende Ord: »Lad os se Stillingen, som den er. Gaa hjem i jeres Kirker og tæl de unge Ansigter. Forfærdende! De unge kommer ikke til Kirken. Kommer de i en enkelt Kirke, forrykker det ikke Forholdet. De er der ikke. De er ikke i mit Provsti. Lad os gøre os den Virkelighed levende og lad os, om vi kan, græde over den...« (Fremhæv. af os.)

Med Rette fremhævedes i Diskussionen Ungdommens fortvivlede Forhold til Arbejdsløshed og til det andet Køn, Ungdommens Trang til aandelig Aktivitet og dens »Angst for Friheden« og »Angst for Ensomheden«. Ungdom, altsaa den moderne, afskyr »alt Hykleri« og store Ord. Det er ikke nye Metoder, mener en anden Taler, men Menigheden, Kirken, skal møde disse unge med Tillid og Villighed til at give dem Plads i Fællesskabet og ikke anbringe dem i et Barnekammer o. s. v.

Alt i alt Grund nok til at se Fremtiden med Sorg i Møde.

For at sige det straks: Der er sikkert i Øjeblikket overalt, ikke blot i Danmark og ikke blot inden for en bestemt Konfession, særlige Vanskeligheder med at opdrage og vinde unge Mennesker til et religiøst Liv i Christus Jesus. Naturen gaar jo i mange Tilfælde over Optugtelsen, Optugtelsen er i mange Familier sløj, i andre for streng og

uforstaaende. Nutidens ualmindelig store Fristelser for Kød og Blod, Fristelser til Uro, Overfladiskhed, Skolernes og Universiteternes sky Tilbageholdenhed, naar det gælder Ungdommens sjælelige Interesser -- alt dette maa et ungt Menneske slaas med, maa en sand kristelig Lærer, en Præst, nutildags kæmpe imod, hvis Christi Aand endelig skal sejre. Dertil kommer ganske specielt Stormene uden for, i det sociale og politiske Liv, som mange unge for Resten interesserer sig langt mere for og i en langt tidligere Alder, end deres Forældre aner.

Ligeledes skal det indrømmes, at dette: at tage imod Ungdommen, ogsaa naar dens Tanker synes Præsten forkerte, og dens hemmelige eller aabne Sanselighed eller Synd forstyrrer eller forfærder den ældre Menighed, at denne Imødekommenhed er et godt Middel, som det med Rette anbefaledes i Menighedskonventet at gøre mere Brug af. Det var noget, Pastor Olfert Ricard kunde; han behøvede heller ikke at spørge: Hvor er de unge Ansigter i Kirken? Den Gang? Han havde ogsaa den Gang Nyhedens Interesse og kunde i noget erstatte Reformations-Kirkens Mangler ved ualmindelige Talenter og en ualmindelig Iver.

Men det er i Grunden ikke Taleevner, ikke smuk Sang, ikke Foreningsliv, der faar Ungdommen til vedblivende at komme i Kirken. Der skal mere til! I vore Kirker, altsaa i den katholske Kirkes hellige Messe, deltager altid en stor Del af Ungdommen. I de tyske katholske Kirker har jeg mangen en Lørdag truffet flere unge end gamle Folk ved Skriftestolen og ligeledes om Søndagen ved Alterbordet. Her i Danmark er vi for faa og spredte til at sammenligne os med tyske, hollandske, belgiske Katholiker, men jeg synes ikke, vi kan klage over, at der mangler unge Ansigter ved de forskellige Søndagsmesser. Bortset fra dem, der glider helt bort fra Kirken, — og unge Mennesker kan glide bort og igen komme tilbage — vil gode katholske Menigheder aldrig savne Ungdom, over hvis Ligegyldighed og Fraværelse de protestantiske Præster klager.

»Her er mere end Salomon«, sagde Frelseren til Jøderne. Her er mere end gudelige Taler, mere end Vækkelsesmøder, mere end Sangforeningsfester.

1. Her er Mysterierne. Der er ingen lang Vej fra en ung Mands, en ung Piges Sjæleliv til at finde Mysteriernes Eksistens ganske naturlig. Først Rationalismen eller Forældre eller Lærere, der er paavirket af denne kolde, golde og flade Rationalisme, vækker i det unge Menneske Spot, Tvivl og denne sjælelige Uvished og Uro, hvorfra Vejen tilbage til Troen bliver saa lang.

2. Her er vore Helgener, de store og de smaa i broget Række, men i et inderligt Livssamfund med os. Vi

læser om dem, vi anbefaler os til deres Bøn og glæder os ved deres Fester.

3. Her er Myndighed, en Myndighed, der tør sige: Du skal . . . f. Eks. gaa i Kirke. Hvor mange Konvertiter har ikke beskrevet denne Usikkerhed, naar de hørte den ene »Ordets« Forkynder sige noget andet end den anden, og det om Sjælens Salighedsvilkaar og Salighedsanliggender. Og saa den Glæde, naar de erkendte, at Christus jo havde gjort det, han lovede: bygget Kirken paa en Klippe.

4. Her er Christus til Stede, hemmelighedsfuld selvfølgelig, thi vi lever her i Troens Land. Men hans Ord er klart nok, og vi tilbeder ham i Altrets helligste Sakramente. Denne Tilbedelse, denne tavse Andagt foran Mysteriet, er ikke noget, Ungdommen forsmaar, saaledes som et overklogt Verdensmenneske kan gøre. Nej, den knæler ned og beder af inderste Hjerte — indtil Verdens Fristelse kommer, og da sker det, at allerede en 15—16-aarig ung Mand, ung Pige, modig tilbageviser Fristeren. Hvor herligt et Guds Rige kan der allerede være i Ungdommen!

5. Her er Syndens Overvindelse, ved en bedre Erkendelse, en rigtig Bekendelse og den sakramentale Tilgivelse. Det vilde hjælpe Ungdommen baade i den af Menighedskonventets Taler fremhævede »Angst for Friheden« og »Angst for Ensomheden«. I Sakramentet er der altid objektiv Hjælp, aldeles bortset fra Stemningen. Denne Stemning kan være en god Ledsager til Kirken, men svigter — og da? — Der var endnu adskilligt at sige til de protestantiske Klager om deres Ungdoms manglende Kirkeliv. Manglen er den, at Protestantismen ikke kan byde Ungdommen meget andet end voksnes Tanker, Evangeliernes ofte gaadefulde Skriftord og Opbyggelsesmøder i den ene eller anden Form. *De voksnes Tanker fra det 16. Aarhundrede er anstrengende for den uberørte Ungdom.* Evangeliernes ofte gaadefulde Ord kan ligeledes være anstrengende og føre til Sindssyge eller Tvivl. Vækkelsesmøder er ofte blot Stemningssag, for dannede Mandfolk ikke lodige nok.

Se, hvad Reformationen, — til Trods for manges bedste Vilje til at forbedre — har ødelagt af kristelige Værdier, særdeles ogsaa for Ungdommen! *Konfessionelle Frimærker og konfessionelle Obelisker paa Københavns offentlige Pladser er ingen Erstatning for de religiøse Tab fra 1936.* F. F. M.

Anna Boleyn,

Kvinden i den engelske Reformation.

(Fortsat.)

Nu da vi forstaa Anna Boleyns Position inden for det højeste Aristokrati i Datidens England, gaar vi over til at sætte os ind i hendes Alder, Udseende og Karakter.

Mærkeligt nok (i Betragtning af den store Stilling hun indtog, selv før hun indfangede Henrik) kan man ikke med Bestemthed fastslaa hendes Fødselsaar. Pladsen er her for begrænset til at kunne opregne alle de Beviser, der er fremkommet som Forsvar for forskellige Data; den almindeligste Antagelse, nemlig Aaret 1507, er imidlertid ganske sikkert forkert. Jeg personlig er tilbøjelig til at mene, at 1502 eller 1503 er hendes Fødselsaar; i alle Tilfælde var det snarere tidligere end senere. Dette Punkt er af Vigtighed, fordi hendes Alder er af afgørende Betydning for at forstaa den Maade, hvorpaa hun intrigerede og hendes Evne til at tilfredsstille sin Ærgerrighed. Var hun født 1507, vilde hun kun have været 18 Aar gammel, da Henrik begyndte at forstaa, at han ikke kunde komme til at eje hende, undtagen han giftede sig med hende, og hun vilde kun have været 14 Aar, første Gang hun omtales som indblandet i en Affære. Det er Grunden til, at Aaret 1507 synes mig at være umulig, for allerede saa tidligt som 1521 gjorde Mænd sig til af at kaldes hendes Elskere. Hvis hun paa den anden Side var 18 Aar i 1521 og over 20 Aar, da hun begyndte at gøre det indlysende for Henrik, at han maatte ægte hende, og at hun ikke vilde være hans Elskerinde, saa bliver Sagernes Stilling forklarlig.

Dog kan vi gaa ud fra, at omkring Aaret 1525 var denne unge Kvinde henvend en 20—23 Aar og havde fuldstændig indfanget Kongen. Hun færdedes ved Hoffet baade i Egenskab af sin højtstaaende Faders Datter og som Hofdame hos Dronning Katherine, men ogsaa i en anden Forbindelse, som det er omend pinligt saa dog af Vigtighed at mindes, fordi det hjælper til at forklare Henriks Handling. Hendes yngre Søster, Mary, havde allerede i den aller tidligste Ungdom været Henrik VIII's Elskerinde, og han var blevet hende kvit ved at gifte hende bort til en af sine Adelsmænd. (Sædvanligvis kaldes hun den ældre Søster, men dette er en Fejltagelse.)

Anna var en mærkelig Fremtoning. Hun førte sig nærmest slet, var fladbrystet og rundrygget. Hun havde en meget tynd Hals med et fremstaaende og stort Adamsæble, og man mente, hun skyldte dette sin virkelig smukke Mezzosopran. Hun havde meget langt, sort, glat Haar og

stærke, sorte Øjne. Smuk i Ordets almindelige Forstand var hun afgjort ikke. Men hun havde en fremmed og ikke sund besnærende Magt, i hvert Tilfælde over bestemte Typer af Mænd. Hun var lidt deform. Den lille Finger paa den ene Haand var dobbelt. De, der vilde smigre hende, kaldte det »to Negle«. Folk af andet Sindelag sagde lige rent ud, at hun havde to Lillefingre. En Defekt, som hun altid gjorde sig den aller største Umage for at skjule.

Sin Evne til at besnære brugte hun koldt og beregnende lige fra den purunge Alder. Hun kan vel have været omkring en 16—18 Aar — mest sandsynligt omkring de 18 — i Aaret 1521, da hun fangede og besnærede Arvingen til den største ikke-kongelige Familie i England, Percy'erne af Northumberland, saa han var haabløst i hendes Magt. Indtil sin Død levede han i dette Minde, længe efter at han maatte opgive hende; for da hun saa, at hun havde Chancer for at spille højere Spil, gjorde hun sig straks fri for ham.

Hun havde imidlertid endnu en Streng paa sin Bue selv i denne tidlige Periode, en anden Sejr, nemlig Wyatt, en Mand, der stod i nær Forbindelse med Henrik, ikke nogen behagelig Karakter, en Mand, som, tror jeg, senere bagvaskede hende, idet han foregav, at hun havde været hans Elskerinde som pur ung Pige. Jeg tror ikke, dette er sandt, efter alt hvad vi kender til Wyatts Karakter og til hendes egen, som var kold og besluttet paa at faa det mest mulige ud af enhver Situation. Der var intet impulsivt over hende. Hun vilde ikke have ødelagt sine Chancer ved at give efter over for en Mand i Wyatts Stilling.

Det var sandsynligvis saa tidligt som paa dette Tidspunkt, 1521, at Kongen, som dengang var en Mand paa 30 Aar, begynte at lægge Mærke til hende. Sandsynligvis havde han ogsaa omkring dette Tidspunkt og sikkert straks efter opgivet at leve sammen med sin legitime Hustru Katherine, skønt der ikke var noget ydre Tegn paa et Brud imellem dem. Han havde allerede oplevet andre Eventyr og faaet en illegitim Søn med Elisabeth Blount, en Dame, med hvem han havde leget i sine Drengaar. Vi har ogsaa hørt, hvorledes han tog Annas Søster Mary til Elskerinde og forkastede hende. Jeg har sagt, at man særlig bør lægge Mærke til dette Punkt, fordi det hjælper med til at forklare den Maade, hvorpaa Anna, som synes at have haft langt mere Viljestyrke end sin Søster, tiltrak ham. Han følte sig øjensynligt tiltrukket af Familietypen.

Vi maa dog formode, at Henrik paa dette tidlige Stadie ikke havde til Hensigt at indgaa Ægteskab. Han sendte skarpe Ordre paa, at Forholdet til den unge Percy skulde afbrydes, og brugte Wolsey som sin Agent til at udføre

dette Hverv. Men nogle tror, at han saa tidligt som i 1521 handlede saaledes snarere for at ordne et Ægteskab for Anna som Ormonde'ernes Arving end for at bruge hende politisk. Hvad enten dette var saaledes eller ej, saa fik han i hvert Tilfælde kort Tid efter den Tanke at gøre hende til sin Elskerinde.

Vi har ingen Dokumenter, vi kan kun dømme ud fra Sagens Natur, og hvad der fulgte efter. Men det er fuldstændig givet, at nogen Tid i Forvejen eller straks i Begyndelsen af 1525, da Henrik var 34 Aar gammel og Anna vel over de 20 maaske endda 23, var der en Ordning dem imellem, samt at Anna havde ladet Henrik forstaa, at hun ikke vilde blive hans Elskerinde, men vilde indvilge i et Bryllup, hvis han kunde blive fri for Katherine. Det Aar blev hendes Fader ophøjet til Pairsværdigheden og fik en anden og mere fremskudt Stilling, og i det Aar skænker Henrik ogsaa Anna store Gaver, og Henrik blander sig i hendes Flytninger og siger, hvor hun skal bo.

Heraf følger ikke, at Henrik tidligt accepterede Tanken om at ægte Anna. Han tænkte efter al Sandsynlighed stadig, at hun vilde blive hans Elskerinde. At forsøge at forstøde Katherine, en Niece til Kejseren af Tyskland og Kongen af Spanien, den mest prominente Kvinde i den største Familie i Europa, vilde i Sandhed være en meget alvorlig Affære, og Henriks tøvende og vaklende Karakter vilde næppe straks kunne have taget en Beslutning.

I Sommeren 1526 havde han gjort de første Skridt for at faa Ægteskabet med Katherine annulleret under Paaskud af, at den oprindelige Dispensation for at ægte sin afdøde Broders Hustru var ugyldig. I 1527 gjorde han aabenlyst Skridt i denne Retning samt til en Skilsmisse, som den kaldtes, skønt man selvfølgelig arbejdede paa en Annullering og ikke paa en Skilsmisse i moderne Forstand — for i de Dage, da enhver var Katholik, kunde Skilsmisse i Ordets moderne Forstand ikke opnaas. Og igennem fem Aar tyranniserede Anna ham mere og mere, indtil den uheldige Mand daarlig nok havde sin sunde Fornuft, naar det drejede sig om hende. Hun kunde gøre, hvad hun vilde med ham, og drev ham efter sit Forgodtbefindende til de mest umulige offentlige Handlinger. For at faa hende begyndte han nu de Kævlerier med Paven, som til sidst endte i et fuldstændigt Brud med Rom.

Hvilken Forbindelse der i Virkeligheden var imellem dem i dette Tidsrum, maa vi gætte os til uden at kunne bevise noget, men ogsaa dette Gætteri maa blive problematisk og tillige ret pinligt. Men selv om det er pinligt, er det nødvendigt at have noget at holde sig til, for hvis vi ikke vurderer Forbindelsen imellem disse to, kan vi

ikke forstaa den fuldstændige Underkastelse, Henrik gav sig hen til.

Hun tillod ham ikke fuld Tilfredsstillelse, før hun var sikker paa, — enhver Hindring var fjernet ved den gamle meget katholske og helgenagtige Ærkebiskop Warhams Død — at Henrik, selv om Pavestolen ikke godkendte en Annullering, saa dog vilde tage Sagen i sin egen Haand og ægte hende. (Sluttet.) *Hilaire Belloc.*

„Gralsborgen“ Montserrats Skæbne.

Det af Ærkeabbediet Beuron udgivne »Benediktinische Monatsschrift« offentliggør et Øjenvidnes Beretning om den benediktinske Gralsborg Montserrats Skæbne under den spanske Borgerkrig.

I Maanederne Juli, August og September er normalt Antallet af besøgende paa Montserrat aldrig under 2000. Som Følge af de foruroligende Rygter om en forestaaende Revolution var der i Aar den 19. Juli, den Dag, da Revolutionen udbrød i Barcelona, ikke mere end 450 à 500 troende paa det hellige Bjerg. Skønt Telefonforbindelserne var blevet afbrudt den 18., og kun de første Morgentog ankom den 19., herskede der fuldstændig Ro paa Montserrat indtil Eftermiddagen den 21. Juli, da den første *Auto* ankom med Kommuniste fra Barcelona. De gav sig ud for Turister, men deres Ærinde var at undersøge Muligheden af en væbnet Modstand fra Klosterbeboernes Side.

Imidlertid kom der foruroligende Efterretninger fra Barcelona om Afbrændingen af Klostre og Kirker. Som Følge heraf sendte Abbeden den 22. Juli to unge Læger, som holdt aandelige Øvelser i Kloret, til Barcelona for at bede Kataloniens Regering om Hjælp. Kirken paa Montserrat var imens til Stadighed fyldt med Troende, og Kvinderne organiserede Timer med stadig Bøn. — Den 22. Klokkeren 2 om Eftermiddagen stillede den første Gruppe Kommuniste fra Barcelona foran Klosterets Porte, bevæbnede og rede til at sprænge Kirke og Kloster i Luften med Haandgranater. Da den Kommunist, som havde faaet det Hverv at kaste den første Bombe, steg ud af Bilen, traf han sammen med en anden ung Mand, en Arbejdsammerat, der sammen med sin Moder havde tilbragt nogle Dage paa Montserrat. Takket være Moderens og Sønnens Maner og Bønner blev Kommunisten ængstelig; med Bomben i Haanden steg han atter ind i Bilen og sagde til sine Kammerater: »Jeg vil og kan ikke kaste den Bombe.« Imidlertid holdt der i kort Afstand, paa den modsatte Side af Klosteret tre

andre Biler med Bolchevikker fra Barcelona, som ventede paa Bombens Eksplosion for at angribe Kirke og Kloster. Paa samme Tid ankom den Deputerede *Dr. Solé y Pla*, udsendt af Regeringen for at redde Klosteret; han, som selv tilhørte Venstrepartiet uden dog at være Kommunist, fik Kommunerne overtalt til at opgive deres Forhavende og vende tilbage til Barcelona. Umiddelbart derefter talte han med Abbeden: Munkene skulde i borgerlig Klædning snarest forlade Klosteret. Kirken blev lukket for Offentligheden, og alle Bygninger blev forsynet med et Opslag, der meddelte, at Klosteret var beslagnet af Kataloniens Generalraad.

Men efter Bolchevikernes Sejr i Barcelona begyndte straks Afbrændingen af Kirkerne ogsaa i Landsbyerne. Den Landsby, som ligger Montserrat nærmest, er Monistrol; det var en bekendt Sag, at en Del af Indbyggerne her nogle Aar igennem havde vist Fjendskab og Had mod Montserrat, mod Klosterets Ejendomme og Besiddelser. Skønt den Deputerede, *Dr. Solé y Pla*, havde givet Revolutionskomiteen i Monistrol den bestemte Befaling, at Abbeden samme Onsdag skulde ledsages til Barcelona, var dette ikke muligt paa Grund af Modstand fra de Radikales Side i Monistrol. De Trængsler, som kom over Abbeden og de af hans Munke, som endnu var tilbage, saavel som over de andre Beboere af Montserrat den 22. Juli, er ikke til at beskrive. Abbeden var parat til at ofre sit Liv for at redde Munkenes Liv. Med Martyrmod var han rede til at udlevere sig til Morderne. Men det vilde ikke være nogen Løsning; thi ved Hyrdens Død vilde ogsaa Faarene falde. Nu skete det, at en god Ven af Klosteret fik Held med sig til at overbevise en og anden af Lederne af Revolutionskomiteen i Monistrol om, at et saadant Attentat vilde være umenneskeligt og forbryderisk, og at det vilde ende med at give Bagslag mod selve Landsbyen. Endelig den 23. kunde Abbeden rejse »i Egenkab af Fange«; han blev ført til Kataloniens Regering. Den 24. begyndte Munkene og Gæsterne definitivt at forlade Montserrat; de blev ført i Biler til Barcelona under Bevogtning af den autonome Regerings Politi og af bevæbnede Repræsentanter for Revolutionskomiteen i Monistrol. For at berolige de ophidsede Gemytter blandt Kommunerne i Barcelona saavel som i Montserrats Nabolandsbyer, som stadig holdt paa, at Klosteret og Kirken skulde ødelægges, sendte to Generalraader, der var blevet underrettet om det nye Forlangende, to af sine mest fremragende Medlemmer til Montserrat. Det var den forannævnte *Dr. Solé y Pla* og den nuværende Minister *I. Puig y Ferrater*. Sidstnævnte forhandlede med nogle af Klosterets Patres og Venner, som endnu var til Stede, og optog en nøjagtig Fortegnelse over

Kirkens og Klosterets Ejendom. Samme Nat ankom en Ekspedition af Tuberkulosepatienter fra et af Barcelonas Hospitaler med deres Læger og Sygepassere under officiel Ledelse af Regeringen. Patienterne blev anbragt i Klosterets Sygeafdeling, der er et Mønster i sin Art. Paa Klosterets Taarne saavel som paa Bjergets højeste Toppe hejstes straks »Røde Kors«'s Flag. Ved denne Taktik lykkedes det at bevare Klosteret Montserrat med alle de utallige Skatte, som det rummer, uskadt.

Ulykkeligvis kunde ikke alle Munkenes Liv reddes. Nogle af dem var den 22. Juli i Angst og Skræk flygtet op i Bjærgene; her blev tre af dem myrdet af Kommunisterne. Siden blev i alt 15 Patres skudt.

Takket være Hjælp fra den italienske Generalkonsul i Barcelona kunde Abbeden med 34 Patres flygte til Italien, hvortil de ankom i største Armod. Efter Abbedens sidste Meddelelser blev 21 Patres, 7 Klerikere og en Lægbroder myrdet. Over 60 Medlemmer af Konventet befinder sig endnu i de Rødes Magt. *Det Indre af Kirken paa Montserrat og alt, hvad der paa nogen Maade er af religiøs Karakter, blev dog til sidst ødelagt.*

Reformationens Begyndelse.

(Fortsat.)

Men Folkets Undervisning blev vel forsømt i den katolske Tid eller indskrænkedes dog til mekanisk Udenadslæren af nogle Bønner og Helgenhistorier. Det er overleveret, at en Upsalærkebiskop foreskrev, at Præsterne maatte sørge for Ungdommens Oplæring i Trosbekendelsen og Fadervor. Islandsk Kirkeret bestemte, at 12 Aar gamle Personer, Mænd og Kvinder, havde til Pligt at forstaa sig paa at døbe Børn og kunne de Ord og Handlinger, som hørte dertil. Norsk Kirkeret begynder med Trosbekendelsen, som vel er blevet fremsagt paa Tinge. Det er hverken Luther eller Grundtvig, der har sat Trosbekendelsen som Midtpunkt i Kirken. Allermindst den første, der fremhæver Skriftens Autoritet over Kirkens, der optræder i de tre Troens Artikler.

Der er fra 1370 bevaret Forskrift for, hvorledes Bispevisitats i Sjællands Stift skulde forme sig. Foruden grundig Inspektion af Kirkens Forhold skal Biskoppen indvi Konfirmander, som, siger Fr. Hammerich, maatte have fornøden Kristendomskundskab, — Sakso fortæller, at Menigheden i Lunds Domkirke modtog Ærkebiskop Absalon med Sang paa Modersmaalet. Fra Tiden lige før Reformationen har vi Peder Palladius' Meddelelse om, at hans Fader kunde opregne alle Aarets Evangelier for Søn-

nen. Den solideste Attest for, at man før Reformationen ikke forsømte Ungdommens Undervisning, gives i Virkeligheden i Befalingen til Degnene efter Reformationen om at sørge for Ungdommens Undervisning i Kristendommens Grundsandheder. Det siges nemlig udtrykkelig, at de unge nu skulde lære disse Ting, saaledes at de forstod, hvad Ordene betød. Det var ikke nok, at de lærte Ordene udenad, saaledes som det hidtil havde været Tilfældet, hvoraf netop fremgaar, at Børnene inden Reformationen havde lært Børnelærdommen udenad, saaledes som det blev ved med at ske i den lutherske Kirke, indtil Kr. Kold fandt en Pige, som ikke kunde lære sin Katekismus udenad. Nu 1936 er det vist ikke saa sjældent, at der kirkeligkonfirmeres Børn, som kan lidt mindre end deres Fadervor. Man trøster sig med, at det kommer an paa Sindets Stemning, som dog nok til Tider er meget svag — om end ikke saa homøopatisk fortyndet som ved den saakaldte borgerlige Konfirmation.

Det tør saaledes fastslaaes, at der ikke skete nogen principiel Forandring ved Reformationen, hverken i den lærde Skoles eller i Almueskolens Undervisning. Det er snart paa Tide, at vi hører op med at betragte Middelalderen som en Mørketid, der brat fik Ende ved Reformationen. Ganske vist steg Folkeoplysningen i 16. og 17. Aarh.; men dels var denne Stigning begyndt allerede før 1500, og dels skyldtes den andre Aarsager end Kirkeforandringen, nemlig først og fremmest Bogtrykkerkunsten.

Men, vil Lutheranerne vel sige, det er rigtignok heller ikke for Bogtrykkerkunstens, Opdagelsernes eller Renæssansens Skyld, ikke engang for Skolens, at vi holder Reformationens fest. Det er Kirkeforandringen, vi fejrer. — Ved Kirken kan nu ikke forstaas Kirkehuse, de store og de smaa, som opførtes Middelalderen igennem, f. Eks. de jyske Kampestens Sognekirker, vel vort Lands ærværdigste Bygninger, stammende fra 12. Aarh., og de store Købstadskirker, der er Aabenbaringer af Skønhed og Storhed. Med Undtagelse af de temmelig fantasiløse Menighedshuse, som de sidste 50 Aar har skaffet, stammer vel næsten alle Kirker her i Landet fra den katholske Tid. Paa dette Punkt kan der ingen Bebrejdelse rettes mod Catholicismen. En Anklage kan derimod med stor Berettigelse rejses mod Reformationstiden, som ikke alene jævned Hundreder af Kirker med Jorden, men brutalt som russiske Bolshevikker og spanske revolutionære i Løbet af 50 Aar ødelagde Kulturcentre som Øm Kloster. Det maa vel tilgives Reformationstidens Fanatikere — eller alvorlige evangeliske Kristne, som man nu ser paa det —, at de ødelagde Helligbilleder og Altre ogsaa i de Kirker, som ikke blev

revet ned; det drejede sig jo om »Skarns Tavler«, som Biskop Jakob Madsen paa Fyn (ca. 1590) sagde. Men vi, der skriver 1936 og i vore Kirker og Museer som kostelige Skatte bevarer de Rester af Middelalderens kirkelige Kunst, der er levnet os af haardhændede Reformatorer og desværre næsten lige saa haardhændede, skønt velmenende Restauratorer i Tiden 1870—80 — vi har ringe Anledning til at feste for den Overgang, som Kirkebygninger og deres Inventar og Kunst maatte igennem ved Reformationen. Det maa egentlig blive mærkeligt at synge Te deum over Reformationen i vore af Katholikerne opførte Domkirker.

Saa er der det store pekuniære Spørgsmaal, Kirkens eventyrlige Rigdom. Til Roskilde Bispestol hørte over 20 Herregaarde. Alle disse Rigdomme overgik til Kongen — eller Staten, som vi nu siger. Det var der maaske Grund til at jubilere over, hvis den nye Ejer havde forvaltet sine saa let erhvervede Rigdomme paa en god Maade; men det er jo ikke Tilfældet. Det er allerede berørt, at Reformationen lod Kirker og Klostre i Hundredevis forfalde, hvorved uvurderlige Kulturskatte gik tabt. Værre var det, at Centralregeringen ikke formaaede at administrere Kirkens Indtægter, saaledes at Kirke-, Skole-, Hospitals- og Fattigvæsen, som havde paahvilet Kirken, blev organiseret og passet paa forsvarlig Maade. Opgaven var vel for stor. »Mærkeligt længe forsømte Christian III at give Kirken, Skolen, Universitetet og Hospitalerne i Danmark det nødvendige økonomiske Grundlag« (Dansk biogr. Leks. V 109). Det skal indrømmes, at Kirkens Rigdomme var blevet for store, og navnlig, at Domkapitlerne var ukvalificerede til at anvende dem. Der var uimodsigeligt meget i den katholske Kirkes Forhold, som trængte til Reform. Det indrømmes af Mænd som Erasmus og Paulus Heliæ (Poul Helgesen), som dog begge blev den katholske Kirke tro og betragtede Reformatorerne som Barbarer. Men den lutherske Stat har rigtignok sat de overtagne Rigdomme grundigt overstyr, sidst ved Tiendeafsløningsloven i Begyndelsen af 20. Aarh., som gjorde Kaal paa Resten af Middelalderens Kirkeindtægter. Indvend ikke, at Tienden blev afløst med Kronemønt. Hvor megen Sikkerhed den yder, har vi oplevet siden 1930!

(Sluttet.)

Fra det ulykkelige Spanien.

Om at tage Stilling.

I en vildt bevæget Tid kan uklare, halvsande eller alt for almindelige Talemaader, der tillader enhver at tænke, hvad han efter sin forudfattede Mening finder mest Behag

i, anrette stor Skade. Der er f. Eks. den Frase, at Kirken bør være neutral over for Begivenhederne i Spanien, som den nu i Eksil levende italienske Præst og Politiker Don Sturzo skal have fremsat. Man kan ligesaa godt og ligesaa almindeligt paastaa det modsatte og oven i Købet støtte sig til Herrens Ord: »Hvo, som ikke er for mig, er imod mig.« Rigtigt er, at Kirken kun kan være neutral over for moralsk og religiøst indifferente Handlinger; over for Synden, hvad enten den sker i det private, politiske eller sociale Liv, kan Kirken selvfølgelig ikke være neutral. Naar der paa de spanske Kommunisters og Anarkisters Side sker Bestialiteter, som Historien næppe kender Mage til, vilde det være Vanvid at forlange Neutralitet endsigse Venlighed over for dem; det overlader vi f. Eks. til Ellen Hørup og hendes fantasifulde Artikel i »Politiken« forleden; baade Pave og Biskopper har selvfølgelig fordømt disse Skændsler! Nej, lad os danne en stor og stærk offentlig Menings Falanks imod alle, der af politiske Hensyn og lignende vil dække over dem! Lad os tage Standpunkt i denne Sag! Lad os ikke bryde os om Mistæneliggørelse, som om vi var for politisk og for lidt socialt indstillet. De Mennesker tænker i Dag mest socialt, der afgjort tager Stilling imod den russiske, spanske og mexikanske Bolchevisme, der gør Menneskene ulykkeligere, end de nogensinde har været før. Lad os nu ikke føre en Diskussion om tidligere sociale og politiske Uretfærdigheder i Spanien, en Diskussion, der fuldstændig er ved Siden af over for det bestialsk organiserede Massemord dernede. Vi skriver ikke Historie, hvor man fra Seklers ophøjede Stade uddeler lige-gyldig Ros eller Dadel til henfarne Slægter: vi tager Del i en vældig Aandskamp! Pressen rundt omkring i Verden tier saa underligt stille om de Bestialiteter, der sker i Spanien. De Mennesker, der har overværet dem, ogsaa Biskopper, siger, at end ikke de mest haarrejsende Ting, der er kommet frem, er hele Sandheden, tværtimod! Sandheden skal derfor frem, ogsaa naar den er ubehagelig for den ene eller anden. Vi kan ikke lade som ingenting, medens vore Brødres og Søstres uskyldige Blod raaber til Himlen!

Vor Pligt over for Spanien.

Dominikaner-Tidsskriftet »La vie intellectuelle« skriver:
»Her skændes Begreber og Værdier, som er vor Kulturs og hele Menneskeheds Arvegods, og som efterhaanden har forbedret, forskønnet og forædlet vor fattige Jordliv. Gerninger udføres, som alle Verdens Lovbøger fordømmer som Forbrydelser. Et Had, en raffineret Grusomhed, en Sadisme er i Arbejde, som ingen Ideologi vilde vove at forsvare. Kamp-

metoder anvendes, som betyder en Tilbagevenden til Barbariet. Og under Paaskud af Ikke-Indgriben skulde man taale, at dette Barbari vanærer og ødelægger en Nation? At den som en Epidemi breder sig ud over Grænserne og vækker alt det Onde, som slumrer i Folkens Dyb? Nej. Alle Nationer, som endnu ikke har tabt Hovedet, skulde blive enige om, hvorledes denne Pest kunde standses for at redde, hvad endnu kan reddes! Det er Medlidenhedens Time. Man maa hjælpe Spanien, at det kommer til sig selv igen og tøjler sine Lidenskaber. Det er Statens Sag at finde Midler og Veje, men det er den offentlige Menings Sag at hjælpe den dermed.«

Præstens grufulde Passion.

Siden Toledos Erobring kommer der stadig nye Rædselshandlinger fra de Venstreradikales Side for Dagen. Præsten i Torrijos, en lille By der ligger henved 20 km. fra Toledo paa Vejen imod Maqueda, blev martret til Døde af Mordkommissionen under Ledelse af et saakaldt rødt »Humanitetselskab«. Revolutionskomiteen, der var flygtet fra Talavera medtagende 5 Millioner Pesetas, havde bragt sig i Sikkerhed i Torrijos. Paa Kommissionens Foranledning blev Præsten slæbt ud af sit Hus og opfordret til Gudsbespottelser. Da han erklærede, at han foretrak at lide for Christus, rev Banditterne Klæderne af ham og underkastede med dyrisk Raahed deres Offer Christi Lidelseshistorie. De læssede tunge Bjælker paa Præsten og under stadige Stokkeslag og raa Skældsord slæbte de ham gennem Byens Gader, alt imedens de gav ham Eddike at drikke. Saa iførte de ham en rød Militærsoldats Uniform og satte en Tornekrone paa hans Hoved. Dette Martyrium varede i tre Dage, og i dette Tidsrum opfordrede man stadig Præsten til Gudsbespottelser. Efter lange Raadslagninger om, hvorvidt den Gejstlige skulde korsfæstes eller skydes, besluttede man sig til at skyde ham, og Eksekutionen fandt Sted paa en Mark uden for Byen. Af Torrijos' lille Samfund myrdede Kommunerne foruden Præsten ogsaa Lægen, Sagføreren, Læreren, Lederen af Telegrafstationen, Fængselsdirektøren, flere Kroværter og 30 andre af Byens Borgere.

I Madrids Fangepark.

Det ansete franske Tidsskrift »Revue de Paris« bragte fornylig nedenstaaende Beretning fra Madrid, for hvis Sandhed Udgifveren af Tidsskriftet udtrykkelig borger:

Omkring Klokken 9 $\frac{1}{2}$ om Formiddagen kommer jeg ind i Casa del Campo-Parken, som ligger i den vestlige Del af Madrid. Soldater og enkelte spadserende gaar over Pladsen. Jeg slaar ind paa en af Parkens Stier, hvor man

kun møder Stødtropper, mandlige og kvindelige Soldater, hvis Opgave det er at overtage eller overvaage de tilfangede. Siden Borgerkrigens Begyndelse er denne Park sandelig blevet til en »Fangepark«. Jeg naaede en Lysning; midt deri findes et udtørret Vandbassin, ca. 20 m i Gennemsnit; det er omgivet af Pigtraad. 250 Mennesker er stuvet sammen paa denne lille Plads. Saavidt jeg kan bedømme, tilhører disse Fanger alle Smaaborgernes Stand. Jeg ser en maaske 15-aarig ung Pige med en sønderrevet grøn Kjole. Hun klairer sig til sin Moders Hals. Tæt derved er et Ægtepar paa henved 50 Aar; Konen har lagt sit Hoved ned paa Mandens Skulder. Ved Siden af dem en Mand paa et halvt Hundrede Aar, knælende i Bøn. En gammel Dame holder en 25-aarig ung Mand i Haanden. Bassinet er ca. 2 m dybt. Omkring det staar 50 Soldater med Gevær i Haanden. Nogle af dem har posteret sig paa en halvkredsformet Brystning. De afdækker pludselig to Maskingeværer, som har staaet skjult en 5—6 m fra Pigtraadsindhegningen. I samme Øjeblik høres en forfærdelig Skrigen fra Fangegruppen. Det er Rædselsskrig, som snart gaar over i Smertensskrig og Stønnen, for begge Maskingeværer er traadt i Funktion. Den første, jeg ser falde, er Manden, der knælede i Bøn. Forfærdet vender jeg et Øjeblik Øjnene bort fra det grufulde Skuespil. Skydningen varer henved fem Minutter, stadig ledsaget af Dødsskrig. Atter og atter hører jeg de Fangnes angstfyldte Skrig: »Perdone por L'amore de Dios.« Da jeg atter vender mit Blik imod Bassinet, er alle Fangerne døde eller saarede. Alle Steder rinder Blodet. Pigen i den grønne Kjole er endnu ikke død, men udstøder Smertensskrig. De mandlige og kvindelige Soldater ser fuldstændig ligegyldige til.

Skydningen er hørt op. Jeg hører flere Soldater raabe: Campsa! Campsa! Straks nærmer en gulrød Bil sig Bassinet. Det er en af Statsmonopolets Petroleumsvogne. Vognen drejes en halv Omgang, for at den bageste Del kan vende imod Bassinet. 3 Militærpersoner griber Gummislangen og sender en Petroleumstraale ud over de døde og saarede. Paa ny trænger øredøvende Rædselsskrig frem fra de saaredes Hob. En Militærperson nærmer sig med en brændende Straafakkel.

Jeg kan ikke udholde dette Syn længere og trækker mig tilbage henved et Hundrede Meter. 5—6 m høje Flammer stiger op. Martyrernes Skrig og en frygtelig Stank trænger hen imod mig. Badet i Sved og en Besvimelse nær fjerner jeg mig endnu mere og gaar tilbage til Byen, knust af det, jeg har set. Man fortæller mig, at denne Maade at myrde paa finder Sted daglig paa samme Sted, kun at Tallene paa de Fanger, der samles i det uhyggelige Bassin, skifter.

De »frisindedes« Omvendelse.

Det katholske Schweizerblad »Vaterland« henviser til, at flere saakaldte frisindede førende Spaniere, hvis Sympati før tilhørte Folkefronten, afgjort har taget Stilling imod den. Om den Slags Vidnesbyrd vil gøre Indtryk paa vort Frisind, er usandsynligt, det sidder for langt fra Skud, men deres Beviskraft er derfor ikke mindre:

»Det var en Lykke for den gamle Aandskæmpe Miguel de Unamuno, at han staar under »Oprørernes« Beskyttelse i sin ærværdige Universitetsby Salamanca. Da han i sin Tid blev forvist af Primo de Rivera paa Grund af sin lidenskabeligt ytrede republikanske Anskuelse. skreg hele den frisindede Kulturverden op, Efter Afskaffelsen af Monarkiet vendte Unamuno tilbage i Triumf, for dog snart skuffet ogsaa at vende Republikken Ryggen. Nu sætter han sine tidligere Beundrere i endnu større Forlegenhed, fordi han udtaler sig for Franco og kalder dennes Kamp imod »Regeringen« i Madrid for »Civilsationens Kamp imod Barbariet«. Den, der kender den gamle halstarrige Don Quichote Unamuno lidt, ved, at han ogsaa denne Gang er absolut oprigtig, og at han, hvis han havde haft den Ulykke under Borgerkrigen at være kommet til Madrid, straks vilde have protesteret imod Pøblens Skændselsgeringer og allerede forlængst vilde have været myrdet af Pøblen.

Ogsaa Blasco Ibanez, en Søn af den berømte Romanforfatter af samme Navn, en 100 ^u/_o Venstre-Republikaner, har foretrukket at unddrage sig Folkefrontens Velsignelser og er flygtet fra Valencia til Frankrig. Her har han erklæret, at enhver rettænkende Spanier maa ønske Franco og Mola Sejren, da Spanien ellers vil gaa under i den røde Terror.

Men alt dette forhindrer dog ikke visse borgerlige ledende Artikler udenfor Spanien i stadig at udtrykke deres varmeste Sympati for »Regeringen« i Madrid og dens frisindede Hærskarere.«

Ved —z

Theater og Film.

Slutakkord. Atter et Eksempel paa en musikindrammet og dito tituleret Film, hvor Tonerne gør det ud for en ubevidst Kirsten Giftekniv, der knytter Traade hen over Atlanterhavet. Hvilke Intrigemuligheder ligger der ikke i Radioen for en idéforlegen Forfatter, naar der er gaaet Møl i de hævdvundne Theatereffekter. Men Tonerne, Beethovens 9. Symfoni, er i denne Film ogsaa til ublandet Nydelse. Og for Sommerens Olympiadefarere af en vis Aktualitet, for saa vidt som de i Regnvejret skulde have

forvildet sig ind i en Koncertsal i Berlin, som de faar Lov til at genkende her. Hvad der ellers fæstner sig af den overmættede Handling, er knapt saa harmløst. Vi ser en psykoanalytisk-astrologisk-spiritistisk Cirkel i Virksomhed med tilhørende Resultater af dens »videnskabelige« Alvor. En lidt vel stiliseret Skitse i sort og hvidt, men yderst lærerig. Ganske særligt i Betragtning af, at disse Selskaber, efter at man i visse Stater er gaaet dem grundigt i Bedene, har ment at maatte bære Nordens Hovedstæder med deres Nærværelse, hvor de mere og mere gaar over til at virke for aabent Tæppe.

Argus.

Fra Hovedstad og Provins.

St. Elisabeth-Søstrene

vil fejre en stor Fest den 24. Oktober. hvor en af Ordenens mest fortjente Medlemmer, kan sætte den gyldne Krans paa sit Hoved. Var det et Omen, at Mater Elisea paa denne Dag indviede sig til Herrens Tjeneste? Den h. Rafaels Fest 1886 har faaet afgørende Betydning for hendes Liv, der var et Vandreliv. Hun skulde forestaa Grundlæggelsen af 3 Hospitaler, nemlig Trondhjem i Norge, i Sundbyerne—København og i Næstved.

Disse Stiftelser har sikkert bidraget til at præge Mater Eliseas Karakter. Thi skønt hun af alle i og uden for Ordenen er kendt under Navnet »Matka« (Moder), et Navn, hun har faaet til Trods for sin tyske Afstamning, er hun alligevel helt igennem en mandig Karakter, der elsker at sige den usminkede Sandhed, men ogsaa kan taale selv at høre den. Til Trods for sin mandige Karakter hjalp hun, hvor hun kunde. Jeg i det mindste har faaet alt, hvad jeg ønskede. Da jeg f. Eks. bad om Skolesøstre for Næstved, fik jeg dem; da jeg vilde have et Børnehjem, blev det bygget. Den katholske Menighed i Næstved staar derfor i stor Taknemmelighedsgæld til Mater Elisea.

Enhver, der har med Byggeriet at gøre, ved, at Pengene ikke altid kommer flyvende ind ad Vinduet. Mater Elisea har ogsaa erfaret det, og kun ved den største Paapasselighed kunde hun gennemføre sine Planer. Hvor blødt ikke Arkitektens Hjerte, da hun slog Streg over baade det ene og det andet i hans Hospitalstegning? Men det var nødvendigt, ellers havde Hospitalet ikke kunnet bygges, og vist heller ikke Børnehjemmet.

Mater Elisea har fra Herren ogsaa faaet et Jernhelbred. Derfor trak hun gerne det tungeste Læs. I alle hendes Ordensaar, indtil hun fyldte 75, har Vaskeriet sorteret under hende; kun een Gang var hun syg, da hun var Forstanderinde for Hospitalet paa Amager. Da Maskineriet

ikke mere vilde fungere, erklærede Dr. Ernst efter mange Forsøg og Medikamenter, at hans Kunst nu var til Ende, og Lægen, Søstrene og Præsten ventede paa hendes sidste Suk. Da siger hun med svag Stemme til sine Omgivelser: »Søstre, giv mig en Smule Sauerkraut!« Stor Bestyrtelse iblandt Søstrene, der beraaber sig paa Lægens Diætfor-skrifter. »Men«, siger hun, »hvis jeg nu skal dø, er det vel lige meget, om jeg dør af Sødsuppe eller Sauerkraut.« Argumentet var indlysende. Hun fik sit Sauerkraut, og det hjalp ogsaa. Gid vi havde mange Søstre af Mater Eliseas Støbning. Til Lykke!

P. D. Steidl.

St. Matthias-Korets Koncert.

Det var en stor Oplevelse for de mange Tilhørere, der Lørdag Aften, den 10. Oktober, var til Stede i Odd Fellow-Palæets mindre Sal. St. Matthias-Koret fra Berlin — et af Berlins bedste Sognekirkekor — sang under Ledelse af Dr. W. Schosland en Række Værker af kirkelig og verdslig Art fra a capella-Korkunstens bedste Tider. De ypperste Mestres var repræsenterede. Korets Præstationer var beundringsværdige. Det var Musik fra først til sidst. Korklangen var de fleste Steder aldeles fortræffelig, dog savnedes af og til nogen Udligning mellem Forte- og Pianostederne. Korets Disciplin og Præcision var upaaklagelig. For en Fuldstændigheds Skyld bør det nævnes, at Dirigentens Opfattelse af Værkerne ikke altid virkede overbevisende. Det er ikke Meningen her at komme ind paa Enkeltheder, men det maa dog siges, at den dramatiske Udførelse af de gregorianske Melodier ikke kan anses for at være rigtig. Og det samme maa gælde de øvrige kirkelige Kompositioner. Den sidste, verdslige Afdeling var derimod aldeles blændende i enhver Henseende, og man gik fra Koncerten med det Indtryk, at der var blevet præsteret noget enestaaende godt og dygtigt. Man maa ønske, at denne smukke Præstation vil bevirke, at vore hjemlige Kirkekor tiltager i Antal og stimuleres til at sætte sig tilsvarende Maal.

Olav Segall.

Om Lourdes og Jocismen.

St. Albani Klub aabnede Søndag 27.-9. sin 7. Sæson med et Foredrag om Valfartsstedet Lourdes af Pater Ballin, Esbjerg. Foredraget havde samlet næsten lige saa mange Tilhørere, som Salen kunde rumme, ca. 130. Mødet aabnedes af Formanden, O. Schmitt, med en Velkomsthilsen, en Tak til vor forhv. Sognepræst, P. Deutscher, og en Bøn til vor nuværende Sognepræst, P. Freitag, om hans Støtte i Fremtiden. P. Ballin indledede sit Foredrag med en Tak til Odense for den smukke St. Knudsfest og gik derefter over til at skildre det 19. Aarhundredes mest

interessante Fænomen — Lourdes — Marias store Valfartssted, som aarlig samler 1 Million Pilegrimme. »Stedet, hvor man føler Himlen saa nær«, hvor Tusinder har fundet Helbredelse, og hvor umaadelig aandelig Velsignelse er modtaget. I levende Ord skildrede P. B. den 14-aarige Bernadettes Levnedsløb fra hendes første Aabenbaring d. 11. Febr. 1858, fra det første Lys tændtes i Grotten i Lourdes — det Lys, som Vantroens iskolde Pust endnu ikke havde slukket — til hun udaandede sin rene Sjæl 1879 med de sidste Ord: »Hellige Maria, bed for mig stakkels Synder — mig — stakkels Synder.« P. B. fortalte om flere mirakuløse Helbredelser, som Videnskaben maatte erkende ikke kunde forklares ad naturlig Vej og hudflettede i rammende Ord Vantroen, som, trods Øjne at se med, dog ikke vilde se. I Tilslutning til Foredraget vistest Lysbilleder fra Lourdes.

Efter Kaffebordet talte P. B. om Jocister, den katolske Arbejderungdom i Belgien, til hvis 10 Aars Jubilæum han havde repræsenteret Danmark. S. P.

Fra den vide Verden.

Fyrst Starhembergs Skilsmisse.

Som bekendt kender den katolske Kirke ikke til Skilsmisse i egentlig Forstand d. v. s. Ophævelse af et gyldigt indgaaet Ægteskab, saa begge Parter frit kan indgaa et nyt Ægteskab i den fhv. Ægtefælles Levetid. Naar den øverste kirkelige Domstol i Ægteskabssager, Sacra Romana Rota, alligevel hvert Aar gennemfører en Række Ægteskabsprocesser og opløser nogle Ægteskaber — i Fjor var Tallene: 70 Processer, deraf endte 25 med Ægteskabsopløsning; i 1934 93 Processer med Opløsning i 42 Tilfælde — da drejer det sig kun om en Ugyldighedserklæring d. v. s. en Erklæring om, at et virkeligt, gyldigt Ægteskab aldrig har bestaaet. Grunden kan efter den kirkelige Lovbog være f. Eks. Mangel paa frit Samtykke, vigtige formelle Fejl ved Indgaaelsen eller Ægteskabshindringer, der straks fra Begyndelsen var i Vejen for et gyldigt Ægteskab. I Starhembergs Tilfælde vidste man forlængst, at Fyrsten havde anmodet de kirkelige Myndigheder om en saadan Nullitetserklæring; som Grund blev angivet, at begge Ægtefæller fra Begyndelsen manglede Viljen til at indgaa et gyldigt Ægteskab. Saa vidt man kan se, er det nu lykkedes Fyrsten ved den kirkelige Diöcesandomstol at føre Bevis for sin Paastand. Den øverste kirkelige Instans, Rota Romana, har ikke talt endnu. Selvfølgelig vil der alene i Anledning af denne Afgørelse gaa en hel Flod af falske Paastande gennem Pressen. Man vil sige: Altsaa ogsaa den katolske

Kirke kender til Skilsmisse, skønt det er Faktum, at der aldeles ikke er Tale om Skilsmisse. Man vil læse om Kirkens Imødekommenhed over for de rige og mægtige og dens Haardhed over for fattige, skønt vi her i Bladet saa sent som d. 7. Juni har henvist til, at de fleste Ægteskabs-Processer ved Rota Romana er gebyrfri, og de fleste Ugyl-dighedserklæringer falder ikke til Fordel for de betalende Parter, men for dem, der har fri Proces.

Ærkebiskop Costantinis Opraab.

Propagandakongregationens Sekretær, Ærkebiskop Costantini, som for kort Tid siden har gæstet København, henvender sig i Anledning af Verdensmissions søndagen d. 18. Oktober i et Opraab til Alverdens troende med Bøn om Hjælp for Missionerne. Mgr. Costantini takker først for de **Millioner til Missioner**, som de troende i Fjor trods Krisen har samlet for at støtte Missionærernes Gerning blandt Hedningene. »I Maj Maaned i Aar kunde vi give Missionerne 41 Millioner Lire til, som kom fra det Pavelige Samfund til Troens Udbredelse, 6½ Mill. Lire fra det Pavelige Samfund af den h. Apostel Petrus til Uddannelse af indfødt Gejstlighed; endvidere fordeltes 12 Mill. Lire fra Jesu Barndomsforeningen.« »Mit Hjerte længes efter at sige inderlig Tak til alle Troende og alle Missioners ædle Velgørere; derved vil jeg ogsaa give Udtryk for Missionærernes Følelser, der utrættelig fører Verdensmissionens Skyttegravskrig. I Fjor vandt de en halv Million Sjæle for den kaholske Tro.«

Ærkebiskoppen skildrer derefter Missionærernes Ofre og Trængsler, han henvender sig til Præster og ledende Lægfolk med Bøn om nidkært Medarbejde, han fortæller om en spansk Præst, der sendte sit Ur til den hellige Fader, da han ikke mere havde andet at hjælpe Missionerne med, og Opraabet slutter saa med den indtrængende Appel:

Paa Verdensmissions søndagen maa vi alle 1. bede for Missionerne; 2. Bestandig mere og mere udbrede Missionstanken; 3. samle Midler til, at de 500 Missioner, der er oprettet blandt Hedningernes Kæmpemaser kan eksistere og virke iblandt dem!

D. K. K. F.'s Religionskursus, der slutter med Kateketeksamen, ledes i Aar af Pater Wolfisberg S. J. og finder Sted i Stenosg. 4 hver Mandag Aften fra Kl. 20—21. Nyt Hold begynder Mandag d. 2. Nov. Kl. 20. Indmeldelser sker til Sekretariatet, Kastelsvej 19, Øbro 6108.

Katholsk Menighedskontor. Nordisk Ugeblads Ekspeditions Kontor. Kontortiden ændres fra 1. Nov. til alle Hverdage fra Kl. 3—5.

Johannes Jørgensen Festen.

Billetterne til Festen, som holdes i Ingeniørhuset Søndag d. 8. November Kl. 20, kan faas i **Katholsk Boghandel, Stenosg. 3 Portneren, Stenosg. 4**; sidstnævnte Sted kan iøvrigt de bestilte Billetter afhentes.

Vi minder om, at Priserne er følgende: Adgangskort **Kr. 1,50**. Smørrebordet **Kr. 4,00**. Det vil være klogt at sikre sig Billetterne i Tide.

Brug Niels Steensen Mærker!

I December er det 250 Aar siden en af Danmarks største Sønner, Niels Steensen, døde. Han døde som den katholske Kirkes Præst og Biskop og danske Katholiker maa være blandt de første til at holde hans Minde levende. Som et Middel dertil har vi udsendt Niels Steensens Billede paa Mærkater. Vi har valgt det Billede, som er mest kendt og forestiller Niels Steensen i hans Manddoms fulde Kraft. Køb og brug disse Mærkater paa Breve, Kort, Tryksager etc., og udbred dem ogsaa blandt Bekendte. Et eventuelt Overskud benyttes til at udgive Skrifter om vor berømte Trosfælle. Et Ark paa 25 Mærkater koster 50 Øre. Bestillinger ved Nordisk Ugeblads Redaktion, Kbhvn. S., Hans Bogbinders Allé 2. Tlf. Amg. 3202.

D. K. K. F.'s Landsmøde d. 25.—26. Okt.

Det 5. Landsmøde staar for Døren, Klokkerne kalder nær og fjern, Formænd og Tillidsmænd fra de Forbundet tilsluttede Foreninger Landet over strømmer til Kbhvn. og forener sig med Styrelsen og de derboende Medlemmer, Formænd og Tillidsmænd om at gøre dette Landsmøde til vort største og bedste. Læs Programmet i Ugebladet, læs Opslagene ved Kirkedørene og forstaa, at her mødes alle katholske Kvinder for at faa nye Impulser til »katholsk Aktion« i den hellige Faders Mening. Kom til Messen, Generalforsamlingen, Andagt og offentlig Møde, kom med aabent Sind og god Vilje til hver for sig at gøre sit bedste. Vel mødt d. 25.—26. Okt. (Se Programmet i sidste Nr. af N. U.) Billetsalg foruden ved Katholsk Boghandel ogsaa: Sekretariatet, Kastelsvej 19, Øbro 6108; Frk. A. Osterhammel, Frederiksborgg. 54, Byen 720 y og Frk. Stratbøcker, Jægersborgallé 19, Ord. 386. H. T.

Katholsk Kantor- og Organistforening. Onsdag den 21. ds. Kl. 20 Møde i Sangsalen, Nørrebrog. 27, med Dr. Schosland som Gæst.

Conventus missionariorum haniensium erit die 20. hujus hora 16¹/₂ ad S. Rosarii.

St. Knuds Skole. Søndag d. 18. Okt. Kl. 19,15 opfører Skolens Elever: **Stærkere end Krudt og Køller**. Skuespil i 5 Akter. Billetpriser: Voksne 1 Kr. og Børn 25 Øre. Generalprøve Fredag d. 16. Okt. Kl. 19. Voksne 50 Øre. Børn 25 Øre. Indtægten tilfalder Jesu Barndomsforening.

I Hvilehjemmet »Bellis« i Taastrup, der ledes af Cisterciensersøstre fra Allerslev, er nogle Pladser ledige for ældre Damer straks eller til Okt. Flyttedag. Pensionspris fra 100 Kr. maanedlig. Henvendelse til Hjemmets Administrator, Telf. Glostrup 48.

Thorshavn mangler endnu sit Menighedsbibliotek. For kort Tid siden sendte Hs. Excell. Biskoppen os mange gode Bøger. Hvem følger efter? Bøger kan sendes til Pastor R. N. M. Oppermann, St. Ansgars Præstegaard, Bredg. 64, København, og til Pastor P. v. d. Stok, Katholsk Præstegaard, Thorshavn.

Kirkelig Kalender.

Okt.	Okt.
18. S. Lucas, Evangelist. — 20. Sønd. e. Pintse	25. S. Vor Konges og Herres Jesu Christi Fest. — 21. Sønd. e. Pintse.
19. M. Petrus af Alcantara.	26. M. Evaristus.
20. Ti. Johannes af Kenty.	27. Ti. Vigilie.
21. O. Hilarion.	28. O. Simon og Judas.
22. T. Ferialdag.	29. T. Ferialdag.
23. F. Ferialdag.	30. F. Ferialdag.
24. L. Raphael, Ærkeengel.	31. L. Vigilie. *)

Okt. Ugens Messebønner.

18. S. Lucas, Evangelist (1112—945); 2. Sæt Bønner: 20. Søndag e. Pintse (741—570), 3. Om Troens Udbredelse *, 4. Mod Forfølgere og Ugerningsmænd (N. U. Nr. 33, S. 872); Slutningsevng.: Søndagens (742—571).
19. M. Petrus af Alcantara (1114—948).
20. Ti. Johannes af Kenty (1115—948).
21. O. † Hilarion (1118); 2. Ursula og Lidelsesfæller ([65]), 3. Om de helliges Forbøn ([120]).
22. T. Ferialdag (741—570) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg.
23. F. † Ferialdag (741—570); 2. Om de helliges Forbøn, 3. Efter frit Valg, 4. For alle afdøde troende (1140—[113]), 5. Mod Forfølgere (som ovenfor).
24. L. Raphael, Ærkeengel (1118—955).

*) *Kirkebøn*. Gud, du, som vil, at alle Mennesker skal frelles og komme til Sandhedens Erkendelse, send, beder vi dig, Arbejdere til din Høst, og giv dem med al Troskab at forkynde dit Ord, for at det maa udbredes og forherliges og alle Folkeslag erkende dig, den ene sande Gud, og ham, som du har sendt, Jesus Christus, din Søn, vor Herre, som lever og regerer...

Stillebøn. Gud, du vor Beskytter, se ned til din Salvede, som gav sig selv til Frelse for alle, og lad fra Solens Opgang til dens Nedgang dit Navn være stort blandt Folkene, og lad der overalt blive ofret og frembaaret et rent Offer til dit Navn. Ved samme vor Herre ..

Slutningsbøn. Vederkvægede ved vor Forløsnings Gave beder vi dig, Herre, at den sande Tro ved den evige Frelses Hjælp stedse maa vinde frem. Ved vor Herre...

Dom. 18. Oct., in Festo S. Lucae duae dicuntur Orationes imperatae, ambae pro re gravi; ordo omnium Orationum hujus diei erit sequens: 1. de S. Luca (sub priori conclusione), 2. de Dominica, 3. pro Fidei Propagatione, 4. Contra persecutores et male agentes (sub altera conclusione).

Søndag d. 18. Okt. afholdes Kollekt for Hedningemissionen.

M.-K. St. Ansgars K. »Det gode Raads Moder« M. Tirsdag d. 20. Okt. Kl. 19¹/₂. — Jesu Hjerter K. »Immaculata« F.-K. Søndag d. 15. Okt. Kl. 8¹/₂.

FREMMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflæst til Postvæsenet Torsdag d. 15. Okt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnemeri 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 11-14). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. $\frac{1}{2}$ 2 — $\frac{1}{2}$ 3.

Nr. 43.

Søndag den 25. Oktober

1936

INDHOLD: Christi Kongs-Salme. — Den sikreste Vej til Genforening. — 1536-1936. — Anna Boleyn, Kvinden i den engelske Reformation. — Reformationens Begyndelse. — „Lægens Pligt til Svangerskabsafbrydelse.“ — Presse-Rundskue. — Nye Bøger. — Theater og Film. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Christi Kongs-Salme.

*Du gyldne Glans, som vælder ud
i Lys af Lys fra Livets Gud,
i tusindtunget Takkekor
vi prise Dig med Lovsang stor.*

*Fra Tidens første gyldne Gry
til Dommens sorte Tordensky
den ganske Verdens Kongemagt
Gud Fader i Din Haand har lagt.*

*Du fagre Frugt af Jomfruskød,
vort Værn og Skjold mod Synd og Kød,
Du Tankens altid trygge Hegn,
vort Haab i hver en Verdensegn.*

*I Foraarsolens milde Skær
Du knuste Mørkets vilde Hær
og aabned brat til Helveds Sorg
for Jordens Børn Din Kongeborg.*

*Lovgiver, Læge, Lærer god,
Din Kjortel har en Skrift af Blod:
Alverdens Konge, Jesus Christ,
hvis Herredom ej kender Brist.*

*Thi slut os i Dit Rige ind
til Fryd og Fred for Sjæl og Sind
og giv, at vi Dig tjene tro
i Middagsglød og Aftenro.*

*Dig, Christ, vor Konge, Lov skal ske,
som raader over Riger tre,
med Faderen og Sandheds Aand,
trefoldig Gud i Enheds Baand.*)*

Peter Andreasen.

Approberet til kirkelig Brug.

Kbhvn.-Valby d. 13. Okt. 1936.

† JOSEF BREMS
vic. apost.

Den sikreste Vej til Genforening.

P. A. J. Lutz's Bøger følger hinanden Slag i Slag, og hver eneste tager et Problem op, som brænder det moderne Menneske i Sjælen: Mystik, Politik og Kirke, den katolske Moral, Luther. Nu ligger foran os som yngste Gave: »*Kristendommen i Apostlenes Dage*«, (Oslo, H. Aschehoug, 1936, 116 S. Kr. 3,70). Det Kristnliv, som Apostelkirken levede, skildres her ved Skriftens Haand. Hensigten er ikke blot at oplyse om den Tid, der laa nærmest ved Jesu Hjerter, men lige saa meget at opbygge og faa os til at hente Glød til vor egen Arne. Tager Forf. i alle Bogens Dele Hensyn til den protestantiske Omverden, som Bogen har set Dagens Lys i, og dens Synspunkter, saa har dog især de sidste Kapitler om Genforeningen i denne Tid, hvor saa mange taler om Reformationen, og ingen alvorlig Kristen i Grunden kan glæde sig ved Mindet om Trosomvæltningen og Splitelsen, den afstedkom, sin Mission, som fortæller om den eneste sikre Vej til alle Kristnes Genforening. En lille ærbødig Henstilling: Mon ikke Ord som »Antinomier« burde erstattes af andre for Almenheden mere forstaaelige?

Hvordan kan denne Enhed blive virkeliggjort? Er det ved kirkediplomatiske Underhandlinger? Ikke i første Række. Enheden maa først føles som en Trang i Hjerterne. — Er det ved gensidige dogmatiske Indrømmelser? Endnu min-

*) Mel.: Kath. Salmeb. Nr. 115 a. Salmen er frit oversat efter Breviærets »Æterna imago altissimi«. Særtryk kan faas ved Henvendelse til Redaktionen. (100 Stykker Kr. 2,50.)

dre. Aabenbaringens Dogmer er ikke vor Ejendom i den Grad, at de holder op med at være Guds Sandhed. Vi har ikke Lov til at købslaa om dem. Det eneste, vi har at gøre, er ydmygt og taknemmeligt at tage imod, hvad Gud giver os. — Kan theologiske Diskussioner udrette noget? Ja og Nej. Kontroversen gør vistnok sin store Nytte, naar den føres med videnskabelig Ærlighed og ikke stirrer sig blind paa Modpartens Synder. Den kan i alt Fald fjerne mange Misforstaaelser. Men de Kristnes Enhed er ikke af videnskabelig Natur. Den Troendes Overbevisning kan ikke blive et Resultat af logiske Slutninger eller af Historie og Eksegese.

Enheden kan kun opnaas, hvis der findes en Realitet, som betyder det højeste og helligste i Livet for alle, saaledes at selve Livet vilde blive meningsløst og værdiløst uden den. Det er kun en saadan Realitet, som kan samle alle Kristne og lidt efter lidt fjerne Modsætningerne i Tankelivet og i Hjerterne.

Findes der en saadan Realitet? Ja, for de Kristne, der tror paa en overnaturlig Aabenbaring. Den hedder Jesus Christus, Guds Søn, som blev Menneske. I Ham er det religiøse Livs Fylde. Han er Ophav baade til den gudsøgende Trang i den menneskelige Sjæl og til Naadens Magt, som drager os og hjælper os frem. Han er Kilden til det Liv, som hedder Tro, Kærlighed, Bøn, Anger, Længsel efter det evige. Derfor er Jesus den absolutte Norm for alt, som vil være Kristendom. Ingen Tro, ingen Bøn, ingen Gerning kan gøre Krav paa at være kristen, dersom den ikke udledes af Jesu Liv eller kan forenes med det.

At kende Jesus ved en indgaaende Betragtning og endnu mere at opleve Ham, dette er det nødvendige, men ogsaa urokkelige Grundlag for Genforeningen. Diskussioner og Underhandlinger bliver først virksomme, naar de gaar ud fra et fælles Møde i Dybet af Jesu Personlighed.

Hvad det vil sige at opleve Jesus, kan ikke forklares med Ord. Ingen Tanke kan fatte det, ingen Følelse kan vidne om det. Men der findes et Tegn paa den sande Christus Oplevelse. Vi har oplevet Ham, naar vi er villige til at dø for Ham. Ikke netop Martyrdøden. Der er ikke altid Anledning til det. Men der er altid Anledning til et endnu større Offer end det fysiske Liv, og det er den Hjertets fuldkomne, rene Hengivelse, som Jesus kalder *»at miste sit Liv for Hans Skyld.«* *»Den, som elsker sin Fader og Moder mere end mig, er mig ikke værd; og den, som elsker Søn eller Datter mere end mig, er mig ikke værd; og den, som ikke tager sit Kors og følger mig efter, er mig ikke værd.«* (Mat. 10, 37-38). Jesus vil, at vi skal sætte Ham

og det Liv, Han giver os, højere end alt, som ellers har Værdi for os, og højere end os selv. Staar »Tidens Krav« i Modsætning til Evighedens Krav, saa maa vi vælge Evighedens Krav. Støder den kristne Tro paa Modstand inde i os selv, fordi dens Realiteter overstiger vor Fatteevne, eller ikke passer til vore sjælelige Anlæg og Erfaringer, saa maa vi alligevel bøje os for Guds Vidnesbyrd. Den samme Kærlighed, som fik Gud til at give os sin Aabenbaring, giver ogsaa vor Sjæl Kraft nok til »at miste vort Liv« for Ham.

Hvis alle førende Personligheder i den kristne Verden kunde naa til dette dybere Livssamfund med Jesus, saa vilde Genforeningen ikke staa som et fjernt og uopnaaeligt Ideal. For dette dybere Indblik i Jesu Person vilde for det første give os klarere Forstaaelse af, at Jesus vil Enheden. Vi vilde da ikke bare læse Hans Bøn om »at alle maa være eet«, men vi vilde blive stærkere grebet af den guddommelige Kærlighed, som denne Bøn er besjælet af, og af det Vemod, som Jesus kender ved Tanken paa den kommende Splid. Og da gaar det ogsaa klarere op for os, hvor dyb Jesus vil, at Enheden skal være. »*De skal være eet som Du, Fader, er i mig og jeg i Dig, saa skal de ogsaa være eet i os*«. (Johs. 17, 21) Det, som forbinder Jesu Disciple med hinanden, er et fælles Liv i Gud, en fælles Tænkning og Overbevisning, som udledes af Guds egen Bevidsthed om sig selv, og et Venskab, som har sit Udspring i Faderens og Sønnens indbyrdes Kærlighed. »*Den Kærlighed, som Du har elsket mig med, maa være i dem og jeg i dem*«. (Johs. 17, 26). Enheden skal altsaa ikke blot være paa Overfladen, ikke kun bunde i en fælles udvortes Gerning, i et Samarbejde paa den jordiske Tilværelses Plan, hvor Menneskene møder hinanden og alligevel er fremmede for hinanden. Enheden skal gribe Sjælels dybeste Lag.

1536 — 1936.

Reformationsjubilæet har kaldt Pastor Oluf Rothe frem. Han har skrevet en Bog med Titlen: Gud, den store Virkelighed. For dem, der nu vil højtideligholde Mindet om den 30./10. 1536, er det, han siger om Folkekirken, og det, han gør Propaganda for, en overordentlig bitter Draabe i Festglædens Bæger.

Jubilæet kaldes Folkekirkenes Sølvbryllup med det danske Folk, ved hvilken Højtidelighed den med et Gys af Redelighed tænker: »Jeg har ikke magtet min Opgave.«

Kun fem til ti Procent af Befolkningen er endnu kirke­ligt interesseret. Grunden dertil kan blandt andet ses hos den vaagne Ungdom, der gaar bort fra den protestantiske Kirke, fordi denne elsker Menneskers egne selvgjorte Me­ninger højere, end den elsker Jesus og hans Evangelium, og fordi den ikke kan overbevise den om, at Gud er en Virkelighed. I Stedet for at se fire Hundrede Aar tilbage i Tiden og holde et stort Jubilæum, burde den derfor hellere se frem i Tiden og spørge sig selv, om den blot om et halvt Aarhundrede vil have nogen som helst Betydning for tænkende Mennesker. — Det er unægteligt en mærkelig Bordtale, en Præst i Folkekirken har lagt sig til Rette i Anledning af sin Moders Sølvbryllup.

Men man forbavses endnu mere, naar man bliver klar over, hvad det lille Skrift egentlig gaar ud paa. Forfatteren føler Folkekirkens Fattigdom som en Klump i Halsen og vil vise den den rette Vej til Løsningen af Nutidens vig­tigste Opgave, nemlig at faa de mange, der spørger: »Er Gud en Virkelighed?« til med et takopfyldt Hjerte at kunne opleve den Glæde i deres Indre: »Ja, han er virkelig til«. Hver den, der vil lære Livets Kunst, sendes nemlig i Til­egnelsesdigtet paa Bogens første Sider til Mesteren fra Na­zareth og opmuntres til at »gaa ved hans Haand i Strid og Ro med Hjertets Renhed, Barnets Tro og Korset paa din Pande.« Ved Jesu Evangelium kommer man nemlig til Troen paa Kærligheden fra Gud Fader; til en livsfrem­mende Sorg, naar man har syndet; til Stræben efter Hjer­kets Renhed og Ønsket om at bringe Menneskene Fred. Hvis Folkekirken gik denne Vej, saa kunde det jo være, — læser man i Bogens sidste Kapitel, — at Menneskene endnu kunde faa en Anelse om Guds Virkelighed.

Ser man bort fra denne noget usikre Spaadom om Re­sultaterne, synes man, at det var meget smukt altsammen. Flere Gange føler man sig under Læsningen hensat til Poe­siens skønne Land. For Pastor Rothe er ikke blot en be­hændig Journalist, men raader over en Digters Fantasi og plastiske Kraft. »Han taler jo helt katholsk«, vilde jeg sige om ham, hvis jeg ikke vidste mere, end hvad jeg lige har anført. Men det er mig en Sorg og Skam tillige at maatte tilføje, at *alle de smukke Ord slet ikke har den Betydning, som en troende Kristen ellers lægger i dem.* De Udtryk, som for os andre betegner en *overnaturlig* Virkelighed, er af Pastor Rothe *sækulariseret* og profaneret og sat ned i det Plan, hvorpaa Menneskene befandt sig, før »Ordet blev Kød og boede iblandt os«, og før Christus gjorde sig til den Vinstok, der bærer hele Kirken som sine Grene.

Skuffelsen er saa stor, som den maa være hos en fattig Mand, der beder om Pengehjælp, men pludselig opdager,

at han har faaet falske Sedler; eller hos den syge, hvem man lover styrkende Vin, men som mærker, da han sætter Glasset til Munden, at det er det bare Vand. Lad os blot se nogle Eksempler: Profeten fra Nazareth er for os Guds evige Søn og selv Gud; Pastor Rothe slaar Guddomskronen af hans Hoved; for ham er han kun et Geni, *kun et mønsterværdigt Menneske*, ikke mere. Vi tror, at Jesus er vor Frelser fra Synd og evig Fortabelse; Pastor Rothe gør Christi Død paa Korset til *en Heltedød*, ikke mere; hos ham er Jesus kun et Eksempel paa Troskab og Udholdenhed, saaledes som enhver god Soldat er det, naar han tro mod sin Pligt falder paa Slagmarken. Men Jesus er ikke den Frelser, som Profeterne har forudsagt og Menneskene ventede og som ydede Gud en fuldgyldig Sone for vore Synder og ved sin Lidelse og Død befriede os fra Syndens Trældom samt genvandt os Guds Naade og derved sikrede os Adgang til Paradisets evige Sejrsfest.

Der er mere af den Slags: Det kristne *Gudsbegreb* er i den Grad udhulet, at den store Virkelighed, som der er Tale om, nøjere beset bliver til en stor Sæbeboble. *Religionens* Begreb er ogsaa forsnævret paa en ganske skæbnesvanger Maade. Alverden ved ellers, at det religiøse Anlæg i Mennesket breder sig over alle vore sjælelige Evner, baade Forestilling og Tanke, Vilje og Følelse, ja ogsaa over vor Virketrang; endvidere at det rationelle Moment indtager en førende Stilling og giver os de kraftige Motiver samt kontrollerer deres Renhed, medens Oplevelsen og Følelsen staar i anden Række, men til Gengæld har en stærkere Genklang i Sjælen end den første. Hos Pastor Rothe er den blinde og omskiftelige *Følelse* det eneste Vindue, der vender mod Gud og Evigheden. Saa fattige bliver vi i dette System og saa gyngende bliver Grunden under vore Fødder!

De anførte Prøver er tilstrækkelige til at godtgøre den Paastand, at vi her staar over for *et radikalt Brud med alt, hvad der hedder positiv Kristendom*. Jesu Religion er gjort til en *naturlig* Guds- og Næstekærlighed, der mangler Naadens Kraft, og som minder om Harnack og Sabatier, eller, for at gaa endnu længere tilbage, om hvad man kan læse hos den hedenske Filosof Epiktet (ca. 100 e. Chr.). Lægger man f. Eks. Apostlen Johannes' første Brev ved Siden af Pastor Rothes Bog, og sammenligner man Prædikenen om Kærlighed i den ene med den i den anden, saa faar man en levende Fornemmelse af det Svælg, der skiller de to Opfattelser fra hinanden.

Hvad Forfatteren skriver for at anbefale sin udmarvede Gudsyndyrkelse, er en Blanding af nogle Forbøjninger og venlige Ord til dem, der nu skal hældes ud, samt en Del rigtige Iagttagelser og kritiske Bemærkninger om Tilstan-

dene i Folkekirken paa den ene Side, med en stor Bunke Fejltagelser, Overdrivelser, Ensidigheder og Overfladiskheder paa den anden. Han lader, som om han kun vilde den theologiske Videnskab (herhjemme navnlig) til Livs (kun Professor Geismar gaar dog af let forstaaelige Grunde Ram forbi), men i Virkeligheden kæmper han mod hele den kristne Tros tankemæssige Indhold, ikke blot dets systematiske Bearbejdelse gennem Theologien.

Bevisførelsen er af en saa ringe Kvalitet, — Magtsprog og lyrisk Fyldekalk, naar Argumenterne svigter, er jo ingen Argumentation, — at man ikke behøver at opholde sig ved den. Men man kan ikke lade være med at spørge sig selv, hvordan mon *den Gift vil virke i Befolkningen*. Den kan gøre det af med Folkekirken i Løbet af en ganske kort Tid. Pastor Rothes Oplevelsesreligion er saa individualistisk, at den maa blive Døden for al samfundsmæssig Gudsdyrkelse, og den er med sit Føleri saa ensidig og usund, at den enkeltes religiøse Liv efter Psychologiens Love maa ende i Sindssyge.

Man kan heller ikke lade være med at *sammenligne 1536 og 1936*. For 400 Aar siden har Statsmagten herhjemme gjort Ende paa den Kirke, som den menneskeblevne Guds Søn under Udgydelse af sit Blød har grundlagt og bygget paa Petrus, Klippen, og hans Efterfølgere. For at den i Kampen mod Løgneren og Syndens Magt og under Videreførelse af Frelserens egen Gerning skulde være uovervindelig, lovede den samme Herre, at han vilde være hos Petrus og de øvrige Apostle alle Dage indtil Verdens Ende (altsaa ogsaa i 1536), og at de skulde faa en anden Hjælper endnu, nemlig Sandhedens Aand og Kraften fra oven, der skulde forblive hos dem evindeligt. Denne vor Frelseres store og hellige Gave blev ikke mere ænset i 1536, og vor højeste Herres og Dommers Vilje blev ikke længere respekteret. Fra da af skulde svage Mennesker raade i Stedet for Guds Vilje, naar det gjaldt om at ordne det religiøse Liv.

Danmark flyttede ud af det Samfund og blev skilt fra den Organisme, hvori Christus er Hovedet, den Helligaand Sjælen og skrøbelige Mennesker Legemet. En stor Del af den hellige Skrift, som den katholske Kirke havde i Eje, blev taget med under Udflytningen og ligeledes to Sakramenter af de syv, Daaben og Ægteskabet, samt Rester af Daabens Liturgi. Det var denne *katholske Arv*, der har virket og baaret god Frugt i de 400 Aar, der er gaaet siden.

Men nu i 1936 kommer Pastor Rothe og erklærer: »*Den hellige Skrift kan ikke længere bruges som Regel og Rettesnor for, hvad vi skal tro og tænke.*» »*Hvis der ikke findes et andet Grundlag for protestantisk Kristenliv end den totale Skrift, vil [Protestantismen] til sidst synke sammen. Maaske*

det sker langsomt, som naar en af Havets stolte Sejlere ganske langsomt gaar til Bunds. Men det sker.« Allsaa væk med denne Del af den katholske Arv! For sand Protestantisme er at gaa videre i *den Erfaring, som Luther gjorde*, da han i sin sjælelige Nød fandt paa »Retfærdiggørelse af Tro alene«, og at styrkes i *denne Oplevelse*. Paa dette Standpunkt er der ikke Brug for hverken Kirke eller Skrift eller Sakramenter eller Liturgi, kun for det Sindelag, hvormed man vover sig ud paa Dybet under det *personlige* Livs Risiko og Ansvar.

Nu skal Folkekirken altsaa i Kraft af *Luthers Arv* ogsaa skille sig af med Biblen, og — er vi nødt til at tilføje, — med Fornuft og sund Sans! I Sandhed en bitter Draabe i Glædesbægeret den 30./10. 1936. Men i denne bundløse Fattigdom havner nødvendigvis hver den, der i Stedet for at reformere Mennesker, giver sig til at reformere Guds og Christi Værk.

F. K.

Anna Boleyn,

Kvinden i den engelske Reformation.

(Sluttet.)

Omkring September eller Oktober 1532 begyndte hun saa at leve med Henrik, som om hun allerede var gift med ham. Før Jul samme Aar var hun med Barn. Hendes Præst Cranmer var blevet udset til Ærkebiskop af Canterbury; i Marts 1533 blev han indsat, erklærede Ægteskabet mellem Henrik og Katherine for ugyldigt, udnævnte straks efter Anna til at være Henriks legitime Hustru og kronede hende til Dronning i Westminster, faa Dage efter at Kændelsen var afsagt. Hendes Barn, som voksede op til at blive Dronning Elisabeth, blev født i September samme Aar.

Nu begyndte den Proces, som kan iagttages i lignende Tilfælde gennem alle Tider og alle Steder lige op til vore Dage. Et Tilfælde, som mange af os selv har oplevet. Henrik, der var blevet drevet til det yderste ved den Maade, hvorpaa denne Kvinde behandlede ham ved Aar ud og Aar ind at nægte at give sig fuldstændig hen til ham, blev nu en anden over for hende.

Hun havde en skarp Tunge, ikke uden Vid, baade i Tanke og Tale benyttede hun det franske Sprog, som hun fuldt ud beherskede. Hun latterliggjorde Henrik bag hans Ryg, og han hørte derom. Hendes smukke Sangstemme betog ham ikke — maaske havde den ogsaa mistet noget af sin Charme. Hun havde talrige Fjender paa Grund af

sine voldsomme Hidsighedsanfald, som hun aldrig havde gjort sig Anstrengelser for at beherske i sin Harmé over for Henrik selv. Saa det var ikke blot, fordi Henrik blev ked af hende, men ogsaa aktiv Ophidselse imod hende, der hidførte Forandringen i hendes Skæbne. Han blev træt af hende, begyndte at føle Lede ved hende, en Følelse, som snart gik over til Had; og naar de stadig fortsatte, var det kun, fordi Henrik haabede, at hun vilde give ham en Arving, en Søn.

Hvis hans Raahed ikke havde forhindret det, vilde hun maaske ogsaa have gjort det, men en Abort tidligt i 1536 tilskrev hun selv hans Utroskab og Brutalitet imod hende. Hun sagde, at hun var blevet slaaet saa langt ned af hele Sagen, at hendes Helbred havde lidt derunder: og i denne Forbindelse maa vi huske, at Henrik længe havde lidt af en venerisk Sygdom.

Hvorom alting er, havde hun en Abort, og dette i Forbindelse med hans Utilfredshed og hans tiltagende Lede gjorde, at Henrik besluttede at blive hende kvit. Hans Karakter forværredes hurtigt; ydermere var han overtroisk og synes at have faaet den Ide, at hun havde forhekset ham. En Klage, hvis Gyldighed jeg straks skal drøfte, blev sat sammen imod hende. Hun blev beskyldt for ægteskabelig Utroskab med forskellige Mennesker, deriblandt et Par Herrer ved Hoffet, en af de kongelige Musikere af lav Afstamning og ovenikøbet med sin egen Broder.

Thomas Cromwell, dengang almægtig Herre over alt aandeligt og verdsligt Liv i England, som Kongens Vice-regent over hans nye skismatiske Kirke og Kongens Adjutant i civile Sager, var lige saa opsat paa hendes Død som Henrik, for derved blev man en Rival kvit. Henrik havde allerede besluttet, hvem der skulde følge efter hende, en vis Jane Seymore, Datter af en lille Landadelsmand i Weltshire, hvis Sønner var ansat ved Hoffet, medens Jane selv var Hofdame, ligesom Anna havde været det.

Henrik og Cromwell brugte Cranmer til at ødelægge Anna ved først at foregive Venskab og derefter gøre hende bange og true hende, og Cranmers Handling var saa meget lavere i Betragtning af, at hele hans Avancement og Stilling udelukkende skyldtes den Kendsgerning, at han havde været Boleyn-Familiens Redskab og deres Kapellan. Den ulykkelige Kvinde fik et hysterisk Anfald ved at se Døden nærme sig; hun blev holdt i Uvished om, hvorvidt hun skulde brændes eller halshugges. Fredag den 19. Maj 1536 blev hun halshugget i Tower af Bødlen, som man havde hentet fra Calais.

Var hun skyldig i de Handlinger, man tilskrev hende?

Dette er et af de mest omdebatterede Punkter i den engelske Historie. Som hun staa der lige ved Starten af Reformationen, forsvarer de, der er venligsindede over for denne Bevægelse, hende paa det varineste. Men de, der ønsker at undskylde Henrik saa meget, som de kan undskylde denne foragtelige Karakter, ønsker helst at tro, at hun var skyldig, medens der for Forsvarerne af den gamle Religion var intet ondt nok til at blive tiltænkt Anna.

Beskyldningerne, særlig den om Blodskam, er saa forfærdelige, saa alene deres Omfang er et Bevis til Gunst for hende. Paa den anden Side var hun afgjort samvittighedsløs i den Slags Sager, og det sidste eller de to sidste Aar af sit Liv synes hun at have været helt ude af Ligevægt. Nogle, der har lægekyndige Erfaringer i disse Sager, paastaar, at hun led af en særlig Ansvarsløshed, som gør Beskyldningerne trolige nok. Jeg personlig har altid været tilbøjelig til at tro derpaa. Men mange omhyggelige Granskere af den Tid, med hvem jeg har diskuteret dette Emne, har delte Meninger derom, og nogle fremfører det stærke Bevis, at de to Mænd, der var Tale om, ikke tilstod, medens Musikeren kun tilstod under Trusler om Tortur. Hvorom alting er, alle blev idømt Døden ligesom hun selv.

Katherine døde før hende. Derfor var Henriks Bryllup med Jane Seymore, som fandt Sted straks efter Annas Død, fuldt lovligt i Kirkens Øjne, og efter al Sandsynlighed vilde det være kommet til en Udsoning med Rom, havde ikke Thomas Cromwell allerede iværksat den Politik at konfiskere Kirkens Ejendele, begyndende med Klostrene, en Politik, som affødte en lovlig begrundet stor Interesse imod en Genforening.

Derfor er Annas skæbnesvangre Handlinger sket lige tilstrækkelig sent til at kunne faa Reformationens Bold til at rulle. Det havde heller ikke været hendes Hensigt, det havde kun været hendes Agt at fuldføre en lille og personlig Politik, i hvilken hun sejrede — dog kun for at forberede sin egen Ødelæggelse. Men trods det, at det ikke var hendes Hensigt, vil hun blive ved med med at staa som den, der gav Stødet til den lange Bevægelse, som endte med en fuldstændig Forandring af engelsk Tankegang og Karakter og med, at det gamle katholske England efter en besværlig og kivfyldt Kamp, som varede 150 Aar, maatte vige Pladsen for et nyt og moderne protestantisk England.

H. Belloc.

Reformationens Begyndelse.

(Fortsat.)

Det er jo en gammel Fordring fra Bøndernes Side, at de vilde være fri for at betale Tiende. Da Reformationen var gennemført, troede de meget fejlagtigt, at de ikke mere skulde betale Tiende. Kun Adelige skulde være fri; men Ordinansen paaminder dem, »at de ville betænke sig at være Kristne og selvwillige give Christi Tjenere, som er hans Prædikere, hvad dem selv godt synes«. Formaningen hjalp næppe meget, skønt der tilføjes, at det skal »blive Sodomitterne lettere paa den yderste Dommedag« end dem, der foragter Formaningen. —

Selvfølgelig kan der i dette fincielle Spørgsmaal siges meget pro et contra — som Fritz Jürgensen siger; men mon vi dog ikke kan blive enige om, at der heller ikke er Grund til at fejre 400 Aars Dagen for Christian III.s Indtog i det udsultede København og hans Beslaglæggelse af Kirkens Gods, der falder sammen med Konfiskationen af de oprørske jyske Bønders Ejendom. — Naar man læser jyske Sognebeskrivelser, ser man, hvor mange Bøndergaard Kronen, i Finansnød, har solgt til private, hvad enten det var inddraget eller konfiskeret Gods. Der knytter sig alt for mange bitre Minder til Datiden og Skuffelser til den Tid, som fulgte efter, til, at Nutidens Borgere og Bønder kan fejre Inddragelse af Kirkegods under Staten.

Ja, men naar vi holder Fest for Reformationens Indførelse, saa fejrer vi naturligvis ikke den gennemgribende Ændring i Landets økonomiske Administration, og vi har indrømmet, at Protestanterne ikke just har Æren af at have oprettet lærde Skoler eller indført Undervisning i Religion for Folket. — Reformationen er en Ændring i Kirkens Lære om den kristne Religion, hvorved denne blev ført tilbage til sin oprindelige Skikkelse og befriet for de Misforstaaelser og Fordrejelser, som den romerske Stol gennem Aarhundreder havde forvansket Jesu Christi Religion med.

»Der greb du om Bylden. Jeg vilde ikke have begyndt paa denne Samtale, hvis jeg intet kunde sige hertil.« Det er den norske Kong Øjsteins Bemærkning under Mandjævningen med Broderen Sigurd, da denne fremhæver sin Rejse til det hellige Land. — Nærværende Artikel af en Lægmand vilde heller ikke være fremkommet, naar Forf. intet havde at bemærke til den theologiske Side af Reformationen.

Dr. Neiiendam siger (Side 9) om den katholske Kirke: »Dens Greb om Sjælene er lige saa fast som dens Vilje til at byde over Nationer og Lande. Den berømte Sætning:

»Uden for Kirken er der ingen Frelse« er talt ud af dens Hjerter. Naar Rom har talt, er det sidste Ord sagt i Sagen.« Nu beder jeg Dem: Ønsker ikke den lutherske Kirke at udbrede sin Magt, sin Lære over Nationer og Lande? Er det ikke vor Kirkes Anskuelse, at uden for den findes ikke Frelse? Det er maaske et kildent Spørgsmaal; men hvis det besvares med Nej, er Konsekvenserne jo meget store. En nylig afdød dansk gejstlig i særdeles højt Embede, som fik Spørgsmaalet forelagt, mente at maatte svare jo. Men ikke Katholiker og Protestanter i 20. Aarh. er lige lidt eller lige meget tolerante over for Mennesker, der ikke formenes at være rettroende nok. Dr. Neiiendam nævner (Side 11) et Eksempel paa den katholske Kirkes Tvang. En 18-aarig Student meddelte sin Skriftefader, at han ikke troede paa Jomfru Marias ubesmittede Undfangelse, altsaa i sin Moder Annas Liv. Man nægtede i den Anledning at tilsige ham Syndsforladelse. — Da for en Snes Aar siden min Faders Nabo, en stræbsom Hedebonde, laa for Døden og lod sende Bud efter den ny Sognepræst for at faa den hellige Nadver, saa nægtede Præsten ham den, fordi han ikke viste Anger nok over sine Synder. Per Nielsen havde gjort sin Pligt mod Fædrelandet 1848—50, han havde opdyrket en Masse Hedejord, som gik i Arv til hans to betænksomme Sønner, han havde været en god Nabo. Han ønskede at kommunikere, inden han døde, men det blev ham nægtet. Nu vel, i 1936 er Intolerance vel ikke meget fremherskende, men 1536 stillede Sagen sig naturligvis anderledes. Da troede sikkert Katholiker og Protestanter, at deres Modstandere gik evig fortabt. Det kan tilføjes, at den Samvittighedsfrihed, som Luther hævdede sig i Worms, fik hans Tilhængere ikke. De lutherske Theologer fastslog snart Læren i alle Enkeltheder. Gud naade den Præst eller Lægmand, som i fjerde Christians Dage afveg fra Jesper Brochmands »Syntagma universæ theologiæ«. I vore Dage er vi mere overbærende; men hvis vi lagde vore rummelige theologiske Anskuelser frem for Jesper Brochmand, saa vilde han nok sige: Man kan sagtens være tolerant, naar man anser den ene Tro for lige saa god som den anden. En Tro med fast Overbevisning vil aldrig finde sig i Skismatikeres Bestræbelser. Den maa altid stræbe efter at samle.

Kirken kan ikke med Ligegyldighed se sine Tilhængere lave om paa Læresætninger og Kirkeskikke. Der er ingen Tvivl om, at det vilde være godt for den danske Kirke og styrke dens Autoritet over for dem, »som arbejder og er besværede«, om det var saaledes, at det sidste Ord var sagt, naar Kirkens Bestyrelse havde talt; og det vilde paa ingen Maade være ringere, om det var en Bestyrelse for

hele den kristne Kirke. Hvis det er rigtigt, at den katolske Kirke vinder Proselytter for Tiden her i Landet, saa skyldes det vist især den Autoritet, som den optræder med. — Jeg finder derfor ingen Grund til Fest i Anledning af, at det ikke mere er saaledes, at det sidste Ord er sagt, naar Kirken har talt. (Sluttes.)

„Lægens Pligt til Svangerskabsafbrydelse.“

Under denne Overskrift offentliggør Berlingske Tidende af 15. 10. 1936 et Brev om et bestemt Punkt i Diskussionen om Svangerskabsafbrydelse. En Læge protesterer mod, at man opstiller Begrebet den sociale Indikation som noget væsensforskelligt fra de medicinske Indikationer. Han beklager, at man har gjort den sociale Indikation til et politisk Slagord, og han kræver i Spørgsmaalet Svangerskabsafbrydelse Samfundets Hjælp for Lægerne til Sikring af Patienternes Helbredstilstand ogsaa paa de sociale Omraader.

Heraf fremgaar tre Ting: 1) den ikke navngivne Læge betragter det som noget selvfølgeligt, at en medicinsk Indikation kan gøre en Svangerskabsafbrydelse til en hellig Pligt. 2) han kræver Anerkendelse af samme Opfattelse, ogsaa naar det drejer sig om den saakaldte sociale Indikation. 3) Angaaende det moralske Spørgsmaal: Hvordan skal direkte Fosterdrab bedømmes, repræsenterer han det Særstandpunkt, at det er en hellig Pligt at dræbe et Barn for at sikre Moderen den bedst mulige Helbredstilstand. Som bekendt er andre Læger forsigtigere. De nøjes med at sige: det er tilladeligt eller forsvarligt i et saadant Tilfælde at dræbe et Barn. Den kristne Lære derimod hævder: Da den gode Hensigt ikke helliger et i sig selv umoralsk Middel, er direkte Fosterdrab en stor Uret mod Gud, der ene er Herre over Menneskers Liv, og mod det uskyldige og værgeløse Barn, ganske bortset fra, at Fosterdrab ofte har paaført Moderen varigt Men og ikke saa sjældent været Aarsag til en tidlig Død.

Man spørger uvilkaarligt: Hvoraf kommer Forskellen i Bedømmelsen af en saa alvorlig Sag? Jo, Grunden ligger i de forskellige Udgangspunkter for Argumentationen. Den nævnte Læge siger: *»Det har altid været Lægens hellige Pligt at sikre Patienten den bedst mulige Helbredstilstand. Fra dette Standpunkt (som Forholdene i alle Menneske-Samfund, fra de primitive til de mest kompliceret-moderne altid har sanktioneret) skulde Standen vistnok aldrig lade sig rokke.«* Det er et fuldkommen rigtigt og godt Princip, at en Læge med alle moralsk set uangribelige Midler sikrer

Patientens Liv og Helbred, naar han staar overfor een Person. Men naar nu, som her, to Menneskers Liv og Skæbne (Moderens og Barnets) bliver betroet til hans Om-sorg, hvorfor skal Lægen saa være Læge for den ene, men en Slags Skarpretter eller Bøddel for den anden, skønt den sidstes Liv er lige saa helligt og ukrænkeligt som den førstes? En samvittighedsfuld Læge vil altsaa i et saadant Tilfælde gøre alt, hvad han kan, for at beskytte og redde baade Moderens og Barnets Liv. Resultatet af sine Anstren-gelser maa han saa overlade til det guddommelige Forsyn ligesom ogsaa ellers. »Derimod vilde alle de Læger vise sig uværdige til deres Stands Navn og Ære, som under Paaskud af at yde Lægehjælp eller paavirket af falsk Medlidenhed tilsigtede enten Moderens eller Barnets Død.«

Den sidste Sætning er Citat fra Pius XI's Rundskrivelse af 31. 12. 30 om »Det kristne Ægteskab«. Heri er der i Kapitlet om Børnebegrænsning paa autoritativ Maade taget Stilling til Problemet medicinsk, social og racehygiejnisk Indikation. (Dansk Udgave S. 29—35. Særtryk af Nordisk Ugeblad. 1931) Jeg henviser til dette Dokument af Rang for ikke at maatte gentage i 1936, hvad der kunde læses i Aargang 1931.

Vi Katholiker er altsaa nødte til at gøre Indsigelse mod Følgeslutningerne i det anførte Brev. Det sker af de to Grunde: 1) Lægen har glemt, at det drejer sig om to Menneskeliv, ikke blot om eet. 2) Heller ikke en Læge har Lov til at bruge hvilke som helst Midler for at opnaa sit Maal. De bør være moralsk uangribelige.

Der er endnu en anden Sætning i Brevet, der maa undre os. I Parentes bemærkes nemlig: »Det er da ogsaa karakteristisk, at Standpunktet vistnok principielt deles af katholske Biologer.« Det er umuligt, at Lægens Standpunkt deles af nogen Katholik, der vil være tro mod sin Kirke. Jeg formoder, at her foreligger en Misforstaaelse. Indtil nu har vi kun talt om det direkte Fosterdrab. Men der er jo ogsaa Tilfælde, hvor der paa Grund af en eller anden Operation indtræder Abortus, uden at den er tilsigtet eller forudset.

Om dette indirekte Fosterdrab gælder selvfølgelig andre Normer, som vi imidlertid ikke her kan komme nærmere ind paa. Maaske var det det, de katholske Biologer har talt om.

Lad mig slutte med at gøre opmærksom paa, at selv om Lovens Straffe for Fosterfordrivelse ophæves, kan derfor aldrig Guds Bud: »Du maa ikke dræbe«, sættes ud af Kraft. Vor Skaber og Herre skal nok kræve sin Lov respekteret! Og selv om den Støtte falder, som den borgerlige Straffelov hidtil har været for den guddommelige Lov,

idet den med stor Alvor mindede Befolkningen om, hvad de skyldte de mest værgeløse af alle Mennesker, og ogsaa sikrede Nationens Fremtid, der jo beror paa dens Haab: Børnene, saa ophæves dog ikke den Kirkelov, der bestemmer, at hver den, som er medvirkende ved Fosterdrab, den skyldige Moder i k k e undtagen, hjemfalder uden videre Ekskommunikationens Straf. Can. 2350 § 1. F. K.

Presse-Rundskue.

Diskussionen om Spanien. *Emil Rasmussens* to Artikler i »Politiken« *»Spansk Middelalders Oprør mod Nutiden«* (13. og 14. Okt.) afgiver i Modsætning til Produkter som f. Eks. *Ellen Hørups »De spanske Oprørere«* i samme Blad eller *Anna Koch Schiølers Radioforedrag om »Spaniens Kvinder«* eller Artiklen *»Madrid og Burgos«* i »National-Socialisten« (10.-10.) og lignende dog et Grundlag for Diskussion. Forf. nævner ganske vist ikke med eet Ord de Bestialiteter, som Venstreregeringens Tilhængere uden mindste militær Undskyldning forøvede mod rent civile Personer, han kender tilsyneladende ikke de store Præstationer, som spanske Ordener og kirkelige Organisationer har udført for Undervisningen og i det sociale Liv, men han finder det dog ikke ganske urimeligt, at et katholsk Land vil have Krucifikset i Skolerne, han antyder i alt Fald den Keudsgerning, at den spanske Klerus gennemgaaende er meget fattig, han er ikke blind for, at ogsaa de saakaldte fremskridtsvenlige Partiers Arbejde i Jordspørgsmaal kun var »Lapperier«. Ja, enkelte Sætninger fortjener uforbeholdent Bifald, f. Eks. naar Forf. skelner mellem »Ejendomsretten« og »Retten til Misbrug af Fædrelandets Jord«. Det lyder jo som skrevet ud af Pavernes Encyklika og kan kun forstaas som en Snert til Kommuniste, Anarkiste, spanske Socialdemokrater og deres Methoder. Enhver deler af ganske Hjerte Ønsket og Haabet om, at Borgerkrigens Resultat maatte være en »gennemgribende social Reform«, akkurat det Ønske, som Gil Robles, det store katholske Partis Fører, utallige Gange har fremsat. Ydermere har disse Artikler den Fordel, at de ikke væver og serverer Fraser, men — paa nogle Undtagelser nær — holder sig til konkrete Kendsgerninger. Undtagelserne er f. Eks. Paastanden om »en død Kapital rundt i Bispegaardene«, og at denne Kapital skulde have financieret Krigen mod den lovlige Regering; — Regeringens »Lovlighed« (Husk Calvo Sotelo!) skal her slet ikke diskuteres —, men har E. R. det mindste Bevis for sin Paastand? Naar der tales om at

oprette en »Kirkestat«, er dette kun Frase, hverken det katholske Parti og endnu mindre Fascisterne eller Legitimisterne ønsker »Kirkestaten« i Spanien; agitatorisk Frase er det ogsaa, naar Nationalisterne apostroferes »*Selv om de kunde massakrere Millioner af Brødre og Søstre . . .*« Nej, nej, paa det jævne, paa det jævne! Massakrerne har dog indtil nu været de Rødes Forret, uden at man derfor behøver at skjule, at selve Krigens ogsaa har ført til Grusomheder fra Burgosregeringens Side.

Hvad nu de konkrete Kendsgeninger angaar, som E. R. anfører, saa kan der tales om dem. Det er f. Eks. muligt, at den aragonske By Jaca med Opland har for mange Præster og Nonner, jeg kan ikke bedømme det; men prøv at gendrive min Paastand om, at Spanien i sin Helhed alligevel har færre Munke og Nonner end f. Eks. de katholske Egne i Tyskland eller Irland og Frankrig! Eks-emplerne paa trøstesløs Fattigdom griber ikke os mindre end Forf. og de fleste Mennesker, f. Eks. sikkert ogsaa Gil Robles og hans sociale Aktion; vi tror bare ikke paa, at Brandstiftelser, Mord, Bestialiteter, Sovjetmetoder, Præstemassakrer, Nonneskændinger og Dynamit under ypperlige Kunstværker kan helbrede sociale Onder; i det mindste lige saa lidt som adelige Jorddrotters usociale Holdning.

—z.

Nye Bøger.

Naar Thit Jensen oplever Reformationen.

En historisk Roman om den sidste Biskop af Børglum, *Thit Jensen: Stygge Krumpen*, (I—II, 540 S., Gyldendal), vækker Interesse. Ganske vist har Stygge Krumpen ikke noget særlig godt Eftermæle i Historien, saa man venter sig allehaande. Og saa oplever man det Særsyn, at Fru Thit Jensen gør Stygge Krumpen til en Helgen, der fører en sidste forgæves Kamp for en Kirke, der er fuldstændig i Forfald. Men for at hæve sin Helt gør Forfatterinden alle Kirkens andre Mænd og Kvinder værre, end nogen har tænkt sig. Hun er opfyldt af Had til Rom og den katholske Kirke; hver en Last gaar aabenlyst i Svang i denne Kirke. Der er kun det at sige, at af Historie er der intet i denne Bog.

Nu har jeg ganske vist læst i et af Dagbladenes Anmeldelser, at det er ligegyldigt, hvad Theologer og Historikere vil sige, for Bogen er et betydeligt Digtværk. At det er en livlig Roman, vil ingen nægte, kun kunde den ogsaa saadan set være lidt mindre grov eller ubøvisk. Men kan man ikke af en historisk Roman ogsaa forlange nogen Rimelighed i det historiske? Her er alt Fantasi, de

historiske Personer er Fantasi, Tidsbilledet, som Forfatterinden tegner saa glimrende, er ved Siden af, det kulturhistoriske er Fantasi. Maa jeg nævne et Par Eksempler?: Da Kong Hans, som døde 1513, besøger Aalborg, drøfter man »den Djævelens Martin Luther i Tyskland«, som først blev kendt 1517. Ved samme Lejlighed optræder en Kapuciner, skønt Ordenen først stiftedes 1525. Der er stadig Tale om, at Hekse brændes, skønt det skete første Gang i Danmark 1579 eller 80. Eller hvad mener man om en Biskop, der sover med Alba paa om Natten? Men Fejlene er utallige. Alle Gejstlige undtagen Hovedpersonen er hengivne til Drik og Hor og Havesyge. I Klostrene pryglers man Børn ihjel og forgiver Priorinderne. Og der er slet ikke andet i denne Kirke, slet ikke andet end Ondskab og saa Stygge Krumpen.

Det er baade til at le og græde over. Det sørgelige er, at mange, der læser denne Bog, vil tro, at dette Billede af Tiden og Kirken er nogenlunde rigtigt. Forfatterinden har selv i et Interview omtalt de historiske Studier, hun har maattet foretage for at kunne skrive denne Bog. Den vil sikkert styrke de mange forkerte Forestillinger. Ja, det skal ikke undre mig, om denne Roman vil anrette mere Skade end noget direkte Angreb paa Kirken. B. J.

En ny katolsk Haandbog i Kirkehistorie.

Samtidig med Reformationsjubilæet udsender Levin & Munksgaard i den nærmeste Fremtid en Haandbog i den katolske Kirkes Historie, skrevet af Dr. phil. *Alfred Otto S. J.* paa Grundlag af den tyske Universitetsprofessor Rauschens Kirkehistorie. Det er en interessant Nyhed, som hermed vil blive præsenteret for den danske Læseverden. Paa ca. 300 Sider behandles kort og klart Kirkens Skæbne ned gennem Tiderne, idet hver Periode indledes med et Strejflys over Periodens Aandsstrømninger og den kulturhistoriske Baggrund for de ydre Begivenheder. Paa denne Maade opridses de store Forbindelseslinier, der gaar gennem Kirkehistoriens mangeartede og brogede Fakta, og man ser Kirkens Levnedsløb som en organisk Udvikling, hvor hvert enkelt Trin forbereder det næste. Det er dette, Forfatteren har villet gøre opmærksom paa ved Bogens Undertitel: Den katolske Kirke gennem Tiderne.

Det er et længe følt Savn, som den ny Haandbog afhjælper. 22 Aar er gaaet, siden P. Ludvig Günther S. J. oversatte Rauschens Lærebog i Kirkehistorie paa Dansk. De Krav, der maa stilles til kirkehistorisk Forskning og Undervisning, er blevet større siden da, og den katolske Kirke har gjort et betydeligt Skridt fremad. Mere end nogensinde befinder den sig i Brændpunktet af Verdens

Interesse, fordi den staar i forreste Linie i den Kamp, som føres for og imod Livets højeste Værdier: de evige Sandheder. Det er derfor med velberaad Hu, at Dr. Otto har udarbejdet Bogen som en Haandbog, hvis Fylde af historiske Fakta er til Nytte baade for katholske og ikke-katholske Læsere, og hvis knappe Form nødvendiggør en personlig og udførlig Gennemgang af Stoffet fra Lærerens Side ved Bogens Anvendelse som Lærebog i de højere Skoler.

G. H.

»Pauluskredsen«

har nu fastlagt sine Udsendelser i VII. Serie, Foraarsserien 1937. I Maanederne fra Februar til Maj vil blive udgivet:

Peter Andreasen: Fra Sinai til Sion (ca. 36 Sider).

A. J. Lutz O. P.: Klosterliv og Klosterkald (ca. 48 S.).

H. D. T. Kiærulff: St. Thomas af Aquin (ca. 80 S.).

H. Messerschmidt: Kommunisme og Kristendom (ca. 40 S.).

Theater og Film.

Allotria. Det meddeles, at Filmen blev holdt over Daaben, mens der kæmpedes om den olympiske Metalsortering i Berlin. Men der siges intet om, at Hensynet til det sammenstimedede Folkemylder med dets brogede Smagshældninger har tvunget Instruktøren ud i Koncessioner til dem, der paa deres Europarejse har søgt Bimomenter uden for den asketiske Legemsdyrkelse. Optakten søger at overbevise os om, at Filmen er aldeles dogmefri. Men ganske tydeligt er den tynget af Bekymringer for at komme med paa de internationale Milieunoder. Der inden for begynder Livet, som bekendt, først rigtigt i Luksuskabiner, slotlignende Villaer og meterlange Biler, rørt sammen med en kraftig Dosis sex-appeal. Og det var Synd. Fordi Filmen i sine gode Øjeblikke boltrer sig i denne usigeligt smittende Livsglæde, som saa mange af os nok har Lyst til at tage en Portion med hjem af. Paa det samme erkendte man ogsaa den gemytrige Instruktør, Willy Forst, som i sin tidligere Produktion har været Mester for at sætte Skik paa ualmindelige Emner. Men de Gange har heller ingen Lygtmænd faaet ham til at plumpe ned i det saakaldt internationale. Og lad os endelig være fri for det.

Argus.

Fra Hovedstad og Provins.

Rejsegilde paa det nye St. Annæ Hjem.

Ikke engang seks Uger er gaaet, siden Grundstenen blev lagt, og Taget er allerede rejst paa det nye St. Annæ Hjem ved Englandsvej, takket være det herlige Efteraars-

vejr og Arbejdernes Flid. Det er en statelig Bygning paa 30 Meters Længde og 3 Etager med høj Kælder. Nybygningen er forbundet med det gamle Hjem ved en dækket Gang, hvor Hovedindgangen findes, og lige over for denne kommer det nye Kapel til at ligge, som dog først er under Opførelse. Der er mange, der allerede glæder sig til at komme til at bo der, naar Hjemmet tages i Brug til Foraaret.

Maria-Kongregationens Festandagt

i St. Ansgars Kirke Søndag den 11. Oktober formede sig som en meget smuk Højtidelighed til Ære for Guds Moder.

Der var nedlagt et meget stort Arbejde paa at gøre Rammen saa festlig som mulig. Kirken var overalt pyntet med et Væld af Efteraarsblomster og Løv, og Korbuen næsten tjældet med lange dannebrogfarvede Baand, medens de forskellige Kongregationers Bannere og Faner var opstillede langs Stoleraderne paa Vejen op til Højalteret. Ved Indgangen blev Medlemmerne modtagne af kjoleklædte Festmarchaller med de pavelige Farver tværs over Brystet. Kirken var fyldt til allersidste Plads af c. 300 kvindelige og mandlige Deltagere, repræsenterende 12 af de i Stor-København værende 14 Kongregationer.

Som Præses for den ældste Kongregation holdt Pastor *Ph. von der Kettenburg* Prædikenen og bagefter Andagten bistaat af Patrene *Bender* og *Pauli*. Prædikenen var meget hjærtelig og greb øjensynligt alle.

St. Ansgars Kirkes Organist *Kurt Thomsen* og Kirkens Kor medvirkede velvilligst, smukt og stemningsfuldt.

Alt i alt en smuk og værdig Festandagt, som opfordrer til en aarlig tilbagevendende Gentagelse, Gudsmoder til Ære, og Menighederne til Paamindelse om Kongregationernes dybe Fællesskab.

Paul Maria —.

D. K. K. F.

I Tilslutning til Hs. Excellence Biskoppens Anordning om Udstilling og Tilbedelse af det helligste Sakramente paa Christi Konge Fest, anmodes herved alle D. K. K. F.'s tilsluttede Foreninger og Enkeltmedlemmer om talrig og ivrig Deltagelse i Tilbedelsen og i de af Biskoppen foreskrevne Andagter og Bønner.

Vi forenes derved med alle katholske Kvinder hele Verden over, som lydhøre overfor Pavens og Biskoppernes Appel vil bringe Christus vor Frelser og Konge deres Hyldest.

Styrelsen.

St. Ansgars Fond.

En Konvertit Kr. 10,00

Ialt Kr. 10,00

Tidligere indkommet Kr. 3510,37 I alt Kr. 3520,37

Rekordrusfest i Academicum Catholicum.

Da A. C.'s Formand Politiadvokat Lotinga Onsdag den 7. ds. bød Velkommen til dette Aars Rusfest, var det en overvældende stor Forsamling, Velkomsten kunde gælde for. Blandt Gæsterne havde A. C. den Glæde at se Hans Excell. Biskop Brems, videre »Rusveteranen« cand. mag. Niels Hansen, der i 1898 holdt Rustalen og endelig Aftenens Russer i det overvældende Antal af 7, et Rekordantal, der ikke uvæsentlig bidrog til Aftenens Succes.

Aftenens Rustaler var Pater Oppermann, som i manende Ord gjorde de unge Russer klart de mange Vanskeligheder og den store Modgang, der ventede dem, betonedede de Pligter og det Ansvar, der hvilede paa dem. »Møder I end Vanskeligheder, og ser I en Verden, hvor Øjet kun møder Kaos og bedrøvelige Ting, saa tænk paa, at I har den Fordel og Støtte, at I staar paa Kirkens Grundlag, og lad jer ikke lokke bort fra dette faste Holdepunkt.« Paa Russernes Vegne takkede Student Guldager for Pater Oppermanns vægtige Ord og Velkomsten i al Almindelighed og udtalte Haabet om, at de unge Russer i A. C. maatte kunne øse den Lægedom og Kraft, som de havde nødig mod kommende Modgang. Han fremhævede den hjemlige Følelse, som det havde vakt hos de unge, at man ganske som i deres Hjem var begyndt med Bordbøn før Spisningen.

Senere paa Aftenen holdt Pastor Schindler en animeret Tale for Russerne, hvori han ønskede dem 3 Ting: 1) at de fandt sig en »kirkelig Elsker«, i hvis Kirke de Søndag efter Søndag havde deres faste Bænk og ikke blev til »religiøse Vandrepokaler«. 2) At Kærlighedens Problem maatte opstaa for dem, at de maatte finde en god katholsk Ægtefælle, med hvem de kunde danne et godt Familieliv. 3) At de til deres Studium maatte faa det Supplement af andre Ting, som er væsentlige, hvis man ikke skal blive stikkende i Studiefagets snævre Kreds. — Efter endnu flere glimrende Taler sluttede denne Succesaften, der gav Løfter om et A. C. i stærk Udvikling. love.

Skolekomedie.

Igen i Aar har St. Knuds Skole gjort en Indsats til Fordel for Jesu Barndoms Forening. Skolens Elever opførte Fredag d. 16. og Søndag d. 18. »Stærkere en Krudt og Køller.« Den stærkt dramatiske Handling var henlagt til New Zealand i 1860, da der udkæmpedes voldsomme Kampe mellem de hvide og Maorierne. I 4 Akter fortæltes der om en from Nybyggerfamilie, omtumlede Tilværelse under næsten fortvivlede Forhold, og om hvordan den inderlige Tro til sidst vinder Sejrr. De smaa Skuespillere var særdeles flinke og samlede stuvende fuldt Hus baade Fredag og Søndag — det betyder mange rare Penge til det smukke Formaal. G.

Vore Søstre.

Fra et Hjem i St. Ansgars Menighed har vi modt. medfølgende Billede og Linier:

Da vi for to Maaneder siden har mistet vor gode Søster *Antonia* fra Østerbro, og hun savnes meget, særlig i mange smaa Hjem, ønsker jeg at anmode alle, som har kendt hende, om at bede meget for hende, da det jo snart er Allesjælesdag. Maatte der findes mange, der mindes hende i Bøn, især i St. Ansgars Skole! —

Døden har igen gæstet St. Elisabeth Hospitals Søstre, idet Søster M. Asella Rotter den 10. Oktober er blevet bortkaldt fra denne Verden. Den Afdøde, som var 72 Aar gammel og lik Ordenens Klædebon i 1889, har virket forskellige Steder i Norden, først i Stock-

holm, »Oskarsminne«, saa fra 1911 paa Mariahjemmet og til sidst i Sundby. Ved Begravelsen, som foregik fra Hospitalets Kapel, d. 15. Oktober, til Søstrenes Afdeling paa Sundby Kirkegaard, talte Sognepræst P. Deutscher smukt om Søstrenes Virksomhed og Ordensliv. R. I. P.

Benediktinerindernes Kirke paa Jagtvejen.

Lørdag d. 24. ds., Dagen før Christi Konges Fest, sker den bebudede Overgang af Søstrene af »Den evige Tilbedelses Orden« til Benediktinerordenen. Den markeres ikke ved nogen større Ceremoni, men begynder ganske stille med at Nonnerne i det nyindrettede Kor synger Vesperen Kl. 3. Den fremtidige Gudstjeneste-Ordning bliver denne:

SØN- & HELLIGDAGE:

- Kl. 8 Højmesse med Prædiken.
- » 15 Vesper og Udstilling af det Allerhelligste.
- » 18 Completorium, efterfulgt af Velsignelse.

HVERDAGE:

- Kl. 7 $\frac{1}{2}$ Tertz og Konventmesse.
- » 15 Vesper og Udstilling.
- » 18 Completorium og Velsignelse.

Fra den vide Verden.

Franco og den sociale Orden.

Da General Franco for nylig blev udnævnt til Øverstkommanderende for den nationale Regering, forkyndte han sine Planer om at genopbygge et nyt katolsk Spanien paa de pavelige Encyklikaer.

General Franco erklærede, at Staten vilde blive i Samklang med den katolske Religion, i Overensstemmelse med den spanske Folkemajoritets religiøse Tro, og han bebudede et socialt Program inspireret af Rerum Novarum og Quadragesimo Anno. Det nye Styre vil blive en korporativ Stat, baseret paa Repræsentation fra Fagene.

Arbejderne vil der blive sikret en relfærdig Løn, og de vil blive beskyttet mod Kapitalismens Misbrug. De vil blive sat i Stand til at faa deres Del af Udbyttet.

Bønderne vil blive fri paa deres Jorder, de selv skal eje, og som skal kunne overgaa til deres Børn. Dette vil ske gennem et Landbrugs-Kreditsystem. Det nye Spanien vil afbryde al Forbindelse med Sovjetrusland.

Ordensfolk fordrives fra Bayerns Skoler.

Et haardt og hensynsløst Slag har Bayerns nazistiske Regering ført mod de ca. 400 Folkeskoler, hvor Ordensfolk har staaet for Undervisningen. Fra og med d. 1. Jan. 1937 skal 600 af i alt 1676 Ordenssøstre afskediges, senere de resterende 1000. Som Grund opgives, at det i det lange Løb er »uudholdeligt«, at Staten skal tilvejebringe Midler til de Skoler, hvori Opdragelsesaanden, f. Eks. paa saa vigtige Omraader som Race, Historie o. s. v., bestemmes af Kirken og Ordenerne. Ordenssøstrene er paa Grund af deres Ordensregler (!) ikke i Stand til at arbejde med paa Opdragelsesproblemerne paa den af Staten ønskede Maade. Det er heller ikke videre anbragt, at Klostersamfund underviser ikke-katolske Børn, som paa Grund af den vidt fremskredne Blanding stadig tager mere og mere til. Som saa mange andre Brud paa Konkordatet skal ogsaa dette sidste aldeles ikke være ondsindet mod Religionen, som Meddelelsen kynisk siger.

»Reichspost« kommenterer den nye Lov: »I det største lukkede katolske Omraade i Syd-Tyskland gaar man alt-saa nu i Gang med at lægge det katolske Skolevæsen i Ruiner. I Würtemberg er dette Ødelæggelsesarbejde allerede fuldbragt. Grunden, der gives for dette voldsomme Brud med højtfortjente gamle Skoleanordninger, er meget betegnende nøjagtig den samme, som den berygtede socialistiske Frimurerminister Combes fremkom med, da han fordrev de gejstlige Ordener fra Frankrigs Skoler.«

Ung Journalist, katolsk, søger et møbleret Værelse med Pension i kultiveret Hjem, helst den indre By eller først paa Nørrebro. Billet mrkt. »Journalist« sendes til Redaktionen.

Danske Kvinders Katholske Forbund.

5. Landsmøde i København.

Søndag d. 25. og Mandag d. 26. Okt. 1936.

Søndag d. 25. Okt.

- 8.30 Messe og Fælleskommunion i Jesu Hjerter Kirke, Stenosg. 4. (Se det tilsendte Cirkulære om den fra den Hellige Fader forordnede Bods dag.)
- 9.30 Kaffe i »Hallen«, Vesterbrogade 35. Næstformanden indbyder de tilreisende Formænd og Tillidsmænd.
Andre Deltagere betaler 85 Øre pr. Couvert.
- 10.30 Tillidsmandsmøde i Salen, Stenosg. 4. Styrelsen, Formænd og Tillidsmænd giver Møde.
- 13.30 Frokost hos Fru Signe Berling, Jens Kofodsgade 1. Indbudt er: Styrelsen og de tilreisende Formænd og Tillidsmænd.
- 19.00 Sakramental Velsignelse i Jesu Hjerter Kirke. Hs. Excellence Biskoppen taler.
- 19.45 **Generalforsamling** i St. Knuds Sal. Hs. Excellence Biskoppen har tilsagt sin Nærværelse.

Mandag d. 26. Okt.

- 8.30 Messe i det biskoppelige Kapel, Bjerregaards Sidevej 1, Valby. Linie 6 og 15 gaar direkte dertil. Efter Messen Kaffe i »Hallen«, Vesterbrog. 35. Styrelsen indbyder tilreisende Formænd og Tillidsmænd.
- 11.30 Besøg paa Nationalmuseet (den middelalderlige Samling) under Dr. phil. Poul Nørlunds kyndige Ledelse.
- 19.30 **Stort katholsk Møde** i Borgernes Hus, Rosenborgg. 1. Foredrag af Pastor Messerschmidt: »Kampen mod de Gudløses Front«. Alle Katholiker er velkomne, baade Mænd og Kvinder. Fremsatte Resolutioner vedtages. Derefter Fællesspisning, Smørrebrød, Øl, Kaffe. 3 Kr. 50 Øre pr. Couvert med Betjening. Billetter faas i Katholsk Bogsalg samt i Sekretariatet, Kastelsvej 19, A. Osterhammel, Frederiksborgg. 54, Bven 720 y og Frk. Stratbøcker, Jægersborgallé 19, Ord. 386, **indtil Lørdag d. 24. Okt. incl. Sangbogen bedes medbragt.**

Festen for Johannes Jørgensen.

Nogle praktiske Bemærkninger om Festen, som Søndag den 8. November Kl. 20 holdes i Ingeniørhuset:

Man bør ikke vente til sidste Øjeblik med at købe Billetten til Festen, som koster Kr. 1,50. Man kan risikere at komme for sent. Der vil blive afsunget følgende Fællessange, som om fornødent bedes opfriskede i Foreningerne. Helge Rode: Som en rejselysten Flaade. — Johannes Jørgensen: Nu tændes de Stjerner.

Prisen for Smørrebrødsbordet er 4 Kr., og indbefatter Øl, Kaffe og Drikkepenge. Kuponen anvendes som Betaling. Sidste Frist for Køb af Kupon til Smørrebrødsbordet er Fredag d. 6. November. Billetterne købes: Katholsk Boghandel, Stenosg. 3; hos Portneren Stenosg. 4 og Hans Bogbindersallé 2.

Basaren i Charlottenlund d. 3.—4. Okt. 1936.

Til Oplysning for alle interesserede, synes vi, som Afslutning paa Omtalen af Basaren i »Charlottenlund Palmehave at ville meddele, at Netto-Indtægten ved Basaren blev ialt **Kr. 2490,34.**

Forskellige Udgifter til Papir, Tryksager etc. androg 25 Kr. 75 Øre.

Vi bringer endnu en Gang vor Tak til alle dem, der støttede os paa forskellig Maade. Tak til alle Giverne; Tak til alle Køberne, og Tak til dem, der »sled« i det. Komitéen.

Kirkelig Kalender.

Okt.	Nov.
25. S. Vor Konges og Herres Jesu Christi Fest. — 21. Sønd. e. Pintse.	1. S. Alle Helgens Fest. — 22. Sønd. e. Pintse
26. M. Evaristus.	2. M. ALLE SJELES DAG.
27. Ti. Vigilie.	3. Ti. 3. Dag i Oktaven.
28. O. Simon og Judas.	4. O. Carl Borromæus.
29. T. Ferialdag.	5. T. Relikviefest.
30. F. Ferialdag.	6. F. 6. Dag i Oktaven.
31. L. Vigilie. *)	7. L. 7. Dag i Oktaven.

*) Faste- og Abstinensdag.

Okt.	Ugens Messebønner.
25. S. Vor Konges og Herres Jesu Christi Fest (1130); 2. <i>Sæt Bønner</i> : 21. Søndag e. Pintse (744); Slutningsevng.: Søndagens (746).	
26. M. † Evaristus ([4]—[5]); 2. Om de helliges Forbøn ([120])—([105]), 3. Efter frit Valg. *)	
27. Ti. Vigilie (112!—958); 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken ([123]—[107]) eller for Paven ([122]—[107]).	
28. O. Simon og Judas, Apostle (1124—959).	
29. T. Ferialdag (744—573) uden <i>Gloria</i> og <i>Credo</i> ; 2. og 3. som Mandag.	
30. F. † Ferialdag (744—573), som i Gaar.	
31. L. Vigilie (1127); 2. Den Helligaand ([120]), 3. For Kirken ([123]) eller for Paven ([122]).	

*) Som sidste Sæt Bønner hver Dag: »Mod Forfølgere og Ugeringsmænd« (N. U. Nr. 33, S. 872).

Intentionen for **Bønnens Apostolat** i November er: Ener­ gisk Modstand mod Frimureriet. — Missionærerne i Mellemafrika

Landsmøde i D. K. K. F. Den 25. og 26. ds. — altsaa Søndag Mandag er vort Landsmøde, der, hvor alle katholske Kvinder Landet over bør mødes til Messer, Andagt, Generalfor­ samling og offentligt Møde med paafølgende selskabeligt Samvær. Vi mødes som Arbejsfæller, som Venner, vi lærer og vi belæres, vi føler os solidariske som Kvinder, som Katholiker, vi beder sammen, vi arbejder sammen og vi fester sammen og vi skilles efter 2 Dages Samvær berigede, oplammede af Kærlighed og In­ teresse til vor fælles Sag. Vel mødt!
L. F.

Systuen Sakraments sogn. Systuen genoptager sin Virksomhed Torsdag d. 5. Nov. Kl. 13¹/₂ til 16 og fremdeles hver Torsdag i Vinterhalvaaret.

Den anden Torsdag i hver Maaned afholder St. Vincentsfor­ eningen for katholske Damer (katholsk Menighedspleje) Møde Kl. 13. Nørrebrog, 27. Opg. A¹.

Menigheds møde Onsdag d. 18. Nov. Kl. 8 pr. i Charlott­ enlund Palmehave.

Hr. Pastor Spaus indleder Mødet og *Hs. Excellence Biskop Josef Brems* vil komme til Stede. — Efter Mødet selskabeligt Samvær.

St. Andreas Sogn. Gentofte/Lyngby/Holte.

Julefest d. 27.-12. 1936 samme Sted. — Herom senere Meddelelse

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 22. Okt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 11--14). — Unde: Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 1¹/₂—2¹/₂.

Nr. 44

Søndag den 1. November

1936

INDHOLD: Thi alle arme Sjæle... — Hvorledes svandt de 70 Aar. — Til Johannes Jørgensen. — I Kirken og for Kirken. — Hvad der var afgørende for Johannes Jørgensen. — Confiteor. — In effigie. — Traaden ovenfra. — Allesjælesnat. — Et Livs Legende. — Maaneskinnet. — Den hellige Frans og Pave Innocens III. — Johannes Jørgensens Skrifter. — Aftensang. — St. Josephs Hospitals Sygeplejerskeskole. — Susanne Saa-bye. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Kirkelig Kalender — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Thi alle arme Sjæle...

*Thi alle arme Sjæle
i Flammedybets Grund,
de venter nu den Draabe,
som læsker deres Mund.*

*De længes nu og haaber
i Lutringernes Land
paa blot en Finger, dyppt
i Jordens Vievand.*

*Et Trin paa Himmelstigen,
et Skridt paa Vejen hjem
det er, naar for dem lyder
det gamle Requiem.*

Johs. Jørgensen: Fra »Den anden Time«.

Hvorledes svandt de 70 Aar.

Et Liv, der spænder over saa forskellige Perioder som 80'ernes glade København og det nuværende, en Virksomhed, en litterær Kamp, der har givet Genlyd fra Stockholm til Rom, en Produktion, der er skattet af tre Folkegrupper: den skandinaviske, den germanske og den latinske — det er Resultatet. Der maatte ske ikke saa lidt for at hidføre det.

Johannes Jørgensen blev født i Svendborg i det Herrens Aar 1866. Det vil sige, at han har maattet gennemleve en af de mest bevægede Epoker i Danmarks Historie, har været Tilskuere til og Deltager i hele den Udvikling, som begyndte i hine Dage — hvor er de ikke fjerne — og som vi nu synes at staa ved Enden af. De kan se ud som en Udvikling hen imod det danske Folks endelige Undergang — folkeligt Nederlag, militær Slappelse, religiøs Forvirring, Kunstens Decadence, Sprogets Forfald og moralsk Opløsning — indtil vi nu staar over for Genindførelsen af Tilstande, som det var den europæiske Kulturs Pryd og Særtegn at have afskaffet — det er, hvad denne Udvikling gennem utallige Kampe har ført med sig. Mørket har sejret, Fattigdommen hersker, Professor Grønbeck gaber af Kedsomhed.

Johannes Jørgensen hører med til dem, der satte Skuldren imod, da Læsset skred — vælter det endda, da sker det trods ham, som det sker trods mange.

I Forfatterens Barndom var der intet, der spaaede om dette. Man levede lykkeligt i det lille Svendborg, hvor ingen tænkte sig, at Dyd og Religion kunde drages i Tvivl. Man kunde være barnlig sværmerisk forelsket, for der var ingen Biografer, man kendte Romantikens Digtere, og *Zola* var et Navn, man udtalte galt. Man kunde endog modtage katholske Paavirkninger ved at læse »*Urbs coelestis*« og »*Dies irae*«, for Latinen var ikke afskaffet. Johannes Jørgensen gjorde alt dette.

Men i København, hvor han blev Student 1884, saa det anderledes ud. Det var maaske en af de væmmeligste Epoker i Byens Historie. Brandes slog Døren op til Europa og fik som oftest fat i det daarlige, som vi saa lavede endnu værre herhjemme — det bedste glemte han, og det er os ukendt den Dag i Dag. *Renan*, *Zola*, *Häckel* — alle Materialismens, Naturalismens og Vantroens store Kanoner gav Genlyd over Landet; alle andre Røster blev overdøvet og glemt. Og paa Bunden af det Hele laa Fat-

tigdommen — den hastigt voksende Arbejderbefolknings Elendighed og Utilfredshed og ulmede.

Johannes Jørgensen røg lige ind i denne Hvirvel. Og paa yderliggaaende Vis. Det laa i hans Natur og særlige Forhold, at han maatte komme i Oprør mod det bestaaende. Paa Grund af sin Følsomhed, Indbildningskraft, sine hæftige Begæring, som hverken Naturens Gaver eller Velstandens Hjælp befordrede — Kammeraterne drillede ham for hans Opstopperrnæse og tarvelige Tøj — maatte han drives ud i Oppositionen. Da denne ydermere leledes og dannedes af Landets fremtrædende Begavelser, var det ikke saa underligt, at den unge, fattige, velbegavede Student søgte den Vej.

Han sværmede for Nihilisme, han sluttede sig som en af de første Studenter til et socialistisk Optog, han blev optaget i den brandesianske Kreds. Der skulde Mod dertil, for det var ikke uden Risiko; men trods deres Fejl var de radikale Retninger nu engang dem, som et energisk, fremadstræbende Menneske havde let ved at slutte sig til — de andre stod for meget i Stampe. — Johannes

Johannes Jørgensen.

Jørgensen vendte sig fra Theologien og studerede Zoologi — Tidens Modestudium. Men efter at have udgivet sine første Vers 1887, vendte han sig fra dette mod en udelukkende litterær Virksomhed. Han var Journalist ved »Børs-tidende« under Ernst Brandes' Redaktion fra 1889—92; senere Redaktør af sit eget Blad »Taarnet« fra 1893—95. Imidlertid udkom flere Samlinger af Prosa og Vers, alle gennemtrængt af en trykkende Atmosfære af Fortvivlelse og Livslede.

Naar man er rig og veludrustet, lader det sig nemlig høre at leve efter den daværende Recept om et »Liv i Skønhed« — Rigdom formaar at skjule Lastens Ækelhed under en vis ydre Glans —; men naar man er yderlig

fattig, kommer Forsøget paa et »Liv i Skønhed« let til at antage groteske Former og afsløre Sandheden i al dens latterlige Usselhed. Man bliver led ved det, man drikker sig ihjel, hænger sig — eller omvender sig.

Det vil føre for vidt i Enkeltheder at følge Forfatterens Vej til den katolske Kirke, som de fleste af os jo ogsaa kender. Indbudt af Mogens Ballin foretager han med ham en Rejse til Italien 1893—94 og opdager her den bedre Del af den latinske Verden, som Brandes havde glemt at slaa Døren op til. Det skulde blive Johannes Jørgensens Værk.

Han genfinder her Lykke, Fred og Sikkerhed. Vel vakler han længe, prøver at lave et mixtum compositum af Kristendom og Naturdyrkelse, men Enden bliver, at han ved sin Hjemkomst 1896 lader sig optage i Kirken.

Hermed begynder den nye og sidste Del af hans Digtning, helt baaret af den religiøse Overbevisning, stærkere, mere moden end før, afbrudt og dog fremskyndet af mange og lange Rejser. Her er det særlig hans Fortjeneste ved sine Oversættelser og Biografier at have bragt os katolsk Lære og Liv paa nært Hold. Ungdommens Sentimentalitet og Forvirring er borte, og fornuftige, velfunderede Meninger er tilbage, fremført i hans, særlig i lyriske Beskrivelser, næsten uovertrufne Stil.

I de første Aar gjorde han sig særlig bemærket som Debattør — med en Hæftighed og Skarphed, som vakte Uvilje, og som han siden noget har taget Afstand fra. En særdeles skarp Hjerne træder her i Virksomhed, en Evne til at tage Problemet lige paa Kornet og ubarmhjertigt af-dække alle Svagheder og logiske Fejl. Han fremfører sine Synspunkter med en Sammensmeltning af Logikkens overbevisende og Poesiens henrivende Magt, hvorpaa Modstanderne kun synes at kunne svare med Udskældninger eller med Anvendelse af hin »høje« Visdom og Indsigt, hvis Art og Væsen man egentlig aldrig faar fat i.

Siden sin Konversion har Johannes Jørgensen redigeret sit Blad »Katholiken«, 1898—1902, og virket ved Foredrag i Udlandet, bl. a. i Louvain, hvor han 1913—14 var *maître de Conférence* i Æstetik og 1927 blev Dr. phil. honoris causa. Hans Hovedværk maa vel nok anses at være Bøgerne om den h. Frans af Assisi; Fioretti og Biografien samt Den h. Katerina af Siena's Biografi. Hans Romaner vil maaske glemmes, men hans Digte vil ved deres Lyrik blive staaende i dansk Litteratur som det væsentligste. Ene-staaende i dansk Litteratur er ogsaa Digterens »Mit Livs Legende«. Og vi danske Katholiker vil altid med Tak og Ærbødighed kalde ham vor Mand.

Kritiken har ikke været ham god. Det er andre Meninger,

der hersker paa Bjerget, det er andre Poeter, der har Folks Øren. Havde man kunnet tie ham ihjel, var det sket — at det ikke er hændt, er Vidnesbyrd om Johannes Jørgensens Format. Eet er vist — fra hans Konversion har hans Værker taget til i Kvalitet og Dybde, Omvendelsen betød større Kraft. Vi staar ikke overfor et Geni, som slog sig op paa nogle Ungdomsværker og siden svævede gennem Livet som en Ballon — fra først til sidst kan det siges om Johannes Jørgensens Værker og Liv: Det er Arbejde. Til Lykke med den lange frugtbare Arbejdsdag! P. R.

Til Johannes Jørgensen.

*Søn af Sydfyn med de lyse Skove,
Rosenhegn langs Eng og Kløvervang,
sagte Skvulp af Sundets blide Vove,
Duers Kurren, Nattergalesang.*

*Søn af Danmark med den stride Blæst,
Regn og Sol paa Klit og stejle Bakker,
Himmel blaa, hvor altid Skyer flakker,
Stjerneglimt i Gran til Julefest.*

*Søn af Kirken, Broder til Sankt Frans,
Katerinas Ven, Don Boscós Maler,
alle Slægters Sjælesprog du taler,
fletter Tanker, Ord til Gyldenkrans.*

*Livets Ørken har du gennemvandret,
derfor og forstaar du Charles Foucauld,
viser os ham genoprejst, forandret:
Helgen i sin Ørkens Enebo.*

*Jorsalfarer, du os tog ved Haand,
ad vor Frelzers Stier du os fører,
Hjerteharpens Strengte du berører
og vort Øje med din Tryllevaand,*

*at vi som med egne Øjne ser
alle Rosenkransens skønne Steder,
med dig fromt og stille færdes, beder;
som i Nutid, hvad der skete, sker.*

*Hjem dig kaldte Hellig Knud i Sommer,
da til ham paa Pilgrimsfærd vi drog;
til dig selv vi nu med Hyldest kommer,
tolker dig vor Tak i fattigt Sprog.*

*Vi os føler som din Slægt saa nær,
Varmt vi trykker begge dine Hænder,
siger: „Her du er blandt dine Frænder,
danske Katolikker har dig kær!“*

*Naar da i Assisi du i Løn
sidder atter, skal du mange Gange
vore glade Stemmers Genlyd fange:
„Tak du Danmarks kære, gode Søn!“*

Erikke Rosenørn-Lehn.

I Kirken og for Kirken.

»Hvad jeg har gjort, det har jeg gjort tvungen af min Samvittighed for ikke at blive forkastet af Gud«, saaledes har en Konvertit kendetegnet det dybeste Motiv i Omvendelsens store Duet mellem Gud og Menneskesjælen. Kommer derfor en saadan Sang om Synd og Naade i Grunden Verden ved? Nej, vil mange mene, ja, vil andre svare. Verden har i hvert Fald en vældig Interesse for Sjæleprocesser, de er i Reglen ikke længe om at staa i alle Projektørers Lys. Disse Lyskegler kan være frække, anmassende, ukærlige, smagløse, men de kan jo ogsaa faa deres Strøm fra de rigtige Hjertebatterier, og der er vel ikke noget forkert i paa en Jubeldag at glæde sig over et katholsk, kristent Hjerte, der føler dybere end mange, over en katholsk Guldpæn med yndefuldere Skrift end vore almindelige Kragetæer. Hensigten er jo iøvrigt ingen anden end den, Johannes Jørgensen selv lægger i sit Liv:

*Men som hin Mester fra Toskanas Høje,
hvad Haven bar og hvad der stod forvildet
jeg samler i en farvet Krans og binder
den ydmygt om et skært og helligt Billed:*

*den ene, rene iblandt alle Kvinder
og Barnet, som er Dødens Overvinder.*

Med Glæde kan vi da sige, at Johannes Jørgensen gennem 40 Aar har været en af vore egne, og vi kunde sandelig mærke det paa ham selv og hans Virke for Kirken.

Det begyndte med hans gribende Omvendeshistorie, der kender alle Hjertets Streng, Syndens Nød og Fortvivlelse, Verdens dragende Magt og Naadens lutrende Ild. Hvor er det ikke ægte, almenforstaaelig Menneskeklage, naar han spørger:

*Hvi er ej Sandhed under Skønhed gemt
og Dyden ej i Visdoms lange Klæder?
Hvi er for tvende Veje vi bestemt?*

Hvor kan ikke Digteren skildre Mosens Magt over det drømmende Sind i en Maaneskinsnat, og se Ellepigernes fortryllende Dans! Men hvor kan han ikke ogsaa forvise os om, at een Dag i Herrens Hus er bedre end tusind i Syndernes Telte:

*Hvad er vel alt, vi drømte,
mod det, vi faar i Eje
af Gud, fra hvem vi rømte
at vandre vilde Veje.*

Kirken, »den udtømmelige Kilde, hvorfra Christi Kærlighed vælder ud over Verden«, stiller store Krav til ham. Han skriver om den, han lider for den; men kan han end ikke om hvert Øjeblik i sin katholske Eksistens sige, hvad han skrev i Konversionens første Stund: »Fuld Lykke, fuld Vished, fuld Fred, Lyksaligheds Taarer!« bekender han dog, ved et Tilbageblik over alle Kampe, Savn og Besværligheder i »Guds Kværn«, hvad vi alle ved: at Herrens Løn for alt, vi forlader for hans Navns Skyld, er hundredfold.

Den katholske Katekismus, som P. Brinkmann først savnede i sin Konvertits Bogliste, blev siden grundigt studeret; ja, Johannes Jørgensen har med Flid samlet sig mange Læs theologisk og historisk Viden. Mon det ikke somme Tider har været svært for en saa gennemlyrisk Natur at skulle underkaste sig Tankens Tugt i den katholske Kirke? Saa meget mere maa det paaskønnes, at dette Forfatterskab kan rose sig af »katholsk Næse«, og at det slutter sig til »Christi Efterfølgelse«s Syn: »Om du end kunde hele Biblen og alle Filosofers Tankegang udenad, hvad gavnede det alt sammen uden Guds Kærlighed og Naade«, saa Johannes Jørgensen med Frans af Assisi siger: »Saa meget ved Mennesket, som det virker.« Han vil saa langt fra nøjes med »Troen alene«, at vi af ham mindes om: »Alle bliver vi, hvad vi vil være. Vor Skæbne er en Frugt af vort Hjerte. Mit Liv er min Løn og min Straf, og er Dommen over mig.«

Ydmyghed, siges der, er Sandhed og Sandfærdighed paa den rette Plads, og jeg er derfor ikke uden videre tilbøjelig til at tænke paa denne kristelige Dyd, naar vor Digter i sin Ungdom føler sig som Asiaten blandt Europæere, naar han et Sted erklærer at være konverteret,

»fordi han ikke duede til andet«. Men hvem bøjer sig ikke for en saa gribende ydmyg Skildring af Menneskehjertet som denne:

<i>Det er mig, som var jeg</i>	<i>Som skinned Solen</i>
<i>et Dyr i Dybet;</i>	<i>kun for at dømmes</i>
<i>som havde jeg hjemme</i>	<i>min Dyresjæl,</i>
<i>blandt Mudderkrybet.</i>	<i>mine Mosedrømme.</i>

At dette ikke er digterisk nydende Selvbeskuelse, viser Angeren, der vælder op i Hjertet og finder Ord som:

*O Gud, du lod mig
mit Billed se.
Aldrig følte jeg
dybere Ve.*

Og Sjælen appellerer jo af dybeste Grund til sin Skaber og Forløser:

*Du, som har skabt mig,
frels mig af Naade.*

I Lydighed ser Kirken det Kendemærke, som falsk Kristendom aldrig bærer. Johannes Jørgensen har givet os et herligt Eksempel paa den. I hans Liv findes den ene og anden ukærlige Stridens Periode. Nej, Digteren har aldrig egnet sig til Agitator! Men han kan dog ogsaa gøre Afbigt! »O Gud, tilgiv den arme Synder, der er kravlet op paa Kirkens Taarn for at blive set — af Verden,« og da hans Skriftefader, P. Brinkmann, engang drager den praktiske Følge af denne Erkendelse og afslutter en af de bitre Perioder med at forbyde sit Skriftebarn at svare paa alle Angreb i samfulde ti Aar, fra 1901 til 1911, altsaa paa en Tid, da Aviser og Bøger struttede af Polemik mod ham, og han virkelig tav, da var han i denne Tavshed større end i det dejligste Dansk i Skribentens bedste Dage.

At staa ved Digterens Side en klar Stjernenat og høre ham skildre Himlens Uendelighed virker nærmest som en religiøs Oplevelse:

*Ingen Ende, ingen Bund,
ingen Grænse, ingen Grund . . .
jeg maa grue, jeg maa svimle
over dette Dyb af Himle.*

Dog maaske kan ogsaa en poetisk Pantheist henfalde til en saadan Naturekstase, og en Katholik vil mindst lige saa meget glæde sig over den Religiøsitet, der aabenbares, naar Johannes Jørgensen sammen med Tusinder af Pilegrimme gaar paa Valfart i Roms Kirker, naar Digteren efter Omvendelsen lægger sin Kaarde foran Gudsmoders Fod og fatter det beskedne Forsæt:

*og hos Maria vil vi gaa i Lære,
at med Maria evigt vi maa være.*

Eller naar han i det Øjeblik, da Sjælen erkender: »Det er endt, det er forbi, sungen er den sidste Sang«, finder paa en Bøn, som kunde staa paa de allerfleste Grave som almenyldigt Udtryk for Allesjælesfølelsen:

*Og tilbage bliver kun
som en Bøn af Dybsens Grund:
Herre, før en Stakkel hjem
lad ham frelst dit Aasyn se!
Pie Jesu, Domine,
dona ei requiem!*

Naar vi saa skal skildre Jubilarens Arbejde for Kirken her hjemme, da tillader den begrænsede Plads os kun at antyde saa mange Fortjenester, at det kan motivere vor dybeste Taknemmelighed i disse Dage, naar vi ser tilbage paa hans Liv.

Johannes Jørgensen har skænket os et Væld af religiøs Lyrik! »Til Ærgrelse for tidligere Beskyttere og Meningsfæller,« siger Oscar Geismar, »men til Glæde for alle Kunstens stille Venner, viste det sig, at Johannes Jørgensen ogsaa efter sin Omvendelse mestrede sin Ungdoms Strengelæg, ja dens Streng ejede netop nu en sær og gylden Tone Længslen, som tidligere vidløst samlede sig om onde Ting, faar nu sit rette Maal, Pilegrimsstaden, hvis Taarne lyser i det fjerne. Gennem de fagre Riger paa Jorden gaar vi til Paradis med Sang. Bl. a. ogsaa med Johannes Jørgensen.«

Han har stillet sit herlige Sprog i Oversættelsens Tjeneste, og hvor mange kostbare Perler har han ikke saaledes skænket os! Vi skylder hans flittige Pen bl. a. Bøger som G. Papinis »Christi Livshistorie«, sikkert et brydsomt Arbejde; han har beriget os med R. H. Bensons »Verdens Herre«, vi fik af ham »Det gamle Spil om Enhver«, vi læste den underskønne Oversættelse af »Sebastian af Wedding«. Kortere og længere Stykker, Digte, Hymner i Messebog og Sangbog har faaet hans Sprogs skønne Stempel.

Johannes Jørgensen har været katholsk Viking, der gæstede saa mange Lande, Jorsalfarer, der især gerne dvælede, hvor belligt Land fandtes. Mon noget Folk, katholske ikke undtaget, har Mage til katholsk Rejselitteratur, der paa sin ejendommelige, religiøs-lyrisk-journalistiske Art fører gennem alle de katholske Riger. Den danske Katholik, der i Dag tager ud paa en længere Tur, kan dog, takket være Johannes Jørgensens Pionerarbejde, genkende Egne, Kirker, Klostre og Mennesker de allerfleste Steder, han kommer. Jeg vil slet ikke tale om, hvor stedkendt

J. J. i Orvieto Sept. 1935.

han maa være i Assisi eller Siena eller Rom eller Palæstina; men han kan ogsaa genkende det hellige Paris og Frankrig, det yderste Belgien, Beuron og Balkan. Han kan tage sin katolske danske Digter-Baedeker og rejse gennem Sydfrankrig, knæle i Lourdes, sejle gennem Rhinlandene eller aflægge Besøg i Vadstena.

»Selv den mest forhærdede Luther-Fanatiker maa stundom bøje sig og hulke af Glæde, naar den ivrige katolske Helgenbiograf indblæser sit for os stundom døde Stof Kunstens Aand«, siger O. Geismar. Naar en Ikke-Katolik staar saaledes over for Johannes Jørgensens Helgenbiografier, hvor højt maa vi inden for Hegnet saa ikke vurdere den Forfattergerning, der skænkede os den ene store katolske Personlighed efter den anden: Frans af Assisi, Katherina af Siena, Don Bosco, Paula Reinhardt, den moderne Ørkenhelgen Charles Foucauld, de spedalskes Apostel Pater Damian, de romerske Helgenbilleder, Angela af Foligno, Margarita af Cortona, m. fl. Blot to eller tre saadanne Konvertiter til, da har det katolske Norden et Helgenbibliothek, som vist er enestaaende.

En sand Digter har Guldnøgler, som lukker mangel en Laas op, der ellers ikke vilde give sig. Oscar Geismar mindes, hvad Johannes Jørgensens Omvendelse og den poetiske Fremstilling var for Tiden omkring Aarhundredskiftet: »For mange af dem, som dengang var helt unge, kom der med disse Vers Liv i Evangeliets gamle Tale, der af tusinde Præster var tall tynde og intetsigende; nu maatte vi knæle«. Saa vedholdende var denne Virkning, at han bekender: »Men stadig skælver vore Hjerter, naar de tynde Bøgers Blade aabnes«. Paa saadanne Udtalelser kender man, hvor dygtig og veltalende en Legat den katolske Kirke havde i Johannes Jørgensen. Det kan ikke undre os, naar

en Enquete for Aar tilbage har fastslaaet hans store Indflydelse paa Konvertiter til Kirken. Hvad Sigrid Undset har faaet gennem Læsning om Johannes Jørgensens Pilgrimsfærd, har mange følt ligervis: »*For selv om intet Menneske kan hjælpe et andet med at opleve og erfare en eneste Smule af Virkeligheden — og allermindst naar det gælder Religion, siden det er det virkeligste af alt, saa kan man netop hjælpe og føre hinanden gennem den Røg og Taage af Stemning og Følelse og Refleksion, som Oplevelser rejser i Menneskesindene.*«

Troende Skribenter har ofte sluttet Bøger med Bøn om Forbøn, og Johannes Jørgensen har ogsaa ved Tanken om Livets Afsked skrevet:

*og lad en Draabe sænkes,
min Sjæl til evig Gavn,
en viet Bønnens Draabe —
Du ved, i hvilket Navn*

Danske Katholiker vil føle det som vor hellige Taknemmelighedspligt at skænke denne Bønnens Draabe til deres Skjald, dog helst endnu en Række Aar i det jordiske Fædreland. —z.

Hvad der var afgørende for Johannes Jørgensen.

I sit lille Skrift »*Min Livsanskuelse*« skildrer J. Jørgensen, hvilke Motiver der til sidst var afgørende for, at han paa sin Pilgrimsfærd til Sandheden naaede den katholske Kirke og traadte ind i den. Digteren havde ved Affattelsen af sit Skrift Forkrigstiden for Øje; men hvor aktuel er ikke hans Redegørelse endnu Dagen i Dag!

Naar jeg alligevel blev Katholik, var det især ud fra to Bevæggrunde.

1. Den romerske Kirke har været fra Begyndelsen. Den er stiftet af Mesteren selv. Den er nedarvet fra Apostlene. Efter Apostlenes Død er Kirken den evige Apostel, Guds Sendebud, hvem det er paalagt at bringe Evangeliet til Verdens yderste Grænse og at forkynde den sande Tro indtil Dagens Ende.

Overfor denne Betragtning forekom — og forekommer — al Tale om, at Kirken er faret vild, intetsigende. Moderne Historikere lærer os, at Kirken allerede i det andet Aarhundrede forkyndte saa katholske Lærdomme som f. Eks. Messeofret eller Pavedømmet. Efter protestantisk Opfattelse skulde Kirken herved have gjort sig skyldig i alvorlig Vranglære. Men hvad bliver der saa af Christi Løfte om

Talsmanden, der skal vejlede til al Sandhed? Har den gængse Protestantisme Ret, viser dette Løfte sig at være tomme Ord, magtesløst Mundsvejr. En Kirke, som virkelig er stiftet af Guds Søn og for ramme Alvor styres af den Helligaand, kan dog ikke ved Menneskers Fejlgreb i Løbet af et Par Hundrede Aar bringes til at lære de forkasteligste Vranglærdomme og Menneskepaafund!

2. Men besidder den romerske Kirke saaledes Sandhedsprivilegiet, saa beviser alle de Angreb, som ustandselig rettes mod den, at den ogsaa besidder et andet Privilegium — Forfølgelsesprivilegiet. »Have de kaldt Husbonden Belsebub, hvor meget mere da hans Disciple.« (Mt. 10, 25). »Verden skal hade Eder, fordi I ikke er af Verden, ligesom jeg ikke er af Verden«. »Har de forfulgt mig, skulle de og forfølge Eder.« (Joh. 17, 14. 15, 20). Disse Ord gælder ganske vist alle kristne Samfund — Kampagnen mod »Indre Mission« og »Hovedhundene« sidst i forrige Aarhundrede er ikke glemt. Og endnu i vore Dage kan man vanskeligt sige noget mere graverende om en Mand, end at han er »hellig«, »skruphellig«.

Ad Fornuftens Vej kan dette Fritænkerens Had til den Kristne ikke forstaaes. Troer den frit tænkende nemlig, at han er klogere end vi, ved bedre Besked med Tilværelsen end vi — saa lad ham ynke os, smile overbærende, trække, paa Skuldrene. Men hvorfor hade os?

Dette Prærogativ at være Genstand for Verdens Had har den katolske Kirke i allerhøjeste Grad. Den er sikkert den bedst hadede Institution paa Jorden. Forfølgelsen raser mod den — nu som i den hedenske Oldtid og som i Middelalderen. Kirkens Historie er Historien om en uafbrudt Række Forfølgelser fra overmægtige Modstanderes Side. Efter det antike Kejserdømme det arianske Byzans og de arianske Barbarer, som udrydder Katholikerne med Ild og Sværd. Efter Arianerne Muhamedanerne, efter Muhamedanerne Hohenstaufferne, efter Hohenstaufferne den franske Enevælde — lige fra hin Dag, da Filip den Smukkes Udsending i Anagni slog Bonifacius VIII i Ansigtet med sin Jærnnæve til Ludvig XIV's og Gallikanismens Kamp mod Rom — en Kamp som i vore Dage fortsættes af den fritænkernes franske Republik. Eller hvem er det, de radikale og socialistiske Aviser i Frankrig, i Tyskland, og Østrig, i Italien og Spanien kæmper mod? Den katolske Kirke. Hvem er det, som forhaanes af de frisindede Vittighedsblade — fra »Simplicissimus« i München til Asino i Rom? Den katolske Gejstlighed, de katolske Ordener, den katolske Pave. Hvorledes lyder hele Europa over Frisindets og Fremskridtets Feltraab? Er det ikke overalt det samme: — »Driv Mun-

kene af Landet! Luk Klostrene! Forjag de Barmhjertige Søstre!« Er ikke i alle de romerske Lande Katholikerne paa gode Veje til at blive stillet uden for Loven? Vedtager man ikke i Frankrig og i Portugal ganske rolig Love, hvorved Munkes og Nonners retmæssige Ejendom exproprieres, konfiskeres, bortsælges til den Højstbydende? Og er der Europa over nogen af de Mænd, som har Tidens Øre, der protesterer mod saa himmelraabende en Uretfærdighed? Tier ikke Georg Brandes, tav ikke Bjørnstjerne Bjørnson? Europa ser roligt til — med Ligegyldighed eller maaske endog med Tilfredshed: »Dem sker kun deres Ret.« Overalt er Kampen mod den katholske Kirke Kulturkampen og føres under Voltaires Valgsprog, som allerede den gamle Tacitus kendte: »Ecrasez l'infâme! Knus Menneskehedens Fjende!«

Her staar vi da ved en Kendsgerning, som for mig maaske er det mest afgørende Bevis for, at den katholske Kirke er den sande — at den ikke blot er den lærende og sakramentforvaltende Menighed, men at den er, hvad Paulus kalder Christi Legem — at med andre Ord Kirken simpelthen er den paa Jorden stadig nærværende Christus. Dens Handlinger er Christi Handlinger, dens Ord er Christi Ord, dens Myndighed er Christi Myndighed. Hadet mod den er Verdens Had til Christus. Og dette Synspunkt er ikke et, som bagefter er blevet indlagt i Begivenhederne — nej, det møder os paa hver Side af selve Kristendommens Grundskrift. »Se, jeg sender Eder som Faar iblandt Ulve«, siger Mesteren til Disciplene. »Dersom Verden hader Eder, da vid, at den har hadet mig før Eder. . . Har de forfulgt mig, skal de ogsaa forfølge Eder, har de holdt mit Ord, skal de ogsaa holde Eders.« (Joh. 15, 18 - 20). Jesus identificerer sig ganske med sine Disciple. »Hvo, som modtager Eder, modtager mig. Hvo, som hører Eder, hører mig.« Derfor siger ogsaa Paulus — og Kirken gentager dette Ord — »Christus taler i mig«, (2. Kor. 13, 2). Og Christus ikke blot taler i Kirken — han er Kirken. »Jeg udfylder i mit Kød«, siger atter Paulus, »det, som fattes i Christi Lidelser — for hans Legeme, som er Kirken.« (Kor. 1,24).

CONFITEOR

Til den, der har læst.

*Slet det Onde med det Gode,
bær det Bitre med det Milde
— her paa Dødens dunkle Klode
naaede Ingen, hvad han vilde.*

*Mine Synder — Ord og Tanker,
Brøden, der i Hjærtet brænder,
Blodet, der i Attraa banker —
alting, alting jeg bekender.*

*Jeg gik vild i onde Egne,
hvor de dømte Aander færdes,
hvor hvert Glimt af Gud maa blegne,
og hver Sjæl i Nat forhærdes.*

*Mulmets Fugle svirred om mig,
Nattens Krybdyr Foden kyssed.
Gennem Helveds Skove kom jeg,
hvor en Regn af Mørke dryssed.*

*Helvedskov, som aldrig endte —
og jeg græd af Kval og Lede . . .
Til min Sjæl mod Lys sig vendte,
til jeg knæled for at bede.*

*Til en Dag brød ind i Døden,
til en Himmel stod foroven,
til langt ude Morgenrøden
lyste gennem Natteskoven.*

*Morgenrøde i det Fjerne!
Gry af Dag, som engang kommer,
— fjærne, milde Morgenstjerne,
før mig ind i Livets Sommer.*

*Frels mig, du som Frelsen fødte!
Mellem dine rene Hænder
lægger jeg min haardt forblødte
Sjæl og al min Synd bekender.*

*Pagtens Ark og Pagtens Bue!
Himlens Port og Davids Taarne!
Led mig, løft mig, Livets Frue,
ind blandt Frelserens Udkaarne.*

*Naadens Dronning, giv mig Styrke!
Før mig mildt med milde Hænder!
Fri min Sjæl af Dødens Mørke!
Jeg bekender, jeg bekender . . .*

In effigie.

Skønt man ikke umiddelbart faar det Indtryk, at Johannes Jørgensen er meget portrætteret — mon Offentligheden foruden nogle enkelte Portrætter i hans Bøger — kender stort andet end Skikkilds let akaiserede Buste — saa kan der alligevel opstøves ikke saa faa Billeder af ham. At der heriblandt næsten ingen Karikaturer er — tager jeg fejl i, at der har været en enkelt i Blæksprutten — maa undre; thi paa Forhaand vilde man tro, at Digterens unordiske og kantede Fysiognomi sammen med hans lige saa kantede Forfatterskab — kantet for saa vidt som det er af udpræget Paatværgaaen af Meningerne paa Bjerget — var fristende Stof. Har nu Tegnerne ladet dette Stof henligge ubenyttet — saa har til Gengæld hans Kolleger — Pennens Mænd — gjort ham til Genstand for Persiflagen — baade Brix, hvis Malice dog ikke mangler Glimt af relativ Elskværdighed — og Rubow — med en vis tør Elegance — og endelig enkelte, som ikke har vidst at holde Maade, og som derfor mere ramte sig selv end Digteren. I denne overførte Forstand af Portrættering — har jo i øvrigt Johannes Jørgensen selv udført et meget gennearbejdet Egenbillede — i sin Livslegende, ja i ingen af hans mange Bøger mangler Selvportrættet, i det mindste ikke som Skitse — de bærer alle sin Forfatters Træk — *portent ses traits*.

Af egentlige Billeder i materiel Forstand findes der nu som nævnt flere, end man tror. Nogle af disse gengiver ret aandløst kun de anatomiske Dele, hvoraf et Ansigt er bygget op; dette gælder især Fotografierne fra de yngre Aar — fra Tiden omkring Aarhundredskiftet. Portrætkunsten i Fotografiet var den Gang ikke stor og søgte sjældent at trænge ind bagved Masken. — Det er derfor nærmest forbavsende, at et Fotografi af Johannes Jørgensen som Barn som lille busseronneklædt Svendborgdreng, er saa levende som det er. Det mangler naturligvis ikke den traditionelle Opstilling ved Siden af en Stol, paa hvilken den ene Haand har pænt at hvile, men Ansigtsudtrykket er karakterfuldt, Hovedet holdes morsomt paa Skakke — og Øjnene fikserer med afgjort Forundring og Ubehag et »Noget« i Forgrunden, som man sikkert ikke tager fejl i har været den Sprællemand, som var Datidens Fotografis obligate Udstyr — naar et Barn ikke vilde se venlig ud foran Linsen. Johannes Jørgensen har allerede den Gang været en lagtlayer af det latterligt menneskelige, og aabenbart har han gennemskuet Tricket med den tarvelige Dukke, hans halvt aabne Læber synes at ville sige »at Du vil byde mig saadant«. Man skal naturligvis vide, at Billedet er Johannes, men saa faar

man ogsaa Øjet op for det allerede kantede Hoved med det tætklippede mørke Haar — han er ikke, hvad man kalder en »sød Dreng«, men der er ransagende og kritisk Klogskab i Blikket — og den fyldige Munds Linjer er ikke uden trodsig Egensindighed. — — —

Hvordan Johannes Jørgensen saa ud, da han var 21 Aar gammel, og da havde han allerede en Produktion bag sig — det meste ganske vist i Skrivebordsskuffen, men »Vers« var dog udkommet — viser en Blyantstegning af Børge Stuckenberg — Viggos Broder — af Johannes Jørgensen sammen med Viggo og Ingeborg Stuckenberg afbildet i første Bind af Livslegende. Nogen klassisk Profil drejer det sig ikke om, men den er kraftig, — næsten plump — fordi den endnu ikke er færdig — en Broholmer-type, men som Hvalp. Ikke uinteressant, og Fru Ingeborg iagttager ham opmærksomt, man aner med et bekymret Blik. Er hun lidt betænkelig ved at finde et let kynisk Træk om Studentens Mund?

Det er et Vidnesbyrd om, hvorledes Aarens Mejsel kan arbejde med et Ansigt, naar man lægger Billedet af dette hvalpede og noget grovkornede facies ved Siden af Billedet af Digteren Professor Jørgensen — da han er blevet 40 Aar ældre, jeg fandt det i en Gyldendalkatalog. — Han sidder iført en Pels af udmærket Snit — i en stilfuld engelsk Armlænsstol — helt i en Grandseigneurs Lignelse: Haaret er hvidt, Skægget er hvidt, Teinten er hvid, Udtrykket er roligt — eftertænkstomt — alvorligt — afbalanceret — en Verdensmands. Et Par ikke dybe Furer — men altsaa dog Furer — gaar fra Panden ned mod Brynene. Hænderne hviler let foldede — men ikke paa nogen generende from Vis — i Skødet. Et Billede af baade aandelig og legemlig Fornemhed i alle de let romaniserede Træk, Stemplet af alle de mange Aars Ophold i Italien og Frankrig. — — —

Det er for Resten — som tidligere flygtigt berørt — et Spørgsmaal, om Johannes Jørgensen nogen Sinde har repræsenteret en nordisk Type. Jeg vilde i det mindste paa et Billed malt af Ilja Rjepin: Skriftemaalet, mene i den ene af Billedets to Personer at se Johannes Jørgensen, hvis det ikke laa uden for al Sandsynlighed, at J. J. virkelig skulde have været Modellen, men Ligheden er slaaende. Typen hos Rjepin, helt tartarisk, har især Zygomas mongolske Bredde og Kraniets udprægede Kantform, men dette er ogsaa Træk ud af Johannes Jørgensens Anatomi. Et ganske og aldeles udansk — men et hvor smukt — Billede kan man finde i Livslegendens sjette Bog. Jeg vil anslaa det udtalt kunstnerisk optagne — og derfor ikke helt lignende Fotografi — til at være taget omkring 1918 — Digteren altsaa godt 40 Aar gammel. — Er Typen her spansk.

eller sydfransk? Af alle de foreliggende Billeder er det det smukkeste. Det lyser af fin og udsøgt Aand — af Ynde. Stemningen er melankolsk — det svarer godt til Stedet, hvor det slaar paa første Side i »Guds Kværn«. Det kunde godt være en Gengivelse af et Maleri — i saa Fald malet

Johannes Jørgensen ca. 40 Aar gammel.

af Millet, hvis det ikke var for Tidens Skyld — eller af Hammershøj, ved sit Stænk af Oliven — men jeg tror dog, det er et Fotografi, men Fotografen har været en Kunstner i sit Fag. Hvis man lagde en Glorie ned om Hovedet — saa vilde man ikke tvivle om, at Billedet forestillede en Helgen —. Det ligner af flere Grunde ikke. Men hvis nu netop det Billede — er Johannes Jørgensen? Giovanni nella transfigurazione?

Johannes Jørgensen er blevet malet. Saaledes af Italieneren Carof: to Portrætter, begge Profilbilleder, det ene lidt yngre end det andet, men begge fra de modne Mandsaar, og begge udtryksfulde og vellignende Billeder, men nok saa meget prægede af Malerens Psyke end af den maledes — og især er de romanske Kræfter i Fysiognomidannelsen overdrevet. Skade at de begge er Brystbilleder, at ingen af dem gengiver den hele Person, det havde været interessant at se hele Skikkelsen malet, der er nemlig mere Sportsmand i Johannes Jørgensen, end man aner. Faa har vandret som han. Intet Under at hans Fødder har den rette Stilling, de staar parallelt med en ubetydelig Indadrejning; læg Mærke til, at det er den samme Fodstilling, som Verdens mest udholdende Folk paa Vandring, de afrikanske Negerfolk, har. I nogle Billeder i Jorsalafærd kan man faa Syn for Sagen.

Men har Johs. Jørgensen da ikke siddet for danske Malere?

Jo, der findes først et meget frisk og virtuost Billede, ogsaa et Profilbillede, af den 55-aarige, som jeg anslaar til at være malet af en dansk Kunster, Erik Henningsen? Af en udmærket Lighed, Munden er saaledes god, Kinder og Skæg ligeledes, men det mangler maaske Dybde; men da jeg ikke er aldeles sikker i min Sag, om det nu ogsaa er en dansk Maler — dette skrives lidt fjernt fra Kilderne — saa vil jeg hellere vende mig til det Billede af Digteren, som Johan Rohde malede nede i Assisi i 1922. Selve Maleriet har jeg aldrig set, jeg har det liggende her foran mig kun som et Udclip af en Avis. Men selv i denne — man vilde kalde kummerlige Gengivelse, saa længe man ikke har faaet Øjet op for, at Avispapirets noget ru Stof ofte gengiver navnlig et Maleri meget bedre end det glittede Papir, hvorpaa de fine Kunsttidsskrifters Tontryk er fremstillede — altsaa selv i denne jævne Gengivelse gør Billedet et stærkt Indtryk.

Af dets Farver maa man nøjes med Rotationspressens sort og hvidt — men man aner dog, hvor farveprægtigt Maleriet maa være. Modellen sidder i fuldt Lys — og vi, der har været der — véd, hvor livssaligt det kan vælde en Foraarsdag i Umbrien — man ser det spille i det hvide Linned, over Ærmefolderne (paa Fløjelsjakken?) over Bogreolerne — i Rammen paa de smaa Billeder, der hænger paa Væggen i Baggrunden, over en simpel Skrivepult med en udslaaet Bog. Værelsets Udstyr er fransiskansk simpelt — lige fra de smaa uanseelige Billeder til den enkle Bogreol — der er altsaa ikke noget, der bortleder Opmærksomheden fra Manden, der sidder ved Arbejdsbordet i Forgrunden — Skikkelsen ses som helt Brystbillede. Det er

en Mand i sin fulde Kraft, en der kan skue tilbage med Ro i Bevidstheden om et stort Dagværk, som er fuldført — og fremad med spændte Kræfter i Behold til endnu mange Skabelser — Hænderne hviler paa Arbejdsbordets Plade paa det udbredte Manuskript — den venstre støtter Papiret, den højre holder Pennen, som er let løftet fra Bladet. En Passage er fuldført, en ny i Fødsel — man ser det paa Ansigtets Udtryk — Tankerne krydses inden for Panden — Øjnene ser uden at fiksere noget ud i Rummet — Brynene er let trukne til — Munden fast tillukket — det foregaar alt sammen indenfor — Haaret er skødesløst strøget til Side, og nogle Dokker er derfor igen faldet frem over den ene Tinding — det øvrige dækker tæt og fast det store, knudrede Kranie, som beskytter den graa Hjerne-substans' Slyngninger — Værkstedet. Alt er Aand, i rigeste Fylde, derfor har der været Raad til at lade Trækkene slaa nøgne — Øjnene er smaa og sammenknebne, Næsen er svag ved Roden, klumpet i Spidsen, Underansigtet for spidst tilløbende, uden at Skægget formaar at skjule det uklassiske — og alligevel, hvor er det Ansigt smukt, hvor er det ikke blevet formet indefra, indefra som til en ny Form; det er, som om det vilde være mindre skønt, dersom det var smukkere. Endnu har Pennen ikke paa ny rørt Papiret, Haanden dvæler endnu, Blikket har endnu ikke fæstnet sig, det ser stadig paa engang ubestemt fjernt udad og i en vældig Koncentration indad, Munden ligger endnu fast, Læbe mod Læbe; er det et Ord, der ikke vil føje sig, eller er det en hel Tanke, der endnu ikke har faaet sin fuldendte Form, eller er det et helt nyt Værk, der faar sin Undfangelse i Tankernes Omfangelse — ?

Tistrup, d. 25. Okt. 1936.

P. H. Perch.

Traaden ovenfra.

Det var en skøn Septembermorgen. Alle Enge glimtede af Dug, og gennem Luften sejlede den flyvende Sommers silkeskinnende Traade. Langt fra kom de, langt hen drev de.

En af disse Traade strandede i Toppen af et Træ, og Luftskipperen, en lille gul- og sortbroget Edderkop, forlod sit lette Fartøj og betraadte Løvet's fastere Grund.

Men Stedet behagede den ikke rigtigt, og med en rask Beslutning spandt den sig en ny Traad og firede sig lige ned i en stor Tjørnehæk.

Her var der nok af strittende Skud og Kviste, hvorimellem et Net kunde udspindes. Og Edderkoppen gav sig til Arbejdet, idet den lod Traaden ovenfra, ad hvilken den var kommet ned, bære Nettets øverste Hjørne.

Det blev et stort, smukt Væv. Og der kom noget særligt over det, derved at det ligesom stod ret op i den tomme Luft, uden at man kunde se, hvad der bar dets øverste Rand. Thi der skal gode Øjne til for at opdage saadan en lille, fin Edderkoppetraad.

Dage kom, Dage gik. Det begyndte at blive smaat med Fluefangsten, og Edderkoppen maatte spinde sit Net større, saa det kunde favne videre, fange mere. Og takket være Traaden ovenfra, lykkedes denne Udvidelse over al Forventning. Edderkoppen byggede sit Væv højere og højere op i Luften og mere og mere ud til Siderne. Nettet spændte over hele Hækkens Bredde, og naar det i de vaade Oktobermorgener hang fuldt af funkende Draaber, var det at se som et perlestukket Slør.

Edderkoppen var stolt af sit Værk. Den var ikke længere den lille Tingest, der var kommet sejlene paa et Spind gennem Luften uden en Skilling i Lommen — saa at sige — og uden anden Formue end sine Spindekirtler. Den var nu en stor, svær, velstaaende Edderkop og havde det største Net langs hele Rækken.

En Morgen vaagnede den i usædvanlig daarligt Humør. Den havde frosset lidt om Natten, og nu var der ikke et Solglimt at øjne, og ikke en Flue summede gennem Luften. Sulten og ledig sad Edderkoppen hele den lange, graa Efteraarsdag.

For at slaa Tiden ihjel begyndte den en Rundgang i sit Net for at se, om det ikke trængte til at bødes her eller der. Den rykkede i alle Traadene for at mærke, om de var godt fæstnede. Men skønt den ingen Fejl fandt, vedblev den dog at være utaalelig gnaven.

I Vævet yderste Udkant kom den saa til en Traad, som den lige med ét syntes, den ikke kendte. Alle de andre gik enten derhen eller didhen — Edderkoppen vidste hver Kvist, de var gjort fast ved. Men denne ganske ubegribelige Traad gik ingen Steder hen — det vil sige, den løb lige ret op i Luften.

Edderkoppen rejste sig paa Bagbenene og kikkede opad med alle sine mange Øjne. Men den kunde ikke se, hvor Traaden gik hen. Det saa ud, som den førte lige op i Skyerne.

Edderkoppen blev mere og mere ærgerlig, jo længere den sad og stirrede til ingen Nytte. Den huskede slet ikke mere, at den selv en Gang paa en klar Septemberdag var kommet ned ad denne Traad. Den huskede heller ikke, hvor stor Nytte netop denne Traad havde ydet, da Vævet skulde bygges og udvides.

Edderkoppen havde glemt det alt sammen — den saa blot, at her var der en dum, unyttig Traad, som ingen rimelige Steder gik hen, men bare op i den tomme Luft...

»Væk med dig«, sagde Edderkoppen, og i et eneste Bid knækkede den Traaden midt over.

I det samme gav Vævet efter — hele det kunstfærdige
 Netværk styrtede sammen — og da Edderkoppen kom til
 sig selv, laa den mellem Tjørnebladene med Nettet som
 en lille, vaad Klud over Hovedet. I et eneste Øjeblik
 havde den tilintetgjort hele sin Herlighed — fordi den
 ikke forstod Nyttens af Traaden ovenfra.

Johs. Jørgensen: Lignelser.

Allesjælesnat

Store Hjæmske der dropper,
 skure gennem Natten ned —
 store Hjæmske, store Qiae,
 det er alle på Jorden ved.

Nede lever skænde Lygter,
 slæbtes der i Midtens.
 Mikroskop, Zellers flygter,
 vort den ene, Jyde stat.

Vejd det kynt, vort din Tanke.
 Hjæmske og på Jorden ned.
 Og vi ved ej, hvor vi banker
 på din Fort, o Serikat!

Johannes Jørgensen

1896 (1936)

Et Livs Legende.

*Din Barndoms røde Stjerne,
der vogted dine Fjed
som kysk og kærlig Terne
i Hjemmets trygge Fred,
med Blide staar i Vester,
mens milde Minders Hær
som stille Højtidsgæster
gaar frem i Stjernesker.*

*Vi mindes »Taarnets« Dage
i Livets lyse Vaar,
da Kamp mod Trold og Drage
blev ført i trange Kaar;
mens Hjertebaand blev knyttet,
som vidste ej af Brist,
om Skæbner end blev byttet
med sær og stakket Frist.*

*Til Vælskland ned du søgte,
da Taarnet sank i Grus,
og Sjælens Rigdom øgle
i Skt. Francisci Hus.
I Sydens Sol og Sommer,
i Klosters stille Fred,
du stedtes for din Dommer
i Tid og Evighed.*

*Fra Sandheds Brød usyret
ved Troens Nadverbord
din Færd du atter styred
mod Tviørens folde Nord:
og Vaar og Vinter fulgte
som Syner i dit Sind,
mens skælvende du dulgte
din Sjæl for Naadens Vind.*

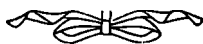
*Ved Templets Dør hin skønne
i Petri Skygge sval
blandt Laurer evigt grønne
var Kampens sidste Val;
her fandt du Hjem og Helse
i Sandheds sikre Havn;
her vandt du Fred og Frelse
i Kærlighedens Favn.*

*Guds Kværn har målet siden
din Skæbnes bitre Brød
i tunge Tidens Liden
blandt Sygdom, Sorg og Nød.
Men gæsted Graad dit Leje
i Ensomhedens Nat,
du vandt som varigt Eje
den gyldne Gudsfrygts Skat.*

*Saa lange valske Mile
paa mødig Fod du gik
med stakket Stund til Hvile
alt efter Pilgrimsskik.
Men end hin røde Stjerne
staar tændt i Vesterled
og lover blidt at værne
dit Løvneds Aftenfred.*

*Dit Løvneds rige Virke
som Digter og som Mand
har styrket Christi Kirke
i Gorms og Ansgars Land.
Thi tag imod vor Hyldest
paa Støvets Tærskel-Aar,
fordi du gjorde Fyldest
og som en Kærte staar.*

Peter Andreasen.

Maaneskinnet.

Minderne — og Maaneskinnet. . . . Det gamle Sommer-natsmaaneskin, naar Lygterne ikke blev tændte. . . . Fra sit Gavlkammer lister Studenten stille ned, mens alle sover — tager et langt Skridt over det forræderiske tredje Trin paa Trappen, som altid knirker — finder paa Afsatsen sin hvide Studenterhue og sin Stok — aabner Gadedøren — og ser Maaneskinnet, hvidt som Mælk, rinde ned ad den snævre Gade. . . . Var det en Moders Blik, som oppe fra Vinduet ængsteligt fulgte Sønnen, indtil han forsvandt der-nede om Hjørnet? Aa Moder, du havde ingen Grund til at ængstes — din Søn søgte ikke til slette Kvinder og gik ikke til Stævnemøde med andre end Maaneskinnet. . . . Ene van-drer han gennem de lange, øde Gader, halvt i det skarpe, hvide Lys, halvt i stærk, sort Skygge — en hvid Mølle staar derude paa Bakken med ubevægelige Vinger og ser ikke ud, som var det dens Opgave, Dagen igennem at male Korn til Føde for Mennesker. . . . Den nyttige, fornuf-tige Dag er langt borte — alle dens Børn sover derinde i de smaa, lave Huse — et glemt Strikketøj ligger et Sted mellem det nedrullede Gardin og Vinduesruden. . . . Lad dem kun sove derinde i de klumre Sovekamre, hvor ingen Maanestraale trænger ind — fri og ung og fattig gaar Stu-denten forbi med sin hvide Hue paa Hovedet, sin Stok i Haanden og den dugvaade Sommernat, den maanelyse Drøm-menat, den mosedisede Elverlandsnat for sig og om sig som sit Kongerige. . . .

Johannes Jørgensen: (»Isblomster«)

Den hellige Frans og Pave Innocens III.

For at opnaa pavelig Bekræftelse for sin Regel var den hellige Frans draget til Rom, men mødte en Del Modstand, indtil Pave Innocens III gav sit Samtykke i en Sammenkomst i Lateranet. Natten forinden havde Paven en Drøm, hvori Frans vistest for ham som den, der genrejste Kirken.

Da Frans Dagen efter traadte frem for Paven, var det med en vel forberedt Tale. . .

»Herre Pave«, sagde han, »jeg vil fortælle Eder et Even-tyr.«

»Der boede en Gang paa et øde Sted en saare skøn, men meget fattig Kvinde. Hende saae Landets Konge, og hun fandt Naade for hans Øjne, og han begærede hende til Ægte i den Tanke, at hun vilde føde ham smukke Børn. Men da Ægteskabet var indgaaet og fuldbyrdet, fødte Kvinden mange Sønner. Og hun begyndte at tænke ved

sig selv og sige: Hvad skal jeg fattige Kvinde gøre med alle de Børn, jeg har faaet? Jeg har ingen Ejendom, hvoraf de kan leve! Da sagde hun til Sønnerne: Frygt ikke, thi I er en Konges Børn! Gaa derfor til hans Hof, og han vil give Eder all, I trænger til! Men da de var komne til Kongen, undrede han sig over deres Skønhed og saae, at de lignede ham, og han sagde til dem: Hvis Sønner er I? Men de svarede, at de var Børn af den fattige Kvinde paa det øde Sted. Da omfavnede Kongen dem med stor Glæde og sagde til dem: Frygt ikke, thi I er mine Børn. Saa mange Fremmede føder jeg ved mit Bord, hvor meget mere da Eder, som er mine lovlige Sønner! Og han sendte Bud til Kvinden i Ørken, at hun skulde sende ham alle sine Børn ind til Hoffet, saa han kunde give dem Føde!«

Efter at have endt denne Lignelse tilføjede Frans:

»Herr Pave, jeg er hin fattige Kvinde i Ørken. Gud har i sin Naade set til mig, og jeg har født ham Sønner i Kristo. Og Kongernes Konge har sagt mig, at han vil sørge for alt mit Afkom, thi naar han giver de Fremmede Føden, bør det sig meget mere, at han ogsaa giver Husets Børn den. Gud skænker Synderne timelige Goder for den Kærligheds Skyld, de har til deres Børn; hvor rigt vil han derfor ikke udøse alle sine Gaver over dem, som følger hans Evangelium, og hvem han derfor skylder det?«

Saaledes talte Frans, og Innocens forstod, at her var ikke denne Verdens Visdom, men Guds Aand og Kraft. Vendt mod Kardinalerne, der sad hos, udbrød han:

»Sandelig, dette er hin fromme og hellige Mand, ved hvem Guds Kirke skal genoprejses!«

Og han rejste sig, omfavnede Frans, velsignede ham og Brødrene og sagde til dem:

»Gaa med Gud, Brødre, og forkynd Omvendelse for alle, som Herren indgiver Eder det! Og naar den Almægtige har mangfoldiggjort Eders Tal, da vend trygt tilbage til mig, og I vil finde mig villig til at gøre Eder yderligere Indrømmelser og overdrage Eder større Hverv.«

Johannes Jørgensens Skrifter.

At vor Jubilar har været en af de mest frugtbare og mest læste Forfattere herhjemme og ude fremgaar bl. a. af en Artikel, som Bibliotekar R. Pauli har skrevet i »Den nye Literatur« (1924). Dengang fandtes der paa det Kgl. Bibliotek i alt 55 af hans Skrifter oversatte paa fremmede Sprog (Tysk 23, Fransk 12, Hollandsk 8, Svensk 3, Engelsk 3, Italiensk 2, Spansk 2, Tjekkisk 1, Polsk 1). Listen er forældet og ikke fuldstændig. Til Sammenligning kan vi anføre, at der i 1924 fandtes paa det Kgl. Bibliotek af H. C. Andersen 701 Oversættelser, af G. Brandes 71, af I. P. Jacobsen 53.

Digte.

- Vers* (1887). Udsolgt.
Stemninger (1892). Udsolgt.
Bekendelse (1894). 2. Udg. 1913. Udsolgt.
Digte. 1894—98. (1898). 2. Udg. 1916. 2 Kr.
Lyrik (1904). 2. Opl. 1916. 3. Opl. 1921. 5,75 Kr.
Blomster og Frugter (1907). Udsolgt.
Af det Dybe (1909). 2. Udg. 1916. 4 Kr.
Der er en Brønd, som rinder (1920). 1.—2. Opl. 4,50 Kr.
Brig »Marie« af Svendborg og andre Digte (1925). 1.—2. Opl. 1 Kr.
Isblomster (1926). 1.—2. Opl. 1 Kr.
Dantestemninger (1928). Udsolgt.
Efterslæt (1931). 1 Kr.

Romaner og Fortællinger.

- Foraarssagn* (1888). Udsolgt.
En Fremmed (1890). Udsolgt.
Sommer (1892). Udsolgt.
Livets Træ (1893). Udsolgt.
Hjemve (1894). Udsolgt.
Den yderste Dag (1897). 2. Opl. 1897. Udsolgt.
Lignelser (1898). 5. Opl. 1926. 2,50 Kr.
Vor Frue af Danmark (1900). Udsolgt.
Eva (1901). 1.—2. Opl. Udsolgt.
Græs og Ikke uden Frugt (1904). Udsolgt.
Fortællinger (1912). Udsolgt.
Som en Tyv om Natten og andre Lignelser (1921). 1.—2. Opl. 7,50 Kr.
Joakims Hjemkomst (1933). 1 Kr.

Blandede Skrifter (Rejsebeskrivelser, Biografier etc.).

- Rejsebogen* (1895). 2. Udg. 1905. Udsolgt.
Beuron (1897). Udsolgt.
Helvedsfjender (1898). 2.—3. Opl. 1898. Udsolgt.
Omvendelse (1899). 2. Opl. 1899. Udsolgt.
Livsløgn og Livssandhed. (1.—5. Opl. 1896). 9. Opl. 1926. Udsolgt.
En Apostel (1900). Udsolgt.
Romersk Mosaik (1901). Udsolgt.
Den hellige Ild (1902). Udsolgt.
Romerske Helgenbilleder (1902). Udsolgt.
Pilgrimsbogen (1903). 2. Udg. 1936.
Rejsebilleder fra Nord og Syd (1905). Udsolgt.
Essays (1906). Udsolgt.
Den hellige Frans af Assisi (1907). 2. Udg. 1913, 3. Udg. 1926. 8,50 Kr.

- Den yndigste Rose* (1907). Udsolgt.
I det Høje (1908). Udsolgt.
Fra Vesuv til Skagen (1909). Udsolgt.
Lourdes (1910). Udsolgt.
Indtryk og Stemninger (1911). Udsolgt.
Det tabte Land (1912). Udsolgt.
Bag alle de blaa Bjerge (1913). Udsolgt.
Goethe-Bogen (1913). Udsolgt.
Min Livsanskuelse (1913). 2. Opl. 1913. Udsolgt.
Civita d'Antino (1915). Udsolgt.
Den hellige Katerina af Siena (1915). 2. Opl. 1928. 2 Kr.
Klokke Roland (1915). 1.—12. Opl. 1916. 20. Opl. Udsolgt.
I det yderste Belgien (1916). 3. Opl. 1916. Udsolgt.
Den slette Tjeners Svar (1918). Udsolgt.
Flanderns Løve (1919). 1.—2. Opl. 0,75 Kr.
Alvernerbjerget (1920). 1.—2. Opl. 1 Kr.
Danimarca (1921). 1.—2. Opl. 1 Kr.
Jorsalafærd (1923). 1.—2. Bind. 3 Kr.
Breve fra Assisi (1924). 1 Kr.
Af Oliventræets Frugt (1925). 1 Kr.
For di stander Landet i Vaade (1928). 1 Kr.
Don Bosco (1929). 2. Opl. 1929. 2 Kr.
Fra det ukendte Frankrig (1930). 2 Kr.
Som en Kærte (1931). 2 Kr.
Hr. Johannesen (1932). 1 Kr.
Italiensk (1932). 4,75 Kr.
Bibelsk (1933). 1 Kr.
Charles de Foucauld (1934). 7,50 Kr.
Mit Livs Legende. I—VII i VB. 25 Kr.
 Første Bog: *Den røde Stjerne* (1916). 7. Opl. 1923. 1 Kr.
 I Sh. 1,75 Kr.
 Anden Bog: *Taarnet* (1916). 6. Opl. 1923. 1 Kr. I Sh.
 1,75 Kr.
 Tredie Bog: *Vælskland* (1917). 6. Opl. 1924. 1 Kr. I
 Sh. 1,75 Kr.
 Fjerde Bog: *Det usyrede Brød* (1918). 4. Opl. 1925. 1 Kr.
 I Sh. 1,75 Kr.
 Femte Bog: *Ved den skønne Tempeldør* (1918). 4. Opl.
 1925. 1 Kr. I Sh. 1,75 Kr.
 Sjette Bog: *Guds Kværn* (1919). 3. Opl. 1919. 4 Kr. I
 Sh. 6 Kr.
 Syvende Bog: *Over de valske Mile* (1928). 2. Opl. 1928.
 1 Kr. I Sh. 1,75 Kr.
Udvalgte Værker (1915). I.—VII. Udsolgt.

Aftensang.

*Nu længes alle Skygger,
og Mørket driver paa.
Du Menneske, som bygger.
hvad har du bygget paa?*

*De Skygger bliver lange,
der falder Dugg i Græs,
og ind igennem Porten
blev kørt det sidste Læs.*

*De Skygger bliver lange;
end synger Droslen klart.
Men det er Afskedssange
fra En, som rejser snart.*

*Det sidste Læs i Laden
af Korn — hvad heller Straa...
Af Høsten skal det kendes,
hvad du gik ud at saa.*

Johs. Jørgensen.

St. Josephs Hospitals Sygeplejerskeskole.

Medens de unge Søstre af St. Josephs-Kongregationen tidligere blev uddannet til Sygeplejersker ved en aarelang praktisk Gerning paa Kongregationens forskellige Hospitaler Landet over, samledes Undervisningen fra September 1926 paa det største af dem alle, nemlig det i København beliggende. Undervisningen søgtes nu ved Samarbejde mellem Lægerne og Søstrene lagt til Rette efter lignende Mønstre som paa Landets øvrige Hospitaler, nemlig med en theorelisk og praktisk Uddannelse, der strakte sig over mindst 3 Aar. I December 1929 var det første Hold paa 11 Elever færdiguddannet og holdt afsluttende Eksamen, og i de følgende Aar fortsattes Uddannelsen af nye Hold. I 1935 ændredes Undervisningen noget, idet der indførtes et meget nyttigt Forkursus, før Eleverne overflyttedes til den egentlige Sygeplejegerning paa Hospitalet.

Den 1. Januar 1936 godkendtes Hospitalet af Sundhedsstyrelsen som statsautoriseret Uddannelsessted for Sygeplejersker — ikke blot for Søstre af enhver Kongregation, men ogsaa for unge Piger udefra, i alt omfattende 45 Elever.

Skolen er nu helt igennem lagt til Rette efter de samme Principer som paa Storkøbenhavns Hospitaler og i øvrigt efter nært Samraad med flere af de ledende Sygeplejersker der. Den ledes af Overlæge, Dr. med. Harald Hansborg, som er udpeget hertil af Hospitalets Lægeraad og anerkendt af Sundhedsstyrelsen. Som Lærere ved den theoretiske Undervisning fungerer foruden Skolens Forstander 2 af Hospitalets andre Læger, en Kirurg og en Mediciner; endvidere Hospitalets Vicesforstanderinde samt en Instruktions-søster og en Instruktions-sygeplejerske. Den praktiske Uddannelse foregaar paa Hospitalets forskellige Afdelinger ved disses Overlæger og Oversøstre samt senere i Diætkøkkenet, som er ved at blive oprettet.

Et nyt Elevhold begynder hvert Aars 1. September. Uddannelsen omfatter:

— Et Forkursus som omtalt paa 6 Uger, før Eleverne tiltræder Arbejdet paa Afdelingerne. Der undervises her fortrinsvis i almindelig Sygepleje saavel theoretisk som med Demonstrationer. Endvidere gives en Oversigt over Sygeplejens Ethik og Historie, og Begyndelsesgrundene i Bakteriologi, Hygiejne, Diætetik m. m. gennemgaas, og der afsluttes med en Eksamen.

— I de paafølgende 3 Vintersemestre undervises i Anatomi og Fysiologi, medicinske og epidemiske Sygdomme, Børnesygdomme etc. samt kirurgiske Sygdomme, Gynækologi, Obstetrik etc. I hvert Semester gives skriftlige Opgaver. Efter Afslutningen af Undervisningen i henholdsvis Medicin og Kirurgi afholdes Eksamen med Stadslæge, Dr. med. Arendt Larsen som Censor.

— En praktisk Uddannelse paa 3 Aar fordelt med mindst 1 Aar paa medicinsk og 1 Aar paa kirurgisk Afdeling, Resten paa de forskellige Specialafdelinger samt i Diætkøkkenet.

Naar Eleven har bestaaet alle mundtlige Prøver med en Minimumskarakter samt paa en tilfredsstillende Maade har gennemgaaet den praktiske Uddannelse, anerkendes saavel Søstrene som de øvrige Elever af Sundhedsstyrelsen som statsautoriserede Sygeplejersker og modtager Bevis herfor.

I øvrigt er forlængst alle de S. Josephs-Søstre, der arbejder ved Sygeplejen, anerkendt af Sundhedsstyrelsen som statsautoriserede Sygeplejersker.

Som allerede omtalt arbejder St. Josef Hospitals Sygepleje-Skole i nøje Kontakt med lignende Institutioner paa andre Hospitaler. Man agter nøje at følge Udviklingen her, og ved i Fremtiden om fornødent at ændre Undervisningen, saa denne stedse i enhver Henseende vil befinde sig i første Plan.

Susanne Saabye.

1856 — 5. November — 1936.

En af vore Digtere lader vor fælles gamle Moder Danmark synges saaledes:

*Dernæst jeg opdrager
mig en Pigeflok,
som ej Hjemmet vrager,
men i lidt har nok;
ingen Døgnets Flaner
rendt fra Bog og Naal:
Fromme, stærke Kvinder
det er Danmarks Maal!*

En af disse fromme, stærke Kvinder, som baade gamle Moder Danmark og vor hellige Moder Kirken kan være stolte af, fylder den 5. November 80 Aar, nemlig Organist *Frk. Susanne Saabye*.

Det er da ikke muligt! — vil man vist udbryde — den stolte, stærke Kvinde, — den livlige, virksomme, hjælpsomme og opofrende Kvinde — denne ungdommelige, vidt befarne Skribent og Rejsefører — hun kan da umuligt fylde 80! — Der skal vist staa et 6-Tal i Stedet for et 8-Tal!

Men det er ikke desto mindre sandt. — Og alle hendes mange Venner baade i og uden for Menigheden, Søstrene paa Jagtvejen, hvis Organist og Sanglærerinde hun har været (gratis) i mange Aar; — St. Michaels Klub, hvis Kommeraad (maitre de plaisir) hun saa tit og ofte har været og er, — alle de Institutioner og Velgørenhedsforetagender baade i Ind- og Udland, hun har holdt gratis Koncert for i veldædigt Øjemed — kort sagt — alle, som har nydt godt af hendes enestaaende Energi, hendes smittende Humor og hendes aldrig svigtende gode Vilje til at være med, hvor det tiltrængtes — de vil sikkert alle med Glæde slutte op om et enigt og kraftigt:

Længe leve endnu den ungdommelige 80-aarige — den fromme, stærke Kvinde, den gæve Ætling af de gamle Viskinger med den stærke Udlængsel i Blodet, den begejstrede Ildtilbeder af Absalons og Valdemarernes gamle katholske Danmark — det ydmyge og trofaste Barn af den genrejste gamle Moderkirke i Nutiden.

Hun længe leve til Glæde og Opmuntring — til opbyggeligt og oplivende Eksempel for os andre! N. N.

Nye Bøger.

Fra den katholske Bibelbevægelse.

Herders Bibelkommentar, som under Mottoet »Den hel- lige Skrift forklaret for Livet«, sender lødige, aktuelle og almenfattelige Kommentarer af den h. Skrift, vokser hurtigt. *W. Lauck* har udsendt 2. Bind af »*Matthæus und Lukas*« (Herder 1936, 344 S. 6,50 Rm. indb.). Evangelisten Lukas' Værker er udkommet samlet i eet Bind (Herder 1936, 516 S. 12 Rm. indb.). »*Lukasevangelium*« tolkes her af *W. Bartelt*. »*Apostelgeschichte*« af *O. Cohausz*. Om Børgernes praktiske og smukke Udstyr gælder det samme, som vi før har sagt om hele Værket; *W. Bartels* og *W. Laucks* solide og klare Kommentering har vi i Sognebladets smaa Indledninger i den sidste Maaned givet Prøver paa. Om *O. Cohausz'* Fortolkning af Apostlenes Gerninger maa vi nøjes med at sige, at den virker som en sand Nyopdagelse af denne i Forvejen indholdsrige, vigtige og afvekslende

Skriftens Bog. Enhver, der læser blot eet Kapitel vil hige efter at læse de andre, som alle med Magt appellerer til Forstand og Hjerte.

—z.

Fra Hovedstad og Provins.

En Kirke i Aabenraa.

Hvis alt gaar vel, paabegyndes der i Løbet af de kommende Maaneder en ny Kirkebygning i Aabenraa, som skal erstatte det lille, altfor uanselige Kapel, som hidtil har samlet Søstrene og den lille Menighed under Gudstjenesterne. Det er St. Hedvig-Søstrene, der skal være Byggherre. Planerne er saa nogenlunde færdige; Kirken bliver vistnok 10 m bred og 20 m lang. Den kommer til at staa paa højre Side af Kliniken, og det gamle Hus, som staaar der, skal først nedrives. Som Præst ved det nuværende Kapel er Pastor R. Heuer ansat.

Festen for Johannes Jørgensen.

En vigtig Oplysning.

Paa Grund af Forespørgsler fra forskellig Side skal det her ved oplyses, at Johannes Jørgensen Festen ikke er nogen speciel Ungdomsfest. Det er ganske vist Ungdommen, som har taget Initiativet til Festen og medvirker ved Underholdningen. Men alle Katholiker er velkomne. Ikke-Katholiker, der kunde ønske at være med, er ligeledes velkomne.

Det er Søndag d. 8. November, at Festen holdes Kl. 20 i Ingeniørhuset. Adgangskort Kr. 1,50. Smørrebrødsbordet Kr. 4,00 (heri er indbefattet Øl, Kaffe og Drikkepenge). Billetter kan faas i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, hos Portneren Stenosgade 4 og Hans Bogbinders Allé 2. Husk, at Billetten til Smørrebrødsbordet skal være købt senest Fredag d. 6. November. *Komitéen.*

Allesjælesandagter.

Vestre Kirkegaard: Søndag d. 1. Novbr. Kl. 16 Prædiken og BønproceSSION. Mand. d. 2. Nov. Kl. 9³/₄ stille Messe.

Sundby Kirkegaard. Andagt Kl. 16 ved Korset.

Brug Niels Steensen Mærker!

Et Ark (25) kan faas for 50 Øre. Bestillinger ved Nordisk Ugeblads Redaktion, Kbhvn, S. Hans Bogh. Allé 2. Tlf. Amager 3202.

Alle Helgens Fest og alle Sjæles Dag

Da Allehelgen falder paa en Søndag, er Gudstjenesten som paa Søndagen.

Gudstjenesten paa Alle Sjæles Dag Mandag d. 2. Nov.

St. Ansgars Kirke. Stille Messer fra 6¹/₂, Levitmesse 9, 20 Bøn for de Afdøde.

Jesu Hjerte Kirke. Stille Messer fra 6. Højtidelig Sjælemesse Kl. 8¹/₄.

St. Knuds Kapel. Stille Messer fra 6¹/₂.

Sakramentskirken. Stille Messe 6, 6¹/₂ og 7. Højmesse 8 og derefter endnu to stille Messer. 20 Andagt for de Afdøde.

Rosenkranskirken. Stille Messer fra 6, 8¹/₄ højtidelig Sjælemesse. 19¹/₂ Andagt for de Afdøde.

St. Annæ Kirke. Stille Messer 6, 6¹/₂, 7. Højtidelig Sjælemesse 8. Korsvejsandagt 20.

Kirkelig Kalender.

Nov.	Nov.
1. S. Alle Helgens Fest. — 22. Sønd. e. Pintse	8. S. 23. Sønd. e. Pintse.
2. M. ALLE SJÆLES DAG.	9. M. Laterankirkens Indvielse.
3. Ti. 3. Dag i Oktaven.	10. Ti. Andreas Avellinus.
4. O. Carl Borromæus.	11. O. Martin af Tours.
5. T. Relikviefest.	12. T. Martin I.
6. F. 6. Dag i Oktaven.	13. F. Didacus.
7. L. 7. Dag i Oktaven.	14. L. Josaphat.

Nov. Ugens Messebønner.

1. S. **Alle Helgens Fest** (1135—965); 2. *Sæl Bønner*: 22. Søndag e. Pintse (748—578); Slutningsevng.: Søndagens (750—579).
2. M. **Alle Sjæles Dag** (1139).
3. Ti. **Foregaaende Søndags Messe** (748—577); 2. Oktaven (1135—966), 3. **Den Helligaand** ([120])—([105]). — *Eller*: Oktaven (1135—965); 2. Søndagen (748—578), 3. **Den Helligaand.**
4. O. **Carl Borromæus** (1150—971); 2. Oktaven (1135—966), 3. **Vitalis og Agricola** (1150—971).
5. T. **Relikviefest** (1150—952); 2. Oktaven (1135—966).
6. F. † **6. Dag i Oktaven** (1135—965); 2. **Den Helligaand**, 3. **For Kirken eller for Paven** ([123, 122]—[107]).
7. L. † **7. Dag i Oktaven** (1135—965); 2. og 3. som **Fredag.**

Af Sidetallene i Parenthes gælder det *første* den ny Udgave af Messebogen (1926), det *andet* den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

M.-K. Jesu Hjerter K. »f. Mænd« F.-K Sønd. d. 1. Nov. Kl. 8½.

»**Credos**« Oktober-Nr. indeholder bl. a. »En gammel dansk Landsbykirkes Jubilæumstanker« (*A. Menzinger S. J.*), »Argus« (*B. D. A.*), »Lütke Nameuren« (*P. D. Steidl*), »En aktuell trosråra (*Kåre Skredsvik*), »Philibert Vrau« (*E. Rosenørn-Lehn*), »Från Credos torn« (*E. Sandqvist*).

KLOSTERKIRKEN.**Alle Helgens Søndag, 1. Nov.**

- Kl. 8 Højmesse og Prædiken.
- Kl. 15 Vesper og Vesper for de afdøde.
- Kl. 18 Matutin for de afdøde.

Alle Sjæles Dag, 2. Nov.

- Kl. 7½ præc. Højtideligt Requiem (uden Terts).
- Kl. 15 Vesper og Udstilling.
- Kl. 18 Completorium og Velsignelse.

Rosenkranssognet. Møderne paa **Systuen** afholdes i Vinterhalvaaret om Torsdagen Kl. 13½—16 i Boyesgade 8¹.

Katholsk Menighedskontor. Nordisk Ugeblads **Ekspeditions Kontor.** Kontortiden ændres fra 1. Nov. til alle Hverdage fra Kl. 3—5.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIE »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.
Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 29. Okt.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15--17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 45

Søndag den 8. November

1936

INDHOLD: I Korsets Tegn. — Omkring det legale Fosterdrab. — D. K. K. F. — Reformationens Begyndelse. — Spaniens haarde Skæbne. — Presse-Rundskue. — Niels Steensen, en stor Lærd og Kristen. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Kirkelig Kalender — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

I Korsets Tegn.

Den 8. November fejrer Kirken Mindet om de saakaldte »Quattro Coronati« — de fire kronede Martyrer, til hvis Ære der allerede i Kirkens første Aarhundreder blev rejst en statelig Basilika i Rom, hvor de endnu hviler under Højaltret i store, hvide Marmorsarkofager. De fire Martyrers Navne var: Symphorian, Claudius, Nikostratus og Castor, hvis Liv og Lidelse er udførlig beskrevet i en skøn, gammel »Passio« fra det femte Aarhundrede. I Følge denne var de fire Martyrer beskæftigede som Billedhuggere i de pannoniske Marmorbrud omkring Aar 300 e. Chr., og det hedder om deres Arbejde: »Men de Guds Mænd gjorde alt i den Herres Jesu Christi Navn og i Korsets Tegn — og se, Guds Velsignelse var over al deres Virksomhed.« — I Korsets Tegn og med Jesu Navn paa deres Læber begyndte de hver Morgen deres Arbejde, og paa samme Maade indviede de hvert nyt Kunstværk, de skulde begynde paa; og Guds Velsignelse var i Sandhed med deres Arbejde, saaledes at alt, hvad de beskæftigede sig med, i usædvanlig Grad lykkedes for dem. De andre

Kunstnere lagde Mærke dertil og kom en efter en for at lære dem Kunsten af; men de forklarede, at de maatte først blive Kristne; og ved deres Ord og Eksempel lykkedes det dem at omvende mange til Kristendommen. Men snart skulde deres sidste Time slaa, og de skulde forenes med Ham, af hvem selv det skønneste Kunstværk kun er en fattig og flygtig Afglans. Af den hedenske Opsynsmand ved Marmorbruddene fik de Befaling til at fremstille en Statue af den hedenske Guddom Asklepios, og da de nægtede dette, blev de ført for Domstolen, hvor de aabent og frejdig vedkendte sig deres kristne Tro, der forbød dem at fremstille Afgudsstatuer. I Korsets Tegn gennemgik de de frygteligste Pinsler og udaandede omsider med Jesu Navn paa deres Læber for i Himlens Herlighed af Gud-Herrens Haand at modtage Martyriets Sejrskrone.

Disse fire Martyrer fra Oldkirkens Dage havde tilfulde forstaaet den dybe Sandhed af Apostlen Pauli Ord: »Alt, hvad I gøre, i Ord eller Gerning, gør det altsammen i den Herres Jesu Christi Navn, takkende Gud og Faderen ved Ham (Col. III, 17). Derfor var Guds Velsignelse ogsaa over deres Liv og Virke, derfor fik de Plads mellem Herrens Helgener i det høje, og derfor hylder og hædrer Kirken dem den Dag i Dag, idet den ønsker at formane og opmuntre os til at gøre det samme og saaledes efterligne de fire kronede Martyrer.

Maatte vi da af deres Eksempel lære hver Morgen at signe den nye Dag i Korsets Tegn og lære at gentage dette samme hellige Tegn, hver Gang vi i Dagens Løb paa-begynder et nyt Stykke Arbejde, hvad enten dette er stort eller lille, af timelig eller aandelig Art; da vil vor Gerning og alt vort Virke være helligt i sig selv og tjene os til Hellighed, fordi det er helliget af Ham, til hvis Ære det er helliget — i Jesu Navn og i Korsets Tegn. P. A.

Omkring det legale Fosterdrab.

Svangerskabskommissionens Beretning har foreløbig af-født Snese af Artikler, deriblandt saa ypperlige Indlæg som »Henrettelse i Livets Venteværrelse« af Pastor Børge Hjerl-Hansen (Berl. Aft. 16.-10.), »Den sociale Indikation« (Nat. Tid. 8.-10.) og »Retten til Svangerskabsafbrydelse paa social

Indikation« af *Ragna Schon* (Berl. Aft. 29.-10.). Jo livligere Diskussionen bliver, desto bedre! De lyssky Operationer og Motiver, som Rigsdagen nu skal give sig til at lovfæste, fordømmes bedst i Dagens Lys, og visse Kredses forlorne Humanitet blottes i al dens ynkelige Umulighed. Hvor stærk stod *Fru Inger Gautier Schmit* ikke, da hun den 18. Okt. drøftede den sociale Indikation i »Politiken« (*»To Kvinder — To Standpunkter«*) sammenlignet med hendes Stilling i selve Kommissionen, da hun var een mod tyve. Alle disse smukke Ord om »Kønsfrihed«, »Moralens Elasticitet«, »Ønskebørn« mister deres Glans over for enhver stærk Pegen paa det illegitime Kønslivs Forkastelighed, Ansvarsfølelse, børneglade Familiers Lykke og i det hele taget Naturens Krav og Livets Hellighed, som ikke krænkes ustraffet.

Sagkundskab.

Den katholske Kvindeligas Resolution mod enhver Krænkelse af Livet i Moders Skød giver »Ekstrabladet« (28.-10.) Anledning til at spørge, om den Parade af Sagkundskab, disse *»ansete Læger og Jurister«* i Kommissionen, slet ikke har gjort Indtryk paa os. Desværre maa vort Svar blive et respektløst Nej. Der skal nu lidt mere til for at rokke en Kirke paa 350 Millioner, som støtter sig til 2000 Aars Erfaring. Over alle danske Love maa Naturloven staa, og hverken Sundhed, Lykke, Velvære, Folkehygiejne berettiger nogen som helst til at myrde. Fagkundskaben kan desuden være saa som saa! Se, hvad et af Kommissionens Medlemmer, *Læge Svend Hoffmeyer*, kan skrive: *»Jeg mener personlig, at en under ordentlige Forhold fremkaldt Abort er mindre livsfarlig end Gennemførelsen af Svangerskabet med Fødsel.«* Maa man ikke smile ad denne Sagkundskab, som tør korrekse Naturen? Muligvis er de øvrige Kommissionsmedlemmer ikke i den Grad »sagkyndige«, men, kære, hvor ofte skifter en Sagkundskab ikke Syn! I Tyskland eller Italien vilde en saadan sagkyndig Kommissionsbetænkning for Tiden være umulig. I Rusland har man for Tiden heller ikke Brug for de *»ansete Læger og Jurister«*, (*Fru Mia Leunbach* siger med et fromt Øjekast, fordi *»det jo under de nuværende Forhold almindeligvis ikke er nogen Ulykke for en russisk Kvinde at føde et Barn«*) — skønt man i øvrigt myrder baade fødte og ufødte Mennesker nogenlunde let. Nej, Sagkundskaben skal bare tages ordentlig i Nakken, og det sker i Reglen ogsaa; men vi foretrækker jo rigtignok, at den faste Haand ikke er en Diktator eller frisindet, men en Verdensanskuelse, som ikke stirrer sig blind paa et Speciale uden at bryde sig om Livets Sammenhæng, uden at tale med Ansvar over for Nutid og Fremtid, over for Lege- og Sjæl, over for Individet saavel som Samfundet.

En syndig Forvirring.

Liv er Liv, i Moderskød og udenfor, og Livets Hellighed er ukrænkelig, ogsaa naar det ikke kan sætte sig til Modværg med sine alt for smaa Menneskehænder. Dette er det katholske Syn, og det bekræftes bedst ved det syndige Virvar af Meninger, som opstaar, saa snart man har forladt denne eneste mulige og sunde Grundsætning. Den ene kalder det legaliserede Fosterdrab for »*human Lovgivning*«, den anden vil helst tage Hensyn til »*en nervøs Disposition*« hos den vordende Moder, og »*sociale Forhold, der rummer en Trusel for hendes Helbred*«. Andre erklærer det for en »*Følelsessag*«, hvilket Standpunkt man vil indtage, eller haaber, at »*den seksuelle Oplysning og den svangerskabsforebyggende Fremgangsmaade vil afhjælpe Ondtet*«. Det er den babylonske Forvirring, og intet kan understrege den kristne og katholske Opfattelse af Problemet stærkere end alle de raadvilde Reformatorer, der anmasser sig Ret til at fradømme uskyldige Væsener Livet og pludselig ved Synet af det Blodbad, som kommer over Danmark, bestyrtet udbryster: Hvor er nu Grænsen? Grænsen? Den ligger nøjagtigt der, hvor Grænsen mellem Liv og Død ellers er, hverken fjernere eller nærmere; anerkendes den ikke mere, da glider man fra den medicinske Indikation over i den eugeniske, derfra over i den sociale og til sidst i den bundløse! Ja, hvorfor ikke ogsaa til syges og gamles Euthanasi; mange af de lidende vilde selv gerne forlade Livet, og andre kan man jo i vor humane Tid bibringe en vis Forstaaelse af medicinske, eugeniske og sociale Grunde for Drab!

Lov, som støtter Lovløshed.

Nedgangstider kender Historien flere Eksempler paa; ogsaa moralske, men at lovfæste den moralske Slaphed hører dog mere til de kulturelle Abnormiteter, skønt det er en uundgaelig Følge af, at Mennesket gøres til Midtpunktet, at man ikke anerkender nogen religiøs og ethisk Orden, der staar over Mennesket. Den rent humane Synsvinkel dræber til sidst hele Kulturen og Humaniteten med. Naar Nævninger forsvarer Mordet, maa det dog være Nævningeinstitutionen, der er noget galt ved! Naar der sker Titusinder af kriminelle Aborter, og Størstedelen af dem ikke engang kan falde ind under den nye sociale Indikations vide Rammer, men kun under menneskelig Ansvarsløshed, da maa Skylden dog ikke tilskrives Loven mod Svangerskabsafbrydelse! En Læge, der i Dag er en Bøddel, kan dog ikke pludselig blive den store Velgører ved en Rigsdagslov! Vil denne juridiske Hokuspokus virkelig styrke Retssikkerheden og Folks Ansvarsbevidst-

hed? D'Herrer sagkyndige vogter sig ydermere omhyggeligt for at tale om den ethiske Side af Problemet, og man kan godt forstaa hvorfor, den gaar nemlig ved en saa uhæmmet Lovgivning ganske ud af Sagaen.

Barmhjertighed, der er Grusomhed.

Fosterdrabets Tilhængere beskylder Fosterdrabsmodstanderne for Grusomhed og manglende Medfølelse. Absolut uberettiget. Der skal ikke ret meget Hjerte til for at føle Medlidenhed med unge og ældre, gifte og ugifte, skyldige og skyldfri Mødres Nødsituation, den være sig social, familiær, ethisk, hygiejnisk etc. Men det er ikke nok med et varmt Hjerte, ogsaa den klare Hjerne skal til. Og den siger ganske afgjort: Ingen er grusommere end den, der under de allervarmeste Bedyrelser om sin Medlidenhed er Skyld i, at Titusinder faar den letteste Adgang til at ruinere deres Helbred, thi det er og bliver et farligt, naturstridigt Indgreb, ikke en Bagatel. Er det Barmhjertighed, at nedbryde Ansvarsfølelsen yderligere hos ulykkelige Kvinder? At lægge saa meget mindre Vægt paa sociale Reforme, fordi man kan nøjes med et lille Snit og den farisæiske Følelse: Du har hjulpet, hvor man i Virkeligheden har myrdet, myrdet et Menneskeliv, myrdet Moderfølelsen, myrdet Ansvar, myrdet Retsbevidstheden. Det er et af Samtidens mest afskyelige Hykleriudslag at tale om Barmhjertighed og under Dække af en temmelig billig, farisæisk eller i alt Fald yderst kortsynet og ikke gennemtænkt Barmhjertighed sidde de Titusinder, de Hundredetusinder af Skrig overhørig, der kommer fra de i Moderskød myrdede Børn, hvor iblandt maaske mange, der vilde være blevet Førere for Menneskeheden.

Ja, det er udmærket, at Problemet diskuteres saa vidt som muligt i Befolkningen, for at alle kan tage Stilling. Her vilde ligefrem en Folkeafstemning være paa sin Plads, thi det drejer sig om et virkelig stort Emne, hvoraf Fremtiden afhænger, og enhver skal sige, om han vil værne om Folkets Haab eller nedbryde alle Hegn om dette. Om han vil et Danmark paa et kristent Grundlag eller en Sovjetrepublik, hvis § 2 i »Lov om Forhindring af Børnefødsler« Johs. Jørgensen har formuleret saa træffende:

§ 2. Livets eneste Formaal er Nydelse; uden Nydelse er Livet intet værd. Den højeste Nydelse er den, der hidrører fra Forholdet mellem Mand og Kvinde. Denne Nydelse trues imidlertid paa det betænkeligste af en Sygdom, hvor under Menneskeheden igennem Aartusinder har lidt, og mod hvilken Videnskaben, trods alle moderne Fremskridt, endnu ikke har fundet noget absolut sikkert Middel. Denne Sygdom (med sit medicinske Navn Graviditet) har lige indtil vore Dage vist

sig uheldbredelig og har i den deraf angrebne Kvindes Legeme fremkaldt uhyggelige Svulster, de saakaldte Børn. Disse har hidtil maattet fjernes ved et altid farligt operativt Indgreb, saaledes som dette nu foregaar paa vore Statsklinikker.«
(Joakims Hjemkomst.) —z

D. K. K. F.

Danmarks katolske Kvindeforbund

har holdt sit 5. Landsmøde den 25.—26. Okt. De mange og store Forberedelser er et overstaaet Stadium, og de to anstrengende Dage er forbi; men nu begynder det jo først — det, der skulde være Dagenes Resultat. Nu er vi draget hver til sin Gerning, men hvis vi ikke har medbragt noget fra disse Dage var det hele jo omsonst, og det hverken kan eller vil vi tro. Vi katolske Kvinder fra Danmark, Norge og Sverige har dels lært af hverandre, vi har sluttet eller fornyet Venskaber, og vi har modtaget Impulser, taget Beslutninger ikke for i Dag og i Morgen, men for de mange Dage, der følger i de to Aar, inden vi igen samles til Landsmøde.

Lad os først se paa, at vi to Dage før alle andre holdt Nordens Dag. Lige fra vort Forbunds første Dage har vi betonet vort skandinaviske Samarbejde gennem Deltagelse i hverandres Møder og ved vort fælles skandinaviske Blad. Dette er den midterste af vore tre Ringe. Den første og inderligste er naturligvis den nationale, der samler eller burde samle alle katolske Kvinder i Danmark. Og endelig den tredje, ydre Ring — vor internationale Samling med de ca. 30 Millioner Kvinder, der er tilsluttet den internationale Liga.

Ogsaa kirkelig set begyndte vort Landsmøde paa en Dag, der kalder til Samling: Christ Konges Fest, der i Aar tilmed var en international Bods- og Tilbedelsedag for alle Ligaens Medlemmer. Det vil sikkert være af Interesse for alle Katholiker at blive bekendt med en Del af det Brev fra den internationale Ligas Formand, hvori hun opfordrer Danmarks katolske Kvindeforbund til at realisere denne Dag i vort Land.

Fru Steenberghe-Engeringh skriver:

»Ved min sidste Audiens hos den Hellige Fader udtalte Hans Hellighed, at han ansaa vor internationale Liga, der forener alle Jordens katolske Kvinder, for et meget nyttigt Redskab i Kampen mod Kommunismen under alle dens Former. — Hans Hellighed paalagde mig at udarbejde et Program. Nedenstaaende Plan er approberet af vor Hellige Fader.

I. En fælles Bods- og Tilbedelsesaktion som Afbigt for den Forsmædelse og Bespottelse, som de gudløse ved deres Adfærd viser Gud.

V. Derfor opfordrer vi Søndag den 25. Oktober — Christi Kongefest — med den stedlige Biskops Tilladelse og i Samarbejde med Gejstligheden alle vore tilsluttede Ligaer og Foreninger i Sognekirkerne at organisere en Tilbedelse af det hellige Sakramente med afsluttende Andagt som Indvielse og Afbigt til Kristus Konge.

VI. Om muligt et offentligt Møde med Foredrag, der fremstiller Faren ved de gudløses Propaganda.

Og lad os saa opleve Landsmødet i Erindringen. Naturligvis begyndte det, som alt katolsk Arbejde maa begynde, i Kirken. Det var i Jesu Hjerter Kirke, vi mødtes. En virkelig imponerende Skare katolske Kvinder, der blev styrket ved Overværelse af det hellige Messeoffer, ved Fællesskommunion og ved den meget varmt følte og opildnende Tale, vor aandelige Raadgiver, Pater Sialm, holdt til os.

Saa styrkede vi vort Legeme ved det fælles Morgenkaffebord, som Fru Stampe havde indbudt os til. Vi fik Lejlighed til at hilse paa inden- og udenlandske Gæster og vandrede tilbage til Stenosgade, hvor Arbejdet ventede os i den røde Sal. Det var vort Tillidsmandsmøde, et Møde, som egentlig ikke skal refereres — her er vi blandt os selv, og Mødet har en mere intim Karakter; men det kan jo nok røbes, at vor Formand bød os hjertelig velkommen, og at vi sammen drøftede Generalforsamlingens Punkter og Lovændringer, Valg o. s. v., samt at vi fik Beretninger fra de forskellige Foreninger fra København og Landet. Det var virkelig imponerende, hvad der er udrettet dels i de gamle Spor, men ogsaa med en Opfindsomhed, der har fundet nye Veje til at samle, oplyse, styrke og hjælpe katolske Kvinder og Børn og være Gejstligbedens Hjælpere med praktisk katolsk Arbejde. Det lovede godt for Fremtiden og gav nyt Arbejdsmod og nye Impulser.

Der var nu en Pause paa en knap Time. Mange benyttede den til at dvæle foran Sakramentet og derved selv være med til at realisere den af Forbundet fremkaldte Sone- og Tilbedelsesdag. Men som saa ofte før kaldte Fru Berlings store Gæstfrihed til Jens Koføedsgade, hvor vi i den ideelle Værtindes skønne Hjem og ved hendes ikke mindre skønne Bord nød en Frokost-Middag, der gav os fornyede Kræfter og tillige et Par Timers uforstyrret Samvær med vore udenlandske Gæster — det svenske og norske Kvindeforbunds Formænd, Komtesse Sparre og Oberstinde Bonnevie, de tre andre Gæster fra Norge, Frk. Halle og Frkn. Møller sen. og jun. samt det skaanske Forbunds Kasserer, Fru Salomon. Klokkeren var ca. 4, da vi skiltes, og der var

altsaa tre Timers Pause, inden vi Kl. 7 igen stævnedes til Stenosgade til sakramental Velsignelse.

Hvor var det skønt at træde ind i den overfyldte Kirke, hvor vor Frelser modtog os midt i et Væld af Lys. Hs. Exc. Biskoppen lyste selv Velsignelsen over os efter i en meget alvorlig Tale at have oprullet for os det triste Billede af Tidens Gudløshed og Menneskenes Materialisme og Egoisme samt indtrængende opfordret os til at elske vor Næste og vise det i Gerning.

Og saa drog vi med vor Biskop, der viste Forbundet den Ære og Interesse at overvære vor Generalforsamling, ind i den store Sal hos Patrene. Vor Formand, Hofdame Aug. Utke Ramsing, bød Velkommen og talte baade om Fortid, Nutid og Fremtid i smukke og manende Ord, men da denne Tale bliver optrykt i vort Blad, vil vi nøjes med at anslaa Grundakkorden, som var denne: at vor Hellige Fader direkte har opfordret enhver katholsk Kvinde til at være med i katholsk Aktion ved at slutte sig til Forbundet, hvorfor vi inderligt ønsker, at dette maa blive forstaaet af alle, gejstlig og læg, over hele Landet.

Derefter valgtes Næstformanden, Fru Stampe, til Dirigent, et Hverv, hun røgter med Rutine; men Forsamlingen var for øvrigt ikke vanskelig at dirigere. Der foretoges nu Navneopraab, og det konstateredes, at der foruden Styrelsen og de nævnte udenlandske Gæster var mødt 17 Tillidsmænd fra Provinsen og 65 fra København.

Af Præster var der mødt ganske faa. Af Forbundets Medlemmer var der mødt en Del, saa Mødet vistnok i alt talte ca. 150 Deltagere.

Formanden fortalte om vort Arbejde: Forbundet talte 186 Enkeltmedlemmer, 16 tilsluttede Foreninger i Kbhvn., 14 i Provinsen. Der holdtes Foredrag i København og tilsluttede Foreninger, 3 Ungdomsstævner, Studiekreds, Religionskursus, de to store Oxfordmøder, alt Arbejdet paa Trørødhus for Børn og gamle samt de to Retræter med efterfølgende Højskoledage, Udgivelsen af vort Blad og Julebladet. P. Wolfisberg skal i de kommende 2 Aar staa for Religionskursus. I 1939 skal en Valfart foretages til Rom.

Derefter aflagde Frk. Strøm Beretning om Læsekredsen, der har ca. 40 Medlemmer, og Fru Tardini forelagde Resolutioner, som enstemmigt vedtoges. Resolutionerne, der er udsendt i Hovedstadens Dagspresse, kom til at lyde saaledes:

1. *«Danmarks katholske Kvindeforbund» ønsker i katholske Kvinders Navn offentlig at udtale en skarp Protest mod Svangerskabskommissionens Betænkning. Vi hævder den ka-*

lholske Kvindes Standpunkt: »Du maa ikke tage Liv, heller ikke Livet i Moders Skød« som det eneste, der er i Overensstemmelse med kristen Moral og Kvindens Værdighed. Vi kan ikke undlade at kalde Svangerskabsafbrydelse ved det eneste Navn, der rettelig tilkommer den: Barnemord. — Vi er overbeviste om, at en Lov, der i saa høj Grad forringer baade Kvindens og Mandens Ansvar, vil virke nedbrydende og opløsende paa Samfundets Moral. — Vi er fulde af Medlidenhed med de ulykkeligt besvangrede Kvinder, men vi benægter, at Samfundet ikke skulde kunne finde andre Udveje end Fosterdrab til at værne og hjælpe dem. — Vi giver det fra anden Side fremsatte Forslag om Hillebørnshjem og en i høj Grad udvidet Mødrehjælp vor fulde Tilslutning.

2. Vi protesterer mod det af Loven tilladte Salg af anti-konceptionelle Midler, hvis Brug strider mod saavel Guds som Naturens Lov, og som, ved at reducere Hustruen til Mandens Elskerinde, nedværdiger hende og angriber Ægteskabets Helighed.

3. Vi finder det ulogisk og meningsløst, hvis det Arbejde, der af den nedsatte Befolkningskommission gøres for at forøge Befolkningstallet ved forbedret Spædbørnspleje, bedre Hygiejne m. m., skal modvirkes ved Legalisering af Fosterdrab.

Vi udtaler, at de børnerige Familiers samfundsmæssige Betydning maa føre Stat og Kommune til at komme disse Familier til Hjælp ved at sikre dem bedre og sundere Boligforhold, eventuelt ved Anlæggelse af Havebyer, og ikke mindst ved en effektiv Skattelettelse.

Kassereren, Fru Lohrer, aflagde Forbundets og Trørødhus's Regnskaber, der godkendtes, og der vedtoges enstemmigt to Lovændringer — Forbundets Navn blev »Danmarks Katholske Kvindeforbund«, men stadig forkortet D. K. K. F., og Styrelsens Medlemmer blev 9 i Stedet for 7. Saa skred man til Styrelsesvalg. De tre Damer, der var paa Omvalg, Fru Ramsing, Fru Lohrer, Frk. Thorup genvalgte. K. M. Olsen udtraadte efter eget Ønske, og i hendes Sted valgtes M. L. von Jessen. De to nye Medlemmer blev A. Osterhammel og Ulla Andersen. Nyvalgte Suppleanter blev Fru Tardini, Frk. Henning Jensen og Frk. Ellen Spetzler, Odense. De to Revisorer genvalgte. Formanden fremlagde derefter Arbejdsprogrammet: Foredrag, naar aktuelle Emner foreligger, Oprettelse af Diskussionsklub, Bladet, Juleblad, Religionskursus og naturligvis alt Arbejdet paa Trørødhus Sommeren igennem. Derpaa sluttede Generalforsamlingen.

Næste Morgen læste Hs. Exc. Biskoppen Messen for Forbundet i Kapellet i Valby. Kaffebord i Hallen med paafølgende Styrelsesmøde, hvor Styrelsen konstituerede

sig. Derefter deltog ca. 50 Damer i Besøget paa Nationalmusæets Middelaldersamling under Dr. phil. Nørlunds Ledelse. Det blev en stor Oplevelse for Deltagerne. Og saa kom som Afslutning det store, offentlige Møde og den afsluttende Fest.

H. T.

Reformationens Begyndelse.

(Sluttet.)

Side 10 taler Dr. Neiiendam om »den katholske Kirkes Krav til alle Slags gode Gerninger, som danner de tallose Smaasten i Kirkens Barmhjertighedsanstalter og Hospitaller, Kirker, Skoler og Klostre Verden over«. — »Hvis den enkelte Katholik ikke aandeligt skal sprænges under Uvisheden og af Spørgsmaalet: »Hvornaar er det nok?«, maa han hvile sit Hoved til Kirkens Skat af overskydende gode Gerninger.« Modsætningen hertil er jo den lutherske Understregning af Retfærdiggørelse ved Troen; det er vel egentlig det Punkt, hvor de to Kirker skilles mest fra hinanden. Kirkelige Skikke, forskellig Ritus, Nadveren under een eller to Skikkelser synes mindre betydningsfulde Spørgsmaal. Mere Vægt kunde vel lægges paa Forbøn for de døde og de dødes Forbøn for os. Da Dom over levende og døde først skal fældes paa hin Dag, og da »Helgen her og Helgen hisset er i samme Menighed«, saa synes en saadan Forbøn ikke at kunne afvises som urimelig — hvis man i det hele anser Bøn og Forbøn for virkningsfulde. Det er dog altsammen Tale om Lære, medens Spørgsmaalet om de gode Gerninger, praktisk Fromhed drejer sig om Livet her paa Jorden.

Nu er der vel egentlig kun en dialektisk Adskillelse mellem de to Kirker i det omhandlede Spørgsmaal. Ingen af dem kommer uden om det pompøse Billede, som Jesus opruller af Verdensdommen (Math. 25, 31-46). Præmisserne for den endelige Dom er, hvorledes Folkeslagene, der er forsamlede foran Menneskesønnens Trone, har behandlet hans mindste Brødre. Her tales ikke om Tro i dens forskellige mere eller mindre subtile Betydninger, og Katholikerne kunde da lige straks synes at have soleklar Ret: Det er de gode Gerninger, det kommer an paa. Den brave Mand vandrer paa Guds Veje. Lutheranere, som naturligvis ikke kan komme uden om Jesu Ord, der er sat op i saa frygtindgydende en Ramme, siger nu hertil: Ja, de gode Gerninger er afgørende; men hvorfor havde de paa Dommernes højre Side handlet vel mod hans mindste Brødre? Fordi de var fromme, ved Guds Naade frelste Mennesker. De var da ikke blevet fromme, fordi de havde handlet ret, men de havde handlet ret, fordi de var fromme. Uimod-

sigeligt. Nej, alt af Naade, sagde en Moder paa sit Dødsleje til Sønnen, da han fremhævede hendes Godhed og Opofrelse, der skulde gøre hende tryk, naar hun gik gennem Dødens Port. Det er vi Protestanter imidlertid ikke uenige med Katholikerne om. I Lærebog i den katholske Religion for de højere Skolers øverste Klasser af Dr. theol. og phil. G. Rauschen (Kbhvn. 1915) hedder det: Den helliggørende Naade er den ufortjente, overnaturlige Gave, ved hvilken vi bliver retfærdige og hellige Guds Børn og Arvinger til Himmerig (Troslære § 32). Der skulde da for almindelige Mennesker ikke synes at være nogen afgørende Forskel paa katholsk og protestantisk Lære om Menneskers Frelse. Theologer kan nok finde en hel Del, som skiller.

Der er stor Forskel paa Catholicisme i Sydeuropa og Protestantisme i Nordeuropa, navnlig fordi der er stor Afstand mellem Sydboere og Nordboere. Der er ogsaa langt mellem Catholicisme i 20. Aarh. og den i 15. Aarh., og sædvanlig er det vist Catholicisme af Aar 1500 og Protestantisme af 1900, vi sammenligner i vore Skolebøger, temmelig uretfærdigt mod Katholiker. — En klog Mand udgav for en Menneskealder siden en Danmarkshistorie, som benyttes mange Steder endnu. Den indeholder den traditionelle Fremstilling af den katholske Kirkes Synder ved Aar 1500: Frække Afladshandlere, dovne, fede Klosterfolk o. s. v. Da han nu gerne vilde sælge sin Bog ogsaa til Katholiker, lod han trykke et særligt Reformation-Ark til Indsætning i Eksemplarer for katholske Skoler.

I Dr. Neiiendams Bog Side 16 findes en Bemærkning, som ogsaa er uretfærdig mod Catholicisme, eller i hvert Fald af mange Læsere vil blive opfattet saaledes. I en Skildring af aandelige Strømninger i Middelalderens Slutning læser man: »Man anede Hekse overalt. Pave Innocens VIII oplyste 1484, at hele Tyskland var opfyldt af Hekse, og hened 300.000 arme Mennesker blev brændt som Hekse.« Der vil antagelig være mange Læsere, der opfatter den sidste Sætning (og hened o. s. v.) som en Del af Pavens (statistiske) Oplysning. Sandheden er jo, at Hekseprocesser først kom til at spille en Rolle efter Pave Innocens VIII's Bulle af 1484, og Tallet 300.000 betegner Antallet af Personer, som senere — jeg ved ikke i hvor lang Tid og i hvor stort et Omraade — blev brændt som Hekse. Her i Danmark fandt Hekseprocesser først Sted efter Reformationen. Peder Palladius siger som bekendt, at Hekse ikke kan bestaa i denne Evangelii lyse Dag. Svenskerne lærte først i Trediveaarskrigen at brænde Hekse, over 100 Aar efter Reformationens Indførelse. Troen paa Hekse og Djævlbesættelse kan man ikke give Catholicismen Skylden for, heller ikke Protestantismen selvfølgelig.

Summa Summarum: Der er ikke nogen særlig Grund til at holde Jubelfest, fordi Vesteuropas Kristenhed for 400 Aar siden gik i to Stykker, af hvilke den ene siden er splintret i en Snes Stumper, større og mindre. Men da vi Lutheranere jo mener, at vi har den reneste Lære, saa var der Anledning til at feste for Luthers første Fremtræden, Opslaget af de 95 Theses paa Kirkedøren i Wittenberg 1517, hvilket jo ogsaa fandt Sted baade her i Danmark og i andre Lande. Mindre Grund synes der at være til Mindefest for de temmelig triste Begivenheder, som endte med 1536. Men da Svenskerne 1927 mindedes Gustav Vasas Inddragelse af Kirkens Gods, som »blev främsta medlet att öka statens ökonomiska tillgångar« — saa er det vel rimeligt, at vi ogsaa mindes 30. Oktober 1536. Højtideligheden burde dog forløbe saaledes, at man ikke helt glemmer det gamle Ønske, »at de alle maa blive eet«, og Tilhørere ved Festtalerne skulde ikke gerne faa det Indtryk, at materiel og aandelig Kultur i Vesteuropa begyndte med Reformationen.

Spaniens haarde Skæbne.

Spaniens Sag vor egen.

I et Hyrdebrev om den spanske Borgerkrig, som Ærkebiskop McDonald udsendte til Oplæsning i samtlige Kirker i St. Andrews og Edinburghs Diøceser, udtaler Hs. Excellence bl. a.: »Det er ikke Rusland eller Meksiko eller Spanien, som lider. Christus selv forfølges i Dag i sin Kirkes Skikkelse, sit mystiske Legeme. Alle er vi Lemmer paa Christi mystiske Legeme. Dødskampen i Rusland, Meksiko og Spanien vedrører ikke kun vore Brødre i disse Lande, men den vedrører paa det mest intime ogsaa os selv herhjemme. Vi skulde have samme Interesse i vore spanske Martyrer, vi skulde anstrenge os for at befri dem, som var det vort eget Hoved, Hænder eller Fødder, som led. — Vi skulde spænde hver Nerve for at hjælpe Spaniens tapre Katholiker i deres heltmodige Anstrengelser for at dæmme op for den Strømning af Bolchevisme, som nu ubarmhjerligt skyller ind over hele Verden.«

Myrdede Biskopper.

Skelettet af Biskoppen af Siguenza, der som bekendt blev myrdet af røde Banditter, er blevet fundet. Det fastslaas tydeligt, at Biskoppen er blevet levende brændt. Nu fremkommer ogsaa Enkeltheder om de grufulde Mord, som dyriske, røde Menneskehorder har forøvet paa Biskopperne af Almeria og Guadix. Biskoppen af Guadix befaandt sig om Bord paa et Fangeskib, hvor han maatte

skure Dækket. Ved Misbehandlinger vilde de kommunistiske Fangevogtere tvinge Biskoppen til Gudsbespottelser. Til sidst blev han ført i Land og skudt. En stor Tilskuerskare overværede denne Handling. Hans Lig blev brændt. Et lignende Martyrium paa et Fangeskib maatte den gamle Biskop af Almeria gennemgaa. Ogsaa han blev senere bragt i Land, og, omgivet af kommunistiske Kvinder og haanende Militssoldater, blev han ført til Retterstedet. Der dræbte man ham ved Knivstik. Hans Lig blev sønderflængt og trampet paa, til det var fuldstændig ukendeligt; til sidst hældte man det over med Benzin og stak Ild derpaa. Pariserbladene melder fra Oviedo-fronten, at Folkefrontsmilitsen, efter at de nationale Tropper havde indtaget Byen, i Gijon skal have skudt en Mængde Gidsler, særlig Præster og Nonner.

Sørgelige Tal.

En spansk Skolebroder fra Barcelona fortæller: De Skændselsgerninger, som Offentligheden er blevet gjort bekendt med, er kun en Brøkdæl af, hvad der virkelig er sket. Tilstandene er i Virkeligheden langt værre. I hele Katalonien staar ikke en eneste Kirke tilbage, alene i Barcelona er der ødelagt 120 Kirker og i Madrid ikke mindre end 200. Antallet af Præster, der er blevet myrdede, anslaaes til at ligge mellem 500 og 600, og Tallet paa Søstre omkring 1000. I hele Spanien regner man med, at Borgerkrigen har krævet 120,000 Ofre og 200,000 Saarede. Alene i Barcelona er der blevet myrdet 12,000 Mennesker. I Madrid skal der indtil nu være blevet myrdet 25,000 Personer, og mange Tusinder hensmægter i Fængslerne og holdes tilbage som Gidsler for at blive myrdede, hvis Nationalisterne vinder Sejr.

Spanske Kvinder.

Visse Blade vil give det Udseende af, at endog den spanske Kvinde stod paa de Rødes Side i en fortvivlet Kamp for Friheden. I Virkeligheden drejer det sig ofte om Udskud af den spanske Kvindeverden. Først og fremmest er der den berygtede »Passionaria«, den »Lidenskabelige«, hvis borgerlige Navn man ikke kender eller fortier, — denne kæmpende kommunistiske Kvinde, som i Madrid og Estramadura med egne Hænder myrdede Præster og Kvinder og offentligt roste sig af ikke at kende Navnet paa Fædrene til sine fem Børn; de stakkels Børn er anbragt i Vajsenhuse.

Der er en Clara Campoamor, som med en rød Fane i Haanden stod i Spidsen for en Horde af larmende Furier ved Kirkestormene i Madrid og Toledo. Og der er den kommunistiske Kvinde Margarete Nelken, som blev udvist af Tyskland, en Intellectuel, som har indrettet sig et luk-

suriøst Hjem i Madrid og underviser de spanske Kvinder i Kommunismens Theori.

Der gives ganske anderledes ægte spanske Kvinder! Tænk paa Theresa Lopez-Rua, Kvinden fra Navarra, som for egne Midler under de største Vanskeligheder har stiftet en Sygeplejeskole og Vajsenhuse, og hvis Elever med den største Opofrelse midt i Borgerkrigens Rædsler plejer saarede og syge, ogsaa de røde Militssoldater; tænk paa Grevinden af Bardo-Bazan, en alt for lidt kendt Menneskeven, der, selv barnløs, omkring sig samlede Børnene fra en af Barcelonas Gader, der var blevet hærget af en Tyfusepidemi, skaffede dem Underhold og selv plejede dem, saavidt hendes Kræfter slog til.

Grusomheder uden Ende.

Et Øjenvidne til Grusomhederne i Spanien, R. E. Strunk, beretter: Det er ikke Borgerkrig, der er i Spanien. Betegnelsen er vildledende og forringer den høje moralske Opgave, som Spaniens nationale Kræfter, der kæmper imod Vest-Europas Sovjetisering, har sat sig. Hvad jeg har oplevet paa min Vej med Francos Batallioner og den nationale Hærs fremrykkende Tropper, er et rystende Anklagemateriale imod Magthaverne i Madrid, imod Moskva.

I en Landsby halvvejs mellem Sevilla og Merida fandt jeg paa Torvet 58 nedskudte Borgere, deriblandt ogsaa Kvinder. I en Sidegade Liget af Sognepræsten, som med Hovedet nedad var hængt over et Baal og langsomt var blevet kvalt af Røg og Flammer. I Kældrene til den Bygning, hvor de Røde havde holdt deres Bloddømmestol, fandt vi 27 Legemer, der var sønderflængede af Haandgranater. I Antequerre saa jeg Ligene af 102 nedskudte Mænd og Kvinder. Ved Indgangen til Oropesa 24, deriblandt en syvaarig Pige, som endnu holdt sin Dukke i den stivnede Haand. Samme Sted blev jeg ført ind i det derværende Nonnekloster. Da jeg traadte ind gennem den kæmpemæssige Granitportal, stødte vi først paa Liget af Præsten, som man havde skaaret Halsen over paa. I Kirken laa Nonnernes aabnede Kister, og blandt Skeletterne Liget af en Nonne, der øjensynligt først var død for faa Dage siden. Ligene og Skeletterne var skændet paa den mest ubeskrivelige Maade, men først i Nonnernes Sovesal blev vi stillet overfor Grusomheder, der langt overgik det hidtil skildrede. Der fandt vi endnu dels i de primitive Senge Ligene af de myrdede Nonner. Deres Lemlæstelser er ubeskrivelige. De falder ind under det seksual-pathologiske Omraade.

»Jeg erklærer her, at de mange, der mener, at Meddelelserne om de forøvede Grusomheder er overdrevet Sensationslyst, tager Fejl. Tværtimod, det er ikke muligt i Ord

eller Billeder at give Offentligheden Beviserne for Grusomhederne, da dette simpelt hen for de 50 pCts Vedkommende er udelukket af Hensyn til Moralen og den gode Smag. Materialet herover er ganske vist ikke tilgængeligt for Offentligheden, men er tilstillet Regeringsstederne.«

Ved C. H.-S.

Presse-Rundskue.

Kirkerevolutionens Jubilæum.

Erindringen om Christian III's Kirke- og Statskup i 1536 og de forskellige Voldshandlinger, som var denne Revolutions Indledning og Indhold, har skyldet en Mængde Reformationsartikler op paa de danske Strande. Saa mange, at »N. U.« i Maanedsviis kunde bringe nødvendige Kommentarer dertil. Det har vi hverken Tid, Plads eller Lyst til, men nogle enten i positiv eller negativ Henseende fremragende Stykker maa vi alligevel registrere.

Francis Beckett har i »Tilskueren« (Oktoberhæfte, refer. i »Krist. Dagbl.« 18. 10.) i en Artikel »*Reformationen og Billedkunsten i Danmark*« henvist til Peder Palladius' lidt mistrøstige Udtalelse om hans Menigheds Ulyst til at bygge Kirker: »*Var Kirkerne ikke opført dengang, skulde Menigheden maaske ikke findes villig til at sætte saadan en Mur og Bygning op.*« Den gode Reformator var altsaa ikke i Tvivl om sine nye Trosfællers lunkne Tro, og han har ikke kunnet unddrage sig de vældige Vidnesbyrd, som den katholske Middelalders Kirker aflægger om vore katholske Forfædres levende Tro. For disse skønne og ærværdige Bygningers Tilblivelse giver F. Beckett dog en temmelig tynd Forklaring, som er en Bortforklaring: »*Det var Troen paa de gode Gerningers Magt til at frelse Sjælen, først og fremmest de gode Gerninger i Kristendommens Tjeneste, som Kirkerne skyldte deres Tilblivelse. Hertil kom saa senere Angsten for Skærsildspinen, Troen paa Aflad og Frygten for Helvede.*« En typisk protestantisk Dom og ganske uværdig for en Kunsthistoriker! Hvorfor i Alverden har ikke den store Helveds- og Djævfrygt efter Reformationen rejst mindst een Notre Dame Kirke eller Westminsterabbey eller Roskilledom? Hvor lidt forstaar saadan en Lærd dog af, hvordan vi ser paa Guds Hus, hvorledes man bygger Kirker og Altre for Eukaristien, hvorledes den katholske Andagt og Bønnens Liv har rejst disse Kirker. Han under sig ikke for at forklare disse romanske og gotiske Vidundere, som vor Tids Mennesker endnu betræder med ærbødig Skælven, ud fra noget saa goldt og ufrugtbart som »den katholske Gerningetro« er, set med protestantiske Øjne. Nej, Sandheden er den, at den katholske Troskraft i Mid-

delalderen og den protestantiske Troskraft efter Reformationen forholder sig omtrent saaledes som de gamle ærværdige og andagt vækkende Helgenbilleder, som Billedstormerne knuste, til de »*Portræter af ansete og velstaaende Folk med deres Familie*«, som efter Reformationen kom til at fylde de hvidkalkede, øde Kirkevægge.

En udførlig Citering fortjener *Harald Tandrup*s korte Stykke »Reformationen« i B. T., fordi det i al Korthed giver en træffende Karakteristik af de revolutionære Kræfter, som rørte sig i det 16. Aarh. i Danmark: »*De københavnske Borgere, der skændede Billederne i Frue Kirke, og Fyrsterne, der stak Hovederne sammen for at dele Kirkegodset . . . og senere med haard Haand kuede de Kræfter, de havde brugt til at sætte Reformationen i Sving . . . var afgjort ikke i Pagt med det Lys, der brød igennem!*« Dette aandelige Oprør blev Moder til de senere Revolutioner: »*Det tog halvtredie Aarhundrede, før Marseillaisen brød igennem og overdøvede* »*Vor Gud han er saa fast en Borg*«, men *Kenderen kunde allerede i Reformationen lytte sig til Signalthornet.*«

Mere rammende kan det heller næppe siges, hvad man byttede sig til ved at forkaste den kirkelige Autoritet: »*I Stedet for den ene forhadte Pave i Rom staar der nu en Pave paa hver Prædikestol. Den ene Søndag gaar man i Garnisonskirke og hører en udmærket Forklaring af, hvad Kristendom er, den næste Søndag i Trinitatis Kirke hører man noget, der lyder som det stik modsatte. Da man ikke ved, hvad man skal tro, opgiver man maaske det hele.*«

Det er en for Protestanterne ubehagelig Vittighed, som »*Ekstrabladet*« i »*I Reformationsaaret*« lader en Præst oplæse for sin Kone; men der er mere end eet Korn Sandhed i den:

Præsten: » . . . Og det udpinte Folk brændte Klostrene, jagede Munkene ud af Landet, Regeringen beslaglagde Kirkens Godser og Penge . . . »

Konen: Ja, det er forfærdeligt, hvad der sker i Spanien!

Præsten: Hvem taler om Revolutionen i Spanien? Jeg læser om den danske Reformation!

—z.

Niels Steensen, en stor Lærd og Kristen.

Niels Steensens Konversion.

Det var Niels Steensens skarpe Iagttagelsesevne og hans Lidenskab efter at løse Anatomis Problemer, der gjorde ham til den geniale Videnskabsmand, og det var ligeledes disse Egenskaber, der førte ham til Katholicismen.

Da Steensen først var blevet sig bevidst, at den ka-

tholske Kirke muligvis var den ene sande Kirke, overførte han sin naturvidenskabelige Methode: selv at iagttage, selv at komme til det rette Resultat paa dette nye Objekt for sine Undersøgelser.

Og hvad opdagede han saa? At den katholske Kirke var en ganske anden Institution end det Uhyre, man søgte at forskrække Godtfolk med i Danmark, naar man bad Bønnerne mod »Tyrken, Paven og andre Fjender af Guds Rige«, at de Katholiker, han omgikkes, førte et mere uangribeligt Liv end de hollandske Filosofer og Protestanter i Norden, og at Paastanden om Kirkens Intolerance over for anderledes troende var noget Snak. Men især gjorde det Indtryk paa ham, at det religiøse Liv i katholske Lande var langt stærkere end i de protestantiske. Selvfølgelig studerede han samtidig Theologi og Filosofi, uden at hans »Studier i Marken« derved blev forsømt. Derimod betød Diskussioner ikke meget for ham i hans Stræben efter at finde den religiøse Sandhed.

Men hans Iagttagelser og Studier var ikke tilstrækkelige til at bevirke et Trosskifte. Tilsyneladende stod han i Stampe, og hans italienske Venner havde ikke megen Tro til, at Steensens Forhold til Kirken vilde blive andet end et platonisk og betragtende.

Men det gik Steensen, som det er gaaet saa mangan anden Konvertit: En Dag blev det indlysende for ham, han maatte blive Katholik. Ikke fordi han nu havde set saa og saa meget af katholsk Trosliv, eller fordi han havde læst lige saa meget Theologi som nogen theologisk Kandidat, ej heller fordi han nu var blevet klar over Sandheden af dette eller hint Dogme, men simpelthen fordi Guds Naade nu uimodstaaeligt førte ham til Kirken.

Dette skete Alle Sjæles Dag den 2. November 1667. Alle Sjæles Dag! Dagen efter Alle Helgens Dag! Umiddelbart efter aflagde han den katholske Trosbekendelse.

Steensen var da knapt 30 Aar. I sin bedste Manddom, efter at han havde gjort sine store anatomiske Opdagelser og med klar Bevidsthed om, at han ved sin Konversion rejste en Mur mellem sig og Danmark, mellem sig og gamle Venner i Norden og Holland, bekendte han frygtløst, at han nu tilhørte den katholske Kirke. C. L.

Nye Bøger.

En Fødselsdagsgave.

Gyldendal skal have Tak for den smukke Udgave af »Pilgrimsbogen«, hvormed Forlaget fejrer *Johannes Jørgensens* 70 Aars Dag (1936. 3. Udg. 190 S., 20 Illustr. Kr. 7,50). Omslagstegningen med den gamle Trappe og Madonna-billedet hensætter Pilegrimmen straks til det franciskanske

Italien ligesom Indledningsdigtets »Solsang«: »*Lovet være Du, Herre, for Italiens Stæder, Italiens hundrede Stæder*«. Skønt Bogen i Danmark ikke har naaet de store Oplag som paa flere fremmede Sprog, er den dog for velkendt til, at vi paa ny skulde anmelde de herlige Vandringer til Greccio, Assisi, Foligno eller Alvernerbjerget, Forf. gør os delagtige i. Pilgrimsbog bliver denne Udgave i øvrigt ogsaa, fordi Digteren i Fortalen med Tak ser tilbage paa sit Livs Pilegrimsfærd; om han end ikke møder frem med andet »*end Papir i Haanden*«, kan han med Rette trøste sig med en Betragtning som denne: »*Enhver af vore Handlinger har en Virkning, det ikke er givet os at overskue. Uden at vide det, uden at ville det, er hver af vore Gerninger, hvert af vore Ord, ja, hvert Haandtryk, hvert Smil, hvert Blik med i Arbejdet paa Tilværelsens store Væv*« —z.

Opium for Folket.

Langt om længe er andre Landes radikale trosfjendtlige Socialisme ogsaa kommet til Danmark og dermed Problemer, som i alt Fald i denne Form er uddebateret andre Steder. H. D. T. Kiærulff har udsendt et lille Hæfte: »*Opium for Folket*« (faas hos Pastor Benzons, 25 S., Kr. 0,25), hvis fornemste Hensigt er at vise Arbejderen, at Kristendommen ikke er hans Fjende Nr. 1. Den let skrevne Piece kan fremfor alt gavne og vejlede den Arbejder, der staar uden for Kirke og Kristendom; men for den Arbejder, der er kristen og dog udsat for Tidens radikal-socialistiske og kommunistiske Propaganda, kan en altfor imødekommende Stil dog ogsaa betyde Svækkelse af Modstandskraften. Vi maa ikke glemme Pavens klare Ord i den sociale Encyklika: »*Ingen kan samtidig være en god Katholik og en virkelig Socialist*«. Maaske er det ikke taktisk klogt at citere ovenstaaende Sætning, der maa lyde brutalt i danske Arbejderes Øren, som indtil for nylig kun kendte den moderate danske Socialisme. Men det er nødvendigt i en Tid, hvor Socialismen visse andre Steder har antaget bestialske Former, uden at vore Socialister tager bestemt Afstand fra den, og det er ogsaa nødvendigt inden for den katholske Lejr. Vel har vi ikke her hjemme saadanne Forsoningsforsøg mellem Ild og Vand — Kommunisme og Kristendom —, som Rom har taget Afstand fra i andre Lande; men man kan dog indrømme for meget, f. Eks. naar det S. 4 ser ud, som om Præstemord og Kirkebrande i Spanien betragtes som en naturlig Følge af Kirkens Partitagen for Undertrykkerne. —z.

Med Rejsetante paa Klosterbesøg.

Det er en virkelig Oplevelse at pakke Kuffert sammen med den erfarne Rejsetante og besøge alle de Steder, der

Klostret Kronburg ved Zams i Oberinntal, Tirol,
et af de smukke Steder, som Billedhuggerinde Saabyes Bog skildrer.

ogsaa for os mindre rejsevante har saa fortrolig en Klang. *Susanne Saabye: Klosterherberger*, (Gyldendal, 1936, 86 store ill. Sider Kr. 3,00): Saaledes lyder Rejsebilletten, og har man løst den, er man paa Hovedet ude i de fornøjeligste

Den berømte Benediktinerpater
Desiderius Lenz fra Beuroner-Skolen.

Rejseeventyr. Kronburg, Antwerpen, Louvain, Rouen, Beuron osv. — — og alle Vegne modtager de hyggelige smilende Klostersøstre og Klosterbrødre os — og alle Vegne viser vor storartede Rejsetante os Naturens Skønhed og Klostrenes Stemning. Af sit rige, glade Sind deler hun sin fine Sans for Vorherres Yndlingssteder med os. Erfarne og berigede vender vi hjem for at spare sammen til en lignende Rejse til næste Aar. *Corrente del Mare.*

Fra Hovedstad og Provins.

Foredrag og Fest i »Borgernes Hus«.

Den Fest, som »Danmarks katholske Kvindeforbund« Mandag d. 26. Oktober havde indbudt til i Anledning af Forbundets 5te Landsmøde, indledtes med Pastor Hubert Messerschmidts Foredrag »Kampen mod de Gudløses Front«. I den store Sal i »Borgernes Hus« lyttede ca. 300 Kvinder og Mænd med spændt Interesse til Talerens rystende Oplysninger om den moderne Gudløshed. Med Rette forkastede Pastor Messerschmidt deres Mening, som frakender Kommunismen alle Chancer i Danmark, da vort Land jo ikke staar uden for hele den økonomiske og sociale Udvikling. Paa Spørgsmaalet: Hvad kan vi gøre, svarede Taleren: 1) Ikke tabe Modet; 2) Ikke fortabe sig i Individualisme og Subjektivisme, saa Djævelen lettere end Gud kan samle sine; 3) Drive et indgaaende Studium, helst i Studiekredse, af Pavernes sociale Encyklikaer. Der vedtoges en Resolution, som henvender sig til D. K. K. F.s Enkeltmedlemmer og Foreninger med Bøn om at tage Kampen mod Gudløsheden op hjemme saavel som ude, især ved at slutte sig til Katholsk Aktion. Et Koral-Credo var denne Dels højtidelige Afslutning. Bagefter samledes største Delen af Tilhørerne i Spisesalen omkring Smørrebrødsbordene, som snart bugnede — af Talernes mangfoldige Retter, som fulgte en af Sangenes Opfordring:

*Ja, vis i din Tale, din Sang og din Færd,
vi som Katholiker er samlede her.*

Det er os ikke muligt at referere alle de smukke Tanker, vi maa nøjes med korte Antydninger. Fru A. Ulke Ramsing bød Velkommen. Fru A. Osterhammel udbragte et Leve for P. Sialm, den gejstlige Raadgiver, Fru Tardini takkede P. Messerschmidt for hans Foredrag, Fru Stampe Feddersen nævnte det Nordiske Samarbejde, som allerede var indledet af Biskopperne og Pressen og Kvinderne og forhaabentlig snart fik Island med.*) Morsomt og alvorligt samtidig var Frk. Thorups rimede Opfordring til Kvinderne om at arbejde for Forbundet. P. Messerschmidt bragte de katholske Mænds Tak til Kvinderne for deres Indsats, og

*) »Det vil være en stolt Dag for os, den Dag, vi kan byde islandsk Katholsk Kvindeforbund Velkommen iblandt os.«

saa vidt det stod til ham, vilde han gøre det yderste for, at de katholske Mænd efterlignede deres Søstre og arbejdede med dem Haand i Haand, som Vorherre har bestemt det. De nogle Taler, Frk. *M. L. v. Jessen*, som udmundede i et Hurra for Fru Ramsing, udmærkede sig ved Klarhed parret med varm Begejstring. Sveriges Repræsentant, Grevinde *Sparre*, udbragte et Leve for Danmark, Fru *Salomon* overbragte Hilsener fra Skaane og Frk. *Bonnevie* fra Norges Kath. Kvindeforbund. Cand. mag. *Niels Hansen* gav Lærerens Rolle ved en lille munter Historie. Blandt de indløbne Telegrammer var et fra Mgr. *H. Irgens* paa »Nordisk Katholsk Presseforbunds« Vegne og et fra Fru *A. Backer*, Norge, og der afsendtes Telegrammer til Hans Hellighed og Kardinalprotektoren Kard. *Dolci*. Altfor hurtigt maatte Gæsterne bryde op, især da nogle skulde naa Nattogene til Provinsen.

Et vellykket Landsmøde var forbi, som havde inspireret en af Aftenens Digttere til at synge:

*Se, alle Byens Kirker
er fyldt til sidste Plads,
selv Trængsel de bevirker
ved Biskop Brems' »Palads«.
Det er katholske Kvinder,
som samlet er i Løn
og Mod og Styrke finder
i Andagt og i Bøn.*

—=

Foredrag i Nykøbing F.

Efter en lang Pause har Birgittakredsen atter holdt et Møde i Nykøbing F. ikke blot for sine egne Medlemmer, men offentligt og paa Byens største Hotel. Om Mødet, der fandt Sted den 25. ds., skriver et af de lokale Blade bl. a.: »*Henved 300 Mennesker havde givet Møde paa Hotel Baltic, hvor den unge, meget begavede katolske Præst, Pastor Hubert Messerschmidt holdt Foredrag om Oxford og Rom. Foredraget varede godt halvanden Time og blev fremført ypperligt, indtrængende og med Varme. Efter Foredraget var der Lejlighed til Diskussion, men kun een stillede et Spørgsmaal.*«

Efter den korte Diskussion var der fælles Kaffe bord, hvori en halv Snes Ikke-Katholiker deltog. Der blev stillet flere Spørgsmaal, som Pastoren med Lethed besvarede. Sørgeligt er det at konstatere, at mange stadig tror paa den Fabel om, at Katholiker ikke maa læse i Bibelen. Glædeligt var det dog, at vi her havde Lejlighed til at sprede en Smule Oplysning om vor nye, praktiske Bibeludgave. I det store og hele var Mødet saa vellykket, at Kredsen haaber paa at kunne magte lignende Sammenkomster i Fremtiden.

C. G. S.

Fra den vide Verden.

Kæmpekongres i Belgien.

Under begejstret Deltagelse fra de belgiske Katholikers Side fandt de belgiske Katholikers 6. Kongres Sted den 13. September i den ærkebiskoppelige Residens Mecheln (Malines). I 10 flamske og 10 wallonske Arbejdskredse blev Hovedemnet: »Katholikerne og den moderne Tid« med alle dets aandelige og materielle Problemer uddybet og Forsøg gjort paa at bringe det økonomiske og det sociale Livs aktuelle Konflikter nærmere til Løsning. De katholske Førere inden for det politiske og det aandelige Liv i Belgien tog livlig Del i Raadslagningen. Ved det store Slutningsmøde i Mecheln, hvor bl. a. Kardinalbiskopperne Dr. August Hlond, Polen, og Dr. Seredi, Ungarn, samt Ærkebiskopperne af Reims og Utrecht var til Stede, talte Belgiens Ministerpræsident Paul van Zeeland om »Kristne Principper og Borgerpligter«, og Kardinal-Ærkebiskop Dr. Jean Verdier, Paris, talte om »Katholsk Liv i Verden i Morgen«. Om Søndagen fandt en kæmpemæssig Trosmanifestation Sted i Bruxelles, hvor mere end 200.000 Belgiere deltog. Paa Koeckelberg celebrerede den polske Kardinalprimas den højtidelige Pontifikalmesse. Ved Manifestationen paa Heysel Stadion holdt Belgiens Primas, Kardinalærkebiskop Joseph Ernst van Roey Slutningstalen, som blev modtaget med Begejstring; heri opfordrede han de troende til at se bort fra al politisk Tvedragt og bevare den Enhed, som i den nuværende Tid var af afgørende Betydning for Belgien. — Ogsaa Danmarks Biskop deltog i Kongressen og udtalte bagefter: »En Oplevelse, som man kun har een Gang i Livet.«

BREVKASSE.

Om Fosterdrabet.

En katholsk Kvinde skriver: Er det først lovmedholdigt at dræbe, naar et Menneske vil øve økonomisk Tryk ved sin Tilstedeværelse, (Hvor gør et Barn ikke det? Kun meget faa Steder!) hvor er saa Grænsen? Er Grænsepælene først rykket op, har man Lov at dræbe det ufødte Barn, bliver det næste, at man har Lov til at dræbe levende Børn, der er vanskabte eller kan skønnes at være arveligt belastede. Det var jo ogsaa bedre at se, hvilke Børn der faldt heldigt ud, saa kunde man jo altid skaffe sig af med de uheldige Eksemplarer, som hos vilde Folkslag, der spiser dem! — (Naa er du en Kannibalisme da forbudt her i Landet!!) Men har Forældrene Ret til at dræbe de Børn, som er til økonomisk Byrde for dem, maa det være en logisk Selvfølge, at Børnene maa dræbe Forældrene, naar de bliver gamle og er en økonomisk Belastning.

Jeg kender en midaldrende Mand, som selv udtalte: jeg skulde aldrig have set Dagens Lys, hvis racehygiejniske Grunde skulde respekteres; min Mor var dødssyg, længe før jeg blev født. — Vedkommende Mand har ganske vist haft daarligt Helbred, men har fem Børn, som er ganske normale Mennesker sundhedsmæssigt set, men hvad Intelligens angaar over Middell, ja, flere af dem er blandt de første blandt deres lige. Skulde den Mand saa ikke have levet? *Sofie Dorph-Petersen*

Festen for Johannes Jørgensen.

Søndag den 8. November Kl. 20 i Ingeniørernes Hus.

PROGRAM:

1. Carl Nielsen: Som en rejselysten Flaade (Helge Rode).
Synges af Forsamlingen.
2. Festetale af Lektor, mag. art. *Emil Fredcriksen*.
3. Gunder Knudsen: Foraarsevangelium (*Johannes Jørgensen*).
Kgl. Operasanger *Gunder Knudsen* med Harpeakkompagnement af Kgl. Kapelmusika *A. Balduin Dahl*.
4. »Johannes Jørgensen paa Ungdommens Læber«.
Recitation ved *Antonia Chresta, Beate Perch, Walter Thornfield, Preben Christensen*.
5. »Sommernat«. Stemmingsbillede.
Recitation: *Gudrun Mangor*. Musik: *Claude Debussy*. Dans *Antonia Chresta*. Ved Flyglet: *Carl Vorm*.
6. Sange af Johannes Jørgensen.
Kgl. Operasanger *Gunder Knudsen*. Akkompagnement: Pianist *Carl Vorm*.
7. Herrekvartet. (*B. Husson, Johs. Jørgensen jun., W. Thornfield og V. E. Olsen*).
8. Spejdersange og Sketch. Spejdere fra Hertug Knuds Division.
9. *Johs. Jørgensen jun.* læser op.
10. *Johannes Jørgensen* taler.
11. *W. Leblanc*: Nu tændes de Stjerner i Aftenblaa.

Billetter à Kr. 1,50 (Spisning: Kr. 4,00) faas i Katholsk Boghandel, Stenosgade 3, hos Portneren, Stenosg. 4 og Hans Bogbinders Allé 2.

Vil De se en god Film?

Filmen fra St. Knuds Mindefest i Odense fremvises i St. Knuds Sal, Stenosg. 4, Søndag d. 15. Nov. Kl. 17 og Mandag d. 16. Nov. Kl. 20. De bør komme og se Dem selv som Filmsstjerne.

Billetter — Voksne 70 Øre, Børn 35 Øre — faas i Katholsk Bogsalg og hos Portneren, Stenosgade 4. Der sælges ikke Billetter ved Indgangen.

Forsyn Dem med

Niels Steensen-Mærkater!

til Minde om vor Trosfælle, der døde for 250 Aar siden i Hellighedens Ry. De kan købes i Katholsk Bogsalg, Stenosg. 3, hos Redaktionen og i de fleste Præstegaarde.

Katholsk Klub holder Onsdag den 11. November Kl. 20 paa Hotel Phønix sin aarlige Stiftelsesfest, der samtidig vil forme sig som en Fødselsdagsfest for Klubbens Æresmedlem, Forfatteren, Professor Johannes Jørgensen.

Katholsk Arbejdsanviønings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

Formiddagsplads 9—12. Mandag, af en Mand fra Jylland som Onsdag og Lørdag. Skovløber e. l.

Ansøgning med ev. anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Søgade 13, Kbhn. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

Nov. 8. S. 23. Sønd. e. Pintse. 9. M. Laterankirkens Indvielse.	Nov. 15. S. 24. Sønd. e. Pintse 16. M. Gertrud.
10. Ti. Andreas Avellinus. 11. O. Martin af Tours.	17. Ti. Gregor Undergører. 18. O. Peters- og Paulskirker- nes Indvielse.
12. T. Martin I. 13. F. Didacus. 14. L. Josaphat.	19. T. Elisabeth af Thyringen. 20. F. Felix af Valois. 21. L. Marias Ofring.

Nov. Ugens Messebønner.

8. S. 23. Søndag e. Pintse (751—581); 2. Sæt Bønner: Oktav af Alle Helgens Fest (1135—966), 3. Sæt Bønner: Fire kronede Martyrer (1152—971).
9. M. Laterankirkens Indvielse (1153—972); 2. Theodor.
10. Ti. Andreas Avellinus (1153—973); 2. Tryphon, Respicus og Nympha.
11. O. Martin af Tours (1154—974); 2. Mennas.
12. T. † Martin I (1156—975); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
13. F. † Didacus (1157—979); 2. og 3. som i Gaar.
14. L. Josaphat (1158—980).

M.-K. Rosenkranskirken. »Maria Rosenkransdronning« M.: Torsdag d. 12. Nov. Kl. 20. Ældreafdelingen i Rosenkranskirken, Yngreafdelingen i Frbg. Allé 74. F.-K.: for begge Afdelinger i Sognekirken i Messen Kl. 8.

Conventus missionariorum hauniensium locum habebit ad eccl. SSⁱ Sacramenti (Nørrebrogade 27 C) feria III^a (die 10. huius) hora 4¹/₂ p. m.

(NB. Electio novi præsidis propter demissionem eius, qui prorsus contra suum consensum, imo repugnans, ad suscipiendum munus damnatus fuerat.)

Aandelige Øvelser.

Fra Søndag den 15. November til den 22. November afholdes i **Jesu Hjerter Kirke** aandelige Øvelser for katolske Mænd og unge Mænd. Alle indbydes venligst til at deltage deri. Foredragene holdes af P. Jos. Koch, Sognepræst i Aarhus.

Det første Foredrag er Søndag den 15. November Kl. 20. Hver Aften i Ugen (Lørdag undtagen) er der Foredrag Kl. 20. Søndag Morgen (den 22. November) Kl. 8¹/₂ er der Messe med Prædiken og Fælleskommunion, og om Aftenen Kl. 20 Prædiken og Slutningshøjtidelighed med Te Deum og pavelig Velsignelse.

Vi erindrer om **Menighedsmødet** Onsdag den 18. Nov. Kl. 20 pr. i **Charlottenlund Palmehave**. Hr. Pater Spaus indleder og Hs. Excellence Biskop Josef Brems bærer os med sin Nærvarelse. — Efter Mødet er der selskabeligt Samvær.

Alle Meddelelser og Annoncer til de hvide Blade bedes indtil videre sendt til Organist K. S. Thomsen, Bangsbo Plads 51, Kbhvn., Vanløse. (Sidste Indleveringsdag er som hidtil Mandag.)

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 5. Nov.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15--17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 46

Søndag den 15. November

1936

INDHOLD: Hvad gav Reformationen os? — Dødens Sakramenter. — Adspredthed under Bonnen. — Ny Fødselskontrol. — Presse-Rundskue. — Johannes Jørgensens 70 Aars Dag. — Cirkulære om Radiosagen. — Theater og Film. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebonner. — Avertissementer.

Hvad gav Reformationen os?*)

I en protestantisk Reformationssalme, der i disse Dage — i Anledning af 400 Aars Jubilæet for den saakaldte Reformations Indførelse — lyder Landet over i vore dejlige, gamle, katholske Kirker, staar der saaledes:

*Tak for alle gode Gaver
paa vor Mark i Tusind Aar,
Tak fordi trods alle Paver
Ordet gaar og Skriften staar...
Tak, o Herre, for dem alle,
fra Ansgarius til Balle.*

Denne Samling platte og usandfærdige Rimerier, der desværre har selveste Grundtvig til Ophav, randt mig i Hu, da jeg for nogle Dage siden sad og skulde forberede min Prædiken til Alle Helgens Fest i Dag, vel sagtens paa Grund af det tvivlsomme protestantiske Allehelgenslitani fra Ansgarius til Balle, der nævnes i Versets to sidste

*) Efter Opfordring — og med Prædikantens Billigelse — bringer vi hosstaaende Prædiken, der blev holdt i Sakramentskirken paa Alle Helgens Dag.

Red.

Linier. Hele Verset er imidlertid et typisk Udtryk for hin aandelige Taage og forvirrede Uklarhed, der præger protestantisk Tale og Skrift i denne Tid, hvor der siges og skrives saa meget om Reformationens Indførelse i 1536. Gennem Bøger og Blade, Prædikener og Radiotaler søger den protestantiske Kirkes Mænd at overbevise sig selv og vort Lands Befolkning om Reformationens Nødvendighed og om dens mange velsignelsesrige Frugter, og om, at der følgelig er al mulig Grund til at fejre 400 Aaret for dens Indførelse som en stor, national og religiøs Begivenhed.

Levende midt i et protestantisk Land, som vi gør, kan det ikke undgaas, at al denne Talen og Skriven om Reformationens Velsignelse og Nødvendighed let kommer til at gøre et vist Indtryk paa os, om vi ikke er paa vor Post og holder Hovedet klart. Det kan derfor have sin praktiske Betydning — netop i disse Dage, hvor Reformationsbegejstringen kulminerer — at vi Katholiker benytter Lejligheden til at betragte og vurdere Reformationen ud fra et dogmatisk, kirkehistorisk, religiøst og socialt Synspunkt og søger at gøre os klart, hvilken Værdi vi sagligt og objektivt kan og bør tillægge denne.

I dogmatisk Henseende gør Reformationen enten Christus til en Bedrager eller sig selv til et Bedrag. Sagen er nemlig den, at i Følge Skriftens Ord har Christus lovet at være med sin Kirke alle Dage indtil Verdens Ende og lovet, at Helvedes Porte aldrig skal faa Overhaand over den. Nuvel: Reformationen brød med den oprindelige Kirke, med hin Kirke, der gik og gaar tilbage til Apostlene og Christus selv, med hin Kirke, som Helvedes Porte aldrig skulde overvælde. Men hvis dette Brud var nødvendigt, fordi Helvedes Porte gennem Last og Misbrug havde faaet Overhaand over Kirken, havde Christus følgelig ikke holdt sit Løfte, men var en Løgner og Bedrager. Var Bruddet imidlertid ikke nødvendigt, fordi Helvedets Porte ikke havde faaet Overhaand over Kirken som saadan, da er Reformationen et Bedrag i sig selv og et Bedrageri over for Millioner af sagesløse Menneskesjæle, som derved blev udelukket fra den oprindelige Kirke og de fleste af dens rige Naademidler. Hvis Reformationen følgelig skal tages som en Nødvendighed, betyder den Ødelæggelse af al

Kristendom, katholsk saavel som protestantisk — og tages den ikke som en Nødvendighed, er den logisk og fornuftmæssigt set en Ødelæggelse af den protestantiske Kirkes Grundvold, thi da var der ingen Grund til Reformation.

(Sluttet.)

P. A.

Dødens Sakramenter.

En erfaren Sognepræst i en moderne By har meget paa Hjerte, naar han paa Kirkens Vegne ledsager Mennesket fra Vuggen til Graven. Med Interesse og stort Udbytte vil derfor baade Præst og Lægmand lytte til *Dr. Josef Weingartner*, naar han i »*Der Christ im Alltag*« (Innsbruck, F. Rauch, 1936, 240 S., RM. 2,80) sagligt og praktisk drøfter mange af den moderne Sjælesorgs Problemer: Messen og den liturgiske Bevægelse, den katholske Begravelse, Ligbrænding, de syges Sakramenter, Klingpungen, Menighedspleje, Husbesøg, Overværelse af Prædiken etc. Bogen er saa dejlig fri for alle Tilløb til forskruet Idealisme, den ser Livet, som det er, og taler saa jævnt og forstaaeligt som muligt om Vanskeligheder og Mangler ved vor Tids Kristne. Et Kapitel om de syges Sakramenter kan vise det.

»Men, ikke sandt, Hr. Pastor, De røber mig ikke?«

»De kan være ganske rolig, Frue. Og jeg gaar straks derhen.«

Herr S. ligger nemlig dødssyg, og Lægerne giver ikke længere noget Haab. Ellers er han et godt Menneske, Herr S., men med at modtage Sakramenterne har der allerede snart i mange Aar været noget forkert, og hans Hustru vil heller ikke nu tilkalde nogen Præst, fordi dette kunde virke ophidsende paa den syge, kunde skade ham. Derfor vil Hustruens gode Veninde, Fru Hofrat, som har fortalt alt dette i Præstegaarden, heller ikke paa nogen Maade forraades.

Præsten skynder sig altsaa til Hjemmet, lader sig melde hos Fruen, forhører sig om den syge og spørger, om han maa besøge ham. Han ser tydeligt, hvor ubehageligt dette Spørgsmaal virker paa Fruen. Allerhelst sagde hun Nej, men det tør hun dog heller ikke rigtigt og siger kun:

»Men, ikke sandt, Hr. Pastor, De siger ikke noget om Skriftemaal. Min Mand aner ikke, hvordan det staar til med ham, og det vilde ophidse ham forfærdeligt.«

Denne Scene gentager sig nu til Dags kun alt for ofte i enhver Storby. Trods yderste Fare henter man ingen Præst, og kommer han af sig selv, lader man ham ikke komme ind eller forbyder ham i det mindste at tale om de sidste Sakramenter. Og alt sker af lutter Kærlighed til og Medlidenhed med den syge, for at spare ham for enhver Op-

hidselse, ja om muligt for enhver Tanke paa Døden. Og ofte hører man, i Tilfælde hvor en syg er gaaet bort uden Sakramenterne, følgende Udtalelse: »Gud ske Lov, at han fik saa smuk en Død. Han har slet ikke mærket, hvor alvorligt det stod til med ham.«

Mennesker, der tænker og handler saaledes, har fuldstændig mistet det sunde, kristne Sind, som vort Folk dog ellers endnu ejer. De har ingen Følelse mere for den sidste Times Alvor, for den frygtelige og ufravendelige Afgørelse, som den skjuler i sig, og for den usigelige Lykke i denne sidste Time med klar Tanke at kunne afregne med Gud og indstille sig paa den sidste Rejse. »O Evighed, o Tordenord!«, hedder det i en gammel tysk Kirkesang. Men saadanne Navnekristne har intet Øre for denne Tordenlyd og aner ikke, hvad det vil sige at staa ved Evighedens Tærskel.

Selv om ogsaa Modtagelsen af Sakramenterne ophidser den syge, staaer denne Ulempe dog ikke i noget som helst Forhold til den evige Fare, som man ellers vilde udsætte den syge for. De overnaturlige Ting er nøjagtig lige saa real Virkelighed som Sygdommen, ja, man maa regne endnu alvorligere med dem end med de jordiske Faktorer, fordi disse jo hurtigt forsvinder, men af de andre afhænger hele Evigheden. Det, der altsaa synes Medlidenhed med den syge, er i Sandhed den største Ubarmhertighed og Grusomhed, og kun religiøs Overfladiskhed kan forklare, at man tager sig et tungt Ansvar saa let.

Men Erfaringen viser, at det langt fra ophidser og skader den syge i den Grad, som de ængstelige Paarørende mener. Man maa selv have oplevet, hvor trøstet en syg følger sig, naar han har skriflet og modtaget Kommunionen, hvor taknemmelig han trykker Præstens Haand, hvorledes denne indre Ro ikke sjældent ovenikøbet indvirker gunstigt paa Sygdommens Forløb, men i alle Tilfælde letter den syge de sidste Timer ganske betydeligt. Man kan roligt paastaa, at dette saa at sige uden Undtagelse er Tilfældet, og den, der engang har været Vidne dertil, vil ganske afgjort ikke kunne bringe det over sit Hjerte af misforstaaet Medlidenhed at forholde den syge denne indre Styrkelse denne store Trøst. Ja, i de fleste Tilfælde viser de Paarørende, der forud var saa ængstelige, Præsten deres Taknemmelighed og Glæde, naar de ved, at den syge er omhyggeligt berettet. Derfor findes der tilstrækkelig samvittighedsfulde Læger, som selv gør de Paarørende eller den syge opmærksom paa, at Berettelsens Time er kommet, fordi de af Erfaring ved, at der ingen Fare er forbundet dermed, og at dette gode Raad er den største Velgerning, de som Menneske og som Læge kan yde den syge og hans Familie.

Adspredthed under Bønnen.

Om ovenstaaende Emne og andre af lignende Art skriver den kendte engelske Dominikaner *Vincent McNabb* i sin nye Bog *The Science of Prayer* (Sussex. 1936. 102 Sider. 5 sh.) meget godt og opbyggeligt. For Resten er det ikke nogen ny Bog i egentlig Forstand, da den er et Otryk af en Bog fra 1903 af samme Forfatter. Et lille Uddrag af den vil sikkert interessere Bladets Læsere.

Det er næppe nødvendigt at sige, hvad Adspredthed under Bønnen er; de fleste af os har tilstrækkeligt Kendskab hertil. Adspredthed er Tanker, som til andre Tider maaske er tilladelige, men som paa ingen Maade kan være det under Bønnen. Den værste Skade, de gør, er at drage Sindets Opmærksomhed fra Ordene, man bruger, eller fra Tanken om Gud. De behøver ikke at være daarlige eller blot ligegyldige Tanker. Til andre Tider og under andre Omstændigheder kunde det maaske endogsaa være en Pligt at tænke dem. Men det er forkert at tillade dem at beslaglægge Tiden, man beder i. De kommer hovedsagelig fra vort daglige Arbejde eller vore Lidenskaber. Kan man faa et Menneske til at fortælle, hvad der spreder hans Tanker under Bønnen, lærer man hans Lidenskaber at kende; for hvor en Mands Skat er, vil ogsaa hans Hjerte være.

Der er et ejendommeligt Synsfænomen, man kalder »Efterbilleder«. Hvis vi stirrer vedholdende paa en lys, farvet Genstand og saa enten lukker vore Øjne eller retter dem mod en hvid Flade, viser den farvede Genstand sig for os paany. Den vil dog ikke have sine egne, naturlige Farver, men være iklædt, hvad man kalder Komplementærfarver. Paa noget lignende Maade gaar det, hvis vort Sind er fyldt med Tanker om Ting, der i betydelig Grad har optaget vor Opmærksomhed; vi kan da ikke pludselig rette vore Tanker mod hellige Ting uden at fornemme, at vi forstyrres ved Hundreder generende Efterbilleder, der er projekteret paa vore Bønners Baggrund. Og det sker ofte, at de falske Farver paa disse Efterbilleder er langt mere fængslende end Virkeligheden selv. Det gælder derfor om at undgaa Adspredthed saa meget som muligt. Hvorledes dette lader sig gøre, er det let nok at give Regler for, men at praktisere disse er langt vanskeligere.

Det er for sildigt, ja ganske unyttigt først at kæmpe mod vor Adspredthed under selve Bønnen. Vi maa kæmpe mod Fjenden, længe før han nærmer sig vore Grænser. Har vi Beskæftigelser, der ikke er nødvendige, men i overvældende Grad optager vor Opmærksomhed, maa vi i Tide give Afkald paa dem. For dem, der læser meget, kan Adspredtheden ofte skyldes Bøger, de ikke behøvede, ja

maaske ikke burde læse. Derfor er det heller ikke ualmindeligt, at den, som skal op til en Eksamen, nogen Tid i Forvejen ganske hører op med at læse en vis Slags Bøger. Den, som daglig bruger to—tre Timer til Romanlæsning, men maaske ikke et Kvarter til at læse i Biblen eller andre aandelige Bøger, maa ikke undre sig over, at han vil komme til at lide af megen Adspredthed. Hvad man saar, vil man ogsaa komme til at høste.

Ny Fødselskontrol.

Bølgerne gaar for Tiden højt i Diskussionen om Loven om Svangerskabsafbrydelse eller paa godt gammelt Dansk: Fosterfordrivelse. For Katholiker er der i denne Sag ingen Tvivl. Den katholske Moral lærer, at Fosterfordrivelse er aldrig tilladt, hvor fortvivlede Forholdene end kan synes at være.

I Diskussionen blandes ofte sammen to forskellige Former for Børnebegrænsning, der er vidt forskellige. Den ene er Svangerskabsafbrydelsen (Fosterfordrivelse), den anden er Forebyggelse af Svangerskabets Opstaaen. Om denne sidste Form for Børnebegrænsning skriver en Læge, at her er den sociale Indikation for længst anerkendt af alle. Det er ikke rigtigt, for heller ikke her kan fra katholsk Side nogen Indikation anerkendes, dersom Forebyggelsen sker ved kunstige Midler eller paa anden unaturlig Maade. For en Katholik rejser sig da det Spørgsmaal: Er en Forebyggelse mulig paa naturlig Maade, saaledes at den er tilladelig? Og Svaret har da altid lydt: Der er kun Afholdenhed. Enten maa Ægtefæller tage imod alle de Børn, der ganske naturligt kommer, eller de maa leve afholdende. Det kan ikke nægtes, at det er et stort Krav at stille, og særlig strengt virker det, naar man lever blandt Mennesker, der i Almindelighed lever paa den modsatte Maade, og især naar særlige Forhold gør det ønskeligt, at der ikke kommer flere Børn i en Familie.

Forleden skrev A. C. Kaarsen (Nationaltidende): »Ingen, der vil se Sandheden i Øjnene, kan jo nemlig være i ringeste Tvivl om, at den sociale Indikation, der virkelig batter noget — det er det moderne Menneskes Valg mellem Barnet paa den ene Side og Bilen, Forlystelserne og det veludstyrede Hjem paa den anden Side.« Det er vel rigtigt, at det ofte er saaledes, men der gives ogsaa Forhold, der gør det svært, ja utilladeligt for Ægtefæller at sætte Børn i Verden. Man kan ikke have noget tilovers for dem, der foretrækker Bilen for et Barn, men vel for dem, der frygter et nyt Barns Komme, fordi det truer Hel-

bred og Liv eller synes at gøre den økonomiske Eksistens umulig.

Kravet om den absolute stadige Afholdenhed til saadanne Ægtefæller er et meget stort Krav, som Kirken kun vil fremsætte, naar den føler sig strengt forpligtet dertil paa Guds og Naturens Vegne.

Men nu synes det, som om nye videnskabelige Opdagelser kan bringe Hjælp til de Katholiker, der er vanskeligt stillede paa dette Punkt, og som ikke vil følge Omgivelserne og leve unaturligt i stadig Synd. Ogsaa denne Løsning hviler paa Principet Afholdenhed, men saaledes, at Afholdenheden begrænses til visse Perioder. Blandt mange andre har den franske Redemptorist Pater A. Dorsaz udsendt en Bog derom*), som behandler denne Sag indgaaende baade fysiologisk og moralsk, idet to Læger har taget sig af den fysiologiske Side af Sagen.

Grundlaget er Undersøgelser af den østrigske Læge Knaus og af den japanske Læge Ogino, som hævder at have bevist, at et Svangerskab ikke som hidtil antaget er muligt paa alle Tidspunkter, men kun inden for højst otte Dage i hver Menstruationsperiode. I den nævnte Bog hævdes med Bestemthed Rigtigheden af denne Paastand, omend det indrømmes, at mange Læger endnu stiller sig afvisende. Der anføres dog saa mange Autoriteter for det nye, at man som Lægmand i den Slags Ting er tilbøjelig til at tro paa det.

Rigtigheden af denne fysiologiske Side af Sagen forudsat er det muligt at beregne, hvornaar Svangerskab er muligt og hvornaar ikke, og ved at indrette sig derefter kan Mennesker altsaa selv regulere Fødslernes Tal, uden at foretage sig noget imod Naturen, kun ved periodisk Afholdenhed. Tillader den katholske Moral nu Ægtefolk at leve saaledes? Atter siger Pater Dorsaz Ja, i hvert Fald, naar der er gode Grunde til at undgaa nyt Svangerskab. Ogsaa her anfører han en Mængde Autoriteter paa Moralens Omraade, der støtter ham.

Følgen af alt dette er da, at katholske Ægtefolk uden nogen Synd kan foretage Børnebegrænsning ved kortvarig periodisk Afholdenhed, dersom der er fornuftige Grunde til at undgaa nyt Svangerskab. Det er klart, at ogsaa dette stiller sit Krav til Mennesker. Over for mange Indvendinger mod denne Form for ægteskabeligt Samliv hævder Pater Dorsaz — og mange med ham — at denne nye fysiologiske Viden maa betragtes som en Guds Gave, der i en særlig vanskelig Tid løser frygtelige Problemer for mange Mennesker, frier ud fra Synd og atter knytter Mennesker til Kirken.

B. J.

*) A. Dorsaz: Le contrôle rationnel des naissances. 2. Udg. Paris. (Mignard.) 1936.

Presse-Rundskue.

»**Ordløs — bibelløs — salmeløs.**« I Odense Domkirke prædikede ved Jubilæumsgudstjenesten Biskop Rud og udtalte efter »Kristeligt Dagblad« af 3. Nov. følgende:

»Vi skal ikke paa en Festdag som denne glemme, at der forud for Reformationen var en kristen Kirke herhjemme. Det vilde være ubilligt og bornert i dette Hus og i denne By at overse vor fromme Dronning Christine, Michael i Albani Kirke eller Claus Berg, der har skænket sin skønne Altertavle. Uskønt vilde det ogsaa være, om vi ikke viste vor Taknemmelighed for alle vore gamle Kirker, der giver Danmark sit særlige Præg, om vi ikke tænkte paa de Slægter, der her søgte Opbyggelse og Trøst.

Men Romerkirken var kommet langt bort fra den oprindelige Kristendom. Frelse gennem Syndernes Forladelse var der stille om. Man fandt en *ordløs*, naadeløs og verdslig Kirke uden Tro og Haab, uden Evne til at hjælpe Mennesker. Man fandt en *bibelløs* Kirke. Herrens Bog var lagt paa Hylden, mens Eventyrene lød i Kirkerne. Og en *salmeløs* Kirke uden Lovsange, Menigheden sad der uden at forstaa eller gribe, hvad man hørte ...

Jeg tillader mig at anholde disse biskoppelige Ord; de er alt for smældende til at kunne være sande. Det kan dog historisk set kun dreje sig om et »mere eller mindre«, ikke om et »ja eller nej«, om et »—løs«. Baade dansk Prædiken, dansk Bibel og dansk Salmesang var kendte herhjemme før Reformationen og det i større Udstrækning end almindeligt antaget. Jeg kan desangaaende henviser til Pastor Bernhard Jensens Foredrag i *Academicum Catholicum* om »Katholsk Kirke- og Aandsliv paa Reformationstiden«, som er blevet offentliggjort i *Credos* Novembernummer.

Naar den katolske Middelalderkirke er den »ordløse, bibelløse og salmeløse«, vil dette selvfølgelig sige, at omvendt Ordet, Biblen og Salmesangen er Folkekirkens Rigdom og Styrke. For Salmesangens Vedkommende skal dette være indrømmet, skønt ogsaa denne siges at være i en Krise for Tiden. Men »Ordet« — er Menighederne ikke blevet trætte af det? Taler Prædikanterne ikke til tomme Bænke? Saa »Biblen« — hvad er den ikke blevet til i de protestantiske Theologers Hænder? Hvor meget er der tilbage af Skriften, af hvilken, som Herren har sagt, ikke en Prik og ikke en Tøddel skulde forjaa. Nej, Ordet og Biblen er der ikke meget at raabe Hurra for.

Biskop Rud bebrejder Middelalderkirken dens fuldstændige Mangel paa Prædiken, Bibelkendskab og Salmesang. Da ligger det nært at pege paa aabenlyse Mangler af langt alvorligere Art hos Folkekirken. Er der ikke mange Protestanter, der forfærdes over Folkekirkens fuldstændige Mangel paa Autoritet? Er Grundtvigianismen ikke en vedvarende

Anklage for at have sat Traditionen over Styr? Er al den Liturgi, man indfører, ikke en hemmelig Længsel efter det daglige Offer, Messen, som man har afskaffet? Der er andre, der efterlyser det private Skriftemaal, Forbønnen for de afdøde, det hierarkiske Præstedømme, den apostoliske Succession og selve Kirkebegrebet. Vi Katholiker finder selvfølgelig endnu flere Ting, der mangler. Men det største Savn, Protestanterne maa lide, — og Gudskelov, der er dem, der føler det! — er Tabet af Altrens Sakramente. Reformatorerne vilde have for meget: baade Hostien og Kalken. Er det ikke en Skæbnens Ironi, at Folkekirken nu har for lidt, at Nadveren har faaet Askepots Plads? Det kunde ikke gaa anderledes. Thi Nadveren staar og falder med det hierarkiske Præstedømme. Forkaster man dette, bliver Nadveren til en Illusion, men Illusioner har som bekendt ingen Livskraft. Naar alt kommer til alt, turde der ikke være færre Mangler hos den »ordrige, bibelfaste og salme glade« Folkekirke end hos den smædede Middelalderkirke. For os Katholiker i hvert Fald staar Folkekirken trods Biskop Rud som en fattig Kirke.

»Her staar jeg, jeg kan ikke andet. Gud hjælpe mig! Amen.« De fleste Festtalere ved Reformationsjubilæet har anført de bekendte Ord, som Luther skal have sagt paa Rigsdagen i Worms 1521: *»Tilbage kan og vil jeg ikke; thi det er hverken raadeligt eller ufarligt at handle imod Samvittigheden. Her staar jeg, jeg kan ikke andet. Gud hjælpe mig! Amen* Det er meget tvivlsomt, om Luther har sagt disse Ord. Talens latinske Optegnelse af Luther selv har kun den traditionelle Slutningsformel: *»Gud hjælpe mig. Amen.«* Heller ikke den berømte Humanist Konrad Peutinger, dengang endnu Luthers Ven, der var til Stede og nedskrev Talen Dagen efter, har hørt andet. Efter ham formede Talens Slutning sig saaledes: Da Luther var færdig med sin Forklaring, opfordrede Ordstyreren ham endnu en Gang til at kalde tilbage, fordi det, han havde sagt, var forkastet af flere Kirkemøder. Derpaa svarede Luther, at Kirkemøder ogsaa havde taget fejl og til Tider bestemt, hvad der var imod guddommelig Lov. Ordstyreren: *»Nej!«* Luther: *»Ja, og jeg skal bevise det.«* Dermed fik Sagen sin bratte Afslutning. Der blev vældig Larm og Spektakel, mens Luther forlod Talerstolen. I den almindelige Tumult anbefalede han sig Hans Majestæt (Kejserens) Bevaagenhed og sluttede med Ordene: *»Gud hjælpe mig (Got kum mir zu Hilf) Amen.«*

Udvidelsen af Slutningsordene fandt Sted endnu samme Aar i Wittenberg og findes i den hos Grüneberg trykte Tale, baade i den latinske og tyske Udgave.

Alligevel betragter selv protestantiske Forskere Udvidelsen som Falsum. Saaledes *A. Wrede*, Reichtagsakten unter Karl V (Bd. 2. S. 555), *Karl Müller*, Luthers Schlussworte in Worms (Berlin 1907), *P. Kalkhoff*, Die Depeschen des Nuntius Aleander vom Wormser Reichstag (1897), *W. Friedensburg*, Schriften des Vereins für Reformationsgeschichte (N. 100. S. 26). Og den anerkendte protestantiske Lutherforsker *Heinrich Böhmer* skriver: »Man gør vel i ikke længer at anføre dette berømteste Lutherord som en Udtalelse af Luther. Dette vil falde mangen en svært. Men for Bedømmelsen af Luthers Optræden er disse Ord ligegyldige.« (H. Böhmer, Luther im Licht der neueren Forschung [S. 25] Leipzig 1910). *A. Menzinger* S. J.

Johannes Jørgensens 70 Aars Dag.

Den 6. November 1936 blev en stor Dag for Svendborg og Byens berømte Søn, Johannes Jørgensen. Kl. 9,20 blev Digteren paa Raadhuset udnævnt til Svendborgs f. T. eneste Æresborger. Borgmester *Tønnesen*, der sammen med Raadets Næstformand, Fabrikant *E. Halberg*, havde hentet Digteren i hans Hjem og forestillede Raadets Medlemmer for ham, bød Velkommen og takkede J. J. for hans litterære Gerning, »som ikke blot har gjort Dem selv berømt over store Dele af Verden, men ogsaa har gjort Danmarks og Svendborgs Navn kendt viden om«. Som Anerkendelse, Hyldest og Lykønsning overrakte Borgmesteren derefter Æresborgerbrevet. Digteren takkede hjerteligt for Æresbevisningen. Derefter tog han med Ordene: »Det er Digteren, De har villet hædre, og det er derfor Digteren, der tager Ordet«, sin Digtsamling »Brig Marie af Svendborg«, skrevet i Assisi i 1925, frem og læste det første Digt, som slutter med Verset:

*Og tyktes jeg mange en fremmed Mand,
der talte med udenvælts Stemme —
jeg havde dog fundet igen mit Land
og vidste, at her var jeg hjemme.*

»Det virkede overordentlig betagende, da den ranke, men graanende Digter, Verdensmanden med Kommandørkorset glimtende i den hvide Vests Udskæring, men alligevel en jævn dansk Mand, stod der og læste sit enkeltformede Digt, Udtrykket for Længsel mod det Land, hvis gode Søn han er. Da han sluttede, skælvde hans Stemme en Smule i Bevægelse, og han gav Borgmesteren et fast Haandtryk.«

Kl. 10 var der Festgudstjeneste i Svendborgs katolske Kirke, hvortil ogsaa Byens Honoratiores var indbudt. Levit-messen celebreredes af Sognepræsten Pastor *Hake* assisteret

af *Mogens Ballins Sønner*, Pastor *Knud* og Pater *Olaf Ballin*. Pastor *H. Messerschmidt* holdt Festprædikenen, der indledes med Patriarken *Jacobs Ord* om, at han havde oplevet 130 onde Aar. Ogsaa *J. J.* havde erfaret, at Livet er Kamp og Strid, men han havde ogsaa hørt Livets Klokker kime, og han var blevet andre til Velsignelse, som gennem hans Pilegrimsliv sattes i Stand til at vandre samme Veje. Taknemmelighed maatte fylde Fødselsdagsbarnets Hjerte, der var:

*Som en Ild, hvis Kvas og Ved
dør i lutret Flammen,
som en Sjæl, der finder Fred
i sit Hjemland. Amen.*

I Huset i Fruestræde 15 strømmede det imidlertid ind med Gaver, Blomster, Breve og Telegrammer fra alle Verdens Kanter, overvældende mange Vidnesbyrd om, hvad *J. J.* har været for Tusinder hjemme og ude.

Bladene om Johannes Jørgensen.

Den sande Berømmelse.

»*Johs. Jørgensen* er jo i de senere Aar kommet til at staa Danmark noget fjernt — og derfor er vi tilbøjelige til at glemme, at han efter *H. C. Andersen* er det Navn i vor Litteratur, der har den ægteste Verdensberømmelse. I den katholske Verden æres han som en af Historiens største Skribenter — og hans betydeligste Bøger som hans »*Frans af Assisi*« og »*Den hellige Katharina af Siena*« har været gennem Tidens Ildprøve og tilhører Verdensklassikerne. Rejser man i katholske Egne, fornemmer man hurtigt, hvor dybt *Johannes Jørgensen* er trængt ned i Sindene. Jeg har fundet Bøger af ham i Jægerhytter ved Yukonfloden og i Skibskister paa Atlanterhavets vejrslagne Trampdampere. Han er ikke blot *Svendborgs*, men *Danmarks store Søn*.« (Berlingske Aftenavis. 4.-11.-36.)

At sætte sit Liv ind paa sin Tro.

... Jeg ser Dem som Yngling drive om saa temmelig vildsomt for Vind og Vejr i Deres lille *svendborgske Skipperskude*, men med skælvende Sans lyttende og søgende ud i Stjernenatten. Til De fandt den Stjerne, De uden at vide det havde søgt, og som De siden da har styret Deres Kaas efter med en fast, rolig Hengivelse, der — kan jeg sige — har vakt baade Undren og Beundren hos dem, der husker den noget svajende Sværmerpoet fra de *frederiksbergske Villaveje*. Nu er vi begge gamle, og lige saa fremmed, den Verden var for mig, som De den Gang dukkede op fra i den *Høfdingske Kreds*, lige saa fremmed er den Verden, De gik ind i siden. Men blot jeg sidst nu

læste Deres Bog om den franske Missionær og Folklorist, tog saa mangt et Ord mig saa stille, blødt om Hjertet, som den tyveaariges første Vers. Og at være tro mod det dybeste i sig selv og modigt at sætte sit Liv ind paa sin Tro, det har Deres Livsbane været et lysende Eksempel paa for mange og ikke mindst for Deres taknemmeligt hengivne
Vald. Vedel. (Nationaltidende)

Nuet og Evigheden.

... Der er inderst inde i Johs. Jørgensen et ensomt Menneske, en Melankoliker, der føler sig forpligtet til noget mere end Overflade-Jeg'ets Hang til Flygtighed og Øjeblikksstemninger. En Digter fortaber sig i Nuet — og en Digter bag ved Digteren føler, at Nuet ikke er nok. Der er i Johs. Jørgensen et Noget, der altid stiller ham midt imellem Forkrænkelighedens Skønhed og den Evighed, der gør sig gældende som et Krav. Oven over det flygtige hører han en Stemme, der alvorligt nævner hans Navn. Og hvad maa han da gøre? Han maa prøve paa at forene den flygtige Skønhed med det Evige, Hengivelsen i det korte Nu med det varige — og det lader sig kun gøre i den Verden, hvor Frans er Forkynder og Giotto er Kunstner.

Jul. Bomholt. (Social-Demokraten)

Dansk Katholicisme.

Sandelig, dansk er den Katholicisme, som i Digtet »Jule-rosen« med Strofen: »Barn Jesus, jeg vil bringe dig en Blomst«, vrager Rosen, Liljen og »Septembers duggede Reseda, hvormed de sidste gyldne Bier summer«,

*og vover kun at vælge Aarets sidste,
 den hvide, blege, født af Nat og Sne.
 Jeg bryder løvende de skøre Kviste
 og samler med dem al mit Hjertes Vé.
 Saa maa det bære eller briste,
 om du vil naadig til min Gave sé!*

Franz v. Jessen. (Nationaltidende)

Cirkulære om Radiosagen.

Nu da vi er kommet ind i Aarets sidste Kvartal vil jeg gerne rette dels en Tak til alle, Præster som Lægfolk, der har vist den danske, katholske Radiosag Interesse og Velvilje i den Del af Aaret, der er gaaet, dels en Appel til alle vore Medarbejdere rundt om i Sognene om allerede nu at foretage det afgørende Fremstød, saafremt det ikke er sket tidligere. Oktober og November Maaneder er erfaringsmæssig de bedste Arbejdsmaaneder til Indsamling af

Medlemmer. Enkelte Sogne, nemlig Horsens, Nyborg og Nykøbing F., har allerede afsluttet Arbejdet for Aaret 1936.

I Begyndelsen af indeværende Aar blev der fra Hovedbestyrelsens*) Side dels gennem vore Blade, dels og navnlig gennem personlige Henvendelser Landet over, indledet et Arbejde med det Formaal at søge oprettet Lokalklubber helst i hvert eneste Sogn i Landet. Man skiftede herved i nogen Grad Taktik, idet Arbejdet blev lagt an paa saa vidt muligt ikke at opfordre til Dannelsen af selvstændige Foreninger med stort og ofte tungt virkende Apparat, Selskabelighed m. m., men derimod paa at søge Samarbejde etableret med en eller flere Personer inden for de forskellige Sogne, som skulde gøre deres personlige Indflydelse gældende saaledes, at de tegnede saa vidt muligt alle de inden for deres Distrikt bosatte katholske Lyttere som Medlemmer af »Danmarks katholske Radio-Klubber«. Fremfor alt maa det undgaaes, at der bringes Forstyrrelse i de enkelte Sognes Menigheds- og Foreningsliv ved Oprettelse af ny, af Sognepræsterne med Rette uønskede Foreninger paa Steder, hvor det maaske i Forvejen vrimler med katholske Foreninger. Denne Tanke slog godt an, som det fremgaar af nedennævnte Fortegnelse over vore Lokalklubber. Af Hensyn til Oversigten er alle Sogne, ogsaa de, hvor det endnu ikke er lykkedes at faa oprettet Lokalklubber eller finde en stedlig Repræsentant, medtaget paa Fortegnelsen. Der maa stræbes hen til, at Arbejdet foretages i den nøjeste Forstaaelse med Sognepræsten, men at det paa den anden Side udføres saaledes, at det ikke lægger uforholdent Beslag paa vore Præsters i Forvejen ofte meget stærkt optagne Tid.

Til Slut kun en Opfordring til vore Medarbejdere om saa vidt muligt at fremsende Medlemsfortegnelser (eller Talonerne fra Medlemskortene) til Landsforeningens Kasserer, Dommerfuldmægtig Højris, St. Pouls Alle 21, Esbjerg, inden 15. November. Fortegnelserne skulde gerne indeholde Medlemmernes Licensnumre, men dersom enkelte Numre skulde være vanskelige at opspore, kan de indsendes senere.

Medlemskontingenterne, 50 Øre pr. Medlem bedes fremsendt til »Danmarks katholske Radioklubber«, St. Pouls Alle 21, Esbjerg, Postgiro 41947.

Opmærksomheden henledes paa det praktiske i at benytte de af Landsforeningen fremstillede Medlemskort, som

*) Landsforeningens Hovedbestyrelse bestaar af følgende:

Formand.... Ekspeditionssekretær Boje Danielsen, Gl. Kongevej 80,
København V.
Sekretær.... Skrædder Jos. Jaworski, Gerlachsgade 11, Aarhus.
Kasserer.... Dommerfuldmægtig Højris, St. Pouls Alle 21, Esbjerg.
Revisor..... Landsretssagfører Bjørnbak, Esbjerg.

paa Forlangende vil blive tilstillet vore Repræsentanter af Landsforeningens Kasserer.

Situationen rundt om i Sognene ser saaledes ud:

- *Aalborg *Journalist Werner Thomsen, Annebergvej 42. *)*
 *Randers *Frk. Emmy Olsen, Adelgade 4.*
 Aarhus *Fru Udengaard, Bülowsgade 52.*
 Silkeborg
 *Horsens *Direktør Th. Hansen, Horsens.*
 Vejle
 *Fredericia *Fru Dr. A. Nielsen, Sjællandsgade 44.*
 *Kolding *Direktør Schultz, Kolding.*
 Esbjerg *Dommerfuldmægtig Højris, Esbjerg.*
 Haderslev
 Aabenraa
 Sønderborg
 Assens *Sognepræsten.*
 Odense *Hr. Th. Siemons, Gerthasminde 11.*
 Svendborg
 *Nyborg *Fængselsbetjent Staugaard, Nyborg.*
 Helsingør
 Hørsholm
 Stor-København *Hr. Ansgar Gross, Tigergade 2, Kbhvn. K.*
 Roskilde *Fhv. Stationsforstander Momberg, Klostervang 6.*
 Køge *Bankkasserer Andersen, Køge.*
 Ringsted *Sognepræsten.*
 Holbæk
 *Slagelse *Sognepræsten.*
 Næstved *Hr. Frithiof Jensen, Fasanvej 9, Vordingborg.*
 Nykøbing F. ... *Trafikassistent Simonsen, Aavej 2.*
 Maribo
 Nakskov
 Rønne
 Aakirkeby

Alle vore Medarbejdere opfordres til saa vidt det maatte staa i deres Magt at virke hen til, at de aabne Pladser i foranstaaende Fortegnelse efterhaanden maa blive udfyldt med lokale Klubber eller Repræsentanter. Lokalklubben i Aarhus har lovet at ville foretage et Arbejde blandt Kronjyderne og Repræsentanten i Vordingborg vil arbejde for Oprettelse af Klubber i den sydøstlige Del af Landet.

H. Højris.

Theater og Film.

Moderskab. Smukke Billeder og alligevel uendelig trist det hele. Er den graverende Mangel paa Sammenhæng i Filmen Udtryk for Raadvildhed? Maa vi ty til en Film for at se Glæden ved Børn i Renkultur? Eller hvor knirker det? Enhver maa afgøre det med sig selv. At netop Thit Jensen i sin nyeste Forklædning var udset til at give nogle

*) De med * mærkede Sogne er kommet til i 1936 og Navnene efter hvert Sogn angiver den eneste Repræsentant eller Klubbens Kasserer. Skulde der være Unøjagtigheder i disse Angivelser, bedes Meddelelse herom rettet til Landsforeningens Kasserer.

smukke Ord med paa Vejen, siger sikkert tilstrækkeligt om den forsinkede Erkendelse og den daarlige Samvittighed, som er denne Films skjulte, men inderste Motiv. *Argus.*

Den evige Ild. En af Filmens Leverandører har ment det lidt for godt og troet, at en Film med en rigtig Idé alligevel var det fineste. — Den lige saa skikkelige som verdensberømte Stradivari har bygget sin Mesterviolin, men af forsmaaet Kærlighed forbander han den og ønsker Ulykke over alle dens fremtidige Ejere. Hvilket prompte indtræder. Et Kædebrev gennem flere Aarhundreder, indtil vi naar 1914. Med Krigen som Forbundsfølge skulde Violinen vel nok kunne gøre det af med den Husarløjtnant, der efter Handlingens Gang skal være det næste Offer. Men Faren driver over, fordi den ædle skal hjemføre en Brud. Hvad har saa de skumleste Skæbnemagter andet at gøre over for Kravet om »happy end« end at give blankt op. Og saaledes slap vi for at se Overtroen legaliseret. Men det var ogsaa lige ved. *Argus.*

Noget for Hr. Steincke. Han skal ikke gaa ud i Riddersalen for at kede sig over en hysterisk Nihilist, Hr. Bert Brecht, der samtidig er en elendig Dramatiker. Kun for Retfærdighedens Skyld. Som Ophavsmand til Sagen mod dem, der forhaaner den jødiske Religion, kan han derude kun finde Anledning til paa ny at øve sit Mod.

Paa Scenen fremstilles en Nonneorden, hvis Dør til Pengeskabet prydes af et Mariabillede med Jesusbarnet. Ordenens Medlemmer er et Kor af pengegridske Damer, som hovedsageligt interesserer sig for Novicernes Formue. Og som Kronen paa Uforsømmetheden er vi Vidne til, at Priorinden velsigner følgende Plan med Korsets Tegn: En dødsdømt Jøde skal faa sin Søster, en Novice i Klostret, til at hengive sig til Kommandanten for Fængslet »Det hellige Kors«, for derved at redde den dømtes Liv.

Vi er vant til lidt af hvert, men her burde der gribes ind. *Argus.*

Nye Bøger.

Til alle religiøst søgende og fordomsfri Mennesker!

Det var Oxfordgruppens absolute Redelighed og dens mange Vidnesbyrd, som indgav den norske katholske Præst Pastor *Haakon Bergwitz* den Tanke at henvende sig til en Del norske Konvertiter fra alle Samfundslag og bede dem besvare Spørgsmaalet: »Hvordan jeg blev Katholik og hvorfor jeg er det den Dag i Dag.« De fjorten indløbne Svar danner en ypperlig lille Bog: »*De søkte de gamle Slier*« (Oslo 1936, H. Aschehoug & Co., 96 S., Kr. 2,75), som mange Læsere med Begærlighed vil og bør gribe efter.

I disse yderst personligt prægede Svar, som dog er dejlig fri for alt Føleri og Sværmeri, skildres det ofte højst dramatiske Møde mellem Norge og Kirken. (Smlgn. Lars Eskelands, der citerer disse Verslinjer om sig selv: »Jeg maa, jeg maa, saa byder mig en Stemme i Sjælens Dyb. Og jeg maa følge den!«) Man føler straks: Her er mere end Buchman! Det er ikke blot, fordi Sigrud Undset, Lars Eskeland og Forfatteren Stein Mahler er iblandt Bidragyderne, at vi anbefaler Bogen paa det varmeste. Alle Vidnesbyrd vil blive hørt med dybeste Interesse, og man maa haabe, at de vil blive hørt af mange! —z.

Gode Dyrefortællinger, men —

Den kendte og skattede Børnebogsforfatter Niels Meyn fejrer i Aar sit 25 Aars Forfatterjubilæum. Chr. Erichsens Forlag markerer Begivenheden ved at udsende 3 af hans Dyrefortællinger: »Kong Simba«, »Tiger« og »Klaus Uro«. Medens »Kong Simba« er en gammel Kending, er de to andre nye. De er alle 3 tiltalende Bekendtskaber; vi vil dog mene, at Børnene vil synes mindst om »Tiger«, fordi Forfatterens store Kærlighed til Naturen her flere Gange giver sig Udslag i en lidt for bred Doceren. Hvor kan det dog ogsaa være, at en saa pæn og anerkendt Mand et Par Steder kan tale om Aberne som vore Slægtninge, ja, endogsaa et enkelt Sted udstyrer Løverne med en Sjæl? Det kan da ikke være andet end Forsnakkelser midt i alt det pæne og tiltalende. Bøgerne er i øvrigt udmærket egnet til Højtlesning. — Paa samme Forlag er udkommet *Hjorth-Johansen*: »Panterfolketa. Forfatteren er norsk, og Bogen er præmieret i sit Hjemland, saa det er med en vis Forventning, at man aabner Bogen. Man bliver heller ikke skuffet! Den byder paa en fint konstrueret Handling og holder Læseren i Aande fra først til sidst. Den koster 2 Kr. U. C. G.

Den store Orgelhaandbog.

Om Orglet, alle Instrumenters Dronning og dog samtidig »deu hellige Liturgis ydmyge Tjenerinde«, har Benediktineren *Einfred Ellershorst* skrevet en »Handbuch der Orgelkunde« (Einsiedeln 1936. Benziger & Co. 872 S., 545 Illustr., RM. 23,40, Fr. 28). Der mangler intet! Vi faar et helt Kursus i Matematik, Mekanik, Elektricitet og Lydlære (særlig med Henblik paa Rum- og Bygningsakustik). Alle Materialer, der finder Anvendelse ved Orgelbyggeriet, omtales indgaaende. — Derefter beskrives med den største Nøjagtighed hver eneste Del af Orglets omfattende og indviklede Mekanisme, dets Disposition, Opstilling, Stemning samt Hjælp ved Intonationsfejl. Der findes en særlig Vejledning for Orgelbyggeren og hans Uddannelse, for den orgel-sagkyndige og hans Ansvar samt prak-

tiske Raad for Anskaffelsen af et Orgel og Bedømmelsen af de indløbne Tilbud, ligesom der ogsaa gives en Vejledning til Orglets Pasning og Eftersyn.

Til Slut omtales den nyeste Opfindelse paa dette Omraade: det elektro-akustiske Orgel, ved hvilket Piberne er erstattet med elektriske Svingningsgeneratorer, der frembringer Vekselstrømme, og disse omsættes ved en Højtaler til Toner. Forfatteren mener, at dette nye System har en stor Fremtid, da det er baade billigere i Anskaffelsen og har mange musikalske Fordele.

Bogen er en enestaaende Hjælp for enhver, der vil sætte sig ind i Orglets Hemmeligheder, og naar man ved, at der i de sidste 50 Aar ikke er udkommet Mage til dette Værk, vil man forstaa denne Bogs Betydning, og alle interesserede vil med Glæde læse Forfatterens Løfte, at der ogsaa paatænkes udgivet en lignende Haandbog om Klokkerne, en »Handbuch der Glockenkunde«.

P. K.

Fra Hovedstad og Provins.

Ministranternes Fest i St. Annæ Kirke.

Ved en stemningsfuld Aftenandagt blev Kirkens nye Ministranter Sønd. d. 8. Nov. indviet til deres smukke Tjeneste ved Altret. Ceremoniellet lignede Kongreganisternes Optagelse i Mariakongregationen, idet de blev kaldet til Altret, spurgt om, hvorfor de vilde være Ministranter, af lagde et Løfte, efter at P. Amann havde holdt en formanende Tale til dem, og modtog Ministrantklæderne til Tegn paa deres nye Værdighed. Efter Te Deum og Velsignelse sang det nye Børnekor en smuk, flerstemmig Sang. Ministranterne og Børnekoret havde allerede inden Andagten haft en lille Fest i Salen, som skulde slynge det mere gemytlige Baand om deres fromme Arbejde.

A.

Efter Dommens Stadfæstelse.

Landsretten har nu stadfæstet Underrettsdommen over Agnes Kasperek, fhv. Søster Cordula og desuden forhøjet Fængselsstraffen fra 6 til 12 Maaneder. Et sørgeligt Kapitel lader dermed til at være afsluttet. Det vakte uhyre Opsigt i den danske Presse, da det i Slutningen af April rygtedes, at den nu domfældte A. K. havde gjort sig skyldig i et Giftattentat paa overordnede Søstre. Enkelte Blade bragte Overskrifter som om en ny Verdenskrig var udbrudt. Efter Anmeldelsen fra St. Josef Hospitals Læger blev Søstereen anholdt. Hun var da allerede udelukket fra Ordenen og mødte til Forhør i verdslig Dragt. Under de forberedende Forhør oplystes der, at A. K. var født i Polen i 1899 og kom her til Landet i 1914, før Krigens Udbrud. Om hendes mentale Tilstand udtalte den sagkyndige, at Tiltalte

hverken var sindssyg eller aandssvag, men maatte betegnes som Psykopat, der lider af Forurettelsesideer, men ikke skønnes uegnet til Straf. Tiltalen lød paa Tyveri, men især paa Legemskrænkelse efter Straffelovens § 244, fordi A. K. havde kommet et Giftstof i Sr. Melanies Vinglas d. 12. April og i Forstanderinden Sr. Maria Radegundes Kaffe d. 16. April, hvad der havde hæftigt Ildebefindende og Anfald til Følge. Underrets-Dommen, som vi har citeret ovenfor, faldt den 13. August og den domfældte appellerede til Landsretten, som nu har stadfæstet den.

Til Vesper i Klosterkirken.

Lørdag den 24. Oktbr. fandt Tilbedelsessøstrenes Overgang til St. Benedikts Regel Sted. Kl. 3 tog Nonnerne Plads i Koret, iført Benediktinerindernes Dragt, og begyndte med P. Wolfgang Czernin som Officiator første Vesper til Christ Konges Fest. Alt fik en værdig og smuk Udførelse, ikke mindst den vidunderlige Psalmodi (Davids Salmer, sungne i de gregorianske Salmetoner), der røbede den dygtige »cantor et rector chori«, P. Wolfgang. Der er kun Grund til at lykønske Klosteret til den ny og store Opgave, der er en Opfyldelse af Pius XI's Ord om, at stræbe efter »ut chorale officium instauretur . . . etiam quantum ad canendi artem attinet«, »at Korbønnen maa fornys . . . ogsaa hvad Sangen angaar«. — Af Hensyn til de interesserede, der overværer disse Gudstjenester, gør vi opmærksom paa, at det ikke er det romerske Officium, der synges, men »Officium monasticum«, der afviger noget fra det førstnævnte, bl. a. i Salmernes Tal og Orden. *K. S. Th.*

En kommunistisk Riddersal.

Den skandaløse Forhaanelse af katolsk Tro og Følelse, som Riddersalens kommunistiske Theaterdirektør, Per Knutzon, har Ansvar for, har vakt stor Harme i Befolkningen, og vi maa blot ønske, at Politiet hurtigst muligt maa supplere Censors mangelfulde Arbejde, uanset, om Riddersalens Ledelse nu, af økonomiske Grunde, er villig til at beskære Stykket, som det forlyder. Da vi ikke selv har set det hadefulde Makværk, men dog ønsker at fastslaa, hvad Censuren uanfægtet kan lade passere i vore Dages København, citerer vi her »Berlingske Aftenavis«s Anmeldelse af Stykket, som selv en Ikke-Katolik harmes over:

»Der var en Ting, der oprørte mig rent menneskeligt i Aftes.

Hvem er Hr. Brecht? En Tysker, der er fordrevet fra sit Fædreland baade paa Grund af sin politiske Indstilling og sin Race — og som vi derefter gæstfrit har givet Husly i Danmark. Ja, saa stærk er den danske Angst for, at

nogen skulde lide Overlast paa Grund af deres Tro eller Race, at vi netop har en Politisag løbende, i hvilken en hel Række Mennesker er tiltalt for antisemitisk Propaganda ud fra den Opfattelse, at det her drejer sig om en Forhaanelse af en i Danmark anerkendt Religion.

En saadan Optræden fra dansk Side skulde faa de Herrer skrivende Emigranter til at tænke alvorligt over Tingene, før de sætter Pennen til Papiret. Men hvad gør Hr. Brecht? Han skriver og faar opført i København et Stykke, der paa det groveste forhaaner den katholske Religion!

Han drister sig til at fremstille en katholsk Nonneorden som en Samling gridske, gamle Hejrer, for hvem Novicernes Formue er det eneste, der spiller en Rolle. Han gaar saa vidt i sin Forvorpenehed, at han lader et Billede af Madonna med Barnet tjene til Dør paa Klosters Penge-skab. Og som om det ikke var nok, lader han Priorinden med Korsets Tegn give sin Velsignelse til en dødsdømt Jødes Plan om at lade sin Søster, der er Novice i Klostret, fri ham fra Hængningen ved at hengive sig til Kommandanten i Fængslet »Det hellige Kors«.

Jeg er ikke Katholik, men Catholicismen er en i Danmark anerkendt Religion; den er hellig for Tusinder af Mennesker, der maa føle sig ydmygede, saarede, fortvivlede over, at deres Tro skal slæbes i Sølet af en labanagtig Skribent. Hvis der findes en Forhaanelse af Religionen, en grinende og stupid Blasfemi, saa findes den her.

Og hvorledes det kan gaa til, at den velbegavede Hr. Brecht uantastet kan svine Catholicismen til, mens de stakkels forvirrede Antisemiter bliver hapset af Politiet, ja, det gaar i alt Fald over min Forstand!

Frihed for Loke saavel som for Thor! er et godt gammelt dansk Ord, Javel, men ogsaa Spjældet for begge de Herrer, hvis de krænker Loven.«

Ja, »Ned med alt!«, som ligner den Slags Digtning!

Missionsugen i Aarhus (fra 25. Oktbr. til 1. Novbr.).

Det var en ejendommelig Oplevelse at se den katholske Kirke i Aarhus fyldt Aften efter Aften til Pater Pauli's Foredragsrække i Missionsugen sidste Uge i Oktober. Det var en Præstation i denne Mødernes Tidsalder! Jeg er ikke sikker paa, man kan kalde Pater Pauli en oratorisk Begavelse — han ejer i hvert Fald ikke Gallernes eller Latinernes Evne til at smede Sætninger og Ord sammen til et skønt Filigran-Værk. Men jeg gad vidst, om ikke hans Ord gjorde saa meget dybere Indtryk, som de faldt saa jævnt og hjertevarmt, saa medlevende og saa ydmygt. Det var ingen Docent, der boltrede sig i Bedrevidenhed for en

Flok Grønskollinger, men en Sjæl, der kaldte paa Sjæle, inspireret af Gud.

Vår jeg kommet som en Udenforstaaende — og dem var der mange af — vilde jeg have undret mig over at høre saa forsvindende lidt om — eller rettere imod Reformationen i denne Uge, hvor Landet genlød af snart ærlige og snart anstrengte Jubeltoner over de Omvæltninger, der skille Danmark fra Moderkirken. Men jeg kom som en af dem, der kender den sande ene Kirkes Storsindethed; derfor undrede jeg mig ikke, men glædede mig og følte mig stolt paa dens Vegne. Pater Paulis Tale var paa den treenige Guds Vegne et kraftfuldt og mildt: »Kommer til mig, alle I —!«, et bedrøvet: »I snæverhjertede!«, et dødsalvorligt: »Jeg sender Eder som Faar blandt Ulve —!«, men samtidig et skærmende: »Se, jeg er med Eder alle Dage indtil Verdens Ende!« og et sejrrigt: »Himmel og Jord skal forgaa, men mit Rige skal bestaa i al Evighed!«

Livet leves saa farveløst eller saa usundt feberglødende i det protestantiske Skandinavien, fordi det er blevet god Tone gennem de sidste 400 Aar, at man enten maa være hæderlig og kede sig eller synde og have det morsomt. I Missionsugen blev der lukket Døre paa Klem til en Verden saa fuld af Farver og Skønhed, saa lys og varm, at man svimlede. Og trods al vor sølle Snæverhjertethed fik vi vist alle Lov at kikke ind længe nok til at føle den sugende Smerte og Tomhed ved at være der, hvor Gud tier!

Deltager.

Katholsk Kirkegaardsindvielse i Kolding.

Kolding Folkeblad skriver d. 2. 11:

Indvielsen af den ny katholske Kirkegaard fandt Sted i Gaar, idet Resterne af de fra Klostergade opgravede Franciskanermunke blev begravet ved en smuk Højtidelighed efter katholsk Ritual. Pastor van Ryckevorsel talte ved Graven og indledede med at takke Menighedsraadet, Kirkegaardsudvalget samt Graver Lykkebo for den Velvillie, der var bleven udvist. Endvidere talte Præsten efter Pauli Ord til Korintherne: Ved I ikke, at I er Guds Tempel, og at Guds Aand bor i Eder, og omtalte den katholske Kirkes Ærbødighed for det afsjælede Legeme. Pastoren omtalte derefter de tre Reformationer: Frans af Assisis Reformation, som gik imod Verdens Aand, og Reformationen, hvis Jubilæum man nu fejrer. Her udtalte Taleren kun, at Menneskene skulde reformeres ved Religionen og ikke Religionen ved Menneskene. Endelig nævnes den store katholske Reformation, nemlig Konciliet i Trient 1545 til 1563, hvor Kirken selv satte alt paa rette Plads igen. Bestemmelserne fra dette Kirkemøde bliver den Dag i Dag efterfulgt af

Kirken, og vi skulde selv fortsætte denne Reformation ved Kærlighed til Gud og Næsten.

Højtideligheden sluttede med Bøn og Salmesang. Senere paa Eftermiddagen blev der tændt Lys paa katolske Grave paa den gamle Kirkegaard.

Henricus.

Fra den vide Verden.

Kardinal Faulhaber — Rigskansler Hitler.

Kardinal-Ærkebiskop Faulhabers Møde i Obersalzberg med Rigskansler Hitler er Genstand for megen Omtale i den romerske Presse. I Kirkekredse antager man, at Indbydelsen, som Kardinalen, der saa utrætteligt virker for Kirkens Ret i Tyskland, har modtaget, vil vidne om Tysklands øverste Autoritets Vilje til at skaffe Udvej for de svære Overgreb, som de underordnede Myndigheder og Partisteder gør sig skyldig i over for Katholicismen. Det hedder sig ogsaa, at den italienske Udenrigsminister Grev Ciano under sin Samtale med Rigskansler Hitler i Obersalzberg har henvist til det harmoniske Samvirke mellem Stat og Kirke i det fascistiske Italien og paa Lettelsen ved et kulturelt Samarbejde, som Tyskland og den romerske Protokols Stater maaske kunde indlede efter en Afslappelse i Kirkepolitiken i Tyskland. I Vatikanet foreligger endnu ikke nogen Beretning fra Tyskland om Samtalens Forløb, men denne maa dog i hvert Tilfælde betragtes som en afgørende Sammenkomst. Rygter om, at Kardinal-Statssekretær Pacelli allerede har udarbejdet en Tilføjelse til det tyske Riges Konkordat, tilbagevises i Vatikanet.

Niels Bohr Medlem af paveligt Akademi.

»Det pavelige Akademi for moderne Videnskaber«, stiftet 1603 af Pave Pius IX, omlægges som bekendt nu af den regerende Pave, saa ogsaa Ikke-Katholiker kan blive Medlemmer. Kirken vil ved dette Skridt aflægge en Bekendelse om »Videnskabernes Frihed«, som er meget betydningsfuld. I sit »Motuproprio« af 28. Oktober begrunder den hellige Fader Indsættelsen af ikke-katolske Videnskabsmænd og siger:

»Til de mange trøsterige Begivenheder, som det guddommelige Forsyn har villet glæde vort Pontifikat med, kan vi ogsaa til vor store Tilfredsstillelse regne den Kendsgerning, at ikke faa Lærde inden for Eksperimentalvidenskaberne har ændret deres Holdning og aandelige Indstilling til Religionen. Desværre er det sandt, at i Tider, der ikke ligger saa langt tilbage, forlod de Lærde somme Tider deres Forfædres Religions Faderhus, ligesom den fortabte Søn, og det var visse- ligen ikke Kærlighed til Sandheden, naar man særlig i sidste Aarhundrede gennem falske og vovede Bevisforelser lærte, at

Videnskabens Resultater stod i aaben Modstrid med den guddommelige Aabenbaringslære. Men til vor inderlige Glæde kan vi fastslaa, at disse Fordomme nu er saa meget overvundne, at man næppe træffer een, som efter grundigt Studium (saaledes som det sømmes sig for Videnskaben) endnu søger at opretholde denne Fejltagelse. Vi vil heller ikke i Tavshed forbigaa den Kendsgerning, at talrige Videnskabsmænd i Løbet af vort Pontifikat — blandt dem mange berømte og for Verden betydningsfulde . . . i deres eget og deres Kollegers Navn erklærede, at den sande Videnskab forbereder og fører Sjælene til Troen, en Bekendelse, som beredte vort Hjerte en særlig Glæde.» Den pavelige Haandskrivelse indeholder ogsaa Listen over de første 70 Medlemmer af Akademiet, hvoriblandt findes Professor *Niels Bohr* fra Danmark, og Professor *V. K. E. Bjerknes* fra Norge.

Hvis jeg var i Spanien.

Magister Henning Kehler har forleden ved et Foredrag udtalt: »Hvis jeg var i Spanien, vilde jeg ogsaa være antiklerikal«. Et Ord, som kun kan bunde i Ukendskab til spanske Kirkeforhold. Vi anbefaler Magisteren at læse en Artikel i den norske »Aftenposten« (21. 10.), hvor et Øjenvidne udtaler sig fordomsfrit om den spanske Kirkes Fortjenester. Vi læser der bl. a.: »Helt bortset fra dens betydning som trossamfund er den katolske kirke en grunnleggende faktor i det spanske samfund, ved sitt enorme velgjørenhedsarbeide og sin svære innsats i folkeoplysningen.

De nonner og munkes som rundt i Spanias hospitaler, sinnssykeanstalter og asyler av alle slags, i det stille utfører sitt opofrende barmhjertighedsarbeide, kan telles i tusener og kan aldri noksom prises.

Det er i utlandet en meget utbredt opfatning, at den mangelfulle folkeoplysning skuldes den spanske kirkes »obskurantistiske« innflydelse. Nogen krassere feiltagelse kan ikke tenkes, for det må sies, at det nettop er de geistlige ordener i Spania, som ved sine hundrer av skoler rundt om i landet har supplert statens og kommunenes forsømmelse på dette område, så man trygt kan si, at det meste av det som her er gjort er ydet av kirken.«

»**Credos**« Nov.-Nr. indeholder bl. a. »Til Digteren Johannes Jørgensen« (Digt af *P. H. Perch*). — »Studier i Johannes Jørgensens Forfatterskab« (*Emil Frederiksen*). — »Verklighetsfrämmande andlighet« (*J. Gerlach*). — »Katholsk Kirke- og Aandsliv paa Reformationstiden« (*Bernhard Jensen*). — »Lütke Namensen« (*P. D. Steidl*). — »Credos Böcker«. — »Från Credos torn« (*E. Sandqvist*).

Referatet om Festen for Johannes Jørgensen d. 8. November maa vente til næste Gang.

BREVKASSE.

Johannes Jørgensens Portrætter.

Maa jeg, i Forbindelse med Artiklen om Billeder af Johannes Jørgensen, gøre opmærksom paa, at der findes eet, som i 1898 blev udført af Kristian Kongstad Rasmussen (senere Kristian Kongstad). Det er et kunstnerisk set fortræffeligt Træsnit, som blev skaaet til C. E. Jensen's Bog »Vore Dages Digtere«, hvori Johannes Jørgensens Ungdomsven giver en fortræffelig Skildring af hans til da udkomne Digtning.

Gennem mere end en Menneskealder var C. E. Jensen »Socialdemokraten«s højtansete Litteraturkritiker, og det var gennem ham, Johannes Jørgensen for en Tid blev knyttet som Medarbejder ved Bladet. Originalen til Træsnittet hang en Tid — signeret ogsaa af Johs. J. — i »Socialdemokraten«s Redaktion. Senere byttedes det over med en Kopi, og Førstestykket blev givet til det kgl. Bibliothek i København.

Johannes Lehmann.

Jesu Hjerter Kirke. Naadenovene til den h. Frans Xaver 24 Nov.—2. Dec. — Novens Bønner bedes: 1.) Om Morgen elter Skølemessen Kl. 8¹/₄. — 2.) Om Middagen Kl. 14.20. — 3.) Om Aftenen Kl. 19¹/₂ eller under Aftenandagten.

Jørgen Bendix.

Dansk Sangaften Tirsdag d. 24. Nov. 1936 Kl. 20. Ved Flygelet: Asta Lind. Programmet byder paa Arier og Sange af C. F. E. Horneman, Niels W. Gade, P. Heise, P. E. Lange-Müller og G. Høeberg. — Billetter à Kr. 4, 3, 2 og 1¹/₂ + Skat og Garderobe faas hos Wilhelm Hansen, Sindahl-Pedersen, B. T. Centralen og Politikens Billetsalg, samt ved Indgangen.

Det nye St. Annæ Hjem ved Engelsvej aabnes omkring første Marts. Hjemmet er forsynet med alle moderne Bekvemmeligheder, bl. a. varmt og koldt Vand paa hvert Værelse. (Personelevator, der vilde gøre stor Nytte, kan installeres, hvis en Velgører gør det muligt).

Pensionsprisen, hvorfra Vask er undtagen, ligger mellem 75 og 125 Kr. maanedligt. Værelser til Pensionspris under 100 Kr. er forbeholdt mindre bemidlede. Trosfæller (over 60 Aar) kommer først i Betragtning, hvis de melder sig inden 15. Decembe Alle Henvendelser sker til Hjemmets Forstanderinde, Søster Heriberta, Skipper Clementsallé 13, København S.

St. Andreas Sogn afholder **Julefest Søndag d. 27. Dec. 1936** i »Charlottenlund Palmchave« (store Sal). — Der bliver Juletræ og Dans for Børnene, som faar Godter og Chokolade. Tombola, god Musik etc. — Udførligt Program i en senere Meddelelse.

Komiteén.

Katholsk Børnehjælpsdag.

Søndag d. 22. Nov. afholdes i alle Kirker og Kapeller den aarlige Kollekt til Fordel for Elisabethforeningen, som tager sig af de forældrelose og vanskeligt stillede Børn. Med Tillid kommer vi igen til Elisabethforeningens mange trofaste Venner, som vi aldrig forgæves har henvendt os til, med Bøn om Hjælp til de Børn, som Forsynet har anbetroet os. —

Opgaven er stor, støt os derfor i vort Arbejde, at sprede lidt Solskin over de smaa Børns Tilværelse, og vær forvisset om, at selv den mindste Skærv vil blive rigelig belønnet.

Pastor v. d. Kellenburg, St. Angars Kirke, Alma Osterhammel, Frederiksborggade 54³. Franciska Stralbocker, Jægersborgallé 19, Charl. Harriet Zimmermann, Frederiksborggade 54³.

Kirkelig Kalender.

Nov. 15. S. 24. Sønd. e. Pintse 16. M. Gertrud. 17. Ti. Gregor Undergører. 18. O. Peters- og Paulskirker- nes Indvielse. 19. T. Elisabeth af Thyringen. 20. F. Felix af Valois. 21. L. Marias Ofring.	Nov. 22. S. Sidste Sønd. e. Pintse. 23. M. Clemens I. 24. Ti. Johannes af Korset. 25. O. Catharina af Alexandria. 26. T. Silvester. 27. F. Ferialdag. 28. L. Vigilie til Andreas.
--	---

Nov. Ugens Messebønner.

15. S. **24. Søndag e. Pintse** (6. e. Epiphani); *Introitus, Graduale, Offertorium og Communio* som paa 23. Søndag (751—581); Resten som paa 6. Søndag e. Hellig 3 Konger (97—133); 2. *Sæl Bønner*: Albert den Store ([42]—[42]), *sidste Sæl Bønner*: Mod Forfølgere og Ugerningsmænd (N. U. Nr. 33, S. 872).
16. M. Gertrud (1159—980).
17. Ti. † Gregor Undergører (1159—982); 2. Om de helliges Forbøn ([120]—[105]), 3. Efter frit Valg.
18. O. Peters- og Pauls-Kirkernes Indvielse (1160—982).
19. T. Elisabeth af Thyringen (1160—982); 2. Pontian.
20. F. Felix af Valois (1161—983).
21. L. Marias Ofring (1161—983).

M.-K. St. Ansgars K. »De Kristnes Hjælp« Torsdag den 19. Nov. Kl. 20: Andagt med efterfølgende kammeratligt Samvær i Salen, Bredg. 67 A, 2. Sal. — Mandag d. 23. Nov. Kl. 20 afholdes et gammeldags, hyggeligt Menighedsmøde i Salen, Bredgade 67 A, 2. Sal. Fælles Kaffe bord, Oplæsning, Forevisning af Films og Fællessang. Billetter à 50 Øre faas hos Kirkens Præster og Kongregationens Bestyrelse. — »Det gode Raads Moder« **M.**: Tirsdag d. 17. Nov. Kl. 19½. — **Jesu Hjerter K.** »Immaculata« **F.-K.**: Søndag d. 15. Nov. Kl. 8½. — **Rosenkranskirken.** »Maria Rosenkransdrønning« **F.-K.**: Sønd. d. 15. Nov. Kl. 8 for begge Afdelinger.

St. Michaels Klub. Mandag d. 16. November Kl. 20 Klubaften med hyggeligt Samvær i Formandens Hjem, Stenosg. 2^e. Telf. Vester 7769.

Aandelige Øvelser.

Fra Søndag den 15. November til den 22. November afholdes i **Jesu Hjerter Kirke** aandelige Øvelser for katolske Mænd og unge Mænd. Alle indbydes venligst til at deltage deri. Foredragene holdes af P. Jos. Koch, Sognepræst i Aarhus.

Det første Foredrag er Søndag den 15. November Kl. 20. Hver Aften i Ugen (Lørdag undtagen) er der Foredrag Kl. 20. Søndag Morgen (den 22. November) Kl. 8½ er der Messe med Prædiken og Fælleskommunion, og om Aftenen Kl. 20 Prædiken og Slutningshøjtidelighed med Te Deum og pavelig Velsignelse.

Alle Meddelelser og Annoncer til de hvide Blade bedes sendt til Organist Kurt S. Thomsen, Bangsbo Plads 51, Kbhvn., Vanløse. (Sidste Indleveringsdag er som hidtil Mandag.)

FREMEDSPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN), Svanemosegaardsvej 4, Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.
Aflævert til Postvæsenet Torsdag d. 12. Nov.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15--17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 47

Søndag den 22. November

1936

INDHOLD: Hvad gav Reformationen os? — De helliges Samfund og dets bibelske Grundlag. — Tilpasning i det fjerne Osten. — Førere i Frankrigs kristne Falanks. I. — Festen for Johannes Jorgensen. — Fra det ulykkelige Spanien. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Hvad gav Reformationen os?

(Sluttet.)

Stort bedre er det ikke, hvis man betragter Reformationen ud fra et kirkehistorisk Synspunkt. Man taler i denne Forbindelse om de mange himmelraabende og forfærdelige Misbrug, der fandtes i den katholske Kirke paa Reformationstiden, og som blev afskaffet ved Reformationen. Man taler om Alladshandel og gejstligt Skørlevned, om Kætterbaal og Trostvang, om Verdslighed og Havesyge og meget, meget andet. Vel sandt — mange og grove var Misbrugene i Kirkens Historie omkring Reformationen, men ikke grovere og ikke større, end at de var til at udrydde og tilintetgøre ved en grundig Reformation inden for Kirken selv, saaledes som det ogsaa tidligere og senere er sket. Havde Protestantismen derfor været logisk og konsekvent og virkelig kun søgt Guds Ære og Kirkens Tarv, skulde den enten have indskrænket sig til en indre Reform i Kirken eller være vendt tilbage til Kirken, efter at de Misbrug var afskaffede, paa Grund af hvilke Reformationen var opstaaet. Men ingen af Delene skete, og rent kirkehistorisk set er Reformationen derfor at opfatte

som en fuldkommen ulogisk og inkonsekvent Begivenhed, om end ikke nødvendigvis i sin Oprindelse, saa dog i sine varige Konsekvenser.

Hvad endelig Reformationens religiøse Værdi angaar, henviser Protestantismen til Biblens Frigørelse og Udrensning, til Sjælens frie Adgang til Gud selv, til Nadverens rette Modtagelse, til Afskaffelsen af Gerningshelligheden og meget andet. Tiden tillader ikke at gaa nærmere ind paa en Diskussion om disse Reformationens velsignelsesrige Frugter for det religiøse Liv, hvilket i øvrigt heller ikke er nødvendigt. Kirkens talløse Rækker af Helgener, hvis Fest vi jo netop fejrer i Dag, belærer os med al ønskelig Tydelighed om, hvor det religiøse Liv pulserer stærkest, udfolder sig rigest og viser sig skønnest. Det samme belærer i øvrigt vor egen religiøse Erfaring fra det daglige Liv os allerbedst om. Og disse Naaderigdomme, der er Kilden til alt religiøst Liv, var lige saa opladte og tilgængelige paa Reformationstiden, som de var det i Middelalderen, og som de er det den Dag i Dag. Med Allehelgenlitaniets Navne paa vore Læber, og med Frugterne af Kirkens hellige Sakramenter i vor Sjæl, har vi derfor det bedste Bevis paa, at Reformationen ikke har betydet en religiøs Berigelse og Befrugtning i Menneskesjælens Forhold til Gud.

Sluttelig kan man betragte Reformationen ud fra et socialt Synspunkt. I denne Forbindelse tilskriver man Reformationen Takken for Tale- og Trykkefrihed, for Oplysningens store Fremskridt i de sidste Aarhundreder, for Teknikkens rivende Udvikling o. s. v. Rent bortset fra, at disse Goder let kan blive lige saa mange og store Onder, hvis der ikke føres Kontrol med dem, glemmer man ganske, at alt dette er en Frugt ikke af Reformationen, men af Renaissancen, der var blevet modtaget med alt for aabne Arme af Kirken selv — og at de fleste af Renaissancens frugtbringende, sociale Goder har deres Rod i den gamle romerske Kultur, som under Barbarernes Invasion var blevet bevaret i den katholske Kirke og af denne bragt ud til Europas Folkeslag og Nationer sammen med Kristendommen.

Ganske objektivt og nøgternt betragtet er der saaledes

ingen Grund til at lade sig imponere af en Begivenhed, der hverken i dogmatisk, kirkehistorisk, religiøs eller social Henseende har haft eller har nogen Eksistensberettigelse, og vi maa derfor ogsaa have Lov til med Undren og Skepsis at se paa den Jubel og Begejstring, man søger at vække rundt om i vort gamle Fædreland i Anledning af 400 Aaret for Reformationens Indførelse, idet vi samtidig — med Tryghed og Tillid — siger til os selv, saaledes som vi sang det for lidt siden:

*Paa Sand kun Daarer bygger Hus,
som falder over dem i Grus;
men Herrens Hus fra Jordens Dal
os løfter op til Himlens Sal.*

P. A.

De helliges Samfund og dets bibelske Grundlag.

Novembermaanedens, der indvarsles med Alle Helgens Fest og Alle Sjæles Dag, staar helt i de helliges Samfunds Tegn. De helliges Samfund danner et Led i den kristne Trossbekendelse. Den er en Trossætning, og som saadan garanteres dens Sandhed af den ufejlbare Kirkes Vidnesbyrd. For saa vidt kunde den godt undvære ethvert Holdepunkt i Biblen. Ethvert katholsk Barn er nemlig paa det rene med, at Kirken foruden Biblens skrevne Ord har Overleveringens uskrevne at støtte sig til. Overleveringen kan være ene Vidne; den kan somme Tider byde et Plus udover Biblen: den belyser ofte Biblens Indhold. For den troende kan det dog have sin Interesse paa et bestemt Omraade at fordybe sig i de skrevne Tekster, ikke fordi han drager en Trossandhed i Tvivl eller agter at sætte den under Debat, men for at spore den aabenbarede Sandhed helt op til Kilden og følge dens eventuelle progressive Udfoldelse. Paa denne Maade kan Biblen komme til at kaste mere Lys over den overleverede Trossætning.

At alle Mennesker omslynges af Evighedsbaand, har den ærværdige Skabelsesberetning slaaet fast i de gamle Israelliters Bevidsthed. Ifølge den Beretning skylder alle Folkeslag den ene sande Gud deres Tilværelse og nedstammer ovenikøbet fra eet og samme Menneskepar. Trods alle Trængsler fra de omboende hedenske Nationers Side har denne Bevidsthed i Israel aldrig helt kunnet tabe sig. Profeterne har genopfrisket denne Overbevisning. I Isaias' Fremtidssyner kommer Folk fra Øst og Vest til Jerusalem

for at gøre den fremtidige Verdens Fyrste deres Opvartning, men samtidig ogsaa for at hygge sig i Lyset, der i disse messianske Tider vil udgaa fra Jerusalem. Det var et Syn om et fremtidigt Folkeforbund. Jesu samtidige var derimod i høj Grad kortsynede og snæverhjertede, for dem var det kun Jøderne, der gjaldt — Hedninger og Samaritaner var det hellig Pligt at undgaa. Jesus flyttede nu Religionens Tyngdepunkt bort fra Omskærelsen og lagttagelsen af al Slags nedarvede nationale Skikke for hovedsagelig at lægge Vægten paa Kærligheden. Hans Evangelium havde Bud om Frelse for alle dem, der havde god Vilje. Mellem disse sande Tilbedere og Jesus maatte der være et Baand. Han havde lovet at være med sine Apostle indtil Verdens Ende. Han vilde, at de troende skulde spise hans Legeme og drikke hans Blod. Baade Han og Faderen og Helligaanden vilde komme og bo i de troendes Sjæle. De paa deres Side maatte holde sig til Ham, ligesom Ranken paa Vintræet skal holde sig til Stammen. Og indbyrdes skulde de danne ligesom et Samfund, idet Kærligheden til hinanden skulde være deres Kendemærke. Klippemanden Petrus blev sat til at vogte over Troens Renhed, og de troende skyldte Apostlene Lydighed som Herrens Repræsentanter.

Langt flere Enkeltheder om de troendes nye Samfund i Christo Jesu finder vi i St. Pauls Breve. Det var først efter Pintse, at Jesu Gerning, hans Liv og endnu mere hans Død, fik sin fulde Betydning i Apostlenes Bevidsthed. Mangt og meget kom først efterhaanden til at staa klart for dem, eftersom Helligaanden vejledede dem til al Sandhed, og de ogsaa gennem Erfaringer og egne Overvejelser kunde drage Slutninger af det skete. St. Paulus blev lige fra Begyndelsen stedt i den opstandne og himmelfarne Frelseres Lys. Ligeledes stødte han med det samme paa det hemmelighedsfulde Baand, der knyttede de troende til den hedenfarne Jesus af Nazareth. Da han agtede at tage Mænd og Kvinder til Fange for fra Damaskus at føre dem til Jerusalem, bebrejdede en Røst fra Himlen ham: »Saulus, Saulus, hvorfor forfølger du mig? Jeg er Jesus, som du forfølger.« Denne første Erfaring blev bestemmende for Pauli Syn paa Christus og hans Tilhængere. Dette Syn paa et hemmelighedsfuldt Fællesskab mellem Christus og de troende, uden Hensyn til Nation, er kommet til at staa klarere for Apostelen, efterhaanden som han fik mere med Hedningerne at gøre og i det hele taget trængte dybere ind i det ham aabenbarede Christus-Mysterium. Klarest kommer dette til Orde i de to Breve, han i Aaret 62 eller 63 fra Fængslet i Rom rettede til de troende i Kolosse og Ephesus.

Skal vi forsøge at danne os et Helhedsbillede af St. Pauli

Syn paa Sagen, saadan som det fremgaar af hans mangfoldige men spredte Udsagn?

Jesus har ved sin Død paa Korset rejst et Skel mellem Fortid og Nutid. Han har indledt en ny Menneskeslægt, idet han selv er den nye Adam. De frelste, d. v. s. de, der tror paa Christus og er døbte i hans Navn, er dermed blevet nye Mennesker. De er blevet gensfødte. De er genskabte efter Guds Billede i sand Retfærdighed og Hellighed. Mellem disse Christus-troende og Christus selv er der Solidaritet. Denne Solidaritet illustrerer St. Paulus ved to forskellige Billeder. Snart tænker han paa en Bygning, helst et Tempel: Christus danner Fundamentet, det, der bærer det hele, eller ogsaa paa Hovedhjørnesteinen, der skal holde det hele sammen; de troende er det, der er bygget ovenpaa. Snart — og langt oftere — er det et levende Menneskelegeme, St. Paulus har for Øje. Christus er ligesom Hovedet, de troende Lemmerne. Mellem Hovedet og Lemmerne er der Fællesskab: der er Udveksling af Goder. Christus, der foruden at være den nye Adam ogsaa har Guddommens hele Fylde i sig, har magtet at tage Menneskeslægtens Synder paa sig. Ham har han (Gud) gjort til Synd for os (2. Kor. 5,21). For vor Skyld er han blevet til Forbandelse. Derimod faar de frelste Del i Christi Retfærdighed. Deres Forløsning har sit Sidestykke og Forbillede i Christi Opstandelse og Herliggørelse. Men til dem stilles dog Kravet om, at de gør sig Umage for virkelig at blive lignedannede med Christus. De skal tage Korset paa sig, idet de gaar imod deres onde Tilbøjeligheder. Det er det, den h. Paulus kalder at aflægge det gamle Menneske. Det er den negative Del af det kristne Menneskes Program. Endvidere skal den, der staar i samme Forhold til Christi Legeme som et Lem til Hovedet, sørge for, at hele hans Maade at være paa, stemmer overens med Christus. De vigtigste Træk, som den kristne skal virkeliggøre, er Ydmyghed og Lydighed.

Det er virkelig et Program, som det koster baade Tid og Møje at føre ud i Praksis. Selv om et Menneske be- kender sig til Christus, saa er det dog endnu ikke en fuldkommen Kristen. Det kan, og det skal vokse for at naa op »til Mands Modenhed« og »til Christi Fyldes Maal af Vækst« (Efeserne 4,13). Selv Paulus, der om sig selv vidnede, at han var ligesom korsfæstet sammen med Christus, og som oplevede Livsfællesskabet med Christus i den Grad, at han turde sige om sig selv: »Jeg lever ikke mere, men Christus lever i mig«, vidste sig derfor dog ikke fuldkommen. Tværtimod protesterede han i sit Brev til sine gamle Venner i Filippi imod en saadan Opfattelse. »Ikke at jeg allerede har grebet det eller allerede er fuldkommen; men jeg

jager derefter, om jeg dog kunde gribe det, efterdi jeg ogsaa er greben af Christus Jesus. Brødre, jeg mener ikke om mig selv, at jeg har grebet det«. (Filipp. 3,12-13). Den hellige Paulus ved, at han ikke er immund hverken mod Synd eller Fortabelse. Hvad han saa indtrængende beder andre om at gøre, det gør han selv: »Jeg bekæmper mit Legeme og holder det i Trældom, for at ikke jeg, der har prædikeret for andre, selv skal blive forkastet«. (I. Kor. 9,27). (Sluttet.)

St. Wewers.

Tilpasning i det fjerne Østen.

Enhver, der kender Missionshistorien, véd, hvilken Betydning i sin Tid og op til vore Dage Ritusproblemerne havde under Kristendommens Udbredelse. Nu har de kinesiske Biskopper udførligt taget Stilling til disse nationale og religiøse Spørgsmaal og forelagt deres Resolutioner for Rom, som approberede dem. Vi bringer neden for Afgørelserne, der baade er et historisk og pastoralt Dokument af Rang.

I. Ang. de Æresbevisninger, der vises det i Skolerne opstillede Konfucius-Billede.

1. *Kan man tillade, at Konfucius's Billede opstilles i vore Missionsskoler, naar Landets Myndigheder forlanger det?*

Ja.

2. *Maa man placere dette Billede i en Slags Nische, som er mere eller mindre pyntet og ligner dem, Hedningerne anvender til Tilbedelsen af deres Anelavler?*

Det kan tillades, naar der foreligger en udtrykkelig Befaling, som ikke kan omgaaes. Men i begge Tilfælde maa man klart og tydeligt sige til Eleverne, at det drejer sig om en ren borgerlig Æresbevisning.

3. *Kan man tillade Eleverne at gøre en mere eller mindre dyb Bøjning foran dette Konfucius-Billede, naar det forlanges af Øvrigheden?*

Dette kan tillades.

4. *Hvis man i en kristen Skole fik en Henstilling om foran dette Konfucius-Billede at rejse en Slags Aller med Lys, Røgelse o. s. v., kan man saa tillade dette?*

Nej; trods det Svar, som fra ansvarligt Sted er afgivet om et rent borgerligt Præg over Tilbedelsen af Konfucius, saa vilde disse Højtideligheder have alt for stærk Lighed med religiøse og hedenske Skikke, og de vilde kunne vække Forargelse.

Ang. hedenske Skoler.

1. *Hvorledes skal kristne Elever i hedenske Skoler forholde sig over for Æresbevisninger for Konfucius?*

I Fortrolighed skal man sige til disse Elever, at de maa nøjes med at være til Stede uden at tage aktiv Del, idet man dog tillader en Bøjning som ovenfor nævnt.

2. *Naar en Skolelærer i en hedensk Landsby ikke er i Stand til at fremskaffe et Billede af Konfucius og skriver dennes Navn paa en lille Tavle, skal man saa vise samme Ærbødighed for denne Tavle som for et Billede?*

Dette kan tillades.

II. Elever, Soldater, Embedsmænd, som sammen føres til Pagoden.

1. *Hvad skal man sige om en Kristen, som gør Tjeneste hos de Myndigheder, der har med Frembærelsen af Ofret at gøre, og som saintidig forretter underordnet Arbejde, som han ikke kan undslaa sig fra at udføre uden at lide stor Skade, f. Eks. miste sin Stilling?*

Det er en nærmestliggende, men rent ydre Medvirken; kan altsaa tillades i et yderst nødvendigt Tilfælde.

2. *Hvad er det en Kristens Pligt at gøre, naar der forlanges en Bøjning efter Ofrets Fuldendelse, medens Ofrets Gaver endnu er udstillede?*

Den sidste Del kan man betragte som en ren borgerlig Ærbødighedsakt, og Bøjningen kan tillades som en passiv Deltagelse.

3. *Hvad mener man om Ofrets Fordeling?*

Maa paa ingen Maade tillades.

III. Medvirken ved Pengegaver til Bygning eller Restaurering af en Pagode.

1. *Maa man ved Pengegaver virke med til Opførelsen eller Restaureringen af Templer eller andre for Konfucius-Dyrkelsen bestemte Bygninger?*

Det kan tillades.

2. *Kan man forholde sig paa samme Maade, naar det drejer sig om et Tempel, som er bestemt for en anden Religion?*

Man maa skelne: Drejer det sig om en Afgift, som inkluderes i de andre Skatter, kan dette tillades. Drejer det sig om en i Forvejen opkrævet særlig Afgift for at dække Omkostningerne ved Opførelsen eller Restaureringen, kan dette ikke tillades.

De Afgifter, som opkræves i Anledning af Skuespil, underkastes samme Adskillelsesregler. Drejer det sig om et hedensk Skuespil, som f. Eks. opføres grundet paa et givet Løfte, maa de Kristne ikke medvirke. Drejer det sig derimod om et Stykke, som spilles for at forlyste Folk, kan det tillades, at man giver en Skærv.

IV. Deltagelse i hedenske Begravelser.

Skønt dette Spørgsmaal ikke hører med til dem, der hænger sammen med Konfucius-Dyrkelsen, er det dog af den allerstørste Betydning og en Undersøgelse værd.

1. Ved ikke embedsmæssige Begravelser synes Hilsenen (Bøjningen) for den Døde, som tidligere paa det strengeste var de Kristne forbudt, mere og mere at tabe det religiøse Præg. Skikkens Udvikling, Nutidens Tænkemaade, som gaar ud paa at se en borgerlig Æresbevisning over for den Døde i denne Bøjning, saaledes som man ogsaa finder det i Vesten, og endelig flere tidligere Tilfælde synes at give os Ret til fremtidig at tillade denne Hilsen.

2. Naar det drejer sig om en fuldstændig passiv Deltagelse er den tilladt. Denne Tilladelse strækker sig til Bøjningen og de andre rent ydre Æresbevisninger, som »in re mixta« (i en blandet Højtidelighed, d. v. s. en Højtidelighed, der er halvt religiøs, halvt borgerlig, Red.) tager Sigte paa Højtidelighedens rent borgerlige Del.

Førere i Frankrigs kristne Falanks. I.

I Sven Stolpes Bog »Den kristna falangen« (1934) savnede katolske Læsere et Par af de mest fremtrædende Skikkelser i det moderne katolske Frankrig: Digteren Paul Claudel og Filosofen Jacques Maritain. Disse to samt Æstetikeren og Religionspsykologen Henri Bremond og Afrika-Apostlen Charles de Foucauld har Stolpe nu behandlet i en ny Samling af »Den kristna falangen«*). Mens hans første Bog var en Slags Studie i Omvendelsens Psykologi, vil han her give en »Orientering i moderne katolske Anskuelser«. Den beskedne Bemærkning om, at Bogen intet skulde have at give katolske Læsere, kan ikke tiltrædes. Bortset fra de Mangler, f. Eks. i Omtalen af Modernismen, som Forfatteren ikke har kunnet undgaa, er der givet en objektiv og udførlig Skildring af en Ideverden, som vist er de fleste svenske og danske Katholiker ret ukendt, men som ikke kan vedblive at være det. Havde en Katholik skrevet den foreliggende Bog, vilde den, hvis den overhovedet kunde udgives, kun blive læst af et Faatal. Stolpes Navn bevirker, at en intellektuel skandinavisk Elite vil læse den og lære det katolske Frankrig at kende. Her skal gives en Orientering, som ogsaa kunde vise, at vi Katholiker ikke kommer udenom Bogen.

Paul Claudel, »Frankrigs betydeligste Digter i moderne Tid« er jo vanskelig tilgængelig og næsten uoversættelig. Hans Dramaer og Lyrik, der knytter sig nøje til katolsk Middelalder, er fulde af dristige Billeder og dybsindig skolastisk Filosofi. Med fuld Ret sidestiller Stolpe ham med Dante. Kun en katolsk Digter tør lade »en

*) Bonniers Forlag, Stockholm 1936, 261 S., sv. Kr. 5,25

Jacques Maritain.

Sprogfilosofi, foruden naturligvis med katholsk Filosofi og de moderne æsthetiske Doktriner. Som Theoretiker er Claudel en Autoritet, ogsaa uden for katholske Kredse og ud over Frankrigs Grænser. Ved den forestaaende internationale Kongres for Æsthetik bliver han en af de ledende Personligheder.

Charles de Foucauld's heroiske Livsskæbne genfortælles af Sven Stolpe væsentlig efter Johannes Jørgensens Bog. Det er især Beretningen om hans Omvendelse, der gør ham fra en veg, kraftløs Karakter til den heroisk selvfornegete Eneboer i Marokko, der har gjort Indtryk paa Forfatteren, som derimod ikke synes at kende Foucauld's egne Tanker fra de »Ecrits spirituels«, som blev samlet og udgivet efter hans Død.

Abbé Henri Bremond er især kendt for sin epokegørende Behandling af den religiøse Følelses Historie i Frankrig, som dog kun naaede til 17. Aarhundredes Slutning. Dette Værk refereres udførlig og har jo ogsaa overordentlig

brutal Virkelighedsskildring« forenes med »en jublende Lovsang til Gud«. Almen Interesse har imidlertid den gripende Beretning om Claudels mærkelige Konversion, der ikke har en intellektuel, viljesbetonet eller følelsesbetonet Karakter, men fuldbyrdes i et Nu, da han føler sig ramt i selve Personlighedens Kærne. Bagefter fulgte en stormfuld og vanskelig Udvikling, indtil Claudel naar frem til Fred, moden til sin Opgave som kristen Digter. Claudels Kunstteori, der efterhaanden udformes, er meget interessant og paa mange Maader i Overensstemmelse med moderne

Paul Claudel,

stor Interesse med Henblik paa den stadige Diskussion om Mystik.

Bremond var Jesuit og en Tid Redaktør af det fornemme jesuitiske Tidsskrift »Etudes«. Han blev indviklet i Striden om Modernismen og fik en Bog paa Index. Men han højede sig for Pavens Afgørelse, og det store Værk om den religiøse Følelse har Imprimatur. Naturligvis sårer Stolpe Forudsætningerne for at kunne bedømme saadanne theologiske Spørgsmaal, og en læg Katholik vel ogsaa — det var ønskeligt engang at faa en Redegørelse herfor fra kompetent gejstlig Side.

Bremonds fortryllende Personlighed skildrer Stolpe overbevisende, »et Geni, som udstraaede Intellektualitet, Varme og Humor«, dybt alvorlig paa Bunden af sit Væsen, men dristig og ironisk i sin Tone. Det var ham, der for ti Aar siden holdt et Foredrag i det franske Akademi om »den rene Poesi«, der vakte en Storm i den litterære Verden — og det var de unge Digttere, der stod paa den katholske Abbés Side! Bremonds Theori førte ham til at hævde, at alle Kunstarter, Poesi o. s. v., stræber efter at naa op til Bønnen, er en Slags Forbilleder for den og maa betragtes som ufuldkommen Bøn. Denne Opfattelse billiges dog ikke uden videre fra katholsk Side.

Hvad der frem for alt vækker Stolpes Sympathi for Bremond, er hans »optimistiske, smilende — ja leende! — Fromhed, der saa lysende dementerer al moderne Snak om, at Kristendommen altid skulde være en Tvangens, Angstens og Depressionens Religion. Renæssancens Kærlighed til Naturen og Mennesket, adlet til en glad og fortrøstningsfuld kristen Livsanskuelse, som organisk omfatter endog hele det profane Kulturliv« — det er denne fromme, kristne Humanisme, »som er og forbliver Vesterlandenes sande aandelige Arv«. E. N. (Sluttet.)

Festen for Johannes Jørgensen.

Smukkere Omgivelser end de stjerneprydede Vægge i Ingeniørernes Hus kunde næppe være valgt til at fejre vor Trosfælle, Svendborg Bys nyudnævnte Æresborger, Professoren og Digteren Johannes Jørgensens 70-Aarsfest, og det blev en straalende Aften, der spændte fra Alvor og Aandfuldhed til barokke Spejderløjer. Blandt de ca. 500 tilstedeværende saas Hs. Excellence Biskop *Josef Brems* og en Række gejstlige samt mange kendte læge Katholiker fra Hovedstad og Provins; desuden Forfatteren *Helge Rode*, Fru *Edith Rode*, Forfatterinden *Karen Plovgaard*, Fru *Signe Berling*, *Axel Garde*, Malerne *H. Slott-Møller*, *Nielsen-Stevns*

og *Ernst Zeuthen*, samt Redaktørerne *Svenn Poulsen* og *Franz v. Jessen*.

Festkomiteens Formand, Pastor *Cay Benzon*, bød Velkommen og gav Ordet til Lektor, mag. art. *Emil Frederiksen*, der paa danske Katholikers og især Ungdommens Vegne bragte *Johannes Jørgensen* en Hyldest og Tak for hans Indsats, fordi han havde vist, at dansk og katholsk kunde forenes. Ud fra den Erkendelse, at dansk Religiositet altid har været kendetegnet ved sit inderlige Forhold til Sproget, trak Taleren en Linje op, der gik fra Middelalderens religiøse Poesi over de store Salmedigtere og religiøse Tænkere op til *Johannes Jørgensen*, deres Aandsfrænde, som nu indtog sin Plads paa det danske Parnas, hvor enhver er den første blandt Ligemænd.*)

Efter at kgl. Operasanger *Gunder Knudsen* havde sunget en Række af Digterens skønneste Sange, delvis med Harpeakkompagnement, bragte Forfatteren *C. Dumreicher* en Tak og Hyldest fra danske Kolleger, som følte sig knyttet til *Johannes Jørgensen* ved den fælles Kærlighed til Sproget, deres Instrument. Hs. Excellence Biskoppen takkede varmt for det, *Johannes Jørgensen* havde betydet for sine Trosfæller, sine Venner og for Kirken og oplæste derpaa, mens Forsamlingen rejste sig, et Lykønskningstelegram fra den hellige Fader, som sendte Digteren, Kirkens kære Søn, den apostoliske Velsignelse:

»Paa Professor *Johannes Jørgensens* 70 Aars Fødselsdag mindes Hans Hellighed med Glæde den store Indsats til Gavn for den katholske Sag, som Skribenten med straalende Talent har øvet. Hans Hellighed udtaler Ønsket om, at denne Kirkens kære Søn endnu i lang Tid maa kunne tjene sin guddommelige Mester og den evige Sandhed ved Pennens Apostolat og sit Livs skønne Eksempel. Hans Hellighed sender ham af ganske Hjerte den apostoliske Velsignelse.«

Aftenens højtideligste Del sluttede nu med, at *Johannes Jørgensen* selv traadte op paa Talerstolen. Bifaldet havde lydt mange Gange i Aftenens Løb, men nu vilde det ingen Ende tage. Endelig hørte man Digterens bevægede Røst: *Naar Messen er forbi, lyder Ordene: Ite missa est, og der svares: Deo gratias. Dette Svar gav Fra Felice* altid, hvad enten han fik ondt eller godt paa sin Tiggengang. Det Svar bør vi alle give, for alle er vi Tiggere, om det nu er Penge, Kærlighed eller blot et venligt Ord, vi beder om. Lad os takke, først og fremmest vore Forældre, fordi vi ikke blev udryddet hverken paa social eller medicinsk Indikation. Jeg takker mine Fjender og mine trofaste Venner. Tak til den sørende Haand, Fingeren fra oven, der viste Vej — *Deo gratias!*

*) Lektor *E. Frederiksens* Tale vil blive trykt i Decemberhæftet af »Gads danske Magazin«.

Nu kom Turen til den katholske Ungdom, fra hvem Initiativet til Festen var udgaaet, og som i det hele taget prægede Forsamlingen. De unge reciterede Johannes Jørgensen-Digte, ledsaget af Musik og Dans, og Spejderne boltrede sig paa Scenen til stor Fornøjelse for Fødselsdagbarnet.

Efter en Pause fortsatte Talerne omkring Smørrebrødsbordene. Pater *Jan Ballin* takkede for, hvad Johannes Jørgensen havde været for Mogens Ballin og for hans Børn, Redaktør *Schiller* bragte Hilsen fra svenske Venner. Den unge Forfatterinde *Inger Agnete Pedersen* bragte Digteren en begejstret Hyldest og satte Laurbærkransen paa hans Hoved, mens Bifaldet bragede. Der taltes videre, bl. a. af Redaktør *Svønn Poulsen*, Berlingske Tidende, Dr. *Perch* og Dr. *Vincent Næser*. Dybest Indtryk gjorde Johannes Jørgensens Slutningsord til de unge: Ofte havde han frygtet for at være Vejviser til en By, som ikke var mere, dette Mindreværdskompleks havde han tit maattet nedkæmpe — det sidste Aar var det lykkedes ham. Han saa nu, at han trods alt ikke havde levet helt forgæves, men kunde give noget til de nye Generationer, tænde Lamper foran de Billeder, som maaske ikke alle saa, genopfriske en udvisket Helgenglorie. — Sent sluttede den smukke Fest, som har knyttet Baandet fastere mellem danske Katholiker og deres berømte Trosfælle.

E. N.

Katholsk Klubs Fest for Johs. Jørgensen.

»Der skal bred Ryg til at bære gode Dage« sagde Johannes Jørgensen i sin Tak til Katholsk Klub under Festen d. 11. November i Hotel Phønix' Selskabslokaler. Den vellykkede Aften var en af de særdeles gode Dage. Efter at de fleste af Klubbens Medlemmer og flere indbudte Gejstlige og Lægfolk — deriblandt tre af Johannes Jørgensens Sønner — havde indfundet sig, gik man med Hs. Excellence Biskoppen i Spidsen til det festligt dækkede Bord, hvor de mere materielle Nydelser ofte maatte vige Plads for Talernes Ord og Stemninger. Efter en kort Bøn for Paven og efter de sædvanlige indledende Taler henvendte Direktør *Henriksen* sig paa Klubbens Vegne til Hædersgæsten. Han mindedes de fjerne unge Dage med deres stærke aandelige Rørelser, deres kosmopolitiske Ideer, deres Forkærlighed for Frankrig, deres ivrigt diskuterende Møder i Bernina. Han bevidnede, hvilket dybt Indtryk »Taarnets« Redaktør gjorde paa sin Samtid, en Indsats, som den danske Katholicisme især maatte takke Digteren for. Hr. Organist *Hammermüller* havde i Anledning af Festen gennemkomponeret J. J.s Digt »Tilegnelse«, som nu blev sunget af Hr. F. Lange, og efter P. Benders Tale talte Jubilaren selv, »inden Tobakkens dæmrende Taager«

lagde sig paa Gæsterne. Digteren takkede først Klubben for Festen og Hs. Excellence for at ville være til Stede, og mindedes med Glæde de bevægede Dage, som Dir. Henriksen havde hentydet til (hvor Knut Hamsuns ukuelige Natur sommetider holdt ud i 48 Timer fra Aftensold til Morgensild). Men Takken for det, han havde gjort, tilkom ikke ham, thi Mennesket handler — uden at man derfor maa tænke paa Fatum — ifølge en indre Drivkraft, en Motor. Som ved tidligere Lejligheder henviste J. J. med Henblik paa sit eget Liv igen til O. Wildes Ord: »Du kan ikke sige noget i dit Lønkammer, som du ikke kan blive tvunget til at raabe fra Tagene« og det andet: »Hvad vi er, skal vi vordre«, hvorfor vi maatte agte paa, at vi kom ind paa det rigtige Spor. Efter et muntert Indlæg fra Hr. Hammermüller tog Redaktør Franz v. Jessen Ordet og mindede som J. J.s »Kammertjener« de fælles smukke Dage i Paris under Verdenskrigen, mange Erindringer om Hjemmets Glæder, Arbejdets Besvær og politisk Diskussion. Der faldt det særdeles smukke Ord: Man bærer kun med sig hisset, hvad man har givet bort hernede« og særlig virkningsfuld var Talens Slutning: »Man vedbliver at være ung, saa længe man er elsket. Hvad er derfor 70 Aar for den Mand?« Efter Hr. Neergaard-Møllers Tale for Danmarks katolske Præster »de aandelige Rebslagersvende« talte Hr. K. Bollrup i Tilknytning til en Passus i P. Benders Tale om, at vor Tid maatte gribe det aandelige Sværd, og at der fandtes Mænd her i Danmark, som var rede til at beskærme Fædrelandet, saa lignende Skændsler som i Spanien ikke skulde hæрге vore Egne. Saa fulgte et gemytligt Samvær, som sent afsluttede en Aften, som Klubben har Ære af.

—2.

Fra det ulykkelige Spanien.

Protestanter, Folkefrontens Venner.

Man husker endnu den Stilling, som i alt Fald enkelte protestantiske Menigheder indtog under den meksikanske Kirkefølgelse. Medens det katolske Folk ofrede sit bedste Blod og sik mange Martyrer, herskede der et særdeles hjerteligt Forhold mellem Bødlerne og Protestanterne i Meksiko, som søgte at drage Nytte af den katolske Kirkes Undertrykkelse. Noget lignende oplever man nu i Spanien. De Herrer protestantiske Pastorer befinder sig tilsyneladende vel i de røde Kirkestormeres Selskab. I et schweizisk Blad læser vi saaledes, at den fra sine hadefulde Bagvaskelser mod den spanske Kirke kendte Pastor Fliedner udspreder forskellige Rygter i Kirkens og Nationalisternes Disfavør,

og herhjemme er det nu Dr. A. Th. Jørgensen, der ikke kan skjule sine Sympathier for Folkefronten i Spanien. Holder man de Kendsgerninger, som Dr. Jørgensen selv opgiver, at »I Madrid og Barcelona har man hidtil kunnet holde Guds tjeneste og holde Skolerne i Gang. De 6—7 evangeliske Præster i Madrid er alle uskadt« sammen med den triste Sandhed, at de over 100 katolske Kirker i Barcelona er blevet komplet ødelagt, at Hundreder af Præster og Nonner blev myrdet paa bestialsk Maade, at blot et lille Kors, en religiøs Medalje, var Anledning nok til at dræbe og slagte uskyldige Katholiker, da synes de protestantiske Menigheders rolige beskyttede Liv jo at røbe et særdeles godt Venskab med de Røde, og muligvis er det disse Sympathier, der er faldet Nationalisterne ret stærkt for Brystet! Det er de ikke ene om!

Biskoppernes Skæbne.

Fra Spanien meldes om Mordet paa yderligere to Biskopper; Tallet paa myrdede Biskopper udgør hermed otte. De nye Ofre er Biskop *Olmos* af Guadix og Biskop *Milan* af Almeria. Biskop Olmos blev en hel Maaned holdt inde-spærret i en Jernbancvogn; han var en af de første, der blev taget til Fange under Borgerkrigen. Efter Ugers Fangenskab i Jernbancvognen blev han bragt om Bord i et af Fangeskibene i Almeria-Bugten, hvor han maatte gøre det usleste Arbejde. I Slutningen af August kom en Bande Røde og slæbte ham med sig. De myrdede ham ved Knivstik og brændte ham. Det halvt forkullede Lig lod de ligge paa Landevejen paaheftet en Seddel med hans Navn. Biskop Milan havde et svagt Helbred, og forrige Aar overtog han fra Biskop Olmos Forvaltningen af Diøceset Almeria. Gennem Byens Gader slæbte de Røde ham ud til et af Fangeskibene. Her blev han tvunget til at skure Dækket og rense Vaskegrejerne og Toiletterne. Efter fire Ugers Forløb blev han, mere død end levende, bragt i Land. Man vilde tvinge ham til Gudsbespøttelser, men han nægtede. Saa blev han skudt ned, man skændede hans Lig og lod ham derefter blive liggende paa Landevejen. Begge Biskopper nedstammede fra Folket, og gennem deres enkle Opræden fornægtede de aldrig deres Herkomst. De viede sig næsten udelukkende til Karitas-Arbejdet og særlig Omsorgen for og Opdragelsen af de vilde Zigeunerstammer, som lever i Hulerne i Granadas Omegn.

Røde Bedrifter.

Den engelske Kaptajn Francis McCullagh, den berømte Krigsreferent, fortæller som Øjenvidne: »Jeg vil ikke komme ind paa Enkeltheder i de kommunistiske Rædselsgerninger, de kan læses i de officielle Beretninger, som foreligger i

Genève. Men jeg har set en Samling Dokumenter, som forsynet med tre autentiske Underskrifter bekræfter Beretningens Rigtighed. Blandt Dokumenterne lagde jeg særlig Mærke til følgende: Da de Røde i Byen Almendralejo hørte, at Nationalisterne nærmede sig, drev de alle »Konservative«, d. v. s. alle Katholiker, Medlemmer af katholske Ungdomsforbund og St. Vincent af Pauls-Selskabet ind i Kirken, hældte fra Pulpituret Petroleum over dem og satte Ild paa. Saa aabnede de oppefra en rasende Maskingeværild. Blandt Ofrene befandt sig 25 Nonner. Jeg har set Kirken, hvis Mure var gennemhullede af Kugler.«

Lænket til Bilen.

Og endnu en Tildragelse, som viser, til hvilken Grad af Gemenhed og Forvildelse Menneskene kan synke. Følgende er sket lige i Nærheden af Madrid. Paa en af de sædvanlige Ekspeditioner kommer en Bande ført af den berygtede »Compare« til en Landsby, hvor ti Ordenspræster sidder arresterede. Byens Borgmester havde endnu ikke truffet Afgørelse om, hvad der skulde gøres ved disse Mænd, hvem Befolkningen skyldte saa megen Tak for tidligere Velgerninger; han vilde overlade det til Hovedstaden at raade over dem. Den frygtelige Compare holder fast ved, at Borgmesteren straks skal træffe en Afgørelse. Men Embedsmanden kan ikke bestemme sig. Saa raaber Banditten: »Giv mig de to tykkeste af dem, saa skal I se.« Compare griber to af Ordenspræsterne og binder dem ved Benene til de bageste Støddæmpere paa sin Bil, svinger sig op i Vognen, griber Rattet og i rasende Fart suser Maskinen af Sted!

Folkedomstolenes Retfærdighed.

Madrids Tjekka, som efter kommunistisk Eksempel kalder sig »Folkedomstolene«, har sit Hovedkvarter i Palæet for de skønne Kunster i Madrid, en herlig Bygning med Marmortrapper og store luftige Sale, som i Dag er fuldstændig udplyndrede og tilsmudsede af de Røde. Andre lignende hurtigt arbejdende Domstole findes i Gaden Fomento, Quatre Caminos og i det Hotel, som Herr Lerreux plejer at bo paa. En Universitetsprofessor fra Madrid, som blev forhørt i Palæet for de skønne Kunster, men som lykkeligt er undsluppet sine Bødler, fortæller en fransk Korrespondent følgende om sine Oplevelser i dette Rædslerens Hus: For 14 Dage siden tog de Røde mig til Fange hjemme hos mig selv og førte mig pr. Bil til Palæet. Min Forbrydelse — naturligvis kun mit kristelige, nationale og monarkistiske Sindelag, som jeg aldrig havde lagt Skjul paa. En af den røde Gardes sværtbevæbnede Løjtnanter, som sad ved Siden af mig paa Køreturen, lod mig tydeligt

forstaa, hvilken Skæbne der ventede mig. I Tankerne tog jeg Afsked med mine Kære og forberedte mig fuldstændig sjælsroligt i Tankerne paa det Golgatha-Kors, som snart ventede mig.

Jeg blev først ført ind i Stueetagen, hvor der under almindelige Forhold findes en Restauration, men hvor nu den høje Folkedomstol huserer. Der var ingen Mennesker at se, kun et stort Bord med tomme Glas og tomme Flasker. Maaske sov »Dommerne« deres Rus ud et eller andet Sted — saa hev man mig ind i en Sal i øverste Etage. Her var en Række andre Fanger samlede, Officerer, Intellectuelle, udmattede, dødblege. Uden Forhør, men ogsaa uden Spise og Drikke havde man holdt dem sammenstuede her i 48 Timer. I Lokalet fandtes ikke en eneste Kvinde. Men pludselig hører vi fra et tilstødende Lokale en Kvindestemmes hjerteskrærende Angst- og Smertensskrig. En ung Mand ved Siden af mig farer op som en vanvittig. Maaske er det hans Hustru, hans Kæreste eller hans Søster, som bliver martret eller voldtaget af Bestierne. Røde Militssoldater trænger ind og gør sig lystige over de indespærredes afmægtige Fortvivlelse. Endelig bliver jeg igen af Vagten ført ned i Stueetagen, hvor Folkedommerne rækker sig ved Bordet. Et Individ, der ligner en Kretiner, og som har en halvtømt Ølflaske staaende foran sig, fører Ordet:

»Hvorfor har du«, vræler Fyren henvendt til mig, »altid forurettet Folkets Børn? Nu maa du staa til Regnskab herfor over for Folket.«

Jeg forsøger at forklare for »Herr Præsidenten«, at jeg i min Stilling altid har behandlet de Studenter ens, der var indskrevet hos mig, og kun har taget Hensyn til Intelligens og Præstationer og ikke til Herkomst. Forgæves, Manden hørte slet ikke paa mig. »Før ham ud«, brølede »Præsidenten«, »for denne Bourgøjs findes intet andet Middel end hurtigst muligt at gøre det af med ham«. Retten var virkelig en hurtigt arbejdende Ret, den varede kun saa længe, indtil »Folkedommeren« havde tømt sin Ølflaske.

Saa spærrer man mig inde i et Sideværelse. Jeg er rolig og forbereder mig i Hengivenhed mod Guds Vilje paa Døden. De samme Militssoldater, som havde bragt mig herind, viser sig efter nogen Tid og puffer mig til min Overraskelse ud af Døren. »Ud med dig. En eller anden har lagt et godt Ord ind for dig, men vi véd, at du er en Fjende af Folket, og vi lader dig kun meget nødtigt løbe.« Endnu samme Nat lykkedes det mig at slippe ud af dette Helvede i Madrid. Senere hørte jeg, at Præsidenten for Folkefrontsministerraadet, Carlo Giral, for gammelt Venskabs Skyld havde udvirket min Løsladelse. Men hvad er der blevet af mine stakkels Medfanger?»

Slagord mod det ægte Spanien.

»Universe« af 30.-10.-36 skriver: Naar man husker, at England, Frankrig og Amerika alle anvendte farvede Tropper, Indere, Arabere og Negre, under Verdenskrigen 1914—18, er det temmelig vanskeligt at forstaa den moralske Indignation, som visse Kredse føler ved Anvendelsen af Maurerne, hvis Tilstedeværelse det spanske Folk selv ikke opfatter som en Fornærmelse. I den nationalistiske Bevægelse deltager Mænd af alle politiske Afskygninger indbefattet Konservativer, Monarkister, Fascister, Radikale, Radikal-Socialister, Republikanere; Politik og Klasseforskelle kendes ikke. Den omfatter Læger, Sagførere og Repræsentanter for andre Professioner, smaa Butikshandlende, Købmænd, Farmere, Landmænd, Arbejdere af enhver Slags, Soldater, Søfolk o. s. v., der repræsenterer over 10 Millioner af Folket, d. v. s. Halvdelen af Spaniens Befolkning, foruden de Hundreder af Tusinder der er lukket inde i Byer og Landsbyer, som holdes af Regeringstroppe, og som ikke er i Stand til at give Udtryk for deres sande Følelser. Der siges, at det er et fascistisk Oprør. Ved de almindelige Valg i November 1933 var Fascisterne forholdsvis svagt repræsenterede, og ved Valgene den 16. Februar 1936 opnaaede de ikke et eneste Mandat. Ved —z.

Nye Bøger.

Race og Kristendom.

At Racespørgsmaalet er aktuelt, beviser det for nylig afsluttede Kursus om Racelæren paa Universitetet i Milano, der endog besøgte af Kard. Schuster. Ogsaa i München gav Kard. Faulhaber en kort og klar Fremstilling af Kristendommens Stilling til Racespørgsmaalet. Racerne bestemmes af Hudfarver, men i en snævrere Forstand ogsaa af Grænsepælene. At Raceblanding ikke kan forhindres, beviser Mestizzer og Mulatter og for vort Vedkommende de mange Ægteskaber, der indgaaes af Danske med Udlændinge enten her hjemme eller i det Fremmede. Her ind under hører ogsaa Jødespørgsmaalet. Anmelderen er ikke Antisemit. Tværtimod blev han paa Rejser i Udlandet af Jøder holdt for en af deres Folk, skønt hans Stamtræ er kemisk rent for enhver semitisk Tilsætning. Men har man opholdt sig i Polen eller i Schlesien, forstaaer man Antisemitismens Psychose.

Kirkens Stilling til Racerne og Racernes, og fremfor alt det tyske Folks, Forhold til Kirken undersøger *Johannes Pinski* i sin Bog, der nu, forsynet med et Imprimatur, ogsaa foreligger i en engelsk Oversættelse: »*Christianity and Race*« (Essays in Order. New Series: 2, Sheed & Ward, London, 96 S., sh. 2/6). Bogen er slet ikke saa kedelig, som man kunde formode.

1. Pinsk indrømmer, at den germanske Race i Middelalderen (gennem det romersk-tyske Kejserrige) har haft en fremragende Plads i Kirken.

2. (Side 81). Men ingen kan skrive om Germanismen og Kirken uden at berøre Reformationen. »Reformationen er i sin Oprindelse og i sit Væsen germansk«.

3. (Side 81). Med Urette tilskrives den h. Klemens Maria Hofbauer den Sætning: »Reformationen kom, fordi Tyskerne følte Trang til at blive fromme.«

4. (Side 86). »I gode Tider kan der fra det tyske Folk paa uforudset Maade udgaa en stor Indflydelse paa Folkene og Kirken, men den kan ogsaa forhindre Kirkens Virksomhed paa den mest fatale Maade.«

5. Saaledes som det biologiske Selvtilfredshedsprincip er til Skade, hvor det findes, vilde det heller ikke være til Gavn for en Nation, hvis den var uimodtagelig for fremmed Paavirkning. (Side 88). *P. D. Steidl.*

Pater Jón Svensson S. J.

er utrættelig! Den 16. November kunde Pateren fejre sin 80. Fødselsdag, hvortil vi post festum bringer ham de hjerteligste Lykønskninger og en oprigtig Tak for alt, han har givet Danmark og den øvrige, især katholske Verden. Efter at han i de sidste Par Aar har gennemrejst hele Tyskland og Østrig og holdt Foredrag og Oplæsning for sine mange unge Venner og Læsere, udsender han nu en ny Bog: »*Nonni erzählt. Geschichten vom frohen Öresund.* (Herder, Freiburg 1935, 165 S., RM. 2,80). Men han sidder derfor ikke afkræftet hjemme bag Ovnene efter dette Arbejde; han har begivet sig ud paa en Verdensrejse over Amerika til Japan, og om et Aar vil vi muligvis læse »Hvad Nonni saa i Mikadoens Rige«. Den foreliggende Bog fortæller saa spændende som P. Svenssons øvrige Skrifter om nogle Ungdomsoplevelser i København og om Paterens Virksomhed paa Sjælland under Biskop v. Euch. Flere Fortællinger kender vore Læsere fra danske Oversættelser. Man maa ønske, at den firsaarige Forfatter maa have Kræfter til at skrive meget endnu, thi hans enkle, hjertebetvingende og fængslende Stil appellerer til alle gode Magter i Menneskesindet, ikke mindst i Ungdommen. —z.

Skrift, Liturgi og Exerцитier.

I to smaa veludstyrede Bind, som skal suppleres med et tredje har St. Eugenia Kirkens Sognepræst i Stockholm, Pater R. Wehner S. J., foræret sin Menighed den første Fødselsdagsgave til Kirkens 100 Aars Jubilæum d. 16. Sept. 1937. (*I gudomens ljus*, Stockholm 1936, Ansgariusforlaget, 102—93 S.) De to Bind er noget ganske enestaaende i nordisk katholsk Litteratur, idet der her bydes en grundig

og dybsindig eksegetisk Forklaring af Johannesevangeliets første Kapitel, d. v. s. Messens sædvanlige sidste Evangelium, og denne gøres, ved at tage Liturgiens og de ignatianske Exercitiers Tanker med, til en særdeles universel, vægtig og dybtgaaende Betragtning- og Bønnebog. Naar Forf. siger, at disse Tanker har været ham til »Styrke og Glæde«, tror vi ham gerne, Bogen bærer Præg af at være oplevet endda paa en ganske særlig Maade. Hvor særpræget smukt skildres f. Eks. Messens Ceremonier: »Præsten taler Latin ved Altret, men han taler endnu mere Menneskehedens Sprog. De dybe Bøjninger, Hændernes Foldning, Opløftelse af Øjne og Hænder mod Himlen, Kærlighedens Kys, Armenes kærlige Udstrækning efter Menneskene, Opofrelsen af de jordiske Gaver med himmelvendt Blik, Slaaen for Brystet, Deltagelse i Offermaaltid — alt dette er et højtideligt liturgisk Sprog, som hele Menneskeheden forstaar«. Og saaledes findes mange Steder værd at citere. —z.

Fra Kejsertiden i Rom.

De, der har læst »Jeg, Claudius«, som udkom i Fjor, vil glæde sig over at se, at der nu er kommet en Fortsættelse. (*Robert Graves: Claudius og Messalina*. Gyldendal 1936. 500 S. Kr. 7,75). Den læses da ogsaa med samme Fornøjelse som den første Bog. Ogsaa her lader Forfatteren Kejser Claudius selv fortælle sin Historie fra det Øjeblik af, da han, den ivrige Republikaner, blev tvunget til at være Kejser indtil sin Død. En stor Del af denne Historie udgør Claudius's Beretning om sin Ungdomsven, Jødernes Konge Herodes Agrippa I., og det er en meget interessant Beretning. Kristendommen omtales ogsaa af Claudius, den er nu ved at trænge frem i Rom, men den interesserer ham ikke. Ligesom i den første Bog bliver ogsaa her det antike Rom levende for én, og gennem Skildringen giver Forfatteren samtidig en fortræffelig Karakteristik af Hovedpersonen, for hvem Opdagelsen af Messalinas Ondskab bliver Katastrofen. Oversættelsen er i Almindelighed god, til Tider fortræffelig, men mærkelig nok ogsaa med sproglige Uhyrligheder. B. J.

Hr. Rosenberg spørger i Danmark.

Er det en Satire over Rosenberg og Ludendorff, spurgte jeg mig, da jeg ligesom andre ulykkelige Tidsfæller gratis fik tilsendt Dansk-socialistisk Presses nyste litterære Produkt, som kalder sig »Kampen om Gud« og er paa Højde med de Pjecer, som Dommer Rutherford somme Tider lancerer ind ad vore Døre, dog med den Forskel, at her tales »i nordisk Tungemaal«! Det kan ikke falde mig ind at omtale denne latterlig selvglade Samling Nonsens, thi jeg er ikke i Tvivl om, at alle Katholiker, som har deres fulde fem i Behold, uvægerligt vil dømme dette køben-

havnske Opkog af det XX. Aarhundredes Myte til Papirkurven. Men det skal nu alligevel blive interessant at se, om den ofte lovpriste danske Oplysning er i Stand til uden videre at afvise Hr. Arent Lemvigh-Müllers Pamflet. —z.

Reformationens Historie.

L. P. Fabricius' Kirkehistories sidst udkomne Halvbind om den danske Reformation (Kbhvn. 1936. O. Lohse 377 S.) baade skuffer og glæder den katholske Læser. Det røber sikkert et godt Blik, skærpet af vor egen Tids Erfaringer, at der skrives om Renaissancens Udskejelser i Italien: »Dette er ikke fordærvet Kristendom — ej heller er det den middelalderlige Katholicismes Frugter. Det er Gudløshed.« Ligesom Stil, Udstyr, Illustrationer og Kildehenvisning vidner om et stort og godt Arbejde, saaledes gør f. Eks. den konsekvent gennemførte Anerkendelse af Reformkatholicismen, der ikke var mindre utilfreds med Kirkens virkelige Brøst end de saakaldte Reformatorer, et sympathisk Indtryk. Naar vi alligevel modtager Bogen lidt forsigtigt, da ligger det ikke saa meget i ganske aabenbare Urigligheder som f. Eks.: »Kravet om det »fuldkomne« Liv rejstes i Kirken ud fra det Synspunkt, at uden det kan et Menneske ikke blive saligt«. Men farligere er den Tendens til at idealisere de religiøse Oprørere paa deres Modstanderes Bekostning. Poul Helgesens Vidnesbyrd »den raa og uvidende Befolkning grebes af et utroligt Raseri og Vanvid« (S. 130) kommenteres saaledes »Vi læser ud af disse vrede Ord, at Evangeliet blev modtaget med hjertelig Tak af Københavns Borgere«. Der røber sig en stærk Tendens i en Paastand som denne: »Naar det gjaldt Midlernes Anvendelse (fra Stiftelser) var den nye Tids Mænd nøjeregnende med, at de uafkortede skulde komme dem til Gode, som de var givet til.« Hvorledes forklare Universitetets Forfald? — for kun at nævne eet Eksempel. En saa udfordrende Sætning: »Graabrødrene var Middelalderfromhedens ægte Børn, ubelastet af Lærdom og nimodlagelige for Reformen« (S. 159) modbevises af Forf.s egne Ord om Franciskanernes Reform i Bogens 1. Kapitel. Har Poul Helgesen haft Uret i at betegne mange af den ny Tros Tilhængere som Pøbel? Jeg ved det ikke, men læser man de Argumenter, disse Herrer bruger mod Klostrene (S. 158), da ligner de næsten grangiveligt Rødfrontens i Spanien! Nu maa det jo være svært for en Protestant at skrive en Reformationshistorie, som ikke ser alt for mørkt paa Middelalderens og den gamle Kirkes Brøst, thi Reformationen henter derfra hele sin Berettigelse, da selve det nye Evangelii Lys var alt for blegt og en rent religiøs Bevægelse næppe havde fænget blandt de store Masser. Men derfor vender man alligevel tilbage fra Læsningen med Ønsket om den katholske Kirkehistorie, der forhaabentlig snart skal se Dagens Lys.

Fra Hovedstad og Provins.

Festen for de 14-aarige 1936.

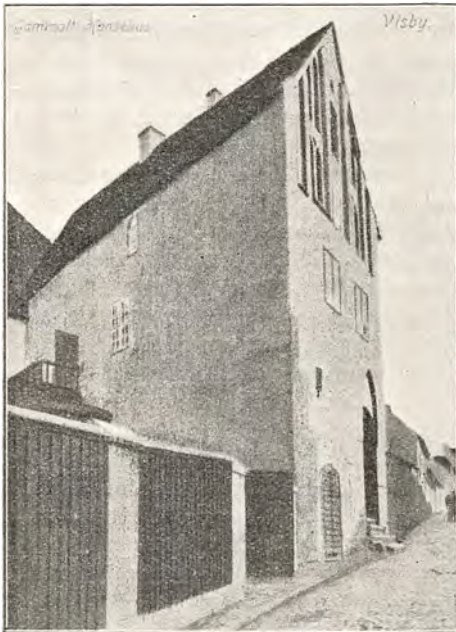
Katholsk Ungdomsværn beder høfligst de katholske Forældre, der har Børn, hvis 14 Aars Fødselsdag falder mellem 1. Novbr. 1936 og 1. Novbr. 1937, og der ikke gaar i katholsk Skole, sende Navn og Adresse til Lærer Johnsen, Evaldsgade 8^l, N., hvorefter Indbydelseskort til Forældre og Barn til Onsdag den 25. Novbr. Kl. 19,30 i »Vesterhus«, Vestervoldgade 115, vil blive tilsendt.

Bestyrelsen for K. U. V.

Fra den vide Verden.

Nyt Kapel i Sverige.

Visbys lille katholske Menighed faar nu et nyt Kapel. Paa Billedet ses Huset, hvori man har lejet en Kirkesal og et lille Sideværelse.

Huset ejes af den kendte Gollands-Forfatterinde Frk. Berta Wiman. Det stammer fra det 14. Aarhundrede og har saa stor kunstnerisk Interesse, at det er beskrevet i det fornemme Arbejde: »Sveriges Städer«. Kapellet skal dog gennemgaa en grundig

Reparation, hvortil der selv sagt behøves

Penge. »Katholska Pastorsämbetet«, Götgatan 58A, Stockholm, modtager med Taknemmelighed Bidrag hertil fra dem, der maatte være interesseret i det kath. Visby.

Det internationale Kirkemusikstævne i Frankfurt a. M.

Fra 3. til 13. Oktober afholdt »Internationale Gesellschaft für Erneuerung der katholischen Kirchenmusik« sit 4. Stævne i Frankfurt a. M. Den pragtfulde Kejserdom og tre Kirkefyrster, Kardinal Hlond fra Polen, som vi husker fra den eukaristiske Kongres, Ærkebiskoppen af Freiburg i Br. og Biskoppen af Limburg, gav Stævnet et ualmindelig festligt Præg. Der var opbudt et vældigt Apparat af

Menneskestemmer, Orgler og Orkestre i Kirke og Koncertsal, og der var en uoverkommelig Række af kirkemusikalske Foranstaltninger. Vi hørte et Væld af Musik, herlige Kompositioner med uhyggeligt moderne i broget Blanding. En utrolig Mængde Kor optraadte; foruden 12 stedlige og 3 fra det øvrige Tyskland var der 4 udenlandske, nemlig Wien, Posen, Amsterdam og Budapest. Et sandt Babel af Musikmennesker havde indfundet sig: Komponister, berømte Organister — deriblandt Flor Peeters, der for nogle Aar tilbage gæstede Danmark — og fænomenale Dirigenter, hvoraf en, en Italiener, knækkede 3 Taktstokke ved Prøverne. Selv en spansk Komponist var kommet til Stede, P. Prieto S. J. fra Santander. Han var rejst fra Spanien nogle faa Dage inden Borgerkrigens Udbrud, ellers vilde han have ligget i Fængsel eller være skudt. Byen Frankfurt indbød Selskabets Medlemmer til en Festforsamling i den berømte »Römer«, næst efter Kejserdøm Frankfurts mest historiske Sted. Der skulde bl. a. Repræsentanterne for de fremmede Nationer: Belgien, Danmark, Frankrig, Holland, Italien, Østrig, Polen, Schweiz, Spanien, Tjekkosllovakiet og Ungarn tale hver først paa sit Lands og siden paa et almen-forstaaeligt Sprog.

Afslutningen, og efter manges Mening Højdepunktet, dannede en fælles Udflugt til Kiedrich, en lille Landsby ikke langt fra Rüdeseim ved Rhinen. Der overværede vi en Komplét, som blev sunget af hele Befolkningen paa Latin og efter en 700-aarig, fra Vaticana afvigende Koraltidition, som Kiedrich ifølge paveligt Privelegium har Løv til at bevare fremdeles. Det er den gotiske eller germanske Koralform, kendt herhjemme gennem Prof. Abrahamsens Doktordisputats 1923. Kiedrich er det eneste Sted i Verden, hvor denne Koral, som ellers kun findes i Arkivernes Manuskripter, endnu lever. Et Kor paa 12 Dreng og 9 Mænd — alle Vindyrkere — skiftedes til at synge for, og hele Menigheden svarede. Det var en aldeles ukunstlet, noget djærv Sang, som dog greb mig mere end al Frankfurts Musik tilsammen. *A. Menzinger S. J.*

Nonner som Læger.

I Rom er truffet en for Missionernes Fremtid særlig vigtig Afgørelse. Man ved, hvor stor Betydning alt Slags Lægearbejde har i disse fjerne Lande, der ikke ejer nogen uddannet medicinsk Videnskab. Dette gælder maaske mest paa Fødselshjælpens og Spædbørnsplejens Omraade. Hidtil er der inden for de kvindelige Missionsordener gjort overordentlig meget for Sygeplejen. Men den egentlige Lægevirkosomhed kom de fleste ikke i Berøring med. Nu er det blevet bestemt, at alle bestaaende Skranker skal falde, at dertil egnede Søstre saa hurtigt som muligt skal uddannes

som Læger og specielle Fødselsmedhjælpere. Denne Beslutning har stor Rækkevidde, da den bringer Missionerne i den mest intime og umiddelbare Forbindelse med Folket; netop i Lande hvor Kvinderne endnu lever meget afsondrede, som i de kinesiske Provinser og den forreste Del af Orienten, skabes der herved en Adgang til dem, som Mænd ikke kan faa.

Nationalisternes Gerninger.

»Da Oprørerne trængte ind i Badajoz, skød de 2000 Arbejdere i Tyrefægtningsarenaen. De placerede Maskingeværer paa Tilskuerspladsens Sæder og lod Arbejderne marchere ind paa Arenaen, hvor de ubarmhertigt blev skudt ned«.

Dette er en af de Beretninger, som den spanske Ambassadør i London — Repræsentanten for den røde Regering i Madrid — har affattet, og som anklager de antirøde Stridskræfter for Grusomheder.

Bladet »Universe« er i Stand til at vise, at Anklagen er falsk. Vidnesbyrdet herfor aflægges Kapt. Francis Mc Cullagh, den berømte Krigsreferent. Han siger, at de vilde Historier om Badajoz i første Række stammer fra ophidsede portugisiske Reportere, og »jeg har ikke været i Stand til at finde en eneste Englænder eller Amerikaner, som med egne Øjne har set Nationalisterne skyde ubevæbnede Mænd«.

Kardinal Pacelli i Amerika.

Om Kardinalstatssekretær Pacellis Ophold i Nordamerika kendes nu flere Enkeltheder. De amerikanske Katholiker har opbudt alt for at stille de hurtigste Befordringsmidler til Disposition for den hellige Faders Udsending, saa Kardinalen trods Opholdets korte Varighed kunde naa at faa personlig Indsigt i de væsentlige Omraader inden for det katholske Liv i Amerika. Paa 6 Flyvedage har Pacelli tilbagelagt over 15,000 km og saaledes ogsaa lært det fjerne Vesten indgaaende at kende. Overalt ventede Biskopperne og Katholikerne ham med Spænding og hilste ham med Begejstring. Næsten alle katholske Universiteter, som han skænkede særlig Opmærksomhed, har udmærket ham ved at udnævne ham til Æresdoktor. Ærkebiskoppen af New York foranstaltede den 4. November til Ære for Kardinalstatssekretæren en stor Banquet, der talte 8000 Kuverter. De amerikanske Katholiker lovede sig meget af dette Besøg, som den hellige Faders Udsending aflagde.

Husk Elisabethkollekten

Søndag d. 22. November.

Kirkelig Kalender.

Nov.	Nov.-Dec.
22. S. Sidste Sønd. e. Pintse.	29. S. 1. Sønd. i Advent.
23. M. Clemens I.	30. M. Andreas, Apostel.
24. Ti. Johannes af Korset	1. Ti. Ferialdag.
25. O. Catharina af Alexandria.	2. O. Bibiana.
26. T. Silvester.	3. T. FRANS XAVER.
27. F. Ferialdag.	4. F. Petrus Chrysologus.
28. L. Vigilie til Andreas.	5. L. Frans Xavers Oktav.

Nov. **Ugens Messebønner.**

22. S. **Sidste Søndag e. Pintse** (755—585); 2. *Sæt Bønner*: Cæcilie (1162—984), sidste Sæt Bønner (hver Dag) som i N. U. Nr. 33, S. 872).
13. M. Clemens I (1163—985); 2. Felicitas.
24. Ti. Johannes af Korset, Bekender og Kirkelærer ([41]—[42]); 2. Chrysogonus (1165—987).
25. O. Catharina af Alexandria (1166—988).
26. T. Silvester (1166—988); 2. Petrus af Alexandria.
27. F. † Ferialdag (755—585) uden *Gloria* og *Credo*; 2. Om de helles Forbøn, 3. Efter frit Valg.
28. L. Vigilie til Andreas (762—592), 2. Gudsmoder ([90]—[94]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).

M.-K. Jesu Hjerter K. af Mænd F.-K. Søndag d. 22. Nov. Kl. 8¹/₂. — **St. Ansgars K.** Menighedsmøde Mand. d. 23. Nov. Kl. 20, Bredg. 67.

St. Franciskus' III Orden holder Møde Fredag d. 20. Nov. Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Jesu Hjerter Kirke. Naadenovene til den h. Frans Xaver 24. Nov.—2. Dec. — Novnens Bønner bedes: 1.) Om Morgenens efter Skolemessen Kl. 8¹/₄. — 2.) Om Middagen Kl. 14.20. — 3.) Om Aftenen Kl. 19¹/₂ eller under Aftenandagten.

A.C. Mandag den 30. November i Lokalerne i »Vesterhus«, Vestervoldgade 115³, Kl. 20. Foredrag af Forfatteren ARNE SØRENSEN: »**Det tredje Standpunkt**«. Efter Foredraget Adgang til eventuel Diskussion. Gæstekort 1 Kr. — Medlemmernes Opmærksomhed henledes paa, at Mødet undtagelsesvis finder Sted en Mandag. Administratores.

St. Elisabethforeningen lader læse en Messe i St. Ansgars Kirke Fredag den 27. Nov. Kl. 8¹/₄ for Foreningens afdøde Medlemmer.

Ansgarius-Bonifacius-Foreningen foretager Uddeling af Understøttelse til Vikariatets Missionsstationer medio December. Ansøgninger fra d'Hrr. Sognepræster bedes indsendt til undertegnede **inden 1. Dec.**

Kbhvn. K., Bredg. 64, d. 17. Nov. 1936.

Ph. v. d. Kettenburg.

Alle Meddelelser og Annoncer til de hvide Blade bedes sendt til Organist Kurt S. Thomsen, Bangsbo Plads 51, Kbhvn., Vanløse. (Sidste Indleveringsdag er som hidtil Mandag.)

FREMMEDESPROG-TRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 19. Nov.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15--17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 48

Søndag den 29. November

1936

INDHOLD: Den belejlige Tid. — Advent i vore Hjerter. — Kirkeproblemet. — Grundtvigs danske Kristendom. — Om Svigerfar og Svigermor. — De helliges Samfund og dets bibelske Grundlag. — Førere i Frankrigs kristne Falanks. II. — Det tredje Standpunkt endnu intet Standpunkt. — Presse-Rundskue. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

Den belejlige Tid.

Den 26. November fejrer Kirken Franciskanerpateren den hellige Leonard af Porto Mauritius' Fest. Denne store, italienske Prædikant og Helgen, der døde i Rom d. 26. November 1751, havde hele sit Liv igennem en sjælden Evne til at høste aandeligt Gavn af enhver nok saa vanskelig og ubehagelig Situation. Saaledes fortælles det, at han paa en Exerцитierejse, han foretog sammen med en Medbroder, en Aften sent i øsende Regn kom til en lille, italiensk Bjerglandsby. Gennemblødte og forkomne gik de fra Hus til Hus for at søge Ly mod Uvejret; men overalt nægtede man at modtage dem. Endelig var der en Tjenestepige i en Købmandsgaard, der forbarmede sig over dem og gav dem Husly i et Pakhus; men kort efter kom hun igen med den Besked fra sit Herskab, at de øjeblikkelig maatte forføje sig bort, da Købmanden ikke vilde have sine Varer ødelagt af deres vaade Tøj. Den hellige Leonards Medbroder havde længe med Møje bevaret sin Taalmodighed; men nu brast den for Alvor. Fuld af Vrede og Bitterhed lod han en Strøm af haarde og bitre Ord regne ned over den sagesløse Tjenestepige. Men den

hellige Leonard bevarede sin Ro og Ligevægt. »Stille, stille, kære Broder«, sagde han, »nu er det netop Tid til at indlægge sig Fortjenester for Himlen; nu er det netop den belejlige Tid til at øge hin aandelige Skat, som Møl og Rust ikke kan fortære, og som Tyve ikke kan bryde ind og stjæle.« — Beskæmmet tav hans Medbroder stille, og stille forlod de begge den ugæstfri Købmands Pakhus og fortsatte deres Vandring i den øsende Regn.

Den belejlige Tid — *tempus acceptabile*, som den kaldes i Fastens Præfation — kommer saa ofte i et Menneskes daglige Liv — ogsaa for os. Har vi da forstaaet at udnytte den paa rette Maade, udnytte den som den hellige Leonard, udnytte den til at vokse i Dyd og gode Gerninger, udnytte den til at opøve os selv i Selvovervindelsens og Taalmodighedens skønne, men vanskelige Dyd og i Udøvelsen af Næstekærlighedens Gerninger. Har vi forstaaet, at netop i Sorgens og Smertens tunge Tider, netop i Modgangens og Trængselens dystre Dage, i Forhaanselsens og Fornedrelsens svære Stunder gives der os den mest belejlige Tid til at vise vor kristne Tros Værdi og vor alvorlige Vilje til at følge ham efter, der har sagt om sig selv, at han er sagtmodig og ydmyg af Hjertet, og som har givet os et Eksempel, for at — som han har gjort — saaledes skulle ogsaa vi gøre. Eller har vi, som den hellige Leonards Medbroder, vist Utaalmodighed og Utilfredshed over de Vanskeligheder, Guds uransagelige Forsyn lod os møde paa vor Vej under vor Vandring gennem Livet. Har vi knurret mod denne Verdens Omskiftelser og Tilskikkelser og ladet vor Utilfredshed og Vrede gaa ud ikke blot over os selv, men ogsaa over andre.

Om dette skulde være Tilfældet, maatte vi da saa huske paa, at der netop i disse Dage oprinder en ganske særlig belejlig Tid for os — Adventstiden — i hvilken vi ved at opøve os i Ydmyghed og Selvfornægtelse i vore Hjerter bereder Vej og Plads for Himlens og Jordens dyreste Skat og Klenodie, Guds eenbaarne Søn, »Han som, da Han var i Guds Skikkelse, ikke holdt det for et Rov at være Gud lig, men fornedrede sig selv og tog en Tjeners Skikkelse paa og blev Mennesker lig...« (Phil. II, 6—7), netop i den hellige Adventstid.

P. A.

Advent i vore Hjerter.

»Advent er for vort indre Liv maaske den mest righoldige Tid i Aaret; dens Blanding af Længsel og Glæde ligger Menneskehjertet nærmere end Fastetidens Alvor. Advent, hvor alt er som gennemtrængt af Skyld, Lidelse og Længsel.« (P. Parsch.)

Vi ved, hvad vi fejrer: Herrens Komme som Menneskebarn Julenat og Hans Genkomst som Dommer paa den yderste Dag; og mellem disse to — Herrens Komme ved sin Naade i vore Hjerter. »Den, som elsker mig,« siger Jesus »holder mit Ord; min Fader vil elske ham, og vi vil komme og tage Bolig i hans Hjerte.« (Johs. 14, 23). Det vigtigste for os er Jesu Komme i vore Hjerter. Hvad nytter Jesu Fødsel i Bethlehem, hvis Han ikke holder sit Indtog hos os? Hvordan vil det gaa os paa den yderste Dag, hvis vor Dommer aldrig har taget Bolig i os som vor Hjerteven?

Tre store Skikkelser leder os gennem Advent: Johannes, Bodens og Forberedelsens Budbringer; Isaias, Forkynderen af Længslen efter Frelseren, og Gudsmoder Maria, Kærlighedens Dronning. Bod, Længsel og Kærlighed til Gud, det er den skønne Treklang, som lyder gennem alle vore Adventssange. Naar den lange Ventetid er forbi, lader Jesus sig søde i vore Hjerters Krybbe.

Bod, Bod! Da Christus begyndte sit offentlige Liv, sendte Han Forløberen til at prædike Bod. Overalt hvor Maria har vist sig, forlangte hun Bod! I Lourdes, i Salette, i Fatima. Lad Dit Arbejde være Dig Bod. Lad Din daglige Bøn være Dig Bod. Lad Dine Tanker gøre Bod. Lad alle ukærlige og selviske Tanker falde, og Kristus vil vokse i Din Sjæl. Lad Din Tunge gøre Bod. I Advent slet intet haardt og stolt Ord, og Barn Jesus vil vise Dig sin Kærlighed Julenat. Lad Dine Øjne gøre Bod. Lad dem ikke læse tomme og letsindige Bøger. Lad Dine Hænder og Fødder øve Bod ved trofast Pligtopfyldelse. Lad Dit Hjerte gøre Bod, Din Vilje, Dit hele Jeg, at det stadig maa blive Kristus mere lig.

Gør Bod, bered Herren Vejen, men vær ogsaa en Længslernes Sjæl! Vort hele Liv skal være en hellig Adventstid, en hellig Venten paa Herrens Komme. Men vor Længsel er betinget af hellig Tavshed og Betragtning. Maria var hensunken i tilbedende Tavshed, da Englen bragte hende det glade Budskab. I Nattens hellige Tavshed blev Frelseren født. Tavshed skal der saa ofte til i Livet, Tavshed angaaende de andre, Tavshed i Modgang og Nød, Tavshed overfor Bagtalelse, Forfølgelse og ufortjent Dadel. Kun da vil vi høre det store Budskabs Engel og se Frelserens varme Lys skinne i Hjertet. Hvorfor er der saa faa, der virkelig forstaar et fejre Jul? Fordi saa faa Mennesker forstaar og værdsætter Tavsheden; den ydre

og den indre Ensomhed. Overalt Støj og Larm, overalt Øretuderi, Bagtalelse og Sladder. — Kender Du fem Mennesker, som kan bevare en Hemmelighed i Liv og Død? Nej, netop det moderne Menneske har glemt at tie. Derfor bliver Christus kun født i faa Sjæle. »*Den evige Fader talte kun eet Ord, og det Ord var Hans Søn. Og Han siger det Ord til os i evig Tavshed, og i evig Tavshed skal Sjælen lytte til hint Ord*«. (Johannes af Korset). Vær stille i Adventstiden, saa vil Christus fejre Jul hos Dig — ellers ikke!

Vær tavs med Maria, øv i Forening med hende Næstekærlighed. Tamper-Fredag i Advent fortæller Evangeliet os om Marias Besøg hos Elisabeth. Maria er Christusbærer, men ikke for sig selv, nej for hele Verden. Christus skal vi bære til de andre. Se Jesusbarnet i Børnene. Søg netop i Adventstiden Børnenes Selskab. Se Jesus i de syge, hvis Antal øges med Vinterens Komme. Se Jesus i de fattige. Maaske kan Du ikke som den hellige Martin give Halvdelen af Din Kappe, men Du kan alligevel for Christi Skyld afse nogle Klæder og Penge til lidende Brødre og Søstre. Har Du anvendt en Del af Din Fritid til at strikke lidt varmt Tøj til et fattigt Barn eller givet lidt Penge, saaledes at andre, der nok har Tid, men ikke Penge, kan gøre det? Eller hører Du til de talrige Kristne, der ikke forstaar Tidens Tegn, som afholder sig fra al social Gerning og alligevel hver Morgen eller hver Søndag knæler ved Kommunionbænken? Den, som siger, han elsker Christus og samtidig lader et sultende og frysende Menneskebarn staa ved sin Dør, lyver. Lyver for sig selv, lyver for Gud! Selv om han Julenat i den hellige Nadver tvinger Christus ind i sit Hjerte, bliver det alligevel ikke en rigtig Jul hverken for ham eller for Christus.

Har Du begyndt at bygge Din Krybbe? Hvis ikke, saa til Værket! Staa op til Tiden, vær trofast ved Dit Arbejde, i Kirken. Øv Dig i at tie — vær en Længslernes Sjæl, en Kærlighedens Engel. Vær som Maria en Christusbærer. Frygt ikke at dø bort fra Dig selv, fra Din Vilje, fra Dine Planer, Dine Ønsker, hvis de gaar imod Guds Vilje. Dø frem for alt bort fra Dine Synder og daarlige Vaner, og Christus vil med al sin Fred og Velsignelse holde Indtog hos Dig den hellige Julenat. *P. Dr. J. Em. Mossong, O. S. B.*

Kirkeproblemet.

P. L. Kösters har udgivet en Bog,^{*)} hvis tyske Udg. udkom i Løbet af faa Maaneder tre Gange. En engelsk, fransk og spansk Oversættelse er omtrent færdig, andre er under Forberedelse. Det er en Sjældenhed at en i Grunden meget videnskabelig Bog erobrer sig en saa stor Læsekreds. Forkla-

^{*)} Die Kirche unseres Glaubens. Volksausgabe. Herder 1936.

ringen ligger i, at Forfatteren behandler det religiøse Problem, hvis uriglige Løsning nu i 400 Aar har forvoldt megen indre Uro og Pine hos alle dybere seende Mennesker.

Det er Kirkeproblemet, det drejer sig om, og som ogsaa i Danmark stadig venter paa en Afgørelse, lige meget om man ser med protestantiske eller katholske Øjne paa Sagen. I Anledning af Reformationsjubilæet forleden kunde Aviserne jo meddele, at Regeringen i Folketinget blev opfordret til endelig engang at hjælpe den danske Kirke til en Forfatning.

I 1500 Aar havde alle Kristne været enige om, at Kirken er den levende Guds Hus, som Guds Søn, vor Frelser og Herre Jesus Christus efter egen Plan og Viljesbeslutning har bygget paa en Klippe, og hvori alle troende skal danne en Enhed ved Hjælp af Troens og Kærlighedens, den fælles Gudsdyrkelses og Lydighedens Baand. Som et velordnet Samfund, der i Kraft af sin gudgivne Forfatning var uovervindelig, skulde den kristne Religion træde ud i den store Verden og fortsætte den Frelsergerning, som Christus selv havde faaet paabegyndt. Da kom i det 16. Aarh. det skæbnesvangre Brud med Kirken, d. v. s. med Guds eget Værk. En Trediedel af Europas Befolkning forlod det Hus, som skulde være Noas Ark i Syndflodens Gru. Efter at Luther paa en meget sensationel Maade i 1520 ved Elsterporten i Wittenberg havde brændt Kirkelovbogen m. m. og skilt sig fra den Institution, som havde faaet Herrens Tilsagn om, at Han og den Helligaand vilde være med den alle Dage indtil Verdens Ende, havde han gjort et Skridt ud i det tomme Rum. Tilhængerne af den ny Tro var uden kirkelig Ledelse, og deres System svævede fuldstændig i Luften. Usikkerhed og Forvirring var den uundgaaelige Følge af denne Situation. Da kom Redning i 1526 paa Rigsdagen i Speyer, idet den borgerlige Myndighed overtog Kirkestyrelsen. Nu var der ganske vist Fasthed, men en dyrekøbt Fasthed. Den maatte betales med Friheden, hvis Tab for Tiden føles saa stærkt. Men der var endnu andet at beklage: Værdighed og Ære var ogsaa sat over Styr. Den synlige Kirke, man paa denne Maade havde faaet, var Menneskers Værk, ikke Guds og Christi Værk. Hele Lutherdommen gled tilbage til et førkristeligt Standpunkt ved, at politiske Magthavere ordnede baade de borgerlige og religiøse Anliggender. Saadan var og er jo Forholdene uden for den kristne Aabenbaring.

Som Modstykke til dette Billede, der slet ikke svarer til det »rene Evangelium«, som Reformatorerne hele Tiden skilte med, men som derimod er et uimodsigeligt Vidnesbyrd om, i hvor høj Grad de satte deres egen Vilje over Guds Vilje, giver P. Køsters en Fremstilling af Troens

Kirke, d. v. s. af den, som vore Troskilder selv tegner et Billede af. Derved bliver Bogen naturligvis en Paavisning af, at hverken Luther kan have haft Ret med sin først usynlige, senere dog ret synlige Kirke under Statsmagtens Ledelse, eller Kalvin med sit demokratiske Kirkebegreb. Endvidere fremgaar det af de samme Kilder, at Orientalernes og den engelske Højkirkes Lære om Kirken som en Institution med aristokratisk Styrelse ikke indeholder hele Sandheden. Men længst borte fra Guds Tanke og Plan er de mange, der i vore Dage nok vil være religiøse, men ganske paa egen Haand, uden Kirke. Jeg mener dem, der kun vil dyrke Gud i Lønkammeret og Skoven, ved det brusende Hav og paa høje Bjergtoppe, eller naar Stjernerne tindrer paa Himlen ved Nattetid.

Det positive Udbytte, Bogen giver, vindes paa en meget karakteristisk Maade. Den Vej, Forfatteren fører sine Læsere, er nemlig Besvarelsen af alle de mange moderne Spørgsmaal, som den religiøse Uro har faaet Sindene til at stille. P. Køsters gaar ikke uden om noget af dem eller noget af de Løsningsforsøg, som er blevet gjort angaaende Kirkeproblemet, det være sig fra Videnskabens eller den praktiske Politiks Side. Han tager Stilling dertil med den ægte Videnskabsmands Besindighed og Paalidelighed. Denne Fuldstændighed og Redelighed er noget, som efter endt Læsning har glædet mig mest. Er man nemlig kommet igennem Bogen, har man den vidunderlig beroligende Fornemmelse: nu kan ingen falde mig i Ryggen og overraske mig med Indvendinger, der ikke er berørt og belyst her.

En anden Ejendommelighed er den Methode, som anvendes. Den bestaar i en Forbindelse af den analytiske, syntetiske og dogmatiske Betragtning af Kirkens Væsen og tilsigter en virkelig udtømmende Fremstilling af det imponerende Verdensfænomen, vi mener, naar vi i Trosbekendelsen siger: »Jeg tror paa den ene, hellige, katholske og apostolske Kirke«. Ved Analyse forstaas den Fremgangsmaade, der paaviser, at den Overbevisning, som vi i Kraft af vor kristne Tro har, paa Grund af sine indre Egenskaber og Fuldkommenheder maa være god og sikker og sand. Den syntetiske er tænkt som en Bekræftelse og Udvidelse af den første. Den undersøger, hvorledes Fundamenterne til Kirkens Hus i sin Tid blev lagt, og sammen med Bygmesteren og Haandværkerne bygger vi i Aanden Huset op paa ny. Resultatet af de to Veje er den urokkelige Overbevisning: »Jeg ved, hvem jeg har troet«. (2. Tim. 1, 12). Men for at gøre os rigtig glade over dette Udbytte, søjes der til det, Menneskers filosofisk-historiske Forskning har fundet, endnu det, Gud selv ved om Kirken og har aabenbaret om den, eller med an-

dre Ord: vi føres ind i Troens Mysterium og faar saaledes den Sikkerhed, som Gud Helligaand selv giver i denne Sag.

Dette Forsøg paa at samle de tre Synsmaader under eet er, saa vidt jeg ved, her for første Gang gjort i en tysk Bog. Dertil kommer endnu en anden Nyhed. Ved Hjælp af koncentriske Kredse, om jeg saa maa sige, er det vældige Stof ordnet saaledes, at Værket til Trods for sin videnskabelige Karakter bliver forholdsvis let læseligt og tilgængeligt for en større Kreds af Læsere. Navnlig vil Præster have Glæde af denne Fundamentaltheologi. Dens Forfatter er dem bekendt som Leder af Præsteexercitierne paa Ordrup September 1935. F. K.

Grundtvigs danske Kristendom.

Under ovenstaaende Titel har Holger Begtrup, den gamle mangeaarige Forstander for Frederiksborg Højskole, udsendt et stort Værk i to Bind om Grundtvigs Liv og Gerning.*) Holger Begtrup er uden Tvivl den, der ved mest og bedst Besked om Grundtvigs hele Liv, Virksomhed og umaadelig store litterære Efterladenskab. (Grundtvig er jo den af alle danske Forfattere, der har skrevet mest, saa meget, at man aldrig har evnet at udgive hans »Samlede Værker«.) For mange Aar siden har han skrevet om Grundtvigs kristelige Opvækkelse og om hans kirkelige Syn i 1825, og man har ofte opfordret ham til at give en videre Fremstilling af, hvorledes Grundtvigs kirkelige Anskuelse udviklede sig i Aarenes Løb. For et Par Aar siden besluttede han sig til, ogsaa med Henblik paa sin Alder (Begtrup er 78 Aar gammel), at paatage sig den store Opgave. Han havde først tænkt sig at kalde sit Arbejde »Grundtvigs kirkelige Anskuelse i dens historiske Udvikling«, men fandt denne Titel for snæver, da han vilde skildre hele Grundtvigs Kamp for Kirkens Tro og Frihed. Derfor valgte han det andet Navn for sin Bog.

Om det er et heldigt Navn eller ikke, skal nærværende Anmelder ikke dømme om. Kun vil han hævde, at selve Betegnelsen af Kristendommen som dansk er uheldig. Kristendommen er almindelig (katholsk), og er den ikke det, er den ikke længere Kristendom. Man kan nok fremhæve visse Sider af Kristendommens Tro og Moral, som den danske Mentalitet i særlig Grad har tilegnet sig, men kalde Kristendommen for dansk, kan aldrig forsvares. Der findes heller ingen hollandsk Kristendom eller new-zealandsk do., for man kan ikke tillægge Kristendom-

*) N. F. S. Grundtvigs Danske Kristendom. Historisk fremstillet af Holger Begtrup. (I—II. 263 + 260 Sider. G. E. C. Gads Forlag. Kbhvn. 1936. Kr. 10,00.)

men nogen national Betegnelse, hvad allerede St. Paulus med Fynd har indskærpet.

Sin store Oversigt over Grundtvigs Virksomhed og kirkelige Syn deler Begtrup i fire Perioder. Den første gaar fra 1825—1830, den anden fra 1830—1839, i hvilket sidste Aar Grundtvig faar Stillingen som Præst ved Vartov. De mange Aar ved Vartov, fra 1839 til hans Død 1872, deles ved Aaret 1855 ligeledes i to Afsnit.

Man har ofte talt om Grundtvigs katholske Sympathier, og det kan ikke nægtes, at det er med en vis Ret, Han gjorde det saaledes af med den gamle lutherske Opfattelse, at vor Kristendom havde den hellige Skrift til sin Grundvold. Han saa sandt og rigtigt, at naar den hellige almindelige Kirke eksisterede flere hundrede Aar, før Apostlenes Skrifter blev samlet til det Ny Testamente, var det umuligt, at Kirken kunde hvile paa den hellige Bog, det modsatte maatte være Tilfældet. Og han havde i sine yngre Dage store Tanker om det kirkelige Embedes Betydning. Saaledes skriver han 1826, da han var 43 Aar gammel: »Jeg lægger saaledes slet ingen Dølgemaal paa, at efter min theologiske Overbevisning er der uden Indvielse ved Haandspaalæggelse ingen kristelig Lærestand, og at, hvor den bispelige Ordination ej er uafbrudt forplantet, der er i kirkelig Forstand ingen Bisper, men et stort Bispe-savn. Men derfor maa og vil jeg ingenlunde forkætre de Theologer, der er af en anden Mening eller paastaar, at Kristendommen staar og falder selv med den Betragtning af Lærerstanden, som efter Kirkehistorien er den oldkristelige og efter min Overbevisning den eneste, der fuldelig stemmer med Skriften og svarer til Menighedens Tarv.« Senere hen tager han som ældre Afstand fra denne Udtalelse, som man i theologisk Sprog maa betegne som meget højkirkelig. Og selv om Grundtvig altid havde store, alvorlige Klagemaal over Katholikerne, som han haardnakket beledignede som »Papister«, indrømmer han dog, endog paa sine gamle Dage, at han var kun theologisk adskilt fra Katholikerne, men kirkeligt fra Calvinisterne.

Det er umuligt her i denne lille Anmeldelse udførligt at gøre Rede for det mangfoldige Indhold af Begtrups store og fortrinlige Værk. Hvad han kender til Grundtvigs mangfoldige Prædikener, til hans mange Taler ved Vennemøderne, der i Grundtvigs senere Aar spillede saa stor en Rolle, til hans rent private Liv er forbavsende og overgaas ikke af nogen andens Viden. Grundtvigs tre Ægteskaber hører ikke helt ind under Privatlivets Fred, for saa vidt som Begtrup paaviser, at det, han oplevede i sit Hjem, ofte kom til at sætte sit Præg paa hans Forkyndelse. Især vakte hans tredje Ægteskab Opsigt og udfordrede Kritiken. Han ægtede i 1858 den 32-aarige Enke, Kammerherrinde

Asta Reedtz, født Krag-Juel-Vind-Frijs, som to Aar efter fødte den 77-aarige Mand hans yngste Barn, Dalteren Asta, der endnu lever og bor i København. Familien var ikke glad over dette sene Ægteskab, hvilket gav sig et tydeligt Udtryk i en Samtale, som nærværende Anmelder engang havde med gamle Baronesse Beaulieu, hvem adskillige endnu vil mindes fra St. Andreas Kirke i Ordrup; hun udbrød med ungdommelig Livlighed, da Sanitalen faldt paa Grundtvig: »Hvor var vi dog ærgerlige, da Grundtvig giftede min Kusine.« — Dette sidste er jo kun en ubetydelig personlig Erindring, men den har dog en vis Betydning som en Antydning af, hvorledes Nutid rækker Fortiden Haanden, i dette Tilfælde altsaa, at man i 1936 tydeligt husker et Menneske, der ærgrede sig over, hvorledes en havde baaret sig ad, der var født flere Aar før den store franske Revolution.

Niels Hansen, cand. mag.

Om Svigerfar og Svigermor.

Ægteskabet og Menneskeslægtens Formering er en Sag, man naturligvis altid har tillagt den største Betydning. Men baade den og de dermed sammenhængende Problemer saa man i tidligere Tid paa som en Selvfølge og forbigik i diskret Tavshed; i vore Dage er de baade her hjemme og i alle andre Lande Genstand for almindelig og utilsløret Diskussion. Hvor vidt dette er heldigt eller ej, skal her intet siges om, det skal kun konstateres som et Faktum, der fuldtud berettiger ogsaa vort Ugeblad til at hævde det faste katholske Standpunkt imellein de mange forvirrede og forvildede Meningers brogede Blanding.

Her fandtes for nylig i Ugebladet en interessant lille Artikel om et af de hertil hørende vigtigste Spørgsmaal, nemlig om en ny Fødselskontrol, for øvrigt ikke saa ny, da Pastor Fr. Ronge her hjemme allerede for mange Aar siden i en lille Bog har henledt Opmærksomheden paa denne Løsning af et vanskeligt Spørgsmaal. Nævnte Artikel i Ugebladet var for en Del et Referat af en fransk Bog herom — en blandt mange, betones udtrykkelig. Ikke mindst franske Katholiker synes, vistnok tvungne dertil af Forholdene, med Energi at maatte tage sig af disse Spørgsmaal. Der er saaledes dannet en Forening for det kristne Ægteskab, som hver anden Maaned udsender en Bog om et eller andet Emne, der staar i Forbindelse med Ægteskabet.

En enkelt af disse Bøger, »*Ægteskabets Psykologi*«^{*}), er

^{*}) »*La psychologie du mariage*«. (Paris. 86, rue de Gergovie. 1935. 190 Sider. 15 francs.)

tilsendt Ugebladet og skal kortelig anmeldes for Læserne. Den bestaar af en Række mindre Afhandlinger af forskellige Forfattere og behandler, som Titelen antyder, ikke alene Ægteskabets fysiske Side, men ogsaa en Del andre. Et Kapitel hedder f. Eks. »Forældre og Svigerforældre«, et andet »Ægtefolkernes moralske Harmoni, et tredje »Materielle Vilkaar« o. s. v. En lille Prøve fra første Kapitel kan give Læserne et Indtryk af den velskrevne og indholdsrige Bogs Karakter. Det hedder altsaa heri saaledes:

»Før vi gaar over til at behandle Emnet »Svigermødre«, vilde det være nyttigt at overveje de unge Ægtefolks Indstilling over for deres Forældre og Svigerforældre. Den første Betingelse for en heldig Indstilling er den, at Hustruen og Manden er fuldstændig enige om, hvordan de vil være over for deres respektive Familier, og den anden er, at de i gensidig Tillid intet dølger for hinanden, om hvilke Vanskeligheder eller Glæder deres Familie bereder dem. Det er at ønske, at Manden holder sin Kone kendt med alle de Diskussioner og Arrangementer, som han har med sin Familie, og at hun er nærværende ved de Sammenkomster, hvor disse Sager bliver behandlet, at hun siger sin Mening og deler Ansvarer med sin Mand. Alt for mange Hustruer fjerner sig med Forsæt, ostentativt, fra disse Familiesammenkomster eller modtager Meddelelse om dem med ligegyldigt Ansigt og sammenknebne Læber, som om Sagerne slet ikke kom dem ved. Det er under deres Værdighed at anerkende en Svigerfars eller Sviger-mors Godhed mod deres Mand, de lader, som om de slet ikke bemærker den, fordi det er Mandens Familie, det drejer sig om, og ikke deres egen. Ganske den samme Holdning kan man finde hos Manden over for Venlighed fra hans Kones Families Side, men maaske ikke saa ofte som omvendt. Hvis det drejede sig om Bebrejdelser fra Svigerforældrenes Side, hvad enten de nu var berettigede eller ej, mon saa Manden og Hustruen vilde være lige saa diskrete, tavse og upaavirkelige? Tager man det Parti ikke at interessere sig for sin Svigerfamilie og kun at have Hjertet aabent for sin egen, skaber man Kulde, Uenighed og Splittelse. Og Familierne, der saaledes bliver miskendt, gaar hver sine egne Veje. Det er godt, vil en eller anden maaske sige, saa bliver man ikke uenige. Men lige saa sikkert faar man da heller ikke Del i den Hygge og Fred, der intetsteds findes saa ren og uforfalsket som i de Familier, hvor Hjertebaandene binder de enkelte sammen. Ægtefolkene er i ikke ringe Grad selv ansvarlige for, om der skal herske Kulde eller hjertelig Forstaaelse inden for deres Familiers Kreds. Sladder kan naturligvis ogsaa volde

ubodelig Skade; fortæller Manden eller Konen saaledes med større eller mindre Nøjagtighed hos sine Forældre, hvad der høres og siges og foregaar hos Svigerforældrene, kan vedkommende være vis paa, at der herved saas en Sæd, der altid bærer onde Frugter.«

Niels Hansen, cand. mag.

De helliges Samfund og dets bibelske Grundlag.

(Sluttet.)

Det er Billedets første Side. De troende er nye Mennesker. De staar i et levende og ligesom organisk Forhold til Christus. De skal sige sig løs fra Synd for at faa et stedse mere intimt Samkvem med Hovedet, med Christus. Saa er der Billedets anden Side: Forholdet mellem de troende indhyrdes. Frelsen ved Christus Jesus gav ikke blot Stødet til, at der blev nye Mennesker, den aflødte endog et nyt Samfund: de nye Menneskers, de frelstes Samfund.

Inden for dette Samfund har alle ved Christi Korsdød genfødte Indfødsret. Alle øvrige Skillevægge er nedbrudte. Ved Christus er Hedningerne, der var fjerne, ført sammen med Jøderne, der var nær. »Han er vor Fred, han som gjorde begge til eet og nedbrød Gærdets Skillevæg. (Efes. 2,14.)

Saaledes blev ogsaa den overdrevne Forskel mellem Mand og Kvinde ophævet: i Christi Rige er Kvinden ikke længere mindreværdig. Ligeledes gælder det borgerlige Samfunds Trappetrin ikke mere her: »Her er hverken Jøde eller Græker, hverken Træl eller Fri, hverken Mand eller Kvinde, for alle er I een i Christus Jesus«. (Gal. 3,28.)

Derfor kan der godt være forskellige Funktioner, ligesom Legemets Lemmer har hver sin Funktion. Saaledes er der inden for Christi Samfund Folk med forskellig Naadegave: men Aanden, der besjæler disse Naadegavers Bærere, er den samme, og følgelig tjener alle disse Gaver til Kirkens Opbyggelse og til Legemets Fremme. Foruden de nye Funktioner, saasom Apostle, Undergørere, Profeter o. s. v., skal ogsaa de øvrige naturlige Funktioner og de vedkommende Forhold respekteres. Saaledes skal Kvinden, trods hendes religiøse Ligestillethed som Hustru blive ved at være Manden underdanig; dette vil dog ikke længere have noget trykkende og fornedrende ved sig, siden Manden skal elske hende, ligesom Christus elsker sin Kirke. Ogsaa Forholdet: Forældre-Børn, varer ved: de sidste skal være lydige, men til Gengæld skal Forældrene ikke være urimelige. Slaver

vil der være til og fattige, men ogsaa her vil Kærlighed formilde det haarde, som disse Kaar førte med sig blandt Hedningerne.

Kærlighed skal i det hele taget være dette nye Samfunds Kendemærke. Kærlighed vil vænne de Kristne af med at tale ondt om hinanden og bedrage hinanden. I Kærlighed vil de lykkelige tage Del i de bedrøvedes Kaar. De Kristne skal hjælpe hinanden paa alle Maader, de skal bede for hinanden og endogsaa lide for hinanden, ligesom den h. Paulus selv, der glæder sig over sine Lidelser for de troende, idet han er overbevist om, at han derved i sit Kød bærer Christi Legeme, ligesom Kirken udfylder, hvad der fattes i Christi Trængsler. (Kol. 1,24.)

Med dette Syn paa de Kristnes Liv skal ogsaa den h. Paulus' Opfattelse af Døden og det hinsides jævnføres.

Naar Apostelen skal til at argumentere og give Beviser paa vor Dødsovervindelse og vort Liv efter Døden, gaar han ikke ud fra det menneskelige Dobbeltvæsen eller dets ene aandelige Bestanddel. Nej, ogsaa her er det Livsfællesskabet med Christus, der skal sikre den Kristnes lykkelige Liv efter Døden. Christus er opstanden, saaledes er Paulus' Ræsonnement. Følgelig skal ogsaa vi opvækkes fra Graven, saafremt samme Aand, der besjælede Jesus, ogsaa besjæler os. Der er ikke Tale om Problem eller Gaade. For den troende kommer Livet end ikke i Dødens Stund til at staa i de døde Punkter. For i Grunden har det evige Liv allerede taget sin Begyndelse i os Kristne fra den Dag, vi blev troende og ved Daaben indlemmedes i Christi mystiske Legeme. Fra den Dag har vi faaet Borgerret i Himlen. Som Følge deraf er vi ligesom fremmede og Udlændinge her paa Jorden. Vi er ligesom døde, og vort Liv er skjult med Christus i Gud. Vort sande Væsen kan bare ikke ses, lige saa lidt som det kunde ses paa Christus, at han var Guds Søn. Men naar engang Jesus, vort Liv, skal blive aabenbaret, skal ogsaa vort nye indre og evige Liv komme til Syne i Forklarelsens Lys.

Der gaar en Sang gennem de Kristnes Liv: en Sang om Sejr og Forløsning. Denne Sang forstummer ikke over for Lidelser og Genvordigheder. Den lader sig ikke skræmme af den fremskredne Alder med dens Skrøbelighed: »Derfor taber vi ikke Modet; om ogsaa vort udvortes Menneske tager af, fornys det indvortes Dag for Dag«. (II. Kor. 4,14.)

Hver den, der fordyber sig i St. Paulus' Breve og i Tro tilegner sig dette storslaaede Syn paa vor jordiske Tilværelse i Forvisning om, at det ikke hviler paa Fantasi eller menneskelig Fornuft, men, som Apostlen paa det bestemteste erklærer, er »Visdom fra Gud« som »Gud aaben-

barede ham ved Aanden« (I. Kor. 2; 7,10), han vil med samme Grebthed som Apostelen Paulus og alle de kristne Slægter, der gik forud for os med Troens Tegn, kunne slutte sin Betragtning med Apostelens Ord: »Takket være Gud, der giver os Sejren ved vor Herre Jesus Christus!« (I. Kor. 15,57.)

Steph. Wevers.

Førere i Frankrigs kristne Falanks. II.

(Sluttet.)

Centralskikkelsen i denne kristne Humanisme i det moderne Frankrig, Jacques Maritain, har Stolpe studeret indgaaende. Intet af Maritains filosofiske Skrifter er oversat til noget nordisk Sprog, og kun lidt er skrevet om ham. Her skal vi nu give en Skildring af hans Udvikling og en Fremstilling af hans Ideer, som er baaret af en uforbeholden Beundring og dyb Respekt for hans Indsats i fransk Aandsliv.

Maritain er Konvertit. Han og hans unge Hustru mødtes med Léon Bloy i fælles Harme over den herskende Antisemitisme omkring Dreyfus-Affæren. Resultatet blev et varmt Venskab, og at Ægteparret antog den katholske Tro. Maritain forlod Bergson's Filosofi og fandt hos Thomas af Aquino den skolastiske Filosofi, hvis mest fremragende Repræsentant i Frankrig han nu er blevet som Professor ved det katholske Institut i Paris.

Stolpe finder hans Anskuelse skarp, uhørt eensidig og intellektualistisk i dens Fordømmelse af al anden Filosofi, især Descartes', som Maritain giver Skylden for den moderne Verdens Elendighed. Redningen ligger i en Rekonstruktion af vor Verdensanskuelse ud fra Thomismens Udgangspunkter. Stolpe har rigtigt set, at Maritain ikke vil lukke sig inde i et dødt System, men har sat sig til Opgave at løse de moderne Tankeproblemer, som de foreligger i Dag, ved Skolastikens Hjælp.

Af disse Problemer er et af de mest brændende Forholdet mellem Religion og Stat, og herom har Maritain tænkt, talt og skrevet med utrættelig Iver for at faa opbygget en Theori om, hvordan Samfundet kan formes, saa det baade bliver kristent og moderne. Det er for meget sagt af Stolpe, at Maritain ser Midlet i Action française yderliggaaende Politik; der er en anden Kreds af unge Samfundstheoretikere, »*Société de Saint-Louis*«, som med Filosoffens Støtte arbejder paa den vanskelige Opgave, ganske vist ogsaa ud fra Middelalderens Idealer, men med mere Respekt for Kirkens Autoritet, end Action française har vist.

Spørgsmaalet om de religiøse Oplevelsers Natur har Maritain ogsaa været inde paa, bl. a. i et af sine vigtigste

Værker, »Distinguer pour unir« — skelne for at forene, et af Skolastikens Arbejdsprinciper — dette Værk nævnes ikke i Bogfortegnelsen bag i Stolpes Bog.

Men Stolpe har ikke blot lært Maritain at kende som den »geniale Tænker, den lysende theoretiske Begavelse«. Langt dybere er han grebet af Maritains og bag ham den hellige Thomas' Ord om Kærligheden, »det eneste i Menneskets Verden, som er mere værd end Intelligensen«. »Ene Kærligheden, et Ocean af Kærlighed, kan redde Nationerne, jeg mener den Kærlighed, som er Modsætningen til den humane Sentimentalitet, og som er uadskillelig fra Sandhed og Retsfærdighed, thi det er Gud, den elsker, og Menneskene for hans Skyld.« Og her ligger Hemmeligheden ved Maritains Indflydelse og de mange Konversioner, han har bevirket: hans Personlighed er gennemtrængt af dette kristne Kærlighedsideal. Derfor hans Mildhed og Broderlighed i Diskussion med en kommunistisk Modstander, »et beundringsværdigt Eksempel paa fornem kristen Polemik: en sjælden skarp Tanke og en urokkelig Trosvished, forenet med et kærligt og mildt Syn paa menneskelig Svaghed.« Den, der har staaet over for Maritain personlig, hvad Stolpe vist ikke har, kan bevidne dette Indtryks Riglighed. Ingen Professor kan være mere omsorgsfuld for sine Elever — intet Under, at han er højt elsket af dem. — Eet Træk har Stolpe ikke set hos Maritain: hans Humor — det lille varme Glimt i Blikket, naar han lader et barokt Eksempel illustrere en abstrakt højfilosofisk Tankegang. Ogsaa det hører med til hans helstøbte katolske Personlighed.

En udførlig Fremstilling giver Stolpe af Maritains Forsøg paa at bygge en kristen Kunstfilosofi op, paa samme Grundlag som Claudel, men mere eksakt. Stolpe sætter hans Theorier i skarp Modsætning til det »primitive og barbariske Syn paa æsthetiske Spørgsmaal og især paa den kunstneriske Skabens Vilkaar, som er det gængse endog i meget intelligente svenske kristne Kredse«. Problemet: hvordan kan man være Digter, Romanforfatter og alligevel efterleve Kristendommens Krav — kan kun løses paa katolsk Basis, siger Maritain. Stolpe vil nødig indrømme det, men hævder dog, at »alene den katolske Verden kan opvise en saa intensiv og som organisk Nødvendighed opfattet Interesse for de profane Kulturforeteelser blandt ledende Kristne«.

— Dette Billede af en kristen Humanisme, som den er realiseret i det moderne Frankrig, vil Forfatteren give sine Læsere, og en saadan Realisation er det vel, han vil arbejde med paa i Sverige. Det vil vise sig, om Oxfordbevægelsen, som han sluttede sig til en Maaned efter, at denne Bog blev skrevet, kan blive ham en tilstrækkelig

Hjælp dertil. Hvis Stolpes intellektuelle Krav var som Maritains, vilde de tvinge ham videre, men som andre Oxfordfolk (og Digtere) har han liden Interesse for Dogmer. Derfor medfører hans indtrængende Forstaaelse af katholsk Mentalitet ikke nødvendigvis en radikal Revision af Livsanskuelsen. Den har da blot virket med til den Revision af Livsførelsen, som Stolpe vedkender sig i sin Kronik i »Politiken« 7. Juli 1936: at han »helt har givet sit Liv til Gud«.

E. N.

Det tredje Standpunkt endnu intet Standpunkt.

Niels Banke og Arne Sørensen har udsendt et nyt Dansk Tidsskrift med ovenstaaende Navn, hvis første Hæfte fastslaar, at Tidsskriftet vil vise Vej ud af Partiforvirringen og hen imod Bestræbelser for en fornuftsmæssig Samfundsordning. Frihed tænkt som Tøjlesløshed bliver til gnavende Lænker. Derfor spørger den opad stræbende Ungdom i Politiken: »*efter Sandhed, Grundlag, Moral, ja maaske endog efter Autoritet*«, og i Kærlighedslivet spørger den: »*Hvordan genvindes Moral, Retning, Blufærdighed?*«

Pengeegoisme, Klasseegoisme og Raceegoisme tilbagevises. Altsaa: hverken Kapitalisme eller Socialisme! Og »*Nazisme . . . maa bekæmpes med alle Midler*.«

Der bebrejdes de politiske Partier »Ukristelighed«. Ingen af dem holder sig til den kristelige Opfattelse af Menneskenaturen. »*Alle . . . har lært af Rousseau*«. Redaktionen stiller sig afgjort paa Kristendommens Side: »I Danmark haaber man at kunne rejse en national Samling og samtidig leve som frie Mennesker under Kristendommen.« Men der findes saa mange — Kristendomme. Hvilken af disse betragter Udgiverne som deres? De lader os ikke svæve i det uvisse. De henviser til Nikolaj Berdjajef som den repræsentative kristne Tænkter: »*Han udtrykker alt det, som gerne skulde blive den dybeste og rigtigste Virkning af delle tredje Standpunkt*.« Hertil kommer en speciel Artikel af Sognepræst Regin Prenter med den overraskende Titel: »*Catholica*«. Velgørende er denne Artikels afgjorte Bekendelse til Christi Guddom, til Menneskevordelsens Hemmelighed og Opfattelsen af Kirken som Christi Legeme. Forbløffende virker den stejle Maade, hvorpaa Religionen stilles over for Kristendommen. Den, der ikke tænker paa Hume, Schleiermacher, Wobbermin, James, Wundt eller lignende, kan ikke forstaa Paastanden: »*Og hermed være »det tredje Standpunkt« fra Begyndelsen af stillet over for Spørgsmaalet: Religion eller Gud? Sekt eller Kirke?*«

Prenters Redegørelser »betyder ikke noget Forsøg paa at redde eller understøtte nogen bestaaende Institution«. Han udvikler sit Kirkeideal og venter, at Fremtiden vil virkeliggøre det. »Denne Kirke spejler vi efter.« Med de liberale Theologer gør han Afregning. I Folkekirken finder han »en ejendommelig Selvmodsigelse«. »En borgerlig Indretning gør Krav paa at være »Jesu Christi sande Kirke.« Ved Romerkirken støder det ham, at den er en politisk Magtfaktor. »Kirken er her ikke for at opstille politiske Programmer. Men den er her for at forrette sin »Liturgi«. Liturgi betyder Tjeneste . . .«

Selvfølgelig er Kirken som en levende Organisme, der atter og atter maa forny sig, en Opgave, men derfor maa man ikke glemme, at den er en Gave fra Himlen for alle Tider, en bestaaende Institution, der er saa bestandig, at Helvedes Porte ikke kan overvinde den, fordi Christus forbliver hos den alle Dage indtil Verdens Ende. Den er ikke indskrænket til et bestemt Livsomraade. Den er en Surdej, som gennemsyrrer hele Massen, alle Forhold, ogsaa de politiske. Ogsaa naar den opstiller et politisk Program som »Quadragesimo Anno«, er den den »ljenende Kirke«. »Det tredje Standpunkt« vil jo gerne have kristelige Retningslinier for Politiken. Den, der giver disse, gør Folkeslagene en stor Tjeneste, øver varig, virksom Næstekærlighed i det største.

Redaktionen bekender aabent: »Det tredje Standpunkt viser sig overalt spontant. Men det er ikke Enhedsbevægelse, det er ikke samme Idégrundlag, der er ofte overhovedet ingen Idé.« Altsaa egentlig — intet Standpunkt. Tidsskriftet er der for at give Ideer og klarlægge Ideer, for at skabe en Enhedsbevægelse. Ud fra vort Standpunkt kunde vi fremkomme med mange Betæneligheder, men vi haaber, at disse med Tiden udjævner sig af sig selv. Vi ønsker den stærke ideale Villen, som tappert stiller sig ved Christi Side, at den maa trænge frem til fuld Klarhed og saaledes blive det danske Folk til Velsignelse.

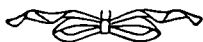
A. P.

Presse=Rundskue.

Kaj Munk og den katolske Kirke. Saa meget man end kan være imod enkelte af den jydsk Digterpræsts Udtalelser, bør det ikke afholde os fra at paaskønne de ypperlige Steder i hans Forfatterskab. Dertil maa regnes, om end ikke uden Forbehold, to Udtalelser, fremsat i Anledning af Reformationsjubilæet. Den ene findes i »Jyllandsposten« af 15. Nov. »Ved Reformationsjubilæet: »Jeg kan ikke ved denne Lejlighed holde en personlig Tak og Hyldest tilbage. Som 3 Aars Dreng har jeg siddet ved min dødsmer-

kede Mors Side imellem de lollandske Roepolakker i den katholske Kirke i Maribo og været Gud nøjagtig lige saa nær som i dens Søster, dens langt ældre og langt skønnere Søster, den protestantiske Klosterdôm ved Søen. Som Student midt under Stormagternes Menneskeslagteri og Smaamagternes vellystige Laben Blodet i sig er jeg mangen Gang flygtet ind i Evighedens Stilhed i den katholske Kirke i Stenosgade og har dér fundet et Fristed for en ung Sjæl i Vildrede og Vaade. Min Respekt for Romerkirken i Praksis er stor, min Ærbødighed for den efter dens Idé er grænseløs. Thi hvad er dens Idé? Menneskeheden som een Nation paa Jordens Rige, styret af Aand, dog med fuld Forstaaelse af de enkelte »Provinser«s nationale Ret og Kald.»

En anden Gang, ved en Omtale af Thit Jensens nyeste Bog i »Nationaltidende«, gives der, trods enkelte Sætninger, som just ikke falder i vor Smag, dog træffende Udtryk for Protestantismens Savn og Mangler: »Der er i disse Dage tall om »Reformationens Gave« og om Protestantismens Velsignelse, saa man er ved at blive skør i Hovedet af det. Hvad om Danmark havde været katholsk i Dag? Havde det saa staaet væsentligt ringere til med os? Vist slap vi af med en Del, det er en stor Behagelighed at være fri for nu. Men meget godt gik ogsaa med i Købet. Nu er det Lægerne, der tager mod Skriftemaal, og ikke Præsterne. Hvad Rolle spiller Allergangen i vort Folk? I Stedet for Kirkens Menneskelighed og Fest og store Syner fik vi Husmandstheologi og Bogstavsængstelse. Munke og Nonner og Cølibat — ja, det var fæll. Som om det ikke var velbevaret! Gaar en Lærerinde hen og forelsker sig og skal i forholdsvis Uskyldighed have et Barn, saa skal De se Klosterlugten i Funktion, mine Damer! — Gudskelov for Salmesangen! men den kunde vi godt have faaet ogsaa som Katholiker. Og Klostre, som modne Mænd og Kvinder trak sig tilbage til, naar de var trætte af Verden, havde ingen Skændsel været for Landet. Aah, man savner det dog en Gang imellem her i vor lille, smukke, rene Bondekirke — Storheden, Udsynet, Sammenhængen! savner Krumstave og Lys og Røgelse, savner Brødets og Vinens Forvandling, savner — aah, frem for alling: Gudsmøder, Jomfruen Marie, savner Messer for de Døde og Lov til at mærke, at man er dem nær, savner i dette demokratiske Land en aristokratisk Kirke til at stramme os op og stive os af, savner Bisper af større Format end Cykleklemmegenren og en Ærkebiskop, der er Dus med Kioskbud og Kongen og mestrer mere end Hndsalsalighed. For den, der har Myndighed til at velsigne, maa ogsaa have Bantlysningens Magt.«

Nye Bøger.

Mennesker møder Kirken.

At Dr. Paul Simons Bog »Das Menschliche in der Kirche Christi« (Freiburg, Herder, 1936, 200 S., RM. 2,80) allerede er udkommet i 2. Oplag, vidner om den Interesse, en Fremstilling af det menneskelige og skrøbelige ved den katholske Kirke, skrevet af en Mand, der kender Kirken og elsker den, møder. At følge de menneskelige Skrøbeligheders Historie lige fra Oldkirken til det 20. Aarhundrede, at høre, hvad en Rossini ansaa for Kirkens 5 Vunder og en Kard. Manning for Hindringer for Kirkens Udbredelse, er ligesaa lærerige som fængslende Kapitler. Det samme gælder om Gejstlighedens særlige Kaldsfarer eller den moderne Kritik mod Kirken. Bogen er bleven til ud fra den Tanke, at en saa livskraftig Organisme som Kirken kan taale at tale om Menneskelighederne i sine egne Rækker, og det ene er sikkert, at den modne Læser kun bliver mere befæstet i sin Tro ved denne Lektüre. —z.

En Julebog for unge.

Ellison Hawks, *Ungdommens Elektricitetsbog* (Dansk Udgave ved Arnold B. W. Nielsen. Reitzel 1936. (Hæftet Kr. 5,75) fortjener ikke blot en kort Omtale, men endog en varm anbefaling til alle Forældre, der har Børn i Mellemkolealderen, og ligeledes til Skoler, der ønsker at fremme Elevernes sunde Fritidsinteresser. Idet Bogen begynder med de første Begyndelser til vort Kendskab til Elektriciteten og ender med dens mest moderne Anvendelser, vejleder den Læseren i selv at bygge mange af Apparaterne og gøre Forsøg med dem, og det er ofte ret forbløffende at opdage, hvor lidt der i Grunden behøves for at bygge gode Modeller, Motorer, ja endog Radioapparater. — Mange fine Illustrationer, et Minimum af Trykfejl, et Væld af aktuelle Oplysninger, et ukunstlet Sprog letter Forstaaelsen, og den forholdsvis ret lave Pris frister til Anskaffelse. J. Wo.

Psykoanalyse for Lægfolk.

Naar man som Anmelder af *Geraldine Coster's Bog: »Psykoanalyse for Lægfolk«* (Haase 1936, 192 S.), hidtil kun har gjort Bekendtskab med Psykoanalyse gennem Foredrag og Avisartikler og saaledes virkelig er Lægmand paa dette Omraade, giver denne Bog fortrinlig Oplysning. Man faar en ordnet Fremstilling af, hvad Psykoanalyse er, og mange hidtil dunkle Tanker og Ord bliver klare for Læseren. Altsaa kan Bogen anbefales til dem, der gerne vil vide noget om Psykoanalyse. Hvordan man saa vil stille sig til Psykoanalysen selv, bliver et andet Spørgsmaal. Og jeg kan ikke sige, at det hele er blevet mig mere akcepta-

belt efter Læsningen. Almindelige Mennesker, »Lægfolk«, vil sikkert finde, at der er mange fornuftige Ting i den, men de vil ogsaa ofte ryste fortvivlet paa Hovedet ad Ting, der synes dem at være Fantasterier og Banaliteter. Meget synes konstrueret, det er som Ting, vi andre regner for Sygdomssymptomer, her betragtes som Sygdomsaarsager. *B.J.*

Var Voltaire vantro?

»Jeg undertegnede, erklærer, at da jeg for fire Dage siden, 84 Aar gammel, fik en Blodstyrtning og var ude af Stand til at gaa til Kirken, var Sognepræsten ved Saint-Sulpice villig til at paatage sig det Hverv at sende Abbed Gaultier, Præst, til mig; jeg skriftede for ham; og erklærer endvidere, at hvis Gud kalder mig til sig, dør jeg i den katholske Tro, i hvilken jeg var født, og haaber af den guddommelige Barmhertighed, at han vil værdiges at tilgive mig alle mine Fejl, og hvis jeg nogensinde bagtalte Kirken, beder jeg Gud og Kirken om Tilgivelse.« Underlegnet: »Voltaire, i Nærværelse af Abbed Mignot, min Nevø, og Markis de Villevielle, min Ven«.

De færreste, der kender Navnet Voltaire og lidt til hans Personlighed, vil tro, at ovenstaaende Erklæring er forsynet med hans Navn, vantro og Fritænker og Spotter, som han som Reglen regnes for at være. Men naar de læser *Alfred Noyes »Voltaire«*, (London 1936, Sheed & Ward, 646 S., 12.s. 6d.) vil de opleve endnu flere Overraskelser, f. Eks. med Hensyn til Voltaires Forhold til sine gamle Lærere i Jesuiterordenen, til Kirken (det berygtede »Écrasez l'infâme« forklarer Forf. som et Angreb paa de usunde kirkelige Forhold i Datidens Frankrig), til Sakramenterne og i det hele taget til Troen og Kristendommen. Den gamle Spotters sarkastiske Smil — husk den Buste, der for nylig gæstede os — faar noget forsonligt over sig, og i alt Fald mister man al Lyst til at tro paa alle de ugudelige Følelser og Ting, der tilskrives ham. Stærkere end en Helgenbiografi viser i alt Fald dette aandfuldt og fængslende skrevne Studie, hvor uløseligt den menneskelige Sjæl er knyttet til sin Gud, og at vi før eller senere alle ligger paa vore Knæ. —z.

Ungdomslitteratur.

Vi er rigtig kommet ind i en Læsetid nu, og det vrimler med ny Bøger. Paa Chr. Erichsens Forlag er udkommet en hel Række. Vi nævner: *Erna Damgaard: »Den gamle Købmandsgaard«*, *»Lojla kommer til Brokilde«* og *»En Højfjeldspige«*. Disse tre Bøger er Andenudgaver — de to første koster 2 Kr., den tredje 1,50 Kr. *Ellen Duurloo: »Bodil i den store By«*, *Eugenie Winther: »Trolldungerne igen«* — begge 1 Kr. Stykket. *Gunvor Fossum: »Fie«, Jungsbøl: »Ispatroljen«, Vibe: »Branden«* — alle tre 2 Kr. Stykket. Endvidere *Rud: »Et rigligt Mandfolk«, Pedersen-*

Sejerbo: »Paa Opdagelse« — begge 1,50 Kr. Stykket. *Jespersen: »Svend, Knud og Valdemar«* og endelig *Chr. Westergaard: »Strandens Børn«* i Andenudgave — begge 2 Kr. Stykket.

Naar vi saa dertil føjer, at *»Fritiden«* stadig udkommer til stor Glæde for Ungdommen, og at *Landmands-Almanakken 1937* er udkommet, har vi faaet et Indblik i, at Chr. Erichsens Forlag ikke ligger paa den lade Side. U. C. G.

Fra Hovedstad og Provins.

Grundstensnedlæggelse paa Amager.

Torsdag d. 19. November Kl. 15 begav Hs. Excellence Biskop *J. Brems* sig fra den gamle St. Annæ Kirke til Byggetomten bagved Højalteret for at nedlægge Grundstenen til den nye St. Annæ Kirke. Det kunde saamænd have været et festligt Indtog gennem selve den nye Kirkes Port,

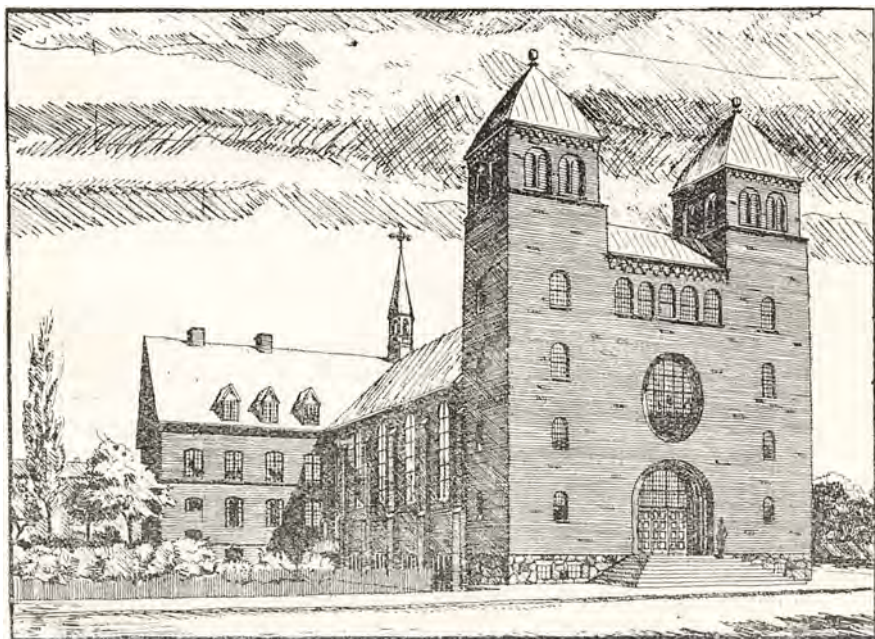

Fra Grundstensnedlæggelsen til St. Annæ Kirke.

thi den staa allerede færdig ligesom en Del af Murene, grundet paa, at Grundstenen blev lagt ned i Betongulvets ene Ende, som ikke blev fuldendt førend 14 Dage efter at det var færdigt paa den anden Side. Et Par Hundrede Menighedsmedlemmer og udensogns Gæster saasom Murermester Günther og Frk. Marie Hoffmann havde indfundet sig og holdt trofast ud i den kolde Novembereftermiddag. Desuden Byggefolkene, Søstrene og Præsterne, foruden Kirkens Præster ogsaa: v. Kettenburg, Lucas, L. Brems, Küpferle, Bender, Jaworski, Freitag, Wegener, Lanser, Andreasen, Nøsen. Biskoppen bad først under P. Poquets Assistance Bønnerne ved Grundstensnedlæggelsen til en

Kirke, hvorefter Blykapslen blev nedlagt i Stenen, som saa tilmuredes. Hs. Excellence mindedes i en kort Tale sit første Besøg i St. Annæ Kirke 3. Juni 1903, som den Gang var Midtpunktet for en lille Menighed. Siden var han kommen flere Gange og havde lagt Mærke til Menighedens Vækst, som nu nødvendiggjorde en større Kirke. Biskoppen lykønskede St. Annæ Kirkes Præster og udtrykte sit Haab om, at Arbejdet maatte skride frem uden Uheld, og at han selv maatte kunne se Kirken og meddele Firmelsens Sakramente i den. Efter Grundstensnedlæggelsen samledes alle til en kort Andagt i den formindskede St. Annæ Kirke.

Den nye Kirke er tegnet af Arkitekterne *Risom* og *Tillich* og var en nødvendig Udvidelse af den gamle Kirke med dens 120 Siddepladser til en Menighed, der fra ca. 200 Medlemmer omkring Aarhundredskiftet var vokset til 1300. Den nye Kirke vil faa 400 Siddepladser, hvortil der kommer et Par Hundrede Staapladser. Under Kirken er der en Festsal, der ogsaa skal bruges som Skolens Gymnastiksal og er beregnet til godt 200 Mennesker. Hovedindgangen vil i Fremtiden blive fra Dronning Elisabeths Alle, og den flankeres af to murede Taarne, der bærer Kirkens Klokker. Koret kommer til at ligge i den gamle Kirkebygning, der hvor Indgangen er nu. Kirken bygges af røde Mursten paa

Udkast til den ny St. Annæ Kirke.

en Kampestenssokkel og med Skifertag. Kirken skal være færdig til næste Efteraar. Byggesummen var oprindelig anslaaet til 300,000 ialt, hvoraf den ene Halvdel forelaa indsamlet efter 12 Aars Arbejde, medens den anden Halvdel bestaar af et Laan, optaget paa gunstige Betingelser. Men ved Myndighedernes Krav forøgedes Summen med 50,000, som man haaber at kunne dække ved frivillige Gaver og Indsamling, ligesom Kirkens Klokker samt Orgel og andet Inventar endnu venter paa gavmilde Velgørere. I øvrigt finder der i det kommende Foraar en Basar Sted i den nye Gymnastiksal til Fordel for den nye Kirke, som vi allerede nu henleder Opmærksomheden paa.

Fra den vide Verden.

Napoleon og Messen.

Et fransk Tidsskrift offentliggør en Række Anekdoter om Napoleon. Saaledes fik Kejseren engang Reglementet for en Kadetskole forelagt til Revision. Da han læste Paragraffen: »Alle Studenter skal om Søndagen og en Gang i Ugens Løb overvære den hellige Messe«, udbrød han: »Een Gang om Ugen? Nej, hver Dag«. — Under sin Forvisning til St. Helena lod han daglig en Præst læse den hellige Messe. En Aften befandt han sig alene med General Montholon. Da der ikke var andre til Stede, bad han Generalen lægge Messeklæderne frem til den næste Dag. Da han bemærkede Generalens forbavsede Blik, sagde han: »Da jeg sad paa Tronen omgivet af et religionsløst Folk, lod jeg mig paavirke af det. Men hvorfor skulde jeg nu skjule mit Sindet? Jeg trænger til den hellige Messe, og jeg vil hver Dag høre den hellige Messe. Jeg tvinger ingen til at gaa med mig, men den, der er min Ven, vil ogsaa tage Del deri.«

Undermineringen i Spanien.

I to Uger har der i Rom været en Udstilling af kommunistisk Litteratur og Verdenspropaganda. Den, der i den store Sal: »Spanien og Syd-Amerika« har fulgt, hvorledes den kommunistiske Revolution planmæssigt er blevet forberedt i de sidste Aar, vil aldrig glemme det uhyggelige Indtryk, som denne systematiske Underminering af et stort Land gør. Brogede Kort viser tydeligt, hvorledes det ene Stykke af Spanien efter det andet er blevet bearbejdet siden 1930. I 1931 underminerede man Sevilla, Barcelona, Oviedo, Alicante og Malaga. I 1932 fulgte Propagandastormen paa Madrid, Toledo, Valencia, Saragossa, Lerida, Huelva og Gerona. Og saaledes gik det videre indtil i Aar, hvor som bekendt Nationalisterne kom den nær forestaaende kommunistiske Revolution i Forkøbet. Der ligger en gigantisk Erobringsvilje i det bolschevikiiske Arbejde. I

Amerika beljener Propagandaen sig ikke alene af det engelske Sprog, men af 20 andre, deriblandt: kroatisk, litauisk, armensk o. s. v. Hvor Grænserne er spærrede for den bolshevikiske Propaganda, forsøger den dog at trænge ind ved illegal Litteratur. Saaledes kunde man paa Udstillingen se en lille Pakke med Udskriften: »Doktor Oetkers Buddingpulver«, som i Virkeligheden indeholdt bolshevikisk Propagandamateriale. Endvidere laa der en »Rød Fane« trykt paa Cigaretpapir.

Katholsk Klub lader læse Sjælemesse for sine afdøde Medlemmer i Sakramentskirken d. 2. Dec. Kl. 8.

Katholsk Kantor- og Organistforening. Møde Tirsd. d. 8. Dec. Kl. 20, Nørrebrog, 27. *O. Segall: Solesmes-Munkenes Rytmeteori.*

En Tak!

Vi retter herved vor bedste Tak til Pater Jos. Koch for de naadefulde og indholdsrige Exercitier i Jesu Hjerter Kirke. Kun beklageligt, at ikke flere var mødt; men vi haaber næste Gang Pastoren besøger os, at Antallet er fordoblet. Hjertelig Tak. *Jean.*

Læsekres for udenlandske Tidsskrifter. Fra Statsbiblioteket i Aarhus udgaar siden 1920 en Række Tidsskrift-Læsekredse, overvejende for udenlandske Tidsskrifter. De tæller henvend 800 Deltagere fra hele Landet, ogsaa København, og omfatter godt 300 Tidsskrifter fra mange forskellige Videnskaber og Fag. Prisen for Deltagelse er meget moderat. Plan og Fortegnelse faas ved Henvendelse til: Tidsskrift-Læsekres, Statsbiblioteket i Aarhus.

Til 1. Marts 1937 antages paa **St. Maria Hospital, Roskilde**, 6 Sygeplejeelever til en 2-aarig Uddannelse med Gyldighed over for andre Hospitaler. — Alder 21—24 Aar. — Real- el. Mellem-skoleeksamen eller dertil svarende Skolekundskaber. Henvendelse sker til Forstanderinden v. St. Maria Hospital, Telf. Roskilde 1411, hvortil Skemaer til Ansøgning udleveres.

Det nye St. Annæ Hjem ved Englandsvej aabnes omkring første Marts. Hjemmet er forsynet med alle moderne Bekvemmeligheder, bl. a. varmt og koldt Vand paa hvert Værelse. (Personlevator, der vilde gøre stor Nytte, kan installeres, hvis en Velgører gør det muligt).

Pensionsprisen, hvorfra Vask er undtagen, ligger mellem 75 og 125 Kr. maanedligt. Værelser til Pensionspris under 100 Kr. er forbeholdt mindre bemidlede. Trostfæller (over 60 Aar) kommer først i Betragtning, hvis de melder sig inden 15. December. Alle Henvendelser sker til Hjemmets Forstanderinde, Søster Heriberta, Skipper Clementsallé 13, København S.

Katholsk Arbejdsanvisnings Bureau.

Plads tilbydes:

Plads søges:

en ung Pige 20—30 Aar som af en velanbefalet Mand (Tømrer), ved hvad som helst.

Ansøgning med ev. Anbefalinger sendes sammen med Paa-tegning af Deres Præst til B. Jetmar, Nørre Sogade 13, Kbh. K. Telf. Byen 8626.

Kirkelig Kalender.

Nov.-Dec.

29. S. 1. **Sønd. i Advent.**

30. M. Andreas, Apostel.

1. Ti. Ferialdag.

2. O. Bibiana.

3. T. FRANS XAVER.

4. F. Petrus Chrysologus.

5. L. Frans Xavers Oktav.

Dec.

6. S. 2. **Søndag i Advent.**

7. M. Ambrosius. — Vigilie.

8. Ti. MARIAS UBESMIT-
TEDE UNDFANGELSE.

9. O. 2. Dag i Oktaven.

10. T. Oktav af Frans Xaver.

11. F. Damasus I.

12. L. 5. Dag i Oktaven.

Nov.-Dec.

Ugens Messebønner.

29. S. 1. **Søndag i Advent** (2—44); 2. *Sæt Bønner*: Saturninus(763—593), 3. *Sæt Bønner*: Gudsmoder ([83]—[87]).30. M. Andreas, Apostel (766—595); 2. Ferialdagen (= fore-
gaaende Søndag, 2—45).1. Ti. † Ferialdag, foregaaende Søndags Messe (2—44) uden *Credo*
og uden *Alleluja*-Vers; 2. Gudsmoder ([83]—[87]), 3. For
Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).2. O. † Bibiana (770—598); 2. Ferialdagen (2—45), 3. Gudsmoder
([83]—[87]).3. T. Frans Xaver, Værnehelgen for alle Missionslande (770
—599); 2. Ferialdagen (2—45).4. F. Petrus Chrysologus (771—600); 2. Frans Xavers Oktav (771
—599), 3. Ferialdagen (2—45), 4. Barbara ([56]—[56]).5. L. † Dag i Frans Xavers Oktav (770—599); 2. Ferialdagen (2—
45), 3. Sabbas ([53]—[53]).

Juleindsamling. Med Vikariatets Tilladelse agter underteg-
nede, ligesom de foregaaende Aar, i An-
ledning af Julen at foranstalle en **Indsamling til Fordel for de
fattige i St. Ansgars-, Sakraments- og St. Andreas Sogn.** Det
er vort Haab, at enhver efter Evne vil yde sin Skærv hertil. De,
som ønsker at komme i Betragtning, maa inden 14. December
personlig henvende sig hos en af Præsterne, eller hos en af un-
dertegnede:

*Pastor v. d. Kettenburg, Bredg. 64. Pastor F. Ronge, Nørre-
brog. 27 C. St. Andreas Præstegaard, Ordrup. Fru A. Osterham-
mel, Frederiksborgg. 54^a. Frk. F. Stralbocker, Jægersborgallé 19,
Charl. Fru H. Günther, Bangertsg. 11.*

Danmarks Katholske Kvindeforbund aabner en **Dis-
kussionsklub** i Januar. Deltagere bedes sende skrift-
lig Indmeldelse til Sekretariatet, Kastelsvej 19, inden
15. December.

Tid og Sted vil nærmere blive bekendtgjort.

Styrelsen.

Vor kære Far, Svigerfar, Bedstefar og Oldefar,
Bogbindermester **August Barfred**
er afgaaet ved Døden den 22. November 1936.

Familien.

Den kære afdøde anbefales til de troendes Forbøn.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIEET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 26. Nov.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nr. 49

Søndag den 6. December

1936

NICOLAO STENONIS

*Stort er dit Navn, din Tanke svæver
Som Stjernen over Jordens Kryb.
Med Solens Straale naar dit Øje
Fra Havets Grund til Romas Høje,
Den skjulte Verdens Skat du hæver
Med Undren af dens Gaaders Dyb!*

*Du saa — og Seklers mørke Grunden
Som Taage for dit Blik forsvandt!
Den Skabning, som af Liv bevæges,
Den Jord, hvoraf den vederkvæges,
Du saa — og Visdoms Vej var funden
Og Lyset for vor Slægt oprandt!*

*Det, som var grumt for Verdens Øje,
Saa du som Glans af Paradis.
Og Videnskabens kolde Sale
Fik Vaar og Varme ved din Tale,
Liv spired frem af Gravens Høje
Og voksede til Almagts Pris.*

*For mens din Forsken søgte Støvet,
Fandt Tanken Himlens Kærlighed.
Det tunge Ler, som Kraften tvinger,
Omskabtes af din Aand til Vinger,
Det Syn, som Mængdens Tro har røvet,
Opløfted dig til Salighed.*

*Af Lærdom, som opblæser svage,
 Du lærte Ydmyghedens Magt.
 Du vraged Fyrsters gyldne Kæde
 Og Videnskabens høje Sæde
 For en Apostels strænge Dage
 Og Præstedømmets simple Dragt.*

*Stort var dit Liv — dit Værk skal bære
 Dit Ry til fjærne Slægter ned.
 Den Lærde i din Visdom dvæler,
 Mens Fromhed for din Baare knæler,
 Og ved dit Navn skal Kirken ære
 Den evige Treenighed!*

P. R.

Niels Steensen. Reliefbillede fra Marmorepitafiet i Florens, udført paa Foranledning af Geologkongressen i Bologna 1881 af Prof. Vinc. Cousani efter et gammelt italiensk Reliefbillede af Steno og opstillet i San Lorenzos Fyrstehvælv.

Niels Steensen 1638–1686.

En kort Oversigt.

Nicolaus Steno fødtes 1638 i Klareboderne som Søn af Guldsmed og Vinhandler Sten Pedersen. Allerede tidligt døde hans Fader, og Moderen, Anna Nielsdatter, ægtede et Par Aar senere Guldsmeden Johan Stichman. Begge var ansete Borgere i Staden, de havde Guldsmedearbejde for Hoffet, og Kong Kristian skal have sat særlig Pris paa Sten Pedersen for hans Kunstfærdighed og boglige Viden.

Som Barn, fortalte Niels Steensen, lyttede han hellere til de ældres Samtale, end han deltog i sine jævnaldrendes Leg; dertil kom langvarig Sygdom, hvilket altsammen har paavirket hans alvorlige Karakter. Han blev sat i Frue Skole og herfra, 27. Novbr. 1656, indskrevet som Student. Han valgte den medicinske Professor, Thomas Bartholin, til Privatpræceptor og lagde sig efter Naturvidenskaberne og deres Anvendelse i Medicinen, Studier, som da var paa Mode. Under Københavns Belejring deltog han i Studenternes Korps til Stadens Forsvar.

Da Krigen var endt, rejste han, 1660, til Holland med en Anbefaling fra Th. Bartholin til dennes Ven, Professor Gerhard Blasius i Amsterdam. Han fulgte Blasius' anatomiske Forelæsninger og udbad sig Tilladelse til at gentage Øvelsen for sig selv. Han vilde undersøge Hjernen paa et Faarehoved, og under dette fandt han en hidtil ukendt Gang fra Ørets Spytkest til Mundhulen — efter ham kaldet Stenonianus. Blasius søgte at tilvende sig Æren for Opdagelsen, men i Leiden fuldførte Steno ved Støtte af sine derværende videnskabelige Venner Undersøgelserne og udgav sin første Disputats, i hvilken alle disse hidtil ukendte Kirtler og Kar fremførtes. Han fremhæver heri det, der altid skulde blive hans Rettesnor, at man ikke vinder Viden om Naturen ad Forestillingernes Vej, men kun ved lange og møjsommelige Erfaringer.

I 1664 vendte han hjem til København. Han havde Udsigt til Ansættelse ved Universitetet og udgav en Bog: »Iagttagelser over Muskler og Kirtler«, hvori han fremfører sin epokegørende Opdagelse, at Hjertet er en Muskel. Han vakte stor Beundring, men ogsaa megen Modstand, og Ansættelse ved Universitetet blev der intet af. Det videnskabelige Liv var stærkt sammenspist, og en Nevø af Bartholin skulde have Plads ved Bordet.

Steno drog til Paris, hvor han med Støtte af Ludvig IV's Bibliothekar Thévenot studerede Kyllingers Vækst i Ægget og foretog Dissektion af Hjernen, hvor han paaviste Descartes fejlagtige Opfattelse og i øvrigt de uhyre Vanskeligheder ved at undersøge Hjernens Anatomi.

Niels Steensen. Ungdomsbillede af ukendt Maler. „I det skarpe Blik er den store Anatom's Aand samlet som i et Brændpunkt. Blikket røber Forskeren, der ser ud over det nærliggende og gransker det fjerne. Ud af de store rolige Øjne lyser et elskværdigt, rent og beskeden Gemyt.“

Med Anbefaling fra Thévenot rejste han til Storhertug Ferdinand i Firenze, hvor han fandt sit andet Hjem. Her — i en Kreds af videnskabelige Berømtheder — gjorde han sit Livs største Opdagelse og blev Grundlægger af en ny Videnskab: Geologien. Ved Undersøgelse af et Hajhoved sammenligner han Tænderne med »Stentunger«, som var fundet paa Malta. Han paaviser, at de er forstenede Hajtænder, og at Malta altsaa har været dækket af Vand. Herfra kommer han ind paa Undersøgelse af de forskellige Jordlag, deres Former og Bestanddele — kort sagt: Geologien. Dette Værk ud-

kommer i Begyndelsen af Aaret 1667. — Sidst paa Aaret antager Steno den katolske Tro. Alt mens han forskede Legemet og Jordens Hemmeligheder, granskede han i Sinug de himmelske Mysterier. Paavirket af Milieuet som Helhed og af Nonnen Maria Flavia og enkelte af sin Bekendtskabskreds satte han sig ind i de theologiske Spørgsmaal, og skønt han tøvede saa længe, at man næsten opgav Haabet, grebes han til Slut af indre Overbevisning og afsvor den 8. December overfor den pavelige Nuntius den lutherske Vranglære.

Hermed lagdes Grunden til en afgørende Ændring i Stenos Liv. Ganske vist optages han stadig af Naturvidenskaben, sin største Opdagelse, i Geologien, har han gjort som Katholik, men det blev mere og mere Theologien, der blev Genstand for hans skabende Kraft. Han udvikles i Diskussionen med sine kalvinistiske Bekendte i Amsterdam, han indleder en Drøftelse med Spinoza, som dog ikke værdiges at svare ham. I øvrigt var Diskussioner og tør Bogvisdom ikke noget for Forskeren Steno, som med afgjort Mistillid til Bøger vendte sig mod den personlige Undersøgelse og Erfaring.

Ved denne Tid kaldes Steno hjem til en Stilling ved Universitetet i Danmark paa Griffenfelds Foranledning. Paa Hjemvejen kan han i Amsterdam se den fuldstændige Opløsning, som Religionsfriheden der har ført med sig — i Danmark kan han sammenligne den med Cæsarpapismens aandelige Tvang. Hermed lægges maaske Spiren til hans senere Ønske om apostolisk Gerning.

De to Aar i Hjemmet 1672—74 blev ikke tilfredsstillende for ham. Han holdt en Række anatomiske Forelæsninger, sublimt beaandede af hans religiøse Syn; men hverken videnskabeligt endsige kirkeligt fandt han det rette Virkefelt; hvasse og utaalsomme Angreb maatte han ogsaa døje. Han rejste atter til Florens.

Her udgav han offentligt sine hidtidig private theologiske Skrifter i Aaret 1675; han kaldes her »reverendus dominus« og var altsaa præsteviet før de udkom i 1675. Da Hertug Johan Frederik af Hannover, som var gaaet over til den katholske Kirke, ønskede ham til Biskop, adlød han Kaldet, blev bispeviet 1677 og vandrede paa sin Fod til Hannover. Her virkede han med stor Iver og i streng Forsagelse til den protestantiske Ernst August indtog Hertugens Plads ved dennes Død 1679.

I 1680 maatté Steno forlade Hannover. Han blev af Paven sendt til Münster som Viebiskop for Fyrstbiskop Ferdinand af Fürstenburg. Ved sin Iver og sit asketiske Levned vandt Steno sig mange Venner, men ogsaa mange Fjender blandt læge og gejstlige. Forholdene efter Fyrstbiskoppens Død nølte ham til at opgive Stillingen i Münster og han fik overdraget Vikarialet over Norden og Nordtyskland. Her levede han end mere asketisk, fastede næsten alle Ugens Dage til om Aftenen og opløste hele sin Husstand. Sine Indtægter brugte han til at afhjælpe andres Nød.

I Sommeren 1685 kaldtes han til Schwerin. Her lagde han helt sin Bispeværdighed til Side og optraadte kun som Præst. Det var et helt protestantisk Land; kun holdt den konverterede Hertug et lille Kapel og gav den lille katholske Menighed Trosfrihed. Steno levede i yderste Armod under Forhold, der næppe syntes udholdelige. Pint

Thomas Bartholin. Fra Studenteraarene var han Niels Steensens Fører, Ven og Raadgiver ved Københavns Universitet.

af Sygdom bukkede han omsider under og døde 26. November 1686. Storhertug Cosimo forlangte Liget udleveret. Steno blev saaledes jordfæstet i Florens i den hellige Laurentius's Basilika hos Fyrsterne af Huset Medici — der, hvor han i sin bedste Tid havde levet og virket. P. R.

Anatomen Niels Steensen.

Til omkr. Aar 1600 plejer man at henregne den moderne Naturvidenskabs Begyndelse med Galilei, der grundlagde den eksperimentelle Methode, kontrolleret ved Maal og Vægt, og fra samme Tidspunkt kan man regne, at den menneskelige Anatomi var kendt i store Træk.

Mange væsentlige Detailler savnedes, og navnlig havde man kun ringe Forstaaelse af Sammenhængen; Hjerterets Funktion og Blodets Kredsløb opdagedes saa sent som i Aaret 1628 — 10 Aar før Niels Steensen saa Dagens Lys.

Efter en noget trist Barndom med megen Sygdom blev den unge Niels Steensen 27. Novbr. 1656 indskrevet som Student ved Københavns Universitet og valgte snart som sin videnskabelige Præceptor den kendte Anatom, Professor Thomas Bartholin, der indenlænge bragte den oprindelig stærkt matematisk interesserede og begavede Student i Fyr og Flamme for Dissektionens vanskelige Kunst.

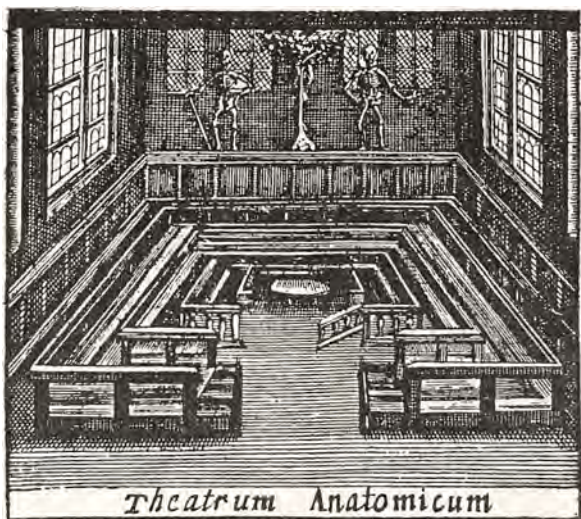
Faa Aar senere begav han sig paa en Studierejse til Udlandet, og en Aprilmorgen 1660 træffer vi ham i Amsterdam med

Dissektionskniven i Haand — han skildrer selv, hvad der hændte den Morgen: *„Jeg havde i den Grad Lykken med mig, at jeg i det første Hovede af et*

Faar, som jeg lige havde købt og nu stod alene og dissekerede, fandt den Kanal, der, saa vidt jeg ved, ikke er beskrevet af nogen

Gerhard Blasius (Blaes), den hollandske Anatom, som vilde tilegne sig Æren af Niels Steensens Opdagelse af „Ductus Stenonianus“.

Theatrum anatomicum, en Sal paa Københavns Universitet, bestemt til Dissektioner. Her virkede Niels Steensen som Anatomicus regius. Her udtalte han de berømte Ord: „Skønt er det, vi ser, skønnere det, vi forstaaer, men skønnest det, som vi ikke fatter.“

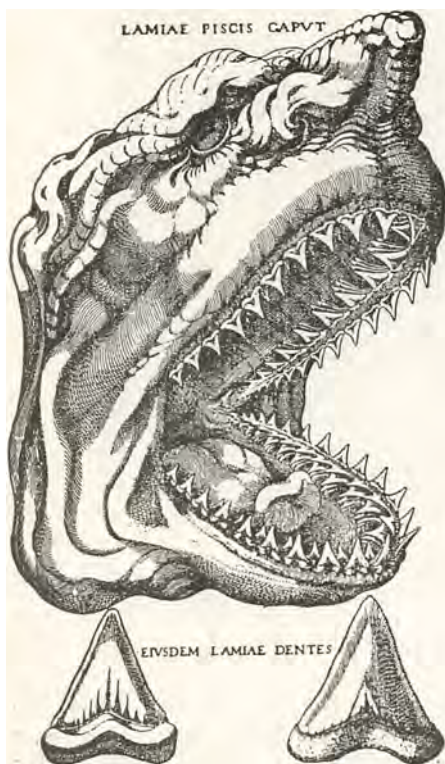
tidligere...« Steno havde gjort sin første store Opdagelse, der forevigede hans Navn i Videnskaben, han havde fundet den Kanal, der forbinder Ørespytkirtlen med Munden, og som den Dag i Dag bærer Navnet »ductus Stenonianus«!

Hans Lærer, Gerard Blaes, søgte først at forklare Fundet som et klodset Kunstprodukt eller som »et af de hyppige Naturspil« (ludens saepius natura), men senere tilegnede han sig selv Opdagelsen og beskyldte den unge Dansker for at have stjaalet den fra ham.

Slige lave Intriger har naturligvis paavirket Steno i høj Grad, og han forlod Amsterdam for at drage til Leiden's Universitet, hvis to berømte Anatomer, Sylvius og van Horne, blev hans Lærere og tillige støttede ham i hans Polemik mod Blaes; selv bar Steno Angrebet paa sin videnskabelige Ære med ædel Værdighed.

Den paatvungne Kamp snarere øgede hans Arbejdsmod, udviklede hans hele Personlighed — og tvang ham til ikke at ombytte den blodige Dissektionskniv med »den rene geometriske Griffel«, hvortil hans Hu egentlig stod. Alle-rede nu gjorde hans lidenskabelige Higen efter Sandheden sig gældende med stor Styrke.

Rastløst fortsatte han sine anatomiske Undersøgelser, den ene vigtige Opdagelse fulgte den anden, og efterhaan-

Billede af det Hajhovede, Niels Steensen fik til Undersøgelse af Storhertugen af Toscana. Dette førte ham ind paa at sammenligne visse Dyreforsteninger med Hajfiskens Tænder (se forneden) og saaledes til Grundlæggelsen af den moderne Geologi.

Afhandlinger den Dag i Dag kan læses med positivt Udbytte; ja, i Slutningen af hans Afhandling om Mundens Kirtler fra Aar 1661 (Disputatio anatomica de glandulis oris) forsøger han at forklare Sindsbevægelserne fysiologisk ved Forandringer i Blodets Fordeling og Sammensætning og har hermed ikke blot foregrebet Prof. Carl Lange's Theori af 1885, men endogsaa den allernyeste Tids Idéer om Hormonerne Indflydelse!

Som alle virkelig store Naturforskere har han den udtalte Evne at kunne undres over det, han ser, og medens han undersøger det skabte, hæver han ikke sjældent Blikket mod Himlen for at prise Skaberens Visdom, der netop i de mindste og tilsyneladende ubetydeligste Ting har nedlagt de største Kunstværker.

den fremlagde han sine Resultater for Offentligheden i en Række mindre Afhandlinger, der alle bærer Præg af den Genialitet, hvormed han fra sine Iagttagelser forstod strengt videnskabeligt at drage almene Slutninger — uden at forfalde til Datidens »lærd-spekulerende«, oftest fejlagtige Theorier.

»Man kan,« siger han et Sted, »tænke sig mange Grunde til den samme Ting, men kun Undersøgelsernes lange, møjsommelige Vej kan føre til Maalet!« Karakteristisk for ham er ogsaa den Ydmyghed, hvormed han indrømmer sin Videns og den menneskelige Erkendelses Begrænsning.

Hans rigtige Iagttagelser er dog saa talrige, hans hele Tankegang af et saa moderne Snit, at adskillige af hans anatomiske

»Det er overraskende,« skriver Overbibliothekar Carl Petersen, »allerede hos den unge 23-aarige Mand at træffe de Træk saa tydelig udviklede, som er de karakteristiske for ham ogsaa paa hans videnskabelige Løbebanes Højdepunkt: Den religiøse Undertone i Grundbetragtningen og den fuldstændige Oberørthed deraf i Undersøgelsen ...«

I 1664 vendte Steno tilbage til København med saa stort Ry som Anatom, at han maatte være selvskreven til det netop ledige Professorat, men han blev rænkefuldt forbigaaet, hvorfor han atter hurtigt forlod Danmark, der saaledes gik tabt af hans usædvanlige Evner.

I Paris holdt han derpaa i 1665 det berømte Foredrag om Hjernens Anatomi — et Foredrag, der ligesom er et Program for al naturvidenskabelig Forskning og indeholder Sandheder, som vil gælde til alle Tider. Bl. a. siger han: »Det er ganske sikkert, at Hjernen kun er vor Sjæls vigtigste Organ og det Redskab, hvormed denne udfører beundringsværdige Ting: vor Sjæl tror, at den i den Grad har gennemtrængt alt, hvad der er uden for den, at der intet findes i Verden, som kan sætte en Grænse for dens Viden; men naar den trækker sig tilbage til sin egen Bolig, er den ikke i Stand til at give en Beskrivelse af denne og kender ikke mere sig selv.«

Det følgende Aar drog Steno til Italien, og da han landede i Livorno, fejrede man netop Christi Legems Fest med Procession gennem Gaderne. Synet af de knælende Skarer greb ham stærkt, og han stillede sig Spørgsmaalet: »Enten er denne Hostie blot et simpelt Stykke Brød, og da er de Daarer, som tilbeder den — eller Christi sande Legeme er virkelig til Stede her, og hvorfor tilbeder jeg Ham da ikke ligesom de andre?«

Hans lidenskabelige Higen efter Sandheden fik ham da til ogsaa at drive grundige theologiske Studier jævnsides de naturvidenskabelige og medførte naturnødvendigt hans Optagelse i den ka-

J. B. Bossuet, „Ornen af Meaux“, den berømte franske Theolog under Ludvig XIV, en begejstrende Taler og Skribent. Niels Steensen havde mange Samtaler med ham, og Biskoppen ansaa ham for en Helgen.

tholske Kirke. — Rygtet om hans forestaaende Konversion var naaet hjem til Danmark, hvorfra flere forgæves Forsøg synes at være gjort for at vinde den berømte Mand tilbage, men først Aar 1672 lykkedes det Stenos Barndomsven Peder Schumacher, nu kaldet Griffenfeld, at faa Kongen til at udnævne ham til »Anatomicus regius« i København — »med Ret til fri Udøvelse af Religion«.

Den Tale, hvormed han indledede sine offentlige Dissektioner paa det genaabnede »Anatomiske Theater«, er da ogsaa tydelig præget af hans religiøse Overbevisning, idet han, der tidligere dyrkede Naturvidenskaben for Videnskabens egen Skyld, nu erkender, at Anatomien kun skal bane Vej til det endelige Maal, »at Tilskuerne lærer at kende og elske Skaberen«. Særlig karakteristisk er maaske den berømte Vending, som ingen ringere end Goethe har citeret: »Skønne er de Ting, vi ser, skønnere de, vi forstaar, men langt de skønneste de, som vi ikke fatter!« Og han tilføjer senere i den overordentlig skønt formede Tale: »*Lad os derfor ikke blive hængende ved det sanselige, men med Forstandens Blik skue ud gennem Legemets Øje som gennem et sindrigt Slots Vindue og betragte den yppige Eng, hvorfra hver Blomst er en Del, og hver Del et Under.*«

Hans Stilling som »kongelig Anatom« blev imidlertid kun kortvarig, idet Offentlighedens Uvilje mod Dissektion af Menneskelig hindrede ham i at faa tilstrækkeligt Materiale, ligesom »lærde« Kollegers Avind og lutherske Theologers Intolerance forbitrede ham Livet ... de faldt over ham »wie eine Rabenschar«.

Allerede Aaret efter tog han sin Afsked, og hans skønne Tiltrædelsestale blev i Virkeligheden en Afskedstale til den anatomiske Videnskab — efter en Arbejdsdag paa 14 Aar lagde han nu endelig Dissektionskniven bort for stedse... for at følge en ny, højere Kaldelse.

Han var en Anatom af Guds Naade — med en sjældent forekommende Blanding af matematisk Stringens og skabende Fantasi. Hans sidste anatomiske Afhandling drejede sig om Muskulaturen hos Ørnen — var han ikke selv noget af en Ørnenatur? »*Der Adler fliegt allein, die Raben scharenweise ...*« — som den Ørn, der er anbragt uden for Københavns Universitet, og hvorom der staar: coelestem adspicit lucem ... den skuer det himmelske Lys!

København, Alle Sjøes Dag 1936.

Henning Askeby.

Niels Steensen i Holland.

I Anledning af Niels Steensens Jubilæum vil de danske Katholiker maaske stille sig Spørgsmaalet om, hvorvidt deres store Konvertit under sit Studieophold i Holland skulde have efterladt sig nogle Spor der. Paa Forhaand kan det siges, at dette ikke er ret sandsynligt. Fordi en ung dansk Videnskabsmand for tre Aarhundreder siden for at fuldende sine Studier tilbragte et Par Aar i Amsterdam og Leiden, og det der lykkedes ham at gøre en anatomisk Opdagelse, som en hollandsk Fagfælle paa en mindre tiltalende Maade vilde tilrane sig Æren af, kan der næppe for denne udspekulerede Professors Landsmænd have været nogen Anledning til at holde Danskerens Minde levende. Nej, for Nutidens Hollændere, der gaar lige ud ad Landevejen, er der ikke ret megen Chance for, at de kommer til at støde paa Minder om Niels Steensen. Hverken i Amsterdam eller Leiden vil de finde en Stenosgade. De vil heller ikke her i Landet noget Sted opdage en beskeden Villa, der i ærbødigt Minde om Fortidens lærde og tapre Trosvidne bærer Navnet »Steno« — som det er Tilfældet i Hedehusene. Det kunde naturligvis være, at de samme Bygninger, som den videbegærlige unge Dansker for tre Aarhundreder siden gæstede med Henblik paa sin videre Uddannelse, endnu staar i Amsterdam og Leiden. Ja, det er muligt. Men om den Formodning nu virkelig slaar til, saa kan dette vist ikke ses paa Gavlen af disse Bygninger. Det skal da fremgaa af Bøgerne om hine svundne Tider.

Saaledes kom jeg til det Resultat, at dersom man heri Holland vil efterlyse Niels Steensens Spor, saa er der intet andet at gøre end ty hen til et Bibliothek, og endda helst til et stort Bibliothek.

Nu træffer det sig for saa vidt uheldigt, at der ved det unge katholske Universitet her i Nijmegen stadig savnes det medicinske Fakultet. Det skal oprettes om føje Aar, men det er der altsaa ikke endnu. I dets medicinske Afdelings Litte-

Baruch Spinoza, den kendte jødiske Filosof, som Niels Steensen lærte at kende i Holland. Steensen skrev senere, da han saa Spinoza indviklet i farlige Fejltagelser, et Brev til ham om den sande Filosofi.

ratur vilde der have været god Udsigt til at finde, hvad jeg søgte. Nu maatte jeg nøjes med at slaa Klo i en Historiker: »Hvordan staves det Navn?« — Jeg skriver det for ham: »Steno, Steensen eller Stensen.« Sammentrukne Øjenbryn og nedadbøjede Mundvige: »Aldrig hørt. Men nu kan vi jo se«. Og saa fik jeg de fornødne Fingerpeg.

Som det var at vente, findes der i et hollandsk Bibliothek mere om Blasius end om Steno. Af Professor Gerhard Blasius er der blevet bevaret to Graveringer, hvoraf den ene gengiver hans Buste, medens den anden viser os den fornemme Mand siddende ved et Bord med en Bog i Haanden.

Denne Gerhard Blasius, eller rettere med sit hollandske Navn Blaes, (jfr. Steno — Stensen) var født i Begyndelsen af det syttende Aarhundrede, saa han maa have været jævnaldrende med Niels Steensen. Han havde nogen Tid læst Medicin i København, hvor han sikkert havde gode Forbindelser, siden hans Fader havde opholdt sig der som Christian IV's General-Overbygmester. Efter sin Tilbagekomst til Holland fik Gerhard Blaes i Hovedstaden Amsterdam Ansættelse baade som Professor og som Direktør for det stedlige Sygehus.

Dengang var det ikke saa længe siden, at man havde taget Anatomien og Dissektionen i Lægekunstens Tjeneste i Amsterdam. Byens Magistrater havde hidtil ikke været synderlig velvillige, naar det gjaldt om at udlevere Lig til den Slags lærde Sysler. I Aaret 1555 var der sket en Vending i denne Sag. Den spanske Konge Filip II., imod hvis Herredømme Hollænderne snart skulde gøre Oprør, havde da stadfæstet, at der een Gang om Aaret maatte udleveres et Lig — det var dødsdømtes Lig, der kom i Betragtning ved den Slags Operationer — til Universitetet. Fra dette Aar var der da ogsaa i Amsterdam med Henblik paa Lægemeatrenes Uddannelse blevet indrettet et saakaldt »Theatrum anatomicum«, d. v. s. en Skueplads for Dissektion. Først nøjedes man med et Rum i St. Ursulas Kloster. Aaret 1619, altsaa godt fyrretyve Aar inden Steno kom til Holland, blev denne »Lære- og Analyserplads for Kirurger og deres Svende«, som de gamle Dokumenter udtrykker sig, flyttet over til den mere rummelige St. Antonius' Vejerbod. Der findes et Kobberstik fra Aaret 1780, der gengiver Anatomikammeret, saaledes som det tog sig ud, efter at det i Aaret 1690 (altsaa efter Niels Steensens Dage) var blevet moderniseret.

I Midten af Salen, lige under den monumentale Plejerbods Kuppel, staar Dissektionsbordet. Dette aflange Bord er omgivet af et kredsformet Brystværn. Inden for Kredsen, mellem Bord og Skranke, kunde der staa to Mennesker,

Udsyn over Florens, hvor Niels Steensen tilbragte de lykkeligste Aar af sit Liv, rige paa Opdagelser, udmærkede ved hans Konversion og Optagelse i Kirken, lykkelige ved Samkvem med højtbegavede og kærlige Venner. Man lægge Mærke til Domkirkens berømte Kuppel, Giotto's Campanile og Palazzo Vecchio til højre, hvor Savonarola i sin Tid sad fængslet.

Professoren og hans Assistent. Ud fra dette Midtpunkt løber den kredsformede Tilskuersplads amfiteatralisk ud til Væggene. Herfra kunde Læger, Studenter og andre se til, naar den lærde Professor stak Kniv og Saks i Forbryderens Krop, som Rakkerknægten havde lagt til Rette paa Bordet, og de enkelte Organer, Muskler, Sener, o. s. v. blev draget frem.

I øvrigt kan vi godt danne os et Billede af en saadan Forelæsning i Datidens anatomiske Theater. Der findes nemlig flere Graveringer, der gengiver saadanne Anatomi-Timer ved Universitetet i Leiden, netop omkring den Tid, da Niels Steensen opholdt sig i denne anden Universitetsby¹⁾. Salens runde Tilskuerbænke er her stuvende fulde af fornemme Folk med bredskyggede Hatte. Somme Tider ser man paa Bordet ved Siden af Liget en opslaaet Bog og foran paa Billedet et Par Hunde, som vistnok venter paa deres Skæbne.

Ogsaa blandt Malerne, der jo for deres Kunsts Skyld havde Interesse i Anatomi, har det i det 17. Aarhundrede været paa Mode at forevige den Slags Anatomi-Timer. Det mest berømte blandt disse Gruppeportrætter er Rembrandts. Det er et af Kunstnerens Ungdomsarbejder. Vi ser Amsterdams Borgmester, Dr. Nikolaus Tulp, i Færd med at skære

¹⁾ Der findes tre af dem i Dr. Prof. I. A. I. Barge: „De ondeste inventaris der ondeste academische anatomie in Nederland. Leiden 1934.

Ligets venstre Arm op, idet han med venstre Haand gør en docerende Bevægelse. De syv fornemme Herrer, der overværer Dissektionen, bærer velplejede Skæg paa deres hvide »Præstekraver«. To af dem ser bort fra Demonstrationen; de poserer for Maleren. I det hele taget minder hele Opstillingen af Personerne og deres Holdning om det teatrale og tilrettelagte i denne Forestilling. Billedet daterer sig fra 1632.

Maaske disse Par Enkeltheder om Anatomi-Studiet i Amsterdam og Leiden kan have Interesse for danske Læsere i Anledning af Niels Steensen-Jubilæet. Er der nogen, der forbereder en ny Livshistorie om denne Danmarks og Kirkens uforglemmelige Søn, vil han ved at søge i moderne hollandske Publikationer om det 17. Aarhundredes Aandsliv sikkert finde mere.

Steph. Wewers.

Nicolaus Stenonis som Geolog.

Samtidig med at Niels Steensen var optaget af stærke religiøse Brydninger, der førte til hans Konversion, 2. November 1667, lagde han Grunden til Geologien som moderne Videnskab. Dette viser ikke blot, hvor vidtspændende hans Aand var, men kaster ogsaa Lys over hans Overgang til den katholske Kirke. En Mand, der med genialt Blik bringer Orden og Sammenhæng i hidtil uforstaaede Omraader af menneskelig Forskning, kan vel ikke siges i religiøse Spørgsmaal at have ladet sig lede af overspændte

San Lorenzo Kirken, Florens' ældste Cathedral, indviet af selve den h. Ambrosius. Her findes Medicæernes fyrstelige Gravhvelvinger, hvortil Niels Steensen blev ført efter sin Død i Schwerin.

Følelser. Et interessant Modstykke til Steensen er i saa

Henseende hans Ven, den berømte hollandske Naturforsker Jan Swammerdan, der under Paavirkning af den sværmeriske Antoinette Bourignon hengav sig til religiøse Grublerier, der omgaaende medførte et fuldstændigt Brud med Videnskaben.

Kan være, Toscanas vilde Kløfter og Huler indbød Steensen til at hengive sig til dystre Spekulationer, men hans Opmærksomhed var henvendt paa ganske andre Ting. Vandringerne gennem Toscanas Bjergegne gjorde ham til Geolog, til den moderne Geologis Grundlægger. Naar Niels Steensen nu fejres som en af Naturvidenskabens Største, er det navnlig hans Indsats som

Geolog, der menes. — — De første geologiske Resultater forelagde han for Offentligheden i Tillægget til det 1667 udkomne Skrift »*Elementa myologia etc.*«. Der berettes her om de berømmelige »*Petroglossæ*« — Stentunger — fra Malta. Han bekæmper i dette Afsnit den gængse Opfattelse, at disse »Stentunger« og lignende mærkeligt formede Ting var *lusus naturæ*, Naturens Leg, tilfældige uorganiske Dannelser, frembragte af »Naturens formende Kraft«, og hævder, at det er forstenede Tænder, Hajtænder, skønt de var fundet paa et Sted, hvor der ikke var Hav. Steensen drager uden videre den dengang dristige Følgeslutning, at saa maa Øen Malta

Storhertug Ferdinand II af Toscana (1621—1670), som udnævnte Steno til storhertugelig Medikus ved Maria Nuova Hospitalet og bl. a. sendte ham det Hajhoved, som gav Stødet til Stenos geniale, geologiske Opdagelser.

engang have været dækket af Hav og have været et Samlingssted for Hajer. Ved denne Havoversvømmelse tænkte han ikke blot paa Syndfloden, men, hvad der var noget ganske nyt, ogsaa paa en mulig Sænkning af Øen.

Betydningen af Undersøgelsen af *Petroglossæ* laa ikke saa meget i, at han fastslog, at det var Forsteninger af organisk Oprindelse — denne Tanke var allerede blevet udtalt af Fracastaro i 1553 og af Palissy i 1589, dog var den blevet glemt igen — men *Petroglossæ*s Undersøgelser førte ham ind paa det omfattende Problem om Jordskorpens Ændringer overhovedet. Han gav sig nu med umættelig Iver til at udforske og samle alt, hvad der kunde have med Spørgsmaalet at gøre. Snart mente han at kunne love sin Velynder, Storhertug Ferdinand II af Toscana, en større Fremstilling paa Italiensk af sine Opdagelser, der med det første skulde forelægges *Academia del cemento*. Men alt som Undersøgelserne skred frem, dukkede der nye Spørgsmaal op. Stadig nye Udgravninger, stadig nye Rejser. Materialet, Forsteninger og Mineraler, svulmede i uhyggelig Grad op. Værkets Grundplan blev stadig mere og mere omfattende.

Ligesom i en Intuition stod de store geologiske Problemer for Steensens Aand, Problemer, som ingen før ham havde anet, og som det tog Aarhundreder at komme til Bunds i. Navnlig sidste Del af det planlagte Værk lovede at bringe Lys i uudforskede, vanskelige Spørgsmaal. Den skulde handle om Jordskorpens Dannelse og Forandringer i Tidens Løb. Steensen var sig Vanskeligheden, rettere Uoverkommeligheden af sin Opgave bevidst. Han sammenligner sit Arbejde med Vandringer henimod en højtliggende Stad. Man tror at være kommet den nærmere, men Vejen slaar stadig nye Bugtninger, og stadig viser sig nye Kløfter og Afgrunde, der skiller fra Maalet. Han bruger ogsaa Demokrits Lignelse om, hvor vanskeligt det er at tømme en Brønd, der stadig modtager Vand fra skjulte Aarer.

Paa dette Tidspunkt, mens han stod paa Tinden af sit Forskerarbejde, skete hans Konversion, og samtidig modtog han det den 19. Oktober 1667 daterede Kongebrev med hans Hjemkaldelse. Det var hans Mening at følge Kaldet. Han vilde da tage hele det samlede Stof med sig hjem til Danmark for der i Ro og Mag at bearbejde det. Men samtidig forudsaa han, at hans Tilbagevenden til Danmark vilde bringe ham i Berøring med nye Forskningsomraader og medføre nye Opdagelser, med andre Ord, han vilde aldrig blive færdig med det Storhertugen lovede Værk. Han besluttede da at give en foreløbig Oversigt over de indvundne Resultater for saa at overlade til Fremtiden, om han nogensinde vilde komme tilbage til dem.

Saaledes blev den berømte Afhandling til, der fører Tillen: »*De solido intra solidum naturaliter contento dissertationis prodromus*« (Foreløbig Meddelelse om faste Legemer, der findes naturligt indlejrede i andre faste Legemer). I denne Afhandling skelnes der for første Gang mellem yngre og ældre Formationer i

Jordskorpen, alt efter som de fører Forsteninger eller ej. De yngre Lag med Rester af organisk Liv er afsat af Vandet, ligger oprindeligt øverst og er i og for sig vandrete. Vulkanske og andre Kræfter har imidlertid paa

mangfoldig Vis forstyrret Lagenes Stilling, saa de kom til at staa lodret, skraat og paa anden Maade forskudt i Forhold til hinanden. Men paa Forsteningerne — Ledefossilier — kan man erkende, hvilke Lag der hører sammen. Steensen skelner mellem de store Aflejringer, forårsagede af Havets Oversvømmelser, og Vandets lokale Virkninger, der

langsomt omdanner Bjerglandet til frugtbare Dalstrøg og Sletter. I Fjældets Revner og Hulrum udskilles Mineraler og Malme, ofte i Form af Krystaller. Han er den første, der undersøger Krystallernes vidunderlige Bygning og finder, at under Krystallens Vækst bliver de for hver Form særegne Kantvinkler uforandrede. Han sammenligner Forsteningerne med de nulevende Organismer og paaviser ikke blot Ligheden, der faar os til at betragte dem som organiske Dannelser, men ogsaa Forskellen, der tvinger til at antage, at de er Levninger af en uddød Verden.

Niels Steensens Forskningsresultater maa bedømmes ud

Storhertug Cosimo III af Toscana, som overdrog Steno det Hverv at opdrage hans ældste Søn, og som under hele Stenos præstelige og biskopelige Gerning var ham en gavmild og hjælpsom Ven.

Palazzo Pitti i Florens, hvor det af Prins Leopold oprettede berømte „Academia del cemento“ holdt sine Møder og gjorde sine Forsøg under Parolen: „Undersøg og undersøg atter!“ Ogsaa Niels Steensen var Medlem og forelagde mange af sine Opdagelser her.

fra Datidens geologiske Opfattelse, for hvilken Tanken om en Udvikling var ganske fremmed. Selvfølgelig findes der Mangler og Fejltagelser i hans geologiske Tankebygning. Saaledes deler han sin Samtids Opfattelse af Biblen som Kilde til naturhistorisk Viden. I Toscanas Tilblivelse mener han derfor at kunne genkende Skabelsesberetningens seks Dage som seks store geologiske Perioder. Han er vist den første »Periodist«! Ogsaa Syndfloden spiller en stor Rolle i hans Theorier. En Hovedmangel ved hans Hypotheser

var, at de var bygget paa et alt for snævert Grundlag, nemlig paa Undersøgelser væsentlig af Egnen mellem Arno og Tiberen. Det er vist derfor, at han ikke synes at kende noget til Istidsfænomenerne, der er af saa stor Betydning for Jordskorpens Omdannelse. Havde han anstillet sine Undersøgelser i Danmark, vilde han utvivlsomt være blevet opmærksom paa disse vældige geologiske Kræfters Virkning.

Men i sine geologiske Grundtanker er Niels Steensen Aarhundreder forud for sin Tid. Derfor blev han nok fejret, men ikke forstaaet af sin Samtid. I halvandet Aarhun-

Stenos biskoppelige Segl. Han valgte Jesu Hjerte med Korset, hvad der karakteriserer hans Fromhed. Billedet er tre en halv Gang forstørret. Rødt Hjerte og rødt Kors paa hvid Grund.

drede var han glempt, saa f. Eks. Goethe kunde tillægge sig Æren af at have været den første, der havde set Forskellen paa Lag med Forsteninger og andre uden saadanne. Det er først Alexander v. Humboldt, der opdager ham og i sin »Kosmos« (1845) kalder ham for Geologiens Fader.

Efter Udgivelsen af »Prodromus« (1668) fortsatte Steensen endnu i to Aar sine geologiske Undersøgelser, væsentligt paa Rejser gennem Østrig, Ungarn, Frankrig og Holland. Det er altsaa i det korte Tidsrum paa fire Aar (1666—1670), han har vundet sin Verdensberømmelse som Geolog. Under Opholdet i Amsterdam, Foraaret 1670, fremkaldte imidlertid en mærkelig Oplevelse et Vendepunkt i hans Liv. Der traf han tilfældig sammen med baade to tvivlende Calvinianere og to frafaldne Katholiker paa een Gang. Synet af denne aandelige Nød faar ham til at erkende sit egentlige Kald: at være Apostel for forvildede, søgende Sjæle. Hans hidtidige videnskabelige Sysler staa nu for ham nærmest som Forfængelighed og spildt Tid. Selv om han, vist nok tvunget af ydre Hensyn, ikke helt opgiver dem endnu, men under sit Københavnerophold (1672—1674) endog holder Forelæsninger over Anatomi, saa er dog hans Interesse og Tid delt mellem Videnskab og theologiske Kontroverser, indtil han som Præst, 1675, een Gang for alle siger Farvel til Naturvidenskaben. Mange beklager det; men var det ikke alligevel en Vinding? Har vi ikke Lov til at anvende paa Niels Steensens to Livsvirksomheder den Vurdering, som Jesus udtalte om Johannes Døber i Forhold til den nye Pagt: at den mindste i Guds Rige er større end den største i Videnskabernes Rige. Og Nicolaus Stenonis er sandelig ikke en af de mindste i Guds Rige.

A. Menzinger S. J.

Hvad førte Niels Steensen til Kirken?

Hvordan gik det dog til, at denne store Aand lod sig hilde i Catholicismens Mørke? Det er et Spørgsmaal, mange har stillet ved Tanken om Niels Steensens Konversion. For den, der ikke kan billige hans Skridt, er det en uløselig Gaade, navnlig fordi Konversionen fandt Sted paa et Tidspunkt, da Steensen stod paa sit Livs Højdepunkt, midt i et stort videnskabeligt Arbejde, æret og beundret i den videnskabelige Verden. En Gaade ogsaa, fordi det blev en Konversion, der ikke skyldtes et Øjeblik Begejstring, men kom til at omdanne hele Mandens Liv. Det er derfor et Spørgsmaal af stor Interesse: Hvad var det, der førte Niels Steensen til Kirken?

Niels Steensen har selv i et Par Skrifter gjort Rede for, hvorledes Gud i sin Naade førte ham. Han har altsaa

Peder Griffenfeld, der overtalte Christian V til at kalde Niels Steensen til København og skaffede ham Ret til fri Religionøvelse, en yderst tolerant, højsindet Aand og samtidig en dyb religiøs Natur.

selv, han arbejdede ikke for Ære eller Magt. Allerede flere Aar før Konversionen havde den store Lærde et Barns Sindelag over for Gud: *»Jeg vil gøre, hvad jeg kan,«* skriver han, *»men i øvrigt vente alt af Gud, saa at jeg kan være sikker paa, at alt hvad der gives mig, ikke skyldes Menneskegunst, men Guds Vilje.«* Ofte, siger han, var det svært at bevare denne Indstilling, men han naaede dog til at bede følgende Bøn: *»Du, uden hvis Vilje der ikke falder et Haar fra vort Hoved, et Blad fra Træet eller en Fugl ned fra Luften, du har hidtil ført mig paa ukendte Veje, før mig ogsaa paa Naadens Vej, hvad enten jeg er seende eller blind. For dig er det jo lettere at føre mig derhen, hvor du vil have mig, end det er for mig at fjerne mig fra det Maal, jeg længes efter.«* — — Det var med et

selv besvaret Spørgsmaalet, og det er derfor hans egne Udtalelser man maa følge, naar man vil finde Gaadens Løsning. Og hans Ord om Konversionen giver os ikke blot Oplysning om hans egen Udvikling, men er ogsaa af Betydning for Mennesker i vore Dage og til alle Tider. Først af alt maa man lægge Mærke til, hvorledes Steensen, før han overhovedet tænkte paa Konversion, var besjælet af Tanken om Guds Forsyn og af Ønsket om, at Gud maatte føre ham i alt. Hans store naturvidenskabelige Opdagelser havde ikke røkket hans Tro paa Gud, men tværtimod styrket den, fordi han var et meget ydmygt Menneske. I denne Ydmyghed søgte han slet ikke noget for sig

Hertug Johann Friedrich af Hannover, der i Italien var gaet over til den katholske Kirke og udbad sig Niels Steensen til Biskop for sin Hovedstad. Til Fods vandrede Niels Steensen efter modtaget Bispevielse fra Rom til den fjerne tyske By.

saadant Sindelag, Niels Steensen kom til Italien og dér kom i Berøring med den katolske Kirke. Og Guds Veje er mærkelige. Lærde Katholiker havde den unge Protestant til sin Forbavselse lært at kende i Holland og Frankrig, og ogsaa i Italien traf han mange lærde Mænd. Og af overordentlig Betydning for Niels Steensen blev det, at han lærte fromme Katholiker at kende. Gentagne Gange fremhæver han det, han havde aldrig set saa fromme Mennesker. Ganske vist saa han ogsaa mange daarlige Katholiker, men det ventede han, men Fromheden gjorde et stærkt Indtryk paa ham. Og det blev ikke de lærde Mænd, der først førte deres Kollega til Kirken, men en Nonne i Firenze, der i Apotheket udleverede Medikamenter til den udenlandske Læge. Det var maaske den første Protestant, Søster Maria Flavia saa, og det var for hende noget meget sørgeligt, saa at hun en Dag lige ud talte til ham om hans Sjæls Fortabelse. Det blev til mange Samtaler uden Lærdom, men hvor en from Sjæl talte. En Dag, Niels Steensen stod i Apotheket og talte med Søsteren, ringede det til Angelus, og Søsteren sagde til ham, han skulde bede med. Saa bad han med den første Del af »Hil dig, Maria«, men den anden Del, Paakaldelsen, vilde han ikke være med til.

Marcello Malpighi, den store ital. Naturforsker, som Niels Steensen sluttede Venskab med i Rom 1666.

Fyrstbiskop Ferdinand v. Fürstenberg, fremragende baade som Biskop, sit Lands Styrer og Kunstens og Videnskabens Ven. Niels Steensen var denne nidkære og geniale Mands Viebiskop i Münster. Fyrstbiskoppen har ogsaa i et stort Gavebrev betænkt de nordiske Missioner.

Nonnen i Firenze førte Niels Steensen til at studere Religionen. Han maatte love hende at gøre det. Men hele det katolske Liv omkring ham førte ham ogsaa til det. Allerede ved sin Ankomst til Italien havde Niels Steensen

i Livorno følt sig dybt betaget af Christi Legemsprocessionen. Mens han saa paa Processionen, tænkte han: »Enten er denne Hostie kun et Stykke Brød, og saa er de, der viser den saa stor Ære, Taaber. Eller her er virkelig Christi Legeme. Hvorfor ærer du den da ikke? Da disse Tanker steg op i min Sjæl, kunde jeg paa den ene Side ikke tro, at Bedrag herskede i en saa stor Del af Kristenheden, som de romersk-katholske er, men paa den anden Side vilde jeg heller ikke fordømme min Ungdoms Tro. Og dog maatte jeg nødvendigvis antage enten den katholske eller den lutherske Lære.« Da Niels Steensen gav sig til at studere de religiøse Spørgsmaal, blev Læren om Alterens Sakramente det første, han beskæftigede sig med. Og han studerede grundigt: »Ikke tilfreds med at have drøftet denne Sag med Lærde — og ingen kan nægte, at dem findes der mange af blandt Katholikerne — vilde jeg i Ro skaffe mig Oplysning ved Studium af den hellige Skrifs Originaltekster og af de ældste Forfattere. Dertil benyttede jeg især en udmærket Samling af meget gamle græske og hebraiske Haandskrifter, da jeg ikke uden videre vilde stole paa de latinske Oversættelser. Efter mange Samtaler, megen Læsning, lang Prøvelse af det, jeg læste og hørte, naaede jeg til den Overbevisning, at de romersk-katholske virkelig lærte Sandheden, medens de lutherske levede i en forkert Tro.«

Ved Studiet af Læren om Alterens Sakramente naaede Niels Steensen tillige til Troen paa den katholske Kirke, som den af Christus stiftede Kirke. Han saa, hvordan alle andre Trossamfund først efterhaanden var opstaaet med deres nye Trossætninger. Kirkens Sammenhæng med de ældste Tider og med Apostlene selv blev for ham det afgørende. Han skriver deraf: »At Christi sande Kirke engang har eksisteret i den romerske Kirke, er der ingen Tvivl om. Det kan ikke nægtes, at vore Forfædre har modtaget Læren og Troens Lærere fra de romerske, at de altsaa har svoret den romerske Pave Lydighed og Troskab, en Ed, som man kun med guddommelig Fuldmagt kunde løse dem fra.« Alle Reformatorer paaberaaber sig deres Læres Renhed, alle kalder paa den hellige Skrift. Men de enkelte Menneskers Meninger er intet værd, jeg stoler paa den Kirke, som allerede vore Forfædre tilhørte, og som ved sine Martyrers Blod har vidnet om sin Tro. Den alene er apostolisk. »I denne Kirke har jeg tillige set Eksempler paa Hellighed, som man slet ikke kan tænke sig i nogen anden Kirke end sige virkelig finde.«

Om Niels Steensen kan man sige, at det var en ydmyg Mand, der ved ringe og ydmyge Menneskers Vejledning førtes til den hellige Kirke. Hans egen Lærdom, hans Størhed og Berømmelse bøjede sig med Glæde for Sandheden og for Helligheden.

B. J.

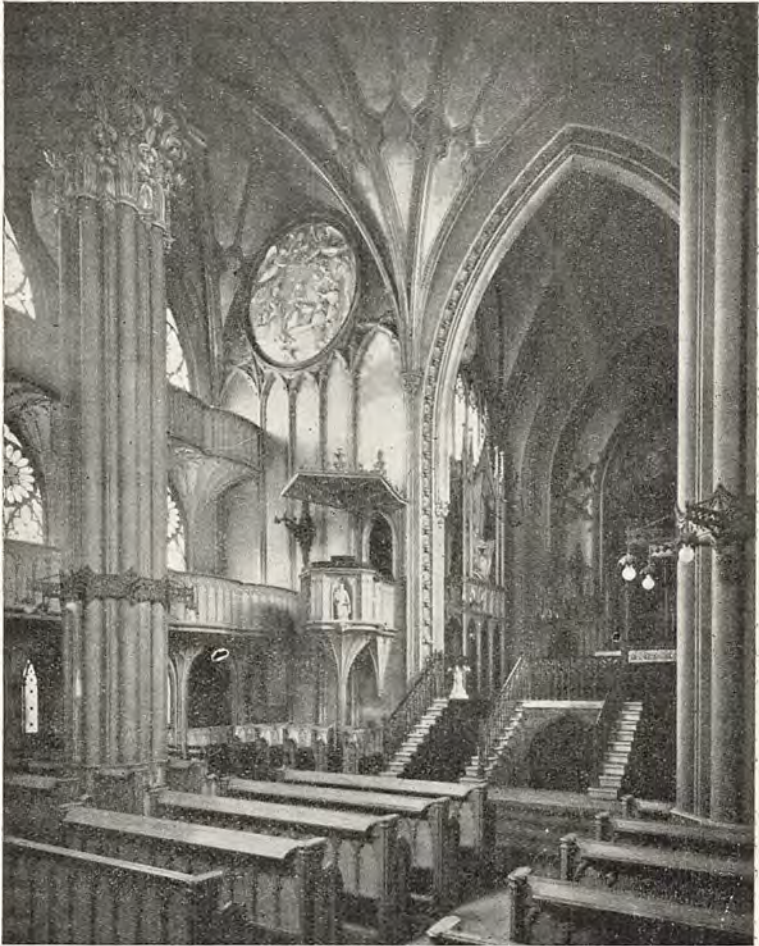
Konvertiter blandt Niels Steensens Tidsfæller.

Niels Steensens Konversion, saa stor Opsigt den end vakte herhjemme og i Udlandet, var ikke et enkelt, isoleret Tilfælde, løsrevet fra Samtid og Omgivelser. Det 17. Aarhundrede kender ikke saa faa betydelige Navne, der vendte tilbage til Moderkirken, drevet af Guds Naade og af en Længsel, der ogsaa havde Rod i Datidens Forhold. Efter at Religionshadet havde kulmineret i 30-Aars-Krigen, og man havde smagt Splittelsens frygtelige Bitterhed, kom der Fart i Reunionsbestræbelser. Frankrig blev den første Magt paa Kontinentet. Italiens og Frankrigs høje Kultur, Solkongens Pragt og Magt, tiltrak det øvrige Europa, og Protestanter af Rang, som havde Raad dertil, rejste til de katholske Lande og ikke sjældent konverterede de. Det kirkelige Liv i de katholske Lande tog et mægtigt Opsving, støttet til de brede Massers stærke Religiositet, uanset Hof-fernes ofte tvivlsomme Opførsel og Moral. Ogsaa i Florens og Italien forefandt Niels Steensen højt dannede Katholiker og den mest levende videnskabelige Interesse parret med kristen Nidkærlighed. Det 17. Aarhundrede har fostret saa store Helgener som Frans af Sales, Vincens af Paul, Trappisternes Stifter, og Brødrene af de kristne Skolers Grundlægger, Johan B. de la Salle. De theologisk-historiske Videnskaber gjorde store Fremskridt, man tænke paa Maurinerne Forskninger, og i det hele taget stod Katholicismen udadtil og indadtil saaledes, at mange Protestanter fik deres Opmærksomhed henvendt paa den.

Det fandtes derfor ikke faa berømte Konvertiter blandt Steensens Tidsfæller. Der var Hertug *Johan Frederik af Braunschweig-Lüneburg*, som senere skulde knytte Biskop Steno til sine Lande. Den saare dannede og ædelttænkende Fyrste blev omvendt 1651, da han i Assisi overværede en Messe, som den h. Joseph af Cupertino læste. Den Opsigt, som den lutherske Abbedisse af Gandersheim, *Dorothea Hedvig*, Prinsesse af Holstein-Norburg, vakte, da hun 1678 trods sine Slægtninges Protest og trods store materielle Tab konverterede, var for inlet at regne mod det Røre, som Gustav Adolfs Datter, den svenske *Dronning Christina*, afstedkom, da hun 1654 gav Afkald paa Kronen og blev optaget i Kirken. Et haardt Slag var det især for Kalvinismen, da den tapre General og Hærfører *Marskal Turenne*, hvem hans Undergivne elskede som en Fader, 1668 gik over til Kirken; han opbyggede Samtiden ved sit beskedne Væsen og sit mønsterværdige katholske Liv. En af Datidens mest fremragende Digtere, Johannes Scheffler, kaldt *Angelus Sile-*

sius, konverterede 1653, især paavirket af det nidkære aandelige Liv og den evangeliske Fuldkommenhed, han havde fundet i den katholske Kirke, og den største nederlandske Digter *Joost van den Vondel* havde 1641, efter at hans højt dannede Datter i Forvejen havde omvendt sig og aflagt Jomfruelighedens Løfte, antaget den katholske Trosbekendelse.

Trods den helt igennem intolerante og hadefulde Aand, der præger Lutherdommen herhjemme paa Niels Steensens

Slotskirken i Hannover. (Nu protestantisk.) Om Steensens Virksomhed her siger J. Rose: „I den offentlige Kirke læste han stedse den hellige Messe til stor Opbyggelse. Ofte, især paa Festdage, holdt han en Prædiken fra Alteret, og om Eftermiddagen een til paa Fransk, Tysk eller Italiensk, altid til den største Gavn for Sjælene.“

Domkirken i Schwerin (nu protestantisk Sognekirke), hvor Niels Steensen arbejdede som almindelig Præst og under de allervanske-
ligste Forhold, ikke mindst fremkaldt af Hertug Louis Christian.
Efter sin Død d. 6. December 1686 blev Niels Steensen
foreløbig gravsat i denne Kirke.

Tid, har vi mange Vidnedsbyrd om en særlig dansk Interesse for den katholske Kirke. »Kong Christian V erklærede ved forskellige Lejligheder, at han satte Romerkirken lige saa højt som den lutherske, og tog mange Katholiker i sin Tjeneste.« »Uanfægtet af, at danske protestantiske Gejstlige . . . ivrede mod den katholske Lære, lagde de ledende danske Statsmænd ikke mindste Skjul paa deres Velvilje overfor de herværende Bekendere af den katholske Lære.« (L. Bobe). *Griffenfeldt* var en dybt religiøs Natur¹⁾, og samtidig var han højt hævet over den hjemlige lutherske Fanatisme. Det kunde ligne Ironi, naar han 1674 nedsætter en Komité af lutherske Theologer, som han forelægger Spørgsmaalet: »*Om det er umuligt uden sin Saligheds Spilde offentligt at bekende den romerske Religion? Om der aldeles ingen Moderation derudi i saa Fald kunde være at bruge?*«, hvortil Komiteen svarede med et enstemmigt: »*Det var plad umuligt!*« Hans Efterfølger som Storkansler, *Grev Frederik Ahlefeldt*, var ikke mindre forstaaende over for Catholicismen, og Storkanslerens Fætter, General *Hans Ahlefeldt* til Glorup, der havde deltaget i Københavns Forsvar mod Svenskerne 1659, ligesom Niels Steensen, gik over til den katholske Kirke og fik endog i 1662 Lov at bygge og bo

¹⁾ Smlg. for Eks. *Griffenfeldts* Brev til den franske Gesandt Terlon April 1675: „Jeg tror, at jeg i Dag kan sige, at jeg har forsømt Vorherre for Vorherres Skyld, idet jeg har benyttet nogle Øjeblikke under min Andagt for at arbejde paa at tilfredsstille Sveriges Gesandt, som tilsigter intet mindre end et saa gavnligt Værk som Kristenhedens Fred og en god Forstaaelse mellem de to Kroner.“

i danske Lande, uanset at han ikke hørte til den officielle Religion.

Af navnkundige *danske Konvertiter* fra hin Tid kan vi nævne *Christian Payngk*, en Søn af Christian IV's Hofkemiker. Han havde konverteret i Rom, erhvervede Doktorgraden ved Universitetet sammesteds i 1640, blev Kannik i Olmütz og tog derefter Ophold i den evige Stad. Han er kendt som den Mand, der søgte at gøre Hellig Knud kendt og æret i Rom. Han døde i Rom 1687, Aaret efter Niels Steensen. — Særlig maa ihukommnes *Christian Ulfeldt*, Eleonore Christines ældste Søn, der var Kammerjunker ved Dronning Christines Hof og i 1661 gik over til den katolske Kirke. Hans stærke Natur kunde somme Tider bryde voldsomt igennem, som da han i Brügge tog Hævn over sine Forældres brutale Fangevogter, Generalmajor Fuchs, men han maa jo ogsaa have været en Personlighed, som ad andre Veje kunde gøre sig gældende; det var ham, der førte sine Brødre Corfitz og Leo og deres Søster Anna Cathrine tilbage til den katolske Tro.

Selvfølgelig kunde der optælles endnu flere Konvertiter fra Steensens Tid, ogsaa blandt Danske, saasom *Christopher Rantzow*, Hamborgeren *Lukas Holste* o. s. v. Man maa i Grunden forbavses over, at saadanne Konversioner kunde finde Sted i en Tid, som var præget af den største Intolerance og opflammet af Religionskrigenes Had. Men Forklaringen ligger vist deri, at man i hine Dage ogsaa i langt højere Grad var religiøst interesseret og hengiven til religiøs Tænkning. Kirkens og Kristendommens Problemer var for dem ganske anderledes aktuelle, og naar man først rigtig beskæftiger sig med den katolske Tro, har man jo svært ved at unddrage sig dens tvingende Logik. Vi ved, hvorledes Thomas Bartholins Søstersøn, *Holger Jacobæus*, under sit Ophold i Italien gik til Niels Steensens Messe og overværede baade den og Prædikenen med største Andagt, saa man forudsagde hans snarlige Omvendelse, som dog ved hans Venners Indgriben forhindredes. — z.

O, i Sandhed hellige katolske Kirke!

I disse Dage er det 250 Aar siden en af vort Fædrelands store Mænd og en af vor hellige Moder Kirkens trofaste Sønner, Nicolaus Steno, lukkede sine Øjne. Medens Stenos Indsats paa Anatomiens og Geologiens Omraade er ret almindeligt bekendt, er det mindre kendt, at hans Pen ogsaa har beskæftiget sig med religiøse Emner. Det kunde maaske derfor have sin Interesse at bringe et Par Citater fra hans religiøse Produktion. Naar man tænker paa, at disse Citater er skrevet for over 250 Aar siden,

maa man forbavses over deres Aktualitet og samtidig glædes over den saglige Objektivitet, der præger dem, og den varme Taknemmelighedsfølelse overfor Kirken, der gennemstrømmer dem.

Om sin egen Konversion skriver han saaledes:

»Med Misbilligelse tænker jeg paa min fordums Uvidenhed om Troens rette Norm og Brug, d. v. s. paa min Uvidenhed om Guds skrevne og mundllige Ord fortolket af Hans hellige Kirke. Thi det er ikke de enkelte troendes Sag, men Kirkens Opgave at afgøre, hvorledes Guds Ord skal forstaas. Derfor takker jeg af ganske Hjerte Gud, at Han har givet mig Kendskab saavel til Troens rette Norm som til denne Norms Brug ved at gøre mig til Barn af sin Kirke; og efterdi denne er Sandhedens Støtte og Grundvold, er der ikke længer Fare for, at jeg skal omdrives af enhver Læres Vind, saaledes som Tilfældet er uden for den katholske Kirke, hvor saa mange selvglade Begavelse opstod paa Luthers Tid og senere, huilke er at ligne ved lige saa mange Vinde.« (Nic. Sten. Defensio. . . Hann. 1680)

Om sit Arbejde for at udbrede Kendskabet til Christi sande Kirke siger han: »Da Christus kom til sine egne for at lære dem Sandheds Vej, beskyldte de Ham for at være besat af Djævelen, for at forføre Folket, for at bespotte Gud o. m. a. Derfor bør det heller ikke forundre mig, om man retter lignende Beskyldninger mod mig, Hans uværdige Tjener, naar jeg prøver at vise Vej lil Christi sande Kirke. Hvilken Glæde fylder derfor ikke ogsaa mit Sind ved Tanken om, at Han, min Herre og Mester, i hvert Fald paa dette Omraade tilsteder mig, sin Tjener og Discipel, at blive ligedannet med Ham selv, med Ham, der gennem sin første synlige Stedfortræder belærer os om, at der times os en særlig Naade, naar vi lider Modgang for vor Tros Skyld, efterdi vi er kaldede dertil. »Thi om I forhaanes for Christi Navns Skyld,« siger Apostlen Petrus, »ere I salige, saa sandt Guds Ære, Herlighed og Kraft med samt Hans Aand da vil hvile over Eder.« (Nic. Sten. Defensio. . . Hann. 1679.)

Af ganske særlig Skønhed er et Brev til Vennen Ole Borch, skrevet i Slutningen af 1675 eller i Begyndelsen af 1676. Det hedder deri:

»Jeg takker Gud, der har ført mig til den ældste Kirke, som alene besidder alle hine Kendetegn, der af den hellige Skrift tillægges den sande Kirke, og som alene lærer og overholder alt, hvad den hellige Skrift lærer, og derfor ogsaa har tjent vore Fædre til Frelse gennem 700 Aar. Næsten daglig anbefaler jeg i Messens Memento for de afdøde mine heden-gangne Slægtninge og Venner til Guds Naade uden at for-dømme nogen. Dette skal dog ikke forstaas saaledes, at jeg

tror det muligt for nogen at blive frelst uden for Kirken;¹⁾ men det er mit Haab, at de maaske blot har manglet Lejlighed til udtrykkeligt (explicite) at antage den katholske Tro, skønt de i deres Tro (implicita fide credendo) har indesluttet alt, hvad den hellige katholske Kirke tror. . . O, i Sandhed hellige katholske Kirke! Hvor lykkelige er ikke hine Børn, der af den evige Barmhertigheds Haand har modtaget dig som Moder! O, erkendte du dog blot Guds Naade, min Ven Borch, og vidste, hvad det vil sige at tjene Gud i den katholske Kirkes Skød.«

De fleste af os er ikke i Stand til at kunne bedømme Steno som Videnskabsmand. Derfor er det saa meget mere glædeligt for os at se, at han ogsaa paa andre Omraader, hvor vi selv føler os hjemme, har gjort en Indsats, der, som det ses af ovennævnte Citater, kan være til Gavn og Glæde for os alle — og bidrage sit til, at vi med større Forstaaelse og mere personlig Interesse fejrer Mindet om denne store, danske, katholske Videnskabsmands Død.

P. A.

Niels Steensens Confessiones.

Ved 250-Aarsdagen for hans Død.

Den, der har et klart Gudsbegreb, den, der helt er gennemtrængt af Guds Storhed og Majestæt, erkender stadig mere og mere sin fuldstændige Afhængighed af dette højeste Væsen og sin egen Ufuldkommenhed. Derfor kan man ikke undre sig over, at Sjæle, hos hvem denne Gudserkendelse og denne Forening med Gud Dag for Dag uddybes, bliver sig deres Forpligtelse over for Gud og deres egen Usselhed bevidst. Ud fra dette Sindelag har forskellige Helgener, som f. Eks. den h. Augustinus og den h. Petrus Canisius, skrevet deres »Confessiones«, som paa en gribende Maade dels giver Udtryk for deres elendige Syndsbevidsthed, dels er en herlig Lov- og Takkehymne til Guds Almagt, Kærlighed og Barmhertighed.

Blandt de Papirer, som den berømte danske Konvertit Niels Steensen, hvis jordiske Levninger kort efter hans Død i 1686 blev overført fra Schwerin til Florens, har efterladt sig, findes foruden talrige ikke offentliggjorte Skrifter af religiøst Indhold ogsaa en Slags »Confessiones«.²⁾ Afskriveren har givet disse »Confessiones« Titlen: »Auctor enu-

¹⁾ N. St. hentyder her til den Lære, at den, der ved sin egen Skyld og skønt han kender Kirkens Sandhed, staar uden for den, ikke kan blive salig. Red.

²⁾ Desværre synes Originalerne at være gaaet tabt; kun Afskrifter af Hippolytus Noferus er bevarede. De Skrifter, der har Interesse for os, findes i Bibliotheca Laurenziana i Florens i et tykt Storkvartbind: Stenonis Nicolai Opera Medic. Palat. 36, p. 382—396.

24 hours 200 +
 Ly miss Pui Col Mus

Questa te finno sul letto in letto se ne
 congiunse, il de lui finno si non aveva sia benedetto nella
 vita e nella mente. Oltre al non potuto dolore de educa
 pore che sia venuto il calcolo. La quale profeta in molti
 dolori grandissimi in tutto l'orso faceo. Dopo un altro profeta
 quelli sono le fite sotto il capo alla quale e dalla matina
 in qua que che calava e quasi che viso facemmo una
 infiammazione, non si viene in non una piccola
 d'urina. Come per de la pietra ha fa d'ogni parte della
 vesica f'ha finno e d' in col fare dolori acutissimi in
 l'urina come della matina della vesica e vigilia fur in
 mente. Del tutto ha benedetto l'orso. La prima mordero
 mandava colla prima sempre finno al 22 marzo
 della lettera del cardinale di 38 milia in spazio dal
 Rey a Tommaso, e qui che pregato la col cardinale dal
 Rey. Caproni restava al cinquante per esempio
 di carate di trascritto per il 22 marzo al quale si scrisse
 se per molte te fosse finno, oggi e domani come
 allora per mandarla fedele de lui, intanto per
 gliano tutto per noi tutto te benedetti tutti. Sono
 di V. S. L. P.

Luc. a 22 d. 1880. 1686.

L'urina non è venuta ma non
 in prima alla vesica e un ordine di
 alla situazione al vertice ed ingrandimento delle vesicole

Nic. Sten

Facsimile af et Brev, Steno sendte fra sit Smertensleje til Storhertugens
 Resident i Hamborg Kerckring.

merat suas culpas et de ipsis petit misericordiam a Deo.
 Dette Skrift er rimeligvis, som S. 321 antyder, først skrevet i de allersidste Dage, som Steensen tilbragte i Hamborg. Allerede A. D. Jørgensen har ganske vist i 1884 ved Affattelsen af sin danske Biografi benyttet disse »Confessiones« i en af J. L. Heiberg foretaget Afskrift.¹⁾ Aaret 1910 offentliggjorde den københavnske Medicinalhistoriker, Universitetsprofessor Dr. Vilhelm Maar den fuldstændige

¹⁾ Smlg. A. D. Jørgensen: Nils Stensen (København 1884), S. 151 og 189 samt tilsvarende Anmærkninger.

latinske Urtekst¹⁾), men Skriftet vakte meget lidt Interesse, aabenbart fordi man ikke forstod at værdsætte dets Betydning.

Jo flere Opdagelser Niels Steensen gjorde paa Anatomiens Omraade, jo mere hans Ry som Lærd og Forsker steg, desto dybere blev hans Gudserkendelse og Forening med Gud, hvilket ogsaa forskellige herlige Udtalelser i hans Værker vidner om. Helt overvældet af Guds Storhed og Hans Riges. Ide her paa Jorden besluttede den fejrede Lærde sig i Aaret 1675 til fremtidig at give Afkald paa al jordisk Berømmelse og som almindelig Præst blive helt Guds Tjener og arbejde for Hans Riges Udbredelse i Verden. Det er tilstrækkeligt kendt, hvor samvittighedsfuldt denne Forsker, der den 8. December 1667 vendte tilbage til den katholske Kirke, bestræbte sig for at naa Fuldkommenheden. Ganske vist havde han Egenheder, som let forekommer hos Konvertitter, men i sin Gøren og Laden, i sine Tanker, Ord og Værker øvede han den allerstrengeste Selvkritik. Hele hans Stræben gik ud paa saa fuldkomment som muligt i sig selv at forme Naadebilledet af Jesu guddommelige Hjerte, som han allerede 1677, kort Tid efter at Frelseren havde vist sig for den h. Margarete Maria Alacoque, optog i sit biskoppelige Vaaben. Ud fra dette Sindelag begynder han sine »Confessiones« med Ordene:

»Gid mine Synder altid maa staa for mig (Ps. 50,5). Retfærdige Dommer, for hvein intet er eller forbliver skjult, Du, som lader intel ustraffet, Du, som vil ransage Jerusalem med Lygter (Soph. 1,12), hvad skal jeg sige, naar Du vil holde den retfærdige Dom?« (Ps. 74,3).

Først beklager Steensen nu oprigtigt ikke at være gaet ind paa den guddommelige Naades mange Tilskyndelser og Opmuntringer og saaledes ved egen Skyld at være gaaet Glip af megen Naadehjælp til at aflægge Ufuldkommenheder og til at gøre Fremskridt i det aandelige Liv. *»Da jeg blev kalde! til den sande Tro«, klager han saaledes, »hvor har jeg da forsmaaet mange Lejligheder til at erkende Sandheden og kun benyttet dem lejlighedsvis og koldt! Og har jeg benyttet dem alvorligt, hvor ubestandigt da! Hvor var jeg lidt taknemmelig for den erhholdte Naade! Hvor koldt var det første Te Deum! Hvor udvortes Aflæggelsen af den katholske Trosbekendelse, og hvor stærkt lod jeg mig lede derved af menneskelige Hensyn! Hvor overfladisk var Forberedelsen til det første Skriftemaal! Hvor ufuldkomment selve Skriftemaalet! Hvor var jeg skodesløs med at lære og tænke over den kristelige Lære! Hvor var jeg sen til at onisætte*

¹⁾ To uudgivne Arbejder af Nicolaus Steno fra Biblioteca Laurenziana. i: Oversigt over det kgl. danske Videnskabs Selskabs Forhandlinger 1910, No. 4, S. 313—327.

min aandelige Faders Raad i Gerning! Hvor let indbildte jeg mig selv at have forstaaet det, han havde sagt, naar jeg lige akkurat forstod at udøve det i paakommende Tilfælde! Hvor haardnakket har jeg i de første 2 $\frac{1}{2}$ Aar efter min Konversion [8.12. 1667] beskæftiget mig med Ting, der kun tjente Videbegærligheden og Nysgerrigheden! Hvor har jeg ikke længtes efter Offentliggørelsen af mine Skrifter over Naturvidenskaben! Hvilke Domme har jeg ikke sældet over mine Censorer! Hvor ofte har jeg ikke paa min Rejse til Rom og Neapel [November 1668] og i de andre Byer, Wien, Prag, Amsterdam [1669] undslaaet mig for at give Almisser! Hvor overvældet blev jeg ikke efter min Hjemkomst fra Italien [1670-72] over Gæstevenskabets Glans! Hvor tung var jeg i de aandelige Øvelser, hvor kneben og lunken i at udføre mine Forsætter! Hvor lunken, hvor frygtløs, hvor lidt inderlig var jeg efter min Hjemkomst! [1672-74]. Hvor ofte har jeg ved de Stores Gæstebud fejlet imod Maadeholdenhed og Anstand! Hvor gavmild var Gud imod mig, hvor utaknemmelig var jeg imod Gud! Hvor ofte har jeg under Forberedelsen til Præstekaldet forsømt Guds Naade! Hvor ligegyldigt og adspredt har jeg foretaget de aandelige Øvelser før Præstevielsen! Hvilke Grunde havde jeg til ikke at træde ind i Paulanernes eller den h. Forløseres Kongregation!«

Herefter gaar Steensen meget skarpt i Rette med sig selv paa Grund af sin Handel og Vandel som Præst og Biskop. Oprigtigt beklager han alle Forsømmelser ved Frembærelsen af det hellige Offer, naar han hørte Skriftemaal, ved Meddelelsen af Firmelsen og de andre Sakramenter, særlig de hellige Vielser. Han gør sig alvorlige Bebrejdelser for ikke at have prøvet Kandidaterne tilstrækkeligt inden Meddelelsen af Subdiakonats- og Præstevielsen og for saaledes at være Skyld i, at mangen uværdig er blevet optaget i Præsteskabet. Ikke mindre oprigtigt beklager han som Biskop oftere at have undladt Prædikener og Visitatser og ved de foretagne Visitatser ikke at være gaaet frem med den ønskede Omhu.

Bitre Bebrejdelser gør Steensen sig som *Hjælpe-Biskop*

Hertug Christian Louis af Schwerin Mecklenburg, der gik over til den katholske Tro og genindførte den katholske Gudstjeneste i Slotskirken i Schwerin.

Det Indre af Domkirken i Schwerin, hvor Niels Steensen foreløbig blev gravsat, indtil hans Lig ad Søvejen overførtes til Florens Aar 1686.

af Münster [1680-83] over ikke tilstrækkelig fyldestgørende at have gjort Fyrstbiskop Ferdinand af Fürstenberg opmærksom paa alle Slags Misforhold og over efter Fyrstbiskoppens Død at have opført sig stejlt og uklogt ved Valget af dennes Efterfølger. Ligeledes angrer han efter at have opgivet dette Embede at have anmodet

Propagandakongregationen om Tilladelse til at vende tilbage til Italien.

Meget strengt dømmer Steensen ogsaa om sin Virksomhed som Almisseuddeleer hos Hertug Friedrich af Hannover [1677-1680] og som apostolisk Vikar for de nordiske Missioner [1677-1686]. Han beklager til ingen Nytte at have spildt alt for megen Tid ved Hoffet og ikke at have fordelt Almisserne paa den rigtige Maade, ikke at have skredet tilstrækkeligt energisk ind imod forhaandenværende Ærgrer og for ikke at have stillet tilstrækkelig mange Præster til Disposition for de i Diaspora boende Katholiker, saaledes at disse i det mindste kunde blive besøgt en Gang om Maaneden, kunde blive befæstet i Troen og kunde modtage de hellige Dødsakramenter. — Dog, man maa selv læse disse »Confessiones« for at kunne danne sig en klar Forestilling om den engang saa fejrede Lærdes og Forskers Ydmyghed.

»Af hvor mange Sejre over mig kan Satan ikke rose sig«, sukker Niels Steensen. »Hvor mange Sjæle i Skærsilden og i Helvedet skriger ikke efter Gengældelse? Hvor mange fattige beklager sig ikke over min Forsømmelighed i Barmhjerlighedens aandelige og legemlige Arbejde. Forbandet være den, der er lad til at gøre Guds Værk«. [Jerem. 48,10].

Paa gribende Maade sammenligner Biskoppen til Slut, hvor meget Frelseren har gjort for ham, og hvor lidt han paa sin Side har gjort for Frelseren og de udødelige Sjæle. »Som et Misfoster synes jeg at være udstødt af Gud. Som Lejesvenden, der ikke bekymrer sig om Faarene, synes jeg ikke at have nogen Hyrdelanker og Hyrdebekymring. For-

barm Dig! Min Jesus, Du ser alle, som Du fra Evighed af har udvalgt, og for hvem jeg skulde have været Din Barmhertigheds Haand i det timelige eller aandelige eller i begge Dele. Du ser, hvor mange jeg hidtil ikke har hjulpet. Forbarm Dig over mig! Forbarm Dig over dem!»

Kun den, der er helt gennemtrængt af Guds Storhed og Majestæt, af sin Stilling og sine Forpligtelser over for Gud, er i Stand til at øve en saadan Selvkritik, at han undersøger selv de allermindste Enkeltheder. Lige saa meget som Ydmyghed er Sandhed, lige saa lidt er en saadan Selvkritik sygelig, som udenforstaaende let antager¹⁾. Kun Sjæle, der har gjort store Fremskridt i Fuldkommenheden, plejer at naa til en saadan Selverkendelse og at finde Stof til Anger og Bod i den mindste Forsømmelighed over for Guds Naadestilskyndelser, i de allermindste Troløsheder, i de Skødesløsheder, der har deres Udspring i den menneskelige Usselhed.

Joh. Metzler S. J.

Hellighedens Ry gennem Aarhundreder.

Skal Niels Steensen kanoniseres, da vil Paavisingen af en »continua fama sanctitatis«, af et vedvarende Ry for Hellighed, være af stor Betydning og nødvendig. I det følgende samles nogle af de vigtigste Vidnesbyrd i saa Henseende.

Kardinal Nerli, Ærkebiskop af Florens. 1677.

»Efter at han var blevet Katholik, paalagde han, der allerede i den falske Sekt havde levet uskyldigt og erhvervet sig moralske Dyder i betydelig Grad, sig en meget streng Livsorden og overholdt den saa trofast, at han i Løbet af kort Tid naaede en høj Grad af kristen Fuldkommenhed, og han blev snart anset for en stor Bønnens Mand, som havde Taarernes Gave, var i bestandig Forening med Gud, helt hengiven til Gud, helt kærlig mod sin Næste, mest mod dem, der levede i Hospitaler og i Fængslerne.«
»Ved sin store Ydmyghed forstod han at bevirke, at ingen, endskønt han efter Sakkundskabens Dom var Italiens første Anatom, en af de mest fremragende Filosofer, en stor Sprogkender og til sidst ogsaa var blevet udnævnt til Fyrstens Lærer, selv efter nok saa langt personligt Samkvem med ham, troede, at den Mand, der talte saa ydmygt, overhovedet kunde noget. Kom han sammen med Ordensfolk, eller skrev han til sine Venner, saa betegnede han sig altid som den elendigste Synder, som trængte til alles Forbøn. Og dog er de, som omgikkes ham længe, eller som levede sammen med ham, parate til at aflægge Ed paa aldrig at have bemærket omend kun den mindste Lidenskab hos ham.«
»Selv Ordensfolk og de, der forstaa sig paa at skelne mellem Aander, forsikrer énstemmigt, at skulde de tegne et Billede af en i Sandhed apostolsk Mand fra vor Tid, saa vilde de, bortset fra Miraklerne, tage ham som Model.«

Steensens Ligsten. 1686.

»Her hviler de jordiske Levninger af Niels Steensen, Biskop af Titiopolis, en Mand, der var opfyldt af Gud. Danmark fødte

¹⁾ Smlg. A. D. Jørgensen, a. a. O. 151.

ham i Hæresiet, Toscana genfødte ham for den sande Tro, Rom hædrede ham, efter at have prøvet hans Dyd, med Bispeværdigheden, Hannover lærte ham at kende som Evangeliets dygtige Forkynder. Endelig mistede Schwerin ham efter mange Arbejder og Lidelser for Christus. Kirken begræder ham. Florens vilde, at i det mindste hans Aske blev dets Eje. I Herrens Aar 1686.« (Steen-sens Ligsten findes indmuret i en af Hvælvingerne under S. Lorenzo i Florens.)

Theodor Kerckring. 1686.

»Denne Prælat stod ved sin Død i stort Ry for Hellighed, ikke blot hos Katholikerne, men ogsaa hos Lutheranerne, som énstemmigt gav ham det Vidnesbyrd, at han har levet det helligste Levned.« (Stenoniana S. 173. Kerckring var Storhertugen af Toscanas Resident i Hamborg, og ovenstaaende findes i et Brev til Cosimo III.)

Caspar Engelbert Schmal. 1687.

»Den afdøde Prælats Ansigt straaede i vidunderlig Skønhed, hvad ogsaa Protestanterne, der kom af Nysgerrighed for at se ham, énstemmigt bevidnede. De sagde: Hans Ansigt er uden Tvivl nu smukkere, end da han var blandt de levende. Andre sagde: Han er sikkert salig; Han er sikkert i Himlen! Bare vi var saa sikre paa Himlen som han. Mange græd ogsaa og betragtede ham under dybe Suk. Derfor haaber jeg, at han som død muligvis var dem en Anledning til Omvendelse, som han ikke omvendte i sit Liv. Og sikkert er, at Hellighedens og Fromhedens Glans i den afdødes Legeme spejlede sig ligefrem i deres Øjne, som saa paa ham.« (Schmal, der havde været Huskapellan hos Biskop Steensen gennem 5 Aar, i sin Beretning til Kard. Francesco Barberino.« Manni, Vita, S. 257.)

Niccolo di Francesco Graziani. 1700.!

»Jeg Niccolo di Francesco Graziani og jeg Maria Teresa Du-Vergesdite Gratiani bekræfter, hvad vi har nedskrevet paa dette Blad med den bedste Samvittighed og med en Ed med egen Haand d. 14. Januar 1700 i Lucca. — Vi undertegnede, der var i Hans Højhed af Hannovers Tjeneste paa den Tid, da Mgr. Steno, Biskop af Titiopolis levede, bekræfter med vor Ed, at denne Herre altid, naar han kom til Hoffet, tjente til Ophbyggelse. — At han førte et opslidende Liv. Han læste altid den hellige Messe offentligt i Hertugens Kirke paa en særdeles eksemplarisk Maade.« (Manni S. 229.)

Bossuet. † 1704. †

Stenos første Biograf var hans Grandnevø, den berømte Konvertit og Anatom Jakob Benignus Winsløw, som ifølge Bossuet »kunde takke sin hellige Grandonkel for den sande Tros Naade.«

L. Blondel. 1722.

»I øvrigt var Niels Steensens Konversion helt overnaturlig og guddommelig. For han skiftede ikke slet og ret Tro, han levede et helt nyt Liv. Fornuftig Mand, som han var, blev han i Løbet af kort Tid en Naadens Mand, en Bønnens Mand. Hans vigtigste Studium var den korsfæstede Jesus Christus. Og ligesom han tidligere kun havde ladet sig lede af Naturen, saaledes vilde han nu kun handle ud fra Troens Lys. Han sagde ogsaa, at han ikke troede paa en Kætters virkelige Omvendelse, naar den kun var en Virkning af den naturlige Fornuft og ikke af Naaden.« »Hertug

Johan Frederik modtog ham i Hannover som en Engel. I Virkeligheden levede den hellige Prælat der med hele den Hellighed, som kunde ventes af en Mand, der til de glimrende Ideer (lumières) og de sjældne Talenter føjede alle evangeliske Dyder.« („*Les Vies des Saints pour chaque jour de l'année. Nicolas Stenon.*“) (Sp. 740).

Domenico Maria Manni. 1775.

»Derfor vilde jeg fordele de Oplysninger, som jeg har, paa tre Stadier, der dannede den store Mands Liv, som var saa kort og alligevel opvejede et meget længere Liv, nemlig: Lutheraneren, den romersk-katholske Kristen, den højtfortjente Prælat. Og da han altsaa saaledes var udstyret med en saare gennemtrængende og heldig Aand, lige saa enestaaende i Begyndelsen ved de særlige menneskelige Egenskaber som midt paa hans Livsvej og indtil hans kostbare og lykkelige Død, udmærkede han sig paa samme Vis i Fromhed som i Lærdom.« (Vita del letteratissimo Monsign. Niccolo Stenone. S. XII.)

Jens Møller. 1821.

»Fra sin Omvendelse og lige til sin Død levede Steno sit Liv som en Helgen, et Liv i Faste og Fromhedsøvelser, et Liv i streng Forsagelse og stor Velgørenhed mod de fattige, et absolut helt igennem plejefrit Liv, hvad selv hans Modstandere rosende anerkender.« (Protestantisk Theologiprofessor).

J. Wichfeld. 1865.*)

»Renere Sjæl vandrede ikke paa Jorden, alt legemligt og jordisk var ham fremmed og ligegyldigt, Videnskaben og de højere aandelige Interesser derimod alt. Maa vi end beklage det selvpinende Bigotteri, der formærkede hans sidste Leveaar, saa maa vi dog erkende, at det ganske stilledes i Skyggen af den Kærlighed til Gud og Næsten, der ogsaa i disse var hans ledende Stjerne.« (Side 1—2.) »Rigest var han imidlertid med Hensyn til Sindets og Hjertets Skatte; hans samtidige beretter, som ogsaa hans hele Levned bærer Vidne om, at han besad den højeste Grad af Dyd, Elskelighed og Kærlighed; han siges at have været fuldkommen fremmed for al verdslig Forfængelighed og jordisk Begærlighed (N. M. Petersens Litteraturhistorie III, 289), beskeden i sin Tale, utrættelig i sin Dont. Naar han derhos omtales som den, der ikke vilde skade nogen — innocuus (Fabroni III, 36) — som ikke ubegavel med Hensyn til Dømmekraft — judicio non infelix (Barthol. Epp. med. cent. III, 417) — saa maa disse Udtryk ikke anses for at indeholde nogen Ironi eller Dadel; de skulde kun betegne ham som fremmed for Svig, som ubekendt med Verdens Argelist.« (Side 3.)

W. Plenkers S. J. 1884.

„Men et Resultat har Steensen dog tilkæmpet sig: han har efterladt et lysende Eksempel for Efterverdenen. Steensens Levnedsløb viser os en Mand, for hvem »alt jordisk var ligegyldigt, hvorimod højere, aandelige Interesser var alt«, som intet højere kendte end at eje Sandheden, at leve efter Sandheden, at forkynde og forsvare Sandheden. Steensen har levet, stridt og bragt sine Ofre for Sandheden i Videnskab og Religion. For Sandheden kæmper han endnu i Dag i sine Skrifter. Gid det Eksempel, han i sin Livsførelse har givet os, maa bidrage til, at hans Hjerte-

*) J. Wichfelds Bedømmelse af N. S. i „Erindringer om den danske Videnskabsmand Niels Steensen“ fortjener saa meget større Opmærksomhed, som Protestantisme for ham var „Aandsfrihed“, Katholicisme „Aandstrædom“.

ønske mere og mere maa gaa i Opfyldelse: »Jeg ønsker af hele mit Hjerte, at alle Mennesker maa forstaa Guds Ord udelukkende efter den Helligaands Udlægning; snart vilde vi da alle igen blive een Sjæl, eet Hjerte, een Hjerd, een Vinstok, eet Legeme, en eneste almindelig hellig Christi Kirke, hvilken Naade den allerhelligste Treenighed ved Jesu Christi Fortjenester maatte forlene alle Guds sande Venner i Himlen og paa Jorden.« (Plenkens, Niels Steensen, Side 205.)

A. D. Jørgensen. 1884.

»Med et Mod og en redebon Hengivelse i Guds Vilje, som ingen vil kunne nægte sin Beundring, gik han ad de Stier, som førte ham stadig længere bort fra jordisk Velvære og Lykke. Gennem Aaringers Savn og utrolige Anstregelser, ved Afkaldet paa alt, hvad der havde været hans Livs Lyst, og ved en Selvforglemmelse i Kærlighed til Næsten, som synes at staa ved Siden af de højeste Idealer, førte han sit sidste og endelige Bevis for, at han havde bygget sit Hus paa en Klippe. Over for denne Livsførelses Veltalenhed maa alle Konfessioners smaalige Kiv tie; det er selve den apostoliske Alders enfoldige Storhed, som her træder os i Møde.« (Nils Stensen, 203 f.)

Anton Thomsen. 1910.

»Steensens Omvendelseshistorie er i høj Grad betagende; her er det ikke den trætte, der søger Hvile, den udlevede, der giver alt op, eller den døende, der falder sammen. Det er en Mand, der staar paa Højdepunktet af sin Virksomhed — Steensen havde just i hine Aar lagt Grunden til den videnskabelige Geologi — en Mand, anset for en af Europas største, der vovede at opgive alt, for at vinde det, der nu var blevet alt for ham. Han kastede alt bort, Ære, Magt og Guld, for at ende i en Fattigdom og Usselhed, der ellers ikke er de katholske Bispers sædvanlige Lod.« (Niels Steensen, Politikens Kronik 1910.)

Johannes Metzler S. J. 1928.

„Niels Steensen døde, som han havde levet — som en Helgen. Fra det Øjeblik, han havde sluttet sig til den katholske Kirke, var han ikke veget tilbage for noget som helst Offer, naar det gjaldt om at bekende den katholske Tro og arbejde for dens Udbredelse. Tilbagekomsten til sine Fædres Tro betragtede han stedse som en af de største Gaver, Gud i sin Naade havde givet ham. Derfor følte han sig endnu i sidste Øjeblik af sit Liv forpligtet til af ganske Hjerte at takke derfor. »Jeg bringer dig, min Gud, min ydmygeste Tak for den store Barmhertighed, du har vist mig ved at kalde mig til den katholske Tro og at lede mig ind i den Kirkes Skød, uden for hvilken der ingen Frelse er.« (Niels Steensen. Kbhvn. 1928. S. 64.)

Knud Larsen. 1933.

Stenos religiøse Grebthed kulminerer ikke, som saa ofte hos Mennesker, i hans Omvendelse, den forløber til hans Død i et stadigt crescendo, Gudsforholdet bliver for ham det ene fornødne, alt andet bliver tomt og oversflødigt. Paa det Overgangsstadium, som denne Tale betegner, har han endnu ikke opgivet Naturvidenskaben, men den er ikke mere Selvformaal, den er kun et Middel til at føre Mennesker til Gud. Den begejstrede Beskrivelse af Anatomien skal kun bane Vejen til det endelige Maal, at »Tilskuerne lærer at kende og elske Skaberen.« Under dette Synspunkt maa Talen derfor ses. (Stenoniana.)

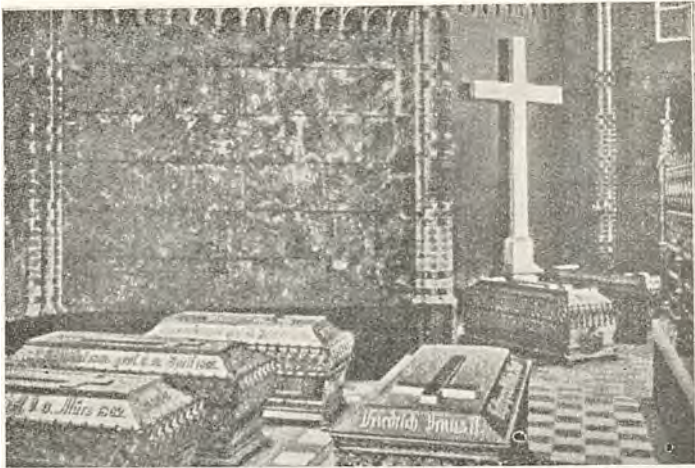
Kan Niels Steensen helgenkaares?

Med Glæde kan vi konstatere, at katholske Kredse i videre og videre Udstrækning drøfter Problemet: Niels Steensens Salig- og Helgenkaaring. Den vistnok bedste nulevende Kender af Stenos Liv og Gerning, Jesuitpateren *J. Metzler*, skriver til os: »*Det glæder mig, at Niels Steensen nu ogsaa langt om længe vurderes efter Fortjeneste i sit Hjemland. Jeg selv har allerede tidligere talt med Kardinal Schulte og Kardinal van Rossum om, at Steno fortjener at blive kanoniseret af Kirken. Begge lovede deres Hjælp.*« Da vi nu i Anledning af dette Festnummer henvendte os til Propst *H. Leupke* ved St. Clemens Kirke i Hannover, svarede Propsten os: *Jeg kan meddele Dem, at vi ogsaa i Hannover vil fejre vor store Biskops Mindedag. Vi skal den 2., 3. og 4. December have et Triduum, for at gøre de troende bekendt med Steensens Liv og Virksomhed. Den 6. December skal der holdes en Festgudstjeneste i vor Clemenskirke. Vi vil bede om vor store Biskops Saligkaaring. Jeg kan ved denne Lejlighed ogsaa meddele Dem, at Bonifatiusforeningen i Paderborn har taget det i sin Haand at rejse en Bevægelse til Steensens Saligkaaring. I dette Øjemed skal Bonifatiusbladets Januars nummer helt være viet til Steensen. En Bøn om Steensens Saligkaaring er endvidere blevet affattet og approberet af det biskoppelige Generalvikariat i Paderborn. Bonifatiusforeningen vil i det kommende Aar udbrede den sammen med Niels Steensens Billede.*« Ogsaa fra Schwerin skrives der til os fra den katholske Sognepræst, *Dr. Schröder*, at der skal holdes et Niels Steensen Triduum i det oven for nævnte Øjemed.

Nu er det selvfølgelig Kirkens øverste Instans i Rom, der har det afgørende Ord i denne Sag; end ikke naar vi bruger Ordet »hellig«, vil vi dermed foregribe Kirkens Dom, men rette os efter de Forskrifter, især Urban VIII's, som ordner disse Forhold. Men derfor kan vi alligevel spørge, hvilke Chancer aabenbarer en flygtig Vurdering?

Kirken forlanger i Hovedsagen tre Betingelsers Tilstedeværelse: et heroisk Dydernes Liv, Mirakler, sket paa den paagældende Guds Tjeners Forbøn og Paakaldelse, og en vis Dyrkelse, et vist Hellighedens Ry, som aldrig forstummede efter den paagældendes Død¹⁾.

¹⁾ P. Joseph Löw C.S.S.R., en pavelig Embedsmand, der netop er ansat i den Kongregation i Rom, som beskæftiger sig med historiske Helgenprocesser, skriver desangaaende: »Før der overhovedet kan foretages noget officielt Skridt, maatte det fastslaas, om Biskop Niels Steensen hidtil har nydt nogen Dyrkelse. Hvis der er nogenlunde Udsigt til at eftervise en „fama sanitatis“ fra hans Død indtil i Dag, kunde man jo tænke paa at indlede den ubetinget nødvendige Diöcesanproces. Denne Proces varer alt efter Forberedelsen og Materialet et, to eller flere Aar. — Der synes jo at foreligge et stort Materiale; Skrifterne maatte saa ogsaa samles og

Helligblod-Kapellet i Schweriner Domkirke, siden Reformationen
Fyrsternes Gravsted.

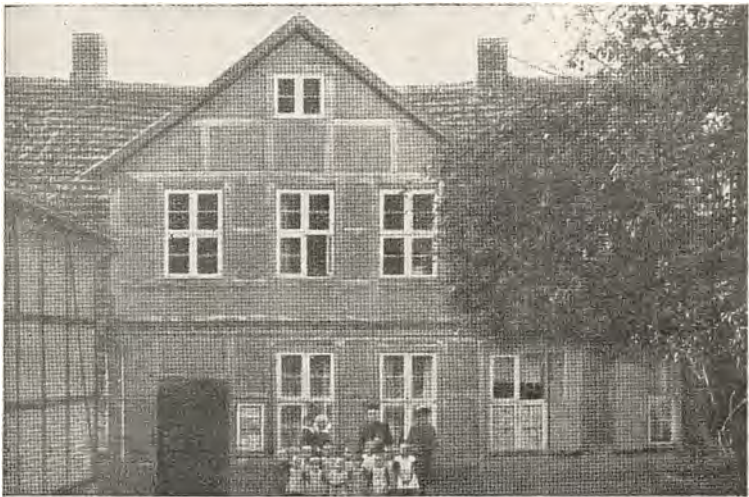
Mon dette sidste, Steensens Hellighedsry, skulde være saa svært at bevise? Et flygtigt Blik paa den Række Citater, som vi har samlet et andet Sted her i Bladet, kan overbevise enhver tvivlende om, at alle, som nogensinde lærte Steensens Liv at kende, det være sig Ven eller Fjende, Katholik eller Protestant, Lægmand eller Præst, Italienerne, Tyskere, Danskere eller Fransk mænd, var dybt grebne af denne Mands store Fuldkommenhed. De bøjede sig alle for hans Hellighed allerede i hans Liv og ikke mindre efter Døden.

Maaske har det skortet paa en mere aktiv Dyrkelse, og der kan maaske heller ikke peges paa de Tegn og Mirakler, hvormed Gud plejer at hædre sine Tjenere. Men man maa jo ikke glemme, at disse til Dels afhænger af Menneskenes Aktivitet og Andagt, af det Kendskab, de troende har, og den deraf følgende Tillid til en Guds Tjeners Forbøn og den dragende Magt, hans Liv kan udøve paa dem. Jomfruen af Orleans har gennem Aarhunderer ikke været kendt som Helgeninde, ja, hendes Ry fordunkledes af hendes Fjenders Anklager, og dog udelukker Kirkens Kanonisation af hende i Dag enhver Tvivl om Ægtheden af hendes Kristenlivs Fuldkommenhed.

prøves, de historiske Kilder om hans Liv maatte samles og forarbejdes, o. s. v. — Paa Basis af denne Proces kan saa Diöcesanbiskoppen (Dødssted, Paderborn og Begravelse!) henvende sig til Rom, hvor saa hele Sagen maa komme for i Rituskongregationens historiske Afdeling. Saa vilde vor embedsmæssige Bearbejdelse af hans Liv, Kendsgerningsmateriale med Hensyn til Dydsheroisme, o. s. v. og Dyrkelse følge. Naar alt klapper og stemmer, naar Processen om Skrifterne er gennemført, kan Heroismen erklæres. Til Beatifikationen, som jo maa gaa forud for Helgenkaaringen, vilde der saa blive fordret Mirakler!“

Det vigtigste i enhver Helgens Liv, den stærke Dyd, kan for Steensens Vedkommende næppe underkastes alvorlige Tvivl. P. M. Meschler S. J. har engang i en lille, men meget udbredt Bog skrevet om det aandelige Livs grundlæggende Faktorer og sammenfattet dem under Ordene: Bøn, Selvfornægtelse, Kærlighed til Jesus Christus. Det er den letteste Sag af Verden at paavise disse Dyders Tilstedeværelse i ualmindelig høj Grad i Stenos Liv.

Steno var en *Bønnens og Betragtningens Mand!* Man læse hans Indledningsforedrag som kongelig Anatom i København; selve Naturvidenskaben er her ophøjet til en Bøn: den reneste og ædleste Hensigt leder Anatomens Haand og i de dissekerede Legemsdele læser han Skaberens Visdom og Magt og slutter deraf videre til Sjælens Skønhed, til Evighedens Vælde. Det er en Betragtningens Mand, der har sagt disse Ord: »Skønnest er det, vi ikke falter«. Som Præst og Biskop er Steno i bestandig Forening med Gud. »Saa godt som jeg har kunnet lære denne hellige Prælats ydre Fremtræden og hans Indre at kende i den lange Tid, jeg har haft den Lykke at leve sammen med ham, vover jeg at sige, at hans Tanke paa Gud og hans Liv i ham var næsten uden Afbrydelse og af den dybeste Inderlighed. Hans Glæde og hans Henrykkelse var synlige, naar han drøftede gudelige Emner, og han gjorde det med

Den katolske Sognepræstegaard i Schwerin, hvor bl. a. opbevares et Billede af Niels Steensen, samt Breve og Skrifter fra hans Haand, Dokumenter som P. J. Metzler S. J. vil udgive, saa snart han finder en Forlægger. Den enkle Bygning minder om den Tid, da Niels Steensen uden Hensyn til sin Bispeværdighed arbejdede i Schwerin som almindelig Præst.

saa megen Ynde og Lethed, at han bedaarede selv Kætterne, som hans Samtaler ofte har omvendt.« (Johs. Rose),

Askese har til Hensigt at overvinde »Øjnenes Lyst, Kødets Lyst og Livets Hoffærdighed«. I denne Henseende var Steno især en staalsat Karakter, og faa har lagt saa meget paa Guds Alter som han. Han ofrede Florens, sin jordiske Lykkes Stad, sin Naturforsker-Karriere, sit Fædreland, sin Familie. »Vil du være fuldkommen, saa sælg alt og kom og følg mig efter«, blev der sagt til denne Yngling. Han blev ikke bedrøvet herover og undveg ikke Jesu Omgang. Han opgav virkelig alt; da han døde, efterlod han sig nogle Klude, som ingen Tigger vilde have brugt, nogle Relikvier og nogle Bøger. Han spægede sit Legeme saa hensynsløst og fastede saa strengt, at man bebrejdede ham det, og hans Kapellan maatte forsvare ham i sin Ligtale under Henviisning til Paulus: »Jeg revser mit Legeme...«. Hans Ydmyghed og Beskedenhed fængslede allerede før Konversionen mange, den præger hele hans videnskabelige Forfatterskab, der er saa dejlig fri for alt paataget og uægte, end ikke Sproget ligner Datidens svulstige Stil; senere elskede han at ringeagtes, og den Mand, der levede i Solkongens Tid, vilde helst leve og dø i det skjulte. Derfor betyder hele hans Askese dog ikke Udslettelse af hans Personlighed, var heller ikke Udtryk for et Sværmeri som for Eks. hos hans hollandske Ven Svammerdam, der jo brændte sine tidligere Skrifter. Steno beholder sit klare Blik, naar han skal til at skrive Troens Bøger, han træffer et kritisk Valg, naar han skal ordinere Præster. Han ønsker ikke at anerkende Valget af Ferdinand v. Fürstenbergs Efterfølger, skønt dette var et Slag i Ansigt paa en af Datidens mægtige.

Men er *Kærligheden* Lovens Fylde, da har Steno især øvet den. Han har ikke uden de dybeste Motiver valgt sit Vaabenmærke: Jesu Hjerte, Kærlighedens Symbol, og Korset ovenpaa, Tegnet paa Kærlighedens vigtigste Prøve i Genvordighed og Smerte. Det er Sjælens mystiske Forening med Gud, som lader ham sige: *»O, gid jeg maatte blive møttel med Forhaanelser! Jeg ved, til hvem jeg har Tillid. Naar Faderen i sin overordentlig store Kærlighed lugter Sønnen, renser han ham til større Fuldkommenhed, løfter han Sønnen op, sætter ham hos sig paa Barmhjertighedens Trone. Ikke jeg vil leve i Fremtiden, gid Kristus vil leve i mig, bedende, talende, arbejdende, lidende, opofrende, paavirkende den enkelte ved sin Naades Bistand, saa de gennem gensidig, alsidig Kærlighed bliver Guds Sønner.«*

Den knapt afmaalte Plads tillader ikke at gaa nærmere ind paa dette Emne: Niels Steensens Fuldkommenhed og heroiske Liv; men som tidligere sagt er der mange, som

vil arbejde for, at Kirkens Myndigheder undersøger dette Liv officielt og udtaler sin Dom om det, og vi vil ogsaa høre til dem. Kommer der ikke andet ud deraf end større Kendskab til Niels Steensens Liv, saa har vi allerede naaet meget, thi dette Liv har Bud til saa mange Kristne, Konvertitter, Videnskabsmænd, Præster og Biskopper og anderledestroende. Lad os derfor bede om denne trofaste Guds Tjeners Forherligelse i Kirken! Lad os udbrede Kendskabet til hans Liv! Lad os med vore Anliggende anraabe om hans Forbøn. Lad os skaffe de finansielle Forudsætninger for dette Arbejde. Hvor godt vilde det for Eks. være, hvis Niels Steensens Skrifter, som J. Metzler endnu ikke har kunnet udgive, fordi det nødvendige Tilskud manglede, skønt de ligger færdige til Udgivelse, nu kunde gaa i Trykken. Ogsaa Mærkaternes Overskud tjener lignende Formaal; det har bekostet en Del af dette Festnummer. Og samtidig vil vi udsende Tusinder af Billeder og korte Oplysninger om Niels Steensen med en Bøn om hans Saligkaaring. Maatte dette Arbejde bære ny Frugt! —z.

Biskoppen.

Kun i to Aar, fra 1675—77, virkede Niels Steensen som Præst i Florens, og han fortsatte i dem sin ihærdige Stræben efter personlig Fuldkommenhed lige saa energisk, som han paabegyndte sin apostoliske Virksomhed som Skriftefader, Sjælesørger og Forfatter af Breve, bl. a. til den hollandske kalvinistiske Præst *Johannes Sylvius* og til *Spinoza*. Saa fulgte ni Bispeaar: indtil 1680 i Hannover, indtil 1684 i Münster, indtil 1685 i Hamburg og til sidst i Schwerin. Paa den begrænsede Plads, der staar til vor Raadighed, er det umuligt blot tilnærmelsesvis at skildre Biskop Steensens rige Virksomhed udadtil samtidig med hans Sjæls indre Vækst og Modning. Det var ham ikke forundt at gribe bestemmende og afgørende ind i Verdens og Kirkens Gang. Han var sat paa en Uriaspost, hvor han holdt Stand, som kun en Helgen kunde gøre det. Det gælder dog især om denne Periode: Et Lys skinnede i Mørket, — og uvilkaarligt mindes man Longfellows Ord om de Fodspor, som vil vise andre Vejen:

*Footprints, that perhaps another,
sailing o'er life's solemn main,
a forlorn and shipwrecked brother
seeing shall take heart again.*

Som Eksempel paa, hvorledes Stenos Liv formede sig i denne Periode, vælger vi Tiden i Münster, hvor han ud-

foldede en yderst frugtbar Virksomhed paa den egentlige Sjælesorgs Omraade, efter at den hannoveranske Tid særlig havde vist ham som den dygtige theologiske Skribent og Apologetiker. Størsteparten af vore Oplysninger er taget fra en Artikel, som Pastor *Clemens Torp* har skrevet i »Münsterischer Anzeiger« (25. 4. 1929): »*Niels Steensen (Nicolaus Steno), ein dänischer Gelehrter des 17. Jahrhunderts und Weibbischof von Münster.*«

Kun i tre Aar virkede Steno som Biskop i Münster, men i denne korte Tid har han utrætteligt gennemvandre Diøceset for at firme, holde Visitatser, ordne Misforhold og indivi Altre og Kirker. Om Stenos helgenagtige Liv fortæller hans Ven Rose, en Adelsmand, der var vendt tilbage til den katholske Kirke: »*Da Steno kom til Münster, øgede han sine strenge Sædvaner endnu mere. Han fastede nu Mandag, Onsdag, Fredag og Lørdag indtil Aften. Paa disse Dage bestod hans Aftensmad kun af tørt Brød og Øl. Gjaldt det at fatte en vigtig Beslutning, forberedte han sig derpaa gennem Faste i tre paa hinanden følgende Dage. De Kødspiser, der paa disse Dage var bestemte for ham, lod han hemmeligt fordele blandt de fattige gennem sin Kapellan. Visitatsrejserne i Diøceset foretog han til Fods, sædvanligvis syv Timer om Dagen. Alt, hvad han overhovedet kunde faa, gav han til de fattige.*«

I Byen Ahaus' gamle Raadsprotokol, Side 134 findes følgende: »*Anno 1682, den 5. 6. og 7. Juni. har den nye Biskop, som hans højfyrstelige Naade Ferdinand II har antaget, været her i Ahaus, hvor han hver Dag prædikede og firmede og ogsaa rejste — for Størstedelen til Fods — fra det ene Sted til det andet, prædikede og firmede, og levede saa exemplariter og i Spise og Drikke saa sobrie (maadeholdent), at han blev regnet for en Helgen.*«

Det samme siger ogsaa Kronisten ved Klosteret Marienfeld, hvis Abbed Bernhard Cuelmann blev viet af Steno i 1681. Han berømmer Steno som en gennem-apostolsk Mand, som afmagrer sit Legeme gennem Faste, Nattevaagen og andre Spægelsler, men trods det dog visiterer hele Diøceset, kun ledsaget af sin Kapellan og for det meste til Fods, firmer og hører Skrifte.

Fortegnelsen over de Personer, der blev firmet af Steno i Ahaus i 1682, findes endnu: der er 135 Mænd og 223 Kvinder. Da Biskoppen var tre Dage i Ahaus, og det udtrykkeligt bliver sagt: han prædikede alle Steder, saa har han sikkert ud fra denne By besøgt Nabobyerne; skriftlige Underretninger herom findes imidlertid ikke. Men allerede den 8. Juni 1682 var Steno i *Stadtlohn*, hvor han indviede Kirkens Hovedalter. Da man den 18. September 1889 brød dette Alter ned for at rejse det i den nye Kirke, fandt

man Konsekrationsdokumentet. Yderligere Meddelelser om Stenos Ophold i Stadtlohn findes ikke. Den 13. Maj samme Aar havde han allerede været i Südlohn, hvor han havde indviet Kirkens Højalter og de hellige tre Kongers Sidealter. Da Altrene i 1889 blev ombyggede, genfandt man Konsekrationsdokumenterne. I samme Maj Maaned 1682 har Steno indviet Højaltret i Kirken i Velen, hvor han allerede i 1681 havde holdt Firmelse, samt i Hessen, hvor han ogsaa indviede nogle Altre. Under hans Ophold

Cappella dei Principi, Medicæernes Gravkapel i San Lorenzo i Florens, hvor Niels Steensen har fundet sit sidste Hvilested. Maatte de mange Kostbarheder og Kunstværker, der findes her, engang forøges med en Helgenkrone!

i Distriktet Beckum indviede han det von Galenske Slotskapel i Assen. Maaneden derefter var Steno i Coesfeld paa Godset Loburg, og to Dage senere i Nottuln.

Samme Aar besøgte han ogsaa det dengang til Bispedømmet Münster hørende Emsland, hvor han har holdt Firmelse i Aschendorf; endvidere var han i Cithe, Visbeck, Heeden og Dinklage i Oldenburg — det saakaldte Münster Nedrestift. — Ud fra hele denne Virksomhed, som er bekræftet ved skriftlige Optegnelser, kan man slutte sig til hans øvrige livlige Arbejde. Særlig værdifuld er en Instruktion, som Steno tilsendte Præsterne, og som udkom paa Tryk i Florens Aaret efter. I denne Instruktion, som man endnu i Dag har rigt Udbytte af at læse, formaner han Præsterne til at forvalte deres Embede trofast og huske paa det store Ansvar, de har over for Gud.

Samme Iver viser den utrættelige Biskop ogsaa i andre Opgaver, der bliver ham paalagt. Han reformerte og ledede det gamle Begine-Kloster Ringe i Ludgeristrasse i Münster, som beboedes af Tertiarsøstre af den h. Frans, (nu Byens Fattighus med Magdalene-Kapel). Stenos Brevveksling i

Aarene 1680—84 med Moderen og Søstrene i Ringe Kloster var tidligere i Domkapitular Tibus Besiddelse. (Tibus, Die Stadt Münster. S. 290).

Men Stenos ualmindelig store Iver for Højnelsen af katolsk Religion og katolsk Liv i Bispedømmet Münster vandt ikke almindelig Anerkendelse. Hans skarpeste Modstander var den rænkefulde Domdekan von Torck. Da den sjæleivrige Biskop Ferdinand von Fürstenberg var afgaaet ved Døden paa sit Slot Neuhaus ved Paderborn, og Fyrstebispedømmet Münsters Regering dermed overgik til Domkapitlet, sammenkaldte Domdekan von Torck til et Møde i Domkapitlet i Münster den 28. Juni. Først kaldtes den fortjensfulde Generalvikar von Alpen frem for Domkapitlet, og saa fik v. Torck af Domkapitlet overdraget det Hverv at indbyde Biskop Steno til sin (Torcks) Lejlighed for her at betyde ham, at han (Steno) herefter skulde holde sig fra al Kirke-, Sogne- og Kloster-Visitation, »da han kun afstedkom store confusiones (Forvirring) og begik kendelige nullitates (ugyldige Handlinger), og at han kun skulde røgte sit Embede in pontificalibus (vistnok den biskoppelige, liturgiske Tjeneste).« Den 1. Juli afsættes Generalvikar von Alpen, som allerede under Biskop Christoph Bernhard von Galen havde udført et meget stort Arbejde. Torck bragte ikke alene sin Mission overfor Steno til Udførelse, men han gik et Skridt videre, idet han bebrødede ham at have nægtet Præstevielser. Steno vilde nemlig kun vie de Præster, han personligt fandt egnede til dette Kald.

Da Torck, der selv gerne vilde have været Biskop af Münster, ikke saa nogen Udsigt til at blive det, foreslog han Valget af Kölns allerede dengang aandssvækkede Ærkebiskop Maximilian Heinrich von Baiern*). Biskop Steno, som ikke tilhørte Domkapitlet, fik af Domdekanen overdraget det Hverv den 1. September 1683 at læse Pontifikalmessen før Valghandlingen. Men til almindelig Forbavselskede dette ikke. For Biskoppen, der med fuld Føje ogsaa maatte føle sig stødt over Domdekanens stejle og uretfærdige Optræden, havde »Dagen før Valget i al Hemmelighed forladt Byen og ladet Herr Höingh blive tilbage hos Dekanen ved St. Ludgeri. Til et Valg, som i Forvejen var afgjort, kunde han ikke anraabe om den Helligaands Bistand. Han vilde først vende tilhage om henvend seks Uger.« (Tibus, i »Westf. Zeitschrift«, Bd. 52, I, S. 220). Ved —z.

*) »Den 1. September valgte Kapitlet Kölns Ærkebisp Maximilian Heinrich, der allerede to Gange havde ansøgt om Münsters Bispesæde. Han var en Prins af den bayerske Fyrstefamilie Leuchtenberger og besad allerede tre Bispedømmer: Köln, Hildesheim og Lüttich. For deres aandelige Fornodenheder sørgede han kun lidt. Den politiske Magt, som han paa denne Maade vandt, benyttede han til at styrte sig ud i krigerske Foretagender.« J. Metzler.

Nye Bøger.

Konvertitens Syn paa Kirken.

Arnold Lunn dyrker i sin nyeste Bog »*Within that City*« (London 1936, Sheed & Ward. 285 S. 7 sh. 6 d.) Apologetik omtrent som Sokrates dyrkede Filosofi. Han vandrer omkring og ser sig om, taler med Mennesker og Bøger, men Emnernes Emne er for ham Kirken, Staden paa Bjerget, som Forf. nu gennem to Aar har set indefra. Det Fremskridt, som Lunn har gjort fra Konversionsdagene og indtil nu, karakteriserer han selv saaledes: »*I hine fjerne Dage spurgte jeg mig, naar Tivlene kom, om de nogensinde vilde gaa igen; nu spørger jeg mig blot, naar de vil gaa. I hine Dage brød jeg mit Hoved med Problemet, om Katholicismen var sand; nu bryder jeg kun mit Hoved med Problemet, hvorledes jeg mest effektivt kan bevise den katholske Tro.*« Den foreliggende Bog leverer ofte Bevis for, at A. Lunn har afgjort Held i sine Bestræbelser for Troen. Maa-ske faar vi i den nærmeste Fremtid Plads til at vise det ved at oversætte et eller andet Kapitel i »N. U.« —z.

Studiekredse for Kvinder.

Enhver, der leder en Forening, Studiekreds eller anden Gruppevirksomhed, maa være i Besiddelse af Viden om Mentaliteten hos Deltagerne samt gøre sig klart, hvilket Resultat der tilstræbes, og ved hvilke Midler det bedst naas. Dette plejer at ske ad Erfaringens Vej. Men mon ikke mange fejlslagne Forsøg og bitre Skuffelser kunde være undgaaet, hvis Lederen i Tide havde kunnet drage Fordel af andres Erfaringer paa det samme Omraade? En saadan Sum af Erfaringer har *Charlotte Julien* samlet under sin mangeaarige Virksomhed som Leder af Lyons kvindelige katholske Studiekredse og nedlagt i en lille Haandbog: *Les Cercles d'Etudes Féminins*. (Desclée de Brouwer & Cie, Paris. 256 S. 10 Fr.), som paa det varmeste kan anbefales vore egne Ledere af Foreninger i det hele taget; en Mængde af de kloge Raad er nemlig saa alment menneskelige, at de angaar ikke blot Kvinder og ikke alene Studiekredse, men alt Foreningsliv i det hele taget. Hør blot, hvad der kræves, for at Foretagendet skal blomstre: Lederen skal være et levende Baand mellem de enkelte, kende hver især og derfor ikke gerne have mere end en Snes Stykker at lede. Hun skal skrive til de udeblivende eller hellere komme og besøge dem, sørge for ny Tilgang, forberede Fester, Møder, anbefale og udlaane Bøger og sætte i Gang med Affattelse af skriftlige Rapporter, hjælpe med til at knytte Venskabsbaand og være Mellemed mellem sin Gruppe og Sognets eller Diocesets Overhoved. »Fromhed og god Vilje gør det ikke, en reel Dygtighed er nød-

vendig.« Hun skal vide nøje Besked med alle de andre Organisationer paa Stedet for ikke at gaa dem i Bedene i deres specielle Opgaver. Men først og fremmest er der naturligvis specielle Regler for selve Studiekredsarbejdet, saadan som det har vist sig at passe for moderne Ungdom, der ikke vil sidde som passive Foredragstilhørere.

E. H.

Fra Renaissance- og Reformationstiden i Frankrig.

En næsten forvirrende Fylde af Personer og Strømninger slaar en imøde fra *Francis Hackells »Frans I«* (Gyldendal 1936, 419 S. 111, Kr. 12,00).

Ligesom før (i Henrik VIII) skildrer Forf. jo ogsaa her en Renaissancefyrste, der regerede i en Tid (1515-47), hvor det sociale, politiske, religiøse og kunstneriske Liv var kommet i den voldsomste Gæring og den menneskelige Energi lige saa let opdagede nye Verdener som den slog kostbare gamle Værdier i Stykker. Frans I. var sin Tids Mand som Soldat og Ridder, som Politiker og Kristen, som Kvindernes og Bordglædernes Ven. Ogsaa de religiøse Brydninger, som kendetegnes ved Navne som Luther, Kalvin, Leo X maatte han tage Stilling til. Kan Bogen saaledes fængsle alene ved sit Stofvalg, saa ikke mindre ved de farvemættede Skildringer, Forf. giver. Sommetider paa-tager den romanagtige lette Stil sig ganske vist for meget og det er ikke alle løs henkastede Bemærkninger, man kan stole paa. Saaledes vilde det være forkert fra Thomas af Akvins *fysiologiske* Syn paa Kvinden som en ikke fuld-baaren Mand at slutte paa Skolastikernes Ringeagt for Kvinder overhovedet.

z.

Forandringer i Gudstjenesteordenen for Jul og Nytaar bedes indsendt snarest til Organist Kurt S. Thomsen, Bangbo Plads 51, Vanløse.

Det nye St. Annæ Hjem ved Englandsvej aabnes omkring første Marts. Hjemmet er forsynet med alle moderne Bekvemmeligheder, bl. a. varmt og koldt Vand paa hvert Værelse. (Personelevator, der vilde gøre stor Nytte, kan installeres, hvis en Velgører gør det muligt).

Pensionsprisen, hvorfra Vask er undtagen, ligger mellem 75 og 125 Kr. maanedligt. Værelser til Pensionspris under 100 Kr. er forbeholdt mindre bemidlede. Trosfæller (over 60 Aar) kommer først i Betragtning, hvis de melder sig inden 15. December. Alle Henvendelser sker til Hjemmets Forstanderinde, Søster Heriberta, Skipper Clementsallé 13, København S.

Køb og brug Niels Steensen-Mærkater!

Faas i Præstegaardene eller ved Henvendelse til Redaktionen af »Nord. Ugeblad«. 1 Ark (25 Mærk.) 50 Øre. Over-skuddet gaar til Udgivelsen af N. St. Billeder og til delvis Dækning af Merudgifterne ved N. St. Numret.

I Anledning af Niels Steensens 250-Aars Jubilæum anbefales

NIELS STEENSEN

En stor Naturforsker og Biskop

Et kort Livsbillede af JOHANNES METZLER

Faas i Katholsk Boghandel, Stenosg. 3, og hos Portneren Stenosg. 4.

81 Sider, 4 Ill.

Pris Kr. 2.—

Danmarks Katholske Kvindeforbund aabner en **Diskussionsklub** i Januar. Deltagere bedes sende skriftlig Indmeldelse til Sekretariatet, Kastelsvej 19, inden 15. December.

Tid og Sted vil nærmere blive bekendtgjort.

Styrelsen.

Sangundervisning

FRU MARIE GROTH HOFFMANN

(Uddannet af kgl. Kammersangerinde Ida Møller)

Diplomeret Medlem af »Talepædagogisk Forening«. Autoriseret af »Den almindelige danske Lægeforening« som Lærer for Talelidende.

Telf. Øbro 3109 y

Skjoldgade 4¹

Vincentsforeningen for Herrer afholder **Generalforsamling** Søndag d. 13. Dec. i Taleværelset, Stenosg. 4 efter Fælleskomunionsmessen Kl. 8¹/₂ i Jesu Hjerte Kirke. — Alle Herrer, som interesserer sig for katholsk socialt Arbejde indbydes venligst.

Katholsk Klub holder Klubaften paa Hotel »Phønix« Onsdag d. 9. December Kl. 20.

St. Michaels Klub. Mandag d. 7. December Kl. 20 Vesterhus. Alle Medlemmer anmodes om at møde. *Bestyrelsen*

Baronesse Rosenkrantz-Charisius, f. Oxholms Legat

til Hjælp for trængende indfødte Medlemmer, Mænd eller Kvinder, af de her i Landet værende katholske Menigheder, uddeles af Biskoppen i Løbet af Januar Maaned 1936.

Ansøgning, indeholdende fulde Navn, Stilling, Alder, Bopæl, skal m. H. t. Trang, Værdighed og Medlemsforhold til en herværende katholsk Menighed, attesteres af to Personer, hvoraf den ene skal være katholsk gejstlig.

Legatportionerne uddeles ikke for Livstid, hvorfor tidligere Legatnydere maa indsende ny Ansøgning. Ansøgningsfristen udløber den 31. December; Andragender, indsendt efter dette Tidspunkt, kan ikke tages i Betragtning.

Ansøgning stiles og indsendes til: **Det Apostoliske Vikariat**, Bjerregaards Sidevej 1, København, Valby.

M.-K. Rosenkranskirken. »Maria Rosenkransdronning« M.: Torsdag d. 10. Dec. Kl. 20, Ældreafdelingen i Rosenkranskirken, Yngreafdelingen i Kapellet, Frbg. Allé 74. — Søndag d. 13. Dec. F.-K.: i Rosenkranskirken Kl. 8 for begge Afdelinger. — **St. Ansgars K.** »De Kristnes Hjælp« F.-K.: Søndag d. 6. Dec. Kl. 8. — Torsdag d. 10. Dec. Kl. 20: Andagt med Optagelse af nye Medlemmer og efterfølgende kammeratligt Samvær i Salen, Bredtg. 67 A.

Kirkelig Kalender.

Dec. 6. S. 2. Søndag i Advent.	Dec. 13. S. 3. Sønd. i Advent. — Marias ubesmittede Undfangelse.
7. M. Ambrosius. — Vigilie.	14. M. 7. Dag i Oktaven.
8. Ti. MARIAS UBESMIT- TEDE UNDFANGELSE	15. Ti. Oktav af Marias ubesm. Undfangelse.
9. O. 2. Dag i Oktaven.	16. O. Tamperdag. *) — Euse- bius.
10. T. Oktav af Frans Xaver.	17. T. Ferialdag.
11. F. Damasus I.	18. F. Tamperdag. *)
12. L. 5. Dag i Oktaven.	19. L. Tamperdag. *) Vigilie.
	*) Faste- og Abstinensdag.

Dec. Ugens Messebønner.

6. S. 2. Søndag i Advent (5—48); 2. Sæt Bønner: Nicolaus (772—602), 3. Sæt Bønner: Frans Xavers Oktav (770—599).
7. M. Ambrosius (775—604); 2. Frans Xavers Oktav (770—599), 3. Ferialdagen (6—48), 4. Vigilien (775—604); Slutnings-
evang.: Vigiliens (1070—904).
8. Ti. Marias ubesmittede Undfangelse (776—606);
2. Ferialdagen (6—48).
9. O. † 2. Dag i Oktaven (777—607); 2. Frans Xavers Oktav (770—599), 3. Ferialdagen (6—48).
10. T. Oktav af Frans Xaver (770—599); 2. Oktaven af Marias ubesm. Undf. (777—607), 3. Ferialdagen (6—48), 4. Melchias (5)—[5]).
11. F. † Damasus I (781—613); 2. Oktaven (777—607), 3. Ferialdagen (6—48).
12. L. † 5. Dag i Oktaven (777—607); 2. Ferialdagen (6—48), 3. Den Helligaand ([120]—[105]).

INDHOLD: Nicolao Stenonis. — Niels Steensen 1638—1686. — Anatomen Niels Steensen. — Niels Steensen i Holland. — Nicolaus Stenonis som Geolog. — Hvad førte Niels Steensen til Kirken? — Konvertiter blandt Niels Steensens Tidssæller. — O i Sandhed hellige katolske Kirke! — Niels Steensens Confessiones. — Hellighedens Ry gennem Aarhundreder. — Kan Niels Steensen helgenkaares? — Biskoppen. — Nye Bøger. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Omslagsbilledet (efter et Fotografi, der velvilligst er stillet til Raadighed af Herr Prof. H. M. Hou-Jensen) er malet af C. A. Lorentzen efter en gammel Kopi af et Steno-Billede i Schwerin og findes paa Kirurgisk Akademi. Den højre Haand omfatter det gyldne Pektorale. „Herved udtrykkes meget smukt Stenos heroiske Kærlighed til Kors og Lidelser. I Ansigtstrækkene spores tydeligt Virkningerne af de sidste Dages strenge Askeæ. Men dyb Sjølefred, stille Glæde og inderlig Andagt lyser ud af de helt aandeliggjorte Træk.“ (J. Metzler.)

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement Kr. 3 Kvartalet (incl. Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København. K. Telf. Palæ 3762, Kl. 15—17). Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet Kr. 20 aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S.; Telf. Amager 3202. Bedste Træffetid Kl. 13½—14½.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).
Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Onsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag.
Aflæret til Postvæsenet: Fredag d. 4. Dec.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 50

Søndag den 13. December

1936

INDHOLD: In Conceptione Immaculata B. M. V. — Meneghina. — „Den trofaste Hustru“. — Katholsk Aktion i Spanien. — Nazistisk Fremfærd mod Kirken. — Et Arbejde i Oplysningens Tjeneste. — De katholske Missioner fra Pius IX til Pius XI. — Nye Bøger. — Theater og Film. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner. — Avertissementer.

In Conceptione Immaculata B. M. V.*)

Hil Dig, Maria, fuld er Du af Naade! Mer hellig end alle Guds Helgen, og højt over Himlene hævet! Mer Ære og Hæder Du nyder end Cheruber og Serapher, og frem for al Skabning er Du prisværdig. Hil Dig, Du Due, som skænker os Oliventræets Frugt, medens Du samtidig bærer Bud om Værn mod Sjælens Syndflod og viser Vej til Frelsens Havn. Dine sølverhvide Vinger og Dine gyldne Svingfjer lyser med Helligaandens straalende Glans. Hil Dig, Du liflige, visdomsfyldte Guds Paradis, plantet i Øster af den Algodes og Almægtiges højre Haand, Du, som selv er hint Paradis' sødt duftende Lilje og den frugtbare Jordbund for hin uvisnelige Rose, der er Helsebod for alle, som i Vesterled har drukket Dødens pestbefængte, sjælemorderiske Malurt. Du Paradis, hvor Livets Træ paa Sandheds Kundskab vokser frem til evigt Liv for alle, som har smagt dets Frugt.

*) En Homeli af den hellige Biskop Germanus. Findes i det romerske Breviar paa Festen for Mariæ ubesmittede Undfangelse.

Hil Dig, højhellige Vaaning, Du uplettede og allerreneste Borg for den højeste Gud og Konge, smykket af Hans rige Gavmildhed! Gæstmildt skænker Du alle Husly og vederkvæger dem med løndomsfulde Glæder. I Dit Indre rummer Du hint aandelige Brudekammer, som ej er gjort med Hænder, og som straalere med skiftende Skønhed, hint Brudekammer, i hvilket Ordet, som søgte at kalde en vildfaren Slægt tilbage til Retfærds Vej, trolovede sig med Kødets for at forsones de ved egen Skyld landflygtige Børn med Faderen. Hil Dig, Du frugtbare og skyggefulde Guds Bjerg, hvor hint Visdommens Lam, der har baaret vore Synder og Svagheder, fandt Føde. Du Bjerg, hvoraf uden Menneskehaand hin Sten blev formet, som knuste Afgudernes Altre og selv blev til en Hovedhjørnesten forunderlig at skue for vore Øjne. Hil Dig, Guds hellige Trone, Du guddommelige Tempel, Du Ærens Hus, Du saare skønne Smykke, Alverdens Naadestol og Budbringer om Guds Himmels Herlighed. Hil Dig, Du Kalk, som er virket af ædelt Guld, og som rummer hin Sjælenes sødmefyldte Manna, der er Christus selv.

Oh reneste og over al Maade rosværdige og underkastelsesværdige Jomfru, Du gudindviede Tempel, hvis Lod er forunderlig fremfor al Skabningens; Du uberørte Jordbund, Du udyrkede Ager, Du blomstrende Vinstok, Du rindende Kildevæld, Du Jomfru, som føder, og Moder, som ej ved af Mand, Uskyldigheds skjulte Skat og Kyskheds Klenodie: Bed for os med Din moderligt myndige Forbøn til Allets Skaber og Herre og Gud, Din Søn, født paa jomfruelig Vis af Dig selv, og tag Kirkeskibets Ror i Din Haand, at det frelst maa føres ind i Fredens Havn.

Præsterne iklæde Du Retfærd og den trygge, rette og rene Tros Fryd. De troende Fyrster, hvis Riges Diadem, Smykke og sikreste Pryd Du er langt mere end Purpurets Glød og Guldets Glans, forlene Du at bære deres Scepter med Gavn og Glæde; de vantro Folkeslag, som spotter Dig og Din guddommelige Søn, lægge Du som en Skammel under deres Fødder, og deres Undersaatter skænke Du Styrke til at holde ud i Lydighed mod Herrens Lov. Denne Stad, der har kaaret Dig til Vold og Værn, krone Du med Sejrens Fryd; Gud Herrens Tempel omgærde Du med

Kraft og bevare for stedse dets Ynde. Alle, som prise Dig, frelse Du fra al Fare og Sindets Sorg. De fangne forunde Du Frihed, Pilegrimmene Ly, og selv være Du Værn og Værge for alle, som er uden Vogter. Over den ganske Verden udbrede Du Din hjælpende Haand, at vi altid maa kunne fejre Dine Festdage med samme Fryd og Glæde og med samme Højtidsglans som den, hvormed vi fejrer denne — i Christo Jesu, Alverdens Konge og vor sande Gud, hvem Ære og Kraft tilkommer sammen med Faderen, Livets hellige Ophav, og Helligaanden, som er begge lig i Alder, Magt og Væsen, nu og altid og i Evigheders Evighed. Amen.

P. A.

Meneghina.

»Meneghina, Meneghina«, det var det Ord, som den store østrigske Biskop Johannes Zwenger for ca. 40 Aar siden flere Gange gentog paa sit Dødsleje. Han tænkte paa hende, som havde bedt for ham og forudsagt ham Præstekaldet, skønt han ikke vilde vide noget derom. Hans Idealer gik i en helt anden Retning. Med hele sit Væsen var han knyttet til Hjemmet, uagtet det kun var en elendig Hytte. Han vilde være Landmand, som alle hans Forfædre havde været det. Men den stigmatiserede Møllerdatter i Nabobyen havde sagt til hans Søster Marie, at han vilde blive Præst. Og 18 Aar gammel skiftede han Sind, begyndte at læse, blev Præst og senere Biskop. Paa alt dette tænkte nu den døende Biskop, og i sine store Smertes anbefalede han sig til hendes Forbøn.

Hvem var »Meneghina«? En anden Therese Neumann. »Intet andet Land,« siger Maria Veronika Rubatscher med patriotisk Stolthed, »har i det sidste Aarhundrede frembragt saa mange stigmatiserede som Sydtyrol, den Del af Tyrol, der nu hører til Italien.« To af dem, Maria Mört (f. 16.-10. 1812, d. 11.-1. 1868) og Agnes Steiner (f. 29.-8. 1831, d. 29.-11. 1862) har allerede faaet deres Monografier. Om en tredje, Maria Domenika Lazzeri, i Folkemunde kaldet Meneghina, har Forfatterinden Maria Veronika Rubatscher lige skrevet en herlig Biografi (*Die Schmerzensreiche von Capriana*), Felician Rauch, Innsbruck-Leipzig, 138 S., Kart. Sch. 2,90, Rmk. 1,80).

Maria Domenika Lazzeri eller Lazari er født i den lille Bjergby Capriana i Fleimsdalen ved Avisiofloden sydøst for Bolzano eller Bozen den 15. Marts 1815 og døde den 4. April 1848. Samtidig med Maria Mört fik hun Saarmærkerne. De sidste 15 Aar af sit Liv tilbragte hun i

Sengen. I al den Tid drak hun ikke en Draabe Vand, spiste ikke en Smule Mad. Den 10. April 1834 spiste hun sit sidste Maaltid. Hver Fredag gennemgik hun med Frelseren de bitre Lidelsestimer, blev hudstrøget, tornekronet og korsfæstet. Fra Ryggen, fra de 53 Saar i Panden, fra Hænder og Fødder kom Blodet frem. Det mærkeligste Syn frembød Saarmærkerne i Fødderne, thi fra dem flød Blodet opad mod Tærne, ikke nedad til Hælen. Engang beholdt hun efter den h. Kommunion den h. Hostie i samfulde seks Uger i Munden: hun kunde ikke synke Hostien, og den kunde ikke tages fra hende. Hun læste i Hjerterne og saa ind i Fremtiden. Det er i Korthed det Liv, som Maria Veronika Rubatscher mesterligt har skildret. Hun har besøgt Capriana; men da Meneghina er død for længe siden, var hun henvist til andre Øjenvidner, som hun lader tale med deres egne Ord. Foruden de biskoppelige Akter i Trient anfører hun bl. a. følgende Kilder om hende: Indberetning fra hendes Læge, Dr. Glock, 1845, til den medicinske Sektion af den 7. italienske Lærdekongres. Et Brev fra Lord Shrewsbury til Udgifveren af »Morning Herald«, der havde angrebet hende. Historikeren Beda Webers Skildring af hende i hans »Karakterbilleder«, 1845.

P. D. Steidl.

»Den trofaste Hustru«.

Sigrid Undsets nye Roman »Den trofaste Hustru« (H. Aschehoug & Co., Oslo. 342 S., Kr. 8,25) blev ikke en Fortsættelse af Selvbiografien »Elleve Aar« — den har vi forhaabentlig til gode — men er en Skildring af et barnløst Ægtepars daglige Liv, saaledes som det former sig efter 15 Aars Ægteskab.

Manden, Ingeniør Sigurd Nordgaard er en godmodig, lidt veg Natur, en af de mange, der har gjort Skridtet fra Land til By. Han og Kammeraterne hjemmefra »hadde hørt, at i byen kan en gjøre en hel del som ikke gaar an hjemme i bygda. Men de hadde ikke opdaget at indfødte bymennesker har ogsaa sine egne begreper om hvad som er god skikk og hvad som ikke er det. De hadde emancipert sig fra den opdragelsen som de hadde faatt hjemmefra og de skjønte likesom ikke principperne i noen anden.« Sigurd er jævn og ligefrem, ikke særlig intelligent, men heller ikke mere ubegavet, end at han kan tage sine Eksaminer. »Han var pedantisk økonomisk og ordentlig i det daglige, i grunden svært fordringsløs ogsaa. Hver liten bekvemmelighet de efterhvaanden hadde lagt til sine daglige vaner — at de undte sig at ha det litt godt i ferierne, at de altid hadde et beskedent lager af drikkevarer i huset, da de fik indredet badet — det var egentlig i hans øine høi luksus som han nød slik at det var helt rø-

rende.« Og i en Ting til var han Bonde: Han kunde ikke nænne at sige Nej, naar hans Venner bad ham gaa i Kaution. Og Følgerne udeblev ikke: Hans første Forretning gik i Stykker, og næsten et Aar gik han ledig, inden han fik en ret selvstændig Stilling i et Selskab. Sigurds Kone, Nathalie, er »Den trofaste Hustru«, Bogens Hovedperson.

(Ligger der en bedsk Ironi i denne Titel? Vilde det ikke have været mindre ironisk, om Bogen havde heddet: »Den trofaste Mand«?)

Hun stammer fra et Hjem med gammeldags radikale Ideer, var født op paa »religionsløs Diæt«. Faderen var »radikal redaktør af den gamle skolen, en saan en som har vært i Amerika og saa er kommet hjem med frigjørelse og oplysning«. Moderen var en frigjort Fremskridtskvinde, der holdt paa »den historiske Jesus som en af Kvindesagens Pionerer«. »De to hadde marsjert sammen mod høie og straalende fremtidsmaal, som var saapas uklare saa de hadde kunnet disputere om veien og trætte om hvordan maalet egentlig saa ut. Unig hadde de vært om alt mulig underveis, bare aldrig om hovedsaken — at de vandret mod fremskritt og frihet.« De to unge træffer hinanden i Oslo. Han tiltrækkes af hendes nordiske, selvstændige Karakter (og selvfølgelig er hun ogsaa pæn!), og hun af hans ukunstlede Væsen. Begge har de Arbejde paa Kontor og ser ingen Udvej til, at hun kan slippe sit, selv om de bliver gift. Hans Løn er ikke til det. Men for at skærme hende mod Folkesak, hvis det Forhold, der ret hurtigt blev indledet, skulde faa Følger, stod Brylluppet snart efter. »Jeg var, siger Sigurd, saa — overvældet — over at noen kvinne kunne være saan — stolt og fri og aldeles uden baktanker, i den maaten som du viste det paa, at du var glad i mig og stolte paa mig. Helt ut. — Jeg hadde altid trodd at en ung pike som lot en mand faa sig, uden at forlange et eneste ord til garanti, at hun kunne være annet end letsindig. Jeg orket ikke at noen skulde faa snusen i det, som var mellem os, som kunde snakke sjofelt om os —.« Men netop derfor og fordi Hustruen stadig maatte fortsætte med sit Arbejde efter Brylluppet, følte Sigurd ikke nogen særlig Forskel fra før de blev gift.

Ingen Ægtefæller begynder ustraffet Samlivet før Vielsen. Hvis Forskellen før og efter Brylluppet kun bestaar i en glad Fest med diverse Taler, hvis Hustruen stadig beholder sit Arbejde, og Ægteskabet tilmed forbliver barnløst, er Resultatet ret mange Gange, at Ægtefællerne bliver kedelige og kede af hinanden, og som den sidste Konsekvens følger Utroskab med eller uden Skilsmisse.

Og saaledes udvikler Handlingen i Bogen sig: Sigurd bliver sin Kone utro ved at indlede et Forhold til en ung Pige, som han faar et Barn med.

Sigrid Undset.

Det er nu den mesterlige psykologiske Skildring af Nathalies Reaktion heroverfor, som udgør Bogens egentlige Kærne. Nathalie reagerer voldsomt, men hun reagerer sundt. Hun indser, hun og Manden stadig hører sammen, at det ikke er den »vamle Forstaaelse« mellem Ægtefæller, der gør et Ægteskab lykkeligt, lige saa lidt som to Mennesker behøver at leve et ulykkeligt Ægteskab, fordi de kommer sammen med forskellige Forudsætninger.

Den egentlige Grund til Sigurds Utroskab finder hun dels i, at Sigurd led af et Mindreværds-

kompleks, fordi hun forsørger sig selv, og dels i, at de ikke havde Børn. Men den Lavine, der er sat i Bevægelse, fører flere Ulykker med sig. Nathalie glider ind i et Forhold til en Kunstner, skønt hun fra første Færd har en instinktiv Følelse af, at ingenting bliver bedre af den Grund »og midt i det at hun var som litt beruset svævende svimmel af lyst til at glemme og opleve noget sindssvagt, var der et littet koldt gran af snusfornuft i hendes sind . . .«

I fire kostbare Menneskeaar gaar Nathalie og Sigurd hver sine Veje. Men Nathalie er ikke for ingenting den trofaste Hustru. Efter Aars Separation faar hun arrangeret et Møde med Manden — paa en Hundeudstilling! En bedaaende Skildring, hvor det underfundige Fru Undset'ske Lune saa at sige sprutter frem bag hvert Bogstav.

Uanset at Romanen kun rent perifert og indirekte omtaler Katholicisme og Katholiker, er dens Aand gennemkatholsk. Og Forfatterinden gaar ikke af Vejen for Problemerne.

Krisen i Befolkningsspørgsmaalet, den Uvane, moderne Forældre har, at de vil være Kammerater og fortrolige med Børnene, Spørgsmaalet Diktatur contra Parlamentarisme, Funkisstil contra rødt Plys med Kvaster bliver omtalt.

Og saaledes drager Fru Undset den sidste Konsekvens af Børnebegrænsning og Fosterfordrivelse: At de unge og arbejdsdygtige bliver i et saadant Mindretal, at de for Alvor maa tænke paa Forældrefordrivelse.

»Den trofaste Hustru« er en vidunderlig Bog, ikke saa umiddelbar som »Gymnadenia« og »Den brændende Busk«, men trods alt med et lysere Syn paa Mennesket, saaledes som det kommer til Udtryk i denne Samtale — Sigurd siger: *»Men det er nu slekt og rett saan da Thali, at alle Mænd ønsker sig en kvinde, en hustru, som de kan holde av saa længe de lever og være tro imot. — Men naar vi saa har faaet den som vi vet at vi aldrig skal bli færdig med, fordi vi ikke kan det, saa kommer denne lyst en somme tider til at prøve om vi ikke kan allikevel. Til en avveksling. Og saa finner en lett nok leilighet og paaskudd til at bli litt utro indimellem.«* —

Jeg anbefaler alle Ægtefæller at læse denne Roman helst straks og i hvert Fald inden de har været gift i et Tidsrum, der nærmer sig de 15 Aar, Sigurd og Nathalie havde været Ægtefæller!

C. L.

Katholsk Aktion i Spanien.

De fleste Artikler om Spanien er forbavsende fattige paa konkrete Oplysninger, hvad enten de nu tager Parti for eller imod Kirken. Da kan det interessere, hvad en Artikel i »The Tablet« (10. Okt.) skrevet af H. Friend, en flygtet Fører for den katholske Aktion i Madrid, har at fortælle om den spanske Kirkes Indsats. Vi citerer selvfølgelig ikke hans Ord for at dække over de virkelige Misforhold, der fandtes i Spanien. Jesuitpateren L. Coloma har i sine »Bagateller« allerede for Aartier tilbage hudflettet Højadelens Godsejere, der lod Størsteparten af deres vældige Latifundier ligge udyrket hen, medens fattige Landarbejdere næppe havde en snavset Hule at bo i. Vi forsvarer ikke den rent udvortes Religiositet, der gik helt op i Valfarter og Processioner og forsømte sine sociale Pligter. Men vi ved ogsaa, hvor megen redelig Vilje der fandtes, en renere og redeligere Vilje til at hjælpe i alt Fald, end mange af den spanske Kirkes Fjender har og havde. Herom skriver ovennævnte Fører:

„Lad mig begynde med de Foretagender, der er organiserede og holdt oppe af Præstestanden og de religiøse Ordener. Tusinder af Skoler for fattige Børn blev underholdt af religiøse Ordener, Skoler, der var langt bedre end de af Staten understøttede. Mange katholske Foreninger holdt Aftenskoler for Arbejderne. Salesianerne og Jesuiterne saavel som Skole-Brødrene havde udmærkede tekniske Institutioner, hvor unge Arbejdere gratis blev undervist i Elektricitet, Mekanik o. s. v. Fra Madrid kan vi nævne Skolerne Atocha, Areneros og Maravillas. Om Velgørehedsinstitutionerne kunde der siges en hel Del, men vi skal blot nævne »Patronato de Enfermos« (Asyl for syge), ledet af Kvinder, der har aflagt de religiøse Løfter, og som

underholder en medicinsk Stab for de fattige syge, og som gennem deres Ordensregler er forpligtet til at bringe øjeblikkelig Hjælp til enhver, der trænger til Medicin, Mad o. s. v. Men desuden underholder de fattige Børn, bespiser Hundreder af fattige og giver sig fuldstændig hen til det apostolske Arbejde blandt dem, der er i Nød.

Ogsaa blandt de højere Klasser arbejdede Kirken. Den underviste gennem sine offentlige Skoler, som blev opretholdt af religiøse Ordener; men da den private Undervisning er under Statens Kontrol, og denne nærmest virker som en Hemsko, vilde det have været til stor Gavn for den spanske Ungdoms Opdragelse, om Ordensskolerne havde været helt uafhængige. Vi har udmærkede Eksempler paa, hvilken glimrende Undervisning der meddeles gennem Ordener, som ikke er underkastet Statens Kontrol. Jesuiterne havde i Madrid Institutet I. C. A. I., det vil sige »Institutet for Kunst og Industri«, hvor Elektroingeniører og Maskiningeniører blev oplært. De fulgte deres eget Program, og derfor anerkendte Staten dem ikke officielt. Deres Ingeniører blev glimrende oplært og var meget efterspurgt af private Firmaer. Lige saa beundret var Deusto Universitetet i Bilbao for sin kommercielle og økonomiske Undervisning, og det kemiske Institut i Barcelona.

De Tusinder af Skoler for fattige Børn over hele Spanien — alene i Madrid modtog mere end 50.000 Undervisning i dem — de forskellige offentlige Skoler og de tekniske Instituter for Arbejdere og Studenter og for andre kulturelle Arbejder er talende Beviser for, at Kirken i Spanien ikke arbejdede paa Folkets Uvidenhed.

En organiseret katholsk Aktion begyndte for 25 Aar siden, da Don Angel Herrera, Præsident for den katholske Aktions nationale Forsamling, sammen med nogle unge Mænd under Pater Angel Ayala's Ledelse startede A. C. de P. (Katholsk Propaganda Forening). Denne nye Organisation tænkte meget klogt, at en katholsk Propaganda burde sættes op imod en stor anti-religiøs Propaganda. Det tabte Fodfæste inden for Universiteterne, det sociale Arbejde og hele Resten, som nu for Størstedelen var i Kirkefjendernes Hænder, maatte generobres og det ved Hjælp af de samme Midler, hvorved det var frataget Katholikerne. Denne Forenings Opgave var at oplære Mænd til det Arbejde, der skulde udføres, og lade dem udføre det under eget Ansvar.

Saa startedes det berømte Blad »El Debate«, hvis første Direktør Herrera var. Teknisk set er det en af Landets bedste Aviser, og nogle anser det for at være det bedste inden for hele Verdens katholske Dagspresse. Den Plads, Bladet indtager i Dag, har den erobret Skridt for Skridt; det begyndte meget smaat, men for nylig købte det nye

Maskiner, som hævede det til den nuværende høje Standard. Dette Blad stod altid forrest i Kampen for Kirkens Forsvar og har i Aarenes Forløb oplært Katholiker til at handle som saadanne i det offentlige Liv og faaet dem til at følge Hierarkiets sande Lære over for alle Problemer, der mødte dem. Andre Aviser fulgte snart efter i andre Egne af Spanien, og nu kan det siges, at Landet har en meget god, katholsk Presse til at imødegaa anti-katholsk Propaganda.

For at faa gode Journalister oprettede »El Debate« Spaniens eneste Journalistskole. Denne har flere Kursus, dels for unge Mennesker, der brænder af Iver efter straks at tage fat paa det journalistiske Arbejde, dels for unge Studenter, som har mere Tid og kan følge en mere fuldstændig Instruktion. Denne Skole har arbejdet i flere Aar og har skabt gode Journalister, ikke alene teknisk set, men ogsaa set ud fra et katholsk Synspunkt, idet de er uddannede med det for Øje at forsvare Kirken ved Pressens vægtige Vaaben.

Efter 25 Aars Arbejde har A. C. de P. været i Stand til at opøve gode unge Katholiker, som senere har overtaget adskillige vigtige Stillinger i Spanien. Universitetet begyndte at blive generobret af dem, og de beklædte mange Stillinger som Lærere. Mænd fra denne Forening stiftede endvidere Sammenslutningen af katholske Studenter, som under organiserede Former traadte op imod alle Slags anti-religiøse og umoralske Idéer, som grundet paa svækket Autoritet Aar igennem var blevet lært Spaniens Ungdom. Denne Studenterbevægelse tæller adskillige tusinde Medlemmer, og mange af de Særstole, som i tidligere Aar blev vundet af Tilhængerne af »Institucion Libre de Enseñanza«, en irreligiøs mægtig Bevægelse tilknyttet Undervisningen, blev vundet af dem. Et andet Arbejde, som blev startet af denne Propagandabevægelse, var C. E. U., en Institution, som forbereder unge Studenter til deres Studier ved Statens officielle Universiteter; men samtidig med, at den følger det offentlige Program, meddeler den Studenterne Stoffet i uddybet Form, omfattende mange andre Emner, som mangler paa dette Program, og som er yderst nyttige for den Student, der senere skal overtage socialt og katholsk Arbejde saavel som det professionelle.

I. S. O. (Socialt Institut for mandlige Arbejdere) blev startet. Det opøver Arbejderne i sociale Sager i de pavelige Encyklikaers Aand og sætter dem i Stand til øjeblikkelig Propaganda blandt de arbejdende Klasser. Den bedste Maade at vinde den arbejdende Befolkning tilbage paa er ved at danne disse Grupper, som er godt opøvede baade

religiøst og teknisk, og disse Mænd bliver da Ledere for Handelsunioner og Syndikater for Arbejdere. Forskellige af disse Organisationer eksisterer i Spanien. Desværre er denne Bevægelse for ny til at have større Betydning, og af denne Grund og paa Grund af, at de socialistiske og anarkistiske Handelsunioner har haft saa stor Indflydelse paa de sidste Regeringer, blev disse katholske Organisationer forhindrede i at vokse op til at faa nogen virkelig effektiv Betydning.“

Nazistisk Fremfærd mod Kirken.

Uforbederlige Optimister tror hvert andet Øjeblik, naar der f. Eks. meldes om en katholsk Biskops Audiens hos Hitler eller en venlig Udtalelse fra en af Nazismens Øverst, at den brune Kamp mod Kirken nu afblæses, og Kirke og Stat finder hinanden omtrent som i Italien. Foreløbig berettiger intet til denne lyse Tro, der nærmest virker naiv paa Realiteternes Baggrund. De kender ikke den egentlige Nazimentalitet. »Partiføreren« herhjemme, Dr. Fritz Clausen, er betydelig bedre med, naar han ifølge »National-Socialisten« (21.-11.) forklarede sine andægtigt lyttende Tilhørere, hvad han forstod ved katholsk Kirke: *»Paa samme Maade (som Kommunismen, Red.) vilde den katholske Kirke skabe en Hjord af sjæleløse Tjenere, der blindt skulde underkaste sig en Præstekaste, der foregav ved Hjælp af en saakaldt theologisk Videnskab eller ved latterlige og uhumiske Selvfornægtelser at være kommet i nærmere Forbindelse med Gud og brovlede med at vide særlig god Besked om Guds Planer og Tilstandene i Himlen.«* Selvfølgelig har denne lille danske Discipel det fra sine store Mestre i Tyskland! Man kan gætte sig til Kirkehadets Voldsomhed, naar man hører Kölns og Paderborns Biskopper udtale i det sidste Hyrdebrev, som oplæstes d. 15. Nov. i Kirkerne: *»Med hjerteskerende Ord skildrer dybttroende Forældre for os, hvorledes — sikkert ikke alle Vegne, men mangt et Sted i Skoler og vældige Organisationer, som Børnene hører til — Lærere og foresatte gør sig Umage for i Ord og Skrift at nedsætte deres Forældres Tro og saaledes at løsrive disse Børn fra Christus og Kirken og ogsaa fra deres Forældre.«* Mere og mere undertrykkes de konfessionelle Skoler, og mange Steder er der saa godt som intet tilbage af dem. Børnene udleveres til Mennesker som Julius Streicher, saa Kölns Gejstlighed f. Eks. efter en af hans skandaløse Taler d. 4. Nov. saa sig nødsaget til d. 9. Nov. offentligt og i Kirkerne at protestere: *»Sidste Onsdag har Gau-Leder Streicher i en Sal i Köln holdt en Tale, som vilde betyde en stor Skam for det tyske Navn, dersom den blev offentliggjort i sin Ordlyd. Den fordomsfri Tilhører maatte fastslaa, hvor lave demagogiske*

Midler og hvilken bolschevikisk Fremfærd man griber til for at rokke ved Katholikernes Tro paa deres Kirke. Kölns Sognegejstlighed protesterer enstemmigt imod, at man endog har kommanderet umyndige Børn til at høre paa den Forhaanelse af det, der igennem 1000 Aar har været det helligste for deres Forældre, Bedsteforældre og Forfædre.« Sandelig et frimodigt Sprog, som ogsaa vidner om Situationens hele Alvor. Nyhedenske Organisationer agiterer uhindret og forfører Tusinder til Frafald hver Maaned. Ungdomsforeningerne kvæles. I Arbejdslejrene kommer ingen Præst, men Rosenberg maa gerne docere »Verdensanskuelse«. Nej, Optimisterne over for den tyske Kulturkamp gør egentlig et naivt Indtryk. Man anklager et Blad som f. Eks. »Der deutsche Weg« for Sortseeri, men foreløbig er alle dets Profetier gaaet i Opfyldelse, og hele Bladets Indstilling er i alt Fald mere i Overensstemmelse med Biskop Buchberger af Regensburgs Ord end Optimisterne, thi Biskoppen sagde d. 26. November ved en Folkemissions Afslutning: »*Tusind Penne og Tunger er Dag ind, Dag ud virksomme for at ødelægge den kristne Tro. Det er ligesom, som om mange vilde søge og se det tyske Folks hele Lykke og Storhed i at gøre det ukristeligt.*« — Ja, den positive Kristendom hos Hitler og Fæller afslører sig mere og mere! Ved den nyeste Hitler-Ungdomslov, som kommanderer alle unge ind i Nazismens Ungdomsorganisation under Baldur v. Schirachs Førerskab, rettes der et dræbende Stød imod de katholske Ungdomsforeninger; samtidig at staa i Rigets Ungdomsorganisation og i en katolsk Forening er jo udelukket ved Schirachs Forbud imod et dobbelt Medlemsskab. Dermed synes alt-saa de katholske Ungdomsforeningers Skæbne beseglet, efter at Spejderne og de protestantiske Foreninger allerede i 1933 er blevet ensrettede. Alligevel erklærer v. Schirach, at han holder fast ved »*Frivillighedens Princip*«; hvordan skal man saa opfatte hans Forsikring om, at »*enhver maa følge den religiøse Overbevisning, som han kan forsvare for sin Samvittighed*«? Svaret derpaa giver de faktiske Forhold i og uden for de forskellige Ungdomslejre, som volder Biskopperne de alvorligste Bekymringer. *En Tilskuer.*

Et Arbejde i Oplysningens Tjeneste.

Der findes i vort Land en Mængde Mennesker, som erklærer sig for Fjender af Kristendommen. Og vil man spørge, hvorledes dette er gaaet til, vil man i de allerfleste Tilfælde høre, at det er sociale Betragtninger, som har bragt dem til deres Standpunkt. I deres Øjne har de kristne Kirker givet op over for Samfundsopgaverne uden overhovedet at have gjort Forsøg paa at afhjælpe Nøden.

Ja, de vil endogsaa beskyldes Kristendommen for at have øvet Forræderi imod de smaa i Samfundet. I Særdeleshed har et Blad som »Social-Demokraten« indpodet og nærel en saadan falsk Synsmaade. I det hele taget raader der blandt den Del af Befolkningen, der her hentydes til, den mest utrolige Uvidenhed om, hvad Kristendommen er.

I vore Bøger og Skrifter har vi hidtil mest haft for Øje at skaffe vore Trosfæller aandelig Næring. Men er der noget, der taler imod, at vi blandt Ikke-Katholiker søger at sprede Oplysning om, hvad den katholske Kirke er (og dermed hvad Kristendommen gaar ud paa)?

Undertegnede er fra forskellig Side blevet tilskyndet til at iværksætte Udgivelsen af ganske smaa Skrifter (til Salg for en billig Penge) med det ovenfor antydede Formaal.

Det første Skrift af den Art er — som bekendt — allerede udkommet, nemlig *H. D. T. Kiærulff: »Opium for Folket«*. Om alt gaar vel, vil der følge adskillige efter. Nogle Hæfter bliver kun paa 9 Sider og derfor saa meget billigere at købe. Det er Hensigten ikke blot at belyse sociale Spørgsmaal, men ethvert Emne, som har aktuel Interesse og Tilknytning til vor Tro. Jeg vil være meget glad for at modtage Raad og Forslag i den Henseende.

Forudsætningen for denne — beskedne — Udgiver-virksomhed er imidlertid, at mange Katholiker vil forstaa Betydningen af Arbejdet, der bestaar i at sprede disse Pjecer, og at de maa være i Besiddelse af den fornødne Iver og Offervilje til at være med i denne Aktion.

De blandede Ægteskaber, som jo har saa mange Skavanker, turde for en Gangs Skyld have én Fordel (set fra dette særlige Synspunkt), idet Forbindelsen med Ikke-Katholiker letter Udbredelsen af saadanne Skrifter.

Det er bekendt, med hvilken Energi og Paagaahed, der i vor Tid gøres Propaganda for de forskellige politiske Retninger med deres ofte ganske forvirrede Idéer. Kan vi Katholiker forsvare at holde os passive? Hvis den katholske Røst ikke kommer til at lyde, hvorledes skal Sandheden da gøre Fremskridt?

Hvis blot et Par Hundrede Katholiker hver aftog et lille Antal Pjecer og laante dem ud eller forærede dem til Venner og Bekendte, vilde der derved gøres et betydeligt Oplysningsarbejde.

Det eventuelle Overskud ved Salget af Skrifterne gaar til den nye Kirke, som forhaabentlig inden alt for mange Aar vil blive rejst i Brønshøj (hvor den allerede er haardt tiltrængt).

Det er ret almindeligt, at man til Fordel for den nye Kirke sælger smaa Kartonstykker som »Mursten«. Her er

det Meningen, at selve disse Pjecer skal være Mursten, der foruden at bidrage til det store og gode Formaal har Værdi i sig selv.

Maatte hermed de smaa Pjecers Aktion være anbefalet. Skrifterne kan bestilles hos *Cay Benzon, Præst*
Frederikssundvej 225, Kbhvn. Brh., Tlf. Bella 1700.

De katholske Missioner fra Pius IX til Pius XI.

Pave Pius IX's Forkærlighed for Missionerne røbede sig allerede knapt en Maaned efter, at han var blevet valgt til Efterfølger paa St. Peters Stol, idet han den 18. Juli 1846 underskrev det Dokument, der anerkendte Jesu Barndomsforening. Og gennem hele sit Pontifikat anbefalede, støttede og velsignede denne Pave ethvert Initiativ til Fordel for Missionernes Fremme.

Den første og vigtigste Betingelse for et virkelig effektivt Apostolat i Missionslandene er en stor, vel uddannet Hær af Missionærer; til dette Formaal grundlagde Pius IX St. Petrus og St. Paulus Seminarium i Rom. (Dette Seminarium forenedes senere med Seminariet i Milano, som blev stiftet af St. Ambrosius og St. Karl.) Det 19. Aarhundrede ser i det hele taget mange Missionsinstitutter blomstre frem, og et meget stort Antal af disse er grundlagt af Pave Pius IX under hans lange Pontifikat.

Omkring Midten af det 19. Aarhundrede lykkedes det Missionærer at faa Fodfæste paa de fleste Sydhavsøer og i Hollandsk Indien, hos de indfødte i Syd-Afrika og forskellige Steder paa Afrikas Vestkyst. Enkelte Missionærer skaffede sig Indpas blandt Indianerne og Eskimoerne, ja, nogle naaede endda helt op til Nordamerikas Isregioner.

Efter i to Aarhundreder at have været bandlyst fra Japan lykkedes det endelig i 1844 nogle Missionærer aller at komme ind i dette store Rige, hvor de nogle Aar senere fik Tilladelse til at arbejde i Landets Havnebyer. Til den katholske Verdens Glæde og Forbavselse opdagede disse Missionærer i 1865 Tusinder troende Efterkommere fra de gamle Kristne; uden Præster var disse i al Hemmelighed forblevet den katholske Kirke tro. Pave Pius IX græd af Glæde, da dette lykkelige Budskab blev ham overbragt. Men denne Opdagelse affødte en ny Kristenfølgelse som, omend den ikke var blodig, dog rasede fra 1867—73. Men da rolige Tider atter kom, arbejdede Missionærerne ufortrødent videre for Evangeliets Udbredelse i den opgaaende Sols Land.

Pius IX's Interesse var ogsaa vakt for den mere nær-

liggende Orients Dissidenter. For at fremme disses Genforening med den romerske Kirke oprettede han i 1862 en orientalsk Sektion under Propaganda-Kongregationen og kort Tid derefter apostolske Delegationer i Tyrkiet og Persien.

Ogsaa Pave Leo XIII var en stor Missionspave. Han fortsatte sin Forgængers energiske Arbejde for Dissidenternes Genforening med Romerkirken og fik orientalske Skoler sat i Gang. Med levende Begejstring støttede han Korstoget imod Slavehandlen, et Foretagende, der endnu yder de afrikanske Missioner betydelig Støtte. Oprettelsen af de apostolske Delegationer i Indien, De Forenede Stater, Kanada og paa Filippinerne falder under Leo XIII's Pontifikat, og i 1886 indrømmede han Indien hierarkisk Selvstyre; særlig Fortjeneste har denne hellige Fader indlagt sig ved Grundlæggelsen af det pavelige Centralseminarium i Kandy (Indien), der efterfulgtes af den pavelige Rundskrivelse af 24. Juni 1893 angaaende de indiske Seminarier, samt ved Anerkendelsen af den h. Petrus' og den h. Paulus' »Forening for indfødte Præster«. Denne Anerkendelse blev det indledende Skridt til Uddannelse af indfødte Præster i Missionerne, en Bevægelse som til sin Tid paa afgørende Maade vil kunne løse Missionsproblemet.

I de første Aar af Pave Leo XIII's Pontifikat trænger Missionærerne ogsaa ind til det Indre af Afrika, og hermed begynder de centralafrikanske Missioners Arbejde, der kan glæde sig ved en blomstrende Høst. I store Skarer strømmer den indfødte Befolkning til Missionerne, hvis Funktionærstab desværre kun er alt for ringe til det mægtige Arbejdsfelt.

Sidste Halvdel af det 19. Aarhundrede bliver atter Vidne til store Kristenforfølgelser i Missionslandene: de blodige og grufulde Forfølgelser i Annam (Indokina) i Aarene 1855, 57, 72 og 82, og Forfølgelserne paa Korea i 1860 og 1887. Forgæves forsøgte man i de paa-gældende Lande at udrydde Katholicismen, men atter viste det sig, at Kærligheden til Christus er stærkere end Døden, og at Martyrernes Blod er de Kristnes Sæd. Ogsaa i Kina maatte Missionærerne og de Kristne døje meget ondt, og mange Martyrer har dette Land skænket Kirken. Her i Kina drejer det sig dog ikke om Forfølgelser fra Regeringens Side, men om Forfølgelser fremkaldt ved det revolutionære Parti Taipings Opstand i 1850—64, ved Massehenrettelser i Tientsin i 1870, og sidst ved Bokseropstanden i Aaret 1900. Efter Begyndelsen af det 20. Aarhundrede har de katholske Missioner dog kunnet udvikle sig nogenlunde roligt, naar undtages enkelte Egne i Kina, der hærages af kommunistiske Bander.

(Sluttet.)

Nye Bøger.

Ungdomsbøger.

Cai Schaffalitzky de Muckadell er en fortræffelig Fortæller for Ungdommen. Det dokumenterer han endnu engang i sin nylig udkomne Bog »*Radiotelegrafist Prik*« (Jespersen og Pio, Kr. 4.—). Bogen omhandler Inspektionsskibet »*Brunbjørnen*«s sælsomme Oplevelser under Grønland og vil blive modtaget med Begejstring.

Hos Chr. Erichsen er udkommet Shillings »*Strandfogedens Forræderi*«, der, trods det underlige Billede af en Feltpræst, den giver, dog er god nok. *Crass*: »*Det glemte Folk*«, der bestemt er mig et Nummer for fantastisk. *Ghobé*: »*Drengepigegen*« og *Abbott*: »*En lille Kærnepige*« er et Par fornøjelige Ungpigebøger. De 3 første koster 1 Kr., den sidste 2 Kr.

Paa samme Forlag er udkommet en Række *Julehæfter* og *-bøger*. Vi nævner: »*Julegæsten*« (som er beregnet for voksne; bringer bl. a. nogle gode Fotografier af Kongefamiliens Dagligliv. Kr. 2.—), »*Børnenes Julegave*« (Kr. 2.—), »*Glædelig Jul*« (50 Øre) »*Børnenes Jul*«, »*Børnenes Julehilsen*« (begge 50 Øre Stk.), »*Mit eget Julehæfte*« (25 Øre), *Hörlyck*: »*Troldebasse*«, ill. af *Louis Moe* (1 Kr.), »*Min egen Julebog*« (1 Kr.) og »*Ungdommens Julebog*« (2 Kr.). U. C. G.

Bøger, som Præster ønsker.

En Sognepræst maa være henrykt for *L. I. Fanfani* O. P.s »*De jure parochorum*« (Torino, Marietti 1936, 558 S., 20 Lire, fordi han her finder alt angaaende Sognet, Sognekirken, Sognebørn, Sognepræstens Indsættelse og Af-sættelse, Forvaltning, Sakramenter, Kapellaner etc., lige indtil en Mængde Formularer for alle forekommende Tilfælde; og alt kort, klart, let at finde under Henvisning til Kilderne, især den kirkelige Lovbog. En Bog, som ikke skuffer! — — En Haandbog om alle Bestemmelserne vedrørende den Tredje Orden er *P. Matt. Conte de Coronas* »*Le Tiers-Ordre Franciscain*« (Marietti 1936, 484 S., Frs. 20). Om Noviciat og Profes, om Ceremonier, Rettigheder og Pligter taler her en fremragende Kanonist. Et Tredje Ordens Bibliotek i en eneste Bog! — — *J. Aertnys* C. SS. R.s »*Compendium Liturgiae Sacrae*« (Marietti 1936, 195 S., Lire 10), anbefaler sig alene ved sin 10. Udgave. — Passionistpateren *Germanus a Corde Jesu* byder i »*Passionis D. N. J. Christi Prælectiones historicae*« (Marietti 1933-36, 270-328-519 S., Lire 12-12-15), en historisk Skildring af Christi Lidelser, grundig fortolket og saa udmærket ind-delt, at den er lige brugelig for den betragtede som for Præ-dikanten. — Det 3. Bind af *Manuel d' études bibliques*, som Professorerne *Lusseau* og *Collomb* udgiver, omhandler det gamle Testaments Lærebøger (Paris P. Tequihl 1936,

360 S., 25 fr.) og er den franske Katholicismes nyeste og bedste Indledning til og Fortolkning af Salmerne, Ordsprogene, Job, Højsangen etc. — Pater *Fr. Ter Haar* C. SS. R.s Forfatterskab synes at have en Forkærlighed for de mest aktuelle og praktiske moralske Problemer, hvor det gælder om at være lige saa sikker i Theologien som god Iagttager af vor Tid. Ikke blot hans tidligere Bøger om blandede Ægteskaber, om Lejligheder til Synd og Tilbagefald i den, men ogsaa hans sidste »*De præcipuis hujus ætatis vitiis eorumque remediis*« (Marietti 1936. 201 S., Lire 10), vidner herom.

Billige Bøger.

I en Tid, hvor det er alt for almindeligt, at Bøger udsendes i Luksus-Udgaver til pebrede Priser, bør det paa-skønnes, at ASA's Forlag, Slagelse, sætter alt ind paa at levere Bøgerne saa billigt som muligt samtidig med, at Udgaverne fremsendes solidt hæftet i smukke, gule Omslag, hvorpaa Bogens Indhold er gengivet. Man løber saaledes ikke den Risiko at købe en Ægteskabsroman, hvis man foretrækker en Bog i »Thriller«-Genren, blot man gør sig den Ulejlighed at kikke efter paa Omslaget.

Dette gælder bl. a. nogle Bøger, Forlaget har tilsendt os: *Elizabeth Cambridge*: »*To Kvinder*«. (Ægteskabsroman.) *Patricia Wentworth*: »*Elias Paulelts Testament*«. (Detektivroman.) *Rafael Sabatini*: »*Dobbeltgængereren i Venedig*«. (Historisk Roman.) Desværre tillader Pladsen ikke en nærmere Omtale af Bøgerne, der i det ydre minder om det verdenskendte Tauchnitz Forlags Editioner: tyndt Papir, billige Priser, praktisk at have med i Sporvogn, paa Rejser og ved Stranden i Sommerferien. C. L.

For den katholske Moral.

Imod den katholske Morallære rettes der i den nyeste Tid skarpe Angreb, særlig fra dem, der ikke staar paa kristelig Grund. Derfor paalægges der Moraltheologen den Pligt at forsvare Kirkens Morallære. *Otto Schilling* træder som anerkendt Ordfører frem paa Arenaen. (*Apologie der katholischen Moral*. Ferd. Schöningh, Paderborn 1936. 256 S. Kart. 4.30 M.) Han nøjes ikke med at imødegaa de Indvendinger, som hine Modstandere for Tiden tillægger en særlig Kraft, nej, han fremkommer med en videnskabelig systematisk Apologi. Saaledes bliver det, som Mausbach i sin Tid paa forbilledlig Vis paabegyndte, ført videre paa en Maade, der svarer til vor Tids Forhold. Den, der skal svare paa, eller den, der vil ruste sig til at svare paa Angreb i denne Retning, har her et moderne Vaabenarsenal. Benyttelsen lettes meget ved det omhyggeligt udarbejdede Sags- og Personregister. A. P.

Pigesind.

I »Mädchenart. Einige Blicke in die Welt des Mädchens« (Hildesheim, Franz Borgmeyer. 152 Sider. 1.80 Mk.) behandler Dr. Maria Beermann alt, hvad der har Interesse for Piger: Dukke, Leg, Lektüre, Sport, Musik, Dans, Theater, Arbejdsplads, første Kærlighed o. s. v. Hun henter sine Eksempler fra en rig Erfaring ude fra Livet. Hvor fint psykologisk skildrer hun ikke den lille Pige, der leger med Dukken, lægger den i Seng, klæder den paa, vasker den o. s. v., og viser, hvorledes derved Bittens Ansvarsfølelse vækkes. Eller hun tegner den 10-aarige Pige, der hemmeligt tager en Kage, ikke kommer til at tilstaa det for Moder og bliver en uærlig Karakter hele Livet igennem. Det er en herlig Bog, der giver udmærkede Vink.

P. D. Steidl.

Herfra og derfra.

Francisque Gay er saa objektiv i »Dans les flammes et dans le sang« (Paris 1936, Hlound & Cie. Gay, 157 S.), at der kun nævnes de allersikreste og mest uforsvarlige røde Rædselsgerninger mod Præster, Nonner og Kirker i Spanien i Haab om en Forsoning mellem Socialisme og Kristendom. Men det rører ikke den anden Part, Kommunisterne vil ikke engang imødekomme følgende Opfordring fra »Observatore Romano«: »Bare de dog vilde desavouere disse Rædsler, bare de fordømte dem, bare de sagde, at Brandstiftelser, Forfølgelsen ikke er Kommunismen, eller bare de i det mindste erklærede, at denne Kommunisme ikke var deres Kommunisme«.

— En Drengs Erindringer fra en lys og forklaret Barn-dom i en jysk Præstegaard er Olaf V. Gregersens »Præstegaardshistorier« (J. D. Quists Forlag 1936, 152 S., Kr. 3). En fint tegnet, rørende Hyldest til Familielivet!

— Den ved sine økumeniske Interesser kendte Præst i den svenske Kirke, A. Lysander, Malmø, har udsendt »Kring det heliga Landet« (Stockholm 1936, 182 S.), kvikt skrevne Rejseskildringer fra Palæstina og Ægypten, med mange originale Billeder og Tanker (f. Eks. om Jesus kunde skæmte). Bogen slutter med en Forklaring af Rosenkransen.

— Fr. C. Endres byder i »Die Zahl in Mystik und Glauben der Kulturvölker« (Zürich, Rascher Verlag, 1936, 179 S.), en stofmættet Fremstilling af de symbolske Tal fra eet til tolv og delvis højere endnu. Mange yderst interessante Eksempler klarlægges her, men selvfølgelig kan man somme Tider ogsaa komme ud for altfor stor Dybsindighed, saaledes naar der konstrueres noget mystisk omkring de 5 Mariaskikkelser i Evangelierne. Dog anerkendes det meget nøgternt, at Menneskets Førestilling ved alle Udlægninger er mere end den objektive Virkelighed.

— Med »*Reformationen i Danmark*« udg. af Rigsarkivet ved *Bjørn Kornerup* (Levin & Munksgaard 1936, Kr. 6), startes der en Serie af Akter og Breve i Facsimile-Udgaver om Reformationens Mænd. De smukke fotografiske Gen-givelser kan ikke blot interessere Historikeren, men ogsaa den menige Læser, der her oplever den danske Histories Udvikling, idet han direkte gaar til den Tids Skrifter selv. Den store Mappe er en smuk Indledning, og man maa med Glæde imødesee de andre Publikationer af denne Art. *P. J.*

Flamsk Humør.

Skør af Livsglæde — et Jordens Pattebarn — Vorherres Falstaff — rund og fed som en Eidammer — dus med Verden og paa een Gang anerkendende og dybt tilbedende over for Gud — saaledes gaar Palliter smaskende, drik-kende rundt og raaber op med Mad i Munden om, hvor underdejlige Gud har skabt den flamske Jord. Hans Vid er undertiden henrivende — til andre Tider ledsaget af, hvad Johannes V. Jensen kalder frigjort Tarmluft. Sjøv og dejlig i en grøn Eng, men ikke til at have i en Stue. Han vælter sig vellystigt i dette flamske Paradis, der er malet med alle tænkelige og overjordiske Farver — altid en ren Sjæl i et jordtilklatet, ramtduftende jordisk Hylster. Man maa grine med over denne vise Tosse, der leger Himmelspræt med al from Syrlighed og samtidig gløder — undertiden oser — af Betagelse over den gud-skabte Jords Vidunderlighed.

Dette er i alt Fald, hvad jeg faar ud af *Felix Timmermans*: »*Livsglæde*«. (Schönbergske, 1936, 254 Sider.)

Corrente del Mare.

Theater og Film.

I Vestfrontens Trommeild. Ret skal være Ret. Alle saakaldte Krigsfilm har, forstaaeligt nok, haft en agitatorist Nota til Fordel for det Land, der fremstillede den. Nu var det Tysklands Tur, og Filmen kommer med saa stærk Forsinkelse, at den var paa Nippet til at kede. Det er aabenbart ikke »moderne« mere. Og dermed kunde denne Genre passende stedes til Hvile for en Tid. Med mindre det da er Meningen, at vi skal trænes op til at vænne os til en mere realistisk Bomberegning. *Argus.*

Anthony Adverse. Anthony faar Hittebarnets Lod, som med ti Guldstykker og Skæbnens Forgødtbefindende som Garanter tiltræder sin Vandring gennem Livet. Ogsaa hans Forhistorie skal vi have med. Og derfor maa Filmen klare sig med lange Tekster, som meddeler os, hvad der sker i Løbet af de mange Aar, Filmen af tekniske Grunde maa springe over. Dermed havde den dømt sig selv, fordi den

snød os for de dramatiske Begivenheder, som vi kunde læse ud af Ordene. Tre Ting indskærpes Anthony at leve paa: Tro, Moral, Hjerte. Om han har Brug for dem, faar vi aldeles ikke at vide, fordi vi ser hans Liv forme sig som en Dans paa Roser — med enkelte ubehagelige Afbrydelser ganske vist — men vi forlader dog Biografen med den sikre Overbevisning, at under de Omstændigheder kunde ogsaa vi have klaret den Butik. Filmens dilettantiske dramatiske Konstruktion fordømte Anthony til at blive et Glansbillede. Og det har den godt af. Det levner os nemlig den Lære, at den i sin Almagt kan komme grundigt til kort over for en Bog. Argus.

Fra Hovedstad og Provins.

St. Ansgars Fond.

En Konvertit Kr. 50,00

Ialt Kr. 50,00

Tidligere indkommet Kr. 3520,37 I alt Kr. 3570,37

Jesu Barndomsforening

har ved sin Leder i Danmark, Pastor P. Andreasen, udsendt sin Aarbog for 1936, et smukt Hefte paa 24 Sider med flere Artikler, smukke Fortællinger og Illustrationer, og til sidst Listen over Medlemsbidragene, som man straks giver sig til at studere: Hvem har nu samlet mest i Fjor? Hvorfra kommer den største Hjælp til vore Missionærer derude? Fra Hovedstaden meldes følgende Tal: St. Ansgars Sogn: 567.16 Kr.; Rosenkranssogn: 311.17; Sakramentsogn: 178.34; St. Annæ Sogn: 219.20; St. Andreas Sogn: 80.00 Kr. — St. Knuds Skole slaar inden for de enkelte Skoler og Institutioner alle Rekorder med 375 Kr., saa følger straks Jeanne d'Arc med 218 Kr. I Provinsen møder med trecifrede Tal: Aalborg 114.50; Aarhus 189.73; Horsens 100; Odense 250; Vejle 141.55. Selvfølgelig kommer de laveste Bidrag fra Sognene uden katolsk Skole. I alt indkom der i 1935 2,896.72 Kr., hvad der sammenlignet med i Fjor betyder Tilbagegang paa over 300 Kr. Alligevel er ogsaa dette Tal et levende Vidnesbyrd om saa megen Offervilje, der bliver vist under vanskelige Forhold.

Arne Sørensen i Academicum Catholicum.

Ved en Diskussionsaften den 30. November, der havde samlet stor Tilslutning især af de yngre Medlemmer, talte Forfatteren Arne Sørensen om »det tredje Standpunkt«, som Verden over er ved at afløse det første (stivnede, reaktionære) og det andet (negative, diskuterende). Ungdommen overalt er ulykkelig, fordi den savner en Holdning, et Fæl-

lesskab, en Bundethed; denne Følelse giver sig Udslag paa mange Maader, som tilsammen danner det tredje Standpunkt. Inden for dette vil Kampen komme til at staa mellem den totalitære og den kristne Stat. Med Stade i den danske Folkekirke vil A. S. gaa ind i Arbejdet for en Realisering af denne kristne Samfundsordning. I den paafølgende Diskussion, som desværre gled ind paa et Sidespor og derfor blev noget utilfredsstillende, deltog Formanden, Pastor Schindler, Ingeniør Wissum, Fuldmægtig Hjorth, Cand. mag. Schou, Stud. med. Bøggild og Bjørn Højbo. — A. C. har i øvrigt faaet en Provinsafdeling for Jylland og Fyen; den ledes af Dommerfuldmægtig Højris, Esbjerg, Kaptajn Beyer og Pater Lønskov. E. N.

Julekoncerten i Roskilde.

Til St. Laurentii Kirke knytter sig Navnet Kerckhoffs. En Kerckhoffs har bygget Kirken, og en Kerckhoffs med et enestaaende Talent underbygger nu Kirketjenesten med Orgelspil. Søndag den 29. i forrige Maaned holdt St. Laurentii Kirke Julekoncert til Fordel for Roskildes fattige.

Organist Kerckhoffs indledede med nogle af Bachs skønneste Toner, hvorefter Fru Lis Jacobsen, Køge, med en sand Sølvklokkerøst sang *Ave verum, Dank sei dir Herr* og Kerckhoffs *Regina coelorum*. Efter Händels Orgelkoncert i F-dur sang — ligeledes under Organistens Taktstok — Herrekoret Vokalion et Program af Beethovens og Schubert. Især fyldte *En Sangers Bøn* og *Lovsangen* paa den pragtfuldeste Maade Rummel, der var Rammen om en tæl, lyttende Skare af Menigheden og andre, der vilde støtte Sagen. Med Julefantasi over *Underfuld prægtige* — sluttede Organist Kerckhoffs Koncerten, der helt igennem havde været hans. Sten.

Reformationen og dens Frugter.

I Anledning af de saakaldte Reformationsfester og de mere eller mindre hadefulde og uvederhæftige Angreb, som ledende Personer inden for Folkekirken ved disse Lejligheder har rettet mod den katolske Kirke, holdt P. Resch, Odense, Søndag den 22. November et Menighedsmøde for at analysere disse Angreb og give et Rygstød i Diskussionen.

P. Resch oplæste en hel Del Avisudklip, der indeholdt Udtalelser, som maatte faa Haarene til at rejse sig paa Hovederne af Tilhørerne, hvis de havde været sande. Han gav nogle Beviser for, hvorledes man arbejdede for at holde Liv i Fordommene mod den katolske Kirke. For Eks.: En Præst i Odense, der igennem 40 Aar hvert Aar havde haft 200 Konfirmander, lærte disse Børn, at den katolske Kirke var Moderkirken og Christi Kirke indtil 8—900 Aaret; saa forfaldt den og voksede skævt. Luther skar det skæve

bort, og nu staar Protestanterne paa den gamle Kirkes Grund. Eller Biskop Ruds Udtalelse: »Den katholske Kirke var ordløs, naadeløs, bibelløs, salmeløs, uden Lovsange.«

Selv Protestanterne var disse Angreb for grove; saaledes skrev Pastor Birch, Svendborg: »*Ved disse Dages Reformationsfester har man i for høj Grad lagt Vægt paa Fortidens Fejlgreb i Stedet for at enes om det, der samler. Kirken er ikke rejst af Luther, men af Jesus Christus. Jesu Christi Kirkes Spir rager langt højere end Morten Luthers. I denne Sct. Jørgens Kirke, hvor jeg nu er Præst, har fromme Munke læst Messe og ført et Gud velbehageligt Liv.*« P. Resch sluttede sit Foredrag med at pege paa de Frugter, som Reformationen har bragt Danmark: de tomme Kirker, Splittelser, Gudløshed.

Sophus Pedersen.

Nyt fra Silkeborg.

I Fjor samledes der under Hr. Pastor Jenssch's Ledelse katholske Mænd for at starte en Studiekreds, kaldet »Danaklubben«. — Formaalet, at fordybe sig i religiøse og aktuelle Emner, skaffede Kredsen god Tilslutning, saa nu samles hver 2. Torsdag i Præstegaarden ca. 20. katholske eller med Katholiker beslægtede Mænd for at drøfte ovennævnte Emner. At hjælpe hverandre og at støtte den katholske Sag hører til Foreningens Grundprincipper. — Paa lignende Maade samles Damerne i Syforeningen, hvor de hver Onsdag Aften mødes hos Søstrene for der at arbejde med Juleuddelingen for Øje eller i andre velgørende Øjemed. Spejderne og Ulveungerne sørger ikke blot for deres private Fornøjelse, men bidrager ogsaa ved deres Optræden paa »Scenen« til at gøre Menighedens Sammenkomster saa muntre og hyggelige som muligt. —

Aarets sidste »Nyt« er, at vi har faaet en ny Skole. — Det vil altsaa sige, at den gamle pragtfulde Bygning er blevet restaureret indvendig og fuldstændig udstyret efter alle ønskelige Forskrifter for Skole og Børnehjem. Vi siger St. Josefssøstrene Tak for, at de tog Initiativet til et saa kostbart Foretagende i vor lille Menighed, der tæller ca. 150 Medlemmer.

Der hersker i øvrigt Travlhed i Vor Frue Kirke, der 1937 fylder 25 Aar. Det skal bl. a. fejres med en Mission.

Fra den vide Verden.

Nyt Hospital i Hammerfest.

»St. Olav« skildrer i sit sidste Nummer af 3. Decbr. det nyeste katholske Hospital i Norge, hvis Kapel blev indviet den 18. November af den Apost. Præfekt Pater Starke. Det drejer sig om St. Elisabeth Søstrenes nye St.

Vincents Hospital i Hammerfest, som afløser det gamle Hospital, der trængte til en Afløser. Hospitalet er en 3-Etages Murbygning med Kælder og udstyret med alle moderne Hjælpemidler og Bekvemmeligheder. Forstanderinden, Søster M. Liobera, som man først og fremmest kan takke for Nybygningens Tilblivelse, kan være tilfreds med sit Arbejde. Om Aftenen den 18. Novbr. holdtes en Menighedsfest, hvor ca. 40 Medlemmer var mødt og fejrede Dagens Begivenhed med Taler og Sange.

BREVKASSE.

Angaaende Titler.

Maa jeg komme med et lille praktisk Forslag:

Medens Ordenspræster i Flæng kalder sig Pastor og Pater, véd jeg, at Verdenspræster undertiden irriteres af at blive kaldt Pater. — Da der kan være praktiske Grunde for at gøre Skel, skal vi saa ikke holde fast paa den gamle Skik, at Verdenspræster kaldes Pastor N. N. og Ordenspræsterne Pater N. N. Den tredje Mulighed som Mgr. Olrik desværre ikke fik gennemført, nemlig at bruge det kønne, fortrolige »Fader« — som f. Eks. i England — maa vi vist give Afkald paa. — Og endnu eet: Vore theologiske Studenter bør vente med Præstetitlen, til de er præsteviede. Der er jo Frater-titlen udmærket til at skelne dem fra Lægbrødrene, der bærer den danske Titel »Broder« med Ære. *H. K.-H.*

BØGER UNDER JULETRÆET:

(Tallene henviser til Anmeldelserne i »N. U.«)

Hilaire Belloc, Characters of the Reformation (S. 1049). — *Scilio Felicis*, Unter Wölfen (S. 405). — *Karen Plovgaard*, Poul Helgesen (S. 1036). — *Alja Rachmanova*, Nye Mennesker (S. 1058). — *Halliday Sutherland*, Laws of Life (S. 409). — *Haakon Bergwitz*, De søgte de gamle stier (S. 1183). — *E. Ellershorst*, Handbuch der Orgelkunde (S. 1184). — *Johs. Jørgensen*, Pilgrimsbogen (S. 1161). — *L. Kösters*, Die Kirche unseres Glaubens (S. 1220). — *A. Noyes*, Voltaire (S. 1235). — *Sigrid Undset*, Den trofaste Hustru (S. 1292). — Messebogen, Skind m. Guldsnit (Kr. 16). — Det ny Testamente. — Salmebogen (Kr. 3.00 og 7.00). — *Frans af Sales*, Filotea (Kr. 2.50 og 6.00). — *Thomas a Kempis*, Christi Efterfølgelse (Kr. 3.00 — 8.00). — Foran Tabernaklet (Kr. 3.00 og 4.00). — *F. F. Maurer*, Den h. Frans Xaver (Kr. 3.00). — *Soeur Thérèse*, En Sjæls Historie (Kr. 6.00 og 9.00). — *Johannes Metzler*, Niels Steensen (Kr. 2.00). — *P. Dominicus Johner*, Gregoriansk Koral, overs. af Johs. Bruun (Kr. 3.75). — *Andreas Nissen*, Danske Bisperækker (Kr. 1.50). — *Peter Schindler*, Benedikt af Nursias Munkeregel (Kr. 2.00). — *Niels Hansen*, Vore Helgener (Kr. 1.00). — Niels Hansen, Lille kath. Ordbog (Kr. 0.50). — *Andreas Nissen*, Paverækken (Kr. 0.50). — *F. F. Maurer*, ABC for Voksne (Kr. 0.75). — Kard. Newmanns Søndagsbog, v. *Niels Hansen* (Kr. 0.75). — *P. Nøsen*, Ægteskabet i den kath. Kirke (Kr. 1.50). — *Mass*, Den h. Aloysius (Kr. 1.60 og 2.30). — *A. Menzinger*, Petrus Canisius (Kr. 1.00). — *Wickl*, Julebetragtninger (Kr. 1.50). — Under Juletræet bør ogsaa Julekrybben staa! Faas i Kath. Boghandel, Stenogade 3.

Adgangskort til Julenatsmessen er nødvendige for at kunne overvære Gudstjenesten i **Sakramentskirken** (faas hos Præsterne, Søstrene og Kirkebetjenten), i **Jesu Hjerter Kirke** (faas hos Portneren), i **St. Annæ Kirke** (afhentes i Præstegaarden senest d. 23. ds.), i **St. Andreas Kirke** (afhentes i Præstegaarden fra d. 13. Dec.).

St. Franciskus' III Orden holder Møde Fredag d. 18. Dec. Kl. 20 i St. Knuds Kapel.

Julefest **St. Andreas Menighed** afholder Julefest for Voksne og Børn i »Charlottenlund Palmehave« (store Sal) **Søndag d. 27. Decbr. 1936** (3die Juledag). Kl. 6—9 Juletræ og Dans for Børnene. — Børnene traktes med Chokolade og Godter — og der bliver Tombola, hvortil Gaver modtages med Tak af Komitéen. Billetpriser: Voksne Kr. 1.00, Menighedens Børn Kr. 0.75 besøgende Børn Kr. 1.00. Billetter faas: St. Andreas Præstegaard, St. Joseph Søstrenes Skole, og hos følgende Komitémedlemmer: Gross. Hulters. Slotsvej 33, Bogh. Holler. Ejvindssvej 15 og Sekr. Rasmussen, Hovmarksvej 24.

Baronesse Rosenkrantz-Charisius, f. Oxholms Legat

til Hjælp for trængende indfødte Medlemmer, Mænd eller Kvinder, af de her i Landet værende katolske Menigheder, uddeles af Biskoppen i Løbet af Januar Maaned 1936.

Ansøgning, indeholdende fulde Navn, Stilling, Alder, Bopæl, skal m. H. t. Trang, Værdighed og Medlemsforhold til en herværende katolsk Menighed, attesteres af to Personer, hvoraf den ene skal være katolsk gejstlig.

Legatportionerne uddeles ikke for Livstid, hvorfor tidligere Legatnydere maa indsende ny Ansøgning. Ansøgningsfristen udløber den 31. December; Andragender, indsendt efter dette Tidspunkt, kan ikke tages i Betragtning.

Ansøgning stiles og indsendes til: **Det Apostolske Vikariat**, Bjerregaards Sidevej 1, København, Valby.

»**JULEKÆRTEN**«. Det katolske Julehefte er udkommet. Pris Kr. 1.25. Faas ved Kirkerne og i »Katolsk Boghandel«, Stenogade 3.

Indhold: Omslagsbilledet er en Gengivelse af *Filippo Lippi*: »Madonna tilbyder sit Barn«. Julen slaar Bro, Digt af *K. Kjelstrup* med Initialer af *Anker Kjerulff*. En pyntet Benrad eller...? af *C. B.* »Ettal — Gralsborgen i Alperne« af *Jørgen Berg*. »Hele Hospitalets Ven Nr. 1« af *Olaf Jan Ballin*, O. Præm. »Villa Jovis« af *Mogens Kai Nørregaard*. »Lux perpetua«, Fortælling af *Erikke Rosenørn-Lehn* med Tegninger af *Edv. Berggren*. »Jul i Middelalderen« af *Johan Johnsen* med Tegninger af *Ebbe Sadolin*. »Ad Omveje«, Fortælling af *Tone Frydenlund*, illustreret af *Poul Beck*. »Der var ikke Rum for dem i Herberget —« Fortælling af *Iris Petersen*, illustr. af *Lilly Balle*. »Gaa ud i Verden og lærer alle Folk —« *Fotomontage*. »Et Ord med ni Bogstaver«, Fortælling af *Arne Hall Jensen*, illustr. af *Poul Beck*. »Apollinaris Fagerbergs Mesterstykke«, Fortælling af *H. Krusenstjerna-Hafstrøm*, illustr. af *Erik Andersen*.

Kalenderen for 1937 er udkommen og kan faas hos **Ekspeditionen**, Katolsk Menighedskontor, Bredgade 64 (Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i Katolsk Boghandel. Pris **40 Øre**. Kalenderen tilsendes ved Indsendelse af 50 Øre i Frimærker. *Ansgariusforeningen.*

Kirkelig Kalender.

Dec.	Dec.
13. S. 3. Sønd. i Advent. — Marias ubesmittede Undfangelse.	20. S. 4. Søndag i Advent.
14. M. 7. Dag i Oktaven.	21. M. Thomas, Apostel.
15. Ti. Oktav af Marias ubesm. Undfangelse.	22. Ti. Ferialdag.
16. O. Tamperdag. *) — Euse- bius.	23. O. Ferialdag.
17. T. Ferialdag.	24. T. VIGILIE *)
18. F. Tamperdag. *)	25. F. JESU FØDSEL.
19. L. Tamperdag. *) Vigilie.	26. L. Stephan.
*) Faste- og Abstinensdag.	*) Faste- og Abstinenspligt til Kl. 12 Middag.

NB: Fredagene d. 25. Dec. og 1. Jan. bortfalder Abstinenspligten p. Gr. a. de paabudne Helligdage.

Dec. Ugens Messebønner.

13. S. **Marias ubesmittede Undfangelse** (776—606); 2. *Sæt Bønner* Søndagen (10—52), 3. *Sæt Bønner* (kun i stille Messer): Lucia ([67]—[67]); Slutningsevng.: Søndagens (11—53).
14. M. † 7. Dag i Oktaven (777—607); 2. Ferialdagen (10—52), 3. Den Helligaand ([120]—[105]).
15. Ti. Oktav af Marias ubesm. Undf. (777—607); 2. Ferialdagen (10—52).
16. O. Tamperdag (13—55); 2. Eusebius ([9]—[9]), 3. Gudsmoder ([83]—[87]). *Eller*: Eusebius ([8]—[9]); 2. Tamperdagen (13—56), 3. Gudsmoder; Slutningsevng.: Tamperdagens (84—89).
17. T. Ferialdag (9—52) uden *Alleluja*-Vers; 2. Gudsmoder ([84]—[87]), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).
18. F. Tamperdag (15—57); 2. og 3. som Torsdag.
19. L. Tamperdag (17—58); 2. Vigilien til Thomas ([2]—[2]), 3. Gudsmoder ([84]—[87]), Slutningsevng.: Vigiliens ([3]—[3]). — *Eller*: Vigilien ([1]—[1]); 2. Tamperdagen (17—58); 3. Gudsmoder; Slutningsevng.; Tamperdagens (28—65).

M.-K. Jesu Hjerter K. »F. Mænd« F.-K.: Søndag d. 13. Dec. Kl. 8½ (M. ubesm, Undf. Fest). Samme |Dags Aften Kl. 18. Prædiken og Festandagt. — »Immaculata« F.-K.: Søndag d. 13. Dec. Kl. 8½. — »F. unge Mænd« F.-K.: Søndag d. 13. Dec. Kl. 8½. — **St. Ansgars K.** »Det gode Raads Moder« M. med Optagelse Mand. 14. Dec. Kl. 19½; bagefter Kaffe bord. — **Rosenkranskirken.** »Maria Rosenkransdronning« F.-K.: Søndag d. 13. Dec. Kl. 8 for begge Afdelinger.

Til 1. Marts 1937 antages paa **St. Maria Hospital, Roskilde**, 6 Sygeplejelever til en 2-aarig Uddannelse med Gyldighed over for andre Hospitaler. — Alder 21—24 Aar. — Real- el. Mellem-skoleeksamen eller dertil svarende Skolekundskaaber. Henvendelse sker til Forstanderinden v. St. Maria Hospital, Telf. Roskilde 1411, hvortil Skemaer til Ansøgning udleveres.

Enepige søges til 15. Dec. eller til 1. Jan. til en enlig Dame, dygtig til Madlavning og Husgering, i en Villa m. Centralvarme i Charlottenlund. Løn Kr. 60.— Telefon Ordrup 914.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 10. Dec.

Nordisk Ugeblad

for katolske Kristne

84. Aargang

Officielt Organ for den katolske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. — Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S; Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13 $\frac{1}{2}$ —14 $\frac{1}{2}$

Nr. 51

Søndag den 20. December

1936

Et Barn er født os, en Søn er givet os; hans Herredømme skal hvile paa hans Skulder. (Is. 9)

(Fra Angelico di Fiesole.)

Profeten Isaiaes Julebud.*)

Folket, som i Mørke vandred, skue skal saa stort et Lys;
 over dem, der bor i Dødens Skyggers Land,
 skal Lyset vælde frem.

Folket har Du øget og gjort Glæden saare stor;
 fyldt med Fryd de stander for Dit Aasyn som paa
 Sejrens Dag, naar Byttet deles.

Brudt for stedse er dets tunge Aag og svære Skulderstænger;
 knust Du har Tyrannens Scepter som i svundne Sekler.

Født er os et Barn, en Søn os givet;
 Kongemagtens Fylde hvile skal paa Ham til alle Tider.

Kaldes skal Hans Navn: Raadgiver, Under,
 stærke Gud og Evighedens Fader, Fredens Fyrste.

Trøst dig, trøst dig, oh mit Folk, er Herrens Ord;
 sig og tal til Sions Datters Hjerte:

Slettet er din Skyld, din Brøde bodet;
 Herrens Haand har tilmaalt tvefold Straf for Syndens Mængde.

Hør en Røst, som raaber over Ørkenen: Baner Vej for Herren;
 jævner Herrens Stier i det øde Land.

Højnes skal hver Hulning, Bjerg og Banke sænkes,
 rettes alt, hvad krøget er, og vilde Veje jævnes.

Herrens Herlighed skal rinde op som Sol i Øster;
 skue skal alt Kød, at Herrens Mund har talt.

Vide lød en Røst af én, som bød mig at forkynde;
 og jeg sagde: Herre, hvad skal jeg forkynde?

Sig: Som Græs er alt, der lever, og dets Pragt som
 Markens Blomster;
 Græsset visner, Blomsten falmer for Gud Herrens Aande.

*) Fra det romerske Breviar paa Juledag.

Maria med Barnet og Johannes Døber som Dreng, ogsaa kaldet „Madonna med Sløret eller Diademet“. (Raffael)

*Lig med vissent Græs og falmet Blomst er Jordens Slægter;
Herren og Hans Løfter vil dog evigt vare ved og være.*

*Rejs dig, rejs dig i din Vælde, Sions skønne Datter;
smyk dig i din Højtidsdragt, al Hellighedens Dronning.*

*Ingen Hedning eller uren skal betræde dine Gader;
ingen Synders Fod paa Sions Høje finde Fæste.*

*Rejs dig af din Skændsels Støv og afto Sorgens Aske;
løs dit bundne Hoveds Lænker, Sions fangne Datter.*

*Thi paa denne Dag mit Folk mit Navn skal kende;
vide, at det kun er mig, som sige kan med Sandhed:*

Se, jeg er til Stede.

P. Andreasen.

Randbemærkninger til Julenattens Evangelium.

Minder, der ikke kom med i Lukas'

Beretning om Jesu Fødsel.

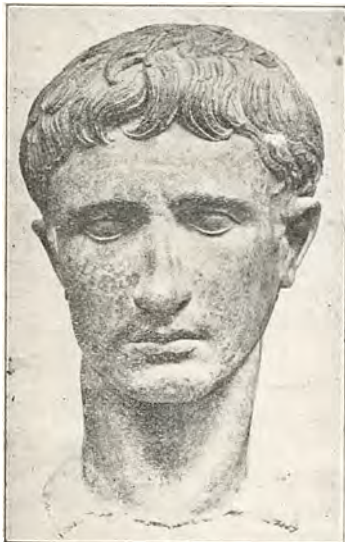
I.

»Men det skete i de Dage, at en Befaling udgik fra Kejser Augustus, at Alverden skulde skrives i Mandtal . . .«

Paa det graa Papyrusblad stod Ordene prentede. De kraftige græske Bogstaver skinnede endnu af det vaade, sorte Blæk. Lukas rejste sig for at tænde Lampen. Flammen blussede op. Men næppe havde han sat Skamlen til Rette for at genoptage sit Arbejde, før Flammen begyndte at knitre. Det hjalp ikke, han rystede Lampen. Lukas havde glemt at komme Olie i det lave Lerkar. Han havde været vant til, at Onesimus tog sig af den Slags Arbejde. Dog, nu havde Paulus bestemt, at Onesimus næste Dags Morgen sammen med Tychicus skulde forlade Rom for at rejse til Kolosse og vende tilbage til sin Mester Filemon, som han var rømmet fra. Han var nu inde hos Paulus for at faa de sidste Instrukser. Lukas vilde nødigt ulejlige. Fortsættelsen kunde godt vente til i Morgen. Han flyttede Skamlen ind under Bordet og gav sig til at gaa frem og tilbage i det hvælvede Rum, hvor det var begyndt at skimre. Kunde han ikke skrive, saa kunde han da

godt tænke, og da var der saa meget vundet til i Morgen.

En Befaling fra Kejser Augustus. Det havde altsaa været i dette Rom, at den var blevet udstedt. Lukas stod stille og saa ud af Vinduet, ligesom for at søge Kancelli-bygningen, hvorfra dette Dokument var blevet redigeret og sikkert endnu fandtes i Arkivet. Men det var ham umuligt i Aftenskumringen at skelne de mange Bygningskomplekser. Naar man tænkte, at det egentlig var i Augustus' Dage, at Rom havde faaet Udseende af en virkelig By, da maatte man indrømme, at den siden havde udviklet sig overordentlig godt. Der var da kun gaet lidt over et halvt Aar-

K. Augustus, (31 f. Chr.-14 e. Chr.),
under, hvem Jesus Chr. fødtes.

hundrede. Alle disse Kejsere havde det øjensynligt været magtpaaliggende at sætte deres Præg paa Rigets Hovedstad. Alle — ja, det var allerede fire, og dersom Augustus blev medregnet, endog fem Kejsere i mindre end trekvart Aarhundrede. For Byen havde denne Kejserrække været til Gavn i materiel Henseende. Om den havde været en Velsignelse for Folket? Der kom et bittert Smil om Lukas' Mund. Han vendte sig bort fra Vinduet og begyndte atter at gaa frem og tilbage.

Minder fra Barndommen og Hjemmet i Antiokia randt ham i Hu. Ord, han havde opfanget, naar han som Dreng fra Skolen var kommet løbende ind, og der var Gæster, der sammen med Forældrene drøftede Politik. Det havde været en Slags religiøs Ærbødighed, der svingede med i deres Udtalelser, naar der var Tale om Kejser Augustus. Han kunde huske, hvor beredvilligt hans Far havde ydet sit Bidrag, da man der i Byen vilde rejse et Tempel til Ære for Rom og Kejseren. Desuden havde han, Lukas, somme Tider faaet Indtryk af, at de gamle misundte de unge, fordi det var dem givet at leve i saa herlig en Tid og gaa endnu lysere Tider imøde. Senere da han som ung Mand fra Antiokia (ved Orontes) var rejst ned til Ægypten for i Alexandria at studere Medicin, havde han bedre forstaaet, hvad der egentlig laa til Grund for denne Opfattelse. Det var, da han en Dag paa Museon-Biblioteket havde faaet fat i den romerske Hofdigter Vergils samlede Værker. Det var især Digte-rens nationale Epos — Æneis, den sjette Bog, og Hyrdesangene, den fjerde Sang, der havde fængslet den unge Mediciner. I den første var det Æneas' afdøde Fader, Ankises, der for Sønnen oprullede et Billede af Fremtiden. En Række Helte vilde føre Rom ud af Borgerkrigens Virvar. Den sidste og største af disse Helte var Kejser Augustus. *»Ja, dette, dette er Manden, hvis Fremtid saa lit bliver spaaet for dig, Cæsar Augustus, Søn af en guddommelig Fader, der for anden Gang skal grundlægge en gylden Tidsalder i de Lande, der før blev regerede af Saturnus«*, saaledes havde den gamle Ankises nede i Un-

Kejser Tiberius (14 · 37 e. Chr.).
I hans Tid falder Frelserens Død.

Livia († 29 e. Chr.), K. Augustus' Hustru og Moder til Tiberius.

derverdenen talt til sin fromme Søn. Det var altsaa Digterens og Samtidens Syn paa Kejser Augustus. Naar man tænkte paa Borgerkrigens endeløse Rædsler, kunde man jo godt forstaa, at en Bølge af Begejstring var gaaet over hele den romerske Verden, da Augustus endelig havde lukket Porten for Janustemplet. Det var et usvigeligt Tegn paa Fred. Det havde været lige som at tage Stormvarsler ned, efter at disse flere Aarhundreder i Træk havde været hejst. Ikke underligt, at Folket i Rom og helt ud til de fjerne Provinsler blev grebet af den mest optimistiske Stemning. Nu vilde den længst

forsvundne gyldne Tidsalder da endelig vende tilbage. I den fjerde af sine Hyrdesange havde Vergil udtrykt denne Stemning, endda i de højeste Toner. Deri sang han om et Vidunderbarn, hvis Komme vilde medføre paradisiske Tilstande. Det var det mest fantastiske Syn om blomstrende Enge, om frugtbare Marker, der end ikke trængte til Pløjning, og bugnende Vintræer, der ikke krævede Vingaardsmandens Omsorg. Ja, Ulden vilde man ikke længere behøve at farve, fordi den vilde skinne i rødt og gult paa de fredeligt græssende Faar.

Lukas stod atter stille. Hans Blik gled ud over den skumrende By. Han maatte smile ad Digterens vilde Fantasi. At tænke sig, at man for næppe en Menneskealder siden havde taget saadan Poesi for Alvor. For det havde man. — Et nyt Billede trængte sig frem. Det var i Byen Apamea i den vestlige Del af Lille-Asien, at Lukas en Dag som ung Læge havde staaet og set paa en Indskrift. Den var hugget i Sten og anbragt oppe over Byporten. Der var trængt Mos ind i Bogstaverne, og fra Portens Tag havde Regnens Draaber dannet lange Striber ned over Teksten. Lukas havde maattet skygge med Hatten for Solen for at kunne stave sig igennem Teksten. Men saa meget havde han da faaet ud af det, at det gjaldt en officiel Bekendtgørelse fra Prokonsul Paulus Fabianus Maximus. Ved den blev den græske Befolkning i Provinsen Asien opfordret til for Fremtiden at regne Nytaar fra Kejser Augustus' Fødselsdag, den 23. September. Det kunde endda gaa

an. Mere sensationelle var de derfor angivne Bevæggrunde: »Den meget guddommelige Kejseres Fødselsdag kan med Rette jvænstilles med Verdenshistoriens Begyndelse, thi Augustus har givet Verden en anden Skikkelse. Ja, Verden kunde let være gaaet sin Undergang i Møde, var ikke Cæsar, den fælles Frelse for alle, blevet født«. Det kunde da hverken være Poesi eller Spøg, lige saa lidt som Adressaternes Svar, der ogsaa stod dér, mejslet i Stenen. Det var en lige saa høj stemt Bekræftelse, som endte med Ordene: »Gudens Fødselsdag har for Verden været Begyndelsen til det glædelige Budskab (Evangelium), den fører med sig«. — Lukas kunde huske, hvordan han dengang som ung Læge med Bitterhed havde vendt sig bort fra det Dokument, der vidnede om et Slægtleds Haab og et Slægtleds Skuffelse.

Kejser Claudius (41-54 e. Chr.), den lærde Særling paa Tronen.

St. Wewers. (Fortsættes.)

Kimer I Klokker.

Kimer I Klokker, ja kimer før Dag i det dunkle. Tindrer I Stjerner som Englenes Øjne kan funkle. Fred kom til Jord, Himmels Fred med Guds Ord. Æren er Guds i det høje.

Det er Kristendommens Juleforkyndelse til Menneskeheden. Det er det Løfte, der er givet til dem, der har en god Vilje, der er i Overensstemmelse med Guds Vilje.

Men er Løftet blevet holdt? Er Forjættelsen blevet til Virkelighed? Brænder det ikke over hele Jordkloden? Ser vi andet end Krig og Revolution, og husker vi andet? Mand dræber Mand, og Naboer hader sin Nabo. Hvor er da Freden? Der er ikke mere Fred nu, end der var for 2000 Aar siden. Maaske mindre.

Men saa har Kristendommen jo gjort Fiasko. Den har lovet noget, den ikke har kunnet holde.

Er det muligt? Hvor kan det være?

At Menneskene ikke er saa gode, som de burde være, det ved vi jo; men det er ingen Undskyldning, ingen Forklaring. Det vidste man i Forvejen. Saa skulde Kristen-

dommen have gjort dem saa gode, som de burde være. I Løbet af 2000 Aar skulde den have kunnet gøre det. Men det var jo ikke at vente, var heller ikke forudsat, for hvad skulde vi med Syndernes Forladelse, naar vi var saa gode, som vi skulde være? Mon ikke Forklaringen maa søges andet Steds, maa søges i, at vi forstaar Budskabet forkert?

Vi laver os selv nogle Idealer og Slagord og den vil vi saa have, at Kristendommen skal passe til. Det kan vi ikke forlange, at den skal.

»Mener I, at jeg er kommen for at bringe Fred paa Jorden? Jeg er ikke kommen for at bringe Fred, men Sværd.«

Det er Kampen mellem det gode og det onde, som Christus forkynder, og den skal aldrig ophøre. Det er denne Kamp, der i vore Dage er steget til sin Klimaks. I Slutningen af det 18. Aarhundrede begyndte denne moderne Krig mellem Guds Venner og hans Fjender først i Filosophien, men fortsattes til den naaede sin foreløbige Kulmination i den franske Revolution. Det var dog kun en Station paa Vejen. Kampen gik stadig videre med kun tilsyneladende Afbrydelser, til den med den russiske Revolution slog ud i lys Lue og bredte sig mere og mere over hele Verden. Et af dens største Slag udkæmpes nu i Spanien. Det sidste bliver det næppe.

»Thi jeg er kommen for at gøre en Mand splidagtig med sin Fader, en Datter med sin Moder og en Sønnekone med sin Svigermoder, og en Mands Husfolk skulle blive hans Fjender.«

Men hvorledes skal vi saa faa det til at stemme med Julens Budskab? Hvor bliver den Fred saa af, som Evangeliet forkynder?

Det er Hjertets Fred, den Fred, som de Mennesker har, der er i Overensstemmelse med Gud og hans Vilje.

Det er ikke Frihed for Kamp af enhver Art og navnlig ikke nogen Garanti for Angreb fra alt, hvad ondt er; men det er den Ro og Ligevægt, det giver at vide sig paa den rigtige Vej, at gaa mod det rette Maal og at have det i Behold, som ingen Verdens Magt kan tage fra en.

Det er den Fred, som Juleklokken ringer om, og som kom til Jorden med Barnet i Bethlehem.

Den Fred blev os lovet og ikke andet.

»Fred lader jeg eder, min Fred giver jeg eder. Jeg giver eder ikke som Verden giver.«

Kimer I Klokker —.

Jos. Holstein-Ledreborg.

Plejefaderen.

»Evangelisten, som har nedskrevet delle, bor ikke paa Patmos og heller ikke sammen med Digterne i Zeushimlen, men bor blandt Folket, »som sad i Mørket« og hver Gang paa ny venter paa Julelyset og paa det kommende Kristusbarn«. Saaledes introducerer Margit Petermann sin tankedybe og yderst smagfuldt udstyrede Bog »Illuminare« (München 1936, J. Kösel & Fr. Pustet, 45 S., Rm. 4,00). Rent bibliofilt er Bogen en Lækkerbidsken, men herligst er dog de gemytsvarme og yderst fine Skildringer af Hverdagslivet med Skriftens Ord og Hændelser som Baggrund, saa Christus og de Kristne bliver til eet og Bogens Titel opfyldes: »Bliv Lys!« Hvor sart og aktuel er ikke nedenstaaende Skildring af den gode Plejefader.

Plejefaderen var ingen rig Mand. Smaafolk kom med deres Bestillinger til hans Værksted, hvor Limpotten kogte, og Høvlspaanerne kringlede sig om hans brede Fødder som afklippede Barnelokker.

Josef var en ærlig Haandværker, som ikke maalte med for kort en Alen og kun forarbejdede godt, tørt Træ. Arbejdet var dog ikke Legeværk for ham: de dybe Furer i Panden røbede hans Bekymringer, og i hans Hænder laa den haarde Hud som Aarsringe om en Træstamme. Men hans Øjne lo, saa han mindede om en fint poleret Tegning i ædelt Træ.

Josef havde gerne set, at en Barnestol var blevet flyttet hen ved Siden af hans Spisebord. I den lille Lejlighed, som han delte med sin Søster, var der saamænd Plads og Sol nok til, at et Barn kunde vokse sundt og muntert op.

Til Hjælp i Huset havde hans Søster en Lillepige, som havde lettere ved at bukke sig end hun selv. I Landsbyen hviskede man om, at Lillepigens ventede et Barn. Havde hun været let at tage? Var der øvet Vold imod hende? Hun tav og arbejdede, som kraftige Piger gør det.

Tømmermanden havde man grundig ondt af: Hvilken Skam var der ikke overgaaet hans rene Hus! Et Barn, som man kan finde det paa Landevejene! At han vilde taale en saadan Tøjte ved sit ærbare Bord! Hvor en saadan Forargelse faar Lov at gro, vil ingen Vugges Gænge komme til at gaa. Denne forførelseriske Eva vilde gøre det sunde Træ raadent!

»Men da Josef var retfærdig«, overvejede han alvorligt, hvad hans Kristenpligt var. Vilde han ikke være med til allerede i Moders Skød at gøre dette hjælpeløse Barn husvildt, hvis han sagde Pigen op? Mon ikke hans Søster kunde tale med hende om, at Gud ikke alene havde givet hende saa megen Kraft, for at hun skulde gaa i andres Tjeneste, men ogsaa for at hun skulde mestre sig selv, saa hun ikke blev undergivet usømmelige Fordringer? Jo,

det vilde hans Søster nok kunne, og den kloge Pige vilde ogsaa forstaa det. Han maatte bare brede sit Tag over alle.

Medens han syslede med disse Tanker, saa han hen til sin Navnepatron, som havde forstaaet alt meget bedre end han selv: at arbejde bedre, at bede bedre. Allid var det, han gjorde, det bedste for andre og for hans Hus. Det himmelske Forbillede stod i Værkstedet med Læderforklæde og Liljebloomster og førte Jesusbarnet ved den højre Haand. Hans Hellighed talte aabenbart til ham, og Tømmermanden Josef stod der med sine Spørgsmaal ligesom en Skoledreng, der først maa tænke efter, hvad Læreren har sagt, før han kan svare. I denne Ventetid faldt han i Søvn.

Hans Søster kom stille ind og satte sig ved en bestilt Vugge, der for saa vidt var færdig, som den kun manglede at blive malet. I denne lagde hun bløde hvide Puder og Dyner, de første bittesmaa Barneskjorter, sirligt bundtede, Svøb og ogsaa en indstrikket »Fadderdaler«, da Josef halvt i Søvn rejste sig op, stod og strakte sig ved Armlænet ved Siden af hendes Stol uden straks at kunne begribe, hvad hans Søster foretog sig. »Hav ingen Betænkeligheder, Josef«, sagde Søsteren, og hun forekom ham blid og klog som Børnenes Drømmeengel. »Hav ingen Betænkeligheder. Gør, hvad der er vor Kristenpligt! For hvem vil du arbejde? For hvem skal jeg føre Hus? Bliver den nyfødte døbt, er det et Kristenbarn som alle andre«. Og Josef fulgte det gode Raad.

Han gik mange Veje »endnu om Natten«, naar det gjaldt at redde Moderens og Barnets Liv. Alle Vanskeligheder ved at fremskaffe de nødvendige Attester paatog han sig, han sørgede for Ophold og Underhold.

Aldrig har man hørt noget om, hvad han tænkte derom; man ved kun, hvad han gjorde. Hans Hænder arbejdede, hans Fødder vandrede, hans Mund tav og hans Øjne vaagede. Han var en Tømmermand, som Himmel og Jord var godt tjent med. Gennem Barnet vandt han et særligt Fadderskab. Man regnede ham desuagtet til de fattige i en lille By, hvorfra intet godt kan komme.

Naar onde Tunger »tragtede Barnet efter Livet« — eller var det ikke Mord at lytte efter giftig Hvisken? — saa stod han op og gjorde, hvad hans Søster havde raadet ham til: han ryddede enhver Fare af Vejen for den døbte Uskyldighed.

Det himmelske Forbillede smilede nu i Værkstedet, hvor en lyslokket Dreng snart sad ved Tømmermanden Josefs Fødder og satte Høvlspaanerne som Slangekrøller omkring de kloge Øren. Josef talte med ham om Arbejde, Bøn og Leg. Det var, som om intet af, hvad denne store Mand

Maria, Josef og Englene tilbeder Barnet.
(Pietro Perugino)

skjulte i sit Hjerte, var for højt for den lille Barnehjerne. De onde Tunger forstummede af Forbavselse, naar den ærbare Haandværker bevingede sin Grødske med bibelske Historier og lod Drengen ride paa sine Skuldre, som var han selv en lille Okse eller et lille Æsel fra Krybben. »Han er en Barnenar!« sagde de uforstandige; men hvad ved de om den Kærlighed, som bevæger gode Plejeforældre til at optage et Barn? De ofrer alt og til sidst endogsaa Barnet, naar de skrevne Love gør deres haarde Krav gældende. Hellige Josef, alle Plejefædres Værnehelgen, bed for dem!

Engang, det vidste Haandværkeren Josef, vilde Barnet gaa sine egne Veje, bort fra ham; det var muligt, at Plejefaderen maatte dø, inden Barnet af andre blev anerkendt som Mand. Eet var sikkert, at han altid kun vilde komme til at leve fra Haanden og i Munden, at Plejesønnen kun var betroet ham, for at han skulde beskytte og ernære ham og berede hans Vej. Naar det var gjort, behøvede han ikke at være her paa Jorden længere. Saa venter der ham en Bolig i Himlen, hvor Barnet aldrig mere skal tages bort fra Plejefaderen.

Gamle Krybber.

St. Frans af Assisis Julefest for Jesusbarnet har gjort saa dybt Indtryk paa hans Samtid og Eftertiden, at man let glemmer de gamle Krybber, der fandtes længe før den umbriske Købmandssøn nedlagde sin kærlige Hyldest for Barnet i Stald og Krybbe. Aarhundreder før han jublede sin Juleglæde ud i den stille, hellige Nat, kendte man figurlige Fremstillinger af Christi Fødsel, f. Eks. i det gamle Rom. Saaledes ejede den gamle St. Peters Kirke allerede under Johan VII (705—707) en Model af Stalden i Bethlehem. Krybben havde Form af et Oratorium og optog den Plads i den gamle Basilika, som nu svarer til den hellige Port. S. Maria in Trastevere ejede baade Stald og Krybbe saa tidligt som under Gregor IV (827—844), bygget med de Krybberelievier for Øje, som er S. Maria Maggiores Stolthed. Denne Basilika havde selvfølgelig Stald og Krybbe længe før alle andre, og Kunstneren havde taget selve Grotten i Bethlehem som Forbillede. Man regner med, at dette skete under Sixtus III (432—440), der genrejste Basilikaen i den Form, som den har den Dag i Dag. Paa samme Tid bragtes ogsaa den hellige Krybbes Relievier til Rom, og St. Hieronymus' jordiske Levninger blev overført til et Sted i Nærheden af dem, for at den Helgen, der havde tilbragt næsten en Menneskealder ved Bethlehems Grotte, ogsaa i Døden kunde være Krybbens trofaste Vagt. Den hellige Krybbe selv bestaar af 5 Stykker utilhøvlende Brædder af Sykamortræ, som ligger i et smukt Krystalskrin med Relieffer og smaa Statuer i Sølv og Guld; oven paa findes en Figur af det guddommelige Barn. Disse Relievier bliver paa Juleaftensdag henimod Midnat baaret rundt i Basilikaen i Procession, medens Hundreder af smaa Drengene synger Julehymner og det romerske Folk ægte italiensk viser sin Glæde ved Tanken paa Julenattens Mysterium. Tusinder af fromme Sjæle har her bevidnet deres Andagt til den nyfødte Frelser, og mange Helgener har i Tidens Løb knælet foran denne Krybbe. Saaledes frembar St. Ignatius af Loyola sin første Messe foran Krybben i 1538; Filip Neri og Karl Borromæus kom her og forrettede deres Andagt, og Kirken var særlig yndet af de unge Helgener St. Stanislaus og St. Berchmans. —z.

Stormfuglen.

Fortælling.

Der laa en vis alvorsfuld, næsten højtidelig Stemning over Kaptajn Ranks Hus. Kaptajnen skulde sejle i Morgen, og Sønnen Hans, konfirmeret sidstleden Palmesøndag, skulde med som Skibsdreng.

Ranks boede i Nordby paa Fanø, »omme til Nord«, som Fannikerne siger. Paa de flade Strandenge ud mod Graadyb havde Hans tumlet sig fra lille; fra Kikkebjerg havde han stirret længselsfuldt ud over Havet; deroppe havde han og hans Søstre som smaa hundet Kranse til deres Moder af de smaa bitte gule og violette Stedmodersblomster, der voksede millionvis i det stride Græs. Paa Skideneng havde han jaget med Faarene og faaet Klø derfor; der havde han gaaet og set over mod Ribe Taarn og mod Vester Vedsteds hvide Kirke, der i stille Solskinsvejr saa ud, som laa den oppe i Luften. Men Esbjerg Havn, Englandsbaadene og de store Kuldampere havde altid været Midtpunktet for hans Interesse.

Kaptajn Rank førte en saadan Kuldampere, »Dagmar«, for et københavnsk Rederi, og nu havde Hans altsaa naaet sine Ønskers Maal: at komme med.

»Ih, at De tør!« havde Toldforvalterens Kone (hun var fra Odense og gik købstadsklædt) sagt til Fru Rank.

»Sende min Søn til Søs? Ja, hvorfor ikke?« havde Fru Rank svaret; »hvis alle Mødre vilde binde deres Drengene til deres Forklædebaand, hvad blev der saa af den danske Sømandsstand?« Dertil havde hun slaaet med Nakken, saa Enderne paa hendes Hovedtørklæde daskede, og var bred og statelig gaaet sin egen Vej.

Da Hans om Aftenen sagde sin Moder Godnat, lagde hun sine to arbejdshaarde Hænder paa hans Skuldre og saa ham lige ind i hans vandblaa Øjne.

»Hans«, sagde hun, »jeg behøver ikke at holde nogen Præken for dig til Afsked, for du ved fra lille, hvad du har at rette dig efter. Jeg kan jo alligevel ikke forudse, hvad du kan komme ud for, men du kender de ti Guds Bud, og holder du dig dem efterrettelig i hvert eneste Tilfælde i Livet, saa er du paa den sikre Side.«

Og nu var Far og Søn rejst. Fru Rank og Pigebørnene havde fulgt dem om Bord i Esbjerg, havde vinket og vinket fra den yderste Ende af Molen, medens Damperen stod ud i Graadyb, og saa var de taget hjem med Færgen.

Idet de traadte ind i Stuen derhjemme, slog Bornholmeruret tre Slag; det lød saa vemodigt gennem den dybe Stilhed. Hvor mange Gange skulde Uret slaa ved Dag og ved Nat, inden de to kom tilbage? Men Fru Rank havde andet

at bestille end at give efter for Sentimentalitet; det lille Landeri skulde passes, hun skulde nu være baade Mand og Kone i Huset.

Imens sejlede »Dagmar« over Nordsøen. Et Par Gange i Sommerens Løb kom den til Esbjerg, men den gik ellers i Rute Newcastle—København. Nu stundede Julen til; Fru Rank og Pigebørnene havde travlt, for »Dagmar« skulde ligge Jul og Nytaar over i Esbjerg, saa der var nok at tage fat i med Festforberedelser til »Mændenes« Hjemkomst.

»Bare nu Vejret staar sig,« sagde Fru Rank og pikkede mindst ti Gange om Dagen paa Barometret. Hun syntes, jo mer hun pikkede, desto mere faldt Barometret, desto vildere jog Skyerne hen over Himlen, desto højere gik Bølgerne i Graadyb. Dag gik efter Dag, Nat efter Nat, hvor hun laa vaagen og lyttede til Stormens Buldren og Hylen og bad sit Fadervor om og om igen, bad Gud saa minde- ligt holde sin Haand over Rank og Drengen.

En saadan Nat faldt hun omsider i Blund, og da havde hun en Drøm, saa levende, at hun næsten syntes, det maatte være Virkelighed: Hun saa en skøn Kvindeskikkelse med et lille yndigt Barn paa Armen; sin højre Haand lagde Kvinden paa Skuldren af en lille lyshaaret Pige, der stod foran hende; Pigen strakte sine Hænder bønligt ud imod Fru Rank, og Kvinden syntes at skubbe hende blidt frem imod hende. Det hele Drømmebillede var saa lyst og mildt, at Fru Rank vaagnede helt glad og let om Hjertet.

Da hun havde faaet sine Pigebørn af Sted til Skole, gik hun ned til Færgebroen for at se at træffe nogle af Færgens Folk, der maaske havde de sidste Efterretninger medovre fra Esbjerg. Idet hun stod der, hørtes en Dampers Tuden ved Indsejlingen til Esbjerg — det var »Dagmar«.

Fru Rank kunde ikke vente, til Færgen gik om en Time, hun fik en af Fiskerne til at sætte hende over i sin Motorbaad. Saa stod hun da omsider paa »Dagmar«s Dæk og saa baade Rank og Hans i god Behold; Rank havde saamænd nær knust Mutter i sit kraftige Favntag, og Hans vilde slet ikke give Slip paa hende. Ja, det havde jo nok været en drøj Tur denne Gang, en ren Orkan.

»Mor, vi har noget med til dig,« busede det ud af Hans, »og du kan aldrig gætte, hvad det er!«

»Nej, det kan du ikke,« supplerede Kaptajnen alvorligt, »men kom med ned i min Kahyt, saa skal jeg vise dig det.« Han strøg sig med Bagen af Haanden over Øjnene og gik foran ned i Kahytten, trak Gardinet til Side for sin Køje og hviskede med bevæget Stemme: »Det er vor Julegave til dig, lille Mutter.«

I Køjen laa en lille lyshaaret Pige og sov. »Det er hende!« udrød Fru Rank sagte, og nu fortalte hun Mand

og Søn sin Drøm. Til Gengæld fortalte de to hende Rejsens store, frygtelige Oplevelse: S. O. S. Signaler havde kaldt dem ud af deres Kurs, de havde reddet Mandskabet fra en synkende engelsk Dampet; den engelske Kaptajn var blevet saa haardt kvæstet under Redningsarbejdet, at han var død; men inden han døde, havde han tiggert og bedt Rank om at beholde hans lille Mary. Hans Hustru var død for et Par Aar siden, Barnet havde ingen nære Slægtninge, og der var den Ting ved det, at han selv og hans Hustru havde været Katholiker; det var deres Barn selvfølgelig ogsaa, og det skulde hun blive ved at være, men saa maatte hun værnes imod de fjernere, protestantiske Slægtninge, der sikkert ikke vilde respektere det Punkt.

»Men jeg kan se paa Dem, Kaptajn, at De er en Mand af Ære,« havde den døende Mand sagt, og Rank havde givet ham sit Ord paa at opfylde hans sidste Vilje.

Det var om Aftenen hjemme i Stuen, at Rank havde fortalt sin Kone alle disse Enkeltheder, medens lille Mary laa og sov sødeligt i den største af deres egne Pigeborns Seng; Bolette og Inger var nær kommet i Totterne paa hinanden af bare Iver for at blive den, der afstod sin Seng til hende.

Fru Rank var rigtignok blevet noget bestyrtet, da hun hørte, at Barnet skulde opdrages som Katholik, men der- ved var jo intet at gøre.

»Naar du har givet dit Ord, Rank,« sagde hun resolut, »saa skal det ogsaa holdes, det skal jeg nok være Mand for, hvor meget saa end alle Kællingerne i Nordby skræpper op.«

Hvad det var at være Katholik, havde hun ærlig talt ikke videre Begreb om, men det kunde vel læres; hendes Broderkone i Esbjerg og hendes Kusine fra Guldager havde begge to ligget paa Skt. Josefs Hospital i Esbjerg, og de Søstre, der plejede dem, var saamænd rigtig dejlige Mennesker. Og Mary selv, ja hun var nu da den alleryndigste og sødeste Pige, Fru Rank nogen Sinde havde set (Bolette og Inger uførtalt!).

Nær var det dog blevet en kortvarig Glæde med den lille fremmede Fugl i Reden (»min lille Stormfugl«, som Fru Rank kaldte hende), for det vilde Vejr, selve den farefulde Redning, Skibets Undergang og endelig hendes Faders Død havde baade legemligt og sjæleligt været for meget for det spinkle, sarte Barn; hun blev syg, og hele Juletiden laa hun i Febervildelse med en alvorlig Lungebetændelse.

Den, der var mest trofast til at hjælpe Fru Rank og vaage hos den syge, var Hans. Han betragtede egentlig »Stormfuglen« som sin personlige Ejendom, og da hun

først var feberfri og kunde begynde at smile og le igen, kunde Hans sidde taalmodigt ved Sengen og vise hende Billeder og lære hende Dansk.

Inden »Dagmar« atter lagde ud, tog Rank over til Esbjerg en Dag og talte med den katholske Præst om sin lille Plejedatter. »Værsgo!« sagde han til sin Kone, da han kom hjem derfra; »der har du en katholsk Katekismus, som du selv skal læse, saa kan du nok foreløbig klare Mary, indtil hun til Foraaret kan tage over til Esbjerg til sin Religionsundervisning.«

I de lange Vinteraftener, naar Pigebørnene sov, læste Fru Rank i Katekismen. Ja, det var da saa ligetil at forstaa alt sammen; hun kunde egentlig ikke begribe, hvorfor der altid blev sagt og skrevet saa meget grimt om Katholikerne og Katholicismen; det passede da slet ikke. Da Mary blev rask, tog Fru Rank med hende og sine egne to til Messe i Esbjerg om Søndagen; ih, hvor var det dejligt! Men hun var næsten misundelig paa Mary, fordi hun kunde gaa til den hellige Kommunion; naar hun saa »Stormfuglen« gaa op til Kommunionbænken og bagefter knæle ved Siden af hende med Ansigtet gemt i sine Hænder, saa kunde der godt liste sig et Par Taarer ned over Fru Ranks Kinder.

Bolette var den første, der brød Isen; hun var tretten Aar og skulde begynde at gaa til Præsten, men en Gang Rank var hjemme, sagde hun rent ud til Forældrene, at hun vilde være Katholik ligesom Mary. Hvad Bolette vilde, det vilde Inger ogsaa. Enden paa det blev, at baade Fru Rank og begge Pigebørnene blev optaget i Kirken i Esbjerg. Den Dag slog »Stormfuglen« begge Arme om Halsen paa sin Plejemoder og græd og hulkede af Glæde.

Aarene gik; Hans var fyldt tyve Aar, havde faret som Letmatros og Matros paa engelske Skibe i oversøisk Fart og skulde nu gaa paa Navigationsskolen hjemme paa Fanø for at tage Styrmandseksamen. Han var en køn og kraftig Karl med sin solbrune Lød, sit hørgule, krusede Haar og sine klare, vandblaa Øjne. Bolette og Inger var knippelstolte af deres Broder, og det var vidunderligt at have ham hjemme i næsten uoverskuelig mange Maaneder. Mary var blevet saa stille, syntes han, siden han sidst var hjemme for et Par Aar siden; hun var jo nu en voksen Pige paa sytten Aar, men derfor behøvede hun da ikke at gaa rundt og se saa højtidelig ud.

»Hvor er Pigerne henne, Mor?« spurgte Hans en Søndag Eftermiddag; han havde siddet oppe paa sit Kammer og læst siden Middag. Det var varmt en Sommerdag.

»Jeg tror, de snakkede om, at de vilde gaa op paa Kikkebjerg,« svarede Fru Rank.

Hans gik op paa Kikkebjerg og fandt de tre unge Piger siddende i Græsset, leende og spøgende med hinanden. Han slog sig ned ved Siden af Mary og saa, at hun blev rød.

»Hvad er Klokken, Hans?« spurgte Inger, »av, er den allerede fem? Kom Bolette, vi maa skynde os hjem og hjælpe Mor med Aftensmaden, husk paa, Far er hjemme, saa det skal være fint!«

Op sprang de to Søstre og løb i susende Fart ned ad Banken; Mary vilde med, men Hans lagde sin store, barkede Næve ovenpaa hendes lille Haand og stoppede hende i Farten.

»Nej, bi nu et Øjeblik, Mary,« sagde han og lo skælmsk, da hun vilde slide sin Haand løs, »bliv nu siddende, for der er noget, jeg vil spørge dig om. Ser du, Mary, vi to har jo altid været som Bror og Søster lige siden den Julestorm, der blæste dig ind i vort Hjem — lille Stormfugl;« det sidste, Kælenavnet, føjede han sagte til og gav hendes Haand et lille forsigtigt Tryk. »Og ser du nu, jeg forstaar ikke at tale kønt for mig, men jeg kan ikke holde ud, at vi to skal gaa og skæve til hinanden som to fremmede. Derfor spørger jeg dig rent ud, Mary: naar jeg faar min Styrmandseksamen, vil du saa være min Kæreste?«

»Ja, jeg vil, Hans!« Mary lo over hele Ansigtet, og saa gav de hinanden det første Kys.

Da de kom hjem til Aftensbordet, kunde deres straalende Glæde ikke skjules, og de foretrak derfor at sige til Forældrene, at de var »enige« — men Ringene skulde de først have efter Hans' Eksamen.

»En Ting endnu vil jeg sige dig i Aften, Mary,« sagde Hans siden, »jeg har bestemt, at jeg i denne Tid, hvor jeg er herhjemme, vil gaa til Undervisning hos jeres Præst ovre i Esbjerg, saa du skal faa en katholsk Mand. Men det er ikke for din Skyld, jeg gør det, lille Pige; jeg ved, det er det rigtige, det er derfor, jeg gør det.«

»Næh, hør nu,« sagde Kaptajn Rank, »dette her, det er Snyderi! Skal jeg være den eneste, der kommer til at staa udenfor? Jeg har saamænd læst saa meget i jeres Katekismus og jeres andre katholske Bøger, at jeg godt kan lade mig eksaminere af jeres Præst, saa skal vi se, om han ikke optager mig — maaske endogsaa før Hans! Naar det kommer til Stykket, saa er det dog mig, I kan takke for det hele — det var dog mig, der bragte Stormfuglen og hendes Katholicisme til Huse!«

»Stop lidt, Fatter,« faldt Fru Rank ham i Talen, »det var vist snarere den hellige Jomfru og hendes Julebarn fra Bethlehem — husk, hvad jeg saa i min Drøm!«

Erikke Rosenörn-Lehn.

Fred med de Mennesker, som har en god Vilje.

Et Mesterværk paa pastoral Klogskab er *A. Desbusquoit's »Vivez donc en paix* (Paris, P. Téqui, 1936, 153 S., 8 Frcs.), hvis Hovedformaal er at berolige Sjæle, som vil leve helt op til Christi Evangelium, men ængstes af deres »urene«, »ukærlige« etc. Tanker. I det følgende har vi et Eksempel paa, hvorledes Forf. nøje skelner mellem Menneskets Vilje og de Følelser, som ikke falder ind under Begrebet Synd, og derved virkelig skænker Fred uden dog at ville berolige de i Forvejen altfor »rolige« Samvittigheder, som han tilraaber: »*Lad os ikke undskyldte vort Had under Paaskud af, at tilgivet er ikke glemt.*«

Hr. Pastor, lige i disse Dage har jeg læst en lille Historie, som har skabt Uro i min Sjæl. De kender den maaske. En opbragt Dame havde i Børnenes Paahør erklæret, at hun aldrig vilde tilgive sin Svigermoder en overilet og saarende Udtalelse, som havde ramt hende dybt. Da man saa om Aftenen som sædvanlig bad Aftenbønnen i Fællesskab, sprang den lille Marie, som bad Aftenbønnen højt, den femte Bøn i Fader vor over. Hun bad: »Giv os i Dag vort daglige Brød. Og led os ikke udi Fristelse, o. s. v.« Moderen rettede hende: »Du glemmer: Og forlad os vor Skyld.« — »Nej, Mor, jeg glemmer det ikke.« — »Hvorfor springer Du saa disse Ord over?« — »Jeg tør ikke bede dem.« — »Tør ikke? Hvorfor?« — »Jo, lille Mor, jeg hørte Dig jo lige før sige til Fader: Jeg tilgiver aldrig din Mor.« Hvis vi saa beder Vorherre om at tilgive os, som vi tilgiver, saa vilde han heller aldrig tilgive os.« Moderen forstod, gav sin lille Pige Ret, omfavnede hende af hele sit Hjerte og tilgav øjeblikkelig sin Svigermoder. Men efter at jeg har læst denne Historie, Hr. Pastor, saa er det mig, der ikke længere tør bede: »Forlad os vor Skyld.«

Naa, De nærer altsaa Had til nogen?

Jeg er bange for det. Jeg har været ude for en saa saarende Behandling, for en saa grov Uretfærdighed parret med Hykleri, at jeg ikke kan glemme det. Gang paa Gang har jeg sagt til Gud, at jeg tilgav af Kærlighed til ham; men straks efter opdagede jeg, at mit Had glødede usvækket, at jeg i Virkeligheden slet ikke havde tilgivet.

Deres Had, siger De. Vil De da denne Person ondt? Søger De en Lejlighed til at hævne Dem?

Nej. Jeg prøver paa at tilgive, men Mindet om dette Menneskes nederdrægtige Opførsel vender stadig tilbage til mig og fylder mig med Harm.

Forveksler De ikke Ordene tilgive og glemme?

Nej, jeg forveksler dem ikke, men jeg synes, at naar man virkelig tilgiver, saa kommer man ikke stadig tilbage til det skete, saaledes som jeg gør det.

Man maa skelne mellem de forskellige Tilfælde. Er Aarsagen, der har fremkaldt Unigheden, ringe, saaledes som det ofte er Tilfældet i Familielivet, udsoner man sig og glemmer alt; her behøves kun lidt Opdragelse og den gode Vilje. Men der er i Livet særlig afskyelige Tilfælde — Uretfærdighed, Forræderi, Bagvaskelse — hvor Mindet trods alle Anstrengelser vedbliver at være i Sjælen som et aabent Saar. Og disse uredelige eller hykleriske Handlemaader er det hverken muligt eller krævet, at De straks skal kunne glemme eller endog billige dem. For Gud forlanger ikke af Dem, at De skal kalde det, der er ondt, for godt, og heller ikke, at De skal være ligegyldig over for Mindet om en gemen Opsørsel, som De har været Offer for. Det, Gud paa dette Punkt forlanger af Dem, er, at De ikke frivilligt holder fast ved de fjendtlige Følelser, som fødes i Deres Sjæl, og ogsaa, at De ikke meddeler dem til andre ved Bagvaskelser.

Men jeg kan ikke alene ikke glemme og ikke tøjle mine harmfulde Følelser, men — og det viser, at jeg virkelig ikke tilgiver — Tanken om at vise denne Person den Tillid og den Sympathi, som jeg tidligere følte for Vedkommende, faar det til at løbe koldt ned ad Ryggen paa mig.

Lad os først tale om Tilliden. Det vilde sandelig ikke være fornuftigt at vise Tillid over for et Menneske, som afslører sig som Hykler. Det fordrer Gud ikke af Dem. Forsigtighed er ikke nogen Last, det er en Dyd og oven i Købet en Kardinaldyd. Øv den over for Næsten, og for at gøre det, maa De gøre Brug af Deres Erfaring. Men overskrid ikke Grænsen for den Forsigtighed, som Forholdene dikterer.

Hvad vil det sige?

At man f. Eks. ikke skal forudsætte, at et Menneske under alle Forhold ikke er til at stole paa, ene og alene fordi det har yst sig, at vedkommende ikke kan elske Dem eller har gjort Dem Uret trods det Venskab, der knytter Dem sammen.

Det er klart.

Men drejer det sig om en Tillid, som er gaaet over til Fortrolighed, vil det være tilstrækkeligt at fastslaa, at vedkommende ikke elsker Dem, for at De med fuld Ret kan standse *Deres* Fortrolighed. Det vigtigste i dette Tilfælde er ikke at vise en Slags pralende, saarende Mistillid; dette vilde betyde det samme som en Hævnaakt og vilde være en Forseelse imod den kristelige Næstekærlighed. (Sluttet.)

Jul i Bethlehem i 1936.

Ved De i Grunden, at Davids By, som Millioner og atter Millioner tænker paa i den hellige Nat, naar Juleklokkerne igen minder om Maria og Josef, om Stald og Krybbe, om syngende Engleskarer og henrykte Hyrder, at dette Bethlehem rent i det ydre ikke just vilde tiltale Dem, dersom De fik Lejlighed til at besøge det i Aar? Og saa behøver man ikke engang at tænke paa Religionernes Rivaliseren i Fødselskirken, som Rejsebøger saa ofte har skildret. Alene Vejret i Bethlehem kan være saaledes, at »den kolde Vinternat« ikke er from Overdrivelse; højst sandsynligt vil der i Julen være mere Sne og Frost og Taage over Bethlehems Marker end over København. Endvidere passer de moderne Lygtepæle i de smaa Gyder omkring Fødsels-Kirken eller den Stjerne, som en særlig smagløs Elektricitetsentusiast har anbragt ved selve Kirken, næppe til Juleevangeliets Toner og Personer. Men det, som især præger Bethlehem i 1936, og som er noget nyt og paafaldende selv for den ældgamle Basilika med Fødsels-grotten, der jo i det meste har holdt sig uforandret fra Konstantin den Stores Tid, er nok det stærke Opbud af Politi og Militær, som England har sendt derover. Verdensriget er stadigvæk bange for, at de nationale Lidenskaber skal blusse op paa ny, føre til Strejker, Uroligheder og blodige Kampe, som har krævet saa mange Ofre allerede i det forløbne Aar. Derfor maa Franciskanerne i Casa Nuova omdanne deres Hospitser til Garnisoner, som vrimler af kakiklædte Mænd. Naa, Pilegrimme kommer der jo alligevel ikke saa mange af i Aar.

Mange Problemer kaster i Aar deres Skygger over den i national og religiøs Henseende saa brogede Befolkning i vor Frelzers Fødeland.*) Der er »Jødeproblemet«, »Araberproblemet«, »Mandatspørgsmaalet« og »Middelhavsproblemet«, og det skal ikke gøre Situationen klarere, at det ene vikles ind i det andet, samt at alle mulige religiøse, nationale og politiske Hensyn gør sig gældende. Hvad kan den katolske Kirke vente sig i dette Land, som ogsaa, bortset fra Missionærens Forhaabninger, er det hellige Land for os, Landet, hvor Christi Krybbe stod, hvor han vandrede omkring og hengav sig i Sonedøden?

Af Muhamedanerne ikke ret meget. De arabiske Politikere lover ganske vist Guld og grønne Skove, hvis Vati-

*) Ifølge den officielle Tælling i 1931 var af hele Befolkningen paa 1,025.829 Indbyggere de 759.712 Muhamedanere, 174.610 Jøder, 91,399 Kristne (deraf 47,763 Katholiker og Resten for det meste Orthodoxe); 10.101 hørte til forskellige andre Retninger.

kanet vil støtte deres Interesser. De vilde for nylig endog rejse til den hellige Fader i Rom og under Henviſning til Encyklikaen »Quadragesimo anno« bilde Rom ind, at de var lige saa absolute Fjender af den Kapitalisme, som den katholske Sociallære tager Afſtand fra, som det jødiske Parti var enthuſiaſtiſk Forkæmper for den. Det afholder dem dog ikke fra at beholde Nøglerne til den hellige Gravs Kirke og have deres Moskeer paa Oliebjerget, paa Sions Bjerg og ved Salomons Tempel, og i de mange Kommuner Landet over, hvor de ejer Magten, skal de nok sørge for, at de Kristne ikke har det for morsomt, men ofte foretrækker at flytte til andre Egne. Det er jo kendt, hvor vanskeligt et Problem Islams Omvendelse i det hele taget er, og det er ikke blevet lettere i vore Dage, hvor hele den arabiske Verden ogsaa uden for Palæſtina føler sig mere og mere som eet Folk, hvis nationale Selvsikkerhed vokser saa stærkt.

Jøderne har ved deres af England begunstigede Indvandring jo været den umiddelbare Anledning til de blodige Uroligheder i April og de følgende Maaneder, og der er heller ingen Tvivl om, at de, ſaaſremt de i de kommende Aar indfinder sig ligesaa talrigt som i de forløbne, snart vil have forandret Palæſtinas Religionskort. I Løbet af 10 Aar naar de det Maal, de har sat sig, og som Araberne for enhver Pris vil forhindre: absolut Befolkningsmajoritet. Efter en nyere Statistikk skal de allerede nu udgøre en Fjerdedel af hele Befolkningen, ca. 315,000. De køber fortsat opdyrkelige Jorder, ſaa at Sletterne ved Saron og Esdrelon næsten helt ejes af dem. Deres Preſſe udvikler sig ſaa kraftigt, at de i 1933 havde 4 Dagblade, 8 Ugeblade og 18 andre Tidsskrifter. Man tør ikke paasta, at Jødedommen er ſærlig modtagelig for Evangelisationen og de indvandrede Jøder maaske endnu mindre, idet mange af dem for længſt har kaſtet al Forbindelse med Religionen over Bord og ved deres moderne fritænkeriske Moralbegreber betyder en Fare for hele Landets moralske Standard, hvad der har givet Anledning til forskellige Klager. For nogle Aar ſiden har man overvejet Muligheden af en Koloni i Palæſtina udelukkende dannet af Konvertiter fra Jødedommen, uden at man hidtil har realiseret dette Projekt.

Af Kristne er der mange Konfessioner og Riter i det hellige Land. Men de orthodoxe overgaar i Tal langt alle de andre ikke-katholske; Jakobiter, Æthiopiere, Kopter etc. Kvantiteten er dog ikke Tegn paa indre Styrke, idet Orthodoxien er ſaare ſplittet, rent bortset fra, at dens Gejſtlighed i ſit Flertal hverken er ſærlig dannet eller nidkær. Men dette er maaske for mange af deres troende Anledning til at slutte ſig til den katholske Kirke, som det ofte

er sket i de senere Aar. Somme Tider gaar hele Menigheder over og kan efter en saadan Konversion i Fællesskab blive sande Mønstermenigheder.

Den katholske Befolknings og den katholske Kirkes Bekymring overhovedet vil selvfølgelig først og fremmest være at bevare det hellige Land og dets ærværdige Steder for den kristne Fromhed, som paa Pilegrimsfærd søger derhen. I denne Henseende er Tilstanden aldeles ikke tilfredsstillende. Selv den af Mandatregeringen foreslaaede nye Forfatning, som især tager sig af Jødeproblemet, indeholder ikke principielle Bestemmelser om de hellige Steder, men forbeholder det hele administrativ Ordning. At en principiel og i Forfatningen dybt forankret Regulering alene kan tilfredsstille, viste sig dog under det sidste Aars Uroligheder, hvor den engelske Regering ikke engang var i Stand til at beskytte alle Pilegrimme. Man har ved enkelte Forhandlinger rigtignok kunnet afværge Uretfærdigheder mod Katholikerne, men en tilfredsstillende Ordning er endnu ikke blevet truffet. I øvrigt indtager den katholske Kirke ved sine fortrinlige Instituter og Ordenshuse heldigvis en stærk Stilling i Christi gamle Hjemland.

—z.

Nye Bøger.

Mønster paa Helgenbiografier.

Blandt Helgenlevneder er noget af det ypperligste de 55 Skildringer af *Alfons Erb*, »Zeugen Gottes« (Freiburg 1935, Herder, XX + 402 S., 10 Bill., 4,20 RM.), der for største Parten har været trykt før i »Berliner Kirchenzeitung« (under Navnet »Johannes Gotthelf«). En uhyre slittig Gransker fører Pennen uden at lade sig overvælde af sit Stof, han fører den med fin Sans for Form og Stil og for netop det mest karakteristiske hos hver Helgen, hans Hjem og Fædreland, hans Tid og Virke. Og fremfor alt: Disse Guds Helgener er Mennesker, der taler til os, næsten som Børn af det 20. Aarh., med uforlignelig Kraft. En Karakteristik af Chrysosthomus f. Eks. overbeviser mere end lange Diskussioner om, at Kirken ikke har været de riges og mægtiges Kirke. Af Indledningen, som i øvrigt er et glimrende Kapitel om Helgenbiografier, citerer vi Hello's Udtalelse: »Til denne Verdens store Fejllagelser hører det, at man forestiller sig Helgenerne som fuldstændig forskellige fra alle andre menneskelige Væsener, som Voksfigurer, der alle er støbt i én Form. Denne Fejllagelse vilde jeg fremfor alt bekæmpe. Man har maaske i alt for høj Grad laget Hensyn til de berømte »fromme Øren«; nu skal de engang tage Hensyn til andre, saa meget mere som de saa absolut er i Mindretal . . . Sandfærdigt og frimodigt, det er katholsk, trods alle Natugler og Flagermus.«

—z.

Julehæfter.

»Julekærten« er ogsaa i Aar et stateligt og smukt Hæfte paa 48 S. (de sidste 15 S. dog mest med Annoncer, Kr. 1,25) som vil pynte paa hvert dansk Julebord, ikke mindst ved sine over 30 store og klare Illustrationer. Hvad selve Tekst-Indholdet angaar, henviser jeg til Indholdsfortegnelsen i sidste Ugeblads Annonce. I øvrigt maa man selv læse et ægte katolsk stemningsfuldt Juledigt som det af Mgr. *Kjelstrup* eller en spændende Julefortælling som den af Baronesse *Rosenørn-Lehn* eller den ypperlige Skildring om Capris Herligheder af *M. K. Nørregaard* eller Hr. *Hafstrøms* humoristisk-didaktiske Bidrag. En Anmeldelse kan, inden for snævre Rammer, ikke klare denne Mangfoldighed, men de vil jo sikkert blive læst af mange. — Ogsaa »Skandinaviske Kvinders Katholske Forbund« har udsendt et Julenummer (12 S., Kr. 0,35), som indledes med to smukke Digte, deriblandt en udmærket Tekst til »Stille Nat«, som egentlig bedst af alle Oversættelser stemmer overens med Originalens Aand. Der findes desuden Artikler eller Fortællinger af *E. Dithmer-Vanberg*, *E. Rosenørn-Lehn*, *Karin Sparre*, *I. Lund-Larssen* m. fl. —z.

Juleklokker hele Aaret rundt.

»Herrens Engel« er maaske den Bøn, som er mest karakteristisk for katolsk Land i Øst og Vest, i Nord og Syd. Aveklokken har Digtere sunget om, og Avestemning har Farvens Mestre malet; har Hjertet glemte alle andre Veje til Gud og Kirken, saa kalder maaske Angelus tilbage til de fromme Barndoms Dage. Hvad har Napoleon skrevet, da Skæbnen de sidste 6 Aar af hans Liv havde lænket ham til St. Helena? »*Til de Ting, jeg savner mest, hører Klokkernes Klang, især Angelusklokken. Aldrig i mit Liv har jeg hørt Klokkerne uden at blive dybt bevæget i mit Inderste, min Sjæl vendte tilbage til Barndommens skyldfri Dage og hvilede ud paa Aveklokkens Klange*«. Ja, »Herrens Engel« fortjener at blive haaret ud af Millioner af Klokker, thi i denne Bøn mindes vi jo 3 Gange hver Dag Menneskevordens Mysterium fra Engelen Hilsen til Ordets Fødsel. Benediktinerpater *P. Hugo Lang* O. S. B.'s smukt udstyrede Bog »*Der Engel des Herrn*« (München 1936, J. Kösel & Fr. Pustet, 108 S.), som indeholder ni herlige Betragtninger over Menneskevordelsen, skal derfor have en god Julehilsen og anbefaling. P. J.

En Pilegrimsfærd.

»*Det var en sjældent skøn Sommerdag, en mild Brise blæste op, og Himlen over os var saa klar. Min Mand sagde: „Farvel, jeg skal tage mig en rolig, lille Sejltur i min Baad.“ Fra Vinduet iagttog jeg ham med Aarerne over Skuldrene*

og vidste, at han nu forud følte Glæden ved noget, han uden for sit Hjem elskede mest — en Morgen paa den store South Bay, Glæden ved i dybeste Fred at glide hen over Vandet . . . Han kom aldrig mere tilbage. Den guddommelige Styrmand lod ham krydse over Grænsen . . . En Militærflyver tog Fejl under Landingen og skar min Mands Baad midt igennem. Det skete paa et Øjeblik . . . I Maaneder derefter var jeg som en Søvnvænger, jeg gik, men hverken saa eller hørte.« Saaledes begynder Amerikanerinden, Carolyn Thérèse Kobbé, sin Bog »My spiritual pilgrimage« (New York, The Devin-Adair Company, 1935, 140 S., \$ 1,50). Hendes Mand var den berømte Musikkritiker, G. Kobbé, Forfatter af det monumentale »The Complete Opera Book«. I sin Smerte over Mandens Død kastede Fru Kobbé sig over Studiet af Spiritismen og lign. Men Fred fandt hun først, da hun paa Rejser i Italien, Schweiz og Frankrig lærte Kirken at kende. Hun skildrer sin Pilegrimsfærd saare levende og opnaar Hensigten med sin Bog: at hjælpe dem, der i dette omskiftelige Liv trænger til Fred og Lykke. —z.

Kirken, den store Pædagog.

Relativt hurtigt ovenpaa Herderforlagets imponerende Oversigt over Nutidens katholske Litteratur (Kath. Leistung in der Weltliteratur der Gegenwart) faar vi nu et ligesaa vægtigt Samlingsværk om den katholske Indsats paa Opdragelsens Omraade i *Friedrich Schneiders* »Bildungskräfte im Katholizismus der Welt seit dem Ende des Krieges« (Herder 1936, XXII + 403 S., RM 8.—). Hvilken Rigdom af theoretiske og praktiske Oplysninger der er nedlagt i denne især for Lærere, Præster, Pressefolk m. m. uundværlige Publikation, røber allerede de glimrende udarbejdede Indholdsfortegnelser. Efter to mere almindelige Indledninger om den katholske Kirke som Menneskehedens Opdrager og om Dannelsen i Lyset af pavelige Afgørelser følger de enkelte Lande saasom Tyskland, Østrig, Schweiz, England, Irland, Frankrig, Italien, U. S. A. og Missionslandene, og i hver Afhandling er der ud fra en fælles Arbejdsplan taget Hensyn til Katholicismen som Dannelsesmagt i Almindelighed, til den katholske pædagogiske Videnskab og de enkelte Institutioner paa Skolens, Faguddannelsens etc. Omraade. En fyldig Oversigt over Kirkens Stilling i det paagældende Land, hvor end ikke de nyeste Forlags og Journalers Arbejde mangler. Desuden er der Artiklerne om den kath. Ungdomsbevægelse, kath. Standsopdragelse, de kath. Universiteter, den liturgiske og karitative Bevægelse, Socialpædagogik og Psykologi; de er højaktuelle smaa Haandbøger om de paagældende Emner. Det hele er et kostbart, uundværligt

Leksikon, som desuden ved sin Kritik og sin Helhedsbetragtning giver den ene Impuls efter den anden. Den kan ikke anbefales nok til alle; der vil lære kath. Nutids-tro og kath. Problemer at kende. Her oplever man hele den samtidige katholske Verden. P. J.

Verden i Dag — Verden i Gaar.

Gyldendals store Verdenshistorie, redigeret af W. Norvin og A. Olsen, som hidtil er udkommen i Hæfter, lægger nu det første Bind: *Oldtiden* (640 S., mange Illustrationer) færdigt paa Julebordet, udmærkede Oversigter over Ægypten, Syrien, Mesopotamien, Hellas' og Roms Historie, der støtter sig til Forskernes og Historieskrivningens nyeste Resultater. Med særlig Interesse begyndte jeg at læse Dr. theol. Hal Hochs Afsnit »Kirkens Historie indtil Konstantin«, men blev delvis skuffet. Man vil sikkert ikke tillægge Unøjagtigheder som den, at Origines ender sine Dage som Blodvidne, for stor Betydning, men Fremstillingen vilde efter vor Mening absolut vinde, ikke mindst over for den jævne Læser, hvis der var mindre religions-historisk Spekulation og mere konkret Kirkehistorie. Der er alligevel ikke saa faa Forhold og Personligheder, som man kunde tænke sig plastisk fremstillede, og Kendsgerningernes Sprog er jo ikke det daarligste. Man kan maaske ikke vente andet, end at Forfatteren (S. 592) efter at have indrømmet den nuværende katholske Kirkes Udformning i det 2. og 3. Aarhundrede af de to yderligere Muligheder, om denne Kirkeinstitution nemlig er en konsekvent Videreførelse af Urkristendommen eller en Sækularisering, bevidst vælger den sidste og vrager den første, katholske Løsning. Men man slipper nu ikke heldigt fra et saadant Valg; hvor fortvivlet Stillingen derved bliver, ses paa sidste Side, hvor Forf. praktisk kommer til den Slutning, at denne Oldkirke hverken var Christi Kirke mere og i Grunden heller ikke var Sejr over Verden. Sandelig, her staar man ikke paa Klippegrund! —z.

Fra Frankrigs Kvindebevægelse.

»Er De ikke Feminist selv?« »Jeg holder for meget af Kvinderne til at være det«, saaledes afslutter Théodore Joran sit 2. Bind af »*Les Féministes avant le Féminisme*« (Paris, 1935, Beauchesne, 322 S., 12 fr.) og røber dermed i Bogens sidste Sætning, hvad man heller ikke var i Tvivl om under hele hans Gennemgang af Forfattere, der beskæftigede sig med Kvindens Stilling i Frankrig, at han nemlig er en absolut Modstander af en vis, mest ikke-kristelig, Kvindebevægelse, der i Frihedens Navn helst vil afskaffe Forskellen mellem Mand og Kvinde og lænke den sidste til en evindelig Utilfredshedens Psykose. »For Feministerne

er alle Hensigters Hensigt denne, at fylde Offentlighedens Bevidsthed med Fantomer af Fjendskab, Ægteskabstyranni, som disse Damer saa modigt paatager sig at besejre.« Med Tilfredshed noterer han G. K. Chestertons Udtalelse: »Jeg nægter ikke, at Kvinderne er underkastet et oprørende Tyranni i Fabrikerne. Men jeg vil helst knuse Tyranniet, I nøjes med at ødelægge Kvindeligheden.« Bogen kunde godt undvære en ofte polemisk og sarkastisk Tone, selv om Overdrivelser kan friste dertil. Interessant er det at læse, at Proudhon i sin Bog »*La Justice dans la Révolution et dans l'Église*« (1858), altsaa en af Socialismens Kirkefædre i en af Socialismens Bibler, direkte forbyder Kvinderne Deltagelse i politiske Funktioner! —z.

Vort Ja og vort Nej.

P. Hugo Lang O. S. B. er efterhaanden blevet et kendt Navn blandt Tysklands religiøse Forfattere. Det skyldes denne Benediktiners Sans for Livets dybeste aktuelle Problemer, hans dejlige Sprog og hans Stil, der er saa rig paa Billeder, Eksempler og Aforismer. Hans Bog »*Christus in unserer Mitte*« (Regensburg 1936, Fr. Pustet, 136 S., Rm. 3,30), er paa samme Tid en Bog om Christus og om Livet og beskriver Vorherres Forhold til Familielivet i Verden og til Ensomheden, til Mand og Kvinde og Barn. Et af de smukkeste Kapitler er »Christi Ja og Nej«, hvorfra følgende Citat: »*Et Ja til Guds Vilje udgør hele Dyden, et Nej til Guds Vilje hele Synden. Der gives, Gud bedre det, mangt og meget, som gaar for Dyd og er dog kun heldige Anlæg, Naturdrift, Travlhed eller Træghed, fordi det ikke er et Ja fra den inderste Vilje, fra hele Mennesket. Men, der sker rigtigt ogsaa, Gud ske Lov, mangt og meget, som er ondt og syndigt, uden at den stakkels Synder dermed vilde sige et onskabsfuldt, trodsigt Nej til Guds Vilje.*» P. R.

Kan man miste Naaden?

I en lille Bog viser Kannik Marchand Calvinismens Stilling i Dag »*Une troublante figure Calvin*«, (Paris 1936, P. Tequi, 62 S., 3 fr. 50), hvis førende Theologer som oftest hylder en fritænkerisk Fornuftsreligion (Dr. Sabatier). Men en kort Gennemgang tilbageviser ogsaa træffende selve Læren, f. Eks. Naadens Umistelighed, naar man engang ved Guds Raad har faaet den, som Calvin paastaar: »*Se, hvor dette letter Kongemorderen Cromwell, Irlands Bøddel, Uhyret, som druknede hvert Forsøg af Modstand fra Katholikernes Side i Blod. »Jeg er sikker paa engang i mit Liv at have ejet Naaden«, sagde han paa sit Dødsleje, »og da denne Naade ikke kan mistes, indfinder jeg mig tillidsfuld foran Guds Domstol«. Denne Overbevisning frilog ham for at angre sine Misgerninger.*» —z.

Fra Hovedstad og Provins.

En Berigtigelse.

I Ugebladet for 13. December omtales det i Slutningen af Referatet af Mødet den 30. November, at A. C. har faaet en Provinsafdeling for Jylland og Fyn. Dette er en Misforstaaelse. Paa et Møde i Vejle den 22. November blev der dannet en selvstændig Sammenslutning af katholske Akademikere, der er bosatte i Jylland og paa Fyn.

Den nye Sammenslutning, om hvilken nærmere Oplysninger vil fremkomme forud for dens næste Møde i Aarhus til Foraaret, ønsker i øvrigt i Forstaaelse med A. C. at arbejde sammen med denne Forening paa de Opgaver, som bør være fælles for os.

Paa Bestyrelsens Vegne
H. Højris.

»Katholsk Ungdoms Værn«s Fest.

»Katholsk Ungdoms Værn«s Fest for de 14-aarige havde i Lokalerne i »Vesterhus« samlet 160 indbudte Børn med Forældre omkring de blomstersmykkede Kaffeborde. Efter at Lærer Johnsen havde budt Velkommen, holdtes de to Hovedtaler af Hr. Pastor Oppermann og Hr. Politivadokat Lolina. Præsten opmuntrede de 14-aarige til i Ungdomstidens Fritidsstunder at finde deres bedste Oplevelser i trofast Opfyldelse af de religiøse Pligter og med Barndomshjemmet som Midtpunkt at føre et frejdigt og muntert Ungdomsliv. I en Tale, paa een Gang munter og dybt alvorlig, formanede Politivadkaten de unge til at vogte sig for Løgneren i enhver Form, ogsaa for den farligste: Løgneren over for een selv. Derefter anbefalede Frk. M. Wissum og Hr. Erh. Schandorph-Beck de 14-aarige at indmelde sig i den Ungdomsforening, som nu passede den enkelte bedst. Den meget vellykkede Aften sluttede med en hyggelig og morsom Oplæsning ved Hr. Pastor Cay Benzon. Til Slut sang man Johannes Jørgensens: »Nu tændes de Stjerner« med Hr. Organist Segalt ved Flyglet, hvor han havde ledsaget alle Festens Sange.

Det vil være meget beklageligt, om Værnet inden for en overskuelig Fremtid maa se sig nødsaget til at ophøre med disse aarligt tilbagevendende Fester for de 14-aarige fra Stor-Københavns Menigheder. — Dette afhænger af den økonomiske Støtte, som Trosfæller vil skænke denne som Værnets øvrige Virksomheder ved at melde sig ind i K. U. V.

J.

P. Svensson og Danmark.

Pater Svensson er nu 80 Aar gammel, men alligevel ude paa en ny Foredragsrejse, denne Gang i Japan.

Da Island for nogle Aar siden fejrede sin Tusindaarsfest, indbød Regeringen Pater Svensson til Besøg der oppe

og betalte hans Rejse og Ophold som Tak for alt det, han i Europas store Lande havde fortalt og skrevet om sin Fødeø og derved gjort denne kendt i vide Kredse. *Mon nogen i Danmark har tænkt paa, hvad vi som Danske skylder ham for alt det, han har skrevet ogsaa om vort Land?* Hundrede Tusinder har lært Pater Svenssons højst sympatiske Skildringer af Danskernes Liv og Land, og mange har sikkert derved faaet Tilskyndelse til med egne Øjne at se det, de gennem hans Bøger havde faaet saa udmærket Indtryk af^{*)}. Derfor skal der i hvert Fald fra dette Blads Side lyde en hjertelig Tak til Forfatteren for den udmærkede Haandsrækning, han ogsaa har givet sit nordiske Broderland Danmark.

Niels Hansen, cand. mag.

Fru Thora Fritsche 70 Aar.

Den 10. December fyldte en af vore kendte og fortjente Katholiker, Adjunkt ved Aalborg Kathedralskole Fru Thora Fritsche 70 Aar. En Meddelelse desangaaende til »N. U.« naaede desværre ikke frem i Tide, men derfor skulde Dagen dog ikke gerne have Lov til at gaa helt upaaagtet hen, især da Fru Fritsche siden sin Konversion — den 2. Juli 1913 — har været en af Aalborg Menigheds mest trofaste og virksomme Katholiker. Med sin glødende Trosbegejstring, sin eminente Dygtighed og sin utrættelige Arbejdsevne havde hun alle Betingelser for at udøve et velsignelsesrigt Lægmandsapostolat i den Menighed, hun kom til at tilhøre, og med aldrig svigtende Opofrelse søgte hun at opfylde alle de mange Krav, man i den Retning stillede til hende. Fra den Dag, hun blev optaget i Kirken, gjorde hun Kirkens Sag til sin. Det er utroligt, hvad Fru Fritsche fik udrettet i de Aar, hun endnu var i Besiddelse af sin fulde Arbejdsevne. Ingen Menighedsfest blev afholdt, uden at der var Brug for hendes Assistance, ingen Dilettantkomedie blev opført, uden at hun havde indøvet den; hun forfattede de Sange, der blev sunget ved særlige, festlige Lejligheder. Flere af hendes Salmer har fundet Optagelse i vor katholske Salmebog og bærer Vidnesbyrd om hendes Evner i den Retning. Dertil kommer talrige Oversættelser fra fremmede Sprog, Artikler til vore katholske Blade, Meddelelser til »N. U.« vedrørende Menighedslivet o. s. v. Vor katholske Helgenlitteratur berigede hun med en Biografi af den h. Kamillus, som Johs. Jørgensen skrev Forordet til.

Naar man tager i Betragtning, at Fru Fritsche ved Siden af alt dette ogsaa havde sit meget krævende Arbejde som

*) Ogsaa P. Svenssons nyeste Bog: „Nonni erzählt“ omhandler mest Danmark. Hans Bardomsophold i København, hans Manddomsgerning i Danmark omkring 1900. Mange vil endnu huske hans Cykelture til Ringsted og Omega etc.

Lærerinde ved Kathedralskolen at passe, kan man godt forstaa, at det ofte blev henimod de smaa Timer, inden Lampen slukkedes i hendes Studereværelse i Egholmsgade — men den daglige Messe Kl. 6 om Morgen blev dog ikke forsømt af den Grund. Fru Fritsches opofrende og uegenyttige Arbejde fandt maaske ikke altid den Paaskønnelse, det fortjente, men det har sat sine dybe Spor i Aalborg Menighed.

I disse faa Linier er selvfølgelig ikke alt sagt, hvad der kunde og burde siges ved en Lejlighed som denne. En taknemmelig Aalborgenser har kun paa Venners og egne Vegue villet bringe Fru Fritsche en beskeden Hyldest i Anledning af hendes 70-aarige Fødselsdag samt en Tak for hendes mangeaarige, offervillige Virke i Menighedens Tjeneste forbunden med Ønsket om mange lyse og velsignelsesrige Aar endnu til Guds og Kirkens Ære.

B.

Fra den vide Verden.

Hans Helligheds Befindende.

Denne Gang har der været noget i Avisernes Efterretninger om Pavens svigtende Helbred. Det drejede sig om en Cirkulationsforstyrrelse og en Svulst paa venstre Ben, som tvang Paven til at søge Sengen. Men heldigvis var det ikke et alvorligere Tilfælde, og Pius XI.s gode Helbred er ved at vende tilbage. Han maa dog unde sig nogle Dages Hvile og ordner i denne Tid kun de vigtigste løbende Forretninger.

De spanske Martyrer.

Det er dybt beklageligt, at vi paa Grund af Pladsmangel kun kan bringe saa lidt om Spanien, hvor et heltemodigt Folk stadigvæk vrider sig under umenneskelige Menneskers Rasen, og Spaniens første Biskop, Kardinal Goma Tomas, med Rette kan skrive: »I denne Krig mod den internationale Kommunisme gennemfører Spanien et sandt Korstog, som bliver afgørende for Europas Nationer«. Man kunde fylde Spalte op og Spalte ned med de Lidelser, som de enkelte Ordener har gennemgaaet. Her er f. Eks. Franciskanernes nøgterne og dog saa frygtelige Beretning. Provins Katalonien: Det pragtfulde Kloster Vich er blevet ødelagt samt dets kostbare Bibliotek. Tre Patres, tre theologiske Studenter og 1 Frater blev massakreret i Klosteret i Berga. I Klosteret Balaguer blev 9 Patres og 5 Fratres myrdet, Klosteret samt Seminariet blev totalt plyndret og ødelagt. Fra Klosteret Alcala blev alle Beboerne slæbt til Castellon og skudt. I Klosteret Villereal, berømt ved St. Paschalis Baylon, der opholdt sig der og ligger begravet der, blev 3 Patres myrdet, Helgenens Lig brændt og Klosteret ødelagt. I Byen Lerida blev Biskoppen, Kannikerne, 4 Patres og 1 Frater myrdet. I

Klostret La Bispal blev en Pater og en Frater myrdet. Alle Provinsens Klostre staa øde og forladte. — Provins Valencia: Samtlige Munke af Chelva Klostret blev massakrerede deriblandt Provincialen. — Provins Cartagena: St. Katarina Klostret blev ødelagt, 4 Patres og 2 Fratres blev myrdede. — Provins Granada: Klostret Puente-Genil blev ødelagt, 3 Munke myrdet. I Klostret Fuente Ovejuna blev 7 Munke skudt. Inden Henrettelsen skar man deres Tunger af, da de vægrede sig ved at udtale Blasfemier. Saaledes gaar det videre med sørgelige Beretninger, der nøje opgiver Tid, Sted og Tal og slet ikke nævner alle de Bestialiteter, som Henrettelsen ofte var ledsaget af. Saaledes blev Pater Santiago af Klostret San Pedro grusomt myrdet. Man skar begge hans Hænder og Fødder af og sprættede hans Liv op, saa først fik han Naadeskuddet.

I House of Lords tog forleden Lord Rankeillour Ordet til et mandigt Forsvar for den katolske Kirke i Spanien og en Tilbagevisning af alle de Bagvaskelser, som man har rettet mod den og Nationalisternes Kamp. Han sagde bl. a.: »*Det er en Kendsgerning, at Kirken i omtrent 100 Aar ikke mere har været en betydelig Faktor i spansk Politik. I Aaret 1838 var hele Kirkeformuen blevet beslaglagt og efter mange Konflikter og Uroligheder blev Konkordatet genoprettet i 1852. Ifølge dette Konkordat fik Kirken for de konfiskerede Ejendomme visse Tilskud. Hvorfor bebrejder man ene og alene Kirken den mangelfulde Opdragelse? Hvad gjorde Staten i alle disse Aar? Naar Staten kunde dekrettere Kirkegodsets Inddragelse, hvorfor ikke ogsaa en Lov om Opdragelse? Det er et Faktum: Hvad der findes af Opdragelse i Spanien, blev givet af Kirken. Autentiske Kilder opgiver, at der fandtes 90,000 skolepligtige Børn i Madrid. 50,000 undervises af Kirken. 40,000 havde ingen Skole, de kunde gaa i. Saa kom Regeringen og lukkede Skolerne ogsaa for de 50,000!*«

BREVKASSE.

Julegaver til Børn.

Jeg læste i et pædagogisk Tidsskrift noget, der kan have stor Interesse, nu da Julen stunder til. Der stod 3 Regler angaaende Børnenes Gaver:

1. Giv kun en ordentlig Gave.
2. Giv kun nyttige Ting.
3. Lær Barnet, at give af de mange overflødige Stykker Legetøj til de Børn, som intet har.

Til Nr. 1 og 2 ved Forældrene bedst, hvad der tiltrænges. Et nyt Klædningsstykke skal Barnet ogsaa vide er en Gave, og skal lære at takke derfor. Til Nr. 3 kan Barnet gerne selv være medbestemmende. Det udvikler Barnets Karakter.

Jeg giver dette videre og haaber, at Forældre og Bedsteforældre vil være indforstaaet, naar der nu skal gives Gaver til Julefesten! Det samme gælder for Onkler og Tanter og Husets Venner.

G. H.

„Nordiskt Ugeblad“ ønsker alle sine Læsere
en glædelig og velsignet Julefest.

Juleaften og Juledag.

St. Ansgars Kirke. 24 Levitm. m. Præd. 10 Pontifikalm. m. Præd. Fra 7 st. Messer. Ingen Messe 11 $\frac{1}{2}$. 17 Festandagt.

Jesu Hjerter Kirke. Juleaften holdes Kirken lukket 21—23 $\frac{1}{2}$. 24 Levitm. m. Præd. (Kun Adgang for dem, som kan forevise Adgangskort). Fra 7 og fra 8 $\frac{1}{2}$ st. Messer. 10 Levitm. m. Præd. Ingen Messe 11 $\frac{1}{2}$. 18 Præd. og Festandagt. **2. Juledag.** Gudstjeneste som om Søndagen dog uden Præd.

St. Knuds Kapel. (Vestervoldg. 115). 24 Sangm. m. tysk Præd. 8 $\frac{1}{2}$ Sangm. m. Præd. **2. Juledag** 8 $\frac{1}{2}$ Sangm.

Immaculatakirken. (Strandvej 91). **Juleaften** 24 Højn. m. Præd., derefter 2 st. Messer. **1. Juledag** 9 og 9 $\frac{1}{2}$ st. Messer. 10 Højn. u. Præd. 15 And. **2. Juledag** 7 st. Messe. 9 Sangm., derefter sakr. Velsignelse.

Klosterkirken paa Jagtvej. 24 Højn. m. Præd. 8 st. Messe. 10 Højn. m. Præd. **2. Juledag** 7 $\frac{1}{2}$ st. Messe, 8 Højn.

Sakramentskirken. 24 Levitm. m. Præd. — 7 $\frac{1}{2}$, 8, 8 $\frac{1}{2}$ og 9 st. Messer. 10 Højn. m. Præd. 18 Festand. m. Compl. (Naar man vil være nogenlunde sikker paa Siddeplads under Midnatsmessen, maa man helst indfinde sig senest 23 $\frac{1}{2}$). — **2. Juledag** 8 st. Messe. 10 Højn. og sakr. Velsignelse.

St. Josefs Kirke. 24 Midnatsm. og 2 st. Messer. **1. Juledag** 7 $\frac{1}{2}$ og 8 st. Messer. 9 Højn. 15 And. **2. Juledag** 6 st. Messe. 9 Sangm.

Rosenkranskirken. 24 Sangm. m. Præd., derefter to st. Messer; 8 og 8 $\frac{1}{2}$ st. Messer. 10 Højn. m. Præd. 17 Andagt. **2. Juledag.** 8 st. Messe. 10 Højn.

Couvent de l'Assumption. 24 Højn. u. Præd. (Kirken aabnes 23 $\frac{1}{2}$) 8 $\frac{1}{2}$ Højn. 11 st. Messe m. dansk Præd. **2. Juledag** 7 st. Messe. 8 $\frac{1}{2}$ st. Messe.

St. Annæ Kirke. Kirken lukket 21—23. 24 Sangm. m. Præd. Kun Adgang for de med Kort forsynede. (Kortene maa være afhentede i Præstegården senest d. 23.). 8 st. Messe. 9 Sangm. 10 Højn. m. Præd. 18 Festand.

St. Andreas Kirke. (Ordrup). 24 Sangm. m. Præd., derefter 2 st. Messer. Fra 7 $\frac{1}{2}$ st. Messer. 10 Levitm. m. Præd. 17 Festand. **2. Juledag** 8 st. Messe. 10 Højn.

St. Antoni Kirke (Brønshøj-Husum). 24 Højn. m. Præd. 10 Højn. m. Præd. **2. Juledag:** 9 Højn. m. Præd.

I Stedet for Julekort. Alle de, som kunde vente at faa en Julehilsen fra undertegnede, beder om at modtage ad denne Vej mine bedste Ønsker om en glædelig Jul og et velsignet Nytaar.
Wijnen, Præst, Holbæk.

Julepastoralet kan faas ved Indsendelse af 75 Øre i Frimærker i St. Ansgars Boghandel. Boks 279. København V.

Kalenderen for 1937 er udkommen og kan faas hos Ekspeditionen, Katholsk Menighedskontor, Bredgade 64 (Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i Katholsk Boghandel. Pris 40 Øre. Kalenderen tilsendes ved Indsendelse af 50 Øre i Frimærker. *Ansgariusforeningen.*

Kirkelig Kalender.

Dec.
 20. S. **4. Søndag i Advent.**
 21. M. Thomas, Apostel.
 22. Ti. Ferialdag.
 23. O. Ferialdag.
 24. T. VIGILIE *)
 25. F. **JESU FØDSEL.**
 26. L. Stephan.

*) Faste- og Abstinenspligt til Kl. 12 Middag.

NB: Freløgene d. 25. Dec. og 1. Jan. bortfalder Abstinenspligten p. Gr. af de paabudne Helligdage.

Dec.-Jan.
 27. S. **Johannes Evangelist.**
 28. M. De uskyldige Børn.
 29. Ti. Thomas af Canterbury.
 30. O. Søndag i Oktaven.
 31. T. Silvester I.
 1. F. **Herrens Omskærelse.**
 2. L. Oktav af Stephan.

Dec. Ugens Messebønner.

20. S. **4. Søndag i Advent** (27—63); 2. *Sæt Bønner*: Gudsmoder (183)—(87)), 3. For Kirken eller for Paven ((123, 122)—(107)).
 21. M. Thomas, Apostel (782—615); 2. Ferialdagen (27—64).
 22. Ti. Ferialdag (27—63) uden *Credo* og *Alleluja*-Vers; 2. og 3. som Søndag.
 23. O. Ferialdag (27—63); som Tirsdag.
 24. T. Vigilie (30—66).
 25. F. **Jesu Fødsel** (35—71).
 26. L. Stephan (45—82).

Rettelser: I »Nord. Ugeblad« Nr. 49 har der indsneget sig følgende Trykfejl: S. 1245 *Fürstenburg* for *Fürstenberg*, S. 1282 *Torp* for *Storp* og s. S. *Weibbischof* for *Weihbischof*.

S.M.D.M. »De gamle Drenges« JULEFEST afholdes Mandag den 28. December Kl. 20 i Forsamlingsalen, Boyesgade 8 A.

Alle Medlemmer bedes give Møde, ligesom enhver forhenværende Elev vil være hjertelig velkommen.

I Forbindelse med Julefesten afholdes som sædvanlig en Tombola, hvortil Gaver med Tak modtages paa Skolen.

Styrelsen.

Julefest St. Andreas Menighed afholder Julefest for Voksne og Børn i »Charlottenlund Palmehave« (store Sal) **Søndag d. 27. Decbr. 1936** (3die Juledag). Kl. 6—9 Juletræ og Dans for Børnene. — Børnene traktes med Chokolade og Godter — og der bliver Tombola, hvortil Gaver modtages med Tak af Komitéen. Billetpriser: Voksne Kr. 1.00, Menighedens Børn Kr. 0.75 besøgende Børn Kr. 1.00. Billetter faas: St. Andreas Præstegaard, St. Joseph Søstrenes Skole, og hos følgende Komité-medlemmer: Gross. Hutter, Slotsvej 33, Ordr. 1583. Bøgh. Holler, Ejvindsvej 15, Ord. 986 og Sekr. Rasmussen, Hovmarksvej 24, Ordr. 3859.

INDHOLD: Profeten Isaiaes Julebud. — Randbemærkninger til Julenattens Evangelium. — Kimer I Klokker. — Plejefaderen. — Gamle Krybber. — Stormfuglen. — Fred med Mennesker, som har en god Vilje. — Jul i Bethlehem i 1936. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provs. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN). Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Tirsdag Aften, fra Trykkeriet Torsdag. Afleveret til Postvæsenet Torsdag d. 17. Dec.

Nordisk Ugeblad

for katholske Kristne

84. Aargang

Officielt Organ for den katholske Kirke i Danmark

Nordisk Ugeblad udgives af Ansgariusforeningen og udkommer hver Søndag. Abonnement 3 Kroner Kvartalet (inclusive Porto) modtages paa alle Postkontorer, i alle Boglader og paa Ugebladets Ekspeditionskontor (Bredgade 64 St., København K. Telefon: Palæ 3762, Kl. 15-17). — Under Korsbaand (i Konvolut) til Udlandet 20 Kroner aarligt. —

Redaktør: Pater G. Scherz, Hans Bogbinders Allé 2, København S;

Telefon Amager 3202; bedste Træffetid Kl. 13¹/₂—14¹/₂.

Nr. 52

Søndag den 27. December

1936

INDHOLD: Den sidste Dag. — Aarsoversigt for 1936. — Fred med de Mennesker, som har en god Vilje. — Randbemærkninger til Julenattens Evangelium. — De katholske Missioner fra Pius IX til Pius XI. — Nye Bøger. — Fra Hovedstad og Provins. — Fra den vide Verden. — Brevkasse. — Avertissementer. — Kirkelig Kalender. — Ugens Messebønner.

Den sidste Dag.

*Den sidste Dag i det gamle Aar
i Regn og Taage til Hvile gaar,
mens Mulm og Mørke sig sænker;
og døde Dage faar Liv paa ny,
thi tyst og stillt uden Glam og Gny
til Minde Minde sig lænker.*

*Saa mange Minder med gyldent Skær
af Sol og Sommer er atter nær,
naar Nytaarsaften er inde;
og Sjælen synger sin Takkesang
med festlig fro og fornyet Klang,
mens Glædestaarerne rinde.*

*Thi gav os Gud i det svundne Aar
saa gode, glade og gyldne Kaar
af Miskundhed over Maade,
at ej vi evner med al vor Magt,
om Sekel end blev til Sekel lagt
at falte Hans rige Naade.*

*Paa vilde Veje med Synd i Sind,
mens Skammen brændte som Ild paa Kind,
saa ofte fra Gud vi søgte:
men aldrig vandred vor Fod saa fejl,
vor Hu var aldrig saa stiv og stejl,
at ej Han sin Naade øgte.*

*Og led vi end i det svundne Aar
dog stundom Kummer og Irange Kaar
som Straf for vor Synd og Brøde;
naar Aaret hælder ved Nytaarstid,
vi ser, at alt var en Gave blid
fra Ham, som kroner vor Møde.*

*Saa Tak da, Herre, for Værn og Trøst,
Du gav os alle ved Vaar og Høst
i Aaret, som ganger til Hvile:
og und os alle fra Gry til Kvæld
at øse dybt af Din Naades Væld,
mens Aarene hastigt ile.*

Peter Andreasen.

Aarsoversigt for 1936.

Aaret 1936 rinder ud, og Sylvesterklokkerne maner os til at fælde den Dom over vor Higen og Stræben, som Tidens og Evighedens Herre selv lægger paa Kristenlæber: »Naar I har gjort alt, hvad der var befalet Jer, skal I sige: Vi er unyttige Tjenere; vi har kun gjort vor Pligt!« (Luk. 17, 10.) Dette er ingenlunde Resignationens trætte Suk, men den klare Erkendelse af vort Tjenerforhold over for Gud; vi ved: I bedste Fald er det jo kun Guds Vilje, vi udfører med Guds Kræfter, vi bruger. Deraf følger Tak til ham, der gav os Lov til at være med, og en Tak, der indebærer Nytaarsforsættet om endnu mere ihærdig og nidkær Virksomhed i de kommende Dage.

Og det baade indadtil over for Sjælene og udadtil over for Verden! Ja, ogsaa udadtil! Vi ved ganske vist, at Christi Rige ikke er af denne Verden, er Naadens og Kærlighedens Rige. Men Naade forpligter, blandt andet til at hjælpe Kærlighed og Retfærdighed til Sejr i denne Verden med alle Midler, den enkelte raader over, paa den Plads, hvor Forsynet har sat os: den kristne Kunstner paa Verdens Akademier, den kristne Forretningsmand ved Maal og

Vægt, den kristne Redaktør ved Kliché og Sats, den kristne Statsmand ved energisk Indgriben i Tidens Gang og den kristne Soldat eventuelt ved Sværdets Forsvar af Ret og Retfærdighed! Naar Schweiz' Forbundspræsident Motta, et Mønster paa en katholsk Statsmand, ved en Lov vil stille Kommunismen uden for det frie demokratiske Spil, gør han dermed den kristne Verden en ligesaa stor Tjeneste som Ministerpræsident Salazar i Portugal, der, skønt en saare indadvendt katholsk Natur, dog bruger Statens Magtmidler mod Revolutionens Agenter. Naar det katholske Irland har samlet over 43.000 Pund Sterling og sender mange frivillige til Spanien for at støtte Nationalisterne i deres heltmodige Kamp mod det røde Blodtyranni, da forstaar de Juleevangeliets Fredsbudskab for Mennesker af god Vilje betydelig bedre end de, der i den spanske Rædsels Stund ikke ved bedre end at grave alle mulige og indbildte katholske Forsømmelser frem for dermed at berolige den af Bestialiteterne opskræmte Offentlighed. Vi misforstaar Fredsfyrsten, naar vi glemmer Svøben i hans Haand, hvormed han uddrev Tempelskænderne, vi misforstaar Fredsfyrstens Kirke, naar vi mener, at Kærlighedsbudskabet udelukker Sværdets Magt baade for den enkelte i berettiget Selvforsvar, og for Staten mod Forbryderen indefra og mod Angriberen udefra. Kun at tale om Sindets Omvendelse uden i det mindste at tage energisk fordømmende Afstand fra Forbrydelsen, f. Eks. de grufulde Masseforbrydelser og frygtelige Skændsler mod uskyldige Præster, Nonner, Borgere i Spanien, og efter Evne at rejse den offentlige Mening imod dem, er vildledt og vildledende Fromhed. Den kristne Mand vil ikke holde Foredrag om Hjertets Renhed, medens han ser Morderen slaa løs paa sit Offer!

I det følgende giver vi en kort Oversigt over de vigtigste katholske Begivenheder i Skandinavien i 1936. Trods ihærdige Anstrengelser fra Hr. Nystrøms Side er det maaske ikke lykkedes at gøre Oversigten helt fejlfri og fuldstændig, men i det store og hele giver den forhaabentlig et troværdigt Billede især af det katholske Danmark.

Kalendarisk Oversigt.

Januar:

1. Nytaarsmodtagelse hos Biskoppen. — Biskop J. Müller udsender Nytaarshyrdebrev. — Pastor *Op de Coul* udnævnt som Rektor for Præmonstratenser-Kanikkernes Stift. — Pastor *A. J. Druyts* udnævnt til Sognepræst i Vejle. — Pastor *J. Ballin* Sognepræst i Esbjerg.
5. St. Lucii Kirke i Holbæk faar et nyt, smukt Banner. — Nytaarsfest i Nakskov med Deltagelse fra Maribo og Nykøbing F.

6. For første Gang transmitteres, fra Sakramentskirken, en katholsk Gudstjeneste. — En Studiekreds kaldet »Danaklub« stiftes i Silkeborg. — Katholsk Børnehave indrettes i Stockholm, Götgatan 60.
8. Sveriges kath. Ungdomsblad udkommer.
9. Pater *J. A. Lutz* paabegynder i St. Olavs Kirke i Oslo en apologetisk Foredragsserie.
12. Pater *J. P. Klessens*, O. F. M. i Maribo fejrer 25 Aars Jubilæum som Sognepræst paa Lolland. — Nyt Skolehus i Arendal indvies af Biskop *Mangers*. — Nytårsfest paa »Sølyst« ved Horsens.
15. Paa Rygaard afholder Rouët de Journal S. J. fra Paris franske Foredrag.
25. Biskop *J. Mangers* Fastehydrdebrev om det katholske Præstedømme.
31. Provikar Pastor *Peter Schreiber* dør 77 Aar gammel. — Broder *Bader*, S. J., dør 86 Aar gammel i Valkenburg.

Pastor *F. F. Maurer* bliver Rektor ved St. Thereses Kirke (Rygaard). — St. Josef Søstrenes Provincialpriorinde i Oslo, *Mère Zoe*, dekoreres med Æreslegionens Ridderkors. — St. Josefs Børnehave flyttes fra Nivaagade til Poppelgade i Kbhvn.

Februar:

3. Biskop *J. Brems'* Fastehydrdebrev om Dydslivet inden for den kristne Familie.
4. St. Andreas Sogns Menighedsmøde ang. Kirkesagen i Lyngby.
20. Danske Kvinders Katholske Forbunds Aarsfest. — Redaktør *Fr. Oppfer* dør.
22. Overlæge *Erik Lyng* vender efter 10 Aars Tjeneste paa Færøerne tilbage til Danmark (Kalundborg).
23. Hs. Exc. Biskoppen holder Fasteprediken i Sakramentskirken. — For første Gang 40 Timers Tilbedelse i Jesu Hjerte Kirke i Kbhvn.

Marts:

1. Oprettes en Sygeplejeelevskole paa St. Elisabeths Hospital.
9. Det store Oxfordmøde i Grundtvigshus. (Pastor *Messerschmidt*.)
11. I Kristianssand stiftes en katholsk »mannsforening«.
12. Anden Absalon Trops Standerindvielse i Jesu Hjerte Kirke, Kbhvn.
14. St. Carolus Hospitalet, Molde, faar Statsunderstøttelse.
15. Biskoppen meddeler Diakonvielsen til *Fr. Grobetz* og *W. Nølke*.

16. Iklædning og Løfteafleggelse hos St. Josef Søstrene i Oslo (5 Novicer, 7 til de første Løfter).
18. Iklædning af 6 Postulanter, 9 Novicer aflægger de første, 7 Søstre de evige Løfter i St. Josef Søstrenes Noviciat, Kbhvn.
19. St. Josefsøsteren *Jeanne Sophie's* (Oslo) 60 Aars Profesjubilæum.
23. Pater *Josef Schmidt*, S. J., dør i Valkenburg. Virkede før i Danmark. — Ansgariusforeningens ordinære Generalforsamling.
25. St. Elisabeths Søstrene i Oslo har Iklædning af 6 Novicer.
26. *Sigrud Undset* holder Foredrag om »Religiøst Liv i katolsk Tid« i Ringeby; Foredraget gentages i andre norske Byer.
31. *Therese Keip* dør — (for en væsentlig Del Bidragydere til Opførelsen af St. Ansgars Kirke i Kristianssand).
Maleren *Wils* udstiller 5 Billeder paa den fri Udstilling. — Billedhugger *Aksel Theilmann* udstiller paa Charlottenborg. — Malerinden *Birgitte West* udstiller et Kalkmaleri paa Charlottenborg.

April:

1. Enkedronning Josephines Privatsekretær, Dr. *Joseph Müller* dør. — Organist *Viggo Olsen*, Sakramentskirken træder tilbage.
5. Elisabeth-Foreningens Bazar. — Bazar i Aalborg.
7. Begyndte 5 Dages Exercitierne for Damer paa Rygaard.
8. Begyndte 5 Dages Exercitierne for Herrer i Ordrup.
9. Den katolske Ungdomsforening i Horsens vaager for første Gang i Hold hele Natten til Langfredag ved »Graven« i Kirken.
13. Firmelsens Sakramente meddeles i Roskilde.
15. En ny Fløj i St. Josefs Hospital i Drammen bliver indviet.
16. Organist ved Jesu Hjerter Kirke *Knud Aagaard* dør (efter 24 Aars Organisttjeneste).
21. Pater *Zoetmulder* optager i Immaculatakirken flere Medlemmer i St. Dominikus' III Orden.
23. St. Ingrid's Hjem i Stockholm angribes som et Centrum for katolsk Propaganda, men faar Oprensning.
24. Giftaffæren paa St. Josef Hospital, Kbhvn., diskuteres i Aviserne.
- 24.—25. Skandinavisk Biskopskonference i Stockholm. »Credo« anbefales af Konferencen.
29. Maristpatrene fejrer 100 Aars Jubilæum i Oslo.

Billedhuggeren *Aage Nielsen-Edwin's Relief »St. Teresia ved Korset«* sættes op over Portalen i St. Thereses Kirke paa Bernstorffsvej. — Kommunikantbørnene paa Dalum - gennemgaaende ca. 15 - har faaet Huset »Mariabo« helt for sig selv.

Maj:

1. Paabegyndes ny Dekorationer af Vor Frue Kirke i Aarhus.
- 3.—4. Bazar i Aarhus.
8. Enkefru *Marie Petersen*, Biskop von Euch's mangeaarige, trofaste Husholderske afgaar ved Døden (85 Aar gammel) i Dalum.
10. Pater *Th. A. Zoetmulders* 20 Aars Arbejde paa Bornholm fejres ved en vellykket Fest. — Nordisk Ugeblads Pressenummer udkommer.
12. Presseudstillingen i Rom aabnes, den nordiske, katolske Presse har sin egen Sal, »Nordisk Ugeblad«s Redaktør deltager i Aabningen.
15. Hs. Exc. Biskop *M. Meulenbergh* aflægger Besøg i Roskilde.
19. I Henhold til biskoppelig Skrivelse oprettes »Hellig Knud Lavards Sogn« i Lyngby.
24. Mariakongregationen »Apostlenes Dronning«s 25 Aars Jubilæum i St. Ansgars Kirke. — Kvindeligt Ungdomsstævne i Trørød.
26. Prokurist *Carl Melchior*s i Vejle dør.
27. A. C. fejrer 40 Aars Jubilæum i »Vesterhus«.
28. Pater *Ludvig van den Breghe* fra Holland tiltræder som anden Kapellan i Nykøbing F.
31. Et nyt Kapel indvies i Åbo (Finland). — I Stockholm afholdes: Sveriges katolske Ungdomsforbunds Arbejds møde.

Carnegies Heltefond belønner to unge Katholiker i Oslo. — Fru *Maria Cowes* i Norrköping og Frk. *Maria Ende* i Sörforsa faar »Pro Ecclesia et Pontifice« for mangeaarig Organisttjeneste. — Pater *H. Deutscher* bliver Sognepræst i Kbhvn. — Pater *R. Freitag* Sognepræst i Odense.

Juni:

4. 500 Katholiker fra Holland besøger Roskilde.
7. Sommermarked i Brønshøj. — 30 »norske Gutter« gaar paa Pilegrimstur fra Oslo til Ringerike og Hadeland.
10. Pater *Peter Brenkels* 25 Aars Præstjubilæum, i mange Aar Præst i Oslo og Arendal.
11. Christi Legems Procession i Immaculatakirken og i Ringsted. — Gudstjeneste transmitteres fra Sakramentskirken.

14. Christi Legems Fest med Procession i Oslo, Sylling, Arendal i Norge, i København, Dalum, Roskilde, fra Horsens (til »Sølyst« med ca. 350 Deltagere), fra St. Nicolai Kapel i Hvidovre (med ca. 300 Deltagere), Silkeborg og Aalborg (første Gang under aaben Himmel).
18. Christi Legems Fest med Proc. i Parken paa Rygaard.
19. I Aalborg stiftes en eukaristisk Forening.
21. Valfart til Haraldssted.
24. Restaureringen af Skolen og Børnehjemsbygningen i Silkeborg paabegyndes.
29. Fra 29. Juni til 5. Juli i Oslo aandelige Øvelser for det norske Vikariats Præster.
30. Lærer *E. Rønnow* fratræder efter henved 25 Aars Virke St. Knuds Skole, København. — Hs. Exc. *Vicomte de Fontenay* og den franske Gesandt, *Charles Arsene-Henry*, foretager Præmieuddelingen til Rygaardens Skoleelever. — Assumptionsøstrenes Retræte ved Pater Dr. *J. Em. Mossong*, O. S. B. fra Clervaux.

Juli:

1. St. Lioba Søstrene kommer til Sønderborg.
2. Fra 2. til 9. Juli Exercitier paa Sølyst for alle Marist-Brødre i Danmark.
5. Fra denne Søndag hver Søndag Messe i Taastrup.
7. Sognepræst i Nykøbing F., Pater *P. Aug. Ammerlaan's* 25 Aars Præstjubilæum.
10. 850 Aar siden, at Kong Knud den Hellige døde Martyrdøden i Odense.
12. Den store katolske Sankt Knuds Minde-Fest i Odense. — Radiofoniens Udsendelse i Anledning af Festen. — St. Knuds Messe læses i alle Vikariatets Kirker.
18. Fra 18. til 24. de nordiske Biskoppers Møde i Valby, navnlig foranlediget af Ønsket om at oprette en Præsteskole for Skandinavien. Ærkebiskop *Costantini*, Generalsekretær for Propagandakongregationen i Rom er til Stede.
19. Diakon *Fridolin Grobetz* præstevies i St. Ansgars Kirke. — Jocismen: K. U. K. (katolske unge Kvinder) stiftes i Roskilde.
20. Pastor *Grobetz* celebrerer sin første Messe i St. Josephs Kirke, Kbhvn.
22. Fra 22. til 26. og fra 29. til 2. Aug. Retræter for Damer i Roskilde.
25. Pastor *Ronges* 40 Aars Præstjubilæum.
- 26.—27. St. Vincents Søstrenes Bazar i Helsingør.

August:

1. Franciskanersøstrene i Thorshavn aabner et 5 Maaneders Dagkursus i Husholdning.

2. Olsokfest paa Hamar i Norge (Bondeungdomsstævne).
— Valfart til Stiklestad.
3. Sprog- og Musiklærer Carl Nyholm dør i Aarhus.
5. Fra 5. til 9. Exercitier i Roskilde for Herrer.
6. Den 22-aarige japanske katholske Student William Nabuyuki Yamamoto styrter ned paa Kastrup Flyveplads. Begraves den 11. Aug.
7. Biskoppen anordner særlig Bøn mod Kirkefølgelsen i Spanien. — En polsk Turistdamper med 700 Personer, som overværer Messen i St. Nikolai, anløber Visby.
8. Bilulykken ved Ledreborg, hvorved den lensgrevelige Familie kommer til Skade.
13. Fra 13. til 20. Exercitier i Trørød for yngre Damer.
15. Paa St. Josef Søstrenes Noviciat paa Strandvejen aflægges 2 Novicer de første Løfter og 12 Søstre de evige Løfter.
17. Den katholske Kostskole i Roskilde begynder sit nye Skoleaar med 60 Børn.
19. Den nye katholske Skole i Haderslev indvies.
22. Fra 22. til 29. Exercitier i Trørød for ældre Damer.
24. Fru Kirstine Heggens, Medstifterinde af N. K. K. F. dør i Oslo.
27. Den 4. internationale Linguistikongres aabnes og overværes af mange fremragende kath. Navne: F. Pohl, J. Simon, Mgr. J. Schrijnen, P. Jan v. Ginneken m. fl.
28. St. Vincens Hospital i Hammerfest indvies.
30. Valfart til Vadstena. Biskop Müller celebrerer Messen i St. Birgitta Søstrenes Have.

September:

1. Biskop J. Müller anordner i en Skrivelse Forbønner for Spanien. — Pauluskredsen udsender sit 25. Skrift.
2. Grundstenen nedlægges til det nye St. Annæ Hjem paa Amager.
- 2.—5. Fælles Præsteexercitier i Ordrup under Ledelse af Pater L. Kösters S. J.
4. Tre Benediktinerinder fra Chiemsee ankommer til Klosteret paa Jagtvejen.
6. Mgr. Carlings 25 Aars Præstjubilæum (Finland).
8. Grundstenen til det nye St. Fransiskus Hospital i Bergen nedlægges.
9. Pastor Osterhammel i Randers fylder 75 Aar. — Rejsegilde paa den nye Præstebolig i Sønderborg.
10. Fra 10. til 14. Nordisk katholsk Presse-møde i Oslo.
13. Indflytning i den nyrestaurerede Skolebygning i Silkeborg.

15. Cand. mag. *Niels Hansen* i Thisted fylder 70 Aar. — Pastor *Fr. Grobetz* bliver Kapellan i Svendborg.
17. To danske Søstre fra Moderhuset i Frankrig flytter til St. Maria Hospital i Roskilde.
24. *Sr. Dypnas* paa Rygaard fejrer 50 Aars Jubilæum.
26. St. Elisabeth Søster *M. Herthula* dør.
27. Faneindvielse for St. Annæ Kirkes Kongregation for unge Mænd, Kbhvn.
Komponistinde *Fru Inga Lærum Liebig* dør i Oslo, 72 Aar gammel. — Rosenkranssognets Maria-kongregationer »Maria Rosenkransdronning« og »Stella maris« bliver hver delt i en ældre og yngre Afdeling. — En lokal Velgører uden for Menigheden maler Kapellet i Hørsholm udvendigt.

Oktober:

1. Gudstjenesterne i St. Bendts Kapel i Rudkøbing overtages atter af Svendborg Sogns Præster. — Rosenkranskirken udsender hver Maaned Menighedsblad med kirkelige og Foreningsmeddelelser. — Cistercienserinderne begynder i Taastrup.
3. Hvilehjemmet »Bellis« i Taastrup aabnes. — 3. og 4. Bazar i Charlottenlund til Fordel for den nye Kirke i Lyngby.
4. Pastor *Braun* flytter fra Roskilde til Taastrup.
7. Biskop *J. Mangers'* Hyrdebrev om Kampen mod Gudløsheden. — Pater *A. Rottier*, Sognepræst ved St. Laurentii Menighed i Drammen, fejrer 25 Aars Præstejubilæum. — Rusgilde i A. C. med 7 Russer.
9. En katholsk Ungdomsforening stiftes i Fredericia.
10. St. Elisabeth Søster *M. Asella Rotter* dør, 72 Aar gammel. — St. Matthias Kirkekor fra Berlin synger i Odd-Fellow Palæet.
11. Maria Kongregationernes Fælles-Festandagt i St. Ansgars Kirke i Kbhvn.
12. Rejsegilde paa St. Annæ Hjem.
15. Niels Steensen Mærkaterne udsendes.
- 15.—19. Exercitier paa Fransk hos Birgittasøstrene paa Djursholm.
- 20.—24. Retræt for Damer i Assumptionsklosteret paa Rygaard.
24. Søstre af »Den evige Tilbedelses Orden« bliver Benediktinerinder. — St. Elisabeth Søster i Næstved, *Mater Eliseas* 50 Aars Jubilæum. — St. Josef Søster *Jeanne Sophie Garnier* i Oslo dør, 76 Aar gammel.
25. Fra 1. til 1. Novbr. Missionsuge i Aarhus ved Pater *Pauli*, S. J., Kbhvn.
- 25.—26. Danske Kvinders Katholske Forbunds 5. Landsmøde i Kbhvn. — Tilbedelse i alle Landets Kirker

som Indledning til Kamp mod den moderne Gudløshed.

27. D. K. K. F. udsender en Protest mod Svangerskabs-Kommissionens Betænkning.
28. Pius XI giver ogsaa Ikke-Katholiker Adgang til at blive Medlemmer af »Det pavelige Akademi for moderne Videnskaber«. (Niels Bohr er bl. de første.)

Forstanderinden Mater Pulcheria af St. Hedvigs Orden, der har ledet Skolen i Aakirkeby, trækker sig paa Grund af Sygdom tilbage. — Et »Academicum Catholicum« stiftes i Finland.

November:

1. Den nye katolske Kirkegaard i Kolding indvies. — Alle Sjæles Andagt paa Kirkegaarden i Roskilde (første Gang).
5. Billedhuggerinde Susanne Saabye fylder 80 Aar.
6. Forfatteren, Prof. Johannes Jørgensen fylder 70 Aar.
8. Festen for Forfatteren, Prof. Johannes Jørgensen i Ingeniørernes Hus. — K. U. K.s Faneindvielse i Roskilde. — K. U. P. (Katholske Unge Piger) stiftes i Roskilde.
10. 6 Novicer ikklædes i Dalum (St. Hedvig-Søstrene).
11. Katholsk Klubs aarlige Stiftelsesfest, samtidig Fødselsdagsfest for Klubbens Æresmedlem, Forfatteren, Prof. Johannes Jørgensen.
12. Arendal Menigheds 25 Aars Jubilæum.
15. Filmen fra St. Knuds Mindefest i Odense fremvises i St. Knuds Skoles Festsal. — De polsk-fødte Katholiker i Aalborg afholder Fest med Faneindvidelse. — Fra 15. til 22. afholdes i Jesu Hjerter Kirke i Kbhvn. aandelige Øvelser for Mænd af P. Jos. Koch, S. J.
16. Pater *Jon Svensson*, S. J., fejrer sin 80 Aars Fødselsdag.
19. Grundstenen nedlægges til den ny St Annæ Kirke paa Amager.
21. Vor Frue Kirke i Silkeborg istandsat og malet, et nyt lille St. Josefs Alter afleveres.
22. Paa et Møde i Vejle dannes en Sammenslutning af kath. Akademikere i Jylland og paa Fyn.
25. Katholsk Ungdomsværns Aarsmøde i Vesterhus.
26. Mgr. *Henrik Snoeys* i Bergen fylder 60 Aar.
29. I Horsens stiftedes »Katholske Landboeres Ungdomsforening«. — Kirkekoncert i Roskilde til Fordel for fattige Børns Jul.

I Visby paa Gotland er der indrettet et nyt Kapel for den derværende katolske Menighed. — St. Hedvigsøstrenes Klinik i Kolding tager de nyindrettede Værelser i Brug ultimo November. — Ultimo November og primo December afholder Pater *van*

Biervliet C. ss. R. fra Tournai franske Foredrag paa Rygaard.

December:

6. 250-Aars Dagen for Niels Steensens Død mindes ved »Nordisk-Ugeblad«s Festnummer.
8. Pater *Chr. Lønсков* bliver Superior for St. Knuds Stiftelse, Aarhus, Pater *J. Koch* fortsætter som Sognepræst.
13. Dominikanerne i Stockholm fejrer 600-Aars Dagen for deres Ordens Ankomst til Byen.
19. Sr. Joseph M. du S. Coeur dør.
24. Indflytningen i det ny Hus i Sønderborg skete lige før Jul, og den første Gudstjeneste i det ny Kapel holdes Julenat.
27. Den katolske Menighed i Taastrup afholder Juletræsfest (paa Roskilde Kro). — Indsamlingen til St. Hans Kirkefond i Hørsholm har - væsentlig ved Bidrag fra Menigheden - nu passeret 7000 Kroner.

Endvidere uden Angivelse af Maaned eller Dato:

I Aabenraa gøres der Forberedelser til Opførelsen af en ny Kirke. — St. Norberts Kirke i Vejle har faaet to Freskomalerier, udført af Pastor *Fr. Vervoort* fra Nyborg. Broder *Gereon* har skaaret 2 Sidealtre i Eg til Kirken.

I en Aarsoversigt maa Bøgerne ikke mangle. Foruden de i 1936 i Danmark udkomne kath. Bøger, som findes i »N. U.« Side 1310, og Pauluskredsens Skrifter, (*O. Karrer: »Læs Biblen!«, H. D. T. Kiærulff: »St. Teresa«, A. J. Lutz: »Livets Brød«, Messerschmidt: »Oxford og Rom«, Guardini: »Hellige Tegn, Tider og Ting«*), hvoraf sidst Pastor *P. Schindlers: »Mogens Francesco Ballin«*, nævner vi: *I. Wehner: »I gudomens ljus«, I. van der Burg: »Den katolske og den protestantiske inkvisisjon«, A. J. Lutz: »Kristendommen i Apostlenes Dage«. Kr. Isager: »Skeletfundene ved Øm Kloster«, Eivind S. Engelstad: »Senmiddelalderens Kunst i Norge«, A. Åkerholm: »Brøderna från von Wesseln«* (Konversionsroman), som er af stor katolsk Interesse.

Fred med de Mennesker, som har en god Vilje.

(Sluttet.)

Jeg føler ikke alene Foragt, men virkelig Antipathi. Naar jeg tænker paa dette Menneske, kommer jeg i Oprør; møder jeg denne Person, har jeg den største Lyst til at vende om for ikke at gaa fordi vedkommende.

Men De følger ikke Deres Lyst?

Nej, det vilde være at handle ubehersket.

Naa, heldigvis! Hilser De?

Nej, for vedkommende ser ikke til min Side.

Men hvis vedkommende nu gjorde det, hvad vilde De saa gøre?

Jeg tror, jeg vilde hilse diskret og bedrøvet, men det vilde koste mig en mægtig Overvindelse, og dette er jo atter et Bevis for, at jeg ikke kan tilgive.

Nej, kære Barn; det er simpelt hen et Bevis for, at Deres Sjæl har faaet et Saar, og rører man ved dette Saar, lider Sjælen.

De undskylder alt, Hr. Pastor.

Absolut ikke. Jeg undskylder kun de *ufrivillige* eller *fornuftige* Følelser, dem, som ikke staar i Modstrid med Tilgivelsen.

Hvad vil det saa sige at tilgive? Vil det ikke sige at handle, som om intet var passeret, ikke at bevare noget Nag, udlevere vor Agtelse og Hengivenhed til den, der har fornærmet os, med andre Ord behandle vedkommende som før?

Baade ja og nej. Alt inden for Mulighedens og Fornuftens Grænse. Jeg indrømmer villigt, at dette er det theoretiske Ideal, men i Praksis lader det sig nu ikke altid udføre.

Uden Tvivl paa Grund af den menneskelige Ondskab, Hr. Pastor?

Naa, ikke altid paa Grund af den menneskelige Ondskab, men — og maaske nok saa ofte — som Følge af vor Naturs meget fornuftige og af Forsynet i os nedlagte Tilbøjeligheder. Saaledes er det ikke som Følge af den menneskelige Ondskab, at man ikke straks kan glemme Næstens Forurettelser; det er en Følge af Selvopholdelsesdriften: Forsynet har her igennem villet lade os undslippe de Farer, som vi kan møde hos de Væsener, som har gjort os Fortrød. Det er ikke den menneskelige Ondskab, som faar os til at unddrage dem, som vi føler er os fjendtligsindede, vor Sympathi eller vor Tillid. Det er en Forsynets Gave, som værner os imod mange Sorger og Uretfærdigheder. Men lad os vende tilbage til Spørgsmaalet: Tilgivelse.

Ja, Hr. Pastor, sig mig, om jeg, trods de Følelser, jeg her har fremsat for Dem, dog opfylder Herrens Bud, og om disse Følelser ikke hindrer mig i at sige til Gud: »Forlad os . . . som vi forlade«. Hvis den almægtige Dommer ikke tilgiver bedre end jeg, men bevarer alle mulige Forbehold og al mulig Foragt over for mig, hvis alle mine Fejl hos ham efterlader en Følelse af Antipathi Mage til den, jeg nærer i mit Hjerte, saa er jeg i højeste Grad at beklage.

Frygt ikke: hvis De skubber Mindet om Fornærmelsen til Side i Stedet for at standse op ved det i bevidst Vrede,

hvis De fra Deres Sjæl bortleder alt Had, der er trængt ind i den, og enhver hævn-gerrig Følelse, hvis De over for Gud angrer de Følelser, der trods Deres gode Vilje bliver tilbage, med andre Ord, hvis De gør alt, hvad der staar i Deres Magt for at tilgive og over for den paagældende Person ikke tager andre Forholdsregler end dem, Forsigtigheden og Fornuften byder Dem at tage, opfylder De i Reglen Jesu Bud. Hvad angaar Deres Frygt for, at Gud efter Tilgivelsen over for Dem skulde nære en Bagtanke af Nag eller Foragt, kan De være ganske rolig. Gud er ikke som vi undergiver Slaphed eller udstyret med beskyttende Instinkter som dem, jeg for et Øjeblik siden talte om. Naar Gud tilgiver, er det fuldt og helt, og uden at der bliver det ringeste Gran tilbage af den efterladte Synd, undtagen somme Tider de fysiske Følger, Forsynet fastslaar.

Gud fordrer alligevel, at ogsaa vi tilgiver af hele vort Hjerter?

Ja, uden Tvivl, men Tilgivelsen, han fordrer, bestaar ikke i ikke at mindes eller i intet at føle, men i at give Afkald paa enhver hævn-gerrig Tanke og ethvert frivilligt Had; for øvrigt gør Mennesket ikke altid, hvad det vil. Mennesket kan ikke blive ufølsom paa Kommando, det glemmer ikke efter Behag, og Gud fordrer ikke det umulige, men den virkelig alvorlige, gode Vilje. Jeg vilde tro, at Mindet om Fornærmelsen hos Dem lidt efter lidt bliver mindre levende, og De vil kunne glemme fuldstændig, thi paa dette Punkt ligner Sjælen Legemet; Saarene, den faar, er aabne og smertefulde i kortere eller længere Tid for til sidst at lukkes og læges.

Hvis Sjælen er som Legemet, Hr. Pastor, er der dog en stor Forskel paa dem: nogle er mere følsomme, andre mere modstandsdygtige.

Ja, det er sikkert. Der er lykkelige Naturer, hos hvem Saar hurtigt læges; der er andre, som minder om Sukker-sygepatienter: det mindste Saar tager lang, lang Tid for at helbredes. Disse ulykkelige og hadefulde Naturer har selvsagt langt strengere Pligt til at undgaa Saar, som altid er udsat for at irriteres. Som de andre vil de gerne frivilligt aflægge alt Had, al hævn-gerrig Aand. Men det lykkes dem ikke altid hverken at glemme eller fuldstændig at genvinde de gode Følelser. Det, man paa dette Omraade absolut maa undgaa, er enhver Ytring, enhver Handling, som kunde give Anledning til Sorg, til Diskussion eller til Ubehagelighed for Familien eller Samfundet.

Ranbmærknunger til Julenattens Evangelium.

Minder, der ikke kom med i Lukas'

(Fortsat.)

Beretning om Jesu Fødsel.

II

Augustus havde for saa vidt været god nok, det vilde Lukas ikke nægte. Hans Love mod Luksus og til Værn for et sundt Ægteskabs- og Familieliv var tydelige Beviser for, at han havde et skarpt Øje for Ondet i Samfundet og tilmed den ærlige Vilje til at rykke det op med Rode. Dog havde han ikke evnet det. Politibestemmelser kan ligesaa lidt garantere en sund Moral, som Svøb kan vække et dødt Barn til Live. I øvrigt havde Augustus selv nianglet den fornødne Respekt for Ægteskabets Ubrydelighed. Fremfor alt havde hans egne Børn ved deres Opførsel beskæmmet deres reformatoriske Fader. Datteren Julia gjorde i den Grad Skandale, at hun maatte forvises til Øen Baia. Havde Forholdene paa dette Punkt været sunde i Augustus' egen Kreds, og havde der været et ædelt og energisk Afkom til at overtage Styret efter Augustus og fortsætte de gennemgribende Reformer, hvem ved da, om ikke en taknemmelig Slægt havde sørget for, at denne Inskription fra den asiatiske Prokonsul aldrig blev tilsløret.

Nu var det gaet anderledes. Augustus' Efterfølgere saa ud til at have stillet sig den Opgave at nedrive, hvad han havde bygget op.

I tre og tyve lange Aar havde hans Adoptivson Tiberius slukket den allersidste Begejstringens Lue i Rom og hele Riget. Denne tungsindige Mand, der frygtede alle, havde hersket ved at lade Frygten regere. Den tredie i Rækken. Caius — eller Caligula, som man kaldte ham — stod endnu i frisk Erindring. Hele hans Adfærd, bl. a. hans Ødslen med Millioner og hans Leg med Menneskeliv, var ganske uforstaaelig, hvis man ikke gik ud fra, at Manden var sindssyg. Man kunde næppe fortænke de sammensvorne i, at de gjorde denne Mand uskadelig. Saa kom Caius' sære Onkel, Claudius, hvis Lyst og Evner bedre passede i en Antikvarsamling end til en Kejsertrone. Det var de frigivne og Kvinderne, der regerede for ham. Heller ikke denne Regering havde været til Gavn for Rom og Riget.

Og nu var Nero Herre over Rom og Verden. Stille, det var ikke klogt at sige for meget om denne »guddommelige Kejsers«, især ikke naar man skulde holde en ved Selskab, der sad i Arrest, og hvis Sag forhaabentlig snart skulde frem for Kejsereus Domstol. Instinktmæssigt søgte Lukas' Blik gennem Vinduet Nero's Palads. Et mærkeligt Billede

af Lys og Skygge frembød Byen i Maanens Lys. Nero havde vistnok travlt. Det var bl. a. ogsaa derfor, at Paulus' Sag nu havde maattet vente allerede i halvandet Aar.

Hvad var der blevet af det bebudede Gudebarn imellem disse mørke, vanvittige eller dumme Kejserskikkelser? Hvor var de paradisiske Tilstande?

Mere end nogen Sinde før tiltrængtes en Omvæltning, en Omvæltning, der maatte være baseret paa Sindenes Omvæltning. I den brogede Verdensstad Antiokia havde Lukas i sin Egenskab af Læge erfaret, at Samfundet var mere sygt end de enkelte Patienter, der sendte Bud efter ham. De, der herskede baade i høje og lave Embeder, tænkte kun paa egen Fordel. De rige blev ikke bedre af deres ubegrænsede Velstand, og de fattiges Tilværelse var ikke menneskeværdig. Lægen Lukas havde stillet Samfundets Diagnose. Den lød paa Irreligiøsitet og Amoralitet, Mangel paa Religion og Mangel paa Moral. Dette Samfunds Medlemmer svigtede fuldstændigt deres naturlige Funktioner. De foresatte manglede Respekt for de undergivne. Mænd og Kvinder manglede Respekt for sig selv og

Apostelen Paulus, efter en holl. Kunstner.

Kejser Nero (54—68 e. Chr.), bekendt for sin Grusomhed, ved Roms Brand og den første Kristenforfølgelse, hvorunder Apostelfyrsternes Martyrdød faldt.

hinanden. Hvad kunde det for en Læge nytte at hjælpe den enkelte, naar hele Mængden styrtede mod Afgrunden? Lukas havde da ogsaa fattet mere og mere Interesse for Religion og Filosofi. Ligesom instinktmæssigt søgte han dér Modgift mod den voksende Lede ved Tilværelsen.

En Overgang — da han var i Trediverne — havde Lukas været af den Mening, at Filosofferne vilde skaffe den tiltrængte Samfundsfornyelse til Veje. Sammen med et Par Venner i Antiokia havde han den-

gang tilbragt mange Timer i Diskussion under Søjlegangene ved Markedspladsen. Det var hovedsagelig Stoikerne, han havde interesseret sig for. Deres Lære om Selvbeherskelse fandt han yderst tiltalende, og han maatte indrømme, at han endnu Dagen i Dag havde Gavn af denne Lære. Men bagefter havde det vist sig, at denne Filosofi var for abstrakt til at trænge igennem hos Folkets brede Lag. Almuen, ja i det hele taget Folk i Almindelighed, kunde man ikke bibringe den Overbevisning, at den menneskelige Værdighed fordrede, at Lidenskaber og Lyster blev holdt i Tømme. Den Lære kunde være god nok for en Elite. Den opfostrede stolte Mennesker, der stolede paa egen Kraft, men udstødte dem, der var svage og sukkede efter Forløsning.

Forløsning, dét var det i Grunden, som hele Verden sukkede efter. I Antiokia, som i en stor Del af det romerske Rige, fandtes fuldt op af religiøse Samfund, der netop skilte sig med Forløsning. Underlige Religioner med fremmedartede Legender og nervepirrende Ceremonier. Og der var ikke saa faa baade blandt de dannede og blandt Almuen, der i Smug søgte Trøst i disse trakiske, syriske eller ægyptiske Kultusformer, hvis Samlingssteder skød op alle Vegne som Paddehatte efter Regnvejr. Lukas kunde ikke forklare sig, hvordan det var kommet, at han lige fra første Færd var blevet frastødt af hele dette underlige Religionsvæsen. Det var sikkert hans sunde Sans, der sagde ham, at lumre Sagn om forelskede Gudepar, hektiske Danse af lemlæstede Præster og sansepirrende Frugtbarhedsriter aldrig vilde bringe den tiltrængte Frelse. (Sluttet. *St. Wewers.*)

De katholske Missioner fra Pius IX til Pius XI.

(Sluttet.)

Da Pius X besteg den Hellige Stol, var Missionsvirksomheden i glædelig Udvikling. Hjælpeforetagender blev startede, hvorved stadig nye Midler kom Missionerne til Hjælp, Missionsinstitutternes Antal øgedes, deres Stilling forbedredes, og stadig flere Sjæle meldte sig til Kampen for Evangeliets Udbredelse. I selve Missionslandene voksede Antallet af indfødte Præster, nye Missionsseminarier grundlagdes, Hospitaler og Skoler oprettedes, Velgørenhedsforetagendernes Arbejde blev endnu mere intenst, ja, man naaede endog saa vidt, at man i Shanghai kunde oprette et katolsk Universitet. I Europa blev Missionsproblemet alvorligt studeret, og man begyndte efterhaanden at tale om en Missionsvidenskab, hvis første Lærestol oprettedes ved et tysk Universitet i 1910. Pius X udvidede

Propaganda-Kongregationens Myndighed for derved at sætte den i Stand til paa stadig mere effektiv Maade at svare til Missionslandenes stadig voksende Krav. — Men hele dette blomstrende og straalende Arbejde lammedes pludseligt af Verdenskrigen 1914—18. Mange, især unge, Missionærer blev tvunget til at forlade deres Arbejdsfelt for at melde sig ved Fronterne, og Tilgangen af europæiske Missionærer standsede næsten fuldstændig i disse fire Aar.

Benedikt XV kunde under Krigen ikke gøre ret meget for Missionærerne, og til sin store Sorg maatte han se meget gaa i Forfald. Men kunde han ikke arbejde direkte i selve Missionslandene, saa kunde han forberede Genoptagelsen af Arbejdet derude og paabegynde det, saa snart Forholdene tillod det. I 1916 beskæftigede han sig begejstret med Planen om Grundlæggelsen af Gejstlighedens Missionsforbund, og i 1917 gjorde han den orientalske Sektion under Propaganda-Kongregationen til en selvstændig Sektion og grundlagde det orientalske Institut.

Den 30. November 1919 offentliggjorde Benedikt XV saa sin Rundskrivelse »Maximum illud«, hvori han viser sin klare Forstaaelse af Missionærernes Krav. Med fuld Føje kaldes denne Encyklika Missionsvirksomhedens »Magna Charta«; for de katholske saavel som for de hedenske Lande er den, foruden at være en fuldstændig Afhandling over praktisk Missionskundskab, et kraftigt Op- raab til hele den katholske Verden om dennes uomtvistelige Pligt til at hjælpe og støtte Missionerne.

Denne Encyklika har baaret vidunderlige Frugter, som det dog ikke blev Pave Benedikt XV forundt selv at høste. Hans Efterfølger, nuværende Pave Pius XI, har med saa stor Iver og saa levende Interesse fortsat den anviste Vej, at den katholske Verden hædrer ham med Navnet: »Missionærernes Pave«. Pave Benedikt XV's initiativrige Encyklika har indledet en af de mest lovende Perioder paa Missionsomraadet, som Kirkens Historie kender.

I faa Streger kan opridses et Billede af Pius XI's stor- slaaede Værk. Med sin »motu proprio« af 3. Marts 1922 nyorganiserer han Arbejdet »for Troens Udbredelse«, og Hovedsædet forflyttes til Rom; den 4. Juni 1922 fejres Propaganda-Kongregationens 300 Aars Jubilæum i Peterskirken, med den berømte Paaske-Homeli; 1925 finder Missionsudstillingen Sted i Vatikanet, og det lateran- ske Missionsmuseum grundlægges; 1926 udsendes Encyklikaen: »Rerum ecclesiae«, der uddyber og udvider Benedikt XV's Missionsprogram; 1926 udsendes ligeledes den apostolske Skrivelse til Kinas apostolske Vikarer og Præfekter, hvori Nationalismen og Missionerne behandles; Pavens talrige Konsekrationer af indfødte Biskopper i St.

Peterskirken; Oprettelsen af Kommissionen »pro Russia«, Grundlæggelsen af Kollegiet »Russicum«, Oprettelsen af Fakultetet for Missionskundskab ved det gregorianske Universitet, Oprettelsen af det videnskabelige Missionsinstitut ved Propaganda-Kongregationen o. s. v.

At disse kraftige Impulser maatte bevirke en usædvanlig Udvikling saavel inden for Missionernes Hjælpeforetagender som inden for selve Missionsvirksomheden hele Verden over er indlysende. En uvurderlig Hjælp og Støtte har den hellige Fader haft i Missionspressen, som i de senere Aar har faaet en stor Udbredelse. I denne Forbindelse bør man mindes afdøde Kardinal van Rossum, der under to Paver har været et virksomt Redskab for Missionernes Genrejsning.

Tal viser bedre end Ord, hvor intenst Kirkens Arbejde for Christi Riges Udbredelse har været siden Midten af forrige Aarhundrede og op til vore Dage.

Japan: Katholikerne var ikke repræsenterede i dette Land (udover de skjulte Bekendere efter den gamle Mission) indtil Midten af forrige Aarhundrede, nu findes der hen ved 100,000.

Korea: Ejede kun et ganske lille Antal Katholiker ved forrige Aarhundredes Midte, nu udgør de 150,000.

I Kina er Katholikernes Antal steget fra 300,000 til over 2,800,000.

I Indokina har Katholikerne trods de voldsomme Forfølgelser øget deres Antal fra mindre end 500,000 til over 1,400,000.

I Indien, Birma og paa Ceylon fandtes i forrige Aarhundredes Midte henved 1,000,000; da det kirkelige Hierarki oprettedes i 1886 laa Tallet omkring 1,637,000, og i Dag tælles over 4 Millioner Katholiker der.

Hollandsk Indien og Sydhavsøerne, der dengang næsten ingen Missionsstationer ejede, møder i Dag med over 850,000 Katholiker.

Til Madagaskar fik Missionærerne først i 1861 officiel Adgang, nu findes her over en halv Million Katholiker.

Missionsvirksomheden i det hedenske Afrika, d. v. s. i Afrika med Undtagelse af den nord-østlige Del, hvor Befolkningen fortrinsvis bekender sig til den islamitiske Lære, har først taget sin egentlige Begyndelse omkring 1880; i 1887 talte Katholikerne henved 80,000 Sjæle, i Dag ligger Tallet langt over 4 Millioner.

Disse Tal taler for sig selv!

Olaf V. Sørensen.

Nye Bøger.

Kimer i Klokker —

For 14. Gang skænker St. Olavs-Forbundet os sit saare fornemme Julehæfte (37 S.) som *Mgr. Kjelstrup* indleder med et skønt Digt, som baade ved Indhold og smagfuld teknisk Præsentation illustrerer Hæftets Titel: Kimer I Klokker. At *Sigrid Undset* forstaar sig paa »Konge-Psykologi« ses af hendes Artikel om de hellige tre Konger, der yderst aktuel henviser til de mange Vismænd i vor Tid, som ikke forstaar Herodes, »at han hater ikke barnet for noget som det har gjort, han hater det fordi det er den som er.« *Lars Eskelands* Digt om Vildgæssene »*Heimferd*« er et ligesaa gribeende Vidnesbyrd om Sjælens Længsel efter Gud som hans Skildring af den danske Frimenighedspræst *Niels Dael* er et Monument over trofast Venskab. Men ogsaa de andre Bidrag til Hæftet er i Reglen ganske ypperlige. — Den danske Presses Almanak »*Danmark*« (Gyldendal) har saa gode Fortællinger og Bidrag af praktisk oplysende Art, som Pressens Folk med Lethed kan byde sine sikkert ikke faa Læsere. —z.

Konvertiters Erfaringer.

En gammel Kending af Danmark, *Pater W. Leblanc S. J.* — fra 1906-10 Lærer ved Andreas Kollegiet —, har siden i særlig Grad taget sig af Konvertiters Undervisning og baade i Enkeltimer og i hele Kursus undervist 2680 anderledestroende, hvoraf 1940 blev Katholiker. Han har nu udsendt sine »*Erfaringen aus dem Konvertitenunterricht*« (Paderborn 1936, Verlag des Winfriedbundes, 140 S., RM. 2.—), en Bog, som især af tre Grunde bør kendes herhjemme: 1. For de mange nyttige Vink om Konvertiters Sindelag før og efter Overgangen, om Undervisningen, om den undervisende selv, om Optagelsen og især den paafølgende Om-sorg for Konvertiter, resp. deres Indlemmelse i Sognet, i Kirkens Apostolat, altsammen drøftet i den Aand, der tager Pius XI's Ord som Motto: »*Ogsaa en guldholdig Klippes bortsprængte Dele er endnu guldholdige.*« 2. Ogsaa Danmark har leveret Materiale til Bogen, idet N. U.s Enquête fra 1920 med Spørgsmaal til Konvertiter er blevet benyttet. 3. Ikke glemmes maa den lange værdifulde Liste over Lys-billeder og Bøger, der egner sig for Konvertiter eller Lyd-ler om dem. —z.

Credos Decemhernummer

bringer Rejseindtryk fra Polen (Kirker, religiøst Liv, Val-farter) af Baron G. Armfelt. Om Reformationstiden fortsætter Pastor Bernh. Jensen, idet han redegør for Mes-sens Praksis og for Prædikenen og fremlægger protestan-tiske Forskeres Vidnesbyrd, der viser Senkatholicismens

varme Interesse for Prædikenen, »som man har gaaet og troet var Reformationens store Fortjeneste«; dernæst behandles Reformerne inden for Ordenslivet, især Karmeliterordenen, der var »den nye Orden, derfor ogsaa den mest levende, den, der tydeligst tænker Tidens Tanker og er helt besjælet af dem«. Pater Steidl fortsætter om Lütke Namensen. Mgr. Assarson omtaler Alb. Lysanders Bog om Palæstina, hvis Baggrund er den specielle Form for svensk Religiositet, som man kalder »lundensisk Humanisme«, europæisk orienteret og karakteristisk ved sin Betonning af Humoren som Led i Livsanskuelsen. Af Nyt fra det intellektuelle katholske Udland bringes der et interessant Referat fra de belgiske Katholikers Kongres, hvor især Katholikers Medarbejde i Samfundsstyrelsen blev drøftet.

E. N.

Ungdomslitteratur.

Frederik E. Pedersens Forlag har udsendt en lang Række fristende Bøger. Pladsen tillader os desværre ikke at gaa i Detailler. Vi nævner: *E. Heimberg*: »Piger i Ungarn«; *E. Rochau*: »Solskinspigen«; *M. Juel*: »Ene Høne i Kurven«; *N. Presskorn-Thygesen*: »Jessies værste Somnerferie«; *Louisa M. Alcott*: »Polly og Polly klarer det hele«; *Mühlen-Schülte*: »Yngste Lærling« (frisk og fornøjelig); »Farbror Haagen fortæller« (11 nye Tegn. af Har. Brostrøm); *Niels K. Kristensen*: »Rasmus fra Radskov« (en god, gammel Bekendt); *Mc. Lean*: »Aanderne dømmer«; *S. Fogebj*: »Svend Eriks Cirkus«; *Niels Meyn*: »Lyndetektiverne« og *Anders Georg*: »Redaktionen slutter«. Denne sidste, der flere Steder har noget af det helt rigtige, skæmmes desværre af et lidt usoigneret Sprog og af en højst upædagogisk Omtale af Lærerne — den Slags maa og skal undgaas i Børnebøger. Samme Forlag har udsendt *Vidar Vølund*: »Og Spillet ender«. Dens Gennemgang af forskellige Voldsforbrydelser kan næppe paaregne større Interesse, og den vil sikkert dø en stille og rolig Død.

U. C. G.

Venezias Nat.

Johan Fabricius: Dansen om Galgen. (Martin 1936. 447 S.) Hvorfor har den ypperlige Oversætter brugt det fade, klangløse Venedig i Stedet for det festlige, klingende Venezia? Bogen er nemlig Venezia — alle dulgte Drømmes Leg — Legen som skogrer af Latter og svinder i Graad — som hvisker om Dødssynder, som Djævelen vilde rødme over — og stortaler om pralende Rigdomme og Palazzoernes Ridderæra'er. — Nok om det. Det var ellers en makaber Afslutning, Johan Fabricius der har lavet os paa den yndefulde »Komedianter drog forbi«. Moralen er god nok. »De Dans om de Galg« kunde indholdsmæssigt fuldkomment

oversættes ved »Syndens Sold er Døden«, og med sin imponerende Evne til at indleve sig i Middelalderens »galante« Atmosfære giver Forfatteren en kunstnerisk værdifuld Bog, som voksne fornuftige Læsere absolut ikke maa lade ligge fremme, hvor Børn og ubefæstede Sjæle færdes *H. K.-H.*

Fra Hovedstad og Provins.

Kongregationer i Odense.

Marias ubesmittede Undfangelse markeredes i Odense særlig derved, at de to Mariakongregationer, der denne Dag fejrede deres Hoved- og Titularfest, havde højtidelig Optagelse under Eftermiddags-Andagten. I Mændenes Kongregation opløses 8 Aspiranter og i de unge Pigers 10. Selvfølgelig var Dagen indledet med Fælleskommunion, og det smukke Optagelsesceremoniel gjorde dens Afslutning til en virkelig Oplevelse for saavel Mariabørnene som for Vor Frues mandlige Garde. *K.*

Fra den vide Verden.

Academicum Catholicum i Helsingfors.

Siden vi i Efteraaret med biskoppelig Tilladelse konstituerede os som en akademisk Forening under Navnet ACADEMICUM CATHOLICUM, beder vi om ved Deres Mellemkomst at underrette det katholske Danmark om vor Eksistens. I Foreningens Bestyrelse er indvalgt: Fil. mag. *Jarl Gallén*, Formand, Fil. mag. *Olga Alice Nygren*, Sekretær, Fil. mag. *Ija Margrethe Nordström*, Kassererske. Til Foreningens Tillidsmand er udset Abbé von *Christiernson*.

Foreningens Formaal er at føre katholske Akademikere sammen til fælles Arbejde, og i vor Arbejdsplan har vi bl. a. optaget at fungere som Oplysningsbureau for katholske Anliggender i Finland.

Med udmærket Højagtelse

ACADEMICUM CATHOLICUM,

Helsingfors.

Lönnrotsgatan 3.

En »Deviseforbryder«s Jubilæum.

En Redemptorists Sølv-Præstjubilæum i et tysk Fængsel beskrives i »La Croix« af dette Blads særlige Korrespondent. Præsten er Pater W. Brinkmann, C.S.S.R., som sammen med ni andre Præster lever i Celle 167 i Brandenburger-Fængslet i Berlin. Pater Brinkmann celebrerede sin Jubilæumsmesse ved et improviseret Alter i Cellen Kl. 5,30 om Morgenen, omgivet af sine Fangekammerater, alle Ofre for falske Beskyldninger, hvem han gav den helige Kommunion. Cellen er 10 Fod × 18. I den er der en

Seng til hver af Fangernene og tre smaa Borde. Fangerne faar om Morgenens sort Kaffe, Suppe Kl. 12 og om Aftenen samt Brød. Lyset slukkes Kl. 6,25. En af Præsterne, Pater Waltz, C.S.S.R., er blevet saa svag, at han ikke længere kan læse sit Breviar. Han er 68 Aar gammel.

Omkring den engelske Konges Abdikation.

»Universe« af 11. Dec. skriver: »Maa det ikke synes Majestæten, uden dermed at ville undskylde noget, at han bliver behandlet temmelig haardt«, naar den offentlige Mening og saa mange Englænderes Praksis paa Ægteskabets Omraade er, som de er? Et maa man huske, at han ikke har den sikre Ledetraad og Støtte i saadanne Sager, som den katolske Kirke giver sine Børn — Katholik kunde han jo ikke engang blive, selv om han ønskede det, uden at miste sin Trone. Og hvilken Vægt kan man forlange, han skal lægge paa de skarpe Bebrejdelser, der rettes imod ham af de anglikanske Prælater, som snakker og snakker, naar moralske Sager ellers kommer frem til offentlig Diskussion? Eller hvilken Betydning skulde han tillægge de endnu mere vægtige Formaninger, fremsatte i Aviser, som konstant forsvare Parlamentets fremadskridende Slappelse af de ægteskabelige Forpligtelser? Ganske vist var det almindelige Instinkt rigtig, som fandt en saadan Forening, som der var Tale om, absolut upassende for Tronen. Men denne Forening var aldrig foreslaaet ved eller for Tronen; det, der blev foreslaaet, var, at Tronen og dens Arvefølge skulde forblive som den er i Dag, men at en særlig Lov skulde sætte dens Indehaver i Stand til at indgaa en Forbindelse, som skulde være paa een Gang privat og ogsaa regulær, saa vidt som engelske Love gaar. Naar man tager i Betragtning, hvor let fuldstændig irregulære Forbindelser bevisligt har været indgaaet inden for de allerhøjeste Kredse, maa man føle nogen Respekt for den Beslutning, der, omend forkert, er taget under store Ofre, for at søge en lovlig regulær Forbindelse.

Sandheden om Spanien.

Den franske Deputerede, Frédéric Dupont, erklærede i Deputeretkammeret, at omkring 15,000 Præster, Munke og Nonner var blevet myrdet i Spanien. Han fremviste Dokumenter og sagde: »Disse Dokumenter er Fotografier, retslige Undersøgelser med Navnene paa Ofrene tillige med Dato og Stedet for Mordet. For ikke at blive beskyldt for Overdrivelser stiller jeg Bilagene til Udenrigsministeriets personlige Disposition.« — »En fransk Sygeplejerske i Madrid meddeler, at en saaret Militssoldat havde fortalt hende, hvorledes han personlig havde myrdet 58 Præster. Denne franske Dames Vidnesbyrd er stillet til Udenrigsministeriets Disposition.«

BREVKASSE.

Hjælp til Spanien.

Fru Daphne Jacobsen de Garcia Paladini, som har paataget sig at samle danske Katholikers Hjælp til deres uheldige Trosfæller i Spanien, en Aktion, der f. Eks. i England ved »Universees Hjælp har ført til, at hele Skibsladninger af Klæder, Forbindstoffer, Medikamenter etc. er blevet sendt ned, skriver i sit sidste Brev til Redaktionen: »Jeg har faaet Brev fra Conde de los Andes, som takker for de 1000 Fres., som blev sendt ned til Hjælp for vore Trosfæller i Spanien. Man siger, at der til Trods for Hjælpen, som spanske Katholiker modtager fra hele Verden, stadig er meget Brug for Klæder, Fødevarer og særlig Forbindstoffer til de syge og saarede. Jeg vil derfor igen minde mine Trosfæller herhjemme om deres Brødres store Nød dernede, og jeg staaer stadig til Disposition for dem, der vil yde denne Hjælp, og sørger for, at den naar de rette Hænder. Jeg overbringer samtidig min Tak til dem, som allerede har sendt Bidrag. Foreløbig er der indkommet følgende:

Fru Thomsen, Frederiksberg	Kr. 10,00
Hr. Oluf Møller, Stavanger	» 10,00
St. Vincents kvind. Foren., Odense »	50,00
Hr. Arturo Garcia-Valdés de P.	» 144,00
	Kr. 214,50
	= 1000 Fres.

D. J. Garcia-Valdés de Paladini.
Klampenborg, Dyrehavevej 16.

Elisabethforeningens Kollekt.

Systuen og vore uheldigt stillede Børn takker hjerteligt for Kollektens gode Resultat, som sikkert vil bringe stor Velsignelse i det kommende Aar. — Kollekten indbragte følgende Beløb:

St. Ansgars Kirke	Kr. 239,81	Biskoppens Kapel	Kr. 6,96
St. Andreas Kirke	» 135,14	St. Josefs Kirke	» 20,40
St. Annæ Kirke	» 56,25	Sakramentskirken	» 205,28
Immaculatakirken	» 12,14	Rosenkranskirken	» 36,16
Jesu Hjerte Kirke	» 135,00	Tilbedelseskirken	» 11,55
St. Knuds Kapel	» 5,09	St. Antoni Kapel	» 6,62

Kbhvn. d. 12. Decbr. 1936.

Ialt Kr. 870,40

Nytaarsaften.

Takkegudstjeneste (ev. m. Prædiken). **Te Deum.**

St. Ansgars Kirke Kl. 18. Rosenkranskirken Kl. 20. St. Annæ Kirke Kl. 19. Jesu Hjerte Kirke Kl. 18. St. Josefs Kirke Kl. 19.

Sakramentskirken Kl. 23¹/₄. St. Andreas Kirke Kl. 18¹/₂. Immaculatakirken Kl. 18. Nytaarsdag: Kl. 7 st. Messe. Kl. 10 Højm. u. Præd. Derefter Andagt.

St. Thereses Kirke. Sakramentet forbliver udstillet indtil Aftensangen Kl. 23.40. (Nytaarsdag: Kl. 8¹/₂ Højm. u. Præd. — Kl. 11 st. Messe m. dansk Præd.)

(Nytaarsdag som ellers om Søndagen).

„Nordisk Ugeblad“ ønsker alle sine Læsere,
Medarbejdere og Venner et godt og velsignet
Nytaar.

Kirkelig Kalender.

Dec-Jan.	Jan.
27. S. Johannes Evangelist.	3. S. Jesu Navns Fest.
28. M. De uskyldige Børn.	4. M. Oktav af de uskyldige Børn.
29. Ti. Thomas af Canterbury.	5. Ti. Vigilie.
30. O. Søndag i Oktaven.	6. O. Hellig tre Kongers Dag (Herrens Aabenbarelse).
31. T. Silvester I.	7. T. 2. Dag i Oktaven.
1. F. Herrens Omskærelse.	8. F. 3. Dag i Oktaven.
2. L. Oktav af Stephan.	9. L. 4. Dag i Oktaven.

NB: Fredag d. 1. Jan. bortfulder Abstinenspligten p. Gr. af den paabudne Helligdag.

Dec-Jan. Ugens Messebønner.

27. S. **Johannes Evangelist** (49—86). 2. *Sæt Bønner*: Jesu Fødsels Oktav (42—79).
 28. M. De uskyldige Børn (52—90); 2. Oktaven (42—79).
 29. Ti. Thomas af Canterbury (57—94); 2. Oktaven (42—79).
 30. O. Søndag i Oktaven (59—97); 2. Oktaven (42—79).
 31. T. Silvester I (63—101); 2. Oktaven (42—79).
 1. F. **Herrens Omskærelse** (64—101).
 2. L. Oktav af Stephan (69—103); 2. Gudsmoder, Kirkebøn (64—101), Stillebøn ([92]—[95]) *). Slutningsbøn (65—102), 3. For Kirken eller for Paven ([123, 122]—[107]).

Af Sidetallene i Parenthes gælder det første den ny Udgave af Messebogen (1926), det andet den gamle Udgave (1907). Er der kun anført eet Tal i Parenthesen, gælder det den ny Udgave.

*) Denne Stillebøn, *Tua, Domine*, læses, hver Gang der som Kirkebøn læses *Deus, qui salutas* (64—101). Se i øvrigt Rettelserne i den ny Messebog S. [220] ang. S. [87].

Bønnens Apostolat i Januar Md. »Vor hellige Faders almindelige og særlige Intentioner« og »for de Kristne, som lever bl. Muhamedanerne«.

Nytaarsmodtagelsen den 1. Januar hos Hs. Exc. Biskoppen er aflyst paa Grund af Biskoppens Sygdom.

Sangundervisning**FRU MARIE GROTH HOFFMANN**

(Uddannet af kgl. Kammersangerinde Ida Møller)

Diplomeret Medlem af »Talepædagogisk Forening«, Autoriseret af »Den almindelige danske Lægeforening« som Lærer for Talelidende«.

Telf. Øbro 3109 y

Skjoldsgade 4¹

Kalenderen for 1937 er udkommen og kan faas hos **Ekspektionen**, Katholsk Menighedskontor, Bredgade 64 (Telf. Palæ 3762) samt ved Kirkerne og i Katholsk Boghandel. Pris **40 Øre**. Kalenderen tilsendes ved Indsendelse af 50 Øre i Frimærker. *Ansgariusforeningen.*

FREMMEDESPROG-TRYKKERIET »ATHENE« (ALB. HANSEN).

Svanemosegaardsvej 4. Kbhvn. V. — Tlf. Nora 1008 x.

Færdig fra Redaktionen Mandag Aften, fra Trykkeriet Onsdag.

Afleveret til Postvæsenet Onsdag d. 23. Dec.